

~~Bible
Indo-Europ.
Czech~~

Bible
Czech
1887

Bible. Czech

BIBLÍ SVATÁ

ANEB

VŠECKA SVATÁ PÍSMÁ

STARÉHO I NOVÉHO ZÁKONA.

1613

PODLÉ POSLEDNÍHO VYDÁNÍ KRALICKÉHO
Z ROKU 1613.

V PRAZE.

NÁKLADEM BRITICKÉ I ZAHRANIČNÉ SPOLEČNOSTI BIBLICKÉ.

1887.

Toronto University Library
Presented by

The British & Foreign Bible Society
through the Committee formed in
The Old Country
to aid in replacing the loss caused by
The disastrous Fire of February the 14th 1890

POŘÁDEK KNIH STARÉHO ZÁKONA.

	Kapitoly.	Strana.		Kapitoly.	Strana.
První Kniha Mojžišova	50	1	Kniha Kazatel	12	573
Druhá Kniha Mojžišova	40	50	Piseň Šalomounova	8	581
Třetí Kniha Mojžišova	27	91	Prorocství Izaiáše proroka	66	585
Čtvrtá Kniha Mojžišova	36	120	Prorocství Jeremiáše proroka	52	633
Pátá Kniha Mojžišova	34	161	Pláč Jeremiášův	5	688
Kniha Jozne	24	197	Prorocství Ezechiele proroka	48	693
Kniha Soudců	21	221	Prorocství Daniele proroka	12	742
Kniha Rut	4	244	Prorocství Ozeáše proroka	14	757
První Kniha Samuelova	31	247	Prorocství Joele proroka	3	764
Druhá Kniha Samuelova	24	279	Prorocství Amosa proroka	9	767
První Kniha Královská	22	305	Prorocství Abdiáše proroka	1	772
Druhá Kniha Královská	25	336	Prorocství Jonáše proroka	4	773
První Kniha Paralipomenon	29	365	Prorocství Micheáše proroka	7	775
Druhá Kniha Paralipomenon	36	392	Prorocství Nahuma proroka	3	779
Kniha Ezdrášova	10	426	Prorocství Abakuka proroka	3	781
Kniha Nehemiášova	13	435	Prorocství Sofoniáše proroka	3	783
Kniha Ester	10	449	Prorocství Aggea proroka	2	785
Kniha Jobova	42	457	Prorocství Zachariáše proroka	14	787
Kniha Žalmů	150	483	Prorocství Malachiáše proroka	4	795
Kniha Přísloví	31	552			

KNIHA MOJŽÍŠOVA PRVNÍ,

KTERÁŽ SLOVE

G E N E S I S.

KAPITOLA I.

Stvoření a zpořádání od Boha všech věcí v šesti dnech.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.

*Jan. 1, 1. 3. Žalm. 90, 2; 102, 26. Žid. 1, 10; 11, 3.

†Jer. 32, 17; 27, 5. Neh. 9, 6. Skutk. 4, 24; 14, 15; 17, 24.

Žalm. 33, 6; 134, 3; 135, 6. Kol. 1, 16. Žalm. 19, 2; 97, 6. Jon. 1, 9.

2. Země pak byla neshčná a pustá, a tma byla nad propastí, a Duch Boží vznášel se nad vodami.

3. I * řekl Bůh: † Buď světlo! I bylo světlo.

*2 Kor. 4, 6. †Izai. 45, 7.

4. A viděl Bůh světlo, že *bylo* dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy.

5. A nazval Bůh světlo dnem, a tmu nazval nocí. I byl večer a bylo jitro, den první.

6. Řekl také Bůh: Buď obloha u prostřed vod, a děl vody od vod!

7. I učinil Bůh tu oblohu, a oddělil vody, * kteréž jsou pod oblohou, od vod, kteréž jsou nad oblohou. A stalo se tak.

*Žalm. 148, 4. Jer. 51, 16.

8. I nazval Bůh oblohu nebem. I byl večer a bylo jitro, den druhý.

9. Řekl také Bůh: * Shromážďte se vody, kteréž jsou pod nebem, v místo jedno, a ukaž se místo suché! A stalo se tak.

*Job 38, 8. Žalm. 33, 7; 104, 9.

10. I nazval Bůh místo suché zemi, shromážďení pak vod nazval mořem. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

11. Potom řekl Bůh: Zplod země trávu, a bylinu vydávající símě, a strom plodný, nesoucí ovoce podlé pokolení svého, v němž by bylo símě jeho na zemi. A stalo se tak.

12. Nebo země vydala trávu, a bylinu nesoucí semeno podlé pokolení svého, i

strom přinášející ovoce, v němž *bylo* símě jeho, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

13. I byl večer a bylo jitro, den třetí.

14. Opět řekl Bůh: * Budte světla na obloze nebeské, aby oddělovala den od noci, a byla na znamení a *rozměření* časů, dnů a let;

*Žalm. 104, 19.

15. A aby svítila na obloze nebeské, a osvětcovala zemi. A stalo se tak.

16. I učinil Bůh dvě světla veliká, světlo větší, aby správu drželo nade dnem, a světlo menší, aby správu drželo nad nocí; *též* i hvězdy.

17. A postavil je Bůh na obloze nebeské, aby osvětcovala zemi;

18. A aby správu držela nade dnem a nocí, a oddělovala světlo od tmy. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

19. I byl večer a bylo jitro, den čtvrtý.

20. Řekl ještě Bůh: Vydejte vody hmyz duše živé v hojnosti, a * ptactvo, kteréž by létalo nad zemí pod oblohou nebeskou!

*k. 2, 19.

21. I stvořil Bůh velryby * veliké a všelijakou duši živou, hýbající se, kteroužto v hojnosti vydaly vody podlé pokolení jejich, a všeliké ptactvo křídla mající, podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *to bylo* dobré.

*Job 40, 20. Žalm. 104, 26.

22. I poželhal jim Bůh, * řka: Plodtež se a množte se, a naplňte vody mořské; *též* ptactvo ať se rozmnožuje na zemi!

*k. 1, 28; 8, 17; 9, 1, 7.

23. I byl večer a bylo jitro, den pátý.

24. Řekl *též* Bůh: Vydej země * duši živou, *jednu každou* podlé pokolení je-

jího, hovada a zeměplazy, i zvěř zemskou, podlé pokolení jejího. A stalo se tak.

^{*Job 12,7.8.9.}

25. I učinil Bůh zvěř zemskou podlé pokolení jejího, též hovada vedlé pokolení jejich, i všeliký zeměplaz podlé pokolení jeho. A viděl Bůh, že *bylo* dobré.

26. Řekl opět Bůh: Učinme člověka k obrazu našemu, podlé podobnosti našeho, a ať panují nad rybami mořskými, a nad ptačtvem nebeským, i nad hovady, a nade vši zemi, i nad všelikým zeměplazem hýbajícím se na zemi.

27. I * stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božimu stvořil jej, muže a ženu stvořil je.

^{*Mat.19.4.}

28. A požehnal jim Bůh, a řekl jim Bůh: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi, a podmaňte ji, a panujte nad rybami mořskými, a nad ptačtvem nebeským, i nad všelikým živočichem hýbajícím se na zemi.

29. Řekl ještě Bůh: * Aj, dal jsem vám všelikou bylinu, vydávající semě, kteráž *jest* na tváři vsi země, a všeliké stromovi, (na němž *jest* ovoce stromu), nesoucí semě; *to* bude vám za pokrm.

^{*k.9,3. Řím.14.2.}

30. Všechněm pak živočichům zemským, i všemu ptačtvu nebeskému, a všemu tomu, což se hýbe na zemi, v čemž *jest* duše živá, všelikou bylinu zelenou *dal jsem* ku pokrmu. I stalo se tak.

31. A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, *bylo* velmi dobré. I byl večer a bylo jitro, den šestý.

KAPITOLA II.

Posvěcení dne sedmého. 4. Pripomenutí napřed položených věcí o stvoření. 8. Vypsání ráje a postavení v něm člověka. 18. Nařízení stavu manželského.

A tak dokonána jsou nebesa a země, i všecko vojsko jejich.

2. A dokonat Bůh * dne sedmého dílo své, kteréž dělal; a odpočinul v den sedmý ode všeho díla svého, kteréž byl dělal.

^{*2Mojz.20,11; 31,17.}

3. I požehnal Bůh dni sedmému a posvětil ho; nebo v něm odpočinul Bůh ode všeho díla svého, kteréž byl stvořil, aby učiněno bylo.

4. Tě jsou rodové nebes a země, (když stvořena jsou v den, v něnuž učinil Hospodin Bůh zemi i nebe),

5. I každé chrastiny polní, dřive než byla na zemi, i všeliké byliny polní, prvé než vzházela; nebo ještě byl nedštil Ho-

spodin Bůh na zemi, aniž byl který člověk, ješto by dělal zemi.

6. A *aniž* pára vystupovala z země, aby svažovala všecken svrchek země.

7. I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země, a vdechl v chřipě jeho dechutu života, i byl člověk v duši živou.

8. Štípil pak byl Hospodin Bůh ráj v Eden na východ, a postavil tam člověka, jehož byl učinil.

9. A vyvedl Hospodin Bůh z země všeliký strom na pohledění libý, a *ovoce* k jídlu chutné; též * strom života u prostřed ráje, i strom vědění dobrého a zlého.

^{*Zjev.2,7.22.2.}

10. (A řeka vycházela z Eden, k svažování ráje, a odtud dělila se, a byla ve čtyři hlavní řeky.

11. Jméno jedné Pison, ta oběházi všecku zemi Hevilah, kdež *jest* zlato.

12. A zlato země té *jest* výborné; tam *jest* i bdelium, a kámen onychin.

13. Jméno pak druhé řeky Gihon, ta oběházi všecku zemi Chus.

14. A jméno řeky třetí * Hiddekel, kteráž teče k východní straně Assyrské země. A řeka čtvrtá *jest* † Eufrates).

^{*Dan.10,4. †1Mojz.15,18.5Mojz.1,7.}

15. Pojav tedy Hospodin Bůh člověka, postavil jej v ráji *v zemi* Eden, aby jej dělal a ostříhal ho.

16. I zapověděl Hospodin Bůh člověku, řka: Z každého stromu rajského svobodně jísti budeš;

17. Ale z stromu vědění dobrého a zlého nikoli nejz; nebo v který bys koli den z něho jedl, smrti umřeš.

18. Řekl byl také Hospodin Bůh: Ne-ní * dobré člověku býti samotnému; učiním jemu pomoc, kteráž by při něm *byla*.

^{*Kazat.4,8.9násl.}

19. (Nebo když byl učinil Hospodin Bůh z země všelikou zvěř polní, i všecko ptačtvo nebeské, přivedl *je* k Adamovi, aby pohleděl *na ně*, jaké by jméno kterému dát měl; a jak by koli nazval Adam kterou duši živou, tak aby jmenována byla.

20. I dal Adam jména všechněm hovadům, i ptačtvu nebeskému, a všeliké zvěři polní; Adamovi pak není nalezena pomoc, kteráž by při něm *byla*.)

21. Protož nvedl Hospodin Bůh tvrdý sen na Adama, i usnul; a vyňal jedno z žeber jeho, a to místo vyplnil tělem.

22. A z toho žebra, kteréž vyňal z Ada-

ma, vzdělal Hospodin Bůh * ženu, a přivedl ji k Adamovi. ^{*1 Kor.11,7.8.}

23. I řekl Adam: Teď tato *jest* kost z kostí mých a tělo z těla mého; tato slouží bude mužatka, nebo z muže vzata *jest*.

24. Z té příčiny opustí muž otce svého i matku svou, a přidržeti se bude manželky své, i budou v jedno tělo.

25. Byli pak oba dva nazí, Adam i žena jeho, a nestyděli se.

KAPITOLA III.

O prvním hříchu a žalostuém pádu člověka.

Had pak byl * nejchytřejší ze všech živočichů polních, kteréž byl učinil Hospodin Bůh. A *ten* řekl ženě: Tak-liž *jest*, že vám Bůh řekl: Nebudete jísti z každého stromu rajskeho? ^{*Zjev.12,9; 20,2.}

2. I řekla žena hadu: Ovoce stromů rajskech jíme;

3. Ale o ovoce stromu, kterýž *jest* u prostřed ráje, řekl Bůh: Nebudete ho jísti, aniž se ho dotknete, abyste nezemřeli.

4. I řekl had ženě: * Nikoli nezemřete smrtí! ^{*Jan.8,44. 1 Král.22,22.}

5. Ale ví Bůh, že v kterýkoli den z něho jísti budete, * otevrou se oči vaše; a budete jako bohové, vědouce dobře i zlé. ^{*k.3,7. 2 Kor.11,14.}

6. Viduci tedy žena, že dobrý *jest* strom k jídlu i příjemný očima, a k nabytí rozumnosti strom žádostivý, vzala z ovoce jeho a jedla; dala také i mužů svému s sebou, a *on* jedl.

7. Tedy otevřiny jsou oči obou dvou, a poznali, že jsou * nazí; i navázali listí figového a nadělali sobě věníků. ^{*k.2,25.}

8. A *v tom* uslyšeli hlas Hospodina Boha chodícího po ráji k větru dennímu; i skryl se Adam a žena jeho před tváří Hospodina Boha, u prostřed stromů rajskeho.

9. I povolal Hospodin Bůh Adama, a řekl jemu: Kdež jsi?

10. Kterýžto řekl: Hlas tvůj slyšel jsem v ráji a bál jsem se, že jsem nahý; protož skryl jsem se.

11. I řekl Bůh: Kdož oznámil, že jsi nahý? Nejedl-lis ale z toho stromu, z něhož jsem jísti * zapověděl? ^{*k.2,16.17.}

12. I řekl Adam: Žena, kterouž jsi mi dal, *aby byla* se mnou, ona mi dala z stromu toho, a jedl jsem.

13. I řekl Hospodin Bůh ženě: Což jsi to učinila? I řekla žena: Had mne podvedl, i jedla jsem.

14. Tedy řekl Hospodin Bůh hadu: Že jsi to učinil, zlořečený budeš nade všecka hovada a nade všecky živočichy polní; po břicho svém plaziti se budeš, a * prach žrátí budeš po všecky dny života svého. ^{*Mich.7,17.}

15. Nad to, nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi * semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu patu. ^{*Mat.3,7; 12,34.}

16. Ženě *pak* řekl: Velice rozmnožím bolesti tvé a počínání tvá, s bolestí rodiťi budeš děti, a pod mocí muže tvého *bude* žádost tvá, a *on* * panovati bude nad tebou. ^{*1 Kor.11,3.}

17. Adamovi také řekl: Že jsi uposlechl hlas ženy své, a jedl jsi z stromu toho, kterýžt jsem zapověděl, řka: Nebudeš jísti z něho; zlořečená * země pro tebe, s bolestí jísti budeš z ní po všecky dny života svého. ^{*Řím.8,19.20.21.}

18. Trní a bodláčí tobě ploditi bude, i budeš jísti byliny polní.

19. V * potu tváří své chléb jísti budeš, dokavadž se nenavrátiš do země, poněvadž jsi z ní vzat. Nebo prach jsi a v prach se navrátiš. ^{*2 Tes.3,8.}

20. Dal pak byl Adam jméno ženě své Eva, proto že ona byla máte všech živých.

21. I zdělal Hospodin Bůh Adamovi a ženě jeho oděv kožený, a přioděl je.

22. Tedy řekl Hospodin Bůh: Aj, člověk učiněn *jest* jako jeden z * nás, věda dobré i zlé; pročez nyní, aby nevztáhl ruky své, a nevzal také z stromu života, a jedl by, i byl by živ na věky, *vyžeňme* jej. ^{*k.1,26.}

23. I vypustil jej Hospodin Bůh z zahrady * Eden, aby dělal zemi, z níž vzat byl. ^{*k.4,16.}

24. A *tak* vyhnal člověka a osadil zahradu Eden * cherubiny k východní straně s *†* mečem plamenným blýskajícím se, aby ostríhali cesty k stromu života. ^{*2 Mojž.25,18. †4 Mojž.22,23.}

KAPITOLA IV.

Synů Adamových obětí. 8. Vražda Kainova. 17. Potomci Kainovi. 25. Rodina Adamova.

Adam pak poznal Evu ženu svou, kterážto počavši, porodila Kaina a řekla: Obdržela jsem * muže na Hospodinu. ^{*Jer.31,22.}

2. A opět porodila bratra jeho Abele. I byl * Abel pastýř ovcí, a Kain byl oráč. ^{*k.13,5; 26,14.}

3. Po mnohých pak dnech stalo se, že

obětoval Kain z úrody zemské obět Hospodinů.

4. Ano i Abel také obětoval z * prvorozených *věcí* stáda svého, a z tuku jejich. I † vzhlédl Hospodin na Abele a na obět jeho.

*2Mojz.34,19. †Zid.11,4.

5. Na Kaina pak a na obět jeho nevzhlédl. Protož rozlil se Kain náramně, a opadla tvář jeho.

6. I řekl Hospodin Kainovi: Proč jsi se *tak* rozpálil hněvem? A proč jest opadla tvář tvá?

7. Zdalíš nebudeš příjemný, budeš-li dobře činiti? Pakli nebudeš dobře činiti, hříeh ve * dveřích leží; a pod moci tvou bude žádost jeho, a ty † panovati budeš nad ním.

*Jak.5,9. †1Mojz.3,16.

8. I mluvil Kain k Abelovi bratru svému. Stalo se pak, když byli na poli, že povstav Kain proti Abelovi bratru svému, zabil * jej.

*Mat.23,35.

9. I řekl Hospodin Kainovi: Kdež jest Abel bratr tvůj? Kterýž odpověděl: Nevím. Zdalíš jsem já strážným bratra svého?

10. I řekl *Báň*: Co jsi učinil? * Hlas krve bratra tvého volá ke mně z země.

*Zid.12,24.

11. Protož nyní * zlořečený budeš i od té země, kteráž otevřela ústa svá, aby přijala krev bratra tvého z ruky tvé.

*k.5,29.

12. Když budeš dělati zemi, nebude více vydávati moci své tobě; tulákem a běhounem budeš na zemi.

13. I řekl Kain Hospodinů: Většit jest nepravost má, * než aby mi odpuštěna býti mohla.

*Mat.27,45.

14. Aj, vyháníš mne dnes z země této, a před tváří tvou * skrývati se budu, a budu tulákem a běhounem na zemi. I přijde na to, že kdo mne koli nalezne, zabije mne.

*Job 15,20 násl.

15. I řekl mu Hospodin: Zajisté kdo by koli zabil Kaina, *nad tím* sedmnásobně mštno bude. Pročž vložil Hospodin znamení na Kaina, aby ho žádný nezabil, kdo by jej koli nalezl.

16. Tedy odšed Kain od tváří Hospodinovy, bydlil v zemi Nód, k východní straně *naproti* Eden.

17. Poznal pak Kain ženu svou, kterážto počala a porodila Enocha. I stavěl město, a nazval jméno města toho jménem syna svého Enoch.

18. I narodil se Enochovi Irád, a Irád zplodil Maviaele, Maviael pak zplodil Matuzaele, a Matuzael zplodil Lámecha.

19. Vzal sobě pak Lámech dvě ženy; jméno jedné Ada, a jméno druhé Zilla.

20. I porodila Ada Jábale, kterýž byl otec přebývajících v staniích a stádo *pasoucích*.

21. A jméno bratra jeho Jubal; ten byl otec všech hrajeících na harfu a nástroje hudebné.

22. A Zilla také porodila Tubalkaina, kterýž byl řemeslník všelikého díla od mědi a od železa. Sestra pak Tubalkainova byla Noéma.

23. I řekl Lámech ženám svým, Adě a Zille: Slyšte hlas můj, ženy Lámechovy, poslouchejte řeči mé, že jsem zabil muže k ránc své a mládence k zsinalosti své.

24. Jestližet sedmnásobně pomštno bude pro Kaina, tedy pro * Lámecha sedmdesátekrát sedmkrát.

*Mat.18,22.

25. Poznal pak ještě Adam ženu svou, i porodila * syna a nazvala jméno jeho Set; nebo *řekla*: Dal mi Bůh jiné símě místo Abele, kteréhož zabil Kain.

*k.5,3.

26. Setovi pak také narodil se syn, a nazval jméno jeho Enos. Tehdáž začalo se * zvyváni jména Hospodinova.

*k.12,8.

KAPITOLA V.

Vyčtení rodiny Adamovy od Setu až do Noe.

Tato * jest kniha rodů Adamových. V *ten* den, v kterémž stvořil Bůh člověka, ku podobenství Božímu učinil ho.

*1Par.1,1 násl.

2. Muže * a ženu stvořil je a požehnal jim, a nazval jméno jejich Adam v *ten* den, když stvořeni jsou.

*Mat.19,4.

3. Byl pak * Adam ve stu a třideceti letech, když zplodil *syna* ku podobenství svému a k obrazu svému, a nazval jméno jeho Set.

*Luk.3,38.

4. I bylo dnů Adamových po zplolení Setu osm set let, a plodil syny a deery.

5. A tak bylo všech dnů Adamových, v kterýchž byl živ, devět set a třideceti let, i umřel.

6. Set pak byl ve stu a pěti letech, když zplodil * Enosa.

*k.4,26.

7. A po zplolení Enosa živ byl Set osm set a sedm let, a plodil syny a deery.

8. I bylo všech dnů Setových devět set a dvanácte let, i umřel.

9. Byl pak Enos v devadesáti letech, když zplodil * Kainana.

*Luk.3,37.

10. A po zplolení Kainana živ byl Enos osm set a patnácte let, a plodil syny a deery.

11. I bylo všech dnů Enosových devět set a pět let, i umřel.

12. Kainan pak byl v sedmdesáti letech, když zplodil Mahalaleele.

13. A po zplození Mahalaleele živ byl Kainan osm set a čtyřiceti let, a plodil syny a dcery.

14. I bylo všech dnů Kainanových devět set a deset let, i umřel.

15. Mahalaleel pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Járeda.

16. A po zplození Járeda živ byl Mahalaleel osm set a třiceti let, a plodil syny a dcery.

17. I bylo všech dnů Mahalaleelových osm set devadesáti a pět let, i umřel.

18. Járed pak byl ve stu šedesáti a dvou letech, když zplodil * Enocha. *Jud.v.14.

19. A po zplození Enocha živ byl Járed osm set let, a plodil syny a dcery.

20. I bylo všech dnů Járedových devět set šedesáti a dvě lété, i umřel.

21. Enoch pak byl v šedesáti a pěti letech, když zplodil Matuzaléma.

22. A * chodil Enoch stále s Bohem po zplození Matuzaléma tři sta let, a plodil syny a dcery. *Mich.6,8.

23. I bylo všech dnů Enochových tři sta šedesáti a pět let.

24. A * chodil Enoch stále s Bohem a nebyl více *vidín*; nebo vzal ho Bůh. *k.6,9.

25. Matuzalém pak byl ve stu osmdesáti sedmi letech, když zplodil Lámecha.

26. A po zplození Lámecha živ byl Matuzalém sedm set osmdesáti a dvě lété, a plodil syny a dcery.

27. I bylo všech dnů Matuzalémových devět set šedesáti a devět let, i umřel.

28. Lámech pak byl ve stu osmdesáti a dvou letech, když zplodil syna,

29. Jehož jméno nazval * Noé, řka: Tento nám † odpočinutí způsobí od dila našeho, od práce rukou našich, kterouž *máme s zemí, jižto zlořečil Hospodin.*

*Luk.3,36. †1 Petr.3,20. †Luk.2,25.

30. A živ byl Lámech potom, když zplodil Noé, pět set devadesáti a pět let, a plodil syny a dcery.

31. I bylo všech dnů Lámechových sedm set sedmdesáti a sedm let, i umřel.

32. A když byl Noé v pěti stech * letech, zplodil Sema, † Chama a Jáfeta.

*k.6,10; 10,1.21. †k.9,24.25.

KAPITOLA VI.

Zlost lidská se na světě rozmohla, 6. Bůh nad tím nařikal, 14. a dělati koráb rozkázal.

Stalo se pak, když se počali množiti lidé na zemi, a dcery * se jim zrodily,

*k.5,4,26.

2. Že vidouce synové Boží dcery lidské, any krásné jsou, brali sobě ženy ze všech, kteréz oblibovali.

3. Pročež řekl Hospodin: Nebude se snaditi * duch můj s člověkem na věky, proto že také tělo jest, a bude dnů jeho sto a dvacet let.

*1 Petr.3,20.

4. Obrové pak byli na zemi v těch dnech; ano i potom, když vcházeli synové Boží k dečrám lidským, ony rodily jim. To jsou ti mocní, kteříž zdávna *byli*, muži na slovo vzati.

5. Ale když viděl Hospodin, an se rozmnožuje zlost lidská na zemi, a že by všeliké myšlení srdce jejich nebylo než zlé po všecken čas,

6. Lítoval * Hospodin, že učinil člověka na zemi, a † bolest měl v srdci svém.

*1 Sam.15,11. †Izai.63,9.10.

7. Tedy řekl Hospodin: Vyhladím z země člověka, kteréhož jsem stvořil, od člověka až do hovada, až do zeměplazu, až i do ptactva nebeského; nebo líto mi, že jsem je učinil.

8. Ale Noé našel * milost před Hospodinem.

*k.18,3; 19,19. Luk.1,30.

9. Tito *jsou* příběhové Noé: * Noé muž spravedlivý, dokonalý byl za svého věku, s Bohem ustavičně chodil Noé. *2 Petr.2,5.

10. (Zplodil pak Noé * tři syny: Sema, Chama a Jáfeta.)

*k.5,32.

11. Ale země byla porušena před Bohem, a naplňena byla země nepravostí.

12. Viděl tedy Bůh zemi, a aj, porušena byla, nebo bylo porušilo všeliké tělo cestu svou na zemi.

13. Protož řekl Bůh k Noé: * Konec všelikého těla přichází přede mne, nebo naplňena jest země nepravostí od nich; z té příčiny, hle, již zkazim je s zemi.

*Ezech.7,2 násl. Amos.8,2.

14. Učin sobě * koráb z dříví gofer; příhrady zděláš v tom korábu, a oklejuješ jej vnitř i zevnitř klím. *Žid.11,7. †1 Petr.3,20.

15. A na tento *způsob* uděláš jej: Tři set loktů *bude* dlouhost toho korábu, padesáti loktů širokost jeho a třiceti loktů vysokost jeho.

16. Okno uděláš v korábu, a svrchkem na loket *vysokým* zavřeš jej; dvěře také

korábu v boku jeho postavíš, a pokoje spodni, druhé i třetí zděláš v něm.

17. Já pak, aj, já uvedu * potopu vod na zemi, aby zkaženo bylo všeliké tělo, v němž jest duch života pod nebem. Cožkoli bude na zemi, umře. *Zalm.29,10.

18. S tebou však učiním smlouvu svou; a vejdeš do korábu, ty i synové tvoji, žena tvá i ženy synů tvých s tebou.

19. A ze všech živočichů všelikého těla, po * dvěma z každého uvedeš do korábu, abys je živé zachoval s sebou; samec a samice budou. *k.7.9.

20. Z ptactva podlé pokolení jeho, a z hověd podlé pokolení jejich, ze všelikého také zeměplazu podlé pokolení jeho, po dvěma z každého * vejdou k tobě, aby živi zůstali. *k.2.19.

21. Ty pak nabeť s sebou všeliké potrav, kteráž se jisti může, a shromážď sobě, aby byla tobě i jim ku pokrmu.

22. I * učinil Noé podlé všeho, jakž mu rozkázal Bůh, tak učinil. *k.7.5. Mat.21,6.

KAPITOLA VII.

Uvedení potopy hrozná na všecken svět.

Potom řekl Hospodin k Noé: Vejdiz ty i všecka * čeled tvá do korábu; nebo jsem tě viděl spravedlivého před sebou v národu tomto. *Skutk.16,31.

2. Ze všech hověd * čistých vezmeš sobě sedmero a sedmero, samec a samici jeho, ale z hověd nečistých dvě a dvě, samec a samici jeho. *k.8,20.

3. Z ptactva také nebeského sedmero a sedmero, samec a samici, aby živé zachováno bylo sítě na vsi zemi.

4. Nebo po dnech ještě sedmi já dštíti budu na zemi za čtyřideceti dnů a čtyřideceti noci; a vyhladím se svrchku země všelikou podstatu, kterouž jsem učinil.

5. Tedy * učinil Noé všecko tak, jakž mu přikázal Hospodin. *k.6,22.

6. (Byl pak Noé v šesti stech letech, když ta potopa přišla na zemi.)

7. A protož přišel Noé a synové jeho, i žena jeho, i ženy synů jeho s ním k korábu, pro vody potopy.

8. Z hověd také čistých i z hověd nečistých, i z ptactva a ze všeho, což se hýbe na zemi,

9. Po * dvěma vešli k Noé do korábu, samec a samice, tak jakž byl rozkázal Bůh Noé. *k.6,19.

10. Stalo se pak po sedmi dnech, že vody potopy přišly na zemi.

11. Léta šestistého věku Noé, druhého měsíce, sedmnáctého dne téhož měsíce, v ten den protřzeny jsou všechny studnice propasti veliké, a * průduchové nebeští otevírání jsou. *k.8,2.

12. I byl přival na zemi čtyřideceti dní a čtyřideceti noci.

13. Toho * dne vešel Noé, Sem a Cham i Jáfet, synové Noé, žena Noé, a tři ženy synů jeho s ním do korábu. *k.6,18.

14. Oni i * všeliký živočich podlé pokolení svého, i všeliké hovědo podlé pokolení svého, a všeliký zeměplaz, kterýž se hýbe na zemi, podlé pokolení svého, i všeliké ptactvo vedlé pokolení svého, všelijací ptáci, všecko, což křídla má, *k.6,20.

15. Vešli k Noé do korábu, po dvěma ze všelikého těla, v němž *byl* duch života.

16. A což jich vešlo, samec a samice ze všelikého těla vešli, tak jakž byl přikázal jemu Bůh, a zavřel Hospodin po něm.

17. A když byla potopa za čtyřideceti dnů na zemi, tedy rozmnoženy jsou vody, až i vyzdvihly koráb, a vznesly jej od země.

18. Nebo zmohly se vody a rozmnoženy jsou velmi nad zemi, i * zplýval koráb na vodách. *Zalm.107,26.

19. A tak náramně rozmohly se vody nad zemi, že přikryty jsou všechny hory nejvyšší, kteréž *byly* pode vším nebem.

20. Patnácte loktů zvýší rozmohly se vody, když přikryty jsou hory.

21. I * umřelo všeliké tělo, kteréž se hýbe na zemi, tak z ptactva, jako z hověd a živočichů, i všelikého hmyzu, kterýž se plazi po zemi, i každého člověka. *Mat.24,38,39.

22. Všecko, což mělo dýchání ducha života v chrápích svých, ze všeho, což bylo na suše, pomřelo.

23. A tak vyhladil Bůh všelikou podstatu, kteráž byla na tváři země, od člověka až do hověd, až do zeměplazu, a až do ptactva nebeského, vyhlazeno jest, pravím, z země; a * zůstal toliko Noé, a kteříž s ním *byli* v korábu. *Malach.3,17.18. 2 Petr.2,5.

24. I trvaly vody nad zemi za sto a padesát dnů.

KAPITOLA VIII.

Potopa přestala. 13. Noé vyšel z korábu, 20. a oběti Bohu obětoval.

Rozpomenuť * se pak Bůh na Noé, i všechny živočichy a všecka hověd, kteráž

byla s ním v korábu; pročez uvedl Bůh vítr † na zemi, i zastavily se vody.

*k.19,29. †2Mojž.10,13.

2. A zavříny jsou studnice propasti i průduchové nebeští, a zastaven jest přival s nebe.

3. I navrátily se vody se svrchku země, odcházejíce * zase, a opadly vody po stu a padesáti dnech,

*Joz.3,16.

4. Tak že odpočinul koráb sedmého měsíce, v sedmáctý den toho měsíce na horách * Ararat.

*Izai.37,38.

5. Když pak vody odcházely a opadaly až do desátého měsíce, prvního *dne* téhož desátého měsíce ukázali se vrchové hor.

6. I stalo se po čtyřiceti dnech, otevřev Noé okno v korábu, kteráž byl udělal,

7. Vypustil krkavce. Kterážto vyletuje zase se vracoval, dokudž nevyschly vody na zemi.

8. Potom vypustil holubici od sebe, aby věděl, již-li by opadly vody se svrchku země.

9. Kterážto když nenašla, kde by odpočinula noha její, navrátila se k němu do korábu; nebo vody *byly* po vši zemi. On pak vztáhna ruku svou, vzal ji, a vnesl k sobě do korábu.

10. A počekal ještě sedm dní jiných, a opět vypustil holubici z korábu.

11. I přiletěla k němu holubice k večerou, a aj, list olivový utřzený v ústech jejích. Tedy poznal Noé, že opadly vody se svrchku země.

12. I čekal ještě sedm dní jiných, a opět vypustil holubici, kterážto nevrátila se k němu více.

13. I stalo se šestistého prvního léta, v první *den měsíce* prvního, že vyschly vody na zemi. I odjal Noé přikrytí korábu a uzřel, ano již oschl svrhek země.

14. Druhého pak měsíce, v dvacátý sedmý den téhož měsíce oschla země.

15. I mluvil Bůh k Noé, řka:

16. Vyjdi * z korábu, ty i žena tvá, a synové tvoji, i ženy synů tvých s tebou.

*k.12,14.

17. Všecky živočichy, kteříž *jsou* s tebou ze všelikého těla, tak z ptactva jako z hověd a všelikého zeměplazu, kterýž se hýbe na zemi, vyveď s sebou; ať se v hojnosti rozplozují na zemi, a rostou a * množí se na zemi.

*k.1,22.

18. I vyšel Noé a synové jeho, i žena jeho a ženy synů jeho s ním;

19. Každý živočich, každý zeměplaz a

všecko ptactvo, všecko, což se hýbe na zemi, po pokoleních svých vyšlo z korábu.

20. Tedy vzdělal Noé oltář Hospodinu, a vzav ze všech hověd * čistých i ze vše-
ho ptactva čistého, obětoval zápalu na tom oltáři.

*3Mojž.11,2násl.

21. I zachntnal Hospodin vůni *tu* příjemnou, a řekl Hospodin v srdci svém: Nebudu více zlořečiti zemi pro člověka, proto že * myšlení srdce lidského zlé jest od mladosti jeho; aniž budu více bítí všeho, což živo jest, jako jsem učinil.

*k.6,5. Mat.15,19.

22. Nýbrž dokavadž země trvatí bude, setí a žeň, studeno i horko, léto a zima, den také a noc nepřestanou.

KAPITOLA IX.

Požehnání a stvrzení manželství. 5. Vraždy zapovědění. 8. Smlouvy Boží s Noélem učinění. 20. Obchod aneb živnost Noé, 29. i smrt jeho.

Tedy požehnal Bůh Noé i synům jeho a řekl jim: Plodtež se a rozmnožujte se, a naplňte zemi.

2. Strach váš a hrůza vaše * buď na veliký živočích země, a na všecko ptactvo nebeské. Všecko, což se hýbe na zemi, a všecky ryby mořské v ruce vaše dány jsou.

*k.1,28.

3. Všecko, což se hýbe a jest živo, bude vám za pokrm; jako *i* * bylinu zelenou, dal jsem vám to všecko. *k.1,29. Řím.14,20.

4. A však masa s duši jeho, *kteráž jest* krev * jeho, nebudete jísti. *3Mojž.3,17.

5. A zajisté krve vaší, duši vašich vyhledávatí budu; z rukou * každého hověda vyhledávatí jí budu, i z ruky člověka, ano i z ruky každého † bratra jeho budu vyhledávatí duše člověka.

*2Mojž.21,28. †Malach.2,10.

6. Kdo by koli vylil krev * člověka, skrze člověka † vylita bude krev jeho; nebo k obrazu svému učinil Bůh člověka.

*2Mojž.21,12násl. †Řím.13,4.

7. Vy pak * plodte a množte se; v hojnosti se rozplodte na zemi, a rozmnožení buďte na ní. *k.1,22.28; 8,17.

8. I mluvil Bůh k Noé a synům jeho s ním, řka:

9. Já zajisté vcházím * v smlouvu svou s vámi, i s semenem vaším po vás, *k.6,18.

10. A se všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, z ptactva, z hověd a ze všech živočichů zemských, kteříž *jsou* s vámi, ode všech, kteříž vyšli z korábu, až do všelikého živočicha zemského.

11. Protož utvrzují smlouvu svou s vámi, že nebude vyhlazeno * více všeliké tělo vodami potopy; aniž bude více potopa k zkažení země. ^{*k.8,21,22. Izai. 54,9,10.}

12. I řekl Bůh: Totot *bude* znamení smlouvy, kteréž já dávám, mezi mnou a mezi vámi, a mezi všelikou duší živou, kteráž *jest* s vámi, po všecky věky.

13. Duhu svou postavil jsem na oblačku, a bude na znamení smlouvy mezi mnou a mezi zemí.

14. A budeť, když uvedn mračný oblak nad zemí, a ukáže se duha na oblaku,

15. Že se rozpomenu na smlouvu svou, kteráž *jest* mezi mnou a mezi vámi a mezi všelikou duší živou v každém těle; a nebudou více vody ku potopě, aby zahladily všeliké tělo.

16. Nebo když bude duha ta na oblačku, popatřím na ni, abych se rozpomenul na smlouvu věčnou mezi Bohem a mezi všelikou duší živou v každém těle, kteréž *jest* na zemi.

17. I řekl Bůh k Noé: Toť *jest* znamení smlouvy, kterouž jsem utvrdil mezi sebou a mezi všelikým tělem, kteréž *jest* na zemi.

18. Byli pak synové Noé, kteříž vyšli z korábu: Sem, Cham a Jáfet; a Cham *byl* otec Kanánův.

19. Ti tři *jsou* synové Noé, a ti se rozprostřeli po vši zemi.

20. Noé pak obíraje se s zemí, začal dělati * vinice. ^{*k.21,33.}

21. A pije víno, opil se, a obnažil se u prostřed stanu svého.

22. Viděl pak Cham, otec Kanánův, hanbu otce svého, a pověděl oběma bratřím svým vně.

23. Tedy vzali Sem a Jáfet oděv, kterýžto oba položili na ramena svá, a jdouce zpátkem, zakryli hanbu otce svého; tváři pak jich *byly* odvráceny, a hanby otce svého neviděli.

24. Pročítiv pak Noé po svém víně, zvěděl, co mu učinil syn jeho mladší.

25. I řekl: Zlořečený Kanán, služebník služebníků bude bratřím svým.

26. Rekl také: Požehnaný Hospodin, Bůh Semův, a buď Kanán služebníkem jejich.

27. Rozšířil Bůh milostivě Jáfeta, aby bydlil v stáncích Semových, a buď Kanán služebníkem jejich.

28. Živ pak byl Noé po potopě tři sta a padesáte let.

29. A tak bylo všech dnů Noé devět set a padesáte let; i umřel jest.

KAPITOLA X.

Rod synů Noé.

Tito *jsou* pak rodové synů Noé, Sema, Chama a Jáfeta, jimž se *tito* synové zrodili po potopě.

2. Synové Jáfetovi: Gomer a Magog, a Madai, a Javan, a Tubal, a Mešech, a Tiras.

3. Synové pak Gomerovi: Ascenez, Rifat, a Togorma.

4. Synové pak Javanovi: Elisa a Tarsis, Cetim a Dodanim.

5. Od těch rozdělení jsou ostrovové národů po krajinách jejich, každý podlé jazyku * svého, vedlé čeledi své, v národěch svých. ^{*k.11,7,8.}

6. Synové pak Chamovi: Chus a Mizraim a Put a Kanán.

7. A synové Chusovi: Sába, Evila, a Sabata, a Regma, a Sabatacha. Synové pak Regmovi: Sába a Dedan.

8. Zplodil také Chus Nimroda; onť *jest* počal býti mocným na zemi.

9. To byl silný lovec před Hospodinem; protož se říká: Jako Nimrod silný lovec před Hospodinem.

10. Počátek pak jeho království byl Babylon a Erech, Achad a * Chalne, v zemi † Sinear. ^{*Amos.6,2. †1Mojz.11,2.}

11. Z země té vyšel do Assur, kdežto vystavěl * Ninive, a † Rohobot město, a Chále, ^{*k.10,22. †k.36,37.}

12. A Rezen mezi Ninive a mezi Chále; toť *jest* město veliké.

13. Mizraim pak zplodil * Ludim a Ananim, a Laabim, a Neftim, ^{*Izai.66,19.}

14. A Fetrzím, a Chaslum, (odkudž pošli Filistinští) a Kastrim.

15. Kanán pak zplodil Sidona prvorozeného svého, a Het,

16. A * Jebuzea, a † Amorea, a Gerzeza, ^{*Joz.15,8. †5Mojz.2,24.}

17. A Hevea, a Araeca, a Sinea,

18. A Aradia *, a Samarea, a Amatea; a potom *odtud* rozprostřely se čeledi Kananejských. ^{*Ezech.27,8,11.}

19. A bylo pomezi Kananejských od Sidonu, když jdeš k Gerar až do Gázy; a *odtud* když jdeš k * Sodomě a Gomoe, a Adama a Seboim až do Lázy. ^{*k.13,10 násl. 14,2.}

20. Ti *jsou* synové Chamovi po čeledech

svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.

21. Semovi * také, otcí všech synů Heber, bratru Jáfeta staršího zrozeni jsou synové. ^{*1 Par.1,17.}

22. A *tito jsou synové Semovi*: Elam, a Assur, a Arfaxad, a Lud, a Aram.

23. Synové pak Aramovi: * Hus, a Hul, a Geter, a Mas. ^{*Job.1,1.}

24. Potom * Arfaxad zplodil Sále; a Sále zplodil Hebera. ^{*k.11,12.}

25. Heberovi také narodili se dva synové; jméno jednoho Peleg, proto že za dnů jeho rozdělena byla země, a jméno bratra jeho Jektan.

26. Jektan pak zplodil Elmodada, a Salefa, a Azarmota, a Járe,

27. A Adoráma, a Uzala, a Dikla,

28. A Obale, a Abimahele, a Sebai,

29. A Ofira, a Evila, a Jobaba; všickni ti jsou synové Jektanovi.

30. A bylo bydlení jejich od Mesa, když jdeš k Sefar hoře * na východ slunce. ^{*1 Mojž.23,7.}

31. Tit jsou synové Semovi po čeledech svých, vedlé jazyků svých, po krajinách svých, v národech svých.

32. Ty *jsou* čeledi synů Noé po rodech svých, v národech svých; a od těch * rozdělili se národové na zemi po potopě. ^{*k.9,19. Skutk.17,26.}

KAPITOLA XI.

Stavení města a věže; 7. zmatení jazyků. 10. Rodina Semova až do Abrama; kdež i vyjití Abramovo z vlasti.

Byla pak všechna země jazyku jednoho a řeči jedné.

2. I stalo se, když se brali od východu, našli pole v zemi Sinear, a bydlili tam.

3. A řekli jeden druhému: Nuže, nadělejme cihel, a vypalme je ohněm. I měli cihly místo kamení, a zemi lepkou místo vápna.

4. Nebo řekli: Nuže, vystavějme sobě město a věži, jejíž by vrch *dosahal* k nebí; a *tak* učiníme sobě jméno, abychom nebyli rozptýleni po vši zemi. ^{*5 Mojž.1,28; 9,1.}

5. Sstoupil * pak Hospodin, aby viděl to město a věži, kteronž stavěli synové lidští. ^{*k.18,21. Skutk.7,34.}

6. A řekl Hospodin: Aj, lid jeden a jazyk jeden všechněch těchto, a toť jest začátek díla jejich; nyní pak nedadí sobě v tom překazití, což umínili dělati.

7. Protož sstoupme a změťme tam jazyk jejich, aby jeden druhého jazyku nerozuměl.

8. A tak * rozptýlil je Hospodin odtud po vši zemi; i přestali stavěti města toho. ^{*Zalm.33,10. Luk.1,51.}

9. Protož nazváno jest jméno jeho Babel; nebo tu zmátl Hospodin jazyk vši země; a odtud rozptýlil je Hospodin po vši zemi.

10. Titof jsou rodové Semovi: Sem, když byl ve stu letech, zplodil Arfaxada ve dvou letech po potopě.

11. A byl živ Sem po zplození Arfaxada pět set let; a plodil syny a deery.

12. Arfaxad pak živ byl pět a třideceti let, a zplodil * Sále. ^{*1 Par.1,18.}

13. A po zplození Sále živ byl Arfaxad čtyři sta a tři léta; a plodil syny a deery.

14. Sále také živ byl třideceti let, a zplodil Hebera.

15. A živ byl Sále po zplození Hebera čtyři sta a tři léta; a plodil syny a deery.

16. Živ pak byl * Heber čtyři a třideceti let, a zplodil Pelega. ^{*1 Par.1,25.}

17. A živ byl Heber po zplození Pelega čtyři sta a třideceti let; a plodil syny a deery.

18. Peleg pak živ byl třideceti let, a zplodil Réhu.

19. A živ byl Peleg po zplození Réhu dvě stě a devět let; a plodil syny a deery.

20. Réhu také živ byl třideceti a dvě léta, a zplodil Sáruga.

21. A po zplození Sáruga živ byl Réhu dvě stě a sedm let; a plodil syny a deery.

22. Živ pak byl Sárug třideceti let, a zplodil Náchora.

23. A byl živ Sárug po zplození Náchora dvě stě let; a plodil syny a deery.

24. Náchor pak živ byl dvaceti a devět let, a zplodil Táre.

25. A živ byl Náchor po zplození Táre sto a devatenácte let; a plodil syny a deery.

26. Živ pak byl Táre sedmdesáte let, a zplodil * Abrama, Náchora a Hárana. ^{*Joz.24,2. Luk.3,34.}

27. Tito jsou pak rodové Táre: Táre zplodil Abrama, Náchora a Hárana; Hárana pak zplodil Lota.

28. Umřel pak Hárana prvé než Táre otec jeho v zemi narození svého, *totiž* v Ur Kaldejských.

29. I spojímali sobě ženy Abram a Náchor; jméno ženy Abramovy Sarai, a jméno ženy Náchorovy * Melcha, dcera Háranova, *kteříž byl* otec Melchy a Jeschy. ^{*k.22,20.}

30. Byla pak Sarai neplodná, a neměla děti.

31. I vzal Táre Abrama syna svého, a Lotu syna Háranova, vnuka svého, a Sarai nevěstu svou, ženu Abrama syna svého, a vyšli spolu z Ur Kaldejských, aby se brali do země Kananejské, a přišli až do Cháran, a bydlili tam.

32. A byli dnové Táre dvě stě a pět let; i umřel Táre v Cháran.

KAPITOLA XII.

Poslušnému Abramovi zaslíbení učiněno. 10. Byt jeho pohostinný a nebezpečný v Egyptě.

Nebo byl řekl Hospodin Abramovi: Vyjdi * z země své a z příbuznosti své, i z domu otce svého do země, kterouž ukáži tobě. *Joz.24.3.

2. A učiním tě v národ veliký, a požehnám tobě, a zvelebím jméno tvé, a budeš * požehnání. *k.28.4.

3. Požehnám * také dobrořečícím tobě, a zlořečícím tobě zlořečiti budu; ano požehnány budou † v tobě všechny čeledi země. *k.27,29.†Gal.3,8.16.

4. I vyšel Abram, tak jakž mu byl mluvil Hospodin, a šel s ním Lot. (Byl pak Abram v sedmdesáti pěti letech, když vyšel z Cháran.)

5. A vzal Abram Sarai manželku svou, a Lotu syna bratra svého, a všecko zboží své, kteréhož nabyli, i duše, kterýchž dosáhli v Cháran. A vyšedše, brali se do země Kananejské, až i přišli do ní.

6. I prošel Abram tu zemi až k místu Sichem, to jest až k rovině More. A tehdaž Kananejští *byli* v zemi.

7. I ukázal se Hospodin Abramovi a řekl: * Semeni tvému dám zemi tuto. Tedy vzdělal tu oltář Hospodinu, kterýž se byl ukázal jemu. *k.13,15.

8. A odtud podal se k hoře, *kteráž leží* na východ od * Bethel, kdežto rozbil stan svůj, *tak že mu Bethel byl na západ*, Hai pak na východ; i vzdělal tam oltář Hospodinu, a zýval jméno Hospodinovo. *k.28,19.

9. Potom hnul se Abram dále, * a odebral se odtud ku polední. *k.20,1.

10. Byl pak * hlad v té zemi; protož sstoupil † Abram do Egypta, aby tam byl pohostinu; nebo veliký *byl* hlad v té zemi. *k.26,1.†k.41,57.

11. I stalo se, že když přicházel blízko k Egyptu, řekl k Sarai manželce své: Aj, nyní znám, že jsi žena krásná * tváří. *k.26,7,29.17.

12. A stane se, že když tě uzří Egyptští, řeknou: *To jest manželka jeho; i zabijí mne, tebe pak živé nechají.*

13. Prav medle, že jsi sestra má, aby mi dobře bylo příčinou tvou, a živa zůstala duše má pro tebe.

14. I stalo se, když všel Abram do Egypta, viděli Egyptští ženu, že krásná byla náramně.

15. A vidouce ji knížata Faraonova, schválili ji před ním; i vzata jest žena do domu Faraonova.

16. Kterýžto i Abramovi dobře učinil pro ni; a měl * ovce a voly a osly, i služebníky a děvky, též oslice a velbloudy. *k.13,2.

17. Ale Hospodin * trápil Faraona ranami velikými, i dům jeho, pro Sarai manželku Abramovu. *Zalm.105.14.

18. Protož povolal Farao Abrama a řekl: Cos mi to učinil? Pročežs mi neoznámil, že ona manželka tvá *jest*?

19. Proč jsi řekl: Sestra má jest? A vzal jsem ji sobě za ženu. Protož nyní, teď máš manželku svou, vezmi a jdi.

20. I porněl o něm Farao mužům, a propustili-ho, i manželku jeho i všecko, což měl.

KAPITOLA XIII.

Abram s Lotem navrátili se z Egypta; 8. potom se rozešli. 11. Pán Bůh slib Abramovi obnovuje.

Vstoupil tedy Abram z Egypta, on i žena jeho i všecko, což měl, a Lot s ním, ku polední.

2. (Byl pak Abram bohatý velmi na dobytek, na stříbro i na zlato.)

3. A šel cestami svými od poledne až do Bethel, až k místu *tomu*, kdež *prvé* * byl stánek jeho, mezi Bethel a Hai, *k.12,8; 28,19; 35,7.

4. K místu oltáře, kterýž tam byl *prvé* vzdělal, kdežto * zýval Abram jméno Hospodinovo. *k.12,7.8.

5. Také i Lot, kterýž s Abramem chodil, měl ovce a voly i stany.

6. A nemohla jim * země postačovati, aby spolu bydlili, proto že zboží jich bylo veliké, tak že nemohli spolu bydliti. *k.36,7; 26,13.14.

7. Odkudž vznikla nesnáz mezi pastýři stáda Abramova a mezi pastýři stáda Lotova; nebo Kananejští a Ferezejští tehdaž bydlili v zemi té.

8. Řekl tedy Abram k Lotovi: Nechžť, prosím, není nesnáz mezi mnou a tebou,

a mezi pastýři mými a pastýři tvými, poněvadž muži bratři jsme.

9. Zdalíž není * před tebou všechna země? Odděl se, prosím, ode mne. Půjdeš-li na levo, *já* na pravo se držeti budu; pakli půjdeš na pravo, na levo se držeti budu. *k.20,15.

10. Pozdvih tedy Lot oči svých, spatřil všechnu rovinu vůkol Jordánu, kteráž před tím, než Hospodin zkazil Sodomu a Gomoru, všechna až k Ségor svažována byla, jako zahrada Hospodinova, a jako země Egyptská.

11. I zvolil sobě Lot všechnu rovinu Jordánskou, a bral se k východu; a *tak* oddělili se jeden od druhého.

12. Abram bydlil v zemi Kananejské, ale Lot přebýval v městech té roviny, podav stanů až k Sodomě.

13. Lidé pak Sodomští *byli* zlí, a hříšníci před Hospodinem velici.

14. I řekl Hospodin Abramovi, když se oddělil od něho Lot: Pozdvihni nyní oči svých, a pohleď z nísta, na němž jsi, na půlnoci a na poledne, i na východ a na západ.

15. Nebo všechnu * zemi, kterouž vidíš, tobě dám a semeni tvému až na věky.

16. A * rozmnožím símě tvé jako prach země; nebo jestliže kdo bude moci sčísti prach země, tedy i símě tvé sečteno bude. *k.15,5; 17,2.2Mojz.32,13.

17. Vstaň, projdi tu zemi na dyl i na šíř její; nebo tobě ji dám.

18. Tedy Abram hnul se s stanem, přišel a bydlil v rovinách * Mamre, kteréž jsou při Hebronu, kdežto vzdělal oltář Hospodinu. *k.14,13,24.

KAPITOLA XIV.

Válka proti Sodomským. 12. Zajetí Lota. 13. Vysvobození jeho skrze Abrama, 19. jemuž požehnání dáno od Melchisedecha.

Stalo se pak ve dnech *těch*, že Amrafel král Sinearský, Arioch král Elasarský, Chedorlaomer král Elamitský, a Thádal král Goimský,

2. Vyzdvihli válku proti Bérovi králi Sodomskému, a proti Bersovi králi Gomorskému, a Šenábovi králi Adamatskému, a Semeberovi králi Seboimskému, a králi Bélamskému, to * jest Ségorskému. *k.19,22.

3. Všickni tito sjeli se do údolí Siddim, to jest *již* moře solné.

4. Dvanácte let sloužili Chedorlaomerovi, třináctého pak léta zprotivili se.

5. Protož léta čtrnáctého přitáhl Chedorlaomer a králové, kteříž *byli* s ním, a pobili * Refaimské v Astarotu Karnaimských, a Zuzimské v Cham, a Eminské na rovinách Kariataimských, *k.15,20.

6. A Horejské na hoře jich Seir, až k rovině Fáran, kteráž *leží* nad pouští.

7. A vraecjíce se, přitáhli k En Misfat, kteráž *již jest* Kádes, a pohubili všechnu krajinu Amalechitského, také i Amorejského, bydlícího * v Hasesontamar. *2Par.20,2.

8. Protož vytáhl král Sodomský, a král Gomorský, a král Adamatský, a král Seboimský, a král Bélamský, to jest Ségorský, a sšikovali se proti nim k bitvě v údolí Siddim,

9. Proti Chedorlaomerovi králi Elamitskému, a Thádalovi králi Goimskému, a Amrafelovi králi Sinearskému, i Ariochovi králi Elasarskému, čtyři králové proti pěti.

10. (V údolí pak Siddim bylo mnoho studnic klejovatých.) I utikajíce král Sodomský a Gomorský, padli tam; a kteří pozůstali, utekli na hory.

11. A pobravše všechno zboží Sodomských a Gomorských, a všechny potraviny jejich, odtáhli.

12. Vzali také * Lota, a zboží jeho, syna bratra Abramova, a odjeli; nebo on bydlil v Sodomě. *k.11,31.

13. Přišel pak jeden, kterýž byl utekl, a zvěstoval Abramovi * Hebrejskému, kterýž *tehďáz* bydlil v rovinách Mamre Amorejského, bratra Eškolova a bratra Anerova; nebo ti měli smlouvu s Abramem. *k.10,24.

14. Uslyšev tedy * Abram, že by zajat byl bratr jeho, vypravil způsobných k boji a v domě svém zrozených služebníků tři sta a osmnácte, a honil je až k Dan. *1Sam.30,9násl.

15. A odděliv se, *připadl* na ně v noci, on i služebníci jeho, a porazil je; a stíhal je až k Chobah, kteréž *leží* na levo Damašku.

16. I odjal zase všechno zboží; také i Lota bratra svého s statkem jeho zase přivedl, ano i ženy a lid.

17. Tedy vyšel král Sodomský proti němu, když se navracoval od pobiti Chedorlaomera a králů, kteříž *byli* s ním, k údolí Sáveh, kteréž jest údolí královské.

18. Melchisedech také král * Šálem, vynesl chléb a vino; a ten *byl* kněz Boha silného nejvyššího. ^{*Zalm.76,3.}

19. I požehnal mu a řekl: Požehnaný Abram Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem a zemi;

20. A požehnaný Bůh silný nejvyšší, kterýž dal nepřátely tvé v ruce tvé. I dal mu *Abram* * desátky ze všech věcí. ^{*k.28.22. Zid.7,4.}

21. Král pak Sodomský řekl Abramovi: Dej mi lid, a zboží vezmi sobě.

22. I řekl Abram králi Sodomskému: Pozdvihl * jsem ruky své k Hospodinu, Bohu silnému nejvyššímu, kterýž vládne nebem i zemi, ^{*2Mojz.6,8.}

23. Ze nevezmu od nití až do řeménka obuvi ze všech věcí, kteréž jsou tvé, a bys neřekl: Já jsem obohatil Abrama,

24. Kromě toliko toho, což snědli bojovníci, a dílu mužů, kteříž se mnou šli, totiž Aner, Eškol a Mamre; oni nechat vezmou díl svůj.

KAPITOLA XV.

Slibu o rozmnožení semene Abram uvěřiv, jest ospravedlněn, 13. a o přibězích potomků svých vyučen.

Když pak ty věci pomínavy, stalo se slovo Hospodinovo k Abramovi n vidění, řkoucí: * Neboj se, Abrame; já *budu* pavéza tvá, a odplata tvá velmi veliká. ^{*Izai.41,10 násl.}

2. Jemužto řekl Abram: Panovníče Hospodine, což mi dáš, poněvadž já scházím bez děti, a ten, jemuž zanechám domu svého, *bude* Damašský * Eliezer? ^{*k.24,2.}

3. Řekl ještě Abram: Aj, mně jsi nedal semene; a aj, schovance můj *bude* mým dědicem.

4. A aj, slovo Hospodinovo k němu, řkoucí: Nebudeš ten dědicem tvým, ale kterýž vyjde z života tvého, ten dědicem tvým bude.

5. I vyvedl jej ven a řekl: Vzhledniž nyní k nebi, a sečti hvězdy, budeš-li je *však* moci sčísti? Řekl mu *ještě*: Tak bude simě tvé.

6. I * uvěřil Hospodinu, a počteno mu to za spravedlnost. ^{*Řim.4,3.}

7. (Nebo byl řekl jemu: Já jsem Hospodin, kterýž jsem tě vyvedl z Ur Kaldějských, a bych dal zemi tuto k dědičnému vládařství.

8. I řekl: Panovníče Hospodine, po čem poznám, že ji dědičně obdržím?

9. I odpověděl jemu: Vezmi mně jalovi-

ci tříletou, a kozu tříletou, a skopce tříletého, hrdličku také a holoubátko.

10. Kterýžto zvaz ty všechny věci, zroztínal je na poly, a rozložil na * dvě strany, jednu polovici proti druhé; ptáků pak nezroztínal. ^{*Jer.34,18.}

11. Ptáci pak sedali na ta mrtvá těla, a Abram je sháněl.

12. I stalo se, když slunce zapadalo, že dřimota těžká připadla na Abrama; a aj, hrůza a tma veliká obklíčila jej).

13. Řekl tedy *Bůh* Abramovi: *To* zajisté věz, že pohostinu bude simě tvé v zemi cizí, a v službu je podrobí, a trápití je budou za čtyři sta let.

14. Však národ, jemuž sloužiti budou, já souditi budu; a potom vyjdu s * velikým zbožím. ^{*2Mojz.11,2,3.}

15. Ty pak půjdeš k otcům svým v pokoji; a pohřben budeš v starosti dobré.

16. A čtvrté pokolení sem se navrátí; nebt ještě není doplněna * nepravost Amorejských. ^{*5Mojz.9,4 násl.}

17. I stalo se, když zapadlo slunce, a tma bylo, a aj, *ukázala se* * pec kouřící se, a pohodně ohnivá, kteráž šla mezi díly těmi. ^{*2Mojz.19,18.}

18. V ten den učinil * Hospodin smlouvu s Abramem, řka: Semeni tvému dám zemi tuto, od řeky Egyptské až do řeky té veliké, řeky Eufraten: ^{*k.12,7. +Zalm.80,12.}

19. Cinejské, Cenezejské, Cethmonské,

20. A * Hetejské, Ferezejské, a Refaimské, ^{*5Mojz.7,1.}

21. Amorejské, i Kananejské také, a Gergezejské a Jebuzejské.

KAPITOLA XVI.

Historia o Agar, 15. a o narození Izmaele.

Sarai pak manželka Abramova jemu narodila; a měla děvku Egyptskou, jménem Agar.

2. I řekla Sarai Abramovi: Aj, nyní Hospodin zavřel život můj, abyeh narodila; vejdi, prosím, k děvce mé, *zda* bych aspoň z ní mohla mít syny. I povolil Abram řeči Sarai.

3. Tedy zvavši Sarai manželka Abramova Agar Egyptskou děvku svou, po desíti letech, jakž bydliti počal Abram v zemi Kananejské, dala ji Abramovi muži svému za ženu.

4. I všel k Agar, kterážto počala. Vi-

duci pak ona, že počala, zlehčila sobě paní svou.

5. I řekla Sarai Abramovi: Krivdou mou tys vinen; já jsem dala děvku svou v lůno tvé, kterážto viduci, že počala, zlehčila mne sobě. Sudiž * Hospodin mezi mnou a mezi tebou. *k.31,53. 1 Sam.24,16.

6. I řekl Abram k Sarai: Aj, děvka tvá v moci tvé; učíš s ní, cožť se za dobré vidí. Tedy trápila ji Sarai, a ona utekla od ní.

7. Našel ji pak anděl Hospodinův u studnice vody na poušti, u studnice té, kteráž jest při cestě Sur.

8. A řekl: Agar, děvko Sarai, odkud jdeš, a kam se béřeš? I řekla: Od tváří Sarai paní své já utíkám.

9. Tedy řekl jí anděl Hospodinův: Navrať se ku paní své, a pokoř se pod ruku její.

10. Opět řekl anděl Hospodinův: Velice rozmnožím símě tvé, a niž bude moci sečteno býti pro množství.

11. Potom také řekl anděl Hospodinův: Aj, * ty jsi těhotná, a tudíž porodíš syna, a nazýváš jméno jeho Izmael; nebo uslyšel Hospodin trápení tvé. *Luk.1,31.

12. Budeť pak lýtý člověk; ruce jeho proti všechněm, a ruce všech proti němu; a před tváří všech bratří svých bydlíti bude.

13. I nazvala Agar jméno Hospodínovo, kterýž mluvil jí: Ty jsi silný Bůh vidění; nebo řekla: Zdalíž teď také nevidím po tom, kterýž mne viděl?

14. Protož nazvala studnici tu studnici Živého vidoucího mne. Aj, ta jest mezi Kádes a Barad.

15. Porodila pak Agar Abramovi syna; a nazval Abram jméno syna svého, kteréhož porodila Agar, Izmael.

16. Abram pak byl v osmdesáti šesti letech, když mu porodila Agar Izmaele.

KAPITOLA XVII.

Smlouva s Abramem obnovena. 9. Obřízka ustavena. 16. Izák od Boha zaslíben.

Když pak Abram byl v devadesáti devíti letech, ukázal se mu Hospodin, a řekl jemu: Já jsem Bůh silný všemohoucí; chodíš * ustavičně přede mnou a budíš dokonalým. *k.24,40.

2. A učiním smlouvu svou mezi sebou a tebou a * rozmnožím tě náramně velmi. *k.13,16.

3. Padl pak Abram na tvář svou; i mluvil Bůh s ním, řka:

4. Ját jsem, aj, smlouva má s tebou, a budeš otcem národů mnohých.

5. A niž více slouti bude jméno tvé Abram, * ale bude jméno tvé Abraham; nebo † otcem mnohých národů učinil jsem tě. *Neh.9,7. †Izid.51,2.

6. A učiním, abys se rozplodil náramně velmi, a rozšířím tě v národy; i králové z tebe vyjdou.

7. Utvrdím také smlouvu svou mezi sebou a tebou, i mezi semenem tvým po tobě, po rodech jejich, za smlouvu věčnou, totiž abych byl Bohem tvým i semene tvého po tobě.

8. Nadto dám tobě * i semeni tvému po tobě zemi, v nížto † obýváš pohostinu, všecku zemi Kananejskou k vládařství věčnému; a budu jejich Bohem. *k.12,7. †Žid.11,9.

9. Řekl ještě Bůh Abrahamovi: Ty pak ostříhati budeš smlouvy mé, ty i símě tvé po tobě, po rodech svých.

10. Tatof * jest smlouva má mezi mnou a mezi vámi, i mezi semenem tvým po tobě, kteréž ostříhati budete: Aby obřezán byl mezi vámi každý pohlaví mužského. *Skutk.7,8.

11. Obřezete pak tělo hanby své; a to bude znamením smlouvy mezi mnou a mezi vámi.

12. Každý tedy pohlaví mužského osměho * dne obřezán bude mezi vámi po rodech vašich, doma narozený i koupený za stříbro, z kterých by koli cizozemců byl, jenž není z semene tvého. *3 Mojž.12,3. Luk.2,21.

13. Konečně ať jest obřezán narozený v domě tvém, i koupený za peníze tvé; a budeť smlouva má na těle vašem za smlouvu věčnou.

14. Neobřezaný pak pacholík, kterýž by neobřezal těla neobřízky své, vyhlazena zajisté bude duše ta z lidu svého; nebo smlouvu mou zrušil.

15. Řekl také Bůh Abrahamovi: Sarai manželce své nebudeš říkati Sarai, ale Sára bude jméno její.

16. Nebo požehnám ji a dámť z ní syna; požehnámť jí, a bude v národy; králové národů z ní vyjdou.

17. Tedy padl Abraham na tvář svou, a zasmáv * se, řekl v srdci svém: Zdali stoletému † narodí se syn? A zdali Sára v devadesáti letech porodí? *k.18,12. †Luk.1,18.

18. I řekl Abraham Bohu: Ó byť jen Izmael živ byl před tebou!

19. Jemužto řekl Bůh: Nýbrž Sára manželka tvá porodí tobě syna, a nazáveš jméno jeho Izák; i utvrdím smlouvu svou s ním za smlouvu věčnou, i s semenem jeho po něm.

20. Také o Izmaele uslyšel jsem tě; a aj, požehnám jemu, a učiním to, aby se rozplodil, a rozmnožím ho náramně velmi; dvanáctero * knížat zplodí, a rozšířím jej v národ veliký. *k.25,16.

21. Ale smlouvu svou utvrdím s Izákem, kteréhožť porodí Sára po roce, při * tomto času. *Řím.9,9.

22. A když dokonal Bůh řeč svou s ním, vstoupil od Abrahama.

23. Vzal tedy Abraham Izmaele syna svého, i všechny zrozené v domě svém, i všechny koupené za stříbro své, každého, kdož byl pohlaví mužského, z domácích svých, a obřezal tělo neobřízky jejich hned v ten den, jakž s ním Bůh mluvil.

24. A byl Abraham v devadesáti devíti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.

25. Izmael pak syn jeho byl v třinácti letech, když obřezáno bylo tělo neobřízky jeho.

26. Jednoho a téhož dne obřezáni jsou, Abraham a Izmael syn jeho.

27. I všickni domácí jeho, doma zrození i za stříbro od eizozemce koupení, obřezáni jsou s ním.

KAPITOLA XVIII.

Abraham anděly za hosté měl. 10. Sáře syn zaslíben. 17. Zkažení Sodomy předpovědino.

Ukázal se pak jemu Hospodin v * rovině Mamre; a on seděl u dveří stanu, když veliké horko na den bylo. *k.13,18.

2. A když pozdvihl oči svých, viděl, a aj, tři muži stáli naproti němu. Kteréhožto jakž uzřel, běžel jim vstrie ode dveří stanu, a sklonil se až k zemi.

3. A řekl: Pane můj, jestliže jsem nyní nalezl * milost před očima tvýma, prosím, † nepomíjej služebníka svého. *Luk.1.30. †Zid.13,2.

4. Přineseno bude trochu vody, a umyjete * nohy své, a odpočnete pod stromem. *k.19,2; 43,24. Luk.7,41.

5. Zatím přinesu kus chleba, a posilníte srdce svého; potom půjdete, poněvadž mimo služebníka svého jdete. I řekl: Tak učin, jakž jsi mluvil.

6. Tedy pospíšil Abraham do stanu k Sáře, a řekl: Spěšně tři míry monky

běžné zadělej, a napeč * podpopelných chleběů. *1 Sam.28,24. 2 Mojt.12,39.

7. Abraham pak běžel k stádu; a vzav tele mladé a dobré, dal služebníku, kterýžto pospíšil připravití je.

8. Potom vzav másla a mléka, i tele, kteréž připravil, položil před ně; sám pak stál při nich pod stromem, i jedli.

9. Řekli pak jemu: Kde jest Sára manželka tvá? Kterýžto odpověděl: Teď v * stanu. *k.21,67; 31,33.

10. A řekl: Jistotně se navrátím k tobě vedlé času života, a aj, * syna *míti bude* Sára manželka tvá. Ale Sára poslonehala u dveří stanu, kteréž *byly* za ním. *k.17,19; 21,2. Řím.9,9.

11. Abraham pak i Sára * *byli* staří a sešlého věku, a přestal byl Sáře běh ženský. *k.21,1. 1 Král.1,1.

12. I * smála se Sára sama v sobě, řkuci: Teprv když jsem se sstarala, v rozkoše se vydám? A ještě i † pán můj se sstaral. *k.17,17. †1 Petr.3,6.

13. Tedy řekl Hospodin Abrahamovi: Proč jest se smála Sára, řkuci: Zdalíž opravdu ještě roditi budu, a já se sstarala?

14. Zdalíž * eo skrytého bude před Hospodinem? K času určitému navrátím se k tobě vedlé času života, a Sára bude mítí syna. *Zalm.135,6. Luk.1,37.

15. Zapřela pak Sára a řekla: Nesmála jsem se; nebo se bála. I řekl *Hospodin*: Neníť tak, ale smála jsi se.

16. Tedy vstavše odtud muži ti, obrátili se k Šodomě; a Abraham pak šel s nimi, aby je provedil.

17. A řekl Hospodin: Zdali já zatajím před Abrahamem, což dělati budu?

18. Poněvadž Abraham jistotně bude v národ veliký a silný, a požehnání budou v něm všickni * národové země. *k.12,1,2,3; 22,18; 26,4.

19. Nebo znám jej; protož * říkáže synům svým a domu svému po sobě, aby ostříhali cesty Hospodinovy, a činili spravedlnost a soud, ašby naplnil Hospodin Abrahamovi, což mu zaslíbil. *2 Mojt.13,8; 5 Mojt.4,10; 6,7; 11,19.

20. I řekl Hospodin: * Proto že rozmnožen jest křik Sodomskýcha Gomorských, a † hřích jejich že obtížen jest náramně: *k.19,13. †k.13,13.

21. Sstoupim * již a pohledím, jestliže podle křiku jejich, kterýž přišel ke mně, činili, *dájde na ně* setření; a pakli toho není, zvím. *k.11,5.

22. A obrátivše se odtud muži, šli do Sodomy; Abraham pak ještě stál před Hospodinem.

23. V tom přistoupiv Abraham, řekl: Zdali také zahladíš spravedlivého s bezbožným?

24. Bude-li padesáte spravedlivých v tom městě, zdali předce zahubíš, a neodpustíš místu pro padesáte spravedlivých, kteříž jsou v něm?

25. Odstup to od tebe, abys takovou věc učiniti měl, abys usmrtil spravedlivého s bezbožným; takt by byl spravedlivý jako bezbožný. Odstup to od tebe; zdalíž * soudce vši země nečiní soudu?

*Zalm.7,9. Jan.5,27 uásl.

26. I řekl Hospodin: Jestliže naleznu v Sodomě, v městě tom, padesáte spravedlivých, odpustím všemu tomu místu pro ně.

27. A odpovídaje Abraham, řekl: Aj, nyní chtěl bych mluvití ku Pánu svému, ačkoli jsem * prach a popel.

*Job 30,19. Kaz.12,7.

28. Co pak, nedostane-li se ku padesáti spravedlivým pěti, zdali zkazíš pro těch pět všecko město? I řekl: Nezahladím, jestliže najdu tam čtyřideci pět.

29. Opět mluvil Abraham a řekl: Snad nalezeno bude tam čtyřideci? A odpověděl: Neučiním pro těch čtyřideci.

30. I řekl Abraham: Prosím, necht se nehněvá * Pán můj, že mluvití budu: Snad se jich nalezne tam třideci? Odpověděl: Neučiním, jestliže naleznu tam třideci.

*Soude.6,39.

31. A opět řekl: Aj, nyní počal jsem mluvití ku Pánu svému: Snad se nalezne tam dvaceti? Odpověděl: Nezahladím i pro těch dvaceti.

32. Řekl ještě: Prosím, ať se nehněvá Pán můj, jestliže jednou ještě mluvití budu: Snad se jich najde tam deset? Odpověděl: Nezahladím i pro těch deset.

33. I odšel Hospodin, když dokonal řeč k Abrahamovi; Abraham pak navrátil se k místu svému.

KAPITOLA XIX.

O podvrácení Sodomy a vysvobození Lota, 30. i o pádu jeho.

Přišli pak dva andělé do Sodomy u večer, a Lot seděl v bráně Sodomské. Kteréžto když uzřel, vstav, šel jim v cestu a * sklonil se tváří až k zemi. *k.18,2,3.

2. A řekl: Aj, * prosím páni moji, uchylte se nyní do domu služebníka své-

ho, a zůstaňte přes noc; umyjete také nohy své a ráno vstanouce, půjdete cestou svou. Oni pak odpověděli: Nikoli, ale přenocejeme na ulici. *Zid.13,2.

3. Ale když on je velmi nutil, obrátivše se k němu, vešli do domu jeho. I udělal jim hody, a napekl chlebě přesných, i jedli.

4. Prvé pak než lehli, * muži města toho, muži Sodomští, osuli se vůkol domu toho, od mladého až do starého, všecken lid odevšad. *Soude.19,22.

5. I volali na Lota, a řekli jemu: Kde jsou ti muži, kteříž přišli k tobě v noci? Vyveď je k nám, ať je poznáme.

6. I vyšel k nim Lot ven, a zavřel po sobě dvěře.

7. A řekl: Prosím, * bratři moji, nečiníte zlého. *Soude.19,23.

8. Aj, mám teď dvě dcery, kteréžto nepoznaly muže; vyvedu je nyní k vám, činite s nimi, jak se vám líbí; toliko mužům těmto nic nečiníte, poněvadž vešli pod stín střechy mé.

9. I řekli: Odejdi tam! A mluvili: Sám se dostal sem pohostinu, a chce nás souditi? Nyní tobě hůř uděláme, než jim. * I obořili se násilně na muže toho, totiž na Lota, a přistoupili, aby vylonili dvěře. *2Petr.2,7.

10. Tedy muži ti vztáhli ven ruku svou, a uvedli Lota k sobě do domu, a dvěře zavřeli.

11. A ty muže, kteříž byli přede dveřmi domu, ranili slepotou velikou, od nejmenšího až do největšího, tak že ustali, hledající dveří.

12. I řekli muži k Lotovi: Máš-li ještě zde koho, buď zetě neb syny své, neb dcery své, i všecko, což máš v městě, vyveď z místa tohoto.

13. Nebo zkazíme místo toto, proto že se velmi rozmohl * křik jejich před Hospodinem, a poslal nás Hospodin, abychom zkazili je. *k.18,20.

14. Vyšed tedy Lot, mluvil k zefům svým, kteříž již měli pojímati dcery jeho, a řekl: Vstaňte, vyjděte z místa tohoto, nebo zkazí Hospodin město toto. Ale zdálo se zefům jeho, jako by * žertoval. *2Par.30,10.

15. A když zasvítávalo, nutili andělé Lota, řkouce: Vstaň, vezmi ženu svou a dvě dcery své, kteréž tu jsou, abys nezahynul v pomstě města.

16. A když prodléval, chopili muži ru-

ku jeho, a ruku ženy jeho, a ruku dvou decer jeho, nebo se slítoval nad ním Hospodin; i vyvedli jej, a pustili za městem.

17. A stalo se, když je vedli ven, řekl *jeden*: Zachovejž život svůj, neohléděj se zpět, ani se zastavuj na vši této roviny; ujdí na horu, abys nezahynul.

18. I řekl jim Lot: Ne tak, prosím, páni moji.

19. Aj, nyní nalezl služebník tvůj milost * před očima tvýma, a veliké jest milosrdenství tvé, kteréž jsi učinil se mnou, když jsi zachoval duši mou; ale jáť nebudu moei ujiti na tu horu, aby mne nepostihlo to zlé, a umřel bych.

*k.6.S. Luk.1.30.

20. Hle, teď jest toto město blízko, do něhož bych utekl, a toť jest malé; prosím, nechť tam ujdú; však pak neveliké jest, a živa bude duše má.

21. I řekl k němu: Aj, uslyšel jsem žádost tvou i v této věci, abych nepodvrátil města toho, o němž jsi mluvil.

22. Pospěšiz, ujdí tam; neboť nebudu moei učiniti ničehož, dokudž tam nedo- jdeš. A z té příčiny nazváno jest jméno města toho Ségor.

23. Slunce vzházelo nad zemi, když Lot všel do Ségor.

24. A * Hospodin dštil na Sodomu a na Gomoru sírou a olněm od Hospodina s nebe.

*5 Mojz.29.23. Žalm.11.6. Izai.13.19. Luk.17.29. 2 Petr.2.6.

25. A podvrátil ta města i všecku tu rovínu, všecky také obyvatelé těch měst, i *všecko*, což roste z země.

26. I * ohlédla † se žena jeho, *jdouc* za ním, a obrácena jest v sloup solný.

*Luk.9.62. †Luk.17.31.32.33.

27. Vstav pak Abraham ráno, *pospěšil* k místu tomu, kdež byl stál před Hospodinem.

28. A pohledv k Sodomě a Gomoře, i na všecku zemi té roviny, užíel, a aj, vystupoval dým z země té, jako dým z vápenice.

29. Stalo se tedy, když kazil Bůh města té roviny, že se rozpomenul Bůh na Abrahama, a vytrhl Lotu z prostředku podvrácení, když podvracel města, v nichž bydlil Lot.

30. Potom vyšel Lot z Ségor, a bydlil na hoře té, a obě dvě deery jeho s ním; nebo nasměl bydliti v Ségor. I bydlil v jeskyni s oběma deerami svými.

31. I řekla prvorozená k mladší: Otec

náš jest již starý, a není žádného muže na zemi, ješto by všel k nám podlé obyčejí vsi země.

32. Poď, dejme pítí otcí našemu vína, a * spěme s ním, abychom zachovaly z otcí našeho simě.

*3 Mojz.18.7.

33. I daly pítí otcí svému vína té noci; a všedší prvorozená, spala s otcem svým, kterýžto necítil, ani když lehla, ani když vstala.

34. Nazejtří pak řekla prvorozená k mladší: Aj, spala jsem včerejší noci s otcem svým; dejme mu pítí vína ještě této noci; potom vejdue, spi s ním, a zachovejme simě z otcí našeho.

35. I daly pítí ještě té noci otcí svému vína; a vstala ta mladší, a spala s ním; on pak necítil, ani když ona lehla, ani když vstala.

36. A tak počaly obě deery Lotovy z otcí svého.

37. I porodila prvorozená syna, a nazvala jméno jeho Moáb; onť jest otec Moábských až do dnešního dne.

38. I mladší také porodila syna, a nazvala jméno jeho Ben Ammon; onť jest otcem Ammonitských až do dnešního dne.

KAPITOLA XX.

Abrahamovi v Gerar od krále manželka vzata, 4. i zase z rozkazu Božího poctivě navráćena.

Odtud bral se Abraham do země polední, aby bydlil mezi Kádes a Sur; i byl pohostinn v Gerar;

2. Kdežto pravil Abraham o Sáře manželce své: * Sestra má jest. Tedy † poslav Abimelech, král Gerarský, vzal Sáru.

*k.12.13:26,7. †k.26.1.

3. Ale * přišel Bůh k Abimelechovi ve snách v noci, řekl jemu: Aj, ty již umřeš pro ženu, kterouž jsi vzal, poněvadž jest vdaná za muže.

*k.31.21.

4. Abimelech pak nepřiblížil se k ní; protož řekl: Pane, zdaž také spravedlivý národ zabiješ?

5. Zdalíž mi sám nepravil: Sestra má jest? A ona též pravila: Bratr můj jest. V upřímnosti srdce svého a v nevinosti rukou svých učinil jsem to.

6. I řekl jemu Bůh ve snách: Jáť také vím, že v upřímnosti srdce svého učinil jsi to, a já také zdržel jsem tě, abys nezhrěšil proti mně; protož nedalť jsem se jí dotknouti.

7. Nyní tedy, navrat ženu muži tomu; nebo * prorok jest, a † modliti se bude

za tebe, a živ budeš. Pakli *ji* nenavrátíš, věz, že smrtí umřeš ty i všecko, což tvého jest.

*k.26,11. Žalm.105,15. + Job 42,8.

8. A vstav Abimelech ráno, svolal všechny služebníky své, a vypravoval všechna slova ta v uši jejich. I báli se ti muži velmi.

9. Potom povolav Abimelech Abrahama, řekl jemu: * Co jsi nám *to* učinil? A co jsem zhřešil proti tobě, že jsi uvedl na mne a na království mé hřích veliký? Učinils mi, čehož jsi učiniti neměl.

*k.12,18; 26,10.

10. A řekl opět Abimelech Abrahamovi: Cos myslil, žes takovou věc učinil?

11. Odpověděl Abraham: Řekl jsem: Jistě že neni bázně Boží na místě tomto, a zabijí mne pro ženu mou.

12. A také v pravdě jest sestra má, dcera otce mého, však ne dcera matky mé; a pojal jsem ji sobě za manželku.

13. Když pak vyvedl mne Bůh z domu otce mého, abych pohostinu bydlil, tedy řekl jsem jí: * Toto mi dobrodiní učiníš: Na každém místě, kamž půjdeme, prav o mně: Bratr můj jest.

*k.12,23.

14. Tedy vzav Abimelech ovce a voly, služebníky také a děvky, dal *je* Abrahamovi; a * navrátil mu Sáru manželku jeho.

*k.12,19.

15. A řekl Abimelech: Aj, země má před tebou; kdežt se koli příhodné býti vidí, *tu* přebývej.

16. Sáre pak řekl: Aj, dal jsem tisíc stříbrných bratru tvému, hle, ont jest tobě zástěrou očí *u* všech, kteříž *jsou* s tebou. A všemi těmito věcmi *Sára* poučena byla.

17. I modlil se Abraham Bohu, a uzdravil Bůh Abimelecha, a ženu jeho, a děvky jeho; i rodily.

18. Nebo byl zavřel Hospodin každý život ženský v domě Abimelechově, pro Sáru manželku Abrahamovu.

KAPITOLA XXI.

Izák se narodil i obřezán. 9. Agar s synem vyhnána. 22. Abrahamova smlouva s Abimelechem.

Navštívil pak Hospodin Sáru, tak jakž byl řekl; a učinil Hospodin Sáre, jakož byl mluvil.

2. Nebo počala a porodila Sára Abrahamovi syna v starosti jeho, v ten čas, kterýž předpověděl Bůh.

3. A nazval Abraham jméno syna svého, kterýž se mu narodil, jehož porodila Sára, * Izák.

*k.17,19.

4. A obřezal Abraham syna svého Izáka, když byl v osmi duech, tak jakž mu byl * přikázal Bůh.

*k.17,11 násl.

5. Byl pak Abraham ve stu letech, když se mu narodil Izák syn jeho.

6. I řekla Sára: * Radost mi učinil Bůh; kdokoli uslyší, radovati se bude spolu se mnou.

*k.17,47; 18,12.

7. A přidala: Kdo by byl řekl Abrahamovi, že bude Sára děti kojiti? A však jsem porodila syna v starosti jeho.

8. I rostlo dítě a ostaveno jest. Tedy učinil Abraham veliké hody v ten den, v němž ostaven byl Izák.

9. Viděla pak Sára, že syn Agar Egyptské, kteréhož porodila Abrahamovi, jest posmívač.

10. I řekla Abrahamovi: * Vyvrz děvku tuto i syna jejího; neboť nebude dědicem syn děvky té s synem mým Izákem.

*Gal.4,30.

11. Ale Abraham velmi těžce nesl tu řeč, pro syna svého.

12. I řekl Bůh Abrahamovi: Nestěžuj sobě o dítěti a o děvce své; cožkoli řekla tobě Sára, povol řeči její, nebo v * Izákovi nazváno bude tobě símě.

*k.17,21. Řím.9,7. Žid.11,18.

13. A však i syna děvky učiuim v národ; nebo tvé símě jest.

14. Vstal tedy Abraham velmi ráno, a vzav chléb a láhvi vodu, dal Agar a vložil na rameno její, a pustil ji *od sebe* i s dítětem. Kterážto odešla a chodila po poušti Bersabé.

15. A když nebylo vody v láhvi, povrhla dítě pod jedním stromem.

16. A odšedši, sedla naproti tak daleko, jako by mohl z lučístě dostřeliti; nebo pravila: Nebudu se dívati na smrt dítěte. Seděla tedy naproti, a pozdvihši hlavu svého, plakala.

17. I uslyšel Bůh hlas dítěte; a anděl Boží s nebe zavolal na Agar, a řekl jí: Coť *jest*, Agar? Neboj se; nebo Bůh uslyšel hlas dítěte z *místa*, na kterémž jest.

18. Vstaň, vezmi dítě, a njami je rukou svou; nebo v národ * veliký učinim je.

*k.17,20.

19. A otevřel Bůh oči její, aby uzřela studnici vody. I šla a naplnila láhvi vodou, a napojila dítě.

20. A Bůh byl s dítětem, kterážto zrostlo a bydlilo na poušti, a byl z něho střelec.

21. Bydlil pak na poušti Fáran; i vzala mu matka jeho ženu z země Egyptské.

22. Stalo se pak toho času, že * mluvil Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, k Abrahamovi těmito slovy: Bůh s * tebou *jest* ve všech věcech, kteréž ty řiniš.

*k.26,26. 1k.39,3.

23. Protož nyní, * přísáhní mi teď skrze Boha: *Toto at se stane*, jestliže mi sklamáš, neb synu mému, aneb vnuku mému; vedlé milosrdenství, kteréž jsem já učinil s tebou, *i ty že učiníš se mnou a s zemí*, v níž jsi byl pohostinu.

*Joz.2,12. 1 Sam.24,22.

24. I řekl Abraham: A já přísáhnu.

25. (A *přítom* domlouval se Abraham na Abimelecha o * studnici vody, kterouž *mu* moei odjali služebníci Abimelechovi.

*k.26,15,18.

26. I řekl Abimelech: Nevim, kdo by učinil takovou věc; a aniž jsi ty mi oznámil, aniž jsem já také *co* slyšel, až dnes.)

27. Vzáv * tedy Abraham ovece i voly, dal Abimelechovi; a vešli oba dva v smlouvu.

*k.20,14.

28. A postavil Abraham sedm jehnie stáda obzvlášť.

29. I řekl Abimelech Abrahamovi: K čemu jest těchto sedm jehnie, kteréž jsi postavil obzvlášť?

30. Odpověděl: Že sedm těch jehnie vezmeš z ruky mé, aby mi *to* bylo na svědectví, že jsem kopal studnici tuto.

31. Pročež nazváno jest to * místo Bersabé, že tu oba dva přísáhli.

*k.26,33.

32. A tak učinili smlouvu v Bersabé. Vstav pak Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, navrátili se do země Filistinské.

33. I nasázel stromovi v Bersabé, a vyzval tam jméno Hospodina, *Boha* silného, věčného.

34. A * bydlil Abraham v zemi Filistinské za mnoho dní.

*Zid.11,9.

KAPITOLA XXII.

Zkušeni Abrahama od Boha. 15. Obnovení smlou. 20. Rodina Náchorova.

Když pak ty věci pomínný, * zkusal Bůh Abrahama, a řekl k němu: Abrahame! Kterýžto odpověděl: Teď jsem.

*5 Mojz.13,3; 8,2. Soudc.2,22.

2. I řekl: Vezni nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi do země Moria; a obětuj ho tam v obět zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě.

3. Tedy vstav Abraham velmi ráno, osedlal osla svého, a vzal dva služebníky

své s sebou, a Izáka syna svého; a nasekav dříví k oběti zápalné, vstal a bral se k místu, o němž pověděl mu Bůh.

4. Třetího *pak* dne pozdvihl Abraham oči svých, a uzřel to místo zdaleka.

5. A řekl Abraham služebníkům svým: Pozůstaňte vy tuto s oslem, já pak a dítě půjdeme tamto; a pomodlíce se, navrátíme se k vám.

6. Tedy vzal Abraham dříví k zápalné oběti, a vložil *je* na Izáka syna svého; sám pak nesl v ruce své oheň a meč. I šli oba spolu.

7. Mluvě pak Izák Abrahamovi otei svému, řekl: Otče můj! Kterýž odpověděl: Co chceš, synu můj? A řekl: Aj, teď oheň a dříví, a kdež hovádko k zápalné oběti?

8. Odpověděl Abraham: Bůh opatří sobě hovádko k oběti zápalné, synu můj. A šli předce oba spolu.

9. A když přišli k místu, o němž mu byl mluvil Bůh, udělal tu Abraham oltář, a srovnal dříví; a svázav syna svého, vložil ho na oltář na dříví.

10. I vztáhl Abraham ruku svou, a vzal meč, aby zabil syna svého.

11. Tedy zavolal na něho anděl Hospodinův s nebe a řekl: Abrahame, Abrahame! Kterýžto odpověděl: Aj, já.

12. I řekl *jemu*: Nevztahuj ruky své na dítě, aniž mu co čin; neboť jsem již poznal, že se Boha bojiš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému * svému pro mne.

*Řím.8,32.

13. A pozdvihl Abraham oči svých, viděl, a hle, skopec za ním vězel v trní za rohy své. I šel Abraham a vzal skopec toho, a obětoval jej v obět zápalnou místo syna svého.

14. A nazval Abraham jméno místa toho: Hospodin opatří. Odkudž říká se do dnes: Na hoře Hospodinově opatří se.

15. Zvolal pak anděl Hospodinův na Abrahama podruhé s nebe,

16. A řekl: Skrze sebe samého * přísáhl jsem, praví Hospodin, poněvadž jsi učinil tu věc, že jsi neodpustil synu svému, jedinému svému:

*Žalm.105,9.

17. Požehnám velmi tobě, a velice rozmožím * símě tvé jako hvězdy nebeské, a jako písek, kterýž jest na břehu mořském; nadto dědičně vládnouti bude símě tvé branami nepřátel svých.

*k.12,7; 13,15,16.

18. Ano požehnaní budou v * semeni

tvém všickni národové země, proto že jsi † uposlechl hlasu mého.

*k.12,3. Skutk.3,25. †Žid.11,8.

19. Tedy navrátil se Abraham k služebníkům svým; a vstavše, šli spolu do Bersabé; nebo byděl Abraham v Bersabé.

20. A když se tyto věci staly, zvěstováno jest Abrahamovi v tato slova: Aj, porodila také * Melcha † syny Náchorovi, bratru tvému: *k.11,29. †k.24,24.

21. Husa * prvorozeného svého, a Buza bratra jeho, a Chamuele, otce Aramova; *Job 1,1; 32,2.

22. A Kazeda a Azana, a Feldasa, a Jidlafa i Bathuele.

23. Bathuel * pak zplodil Rebeku. Osm těchto porodila Meleha Náchorovi, bratru Abrahamovu. *k.24,15,24.

24. Ale i ženina jeho, jejíž jméno bylo Réma, porodila také ona Tábe a Gahama, Thása a Máchu.

KAPITOLA XXIII.

Smrt Sáry i pohřeb její.

Ziva pak byla Sára sto a sedmcecitma let; ta jsou léta života Sáry.

2. A umřela v městě * Arbe, kteréž slove Hebron, v zemi Kananejské. I přišel Abraham, aby kvílil nad Sárou, a plakal jí. *k.35,27. Joz.14,15.

3. Potom vstav Abraham od mrtvého svého, mluvil k synům Het, řka:

4. Hostem * a přichozím jsem u vás; dejte mi místo ku pohřbu u vás, abych pochoval mrtvého svého od tváří své. *Skutk.7,5.

5. A odpovídajíc synové Het Abrahamovi, řekli jemu:

6. Slyš nás, pane milý! Kniže Boží jsi u prostřed nás, v nejpřednějších hrobích našich pochovej mrtvého svého; žádný z nás hrobu svého nebude zbraňovati tobě, abys neměl pochovati v něm mrtvého svého.

7. Abraham pak vstav, poklonil se lidu země té, totiž synům Het.

8. A mluvil s nimi, řka: Jestliže se vám líbí, abych pochoval mrtvého svého od tváří své, slyšte mne, a přimluvte se za mne k Efronovi synu Sohar,

9. Ať mi dá jeskyni Machpelah, kterouž má na konci pole svého; za slušné peníze ať mi ji dá u prostřed vás, k dědičnému pohřbu.

10. (Ten pak Efron seděl u prostřed synů Het.) Tedy odpověděl Efron Hebejský Abrahamovi při přítomnosti sy-

nů Het, přede všemi, kteříž vcházejí do brány města jeho, řka:

11. Nikoli, pane můj, ale slyš mne: Pole to dávám tobě, dávám také i jeskyni, kteráž na něm jest; před očima synů lidu svého dávám ji tobě; pochovej mrtvého svého.

12. Tedy poklonil se Abraham před lidem země té,

13. A mluvil k Efronovi v přítomnosti lidu země, řka: A však jestliže ty jsi ten, prosím, vyslyš mne! Dám stříbro za pole, vezmi je ode mne, a pochovam mrtvého svého tam.

14. A odpovídaje Efron Abrahamovi, řekl jemu:

15. Můj pane, poslechni mne: Země ta za čtyři sta lotů stříbrných jest; ale mezi mnou a tebou co jest o to? Mrtvého svého pochovej.

16. I uposlechl Abraham Efrona, a odvážil mu stříbra, jakž oznámil při přítomnosti synů Het, čtyři sta lotů stříbrných, běžných mezi kupci.

17. A odvedeno jest pole Efronovo, kteréž bylo v Machpelah, proti Mamre, pole a jeskyně na něm, a všecko stromové, což ho na tom poli i na všech mezech jeho vůkol,

18. Abrahamovi v držení, před očima synů Het, a všech, kteříž vcházejí do brány města toho.

19. A potom pochoval Abraham Sáru, manželku svou, v jeskyni pole Machpelah, proti Mamre, (to slove Hebron), v zemi Kananejské.

20. Protož odevzdáno jest * pole to i jeskyně, kteráž byla na něm, Abrahamovi k dědičnému pohřbu od synů Het. *k.25,9,10; 47,30.

KAPITOLA XXIV.

O Izákovu ženění.

Abraham pak již byl starý a sešlého věku; a Hospodin požehnal mu ve všech věcech.

2. Tedy řekl Abraham služebníkovi svému staršímu v domě svém, kterýž spravoval všecky věci jeho: Vlož nyní ruku svou pod bedro mé,

3. Abych tě zavázal * přísahou skrze Hospodina, Boha nebe a Boha země, abys nebral † manželky synu mému ze deer Kananejských, mezi nimiž já bydlím. *k.21,23. †k.6,2; 28,1.

4. Ale půjdeš do země * mé a přibuzno-

22. Stalo se pak toho času, že * mluvil Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, k Abrahamovi těmito slovy: Bůh s + tebou *jest* ve všech věcech, kteréž ty činiš.

*k.26,26. †k.39,3.

23. Protož nyní, * přísáhní mi teď skrze Boha: *Toto ať se stane*, jestliže mi sklamáš, neb synu mému, aneb vnuku mému; vedlé milosrdenství, kteréž jsem já učinil s tebou, *i ty že učiníš se mnou a s zemí, v níž jsi byl pohostinu.*

*Joz.2,12. 1 Sam.24,22.

24. I řekl Abraham: *A já přísáhnu.*

25. (A *přítom* domlouval se Abraham na Abimelecha o * studnici vody, kterouž *mu* moei odjali služebníci Abimelechevi.)

*k.26,15,18.

26. I řekl Abimelech: Nevím, kdo by učinil takovou věc; a aniž jsi ty mi oznámil, aniž jsem já také *co* slyšel, až dnes.)

27. Vzáv * tedy Abraham ovee i voly, dal Abimelechovi; a vešli oba dva v smlouvu.

*k.20,14.

28. A postavil Abraham sedm jehnie stáda obzvlášť.

29. I řekl Abimelech Abrahamovi: K čemu postavíš těchto sedm jehnie, kteréž jsi postavil obzvlášť?

30. Odpověděl: Že sedm těch jehnie vezmeš z ruky mé, aby mi *to* bylo na svědectví, že jsem kopal studnici tuto.

31. Pročez nazváno *jest* to * místo Bersabé, že tu oba dva přísáhli.

*k.26,33.

32. A tak učinili smlouvu v Bersabé. Vstav pak Abimelech a Fikol, kníže vojska jeho, navrátili se do země Filistinské.

33. I nasázal stromoví v Bersabé, a zývával tam jméno Hospodina, *Boha* silného, věčného.

34. A * bydlil Abraham v zemi Filistinské za mnoho dní.

*Zid.11,9.

KAPITOLA XXII.

Zkušení Abrahama od Boha. 15. Obnovení smlouby. 20. Rodina Náchorova.

Když pak ty věci pomínuly, * zkusil Bůh Abrahama, a řekl k němu: Abrahame! Kterýžto odpověděl: Teď jsem.

*5 Mojz.13,3; 8,2. Soudc.2,22.

2. I řekl: Vezmi nyní syna svého, toho jediného svého, kteréhož miluješ, Izáka, a jdi do země Moria; a obětuj ho tam v obět zápalnou na jedné hoře, o níž povím tobě.

3. Tedy vstav Abraham velmi ráno, osedlal osla svého, a vzal dva služebníky

své s sebou, a Izáka syna svého; a nasekal dříví k oběti zápalné, vstal a bral se k místu, o němž pověděl mu Bůh.

4. Třetího *pak* dne pozdvihl Abraham oči svých, a uzřel to místo zdaleka.

5. A řekl Abraham služebníkům svým: Pozůstaňte vy tuto s oslem, já pak a dítě půjdeme tamto; a pomodlíce se, navrátíme se k vám.

6. Tedy vzal Abraham dříví k zápalné oběti, a vložil *je* na Izáka syna svého; sám pak nesl v ruce své oheň a meč. I šli oba spolu.

7. Mluvě pak Izák Abrahamovi otei svému, řekl: Otče můj! Kterýž odpověděl: Co chceš, synu můj? A řekl: Aj, teď oheň a dříví, a kdež hovádko k zápalné oběti?

8. Odpověděl Abraham: Bůh opatří sobě hovádko k oběti zápalné, synu můj. A šli předece oba spolu.

9. A když přišli k místu, o němž mu byl mluvil Bůh, udělal tu Abraham oltář, a srovnal dříví; a svázav syna svého, vložil ho na oltář na dříví.

10. I vztáhl Abraham ruku svou, a vzal meč, aby zabil syna svého.

11. Tedy zavola na něho anděl Hospodinův s nebe a řekl: Abrahame, Abrahame! Kterýžto odpověděl: Aj, já.

12. I řekl *jemu*: Nevztahuj ruky své na dítě, aniž mu co čin; neboť jsem již poznal, že se Boha bojiš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému * svému pro mne.

*Řím.8,32.

13. A pozdvihl Abraham oči svých, viděl, a hle, skopec za ním vězel v trní za rohy své. I šel Abraham a vzal skopec toho, a obětoval jej v obět zápalnou místo syna svého.

14. A nazval Abraham jméno místa toho: Hospodin opatří. Odkudž říká se do dnes: Na hoře Hospodinově opatří se.

15. Zvolal pak anděl Hospodinův na Abrahama podruhé s nebe,

16. A řekl: Skrze sebe samého * přísáhl jsem, praví Hospodin, poněvadž jsi učinil tu věc, že jsi neodpustil synu svému, jedinému svému:

*Zalm.105,9.

17. Požehnám vehni tobě, a velice rozmožím * simě tvé jako hvězdy nebeské, a jako písek, kterýž *jest* na břehu mořském; nadto dědičně vládnouti bude simě tvé branami nepřátel svých.

*k.12,7; 13,15,16.

18. Ano požehnání budou v * semeni

tvém všickni národové země, proto že jsi † uposlechl hlasu mého.

*k.12,3. Skutk.3,25. †Žid.11,8.

19. Tedy navrátil se Abraham k služebníkům svým; a vstavše, šli spolu do Bersabé; nebo hydlii Abraham v Bersabé.

20. A když se tyto věci staly, zvěstováno jest Abrahamovi v tato slova: Aj, porodila také * Melcha † syny Náchorovi, bratru tvému: *

*k.11,29. †k.24,24.

21. Husa * prvorozeného svého, a Buza bratra jeho, a Chamuele, otce Aramova;

*Job 1,1; 32,2.

22. A Kazeda a Azana, a Feldasa, a Jidlafa i Bathuele.

23. Bathuel * pak zplodil Rebeku. Osm těchto porodila Melcha Náchorovi, bratru Abrahamovu.

*k.24,15,24.

24. Ale i ženina jeho, jejíž jméno bylo Réma, porodila také ona Tábe a Gahama, Thása a Máchu.

KAPITOLA XXIII.

Smrt Sáry i pohřeb její.

Ziva pak byla Sára sto a sedmcecitma let; ta jsou léta života Sáry.

2. A umřela v městě * Arbe, kteréž slove Hebron, v zemi Kananejské. I přišel Abraham, aby kvílil nad Sárou, a plakal ji.

*k.35,27. Joz.14,15.

3. Potom vstav Abraham od mrtvého svého, mluvil k synům Het, řka:

4. Hostem * a přichozím jsem u vás; dejte mi místo ku pohřbu u vás, abych pochoval mrtvého svého od tváři své.

*Skutk.7,5.

5. A odpovídajice synové Het Abrahamovi, řekli jemu:

6. Slyš nás, pane milý! Kniže Boží jsi u prostřed nás, v nejpřednějších hrobích našich pochovej mrtvého svého; žádný z nás brobu svého nebude zbraňovati tobě, abys neměl pochovati v něm mrtvého svého.

7. Abraham pak vstav, poklonil se lidu země té, totiž synům Het.

8. A mluvil s nimi, řka: Jestliže se vám líbí, abych pochoval mrtvého svého od tváři své, slyšte mne, a přimluvte se za mne k Efronovi synu Sohar,

9. Ať mi dá jeskyni Machpelah, kterouž má na konci pole svého; za slušné peníze ať mi ji dá u prostřed vás, k dědičnému pohřbu.

10. (Ten pak Efron seděl u prostřed synů Het.) Tedy odpověděl Efron Hebejský Abrahamovi při přítomnosti sy-

nů Het, přede všemi, kteříž vcházejí do brány města jeho, řka:

11. Nikoli, pane můj, ale slyš mne: Pole to dávám tobě, dávám také i jeskyni, kteráž na něm jest; před očima synů lidu svého dávám ji tobě; pochovej mrtvého svého.

12. Tedy poklonil se Abraham před lidem země té,

13. A mluvil k Efronovi v přítomnosti lidu země, řka: A však jestliže ty jsi ten, prosím, vyslyš mne! Dám stříbro za pole, vezmi je ode mne, a pochovam mrtvého svého tam.

14. A odpovídaje Efron Abrahamovi, řekl jemu:

15. Můj pane, poslechni mne: Země ta za čtyři sta lotů stříbrných jest; ale mezi mnou a tebou co jest o to? Mrtvého svého pochovej.

16. I uposlechl Abraham Efrona, a odvážil mu stříbra, jakž oznámil při přítomnosti synů Het, čtyři sta lotů stříbrných, běžných mezi kupci.

17. A odvedeno jest pole Efronovo, kteréž bylo v Machpelah, proti Mamre, pole a jeskyně na něm, a všecko stromoví, což ho na tom poli i na všech mezech jeho vůkol,

18. Abrahamovi v držení, před očima synů Het, a všech, kteříž vcházejí do brány města toho.

19. A potom pochoval Abraham Sáru, manželku svou, v jeskyni pole Machpelah, proti Mamre, (to slove Hebron), v zemi Kananejské.

20. Protož odevzdáno jest * pole to i jeskyně, kteráž byla na něm, Abrahamovi k dědičnému pohřbu od synů Het.

*k.25,9,10; 47,30.

KAPITOLA XXIV.

O Izákovu ženění.

Abraham pak již byl starý a sešlého věku; a Hospodin požehnal mu ve všech věcech.

2. Tedy řekl Abraham služebníku svému staršimu v domě svém, kterýž spravoval všecky věci jeho: Vlož nyní ruku svou pod bedro mé,

3. Abych tě zavázal * přísahou skrze Hospodina, Boha nebe a Boha země, abys nebral † manželky synu mému ze deer Kananejských, mezi nimiž já bydlím.

*k.21,23. †k.6,2; 28,1.

4. Ale půjdeš do země * mé a přibuzno-

sti mé; a *odtud* vezmeš manželku synu mému Izákovi. ^{*k.24.10.}

5. I řekl jemu služebník ten: Kdyby pak nechtěla žena ta se mnou jíti do země této, mám-li zase uvéstí syna tvého do země, z níž jsi vyšel?

6. Kterýžto odpověděl: Hleď, abys zase nenvodil syna mého tam.

7. Hospodin Bůh nebe, kterýž vzal mne z domu otce mého a z vlasti mé, a mluvil mi, a kterýž mi přísáhl, řka: Semeni tvému dám zemi tuto, onť pošle anděla svého před tebou, a vezmeš manželku synu mému *odtud*.

8. Jestliže by pak žena ta nechtěla jíti s tebou, svoboděn budeš od této přísahy mé; toliko syna mého neuvod tam zase.

9. Tedy vložil služebník ten ruku svou pod bedro Abrahama, pána svého, a přísáhl jemu na tu řeč.

10. A vzal služebník ten deset velbloudů z velbloudů pána svého, aby se bral; (nebo měl všecken statek pána svého v rukou svých.) I vstav, bral se k Aram Naharaim do města Náchor.

11. A zastavil se s velbloudy před městem, u studnice vody k večerou, času toho, když vycházejí vážití *vody*.

12. A řekl: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, dejž, prosím, ať se potká se mnou dnes *to, čehož hledám*; a něžní milosrdenství se pánem mým Abrahamem.

13. Aj, já stojím u studnice vody, a decry mužů města tohoto vycházejí, aby vážily vodu.

14. Děvečka tedy, kteréž bych řekl: Nachyl medle věderce svého, ať se napíjí, a ona by řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím, ta aby byla, *kteřouž* jsi způsobil služebníku svému Izákovi; a po tomť poznám, že jsi milosrdenství učinil se pánem mým.

15. I stalo se prvé, než on přestal mluvití, aj, Rebeka, kteráž se narodila * Bathuelovi, synu Melchy, manželky Náchora bratra Abrahamova, vycházela, a věderce její *bylo* na rameni jejím. ^{*k.22.23.}

16. A *byla* děvečka na pohledění velmi krásná, panua, a muž nepoznal jí; kterážto sešla k studnici té, a naplnivši věderce své, šla vzhůru.

17. Tedy běžel služebník ten proti ní, a řekl: * Dej mi pítí, prosím, maličko vody z věderce svého. ^{*Jan.4.7.}

18. I řekla: Napí se, pane můj. A ry-

chle složila věderce své na ruku svou a dala mu pítí.

19. A dávši mu pítí, řekla: Také velbloudům tvým navážím, dokudž se nenapíjí.

20. Tedy rychle vylila z věderce svého do koryta, a běžela ještě k studnici, aby vážila *vodu*; a vážila všechněm velbloudům jeho.

21. Muž pak ten s úžasnutím divil se jí mlče, rozjímaje, aby zvěděl, zdařil-li Hospodin cestu jeho, čili nic.

22. I stalo se, když přestali pítí velbloudové, vyňav muž náušnici zlatou, ztíží půl lotu, a dvě náramnice, *dal* na ruce její, kteréž vážily deset lotů zlata.

23. A řekl: Či jsi dcera? Pověz mi, prosím, jest-li v domě otce tvého nám místo, kdež bychom přes noc zůstali?

24. Jemužto odpověděla: Dcera * jsem Bathuele, syna Melchy, kteréž porodila Náchorovi. ^{*k.22.20.23.}

25. Řekla ještě k němu: Slámy také a potravy hojně u nás jest, ano i místo, kdež byste přes noc zůstali.

26. Tedy skloniv hlavu, poklonu učinil Hospodinu,

27. A řekl: Požehnaný Hospodin, Bůh pána mého Abrahama, kterýž neodjal milosrdenství svého a pravdy své od pána mého, mne *také* na cestě vedl Hospodin k domu bratří pána mého.

28. I běžela děvečka, a oznámila v domě matky své tak, jakž se stalo.

29. A měla Rebeka * bratra, jménem Lában; ten běžel k muži tomu ven k studnici. ^{*k.28.5.}

30. Nebo užřev náušnici a náramnice na rukou sestry své, a slyšev slova Rebeky sestry své, ona praví: Tak mluvil ke mně člověk ten, přišel k muži, a on stál při velbloudích u studnice.

31. Jemuž řekl: Vejdi, * požehnaný Hospodinův. Proč bys stál vně, kdyžť jsem připravil dům a místo velbloudům?

^{*k.26.29. Zalm.115.15.}

32. Tedy všel muž ten do domu, a odsedlal velbloudy, a dal *Lában* slámy a potravy velbloudům, i vody k umytí noh jeho a noh mužů těch, kteří s ním *byli*.

33. A položil předeň *chléb*, aby jedl. Ale on řekl: Nebudu jísti, dokudž nevypravím řeči svých. I řekl *Lában*: Mluv.

34. Tedy řekl: Služebník Abrahamův jsem já.

35. A Hospodin požehnal pánu * mému

velice, tak že veliký nčiněn jest; nebo dal mu ovce a voly, stříbro a zlato, služebníky a děvky, velbloudy a osly. *k.13,2:26,13.

36. A porodila * Sára, manželka pána mého, pánu mému v starosti své syna, jemuž dal, cožkoli má. *k.21,2.

37. I zavázal mne přísahou pán můj, řka: Nevezmeš manželky synu mému ze dcer Kananejských, v jejichž zemi já bydlím.

38. Ale k domu otce mého půjdeš, a k rodině mé, a *odtud* vezmeš manželku synu mému.

39. A když jsem řekl pánu svému: Snad nepůjde žena ta se mnou?

40. Odpověděl mi: Hospodin, před jehož obličejem nastavičně jsem * chodil, pošle anděla svého s tebou, a šťastnou způsobí cestu tvou, a vezmeš manželku synu mému z rodiny mé, a z domu otce mého. *k.17,1.5 Mojz.8,6.

41. A budeš svoboděn od přísahy mé, když bys přišel k rodině mé; a jestliže by nedali tobě, budeš prost od přísahy mé.

42. Protož dnes přišed k studnici, řekl jsem: Hospodine, Bože pána mého Abrahama, jestliže ty nyní šťastně spravuješ cestu mou, po níž já jdu,

43. Aj, já stojím u studnice vody; protož, nechťž panna, kteráž vyjde vážití vody, když bych jí řekl: Dej mi pítí nyní maličko vody z věderce svého,

44. A ona by mi odpověděla: I ty pí, i velbloudům tvým také navážím, ta ať jest manželka, kterouž způsobil Hospodin synu pána mého.

45. Prvé pak než jsem já přestal mluvit v srdci svém, aj, Rebeka vycházela mající věderce své na ramení svém, a sšedši k studnici, vážila. I řekl jsem jí: Prosim, dej mi pítí.

46. Ona pak rychle složila věderce své s sebe, a řekla: Pí, také i velbloudy tvé napojím. Tedy pil jsem, a napojila také velbloudy.

47. I ptal jsem se jí, a řekl jsem: Či jsi dcera? Ona odpověděla: Dcera Batbuele, syna Náchorova, jehož mu porodila Melcha. Tedy dal jsem náušnici na tvář její, a náramnice na ruce její.

48. A skloniv hlavu, poklonu jsem učinil Hospodinu, a dobrořečil jsem Hospodinu, Boha pána mého Abrahama, kterýž vedl mne po cestě přímé, abych dceru bratra pána svého vzal synu jeho.

49. Protož nyní, činite-li milosrdenství a pravdu se pánem mým, oznamte mi; pakli nie, také mi oznamte, a obrátím se na pravo neb na levo.

50. Tedy odpověděli Lában a Bathuel, řkouce: Od Hospodina vyšla jest věc tato; nemůžeme odepřiti v ničemž.

51. Aj, Rebeka před tebou, vezmiž ji a jeď; a necht jest manželkou synu pána tvého, jakož mluvil Hospodin.

52. I stalo se, že jakž uslyšel služebník Abrahamův slova jejich, poklonil se Hospodinu až k zemi.

53. A vyňav služebník ten nádoby stříbrné a nádoby zlaté a oděv, dal Rebece; drahé také *dary* dal bratru jejimu a matec její.

54. Tedy jedli a pili, on i muži, kteříž byli s ním, a zůstali tu přes noc. Ráno pak když vstali, řekl: Propusťte mne ku pánu mému.

55. I odpověděl bratr její a matka: Nechat pozůstane děvečka s námi *za některý* den, aspoň za deset; potom půjdeš.

56. On pak řekl jim: Nezdržujte mne, poněvadž Hospodin šťastnou způsobil cestu mou; propusťtež mne, ať jdu ku pánu svému.

57. I řekli: Zavolejme děvečky a zepřejeme se, co dí k tomu.

58. Tedy zavolali Rebečky, a řekli jí: Cheeš-li jíti s mužem tímto? I řekla: Půjdu.

59. A propouštějíce Rebeku sestru svou a * chovačku její, služebníka také Abrahama s muži jeho, *k.35,8.

60. Požehnali Rebečky a mluvili jí: Sestro naše, ty buď v tisíce tisíců, a simě tvé dědičně * obdrž brány nepřátel svých. *k.22,17.

61. Tedy vstala Rebeka a děvečky její, a vsedše na velbloudy, jely za mužem tím. A tak vzal služebník ten Rebeku, a odjel.

62. Izák pak šel, navracuje se * od studnice Živého vidouceho mne; nebo bydlil v zemi polední. *k.16,14:25,11.

63. A vyšel Izák k přemýšlování na pole, když se chýlilo k večeru; a pozdvih očí svých, uzřel, an velbloudové jdou.

64. Pozdvihla také Rebeka oči svých, a uzřevši Izáka, sšedla s velblouda.

65. (Nebo řekla byla služebniku: Kdo jest ten muž, kterýž jde po poli proti nám? Odpověděl služebník: To jest pán můj.) I vzala rouchu, a přistřela se.

my nedotkli jsme se tebe, a jakž jsme my toliko dobře činili tobě, a propustili jsme tě v pokoji; ty nyní tedy *povol tomu, požeňnaný Hospodínův.*

30. Tedy učinil jim hody, i jedli a pili.

31. A vstavše velmi ráno, přísáhl jeden druhému. I propustil je Izák, a oni odešli od něho v pokoji.

32. Toho dne přišli služebníci Izákovi, a oznámili mu o studnici, kterouž kopal, řkouce: Nalezli jsme vodu.

33. I nazval ji Seba. * Protož jméno města toho *jest Bersabé až do dnešního dne.* *k.21,31.

34. Ezau pak jsa v letech čtyřideceti, pojal ženu Judit, deuru Běry Hetejského, a Bazematu, deuru Elona Hetejského. *k.36,2; 27,46.

35. A kormoutily Izáka a Rebeku.

KAPITOLA XXVII.

Jakob uchrátív požeňnaní, v nebezpečení byl před Ezau.

Když se pak sstaral Izák, a pošly byly oči jeho, tak že neviděl, povolal Ezau syna svého staršího, a řekl jemu: Synu můj. Kterýžto odpovéděl: Aj, teď jsem. *k.48,10.

2. I di: Aj, já jsem se již sstaral, a nevím due smrti své.

3. Protož nyní vezmi medle nástroje své, toul svůj a luěiště své, a vyjda do pole, ulov mi zvěřinu.

4. A přístroj mi krmí chutnou, jakž já rád jidám, a přines mi, a budu jísti, ať by požeňmala duše má, prvé než umru.

5. (Slyšela pak Rebeka, když mluvil Izák s Ezau synem svým.) I odšel Ezau na pole, aby ulovil zvěřinu a přinesl.

6. Tedy řekla Rebeka Jakobovi synu svému takto: Aj, slyšela jsem, když otee tvůj mluvil k Ezau bratru tvému, a pravil:

7. Přines mi něco z lovu, a přístroj mi krmě chutné, abych jedl, a požeňnám před Hospodínem, prvé než umru.

8. Nyni tedy, synu můj, poslechni hlasu mého v tom, což já prikazuji tobě.

9. Jdi medle k stádu, a odtud mi vezmi dva kozelce výborné, abych přístrojila z nich krmě chutné otee tvému, jakž on rád jidá.

10. A přineseš otee svému, a on jísti bude, na to, aby požeňmal tobě, prvé než umře. *k.28,3.4.

11. I řekl Jakob Rebece matee své: Viš,

že Ezau bratr můj *jest člověk * chlupatý, a já jsem člověk hladký.* *k.25,25.

12. Jestliže omaká mne otee můj, tedy zůstanu u něho za podvodného; a tak uvedu na sebe zlořečenství, a ne požeňnání.

13. Jemužto odpovéděla matka: *Necht jest na mne zlořečenství tvé, synu můj; jen ty poslechni hlasu mého, a jdi, přines mi.*

14. Tedy odšel, vzal, a přinesl matee své. I připravila matka jeho krmě chutné, jakž otec jeho rád jidal.

15. A vzala Rebeka * nejlepsi šaty Ezau syna svého staršího, kteréž měla u sebe v domě, a oblékla Jáka, syna svého mladšího. *k.27,27.

16. A kozkami kozelčími obvinula ruce jeho, a dil hladký hrdla jeho.

17. I dala chléb a krmě chutné, kteréž připravila, v ruce Jáka syna svého.

18. A on přišed k otee svému, řekl: Otee můj! Kterýžto odpovéděl: Aj, teď jsem. Kdož * jsi ty, synu můj? *k.27,32.

19. I di Jakob otee svému: Já jsem Ezau, prvorozený tvůj. Učinil jsem, jakž jsi mi poručil. Vstaň, prosím, sedni a jez z lovu mého, aby mi požeňmala duše tvá.

20. Tedy řekl Izák synu svému: Což to? Brzys to nalezl, synu můj. A on di: Nebo Hospodín Bůh tvůj způsobil to, a by mi se *pojednou* nahodilo.

21. I řekl Izák Jakobovi: Přistupiž, ať omakám tě, synu můj, ty-li jsi syn můj Ezau, či nejsi.

22. Tedy přistoupil Jakob k Izákovi otee svému; a on omakal ho, i řekl: Hlas *jest* hlas Jakobův, ale ruce tyto ruce Ezau.

23. A nepoznal ho; nebo byly ruce jeho, jako ruce Ezau bratra jeho, chlupaté. I požeňmal mu.

24. A řekl: Ty-liž jsi pak syn můj Ezau? Odpovéděl: Já.

25. I řekl: Podejž mi, ať jim z lovu syna svého, aby tobě požeňmala duše má. Tedy podal mu, a on jedl. Přinesl mu také vina, a on pil.

26. I řekl jemu Izák otee jeho: Přistupiž nyní, a polib mne, synu můj.

27. I přistoupil a polibil ho. A jakž uctil *Izák* vůni roncha jeho, požeňmal mu, řka: Pohleď, vůně syna mého *jest* jako vůně pole, jemuž požeňmal Hospodín.

28. Dejž tobě * Bůh z rosy nebeské, a

z tučnosti zemské, i hojnost obilé a vlna.
*Zid.11.20.

29. Necházt slouží tobě lidé, a sklánějí se před tebou národové. Budiž pánem bratří svých, a ať se sklánějí před tebou synové matky tvé. Kdož by zlořečili tobě, *necht jsou* zlořečení, a kdo by dobrořečili tobě, požehnání.

30. A když přestal Izák požehnání dávatí Jákobovi, a sotva že vyšel Jákob od Izáka otce svého, Ezau bratr jeho přišel z lovu svého.

31. A připraviv i on krmě chutné, přinesl otci svému a řekl mu: Nečlžť vstane otec můj, a ji z lovu syna svého, aby mi požehnala duše tvá.

32. I řekl jemu Izák otec jeho: Kdo jsi ty? Di on: Já jsem syn tvůj, prvorozený * tvůj Ezau.
*k.27.19; 25,25.

33. Tedy zhrozil se Izák hrůzou velikou náramně, a řekl: Kdo *pak a* kde jest ten, ješto uloviv zvěřinu, přinesl mi? A já jsem jedl ze všeho, prvé než jsi ty přišel, a požehnal jsem mu, a buď požehnaným.

34. Uslyšev Ezau slova otce svého, zkrkl * hlasem velikým, a hořkostí naplněn jest náramně, a řekl otci svému: Požehnejž * mně, i mně také, můj otče!
*Zid.12,17. +1 Mojz.27,38.

35. Kterýžto řekl: Přišel bratr tvůj podvodně a uchvátil požehnání tvé.

36. Tedy řekl: Právěť nazváno jméno jeho Jákob, nebo již po dvakráte mne podvedl, * prvorozenství mé odjal, a teď nyní uchvátil požehnání mé. Řekl ještě: Zdalí jsi nezachoval i mně požehnání?
*k.25,31 násl. Zid.12,16.

37. Odpověděl Izák a řekl k Ezau: Aj, ustavil jsem ho pánem nad tebou, a všechny bratří jeho dal jsem mu za služebníky; obilím také a vínem opatřil jsem ho. Což tedy již tobě učinití mohu, synu můj?

38. I řekl Ezau otci svému: Zdalíž to jedno *toliko* máš požehnání, otče můj? Požehnejž mně, i * mně také, můj otče! I povýšil Ezau hlasu svého a plakal.
*k.27,34.

39. Tedy odpověděl Izák otec jeho, a řekl k němu: Aj, v * tučnostech země bude bydlení tvé a v rose nebeské s hůry;
*k.27,28. Zid.11,20.

40. A v meči svém živ budeš, a bratru svému * sloužiti budeš; ale přijde čas, že budeš pauovati a svržeš jho jeho s šíje své.
*k.9,25 násl.

41. Protož v nenávisti měl Ezau Jáko-ba pro požehnání, jimž požehnal mu otec jeho, a řekl v srdci svém: Přiblížit se dnové smutku otce mého, a zabiji Jáko-ba, bratra svého.

42. I oznámena jsou Rebecy slova Ezau, staršího syna jejího. Pročež ona poslavši, povolala Jáko-ba syna svého mladšího, a řekla jemu: Hle, Ezau bratr tvůj těší se tím, že tě zabije.

43. Protož nyní, synu můj, poslechni hlasu mého, a vstana, utec k Lábanovi, bratru mému do Háran.

44. A pobuď s ním za některý čas, až by se odvrátila prehlivost bratra tvého,

45. A přestalo rozhněvání bratra tvého na tebe, a zapomenul by na to, což jsi mu učinil. Potom *já* pošli a vezmu tě odtud. * Proč mám zblavena býti obou synů jednoho dne?
*2 Sam.14,6,7.

46. I řekla Rebeka Izákovi: Stýště mi se živu býti pro dcery Het. Vezme-li Jákob ženu ze deer Het, jako tyto jsou ze deer země této, k čemu mi život?

KAPITOLA XXVIII.

Jákobovi na cestě 13. Bůh se zjevil, 20. a on Bohu slib učinil.

Povolal pak Izák Jáko-ba, * a požehnal jemu, a přikázal mu, řka: Nepojímež ženy ze deer † Kananejských.

*Joz.22,7,8. +1 Mojz.24,3.

2. *Ale* vstana, jdi do Pádan Syrské do domu * Bathuele, otce matky své, a pojmi sobě odtud manželku ze deer Lábana ujce svého.
*k.22,22.

3. A *Bůh* silný všemohoucí požehnejž tobě, a dejžž zřust, a rozmnožíž tě, abys byl v zástup mnohého lidu.

4. A dejž tobě požehnání Abrahamovo, tobě i semeni tvému s tebou, abys dědičně obdržel zemi, v níž pohostinu jsi, kterouž dal Bůh Abrahamovi.

5. I odeslal Izák Jáko-ba, kterýžto šel do Pádan Syrské k Lábanovi synu Bathuele Syrského, bratru Rebecy matky Jákobovy a Ezau.

6. Vida pak Ezau, že požehnání dal Izák Jákobovi, a že ho odeslal do Pádan Syrské, aby sobě odtud vzal manželku, *a že*, když mu požehnání dával, přikázal mu, řka: Nepojmeš ženy ze deer Kananejských;

7. A *že by* uposlechl Jákob otec svého a matky své a odšel do Pádan Syrské;

8. Vida také Ezau, že dcery Kananejské těžké byly v očích Izákovi otci jeho:

9. Tedy odšel Ezan k Izmaelovi, a mimo *prvnější* ženy své, pojal sobě za ženu Mahalat, deernu Izmaele, syna Abrahamova, sestru Nabajotovu.

10. Vyšed pak Jákob z * Bersabé, šel do Háran. ^{*k.26,23.}

11. I trefil na jedno * místo, na kterémžto zůstal přes noc, (nebo slunce již bylo zapadlo,) a nabrav kameni na místě tom, položil pod hlavu svou, a spal na témž místě. ^{*k.28,19.}

12. I viděl ve snách, a *aj*, žebřík stál na zemi, jehožto vrch dosahal nebe; a *aj*, andělé Boží vstupovali a sstupovali po něm.

13. A *aj*, Hospodin stál nad ním, a řekl: Já * jsem Hospodin, Bůh Abrahama otec tvého, a Bůh Izákův; zemi tu, na kteréž ty spíš, tobě dám a semeni tvému. ^{*k.17,1 násl.; 31,42; 32,9.}

14. A bude símě tvé jako * prach země; nebo rozmůžeš se k západu, i k východu, na půlnoci, i ku poledni; nad to požehnány budouť v tobě všechny čeledi země, a v semeni tvém. ^{*Žid.11,12. +1 Mojz.12,3.}

15. A *aj*, já jsem s tebou, a ostříhati tě budu, kamžkoli půjdeš, a přivedu tě zase do země této; nebo neopustím tebe, až i učiním, což jsem mluvil tobě.

16. Procitiv pak Jákob ze sna svého, řekl: V pravdě Hospodin jest na místě tomto, a já jsem nevěděl.

17. (Nebo zhroziv se, řekl: * Jak hrozné jest místo toto! Není jiného, jediné dům Boží, a tu jest brána nebeská.) ^{*2 Mojz.3,5.}

18. Vstav pak Jákob ráno, vzal kámen, kterýž byl podložil pod hlavu svou, a postavil jej na znamení pamětné, a polil jej svrchu olejem.

19. Protož nazval jméno místa * toho Bethel, ješto prvé to město sloulo Láža. ^{*k.35,6,15; 48,3.}

20. Zavázal se také Jákob * slíbem, řka: Jestliže Bůh bude se mnou, a ostříhati mne bude na cestě této, kterouž já jdu; a dá-li mi chléb ku pokrmu a roucho k oděvu, ^{*4 Mojz.21,2.}

21. A navrátím-li se v pokoji do domu otece svého, a bude mi Hospodin za Boha:

22. Kámen tento, kterýž jsem postavil na památku, * bude domem Božím; a ze všech věcí, kteréž mi dáš, desátky spravlivě tobě dám. ^{*k.35,3,7.}

KAPITOLA XXIX.

Jákob odšel, sloužil u Lábara, 18. potom pojal dcery jeho. Tedy Jákob vstav, odšel do země východní.

2. A pohleděv, uzřel studnici v poli a tři stáda ovce, ana se složila při ni; nebo z té studnice napájeli stáda; a * kámen veliký *byl* na vrchu studnice. ^{*Mark.16,4.}

3. Shánivána pak tam bývala všecka stáda, a *teprv* odvalovali kámen ten od vrchu té studnice, a napájeli dobytky; potom zas přivalovali kámen na vrch studnice, na místo jeho.

4. Tedy řekl jim Jákob: Bratři moji, odkud jste? Kterížto odpověděli: Jsme z Háran.

5. I řekl jim: Znáte-li Lábara, syna Náchorova? A oni řekli: Známe.

6. I di *opět* k nim: * Dobře-li se má? Odpověděli: Dobře, a *aj*, Ráchel dcera jeho *tamto* jde s dobytkem. ^{*k.43,27.}

7. Tedy řekl: Však ještě daleko do večera, aniž ještě čas, aby dobytek byl selhán; napojte stáda, a jděte, paste.

8. A oni odpověděli: Nemůžeme, než až se všecka stáda seženou, a odvalen bude kámen od svrhu studnice, aby chom napojili ovce.

9. Když on ještě mluvil s nimi, přišla k tomu Ráchel s stádem otece svého; neb ona pásala stádo.

10. Tedy Jákob uzřev Ráchel, deernu Lábara nuce svého, a stádo jeho, přistoupil a odvalil ten kámen od vrchu studnice, a * napojil stádo Lábara nuce svého. ^{*2 Mojz.2,15,16. Pis.Šal.1,7,8.}

11. A polibil Jákob Ráchel, a povýšiv hlasu svého, plakal.

12. Oznámil jí pak byl Jákob, že jest bratr otece jejího, a že jest syn Rebeky; a ona příběhší, oznámila *to* oteci svému.

13. I stalo se, když Lában uslyšel pověst o Jákobovi, synu sestry své, že vyběhl * proti němu, a objav ho, polibil, a uvedl do domu svého; on pak vypravoval Lábanovi o všech těch věcech. ^{*Luk.15,20.}

14. Jemužto odpověděl Lában: Jistě kost * má a tělo mé jsi. I zůstal s ním přes celý měsíc. ^{*k.2,23.}

15. Tedy řekl Lában Jákobovi: Zdáli proto, že jsi bratr můj, darmo mi sloužiti budeš? Pověz mi, jaká *má býti* mzda tvá?

16. (Měl pak Lában dvě dcery; jméno starší Lia, a jméno mladší Ráchel.

17. Než Lia měla oči mdlé, ale Ráchel byla pěkné postavy a * krásné tvář. ^{*k.12,11; 26,7.}

18. I miloval Jákob Ráchel.) Řekl te-

dy: Buduť sloužití sedm let za Ráchel, dceru tvou mladší.

19. Odpověděl Lában: Lépeť jest, abych ji tobě dal, nežli bych ji dal muži jinému; zůstaniž se mnou.

20. Takž Jákob sloužil za Ráchel sedm let; a bylo před očima jeho jako něco málo duň, proto že laskav byl na ni.

21. Potom řekl Jákob k Lábanovi: Dejž mi ženu mou; nebo vyplnění jsou dnové moji, abych všel k ni.

22. Tedy sezval Lában všechny muže místa toho, a učinil hody.

23. U večer pak vzav Líu, dceru svou, uvedl ji k němu; a on všel k ni.

24. Dal také Lában Zelfu děvku svou Lie, dečři své, za služebnici.

25. A když bylo ráno, poznal, že jest Lia. I řekl k Lábanovi: * Což jsi mi to učinil? Zdalíž jsem za Ráchel nesloužil u tebe? Pročežs mne tedy oklamal?

*k.12,18.

26. Odpověděl Lában: Nebývá toho v kraji našem, aby vdávána byla mladší dříve, než prvorozená.

27. Vyplň týden této; dámeť potom i tuto za službu, kteronž sloužití budeš u mne ještě sedm let jiných.

28. I udělal tak Jákob, a vyplnil týden její. Potom dal mu Ráchel dceru svou za manželku.

29. Dal také Lában Ráchel, dečři své, Bálu děvku svou za služebnici.

30. Tedy všel také k Ráchel, a miloval ji více než Líu; i sloužil u něho ještě sedm let jiných.

31. Vida pak Hospodin, že Lia nemá * lásky, otevřel život její; a Ráchel *nechal* neplodné.

*k.20,17.

32. Tedy počala Lia a * porodila syna, a nazvala jméno jeho Ruben; nebo řekla: Jistě viděl Hospodin trápení mé; jižť nyní milovati mne bude muž můj.

*k.35,23. 2Mojž.6,14.

33. I počala opět a porodila syna, a řekla: Jistě uslyšel Hospodin, že jsem v nenávisti, protož dal mi i tohoto. A nazvala jméno jeho Simeon.

34. A opět počala a porodila syna, a řekla: Již nyní připojí se ke mně muž můj, nebo jsem mu porodila tři syny. Z té příčiny nazváno jest jméno jeho Lévi.

35. I počala ještě a porodila syna, a řekla: Již nyní chváliti budu Hospodina. Pročež nazvala jméno jeho * Juda; i † přestala roditi.

*Mat.1,2. †1Mojž.30,9.

KAPITOLA XXX.

Nesnáz žen Jákobových o rození dítek. 25. Smlouva Jákobova s Lábanem o mzdu.

Viduci pak Ráchel, že by nerodila Jákobovi, záviděla sestře své, a řekla Jákobovi: Dej mi syny; pakli nedáš, mru.

2. Pročež rozhněval se velmi Jákob na Ráchel, a řekl: Zdali já jsem za Boha, kterýžti nedal plodu života?

3. Řekla ona: Hle, děvka má Bála; vejdi k ni, aby rodila na kolena má, a budu míti já také syny z ni.

4. I dala mu Bálu děvku svou za ženu; a všel k ni Jákob.

5. Tedy počavši Bála, porodila Jákobovi syna.

6. I řekla Ráchel: Soudil Bůh při mou, a uslyšel také hlas můj, a dal mi syna. Protož nazvala jméno jeho Dan.

7. Opět počavši * Bála, děvka Ráchel, porodila syna druhého Jákobovi. *k.29,29.

8. I řekla Ráchel: Tuhé jsem odpory měla s sestrou svou, a všakt jsem přemohla. A nazvala jméno jeho Neftalím.

9. Viduci pak Lia, že by * přestala roditi, vzala † Zelfu děvku svou, a dala ji Jákobovi za ženu.

*k.29,35. †k.29,24.

10. A porodila Zelfa, děvka Lie, Jákobovi * syna.

*k.35,26.

11. Protož řekla Lia: Již přišel zástup. A nazvala jméno jeho Gád.

12. Porodila také Zelfa děvka Lie syna druhého Jákobovi.

13. A řekla Lia: To na mé štěstí; nebo * šťastnou mne nazývati budou ženy. A nazvala jméno jeho Asser.

*Přisl.31,28.29. Pis.Šal.6,8. Luk.1,48.

14. Vyšel pak Ruben v čas žně pšeničné, a nalezl pěkná * jablečka na poli, a přinesl je Lie matce své. I řekla Ráchel Lie: Dej mi, prosím, těch jableček syna svého.

*Pis.Šal.7,13.

15. Jižto ona odpověděla: Máloť se snad zdá, že jsi vzala muže mého; chceš také užívati jableček syna mého? I řekla Ráchel: Nechažť tedy spi s tebou této noci za jablečka syna tvého.

16. Když pak navracoval se Jákob s pole večer, vyšla Lia proti němu, a řekla: Ke mně vejdeš; nebo ze mzdy najala jsem tě za jablečka syna svého. I spal s ni té noci.

17. A uslyšel Bůh Líu; kterážto počala a porodila Jákobovi syna pátého.

18. I řekla Lia: Dal mi Bůh mzdu mou, i potom, když jsem dala děvku svou

muži svému. Pročež nazvala jméno jeho Izachar.

19. A počala * opět Lia, a porodila šestého syna Jákobovi. *k.29,33,34.

20. I řekla Lia: Obdaril mne Bůh darem dobrým; již nyní bydlení bude se mnou muž můj, nebo porodila jsem mu šest synů. A nazvala jméno jeho Zabulon.

21. Potom porodila dceru; a nazvala jméno její Dina.

22. A * rozpomenuv se Bůh na Ráchel, uslyšel jí, a otevřel život její. *k.8,1;25,21.1 Sam.1,19.

23. Tedy počala a porodila syna, a řekla: Odjal Bůh pohanění mé.

24. A nazvala jméno jeho Jozef, řknei: Přejež mi Hospodin syna jiného.

25. Stalo se pak, když porodila Ráchel Jozefa, řekl Jákob Lábanovi: * Propusť mne, ať odejdu na místo své a do země své. *2Mojž.4,18.1 Král.11,21.

26. Dej mi ženy mé a dítky mé, za kteréž jsem * sloužil tobě, ať odejdu; nebo ty znáš službu mou, kterouž jsem sloužil tobě. *k.31,41.

27. I řekl mu Lában: Jestliže nyní nalez jsem milost před očima tvýma, *zůstaneš se mnou, nebo v skutku jsem poznal, že požehnal mi Hospodin pro tebe.*

28. Řekl také: Oznam mi ze jména mzdu svou a dám jí.

29. Jemužto odpověděl: Ty víš, jak jsem sloužil tobě, a jaký byl dobytek tvůj při mně.

30. Nebo to málo, kteréž jsi měl přede mnou, zrostlo velmi, a požehnal Hospodin, jakž jsem k tobě nohou vkročil. A nyní, kdy pak já své hospodářství opatrovati budu?

31. A řekl: Coť mám dáti? Odpověděl Jákob: Nedávej mi nic. Jestliže mi učiníš toto, zase pásti budu a ostřihati dobytka tvého:

32. Projdu skrze všecka stáda tvá dnes, vyměšnje z nich každé dobytče peřesté a strakaté, a každé dobytče načernalé mezi ovcemi, a strakaté a peřesté mezi kozami; a *takové* budou mzda má.

33. A osvědčena potom bude spravedlnost má před tebou, když přijde na mzdu mou: Cožkoli nebude peřestého, neb strakatého mezi kozami, a načernalého mezi ovcemi, za krádež bude mi to počteno.

34. I řekl Lában: Hle, ó by tak bylo, jakž jsi mluvil.

35. A odloučil toho dne kozly přepásané na nohách a strakaté, a všechny kozy peřesté a strakaté, všecko, na čemž *byla* místa bílá, všecko také načernalé mezi dobytkem, a dal v ruce synů svých.

36. Uložil pak mezi sebou a Jákobem *místo vzdáti* tři dny cesty; a Jákob pásl ostatek dobytka Lábanova.

37. Nabral * pak sobě Jákob prutů topolových zelených, a lískových a kaštanových; a pooblupil s nich *po místech* kůru až do bělosti, kteráž *byla* na prutech. *k.31,9násl.:41,42.

38. A nakladl těch prutů tak oblonpených do žlábků a koryt, (v nichž bývá voda, k nimž přicházel dobytek, aby pil), proti dobytku, aby počínaly, když by přicházely píti.

39. I počínaly ovce, *hledíce* na ty pruty, a rodily jehňata přepásaná na nohách, a peřestá i strakatá.

40. Potom ta jehňata odloučil Jákob, a dobytek stáda Lábanova obrátil tváří k těm přepásaným na nohách, a ke všemu načernalému; a své stádo postavil obzvlášť, a neobrátil ho k stádu Lábanovu.

41. A bylo, že kdyžkoli silnější přípouštiny bývaly, kladl Jákob ty pruty před oči ovcem do koryt, aby počínaly, *hledíce* na pruty.

42. Když pak pozdní dobytek přípouštiny býval, nekladl jich; a tak býval pozdní Lábanův a ranný Jákobův.

43. Vzrostl tedy muž ten náramně velmi, a měl dobytka mnoho, *l'děvek i služebníků, velbloudů i oslů.*

KAPITOLA XXXI.

Ochod Jákobův od Lábanu. 26. Lábanovo se s ním nejsnadněji, 41. potom i umlouvání.

Když pak uslyšel Jákob slova synů Lábanových, ani praví: Pobral Jákob všecko, co měl otec náš, a z těch věcí, kteréž byly otee našeho, způsobil sobě tu všecku slávu;

2. A viděl tvář Lábanovu, a aj, nebyla k němu tak jako prvé:

3. I řekl mu Hospodin: * Navrať se do země otců svých, a k přibuznosti své, a budu *†* s tebou. *k.32,9.+2Mojž.3,12.

4. Protož poslav Jákob, vyvolal Ráchele a Lie na pole k stádu svému.

5. A řekl jim: Vidim tvář otee vašeho, že není ke mně tak jako prvé, ješto Bůh otee mého byl se mnou.

6. A vy samy víte, že vši svou silou sloužil jsem otci vašemu.

7. Ale otec váš oklamal mne, a na desetkrátě změnil mzdu mou; však nedopustil mi Bůh, aby mi zle učinil.

8. Když takto řekl: Co bude peřestého, to nechť jest mzda tvá, tedy všechny ovce rodily peřestý *plod*. Když pak takto řekl: Co přepásaného na nohách, to bude mzda tvá, tedy všechny ovce rodily přepásané na nohách.

9. A tak odjal Bůh stádo otce vašeho a dal mně.

10. Nebo *takto* bylo: Tehdáž, když se dobytek běžel, já jsem pozdvihl oči svých, a viděl jsem ve snách, a aj, berani scházející se s ovcemi *byli* přepásaní na nohách, peřestí a skropení.

11. Tedy řekl mi anděl Boží ve snách: Jákobe! A já jsem * odpovéděl: Teď jsem.

*k.18,1; 22,11 násł. 2Mojz.3,4.

12. I řekl: Pozdvihni nyní oči svých a pohleď, že všickni berani scházející se s ovcemi *jsou* přepásaní na nohách, peřestí a skropení; nebo jsem * viděl všechno, co tobě Lában dělá.

*2Mojz.3,7.

13. Já jsem ten silný *Bůh, kterýž jsem se ukázal tobě v Bethel*, kdež jsi pomazal kamene, kdež jsi mi se slibem zavázal; vstaniž nyní, vyjdi z země této, a navrať se do země příbuznosti své.

14. Tedy odpovéděly mu Ráchel a Lia, řkouce: Zdaž ještě máme dí *jaký* a dědictví v domě otce našeho?

15. Zdalíž nejsme počteny před ním za cizí? Nebo prodal nás, ano i peníze naše do čista utratil.

16. Všecko zajisté bohatství, kteréž odjal Bůh otci našemu, naše jest a synů našich; protož nyní učin vše, což mluvil tobě Bůh.

17. Vstav tedy Jákob, vsadil syny své a ženy své na velbloudy.

18. A pobral všecken dobytek svůj, a všecko jmění své, kteréhož byl dosáhl, dobytek svého vychování, kteréhož nabyl v Pádan Syrské, aby se navrátil k Izákovi otci svému do země Kananejské.

19. (Lában pak byl odšel, aby stříhl ovce své. V tom ukradla Ráchel modly, kteréž měl otec její.

20. I ušel Jákob tajně od Lábanu Syrského, neoznámiv mu, že jde pryč.)

21. Takž ušel se všim, což měl; a vstav, přepravil se přes * řeku, a bral se přímo k hoře Galádské.

*k.2,14.

22. I povědino jest Lábanovi dne třetího, že utekl Jákob.

23. Tedy *on* vzav bratři své s sebou, honil ho za dnů sedm; a postihl ho na hoře Galádské.

24. (Přišel * pak Bůh k Lábanovi Syrskému ve snách noci té, řekl mu: Varuj se, abys nemluvil s Jákobem nic jináč, než přátelsky.)

*k.20,3.

25. Dohonil tedy Lában Jákoba; a Jákob již byl rozbil stan svůj na té hoře; Lában také položil se s bratřími svými na *též* hoře Galádské.

26. I řekl Lában k Jákobovi: Cos to učinil? Nebo jsi ušel tajně, a odvedls deery mé jako zjimané mečem.

27. Proč jsi tajně utekl, a vykradl se ode mne, a nepověděls mi, ješto bych tě byl vesele sprovodil s zpěvy, s bubnem a s harfou?

28. A nedopustils mi, abych polibil synů svých a deer svých? Nemoudřes jistě udělal, čině tak.

29. Mělf bych dosti s to * moci, abych vám zle učinil, ale Bůh otce vašeho mluvil mi noci pominulé, řka: Hleď, abys nemluvil s Jákobem nic jináč, než přátelsky.

*Jan.19,10.11.

30. Ale již *to tam, poněvadž* jsi předce odšel, roztouživ se po domu otce svého; než proč jsi ukradl bohy mé?

31. Tedy Jákob odpovídaje Lábanovi, řekl: *Ušel jsem tajně*; nebo jsem se bál a řekl jsem, že bys snad moci odjal deery své.

32. Nalezneš-li pak * u koho bohy své, nechat ten umře; před bratřími našimi ohledej sobě, jest-li co u mne *tvého*, a vezmi sobě. Ale nevěděl Jákob, že Ráchel je ukradla.

*k.44,9.

33. Všel tedy Lában do stanu Jákobova, a do stanu Líc, a do stanu obou děvek, *nic* nenalezl. A vyšel z stanu Líc, všel do stanu Ráchel.

34. Ráchel pak vzavši modly, vložila je pod sedlo, kteréž na velbloudu bývá, a sedla na ně. I přemetal Lában všecken stan, ale *nic* nenalezl.

35. A ona řekla otci svému: Nechtť to není proti mysli, pane můj, že nemohu povstati proti tobě; nebo vedlé běhu ženského nyní mi se přihodilo. A *všecko* přehledav, nenalezl modl.

36. Protož * rozhněvav se Jákob, tuze se domlouval na Lábanu. I odpovéděl Jákob, a řekl Lábanovi: Jaké jest pře-

stoupení mé? Jaký hřích můj, že rozpáliv se, honíš mne? ^{*k.30,2.}

37. Nu již jsi přemetal všecky mé věci, a eos nalezl ze všech věcí domu svého? Polož teď před bratřimi můjmi a bratřimi svými, necht' rozeznají mezi námi dvěma.

38. Byl jsem již dvacet let s tebou; ovce tvé ani kozy tvé nikdy nezmetaly; a skopeč stáda tvého nejedl jsem.

39. Co od zvěři roztrháno, toho jsem neodvodil tobě; sám jsem tu škodu nahražoval, a ty jsi z ruky mé vyhledával toho, jako i toho, co bylo ukradeno ve dne aneb v noci.

40. Bývalo tak, že ve dne trápilo mne horko, a v noci mráz, tak že odehával i sen můj od očí svých.

41. Již dvacet let, jakž jsem v domě tvém; sloužil jsem tobě čtrnácte let za dvě deery tvé, a šest let za dobytek tvůj, a změnils mzdu mou na desetkrát.

42. A kdyby * Bůh otec mého, Bůh Abrahamův, a strach Izákův nebyl se mnou, jistě bys ty byl nyní pustil mne prázdného; ale trápení mé, a práci rukou svých viděl Bůh, protož tě pomínilé noci trestal. ^{*v.29.}

43. Odpovídaje pak Lában, di Jákobovi: Deery tyto jsou deery mé a synové tito jsou synové moji, i dobytek tento můj dobytek jest, ano eokoli vidiš, mé jest; ale což mám již učiniti deerám těmto svým aneb synům jich, kteréž zrodily?

44. Protož poď, vejděme v smlouvu já a ty, aby byla na svědectví mezi mnou a tebou.

45. Tedy Jákob vzal kámen, a postavil jej vzhůru na znamení.

46. A řekl bratřim svým: Nashirejte kamení. A nabravše kamení, udělali hromadu, a jedli tu na té hromadě.

47. I nazval ji Lában Jegar Sahadutha, a Jákob nazval ji Gál Ed.

48. Nebo řekl Lában: Tato hromada nechť jest * svědkem od duešku mezi mnou a tebou. Protož nazval jméno její Gál Ed, ^{*Joz.22,27; 24,27.}

49. A Mispah; nebo řekl Lában: Necht' Hospodin hledi na mne a na tebe, když se rozejdeme od sebe.

50. Jestliže bys trápil deery mé, a nvedl bys jiné ženy na deery mé, žádného člověka není s námi; hleď, Bůh jest svědek mezi mnou a tebou.

51. A řekl ještě Lában Jákobovi: Aj, hromada tato, a aj, sloup, kterýž jsem postavil mezi sebou a tebou,

52. Svědkem at jest hromada tato, svědkem také sloup tento, já že nepůjdu dále k tobě za hromadu tuto, a ty tolikéž že nepůjdeš dále ke mně za hromadu tuto a sloup tento, k činění zlého.

53. Bůh * Abrahamův, a Bůh Nechorův, Bůh otec jejich necht' soudi mezi námi. Přisáhl tedy Jákob skrze strach otec svého Izáka. ^{*v.42.}

54. Nabil * také Jákob hovad na té hoře, a pozval bratři svých, aby hodovali; i hodovali a zůstali přes noc na též hoře. ^{*1 Král.1,9.}

55. I vstal Lában velmi ráno, a polibiv synů svých a deer svých, požehnal jich; i odšel a navrátil se k místu svému.

KAPITOLA XXXII.

Jákob vstřel Ezau posly i dary poslal, 24. a silně zápasiv s andělem, obdržel jméno Izrael.

Jákob pak odšel cestou svou, a potkali se s ním andělé Boží.

2. I řekl Jákob, když je viděl: Vojsko Boží jest toto. A nazval jméno místa toho Mahanaim.

3. Poslal pak Jákob posly před sebou k bratru svému Ezau, do * země Seir, do kraje Idumejského. ^{*k.36,6,8.}

4. A přikázal jim, řka: Taktó * povězte pánu mému Ezau: Totot vzkazuje služebník tvůj Jákob: U Lábara jsem byl pohostinu, a zůstával až do tohoto času. ^{*1 Sam.24,7,9.}

5. A * mám voly a osly, ovce, a služebníky i děvky; a poslal jsem, aby se ohlásil pánu svému, a našel milost před očima tvýma. ^{*k.30,43.}

6. I navrátili se poslové k Jákobovi, řkouce: Přišli jsme k bratru tvému Ezau, kterýž také * jde proti tobě, a čtyř sta mužů s ním. ^{*k.33,1; 46,29.}

7. Jákob pak * bál se velmi, a rmutil se náramně. Tedy rozdělil lid, kterýž s sebou měl, ovce také a voly, a velbloudy na dva houfy. ^{*v.11.}

8. Nebo řekl: Jestliže by přišel Ezau k honfu jednomu, a pobil by její, bude aspoň zadní houf zachován.

9. I řekl Jákob: * Bože otec mého Abrahama, a Bože otec mého Izáka, Hospodine, kterýž jsi mi řekl: † Navrať se do země své, a k příbuznosti své, a dobře učiním tobě, ^{*k.31,42. †k.31,3,13.}

10. Menší * jsem všech milosrdenství

a vši pravdy, kterouž jsi učinil s služebníkem svým; nebo s holi svou přešel jsem Jordán tento, nyní pak dva houfy mám. ^{*k.18,27. 2Sam.7,18.}

11. Vytrhni mne, prosím, z ruky bratra mého, z ruky Ezau; nebť se ho bojím, aby přijda, nepohubil mne * i matky s dětmi. ^{*Oz.10,14.}

12. Však jsi ty * řekl: Dobře učiním tobě, a rozmnožím símě tvé jako písek mořský, kterýžto pro množství sečten býti nemůže. ^{*k.28,14 násl.}

13. I zůstal tu noci té; a vzal z toho, což bylo před rukama, * poctu bratru svému Ezau: ^{*PřísL.17,8.}

14. *Toiž* dvě stě koz, a kozlů dvacetí, ovec dvě stě, a beranů dvacetí,

15. Velbloudů s mladými jich třideceti, krav čtyřideceti, volů deset, oslic dvacetí, a oslátek deset.

16. A poručil je služebníkům svým, každé * stádo obzvláště, a řekl služebníkům svým: Jděte přede mnou, a stádo od stáda ať jde opodál. ^{*k.33,8.}

17. I poručil přednímu, řka: Když se potká s tebou Ezau bratr můj, a optá se tebe, řka: Či jsi? a kam jdeš? a či jest to *stádo* před tebou?

18. Řekneš: Jsem služebníka tvého Já-koba, a dar tento jest poslán pánu mému Ezau; a teď i sám *jde* za námi.

19. Poručil také druhému i třetímu, a všechněm jdoucím za těmi stády, řka: V táž slova mluvte k Ezau, když byste naň trefili.

20. A dite také: Aj, * služebník tvůj Jákob za námi; nebo řekl: Ukrotím tvář jeho darem, kterýž jde přede mnou, a potom uzřím tvář jeho; suad přijme tvář mon. ^{*v.4.}

21. A tak předšel dar před ním; on pak zůstal tu noc při houfu.

22. A vstav ještě v noci, vzal obě ženy své, a dvě děvky své, a jedenácte synů svých, a přešel přes brod Jabok.

23. Vzav tedy je, přepravil je přes tu řeku; přepravil také *i vše*, což měl.

24. A zůstal Jákob sám; a *tu* zápasil s ním muž až do svítání.

25. A vida, že ho nepřemůže, obrazil jej v příhbí vrchní stehna jeho; i vyvinulo se příhbí stehna Jákobova, když zápasil s ním.

26. A řekl: Pusť mne, nebť zasvítává. I řekl: Nepustím tě, leč mi * požehnáš. ^{*Zid.7,7.}

27. I řekl jemu: Jaké jest jméno tvé? Odpověděl: Jákob.

28. I dí: * Nebude více nazýváno jméno tvé *toliko* Jákob, ale *také* Izrael; nebo jsi statečně zacházal s Bohem i lidmi, a přemohls. ^{*k.35,10.}

29. I otázal se Jákob, řka: * Oznam, prosím, jméno své. Kterýžto odpověděl: Proč se ptáš na jméno mé? I dal mu tu požehnutí. ^{*Soud.13,17.18.}

30. Tedy nazval Jákob jméno místa toho * Faniel; nebo jsem *prý* viděl Boha † tvář v tvář, a zachována jest duše má. ^{*Soud.8,8. †Zalm.80,4.}

31. I vzešlo mu slunce, když pomínul *místa toho* Faniel, a kulhal na nohu svou.

32. Protož nejede synové Izraelští až do tohoto dne *té* žily krátké, kteráž jest v vrchním příhbí stehna, proto že obrazil příhbí stehna Jákobova na žile krátké.

KAPITOLA XXXIII.

Vitání Jákobovo s Ezau, a příchod jeho do Sicheu.

Pozdvih pak oči svých Jákob, uzřel, an Ezau * jde, a čtyři sta mužů s ním; i † rozdělil syny Lía zvlášť a Ráchele zvlášť, a obou děvek zvlášť. ^{*k.32,6. †k.32,7,8.}

2. Postavil, pravím, děvky s syny jejich napřed, potom Lía s syny jejími za nimi, Ráchel pak a Jozefa nejzáje.

3. A sám šel před nimi, a * poklonil se až k zemi po sedmkrát, až právě přišel k bratru svému. ^{*1 Sam.20,41.}

4. I běžel Ezau proti němu, a objal ho; a pad na šíji jeho, libal ho. I plakali.

5. Pozdvih pak oči svých, a spatřiv ženy s dětmi, řekl: Kdo jsou onino s tebou? Odpověděl: *Jsou* * dívky, kteréž Bůh dal z milosti služebníku tvému. ^{*k.48,9. Zalm.127,3.}

6. Mezi tím přiblížily se děvky s syny svými, i poklonili se.

7. Přiblížila se také Lía s syny svými, a poklonili se; a potom přiblížil se Jozef a Ráchel, a také se poklonili.

8. I řekl *Ezau*: K čemu jest všecken ten houf, kterýž jsem potkal? Odpověděl: Abych nalezl milost před očima pána mého.

9. Tedy řekl Ezau: Mám hojně, bratře můj; nech sobě, což tvého jest.

10. I řekl Jákob: *Nezbraňuj se*, prosím; jestliže jsem nyní nalezl * milost před očima tvými, přijmi dar můj z ruky mé, poněvadž jsem viděl tvář tvou, jako bych viděl tvář Boží, a laskavě jsi mne přijal. ^{*k.47,29.}

11. Přijmi, prosím, * dar můj obětovaný tobě, poněvadž štědrě obdařil mne Bůh, a mám všeho dosti. Takž ho přinutil, a on vzal. ^{*1 Sam.27.}

12. Idi : Poď, a jděme; já půjdu s tebou.

13. I řekl k němu *Jáko*b: Vi pán můj, že děti jsou ontli, a mám s sebou ovece i krávy březí; kteréžto budou-li hnány přes moc jeden den, pomře mi všecken dobytek.

14. Nechť medle jde pán můj před služebníkem svým, já pak poznenáhlu se poberu, tak jakž bude moci jíti stádo, kteréž před sebou mám, a jakž postačiti budou moci děti, až tak dojdu ku pánu svému do Seir.

15. I řekl Ezau: Nechť ale pozůstavím něco lidu, kterýž mám s sebou. I odpověděl: K čemu to? Nechť *toliko* naleznu milost * před očima pána svého. ^{*k.30,27;34,11. Rut.2,13.}

16. Tedy Ezau toho dne navrátil se cestou svou do Seir.

17. *Jáko*b pak bral se do * Sochet, a ustavěl sobě dům, a dobytku svému zdělal stáje; protož nazval jméno místa toho Sochet. ^{*Joz.13,27.}

18. A tak *Jáko*b navracuje se z Pádan Syrské, přišel ve zdraví k * městu *Sichem*, kteréž *jest* v zemi Kananejské, a položil se před městem. ^{*Skutk.7,16.}

19. I koupil díl pole toho, na němž byl rozbil stan svůj, od synů Emora, otce *Sichemova*, za sto ovece.

20. A postavil tu * oltář, kterémužto dal jméno *Bůh silný*, Bůh Izraelský. ^{*k.12,7.8.2Moj.17,15.}

KAPITOLA XXXIV.

O poškrvnění Diny i zkažení za tou příčinou města.

Vyšla pak * Dina, dcera *Lie*, kterouž porodila *Jáko*bovi, aby se dívala na dcery té země. ^{*k.30,21.}

2. Kteroužto uzřev *Sichem*, syn Emora Hevejského, knížete v krajině té, vzal ji, i ležel s ní, a ponížil ji.

3. I připojila se duše jeho k Dině, dceři *Jáko*bově; a zamilovav děvčeku, mluvil k srdci jejímu.

4. Mluvil potom *Sichem* k Emorovi, otcí svému, těmito slovy: Vezmi mi děvčeku tnto za manželku.

5. Uslyšev pak *Jáko*b, že poškrvnil Diny dcery jeho, (a synové jeho byli s stádem na poli,) * mlčel, až oni přišli. ^{*Zalm.39,3.}

6. Tedy vyšel Emor, otec *Sichemův*, k *Jáko*bovi, aby mluvil s ním *o to*.

7. A *v tom* synové *Jáko*bovi přišli s pole; a uslyšavše *o tom*, bolesti naplněni json muži ti, a rozněvali se velmi, proto že haněbnou věc učinil v Izraeli, ležav se deerou *Jáko*bovou, čehož činiti nenáleželo.

8. I mluvil Emor s nimi na tento způsob: *Sichem*, syn můj, hoří milosti k vaší deeri; prosím, dejte mu ji za manželku.

9. A * spřízněte se s námi: Deery své dávejte nám, a naše dcery pojínejte sobě. ^{*5Moj.7,3.}

10. A bydlete s námi, nebo *všecka* země bude * před vámi; osadte se a obchod vedte v ní, a vládněte ji. ^{*k.47,6.}

11. Mluvil i *Sichem* otcí jejímu, a bratřím jejím: Nechť * naleznu milost před očima vašima, dám, co mi koli díte. ^{*k.18,3.30,27.2Sam.16,4.}

12. Jmenujte mi * věno i dary *jak chcete* veliké, dám, jak mi koli řeknete; jen mi tu děvčeku dejte za manželku. ^{*k.24,53.2Moj.22,16,17.}

13. Odpovídajice pak synové *Jáko*bovi *Sichemovi* a Emorovi, otcí jeho, lstivě mluvili, proto že poškrvnil Diny sestry jích.

14. A řekli jim: Nemůžeme učiniti toho, abychom dali sestru svou za muže neobřezaného; nebo to ohavnost jest u nás.

15. Než na tento způsob vám povolíme: Jestliže se chcete srovnati s námi, aby obřezán byl každý z vás pohlaví mužského:

16. Tedy budeme dávatí dcery své vám, a dcery vaše bráti sobě; a budeme bydliti s vámi, a budeme lid jeden.

17. Pakli neuposlechnete nás, abyste se obřezali, vezmeme zase deeru svou a odejdeme.

18. Tedy libila se řeč jejich Emorovi i *Sichemovi*, synu Emorovu.

19. A nemeškal mládenec něniti toho; nebo se mu * zalíbila dcera *Jáko*bova. A on byl nejzvácnější ze všech v domě otce svého. ^{*k.29,20.}

20. I přišel Emor a *Sichem*, syn jeho, k * bráně města svého; a mluvili mužům města svého, řkouce: ^{*k.22,17.}

21. Muži tito pokojně se mají k nám, nechť tedy bydlí v zemi této, a obchod vedou v ní, (nebo země jest dosti široká a prostranná před nimi;) dcery jejich

budeme sobě bráti za manželky, a dcery své budeme dávati jim.

22. Než na tento způsob přivoli nám ti muži k tomu, aby bydlili s námi, a aby-
chom byli jeden lid: Jestliže obřezán bu-
de každý pohlaví mužského mezi námi,
tak jako oni jsou obřezáni.

23. Dobytek jejich a statek jejich, i
všecka hovada jejich, zdalíž nebudou
naše? Toliko v tom jim povolme, a bu-
dou bydliti s námi.

24. I uposlechli Emora a Sichema, sy-
na jeho, všickni vycházející branou mě-
sta jeho; a obřezali se všickni pohlaví
mužského, což jich koli vycházelo z brá-
ny města jeho.

25. A toť dne třetího, když oni nejméně
bolest měli, dva synové Jákobovi, * Si-
meon a Lévi, bratři Díny, vzav každý
z nich meč svůj, vpadli do města směle,
a pomordovali všechny pohlaví mužského.

*k.49,5,6,7.

26. Emora také a Sichema, syna jeho,
zamordovali mečem, a vzavše Dínu z do-
mu Sichemova, odešli.

27. Potom synové Jákobovi přišedše na
zbité, vzebrali město, proto že poškvri-
nili sestry jejich.

28. Stáda jejich, a voly i osly jejich, a
což bylo v městě i po poli, pobraли.

29. K tomu i všecko jmění jejich, a
všecky malé dítky jejich, a ženy jejich
zajali, a vybrali, co kde v domích bylo.

30. Řekl pak Jákob Simeonovi a Lévi:
Zkormoutili jste mne, a * zošklivili jste
mne u obyvatelů krajiny této, u Kana-
nejských a Ferezejských, a já jsem s ma-
lým počtem lidí. Seberou-li se na mne,
zbijí mne, a tak vyhlazen budu já i dům
můj.

*2Mojž.5,21.

31. A oni odpověděli: A což měli jako
nevěstky zle užívati sestry naší?

KAPITOLA XXXV.

Ochod Jákobův do Bethel. 9. Bůh se mu ukázal. 19. Smrt
Ráchel 29. a Izákova.

Potom mluvil Bůh k Jákobovi: Vstana,
vstup do Bethel, a bydl tam; a udělej
tam oltář Bohu silnému, kterýž se uká-
zal tobě, kdyžs utíkal před Ezau bratrem
svým.

2. Tedy řekl Jákob čeládce své, a všech-
něm, kteříž s ním byli: Odvrzte bohy cizí,
kteréž máte mezi sebou, a očistě se, a
změňte roucha svá.

3. A vstanouce, vstupme do Bethel, a

udělám tam oltář silnému Bohu, kterýž
vyslyšel * mne v den ssonžení mého, a byl
se mnou na cestě, kterouž jsem šel.

*1Kral.18,24. †1Mojž.28,16,20.

4. Tedy dali Jákobovi všechny bohy cizí,
kteréž měli, i * náušnice, kteréž byly na
uších jejich; i zakopal je Jákob pod řím-
dubem, kterýž byl u Sichem.

*k.24,22. †Joz.24,26.

5. I brali se odtud. (A byl * strach Boží
na městech, kteráž byla vůkol nich, a
nehonili synů Jákobových.)

*2Mojž.23,27. 2Par.14,14.

6. Tedy přišel Jákob do * Lúz, kteréž
jest v zemi Kananejské, (to již slove Be-
thel,) on i všecken lid, kterýž byl s ním.

*k.28,19.

7. I vzdělal tu oltář, a nazval to místo
Bůh * silný Bethel; nebo tu se mu byl
zjevil Bůh, když utíkal před bratrem
svým.

*k.13,3 násl.

8. Tehdy umřela Debora, chovačka Re-
beky, a pochována jest pod Bethel, pod
dubem; i nazval jméno jeho Allon Ba-
chuth.

9. Ukázal se pak opět Bůh Jákobovi,
když se navracoval z Pádan Syrské, a
požehnal mu.

10. I řekl jemu Bůh: Jméno tvé * jest
Jákob. Nebude více nazýváno jméno tvé
toliko Jákob, ale Izrael také bude jméno
tvé. Protož nazval jméno jeho Izrael.

*k.32,28.

11. Řekl ještě Bůh jemu: * Já jsem Bůh
silný všemohoucí; rostíš ř a množ se; ná-
rod, nýbrž množství národů bude z tebe,
i králové z bedr tvých vyjdou.

*k.17,1. †k.1,22,28.

12. A zemi tu, kterouž jsem dal Abra-
hamovi a Izákovi, tobě ji dám; semeni
také tvému po tobě dám tu zemi.

13. I vstoupil od něho Bůh z místa, na
kterémž mluvil s ním.

14. Jákob pak vzdvihl znamení pa-
mětné na místě tom, na kterémž mluvil
s ním, sloup kamenný; a pokropil ho
skropením, a svrchu polil jej olejem.

15. A nazval Jákob jméno * místa toho,
na kterémž mluvil s ním Bůh, Bethel.

*k.28,19.

16. I brali se z Bethel, a bylo již neda-
leko * do Efraty. I porodila Ráchel, a těž-
kostí trpěla rodičei.

*k.48,7.

17. A když s těžkostí rodila, řekla jí
baba: * Neboj se, nebo také tohoto syna
miti budeš.

*1Sam.4,20.

18. I stalo se, když k smrti pracovala,
(nebo umřela,) nazvala jméno jeho Ben

Oni; ale otec jeho nazval ho Beniaminem.

19. I * umřela Ráchel, a pochována jest na cestě k Efratě, jenž jest † Betlém.

*k.48,7. †Mich.5,2.

20. A postavil Jákob znamení pamětné nad hrobem jejím; toť jest znamení hrobu Ráchel až do dnešního dne.

21. I odebral se odtud Izrael, a rozbil stan svůj za věži Eder.

22. Stalo se pak také, když bydlil Izrael v té krajině, že * Ruben šel, a spal s Bálon, ženinou otce svého; o čemž uslyšel Izrael. Bylo pak synů Jákobových dvanácte.

*k.49,4.

23. Synové pak Lie: Prvorozený Jákobův Ruben, potom Simeon, a Lévi, a Juda, a Izachar, a Zabulon.

24. Synové * Ráchel: Jozef a Beniamin.

*k.30,22.

25. A synové * Bály, dívky Ráchel: Dan a Neftalim.

*k.30,5 násl.

26. A synové * Zelfy, dívky Lie: Gád a Asser. Tiť jsou synové Jákobovi, kteříž mu zrozeni jsou v Pádan Syrské.

*k.30,9 násl.

27. Tedy přišel Jákob k Izákovi otei svému do Mamre, do města Arbe, jenž jest Hebron, kdežto bydlil pohostinu Abraham a Izák.

28. A bylo dnů Izákových sto osmdesáte let.

29. I * dokonal Izák, a umřel, a připomen jest k lidu svému, stár jsa a plný dnů; i † pochovali ho Ezau a Jákob, synové jeho.

*k.25,8,17. †k.50,12,13.

KAPITOLA XXXVI.

Vypsání rodu Ezau.

Tito pak jsou rodové Ezau, kterýž měl přijmí * Edom.

*k.25,30.

2. Ezau pojal sobě * ženy ze deer Kananejských, Adu, dceru Elona Hetejského, a Olibamu, dceru Anovu, dceru Sebeona Ilevejského,

*k.26,34.

3. A * Bazematu, dceru Izmaelovu, sestru Nabajotovu.

*k.28,9.

4. I porodila Ada Ezauchovi Elifaza, a Bazemat porodila Rahuele.

5. Olibama pak porodila Jehusa, a Jheloma a Koré. Ti jsou synové Ezan, kteříž se mu zrodili v zemi Kananejské.

6. I pobral Ezau ženy své, i syny své, a dcery své, a všecku čeled svou, i dobytek svůj, a všecka hovada svá, i všecko jmění své, kteréhož nabyl v zemi

Kananejské, a odebral se do země Seir, před příchodem Jákoba bratra svého.

7. Nebo zboží jejich bylo tak veliké, že nemohli bydliti spolu; aniž ta země, v níž oni pohostinu byli, mohla jich sněsti, pro dobytky jejich.

8. Protož bydlil Ezau na hoře Seir; Ezau pak ten jest Edom.

9. A tak tito jsou rodové Ezau, otce Idumejských, na hoře Seir.

10. Tato byla jména synů * Ezau: Elifaz, syn Ady, ženy Ezau; Rahuel, syn Bazematy, ženy Ezan.

*1 Par.1,35.

11. Synové pak Elifazovi byli: Teman, Omar, Sefo, a Gatam a Kenaz.

12. Tamna pak byla ženina Elifaza, syna Ezau. Ta porodila Elifazovi Amalecha. * Ti jsou synové Ady, ženy Ezan.

*2 Mojž.17,9 násl.

13. Synové pak Rahuelovi tito: Nahat, Zára, Samma a Méza. To byli synové Bazematy, ženy Ezau.

14. A tito byli synové Olibamy, dcery Anovy, dcery Sebeonovy, ženy Ezau, kteráž porodila Ezauchovi Jehusa, Jheloma a Koré.

15. Tito všickni byli knížata synů Ezau. Synové Elifaza prvorozeného Ezau: Kníže Teman, kníže Omar, kníže Sefo, kníže Kenaz,

16. Kníže Koré, kníže Gatam, kníže Amalech. Tať jsou knížata poslá z Elifaza v zemi Idumejské; ti jsou synové Ady.

17. Tito pak jsou synové Rahuele, syna Ezau: Kníže Nahat, kníže Zára, kníže Samma, kníže Méza. Ta knížata poslá z Rahuele, v zemi Idumejské; to jsou synové Bazematy, ženy Ezau.

18. A synové Olibamy, ženy Ezan, tito jsou: Kníže Jehus, kníže Jhelom, kníže Koré. To jsou knížata z Olibamy, dcery Anovy, ženy Ezau.

19. Tiť jsou synové Ezau, a ta knížata jejich; onť jest Edom.

20. Tito pak jsou synové * Seir, totiž Horejští, obyvatelé země té: Lotan, Sobal, Sebeon a Ana,

*1 Par.1,38.

21. A Dison, Eser a Dizan. Ta jsou knížata Horejská, synové Seir, v zemi Idumejské.

22. Synové Lotanovi byli: Hori a Hemam; a sestra Lotanova Tamna.

23. Synové pak Sobalovi tito: Alvan, Manáhat, Ebal, Sefo a Onam.

24. A tito synové Sebeonovi: Aia a Ana. To jest ten Ana, kterýž nalezl mezky

na poušti, když pásl osly Sebeona otec svého.

25. Tito pak děti Anovi: Dison a Olibama, dcera Anova.

26. A synové Dizanovi tito: Hamdan, Eseban, Jetran a Charan.

27. Synové Eser tito: Balaan, Závan a Achan.

28. Tito synové Dizanovi: Hus a Aran.

29. Tato jsou knížata Horejská: Kniže Lotan, kniže Sobal, kniže Sebeon, kniže Ana,

30. Kniže Dison, kniže Eser, kniže Dizan. To byla knížata Horejská, po knížetstvích svých v zemi Seir.

31. Tito pak byli králové, kteříž kralovali v zemi Idumejské, prvé než kraloval král nad syny Izraelskými.

32. Kraloval tedy v Edom Béla, syn Beorův, a jméno města jeho Denaba.

33. I umřel Béla, a kraloval místo něho Jobab, syn Záre z Bozra.

34. I umřel Jobab, a kraloval na místě jeho Husam z země Temanské.

35. Umřel i Husam, a kraloval místo něho Adad, syn Badadův, kterýž porazil Madianské v krajině Moábské; a jméno města jeho Avith.

36. Když pak umřel Adad, kraloval místo něho Semla z Masreka.

37. A po smrti Semlově kraloval na místě jeho Saul z Rohobot od řeky. *k.10,11.

38. Umřel i Saul, a kraloval místo něho Bálanan, syn Achoborův.

39. A když i Bálanan umřel, syn Achoborův, kraloval na místě jeho Adar; a jméno města jeho Pahu; jméno pak ženy jeho Mehetabel, dcera Matredy, dcery Mezábovy.

40. Ta jsou jména knížat pošlých z Ezau, po čeleděch jejich, po místech jejich, vedlé jmen jejich: Kniže Tamna, kniže Alva, kniže Jetet, *1 Par.1,51.

41. Kniže Olibama, kniže Ela, kniže Finon,

42. Kniže Kenaz, kniže Teman, kniže Mabsar,

43. Kniže Magdiel, kniže Hiram. Ta jsou knížata Idumejská, tak jakž kteří bydlili v zemi dědictví svého. Tot jest ten Ezau, otec Idumejských.

KAPITOLA XXXVII.

O Jozefovi, 5. sneh jeho, 12. a prodání ho do cizí krajiny.

Jákob pak bydlil v zemi putování otec svého, v zemi Kananejské.

*k.35,27;17,8;47,9.

2. Tito jsou * příběhové Jákobovi: Jozef, když byl v sedmácti letech, pásl s bratřími svými dobytek, (a byl mládenček), s syny Bály a Zelfy, žen otec svého. A oznamoval Jozef zlou pověst o nich otei svému. *k.6,9.

3. Izrael pak miloval Jozefa nad všechny syny své; nebo v starosti své zplodil jej. A udělal mu sukni proměnných barev.

4. A když spatřili bratři jeho, že ho miluje otec jejich nad všechny bratři jeho, nenáviděli ho, aníž mohli pokojně k němu promluvit. *Skutk.7,9.

5. Měl pak Jozef sen, a vypravoval jej bratřím svým; pročez v větší nenávisti ho mli.

6. Nebo pravil jim: Slyšte, prosím, sen, kterýž jsem měl.

7. Hle, vázali jsme snopy na poli, a aj, povstal snop můj, a stál. Vůkol také stáli snopové vaši, a klaněli se snopu mému. *k.42,6;43,28.

8. Jemužto odpověděli bratři jeho: Zdalíž kralovati budeš nad námi, aneb pánem naším budeš? Z té příčiny ještě více nenáviděli ho pro sny jeho, a pro slova jeho.

9. Potom ještě měl jiný sen, a vypravoval jej bratřím svým, řka: Hle, opět jsem měl sen, a aj, slunce a měsíc, a jedenácte hvězd klanělo mi se.

10. I vypravoval otei svému a bratřím svým. A domlouval mu otec jeho, a řekl jemu: Jakýž jest to sen, kterýž jsi měl? Zdalíž * přijdeme, já a matka tvá i bratři tvoji, abychom se klaněli před tebou až k zemi? *k.46,29.

11. Tedy záviděli mu bratři jeho; ale otec jeho měl pozor na tu věc.

12. Odešli pak bratři jeho, aby pásl dobytek otec svého v Siehem.

13. A řekl Izrael Jozefovi: Zdalíž nepasou bratři tvoji v Siehem? Poč, a pošli tě k nim. Kterýžto odpověděl: Aj,* teď jsem. *k.22,1.1 Šam.3,10.

14. I řekl jemu: Jdi nyní, zvěz, jak se mají bratři tvoji, a co se děje s dobyt看kem; a zase mi povíš o tom. A tak poslal ho z údolí Hebron, a on přišel do Siehem.

15. Našel ho pak muž nějaký, an bloudí po poli. I zeptal se ho muž ten, řka: Čeho hledáš?

16. Odpověděl: Bratři svých hledám; pověz mi, prosím, kde oni pasou?

17. I řekl muž ten: Odešli odsud; nebo

slyšel jsem je, ani pravi: Poďme do Dothain. Tedy šel Jozef za bratřimi svými, a našel je v Dothain.

18. Kterážto, jakž ho uzřeli zdaleka, prvé než k nim došel, * ukládali o něm, aby jej zahubili. *Zalm.41,6.8.9.

19. Nebo řekli jeden druhému: Ej, mistr snů teď jde.

20. Nyni tedy poďte, a zabíme jej, a uvržeme ho do některé čisterny, a dime: Zvěř litá sežrala jej. I uzřime, nač *jemu* vyjdou snové jeho.

21. A uslyšev to Ruben, aby ho vytrhl z ruky jejich, (nebo řekl: Neodjimejme mu hrlla,)

22. Řekl jim Ruben: * Nevylévejte krve. Vrzte jej do této čisterny, kteráž jest na poušti, a nevztahujte ruky na něj. Ale on chtěl vysvoboditi ho z ruky jejich, a pomoci mu, aby se navrátil k otei svému. *k.42,22.

23. A když přišel Jozef k bratřim svým, strhli s něho sukni jeho, sukni proměnných barev, kterouž měl na sobě.

24. A * pochopivše, uvrhli jej do čisterny. Čisterna pak ta *byla* prázdná, v níž *nebylo* vody. *Zach.9,11.

25. I usadili se, aby * jedli chléb. A pozdvihše oči svých, uzřeli, a aj, množství Izmaelitských † přicházejících z Galád, kterážto na velbloudích svých nesli vonné věci a kadidlo a mirru do Egypta. *Amos.6,6. †1 Mojz.25,17,18.

26. I řekl Juda bratřim svým: Jaký zisk *miti budeme*, zabijeme-li bratra svého, a zatajíme-li krve jeho?

27. Poďte, prodejme ho Izmaelitským, a nevztahujme na něj rukou svých, nebo bratr náš, tělo naše jest. I uposlechli ho bratři jeho.

28. Když pak mimo ně jeli muži ti, kupei Madianští, vytáhli a vyvedli Jozefa z té čisterny, a prodali jej Izmaelitským za dvacetí stříbrných. Ti zavedli Jozefa do Egypta.

29. A navrátil se Ruben k čisterně, a aj, již *nebylo* Jozefa v ní. I * roztrhl roucha svá. *k.44,13. Joz.7,6.

30. A navrátiv se k bratřim svým, řekl: Pacholeté není, a já kam se mám podíti?

31. Tedy vzali sukni Jozefovu, a zabivše kozla, smočili sukni tu ve krvi.

32. A poslali sukni tu proměnných barev, a dali ji doněsti k otei svému, aby řekli: Tuto jsme našli; pohled nyní, jest-li sukně syna tvého, či není?

33. A on poznav ji, řekl: Sukně syna mého jest; * zvěř litá sežrala jej, konečně roztrhán jest Jozef. *k.42,13.

34. I roztrhl Jákob roucha svá, a vloživ žini na bedra svá, zámutek nesl po synu svém za mnoho dni.

35. Sešli se pak všickni synové jeho, a všecky deery jeho, aby ho těšili. Ale on * nedal se potěšiti, a řekl: Nýbrž já tak v zámutku sstoupím za synem svým do hrobu. A plakal ho otee jeho. *Jer.31,15. Mat.2,18.

36. Mezi tím ti Madianští * prodali Jozefa do Egypta Putifarovi, dvořeninu Faraonovu, hejtmanu žoldnéřů. *k.39,1. Žalm.105,17.

KAPITOLA XXXVIII.

O Judovi 6. a o Támar.

Stalo se pak v ten čas, že sstupuje Juda od bratří svých, nehlýli se k muži Odolamitskému, jehož jméno bylo Hira.

2. I uzřel tam Juda deeru muže Kana-nejského, kterýž sloul * Sua; a pojav ji, všel k ní. *1 Par.2,3.

3. Kterážto počala a porodila syna; i nazval jméno jeho * Her. *k.46,12.

4. A počavši opět, porodila syna; a nazvala jméno jeho Onan.

5. Porodila pak ještě syna, jehož jméno nazvala Séla. A byl *Juda* v Chezib, když ona jej porodila.

6. I dal Juda Herovi prvorozenému svému manželku, jménem Támar.

7. A byl Her, prvorozený * Judův, zlý před očima Hospodina; i zabil jej Hospodin. *4 Mojz.26,19. Žalm.37,9,10.

8. Tedy řekl Juda Onanovi: Vejdi k ženě bratra svého, a podlé přibuznosti pojmi ji, abys * vzbudil símě bratru svému. *3 Mojz.25,5. Mat.22,24.

9. Věděl pak Onan, že to símě nebude jeho. Protož kdykoli veházel k ženě bratra svého, vypouštěl *símě* na zem, aby nezpłodil synů bratru svému.

10. I nelíbilo se Hospodinu to, co dělal *Onan*; protož ho také zabil.

11. Tedy řekl Juda k Támar nevěstě své: Pobud v domě otee svého vdovou, dokudž nedoroste Séla, syn můj. (Nebo řekl: Aby on také neumřel, jako i bratři jeho.) I odešla Támar, a bydlila v domě otee svého.

12. A po mnohých dnech umřela deera Snova, manželka Judova. Kterážto potěšiv se *zas*, šel do Tamnas k těm, kte-

říz stříhli ovce jeho, a s ním Hira Odolamitský, přítel jeho.

13. I oznámeno jest Tamar těmito slovy: Aj, téhán tvůj vstupuje do Tamnas, aby stříhl ovce své.

14. Tedy ona složivši s sebe šaty své vdovské, zavila se v rouchu, a oděla se a seděla na rozcestí, kudy se jde do Tamnas. Nebo viděla, že Séla dorostl, a že není dána jemu za manželku.

15. Kteroužto uzřev Juda, za to měl, že jest nevěstka; nebo zakryla tvář svou.

16. Protož * uchýliv se k ní s cesty, řekl: Dopust medle, ať vejdu k tobě. (Nebo nevěděl, aby nevěsta jeho byla.) I řekl: Co mi dáš, jestliže vejdeš ke mně?

^{*3Mojš.18,15; 20,12.}

17. Odpověděl: Pošlit kozelce z stáda. Dí ona: Kdybys něco zastavil, dokavadž nepošleš.

18. I řekl: Cožt mám dáti v zástavě? Odpověděla ona: Pečetní prsten svůj, a halzi svou, a hůl svou, kterouž máš v ruce své. I dal jí, a všel k ní; a počala z něho.

19. Tedy vstavši, odešla, a sňavši rouchu svou s sebe, oblékla se v šaty své vdovské.

20. I poslal Juda kozelce po příteli svém Odolamitském, aby vzal zase základ od ženy. A nenalezl ji.

21. I ptal se mužů toho místa, řka: Kde jest ta nevěstka, kteráž seděla na rozcestí této cesty? Řekli oni: Nebylotě zde nevěstky.

22. Tedy navrátiv se k Judovi, řekl: Nenašel jsem ji; a také muži místa toho pravili: Nebylo zde nevěstky.

23. I řekl Juda: Necht sobě to má, a bychom neuvedli se v lehkost. Ját jsem poslal toho kozelce, ale tys ji nenalezl.

24. I stalo se okolo tři měsíců, že oznámili Judovi, řkouce: Dopustila se smilství Tamar nevěsta tvá, a jest již i těhotná z smilství. I řekl Juda: Vyvedte ji, aby byla upálena.

25. Když pak vedena byla, poslala k téhánu svému, řkuci: Z muže, jehož tyto věci jsou, těhotná jsem. A při tom řekla: Pohleď, prosím, či jsou tyto věci, pečetní prsten, halze a hůl tato?

26. Tedy pohleděv na to Juda, řekl: Spravedlivější jest než já, poněvadž jsem nedal jí Sélovi synu svému. A více jí nepoznával.

27. Stalo se pak, že když přišel čas po-

rodu jejího, aj, * bliženci v životě jejím.

^{*1Par.2,4. Mat.1,3.}

28. A když rodila, jeden z nich vyskytl ruku, kteroužto chytivši baba, uvázala na ni červenou nitku, řkuci: Ten vyjde prvé.

29. Když pak vtáhl ruku svou zase, hle, vyšel bratr jeho. I řekla: Jak jsi protrhl? Tvěř jest protržení. I nazváno jest jméno jeho * Fáres.

^{*Mat.1,3.}

30. A potom vyšel bratr jeho, kterýž měl na ruce nitku červenou. I nazváno jest jméno jeho Zára.

KAPITOLA XXXIX.

Jozef v Egyptě pokušení mév, do zaláfe bez viny vsazen.

Jozef * pak doveden byl do Egypta; a koupil ho Putifar, dvořenin Faraonův, nejvyšší nad drabanty, muž Egyptský, od Izmaelitských, kteříž ho tam dovedli.

^{*k.37,36.}

2. Byl pak * Hospodin s Jozefem, a všecko se mu šťastně vedlo, a bydlil v domě pána svého toho Egyptského.

^{*k.21,22; 26,24. Skutk.7,9.}

3. A viděl pán jeho, že Hospodin byl s ním, a že všecko, což činil, Hospodin k prospěchu přivedl v ruku jeho.

4. Tedy nalezl Jozef milost před očima jeho, a sloužil mu. I * představil ho domu svému, a všecko, což měl, dal v ruku jeho.

^{*k.24,2. 2Sam.12,8.}

5. A hned, jakž ustanovil ho nad domem svým, a nade všim, což měl, požehnal * Hospodin domu Egyptského toho pro Jozefa. A bylo požehmání Hospodino na všech věcech, kteréž měl doma i na poli.

^{*k.30,27,30.}

6. Všech tedy věcí, kteréž měl, zanechal v ruku Jozefových; aniž o čem, tak jako on, věděl, jediné o chlebě, kterýž jedl. Byl pak Jozef nšlechtilé postavy a krásného vzezření.

7. I stalo se potom, že * vzhlédala žena pána jeho očima svýma na Jozefa, a řekla: Spi se mnou.

^{*Mat.5,28.}

8. Kterýžto odpíraje, řekl ženě pána svého: Aj, pán můj neví tak jako já, co jest v domě, a všecko, což má, dal v ruce mé.

9. Není žádného přednějšího nade mne v domě tomto, aniž co vyňal z správy mé, kromě tebe, jelikož jsi ty manželka jeho. Jak bych tedy učinil takovou nešlechtnost, a * hřešil i proti Bohu?

^{*k.42,18. Neh.5,15.}

10. A když mluvila ona Jozefovi * den po dni, nepovolil jí, aby spal s ní, ani aby býval s ní.

^{*Soud.16,16.}

11. Tedy dne jednoho, když přišel do domu k práci své, a nebylo tu žádného z domácích v domě,

12. Chytila jej ona za roucho jeho, řkuci: Lež * se mnou. On pak nechal roucha svého v rukou jejích, a vyšel ven. ^{*2Sam.13,11.}

13. A ona viduci, že nechal roucha svého v rukou jejích a vyběhl ven,

14. Svolala domácí své, a řekla k nim taktó: Pohleďte, přivedl nám muže Hebrejského, kterýž by měl posměch z nás; nebo přišel ke mně, aby ležel se mnou; i křičela jsem hlasem velikým.

15. A když uslyšel, že jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, nechal roucha svého u mne, utekl a vyšel ven.

16. Tedy schovala roucho jeho u sebe, až přišel pán jeho do domu svého.

17. K němuž mluvila v tato slova, řkuci: Přišel ke mně služebník ten Hebrejský, kteréhožs přivedl nám, aby mi lehkost učinil.

18. A když jsem hlasu svého pozdvihla a křičela, tedy nechal roucha svého u mne, a utekl ven.

19. I stalo se, že, když uslyšel pán jeho slova ženy své, kteráž mluvila mu, pravěci: Tak mi učinil služebník tvůj, rozhněval se velmi.

20. Protož vzal ho pán jeho, * a dal jej do věže žalářné, v to místo, kdež vězňové královští seděli; i byl tam v žaláři. ^{*Žalm.105,18.}

21. Byl * pak Hospodin s Jozefem, a naklonil se k němu milosrdenstvím; a dal jemu † milost u vládaře nad žalářem. ^{*v.2.†v.4.}

22. I dal vladař žaláře v moc Jozefovi všecky vězně, kteříž *byli* v věži žalářné; a cožkoli tam činiti měli, on to spravoval.

23. Aníž vladař žaláře k čemu dohlídal, což jemu svěřil; proto že Hospodin byl s ním, a což on činil, Hospodin tomu prospěch dával.

KAPITOLA XL.

Jozef v žaláři dvěma vězňům sny jejich vyložil.

Stalo se potom, že šenkýř krále Egyptského a pekař provinili proti pánu svému, králi Egyptskému.

2. I rozhněval se Farao na oba úředníky své, na vládaře nad šenkýři, a na vládaře nad pekaři.

3. A dal je do vězení v domě nejvyš-

šího nad drabanty, do věže žalářné, v místo, v němž Jozef věznem byl.

4. I postavil jim nejvyšší nad drabanty Jozefa k službě; a byli *drabně* dní u vězení.

5. I měli sen oba dva, každý z nich sen svůj noci jedné, každý podlé vyložení sna svého, šenkýř i pekař krále Egyptského, kteříž seděli v věži.

6. Tedy přišel k nim Jozef ráno, a hleděl na ně; a aj, byli smutní.

7. I optal se těch úředníků Faraonových, kteříž s nim byli v vězení v domě pána jeho, řka: Proč *jsou* dnes tváří vaše * smutnější? ^{*Luk.24,17.}

8. Kterížto odpověděli jemu: Měli jsme sen, a nemáme, kdo by jej vyložil. I řekl jim Jozef: Zdalíž * Boží nejsou výkladové? Pravte mi medle. ^{*k.41.16.}

9. Tedy správce nad šenkýři vypravoval sen svůj Jozefovi, a řekl jemu: Zdálo mi se ve snách, že jsem viděl před sebou vinný kmen,

10. A na *tom* kmenu tři ratolesti; a ten kmen jako by pupence pouštěl, a vycházel květ jeho, až k sežrání přišli hrozňové jeho.

11. A *já* maje koflík Faraonův v ruce své, bral jsem hrozny, a vytlačoval je do koflíka Faraonova, a podával jsem koflíka Faraonovi do rukou.

12. I řekl jemu Jozef: Toto jest vyložení jeho: Ti tři řevové jsou tři dnové.

13. Po třech dnech povýší Farao hlavu tvé, a k úřadu tvému tě navrátí; i budeš podávati koflíka Faraonova do ruky jeho podlé obyčeje prvního, když jsi byl šenkýřem jeho.

14. Ale * mějž mne v své paměti, kdyžž se dobře povede; a učiní, prosím, se mnou *to* milosrdenství, abys zmínku učinil o mně před Faraonem, a vysvobodil mne z domu tohoto. ^{*Neh.5,19. Luk.23,42.}

15. Nebo * kradmo jsem vzat z země židovské; a zde jsem ničeho neučinil, pročž by mne do tohoto vězení dali. ^{*k.37,28.}

16. Vida pak správce nad pekaři, že dobře vyložil, řekl Jozefovi: Mně také zdálo se ve snách, ano tři košové pletení na hlavě mé.

17. A v koši vrehnim *byli* všelijací pokrmové Faraonovi dílem pekařským *strojení*, a ptáci jedli je z koše nad hlavou mou.

18. I odpověděl Jozef a řekl: Toto jest vyložení jeho: Tři košové jsou tři dnové.

19. Po třech dnech odejme tobě Farao hlavu tvou, a oběsí tě na dřevě; i budou jisti ptáci maso tvé s tebe.

20. Tedy stalo se v den třetí, v den pamatný* narození Faraonova, že učinil hody všem služebníkům svým; i počítal hlavu vládaře nad šeučky, i hlavu vládaře nad pekaři, mezi služebníky svými.

*Mat.14,6.

21. A navrátil nejvyššího nad šeučky k mistu jeho, aby podával koflíku Faraonovi do ruky.

22. Vládaře pak nad pekaři oběsil, tak jakž jim byl *sen* vyložil Jozef.

23. A nezpomenul správce nad šeučky na Jozefa, ale zapomenul na něj.

KAPITOLA XLI.

Sny Faraonovy Jozef vyloživ, 40. pánem učiněn v Egyptě, 45. oženil se, 50. a zplodil dva syny.

Stalo se pak po dvou letech, měl* Farao sen. Zdálo mu se, že stál nad potokem.

*Dan.2,1.

2. A aj, z toho potoku vycházelo sedm krav, pěkných na pohledění a tlustých, kteréžto pásly se na mokřinách.

3. A aj, sedm krav jiných vycházelo za nimi z potoku, šeredných na pohledění a hubených, kteréžto stály podlé oněch krav při břehu potoka.

4. A ty krávy na pohledění šeredné a hubené sežraly oněch sedm krav na pohledění pěkných a tlustých. I procítil Farao.

5. A když usnul zase, zdálo se jemu podruhé. A aj, sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho, plných a pěkných.

6. A aj, sedm klasů tenkých a* východním větrem usvadlých vzházelo za nimi.

*Ezech.17,10; 19,12.

7. A ti klasové tenci pohltili sedm oněch klasů zdařilých a plných. I procítiv Farao, a aj, *byl* sen.

8. Když pak bylo ráno,* zkormoucena byla mysl jeho; a poslav, svolal všechny hadače Egyptské, a všecky mudrce jejich. I vypravoval jim Farao sny své; a nebylo žádného, kdo by je vyložil Faraonovi.

*Dan.2,2.

9. Tedy mluvil nejvyšší šeuč Faraonovi takto: Na* provinění své rozpominám se dnes.

*k.40,1.

10. Farao rozhněvav se na služebníky své, dal mne byl do vězení v domě nejvyššího nad drabanty, mne a správce nad pekaři.

11. Měli jsme pak sen jedné noci, on

i já, jeden každý podlé vyložení snu svého.

12. A byl tam s námi mládenec Hebrejský, služebník nejvyššího nad drabanty, jemuž když jsme vypravovali, vykládal nám sny naše; jednomu každému podlé snu jeho vykládal.

13. A stalo se, že jakž vykládal nám, tak bylo: Já jsem navrácen k úradu svému, a on oběšen.

14. Tedy* poslav Farao, povolal Jozefa, a rychle vypustili ho z žaláře. Kterýžto oholiv se, a zmčniv roucho své, přišel k Faraonovi.

*Zalm.105,20.

15. I řekl Farao Jozefovi: Měl jsem sen, a není, kdo by jej vyložil; o tobě pak slyšel jsem to, že když uslyšíš sen, umíš jej vyložiti.

16. Odpověděl Jozef Faraonovi, řka: Není to má věc; * Bůh oznámí šťastné věci Faraonovi.

*k.40,8. Dan.2,30.

17. Tedy řekl Farao Jozefovi: Zdálo mi se ve snách, že jsem stál na břehu potoka.

18. A aj, z potoka toho vystupovalo sedm krav tlustých a pěkných, kteréžto pásly se na mokřinách.

19. A aj, sedm jiných krav vystupovalo za nimi churavých a šeredných velmi a hubených; neviděl jsem tak šeredných ve vší zemi Egyptské.

20. A sežraly krávy ty hubené a šeredné sedm krav prvnějších tlustých.

21. A *ač* dostaly se do břicha jejich, však nebylo znáti, by se dostaly v střeva jejich; nebo na pohledění byly mrzké, jako i před tím. I procítil jsem.

22. Viděl jsem také ve snách, ano sedm klasů vyrostlo z stébla jednoho plných a pěkných.

23. A aj, sedm klasů drobných, tenkých a východním větrem usvadlých vycházelo za nimi.

24. I pohltili klasové ti drobní sedm klasů pěkných. Což když jsem vypravoval hadačům, nebyl, kdo by mi vyložil.

25. Odpověděl Jozef Faraonovi: Sen Faraonův jednostejný jest. Což Bůh činiti bude, *to* ukázal Faraonovi.

26. Sedm krav pěkných jest sedm let, a sedm klasů pěkných *tolikéž* jest sedm let; sen jest jednostejný.

27. Sedm pak hubených krav a šeredných, vystupujících za nimi, sedm let jest; a sedm klasů drobných a větrem východním usvadlých bude sedm let hladu.

28. Tot jest, což jsem mluvil Faraonovi: Což Bůh činiti bude, nakazuje Faraonovi.

29. Aj, sedm let nastane, v nichž hojnost veliká bude ve vsi zemi Egyptské.

30. A po nich nastane sedm let * hladu, v nichž v zapomenutí přijde všecka ta hojnost v zemi Egyptské; a zhubí hlad zemi. ^{*2 Král.8,1.}

31. Aníž poznána bude hojnost ta v zemi, pro hlad, kterýž přijde potom; nebo velmi veliký bude.

32. Že pak opětován jest sen Faraonovi podvakrát, znamená, že jistá vše jest od Boha, a že tím spíše Bůh vykoná to.

33. Protož nyní at vyhledá Farao muže opatrného a moudrého, kteréhož by ustanovil nad zemi Egyptskou.

34. To at učiní Farao, a postaví úředníky nad zemi, a bere pátý díl z úrod země Egyptské, po sedm let hojných.

35. At shromáždí všeliké potravu těch úrodných let nastávajících, a sklídi obilí k ruce Faraonovi; a potravu v městech at se chovají pilně.

36. A budou pokrmové ti za poklad zemi této k sedmi letům hladu, kteráž budou v zemi Egyptské, aby nebyla zkažena země tato hladem.

37. I líbila se řeč ta Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.

38. Tedy řekl Farao služebníkům svým: Najdeme-liž podobného tomuto muži, v němž by byl Duch Boží?

39. Jozefovi pak řekl: Pouěvadž Bůh dal znáti tobě všecko toto, není žádného tak rozumného a moudrého, jako ty jsi.

40. Ty * budeš nad domem mým, a libati bude tvář tvou všecken lid můj; stolicí toliko královskou vyšší nad tebe budu. ^{*k.42,6; 45,8. Žalm.105,21. Skutk.7,10.}

41. Řekl také Farao Jozefovi: Aj, ustanovil * jsem tě nade vsi zemi Egyptskou. ^{*k.42,6; 45,8.}

42. A sňav Farao prsten svůj s ruky své, dal jej na ruku Jozefovu, a oblékl ho v roucho kmentové, a vložil zlatý řetěz na hrdlo jeho.

43. A dal ho voziti na svém druhém voze, a volali před ním: Klanějte se! I ustanovil ho nade vsi zemi Egyptskou.

44. A řekl Farao Jozefovi: * Já jsem Farao, a bez dopuštění tvého nepozdvihne žádný ruky své ani nohy své ve vsi zemi Egyptské. ^{*k.42,15,16.}

45. A dal Farao jméno Jozefovi Safe-nat Paneach, a dal mu Asenat deuru Putifera, knížete On, za manželku. I vyšel Jozef na zemi Egyptskou.

46. (Jozef pak byl ve třidceti letech, když stál před Faraonem králem Egyptským.) A vyšel od tváři Faraonovy, projel všecku zemi Egyptskou.

47. A vydala země po sedm let úrodných obilí hojnost.

48. I nahromáždil všelijakých potrav v těch sedmi letech hojných v zemi Egyptské, a složil potravu tu v městech; úrody polní jednoho každého města, kteréž byly okolo něho, složil v něm.

49. A tak nahromáždil Jozef obilí velmi mnoho, jako jest * pisku mořského, tak že přestali počítati; nebo mu nebylo počtu. ^{*k.32,12. Žalm.139,18.}

50. Jozefovi pak narodili se * dva synové, prvé než přišel rok hladu, kteráž mu porodila Asenat, dcera Putifera, knížete On. ^{*k.46,20; 48,5.}

51. A nazval Jozef jméno prvorozeného Manasses, řka: Nebo způsobil to Bůh, abyeh zapomenul na všechny práce své, a na všecken dům otce svého.

52. Jméno pak druhého nazval Efraim, řka: Nebo dal mi Bůh zrůst v zemi trápení mého.

53. Tedy pominulo sedm let hojných v zemi Egyptské;

54. A počalo sedm let hladu přicházeti, jakž byl předpověděl Jozef. * I byl hlad po všech krajinách, ale po vsi zemi Egyptské byl chléb. ^{*Žalm.105,16.}

55. Potom také nedostatek trpěla všecka země Egyptská, a volal lid k Faraonovi o chléb. I řekl Farao všechněm Egyptským: Jděte k Jozefovi, * což vám rozkáže, učiníte. ^{*Jan.2,5.}

56. A byl hlad na tváři vsi země. Tedy otevřel Jozef všecky obilnice, v nichž obilí bylo, a * prodával Egyptským; nebo rozmohl se hlad v zemi Egyptské. ^{*k.42,6.}

57. A všickni obyvatelé země přicházeli do Egypta k Jozefovi, aby kupovali; nebo * rozmohl se byl hlad po vsi zemi. ^{*k.12,10.}

KAPITOLA XLII.

Jákob poslal syny své do Egypta pro obilí, 7. a jak se k nim Jozef měl.

Vida pak Jákob, že by potrava byla v Egyptě, řekl synům svým: Co hledíte jeden na druhého?

2. I mluvil jim: Aj, * slyšel jsem, že mají

potravu v Egyptě; jděte tam, a kupte nám odtud, abyehom živi byli a nezemřeli.

^{*Skutk.7,12.}

3. Tedy šlo deset bratrů Jozefových, aby nakoupili obilí v Egyptě.

4. Ale Beniamina, bratra Jozefova, neposlal Jákob s bratřimi jeho, nebo řekl: Aby se mu tam něco zlého nepřihodilo.

5. I šli synové Izraelovi spolu s jinými, aby kupovali; nebo byl hlad v zemi Kananejské.

6. Jozef * pak byl nejvyšší správce v zemi té; on † prodával obilí všemu lidu země. Tedy přišli bratři Jozefovi, a skláněli se před ním tváří až k zemi.

^{*k.41,40. †k.41,56.}

7. A uzřev Jozef bratři své, poznal je; a ukázal se k nim jako eizí, a tvrdě mluvil k nim, řka jim: Odkud jste přišli? I odpověděli: Z země Kananejské, abyehom nakoupili potrav.

8. Poznal, pravím, Jozef bratři své, ale oni nepoznali ho.

9. Tedy zpomenul Jozef na * sny, kteréž měl o nich, a řekl jim: Špehéri jste, a přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.

^{*k.37,5,9.}

10. Kterížto odpověděli jemu: Nikoli, pane můj, ale služebníci tvoji přišli, aby nakoupili pokrmů.

11. Všiekni my synové jednoho muže jsme, upřímí jsme; nikdyť jsou nebyli služebníci tvoji špehéri.

12. Jimž zase řekl: Není tak, ale přišli jste, abyste shlédli nepevná místa země.

13. Odpověděli oni: Dvanácte nás bratří služebníků tvých bylo, synů muže jednoho v zemi Kananejské; a aj, nejmladší s otcem našim nyní jest doma, a jednoho * není.

^{*k.37,30.}

14. I řekl jim Jozef: Toť jest, což jsem mluvil vám, když jsem řekl: Špehéri jste.

15. Touto věcí zkušeni budete: Živť jest Farao, že * nevyjdete odsud, až přijde sem bratr váš mladší.

^{*k.43,3,4,5.}

16. Vyšlete z sebe jednoho, ať vezma, přivede bratra vašeho; vy pak u vězení zůstaňte, a zkušena budou vaše slova, pravdu-li jste mluvili. Pakli nie, živť jest Farao, že jste špehéri.

17. Tedy dal je všecky spolu do vězení za tři dni.

18. Třetího pak dne řekl jim Jozef: Toto učiňte, abyste živi byli; neboť já se * hojím Boha.

^{*k.50,19. Zalm.111,10.}

19. Jste-li šlechetní muži, jeden bratr

váš ať jest ukován v žaláři, v němž jste byli; vy pak jděte, a odnesete obilí k zapuzení hladu domů vašich.

20. Bratra pak svého mladšího přivedete ke mně; a pravdomluvná prokázána budou vaše slova, a nezemřete. Tedy učinili tak.

21. I mluvil jeden k druhému: Jistě provinili jsme proti bratru svému. Nebo viděli jsme ssouzení duše jeho, když nás pokorně prosil, a nevyslyšeli jsme ho; protož přišlo na nás ssouzení toto.

22. Odpověděl pak jim Ruben, řka: Zdalíž * jsem tehdy vám nepravil těmito slovy: Nehřešte proti pacholeti. Ale neposlechli jste; pročež také krve jeho, hle, vyhledává se.

^{*k.37,21,22.}

23. A nevěděli oni, že by rozuměl Jozef; nebo skrze tlumače mluvil jim.

24. A odvrátiv se od nich, plakal. Potom navrátiv se k nim, mluvil s nimi, a vzav * Simeona z nich, svázal ho před očima jejich.

^{*k.43,23.}

25. Příklad pak Jozef, aby naplnění byli pytlové jejich obilím, a navráceeny peníze jejich jednomu každému do pytle jeho, a aby dána jim byla potrava na cestu. I stalo se tak.

26. A vloživše obilí svá na osly své, odešli odtud.

27. A rozvázav jeden z nich pytel svůj, aby dal obrok oslu svému v hospodě, uzřel peníze své, kteréž byly na vrchu v pytlí jeho.

28. I řekl bratřim svým: Navráceeny jsou mi peníze mé, a aj, jsou v pytlí mém. Tedy užasli se, a předěšení jsouee, mluvili jeden k druhému: Což nám to učinil Bůh?

29. Navrátivše se pak k Jákobovi otcí svému do země Kananejské, vypravovali jemu všecko, eo se jim přihodilo, pravice:

30. Muž ten, pán země, mluvil k nám tvrdě, * a dal nás do vězení, jako špehěre země.

^{*v.7.}

31. A řekli jsme jemu: Upřímí jsme, nikdy jsme nebyli špehéri.

32. Dvanácte * bylo nás bratří, synů otce našeho, z nichž jednoho není, a mladší nyní jest s otcem našim v zemi Kananejské.

^{*v.13.}

33. I řekl nám muž ten, pán země té: Po tomto poznám, že upřímí jste: Bratra vašeho jednoho zanechte u mne, a obilí

na svého, a nehněvej se na služebníka svého; nebo jsi ty jako sám Farao.

19. Pán můj ptal se služebníků svých, řka: Máte-li otce, neb bratra?

20. A odpověděli jsme pánu mému: Máme otce starého, a pachole v starosti jeho zplazené malé, jehož bratr umřel, a on sám pozůstal po mateři své, a otec jeho miluje jej.

21. I řekl jsi služebníkům svým: Přiveďte ho ke mně, a pohledím na něj.

22. A řekli jsme pánu mému: Nemůžeme pachole opustiti otce svého; nebo opustili otce svého, on umře.

23. Ty pak řekl jsi služebníkům svým: Nepřijde-li bratr váš mladší s vámi, nepokoušejte se více viděti tváři mé.

24. I stalo se, když jsme se vrátili k služebniku tvému, otei mému, a jemu vypravovali slova pána svého,

25. Že řekl otec náš: Jděte zase, nakupte nám něco potravý.

26. Odpověděli jsme: Nemůžeme jíti, než bude-li bratr náš mladší s námi, tedy půjdeme; nebo bychom nemohli viděti tváři toho muže, nebyli-li by bratr náš nejmladší s námi.

27. I řekl nám služebník tvůj, otec můj: Vy víte, že dva *toliko syny* porodila mi žena má.

28. A vyšel jeden ode mne, o němž jsem pravil: Jistě * roztrháu jest, a neviděl jsem ho dosavad. ^{*k.37,33.}

29. Vezmete-li i tohoto ode mne, a přišlo by na něj něco zlého, tedy uvedete šediny mé s trápením do hrobu.

30. Tak tedy, když přijdu k služebniku tvému, otei svému, a pacholete nebude s námi, (jesto * duše jeho spojena jest s duši tohoto): ^{*k.34,3.}

31. Přijde na to, když užří, že pacholete není, umře; a * uvedou služebníci tvoji šediny služebníka tvého, otce svého, s žalostí do hrobu. ^{*k.42,38.}

32. Nebo služebník tvůj * slibil za pachole, *abych je vzal* od otce svého, řka: Jestliže ho nepřivedu zase k tobě, tedy vinen budu hříchem otei mému po všechny dny. ^{*k.43,9.}

33. Protož nyní nechť zůstane, prosím, služebník tvůj místo pacholete tohoto za služebníka pánu svému, a pachole ať vstoupí s bratry svými.

34. Nebo jak bych já vstoupil k otei svému, kdyby tohoto pacholete nebylo

se mnou? Leč bych chtěl viděti trápení, kteréž by přišlo na otce mého.

KAPITOLA XLV.

Jozef se s bratřími známi, 9. a otce přistěhovati velí.

Jozef pak * nemoha se *děle* zdržeti, přede všemi přistojícími zvolal: Každé všechněm ven! I nezustal žádný s nimi, když se † zuámil Jozef s bratřími svými.

^{*Izai.42,14.†Skutk.7,13.}

2. Potom pozdvihl hlasu svého s pláčem; a slyšeli *to* Egyptští, slyšel také dům Faraonův.

3. I řekl Jozef bratřím svým: Já jsem Jozef. Ještě-li jest živ otec můj? A nemohli mu odpověditi bratři jeho; nebo se ho velmi ulekli.

4. Tedy řekl Jozef bratřím svým: Přistuptež medle ke mně. I přistoupili. A řekl: Já jsem Jozef bratr váš, kteréhož jste prodali do Egypta.

5. Protož nyní nermuťte se, a neztěžujte sobě toho, že jste mne sem prodali; nebo pro zachování života *vašeho* poslal mne Bůh před vámi.

6. Nebo dvě léta již hlad jest v zemi, a ještě pět let *přijde*, v nichž nebudou orati, ani žiti.

7. Poslal mne, pravím, Bůh před vámi, pro zachování vás ostatků na zemi, a pro zachování životů vašich vysvobozením velikým.

8. Tak tedy ne vy jste mne poslali sem, ale Bůh, kterýž mne dal za otce Faraonovi, a za pána všemu domu jeho, a panovníka po vší zemi Egyptské.

9. Pospěšte a vstupte k otei mému, a reete jemu: Toto praví syn tvůj Jozef: Učinil mne Bůh pánem všeho Egypta; přijdiž ke mně, neprodlévej.

10. A bydliti budeš v zemi * Gesen; a budeš blízko mne, ty i synové tvoji, i vnučkové tvoji, stáda tvá, a volové tvoji, a cožkoli máš. ^{*k.46,28.}

11. A budu tě chovati tam, (nebo ještě pět let hlad *bude*), abys snad pro hlad nezahynul, ty i dům tvůj, a cožkoli máš.

12. A aj, oči vaše vidí, i oči bratra mého Beniamina, že ústa má mluví vám.

13. Povíte také oči mému o vší slávě mé v Egyptě, a což jste koli viděli; pospěštež tedy, a přiveďte otce mého sem.

14. Tedy padl na šiji Beniamina bratra svého, a * plakal; Beniamiu také plakal na šiji jeho. ^{*k.33,4.}

15. A polibiv všech bratří svých, plakal

nad nimi; a potom mluvili bratři jeho s ním.

16. Slyšána pak jest v domě Faraonově pověst tato: Přišli bratři Jozefovi. I bylo to velmi vděčné Faraonovi i všechněm služebníkům jeho.

17. A řekl Farao Jozefovi: Rei bratřím svým: Toto učinite: Naložice na hovada svá, jděte, a navratte se do země Kananejské.

18. A vezmouce otce svého a čeládky své, přidejte ke mně, a dám vám dobré místo v zemi Egyptské, a jisti budete tuk * země této. ^{*k.27,28. Žalm.147,14.}

19. Ty pak rozkaž jim: Toto učinite: Vezměte sobě z země Egyptské vozy pro děti a ženy své, a vezměte otce svého, a přidejte.

20. Aniž se ohlédejte na nábytky své; nebo nejlepší místo ve vsi zemi Egyptské vaše bude.

21. I učinili tak synové Izraelovi. A dal jim Jozef vozy podlé rozkázání Faraonova; dal také jim pokrmy na cestu.

22. Všechněm jim dal, každému dvoje šaty; ale Beniaminovi dal tři sta stříbrných, a patery šaty jiné a jiné.

23. Otcí pak svému poslal tyto věci: Deset oslů, kteříž nesli z nejlepších věcí Egyptských, a deset oslic, kteréž nesly obilí, a chléb a pokrmy otcí jeho na cestu.

24. A propouštěje bratři své, aby odešli, řekl jim: Nevaďtež se na cestě.

25. Tedy brali se z Egypta, a přišli do země Kananejské k Jákobovi otcí svému.

26. A zvěstovali jemu, řkouce: Jozef ještě živ jest, ano i panuje ve vsi zemi Egyptské. I omdlelo srdce jeho; nebo slyšev to, * nevěřil jim. ^{*Luk.24,11.}

27. Tedy vypravovali jemu všechna slova Jozefova, kteráž mluvil jim; a vida vozy, kteréž poslal Jozef pro něho, * okřál duch Jákoba otec jejich. ^{*1Thes.3,8,9.}

28. I řekl Izrael: Dostit jest, když ještě syn můj živ jest; * půjdu a uzrím ho, prvé než umru. ^{*k.46,30.}

KAPITOLA XLVI.

Jákob s svou rodinou obrátil se do Egypta. 29. Jozef mu vstříc vyjel pro přivítání.

Tedy bral se * Izrael se všim, což měl; a přišed do Bersabé, obětoval oběti Bohu otce svého Izáka. ^{*Žalm.105,23.}

2. I mluvil Bůh Izraelovi u vidění noč-

ním, řka: Jákobe, Jákobe! Kterýžto odpovéděl: Aj, teď jsem.

3. I řekl: Já jsem * ten Bůh silný, Bůh otce tvého. Neboj se sstoupiti do Egypta, nebo v národ veliký tam tebe učiním. ^{*k.26,24; 28,13.}

4. Já sstoupím s tebou do Egypta, a já tě také i zase přivedu; a Jozef položí ruku svou ua oči tvé.

5. Vstal tedy Jákob z Bersabé; a synové Izraelovi vzali Jákoba otce svého, a děti své s ženami svými na vozy, kteréž poslal pro něho Farao.

6. Pobrali také * dobytek svůj, a zboží své, kteréhož nabyli v zemi Kananejské; a přišli do Egypta, Jákob i všechno simě jeho s ním. ^{*k.31,18.}

7. Syny i vnuky, * dcery i vnučky své, a všechnu rodinu svou uvedl s sebou do Egypta. ^{*v.14.}

8. A tato jsou jména synů Izraelových, kteříž vešli do Egypta: Jákob a synové jeho. * Prvorozený Jákobův Ruben. ^{*k.29,32; 49,3.}

9. A synové * Rubenovi: Enoch, Fallu, Ezron a Charmi. ^{*2Mojz.6,14.}

10. Synové pak Simeonovi: Jamnel, Jamín, Ahod, Jačin, Sohar a Saul, syn jedné ženy Kananejské.

11. Synové * Lévi: Gerson, Kahat a Merari. ^{*2Mojz.6,16. 1Par.6,1.}

12. Synové Judovi: Her, Onan, Sela, Fáres a Zára. (Ale umřel Her a Onan v zemi Kananejské.) Fáres pak měl syny: Ezrona a Hamule.

13. Synové * Izacharovi: Tola, Fua, Job a Simron. ^{*1Par.7,1.}

14. A synové * Zabulonovi: Sared, Elon a Jabelel. ^{*4Mojz.26,26.}

15. Tif jsou synové Lie, kteréž porodila Jákobovi v Pádan Syrské, a Dinn, dceru jeho. Všech duší synů i deer jeho bylo třideceti a tři.

16. Synové Gád: Sefon, Aggi, Suni, Esebon, Heri, Arodí a Areli.

17. Synové * Asser: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, a Serach sestra jejich. Synové pak Beriovi: Heber a Melchiel. ^{*1Par.7,30. 4Mojz.26,44.}

18. To jsou synové Zelfy, kterouž Lában dal Lie dceři své; a ty porodila Jákobovi, šestnácte duší.

19. Synové pak Ráchel, manželky Jákobovy: Jozef a Beniamín.

20. A Jozefovi narodili se v zemi Egyptské z Asenat, dcery Putifera knížete On, Manasses a Efraím.

na svého, a nehněvej se na služebníka svého; nebo jsi ty jako sám Farao.

19. Pán můj ptal se služebníků svých, řka: Máte-li otee, neb bratra?

20. A odpověděli jsme pánu mému: Máme otee starého, a pachole v starosti jeho *zplozené* malé, jehož bratr umřel, a on sám pozůstal po materi své, a otec jeho miluje jej.

21. I řekl jsi služebníkům svým: Přiveďte ho ke mně, a pohledím na něj.

22. A řekli jsme pánu mému: Nemůžeme pachole opustiti otee svého, nebo opustili-li otee svého, on umře.

23. Ty pak řekl jsi služebníkům svým: Nepřijde-li bratr váš mladší s vámi, nepokoušejte se více viděti tváři mé.

24. I stalo se, když jsme se vrátili k služebníkovi tvému, otei mému, a jemu vypravovali slova pána svého,

25. Že řekl otee náš: Jděte zase, nakupte nám něco potravy.

26. Odpověděli jsme: Nemůžeme jíti, než bude-li bratr náš mladší s námi, tedy půjdeme; nebo bychom nemohli viděti tváři toho muže, nebyl-li by bratr náš nejmladší s námi.

27. I řekl nám služebník tvůj, otee můj: Vy víte, že dva *toliko syny* porodila mi žena má.

28. A vyšel jeden ode mne, o němž jsem pravil: Jistě * roztrhán jest, a neviděl jsem ho dosavad. ^{*k.37,33.}

29. Vezmete-li i tohoto ode mne, a přišlo by na něj něco zlého, tedy uvedete šediny mé s trápením do hrobu.

30. Tak tedy, když přijdu k služebníkovi tvému, otei svému, a pacholete nebude s námi, (ješto * duše jeho spojena jest s duší tohoto): ^{*k.34,3.}

31. Přijde na to, když uzří, že pacholete není, umře; a * uvedou služebníci tvoji šediny služebníka tvého, otee svého, s žalostí do hrobu. ^{*k.42,38.}

32. Nebo služebník tvůj * slíbil za pachole, *abych je vzal* od otee svého, řka: Jestliže ho nepřivedu zase k tobě, tedy vinen budu hříchem otei mému po všechny dny. ^{*k.43,9.}

33. Protož nyní necht zůstane, prosím, služebník tvůj místo pacholete tohoto za služebníka pána svému, a pacholeť at' vstoupí s bratry svými.

34. Nebo jak bych já vstoupil k otei svému, kdyby tohoto pacholete nebylo

se mnou? Leč bych chtěl viděti trápení, kteréž by přišlo na otee mého.

KAPITOLA XLV.

Jozef se s bratřími známi, 9. a otee přistěhovati veli.

Jozef pak * nemoha se *děle* zdržeti, přede všemi přistojícími zvolal: Kažte všechněm ven! I nezůstal žádný s nimi, když se † známil Jozef s bratřími svými.

^{*Izai.42,14.†Skutk.7,13.}

2. Potom pozdvihl blasu svého s pláčem; a slyšeli *to* Egyptští, slyšel také dům Faraonův.

3. I řekl Jozef bratřím svým: Já jsem Jozef. Ještě-li jest živ otee můj? A nemohli mu odpověditi bratři jeho; nebo se ho velmi ulekli.

4. Tedy řekl Jozef bratřím svým: Přistupte medle ke mně. I přistoupili. A řekl: Já jsem Jozef bratr váš, kteréhož jste prodali do Egypta.

5. Protož nyní nermuňte se, a neztěžujte sobě toho, že jste mne sem prodali; nebo pro zachování života *vašeho* poslal mne Bůh před vámi.

6. Nebo dvě léta již hlad jest v zemi, a ještě pět let *přijde*, v nichž nebudou orati, ani žiti.

7. Poslal mne, pravím, Bůh před vámi, pro zachování vás ostatků na zemi, a pro zachování životů vašich vysvobozením velikým.

8. Tak tedy ne vy jste mne poslali sem, ale Bůh, kterýž mne dal za otee Faraonovi, a za pána všemu domu jeho, a panovníka po vsi zemi Egyptské.

9. Pospěšte a vstupte k otei mému, a reete jemu: Toto praví syn tvůj Jozef: Učmil mne Bůh pánem všeho Egypta; přijdiž ke mně, neprodlévej.

10. A bydliti budeš v zemi * Gesen; a budeš blízko mne, ty i synové tvoji, i vnukové tvoji, stáda tvá, a volové tvoji, a cožkoli máš. ^{*k.46,23.}

11. A budu tě chovati tam, (nebo ještě pět let hlad *bude*), abys snad pro hlad nezahynul, ty i dům tvůj, a cožkoli máš.

12. A aj, oči vaše vidí, i oči bratra mého Beniamina, že ústa má mluví vám.

13. Povíte také otei mému o vsi slávě mé v Egyptě, a což jste koli viděli; pospěštež tedy, a přiveďte otee mého sem.

14. Tedy padl na šíji Beniamina bratra svého, a * plakal; Beniamin také plakal na šíji jeho. ^{*k.33,4.}

15. A polibiv všech bratří svých, plakal

nad nimi; a potom mluvili bratří jeho s ním.

16. Slyšána pak jest v domě Faraonově pověst tato: Přišli bratří Jozefovi. I bylo to velmi vděčné Faraonovi i všem ním služebníkům jeho.

17. A řekl Farao Jozefovi: Rci bratřím svým: Toto učinite: Naložíc na hovada svá, jděte, a navratte se do země Kananejské.

18. A vezmouce otce svého a čeládky své, přidejte ke mně, a dám vám dobré místo v zemi Egyptské, a jisti budete tuk * země této. *k.27,28. Zalm.147,14.

19. Ty pak rozkaž jim: Toto učinite: Vezměte sobě z země Egyptské vozy pro děti a ženy své, a vezměte otce svého, a přidejte.

20. Aniž se ohlédejte na nábytky své; nebo nejlepší místo ve vsi zemi Egyptské vaše bude.

21. I učinili tak synové Izraelovi. A dal jim Jozef vozy podlé rozkázání Faraonova; dal také jim pokrmy na cestu.

22. Všechněm jim dal, každému dvoje šaty; ale Beniaminovi dal tři sta stříbrných, a patery šaty jiné a jiné.

23. Otec pak svému poslal tyto věci: Deset oslů, kteríž nesli z nejlepších věcí Egyptských, a deset oslic, kteréz nesly obili, a chléb a pokrmy otce jeho na cestu.

24. A propouštěje bratří své, aby odešli, řekl jim: Nevaďtež se na cestě.

25. Tedy brali se z Egypta, a přišli do země Kananejské k Jákobovi otci svému.

26. A zvěstovali jemu, řkouce: Jozef ještě živ jest, ano i panuje ve vsi zemi Egyptské. I omdlelo srdce jeho; nebo slyšev to, * nevěřil jim. *Luk.24,11.

27. Tedy vypravovali jemu všechna slova Jozefova, kteráž mluvil jim; a vida vozy, kteréz poslal Jozef pro něho, * okřál duch Jákoba otce jejich. *1Thes.3,8,9.

28. I řekl Izrael: Dostit jest, když ještě syn můj živ jest; * půjdu a uzřím ho, prvé než umru. *k.46,30.

KAPITOLA XLVI.

Jákob s svou rodinou obrátil se do Egypta. 29. Jozef mu vstříc vyjel pro přivítání.

Tedy bral se * Izrael se všim, což měl; a přišed do Bersabé, obětoval oběti Bohu otce svého Izáka. *Zalm.105,23.

2. I mluvil Bůh Izraelovi u vidění noč-

ním, řka: Jákobe, Jákobe! Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem.

3. I řekl: Já jsem * ten Bůh silný, Bůh otce tvého. Neboj se sstoupiti do Egypta, nebo v národ veliký tam tebe učiním. *k.26,24; 28,13.

4. Já sstoupím s tebou do Egypta, a já tě také i zase přivedu; a Jozef položí ruku svou na oči tvé.

5. Vstal tedy Jákob z Bersabé; a synové Izraelovi vzali Jákoba otce svého, a děti své s ženami svými na vozy, kteréz poslal pro něho Farao.

6. Pobrali také * dobytek svůj, a zboží své, kteréhož nabyli v zemi Kananejské; a přišli do Egypta, Jákob i všechno simé jeho s ním. *k.31,18.

7. Syny i vnuky, * dcery i vnučky své, a všechnu rodinu svou uvedl s sebou do Egypta. *v.14.

8. A tato jsou jména synů Izraelových, kteríž vešli do Egypta: Jákob a synové jeho. * Prvorozený Jákobův Ruben. *k.29,32; 49,3.

9. A synové * Rubenovi: Enoch, Fallu, Ezron a Charmi. *2Mojz.6,14.

10. Synové pak Simeonovi: Jamuel, Jamin, Ahod, Jachin, Sohar a Saul, syn jedné ženy Kananejské.

11. Synové * Lévi: Gerson, Kahat a Merari. *2Mojz.6,16. 1Par.6,1.

12. Synové Judovi: Her, Onan, Séla, Fáres a Zára. (Ale umřel Her a Onan v zemi Kananejské.) Fáres pak měl syny: Ezrona a Hamule.

13. Synové * Izacharovi: Tola, Fua, Job a Simron. *1Par.7,1.

14. A synové * Zabulonovi: Sared, Elon a Jafelel. *4Mojz.26,26.

15. Tiť jsou synové Lie, kteréz porodila Jákobovi v Pádau Syrské, a Dinu, dceru jeho. Všech duší synů i dcer jeho bylo třideeti a tři.

16. Synové Gád: Sefon, Aggi, Suni, Esebon, Heri, Arodi a Areli.

17. Synové * Asser: Jemna, Jesua, Jesui, Beria, a Serach sestra jejich. Synové pak Beriovi: Heber a Melchiel. *1Par.7,30. 4Mojz.26,44.

18. To jsou synové Zelfy, kterouž Lában dal Lie dceri své; a ty porodila Jákobovi, šestnácte duší.

19. Synové pak Ráchel, manželky Jákobovy: Jozef a Beniamin.

20. A Jozefovi narodili se v zemi Egyptské z Asenat, dcery Putifera knížete On, Manasses a Efraim.

21. Ale synové Beniaminovi: Béla, Becher, Asbel, Gera, Náman, Echi, Roz, Mufim, Chppim a Ared.

22. Tiť jsou synové Ráchel, kteréž porodila Jákobovi; všech duší čtrnáct.

23. A syn Danův: Chusim.

24. Synové pak * Neftalim: Jaziel, Guni, Jezer a Sallem. *1 Par.7,13.

25. Ti jsou synové Bály, kterouž Lában dal Ráchel deři své, a ty porodila Jákobovi; všech duší sedm.

26. Všeck duší, kteréž vešly s Jákobem do Egypta, což jich pošlo z bedr jeho, kromě žen synů Jákobových, všech duší bylo šedesáte a šest.

27. K tomu synové Jozefovi, kteříž se jemu narodili v Egyptě, dva. A tak všech duší domu Jákobova, kteréž vešly do Egypta, bylo * sedmdesáte. *2Mojž.1,5. 5Mojž.10,22.

28. Poslal pak Judu napřed k Jozefovi, aby oznámil jemu své, než přišel do Gesen. A tak přišli do země Gesen.

29. Jozef pak zapřáh do svého vozu, vyjel * vstří Izraelovi otei svému do Gesen; a jakž ho Jákob uzel, † padl na jeho šíji, a plakal dlouho na šíji jeho. *k.32,6. †k.33,4.

30. I řekl Izrael Jozefovi: * Necht již umru, když jsem viděl tvář tvou; nebo ty ještě jsi živ. *k.45,28.

31. Jozef pak řekl bratřim svým a domu otee svého: Pojedu a zvěstuji Faraonovi, a díím jemu: Bratři moji a dům otee mého, kteříž *bydlili* v zemi Kananejské, přišli ke mně.

32. Ale jsou pastýři stáda, nebo s dobyttem se obírají; protož ovce své a voly, i cožkoli mají, přilnali.

33. A když by povolal vás Faraó, a řekl: Jaký jest obchod váš?

34. Odpovíte: Dobyttem se živili služebníci tvoji od mladosti své až do této chvíle, i my i oteové naši; abyste bydlili v zemi Gesen; nebo * v mrzkosti mají Egypťští všecky pastýře stáda. *k.43,32.

KAPITOLA XLVII.

Jákob přiveden k Faraonovi. 13. Hlad veliký v Egyptě. 27. Poručení Jákobovo o svém pöbřu.

A protož přišed * Jozef, oznámil Faraonovi, a řekl: Otee můj a bratři moji, s drobným i větším dobyttem svým i se všim, což mají, přišli z země Kananejské, a aj. jsou v † zemi Gesen. *Skntk.7,14.15. †1Mojž.45,10.

2. A zvaz z počtu bratři svých pět mužů, postavil je před Faraonem.

3. I řekl Faraó bratřim jeho: Jaký jest obchod váš? Kterížto odpověděli Faraonovi: Pastýři ovcí *jsou* služebníci tvoji, i my, i oteové naši.

4. Řekli ještě Faraonovi: Abychom pohostinu byli v zemi této, přišli jsme; nebo není pastvy dobytku, kterýž mají služebníci tvoji, nebo hlad veliký jest v zemi Kananejské; protož nyní prosíme, nechať bydlí služebníci tvoji v zemi Gesen.

5. I mluvil Faraó Jozefovi, řka: Otee tvůj a bratři tvoji přišli k tobě.

6. Země Egypťská před tebou jest; v nejlepší kraji země této osad otee svého a bratři své, necht bydlí v zemi Gesen. A srozamíš-li, že jsou mezi nimi muži rozšafni, ustanovíš je úředníky nad dobyttem, kterýž mám.

7. Uvedl také Jozef Jákoba otee svého, a postavil ho před Faraonem; a pozdravil Jákob Faraona.

8. Tedy řekl Faraó k Jákobovi: Kolik jest let života tvého?

9. Odpověděl * Jákob Faraonovi: Dnů let putování mého sto a třidceť let *jest*; nemnozi a zli byli dnové let života mého, a nedošli dnů let života otců mých, v nichž živi byli. *Zalm.119,19. Žid.13,14.

10. A pozhnav Jákob Faraona, vyšel od něho.

11. I osadil Jozef otee svého a bratři své, a dal jim vládařství v zemi Egypťské v kraji výborném, v zemi Ramesses, jakž rozkázal Faraó.

12. A opatroval Jozef otee svého, a bratři své, a všecken dům jeho chlebem, až do nejmenších.

13. A chleba nebylo ve vši zemi; nebo * veliký hlad *byl* velmi, a trápení veliké bylo *na zemi* Egypťské a zemi Kananejské od hladu. *k.43,1.

14. Shromáždil pak Jozef všecky peníze, což jich nalezeno v zemi Egypťské a v zemi Kananejské, za potravu, kteréž kupovali; a vnesl Jozef peníze do domu Faraonova.

15. A když utratili peníze z země Egypťské a z země Kananejské, přicházeli všickni Egypťští k Jozefovi, řkouce: Dej * nám chleba; nebo proč mřítí máme před tebou pro nedostatek peněz? *k.47,19.

16. I řekl Jozef: Dejte dobytky své, a

dám vám *chleba* za dobytky vaše, poně-
vadž se vám peněz nedostává.

17. Tedy přivedli dobytky své k Jozefovi; i dal jim Jozef potrav za koně a za stáda ovcí, a za stáda volů i za osly; a přechoval je chlebem, za všecky do-
bytky jejich, toho roku.

18. A po roce tom přišli k němu léta
druhého, a řekli mu: Nebudeme tajiti
před pánem svým, že jsme všecky pe-
níze utratili, i stáda dobytků jsou u pá-
na našeho; nezůstávají nám před pánem
naším kromě těla naše a dědiny naše.

19. I proč máme mřiti před očima tvý-
ma? I my i roli naše *hynie*. Kup nás i roli
naši za chléb, a budeme my i roli naše
v službě Faraonovi; a dej nám semena,
abychom živi byli a nezemřeli, a roli a-
by nespustla.

20. Tedy koupil Jozef všecku zemi E-
gyptskou Faraonovi; nebo prodali E-
gyptští jeden každý pole své, proto že
se rozmohl mezi nimi hlad. I dostala se
země Faraonovi.

21. Lid pak převedl do měst, od jedno-
ho pomezí Egyptského až do druhého.

22. Roli toliko kněžských nekoupil.
Nebo kněží uloženou potravu *měli* od Fara-
ona, a jedli z uložených *pokrmů* svých,
kteréz dával jim Farao; protož nepro-
dali roli svých.

23. I řekl Jozef lidu: Aj, koupil jsem
vás dnes i roli vaše Faraonovi; teď máte
semeno, osivejtež tedy ji.

24. A když se urodí, dáte pátý díl Fara-
onovi, a čtyři díly zůstavíte sobě k se-
mennu a ku pokrmu svému a těm, kteríž
jsou v domích vašich, i ku pokrmu dí-
tkám svým.

25. Tedy řekli: Zachoval jsi životy na-
še. Nechat nalezneme milost v očích pá-
na svého, a budeme služebníci Faraon-
ovi.

26. I ustanovil to Jozef za právo až do
tohoto dne, po vši zemi Egyptské, *aby
dáván byl* Faraonovi pátý díl; toliko sa-
my roli kněžské nebyly Faraonovy.

27. A tak *bydlil Izrael v zemi Egypt-
ské v krajině Gesen; a osadili se v ni,
a rozplodili se, a † rozmnožení jsou velmi.

*v.4. †Zalm.105.24.

28. Živ pak byl Jákob v zemi Egypt-
ské sedmnácte let; a bylo dnů Jákobo-
vých, a let života jeho, sto čtyřideeti
sedm let.

29. I přiblížili se dnové Izraelovi, aby

umřel. A povolav syna svého Jozefa, řekl
jemu: Jestliže jsem našel milost v očích
tvých, * vlož, prosím, ruku svou pod be-
dro mé, a učin se mnou milosrdenství a
pravdu. Prosím, nepochovávej mne v E-
gyptě.

*k.24.2.

30. Když spáti budu s * otcí svými, vy-
neseš mne z Egypta, a pochováš mne
v hrobě jejich. Tedy řekl *jemu*: Já učí-
ním podlé slova tvého.

*k.23.19.

31. I řekl *Jákob*: Přísáhní mi. Tedy
přisáhl jemu. I * sklonil se Izrael k hla-
vám lůže.

*Zid.11.21.

KAPITOLA XLVIII.

O nemoci Jákobově, 5. a požehnaní dvěma synům Jozefo-
vým.

Stalo se pak potom, že povědino jest
Jozefovi: Aj, otec tvůj nemocen jest. I
vzal s sebou dva syny své, Manasse a
Efraima.

2. Tedy oznámeno jest Jákobovi a po-
vědino: Aj, syn tvůj Jozef přišel k tobě.

3. A posilniv se Izrael, usadil se na
ložci a řekl Jozefovi: *Bůh* silný všemo-
housí ukázav mi se v Lůza v zemi Ka-
nanejské, požehnal mi.

4. A řekl ke mně: Aj, já * rozplodím
tě a rozmnožím tebe, a učiním tě v zá-
stupy lidí; dám také zemi tuto semeni
tvému po tobě za dědictví věčné.

*k.35.11.

5. Protož nyní, dva synové tvoji, kte-
říž jsou se zrodili v zemi Egyptské, prvé
než jsem přišel k tobě do Egypta, moji
jsou; Efraim a Manasses budou mi jako
Ruben a Simeon.

6. Ale děti, kteréz po těchto zplodíš,
tvoji budou; jménem bratří svých jme-
nování budou v dědictvích svých.

7. Nebo když jsem se vracel z Pádan,
umřela mi Ráchel v zemi Kananejské na
cestě, když již nedaleko bylo do Efra-
ty; a pochoval jsem ji tam u cesty k E-
fratě, jenž jest Betlém.

8. Užřev potom Izrael syny Jozefovy,
řekl: Kdo jsou onino?

9. Odpověděl Jozef otcí svému: Syno-
vé * moji jsou, kteréz dal mi Bůh zde.
I řekl: Přiveď je medle ke mně, a pože-
hnám jim.

*k.33.5.

10. (Oči pak Izraelovy * mdlé byly pro
starost, a nemohl *dobře* viděti.) I přivedl
je k němu, a on libal a objímal je.

*k.27.1.

11. I řekl Izrael Jozefovi: Nemyslilť
jsem *já*, *abych měl kdy* viděti tvář tvou,
a aj, dal mi Bůh, abych viděl i simé tvé.

12. Tedy vzav je Jozef z klína jeho, sklonil se tváří až k zemi.

13. A vzav oba, Efraima na pravou stranu sobě, Izraelovi pak na levou, a Manassesu na levou sobě, Izraelovi pak na pravou, postavil je před nim.

14. Tedy vztáh Izrael pravici svou, vložil ji na hlavu Efraimovu, kterýž byl mladší, levici pak svou na hlavu Manassesovu, naschvál přeloživ ruce, ačkoli Manasses byl prvorozený.

15. I poželhal Jozefovi, řka: Bůh, před jehož * obličejem ustavičně chodili otcové moji Abraham a Izák, Bůh, kterýž mne † spravoval po všecken život můj až do dne tohoto; *k.32,9. Žid.11,21. +1 Mojs.23,20.

16. Anděl ten, kterýž vytrhl mne ze všeho zlého, požehnejž dítek těchto; a ať slovou synové moji a synové otců mých Abrahama a Izáka; a ať se jako hmyz rozmnoží u prostřed země.

17. Vida pak Jozef, že vložil otec jeho ruku svou pravou na hlavu Efraimovu, nerád byl tomu. I zdvihl ruku otec svého, aby ji přenesl s hlavy Efraimovy na hlavu Manassesovu.

18. A řekl jemu: Ne tak, otče můj; nebo toto jest prvorozený, vložiz pravici svou na hlavu jeho.

19. Ale nepovolil otec jeho, a řekl: Vim, synu můj, vim; takéť i on bude v lid, a takéť i on vzroste; však bratr jeho mladší více poroste než on, a simě jeho bude u veliké množství národů.

20. I požehnal jim v ten den, řka: Skrze tebe požehnání bude dávatí Izrael takto: Učiniž tobě Bůh jako Efraimovi a jako Manassesovi. I představil Efraima Manassesovi.

21. Řekl také Izrael Jozefovi: Aj, * já umírám, a budeť Bůh s vámi, a zase vás přivede do země otců vašich. *k.50,24.

22. Já pak dal jsem tobě * jeden díl výš nad bratří tvé, kteréhož jsem mečem svým a lučístěm svým dosáhl z ruky Amorejského. *Jan.4,5.

KAPITOLA XLIX.

Jákob požehnáni dáva synům svým, 29. a poroučí o svém pohřbu.

Povolal pak Jákob * synů svých, a řekl: Sejděte se, a oznámím vám, co se s vámi dítě bude potomníkům daň. *5 Mojs.33,1.

2. Shromážďte * se a slyšte synové Jákobovi, poslyšte Izraele otce svého.

*Zalm.34,12.

3. Ruben, prvorozený můj jsi ty, sila

má, a počátek moci mé, vyvýšenost důstojenství a vyvýšenost síly.

4. Prudce sběhneš jako voda. Nebudeš vyvýšen, proto že jsi vstoupil na lůž otcе svého; a jakž jsi poškrvnil postele mé, zmizelo *vyvýšení tvé*.

5. Simeon a Lévi bratři, nástrojové nepravosti jsou v přibytých jejich.

6. Do tajné rady jejich nevcházej duše má, k shromáždění jejich nepřipojaj se slávo má; nebo * v prehlivosti své zbili muže, a svévolně vyvrátili zed. *k.34,25.

7. Zlořečená prehlivost jejich, nebo neustupná; i hněv jejich, nebo zatvrdilý jest. * Rozdělim je v Jákobovi, a rozptýlim je v Izraeli. *Joz.19,1.

8. Judo, * ty jsi, tebe chváliti budou bratří tvoji; ruka tvá bude na šiji nepřátel tvých; klaněti se budou tobě synové otce tvého. *1 Par.5,2.

9. Lvíče * Juda, z loupeže, synu můj, vrátil jsi se; schýliv se, ležel jako lev a jako lvíče; kdo zbudí ho? *4 Mojs.23,24.

10. Nebude odjata berla od Judy, ani vydavatel zákona od noh jeho, dokudž nepřijde Sílo; a k němu se shromáždí národové.

11. Uváže k vinnému kmenu * osle své, ak výbornému kmenu oslátko oslice své. Práti bude u vině roucho své, a v červeněném víně oděv svůj. *Zach.9,9.

12. Červenějších očí bude nad vino, a zubů bělejších nad mléko.

13. Zabulon * bydliti bude na břehu mořském, a na přístavu lodí, a pomezi jeho až k Sidonu. *Joz.19,10,15.

14. Izachar * osel silný, ležící mezi dvěma břemeny. *5 Mojs.33,18.

15. A vida odpočinuti, že jest dobré, a zemi, že jest rozkošná, sehne rameno své k nošení, a dávatí bude daně.

16. Dan souditi bude lid svůj, jako jedno z pokolení Izraelských.

17. Budeť Dan * jako had podlé cesty, jako had rohatý podlé stezky, štipaje kopyta koně, aby spadl jezdec jeho zpět. *Soud.18,1—29.

18. Spaseni * tvého očekávám, ó Hospodine! *Zalm.119,166.

19. Gád, * vojsko přemůže jej, však on svítězí potom. *Joz.1,12,14.

20. Asser, * tučný bude pokrnl jeho, a onť vydavati bude rozkože královské. *5 Mojs.33,24. Joz.19,24,31.

21. Neftalim jako laň * vypuštěná, vydáváje výmluvnosti krásné. *Soud.4,6; 5,1. Rut.2,13.

22. Ratolest rostoucí Jozef, ratolest rostoucí * podlé studnice; ratolesti vycházely nad zed. *Zalm.1,3. Jer.17,8.

23. Ačkoli * hořkostí naplnili jej, a střelili na něj, a v tajné nenávisti měli ho střelci: *k.37,18 násl.; 39,7 násl.

24. Však zůstalo v síle lučistě jeho, a zsilila se ramena rukou jeho z rukou mocného Jákovova; odkudž *byl* pastýř a kámen Izraelův;

25. Od silného *Boha*, *jemuž sloužil* otec tvůj, kterýž spomáhá tobě, a od všemohoucího, kterýž požehná tobě požehnáními nebeskými s hůry, požehnáními propasti ležící hluboko, požehnáním prsů a života.

26. Požehnání otce tvého silnější budou nad požehnání předků mých, až k končinám pahrbků věčných; budou nad hlavou Jozefovu, a na vrchu hlavy Nazarejského *mezi* bratřími jeho.

27. Beniamin, vlk dravý, ráno bude jisti loupež, a večer rozdělí kořisti.

28. Všech * těchto pokolení Izraelských jest dvanácte; a to jest, což mluvil jim otec jejich; požehnal jim také, jednomu každému vedlé požehnání jeho požehnal. *k.35,22.

29. A poručuje jim, řekl: Já připojen budu k lidu svému; * pochovejte mne s otcí mými v jeskyni té, kteráž *jest* na poli Efrona Hetejského, *k.23,19.

30. V jeskyni, kteráž *jest* na poli Machpelah, jenž *jest* naproti Mamre v zemi Kananejské, kterouž koupil Abraham spolu s polem tím od Efrona Hetejského k dědičnému pohřbu.

31. Tam pochovali * Abrahama † a Sárů ženu jeho; tam pochovali ** Izáka a Rebečku ženu jeho; tam také pochovali Liú. *k.25,9. †k.23,19. **k.35,29.

32. Koupěno *pak bylo* pole a jeskyně, kteráž na něm, od synů Het.

33. A když přestal Jákob přikazovati synům svým, složil nohy své na ložci a umřel; a připojen *jest* k lidu svému.

KAPITOLA L.

Pohřeb Jákobův. 15. Umlouvání se bratří s Jozefem.

24. Smrt Jozefova.

Tedy padl Jozef na tvář otce svého, a plákal nad ním, líbaje ho.

2. A poručil služebníkům svým lékařům, aby vonnými věcmi pomazali otce jeho. I pomazali lékaři vonnými věcmi Izraele.

3. A vyplnilo se při něm čtyřiceti dní;

(nebo tak vyplňují se dnové těch, kteříž mazáni bývají vonnými věcmi). I plakali ho Egyptští za sedmdesáte dní.

4. Když pak dnové pláče toho pomínul, mluvil Jozef k domu Faraonovu, řka: Jestliže jsem nyní našel milost před očima vašimi, mluďte, prosím, v úši Faraonovy, a reete:

5. Otec můj přísahou mne zavázal, řka: Aj, já umírám; v hrobě mém, kterýž jsem sobě vykopal v zemi Kananejské, tam mne pochovej. Nyní tedy, prosím, nechť vstoupím a pochovám otce svého, a navrátím se zase.

6. I řekl Farao: Vstup a pochovej otce svého tak, jakž tě přísahou zavázal.

7. Tedy vstoupil Jozef, aby pochoval otce svého, a vstoupili s ním všickni služebníci Faraonovi, starší domu jeho a všickni starší země Egyptské,

8. Všecken také dům Jozefův, a *všickni* bratři jeho i dům otce jeho; toliko děti svých, ovec a volů nechali v zemi Gesen.

9. Vstoupili s ním také i vozové a jezdcí, a bylo vojsko to veliké velmi.

10. I přišli až k místu Atád, kterýž *jest* při brodu Jordánském, a * kvílili tam kvílením velikým a velmi žalostným; i držel *tu* zámutek po otcí svém za dnů sedm. *k.23,2.

11. Vidouce pak obyvatelé země té, *toť* Kananejští, zámutek na místě tom Atád, řekli: Těžký to mají zámutek Egyptští. Protož nazváno *jest* jméno jeho Abel Mizraim, a *to* *jest* při brodu Jordánském.

12. Učinili tedy s ním synové jeho tak, jakž jim byl poručil.

13. A donesše ho do země Kananejské, pochovali ho v jeskyni na poli Machpelah, * kterouž byl koupil Abraham s tím polem k dědičnému pohřbu od Efrona Hetejského, naproti Mamre. *k.23,16,17. Skutk.7,16.

14. A když pochoval Jozef otce svého, navrátil se do Egypta s bratřími svými a se všemi, kteříž byli vstoupili s ním, aby pochovali otce jeho.

15. Vidouce pak bratři Jozefovi, že umřel otec jejich, řekli: Snad v nenávisti nás mítí bude Jozef, a vrchovatě nahradí nám všecko zlé, kterýž jsme jemu činili.

16. Protož vzkázali Jozefovi, řkouce: Otec tvůj ještě před smrti svou přikázal, řka:

17. Takto díte Jozefovi: Prosím, od-

pnst již bratřím svým přestoupení a lříeh jejich; nebo zle učinili tobě. Protož již odpusť, prosím, přestoupení služebníkům Boha, jehož ctíl otec tvůj. I rozplakal se Jozef, když k němu mluvili.

18. Přistoupili potom také bratři jeho, a padše před ním, řekli: Aj, my jsme služebníci tvoji.

19. Jimž odpověděl Jozef: Nebojte se; nebo zdaliž jsem já vám za Boha?

20. Vy zajisté skládali jste proti mně zlé; ale Bůh obrátil to v dobré, aby učinil to, což vidíte nyní, a při životu zachoval * lid mnohý. ^{*k.45,5.}

21. Protož nebojte se již; já chovati vás budu i děti vaše. A tak těšil je, a mluvil * k srdci jejich. ^{*Izai.40,2.}

22. Bydlil pak Jozef v Egyptě, on i

dům otce jeho, a živ byl Jozef sto a deset let.

23. A viděl Jozef syny Efraimovy až do třetího pokolení; ano * i synové Machira, syna Manassesova, vychování jsou u Jozefa. ^{*4 Mojz.32,39.}

24. Mluvil potom Jozef bratřím svým: Já tudíž * umru; Bůh pak jistotně navštíví vás, a vyvede vás z země této do země, † kterouž přísáhl Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. ^{*Žid.11,22. †4 Mojz.32,11.}

25. Protož přísahou zavázal Jozef syny Izraelovy, řka: * Když navštíví vás Bůh, vynestež kosti mé odsud. ^{*2 Mojz.13,19.}

26. I umřel Jozef, když byl * ve stu a v desíti letech; a pomazán jsa vonnými věcmi, vložen jest do truhly v Egyptě. ^{*v.2. Joz.24,29.}

KNIHA MOJŽÍŠOVA DRUHÁ,

KTERÁŽ SLOVE

E X O D U S.

KAPITOLA I.

Jména i rozmnožení synů Jákobových, 8. a veliké trápení jich v Egyptě.

Tato * jsou pak jména synů Izraelských, kteříž vešli do Egypta s Jákobem; každý s čeledi svou přišel: ^{*1 Mojz.46,8.}

2. Ruben, Simeon, Lévi a Jůda;

3. Izachar, Zabulon a Beniamin;

4. Dan a Neftalim, Gád a Asser.

5. A bylo všech osob poslych z bedr Jákobových * sedmdesáte duší; Jozef pak byl v Egyptě. ^{*1 Mojz.46,27.}

6. I umřel * Jozef a všickni bratři jeho, a všecken ten rod. ^{*1 Mojz.50,26.}

7. Synové * pak Izraelští rozmnožili se a rodili se v hojnosti; a rozhojňovali se, i zsilili se náramně velmi, a naplněna jest jimi země. ^{*Zalm.105,24. Skntk.7,17.}

8. V tom povstal král nový v Egyptě, kterýž neznal Jozefa.

9. Ten řekl lidu svému: Aj, lid synů Izraelských jest mnohý a silnější nad nás.

10. Nuže, opatrně sobě počínejme před ním, aby se nerozmohl; a když by přišla válka, aby se nepřipojil i on k nepřátelům našim, a nebojoval proti nám, a nevyšel z země.

11. Protož ustanovili nad ním úředníky, kteříž by plat vybírali, aby je tráपili břemeny svými. I vystavěl lid Izraelský Faraonovi města skládů, Fiton a Ramesses.

12. Ale čím více tráपili jej, tím více rostl a tím se více rozmáhal. I vzali sobě syny Izraelské v oškliivost.

13. A tak * podrobovali Egyptští syny Izraelské v službu těžkou. ^{*4 Mojz.20,15.}

14. A k hořkosti přivodili život jejich robotami těžkými, v hlině a eihlách a ve všelijakém díle na poli, mimo všelikou potřebu svou, k níž práce jejich užívali nenáležitě a bez lítosti.

15. I pornčil král Egyptský babám Hebrejským, z nichž jedna sloula Šefora a druhá Fua,

16. A řekl: Když budete pomáhati ženám Hebrejským při porodu, a uzříte, že již rodí, byl-li by syn, zabíte ho, pakli dcera, tedy ať jest živa.

17. Bály se pak ty baby Boha, a nečinily tak, jakž jim poručil král Egyptský, ale živých nechávaly pacholíků.

18. Povolav tedy bab král Egyptský, mluvil jim: Proč jste to učinily, že jste živé zachovaly pacholiky?

19. I odpověděly baby Faraonovi: Nejsou ženy Hebrejské jako ženy Egyptské; nebo ony jsou silnějšího přirození. Dříve než přijde k nim baba, ony porodí.

20. I učinil dobře Bůh těm babám. A rozmnožen jest lid, a zesílili se velmi.

21. Stalo se pak proto, že se bály baby ty Boha, vzdělal jim domy.

22. I přikázal Faraó všemu lidu svému, řka: Každého syna, kterýž se narodí, * do řeky uvrtze; každé pak dcery nechte živé. ^{*Skutk.7,19.}

KAPITOLA II.

Mojžíš narozen i odchován, 11. vraždu spáchal, 14. utekl, 20. oženil se, 22. a Izrael v souzení svém k Bohu úpěl.

Odšed pak muž jeden z domu Lévi, vzal deeru * z pokolení Lévi. ^{*k.6,20.4Mojž.26,59.}

2. I počala žena ta, a porodila syna; a viduci, že jest * krásný, kryla ho za tři měsíce. ^{*Skutk.7,20.Žid.11,23.}

3. A když ho nemohla déle tajiti, vzala mu ošitku z sítí, a omazala ji klím a smolou; a vložila do ní to dítě, a vyložila do rákosí u břehu řeky.

4. A postavila sestru jeho zdaleka, aby zvéděla, eo se s ním dítě bude.

5. A v tom sešla dcera Faraonova, aby se myla v řece; a děvečky její procházely se po břehu řeky. A uzřevši ošitku mezi rákosím, poslala děvečku svou, a vzala ji.

6. A když otevřela, uzřela dítě; a aj, plakalo pacholátko. A slitovavši se nad ním, řekla: Z dětí Hebrejských jest toto.

7. I řekla sestra jeho k deeri Faraonové: Mám-li jíti a zavolati tobě ehůvy z žen Hebrejských, kteráž by odchovala tobě dítě?

8. Odpověděla dcera Faraonova: Jdi. Tedy šla děvečka a zavolala matky toho dítěte.

9. I řekla jí dcera Faraonova: Vezmi toto dítě, a odchovej mi je; a jáť dám mzdu tvou. I vzala žena dítě, a chovala je.

10. A když odrostlo pachole, dovedla je k deeri Faraonové, * kteráž jej měla za syna; a nazvala jméno jeho Mojžíš, řkuci: Nebo jsem ho z vody vytáhla. ^{*Skutk.7,21.}

11. I stalo se ve dnech těch, * když vyrostl Mojžíš, že vyšel k bratřím svým, a hleděl na trápení jejich. Uzřel také muže Egyptského, an tepe muže Hebrejského, jednoho z bratří jeho. A sem i tam

se ohlédná, vida, že žádného tu není, zabíjel Egyptského, a zahrabal jej v písku. ^{*Žid.11,25.Skutk.7,23.}

12. Vyšed potom druhého dne, a aj, dva muži Hebrejští vadili se. I řekl tomu, kterýž krívdu činil: Proč tepeš bližního svého?

13. Kterýžto odpověděl: * Kdo tě ustanovil knížetem a soudeí nad námi? Zdali zabítí mne myslíš, jako jsi zabíjel Egyptského? Protož nekl se Mojžíš a řekl: Jistě známá jest ta věc. ^{*Skutk.7,27,28.}

14. A uslyšav Faraó tu věc, hledal zabiti Mojžíše. Ale Mojžíš utekl od tváří Faraonovy, a bydlil v zemi Madianské; i usadil se podlé studnice.

15. Kníže pak Madianské mělo sedm deer. Kteréžto přišedše, vážily vodu, a nalivaly do koryt, aby napájely dobytek otec svého.

16. I přišli pastýři, a odehnali je. Tedy Mojžíš vstav, pomohl jim * a napojil dobytek jejich. ^{*1Mojž.29,10.}

17. A když se navrátily k Raguelovi, otcí svému, řekl on: Jakž jste to dnes tak brzo přišly?

18. Odpověděly: Muž Egyptský vysvobodil nás z ruky pastýřů; ano také ochotně navázil nám vody, a napojil dobytek.

19. I řekl deerám svým: Kdež pak jest? Pročež jste pustili muže toho? Povolte ho, ať poji chleba.

20. A svolil Mojžíš k tomu, aby bydlil s mužem tím. Kterýžto dal * Zeforu, deera svou, Mojžíšovi. ^{*k.18,2.}

21. I porodila syna, a * nazval jméno jeho Gerson; nebo řekl: Přiehozí jsem byl v zemi cizí. ^{*k.18,3.}

22. Stalo se pak po mnohých časích, že umřel král Egyptský; a synové Izraelští úpěli pro roboty, a křičeli. I vstoupil k Bohu křik jejich pro roboty.

23. A uslyšel Bůh nařikání jejich, a rozpomenul se Bůh na smlouvu svou s Abrahamem, Izákem a Jákobem.

24. I vzhlédl Bůh na syny Izraelské, a poznal Bůh.

KAPITOLA III.

Mojžíš když měl jíti k Faraonovi, 11. výmluvy užíval, 12. ale Bůh jej při všem výborně zpravil.

Mojžíš pak pásl dobytek Jetry tehána svého, kněze Madianského, a hnav stádo po poušti, přišel až k hoře Boží Oréb.

2. Tedy ukázal se mu anděl Hospodi-

nův v * plameni ohně z prostředku kře. I viděl, a aj, keď hořel ohněm, a však neshořel. *Skutk.7,30. 5Mojz.33,16.

3. Protož řekl Mojžiš: * Půjdu nyní, a spatřím vidění toto veliké, proč neshoří keř. *Luk.2,15.

4. Vida pak Hospodin, že jde, aby pohleděl, * zavolal naň Bůh z prostředku kře, a řekl: Mojžiši, Mojžiši! Kterýžto odpověděl: Aj, teď jsem. *1Mojz.22,11.

5. I řekl: Nepřistupuj sem, szuj obuv svou s noh svých; nebo místo, na kterémž ty stojíš, země svatá jest.

6. A řekl: * Já jsem Bůh otce tvého, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův. † I zakryl Mojžiš tvář svou, (nebo se bál), aby nepatřil na Boha. *Mat.22,32. †1Křál.19,13.

7. Jemužto řekl Hospodin: * Zřetelně viděl jsem trápení lidu mého, kterýž jest v Egyptě; a křik jejich pro *prísň* úředníků jeho slyšel jsem; nebo znám bolesti jeho. *Zalm.34,16.

8. Protož jsem sstoupil, abych vysvobodil jej z ruky Egyptských, a vyvedl jej z země té * do země dobré a prostranné, do země oplývající mlékem a strdí, na místa Kananejského a Hetejského, a Amorejského a Ferezejského, a Hevejského a Jebuzejského. *k.13,5.

9. Nebo nyní, aj, křik synů Izraelských přišel ke mně; viděl jsem také i ssoužení, jímž je ssuzují Egyptští.

10. Protož, * nyní poď a pošli tě k Faraonovi; a vyvedeš lid můj, syny Izraelské z Egypta. *Ozeáš.12,13.

11. I řekl Mojžiš Bohu: * Kdo jsem já, abych šel k Faraonovi, a abych vyvedl syny Izraelské z Egypta? *1Sam.18,18.

12. I odpověděl: * Však budu s tebou; a toto budeš mítí † znamení, že jsem já tě poslal: Když vyvedeš lid ten z Egypta, sloužití budete Bohu na hoře této. *1Mojz.31,3. †2Křál.19,29. Luk.2,12.

13. I řekl Mojžiš Bohu: Aj, já půjdu k synům Izraelským a dím jim: Bůh oteů vašich poslal mne k vám. Řeknou-li mi: Které jest jméno jeho? eo jim odpovím?

14. I řekl Bůh Mojžišovi: JSEM, KTERÝŽ * JSEM. Řekl dále: Takto diš synům Izraelským: JSEM poslal mne k vám. *Zjev.1,4,8.

15. Řekl ještě Bůh Mojžišovi: Takto diš synům Izraelským: Hospodin, Bůh

oteů vašich, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův poslal mne k vám; toť * jest jméno mé na věčnost, a tať jest památka má po všecy věky. *Zalm.135,13.

16. Jdi, a shromáždě starší Izraelské, mluv jim: Hospodin Bůh oteů vašich ukázal mi se, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův, řka: Rozpomínej, rozpomenul jsem se na vás, a na to, eo se vám dalo v Egyptě.

17. Protož jsem řekl: Vyvedu vás z trápení * Egyptského do země Kananejského, a Hetejského, a Amorejského, a Ferezejského, a Hevejského, a Jebuzejského, do země oplývající mlékem a strdí. *v.8.

18. I poslechnou hlasu tvého. Půjdeš pak ty a starší Izraelští k králi Egyptskému, a dite jemu: * Hospodin Bůh Hebrejský potkal se s námi; protož nyní, necht' medle jdeme cestou tři dnů na poušť, abychom obětovali Hospodinu Bohu našemu. *k.5,3.

19. Ale já vím, žeť vám nedopusti král Egyptský jiti, leč v ruce silné.

20. Protož vztáhnou ruku svou, a bítí budu Egypt divnými věcmi svými, kteráž činíti budu u prostřed něho; a potom propusti vás.

21. A dám milost lidu tomuto před očima Egyptských. I stane se, že když půjdete, neodejdete prázdní.

22. Ale vypůjčí žena od sousedy své a od hospodyně domu svého klinotů stříbrných, a klinotů zlatých a roucha; i vložíte to na syny a na dcery své, a tak obloupite Egypt.

KAPITOLA IV.

Mojžiš v dalších výmluvách od Boha jsa zpraven, 18. navrátil se k bratřím svým do Egypta.

Odpověděl pak Mojžiš, a řekl: Aj, neuvěřím, ani uposlechnou hlasu mého; nebo řeknou: Neukázal se tobě Hospodin. 2. Tedy řekl jemu Hospodin: Co jest to v ruce tvé? Odpověděl: Hůl.

3. I řekl: Vrz ji na zem. I povrhl ji na zem, * a obrácela jest v hada; a utíkal Mojžiš před ním. *k.7,10.

4. Tedy řekl Hospodin Mojžišovi: Vztáhni ruku svou, a chyť ho za ocas. Kterýžto vztáh ruku svou, chytil jej, a obrácen jest v hůl v rukou jeho.

5. Aby věřili, že * se ukázal tobě Hospodin, Bůh oteů jejich, † Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův. *k.3,16. †Skutk.3,13.

6. Potom zase řekl jemu Hospodin: Vlož nyní ruku svou za ňadra svá. I vložil ruku svou za ňadra svá; a vyňal ji, a aj, ruka jeho byla malomocná, *bílá* * jako sních. *4Mojz.12,10.

7. Řekl opět: Vlož ruku svou zase v ňadra svá. Kterýž vložil ruku svou zase v ňadra svá; a vyňal ji z ňader svých, a aj, učiněna jest zase jako *jiné* tělo jeho.

8. I budeť, jestliže neuvěří tobě, a neposlechnou hlasu *a* znamení prvního, uvěří hlasu *a* znamení druhému.

9. A pakli neuvěří ani těm dvěma znamením, a neposlechnou hlasu tvého, tedy nabereš vody z řeky, a vyliješ ji na zem; a promění se vody, kteréž vezmeš z řeky, a obrátí se * v krev na zemi. *k.7,17.

10. I řekl Mojžiš Hospodinu: Prosim, Pane, * nejsem muž výmluvný, aniž prvé, ani jakž jsi mluvil s služebníkem svým; nebo zpozdilých úst a neohbitého jazyku jsem. *k.6,12,30.

11. Jemuž odpověděl Hospodin: * Kdo dal ústa člověku? Aneb kdo může učiniti němého, neb hluchého, vidonecího, neb slepého? Zdali ne já Hospodin? *Zalm.94,9. Izai.35,5,6.

12. Nyní tedy jdi, * a já budu v ústech tvých, a naučím tě, co bys mluvití měl. *Mat.10,19.

13. I řekl: *Slyš* mne, Pane, pošli, prosím, toho, kteréhož poslati máš.

14. A rozhněvav se velmi Hospodin na Mojžiše, řekl: Zdaliž *nemáš* Arona bratra svého z pokolení Lévi? Víím, že on výmluvný jest; ano aj, sám vyjde v cestu tobě, a vida tebe, radovati se bude v srdci svém.

15. Ty mluvití budeš k němu, a vložíš slova v ústa jeho; a já budu v ústech tvých a v ústech jeho, a naučím vás, co byste měli činiti.

16. A * on mluvití bude za tebe k lidu; a bude tobě on za ústa, a ty budeš jemu za Boha. *k.7,1,2.

17. Hůl pak tuto vezmeš v ruku svou, kterouž činiti budeš ta znamení.

18. Tedy odšed Mojžiš, navrátil se k Jetrovi tchánu svému, a řekl jemu: * Necht jdu nyní, a navrátím se k bratřím svým, kteříž jsou v Egyptě, a pohledím, jsou-li ještě živi. I řekl Jetro Mojžišovi: Jdi v pokoji. *1Mojz.30,25. 1Král.11,21.

19. Nebo řekl byl Hospodin Mojžišovi

v *zemi* Madianské: Jdi, * navrat se do Egypta; † nebo zemřeli jsou všickni muži, ** kteříž hledali bezživotí tvého.

*1Mojz.31,3. †Mat.2,20. **2Sam.4,8.

20. A vzav Mojžiš ženu svou, a syny své, vsadil je na osla, aby se navrátil do země Egyptské; vzal také Mojžiš hůl Boží v ruku svou.

21. I řekl Hospodin Mojžišovi: Když půjdeš a navrátíš se do Egypta, hled, abys všecky zázraky, kteréž jsem složil v ruce tvé, činil před Faraonem. * Ját pak zatvrdím srdce jeho, aby nepropustil lidu. *k.7,3; 14,4.

22. Protož diš Faraonovi: Toto praví Hospodin: Syn * můj, prvorozený můj *jest* Izrael. *Řim.9,4.

23. I řekl jsem tobě: Propust syna mého, ať slouží mi; a nechtěl jsi ho propustiti. * Aj, já zabiji syna tvého, prvorozeného tvého. *k.11,5; 12,29.

24. I stalo se, *kdýž byl* Mojžiš na cestě v hospodě, že se obořil na něj Hospodin, a hledal ho usmrtili.

25. Tedy vzala Zefora * *nůž* ostrý, a obřezala neobřízku syna svého, kteroužto vrhla k nohám jeho, řkuci: Zajisté ženich krvi jsi mi. *Joz.5,2.

26. I nechal ho. Ona pak nazvala ho tehďáz ženichem krvi pro obřezání.

27. Řekl také * Hospodin Aronovi: Jdi vstříc Mojžišovi na poušť. I šel a potkal se s ním na hoře Boží, a políbil ho. *4Mojz.18,8,20.

28. A vypravoval Mojžiš Aronovi všechna slova Hospodinova, kterýž ho poslal, i o všech znameních, kteráž přikázal jemu.

29. Tedy šel Mojžiš s Aronem, a shromáždili všecky starší synů Izraelských. 30. I mluvil Aron všechna slova, kteráž byl mluvil Hospodin k Mojžišovi, a činil znamení před očima lidu.

31. A uvěřil lid, když uslyšeli, že navštívil * Hospodin syny Izraelské, a že viděl ssoužení jejich. A sklonivše se, poklonu učinili. *1Mojz.50,24.

KAPITOLA V.

Jednání s Faraonem o propuštění Izraele. 6. Izrael více jsa ssoužen, 19. repce. 22. Mojžiš nad tím Bohu touží.

Potom pak přišli Mojžiš s Aronem, a řekli Faraonovi: Takto praví Hospodin, Bůh Izraelský: * Propust lid můj, ať mi slaví svátky na poušti. *k.7,16; 8,1,20.

2. Odpověděl Farao: * Kdo jest Hospodin, abych poslechl hlasu jeho a propu-

stil Izraele? Hospodina neznám, Izraele také nepropustím.

^{*Dan.3,15.}

3. I řekli: * Bůh Hebrejský potkal se s námi. Necht' medle jdeme cestou tři dny na poušť, a obětujeme Hospodinu Bohu našemu, aby nedopustil na nás moru neb meče.

^{*k.3,18.}

4. I řekl jim král Egyptský: Proč ty Mojžíši a Arone, odtrhujete lid od prací jejich? Jděte k robotám svým.

5. Řekl také Faraó: Hle, již nyní mnoho * jest lidu tobo v zemi, a vy odvoznujete je od robot jejich.

^{*k.1,7,12. Zalm.105,24.}

6. I prikázal Faraó v ten den úředníkům nad lidem a šafářům jeho, řka:

7. Nedávejte již více slámy lidu k děláni eihel jako prvé; nechat' jdou sami a sbírají sobě slámu.

8. Však *touž* summu eihel, kterouž udělávali prvé, uložte na ně, *nic* nenjmejte z ní; neboť zahálejí, a protož volají, řkouce: Poďme, obětujme Bohu našemu.

9. Necht' se přitíží robot mužům těm; a necht' pracují v nich, aby se neohlédali na slova živá.

10. Vyšedše tedy úředníci nad lidem a šafáři jeho, mluvíli k lidu, řkouce: Takto praví Faraó: Já nebudu vám dávatí slámy.

11. Sami jděte, beřte sobě slámu, kdekol' naleznete; ale nic nebude ujata díla vašeho.

12. I rozběhl se lid po vsi zemi Egyptské, aby trhal strniště místo slámy.

13. A úředníci mutili je, řkouce: Vyplňte díla svá, úkol denní v den jeho, jako když sláma byla.

14. I bití jsou šafáři synů Izraelských, kteréž ustanovili nad nimi úředníci Faraonovi, a mluveno k nim: Proč jste nevyplnili úkol svého v díle eihel, jako prvé, ani včera ani dnes?

15. I přišli šafáři synů Izraelských, a volali k Faraonovi, řkouce: Proč tak děláš služebníkům svým?

16. Slámy se nedává služebníkům tvým, a říkají nám: Dělejte eihly; a hle, služebníci tvoji bití bývají, *

^{*1Krd.1,21.}

17. I řekl: Zahálíte, zahálíte, a protož mluvíte: Poďme, obětujme Hospodinu.

18. Protož nyní jděte, dělejte; slámy se vám dávatí nebude, ale vy summu eihel vyplňujte.

19. Vidouce šafáři synů Izraelských, že

zle s nimi, poněvadž řečeno: Neujmete počtu eihel vašich z úkolu denního v den jeho,

20. Potkali se s Mojžíšem a Aronem, kteříž stáli, aby jim vstříc vyšli, když by se vraceli od Faraona.

21. A mluvili jim: Pohlедиž Hospodin na vás, a suď; nebo * zošklivili jste nás před Faraonem a služebníky jeho, a dali jste meč v ruku jejich, aby nás zamordovali.

^{*1Mojz.34,30.}

22. I navrátil se Mojžíš k Hospodinu a řekl: Pane, proč jsi tyto zlé věci nvedl na lid tento? Proč jsi mne *sem* poslal?

23. Nebo od té chvíle, jakž jsem všel k Faraonovi, abych mluvil jménem tvým, hůře nakládá s lidem tímto, a ty jsi vždy nevysvobodil lidu svého.

KAPITOLA VI.

Pán Mojžíše posílaje, 12. Mojžíš odprá. 14. Rod Rubenův, Simeonův a Lévi do Arona a Mojžíše vyspán.

Odpověděl Hospodin Mojžíšovi: Nyni uzříš, co učiním Faraonovi; nebo v ruce silné propusti je, a v ruce moené vyžene je z země své.

2. Mluvil ještě Bůh k Mojžíšovi a řekl jemu: Já jsem Hospodin.

3. Ukázal jsem se zajisté Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi v tom, že jsem *Bůh* silný všemohoucí; ale v jménu svém, Hospodin, nejsm poznán od nich.

4. K tomu utvrdil jsem smlouvu svou s nimi, * že jim dám zemi Kananejskou, zemi putování jejich, v níž pohostinu byli.

^{*1Mojz.17,8; 26,3; 28,13.}

5. Nad to, já slyšel jsem křik synů Izraelských, kteréž Egyptští v službu podrobují, a rozpomenul jsem se na smlouvu svou.

6. Protož pověz synům Izraelským: Já jsem Hospodin, a vyvedu vás z robot Egyptských, a vytrhnu vás z služby jejich, a vysvobodím vás v ruce vztažené a skrze soudy veliké.

7. A vezmu vás sobě za lid, a budu vám za Boha; a zvíte, že jsem Hospodin Bůh váš, vysvobozující vás z robot Egyptských.

8. Uvedu vás také do země, o níž jsem, zdvihna * ruku svou, *přísáhl*, že ji dám Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi; a dám ji vám v dědictví; Já Hospodin.

^{*Ezech.20,5; 47,14.}

9. I mluvil tak Mojžíš synům Izraelským; ale neslyšeli Mojžíše pro úzkost ducha a služba přetěžkou.

10. Protož mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka:

11. Vejdi, mluv Faraonovi králi Egyptskému, ať propustí syny Izraelské z země své.

12. I mluvil Mojžíš před Hospodinem, řka: Hle, synové Izraelští neposlechli mne, kterakž tedy poslechnu mne Farao, a * já jsem zpozdíly v řeči? *^{k.4,10;6,30.}

13. I mluvil Hospodin Mojžíšovi a Aronovi, a přikázani dal jim k synům Izraelským a k Faraonovi králi Egyptskému, aby vyvedli syny Izraelské z země Egyptské.

14. Tito jsou předni v čeledech otců svých. Synové * Rubenovi, prvorozeného Izraelova: Enoch, Fallu, Ezron, a Charmi. Ty jsou čeledi Rubenovy. *^{1 Mojž.46,8. 4 Mojž.26,5.}

15. Synové pak * Simeonovi: Jamuel, Jamin, Ahoš, Jachin, Sohar a Saul, syn Kanauejské. Ty jsou čeledi Simeonovy. *^{1 Mojž.46,10.}

16. A tato jsou jména synů * Lévi v rodech jejich: Gerson, Kahat a Merari. Let pak života Lévi *bylo* sto třiceti a sedm let. *^{1 Mojž.46,11.}

17. Synové Gerson: Lebni a Semei po čeledech svých.

18. A synové * Kahat: Amram, Izar, Hebron a Uziel. Let pak života Kahat *bylo* sto třiceti a tři léta. *^{4 Mojž.3,19:26,57.}

19. A synové * Merari: Moholi a Musi. Ty jsou čeledi Lévi v rodech svých. *^{4 Mojž.26,57. 1 Par.6,19.}

20. Pojal pak * Amram ženu Jochebed, tetu svou, sobě za manželku, kterážto porodila mu Arona a Mojžíše. A let života Amramova *bylo* sto třiceti a sedm let. *^{4 Mojž.26,59.}

21. Synové také Izarovi: * Chore, Nefeg a Zechri. *^{4 Mojž.16,1.}

22. A synové * Uzielovi: Mizeal, Elzafan a Sethri. *^{3 Mojž.10,4.}

23. Pojal pak Aron Alžbětu, deuru Aminadabovu, sestru Názonovu, sobě za manželku; kterážto porodila jemu Ná-daba, Abiu, Eleazara a Itamara.

24. Synové pak * Chore: Asser, Elkana a Abiazaf. Ty jsou čeledi Choritských. *^{1 Par.6,22.}

25. Eleazar pak syn Aronův vzal jednu ze dcer Putielových sobě za manželku; kteráž mu porodila Finesa. Ti jsou předni z otců Levitských po čeledech svých.

26. To jest ten Aron a * Mojžíš, jimž

řekl Hospodin: Vyvedte syny Izraelské z země Egyptské po houfích jejich. *^{k.3,10.}

27. Tito jsou, kteříž mluvili Faraonovi, králi Egyptskému, aby vyvedli syny Izraelské z Egypta; toť jest ten Mojžíš a Aron.

28. Stalo se pak, když mluvil Hospodin k Mojžíšovi v zemi Egyptské,

29. Že mu řekl takto: Já Hospodin; mluv k Faraonovi, králi Egyptskému, všecko, což já mluvím tobě.

30. A řekl Mojžíš před Hospodinem: Aj, * já jsem zpozdíly v řeči, kterakž tedy poslouchati mne bude Farao? *^{k.4,10.}

KAPITOLA VII.

Mojžíš znovu k Faraonovi poslán. 8. Hůl v hada proměněna. 14. Vody v krev obráceny.

I řekl Hospodin Mojžíšovi: * Aj, ustanovil jsem tě za Boha Faraonovi; Aron pak bratr tvůj bude prorokem tvým. *^{k.4,15,16.}

2. Ty mluviti budeš všecko, což tobě přikáží; Aron pak bratr tvůj mluviti bude k Faraonovi, aby propustil syny Izraelské z země své.

3. Ale jáť zatvrdím srdce Faraonovo, a množiti budu znamení svá a zázraky své v zemi Egyptské.

4. Aníž poslechnu vás Farao. I vzložím ruku svou na Egypt, a vyvedu vojska svá, lid svůj, syny Izraelské, z země Egyptské skrze soudy veliké.

5. I zvědit * Egyptští, že já jsem Hospodin, když vztáhnu ruku svou na Egypt; a vyvedu syny Izraelské z prostředku jich. *^{k.14,4,18.}

6. Tedy učinil Mojžíš a Aron *tak*; jakž přikázal jim Hospodin, tak učinili.

7. A byl Mojžíš v osmdesáti, Aron pak v osmdesáti a třech letech, když mluvili s Faraonem.

8. I řekl * Hospodin Mojžíšovi a Aronovi takto: *^{k.9,8.}

9. Když mluviti k vám bude Farao, řka: Ukažte od sebe zázrak, tedy díš Aronovi: Vezmi hůl svou, a povrz před Faraonem, i obrátí se v hada.

10. Tedy všel Mojžíš s Aronem k Faraonovi, a učinili tak, jakž přikázal Hospodin; a povrhl Aron hůl svou před Faraonem i před služebníky jeho, a obrácena jest v hada.

11. Povolal pak také Farao mudrců a čarodějníků; a učinili i ti čarodějníci Egyptští skrze čary své tolikéž.

12. Nebo povrhl každý z nich hůl svou,

a obráceny jsou v hady; * ale požřela hůl Aronova hole jejich.

*Luk.11,22.

13. I posílilo se srdce Faraonovo, a neuposlechl jich, tak jakž byl mluvil Hospodin.

*k.8,15,19.

14. Protož řekl Hospodin Mojžíšovi: Obtížilo se srdce Faraonovo; nechce propustiti lidu toho.

15. Jdi k Faraonovi ráno, aj, půjde ven k vodě, a stůj naproti němu při běhu řeky; a hůl, kteráž obrácena byla v hada, vezmeš do ruky své.

16. A diš mu: Hospodin Bůh Hebrejský poslal mne k tobě, aťbych řekl: Propust' lid můj, aby sloužili mi na poušti; a aj, neuposlechlš až dosavad.

*k.5,1; 8,1,20.

17. Protož takto praví Hospodin: Po tomto poznáš, že já jsem Hospodin: Aj, já udeřím holi, kteráž jest v ruce mé, na vody, kteréž jsou * v řece, a obráceny budou v krev.

*k.4,9.

18. A ryby, kteréž jsou v řece, pomrou; i nasmradi se řeka, a ustávati budou Egyptští, hledající vody, kterouž by pili z řeky.

19. Protož řekl Hospodinu Mojžíšovi: Rei Aronovi: Vezmi hůl svou, a vztáhni ruku svou na * vody Egyptské, na řeky jejich, na potoky jejich, i na jezera jejich, a na všecka shromáždění vod jejich, aby se obrátily v krev; i bude krev po vsi zemi Egyptské, tak v nádobách dřevěných, jako kamenných.

*Zalm.78,44.

20. Tedy učinili tak Mojžíš a Aron, jakž byl přikázal Hospodin; * a zdvihna hůl, udeřil v vodu, kteráž byla v řece, před očima Faraonovými a před očima služebníků jeho; i obráceny jsou všecky vody, kteréž byly v řece, v krev.

*k.17,5.

21. Ryby pak, kteréž byly v řece, pomřely, a nasmradila se řeka, tak že nemohli Egyptští píti vody z řeky; a byla krev po vsi zemi Egyptské.

22. To též učinili i čarodějníci Egyptští skrze čáry své. I zsililo se srdce Faraonovo, aby neuposlechl jich, tak jakž byl mluvil Hospodin.

23. A odvrátiv se Farao, přišel do domu svého; a ani k tomu nepřiložil srdce svého.

24. Kopali pak všiekni Egyptští vůkol řeky, hledající vody ku pítí; nebo nemohli píti vody z řeky.

25. A vyplnilo se dni sedm, jakž rasil Hospodin řeku.

KAPITOLA VIII.

Žáby, 16. stěnice, 20. a jedovatá žížaly na Egypt dopustěny.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi: Vejdi k Faraonovi a rei jemu: Takto praví Hospodin: * Propust lid můj, ať mi slouží.

*k.5,1; 7,16.

2. Pakli nebudeš chtiti propustiti, aj, já raním všecky krajiny tvé žabami.

3. A vydá řeka množství žab, kteréž vystoupí a polezou do domu tvého a do pokoje, v němž liháš, a na ložce tvé, a do domů služebníků tvých i lidu tvého, a do pecí tvých a do těsta tvého.

4. I na tebe a na lid tvůj, i na všecky služebníky tvé polezou žáby.

5. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Rei Aronovi: Vztáhni ruku svou s holi svou na řeky, na potoky a na jezera, a vyved žáby na zemi Egyptskou.

6. I vztáhl Aron ruku svou na vody Egyptské; a vystoupily žáby a přikryly zemi Egyptskou.

7. A * učinili tolikéž čarodějníci skrze své čáry; a udělali, že vyšly žáby na zemi Egyptskou.

*k.7,22.

8. Tedy Farao * povolav Mojžíše a Arona, řekl: † Modlte se Hospodinu, ať odejme žáby ode mne a od lidu mého; a propustím ten lid, aby obětovali Hospodinu.

*k.10,17; 12,31. †1 Král,13,6.

9. I řekl Mojžíš Faraonovi: Poctím tě tím, a pověz, kdy bych se měl modliti za tě a za služebníky tvé, a za lid tvůj, aby výplněny byly žáby od tebe, i z domů tvých; toliko v řece zůstanou.

10. Kterýžto odpověděl: Zítřa. A Mojžíš řekl: Podlé slova tvého *necht' jest*, a bys věděl, že * žádného *takového* není, jako Hospodin Bůh náš.

*k.9,14; 15,11. †1 Kor.8,5,6.

11. I odejdou žáby od tebe a od domů tvých, i od služebníků tvých a od lidu tvého; toliko v řece zůstanou.

12. Tedy vyšel Mojžíš s Aronem od Faraona. I volal Mojžíš k Hospodinu, aby odjaty byly žáby, kteréž byl dopustil na Faraona.

13. I učinil Hospodin podlé slova Mojžíšova; a vymřely žáby z domů, ze vsí i z poli.

14. I shrnuli je na hromady; a nasmradila se země.

15. Vida pak Farao, že by dáno bylo oddechnutí, více zatvrdil se v srdci svém, a * neuposlechl jich, † jakož byl mluvil Hospodin.

*k.7,13,22. †k.4,21.

16. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Rei k Aronovi: Vztáhni hůl svou, a udeř v prach země, aby obrátil se * v stěnice na vši zemi Egyptské. ^{*Zalm.105,31.}

17. Kteříž učinili tak. Nebo vztáhl Aron ruku svou s holi svou, a udeřil prach země. I byly stěnice na lídech i hovadech; všecku prach země obrátil se v stěnice ve vši zemi Egyptské.

18. Dělalí také tak čarodějníci skrze čary své, aby vyvedli stěnice, ale nemohli. A byly stěnice na lídech i hovadech.

19. Tedy řekli čarodějníci Faraonovi: Prst * Boží toto jest. A posílilo se srdce Faraonovo, † aniž poslechl jich, jakož mluvil Hospodin. ^{*Zalm.8,4;†64,10.}

20. Rekl pak Hospodin Mojžíšovi: Vstaň ráno a stůj před Faraonem. Hle vyjde k vodě, a diš k němu: Takto praví Hospodin: * Propust lid můj, ať mi slouží. ^{*k.5,1;7,16;8,1.}

21. Pakli nepopustíš lidu mého, hle, já pošli na tě a na služebníky tvé, a na lid tvůj, a na domy tvé směsicei *všelikých škodlivých žížal*; a naplnění budou domové Egyptští *těmi žížalami*, nad to i země ta, na níž oni jsou.

22. A * oddělím v ten den zemi Gesen, v níž lid můj zůstává, aby tam nebylo směsice *té*; abys věděl, že jsem já Hospodin u prostřed země. ^{*Zalm.4,4.}

23. A * vysvobozením rozdíl učiním mezi lidem svým a lidem tvým. Zítřa bude znamením toto. ^{*Zalm.111,9.}

24. I učinil Hospodin tak. Nebo přišla těžká směsice *škodlivých žížal* na dům Faraonův, a do domů služebníků jeho i na všecku zemi Egyptskou; a nakazila se země od tě směsice.

25. Povolal * pak Farao Mojžíše a Arona, a řekl: Jděte, obětujte Bohu svému tu v zemi. ^{*k.8,8;10,16.}

26. I řekl Mojžíš: Nenáleží *nám* tak činiti; nebo ohavnost Egyptských obětovali bychom Hospodinu Bohu našemu. A jestliže bychom obětovali *to*, což *jest* ohavnost před očima Egyptských, zdaž by nás neukamenovali?

27. Cestou tří dnů půjdeme na poušť, a obětovati budeme Hospodinu Bohu našemu, * jakž nám rozkázal. ^{*k.3,18.}

28. I řekl Farao: Já propustím vás, a byste obětovali Hospodinu Bohu svému na poušti, však dále a byste nikoli neodcházelí. Modlítež se za mne.

29. Odpověděl Mojžíš: Aj, já vycházím od tebe, a modliti se budu Hospodinu, aby odešla ta směsice od tebe, od služebníků tvých i od lidu tvého zítřa; a však ať Farao více nezklamává, nepropouštěje lidu, aby obětovali Hospodinu.

30. A vyšed Mojžíš od Faraona, modlil se Hospodinu.

31. I učinil Hospodin podlé slova Mojžíšova, a odjal tu směsici od Faraona, od služebníků jeho i od lidu jeho, tak že * ani jedné *žížaly* nezůstalo. ^{*k.10,19;14,28.}

32. Ale Farao * ztížil srdce své také i tehdaž, a nepropustil lidu. ^{*k.7,13,22.}

KAPITOLA IX.

Zmoření dobytka. 8. Vředové Egyptští, 13. a krupobití veliké.

Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vejdi k Faraonovi, a mluv k němu: Takto praví Hospodin, Bůh Hebrejský: Propust lid * můj, ať mi slouží. ^{*k.5,1;7,16;8,1,20.}

2. Pakli * nebudeš chtiti propustiti, než předece držeti je budeš: ^{*k.8,2.}

3. Aj, * ruka Hospodinova bude na dobytku tvém, kterýž jest na poli, na koních, na oslích, na velbloudích, na volích a na ovcech, mor těžký velmi. ^{*5Mojž.2,15.}

4. A * učiní Hospodinu rozdíl mezi dobytky Izraelských a mezi dobytky Egyptských, aby nic neumřelo ze všeho, což jest synů Izraelských. ^{*k.8,22.}

5. A uložil Hospodin čas jistý, řka: Zítřa učiní Hospodin věc takovou na zemi.

6. I učinil Hospodin tu věc na zejttí, a pomřel * všecken dobytek Egyptským; z dobytku pak synů Izraelských ani jedno neumřelo. ^{*Zalm.78,49.}

7. I poslal Farao, a aj, neumřelo z dobytků Izraelských ani jedno. Ale obtíženo jest srdce Faraonovo, a nepropustil lidu.

8. I řekl Hospodin Mojžíšovi a Aronovi: Vezměte sobě plné hrsti své popela z peci, a ať jej sype Mojžíš k nebi před očima Faraonovými.

9. I obrátí se v prach po vši zemi Egyptské, a budou z něho na lídech i na hovadech * vředové prýšticí se neštovicemi po vši zemi Egyptské. ^{*5Mojž.28,27.}

10. Nabravše tedy popela z peci, stáli před Faraonem, a sypal jej Mojžíš k nebi. I byli vředové *plní* neštovic, prýšticí se na lídech i na hovadech.

11. Aniž mohli čarodějníci státi před

Mojžišem pro vředy; nebo byli vředové na čarodějnicích i na všech Egyptských.

12. I zsilil Hospodin srdce Faraonovo, a neposlechl jich, tak jakž byl mluvil Hospodin k Mojžišovi.

13. Tedy řekl Hospodin Mojžišovi: Vstana ráno, postav se před Faraonem, a rei k němu: Takto praví Hospodin, Bůh Hebrejský: * Propust lid můj, ať mi slouží.

*k.5.1; 7.16.

14. Nebo já teď již posli všechny rány své na srdce tvé, i na služebníky tvé a na lid tvůj, abys věděl, * žeť není podobného mně na vsi zemi.

*k.8.10; 15.11.

15. Nebo nyní, když jsem vztáhl ruku svou, byl bych tebe také ranil i lid tvůj morem tím; a tak bys byl vyhlazen z země.

16. Ale však proto jsem tě zachoval, abych * nkázal na tobě moc svou, a † aby vypravovali jméno mé na vsi zemi.

*Řim.9.17; †k.10.2.

17. Ještě ty pozdvihuješ se proti lidu mému, nechťeje ho propustiti?

18. Aj, já dštiti budu zítra v teutýž čas krupobitím těžkým náramně, jakéhož nebylo v Egyptě od toho dne, jakž založen jest, až do tohoto času.

19. Protož nyní posli, shromazď dobytek svůj a cokoli máš na poli. Na všechny lidi i hovada, kteráž by nalezena byla na poli, a nebyla by shromazďena do domu, spadne krupobiti, a pomrou.

20. Kdo tedy z služebníků Faraonových ulekl se slova Hospodinova, svolal hbitě služebníky své i dobytek svůj do domu.

21. Ale kdož nepřiložil srdce svého k slovu Hospodinovu, nechal služebníků svých a dobytek svého na poli.

22. I řekl Hospodin Mojžišovi: Vztáhni ruku svou k nebi, * ať jest krupobiti po vsi zemi Egyptské, na lidi i na hovada i na všelikou bylinu polní v zemi Egyptské.

*Zalm.18.14.

23. Tedy vztáhl Mojžiš hůl svou k nebi, a Hospodin vydal hřimání a krupobiti. I sstoupil oheň na zemi, a dštíl Hospodin * krupobitím na zemi Egyptskou.

*Joz.10.11. Zalm.78.47.

24. I bylo krupobiti a oheň smíšený s krupobitím těžký velmi, jakéhož nebylo nikdy ve vsi zemi Egyptské, jakž v ni bydliti lidé začali.

25. I ztloukly kroupy po vsi zemi Egyptské, cožkoli bylo na poli od člověka až do hovada; všecku také bylinu

polní potloukly kroupy, i všecko stromovi na poli zpřerážely.

26. Toliko v zemi Gesen, v níž byli synové Izraelští, nebylo krupobiti.

27. Poslav tedy Farao, povolal Mojžiše a Arona a řekl jim: * Zhrěšil jsem i nyní. Hospodin jest spravedlivý, ale já a lid můj bezbožní jsme.

*k.10.16. 1 Sam.15.24.

28. Modlte * se Hospodinu, (nebo dosti jest), ať není hřimání Božího a krupobiti. Tedy propustím vás, aniž děle zůstávati budete.

*1 Sam.12.19.

29. I řekl jemu Mojžiš: Když vyjdu ven z města, * rozprostřu ruce své k Hospodinovi, a hřimání přestane, i krupobiti více nebude, abys poznal, že † Hospodinova jest země.

*Zalm.141.1,2. †2 Moj.19.5.

30. Ale vím, že ani ty, ani služebníci tvoji ještě se nebudete báti tváří Hospodina Boha.

31. I potlučen jest len a ječmen; nebo ječmen se *byl* vymetal, len také byl v hlávkách.

32. Ale pšenice a špalda nebyla ztlučena, nebo pozdní byla.

33. Tedy Mojžiš vyšed od Faraona z města, * rozprostřel ruce své k Hospodinovi. I přestalo hřimání a krupobiti, a *ani* déšť nelil se na zemi.

*1 Král.8.22.

34. Uzřev pak Farao, že přestal déšť a krupobiti a hřimání, opět hřešil; a více obtížil srdce své, on i služebníci jeho.

35. I zsililo se srdce Faraonovo, a nepropustil synů Izraelských, tak jakž byl mluvil Hospodin skrze Mojžiše.

KAPITOLA X.

Kobylinky a tmy hrozně v Egyptě.

I řekl Hospodin Mojžišovi: Vjdi k Faraonovi, ačkoli jsem já obtížil srdce jeho, a srdce služebníků jeho, abych učinil divy tyto své u prostřed nich;

2. A abys *ty* vypravoval v uši synů svých i vnuků svých, * eo jsem učinil v Egyptě, a znamení má, kteráž jsem prokázal na nich; abyste věděli, že já jsem Hospodin.

*1 Sam.6.6.

3. I všel Mojžiš s Aronem k Faraonovi, a řekli jemu: Takto praví Hospodin Bůh Hebrejský: Dokavadž nechceš se ponížiti přede mnou? Propust lid můj, ať mi slouží.

4. Pakli * nechceš propustiti lidu mého, aj, já uvedu zítra kobylinky na krajinu tvou.

*k.8.2; 9.2.

5. A přikryjí svrhek země, aby ji nebylo viděti, a snědi * ostatky pozůstalé, kteříž vám zanechání jsou po krupobiti; zhrzyou vám také každý strom pučící se na poli. ^{*Joel.1,4.}

6. A naplní domy tvé, i domy všech služebníků tvých, a domy všech Egyptských; nebož neviděli otcové tvoji a otcové otců tvých, od počátku bytu svého na zemi až do dne tohoto. A odvrátiv se, vyšel od Faraona.

7. Řekli pak služebníci Faraonovi k němu: Dokavadž tento bude * nám osidlem? Propust ty muže, ať slouží Hospodinu Bohu svému. Zdaž ještě nevíš, že zkazen jest Egypt? ^{*Izai.8,14.}

8. I zavolán jest Mojžíš s Aronem před Faraona. Jimž řekl: Jděte, služte Hospodinu Bohu svému. Kdo jsou ti, kteříž jíti mají?

9. A odpověděl Mojžíš: S dítkami i s starými našimi půjdeme, s syny i s dečrami našimi, s ovcemi a s větším dobytken našim odejdeme; nebo slavnost Hospodinovu *držeti* máme.

10. Tedy řekl jim: Nechť jest tak Hospodin s vámi, jako já propustím vás i dítky vaše. Hledte, nebo zlé *jest* před tváří vaší.

11. *Nebudeť* tak. Jděte vy sami muži, a služte Hospodinu, nebo toho vy toliko žádáte. I vyhnáni jsou od tváří Faraonovy.

12. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou na zemi Egyptskou pro kobyly, ať vystoupí na zemi Egyptskou, a sežerou všelikou bylinu země té, cožkoli zůstalo po * krupobiti. ^{*k.9,23.}

13. I vztáhl Mojžíš hůl svou na zemi Egyptskou; a Hospodin uvedl vítr východní na zemi, *aby vál* celého toho dne a celou noc. A když bylo ráno, vítr východní přinesl kobyly.

14. A * vystoupily kobyly na všecku zemi Egyptskou, a připadly na všecky končiny Egyptské nesčíslně. Před těmi nebylo takových kobytek, aniž po těch takové budou. ^{*Zalm.105,34.}

15. I přikryly veškeren svrhek země, tak že *pro ně* nebylo lze znáti země; a sežraly všelikou bylinu země, a všeliké ovoce na stromích, kteréž zůstalo po krupobiti; a nepozůstalo nic zeleného na stromích a bylinách polních ve vši zemi Egyptské.

16. Tedy Farao spěšně * povolav Moj-

žíše s Aronem, řekl: † Zhřešil jsem proti Hospodinu Bohu vašemu, i proti vám.

^{*k.8,8,25.†k.9,27.}

17. Ale nyní, odpusť, prosím, lícheh můj aspoň tento, a modlte se Hospodinu Bohu vašemu, ať jen tuto * smrt odejme ode mne. ^{*Zjev.9,6.}

18. Protož vyšel *Mojžíš* od Faraona, modlil se Hospodinu.

19. I obrátil Hospodin vítr západní tuhý velmi, kterýžto zachvátiv kobyly, uvrhl je do moře rudého, *tak že* nezůstalo * žádné kobyly ve vši krajině Egyptské. ^{*k.8,31;14,28.}

20. Ale obtížil Hospodin srdce Faraonovo, a nepropustil synů Izraelských.

21. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou k nebi, a * bude tma na zemi Egyptské, a makati ji budou.

^{*Izai.50,3. Mat.27,45.}

22. I vztáhl Mojžíš ruku svou k nebi, a byla tma * přehustá po vši zemi Egyptské za tři dni. ^{*Zalm.105,28.}

23. Aníž viděl jeden druhého, a aniž kdo vstal z místa svého za tři dni; ale synové Izraelští všickni měli světlo v příbytcích svých.

24. Potom * povolav Farao Mojžíše, řekl: Jděte, služte Hospodinu. Toliko ovce vaše a větší dobytek váš nechť zůstane, také dítky vaše půjdou s vámi. ^{*k.8,8;12,31.}

25. Odpověděl Mojžíš: Dáš také v ruce naše oběti a zápaly, kteréž bychom obětovali Hospodinu Bohu našemu.

26. A protož také dobytek náš půjde s námi, a nezůstane ani kopyta; nebo z nich vezmeme ku počtě Hospodinu Bohu našemu. My pak nevíme, čím sloužiti máme Hospodinu, dokudž nepřijdeme tam.

27. Zatvrdil pak Hospodin srdce Faraonovo, tak že nechtěl propustiti jich.

28. I řekl mu Farao: Odejdi ode mne, a varuj se, abys více neviděl tváří mé; nebo * v který den uzříš tvář mou, umřeš. ^{*1Mojž.2,17.}

29. Odpověděl Mojžíš: * Dobře jsi řekl; neuzřím více tváří tvé. ^{*Jan.19,37.}

KAPITOLA XI.

Předpovědění poslední rány Egypta a rozkaz Boží o zloupení jeho.

Řekl pak byl Hospodin Mojžíšovi: Ještě ránu jednu uvedu na Faraona a na Egypt, potom propustí vás odsud; propustí docela, anobřz vypudí vás odsud.

2. Mluv nyní v uši lidu, ať vypůjčí je-

den každý * od bližního svého, a každá od bližní své klinotů stříbrných a klinotů zlatých. ^{*k.3,22;12,35.}

3. A dal Hospodin milost lidu před očima Egyptských. (Sám také Mojžiš veliký byl velmi v zemi Egyptské, před očima služebníků Faraonových i před očima lidu.)

4. I řekl Mojžiš: Takto praví Hospodin: O půlnoci já půjdu prostředkem Egypta.

5. A pomře všecko * prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného Faraonova, jenž seděl na stoličce jeho, až do prvorozeného * děvky, kteráž jest při žernovu, i všecko prvorozené hovad. ^{*k.4,23;12,29.†Izai.47,2.}

6. I bude křik veliký po vsi zemi Egyptské, * jakéhož nebylo *prvé*, a jakéhož nikdy nebude více. ^{*Mat.24,21.}

7. U synů pak Izraelských nikdež nebude pes jazykem svým, *ovšem pak* ani člověk * ani hovado, abyste věděli, že rozdíl učinil Hospodin mezi Egyptskými a Izraelskými. ^{*Joz.10,21.}

8. I sstoupí všickni tito služebníci tvoji ke mně, a skláněti mi se budou, řkouce: Vyjdi, ty i všecken lid, kterýž jest pod správou tvou; a potom vyjdu. A vyšel od Faraona s velikým hněvem.

9. I řekl Hospodin Mojžišovi: Neposlechněť vás Faraon, abych rozmnožil zázraky své v zemi Egyptské.

10. Ale Mojžiš a Aron činili všecky ty zázraky před Faraonem; Hospodin pak zatvrdil * srdce Faraonovo, tak že nepropustil synů Izraelských z země své. ^{*k.10,20.}

KAPITOLA XII.

Narízení houdu beránka. 29. Pobití prvorozených. 34. Vyjítí z Egypta.

Mluvil pak Hospodin k * Mojžišovi a k Aronovi v zemi Egyptské, řka:

2. Tento měsíc počátek měsíců vám bude; první vám bude mezi měsíci ročními. ^{*k.9,8.3Mojz.10,8;11,1.}

3. Mluvte ke všemu shromáždění Izraelskému, řkouce: Desátého dne měsíce tohoto vezmete sobě jeden každý beránka po čeledech, beránka na každý dům.

4. Byl-li by pak dům tak malý, že by s beránka býti nemohl, přivezme souseda svého, kterýž jest blízky domu jeho, podlé počtu duší; jeden každý počte *tolik osob*, kolikž by jich snísti mohlo beránka.

5. Beránka * bez vady, samee ročního míti budete, kteréhož z ovcí aueb z koz vezmete. ^{*Zid.7,26.}

6. A chovati ho budete až do čtrnáctého dne měsíce tohoto; a zabije ho množství shromáždění * Izraelského k večerou. ^{*3Mojz.23,5.4Mojz.9,5;23,4.}

7. A vezmouce krve, pomazí obou veřeji a nade dveřmi u domů, v nichž jej jísti budou.

8. I budou jísti noci té maso pečené ohněm, * s chleby přesnými; s *bylinami* hořkými jísti jej budou. ^{*4Mojz.9,11.}

9. Nebudete jísti z něho *nic* surového ani v vodě vařeného, ale pečené ohněm, s hlavou jeho i s nohama a droby.

10. Nezanecháte z něho * *ničehož* do jitra; pakli by co pozůstalo z něho až do jitra, ohněm spálíte. ^{*4Mojz.9,12.}

11. Takto jej pak jísti budete: Bedra svá přepásaná *míti* budete, obuv svou na nohách svých a hůl svou v ruce své, a jísti budete s chvátáním; *nebo* Jiti jest Hospodinovo.

12. V tu noc zajisté půjdu po zemi Egyptské, a budu * bítí všecko prvorozené v zemi Egyptské, od člověka až do hovada, a * nade všemi bohy Egyptskými učiním soud: Já Hospodin.

13. Krev pak ta na domích, v nichž budete, budeť vám na znamení; a když uzřím krev, pominu vás, a nebude mezi vámi rána zahubující, když bítí budu *prvorozené* v zemi Egyptské. ^{*Zalm.136,10. Zid.11,23.†4Mojz.33,4.}

14. A budeť vám den ten na památku, a slaviti jej budete slavný Hospodinou po rodech svých; * právem věčným slaviti jej budete. ^{*Řim.10,4.}

15. Za sedm * dní přesné chleby jísti budete, a hned prvního dne vyprázdните kvas z domů vašich; nebo kdožkoli jedl by co kvašeného od prvního až do sedmého dne, * vyhlazena bude duše ta z Izraele. ^{*k.23,15;34,18.†1Mojz.17,14.}

16. A v den první *budeť* * shromáždění svaté; dne také sedmého shromáždění svaté míti budete. Žádného díla nebude děláno v nich; toliko čehož se užívá k jídlu od každého, to samo připraveno bude od vás. ^{*3Mojz.23,3.}

17. A ostříhati budete přesnic, nebo v ten den vyvedl jsem vojska vaše z země Egyptské; protož zachovávatí budete den ten po rodech svých právem věčným.

18. Prvního *mésíce*, * čtrnáctého dne téhož měsíce, u večer jisti budete chleby přesné, až do dne jedenmécitného téhož měsíce k večerou. *3 Mojž.23,4.5. 4Mojž.28,16.

19. Za sedm dní nebude nalezeno kvasu v domích vašich; nebo kdo by koli jedl něco kvašeného, vyhlazena bude duše ta z shromáždění Izraelského, tak přichozí jako zrozený v zemi.

20. Nic * kvašeného jísti nebudete, ale ve všech přibytích vašich jisti budete chleby přesné. *5Mojž.16,3.

21. Tedy svolal Mojžíš všecky starší Izraelské, a řekl jim: Vyberte a vezměte sobě beránka po čeledech svých, a zabíte Fáze.

22. Vezmete také svazček yzopu, a omočíte * v krvi, kteráž *bude* v medenici, a pomazete nade dveřmi a na obou veřejích tou krví, kteráž *bude* v nádobě; z vás pak žádný nevycházej ze dveří domu svého až do jitra. *Zid.11,28.

23. Neboť půjde Hospodin, aby bil Egypt, a kde * uzří krev nade dveřmi a na obou veřejích, přeskočí Hospodin ty dveře, aniž dopustí zhoubei vjíti do domů vašich k hubení. *Zid.11,28.

24. Protož ostříhati budete věci této za ustanovení tobě i synům tvým až na věky.

25. A když vejdete do země, kterouž dá Hospodin vám, jakž zaslíbil, zachovávatí budete službu tuto.

26. Když by pak * řekli vám synové vaši: Jaká jest to služba vaše? *k.13,8.

27. Tedy díte: Obět Fáze toto jest Hospodinu, kterýž pomínil domů synů Izraelských v Egyptě, když bil Egypt, domy pak naše vysvobodil. A lid sklonivše hlavy, poklonu učinili.

28. A rozšedše se synové Izraelští, učinili, jakž * byl Hospodin přikázal Mojžíšovi a Aronovi; tak *a nejinak* učinili. *k.7,10; 39,42. 3Mojž.8,36.

29. Stalo se pak o půlnoci, pobil Hospodin všecko * prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného Faraonova, kterýž seděti měl na stoličce jeho, až do prvorozeného vězně, kterýž *byl* v žaláři, i všecko prvorozené hovad. *k.4,23. Žalm.78,51; 105,36.

30. Tedy vstal Farao noci té, a všickni služebníci jeho i všickni Egyptští, a vzešel křik veliký v Egyptě; nebo žádného nebylo domu, v němž by nebylo *ně-čeho* mrtvého.

31. A * povolav Mojžíše a Arona v noci, řekl: Vstaňte, vyjděte z prostředku lidu mého, i vy i synové Izraelští, a odejdouce, služte Hospodinu, jakž jste mluvili. *k.10,16.

32. Ovec také vaše i voly vaše vezměte, jakž jste žádali, a jděte; * a dejte mi také požehnání. *1Mojž.20,7.

33. I * nutkali Egyptští lid, aby co nejrychleji vyšli z země; nebo pravili: Všickni již teď zemřeme. *k.6,1.

34. Protož vzal lid těsto své, prvé než zkysalo, obaliv je v šaty své, na ramena svá.

35. Učinili pak synové Izraelští podle rozkazu Mojžíšova; nebo * vyžádali byli od Egyptských klínů stříbrných a zlatých, i šatů. *k.11,2.

36. A Hospodin dal milost * lidu před očima Egyptských, tak že půjčovali jim. I obloupili Egyptské. *k.3,21,22.

37. Tedy * táhli synové Izraelští z Rameses k Sohot, okolo šestkrát sto tisíc pěších, mužů toliko kromě dětí. *4Mojž.33,5.

38. Ano také * jiného lidu mnoho vyšlo s nimi, ovec také a volů, dobytka velni mnoho. *1Mojž.11,4.

39. I napekli z těsta, kteréž vynesli z Egypta, koláčů nekvašených; nebo ještě bylo nezkytno, proto že vypuzeni byli z Egypta, a nemohli prodlévati, a ani pokrmů na cestu nepřipravili sobě.

40. Čas pak bydlení synů Izraelských, kteříž byli v Egyptě, byl * čtyři sta a třideceti let. *1Mojž.15,13.

41. A když se vyplnilo čtyři sta a třideceti let, právě toho dne vyšla všecka vojska Hospodinova z země Egyptské.

42. Noc tato pilně ostříhána býti má Hospodinu, v níž vyvedl je z země Egyptské; tať *tedy* noc Hospodinova ostříhána bude ode všech synů Izraelských po národech jejich.

43. I řekl Hospodin Mojžíšovi a Aronovi: Tentof bude řád při slavnosti Fáze: Žádný cizozemec nebude jisti z něho.

44. Každý pak služebník váš * za stříbro koupený, když by obřezán byl, teprv jisti bude z něho. *1Mojž.17,12.

45. Přichozí * a nájemník nebude jisti z něho. *Efez.2,19.

46. V témž domě jisti jej bndeš, nevyneseš z domu ven masa jeho; a * kosti v něm nezlámete. *Jan.19,36.

47. Všecko shromáždění Izraelské *tak* s ním učini.

48. Jestliže by pak eizozemec bydlil s tebou pohostinu, a slaviti by chtěl Fáze Hospodinu, *prvé* * obřezán bude každý pohlaví mužského; a tehdy přistoupí k slavení jeho, a bude jako tu v zemi zrozený; žádný pak neobřezaný nebude jisti z něho. ^{*1 Mojz. 31, 15, 16.}

49. Jednostejné * právo bude tu zrodilému a přichozlmu, kterýž jest pohostinu u prostřed vás. ^{*3 Mojz. 24, 22.}

50. Tedy učinili všickni synové Izraelští, jakž přikázal Hospodin Mojžišovi a Aronovi; tak učinili.

51. A tak stalo se právě toho dne, že vyvedl Hospodin syny Izraelské z země Egyptské s vojsky jejich.

KAPITOLA XIII.

Rozkaz o posvěcení prvorozených a slavení velikonoce.
17. Cesta synů Izraelských z Egypta.

I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Posvěť * mi všeho prvorozeného, cožkoli otvírá každý život mezi syny Izraelskými, tak z lidí jako z hověd, *nebo* mé jest. ^{*k. 22, 29; 31, 19. Luk. 2, 23.}

3. Protož řekl Mojžiš lidu: Pamatujte na den tento, v kterémž jste vyšli z Egypta, z domu služby; nebo * v silné ruce vyvedl vás odsud Hospodin, aniž kdo ječ co kvašeného. ^{*k. 32, 11.}

4. Dnes vycházíte vy, měsíce Abib.

5. Když tedy uvede tě Hospodin do země Kananejských, Hebejských, Amorejských, Hevejských a * Jebuzejských, tak jakž přísáhl otečim tvým, a dá tobě zemi oplývající mlékem a strdí: tedy vykonávati budeš službu tuto v tento měsíc. ^{*1 Mojz. 15, 18 násled.; 17, 8.}

6. Za * sedm dní jisti budeš chleby přesné, dne pak sedmého slavnost bude Hospodinova. ^{*k. 12, 15; 23, 15.}

7. Přesní chlebové jedeni budou za dnů sedm, aniž spatřino bude u tebe co kvašeného, aniž se uhlédá u tebe * kvas ve všech koučínách tvých. ^{*k. 12, 15.}

8. A vypravovati budeš * synu svému v ten den, řka: Proto, *což* mi učinil Hospodin, když jsem vycházel z Egypta. ^{*k. 12, 26.}

9. A buďet tobě *to* jako nějaké znamení * na ruce tvé, a jako památka před očima tvýma, aby zákon Hospodinův byl v ústech tvých; nebo v ruce silné vyvedl tě Hospodin z Egypta. ^{*5 Mojz. 6, 8. Izai. 19, 16.}

10. Protož zachovávatí budeš ustavení toto v čas jistý, rok po roce.

11. A když by tě uvedl Hospodin do země Kananejských, tak jakž přísáhl tobě a otečim tvým, a dal by ji tobě:

12. Tedy všecko, což otvírá život, oddělíš Hospodinu, i každý plod hověd tvého otvírající život, *což by koli bylo* sameců, Hospodinovo jest.

13. Každé pak * prvorozené osle vyplatíš hovádkem; pakli bys nevyplatil, zlom jemu šíji; † každého také prvorozeného člověka mezi syny svými vyplatíš. ^{*k. 34, 20. †4 Mojz. 18, 15, 16.}

14. A když by se * tebe vzeptal syn tvůj potom, a řekl: Co jest to? tedy povíš jemu: † V ruce silné vyvedl nás Hospodin z Egypta, z domu služebnosti. ^{*k. 12, 26. †k. 32, 11.}

15. Nebo když se byl zatrdil Farao, a nechtěl nás propustiti, pobil Hospodin všecko * prvorozené v zemi Egyptské, od prvorozeného z lidí, až do prvorozeného z hověd; i tou příčinou já obětuji Hospodinu všecky samece otvírající život, ale všecko prvorozené z synů svých vyplacuji. ^{*k. 4, 23.}

16. Mějž to tedy jako znamení na ruce své, a jako náčelník mezi očima svýma, že v ruce silné vyvedl nás Hospodin z Egypta.

17. Stalo se pak, když pustil Farao lid, že nevedl jich Bůh cestou země Filistínské, ačkoli bližší byla; nebo řekl Bůh: Aby nepykal lid, když by uzřel, an válka *nastává*, a nevrátili se do Egypta.

18. Ale obvedl Bůh lid cestou přes poušť, *kteráž jest* při moři rudém. A vojensky zpořádání vyšli synové Izraelští z země Egyptské.

19. Vzal také Mojžiš * kosti Jozefovy s sebou; nebo byl přísahou zavázal syny Izraelské, řka: Jistotně navštíví vás Bůh, protož vyneste odsud kosti mé s sebou. ^{*1 Mojz. 50, 25. Joz. 24, 32.}

20. Vytáhše tedy z Sohot, položili se v * Etam při kraji pouště. ^{*4 Mojz. 33, 6.}

21. Hospodin pak * předeházel je ve dne v sloupu oblakovém, aby je vedl cestou, v noci pak v sloupu ohnivém, aby svítil jim, aby ve dne i v noci jíti mohli. ^{*4 Mojz. 9, 15; 14, 14. Neh. 9, 12.}

22. Neodjal * sloupu oblakového ve dne, ani ohnivého sloupu v noci od tváři toho lidu. ^{*Izai. 4, 5.}

KAPITOLA XIV.

Faraó honil Izraelské; 21. oni přešli moře, ou pak v něm s vojskem svým utopen.

Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:
2. Mluv k synům Izraelským, ať navrátíce se, rozbijí stauy před * Fiarot, mezi Magdalem a mořem, proti Belsefon; naproti němu rozbijete stany při moři. ^{*1Mojž.33,7.}

3. A di Faraó o synech Izraelských: Ssoužení jsou na zemi, sevřela je poušť.

4. I zatvrdím srdce Faraonovo, a honiti je bude, a oslaven budu v Faraonovi a ve všem vojsku jeho; a zvědi * Egyptští, že já jsem Hospodin. I učinili tak. ^{*2Mojž.7,5.}

5. Povědíno pak bylo králi Egyptskému, že by lid utíkal. I * obráceno jest srdce Faraonovo a služebníků jeho proti lidu, a řekli: Co jsme to učinili, že jsme propustili Izraele, aby nesloužil nám? ^{*Zalm.105,25.}

6. Protož zapřáhl do svého vozu, a lid svůj vzal s sebou.

7. A vzal šest set vozů vybraných, i všecky vozy Egyptské, nad nimiž nade všemi byli hejtmané.

8. I zatvrdil Hospodin srdce Faraona krále Egyptského, tak že honil syny Izraelské; synové pak Izraelští vyšli v ruce vyvýšené.

9. I * honili je Egyptští, a postihli je, když se položili při moři, všickni vozové Faraonovi, a jezdeci jeho i vojsko jeho podlé Fiarot, před Belsefon. ^{*k.15,9. Joz.24,6.}

10. A když se přiblížil Faraó, pozdvihli synové Izraelští oči svých, a aj, Egyptští táhnou za nimi. I báli se velmi, a * volali synové Izraelští k Hospodinu. ^{*Joz.24,7.}

11. A řekli Mojžíšovi: * Zdali proto, že nebylo hrobů v Egyptě, vyvedl jsi nás, abychom zemřeli na poušti? Co jsi nám to učinil, že jsi vyvedl nás z Egypta? ^{*k.16,3; 17,3.}

12. Zdali jsme toho nemluvili tobě ještě v Egyptě, říkáuce: Nech nás, ať sloužíme Egyptským? Nebo lépe bylo nám sloužiti Egyptským, než zemřiti na poušti.

13. I řekl Mojžíš lidu: Nebojte se, * stůjte a vizte spasení Hospodinovo, kteréž vám způsobí dnes; nebo Egyptských, kteréž jste viděli dnes, neuzříte nikdy více až na věky. ^{*2Par.20,17.}

14. Hospodin * bojovati bude za vás, a vy * mlčeti budete. ^{*5Mojž.1,30. †Zalm.46,11.}

15. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Co voláš ke mně? Mluv synům Izraelským, ať jdou přede.

16. Ty pak zdvihni hůl svou, a vztáhni ruku svou na moře, a * rozděl je; a nechat jdou synové † Izraelští prostředkem moře po suše. ^{*Zalm.74,13. †Zach.10,11.}

17. Ját pak, aj, já zatvrdím srdce Egyptských, a vejdou za nimi; * i budu oslaven v Faraonovi, a ve všem vojsku jeho, v vozích jeho i v jezdecích jeho. ^{*Ezech.28,22.}

18. A zvědi * Egyptští, že já jsem Hospodin, když oslaven budu v Faraonovi, v vozích jeho a v jezdecích jeho. ^{*k.7,5.}

19. I bral se * anděl Boží, kterýž byl *prvé* předcházel vojsko Izraelské, a šel z † zadu za nimi; nebo lnul se sloup oblakový, *kteříž byl* před nimi, a stál z zadu za nimi. ^{*k.23,20,23. †Zalm.105,39.}

20. A přišed mezi vojska Egyptských a vojska Izraelská, byl *Egyptským* oblakem a tmou, *Izraelským* pak osvěcoval noc, tak aby nepřiblížili se jedni k druhým přes celou noc.

21. I vztáhl Mojžíš ruku svou na moře, a Hospodiu rozdělil moře větrem východním prudce vějícím přes celou noc; a * učinil moře v suchost, když se rozstoupily vody. ^{*Joz.3,16. †Zalm.66,6. †Izai.50,2.}

22. Tedy šli synové Izraelští prostředkem moře * po suše, a vody jim byly jako zed po pravé i po levé straně. ^{*Joz.4,23. †1Kor.10,1. †Žid.11,20.}

23. A honice je * Egyptští, vešli za nimi do prostřed moře, všecka jízda Faraonova, vozové i jízdní jeho. ^{*k.15,19.}

24. Stalo se pak v bdění jitřním, že pohleděl Hospodin na vojska Egyptských z sloupu ohně a oblaku, a zmátl vojsko Egyptské.

25. A odjal kola vozů jejich, aby je těžce táhli. I řekli Egyptští: Uteeme před Izraelem, nebo * Hospodin bojuje za ně proti Egyptským. ^{*5Mojž.3,22. †Joz.10,14,42.}

26. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Vztáhni ruku svou na moře, ať se zase vrátí vody na Egyptské, na vozy jejich a na jezdec jejich.

27. I vztáhl Mojžíš ruku svou na moře, a navrátilo se moře ráno k moci své, a Egyptští utíkali proti němu; * a vrazil Hospodin Egyptské do prostřed moře. ^{*Zalm.136,15.}

28. A navrátilvše se vody, zatopily vozy i jezdec se všim vojskem Faraono-

vým, což jich koli vešlo za nimi do moře, * tak že nezůstal z nich ani jeden.

^{*4 Mojž.21,35. Žalm.106,11.}

29. Ale * synové Izraelští šli po suchu prostředkem moře, a vody jim byly místo zdi po pravé i po levé straně. ^{*k.15,19.}

30. A tak vysvobodil Hospodin v ten den Izraele z ruky Egyptských; a viděl Izrael Egyptské mrtvé na břehu mořském.

31. Viděl * také Izrael moc velikou, kterouž prokázal Hospodin na Egyptských. I bál se lid Hospodina, a † věřili Hospodinu i Mojžišovi, služebníkmu jeho.

^{*Žalm.109,27. †Jan.2,11.}

KAPITOLA XV.

Píseň Mojžišova. 22. Vody hořké dřevem oslazeny.

Tehdy * zpíval Mojžiš a synové Izraelští píseň tuto Hospodinu, a řekli takto: Zpívati budu Hospodinu, neboť jest slavně zveleben; koně i s jezdcem uvrhl do moře.

^{*Žalm.76,7.}

2. Sila * má a píseň *jest* Hospodinu, nebo vysvobodil mne. Onť jest Bůh můj silný, protože stánek vzdělám jemu; *onť jest* Bůh otec mého, protože vyvyšovati ho budu.

^{*Žalm.118,14.}

3. Hospodin * *jest* udatný bojovník, Hospodin jméno jeho.

^{*Žalm.24,8.}

4. Vozy Faraonovy i vojsko jeho uvrhl do moře; a * nejpřednější hejtmané jeho ztopeni jsou v moři rudém.

^{*k.14,7.}

5. Propasti přikryly je; vpadli do hlubiny jako kámen.

6. Pravice tvá, Hospodine, zvelebena jest v síle, pravice tvá, * ó Hospodine, potřela nepřítele.

^{*Žalm.76,4.13.}

7. A ve mnohé vyvýšenosti své podvrátil jsi povstávající proti tobě; pustils hněv svůj, *keržžto sežral* * je jako strniště.

^{*Izai.5,24.}

8. A * duchem chřípi tvých shromážděny jsou vody, † stály tekuté vody jako hromada, ssedly se propasti u prostřed moře.

^{*Job 4,9. †Žalm.33,7.}

9. Řekl nepřítel: * Honiti budu, dohoním se, budu dělití loupeže, nasytí se jimi duše má, vytrhnu meč svůj, zahladí je ruka má.

^{*k.14,3,9. Žalm.71,11.}

10. Povanul jsi větrem svým, i přikrylo je * moře; pohleeni jsou jako olovo v prudkých vodách.

^{*Žalm.106,11.}

11. Kdo * podobný tobě mezi silnými, ó Hospodine? Kdo *jest tak*, jako ty, velebný v svatosti, hrozný v chvalách, činící divy?

^{*k.18,11.1 Par.16,25.}

12. Vztáhl pravici svou, * i požřela je země.

^{Jon.2,7.}

13. Zprovoďiš * v milosrdenství svém lid tento, kterýž jsi vykoupil; † laskavě povedeš *jej* v síle své k příbytku svatosti své.

^{*Žalm.77 21. †Izai.40,11.}

14. Ulyšší lidé, bouřiti se budou; bolest zaehvátí obyvatele Filistinské.

15. Tedy zkormoucena budou knížata Idumejská, silné Moábské podejme strach, * rozplynou se všickni obyvatelé Kananejsí.

^{*Joz.2,9,24. Izai.14,31.}

16. Případne na ně strach a lekání, pro velikost ramene tvého; mlčeti budou jako kámen, dokudž nepřejde lid tvůj, ó Hospodine, dokudž nepřejde lid * ten, *keržžto sobě dobyl*.

^{*Žalm.74 2.}

17. Uvedeš je, a štipíš je na hoře dědictví svého, *na* místě, kteréž jsi k příbytku svému připravil, Hospodine, v svatyni, kterouž utvrdí ruce tvé, Pane.

18. Hospodin * kralovati bude na věky věků.

^{*Žalm.45,7; 93,1; 97,1; 99,1.}

19. Nebo vešli koni * Faraonovi s vozy jeho i s jezci jeho do moře, a obrátil na ně Hospodin vody mořské, synové pak † Izraelští šli po suše u prostřed moře.

^{*k.14,23. †k.14,29.}

20. I vzala * Maria prorokyně, sestra Aronova, † buben v ruku svou, a vyšly za ní všecky ženy s bubny a s pišťalami.

^{*Mich.6,1. †Žalm.68,26.}

21. I odpovídala jim Maria: Zpívejte Hospodinu, poněvadž slavně zveleben jest; * koně i s jezdcem uvrhl do moře.

^{*Žalm.76,7.}

22. Hnul pak Mojžiš lidem Izraelským od moře rudého, a táhli na * poušť Sur. I šli tři dni po poušti, a nenalezli vod.

^{*4 Mojž.33,8.}

23. A * přišedše do Marah, nemohli pítí vod z Marah, nebo byly † hořké; protož nazváno jest jméno jeho Marah.

^{*Rut.1,20. †2 Kral.12,19.}

24. Z té příčiny * reptal lid na Mojžiše, řka: Co budeme pítí?

^{*k.16,2.}

25. I volal k Hospodinu, a ukázal mu Hospodin dřevo, kteréž jakž uvrhl do vod, učiněny jsou sladké vody. Tu vydal jemu práva a soudy, a tu ho zkusil.

26. A řekl: Jestliže skutečně poslouchati budeš hlasu Hospodina Boha svého, a činiti budeš, což spravedlivého jest před očima jeho, a nakloníš uši k příkázání jeho, a ostříhati budeš všech ustanovení jeho: * žádné nemoci, kterouž jsem dopustil na Egypt, nedopustím na

tebe; nebo já jsem Hospodin, kterýž tě uzdravuji. *k.23,25.

27. I přišli do * Elim, kdež bylo dvanaácte studnic vod a sedmdesáte palm; i rozbili tu stany při vodách. *4Mojž.33,9.

KAPITOLA XVI.

Reptákám 14. pokrm s nebe dán, 23. i správa při užívání jeho.

Když se pak hnuli z Elim, přišlo všecko množství synů Izraelských na * poušť Sin, kteráž jest mezi Elim a Sinai, v patnáctý den druhého měsíce po vyjití z země Egyptské. *4Mojž.33,11.

2. I reptalo všecko shromáždění synů Izraelských proti Mojžíšovi a proti Aronovi na poušti. *k.15,24; 17,3. Zalm.106,13,14.

3. A mluvili jim synové Izraelští: Ó bychom * byli zemřeli od ruky Hospodinovy v zemi Egyptské, když jsme sedávali nad hrnci masa, když jsme se najídali chleba do sytosti! A teď vyvedli jste nás na tuto poušť, abyste zmořili všecko shromáždění toto hladem. *k.14,11. 4Mojž.11,4.

4. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, já dám vám chleba * s nebe jako déšť, a vycházeti bude lid a sbíratí, což by postálo na každý den, abych ho zkusil, bude-li choditi v zákoně mém, či nebude. *Zalm.78,24.

5. V den pak šestý přistrojí sobě to, co přinesou; a bude toho dvakrát více, než toho, což sbíratí mají na každý den.

6. Tedy mluvil Mojžíš a Aron všechněm synům Izraelským: U večer poznáte, že Hospodin vyvedl vás z země Egyptské.

7. A ráno uzříte slávu Hospodinovu; neboť jest slyšel reptání vaše proti Hospodinu. My zajisté * co jsme, že repeete proti nám? *4Mojž.16,11.

8. Mluvil dále Mojžíš: *Z toho, pravím, poznáte, když vám dá Hospodin u večer masa, abyste se najedli, a chleba ráno do sytosti, poněvadž slyšel Hospodin reptání vaše, jimiž jste na něj reptali. Nebo my co * jsme? Ne proti námť jsou reptání vaše, ale proti Hospodinu.* *1 Sam.8,7,8. Luk.10,16.

9. I řekl Mojžíš Aronovi: Mluv ke všemu shromáždění synů Izraelských: Přistuptež před obličej Hospodinův; neboť jest slyšel reptání vaše.

10. Stálo se pak, když mluvil Aron ke všemu shromáždění synů Izraelských, že se obrátili tváří k poušti, a * aj, sláva Hospodinova ukázala se v oblaku. *4Mojž.12,5. Izai.40,5.

11. (A již byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

12. Slyšelt jsem reptání synů Izraelských. Mluviž jim a pověz: K večerou jisti budete maso, a ráno chlebem nasytění budete, abyste poznali, že já jsem Hospodin Bůh váš.)

13. Tedy * stalo se u večer, že přiletěly křepelky a přikryly tábor; ráno pak spadla rosa okolo tábora. *4Mojž.11,31.

14. A když přestalo padání rosy, * aj, ukázalo se po vřehu pouště drobného *co-si a okrouhlého, drobného jako jini na zemi.* *4Mojž.11,7. Nehem.9,15. Zalm.105,40.

15. Což vidouce synové Izraelští, řekli jeden druhému: Man * jest toto. Nebo nevěděli, co by bylo. Tedy řekl jim Mojžíš: † To jest ten chléb, kterýž vám dal Hospodin ku pokrmu. *4Mojž.11,7. †Jan.6,31.

16. To jest, o čemž přikázal Hospodin: Nasbírejte sobě toho každý k svému pokrmu; gomer na jednoho člověka *vedlé* počtu osob vašich, každý na ty, kteříž jsou v stanu jeho, vezmete.

17. I učinili tak synové Izraelští, a nasbírali jini více, jini méně.

18. Potom měřili na gomer. * A nezbylo tomu, kdo nasbíral mnoho, a ten, kdo nasbíral málo, neměl nedostatku; *ale každý, což mohl snísti, nasbíral.* *2 Kor.8,15.

19. I řekl jim Mojžíš: * Žádný at nie z toho nepozůstavuje k jitru. *Mat.6,25.

20. Ale neuposlechli Mojžíše. Nebo někteří zanechali *díl* z toho až do jitra; i zčervivělo a zsmradilo se. Pročež rozhněval se na ně Mojžíš.

21. Tak tedy sbírali to každého jitra, každý což snísti mohl. A když horké bylo slunce, tedy se *ta manna* rozpouštěla.

22. Když pak bylo v den šestý, nasbírali toho chleba dvojnásobně, po dvou gomer na každého; protož přišla všecka knížata toho shromáždění, a pověděli Mojžíšovi.

23. Kterýžto řekl jim: Toť jest, což mluvil Hospodin: Odpočínutí soboty svaté Hospodinu *bude* zítra. Což byste měli péci, pecte, a což byste vařiti měli, vařte dnes; což pak koli zbude, nechte sobě a schovejte to k jitru.

24. Protož schovali to do rána, jakž přikázal Mojžíš; a nezsmradilo se, ani v něm červů nebylo.

25. I řekl Mojžíš: Jeztež to dnes, poněvadž sobota *jest* dnes Hospodinu; dnes toho nenaleznete na poli.

26. Po šest dní budete to sbírávati, den

pak sedmý sobota jest; nebude bývati *manny* v ní.

27. Štalo se pak dne sedmého, že vyšli někteří z lidu sbírat, a nenašli.

28. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: I dokudž zpěčovati se budete příkázání mých ostříhati a zákonů mých?

29. Viztež, žeť Hospodin * vám dal sobotu, a proto on vám dává v den šestý chleba nadvadni. Zůstaňte každý v svém, aniž kdo vycházej z místa svého v den sedmý. ^{*4 Mojs.9,2,3. 5 Mojs.5,15.}

30. I odpočinul lid v den sedmý.

31. Nazval pak lid Izraelský jméno toho *chleba* man; * kterýž byl jako símě koliandrové, a bílý, a chut jeho jako koláč s medem. ^{*4 Mojs.11,7,8.}

32. Řekl také Mojžíš: Tot jest, což přikázal Hospodin: Naplň gomer tou *mannou*, aby chována byla na *budoucí* věky vaše, aby viděli pokrm, kterýž jsem vám dával jisti na poušti, když jsem vás vyvedl z země Egyptské.

33. I řekl Mojžíš Aronovi: Vezmi jedno * věderce, a vsyp do něho plné gomer *manny*; a nech jí před tváří Hospodinovou, aby chována byla na *budoucí* věky vaše. ^{*Zid.9,4}

34. A protož jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi, nechal jí Aron před svědecktvím, aby *tu* chována byla.

35. Jedli pak synové Izraelští *mannu* za * čtyřiceti let, dokudž nevešli do země, v níž bydliti měli; *mannu* jedli, dokudž nepřišli k končinám země Kanaanejské. ^{*5 Mojs.8,3. Joz.5,12.}

36. Gomer pak jest desátý díl efi.

KAPITOLA XVII.

Vydání vod z skály. S. Válka proti Amalechitským.

Tedy když se odebralo všecko shromáždění synů Izraelských z pouště Sin, po stanovištích svých vedlé rozkazu Hospodinova, položili se * v Rafidim, kdež nebylo vod, kteréž by lid píti mohl. ^{*1 Mojs.33,14.}

2. Protož * domlouval se lid na Mojžíše, pravě: Dejte nám vody, abychom pili. Jimž odpověděl Mojžíš: Proč se na mne domlouváte? † Proč pokoušíte Hospodina? ^{*4 Mojs.20,2,3. †5 Mojs.6,16. Mat.4,7.}

3. I žíznil tu lid pro *nedostatek* vod, a reptal * na Mojžíše a mluvil: Proč † jsi vyvedl nás z Egypta, abys mne s syny i dobytky mými žízni zmořil? ^{*k.16,2. †k.11,11; 16,3.}

4. Tedy volal Mojžíš k Hospodinu, řka:

Což mám činiti s tím lidem? Však již tu-diž * ukamenuji mne. ^{*4 Mojs.14,10.}

5. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Jdiž před lidem, pojma s sebou *některé* z starších Izraelských; hňl také svou, * kterouž jsi udeřil v vodu, vezmi do ruky své a jdi. ^{*k.7,20; 14,16.}

6. Aj, já státi budu před tebou tam na skále, na Orébě; * i udeříš v skálu, a vyjdou z ní vody, kteréž bude píti lid. I učinil tak Mojžíš před očima starších Izraelských. ^{*4 Mojs.20,11. 5 Mojs.8,15. Zalm.105,41. 1 Kor.10,4.}

7. A dal jméno * mistu tomu Massah a Meribah, pro reptání synů Izraelských, a že pokoušeli Hospodina, řkouce: Jest-li Hospodin u prostřed nás, či není? ^{*Zalm.95,8.}

8. Přítáhl pak Amalech, a bojoval s Izraelem v Rafidim.

9. I řekl Mojžíš k Jozue: Vybeř nám *některé* muže, a vytáhna, bojuj s Amalechem; já zítra státi budu na vrchu hory, a hňl Boží v ruce své *míti* budu.

10. Tedy Jozue udělal tak, jakž mu poručil Mojžíš, a bojoval s Amalechem; Mojžíš pak, Aron a * Hur vstoupili na vrch hory. ^{*2 Mojs.24,14.}

11. A dokudž Mojžíš * vzhůru držel ruce své, vítězil Izrael; ale jakž opouštěl ruku svou, přemáhal Amalech. ^{*Joz.8,9,26. 1 Tim.2,8.}

12. Ale že ruce Mojžíšovy byly obtíženy, protož vzavše kámen, podložili pod něho, a on sedl na něm; Aron pak a Hur podpírali ruce jeho, jeden z jedné, druhý z druhé strany. I byly obě ruce jeho vztažené až do západu slunce.

13. A *tak* porazil Jozue Amalecha i lid jeho mečem.

14. Mluvil potom Hospodin k Mojžíšovi: Vpiš to do knih na památku, a *pilně* to vkládej v uši Jozue, * že do konce vyhladím památku Amalechovu *všudy* pod nebem. ^{*4 Mojs.21,20.}

15. Tedy vzdělal Mojžíš oltář a nazval jméno jeho: * Hospodin korunhev má. ^{*Zalm.20,6. Izai.49,22.}

16. Nebo řekl: *Tak má jmenován býti*, proto že * ruka nad trůnem Hospodinovým *osvědčuje* boj Hospodinův proti Amalechovi od národu až do národu. ^{*5 Mojs.32,40.}

KAPITOLA XVIII.

Příchod Jetrův k Mojžíšovi, 13. a ustanovení soudců lidu.

Uslyšel pak Jetro, * kníže Madianské, test Mojžíšův, o všech věcech, kteréž učinil Bůh Mojžíšovi a Izraelovi, lidu své-

mu, že vyvedl Hospodin Izraele z Egypta. ^{*k.2,15.}

2. A vzal Jetro, test * Mojžišův, Zeforu manželku Mojžišovu, kterouž byl odeslal, ^{*k.2,20; 4,20.}

3. A * dva syny její, z nichž jméno jednoho Gerson; nebo řekl: Přichozí jsem byl v zemi cizí; ^{*k.2,21.}

4. Jméno pak druhého Eliczer; nebo řekl: Bůh otce mého spomoení můj byl, a vytrhl mne od meče Faraonova.

5. I přišel Jetro, test Mojžišův, s syny jeho i s ženou jeho k Mojžišovi na poušť, kdež se byl položil při hoře Boží.

6. A vzkázal Mojžišovi: Já, test tvůj Jetro, jdu k tobě, i žena tvá a oba synové její s ní.

7. I vyšel Mojžiš proti testi svému, a pokloniv * se, políbil ho. I ptal se jeden druhého, jak se má; potom vešli do stanu. ^{*k.4,27. 1 Mojž.33,4.}

8. A vypravoval Mojžiš testi svému všecko, což učinil Hospodin Faraonovi a Egyptským pro Izraele, a o všech * nevolích, kteréž přicházely na ně na cestě, a jak je vysvobodil Hospodin. ^{*k.15,23; 17,8.}

9. I radoval se Jetro ze všeho dobrého, což učinil Hospodin Izraelovi, a že vytrhl jej z ruky Egyptských.

10. A řekl Jetro: Požehnaný Hospodin, kterýž vytrhl vás z ruky Egyptských a z ruky Faraonovy, kterýž vytrhl ten lid z poroby Egyptské.

11. Nyní jsem poznal, že * větší jest Hospodin nade všechny bohy; nebo touž věci, kterouž * se vyvyšovali, on je převyšil. ^{*k.7,5; 14,18. Zalm.40,6. +2 Mojž.5,2.}

12. A vzal Jetro, test Mojžišův, zápal a oběti, kteréž obětoval Bohu. Potom přišel Aron a všickni starší Izraelští, aby jedli chléb s tehánem Mojžišovým před Bohem.

13. Nazejtří pak posadil se Mojžiš, aby soudil lid; a stál lid před Mojžišem od jitra až do večera.

14. Vida pak test Mojžišův všecko práci jeho při lidu, řekl: Co jest to, což děláš s lidem? Proč ty sám sedíš, a všecken lid stojí před tebou od jitra až do večera?

15. Odpověděl Mojžiš tehánu svému: Přichází ke mně lid raditi se s Bohem.

16. Když mají o nějakou věc činiti, přicházejí ke mně, a soud činím mezi stranami, a oznamují rady Boží a ustauovní jeho.

17. I řekl jemu test Mojžišův: Nedo-
bře * děláš. ^{*1 Sam.26,16.}

18. Tudíž tak ustaneš i ty i lid, kterýž s tebou jest. * Nad možnost tvou těžká jest tato věc, nebudeš ji moci sám dosti učiniti. ^{*5 Mojž.1,9.}

19. Protož nyní uposlechni řeči mé; poradím tobě, a * bude Bůh s tebou. Stůj ty za lid před Bohem, a donášej věci *nesnadné* k Bohu. ^{*1 Mojž.31,3.}

20. A vysvětluj jim řady a zákony, a oznamuj * jim cestu, po níž by šli, a co by dělati měli. ^{*Ezech.3,17.}

21. Vyhledej také ze všeho lidu * muže statečné, bohabojné, muže pravdomluvné, kteříž v nenávisti mají lakomství, a ustanov z nich knížata nad tisíci, setníky, padesátníky a desátníky. ^{*4 Mojž.11,16. Skutk.6,3.}

22. Oni ať sondí lid každého času. Což bude většího, vznesou na tebe, a menší pře sami nechť sondí; a tak lehčeji bude tobě, když jini ponесou *břímě* s tebou.

23. Jestliže to učiníš a rozkážeš Bůh, budeš moci trvati; také i všecken lid tento navracovati se bude k místům svým pokojně.

24. Tedy uposlechl Mojžiš řeči tehána svého, a učinil všecko, což *on* řekl.

25. A vybral Mojžiš muže statečné ze všeho Izraele, a ustanovil je hejtmany nad lidem, knížata nad tisíci, setníky, padesátníky a desátníky.

26. Kteříž soudili lid každého času. Nesnadnější věci vznášeli na Mojžiše, všechny pak menší pře sami soudili.

27. Potom propustil Mojžiš tehána svého; i * odšel do země své. ^{*4 Mojž.10,30.}

KAPITOLA XIX.

Smlouva Boží s Izraelem. 10. Lid posvěcen. 16. Bůh stoupil na horu Sinai.

Měsíce třetího po vyjití synů Izraelských z země Egyptské, v ten den přišli na * poušť Sinai. ^{*4 Mojž.33,15.}

2. Nebo hnuvše se z Rafidim, přišli až na poušť Sinai a položili se na té poušti; a tu rozbili Izraelští stany naproti hoře.

3. Mojžiš pak vstoupil k Bohu. A mluvil * hlasem k němu Hospodin s té hory, řka: Takto diš domu Jákobovu, a oznámíš synům Izraelským: ^{*Skutk.7,38.}

4. Sami jste * viděli, co jsem učinil Egyptským, a jak jsem vás * nesl na křídlech * orličích, a přivedl jsem vás k sobě. ^{*5 Mojž.29,2. +4 Mojž.11,12. **Zalm.17,8.}

5. Protož nyní, jestliže skutečně poslouchati budete hlasu mého. a * ostříhati smlouvy mé, budete mi * lid zvláštní ^{5*}

mimo všechny lidi, ačkoli ** má jest všechna země. *5 Mojz.5,2. †k.4,7.S. **1 Kor.10,26.

6. A vy budete mi * království kněžské a národ svatý. Tat jsou slova, kteráž mluvití budeš synům Izraelským.

*1 Petr.2,9. Zjev.1.6.

7. Protož přišel Mojžíš a svolal starší lidu, předložil jim všechna slova ta, kteráž mu přikázal Hospodin.

8. Odpověděl pak všechnen lid společně, a řekl: * Cožkoli mluvil Hospodin, budeme činiti. A oznámil zas Mojžíš Hospodinu slova lidu.

*k.24,3,7.

9. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, * já půjdu k tobě v hustém oblaku, aby slyšel † lid, když mluvití budu s tebou, ano také, aby tobě věřil na věky. Nebo byl oznámil Mojžíš Hospodinu slova lidu.

*Zalm.18,12. †5 Mojz.4,33.

10. Řekl dále Hospodin Mojžíšovi: Jdi k lidu, a * posvět jich dnes a zítra; a necht' svá roucha zeperou.

*4 Mojz.11,18.

11. A ať jsou hotovi ke dni třetímu, nebo v den třetí sstoupí Hospodin před očima všeho lidu na horn Sinai.

12. Uložíš pak lidu meze všudy vůkol a poviš: Varujte se, * abyste nevstupovali na horn, ani nedotýkali se krajů jejich. Kdož by se kolí dotkl hory, smrti umře.

*k.34,3,4.

13. Nedotkneš se ho * ruka, ale ukamenován neb zastřelen bude; buď že by hovado bylo, buď člověk, nebudeš živ. Když se zdlouha troubiti bude, *teprv* oni vstoupí na horn.

*Zid.12,18,20.

14. Sstoupiv tedy Mojžíš s hůry k lidu, posvětil ho; a oni zeprali roucha svá.

15. I mluvil k lidu: Buďtež hotovi ke dni třetímu; * nepřistupujte k manželkám svým.

*1 Sam.21,4.

16. I stalo se dne třetího, když bylo ráno, že bylo * hřmání s blýskáním, a oblak hustý na té hoře, † zvuk také trouby velmi tubý, až se ** zhrozil všechnen lid, kterýž byl v ležení.

*Zalm.68,9. †1 Tes.4,16. ** Řim.4,15. Zid.12,21.

17. Tedy Mojžíš vyvedl lid z ležení vstříc * Bohu; † a lid stál dole pod horou.

*Amos.4,12. †5 Mojz.4,11.

18. Hora pak Sinai všechna se kouřila, proto že sstoupil na ni Hospodin v * ohni, a vystupoval dým její jako dým z vápenice, a trásla se všechna hora velmi hrubě.

*1 Mojz.15,17.

19. Zvuk také trouby více se rozmáhal, a silil se náramně. Mojžíš mluvil, a Bůh mu odpovídal hlasem.

20. Sstoupil pak Hospodin na horn Sinai, na vrch hory; a *když* povolal Hospodin Mojžíše na vrch hory, vstoupil Mojžíš.

21. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Sstup, osvěď lidu, ať se nevytrhují k Hospodinu, * chtějíce ho viděti, aby nepadlo jich množství;

*Soud.6,22,23.

22. Nýbrž ani sami knězi, kteříž, majíce přístupovati k Hospodinu, posvěcují se, aby se neobořil na ně Hospodin.

23. Mojžíš pak řekl Hospodinu: Nebudeť moči lid vstoupiti na horn Sinai, poněvadž jsi ty osvědčil nám, řka: Obmez horn * a posvět ji.

*k.19,12.

24. I řekl jemu Hospodin: Jdi, sstup, a *potom* vstup ty a Aron s tebou. Knězi pak a lid ať se nepokoušejí vstoupiti k Hospodinu, aby se na ně neobořil.

25. I sešel Mojžíš k lidu, a *to* jim oznámil.

KAPITOLA XX.

Desatero Boží přikázání. 18. Strach na lidu. 24. Rozkaz o vzdělání oltáře.

I mluvil Bůh všechna slova tato, řka:

2. Já * jsem Hospodin Bůh tvůj, kterýž jsem tě vyvedl z země Egyptské, z domu služby.

*5 Mojz.5,6,9. Zalm.81,10,11.

3. Nebudeš mítí * bohů jiných přede mnou.

*Joz.24,14. Zalm.113,4,5.

4. Neučiníš sobě * rytiny, ani jakého podobenství *těch věcí*, kteréž jsou na nebi svrehu, ani *těch*, kteréž na zemi dole, ani *těch*, kteréž u vodách pod zemí.

*5 Mojz.4,15; 5,8; 27,15. Zalm.97,7.

5. Nebudeš se jim * klaněti, ani jich ctiti. Nebo já jsem Hospodin Bůh tvůj, Bůh silný, horlivý, navštěvující nepravost otců na synech do třetího i čtvrtého *pokolení* těch, kteříž nenávidí mne,

*k.23,24; 34,14,3 Mojz.26,1.

6. A činíš milosrdenství nad tisíci těmi, * kteříž mne milují, a ostříhají přikázání mých.

*1 Král.11,13. Dan.9,4.

7. Nevezmeš * jména Hospodina Boha svého nadarmo; neboť nenechá bez pomsty Hospodin toho, kdož by bral jméno jeho nadarmo.

*3 Mojz.19,12.

8. Pomni na den * sobotní, abys jej světil.

*k.23,12; 31,14; 35,2.

9. Šest * dní pracovati budeš, a dělati všeliko dílo své;

*k.23,12.

10. Ale dne sedmého odpočinutí *jest* Hospodina Boha tvého. Nebudeš dělati žádného díla, ty i syn tvůj i deca tvá, služebník tvůj i děvka tvá, hovado tvé i přichozi, kterýž *jest* v brauách tvých.

11. Nebo v * šesti dnech učinil Hospodin nebe a zemi, moře a všecko, což v nich *jest*, a odpočinul dne sedmého; protož požehnal Hospodin dne sobotního, a posvětil ho. *k.31,17. 1 Mojz.2.2,3.

12. Čti * otee svého i matku svou, ať se prodlejí dnové tvoji na zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě. *Mat.15,4.

13. * Nezabiješ. *1 Mojz.9,6. Mat.5,21.

14. * Nesesmilniš. *3 Mojz.20,10. Mat.5,27.

15. * Nepokradeš. *5 Mojz.5,19. Efez.4,28.

16. Nepromluviš * proti bližnímu svému křivého svědectví. *Řím.13,9.

17. Nepožádáš domu bližního svého, aniž * požádáš manželky bližního svého, ani služebníka jeho, ani děvky jeho, ani vola jeho, ani osla jeho, ani cožkoli *jest* bližního tvého. *5 Mojz.5,21. Řím.7,7.

18. Veškeren pak lid viděl hřimání to a blyškání, a zvuk trouby, a horu kouřící se. To když viděl lid, pohnuli se a stáli zdaleka.

19. A řekli Mojžišovi: Mluv ty s námi, a poslouchati budeme; a necht nemluví s námi Bůh, abychom nezemřeli.

20. Odpověděl Mojžiš lidu: Nebojte se; nebo pro zkušeni vás sám Bůh přišel, aby * bázeň jeho byla mezi vámi, aby ste nehrěšili. *Přís.14,27.

21. Tedy stál lid * zdaleka; Mojžiš pak přistoupil k * mrákotě, kdež byl Bůh. *Žid.12,18. †1 Král.8,12.

22. I řekl Hospodin Mojžišovi: Tak povíš synům Izraelským: Vy jste *sami* viděli, že s nebe mluvil jsem s vámi.

23. *Protož* * nevyzdvihujte *ničehož* ku počtě se mnou; bohů stříbrných a bohů zlatých nečiníte sobě. *k.34,17.

24. Oltář * z země uděláš mi a obětovati budeš na něm zápalý své, a pokojné oběti své, ovece své a voly své. Na kterémkoli místě rozkáži slaviti památku jména svého, přijdu k tobě a požehnám tobě. *k.27,8;38,1.

25. Jestliže mi pak vzděláš oltář * kamenný, nedělej ho z *kamene* tesaného; nebo *jestliže* pozdvihneš železa na něj, poškrvniš ho. *5 Mojz.27,5.

26. Aniž po stupních vstupovati budeš k oltáři mému, aby hanba tvá u něho odkryta nebyla.

KAPITOLA XXI.

Práva soudná vydaná lidu Izraelskému.

Tito jsou pak soudové, kteréž jim předložíš:

2. Jestliže koupíš k službě * Žida, šest let sloužiti bude, a sedmého odejde svobodný darmo. *3 Mojz.25,39. 5 Mojz.15,12.

3. Přišel-li by sám toliko, sám *také* odejde; pakli měl ženu, vyjde s ním i žena jeho.

4. Jestliže pán jeho dá mu ženu, a ona zrodi jemu syny neb dcery: žena ta i děti její budou pána jeho, on pak sám toliko odejde.

5. Pakli by řekl služebník: Miluji pána svého, manželku svou a syny své, nevyjdu svobodný:

6. Tedy postaví ho pán jeho * před soudci, a † přivede ho ke dveřím neb k veřeji, a probodne pán jeho ucho jemu špičí; i zůstanet služebníkem jeho na věky. *k.22,8,28. †5 Mojz.15,17.

7. Když by pak prodal někdo deernu svou, aby byla děvkou, nevyjdeť tak, jako vycházejí služebníci.

8. Nelíbila-li by se pánu svému, kterýž ji sobě ještě nezasnoužil, dopustí ji vyplatiti. Lidu cizimu nebude míti práva prodati ji, poněvadž zhřešil proti ní.

9. Pakli by synu svému ji zasnoužil, učinit ji tak, jakž obyčej *jest činiti* deernu.

10. A dal-li by mu jinou, z stravy její, oděvu jejího, a přívětivosti manželské nic této neujme.

11. Neudělal-li by *nic* z toho trojilho, vyjde darmo bez stříbra.

12. Kdo by * ubil člověka, až by *od toho* umřel, smrti umře. *1 Mojz.9,6.

13. Když by pak neukládal o bezživoti jeho, než Bůh dal by jej v ruce jeho: tedy uložím tobě místo, do něhož by *ta-kový* mohl * uteci. *4 Mojz.35,6 násil.

14. Pakli by kdo tak pyšně sobě počínal proti bližnímu svému, že by ho lstivě zabil, i od * oltáře mého odtrhneš jej, aby umřel. *1 Král.2,29,31.

15. Kdo by * otee svého neb matku svou bil, smrti ať umře. *3 Mojz.20,9.

16. Kdo by pak, ukradna * někoho, prodal jej, a nalezen by byl v ruce jeho, smrti ať umře. *5 Mojz.24,7.

17. I *ten*, kdož by * zlořečil otei svému neb mateři své, smrti ať umře. *3 Mojz.20,9. Mat.15,4.

18. Když by se * svadili muži, a urazil by který bližního svého kamenem neb pěstí, a *ten by* neumřel, než složil se na lůži; *Izai.58,4.

19. A potom by povstal a chodil vně o

holi své: již nebude vinen ten, kdož urazil; toliko co *zatím* obmeškal, to jemu nabradí, a na vyhojení jeho naloží.

20. Když by pak ubil kdo služebníka svého neb děvku svou kyjem, tak že by umřel mu v ruce jeho: pomstou pomštěno bude *nad takovjím*.

21. A však jestliže by den neb dva přečkal, neponese pomsty, nebo jej zaplatil.

22. Když by se svadili muži, a urazili ženu těhotnou, tak že by vyšel z ni plod její, však by se zhouba nestala: pokutován bude, jakž by uložil naň muž té ženy, a dá vedlé *uznání* soudečů.

23. Pakliť by smrt přišla, tedy * *dáš život za život,*

*3 Mojz.24,19.20. Mat.5,38.

24. Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nohu za nohu,

25. Spáleninu za spáleninu, ránu za ránu, modřinu za modřinu.

26. Jestliže by kdo urazil služebníka svého v oko, aneb děvku svou v oko, tak že by jej o ně připravil: svobodného jej propustí za oko jeho.

27. Pakli by zub služebníku svému neb zub děvce své vyrazil, svobodného jej propustí za zub jeho.

28. Jestliže by vůl utrkl muže neb ženu, tak že by umřel *člověk*: * ukamenován bude ten vůl, aniž jedeno bude maso jeho, však pán vola *toho* bez viny *bude.*

*1 Mojz.9,5.

29. Než byl-liť by vůl trkavý prvé, a bylo by to osvědčeno pánu jeho, *on* pak nezavřel by ho, a v tom zabil by muže neb ženu: vůl ten ukamenován bude, a pán jeho také umře.

30. Pakliť mu bude uloženo, aby se vyplatil: tedy dá výplatu za život svůj, jakázkoli na něj uložena bude.

31. Buď že by syna utrkl, buď deern, podlé soudu toho stane se jemu.

32. Jestliže by služebníka vůl ztrkal neb děvku, třideceti lotů stříbra dá pánu jeho, a vůl ten bude ukamenován.

33. Kdyby kdo odhradil studnici, a neb vykopal někdo studnici, a *zase* jí nepřikryl, a vpadl by tam vůl neb osel:

34. Pán té studnice nahradí to, a peníze položí pánu jeho, a což se zabilo, to sobě míti bude.

35. A ustrčil-li by vůl něčí vola souse-
dova, že by umřel: tedy prodadí vola toho živého, a podělí se penězi jeho; i s zabitým *volem* také se rozdělí.

36. Pakli vědino bylo, že vůl byl trkavý prvé, a nezavřel ho pán jeho: bez výmluvy ať dá vola za vola, a zabitý ať mu zůstane.

KAPITOLA XXII.

Úsudkové Boží při některých věcech.

Jestliže by kdo ukradl vola aneb dobytče, a zabil by je neb prodal: pět volů navrátí za toho vola, a * *čtyřero* dobytčat za to dobytče.

*2 Sam.12,6. Luk.19,8.

2. (Jestliže by zloděj zastížen byl při podkopávání a ubit jsa, umřel by: *ten, kdo ho ranil*, nebude vinen smrti.

3. Pakli by to ve dne učinil, vinen bude.) Bez prodlévání ať navrátí; pakli nemá co, prodán bude pro zloděství své.

4. Jestliže nalezena bude v rukou jeho krádež, buď vůl, neb osel, buď dobytče ještě živé, dvénásobně navrátí.

5. Jestliže by kdo spálil pole neb vini-
ci, a vpusťil hovado své, aby se páslo na cizím poli: což nejlepššího má na poli svém neb vini-
ci své, *tím tu škodu* nahradí.

6. Vyšel-li by oheň, a chytilo by se trní, a shořel by stoh neb stojaté obilí neb pole: nahradí ten, kdož zapálil, *to, což shořelo.*

7. Kdyby někdo dal schovati bližnímu svému peníze neb nádoby, a bylo by ukradeno z domu muže toho, jestliže nalezen bude zloděj, dvojnásobně navrátí.

8. Pakli nebude zloděj nalezen, tedy postaven bude pán domu toho * *před* soudec, a *přísáhne*, že nevztáhl ruky své na věc bližního svého.

*k.21,6.

9. O všelijakou věc, o niž by byla nesnáz, buď o vola neb osla, dobytče neb roneho, pro všelikou věc ztracenou, když by *kdo* pravil, že to jest: před soudec přijde pře obou dvou; ten, kohož oni vinného usoudí, dvojnásobně navrátí bližnímu svému.

10. Jestliže by kdo dal bližnímu svému k chování osla neb vola, neb dobytče a jakékoli hovado, a umřelo by neb ochromělo, neb zajato bylo, že žádný neviděl:

11. Přísaha Hospodinova vkročí mezi oba, že nevztáhl ruky své k věci bližního svého; a přijme *jej v tom pánu věci* té, a *onen* nebude povinen navraceti.

12. Pakli by krádeží vzato bylo od něho, navrátíť zase má pánu jeho.

13. Pakli by udáveno bylo, postaví

svědka a nebude povinen upláceti toho, což udáveno jest.

14. Kdyby pak někdo vypůjčel něčeho od bližního svého, a ochromělo by aneb umřeo v nepřítomnosti pána jeho, bez výmluvy navrátí zase.

15. Pakli by pán jeho byl s ním, není povinen platiti, poněvadž bylo za peníze najaté, a přišlo za mzdu svou.

16. Jestliže by kdo * namluvil pannu, kteráž není zasnoubena, a spal by s ní: dát jí věno, a vezme ji sobě za manželku.
*5 Mojž.22,28,29.

17. Pakli by otec její nikoli nechťel jí dáti jemu, odváží stříbra podlé obyčeje věna panenského.

18. Čarodějníci * nedáš živu býti.
*3 Mojž.19,31.

19. Kdo by koli * scházel se s hovadem, smrtí at umře.
*3 Mojž.18,23 násl.

20. Kdo by * obětoval bohům, kromě samému Hospodinu, jako proklatý vyhlazen bude.
*5 Mojž.17,2—5.

21. Přichozímu * neučiniš krivdy, aniž utiskneš ho; nebo přichozí byli jste v zemi Egyptské.
*k.23,9.

22. Žádné * vdovy neb sirotka trápati nebudete.
*Lzai.1,17.

23. Pakli bez lítosti trápati je budete, a oni by volali ke mně, vězte, že vyslyším křik jejich.

24. A rozhněvá se prchlivost má, i zbiji vás mečem; a * budou ženy vaše vdovy a děti vaši sirotci.
*Žalm.109,9.

25. Půjčís-li * peněz lidu mému chudému, kterýž jest s tebou: nebudeš jemu jako liehevnik, aniž ho * lichovou obtížíš.
*3 Mojž.25,36. *Žalm.15,5.

26. Pakli v základu vezmeš rocho bližního svého, * do západu slunce jemu je navrátíš.
*5 Mojž.24,12,13,17.

27. Nebo ten jediný má oděv, to jest rocho, jímž přikrývá tělo své, a na němž spí. Když bude volati ke mně, tedy uslyším, nebo jsem milosrdný.

28. Sonděm * nebudeš utrhati, a knížeti lidu svého zlořečiti nebudeš.
*Kazat.10,20. Skutk.23,5.

29. Z * hojnosti obilí, a tekutých věcí svých neobmeškáš prvotin obětovati. Prvorozeného z synů svých mně dáš.
*k.13,2. Ezech.44,30.

30. Tak učiniš s volem svým: * Sedm dní bude s matkou svou, dne pak osmého mně je dáš.
*3 Mojž.22,27,28.

31. Lid * svatý budete mi, a * nebu-

dete jísti masa z udáveného na poli; psu je vržete.
*3 Mojž.11,44. *k.22,8. Ezech.44,31.

KAPITOLA XXIII.

Spravedlnost při soudech. 14. Slavnosti výroční tři. 20. Zaslíbení Izraelovi činěná.

Nebudeš * vynášeti pověsti lživé. Neklad * s bezbožným ruky své, abys měl býti s ním svědek nepravý.
*5 Mojž.19,15 násl. *Lzai.5,18.

2. Nepostoupíš * po množství ke zlému, a nebudeš se přimlouvati k rozepří, tak abys se uchýlil po větším počtu k převrácení soudu.
*3 Jan.v.11.

3. Ani * chudého šanovati nebudeš v při jeho.
*3 Mojž.19,15.

4. Trefil-li bys na vola * nepřítel svého neb osla jeho, an bloudíš, obrátíš a dovedeš ho k němu.
*5 Mojž.22,1.

5. Uzřel-li bys an * osel toho, jenž tě má v nenávisti, leží pod břemenem svým, zdaž se zdržíš, abys mu neměl pomoci? Nýbrž opravdově pomůžeš jemu, spolu s tím, kdož tě v nenávisti má.
*5 Mojž.22,4.

6. Nepřevrátíš * soudu chudého svého v jeho při.
*5 Mojž.16,19.

7. Od slova lživého vzdálíš se. * Nevinného a spravedlivého nezabiješ, nebo já neospravedlním bezbožného.
*Přisl.17,15.

8. Aniž * bráti budeš darů, nebo dar o slepuje i prozřetelné, a převrací slova spravedlivých.
*5 Mojž.16,19.

9. Přichozího nebudeš * ssuzovati; nebo sami znáte, jaký jest život přichozích, poněvadž * pohostinu jste byli v zemi Egyptské.
*k.22,21. *1 Mojž.46,6.

10. Po šest let osívati budeš zemi svou, a shromážďovati úrodu její;

11. Sedmého * pak léta ponecháš jí, at odpočine, aby jedli chudí lidu tvého. Co pak zůstane po nich, poji zvěř polní. Tak uděláš s vinicí svou i s olivovím svým.
*3 Mojž.25,4,5.

12. Šest * dní budeš dělati díla svá, dne pak sedmého přestaneš, aby odpočinul vůl tvůj i osel tvůj, a oddechl syn děvky tvé i přichozí.
*k.20,8.

13. Ve všech těch věcech, kteréž mluvil jsem vám, ostříhati se budete. Jména bohů cizích ani připomínati nebudete, aniž bude slyšáno z úst tvých.

14. Třikrát * slaviti mi budeš svátek na každý rok.
*3 Mojž.23,4 násl.

15. Slavnosti * přesnic ostříhati budeš. Sedm dní jísti budeš chleby přesné, jakž jsem přikázal tobě, v čas vyměřený mě-

síce Abih; nebo v ten vyšel jsi z Egypta. Aníž se ukážete předě mnou prázdni.

^{*k.12.15.13.6.31.18.}

16. A * držeti budeš slavnost žně, když mi obětovati budeš prvotiny prací svých z toho, což jsi vsel na poli. Slavnost také sklizeni držeti budeš při vyjití roku, když sklidiš práce své z pole.

^{*3Mojz.23.21.}

17. Tříkrát * v roce ukáže se každý z tvých pohlaví mužského před tváří Panovníka Hospodina.

^{*k.34.23.}

18. Nebudeš obětovati krve z oběti mé, dokavadž u tebe kvas jest, aniž zůstane tuk slavnosti mé do jitra.

19. Prvotiny * prvniích úrod země své přinášeti budeš do domu Hospodina Boha svého. † Nebudeš vařiti kozelece v mléku mateře jeho.

^{*k.34.26.†5Mojz.14.21.}

20. Aj, já * posli anděla před tebou, aby ostříhal tebe na cestě, a přivedl tě na místo, kteréž jsem připravil.

^{*1Mojz.24.7.}

21. Šetrně se měj před ním, a poslouchej hlasu jeho. * Nepoupuzej ho, neboť nepromíne přestoupení vašeho, poněvadž † jméno mé jest in prostřed něho.

^{*Izai.63.10.†2Mojz.3.2.6.}

22. Nebo budeš-li věrně poslouchati hlasu jeho, a činiti, což bych koli řekl: tedy nepřitelem budu nepřátel tvých, a trápati budu ty, jenž tebe trápí.

23. Nebo půjde anděl můj před tebou, a uvede tě do země Amorejského a Hebejského, Ferezejského a Kananejského, Hevejského a Jebuzejského, kteréž vyhladím.

24. Nebudeš se * klaněti bohům jejich, ani jim sloužiti, aniž dělati budeš tak, jako oni dělají; ale z gruntu vyvrátíš je, a obrazy jejich na kusy stroskoješ.

^{*k.20.5.}

25. Sloužiti pak budete * Hospodinu Bohu svému, a požehnáť chlebu tvému i vodám tvým; a odejmu nemoc z prostředku tvého.

^{*Mat.6.33.}

26. Nebudeť, * která by potratila, ani neplodná v zemi tvé; † počet dnů tvých dophím.

^{*5Mojz.7.11.†Zalm.102.25.}

27. Strach * svůj pustím před tebou, a předěsím všeliký lid, proti kterémuž vyjdeš, a způsobím to, aby všiekní nepřátelě tvoji ntikalí před tebou.

^{*1Mojz.35.5.}

28. Posli i * srně před tebou, aby vyhnali Hevea, a Kananea a Hetea před tváří tvou.

^{*5Mojz.7.20.}

29. Nevyženu ho od tváří tvé v jednom roce, aby se země neobrátila v poušť, a

nerozmnožily * se proti tobě šelmy divoké.

^{*5Mojz.7.22.}

30. Pomalu vyháňeti jej budu od tváří tvé, až bys ty se rozplodil, a dědičně mohl ujiti zemi.

31. Položim * pak meze tvé od moře rudého až k moři Filistinskému, a od pouště až k řece; nebo v ruce vaše dám obyvatelě země, a vyženeš je od tváří své.

^{*4Mojz.34.2.násl.2Par.9.26.}

32. Neučiniš * s nimi a bohy jejich smlouvy.

^{*k.34.12.5Mojz.7.2.Joz.9.15.}

33. Nebudou bydliti v zemi tvé, aby nepřipravili tě k hříchu proti mně, když bys etil bohy jejich; * nebo by to bylo tobě osídlem.

^{*5Mojz.7.16.Soud.2.3.}

KAPITOLA XXIV.

Mojžiš opět na horu k Bohu vstupuje, poněkud s staršími, a dále sám.

Mojžišovi pak řekl: Vstup k Hospodinu ty a Aron, Ná dab a Abiu, a sedmdesáte z starších Izraelských, a klaněti se budete z daleka.

2. Sám pak toliko Mojžiš vstoupí k Hospodinu, ale oni se nepřiblíží; aniž lid vstoupí s ním.

3. Tedy přišel Mojžiš, a vypravoval lidu všecka slova Hospodinova a všecky soudy. I odpověděl všecken lid jedním hlasem, a řekli: * Všecka slova, kteráž mluvil Hospodin, učiníme.

^{*k.19.8.}

4. Napsal pak Mojžiš všecka slova Hospodinova, a vstav ráno, vzdělal oltář pod horou, a * dvanácte sloupů podlé počtu dvanáctera pokolení Izraelského.

^{*Joz.4.2.8.9.20.}

5. A poslal mládence z synů Izraelských, kteříž obětovali zápaly, a obětovali oběti pokojné Hospodinu, totiž voly.

6. I vzav Mojžiš polovici krve, vлил do medenic, a polovici druhou vylil na oltář.

7. Vzav také knihu smlouvy, četl v nších lidu. Kterž řekli: Cožkoli mluvil Hospodin, činiti a poslouchati budeme.

8. Vzav také Mojžiš krev a pokropil lidu a řekl: Aj, krev * smlouvy, kterouž učinil s vámi Hospodin při všech těchto věcech.

^{*Zid.9.20.}

9. Potom vstoupili Mojžiš a Aron, Ná dab a Abiu a sedmdesáte z starších Izraelských,

10. A viděli * Boha Izraelského. A pod nohami jeho bylo jako dílo z † kamene zafírového, a jako nebe, když jest jasné.

^{*Izai.6.1.†Ezech.1.26.}

11. Na knížata pak synů Izraelských

nevztáhl ruky své, ačkoli * viděli Boha, a potom jedli i pili. *k.33,20.

12. I řekl Hospodin Mojžišovi: Vstup ke mně na horu a buď tam; a dám tobě tabule kamenné, zákon i přikázání, kteráž jsem napsal, abys je učil.

13. Tedy vstal Mojžiš a Jozue služebník jeho; i vstoupil Mojžiš na horu Boží.

14. Starším pak řekl: Zůstaňte tuto, dokudž se nenavrátnete k vám. A teď Aron a Hur jsou s vámi, kdož by měl rozepří, k nim ať jde.

15. Tedy vstoupil Mojžiš na horu, a překryl oblak horu.

16. I * přebývala sláva Hospodinova na hoře Sinai, a překryl ji oblak za šest dní; a dne sedmého zavolal na Mojžiše z prostřed oblaku. *Zalm.85,10.

17. A tvárnost slávy Hospodinovy byla jako spalující oheň na vrchu hory, před očima synů Izraelských.

18. I všel Mojžiš do prostřed oblaku a vstoupil na horu. A byl Mojžiš na hoře čtyřiceti * dní a čtyřiceti noci. *k.34,28. 5 Mojz.9,18.

KAPITOLA XXV.

Rozkaz o obětování potřeb, a vzdělání z nich stánku, archy, stolu a svícnu.

I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Mluv k synům Izraelským, ať mi vybirají obět vzhůru pozdvižení. Od každého člověka, kterýž by ji * z srdce dobrovolně dal, přijměte takovou obět mou. *k.35,5.

3. Tatoť pak jest obět pozdvižení, kterouž budete bráti od nich: Zlato, a stříbro, a měď,

4. Postavec modrý, šarlat, a červenec dvakrát barvený, bílé hedbávi a srsti kozi;

5. Též kůže skopecové na červenobarvené, a kůže jezevčí, a dříví setim,

6. Olej k svícení, vonné věci na olejku pomazování, a pro kadění vonné věci;

7. Kamení onychinové, a jiné kamení k vsazování * do náramníku a náprsníku. *3 Mojz.8,7.

8. I udělajíť mi * svatyni, abych bydlil u prostřed nich. *Zid.9,2.

9. Vedlé všeho, * jakž já ukazuji tobě podobnosti stánku a podobnosti všech nádob jeho, tak uděláte. *v.40.

10. Udělají také * truhlu z dříví setim. Půl třetího lokte bude dlouhost její, půl druhého lokte širokost její, půl druhého také lokte vysokost její. *k.35,12.

11. A obložíš ji zlatem čistým, vnitř i

zevnitř obložíš ji; a uděláš nad ni vůkol korunu zlatou.

12. Sliješ k ní také čtyři kruhy zlaté, kteréž přiděláš ke čtyřem úhlům jejím, dva totiž kruhy po jedné straně její, a dva kruhy po druhé straně její.

13. Uděláš k tomu i sochory z dříví setim, a obložíš je zlatem.

14. I uvlečeš sochory do kruhů po stranách té trubly, aby na nich nošena byla truhla.

15. V kružích té trubly budou bývati sochorové; nebudou vyťahováni z nich.

16. A dáš do * trubly svědectví, kteréž dám tobě. *k.34,29. Zid.9,4.

17. Uděláš i * slitovnici z zlata čistého. Půl třetího lokte bude dlouhost její, půl druhého pak lokte širokost její. *k.37,6. Rim.3,25.

18. Uděláš také dva cherubíny zlaté, z taženého zlata uděláš je na dvou koncích slitovnice.

19. Uděláš pak cherubína jednoho na jednom konci, a cherubína druhého na druhém konci; na slitovnici uděláte cherubíny na obou koncích jejich.

20. A budou míti * chernbinové křídla vztažená svrchu, zastírajíce křídly svými slitovnici, a tváři jejich obráceny budou jednoho k druhému; k slitovnici budou tváři cherubinů. *k.37,9.

21. Dáš pak slitovnici svrchu na truhlu, a do * trubly vložíš svědectví, kteréž dám tobě. *1 Král.8,9.

22. A * tam budu přicházeti k tobě, a s tebou z té slitovnice, z prostředku dvou cherubinů, kteříž jsou nad truhlou svědectví, mluvití o všecko, cožť bych poručeti chtěl k synům Izraelským. *4 Mojz.7,89.

23. Uděláš také * stůl z dříví setim. Dvou loket bude dlouhost jeho, a na loket širokost jeho, půl druhého pak lokte vysokost jeho. *k.35,13; 37,10.

24. A * obložíš jej zlatem čistým, a uděláš mu okolek zlatý vůkol. *k.37,11.

25. Uděláš také okolo něho lištu čtyř prstů zšíři; a okolek zlatý uděláš okolo té lišty.

26. Uděláš u něho i čtyři kruhy zlaté, kteréž vpustíš do čtyř úhlů, kteříž jsou ve čtyřech nohách jeho.

27. Pod tou lištou budou kruhové, skrze něž provlačování budou sochorové k nošení stolu.

28. Ty pak sochory uděláš z dříví se-

tim, a obložíš je zlatem; i bude stál o-
šen na nich.

29. Uděláš také * misy jeho, a lžice je-
ho, † a přikryvadla jeho, a kofiky jeho,
k přikrývání; z čistého zlata naděláš
toho. *k.37,16. †4Mojz.4,7.

30. A klásti bndeš na ten stůl chleby
* předložení před tvář mou ustavičně.

*3Mojz.24,5,7. 1Sam.21,6.

31. Uděláš také * svícen z zlata čistého,
z taženého zlata ať jest ten svícen;
sloupec jeho i prutové jeho, misy jeho
a koule jeho, i květové jeho z něho bu-
dou. *k.35,14;37,17.

32. A šest prutů vycházeti bude z bo-
ků jeho, tři prutové svienu s jedné stran-
y jeho, a tři prutové s druhé strany jeho.

33. Tři misy udělané na způsob pe-
cky mandlové ať jsou na prutu jednom,
a koule a květ, a tři misy udělané na
způsob pecky mandlové na prutu dru-
hém, a koule a květ; takž i na jiných
šesti prtech z svienu vycházejících.

34. Na svienu také budou čtyři misy
udělané na způsob mandlové pecky, a
koule jeho, i květové jeho.

35. A bude koule pode dvěma pruty
z něho, koule též pod druhými dvěma
pruty z něho, konle opět pod jinými dvě-
ma pruty z něho; a tak pod šesti pruty
vycházejícími z svienu.

36. Koule jejich i prutové jejich z něho
budou; všecko to z * cela kované z zlata
čistého. *k.37,22.

37. Uděláš i sedm lamp na něj; a bu-
de je rozsvěcovati kněz, aby svítily po
stranách jeho.

38. I nádradla jeho, i nádoby k ohar-
kům jeho z zlata čistého.

39. Z * centnéře zlata čistého uděláno
bude to se všim tím nádobím. *k.37,24.

40. Hleďž pak, abys udělal * podlé po-
dobenství toho, kteréž tobě ukázáno jest
na hoře. *k.26,30. Skutk.7,44. Žid.8,5.

KAPITOLA XXVI.

O vzdělání stánku, 31. a opony, 36. i zastření jeho.

Příbytek pak * uděláš z desíti čalounů,
kteříž budou z bílého hedbávi soukané-
ho, a z postavee modrého, a z šarlatu,
a z červce dvakrát barveného; a cheru-
biny dílem řemeslným uděláš. *k.36,8.

2. Dlouhost * čalounu jednoho osm a
dvadeeti loket, a širokost čalounu jedno-
ho čtyři lokty; míra jedna bude všech
čalounů. *k.36,9.

3. Pět čalounů spolu spojeno bude je-

den s druhým, a pět druhých čalounů
též spolu spojeno bude jeden s druhým.

4. A naděláš i ok z hedbávi modrého
po kraji čalounu jednoho na koncei, kde
se má spojovati s druhým; a tolikéž u-
děláš na kraji čalounu druhého na kon-
ci v spojení druhém.

5. Padesáte ok uděláš na čalounu je-
dnom, a padesáte ok uděláš po kraji ča-
lounu, kterýmž má připojen býti k dru-
hému; oko jedno proti druhému aby bylo.

6. Uděláš také padesáte hakliků zla-
tých a spojiš čalouny jeden s druhým
hakliky těmi; a tak bude příbytek jeden.

7. Nadto uděláš * houni z srsti kozich na
stánek k přistírání příbytku po vrehu;
jedenácte takových houni uděláš. *k.36,14.

8. Dlouhost houně jedné třideceti loktů,
a širokost houně jedné čtyř loktů; jedno-
stejná míra těch jedenácti houni bude.

9. A spojiš pět houni obzvláštně, a šest
houni opět obzvláštně, a přelneš na dvě
houni šestou napřed v čele stánku.

10. Uděláš pak * padesáte ok po kraji
houně jedné na konci, kdež se spojovati
má, a padesáte ok po kraji houně k spo-
jení druhému. *k.36,12.

11. Uděláš také hakliků měděných pa-
desát, kteréž vepneš do ok, a * spojiš
stánek, aby byl jedno. *k.36,18.

12. Co pak zbývá houni po přikrytí
stánku, totiž půl houně přesahující, pře-
visne při zadní straně příbytku.

13. A loket s jedné a loket s druhé stran-
y, zbývající na dyl z houni stánku, pře-
visne po stranách příbytku sem i tam,
aby jej přikrýval.

14. Uděláš také přikrytí na stánek z ko-
ží skopových na červeno barvených, při-
krytí také z koží jezevčích svrehu.

15. Naděláš k příbytku i * desk stoa-
tych z dříví setím. *k.36,20.

16. Desíti loktů dlouhost dsky, a půl
druhého lokte širokost dsky jedné.

17. Dva čepy dška jedna míti bude, po-
dobně jako stupně u sechodu zpořádané,
jeden proti druhému; tak uděláš u všech
desk příbytku.

18. Zděláš pak desky k příbytku, dva-
deceti desk k straně polední, k větru po-
lednímu.

19. (A čtyřideceti podstavků stříbrných
uděláš pod dvadeeti desk; dva podstav-
ky pod jednu dsku ke dvěma čepům je-
jím, a dva podstavky pod dsku druhou
pro dva čepy její).

20. Na druhé pak straně příbytku k straně půlnoční dvacetí desk,

21. A čtyřicetí podstavků jejich stříbrných; dva podstavky pod jednu dsku a dva podstavky pod dsku druhou.

22. Na straně také příbytku k západu šest uděláš desk.

23. A dvě dsky uděláš v obou dvou úhlech příbytku;

24. Kteréz budou spojené pozpodu, a tolikéž spojené svrchu k jednomu kruhu; tak bude při dvou těch, ve dvou úhlech budou.

25. A tak bude osm desk, a podstavkové jejich stříbrní, šestnácte podstavků; dva podstavkové pod dskou jednou a dva podstavkové pod dskou druhou.

26. Naděláš také * svlaků z dříví setím. Pět jich bude dskám k straně příbytku jedné, *k.36,31.

27. A pět svlaků dskám při straně příbytku druhé, a pět svlaků dskám k straně západní příbytku *dosahující* k oběma úhlům.

28. Ale prostřední svlak u prostřed desk provleče se od jednoho konce k druhému.

29. Ty pak dsky obložíš zlatem, a kruhy k nim uděláš zlaté, do nichž by svlakové byli uvlačováni; a obložíš i svlaky zlatem.

30. A *tak* vyzdvihneš příbytek * podlé způsobu toho, kterýž tobě ukázán na hoře. *k.25,9,40.

31. Uděláš i oponu z postavec modrého, a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbávi soukaného; dílem řemeslným uděláš ji s cherubíny.

32. A zavěsis ji na čtyřech sloupcích z dříví setím, obložených zlatem, (hákové jejich zlatí), na čtyřech podstavcích stříbrných.

33. A dáš oponu na háky, a vnesíš vnitř za oponu truhlu svědeckví; a oddělovati vám bude ta opona svatyni od svatyně svatých.

34. Položíš také slitovnici na truhlu svědeckví v svatyni svatých.

35. A postavíš * stůl vně před oponou, svícen pak naproti stolu v straně příbytku polední, a stůl dáš na stranu půlnoční. *k.40,22.

36. A uděláš * zastření dveří stánku z postavec modrého a z šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbávi přesukovaného, dílem vyšíváním. *k.36,37.

37. K zastření pak tomu uděláš pět sloupů z dříví setím, kteréž obložíš zlatem, a hákové jejich zlatí; a sleješ k nim pět podstavků měděných.

KAPITOLA XXVII.

O oltáři. 9. a siní stánku, 20. i oleji k svíceni.

Uděláš také * oltář z dříví setím pěti loket zdýli a pěti loket zšíří; čtverhranatý bude oltář, a tři loket zvýši bude. *k.35,16; 38,1.

2. A zděláš mu * rohy na čtyřech úhlech jeho; z něho budou rohové jeho; a obložíš jej mědi. *k.38,2; Žalm.118,27.

3. Naděláš také k němu hrnceř, * do kterýchž by popel bral, a lopat a kotlíků, a vidliček a nádob k uhlí. Všecka nádoby jeho z mědi uděláš. *Zach.14,20.

4. Uděláš mu * i rošt mřežovaný měděný, a u té mříže čtyři kruhy měděné na čtyřech rozích jejich. *k.38,4.

5. A dáš ji pod okolek oltáře do vnitřku; a bude ta mříže až do polu oltáře.

6. Uděláš k tomu oltáři i sochory z dříví setím, a mědi je okuješ.

7. A ti sochorové provlečení budou skrze ty kruhy; a budou sochorové ti na obou stranách oltáře, když nošen bude.

8. Uděláš * jej z desk, aby byl vnitř prázdný; jakž ukázáno tobě na hoře, tak udělají. *k.20,24; 38,7.

9. Uděláš také * síň příbytku k straně polední; koltry síně té očkované *budou* z bílého hedbávi soukaného; sto loket zdéli at má kraj jeden. *k.38,9.

10. Sloupů pak *bude* k nim dvacet, a podstavků k nim měděných dvacet; háky na sloupcích a přepásaní jich stříbrné.

11. A tak i strana půlnoční na dyl at má koltry očkované sto loket zdýli, a sloupů svých dvadeeti, a podstavků k nim měděných dvadeeti; háky na sloupcích a přepásaní jich stříbrné.

12. Na šir pak *té* síně k straně západní *budou* koltry očkované padesáti loktů *zdýli*, a sloupů k nim deset, a podstavků jejich deset.

13. A širokost síně v straně přední na východ *bude* padesáti loktů.

14. Patnácti loktů *budou* koltry očkované k straně *jedné*, sloupové k nim tři, a podstavkové jejich tři.

15. A k straně druhé patnácti loktů *zdýli* budou koltry očkované, sloupové jejich tři, a podstavkové jejich tři.

16. K bráně pak *té* síně *uděláno bude*

zastření * dvaceti loktů z postavec modrého a šarlatu, a z červec dvakrát barveného, a bílého hedbávi soukaného, dílem krumpéřským, sloupové k němu čtyři, a podstavkové jejich čtyři. *k.35,17.

17. Všickni sloupové sině vůkol přepásání budou stříbrem; hákové pak jejich budou stříbrní, a podstavkové jejich měděni.

18. Dlouhost sině bude sto loket, a šířkost padesáte, všudy jednostejná, vysočnost pak pěti loktů, z bílého hedbávi soukaného, a podstavkové budou měděni.

19. Všecka nádobi příbytku, ke vši službě jeho, a všickni kolíkové jeho, i všickni kolíkové sině z mědi budou.

20. Ty také přikaz synům Izraelským, ať nanesou oleje olivového čistého, vytlačeného k svícení, aby lampy vždycky rozsvěcovány byly.

21. V stánku úmlavy před oponou, kteráž zastíratí bude svědectví, spravovati je budou Aron a synové jeho od večera až do jitra před Hospodínem. *Tot bude řád t' věčný, kterýž zachovávatí budou potomci jejich mezi syny Izraelskými.*

*1 Par.16,10. +2 Mojz.30,21. 3 Mojz.6,18: 16,29.

KAPITOLA XXVIII.

O svatém rouchu Aronovu, 40. i synů jeho kužel.

Ty pak přijmi k sobě Arona bratra svého s syny jeho z prostředku synů Izraelských, aby úřad kněžský konali přede mnou: * Aron, Nádab, Abiu, Eleazar a Itamar, † synové Aronovi. *Zid.5,4. +1 Par.6,3.

2. A uděláš roucha svatá Aronovi bratru svému k slávě a k ozdobě.

3. Ty také mluviti budeš se všechněmi * umělými řemeslníky, kteréž jsem naplnil duchem moudrosti, aby dělali roucha Aronovi ku posvěcení jeho, v nichž by úřad kněžský konal přede mnou.

*k.31,2.

4. Tato pak jsou * roucha, kteráž udělají, náprsník, náramenník, plášť a sukni s oky, čepici a pás. *Takoré šaty svaté udělají Aronovi bratru tvému a synům jeho, aby úřad kněžský konali přede mnou.*

*k.39,1.

5. A vezmou řemeslníci zlato a modrý postavec, a šarlat a červec dvakrát barvený a kment.

6. Udělají pak * náramenník z zlata, z postavec modrého a šarlatu, z červec dvakrát barveného a hedbávi bílého, přesukovaného dílem řemeslným. *k.39,2.

7. Dva * vrchní kraje spojená míti bude

na dvou koncích svých, a *tak se spolu držeti bude.*

*k.39,4,7

8. Přepásání * pak přes ten náramenník, kteréž na něm bude, podobné bude dílu jeho; z týchž věcí bude, *totiž* z zlata, z postavec modrého a z šarlatu, a z červec dvakrát barveného, a z hedbávi bílého přesukovaného. *k.39,5.

9. Vezmeš také dva kameny * onychinové, a vyryješ na nich jména synů Izraelských. *1 Mojz.2,12.

10. Šest jmen jejich na kameni jednom, a jmen šest ostatních na kameni druhém, podlé pořádku narození jejich.

11. Dílem řemeslníka, kterýž řeže na kameni, a kterýž vyrývá pečeti, vyryješ na těch dvou kamenech jména synů Izraelských; do zlata je vsadiš.

12. A položíš dva kameny ty na vrchních krajích náramenníku, * kameny pro pamět na syny Izraelské; a nositi bude Aron jména jejich před Hospodínem na obou ramenách svých na památku. *k.39,7.

13. Uděláš i hakliky zlaté.

14. A dva řetízky z zlata čistého jednostejně uděláš dílem točeným, a zavěsíš řetízky ty stočené na ty hakliky.

15. Uděláš také * náprsník soudu dílem řemeslným, takovým dílem, jako náramenník uděláš jej z zlata, z postavec modrého, z šarlatu, z červec dvakrát barveného, a z bílého hedbávi přesukovaného. *k.39,8.

16. Čtyřhraný bude a dvojnásobní; pídí dlouhost, a pídí šířkost jeho bude.

17. A vysadiš jej všudy kamením *drahým*. Čtyřmi řady *ať* jest kamení, pořádkem *tímto*: Šardius, topazins a smaragdus v prvním řadu;

18. V druhém pak zpořádaní karbunkulus, zafir a jaspis;

19. A v řadu třetím linkurius, achates a ametyst;

20. V čtvrtém řadu chryzolit, onychin a beryl. Vsazení budou do zlata v svém pořádku.

21. Těch pak kamenů s jmény synů Izraelských bude dvanácte, podlé jmen jejich, *dílem* řezících pečeti; jeden každý podlé jména svého, pro dvanáctero pokolení budou.

22. Uděláš i k náprsníku * řetízky jednostejně dílem točeným z zlata čistého. *k.39,15.

23. Uděláš také k náprsníku dva kroužky zlaté, a dáš je na dva kraje náprsníka.

24. A prostrěš dva řetízky zlaté skrze dva kroužky po krajích náprsníka.

25. A druhé konce těch dvou řetízků připeš k haklikům, a dáš na vrchní kraje náramenníka po předu.

26. Uděláš i * dva kroužky zlaté, kteréž dáš na dva kraje náprsníka, na tu obrubu jeho, kteráž jest po té straně k náramenníku do vnitřku. *k.39,19.

27. Uděláš ještě dva jiné kroužky zlaté, kteréž dáš na dvě strany náramenníka zespod po předu naproti spojení jeho, svrchu nad přepásáním náramenníka.

28. Tak sviží náprsník ten, kroužky jeho s kroužky náramenníka, tkanicí z postavce modrého, aby byl nad přepásáním náramenníka, a neodevstával náprsník od náramenníka.

29. I bude nositi Aron jména synů Izraelských na náprsníku soudu na srdci svém, když vcházeti bude do svatyně, na památku před Hospodinem ustavičně.

30. Položíš pak do * náprsníku soudu urim a thumim, aby bylo na srdci Aronově, když vcházeti bude před Hospodina; a nositi bude Aron soud synů Izraelských na srdci svém před Hospodinem vždycky. *3 Mojž.8,8. 4 Mojž.27,21.

31. Uděláš také * plášť pod náramenník, všecken z postavce modrého. *k.39,22.

32. A bude na vřebu v prostřed něho díra; okolek její všudy vůkol dílem tkaným, jako obojek u pancíře bude, aby se neroztrhl.

33. Uděláš i na podolku jeho jablka zrnatá z hedbávi modrého, z šarlatu a z červce dvakrát barveného, na podolku jeho vůkol, a zvonečky zlaté mezi nimi vůkol.

34. Zvoneček zlatý a jablko zrnaté, *opět za tím zvoneček zlatý a jablko zrnaté na podolku pláště vůkol.*

35. A bude to míti na sobě Aron při službách, aby slyšán byl zvuk jeho, když vcházeti bude do svatyně před Hospodina, i když vycházeti bude, aby neumřel.

36. Uděláš také * plech z zlata čistého, a vyryješ na něm dílem vyrývajícího pečeti: Svatost Hospodinu. *k.39,30.

37. Kterýž dáš na tkanici z modrého postavce, a bude na čepici; napřed na čepici bude.

38. I bude nad čelem * Aronovým, aby nesl Aron nepravosti posvěcených věcí, kterýchž by posvětili synové Izraelští

při všech dařích posvěcených věcí svých; a bude nad čelem jeho vždycky, aby příjmné je činil před Hospodinem.

39. Uděláš také * sukni z hedbávi bílého vázanou s oky; uděláš i čepici z hedbávi bílého; pás také uděláš dílem krumpěřským. *3 Mojž.10,17. *k.39,27.

40. Synům * také Aronovým zděláš sukni; pasy také jim uděláš a klobouky k slávě a k ozdobě. *3 Mojž.8,13.

41. A oblečeš v ně Arona bratra svého a syny jeho s ním, * a pomazeš jich, a naplníš † ruce jejich, a posvětiš mi jich, aby úřad kněžský konali přede mnou. *3 Mojž.8,12. +2 Mojž.29,9.

42. Nadělej jim i košilek lněných k zakrytí nahoty těla; od bedr až do stehen budou.

43. A at je na sobě mají Aron i synové, když vcházeti budou do stánku úmluvy, aneb když přistupovati budou k oltáři, aby sloužili v svatyni; a neponesou nepravosti, aniž zemrou. Rád tento bude * věčný jemu i potomkům jeho po něm. *k.29,28.

KAPITOLA XXIX.

Způsob svěcení kněží 36. a oltáře. 38. Nařízení obětí ustavičné.

Toto také * učiníš jim ku posvěcení jich, aby úřad kněžský konali přede mnou: Vezmi volka jednoho ještě mladého a skopce dva † bez vady. *3 Mojž.8,2. +1 Petr.1,19.

2. Chleby též přesné a koláče přesné s olejem smíšené, a oplatky přesné polité olejem; z bělí pšeničné naděláš toho.

3. A vklada to do koše jednoho, obětovati to budeš v koši, spolu s tím volkem a dvěma skopci.

4. Potom * Aronovi a synům jeho přistoupiti kážeš ke dveřím stánku úmluvy, a † umyješ je vodou. *k.40,12. +Zid.10,23.

5. A vezma roucha, oblečeš Arona v sukni, a v plášť *náležící pod* náramenník, a v náramenník, a v náprsník, a přepášeš ho pasem náramenníka.

6. Vstaviš i čepici na hlavu jeho, a korunu svatosti vstaviš na čepici.

7. Naposledy vezmeš * olej pomazání, a vyleje na hlavu jeho, pomážeš ho.

*k.30,23,25. 3 Mojž.8,12. Zalm.133,2.

8. Potom synům jeho přistoupiti kážeš, a zobláčíš je v sukni.

9. A zopasuješ je pasy, Arona i syny jeho, a vstaviš jim čepičky *na hlavu*. I budou míti kněžství řádem věčným; a

posvětiš * ruky Aronovy a ruky synů jeho. ^{*k.28,41.}

10. Přivedeš také volka * před stánek úmluvy, i vloží Aron a synové jeho ruce své na hlavu volka. ^{*3Mojz.1,3.}

11. A zabiješ volka před Hospodinem u dveří stánku úmluvy.

12. A nabera krve z volka, pomazeš na rozích oltáře prstem svým, a všecku krev vyleješ k spodku oltáře.

13. Vezmeš pak * všecken tuk příkrývající droby a branci s jater, a dvě ledviny s tukem, kterýž jest na nich, a zapálíš to na oltáři. ^{*3Mojz.3,3,4,10,11.}

14. Maso pak z toho * volka, a kůže s lejnny jeho spálíš ohněm vně za stany; nebo obět za hříchy jest. ^{*3Mojz.8,14. Zid.13,11.}

15. Skopec také jednoho vezmeš, a vloží Aron * a synové jeho ruce své na hlavu toho skopce. ^{*3Mojz.8,18.}

16. A zabiješ toho skopce, a nabera krve jeho, pokropíš oltáře na vrchu vůkol.

17. Skopec pak rozsekáš na kusy, a vymyje droby jeho i nohy, vkladeš je na ty kusy z něho a na hlavu jeho.

18. A potom všeho * skopce zapálíš na oltáři; nebo zápal ten jest Hospodinu vůně příjemná, obět ohnivá jest Hospodinu. ^{*3Mojz.8,21.}

19. Vezmeš také skopce druhého; i vloží Aron a synové jeho ruce své na hlavu téhož skopce.

20. A zabiješ skopce toho, a vezma krev jeho, * pomazeš jí konce ucha Aronova, a konce pravého neha synů jeho, i palec na pravé ruce jejich, a palec na pravé noze jejich; a vykropíš tu krev na oltář vůkol. ^{*3Mojz.8,23.}

21. A vezma krve, kteráž bude na oltáři, a oleje pomazání, pokropíš Arona a roucha jeho i synů jeho a roucha jejich s nim; a budeš posvěcen on i roucho jeho, i synové jeho, a roucho synů jeho s nim.

22. Potom * vezmeš z skopce tuk a o-eas, a tuk příkrývající droby, a branci s jater, a dvě ledviny s tukem, kterýž jest na nich, a plece pravé, (nebo skopce naplnění jest.) ^{*3Mojz.8,16,25.}

23. A jeden pecník chleba, a jeden koláč chleba s olejem, a oplatek jeden z koše chlebů přesných, kterýž jest před Hospodinem.

24. A dáš to vše v ruce Aronovy a v ruce synů jeho, a obračeti to budeš sem i tam, aby byla obět obračeni před Hospodinem.

25. Potom vezma to z rukou jejich, zapálíš na oltáři v zápal, k vůni příjemné před Hospodinem. Toť jest obět ohnivá Hospodinu.

26. Vezmeš * také hrudi z skopce posvěcení, kterýž bude Aronův, a obračeti je budeš sem i tam, aby byla obět obračeni před Hospodinem; a budeš na tvůj díl. ^{*3Mojz.8,29.}

27. Posvětiš * tedy hrudi obračeni, a plece pozdvižení, kteréž obračeno a kteréž pozdviháno bylo z skopce posvěcení, z toho, kterýž bude Aronův, a z toho, kterýž bude synů jeho. ^{*4Mojz.6,20.}

28. A * bude to Aronovi a synům jeho právem věčným od synů Izraelských, když obět pozdvižení bude. Nebo pozdvižení bude od synů Izraelských, z obětí jejich pokojných; pozdvižení jejich náleží Hospodinu. ^{*3Mojz.10,14.}

29. Roucha pak svatá, kteráž jsou Aronova, zůstanou synům jeho po něm, aby pomazování byli v nich, a aby posvěcovány byly v nich ruce jejich.

30. Sedm dní bude v nich choditi kněz, kterýž bude na jeho místě z synů jeho, kterýž veházeti bude do stánku úmluvy, aby sloužil v svatyni.

31. Skopec pak posvěcení vezma, uvaříš maso jeho na místě svatém.

32. A budeš jisti * Aron s syny svými maso toho skopce a chléb, kterýž jest v koši u dveří stánku úmluvy. ^{*3Mojz.24,9.}

33. Jisti budou to ti, za něž očištění se stalo ku posvěcení rukou jejich, aby posvěcení byli. * Cizí pak nebude jisti, nebo svatá věc jest. ^{*Zid.13,10.}

34. Zůstalo-li by co masa posvěcení a chleba až do jitra, spálíš ostatky ohněm; nebude jedeno, nebo svatá věc jest.

35. Tak tedy uděláš s Aronem a syny jeho vedlé všeho, což jsem přikázal tobě; za sedm dní posvěcovati budeš rukou jejich.

36. A volka za hřích obětovati budeš na každý den na očištění, a krví za hřích pokropíš oltáře, čine očištění na něm, a pomazeš ho ku posvěcení jeho.

37. Za sedm dní očišťování konati budeš na oltáři, a posvětiš ho, a ten oltář bude nejsvětější. Cokoli dotkne se oltáře, posvěceno bude.

38. A toto jest, což obětovati budeš na oltáři, * beránky roční dva, na každý den ustavičně. ^{*4Mojz.23,3.}

39. Jednoho beránka obětovati budeš

ráno, a beránka druhého obětovati budeš k večeron.

40. A desátý díl *efi* běli smíšené s olejem vytačeným, *jehož by bylo s* čtvrtý díl lin, a k oběti mokré čtvrtý díl hlu vina na jednoho beránka.

41. Tolikéž beránka druhého obětovati budeš k večerou. Jako při oběti suché ranní, a jako při mokré oběti její, tak při této učiníš, aby byla vůně příjemná, obět ohnivá Hospodinu.

42. Zápalná obět tato ustavičná *at jest* po *všecky* věky vaše u dveří stánku úmluvy před Hospodinem, * kdež přicházeti budu k vám, abych tam s tebou mluvil. *4Mojž.12,5.

43. A * tam přicházeti budu k synům Izraelským, a posvěceno bude *místo* slávy mou. *k.20,24. 3Mojž.26,11. 2Kor.6,16.

44. Nebo posvětim stánku úmluvy i oltáře; Arona také a synů jeho posvětim, aby mi úřad kněžský konali.

45. A bydliti budu u prostřed synů Izraelských, a budu jim za Boha.

46. A zvědít, že já jsem Hospodin Bůh jejich, kterých jsem je vyvedl z země Egypťské, abych přebýval u prostřed nich, já Hospodin Bůh jejich.

KAPITOLA XXX.

Oltář, 11. berné z hlavy, 17. umyvadlo, 22. olej s. 34. i prach k kadění.

Udělaš i * oltář, na němž by se kadilo; z dříví setím uděláš jej. *k.37,25.

2. Lokte zdělí, a lokte zšíří, čtverhraný bude, a dvou loket zvýší; * z něho *budou* rohy jeho. *k.27,2.

3. Obložíš * pak jej zlatem čistým, svrček jeho i po stranách vůkol i rohy jeho; a uděláš mu korunu zlatou vůkol. *k.37,26.

4. Po * dvou také kruzích zlatých uděláš u něho, pod korunou ve dvou úhlech jeho, po obou stranách jeho; a skrze ně provedeš sochory, aby nošen byl na nich. *k.37,27.

5. Ty pak sochory uděláš z dříví setím, a obložíš je zlatem.

6. A postavíš jej před oponou, za kterouž jest truhla svědectví, před slitovnicí, kteráž jest nad svědectvím, kdež * přicházeti budu k tobě. *k.25,22.

7. I kaditi bude na něm Aron kadidlem z vonných věcí; každého jitra, když správi světla, kaditi bude.

8. Tolikéž když rozsvítí Aron lampy k večerou, kaditi bude kaděním von-

ných věcí ustavičně před Hospodinem po rodech vašich.

9. Nevložíte na něj kadidla cizího, ani zápalu, ani oběti suché, ani oběti mokré obětovati budete na něm.

10. Toliko * očištění vykoná nad rohy jeho Aron jednou v roce, krví oběti za hřích *v den* očišťování; jednou v roce očištění vykoná na něm po rodech vašich; svatosvaté jest Hospodinu. *Zid.9,7; 10,10,14.

11. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

12. Když vyzdvihneš hlavní summu synů Izraelských náležejících ku počtu, dá jeden každý výplatu duše své Hospodinu, když je počítati budeš, aby nebyla na nich rána, když sečení budou.

13. Toto *pak* dají: Každý z těch, kteří jdou v počet, půl lotu *dá*, podlé * lotu svatyně. (Dvacetí peněz platí ten lot.) Půl lotu obět pozdvižení *bude* Hospodinu. *3Mojž.27,25. 4Mojž.3,47.

14. Kdožkoli jde v počet od dvaceti let a výše, *tu* obět pozdvižení *at dá* Hospodinu.

15. Bohatý nedá více, a chudý nedá méně, než půl lotu, když dávati budou obět pozdvižení Hospodinu k očištění duší vašich.

16. A vezma stříbro očištění od synů Izraelských, *dáš je na potřeby* k službě stánku úmluvy; a bude *to* synům Izraelským na památku před Hospodinem k očištění duší vašich.

17. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

18. Uděláš i * umyvadlo měděné k umývání a podstavek jeho měděný, a postavíš je mezi stánkem úmluvy a oltářem, a naleješ do něho vody. *k.35,16.

19. Umývati budou z něho Aron i synové jeho ruce své i nohy své.

20. Když veházeti budou do stánku úmluvy, umývati se budou vodou, aby nezemřeli, aneb když by měli přistupovati k oltáři, aby sloužili, a zapalovali obět ohnivou Hospodinu.

21. I budou umývati ruce i nohy své, aby nezemřeli. A bude * jim ustanovení toto věčné, Aronovi i semeni jeho po rodech jejich. *k.28,43.

22. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

23. Ty pak vezmi sobě vonných věcí předních: Mirry nejčistší pět set *lotů*, a skořice vonné polovici toho, *totiž* dvě stě

a padesát, a prustvorce vonného dvě stě a padesát;

24. Kasie pak pět set *lotů* na váhu svatyně, oleje olivového *míru* hin.

25. A uděláš z toho olej * pomazání svatého, mast nejvýbornější dílem apatykářským. Olej pomazání svatého bude.
*k.29,7;37,29.

26. Pomažeš jim stánku úmluvy i truhly svědectví,

27. A stolu i všech nádob k němu, svícnu i všech nádob jeho, i oltáře, na němž se kadi;

28. Oltáře také, na němž se páli oběti, a všech nádob jeho, i umyvadla s podstavkem jeho.

29. Tak posvětiš jich, aby byly nejsvětější. Cožkoli dotkne se jich, posvěceno bude.

30. Arona také a synů jeho * pomažeš, a posvětiš jich, aby úřad kněžský konali přede mnou.
*Zid.1,9.

31. K synům pak Izraelským mluvíti budeš, řka: Tento olej pomazání svatého bude mi v národech vašich.

32. Tělo člověka nebude mazáno jím, a podle složení jeho nenděláte podobného. Svatýť jest, svatý vám bude.

33. Kdo by koli udělal mast podobnou, a *neb* mazal by ji cizího, vyhlazen bude z lidu svého.

34. I řekl Hospodin Mojžišovi: Vezmi sobě vonných věcí, balsamu, onychi, galbann vonného, a kadidla čistého; jednodstejná váha toho bude.

35. A uděláš z toho * kadidlo, složení dílem apatykářským smíšené, čisté a svaté.
*k.35,15;37,29.

36. A ztluka to drobně, klásti budeš z něho před svědectvím v stánku úmluvy, kdež * přicházeti budu k tobě. Nejsvětější to vám bude.
*k.25,22;29,42.

37. Nenděláte sobě kadidla podle složení tohoto, kteréž připravíš; za svatou věc tobě bude pro Hospodina.

38. Kdo by koli dělal eo podobného k vůni sobě, vyhlazen bude z lidu svého.

KAPITOLA XXXI.

Remeslníci, kteří stánek dělali, 12. a o dni sobotním.

I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Hle, * povolal jsem ze jména Bezelele, syna Uri, syna Hur, z pokolení Judova.
*k.35,30;36,1.

3. A naplnil jsem ho duchem Božím,

i moudrosti * a rozumuosti, i uměním všelijakého řemesla,
*1 Král.7,14.

4. Aby * vtipně smysliti uměl, což by koli řemeslně uděláno býti mohlo z zlata a z stříbra i z mědi,
*k.35,32.

5. I v řezání kamení *drahého* k vsazování, i v *umělem* vysazování na dřevě aby dělal všelijaké dílo.

6. A aj, já přidal jsem jemu Aholiaba, syna Achisamechova, z pokolení Dan. A v srdci každého vtipného složil jsem moudrost, aby spravili vše, což jsem přikázal tobě:

7. Stánek úmluvy a truhlu svědectví, a slitovnic, kteráž má býti na ní, i všelijaké nádobí stánku;

8. Stůl také a nádoby k němu, i svícen čistý se všemi nádobami jeho, a oltář pro kadění;

9. Těž oltář k zápalům se všemi nádobami jeho, a umyvadlo s podstavkem jeho;

10. I roucha k službě, i roucha svatá Aronovi knězi, i roucha synů jeho, aby mi úřad kněžský konali;

11. I olej pomazání a kadidlo vonné do svatyně. Všecko tak, jakž jsem přikázal tobě, udělají.

12. Mluvil také Hospodin k Mojžišovi, řka:

13. Ty pak mluv k synům Izraelským a rei: A však sobot mých ostříhati budete. Nebo to znamením jest mezi mnou a vámi po rodech vašich, aby známo bylo, že já jsem Hospodin, kterýž vás posvěceni.

14. Protož ostříhati budete soboty, nebo svatá jest vám. Kdož by ji poškrvnil, smrti umře; a kdo by koli dělal v ni dílo, * vyhlazena bude ta duše z prostředku lidu svého.
*4 Mojs.15,32—35.

15. Šest dní děláno bude dílo, ale v den sedmý sobota odpočínutí jest, svatost Hospodinu. Každý, kdož by dělal dílo v den sobotní, smrti umře.

16. Protož ostříhati budou synové Izraelští soboty, tak aby světili sobotu po rodech svých smlouvou věčnou.

17. Mezi mnou a syny Izraelskými za znamení jest na věčnost; nebo šest dní činil Hospodin nebe i zemi, v den pak sedmý přestal a odpočínul.

18. I dal *Pán* Mojžišovi po dokonání těchto řečí s ním na hoře Sinai dvě * dsky svědectví, dsky kamenné, psané prstem Božím.
*5 Mojs.4,13;9,10,11.

KAPITOLA XXXII.

Modlářství při teletí. 7. Boží hněv. 11. Modlitba i horlivost Mojžíšova.

Vida pak lid, že by prodlával Mojžíš sstoupití s hůry, sebrali se proti Aronovi a * řekli jemu: Vstaň, udělej nám bohy, kterých by šli před námi; nebo Mojžíšovi, muži tomu, kterýž vyvedl nás z země Egyptské, nevíme, co se přihodilo.

2. I řekl jim Aron: Odejmete * náušnice zlaté, kteréž jsou na uších žen vašich, synů vašich i dcer vašich, a přineste ke mně.

3. Tedy strhl všecken lid náušnice zlaté, kteréž byly na uších jejich, a přinesli k Aronovi.

4. Kterézto vzav z rukou jejich, dal je do formy, a udělal z nich * tele slité. I řekli: Tito jsou bohové tvoji, Izraeli, kterých tě vyvedli z země Egyptské.

5. Což vida Aron, vzdělal oltář před nim. I volal Aron, a řekl: Slavnost Hospodinova zítra bude.

6. A nazejtří vstavše velmi ráno, obětovali zápaly, a přivedli oběti pokojné. I * sedl lid, aby jedl a pil, potom vstali, aby hráli.

7. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi: Jdi, sstup, nebo * porušil se lid tvůj, kterýž jsi vyvedl z země Egyptské.

8. Sešli * brzo s cesty, kterouž jsem přikázal jim. Udělali sobě tele slité, a klaněli se mu, a obětovali jemu, řkouce: Tito jsou bohové tvoji, Izraeli, kterých tě vyvedli z země Egyptské.

9. Řekl také Hospodin Mojžíšovi: Viděl jsem * lid tento, a aj, lid jest tvrdě šíje.

10. Protož nyní nech mne, abych v hněvě prehlivosti své vyhladil je, tebe pak učiním v národ veliký.

11. I modlil se Mojžíš Hospodinu Bohu svému, a řekl: Pročež, ó Hospodine, rozněcuje se prehlivost tvá na lid tvůj, kterýž jsi vyvedl z země Egyptské v síle veliké a v ruce mocné?

12. A proč mají mluvití Egyptští, řkouce: Lstivě je vyvedl, aby zmrdoval je na horách, a aby vyhladil je se svrchku země? Odvrat se od hněvu prehlivosti své, a lituj zlého, kteréžs uložil uvéstí na lid svůj.

13. Rozpomeň se * na Abrahama, Izáka a Izraele, služebníky své, jimž † jsi

zaprísáhl skrze sebe samého a mluvil jsi jim: Rozmnožím símě vaše jako hvězdy nebeské, a všecku zemi tuto, o kteréž jsem mluvil, dám semeni vašemu, a dědičně obdržíte ji na věky.

14. I litoval Hospodin zlého, kteréž řekl, že učiní lidu svému.

15. A obrátiv se Mojžíš, sstoupil s hůry, dvě dsky svědectví maje v rukou svých, dsky po obou stranách psané; s jedné i s druhé strany byly popsané.

16. A dsky ty dilo Boží byly; písmo také písmo Boží bylo * vyryté na dskách.

17. Uslyšev pak * Jozue hlas lidu křičícího, řekl Mojžíšovi: Hřmot boje v táboru jest.

18. Kterézto odpověděl: Není to křik vítězících, ani křik poražených, hlas zpívajících já slyším.

19. I stalo se, když se přiblížil k stanům, že uzřel tele a tance. A rozhněvav se Mojžíš velmi, povrhl z rukou svých dsky, a rozrazil je pod horou.

20. Vzal také tele, kteréž byli udělali, a spálil je v ohni, a setřel je až na prach, a vsypav na vodu, dal pít synům Izraelským.

21. A řekl Mojžíš * Aronovi: Coť učinil lid tento, že jsi uvedl na něj lžích veliký?

22. Odpověděl Aron: Nehněvej se, pane můj. Ty víš, že lid tento * k zlému nakloněn jest.

23. Nebo řekli mi: Udělej nám bohy, kterých by šli před námi; nebo Mojžíšovi, muži tomu, kterýž vyvedl nás z země Egyptské, nevíme, co se stalo.

24. Jimž jsem odpověděl: Kdo má zlato, strhněte je s sebe. I dali mi, a uvrhl jsem je do ohně, a udělalo se to tele.

25. A vida Mojžíš lid obnažený, že obnažil jej Aron ku potupě před nepřátely, kteříž povstati měli proti nim,

26. Stojе v bráně tábora, řekl: Kdo jest Hospodinův, přistup ke mně. I shromáždili se k němu všickni synové Lévi.

27. Jimž řekl: Tak praví Hospodin Bůh Izraelský: * Přípaš jeden každý meč svůj k boku svému; přejděte sem i tam od brány tábora k bráně, a zabí jeden každý bratra svého, a každý přítele svého i bližního svého.

28. I učinili synové Lévi podle řeči Moj-

žišovy, a padlo jich v ten den z lidu na tři tisíce mužů.

29. Nebo řekl byl Mojžiš: Posvětež dnes rukou svých Hospodinu, * jeden každý na synu svém a na bratru svém, aby vám dal dnes požeňání. ^{*5Mojz.33,9.}

30. A když bylo nazejtří, řekl Mojžiš lidu: Vy jste zhrěšili hříchem velikým. Protož nyní vstoupím k Hospodinu, zda bych ho ukrotil pro hřích váš.

31. Tedy navrátiv se Mojžiš k Hospodinu, řekl: Prosim, zhrěšilt jest lid ten hříchem velikým; nebo udělali sobě bohy zlaté.

32. Nyní pak neb odpust hřích jejich, a pakli nie, * vymaž mne, prosím, z knihy své, kteroužs psal. ^{*Zalm.69,29.}

33. I řekl Hospodin Mojžišovi: Kdo zhrěšil proti mně, toho vymaži z knihy své.

34. Protož nyní jdi, veď lid tento, kamž jsem rozkázal tobě. Aj, * anděl můj půjde před tebou; v den pak navštívím mého navštívím i na nich hřích jejich.

35. I bil Hospodin lid, proto že učinili tele, kteréž byl udělal Aron. ^{*k.13,21. Izai.63,9.}

KAPITOLA XXXIII.

Pokání Izraelských. 7. Způsob odpovědi Božích k lidu, 11. a mlúvení Mojžiše s Bohem při stánku.

I mluvil Hospodin k Mojžišovi: Jdi, vstup * odsud, ty i lid, kterýž jsi vyvedl z země Egyptské do země, † kterouž jsem přísáhl Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, řka: Semeni tvému dám ji, ^{*1Mojz.12,1. †k.50,24.}

2. (A pošli před tebou anděla, a vyženu Kananea, Amorea, Hetea, Ferezea, Hevea a Jebuzea,)

3. Do země oplývající mlékem a strdí. Neboť sám nevstoupím s tebou, proto že lid * tvrdě šije jsi, abych nezahubil tebe na cestě. ^{*k.32,9; 34,9. 5Mojz.9,13.}

4. A uslyšav lid řeč tuto přezlou, zámutek nesli, aniž vzal kdo okrasu své na sebe.

5. Nebo byl řekl Hospodin Mojžišovi: Mluv synům Izraelským: Vy jste lid tvrdé šije; jakž jen jedinou vstoupím mezi vás, zahladím vás. Protož již, slož okrasu svou s sebe, a zví, co učiniti mám s tebou.

6. I * svlékli s sebe synové Izraelští okrasu své u hory Oréb. ^{*1Mojz.37,34.}

7. Mojžiš pak vzav stánek, rozbil jej sobě vně za stany, vzdáliv se od tábora, a nazval jej stánkem úmluvy. Tedy kdo-

koli hledal Hospodina, ven choditi musil k stánku úmluvy, kterýž byl vně za stany.

8. K tomu také, když vycházel Mojžiš k stánku, povstával všecken lid a stál každý u dveří stanu svého, a hleděli za Mojžišem, dokudž nevěšl do stánku.

9. Bývalo pak *toto*, že když vehážíval Mojžiš do stánku, sstupoval sloup oblakový, a stával u dveří stánku, a mluvil s Mojžišem.

10. A všecken lid vida sloup oblakový, an stojí u dveří stánku, povstávali všickni, a klaněli se každý u dveří stanu svého.

11. A mluvil * Hospodin k Mojžišovi tváří v tvář, tak jako mluví člověk s přítelem svým. Potom navracel se do tábora, ale služebník jeho Jozue, syn Nun, mládence, neodecházel z stánku. ^{*4Mojz.12,8.}

12. I řekl Mojžiš Hospodinu: Pohleď, ty velíš mi, abych vedl lid tento, a neoznámils mi, koho pošleš se mnou, ješto pravil: Znáš * tě ze jména, k tomu také † nalezl jsi milost přede mnou. ^{*Izai.43,1. †1Mojz.6,8. Luk.1,30.}

13. Již tedy, jestliže jsem jen * nalezl milost před tebou, oznam mi, † prosím, cestu svou, abych tě poznal, a abych nalezl milost před tebou; a pohleď, že národ tento jest lid tvůj. ^{*k.34,9. †Zalm.103,7.}

14. I odpověděl: Tvář má předeházetí vás bude, a dámť odpočinutí.

15. I řekl: Nemá-liť předeházetí nás tvář tvá, nevyvozuj nás odsud.

16. Nebo po čem poznáno bude zde, že jsem nalezl milost před tebou, já i lid tvůj? Zdali *ne po tom*, když půjdeš s námi, a *když* oddělení budeme, já a lid tvůj, ode všeho lidu, kterýž jest na tváří země?

17. I řekl Hospodin Mojžišovi: I tn také věc, kterouž jsi pravil, učiním; nebo jsi nalezl milost přede mnou, a znám * tě ze jména. ^{*2Tim.2,19.}

18. Řekl opět: Okaziž * mi, prosím, slávu svou. ^{*Jan.1,14.}

19. Kterýž odpověděl: Já způsobím to, aby šlo mimo tebe před tváří tvou všecko dobré mé, a zavolám ze jména: Hospodin před tváří tvou. * Smilují se, nad kýmž se smilují, a slitují se, nad kýmž se slitují. ^{*Zalm.103,13. Řim.9,15.}

20. Řekl také: Nebudeš moci viděti tváří mé; neboť * neuzří mne člověk, aby živ zůstal. ^{*k.19,21. Soud.13,22.}

21. I to řekl Hospodin: Aj, místo u mne, a staneš na skále.

22. A když tudy * půjde sláva má, postavím tě v rozsedině skály, a přikryji tě † rukou svou, dokudž nepřejdu.

*k.34,5,6. †Zalm.139,5.

23. Potom odejmu ruku svou, i uzříš hřbet můj, ale tvář má nebude spatřina.

KAPITOLA XXXIV.

Obnovení příkázání Božích. 29. Stkvělost a zastrání tváří Mojžišovy před lidem.

Í řekl * Hospodin k Mojžišovi: Vyteš sobě dvě dsky kamenné podobné prvním, a napiši na dskách těch slova, kteráž byla na dskách prvních, kteréž jsi rozrazil.

*5 Mojz.10,1.

2. Budiž tedy hotov ráno, a vstoupíš v jitře na horu Sinai, a staneš přede mnou na vrchu hory té.

3. Žádný at * nevstupuje s tebou, aniž také kdo vidin bude na vši hoře; ani ovce neb volové pásti se budou naproti hoře této.

*k.19,12.

4. Tedy Mojžiš vytesal dvě dsky kamenné podobné prvním, a vstav ráno, vstoupil na horu Sinai, jakž mu přikázal Hospodin, a vzal v ruku svou dvě dsky kamenné.

5. I sstoupil Hospodin v oblaku, a stál s ním tam, a * zavolal ze jména: HOSPODIN.

*k.33,19.

6. Nebo pomíjeje Hospodin tvář jeho, volal: * Hospodin, Hospodin, *Báh* silný, lítostivý a milostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství a pravdě,

*k.20,6. †Zalm.86,15.

7. Milosrdenství * čině tisícům, odpouštíje † nepravost a přestoupení i hřích, a kterýž nikoli neospravedlňuje vinného, navštěvuje nepravost otců na synech, a na synech synů do třetího i čtvrtého pokolení.

*k.20,5,6. †Mich.7,18.

8. Mojžiš pak rychle * sklonil hlavu k zemi, a poklonu učinil.

*1 Sam.24,9.

9. A řekl: Prosím, * našel-li jsem milost v očích tvých, Pane, nechť jde, prosím, Pán u prostřed nás, nebo lid jest tvrdě † šíje, a milostiv buď nepravosti naši a hřichu našemu, a měj nás za dědictví.

*1 Mojz.18,3. †2 Mojz.33,3.

10. Kterýžto řekl: Aj, * já učiním smlouvu přede všim lidem tvým. Učiním divné věci, kteréž nejsou učiněny na vši zemi a ve všech národech, a viděti bude všekden lid, (mezi nimiž jsi,) skutky Hospo-

dinovy; nebo hrozné bude to, což já učiním s tebou.

*Zalm.103,7. Jer.31,31,32.

11. Zachovej to, což já dnes tobě přikazuji. Aj, já vyženu před tváří tvou Amorea a Kananea, Hetea a Ferezea, Hevea a Jebuzea.

12. Varuj se pak, * abys nečinil smlouvy s obyvateli země té, do kteréž vejdeš, at by nebyli osídlem u prostřed tebe.

*k.23,32. 5 Mojz.7,2.

13. Ale * zboříte oltáře jejich, a modly jejich polámete, a jejich háje posekáte.

*k.23,24. 1 Mojz.35,2.

14. Nebo * nebudeš se klaněti Bohu jinému, proto že Hospodin *jest*, jméno má horlivý, *Báh* silný, horlivý *jest*.

*k.20,5; 23,24. 5 Mojz.4,24.

15. Nevcházej v smlouvu s obyvateli země té, aby * když by smilnili, *jdouce* po bozích svých, a obětovali bohům svým, nepovolali tě, a jedl bys z obětí jejich.

*4 Mojz.25,1. 2 Krá.1,23,7.

16. A * abys nebral ze deer jeho synům svým, i smilnily by deery jejich, *jdouce* po bozích svých, a naučily by smilniti syny tvé, *jdouce* po bozích svých.

*4 Mojz.25,1.

17. Bohů * slitých neuděláš sobě.

*k.20,4,23.

18. Slavnost * přesnie zachovávatí budeš. Za sedm dní jisti budeš chleby nekvašené, jakž jsem přikázal tobě, v čas vyměřený měsíce † Abib; nebo měsíce toho vyšel jsi z Egypta.

*k.12,15. †k.13,4.

19. Všecko, * což otvírá život, mé jest, i všeliký samec v dobytku tvém, prvorozený z volů a ovcí.

*k.13,2,12.

20. Ale * prvorozené osle vyplatíš dobytčetem; pakli bys nevyplatil, šíji zlo-
míš jemu. Každého † prvorozeného z synů svých vyplatíš, aniž ukáží se přede mnou prázdní.

*5 Mojz.21,4. †2 Mojz.13,2.

21. Šest * dní pracovati budeš, dne pak sedmého přestaneš; v čas orání i žně přestaneš.

*k.20,8,9; 23,12.

22. A učiníš sobě * slavnost téhodnů, *svátek* prvotin žně pšeničné a slavnost klizení po vyjití každého roku.

*k.23,16.

23. Tříkrát * v roce ukáže se každý z vás pohlaví mužského před obličejem Panovníka † Hospodina, Boha Izraelského.

*k.23,17. 5 Mojz.16,16. †Zalm.59,14.

24. Nebo vyvrhu národy od tváří tvé a rozšířím meze tvé, aniž kdo sáhne na zemi tvou, když vstoupíš, abys se ukázal před Hospodinem Bohem svým třikrát v roce.

25. Nebudeš obětovati krve oběti mé, dokavadž u tebe kvas jest, aniž zůstane * do jitra obět slavnosti Fáze. *k.12,10.

26. Prvotiny * prvních úrod země své přináseti budeš do domu Hospodina Boha svého. † Nebudeš vařiti kozelece v mléce matky jeho. *5 Mojz.26,2. †k.14,21.

27. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Napiš sobě slova tato; nebo * podle slov těch učinil jsem smlouvu s tebou a s Izraelem. *5 Mojz.9,10; 4,13.

28. Byl pak tam s * Hospodinem čtyřiceti dní a čtyřiceti nocí, chleba nejedl a vody nepil; a napsal † na deskách slova té smlouvy, totiž deset slov. *k.24,18. †5 Mojz.4,13; 10,2.

29. I stalo se, když sstupoval Mojžíš s hory Sinai, (a měl dvě dsky svědectví v rukou svých, když sstupoval s hory,) nevěděl, že by se stkvěla kůže tváří jeho, když mluvil s ním.

30. A viděl Aron i všickni synové Izraelští Mojžíše, a aj, stkvěla se kůže tváří jeho, a * nesměli přistoupiti k němu. *Luk.2,9.

31. Ale Mojžíš zavolał jich, a navrátili se k němu Aron i všecka knížata shromáždění toho, a mluvil Mojžíš s nimi.

32. Potom * přišli také k němu všickni synové Izraelští, jimžto přikázal všecko, což s ním mluvil Hospodin na hoře Sinai. *k.35,1.

33. Dokudž pak mluvil Mojžíš s nimi, měl zástěru na tváři své.

34. Ale když vcházel Mojžíš před tvář Hospodina, aby mluvil s ním, odjímal zástěru, * dokudž nevyšel. Vyšel pak, mluvil synům Izraelským, což mu bylo rozkázáno. *2 Kor.3,16.

35. Tedy viděli synové Izraelští tvář Mojžíšovu, že se stkvěla kůže tváří jeho. A kladl zase Mojžíš zástěru na tvář svou, dokudž nevházel, aby mluvil s ním.

KAPITOLA XXXV.

O sobotě. 4. O dávání potřebě k stánku, 30. a o řemeslnících toho díla.

Tedy svolal Mojžíš * všecko shromáždění synů Izraelských, a řekl jim: Tato jsou slova, kteráž přikázal vám Hospodin, abyste je činili: *k.34,32.

2. Šest dní děláno bude dílo, ale v sedmý den mějte svátek, * sobotu odpočívání Hospodinova. Kdo by † dělal v něm dílo, umře. *k.20,8,9. †k.31,14,15.

3. Nezanítte ohně nikdež v příbytech svých v den sobotní.

4. Mluvil také Mojžíš ke všemu shromáždění synů Izraelských takto: Toto jest slovo, kteráž přikázal Hospodin, řka:

5. Sebeřte z * sebe obět pozdvižení Hospodinu. Každý, kdož jest ochotný v srdci svém, přinese tu obět Hospodinu: Zlato, stříbro a měď,

6. A postavec modrý, a šarlat, a červec dvakrát barvený, a bílé hedbávi, a kozí srsti;

7. Též kůže skopců na červeno barvené, a kůže jezevčí, a dříví setim,

8. A olej k svícení a vonné věci na olej ku pomazání a pro kadění vonné,

9. A kamení onychinové, a jiné kamení k vsazování do náramenníku a náprsníku.

10. A všickni, kdož jsou vtípní mezi vámi, přijdou a dělají budou, cožkoli přikázal Hospodin:

11. Příbytek, * stánek jeho i přikrytí jeho a háky jeho, dsky jeho, svlaky jeho, sloupy jeho i podstavky jeho; *k.25,8; 31,7 násł.; 39,33.

12. Truhlu s sochory jejími, slitovnicí a oponu zastření;

13. Stůl i sochory k němu se všemi nádobami jeho, i chléb předložení;

14. A svícen k svícení s nádobami jeho i lampy jeho, a olej k svícení;

15. Též oltář pro kadění a sochory jeho, i olej pomazání a kadidlo z vonných věci, i zastření dveří v příbytku;

16. Oltář k zápalu a rošt jeho měděný a sochory jeho, i všecka nádobi jeho, i umyvadlo s podstavkem jeho;

17. Koltry očkované k siní, sloupy její a podstavky její, i zastření brány do sině;

18. Kolíky k příbytku, a kolíky sině s provázky jejich;

19. Roucha * k službě, k přísluhování v svatyni, i roucho svaté Arona kněze, i † roucho synů jeho k konání úřadu kněžského. *k.28,2. †k.31,10.

20. Vyšlo tedy všecko shromáždění synů Izraelských od tváří Mojžíšovy,

21. A přišli, každý muž, * kteréhož ponuklo srdce jeho, a každý, v němž duch jeho byl dobrovolný, a přinesli obět pozdvižení Hospodinu, k dílu stánku úmluvy a ke vši službě jeho, i k rouchu svatému. *k.36,3.

22. Přicházeli muži i ženy, * každý, kdož byl ochotný v srdci, a přinášeli spinadla, a náušnice, a prsteny, a záponky z pravých rukou, všelijaké nádobi

zlaté, a kdožkoli obětoval obět zlata Hospodinu.

*2 Par.29,31.

23. Každý, kdož měl * postavec modrý a šarlat, a červec dvakrát barvený, a bílé hedbávi a kozi *srsti*, a kůže skopeť na červeno barvené, a kůže jezevčí, přinesl *to*.

*v.6.7.

24. Kdokoli obětoval obět stříbra a mědi, přinášeli *to za* obět pozdvížení Hospodinu; každý také, kdo měl dříví setim, ke všelikému dílu služebnosti, přinášeli *je*.

25. Ano i všecky ženy vtipné rukama svýma předly, a přinesly, co napředly, postavec modrý a šarlat, a červec dvakrát barvený a bílé hedbávi.

26. Všecky pak ženy, kterýchž ponuklo srdce jejich, *aby předly* uměle, předly *srsti* kozi.

27. Knížata pak přinášeli kamení onychinové, a jiné kamení * k vsazování do náramenníku a náprsníku,

*1 Par.29,8.

28. Též vonné věci a olej k svícení, a k oleji pomazání, a k vonnému kadidlu.

29. Každý muž i žena, v nichž ochotné srdce jejich bylo k tomu, aby přinášeli *potřeby* ke všelikému dílu, kteréž byl přikázal dělati Hospodin skrze Mojžiše, přinášeli synové Izraelští obět dobrovolnou Hospodinu.

30. Tedy řekl Mojžiš synům Izraelským: * Pohlédte, povolal ze jména Hospodina Bezelele, syna Uri, syna Hur, z pokolení Judova.

*k.31,2. 1 Par.2,20.

31. A naplnil ho duchem Božím, moudrostí, rozumností i uměním všelijakého řemesla,

32. Aby vtipně smyslití měl, jak by se co dělati mělo na zlatu a stříbru a mědi,

33. I v řemeslném strojení kamenů k vsazování, i v díle od dřeva, aby dělal všelijakým řemeslem vtipným.

34. Dal nadto v srdce jeho *i to*, aby něčiti mohl on i * Aholiab, syn Achisamechův z pokolení Dan.

*k.31,6.

35. Naplnil je moudrostí srdce, aby dělali všelijaké dílo tesařské a řemeslné, i krumpěské a vytkávané z postavec modrého a šarlatu, a červce dvakrát barveného, a bílého hedbávi, a aby dělali všelijaké dílo a vymýšleli vtipné věci.

KAPITOLA XXXVI.

O dělání stánku.

Tedy dělal Bezeleel a Aholiab i všeliký muž vtipný, jimž dal Hospodin moudrost a rozumnost, aby uměli dělati všeliké

dílo k službě svatyně, všecko, což přikázal Hospodin.

2. Povolal pak Mojžiš Bezelele a Aholiaba i každého muže vtipného, v jehož srdce dal Hospodin moudrost, každého *také*, kohož ponoukalo srdce jeho, aby přistoupil ku práci díla toho.

3. A vzali od Mojžiše všecky dary, kteréž přinesli synové Izraelští k dílu služebnému svatyně, aby dělali *je*. Ale oni vždy předce přinášeli k němu každého jitra dary dobrovolné.

4. Tedy přišli všickni vtipní dělníci díla svatyně, každý od díla svého, kteréž dělali,

5. A mluvili k Mojžišovi těmi slovy: Mnohem více přináší lid, nežli potřebí jest k děláni díla, kteréž přikázal Hospodin dělati.

6. I rozkázal Mojžiš, aby svoláno bylo v vojště takto: Muž ani žena, žádný nepřinášej více oběti k svatyni. I zbráněno jest lidu, aby neunosili.

7. Nebo měli potřeb hojně dosti k děláni všelikého díla, tak že zbývalo.

8. I dělal každý vtipný z dělníků těch dílo to, příbytek z desíti čalounů, *kteríž byli* z bílého hedbávi přesukovaného, a z postavec modrého a šarlatu, a z červce dvakrát barveného; cherubíny dílem řemeslným udělal na nich.

9. Dlouhost čalounu jednoho osm a dvaceti loktů, a čtyř loktů širokost čalounu jednoho; všickni čalounové byli jednostejné míry.

10. Potom spojil pět čalounů jeden s druhým, a pět *jinych* čalounů spojil jeden s druhým.

11. Nadělal i ok z hedbávi modrého po kraji čalounu jednoho na konci, kde se spojovati má s *druhým*, a tolikéž udělal na kraji čalounu druhého na konci v spojení druhém.

12. Padesáte ok udělal na čalounu jedním, a padesáte ok udělal po kraji čalounu, kterýmž připojen byl k druhému; oko jedno proti druhému bylo.

13. Udělal i padesáte haklíků zlatých a spojil čalouny jeden s druhým haklíky těmi; *a tak* udělán jest příbytek jeden.

14. Nadto nadělal houni z srstí kozích na stánek, *k přistírání* příbytku po vrchu; jedenácte houni udělal.

15. Dlouhost houně jedné třiceti loktů, a širokost houně jedné čtyř loktů; jednostejná míra *byla* těch jedenácti houni.

16. A spojil pět houní obzvláštně, a šest houní obzvláštně.

17. Udělal také padesáte ok po kraji houně na koncei, kdež se spojovati má, a padesáte ok udělal po kraji houně v spojení druhém.

18. Udělal k tomu hakliků měděných padesáte k spojení stánku, aby byl jedno.

19. Nadto udělal přikrytí stánku z koží skopeových na červeno barvených, a přikrytí z koží jezevčích svrchu.

20. Nadělal k příbytku i * desk z dříví setím stojatých. *k.26,15.

21. Desíti loktů dlouhost dsky, a půl druhého širokost dsky každé.

22. Dva čepy měla dška jedna, podobně jako stupně u schodu spořádané, jeden proti druhému; tak udělal u všech desk příbytku.

23. Zdělal i dsky k příbytku, dvaceti desk k straně polední, k větru polednímu.

24. A čtyřideeti podstavků stříbrných udělal pode dvaceti desk, dva podstavky pod jednu dsku ke dvěma čepům jejím, a dva podstavky pod dsku druhou pro dva čepy její.

25. Na druhé pak straně příbytku k straně půlnoční udělal dvaceti desk,

26. A * čtyřideeti podstavků jejich stříbrných, dva podstavky pod jednu dsku a dva podstavky pod dsku druhou. *k.26,21.

27. Na * straně pak příbytku k západu udělal šest desk. *k.26,22.

28. Dvě dsky udělal v úhlech po obou stranách příbytku.

29. A byly spojené po spodu a tolikéž spojené svrchu k jednomu kruhu; tak udělal po obou stranách ve dvou úhlech.

30. A tak bylo osm desk a podstavků jejich stříbrných šestnácte, dva podstavkové pod každou dskou.

31. Nadělal i svlaků z dříví setím, pět ke dskám straně příbytku jedné,

32. A * pět svlaků ke dskám druhé strany příbytku, a pět svlaků ke dskám strany příbytku západní, *dosahujících* k oběma úhlům. *k.26,27.

33. A *svlak prostřední udělal, aby šel po prostředku desk od jednoho kraje k druhému. *k.26,28.

34. Dsky pak obložil zlatem, a kruhy jejich udělal z zlata, aby v nich svlaky byly; a obložil svlaky zlatem.

35. Udělal také * oponu z postavee mo-

drého a šarlatu, a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbávi přesukovaného; dílem řemeslným udělal ji s *figurami* eherubínů. *k.26,31.

36. A * udělal pro ni čtyři sloupy z dříví setím, a obložil je zlatem; hákové pak jejich byli zlatí, a slil k nim čtyři podstavky stříbrné. *k.26,32.

37. Udělal také * zastření ke dveřím stánku z postavee modrého, z šarlatu a z červce dvakrát barveného, a z bílého hedbávi přesukovaného, dílem krumpěským, *k.26,36.

38. A sloupů k tomu *zastření* pět s háky jejich, (obložil pak makovicí a přepásání jejich zlatem,) a podstavků pět měděných.

KAPITOLA XXXVII.

Vzdělání truhly, 10. stolu, 17. svíenu 25. a oltáře pro kadění.

Udělal také Bezeleel * truhlu z dříví setím, jejíž dlouhost *byla* půl třetího lokte, a půl druhého lokte širokost, vysokost také půl druhého lokte. *k.25,10.

2. A obložil ji zlatem čistým vnitř i zevnitř, a udělal ji korunu zlatou vůkol.

3. Slil jí také čtyři kruhy zlaté ke čtyřem úhlům jejím, dva totiž kruhy po jedné straně její, a dva kruhy po druhé straně její.

4. Zdělal i sochory z dříví setím a obložil je zlatem.

5. A uvlékl sochory do kruhů po stranách truhly, aby na nich nošena byla truhla.

6. Udělal také * slitovnici z zlata čistého. Půl třetího lokte *byla* dlouhost její, a půl druhého lokte širokost její. *k.25,17.

7. Udělal i dva cherubíny z zlata, z taženého *zlata* udělal je na dvou koncích slitovnice,

8. Cherubína jednoho na jednom koncei a cherubína druhého na druhém koncei; na slitovnici udělal eherubíny, na obou koncích jejich.

9. Ti pak * eherubinové měli křídla vztažená svrchu *nad ní*, zastírajíce křídly svými slitovnici; a tváři jejich *byly obráceny* jedna k druhé, k slitovnici *byly obráceny* tváři eherubínů. *k.25,20 n.ásl.

10. Udělal * i stůl z dříví setím. Dvou loket *byla* dlouhost jeho a na loket širokost jeho, půl druhého pak lokte vysokost. *k.25,23.

11. A obložil jej zlatem čistým, i korunu zlatou udělal mu vůkol.

12. Udělal mu i lištu dlani zšíří vůkol, a udělal korunu zlatou okolo té lišty.

13. Slil také k němu čtyři kruhy zlaté a vpustil je do čtyř úhlů, kteríž byli na čtyřech nohách jeho.

14. Proti té liště byli kruhové, skrze něž by provlačováni byli sochorové k nošení stolu.

15. Udělal i sochory z dříví setím, kteréžto obložil zlatem k nošení stolu.

16. A z dělal nádoby, kteréž byly na stole, misy jeho a lžice jeho, a koflíky jeho, a přikryvadla k přikrývání * z čistého zlata. ^{*k.25,29.}

17. Udělal také * svícen z zlata čistého, z taženého zlata udělal svícen; sloupec jeho i prutové jeho, misky jeho, koule jeho i květové jeho z něho byli. ^{*k.25,31; 35,14.}

18. Šest pak prutů bylo po stranách jeho, tři prutové s jedné strany jeho, a tři prutové s druhé strany jeho.

19. Tři misky na způsob pecky mandlové udělány byly na prutu jednom, a koule a květ, a tři misky na způsob pecky mandlové udělány na prutu druhém, a koule a květ; tak i na jiných šesti prutech z svícnu vycházejících.

20. Na svícnu také byly čtyři misky, udělané na způsob mandlové pecky, a koule jeho i květové jeho.

21. A byla koule pode dvěma pruty z něho, a koule druhá pode dvěma pruty z něho, a koule třetí pode dvěma pruty z něho, a tak pod šesti pruty vycházejícími z něho.

22. Koule jejich i prutové jejich z něho byli, všecko hned jedním tažením z zlata čistého.

23. Udělal i * lamp jeho sedm, i utěradla jeho, i nádoby k oharkům jeho z zlata čistého. ^{*k.25,37.}

24. Z centnéře zlata čistého udělal jej se všim tím nádobím.

25. Udělal také * oltář pro kadění z dříví setím, lokte zdělá i lokte zšíří, čtverhraný, dvou pak loket zvýši; z něho byli rohové jeho. ^{*k.30,1 násl.}

26. A obložil jej zlatem čistým, svrehek jeho i po stranách vůkol, i rohy jeho; a udělal mu korunu zlatou vůkol.

27. Po dvou podobně kruzích zlatých udělal u něho, pod korunou ve dvou úhlech jeho, po dvou stranách jeho, skrze něž by provlačováni byli sochorové, aby nošen byl na nich.

28. A zdělal ty sochory z dříví setím, a obložil je zlatem.

29. Nadělal také oleje * pomazání svatého, a kadidla z vonných věcí, čistého, dílem apatykářským. ^{*k.30,25,35.}

KAPITOLA XXXVIII.

Oltář zápalu, 8. umyvadlo, 9. síň, 21. a summa nákladu na stánek.

Udělal také oltář * k zápalu z dříví setím, pěti loket zdělá a pěti loket zšíří, čtverhraný, a tři loket zvýši.

2. A zdělal mu * rohy na čtyřech úhlech jeho; z něho byli rohové jeho, a obložil jej mědí. ^{*k.20,24; 27,1,2 Par.1,5. *k.27,2.}

3. Nadělal také všelijakých nádob k oltáři, * hrnečů a lopat, a kotlíků a vidliček, a nádob jeho k uhlí; všecka nádoby jeho udělal měděná. ^{*k.27,3 násl.}

4. Udělal k oltáři i * rost mřežovaný, měděný, pod okolkem oltáře dole, až do prostřed něho. ^{*k.27,4.}

5. A slil čtyři kruhy na čtyřech krajích k roštu měděnému, v nichž by sochorové bývali.

6. Sochory pak udělal z dříví setím a obložil je mědí.

7. A uvlékl ty sochory do těch kruhů po obou stranách oltáře k nošení jeho na nich; prázdný z prken udělal jej.

8. Udělal též umyvadlo měděné, a podstavek jeho měděný z zradel houtně přicházejících žen, kteréž přicházely ke dvěřím stánku úmluvy.

9. Udělal také síň k straně polední; koltry očkované síně té z bílého hedbáví přesukovaného na sto loket,

10. Sloupů jejich dvaceti, a k nim podstavek dvaceti z mědi, háky na sloupech, a přepásání jejich z stříbra.

11. Tolikéž k straně půlnocní koltry na sto loket, sloupů k nim dvaceti a podstavek jejich dvaceti z mědi, háky na sloupech a přepásání jejich z stříbra.

12. K straně pak západní koltry očkované na padesát loket, sloupů k nim deset a podstavek jejich deset, háky na sloupech a přepásání jejich z stříbra.

13. A v straně přední na východ padesáti loktů,

14. Koltry očkované patnácti loktů byly při straně jedné, sloupové k nim tři, a podstavek jejich tři.

15. A k straně druhé, u brány síně té, jakž tam, tak tuto, koltry očkované pat-

nácti laktů, * sloupové k nim tři a podstavkové jejich tři. *k.27.15.

16. Všecky kolтры sině vůkol očkované z bílého hedbáví přesukovaného.

17. Podstavkové pak sloupů z mědi, hákové na sloupích a přepásání jich z stříbra, a obložení makovic jejich z stříbra; všickni také sloupové sině přepásání *byli* stříbrem.

18. Zastřeni * pak brány sínce dílem krumpéřským z postavee modrého a šarlatu, a červee dvakrát barveného a hedbáví bílého přesukovaného; dlouhost jeho dvadeceti laktů, výsost pak šířky pěti laktů, *jako i jiných* koltr sině očkovaných. *k.27.16.

19. A sloupové k ní čtyři a podstavkové jejich čtyři z mědi, hákové jejich stříbrní, a obložení makovic jejich a přepásání jejich z stříbra.

20. Všickni pak kolikové příbytku a sině vůkol *byli* z mědi.

21. Tyto jsou věci vyčtené k příbytku, příbytku svědectví, kteréž jsou vyčteny podlé rozkázání Mojžišova, skrze Itamara, syna Arona kněze, * k službě Levitů. *4 Mojz.4,28.33.

22. A Bezeleel, * syn Uri, syna Hur, z pokolení Juda, udělal všecky tyto věci, kteréž přikázal Hospodin Mojžišovi; *k.36.1.

23. A s ním * Aholiab, syn Achisamechův z pokolení Dan, tesař a vtípný řemeslník, a krumpěř na modrém postavci a šarlatu, a červei dvakrát barveném a kmentu. *k.31.6; 35,34; 36,1.2.

24. Všeho zlata vynaloženého na samo dílo, na všecko dílo svatyně, (bylo pak zlato obětované,) devět a dvadeceti centněřů, a sedm set třidceti lotů podlé váhy svatyně.

25. Stříbra pak *od těch*, jenž náležejí ku počtu shromáždění, sto centněřů, a tisíc sedm set sedmdesáte pět lotů podlé váhy svatyně.

26. Půl lotu z každé hlavy * podlé váhy svatyně, ode všech jdoucích v počet od dvadeceti let a výše, *jichž bylo* † šestkrát sto tisíc, tři tisíce pět set a padesáte. *k.30,12. †k.12,37. 4Mojz.1.46.

27. A bylo sto centněřů stříbra k slévání podstavků svatyně a podstavků opony; sto podstavků ze sta centněřů, centněř do podstavku.

28. A z tisíce sedmi set sedmdesáti pěti lotů udělal háky na sloupy, a obložil makovice jejich a přepásal je.

29. Mědi pak obětované *bylo* sedmdesáte centněřů a dva tisíce a čtyři sta lotů.

30. A udělal z ni podstavky ke dveřím stánku svědectví a oltář měděný, a rošt měděný k němu, a všecky nádoby oltáře.

31. A podstavky sině vůkol a podstavky brány sině, všecky také koliky příbytku a všecky koliky sínce vůkol.

KAPITOLA XXXIX.

O rouchu kněžském, 32. a snesení k Mojžišovi všeho, což uděláno.

Z modrého pak postavee a šarlatu a červee dvakrát barveného udělali roncha k službě, k přísluhování v svatyni. Udělali i * roneho svaté, kteréž by bylo Aronovi, jakž byl přikázal Hospodin Mojžišovi. *k.28.4.

2. A udělal * náramenník z zlata, postavee modrého a šarlatu, a červee dvakrát barveného, a bílého hedbáví přesukovaného. *k.28,6násl.

3. I nadělali plíšků zlatých, a nastříhali z nich nití, aby *jimi* províjeli skrze modrý postavee a šarlat, a červee dvakrát barvený a bílé hedbáví, dílem řemeslným.

4. Náramky u něho udělali tak, aby se jeden s druhým spojiti mohli; na dvou krajích svých spojoval se.

5. Přepásání * také náramenníka, kteréž bylo na něm, z těchž *věcí* bylo a týmž dílem, z zlata, postavee modrého a šarlatu a červee dvakrát barveného, a bílého hedbáví přesukovaného, jakž byl přikázal Hospodin Mojžišovi. *k.28,8násl.

6. Přisadili i kamení onychinové, vložené a vsazené do zlata, řezané tak, jako ryty bývají pečeti, s jmény synů Izraelských.

7. A vložil je na vrchní kraje náramenníku, *aby byli* kamenové * pro pamět na syny Izraelské, jakž byl přikázal Hospodin Mojžišovi. *k.28,12.29.

8. Udělal i * náprsník dílem řemeslným, *takovým* dílem jako náramenník, z zlata, postavee modrého a šarlatu, a červee dvakrát barveného, a bílého hedbáví přesukovaného. *k.28.15.

9. Čtverhranatý byl; dvojnásobní udělali náprsník, na píd zděli, a na píd zšíři, dvojnásobní.

10. A vysadili * jej čtyřmi řady kamení *drahého* pořádkem *tímto*: Sardius, topazius a smaragdus v řadu prvním;

*k.28,17 násl.

11. V řadu pak druhém karbunkulus, zafir a jaspis;

12. A v řadu třetím liukurius, achates a amctyst;

13. A v čtvrtém řadu chrysolit, onychin a beryl, vložení a vsazení do zlata v svém pořádku.

14. Těch pak kamenů s jmény synů Izraelských bylo dvanácte vedlé jmen jejich, vyrytých, jako pečet ryta bývá, každž vedlé jména svého pro dvanáctero pokolení.

15. Udělali i k náprsníku * řetizky jednostejně, dílem točeným z zlata čistého.

*k.28,22.

16. Udělali také dva hakliky zlaté, a dva kroužky zlaté, a připjali ty dva kroužky na dvou krajích náprsníku.

17. A prostrčili dva řetizky zlaté skrze dva kroužky na krajích náprsníku.

18. Druhé pak dva konce dvou řetizků vpjali do dvou těch haklíků, a dali je na vrchní kraje náramenníku po předu.

19. Udělali též dva * kroužky zlaté, kteréž dali na dva kraje náprsníku, na té obrubě jeho, kteráž byla po straně náramenníka po spodu.

*k.28,26.

20. Udělali ještě dva jiné kroužky zlaté, kteréž dali na dvě strany náramenníka zespod po předu, proti spojení jeho, kteréž jest nad přepásáním náramenníka.

21. I přivázali náprsník od kroužků jeho k kroužkům toho náramenníka tkanicí hedbávi modrého, aby byl nad přepásáním náramenníka, a aby neodevstával náprsník od náramenníka, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

22. Udělal také * plášť náležející k náramenníku, dílem vytkávaným, všecken z postavce modrého,

*k.28,31.

23. A díru u prostřed pláště, jako díra v pancíři; okolek byl po kraji jejím vůkol, aby se neroztrhl.

24. Udělali také na podolku pláště jablka zrnatá z postavce modrého a šarlatu, a červec dvakrát barveného, a bílého hedbávi přesukovaného.

25. Nadělali i zvonečků z zlata čistého, a z zavěšovali zvonečky ty mezi jablky zrnatými u podolku pláště vůkol, u prostřed mezi jablky zrnatými;

26. Zvoneček a * jablko zrnaté, opět za tím zvoneček a jablko zrnaté u podolku pláště vůkol, k užívání toho při službě, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

*k.28,34.

27. Potom udělali * sukni z bílého hedbávi dílem vytkávaným, Aronovi a synům jeho,

*k.28,39,40.

28. I čepici z bílého hedbávi, a klobouky ozdobné z bílého hedbávi, a košilky tenké z bílého hedbávi přesukovaného,

29. Pás také z bílého hedbávi přesukovaného, a postavce modrého a šarlatu, a červec dvakrát barveného, dílem krumpěřským, jakž byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

30. Udělali i plech koruny svaté z zlata čistého, a napsali na něm písmo dílem vyrývajících pečeti: Svatost Hospodinu.

31. A dali do něho tkanici z hedbávi modrého, aby přivázán byl k čepici na hoře, jakž * byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

*k.28,37; 29,6.

32. A tak * dokonáno jest všecko dílo příbytku stánku úmluvy; a učinili synové Izraelští všecko, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak učinili,

*1 Mojž.2,1.2.

33. A přinesli příbytek ten k Mojžíšovi, stánek * i všecka nádobí jeho, háky jeho, dsky jeho, svlaky jeho, i sloupy jeho a podstavky jeho,

*k.35,11.

34. Přikrytí také z koží skopových na červeno barvených, a přikrytí z koží jezevcích i oponu zastření,

35. Truhlu svědectví s sochory jejími i slitovnici,

36. Stůl, * všecka nádobí jeho i chléb předložení,

*k.35,13.

37. Svícen čistý, lampy jeho, lampy zpořádané, i všecka nádobí jeho, i olej k svícení,

38. Též oltář zlatý a olej pomazání a kadidlo z vonných věcí a zastření ke dveřm stánku,

39. Oltář měděný a rošt jeho měděný, sochory jeho a všecka nádobí jeho, i umyvadlo a podstavek jeho,

40. Očkovatě koltry sině a sloupy k nim s podstavky jejich, i zastření k bráně té sině, provazy také její a kolíky i všecka nádobí k službě příbytku, k stánku úmluvy,

41. Roucha * k službě, k přísluhování v svatyni, roucha svaté Arona kněze i roucha synů jeho k konání úřadu kněžského.

*k.31,10.

42. Vedlé všeho, což přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak udělali synové Izraelští všecko to dílo.

43. A viděl Mojžíš všecko to dílo, a aj,

udělali je, jakž byl přikázal Hospodin, tak udělali. I požehnal jim Mojžiš.

KAPITOLA XL.

Stánek vyzdvižen a posvěcen.

Potom mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka :

2. V den měsíce prvního, prvního dne téhož měsíce vyzdvihneš příbytek, stánek úmluvy. ^{*2 Par. 1.3.}

3. A postavíš tam truhlu svědectví a zašřeš ji oponou. ^{*k.26,33;39,34.}

4. Vneseš i stůl a zřídíš řád jeho, vneseš také svícen a rozsvítíš lampy jeho.

5. Postavíš též oltář zlatý pro kadění naproti truhle svědectví, a zavěsisť zašřeš naproti ve dveřích příbytku.

6. Potom postavíš oltář k zápalům přede dveřmi příbytku stánku úmluvy.

7. Postavíš také umyvadlo mezi stánkem úmluvy a mezi oltářem, do něhož naleješ vody.

8. Naposledy vyzdvihneš síň vůkol a zavěsisť zastřešení brány síně.

9. Tedy vezmeš olej * pomazání a pomážeš příbytku a všech věcí, kteréž v něm jsou, a posvětiš ho i všech nádob jeho, a bude svatý. ^{*k.30,26.}

10. Pomážeš i oltáře zápalu a všech nádob jeho a posvětiš oltáře, a budeť oltář svatý.

11. Pomážeš také umyvadla a podstavku jeho, a posvětiš ho.

12. A * přistoupiť kážeš Aronovi i synům jeho ke dveřím stánku svědectví, a umyješ je vodou. ^{*k.29,4.}

13. A oblečeš Arona v roucha svatá a pomážeš ho a posvětiš ho, aby úřad kněžský konal přede mnou.

14. Synům také jeho přistoupiť kážeš, a zobláčiš je v sukně.

15. A pomážeš jich, tak jako jsi pomazal otec jejich, aby úřad kněžský konali přede mnou, aby jim bylo pomazání jejich toto k kněžství věčnému po rodech jejich.

16. I učinil Mojžiš tak. Všecko, jakž mu rozkázal Hospodin, tak učinil.

17. I stalo se měsíce prvního léta druhého, prvního dne měsíce, že * vyzdvižen jest příbytek. ^{*1 Mojž.7,1.}

18. Mojžiš tedy vyzdvihl příbytek a položil podstavky jeho a postavil dsky jeho, a provlékl svlaky jeho, a vyzdvihl sloupy jeho.

19. Potom postavil stánek v příbytku

a dal přikrytí stánku svrchu na něj, jakož mu byl přikázal Hospodin.

20. A vzav svědectví, vložil je do truhly, uvlékl také sochory k truhle a dal sliťovnici svrchu na truhlu.

21. I vnesl truhlu do příbytku a zavěsil oponu zastřešení, a zastřel truhlu svědectví, jakož byl přikázal Hospodin Mojžišovi.

22. Postavil i * stůl v stánku úmluvy k straně příbytku půlnoční, vně před oponou. ^{*k.26,35.}

23. A zřídil na něm zpořádání * chleběů před Hospodinem, jakž přikázal Hospodin Mojžišovi. ^{*k.25,30.}

24. A postavil svícen * v stánku úmluvy naproti stolu, v straně příbytku ku poledni. ^{*k.25,31.}

25. A rozsvítil * lampy před Hospodinem, jakož přikázal Hospodin Mojžišovi. ^{*k.25,37.}

26. Postavil také oltář zlatý v stánku úmluvy před oponou,

27. A kadil * na něm kadidlem vonným, jakž přikázal Hospodin Mojžišovi. ^{*k.30,7,35.}

28. Zavěsil také zastřešení dveří příbytku.

29. A * oltář zápalu postavil ke dvěřm příbytku stánku úmluvy, a obětoval na něm oběti zápalné a suché, jakož přikázal Hospodin Mojžišovi. ^{*k.27,1.}

30. A postavil * umyvadlo mezi stánkem úmluvy a mezi oltářem, do něhož nalil vody k umývání. ^{*k.30,18.}

31. A umýval z něho Mojžiš, Aron a synové jeho ruce své i nohy své.

32. Když vecházeli do stánku úmluvy, a když přistoupevali k oltáři, umývali se, jakož přikázal Hospodin Mojžišovi.

33. Naposledy vyzdvihl síň vůkol příbytku a oltáře, a zavěsil zastřešení brány síně. A tak dokonal Mojžiš dílo to.

34. Tedy * přikryl oblak stánek úmluvy, a * sláva Hospodinova naplnila příbytek. ^{*4 Mojž.9,15. 1 Krá.8,10,11. + Izai.60,1.}

35. A nemohl Mojžiš vjiti do stánku úmluvy; nebo byl nad ním oblak, a sláva Hospodinova naplnila příbytek.

36. Když pak * odnášel se oblak s příbytku, brali se synové Izraelští po všech taženích svých. ^{*k.13,21.}

37. Pakli se neodnášel oblak, nehýbali se až do dne, v němž se zdvihl.

38. A byl oblak Hospodinův nad příbytkem ve dne, a oheň býval v noci na něm, před očima všeho domu Izraelského ve všech taženích jejich.

KNIHA MOJŽÍŠOVA TŘETÍ,

KTERÁŽ SLOVE

L E V I T I C U S.

KAPITOLA I.

O obětech zápalných.

Povolal pak Hospodin Mojžiše, a mluvil k němu z stánku úmluvy, řka:

2. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Když by kdo z vás obětoval obět Hospodinu, z hověd, totiž z volů aneb z drobného dobytka obětovati budete obět svou.

3. Jestliže * zápalná obět jeho *byla by* z skotů, samce bez vady obětovati *udě. U dveří stánku úmluvy obětovati jej bude dobrovolně, před obličejem Hospodinovým. *k.6,9.

4. A * vloží ruku svou na hlavu oběti zápalné, i bude příjemná jemu k očištění jeho. *k.4,4.15.24.29.33.

5. Tedy zabije volka toho před tváří Hospodinovou, a obětovati * budou kněží, synové Aronovi, krev, a pokropí tou krví oltáře svrchu vůkol, kterýž jest u dveří stánku úmluvy. *k.3,2.

6. I stáhne kůži s oběti zápalné, a rozseká ji na díly své.

7. A dají synové Arona kněze oheň na oltář, a narovnájí dříví na tom ohni.

8. Potom zpořádají kněží, synové Aronovi, díly ty, hlavu i tuk, na dříví vložené na oheň, kterýž jest na oltáři.

9. A droby jeho i nohy jeho vymyjete vodou. I pálíti bude kněz všecko to na oltáři; zápal jest v * obět ohnivou, vůně spokojující Hospodina. *k.2,2; 23,18. 2Mojz.29,25.

10. Jestliže pak z drobného dobytka *bude* obět jeho, z ovei aneb z koz k oběti zápalné, samce bez poškrvny obětovati bude.

11. A zabije ho při straně oltáře půlnoční před tváří Hospodinovou, a pokropí kněží, synové Aronovi, krví oltáře vůkol.

12. I rozseká ho na díly jeho s hlavou jeho i tukem jeho, a zpořádá je kněz na dříví vložené na oheň, kterýž jest na oltáři.

13. A střeva jeho i nohy jeho vymyjete vodou. Tedy obětovati bude kněz všecko to, a pálíti bude to na oltáři; zápal jest v obět ohnivou, vůně spokojující Hospodina.

14. Jestliže pak z ptactva obět zápalnou obětovati bude Hospodinu, tedy ať obětuje z * hrdlíček aneb z holoubat obět svou. *k.5,7 násl.

15. I vloží je kněz za oltář a nehtem natrhne * hlavy jeho, a zapálí na oltáři, vytláče krev jeho na stranu oltáře. *k.5,8.

16. Odejme také vole jeho s nečistotami jeho, a povrže je blízko oltáře k straně výhodní na místo, kdež jest popel.

17. A natrhne ho za křídla jeho, *kteřýchž však* neodtrhne. I pálíti bude je kněz na oltáři na dříví, kteréž jest na ohni; zápal jest v obět * ohnivou, vůně spokojující Hospodina. *2Mojz.29,25.

KAPITOLA II.

O obětech suchých.

Když by pak který člověk obětoval dar obětí * suché Hospodinu, mouka bělná bude obět jeho. I poleje ji olejem a vloží na ni kadidlo. *k.6,14 násl.

2. Přinese ji pak k synům Aronovým kněžím, a vezme odtud plnou hrst svou té mouky bělné a toho oleje se vším kadidlem jejím; i pálíti to bude kněz na památku její na oltáři, v obět ohnivou, vůně spokojující Hospodina.

3. Ostatek pak té oběti suché *bude* Aronovi i synům jeho, svaté svatých, z ohnivých obětí Hospodinových.

4. Když bys pak obětoval dar obětí suché, pečené v peci, ať jsou z mouky bělné koláčové nekvašení, zadělání olejem, aneb oplatkové přesní olejem pomazání.

5. Jestliže pak obět suchou na pánvici smaženou obětovati budeš, bude z mouky bělné olejem zadělané a nenakvašené.

6. Rozlámeš ji na kusy a naleješ na ni oleje, obět suchá jest.

7. Pakli obět suchou v kotlíku připravenou obětovati budeš, z mouky bělné s olejem bude.

8. I přineseš obět suchou, kteráž z těch věcí bude Hospodinu, a dáš ji knězi, kterýžto donese ji k oltáři.

9. A vezma kněz z obětí té pamětně její,

páliti je bude na oltáři, v obět ohnivou, vůně * spokojující Hospodina.

*k.1.9.13.17; 3,5.16.

10. Což pak * zůstane z oběti té suché, bude Aronovi i synům jeho, svaté svatých, z ohnivých obětí Hospodinových.

*v.3; 6,16.

11. Žádná obět suchá, kterouž obětovati budete Hospodinu, nebude * kvašena; nebo nižádného kvasu, ani medu nebudete obětovati v obět ohnivou Hospodinu.

*k.6,17.

12. V oběti prvotin toliko obětovati budete je Hospodinu, ale na tento oltář neobětujte jich u vůni spokojující.

13. Také všeliký dar suché oběti své soli * osolíš, a neodejmeš soli smlouvy Boha svého od suché oběti své. Při každé oběti své sůl obětovati budeš.

*Mark.9,49,50.

14. Jestliže bys pak obětoval obět suchou z * prvotin Hospodinu, klasy nové ohněm upražíš, a což vymneš z těch klasů nových, to obětovati budeš, suchou obět prvotin svých.

*k.23,10násl.

15. A poleješ ji svrchu olejem, kadidlo také vložíš na ni; obět suchá jest.

16. I páliťi bude kněz pamětně její z obilí zetřeného, a z oleje toho, se vším tím kadidlem jejím; v obět ohnivou bude Hospodinu.

KAPITOLA III.

O obětech pokojných.

Jestliže pak obět * pokojná bude obět jeho, když by z skotů obětoval, buď vola neb krávn, bez vady bude obětovati je před tváří Hospodinovou.

*k.7,11násl.

2. Tedy položí ruku svou na hlavu oběti své, i zabije ji u dveří stánku úmluvy; a kropiti budou * kněží synové Aronovi krví † na oltář vůkol.

*k.1,5. †2Mojz.29,16.

3. Potom obětovati bude z oběti pokojné ohnivou obět Hospodinu, * tuk střeva kryjící, i všeliký tuk, kterýž jest na nich;

*k.4,9. 2Mojz.29,13,22.

4. Též obě * ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabinách, tolikéž i brance, kteráž jest na jatrách; s ledvinkami odejme ji.

*k.4,9.

5. I páliťi to budou synové Aronovi na oltáři spolu s obětí zápalnou, kteráž bude na dříví vloženém na oheň; obět zajisté ohnivá jest, vůně * spokojující Hospodina.

*k.1.9.13.17; 4,31.

6. Jestliže pak z drobného dobytka bude obět jeho v obět pokojnou Hospodinu, samec aneb samice, bez poškrvny obětovati bude ji.

7. Jestliže by obětoval beráuka, obět svou, tedy obětovati jej bude před tváří Hospodinovou.

8. A vloží ruku svou na hlavu oběti své, a zabije ji před stánkem úmluvy, a kropiti budou synové Aronovi krví její na oltář vůkol.

9. Potom obětovati bude z oběti pokojné obět ohnivou Hospodinu, * tuk její i ocas celý, kterýž od hřbetu odejme, též i tuk střeva kryjící se vším tím tukem, kterýž jest na nich,

*k.4,35.

10. Též obě dvě * ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabinách, ano i brance, kteráž jest na jatrách; s ledvinkami odejme ji.

*k.4,9; 7,4.

11. I páliťi to bude kněz na oltáři; pokrm jest oběti ohnivé Hospodinovy.

12. Jestliže pak koza byla by obět jeho, tedy bude ji obětovati před obličejem Hospodinovým.

13. A vloží ruku svou na hlavu její, a zabije ji před stánkem úmluvy; i kropiti budou synové Aronovi krví její na oltáři vůkol.

14. Potom obětovati bude z ní obět svou v obět ohnivou Hospodinu, tuk střeva kryjící, i všecken tuk, kterýž jest na nich,

15. Též obě dvě ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabinách, ano i brance, kteráž jest na jatrách; s ledvinkami odejme ji.

16. I páliťi to bude kněz na oltáři, pokrm oběti ohnivé u vůni příjemnou. Všecken tuk Hospodinu bude.

17. Právem věčným po rodech vašich, ve všech příbytcích vašich žádného * tuků a žádných † krve nebudete jísti.

*k.7,23.26. †1Mojz.9,4. Slutk.15,20.

KAPITOLA IV.

Oběti za hřích poblouzení při osobách rozdílných.

Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rei: Když by kdo zhlřešil z poblouzení proti některému ze všech přikázání Hospodinových, čině, čehož býti nemá, a přestoupil by jedno z nich;

3. Jestliže by kněz pomazaný zhlřešil hříchem jiných lidí: tedy obětovati bude za hřích svůj, kterýmž zhlřešil, volka mladého bez poškrvny Hospodinu v obět za hřích.

4. I přivede volka toho ke dveřím stánku úmluvy před obličej Hospodinův, a

položí ruku svou na hlavu volka toho, a zabije ho před obličejem Hospodinovým.

5. Tedy vezme kněz pomazaný krve z toho volka, a vnese ji do * stánku úmluvy. *k.6,30. Žid.13,11.

6. Potom omočí kněz prst svůj v té krvi, a kropiti ji bude sedmkráté před Hospodinem, před oponou svatyně.

7. Pomaže také kněz tou krví rohů oltáře, na němž se kadi vonnými věcmi před Hospodinem, kterýž jest v stánku úmluvy, a ostatek krve volka toho vyleje k spodku oltáře zápalu, kterýž jest u dveří stánku úmluvy.

8. Všecken pak tuk volka toho za hřích vyjmez něho, totiž tuk příkrývající stěva a všecken tuk, kterýž jest na nich,

9. Též * obě dvě ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabínách, tolikéž i branicí, kteráž jest na jatrách, s ledvin-kami odejme ji, *k.3,4.10.15.

10. Tak jako se odjímá od volka oběti pokojné, a pálti to bude kněz na * oltáři zápalu. *k.3,5.

11. Kůži * pak volka toho, i všecko maso jeho s hlavou i s nohami jeho, stěva jeho i s lejny jeho, *k.8,17.

12. A tak celého volka vynese ven za stany na místo čisté, tam kdež se popel vysypá, a * spálí jej na dříví ohněm; na místě, kdež se popel vysypá, spálen bude. *2 Mojž.29,14. Žid.13,11.

13. Jestliže by pak všecko množství Izraelské pobloudilo, a byla by ta věc skrytá před očima shromáždění toho, a učinili by proti některému ze všech příkázání Hospodinových, čehož by býti nemělo, tak že by vinni byli,

14. A byl by poznán hřích, kterýmž zhřešili: tedy obětovati bude shromáždění volka mladého v obět za hřích, a přivedou ho před stánek úmluvy.

15. I položí starší shromáždění toho ruce své na hlavu volka před Hospodinem, a zabije volka před Hospodinem.

16. I vnese kněz pomazaný z krve volka toho do stánku úmluvy,

17. A omoče kněz prst svůj v té krvi, kropiti ji bude * sedmkráté před Hospodinem, před oponou. *k.8,11; 14,7.

18. Pomaže také kněz tou krví rohů oltáře, kterýž jest před Hospodinem v stánku úmluvy; potom všecku krev pozůstávající vyleje k spodku * oltáře zápalu, kterýž jest u dveří stánku úmluvy. *2 Mojž.40,6.

19. Všecken také tuk jeho vyjme z něho, a pálti bude na oltáři.

20. S tím pak volkem tak učiní, jako učinil s volkem za hřích obětovaným, rovně tak učiní s ním. A tak očistí * je kněz, i bude jim odpuštěno. *k.5,13.16.

21. Volka pak vynese ven z táboru a spálí jej, jako spálil volka prvního; nebo obět za hřích shromáždění jest.

22. Jestliže pak kníže zhřeší, a učiní proti některému ze všech příkázání Hospodina Boha svého, čehož býti nemělo, a to z poblouzení, tak že vinen bude,

23. A byl by znám hřích jeho, jímž zhřešil: tedy přivede obět svou z koz, samce bez poškrvny.

24. I položí ruku svou na hlavu toho kozla a zabije ho na místě, kdež se bijí oběti zápalné před Hospodinem; obět za hřích jest.

25. A vezma kněz z krve oběti za hřích na prst svůj, pomaže rohů oltáře zápalu, ostatek pak krve jeho vyleje k spodku oltáře zápalu.

26. Všecken také tuk jeho pálti bude na oltáři, jako i tuk oběti pokojných. A tak * očistí jej kněz od hříchu jeho, a odpuštěn bude jemu. *k.5,13.16.19.

27. Jestliže pak zhřeší člověk z lidu obecného z * poblouzení, něčine proti některému příkázání Hospodinovu, čehož by nemělo býti, tak že vinen bude, *k.5,15.

28. A byl by znám hřích jeho, kterýmž zhřešil: tedy přivede obět svou z koz, samici bez poškrvny, za hřích svůj, jímž zhřešil.

29. I položí ruku svou na hlavu oběti té za hřích, a zabije tu obět za hřích na místě obětí zápalných.

30. A vezma kněz z krve její na prst svůj, pomaže rohů oltáře zápalu, a ostatek krve její vyleje u spodku oltáře.

31. Všecken také tuk její odejme, jako se odjímá tuk od obětí pokojných, a pálti jej bude kněz na oltáři u vůni příjemnou Hospodinu. A tak očistí jej kněz, a bude mu odpuštěno.

32. Pakli by z ovcí přinesl obět svou za hřích, samici bez poškrvny přinese.

33. A vloží ruku svou na hlavu té oběti za hřích a zabije ji v obět za hřích na místě, kdež se bijí oběti zápalné.

34. Potom vezma kněz krve z oběti té za hřích na prst svůj, pomaže rohů oltáře zápalu, ostatek pak krve její vyleje k spodku oltáře.

35. Všeekén také tuk její odejme, jakž se odjímá tuk beránka z obětí pokojných, a pálíti jej bude kněz na oltáři v obět ohnivou Hospodinu. A tak očistí jej kněz od hříchu jeho, kterýmž zhřešil, a odpuštěn bude jemu.

KAPITOLA V.

Oběti za hřích poblouzení při věcech rozdílných.

Zhřešil-li by člověk, tak že slyše hlas zakletí a jsa svědkem *toho, což viděl* neb slyšel, a neoznámil by, poneseť pokutu za nepravost svou.

2. Aneb jestliže by se dotkl člověk některé věci * nečisté, buďto těla zvíři nečisté, buďto těla hovada nečistého, aneb těla žízaly nečisté, a bylo by to skryto před ním, tedy nečistý bude a vinen jest.

*2 Kor.6,17. †3 Mojz.11,21.36,39.

3. Aneb jestliže by se dotkl * nečistoty člověka, jaká by koli byla nečistota jeho, kterouž se poškvřňuje, a bylo by to skryto před ním, a potom poznal by to, vinen jest.

*2 Kor.6,17.

4. Aneb jestliže by se kdo zapřisáhl, vynášeje to rty svými, že učiní * něco zlého aneb dobrého, a to o jakékoli věci, o níž člověk s přísahou obyčej má mluviti, a bylo by to skryto před ním, a potom by poznal, že vinen jest jednou věci z těch,

*1 Sam.25,22. Skutk.23,12.

5. Když tedy vinen bude jednou věci z těch: vyzná hřích svůj,

6. A přivede obět za vinu svou Hospodinu, za hřích svůj, kterýmž zhřešil, samici z dobytka drobného, ovej aneb kozu za hřích, a očistí jej kněz od hříchu jeho.

7. A pakli by s to býti * nemohl, aby dohytée obětoval, tedy přinese obět za vinu svou, kterouž zhřešil, dvě hrdličky aneb dvě holoubátek Hospodinu, jedno v obět za hřích a druhé v obět zápalnou.

*k.12,8. Luk.2,24.

8. I přinese je k knězi, a *on* obětovati bude nejprvé to, kteréž má býti v obět za hřích, a nehtem natrhne hlavy * jeho naproti tylnu jeho, však nerozdělí jí.

*k.1,15.

9. I pokropí krví z obětí za hřích strany oltáře, a což zůstane krve, vytlačí jí k spodku oltáře; *nebo* obět za hřích jest.

10. Z druhého pak učiní obět zápalnou vedlé * obyčejje. A tak očistí jej kněz od hříchu jeho, kterýmž zhřešil, a bude mu odpuštěn.

*k.1,14.

11. A pakli nemůže s to býti, aby při-

nesl dvě hrdličky aneb dvě holoubátek, tedy přinese obět svou *ten*, kterýž zhřešil, desátý díl *míry* efi monky bělné v obět za hřích. Nenaalej * na ni oleje, a niž položí na ni kadidla, nebo obět za hřích jest.

*k.2,1.

12. Kterouž když přinese k knězi, tedy kněz vezma z ni plnou hrst svou, pamětné její, * pálíti to bude na oltáři mimo obět ohnivou Hospodinu, obět za hřích jest.

*k.1,17; 2,9; 3,5,16; 4,31.

13. I * očistí jej kněz od hříchu jeho, kterýmž zhřešil v kterékoli věci z těch, a buďet mu odpuštěn; *ostatek* pak bude knězi jako při oběti snehé.

*k.4,26,31,35.

14. Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

15. Kdyby člověk * přestoupil přestoupením, a zhřešil by z poblouzení, *ujímaje* věci posvěcených Hospodinu: tedy přinese obět za vinu svou Hospodinu, skopee bez poškvřny z drobného dobytka, podlé ceny tvé, *nejníže* za dva loty stříbra, vedlé lotu svatyně, za vinu.

*k.1,2,13.

16. A tak, což zhřešil, *ujímaje* posvěcených věci, * nahradí, a pátý díl nad to přidá, dada to knězi; kněz pak očistí jej skrze skopee oběti za vinu, a bude jemu odpuštěna.

*2 Mojz.22,14.

17. Jestliže by pak člověk zhřešil, a učinil by proti některému ze všech příkazů Hospodinových, čehož by nemělo býti, neznaje toho, a byl by vinen, rovně též ponese nepravost svou.

18. A přivede skopee bez poškvřny z drobného dobytka vedlé ceny tvé v obět za vinu k knězi. I očistí jej kněz od * poblouzení jeho, kterýmž pobloudil a o němž nevěděl, a bude mu odpuštěno.

*k.4,26,31,35.

19. Obět za provinění jest, nebo zavinił Hospodinu.

KAPITOLA VI.

Obět za hřích vědomý. 8. Řád oběti zápalné, 14. suché, 19. kužské 25. a za hřích.

Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Kdyby * člověk zhřešil a přestoupením přestoupil proti Hospodinu, buď že by oklamal bližního svého v věci sobě svěčené, aneb v spolku *nějakém*, aneb moei † by vzal *něco*, aneb lstivě podvedl bližního svého,

*1 Mojz.5,6. †Izai.61,8.

3. Buď že nalezna ztračenou věc, zapřel by mu ji, buď že by přísáhl falešně, kteroukoli věci z těch, kterouž přihází se člověku učiniti a zhřešiti jí,

4. Když by tedy zhřešil a vinen byl: navrátí * zase tu věc, kterouž močí sobě vzal, aneb tu, kteréž lstivě s útliskem dosáhl, aneb tu, kteréž mu svěřena byla, aneb ztracenou věc, kterouž nalezl,

*5Mojž.22,3.

5. Aneb o kterékoli věci falešně přísáhl: tedy navrátí to z cela, a *nad to* pátý díl toho přidá tomu, čímž bylo; to navrátí v den oběti za hřích svůj.

6. Obět pak za hřích svůj přivede Hospodinu z drobného dobytku, skopee bez poškvrny, vedlé * ceny tvé, v obět za vinu kněží.

*k.5,18.

7. I * očistí jej kněz před Hospodinem, a odpuštěno mu bude, jedna každá z těch věcí, kterouž by učinil a jí vinen byl.

*k.4,21.26.31.35;5,13.16.

8. I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

9. Příkaz Aronovi i synům jeho a rei: Tento bude řád při * oběti zápalné: (slove pak obět zápalná od pálení na oltáři celou noc až do jitra, nebo oheň na oltáři *vždycky* hořeti bude,)

*k.1,3.

10. Obleče se kněz v rouchu své lněné, a košilkou lněnou vezme na tělo své, a vyhrabe popel, když oheň spálí obět zápalnou na oltáři, a vysype jej u oltáře.

11. Potom svelle šaty své a obleče se v rouchu jiné, a vynese * popel ven z stánků na místo čisté.

*k.4,12.

12. Oheň pak, *kerťž jest* na oltáři, bude hořeti na něm, nebude uhašován. A bude zapalovati jim kněz dříví každého jitra, a zpořádá na něm obět zápalnou, a pálíti bude na něm tuk pokojných obětí.

13. Oheň ustavičně hořeti bude na oltáři, a nebude uhašen.

14. Tento pak bude * řád při oběti suché, kterouž obětovati budou synové Aronovi Hospodinu u oltáře:

*k.2,1násl.

15. Vezme hrst bělné mouky z oběti té a z oleje jejího, se všim tím kadidlem, kteréž bude na oběti suché, a pálíti to bude na oltáři u vůni libeznou, pamětné její Hospodinu.

16. Což pak * zůstane z ní, to jisti budou Aron i synové jeho; přesné jisti se bude na místě svatém, v síni stánku úmluvy jisti to budou.

*k.2,3.10.11.

17. Nebude * vařeno s kvasem, *nebo* jsem jim to dal za díl z obětí mých ohnivých; svaté svatých to jest, jako i obět za hřích a jako obět za vinu.

*k.2,11.

18. Každý mužského pohlaví z synů Aronových jisti bude to * právem věčným

po rodech vašich, z ohnivých obětí Hospodinových. Což by se koli dotklo toho, svaté bude.

*2Mojž.27,21;30,21.

19. I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

20. Tato jest obět Aronova a synů jeho, kterouž obětovati budou Hospodinu v den pomazání jeho: Desátý díl *míry* efi mouky bělné za obět suchou ustavičnou, polovici toho ráno a polovici u večer.

21. Na pánvici s olejem strojena bude; smaženou přineseš ji, a pečené kusy oběti suché obětovati budeš u vůni spojující Hospodina.

22. A kněz, *kerťž* z synů jeho po něm pomazán bude, ať ji obětuje právem věčným. Hospodinu všecko to páleno bude.

23. A všeliká suchá obět kněžská celá *spálena* bude; nebudeť jedena.

24. Mluvil pak Hospodin k Mojžišovi, řka:

25. Mluv Aronovi * a synům jeho a rei: Tento bude řád oběti za hřích: Na místě, kdež se zabijí obět zápalná, zabita bude obět za hřích před Hospodinem; svatá svatých jest.

*k.17,2.

26. Kněz *obětující* tu obět za hřích budeť jisti ji; na místě svatém jedena bude v síni stánku úmluvy.

27. Což by se koli dotklo masa jejího, svaté bude; a jestliže by krví její šaty skropeny byly, to, což skropeno jest, obmyješ na místě svatém.

28. A nádoba hliněná, v níž by vařeno bylo, rozražena bude; pakli by v nádobě měděné vařeno bylo, vytřena a vymyta bude vodou.

29. Všeliký * pohlaví mužského mezi kněžími jisti to bude; † svaté svatých jest.

*k.7,6.†k.2,3.10.

30. Ale žádná obět za hřích, (z jejížto krve * něco vneseno bylo by do stánku úmluvy k očištění v svatyni,) nebude jedena; ohněm spálena bude.

*Zid.13,11.

KAPITOLA VII.

Řád při obětech za vinu, a při obětech pokojných.

Tento pak bude řád oběti za provinění; svatá svatých jest.

2. Na kterémž * místě zabijí se obět zápalná, *na témž* zabijí i obět za vinu, a pokropí krví její oltáře svrchu vůkol.

*k.1,2,5;6,25.

3. Všecken pak tuk její obětovati bude z ní, ocas i tuk střeva příkrývající,

4. Těž * obě dvě ledvinky s tukem, kterýž jest na nich i na slabinách; a brani-

ci, kteráž jest na jatrách, s ledvinkami odejme.

*k.3.4.10.15;4.9.

5. I bude pálti to kněz na oltáři v obět ohnivou Hospodinu; obět za provinění jest.

6. Všelický * pohlaví mužského mezi kněžimi jisti bude ji, na místě svatém jedena bude; svatá svatých jest.

*k.6.18.

7. Jakož obět za hřích, tak obět za vinu, jednostejné právo míti budou; knězi, kterýž by ho očíšťoval, *přináležeti* bude.

8. Knězi pak, kterýž by něčí obět zápalnou obětoval, kůže té oběti zápalné, kterouž obětoval, *přináležeti* bude.

9. Nadto všeliká obět suchá, kteráž v peci pečena bude, a všecko, což na páncvi aneb v kotlíku strojeno bude, knězi, kterýž to obětuje, *přináležeti* bude.

10. Tolikéz všeliká obět suchá olejem zadělaná aneb upražená, všechněm synům Aronovým *přináležeti* bude, a to jednodnu jako druhému.

11. Tento pak bude řád oběti pokojné, kterouž by obětoval Hospodinu:

12. Jestliže by ji obětoval v oběti chvály, tedy obětovati bude v obět chvály koláče nekvašené, olejem zadělané a oplátky nekvašené, olejem pomazané a mouku bělnou smaženou, s těmi koláči olejem zadělanými.

13. Mimo *ty* koláče *také* chléb kvašený obětovati bude obět svou, v obět chvály pokojných obětí svých.

14. A budeť obětovati z něho jeden *pecník*, ze vši *té* oběti Hospodinu obět ku pozdvížení, a *ten přináležeti* bude tomu knězi, kterýž kropil krví *té* oběti pokojné.

15. Maso pak oběti, z *té* * oběti chvály, *jenž jest* obět pokojná, v den obětování jejího jedeno bude, aniž co zůstane z něho do jitra.

*k.19.5.6.

16. Jestliže by pak * z slibu aneb z dobré vůle obětoval obět svou, *tolikéz* v den obětování jejího jedena bude; a jestliže by co zůstalo z toho, tedy na druhý den jisti se bude.

*4 Mojs.15.8.

17. Jestliže by pak co masa z *té* oběti zůstalo do třetího dne, ohněm spáleno bude.

18. Pakli by kdo předce jedl maso oběti pokojné dne třetího, nebudeť příjemný ten, kterýž ji obětoval, aniž přijata bude, *ale* ohavnost bude, a kdož by koli jedl je, ponese nepravost svou.

19. Též maso, kteréž by se dotklo ně-

čeho nečistého, nebude jedeno, *ale* ohněm spáleno bude; maso pak *jiué*, kdož by koli čistý byl, bude moci jisti.

20. Nebo člověk, kterýž by jedl maso z oběti pokojné, kteráž jest Hospodinu *obětována*, a byl by poškvrněný: tedy vyhlazen bude člověk ten z lidu svého.

21. A kdož by se dotkl něčeho nečistého, buďto nečistoty člověka, buď hověda nečistého aneb všeliké ohavnosti nečisté, a jedl by maso z oběti pokojné, kteráž jest Hospodinu *posvěcena*: tedy vyhlazen bude člověk ten z lidu svého.

22. Mluvil také Hospodin k Mojžišovi, řka:

23. Mluv k synům Izraelským a rei *jim*: Žádného * tuku z vola, aneb z ovce, aneb z kozy nebudete jisti.

*k.3.17.

24. Ačkoli tuk mrtvého a tuk ndáveného *hovada* může užíván býti k všeliké potřebě, *ale* * jisti ho nikoli nebudete.

*k.22.8.

25. Nebo kdož by koli jedl tuk z hověda, kteréž obětovati bude člověk v obět ohnivou Hospodinu, vyhlazen bude člověk ten, kterýž jedl, z lidu svého.

26. Tolikéz krve žádné * jisti nebudete ve všech přibytech svých, buď z ptactva, buď z hověda.

*k.3.17.1 Mojs.9.4. Skutk.15.20.29.

27. Všelický člověk, kterýž by jedl jakou krev, vyhlazen bude z lidu svého.

28. Mluvil opět Hospodin k Mojžišovi, řka:

29. Mluv k synům Izraelským a rei: Kdož by obětoval obět svou pokojnou Hospodinu, on sám přinese obět svou Hospodinu z oběti pokojných svých.

30. Ruce jeho obětovati budou obět ohnivou Hospodinu. Tuk s hrudim přinese, a hrudí aby bylo v obět sem i tam obracení před Hospodinem.

31. Pálti pak bude kněz tuk na oltáři, *ale* hrudí to zůstane Aronovi i synům jeho.

32. A plece pravé dáte knězi ku pozdvížení z oběti pokojných vašich.

33. Kdožkoli z synů Aronových obětovati bude krev oběti pokojných a tuk, tomu se dostane plece pravé na díl *jeho*.

34. Nebo hrudí sem i tam obracení a plece vzhůru pozdvížení vzal jsem od synů Izraelských z oběti pokojných jejich, a dal jsem je Aronovi knězi i synům jeho právem věčným od synů Izraelských.

35. Toť jest *díl* pomazání Aronova, a pomazání synů jeho z ohnivých obětí Hospodinových, ode dne *toho*, v kterémž

jim přistoupiti rozkázal k vykonávání kněžství Hospodinu,

36. Kterýž přikázal Hospodin, aby jim ode dne, v kterémž jich pomazal, dáván byl od synů Izraelských právem věčným po rodech jejich.

37. Teuf jest rád oběti zápalné, oběti suché, oběti za hřích, oběti za vinu, a posvěcování i oběti pokojných,

38. Kteréž přikázal Hospodin Mojžišovi na hoře Sinai *toho* dne, když přikázal synům Izraelským, aby obětovali oběti své Hospodinu na poušti Sinai.

KAPITOLA VIII.

Svěcení Arona a synů jeho na kněžství.

I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka :

2. Vezmi * Arona a syny jeho s ním, i roucha jejich a olej pomazání, též volka k oběti za hřích, a dva skopce, a koš s přesnými chleby, *Zid.5.4.

3. A shromážd' všecko množství ke dveřím stánku úmluvy.

4. I učinil Mojžiš, jakž přikázal jemu Hospodín, a shromáždilo se všecko množství ke dveřím stánku úmluvy.

5. Tedy řekl Mojžiš tomu množství: Totof jest to slovo, kteréž přikázal vykonati Hospodin.

6. A rozkázav přistoupiti Mojžiš Aronovi a synům jeho, umyl je vodou.

7. A * oblékl jej v sukni a přepásal ho pasem, a oděv ho pláštěm, dal náramenník svrchu na něj, a připásal jej pasem náramenníka a otáhl ho jim. *2Mojž.28,41.

8. A vložil na něj náprsník, do něhožto dal * urim a thumim. *2Mojž.28,30.

9. Potom vstavil čepici na hlavu jeho; a dal na čepici jeho po předu plech zlatý, korunu svatou, * jakož přikázal Hospodin Mojžišovi. *2Mojž.28,36.

10. Vzal také Mojžiš * olej pomazání a pomazal příbytku i všech věcí, kteréž byly v něm, a posvětil jich. *2Mojž.30,25.

11. A pokropil jim oltáře sedmkrát, a pomazal oltáře i všeho nádobí jeho, též umyvadla i s podstavkem jeho, aby to všecko posvěceno bylo.

12. Vlíl také * oleje pomazání na hlavu Aronovu, a pomazal ho ku posvěcení jeho. *2Mojž.29,7. Žalm.133,2.

13. Rozkázal také Mojžiš přistoupiti synům Aronovým, a zobláčel je v sukni, a opásal je pasem, a vstavil na ně klobouky, jakož byl přikázal Hospodin jemu.

14. A přivedl * volka k oběti za hřích, i

položil Aron a synové jeho ruce své na hlavu volka oběti za hřích. *2Mojž.29,10.

15. I zabil jej a vzal krev jeho, a pomazal rohů oltáře vůkol prstem svým, a tak očistil oltář. Ostatek pak krve vyhlil k spodku oltáře a posvětil ho k očišťování na něm.

16. Vzal také všecken * tuk, kterýž byl na střevách, a braniči s jater a obě ledvinky i tuk jejich, a páčil to Mojžiš na oltáři. *k.3,4; 7,4.

17. Volka pak * toho i kůži jeho, i maso jeho, i lejna jeho spálil ohněm vně za stany, jakož byl přikázal Hospodin Mojžišovi. *k.4,11; 9,11.

18. Potom přivedl skopce oběti zápalné, a položil Aron i synové jeho ruce své na hlavu toho skopce.

19. I zabil jej, a pokropil Mojžiš krví oltáře po vrchu vůkol.

20. Skopce také rozsekal na kusy jeho, a páčil Mojžiš hlavu, kusy i tuk.

21. Střeva pak a nohy vymyl vodou, a tak spálil Mojžiš všeho * skopce na oltáři. I byl zápal u vůni libeznou, obět ohnivá Hospodinu, jakož přikázal Hospodin Mojžišovi. *2Mojž.29,18.

22. Rozkázal také přivésti * skopce drnhého, skopce posvěcení, a položil Aron i synové jeho ruce své na hlavu skopce. *2Mojž.29,19.

23. I zabil jej, a vzav Mojžiš krve jeho, pomazal jí konce * pravého neha Aronova a palce ruky jeho pravé, i palce nohy jeho pravé. *k.14,14.17.25.28.

24. Tolikéž synům Aronovým rozkázav přistoupiti, pomazal kraje jejich pravého a palce ruky jejich pravé, též palce nohy jejich pravé, a vykropil krev na oltář svrchu vůkol.

25. Potom vzal tuk a ocas i všecken tuk příkrývající droby a braniči s jater, též obě dvě ledvinky i tuk jejich i plece pravé.

26. Také z koše přesných chlebů, kteříž byli před Hospodinem, vzal jeden koláč přesný a jeden peeník chleba s olejem a jeden oplatek, a položil to s tukem a s plecem pravým.

27. A dal to všecko * v ruce Aronovy a v ruce synů jeho, rozkázav obracetí sem i tam v obět obracení před Hospodinem. *2Mojž.29,24.

28. Potom vzav z rukou jejich, páčil to na oltáři v zápal. * Posvěcení toto jest u vůni † rozkošnou, obět ohnivá Hospodinu. *k.7,37. †k.5,12; 6,15.

29. Vzal také Mojžiš hrudi a obracel je sem i tam *v obět* obraceni před Hospodinem; a z skopee * posvěcení dostal se Mojžišovi díl, jakož mu byl přikázal Hospodin. *2 Mojz. 29, 26.

30. Vzal také Mojžiš * oleje pomazání a krve, kteráž byla na oltáři, a pokropil Arona i roucha jeho, též synů Aronových a roucha jejich s ním. A tak posvětil Arona i roucha jeho, též synů jeho i roucha jejich s ním. *2 Mojz. 29, 21.

31. I řekl Mojžiš * Aronovi a synům jeho: Vařte to maso u dveří stánku úmluvy, a jezte je tu, i chléb, kterýž jest v koši posvěcení, † jakož jsem přikázal, řka: Aron a synové jeho jisti budou je. *2 Mojz. 29, 32. †3 Mojz. 6, 16.

32. Což by pak zůstalo masa i chleba toho, olhněm *to* spálíte.

33. A ze dveří stánku úmluvy za sedm dní nevycházejte až do dne, v kterémž by se vyplnili dnové svěcení vašeho; nebo za sedm dní posvěcovány budou ruce vaše.

34. Jakož se stalo dnešní den, *tak* přikázal Hospodin činiti k očištění vašemu.

35. Protož u dveří stánku úmluvy zůstanete ve dne i v noci za sedm dní, a ostříhate budete nařízení Hospodinova, abyste nezemřeli; * nebo tak mi jest přikázáno. *2 Mojz. 29, 35.

36. Učinil tedy * Aron i synové jeho všecky věci, kteréž přikázal Hospodin skrze Mojžiše. *2 Mojz. 12, 28; 39, 12.

KAPITOLA IX.

Nejprvnější služba a obětování Aronovo před Hospodinem.

Stalo se pak dne osmého, povolal Mojžiš Arona a synů jeho i starších Izraelských.

2. I řekl Aronovi: * Vezmi sobě tele k oběti za hřích, a skopee k oběti zápalné, *obě* bez poškrvny, a obětuj před Hospodinem. *2 Mojz. 29, 1.

3. K synům pak Izraelským mluvíti budeš, řka: Vezměte kozla k oběti za hřích, a tele a beránka, roční, bez vady, k oběti zápalné,

4. Vola také a skopee k oběti pokojné, abyste obětovali před Hospodinem, a obět suchou zadělanou olejem; nebo dnes se vám ukáže Hospodin.

5. Tedy vzali *ty věci*, kteréž přikázal Mojžiš před stánkem úmluvy, a přistoupivši všecko shromáždění, stáli před Hospodinem.

6. I řekl Mojžiš: Toto jest *ta věc*, kterouž přikázal Hospodin. Vykonejtež *ji*, a ukáže se vám sláva Hospodinova.

7. Aronovi pak řekl Mojžiš: Přístup k oltáři a obětuj obět za hřích svůj, a obět zápalnou svou k vykonání očištění za sebe i za lid tento; obětuj také obět lidu *všeho*, a učiň očištění za ně, jakož přikázal Hospodin.

8. Přistoupiv tedy Aron k oltáři, zabil tele své k oběti za hřích.

9. I dali mu synové Aronovi krev. Kterýžto omočiv prst svůj ve krvi, pomazal rohů oltáře, *ostatek* pak krve vylik k spodku oltáře.

10. Ale tuk a ledvinky, i * braniei s jater té oběti za hřích páčil na oltáři, jakož byl přikázal Hospodin Mojžišovi. *k. 4, 8, 9. 2 Mojz. 29, 13, 22.

11. Maso * pak s kůží spálil vně za stany. *k. 4, 11, 12.

12. Zabil také obět zápalnou. I podali mu synové Aronovi krve, kterouž pokropil po vrchu oltáře vůkol.

13. Podali jemu také i oběti zápalné s kusy jejími i hlavy její, a páčil *ji* na oltáři.

14. A * vymyv střeva i nohy její, páčil je s oběti zápalnou na oltáři. *k. 8, 21.

15. Obětoval také obět *všeho* lidu. A vzav kozla oběti za hřích, kterýž byl *všeho* lidu, zabil jej a obětoval ho za hřích jako i prvního.

16. Obětoval též obět zápalnou a učinil *ji* vedle obyčeje.

17. Tolikéž *i* * obět suchou obětoval, a vzav plnou hrst z ní, páčil to na oltáři, mimo obět zápalnou jitřní. *k. 2, 1.

18. Zabil ještě *i* vola a skopee k oběti pokojné, kteráž byla za lid. I podali mu synové Aronovi krve, kterouž pokropil oltáře po vrchu vůkol.

19. Dali jemu také * tuk z vola a z skopece ocas, a *tuk* přikrývající *střeva*, i ledvinky a braniei s jater. *k. 3, 3, 10; 3, 16.

20. A položili všecken tuk na hrudi; i páčil ten tuk na oltáři.

21. Hrudi pak a plece pravé obracel sem i tam Aron *v obět* obraceni před Hospodinem, jakož byl přikázal Mojžišovi.

22. Potom Aron * pozdvihla rukou svých k lidu, dal jim požehnání, a sstoupil od obětování oběti za hřích a oběti zápalné i oběti pokojné. *4 Mojz. 6, 22 násled.

23. Tedy všel Mojžiš s Aronem do stánku úmluvy; a když vycházeli z něho, požehnání dávali lidu. * I ukázala se sláva Hospodinova všemu lidu. *2 Mojz. 16, 10.

24. Nebo * sstoupil oheň od tváři Hospo-

dina, a spálil na oltáři obět zápalnou i všeckén tuk. Což když uzřel veškeren lid, zkríkli a padli na tváři své. *2Par.7,1,15.

KAPITOLA X.

Nádaba a Abiu oheň spálil. 8. Kněžím víno zapovědino, 12. a oběti jim ku pokrmu dány.

Synové pak Aronovi Nádab a Abiu, vzavše jeden každý * kadidlnici svou, dali do nich oheň a položili na něj kadidlo, a obětovali před Hospodinem oheň cizí, čehož jim byl nepřikázal. *k.16,12,13.

2. Protož sstoupiv oheň od Hospodina, spálil * je; a zemřeli tu před Hospodinem. *k.16,1,4 Mojž.3,4.

3. I řekl Mojžíš Aronovi: * Toť jest, což mluvil Hospodin, řka: V těch, kteříž přistupují ke mně, posvěcen budu, a před obličejem všeho lidu oslaven budu. I mlučel Aron. *k.8,35.

4. Tedy povolal Mojžíš * Mizaele a Elizafana, synů Uziele, strýce Aronova, a řekl jim: Podte a vynesete bratří své od svatyně ven za stany. *2Mojž.6,22.

5. I přišli * a vynesli je v sukniech jejich ven za stany, jakž byl rozkázal Mojžíš. *Skutk.5,6,10.

6. Mluvil pak Mojžíš Aronovi, Eleazarovi a Itamarovi, synům jeho: Hlav svých neodkrývejte a roucha svého neroztrhujte, abyste nezemřeli, a aby se Bůh na všecko množství nerozluňoval; ale bratří vaši, všecka rodina Izraelská, budou plakati nad tím spálením, kteréž uvedl Hospodin.

7. Vy pak ze dveří stánku úmluvy nevycházejte, abyste nezemřeli; nebo olej pomazání Hospodinova jest na vás. I učinili vedlé rozkázání Mojžíšova.

8. Mluvil také Hospodin Aronovi, řka: 9. Vína * a nápoje opojného nebudeš pítí, ty ani synové tvoji s tebou, kdyžkoli budete míti vebázení do stánku úmluvy, a byste nezemřeli, (ustanovení věčné to bude po rodech vašich); *Ezech.44,21, 1 Tim.3,3.

10. Také abyste * rozeznati mohli mezi svatým a neposvěceným, a mezi čistým a nečistým; *Ezech.44,23.

11. Též abyste * učili syny Izraelské všechněm ustanovením, kteráž mluvil Hospodin k nim skrze Mojžíše. *Mat.23,20.

12. Mluvil pak Mojžíš Aronovi, Eleazarovi a Itamarovi, synům jeho, kteříž živi zůstali: Vezměte obět suchou, kteráž zůstala z ohnivých obětí Hospodinových, a jezte ji s přesnicemi u oltáře; nebo svatá svatých jest.

13. Protož jisti budete ji na místě sva-

tém, nebo to jest právo tvé a právo synů tvých z ohnivých obětí Hospodinových; tak zajisté jest * mi přikázáno.

*k.2,3,10;6,16;9,21.

14. Hrudí * pak sem i tam obrazení, a plece vznášení jisti budete na místě čistém, ty i synové tvoji, i dcery tvé s tebou; nebo to právem tobě a synům tvým dáno jest z pokojných obětí synů Izraelských. *k.9,21, 14 Mojž.18,11.

15. Plece vzhůru vznášení a hrudí sem i tam obrazení s obětní ohnivými tuků, kteréž přinesou, aby sem i tam obračino bylo, tak jako obět obrazení před Hospodinem, bude tobě i synům tvým s tebou právem věčným, jakož přikázal Hospodin.

16. Mojžíš pak hledal pilně kozla k oběti za hřích, a hle, již spálen byl. Tedy rozluňoval se na Eleazara a Itamara, syny Aronovy pozůstalé, a řekl:

17. Pročez jste * nejedli oběti za hřích na místě svatém? Nebo svatá svatých byla, poněvadž ji dal vám, abyste nesli nepravost všeho množství k očištění jejich před Hospodinem. *k.6,26.

18. A hle, ani krev její není vnesena do vnitřku svatyně. Jisti jste měli ji v svatyni, jakož jsem byl přikázal.

19. Tedy odpověděl Aron Mojžíšovi: Aj, dnes obětovali obět svou za hřích a obět svou zápalnou před Hospodinem, ale přihodila se mně taková věc, že, kdybych byl jedl obět za hřích dnes, zdali by se to líbilo Hospodinu?

20. Což když * uslyšel Mojžíš, přestal na tom. *Joz.22,30,33.

KAPITOLA XI.

Rozdil mezi živočichy čistými a nečistými.

I mluvil * Hospodin Mojžíšovi a Aronovi, řka jim: *2Mojž.7,8.

2. Mluvte k synům Izraelským, řkouce: Tito * jsou živočichové, kteréž jisti budete ze všech hověd, kteráž jsou na zemi: *5Mojž.14,4, Skutk.10,14.

3. Všelike hovědo, kteréž má kopyta rozdělená, tak aby rozdvojená byla, a přežívá, jisti budete.

4. A však z těch, kteráž * přežívají, a z těch, kteráž kopyta rozdělená mají, nebudete jisti, jako velblouda; nebo ač přežívá, ale kopyta rozděleného nemá, nečistý vám bude. *5Mojž.14,7.

5. Ani králíka, kterýž ač přežívá, ale kopyta rozděleného nemá, nečistý vám bude.

6. Ani zajíe; nebo ač přežívá, ale kopyta rozděleného nemá, nečistý vám bude.

7. Tolikéž ani svině; nebo ač má rozdělené kopyto, tak že se rozdvojuje, ale nepřežívá, nečistá bude vám.

8. Masa jejich nebudete jísti, ani těla jejich *mrtvého* se dotýkati, nečistá budou vám.

9. Ze všech *pak živočichů*, kteříž u vodách jsou, tyto jísti budete: Všecko, což má * plejty a šupiny u vodách mořských i v řekách, jísti budete. ^{*5 Mojz. 14. 9.}

10. Všecko pak, což nemá plejty a šupin u moři i v řekách, buď jakýkoli hmyz vodný, aneb jakákoli duše živá u vodách, ohavností bude vám.

11. *A tak* v ohavnosti vám budou, abyste masa jejich nejedli a těla jejich v ohavnosti měli.

12. Což tedy nemá plejty a šupin u vodách, to v ohavnosti mítí budete.

13. Z ptactva pak tyto v ohavnosti mítí budete, *jichžto* nebudete jísti, *nebo* ohavnost jsou, *jako jest* * orel, noh a orlice mořská, ^{*5 Mojz. 14. 12.}

14. Též sup, káně a luňák vedlé pokolení svého,

15. A všeliký krkavec vedlé pokolení svého,

16. Také pstros, sova, vodní káně, a ještráb vedlé pokolení svého,

17. A bukač, křehař a kalons,

18. A porfirián, pelikán a labut,

19. Též čáp a kalandra vedlé pokolení svého, dedek a netopýř.

20. Všelický zeměplaz křídla mající, kterýž na čtyřech *nohách* chodí, v ohavnosti mítí budete.

21. A však ze všelikého zeměplazu křídla majícího, kterýž na čtyřech *nohách* chodí, jísti budete ty, kteříž mají stehénka na nohách svých, aby skákali na nich po zemi.

22. Titof pak jsou, kteréž jísti budete: Arbes vedlé pokolení svého, sálem vedlé pokolení svého, chargol vedlé pokolení svého, a chagab vedlé pokolení svého.

23. *Jiný* pak zeměplaz všeliký křídla mající, kterýž na čtyřech *nohách* chodí, v ohavnosti mítí budete.

24. Nebo těmi byste se poškrvňovali. *Protož* kdož by se koli * dotkl těla jich, nečistý bude až do večera.

*k. 5. 2; 14. 46; 15. 5 násl. Agg. 2. 14.

25. A kdož by koli nesl těla jich, zpěčet roucho své a nečistý bude až do večera.

26. Všeliké hovado, kteréž má rozdělené kopyto, ale není rozdvojené, a nepřežívá, nečisté vám bude. Kdož by koli jeho se dotekl, nečistý bude.

27. A cožkoli chodí na tlapách svých ze všech hovad čtvernohých, nečisté bude vám. Kdož by koli dotkl se těl jejich, nečistý bude až do večera.

28. A kdož by koli nesl těla jejich, zpěčet roucha svá a nečistý bude až do večera; *nebo* nečistá jsou vám.

29. Také i toto vám nečisté bude mezi zeměplazy, kteříž lezou po zemi: Kolčava a myš a žába, *každé* vedlé pokolení svého;

30. Též jezek a ještěrka, hlemejžd, štir a krtice.

31. Tyto věci nečisté vám budou ze všelijakého zeměplazu. Kdož by se koli dotkl jich mrtvých, nečistý bude až do večera.

32. A všeliká věc, na kterouž by padlo *něco* z těch již mrtvých *těl*, nečistá bude, buď nádoba dřevěná, neb roucho, neb kůže, aneb pytel. A všeliká nádoba, kteréž se k dílu nějakému užívá, do vody vložena bude a nečistá zůstane až do večera, potom čistá bude.

33. Všelická pak nádoba hliněná, do níž by něco toho upadlo, i což by koli v ní bylo, nečisté bude, ona pak rozražena bude.

34. Všelický také pokrm, jehož se užívá, jestliže by na něj voda vylita byla, nečistý bude; a všeliký nápoj ku pití příhodný v každé nádobě *nečisté* bude nečistý.

35. A všecko, na čemž by něco z těla jejich upadlo, nečisté bude. Pěc a kotliště zhořeno bude, *nebo* nečisté jest; protož za nečisté je mítí budete.

36. Ale studnice a čisterna, i všeliké shromáždění vod, čistá budou; však což by se dotklo umrliny jejich, nečisté bude.

37. Jestliže by pak něco z mřehy jejich upadlo na některé semeno, kteréž sítí obyčej jest, čisté bude.

38. Ale když by polito bylo vodou semeno, a *potom* padlo by něco z umrliny jejich na ně, nečisté bude vám.

39. Jestliže by umřelo hovado z *těch*, kteréž vám jsou ku pokrmu, kdož by se koli mřehy jeho dotkl, nečistý bude až do večera.

40. Kdo by * jedl z těla toho, zpěčet roucha svá a nečistý bude až do večera. Také i ten, kterýž by vynesl tu mřehu,

zpěře roucha svá, a nečistý bude až do večera. ^{*k.17,15.}

41. Tolikéž všeliký zeměplaz, kterýž se plazí po zemi, v ohavnosti bude vám; nebudete ho jisti.

42. Ničeho, což se plazí na prsech, aneb cožkoli čtvermo leze, aneb více má noh, ze všeho zeměplazu, kterýž se plazí po zemi, nebudete jisti; nebo jsou ohavnost.

43. Nezhavujtež duši svých žádným zeměplazem, kterýž se plazí, a nepoškrvňujte se jimi, abyste nečistí nebyli učiněni skrze ně.

44. Nebo já jsem Hospodin Bůh váš; protož posvěťtež se, a * svatí buďte, nebo já svatý jsem, a nepoškrvňujte duši svých žádným zeměplazem, kterýž se plazí po zemi. ^{*k.19,2; 20,7.}

45. Nebo já jsem Hospodin, kterýž jsem vás vyvedl z země Egyptské, abyh vám byl za Boha; protož svatí buďte, nebo já jsem svatý.

46. Toť jest právo strany hovada, ptactva a všeliké duše živé, kteráž se hýbe u vodách, a každé duše živé, kteráž se plazí na zemi,

47. Aby rozdíl činěn byl mezi nečistým a čistým, a mezi živočichy, kteříž se mají jisti, a mezi živočichy, kteříž se nemají jisti.

KAPITOLA XII.

O nečistotě šestinedělek 6. a očišťování jich.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rei: Žena počnuc, porodí-li pacholika, nečistá bude za * sedm dní; podlé počtu dnů, v nichž odděluje se pro nemoc svou, nečistá bude. ^{*Luk.2,22.}

3. Potom dne * osmého obřezáno bude tělo neobřízky jeho. ^{*1 Mojž.17,10.11.12.}

4. Ona pak ještě za třideceti a tři dni zůstávati bude v očišťování se od krve. Nižádné věci svaté se nedotkne a k svatyni nepůjde, dokudž se nevyplní dnové očištění jejího.

5. Pakli děvečku porodí, nečistá bude za dvě neděle vedlé *nečistoty* oddělení svého, a šedesát šest dní zůstávati bude v očištění od krve.

6. Když pak vyplní se dnové očištění jejího po synu aneb po dceři, přinese beránka ročního na obět zápalnou, a holoubátko aneb hrdličku na obět za hřích, ke dveřím stánku úmluvy, knězi.

7. Kterýž obětovati ji bude před Hospodinem, a očistí ji, a tak očištěna bude od

toku krve své. Ten jest zákon *té, kteráž* porodila pacholika aneb děvečku.

8. Pakli nebude moci býti s beránka, tedy vezme * dvě hrdličátek, aneb dvě holoubátek, jedno v obět zápalnou a druhé v obět za hřích. I očistí ji kněz, a tak čistá bude. ^{*k.14,22; 15,14. Luk.2,24.}

KAPITOLA XIII.

O malomocenství na člověku, 47. rouchu a nádobě.

Mluvil také Hospodin Mojžíšovi a Aronovi, řka:

2. Člověk, ješto by na kůži těla jeho byla nějaká oteklina aneb prašivina, aneb poškrvna pobělavá, a bylo by na kůži těla jeho *něco podobného* k * ráně malomocenství: tedy přiveden bude k Aronovi knězi, aneb k některému z synů jeho kněží. ^{*5 Mojž.24,8.}

3. I pohledí kněz na ránu, *kteráž jest* na kůži těla jeho. *Jestliže* chlupové na té ráně zbělejí, a ta rána bude-li na pohledění * hlubší nežli *jiná* kůže těla jeho, rána malomocenství jest. Když tedy spatří ji kněz, za nečistého vyhlásí jej. ^{*k.14,37.}

4. Pakli by poškrvna pobělavá byla na kůži těla jeho, a rána ta nebyla by hlubší nežli *jiná* kůže, a chlupové její nezběleli by: tedy rozkáže zavřítí kněz *majíceho* takovou ránu za sedm dní.

5. Potom pohledí na něj kněz v den sedmý, a jestli rána ta zůstává tak před očima jeho a nerozmáhá se po kůži: tedy rozkáže ho zavřítí kněz po druhé za sedm dní.

6. I pohledí na ni kněz v den sedmý po druhé, a jestliže ta rána pozčernalá bude, a nerozmohla by se po kůži: tedy za čistého vyhlásí ho kněz, *nebo* prašivina jest. I * zpěře roucha svá a čistý bude. ^{*Izai.1,16. Žid.10,22.}

7. Pakli by se dále rozmohla ta prašivina po kůži jeho, již po ukázání se knězi k očištění svému, *tedy* ukáže se znovu knězi.

8. I pohledí *na něj* kněz, a jestliže * se rozmohla ta prašivina po kůži jeho, za nečistého vyhlásí jej kněz, *nebo* malomocenství jest. ^{*2 Tim.2,17.}

9. Rána malomocenství když bude na člověku, přiveden bude k knězi.

10. I pohledí *na něj* kněz, a bude-li oteklina bílá na kůži, až by učinila chlupy bílé, byť pak i zdravé maso bylo na té oteklině:

11. Malomocenství zastaralé jest na kůži těla jeho. Protož za nečistého vyhlásí jej kněz, a nedá ho zavřítí, nebo *zjevně* nečistý jest.

12. Jestliže by se pak vylilo malomocenství po kůži, a přikrylo by malomocenství všecko kůži nemocného, od hlavy jeho až do noh jeho, všudy kdež by kněz očima viděti mohl:

13. I pohledí *na něj* kněz, a přikrylo-li by malomocenství všecko tělo jeho, tedy za čistého vyhlásí nemocného. *Nebo* všecka ta rána v bělost se změnila, *protož* čistý jest.

14. Ale kdykoli ukáže se na ni živé maso, nečistý bude.

15. I pohledí kněz na to živé maso a vyhlásí jej za nečistého, *nebo* to maso živé nečisté jest, malomocenství jest.

16. Když by pak odešlo zase maso živé a změnilo by se v bělost, tedy přijde k knězi.

17. A vida kněz, že obrátila se rána ta v bělost, za čistou vyhlásí ji; čistá jest.

18. Když by pak byl na kůži těla vřed, a byl by zhojen,

19. Byla-li by na místě vředu toho otelklna bílá, aneb poškrvna pobělavá a náryšavá, tedy ukázána bude knězi.

20. A vida kněz, že na pohledění *to místo* jest nižší nežli *jiná* kůže, a chlupové na něm by zběleli, za nečistého vyhlásí jej kněz. Rána malomocenství jest, *kteráz* na vředu vyrostla.

21. Pakli, když pohledí na ni kněz, uzří, že chlupové nezběleli na něm, a není nižší nežli *jiná* kůže, ale že jest pozčernalé *místo*, tedy zavře ho kněz za sedm dní.

22. Pakliť by šire se rozmáhala po kůži, za nečistého vyhlásí jej kněz; rána *malomocenství* jest.

23. Pakli by ta poškrvna pobělavá zůstávala na místě svém, a nerozmáhala by se, * znamená toho vředu jest; *protož* za čistého vyhlásí jej kněz. *v.23.

24. Tělo, na jehož kůži byla by spálenina *od* ohně, a po zhojení té spáleniny zůstala by poškrvna pobělavá a náryšavá, anebo bílá *toliko*:

25. Pohledí na ni kněz, a jestliže chlupové na ní zběleli, a lsknou se, způsob také její jest hlubší nežli *jiné* kůže vůkol: malomocenství jest, *kteréz* zrostlo na spálenině; *protož* za nečistého vyhlásí jej kněz, *nebo* rána malomocenství jest.

26. Pakli uzří kněz, an na poškrvně po-

bělavé není žádného ehlupu bílého, a že nižší není nežli *jiná* kůže, ale že jest pozčernalá, poručí ho zavřítí kněz za sedm dní.

27. I pohledí na ni kněz dne sedmého. Jestliže se více rozmohla po kůži, tedy za nečistého vyhlásí jej; *nebo* rána malomocenství jest.

28. Pakli bělost lsknutá na svém místě zůstáváti bude, a nerozmuže se po kůži, ale bude pozčernalá: zprýštění *od* spáleniny jest; za čistého vyhlásí jej kněz, *nebo* * šrám spáleniny jest. *v.23.

29. Byla-li by pak rána na hlavě aneb na bradě muže neb ženy,

30. Tedy pohledí kněz na tu ránu, a jestliže způsob její bude hlubší nežli *jiná* kůže, a bude na ní vlas požlutlý a tenký: tedy za nečistého vyhlásí jej kněz, *nebo* poškrvna černá jest; malomocenství na hlavě aneb na bradě jest.

31. Když pak pohledí kněz na ránu poškrvny černé a uzří, že způsob její není hlubší nežli *jiná* kůže, a že není vlasu černého na ní: zavřítí dá kněz majícího ránu poškrvny černé za sedm dní.

32. I pohledí kněz na tu ránu dne sedmého, a aj, nerozmohla se ta poškrvna černá, a není vlasu žlutého na ní, a způsob té poškrvny černé není hlubší nežli kůže:

33. Tedy oholen bude *člověk ten*, ale poškrvny té černé nedá holti. I dá zavřítí kněz *majícího* tu poškrvnu za sedm dní po druhé.

34. I pohledí kněz na poškrvnu černou dne * sedmého, a jestliže se nerozmohla poškrvna černá dále po kůži, a místo její není-li hlubší nežli *jiná* kůže: za čistého vyhlásí ho kněz, i zpěře roucha svá a čistý bude. *v.6.

35. Pakli by se dále rozmohla poškrvna ta černá po kůži, již po očištění jeho,

36. Tedy pohledí na ni kněz, a uzří-li, že se dále rozmohla ta poškrvna černá po kůži, nebude více šetřiti vlasu žlutého; nečistý jest.

37. Pakli poškrvna černá tak zůstává před očima jeho, a černý vlas vzrostl by na ní, tedy zhojena jest ta poškrvna černá; čistý jest, a za čistého vyhlásí jej kněz.

38. Když by na kůži těla muže aneb ženy byly poškrvny, *totiž* poškrvny pobělavé,

39. I pohledí kněz, a jestliže budou na

kůži těla jejich poškvurny bílé, pozčernalé, *tedy* poškvurna bílá jest, *kteráz* na kůži zrostla; čistý jest.

40. Muž, z jehož by hlavy vlasové slezli, lysý jest a čistý jest.

41. Jestliže pak po jedné straně obleze hlava jeho, nálasy jest a čistý jest.

42. Pakli na té lysině, aneb na tom oblyšení byla by rána bílá a ryšavá, *tedy* malomocensví zrostlo na lysině jeho, aneb na oblyšení jeho.

43. I pohledi na něj kněz, a uzří-li oteklinu rány bílou a ryšavou na lysině jeho, aneb na oblyšení jeho, jako způsob malomocensví na kůži těla:

44. Člověk malomocný jest a nečistý jest. Bez meškání za nečistého vyhlásí jej kněz, nebo na hlavě jeho jest malomocensví jeho.

45. Malomocný pak, na němž by ta rána byla, bude míti roucho roztržené a hlavu odkrytou a ústa zastřená, a Nečistý, nečistý *jsem!* volati bude.

46. Po všecky dny, v nichž ta rána bude na něm, za nečistého jmin bude; *nebo* nečistý jest. Sám bydliti bude, vně * za staný bude přebývání jeho. ^{*4 Mojž.12.14.}

47. Když by pak na rouchu byla rána malomocensví, buď na rouchu soukenném aneb na rouchu lněném,

48. Buď na osnově aneb na outku ze lnu aneb z vlny, buď na kůži aneb na každé věci kožené,

49. A byla by ta rána zelená neb náryšavá na rouchu aneb na kůži, aneb na osnově, aneb na outku, aneb na kterékoli nádobě kožené: rána malomocensví jest, ukázána bude knězi.

50. I pohledi kněz na tu ránu, a dá zavřiti tu věc mající ránu za sedm dní.

51. A pohledě na tu ránu dne sedmého, uzří-li, že se dále rozmohla ta rána na rouchu, neb po osnově anebo po outku, aneb na kůži, k čemuž by ji koli užíváno bylo: rána ta malomocensví rozjídavá jest, *věc* nečistá jest.

52. I spáli to roucho aneb osnovu, aneb outek z vlny neb ze lnu, aneb jakoukoli nádobu koženou, na niž by byla rána ta; nebo malomocensví škodlivé jest, protož ohněm spáleno bude.

53. Pakli pohledě kněz, uzřel by, že se nerozmohla rána ta na rouchu, aneb na osnově, aneb na outku, aneb na kterékoli nádobě kožené:

54. Rozkáže kněz, aby zeprali tu věc, na

níž byla by rána, i káže ji zavřiti za sedm dní pro druhé.

55. I pohledi kněz po zeprání *té věci* na ránu. Jestliže nezměnila rána barvy své, byt se pak nerozmohla dále, *předce* nečistá jest. Ohněm spálíš ji; *nebo* rozjídavá věc jest na vrchní neb spodní straně její.

56. Pakli pohledě kněz, uzřel by, an pozčernala rána po zeprání svém, odtrhne ji od roucha aneb od kůže, aneb od osnovy, aneb od outku.

57. Jestliže se pak ukáže ještě na rouchu aneb na osnově, aneb na outku, aneb na kterékoli nádobě kožené, *malomocensví* rozjídajeti se jest. Ohněm spálíš *věc* tu, na kteréž by ta rána byla.

58. Roucho pak aneb osnovu, aneb outek, aneb kteroukoli nádobu koženou, když bys zepal, a odešla by od ní ta rána, ještě po druhé zpřeješ, a čistě bude.

59. Tenť jest zákon o ráně malomocensví na rouchu soukenném aneb lněném, aneb na osnově, aneb na outku, aneb na kterékoli nádobě kožené, kterak má za čistou aneb za nečistou uznána býti.

KAPITOLA XIV.

Řád očišťování člověka i domu malomocensví raněného.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Tento bude řád při malomocném v den očišťování jeho: K knězi * přiveden bude. ^{*Mat.8.4. Mark.1.44. Luk.5.14.}

3. I vyjde kněz ven z stanů a pohledi na něj, a uzří-li, že uzdravena jest rána malomocensví malomocného:

4. Rozkáže kněz tomu, kterýž se očišťuje, vzíti dva vrabce živé a čisté, a dřevo cedrové, a červec dvakrát barvený, a * yzop. ^{* Zalm. 51, 9.}

5. I rozkáže kněz zabiti vrabce jednoho, a *vycediti krev z něho* do nádoby hliněné nad vodou živou.

6. A vezme vrabce živého a dřevo cedrové, též červec dvakrát barvený, a yzop, a omočí to *všecko* i s vrabcem živým ve krvi vrabce zabitého nad vodou živou.

7. Tedy * pokropí toho, kterýž se očišťuje od malomocensví, sedmkrát, a za čistého jej vyhlásí, i pustí vrabce živého na pole. ^{*k.4.6.17; 8.11.}

8. Ten pak, kterýž se očišťuje, zpře roucho své a oholí * všecky vlasy své, umyje se vodou, a čistý bude. Potom vejde do tábora, a bydliti bude † vně, nevcházeje do stanu svého za sedm dní.

^{*4 Mojž.8.7. †k.12.14.}

hřích a druhé v obět zápalnou; a očistí jej kněz před Hospodinem od toku jeho.

16. Muž, z něhož by * vyšlo simě seházení, zmyje vodou všecko tělo své, a bude nečistý až do večera. ^{*k.22,4.}

17. Každé roucho i každá kůže, na niž by bylo simě seházení, zeprána bude vodou, a nečistá bude až do večera.

18. Žena také, s kterouž by obýval muž seházením semene, *oba* zmyji se vodou, a nečistí budou až do večera.

19. Žena pak, když by trpěla nemocí svou, a tok krve byl by z těla jejího, za sedm dní oddělena bude; * každý, kdož by se ji dotekl, nečistý bude až do večera. ^{*k.18,19.}

20. Na čemž by koli ležela *v čas* oddělení svého, nečistý bude; tolikéž, na čem by koli seděla, nečistý bude.

21. Také kdož by se dotekl lůže jejího, zpěře roucho své, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

22. Kdož by se koli dotekl toho, na čemž seděla, zpěře rouchá svá, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

23. Což by koli bylo na lůži tom, neb na jaké by koli věci seděla, a dotekl by se toho někdo, nečistý bude až do večera.

24. Jestliže by kdo spal s ní, a byla by nečistota její na něm, nečistý bude za sedm dní; i každé lůže, na němž by spal, nečisté bude.

25. Žena pak trpěla-li by * krvotok po mnohé dny, kromě času nemoci své, totiž krvotok by trpěla přes čas přirozené nemoci: po všecky dny toku nečistoty své, jako i v čas nemoci své přirozené, nečistá bude. ^{*Mat.9,20.}

26. Každé lůže, na němž by spala po všecky dny toku svého, bude jí jako lůže v přirozené nemoci její; a každá věc, na kteréž by seděla, nečistá bude, podlé nečistoty *přirozené* nemoci její.

27. Kdož by koli dotekl se těch věcí, nečistý bude. Protož zpěře roucho své, a umyje se vodou, i bude nečistý až do večera.

28. Když pak očištěna bude od toku svého, sečte sobě sedm dní, a potom očišťovati se bude.

29. A v den osmý vezme * sobě dvě hrdličky aneb dvě holoubátek, a přinese je knězi ke dveřím stánku úmluvy. ^{*k.12,8.}

30. Z nichž jedno obětovati bude kněz v obět za hřích, a druhé v obět zápalnou,

a očistí ji kněz před Hospodinem od toku nečistoty její.

31. I budete oddělovati syny Izraelské od nečistot jejich, aby nezemřeli pro nečistoty své, když by poškrvnili přibytku mého, kterýž jest u prostředí nich.

32. Toť jest právo trpícího tok semene, i toho, z něhož vychází simě seházení, jímž poškrvněn bývá,

33. Též nemocné *ženy* v oddělení jejím, i všelikého trpícího tok svůj, buď mužského pohlaví neb ženského, a muže, kterýž by spal s nečistou.

KAPITOLA XVI.

O vcházení kněze do svatyně 29. a vyhlášení postu vůbec.

Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi * po smrti dvou synů Aronových, kteřížto, když předstoupili před Hospodina, zemřeli, ^{*k.10,2.}

2. A řekl Hospodin Mojžíšovi: Mluv Aronovi bratru svému, ať nevhází každého času do svatyně za oponu před slitovnicí, kteráž jest na truhle, aby neumřel; nebo *já* v oblace ukáži se nad slitovnicí.

3. S tímto vcházení bude Aron do svatyně: S volkem mladým, *kteříž bude* v obět za hřích, a s beranem k oběti zápalné.

4. V sukni lněnou svatou obleče se, a košilku lněnou bude mítí na těle hanby své, pasem také lněným opáše se, a čepici lněnou vstaví na hlavu, roucha za jisté svatá jsou tato; i umyje vodou * tělo své a obleče se v ně. ^{*v.24.}

5. Od shromáždění pak synů Izraelských vezme dva kozly k oběti za hřích, a jednoho berana k zápalné oběti.

6. I bude * obětovati Aron volka svého v obět za hřích, a očistí sebe i dům svůj. ^{*Zid.7,27.}

7. Potom vezme *ty* dva kozly a postaví je před Hospodinem u dveří stánku úmluvy.

8. I dá Aron na ty dva kozly losy, los jeden Hospodinu, a los druhý Azazel.

9. A obětovati bude Aron kozla *toho*, na něhož by los padl Hospodinu, obětovati jej bude za hřích.

10. Kozla pak toho, na něhož přišel los Azazel, postaví živého před Hospodinem, aby skrze něho učinil očištění, a pustí ho na poušť k Azazel.

11. I bude obětovati Aron volka svého v obět za hřích, a očistí sebe i dům svůj, a zabije volka svého v obět za hřích.

12. Vezme také plnou * kadidlnici uhlí ředavého s oltáře, *kterýž jest před tváří Hospodinovou*, a plné obě hrsti své † vonných věci stlučených, a vnese za oponu.

*k.10,1.†2Mojž.30,34,35.

13. A vloží kadidlo to na oheň před Hospodinem, a dým kadění *toho* přikryje slitovnici, kteráž jest nad svědectvím, a neumře.

14. Potom vezma * krve volka toho, pokropí prstem svým na slitovnici k východu; tolikéž před slitovnici kropiti bude sedmkrát † krví tou prstem svým.

*Žid.9,13; 10,4.†3Mojž.4,6,17.

15. Zabije také v obět za hřích kozla *toho*, kterýž jest lidu, a vnese krev jeho do vnitřku za oponu, a učini se krví jeho, jakož učinil se krví volka, totiž pokropí jí na slitovnici a před slitovnici.

16. A očistí svatyni od nečistot synů Izraelských a od přestoupení jejich i všech hříchů jejich. Totéž učini i stánku úmluvy, kterýž jest mezi nimi u prostřed nečistot jejich.

17. (Žádný pak člověk ať není v stánku úmluvy, když on vehází k očišťování do svatyně, dokudž by on zase nevyšel a očištění za sebe, za dům svůj i za všecko množství Izraelské nevykonal.)

18. Vyjde pak k oltáři, kterýž jest před Hospodinem, a očistí jej. A vezma krve volka toho, a ze krve kozla, dá na rohy oltáře vůkol.

19. A pokropí ho svrchu krví tou prstem svým sedmkrát, a očistí jej i posvěti ho od nečistot synů Izraelských.

20. A když by dokonal očištění svatyně a stánku úmluvy a oltáře, obětovati bude kozla živého.

21. A vlože Aron obě ruce své na hlavu kozla živého, vyznávati bude nad ním všecky nepravosti synů Izraelských, a všecka přestoupení jejich se všemi hříchy jejich, a vloží je na hlavu kozla, a vyžene ho člověk k tomu zřízený na poušti.

22. (Kozel ten zajisté ponese na sobě všecky nepravosti jejich do země pusté.) A pustí kozla toho na poušti.

23. Potom pak přijda Aron do stánku úmluvy, svleče s sebe roucha lhněná, v něž se byl oblékl, když vjíti měl do svatyně, a nechá jich tu.

24. A umyje tělo své vodou na místě svatém, a obleče se zase v roucha svá, a vyjda, obětovati bude obět zápalnou svou a obět zápalnou lidu, a očistí sebe i lid.

25. A tuk oběti za hřích pálení bude na oltáři.

26. Ten pak, kterýž vyvedl kozla na Azazel, zpěře roucha svá, a zmyje tělo své vodou, a potom vejde do stanů.

27. Volka pak za hřích a kozla za hřích, jejichž krev vnese na vykonání očištění v svatyni, vynese ven z tábora, a spálí ohněm kůže jejich, i maso jejich, i lejna jejich.

28. Kdož by pak spálil je, zpěře roucha svá, a umyje tělo své vodou, a potom vejde do tábora.

29. Bude vám i toto za věčné ustanovení: Sedmého měsíce, desátého * dne téhož měsíce ponížovati budete duši svých, a žádného dila nebudete dělati, ani doma zrozený, ani přichozi, kterýž jest pohostinu mezi vámi.

*k.23,32.

30. Nebo v ten * den očistí vás, abyste očištění byli; ode všech hříchů svých před Hospodinem očištění budete.

*k.23,27.

31. Sobota * odpočinití bude vám, a ponížovati budete duši svých ustanovením věčným.

*k.23,32.

32. Očišťovati pak bude kněz, kterýž jest pomazaný, a jehož ruce posvěceny jsou k vykonávání úřadu kněžského, místo otce svého, a obleče se v roucha lhněná, roucha svatá.

33. A očistí svatyni svatou a stánek úmluvy, očistí také i oltář, i kužli, i všecken lid shromážděný očistí.

34. A bude vám to ustanovením věčným k očišťování synů Izraelských ode všech hříchů jejich, * každého roku jednou. I učinil Mojžíš *tak*, jakž *jemu* byl přikázal Hospodin.

*Žid.9,7.

KAPITOLA XVII.

Místo k obětem nařizeno, 7. dábílům obětovati, 10. krve 15. a umřelého jísti zapovědino.

I mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k Aronovi a synům jeho i ke všechněm synům Izraelským, a rei jim: Tato jest věc, kterouž přikázal Hospodin, řka:

3. Kdož by koli z domu Izraelského zabil vola aneb beránka, neb kozu, *buď* mezi stany, aneb kdož by zabil vně za stany,

4. A ke dveřím stánku úmluvy nepřivedl by ho, aby obětoval obět Hospodinu před příbytkem Hospodinovým: vinen bude krví, *nebo* krev vyžil; protož vyhlazen bude muž ten z prostředku lidu svého.

5. Přivedou tedy synové Izraelští oběti své, kteréž by na poli zabijeti chtěli, přivedou je, pravím, k Hospodinu ke dveřím stánku úmluvy, k knězi, a obětovati budou oběti pokojné Hospodinu.

6. A pokropí kněz krví na oltáři Hospodinu v dveřích stánku úmluvy, a pálení bude tuk u vůni libeznou Hospodinu.

7. A nikoli více nebudou obětovati oběti svých * dábům, po nichžto *odcházejíce*, oni smilní. Zákon tento bude jim † věčný i v všechněm potomkům jejich.

^{*5Mojz.32.17. †3Mojz.10.9.}

8. Protož poviš jim: Kdož by koli z domu Izraelského aneb z přichozích, kteříž by pohostinu byli mezi vámi, obětoval zápal aneb *jinou* obět,

9. A ke dveřím stánku * úmluvy nepřivedl by ji, aby ji obětoval Hospodinu: tedy vyhlazen bude člověk ten z lidu svého.

^{*5Mojz.12.14.}

10. A kdož by koli z domu Izraelského aneb z přichozích, kteříž jsou pohostinu mezi nimi, jedl * jakou krev: postavím tvář svou proti člověku tomu, a vyhladím jej z prostředku lidu jeho.

^{*k.3.17.}

11. Nebo duše všelikého těla ve krvi jest, já pak oddal jsem vám ji k oltáři, k očišťování duší vašich. Nebo sama krev na * duši očisťuje.

^{*Žid.9.22.}

12. Protož řekl jsem synům Izraelským: Něžádný z vás nebude jísti krev; ani přichozí, kterýž pohostinu jest mezi vámi, nebude krev jísti.

13. A kdož by koli z synů Izraelských aneb z přichozích, kteříž jsou pohostinu mezi vámi, honě, ulovil zvíře aneb ptáka, což se jísti může, tedy vycedí krev jeho a zasype ji prstí.

14. Nebo * duše všelikého těla *jest* krev jeho, *kteřáž jest* v duši jeho. Protož jsem pověděl synům Izraelským: Krve † žádného těla jísti nebudete, nebo duše všelikého těla *jest* krev jeho; kdož by koli jedl ji, vyhlazen bude.

^{*1Mojz.9.4. †3Mojz.3.17.}

15. Kdož by pak koli jedl * tělo mrtvé aneb ndávané, buď on doma zrozený aneb přichozí: zpěře roucha svá, a umyje se vodou, a nečistý bude až do večera; potom pak čistý bude.

^{*k.11.40.}

16. A pakli nezpěře *roucha svého*, a těla svého neumyje, tedy ponese nepravost svou.

KAPITOLA XVIII.

Zapovídá mužům i ženám všelijaké neřádné scházení v skutku tělesném.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rei jim: Já jsem * Hospodin Bůh váš.

^{*k.11.44.}

3. Vedlé skutků země Egyptské, v níž jste bydlili, nečinite, ani podlé skutků země Kananejské, do kteréž já vás uvozují, činiti budete, a v ustaveních jejich nechoďte.

4. Soudy mé činite a ustanovení mých ostříhejte, abyste chodili v nich: Já jsem Hospodin Bůh váš.

5. Ostříhejte ustanovení mých a soudů mých. * Člověk ten, kterýž by je činil, živ bude v nich: Já jsem Hospodin.

^{*Neh.9.29. Řim.10.5.}

6. Něžádný člověk k žádné přítelkyni krevní nepřistupuj k obnažení hanby *její*: Já jsem Hospodin.

7. Hanby * otec svého a hanby matky své neodkryješ; matka tvá jest, neodkryješ hanby její.

^{*1Mojz.9.22.}

8. Hanby * ženy otec svého neodkryješ; *nebo* hanba otec tvého jest.

^{*k.20.11. 1Mojz.35.22. 1Kor.5.1.}

9. Hanby sestry své, deery otec svého aneb deery matky své, kteřáž doma zplozena aneb vně zplozena jest, neodkryješ hanby jejich.

10. Hanby vnučky své, buď po synu neb deři své, neodkryješ; nebo hanba tvá jsou.

11. Hanby deery manželky otec svého, kteřáž jest zplozena *od* otec tvého, tvá sestra jest, neodkryješ hanby její.

12. Hanby sestry otec svého neodkryješ; nebo krevní přítelkyně otec tvého jest.

13. Hanby sestry matky své neodkryješ; nebo krevní přítelkyně matky tvé jest.

14. Hanby * bratra otec svého neodkryješ; k manželce jeho nevejdeš, stry na tvá jest.

^{*k.20.20.}

15. Hanby * nevěsty své neodkryješ; manželka jest syna tvého, neodkryješ hanby její.

^{*1Mojz.38.16. Ezech.22.11.}

16. Hanby * manželky bratra svého neodkryješ; *nebo* hanba bratra tvého jest.

^{*Mark.6.18.}

17. Hanby * ženy a deery její neodkryješ. Vnučky její po synu neb po deři její nepojmeš, abys odkryl hanbu její; *nebo* krevní jsou, a nešlechtnost jest.

^{*k.20.14.}

18. Nevezmeš sobě ženy k ženě první, abys ssouzil ji, odkrýváje hanbu její za života jejího.

19. Také k ženě, * když jest v své ne-

noci nečisté, nepřistoupíš, odkrýváje hanbu její. *k.20,18.

20. S manželkou bližního svého neobeovati, poškrvňuje se s ní.

21. Nedopustiš, * aby kdo z semene tvého proveden byl *skrze oheň modly Moloch*, abys nepoškrvnil jména Boha svého: Já jsem Hospodin. *k.20,2.

22. Nebudeš * obeovati s mužským pohlavím, scházaje se s ním jako s ženou; *nebo* ohavnost jest. *k.20,13. Řim.1,27. 1 Kor.6,9.

23. A * s žádným hovadem nebudeš obeovati, poškrvňuje se s ním; ani žena nepoddá se hovadu, aby s ním obývala; *nebo* mrzkost jest. *k.20,15.

24. A protože * nepoškrvňujetež se žádou touto věcí; *nebo* těmito všemi věcmi poškrvnili se pohané, kteréž já vyvrhu od tváři vaší. *2 Král.17,15.

25. Nebo poškrvnila se země, a navštívím nepravost její na ní, a vyvrátí země obyvatele své.

26. Ale vy ostříhejte ustanovení mých a soudů mých, a nečinite nižádných ohavností těchto, *tak* domácí jako přichozí, kterýž jest pohostina u prostřed vás.

27. (Nebo všecky ty ohavnosti činili lidé země té, kteříž byli před vámi, čímž poškrvněna jest země.)

28. Aby * nevyvrátila vás země, proto že byste jí poškrvnili, jako vyvrátila národ, kterýž byl před vámi. *k.20,22.

29. Nebo kdož by koli dopustil se *některé* ze všech ohavností těch: duše zajisté, kteréž by činily to, vyhlazeny budou z prostředku lidu svého.

30. Protož * ostříhejte přikázání mých, abyste nečinili *něcho* z obyčejů ohavných, kteříž činění jsou před vámi, aniž sebe jimi poškrvňjete: Já jsem Hospodin Bůh váš. *k.19,37.

KAPITOLA XIX.

Opětování a vysvětlení některých přikázání.

1. Mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Mluv ke všemu množství synů Izraelských a rei jim: * Svati buďte, *nebo* svatý jsem, já Hospodin Bůh váš. *k.11,44.45. 1 Petr.1,16.

3. Jeden každý matky své a otce svého báti se budete. A * sobot mých ostříhejte, *nebo* já jsem Hospodin Bůh váš. *2 Mojž.31,13.

4. Neobracejte se k modlám, a * bohů litych nedělejte sobě: Já jsem Hospodin Bůh váš. *2 Mojž.20,23; 34,17.

5. A když obětovati budete oběti * pokojné Hospodinu, z dobré vůle své obětovati budete je. *k.7,11.15 n.ásl.

6. Kterého * dne obětovati budete, jísti budete je, i nazejtří; což by pak zůstalo až do třetího dne, ohněm spáleno bude. *k.7,16,17.

7. Pakli předce jísti budete dne třetího, věc ohavná bude, a nebude oblíbená.

8. Kdož by to jedl, *pokutu* nepravosti své ponese; *nebo* svatosti Hospodinovy poškrvnil, protože vyhlazena bude duše ta z lidu svého.

9. Když * budete žítí obilé země vaší, nesežneš naskrve všeho pole svého, a nebudeš sbíratí pozůstalých *klasů* žně své. *k.23,22.

10. Tolikéž ostatků vinice své nebudeš brátí, a zrní vinice své nebudeš sbíratí; chudému a přichozímu zanecháš toho: Já jsem Hospodin Bůh váš.

11. Nekraďte * a nelžete, a nižádný neoklamávej bližního svého. *2 Mojž.20,15,16. 1 Tes.4,6.

12. Nepřisahejte křivě ve jméno mé, a niž *kdo* * poškrvňuj jména Boha svého: Já jsem Hospodin. *2 Mojž.20,7.

13. Neutiskneš * mocí bližního svého, a niž obloupíš *ho*. † Nezůstane mzda dělníka n tebe až do jitra. *2 Mojž.23,7. † Jak.5,4.

14. Illuchému nebudeš zlořečiti, a před slepým * nepoložíš úrazu, ale báti se budeš Boha svého, *nebo* já jsem Hospodin. *5 Mojž.27,18.

15. Neučiníš neprávě v soudu. * Nepřijmeš osoby chudého, aniž šanovati budeš osoby bohatého; spravedlivě sonditi budeš bližního svého. *Prisl.15,27.

16. Nebudeš choditi jako utrhač v lidu svém, aniž státi budeš na hrdlo bližnímu svému: Já jsem Hospodin.

17. Nebudeš nenáviděti bratra svého v srdci svém; svobodně * potreseš bližního svého, a nesneseš na něm hříchu. *Mat.18,15. Luk.17,3.

18. Nebudeš se mstiti, aniž držeti budeš *hněvu* proti synům lidu svého, ale * milovati budeš bližního svého jako sebe samého: Já jsem Hospodin. *Mat.5,44.

19. Ustanovení mých ostříhejte. Hovadu svému nedáš se scházeti s *hovadem* jiného pokolení. * Pole svého neposeješ rozdílným semcem, a rouchem z rozdílných věcí, *jako* z vlny a ze lnu, *setkaným* nebudeš se odívati. *5 Mojž.22,9.

20. Jestliže by muž spal s ženou, a obcoval s ní, kteráž děvkou jsou, byla by

zasnoubená jinému muži, a nebyla by žádnou mzdou vykoupěna, ani propuštěna: *oba dva* zmrskáni budou, a neumrouť; nebo nebyla svobodná učiněna.

21. On pak přivede obět za vinu svou Hospodinu ke dvěřím stánku úmluvy, skopce za vinu.

22. I očistí jej * kněz skopcem, *kterýž se obětuje* za vinu před Hospodinem, od hříchu jeho, kterýmž zhřešil, a bude mu odpuštěn hřích jeho. *k.4,26.

23. Když pak vejдете do země, a nasázíte všelikého stromovi ovoce nesoucího, tedy obřezete neobřezání jeho, *totiž* ovoce jeho. Po tři léta budete mítí je za neobřezané, *protož* nebude jedeno.

24. Čtvrtého pak léta bude všeliké ovoce jeho posvěcené k chválení Hospodina,

25. (Pátého *teprv* léta jísti budete ovoce jeho), aby rozmnožil vám úrody jeho; *nebo* já jsem Hospodin Bůh váš.

26. Nic nebudete * jísti se krvi. † Nebudete hádati, aniž na časech zakládati budete. *k.3,17. †5Mojz.18,10,11,12.

27. Nebudeš * stříhati *vlasů* hlavy své okrouhle, aniž zohaví *kdo* brady své. *k.21,5.

28. Nad * mrtvým pak nebudete řezati těla svého, a žádného znamení vyrytého na sobě neučinite: Já jsem Hospodin. *5Mojz.14,1.

29. Nepoškrvňuj deery své, dopouštěje smilnití jí, aby země nesmilnila a nebyla naplněna neslechetností.

30. Sobot * mých ostříhati budete, a svatyně mé bítí se budete: Já jsem Hospodin. *k.23,2násl.

31. Neobracejte se k * hadačům a věštčům, ani od nich rady berťe, poškrvňující se s nimi: Já jsem Hospodin Bůh váš. *k.20,6,27. 1Sam.28,7.

32. Před *člověkem* šedivým povstaň, a etí osobu starého, a boj se Boba svého, *nebo* já jsem Hospodin.

33. Jestliže * bude pohostinu u tebe přichozí v zemi vaší, nečinite jemu křivdy. *2Mojz.22,21.

34. Jakožto *jeden* z doma zrozených vašich, *tak* bude vám přichozí, kterýž jest u vás pohostinu, a milovati ho budeš jako sebe samého; nebo i *vy* pohostinu jste byli v zemi Egyptské: Já jsem Hospodin Bůh váš.

35. Nečinite neprávě v soudu, v rozměřování, v váze a v míře.

36. Závaží * spravedlivé, kámen spravedlivý, korec spravedlivý, pítu sprave-

dlivou mítí budete: Já jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vás vyvedl z země Egyptské. *5Mojz.25,15.

37. Protož ostříhejte * všech ustanovení mých a všech soudů mých, a činite je, *nebo* já jsem Hospodin. *k.18,30.

KAPITOLA XX.

Úsudkové Boží na rozličné hříšníky. 22. Napomenutí k ostříhání zákona.

Mluvil pak Hospodiu k Mojžíšovi, řka:

2. Synům také Izraelským diš: * Kdo by koli z synů Izraelských a z přichozích, kteříž by byli pohostinu v Izraeli, dal z semene svého *modle* Moloch, smrti umře. Lid země té kamením jej uhází. *k.18,21.

3. Nebo já * postavím tvář svou proti takovému, a † vyhladím ho z prostředku lidu jeho, proto že z semene svého dal *modle* Moloch, a tak zprznil svatyni mou, a poškrvnil jména svatostí mé. *k.17,10. †Ezech.14,8.

4. Jestliže by pak lid země té všelijak přehlídal to na člověku tom, kterýž by dal z semene svého *modle* Moloch, a nezahubil by ho:

5. Tedy já postavím tvář svou proti muži tomu a proti čeledi jeho, a vyhladím ho i všecky, kteříž smilnice, *odcházeli* po něm, aby smilnili, následujec Molocha, z prostředku lidu jeho.

6. Duše, kteráž by se obrátila k * hadačům a věštčům, aby smilnila, *postupujíc* po nich: postavím tvář svou proti duši té, a vyhladím ji z prostředku lidu jejího. *k.19,31. 1Sam.28,7.

7. A protož * posvěťte se a buďte svatí, nebo já jsem Hospodin Bůh váš. *k.11,44.

8. A * ostříhejte ustanovení mých, a činite je: Já jsem Hospodin posvětitel váš. *k.18,30.

9. Kdož by koli zlořečil * otcí svému neb matce své, smrti umře. Otcí svému a matce své zlořečil, krev jeho *bude* na něm. *2Mojz.21,17. Mat.15,4.

10. Muž * pak, kterýž by se cizoložství dopustil s ženou něčí, že zeizoložil s ženou bližního svého, smrti umře cizoložník ten i cizoložnice. *k.18,20. Mat.5,27. Jan.8,4,5.

11. A * kdož by koli oboval s ženou otce svého, hanbu otce svého odkryl. Smrti umrou oba dva, krev jejich *bude* na ně. *k.18,8. 1Mojz.35,22.

12. Kdož by pak oboval s * nevěstou svou, smrti umrou oba dva. Mrzkosti se dopustili, krev jejich *bude* na ně. *1Mojz.38,18.

13. A kdož by * se scházal s pohlavím

mužským jako s ženou, ohavnost učinili oba dva. Smrtí umrou, krev jejich bude na ně. *k.18,22.

14. A * kdož by vzal ženu a matku její, nešlechtnost jest. Ohněm spálí i její i je, aby nebylo nešlechtnosti u prostřed vás. *k.18,17.

15. Kdož by pak oboval * s hovadem, smrtí umře, a hovado zabijete. *k.18,23.

16. Tolikéž žena, kteráž by přistoupila k některému hovadu, aby obovala s ním, zabiješ ji i to hovado. Smrtí umrou, krev jejich bude na ně.

17. Kdož by koli vezma * sestru svou, dceru otce svého, aneb dceru matky své, viděl by hanbu její, a ona také viděla by hanbu jeho, mrzkost jest. Protož vyhlazení budou před očima synů lidu svého; nebo hanbu sestry své odkryl, nepravost svou ponese. *k.18,9.

18. A kdož by koli spal s ženou v její nemoci * a obnažil by hanbu její, a tok její by odkryl, i ona ukázala by krvotok svůj: vyhlazení budou oba z prostředku lidu svého. *k.18,19. Ezech.18,6.

19. Hanby * sestry matky své a sestry otce svého neodkryješ. Nebo *kdož by to učinil*, krevní přítelkyni svou by obnažil; *protož* nepravost svou ponese. *k.18,13.

20. Kdož by pak spal * s ženou strýce svého, hanbu strýce svého odkryl. Ponese hřích svůj, bez děti zemrou. *k.18,14.

21. Tolikéž kdož by vzal * manželku bratra svého, mrzkost jest. Hanbu bratra svého obnažil, *protož* bez děti budou. *Mark.6,18.

22. Ostříhejtež * tedy všech ustanovení mých a všech soudů mých, a čiňte je, aby nevyvrátila ť vás země, do níž já uvozuji vás, abyste v ní bydlili. *k.19,37. *k.18,25.

23. Aníž choďte v ustanoveních národu toho, kterýž já vyvrhu od tváři vaší; nebo všecky ty věci činili, a měl jsem je v ošklivosti.

24. Vám jsem pak řekl: Vládnouti budete zemi jejich, a já dám ji vám, abyste ji dědičně obdrželi, zemi tekoucí mlékem a strdí. Já jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vás oddělil od jiných národů.

25. Protož vy mějte rozdíl mezi * hovadem čistým a nečistým, a mezi ptákem čistým a nečistým, a nepoškrvňujte duši svých hovady a ptactvem, a tím vším, což se plazí po zemi, kteréž jsem já vám oddělil, abyste je měli za nečisté. *k.11,3 násl. 5 Mojž.14,4 násl.

26. Ale * budete mi svatí; nebo svatý jsem já Hospodin, a oddělil jsem vás od jiných národů, abyste byli moji. *k.11,44,45.

27. Muž pak * neb žena, kteříž by měli ducha čarodějného a věštitího, smrtí umrou. Kamením uházejí je, krev jejich bude na ně. *2 Mojž.22,18. 1 Sam.28,7.

KAPITOLA XXI.

Kněží čeho se měli varovati.

Řekl také Hospodin Mojžíšovi: Mluv kněžím synům Aronovým a rei jim: * Při mrtvém nepoškrvni se *žádný z vás* v lidu svém. *4 Mojž.5,2. Ezech.44,25.

2. Toliko při krevním příteli svém, matěři neb otci svém, synu neb deři své a bratru svém,

3. Těž při sestře své, panně sobě nejbližší, kteráž neměla muže, při té poškrvni se.

4. Nepoškrvni se *při* knižení lidu svého, tak aby nečistý byl.

5. Nebudou * dělati sobě lysiny na hlavě své, vytrhávajice sobě vlasy. A brady své nebudou holiti, ani těla svého řezati. *k.19,27. 5 Mojž.14,1. Ezech.44,20.

6. Budou svatí Bohu svému, aníž poškrvni jména Boha svého; nebo oběti ohnivé Hospodinovy, chléb Boha svého obětují, *protož* svatí budou.

7. Ženy * nevěstky aneb poškrvněné nevezmou sobě, a ženy zahnané od muže jejího nepojmou; nebo svatý jest jeden každý z nich Bohu svému. *Ezech.44,22.

8. Ty také, *lide*, za svatého budeš jej míti, nebo ehléb Boha tvého obětuje. *Protož* svatý bude tobě, * nebo já svatý jsem Hospodin, kterýž posvěcují vás. *k.19,2; 22,9,16.

9. Deera pak některého kněze, když by se smilství dopustila, otce svého poškrvnila. Ohněm spálena buď.

10. Kněz pak nejvyšší mezi bratřiní svými, na * jehožto hlavu vylit jest olej pomazání, a posvětil rukou svých, aby oblácel se v roucho *svaté*, hlavy své neodkryje a roucha svého neroztrhne. *2 Mojž.28,41.

11. Aníž k kterému * tělu mrtvému přistoupí, a aníž při otci aneb matěři své poškrvni se. *4 Mojž.6,7; 9,6.

12. Nevyjde z svatyně a nepoškrvni svatyně Boha svého; nebo * koruna oleje pomazání Boha jeho *jest* na něm: Já jsem Hospodin. *2 Mojž.28,36.

13. On také * ženu v paneství jejím za manželku sobě pojme. *Ezech.44,22.

14. Vdovy, aneb zahnané, aneb poškrvněné, nevěstky, žádné z těch nebude sobě bráti, ale pannu z lidu svého vezme sobě za manželku.

15. A nepoškrvní semene svého v rodu svém, nebo já jsem Hospodin posvětitel jeho.

16. Mluvil opět Hospodin Mojžíšovi, řka:

17. Mluv k Aronovi a rei: Kdožkoli z semene tvého po všech rodech svých bude mítí na sobě * vadu, necht nepřistupuje, aby obětoval chléb Boha svého.

*1 Tim. 3, 2. Tit. 1, 6, 7.

18. Nebo žádný muž, kterýž by měl na sobě * vadu, nemá přistupovati: Muž slepý, aneb kulhavý, aneb mající ond některý příliš malý, aneb příliš veliký,

*k. 22, 21 násl.

19. Aneb muž, kterýž by měl zlámanou nohu, aneb zlámanou ruku,

20. Aneb hrbovatý, aneb křhavý, aneb kterýž má bělmo na okn svém, aneb prašivost ustavičnou, neb lišeje, aneb stlačené hno.

21. Nižádný muž, kterýž by měl na sobě nějakou vadu, z semene Arona kněze, nepřistoupí, aby obětoval oběti ohnivě Hospodinu; nebo vada na něm jest. Nepřistoupí, aby obětoval chléb Boha svého.

22. Chléb však Boha svého z věci svatosvatých a z věci svatých jísti bude.

23. Ale za opom nebude velázetí a k ol-táři nebude přistupovati, nebo vada jest na něm, aby nepoškrvnil svatyně mé; nebo * já jsem Hospodin posvětitel jejich.

*k. 22, 9, 16, 32.

24. Ta slova mluvil Mojžíš k Aronovi a k synům jeho, i ke všeobnům synům Izraelským.

KAPITOLA XXII.

Kteří neměli jísti pokrmů posvátných, 17. a jaké od koho oběti bráti.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv * Aronovi a synům jeho, ať se zdržují od věci těch, kteréž jsou posvěceny od synů Izraelských, a ať nepoškrvní jména svatého mého v tom, což mi oni posvěcují: Já jsem Hospodin.

*k. 6, 25, 4 Mojz. 6, 23.

3. Rei jim: Kdo by koli ze všeho semene vašeho v pronárodch vašich přistoupil ku posvěceným věcem, kterýchž by posvětili synové Izraelští Hospodinu, když nečistota jeho na něm jest, vyhlazena

bude duše ta od tváři mé: Já jsem Hospodin.

4. Kdo by koli z semene Aronova byl malomocný, aneb tok semene trpící, nebude jísti z věci posvěcených, dokavadž by se neočistil. A kdož by se koli dotekl nečistoty těla mrtvého, aneb * toho, z něhož by vyšlo simě selázení,

*k. 15, 16.

5. Aneb kdo by se dotkl kterého zeměplazu, jímž by se poškrvnil, aneb člověka, pro něhož by byl nečistý vedlé všelijaké nečistoty jeho:

6. Člověk, kterýž by se čehokoli * toho dotekl, nečistý bude až do večera, a nebude jísti z věci posvěcených, leč by umyl tělo své vodou.

*k. 11, 24 násl.

7. A po západu slunce čistý bude, a potom bude moci jísti z věci posvěcených, nebo pokrm jeho jest.

8. Mrehy * a udáveného jísti nebude, aby se tím nepoškrvnil: Já jsem Hospodin.

*2 Mojz. 22, 31.

9. Protož ostříhati budou přísluhování mých, abý břichu na se nevedli, a nezemřeli v něm, proto že je zprnili: Já jsem Hospodin posvětitel jejich.

10. Žádný eizi nebude jísti z věci posvěcených, ani podruh kněžský, ani nájemník nebude jísti věci posvěcených.

11. Koupil-li by kněz člověka za své peníze, ten jísti bude z věci těch, též v domě jeho zplozený; ti budou jísti z pokrmu jeho.

12. Ale dcera knězova, kteráž by se vdala za muže z jiného pokolení, ta z obětí vzhůru pozdvížených, totiž věci svatých, nebude jísti.

13. Kdyby pak dcera knězova odvoděla, aneb zahrána byla od muže, nemající plodu, a navrátila by se do domu otce svého: tak jako v dětinství svém chléb otce svého jísti bude, cizí pak žádný nebude jísti z něho.

14. Jedli by pak kdo z nedopatření věci posvěcené, * pátý díl nad to přidá knězi, a nabraží jemu tu věc posvěcenou,

*4 Mojz. 5, 7.

15. Aby nepoškrvnili věci svatých, kteréž by synové Izraelští obětovali Hospodinu,

16. A nevozovali na ně pokuty za provinění, že jedli věci posvěcené jejich; nebo * já jsem Hospodin, kterýž jich posvěcují.

*v. 9; 21, 8, 23.

17. Dále mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka:

18. Mluv k Aronovi a k synům jeho i ke všechněm synům Izraelským, a rei jim: Kdož by koli z domu Izraelského aneb z pohostinných, *kteříž jsou v Izraeli*, obětovali obět svou * vedlé všech slibů svých, vedlé všech darů dobrovolných svých, kteréž by obětovali Hospodinu v obět zápalnou: ^{*Zalm.50,14.}

19. Z dobré vůle své *obětovati budete* samce bez poškrvny, z skotů, z ovcí a z koz.

20. Což by koli mělo na sobě * vadu, nebudete *toho* obětovati; nebo nebude příjemné od vás. ^{*5Mojž.15,21.}

21. Pakli by kdo obětoval obět pokojnou Hospodinu, vykonáváje slib svůj, aneb dobrovolný dar, buď z skotů, aneb z bravů: ať jest bez vady, aby bylo příjemné; nebudet žádné poškrvny na něm.

22. Slepého aneb polámaného, osekáného aneb ulhřivého, prašivého aneb s lišceji, takového neobětujte Hospodinu a nedávejte jich k ohnivě oběti na oltář Hospodinův.

23. Vola neb dobytče s nedorostlými neb přerostlými oudy, v dobrovolný zajisté dar obětovati je budeš, ale za slib nebude příjemný.

24. Ztlačeného aneb ztlučného, odtrženého, vykleštěného nebudete obětovati Hospodinu; neučiníte toho v zemi vaší.

25. A z ruky cizozemce nebudete obětovati chleba Bohu svému ze všech těch věcí, nebo porušení jejich jest na nich; vadu mají, nebudou příjemné od vás.

26. Mluvil také Hospodin k Mojžišovi, řka:

27. Vůl neb beran, aneb koza, když se rodí, za sedm dní při matce své zanecháno bude, osmého pak dne i potom bude příjemné k oběti ohnivě Hospodinu.

28. Krávy pak a dobytčete s mladým jeho nezabijete jednoho dne.

29. A když byste obětovali obět chvály Hospodinu, dobrovolně ji obětovati budete.

30. V * tentýž den snědena bude, a nepozůstavíte z ní *něcho* až do jitra: Já sem Hospodin. ^{*k.7,15.}

31. Protož * ostříhejte příkázání mých a činite je: Já jsem Hospodin. ^{*k.18,30.}

32. A nepoškrvňujte jména svatého mého, i budet posvěcen u prostřed synů Izraelských: Já jsem Hospodin posvětil vás,

33. Kterýž jsem vás vyvedl z země E-

gyptské, abych vám byl za Boha: Já jsem Hospodin.

KAPITOLA XXIII.

O slavnostech výročních.

Mluvil opět Hospodin Mojžišovi, řka:

2. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Slavnosti Hospodinovy, kteréž nazývati budete shromáždění svatá, tyto jsou slavnosti mé:

3. Šest * dní dělati budete, dne pak sedmého sobota odpočínutí jest, shromáždění svaté *bude*. Žadného díla nedělejte, *nebo jest sobota Hospodinova*, ve všech příbytech vašich. ^{*2Mojž.20,8.9.}

4. *Protož* tyto jsou slavnosti Hospodinovy, shromáždění svatá, kteréž slaviti budete v časy jich určité:

5. Měsíce * prvního, čtrnáctého *dne* téhož měsíce u † večer bude Fáze Hospodinovo. ^{*2Mojž.12,18. †k.12,6.}

6. A patnáctého dne téhož měsíce svátek přesnic *bude* Hospodinu; * za sedm dní přesné chleby jisti budete. ^{*2Mojž.12,15.}

7. Dne prvního sbor svatý mítí budete; žadného díla robotného nebudete dělati.

8. Ale obětovati budete obět ohnivou Hospodinu za sedm dní. Dne také sedmého sbor svatý bude; žadného díla robotného nebudete dělati.

9. I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

10. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Když vejdete do země, kterouž já dávám vám, a žíti budete obili její, tedy přinesete snopek prvotiny žně vaší k knězi.

11. Kterýž obraceti bude sem i tam snopek ten před Hospodinem, aby byl příjemnou *obětí* za vás; nazejtří po sobotě obraceti jej bude kněz.

12. Kterého dne obraceti budete snopek ten, *téhož* zabijete beránka ročního bez poškrvny v obět zápalnou Hospodinu.

13. Též i obět suchou jeho, dvě desetiny mouky bělné olejem zadělané, v obět ohnivou Hospodinu u vůni příjemnou, a mokrou obět jeho, vína čtvrtý díl *míry* hin.

14. Chleba pak, ani pražmy, ani zrní vymlutého nebudete jisti, až právě do toho dne, když obětovati budete obět Bohu svému. * Ustanovení to věčně bude v pronárodch vašich, ve všech příbytech vašich. ^{*k.6,18. 2Mojž.27,21.}

15. Počtete sobě také od prvního dne po sobotě, * ode dne, v němž jste obětovali snopek sem i tam obraceti, (plných sedm tébodnů at jest), ^{*5Mojž.16,9.10.}

16. Až do prvního dne po sedmém téhodni, sečtete padesáte dní, a tehdy obětovati budete novou obět suchou Hospodinu.

17. Z příbytků svých přinesete chleby sem i tam obracení, dva bochníky ze dvou desetín mouky bělné budou; kvašené je upečete, prvotiny jsou Hospodinu.

18. A s tím chlebem obětovati budete sedm beránek ročních bez vady, a volka mladého jednoho, a skopce dva; obět zápalná budou Hospodinu, s oběti svými suchými i mokrymi, obět ohnivá vůně spokojující Hospodina.

19. Zabijete také kozla jednoho za hřích, a dva beránky roční k oběti pokojné.

20. I bude je kněz sem i tam obraceti s chleby prvotin v obět sem i tam obracení před Hospodinem, i s těmi dvěma beránky; a budou svaté věci Hospodinu, a dostanou se knězi.

21. I vyhlásíte v ten den slavnost, shromáždění svaté mítí budete, žádného díla robotného nebudete dělati. Ustanovení to bude věčné ve všech příbytcích vašich, v pronároděch vašich.

22. A* když budete žiti obilé krajiny vaší, nesežněš všeho až do konce pole svého, a pozůstalých klasů po žni své nebudeš sbírat; chudému a přichozímu zanecháš jich: Já jsem Hospodin Bůh váš.
*k.19,9.5Mojz.24,19.

23. Mluvil ještě Hospodin k Mojžíšovi, řka:

24. Mluv synům Izraelským takto: Měsíce sedmého, v první den téhož měsíce, budete mítí odpočnutí, památku* troubení, shromáždění svaté držice. *4Mojz.29,1.

25. Žádného díla robotného nebudete dělati, a budete obětovati obět ohnivou Hospodinu.

26. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

27. Desátý pak den* každého měsíce sedmého den očišťování jest. Shromáždění svaté mítí budete, a ponižovati budete životů svých, a obětovati obět ohnivou Hospodinu.
*k.16,29.30.4Mojz.29,7.

28. Žádného díla nebudete dělati v ten den; nebo den očišťování jest, k očišťování vás před Hospodinem Bohem vašim.

29. A všeliká duše, kteráž by neponižovala se toho dne, vyhlazena bude z lidu svého.

30. Kdož by koli dilo nějaké dělal toho dne, zatratím člověka toho z lidu jeho.

31. Žádného díla nedělejte. Ustanovení to bude věčné v pronároděch vašich, ve všech příbytcích vašich.

32. Sobotu* odpočinní mítí budete, když ponižovati budete duši svých, devátého dne téhož měsíce u večer; od večera až do druhého večera držeti budete sobotu svou.
*k.16,31

33. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

34. Mluv synům Izraelským a rei: Každého patnáctého dne měsíce sedmého slavnost stánků* za sedm dní bude Hospodinu.
*2Mojz.23,16. Jan.7.2.

35. Dne prvního shromáždění svaté bude; žádného díla robotného nebudete dělati.

36. Za* sedm dní obětovati budete obět ohnivou Hospodinu. Dne osmého shromáždění svaté mítí budete, a obětovati budete obět ohnivou Hospodinu; svátek jest, žádného díla robotného nebudete dělati.
*Jan.7,37.

37. To jsou slavnosti Hospodinovy, kteréž slaviti budete, mívající shromáždění svatá, abyste v nich obětovali obět ohnivou Hospodinu, zápal, obět suchou, obět pokojnou, a oběti mokré, jedno každé ve dni svém,

38. Kromě sobot Hospodinových, a kromě darů vašich, i všech slibů vašich a kromě všech dobrovolných obětí vašich, kteréž dávatí budete Hospodinu.

39. A však dne patnáctého toho měsíce sedmého, když byste shromáždili úrody země, světiti budete svátek Hospodinův za sedm dní. Dne prvního odpočnutí bude, tolikéž dne osmého bude odpočnutí.

40. A naberouce sobě dne prvního ovoce* z stromů krásných, a ratolestí palmových, a větví z stromů hustých, a vrbí od potoku, † veseliti se budete před Hospodinem Bohem svým za sedm dní.
*Neh.8,14.15.16. †Ester.9,19.

41. A tak držeti budete ten svátek Hospodinův za sedm dní každého roku. Ustanovení* to bude věčné v pronároděch vašich; každého měsíce sedmého slaviti jej budete.
*k.6,18.

42. V stanicích zůstanete za sedm dní. Kdožkoli doma zrozený jest v Izraeli, v stanicích zůstávati budete,

43. Aby věděli potomci vaši, že jsem choval v stanicích syny Izraelské, když jsem je vyvedl z země Egyptské: Já Hospodin* Bůh váš.
*k.11,44.18.2,4.30.

44. I oznámil Mojžiš slavnosti Hospodiny synům Izraelským.

KAPITOLA XXIV.

Lampy v stánku a chléb svatý. 10. Smrt ruhače a právo na škůdce.

Mluvil pak Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Prikáž * synům Izraelským, ať přinesou tobě oleje olivového, čistého, vytlačeného, k svícení, aby lampy ustavičně rozsvěcovány byly. *2 Mojz. 27, 20.

3. Před oponou svědectví v stánku úmluvy zpořádá je Aron, *aby hořely* od večera až do jitra před Hospodinem vždycky. *Toť bude* * ustanovení věčné v národech vašich. *k. 6, 18; 10, 9.

4. Na svícen čistý rozstavovati bude lampy před Hospodinem vždycky.

5. A vezma mouky bělné, upečeš z * ni dvanácte koláčů; jeden každý koláč bude ze dvou desetin *efi*. *2 Mojz. 25, 30. Mat. 12, 4.

6. A rozkladeš je dvěma řady, šest v řadu jednom, na stole čistém před Hospodinem.

7. Dáš také na každý řad kadidla čistého, aby bylo za každý chléb ten kouření pamětné v obět ohnivou Hospodinu.

8. Každého dne sobotního klásti budete je řadem před Hospodinem vždycky, *berouce je* od synů Izraelských smlouvou věčnou.

9. I budou Aronovi a synům jeho, kteřížto jísti budou je na místě svatém; nebo nejsvětější věc jest jim z obětí ohnivých Hospodinových právem věčným.

10. Vyšel pak syn ženy Izraelské, kteréhož měla s mužem Egypťským, mezi syny Izraelskými, a vadili se v staních syny *ženy té* Izraelské s mužem Izraelským.

11. I zlořečil syn ženy té Izraelské a rouhal se jménu *Božímu*. Tedy přivedli ho k Mojžišovi. (Jméno pak matky jeho bylo Salumit, dcera Dabri, z pokolení Dan.)

12. A dali jej do vězení, až by jim bylo oznámeno, co s ním Bůh káže učiniti.

13. Mluvil pak Hospodin k Mojžišovi, řka:

14. Vyveď toho ruhače ven z stanů, a nechat všiekni ti, kteříž slyšeli, vloží ruce na hlavu jeho, a všecken lid ať ho ukamenuje.

15. Mluvě pak k synům Izraelským, diš jim: Kdož by koli zlořečil Bohu svému, poneseť hřích svůj.

16. Kdož by * zlořečil jménu Hospodinu, smrtí umře, a všecko shromáždění bez milosti ukamenuje jej. Tak cizí, jako doma zehovaný, když by zlořečil jménu Hospodinovu, smrtí umře.

17. Zabil-li by * kdo kterého člověka, smrtí umře. *2 Mojz. 20, 7. Mat. 26, 65. *2 Mojz. 21, 12. 4. Mojz. 35, 16 násl.

18. Jestliže by pak zabil hovado, navrátí jiné, hovado za hovado.

19. Kdož by pak zohavil bližního svého, vedlé toho, * jakž on učinil, tak se staň jemu: *2 Mojz. 21, 23, 24.

20. Zlámání za zlámání, oko za oko, zub za zub. Jakouž by ohavu učinil *na těle* člověka, taková zase učiněna bude jemu.

21. Kdož by zabil hovado, navrátí jiné, ale kdož by zabil člověka, umře.

22. Jednostejné * právo míti budete. Jakož přiehozimu, tak domácimu stane se; nebo já † jsem Hospodin Bůh váš.

23. Tedy mluvil Mojžiš k synům Izraelským *ty věci*. I * vyvedli toho ruhače ven za stany, a kamením ho zametali. Učinili, právní, synové Izraelští vedlé toho, jakož prikázal Hospodin Mojžišovi. *4 Mojz. 15, 36.

KAPITOLA XXV.

Odpočínutí země a léto milostivé.

Mluvil ještě Hospodin k Mojžišovi na hoře Sinai, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rei jim: Když vejdete do země, kterouž já dávám vám, odpočívati bude země, *nebo* sobota jest Hospodinova.

3. Šest let * osívati budeš roli svou, a šest let obřezovati budeš vinici svou a sbíratí úrody její, *2 Mojz. 23, 10.

4. Sedmého pak léta sobotu odpočínutí bude míti země, sobotu Hospodinovu; nebudeš na poli svém sítí a vinice své řezati.

5. Což se samo od sebe zrodí obilí tvého, nebudeš *toho* žíti, a hroznů *vinice* zanechané od tebe nebudeš sbíratí. Rok odpočínutí bude míti země.

6. Ale *ovoce* země toho odpočínutí budete míti ku pokrmu, ty i služebník tvůj, i děvka tvá, i nájemník tvůj, i přiehozí tvůj, kterýž bydli u tebe,

7. I hovado tvé, i všeliký živočich, kterýž jest v zemi tvé, všecky úrody její budou míti ku pokrmu.

8. Sečteš také sobě sedm téhodnů let, *totiž* sedmkrát sedm let, tak aby čas se-

dmi téhodně let učinil tobě čtyřiceti devět let.

9. Tedy dáš troubiti trubou veselé vsudy * sedmého měsíce v desátý den; v den očišťování dáš troubiti trubou po vši zemi vaší. *k.23,27.

10. I posvětíte léta padesátého, a vyhlásíte * svobodn v zemi té všechněm obyvatelům jejím. † Léto milostivé toto míti budete, abyste se navrátili jeden každý k statku svému, a jeden každý k dědičí své zase přijde. *5Mojz.15,1.3. †3Mojz.27,24.

11. Ten rok milostivý padesátého léta míti budete; nebudete síti, ani žiti toho, což by samo od sebe vzrostlo, ani sbíratí vina opuštěných vinic léta toho.

12. Nebo milostivé léto jest, *protož* za svaté je míti budete; ze všelikého pole jisti budete úrody jeho.

13. Toho léta milostivého navrátí se jeden každý k statku svému.

14. Když nějakou věc prodáš bližnímu svému, aneb koupíš něco od bližního svého, nikoli * neutiskujte jeden druhého. *1Tes.4,6.

15. Vedlé počtu let po létu milostivém koupíš od bližního svého, a vedlé počtu let, *v kterýchž* úrody bráti máš, prodá tobě.

16. Čím více bude let, tím větší placení bude, a čím méně let, tím menší placení bude; nebo počet úrod prodá tobě.

17. Protož nikoli neoklamávejte jeden druhého, ale * boj se *každý* Boha svého; nebo já † jsem Hospodin Bůh váš. *k.19,14,32. †k.11,44.

18. Ostríhejte * ustanovení mých, a soudy mé zachovávejte a činite je, a bydliti budete v zemi té bezpečně. *k.18,30.

19. A * přinese vám země úrody své; i budete jísti až do sytosti, bydlíce bezpečně v ní. *Izai.1,19.

20. Pakli dite: Co budeme jísti léta sedmého, jestliže nebudeme síti, ani shromážďovati užiteků svých?

21. Dám * požeňání své vám léta šestého, tak že přinese úrody na tři léta. *5Mojz.28,3 násł.

22. I budete síti léta osmého, a jísti úrody staré až do léta devátého; dokudž by nezrostly úrody jeho, jísti budete staré.

23. Země pak nebude prodávána v manství; nebo má jest země, a vy jste přichozí a podruzi u mne.

24. A po vši zemi vládařství svého *do* pustíte dávatí výplatu země.

25. Jestliže by oehudl bratr tvůj, tak že by prodal něco z statku svého, tedy přijde příbuzný jeho, nejbližší jeho, a * vyplatí prodanou věc od bratra svého. *Rut.4,2 násł.

26. Pakli kdo nemaje výplatce, mohl by tomu sám dosti učiniti, tak že shledal by, což potřebí k vyplacení:

27. Tedy počte léta prodaje svého, a navrátí, což zůstane, tomu, jemuž prodal; tak zase přijde k statku svému.

28. Pakli by nemohl shledati toho, což by navrátiti měl, tedy zůstane věc prodaná v rukou toho, kterýž ji koupil, až do léta milostivého. I postoupí mu ji v čas léta milostivého, a *on* navrátí se zase k dědičství svému.

29. Když by kdo prodal dům k bydlení v městě hrazeném, bude míti právo k vyplacení jeho, dokadž nevyplní se rok prodaje jeho. Za celý rok bude míti právo k vyplacení jeho.

30. Pakliť ho nevyplatí dřívě, než vyjde ten celý rok, tedy zůstane dům ten v městě hrazeném tomu, kterýž jej koupil, dědičně v pronáročech jeho, aniž ho postoupí v létě milostivém.

31. Domové pak ve všech, kteréž nejsou zdí ohrazené, tak jako pole země počítati se budou. Budou moči býti vyplacování, a léta milostivého navrácení budou.

32. Ale města Levitská, a domové v městech dědičství jejich, *ti* vždycky vyplacení mohou býti od Levitů.

33. Ten pak, kdož vyplacuje, *at* jest z Levitů. Aneb *at* vyjde *kupec* z koupeného domu a města dědičství jeho v čas léta milostivého; nebo domové měst Levitských jsou dědičství jejich mezi syny Izraelskými.

34. Pole pak na předměstí měst jejich nebude prodáváno, nebo dědičství jejich věčné jest.

35. Jestliže by * schudl bratr tvůj, a ustaly by ruce jeho u tebe, posilniš ho; *těž* přichozí aneb podruh živiti se bude při tobě. *5Mojz.15,7,8.

36. Nevezmeš * od něho lichvy aneb úroku, ale báti se budeš Boha svého, aby se mohl bratr tvůj živiti u tebe. *2Mojz.22,25. Žalm.15,5. Luk.6,35.

37. Peněz svých nedáš jemu na lichvu, aniž pro zisk půjčovati budeš obilí svého.

38. Já * jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vyvedl vás z země Egyptské, abych

vám dal zemi Kananejskou, a byl vám za Boha. *k.11,45.

39. Jestliže by pak schudl bratr tvůj u tebe, tak že by se * prodal tobě, nebudeš ho podrobovati v † dílo otrocké.

*2Mojz.21,2. +5Mojz.15,12.

40. Jakožto nájemník a jako podruh bude při tobě; až do léta milostivého sloužití bude u tebe.

41. Potom vyjde od tebe s dětmi svými, a navrátí se k čeledi své, a v dědictví otců svých navrátí se.

42. Nebo jsou služebníci moji, kteréž jsem vyvedl z země Egyptské; nebudou prodáváni tak jako jiní služebníci.

43. Nebudeš * panovati nad ním tvrdě, ale báti se budeš Boha svého. *Efez.6,9.

44. Služebník pak tvůj aneb děvka tvá, kteréž mti budeš, budou z národů těch, kteříž jsou vůkol vás; z nich kupovati budete služebníky a děvky.

45. I od synů bydlitelů, kteříž jsou u vás pohostinu, od těch kupovati budete, a z čeledi těch, kteříž jsou s vámi, kteréž zplodili v zemi vaši, a budou vám v dědictví.

46. A vládnouti budete jimi právem dědičným, i synové vaši po vás, abyste je dědičně obdrželi. Na věčnost služby jejich užívati budete, ale nad bratřími svými, syny Izraelskými, nižádný nad bratrem svým nebude tvrdě panovati.

47. Jestliže by pak zbohatl přichozí aneb host, kterýž bydlí s tebou, a bratr tvůj přišel by na chudobu při něm, tak že by se prodal přichozímu aneb hosti tvému, aneb obyvateli, kterýž jest z čeledi ezi,

48. Když by se tedy prodal, může zase vyplacen býti. Někdo z bratří jeho vyplati ho.

49. Buďto strýc jeho, aneb syn strýce jeho vyplati jej, aneb někdo z přátel krevních jeho, z rodiny jeho, vyplati ho; aneb jestli potom sám bude moci s to býti, vyplati se.

50. I počte se s tím, kterýž ho koupil, od léta, v kterémž se jemu prodal, až do léta milostivého, aby peníze, za něž jest prodán, byly vedlé počtu let; a jakožto s nájemníkem, tak se s ním stane.

51. Jestliže ještě mnoho let zůstává k létu milostivému, vedlé nich navrátí výplatu svou z peněz, za něž koupen jest.

52. Pakli málo zůstává let do léta milostivého, tedy počte se s ním, a vedlé počtu let jeho navrátí výplatu svou.

53. Tak jako s čeledinem ročním nakládáno bude s ním; nebude nad ním tvrdě panovati před očima tvýma.

54. Pakli by se nevyplatil v těch letech, tedy vyjde léta milostivého on, i synové jeho s ním.

55. Nebo synové Izraelští jsou moji služebníci, služebníci moji jsou, kteréž jsem vyvedl z země Egyptské: Já Hospodin Bůh váš.

KAPITOLA XXVI.

Přikázání dvoje. 3. Slibové plnitelům zákona, 14. i pohružky přestupníkům.

Nedělejte sobě * modl, ani obrazu rytého, aneb sloupu nevyzdvihnete sobě, ani kamene malovaného v zemi vaši nestavějte, abyste se jemu klaněli; nebo já jsem Hospodin Bůh váš.

*2Mojz.20,4. Žalm.97,7.

2. Sobot * mých ostříhejte, a svatyně mé se bojte: Já jsem Hospodin. *2Mojz.20,8.

3. Jestliže * v ustanoveních mých choditi budete, a přikázání mých ostříhajíce, budete je činiti: *5Mojz.28,1.

4. Tedy dám vám deště vaše časy svými, a * země vydá úrody své, a stromovi polni vydá ovoce své, *5Mojz.11,14.

5. Tak že mlácení postihne vinobraní, a vinobraní postihne setí. I budete jísti chléb * svůj do sytosti, a přebývati budete bezpečně v zemi své. *k.25,19.

6. Nebo dám pokoj v zemi, i budete spáti, a nebude, kdo by vás předěsil; vyplněním i zvíř zlou z země, a meč nebude procházeti země vaši.

7. Nýbrž honiti budete nepřátely své, a padnou před vámi od meče.

8. Pět * vašich honití jich bude sto, a sto vašich honití bude deset tisíců, i padnou † nepřátelé vaši před vámi od meče.

*5Mojz.32,30. †1Sam.14,13.

9. Nebo obrátím tvář svou k vám, a dám vám zrůst, a rozmnožím vás, a utvrdím smlouvu svou s vámi.

10. A jísti budete úrody několikaleté, a když nové přijdou, staré vyprázdíte.

11. Vzdělám příbytek svůj u prostřed vás, a duše má nebude vás nenáviděti.

12. A * procházeti se budu mezi vámi, a budu † Bohem vašim, a vy budete lidem mým. *2Kor.6,16. †Zjev.21,7.

13. Já * jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vyvedl vás z země Egyptských, abyste jim nesloužili, a polámám jsem závoru jha vašeho, abyste chodili prosti.

*k.11,44,45. 2Mojz.20,2.

dmi téhodná let učinil tobě čtyřiceti devět let.

9. Tedy dáš troubiti trubou veselé všudy * sedmého měsíce v desátý den; v den očisťování dáš troubiti trubou po vši zemi vaši. *k.23,27.

10. I posvětíte léta padesátého, a vyhlásíte * svobodu v zemi té všechněm obyvatelům jejím. † Léto milostivé toto mítí budete, abyste se navrátili jeden každý k statku svému, a jeden každý k čeledi své zase přijde. *5Mojz.15,1,3. †3Mojz.27,24.

11. Ten rok milostivý padesátého léta mítí budete; nebudete síti, ani žiti toho, což by samo od sebe vzrostlo, ani sbíratí vína opuštěných vinic léta toho.

12. Nebo milostivé léto jest, *protož* za svatě je mítí budete; ze všelikého pole jístí budete úrody jeho.

13. Toho léta milostivého navrátí se jeden každý k statku svému.

14. Když nějakou věc prodáš bližnímu svému, aneb koupíš něco od bližního svého, nikoli * neutiskujte jeden druhého. *1Tes.4,6.

15. Vedlé počtu let po létu milostivém koupíš od bližního svého, a vedlé počtu let, *v kterýchž* úrody brátí máš, prodá tobě.

16. Čím více bude let, tím větší placení bude, a čím méně let, tím menší placení bude; nebo počet úrod prodá tobě.

17. Protož nikoli neoklamávejte jeden druhého, ale * boj se *každý* Boha svého; nebo já † jsem Hospodin Bůh váš.

*k.19,14.32. †k.11,44.

18. Ostříhejte * ustanovení mých, a soudy mé zachovávejte a činite je, a bydlíti budete v zemi té bezpečně. *k.18,30.

19. A * přinese vám země úrody své; i budete jísti až do sytosti, bydlíce bezpečně v ní. *Izai.1,19.

20. Pakli dítě: Co budeme jísti léta sedmého, jestliže nebudeme síti, ani shromážďovati užiteků svých?

21. Dám * požehnání své vám léta šestého, tak že přinese úrody na tři léta.

*5Mojz.28,3násl.

22. I budete síti léta osmého, a jístí úrody staré až do léta devátého; dokudž by nezrostly úrody jeho, jístí budete staré.

23. Země pak nebude prodávána v manství; nebo má jest země, a vy jste přichozí a podruzi u mne.

24. A po vši zemi vládařství svého *do-*
pustíte dávatí výplatu země.

25. Jestliže by ocbudl bratr tvůj, tak že by prodal *něco* z statku svého, tedy přijde příbuzný jeho, nejbližší jeho, a * vyplatí prodanou věc od bratra svého.

*Rut.4,2násl.

26. Pakli kdo nemaje výplatce, mohl by tomu sám dosti učiniti, tak že shledal by, což potřebí k vyplacení:

27. Tedy počte léta prodaje svého, a navrátí, což zůstane, tomu, jemuž prodal; tak zase přijde k statku svému.

28. Pakli by nemohl shledati toho, což by navrátiti měl, tedy zůstane věc prodaná v rukou toho, kterýž ji koupil, až do léta milostivého. I postoupí mu ji v čas léta milostivého, a *on* navrátí se zase k dědiectví svému.

29. Když by kdo prodal dům k bydlení v městě brazeném, bude mítí právo k vyplacení jeho, dokudž nevyplní se rok prodaje jeho. Za celý rok bude mítí právo k vyplacení jeho.

30. Pakliť ho nevyplatí dříve, než vyjde ten celý rok, tedy zůstane dům ten v městě brazeném tomu, kterýž jej koupil, dědičně v pronároděch jeho, aniž ho postoupí v létě milostivém.

31. Domové pak ve všech, kteréž nejsou zdi ohrazené, tak jako pole země počítati se budou. Budou moei býti vyplačování, a léta milostivého navrácení budou.

32. Ale města Levitská, a domové v městech dědiectví jejich, *ti* vždycky vyplacení mohou býti od Levitů.

33. Ten pak, kdož vyplaenje, *at jest* z Levitů. Aneb at vyjde *kupec* z koupeného domu a města dědiectví jeho v čas léta milostivého; nebo domové měst Levitských jsou dědiectví jejich mezi syny Izraelskými.

34. Pole pak na předměstí měst jejich nebude prodáváno, nebo dědiectví jejich věčně jest.

35. Jestliže by * schudl bratr tvůj, a ustaly by ruce jeho u tebe, posilíš ho; *těž* přichozí aneb podruh živiti se bude při tobě. *5Mojz.15,7,8.

36. Nevezmeš * od něho lichvy aneb úroku, ale báti se budeš Boha svého, aby se mohl bratr tvůj živiti u tebe.

*2Mojz.22,25. Žalm.15,5. Luk.6,35.

37. Peněz svých nedáš jemu na lichvu, aniž pro zisk půjčovati budeš obili svého.

38. Já * jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vyvedl vás z země Egyptské, abych

vám dal zemi Kananejskou, a byl vám za Boha. ^{*k.11,45.}

39. Jestliže by pak schudl bratr tvůj u tebe, tak že by se * prodal tobě, nebudeš ho podrobovati v † dílo otrocké.

^{*2Mojž.21,2. +5Mojž.15,12.}

40. Jakožto nájemník a jako podruh bude při tobě; až do léta milostivého sloužití bude u tebe.

41. Potom vyjde od tebe s dětmi svými, a navrátí se k čeledi své, a v dědictví otců svých navrátí se.

42. Nebo jsou služebníci moji, kteréž jsem vyvedl z země Egyptské; nebudou prodáváni tak jako jiní služebníci.

43. Nebudeš * panovati nad ním tvrdě, ale báti se budeš Boha svého. ^{*Efez.6,9.}

44. Služebník pak tvůj aneb děvka tvá, kteréž mítí budeš, *budou* z národů těch, kteříž *jsou* vůkol vás; z nich kupovati budete služebníky a děvky.

45. I od synů bydlitelů, kteříž jsou u vás pohostinu, od těch kupovati budete, a z čeledi těch, kteříž jsou s vámi, kteréž zplodili v zemi vaší, a budou vám v dědictví.

46. A vládnouti budete jimi právem dědičným, i synové vaši po vás, abyste je dědičně obdrželi. Na věčnost služby jejich užívati budete, ale nad bratřími svými, syny Izraelskými, ni žádný nad bratrem svým nebude tvrdě panovati.

47. Jestliže by pak zbohatl přichozí aneb host, kterýž bydlí s tebou, a bratr tvůj přišel by na chudobu při něm, tak že by se prodal přichozímu aneb hosti tvému, aneb obyvateli, *kteříž jest* z čeledi cizí,

48. Když by se *tedy* prodal, může zase vyplacen býti. Někdo z bratří jeho vyplátí ho.

49. Buďto strýc jeho, aneb syn strýce jeho vyplátí jej, aneb někdo z přátel krevních jeho, z rodiny jeho, vyplátí ho; aneb jestli potom sám bude moci s to býti, vyplátí se.

50. I počte se s tím, kterýž ho koupil, od léta, v kterémž se jemu prodal, až do léta milostivého, aby peníze, za něž jest prodán, byly vedlé počtu let; a jakožto s nájemníkem, *tak* se s ním stane.

51. Jestliže ještě mnoho let zůstává *k* létu milostivému, vedlé nich navrátí výplatu svou z peněz, za něž koupen jest.

52. Pakli málo zůstává let do léta milostivého, tedy počte se s ním, a vedlé počtu let jeho navrátí výplatu svou.

53. Tak jako s čeledinem ročním nakládáno bude s ním; nebude nad ním tvrdě panovati před očima tvýma.

54. Pakli by se nevyplatil v těch *letech*, tedy vyjde léta milostivého on, i synové jeho s ním.

55. Nebo synové Izraelští *jsou* moji služebníci, služebníci moji jsou, kteréž jsem vyvedl z země Egyptské: Já Hospodin Bůh váš.

KAPITOLA XXVI.

Příkázání dvoje. 3. Slibové plnitelům zákona, 14. i po-brůžky přestupníkům.

Nedělejte sobě * modl, ani obrazu rytého, aneb sloupu nevyzdvihnete sobě, ani kamene malovaného v zemi vaší nestavějte, abyste se jemu klaněli; nebo já jsem Hospodin Bůh váš.

^{*2Mojž.20,4. Žalm.97,7.}

2. Sobot * mých ostříhejte, a svatyně mé se bojte: Já jsem Hospodin. ^{*2Mojž.20,8.}

3. Jestliže * v ustanoveních mých choditi budete, a příkázání mých ostříhající, budete je činiti: ^{*5Mojž.28,1.}

4. Tedy dám vám deště vaše časy svými, a * země vydá úrody své, a stromoví plní vydá ovoce své, ^{*5Mojž.11,14.}

5. Tak že mlácení postihne vinobraní, a vinobraní postihne setí. I budete jísti chléb * svůj do sytosti, a přebývati budete bezpečně v zemi své. ^{*k.25,19.}

6. Nebo dám pokoj v zemi, i budete spáti, a nebude, kdo by vás předěsil; vyplněním i zvěř zlou z země, a meč nebude procházeti země vaší.

7. Nýbrž honiti budete nepřátely své, a padnou před vámi od meče.

8. Pět * vašich honiti *jich* bude sto, a sto vašich honiti bude deset tisíců, i padnou † nepřátelé vaši před vámi od meče. ^{*5Mojž.32,30. +1Sam.14,13.}

9. Nebo obrátím tvář svou k vám, a dám vám zřást, a rozmnožím vás, a utvrdím smlouvu svou s vámi.

10. A jísti budete úrody několikaleté, a když nové přijdou, staré vyprázdnete.

11. Vzdělám příbytek svůj u prostřed vás, a duše má nebude vás nenáviděti.

12. A * procházeti se budu mezi vámi, a budu † Bohem vašim, a vy budete lidem mým. ^{*2Kor.6,16. +Zjev.21,7.}

13. Já * jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vyvedl vás z země Egyptských, abyste jim nesloužili, a polámal jsem závary jha vašeho, abyste chodili prosti. ^{*k.11,44,45. 2Mojž.20,2.}

14. Pakli nebudete mne poslouchati, a nebudete činiti všech příkázání těchto,

15. A jestli ustanovení má zavržete, a soudy mé zoškliví-li sobě duše vaše, tak abyste nečinili všech příkázání mých, a zrušili byste smlouvu mou:

16. Já * také toto učiním vám: Uvedu na vás strach, souchoťiny a zimnici páčivou, což zkazí oči vaše, a bolestí naplní duši. Semeno své nadarmo sítí budete, nebo nepřátelé vaši snědí je.

*5 Mojj.28,21. Ezech.14,21.

17. * Postavím zářivou tvář svou proti vám, tak že poražení budete od nepřátel svých, a panovati budou nad vámi ti, kteříž vás nenávidí. Utíkati budete, ano vás žádný nehoní.

*k.17,10.

18. Jestliže ani tak poslouchati mne nebudete, tedy ještě sedmkrát více trestati vás budu pro hříchy vaše.

19. A potru vyvýšenost síly vaši, a učiním * nebe nad vámi jako železo, a zemi vaši jako měď.

*5 Mojj.11,17.

20. Nadarmo bude vynaložena síla vaše, nebo země vaše nevydá vám úrody své, a stromovi země nevydá ovoce svého.

21. Jestliže pak se mnou maní zacházeti budete, a nebudete mne chtít poslouchati, tedy přidám na vás sedmkrát více ran vedlé hříchů vašich.

22. A pustím na vás zvěř polní, kteráž uvede * na vás sirobu, a vyhubí hovada vaše a zmenší vás; i zpuštnou cestu vaše.

*2 Král.2,21.

23. Pakli ani potom nenapravíte se, ale vždy se mnou maní zacházeti budete,

24. I já s vámi maní zacházeti budu, a bítí vás budu sedmkrát více pro hříchy vaše.

25. A uvedu na vás * meč, kterýž vrhovatě pomstí zrušení smlouvy. I shrnete se do měst svých; tam pošli mor † mezi vás, a dáni budete v ruce nepřátelům.

*Izai.1,20. †Ezech.14,19.

26. A když polními vám hůl chleba, tedy deset žen péci bude ehléb váš v peci jedné, a zase ehléb váš odvažovati vám budou. Budete pak jísti, a nenasytíte se.

27. Pakli i s tím nebudete mne poslouchati, ale předece maní se mnou zacházeti budete:

28. I já také v hněvě maní s vámi zacházeti budu, a trestati vás budu i já sedmkrát více pro hříchy vaše.

29. A budete * jísti těla synů svých, a těla deer svých.

*5 Mojj.28,53. Jer.19,9.

30. A zkazím výsosti vaše, a * vypléním slunečné obrazy vaše, a skladu těla vaše na špalky ukydaných bohů vašich, a duše má bude vás nenáviděti.

*2 Par.34,7.

31. Města vaše dám v zpuštění, a učiním, aby zpušty svatyně vaše, aniž více zachutnám oběti vůně příjemné vaši.

32. Já * zpuštím zemi, tak že ztrnou nad ní nepřátelé vaši, kteříž bydliti budou v ni.

*5 Mojj.28,64. Jer.25,9.

33. Vás pak rozptýlím mezi národy, a učiním, aby s dobytým mečem vás honili. I bude země vaše vyhubena, a města vaše zpuštnou.

34. A tehdy země užive * sobot svých po všechny dny, v nichž pustá bude, vy pak budete v zemi nepřátel svých. Tehdáž, pravím, odpočine země, a užive sobot svých.

*k.25,2.

35. Po všechny dny, v nichž pustá bude, odpocívati bude; nebo neodpočívala v soboty vaše, když jste vy bydlili v ni.

36. Kteríž pak ještě pozůstanou z vás, uvedu * strach na srdce jejich v krajínách nepřátel jejich, tak že zažene je eřfest listu větrem eřfesticího. I budou utíkati, rovně jako před mečem, a padnou, an jich žádný honiti nebude.

*5 Mojj.28,66.67; 32,30. Izai.30,17.

37. A budou padati jeden přes druhého jakožto od meče, ač jich žádný honiti nebude; aniž kdo z vás bude moci ostáti před nepřátely svými.

38. I zahynete mezi národy, a zžije vás země nepřátel vašich.

39. Kteríž pak pozůstanou z vás, svaďnouti budou pro nepravost svou v zemi nepřátel vašich, ano i pro nepravostí otců vašich s nimi usvaďnou.

40. Ale jestliže budou * vyznávati nepravost svou, a nepravost otců svých vedlé přestoupení svého, kterýmž přestoupili proti mně, a maní se mnou zacházeti,

*5 Mojj.4,30; 30,2.

41. I já také že jsem maní s nimi zacházeti, a uvedl je do země nepřátel jejich; jestliže, pravím, tehďáž poníží se srdce jejich neobřezané, * a sehváli pokutu nepravosti své:

*v.43.

42. Tedy * rozpomenu se na smlouvu svou s Jákobem, a na smlouvu svou s Izákem, i na smlouvu svou s Abrahamem rozpomenu se; také i na tu zemi pamětliv budu.

*2 Mojj.2,24. 2 Král.13,23.

43. Mezi tím země jsuc jich zbavena, užive sobot svých, kdyžto zpuštěna bude

pro ně. Tehdáž oni schváli *pokutu* nepravosti své proto, že všelijak soudy mými pohrdali, a ustanovení má zošklivila sobě duše jejich.

44. A však i tak, když by v zemi nepřátel svých byli, nezavrhl bych jich, a nezošklivil jich sobě, abych je měl do konce zkaziti, a zrušiti smlouvu svou s nimi; nebo já jsem Hospodin Bůh jejich.

45. Ale rozpomenu se na ně *pro* smlouvu *učiněnou* s * předky jejich, kteréž jsem vyvedl z země Egyptské před očima pohanů, abych jim byl za Boha: Já Hospodin. ^{*1Mojž.15,18.}

46. Ta jsou ustanovení a soudové, i zákonové, kteréž vydal Hospodin na hoře Sinai skrze Mojžíše, *aby byli* mezi nimi a mezi syny Izraelskými.

KAPITOLA XXVII.

O slibích 30. a desáticích.

Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv synům Izraelským a rei jim: Když by kdo * slibem oddal duše Hospodinu, vedlé ceny tvé *dá výplatu*.

3. Tato pak bude cena tvá: Osobě mužského pohlaví, *počna* od toho, kterýž jest ve dvaceti letech, až do šedesátiletého, uložíš výplatu padesáte lotů stříbra vedlé lotu svatyně.

4. Pakli ženského pohlaví bude, uložíš výplatu třideceti lotů.

5. A od pětiletých až do dvacetiletých uložíš výplatu, za osobu mužského pohlaví dvaceti lotů, ženského pak deset lotů.

6. A od dítěte jednoho měsíce zstáří až do pětiletých, uložíš za pachole pět lotů stříbra, a za děvče tři loty stříbra.

7. Od šedesáti pak let a výše, bude-li muž, uložíš výplatu patnácte lotů, a ženě deset lotů.

8. Pakli bude tak chudý, že by nemohl uložené výplaty dáti, tedy postaven bude před knězem, aby mu kněz uložil výplatu. Podlé toho, seč bude moei býti ten, kdož slib učinil, uloží mu výplatu.

9. Jestliže by pak *kdo* hovado z těch, kteréž se obětují Hospodinu, *slíbil*, každé, kteréž dá z nich Hospodinu, svaté bude.

10. Smění ho, auiž dá jiného za ně, lepšího za horší, aneb horšího za lepší. Jestliže by pak jakýmkoli způsobem je směníl, hovado za hovado, tedy ono i toto, kteréž za ně dáno, svaté bude.

11. Pakli by které nečisté hovado *slíbil*, z jehož pokolení neobětují oběti Hospodinu, tedy postaví to hovado před knězem.

12. A bude je šacovati kněz, buď ono dobré aneb zlé. Jakž je kněz cení, tak buď.

13. Pakli bude chtíti vyplatiti je, přidá pátý díl nad cenu tvou.

14. Když by pak někdo posvětil domu svého, aby byl svatý Hospodinu, bude jej kněz ceniti, buďto že by dobrý byl aneb zlý. Jakž jej procení kněz, tak zůstane.

15. Pakli ten, kterýž posvětil domu svého, chtěl by jej vyplatiti, přidá pátý díl peněz nad cenu tvou, i bude jeho.

16. Jestliže by kdo díl pole dědictví svého posvětil Hospodinu, tedy budeš je ceniti vedlé toho, jakž se osívá. Chomer ječmene kde se vseje, za padesáte lotů stříbra *ceněno* bude.

17. Jestliže by hned od léta milostivého posvětil pole svého, *tedy* vedlé ceny tvé zůstane.

18. Pakli by po létě milostivém posvětil pole svého, tedy sečte mu kněz peníze vedlé *počtu* let zůstávajících ještě do léta milostivého, i odejme to z ceny tvé.

19. Chtěl-li by pak vyplatiti pole ten, kterýž ho posvětil, přidá pátý díl peněz nad cenu tvou, a zůstane jemu.

20. Nevyplatil-li by pak pole toho, a prodáno by bylo někomu jinému, nemůže víc vyplaceno býti.

21. I bude pole to, když *svobodné* vyjde léta milostivého, svaté Hospodinovo, jakožto pole posvěcené; knězi bude *v* dědictví jeho.

22. Jestliže pak pole koupené, kteréž by nebylo z pole dědictví jeho, posvětil Hospodinu,

23. Tedy sečte mu kněz summu ceny jeho až do léta milostivého, i dá cenu jeho v ten den, *jako* posvěcenou Hospodinu.

24. V * létě milostivém navrátí se pole k tomu, od kohož bylo koupeno, jehož dědictví jest pole to. ^{*k.25,10.}

25. Všelíká pak cena tvá bude vedlé lotu svatyně. * Lot pak váží dvaceti haléřů. ^{*2Mojž.30,13. 4Mojž.3,47.}

26. Ale prvorozeného, což právem prvorozenství dává se Hospodinu z hovad, nižádný neposvěti, buďto z skotů aneb z bravů; Hospodinovo jest prvé.

27. A jestliže by z hověd nečistých *bylo*, vyplatí je vedlé ceny tvé, a přidá pátý díl nad ni. Pakli nebude vyplaceno, tedy nechť jest prodáno vedlé ceny tvé.

28. Všeliká pak věc * posvěcená, kterouž by někdo slibem posvětil Hospodinu ze všech věcí, kteréž má, buď z lidí aneb z hověd, aneb z pole dědiectví svého, nebude prodávána, ani vyplacována; nebo všecko, což takovým slibem posvěceno jest, věc nejsvětější bude Hospodinu. *4 Mojz.18,14.

29. Všeliké *hovědo tak oddané*, kteréž slibem tím se oddává od člověka, nebude vyplacována, *ale smrtí umře*.

30. Všickni také * desátkové země, buď

z semene země, aneb z ovoce stromů, Hospodinovi budou; *nebo* posvěceni jsou Hospodinu. *4 Mojz.18,21.

31. Bude-li kdo chtíti vyplatiti desátky své, pátý díl jejich přidá nad ně.

32. A všeliký desátek z volů aneb drobného dobytka, jakž přichází pod hůl *pastýře*, každý ten desátek svatý bude Hospodinu.

33. Nebude vyhledávati, dobré-li by bylo čili zlé, aniž ho smění. Pakli je předece smění, bude to i ono odměněné svaté, a nebude vyplaceno.

34. Ta jsou * příkázání, kteráž přikázal Hospodin Mojžíšovi na hoře Sinai, *aby je oznámil* synům Izraelským. *k.26,46.

KNIHA MOJŽÍŠOVA ČTVRTÁ,

KTERÁŽ SLOVE

N U M E R I.

KAPITOLA I.

Synů Izraelských k boji způsobilých sečtení, 47. kromě Levitů.

Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi na poušti * Sinai, v stánku úmluvy, prvního dne měsíce druhého, léta 1. druhého po vyjití jejich z země Egyptské, řka:

*2 Mojz.19,1. †4 Mojz.9,1.

2. Sečtete * summu všeho množství synů Izraelských po čeledech jejich, a po domích oteů jejich, vedlé počtu jmen každého pohlaví mužského po hlavách jejich, *k.26,2. 2 Mojz.30,12.

3. Od dvadctiletých a výše všechny, kteříž by mohli * jíti k boji v Izraeli, sečtete je po houfích jejich, ty a Aron. *k.4,3.

4. A bude s vámi z každého pokolení jeden muž, kterýž by přední byl v domě oteů svých.

5. Tato pak jsou jména mužů, kteříž stanou s vámi: Z *pokolení* Rubenova Elisur, syn Seducurův;

6. Z *Simconova* Salamiel, syn Surisaddai;

7. Z *Judova* * Nazon, syn Aminadabův;

*2 Mojz.6,23. Rut.4,20.

8. Z *Izacharova* Natanael, syn Šuar;

9. Z *Zabulonova* Eliab, syn Helonův;

10. Z synů *Jozefových*, z *pokolení* Efraimova * Elisama, syn Amiudův;

z *Manassesova* Gamaliel, syn Fadasurův; *k.2,18. 1 Par.7,26.

11. Z *Beniaminova* * Abidan, syn Gedconův; *k.2,22; 7,60.

12. Z *pokolení* Dan Ahiczer, syn Amisaddai;

13. Z *Asser Fegiel*, syn Oehranův;

14. Z *pokolení* Gád Eliazaf, syn Dueľův;

15. Z *Neftalimova* * Ahira, syn Enanův. *k.2,29.

16. Ti jsou slovoutní z lidu, knižata pokolení oteů svých, ti *jako* hlavy tisíců Izraelských budou.

17. Vzal tedy Mojžíš a Aron muže ty, kteříž jmenováni byli,

18. A shromáždili všecko množství prvního dne měsíce druhého, kteříž přiznávali se k rodům svým po čeledech svých, po domích oteů svých, a vedlé počtu jmen, od dvadctiletých a výše po osobách svých.

19. Jakož byl přikázal Hospodin Mojžíšovi, *tak* sčel je na poušti Sinai.

20. I bylo synů Rubena prvorozeného Izraelova, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích oteů jejich, a podlé počtu jmen, po hlavách jejich, všech pohlaví mužského, od dvadctiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

21. A načteno jich z pokolení Rubenova čtyřiceti šest tisíců a pět set.

22. Z synů Simeonových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, sečtených jeho vedlé počtu jmen, po hlavách jejich, všech pohlaví mužského od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

23. Načteno jich z pokolení Simeonova padesáte devět tisíců a tři sta.

24. Z synů Gádových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, podlé počtu jmen, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž mohli bojovati,

25. Načteno jich z pokolení Gádova čtyřiceti pět tisíců, šest set a padesát.

26. Z synů * Judových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedlé počtu jmen, od dvadeceti let a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

*1 Mojz.29,35; 49,8.

27. Načteno jich z pokolení Judova sedmdesáte čtyři tisíce a šest set.

28. Z synů Izacharových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, podlé počtu jmen, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

29. Načteno jich z pokolení Izacharova padesáte čtyři tisíce a čtyři sta.

30. Z synů Zabulonových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, podlé počtu jmen, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

31. Načteno jich z pokolení Zabulonova padesáte sedm tisíců a čtyři sta.

32. Z synů * Jozefových, a nejprve, synů Efraimových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, podlé počtu jmen, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji, *1 Mojz.49,22.

33. Načteno jich z pokolení Efraimova čtyřiceti tisíc a pět set.

34. Potom z synů * Manassesových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedlé počtu jmen, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž vycházeli k boji, *1 Mojz.48,5,13,14,20.

35. Načteno jich z pokolení Manassesova třiceti dva tisíce a dvě stě.

36. Z synů Benjaminových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedlé počtu jmen, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti do boje,

37. Načteno jich z pokolení Beniaminova třiceti pět tisíců a čtyři sta.

38. Z synů Dan, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedlé počtu jmen, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž vycházeli k boji,

39. Načteno jich z pokolení Dan šedesáte dva tisíce a sedm set.

40. Z synů Asser, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedlé počtu jmen, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti na vojnu,

41. Načteno jich z pokolení Asser čtyřiceti jeden tisíců a pět set.

42. Z synů Neftalimových, rodiny jejich, po čeledech jejich, po domích otců jejich, vedlé počtu jmen, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž mohli jíti k boji,

43. Načteno jich z pokolení Neftalimova padesáte tři tisíce a čtyři sta.

44. Ten jest počet těch, kteréž sečtl Mojžíš a Aron a knížata Izraelská, dvanaácte mužů, kteříž byli vybráni po jednom z domů otců svých.

45. I bylo všech * sečtených synů Izraelských po domích otců jejich, od dvadecitiletých a výše, všech, kteříž mohli vycházeti k boji v Izraeli, *k.2,32.

46. Všech sečtených bylo šestkrát sto tisíc *, a tři tisíce, pět set a padesáte.

*k.26,51, 2Mojz.12,37.

47. Levítové pak vedlé pokolení otců svých nejsou počítáni mezi ně.

48. Nebo byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

49. Pokolení * Levítského nebudeš počítati, a nepřičteš jich k synům Izraelským, *k.2,33.

50. Ale ustanovíš Levíty nad příbytkem svědectví, a nade vším nádobím jeho, a nade všemi věcmi, kteréž přináležejí k němu. Oni nosíti budou příbytek i všecka nádoby jeho, oni přísluhovati budou jemu, a vůkol příbytku klásti se budou.

51. Když se pak s místa bude míti hýbati příbytek, složí jej Levítové; a když se bude klásti příbytek, vyzdvihnou jej Levítové. Kdož by koli cizí přistoupil, umře.

52. I budouť se * klásti synové Izraelsští, jeden každý v ležení svém, a jeden každý pod praporem svým, a po houfích svých. *k.2,2.

53. Levítové pak klásti se budou vůkol příbytku svědectví, aby nepřišlo rozhně-

vání *mé* na shromáždění synů Izraelských; i budou Levitové držeti stráž u příbytku svědeckví.

54. Učinili * tedy *to* synové Izraelští; všecko, jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak učinili. ^{*2Mojz.12,28.}

KAPITOLA II.

Zšikování lidu Izraelského pod čtyři korouhve.

Mluvil také * Hospodin k Mojžíšovi a Aronovi, řka: ^{*k.4,1.}

2. Synové Izraelští klásti se budou jeden každý pod korouhví svou, při praporei domu otců svých; vůkol stánku úmluvy opodál klásti se budou.

3. Tito pak rozbijí stany k východní straně: Korouhev vojska Judova po houfích svých, a kníže synů Juda Náazon, syn * Aminadabův, ^{*k.1,7.}

4. A u vojště jeho lidu sečteného sedmdesáte čtyři tisíce a šest set.

5. Podlé něho pak položí se pokolení Izachar, a kníže synů Izachar Natanael, syn Suar,

6. A u vojště jeho lidu sečteného padesáte čtyři tisíce a čtyři sta.

7. Pokolení Zabulon *podlé nich*, a kníže synů Zabulon Eliab, syn Helonův,

8. A u vojště jeho lidu sečteného padesáte sedm tisíců a čtyři sta.

9. Summa všech sečtených u vojště Judově sto osmdesáte šest tisíců a čtyři sta, po houfích jejich. *Ti* napřed potáhnou.

10. Korouhev vojska Rubenova *klásti se bude* ku poledni po houfích svých, a kníže synů Ruben * Elisur, syn Šedeurův, ^{*k.1,5.}

11. A u vojště jeho lidu sečteného čtyřiceti šest tisíců a pět set.

12. Podlé něho pak položí se pokolení Simeonovo, a kníže synů Simeon Salamiel, syn Surisaddai,

13. A u vojště jeho lidu sečteného padesáte devět tisíců a tři sta.

14. Potom pokolení Gád, a kníže synů Gád Eliazaf, syn Ruelův,

15. A u vojště jeho lidu sečteného čtyřiceti pět tisíců, šest set a padesáte.

16. Summa všech sečtených u vojště Rubenově sto padesáte a jeden tisíců, čtyři sta a padesáte, po houfích svých. *A ti* za prvními potáhnou.

17. Potom půjde stánek úmluvy s vojskem Levitů u prostřed všeho vojska. Jakýmž pořádkem klásti se budou, tako-

vým potáhnou, každý v svém šiku pod korouhví svou.

18. Korouhev vojska Efraimova po houfích svých *bude* k západu, a kníže synů Efraimových * Elisama, syn Amiadův, ^{*k.1,10.}

19. A u vojště jeho lidu sečteného čtyřiceti tisíce a pět set.

20. Podlé něho pak položí se pokolení Manassesovo, a kníže synů Manassesových Gamaliel, syn Fadasurův,

21. A u vojště jeho lidu sečteného třiceti dva tisíce a dvě stě.

22. Potom *položí se* pokolení Beniaminovo, a kníže synů Benjamin Abidan, syn Gedeonův,

23. A u vojště jeho lidu sečteného třiceti pět tisíců a čtyři sta.

24. Summa všech sečtených u vojště Efraimově sto osm tisíců a sto *osob*, po houfích jejich. *A ti* za druhými potáhnou.

25. Korouhev vojska Dan *bude* k straně půlnoční, po houfích svých, a kníže synů Dan * Abiezer, syn Amisaddai, ^{*k.1,12}

26. A u vojště jeho lidu sečteného šedesáte dva tisíce a sedm set.

27. Podlé něho položí se pokolení Asser, a kníže synů Asser Fegiel, syn Ochránův,

28. A u vojště jeho lidu sečteného čtyřiceti jeden tisíc a pět set.

29. Za nimi pokolení Neftalimovo, a kníže synů Neftalimových Ahira, syn Enanův,

30. A u vojště jeho lidu sečteného padesáte tři tisíce a čtyři sta.

31. Summa všech sečtených u vojště Dan sto padesáte sedm tisíců a šest set. *Oni* nazad potáhnou při praporecích svých.

32. *Ta jest* summa synů Izraelských po domích otců jejich, všech sečtených v celém vojště po houfích jejich, šestkrát sto tisíců, tři tisíce, pět set a padesáte.

33. Levitové pak nejsou počítáni mezi syny Izraelské, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi.

34. I * učinili synové Izraelští všecko; jakž přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak rozbijeli stany při korouhevích svých, a tak táhli jeden každý po čeledech svých a po domích otců svých. ^{*k.1,54.2Mojz.12,28.}

KAPITOLA III.

Práce Levitů při stánku, 14. sečtení 40. a vzetí jich na místo prvorozených.

Tito jsou příběhové * Aronovi a Mojží-

šovi od toho dne, když mluvil Hospodin s Mojžíšem na hoře Sinai.

^{*2Mojž.6,23. 1Par.24,1.}

2. A tato jsou jména synů Aronových: Prvorozený Nádab, potom Abiu, Eleazar a Itamar.

3. Ta jsou jména synů Aronových, kněží pomazaných, jejichžto ruce naplněny, aby úřad kněžství konali.

4. Umřel pak Nádab a Abiu před Hospodinem, když obětovali cizí oheň před Hospodinem na poušti Sinai, a neměli synů. Protož konal úřad kněžský Eleazar a Itamar před tváří Arona otce svého.

5. Mluvil pak Hospodiu k Mojžíšovi, řka:

6. Rozkaž přistoupení pokolení Lévi, a postav je před Aronem knězem, aby mu přisluhovali,

7. A drželi stráž jeho, i stráž všeho množství před stánkem úmluvy k vykonávání služby příbytku,

8. Též aby ostříhali všeho nádobí stánku úmluvy, a drželi stráž synů Izraelských a konali služby příbytku.

9. Dáš tedy Levity Aronovi i synům jeho; vlastně dáni jsou mu oni z synů Izraelských.

10. Arona pak a syny jeho představiš, aby ostříhali kněžství svého; nebo přistoupil-li by kdo * cizí, umře. ^{*v.38.}

11. I mluvil Hospodin Mojžíšovi, řka:

12. Aj, já vzal jsem * Levity z prostředku synů Izraelských na místo velikého prvorozeného, kteráž otvirá život mezi syny Izraelskými. Protož moji budou Levitové. ^{*k.8,16.}

13. Nebo mně přináleží všecko prvorozené. Od toho dne, když jsem pobil všecko * prvorozené v zemi Egyptské, posvětil jsem sobě všeho prvorozeného v Izraeli od člověka až do hovada. Mně bude: Já Hospodin. ^{*2Mojž.13,2. Luk.2,23.}

14. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi na poušti Sinai, řka:

15. Sečti syny Lévi vedlé domů otců jejich, po čeledech jejich, každého pohlaví mužského; zstáří jednoho měsíce a výše počítati budeš je.

16. I sčel je Mojžíš podlé řeči Hospodinovy, jakž rozkázáno mu bylo.

17. I byli synové * Lévi ze jména tito: Gerson, Kahat a Merari. ^{*2Mojž.6,16.}

18. Tato pak jsou jména synů Gersonových * po čeledech jejich: Lebni a Semei. ^{*k.26,57. 2Mojž.6,17.}

19. A synové * Kahat po čeledech svých: Amram a Izar, Hebron a Uziel. ^{*k.26,59.}

20. Synové pak * Merari po čeledech svých: Moholi a Musi. Ty jsou čeledi Lévi vedlé domů otců svých. ^{*2Mojž.6,19.}

21. Od Gersona čeled Lebnišká a čeled Semejská. Ty jsou čeledi Gersonovy.

22. A načteno jich v počtu všech pohlaví mužského zstáří jednoho měsíce a výše sedm tisíců a pět set.

23. Čeledi Gersonovy za příbytkem klásti se budou k straně západní.

24. Kníže pak domu otce Gersonitských bude Eliazaf, syn Laelův.

25. A k opatrování synům Gersonovým při stánku úmluvy *náležeti bude* příbytek i stánek, přikryti jeho i zastření dveří stánku úmluvy,

26. A očkovaté koltry k síni, i zavěšení dveří síně, kteráž jest před příbytkem a při oltáři vůkol, i provazové jeho ke všeliké potřebě jeho.

27. Od Kahat pak *posla* čeled Amramitská a čeled Izaritská, a čeled Hebronitská, a čeled Uzielitská. Ty jsou čeledi Kahat.

28. V počtu všech pohlaví mužského zstáří jeduoho měsíce a výše *bylo* osm tisíců a šest set, držících stráž *při* svatyni.

29. Čeledi synů Kahat klásti se budou k straně příbytku polední,

30. A kníže domu otcovského v čeledech Kahat Elizafan, syn Uzielův.

31. V jejich pak * opatrování *bude* truhla, stůl, svícen, oltářové a nádoby svatyně, jimž přisluhovali budou, a opoua i všecko, což přináleží k ní. ^{*k.7,9.}

32. Kníže pak nad knížaty Levitskými Eleazar, syn Arona kněze, ustavený nad těmi, kteříž drží stráž při svatyni.

33. Od Merari pak čeled Moholitská a čeled Musitská. Ty jsou čeledi Merari.

34. A načteno jich v počtu všech mužského pohlaví zstáří jednoho měsíce a výše šest tisíců a dvě stě.

35. A kníže domu otcovského v čeledech Merari Suriel, syn Abichailův. *A ti* klásti se budou k straně příbytku půlnocní.

36. Toto pak poručeno k opatrování synům Merari: Dsky příbytku a svlakové jeho, sloupové a podstavkové a všecka nádoby jeho i všecka práce při nich,

37. Tolikéž sloupové síně vůkol i pod-

stavkové jejich, kolikové i provazové jejich.

38. Položí se pak před příbytkem po přední straně před stánkem úmluvy od východu *slunce* Mojžiš a Aron i synové jeho, držíce stráž při svatyni, stráž za syny Izraelské. Jiný * přistoupil-li by kdo, nmře. ^{*k.1,51;18,7.}

39. Všech sečtených Levitů, kterých sečetl Mojžiš s Aronem vedlé poručení Hospodínova, po čeledech jejich, všech pohlaví mužského jednoho měsíce zstáří a výše dvamecítma tisíců.

40. I řekl Hospodin k Mojžišovi: Sečti všecky prvorozené mužského pohlaví mezi syny Izraelskými jednoho měsíce zstáří a výše, a sečti summu jmen jejich.

41. A vezmeš mi Levity, (já jsem Hospodin), místo všech prvorozených mezi syny Izraelskými, i hovada Levitů místo všeho prvorozeného mezi hovady synů Izraelských.

42. Když pak sečetl Mojžiš, jakož mu přikázal Hospodin, všecky prvorozené mezi syny Izraelskými,

43. Bylo všech prvorozených pohlaví mužského vedlé počtu jmen, jednoho měsíce zstáří a výše sečtených jich, dvamecítma tisíců, dvě stě, sedmdesát a tři.

44. A mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

45. Vezmi Levity místo všech prvorozených z synů Izraelských, i hovada Levitů za hovada jejich; i budou moji Levitové: Já jsem Hospodin.

46. K vyplacení pak těch dvou set, sedmdesát a tři, kterých zbývají nad počet Levitů z prvorozených synů Izraelských,

47. Vezmeš pět lotů z každé hlavy, (vedlé lotu svatyně bráti budeš, * lot pak dvadeceti halerů váží), ^{*2Moj.30,13.}

48. A dáš ty peníze Aronovi a synům jeho, výplatu těch, kterých zbývají nad počet jejich.

49. Vzal tedy Mojžiš peníze výplaty od těch, kterých zbývali, kromě těch, kterých vykoupili sebou Levitové,

50. Od prvorozených synů Izraelských vzal peněz tisíc, tři sta, šedesát pět lotů, vedlé lotu svatyně.

51. I dal ty peníze výplaty Aronovi a synům jeho, podlé řeči Hospodínovy, jakož byl přikázal jemu Hospodin.

KAPITOLA IV.

Povinnosti Levitů po čeledech jejich 34. a sečetn jich.

I mluvil Hospodin k Mojžišovi a k Aronovi, řka:

2. Sečti summu synů Kahat z prostředku synů Lévi po čeledech jejich a po domích otců jejich,

3. Od třidecítiletých a výše až do padesátiletých, kteříž by * způsobilí jsouce k boji, mohli práci vésti při stánku úmluvy. ^{*k.1,3;8,24.}

4. Tato pak bude práce synů Kahat při stánku úmluvy svatyně svatých:

5. Když by se měla vojska hnouti s místa, přijde Aron s syny svými, a sejmou oponu zastření, a přikryjí ni truhlu svědectví.

6. A na to dají přikrytí z kůže jezevčích, a přistrou svrchu rouchem z samého postavece modrého, a * provlekou sochory její. ^{*1Kral.8,8.}

7. Na stůl pak *chlebu* předložení prostrou roucho z postavece modrého, a dají na něj misy a kadidlnice a koflíky a přikryvadla k přikrývání; a chléb ustavičně na něm bude.

8. A prostrou na to roucho z červec dvakrát barveného, a přikryjí to přistřením z kůže jezevčích, a provlekou sochory jeho.

9. Vezmou také roucho z postavece modrého, a přikryjí svícen světla a lampy jeho, i utěradla jeho, i nádoby k oharkům jeho, a všecky nádoby k oleji jeho, jichž při něm užívají.

10. A obvinou jej se všechněmi nádobami jeho přikrytím z kůže jezevčích, a vloží na sochory.

11. Na oltář pak zlatý prostrou roucho z postavece modrého, a přikryjí jej přikrytím z kůže jezevčích, a provlekou sochory.

12. Vezmou i všecky nádoby k službě, jimiž přisluhovali v svatyni, a zavinouce do roucha z postavece modrého, přikryjí je přikrytím z kůže jezevčích, a vloží na sochory.

13. Vyprázdni i popel z oltáře, a prostrou na něj roucho šarlatové.

14. A vloží svrchu všecko nádobí jeho, jímž přisluhují na něm, nádoby k uhlí, vidličky, pometla, kotlíky a všecko nádobí oltáře, a přistrouce jej přikrytím z kůže jezevčích, uvekou sochory jeho.

15. A když to vykoná Aron s syny svými, a přikryje svatyni i všecka nádoby

jeji, a již by se měla hýbati vojska, tedy přijdou synové * Kahat, aby nesli; ale nedotknou se svatyně, aby nezemřeli. Ta jest † práce synů Kahat při stánku úmluvy.

*k.7,9. 1 Par.15,15. †4 Mojž.3,31.

16. Eleazar pak, syn Arona kněze, pečovatí bude o olej k svícení a kadění vonnými věcmi a obět ustavičnou i o olej pomazání, svěřený sobě maje všecken příbytek a všecky věci, kteréž v něm jsou, svatyni a nádoby jeji.

17. A mluvil Hospodin k Mojžíšovi a Aronovi, řka:

18. *Hleďtež*, abyste nevyhledili pokolení čeledi Kahat z prostředku Levitů.

19. Ale toto učiníte jim, aby zachováni byli a nezemřeli, když by přistupovali k svatyni svatých: Aron a synové jeho přijdouce, zřídí je, jednoho každého ku práci a břemenu jeho.

20. A *onino* nepřicházejte hleděti na věci svaté, když * zavínovány bývají, aby nezemřeli.

*1 Sam.6,19.

21. Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

22. Sečti také syny Gersonovy po domích otců jich a po čeledech jejich.

23. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých sečteš je, kteříž by způsobilní jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy.

24. Tato pak bude práce čeledi Gersonových v službě a nošení:

25. Nositi budou kortýny příbytku a stánek úmluvy s přikrytím jeho, a přikrytí z koží jezevčích, kteréž svrchu na něm jest, a zastření dveří stánku úmluvy,

26. A očkovaté koltry síně, a zastření brány síně, kteráž jest při stanu a při oltáři vůkol, a provazy jeji, a všecky nádoby přísluhování jejich, a čehožkoli užívají při službě své.

27. Vedlé rozkazu Aronova a synů jeho konati budou všecky služby své synové Gersonovi při všech pracech svých, a při všech službách svých, a svěříte jim k ostříhání všecka břemena jejich.

28. Ta jest práce čeledi synů Gersonových v stánku úmluvy, * a Itamar, syn Arona kněze, stráž nad nimi držeti bude.

*v.33; 7,8.

29. Syny také Merari po čeledech jejich a domích otců jejich sečteš.

30. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých sečteš všecky, kteříž by způ-

sobilní jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy.

31. Tato pak *bude* povinnost práce jejich, nad všecku službu jejich při stánku úmluvy: Dsky příbytku a svlaky jeho, i sloupy s podstavky jeho *nositi*,

32. Sloupy také vůkol síně s podstavky jejich, koliky a provazy jejich, se všechnými potřebami, i se vším přísluhováním jejich. A ze jména vyčtete nádoby svěřené jim k ostříhání.

33. Ta *bude* práce čeledi synů Merari při všech službách jejich při stánku úmluvy, pod správou Itamara, syna Arona kněze.

34. I sečtl Mojžíš s Aronem a s knížaty lidu syny Kahat po čeledech jejich, a po domích otců jejich,

35. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých, kteříž by způsobilní jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy.

36. A bylo jich sečtených po čeledech jejich dva tisíce, sedm set, padesáte.

37. Ti jsou sečteni z čeledi Kahat, všickni služebníci při stánku úmluvy, kteréž sečtl Mojžíš s Aronem podlé rozkazu Hospodinova skrze Mojžíše.

38. Sečtených také synů Gersonových po čeledech jejich, a po domích otců jejich,

39. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých, kteříž by způsobilní jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy,

40. Sečtených jich po čeledech jejich, po domích otců jejich, dva tisíce, šest set, třideceti.

41. Ti jsou sečteni z čeledi synů Gersonových, všickni přísluhující v stánku úmluvy, kteréž sečtl Mojžíš s Aronem k rozkazu Hospodinovu.

42. Sečtených pak z čeledi synů Merari po čeledech jejich, po domích otců jejich,

43. Od třicetiletých a výše až do padesátiletých, kteříž by způsobilní jsouce k boji, mohli konati službu při stánku úmluvy,

44. Načteno jich po čeledech jejich tři tisíce a dvě stě.

45. Ti jsou sečteni z čeledi synů Merari, kteréž sečtl Mojžíš s Aronem podlé rozkazu Hospodinova skrze Mojžíše.

46. Všech sečtených, kteréž sečtl Mojžíš s Aronem a s knížaty Izraelskými z Levitů po čeledech jejich a po domích otců jejich,

47. Od těch, kteříž byli ve třideceti letech a výše, až do padesátiletých, kteřížkoli přináležejí k vykonávání služby přísluhování a práce břemena při stánku úmluvy,

48. Sečtených těch bylo osm tisíců, pět set a osmdesáte.

49. Vedlé rozkazu Hospodinova sečtl je Mojžíš, jednoho každého vedlé přísluhování jeho, a vedlé břemene jeho. Sečtení pak jsou ti, kterých rozkázal *čisti* Hospodin Mojžíšovi.

KAPITOLA V.

Co činiti s nečistými, 5. s provinilými, 12. a s podezřelou v cizoložství.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Prikaz synům Izraelským, ať vyžnou z * stanů každého malomoeného a každého trpícího tok semene, i každého nad mrtvým poškrvněného. *3Mojz.13,46.

3. I muže i * ženu vyženete, ven za stany vyženete je, aby nepoškrvňovali vojška těch, mezi nimiž † já přebývám.

*k.12,14. †k.35,34.

4. I učinili tak synové Izraelští, a vyhnali je ven za stany. Jakož byl mluvil Hospodin k Mojžíšovi, tak učinili synové Izraelští.

5. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

6. Mluv k synům Izraelským: Muž aneb * žena, když učiní nějaký hřích lidský, dopouštěje se výstupku proti Hospodinu, a byla by vinna duše ta:

*3Mojz.5,3.

7. Tedy * vyzná hřích svůj, kterýž učinil, navrátí pak to, čímž vinen byl, v cele, a pátý díl přidá nad to, a dá tomu, proti komuž zavinil.

*Zalm.32,5.

8. A neměl-li by muž ten přítele, jemuž by nahradil tu škodu, pokuta dána buď Hospodinu a knězi, mimo * skopec očistění, jimž očištěn býti má.

*3Mojz.6,6.

9. Též všeliká obět všech věcí posvěcených od synů Izraelských, kterouž přinesou knězi, jemu se dostane.

10. Tak i věci posvěcené od kohokoli jemu se dostanou; a dal-li kdo co knězi, *také* jeho bude.

11. Mluvil ještě Hospodin k Mojžíšovi, řka:

12. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Kdyby od některého muže uchýlila se žena, a dopustila by se výstupku proti němu,

13. Tak že by obýval někdo jiný s ní,

a bylo by to skryto před očima muže jejího, a tajila by se, jsuci poškrvněna, a svědka by nebylo proti ní, a ona nebyla by postižena;

14. Pohnul-li by se duch muže horlivosti velikou, tak že by horlil *proti* ženě své, kteráž by poškrvněna byla; aneb pohnul-li by se duch muže velikou horlivosti, tak že by horlil *proti* ženě své, kteráž by poškrvněna nebyla:

15. Tedy přivede muž ženu svou k knězi, a přinese obět její při ní, desátý díl efi monky ječné. Nenalejeť na ni oleje, aniž dá na ni kadidla; nebo obět veliké horlivosti jest, obět suchá pamětná, uvozející v paměť nepravost.

16. I bude ji kněz obětovati, a postaví ji před Hospodinem.

17. A nabere * vody svaté do nádoby hliněné, a vezma prachu, kterýž jest na zemi v přibytku, dá *jej* do té vody. *k.19,9.

18. Potom postaví kněz ženu tu před Hospodinem, a odkryje hlavu její, a dá ji do rukou obět suchou pamětnou, kteráž jest obět veliké horlivosti; v ruce pak kněze bude voda hořká zlořečená.

19. I zaklínati bude ji kněz a řekne k ní: Jestliže neobeoval s tebou žádný, a jestliže jsi neuchýlila se k nečistotě od muže svého, budiž čistá od vody této hořké zlořečené.

20. Paklis se uchýlila od muže svého a nečistá jsi, a obeoval-li někdo jiný s tebou kromě manžela tvého,

21. (Zaklínati pak bude kněz tu ženu, čině klatbu zlořečenství, a řekne jí:) Dejž tebe Hospodin * v zlořečení a v prokletí u prostřed lidu tvého, dopustě, *aby* lano tvé hnulo a břicho tvé oteklo.

*Jer.42,18:44,12.

22. Vejdiz voda zlořečená tato do života tvého, aby oteklo břicho tvé, a lano tvé shnilo. I odpoví žena * ta: Amen, amen.

*5Mojz.27,15.

23. Napiše pak všecko zlořečenství toto do knihy, a smyje *je* tou vodou hořkou.

24. I dá ženě, aby pila vodu hořkou a zlořečenou; a vejdeť do ní voda zlořečená, a *obráti se* v hořkosti.

25. Potom vezme kněz z ruky ženy obět veliké horlivosti, a obracetí ji bude sem i tam před Hospodinem, a bude ji obětovati na oltáři.

26. A vezma plnou hrst pamětného jejího z oběti suché, páliť to bude na oltáři; a potom dá vypítí ženě tu vodu.

27. A když ji dá pít tu vodu, stane se, jestliže nečistá byla, a doplnila se výstupku proti muži svému, že vejde do ní voda zlořečená, a obrátí se v hořkost, i odme se břicho její, a vyhnije lůno její; i bude žena ta v zlořečení u prostřed lidu svého.

28. Pakli není poškrvněna žena ta, ale čistá jest, tedy bez viny bude, a roditi bude děti.

29. Ten jest zákon veliké horlivosti, když by se uchýila žena od muže svého, a byla by poškrvněna,

30. Aneb když by se pohnul duch veliké horlivosti v manžel, tak že by horlil velmi proti ženě své, aby postavil ji před Hospodinem, a aby vykonal při ní kněz všecko vedlé zákona tohoto.

31. I bude ten muž očištěn od hříchu, žena pak ponese nepravost svou.

KAPITOLA VI.

Zákon nazareů. 23. Způsob požehnání, kteréž měli kněží dávatí lidu.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Muž neb žena, když se oddělí, činíce slib nazareův, aby se oddali Hospodinu,

3. Od vína i* nápoje opojného zdrží se, octa vinného a octa z nápoje opojného nebude pítí, ani co vytačeného z hroznů, zelených hroznů ani suchých nebude jísti. ^{*3Mojž.10,9.}

4. Po všecky dny nazarejství svého nebude jísti žádné věci pocházející z vinného kmene, od zrnka až do šupiny.

5. Po všecky dny slibu nazarejství svého* břitva nevejde na hlavu jeho, dokavadž by se nevyplnili dnové, v nichž se oddělil Hospodinu. Svatý bude, a nechá růsti vlasů hlavy své. ^{*Soud.13,5.}

6. Po všecky dny, v nichž se oddělí Hospodinu, k tělu mrtvému nevejde.

7. Nad* otcem svým aneb nad matkou svou, nad bratrem svým aneb nad sestrou svou, kdyby zemřeli, nebude se poškrvnovati; nebo posvěcení Boha jeho jest na hlavě jeho. ^{*3Mojž.21,2,11.}

8. Po všecky dny nazarejství svého svatý bude Hospodinu.

9. Umřel-li by pak kdo blízko něho náhlou smrtí, a poškrvnil-li by hlavy v nazarejství jeho, oholí hlavu svou v den očišťování svého; dne sedmého oholí ji.

10. A dne osmého přinese dvě* hrdličky, aneb dvě holoubátek knězi, ke dveřím stánku úmluvy. ^{*3Mojž.5,7.}

11. I bude kněz obětovati jedno za hřích, a druhé v zápalnou obět, a očistí jej od toho, čímž zhřešil nad mrtvým, a posvěti hlavy jeho v ten den.

12. A oddělí Hospodinu dny nazarejství svého, a přinese beránka ročního za provinění, a dnové první přijdou v nie; nebo poškrvněno jest nazarejství jeho.

13. Tento pak jest zákon nazareův: V ten den, když se vyplní čas nazarejství jeho, přijde ke dveřím stánku úmluvy.

14. A bude obětovati obět svou Hospodinu, beránka ročního bez poškrvny, jednoho v obět zápalnou, a ovcí jednu roční bez poškrvny v obět za hřích, a skopce jednoho bez poškrvny v obět pokojnou,

15. A koš chlebů přesných, koláče z mouky bělné olejem zadělané, a pokruty nekvašené, olejem pomazané, s oběťmi jejími suchými i mokrymi.

16. Kteréžto věci obětovati bude kněz před Hospodinem, a učiní obět za hřích jeho, i zápalnou obět jeho.

17. Skopce také obětovati bude v obět pokojnou Hospodinu, spolu s košem chlebů přesných; tolikéž obětovati bude kněz i obět suchou i mokrou jeho.

18. Tedy oholí* nazareus u dveří stánku úmluvy hlavu nazarejství svého, a vezma vlasy z hlavy nazarejství svého, vloží je na oheň, kterýž jest pod obětí pokojnou. ^{*Skutk.18,18; 21,24.}

19. Potom vezme kněz plece vašené z skopce toho, a jeden koláč přesný z koše, a pokrutu nekvašenou jednu, a dá v ruce nazarejského, když by oholeno bylo nazarejství jeho.

20. I bude obracet kněz ty věci sem i tam v obět obracení před Hospodinem; a ta věc svatá přináležeti bude knězi mimo hruď* obracení, i plece pozdvižení. A již potom nazareus bude moci vino pítí. ^{*2Mojž.29,27,28.}

21. Ten jest zákon nazarea, kterýž slib učinil, a jeho obět Hospodinu za oddělení jeho, kromě toho, což by více učiniti mohl. Vedlé slibu svého, kterýž učinil, tak učiní podlé zákona oddělení svého.

22. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

23. Mluv k Aronovi a synům jeho a rei: Taktó budete požehnání dávatí synům Izraelským, mluvíce k nim:

24. Požehnejž* tobě Hospodin, a ostříhejž tebe. ^{*Žalm.134,3.}

25. Osvět * Hospodin tvář svou nad tebou, a buď milostiv tobě. *Zalm.67,2.

26. Obratíš Hospodin * tvář svou k tobě, a dejž tobě pokoj. *5Mojz.32,20.

27. I budou vzývati jméno mé nad syny Izraelskými, a já jim žehnati budu.

KAPITOLA VII.

Darové dvanácti knízat Izraelských při posvěcení oltáře.

I stalo se toho dne, když dokonal Mojžíš a vyzdvihl příbytek, a pomazal i posvětil ho se * všechněmi nádobami jeho, také oltáře a všeho nádobí jeho pomazal a posvětil, *2Mojz.40,18.

2. Že přistupující knížata Izraelská, přední v domích otců svých, (ti byli knížata pokolení, postavení nad sečtenými,)

3. Obětovali dar svůj před Hospodinem, šest vozů prikrytých a dvanácte volů. Dvě knížat dalo jeden vůz, a jeden každý jednoho vola, i obětovali to před příbytkem.

4. I řekl Hospodin Mojžíšovi, řka:

5. Vezmi ty věci od nich, ať jsou ku potřebě při službě stánku úmluvy, a dej je Levitům, každé *čeledi* podle přísluhování jejího.

6. Vzav tedy Mojžíš ty vozy i voly, dal je Levitům.

7. Dva vozy a čtyři voly dal synům Gersonovým vedle přísluhování jejich.

8. Čtyři pak vozy a osm volů dal synům Merari vedle přísluhování jejich, *kteříž byli* pod správou * Itamara, syna Aronova, kněze. *k.4,28,33.

9. Synům pak Kahat nic nedal; nebo přísluhování svatyně k nim přináleželo, a na * ramenou nositi měli. *k.4,15.

10. Obětovali tedy knížata * ku posvěcování oltáře v ten den, když pomazán byl; obětovali, pravím, dar svůj před oltářem. *2Par.7,9.

11. Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Jedno kníže v jeden den, druhé kníže v druhý den, *pořád* obětovati budou dar svůj ku posvěcení oltáře.

12. Protož obětoval prvního dne dar svůj * Názon, syn Aminadabův, z pokolení Judova. *k.1,7,2,3.

13. Dar pak jeho byl misa stříbrná jedna, sto třidceť *lotů ztíží*; též báně jedna stříbrná, sedmdesáti *lotů ztíží*, jakž jest lot svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

14. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zlata, plná kadidla;

15. Volek jeden mladý, skopec jeden, a beránek roční jeden k oběti zápalné;

16. Kozel jeden za hřích;

17. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, a beránků ročních pět. Ta byla obět Názona, syna Aminadabova.

18. Druhého dne obětoval Natanael, syn Suar, kníže z pokolení Izachar.

19. Obětoval dar svůj misu stříbrnou jednu, sto třidceť *lotů ztíží*; báně stříbrnou jednu, sedmdesáti *lotů ztíží* vedlé lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

20. Kadidlnici jednu z desíti *lotů* zlata, plnou kadidla;

21. Volka mladého jednoho, skopec jednoho, a beránka ročního jednoho k oběti zápalné;

22. Kozla jednoho za hřích;

23. A k oběti pokojné voly dva, skopců pět, kozlů pět, a beránků ročních pět. Ten byl dar Natanaele, syna Suar.

24. Dne třetího kníže synů Zabulonových Eliab, syn Helonův.

25. Dar pak jeho byl misa stříbrná jedna, *kteráž* sto třidceť *lotů* vážila; báně stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů ztíží* vedlé lotů svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

26. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zlata, plná kadidla;

27. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

28. Kozel jeden za hřích;

29. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, a beránků ročních pět. Ta byla obět Eliaba, syna Helonova.

30. Čtvrtého dne kníže synů Rubenových Elisur, syn Seducrův.

31. Dar jeho byl misa stříbrná jedna, *kteráž* sto třidceť *lotů* vážila; báně stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů ztíží* vedlé lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané v obět suchou;

32. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zlata, plná kadidla;

33. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

34. Kozel jeden za hřích;

35. A k oběti pokojné volové dva, skop-

eů pět, kozlů pět, beránek ročních pět. Ten byl dar Elisura, syna Sedeurova.

36. Dne pátého kníže synů Simeonových, Salamiel, syn Surisaddai;

37. Obět jeho byla misa stříbrná jedna, *kteřáž* sto třiceti *lotů* vážila; bání stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů* *ztíží* vedle lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

38. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zлата, plná kadidla;

39. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

40. Kozel jeden za hřích;

41. A na obět pokojnou volové dva, skopeců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ta byla obět Salamicie, syna Surisaddai.

42. Dne šestého kníže synů Gád, Eliazaf, syn * Duclův. ^{*k.2,14.}

43. Dar jeho byl misa stříbrná jedna, *kteřáž* sto třiceti *lotů* vážila; bání stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů* *ztíží* vedle lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

44. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zлата, plná kadidla;

45. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

46. Kozel jeden za hřích;

47. A k oběti pokojné volové dva, skopeců pět, kozlů pět, a beráneků ročních pět. Ten byl dar Eliazafa, syna Duclova.

48. Dne sedmého kníže synů Efraimových, Elisama, syn Amiclův.

49. Dar jeho byl misa stříbrná jedna, *kteřáž* sto třiceti *lotů* vážila; bání stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů* *ztíží* vedle lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané na obět suchou;

50. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zлата, plná kadidla;

51. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

52. Kozel jeden za hřích;

53. A na obět pokojnou volové dva, skopeců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ten byl dar Elisamův, syna Amiclůva.

54. Dne osmého kníže synů Manasse, Gamaliel, syn Fadasurův.

55. Dar jeho byl misa stříbrná jedna, *kteřáž* sto třiceti *lotů* vážila; bání stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů* *ztíží* vedle lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mou-

ky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

56. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zлата, plná kadidla;

57. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

58. Kozel jeden za hřích;

59. A k oběti pokojné volové dva, skopeců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ta byla obět Gamaliele, syna Fadasurova.

60. Dne devátého kníže synů Beniaminových, Abidan, syn Gedeonův.

^{*k.1,11;2,22.}

61. Obět jeho misa stříbrná jedna, *kteřáž* sto třiceti *lotů* vážila; bání stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů* *ztíží* vedle lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

62. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zлата, plná kadidla;

63. Volek mladý jeden, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

64. Kozel jeden za hřích;

65. A k oběti pokojné volové dva, skopeců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ten byl dar Abidanův, syna Gedeonova.

66. Desátého dne kníže synů Dan, Ahiezer, syn Amisaddai.

67. Obět jeho misa stříbrná jedna, *ježto* váha byla sto třiceti *lotů*; bání stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů* *ztíží* vedle lotu svatyně; obě plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

68. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zлата, plná kadidla;

69. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

70. Kozel jeden za hřích;

71. A k oběti pokojné volové dva, skopeců pět, kozlů pět, a beráneků ročních pět. Ten byl dar Ahiezera, syna Amisaddai.

72. Jedenáctého dne kníže synů Asser, Fegiel, syn Ochranův.

73. Obět jeho misa stříbrná jedna, *ježto* váha byla sto třiceti *lotů*; bání stříbrná jedna, sedmdesáti *lotů* *ztíží* vedle lotu svatyně; obě dvě *nádoby* plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

74. Kadidlnice jedna z desíti *lotů* zлата, plná kadidla;

75. Volek jeden mladý, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

76. Kozel jeden za hřích;

77. A k oběti pokojné volové dva, skopec

ců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ten byl dar Fegiele, syna Ochranova.

78. Dvanáctého dne kníže synů Neftalím, Ahira, syn Enanův.

79. Obět jeho byla misa stříbrná jedna, jejížto váha byla sto třídceť lotů; bání stříbrná jedna, sedmdesáti lotů *ztíží* vedlé lotu svatyně; obě dvě nádoby plné mouky bělné, olejem zadělané k oběti suché;

80. Kadidlnice jedna z deseti lotů zlata, plná kadidla;

81. Volek mladý jeden, skopec jeden, beránek roční jeden k oběti zápalné;

82. Kozel jeden za hřích;

83. A k oběti pokojné volové dva, skopců pět, kozlů pět, beráneků ročních pět. Ta byla obět Ahiry, syna Enanova.

84. Toť jest posvěcení oltáře (toho dne, když pomazán jest,) od knížat Izraelských: Mis stříbrných dvanácte, bání stříbrných dvanácte, kadidlnice zlatých dvanácte.

85. Sto třídceť lotů *vážila* jedna misa stříbrná, a sedmdesáte bání jedna; všecko nádobí stříbrné *vážilo* dva tisíce a čtyři sta lotů na lot svatyně.

86. Kadidlnice zlatých dvanácte, plných kadidla; deset lotů *vážila* každá kadidlnice na váhu svatyně. Všecky kadidlnice zlaté sto a dvadceť lotů *vážily*.

87. Všeho dobytka k oběti zápalné dvanácte volků, skopeů dvanácte, beráneků ročních dvanácte s obětí jejich suchou, a kozlů dvanácte za hřích.

88. Všeho pak dobytka k oběti pokojné čtyřmceřtma volů, skopeů šedesáte, kozlů šedesáte, beráneků ročních šedesáte. To bylo posvěcení oltáře, když pomazán byl.

89. Potom když veházel Mojžíš do stánku úmluvy, aby mluvil s Bohem, tedy slýchal hlas mluvícího k sobě z slitovnice, kteráž byla nad truhlou svědeckví mezi dvěma cherubíny, a mluvil k němu.

KAPITOLA VIII.

Zpráva z strany světla, 5. Způsobení Levitů k službě; 23. věk jejich k ní vyměřený.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k Aronovi a reč jemu: Když rozsvěcovati budeš lampy, ven z svíenu sedm lamp svítiti má.

^{*2 Mojz.37,23.}

3. I učinil Aron tak; ven z svíenu světlo od sebe dávající rozsvítil lampy jeho, jakož * přikázal Hospodin Mojžíšovi.

^{*2 Mojz.27,21.}

4. Bylo pak dilo svíenu takové: Z taženého zlata byl *všecken*, až i sloupec jeho i květové jeho z taženého zlata byli; podlé * podobenství toho, kteréz ukázal Hospodin Mojžíšovi, tak udělal svícen.

^{*2 Mojz.25,31.}

5. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

6. Vezmi * Levity z prostředku synů Izraelských, a očišť je.

^{*Mal.3,3.}

7. Tímto pak způsobem očišťovati je budeš: Pokropíš jich vodou očišťení; oholi všecko * tělo své, a zperou roucha svá, a očišťeni budou.

^{*3 Mojz.14,8.}

8. Potom vezmou volka mladého a obět suchou z mouky bělné, olejem skropené; a druhého volka mladého vezmeš k oběti za hřích.

9. Tedy přistoupiti rozkážeš Levitům před stánek úmluvy, a shromáždíš všecko množství synů Izraelských.

10. Postavíš Levity před Hospodinem, a vloží synové Izraelští ruce své na Levity.

11. A * obětovati bude Aron Levity v obět před Hospodinem od synů Izraelských, aby vykouávali službu Hospodinu.

^{*v.21.}

12. Levitové pak vloží ruce své na hlavy těch volků; a obětovati budeš jednoho za hřích, a druhého v obět zápalnou Hospodinu k očišťení Levitů.

13. A postavíš Levity před Aronem a před syny jeho, a obětovati je budeš v obět Hospodinu.

14. I oddělíš Levity z prostředku synů Izraelských, aby * moji byli Levitové.

^{*k.3,45.}

15. Potom pak přijdou Levitové, aby přísluhovali při stánku úmluvy, když bys očistil je a obětoval v obět.

16. Nebo vlastně dání jsou mi z prostředku synů Izraelských za všecky otvírající život, za prvorozené ze všech synů Izraelských vzal jsem je sobě.

17. Nebo mé jest všecko * prvorozené mezi syny Izraelskými, tak z lidí jako z hovad; od toho dne, jakž jsem pobil všecko prvorozené v zemi Egyptské, posvětil jsem jich sobě.

^{*2 Mojz.13,2.}

18. Vzal * jsem pak Levity za všecky prvorozené synů Izraelských.

^{*k.3,12.}

19. A dal jsem Levity * darem Aronovi i synům jeho z prostředku synů Izraelských, aby konali službu místo synů Izraelských při stánku úmluvy, a očišťo-

vali *od hříchů* syny Izraelské; a tak nepřijde na syny Izraelské rána, *kteráž by přišla*, kdyby přistupovali synové Izraelské k svatyni. *k.3,9.

20. I učinili Mojžiš a Aron i všecko množství synů Izraelských při Levitech všecko to, což přikázal Hospodin Mojžišovi o Levitech; tak s nimi učinili synové Izraelské.

21. A očistili se Levitové a zeprali roucha svá; * a obětoval je Aron v obět před Hospodinem, a očistil je Aron, aby byli čisti. *v.11.

22. Potom teprv přistoupili Levitové k vykonávání služby své při stánku úmluvy, před Aronem i před syny jeho; jakž přikázal Hospodin Mojžišovi o Levitech, tak s nimi učinili.

23. I mluvil opět Hospodin k Mojžišovi, řka :

24. I toto k Levitům *přináleží*: V pětmecíma * letech zstáří a vyše *jeden každý z nich* přistoupí, a postaví se k ochotnému práce konání v službě při stánku úmluvy. *k.4,3.

25. V padesáti pak letech přestane od práce služby té, a více přisluhovati nebude.

26. Ale přisluhovati bude bratřím svým při stánku úmluvy stráž držícím, sám pak služeb konati nebude. Tak učiníš s Levity při pracech jejich.

KAPITOLA IX.

Zpráva při slavení Fáze. 15. Čas tažení i ležení vojska Izraelského.

Mluvil pak Hospodin k Mojžišovi na poušti Sinai, léta druhého po vyjití z země Egyptské, měsíce prvního, řka :

2. Slaviti budou synové Izraelské velikou * v čas svůj vyměřený. *2Mojž.12,18.

3. Čtrnáctého dne měsíce toho u večer budete ji slaviti jistým časem svým, vedlé všech ustanovení jejich, a podlé všech řádů jejich slaviti ji budete.

4. I mluvil Mojžiš k synům Izraelským, aby slavili Fáze.

5. Tedy slavili Fáze v měsíci prvním, čtrnáctého dne u * večer na poušti Sinai; vedlé všeho toho, což přikázal Hospodin Mojžišovi, tak učinili synové Izraelské. *2Mojž.12,6.

6. I byli někteří muži, ješto se poškvřnili při mrtvém, kteříž nemohli slaviti Fáze toho dne. I přistoupili před Mojžiše a Arona v ten den,

7. A promluvili muži ti k němu: My

jsme se poškvřnili nad mrtvým. Nebudeliž nám zbráněno obětovati oběti Hospodinu v jistý čas spolu s syny Izraelskými?

8. I řekl jim Mojžiš: Počkejte, až uslyším, co vám učiní rozkáže Hospodin.

9. Mluvil pak Hospodin k Mojžišovi, řka :

10. Mluv k synům Izraelským a rei : Kdož by koli byl poškvřněný nad mrtvým, aneb byl by na cestě daleké, buď z vás aneb z potomků vašich, buď slaviti Fáze Hospodinu.

11. Měsíce * druhého, čtrnáctého dne u večer slaviti budou je, s chleby nekvašenými, a s † řeřichami jísti je budou. *2Par.30,15.+2Mojž.12,8.

12. Nezanachajít ho *nic* až do jitra, a kostí * v něm nezlámi; vedlé všelikého ustanovení Fáze budou je slaviti.

*2Mojž.12,46. Jan.19,36.

13. Ale člověk ten, kterýž by byl čistý, a nebyl na cestě, a však by zanedbal slaviti Fáze, vyhlazena bude duše ta z lidu svého; nebo oběti Hospodinu neobětoval v jistý čas její; hřích svůj ponese člověk ten.

14. Jestliže by s vámi bydlil přichozí, a slavil by Fáze Hospodinu, vedlé ustanovení Fáze, a vedlé řádu jeho bude je slaviti. Ustanovení jednostejné bude vám, tak přichozímu, jako obyvateli v zemi.

15. Toho pak dne, v kterémž vyzdvížen jest příbytek, * přikryl oblak příbytek, a stál nad stánkem svědectví; u večer pak bývalo nad příbytkem na pohledění jako oheň až do jitra. *2Mojž.40,34.

16. Tak bývalo ustavičně, * oblak přikrýval jej *ve dne*, záře pak ohniva v noci. *2Mojž.40,38.

17. A když se zdvihl oblak od stánku, hned také hýbali se synové Izraelské; a na kterém místě pozůstal oblak, tu také kladli se synové Izraelské.

18. K rozkazu Hospodinovu hýbali se synové Izraelské, a k rozkazu Hospodinovu kladli se; po všecky dny, * dokudž zůstával oblak nad příbytkem, *i oni* leželi. *1Kor.10,1.

19. Když pak trval oblak nad příbytkem po mnohé dny, tedy drželi synové Izraelské stráž Hospodinovu, a netáhli odtud.

20. A když oblak byl nad příbytkem po nemnohé dny, k rozkazu Hospodinovu kladli se, a k rozkazu Hospodinovu hýbali se.

21. Kdyžkoli byl oblak od večera až do jitra, a v jitře se vznesl, hned i oni šli; buď že *trval* přes den a noc, (jakž kdy vznášel se oblak, tak oni táhli,)

22. Buď že za dva dni, aneb za měsíc, aneb za rok prodléval oblak nad příbytkem, zůstáváje nad ním, synové Izraelští také * leželi, a nehnuli se; když pak on vznášel se, též i oni táhli. *2Mojz.40,36.

23. K rozkazu Hospodinovu kladli se, a k rozkazu Hospodinovu hýbali se, stráž Hospodinovu držíe podlé rozkazu jeho skrze Mojžiše.

KAPITOLA X.

Trouby stříbrné. 11. Tažení vojska. 29. Test Mojžišův. 35. Modlitba Mojžišova.

I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Udělej sobě dvě trouby stříbrné. Dílem taženým uděláš je, kterýchž užívati budeš k svolání všeho množství, a když by se mělo hnutí vojsko.

3. Protož kdyžkoli zatroubi na ně, shromáždí se k tobě všecko množství ke dvěřím stánku úmluvy.

4. Jestliže v jednu *toliko* zatroubi, tedy shromáždí se k tobě knížata, přední lidu Izraelského.

5. Pakli by s nějakým přetrubováním troubili, hnou se *s místa*, kteříž leželi k východní straně.

6. Když by pak troubili s přetrubováním po druhé, tedy hnou se ti, kteříž leželi ku polední. S přetrubováním troubiti budou k tažení svému.

7. Ale když byste měli svolati všecko množství, *prostě* bez přetrubování troubiti budete.

8. Synové Aronovi kněží trubami těmi budou troubiti, a bude vám * to ustanovení věčné v pronárodch vašich.

*2Mojz.27,21.

9. Když * vyjdete na vojnu v zemi vaši proti nepříteli ssuzajícím vás, s přetrubováním troubiti budete v trouby ty, a budete v paměti před Hospodinem Bohem svým, a zachováni budete od nepřátel svých.

*k.31,6.Jer.4,5.

10. V den také * veselí vašeho, a při slavnostech svých, a při začátcích měsíců vašich troubiti budete v trouby ty k obětem svým zápalným a pokojným, i budou vám na památku před Bohem vašim: Já Hospodin Bůh váš.

*2Krl.11,14.2Par.7,6.

11. I stalo se léta druhého, dvacátý

den měsíce druhého, že se vyzdvihl oblak z příbytku svědeectvi.

12. I táhli synové Izraelští po svých taženích z pouště Sinai; a zastavil se oblak na poušti Fáran.

13. Takto nejprvé brali se z rozkazu Hospodinova skrze Mojžiše:

14. Šla napřed korouhev vojska synů Juda * po houřích svých, a nad nimi byl Názon, syn Aminadabův.

*k.1,7.

15. Nad vojskem pak pokolení synů Izachar byl Natanael, syn Suar.

16. A nad vojskem pokolení synů Zabulon Eliab, syn Helonův.

17. Složen jest také i příbytek, a šli synové Gersonovi a synové Merari, nesouce * příbytek.

*k.4.24,29,31.

18. Potom šla korouhev vojska Rubenova * po houřích svých, a nad nimi byl Elisur, syn Sedeurův.

*k.2,10.

19. Nad vojskem pak pokolení synů Simeon Salamiel, syn Srisaddai.

20. A nad vojskem pokolení synů Gád Eliazaf, syn Duelův.

21. Šli také i * Kahatští, nesouce svatyni; onino pak vyzdvihovali příbytek, až i tito přišli.

*k.4,15.

22. Potom šla korouhev vojska synů Efraim * po houřích svých, a nad nimi byl Elisama, syn Amiudův.

*k.2,18.

23. Nad vojskem pak pokolení synů Manasse Gamaliel, syn Fadasrův.

24. A nad vojskem pokolení synů Beniamin * Abidan, syn Gedeonův.

*k.1,11.

25. Šla potom i korouhev vojska synů Dan, obsahující ostatek vojska po houřích svých, a nad vojskem jeho Ahiezer, syn Amisaddai.

26. Nad vojskem pak pokolení synů Asser Fegiel, syn Oclranův.

27. A nad vojskem pokolení synů Neftalim Ahira, syn Enanův.

28. Ta jsou tažení synů Izraelských po houřích jejich, a *tím pořádkem* táhli.

29. Řekl pak Mojžiš Chobabovi, synu Raguelovu Madianskému, tehánu svému: My se běřeme k místu, o kterémž řekl Hospodin: Dám je vám. *Protož* poď s námi, a dobře učiníme tobě; nebo Hospodin mnoho dobrého zaslíbil Izraelovi.

30. Kterýž odpověděl jemu: Nepůjdu, ale k zemi své a k příbuznosti své se navrátím.

31. I řekl *Mojžiš*: Neopouštěj medle nás; nebo ty jsi svědom na poušti, kde

bychom se měli klásti, a budeš nám za vůdce.

32. Když pak půjdeš s námi, a přijde to dobré, jímž dobře učiní nám Hospodin, tedy i tobě dobře učiníme.

33. A tak brali se od hory Hospodinovy cestou tří dnů, (a truhla smlouvy Hospodinovy * předcházela je,) cestou tří dnů, pro vyhlédání sobě místa k odpočinutí. ^{*5 Mojz.31.8.}

34. A oblak Hospodinův *byl* nad nimi ve dne, když se hýbali z ležení.

35. Když pak počínali jíti s truhlou, říkával Mojžíš: * Povstaniž Hospodine, a rozptýlení budete nepřátelé tvoji, a af utíkají před tváří tvou, kterýchž tě v nenávisťi mají. ^{*2 Par.6,41. Žalm.68.2.}

36. Když pak stavina byla, říkával: Navratíž se, Hospodine, k* desíti tisícům tisíců Izraelských. ^{*Zi.12,22.}

KAPITOLA XI.

Reptání lidu. 10. Zřízení sedmdesáti starších, 31. a dáni křepelek.

I stalo se, že lid ztěžoval a stýskal sobě, což se nelíbilo Hospodinu. Protož, slyše to Hospodin, rozhněval se náramně, a roznítil se proti nim * oheň Hospodinův, a spálil zadní díl vojska. ^{*3 Mojz.10,2.}

2. Tedy volal lid k Mojžíšovi. I modlil se * Mojžíš Hospodinu, a uhasl oheň. ^{*Amos.7,5.}

3. I nazval jméno místa toho Tabbera; nebo rozpálil se proti nim oheň Hospodinův.

4. Lid pak k nim přimíšený napadla žádost náramná; a obrátivše se, plakali i synové Izraelští a řekli: * Kdo nám to dá, abychom se masa najedli?

^{*2 Mojz.16,3. Žalm.106,14. 1 Kor.10,6.}

5. Rozpomínáme se na ryby, jichž jsme *dosti* v Egyptě darmo jídali, na okurky a melouny, též na por, cibuli a česnek.

6. A nyní duše naše vyprahlá, nie jiného nemá, kromě tu mannu před očima svýma.

7. (Manna * pak byla jako semeno koliandrové, a barva její jako barva bdelium. ^{*2 Mojz.16,14. Žalm.78,24. Jan.6,31.}

8. I vycházival lid, a sbírali a mleli žerňovny, neb floukli v moždířích, a smažili na pánvici, aneb koláče podpopené dělali z ní; chut pak její byla jako chut nového oleje.

9. Když pak sstupovala rosa na vojsko v noci, tedy sstupovala také i manna).

10. Tedy uslyšel Mojžíš, an lid pláče

po čeledech svých, každý u dveří stanu svého. Pročez* roznítila se prehlivost Hospodinova náramně; Mojžíšovi to také těžké bylo. ^{*2 Mojz.32,10.}

11. I řekl Mojžíš Hospodinu: Proč jsi tak zle učinil služebníku svému? Proč jsem nenalezl milosti před očima tvýma, že jsi vložil břímě všeho lidu tohoto na mne?

12. Zdaliž jsem já počal všecken lid tento? Zdali jsem já zplodil jej, že mi diš: Nes* jej na rukou svých, jako nosí chůva děťátko, do země *té*, kteronž jsi s přísahou zaslíbil otcům jejich? ^{*5 Mojz.1,31.}

13. Kde mám *nabrati* masa, abych dal všemu lidu tomuto? Nebo plačí na mne, řkouce: Dej nám masa, af jíme.

14. Nemohuť já sám nésti všeho lidu tohoto, nebo jest *to* nad možnost mou.

15. Pakli mi tak dělati chceš, prosím, zabí mne raději, jestliže jsem nalezl milost před očima tvýma, abych *více* nehleděl na trápení své.

16. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Shromazď mi sedmdesáte mužů * z starších Izraelských, kterýchž znáš, že jsou starší v lidu a správcevé jeho; i přivedeš je ke dveřím stánku úmluvy, a státi budou tam s tebou. ^{*2 Mojz.18,21.}

17. A já sstoupím a mluviti budu s tebou, a vezmu z * ducha, kterýž jest na tobě, a dám jim. I poneseš s tebou břímě *†* lidu, a *tak* ty ho sám neponeseš. ^{*1 Kor.12,4. +2 Mojz.18,25,26.}

18. Lidu pak diš: Posvěťtež se * k zítřku, a budete jísti masa; nebo jste plakali v uších Hospodinových, řkouce: Kdo nám dá najísti se masa? Jistě že lépe nám bylo v Egyptě. I dá vám Hospodin masa, a budete jísti. ^{*2 Mojz.19,10.}

19. Nebudete *toliko* jeden den jísti, ani dva, ani pět, ani deset, ani dvacet,

20. *Ale* za celý měsíc, až vám chřipěmi poleze, a zoškliví se, proto že jste pohrdli Hospodinem, kterýž jest u prostřed vás, a plakali jste před nim, říkajíce: Proč * jsme vyšli z Egypta? ^{*k.21,5.}

21. I řekl Mojžíš: Šestkrát sto tisíců pěších *jest* tohoto lidu, mezi nimiž já jsem, a ty pravíš: Dám jim masa, aby jedli za celý měsíc.

22. Zdali* ovei a volů nabije se jim, aby jim postačilo? *Aneb* zdali všecky ryby mořské shromazďi se jim, aby jim *dosti* bylo? ^{*Jan.6,7.}

23. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Zdali ruka * Hospodinova ukrácena jest? Již nyní uziříš, přijde-li na to, což jsem mluvil, čili nic.
*Izai.50,2; 59,1.

24. Vyšed tedy Mojžíš, mluvil lidu slova Hospodinova, a shromáždil sedmdesáte mužů z starších lidu, postavil je vůkol stánku.

25. I sstoupil Hospodin v oblaku a mluvil k němu, a vzav z ducha, kterýž byl na něm, dal sedmdesáti mužům starším. I stalo se, když odpočinul na nich ten duch, že prorokovali, ale potom nikdy více.

26. Byli pak zůstali v stanicích dva muži, jméno jednoho Eldad, a druhého Medad, na nichž také odpočinul duch ten, nebo i oni napsáni byli, ačkoli nevyšli k stánku. I ti také prorokovali v stanicích.

27. Tedy příběh služebník, oznámil to Mojžíšovi, * řka: Eldad a Medad prorokují v stanicích.
*Mark.9,38. Luk.9,49.

28. Jozue * pak, syn Nun, služebník Mojžíšův, jeden z mládenců jeho, dí k tomu: Pane můj, Mojžíši, zabraň jim.
*k.13,9,17. 2Mojz.24,13.

29. Jemuž odpověděl Mojžíš: Proč ty horlíš pro mne? Nýbrž ó kdyby všechny lid Hospodinův proroci byli, a aby dal Hospodin ducha svého na ně!

30. I navrátil se Mojžíš do stanů s staršími Izraelskými.

31. Tedy strhl se vítr od Hospodina, a zachvátiv * křepelky od moře, spustil je na stany tak široce a dlouze, co by mohl za jeden den eesty ujiti *všudy* vůkol táborn, takměř na dva lokty *vyšší* nad zemí.
*2Mojz.16,13.

32. Protož vstav lid, celý ten den a celou noc, i celý druhý den shromáždovali sobě ty křepelky; a kdož nejméně nashromáždil, *měl jich* s deset měř. I rozvěšeli je sobě pořad okolo stanů.

33. Ještě * maso vězelo v zubích jejich, a nebylo právě *szvákáno*, když hněv Hospodinův vzbudil se na lid. I ranil Hospodin lid ranou velikou náramně.
*Zalm.78,30,31.

34. Protož nazváno jest jméno místa toho Kibrot Hattáve; nebo tu pochovali lid, kterýž žádal *masa*.

35. I bral se lid z Kibrot Hattáve na *poušť* * Hazerot, a pozůstali v Hazerot.
*k.33,17.

KAPITOLA XII.

Reptánt Marie s Aronem proti Mojžíšovi, 9. i pokuta za to. A mluvila Maria i Aron * proti Mojžíšovi

příčinou † manželky Madianky, kterouž *sobě* vzal; nebo byl pojal manželku Madianku.
*k.16,2. +2Mojz.2,21.

2. A řekli: Zdalíž jen toliko skrze Mojžíše mluvil Hospodin? Zdaž také nemluvil skrze nás? I slyšel *to* Hospodin.

3. (Byl pak Mojžíš člověk nejtíší z všech lidí, kteříž *byli* na tváři země).

4. A i hned řekli Hospodin Mojžíšovi a Aronovi i Marii: Vyjděte vy tři k stánku úmluvy. I vyšli *toliko* oni tři.

5. Tedy sstoupil * Hospodin v sloupu oblakovém, a stál u dveří stánku. I zavolal Arona a Marie, a vyšli oba dva.
*k.14,10. 2Mojz.16,10.

6. Jimž řekl: Slyšte nyní slova má: Prorok když jest mezi vámi, *já* Hospodin u vidění ukáží se jemu, ve snách mluvíti budu s nim.

7. *Ale* není takový služebník můj Mojžíš, *kterýž* * ve všem domě mém věrný jest.
*Zid.3,2.

8. Ústy * k ústům mluvím s uím, ne u vidění, ani v zavnutí, a podobnost Hospodinovu spatřuje. Pročež jste tedy neostýchali se mluvíti proti služebníkmu mému Mojžíšovi?
*2Mojz.33,11.

9. I roznicena jest * prehlivost Hospodinova na ně, a odšel.
*k.11,33.

10. Oblak také zdvihl se s stánku. A aj, * Maria *byla* malomoená, *bilá* jako sníh. A pohléděl Aron na Marii, ana malomoená.
*5Mojz.24,9.

11. Tedy řekl Aron Mojžíšovi: *Poslyš* mne, pane můj, prosím, nevzkládej na nás *té* pokuty za hřích ten, jehož jsme se bláznivě dopustili, a jimž jsme zhřešili.

12. Prosím, ať není *tato* jako mrtvý *plod*, kterýž když vychází z života matky své, polovici těla jeho zkaženého bývá.

13. I volal Mojžíš k Hospodinu, řka: Ó *Bože* silný, prosím, uzdraviž ji.

14. Odpověděl Hospodin Mojžíšovi: Kdyby otec její plinul jí na tvář, zdaž by se nemusila styděti * za sedm dní? *Protož* ať jest vyobeována ven z † stanů za sedm dní, a potom zase uvedena bude.
*3Mojz.14,8. +4Mojz.5,3.

15. Tedy vyloučena jest Maria ven z stanů za sedm dní; a lid nehnul se odtud, až zase uvedena jest Maria.

KAPITOLA XIII.

Vyslání poslá k spatření země Kananejské. 26. navrácení jich zase. 31. a zkormoučení lidu.

Potom pak bral se lid z * Hazerot, a položil se na † poušti Fáran. *k.33,18. +k.10,12.

2. I mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka: 3. Pošli sobě * muže, kteříž by spatřili zemi Kananejskou, kterouž já dám synům Izraelským; jednoho muže z každého pokolení otců jejich vyšlete, ty, kteříž by byli přednější mezi nimi.

*k.32,8.5 Mojz.1,22.

4. Poslal je tedy Mojžiš z * pouště Fáran, jakž byl rozkázal Hospodin; a všickni ti muži byli knížata mezi syny Izraelskými.

*v.27.

5. Tato jsou pak jména jejich: Z pokolení Ruben Sammua, syn Zakurův;

6. Z pokolení Simeon Safat, syn Huri;

7. Z pokolení Juda Kálef, * syn Jefonův;

*Joz.14,6.

8. Z pokolení Izachar Igal, syn Jozefův;

9. Z pokolení Efraim Ozeáš, syn Nun;

10. Z pokolení Beniamin Falti, syn Rafův;

11. Z pokolení Zabulon Gaddehel, syn Sodi;

12. Z pokolení Jozef a z pokolení Manasses Gaddi, syn Susi;

13. Z pokolení Dan Amiel, syn Gemalův;

14. Z pokolení Asser Setur, syn Michaelův;

15. Z pokolení Neftalim Nahabi, syn Vafsi;

16. Z pokolení Gád Guhel, syn Máchův.

17. Ta jsou jména mužů, kteréž poslal Mojžiš, aby shlédli zemi. I přezděl Mojžiš Ozeovi, synu * Nun, Jozue.

*k.11,28.

18. Tedy poslal je Mojžiš, aby prohlédli zemi Kananejskou, a řekl jim: Jděte tudyto při straně polední a vejděte * na bory.

*k.14,40.

19. A shlédněte, jaká jest země ta, i lid, kterýž bydlí v ní, silný-li jest, či mdlý? málo-li jich, či mnoho?

20. A jaká jest též země ta, v níž on bydlí, dobrá-li jest, či zlá? a jaká jsou města, v nichž přebývají, v staních-li, či v hrazených místech?

21. Tolikéž jaká jest země, úrodná-li, či neúrodná, jest-li na ní stromová, či není? A buďte udatné myslí, a přineste nám z ovoce té země. A *byl tehdyž* čas, v němžto hroznové zaměkali.

22. Odšedše tedy, prohlédli tu zemi od pouště Tsín až do Robob, kudy se jde do Emat.

23. I šli stranou polední, a přišli až do Hebronu, kdežto byli Achiman a Sesai a Tolmai, synové * Enakovi. Hebron † pak

o sedm let prvé ustaveno jest, nežli Soan, město Egyptské. *5 Mojz.1,28. † 1 Mojz.13,18.

24. Potom přišli až do * údolí Eškol, a tu uřezali ratolest s hroznem jedním jahodek *plným*, a nesli jej na sochoře dva; též i jablka zrnatá i tiky *té země*.

*5 Mojz.1,24.

25. I nazváno jest to místo Nehel Eškol, od hroznu, kterýž tu uřezali synové Izraelští.

26. Navrátili se pak zase, prošedše zemí, po čtyřiceti dnech.

27. A jdouce, přišli k Mojžišovi a k Aronovi i ke všemu množství synů Izraelských, na poušti Fáran v Kádes, a oznámili jim i všemu množství to, *co spravili*, a ukázali jim ovoce země té.

28. A vypravujíce jim, řekli: Přišli jsme do země, do kteréž jsi nás poslal, kteráž v pravdě oplývá * mlékem a strdí, a toto jest ovoce její.

*k.14,8.2 Mojz.3,8.17.

29. Než že lid jest silný, kterýž bydlí v zemi té, města také pevná jsou a veliká velmi, k tomu i syny Enakovy tam jsme viděli.

30. Amalech bydlí v kraji poledním, a Hetejský, Jebuzejský a Amorejský bydlí na horách, Kananejský pak bydlí při moři a při břehu Jordánském.

31. I * krotil Kálef lid *bouřící se* proti Mojžišovi, a mluvil: Jděme předce, a opanujme zemi, nebo zmocníme se jí.

*k.14,6.

32. Ale muži ti, kteříž chodili s nim, pravili: Nikoli nebudeme moci vstoupiti proti lidu tomu, nebo silnější jest nežli my.

33. I zhaněli a zošklivili zemi shlédnutou synům Izraelským, mluvíce: Země, již jsme prošli a spatřili, jest země *taková*, ješto hubí obyvatele své; a všecken lid, kterýž jsme viděli u prostřed ní, jsou muži postavy vysoké *velmi*.

34. Také jsme tam viděli obry, syny Enakovy, * *kteríž jsou větší než jini* obrové, ješto se nám zdálo, že jsme proti nim jako kobylinky, a taková jsme se i jim zdáli.

*5 Mojz.9,2.

KAPITOLA XIV.

Reptání lidu, 11. Mojžišova za něj modlitba, 20. a pokuta na ty reptáky.

Tehdy * pozdvihše se všecko množství, křičeli, a plakal lid v tu noc.

*k.21,5.

2. A reptali * proti Mojžišovi i proti Aronovi všickni synové Izraelští, a řeklo k nim všecko množství: Ó byehom byli

zemřeli v zemi Egyptské, aneb na této poušti, ó bychom byli zemřeli!

* k.16,3.42;20,2.

3. A proč Hospodin * vede nás do země té, abychom padli od \dagger meče, ženy naše i dítky naše aby byly v loupež? Není-liž nám lépe navrátiti se zase do Egypta?

*2Mojz.16,3. +3Mojz.26,7.

4. I řekli jeden druhému: Ustanovme sobě vůdci, a navraťme se do Egypta.

5. Tedy padli Mojžiš a Aron na tváři své přede vším množstvím shromáždění synů Izraelských.

6. Jozue pak, syn Nun, a * Kálef, syn Jefonův, z těch, kteříž byli shlédli zemi, roztrhli \dagger roucha svá,

* k.13,31. +Joz.7,6. Skutk.14,14.

7. A mluvili ke všemu množství synů Izraelských, řkouce: Země, kterouž jsme prošli a vyšetřili, jest země velmi velice dobrá.

8. Bude-li Hospodin laskav na nás, uvedeť nás do země té, a dá jí nám, a to zemi takovou, kteráž * oplývá mlékem a strdí.

*2Mojz.3,8.17; 13,5.

9. Toliko nepozdvihujte se proti Hospodinu, ani se * bojte lidu země té, nebo jako ehléb náš jsou. Odešlatě od nich ochrana jejich, ale s \dagger námi jest Hospodin; nebojtež se jich.

*5Mojz.20,3. +Zalm.56,5.12. Řím.8,31.

10. Tedy mluvili všecko množství, aby je * kamením uházeli, ale \dagger sláva Hospodinova ukázala se nad stánkem úmluvy všechněm synům Izraelským.

*2Mojz.17,4. 1 Sam.30,6. +2Mojz.16,10.

11. I řekl Hospodin Mojžišovi: I dokavadž popouzeti mne bude lid ten? A dokud nebudou mi věřiti pro tak mnohá znamení, kteráž jsem činil u prostřed nich?

12. Raním jej morem a rozženu jej, tebe * pak učiním v národ veliký a silnější, nežli jest tento.

*2Mojz.32,10.

13. I řekl Mojžiš Hospodinu: * Ale uslyšit to Egyptští, z jejichž prostředku vyvedl jsi lid tento v síle své, *2Mojz.32,11.12.

14. A řeknou s obyvateli země té: (nebo slyšeli, že jsi ty, ó Hospodine, byl u prostřed lidu tohoto, a že jsi okem v oko spatřován byl, ó Hospodine, * a oblak tvůj stál nad nimi, a v sloupě oblakovém předcházel jsi je ve dne, a v sloupě ohnivém v noci),

*2Mojz.13,21.

15. Když tedy zmoříš lid ten, všechny až do * jednoho, mluviti budou národové, kteříž slyšeli pověst o tobě, říkajice:

*Soud.6,16.

16. Proto že * nemohl Hospodin uvéstí lidu toho do země, kterouž jim s přísahou zaslíbil, zmordoval je na poušti.

*5Mojz.9,28. Ezech.20,14.

17. Nyni tedy, prosím, nechať jest zvelebensa moc Páně, jakož jsi mluvil, řka:

18. Hospodin * dlouhočekající a hojný v milosrdenství, odpouštějící nepravost a přestoupení, kterýž však z vinného nečiní nevinného, ale \dagger navštěvuje nepravost oteů na synech do třetího i čtvrtého pokolení. *2Mojz.34,6. Zalm.103,8. +2Mojz.20,5.

19. Odpusť, prosím, * nepravost lidu tohoto podlé velikého milosrdenství svého, tak jako jsi odpustěl lidu tomuto, *jakž vyšel z Egypta až dosavad.* *2Mojz.32,12.

20. I řekl Hospodin: Odpustil jsem vedlé slova tvého.

21. A však živ jsem já, a * sláva má naplňuje všeeku zemi,

* Izai.6,3.

22. Že všickni ti, kteříž viděli slávu mou a znamení má, kteráž jsem činil v Egyptě a na poušti této, a *kteříž pokoušeli mne již desetkrát, aniž uposlechlí hlasu mého,*

23. Neuzří * země té, kterouž jsem s přísahou zaslíbil oteům jejich, aniž jí kdo z těch, kteříž mne popouzeli, uhlédá.

* k.26,65.

24. Ale * služebníka svého Kálefa, (nebo v něm byl jiný duch, a cele následoval mne,) uvedu jej do země, do kteréž chodil, a simě jeho dědičně obdrží ji.

*Joz.14,6,9.

25. Ale *poněvadž* Amalechitský a Kananejský bydlí v tom údolí, obraťte se zase zitra, a beřte se na poušť cestou k moři rudému.

26. Mluvil také Hospodin k Mojžišovi a Aronovi, řka:

27. Až dokud *snášeti* budu množství toto zlé, kteréž repce proti mně? * *Až dokud* reptání synů Izraelských, kteříž repce proti mně, slyšeti budu? *Zalm.106,25.

28. Rei jim: Živ jsem já, praví Hospodin, žeť vám učiním tak, jakž jste mluvili v uši mé:

29. Na poušti této * padnou mrtvá těla vaše, a všickni, kteříž jste sečteni, podlé všeho počtu vašeho od majících let dva-deceť a výše, kteříž jste reptali proti mně,

*Zalm.106,26.

30. Nevejdete, pravím, vy do země, o kteréž, zdvihua ruku svou, *přísáhl jsem*, že vás osadím v ní, jediné * Kálef, syn Jefonův, a Jozue, syn Nun.

* k.26,65.

31. Ale * dítky vaše malé, o nichž jste

řekli, že v loupež budou, ty uvedu, aby
nžívali země té, kterouž jste vy pohrdli.
^{*5Mojz.1,39.}

32. Těla * pak vaše mrtvá padnou na
poušti této. ^{*v.29.}

33. A synové vaši budou tuláci na pou-
šti této čtyřiceti let, a poneseš pokutu
smilství * vašeho, až do konce vyhynou
těla vaše na poušti. ^{*Zalm.95,10.11. Žid.3,17.}

34. Podlé počtu dnů, v nichž jste pro-
cházel zemi tu, *totiž* čtyřiceti dnů, je-
den každý den za rok *počítaje*, poneseš
nepravosti své čtyřiceti let, a poznáte
pomstu svého odtržení se ode mne.

35. Já Hospodin mluvil jsem, že to učí-
ním všemu tomuto množství zlému, kte-
rých se zrotilo proti mně; na poušti této
do konce zhynou, a tu zemrou.

36. Muži pak ti, kteréž poslal byl Moj-
žiš k sblédnutí země té, a kteříž, navrá-
tívše se, uvedli v * reptání proti němu
všecko množství to, haněním ošklivice
zemi, ^{*1Kor.10,10. Žid.3,17.}

37. Ti, řku, muži, kteříž * haněli zemi,
ranou *těžkou* zemřeli před Hospodinem.
^{*k.13,33.}

38. Jozue pak, syn Nun, a Kálef, syn
Jefonův, živi zůstali z mužů těch, kteříž
chodili k vyšetření země.

39. Tedy mluvil Mojžiš slova ta ke
všechněmu synům Izraelským; i * plakal
lid velmi. ^{*5Mojz.1,41.}

40. A vstavše ráno, * vstoupili na vrch
hory, a řekli: Aj, my *hotovi jsme*, aby-
chom šli k místu, o němž mluvil Hospo-
din; nebo jsme † zhřešili.
^{*k.13,18. + 1 Sam.15,24.}

41. Jimž řekl Mojžiš: Proč jest to, že
vy přestupujete příkázání Hospodinovo?
ješto vám to na dobré nevyjde.

42. Nevstupujte, nebo Hospodin není
u prostřed vás, abyste nebyli poraženi
od nepřátel vašich.

43. Amalechitský zajisté a Kananejský
jest tu před vámi, a padnete od meče,
proto že jste se odvrátili od následování
Hospodina, aniž *také* Hospodin bude s
vámi.

44. Oni pak předce * usilovali vstoupiti
na vrch hory, ale truhla smlouvy Hospo-
dinovy a Mojžiš nevycházel z stanů.
^{*5Mojz.1,43.}

45. Tedy sstoupili Amalechitský a Ka-
nanejský, kteříž bydlili na těch horách,
a porazili je, a potírali je až * do Horma.
^{*k.21,3.}

KAPITOLA XV.

Zřízení o některých obětech. 30. Pokuta pyšné hřešícího.
32. Kamenování pro zrušení soboty. 37. Přemování satů.

Mluvil opět Hospodin k Mojžišovi, řka:
2. Mluv k * synům Izraelským a rei jim:
Když vejдете do země přebývání vašich,
kterouž já dám vám, ^{*k.35,10.}

3. A budete chtít obětovati obět ohni-
vou Hospodinu v zápal, aneb obět buď
slibenou, * buď dobrovolnou, aneb při
slavnostech vašich, abyste učinili vůni
spokojující Hospodina, buďto z skotů, a-
neb z drobného dobytku: ^{*3Mojz.7,16.}

4. Tedy kdož by koli obětoval dar svůj
Hospodinu, obětuj obět * suchou, desátý
díleš *efi* monky bělné, zadělané olejem, *je-
hož* bude čtvrtý díleš *míry* hin.
^{*3Mojz.2,1 násl.; 6.14.}

5. A vína v obět mokrou čtvrtinku hin
obětovati budeš při zápalu, aneb při oběti
vítězné k jednomu každému beránku.

6. Při beranu pak obětovati budeš obět
suchou, monky bělné dvě desetiny, za-
dělané olejem, třetinkou *míry* hin.

7. Vína také k oběti mokré třetí díleš *mí-
ry* hin obětovati budeš u vůni spokuju-
jící Hospodina.

8. Jestliže pak obětovati budeš volka
v obět zápalnou, aneb v obět k splnění
slibu, aneb v obět pokojnou Hospodinu:

9. Tedy budeš obětovati spolu s volkem
obět suchou, tři desetiny monky bělné,
zadělané olejem, *jehož by* byla půlka hin.

10. A vína k oběti mokré obětovati bu-
deš půlku hin. *Ta jest* obět ohnivá vůně
spokojující Hospodina.

11. Tak uděláte s každým volem i s ka-
ždým skopcem, i s dobytčetem, buď *ono*
z ovec neb z koz.

12. Podlé toho, jakž mnoho *jich* oběto-
vati budete, tak se zachováte při jednom
každém z nich.

13. Všeliký obyvatel tak bude to vyko-
návat, aby obětoval obět ohnivou vůně
spokojující Hospodina.

14. Takž bude-li u vás i příchozí, aneb
kdokoli mezi vámi v pronárodch vašich,
a bude obětovati obět ohnivou vůně spo-
kojující Hospodina, jakž vy se *při tom*
chováte, tak *i on* chováti se bude.

15. V shromáždění * tomto ustanovení
jednostejné *buď* vám i příchozímu, kte-
rýž by u vás byl, ustanovení věčné v
pronárodch vašich; jakož vy, tak při-
chozí bude před Hospodinem. ^{*2Mojz.12,49.}

16. Zákon jednotejný a pořádek je-

dnostejný bude vám i přichozimu, kterýž by u vás byl.

17. Mluvil také Hospodin k Mojžíšovi, řka:

18. Mluv k * synům Izraelským a rei jim: Když přijдете do země, do kteréž já uvedu vás, ^{*k.35,10.}

19. Tedy, když počnete jisti chléb země, obětovati budete *obět* vzhůru pozdvižení Hospodinu.

20. Z prvotin těsta vašeho koláč obětovati budete v *obět* vzhůru pozdvižení; tak jako obět * z humna, obětovati budete ji. ^{*3 Mojz.23,10.11.}

21. Z prvotin těsta vašeho dávati budete Hospodin *obět* vzhůru pozdvižení, *vy* i potomei vaši.

22. A když byste pozbloudili, a neučinili všech příkázání těch, kteráž mluvil Hospodin k Mojžíšovi,

23. *Totíž* všech věcí, kteréž přikázal Hospodin vám skrze Mojžíše, od toho dne, v kterémž přikázání vydal Hospodin, i potom v pronáročech vašich:

24. Tedy jestliže z * nedopatření všeho shromáždění to stalo se, obětovati bude všecko množství volka mladého jednoho v obět zápalnou, k vůni spokojující Hospodina, též obět suchou, a obět mokrou při něm podle pořádku, a kozla jednoho v obět za hřích. ^{*3 Mojz.4,13.}

25. I očistí kněz všecko množství synů Izraelských, a odpuštěno jim bude; nebo poblouzení jest. A oni *také* obětovati budou obět svou, obět ohnivou Hospodinu, a obět za hřích svůj před Hospodinem za poblouzení své.

26. I bude odpuštěno všemu shromáždění synů Izraelských i přichozimu, kterýž jest pohostinu u prostřed nich; nebo všeho lidu poblouzení jest.

27. Jestliže by pak člověk jeden zhrěšil z poblouzení, bude obětovati kozu roční v obět za hřích.

28. I očistí kněz duši pobloudilou, kteráž zhrěšila poblouzením před Hospodinem; očistí ji, a budeť ji odpuštěno.

29. Domácímu mezi syny Izraelskými i přichozimu, kterýž pohostinu mezi nimi jest, zákon *tento* jednostejný bude vám, když by kdo zhrěšil z poblouzení.

30. Člověk pak, kterýž by z pychu svévolně zhrěšil, tak doma zrozený jako přichozí, takový potupil velice Hospodina; protož vyhlazen bude z prostředku lidu svého

31. Nebo slovem Hospodinovým porhrl, a příkázání jeho za nic sobě položil; protož konečně vyhlazen bude člověk ten, a nepravost jeho *zůstane* na něm.

32. Stalo se pak, když synové Izraelskéti byli na poušti, že nalezli jednoho, an sbírá dříví v den * sobotní. ^{*2 Mojz.16,27.}

33. A ti, kteříž ho nalezli sbírajícího dříví, přivedli jej k Mojžíšovi a k Aronovi i ke všemu množství.

34. I dali jej do * vězení; nebo *ještě* nebylo jim oznámeno, co by s ním mělo činěno býti. ^{*3 Mojz.24,12.}

35. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Smrti ať umře člověk ten; nechať ho bez milosti ukamenuje všecko množství vně za stany.

36. A protož vyvedli jej všecko množství ven za stany, a * uházeli ho kamením, až umřel, jakož rozkázal Hospodin. ^{*Joz.7,25.}

37. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

38. Mluv k synům Izraelským a rei jim, ať sobě dělají * třepeň široké na podolcích oděvů svých všickni rodové jejich, a ať dávají nad třepeň šňůrku modrou. ^{*5 Mojz.6,8; 22,12. Mat.23,5.}

39. A to budete mítí za přemóvání, na něžto hledíce, rozpomínati se budete na všechna příkázání Hospodinova, abyste je činili, a nepustíte se po *žádosti* srdce svého, a po očích svých, jichžto následující, smilnili byste,

40. *Ale* abyste pamatovali a činili všechna příkázání má, a byli svatí Bohu svému.

41. Já * jsem Hospodin Bůh váš, kterýž jsem vyvedl vás z země Egyptské, abych * vám byl za Boha: Já Hospodin Bůh váš. ^{*2 Mojz.20,2. +1 Mojz.17,7.}

KAPITOLA XVI.

Povstání Chóre i jiných proti Mojžíšovi, a brozná pomsta Boží nad nimi.

Chóre * pak syn Izarův, syna Kahat z pokolení Lévi, vytrhl se z *jiných*, tolikéž Dátan a Abiron, synové Eliabovi, také Hon, syn Feletův, z synů Rubenových, ^{*k.26,9. Ep.Jud.v.11.}

2. A * povstali proti Mojžíšovi, i *jiných* mužů z synů Izraelských dvě stě a padesát, knížata shromáždění, kteříž svolávání byli do * rady, muži slouvoitní. ^{*k.12,1. +2Mojz.18,21.22.}

3. A sebravše se proti * Mojžíšovi a proti Aronovi, řekli jim: Přiliště to již na vás; všecko zajisté množství toto, všickni tito svatí jsou, a u prostřed nich *jest* Hoso-

din. Pročež se tedy vyzdvihujete nad shromážděním Hospodinovým? *k.20,2.

4. To když uslyšel Mojžiš, * padl na tvář svou, *k.14,5.

5. A mluvil k Chóre a ke vši rotě jeho, řka: Ráno ukáže Hospodin, kdo jsou jeho, a kdo jest svatý, i kdo před něj předstupovati má; nebo kohožkoli * vyvolil, tomu rozkáže přistoupiti k sobě. *k.17,5.

6. Toto učiňte: Vezměte sobě kadidlnice, ty Chóre i všecko shromáždění tvé,

7. A nakladte do nich uhlí, a vložte na ně kadidla před Hospodinem zítra; i stane se, že kohožkoli vyvolí Hospodin, ten bude svatý. * Přílišť to již na vás, synové Lévi. *v.3. Ezech.44,6.

8. I řekl Mojžiš k Chóre: Slyšte, prosím, synové Lévi.

9. Zdalíž málo vám to jest, že vás oddělil * Bůh Izraelský ode všeho množství Izraelského, a rozkázal vám přistupovati k sobě, abyste vykonávali službu příbytku Hospodinova, a abyste stáli před shromážděním, a sloužili jim, *k.3,6.

10. A vzal tě *sobě*, a všechny bratři tvé syny Lévi s tebou, a že ještě přes to i kněžství hledáte?

11. Protož *věz*, že ty a všickni tvoji jste ti, kteříž se rotíte proti Hospodinu; nebo Aron eo jest, že jste reptali proti němu?

12. Tedy poslal Mojžiš, aby zavolali Dátana a Abirona, synů Eliabových. Kteríž odpověděli: Nepůjdem.

13. Cožť se *ještě* málo zdá, že jsi vyvedl nás z země oplývající mlékem a strdí, abys nás zmořil na poušti, že také chceš i panovati nad námi, a rozkazovati nám?

14. A ještě jsi nás nevedl do * země oplývající mlékem a strdí, aniž jsi nám dal v dědičství roli a vinic. Zdali oči mužům těmto vyloupiti chceš? Nepůjdeme. *2Mojz.3,8,17; 13,5; 33,3.

15. I * rozhněval se Mojžiš velmi, a řekl k Hospodinu: Nepatříž na oběti jejich. Aniť jednoho osla od nich jsem nevzal, aniž jsem komu z nich eo zlého učinil. *2Mojz.22,19. †1 Sam.12,3.

16. Potom řekl Mojžiš k Chóre: Ty a všickni tvoji, postavte se zítra před Hospodinem, ty i oni, též i Aron.

17. A vezmouce jeden každý kadidlnici svou, dáte do nich kadidla, a postavíte se před Hospodinem, jeden každý s kadidlnici svou; dvě stě a padesáte kadidlnic bude, ty také i Aron, každý s kadidlnici svou.

18. Tedy vzal jeden každý kadidlnici svou, a nabravše do nich uhlí, vložili na ně i kadidla, a stáli u dveří stánku úmluvy, i Mojžiš i Aron.

19. Chóre pak již byl sebral proti nim všecko množství ke dveřím stánku úmluvy; i ukázala se sláva Hospodinova všemu množství.

20. I mluvil Hospodin k Mojžišovi a k Aronovi, řka:

21. Oddělte * se z prostředku množství tohoto, ať je v okamžení zahladím. *v.45.

22. Kterížto padše na tváři své, řekli: *Bože* silný, Bože duchů * i všelikého těla, jediný tento člověk zhřešil, a což na všecko shromáždění hněvati se budeš? *2 Sam.24 17.

23. Tedy mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

24. Mluv k množství a rei: Odstupte od příbytku Chóre, Dátana a Abirona.

25. A vstav Mojžiš, šel k Dátanovi a Abironovi; i šli za ním starší Izraelští.

26. A mluvil k množství, řka: Odstupte, prosím, od stanů bezbožných mužů těchto, aniž se čeho dotýkejte, což jejich jest, abyste nebyli zachvázeni ve všech hříších jejich.

27. I odstoupili se všech stran od příbytku Chóre, Dátana a Abirona; ale Dátan a Abiron vyšedše, stáli u dveří stanů svých, i ženy jejich a synové jejich, i maličci jejich.

28. Tedy řekl Mojžiš: Po tomto poznáte, * že Hospodin poslal mne, abych činil všechny skutky tyto, a že nic o své újmě *nečiním*: *Jan.5,36.

29. Jestliže *tak* * jako jiní lidé mrou, zemrou i tito, a navštívením obecným všechněm lidem *jestliže* navštíveni budou, neposlal mne Hospodin. *k.27,3.

30. Pakliť něco nového učiní Hospodin, a země, otevra ústa svá, požře je se vším, což mají, a sstoupili za živa do pekla, tedy poznáte, že jsou popouzeli muži ti Hospodina.

31. I stalo se, když přestal mluvití slov těch, že * rozstoupila se země pod nimi. *k.26,10. 5Mojz.11,6. Žalm.106,17.

32. A otevřevši země ústa svá, požřela je i domy jejich i všechny lidi, kteříž byli s Chóre, i všecken statek *jejich*.

33. A tak * sstoupili oni se vším, což měli, za živa do pekla, a přikryla je země; i zahynuli z prostředku shromáždění. *Žalm.63,10.

34. Všickni pak Izraelští, kteříž byli vůkol nich, utíkali, *slyšíce* křik jejich; nebo řekli: *Utečme*, aby i nás nesebltila země.

35. Vyšel také * oheň od Hospodina, a spálil těch dvě stě a padesáte mužů, kteříž kadili. ^{*3 Mojz.10,1,2.}

36. Tedy mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

37. Rei Eleazarovi, synu Arona kněze, ať sběře kadidlnice z toho spáleniště, a uhlí z nich pryč rozmece, nebo posvěceny jsou,

38. Kadidlnice *totiž* těch, kteříž proti svému dušem hřešili, a ať je rozkne na plechy k obložení oltáře; nebo kadili jimi před Hospodinem, protož posvěceny jsou, a budou na znamení synům Izraelským.

39. I sebral Eleazar kněz kadidlnice měděné, jimiž kadili ti, kteříž spáleni jsou, a rozkovali je k obložení oltáře,

40. Pro *budoucí* pamět synům Izraelským, aby nepřistupoval * žádný jiný, kdož by nebyl z rodu Aronova, k kadění před Hospodinem, aby se mu nestalo jako Chóre a jako rotě jeho, jakož byl mluvil jemu Hospodin skrze Mojžíše. ^{*k.1,51;3,10.}

41. Nazejtří pak reptalo všecko množství synů Izraelských * na Mojžíše a na Arona, řkouce: Vy jste příčinou smrti lidu Hospodinova. ^{*k.14,2;20,2.}

42. I stalo se, když se *opět* sbíral lid proti Mojžíšovi a proti Aronovi, že se ohlédli k stánku úmluvy, a aj, přikryl jej oblak, a ukázala se * sláva Hospodinova. ^{*k.12,5.2Mojz.16,10.}

43. Přišel také Mojžíš s Aronem před stánek úmluvy.

44. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

45. Vyjděte * z prostředku množství tohoto, a zahladí je v okamžení. I padli na * tváři své. ^{*v.21.4v.4,22.}

46. Tedy řekl Mojžíš Aronovi: Vezma kadidlnici, dej do ní uhlí z oltáře, a vlož kadidla, a běž rychle k množství a * očist je; nebo vyšla prehlivost od tváři Hospodinovy, a již rána se začala. ^{*3Mojz.1,4.}

47. I * vzav Aron *kadidlnici*, jakž rozkázal Mojžíš, běžel do prostřed shromáždění, (a aj, rána již se byla začala v lidu,) a zakadiv, očistil lid. ^{*Zalm.106,23.}

48. A stál mezi mrtvými a živými; i zastavena jest rána.

49. Bylo pak těch, kteříž od té rány ze-

mřeli, čtrnácte tisíců a sedm set, kromě těch, jenž zemřeli příčinou Chóre.

50. I navrátil se Aron k Mojžíšovi, ke dvěřím stánku úmluvy, když ta rána přetržena byla.

KAPITOLA XVII.

Prut Aronův zkvetl.

Tedy mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

2. Mluv k synům Izraelským, a vezmi od nich po jednom prutu z každého domu oteů, *totiž* ode všech knížat jejich, vedlé domů oteů jich dvanácte prutů, a jednoho každého jméno napišeš na prutu jeho.

3. Jméno pak Aronovo napišeš na prutu Lévi; nebo jeden každý prut *bude* místo jednoho předního z domu oteů jejich.

4. I necháš jich v stánku úmluvy před svědectvím, kdež * přicházím k vám. ^{*2Mojz.25,22.}

5. I stane se, že kohož * vyvolím, toho prut zkvete; a tak spokojím a *svedu* s sebe reptání synů Izraelských, kterýmž reptá na vás. ^{*k.16,5,7.}

6. Ty věci když mluvil Mojžíš k synům Izraelským, dali jemu všechna jejich knížata pruty své, jedno každé kníže prut z domu ote svého, *totiž* prutů dvanácte, prut pak Aronův *byl též* mezi pruty jejich.

7. I zanechal Mojžíš prutů před Hospodinem v stánku svědectví.

8. Nazejtří pak přišel Mojžíš do stánku svědectví, a aj, vyrostl prut Aronův z domu Lévi, a * vypustil z sebe pupence, zkvetl a vydal mandly zralé. ^{*Zid.9,4.}

9. I vynesl Mojžíš všecky ty pruty od tváři Hospodinovy ke všechněm synům Izraelským; a uzřevše je, vzali jeden každý prut svůj.

10. Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Dones zase prut Aronův před svědectví, aby chován byl na znamení *proti* buřičům * zpurným, a tak přítrž učiníš reptání jejich na mne, aby nezemřeli. ^{*k.20,10.}

11. I * učinil *tak* Mojžíš; jakž byl přikázal jemu Hospodin, tak učinil. ^{*2Mojz.40,16.}

12. Tedy mluvili synové Izraelští k Mojžíšovi, řkouce: He, *již* mřeme, mizíme a všickni my hyneme.

13. Kdožkoli blízko přistoupá k přibytku Hospodinovu, umírá. Všickni-liž smrti * zhyneme? ^{*Izai.64,12.}

KAPITOLA XVIII.

O povinnostech Levitů při obětech, 20. a o desátcích jejich.

A protož * řekl Hospodin Aronovi: Ty a synové tvoji i dům otce tvého s tebou poneseš nepravost svatyně; ty také i synové tvoji s tebou poneseš nepravost kněžství svého. *v.8.20.

2. Bratři také své, pokolení * Lévi, člened otce svého připoj k sobě, ať jsou při tobě a poslouchají tobě; ty pak a synové tvoji s tebou před stánkem svědeckví sloužiti budete. *k.3.6.

3. A pilně ostříhati budou rozkázání tvého, bedliví jsouce při všem stánku; a však ať k nádobám svatyně a k oltáři nepřistupují, aby nezemřeli i oni i vy.

4. A přidržeti se budou tebe, pilně ostříhající stánku úmluvy při všech službách jeho; a cizí žádný nepřistupuj k vám.

5. Protož pilně ostříhejte svatyně i služby oltáře, ať nepřichází více * zřívá přehlivost na syny Izraelské, *k.16.46.

6. Poněvadž jsem já vybral bratři vaše Levity z synů Izraelských vám, za * dar dané Hospodinu, aby konali službu při stánku úmluvy. *k.3.12.45.

7. Ty pak a synové tvoji s tebou ostříhati budete kněžství svého při všech věcech přináležejících k oltáři, a kteréž jsou za oponou, a sloužiti budete. Úřad kněžství vašeho darem jsem vám dal, protož, přistoupil-li by * kdo cizí, umře. *k.1.51.

8. Mluvil také Hospodin k Aronovi: Aj, já * dal jsem tobě k ostříhání obětí své, kteréž se vzhůru pozdvíhují; všecko také, což se posvěcuje od synů Izraelských, tobě jsem dal pro pomazání i synům tvým ustanovením věčným. *3 Mojz.6,14.15.16.

9. Toto bude tvé z věcí posvěcených, kteréž nepřicházejí na oheň: Všeliká obět jejich, buď suchá obět jejich, neb obět za hřích jejich, aneb obět za provinění jejich, kteréž mi dávati budou, * svatostvaté tobě bude to i synům tvým. *3 Mojz.6,17.26.29.

10. V * svatyni budeš je jísti, každý polhlaví mužského bude je jísti; svaté bude tobě. *3 Mojz.6,16.

11. Tvá tedy bude obět darů jejich, kteréž vzhůru pozdvížena bývá; každou také obět synů Izraelských, kteréž sem i tam obracina bývá, tobě jsem dal a * synům tvým, i dečrám tvým s tebou usta-

novením věčným. Každý, kdož jest čistý v t domě tvém, bude je jísti. *3 Mojz.10,14. 11. 22.11.

12. Všecko, což předního jest z oleje, a což nejlepšího jest vína a obilé, prvotiny těch věcí, kteréž dají Hospodinu, dal jsem tobě.

13. Prvotiny všech věcí, kteréž rostly v zemi jejich, ty přinesou Hospodinu, a tvé budou. Každý, kdož jest čistý v domě tvém, jísti je bude.

14. Všecko * oddané Bohu v Izraeli tvé bude. *3 Mojz.27,28.

15. Cožkoli * otvírá život všelikého těla, kteréž obětováno bývá Hospodinu, tak z lidí jako z hověd, tvé bude; prvorozené však z lidí, vyplaceno bude, prvorozené také z nečistých hověd vyplatiti kážeš. *2 Mojz.13,12.13.

16. Výplata pak jeho, když mu již jeden měsíc bude, vedlé ceny tvé bude pěti loty stříbra podlé lotu svatyně; dvacet peněz váží lot.

17. Ale prvorozeného z volů, neb z ovcí, neb z koz, nedáš vyplatiti; nebo posvěceny jsou. Krev jejich vykropíš na oltář, a tuk jejich zapálíš, aby byl obětí * ohnivou vůně spokojující Hospodina. *3 Mojz.1,9;2,9.

18. Maso pak jejich tvé bude; jako hruď z obětí sem i tam obraceni, a jako plece pravé tvé bude.

19. Každou obět vzhůru pozdvížení z věcí posvěcených, kteréž přinásejí synové Izraelští Hospodinu, dal jsem tobě, a synům tvým, i dečrám tvým s tebou ustanovením věčným, smlouvou trvánlivou a věčnou před Hospodinem, tobě i semeně tvému s tebou.

20. Mluvil také Hospodin k Aronovi: V * zemi jejich, dědictví ani t dílu svého mezi nimi nebudeš mít; já jsem díl tvůj, a dědictví tvé n prostřed synů Izraelských. *v.1.8. 5 Mojz.10,9.

21. Synům pak Lévi, aj, dal jsem všechny * desátky v Izraeli za dědictví, za službu jejich, kterouž vykonávají, sloužice při stánku úmluvy. *3 Mojz.27,30.

22. A synové Izraelští nechať nepřistupují k stánku úmluvy, aby nenesli hříchů a nezemřeli.

23. Ale sami Levitové konati budou službu při stánku úmluvy, a sami poneseš nepravost svou. Ustanovení věčné v pronárodch vašich to bude, aby dědictví nemávali mezi syny Izraelskými.

24. Nebo desátky synů Izraelských, kteréž přináseti budou Hospodinu v *obět* vzhůru pozdvížení, dal jsem Levítům za dědiectví; protož jsem o nich řekl: U prostřed synů Izraelských nebudou míti dědiectví.

25. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

26. Mluv k Levítům a rei jim: Když vezmete * desátky od synů Izraelských, kteréž jsem vám dal od nich za dědiectví vaše, tedy přinesete z nich *obět* vzhůru pozdvížení Hospodinu, desátky z desátků.

*Neh.10.38.

27. A počtena vám bude ta *obět* vaše jako obilí z humna, a jako víno od presu.

28. Tak vy také přinesete *obět* vzhůru pozdvížení Hospodinu ze všech desátků svých, kteréž vezmete od synů Izraelských, a dáte z nich *obět* Hospodinovu Aronovi knězi.

29. Ze všech darů svých přinesete každou *obět* vzhůru pozdvížení Hospodinu, díl posvěcený všeho, což nejlepšího jest.

30. Diš jim také: Když obětovati budete z toho, což nejlepšího jest, počteno bude Levítům jako úrody z humna, a jako úrody od presu.

31. Jisti pak budete ty *desátky* na všechém místě vy i čeled vaše; * nebo mzda vaše jest za službu vaši při stánku úmluvy.

*Mat.10.10.1 Kor.9.13.

32. A neponesete pro to hříchu, když obětovati budete to, což nejlepšího jest; a *tak* nepoškrvníte věci posvěcených od synů Izraelských, a nezemřete.

KAPITOLA XIX.

Strojení vody k očišťování z popela jalovice červené.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi a k Aronovi, řka:

2. Toto jest ustanovení zákona, kteréž přikázal Hospodin, řka: Mluv k synům Izraelským, ať vezmouce, *přivedou* k tobě * jalovici červenou bez vady, na níž by nebylo poškrvny, a na kterouž by ještě jho nebylo kladeno.

*Zid.9.13.

3. A dáte ji Eleazarovi knězi, kterýž vyvede ji ven z stanů, a rozkáže ji zabiti před sebou.

4. A vezma Eleazar kněz krve její na prst svůj, kropiti bude ji naproti stánku úmluvy * sedmkrát.

*3Mojz.4.16.17.

5. Potom káže tu jalovici spáliti před očima svýma; kůži její, i maso její, i krev její s lejnou jejími dá spáliti.

6. A vezma kněz dřeva cedrového, yzo-

pu a * červece dvakrát barveného, uvrže to vše do ohně, v kterémž ta jalovice hoří.

*Zalm.51.9.3 Mojz.14.6.51.

7. I zpěře kněz roucha svá, a tělo své umyje vodou; potom vejde do stanů, a bude * nečistý až do večera.

*3Mojz.21.11.24 násl.

8. Takž také i ten, kterýž ji páli, zpěře roucha svá a vodě, a tělo své obmyje vodou, a nečistý bude až do večera.

9. Popel pak té jalovice *spálené* smete muž čistý, a vysype jej vůč za stany na místě čistém, aby byl všechněm synům Izraelským chován k * vodě očištění, *kte-
ráž* bude k očištění za hřích.

*1Petr.1.2.

10. A ten, kdož by směl popel té jalovice, zpěře roucha svá a nečistý bude až do večera. A budou to míti synové Izraelští i přichozi, kterýž jest pohostinu u prostřed nich, za ustanovení věčné.

11. Kdo by se dotkl * těla kteréhokoli mrtvého člověka, nečistý bude za sedm dní.

*k.31.19.3Mojz.21.1.

12. Takový očišťovati se bude tou *vodou* dne třetího a dne sedmého, i bude čistý; neočisti-li se pak dne třetího a dne sedmého, nebudet čistý.

13. Kdo by koli, dotkna se těla mrtvého člověka, kterýž umřel, neočistil * se, příbytku Hospodinova poškrvnil. Protož vyhlazena bude duše ta z Izraele, nebo vodou očišťování není pokropen; nečistýť bude, a nečistota jeho zůstává na něm.

*3Mojz.15.31.

14. Tento jest *také* zákon, kdyby člověk umřel v stanu: Kdo by koli všel do toho stanu, a kdo by koli *byl* v stanu, nečistý bude za sedm dní.

15. Tolikéž všeliká nádoba odkrytá, kteráž by neměla svrchu přikryvadla na sobě, nečistá bude.

16. Tak kdož by se koli dotkl na poli buď mečem zabitého, aneb mrtvého, buďto kosti člověka, aneb hrobu, nečistý bude za sedm dní.

17. A vezmou pro nečistého popela z *jalovice* spálené za hřích, a nalejí na něj vody živé do nádoby.

18. Potom vezme člověk čistý yzopu, a omočí jej v té vodě, a pokropí stanu, i všeho nádoby i lidí, kteříž by tu byli, tolikéž toho, kterýž dotkl se kosti, aneb zabitého, aneb mrtvého, aneb hrobu.

19. Pokropí tedy čistý nečistého v den třetí a v den sedmý; a když jej očistí dne sedmého, zpěře šaty své, a umyje se vodou, a čistý bude u večer.

20. Jestliže by pak kdo nečistý jsa, neočistil se, vyhlazena bude duše ta z prostředku shromáždění; nebo svatyně Hospodinovy poškrvnil, vodou očišťování nejsa pokropen; nečistý jest.

21. I bude jim to za ustanovení věčné. Kdož by pak tou vodou očišťování kropil, zpřeje roucha svá, a kdož by se dotkl vody očišťování, nečistý bude až do večera.

22. Čehokoli dotkl by se nečistý, nečistý bude; člověk také, kterýž by se dotkl toho, nečistý bude až do večera.

KAPITOLA XX.

Smrt i pochování Marie. 2. Reptání o vodu. 24. Jednání o svobodnou cestu. 25. Smrt Aronova.

I přitáhlo všecko množství synů Izraelských na poušť Tsín, měsíce prvního; i pozůstal lid v Kádes, kdež umřela Maria, a tu jest pochována.

2. A když množství to * nemělo vody, sešli se † proti Mojžíšovi a proti Aronovi.

*2 Mojž.17,1. †4 Mojž.14,2.

3. I * domlouval se lid na Mojžíše, a mluvili, řkouce: Ó kdybychom i my byli zemřeli, když zemřeli bratři naši před Hospodinem!

*2 Mojž.17,2.

4. Proč jste jen uvedli shromáždění Hospodinovo na poušť tuto, abyehom zde pomřeli i my i dobytek náš?

5. A * proč jste nás vyvedli z Egypta, abyste uvedli nás na toto zlé místo, na němž se nerodí ani obilí, ani fiků, ani hrozňů, ani jablek zrnatých, *na kterémž ani vody ku pití není?*

*2 Mojž.17,3.

6. Tedy odšel Mojžíš s Aronem od tváří shromáždění ke dveřím stánku úmluvy, a padli na tváři své; i ukázala se sláva Hospodinova nad nimi.

7. A mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

8. Vezmi hůl, a shromáždice *všecko* množství, ty i Aron bratr tvůj, mluvte k skále této před očima jejich, a * vydá vodu svou. I vyvedeš jim vodu z skály, a dáš nápoj všemu množství i dobytku jejich.

*k.21,16. Žalm.105,41. 1 Kor.10,4.

9. Tedy vzal Mojžíš hůl před tváří Hospodinovou, jakž rozkázal jemu.

10. I svolali Mojžíš s Aronem všecko množství před skálu, a řekl jim: Slyštež nyní, ó * reptáci: Zdali z skály této vyvedeme vám vodu?

*k.17,10.

11. I pozdvihl Mojžíš ruky své, a udeřil * v skálu holi svou po dvakrát; i vyšly vody hojné, a pilo všecko množství i dobytek jejich.

*2 Mojž.17,6. Žalm.78,15.16.

12. Potom řekl Hospodin Mojžíšovi a Aronovi: * Že jste mi nevěřili, abyste posvětili mne před očima synů Izraelských, proto neuvedete shromáždění tohoto do země, kterouž jsem jim dal.

*k.27,14. 5 Mojž.1,37.

13. Toť jsou * ty vody sváru, o kterých svařili se synové Izraelští s Hospodinem, a posvěcen jest v nich.

*2 Mojž.17,2,7. Žalm.81,8; 106,32.

14. I poslal Mojžíš posly z Kádes k králi Edom, *aby řekli*: Totoť vzkazuje bratr tvůj Izrael: Ty víš o všech těžkostech, kteréž přišly na nás,

15. Že sstoupili otcové naši do Egypta, a bydlili jsme tam za mnoho let, Egyptští pak ssužovali nás i otce naše.

16. A volali jsme k Hospodinu, kterýž uslyšel hlas náš, a * poslav anděla, vyvedl nás z Egypta, a aj, již jsme v Kádes městě, při pomezí tvém.

*2 Mojž.14,19.

17. Necht, prosím, * projdeme skrze zemi tvou. Nepůjdeme přes roli, ani přes vinice, aniž pítí budeme vody z ři studnice; cestou královskou půjdeme a neuchýlime se na pravo ani na levo, dokavadž nepřejdeme mezi tvých.

*k.21,21.22.

18. Jemužto odpověděl Edom: Nechoď skrze mou zemi, abych s mečem nevyšel v cestu tobě.

19. I řekli mu synové Izraelští: Obecnou silnicí půjdeme, a jestliže vody tvé napili bychom se, buď my neb dobytek náš, zaplatíme ji; nic jiného *nežádáme*, toliko pěši abyehom prošli.

20. Odpověděl: * Neprojdeš. A vytáhl proti nim Edom s množstvím lidu a s silou velikou.

*5 Mojž.2,30.

21. Když tedy nedopustil Edom Izraeli, aby přešel meze jeho, * uchýlil se Izrael od něho.

*Soud.11,18.

22. A mluvě se synové Izraelští i všecko množství jejich z * Kádes, přišli na horu *řečenou* Hor.

*k.33,37.

23. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi a Aronovi na hoře Hor, při pomezí země Edom, řka:

24. Připojen bude * Aron k lidu svému; nebo nevejde do země, kterouž jsem dal synům Izraelským, proto že jste odporni byli řeči mé při vodách sváru.

*Izai.38,1.

25. Pojmi * Arona a Eleazara syna jeho, a uveďeš je na horu Hor.

*k.27,13. 5 Mojž.10,6.

26. A sblečeš Arona z roucha jeho, a oblečeš v ně Eleazara syna jeho; nebo

Aron připojen bude k lidu svému, a tam umře.

27. I učinil Mojžíš, jakž rozkázal Hospodin, a vstoupili na horu Hor před očíma všeho množství.

28. A svlékl Mojžíš Arona z roucha jeho, a oblékl v ně Eleazara syna jeho. I umřel tam Aron na pahrbku hory, Mojžíš pak a Eleazar sstoupili s hory.

^{*5 Mojz.10,6;32,50.}

29. Vidouce pak všecko množství, že umřel Aron, plakali ho za třideceti dní všecken dům Izraelský.

KAPITOLA XXI.

Kananejsí zkažení. 6. Reptáci od hadů štípání. 21. Seon 33. a Óg poružení.

To když uslyšel Kananejský král v Arad, * kterýž bydlil na poledne, že by táhl Izrael tou cestou, kterouž byli špěhəri šli, bojoval s ním, a zajal jich množství.

^{*k.33,40.}

2. Tedy Izrael učinil slib Hospodinu, řka: Jestliže dáš lid tento v ruce mé, do gruntu zkazím města jejich.

3. I uslyšel Hospodin hlas Izraele a dal mu Kananejské, kterýžto do gruntu zkazil * je i města jejich, a nazval jméno toho místa Horma.

^{*Soud.1,17.}

4. Potom hnuli se s hory Hor cestou k moři rudému, aby * obešli zemi Idumejskou; i † ustával lid velice na cestě.

^{*k.20,21.†k.11,1.}

5. A mluvil lid * proti Bohu a proti Mojžíšovi: Proč jste vyvedli nás z Egypta, abychom zemřeli na poušti? Nebo ani chleba ani vody není, a duše naše chléb tento ničemný sobě již zošklivila.

^{*k.11,20;14,2.}

6. Protož dopustil Hospodin na lid hady ohnivě *, kteříž jej štípali, tak že množství lidu zemřelo z Izraele.

^{*1 Kor.10,9.}

7. Tedy přišel lid k Mojžíšovi a řekli: Zhřešili * jsme, nebo jsme mluvili proti Hospodinu a proti tobě; modl se Hospodinu, ať odejme od nás ty hady. I modlil se Mojžíš za lid.

^{*k.14,20.}

8. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Udělej sobě * hada podobného těm ohnivým, a vyzdvihni jej na sochu; a každý uštknutý, když pohledí na něj, živ bude.

^{*Jan.3,14.}

9. I udělal Mojžíš hada měděného, a vyzdvihl jej na sochu; a stalo se, když uštkl had někoho, a on vzhlédl na hada měděného, že zůstal živ.

10. Tedy hnuli se odtud synové Izraelsí, a položili se v * Obot.

^{*k.33,43.}

11. Potom pak hnuvše se z Obot, položili se při * pahrbcích hor Abarim na poušti, kteráž jest naproti zemi Moábské k východu slunce.

^{*k.33,44.}

12. Odtud brali se, a položili se v údolí Zared.

13. Opět hnuvše se odtud, položili se u brodu potoka Arnon, kterýž jest na poušti, a vychází z končin Amorejských. Nebo * Arnon jest pomezi Moábské mezi Moábskými a Amorejskými.

14. Protož praví se v knize bojů Hospodinových, že proti Vahebovi u vichřici bojoval, a proti potokům Arnon.

15. Nebo tok těch potoků, kterýž se nachyluje ku položení Ar, ten jde vedle pomezi Moábského.

16. A odtud táhli do Beer; a to jest to Beer, o němž byl řekl Hospodin k Mojžíšovi: Shromažď lid, a dám jim vodu.

17. Tedy zpíval lid Izraelský písničku tuto: Vystupíž studnice, prospěvuňte o ni;

18. Studnice, kterouž kopala knížata, kterouž vykopali přední z lidu s * vydavatelem zákona holemi svými. Z pouště pak brali se do Matana,

^{*5 Mojz.33,21.}

19. A z Matana do Nahaliel, z Nahaliel do Bamot.

20. A z Bamot do údolí, kteréž jest na poli Moábském, až k vrchu hory, kteráž leží na proti poušti.

21. Tedy poslal lid Izraelský posly k Seonovi * králi Amorejskému, řka:

^{*5 Mojz.2,26.Žalm.135,11.}

22. Necht * jdeme skrze zemi tvou. Neuchýlíme se ani do pole, ani do vinie, ani z studnie vody pítí nebudeme, ale cestou královskou půjdeme, dokavadž nepřejdeme pomezi tvého.

^{*k.20,17.}

23. I nedopustil Seon jiti lidu Izraelskému skrze krajinu svou, nýbrž sebrav Seon všecken lid svůj, vytáhl proti lidu Izraelskému na poušť, a přitáh do * Jasa, bojoval proti Izraelovi.

^{*5 Mojz.2,32.}

24. I porazil jej lid Izraelský * mečem, a vzal v dědictví zemi jeho, od Arnon až do Jabok, a až do země synů Ammon; nebo pevně bylo pomezi Ammonitských.

^{*Amos.2,9.}

25. Tedy vzal Izrael všecka ta města, a přebýval ve všech městech Amorejských, v Ezebon a ve všech městečkách jeho.

26. Nebo Ezebon bylo město Seona krále Amorejského, kterýž když bojoval proti králi Moábskému prvínmu, vzal mu

všecku zemi jeho z rukou jeho až do Arnon.

27. Protož říkávali v přísloví: Poďte do Ezebon, aby vystaveno bylo a vzděláno město Seonovo.

28. Nebo oheň vyšel z Ezebon, a plamen z města Seon, i spálil Ar Moábských a obyvatele výsosti Arnon.

29. Běda tobě Moáb, zahynuls lide Chámos; * dal syny své v ntíkání, a deery své v zajetí králi Amorejskému Seonovi.

*Soud.11,24. 1Král.11,7,33.

30. A království jejich zahynulo od Ezebon až do * Dibon, a vyhladili jsme je až do Nofe, kteréž jest až k Medaba.

*Izai.15,2.

31. A tak bydlil Izrael v zemi Amorejské.

32. Potom poslal Mojžíš, aby * shlédli Jazer, kteréž vzali i s městečky jeho; a tak vyhnal Amorejské, kteříž tam bydlili.

*k.32,3.

33. Obrátivše se pak, táhli cestou k Bázan. I vytáhl * Og, král Bázan, proti nim, on i všecken lid jeho, aby bojoval v E-drei.

*5 Mojž.3,1,10; 29,7.

34. Tedy řekl Hospodin Mojžíšovi: Neboj se ho; nebo v ruce tvé dal jsem jej, i všecken lid jeho, i zemi jeho, a učiníš jemu tak, jakož jsi * učinil Seonovi, králi Amorejskému, kterýž bydlil v Ezebon.

*Zalm.136,19.

35. I porazili jej i syny jeho, i všecken lid jeho, tak že * žádný živý po něm nezůstal, a uvázali se dědičně v zemi jeho.

*Joz.8,22; 10,28.30.32.

KAPITOLA XXII.

Balák poslal pro Baláma: 21. cesta jeho, 36. i přijezd k Balákovi.

I táhli synové Izraelští a položili se na polích * Moábských, nedocházejí k Jordánu, *naproti Jerichu.*

*k.33,48.

2. A viděl Balák, syn Seforův, všecko, co učinil Izrael Amorejskému.

3. I bál se Moáb toho lidu velmi, proto že ho bylo mnoho, a svíral se pro přítomnost synů Izraelských.

4. Protož řekl Moáb k starším Madianským: Tudíž toto množství požere všecko, což jest vůkol nás, jako šířá vůl trávn polní. Byl pak Balák, syn Seforův, toho času králem Moábským.

5. I * poslal posly k * Balámovi, synu Beorovu, do města Petor, kteréž jest přiče v zemi vlasti jeho, aby povolal ho,

řka: Aj, lid vyšel z Egypta, aj, přikryl svrhek země, a usazuje se proti mně.

*Joz.24,9. †4Mojž.31,8. Zjev.2,14.

6. Protož nyní poč medle, zlořeč mně *k vůli lidu tomuto, nebo silnější mne jest; snad svítězím nad ním, a porazím jej, a neb vyženu z země této. Vím zajisté, že komuž ty žehnáš, požehnaný bude, a komuž ty zlořečíš, bude zlořečený.*

7. Tedy šli starší Moábští a starší Madiansští, nesouce v rukou svých peníze za zlořečení; i přišli k Balámovi, a vypravovali mu slova Balákova.

8. On pak řekl jim: Pobuďte zde přes tuto noc, a dům vám odpověd, jakž mi mluvíti bude Hospodin. I zůstala knížata Moábská s Balámem.

9. Přišel pak Bůh k Balámovi a řekl: Kdo * jsou ti muži u tebe?

*Izai.39,3.

10. Odpověděl Balám Bohu: Balák, syn Seforův, král Moábský, poslal ke mně, řka:

11. Aj, lid ten, kterýž vyšel z Egypta, přikryl svrhek země; protož nyní poč, proklič mi jej, snad svítězím, bojuje s ním, a vyženu jej.

12. I řekl Bůh k Balámovi: Nechoď s nimi, aniž zlořeč lidu tomu, nebo požehnaný jest.

13. Tedy Balám vstav ráno, řekl knížatům Balákovým: Navratte se do země své, nebo nechce mi dopustiti Hospodin, abych šel s vámi.

14. A vstavše knížata Moábská, přišli k Balákovi a řekli: Nechtěl Balám jíti s námi.

15. Tedy opět poslal Balák více knížat a znamenitějších, nežli první.

16. Kteríž přišedše k Balámovi, řekli jemu: Toto praví Balák, syn Seforův: Nezpěčuj se, prosím, přijíti ke mně.

17. Nebo velikou etí tě etíti chei, a což mi koli rozkážeš, učiním; protož přijd, prosím, proklič mi lid tento.

18. Odpovídaje pak Balám, řekl služebníkům Balákovým: * Byť mi pak dal Balák plný + dům svůj stříbra a zlata, nemohl bych přestoupiti slova Hospodina Boha svého, a učiniti *proti němu* malé neb veliké věci.

*k.24,13. †1Král.13,8.

19. Nyní však zůstaňte, prosím, zde i vy také této noci, abych zvěděl, eo dále mluvíti bude Hospodin se mnou.

20. Přišel pak Bůh k Balámovi v noci, řekl jemu: Poněvadž *proto*, aby povolali tě, přišli muži tito, * vstana, jdi

s nimi, a však eož přikáží tobě, to
čič. ^{v.35.}

21. Tedy Balám vstav ráno, osedlal o-
slice svou, a bral se s knížaty Moábskými.

22. Ale rozpálil se hněv Boží, proto že
jel s nimi, a postavil se anděl Hospodi-
nův na cestě, aby mu překazil; on pak
seděl na oslici své, maje s sebou dva slu-
žebníky své.

23. A když uzřela oslice anděla Hospo-
dinova, an stojí na cestě, a * meč jeho
vytržený v ruce jeho, uhnula se s cesty,
a šla polem. I bil ji Balám, aby ji navedl
zase na cestu. ^{*1 Mojz.3.24.}

24. A anděl Hospodinův stál na stezce
u vinice mezi dvěma zidkami.

25. Viduei pak oslice anděla Hospodi-
nova, přitiskla se ke zdi, přitřela také
nohu Balámovi ke zdi; pročez opět bil ji.

26. Potom anděl Hospodinův šel dále,
a stál v úzkém místě, kdež nebylo žád-
né cesty k uchýlení se na pravo neb na
levo.

27. A viduei oslice anděla Hospodino-
va, padla pod Balámem; pročez rozhně-
val se velmi Balám, a bil oslici kyjem.

28. I * otevřel Hospodin ústa oslice, a
řekla Balámovi: Což jsem učinila, že jíž
po třetí mne biješ? ^{*2 Petr.2.16. Ep.Jud.v.11.}

29. Řekl Balám k oslici: To, že jsi mne
v posměch uvedla. Ó bych měl meč v ru-
kou, jistě bych tě již zabil.

30. Odpověděla oslice Balámovi: Zda-
liž nejsem oslice tvá? Jezdival jsi na
mně, jak jsi mne dostal, až do dnes; zda-
liž jsem kdy obyčej měla tak činiti to-
bě? Kterýž odpověděl: Nikdy.

31. V tom otevřel Hospodin oči Balá-
movy, i uzřel anděla Hospodinova, an
stojí na cestě, maje meč * dobytý v ruce
své; a nakloniv hlavy, poklonu učinil na
tvař svou. ^{*Joz.5.13.}

32. I mluvil k němu anděl Hospodinův:
Proč jsi bil oslici svou po třikrát? Aj, já
vyšel jsem, abych se protivil tobě; nebo
uchýlil jsi se s cesty přede mnou.

33. Když viděla mne oslice, vyhnula mi
jíž po třikrát; a byt mi se byla nevyhnu-
la, již bych byl také tebe zabil, a ji živě
nechal.

34. Odpověděl Balám andělu Hospodi-
novu: Zhrěšil jsem, nebo jsem nevěděl,
že ty stojíš proti mně na cestě; protož
nyní, jestliže se nelíbí tobě, raději na-
vrátím se domů.

35. Řekl anděl Hospodinův k Balámo-

vi: Jdi s muži těmi, avšak slovo, kteréž
mluviti budu tobě, to mluviti budeš. Te-
dy šel Balám s knížaty Balákovými.

36. Uslýšev pak Balák o přehodu Ba-
lámovu, vyšel proti němu do města Mo-
ábského, kteréž bylo při řece Arnon,
jenž jest při konci pomezí.

37. I řekl Balák Balámovi: Zdaliž jsem
více než jednon neposilal pro tě? Pročez
jsi tedy nepřišel ke mně? Proto-li, že
bych tě náležitě netil nemohl?

38. Odpověděl Balám Balákovi: Aj, již
jsem přišel k tobě; nyní pak zdaliž * vše-
lijak budu co moei mluviti? Slovo, kte-
rěz vložil Bůh v ústa má, to mluviti budu.
^{*k.23.12.26.}

39. I bral se Balám s Balákem, a při-
jeli do města Husot.

40. Kdežto nabiv Balák volů a ovec,
poslal k Balámovi a k knížatům, kteříž
s nim byli.

41. Nazejtří pak ráno, pojav Balák Ba-
láma, uvedl ho na výsosti * modly Bál,
odkudž shlédli i nejdalší díl lidu *Izrael-
ského*. ^{*k.25.3.}

KAPITOLA XXIII.

Dvoje Balámovo požehnání lidu Božtmu dané, místo zlo-
řečení.

A řekl Balám Balákovi: * Udělej mi tu-
to sedm oltářů, a připrav mi také sedm
volků a sedm skopečů. ^{*v.29.}

2. I udělal Balák, jakž mluvil Balám.
Tedy obětoval Balák a Balám volka a
skopee na každém oltáři.

3. Řekl pak Balám Balákovi: * Postůj
při oběti své zápalné, a půjdu, zdali by se
potkal se mnou Hospodin, a což by koli
mně, ukázal, povím tobě. I odšel sám. ^{*v.15.}

4. I potkal se Bůh s Balámem, a řekl je-
mu Balám: Sedm oltářů zpořádal jsem,
a obětoval jsem volka a skopee na ka-
ždém oltáři.

5. Vložil pak Hospodin slovo v ústa Ba-
lámova a řekl: Navrať se k Balákovi a
tak mluv.

6. I navrátil se k němu, a nalezl jej, an
stojí při oběti své zápalné, i všecka kni-
žata Moábská.

7. Tedy vzav před sebe příslovi své,
řekl: Z Aram přivedl mne Balák král
Moábský, z hor východních, řka: Poď,
zlořeč mi k vůli Jáкова, a poď, vydej
klatbu na Izraele.

8. Proč bych zlořečil, komuž Bůh silný
nezlořečí? A proč bych klel, kohož Ho-
spodin neproklíná?

9. Když s vrchu skal hledím na něj, a s pahrbků spatřuji jej, aj, lid *ten* sám bydlí, a k *jiným* národům se nepřiměšuje.

10. Kdo * sečte prach Jákobův? a *kdo* počet? *Kdo* sečte čtvrtý díl Izraelského lidu? Ó bych já umřel smrtí spravedlivých, a † dokonání mé *ó by* bylo jako i jeho! *1Mojz.28,14;46,3. †Zalm.37,37.

11. I řekl Balák Balámovi: Což mi to děláš? Abys zlořečil nepřátelům mým, povolal jsem tě, a ty pak ustavičně dobrořečíš *jim*.

12. Kterýž odpovídaje, řekl: Zdali tobo, což * Hospodin vložil v ústa má, nemám šetřiti, abych *tak* mluvil? *k.22,38.

13. I řekl jemu Balák: Poď, prosím, se mnou na jiné místo, odkudž bys viděl jej, (toliko zadní díl jeho viděti budeš, a všeho nebudeš viděti,) a proklň mi jej odtud.

14. I pojav jej, *vyvedl ho* na rovinu Zofim, na vrch jednoho pahrbku, a udělav sedm oltářů, obětoval volka a skopee na *každém* oltáři.

15. Řekl pak Balákovi: Postůj tuto při zápalné oběti své, a já půjdu tamto vstříc *Hospodinu*.

16. I potkal se Hospodin s Balámem, a vloživ slovo v ústa jeho, řekl: Navrať se k Balákovi a mluv tak.

17. Přišel tedy k němu, a hle, on stál při zápalné oběti své, a knížata Moábská s ním. Jemužto řekl Balák: Co mluvil Hospodin?

18. A on vzav příslovi své, řekl: Povstaň Baláku a slyš, pozoruj mne, synu Seforův.

19. *Bůh* silný není *jako* člověk, aby klamal, * a *jako* syn člověka, aby se měnil. Což by řekl, zdalisi neučini? Což by † promluvil, zdali nentvrdi toho? *1Sam.15,29. Řím.3,4. Žid.6,18. †Zalm.33,4.

20. Hle, abych dobrořečil, přijal jsem *to na sebe*; nebo dobrořečilť jest, a *já* toho neodvolám.

21. Nepatřít na nepravosti v Jákobovi, aniž hledí na přestoupení v Izraeli; Hospodin Bůh jeho jestiť s ním, a zvuk krále vítězíceho v něm.

22. *Bůh* silný * vyvedl je z Egypta, jako silou † jednorozcovou *byv jim*.

*k.24,8. †5Mojz.33,17.

23. Nebo není kouzlů proti Jákobovi, ani zaklínání proti Izraelovi; již od toho

času vypravováno bude o Jákobovi a Izraelovi, co učinil *s ním Bůh* silný.

24. Aj, lid * jakožto silný lev povstane, a jakožto lvíče vzechopí se; nepoloží se, dokudž by nejedl loupeže, a dokudž by nevypil krve zbitých. *k.24,9.

25. I řekl Balák Balámovi: Aníž mu již zlořeč více, ani dobrořeč.

26. Jemuž odpověděl Balám, řka: Zdalížť * jsem nepravil, že, což by mi koli mluvil Hospodin, to učiním? *k.22,38.

27. I řekl Balák Balámovi: Poď, prosím, povedu tě na jiné místo, odkudž snad libíti se bude Bohu, abys mi je proklel.

28. A pojav Balák Baláma, *vedl jej* na vrch *hory* Fegor, kteráž leží naproti poušti.

29. Tedy řekl Balám Balákovi: Udělej mi tuto sedm oltářů, a připrav mi také sedm volků a sedm skopeů.

30. I učinil Balák, jakž řekl Balám, a obětoval volka a skopee na *každém* oltáři.

KAPITOLA XXIV.

Proctví Balámovo o království Izraelském a přísti Mešáše.

Vida pak Balám, že by se libilo Hospodinu, aby dobrořečil Izraelovi, již více nešel jako *prvé*, jednou i po druhé, k *čárám svým*, ale obrátil tvář svou proti poušti.

2. A pozdvihl oči svých, viděl Izraele bydlícího *v staních* po svých pokoleních, a byl nad ním duch Boží.

3. I * vzav podobenství své, dí: Řekl Balám, syn Beorův, řekl muž mající otevřené oči, *k.23,7,18.

4. Řekl slyšící výmluvnosti *Boha* silného, kterýž vidění všemohoucího vidí, *kterýž* když padne, otevřené má oči:

5. Jak velmi krásni jsou stánkové tvoji, Jákobe, přibytkové tvoji, Izraeli!

6. Tak jako se potokové rozšiřují, jako zahrady vedlé řeky, jako stromovi aloes, *kteréž* štípil Hospodin, jako cedrové podlé vod.

7. Poteče voda z okovu jeho, a sítě jeho u vodách mnohých. A král jeho vyvýšen bude více než Agag, a vyzdvihne se království jeho.

8. *Bůh* silný * vyvedl jej z Egypta, jako udatnost jednorozcova jest jemu; sžereť národy protivné sobě, a kosti jich potře a střelami svými prostřílí. *k.23,22.

9. Složil se a ležel jako * lvíče, a jako

lev zůřivý; kdo jej zbudi? † Kdo by požehnáni dával tobě, požehnaný bude, a kdož by zlořečil, bude zlořečený.

*k.23.24.1Mojz.49.9.řk.12.3.

10. Tedy * zapáliv se hněvem Balák proti Balámovi, tleskl rukama svýma a řekl Balámovi: Alys zlořečil nepřátelům mým, povolal jsem tebe, a aj, ustavičně dobrořečil jsi jim již po třikrát. *k.22.27.

11. Protož nyní navrát se raději k místu svému. Byl jsem řekl: Velikou etí tě etíti chej, a hle, Hospodin zbavil tě etí.

12. Jemuž odpověděl Balám: Však hned posílám tvým, kteréž jsi poslal ke mně, mluvil jsem, řka:

13. Byť * mi dal Balák plný dům svůj stříbra a zlata, nebudu moci přestoupiti řeči Hospodinovy, abyeh činil dobré neb zlé sám od sebe; což mi Hospodin oznámí, to mluvíti budu, *k.22.18.

14. (Ale však ještě já, již odcházeje k lidu svému, počkej, * poradím tobě.) co učini lid ten lidu tvému v posledních dnech. *k.31.7.16.

15. Tedy * vzav podobenství své, di: Řekl Balám, syn Beorův, řekl muž mající oči otevřené, *k.23.7.18.

16. Řekl slyšící výmluvnosti Boha silného, kterýž zná naučení nejvyššího, a vidění všemohoucího vidí, kterýž když padne, otevřené má oči:

17. Uzřímť jej, ale ne nyní, pohledím na něj, ale ne z blízka. Vyjdeť hvězda * z Jákoba, a povstane berla z Izraele, kteréž poláme knížata Moábská, a zkazi všecky syny Set. *Mat.2.2.

18. I bude Edom podmaněn, a Seir v vládařství přijde nepřátelům svým; nebo Izrael zmužile sobě počínati bude.

19. Panovati * bude pošlý z Jákoba, a zahladí ostatky z každého města. *Mich.5.2.

20. A když uzřel Amalecha, vzav podobenství své, řekl: Jakož počátek národů Amalech, tak * konec jeho do gruntu zahyne. *2Mojz.17.14.

21. Izřev pak * Cinea, vzav podobenství své, řekl: Pevný jest příbytek tvůj, a na skále založils hnízdo své;

*Soud.1.16.1Sam.15.6.

22. Ale však vyhnán bude Cineus, Asur zajatého jej povede.

23. Opět vzav podobenství své, řekl: Ach, kdo bude živ, když toto učini Báh silný?

24. A bárky z země Citim připlynou a

ssouzi Assyrské, ssouzi také Židy, ale i ten lid do konce zahyne.

25. Potom * vstav Balám, odšel a navrátil se na místo své; Balák také odšel cestou svou. *2Sam.17.23.

KAPITOLA XXV.

Smilství a modlářství lidu, i pomsta pro ně. 16. Rozkaz o zbití Madiánských.

V tom, když pobyl Izrael v * Setim, počal lid smilniti s deerami Moábskými. *k.33.49.

2. Kteréž * pozvaly lidu k obětem bohů svých; i jedl lid, a klaněli se bohům jejich. *k.31.16.Žalm.106.28.

3. I připojil se lid Izraelský k modle Belfegor, * a popudila se prehlivost Hospodinova proti Izraelovi. *5Mojz.4.3. Ozadž.9.10.

4. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Vezmi všechna knížata lidu, a * zvěšej ty nešlechterníky Hospodinu před sluncem, aby se odvrátila prehlivost Hospodinova od Izraele. *2Sam.21.6.9.

5. I řekl Mojžíš soudeům Izraelským: Zabí jeden každý z svých všelikého, kterýž se připojil k modle Belfegor.

6. A aj, jeden z synů Izraelských přišel, a přivedl k bratřím svým ženu Madianku, na odivu Mojžíšovi i všemu množství synů Izraelských; oni pak plakali u dveří stánku úmluvy.

7. To když uzřel * Fines, syn Eleazara, syna Aronova, kněze, vyvstal z prostředku množství toho, a vzal kopí do ruky své. *Žalm.106.30.119.158.

8. A všed za mužem Izraelským do stanu, probodl je oba dva, muže Izraelského, i ženu tu skrze břicho její; i odvrácena jest rána od synů Izraelských.

9. Zhynulo * jich pak od té rány dva-decti čtyři tisíce. *1Kor.10.8.

10. Tedy mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

11. Fines, syn Eleazara kněze, syna Aronova, odvrátil prehlivost mou od synů Izraelských, kdyžto * horlil horlivostí mou u prostřed nich, tak abyeh neshladil synů Izraelských v horlivosti své. *2Kor.11.2.

12. Protož díš: Aj, já dám jenu smlouvu svou pokoje.

13. I bude miti on i síně jeho po něm smlouvn kněžství věčného, proto že horlil pro Boha svého, a očistil syny Izraelské.

14. A bylo jméno muže Izraelského za-

bitého, kterýž byl zabit s Madiankou, Zamri, syn Sálův, kníže domu otce svého z pokolení Simeonova.

15. Jméno pak ženy Madianky zabité, Kozbi, dcera * Sur, *kteříž* byl přední v národu *svém*, v domě otce *svého* mezi Madianskými. *k.31,8.

16. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka: 17. Nepřátelsky * zacházejte s těmi Madianskými, a zbite je. *k.31,2.

18. Nebo i oni * nepřátelsky a lstivé chovali se k vám, a oklamali vás skrze modlu Fegor, a skrze Kozbu, dceru knížete Madianského, sestru svou, kteráž zabita jest v den pomsty *příště* z příčiny Fegor. *Zjev.18,6.

KAPITOLA XXVI.

Druhé sečtení synů Izraelských.

I stalo se po té ráně, že mluvil Hospodin k Mojžíšovi a Eleazarovi, synu Arona kněze, řka:

2. Sečtěte všechno * množství synů Izraelských, od dvadétiletých a výše po domích otců jejich, všechny, kteříž by mohli jíti k boji v Izraeli. *k.1,2.

3. Tedy mluvil Mojžíš a Eleazar kněz k nim na polích Moábských, při Jordánu *proti* Jerichu, řka:

4. *Sečtěte lid* od dvadéti let majících a výše, jakž rozkázal Hospodin Mojžíšovi a synům Izraelským, kteříž byli vyšli z země Egyptské.

5. Ruben * prvorozený *byl* Izraelův. Synové Rubenovi: Enoch, z něhož *posla* čeled Enochitská; Fallu, z něhož čeled Fallutská; *1 Mojž.46,9. 2 Mojž.6,14.

6. Ezron, z něhož čeled Ezronitská; Charmi, z něhož čeled Charmitská.

7. Ty jsou čeledi Rubenovy. A bylo jich sečtených čtyřicet tři tisíce, sedm set a třideceti.

8. A syn Fallův Eliab.

9. Synové pak Eliabovi: Nemuel, a Dátan, a Abiron. To jsou ti, * Dátan a Abiron, přední z shromáždění, kteříž se vadili s Mojžíšem a s Aronem v spiknutí Chóre, když odporni byli Hospodinu. *k.16,1,2.

10. Pročež * otevřela země ústa svá, a požřela je i Chóre, *tehduž* když zemřela ta rota, a oheň spálil těch dvě stě a padesát mužů, kteříž byli za příklad jiným. *k.16,31.32. 5 Mojž.11,6. Zalm.106,17.

11. Synové pak Chóre nezemřeli.

12. Synové * Simeonovi po čeledech svých: Namuel, z něhož čeled Namue-

litská; Jamin, z něhož čeled Jaminská; Jachin, z něhož čeled Jachinská;

*1 Mojž.46,10.

13. Sohar, z něhož čeled Soharská; Saul, z něhož čeled Saulitská.

14. Ty jsou čeledi * Simeonovy, *jichž* bylo dvaceticítma tisíců a dvě stě. *k.1,23.

15. Synové Gád po čeledech svých: Sefon, z něhož čeled Sefonitská; Aggi, z něhož čeled Aggitská; Suni, z něhož čeled Sunitská;

16. Ozni, z něhož čeled Oznitská; Heri, z něhož čeled Heritská;

17. Arodí, z něhož čeled Aroditská; Arelí, z něhož čeled Arelitská.

18. Ty jsou čeledi synů Gád, podlé toho, jakž sečtení jsou, čtyřicet tři tisíců a pět set.

19. Synové Judovi: * Her a Onan; ale zemřeli Her i Onan v zemi Kanánské.

*1 Mojž.38,3.4.7.10.

20. Byli pak synové Judovi po čeledech svých: Séla, z něhož čeled Sélanitská; Fáres, z něhož čeled Fáresská; Zára, z něhož čeled Záretska.

21. Byli pak synové * Fáresovi: Ezron, z něhož čeled Ezronitská; Hamul, z něhož čeled Hamulská. *Rut.4,18. 1 Par.2,5.

22. Ty jsou čeledi Judovy, podlé toho, jakž sečtení jsou, sedmdesát šest tisíců a pět set.

23. Synové Izacharovi po čeledech svých: Tola, z něhož čeled Tolatská; Fua, z něhož čeled Fuatská;

24. Jasub, z něhož čeled Jasubská; Simron, z něhož čeled Simronská.

25. Ty jsou čeledi Izacharovy, podlé toho, jakž sečtení jsou, šedesát čtyři tisíce a tři sta.

26. Synové Zabulonovi po čeledech svých: Sared, z něhož čeled Saredská; Elon, z něhož čeled Elonská; Jafelel, z něhož čeled Jafelelská.

27. Ty jsou čeledi Zabulonovy, podlé toho, jakž sečtení jsou, šedesát tisíc a pět set.

28. Synové Jozefovi po čeledech svých: Manasses a Efraim.

29. Synové Manassesovi: Machir, z něhož čeled Machirská. A Machir zplodil Galáda, z něhož čeled Galádská.

30. Ti jsou synové Galád: Jezer, z něhož čeled Jezerská; * Helek, z něhož čeled Helekitská; *Joz.17,2.

31. Asriel, z něhož čeled Asrielská; Sechem, z něhož čeled Sechemská;

32. Semida, z něhož čeled Semidatská; Hefer *, z něhož čeled Heferská. *k.27,1.

33. A Salfád, syn Heferův, neměl synů, než toliko * deery, jichž jsou tato jména: Mahla, Noa, Hegla, Meleha a Tersa. *k.27,1.

34. Ty jsou čeledi Manassesovy, a načteno jich padesáte dva tisíce a sedm set.

35. Ale synové Efraimovi po čeledech svých: Satala, z něhož čeled Satalitská; Becher, z něhož čeled Becherská; Tehen, z něhož čeled Tehenská.

36. A ti jsou synové Satalovi: Heran, z něhož čeled Heranská.

37. Ty jsou čeledi synů Efraimových, podlé toho, jakž sečtení jsou, třideceti dva tisíce a pět set. Ti jsou synové Jozefovi po čeledech svých.

38. Synové pak Benjaminovi po čeledech svých: Béla, z něhož čeled Bělitská; Asbel, z něhož čeled Asbelská; Ahiram, z něhož čeled Ahiramská;

39. Sufam, z něhož čeled Sufamská; Hufam, z něhož čeled Hufamská.

40. Byli pak synové Béla: Ared a Náman; z Ared čeled Aredská, z Náman čeled Námauská.

41. Ti jsou synové Benjaminovi po čeledech svých, podlé toho, jakž sečtení jsou, čtyřideceti pět tisíců a šest set.

42. Tito pak synové Danovi po čeledech svých: Suham, z něhož čeled Suhamská. Ta jest rodina Danova po čeledech svých.

43. Všech čeledi Suhamských, jakž sečtení jsou, šedesáte čtyři tisíce a čtyři sta.

44. Synové Asser po čeledech svých: Jemna, z něhož čeled Jemmitská; Jesui, z něhož čeled Jesuitská;

45. Beria, z něhož čeled Berietská. Synové Beriovi: Heber, z něhož čeled Heberská; Melchiel, z něhož čeled Mehelitská.

46. Jméno pak deery Asser bylo Seraeh.

47. Ty jsou čeledi synů Asser, tak jakž sečtení jsou, padesáte tři tisíce a čtyři sta.

48. Synové Neftalimovi po čeledech svých: Jasiel, z něhož čeled Jasielská; Guni, z něhož čeled Gunitská; *1 Par.7,13.

49. Jezer, z něhož čeled Jezerská; Sallem, z něhož čeled Sallemská.

50. Ta jest rodina Neftalimova po čeledech svých, tak jakž sečtení jsou, čtyřideceti pět tisíců a čtyři sta.

51. Ten jest počet synů Izraelských, šestkrát sto tisíců a jeden tisíc, sedm set a třideceti.

52. Mluvil pak Hospodin k Mojžíšovi, řka:

53. Těmto rozdělena bude země k dědictví podlé počtu jmen.

54. Většimu * počtu větší dědictví dáš, a menšimu menší; jednomu každému vedlé počtu sečtených jeho dáno bude dědictví jeho. *k.33,54.

55. A však * losem at jest rozdělena země; vedlé jmen pokolení otců svých dědictví vezmou. *k.33,51.

56. Losem * děleno bude dědictví její, buď jich mnoho neb málo. *Joz.14,2.

57. Tito pak jsou sečtení z * Levitů po čeledech svých: Gerson, z něhož čeled Gersonitská; Kahat, z něhož čeled Kahatská; Merari, z něhož čeled Meraritská. *k.3,16,17,2 Mojz.6,16.

58. Ty jsou čeledi Lévi: Čeled Lebništá, čeled Hebronitská, čeled Moholitská, čeled Musitská, čeled Choritská. Kahat pak zplodil Amrama.

59. A jméno manželky Amramovy Jochebed, * deera Lévi, kteráž se mu narodila v Egyptě; ona pak porodila Amramovi Arona a Mojžíše, a Marii sestru jejich. *2 Mojz.2,1; 6,20.

60. Aronovi pak zrozeni jsou: Nádab a Abiu, Eleazar a Itamar.

61. Ale Nádab a Abiu zemřeli, když obětovali oheň cizí před Hospodinem.

62. I bylo jich načteno třímecitma tisíců, všech pohlaví mužského zstáří měsíce *jednoho* a výše; nebo nebyli počtení mezi syny Izraelskými, proto že jim nebylo dáno dědictví mezi syny Izraelskými.

63. Tito sečtení jsou od Mojžíše a Eleazara kněze; oni sečtli syny Izraelské na polích Moábských při Jordánu, *naproti* Jeriehu.

64. Mezi těmito pak nebyl žádný z oněch sečtených od Mojžíše a Arona kněze, když počítali syny Izraelské na poušti Sinai;

65. (Nebo řekl byl Hospodin o nich: Smrti zemrou na poušti;) a žádný z nich nepozůstal, jedině Kálef, syn Jefonův, a Jozue, syn Nun.

KAPITOLA XXVII.

Právo o nápadích dědičných. 12. Zřízení Jozue na místo Mojžíšovo.

Tehdy přistoupily * deery Salfada, syna Heferova, syna Galád, syna Machir, syna Manasse, z pokolení Manasse, syna

Jozefova. Tato pak jsou jména deér jeho: Mahla, Noa, Hegla, Melcha a Tersa.

*k.26,33. Joz.17,3.

2. A postavily se před Mojžišem a před Eleazarem knězem, i před knížaty a vším množstvím, u dveří stánku úmluvy, a řekly :

3. Otec náš umřel na poušti, kterýž však nebyl z spolku těch, kteříž se * zrotili proti Hospodinu v rotě Chóre; nebo pro hřích † svůj umřel, synů žádných nemaje.

*k.16,2. †k.16,29.

4. Což vyhlazeno býti má jméno otce našeho z čeledi jeho, proto že neměl syna? Dej nám dědictví mezi bratřími otce našeho.

5. I * vnesl tu věc Mojžiš na Hospodina.

*3Mojž.24,12.

6. Kterýž odpověděl Mojžišovi, řka:

7. Dobře mluví dcery * Salfad. Dejž jim bez odporu právo dědictví mezi bratřími otce jejich, a přenes dědictví otce jejich na ně.

*k.36,2.

8. K synům pak Izraelským toto mluviti budeš: Když by kdo umřel, nemaje syna, tedy přenesete dědictví jeho na deeru jeho.

9. Pakli by ani dcery neměl, tedy dáte dědictví jeho bratřím jeho.

10. Pakli by ani bratří neměl, tedy dáte dědictví jeho bratřím otce jeho.

11. Pakli by ani strýců neměl, tedy dáte dědictví jeho příteli jeho, kterýž jest nejbližší jemu v rodu jeho, aby dědičně obdržel je. A bude to synům Izraelským za * ustanovení sondné, jakož přikázal Hospodin Mojžišovi.

*k.10,8; 19,10.

12. Řekl také Hospodin Mojžišovi: Vstup * na horu tuto Abarim, a spatř zemi, kterouž jsem dal synům Izraelským.

*5Mojž.32,48,49.

13. A když spatříš ji, připojen budeš k lidu svému i ty, jako * připojen jest Aron bratr tvůj,

*k.20,28.

14. Poněvadž jste * odporovali řeči mé na poušti Tsin, při odporování všeho množství, kdež jste mne měli posvětit při vodách před očima jejich. To jsou ty vody sváru v Kádes, na poušti Tsin.

*k.20,12. 5Mojž.4,21.

15. I řekl Mojžiš Hospodinu, řka:

16. Opatřž Hospodin Bůh duchů, * Bůh všelikého těla, shromáždění toto mužem hodným,

*k.16,22.

17. Kterýž by * vycházel před nimi, a kterýž by vcházel před nimi, kterýž by vyvodil a zase uvodil je, aby nebylo shro-

máždění Hospodinovo jako ovce, kteréž nemají † pastýře.

*5Mojž.31,2. †1Kra1.22,17.

18. I řekl Hospodin * Mojžišovi: Vezmi k sobě Jozue, syna Nun, muže, v kterémž jest duch *máj*, a vlož ruku svou na něj.

*5Mojž.3,21.

19. A * postavě jej před Eleazarem knězem a přede vším shromážděním, dáš jemu naučení před očima jejich,

*Skutk.6,6.

20. A * udělíš jemu slávy své, aby ho poslouchalo všecko množství synů Izraelských.

*2Kra1.2,10,15.

21. Kterýž před Eleazarem knězem postavě se, ptáti se ho bude na * soud urim před Hospodinem. K rozkazu jeho vyjdou, a k rozkazu jeho vejdou, on i všickni synové Izraelští s ním, a všecko shromáždění.

*2Mojž.28,30.

22. I * učinil Mojžiš tak, jakž mu byl rozkázal Hospodin, a pojav Jozue, postavil jej před Eleazarem knězem a přede vším shromážděním.

*2Mojž.40,16.

23. A * vloživ ruce své na něj, dal jemu naučení, jakž mluvil Hospodin skrze Mojžiše.

*k.8,10. Skutk.8,17,18.

KAPITOLA XXVIII.

Jaké oběti kterého času obětovány býti měly.

Mluvil také Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Prikaz * synům Izraelským a rei jim: Oběti mých, chleba mého, † v obětech mých ohnivých u vůni spokojující mne, nezanedbávejte mi přinášeti v čas k tomu vyměřený.

*2Mojž.27,20. †3Mojž.3,5.

3. Díš tedy jim: Tato jest obět ohnivá, kterouž obětovati budete Hospodinu: Beránka * roční bez poškrvny dva, každého dne v obět zápalnou ustavičně.

*2Mojž.29,38,39.

4. Beránka jednoho obětovati budeš ráno, a beránka druhého obětovati budeš k večerou.

5. Desátý také díl *míry* efi * mouky bělné, v obět suchou, zadělané olejem nejčistším, čtvrtou částkou *míry* hin.

*2Mojž.29,40.

6. *Ta jest* obět zápalná ustavičná, kteráž obětována jest na hoře Sinai u vůni příjemnou, v obět ohnivou Hospodinu.

7. A obět mokrá její, čtvrtý díl *míry* hin na každého beránka; v svatyni obětuj obět mokrou silného nápoje Hospodinu.

8. Beránka pak druhého obětovati budeš k večerou, tak jako obět suchou jitřní, a jako obět mokrou její obětovati

budeš v obět ohnivou, u vůni spokojující Hospodina.

9. Dne také sobotního dva beránky roční bez poškrvny, a dvě desetiny mouky bělné, olejem zadělané v obět suchou s obětí její mokrou.

10. *Ta bude* obět zápalná sobotní každého dne sobotního, mimo zápalnou obět ustavičnou a mokrou obět její.

11. Také na nov měsíců vašich obětovati budete obět zápalnou Hospodinu, volky mladé dva, skopce jednoho, beránků ročních bez poškrvny sedm;

12. A ^{*} tři desetiny mouky bělné, olejem zadělané v obět suchou při každém volku, a dvě desetiny mouky bělné, olejem zadělané v obět suchou při každém skopei; ^{*v.20.28.}

13. A jednu desetinu mouky bělné olejem zadělané v obět suchou při každém beránku, k oběti zápalné u vůni příjemnou, v obět ohnivou Hospodinu.

14. Tyto pak oběti mokré jejich z vůni: Půl *míry* hlin bude při každém volku, a třetí částka hlin při skopei, a čtvrtá částka hlin při každém beránku. *Ta jest* obět zápalná k nov měsíci, každého měsíce přes celý rok.

15. Kozla také jednoho v obět za hřích, mimo obět ustavičnou, obětovati budete Hospodinu s mokrou obětí jeho.

16. Měsíce pak prvního, čtrnáctý den téhož měsíce ^{*} velikanoč bude Hospodinu, ^{*2 Mojz.12.18. 3 Mojz.23.5.6.}

17. A ^{*} v patnáctý den téhož měsíce slavnost; za sedm dní chleby nekvašené jísti budete. ^{*3 Mojz.23.6.}

18. Prvního dne shromáždění ^{*} svatě *bude*, žádného díla robotného nebudete dělati v něm. ^{*v.25.26.}

19. Obětovati pak budete obět ohnivou v zápal Hospodinu, volky mladé dva, skopce jednoho, a sedm beránků ročních; bez poškrvny budou.

20. A suchou obět při nich, *totiž* mouku bělnou, olejem zadělanou, tři desetiny při každém volku, a dvě desetiny při každém skopei obětovati budete.

21. A jednu desetinu obětovati budeš při každém beránku z těch sedmi beránků,

22. A kozla v obět za hřích jednoho k očištění vás.

23. Mimo obět zápalnou jitřní, kteráž jest obět ustavičná, obětovati budete to.

24. Tak obětovati budete každého dne

za těch sedm dní pokrm oběti ohivé, u vůni spokojující Hospodina, mimo zápalnou obět ustavičnou, a obět mokrou její.

25. Sedmého pak dne shromáždění svatě mítí budete, žádného díla robotného nebudete dělati.

26. V den také prvotín, když obětovati budete novou obět suchou Hospodinu, vyplnic téhodny vaše, shromáždění svatě mítí budete; žádného díla robotného nebudete dělati.

27. A obětovati budete ^{*} obět zápalnou, u vůni spokojující Hospodina, volky mladé dva, skopce jednoho, beránků ročních sedm, ^{*k.29,2.8.}

28. A obět suchou jejich, mouky bělné olejem zadělané tři desetiny při každém volku, dvě desetiny při každém skopei,

29. Jednu desetinu při každém beránku z těch sedmi beránků.

30. Kozla jednoho k očištění vašemu.

31. To mimo obět zápalnou ustavičnou, a obět suchou její obětovati budete; bez poškrvny ať jsou s oběťmi svými mokrymi.

KAPITOLA XXIX.

Obětování obětí v svátky měsíce sedmého.

Měsíce ^{*} pak sedmého v první *den* jeho shromáždění svatě mítí budete, žádného díla robotného nebudete dělati; to jest den troubení vašeho. ^{*3 Mojz.23.24.}

2. A ^{*} obětovati budete zápal u vůni příjemnou Hospodinu, volka mladého jednoho, skopce jednoho, beránků ročních bez poškrvny sedm; ^{*k.28.11.19.27.}

3. A obět suchou při nich z mouky bělné olejem zadělané, tři desetiny na každého volka, a dvě desetiny na každého skopce;

4. A desetina jedna na každého beránka z sedmi beránků;

5. A ^{*} kozla jednoho v obět za hřích k očištění vás. ^{*k.28.15.22.}

6. Mimo zápalnou obět novoměsíčnou s obětí její suchou, a *mimo* obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou, a s oběťmi jejich ^{*} mokrymi vedlé pořádku jejich, u vůni příjemnou, v obět ohnivou Hospodinu. ^{*k.28.14.}

7. V desátý pak *den* téhož měsíce sedmého shromáždění svatě mítí budete, a ponížovati budete životů svých; žádného díla nebudete dělati.

8. A obětovati budete ^{*} obět zápalnou

Hospodinu u vůni příjemnou, volka mladáho jednoho, skopce jednoho, beránků ročních sedm, a ti at jsou bez poškrvny;

*v.2.

9. A obět suchou jejich z mouky bělné olejem zadělané, tři desetiny na každého volka, a dvě desetiny na každého skopce;

10. A desetina jedna na každého beránka z těch sedmi beránků;

11. Kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět za hřích k očištění, a mimo zápal ustavičný s obětí suchou jeho, a s obětmi mokrymi jejich.

12. V * patnáctý také den měsíce sedmého shromáždění svatě mítí budete; žádného díla robotného nebudete dělati, ale slavítí budete svátek Hospodinu za sedm dní.

*3Mojž.23,24. Jan.7,2.

13. A obětovati budete zápal v obět obnivou u vůni spokojující Hospodina, volků mladých třinácte, * skopce dva, beránků ročních čtrnácte, a ti at jsou bez poškrvny;

*v.17,20,23.

14. Též obět suchou jejich z mouky bělné olejem zadělané, tři desetiny na každého volka z třinácti volků, dvě desetiny na každého skopce z těch dvou skopců,

15. A jednu desetinu na každého beránka z těch čtrnácti beránků;

16. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo zápal ustavičný s obětí jeho suchou i mokrou.

17. Potom dne druhého volků mladých dvanácte, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

18. S obětí suchou při nich, a s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci i beránku vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

19. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo zápal ustavičný s obětí suchou jeho a s obětmi mokrymi jeho.

20. Dne pak třetího volků jedenacte, skopce dva, a beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

21. S obětí suchou a s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci i beránku, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

22. A kozla v obět za hřích jednoho, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

23. Dne pak čtvrtého volků deset, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

24. S obětí suchou i s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci a beránku, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

25. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

26. Dne také pátého volků devět, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

27. S obětí suchou i s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci i beránku, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

28. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

29. A dne šestého volků osm, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

30. S obětí suchou a s obětmi mokrymi jejich při každém volku, skopci i beránku, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

31. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i s obětmi mokrymi.

32. Tolikéž dne sedmého volků sedm, skopce dva, beránků ročních bez poškrvny čtrnácte,

33. S obětí suchou i s obětmi mokrymi jejich na volky, skopce i beránky, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

34. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

35. Dne * pak osmého slavnost mítí budete; žádného díla robotného nebudete dělati.

*3Mojž.23,36.

36. A obětovati budete obět zápalnou, v obět ohnivou vůně spokojující Hospodina, volka jednoho, skopce jednoho, a beránků ročních sedm bez poškrvny,

37. S obětí suchou i s obětmi mokrymi jejich při volku, skopci i beránceci, vedlé počtu jejich, jakž jest obyčej;

38. A kozla jednoho v obět za hřích, mimo obět zápalnou ustavičnou s obětí její suchou i mokrou.

39. Ty věci vykonávati budete Hospodinu při slavnostech vašich, kromě toho, což byste z slibu aneb z dobré vůle své obětovali, buď zápalné, aneb suché, aneb mokré, aneb pokojné oběti vaše.

KAPITOLA XXX.

O slibích od lidí činěných.

I oznámil Mojžíš synům Izraelským vše-

cky ty věci, kteréž přikázal jemu Hospodin.

2. Mluvil také Mojžiš knížatům pokolení synů Izraelských, řka: Totof jest, což přikázal Hospodin:

3. Jestliže by muž * slib aneb přísahu učinil Hospodinu, závazkem zavazuje duši svou, nezruší slova svého; podlé všeho, což † vyšlo z úst jeho, učiní.

*3 Mojt.27,2. Kaz.5,4. +1 Mojt.28,20.

4. Když by pak osoba ženského pohlaví učinila slib Hospodinu, a závazkem zavázala se v * domě otce svého v mladosti své,

*v.17.

5. A slyše otec její slib a závazek její, jimž zavázala duši svou, mlčel by k tomu: tedy * stáli budou všickni slibové její, i každý závazek, jimž zavázala se, stálý bude.

*v.8,12.

6. Jestliže by pak to zrušil otec její toho dne, když slyšel všecky ty sliby a závazky její, jimiž zavázala duši svou, nebudou stáli; a Hospodin odpustí jí, nebo otec její to zruší.

7. Pakli by vdaná byla za muže, a měla by slib na sobě, aneb pronesla by ústy svými něco, čímž by se zavázala,

8. A slyše muž její, nie by jí neřekl toho dne, kteréhož slyšel: stáli budou slibové její, i závazkové, jimiž zavázala duši svou, stáli budou.

9. Jestliže by pak muž její toho dne, jakž uslyšel, odepřel tomu, a zrušil slib, kterýž na sobě měla, aneb něco rty svými pronesla, čímž by se zavázala, také odpustí jí Hospodin.

10. Všeřiký pak slib vdovy aneb ženy zahnané, jimž by se zavázala, stálý bude.

11. Ale jestliže v domě muže svého slibila, a závazkem zavázala se s přísahou,

12. A slyše to muž její, mlčel k tomu a neodepřel: tedy stáli budou všickni slibové její, a všickni závazkové, jimiž se zavázala, stáli budou.

13. Pakli docela odepřel muž její toho dne, jakž uslyšel, všeliký slib, kterýž vyšel z úst jejích, a závazek, jimž zavázala se, nebude stálý; muž její zrušil to, a Hospodin jí odpustí.

14. Všeřikého slibu a každého závazku s přísahou učiněného o trápení života jejího, muž její potvrdí jeho, a muž její zruší jej.

15. Pakli by muž její den po dni mlčel, tedy potvrdí všech slibů jejích, a všech závazků jejích, kteréž na sobě má; po-

tvrdil jest jich, nebo neodepřel jí v den ten, když to uslyšel.

16. Jestliže by pak slyše, potom teprv zrušiti to chtěl, tedy on ponese nepravost její.

17. Ta jsou ustanovení, kteréž přikázal Hospodin Mojžišovi, mezi mužem a ženou jeho, mezi oteem a deerou jeho v mladosti její, dokudž *jest* v domě * otce svého.

*v.4.

KAPITOLA XXXI.

Porážka Madianských; 14. očistění kotlů 26. a rozbitování jich.

Mluvil opět Hospodin k Mojžišovi, řka: 2. Pomsti * *prvé* synů Izraelských nad Madianskými, a potom † připojen budeš k lidu svému.

*k.25,17. †k.27,13.

3. Mluvil tedy Mojžiš k lidu, řka: Vypravte některé z sebe k boji, aby šli proti Madianským a vykonali pomstu Hospodinovu nad nimi.

4. Po tisíci z pokolení, ze všech pokolení Izraelských vyšlete k boji.

5. I vydáno jest z mnohých tisíců Izraelských po tisíci z každého pokolení, totiž dvanácte tisíců způsobilých k boji.

6. I poslal je Mojžiš po tisíci z každého pokolení k boji, a * Finesa syna Eleazara kněze s nimi; a nádoby svaté i † trouby k troubení byly v ruce jeho.

*k.25,7. †k.10,9.

7. Teď bojovali proti Madianským, jakož byl přikázal Hospodin Mojžišovi, a zbili * všecky pohlaví mužského.

*1 Mojt.34,25.

8. Pobili také krále Madianské mezi jinými, kteréž porazili, *totiž* * Evi, Rekem, Sur, Hur a Rebe, pět králů Madianských; Baláma † také, syna Beorova, zabilí mečem.

*Joz.13,21. †4 Mojt.22,5.

9. A zajali synové Izraelsři ženy Madianské i děti jejích; všecka hovada jejích, i všecky dobytky jejích, a všecka zboží jejích pobrali.

10. Všecka také města jejích, v kteréž svá obydlí měli, i všecky hrady jejích vypálili ohněm.

11. A všecku * loupež i všecky kořisti pobravše, lidi i hovada,

*5 Mojt.20,14.

12. Vedli je k Mojžišovi a k Eleazarovi knězi, a ke všemu množství synů Izraelských, i zajaté i kořisti, i loupeže, k vojsku na roviny Moabské, kteréž jsou při Jordánu *naproti* Jerielu.

13. I vyšli Mojžiš a Eleazar kněz a všecka knížata shromáždění proti nim ven za stany.

14. Tedy rozhněval se Mojžiš na vůdce vojska, hejtmany nad tisíci a setníky, kteříž se navraceli z boje,

15. A řekl jim Mojžiš: A což jste zachovali všechny ženy?

16. Ej, onyť jsou ble synům Izraelským, podlé * rady Balámovy, daly příčinu k přestoupení proti Hospodinu, při modlářství Fegor, pročez ona rána přišla byla na lid Hospodinův. ^{*k.25,1.}

17. Protož nyní zmordujte všechny děti pohlaví * mužského, a všechny ženy, kteréž poznaly muže. ^{*Soud.21,11.}

18. Všecky pak panny, kteréž nepoznaly muže, zachovejte sobě živé.

19. Vy pak zůstaňte vně za stany za sedm * dní; všickni, kteřížkoli jste někoho zabil, aneb kteříž jste se * zabítilo dotkli, očišťovati se budete dne třetího a dne sedmého, sebe i zajaté své. ^{*3Mojz.15,13. +4Mojz.19,11,18.}

20. Všelík také roucho a všechny věci kožené, i všelijaké dílo z srstí kozich, i všelikou nádobu dřevěnou očistíte.

21. I řekl Eleazar kněz vojákům, kteříž byli šli k boji: Toto jest ustanovení zákona, kteréž byl přikázal Hospodin Mojžišovi.

22. Zlato však, stříbro, měď, železo, cín a olovo,

23. A cožkoli trpí oheň, ohněm přepálíte, a přečištěno bude, však tak, když vodou očišťování obmyto bude; což pak nemůže ohně strpěti, to skrze vodu protáhnete.

24. Zpěřete také roucha svá v den sedmý, a čistí budete; a potom vejdete do stanů.

25. Mluvil i to Hospodin k Mojžišovi, řka:

26. Sečti summu kořistí zajatých, tak z lidí jako z hověd, ty a Eleazar kněz, a přední z *čeledi* otců v lidu;

27. A rozdělíš ty kořisti na dva díly, *jeden* * mezi vojáky, kteříž byli vytáhli na vojnu, a *druhý* mezi všecko shromáždění. ^{*Joz.22,8.}

28. A vezmeš díl na Hospodina od mužů bojovných, kteříž byli vyšli na vojnu, jednu duši z pěti set, *buďte* z lidí neb z hověd, neb z oslů, neb z ovcí.

29. Z jejich polovice *to* vezmete, a dáte Eleazarovi knězi obět vzhůru pozdvížení Hospodinu.

30. Z polovice pak *té, kteráž jest* synů Izraelských, vezmeš jedno z padesáti,

buďte z lidí, neb z volů, neb z oslů, neb z ovcí, a *tak* ze všelijakých hověd, a dáš to Levitům, držícím stráž příbytku Hospodinova.

31. I * učinil Mojžiš a Eleazar kněz tak, jakž byl rozkázal Hospodin Mojžišovi. ^{*1Mojz.6,22. 2Mojz.7,10.}

32. A bylo té kořisti z pozůstalé *ještě* loupeže, kteréž nabral lid válečný, ovec šestkrát sto tisíc, sedmdesáte a pět tisíců;

33. A volů sedmdesáte a dva tisíce;

34. Oslů šedesáte a jeden tisíců;

35. A panen, kteréž mužů nepoznaly, všech dva a třideceti tisíců.

36. Dostala se pak polovice jedna na díl těm, kteříž byli vytáhli na vojnu, dobytka drobného v počtu trikrát sto tisíc, třideceti a sedm tisíců a pět set,

37. A na díl vzatý Hospodinu dobytka drobného šest set, sedmdesáte pět.

38. A z volů šest a třideceti tisíců, z nichž *přišlo* na díl Hospodinu sedmdesáte a dva.

39. Oslů také třideceti tisíc a pět set, z nichž *přišlo* na díl Hospodinu šedesáte a jeden.

40. A lidí šestnácte tisíců, z nichž *přišlo* na díl Hospodinu třideceti a dvě duše.

41. Dal tedy Mojžiš díl oddělený Hospodinu Eleazarovi knězi, jakž byl přikázal Hospodin Mojžišovi.

42. Z druhé pak polovice synů Izraelských, kterouž vzal Mojžiš od těch mužů, jenž bojovali,

43. (A bylo té polovice k shromáždění *přináležející* z ovec trikrát sto tisíc, třideceti a sedm tisíců a pět set;

44. Volů třideceti šest tisíců;

45. Oslů třideceti tisíců a pět set;

46. A lidí šestnácte tisíců;)

47. Z té tedy polovice synů Izraelských vzal Mojžiš po jednom zajatém z padesáti, tak z lidí jako z hověd, a dal to Levitům, držícím stráž příbytku Hospodinova, jakž byl přikázal Hospodin Mojžišovi.

48. Tedy přistoupili k Mojžišovi vývodové vojska, hejtmané nad tisíci a setníci,

49. A řekli jemu: *My* služebníci tvoji sečtli jsme počet bojovníků, kteréž jsme měli * pod správou naši, a nebyl ani jeden z nás. ^{*1Mojz.16,6.}

50. A protož obětujeme obět Hospodinu, každý *z toho*, čehož jest dostal, nádobí zlaté, zápony, náramky, prsteny,

náušnice a řetízky, aby očištěny byly duše naše před Hospodinem.

51. Vzal tedy Mojžíš a Eleazar kněz od nich to zlato všelikého díla řemeslného.

52. Bylo pak všeho zlata odděleného, kterých obětováno Hospodinu, šestnácte tisíců, sedm set a padesáte lotů, od hejtmanů nad tisíce a od setníků.

53. (Muži *zajisté* bojovní, což loupeží vzali, to sobě měli.)

54. A vzavše Mojžíš a Eleazar kněz od hejtmanů nad tisíce a setníků to zlato, vnesli je do stánku úmluvy, na památku synů Izraelských před Hospodinem.

KAPITOLA XXXII.

Půl třetího pokolení Izraelského obdrželo dědictví před Jordánem.

Měli pak synové Ruben a synové Gád dobytka velmi mnoho, a užívali zemi Jazer a zemi Galád, ano místo to místo *příhodné* pro dobytek.

2. Protož přistoupiše synové Gád a synové Ruben, mluvili k Mojžíšovi a k Eleazarovi knězi a knížatům shromážděným, řkouce:

3. Atarot a Dibon, a Jazer a Nemra, Ezebon a Eleale, a Šaban a Nébo a Beon,

4. Země, kterouž zbil Hospodin před shromážděním Izraelským, jest země *příhodná ku pastvě* dobytku, a my služebníci tvoji máme dralně dobytek.

5. (Protož řekli:) Jestliže jsme našli milost před očima tvými, necht' jest dána krajina ta služebníkům tvým k vládařství, ať nechodíme za Jordán.

6. I odpověděl Mojžíš synům Gád a synům Ruben: Což bratři vaši půjdou *sami* k boji, a vy zde zůstanete?

7. I proč * roztrhujete mysl synů Izraelských, aby nesměli jíti do země, kterouž jim dal Hospodin? ^{*5Mojz.1,28.}

8. Takt' jsou učinili oteové vaši, když jsem je * poslal z Kádesbarne, aby prohlédli zemi tu. ^{*k.13,4.}

9. Kterážto, když přišli až k * údolí Eškol a shlédli zemi, potom *vrátivše se*, odvrátili † mysl synů Izraelských, aby nešli do země, kterouž dal jim Hospodin. ^{*k.13,24. †k.13,28.násl.}

10. Čimž popuzen jsa k hněvu Hospodin v den ten, přísáhl, řka:

11. Zajisté že lidé ti, kteříž vyšli z Egypta, od dvadctiletých a výše, neuzří země té, kterouž jsem s přísahou zaslí-

bil * Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, nebo ne cele následovali mne,

^{*1Mojz.50,24. 2Mojz.33,1.}

12. Kromě Kálefa, syna Jefonova Cenezejského, a Jozue, syna Nun, nebo cele následovali Hospodina.

13. I popudila se prehlivost Hospodina na Izraele, a učinil, aby byli tuláci na poušti za čtyřideet let, dokudž nezahynul všecken ten věk, kterýž činil zlé před očima Hospodinovýmá.

14. A hle, vy nastoupili jste na místo oteů svých, plémě lidí hříšných, abyste vždy přidávali k hněvu prehlivosti Hospodinovy na Izraele.

15. Jestliže se odvrátíte od následování jeho, i onť také opustí jej na poušti této, a tak budete příčina zahynutí všeho lidu tohoto.

16. Přistoupiše pak znovu, řekli jemu: Stáje dobytkům a stádům svým zde vzděláme, a města dítkám svým,

17. Sami pak v oděni pohotové budeme, statečně *sobě počínající* před syny Izraelskými, dokavadž jich nevedeme na místo jejich; mezi tím zůstanou ditky naše v městech hrazených, pro *bezpečnost* před obyvateli země.

18. Neuvrátíme se do domů svých, až prvě vládnouti budou synové Izraelští jeden každý dědictvím svým;

19. Aníž vezmeme jakého dědictví s nimi za Jordánem neb dále, když dosáhneme dědictví svého z * této strany Jordánu, k východu slunce. ^{*5Mojz.3,12.}

20. I odpověděl jim Mojžíš: Jestliže učiníte tak, jakž jste mluvili, a jestliže půjdete * v oděni před Hospodinem k boji, ^{*Joz.1,13;4,12.}

21. A šli byste za Jordán vy všickni v oděni před Hospodinem, dokavadž by nevyhnal nepřítel svých od tváři své,

22. A nebyla podmaněna všecka země před Hospodinem: potom navrátíte se, a budete bez viny před Hospodinem i před Izraelem; tak přijde země tato vám v dědictví před Hospodinem.

23. Pakli nenčinite toho, hle, zhřešíte *proti* Hospodinu, a vězte, že pomsta vaše přijde na vás.

24. Stavějte sobě tedy města pro ditky, a stáje pro dobytky své, a což vyšlo z úst vašich, učňte.

25. I odpovědělo pokolení synů Gád a synů Ruben Mojžíšovi, řka: Služebníci tvoji učiní, jakž pán náš rozkazuje.

26. Dítky naše a ženy naše, dobytek náš a všechna hovada naše, tu zůstanou v městech Galád,

27. Služebníci pak tvoji přejdou jeden každý v odění způsobilý před Hospodinem k boji, jakož mluví pán můj.

28. I poručil o nich Mojžíš Eleazarovi knězi a Jozue, synu Nun, a předním v čeledech pokolení synů Izraelských,

29. A řekl jim: * Jestliže přejdou synové Gád a synové Ruben s vámi za Jordán všickni hotovi k boji před Hospodinem, a byla by již podmaněna země před vámi, dáte jim zemi Galád k vládařství.

*Joz.4,12.

30. Pakli by nešli v odění s vámi, tedy dědictví mítí budou u prostřed vás v zemi Kanán.

31. I odpověděli synové Gád a synové Ruben, řkouce: Jakž mluvil Hospodin služebníkům tvým, tak učiníme:

32. My půjdeme v odění před Hospodinem do země Kanán, a zůstane nám v dědictví vládařství naše z této strany Jordánu.

33. Tedy * dal jim Mojžíš, synům totiž Gád a synům Ruben a polovici pokolení Manasses, syna Jozefova, království Seona, krále Amorejského, a království Oga, krále Bázanského, zemi s městy jejími při pomezích, i města země té vsudy vůkol.

*5 Mojž.3,12; 29,8. Joz.13,8.

34. A vzdělali synové Gád, Dibon, Aтарot a Aroer,

35. A Atrot, Sofan, Jazer a Jegbaa,

36. A Betnemra a Betaran, města hrozená, a stáje pro dohytky.

37. Synové pak Ruben vystavěli Ezebon, Eleale a Kariataim,

38. A Nébo a Balneon, změnivše jim jména; také Sabma, a dali jiná jména městům, kteráž vzdělali.

39. Táhl pak synové * Machir, syna Manassesova, do Galád, a zavše tu krajin-ku. vyhnali Amorejského, kterýž tam bydlil.

*1 Mojž.50,23.

40. I * dal Mojžíš zemi Galád Machirovi, synu Manassesovu, a bydlil v ni.

*Zalm.60,9.

41. Jair * také syn Mauassesův táhl a vzal vsi jejich, a nazval je vsi Jairovy.

*Sond.10,4.

42. Nobe také táhl, a vzal Kanat a městečka jeho, a nazval je Nobe od jména svého.

KAPITOLA XXXIII.

Čtyřicatero a dvoje ležení synů Izraelských, k zemi zaslíbené táhnoncích. 50. Rozkaz o vyplnění Kananejských.

Tato jsou tažení synů Izraelských, kteříž šli z země Egyptské po houfích svých, pod správou Mojžíše a Arona.

2. Sepsal pak Mojžíš vycházení jejich podle toho, jakž táhli k rozkazu Hospodinu. Tato jsou tedy vycházení jejich podle toho, jakž táhli.

3. Nejprv z * Ramesses jdouce prvního měsíce, v patnáctý den téhož prvního měsíce, nazejtří po slavnosti Fáze vyšli synové Izraelští v ruce silné před očima všech Egyptských,

*2 Mojž.12,37.

4. Kdyžto Egyptští pochovávali všechny prvorozené, kteréž zbil Hospodin mezi nimi, a při * božích jejich vykonal Hospodin soudy své.

*2 Mojž.12,12.

5. Hnuvše se tedy synové Izraelští z Ramesses, položili se v Sohot.

6. Potom hnuvše se z * Sohot, položili se v Etam, jenž jest při kraji pouště.

*2 Mojž.13,20.

7. A hnuvše se z Etam, navrátili se zase k Fiarot, jenž jest před Belsefon, a položili se před Magdalem.

8. A hnuvše se z * Fiarot, šli prostředkem moře na poušť, a nšedše tři dnů cesty po poušti Etam, položili se † v Marah.

*2 Mojž.14,22. †k.15,23.

9. Jdouce pak z Marah, přišli * do Elim, kdežto bylo dvanácte studnic vod, a sedmdesáte palm. I položili se tu.

*2 Mojž.15,27.

10. A hnuvše se z Elim, položili se u moře * rudého.

*2 Mojž.16,1.

11. Potom hnuvše se od moře rudého, položili se na poušti Sin.

12. A když se hnuli z pouště Sin, položili se v Dafka.

13. A hnuvše se z Dafka, položili se v Halus.

14. Hnuvše se pak z Halus, rozbili stan v * Rafidim, kdežto lid neměl vody ku pití.

*2 Mojž.17,1.

15. A hnuvše se z Rafidim, položili se na poušti * Sinai.

*2 Mojž.19,1.

16. Hnuvše se pak z pouště Sinai, položili se v * Kibrot Hattáve.

*k.11,34.35.

17. A když se hnuli z Kibrot Hattáve, položili se v * Hazerot.

*k.11,35.

18. Hnuvše se pak z * Hazerot, položili se v Retma.

*k.13,1.

19. A z Retma hnuvše se, položili se v Remmon Fáres.

20. Potom hnuvše se z Remmon Fáres, položili se v Lebna.

21. A hnuvše se z Lebna, položili se v Ressa.

22. A hnuvše se z Ressa, položili se v Cehelot.

23. Z Cehelot pak hnuvše se, položili se na hoře Sefer.

24. A když se hnuli s hory Sefer, položili se v Arad.

25. A hnuvše se z Arad, položili se v Machelot.

26. Potom hnuvše se z Machelot, položili se v Tahat.

27. A hnuvše se z Tahat, položili se v Tár.

28. A když se hnuli z Tár, položili se v Metka.

29. A hnuvše se z Metka, položili se v Esmona.

30. Z Esmona pak hnuvše se, položili se v Moserot.

31. A když se hnuli z Moserot, položili se v Benejakan.

32. A hnuvše se z Benejakan, položili se v Chor Gidgad.

33. A hnuvše se z Chor Gidgad, položili se v Jotbata.

34. Když se pak hnuli z Jotbata, položili se v Habrona.

35. A z Habrona hnuvše se, položili se v * Aziongaber. ^{*1 Krá.9,20.}

36. A odtud hnuvše se, položili se na poušti * Tsin, jenž jest Kádes. ^{*k.20,1.}

37. A hnuvše se z * Kádes, položili se na hoře *řečené* Hor, při končinách země Edomské. ^{*k.20,22.}

38. Tu vstoupil Aron kněz na horu, *jenž slove* Hor, k rozkazu Hospodinovu, a umřel tam, léta čtyřideátého po vyjití synů Izraelských z země Egyptské, v první den měsíce pátého.

39. A byl Aron ve stu ve dvadeti a třech letech, když umřel na hoře Hor.

40. Uslyšel také Kananejský král v Arad, * kterýž bydlil na poledne v zemi Kananejské, že by táhli synové Izraelské. ^{*k.21,1.}

41. Tedy hnuvše se s hory Hor, položili se v Salmona.

42. A hnuvše se z Salmona, položili se v Funon.

43. Z Funon pak hnuvše se, položili se v * Obot. ^{*k.21,10.}

44. A když se hnuli z Obot, rozbili sta-

ny při * pahrbcích hor Abarim, na pomezí Moábském. ^{*k.21,11.}

45. Potom hnuvše se od těch pahrbků, položili se v Dibongad.

46. Z Dibongad hnuvše se, položili se v Helmondeblataim.

47. A když se hnuli z Helmondeblataim, položili se na horách Abarim proti Nébo.

48. Odšedše pak z hor Abarim, položili se na rovinách Moábských, při Jordánu *proti* Jerichu.

49. A rozbili stany při Jordánu, od Bet-simot až do * Abelsetim, na rovinách Moábských. ^{*k.25,1.}

50. Mluvil pak Hospodin k Mojžišovi na rovinách Moábských, při Jordánu *naproti* Jerichu, řka:

51. Mluv k synům Izraelským a rei jim: Když * přejdete Jordán, *a vejdete do země* Kananejské, ^{*2 Mojz.23,31.}

52. Vyženě všechny obyvatele země té od tváří vaší, a zkazte všechny rytiny jejich; i všechny obrazy slité jejich zkazte, všechny také výsosti jejich zbořte.

53. A když vyženete *obyvatele* země, bydliti budete v ní; nebo vám jsem dal tu zemi, abyste ji dědičně vládli.

54. Kteroužto rozdělíte sobě k dědictví * losem, vedlé čeledi svých. Kterých jest více, těm větší dědictví dáte, kterých pak jest méně, těm menší dědictví dáte. Na kterém místě komu los padne, *to* jemu bude; podlé pokolení otců svých dědictví dosáhnete. ^{*k.26,55.}

55. Pakli nevyženete obyvatelů země od tváří své, tedy ti, kterýchž zanecháte, budou vám jako * trní v očích vašich, a jako ostnové po bocích vašich, a budou vás srušovati na zemi, na kteréž vy bydliti budete. ^{*Soud.2,3.}

56. A na to přijde, *abych* to, což jsem jim umínil učiniti, vám učinil.

KAPITOLA XXXIV.

Pomezí země zaslíbené, 16. a kteří ji dělití měli.

Mluvil také Hospodin k Mojžišovi, řka:

2. Příkaz * synům Izraelským a rei jim: Když vejdete do země Kanán, (tať jest země, kteráž se dostane vám v dědictví, země Kananejská † s pomezími svými,) ^{*2 Mojz.27,20. †k.23,31.}

3. Strana polední vaše bude poušť Tsin vedlé * pomezí Edomských; a bude vaše pomezí polední od břehu moře slaného k východu. ^{*Joz.15,1.}

4. A zatočí se to pomezi polední k Ma-leakrabim, a půjde až k Tsin, a potáhne se od poledne přes Kádesbarne; a odtud vyjde ke vsi Addar, a vztáhne se až k Asmon.

5. Od Asmon zatočí se pomezi to vůkol až ku potoku Egyptskému, a tu se skonávati bude k západu.

6. Pomezi pak západní budete míti moře veliké; to bude vaše pomezi západní.

7. A pomezi půlnoční toto míti budete: Od moře velikého vyměříte sobě k hoře řečené Hor.

8. Od hory Hor vyměříte sobě, až kde se vchází do * Emat, a skonávati se bude pomezi to u Sedad. *k.13,22.

9. A odtud půjde pomezi to k Zefronu, a konec jeho u vsi Enan; to bude pomezi vaše k straně půlnoční.

10. Vyměříte sobě také pomezi k východu od vsi Enan až do Šefama.

11. A od Šefama schýli se to pomezi až k Reblata, od východu *maje* Ain; a schýli se pomezi to, a přijde k straně moře * Ceneret k východu. *5 Mojz.3,17.

12. A vztáhne se to pomezi k Jordánu, a bude konec jeho u slaného moře. Ta země vaše bude po svých pomezích vůkol.

13. Tedy oznámil to Mojžíš synům Izraelským, řka: Ta jest země, kterouž dědičně obdržíte losem, jakož přikázal Hospodin, abych ji dal devateru pokolení a polovici pokolení *Manassesova*.

14. Nebo vzalo * pokolení synů Ruben po domích otců svých, a pokolení synů Gád po domích otců svých, a polovice pokolení Manassesova vzali dědictví své. *k.32,33.

15. Půl třetího pokolení vzali dědictví své * před Jordánem proti Jerichu, k straně na východ slunce. *k.32,32.

16. Mluvil opět Hospodin k Mojžíšovi, řka:

17. Tato jsou jména mužů, kteříž v dědictví rozdělí vám zemi: * Eleazar kněz, a † Joaze, syn Nun. *Joz.14,1. †5 Mojz.1,38.

18. Kníže také jedno z každého pokolení vezmete k rozdělování dědictví země.

19. A tato jsou jména mužů: Z pokolení Juda Kálef, syn Jefonův;

20. Z pokolení synů Simeon Samuel, syn Amindův;

21. Z pokolení Beniaminova Helidad, syn Chaselonův;

22. Z pokolení synů Dan kníže Bukel, syn Jogli;

23. Z synů Jozefových z pokolení synů Manasses kníže Haniel, syn Efoďův;

24. Z pokolení synů Efraim kníže Kamuel, syn Seftanův;

25. A z pokolení synů Zabulon kníže Elizafan, syn Farnachův;

26. Z pokolení synů Izachar kníže Faltiel, syn Ozanův;

27. A z pokolení synů Asser kníže Ahiud, syn Salonův;

28. A z pokolení synů Neftalim kníže Fedael, syn Amindův.

29. Ti jsou, jimž přikázal Hospodin, aby rozdělili země k dědictví synům Izraelským v zemi Kananejské.

KAPITOLA XXXV.

Města Levitů; 9. z nichž šest útočištných. 16. Soud o vraždách.

I mluvil Hospodin k Mojžíšovi na rovinách Moábských, při Jordánu *proti* Jerichu, řka:

2. Příkaz * synům Izraelským, ať dají Levitům † z dědictví, kterýmž vládnouti budou, města k bydlení, i podměstí měst vůkol nich, *k.28,2. †Joz.21,2.

3. Aby měli města k bydlení, podměstí pak jejich pro dobytky jejich, i pro statky jejich, a pro všecka hovada jejich.

4. Podměstí pak měst, kteráž dáte Levitům, vzdáli budou ode zdi městské na tři loktů zevnitř vůkol.

5. Protož vyměříte vně za každým městem na východ slunce dva tisíce loktů, na poledne též dva tisíce loktů, také na západ dva tisíce loktů, i na půlnoční dva tisíce loktů, tak aby bylo město v prostředku. Ta bude míra podměstí měst jejich.

6. Z těch pak měst, kteráž dáte Levitům, oddělíte * šest měst k útočišti, aby tam utekl, kdož by někoho zabil; a k těm přidáte jim *ještě* čtyřicet dvě města. *v.13. 2Mojz.21,13.

7. *I bude* * všech měst, kteráž dáte Levitům, čtyřicet osm měst i s podměstími jejich. *Joz.21,41.

8. Těch pak měst, kteráž * dáte z vládařství synů Izraelských, od těch, kteříž více mají, více vezmete, a od těch, kteříž méně mají, méně vezmete; jedno každé *pokolení* vedlé velikosti dědictví, jimž vládnouti budou, dá z měst svých Levitům. *k.26,54.

9. I mluvil Hospodin k Mojžíšovi, řka:

10. Mluv * k synům Izraelským a rei

jim: Když přejdete Jordán, a *vejdete* do země Kananejské, ^{*k.15.2.}

11. Vybérete sobě města, a ta města budete míti k utikání, aby tam utekl ten, kterýž by někoho zabil z nedopatření.

12. A budou vám ta města k útočišti před přítelem, aby neumřel ten, kdož zabil, dokudž by se nepostavil před shromážděním k soudu.

13. Z těch tedy měst, kteráž dáte, šest měst * k útočišti míti budete. ^{*v.6.}

14. Tři města dáte před Jordánem, též tři města dáte v zemi Kananejské; i budou města útočiště.

15. Synům Izraelským i přichozi mu, i podruhu mezi nimi bude těch šest měst k útočišti, aby tam utekl, kdož by koli ranil někoho z nedopatření.

16. Jestliže by pak * železem ranil někoho, tak až by umřel, vražedník jest; smrti umře vražedník takový. ^{*2Mojz.21.12.}

17. Pakli by hodě kamenem, jimž by mohl zabít, udeřil někoho, tak že by umřel, vražedník jest; smrti umře vražedník takový.

18. Pakli by hodě dřevem, kterýmž by mohl zabít, udeřil někoho, tak že by umřel, vražedník jest; smrti umře vražedník takový.

19. Přítel zabitého zabije vražedníka toho; kdyžkoli ho dostane, on sám zabije ho.

20. Aneb jestliže by z * nenávisti strčil někým, aneb shodil by něco na něho z úkladu, tak že by od toho umřel; ^{*5Mojz.19.11.}

21. Aneb jestliže by z nepřátelství rukou udeřil někoho, tak že by umřel: smrti umře bitec ten, vražedník jest; přítel zabitého zabije vražedníka toho, jakž ho *nejprv* dostane.

22. Jestli by pak * náhodou a ne z nepřátelství strčil někým, aneb shodil by na něho nějakou věc bez úkladu; ^{*5Mojz.19.5.}

23. Aneb jakýkoli kámen, od něhož by umřítí mohl, shodil by na něj z nedopatření, tak že by umřel, nebyv s ním v nepřátelství, ani nehledaje zlého jeho:

24. Tedy souditi bude shromáždění mezi bitec a mezi přítelem zabitého vedle soudů těchto.

25. A vysvobodí shromáždění vražedníka toho z rukou přítele zabitého, a káže se jemu navrátiti shromáždění k městu útočiště jeho, do něhož utekl; i bude

bydliti v něm, dokudž neumře kněz nejvyšší, kterýž pomazan jest olejem svatým. ^{*3Mojz.21.10.}

26. Jestliže by pak ten, kterýž zabil člověka, vyšel z mezi města útočiště svého, do něhož utekl,

27. A přítel zabitého našel by jej vně, an přešel meze města útočiště svého, a zabil by přítel zabitého vražedníka toho, nebude vinen krví.

28. Nebo v městě útočiště svého bydliti má, dokudž by neumřel kněz nejvyšší. Když by pak umřel kněz nejvyšší, navrátí se vražedník do země vládařství svého.

29. A bude vám toto za * ustanovení soudné v pronárodcech vašich, ve všech příbytecích vašich. ^{*2Mojz.27.21.}

30. Kdož by koli měl na smrt vydati někoho, podlé * vyznání svědků sáhne na vražedníka; ale jeden svědek nebude moči svědčiti proti někomu na smrt. ^{*Jan.8.17. 2Kor.13.1.}

31. Nevezmete pak výplaty za člověka vražedníka, kterýž, jsa nešlechtný, jest smrti hoden, než smrti at umře.

32. Aníž také vezmete výplaty od toho, kterýž utekl do města útočiště svého, aby se navrátil k bydlení do země své, prvé než by umřel kněz,

33. Abyste nepoškrvnili země, v níž jste. Nebo krev taková poškrvnila by země, aníž také země očištěna býti může od krve, kteráž jest vylita na ni, jediné krví * toho, kterýž vylil ji. ^{*1Mojz.9.6.}

34. Protož nepoškrvníte země, v kteréž bydlíte, kdežto já přebývám; nebo já Hospodin * přebývám u prostřed synů Izraelských. ^{*2Mojz.29.45.}

KAPITOLA XXXVI.

Nařízení o vdávání dcer Salfadových, a dědictví jejich.

Přistoupili pak starší z čeledi synů Galád, syna Machir, syna Manassesova, z čeledi synů Jozefových, a mluvili před Mojžíšem a před knížaty předními z synů Izraelských,

2. A řekli: *Tobě* pánu mému přikázal Hospodin, abys * losem dal zemi v dědictví synům Izraelským; † přikázáno jest také pánu mému od Hospodina, aby dal dědictví Salfada, bratra našeho, dcerám jeho. ^{*k.26,55.56. †k.27.6.7.}

3. Kteréž jestliže někomu z pokolení synů Izraelských, *kromě z pokolení svého*, dány budou za manželky, odejde dě-

dívti jejich od dědictví otců našich, a přidáno bude k dědictví pokolení *toho*, do kteréhož by se vdaly, a tak z losu dědictví našeho ubude.

4. A když budou mít synové Izraelští léto * milostivé, připojeno bude dědictví jejich k dědictví pokolení *toho*, do kteréhož by se vdaly, a tak od dědictví pokolení otců našich odtrženo bude dědictví jejich. ^{*3 Mojž.25,10,13.}

5. Tedy přikázal Mojžíš synům Izraelským podlé řeči Hospodinovy, řka: Dobře pokolení synů Jozefových mluví.

6. To jest, což přikázal Hospodin o dečrách Salfadových, řka: Za kohož se jim libíti bude, nechť se vďadí, však v čeledi domu otce svého ať se vďávají,

7. Aby nebylo přenášino dědictví synů Izraelských z pokolení na pokolení; nebo synové Izraelští jeden každý přidržeti se bude dědictví pokolení otců svých.

8. A každá deera z pokolení synů Izraelských, kteráž by měla dědictví, za někoho z čeledi pokolení otce svého vďá se, aby vládli synové Izraelští jeden každý dědictvím otců svých,

9. Aby nebylo přenášino vládařství z *jednoho* pokolení na *druhé* pokolení, ale jeden každý z pokolení synů Izraelských dědictví svého přidržeti se bude.

10. Jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi, tak učinily deery * Salfadovy. ^{*k.26,33.}

11. Nebo Mahla, Tersa a Hegla, Melcha a Noa, deery Salfad, vdaly se za syny strýců svých.

12. Do čeledi synů Manasse, syna Jozefova, vdaly se, a zůstalo dědictví jejich při pokolení čeledi otce jejich.

13. Tato jsou přikázání a soudové, kteréž přikázal Hospodin skrze Mojžíše synům Izraelským, na * rovinách Moábských, při Jordánu *proti* Jerichu. ^{*k.33,50.}

KNIHA MOJŽÍŠOVA PÁTÁ,

KTERÁŽ SLOVE

DEUTERONOMIUM.

KAPITOLA I.

Připomenutí toho, co se dalo v leženích od hory Oréb až do Kádesbarne.

Tato jsou slova, kteráž mluvil Mojžíš ke všemu lidu Izraelskému před Jordánem na poušti, na rovinách *proti moři* rudému, mezi * Fáran a Tofel a Lában a † Hazerot a Dizahab. ^{*1 Mojž.14,6. †4 Mojž.33,17,18.}

2. Jedenácte dní cesty *jest* * od Oréb přes hory Seir až do Kádesbarne. ^{*2 Mojž.3,1.}

3. Stalo se pak čtyřicátého léta, jedenáctého měsíce, v první den téhož měsíce, že mluvil Mojžíš synům Izraelským všecky věci, kteréž jemu byl přikázal Hospodin *oznámiti* jim,

4. Kdyžto již byl zabil * Seona, krále Amorejského, kterýž bydlil v Ezebon, a Oga, krále Bázan, kterýž bydlil v Astarot, *zabil* v Edrei. ^{*4 Mojž.21,24,33,35.}

5. Před Jordánem, v zemi Moábské, počal Mojžíš vysvětlovati zákona tohoto, řka:

6. Hospodin Bůh náš mluvil k nám na Orébě, řka: * Dosti jste již na hoře této bydlili. ^{*2 Mojž.19,1.}

7. Obrátte se, táhněte a jděte k hoře Amorejských, na všecko vůkolí její, buď na roviny, na hory, na údolí, na pole, na břehy mořské, *k* zemi Kanaanejské a *k* Libánu, až k * řece veliké, *k* řece Eufrates. ^{*1 Mojž.15,18.}

8. Ej, * ukázal jsem vám tu zemi; vejdětež *do ní*, a dědičně vládněte jí, kterouž s přísahou zaslíbil dáti Hospodin otcům vašim, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, i semeni jejich po nich. ^{*1 Mojž.12,7; 15,18; 17,8.}

9. A * mluvil jsem k vám toho času, řka: Nemohuť sám nésti vás. ^{*2 Mojž.18,18.}

10. Hospodin Bůh váš rozmnožil vás, a hle, rozmnoženi jste * dnes jako hvězdy nebeské. ^{*1 Mojž.15,5.}

11. (Hospodin Bůh otců vašich rozmnožil vás nad to, jakž jste *nyňi*, tisíckrát více, a požehnej vám, jakož *jest* mluvil vám.)

12. Kterak bych nesl sám práci vaši, břímě vaše a nesnáze vaše?

13. Vydejte z sebe muže moudré a opatrné, a zkušené z pokolení svých, abych je vám představil.

14. I odpověděli jste mi a řekli jste: Dobráť jest ta věc, kterouž jsi učiniti rozkázal.

15. Vzav * tedy přední z pokolení vašich, muže moudré a zkušené, ustanovil jsem je knížaty nad vámi, hejtmany nad tisíci, setníky, padesátníky, desátníky a správce v pokoleních vašich. *2Mojz.18,25.

16. Prikázal jsem také soudeům vašim toho času, řka: Vyslychejte pře mezi bratřími svými, a * suďte spravedlivě mezi mužem a bratrem jeho, i mezi přichozím jeho. *k.16,18,19.

17. Nebudete * přijímatí osoby v soudu; jakž malého tak i velikého slyšeti budete, nebudete se báti žádného, nebo † Boží soud jest. Jestliže byste pak měli jakou věc nesnadnou, vznesete na mne, a vyslyším ji. *k.16,19. †2Par.19,6.

18. Prikázal jsem vám, pravím, toho času všecko, co byste činiti měli.

19. *Potom* pak hnuvše se z Oréb, přešli jsme všecku poušť tuto velikou a hroznou, kterouž jste viděli, *jdouce* cestou k hoře Amorejských, jakož nám byl prikázal Hospodin Bůh náš, a přišli jsme až do * Kádesbarne. *4Mojz.20,1,14.

20. I řekl jsem vám: Přišli jste až k hoře Amorejské, kterouž Hospodin Bůh náš dává nám.

21. Ej, dal Hospodin Bůh tvůj tu zemi tobě; vstupíš a vládu jí, jakož řekl Hospodin Bůh otců tvých tobě; neboj se, aniž se strachuj.

22. Vy pak všickni přistoupili jste ke mně a řekli jste: Pošleme * muže před sebou, kteříž by nám shlédli zemi, a oznámili by nám něco o cestě, kterouž bychom vstoupiti měli, i města, do nichž bychom přijíti měli. *4Mojz.13,3.

23. Kterážto řeč libila se mně, a vzal jsem z vás dvanáct mužů, jednoho muže z každého pokolení.

24. A oni obrátivše se a vstoupivše na horu, přišli až k údolí * Eškol a shlédli zemi. *4Mojz.13,24.

25. Nabrali také s sebou ovoce země té, a přinesli nám, a oznámili nám o těch věcech, řkouce: Dobráť jest země, kterouž Hospodin Bůh náš dává nám.

26. A však jste * nechtěli jíti, ale odpirali jste řeči Hospodina Boha svého. *1Mojz.14,1.

27. A reptali jste v staních svých, řkouce: Proto že nás v nenávisti měl Hospodin, vyvedl nás z země Egyptské, aby

nás vydal v ruce Amorejského, a zahladil nás.

28. Kam bychom šli? Bratři naši zstrašili * srdce naše, pravice: Lid ten jest větší a vyšší nežli my, města veliká a † hrazená až k nebi, ano i syny Enakovy tam jsme viděli. *1Mojz.11,4. †5Mojz.9,1.

29. I řekl jsem vám: Nebojte se, ani se strachujte jich.

30. Hospodin Bůh váš, kterýž jde před vámi, onť bojovati bude * za vás rovně tak, jakž učinil s vámi v Egyptě, před očima vašima. *2Mojz.14,14. Joz.10,14.

31. Ano i na poušti viděl jsi, kterak nesl tebe Hospodin Bůh tvůj, jako nosí člověk syna svého, a to po vši cestě, kterouž jste šli, až jste přišli na toto místo.

32. A ani tak uvěřili jste Hospodinu Bohu svému,

33. Kterýž k vyhledání vám místa, na kterémž byste se klásti měli, v noci předcházel * vás cestou v ohni, aby vám ukázal cestu, kterouž byste měli jíti, a v oblače ve dne. *2Mojz.13,21.

34. Uslyšel pak Hospodin hlas řeči vašich, a rozhněval se, a přísáhl, řka:

35. Jistě že * nížádný z lidí těchto pokolení zlého neuzří země té dobré, kterouž jsem s přísahou zaslíbil dáti otcům vašim, *k.2,14. 4Mojz.14,23.

36. Kromě * Kálefa, syna Jefonova; tenť ji uzří, a jemu dám zemi, po níž ehodil, i synům jeho, proto že cele následoval Hospodina. *4Mojz.14,30.

37. Ano i na mne rozhněval se Hospodin příčinou vaší, řka: Také ani ty nevejdeš tam.

38. Jozue, syn Nun, * kterýž stojí před tebou, onť vejde tam, jeho posílá, nebo on rozdělí ji losem Izraelovi. *4Mojz.11,23.

39. A dívky vaše, o * kterýchž jste pravili, že v loupež budou, a synové vaší, kteříž ještě neznají dobrého ani zlého, oni vejdou do ní, a jim dám ji; oni dědičně jí obdrží. *4Mojz.14,31.

40. Vy pak obrátice se, jděte na poušť cestou k moři rudému.

41. A odpovědvše, řekli jste ke mně: Zhřešiliť * jsme Hospodinu. My vstoupíme a budeme bojovati podlé toho všeho, jakž rozkázal nám Hospodin Bůh náš. A vzavše všickni odění svá válečná na sebe, hotovi jste byli vstoupiti na horu. *4Mojz.14,40.

42. Hospodin pak řekl mi: Rei jim: Nevstupujte a nebojujte, neboť nejsem u

prostřed vás, abyste nebyli poraženi před nepřátely svými.

43. A když jsem vám to mluvil, neuposlechli jste, nýbrž odporni jste byli řeči Hospodinově, a všečetně vstoupili jste na horu.

44. Tedy * vytáhl Amorejský, kterýž bydlil na té hoře, proti vám, a honili vás, jako činívají včely, a potřeili vás na hoře Seir až do Horma. ^{*4Mojz.14,45.}

45. A navrátivše se, plakali jste před Hospodinem, ale neuslyšel Hospodin hlasu vašeho, a uši svých nenaklonil k vám.

46. Izůstali jste v Kádes za mnohé dny, podle počtu dnů, v nichž jste tam byli.

KAPITOLA II.

Připomenutí toho, co se dalo od Kádesbarne až do porážky krále Seona.

Potom obrátivše se, * táhli jsme na tu poušť cestou k moři rudému, jakož mluvil Hospodin ke mně, a obcházelí jsme horu Seir za dlouhý čas, ^{*4Mojz.21,4.}

2. Až mi řekl Hospodin takto:

3. Dostí jste již obcházelí horu tuto, obratíte se k straně púlnočni.

4. A lidu příkaž, řka: Pújdete přes pomezí bratří svých synů Ezau, kteříž bydlí v Seir. Ačkoli budou se vás báti, hleďte však pilně,

5. Abyste jich nedráždili; nebo nedám vám z země jejich ani šlepěje nožné, proto že v dědictví Ezau dal jsem * hornu Seir. ^{*1Mojz.36,8.43.}

6. Pokrmů koupíte od nich za peníze, a jísti budete, i vody také ku pití za peníze od nich jednatí budete.

7. Nebo Hospodin Bůh tvůj požeňnal tobě při všeliké práci rukou tvých, a zná, že jdeš přes poušť velikou tuto; již čtyřicet let Hospodin Bůh tvůj byl s tebou, aniž jsi měl v čem nedostatku.

8. A šli jsme od bratří našich, synů Ezau, kteříž bydlí v Seir, s cesty polní od Elat a od Aziongaber, a uchýlili jsme se, abychom šli cestou po poušti Moábské.

9. I řekl mi Hospodin: Neškoď Moábským, ani jich popouzej k boji, nebo nedám tobě v zemi jejich dědictví, poněvadž synům Lot dal jsem Ar v dědictví.

10. (Emim prvé bydlili v ní, lid veliký a mnohý, a vysokého zrostu, jako * Enakim. ^{*k.1,28.}

11. Oni také za obry držáni byli jako Enakim, ale Moábsťi říkali jim Emim.

12. V Seir pak bydlili prvé * Horejšťi,

kterých synové Ezau vyhnali, a zahladili je před tváří svou, a bydlili tu místo nich, jako učinil Izrael v zemi vládařství svého, kterouž jim dal Hospodin.)

^{*1Mojz.14,6;36,20.}

13. Nyni vstanouce, přejděte * potok Záred. I přešli jsme potok Záred.

^{*4Mojz.21,12.}

14. Času pak, v němž jsme šli z Kádesbarne, až jsme přešli potok Záred, bylo let třidcetí osm, dokavadž nebyl vyhlazen všeeken věk mužů bojovných z prostřed stanů, * jakož jim přísáhl Hospodin. ^{*4Mojz.14,23.29.33;26,65.}

15. Nebo * ruka Hospodinova byla proti nim k setření jich z prostředku stanů, dokudž nevyhladil jich. ^{*2Mojz.9,3.}

16. I stalo se, když všiekni muži ti bojovní vyhynuli z prostředku lidu,

17. Že mluvil Hospodin ke mně, řka:

18. Ty přejdeš dnes pomezí Moábské k městu Ar,

19. A přiblížíš se k synům Ammon. Neusužujž jich a nepopouzej jich k boji, nebo nedám tobě v zemi synů * Ammon dědictví, poněvadž synům Lotovým dal jsem ji k vládařství. ^{*1Mojz.19,38.}

20. (I ona také držána byla za zemi obrů; nebo obrové před tím bydlili v ní, kterýmž Ammonitští říkali Zamzomim,

21. Lid veliký a mnohý, a vysokého zrostu, jako Enakim. Ale zahladil je Hospodin před tváří jejich, a vešli v dědictví jejich, a bydlili na místě jejich,

22. Jakož učinil synům Ezau bydlícím v Seir, pro něž vyhladil Horejšťe před tváří jejich, i vešli v dědictví jejich, a bydlili na místě jejich až do dnešního dne.

23. Hevejšťe také, kteříž bydlili v Azerim až do Gáza, Kaftorejšťi, kteříž vyšli z Kafter, zahladili je, a bydlili na místě jejich.)

24. Vstanouce, beřte se a přejděte potok Arnon. Hle, dal jsem v ruce tvé Seona, krále Ezebon Amorejšťeho, a zemi jeho; začniž jí vládnouti, a bojuj válečně proti němu.

25. Dnes počnu pouštětí strach a lekání se tebe na lidi, kteříž jsou pode všim nebem, tak že kteřížkoli uslyší pověst o tobě, třásti a lekatí se budou tváří tvé.

26. I * poslal jsem posly z pouště Kedemot k Seonovi, králi Ezebon, s slovy pokojnými, řka: ^{*4Mojz.21,21.}

27. Necht * projdu skrze zemi tvou, přit-

mo cestou půjdu, neuchýlim se ani na pravo ani na levo. ^{*4 Mojš 21,22.}

28. Pokrmů za peníze prodáš mi, abych jedl, vody také za peníze dáš mi, a pítí budu; toliko pěšky projdu,

29. Jakož mi * učinili synové Ezau, kteříž bydlí v Scir, a Moábšti, kteříž bydlí v Ar, dokudž nepřejdu Jordánu, *jda* k zemi, kterouž Hospodin Bůh náš dává nám. ^{*4 Mojš 20,19,20.}

30. Ale * nechtěl dopustiti Seon, král Ezebon, abychom prošli *zemi* jeho; nebo byl zatvrdil Hospodin Bůh tvůj ducha jeho, a ztuhl srdce jeho, aby dal jej v ruce tvé, jakož *se vidí* podnes. ^{*k.29,7.4 Mojš 21,23.}

31. (Nebo řekl mi byl Hospodin: Aj, již jsem počal v moc dávatí tobě Seona i * zemi jeho; začniž jí vládnouti, abys dědičně obdržel zemi jeho.) ^{*4 Mojš 21,21.}

32. A vytáhl byl Seon proti nám, on i všecken lid jeho k boji do Jasa.

33. I dal jej nám Hospodin Bůh náš, a porazili jsme ho s syny jeho i se vším lidem jeho.

34. Vzali jsme také toho času všecka města jeho, a * dali jsme v prokletí lid těch všech měst, i ženy i děti, *žádného* nepozůstavivše. ^{*k.3,6,7.}

35. Toliko hovada rozebrali jsme sobě, a kořisti z měst, kterýchž jsme dobyli.

36. Od Aroer, jenž jest na břehu potoka Arnon, a *od* města, kteréž *jest* v údolí, až do Galád nebylo města, kteréž by ostáti mohlo před námi; všecka nám dal Hospodin Bůh náš.

37. Toliko k zemi synů Ammon nepřiblížil se, *ani k* žádné krajíně ležící při potoku Jabok, ani k městům na horách, a k žádnému místu, kteréž zapověděl Hospodin Bůh náš.

KAPITOLA III.

Co se dalo od války s králem Og až do zřízení Jozua na místo Mojšásovo.

Potom obrátivše se, táhli jsme cestou k Bázan. I vytáhl * Og, král Bázan, proti nám, on i všecken lid jeho k bitvě do Edrei. ^{*4 Mojš 21,33.}

2. I řekl mi Hospodin: Neboj se ho, nebo v ruce tvé dal jsem jej, i všecken lid jeho i zemi jeho, a učiníš jemu tak, jako jsi učinil * Seonovi, králi Amorejskému, kterýž bydlil v Ezebon. ^{*4 Mojš 21,34.}

3. Dal tedy Hospodin Bůh náš v ruce naše i Oga, krále Bázan, a všecken lid jeho, i porazili jsme jej, tak že jsme nepozůstavili po něm *žádného* živého.

4. Dobyli jsme také téhož času všech měst jeho; nebylo města, kteréhož bychom jim neodjali, šedesáte měst, všecku krajinu Argob, království Oga v Bázan.

5. Všecka ta města byla ohražená zdmi vysokými, branami a závorami, kromě měst otevřených, *jichž bylo* velmi mnoho.

6. A vyplénili jsme je, jako jsme učinili Seonovi, králi Ezebon, vyhladivše všecka města, muže, ženy i dítky.

7. Všecka * pak hovada a kořisti měst rozebrali jsme sobě. ^{*k.20,14.}

8. Vzali jsme také téhož času zemi z ruky dvou králů Amorejských, kteráž byla před Jordánem, od potoku Arnon až k hoře Hermon,

9. (Sidonští říkají Hermonu Sarion, a Amorejští říkají jemu Samir.)

10. Všecka města v kraji, a všecken Galád, a všecken Bázan až do Sálecha a Edrei, *kteráž byla* města království Og v Bázan.

11. Sám toliko Og, král v Bázan, z jiných obrů byl pozůstal. Aj, lůže jeho, lůže železné, ještě zůstává v Rabbat synů Ammon, devíti loktů zdělí, a čtyř loket zšíří, jakž jest loket muže.

12. Když tedy zemi tu obdrželi jsme dědičně toho času, *krajinu* od Aroer, jenž *jest* při potoku Arnon, a polovici hory Galád i města její, dal jsem *pokolení* Ruben a Gád.

13. Ostatek pak Galád a všecku zemi Bázan, království Oga, dal jsem polovici pokolení Manassesova, *totož* všecku krajinu Argob, všecku Bázan, kteráž sloula země obrů.

14. Jair, * syn Manasse, vzal všecku krajinu Argob, až ku pomezí Gessuri a Machati; pročež nazval *zemi* Bázan od jména svého Havot Jair až do dnešního dne. ^{*4 Mojš 32,41.}

15. Machirovi pak dal jsem Galád.

16. A Rubenovu a Gádovu pokolení dal jsem *krajinu* od Galád až ku potoku Arnon, polovici potoka s pomezím až ku potoku Jabok, *kdež jsou* hranice synů Ammonitských,

17. A roviny tyto i Jordán s pomezím od * Ceneret až k moři pustému, jenž jest moře slané, ležící pod *horou* Fazga k východu. ^{*4 Mojš 34,11.}

18. A přikázal jsem vám toho času, řka: Hospodin Bůh váš dal vám zemi tuto, abyste ji dědičně * obdrželi; vezmouce

odění na sebe, půjdete před bratřími vašimi, syny Izraelskými, kteřížkoli silní jste.

^{*4 Mojz.32,17.}

19. Toliko ženy vaše a dívky vaše, a dobytek váš, (*nebo* vím, že mnoho dobytka máte,) zůstanou v městech vašich, kteráž jsem dal vám,

20. Dokudž by nedal odpočinutí Hospodin bratřím vašim jako i vám, aby i oni dědičně obdrželi zemi, kterouž Hospodin Bůh váš dává jim za Jordánem; tedy navrátíte se jeden každý k dědictví svému, kteráž jsem dal vám.

21. Také i * Jozue přikázal jsem toho času, řka: Oči tvé vidí všecko, co učinil Hospodin Bůh váš těm dvěma králům; takř učiní Hospodin všechněm králům; do kterýchž ty půjdeš.

^{*4 Mojz.27,18,22.}

22. Nebojtež se jich, nebo * Hospodin Bůh váš, onť jest, kterýž bojuje za vás.

^{*k.1,30.2 Mojz.14,14,25.}

23. A tehdáž prosil jsem Hospodina, řka:

24. Panovníče Hospodine, ty jsi počal ukazovati služebníkmu svému velikost svou a ruku svou přesilnou; nebo * kdo jest Bůh silný na nebi aneb na zemi, ješto by činiti mohl skutky podobné tvým, a moci podobné tobě?

^{*Žalm.86,8.}

25. Prosim, nechť vejdu a uzřím zemi tu výbornou, kteráž jest za Jordánem, horu tu výbornou i Libán.

26. Pohnul * se pak Hospodin na mne pro vás a neuslyšel mne, ale řekl mi: Dostí máš, nemluv více o to se mnou.

^{*k.4,21.4 Mojz.20,12.}

27. Vstup na vrch *hory* Fazga, a pozdvihna oči svých k západu a k půlnoci, ku polední i k východu, hled očima svýma; nebo nepřejdeš Jordánu tohoto.

28. Ale přikaz * Jozue, a posilň ho, i potvrď ho; nebo půjde před lidem tímto, a on uvede jim v dědictví zemi, kterouž uzříš.

^{*k.31,7. Joz.1,6.}

29. I zůstali jsme v údolí * naproti Belfegor.

^{*4 Mojz.25,3.}

KAPITOLA IV.

Napomenutí k ostříhání zákona. 41. a oddělení tří měst k utikání.

Nyní tedy, ó Izraeli, slyš * ustanovení a soudy, kteréž já učím vás činiti, abyste živi byli, a vejdouce, dědičně vládli zemi, kterouž Hospodin Bůh otců vašich vám dává.

^{*2 Mojz.19,7.}

2. Nepřidáte * nic k slovu, kteréž já při-

kazuji vám, aniž *co* ujmete od něho, a byste *tak* přikázani Hospodina Boha svého, kteréž já prikazuji vám, zachovali.

^{*k.12,32.}

3. Oči vaše viděly, co učinil Hospodin pro * Belfegor, jak všecky lidi, kteříž odešli po Belfegor, vyhladil Hospodin Bůh tvůj z prostředku tvého.

^{*4 Mojz.25,3 nási}

4. Vy pak, přídržejte se Hospodina Boha vašeho, živi jste do dnešního dne všickni.

5. Viztež, učil jsem vás ustanovením a soudům, jakž mi přikázal Hospodin Bůh můj, abyste tak * činili v zemi, do kteréž vejdete k dědičnému držení jí.

^{*v.14.}

6. Ostříhejtež tedy a činite *je*, nebo to jest moudrost vaše a opatrnost vaše před očima národů, kteříž, slyšíce všecka ustanovení tato, řeknou: Jistě lid moudrý a rozumný národ veliký tento jest.

7. Nebo který národ *tak* veliký jest, kterýž by měl bohy *sobě tak* blízké, jako * jest Hospodin Bůh váš ve všem volání našem k němu?

^{*Žalm.147,20.}

8. A který jest národ *tak* veliký, kterýž by měl ustanovení a soudy spravedlivé, jako jest * všecken zákon tento, kterýž já vám dnes předkládám?

^{*Žalm.119,98,99.}

9. A však hled se a bedlivě ostříhej duše své, abys nezapomemel na ty věci, kteréž viděly oči tvé, a aby nevyšly z srdce tvého po všecky dny života tvého; a v známost je uvedeš synům i vnukům svým.

10. *A nezapomínej*, že jsi onoho * dne stál před Hospodinem Bohem svým na Orébě, když mi byl řekl Hospodin: Shromážď mi lid, ať jim předložím slova má, z nichž by se učili mne báti po všecky dny, dokudž živi budou na zemi, a *těmuž* † aby syny své učili.

^{*2 Mojz.19,16,17.+5 Mojz.6,7.}

11. Tedy přistoupli jste, a stáli jste pod horou; * (hora pak ta hořela ohněm až do samého nebe, a *byli na ní* tmy, oblak a mrákota.)

^{*2 Mojz.19,18.}

12. I mluvil k vám Hospodin z prostředku ohně. Hlas slov slyšeli jste, ale obrazu *žádného* jste neviděli kromě hlasu,

13. Jimž vyhlásil vám smlouvu svou, kteréžto přikázal vám ostříhati, *totiž* desíti slov, a * napsal je na dvou deskách kamenných.

^{*2 Mojz.31,18.}

14. Mně také přikázal Hospodin toho času, abych učil vás ustanovením a sou-

dům, abyste * činili je v zemi, do kteréž jdete k dědičnému držení ji. ^{*v.5.}

15. Protož pilně pečujte o duše své, (nebo neviděli jste žádného obrazu toho dne, když k vám mluvil Hospodin na Orébě z prostředku ohně,)

16. Abyste neporušili *cesty své*, a nečinili sobě rytiny *aneb* podobenství nějakého * obrazu, tvárnosti muže neb ženy, ^{*2 Mojz.20,4. 3 Mojz.26,1.}

17. Podobenství nějakého * hovada, kteréž jest na zemi, aneb podobenství jakéhokoli ptáka křídla majícího, kterýž létá v povětří, ^{*Rim.1,23.}

18. Podobenství jakéhokoli zeměplazu na zemi, aneb podobenství jakékoli ryby, kteráž jest u vodě pod zemi.

19. Ani pozdvihuj oči svých k nebi, a bys, vida * slunce a měsíce, i hvězdy se vším zástupem nebeským a ponuknut jsa, klaněl bys se jim a sloužil bys jim, ješto ty věci oddal Hospodin Bůh tvůj všechněm lidem pode vším nebem, ^{*k.17,3.}

20. Vás pak vzal Hospodin, a vyvedl vás *jako* z pečí železné z Egypta, abyste byli jeho * lid dědičný, *jako jste* dne tohoto. ^{*2 Mojz.19,5. Žalm.135,4.}

21. Ale na mne * rozněval se Hospodin příčinou vaší, a přísáhl, že nepřejdu Jordánu, ani nevejdu do země té výborné, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví. ^{*4 Mojz.20,12.}

22. Nebo já umru v * zemi této, a nepřejdu Jordánu, vy pak přejdete, a dědičně obdržíte zemi tu výbornou. ^{*k.34,4,5.}

23. Hleďtež, abyste se nezapomínali na smlouvu Hospodina Boha svého, kterouž učinil s vámi, a nečinili sobě rytiny, *aneb* obrazu jakékoli věci, jakož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj.

24. Nebo Hospodin * Bůh tvůj jest oheň šírající, *Bůh* silný, horlivý. ^{*k.9,3. Žid.12,29.}

25. Když zplodíš syny a vnuky, a zstaráte se v zemi té, jestliže porušíte *cestu svou*, a uděláte * rytinu ku podobenství jakékoli věci, aneb nečiníte něco zlého před očima Hospodina Boha svého, *popouzejíce* ho: ^{*2 Mojz.20,4.}

26. Osvědčuji * proti vám dnes *před* nebem i zemi, že hrozně a rychle vyhlazeni budete z země, do kteréž půjdete přes Jordán, abyste vládli jí. Nedlouho bydliti budete v ní, ale do konce vyhlazeni budete. ^{*k.30,19: 31,23.}

27. A rozptýlí vás Hospodin mezi národy, a maličký počet vás zůstane mezi

pohany, do kterýchž zavede vás Hospodin,

28. A * sloužití tam budete bohům, díla rukou * lidských, dřevu a kameni, ješto nevidí ani slyší, ani jedí, ani číjí. ^{*k.28,36.64. †Žalm.115,4.}

29. Jestliže pak i tam hledati budeš Hospodina Boha svého, tedy * nalezneš, budeš-li ho hledati z celého srdce svého a z celé duše své. ^{*Jer.29,13,14.}

30. Kdyžť úzko bude, a přijdou na tě všecky ty věci, naposledy však, jestliže bys se * navrátil k Hospodinu Bohu svému, a poslouchal bys hlasu jeho, ^{*3 Mojz.26,44.}

31. (Poněvadž Hospodin Bůh tvůj *jest* *Bůh* silný, milosrdný, *) neopustí tebe, ani tě nezkaží, ani zapomene se na smlouvu oteč tvých, kterouž s přísahou utvrdil jim. ^{*Joz.1,5. Žid.13,5.}

32. Nebo ptej se nyní na dni staré, kteréž byli před tebou, od toho dne, v kterémž stvořil Bůh člověka na zemi, a od jednoho kraje nebe až do druhého, stala-li se kdy vše podobná této tak veliké, aneb slycháno-li kdy co takového?

33. Zdali kdy slyšel *který* lid hlas Boha * mluvícího z prostředku ohně, *jako jsi* ty slyšel a živ zůstal? ^{*2 Mojz.19,9.}

34. Aneb zdali se kdy *který* Bůh pokusil, aby přijda, vzal sobě národ některý z jiného národu * s zkušováním, znamením a s zázraky, skrze boje a ruku silnou, v rameni vztažením a v hrůzi veliké, jako učinil všecko toto pro vás Hospodin Bůh váš v Egyptě před očima vašima? ^{*k.7,19.}

35. Toběť jest to ukázáno, abys věděl, že * Hospodin jest Bůh, a že není jiného kromě něho. ^{*k.32,39.}

36. Dalť s nebe slyšeti hlas svůj, aby vyučil tebe, a na zemi ukázal tobě oheň svůj * veliký, a slova jeho slyšel jsi z prostředku ohně. ^{*2 Mojz.19,18.}

37. Proto že miloval otec tvé, vyvolil símě jejich po nich, a vyvedl tě před sebou * mocí svou velikou z Egypta, ^{*2 Mojz.13,16: 14,16.}

38. Aby vyžena národy veliké a silnější, než jsi ty, před tváří tvou, uvedl tebe a dal tobě zemi jejich v dědictví, jakož dnes *vidíš*.

39. Věziž tedy dnes a obnov *to* v srdeci svém, že Hospodin jest Bůh na nebi svrchu i na zemi dole, a není žádného jiného.

40. Protož ostříhej po všecky dny ustanovení a příkázání jeho, kteráž já dnes příkazuji tobě, aby dobře bylo tobě i synům tvým po tobě, a abys * prodlil dnů v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě. *k.5,33.

41. Tehdy oddělil Mojžíš * tři města před Jordánem k východu slunce, *4Mojž.35,6

42. Aby utekl do nich vražedník, kterýž by zabil bližního svého nechtě, a neměl by ho před tím v nenávisti; když by utekl do jednoho z těch měst, aby živ zůstal:

43. Bozor na poušti, na rovinách v kraji Rubenitských, a Rámot v Galád, v pokolení Gád, a Golan v Bázan, v pokolení Manasse.

44. Ten jest zákon, kterýž předložil Mojžíš synům Izraelským,

45. A tato jsou svědectví a ustanovení i soudové, kteréž předložil Mojžíš synům Izraelským, když vyšli z Egypta,

46. Před Jordánem v údolí naproti Betfegor, v * zemi Seona, krále Amorejského, kterýž bydlil v Ezebon, jež porazil Mojžíš a synové Izraelští, když vyšli z Egypta, *k.1,4.

47. A uvázali se dědičně v zemi jeho, a v * zemi Oga, krále Bázan, dvou králů Amorejských, v zemi, kteráž jest před Jordánem k východu slunce, *4Mojž.21,33.

48. Od Aroer, (jež leží při břehu potoka Arnon,) až k hoře Sion, kteráž jest Hermon,

49. I ve * všecku rovinu před Jordánem k východu až k moři pustému, ležící pod horou Fazga. *k.3,17.

KAPITOLA V.

Obnovení desatera příkázání.

I svolal Mojžíš všecken lid Izraelský, a řekl jim: Slyš, Izraeli, ustanovení a soudy, kteréž já dnes mluvím v uši vaše; naučte se jim, a v skutku jich ostříhejte.

2. Hospodin Bůh náš * učinil s námi smlouvu na Orébě. *2Mojž.19,5.

3. Ne s otcí našimi učinil Hospodin tu smlouvu, ale s námi, kteříž zde jsme nyní my všickni živí.

4. Tváří * v tvář mluvil Hospodin s vámi na té hoře z prostředku ohně,

*2Mojž.19,19; 20,1,18.

5. (Já jsem pak stál mezi Hospodinem a mezi vámi toho času, abych oznámil vám řeč Hospodinovu; nebo jste * se báli ohně, a nevstoupili jste na horu), řka: *2Mojž.19,16

6. Já * jsem Hospodin Bůh tvůj, kterýž

jsem tě vyvedl z země Egyptské z domu služby. *2Mojž.20,2.

7. Nebudeš * mítí bohů jiných předemnou. *k.6,14. 2Mojž.20,3.

8. Neučiníš sobě * rytiny, ani jakého podobství těch věcí, kteréž jsou na nebi svrchu, ani těch, kteréž na zemi dole, ani těch, kteréž jsou u vodách pod zemí. *k.4,16. 2Mojž.20,4.

9. Nebudeš se jim * klaněti, ani jich ctiti. Nebo já jsem Hospodin Bůh tvůj, Bůh silný, horlivý, † navštěvující nepravost oteů na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteříž nenávidí mne, *Mat.4,10. †2Mojž.34,7.

10. A činici * milosrdenství nad tisíci těch, kteříž mne milují, a ostříhají příkázání mých. *k.7,9.

11. Nevezmeš * jména Hospodina Boha svého nadarmo, neboť nenechá bez pomsty Hospodin toho, kdož by bral jméno jeho nadarmo. *2Mojž.20,7.

12. Ostříhej * dne sobotního, abys jej světil, jakož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj. *2Mojž.20,8,9.

13. Šest dní pracovati budeš, a dělati všeliké dílo své;

14. Ale dne sedmého odpočnutí jest Hospodina Boha tvého. Nebudeš dělati žádného díla, ty i syn tvůj i dcera tvá, i služebník tvůj i děvka tvá, vůl i osel tvůj i všeliké hovado tvé, i přichozi tvůj, kterýž jest v branách tvých, aby odpočínul služebník tvůj a děvka tvá jako i ty.

15. A pamatuj, že jsi byl služebníkem v zemi Egyptské, a vyvedl tě Hospodin Bůh tvůj odtud * v ruce silné, a v ramech vztáženém. Protož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj, abys světil den sváteční. *k.4,34.

16. * Cti otce svého i matku svou, jakož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj, aby se prodleli dnové tvoji, a aby tobě dolže bylo na zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě. *2Mojž.20,12.

17. * Nezabiješ. *Mat.5,21.

18. * Nesesmilníš. *Mat.5,27.

19. * Nepokradeš. *Efez.4,28.

20. Nepromlaviš * proti bližnímu svému křivého svědectví. *Řím.13,9.

21. Nepožádáš * manželky bližního svého, aniž požádáš domu bližního svého, pole jeho, neb služebníka jeho, aneb děvky jeho, vola jeho neb osla jeho, aneb čehokoli z těch věcí, kteréž jsou bližního tvého. *2Mojž.20,17. Řím.7,7.

22. Ta slova mluvil Hospodin ke všemu shromáždění vašemu na hoře z prostředku ohně, oblaku a mrákovy, hlasem velikým, a nepřidal *nic více*, a napsal je na dvou * dskách kamenných, kteréž mně dal. ^{*2Mojz.31.18.}

23. Vy pak když jste uslyšeli hlas z prostředku tmy, (nebo hora ohněm hořela,) přistoupili jste ke mně všickni vůdcové pokolení vašich a starši vaši,

24. A řekli jste: Ej, ukázal nám Hospodin Bůh náš slávu svou a velikost svou, a slyšeli jsme hlas jeho z prostředku ohně; dnešního dne viděli jsme, že Bůh mluvil s člověkem, a *on živ zůstal*.

25. Protož nyní proč máme * zemřít? Nebo sežral by nás oheň veliký tento; jestli více slyšeti budeme hlas Hospodina Boha našeho, zemřeme. ^{*2Mojz.20.19.}

26. Nebo co jest všeliké * tělo, aby slyše hlas Boha živého mluvícího z prostředku ohně, jako my, mělo živo býti?

27. Přístup ty a slyš všecky věci, kteréž mluvíti bude Hospodin Bůh náš; potom ty mluvíti budeš nám, * což by koli řekl tobě Hospodin Bůh náš, a my slyšeti i činiti budeme. ^{*Izai.40.6. *2Mojz.19.8.}

28. Uslyšev pak Hospodin hlas řeči vašich, když jste mluvili ke mně, řekl mi Hospodin: Slyšel jsem hlas řeči lidu tohoto, kterouž mluvili tobě. Cožkoli mluvili, * dobřeť jsou mluvili. ^{*k.18.17.}

29. Ó kdyby bylo jejich srdce takové, aby se báli mne a ostříhali přikázání mých po všeliký čas, aby jim dobře bylo i synům jejich na věky!

30. Jdi, rei jim: Navraťte se k stanům vašim.

31. Ty pak stůj tuto při mně, a oznámím tobě všecka přikázání, ustanovení i soudy, kterýmž je učiti budeš, aby je činili v zemi, kterouž já dávám jim, aby ji dědičně vládli.

32. Hledtež tedy, abyste činili, jakž přikázal vám Hospodin Bůh * váš; neuchylujte se na pravo ani na levo. ^{*k.28.14.}

33. Po * vši té cestě, kterouž vám přikázal Hospodin Bůh váš, choditi budete, abyste † živi byli, a dobře bylo vám, a abyste prodlili dnů na zemi, kterouž dědičně obdržíte. ^{*1Mojz.18.19. †5Mojz.6.2.}

KAPITOLA VI.

Vysvětlení přikázání prvního, 20. a potomkům toho připomínání.

Toto pak jest přikázání, ustanovení a

sondové, kteréž přikázal Hospodin Bůh váš, abych učil vás, abyste * činili je v zemi, do kteréž jdete k dědičnému držení ji, ^{*Jak.1.22.}

2. Abys se bál Hospodina Boha svého, ostříhaje * všech ustanovení jeho a přikázání jeho, kteréž já přikazuji tobě, ty i syn tvůj i vnuk tvůj, po všecky dny života svého, aby se prodlili dnové tvoji. ^{*k.4.40;5.33.}

3. Slyšiz tedy, Izraeli, a hled tak skutečně činiti, aby tobě dobře bylo, a abyste se velmi rozmnožili, (jakož mluvil Hospodin Bůh otců tvých tobě,) v zemi oplývající mlékem a stří. ^{*k.4.40;5.33.}

4. Slyš, * Izraeli, Hospodin Bůh náš, Hospodin † jeden jest.

5. Protož * milovati budeš Hospodina Boha svého z celého srdce svého, a ze vsi duše své, a ze vsi síly své. ^{*k.10.12. Mat.22.37.}

6. A budou slova tato, kteréž já prikazuji tobě dnes, v srdci tvém.

7. A budeš je často opěťovati synům svým, a mluvíti o nich, když sedneš v domě svém, když půjdeš cestou, a léhaje i vstávaje.

8. Uvážeš je za * znamení na ruce své, a jako náčelník mezi očima svýma. ^{*k.11.18.}

9. Napišeš * je také na veřejích domu svého a na branách svých. ^{*k.11.20.}

10. A když tě uvede Hospodin Bůh tvůj do země, kterouž s přísahou zaslíbil otcům tvým, Abrahamovi, Izákovi a Jakobovi, že ji tobě dá, i města veliká a výborná, kterýchžs nestavěl,

11. A domy plné všech dobrých věcí, kterýchž jsi nenaplul, a studnice vykopané, kterýchž jsi nekopal, a vinice i olivovní, jichž jsi neštípil, a jedl bys a nasýtil se:

12. Varuj se, abys * nezapomenul na Hospodina, kterýž tě vyvedl z země Egyptské, z † poroby těžké. ^{*k.4.9. †k.5.6.}

13. Hospodina * Boha svého báti se budeš, a jemu sloužiti, a ve jméno jeho přísahati. ^{*k.10.20. 1Sam.7.3. Mat.4.10.}

14. Neodejdeš po bozích eziích, z bohů jiných národů, kteříž vůkol vás jsou,

15. (Nebo *Bůh* silný, * horlivý, Hospodin tvůj u prostřed tebe jest,) aby se neroznítla prehlivost Hospodina Boha tvého na tebe, a shladil by tě se svrchku země. ^{*2Mojz.20.5.}

16. Nebudete * pokoušeti Hospodina

Boha svého, jako jste pokoušeli v Mas-
sah. ^{* Mat. 4, 7. Luk. 4, 12.}

17. Pílně ostříhejte přikázání Hospodi-
na Boha svého, a svědectví jeho, i usta-
novení jeho, kteráž přikázal tobě,

18. A čin to, což pravého a dobrého
jest před očima Hospodinovýmá, aby to-
bě dobře bylo, a vejda, abys dědičně ob-
držel zemi výbornou, kterouž s přísahou
zaslibil Hospodin otcům tvým,

19. Aby vypudil * všechny nepřátele tvé
od tváři tvé, jakož mluvil Hospodin.

^{* 2 Mojž. 23, 27. 28.}
20. Když by se potom synu tvůj otázal
tebe, řka: Co jsou to za svědectví a usta-
novení i soudy, kteréž přikázal Hospo-
din Bůh náš vám?

21. Tedy diš synu svému: Služebníci
jsme byli * Faraonovi v Egyptě, † i vy-
vedl nás Hospodin z Egypta v ruce
silné, ^{* 2 Mojž. 1, 11. 14. † k. 12, 37; 14, 8.}

22. A činil Hospodin znamení a zázra-
ky veliké a škodlivé v Egyptě proti Fa-
raonovi, a proti všemu domu jeho před
očima našima,

23. Nás pak vyvedl odtud, aby uvedl
nás, a dal nám zemi, * kterouž s přisa-
hou zaslibil otcům našim. ^{* k. 1, 8.}

24. Protož přikázal nám Hospodin, aby-
chom ostříhali všech ustanovení těchto,
bojíce se Hospodina Boha svého, aby
nám dobře bylo po všechny dny, a aby
zachoval nás při životu, jakž *to činí* i
v dnešní den.

25. A * spravedlnost mítí budeme, když
ostříhati budeme a činiti všecka přikáza-
ní tato před Hospodinem Bohem svým,
jakož přikázal nám. ^{* 1 Jan. 2, 29.}

KAPITOLA VII.

Zaportdád přizniti se s pohany, 11. a odplatu plnitelům zá-
kona slibuje.

Když pak tebe uvede Hospodin Bůh tvůj
do země, do kteréž ty již vcházíš, abys
vládl jí, a * vyplnění národy mnohé od tvá-
ři tvé, † Hetea, Gergezea, Amorea, Ka-
nanea, Ferezea, Hevea a Jebuza, sedm
národů větších a silnějších, nežli jsi ty,
^{* k. 31, 3. † 1 Mojž. 15, 20. 21.}

2. A dá je Hospodin Bůh tvůj tobě, a-
bys je pobil: jako proklaté vyplnění je,
* nevejdeš s nimi v smlouvu, aniž slituješ
se nad nimi. ^{* 2 Mojž. 23, 32.}

3. Nikoli * nespřízníš se s nimi; dcery
své nedáš synu jejich, a dcery jejich ne-
vezmeš synu svému. ^{* 2 Mojž. 34, 16.}

4. Neboť by odvedla syna tvého od ná-

sledování mne, a sloužili by bohům ei-
zím, pročez popudila by se prehlivost Ho-
spodinova na vás, a zahladila by tě ry-
chle.

5. Ale raději toto jim učíte: * Oltáře
jejich zbořte, modly jejich stroskotejte,
háje také posekejte, a rytiny jejich o-
hněm spalte. ^{* k. 12, 2.}

6. Nebo ty * lid svatý jsi Hospodinu
Bohu svému; tebe vyvolil Hospodin Bůh
tvůj, abys jemu byl lidem zvláštním, mi-
mo všechny národy, kteříž jsou na zemi.

^{* 2 Mojž. 19, 6. 1 Petr. 2, 9.}
7. Ne proto, že by vás více bylo nad ji-
né národy, připojil se k vám Hospodin,
a vyvolil vás, (nebo menší vás počet byl
nežli jiných národů.)

8. Ale proto, že miloval vás Hospodin,
a splniti chtěl přísahu, kterouž přísáhl
otcům vašim, vyvedl vás v ruce silné, a
vysvobodil vás z domu služby, z ruky Fa-
raona, krále Egyptského.

9. I zviš, že Hospodin Bůh tvůj jest
Bůh, *Bůh* silný a * pravdomluvný, ostří-
hající smlouvy a † milosrdenství těm,
kteříž ho milují a ostříhají přikázání
jeho, až do tisícího kolena,

^{* k. 32, 4. 1 Kor. 1, 9. † 2 Mojž. 34, 7.}
10. Odplacující tomu, kterýž ho nená-
vidí, v tvář jeho, tak aby zahladil jej.
Nebudeť prodlévati; kdož ho nenávidí,
v tvář jeho odplatí jemu.

11. Protož * ostříhej přikázání a usta-
novení i soudů, kteréž já tobě dnes při-
kazuji, abys je činil. ^{* k. 5, 32.}

12. I budeť *to*, že když poslouchati bu-
dete soudů těchto a ostříhati i činiti je,
také Hospodin Bůh tvůj ostříhati bude
tobě smlouvy a * milosrdenství, kteréž
s přísahou zaslibil otcům tvým.

^{* 2 Mojž. 23, 22.}
13. A bude tě milovati, i požehná tobě
a rozmnoží tebe. Nebo požehná plodu ži-
vota tvého a úrodám země tvé, obili tvé-
mu, vínu tvému a oleji tvému, plodu sko-
tů tvých i stádům bravů tvých v zemi,
kterouž s přísahou zaslibil otcům tvým,
že ji tobě dá.

14. Požehnaný budeš nad všechny náro-
dy; * nebude u tebe neplodný aneb ne-
plodná, ani mezi hovady tvými.

^{* 2 Mojž. 23, 26.}
15. Vzdáli také od tebe * Hospodin vše-
liký neduh, a všechny zlé nemoci Egypt-
ské, kteréž znáš; nevloží jich na tebe,
ale vzloží je na všechny, kteříž tě nená-
vidí. ^{* 2 Mojž. 15, 26; 23, 25.}

16. A shladíš všechny národy, kteréž Hospodin Bůh tvůj dá tobě. Neslituje se nad nimi oko tvé, aniž * sloužití budeš bohům jejich, nebo to bylo by tobě osídlem.
*2Mojz.23.21,33.

17. Řekl-li bys v srdci svém: Větší jsou národové tito nežli já, kterak budu moci vyhnati je?

18. Neboj se jich, *ale* pilně pamatuj na to, co učinil Hospodin Bůh tvůj Faraonovi a všechněm Egyptským,

19. *Na* pokušení veliká, kteráž viděly oči tvé, i znamení a zázraky, a ruku silnou a ráme vztažené, v kterémž vyvedl tě Hospodin Bůh tvůj. Takť něini Hospodin Bůh tvůj všechněm národům, kterýchž bys se obával.

20. Nadto * sršně pošle Hospodin Bůh tvůj na ně, dokudž by nezhylni, kteříž by pozůstali, a kteříž by se skryli před tebou.
*2Mojz.23.28.

21. Nelekejž se strachu jejich, nebo Hospodin Bůh tvůj jest u prostřed tebe, *Bůh* silný, veliký a hrozný.

22. I * vyplení Hospodin Bůh tvůj národy ty od tváři tvé pomalu; nebudeš moci pojednou jich shladiti, aby se nerozmnožila proti tobě zvěř polní.

23. A však dá je Hospodin Bůh tvůj tobě, a setře je setřením velikým, dokudž nebudou vyhlazeni.
*2Mojz.23,29.

24. Vydá i * krále jejich v ruce tvé, a vyhladíš jméno jejich pod nebem; neostojíš žádný před tebou, až je i vyhladíš.
*Joz.10,23; 11,12; 12,7.

25. Ryté * bohy jejich ohněm popálíš; nepožádáš stříbra a zlata, *kteréž jest* na nich, aniž ho sobě vezmeš, aby nebylo tobě osídlem, nebo ohavnost jest Hospodinu Bohu tvému.
*k.12,3.

26. Aniž * vneseš ohavnosti do domu svého, abys nebyl proklatý, jako i ona; všelijak v ohyzdnosti a v ohavnosti budeš míti ji, nebo proklatá jest.
*Joz.7,11.

KAPITOLA VIII.

Napomenutí ku poslouchání Boha, a vděčnosti dobrodini jeho.

Všelikého příkázání, kteréž já prikazuji tobě dnes, * skutečně ostříhejte, abyste živi byli a rozmnožili se, a vešli k dědičnému obdržení země, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům vašim.

*3Mojz.18.30.

2. A rozpomínati se budeš na všecku cestu, kterouž tě vedl Hospodin Bůh tvůj

již teď * čtyřiceti let po poušti, aby ponížil tebe a † zkusil tě, aby známé bylo, *co jest* v srdci tvém, budeš-li ostříhati příkázání jeho, čili nie.
*k.29,5. †k.13,3.

3. I ponížil tě a dopustil na tebe hlad, potom * tě krmil mannou, kteréž jsi ty neznal, ani oteové tvoji, aby známé učinil tobě, že † ne samým chlebem živ bude člověk, ale vším tím, což vychází z úst Hospodinových, živ bude člověk.

*2Mojz.16,14.15.35. †Mat.1.4.

4. Roneho * tvé nevetšelo na tobě, a noha tvá se neodhnetla, již *od* čtyřiceti let.
*k.29,5.

5. Znejž tedy v srdci svém, že * jakož eviči člověk syna svého, *tak* Hospodin Bůh tvůj eviči tebe.
*k.1.31.

6. A ostříhej příkázání Hospodina Boha svého, choď po cestách jeho, a boje se jeho.

7. Nebo Hospodin Bůh tvůj nvozuje tě do země výborné, země, v níž jsou potokové vod, studnice a propasti prýšticí se po údolích i po horách,

8. *Do* země hojné na pšenici a ječmen, na vinice a fiky a jablka zrnatá, *do* země, v níž *jest* hojnost olivový olej přinášejícího a medu,

9. Země, v níž bez nedostatku chléb jísti budeš, a v ničemž nouze trpěti nebudeš, země, jejíž kameni *jest* železo, a z hor jejich měď sekati budeš.

10. Kdyžkoli * jisti budeš a nasytíš se, dobrořečiti budeš Hospodina Boha svého za zemi výbornou, kterouž dal tobě.
*k.6,11.12.

11. Aniž se kdy toho dopouštěj, abys se měl * zapomenouti na Hospodina Boha svého, a neostříhati příkázání a soudů jeho i ustanovení jeho, kteráž já dnes prikazuji tobě,
*k.4,9.

12. Aby, když bys jedl a nasycen byl, a domů krásných nastavěje, v nich bys bydlil,

13. A volové i ovee tvé rozmnoženy byly by, stříbra také a zlata měl bys mnoho, a hojnost ve všech věcech svých,

14. Nepozdvihlo se srdce tvé, * a zapomenul bys na Hospodina Boha svého, kterýž tě vyvedl z země Egyptské, z domu služby,
*k.6,12.

15. A vedl tě přes poušť velikou a hroznou, *na* níž *byli* * hadové ohniví a štirové, *poušť* žiznivou, na níž nebylo žádné vody, a vyvedl tobě † vodu z přetvrdé skály,
*1Mojz.21,6. †2Mojz.17,6.

16. Kterýž tě krmil na poušti mannou, o kteréž nevěděli otcové tvoji, aby tě potrápil a zkusil tebe, naposledy však aby dobře učinil tobě.

17. Aniž říkej v srdci svém: Moc má a síla ruky mé způsobila mi tato zboží,

18. Ale pamatuj na Hospodina Boha svého, nebo on dává tobě moc k dobývání zboží, aby utvrdil smlouvu svou, kterouž s přísahou učinil s otcí tvými, jakož to ukazuje dnešní den.

19. Pakli zapomena se na Hospodina Boha svého, postoupil bys * po bozích cizích, a sloužil bys jim, a klaněl bys se jim: osvědčuji proti vám dnes, že konečně zahynete. *k.11.28; 28,14.

20. Jako pohané, kteréž Hospodin zahladil před tváří vaší, tak zahynete, proto že jste neposlouchali hlasu Hospodina Boha svého.

KAPITOLA IX.

Izraelští ne pro svou hodnost do země zaslíbené uvedeni; 7. nebo hříchové jejich mnozí a těžcí byli.

Slyš, * Izraeli, ty přejdeš dnes přes Jordán, abys vejda, dědičně vládl národy většími a silnějšími, než jsi ty, městy velikými † a ohrazenými až k nebi, *k.5,1. †k.1.28.

2. Lidem velikým a * vysokým, syny Enakovými, o kterýchž viš, a o kterýchž jsi slyšel praviti: Kdo se postaví proti synům Enakovým? *1Mojš.13.33.

3. Protož věziž dnes, že Hospodin Bůh tvůj, kterýž jde před tebou, jest jako oheň * spalující. On vyhladí je, a on sníží je před tebou; i vyženeš je a vyhladíš je rychle, jakož mluvil tobě Hospodin. *k.4.24. Zid.12.29.

4. Neříkejž v * srdci svém, když by je zapudil Hospodin Bůh tvůj od tváří tvé, řka: Pro spravedlnost mou uvedl mne Hospodin, abych dědičně obdržel zemi tuto, tak jako pro bezbožnost národů těch Hospodin vyhnal je od tváří tvé. *k.7.17. 1Mojš.15.16.

5. Ne pro spravedlnost svou a pravost srdce svého ty jdeš, abys dědičně obdržel zemi jejich, ale pro bezbožnost národů těch Hospodin Bůh tvůj vyhání je od tváří tvé, a aby splnil slovo, kteréž s * přísahou zaslibil otcům tvým, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. *1Mojš.12.7.

6. Protož věziž, že ne pro spravedlnost svou Hospodin Bůh tvůj dává tobě zemi tu výbornou, abys dědičně držel ji, poněvadž jsi lid tvrdé šije.

7. Pamatujž a nezapomínej, že jsi k hněvu * popouzel Hospodina Boha svého na poušti; hned od toho dne, když jsi vyšel z země Egyptské, až jste přišli na místo toto, odporní jste byli Hospodinu. *2Mojš.14.11.

8. Také i na * Orébě popudili jste k hněvu Hospodina, a rozněval se na vás Hospodin, aby vás shladil. *2Mojš.32,1.

9. Když jsem vstoupil na horu, abych vzal dsky kamenné, dsky smlouvy, kterouž učinil s vámi Hospodin, tehdáž jsem trval na hoře čtyřiceti dní a čtyřiceti nocí, chleba nejeda a vody nepíje.

10. I dal mi Hospodin * dvě dsky kamenné, psané prstem Božím, na nichž byla všecka ta slova, kteráž mluvil vám Hospodin na hoře z prostředku ohně v den shromáždění. *2Mojš.31,18.

11. Po skonání pak čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí dal mi Hospodin dvě dsky kamenné, dsky smlouvy.

12. I řekl mi Hospodin: * Vstana, sstup rychle odsud, nebo poškrvnil se lid tvůj, kterýž jsi vyvedl z Egypta; sešli brzy s cesty, kterouž jsem jim přikázal, a učinili sobě slitinu. *2Mojš.32,7.

13. Mluvil také Hospodin ke mně, řka: Viděl jsem lid ten, a jistě * lid tvrdošijný jest. *2Mojš.32,9.

14. Pusť mne, ať je setru, a zahladím jméno jejich pod nebem, tebe pak učiním v národ větší a silnější, nežli jest tento.

15. Tedy * obrátiv se, sstoupil jsem s hory, (hora pak hořela ohněm), dvě dsky smlouvy maje v obou rukou svých. *2Mojš.32,15 násl.

16. Když jsem pak pohléděl a uzel jsem, že jste zhřešili Hospodinu Bohu vašemu, udělavše sobě tele lité, (brzy jste byli sešli s cesty, kterouž přikázal vám Hospodin):

17. Pochytiv ty dvě dsky, * povrhl jsem je z obou rukou svých, a polámal jsem je před očima vašimi. *2Mojš.32,19.

18. A padna, ležel jsem před Hospodinem jako i prvě, čtyřiceti dní a čtyřiceti nocí, chleba nejeda a vody nepíje, pro všecky hříchy vaše, kterýmiž jste byli zhřešili, činíce to, což zlého jest před očima Hospodinovými, a popouzíte jeho.

19. Nebo bál jsem se prehlivosti a hněvu, kterýmž se byl popudil Hospodin proti vám, aby zahladil vás, a uslyšel mne Hospodin i tehdáž.

20. Na * Arona též rozbučeval se byl Hospodin náramně, tak že ho zahladiti chtěl; tedy modlil jsem se také za Arona téhož času. ^{*2 Mojj.32,21.}

21. Hříeh pak váš, kterýž jste byli učinili, *totiž* tele, vzav, spálil jsem je ohněm a zdobil jsem je, *tluka je* dobře, dokudž nebylo setřino na prach. Potom vyspal jsem prach jeho do potoka, kterýž tekł s té hory.

22. Ano i v * Tabbera a v † Massah a v ** Kibrot Hattáve popouzeli jste Hospodina k hněvu. ^{*4 Mojj.11,3. †2 Mojj.17,7. **4 Mojj.11,34.}

23. A když vás poslal Hospodin z Kádesbarne, řka: Vstupte a opanujte zemi tu, kterouž jsem vám dal, odporni jste byli řeči Hospodina Boha svého, a nevěřili jste jemu, aniž jste uposlechlili hlasu jeho.

24. Odporni * jste byli Hospodinu od *toho* dne, jakž jsem vás poznal. ^{*v.7.}

25. A * padna, ležel jsem před Hospodinem čtyřideceti dní a čtyřideceti noci, v nichž jsem rozprostíral se; nebo řekl Hospodin, že vás *chce* zahladiti. ^{*2 Mojj.32,11.}

26. I modlil jsem se Hospodinu, řka: Panovníče Hospodine, nezatraenjž lidu svého, a *to* dědictví svého, kteréž jsi vykoupil velikomoeností svou, kteréž jsi vyvedl z Egypta v ruce silné.

27. Rozpomeniž * se na služebníky své, Abrahama, Izáka a Jáкова; nepatřiž na tvrdost lidu tohoto, na bezbožnost jeho a na hříehy jeho, ^{*2 Mojj.32,13.}

28. Aby * neřekli obyvatelé země té, z níž jsi nás vyvedl: Proto že nemohl Hospodin uvésti jich do země, kterouž zaslíbil jim, aneb že je měl v nenávisti, vyvedl je, aby je pobil na poušti. ^{*4 Mojj.14,16.}

29. Však oni jsou lid tvůj a * dědictví tvé, kteréž jsi vyvedl v síle své veliké a v rameni svém vztaženému. ^{*2 Mojj.19,5.}

KAPITOLA X.

O přípravě druhých dvou desk. 8. O zvolení Levitů k službě. 12. Napomenutí k milování Boha.

Toho času řekl * mi Hospodin: Vyhlad sobě dvě dsky kamenné, podobné prvním, a vstup ke mně na horu, a udělej sobě † truhlu dřevěnou. ^{*2 Mojj.34,1. †k.25,10.}

2. I * napiši na dskách těch slova, kteráž byla na dskách prvních, kteréž jsi † rozrazil, a vložiš je do té truhly. ^{*k.9,10. †2 Mojj.32,19.}

3. Tedy udělal jsem truhlu z dříví setim, a * vyhladiv dvě dsky kamenné, po-

dobně prvním, vstoupil jsem na horu, ne-
sa ty dvě dsky v rukou svých. ^{*2 Mojj.34,4.}

4. I napsal na těch dskách, tak jakž
prvé byl napsal, deset slov, kteráž mlu-
vil k vám Hospodin na hoře z prostřed-
ku ohně v * den shromáždění onoho, a
dal je Hospodin mně. ^{*k.9,10.}

5. A obrátiv se, sstoupil jsem s hory té,
a vložil jsem ty dsky do truhly, kterouž
jsem byl udělal, a byly tam, jakož mi
přikázal Hospodin.

6. Synové pak Izraelští * hnuli se z Bee-
rot synů Jakan do Moserah. Tam umřel
Aron, a tu jest pohován; i konal úřad
kněžský na místě jeho † Eleazar, syn
jeho. ^{*4 Mojj.33,31. †k.20,28.}

7. Odtud táhli do Gadgad, a z Gadgad
do * Jotbata, do země vod tekutých. ^{*4 Mojj.33,33.}

8. Toho času oddělil Hospodin pokole-
ní Lévi, aby nosili truhlu smlouvy Ho-
spodinovy, a aby stáli před Hospodinem
k službě jemu, a k dobrořečení ve jmé-
nu jeho až do dnešního dne.

9. Pročž nemělo pokolení Lévi dílu a
dědictví s bratřími svými, *nebo* Ho-
spodin jest dědictví jeho, jakož mluvil k ně-
mu Hospodin Bůh tvůj.

10. Já pak zůstal jsem na té hoře jako
duň prvních, čtyřideceti dní a čtyřideceti
noci, a uslyšel mne Hospodin i tehdaž,
a nechtěl shladiti tebe.

11. Potom řekl mi Hospodin: Vstaň, jdi,
předeházej lid, aby vešli a vládli zemi,
kterouž jsem s přísahou zaslíbil otcům
jejich, že jim ji dám.

12. Nyní tedy, Izraeli, čeho * žádá Ho-
spodin Bůh tvůj od tebe? Jediné abys
se bál Hospodina Boha svého, a chodil
po všech cestách jeho, a abys miloval
ho, a † sloužil Hospodinu Bohu svému
v celém srdci svém, a ve vsi duši své,
^{*Mich.6,8. †5 Mojj.6,5.}

13. Ostríhaje přikázání Hospodinových
a ustanovení jeho, kteráž já přikazuji to-
bě dnes k tvému dobrému.

14. Aj, Hospodina Boha tvého *jest* ne-
be i nebesa nebes, země a všecky věci,
kteréž *jsou* na ní.

15. *Však* * toliko v otcích tvých zalíbilo
se Hospodinu, aby je zamiloval, a vyvo-
lil simě jejich po nich, vás *totiž* ze všech
národů, † jakož dnes *vidíš*. ^{*k.7,6. †k.4,38.}

16. Protož * obřežtež neobřízku srdce
svého, a † šije své nezatvrzujte více.
^{*Skutk.7,51. †2 Mojj.32,9.}

17. Nebo Hospodin Bůh váš, on * jest Bůh bohů, a † Pán panů, *Bůh* silný, veliký, mocný a hrozný, ** kterýž nepřijímá osoby, ani běže darů,

*Zalm.89,7.9. †1 Tim.6,15. **Skutk.10,34.

18. Čině soud sirotku a vdově, miluje také * přichozího, dávaje mu chléb a oděv.

*Zalm.146,9.

19. Protož milujte * hostě, nebo jste byli hosté v zemi Egyptské.

*2 Mojž.22,21.

20. Hospodina * Boha svého báti se budeš, jemu sloužiti, a jeho se přidržeti, a ve jménu jeho přísahati budeš.

*Mat.4,10.

21. Onť jest chvála tvá, a onť jest Bůh tvůj, kterýž učinil s tebou tyto veliké a hrozné věci, kteréž viděly oči tvé.

22. V * sedmdesáti dnech sstoupili otcové tvoji do Egypta, nyní pak rozmnožil tě Hospodin Bůh tvůj, abys byl v množství jako hvězdy nebeské.

*1 Mojž.46,27.

KAPITOLA XI.

Vede k ostříhání zákona, 22. žehná přítelům, a zlořečí přestupníkům jeho.

Milujž tedy Hospodina Boha svého a ostříhej * nařízení jeho, ustanovení a soudů jeho, i přikázání jeho po všechny dny.

*k.8,6.

2. A znejtež dnes (nebo ne k *samým* synům vašim *mluvím*, kteříž neznali *toho*, ani neviděli,) trestání Hospodina Boha svého, důstojnost jeho, ruku jeho silnou a rámě jeho vztažené,

3. A znamení i skutky jeho, kteréž činil u prostřed Egypta Faraonovi, králi Egyptskému, i vši zemi jeho,

4. A eo * učinil vojsku Egyptskému, koňům i vozům jeho, kterýž uvedl vody moře rudého na ně, když vás honili, a shladil je Hospodin až do dnešního dne;

*2 Mojž.14,25,27.

5. Také co učinil vám na poušti, dokudž jste nepřišli až k místu tomuto,

6. A eo učinil * Dátanovi a Abironovi, synům Eliaba, syna Rubenova, když země otevřela ústa svá, a požřela je i čeledi jejich, stany jejich se vším statkem jejich, kterýž při sobě měli, u prostřed všeho Izraele.

*Zalm.106,17.

7. Ale * oči vaše viděly všechny skutky Hospodinovy veliké, kteréž činil.

*k.7,19.

8. Protož * ostříhejte všech přikázání, kteráž já dnes přikazuji vám, abyste zmoeněni byli, a vejdouce, dědičně obdrželi zemi, do kteréž vy jdete k dědičnému ji obdržení,

*k.7,11.

9. A aby se * prodlili dnové vaši na ze-

mi, kterouž s přísahou zaslíbil dáti Hospodin otcům vašim i semeni jejich, zemi † mlékem a strdí oplývající.

*k.4,40. †2 Mojž.3,17.

10. Nebo země, do kteréž ty již vcházíš, abys ji dědičně obdržel, není jako země Egyptská, z níž jsi vyšel, v kteréž jsi rozsávil símě své, a svažoval ji *do ustání* noh svých jako zahradu bylinnou:

11. Ale země, do kteréž vy jdete, abyste ji dědičně vládli, jest země hornatá, *mající* i údolí, *kteráz* z deště nebeského svažována bývá vodou,

12. Země, o kterouž Hospodin Bůh tvůj pečje, a vždycky oči Hospodina Boha tvého *obráceny jsou* na ni, od počátku roku až do konce jeho.

13. Protož jestliže opravdově * poslouchati budete přikázání mých, *kteráz* já vám dnes přikazuji, milujice Hospodina Boha svého a sloužice jemu z celého srdce svého a ze vši duše své,

*k.28,1,2.

14. Dám * dešť zemi vaši časem svým, ranni i pozdni, a sklizeti budeš obilí své, víno své i olej svůj.

*Joel.2,23.

15. Dám i pastvu na poli tvém pro hovada tvá, a budeš jísti až do sytosti.

16. Vystříhejtež se tedy, aby nebylo svedeno srdce vaše, abyste odstupnjíce, nesloužili bohům cizím, a neklaněli se jim.

17. Pročež Hospodin velice by se na vás rozhněval *, a zavřel by nebe, aby deště nedávalo, a země aby nedávala úrody své; i † zahynuli byste rychle z země výborné, kterouž Hospodin vám dává.

*3 Mojž.26,19. †5 Mojž.4,26.

18. Ale * slozte tato slova má v srdci svém a v myslí své, a uvažte je sobě za znamení na rukou svých, a buďte jako náčelník mezi očima vašima.

*Přisl.6,21.

19. A vyučujte jim syny své, rozmlouvajice o nich, když sedneš v domě svém, aneb když půjdeš cestou, když lehneš i když vstaueš.

20. Napišeš je také na veřejích domu svého i na branách svých,

21. Aby byli * rozmnoženi dnové vaši a dnové synů vašich na zemi, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům vašim, že jí dá jim, dokudž nebe trvá nad zemí.

*v.9.

22. Nebo jestliže bedlivě ostříhati budete všech přikázání těchto, *kteráz* já přikazuji vám, abyste je činili, milujice Hospodina Boha svého, a chodíce

po všech cestách jeho, a přidržejice se jeho:

23. Tedy vyžene Hospodin všechny ty národy od tváři vaši, a vládnouti budete dědičně * národy většími i silnějšími, nežli jste vy. ^{*k.7,1.}

24. Všeliké * místo, na kteréž by vstoupila noha vaše, vaše bude; od pouště *a* od Libánu, *a* od řeky Eufraten až k moři nejdalšímu bude pomezi vaše. ^{*Joz.1,3,4.}

25. Nepostaví se žádný proti vám; strach a bázeň vás pustí Hospodin Bůh váš na tvář vši země, po kteréž choditi budete, jakož jest mluvil vám.

26. Hle, * já předkládám vám dnes požeňmání i zlořečení, ^{*k.30,1,15,19.}

27. Požeňmání, budete-li poslouchati příkázání Hospodina Boha svého, kteréž já dnes prikazuji vám,

28. Zlořečení pak, jestliže byste neposlouchali příkázání Hospodina Boha svého, ale sešli byste s cesty, o kteréž já dnes prikazuji vám, následujice bohů eziích, kterýchž neznáte.

29. A když by tě uvedl Hospodin Bůh tvůj do země, do kteréž ty jdeš, abys dědičně vládl jí, tedy dáš požeňmání toto na hoře * Garizim, a zlořečení na hoře Hébal, ^{*k.27,12,13.}

30. Kteréž jsou za Jordánem, za cestou *chýlící se* k západu slunce, v zemi Kananejského, jenž bydlí na rovinách naproti Galgala, blízko rovin More.

31. Nebo vy půjdete přes Jordán, abyste vešli *a* dědičně vládli zemi, kterouž Hospodin Bůh váš dá vám; i obdržíte ji dědičně, a budete v ni bydliti.

32. Hledtež tedy, abyste činili všechna ustanovení a soudy, kteréž já dnes vám předkládám.

KAPITOLA XII.

Velí Bůh modlářství kaziti, 4. v místě jistém obětovati.
23. Zapovídá krve jisti 29. a pohanů následovati.

Tato jsou ustanovení a soudy, kteréžž ostříhati budete, činíce *je* v zemi, kterouž Hospodin Bůh oteu tvých dá tobě, abys dědičně vládl jí po všechny dny, v nichž živi budete na zemi.

2. Zkazíte do gruntu všechna místa, na nichž sloužili národové, (kteréž vy dědičně opoujete,) bohům svým, na vrších vysokých a na pahrbcích, a pod každým stromem ratolestným.

3. Oltáře jejich * zbořte, a obrazy jejich ztlucte, háje také jejich ohněm spalte a

rytiny bohů jejich stroskotejte, a vyhladte jméno jejich z místa toho.

^{*1 Mojs.33,52.}

4. Neučiníte tak Hospodinu Bohu svému,

5. Ale kteréž by * místo vyvolil Hospodin Bůh váš ze všech pokolení vašich, aby položil jméno své tu, a bydlil na něm, hledati *ho*, a tam choditi budete. ^{*2 Mojs.20,24 ; 29,12.}

6. Tam také přináseti budete zápaly své a oběti i desátky své, oběti rukou svých i sliby své, dobrovolné *oběti* své, i prvorozené z skotů a bravů svých,

7. A jisti budete tam před Hospodínem Bohem svým, a veseliti se budete v každé věci, k níž přičínáte ruky své, vy i domové vaši, v nichž požeňmal tobě Hospodin Bůh tvůj.

8. Nebudete dělati tak, jakž my nyní zde činíme, jeden každý což se mu dobrého vidí.

9. Nebo až dosavad nepřišli jste k odpočinnu a dědictví, kteréž Hospodin Bůh tvůj dává tobě.

10. Ale když přejdouce Jordán, bydliti budete v zemi, kterouž Hospodin Bůh váš dá vám, abys jí vládl právem dědičným, a odpočinnu dá vám ode všech vůkol nepřátel vašich, a bydliti budete bezpečně:

11. Tedy k místu tomu, kteréž by * vyvolil Hospodin Bůh váš, aby tam přebývalo jméno jeho, přináseti budete všechny věci, kteréž já prikazuji vám, zápalny své, oběti své a † desátky své, a oběti rukou svých a všechno, což předního jest v slibích vašich, kteréž byste činili Hospodinu. ^{*v.5, †k.14,22.}

12. A veseliti se budete před Hospodínem Bohem svým, vy i synové vaši i dcery vaše, služebníci vaši i děvky vaše, i * Levíta, kterýž jest v branách tvých, nebo nemají dílu a dědictví s vámi. ^{*1 Mojs.18,24.}

13. Vystřihej se, abys neobětoval zápalných obětí svých na žádném místě, kteréž bys *sobě* obhlédl.

14. Ale na tom místě, kteréž by vyvolil Hospodin v jednom z pokolení tvých, tam obětovati budeš zápaly své, a tam učiníš všechno, což já prikazuji tobě.

15. A však jestliže by se kdy zalíbilo duši tvé, zabiješ *sobě*, a jisti budeš maso vedlé požeňmání Hospodina Boha svého, kteréž by dal tobě ve všech městech

tvých; nečistý i čistý jisti je bude, jako srna * i jelena. ^{*v.22.}

16. Krve * toliko jisti nebudete, na zemi vycedíte ji jako vodu. ^{*3 Mojz.2,3,17.}

17. Nebudeš moci jisti v městě svém desátků obilí svého, vína a oleje svého, i prvorozených skotů a bravů svých, i všeho, k čemuž se slibem zavážeš, dobrovolných obětí svých a obětí rukou svých.

18. Ale * před Hospodinem Bohem svým jisti je budeš na místě, kteréž vyvolil Hospodin Bůh tvůj, ty i syn tvůj i dcera tvá, služebník tvůj a děvka tvá, i Levita, kterýž jest v branách tvých, a veseliti se budeš před Hospodinem Bohem svým ve všech věcech, k nimž bys přičinil ruky své. ^{*k.14,23.}

19. Vystřihej se, abys neopouštěl Levitů v zemi své po všechny dny své.

20. Když * rozšíří Hospodin Bůh tvůj pomezi tvé, jakož mluvil tobě, a řekl bys sám v sobě: Budu jisti maso, proto že žádá duše tvá jisti maso, vedlé vši libosti své jisti budeš maso. ^{*k.19,8,1 Mojz.28,14.}

21. Jestliže by daleko bylo od tebe místo, kteréž vyvolil Hospodin Bůh tvůj, aby přebývalo tam jméno jeho, zabiješ *hovado* z skotů neb bravů svých, kteréž by dal Hospodin tobě, jakžt jsem přikázal tobě, a jisti budeš v městě svém, vedlé vši libosti duše své.

22. Jakž se jídá * srna a jelen, tak je jisti budeš; nečistý i čistý bude je jisti. ^{*v.15.}

23. Toliko buď stálý, abys krve nejedl; nebo krev jest duše, protož nebudeš jisti duše s masem jejím.

24. Nejezíš ji, *ale* na zem ji vycedí jako vodu.

25. Nebudeš jisti ji, aby tobě dobře bylo i synům tvým po tobě, když bys činil, což dobrého jest před očima Hospodinovými.

26. Ale posvěcené věci své, kteréž bys měl, a což bys slibil, vezmeš, a doneseš na místo, kteréž vyvolil Hospodin,

27. A obětovati budeš oběti své zápalné, maso a krev, na oltář Hospodina Boha svého; ale krev jiných obětí tvých vylita bude na oltář Hospodina Boha tvého, maso pak jisti budeš.

28. Ostřihej a poslouchej všech slov těchto, kteráž já prikazuji tobě, aby tobě dobře bylo i synům tvým po tobě až na věky, když bys činil, což dobrého a

pravého jest, před očima Hospodina Boha svého.

29. Když by *pak* vyplénil Hospodin Bůh tvůj od tváři tvé národy ty, k nimž ty tudíž vejdeš, abys dědičně vládl jimi, a dědičně je opanoval, a bydlil v zemi jejich,

30. Vystřihej se, abys * neuvázl v osidle, *jda* za nimi, když by již vyblazeni byli od tváři tvé. Nevypotávej se na bohy jejich, říkáje: Jak jsou sloužili národové ti bohům svým, tak i já něním. ^{*k.18,9, Joz.23,7, Žalm.106,34,35.}

31. Neučiniš tak Hospodinu Bohu svému, nebo všecko, což v ohavnosti má Hospodin, a čehož nenávidí, činili bohům svým; také i syny své a dcery své ohněm pálili *ke cti* bohům svým.

32. Cožkoli já prikazuji vám, ostřihati budete, čimice *to*; * nepřidáte k tomu, aniž co z toho ujmete. ^{*Přisl.30,6.}

KAPITOLA XIII.

K falešnému proroku a svědci jak se chovati náleželo.

Povstali-li by u prostřed tebe prorok, aneb *někdo*, ješto by mival sny, a ukázal by tobě znamení aneb zázrak,

2. Byť se pak i stalo to znamení aneb zázrak, a mluvil by tobě, řka: Podme, následujme * bohů cizích, (kterýchž neznáš,) a služme jim: ^{*v.6,13.}

3. Neuposlechněš slov proroka toho, ani snáře, nebo * zkušuje vás Hospodin Bůh váš, aby známé bylo, milujete-li Hospodina Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své. ^{*k.8,2.}

4. Hospodina Boha svého následujte, a jeho se bojte, prikázání jeho ostřihejte, hlasu jeho poslouchejte, jemu služte a jeho se přidržte.

5. Prorok * pak ten aneb snář zamordován bude, nebo mluvil to, čímž by odvrátil vás od Hospodina Boha vašeho, (kterýž vyvedl vás z země Egyptské, a vykoupil tě z domu služby,) aby tě srazil s cesty, kterouž přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj, abys chodil po ní; a tak odejmeš zlé z prostředku svého. ^{*k.18,20.}

6. Jestliže by tě tajně nabádal bratr tvůj, syn matky tvé, aneb syn tvůj, aneb dcera tvá, aneb manželka, *kteráž* jest v lůně tvém, aneb přítel tvůj, kterýžt by *milý* byl jako duše tvá, řka: Podme a služme bohům cizím, (kterýchž jsi neznal ty ani otcové tvoji,)

7. Z bohů pohanských, kteříž vůkol vás

jsou, buď blízko aneb daleko od tebe, od *jednoho* konce země až do *druhého* konce jejího,

8. Nepovoluj jemu, aniž ho poslouchej; neodpusť mu oko tvé, aniž se slituješ, aniž zatajíš ho, ^{*k.19.13.}

9. Ale bez milosti * zabiješ jej; ruka tvá nejprv na něj bude *vzatažena*, abys ho zabil, a potom ruce všeho lidu. ^{*k.17,5,7; 18.20.}

10. A ukamenuješ jej až do smrti, nebo chtěl odvésti tebe od Hospodina Boha tvého, kterýž tě vyvedl z země Egyptské, z domu služby,

11. Aby všecken lid Izraelský, * uslyšice to, báli se, a nečinili více něco podobného věci této nejhorší u prostřed tebe. ^{*k.17,13; 19.20.}

12. Uslyšel-li bys o některém městě svém, kteréž Hospodin Bůh tvůj dá tobě, abys tam bydlil, ani pravi:

13. Vyšli muži, lidé nešlechtní z prostředku tvého, kteříž svedli spoluobyvatele své, řkouce: * Poďme, služme bohům cizím, kterýchž neznáte: ^{*v.2.6.}

14. Tedy vyhledej a vyzvěz a dobře se na to vyptej, a jestliže jest pravda a jistá věc, že ohavnost se stala u prostřed tebe,

15. Zbiješ obyvatele města toho městem, a jako věc proklatou zkazíš je i všecko, což by v něm bylo, hovada také jeho měčem *porbiješ*.

16. A všechny kořisti jeho shromáždíš u prostřed ulice jeho, a spálíš ohněm to město i všechny kořisti jeho docela Hospodinu Bohu svému, aby byla hromada *rumu* věčná; a nebude více staveno.

17. A nevezmeš * ničehož z věci proklatých, aby Hospodinu odvrátil se od lhostěvnosti své, a učinil tobě milosrdenství *svá*, a smiloval se nad tebou, i roznuožil tě, jakož s přísahou zaslíbil otečům tvým. ^{*k.7,25.26.}

18. Protož poslouchati budeš hlasu Hospodina Boha svého, ostříhaje všech příkazání jeho, kteréž já dnes prikazuji tobě, abys činil, což pravého jest, před očima Hospodina Boha svého.

KAPITOLA XIV.

Živočichů čistých i nečistých oznámení, 22. a poručení o desátkách.

Synové jste Hospodina Boha vašeho, *protož* nebudete se řezati, * aniž sobě uděláte lysiny mezi očima vašima nad mrtvým. ^{*3 Mojs.19.28.}

2. Nebo lid * svatý jsi Hospodinu Bohu svému, a tebe † vyvolil Hospodin, abys jemu byl za lid zvláštní ze všech národů, kteříž jsou na tváři země. ^{*k.7,6. †k.1,20.}

3. Nebudeš jisti žádné věci ohavné.

4. Tato * jsou hovada, kteréž jisti budete: Voly, ovce a kozy, ^{*3 Mojs.11,2.násl.}

5. Jelena, danuele, srnu, kamsika, jezevce, bůvola a losa.

6. Každé hovado, kteréž má kopyta rozdělená, tak aby rozdojeaná byla, a přežívá mezi hovady, jisti je budete.

7. A však ne všech přežívajících, aneb těch, kteréž kopyta rozdělená mají, budete jisti, *jako* velblouda, zajíce a králíka; nebo ač přežívají, však kopyta rozděleného nemají, nečistá jsou vám.

8. Též svině, nebo rozdělené majie kopyto, nepřežívá, nečistá vám bude; masa jejího jisti nebudete, a mrchy její se nedotknete.

9. Ze všech *pak živočichů*, kteříž u vodách jsou, tyto * jisti budete: Cožkoli má plejty a šupiny, jisti budete. ^{*3 Mojs.11.9.}

10. Což pak nemá plejty a šupin, *toho* jisti nebudete; nečisté vám bude.

11. Všecko ptactvo čisté jisti budete.

12. Těchto pak jisti nebudete: Orla, noha, orlice mořské,

13. A sokola, supa a luňáka vedlé pokolení jeho,

14. A žádného krkavce vedlé pokolení jeho,

15. Pstrosa, sovy, vodní káně a krahulce vedlé pokolení jeho,

16. Raroha, kalousa a labuti,

17. Pelikána, porfiriána a křehaře,

18. Čápa, volavky vedlé pokolení jejího, dedka a netopýře.

19. A všeliký zeměplaz létající nečistý bude vám, nebudete ho jisti.

20. Každého ptáka čistého jisti budete.

21. Žádné * umrliny jisti nebudete; přichozinu, kterýž jest v branách tvých, dáš ji, a jisti ji bude, aneb prodáš cizozemci, nebo lid svatý jsi Hospodinu Bohu svému. † Nebudeš vařití kozočec v mléce matky jeho. ^{*2 Mojs.22,31. †k.23,19.}

22. Ochotně dávatí budeš * desátky ze všech užitek semen svého, kteříž by přišli s pole každého roku. ^{*3 Mojs.27,30.}

23. A * jisti budeš před Hospodinem Bohem svým, (na místě, kteréž by vyvolil, aby tam přebývalo jméno jeho,) desátky z obilí, vína i oleje svého, a prvorozené

z volů svých a drobného dobytka svého, abys se neil báti Hospodina Boha svého po všechny dny. ^{*k.12,17,18.}

24. Jestliže by pak daleká byla cesta, a nemohl bys donésti toho, proto že daleko jest od tebe to místo, kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj k přebývání tam jména svého, když požehná tobě Hospodin Bůh tvůj:

25. Tedy zpeněžíš je, a svázané peníze vezma v ruku svou, půjdeš k místu, kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj,

26. A vynaložíš ty peníze na všechno, čehož žádá duše tvá, na voly, na ovce, na víno, aneb jiný * nápoj silný, a na všechno, čehož by sobě žádala duše tvá, a jisti budeš tam před Hospodinem Bohem svým, a veseliti se budeš ty i dům tvůj. ^{*3Mojz.10,9.}

27. Levity pak, kterýž by v branách tvých bydlil, neopustíš, nebo * nemá dílu a dědictví s tebou. ^{*4Mojz.18,24.}

28. Každého léta třetího oddělíš všechny desátky z užitků svých toho léta, a složíš je v branách svých.

29. I přijde Levita, (nebo nemá dílu a dědictví s tebou,) a host a sirotek i vdova, kteříž jsou v branách tvých, i budou jisti a nasytí se, aby * požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj při všelikém díle rukou tvých, kteréž bys dělal. ^{*k.28,1 násled.}

KAPITOLA XV.

Odpuštění dluhů. 7. Opatrování chudých. 12. Propuštění koupených. 19. Nařízení o prvorozených.

Každého léta sedmého * odpouštíti budeš. ^{*2Mojz.23,11. 3Mojz.25,10.}

2. Tento pak bude způsob odpuštění, aby odpustil každý věřitel, kterýž rukou svou půjčil to, čehož půjčil bližnímu svému; nebude upomínati bližního svého aneb bratra svého, nebo vyhlášeno jest odpuštění Hospodinuovo.

3. Cizozemce upomínati budeš, ale to, což bys měl u bratra svého, propusti ruka tvá.

4. Toliko aby nuzným někdo nebyl příčinou tvou, poněvadž * hojně požehná tobě Hospodin v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě v dědictví, abys jí dědičně vládl: ^{*k.14,29.}

5. Jestliže však * pilně poslouchati budeš hlasu Hospodina Boha svého, tak a bys hleděl činiti každé přikázání toto, kteréž já tobě dnes přikazuji. ^{*k.28,1,2.}

6. Hospodin zajisté Bůh tvůj * požehná

tobě, jakož mluvil tobě, tak že budeš moci * půjčovati národům mnohým, tobě pak nebude potřeba vypůjčovati; i budeš panovati nad národy mnohými, ale oni nad tebou nebudou panovati. ^{*k.14,29. k.28,12.}

7. Byl-li by u tebe * nuzný někdo z bratří tvých, v některém městě tvém, v zemi tvé, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě, * nezatvrdíš srdce svého, a nezavřeš ruky své před nuzným bratrem svým: ^{*Luk.6,34,35. +1Jan.3,17.}

8. Ale štědře otevřeš jemu ruku svou, a ochotně půjčíš jemu, jakž by mnoho potřeboval toho, v čemž by nouzi měl.

9. Vystříhej se, aby nebylo něco nepravého v srdci tvém, a řekl bys: Blíží se rok sedmý, jenž jest rok odpuštění, a bylo by nešlechtné oko tvé k bratru tvému nuznému, tak že bys neudělil jemu, pročž by volal proti tobě k Hospodinu, a byl by na tobě hřích:

10. Ale ochotně dáš jemu, a nebude srdce tvé neupřímé, když bys dával jemu; nebo tou příčinou požehná tobě Hospodin Bůh tvůj ve všech skutecích tvých a ve všem díle, k kterémuž bys vztáhl ruku svou.

11. Nebo * nebudete bez chudých v zemi vaší; protož přikazuji tobě, řka: Aby ochotně otvíral ruku svou bratru svému, chudému svému a nuznému svému v zemi své. ^{*Mat.26,11.}

12. Jestliže by * prodán byl tobě bratr tvůj Žid aneb Židovka, a sloužil by tobě za šest let, sedmého léta propustíš jej od sebe svobodného. ^{*2Mojz.21,2.}

13. A když jej propustíš svobodného od sebe, nepustíš ho prázdného.

14. Štědře darovati jej budeš dary z dobytka svého, z stodoly a z vinice své; v čemž požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj, z toho dáš jemu.

15. A pamatuj, že jsi služebníkem byl v zemi Egyptské, a že tě vykoupil Hospodin Bůh tvůj, protož já to dnes tobě přikazuji.

16. Pakliť by řekl: Nepůjdu od tebe, proto že by tě miloval i dům tvůj, a že mu dobře u tebe,

17. Tedy * vezma špici, probodneš neho jeho na dveřích, a bude u tebe služebníkem na věky. Takž podobně i děve své učiníš. ^{*2Mojz.21,6.}

18. Nechť není za těžké před očima tvými, když bys ho svobodného propustil

od sebe, nebo dvojnásob více, než ze mzdy nájemník, sloužil tobě šest let; i požehná tobě Hospodin ve všech věcech, kteréž činiti budeš.

19. Všeho * prvorozeného, což se narodí z skotů tvých neb z bravů tvých, samec posvětili Hospodinu Bohu svému. Nebudeš dělati prvorozeným volkem svým, a nebudeš holiti prvorozených ovec svých. *2Mojz.13,2.

20. Před Hospodinem Bohem svým budeš je jísti na každý rok na místě, kteréž by vyvolil Hospodin, ty i čeled tvá.

21. Pakliž by na něm byla * vada, že by kulhavé aneb slepé bylo, aneb mělo by jakoukoli škodlivou vadu, nebudeš ho obětovati Hospodinu Bohu svému. *k.17,1.3Mojz.22,20.

22. V branách svých budeš je jísti, buďto * čistý neb nečistý, rovně jako srnu aneb jelena; *k.12,15,22.

23. Toliko krve jeho nebudeš jísti, ale na zem vycedíš ji jako vodu.

KAPITOLA XVI.

O třech slavnostech výročních, 13. a ustanovení soudců.

Ostříhej měsíce Abib, abys slavil * Fáze Hospodinu Bohu svému, nebo toho měsíce Abib vyvedl tě Hospodin Bůh tvůj z Egypta v noci. *3Mojz.23,5.

2. A obětovati budeš Fáze Hospodinu Bohu svému z bravů i skotů na místě, kteréž by vyvolil Hospodin, aby tam přebývalo jméno jeho.

3. Nebudeš v něm jísti nic kvašeného. Za sedm dní jísti budeš přesnice, ehléb trápení, (nebo s chvátáním vyšel jsi z země Egyptské,) abys pamatoval na den, v kterémž jsi vyšel z země Egyptské, po všecky dny života svého.

4. Aniz spatřin bude u tebe kvas ve všech končinách tvých za sedm dní, a nezůstane nic přes noe masa toho, kteréž bys obětoval u večer toho dne prvního, až do jitra.

5. Nebudeš moci * obětovati Fáze v každém městě svém, kteréž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, *2Par.35,1.

6. Ale na místě, kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj, aby přebývalo tam jméno jeho, tn * obětovati budeš Fáze, a to u večer, při západu slunce v jistý čas vyjití tvého z Egypta. *2Mojz.12,6.3Mojz.23,5.

7. Péci pak budeš a jísti na místě, kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj, a ráno navraeuje se, půjdeš do stanů svých.

8. Šest * dní jisti budeš přesnice, dne pak sedmého bude slavnost Hospodinu Bohu tvému; ničehož v ní dělají nebudeš. *2Mojz.12,15; 13,7.

9. Sedm * téhodnů sečteš sobě; od začátku žně začneš počítati sedm téhodnů. *3Mojz.23,15,16.

10. Tehdy slaviti budeš slavnost téhodnů Hospodinu Bohu svému; seč budeš moci býti, to dáš * dobrovolně vedlé toho, jakžt by požehnal Hospodin Bůh tvůj. *k.26,2.

11. I veseliti se budeš před Hospodinem Bohem svým, ty i syn tvůj i deera tvá, služebník tvůj a děvka tvá, i Levita, kterýž by byl v branách tvých, a přichozí, sirotek i vdova, kteříž by byli u prostřed tebe, na místě, * kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj k přebývání tam jména svého. *v.16.

12. A tak rozpomínati se budeš, že jsi byl služebníkem v Egyptě, když ostříhatí a vykonávati budeš ustanovení tato.

13. Slavnost stanů světiti budeš za sedm dní, když shromáždíš s pole svého a z vinice své.

14. I * budeš se veseliti v slavnosti své, ty i syn tvůj i deera tvá, služebník tvůj a služebnice tvá, Levita i přichozí, sirotek i vdova, kteříž by byli v branách tvých. *k.12,18.

15. Sedm dní svátek světiti budeš Hospodinu Bohu svému na místě, kteréž by vyvolil Hospodin, když * požehná tobě Hospodinu Bůh tvůj ve všech úrodách tvých, a ve všeliké práci rukou tvých, a tak budeš vesel. *k.14,29.

16. Tříkrát * v roce postaví se každý pohlaví mužského před Hospodinem Bohem tvým na místě, kteréž by vyvolil na slavnost přesnice, na slavnost téhodnů a na slavnost stanů, a neukážeš se * před Hospodinem prázdný; *2Mojz.23,17. +k.23,15.

17. Každý podlé daru sobě daného, vedlé požehnaní Hospodina Boha tvého, jehož on udělil tobě.

18. Soudec * a správce ustanovíš sobě ve všech městech svých, kteréž Hospodin Bůh tvůj dá tobě v každém pokolení tvém, kteříž souditi budou lid soudem spravedlivým. *2Par.19,5.

19. Neuchýlíš * soudu, a nebudeš šetřiti osoby, aniz přijmeš daru; nebo dar oslepuje oči moudrých, a převrací slova spravedlivých. *2Mojz.23,6.

20. Spravedlivě spravedlnosti * následo-

vati budeš, abys živ byl, a dědičné vládl zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě. *Žalm.34,15.

21. Nevysadíš sobě háje jakýmkoli dřívím u oltáře Hospodina Boha svého, kterýž uděláš sobě.

22. Ani vyzdvihneš sobě modly, což v ohavnosti má Hospodin Bůh tvůj.

KAPITOLA XVII.

Oběti vadné. 2. Pomsta nad modláři. 8. Soud nesnadný. 14. Ustanovení krále.

Nebudeš obětovati Hospodinu Bohu svému vola aneb dobytčete, na němž by vada * byla, aneb jakákoli věc zlá, nebo ohavnost jest Hospodinu Bohu tvému. *3 Mojz.22,20.

2. Bude-li * nalezen u prostřed tebe v některém městě tvém, kteráž Hospodin Bůh tvůj dá tobě, muž aneb žena, ješto by se doponštěl zlého před očima Hospodina Boha tvého, přestupuje smlouvu jeho, *k.13,6.

3. A odejda, sloužil by bohům cizím, a klaněl by se jim, buď * slunci neb měsíci, aneb kterému rytířstvu nebeskému, čehož jsem nepřikázal, *k.4,19. Jer.8,2.

4. A bylo by povědno tobě, a slyšel bys o tom, tedy vyptáš se pilně na to, a jestliže bude pravda a věc jistá, že by se stala taková ohavnost v Izraeli:

5. Bez litosti vyvedeš muže toho aneb ženu tu, kteříž to zlé páchali, k branám svým, muže toho aneb ženu, * a kamením je ubáziš, ať zemrou. *k.13,9.

6. V * ústech dvou aneb tří svědků zabít bude ten, kdož umřítí má, nebude pak zabít podle vyznání svědka jednoho. *k.19,15. Jan.8,17.

7. Ruka svědků * nejprv bude proti němu k zabítí jeho, a potom ruce všeho lidu, a tak odejmeš † zlé z prostředku svého. *k.13,9; †k.19,19.

8. Bylo-li by při soudu něco nesnadného, mezi krví a krví, mezi při a při, mezi ranou a ranou, v jakékoli rozepři v branách tvých, tedy vstana, půjdeš k místu, kteréž by vyvolil Hospodin Bůh tvůj,

9. A přijdeš k * kněžím Levitského pokolení aneb k soudeci, kterýž by tehdyž byl, i budeš se jich ptáti, a oznámíš výpověď soudu. *2 Par.19,8,11.

10. Učiniš tedy vedle naučení, kteréž by vynesli z místa toho, kteréž by vyvolil Hospodin, a hled, abys všecko, čemuž by té učili, tak vykonal.

11. Podlé vyrčení zákona, kterémuž by

tě naučili, a podlé rozsudku, kterýž by vypověděli, učiniš; * neuchýlíš se od slova sobě oznamného ani na pravo ani na levo. *k.5,32. Žalm.119,51.

12. Jestliže by pak kdo v zpouře se vydal, tak že by neposlechl kněze postaveného tam * k službě před Hospodinem Bohem tvým, aneb soudce, tedy ať umře člověk ten, a odejmeš zlé z Izraele, *k.10,8.

13. Aby * všecken lid uslyšice, báli se, a více v zpouře se nevydávali. *k.13,11.

14. Když vejdeš do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě, abys ji dědičně obdržel, a budeš v ní bydliti, a řekneš: * Ustanovím nad sebou krále, jako i jini národové mají, kteříž jsou vůkol mne: *1 Sam.8,5,6.

15. Toho toliko ustanovíš nad sebou krále, kteréhož by vyvolil Hospodin Bůh tvůj. Z prostředku bratří svých ustanovíš nad sebou krále; nebudeš moci ustanoviti nad sebou člověka cizozemce, kterýž by nebyl bratr tvůj.

16. A však ať nemívá mnoho koňů, a ať neobrací zase lidu do Egypta, z příčiny rozmnožení koňů, zvláště poněvaž Hospodin vám řekl: Nevracujte se zase cestou touto více.

17. Nebudeť také míti * mnoho žen, aby se neodvrátilo srdce jeho; stříbra také aneb zlata ať sobě příliš nerozmnožuje. *1 Král.11,1.

18. Když pak dosedne na stoliči království svého, vypíše sobě připomenutý zákon tento do knihy z té, kteráž bude před obličejem kněží Levitských.

19. A bude jej míti při sobě, a čísti jej bude po všecky dny života svého, aby se naučil báti Hospodina Boha svého, a aby ostrčil všech slov zákona tohoto i ustanovení těch, a činil je,

20. Aby nepozdvihlo se srdce jeho nad bratří jeho, a * neuchýlilo se od přikázání na pravo aneb na levo, aby dlouho živ byl v království svém, on i synové jeho u prostřed Izraele. *k.5,32. Žalm.119,51.

KAPITOLA XVIII.

Dědictví Levitů jaké býti mělo. 9. Ohavnosti pohanské zapovědiny. 15. Prorok veliký zaslíben.

Nebudou * míti kněží Levitští a všecko pokolení Levitské dílu a dědictví s jiným lidem Izraelským, oběti ohnivě Hospodinovy a dědictví jeho jisti budou. *k.10,9.

2. Dědictví nebudou míti u prostřed

bratří svých, Hospodin jest dědictví jejich, jakož jim mluvil.

3. Toto pak náležeti bude kněžím od lidu, od obětníciích obět, buď vola neb dobytce: Dáno bude knězi plece, a lice a žaludek.

4. Prvotiny obilí svého, vina a oleje svého, i prvotiny vlny z ovee svých dáš jemu.

5. Nebo jej vyvolil Hospodin Bůh tvůj ze všech pokolení tvých, aby stál k službě ve jménu Hospodina, on i synové jeho po všecky dny.

6. Když by pak přišel který Levita z některého města svého, ze všeho Izraele, kdež bydlil, a přišel by s velikou žádostí duše své na místo, kteréž by vyvolil Hospodin:

7. Sloužití bude ve jménu Hospodina Boha svého, jako i jiní bratří jeho Levitové, kteříž tu stojí před Hospodinem.

8. Díl rovný jisti budou, (bez škody toho, což by každý z nich prodal,) vedle čeledi oteů.

9. Když vejdeš do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, * neuč se činiti podlé ohavnosti národů těch. *k.12.30.

10. Nebude nalezen v tobě, kdož by vedl syna svého aneb * deuru svou skrz oheň, ani věštce, ani planětník, ani čarodějník, ani kouzelník. *3Mojz.18.21.

11. Ani losník, ani zaklínač, ani hadač, ani * černokněžník. *1Šam.28.11.

12. Nebo * ohavnost jest Hospodinu, kdožkoli čini to, a pro takové ohavnosti Hospodin Bůh tvůj vymítá je od tváří tvé. *k.12.31.

13. Dokonalý * budeš před Hospodinem Bohem svým. *Zalm.15.2.

14. Nebo národové ti, kterýmiž vládnouti budeš, planetářů a věstců poslouchají, tobě pak toho nedopouští Hospodin Bůh tvůj.

15. Proroka * z prostředku svého, z bratří tvých, jako já jsem, vzbudi tobě Hospodin Bůh tvůj; jeho poslouchati budete, *Jan.6.14.

16. Podlé všeho toho, * jakž jsi žádal od Hospodina Boha svého, na Orébě, v den shromáždění, řka: Ať více neslyším hlasu Hospodina Boha svého, ani více vidím ohně toho velikého, abych neumřel. *2Mojz.20.19.

17. Pročež mi řekl Hospodin: * Dobře mluvili, což jsou mluvili. *k.5.28.

18. Proroka * vzbudim jim z prostřed-

ku bratří jejich, jako jsi ty, a položim slova má v ústa jeho, a bude jim mluvíti všecko, což mu přikáži. *Jan.1.46.

19. I budeť, že kdo by koli neposluchoval slov mých, kteráž mluvíti bude ve jménu mém, já vyhledávati budu na něm.

20. Prorok pak, kterýž by pyšně se vystavoval, mluvě slovo ve * jménu mém, kteréhož jsem mluvíti jemu nepřikázal, a kterýž by mluvil ve jménu bohů cizích, takový prorok ať umře. *Jer.14.15.

21. Jestliže pak diš v srdci svém: Kterak poznáme slovo to, jehož by nemluvil Hospodin?

22. Když by * mluvil něco prorok ve jménu Hospodinovu, a však by se toho nestalo, aniž by přišlo, toť jest to slovo, jehož nemluvil Hospodin; z pychuť jest to mluvil prorok ten, nebožž se ho. *Jer.28,7.8.9.

KAPITOLA XIX.

Oddělení měst k utikání 15. a pomsta na svědka falešného.

Když by vyhladil Hospodin Bůh tvůj národy, jejichžto zemi Hospodin Bůh tvůj dává tobě, a opanoval bys je dědičně, a bydlil bys v městech jejich i v domích jejich:

2. Oddělíš sobě tři města u prostřed země své, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, abys ji dědičně obdržel.

3. Spraviš sobě cesty, a rozdělíš na tři dily všecku krajinu země své, kterouž v dědictví dá tobě Hospodin Bůh tvůj, i bude utikati tam každý vražedník:

4. (Totof pak bude právo vražedníka, kterýž by tam utekl, aby živ byl: Kdož by * zabil bližního svého nechtě, aniž by ho nenáviděl prvé. *2Mojz.21.13.)

5. Jako vejda někdo s bližním svým do lesa sekati dříví, rozvedl by rukou svou sekeru, aby ůtal dřevo, a ona by spadla s topořiště, a trefila by bližního jeho, tak že by umřel, ten uteče do některého z měst těchto, a živ bude.)

6. Aby * přítel zabitého, stihaje vražedníka toho, když by se rozpálilo srdce jeho, nedohonil ho na daleké cestě, a ranil smrtedlně, ješto by nebyl hoden smrti, poněvadž ho prvé neměl v nenávisti. *4Mojz.35.12.

7. Protož já prikazuji tobě, * řka: Tři města oddělíš sobě. *4Mojz.35.6.

8. Pakli by * rozšířil Hospodin Bůh tvůj končiny tvé, jakož s přísahou zaslíbil

otečům tvým, a dal by tobě všecku tu zemi, kterouž řekl dáti otečům tvým:

9. (Když bys * ostříhal všech příkázání těchto, čině je, kteráž já dnes prikazuji tobě, abys miloval Hospodina Boha svého, a chodil po cestách jeho po všecky dny,) tedy přidáš sobě ještě tři města mimo tři onano, ^{*k.12,20.}

10. Aby nebyla vylita krev nevinná u prostřed země tvé, kterouž Hospodin Bůh tvůj dá tobě v dědictví, a aby nebyla na tobě krev. ^{*k.15,5.}

11. Ale byl-li by kdo, * maje v nenávisť bližního svého, a činil by úklady jemu, a povstana proti němu, ranil by ho smrtedlně, tak že by umřel, a utekl by do některého z těch měst: ^{*4 Mojz.35,20.}

12. Tedy pošli starší města toho, a vezmou jej odtud, a dají v ruce přítele toho zabitého, aby umřel.

13. Neodpustí jemu oko tvé, ale svedeš krev nevinnou z Izraele, i bude dobře tobě.

14. Nepřeneseš * meze bližního svého, kterouž vymezili předkové v dědictví tvém, kteréž obdržíš v zemi, jižto Hospodin Bůh tvůj dává tobě, abys ji dědičně obdržel. ^{*k.27,17.}

15. Nepovstane * svědek jeden proti někomu z příčiny jakékoli nepravosti, a jakéhokoli hříchu ze všech hříchů, kterýmiž by kdo hřešil; † v ústech dvou svědků aneb v ústech tří svědků stane slovo. ^{*4 Mojz.35,30. †Mat.18,16.}

16. Povstal-li by svědek falešný proti někomu, aby svěděl proti němu, že odstoupil od Boha,

17. Tedy postaví se ti dva muži, kteříž tu rozepří mají před Hospodinem, * před kněžskými aneb před souci, kteříž by za dnů těch byli. ^{*k.17,9.}

18. A když se pilně vypytají soudcové, poznají-li, že svědek ten jest svědek lživý, mluvěj falešné svědectví proti bližnímu svému,

19. Tak * jemu učíte, jakž on myslil učiniti bratru svému. I odejmeš zlé z prostředku svého. ^{*Pris.19,5. Dan.6,24.}

20. A kteříž zůstanou, slyšice to, báti se budou, a nikoli více nedopustí se takových zlých věcí u prostřed tebe.

21. A neshlujete se oko tvé; * život za život, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noha za nohu *bude*.

^{*2 Mojz.21,23.24. Mat.5,38.}

KAPITOLA XX.

Rád při tazení na vojnu, a dobývání měst.

Když bys vytáhl na vojnu proti nepřítelům svým, a uzřel bys koně a vozy, a lid větší, nežli ty *máš*, neboj se jich, nebo Hospodin Bůh tvůj s tebou jest, kterýž tě vyvedl z země Egyptské.

2. A když byste se již potýkali měli, přistoupí kněz, a mluvití bude k lidu,

3. A di jim: Slyš, Izraeli, vy jdete dnes k boji proti nepřítelům svým, nebudíž strašlivé srdce vaše, nebojte se a nestrachnujte, ani se jich lekejte.

4. Nebo Hospodin Bůh váš, kterýž jde s vámi, bojovati bude za vás proti nepřítelům vašim, aby zachoval vás.

5. Potom mluvití budou hejtmané k lidu, řkouce: Jest-li kdo z vás, ješto vystavěl dům nový, a ješto nepočal bydleti v * něm, odejdi a navrať se do domu svého, aby nezahynul v bitvě, a někdo jiný aby nezačal bydleti v něm. ^{*Zalm.30,1.}

6. A kdo jest, ješto štípil vinici, a ješto nepřišla k * obecnému užívání, odejdi a navrať se k domu svému, aby snad nezahynul v bitvě, aby někdo jiný k obecnému užívání nepřivedl jí. ^{*k.28,30.}

7. A kdo jest, ješto by měl zasnoubenou manželku, a * ješto by jí nepojal, odejdi a navrať se do domu svého, aby neumřel v boji, a někdo jiný nevzal jí. ^{*k.24,5.}

8. Přidadí i toto hejtmané, mluvíce k lidu, a řeknou: * Kdo jest bázlivý a lekávého srdce, odejdi a navrať se do domu svého, aby nezemdlil srdce bratří svých, jako jest srdce jeho. ^{*Soud.7,3.}

9. A když přestanou hejtmané mluvití k lidu, tedy představí lid vůdce houfů.

10. Když přitáhneš k *některému* městu, abys ho dobýval, * podáš jemu pokoje. ^{*4 Mojz.21,21,22.}

11. Jestliže pokoj sobě podaný přijmou a otevrou tobě, všecken lid, kterýž by nalezou byl v něm, pod plat uvedeni jsouce, tobě sloužití budou.

12. Pakli by v pokoj s tebou nevešli, ale bojovali proti tobě, oblehneš je;

13. A když by je Hospodin Bůh tvůj dal v ruku tvou, tedy zbiješ v něm oostrosti meče všecky * pohlaví mužského. ^{*4 Mojz.31,7.}

14. Ženy pak, dívky a hovada, i cožkoli bylo by v městě, všecky kořisti jeho rozbituješ * sobě, a užívati budeš ko-

řisti nepřátel svých, kteréž by dal tobě Hospodin Bůh tvůj. ^{*4 Mojs. 31. 27.}

15. Tak učiníš všechněm městům daleko vzdáleným od tebe, kteráž nejsou z měst národů těchto.

16. Z měst pak lidu toho, kterýž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví, žádné * duše živiti nebudeš,

^{* Joz. 10. 40; 11. 11. 14.}

17. Ale dokonce vyhladiš je: Hetea, Amorea, Kanaanca, Ferezea, Hevea a Jebuzea, jakož přikázal tobě Hospodin Bůh tvůj,

18. Aby vás neučili činiti vedlé všech ohavností svých, kteréž činí bohům svým, i hřešili byste proti Hospodinu Bohu svému.

19. Když oblehneš město některé, za dlouhý čas dobýváje ho, abys je vzal, nezkažiš stromů jeho, sekrou je vytínaje, nebo z nich *ovoce* jisti budeš; protože jich nevyskáš, (nebo *potrava* člověka jest strom polní,) chtěje užívati jich k obraně své.

20. A však stromovi, kteréž znáš, že nenese *ovoce* ku pokrmu, pohubiš a posekáš, a vzděláš obrady proti městu tomu, kteréž s tebou bojuje, dokudž ho sobě nepodmaníš.

KAPITOLA XXI.

O člověku nevědomě zabitém. 10. O pojetí ženy zajaté. 15. O prvorozenství, že se z nemilých na milé přenášeti nemá. 18. O synu zpurném. 22. O pohřbu oběšeného na dřevě.

Když by nalezen byl zabitý (v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, abys dědičně vládl ji.) ležici na poli, a nebylo by vědino, kdo by ho zabil,

2. Tedy vyjdou starši tvoji a soudeové tvoji, a měřiti budou k městům, kteráž jsou vůkol toho zabitého.

3. A když nalezeno bude město nejbližší toho zabitého, tedy vezmou starši města toho jalovici z stáda, kteréž ještě nebylo užíváno, a kteráž netáhla ve jhu.

4. I uvedou starši toho města jalovici tu do údolí pustého, kteréž nikdy nebylo děláno aneb oseto, a setnou šíji jalovice v tom údolí.

5. Potom přistoupí knězi synové Lévi; (nebo je Hospodin Bůh tvůj vyvolil, aby přísluhovali jemu, a požehnání dávali ve jménu Hospodinovu, vedlé jejichž * výpovědi stane všeliká rozepře a každá rána.) ^{* k. 17. 8. 9.}

6. Všickni také starši toho města, kte-

říž jsou nejbližší toho * zabitého, umyjí ruce své nad jalovici statou v tom údolí, ^{* Zalm. 26. 6. Mat. 27. 24.}

7. A osvědčevati budou, řkouce: Nevylihlý jsou ruce naše krve té, aniž oči naše viděly vražedníka.

8. Očist lid svůj Izraelský, kterýž jsi vykoupil, Hospodine, a nepřičítej krve nevinné lidu svému Izraelskému. I bude snata s nich vina té krve.

9. Ty pak odejmeš krev nevinnou z prostředku svého, když učiníš, což pravého jest před očima Hospodinovýmá.

10. Když bys vytáhl na vojnu proti nepřátelům svým, a dal by je Hospodin Bůh tvůj v ruce tvé, a zajal bys z nich mnohé;

11. Uzříš-li mezi * zajatými ženu krásného obličejje, a zamiluješ ji, tak abys ji sobě vzal za manželku: ^{* 4 Mojs. 31. 18.}

12. Uvedeš ji do domu svého, i oholi sobě hlavu, a obřeže nehty své;

13. A složie roucho své s sebe, v kteréž jest jata, zůstane v domě tvém, a plakati bude otec svého i matky své za celý měsíc; a potom vejdeš k ní, a budeš její manžel, a ona bude manželka tvá.

14. Pakliť by se nelíbila, tedy propustíš ji svobodnou; ale nikoli neprodávaj ji za peníze, ani nekupě ji, poněvadž jsi ji ponižil.

15. Měl-li by kdo dvě ženy, jednu * v milosti a druhou v nenávisti, a zplodily by mu syny, milá i nemilá, a byl-li by syn prvorozený nemilý: ^{* 1 Mojs. 29. 30. násl.}

16. Tedy když dědice ustavovati bude nad tím, což by měl, nebude moei dáti práva prvorozenství synu milé před synem prvorozeným nemilý,

17. Ale prvorozeného syna nemilé *při prvorozenství* zůstaví, a dá jemu dva díly ze všeho, což by měl; nebo on jest počátek * síly jeho, jeho jest právo prvorozenství. ^{* 1 Mojs. 49. 3.}

18. Měl-li by kdo syna zpurného a protivného, ješto by neposlouchal hlasu otce svého a hlasu matky své, a jsa třetán, Neuposlechl by jich:

19. Tedy vezmouce ho otec i matka jeho, vyvedou jej k starším města svého, k bráně místa *přebývání* svého,

20. A řeknou starším města svého: Syn náš tento, jsa zpurný a protivný, neposlouchá hlasu našeho. žrác a opilce jest.

21. Tehdy všickni lidé města * toho

uházejí jej kamením a umřej; a † tak odejmeš zlé z prostředku svého, a všechny Izrael uslyšíce, báti se budou.

*k.13,10. †k.19,19.

22. Když by kdo zhrěšil, že by hoden byl smrti, a byl by odsouzen k ní a pověsil bys ho na dřevě:

23. Nežůstane přes noc tělo jeho na dřevě, ale hned v ten den pochováš jej, nebo * zlořečený jest před Bohem pověšený; protože nepoškrvňuj země své, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví.

*Gal.3,13.

KAPITOLA XXII.

Jak se máti při věcech bližního; 5. též při oděvu, 6. ptáčích, 8. stavění 9. a osívání roli. 13. Úsudek o ženě narčené, 22. o cizoložnicích a panně porušené.

Jestliže bys * uzřel vola aneb dobytče bratra svého, an bloudí, nepomineš jich, ale přivedeš je až k bratru svému.

*2Mojz.23,4.

2. Byť pak nebyl blízký bratr tvůj a neznal bys ho, uveďeš je však do domu svého, a bude u tebe, dokudž by se po něm neptal bratr tvůj, a navrátíš mu je.

3. Tolikéz učiníš s oslem jeho, s oděvem jeho, také i se všelikou věcí ztracenou bratra svého, kteráž by mu zhylnula; když bys ji nalezl, nepomineš ji.

4. Vida * osla bratra svého aneb vola jeho pod břemenem ležící na cestě, nepomineš jich, ale i hned ho s ním pozdvihneš.

*2Mojz.23,5.

5. Žena nebude nositi oděvu mužského, aniž se obléčeti bude muž v roucho ženské, nebo ohavnost před Hospodinem Bohem tvým jest, kdožkoli činí to.

6. Když bys našel hnízdo ptací před sebou na cestě, na jakémkoli stromu aneb na zemi, s mladými neb vejci, a matka seděla by na mladých aneb na vejcích: nevezmeš matky s mladými,

7. Ale hned pustíš * matku a mladé vezmeš sobě, aby tobě dobře bylo, a abys prodlil dnů svých.

*3Mojz.22,28.

8. Když bys * stavěl dům nový, udělej zabradla vůkol střechy své, abys neuvědl viny krve na dům svůj, když by kdo upadl s něho.

*k.20,5.

9. Neposeješ * vinice své směsici rozličného semene, aby nebyl poškrvňen užitek semene, kteréž jsi vsel, i ovoce vinice.

*3Mojz.19,19.

10. Nebudeš orati volem a oslem spolu.

11. Neoblečeš roucha z rozdílných věcí, z vlny a lnu setkaného.

12. Prýmy * zděláš sobě na čtyřech rozích oděvu svého, jimž se odíváš.

*4Mojz.15,38.

13. Když by pojal někdo ženu, a všel by k ní, a potom měl by ji v nenávisti,

14. A dal by příčinu k řečem o ní, v zlou pověst ji obléčeje a mluvě: Ženu tuto vzal jsem, a všel k ní, nenalezl jsem jí pannou:

15. Tedy otec děvečky a matka její vezmouce přinesou znamení panenství děvečky k starším města svého k bráně.

16. A di otec děvečky k starším: Decru svou dal jsem muži tomuto za manželku, kterýž ji v nenávisti má.

17. A hle, sám příčinu dal řečem o ní, mluvě: Nenalezl jsem při dečeri tvé panenství, a teď hle, znamení panenství dečery mé. I roztáhnou roucho to před staršími města.

18. Tedy starší města toho jmon muže a trestati ho budou,

19. A uloží jemu pokutu sto * lotů stříbra, kteréž dají otcí děvečky, proto že vynesl zlou pověst proti panně Izraelské. I bude jí mítí za manželku, kteréž nebude moci propustiti po všecky dny své.

*v.29.

20. Jináč byla-li by pravá žaloba ta, a nebylo by nalezeno panenství při děvečce:

21. Tedy vyvedou děvečku ke dveřím otcе jejího, a uházejí ji lidé města toho kamením, a umře; nebo dopustila se nešlechetnosti v Izraeli, smilnivší v domě otcе svého. Tak odejmeš zlé z prostředku sebe.

22. Kdyby kdo postižen byl, že * obýval s ženou manželkou cizí, tedy umrou oni oba dva, muž, kterýž obýval s tou ženou, i žena také; i † odejmeš zlé z Izraele.

*3Mojz.20,10. †5Mojz.21,21.

23. Byla-li by děvečka panna zasnoubená muži, a nalezna ji někdo v městě, obýval by s ní:

24. Vyvedete oba dva k bráně města toho, a nházíte je kamením, a umrou, děvečka, proto že nekřičela, *jsuci* v městě, a muž proto, že ponižil ženy bližního svého; a odejmeš zlé z prostředku svého.

25. Pakli na poli nalezl by muž děvečku zasnoubenou, a násilí ji učině, obýval by s ní: smrtí umře muž ten sám,

26. Děvečce pak nic neučiníš. Nedopustila se hříchu hodného smrti; nebo ja-

kož povstává někdo proti bližnímu svému a morduje život jeho, tak i při této věci.

27. Na poli zajisté nalezl ji; křičela děvečka zasnoubená, a žádný tu nebyl, kdo by ji vysvobodil.

28. Jestliže by nalezl někdo děvečku pannu, kteráž by zasnoubena nebyla, a vezma ji, obýval by s ní, a byli by poštížení:

29. Tedy * dá muž ten, kterýž by obýval s ní, otei děvečky padesáte stříbrných, a bude jeho manželka, protože ponížil ji; nebude moci jí propustiti po všechny dny své. ^{*2 Mojt.22.16.}

30. Nevezme * žádný manželky otee svého, a neodkryje podolka otec svého. ^{*3 Mojt.18.8.}

KAPITOLA XXIII.

Kteří do shromáždění Božího nenáleželi. 9. O čistotě. 15. poběhlech, 19. lichvě, 21. slibu, 24. zobání hrozná a trhání klasů bližního.

Nevejde do shromáždění Hospodinova, kdož by měl stlučené aneb odňaté lano.

2. Aniž vejde do shromáždění Hospodinova syn postranní; také i desáté koleno jeho nevejde do shromáždění Hospodinova.

3. Ammonitský *tolikéz* ani * Moábský nevejde do shromáždění Hospodinova, ani desáté koleno jejich nevejde do shromáždění Hospodinova až na věky. ^{*Neb.13.1.}

4. Proto že proti vám nevyšli s chlebem a s vodou na cestě, když jste šli z Egypta, a že ze mzdy najal proti tobě Baláma, * syna Beor, z Petor Mezopotamie Syrské, aby zlořečil tobě:

5. (Ačkoli nechtěl Hospodin Bůh tvůj slyšeti Baláma, ale obrátil Hospodin Bůh tvůj tobě zlořečení v požehnaní, nebo miloval tebe Hospodin Bůh tvůj.)

6. Nebudeš hledati pokoje jejich ani dobrého jejich po všechny dny své na věky.

7. Nebudeš míti v ohavnosti Idumejského, nebo * bratr tvůj jest, aniž Egyptského v ohavnosti míti budeš, nebo jsi byl pohostim v zemi jeho. ^{*1 Mojt.25.25.26.}

8. Synové, kteříž se jim zrodí v třetím kolenu, vejdou do shromáždění Hospodinova.

9. Když bys vytáhl vojensky proti nepřítelům svým, vystříhej se od všeliké zlé věci.

10. Bude-li mezi vámi kdo, ješto by po-

škrvněn byl příhodou noční, vyjde ven z stanů, a nevejde do nich;

11. Ale když bude k večerou, umyje se vodou, a po západu slunce vejde do stanů.

12. Také místo budeš míti vně za stanů, abys tam ehodíval ven;

13. A budeš míti kolik mezi *jinými* nástroji svými, a když bys ehtěl sednonti vně, vykopáš jim *důlek*, a obrátě se, zahrabeš nečistotu svou.

14. Nebo Hospodin Bůh tvůj * chodi n prostřed stanů tvých, aby tě vysvobodil, a dal tobě nepřátely tvé; protož ať jest přibytěk tvůj svatý, tak aby nespátl při tobě mrzkosti nějaké, pročez by se odvrátil od tebe. ^{*3 Mojt.26.12.}

15. Nevydáš služebníka pánu jeho, kterýž k tobě utekl od pána svého.

16. S tebou bydliti bude u prostřed tebe na místě, kteréž by vyvolil v některém městě tvém, kdežkoli jemu se libiti bude; nebudeš ho moci * utiskati. ^{*2 Mojt.22.21.}

17. Nebude nevěstka žádná z deer Izraelských, ani nečistý smilník z synů Izraelských.

18. Nepřineseš mzdy nevěstky, a mzdy psa do domu Hospodina Boha svého z jakéhokoli slibu, nebo to obě ohavnost jest Hospodinu Bohu tvému.

19. Nedáš na liehvu bratru svému ani peněz, ani pokrmu, ani jakékoli věci, kteráž se dává na liehvu.

20. Cizimu půjčíš na liehvu, ale bratru svému nedáš na liehvu, aby požeňnal tobě Hospodin Bůh tvůj při všech věcech, k kterýmž bys vztáhl ruku svou v zemi, do níž vejdeš, abys dědičně obdržel ji.

21. Když bys učinil * slib Hospodinu Bohu svému, neprodlévej splniti ho; nebo konečně toho vyhledávati bude Hospodin Bůh tvůj od tebe, a byl by na tobě hřích. ^{*3 Mojt.27.2. 4 Mojt.30.3.}

22. Pakli nebudeš slibovati, nebude na tobě hřichu.

23. Což *jednou* vyšlo z úst tvých, to splniš a učiníš, jakž jsi slibil Hospodinu Bohu svému dobrovolně, což jsi vynesl ústy svými.

24. Všel-li bys do vinice bližního svého, jísti budeš hrozny podlé žádosti své do sytosti své, ale do nádoby své nevložíš.

25. Všel-li bys * do obilí bližního svého,

natrháš sobě klasů rukou svou, ale spem nebudeš žítí obili bližního svého.

*Mat.12.1. Mark.2.23.

KAPITOLA XXIV.

Zpráva o manželích, 7. lidokradcích, 8. malomocenství, 10. základu brání. 14. Zápověď o utiskování, 19. a rozkaz o paběrech.

Pojal-li by muž ženu a byl by manželem jejím, přihodilo by se pak, že by nenašla milosti před očima jeho pro nějakou mrzkost, kterouž by našel na ni, i napsal by * jí listek zapuzení a dal v ruku její, a vyhnal by ji z domu svého;

*Mat.5.31. 1 Kor.7.10.

2. A vyjduci z domu jeho, odešla by a vdala se za druhého muže;

3. A ten také muž poslední v nenávisti maje ji, napsal by listek zapuzení a dal v ruce její, a vyhnal by ji z domu svého; aneb umřel by muž její poslední, kterýž vzal ji sobě za manželku:

4. Nebude moci * manžel její první, kterýž ji vyhnal, zase ji vzítí sobě za manželku, když již *příčinou jeho* poškvřněna jest; nebo ohavnost jest před Hospodinem. Protož nedopouštěj hřešiti *lidu* země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědiectví.

*Jer.3.1.

5. Když by někdo v nově pojal ženu, nevyjde * k boji, aniž na něj vzkládána bude jaká *obecní* práce; svoboden bude v domě svém za jeden rok, a veseliti se bude s manželkou svou, kterouž pojal.

*k.20.7.

6. *Žádný* nevezme v zástavě svrchního i spodního žernovu, nebo takový bral by duši v základu.

7. Byl-li by postižen někdo, že ukradl člověka * z bratří svých synů Izraelských, a k zisku by sobě jej přivedl aneb prodal jej: umře zloděj ten, a odejmeš zlé z prostředku svého.

*2Mojz.21.16.

8. Šetř se při ráně malomocenství, abys ostříhal pilně a činil všecko, jakž * učiti budou vás kněží Levitové; jakož přikázal jsem jim, ostříhati toho budete a *tak* činiti.

*3Mojz.13.8; 14.2.

9. Pomni na ty věci, * které učinil Hospodin Bůh tvůj Marii na cestě, když jste vyšli z Egypta.

*4Mojz.12.10.

10. Půjčil-li bys bližnímu svému něčeho, nevcejdeš do domu jeho, abys vzal něco v zástavě od něho.

11. *Ale* vně staneš, a člověk, jemuž jsi půjčil, vynese tobě základ svůj ven.

12. Jestliže by pak byl člověk chudý, nebudeš spáti s základem jeho.

13. Bez prodlévání * navrátíš jemu zastavenou věc jeho při západu slunce, aby leže v šatech svých, dobrořečil tobě, a bude to za spravednost tobě před Hospodinem Bohem tvým.

*2Mojz.22.26.

14. Neutiskeň * nájemníka chudého a nuzného, *tak* z bratří svých jako z příchozích, kteříž jsou v zemi tvé v branách tvých.

*3Mojz.19.13.

15. Na *každý* den dáš jemu mzdu jeho, prvé nežli by slunce zapadlo; nebo chudý jest, a tím se živí, aby neúpěl proti tobě k Hospodinu, a byl by na tobě hřích.

16. Nebudou * na hrdle trestání otcové za syny, ani synové trestání budou na hrdle za otce, jeden každý za svůj hřích umře.

*2Král.14.6.

17. Nepřevrátíš * soudu příchozímu neb sirotku, ani vezmeš v základu roucha vdovy,

*2Mojz.22.21.

18. Ale * pamatuj, že jsi byl služebníkem v Egyptě, a že tě vykoupil Hospodin Bůh tvůj odtud; protož přikazujíf, abys činil toto.

*k.5.15.

19. Když bys žal obili své na poli svém, a * zapomentl bys tam některého snopu, nenavrátíš se, abys jej vzal; příchozímu, sirotku a vdově *to* bude, aby pozehnal tobě Hospodin Bůh tvůj při všelikém dile rukou tvých.

*3Mojz.19.9.

20. Když bys třásl olivy své, nebudeš shledávati po každé ratolesti za sebou; příchozímu, sirotku a vdově *to* zůstane.

21. Když bys sbíral víno na vinici své, nebudeš paběrovati jahodek za sebou; příchozímu, sirotku a vdově *to* bude.

22. Pamatuj, * že jsi byl služebníkem v zemi Egyptské; protož přikazujíf, abys *to* činil.

*v.18.

KAPITOLA XXV.

O trestání nepravých. 5. O vdově bez dětí pozůstalé, kdo jí pojiti měl. 13. O míře a váze spravedlivé. 17. Rozkaz o vyhlazení Amalechitských.

Vznikla-li by jaká nesnáz mezi některými, a přistoupili by k soudu, aby je rozsoudili, tedy * spravedlivého ospravedlní, a nepravého odsoudí.

*Přís.17.15.

2. Bude-li pak hoden mrskání nepravý, tedy káže ho položití soudce a mrskati před sebou, vedle nepravosti jeho v jistý počet *ran*.

3. Čtyřicetkrát * káže ho mrštiti, aniž přidá více, aby, jestliže by jej nadto

mrskal ranami mnohými, nebyl příliš zlehčen bratr tvůj před očima tvýma.

^{*2 Kor. 11, 24.}

4. Nezavižes * úst vola mlátícího.

^{*1 Kor. 9, 9. 1 Tim. 5, 18.}

5. Když by bratři spolu bydlili, a umřel by jeden z nich, nemaje syna, nevdá se ven žena toho mrtvého za jiného muže; bratr * jeho vejde k ní, a vezme ji sobě za manželku, a právem švagrovství přiznání se k ní.

^{*Rut. 4, 5. Mat. 22, 24.}

6. Prvorozný pak, kteréhož by porodila, nazván bude jménem bratra jeho mrtvého, aby nebylo vyhlazeno jméno jeho z Izraele.

7. Nechtěl-li by pak muž ten pojiti příbuzné své, tedy přijde příbuzná jeho k bráně před starší a řekne: Neehee příbuzný můj vzbudil bratru svému jména v Izraeli, a nehee podle práva švagrovství pojiti mne.

8. Tedy povolají ho starší města toho, a mluvíti budou s ním; a stoje, řekli-li by: Nechei ji pojiti,

9. Přistoupí příbuzná jeho k němu před staršími, a * sruže střevis jeho s nohy jeho, a pline mu na tvář a odpoví, řkuci: Tak se má státi muži tomu, kterýž by nechtěl vzdělati domu bratra svého.

^{*Rut. 4, 7.}

10. I bude nazváno jméno jeho v Izraeli: Dům bosého.

11. Když by se svadili někteří spolu jeden s druhým, a přistoupila by žena jednoho, aby vysvobodila muže svého z ruky bijícího jej, i vztáhla by ruku svou a uchopila by ho za lano:

12. Tedy utneš ruku její, neslituje se nad ní oko tvé.

13. Nebudeš * miti v pytlíku svém nejdnošejšího kamene, většího a menšího.

^{*3 Mojs. 19, 36. Ezech. 45, 10.}

14. Aníž budeš miti v domě svém nejdnošejšího koree, většího a menšího.

15. Váhu * celou a spravedlivou miti budeš, též míru celou a spravedlivou budeš mítí, aby se prodlili dnové tvoji v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě.

^{*3 Mojs. 19, 35.}

16. Nebo v * ohavnosti jest Hospodinu Bohu tvému, kdožkoli činí ty věci, všeříký činíce nepravost.

^{*Přís. 11, 1.}

17. Pamatuj na to, co učinil * Amalech na cestě, když jste šli z Egypta:

^{*2 Mojs. 17, 8.}

18. Kterak vyšel tobě v cestu, zadní bouf tvůj všech mdlých, kteříž šli za te-

bou, pobil, když jsi ty byl zemdlený a ustalý, a nebál se Boha.

19. Protož když by Hospodin Bůh tvůj dal tobě odpočinutí ode všech nepřátel tvých vůkol v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví, abys dědičně obdržel ji, vyhladiš památku Amalecha pod nebem; nezapomínejž na to.

KAPITOLA XXVI.

O obětování prvotin 12. a dávání desátků.

Když pak vejdeš do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví, a opanuje ji, bydliti v ní budeš:

2. Vezmeš * prvotin všeho ovoce země té, kteréž obětovati budeš z země své, již Hospodin Bůh tvůj dává tobě, a vlože do koše, půjdeš k místu, kteréž by Hospodin Bůh tvůj k přebývání tam jménu svému vyvolil.

^{*2 Mojs. 23, 19.}

3. A přijda k knězi, kterýž těch dnů bude, diš jemu: Vyznávám dnes Hospodinu Bohu svému, že jsem všel do země, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům našim, že ji nám dá.

4. I vezma kněz z ruky tvé koš, postaví jej před oltářem Hospodina Boha tvého.

5. A mluvíti budeš před Hospodinem Bohem svým, řka: Syrský chudý otec můj sstoupil do * Egypta s nemnohými osobami, a byv tam pohostinu, vzrostl v * národ veliký, silný a mnohý.

^{*1 Mojs. 46, 5. 2 Mojs. 1, 7.}

6. A když zle * nakládali s námi Egyptští, trápice nás, a vzkládajice na nás službu těžkou,

^{*2 Mojs. 1, 13. 14.}

7. Volali * jsme k Hospodinu Bohu otců našich, a vyslyšev Hospodin hlas náš, popatřil na trápení naše, práci naši a ssouzení naše.

^{*2 Mojs. 2, 23. 24.}

8. I * vyvedl nás Hospodin z Egypta v ruce silné a v rameni vztáženém, v strachu velikém, a znameních i zázraecích.

^{*2 Mojs. 12, 51; 13, 3.}

9. A nvedl nás na toto místo, a dal nám zemi * tuto oplývající mlékem a strdí.

^{*2 Mojs. 3, 8; 13, 5; 33, 3.}

10. Protož nyní, hle, přinesl jsem prvotiny úrod země, kterouž jsi mi dal, ó Hospodine. I necháš toho před Hospodinem Bohem svým, a pokloníš se před ním

11. I * veselí se budeš ve všech dobrých věcech, kteréž by tobě dal Hospodin Bůh tvůj, i domu tvému, ty i Le-

vita i přichozí, kterýž jest u prostřed tebe.

*k.16,11,14.

12. Když bys pak vyplnil * všechny desátky ze všech úrod svých léta třetího, jenž rok desátků jest, a dal bys Levitovi, přichozímu, sirotku i vdově, a jedli by v branách tvých a nasyceni byli:

*k.14,28.

13. Tedy díš před Hospodinem Bohem svým: Vynesl jsem, což posvěceného bylo, z domu svého, a dal jsem také Levitovi, přichozímu, sirotku a vdově vedlé všelikého přikázání tvého, kteréž jsi mi přikázal; nepřestoupil jsem žádného z přikázání tvých, aniž jsem zapomenul na ně.

14. Nejedn jsem v zámátku svým z toho, a nenjal jsem z toho k věci obecné, aniž jsem dal něco odtud ku pohřbu; poslechl jsem hlasu Hospodina Boha svého, učinil jsem podlé všeho, což jsi mi přikázal.

15. Popatříž * z přibýtku svatého svého s nebe, a požehnej lidu svému Izraelskému a zemi, kterouž jsi dal nám, jakož jsi s přísahou zaslíbil otcům našim, zemi oplývající mlékem a strdí.

*Izai.63,15.

16. Dnes Hospodin Bůh tvůj prikazuje tobě, abys ostříhal ustanovení těchto a soudů; ostříhejž tedy a čin je z celého srdce svého a ze vsi duše své.

17. Dnes i ty připověděl se k Hospodinu, že jej budeš mítí za Boha, a chodití budeš po cestách jeho, a ostříhati ustanovení jeho, a přikázání i soudů jeho, a poslouchatí hlasu jeho.

18. Hospodin také připověděl se k tobě dnes, * že tě bude mítí za lid zvláštní, jakož mluvil tobě, abys ostříhal všech přikázání jeho,

*k.7,6; 14,2.

19. A že tě vyvýší nade všechny národy, kteréž učinil, abys byl vzácnější, slovoutnější a slavnější nad ně, a tak lid svatý Hospodinu Bohu svému, jakož jest mluvil.

KAPITOLA XXVII.

O vyzdvižení kamení a vzdělání oltáře za Jordánem. 9. Napomenutí k ostříhání zákona. 11. Vydávání zlořečenství na přestupníky jeho.

I přikázal Mojžíš a starši Izraelští lidu, řkouce: Ostříhejž každého přikázání, kteréž já prikazuji vám dnes.

2. A když * přejdeš přes Jordán do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, vyzdvihneš sobě kameny veliké, a obvržeš je vápnum.

*Joz.3,17.

3. A napišeš na nich všechna slova zákona tohoto, když přejdeš, abys všel do země, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě, do země oplývající mlékem a strdí, jakož jest mluvil Hospodinu Bůh otců tvých tobě.

4. Když tedy přejdeš Jordán a vyzdvihneš ty kameny, kteréž já prikazuji vám dnes, na hoře Hébal, a obvržeš je vápnum,

5. A * vzděláš tam oltář Hospodinu Bohu svému: oltář z kamenů, jichž nebudeš tesati železem,

*2Mojz.20,25.

6. Z kamení celého vzděláš oltář Hospodinu Bohu svému, abys na něm obětoval oběti zápalné Hospodinu Bohu svému.

7. Obětovati budeš i oběti pokojné, a jísti tu a * veselití se před Hospodinem Bohem svým.

*k.12,12,18.

8. Napišeš pak na těch kameních všechna slova zákona toho dobře a zřetelně.

9. I mluvil Mojžíš a kněží Levitští ke všemu Izraelovi, řkouce: Pozoruj a slyš, Izraeli, dnes * učiněn jsi lidem Hospodina Boha svého.

*k.26,18,19.

10. Protož poslouchej hlasu Hospodina Boha svého, a zachovávej přikázání jeho i ustanovení jeho, kteráž já tobě dnes prikazuji.

11. I přikázal Mojžíš v ten den lidu, řka:

12. Tito stanou, aby * dobrořečili lidu na hoře Garizim, když byste přešli Jordán: Simeon, Lévi, Juda, Izachar, Jozef a Beniamin.

*k.11,29.

13. Tito pak stanou, aby zlořečili na hoře Hébal: Ruben, Gád, Asser, Zabulon, Dan a Neftalim.

14. I budou osvědčovati Levitové, a řknou ke všechněm mužům Izraelským vysokým hlasem:

15. Zlořečený člověk, kterýž by udělal rytinu aneb vše slitou, ohavnost Hospodinu, dílo rukou řemeslníka, by ji pak i do skryše odložil. I odpoví všecken lid a řekne: Amen.

16. Zlořečený, * kdož sobě zlehčuje otce svého a matku svou; i řekne všecken lid: Amen.

*2Mojz.21,17. Mat.15,4.

17. Zlořečený, * kdož přenáší mezník bližního svého; i řekne všecken lid: Amen.

*k.19,14. Přisl.22,28.

18. Zlořečený, kdož * zavodí slepého,

aby blondil po cestě; i řekne všecken lid: Amen. ^{*3 Mojs. 19, 14.}

19. Zlořečený, kdož * převrací spravedlnost příchozího, sirotka a vdovy; a odpoví všecken lid: Amen. ^{*2 Mojs. 22, 21.}

20. Zlořečený, kdož by obýval * s manželkou otce svého, nebo odkryl podolek otce svého; i řekne všecken lid: Amen. ^{*3 Mojs. 18, 8; 20, 11.}

21. Zlořečený, kdož by obýval * s kterýmkoli hovadem; i di všecken lid: Amen. ^{*3 Mojs. 18, 23.}

22. Zlořečený, kdož by obýval * s sestrou svou, dcerou otce svého, aneb dcerou matky své; i řekne všecken lid: Amen. ^{*3 Mojs. 18, 9.}

23. Zlořečený, kdož by obýval s svegruší svou; i odpoví všecken lid: Amen.

24. Zlořečený, kdož by * zbil bližního svého tajně; i řekne všecken lid: Amen. ^{*4 Mojs. 35, 20.}

25. Zlořečený, kdož by vzal dary, aby zabil člověka nevinného; i di všecken lid: Amen.

26. Zlořečený, * kdož by nezůstal v řečech zákona tohoto a nečinil jich; a řekne všecken lid: Amen. ^{* Zalm. 119, 21. Gal. 3, 10.}

KAPITOLA XXVIII.

Požehnáání plnitelům, 15. a zlořečení přestupníkům zákona.

Jestliže pak * opravdově poslušen budeš hlasu Hospodina Boha svého, ostříhaje a čině všecka příkázání jeho, kteráž já dnes prikazuji tobě, vyvší tě Hospodin Bůh tvůj nade všecky národy země. ^{*3 Mojs. 26, 3.}

2. A přijdou na tě všecka požehnaní tato, a vyplní se při tobě, když jen poslušen budeš hlasu Hospodina Boha svého.

3. Požehnaný * budeš v městě, požehnaný i na poli. ^{*k. 30, 9.}

4. Požehnaný plod života tvého, úrody země tvé, i plod dobytka tvého, prvorozené skotů tvých i stáda bravů tvých.

5. Požehnaný koš tvůj i díže tvá.

6. Požehnaný budeš veházeje, požehnaný i vycházeje.

7. A učiní Hospodin, že * nepřátelé tvoji, kteříž by povstali proti tobě, poražení budou před tebou; jednou cestou vytáhnou proti tobě, a sedmi cestami před tebou utíkati budou. ^{*3 Mojs. 26, 7.}

8. Prikáže Hospodin požehnaní *svému*, aby s tebou bylo v špižirnách tvých a při všem, k čemuž bys koli přičinil ruku

svou, a požehná tobě v zemi, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě.

9. Vystaví tě sobě Hospodin * za lid svatý, jakož zapřisáhl tobě, když ostříhati budeš příkázání Hospodina Boha svého, a ehoditi po cestách jeho. ^{*2 Mojs. 19, 5.}

10. I nří všiekni národové země, že jméno Hospodinovo vzýváno jest nad tebou, a budou se báti tebe.

11. Učiní také Hospodin, že hojnost míti budeš *všeho* dobrého, plodu života svého, i plodu dobytků svých, i úrod zemských v zemi, kterouž s přísahou zaslíbil otcům tvým, že ji tobě dá.

12. Otevře Hospodin tobě poklad svůj výborný, nebe, aby vydalo déšť zemi tvé časem svým, a požehná všelikému dílu ruky tvé, tak že mnohým národům půjčovati budeš, sám pak *nic* nevypůjčíš.

13. I ustanoví tě Hospodin za hlavu a ne za ocas, a budeš vždycky vyšší, a nikdy nižší, když poslouchati budeš příkázání Hospodina Boha svého, kteráž já dnes tobě prikazuji, abys ostříhal a činil je.

14. A * nenecháš se od žádného slova, kteráž já dnes prikazuji tobě, ani na pravo ani na levo, odcházeje † po bozích cizích, abys jim sloužil. ^{*k. 5, 32. †k. 8, 19.}

15. Jestliže * pak hlasu Hospodina Boha svého poslouchati, a všeck příkázání a ustanovení jeho, kteráž já dnes prikazuji tobě, ostříhati a činiti nebudeš, přijdou na tě všecka zlořečenství tato a postihnou tě. ^{*3 Mojs. 26, 14.}

16. Zlořečený budeš v městě, zlořečený i na poli.

17. Zlořečený koš tvůj, a zlořečená díže tvá.

18. Zlořečený plod života tvého i úrody země tvé, prvorozené skotů tvých i stáda bravů tvých.

19. Zlořečený budeš veházeje, zlořečený i vycházeje.

20. Pošle Hospodin na tě zlořečení, zkormoucení a bídu při všem, * k čemuž bys koli přičinil ruky své a což bys koli dělal, dokudž nebudeš vyhlazen, a nezahyneš v náhle pro zlé skutky tvé, skrže než jsi opustil mne. ^{*Soud. 2, 15.}

21. Dopustí Hospodin, aby se přidržely tebe * morní bolesti, až tě i vyplnění z země, do níž se béřeš, abys ji dědičně opanoval. ^{*3 Mojs. 26, 16. Ezech. 14, 21.}

22. Bítí tě bude Hospodin souchotinami, zimmici, pálivostí, horkem, mečem, suchem * a rudou, a budou tě stíhati, až tě i zkazí. ^{*1Král.17,7.}

23. I to * nebe, kteréž jest nad hlavou tvou, bude měděné, a země, kteráž jest pod tebou, železná. ^{*3Mojz.26,19.}

24. Dá Hospodin zemi tvé místo deště praeh a popel, a *toť* s nebe stoupí na tě, dokudž bys nebyl vyhlazen.

25. Učiní *i to* Hospodin, že * poražen budeš od nepřátel svých; jednou cestou vytáhneš proti nim, a sedmi cestami utíkatí budeš od tváři jejich, a musíš se smýkatí po všech královstvích země. ^{*3Mojz.26,17.}

26. I budou těla vaše mrtvá za pokrm všemu ptaectvu nebeskému, a šelmám zemským, a nebude, kdo by je odelmal.

27. Raní tě Hospodin vředem Egyptským, neduhy na zadku, prašivínami a svrabem nezhojitelným.

28. Raní tě Hospodin pomnutím smyslu, slepotou a tupostí srdce,

29. Tak že o poledni makatí budeš, jako maká slepý ve tmě, a nebudeš mítí prospěchu na cestách svých; k tomu také utiskán budeš, a loupen po všecky dny, a nebude, kdo by tě vysvobodil.

30. Manželku *sobě* zasnoubíš, a jiný s ní obývatí bude; dům vystavíš, a nebudeš bydletí v něm; vinici * štípiš, a sbíratí na ní nebudeš. ^{*Izai.65,22.}

31. Vůl tvůj před tvýma očima zabít bude, a ty jeho jístí nebudeš; osel tvůj uchlvácen bude před tváři tvou, aniž se zase navrátí; dobytek tvůj vydán bude nepřátelům tvým, a žádný ho nevysvobodí.

32. Synové tvoji a dcery tvé cizimu národu vydáni budou, a oči tvé na to hledíce, umdlivati budou pro ně celého dne, a nebude síly v ruce tvé.

33. Úrody * země tvé i všecko úsilí tvé sžíře národ, kteréhož ty neznáš, a nebudeš než potlačený a potřený po všecky dny. ^{*Soud.6,3.}

34. A omámený budeš nad těmi věcmi, kteréž viděti budou oči tvé.

35. Raní tě Hospodin vředem nejhorším na kolenou i na lýtkách, tak že se nebudeš moci zhojiti, od spodku nohy tvé až do vrchu hlavy.

36. Zavede tě Hospodin i krále tvého, kteréhož ustanovíš nad sebou, do národu, kteréhož jsi ty neznal, ani předko-

vé tvoji, a * sloužití tam budeš bohům cizím, dřevu a kameni. ^{*k.4,28.}

37. A budeš k * užasnutí a přísloví i v rozprávku všechném národům, mezi kteréž zavede tě Hospodin. ^{*1Král.9,7.}

38. Mnoho * semene vyneseš na pole *k rozsívání*, a málo shromáždíš, nebo sžerou to kobyly. ^{*Mich.6,15.}

39. Vinice štípiš a dělati je budeš, ale vína pítí ani sbíratí nebudeš, nebo červ sžíře je.

40. Olivovi hojnost mítí budeš ve všech končinách svých, a však olejem se pomazovatí nebudeš, nebo * sprechne *ovoce* s olivy tvé. ^{*Joel.1,10.}

41. Šynů a deer naplodíš, a nebudeš jich mítí, nebo zajatí budou.

42. Všecko stromovi tvé i úrody země tvé kobyly zkazí.

43. Cizozemec, kterýž s tebou přebývá, vzroste nad tebe, ty pak velice ponížovatí se musíš.

44. On půjčovati bude tobě, a ty nebudeš mítí, co bys půjčil jemu; on bude přednější, a ty poslední.

45. A přijdou na tebe všecka zlořečenství tato a stíhati tě budou, a obklíčí tě, až i zahyneš, jestliže bys neuposlechl hlasu Hospodina Boha svého, a neostříhal příkázání a ustanovení jeho, kteréž přikázal tobě.

46. A budou *rány tyto* znamením a záznakem na tobě i semeni tvém až na věky,

47. Proto že jsi nesloužil Hospodinu Bohu svému s potěšením a veselím srdce, maje hojnost všech věcí.

48. A protož nepříteli svému, kteréhož poslal na tebe Hospodin, sloužití musíš v hladu, žizni, v nahotě a v nedostatku všech věcí; a vloží na šíji tvou jho železné, dokudž tě nesetře.

49. Přivede Hospodin * na tebe národ z daleka, od nejdalších končin země, jako letí orlice, národ, † jehož jazyku nerozumíš, ^{*Jer.5,15; 6,22. †Izai.33,19.}

50. Národ * nestydatý, kterýž ani starce nebude šanovatí, a nad dítětem se neslituje. ^{*Dan.8,23.}

51. A sžíře plod dobytků tvých i úrody země tvé, dokudž nebudeš vyhlazen; a nezanechá tobě obilí, vína mladého a oleje, prvorozeného z skotů tvých, ani stáda bravů tvých, až tě i vyhladí.

52. A oblehne tě ve všech městech tvých, dokudž by nepadly zdi tvé vyso-

ké a pevné, v nichž ty doufáš po vši zemi své; obležen, pravím, budeš ve všech městech svých, po vši zemi své, kterouž Hospodin Bůh tvůj dal tobě,

53. Tak že v obležení a ssonžení, jimž ssonží tě nepřítel tvůj, jisti budeš * plod života svého, maso synů svých a deer svých, kteréž by dal tobě Hospodin Bůh tvůj. ^{*2 Král. 6. 28. 29.}

54. Člověk mezi vámi rozmazaný a v rozkoši schovaný záviděti bude bratru svému, i vlastní ženě své, i ostatním synům svým, kterýchž ještě zanechal,

55. Tak že neudělí žádnému z nich masa synů svých, kteréž jisti bude, proto že nezůstalo jemu nic jiného v obležení a v ssonžení, jimž ssonží tě nepřítel tvůj ve všech městech tvých.

56. Rozmazaná mezi vámi a v rozkoši schovaná žena, kteráž rozmazaností a rozkoši velikou ledva nohou země se dotkla, vlastnímu muži svému a synu svému i deři své

57. Také i lůzka svého, kteréž z ní vychází při porodu, ano i synů svých, kteréž zplodí, záviděti bude; nebo jisti je bude tajně pro nedostatek všech věcí v obležení a ssonžení, jimž ssonží tě nepřítel tvůj v městech tvých.

58. Nebudeš-li ostrihatí a činiti všech slov zákona tohoto, kteráž psána jsou v knize této, abys se bál toho veleslavného a hrozného jména Hospodina Boha svého:

59. Rozmnoží ku podivení Hospodin rány tvé, a rány semene tvého, rány veliké a trvánlivé, i nemoci těžké a dlouhé.

60. A obrátí na tebe * všecky neduhy Egyptské, jichžs se strašil, a přichytí se tebe. ^{*2 Mojz. 9. 9.}

61. Všeljaký také neduh a všelikou ránu, kteráž není psána v knize zákona tohoto, uvede Hospodin na tebe, dokudž nebudeš vyhlazen.

62. A zůstane * vás maličko, ješto vás prvé bylo mnoho, jako hvězd nebeských, proto že jsí neposlouchal hlasu Hospodina Boha svého. ^{*k. 4. 27.}

63. I stane se, že jakož se veselil Hospodin nad vámi, dobře vám čině a rozmnožuje vás, tak * veselí se bude Hospodin nad vámi, když vás zkazí a vyhladí, a vyplnění budete z země, do kteréž jdete, abyste dědičně vládli jí. ^{*Prisl. 1. 26.}

64. A rozptýlí tě Hospodin mezi vše-

cky národy, od jednoho konce země až do druhého, a budeš tam sloužiti bohům cizím, kterýchž ty neznáš, ani oteově tvoji, dřevu a kameni.

65. A mezi národy těmi neoddechneš, aniž bude mít odpčinuti spodek nohy tvé; tam také dá Hospodin tobě srdce lekavé, a oči blikavé, a truchlost myslí.

66. I bude život tvůj nejistý před tebou, a strašiti se budeš v noci i ve dne, a nikdež nebudeš jist svým životem.

67. Ráno diš: Ó by již byl večer! a večer diš: Ó by již bylo jitro! pro strach srdce svého, jimž se lekáš, a pro ty věci, na něž očima svýma hleděti musíš.

68. A zavede tě Hospodin do Egypta na lodech, cestou, o níž jsem řekl tobě: Nebudeš * ji viděti více; a tam prodávati se budete nepřítelům svým za služebníky a děvky, a nebude, kdo by koupil. ^{*k. 17. 16.}

KAPITOLA XXIX.

Obnovení smlouvy.

Tato jsou slova smlouvy, kteráž přikázal Hospodin Mojžišovi učiniti s syny Izraelskými v zemi Moábské, mimo onu smlouvu, kterouž učinil s nimi na Orébě.

2. I svolav Mojžiš všecken lid Izraelský, řekl jim: Vy * sami viděli jste všechny věci, kteréž učinil Hospodin před očima vašimi v zemi Egyptské, Faraonovi i všeelném služebníkům jeho, i vši zemi jeho, ^{*2 Mojz. 19. 4.}

3. Zkušování veliká, kteráž viděly oči tvé, * znamení i zázraky ty veliké. ^{*k. 7. 19.}

4. A však nedal vám Hospodin * srdce k srozumění, a oči k vidění, a uši k slyšení až do tohoto dne. ^{*Izai. 6. 10.}

5. A vedl jsem vás * čtyřiceti let po poušti, nezvetšela roucha vaše na vás, a obuv vaše neztrhla se na nohách vašich. ^{*k. 8. 2. 1.}

6. Chleba jste nejedli, vina a nápoje opojného jste nepili, abyste poznali, že já jsem Hospodin Bůh váš.

7. A když jste přišli na toto místo, vytáhl * Seon, král Ezebon, a Og, král Bázan, proti nám k boji, a porazili jsme je, ^{*k. 2. 26. 4 Mojz. 21. 21.}

8. A vzali jsme * zemi jejiel, i dali jsme ji v dědiectví pokolení Rubenovu a Gádovu, a polovici pokolení Manassesova. ^{*4 Mojz. 32. 33.}

9. Ostrihejtež tedy slov smlouvy této a činite je, aby se vám šťastně vedlo všecko, což byste činili.

10. Vy všickni dnes stojíte před Hospodinem Bohem svým, knížata vaše v pokoleních vašich, starší vaši a úředníci vaši, všickni muži Izraelští,

11. Ditky vaše i ženy vaše, i přichozí vaši, kteříž bydlejí u prostřed stanů vašich, i ten, kterýž dříví seká, i ten, kterýž váží vodu,

12. Abyste vešli v smlouvu Hospodina Boha svého, a v přísahu jeho, v kteroužto smlouvu Hospodin Bůh tvůj dnes vehází s tebou,

13. Aby tě sobě dnes * postavil za lid, a on byl tobě za Boha, jakož mluvil tobě, a jakož s přísahou zaslíbil otcům tvým, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi.

*k.28,9.1 Mojž.17,7.

14. A ne s vámi samými * činím smlouvu tuto a přísahu tuto,

*k.5,3.

15. Ale i s každým tím, jenž tuto dnes s námi stojí před Hospodinem Bohem našim, i s tím, jehož neví tuto dnes s námi.

16. Nebo vy víte, kterak jsme bydlili v zemi Egyptské, a kterak jsme šli prostředkem těch národů, až jsme naskrze prošli.

17. A viděli jste ohavnosti jejich i modly jejich, dřevo i kámen, stříbro i zlato, kteréž jest při nich.

18. Hleďtež, ať nebývá mezi vámi muže, aneb ženy, aneb čeledi, aneb pokolení, jehož by srdce odvrátilo se dnes od Hospodina Boha našeho, a šel by sloužiti bohům těch národů; ať nebývá mezi vámi * kořene plodícího jed a hořkost.

*Skutk.8.23. Žid.12.15.

19. I stalo by se, že uslyše takový slova zlořečení tohoto, dobrořečil by sobě v srdci svém, řka: Pokoj * mítí budu, bychť pak i chodil podlé žádosti srdce svého; i přidal by opilou žízňivě.

*Jer.44.17.

20. Nechcť Hospodin odpustiti takovému, nebo tehdáž rozpálí se prehlivost Hospodinova a zúřivost jeho proti takovému člověku, tak že případne na něj všeliké * zlořečení, o kterémž psáno jest v knize této; i vyhladí Hospodin jméno jeho pod nebem.

*k.28,15.

21. A odlončí jej Hospodin s jeho zlým ode všech pokolení Izraelských, vedlé všech zlořečení smlouvy zapsané v této knize zákona,

22. Tak že řekne věk potomní, synové vaši, kteříž povstanou po vás, i cizozem-

ce, kterýž přijde z země daleké, (když uzří rány země této, i neduhy její, kteréž uvedl na ni Hospodin,

23. Siron a soli vypálenou všecku tu zemi, a že se nemůž sítí, ani co vzházeti, ani jaké byliny růsti na ní, rovně jako na místě, kdež jest * podvráeena Sodoma a Gomora, Adama a † Seboim, kteréž podvrátil Hospodin v hněvě svém a v prehlivosti své,) *1 Mojž.19,24. †Ozeáš.11,8.

24. Řeknou všickni * národové: Proč jest tak učinil Hospodin zemi této? Kteraký jest to hněv prehlivosti jeho náramné?

*1 Král.9,8. Jer.22,8.

25. A bude odpovědíno: Proto že opustili smlouvu Hospodina Boha otců svých, kterouž učinil s nimi, když je vyvedl z země Egyptské.

26. Nebo odcházejíce, sloužili bohům cizím a klaněli se jim, bohům, kterýchž neznali, kteříž se s nimi také ničímž dobrým nezdělili.

27. I rozhněvala se prehlivost Hospodinova na tu zemi, tak že uvedl na ni všecko zlořečení zapsané v knize této.

28. Protož vyplénil je Hospodin z země jejich v hněvě, v rozpálení a v prehlivosti veliké, a vyvrhl je do země jiné, * jakž to ukazuje dnešní den.

*k.4,38; 10,15.

29. Věci skryté jsou Hospodina Boha našeho, věci pak zjevené ty jsou * naše a synů našich, alychom plnili všecka slova zákona tohoto.

*Zalm.147,19,20.

KAPITOLA XXX.

Milost zaslíbena lidem kajícím, 8. a odplata plnitelům zákona.

Když pak přijdou na tě * všecka slova tato, pozehnání i zlořečenství, kterážť jsem předložil, a rozpomeneš se v srdci svém, kdež bys koli byl mezi národy, do kterýchž by tě rozehnal Hospodin Bůh tvůj,

*k.28,2,15 násl.

2. A * obrátě se k Hospodinu Bohu svému, poslouchal bys hlasu jeho ve všem, jakž já prikazuji tobě dnes, ty i synové tvoji, z celého srdce svého a ze vsí duše své:

*3 Mojž.26,40.

3. Tehdy * přivede zase Hospodin Bůh tvůj zajaté tvé a smiluje se nad tebou, a obrátě se, shromáždí tě ze všech národů, mezi něž rozptýlil tě Hospodin Bůh tvůj.

*Jer.29,14.

4. Byť pak někdo z tvých i * na konec světa zahrán byl, odtud zase shro-

mázdí tě Hospodin Bůh tvůj, a odtud půjme tě,

^{*Neh.1.9.}

5. A uvede tě zase Hospodin Bůh tvůj do * země, kterouž dědičně vládli otcově tvoji, a opanuješ ji, a dobřeť učini a rozmnoží tě více nežli otce tvé.

6. A * obřeže Hospodin Bůh tvůj srdce tvé a srdce semene tvého, abys miloval Hospodina Boha svého z celého srdce svého, a ze vši duše své, abys živ byl.

^{*k.10,16. Jer.4,4. Řim.2,29. Fil.3,3.}

7. Všecka pak zlořečenství tato obrátí Hospodin Bůh tvůj na nepřátele tvé a na ty, jenž v nenávisti měli tebe, a protivili se tobě.

8. Ty tedy obrátě se, když poslouchatí budeš hlas Hospodina Boha svého, a činití všecka příkázání jeho, kteráž já tobě dnes prikazuji:

9. Dát Hospodin Bůh tvůj * prospěch při všem díle rukou tvých, v plodu života tvého i v plodu dobytka tvého, a v úrodách země tvé, *tobě* k dobrému. Nebo zase veselí se bude Hospodin z tebe, dobře čině *tobě*, jakož veselil se z otců tvých,

^{*k.28,3,11.}

10. Jestliže bys však poslouchal hlas Hospodina Boha svého, a ostříhal příkázání jeho a ustanovení jeho, napsaných v knize zákona tohoto, když bys se obrátil k Hospodinu Bohu svému celým srdcem svým a celou duší svou.

11. Nebo * příkázání toto, kteréž prikazují tobě dnes, není skryté před tebou, ani vzdálené od tebe.

^{*Izai.45,19.}

12. Není na nebi, abys řekl: * Kdo nám vstoupí do nebe, aby vezma, přinesl a oznámil je nám, abychom je plnili?

^{*Řim.10,6.}

13. Ani za mořem jest, abys řekl: Kdo se nám přeplaví za moře, aby je přinesl a oznámil nám, abychom plnili je?

14. Ale velmi blízko tebe jest slovo, v ústech tvých a v srdci tvém, abys činil to:

15. (Hle, * předložil jsem tobě dnes život a dobré, smrt i zlé,)

^{*k.11,26.}

16. Což já prikazuji tobě dnes, abys miloval Hospodina Boha svého, chodě po cestách jeho a ostříhaje příkázání jeho, ustanovení a soudů jeho, abys živ jsa, rozmožen byl, a požehnal tobě Hospodin Bůh tvůj v zemi, do kteréž jdeš, abys ji dědičně obdržel.

17. Pakli se odvrátí srdce tvé, * a nebuděš poslouchatí, ale přiveden jsa k to-

mu, klaněti se budeš bohům cizím a jim sloužiti:

^{*k.28,15.}

18. Ohlašuji vám dnes, že jistotně zahynete, aniž prodlíte dnů *svých* v zemi, do kteréž se přes Jordán béřeš, abys ji dědičně obdržel.

19. Osvědčuji proti tobě dnes * nebem a zemí, žeť jsem život i smrt předložil, požehnání i zlořečenství; vyvolíž *sobě* tedy život, abys živ byl ty i simé tvé,

^{*k.4,26; 32,1.}

20. A miloval Hospodina Boha svého, poslouchaje hlasu jeho a přidrže se jeho, (nebo on jest * život tvůj, a dlouhost dnů tvých), abys bydlil v zemi, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům tvým Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, že jim ji dá.

^{*k.4,40.}

KAPITOLA XXXI.

Zřízení Jozue na místo Mojžiše. 9. Sepsání zákona a poručení o něm.

Přišed tedy Mojžiš, mluvil slova ta ke všemu Izraelovi,

2. A řekl jim: Ve * stu a ve dvaceti letech jsem dnes, nemohuť již více vycházeti a vcházeti; a také † řekl Hospodin ke mně: Nepřejdeš Jordán tohoto.

^{*k.31,7. †1Mojz.20,12.}

3. Hospodin Bůh tvůj předcházející tebe vyhladí ty národy od tváři tvé, a ty dědičně je opanuješ, a * Jozue tento půjde před tebou, jakož řekl Hospodin.

^{*k.3,28. 4Mojz.27,18.}

4. I učiní Hospodin jim, jakož * učinil Seonovi a Ogovi králům Amorejským a zemi jejich, kteréž vyhladí.

^{*4Mojz.21, 21,25,33,35.}

5. Protož když je dá Hospodin vám, tedy učiníte jim vedlé každého příkázání, kteréž jsem prikázal vám.

6. Buďte silní a zmužile se mějte, * nebojte se, ani se lekejte tváři jejich, nebo Hospodin Bůh tvůj, on jde s tebou, neopustí a † nezanechá tebe.

^{*k.7,2,21. †Zid.13,5.}

7. Tehdy povolal Mojžiš Jozue a řekl jemu před očima všeho Izraele: * Budiž silný a zmužile se měj, nebo ty vejdeš s lidem tímto do země, kterouž s přísahou zaslíbil Hospodin otcům jejich, že jí dá jim, a ty jí rozdělíš jim v dědičtvi.

^{*k.3,28. Joz.1,6.}

8. Hospodin pak předcházející tě, onť bude s tebou, neopustí tě, aniž tě zanechá; neboj se, ani se strachuj.

9. I napsal Mojžiš zákon tento a dal jej kněžím, synům Lévi, kteříž nosili

truhlu smlouvy Hospodinovy, a všechněm starším Izraelským.

10. A přikázal jim Mojžíš, řka: Každého léta sedmého, v jistý čas léta odpuštění, v svátek stanů,

11. Když přijde všechněm Izrael a postaví se před Hospodinem Bohem tvým na místě, kteréž by vyvolil, čisti budeš zákon tento přede všim Izraelem v uších jejich,

12. Shromáždě lid, muže i ženy, i děti, i přichozí své, kteříž jsou v branách tvých, aby slyšice, načli se a báli se Hospodina Boha vašeho, a hleděli činiti všechněka slova zákona tohoto.

13. Synové také jejich, kteříž *ještě toho nepoznali*, ať slyší a učí se báti Hospodina Boha vašeho po všechny dny, v nichž živi budete na zemi, do níž, přejdouce Jordán, vejдете, abyste ji dědičně obdrželi.

14. I řekl Hospodin Mojžíšovi: Aj, * již se přiblížili dnové tvoji, abys umřel. Povolej Jozue, a postavte se oba v stánku úmluvy, a přikáži jemu. Šel tedy Mojžíš a Jozue, a postavili se v stánku úmluvy.

*Izai.38,1.

15. I ukázal se Hospodin v stánku v sloupě oblakovém, a postavil se sloup oblakový nade dveřmi stánku.

16. Řekl pak Hospodin Mojžíšovi: Aj, ty již usneš s otcí svými, potom lid tento vstana, smilnití bude, následuje bohů cizozemců země této, do níž vchází, *aby bydlil u prostřed ní*; tu mne opustí a zruší smlouvu mou, kterouž jsem učinil s ním.

17. Protož rozhněvá se na něj prehlivost má v ten den, a opustím je, i skryji tvář svou od nich, a bude sežrán, i přijdou na něj mnohé věci zlé a úzkosti. I řekne v ten den: Zdaliž ne proto přišly na mne tyto zlé věci, že Bůh můj není u prostřed mne?

18. Já pak daleko skryji tvář svou v ten den pro všechno to zlé, kteréž páchal, jakž se obrátil k bohům cizím.

19. Protož nyní napište sobě píseň tuto, a uč ji syny Izraelské; vlož ji v ústa jejich, aby ta píseň byla mi za svědka proti synům Izraelským.

20. Nebo uvedu jej do země, kterouž jsem s přísahou zaslíbil otcům jeho, oplývající mlékem a strdí, kdežto bude jisti a nasytí se a ztluční. Tehdy obrátí

se k bohům cizím a sloužiti bude jim, i popudí mne a zruší smlouvu mou.

21. A když přijdou na něj mnohé zlé věci a úzkosti, tehdy bude jemu tato píseň na svědectví, (nebo nepřijde v zapomenutí, aniž *odejde* od úst semene jeho.) Známt zajisté myšlení jeho, a co on *ještě* dnes činiti bude, prvé nežli jej uvedu do země, kterouž jsem s přísahou zaslíbil.

22. Tedy napsal Mojžíš tu píseň v ten den a učil jí syny Izraelské.

23. Potom * dal přikázání Jozue, synu Nun, řka: Budiž silný, a měj se zmužile, nebo ty uvedeš syny Izraelské do země, kterouž jsem jim s přísahou zaslíbil, a já budu s tebou.

*Joz.1,6.

24. Stalo se pak, když napsal Mojžíš slova zákona tohoto v knize, a dokonale,

25. Že přikázal Levitům, * kteříž nosili truhlu smlouvy Hospodinovy, řka:

*v.9. Joz.3,6.

26. Vezměte tu knihu zákona a vložte ji v straně truhly smlouvy Hospodina Boha vašeho, ať jest tam proti vám na svědectví.

27. Nebo já znám zpouřou tvou a zavrzdilost šíje tvé. Aj, poněvadž, když jsem já ještě živ nyní s vámi, zpurní jste bývali Hospodinu, čím tedy více, když já umru?

28. Shromážděte ke mně všechny starší pokolení svých a správce vaše, abych mluvil v uši jejich slova tato, a osvědčil proti nim nehem i zemi.

29. Nebo vím, že po mé smrti velmi porušíte se a vystoupíte z cesty, kterouž jsem přikázal vám; pročež přijde na vás toto zlé v posledních dnech, když byste činili to, což se nelíbí Hospodinu, popouzejíce ho dílem rukou svých.

30. Mluvil tedy Mojžíš v uši všeho shromáždění Izraelského slova písně této, až je i dokonale.

KAPITOLA XXXII.

Píseň Mojžíšova, 4S. a předpovědění jemu od Boha smrti jeho.

Pozorujte * nebesa a mluvíti budu, poslyš i země výmluvnosti úst mých.

*k.31,28. Izai.1,2. Mich.1,2.

2. Sstupiž jako déšť naučení mé, spadniž jako rosa výmluvnost má, jako tíhý déšť na mladistvou travu, a jako přívál na odrostlou bylinu,

3. Nebo jméno Hospodinovo slaviti budu. Vzdejtež velebnost Bohu našemu,

4. Skále té, jejíž skutkové jsou dokonalí, nebo všecky cesty jeho jsou spravedlivé. *Bůh* silný, * pravdomluvný, a není nepravosti v něm, spravedlivý a přímý jest. ^{*k.7,9.}

5. Ale * pokolení převrácené a zavilé zpronevěřilo se jemu mrzkostí vlastní svou, *jakáz* vzdálena jest od synů jeho. ^{* Izai.1,2,3. Mat.12,39.}

6. Tim-liž jste se odplacovati měli Hospodinu, lidé bláznivý a nemoudrý? Zdalíž on není otec tvůj, kterýž tě sobě dobyl? On učinil tebe a utvrdil tě.

7. Rozpomeň se na dny staré, považte let každého věku; vzepetej se otce svého, a oznámí tobě, starců svých, a povědí tobě.

8. Když dědictví rozděloval Nejvyšší národům, když rozsadil syny Adamovy, rozměřil meze národům vedlé počtu synů Izraelských.

9. Nebo díl Hospodinův jest lid jeho, Jákob provazce dědictví jeho.

10. Nalezl jej v zemi pusté, a na poušti veliké a hrozné; vůkol vedl * jej, vyučil jej, a ostříhal ho, jako † zřítelnicce oka svého. ^{*2 Mojz.20,1 násl. †Zalm.17,8.}

11. Jako * orlice ponouká orličátek svých, sedí na mladých svých, roztahuje křídla svá, běže je, a † nosí je na křídlech svých: ^{*2 Mojz.19,4. †5 Mojz.1,31.}

12. *Tak* Hospodin sám vedl jej, a nebylo s ním boha cizozemců.

13. Zprovodil jej na vysoká místa země, aby jedl úrody polní, a učinil, aby ssál med z skály, a olej z kamene přetvrdého,

14. Máslo od krav a mléko od ovej, s nejtučnějšími beránky a skopei z Bázan a kozy s jádrem zrn pšeničných, a červené víno výborné *aby* pil.

15. Takž Izrael ztuchněv, * zpíčil se; vytul jsi a ztlustl, tukem jsi obrostl; i opustil Boha stvořitele svého, a zlehčil *sobě* Boha spasení svého. ^{*k.31,20.}

16. K horlení popudili ho cizinci *bohy*, ohavností svou zdráždili jej.

17. Obětovali ďáblům, ne Bohu, bohům, jejich * neznali, novými, *kteříž* z blízka přišli, jejichto se nie nestrašili oteově vaši. ^{*Zalm.106,37. 1 Kor.10,20.}

18. Na skálu, kteráž zplodila tě, zapomenul jsi; zapomněl jsi na *Boha* silného, stvořitele svého.

19. To když viděl Hospodin, popudil se hněvem proti synům a dcerám svým,

20. A řekl: * Skryji před nimi tvář svou, podívám se posledním věcem jejich; nebo národ převrácený jest, synové, v nichž není žádné víry. ^{*k.31,18.}

21. Oniť jsou mne popudili k horlení skrze *to*, * což není *Bůh* silný, rozněvali mne svými marnostmi. I jáť popudím jich k závistí skrze *ty*, *kteříž* nejsou lid, skrze národ bláznivý k hněvu jich popudím. ^{*Jer.2,11; 5,7.}

22. Nebo * oheň zápalen jest v prehlivosti mé, a hořeti bude až do nejhlubšího pekla, a šíře země i úrody její, a zapálí základy hor. ^{*Jer.15,14.}

23. Shromáždím na ně zlé * věci, střely své vystřílím na ně. ^{*Zalm.91,5.}

24. Hladem usvaduou, a neduby pálečivými a nakažením morním přehořkým žrání budou; také zuby šelm pošlí na ně s jedem hadů zemských.

25. Meč uvede sirobu vně, a v pokojích *bude* strach, tak na mládenci jako panně, *dítěti* prsí požívajícím i muži šedivém.

26. *Ano* řekl bych: Rozptýlím je po koutech, rozkáži * přestati mezi lidmi paměti jejich, ^{*Job.18,17.}

27. Bych se pýchly nepřítel neobával, aby spatřice to nepřátelé jejich, neřekli: Ruka naše nepřemožená byla, ne učinilť jest Hospodin ničeho z těch věcí.

28. Nebo národ ten nesmyslný jest a nemajíe rozumnosti.

29. Ó by moudří byli, rozumělť by tomu, prohlédali by * na poslední věci své. ^{*Luk.19,42.}

30. Jak by jich * jeden honiti mohl tisíc, a dva pryč zahnatí deset tisíců? Jediné že *Bůh* skála jejich prodal je, a Hospodin vydal je. ^{*3 Mojz.26,8,36.}

31. Nebo *Bůh* skála naše není jako skála jejich, což nepřátelé naši *sami* souditi mohou.

32. Nebo z kmene * Sodomského kmen jejich, a z réví Gomorských hroznové jejich, hroznové jedovatí, zrní hořkosti plné. ^{*Ezech.16,49.}

33. Jed draků víno jejich, a jed lýtý nejjedovatějšího hada.

34. Zdalíž to není schováno u mne? zapčetěno v pokladnicích mých?

35. Máť jest * pomsta a odplata, časemť *svým* klesne noha jejich; nebo blízko

jest den zahynutí jejich, a budoucí věci *zlé* rychle připadnou na ně.

*Rím.12,19. Žid.10,30.

36. Souditi zajisté bude Hospodin lid svůj, a nad * služebníky svými lítost míti bude, když uzří, že odešla síla, a že jakož * zajatý tak i zanechaný s ním býti nemůže.

*2 Mojz.8,23. +1 Král.14,10.

37. I di: Kde jsou bohové jejich? skála, v níž naději měli?

38. Z jejichžto obětí tuk jídali, a víno z obětí jejich mokrých pili? Nechť vstanou a spomohou vám, nechť vám skrejší jest *skála ta*.

39. Pohleďtež již *aspoň*, že * já jsem, já jsem sám, a že není Boha kromě mne. Já * mohl usmrtiti i obživiti, já raniti i uzdraviti, a není žádného, kdo by vytrhl z ruky mé.

*k.4,35. +1 Sam.2,6. Job.5,18.

40. Nebo já * pozdvihám k nebi ruky své, a pravím: Živ jsem já na věky.

*1 Mojz.14,22. Zjev.10,5,6.

41. Jakž nabrousím ostří meče svého, a uchopí soud ruka má, učiním pomstu nad nepřátely svými, a těm, jenž v nenávisti mne měli, odplatím.

42. Opojím střely své krví, a meč můj sžere maso, a to krví raněných a zajatých, jakž jen začnu pomsty *uvoditi* na nepřátely.

43. Veselte * se pohané s lidem jeho, neboť * pomstí krve služebníků svých, a uvede pomstu na nepřátely své, a očistí zemi svou a lid svůj.

*Rím.15,10. +Žalm.9,13. Zjev.19,2.

44. I přišel Mojžiš, a mluvil všechna slova písně této v uši lidu, on a Jozue, syn Nun.

45. A když dokonal Mojžiš mluvení všech slov těch ke všemu množství Izraelskému,

46. Řekl jim: Přiložtež srdce svá ke všechněm slovům, kteráž já dnes osvědčuji vám, * a přikazte to synům svým, aby ostříhali všech slov zákona tohoto, a činili je.

*1 Mojz.18,19.

47. Nebo není daremné slovo, abyste jim polhrdnouti měli, ale jest * život váš; a v slovu tom prodlíte dnů svých na zemi, kterouž abyste dědičně obdrželi, půjdete přes Jordán.

*2 Mojz.20,12. Jan.6,63.

48. Téhož dne mluvil Hospodin k Mojžišovi, řka:

49. Vstup na horu tuto * Abarim, na vřeh Nébo, kteráž jest v zemi Moábské naproti Jerichu, a spatř zemi Kananej-

skou, kterouž já dávám synům Izraelským právem dědičným.

*4 Mojz.27,12.

50. A umřeš na vřehu, na kterýž vejdeš, a připojen budeš k lidu svému, jako umřel Aron, bratr tvůj, na hoře *řečené Hor*, a připojen jest k lidu svému.

51. Nebo jste zhřešili proti mně u prostřed synů Izraelských, při * vodách odpirání v Kádes, na poušti Tsin, proto že jste neposvětili mne u prostřed synů Izraelských.

*4 Mojz.20,13.

52. Před sebou zajisté * uzříš zemi *tu*, ale tam nevejdeš do země té, kterouž dávám synům Izraelským.

*k.34,4.

KAPITOLA XXXIII.

Požehnáni Mojžišovo, kteréž před smrti svou dvanáctery Izraelskému pokoleni dával.

Toto pak jest požehnáni, kterýmž požehnal Mojžiš, muž Boží, synů Izraelských * před svou smrtí,

*1 Mojz.49,1.

2. A řekl: Hospodin z Sinai přišel, a vzešel jim z Seir, zastkvěl se s hory Fáran, a přišel s desíti tisíci svatých, z jehožto pravice oheň zákona *svítíl* jim.

3. Jak velice * miluješ lidi! Všickni svatí jeho *jsou* v ruce tvé, oni také přivinuli se k nohám tvým, vezmouť *prospěch* z výmluvnosti tvých.

*Přisl.8,31.

4. Zákon * vydal nám Mojžiš, dědičný shromáždění Jákobovu,

*Žalm.103,7.

5. (Nebo byl v Izraeli jako král,) když přední z lidu shromáždili se, i *všecka* pokoleni Izraelská.

6. Buď živ Ruben a neumirej, a muži jeho ať jsou *bez* počtu.

7. Tolikéž *požehnal* i Judovi a řekl: Vyslyš, Hospodine, hlas Judův, a k lidu svému jej sprovouz; ruce jeho budou bojovati za něj, a ty jemu spomáhati budeš proti nepřátelům jeho.

8. O Lévi také řekl: Thumim tvé a urim tvé *bylo*, *Pane*, při muži svatém tvém, kteréhož jsi zkusal * v pokušení, a kterýž podlé tebe měl nesnáž při vodách Meribah,

*2 Mojz.17,7. 4 Mojz.20,13.

9. Kterýž řekl otcí svému a matec své: Neohlédám se na vás; a * bratři svých neznal, a o synech svých nevěděl; nebo ostříhaji výmluvnosti tvých, a smlouvu tvou zachovávají.

*2 Mojz.32,29.

10. Vyučovati budou soudům tvým Jákoba, a zákonu tvému Izraele, a klásti budou kadidlo před tváří tvou, a obět zápalnou na oltáři tvém.

11. Požehnejž, Hospodine, rytěřování

jeho, a v práci rukou jeho zalib se tobě. Zlomuj ledví nepřátel jeho a těch, kteříž ho nenávidí, aby nepovstali.

12. A o Beniaminovi řekl: Milý jest Hospodinu, bezpečně s ním bydlíti bude; ochraňovati jej bude každého dne, a mezi rameny jeho přebývati.

13. O Jozefovi pak řekl: * Požehnaná země jeho od Hospodina pro nejlepší věci nebeské, pro rosu a vrchoviště zespod se prýštíci, ^{*1 Mojž.49,25.}

14. A pro nejlepší úrody sluncem *vyzralé*, a pro nejlepší věci časem měsíci došlé,

15. I pro rozkoše hor nejstarších, a pro rozkoše pahrbků věčných,

16. Pro nejlepší věci země i plnost její, vyplývající z milosti ve kři přebývajících. Přijdiž *to požehnání* na hlavu Jozefovu, a na vrch hlavy odděleného z jiných bratří jeho.

17. Prvorozeného, vola toho krása veliká bude, a * rohové jednorozce rohové jeho, jimiž on trkati bude národy napořád až do končin země. A toť jsou mnozi tisícové Efraimovi a tisícové Manasseovi. ^{*4 Mojž.23,22.}

18. O Zabulonovi také řekl: Vesel se Zabulon u vycházení svým, a Izachar v stanech svých.

19. Lidi na horu *Boží* svolají, a tam budou obětovati oběti spravedlnosti; nebo hojnost mořskou ssáti budou, a skryté poklady v písku.

20. Gádovi pak řekl: Požehnaný, kterýž rozšiřuje Gáda. *Onť* jakožto lev bydlíti bude, a nehvátí rameno i s hlavou.

21. Kterýž opatřil ho prvotinami; nebo tam podílem skrze vydavatele zákona ubezpečen jest. Protož pobřeť se s knížaty lidu, a spravedlnost Hospodinovu i soudy jeho s Izraelem vykonávati bude.

22. O Danovi pak řekl: Dan jako lvíče lvové vyskakovati bude z Bázan.

23. A Neftalimovi řekl: Ó Neftalime, sytý přízní *Páně*, plný požehnání Hospodinova, západní a polední stranu přijmi za dědiectví.

24. O Asserovi také řekl: Asser požehnaný nad jiné syny, budeť milý bratřím svým, omočí v oleji nohu svou.

25. Železo a měď pod šlepějemi tvými; pokudž trvati budou dnové tvoji, slovoutný budeš.

26. Není žádného, jako *Bůh* silný, ó Izraeli, kterýž se vznáší na nebesích ku

pomoci tobě, a u velebnosti své na oblacích nejvyšších.

27. Ochrana *tvá* buď Bůh věčný, a zespod ramena věčnosti, kterýž vyžene nepřátele před tebou, aneb řekne: Vyhlad je.

28. Aby sám * bezpečně bydlil Izrael, rodina Jákobova, a to v zemi obilím a vinem *oplyvající*, jehož nebesa také rosou vydávati budou. ^{*Jer.23,6.}

29. Blahoslavený jsi, Izraeli. Kdo jest podobný tobě, lidé vysvobozený skrze Hospodina, jenž jest pavěza spomožení tvého a meč důstojnosti * tvé? Tvoji zajisté nepřátele použieni budou, ale ty po všech vyvýchšenostech jejich šlapati budeš. ^{*Zalm.66,3.}

KAPITOLA XXXIV.

Mojžíš s vrchu hory Fazgu spatřiv zemi Kananejskou, umřel. 6. Hrob a pohřeb jemu bez lidského vědomí sám Pán způsobil; 8. lid ho za mnohe dny plakal. 9. Jozue místo jeho po něm obdržel.

Tedy vstoupil Mojžíš z rovin Moábských na horu Nébo, na vrch hory, kteráž jest proti Jerichu, a * ukázal jemu Hospodinu všecku zemi Galád až do Dan, ^{*k.3,27.}

2. I všecku Neftalim, a zemi Efraim a Manasse, a všecku zemi Juda až k moři nejdalšímu,

3. Polední také stranu a roviny údolí Jericha, * města palmovím osazeného, až do Segor. ^{*Soud.1,16.}

4. A řekl jemu Hospodin: Tato jest země, * kterouž s přísahou zaslíbil jsem Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, řka: Semeni tvému dán ji. Způsobil jsem to, abys ji viděl očima svýma, však do ní nevejdeš. ^{*1 Mojž.12,7.}

5. I umřel tam Mojžíš, služebník Hospodinův, v zemi Moábské, vedlé řeči Hospodinovy.

6. A * pochoval jej v Gai, v zemi Moábské naproti Betfegor, a žádný nezvěděl o jeho hrobu až do tohoto dne. ^{*Ep.Jud.v.9.}

7. Byl pak Mojžíš * ve stu a dvaceti letech, když umřel, a nepošly oči jeho, aniž síla odešla od něho. ^{*k.31,2.}

8. I plakali synové Izraelští Mojžíše na rovinách Moábských třiceti dní, a vyplnění jsou dnové pláče a kvení nad Mojžíšem.

9. Jozue pak, syn Nun, naplněn jest duchem moudrosti; nebo byl vložil Mojžíš ruce své na něj. I poslouchali ho synové Izraelští, a činili, jakož přikázal Hospodin skrze Mojžíše.

10. Ale nepovstal více prorok v Izraeli podobný Mojžíšovi, (kteréhož by tak znal Hospodin * tváří v tvář,)*^{2Mojž.33,11.}

11. Ve všech znameních a zázraecích, pro něž poslal jej Hospodin, aby činil je v zemi Egyptské, před Faraonem a pře-

de všechněmi služebníky jeho, a vši zemí jeho,

12. Také i ve všech *skutcích* ruky silné, a ve všeliké hrůzi veliké, kteréžto věci činil Mojžíš před očima všeho Izraele.

KNIHA JOZUE.

KAPITOLA I.

Poručenou sobě od Boha práci při lidu Jozue přijav, 10. k přejítí Jordánu je strojil, 16. a oni jemu slibili poslušensství.

Stalo se pak po smrti Mojžíše, služebníka Hospodinova, že mluvil Hospodin k Jozue, synu Nun, * služebníku Mojžíšovu, řka: ^{*4Mojž.11,23.}

2. Mojžíš, služebník můj, * umřel; protož nyní vstaň, přejdi Jordán tento, ty i všecken lid tento, a jdi do země, kterouž já dávám synům Izraelským. ^{*5Mojž.34,5.}

3. Každé místo, po kterémž šlapatí budete nolama svýma, dal jsem vám, jakož jsem mluvil k Mojžíšovi.

4. Od pouště a Libánu toho až k řece veliké, řece Eufrates, všecka země Hebejská až do moře velikého na západ slunce bude pomezí vaše.

5. Neostoji žádný před tebou po všechny dny života tvého; jakož jsem byl s Mojžíšem, tak budu s tebou; nenechám * tebe *samého*, aniž tě opustím. ^{*5Mojž.31,8. Žid.13,5.}

6. Posilniž se a zmužile se měj, nebo ty uvedeš v dědictví lidu tomuto zemi, kterouž jsem s přísahou zaslíbil otcům jejich, že ji dám jim.

7. Toliko * posilň se a udatně sobě počínej, abys ostříhal a činil všecko podle zákona, kterýž přikázal tobě Mojžíš, služebník můj; neuchyluj se od něho na pravo ani na levo, abys byl opatrný † ve všem, k čemuž se obrátíš. ^{*v.9. †1 Král.2,3.}

8. Neodejdet kniha zákona tohoto od úst tvých, ale * přemýšlovatí budeš o něm dnem i noci, abys ostříhal a činil všecko podle toho, což psáno jest v něm; nebo tehdaž šťastný budeš na cestách svých, a tehdaž opatrný budeš. ^{*Žalm.1,2,3.}

9. Zdalíž jsem nepřikázal tobě, řka: Posilni se a zmužile se měj, neboj se,

ani lekej, nebo s tebou jest Hospodin Bůh tvůj, kamž se koli obrátíš.

10. Tedy přikázal Jozue správěcům lidu, řka:

11. Projděte skrze tábor a přikážete lidu, řkouce: Nachystejte sobě potravu, nebo po třech dnech půjdete přes Jordán tento, abyste vejduce, opanovali zemi, kterouž Hospodin Bůh váš dává vám k dědičnému vládařství.

12. Rubenovu pak *pokolení* a Gádovu, a polovici pokolení Manassesova mluvil Jozue, řka:

13. Pommňte na to, * co vám přikázal Mojžíš služebník Hospodinův, když řekl: Hospodin Bůh váš způsobil vám odpočinnutí, že vám dal zemi tuto. ^{*4Mojž.32,20.}

14. Ženy vaše, dívky vaše i dobytek váš necht zůstanou v zemi, kterouž dal vám Mojžíš s této strany Jordánu, vy pak jděte vojensky zpořádaní před bratřími svými, kteříkoli jste muži silní, a pomáhajte jim,

15. Dokudž nedá odpočinnutí Hospodin bratřím vašim jako i vám, a neobdrží dědičně také i oni země, kterouž Hospodin Bůh váš dává jim. Potom navrátíte se do země dědictví svého, kterouž dal vám Mojžíš, služebník Hospodinův, s této strany Jordánu, k východu slunce, a dědičně vlásti jí budete.

16. I odpověděli k Jozue, řkouce: Všecko, * což jsi nám rozkázal, učiníme, a kamžkoli pošleš nás, půjdeme. ^{*2Mojž.19,8.}

17. Rovně jakž jsme poslouchali Mojžíše, tak poslouchati budeme tebe; jediné necht jest Hospodin Bůh tvůj s tebou, jako byl s Mojžíšem.

18. Kdo by koli odporný byl rozkázání tvému, a neposlonchal by řečí tvých ve všech věcech, kteréž bys přikázal jemu, umřet; toliko posilň se a zmužile se měj.

KAPITOLA II.

Vyslání dvou mužů k spatření Jericha. 2. Nebezpečnostv jejich, 23. i navrácení se k Jozue.

Poslal pak byl Jozue, syn Nun, z Setim dva muže špehěře tajně, řka: Jděte, shlédněte zemi, zvláště Jericho. I šli a vešli do domu ženy nevěstky, jejíž jméno bylo Raab, a odpočinuli tu.

*k.7,2. †zid.11,31.

2. Ale jakž oznámeno bylo králi Jericha a povědino: Aj, muži přišli sem této noci z synů Izraelských, aby shlédli zemi,

3. Tedy poslal král Jericha k Raab, řka: Vyveď muže, kteříž přišli k tobě, a vešli do domu tvého, nebo k vyšpehování vši země přišli.

4. (Pojavši pak žena ty dva muže, skryla je.) Kteráž odpověděla: Pravda jest, přišliť jsou ke mně muži, ale nevěděla jsem, odkud jsou.

*2Sam.17,19.

5. A když bránu zavírali měli v soumrak, vyšli muži ti, a nevím, kam jsou šli; hoňte je rychle, nebo dostihnete jich.

*2Mojz.15,9.

6. Ale ona rozkázala jim vstoupiti na střechu, a skryla je v pazderi láném, kteréž byla skladla na střeše.

7. Muži pak vyslaní honili je cestou Jordánskou až k brodům; a zavřina jest brána, jakž vyšli ti, kteříž je honili.

8. Prvé pak, než usnuli špehěři, vstoupila k nim ona na střechu.

9. A řekla mužům těm: Vim, že Hospodin dal vám zemi tuto, nebo připadl na nás strach váš, tak že oslábli všickni obyvatelé země před tváří vaší.

10. Slyšeli jsme zajisté, jak vysušil Hospodin vody moře rudého před tváří vaší, když jste vyšli z Egypta, a eo jste učinili dvěma králům Amorejským, kteříž byli za Jordánem. Seonovi a Ogovi, kteréž jste zahladili jako proklaté.

*2Mojz.11,21. †4Mojz.21,24,34,35.

11. Což když jsme uslyšeli, osláblo srdce naše, aniž zůstává více v kom duše před tváří vaší, nebo Hospodin Bůh váš jest Bůh na nebi svrchu, i na zemi dole.

12. Nyní tedy, prosím, přísáhněte mi skrze Hospodina, poněvadž jsem učinila vám milosrdenství, že i vy učiníte s domem otec mého milosrdenství, a dáte mi znamení jisté,

13. Že budete živiti otec mého i matku mou, bratři mé i sestry mé a všecko, cožkoli jejich jest, a vysvobodíte duše naše od smrti.

14. I řekli ji muži ti: Duše naše za vás necht jsou na smrt; jestliže však nepronesete řeči naší této, takť se jistě stane, že když nám dá Hospodin zemi tuto, tehdy učiníme s tebou milosrdenství a pravdu.

15. Protož spustila je oknem po provazu; nebo dům její byl při zdi městské a na zdi ona byděla.

16. I řekla jim: Jděte k této hoře, aby se nepotkali s vámi, kteříž vás honí, a křejte se tam za tři dni, až se oni zase navrátí, a potom půjdete cestou svou.

17. Tedy řekli muži k ní: Prosti budeme od této přísahy tvé, kterouž jsi zavázala nás,

18. Jestliže, když vejdem do země, neuvážeš provázku tohoto z niti hedbávi červeného dvakrát barveného v tomto okně, jinž jsi nás spustila, také otec svého a matky své, i bratři svých, a všeho domu otec svého neshromáždíš-li k sobě do domu.

19. Také kdo by vyšel ven ze dveří domu tvého, krev jeho bude na hlavu jeho, ale my budeme bez viny; a každého toho, kdož bude s tebou v domě, jest liže by se kdo rukou dotekl, krev jeho na hlavy naše připadní.

20. Jestliže pak proneseš tuto řeč naši, budeme prosti od přísahy tvé, kterouž jsi nás zavázala.

21. Odpověděla ona: Necht jest tak, jakž jste řekli. I propustila je a odešli; i uvázala provázek z hedbávi červeného dvakrát barveného v tom okně.

22. Odšedše pak, přišli na horn, a pobýli tam za tři dni, dokudž se nenavrátili, kteříž je honili; nebo jich hledali ti, kteříž je honili po všech cestách, ale nie nenalezli.

23. Ti pak dva muži sšedše s hory, navrátili se a přeplavili se přes Jordán; i přišli k Jozue, synu Nun, a vypravovali jemu všecko, eo se s nimi dalo.

24. A řekli k Jozue: Dalt jest Hospodin v ruce naše všecku zemi, nebo se zděsili všickni obyvatelé země tváří naší.

KAPITOLA III.

Přepravení se lidu přes Jordán.

Vstal pak Jozue velmi ráno, a hnuvě se z Setim, přišli až k Jordánu, ou i všickni synové Izraelští, a přenočovali tu, první nežli šli přes něj.

*4Mojz.25,1.

2. I stalo se, že třetího dne správceové šli prostředkem stanů,

3. A přikazovali lidu, řkouce: Když nžříte truhlu smlouvy Hospodina Boha svého a kněží Levitské, ani ji nesou, vy také hnete se s místa svého a půjdete za ní,

4. (A však místo mezi vámi a mezi ní bude okolo dvou tisíc loket miry *obecné*, nepřibližujte se k ní), abyste viděli cestu, kterouž byste jíti měli; nebo nešli jste tou cestou prvě.

5. Řekl pak byl Jozue lidu: * Posvěťtež se, zitra zajisté učiní Hospodin divné věci mezi vámi. *k.7,13.

6. Potom řekl Jozue kněžím těmi slovy: Vezměte truhlu smlouvy, a jděte před lidem. I vzali truhlu smlouvy a brali se před lidem.

7. Nebo řekl byl Hospodin k Jozue: V tento den začnu tebe * zvelebovati před očima všeho Izraele, aby poznali, že † jak očí jsem byl s Mojžíšem, tak budu s tebou. *k.4,14. †k.1,5,17.

8. Protož ty přikaz kněžím, kteříž nosí truhlu smlouvy, a rei: Když vejdete na kraj vody Jordánské, zastavte se v Jordáně.

9. Řekl také Jozue synům Izraelským: Přistupte * sem, a slyšte slova Hospodina Boha vašeho. *2Mojž.32,26.

10. I řekl Jozue: Po tomto poznáte, že *Báh* silný živý jest u prostřed vás, a že konečně vyžene od tváři vaši Kananejského, Hetejského, Hevejského, Ferezejského, Gergezejského, Amorejského a Jebuzejského:

11. Aj, truhla smlouvy Panovníka vši země půjde před vámi přes Jordán.

12. Protož nyní * vezměte sobě dvanácte mužů z pokolení Izraelských, po jednom muži z každého pokolení. *k.4,2.

13. I bude, že hned jakž se zastaví kněží, nesoucí truhlu Hospodina Panovníka vši země, u vodě Jordánské, vody Jordánu rozděl se, a vody tekoucí s vrehu zůstanou v jedné hromadě.

14. Stalo se tedy, když se * bral lid z stanů svých, aby šli přes Jordán, a kněží, kteříž nesli truhlu smlouvy, před nimi, *Skutk.7,45.

15. A když ti, kteříž nesli truhlu, přišli až k Jordánu, a kněží, nesoucí truhlu, omočili nohy v kraji vod: (Jordán pak rozvodňuje se a vystupuje ze všech břehů svých v každý čas žně,)

16. Že se zastavily * vody, kteréž s hůry přicházely, a shrnuly se v hromadu jednu velmi daleko od Adam města, kteréž *leží* k straně Sartan, kteréž pak odcházely k moři dolů, k moři slanému sešly a sběhly, a lid přešel naproti Jerichu. *2Mojž.14,21.

17. Stáli pak kněží, kteříž nesli truhlu smlouvy Hospodinovy na suše u prostřed Jordánu, nehýbajice se, (a všecken Izrael šel po suše,) až se lid všecken přepravil přes Jordán.

KAPITOLA IV.

Vyzdvižení dvanácti kamenů na památku vysušení Jordánu.

I stalo se, když již všecken národ přešel Jordán, (nebo byl řekl Hospodin k Jozue, řka:

2. Vezměte * sobě z lidu dvanácte mužů, po jednom muži z každého pokolení, *k.3,12.

3. A přikažte jim, řkouce: Vezměte sobě odsud z prostřed Jordánu, s místa, na němž stály nohy kněžské nepohnuté, dvanácte kamenů, a vynesťte je s sebou, a skladťte v ležení, v kterémž přes *tuto* noc pozůstanete,)

4. Že povolav Jozue dvanácti mužů, kteréž *k tomu* zřídil z synů Izraelských, po jednom muži z každého pokolení,

5. I řekl jim Jozue: Jděte před truhlou Hospodina Boha svého do prostřed Jordánu a vezměte sobě každý kámen jeden na rameno své, vedlé počtu pokolení synů Izraelských,

6. Aby to bylo na znamení mezi vámi. Když by potom * tázali se synové otců svých, řkouce: K čemu jsou vám ti kamenové? *2Mojž.13,8,14.

7. Odpovíte jim, že se * rozdělily vody Jordánské před truhlou smlouvy Hospodinovy, (když, *pravím*, šla přes Jordán, rozdělily se vody Jordánské,) i zůstávají kamenové tito na památku synům Izraelským až na věky. *k.3,13.

8. I učinili synové Izraelští tak, jakž přikázal Jozue, a vzali dvanácte kamenů z prostředku Jordánu, jakož mluvil Hospodin k Jozue, vedlé počtu pokolení synů Izraelských, a přinesli je s sebou na *první* stanoviště, a tu je složili.

9. Jozue také vyzdvihl dvanácte kamenů u prostřed Jordánu na místě, kdež stály nohy kněží nesoucích truhlu smlouvy, a byli tam až do tohoto dne.

10. Kněží pak, jenž nesli truhlu, * stáli

u prostřed Jordánu, dokudž se nevyplnilo všeliké slovo, kteréž přikázal Hospodin Jozue, aby oznámil lidu podlé všeho, jakž byl přikázal Mojžiš Jozue. I popíší lid a přešli. ^{*k.3.17.}

11. Když pak již přešel všecken lid, přešla také truhla Hospodinova i kněží, an lid na to hledí.

12. Přešli i synové * Rubenovi a synové Gádovi, a polovice pokolení Manassesova, vojensky zpořádaní před syny Izraelskými, jakož byl mluvil k nim Mojžiš. ^{*4Mojz.32.21.29.}

13. Okolo čtyřideceti tisíců oděných bojovníků šlo před Hospodinem k boji na roviny Jericha.

14. V * ten den zvelebil Hospodin Jozue před očima všeho Izraele. I báli se ho, jako se báli Mojžiše po všecky dny života jeho. ^{*k.3.7.}

15. Mluvil pak Hospodin k Jozue, řka:

16. Prikaž kněžím, kteříž nesou truhlu svědectví, ať vystoupí z Jordánu.

17. I přikázal Jozue kněžím, řka: Vystupte z Jordánu.

18. Když pak vystupovali kněží, jenž nesli truhlu smlouvy Hospodinovy, z prostřed Jordánu, jakž jen vytrhli kněží nohy na sueho, navrátily se vody Jordánské k místu svému, a tekly předece jako i prvé ve všech březích svých.

19. Vyšel pak lid z Jordánu desátého dne měsíce prvního, položili se v Galgala k straně východní Jericha;

20. A dvanácte kamenů těch, kteréž vynesli z Jordánu, postavil Jozue v Galgala.

21. A mluvil k synům Izraelským takto: Když by se otázali potom synové vaši otců svých, řkouce: Co ti kamenové znamenají?

22. Oznámíte synům svým a dite: Po suše přešel Izrael Jordán tento.

23. Nebo vysušil Hospodin Bůh váš vody Jordánské před tváří vaší, až jste přešli, jakož * učinil Hospodin Bůh váš moři rudému, kteréž vysušil před tváří naší, až jsme přešli, ^{*2Mojz.14.21.22. Žalm.66.6.}

24. Aby * poznali všiekni národové země ruků Hospodinovu, že silná jest, a abyste se báli Hospodina Boha vašeho po všecky dny. ^{*Izai.59.1.}

KAPITOLA V.

Obřezání synů Izraelských. 10. Slavení Fáze. 12. Přestání manny. 13. Ukázání se anděla muži Božímu Jozue.

Stalo se pak, když uslyšeli všiekni krá-

lové Amorejští, kteříž *bydlili* za Jordánem k západu, a všiekni králové Kananejští, kteříž *bydlili* při moři, že * vysušil Hospodin vody Jordánské před syny Izraelskými, dokudž ho nepřešli: zemdlelo † srdce jejich, aniž zůstalo více v nich duše před tváří synů Izraelských. ^{*k.3.16. †k.2.11.24.}

2. Toho času řekl Hospodin k Jozue: Udělej sobě * nože ostré, a obřež opět syny Izraelské po druhé. ^{*2Mojz.4.25.}

3. I udělal sobě Jozue nože ostré, a obřezal syny Izraelské na pahrbku Aralot.

4. Tato pak jest příčina, pro kterouž je obřezal Jozue, že všecken lid, kterýž byl vyšel z Egypta, pohlaví mužského, všiekni muži bojovní zemřeli byli na poušti na cestě po vyjití z Egypta.

5. Nebo obřezán byl všecken lid, kterýž byl vyšel, ale žádného z toho lidu, kterýž se zrodil na poušti, na cestě po vyjití z Egypta, neobřezali.

6. (Nebo čtyřideceti let chodili synové Izraelští po poušti, dokudž * nezahynul všecken národ mužů bojovných, kteříž byli vyšli z Egypta, ješto neposlušehali hlasu Hospodinova, jimžto zapřisáhl Hospodin, že neukáže jim země, kterou s přísahou zaslíbil dáti otcům jejich, že ji nám dá, † zemi oplývající mlékem a strdí.) ^{*1Mojz.14.23. †2Mojz.3.8.}

7. Ale syny jejich, kteréž postavil na místo jejich, ty obřezal Jozue, že byli neobřezaní; nebo žádný jich neobřezoval na cestě.

8. Když pak byl všecken lid obřezán, zůstali na místě svém v ležení, dokudž se nezhojili.

9. I řekl Hospodin k Jozue: Dnes jsem odjal pohanění Egyptské od vás. A nazval jméno místa toho Galgal až do tohoto dne.

10. Když pak ležení měli synové Izraelští v Galgala, * slavili velikunoc čtrnáctého dne toho měsíce u večer, na rovinách Jericha. ^{*2Mojz.12.6.3Mojz.23.5.}

11. I jedli z úrod té země na zejtrí po velikunoci ehleby nekvašené, a pražmu téhož dne.

12. I přestala manna na zejtrí, když jedli z obilí té země, a již více neměli synové Izraelští manny, ale jedli z úrod země Kananejské toho roku.

13. Stalo se pak, když byl Jozue na poli Jericha, že pozdvihl oči svých a vš-

děl, * an muž stojí naproti němu, maje v ruce meč dobytý. I šel Jozue k němu, a řekl jemu: Jsí-li náš, čili nepřítel našich? ^{*4 Mojz.22,23.}

14. I odpověděl: Nikoli, ale já jsem kníže vojska Hospodinova, a nyní jsem přišel. I padl Jozue tváří svou na zem, a pokloniv se, řekl jemu: Co pán můj chce mluvit služebníkovi svému?

15. Tedy odpověděl kníže vojska Hospodinova k Jozue: Szuj * obuv svou s noh svých, nebo místo, na němž stojíš, svaté jest. I učinil tak Jozue. ^{*2 Mojz.3,5.}

KAPITOLA VI.

Dobytí a zkazení Jericha. 25. Zachování Raab. 26. Prokletí města.

Jericho pak velmi pilně zavřeno bylo pro *strach* synů Izraelských, a žádný nevycházel ven, ani tam nevěcházel.

2. I řekl Hospodin k Jozue: * Aj, dal jsem v ruku tvou Jericho, a krále jeho s silnými muži jeho. ^{*k.8,1.}

3. Protož obcházeťi budete město všickni muži bojovní, okolo města chodíce, jednou *za den*; tak učiníš po šest dní.

4. Kněží pak sedm ať nesou * sedm trub z *rohů* beraních před truhlou; due pak sedmého obejdete město sedmkrát, a kněží troubiti budou v trouby. ^{*3 Mojz.25,9.}

5. A když zdlouha *troubiti budou* na roh beraní, jakž nejprve uslyšíte hlas trouby, zkríkne všecken lid křikem velikým, i oboří se zed městská na místě svém, a vejde lid do města, jeden každý proti *místu*, kdež stál.

6. Tedy povolav Jozue, syn Nun, kněží, řekl jim: Vezměte truhlu smlouvy, a sedm kněží ať vezmou sedm trub beraních před truhlou Hospodinovou.

7. Řekl také lidu: Jděte a obejděte město, a zbrojní ať jdou před truhlou Hospodinovou.

8. A když *to* oznámil Jozue lidu, sedm kněží, nesouce sedm trub beraních, šli před *truhlou* Hospodinovou, a troubili v trouby; truhla také smlouvy Hospodinovy brala se za nimi.

9. Zbrojní pak šli před kněžími, kteříž troubili na trouby, a ostatní šli za truhlou, jdouce a v trouby troubíce.

10. (Lidu pak byl přikázal Jozue, řka: Nebudete křičeti, ani slyšán bude hlas váš, ani vyjde slovo z úst vašich až do dne *toho*, v němž řeknu vám: Křičte, i budete křičeti.)

11. Tedy obešla truhla Hospodinova město vůkol jednou, a navrátili se do stanů a zůstali v nich.

12. Opět * povstal Jozue ráno a kněží nesli truhlu Hospodinovu. ^{*k.3,1.}

13. Sedm pak kněží, nesouce sedm trub beraních, předcházeli truhlu Hospodinovu, jdouce, a troubili v trouby; a zbrojní šli před nimi, a ostatní šli za truhlou Hospodinovou, když *kněží* šli, v trouby troubíce.

14. I obešli město druhého dne opět, a navrátili se do stanů. Tak činili po šest dní.

15. V den pak sedmý vstali, jakž zavisitávalo, a obešli město týmž způsobem sedmkrát; toliko toho due obešli město sedmkrát.

16. Stalo se pak, když po sedmé *obcházeli*, a kněží v trouby troubili, řekl Jozue lidu: Křičtež *již*, dále jest Hospodin vám město.

17. A budiž to město proklaté, ono i všecky věci, kteréž v něm jsou, Hospodinu; toliko Raab nevěstka * ať jest živa, ona i všickni, kteříž by s ní byli v domě, nebo skryla posly, kteréž jsme byli poslali. ^{*k.2,14. Žid.11,31.}

18. Avšak vystřihejte se od * proklatého, abyste *i vy* nebyli učiněni proklati, berouce z proklatých věcí, a uvedli byste stany Izraelské v prokletí, a zkoroutili byste je. ^{*3 Mojz.27,28.}

19. Všecko pak stříbro a zlato, a nádoby měděné a železné, * svaté bude Hospodinu; na poklad Hospodinu složeno bude. ^{*Mich.4,13.}

20. Tedy křičel lid, když zatroubili v trouby. Nebo když slyšel lid hlas trub, křičeli i oni křikem velikým, i * obořila se zed na místě svém. Tedy všel lid do města, jeden každý proti *místu*, kdež stál. I vzali je. ^{*Žid.11,30.}

21. A * polubili ostrostí meče jako proklaté všecko, což bylo v městě, od muže až do ženy, od dítěte až do starce, a až do vola, dobytčete i osla. ^{*1 Sam.15,3.}

22. Dvěma pak mužům, kteříž shlédlí zemi, řekl Jozue: Vejděte do domu ženy nevěstky, a vyveďte ji odtud, i všecky věci, kteréž má, jakož jste * jí přísáhli. ^{*k.2,12.náš.}

23. I všedše mládenci špěhéri, vyvedli Raab * a otce jejího, i matku její a bratři její i všecko, což měla, a všecku ro-

dinn její vyvedli, a nechalí jich vně za stany Izraelskými. ^{*Zid.11,31.}

24. Město pak spálili ohněm, i všecko, což v něm bylo, stříbro však a zlato a nádoby měděné a železné složili na poklad v domě Hospodinově.

25. Raab * také nevěstku, a dům otec jejího i všecko, což měla, živé zůstavil Jozue; a bydlila v lidu Izraelském až do tohoto dne, nebo skryla posly, kterých poslal Jozue k shlédnutí Jerieha. ^{*Soud.1,25.}

26. Toho času vydal klatbu Jozue, řka: Zlořečený buď před Hospodinem muž ten, kterýž by povstal, * aby stavěl město Jerieho. V prvorozeném svém založí je, a v nejmenším postaví brány jeho. ^{*1Král.16,34.}

27. Byl pak Hospodin s Jozue, a rozhlásila se pověst o něm po vsi zemi.

KAPITOLA VII.

Porážení Izraelských pro krádež Achanovu, 26. a pomsta Boží nad ním.

Zhřešili pak synové Izraelští přestoupením při věcech proklatých; * nebo Achan, syn Charmi, syna Zabdi, syna Záre, z pokolení Juda, vzal něco † z věcí proklatých. Pročež rozpálila se přehlivost Hospodinova na syny Izraelské.

^{*k.22,20. †1Pár.2,7. †5Mojz.13,17.}

2. Nebo když poslal Jozue muže *některé* od Jerieha do Hai, kteréž bylo blízko Betaven, k východní straně Bethel, a mluvil k nim, řka: * Vstupte a shlédněte zemi, vstoupili tedy muži ti, a shlédlí Hai. ^{*k.2,1.}

3. Kterížto navrátil se k Jozue, řekli jemu: Necht nevstupuje všecken lid tento, okolo dvou tisíce mužů neb okolo tři tisíců mužů necht vstoupí, a dobudou Hai; neobtěžnj všeho lidu, *vyšílaje jej tam, nebo málo jest oněchno.*

4. Tedy vytáhlo jich z lidu tam okolo tři tisíce mužů, a utekli před muži města Hai.

5. I zabili z nich obyvatelé Hai okolo třideceti a šesti mužů, a honili je od brány až k Sabarim, a porazili je, když s vřehu *utíkali.* I rozpustilo se srdce lidu, a bylo jako voda.

6. Tedy Jozue * roztrhl roucho své, a padl tváří svou na zem před truhlou Hospodinovou, a *ležel až do večera,* ano i starší Izraelští, a sypali prach na hlavy své. ^{*1Mojz.37,34. †4Mojz.16,4.}

7. I řekl Jozue: Ach, Panovníče Hospodine, proč jsi kdy převedl lid tento

přes Jordán, abys nás vydal v ruku Amorejského, tak aby nás zahubil? Ó kdybychom byli raději zůstali za Jordánem.

8. Ó Pane, což mám říci, když již lid Izraelský utíká před nepřátely svými?

9. Nebo uslyšíe * Kananejšti a vsiekní obyvatelé země, obklíčí nás vůkol, a vyhladí jméno naše z země. I což to učiníš jménu svému velikému?

^{*2Mojz.32,12. †4Mojz.14,13.}

10. I řekl Hospodin k Jozue: Vstaň. Proč jsi padl na tvář svou?

11. Zhřešil Izrael, tak že smlouvu mou přestoupili, kterouž jsem jim přikázal; nebo jsou i vzali z věcí proklatých, k tomu i ukradli, také i sklamali, nad to i odložili mezi nádobí svá.

12. Protož nebudou moei synové Izraelští ostáti před nepřátely svými, ntíkati budou před nepřátely svými, nebo poskvrnili se věci proklatou. Nebuduť více s vámi, leč vyhladíte prokletí to z prostředku svého.

13. Vstaň, posvěť lidu a rei: * Posvěťte se k zítřku; nebo takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Vše proklatá jest n prostřed tebe, Izraeli, nebudeš moei ostáti před nepřátely svými, dokudž neodejmeš prokletí toho z prostředku svého. ^{*k.3,5.}

14. Protož přistupovati budete ráno po pokoleních svých, a pokolení, kteréž ukáže Hospodin, přistupovati bude po rodcech, takž rod, kterýž ukáže Hospodin, přistupovati bude po domích, a dům, kterýž ukáže Hospodin, přistupovati bude po osobách.

15. Kdož pak postižen bude * vinný věci proklatou, ohněm spálen bude, on i všecko, což jeho jest, proto že přestoupil smlouvu Hospodinovu, a že učinil nešlechtnost v Izraeli. ^{*5Mojz.13,17.}

16. Vstav * tedy Jozue ráno, kázal přistupovati Izraelovi po pokoleních jejich. I † postiženo jest pokolení Judovo.

^{*k.3,1; 6,12. †1Sam.14,41.}

17. Tedy když kázal přistupovati čeledem Juda, postížena jest * čeled Záre. Potom kázal přistupovati čeledi Záre po osobách, a postižen jest Zabdi.

^{*4Mojz.26,20.}

18. I kázal přistupovati dnuu jeho po osobách, i postižen jest Achan, syn Charmi, syna Zabdi, syna Záre z pokolení Judova.

19. I řekl Jozue Achauovi: Synu můj,

dej, prosím, * chválu Hospodinu Bohu Izraelskému, a vyznej se jemu, a oznam mi *aspoň* již, † co jsi učinil, netaj již *toho* přede mnou. *Jan.9,24. †1 Sam.14,43.

20. Tedy odpovídaje Achan k Jozue, řekl: Pravdat jest, já jsem zhřešil proti Hospodinu Bohu Izraelskému, tak že to a toto jsem učinil.

21. Viděl jsem mezi loupeží plášť jeden Babylonský pěkný, a dvě sté lotů stříbra, a prut zlatý jeden, padesáte lotů ztíží, čehož požádav, vzal jsem to, a aj, jsou ty věci skryté v zemi prostřed stanu mého, a stříbro pod tím.

22. Tedy poslal Jozue posly, kteříž běželi do stanu, a aj, bylo to skryto v stanu jeho, a stříbro pod tím.

23. A vzavše to z stanu, přinesli k Jozue a ke všechněm synům Izraelským, a položili ty věci před Hospodinem.

24. Vzav tedy Jozue a všecken Izrael s nim Achana, syna Záre, a stříbro i plášť, i prut zlatý, i syny jeho, i deery jeho, voly a osly, dobytek i stan jeho i všecko, což měl, vyvedli je do údolí Achor.

25. Kdež řekl Jozue: Proč jsi zkormoutil nás? Zkormoutíš tebe Hospodin v tento den. I ukázal jej všecken lid kamením, a spálili je ohněm, ukamenovavše je kamením.

26. Potom * nametali naň hromadu kamení velikou, *kteráz trvá až do tohoto dne*; a tak odvrácen jest Hospodin od lůčvu prehlivosti své. Protož nazváno jest jméno místa toho údolí Achor, až do dnešního dne. *2 Sam.18,17.

KAPITOLA VIII.

Město Hai vzato. 30. Oltář vystaven. 32. Zákon od Jozue před lidem psán i čten.

I řekl Hospodin k Jozue: * Neboj se, ani se strachuj; pojmi s sebou všecken lid bojovný, a vstana, táhni k Hai. Aj, dal jsem v ruku tvou krále Hai a lid jeho, město i zemi jeho. *5 Mojz.31,7.

2. A učiniš Hai a králi jeho, * jako jsi učinil Jerichu a králi jeho, loupež však a dobytky jeho rozbitujete mezi sebe. Zdělejš sobě zálohy k městu po zadu. *k.6,21.

3. Tedy vstal Jozue a všecken lid bojovný, aby táhli k Hai. I vybral Jozue třicet tisíců mužů velmi silných, a předeslal je v noci.

4. A přikázal jim, řka: Šetřtež vy, kte-

říž uděláte zálohy městu po zadní straně města, abyste nebyli příliš daleko od něho, ale buďte všickni pohotově.

5. Já pak i všecken lid, kterýž se mnou jest, přitáhneme k městu. A když oni nám vyjdou vstříc, jako prvé, utíkati budeme před nimi.

6. Tedy honiti budou nás, až bychom poodvedli jich od města, (nebo řeknou: Utíkají před námi, * jako prvé,) utíkajíce před nimi. *k.7,5.

7. Vy mezi tím vyskočíte z záloh, a vyženete ostatní *obyvatele* města, nebo dá je Hospodin Bůh váš v ruku vaši.

8. A když vezmete město, zapálíte je ohněm, podlé slova Hospodinova učiníte; šetřtež *toho*, což jsem přikázal vám.

9. I poslal Jozue, a oni šli k zálohám, a zůstali mezi Bethel a Hai, od západní strany Hai; Jozue pak zůstal té noci u prostřed lidu.

10. Potom * vstav Jozue velmi ráno, sečtl lid, i bral se napřed, on a starší Izraelští před lidem k Hai. *k.6,12,15; 7,16.

11. Všecken také lid bojovný, kterýž byl s nim, táhnouce, přiblížili se, až přišli naproti městu, a položili se po straně půlnocní Hai; údolí pak bylo mezi nimi a mezi Hai.

12. Vzal pak byl okolo pěti tisíc mužů, kteréž postavil v zálohách mezi Bethel a Hai, od západní strany města.

13. I přiblížil se lid, *totiž* všecko vojsko, kteréž bylo od půlnocní strany města, a *kteríž byli* v zálohách jeho od západní strany města; a tak vtáhl Jozue noci té do prostřed údolí.

14. I stalo se, že když *je* užířel král Hai, pospíšili, a ráno vstavše, vyšli lidé města vstříc Izraelovi k boji, on i všecken lid jeho toho času před rovinu; nevěděl pak, že zálohy udělány byly jemu po zadu města.

15. I postoupil Jozue a všecken Izrael před nimi, a utíkali cestou pouště.

16. I svolán jest všecken lid v městě, aby je honili. I honili Jozue, a vzdálili se od města svého,

17. Tak že nezůstal žádný z *obyvatelů* Hai a Bethel, kdo by nevyšel, aby honil Izraele; a nechali města otevřeného, a honili Izraele.

18. Řekl pak Hospodin k Jozue: Zdvihni korouhev, kterouž máš v rukou svých, proti Hai, nebo v ruce tvé dám

je. I zdvihl Jozue koronhev, kterouž měl v ruce své, proti městu.

19. Tedy, kteříž byli v zálohách, rychle vyskočili z místa svého, a běželi, když pozdvihl ruky své, a všedše do města, vzali je, a spěšně zapálili město ohněm.

20. Muži pak města Hai ohlédše se nazpět, uzřeli, a aj, * vstupoval dým města k nebi, a neměli místa k utíkání sem ani tam; nebo lid, kterýž utíkati počal k poušti, obrátil se na ty, kteříž je honili. *Soud.20.40.

21. Jozue zajisté a všecken Izrael, když viděli, že z záloh vzali město, a že se vznáší dým města, obrátili se, a bili muže Hai.

22. Onino také vyšli z města proti nim, a obklíčil Izrael nepřátely své, jedni od sud, druzi od onud; a * zmordovali je, tak že † žádný živ nezůstal ani neušel. *5 Mojz.7.2. +2 Mojz.14.28.

23. Ale krále Hai jali živého, a přivedli ho k Jozue.

24. Když pak pomordoval Izrael všechny obyvatele Hai v poli, totiž na poušti, kamž je honili, a padli ti všickni od ostrosti meče, až i zahlazeni jsou: navrátil se všecken Izrael do Hai, a zmordovali ostatky jeho mečem.

25. A bylo všech, kteříž padli v ten den, od muže až do ženy, dvanácte tisíců; všickni ti byli z Hai.

26. Ale Jozue nespustil * ruky své, kterouž vyzdvihl koronhev, dokudž nebyli zmordováni všickni obyvatelé Hai. *2 Mojz.17.11.12.nasl.

27. Toliko hovada a loupež města toho rozbitovali mezi sebou synové Izraelští podlé slova Hospodinova, kteréž on přikázal Jozue.

28. Tedy vypálil Jozue Hai, a položil je v hromadu věčnou a pustinu, až do tohoto dne.

29. Krále pak Hai oběsil na dřevě, a nechal ho tam až do večera. A když zapadlo slunce, rozkázal Jozue, * aby složili tělo jeho s dřeva, a povrhli je u brány města, a nametali na ně hromadu kameni velikou, kteráž trvá až do dnešního dne. *5 Mojz.21.23.

30. Tedy vzdělal Jozue oltář Hospodinu Bohu Izraelskému na * hoře Hébal, *5 Mojz.27.4.

31. (Jakož přikázal * Mojžiš, služebník Hospodinův, synům Izraelským, jakož

psáno jest v knize zákona Mojžišova,) oltář z kameni celého, nad nímž nebylo zdviženo železo, a obětovali na něm oběti zápalné Hospodinu, obětovali i oběti pokojné. *2 Mojz.20.25.

32. Napsal také tam na kameních výpis zákona Mojžišova, kterýž psal před syny Izraelskými.

33. Všecken pak Izrael a starši jeho, správceové i soudecové jeho stáli po obou stranách truhly před kněžimi Levitskými, kteříž nosili truhlu smlouvy Hospodinovy, tak cizí jako doma zrozený, polovice jich proti hoře * Garizim, a polovice proti hoře Hébal, jakož byl prvé přikázal Mojžiš, služebník Hospodinův, aby dobrořečil lidu Izraelskému nejdříve. *5 Mojz.11.29.

34. A potom četl všecka slova zákona, požehnání i zlořečení, tak jakž psáno jest v knize zákona.

35. Nebylo ani slova ze všeho, což přikázal Mojžiš, jehož by nečetl Jozue přede vším shromážděním Izraelským, i ženami i dětmi i přichozími, kteříž šli u prostřed nich.

KAPITOLA IX.

Chytráci Gabaonští pokoj obdrževše, 21. v službu podroběni jsou.

To když uslyšeli všickni králové, kteříž bydlili za Jordánem, na horách i na rovinách, a na všem břehu moře velikého naproti Libánu: Hetejský, Amorejský, Kananejský, Ferezejský, Hevejský a Jebuzejský,

2. Sebrali * se spolu, aby bojovali proti Jozue a proti Izraeli jednomyslně. *Zalm.48.5.

3. Ale obyvatelé Gabaon uslyšavše, co učinil Jozue * Jerichu a † Hai, *k.6.20.21. +k.8.26.28.

4. Učinili i oni ehytře. Nebo odsedše, ukázali se, jako by zdaleka poslové byli, a vzali pytle staré na osly své, a kožené láhvice vinné vetché, zedrané a zzašivané,

5. Obuv také starou a splácenou na nohy své, též šaty otřelé na sebe; a všecken chléb, kterýž sobě na cestu vzali, vyschlý byl a zdrobený.

6. I šli k Jozue do ležení v Galgala, a řekli jemu i mužům Izraelským: Z země daleké jsme přišli, protož nyní učíte s námi smlouvu.

7. Tedy odpověděli muži Izraelští k Hevejským: Snad u prostřed nás vy by-

dlíte, i kterakž byehom s vámi * učinili smlouvu? ^{*2Mojz.23,32. 5Mojz.7,2.}

8. Ale oni odpověděli Jozue: Služebníci tvoji jsme. Jimž řekl Jozue: Kdo pak jste, a odkud jste přišli?

9. Odpověděli jemu: Z země velmi daleké přišli služebníci tvoji ve jménu Hospodina Boha tvého; nebo jsme slyšeli pověst jeho a všecky věci, kteréž činil v Egyptě,

10. A všecko, což učinil dvěma králům Amorejským, kteříž bydlili za Jordánem, * Seonovi, králi Ezebon, a Ogovi, králi Bázan, *kteříž byl v Astarot.* ^{*4Mojz.21,21.24,33.}

11. I řekli nám starší naši a všickni obyvatelé země naší těmito slovy: Naberte sobě potravu na cestu, a jděte jim vstříc, a reete jim: Služebníci vaši jsme, protož nyní učínte s námi smlouvu.

12. Totot jest chléb náš; horký jsme na cestu vzali z domů svých v ten den, když jsme vyšli, abyehom k vám šli, a hle, nyní již vysehl a zdrobil se.

13. A tyto kožené láhvice vinné nové byly, když jsme je naplnili, a již hle, potrhané jsou; tolikéž tento oděv náš a obuv naše zvetšela, pro přílišnou cesty dalekost.

14. I přijali to muži ti z pokrmů jejich, a úst Hospodinových neotázali se.

15. A * učinil s nimi Jozue pokoj, a všel s nimi v smlouvu, aby jich při životu zanechal; také i knížata shromáždění přísahu jim učinili. ^{*2Sam.21,2.}

16. Po třech pak dnech, po té smlouvě s nimi učiněné, nslýšeli, že by velmi blízko jich byli, a že by u prostřed nich bydlili.

17. Jdonec tedy synové Izraelští, přítáhli k městům jejich třetího dne; města pak jejich *byla* Gabaon a Kafira a Berot a Kariatjeharin.

18. Ale nezbili jich synové Izraelští, proto že přísahu jim učinili knížata shromáždění skrze Hospodina Boha Izraelského. A reptalo všecko shromáždění proti knížatům.

19. Tedy řekla všecka knížata všemu shromáždění: My jsme jim * přísahu učinili skrze Hospodina Boha Izraelského, protož nyní nemůžeme se jich dotknouti. ^{*Zalm.15,4.}

20. Toto jim učiníme: Zanecháme jich při životu, aby nebylo na * nás rozhně-

vání pro přísahu, kterouž jsme jim učinili. ^{*2Sam.21,1,2.}

21. Řekli jim knížata i to: Necht jsou živi a drva sekají, a vodu nosí všemu shromáždění. *I přestali na tom, jakož jim mluvila knížata.*

22. Povolal jich pak Jozue a mluvil k nim, řka: Proč jste nás podvedli, řkouce: Velmi jsme dalecí od vás? A vy u prostřed nás bydlíte.

23. Protož nyní zlořečení jste, a nepřestanou z vás služebníci, a kteříž by dříví sekali a vodu nosili do domu Boha mého.

24. Kteříž odpovídajíce Jozue, řekli: Za vše jistou oznámeno bylo služebníkům tvým, kterak přikázal Hospodin Bůh tvůj Mojžišovi služebníku svému, dáti vám zemi tuto, a vyhladiti všecky obyvatele země této před tváří vaší; protož * strachovali jsme se vás, *bojíce se* za životy své před vámi, a učinili jsme to. ^{*k.10,2.}

25. A hle, nyní v ruce tvé jsme; cožž se dobrého a spravedlivého vidí učiniti s námi, *to* učiní.

26. I učinil jim tak, a vysvobodil je z rukou synů Izraelských, aby jich nepobili.

27. A ustanovil je Jozue v ten den, aby dříví * sekali a vodu nosili *všemu* shromáždění, i k oltáři Hospodinovu, až do tohoto dne, na místě, kteréž by vyvolil. ^{*5Mojz.29,11.}

KAPITOLA X.

Poražení pěti králů Amorejských, 28. a vybojování měst jejich.

Uslyšev pak Adonisedeek, král Jeruzalémský, že Jozue vzal město Hai, a jako proklaté zkazil je, (*nebo* jakž učinil Jeriehu a králi jeho, tak učinil Hai a králi jeho,) a že pokoj učinili obyvatelé Gabaon s Izraelem, a bydlí u prostřed něho,

2. I * bál se velmi, proto že město veliké bylo Gabaon, jako jedno z měst královských, a že bylo větší než Hai, a všickni muži jeho udatní. ^{*k.9,24.}

3. Protož poslal Adonisedeek, král Jeruzalémský, k Ohanovi, králi Hebron, a k Faramovi, králi Jarmut, a k Jafiovi, králi Lachis, a k Dabirovi, králi Eglon, řka:

4. Sjedzte se ke mně, a pomozte mi, abyehom dobyli Gabaon, proto že pokoj učinili s Jozue a s syny Izraelskými.

5. I shromáždilo se a vytáhlo * pět králů

Amorejských, král Jeruzalémský, král Hebron, král Jarmut, král Lachis, král Eglon, oni i všechna vojska jejich, a položivše se u Gabaon, dobývali ho.

^{*1 Mojs. 14, 9.}

6. Tedy poslali muži Gabaon k Jozue do ležení v Galgala, řkouce: Neodjimejž ruky své od služebníků svých; přítáhní rychle k nám, zachovej nás a spomoz nám; nebo sebrali se proti nám všickni králové Amorejští bydlíci na horách.

7. I táhl Jozue z Galgala, on i všecken lid bojovný s ním, všickni muži udatní.

8. (Nebo byl řekl Hospodin k Jozue: Neboj * se jich, v ruce tvé zajisté dal jsem je, neostojí žádný z nich před obličejem tvým.)

^{*k. 11, 6.}

9. I připadl na ně Jozue v náhle, nebo celou noc táhl z Galgala.

10. A potřel je Hospodin před Izraelem, kterýžto pobil je ranou velikou u Gabaon, a honil je cestou, kudy se jde k Betoron, a bil je až do Azeka a až do Maceda.

11. I stalo se, když utkali před tváří Izraele, sstupující do Betoron, že Hospodin metal na ně * kamení veliké s nebe, až k Azeka, a mřeli. Více jich zemřelo od krupobíjí kamenného, než jich pobili synové Izraelští mečem.

^{*2 Mojs. 9, 21, 23, 24.}

12. Tedy mluvil Jozue k Hospodinu v den, v kterýž dal Hospodin Amorejského v moc synům Izraelským, a řekl před syny Izraelskými: Slunce v Gabaon zastav se, a měsíc v údolí Aialon.

13. I * zastavilo se slunce, a stál měsíc, dokudž nepomstil se lid nad nepřátely svými. Zdali není toho napsáno v knize Uprímého? Tedy stálo slunce v prostřed nebe, a nepospíchalo k západu, jako za jeden celý den.

^{*Izai. 28, 21; 38, 8.}

14. Nebylo dne takového prvé ani potom, jako když vyslyšel Hospodin hlas člověka; * nebo Hospodin bojoval za Izraele.

^{*2 Mojs. 14, 25.}

15. I navracl se Jozue i všecken Izrael s ním do tábora v Galgala.

16. Uteklo pak bylo těch králů pět, a skryli se v jeskyni při Maceda.

17. I oznámeno bylo Jozue těmi slovy: Nalezeno jest pět králů, kteříž se skryli v jeskyni při Maceda.

18. I řekl Jozue: Přivalte kamení veliké k díře té jeskyně, a osadte ji muži, aby ostříhali jich.

19. Vy pak nezastavujte se, hoňte nepřátely své, a bíte je po zadu, a nedejte jim vjíti do měst jejich, nebo dal je Hospodin Bůh váš v ruku vaši.

20. Když pak přestali Jozue a synové Izraelští bít jich porážkou velikou velmi, až i zahlazeni byli; a kteříž živi pozůstali z nich, utekli do měst hrazených:

21. Navrátil se všecken lid do ležení k Jozue do Maceda ve zdraví; nepobnul proti synům Izraelským žádný jazykem svým.

22. Potom řekl Jozue: Odhradte díru u jeskyně, a vyvedte ke mně pět králů těch z jeskyně.

23. I učinili tak, a vyvedli k němu pět králů těch z jeskyně, krále Jeruzalémského, krále Hebron, krále Jarmut, krále Lachis, krále Eglon.

24. A když vyvedli ty krále k Jozue, svolav všecky muže Izraelské, řekl vývodám mužů bojovných, kteříž s ním v tažení tom byli: Přistupte sem, a šlapajte nohama svýma na hrdla těch králů. Kteřížto přistoupivše, šlapali nohama svýma na hrdla jejich.

25. I řekl jim Jozue: Nebojte se ani strachujte, posilte se a buďte zmužili, nebo tak učini Hospodin všechněm nepřítelům vašim, proti nimž bojujete.

26. Potom bil je Jozue a zrnordoval, a pověsil je na pěti dřevích; a viseli na dřevích až do večera.

27. Když pak * zapadlo slunce, k rozkazu Jozue složili je s dřev, a nvrhli je do jeskyně, v kteréž se byli skryli, a přivalili kamení veliké k díře jeskyně, *kteříž jest tu až do tohoto dne.*

^{*k. 8, 29. 5 Mojs. 21, 23.}

28. Téhož dne také dobyl Jozue Maceda, a pohubil je mečem, i krále jejich pobil spolu s nimi, a všecky lidi, kteříž byli v něm. Neživil žádného, ale učinil králi Maceda, jako * učinil králi Jericha.

^{*k. 6, 21.}

29. Táhl potom Jozue a všecken Izrael s ním z Maceda k Lebna, a dobýval Lebna.

30. I vydal je také Hospodin v ruku Izraelovi i krále jeho, a pobil * je mečem, a všecky duše, kteréž byly v něm; nenechal tam žádného živého, a učinil králi jeho, jako učinil králi Jericha. ^{*v. 28.}

31. Táhl také Jozue a všecken Izrael s ním z Lebna do Lachis, a položivše se u něho, dobývali ho.

32. I dal Hospodin Lachis v ruku Izraele, a dobyl ho druhého dne, a pohubil je mečem i všecky lidi, kteříž byli v něm, rovně tak, jakž učinil Lebnu.

33. Tehdy přitáhl Horam, král Gázer, aby pomoc dal Lachis. I porazil jej Jozue i lid jeho, tak že nepozůstavil žádného živého.

34. Táhl potom Jozue a všecken Izrael s ním z Lachis do Eglon, a položivše se naproti, bojovali proti němu.

35. A vzali je toho dne, a pobili je mečem, a všecky duše, kteréž byly v něm, dne toho pomordovali, rovně tak, jakž učinili Lachis.

36. Vstoupil pak Jozue a všecken Izrael s ním z Eglon do Hebron, a dobývali ho.

37. I vzali je a zhubili mečem i krále jeho, i všecka města jeho, i každého člověka, kterýž byl v něm; nepozůstavil žádného živého, podobně tak, jakož učinil Eglon. I zahladil je i všelikou duši, kteráž byla v něm.

38. Potom navrácuje se Jozue a všecken Izrael s ním, *přišli* do Dabir, a dobýval ho.

39. I vzal je a krále jeho i všecka města jeho, a pohubili je mečem, a všelikou duši, kteráž byla v něm, jako proklaté vyhladili. Nepozůstavili žádného živého; jakož učinil Hebron, tak učinil Dabir i králi jeho, a jakož učinil Lebnu a králi jeho. ^{*k.10,37.}

40. A tak pohubil Jozue všecku zemi po horách, i polední stranu, i roviny a údolí, i všecky krále jejich. Nepozůstavil žádného živého, ale všelikou * duši vyhladil, jakož přikázal Hospodin Bůh Izraelský. ^{*k.11,11.14.5 Mojz.20,16.}

41. Pohubil tedy Jozue všecko od Kádesbarne až do * Gázy, a všecku zemi Gosen až do Gabaon. ^{*k.15,51.}

42. A všecky krále ty a zemi jejich vzal Jozue pojednou, nebo * Hospodin Bůh Izraelský bojoval za Izraele. ^{*k.10,14.5 Mojz.1,30.}

43. Potom navrátil se Jozue a všecken Izrael s ním do ležení, *kteréž bylo* v Galgala.

KAPITOLA XI.

Pád ostatních králů, a téměř vsi země vybojování od Jozue.

To když uslyšel Jabin, král Azor, poslal k Jobábovi, králi Mádón, a k králi Simron, a k králi Achzaf,

2. I k králům, kteříž *bydlili* k straně půlnoční na horách i na rovinách ku polední Ceneret, i na rovinách a v krajínách Dor na západ,

3. K Kananejskému na výehod i na západ, a k Amorejskému, Hetejskému, Ferezejskému a Jebuzejskému na horách, a k Ilevejskému pod *horou* Hermon v zemi Masfa.

4. I vytáhli všiekni ti a všecka vojska jejich s nimi, lid mnohý jako písek, kterýž jest na břehu mořském nescíslný, i koňů i vozů velmi mnoho.

5. A smluvivše se všiekni králové ti, přitáhli a položili se spolu při vodách Merom, aby bojovali proti Izraelovi.

6. Rekl pak Hospodin k Jozue: * Neboj se jich, nebo zítra o této chvíli vydám všecky tyto k zabití Izraelovi; koňům jejich žily podřežeš, a † vozy jejich ohněm spálíš. ^{*k.10,8. †Zalm.46,10.}

7. Tedy vytáhl Jozue a s ním všecken lid válečný proti nim k vodám Merom rychle, a udeřili na ně.

8. I dal je Hospodin v ruku Izraelovi, a porazili je. I honili je až k Sidonu velikému, a až k * vodám Masrefot, a k údolí Masfe na výehod, a pobili je, tak že nepozůstavili žádného živého. ^{*k.13,6.}

9. A učinil jim Jozue, jakož byl rozkázal jemu Hospodin, koňům * jejich žily zpodřezoval, a vozy jejich ohněm spálil. ^{*2 Sam.8,4.}

10. Potom navrátil se Jozue téhož času, dobyl Azor, a krále jeho zabil mečem. Azor pak bylo prvé nejznamení větší mezi všemi královstvími těmi.

11. Pobili také všecko, cožkoli v něm živo bylo, mordující je mečem, *tak * že* nezůstalo žádného živého; Azor pak spálil ohněm. ^{*k.10,40. 5 Mojz.20,16.}

12. Takž podobně *učinil* všechněm městům králů těch, a všecky krále jejich zjímal Jozue, a zbiv je mečem, vyhladil je, * jakož přikázal Mojžiš, služebník Hospodinův. ^{*4 Mojz.33,51.52.}

13. A však žádného města z těch, kteráž *ještě* zůstala v ohradě své, nespálil Izrael, kromě samého Azor, kteréž spálil Jozue.

14. A všecky loupeže měst těch i hovada rozdělili mezi sebou synové Izraelští; toliko všecky lidi zbili mečem, dokudž nevyhladili jich, * nenechavše žádného živého. ^{*v.11.}

15. Jakož byl přikázal Hospodin Moj-

žíšovi, služebniku svému, tak přikázal Mojžíš Jozue, a Jozue tak činil; nepomínil něho toho, což byl přikázal Hospodin Mojžíšovi.

16. A tak vzal Jozue všecku tu zemi, hory i všecku stranu polední, * i všecku zemi Gosen, i roviny, i pole, totiž hory Izraelské i roviny jejich, *^{k.10,41.}

17. Od hory Halak, * kteráž se táhne do Seir, až k Balgad na rovině Libánské, pod horou Hermon; všecky také krále jejich zjímá, a zbil je i zmrdoval. *^{k.12,7.}

18. Po mnohé dny Jozue vedl válku se všechněmi těmi králi.

19. A nebylo města, ješto by v pokoj vešlo s syny Izraelskými, kromě Hevejských * obyvatelů v Gabaon; jiná všecka válkou vzali. *^{k.9,15.}

20. Nebo od Hospodina to bylo, že jsou zatvrdili byli srdce své, tak aby vyšli válečně proti Izraelovi, a aby je v prokleti vydal, a neučinil jim milosti, ale aby je zahubil, jakož přikázal Hospodin Mojžíšovi.

21. Toho pak času přítáhl * Jozue a vyplnil Enaky z těch hor, totiž z Hebronu, z Dabir a z Anab, i ze všeliké hory Judské, a ze všeliké hory Izraelské; spolu s městy jejich vyhladil je Jozue.

22. Nezůstal žádný z Enaků v zemi synů Izraelských; toliko v Gáze, v Gát a v Azotu zůstali. *^{4Mojž.13,23.5Mojž.1,28.}

23. Tak tedy vzal Jozue všecku tu zemi, jakž byl rozkázal Hospodin Mojžíšovi, a dal ji Jozue v dědictví Izraelovi vedlé dílů jejich, po pokoleních jejich. I odpočinula * země od válek. *^{k.14,15.}

KAPITOLA XII.

Vyčítání králů, kteříž zmrdováni byli od synů Izraelských.

Tito pak jsou králové té země, kteréž pobili synové Izraelští, a opanovali zemi jejich, za Jordánem k východu slunce, od potoka * Arnon až k hoře Hermon i všecky roviny k východu: *^{4Mojž.21,13.}

2. Seon, * král Amorejský, kterýž bydlil v Ezebon, a panoval od Aroer, kteráž leží při břehu potoka Arnon, a u prostřed potoka toho, a polovici Galád, až do ř. potoka Jabok, kteráž jest na pomezí synů Ammon, *^{4Mojž.21,24.†1Mojž.32,22.}

3. A od rovin až k moři * Ceneret k východu, a až k moři pouště, jenž jest moře slané k východu, kudyž se jde k Bet-

simot, a od polední strany ležící pod horou Fazga. *^{4Mojž.34,11.}

4. Pomezí také Oga, krále Bázan, z ostatků Refaimských, kterýž bydlil v Astarot a v Edrei,

5. A kterýž panoval na hoře Hermon a v Sálecha, i ve vsi krajíně Bázan až ku pomezí Gessuri a Machati, a nad polovici Galád, ku pomezí Seona, krále Ezebon.

6. Mojžíš, služebník Hospodinův, a synové Izraelští pobili je; a dal ji Mojžíš služebník Hospodinův k * vládařství pokolení Rubenovu, Gádovu a polovici pokolení Manassesova. *^{1Mojž.32,33.}

7. Tito pak jsou králové země té, kteréž pobil Jozue a synové Izraelští za Jordánem k západu, od Balgad, kteráž jest na poli Libánském, až k hoře lysé, kteráž se táhne až do Seir, a dal ji Jozue pokolením Izraelským k vládařství po dílech jejich,

8. Na horách i na rovinách, i po polích, i v údolích, i na poušti a na poledne, zemi * Hetejského, Amorejského, Kanaanejského, Ferezejského, Hevejského a Jehuzejského: *^{k.11,3.}

9. Král * Jericha jeden, král † Hai, kterýž bylo na straně Bethel, jeden; *^{k.6,2.†k.8,29.}

10. Král * Jeruzalémský jeden, král Hebron † jeden; *^{k.10,1.†k.10,3.}

11. Král * Jarmut jeden, král Laehis jeden; *^{k.10,3.}

12. Král * Eglon jeden, král † Gázer jeden; *^{k.10,3,23.†k.10,33.}

13. Král * Dabir jeden, král Gader jeden; *^{k.10,39.}

14. Král Horma jeden, král Arad jeden;

15. Král * Lebna jeden, král Adulam jeden; *^{k.10,29.}

16. Král * Maceda jeden, král Bethel jeden; *^{k.10,28.}

17. Král Tafua jeden, král Chefer jeden;

18. Král Afek jeden, král Sáron jeden;

19. Král * Mádou jeden, král † Azor jeden; *^{k.11,1.†k.11,10.}

20. Král * Simron Meron jeden, král Aehzaf jeden; *^{k.11,1.}

21. Král Tanach jeden, král Mageddo jeden;

22. Král Kedes jeden, král Jekonam z Karmelu jeden;

23. Král * Dor z krajiny Dor jeden, král z Goim v Galgal jeden; *^{k.11,2.}

24. Král Tersa jeden. Všech králů třidceti a jeden.

KAPITOLA XIII.

Rozkaz Boží o rozdělení země, 15. a díl prvé daný půlletému pokolení.

Jozne pak již byl starý a sešlý věkem. I řekl jemu Hospodin: Tys se již sstaral, a jsi sešlého věku, země pak zůstává velmi mnoho k opanování.

2. Tato jest země, kteráž zůstává: Všecky končiny Filistinské a všecka Gesuri,

3. Od Nile, kterýž jest naproti Egyptu, až ku pomezí Akaron na půlnoci, kterážto krajina Kananejským se přičítá, v níž jest patero knížetství Filistinských: Gazejské, Azotské, Aškalonitské, Getejské a Akaronitské, a to bylo Hevejské;

4. Na poledne pak všecka země Kananejská a Mára, kteráž jest Sidonských až do Afeka, a až ku pomezí Amorejského;

5. Též země Giblická, a všecken Libán k východu slunce, od Balgad pod horou Hermon, až kde se vehází do Emat.

6. Všecky obyvatele té hory, od Libánu až k vodám Maserefot, všecky Sidonské já vyženu od tváři synů Izraelských; toliko ty rozděl ji losem lidu Izraelskému v dědictví, jakožt jsem přikázal.

7. Protož nyní rozděl zemi tu v dědictví devateru pokolení, a polovici pokolení Manassesova,

8. Poněvadž druhá polovice a pokolení * Rubenovo a Gádovo vzali díl svůj, kterýž jim dal Mojžíš před Jordánem k východu, jakož dal jim Mojžíš služebník Hospodinův, ^{*4Mojz.32.33.}

9. Od * Aroer, kteráž jest při břehu potoka Aruon, i města u prostřed potoka, i všecky roviny Medaba až do Dibon, ^{*5Mojz.2.36.}

10. I všecka města Seona, krále Amorejského, kterýž kraloval v Ezebon, až ku pomezí synů Ammon,

11. A Galád, i pomezí Gessuri a Machati, všecku horu Hermon, i všecken Bázan až do Sálecha,

12. Všecko království Oga v Bázan, kterýž kraloval v Astarot a v Edrei, kterýž byl pozůstal z ostatků Refaim, když je * pobil Mojžíš, a zahladil je. ^{*5Mojz.3.11.}

13. Vynehali pak synové Izraelští Gesuri a Machati, protož bydlil Gessura a Machata u prostřed Izraele až do dnešního dne.

14. Toliko * pokolení Lévi nedal dědictví; oběti ohnivé Hospodina Boha Izraelského jsou dědictví jeho, jakož mluvil jemu. ^{*k.14.3.}

15. Dal pak Mojžíš pokolení synů Ruben po čeledech jejich dědictví.

16. A bylo jejich pomezí od Aroer, kteráž jest při břehu potoka Arnon, i město, kteráž jest u prostřed potoka, i všecky roviny, kteráž jsou při Medaba,

17. Ezebon i všecka města jeho, kteráž byla na rovinách, Dibon a Bamotbal a Betbalmeon,

18. Jasa a Kedemot a Mefat,

19. A Kariatim a Sabma, a Saratazar na hoře údolí,

20. A Betfegor i Assedot, Fazga a Betsimot.

21. Všecka také města v kraji, i všecko království Seona, krále Amorejského, kterýž kraloval v Ezebon, jehožto * zabíbil Mojžíš i s knížaty Madianskými, Evi a Rekem, Sur, Hur a Rebe, vývodami Seonovými, obyvateli té země. ^{*4Mojz.31.8.}

22. Ano i Baláma, syna Beorova, věšcece, zabíli synové Izraelští mečem, s jinými, kteříž zbiti od nich.

23. I bylo pomezí synů * Rubenových Jordán s mezemi svými. To jest dědictví synů Rubenových po čeledech jejich, města i vsi jejich. ^{*4Mojz.34.12.}

24. Dal také Mojžíš pokolení Gád, synům Gádovým, po čeledech jejich dědictví.

25. A bylo jejich pomezí Jazer i všecka města Galád, a polovice země synů Ammon * až do Aroer, kteráž jest naproti Rabba, ^{*2Sam.11.1.}

26. A od Ezebon až do Rámot, Masfe a Betonim, a od Mahanaim až ku pomezí Dabir;

27. V údolí také Betaram a Betnemra, a Sohot, a Sefon, ostatek království Seona, krále Ezebon, i Jordán s pomezím svým až k kraji moře Ceneret za Jordánem na východ.

28. To jest dědictví synů Gád po čeledech jejich, města i vsi jejich.

29. Dal také Mojžíš polovici pokolení Manassesova dědictví, i bylo polovice pokolení synů Manassesových, po čeledech jejich.

30. Pomezí jejich od Mahanaim, všecken Bázan, všecko království Oga, krále Bázan, i všecky vesnice Jaur, kteréž jsou v Bázan, šedesáte měst.

31. A polovice Galád, a Astarot, a E-drei, města království Oga v Bázan. *To dal* synům Machirovým, syna Manasse-
sova, polovici synů Machirových, po čeledech jejich.

32. Ta jsou *dědictví*, kteráž rozdělil Mojžíš na rovinách Moábských před Jordánem *proti* Jerichu k východu.

33. Pokolení * pak Lévi nedal Mojžíš dědictví; Hospodin Bůh Izraelský jest dědictví jejich, jakož mluvil jim.

*4 Mojz.18,20.21.5 Mojz.10,9; 12,12.

KAPITOLA XIV.

Přístup k vypravování o dělení země. 6. Kálefovo dědictví.

Toto pak jest, což dědičně obdrželi synové Izraelští v zemi Kanán, což uvedli jim právem dědičným k vládařství * Eleazar kněz, a Jozue, syn Nun, a přední z otců, v pokolení synů Izraelských,

*k.21,1. 1Mojz.34,17.

2. Losem * *dělice* dědictví jejich, jakož přikázal Hospodin skrze Mojžíše, aby dal devateru pokolení a polovici pokolení.

*1Mojz.33,54.

3. Nebo byl dal Mojžíš dědictví půltřetímu pokolení před Jordánem, Levitům pak nedal dědictví u prostřed nich.

4. Nebo synů Jozefových bylo dvoje pokolení, Manassesovo a Efraimovo; a nedali dílu Levitům v zemi, kromě měst k bydlení, a podměstí jejich pro dobytek a stáda jejich.

5. Jakož přikázal Hospodin * Mojžíšovi, tak učinili synové Izraelští, a rozdělili zemi.

*1Mojz.34,13.16.

6. Přistoupili pak synové Juda k Jozue v Galgala, i promluvil k němu Kálef, syn Jefonův, Cenezejský: Ty viš, * co jest mluvil Hospodin k Mojžíšovi, muži Božímu, z příčiny mé a tvé v Kádesbarne.

*1Mojz.14,24.

7. Ve čtyřideeti letech byl jsem, * když mne poslal Mojžíš, služebník Hospodinův, z Kádesbarne k spatření země, a oznámil jsem jemu tu věc, jakž bylo v srdci mém.

*4Mojz.13,7.

8. Ale bratří moji, kteříž šli se mnou, zkormoutili * srdce lidu, já pak cele *krácel jsem* za Hospodinem Bohem svým.

*1Mojz.13,32.

9. I přísáhl Mojžíš toho dne, řka: Jisté že * země, po kteréž jsi chodil nobana svýma, bude v dědictví tobě i synům tvým až na věky, proto že jsi cele následoval Hospodina Boha mého.

*5Mojz.11,24.

10. A nyní, aj, propůjčil mi Hospodin života, jakož zaslíbil. Již čtyřideeti a pět let jest od toho času, jakž toto mluvil Hospodin k Mojžíšovi, a jakž chodil Izrael po poušti, a aj, již dnes jsem v osmdesáti pěti letech,

11. A * ještě nyní jsem při síle jako tehdy, když poslal mne Mojžíš. Jaká byla síla má tehdy, taková i nyní síla má jest k boji, a k vyeházení i k veházení.

*5Mojz.34,7.

12. Protož nyní dej mi horu tuto, o níž mluvil Hospodin onoho dne, nebo ty slyšel jsi toho dne, že Enakim jsou tam, a města veliká a *pevně* hrazená. Bude-li Hospodin se mnou, vyhladím je, jakož mluvil Hospodin.

13. I požehnal mu Jozue, a * dal Hebron Kálefovi, synu Jefone, v dědictví.

*k.15,13.

14. Protož dostal se * Hebron Kálefovi, synu Jefona Cenezejského, v dědictví až do tohoto dne, proto že cele *krácel* za Hospodinem Bohem Izraelským.

*k.21,11.

15. Sloulo pak * Hebron prvé město Arbe, kterýžto *Arbe* byl člověk veliký mezi Enakim. I † odpočinula země od bojů.

*k.15,13. †k.11,23.

KAPITOLA XV.

Dědictví Judovo.

Tento pak byl los pokolení synů Juda po čeledech jejich, při * pomezí Edomském a poušti Tsin ku polední, k straně polední.

*4Mojz.34,3.

2. I byla jejich meze polední kraj moře slaného od zátoky, kteráž se chýli ku polední.

3. Odkudž jda na poledne k vřehu Akrabim, přechází Tsin, a táhne se od poledne k Kádesbarne, i přichází *až* do Ezron, a *odtud* točí se k Addar, a obchází Karkaha.

4. Odtud jde do Asmona, a vychází ku potoku Egyptskému, a přichází meze ta až k západu. To budete mítí pomezí na poledne.

5. Meze pak na východ jest moře slané, až k kraji Jordánu, a meze strany půlnocní jest od zátoky moře a od kraje Jordánu.

6. Odkudž jde meze ta do Betogla, a táhne se od půlnoci do Betaraba; a *odtud* * přichází k kameni Bohana syna Rubenova.

*k.18,17.

7. A vstupuje ta meze do Dabir od údolí Achor, a na půlnoci chýli se k Gal-

gala, kteréž jest naproti vcházení do Adomim, jenž jest údolí tomu ku poledni, a přechází k vodám Ensemes, a skonává se u studnice Rogel.

8. Odtud jde ta meze přes údolí synů Hinnom k straně Jebus od poledne, jenž jest Jeruzalém, odkudž vstupuje táž meze k vrchu hory, kteráž jest naproti údolí Hinnom na západ, a kteráž jest na konci údolí Refaim na půlnoci.

9. Obchází pak ta meze od vrchu té hory k studnici vody Neftoa, a vychází k městům hory Efron; a odtud jde ta meze do * Bála, jenž jest Kariatjeharim. ^{*v.60.}

10. Potom točí se ta meze od Bála na západ k hoře Seir, a odtud jde k straně hory Jeharimských od půlnoci, jenž jest Cheslon, a sstupuje do Betsemes, a přechází do Tamna.

11. A vychází ta meze v stranu Akaron na půlnoci, a točí se vůkol k Sechronu, a přechází až k hoře Bála, a odtud táhne se do Jebnael, i dochází ta meze k moři.

12. Potom západní pomezí jest při moři velikém a mezích jeho. To jest pomezí synů Juda vůkol, po čeledech jejich.

13. Kálefovi * pak, synu Jefone, dal díl u prostřed synů Juda, podlé řeči Hospodinovy k Jozue, město Arbe, otce Enakova, jenž jest Hebron. ^{*k.14.13.}

14. I * vyhnal odtud Kálef tři syny Enakovy: Šesai a Achimana a Tolmai, rodimu Enakovu. ^{*Soud.1.10.20.}

15. A odtud vstoupil k obyvatelům Dabir, kteréž prvé sloulo Kariatsefer.

16. I řekl Kálef: Kdo by dobyl Kariatsefer a vzal je, dám jemu Axu deuru svou za manželku.

17. Dobył * ho pak Otoniel syn Cenezův, příbuzný Kálefův, i dal jemu Axu deuru svou za manželku. ^{*Soud.1.13.}

18. I stalo se, že když přišla k němu, ponukla ho, aby prosil otce jejího za pole; protož ssedla s osla. I řekl jí Kálef: Což tě?

19. A ona odpověděla: Dej mi dar, poněvadž jsi mi dal zemi suchou, dejž mi také studnice vod. I dal jí studnice horu i a studnice dolní.

20. To jest dědictví pokolení synů Juda po čeledech jejich.

21. Tato pak jsou města v končinách pokolení synů Juda, podlé pomezí Edom na poledne: Kabsael, Eder a Jagur;

22. A Cina, a Dimona, a Adada;

23. A Kedes, a Azor, a Jetnan;

24. Zif a Telem, a Balot;

25. Též Azor, Chadat a Kariot, Ezron, jenž jest Azor;

26. Amam a Šama, a Molada;

27. A Azar Gadda, a Esmon, a Betfelet;

28. Též Azarsual, a Bersabé, a Baziothia;

29. Bála a Im, a Esem;

30. A Eltolad, a Chesil, a Horma;

31. A Sicelech, a Medmena, a Senemma;

32. A Lebaot, a Selim, též Ain a Remmon; všech měst dvaceti a devět i vsi jejich.

33. Na rovinách pak: Estaol a Zaraha, a Asna;

34. A Zanoé, a Engammim, Tafua a Enaim;

35. Jarmut, Adulam, Socho a Azeka;

36. A Saraim, Aditaim, a Gedera, a Gederotaim, měst čtrnácte i vsi jejich;

37. Senan a Adassa, a Magdalgad;

38. Delean a Masfa, a Jektehel;

39. Lachis, Baskat a Eglon;

40. Chebon, Lemam a Četlis;

41. Gederot, Betdagon, a Naama, i Maceda, měst šestnáct a vsi jejich;

42. Lebna, Eter a Asan;

43. Jefta, Asna a Nesib;

44. Ceila, * Achzib a Maresa, měst devět i vsi jejich; ^{*k.19.29.}

45. Akaron a městečka, i vsi jeho;

46. Od Akaron až k moři všechna města, kteráž se chýlí k Azotu, i vsi jejich;

47. Azot, městečka jeho i vsi jeho; Gáza, městečka jeho i vsi jeho až ku potoku Egyptskému, i * moře veliké s pomezím svým. ^{*4Mojž.34.6.}

48. A na horách: Samir, Jeter a Socho;

49. Danna a město Sanna, jenž jest Dabir;

50. Anab, Estemo a Anim;

51. Gosen, Holon a Gilo, měst jedenácte i vsi jejich;

52. Arab, Duma a Esan;

53. Janum, Bettafua a Afeka;

54. Též Atmata a Kariatarbe, jenž jest Hebron, a Šior, měst devět a vsi jejich.

55. Maon, Karmel a Zif, a Juta;

56. Jezreel a Jukadam, a Zanoé;

57. Kain, Gabaa a Tamna, měst deset i vsi jejich.

58. Alul, Betsur a Gedor;

59. Maret, Betanot a Eltekon, měst šest i vsi jejich;

60. Kariatbaal, kteréž jest Kariatjeharim, a Rebba, města dvě i vsi jejich.

61. Na poušti: Betaraba, Middin a Sechaaha;

62. A Nibsam, a město solné, a Engadi, měst šest i vsi jejich.

63. Jebuzejských pak obyvatelů Jeruzaléma nemohli synové Jůda vypléniti, protož * bydlil Jebuzejský s syny Judskými v Jeruzalémě až do tohoto dne.

*2 Sam.5.6.

KAPITOLA XVI.

Díl synů Jozefových.

Potom padl los synům Jozefovým, od Jordánu *proti* Jerichu při vodách Jerišských k východu, poušť, kteráž se začíná od Jericha přes hory Bethel.

2. A od Bethel vychází do Lůza, a přichází ku pomezí Archi *do* Atarot.

3. Potom jde k moři ku pomezí Jefletti, až ku pomezí Betoron dolního, a až k Gázer, a skonává se při moři.

4. I vzali dědiectví *své* synové Jozefovi, Manasses a Efraim.

5. Byla pak meze synů Efraimových po čeledech jejich, ta byla meze dědiectví jejich na východ, *od* Atarot Addar až do Betoron vrchního.

6. A vychází meze ta k moři při Michmetat od půlnocní strany, a obchází meze k východu Tanatsilo, a přechází ji od východu k Janoe.

7. A sstupuje z Janoe do Atarot a Nárát, a přichází do Jericha, a vychází k Jordánu.

8. Od Tafue meze jde k moři ku potoku Kána, a skonává se při moři. To jest dědiectví pokolení synů Efraim po čeledech jejich.

9. Města pak oddělená synům Efraimovým *byla* u prostřed * dědiectví synů Manassesových, všecka města s vesnicemi svými.

*k.17.9.

10. A * nevyplénili Kananea bydlícího v † Gázer. I bydlil Kanaejský u prostřed Efraima až do dnes, * dávaje plat.

*k.13,13.†Soud.1.29. **1 Král.9.21.

KAPITOLA XVII.

Los polovice pokolení Manassesova, 3. a dcer Salfadových. 14. Doinlování se synů Jozefových o větší díl.

A *tento* byl los Manassesův (nebo on jest prvorozený Jozefův.): Machirovi prvorozenému * Manassesovu, otcí Galád, pro-

to že byl muž bojovný, dostal se Galád a Bázan.

*4 Mojz.26.29.

2. Dostalo se také jiným synům Manassesovým po čeledech jejich, * synům Abiezer, a synům Helek, a synům Asriel, i synům Sechemi, a synům Hefer, a synům Semida. (Nebo ti jsou synové Manassesovi, syna Jozefova, muži po roddech svých.)

*Soud.6.34.

3. Ale * Salfad, syn Hefer, syna Galád, syna Machir, syna Manasse, neměl synů, než dcery *toliko*, jejichž jsou tato jména: Mahla a Noa, Hegla, Meleha a Tersa.

*4 Mojz.27.1.

4. Kteréžto přistoupiše před Eleazara kněze, a před Jozue, syna Nun, i před knížata, řekly: Hospodin * přikázal Mojžíšovi, aby nám dal dědiectví u prostřed bratří našich. I dal jim Jozue podle rozkázání Hospodinova dědiectví u prostřed bratří otce jejich.)

*4 Mojz.27.7.

5. Dostalo se provazců Manassesovi deset, krom země Galád a Bázan, kteráž byla před Jordánem.

6. Nebo dcery Manassesovy obdržely dědiectví mezi syny jeho, země pak Galád přišla jiným synům Manassesovým.

7. A byla meze Manassesova od Asser, Michmetat, jeuz jest před Sichem, a táhne se na pravou stranu k obyvatelům Entafue.

8. (Manassesova *zajisté* byla země Tafue, ale Tafue podle pomezí Manassesova jest synů Efraimových.)

9. Odkudž sstupuje pomezí ku potoku Kána, na poledne tomu potoku, a *tu* jsou města Efraimova * u prostřed měst Manassesových; pomezí pak Manassesova jest na půlnoci toho potoka, a skonává se při moři.

*k.16.9.

10. Na poledne jest *díl* Efraimův, a na půlnoci Manassesův, moře pak jest pomezí jejich; a v *pokolení* Asser sblhají se na půlnoci, v *pokolení* pak Izachar na východ.

11. Nebo *dědiectví* * Manassesovo jest mezi Izacharovým a Asserovým, Betsun i městečka jeho, a Jibleam a městečka jeho; též obyvatelé Dor a městečka jeho, a obyvatelé Endor a městečka jeho; také obyvatelé Tanach a městečka jeho, i obyvatelé Mageddo a městečka jeho; tři ty krajiny.

*Soud.1.27.

12. Ale synové Manassesovi * nemohli vypléniti *obyvatelů* těch měst; protož

směleji počal Kananejský bydliti v zemi té. ^{*k.15.63.}

13. Když se pak zsilili synové Izraelské, uvedli sobě Kananejské pod plat, a nevyhladili jich do konce.

14. Tedy mluvili synové Jozefovi k Jozue, řkouce: Proč jsi nám dal dědiectví *toliko* los jeden a provazec jeden, poněvadž jsme lid mnohý; nebo až dosavad žehnal nám Hospodin.

15. I řekl jim Jozue: Poněvadž jsi lid *tak* mnohý, vejdi do lesa, a vyplaň sobě tam v zemi Ferezejské a Refaimské, jestližeť jest malá hora Efraim.

16. Jemuž odpověděli synové Jozefovi: *I tak* nám nepostačí ta hora; přes * to vozy železné mají všickni Kananejské, kteříž bydlejí v luzích těch, i ti, kteříž *jsou* v Betsan a v městečkách jeho, i ti, kteříž *jsou* v údolí Jezreel. ^{*Soud.1,19.}

17. I řekl Jozue domu Jozefovu, Efraimovu a Manassesovu, řka: Lid mnohý a silný jsi, nebudeš mít *toliko* dílu jedného,

18. Ale horu budeš mít. Jestližeť *překážeš* les, tedy vysekáš jej, a obdržíš končiny její; nebo vyhladiš Kananejského, ačkoli má vozy železné a jest silný.

KAPITOLA XVIII.

Popsání a rozdělení země na ostatní pokolení. 11. Díl pokoleni Beniaminova.

Shromáždilo se pak všecko množství synů Izraelských do Silo, a tu postavili stánek úmluvy, když již země od nich podmaněna byla.

2. Pozůstalo pak z synů Izraelských, jimž ještě nebylo rozděleno dědiectví jejich, sedmero pokolení.

3. I řekl Jozue synům Izraelským: I dokudž zanedbáváte vjiti, abyste se uvázali v zemi, kterouž vám dal Hospodin Báh oteu vašich?

4. Vydejte z sebe z každého pokolení tři muže, af je pošli, aby vstanouce, zehodili zemi, a popsali ji vedlé dědiectví svých; potom navrátí se ke mně.

5. I rozdělil ji na sedm dílů. Juda zůstane v končinách svých od poledne, a čeledi Jozefovy zůstanou v končinách svých od půlnoci.

6. Vy pak, když popíšete zemi na sedm dílů, přinesete sem ke mně; tedy uvrhu vám losy zde před Hospodinem Bohem našim.

7. Nebo * nemají dílu Levitové u pro-

střed vás, proto že kněžství Hospodinovo jest dědiectví jejich; Gád pak a Ruben, a 7 polovice pokoleni Manassesova, vzali dědiectví své před Jordánem na východ, kteréž dal jim Mojžíš, služebník Hospodinův. ^{*k.13,14. 4Mojz.18,20. 4Mojz.32,33.}

8. Protož vstavše muži ti, odešli. A přikázal Jozue těm, kteříž šli, aby popsali zemi, řka: * Jděte a projděte zemi, a popište ji; potom navrátte se ke mně, a uvrhu zde losy před Hospodinem v Silo. ^{*k.2,1.}

9. Tedy odešli muži, a prošetše zemi, popsali ji po městech na sedm dílů na knize, a navrátili se k Jozue do stanů v Silo.

10. I uvrhl jim losy Jozue v Silo před Hospodinem, a rozdělil tu Jozue zemi synům Izraelským vedlé dílů jejich.

11. Padl pak los pokoleni synů Beniaminových po čeledech jejich, a přišla meze dílu jejich mezi syny Juda a syny Jozefovy.

12. A byla meze jejich k straně půlnoční od Jordánu, a šla při straně půlnoční Jericha, a táhla se na hory k moři, a skonávala se při * poušti Betaven. ^{*k.7,2.}

13. A odtud přechází ta meze do Lúz, při straně Lúz polední, (jenž jest Bethel,) a chýli se ta meze do Atarot Addar vedlé hory, kteráž jest od poledne Betoron dolního.

14. Odkudž obchází vůkol k straně moře na poledne od hory, kteráž jest proti Betoron ku polední, a konec její * jest Kariatbaal, (jenž jest Kariatjeharim), město synů Juda. Ta jest strana západní. ^{*k.15.9.60.}

15. Strana pak ku poledni od konce Kariatjeharim, a vychází ta meze k moři, a přichází až k studnici vod Neftoa.

16. A táhne se táž meze k konci hory, kteráž jest naproti * údolí synů Hinnom, a jest v údolí Refaim na půlnoci, a běží skrze údolí Hinnom po straně Jebuzea na poledne, a přichází k 7 studnici Rogel. ^{*k.15,8. 7k.15,7.}

17. Potom točí se od půlnoci, a dochází k Ensemes, a vychází do Gellilot, kteréž jest naproti místu, kudy se jde do Adomim, a sstupuje k kameni Bohana, syna Rubenova.

18. Odtud přechází k straně, kteráž jest naproti rovinám strany půlnoční, a táhne se do Araba.

19. Odtud jde k straně Betogla na půl-

noci, a skonává se meze ta při * zátoce moře slaného od půlnoční strany, tu kdež vpadá Jordán *do moře* na polední straně. To jest pomezi ku polední. *k.15.2.

20. Jordán také je odděluje k straně východní. To jest dědičtvi synů Beniaminových s mezemi svými vůkol a vůkol po čeledech jejich.

21. A byla města tato pokolení synů Beniaminových po čeledech jejich: Jericho, Betogla a údolí Kasis;

22. A Betaraba, Semaraim a Bethel;

23. A Avim, též Afara a Ofra;

24. A Cefer, Hamona, Ofni a Gaba, měst dvanáct a vsi jejich;

25. Gabaon, Ráma a Berot;

26. Masfa, Kafira a Mosa,

27. Rekem, Jarefel a Tarela;

28. A Sela, Elef a Jebus, (jenž jest Jeruzalém,) Gibat, Kariat, měst čtrnácte i vsi jejich. To jest dědičtvi synů Beniaminových po čeledech jejich.

KAPITOLA XIX.

Díl pokolení Simeon, 10. Zabulon, 17. Izachar, 24. Asser, 32. Neftalim, 40. Dan.

Potom padl los druhý Simeonovi, pokolení synů Simeonových, po čeledech jejich, a bylo dědičtvi jejich u prostřed dědičtvi synů Juda.

2. A přišlo jim v dědičtvi * jejich Bersabé, Seba a Molada; *1 Par.4.28.

3. Azarsual a Bala, též Esem;

4. Eltolad a Betul, a Horma;

5. Siceleeh a Betmarchabot, a Azarsusa;

6. Betlebaot a Sarohem, měst třinácte i vsi jejich;

7. Ain, Remmon, též Eter a Asan, města čtyři i vsi jejich;

8. I všecy vsi, kteréž byly vůkoli měst těch, až do Balatber a Rámat poledního. To jest dědičtvi pokolení synů Simeonových po čeledech jejich.

9. Z podílu synů Judových bylo dědičtvi synů Simeonových; nebo díl synů Judových byl jim příliš veliký, protož u prostřed dědičtvi jejich vzali dědičtvi synové Simeonovi.

10. Potom přišel třetí los synům Zabulon po čeledech jejich, a jest meze dědičtvi jejich až do Sarid.

11. Odkudž vstupuje meze jejich podlé moře k Merala, a přichází až do Debaset, a běží až ku potoku, kterýž jest proti Jekonam.

12. Obrací se pak od Sarid nazpátek k východu slunce, ku pomezi Chazelet Tábora, a *odtud* táhne se k Daberet, a vstupuje do Jafie.

13. Odtud přechází zase k východu, do Gethefer a do Itakasin, odkudž vychází do Remmon, a točí se k Nea.

14. Točí se také táž meze od půlnoci do Anaton, a dochází až k údolí Jeftael;

15. A Katet, * Naalol, Simron, Idala a Betlém, měst dvanácte i vsi jejich. *Soud.1.30.

16. To jest dědičtvi synů Zabulonových po čeledech jejich, ta města i vsi jejich.

17. Izacharovi také padl los čtvrtý, *totiž* synům Izacharovým po čeledech jejich.

18. A meze jejich: Jezreel, Kasalat * a Sunem; *2 Král.4.8.

19. Hafaraim, Sion, též Anaharat;

20. Rabbot, Kesion a Abcz;

21. Ramet, Engannim a Enhada, i Betfeses.

22. Odkudž přibíhá meze k Táboru a k Sehesima a k Betsemes, a dochází až k Jordánu, měst šestnácte i vsi jejich.

23. To jest dědičtvi pokolení synů Izacharových po čeledech jejich, ta města i vsi jejich.

24. Padl také los pátý pokolení synů Asser po čeledech jejich.

25. A byla meze jejich: Helkat a Chali, a Beten, a Achzaí;

26. Elmelech, též Amaad a Mesal, a přibíhá až na Karmel k moři, a do Sichor Libnat;

27. A obrací se k východu slunce do Betdagon, a dosahá k *losu* Zabulonovu a do údolí Jeftael k půlnoci, a do Bete-mek a Nehiel, a táhne se do Kábul na levou stranu,

28. A *do* Ebron a Rohob, a Hamou a Kána až do Sidonu velikého.

29. Odtud se navrací ta meze do Ráma až k městu hrazenému Zor; tu se obrací do Chosa, a skonává se při moři podlé vyměření v * Achziba. *k.15.44.Soud.1.31.

30. K tomu *přísluší* Afek a Rohob, měst dvamecitma i vsi jejich.

31. To jest dědičtvi pokolení synů Asser po čeledech jejich, ta města i vsi jejich.

32. Synům Neftalimovým padl los šestý, po čeledech jejich.

33. A byla meze jejich od Helef a od Elon do Sananim, a Adami, Nekeb a

Jebnael, až do Lekum, a skonává se u Jordánu.

34. Potom navracuje se meze na západ k Azanot Tábor, a odtud jde do Hukuka, a vpadá k *losu* Zabulonovu od pole dne, a k Asserovu přibíhá od západu, a k Judovu při Jordánu na východ slunce.

35. Města pak brazená jsou: Assedim, Ser a Emat, Rechat a Ceneret;

36. Adama, Ráma a Azor;

37. Kedes, Edrei a Enazor;

38. Jeron, Magdalel, Horem, Betanat a Betsemes, měst devatenácte i vsi jejich.

39. To jest dědictví pokolení synů Neftalím po čeledech jejich, ta města s vesnicemi svými.

40. Na pokolení synů Dan po čeledech jejich padl los sedmý.

41. A byla meze dědictví jejich: Zarah a Estaol, a Hirsemes;

42. Salbin, Aialon a Jetela;

43. Elon, Tamna a Ekron;

44. Elteke, Gebbeton a Baalat;

45. Jehud, Beneberak a Getremmon;

46. Mehaiarkon a Rakon s pomezím, *kteříž jest naproti* * Joppe. ^{*Jon.1,3.}

47. Přišlo pak pomezi synům Dan příiš malé. Protož vstoupili synové Dan, a bojovali proti Lesen, a dobyvše ho, pobili *obyvatele* ostrostí meče, a vzavše je v dědictví, bydlili tam, a přezdělili Leseuu * Dan, vedlé jména Dan otce svého. ^{*Soud.18,27,28,29.}

48. To jest dědictví pokolení synů Dan po čeledech jejich, ta města i vsi jejich.

49. Když pak přestali dělit se zemi po mezích jejich, dali synové Izraelští dědictví Jozue, synu Nun, mezi sebou.

50. Podlé rozkázání Hospodinova dali jemu město, kteréhož žádal, * Tamnatsára, na hoře Efraim. I vystavěl město, a přebýval v něm. ^{*k.24,30.}

51. Ta jsou dědictví, kteráž dali k vládařství * Eleazar kněz a Jozue syn Nun, i přední z otců pokolení synů Izraelských, losem v Sílo před Hospodinem, u dveří stánku úmluvy, a tak dokonali rozdělování země. ^{*k.17,4.}

KAPITOLA XX.

Města útočištná oddělena.

I mluvil Hospodin k Jozue, řka:

2. Mluv k synům Izraelským, a rei jim: Oddejte z *těch měst* vašich města útočištná, o nichž jsem mluvil vám * skrze Mojžiše, ^{*4Mojz.35,6.}

3. Aby tam utekl vražedník, kterýž by zabil člověka nechtě a z nevědomí. I budou vám útočiště před přítelem zabitého.

4. A když by utekl do jednoho z těch měst, stane u vrat v bráně města, a oznámí starším města toho při svou; i přijmou ho do města k sobě, a dají mu místo, i bydliti bude u nich.

5. Když by jej pak honil přítel toho zabitého, nevydají vražedníka v ruce jeho; nebo nechtě udeřil bližního svého, neměv ho prvé v nenávisti.

6. A bydliti bude v městě tom, dokudž nestane před * shromážděním k soudu, až do smrti kněze velikého, kterýž by byl toho času; *nebo* tehdaž navrátí se vražedník, a přijde do města svého a do domu svého, do města, odkudž utekl. ^{*4Mojz.35,12,25.}

7. I oddělili * Kádes v Galilei na hoře Neftalím, a Sichem na hoře Efraim, a město † Arbe, (jenž jest Hebron,) na hoře Juda. ^{*k.21,32,+15,13.}

8. Před Jordánem pak *proti* Jerichu k východu * oddělili Bozor, *kteříž leží* na poušti v rovině pokolení Rubenova, a Rámot v Galád z pokolení Gádova, a Golan v Bázan z pokolení Manassesova. ^{*5Mojz.4,43.}

9. Ta města byla útočištná všechněm synům Izraelským, i přichozímu, kterýž pohostinu jest mezi nimi, aby utekl tam, kdo by koli zabil někoho nechtě, a nešešel od ruky přítele toho zabitého prvé, než by stál před shromážděním.

KAPITOLA XXI.

O městech synům Lévi dauých.

Přistoupili pak přední z otců Levitského *pokolení* * k Eleazarovi knězi, a k Jozue, synu Nun, a k předním z otců pokolení synů Izraelských, ^{*k.17,4.}

2. A mluvili k nim v Sílo, v zemi Kananejské, řkouce: Hospodin * přikázal skrze Mojžiše, abyste nám dali města k přebývání, i podměstí jejich pro dobytky naše. ^{*4Mojz.35,2.}

3. Dali tedy synové Izraelští Levitům z dědictví svého, vedlé rozkázání Hospodinova, města tato i podměstí jejich.

4. Padl pak los čeledem Kahat, i dáno losem synům Arona kněze, Levitům, z pokolení Juda, a z pokolení Simeon, i z pokolení Benjaminova měst třinácte.

5. A jiným synům Kahat, z čeledi pokolení Efraimova, a z pokolení Danova,

a z polovice pokolení Manassesova losem *dáno* měst deset.

6. Synům pak Gerson, z čeledi pokolení Izacharova, a z pokolení Asserova, též z pokolení Neftalimova, a z polovice pokolení Manassesova v Bázan losem *dáno* měst třinácte.

7. Synům Merari po čeledech jejich, z pokolení Rubenova a z pokolení Gádova, též z pokolení Zabulonova měst dvaňte.

8. Dali tedy synové Izraelští Levítům ta města i předměstí jejich, (jakož přikázal Hospodin skrze Mojžíše,) losem.

9. A tak z pokolení synů Judových, a z pokolení synů Simeonových dána jsou města, kterýchž tuto jména jsou položena.

10. A dostal se *první díl* synům Aronovým, z čeledi Kahat, z synů Lévi; nebo jim padl los první.

11. Dáno jest tedy jim město * Arbe, otce Enakova, (jenž jest † Hebron,) na hoře Juda, a předměstí jeho vákol něho.

12. Ale pole města toho i vsi jeho dali Kálefovi * synu Jefone k vládařství jeho.

13. Synům tedy Arona kněze dali město útočištné vraždlníku, Hebron i předměstí jeho, a Lebno i předměstí jeho;

14. A Jeter s předměstím jeho, též Estemo a předměstí jeho;

15. Holon i předměstí jeho, a Dabir s podměstím jeho;

16. Také Ain s předměstím jeho, a Juta s podměstím jeho, i * Betsemes a předměstí jeho, měst devět z toho dvojího pokolení.

17. Z pokolení pak Benjaminova *dali* Gabaon a předměstí jeho, a Gaba s předměstím jeho;

18. Též Anatot a podměstí jeho, i Almon s předměstím jeho, města čtyři.

19. Všechn měst synů Aronových kněží třinácte měst s předměstími jejich.

20. Čeledem * pak synů Kahat, Levítům, kteříž pozůstali z synů Kahat, (byla pak města losn jejich z pokolení Efraim,)

21. Dali jim město útočištné vraždlníku, * Siehem i předměstí jeho, na hoře Efraim, a Gazer s předměstím jeho.

22. Též Kibsaim a předměstí jeho, a Betoron s předměstím jeho, města čtyři.

23. Z pokolení pak Dan: Elteke a předměstí jeho, a Gebbeton s předměstím jeho;

24. Též Aialon a předměstí jeho, a Getremmon s podměstím jeho, města čtyři.

25. Z polovice pak pokolení Manassesova: Tanach a podměstí jeho, a Getremmon s předměstím jeho, města dvě.

26. Všechn měst deset s předměstími jejich čeledem synům Kahat ostatním.

27. Synům * také Gersonovým, z čeledi Levitských, z polovice pokolení Manassesova *dali* město útočištné vraždlníku, Golan v Bázan i předměstí jeho, a Bozran s předměstím jeho, města dvě.

28. Z pokolení Izacharova: Kesion a podměstí jeho, a Daberet s předměstím jeho;

29. Jarmut a předměstí jeho, a Enganim s předměstím jeho, města čtyři.

30. Z pokolení pak * Asserova: Mesal a předměstí jeho, též Abdon a podměstí jeho;

31. Helkat s předměstím jeho, a Rohob s podměstím jeho, města čtyři.

32. Z pokolení také Neftalimova: Město útočištné vraždlníku, * Kedes v Galilei a předměstí jeho, a Hamotdor s předměstím jeho, a Kartam s předměstím jeho, města tři.

33. Všechn měst Gersonitských po čeledech jejich, třinácte měst s předměstími jejich.

34. Čeledem pak * synů Merari, Levítům ostatním, *dali* z pokolení Zabulonova Jekonam a předměstí jeho, Karta a předměstí jeho;

35. Daunna a předměstí jeho, Naalol a předměstí jeho, města čtyři.

36. Z pokolení pak Rubenova: Bozor a předměstí jeho, a Jasa a předměstí jeho;

37. Kedemot a předměstí jeho, a Mefat s podměstím jeho, města čtyři.

38. A z pokolení Gádova: Město útočištné vraždlníku, * Rámot v Galád a předměstí jeho, a Mahanaim s předměstím jeho;

39. Ezebon a podměstí jeho, Jazer s podměstím jeho, města čtyři.

40. Všechn měst synů Merari po čeledech jejich, kteříž ostatní byli z čeledi Levitských, bylo podlé losu jejich měst dvanácte.

41. A tak všech měst Levitských u pro-

střed vládařství synů Izraelských měst čtyřideceti osm s předměstími svými.

42. Mělo pak to město jedno každé obzvláště svá předměstí vůkol sebe, a taková byla všecka ta města.

43. Dal tedy Hospodin Izraelovi všecku tu zemi, kterouž * s přísahou zaslíbil dáti otcům jejich; i opanovali ji dědičně, a bydlili v ní. ^{*1 Mojz.12.7.}

44. Dal také Hospodin jim odpočinutí se všech stran podle všeho, jakž byl s přísahou zaslíbil otcům jejich, aniž kdo byl, ješto by ostál proti nim ze všech nepřátel jejich; všecky nepřátely jejich dal Hospodin v ruku jejich.

45. Nepominulo * ani jedno slovo ze velikého slova dobrého, kteréž mluvil Hospodin k domu Izraelskému, *ale* všecko se tak stalo. ^{*k.23,14.}

KAPITOLA XXII.

Navrácení se půltřetího pokolení za Jordán, 10. a nesúáz jejich o nový oltář.

Toho času povolav Jozue Rubenitských, Gáditských a polovice pokolení Manassesova,

2. Rekl jim: Vy jste ostříhali všeho, což * přikázal vám Mojžiš, služebník Hospodinův, a poslouchali jste hlasu mého ve všem, což jsem přikázal vám. ^{*4 Mojz.32,20.}

3. Neopustili jste bratří svých již za dlouhý čas až do dne tohoto, ale bedlivě jste ostříhali přikázání Hospodina Boha vašeho.

4. Nyní pak již odpočinutí dal Hospodin Bůh váš bratřím vašim, jakož mluvil jim; již tedy navratte se a beřte se do stanů svých, do země vládařství svého, kteréž vám dal * Mojžiš, služebník Hospodinův, před Jordánem. ^{*4 Mojz.32,33.}

5. Toliko hleďte pilně zachovávatí a plnití přikázání a zákon, kterýž * přikázal vám Mojžiš, služebník Hospodinův, a milovati Hospodina Boha svého a choditi po všech cestách jeho, a zachovávajíc přikázání jeho, přídržeti se ho, a sloužiti jemu celým srdcem svým a celou duší svou. ^{*5 Mojz.8,6; 13,4.}

6. A požehnav jim Jozue, propustil je; i odešli do stanů svých.

7. (Polovici * pak pokolení Manassesova dal byl Mojžiš *dědictví* v Bázan, a druhé polovici jeho dal Jozue s bratřimi jejich za Jordánem k západu.) A když je propouštěl Jozue do stanů jejich, požehnal jim, ^{*4 Mojz.32,33.}

8. A mluvil k nim, řka: S bohatstvím velikým navracujete se do stanů svých a s dobytky velmi mnohými, s stříbrem a zlatem, s mědí a železem a ronchem velmi mnohým; rozděltež * se loupeží nepřátel svých s bratřimi svými.

9. Tedy navracující se, odešli synové Rubenovi a synové Gádovi a polovice pokolení Manassesova od synů Izraelských z Sílo, jenž jest v zemi Kananejské, aby šli do země Galád, do země vládařství svého, v kteréž dědictví obdrželi, vedlé řeči Hospodinovy skrze Mojžiše. ^{*4 Mojz.31,26.27. 1 Sam.30,24.}

10. A přišedše ku * pomezí při Jordánu, kteréž jest v zemi Kananejské, i vzdělali tu synové Rubenovi, a synové Gádovi, a polovice pokolení Manassesova oltář nad Jordánem, oltář veliký ku podivení. ^{*k.18,17.}

11. Uslyšeli pak synové Izraelští, že praveno bylo: Aj, vystavěli synové Rubenovi a synové Gádovi, a polovice pokolení Manassesova oltář naproti zemi Kananejské, při pomezí u Jordánu, kdež přešli synové Izraelští.

12. Uslyševše, pravím, synové Izraelští, sešlo se všecko množství jejich do Sílo, aby táhli proti nim k boji.

13. I poslali synové Izraelští k synům Rubenovým a k synům Gádovým a ku polovici pokolení Manassesova do země Galád * Finesa, syna Eleazara kněze, ^{*4 Mojz.25,7.}

14. A deset knížat s ním, po jednom knížeti z každého domu oteovského, ze všech pokolení Izraelských. (Každý pak z nich byl přední v domě otců svých v tisících Izraele).

15. Ti přišli k synům Rubenovým a k synům Gádovým a ku polovici pokolení Manassesova do země Galád, a mluvili s nimi, řkouce:

16. Toto praví všecko shromáždění Hospodinovo: Jaké jest to přestoupení, jímž jste přestoupili proti Bohu Izraelskému, odvrátivše se dnes, *abyste nešli* za Hospodinem, vzdělávše sobě oltář, a byste se protivili dnes Hospodinu?

17. Ještě-liž se nám malá *zdá* * nepravost *modly* Fegor, od níž nejsme očištěni až do dnes, pročez byla rána v shromáždění Hospodinovu, ^{*4 Mojz.25,3.}

18. Že vy *přes* to odvracujete se dnes, *abyste nešli* za Hospodinem? I stane se,

poněvadž vy dnes odporujete Hospodinu, že on zitra na všecko shromáždění Izraelské rozhněvá se.

19. Jestližeť jest nečistá země vládařství vašeho, přejděte do země vládařství Hospodinova, v níž přebývá stánek Hospodinův, a dědictví vezměte mezi námi; toliko proti Hospodinu se nepostavujte, a nebudte odporní nám, stavějice sobě oltář mimo oltář Hospodina Boha našeho.

20. Zdali * Achan syn Záre nedopustil se přestoupení při věci proklaté? A přišlo † rozhněvání na všecko shromáždění Izraelské, a on sám jeden *zhřešiv*, nezahynul pro svou nepravost *sám*.

*k.7.1. †k.7.15.24násl.

21. I odpověděli synové Rubenovi a synové Gádovi a polovice pokolení Manassesova, a mluvili s knížaty tisíců Izraelských:

22. Silný * Bůh Hospodin, silný Bůh Hospodin, onť ví, ano sám Izrael pozná, žeť jsme ne z zpoury a všetečnosti proti Hospodinu *to učinili*, *jináč* nezaehovávejž nás ani dne tohoto.

*Zjev.18.8.

23. *Jistě žeť jsme* nestavěli sobě oltáře k tomu, abychom se odvrátili měli *a nejíti* za Hospodinem, ani k obětování na něm zápalů a obětí suchých, a k obětování na něm obětí pokojných, *sic jináč* Hospodin sám at to vyhledává.

24. Anobř *raději* obávajice se té věci, učinili jsme to, myslíce: Potom mluviti budou synové vaši synům našim, řkouce: Co vám do Hospodina Boha Izraelského?

25. Poněvadž meze položil Hospodin mezi námi a vámi, *ó* synové Rubenovi a synové Gádovi, Jordán tento, nemáte vy dílu v Hospodinu. I odvrátil synové vaši syny naše od bázně Hospodinovy.

26. Protož jsme řekli: Příkladme se a vzdělejme oltář, ne pro zápaly a oběti,

27. Ale aby byl svědkem mezi námi a vámi, a mezi potomky našimi po nás, k vykonávání služby Hospodinu před ním zápaly našimi, a oběťmi našimi a pokojnými oběťmi našimi, a aby neřekli potom synové vaši synům našim: Nemáte dílu v Hospodinu.

28. Protož jsme řekli: Jestliže by potom mluvili nám neb potomkům našim, tedy odpovíme: Vizte podobenství oltáře Hospodinova, kterýž učinili otcové naši,

ne pro zápaly ani oběti, ale aby byl na svědectví mezi námi a vámi.

29. Odstup to od nás, abychom odporovati měli Hospodinu, a odvracetí se dnes *a nejíti* za Hospodinem, stavějice oltář k zápalům, k obětem suchým a *jiným* obětem, mimo oltář Hospodina Boha našeho, kterýž jest před stánkem jeho.

30. Uslyšev pak Fines kněz a knížata shromáždění a přední z tisíců Izraelských, kteříž s ním byli, slova, kteráž mluvili synové Rubenovi a synové Gádovi a synové Manassesovi, libilo se jim.

31. I řekl Fines, syn Eleazara kněze, synům Rubenovým a synům Gádovým, i synům Manassesovým: Nyni jsme poznali, že u prostřed nás jest Hospodin, *a že* jste se nedopustili proti Hospodinu přestoupení toho, a *tak* vysvobodili jste syny Izraelské z ruky Hospodinovy.

32. Tedy navrátil se Fines, syn Eleazara kněze, i ta knížata od synů Rubenových a od synů Gádových z země Galád do země Kananejské k synům Izraelským a oznámili jim *tu* věc.

33. I libilo se to synům Izraelským, a dobrořečili Boha synové Izraelští, a již více nemluvili *o to*, aby táhli proti nim k boji a zkazili zemi, v kteréž synové Rubenovi a synové Gádovi bydlili.

34. Nazvali pak synové Rubenovi a synové Gádovi oltář ten Ed, *řkouce*: Nebo svědkem bude mezi námi, že Hospodin jest Bůh.

KAPITOLA XXIII.

Výstřaha od společnosti s pohany, 8. a napomenutí k následování Boha.

I stalo se po mnohých dnech, když dal Hospodin * odpočinutí Izraelovi ode všech nepřátel jejich vůkol, a Jozue se sstaral *a sešel* věkem,

*k.21.44;22.4.

2. Že * povolav Jozue všeho Izraele, starších jeho i předních jeho soudeů i správceů jeho, řekl jim: Já jsem se sstaral *a sešel* věkem.

*k.21.1.

3. A vy jste viděli všecko to, co jest učinil Hospodin Bůh váš všechněm národům těm před obličejem vašim; nebo Hospodin Bůh váš onť * bojoval za vás.

*5.Mojz.1.30:3.22.

4. Pohleďte, losem rozdělit jsem vám ty národy pozůstalé v dědictví po pokoleních vašich od Jordánu, i všechny národy, kteréž jsem vyplnil až k moři velikému na západ slunce.

5. Hospodin pak Bůh váš ont je vyžele od tváří vaší, a vypudí je před obličejem vašim, a vy dědičně obdržíte zemi jejich, jakož mluvil vám Hospodin Bůh váš.

6. Protož zmužile se mějte, abyste otřihali a činili všecko, což psáno jest v nize zákona Mojžíšova, a * neodstupovali od něho na pravo ani na levo.

*k.1,7,5 Mojž.28,14.

7. Nesměšujte se s těmi národy, kteříž pozůstávají s vámi, a * jména bohů jejich nepřipomínejte, ani *skrze ně* přísahajte, aniž jim služte, ani se jim klanějte.

*2 Mojž.23,13,24,5 Mojž.12,3.

8. Ale přidržte se Hospodina Boha svého, jakož jste činili až do tohoto dne.

9. *I budeť*, že * jakož jest vyhnal Hospodin od tváří vaší národy veliké a silné, aniž ostál kdo před obličejem vašim ž do tohoto dne:

*3 Mojž.26,7.

10. *Tak* * jeden z vás honiti bude tisíc, nebo Hospodin Bůh váš ont bojuje za vás, jakož mluvil vám.

*3 Mojž.26,8.

11. Toho tedy nejpilnějši buďte, abyste nálovali Hospodina Boha svého.

12. Nebo jestliže předce se odvrátíte, připojíte se k těm pozůstalým národům, k těm, kteříž zůstávají mezi vámi, vejdete s nimi v příbuzenství a smísíte se s nimi a oni s vámi:

13. *Tedy* jistotně vězte, že Hospodin Bůh váš nebude více vyháněti všech národů těch od tváří vaší, ale budou vám osidlem a úrazem i bičem na bocích vašich, a * trním v očích vašich, dokudž nezhynete z země této výborné, kterouž vám dal Hospodin Bůh váš.

*4 Mojž.33,55.

14. A hle, já nyní odcházím * podle zřetel všech lidí, poznejtež tedy všim srdecem svým a celou duší svou, že * nepochybilo ani jedno slovo ze všech slov nejlepších, kteráž mluvil Hospodin Bůh váš o vás; všecko se naplnilo vám, ani jedině slovo z nich nepominulo.

*1 Král.2,2. +Joz.21,45.

15. Jakož tedy naplnilo se vám dnes každé slovo dobré, kteréž mluvil k vám Hospodin Bůh váš, taktž uvede na vás každé slovo zlé, dokudž nevyhladí vás z země této výborné, kterouž dal vám Hospodin Bůh váš,

16. Jestliže * přestoupíte smlouvu Hospodina Boha svého, kterouž přikázal vám, a jdouce, sloužiti budete bohům cizím, a klaněti se jim. I rozhněvá se přeh

livost Hospodinova na vás, a zahynete rychle z země této výborné, kterouž vám dal.

*1 Král.9,6,7.

KAPITOLA XXIV.

Připomenutí dobrodiní Božských Izraelovi činěných. 14. Obnovení s nimi smlouvy. 29. Smrt Jozue 33. a Eleazara kněze.

Shromáždil pak Jozue všecka pokolení Izraelská v Sichem * a svolal starší Izraelské a přední z nich, i soudce a správce jejich, i postavili se před obličejem Božím.

*k.23,2.

2. I řekl Jozue všemu lidu: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: * Za řeckou bydlili otcové vaši za starodávna, *jmenovitě* Táre, otec Abrahamův a otec Náchorův, a sloužili bohům cizím.

*1 Mojž.11,26.

3. I * vzal jsem otce vašeho Abrahama z *místa, kteréž jest* za řeckou, a provedl jsem jej skrze všecku zemi Kananejskou, a rozmnožil jsem simě jeho, dav jemu Izáka.

*1 Mojž.11,31; 15,7. Zid.11,8.

4. A Izákovi dal jsem * Jakoba a Ezau. I dal jsem Ezau horu Seir, aby vládl ji; Jakob pak a synové jeho sstoupili do Egypta.

*1 Mojž.25,26.

5. I * poslal jsem Mojžíše a Arona, a zbil jsem Egypt, a když jsem to učinil u prostřed něho, potom vyvedl jsem vás.

*2 Mojž.3,10.

6. A * vyvedl jsem otce vaše z Egypta, i přišli jste k moři, a honili Egyptští otce vaše s vozy a jezdeci až k moři rudému.

*2 Mojž.12,33.

7. Tedy * volali k Hospodinu, kterýž postavil mrákotu mezi vámi a Egyptskými, a uvedl na ně moře, i zatopilo je; anobrž viděly oči vaše *i to*, co jsem učinil při Egyptu, a bydlili jste na poušti za dlouhý čas.

*2 Mojž.14,15.

8. Potom nvedl jsem vás do * země Amorejského, kterýž bydlil za Jordánem, a bojovali s vámi; i dal jsem je v ruku vaši, a opanovali jste zemi jejich, a zahladil jsem je před tváří vaší.

*1 Mojž.48,22,4 Mojž.21,24,31.

9. Povstal pak Balák syn Seforův, král Moábský, a bojoval s Izraelem; i poslav, povolal * Baláma syna Beorova, aby zlořečil vám.

*4 Mojž.22,5.

10. Ale nechtěl jsem slyšeti Baláma, pročež stále * dobrořečil vám, a tak vysvobodil jsem vás z ruky jeho.

*4 Mojž.23,11,20.

11. A když jste * přešli Jordán, přišli jste k Jerichu; i bojovali proti vám muži Jericha, Amorejští, a Ferezejští, a Ka-

nanejšti, a Hetejšti, a Gergezejští, a Hevejšti, a Jebuzejšti, a dal jsem je v rukou vaši.
*k.3,15;6,1.

12. Poslal jsem před vámi i * sršně, kteříž vyhnali je od tváři vaši, dva krále Amorejské; ne mečem ani lučštěm svým *tys je vyhnal*.
*2Mojz.23,28.

13. A dal jsem vám zemi, v níž jste nepracovali, a města, kterýchž jste nestavěli, v nichž bydlíte; vinie a olivovi, kterýchž jste neštípili, užíváte.

14. Protož nyní * bojte se Hospodina, a služte jemu v dokonalosti a v pravdě, a odvrzte † bohy, jimž sloužili otcové vaši za řekou a v Egyptě, a služte Hospodinu.
*Kzatz.12,13. †2Mojz.20,3.

15. Pakli se vám zdá zle sloužiti Hospodinu, vyvolte sobě dnes, komu byste sloužili, buď bohy, * jimž sloužili otcové vaši, kteříž byli za řekou, buď bohy Amorejských, v jejich zemi bydlíte; jáť pak a dům můj sloužiti budeme Hospodinu.
*1Mojz.18,19.

16. Jemuž odpověděl lid, řka: Odstup to od nás, abychom opustiti měli Hospodina a sloužiti bohům cizím.

17. Nebo Hospodin Bůh náš onť jest, kterýž vyvedl nás i otce naše z země Egyptské, z domu služebnosti, a kterýž činil před očima našima znamení ta veliká, a choval nás na vši cestě, po níž jsme šli, a mezi všemi národy, skrze něž jsme prošli.

18. A vypudil Hospodin všecky národy, zvláště Amorejského, obyvatele země této, před tváři naší: my také sloužiti budeme Hospodinu, nebo onť jest Bůh náš.

19. I řekl Jozue lidu: Nebudete moci sloužiti Hospodinu, nebo Bůh svatý jest, Bůh silný horlivý jest, nesnese nepravosti vašich a hříchů vašich.

20. Jestliže byste opustíce Hospodina, sloužili bohům cizozemců, * obrátí se a zle učiní vám, a zkazí vás, poněvadž *prvé* dobře učinil vám.
*k.23,15,16.

21. Jemuž odpověděl lid: Nikoli, ale Hospodinu sloužiti budeme.

22. I řekl Jozue lidu: Svědkové budete sami proti sobě, že jste sobě vyvolili Ho-

spodina, abyste jemu sloužili. Tedy odpověděli: Svědkové jsme.

23. *Jimž on řekl:* * Odvrztež tedy nyní bohy cizozemců, kteříž jsou u prostřed vás, a nakloňte † srdci svých k Hospodinu Bohu Izraelskému.
*1Mojz.35,2. †Pris.23,26.

24. Odpověděl lid Jozue: Hospodinu Bohu našemu sloužiti a hlasu jeho posloucheati budeme.

25. A tak učinil Jozue toho dne smlouvu s lidem, a předložil jim ustanovení a soudy v Síchem.

26. A zapsal Jozue slova ta do knihy zákona Božího; vzav také kámen veliký, postavil jej tu pod * dubem, kterýž byl u svatyně Hospodinovy.
*1Mojz.35,4.

27. I řekl Jozue všemu lidu: Aj, kámen tento bude mezi námi na svědectví, nebo on slyšel všecka slova Hospodinova, kteráž mluvil s námi, a bude na svědectví proti vám, abyste snad neklamali proti Bohu svému.

28. A * rozpustil Jozue lid, jednoho každého do dědictví jeho.
*Soud.2,6.

29. I stalo se po *vykonání* těch věcí, že umřel Jozue syn Nun, služebník Hospodinův, jsa * ve stu a desíti letech.
*1Mojz.50,26.

30. A pochovali ho v krajině dědictví jeho, * v Tamnatsáre, kteréž jest na hoře Efraim k straně pálnoční hory Gás.
*k.19,50.

31. I * sloužil Izrael Hospodinu po všecky dny Jozue, i po všecky dny starších, kteříž dlouho živi byli po Jozue, a kteříž povědomi byli všech skutků Hospodinových, kteréž učinil Izraelovi.
*Soud.2,7.

32. Kostí pak * Jozefovy, kteréž byl vynesli synové Izraelští z Egypta, pochovali v Síchem, v dílu pole, kteréž koupil † Jákob od synů Emora otce Síchemova za sto peněz; i byly u synů Jozefových v dědictví *jejich*.
*1Mojz.50,25. †1Mojz.33,19.

33. Eleazar také, syn Aronův, umřel, a pochovali jej na pahrbku Finesa syna jeho, kterýž dán byl jemu na hoře Efraim.

KNIHA JUDICUM,

TOTIŽ

SOUDCŮ IZRAELSKÝCH.

KAPITOLA I.

Válka Judova proti Kananejským. 8. Jeruzalém i jiná města dobytá, a obyvatelé jejich zbiti, 27. jini pod plat uvedeni.

Stalo se pak po smrti Jozue, otázali se synové Izraelští Hospodina, * řkouce: Kdo z nás potáhne proti Kananejskému napřed, aby bojoval s ním? *k.20,18.

2. Jimž řekl Hospodin: Juda nechť táhne, aj, dal jsem tu zemi v ruku jeho.

3. (Rekl pak byl Juda Simeonovi bratru svému: Potáhni se mnou k *dobývání* losu mého, abychom bojovali proti Kananejskému, a já také potáhnu s tebou k *dobývání* losu tvého. I táhl s ním Simeon.)

4. Tedy vytáhl Juda, i dal Hospodin Kananejského a Ferezejského v ruce jejich, a porazili z nich v Bezecku deset tisíc mužů.

5. Nebo nalezše Adonibezeka v Bezecku, bojovali proti němu, a porazili Kananejského i Ferezejského.

6. Když pak utíkal Adonibezek, honili ho, a chytivše jej, zutínali mu palce u rukou i noh.

7. Tedy řekl Adonibezek: Sedmdesáte králů s ufatými palci u rukou i noh svých sbírali *drobty* pod stolem mým; jakž * jsem činil, tak odplatil mi Bůh. I přivedli jej do Jeruzaléma, a tam umřel.

*2Mojz.21,24. Luk.6,38.

8. Nebo byli vybojovali synové Juda Jeruzalém, a vzavše jej, zbili *obyvatele* jeho ostrostí meče a město vypálili.

9. Potom také vytáhli synové Judovi, aby bojovali proti Kananejskému, bydlícímu na horách při straně polední i na rovinách.

10. Nebo byl vytáhl Juda proti Kananejskému, kterýž bydlil v Hebronu, (jméno pak * Hebronu prvé bylo Kariatsefer,) a pobíl † Sesaie, a Achimana, a Polmaie.

*Joz.14,15. †k.15,14.

11. A odtud byl táhl na * obyvatele Dabir, (jméno pak Dabir prvé bylo Kariatsefer).

*Joz.12,13.

12. Kdežto řekl Kálef: Kdo by dobyl

Kariatsefer a vzal by je, dám jemu Axu dceru svou za manželku.

13. Tedy * dobyl ho Otomiél, syn Cenezův, bratra Kalefova mladšího, i dal jemu Axu dceru svou za manželku.

*k.3,9. Joz.15,17.

14. Stalo * se pak, že když přišla k němu, ponukla ho, aby posíl otec jejího za pole; i ssedla s osla. A řekl jí Kálef: Cožť jest?

*Joz.15,18.

15. A ona odpověděla: Dej mi dar; poněvadžs mi dal zemi suchou, dej mi také studnice vod. I dal jí Kálef studnice v horních i dolních *končinách*.

16. Synové také * Cinejského, tehána Mojžišova, odebrali se z města palmového s syny Juda na poušť Judovu, jenž jest k straně polední *městu* Araď; a odšedše, bydlili s lidem tím.

*k.4,11. 4Mojz.10,29.

17. Potom táhl Juda s Simeonem, bratrem svým, a porazili Kananejské přebývající v Seřat, a zkazili je. I nazváno jest jméno města toho * Horma.

*4Mojz.14,45.

18. Dobył také Juda Gázy a pomezí jeho, i Aškalonu s pomezím jeho, též Akaronu a pomezí jeho.

19. Nebo byl Hospodin s Judou, a vyhnal *obyvatele* hor, ale nevyhnal obyvatelů údolí, proto že vozy železné měli.

20. I * dali Kálefovi Hebron, jakož byl mluvil Mojžiš, a vyhnal odtud tři syny Enakovy.

*Joz.14,13.

21. Jebuzejského * pak, bydlícího v Jeruzalémě, nevyhnali synové Beniamin; protož bydlil Jebuzejský v Jeruzalémě s syny Beniamin až do tohoto dne.

*Joz.15,63; 18,28.

22. Vytáhla také i čeled Jozefova do Bethel, a Hospodin byl s nimi.

23. Nebo shlédla čeled Jozefova Bethel, kteréhožto města jméno prvé bylo Lúza.

24. Uzřevše pak ti špěhři muže vycházejícího z města, řekli jemu: Medle ukaž nám, kudy bychom *mohli* vjítí do města, a učinímeť milost.

25. Kterýžto ukázal jim, kudy by *mo-
hli* vjítí do města; i vyhubili to město
mečem, muže pak toho se vši čeledi je-
ho propustili.

26. I šel muž ten do země Hetejských,
kdež vystavěl město, a nazval jméno je-
ho Lúza; to jest jméno jeho až do toho-
to dne.

27. Manasses také nevyhnal *obyvatelů*
Betsan * a městeček jeho, ani Tanach a
městeček jeho, ani obyvatelů Dor a Ji-
bleam, a Mageddo a městeček jejich; i
počal Kananejský *svobodně* bydlíti v ze-
mi té. *Joz.17,11.

28. Když se pak zsilil Izrael, * uvedl
Kananejského pod plat, a maje jej vy-
hnati, nevyhnal. *Joz.17,13.

29. Efraim také nevyhnal Kananejské-
ho hydličiho * v Gázer, protož bydlil Kan-
anejský u prostřed něho v Gázer. *Joz.16,10.

30. Zabulon *těž* nevyhnal obyvatelů Ce-
tron, a *obyvatelů* Naalol, protož bydlil
Kananejský u prostřed něho, a dával je-
mu plat.

31. Asser také nevyhnal obyvatelů A-
cho a obyvatelů Sidonu, ani Ahalab, ani
Aehzib *, ani Helba, ani Afek, ani Ro-
hob. *Joz.15,44; 19,29.

32. I bydlil Asser mezi Kananejskými
obyvateli země té, nebo nevyhnal jich.

33. *Těž* Neftalim nevyhnal obyvatelů
Betsemes, ani obyvatelů Betanat, protož
bydlil mezi Kananejskými přebývající-
mi v zemi té; a však obyvatelé Betse-
mes a Betanat dávali jim plat.

34. Ssuzovali pak Amorejští syny Dan
na horách, tak že nedali jim scházeti do
údolí.

35. Nebo počal Amorejský *svobodně*
bydlíti na hoře Heres, * v Aialon a v Sal-
bim, ale když se zsilila ruka čeledi Jo-
zefovy, uvedeni jsou pod plat. *Joz.19,42.

36. Pomezí pak Amorejského *bylo* od
začátku hor Akrabim, od skály *jejich* i
výše.

KAPITOLA II.

Obvinění Izraelských pro společní se s pohany. 10. Od-
vrácování jich od Hospodina částá. 20. i pomsty Boží
pro to.

Vstoupil pak anděl Hospodinův z Gal-
gala do Bochim a řekl: Vyvedl jsem vás
z Egypta a uvedl jsem vás do země,
kterouž jsem s přísahou zaslíbil otečím
vašim, a řekl jsem: Nezruším smlouvy
své s vámi na věky.

2. Vy také * nečinite smlouvy s obyva-
teli země této, † oltáře jejich rozkopej-
te; ale neposlechli jste hlasu mého. Co
jste to učinili? *2 Mojz.23,32. †1 Mojz.33,52

3. Pročez také jsem řekl: Nevyhladiu
jih před tváří vaší, ale budou vám ja-
ko trní, a bohové jejich budou vám osé-
dlem.

4. I stalo se, když mluvil anděl Hoso-
dinův slova tato všechněm synům Izra-
elským, že pozdvihl hlasu svého lid a
plakal.

5. I nazvali jméno místa toho Bochim,
a obětovali tu Hospodinů.

6. Rozpustil * pak byl Jozue lid, a roze-
šli se synové Izraelští, jeden každý do
dědictví svého, aby vládli zemi. *Joz.21,23.

7. I * sloužil lid Hospodinů po všecky
dny Jozue, a po všecky dny starších,
kteříž dlouho živi byli po Jozue, jenž vi-
děli všecky skutky veliké Hospodinovy,
kteréž učinil Izraelovi. *Joz.21,31.

8. Ale když umřel Jozue syn Nun, slu-
žebník Hospodinův, jsa ve stu a desíti
letech,

9. A * pochovali ho v krajině dědictví
jeho, v Tamnatheres, na hoře Efraim, k
straně půlnoční hory Gás; *Joz.24,29,30.

10. Také když všecken věk ten připo-
jen jest k otečím svým, a povstal jiný
věk po nich, kteříž neznali Hospodina,
ani skutků, kteréž učinil Izraelovi:

11. Tedy činili synové Izraelští to, což
jest zlého před očima Hospodinovýmá,
a sloužili modlám,

12. Opustivše Hospodina Boha otečů
svých, kterýž je vyvedl z země Egypt-
ské, a odešli za bohy cizími, bohy těch
národů, kteříž *byli* vůkol nich, a klaněli
se jim; pročez popudili Hospodina.

13. Nebo opustivše Hospodina, sloužili
Bálovi * i Astarotům. *k.10,6.

14. I rozpálila se prehlivost Hoso-
dina na Izraele, a vydal je v ruku lou-
pežníků, kteříž je zloupili; vydal je
pravím, v ruku nepřátel jejich vůkol,
tak že nemohli více ostáti před nepřáte-
ly svými.

15. Kamžkoli vycházeli, * ruka Hoso-
dinova byla proti nim ke zlému, jakož
byl mluvil Hospodin, a jakož byl zapři-
sáhl jim Hospodin; i souzení byli ná-
ramně. *3 Mojz.26,17,33.

16. Vzbuzoval * pak Hospodin soudce,
kteříž vysvobozovali je z rukou zhou-
bců jejich. *k.3,9,10,15.

17. Ale ani soudečt svých neposlouchali, nebo smilnili, *odcházejíce* za bohy cizími, a klaněli se jim. Odcházelí rychle s cesty, po kteréž chodili otcové jejich, tak že poslouchati majíce příkázání Hospodinových, nečinili toho.

18. A když vzbuzoval jim Hospodin soudece, býval Hospodin s každým soudcem, a vysvobozoval je z ruky nepřátel jejich po všecky dny soudece; (nebo * želel * Hospodin naříkání jejich, k němuž je přivodili ti, kteříž je ssužovali a utiskali.) *k.10,16.

19. Po smrti pak soudece navracejíce se zase, pohoršovali *cest svých* více nežli otcové jejich, odcházejíce za bohy cizími, a sloužice i klanějíce se jim; *nic* neulevíli z skutků jejich zlých a cesty jejich převrácené.

20. Protož * rozpálila se prehlivost Hospodinova proti Izraelovi, a řekl: Proto že přestoupil národ tento smlouvu mou, kterouž jsem učinil s otcí jejich, a neposlouchali hlasu mého: *v.14.

21. Já také více nevyhledím žádného od tváři jejich z národů, kterýchž zanechal Jozue, když umřel,

22. Abych skrze ně * zkušoval Izraele, budou-li ostříhati cesty *příkázání* Hospodinových, chodíce v nich, jakož ostříhali otcové jejich, čili nic. *k.3,14.

23. I zanechal Hospodin národů těch, nevyhnal jich rychle, aniž dal jich v ruku Jozue.

KAPITOLA III.

Prápení lidu od pozůstalých v zemi národů, i o vysvobozování jich 9. skrze Otoniele, 15. Ahoda 31. a Sangara.

1. Tito pak jsou národové, * kterýchž zanechal Hospodin, aby skrze ně zkušoval zraele, *totiž* všech, kteříž nevěděli o žádných válkách Kananejských, *5Mojz.7,22.

2. Aby aspoň zvěděli věkové synů Izraelských, a poznali, *co jest to* válka, čehož první nevěděli:

3. Patero * knížat Filistinských, a všichni Kananejští a Sidonští a Hevejští ydličci na hoře Libánské od † hory Balmermon až tam, kudy se vehází do Egnat. *k.16,5. †5Mojz.3,8.

4. Ti pozůstali, aby * zkušován byl skrze ně Izrael, a aby známé bylo, budou-li poslouchati příkázání Hospodinových, kteréž příkázal otcům jejich skrze Mojšše. *k.2,22. 5Mojz.8,2.

5. Bydlili tedy synové Izraelští u pro-

střed Kananejských, Hetejských a Amorejských, a Ferezejských a Hevejských a Jebuzejských,

6. A brali sobě * deery jejich za manželky, a deery své dávali synům jejich, a sloužili bohům jejich. *2Mojz.34,16. 5Mojz.7,3.

7. Činili tedy synové Izraelští to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, a zapomenuvše se na Hospodina Boha svého, * sloužili Bálům a Asserótům. *k.2,11.

8. Protož * rozpálila se prehlivost Hospodinova na Izraele, a † vydal jej v ruku Chusana Risataimského, krále Syrského v Mezopotamii; i sloužili synové Izraelští Chusanovi Risataimskému osm let. *k.2,14. 20. †k.4,2.

9. Volali * pak synové Izraelští k Hospodinu, i vzbudil Hospodin vysvoboditele synům Izraelským, aby je vysvobodil, † Otoniele syna Cenezova, bratra Kálefova mladšího, *k.6,6. †Joz.15,17.

10. Na němž byl duch Hospodinův, a soudil lid Izraelský. Když pak vytáhl k boji, dal Hospodin v ruce jeho Chusana Risataimského, krále Syrského, a zmocnila se ruka jeho nad Chusanem Risataimským.

11. A tak v pokoji byla země za čtyřicet let; i umřel Otoniel, syn Cenezův.

12. Takž opět činili synové Izraelští to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá. I zsilil Hospodin Eglona, krále Moábského, proti Izraelovi, proto že činili zlé věci před očima Hospodinovýmá.

13. Nebo shromáždil k sobě syny Ammonovy a Amalechovy, a vytáhl, porazil Izraele, a opanovali * město palmové. *k.1,16. 5Mojz.34,3.

14. I sloužili synové Izraelští Eglonovi králi Moábskému osmnácte let.

15. Potom volali synové Izraelští k Hospodinu. I vzbudil jim Hospodin vysvoboditele Ahoda, syna Gery Beniaminského, muže * rukou pravou nevládnoucího. I poslali synové Izraelští po něm dar Eglonovi králi Moábskému. *k.20,16.

16. (Připravil pak sobě Ahod meč na obě straně ostrý, lokte zděli, a připásal jej sobě pod šaty svými po pravé straně.)

17. I přinesl dar Eglonovi králi Moábskému. Eglon pak byl člověk velmi tlustý.

18. A když dodal daru, propustil lid, kterýž byl přinesl dar.

19. Sám pak vrátiv se od lomů blízko Galgala, řekl: Tajnou věc mám k tobě, ó králi. I řekl *král*: Mlč. A vyšli od něho všickni, kteříž stáli při něm.

20. Tehdy Ahod přistoupil k němu, (on pak seděl na paláci letním sám.) I řekl mu Ahod: Řeč Boží mám k tobě. I * vstal z stolice své. ^{*4Moj.23,18.}

21. Tedy sáhna Ahod rukou svou levou, vzal meč u pravého boku svého a vrazil jej do břicha jeho,

22. Tak že i jilec za ostrím vešly tam, a zavřel se tukem meč, (nebo nevytáhl meče z břicha jeho;) i vyšla lejna.

23. Potom vyšel Ahod přes síň, a zavřel dvěře paláce po sobě, a zamkl.

24. Když pak on odšel, služebníci jeho přišedše, uzřeli, a hle, dvěře paláce zamčiny. Tedy řekli: Jest na potřebě v pokoji letním.

25. A když očekávali dlouho, až se stýdělí, a aj, neotvíral dveři paláce, tedy vzali klíč a otevřeli, a hle, pán jejich leží na zemi mrtvý.

26. Ahod pak mezi tím, když oni prodlévali, ušel, a přešel lomy, přišel do Seirat.

27. A přišed *k svým*, troubil v troubu na hoře Efraim; i sstoupili s ním synové Izraelští s hory, a on napřed *šel*.

28. Nebo řekl jim: Poďte za mnou, dále jest zajisté Hospodin Moábské, nepřátelky vaše, v ruku vaši. Tedy táhli za ním, a vzavše Moábským brody Jordánské, nedali žádnému přejíti.

29. I pobili tehdež Moábských okolo desíti tisíc mužů, každého bohatého a všelikého silného muže, aniž * kdo ušel. ^{*k.4,16,4Moj.21,35.}

30. I snižen jest Moáb v ten den pod mocí Izraele, a pokoj měla země za osmdesáte let.

31. Po něm pak byl * Samgar, syn Anatóv, a pobil Filistinských šest set mužů ostnem volů, a vysvobodil i on Izraele. ^{*k.5,6.}

KAPITOLA IV.

Izrael v ruce Kananějským vydáný. 4. skrze Deboru a Baráka vysvobozen.

Po smrti pak Ahoda činili opět synové Izraelští to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá.

2. I * vydal je Hospodin v ruce Jabína krále Kananějského, kterýž kraloval v Azor; (a kůže vojska jeho byl Zizara.) sám pak bydlil v Haroset pohanském. ^{*k.3,8,1Sam.12,9.}

3. Tedy * volali synové Izraelští k Hospodinu; nebo devět set vozů železných měl, a on násilně ssuzoval Izraele za dva-deceti let. ^{*k.3,9,15;6,6.}

4. Debora pak žena prorokyně, manželka Lapidotova, soudila lid Izraelský toho času.

5. (A bydlila Debora pod palmou, mezi Ráma a mezi Bethel na hoře Efraim,) i chodili k ni synové Izraelští k soudu.

6. Kterážto poslavši, povolala Baráka, syna Abinoemova, * z Kádes Neftalimova, a řekla jemu: Zdalížt nerozkázal Hospodin Bůh Izraelský: Jdi, a shromáždě lid na horu Tábor, vezmi s sebou deset tisíc mužů z synů Neftalim a z synů Zabulon. ^{*Joz.19,37.}

7. Nebo přitáhnu k tobě ku potoku Cison Zizaru kníže vojska Jabimova, a vozy jeho i množství jeho, a dám jej v ruku tvou.

8. I řekl jí Barák: Půjdeš-li se mnou, půjdu; pakli nepůjdeš se mnou, nepůjdu.

9. Kteráž odpověděla: Ját zajisté půjdu s tebou, ale nebudeš s slávon tvou cesta, kterouž půjdeš, nebo v ruku ženy dá Hospodin Zizaru. Tedy vstavši Debora, šla s Barákem do Kádes.

10. Svolav pak Barák Zabulonské a Neftalinské do Kádes, vyvedl za sebou deset tisíc mužů; a šla s ním i Debora.

11. Heber pak * Cinejský oddělil se od Kaina, od synů Chobab, tehána Mojžíšova, a rozbil stany své až k Elon v Sanaaním, jenž jest v Kádes. ^{*k.1,16.}

12. Oznámeno pak bylo Zizarovi, že vytáhl Barák syn Abinoemův na horu Tábor.

13. Protož shromáždil Zizara všechny vozy své, devět set vozů železných, a všecken lid, kterýž měl s sebou z Haroset pohanského, ku potoku Cison.

14. I řekla Debora Barákovi: Vstaň, nebo tento jest den, v němž dal Hospodin Zizaru v ruku tvou. Zdali Hospodin nevyšel před tebou? I sstoupil Barák s hory Tábor, a deset tisíc mužů za ním.

15. A * porazil Hospodin Zizaru a všechny ty vozy, i všecka ta vojska ostrosti meče před Barákem; a sskočiv Zizara s vozu, utíkal pěšky. ^{*Zalm.83,9,10.}

16. Ale Barák honil ty vozy a vojsko až do Haroset pohanského; i padlo všecko vojsko Zizarovo od ostrosti meče, tak že nezůstalo * ani jednoho. ^{*k.3,29, Joz.8,22.}

17. Zizara pak utikal pěšky k stanu Jáhel, manželky Hebera Cinejského; nebo pokoj byl mezi Jabinem králem Azor a mezi čeledi Hebera Cinejského.

18. I vyšedší Jáhel v cestu Zizarovi, řekla jemu: Uchyl se, pane můj, nechyl se ke mně, neboj se. I uchýlil se k ní do stanu, a přistřela jej huni.

19. Kterýž řekl jí: Dej mi, prosím, pítí maličko * vody, nebo žiznim. A otevřevší nádobu mléčnou, dala mu pítí a přikryla ho. ^{*k.5.25.}

20. Řekl také jí: Stůj u dveří stanu, a přišel-li by kdo, a ptal se tebe, řka: Jestli zde kdo? odpovíš: Neni.

21. Potom * vzala Jáhel manželka Heberova hřeb od stanu, vzala též kladivo v ruku svou, a všedší k němu tiše, vrazila hřeb do židovin jeho, až uvázl v zemi; (nebo ustav, tvrdě byl usnul,) a tak umřel. ^{*2Sam.4.7.}

22. A aj, Barák honil Zizaru. I vyšla Jáhel vsříc jemu, a řekla mu: Poď, a ukážit muže, kteréhož hledáš. I všel k ní, a aj, Zizara ležel mrtvý v zemi, a hřeb v židovinách jeho.

23. A tak ponížil Bůh toho dne Jabinu krále Kananejského před syny Izraelskými.

24. I dotírala ruka synů Izraelských vždy více, a silila se proti Jabinovi králi Kananejskému, až i vyhladili *téhož* Jabinu krále Kananejského.

KAPITOLA V.

Píseň Debory a Baráka, v níž Bohu díky činí po vítězství.

Zpívala pak *písničku* Debora a Barák synu Abinoemův v ten den, řkouc:

2. Pro pomstu učiněnou v Izraeli, a pro lid, *kterýž se k tomu dobrovolně měl*, dobrořečte Hospodinu.

3. Slyštež králové, a ušima pozorujte knížata, já, já zpívati budu Hospodinu, žalmy zpívati budu Hospodinu Bohu Izraelskému.

4. Hospodine, kdýz jsi vyšel z Seir, kdýz jsi se bral z pole Edomského, * třásla se země, nebesa dštíla, a oblakové déšť vydali. ^{*Zalm.68,9; 97,4; 114,7.}

5. Hory se rozplynuly od tváři Hospodinovy, i ta hora Sinai *třásla se* před tváři Hospodina Boha Izraelského.

6. Za dnů * Samgara syna Anatova, a za dnů Jáhel spustly silnice, kteréž pak šli stezkami, zacházeli cestami křivými. ^{*E.3,31.}

7. Spustly vsi v Izraeli, spustly, *pravím*, až jsem povstala já Debora, povstala jsem matka v Izraeli.

8. *Kterýžto kdyžkoli sobě zvoloval* bohy nové, tedy bývala válka v branách, pavézy * pak ani kopi nebylo vidino mezi čtyřiceti tisíci v Izraeli. ^{*1Sam.13,22.}

9. Srdce mé *nakloněno jest* k správěm Izraelským a k těm, *kteríž* tak ochotni byli mezi jinými. Dobrořečtež Hospodinu.

10. Kteríž jezdíte * na bílých oslicích, kteréž bydlíte při Middin, a kteréž chodíte po cestách, vypravujtež, ^{*k.10,4; 12,14.}

11. Že vzdálen hluk střečů na místech, kdež se voda váží; i tam vypravujte hojnou spravedlnost Hospodinovu, hojnou spravedlnost k obyvatelům vsi jeho v Izraeli; tehdažť vstupovati bude k branám lid Hospodinův.

12. Povstaň, * povstaň, Debora, povstaň, povstaň a vypravuj píseň, povstaň, Baráku, a zajmi jaté své, synu Abinoemův. ^{*Zalm.57,9.}

13. Tehdažť potlačenému dopomoženo k opanování silných *reků* z lidu; Hospodintě mi ku panování dopomohl nad silnými.

14. Z * Efraima kořen jejich *bojoval* proti Amalechitským; za tebou, *Efraime*, Benjamin s lidem tvým; z Machira táhli vydavatelé zákona, a z † Zabaluna písari. ^{*2Mojz.17,13.+1Par.2,55.}

15. Knížata také z Izachar s Deborou, ano i *řecko pokolení* Izacharovo, jako i Barák do údolí poslán jest pěšky, *ale* veliké hrdiny u sebe jsou v podílu Rubenovu.

16. Jak jsi mohl *mlče* seděti mezi dvěma ohradami, poslouchaje řvání stád? Veliké hrdiny u sebe jsou v podílu Rubenovu.

17. *Zdali i* Galád před Jordánem nebydlil? Ale Dan proč zůstal při lodech? Asser seděl na břehu mořském, a v lomích svých bydlil.

18. Zabalon, lid *udatný*, * vynaložil duši svou na smrt, též i Neftalim na vysokých místech pole. ^{*k.9,17.}

19. Králové přitáhše, bojovali, tehdaž bojovali králové Kananejští v Tanach při vodách Mageddo, a *však* kořisti sříbra nevzali.

20. S nebe bojováno, hvězdy z míst svých bojovaly proti Zizarovi.

21. Potok Cison smetl je, potok Kedu-

mim, potok Cison; *všecko to* pošlapala jsi, duše má, udatně.

22. Tehdáž otloukla se kopyta koňů od dupání velikého *pod jezdi* silnými.

23. Zlofečte Merozu, praví anděl Hospodinův, zlofečte velice obyvatelům jeho, nebo nepřišli na pomoc Hospodinu, ku pomoci Hospodinu proti silným.

24. Poželnaná buď nad *jiné* ženy Jáhel, manželka Hebera Cinejského, nad ženy v stanicích *bydlící* buď poželnaná.

25. On vody žádal, ona * mléka dala, v koflíku knížecím podala másla. *^{k.4,19.}

26. *Levou* * ruku svou k hřebu vztáhla, a pravou ruku svou k kladivu dělníků, i udeřila Zizaru, a ztloukla hlavu jeho, probodla a prorazila židoviny jeho. *^{k.4,21.}

27. U noh jejich skrčil se, padl, ležel, u noh jejich skrčil se, padl; kdež se skrčil, tu padl zabítý.

28. Vyhlíkala z okna skrze mříži, a narákala matka Zizarova, *řkuci*: Proč se tak dlouho vůz jeho nevrací? Proč prodávají vraceti se domů vozové jeho?

29. Moudřejší *pak* z předních *služebnic* jejich odpovídaly, i ona sama také sobě odpovídala:

30. Zdali ale dosáhli *něčeho*, a děli kořisti? Děvečku jednu *neb* dvě na každého muže, loupeže rozdílných barev samému Zizarovi, kořisti rozdílných barev krumpaným dílem, *roucho* rozdílných barev krumpaným dílem na hrdlo loupežníků.

31. Tak ať zahynou všiekni nepřátelé tvoji, ó Hospodine, tebe pak milující ať jsou jako slunce vzeházející v síle své. I byla v pokoji země za čtyřicet * let. *^{k.3,11.}

KAPITOLA VI.

Ssouzení Izraele od Madianských, 11. a povolání Gedeona, aby byl vůdce lidu.

Činili pak synové Izraelští to, což * jest zlého před očima Hospodinovými, i vydal je Hospodin v ruku Madianským za sedm let. *^{k.3,12;4,1;8,33.}

2. A zmoenila se *velmi* ruka Madianských nad Izraelem, *tak* že synové Izraelští před Madianskými zdělali sobě jámy, kteréž jsou na horách, a jeskyně a pevnosti.

3. A bývalo, že jakž *co* osli Izraelští, přitáhl Madian a Amalech a národ východní, povstáváje proti nim.

4. Kterážto rozbijeli stany proti nim, a kazili úrody země, až kudy se vchází do

Gázy, a nenechávali potravy v Izraeli, ani ovce, ani vola, ani osla.

5. Nebo i sami i s stády svými i s stany přitáhli, a jako * kobylinky ve množství přicházivali, aniž jich neb velbloudů jejich byl počet; tak přicházejíce do země, hubili ji. *^{k.7,12.}

6. Tedy znuzen byl velmi Izrael od Madianských, * protož volali synové Izraelští k Hospodinu. *^{k.3,9,15.}

7. Když pak volali synové Izraelští k Hospodinu příčinou Madianských,

8. Poslal Hospodin muže proroka k synům Izraelským, a řekl jim: Takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Já jsem vás vyvedl z Egypta, a vyvedl jsem vás z domu služby,

9. A vytrhl jsem vás z rukou Egyptských a z rukou všech, jenž vás ssuzovali, kteréž jsem vyňmal před tváří vaší, a dal jsem vám zemi jejich.

10. I řekl jsem vám: Já jsem Hospodin Bůh váš, * nebojte se bohů Amorejských, v jejichž zemi bydlíte. Ale neposlechl jste hlasu mého. *^{Joz.23,7.}

11. Tedy přišel anděl Hospodinův a posadil se pod dubem, jenž byl v Ofra, kteréž bylo Joasa Abiezerského. Gedeon pak syn jeho mlátil obilí na humně, aby vezma, utekl s tím před Madianskými.

12. I ukázal se jemu anděl Hospodinův, a řekl jemu: Hospodin s tebou, muž udatný.

13. Odpověděl jemu Gedeon: Ó Pane můj, jestliže Hospodin s námi jest, proč pak na nás přišlo všecko toto? A kde jsou všiekni divové jeho, o kterýchž vypravovali nám otcové naši, řkouce: Zdá-liž nás z Egypta nevyvedl Hospodin? A nyní opustil nás Hospodin a vydal v ruku Madianských.

14. A pohlédv na něj Hospodin, řekl: Jdi * v této síle své, a vysvobodíš Izraele z ruky Madianských. Zdalíž jsem tě neposlal? *^{1 Sam.12,11.}

15. Kterýž odpověděl jemu: *Poslyš* mne, Pane můj, čím já vysvobodím Izraele? Ille, rod můj chaterný jest v *pokolení* Manassesovu, a já nejmenší v domě otee svého.

16. Tedy řekl jemu Hospodin: Poněvadž * *já* budu s tebou, protož † zbiješ Madianské jako muže jednoho.

*^{2 Mojz.3,12. †4 Mojz.14,15.}

17. Jemuž *on* řekl: Prosim, jestliže jsem

nalezl milost před očima tvýma, dej mi znamení, že ty mluvíš se mnou.

18. Prosím, * neodeházej odsud, až zase přijdu k tobě, a vynesu obět svou a položím před tebou. Odpověděl on: Jáť posečkám, až se navrátíš. *^{k.13,15.}

19. Tedy Gedeon všed *do domu*, připravil kozelce, a *po* měřici mouky přesných chlebů. I vložil maso do koše, a polivku vлил do hrnce, i vynesl *to* k němu pod dub a obětoval.

20. I řekl jemu anděl Boží: Vezmi to maso a chleby ty nekvašené, a polož na tuto skálu, a polivkou polej. I učinil tak.

21. Potom zdvihl anděl Hospodinův konce holí, kterouž měl v ruku svých, a dotekl se masa a chlebů přesných; i vystoupil * oheň z skály té, a spálil to maso i chleby přesné. A v tom anděl Hospodinův odšel od očí jeho. *^{3 Mojz.9,24.}

22. A vida Gedeon, že by anděl Hospodinův byl, řekl: Ach, Panovníče Hospodine, proto-liž jsem viděl anděla Hospodinova tváří v tvář, *abych umřel?*

23. I řekl jemu Hospodin: * Měj pokoj, neboj se, neumřeš.

*^{Dan.10,19. Luk.24,36. Jan.20,19.21,26.}

24. Protož vzdělal tu Gedeon oltář Hospodinu, a nazval jej: Hospodin pokoje, a až do tohoto dne ještě *jest* v Ofra Abiezeritského.

25. Stalo se pak té noci, že řekl jemu Hospodin: Vezmi volka vyspělého, kterýž jest otec tvého, totiž volka toho druhého sedmiletého, a * zboříš oltář Bálův, kterýž jest otec tvého, háj také, kterýž jest vedle něho, posekáš. *^{2 Král.11,18.}

26. A vzděláš oltář Hospodinu Bohu svému na vrchu skály této, na rovině její, a vezma volka toho druhého, obětovati budeš obět zápalnou s dřívím háje, kterýž posekáš.

27. Tedy vzal Gedeon deset mužů z služebníků svých, a učinil, jakž mluvil jemu Hospodin; a boje se čeledi otce svého a mužů města, neučinil toho ve dne, ale v noci.

28. Když pak vstali muži města ráno, uřekli zbořený oltář Bálův, a háj, kterýž byl vedle něho, že byl posekaný, a volka toho druhého obětovaného v obět zápalnou na oltáři v nově vzdělaném.

29. I mluvili jeden k druhému: * Kdo o udělal? A vyhledávajíce, vyptávali se a pravili: Gedeon syn Joasův to učinil. *^{k.15,6.}

30. Tedy řekli muži města k Joasovi: Vyved syna svého, ať umře, proto že zbořil oltář Bálův, a že posekal háj, kterýž byl vedle něho.

31. Odpověděl Joas všechněm stojícím před sebou: A což se vy nesnadniti chcete o Bále? Zdali vy jej vysvobodíte? Kdož by se zasazoval o něj, ať jest zabit *hned* jitra tohoto. * Jestližeť jest bohem, nechať se sám zasazuje o to, že jest rozbořen oltář jeho. *^{1 Král.18,21.27.}

32. I nazval jej toho dne Jerobálem, řka: Nechť se zasadí Bál proti němu, že zbořil oltář jeho.

33. Tedy všickni Madianští a Amalechitští a národové východní shromáždili se spolu, a přešedše *Jordán*, položili se v údolí Jezreel.

34. Duch * pak Hospodinův posilnil Gedeona, kterýžto zatroubil v troubu, svolal Abiezeritské k sobě. *^{k.11,29.}

35. A poslal posly ke všemu *pokolení* Manassesovu, a svoláno jest k němu; poslal též posly k Asserovi, k Zabulonovi a k Neftalimovi, i přitáhli jim na pomoc.

36. Tedy mluvil Gedeon k Bohu: Vysvobodíš-li skrze ruku mou Izraele, jakož jsi mluvil,

37. Aj, já položím rouno toto na humně. Jestliže rosa bude toliko na rouně, a na vsi zemi *vůkol* sucho, tedy věděti budu, že vysvobodíš skrze ruku mou Izraele, jakož jsi mluvil.

38. I stalo se tak. Nebo vstav nazejtří, stlačil rouno, a vyzřdal rosu z něho, *i byl* plný koflík vody.

39. Řekl také Gedeon Bohu: * Nerozpaluj se prehlivost tvá proti mně, že promluvíím ještě jednou. Prosím, nechažť zkusím ještě jednou na rouně. Nechť jest, prosím, samo rouno suché, a na vsi zemi rosa. *^{1 Mojz.18,30.}

40. I učinil Bůh té noci tak, a bylo samo rouno suché, a na vsi zemi byla rosa.

KAPITOLA VII.

Malý počet lidu k boji vzat, 9. však nad nepřátely vítězství obdržáno.

Tedy vstav ráno * Jerobál, (jenž jest Gedeon,) i všecken lid, kterýž byl s ním, položili se při studnici Charod, vojska pak Madianských byla jim na půlnoci před vrchem More v údolí. *^{k.6,32.}

2. I řekl Hospodin Gedeonovi: Příliš mnoho jest lidu s tebou, protož nedám Madianských v ruce jejich, aby se ne-

chlubil Izrael proti mně, řka: Ruka má spomohla mi.

3. A protož provolej hned, ať slyší lid, a řekni: * Kdo jest strašlivý a lekavý, navrať se zase, a odejdi ráno pryč k hoře Galád. I navrátilo se z lidu dvamécítma tisíců, a deset tisíc zůstalo. *5 Mojz.20,8.

4. Řekl opět Hospodin Gedeonovi: Ještě jest mnoho lidu; kaž jim sstoupiti k vodám, a tam jej tobě zksním. I bude, že o komžkoli řeknu: Tento půjde s tebou, ten ať s tebou jde, a o komžkoli řeknu tobě: Tento nepůjde s tebou, ten ať nechodi.

5. I kázal sstoupiti lidu k vodám, a řekl Hospodin k Gedeonovi: Každého, kdož chlemtati bude jazykem svým z vody, jako chlemece pes, postavíš obzvláštně, tolikéž každého, kdož se přiseline na kolena svá ku piti.

6. I byl počet těch, kteříž chlemtali, rukama svýma k ústům svým *vodu nosíce*, tři sta mužů, ostatek pak všeho lidu sehnuli se na kolena svá ku piti vody.

7. I řekl Hospodin Gedeonovi: Ve * třech stech mužů, kteříž chlemtali, vysvobodím vás, a vydám Madianské v ruku tvou, ale *ostatek* všeho lidu nechť se vrátí, jeden každý k místu svému.

*1 Sam.14,6.2 Par.14,11.

8. A protož nabral ten lid v ruce své potravy a trouby své; *jiné* pak muže Izraelské všechny propustil, jednoho každého do stanů jejich, toliko tři sta těch mužů zanechal při *sobě*. Vojska pak Madianských ležela pod ním v údolí.

9. I stalo se, že noci té řekl jemu Hospodin: Vstana, sstup k vojsku, nebo dal jsem je v ruku tvou.

10. Pakli nesmíš sjíti sám, sejdi s Půrou služebníkem svým do vojska,

11. A uslyšíš, co mluvíti budou; i posilni se z toho ruce tvé, tak že *směle* půjdeš proti vojsku tomu. Sstoupil tedy on a Půra služebník jeho k kraji oděnců, kteříž byli v vojště.

12. Madian pak a Amalech i všecken lid východní leželi v údolí, * jako kobylky u *velikém* množství, ani velbloudů jejich počtu nebylo, jako písek, kterýž jest na břehu mořském v *nesčíslném* množství.

*k.6,5.

13. A když přišel Gedeon, aj, jeden vypravoval bližnímu svému sen, a řekl: Ille, zdálo mi se, že pecen chleba ječ-

menného valil se do vojska Madianského, a přivaliv se na *každý* stan, uderil na něj, až padl, a podvrátil jej svrchu, a tak ležel *každý* stan.

14. Jemužto odpovídaje bližní jeho, řekl: Nemí to nic *jiného*, jedině meč Gedeona syna Joasova, muže Izraelského; dalt jest Bůh v ruku jeho Madianské i všecka tato vojska.

15. Stalo se pak, že když uslyšel Gedeon vypravování snu i vyložení jeho, poklonil se *Bohu*, a vrátiv se k vojsku Izraelskému, řekl: Vstaňte, nebo dal Hospodin v ruku * vaši vojska Madianská.

*Izai.9,4.

16. Rozděлил tedy tři sta mužů na tři houfy, a dal trouby v ruku každému z nich a bůně prázdné, a v prostředku těch báni *byly* pochodné.

17. I řekl jim: *Jakž* na mně uzříte, tak učiníte; nebo hle, já vejdu na kraj vojska, a jakž já tehdaž budu dělati, * tak uděláte.

*k.9,48.

18. Nebo troubiti budu já v troubu i všickni, jenž se mnou *budou*, tehdy vy také troubiti budete v trouby vůkol všeho vojska, a řeknete: *Meč* Hospodinův a Gedeonův.

19. Všel tedy Gedeon a sto mužů, kteříž s ním byli, na kraj vojska při začátku bdění prostředního, jen že byli proměnili stráž; i troubili v trouby, a roztrískali bůně, kteréž měli v rukou svých.

20. Tedy ti tři houfové troubili v trouby, roztrískavše bůně, a drželi v ruce své levé pochodně, v pravé pak ruce své trouby, aby troubili, i křičeli: *Meč* Hospodinův a Gedeonův.

21. A postavili se každý na místě svém vůkol ležení; i zděšena jsou všecka vojska, a křičíce, utíkali.

22. Když pak troubilo v trouby těch tři sta *mužů*. * obrátil Hospodin meč jednoho proti druhému, a to po všem ležení. Utíkalo tedy vojsko až k Betseta do Zererat, a až ku pomezí Abelmehula u Tebat.

*1 Sam.14,20.

23. Shromáždivše se pak muži Izraelsí z Neftalim a z Asser a ze všeho *pokolení* Manassesova, honili Madianské.

24. I rozeslal Gedeon posly na všechny hory Efraimské, řka: Vyjděte v cestu Madianským, a zastupte jim vody až k Betabaře a Jordánu. Tedy shromáždivše se všickni muži Efraim, zastoupili vody až k Betabaře a Jordánu.

25. A chytli dvě knížat Madianských, Goréba * a Zéba. I zabili Goréba na skále Goréb a Zéba zabili v lisu Zéb, a honili Madianské, hlavu pak Gorébovu a Zébovu přinesli k Gedeonovi za Jordán.

*Zalm.83,12.

KAPITOLA VIII.

Madianští poražení. 15. Nevědlní strestání. 27. Modlárství i smrt Gedeonova.

Muži pak * Efraim řekli jemu: Co jsi nám to učinil, že jsi nepovolal nás, když jsi táhl k boji proti Madianským? A tuze se na něj domlouvali.

*k.12,1.

2. Jimž odpověděl: Zdaž jsem co takového provedl, jako vy? Zdalíž není lepší paběrování Efraimovo, než vinobraní * Abiezerovo?

*k.6,34.

3. V ruce vaše dal Bůh knížata Madianská Goréba a Zéba, a co jsem já mohl takového učiniti, jako vy? I spokojil se duch jejich k němu, když mluvil ta slova.

4. Když pak přišel Gedeon k Jordánu, přešel jej, a tři sta mužů, kteříž byli s ním, ustalo, honice *nepřátely*.

5. Protož řekl mužům * Sohot: Dejte, prosím, po pecníku chleba lidu, kterýž za mnou jde, nebo ustali, a já honím Zebaha a Salmuna, krále ty Madianské.

*1 Mojs.33,17.

6. I řekl jemu *jeden* z knížat Sohot: Což již moc Zebahova a Salmunova jest v ruce tvé, * abychom dali vojsku tvému chleba?

*1 Sam.25,11.

7. Jimž řekl Gedeon: Z té příčiny, když dá Hospodin Zebaha a Salmuna v ruku mou, tehdy zmrskám těla vaše trním a bodlácím z pouště té.

8. I táhl odtud do * Fanuel, a podobně mluvil k nim, ale obyvatelé Fanuel odpověděli jemu *tolikéz*, jako muži Sohot.

*1 Král.12,25.

9. I řekl obyvatelům Fanuel: Když se navrátím v pokoji, zbořím věži tuto.

10. Zebah pak a Salmun byli v Karkara spolu s vojsky svými, takměř patnácte tisíců, všickni, což jich bylo pozůstalo ze všeho vojska národů východních, zbitých pak bylo sto a dvacet tisíc mužů bojovníků.

11. I táhna Gedeon cestou bydlících v staních od východní * strany Nobe a Jegbaa, udeřil na to vojsko, kteréžto vojsko sobě † počínalo bezpečně.

*4 Mojs.32,35,42. †1 Sam.30,16.

12. Když pak utíkali Zebah a Salmun, honil je, a jal oba dva ty krále Madian-

ské, Zebaha a Salmuna, a všecko vojsko jejich předěsil.

13. I navracel se Gedeon syn Joasův z bitvy před východem slunce.

14. I jav mládence z obyvatelů Sohotských, vypyťoval se ho; kterýž sepsal mu knížata Sohot a starši jeho, sedmdesáte sedm mužů.

15. Přišel pak k obyvatelům Sohot, řekl: Aj, Zebah a Salmun, pro něž jste mi utrhali, řkouce: Zdaži moc Zebaha a Salmuna jest v ruce tvé, abychom dali ustalým mužům tvým chleba?

16. Protož vzav starši města a trní s bodlácím z pouště té, dal na nich příklad *jiným* mužům Sohot.

17. I věži Fanuel rozbořil, a pobil muže města.

18. Potom řekl Zebahovi a Salmunovi: Jaci to byli muži, kteréž jste pobili na *hoře Tábor*? Odpověděli oni: Takoví jako ty, jeden každý na pohledění byl jako syn královský.

19. I di: Bratři moji, synové matky mé byli. Živť jest Hospodin, byste byli živili je, nepobil bych vás.

20. Tedy řekl k Jeter prvorozenému svému: Vstaň, pobí je. Ale mládenček nevytáhl meče svého, proto že se bál, nebo byl ještě mládenček.

21. I řekl Zebah a Salmun: Vstaň ty a oboř se na nás, nebo jaký jest muž, *taková* i síla jeho. Vstav tedy Gedeon, zabil * Zebaha a Salmuna, a vzal halže, kteréž byly na hrdlech velbloudů jejich.

*Zalm.83,12.

22. Potom řekli muži Izraelští Gedeonovi: Panuj nad námi i ty i syn tvůj, také syn syna tvého, nebo vysvobodil jsi nás z ruky Madianských.

23. I odpověděl jim Gedeon: Nebudť já panovati nad vámi, aniž panovati bude nad vámi syn můj, Hospodin panovati bude nad vámi.

24. Řekl jim také Gedeon: Žádost tuto vzložím toliko na vás, abyste mi dali jeden každý náušnici z loupeží svých; (nebo náušnice zlaté měli, proto že Izmaelští byli.)

25. I odpověděli: Rádi dáme. A prostřevše roucho, metali na ně každý náušnici z loupeží svých.

26. Byla pak váha náušnic zlatých, kteréž vyžádal, tisíc a sedm set *lotů* zlata, kromě halží a zlatých jableček, i roucha šarlatového, kteréž na sobě měli králové

Madianští, a kromě halzí, kteréž byly na hrdlech velbloudů jejich.

27. I udělal z toho Gedeon * efod, a složil jej v městě svém Ofra. I smilnil tam všecken Izrael, chodě za ním, a byl Gedeonovi i domu † jeho osídlem.

*k.17.5.+2Mojz.23,33.

28. Madianští pak sníženi jsou před syny Izraelskými, aniž potom pozdvihli hlavy své; a tak byla v pokoji země za čtyřiceti * let ve dnech Gedeonových.

*k.5,31.

29. A odšed Jerobál syn Joasův, přebýval v domě svém.

30. Měl pak Gedeon * sedmdesáte synů, kteříž posli z bedr jeho; nebo měl žen mnoho.

*2Král.10,1.

31. Ženina také jeho, kterouž měl v Sicheu, i ta porodila jemu syna, a dala mu jméno * Abimelech.

*k.9,1.

32. A když umřel Gedeon syn Joasův v starosti dobré, pochován jest v hrobě Joasa otce svého v * Ofra Abiezeritského.

*k.6,11.

33. Stalo se pak po smrti Gedeonově, že se odvrátili synové Izraelští a smilnili, *jdouce* za modlami, a vzali sobě * Bále Berit za boha.

*k.9,4.

34. A nerozpomenuli se synové Izraelští na Hospodina Boha svého, kterýž je vytrhl z ruky všech nepřátel jejich vůkol.

35. A nenčinili milosrdenství s domem Jerobále Gedeona, jako on všecko dobré činil Izraelovi.

KAPITOLA IX.

Tyranství Abimelechovo, 23. pomsta za to, 31. válka 53. a bídné skonání jeho.

Nebo odšed * Abimelech syn Jerobálův do Sicheu k bratřím matky své, mluvil k nim i ke vši čeledi domu otce matky své, řka:

*k.8,31.

2. Mluvte, prosím, ke všechněm mužům Sicheuským: Co jest lépe vám, to-li, aby panovalo nad vámi sedmdesáte mužů, *totiž* všiekni synové Jerobálovi, čili aby panoval nad vámi muž jeden? Pamatujte pak, že jsem já kost vaše a tělo vaše.

3. Tedy mluvili bratři matky jeho o něm ke všechněm mužům Sicheuským všecka slova tato, a naklonilo se srdce jejich k Abimelechovi, nebo řekli: Bratr náš jest.

4. I dali jemu sedmdesáte *lotů* stříbra z domu Bále Berit, na něž *sobě* najal

Abimelech služebníky, povaleče a tuláky, aby chodili za ním.

5. A přišed do domu otce svého do Ofra, zmrdoval bratři své, syny Jerobálovy, * sedmdesáte mužů, na jednom kameni; toliko zůstal Jotam syn Jerobálův nejmladší, nebo se byl skryl.

*2Král.10,7,11.

6. Tedy shromáždili se všiekni muži Sicheuští i všecken dům Mello, i šli, a ustanovili sobě Abimelecha za krále na rovinách * u sloupu, kterýž jest u Sicheu.

*Joz.24,26.

7. To když pověděli Jotamovi, odejda, postavil se na vrchu hory Garizim, a pozdvihna hlasu svého, volal, a řekl jim: Poslyšte mne muži Sicheuští, a uslyš vás Bůh.

8. Sešlo se některého času dříví, aby pomazalo nad sebou krále. I řekli olivě: Kraluj nad námi.

9. Jimžto odpověděla oliva: Zdali já, opustě svou tůčnost, kterouž etěn bývá Bůh i lidí, půjdu, abych byla postavena nad stromy?

10. I řeklo dříví fiku: Poď ty a kraluj nad námi.

11. Jimž odpověděl fik: Zdali já, opustě sladkost svou a ovoce své výborné, půjdu, abych postaven byl nad stromy?

12. Řeklo opět dříví vinnému kořenu: Poď ty a kraluj nad námi.

13. Jimž odpověděl vinný kořen: Zdali já, opustě své víno, kteréž obveseluje Boha * i lidí, půjdu, abych postaven byl nad stromy?

*Žalm.104,15.

14. Naposledy řeklo všecko dříví * bodláku: Poď *ale* ty a kraluj nad námi.

*2Král.14,9.

15. I odpověděl bodlák dříví: Jestliže v pravdě běřete vy mne sobě za krále, počte, odpočivejte pod stínem mým; pakli nie, * vyjdí oheň z bodláku a spal cedry Libánské.

*Ezech.19,14.

16. Tak i nyní, jestliže jste právě a upřímě učinili, ustavivše Abimelecha za krále, a jestliže jste dobře učinili Jerobálovi a domu jeho, a jestliže podlé dobrodiní rukou jeho odplatili jste se jemu;

17. (Nebo otec můj bojoval za vás * a opovážil se života svého, aby vás vysvobodil z ruky Madianských,

*k.5,18;12,3.

18. Vy pak teď povstali jste proti domu otce mého, a zmrdovali jste syny jeho, sedmdesáte mužů na jednom kameni, a ustanovili jste krále Abimele-

cha, syna děvky jeho, nad muži Sichemskými, proto že bratr váš jest);

19. Jestliže, řku, právě a upřímě udělali jste Jerobálovi i domu jeho dne tohoto, veselte se z Abimelecha, a on také necht se veselí z vás;

20. Pakli nic, necht vyjde oheň z Abimelecha a šíře muže Sichemské i dům Mello, necht vyjde také oheň od mužů Sichemských a z domu Mello a šíře Abimelecha.

21. Tedy utekl Jotam, a utikaje, odšel do Beera, a zůstal tam, boje se Abimelecha bratra svého.

22. I panoval Abimelech nad Izraelem tři léta.

23. Poslal pak Bůh ducha zlého mezi Abimelecha a mezi muže Sichemské, a zpronevěřili se muži Sichemští Abimelechovi,

24. Aby pomštěna byla křivda sedmdesáti synů Jerobálových, a aby krev jejich * přišla na Abimelecha bratra jejich, kterýž zmrdoval je, a na muže Sichemské, kteříž posílili rukou jeho, aby zmrdoval bratři své. ^{*Mat.27.25.}

25. Nebo učinili muži Sichemští jemu zálohy na vrších hor, a loupili všecky chodící mimo ně tou cestou; kterážto věc povědína jest Abimelechovi.

26. Syn pak Ebedův Gál, jda s bratřími svými, přišel do Sichem, i těšili se z něho muži Sichemští.

27. A vyšedše na pole, sbírali víno své a tlačili i veselili se; a všedše do chrámu bohů svých, jedli a pili, a zlořečili Abimelechovi.

28. Řekl pak Gál syn Ebedův: Kdo jest Abimelech? A jaké jest Sichem, abychom sloužili jemu? Zdalíž není syn Jerobálův, a Zebul úředník jeho? Služte raději mužům * Emora, otee Sichemova; nebo proč my máme sloužiti tomuto? ^{*1Mojz.34.2.}

29. Ale ó kdyby tento lid byl v ruce mé, abych shladil Abimelecha! I řekl Abimelechovi: Sbeř sobě vojsko, a vyjdi.

30. Uslyšav pak Zebul, úředník města toho, slova Gále syna Ebedova, rozhučval se náramně.

31. I poslal posly k Abimelechovi tajně, řka: Hle, Gál syn Ebedův i bratři jeho přišli do Sichem, a hle, bojovati budou s městem proti tobě.

32. Protož nyní vstana nočně, ty i lid, kterýž jest s tebou, zdělej zálohy v poli.

33. A ráno, když bude slunce vycházeti, vstana, udeříš na město, a když on i lid, kterýž jest s ním, vyjde proti tobě, učiniš jemu to, což se naskytne ruce tvé.

34. A protož vstal Abimelech i všecken lid, kterýž s ním byl v noci, a učinili zálohy u Sichem na čtyřech místech.

35. I vyšel Gál syn Ebedův, a postavil se v bráně města; vyvstal pak Abimelech i lid, kterýž s ním byl, z záloh.

36. A uzřev Gál ten lid, řekl Zebulovi: Hle, lid sstupuje s vrchu hor. Jemuž odpověděl Zebul: Stín hor vidíš, jako nějaké lidi.

37. Tedy opět promluvil Gál, řka: Hle, lid sstupuje s vrchu, nebo houf jeden táhne cestou rovin Monenim.

38. Řekl pak jemu Zebul: Kde jsou nyní ústa tvá, jimižs mluvil: Kdo jest Abimelech, abychom sloužili jemu? Zdalíž toto není lid ten, kterýmž jsi pohrdal? Vytáhniž nyní, a bojuj proti němu.

39. I vytáhl Gál před lidmi Sichemskými, a bojoval proti Abimelechovi.

40. Ale Abimelech honil ho utíkajícího před tváří svou, a padlo raněných mnoho až k bráně.

41. Zůstal pak Abimelech v Aruma, a Zebul vyhnal Gále i bratři jeho, aby nezůstávali v Sichem.

42. Nazejtří pak vytáhl lid do pole, i ozuámeno jest to Abimelechovi.

43. Tedy on pojal lid svůj, a rozdělil jej na tři houfy, zdělav * zálohy v polích, a vida au lid vychází z města, vyskočil na ně a zbil je. ^{*k.20.29.}

44. Nebo Abimelech a houf, kterýž byl s ním, udeřili na ně a postavili se u brány města, druzí pak dva houfové obořili se na všecky ty, kteříž byli v poli, a zbili je.

45. Abimelech pak dobýval města celý ten den, až ho i dobyl, a lid, kterýž v něm byl, pobil, a zbořiv město, posal je soli.

46. Uslyševše pak všickni muži věže Sichemské, vešli do hradu svého, chrámu boha Berit.

47. A oznámeno jest Abimelechovi, že se tam shromáždili všickni muži věže Sichemské.

48. Tedy vstoupil Abimelech na horu Salmon, on i všecken lid, kterýž byl s ním, a nabrav seker s sebou, nasekal rafolestí s stromů, kterýchž nabral a vlo-

žil na rameno své. I řekl lidu, kterýž byl s ním: * Což jste viděli, že jsem učinil, spěšně nečinite tak jako já. *k.7,17.

49. I nřal sobě jeden každý z vešho lidu ratolest, a jdouce za Abimelechem, skladli je u brada, a zapálili jimi hrad. I zemřeli tam všickni muži věže Siehenské téměř tisíc mužů a žen.

50. Odšel pak Abimelech do Tébes, a položil se u Tébes, i dobyl ho.

51. Byla pak věže pevná u prostřed města, a utekli tam všickni muži i ženy, i všickni přední města toho, a zavřeli po sobě, vstonpivše na vrch věže.

52. Tehdy přišed Abimelech až k věži, dobýval jí, a přistoupil až ke dveřiu věže, aby je zapálil ohněm.

53. V tom žena nějaká * svrhla kus žerovu na hlavu Abimelechovu, a prorazila hlavu jeho. *2Sam.11,21.

54. A on rychle zavolav mládeuce, kterýž nosil zbroj jeho, řekl jemu: Vytrhni meč * svůj a zabí mne, aby potom nepravili o mně: Žena zabila ho. I probodl jej služebník jeho, a umřel. *1Sam.31,4.

55. Uzřevše pak synové Izraelští, že by umřel Abimelech, odešli jeden každý k místu svému.

56. A tak * odměnil Bůh zlým Abimelechovi za nešlechtnost, kteronž páchal proti otcí svému, z mordovav sedmdesáte bratří svých. *k.1,7. Jer.50,29. Luk.6,38. Zjev.18,6.

57. Tolikéž i všecku nešlechtnost mužů Siehenských vrátil Bůh na hlavu jejich, a přišlo na ně * zlořečení Jotama syna Jerobálova. *v.20.

KAPITOLA X.

O dvou soudcích Izraelských, 6. Modlářství lidu, 7. trestání pro ů, 10. i pokání.

Povstal pak po Abimelechovi k obhajování Izraele Tola, syn Fua, syna Dodo-va, muž z pokolení Izachar, a ten bydlil v Samír na boře Efraim.

2. I soudil Izraele za třímecitna let, a umřev, pochován jest v Samír.

3. Po něm povstal * Jair Galádský, a soudil Izraele za dvamecitna let. *1Mojz.32,41.

4. A měl třidecti synů, kteříž jezdili na třidecti * mezeích; a měli třidecti měst, kteráž sloula vsi Jairovy až do dnešního dne, a ty jsou v zemi Galád. *k.12,14.

5. I umřel Jair, a pochován jest v Kamon.

6. Opět pak synové Izraelští * činili to, což jest zlého před očima Hospodinový-

ma; nebo sloužili † Bálům a Astarot, to jest, bohům Syrským, bohům Sidonským a bohům Moábským, tolikéž i bohům synů Ammon, i bohům Filistinským, tak že opustili Hospodina, a nesloužili jemu. *k.3,12; 4,1. †k.2,13.

7. Protož * rozútila se prehlivost Hospodinova na Izraele, a vydal je v ruku Filistinských a v ruku Ammonitských, *k.2,11; 3,8.

8. Kteříž stírali a potlačovali syny Izraelské toho roku, i potom za osmácte let, všecky syny Izraelské, kteříž byli před Jordánem v zemi Amorejského, kteráž jest v Galád.

9. Přešli pak Ammonitští i Jordán, aby bojovali také proti Judovi, a proti Beniaminovi, i proti domu Efraimovu; i byl Izrael náramně ssonžen.

10. Tedy * volali synové Izraelští k Hospodinu, řkouce: Zhrěšiliť jsme tobě, tak že jsme opustili tě Boha svého, a sloužili jsme Bálům. *k.3,9,15.

11. Ale Hospodin řekl synům Izraelským: Zdaliž jsem od Egyptských a od Amorejských a od Ammonitských a Filistinských,

12. Tolikéž od Sidonských, a Amalechitských, i od Maonitských, vás ssuzující, když jste volali ke mně, nevysvobodil vás z ruky jejich?

13. A vy * opustili jste mne a sloužili jste bohům eizím, protož nevysvobodím vás více. *5Mojz.32,16.

14. Jděte a volejte k bohům, kteréz jste sobě zvolili; oni * necht vás vysvobodí v čas ssonžení vašeho. *5Mojz.32,37,38. Jer.2,23.

15. I řekli synové Izraelští Hospodinu: Zhrěšili jsme; nečín s námi, cožť se dobře líbí, a však vysvobod nás, prosíme, v tento čas.

16. Protož * vyvrhše bohy cizí z prostředku svého, sloužili Hospodinu, † a zželelo se duši jeho nad trápením Izraele. *1Mojz.35,2. †Soud.2,18.

17. Svoloali se pak Ammonitští, a položili se v Galád; shromáždili se také synové Izraelští, a položili se v Masfa.

18. I řekli lid s knížaty Galád jedni druhým: Kdokoli počne bojovati proti Ammonitským, bude * vůdce všech obyvatelů Galád. *k.11,6,8,9.

KAPITOLA XI.

Vítězství Jefe nad Ammonitskými, 30. a slib jeho učiněný Bobu.

Jefte pak Galádský byl muž udatný a

byl syn ženy nevěstky, z níž zplodil Galád *řečeného* Jefte.

2. Ale i manželka Galádova naplodila mu synů, a když dorostli synové manželky té, vyhnali Jefte. Nebo řekli jemu: * Nebudeš dědit v domě otce našeho, nebo jsi postranní ženy syn.

^{*1 Mojj.21,10.}

3. Protož utekl Jefte od tváří bratří svých, a bydlil v zemi Tob; * a sběhli se k Jefte lidé povalecí, a vycházeli s ním.

^{*1 Sam.22,2.}

4. Stalo se pak *po těch dnech*, že bojovali Ammonitští proti Izraelským.

5. A když počali bojovati Ammonitští proti nim, odešli starší Galádští, aby zase přivedli Jefte z země Tob.

6. I řekli k Jefte: Poď a buď vůdce náš, abychom bojovali proti Ammonitským.

7. Odpověděl Jefte starším Galádským: Zdalíž jste vy mne * neměli v nenávisti, a nevyhualí jste mne z domu otce mého? Pročž tedy nyní přišli jste ke mně, když ssonžení jste?

^{*1 Mojj.26,27.}

8. I řekli starší Galádští k Jefte: Proto jsme se nyní navrátili k tobě, abys šel s námi a bojoval proti Ammonitským, a byl nám všecním obyvatelům Galádským za * vůdce.

^{*k.10,18.}

9. Tedy odpověděl Jefte starším Galádským: Poněvadž mne zase uvodíte, abych bojoval proti Ammonitským, když by mi je dal Hospodin v moc, budu-li vám za vůdce?

10. I řekli starší Galádští k Jefte: Hospodin bude svědkem mezi námi, jestliže neučiníme vedlé slova tvého.

11. A tak šel Jefte s staršími Galádskými, a představil jej sobě lid za vůdci a kníže, a mluvil Jefte všecka slova svá před Hospodinem v Masfa.

12. Potom poslal Jefte posly k králi Ammonitskému s tímto poručením: Co máš * ke mně, že jsi vytáhl na mne, abys bojoval proti zemi mé?

^{*2 Sam.16,20; 19,22.}

13. I odpověděl král Ammonitský poslům Jefte: Že vzal Izrael zemi mou, když vyšel z Egypta, od * Arnon až k Jaboku a až k Jordánu; protož nyní vrať mi ji pokojně.

^{*4 Mojj.21,24.}

14. Opět pak poslal Jefte posly k králi Ammonitskému,

15. A řekl jemu: Takto praví Jefte: Nevzaf Izrael země Moábské, ani země synů Ammonových.

16. Ale když vyšli z Egypta, šel Izrael přes poušť až k moři rudému, a přišel do Kádes.

17. Odkudž * poslal Izrael posly k králi Edomskému, *řka*: Prosím, nechť projdu skrze zemi tvou. A nechtěl *ho* slyšeti král Edomský. Poslal také k králi Moábskému, a nechtěl *povoliti*. A tak zůstal Izrael v Kádes.

^{*4 Mojj.20,14.}

18. Potom když šel přes poušť, obcházel zemi Edomskou a zemi Moábskou, a přišel od východu slunce zemi Moábské, položil se před Arnon, a nevešli na pomezí Moábské; nebo Arnon jest meze Moábských.

19. Protož * poslal Izrael posly k Seonovi králi Amorejskému, to jest, k králi Ezebon, a řekl jemu Izrael: Prosím, nechť projdu skrze zemi tvou až k místu svému.

^{*4 Mojj.21,21. 5 Mojj.2,26.}

20. Ale Seon nedověřoval Izraelovi, aby přejíti měl pomezí jeho. Protož shromáždil Seon všecken lid svůj, a položili se v Jasa, a bojoval proti Izraelovi.

21. I dal Hospodin Bůh Izraelský Seona i všecken lid jeho v ruku Izraelských, a porazili je. I opanoval dědičně Izrael všecku zemi Amorejského, té země obyvatele.

22. A tak opanovali všecko pomcí Amorejského od Arnon až k Jaboku a od pouště až k Jordánu.

23. Když tedy Hospodin Bůh Izraelský vyhladil Amorejského od tváří lidu svého Izraelského, proč ty chceš panovati nad ním?

24. Zdalíž tím, což tobě dal * Chámos bůh tvůj k vládařství, vládnouti nemáš? Takž, kterékoli vyhladil Hospodin Bůh náš od tváří naší, jejich *dědictvím* my vládneme.

^{*4 Mojj.21,29. 1 Král.11,7.}

25. K tomu pak, zdali jsi ty čím * lepší Baláka syna Seforova, krále Moábského? Zdali se kdy vadil s Izraelem? Zdali kdy bojoval proti nim?

^{*4 Mojj.22,2.}

26. Ješto *již* bydlil Izrael v Ezebon a ve všech jeho, i v Aroer, a ve všech jeho, i ve všech městech, kteráž jsou při pomezí Arnon, za tři sta let. Proč jste *ji* neodjali v tak *dlouhém* času?

27. Protož ne já provinil jsem proti tobě, ale ty mně zle činiš, bojuje proti mně. Necht' * soudí Hospodin soudce dnes mezi syny Izraelskými a mezi syny Ammonovými.

^{*1 Mojj.31,53.}

28. Král pak Ammonitský neuposlechl slov Jefte, kteráž vzkázal jemu.

29. V tom nadšen byl Jefte * duchem Hospodinovým, i táhl skrze Galád a Manasse, prošel i Masfa v Galád, a z Masfy v Galád táhl proti Ammonitským.

* k.6,34.

30. (Učinil pak Jefte slib Hospodinu, a řekl: Jestliže jistotně dáš mi Ammonitské v ruku mou:

31. I stane se, že což by koli vyšlo ze dveří domu mého mně vstříc, když se vrátím v pokoji od Ammonitských, bude Hospodinovo, abych to obětoval v obět zápalnou.)

32. Přitáhl tedy Jefte na Ammonitské, aby bojoval proti nim, a dal je Hospodinu v ruku jeho.

33. I pobil je od Aroer, až kudy se jde do Mennit, dvaceti měst, a až do Abel vinic porážkou velikou velmi; a snižení jsou Ammonitští před syny Izraelskými.

34. Když se pak navracoval Jefte do Masfa k domu svému, aj, dcera jeho vyšla jemu vstříc s bubny a s houslem plesajícími; kterouž měl toliko jedinou, a níž měl kterého syna aneb jiné dcery.

35. Stalo se pak, že když ušel ji, roztrhl roucha svá a řekl: Ach, dcero má, velice mne ponižila; nebo jsi z těch, jenž mne kormoutí, poněvadž jsem tak řekl Hospodinu, * aniž budu moci odvolati toho.

*3 Mojz.27,29.

36. Jemuž ona odpověděla: Můj otče, jestliže jsi tak řekl Hospodinu, učiu mi podle toho, jakžs mluvil; když jen dal Hospodinu pomstu nad nepřátely tvými, Ammonitskými.

37. Řekla také otei svému: Necht toliko toto obdržim: Odpust mne na dva měsíce, ať jdu a vejdu na hory, a opláči panenství svého, já i družičky mé.

38. Kterýž řekl: Jdi. I propustil ji na dva měsíce. Odešla tedy ona i družičky její, a plakala panenství svého na horách.

39. A při dokonání dvou měsíců navrátila se k otei svému, a vykonal při ní slib svůj, kterýž byl učinil. Ona pak nepoznala muže. I byl ten obyčej v Izraeli.

40. Že každého roku seházivaly se dcery Izraelské, aby plakaly nad dekou Jefte Galádského za čtyři dui v roce.

KAPITOLA XII.

Válka Jefte proti Efraimským, 7. smrt jeho, 8. i jiných tři vůdců po něm.

Shromáždili se pak muži * Efraim, a předsedše k straně půlnocní, řekli k Jefte: Proč jsi vyšel k boji proti Ammonitským, a nepovolal jsi nás, abychem šli s tebou? Dům tvůj i tebe ohněm spálíme.

* k.8,1.

2. K nimž řekl Jefte: Nesnáz jsem měl já a lid můj s Ammonitskými velikou; tedy povolal jsem vás, ale nevysvobodili jste mne z ruky jejich.

3. Protož vída, že jste mne nevysvobodili, * odvážil jsem se života svého, a táhl jsem proti Ammonitským, i dal je Hospodinu v ruku mou. Ale proč jste dnes přišli ke mně? Zdáli abyste bojovali proti mně?

* k.5,18; 9,17.

4. Tedy shromáždil Jefte všechny muže Galádské, a bojoval s Efraimem. I porazili muži Galád Efraimské, nebo pravili poběhlci Efraimští: Vy Galádští jste u prostřed Efraima a u prostřed Manasesa.

5. Odjali Galádští též i * brody Jordánské Efraimským. A bylo, že když kdo z utíkajících Efraimských řekl: Nechat přejdu, řekli jemu muži Galádští: Jsi-li Efratejský? Jestliže řekl: Nejsm, * k.3,28.

6. Tedy řekli jemu: Rei hued Šibolet. I řekl: Šibolet, aniž dobře mohl vytknouti toho. Tedy pochytilce jej, zamordovali ho u brodu Jordánského. I padlo toho času z Efraima čtyřiceti a dva tisíce.

7. Soudil pak Jefte Izraele šest let; a umřel Jefte Galádský, a pochován jest v jednom z měst Galádských.

8. Potom soudil po něm Izraele Abesam z Betléna.

9. A měl třiceti synů a třiceti deér, kteréž rozevдал od sebe, a třiceti žen přivedl od jinud synům svým. I soudil Izraele sedm let.

10. A umřev Abesam, pochován jest v Betlémě.

11. Po něm pak soudil Izraele Elon Zabalonský; ten soudil Izraele deset let.

12. I umřel Elon Zabalonský, a pochován jest v Aialou, v zemi Zabalou.

13. Potom soudil Izraele Abdon syn Helleláv Faratonský.

14. Ten měl čtyřiceti * synů a třiceti vnuček, kteříž jezdili na sedmdesáti mezích; i soudil Izraele osm let.

* k.10,4.

15. Umřev pak Abdon syn Helleláv

Faratonský, pohřben jest v Faraton, v zemi Efraim na hoře Amalechitské.

KAPITOLA XIII.

O narození Samsona.

Tedy * opět synové Izraelští činili to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, i vydal je Hospodin v ruce Filistinských za čtyřiceti let. *k.3,12; 8,33; 10,6.

2. Byl pak muž jeden z Zaraha, z čeledi Dan, jménem Manue, jehož manželka byla neplodná a nerodila.

3. I ukázal se anděl Hospodinův ženě té a řekl jí: Aj, nyní jsi neplodná, aniž jsi rodila; * počneš pak a porodíš syna. *Luk.1,31.

4. Protož nyní vystříhej se, abys vína nepila aneb nápoje opojného, a abys nejedla nic nečistého.

5. Nebo aj, * počneš a porodíš syna, a břitva † ať nevhází na hlavu jeho, nebo bude to dítě od života Nazarejský Boží, a ten počne vysvobozovati Izraele z ruky Filistinských. *1 Mojz.16,11. †4 Mojz.6,5.

6. I přišla žena a pověděla to muži svému, řkuci: Muž Boží přišel ke mně, jehož obličej byl jako obličej anděla Božího, hrozný velmi, a neotázala jsem se jeho, odkud by byl, ani mi svého jména neoznámil.

7. Ale řekl mi: Aj, počneš a porodíš syna, protož nyní * nepí vína aneb nápoje opojného, aniž jez co nečistého, nebo to dítě od života bude Nazarejský Boží až do dne smrti své. *3 Mojz.10,9.

8. Tedy Manue modlil se Hospodinu a řekl: Vyslyš mne, můj Pane, prosím, necht muž Boží, kteréhož jsi byl poslal, zase přijde k nám, a naučí nás, co máme dělati s dítětem, kteréz se má naroditi.

9. I vyslyšel Bůh hlas Manne; nebo přišel anděl Boží opět k ženě té, když seděla na poli. Manue pak muž její nebyl s ní.

10. A protož s chvátáním běžela žena a, a oznámila muži svému, řkuci jemu: He, ukázal se mi muž ten, kterýž byl ke mně prvé přišel.

11. Vstav pak Manue, šel za manželkou svou, a přišed k muži tomu, řekl jemu: Ty-li jsi ten muž, kterýž jsi mluvil k manželce mé? Odpověděl: Jsem.

12. I řekl Manue: Necht se nyní stane lovo tvé, ale jaká péče o to dítě a správa při něm býti má?

13. Odpověděl anděl Hospodinův Manue: Ode všeho toho, o čemž jsem oznámil ženě, ať se ona vystříhá.

14. Ničeho, * což pochází z vinného kmene, ať neužívá, to jest, vína aneb nápoje opojného ať nepije, a nic nečistého ať neji; cožkoli jsem jí přikázal, ať ostříhá. *4 Mojz.6,3. Luk.1,15.

15. Tedy řekl Manue andělu Hospodinovu: Medle, necht tě pozdržíme, a připravímeť kozlíka.

16. I odpověděl anděl Hospodinův Manue: Bys mne i pozdržel, nebudnt jisti pokrmu tvého, ale jestliže připravíš obět zápalnou, Hospodinu ji obětuj. Nebo nevěděš Manue, že byl anděl Hospodinův.

17. Řekl opět Manue andělu Hospodinovu: * Jaké jest jméno tvé, abychom, když se naplní řeč tvá, poctili tebe? *1 Mojz.32,29.

18. Jemuž odpověděl anděl Hospodinův: Proč se ptáš na jméno mé, kteréz jest * divné? *Lai.9,6.

19. Vzav tedy Manue kozlíka a obět suchon, obětoval to na skále Hospodinu, a on divnou věc učinil, an na to hledí Manue a manželka jeho.

20. Nebo když vstupoval plamen s oltáře k nebi, vznesl se anděl Hospodinův v plameni s oltáře, Manue pak a manželka jeho vidouce to, padli na tvář svou na zemi.

21. A již se více neukázal anděl Hospodinův Manue ani manželce jeho. Tedy porozuměl Manue, že byl anděl Hospodinův.

22. I řekl Manue manželce své: Jistě my * zemřeme, nebo jsme Boha viděli. *k.6,22,23. 2Mojz.19,21.

23. Jemuž odpověděla manželka jeho: Kdyby nás chtěl Hospodin usmrtiti, nebyl by přijal z rukou našich obětí zápalné a suché, aniž by nám byl ukázal čeho toho, aniž by na tento čas byl nám ohlásil věci takových.

24. A tak žena ta porodila syna a nazvala jméno jeho Samson. I rostlo dítě, a žehnal jemu Hospodin.

25. I * počal ho Duch Hospodinův ponoukati v Mahane Dan, mezi Zaraha a Estaol. *Mat.4,1. Luk.4,1.

KAPITOLA XIV.

Ženění Samsonovo.

Šel pak Samson do Tamnata, a uźřel tam ženu ze dcer Filistinských.

2. A navrátiv se, oznámil otcí svému a

mateři své, řka: Viděl jsem ženu v Tamnata ze dcer Filistinských, protož nyní vezměte * mi ji za manželku. ^{*1 Mojz. 34, 4.}

3. I řekl mu otec jeho a matka jeho: Zdali není mezi dcerami bratří tvých a ve všem lidu mém ženy, že sobě vzíti chceš manželku z Filistinských neobřezaných? Odpověděl Samson otcí svému: Tuto vezměte mi, nebť mi se líbí.

4. Otec pak jeho a matka jeho nevěděli, by to od Hospodina bylo, a že příčiny hledá od Filistinských; nebo toho času panovali Filistinští nad Izraelem.

5. Tedy šel Samson a otec jeho i matka jeho do Tamnata. Když pak přišli k vinicím Tamnatským, a aj, lev mladý řvoucí potkal se s ním.

6. I * sstoupil na něj Duch Hospodinův, a roztrhl lva, jako by roztrhl kozoce, ačkoli nic neměl v ruce svých. A neoznámil otcí ani mateři své, co učinil. ^{*k. 6, 34; 15, 14.}

7. Přišel tedy, mluvil s ženou tou, a líbila se Samsonovi.

8. Navracnje se pak po *několika* dnech, aby ji pojal, uchýlil se, aby pohleděl na mrtvého lva, a aj, v těle jeho byl roj včel a med.

9. A vyprav jej na ruce své, šel cestou a jedl; a přišed k otcí svému a mateři své, dal jim, i jedli. Ale nepověděl jim, že z mrtvého lva vyňal *ten* med.

10. Tedy šel otec jeho k ženě té, a učinil tam Samson hody, nebo tak činivali mladenci.

11. Když pak jej viděli *tam*, vybrali z sebe třidceťi tovaryšů, aby byli při něm.

12. I řekl jim Samson: Vydám vám pohádku, kterouž jestliže mi právě vysvětlíte za sedm dní *těchto* hodů a uhodnete, dám vám třidceťi čechlů a * třidceťero roucho proměnné. ^{*1 Mojz. 45, 22.}

13. Jestliže mi pak nebudete moci uhodnouti, dáte vy mně třidceťi čechlů a třidceťero roucho proměnné. Kteríž odpovíděli jemu: Vydej pohádku svou, ať ji slyšíme.

14. I řekl jim: Z zřirajícího vyšel pokrm, a z silného vyšla sladkost. I nemohl uhodnouti pohádky té za tři dni.

15. Štalo se pak dne sedmého, (nebo byli řekli ženě Samsonově: Namluv muže svého, ať nám vyloží tu pohádku, ať nespálíme tě i domu otcí tvého ohněm. Proto-liž, abyste našeho statku dostali, pozvali jste nás? Či co?

16. I plakala žena Samsonova na něj, řkucei: Jistě nenávidíš mne a nemiluješ mne; pohádku jsi vydal synům lidu mého, a mně jí nechceš pověditi. Kterýž řekl jí: Hle, otcí mému a mateři neoznámil jsem, a tobě mám pověditi?

17. I plakala na něj do sedmého dne, v nichž měli hody). Dne tedy sedmého pověděl jí, * nebo trápila jej; kterážto oznámila pohádku synům lidu svého. ^{*k. 16, 16, 17.}

18. Muži tedy města toho dne sedmého, prvé než slunce zapadlo, řekli jemu: Co sladšího nad med, a co silnějšího nad lva? Kterýž řekl jim: Byste byli neorali mou jalovičkou, neuhodli byste pohádky mé.

19. I sstoupil na něj Duch Hospodinův, a šel do Aškalon, a pobil z nich třidceťi mužů. A vzav loupeže jejich, dal *šaty* proměnné těm, jenž uhodli pohádku, a rozhněvav se velmi, odšel do domu otcí svého.

20. Žena pak Samsonova dostala se jednomy z tovaryšů jeho, kteréhož on byl k sobě připojil.

KAPITOLA XV.

Samson popálil obili Filistinských, 9. a množství jich čelísti oslíči zbil.

Štalo se pak po *několika* dnech, v čas zně pšeničné, že chtěje navštívití Samson ženu svou, a přiněsti s sebou kozlika, řekl: Vejdu k ženě své do pokoje. A nedopustil mu otec její vjíti.

2. I řekl otec její: Domníval jsem se zajisté, že ji máš v nenávisti, protož dal jsem jí * tovaryši tvému. Zdali není sestra její mladší pěknější než ona? Nechť jest tedy tvá místo oné. ^{*k. 14, 20.}

3. I řekl jim Samson: Nebudť já potom vinen Filistinským, když jim zle učiním.

4. Odšel tedy Samson, nalapal tři sta lišek, a vzav pochodně, obrátil jeden ocase k drubému, a dal *vše* jedmu pochodni mezi dva ocase do prostředka.

5. Potom zapálil ty pochodně, a pustil do obili Filistinských, a popálil, jakž sžaté tak nesžaté, i vinice i olivovi.

6. I řekli Filistinští: * Kdo je to učinil? Jimž odpovědino: Samson zeť Tamnejského, proto že vzal ženu jeho a dal jí tovaryši jeho. Tedy přišedše Filistinští, spálili † ji ohněm i otcí jejího. ^{*k. 6, 29. † k. 14, 15.}

7. Tedy řekl jim Samson: Ač jste učí-

nili tak, však *až se lépe* vymstím nad vámi, teprv přestanu.

8. I zbil je na hnátích i na bedráh porážkou velikou, a odšed, usadil se na vrchu skály Etam.

9. Pročež vytáhli Filistinští, a rozbívě stany proti Judovi, rozložili se *až* do Lechi.

10. Muži pak Juda řekli: Proč jste vytáhli proti nám? I odpověděli: Vytáhli jsme, abychom svázali Samsona, a učinili jemu tak, jako on nám učinil.

11. Tedy vyšlo tři tisíce mužů Juda k vrhu skály Etam, a řekli Samsonovi: Neviš-liž, že panují nad námi Filistinští? * Pročež jsi tedy nám to učinil? I odpověděl jim: Jakž mi učinili, tak jsem jim učinil. *1 Mojš.20,9. Luk.2,48.

12. Řekli také jemu: Přišli jsme, abychom tě svázali a vydali v ruku Filistinským. Tedy odpověděl jim Samson: Přisáhněte mi, že vy se na mne neobobíte.

13. Tedy mluvili jemu, řkouce: Nikoli, jediné tuze svízáce, vydáme tě v ruku jejich, ale nezabijeme tě. I svázali ho dvěma provazy novými, a svedli jej s skály.

14. Kterýž když přišel až do Lechi, Filistinští radostí křičeli proti němu. Přišel pak na něj Duch Hospodinův, a učnění jsou provazové, kteříž byli na ruku jeho, jako niti luěné, když v ohni hoří, i spadli svazové s rukou jeho.

15. Tedy našel čelist osličí *ještě* vlhkou, a vztáh ruku svou, vzal ji a pobil ní tisíc mužů.

16. Protož řekl Samson: Čelisti osličí hromadu jednu, *nýbrž* dvě hromady, čelisti osličí zbil jsem tisíc mužů.

17. A když přestal mluvíti, povrhl čelist z ruky své, a nazval to místo Ramat Lechi.

18. Žiznil pak velice, i volal k Hospodinu a řekl: Ty jsi učinil skrze ruce služebníka svého vysvobození toto veliké, nyní pak již žizní umra, aneb * upadnu v ruku těch neobřezaných. *1 Sam.31,4.

19. Tedy otevřel Báh skálu v Lechi, i vyšly z ní vody, a napil se; i * okřál, a jako ožil. Protož nazval jméno její studnice *vzývajícího*, kteráž jest v Lechi až do dnešního dne. *1 Sam.30,12.

20. Soudil * pak Izraele za času Filistinských dvaceti let. *k.16,31.

KAPITOLA XVI.

Samson brány města vynesl, 4. od ženy oklamán, 21. od Filistinských jat, 25. i umřel.

Odšel pak Samson do * Gázy, a uzřev tam ženu nevěstku, všel k ní. *Joz.15,47.

2. I povědino obyvatelům Gázy: Samson přišel sem. Kteríž obeslavše *se*, strážili na něj v bráně města přes celou noc, a stavěli se tiše té celé noci, řkouce: Až ráno zabijeme jej.

3. Spal pak Samson až do půl noci, a o půl noci vstal, a pochytiv vrata brány městské s oběma veřejemi a s závorou, vložil na ramena svá a vnesl je na vrch hory, kteráž byla naproti Hebronu.

4. Potom pak zamíloval ženu v údolí Sorek, jejíž jméno bylo Dalila.

5. I přišli knížata Filistinská k ní a řekli jí: * Oklamej ho a zvěz, v čem jest síla jeho *tak* veliká, a jak bychom přemohli jej, abychom svízáce, skrotili jej; tobě pak jeden každý z nás dáme tisíc a sto *lotů* stříbra. *k.14,15.

6. Tedy řekla Dalila Samsonovi: Prosím, oznam mi, v čem jest tak veliká síla tvá, a čím bys svázán a zemdlen býti mohl?

7. Odpověděl jí Samson: Kdyby mne svázali sedmi houžvemi surovými, kteréž ještě neuschly, tedy zemdlím, a budu jako jiný člověk.

8. I přinesli jí knížata Filistinská sedm houžví surových, kteréž ještě neuschly, a svázala ho jimi.

9. (V zálohách pak nastrojeni byli *některí* u ní v komoře.) I řekla jemu: Filistinští na tě, Samson. A on * roztrhl houžve, jako by přetrhl nit koudelnou, přistrče k ohni, a není poznána síla jeho. *k.15,14.

10. Tedy řekla Dalila Samsonovi: Až, oklamals mne a lživě jsi mi mluvil. Prosím, oznam mi nyní, čím bys mohl svázán býti?

11. Kterýž odpověděl jí: Kdyby mne tuze svázali novými provazy, jimiž by ještě nic děláno nebylo, tedy zemdlím a budu jako kdokoli jiný z lidí.

12. I vzala Dalila provazy nové a svázala ho jimi, a řekla jemu: Filistinští na tě, Samson. (Zálohy pak nastrojeny byly v komoře.) I roztrhl je na rukou svých jako nitku.

13. Tedy řekla Dalila Samsonovi: Až dosavad jsi mne svodil, a mluvils mi lež. Pověziž mi, čím bys svázán býti mohl.

Odpověděl jí: Kdybys přivila sedm pramenů z vlasů hlavy mé k vratidlu tkadlčovskému.

14. Což učinivši, zarazila hřebem, a řekla jemu: Filistiňští na tě, Samsoně. A procítiv ze sna svého, vytrhl hřeb, osnovu i s vratidlem.

15. Opět řekla jemu: Kterak ty pravíš: Miluji tě, poněvadž srdce tvé není se mnou? Již jsi mne potřikrát oklamal a neoznámils mi, v čem jest *tak* veliká síla tvá.

16. Když tedy * trápila jej slovy svými každého dne, a obtěžovala jej, umdlena jest duše jeho, jako by již měl umřítí.

*k.14.17.

17. I otevřel jí cele srdce své a řekl jí: Břítva nevešla nikdy na hlavu mou, * nebo Nazarejský Boží jsem od života matky své. Kdybych oholen byl, odešla by ode mne síla má, a zemlel bych a byl jako jiný člověk.

*k.13.5.7.

18. Viduci pak Dalila, že by cele otevřel jí srdce své, poslala a zavolala knížata Filistinských těmi slovy: Poďte ještě jednou, nebo otevřel mi cele srdce své. Tedy přišli knížata Filistinská k ní, nesouce stříbro v rukou svých.

19. I uspala ho na klíně svém a povolala holiče, i dala oholiti sedm pramenů vlasů hlavy jeho. I počala jím strkatí, když odešla od něho síla jeho.

20. A řekla: Filistiňští na tě, Samsoně. Procítiv pak ze sna svého, řekl: Vyjdu jako i prvé, a probiji se *skrze* ně. Nevěděl však, že Hospodin odstoupil od něho.

21. Tedy javše ho Filistiňští, vyloupili mu * oči, a dovedše ho do Gázy, svázali jej dvěma řetězy železnými. A mlel v domě vězňů.

*2Král.25,7. Jer.39,7.

22. Potom počali mu vlasi na hlavě odrostati po oholení.

23. Knížata pak Filistinská shromáždili se, aby obětovali obět velikou bohu svému * Dágonovi a aby se veselili; nebo řekli: Dáť jest bůh náš v ruce naše Samsona nepřítele našeho.

*1Sam.5,2.

24. A když uzał jej lid, chválili bola svého; nebo pravili: Dáť jest bůh náš v ruce naše nepřítele našeho a zhoubee země naši, kterýž mnohé z našich zmořoval.

25. I stalo se, když se * rozveselilo srdce jejich, že řekli: Zavolejte Samsona, aby kratochvilil před námi. Tedy povo-

lali Samsona z domu vězňů, aby hral před nimi; i postavili ho mezi sloupy.

*k.19,6.

26. Nebo řekl Samson pacholeti, kteréž ho za ruku vodilo: Přiveď mne, ať mohu omakati sloupy, na nichž dům stojí, a zpodepřítí se na ně.

27. Dům pak plný byl mužů a žen, a byla tam všecka knížata Filistinská, ano i na vřehu okolo tři tisíce mužů a žen, kteříž dívali se, když Samson hral.

28. I volal Samson k Hospodinu, a řekl: Panovnice Hospodine, prosím, rozpomeň se na mne, a posilni mne, žádám, toliko aspoň jednou, ó Bože, abyeh se jednou pomstíti mohl za své obě oči nad Filistinskými.

29. Objav tedy Samson oba sloupy prostřední, na nichž dům ten stál, zpolehl na ně, na jeden pravou a na druhý levou rukou svou.

30. Potom řekl Samson: Necht' umře život můj s Filistinskými. A nalehl silně, i padl dům na knížata a na všecken lid, kterýž byl v něm; i bylo mrtvých, kteréž pobil on umíraje, více než těch, kteréž pobil, živ jsa.

31. Tedy přišli přátelé jeho, a všecken dům otec jeho, a vzavše jej, odešli, a pochovali jej mezi * Zaraha a Bstaol v hrobě Manue otec jeho. A on soudil lid Izraelský dvaceti let.

*k.13,25.

KAPITOLA XVII.

O Michovi, obrazu jeho i kužli.

Byl pak muž *nějaký* s hory Efraim, jehož jméno bylo Micha.

2. Kterýž řekl matce své: *Ten* tisíce a sto stříbrných, kteréž vzati byli tobě, pro něž jsi zlořčila a mluvilas přede mnou, hle, stříbro to u mne jest, já jsem je vzal. I řekla matka jeho: Požehnaný * jsi, synu můj, od Hospodina.

*Rut.3,10.

3. Navrátil tedy ten tisíce a sto stříbrných matce své. I řekla matka jeho: Jižť jsem zajisté posvětila stříbro to Hospodinu z ruky své, a tobě synu svému, aby udělán byl obraz rytý a slitý. Protož nyní dám je tobě.

4. On pak navrátil to stříbro matce své, z něhož vzala matka jeho dvě stě stříbrných, a dala * zlatníku. I udělal z nich obraz rytý a slitý, kterýž byl v domě Michově.

*Izai.40,19.

5. Měl pak ten Micha chrám bohů, i

udělal efod a terafim, a naphnil ruce jednoho z synů svých, aby mu byl knězem.

7. Toho času * nebylo krále v Izraeli; jeden každý, což se mu za dobré vidělo, to činil. *k.18,1; 19,1; 21,25.

8. Byl pak mládenec z Betléma Judova, *totiž z čeledi Judovy, kterýž, jsa Levíta, byl tam pohostinu.*

9. Odšel tedy člověk ten z města Betléma Judova, aby byl pohostinu, kdež by se mu koli nahodilo. I přišel na horu Efraim, až k domu Michovu, jda cestou svou.

10. Jemuž řekl Micha: Odkud jdeš? Odpověděl mu: Já jsem Levíta, z Betléma Judova bernu se, abych byl pohostinu, kdež by mi se koli nahodilo.

11. I řekl jemu Micha: Zůstaň u mne, a buď mi za otce a za kněze, a budť dávat deset stříbrných na každý rok, a dvoje roucho i stravu tvou. I šel Levíta.

12. Líbilo se pak Levítovi zůstatu u muže toho, a byl u něho mládenec ten, jako jeden z synů jeho.

13. I * posvětil Micha rukou Levítu, a byl mu mládenec ten za kněze; i bydlil v domě jeho. *v.5.

14. Řekl pak Micha: Nyní vím, že mi dobře učiní Hospodin, proto že mám tohoto Levítu za kněze.

KAPITOLA XVIII.

O ukradení modly Michovi.

V těch dnech * nebylo krále v Izraeli, a toho času pokolení Dan hledalo sobě dědičného místa k bydlení, nebo se mu ještě nebylo dostalo *dílu* u prostřed synů Izraelských až do dne toho.

*k.17,6; 19,1; 21,25.

1. Tedy poslali synové Dan z čeledi své pět mužů z koněin svých, mužů silných z Zaraha a Estaol, aby spatřili zemi a pilně prohlédli ji, a řekli jim: Jděte, shlédněte zemi. Kterížto když přišli na horu Efraim až do domu Michova, přenocovali tam.

2. Když pak byli blízko domu Michova, poznali hlas toho mládence * Levítu, a uchýlivše se tam, řekli jemu: Kdo tě sem přivedl? Co ty zde děláš? A co ty zde máš? *k.17,7.

3. Odpověděl jim: Toto mi a toto učinil Micha, a ze mzdy najal mne, abych byl jeho knězem.

4. I řekli jemu: Porad se, prosíme, s Bohem, abychom věděli, zdaři-li se nám cesta naše, kterouž jdeme.

5. Odpověděl jim kněz: Jděte v pokoj, Hospodin spravuje cestu vaši, po níž jdete.

6. Tedy odešlo pět mužů těch, a přišli do Lais, a viděli lid, kterýž tam byl, bezpečně hydlicí, vedlé obyčejje Sidonských v zahálce a bezpečnosti, a že nebylo, co by je kormoutiti mělo v té zemi, ani kdo by dědičně ujiti chtěl království. * K tomu i od Sidonských vzdáleni byli, aniž spřízení jaké s kým měli. *v.28.

7. Když se pak navrátili k bratřím svým do Zaraha a Estaol, řekli jim bratři jejich: Což vy?

8. I odpověděli: Vstaňte a táhněme na ně, nebo shlédli jsme tu zemi, a aj, velmi dobrá *jest*; a vy mlčíte? Nelenujtež se táhnouti, a vjíti k opanování té země.

9. (Když přijdete, vejdete k lidu bezpečnému, a do země prostranné;) nebo dal ji Bůh v ruku vaši, místo, v němž není žádného nedostatku jakýchkoli věcí, kteréž na zemi *býti mohou*.

10. Tedy vyšlo z čeledi Dan odtud, *totiž z Zaraha a Estaol, šest set mužů oděných v odění válečné*.

11. A vytáhše, položili se u * Kariatjeharim Judova; pročež nazvali to místo Mahane Dan až do dnešního dne, a jest za Kariatjeharim. *Joz.15,9,60.

12. A odtud táhnouce na * horu Efraim, přišli až k domu Michovu. *k.17,1; 18,2.

13. I mluvilo * těch pět mužů, kteříž ehodili k shlédnutí země Lais, a řekli bratřím svým: Víte-liž, že v domích těchto jest † efod a terafim, a rytina a slitina? Protož nyní vězte, co máte činiti.

*v.2. †k.17,4,5.

14. A uchýlivše se tam, vešli do domu mládence Levítu v domě Michově, a pozdravili ho pokojně.

15. Ale šest set mužů oděných v zbroj svou válečnou, kteříž byli z pokolení Dan, stáli přede dveřmi.

16. A šedše * pět mužů, kteříž chodili k shlédnutí země, vešli tam a vzali rytinu a efod a terafim a slitinu; kněz pak stál u vrat brány s šesti sty muži oděnými v zbroji. *v.2,14.

17. A ti, kteříž vešli do domu Michova, vzali rytinu, efod a terafim, a slitinu. I řekl jim kněz: Což to děláte?

18. Kteríž odpověděli: Mlč, vlož ruku

svou na ústa svá a pod s námi, a budeš nám za otec a za kněze. Což jest lépe tobě, knězem-li býti v domě jednoho člověka, či býti knězem pokolení a čeledi v Izraeli?

20. I zradovalo se srdce kněze, a vzav efod a terafim a rytinu, šel u prostřed lidu toho.

21. A obrátivše se odešli, a pustili napřed děti a dobytek, a což měli dražšího.

22. Když pak opodál byli od domu Michova, tedy muži, kteříž bydlili v domích blízkých domu Michova, shromáždili se a honili syny Dan.

23. I volali za syny Dan. Kteríž ohlédše se, řekli Michovi: Cožtž, že jsi jich tolik shromáždil?

24. Odpověděl: Bohy mé, kteréž jsem udělal, vzali jste, i kněze, a odeházíte. Což pak již budu mít? A ještě se ptáte: Což jest?

25. Jemuž odpověděli synové Dan: *Hleď, ať více neslyšíme hlasu tvého za sebou, sie jináč oboří se na vás muži hněviví, a ztratíš duši svou i duše domu svého.*

26. I brali se muži Dan cestou svou. A vida Micha, že by silnější byli nežli on, obrátiv se, šel do domu svého.

27. Oni pak vzavše, což byl udělal Micha, i kněze, kteréhož měl, přitáhli do Lais k lidu zahálivému a bezpečnému; i pobili jej ostroší meče, a město vypálili ohněm.

28. A nebylo žádného, kdo by jim spomohl; nebo daleko byl Sidon, aniž měli spříznění s *kterými* lidmi. Město pak bylo v údolí, kteréž jest v Betrohob. A vystavěvše zase město, bydlili v něm.

29. A nazvali jméno města * toho Dan, od jména otec svého, kterýž narozen byl Izraelovi, ješto prvé jméno města toho bylo Lais. *Joz.19.47.

30. Povstavili pak sobě synové * Dan tu rytinu, a Jonatan syn Gersonův, syna Mojžíšova, on i synové jeho byli kněžími v pokolení Dan, až do dne zajetí *ohyratelů* země. *1 Král.12.28 násl.

31. Vystavili tedy sobě tu rytinu, kterouž udělal Micha, a byla tam po všechny dny, v nichž dům Boží byl v Silo. *Joz.18.1.

KAPITOLA XIX.

O hanebném skutku mužů Gabaa.

Stalo se také toho času, když krále nebylo v Izraeli, že muž nějaký Levita,

jsa pohostinu při straně hory Efraimské, pojal sobě ženu ženinu z Betléma Judova.

2. Kterážto ženina smilnila u něho. I odešla od něho do domu otec svého do Betléma Judova, a byla tam plně čtyři měsíce.

3. Vstav pak muž její, šel za ni, aby namluvě * ji, zase ji přivedl, maje s sebou mládence svého a dva osly. Tedy ona uvedla jej do domu otec svého. Kteréhož když užířel otec té děvky, zradoval se z příchodu jeho. *1 Mojz.34.3.

4. I zdržel jej tehán jeho, otec té děvky, tak že pozůstal u něho za tři dni. Tu také jidali i pijeli i nocovali.

5. Dne pak čtvrtého, když tím raněji vstali, vstal i on, aby odšel. Tedy řekl otec té děvky k zeti svému: Posilni se kouskem chleba, a potom půjdete.

6. Sedli tedy a pojedli oba spolu, a napili se. Potom řekl otec děvky k muži: Poseďiz medle, nýbrž pobuď přes noc, a buď myslí veselé.

7. Když pak vstal ten muž, chtěje předce jíti, moci jej zdržel test jeho. A tak se vrátil a zůstal tu přes noc.

8. Potom dne pátého vstal tím raněji, aby se bral. I řekl otec té děvky: Posilni se, prosím. I prodlili, až se den nachýlil, nebo jedli oba.

9. Tedy vstal muž ten, aby šel, on i ženina jeho i mládence jeho. I řekl mu tehán jeho, otec děvky: Aj, * již se den nachýlil k večerou, medle zůstaňte přes noc; aj, dokonává se den, pobuď přes noc zde, a buď myslí veselé, a zítra tím raněji vypravíte se na cestu svou, a půjdeš k příbytku svému. *Jer.6.4. Luk.24.29.

10. On pak nechtěl zůstati přes noc, ale vstav, odšel, a přišel proti Jebus, jenž jest Jernzalém, a s nim dva oslové s břemeny i ženina jeho.

11. Když pak byli blízko Jebus, a den se velmi nachýlil, řekl mládenec pánu svému: Pod, prosím, obraťme se do města toho Jebuzejského, abychom v něm přenocovali.

12. Jemuž odpověděl pán jeho: Neobratíme se do města eizozemců, kteréž není synů Izraelských, ale půjdeme až do Gabaa.

13. Rekl ještě mládenci svému: Pod, abychom přišli k některému z těch míst, a zůstali přes noc v Gabaa aneb v Ráma.

14. Pomijejice tedy, odešli, a zapadlo

jim slunce blízko Gabaa, kteréž jest Beniaminských.

15. I obrátili se tam, aby vejdouce, zůstali přes noc * v Gabaa. A když tam všel, posadil se na ulici města, proto že nebyl, kdo by je přijal do domu a dal jim noceh. ^{*k.20,4.}

16. A aj, muž starý vracoval se od práce své s pole u večer, kterýž *také* byl s hory Efraimovy, a bydlil pohostinu v Gabaa; ale lidé místa toho byli synové Jemini.

17. A když pozdvihl oči svých, uzřel muže toho počestného na ulici města. I řekl jemu ten stařec: * Kam se běřeš, a odkud jdeš? ^{*1 Mojz.16,8.}

18. Jemuž odpověděl: Jdeme z Betléma Judova až k stranám hory Efraimovy, odkudž jsem; nebo jsem byl odšel do Betléma Judova. Jduť pak do domu Hospodinova, a není žádného, kdo by mne přijal do domu;

19. Ješto mám i slámu a obrok pro osly své, tolikéž i chléb, ano i víno pro sebe a děvku tvou, a mládence, *kteříž jest* s služebníkem tvým, tak že v ničémž nemáme nedostatku.

20. I řekl muž ten starý: * Měj ty pokoj. † Čehoť se koli nedostává, necht já to opatřím, ty toliko na ulici nezůstávej přes noc. ^{*k.6,23. †Zid.13,2.}

21. Tedy uvedl jej do domu svého, a obrok dal oslům; potom umyvše nohy své, jedli a pili.

22. A když očerstvěli srdce své, * aj, muži města toho, muži nešlechtní, obkličivše dům, tloukli na dvéře a mluvili tomu muži starci, hospodáři domu, řkouce: Vyved muže toho, kterýž všel do domu tvého, abychom ho poznali. ^{*1 Mojz.19,5.}

23. K nimžto vyšel muž ten, hospodář domu, řekl jim: Nikoli, * bratří moji, nečinite, prosím, zlého, poněvadž všel ten muž do domu mého, † neprovoďte nešlechtnosti té. ^{*1 Mojz.19,7. †k.34,7.}

24. Aj, dceru svou, kteráž pannou jest, a ženu jeho, ty hned vyvedu, i ponížíte jich, aneb učiníte jim, což se vám za dobré vidí; jen muži tomu nečinite věci té hanebné.

25. Ale nechtěli ho uposlechnouti muži ti. Pojav tedy muž ten ženu svou, vyvedl ji k nim ven, i poznali ji, a zle jí požívali přes celou noc až do jitra; potom pustili ji, když počínalo zasvitávati.

26. V svitání pak přišla žena ta, a padši,

ležela u dveří domu toho muže, kdež byl pán její, až se rozednilo.

27. Když pak vstal pán její ráno, otevřev dvéře domu, vycházel, aby se bral dále cestou svou. A aj, žena ta, ženina jeho, ležela u dveří domu, a ruce její byly na prahu.

28. Jízto řekl: Vstaň, a počme. A nic neodpověděla. Vzav tedy ji na osla, a vstav muž ten, odšel k místu svému.

29. Když pak přišel do domu svého, vzal meč, a pochytil ženu svou, rozsekal ji s kostmi jejími na dvanácte kusů, a rozeslal ji po všech končinách Izraelských.

30. A bylo, že kdožkoli uzřel, pravil: Nikdy se nestalo ani vidino bylo co podobného od toho času, jakž vyšli synové Izraelští z země Egyptské, až do tohoto dne. * Posuďte toho pilně, poradte se a promluvte o to. ^{*k.20,7.}

KAPITOLA XX.

Válka synů Izraelských proti pokolení Beniaminovu, 44. a poražení jeho.

I vyšli * všickni synové Izraelští, a shromáždilo se všecko množství jednomyslně od Dan až do Bersabé, i země Galád, k Hospodinu do Masfa. ^{*Ozeáš.10,9.}

2. Kdežto postavili se přední všeho lidu, všecka pokolení Izraelská v shromáždění lidu Božího, čtyřikrát sto tisíc lidu pěšího válečného.

3. (Uslyšeli pak synové Beniamin, že by sešli se synové Izraelští v Masfa). I řekli synové Izraelští: Povězte, kterak se stala nešlechtnost ta?

4. I odpověděv muž Levita, manžel ženy zamordované, řekl: Do * Gabaa, kteréž jest Beniaminovo, přišel jsem s ženinou svou, abych *tam* přenoceval. ^{*k.19,15.}

5. Tedy povstavše proti mně muži Gabaa, obkličili mne v domě v noci, myslíce mne zamordovati, ženu pak mou trápili, tak že umřela.

6. Pročež vzav ženu svou, * rozsekal jsem ji na kusy, a rozeslal jsem ji do všech krajů dědičství Izraelského; nebo nešlechtnosti † a mrzkosti se dopustili v Izraeli. ^{*k.19,29. †Joz.7,15.}

7. Aj, všickni vy synové Izraelští *jste*; považte * toho mezi sebou, a radte se o to. ^{*k.19,30.}

8. A povstav všecken lid jednomyslně, řekli: Nenavráti se žádný z nás do pří-

bytku svého, aniž odejde kdo do domu svého.

9. Ale nyní toto učiníme Gabaa, losujice proti němu.

10. Vezmeme deset mužů ze sta po všech pokoleních Izraelských, a sto z tisíce, a tisíce z desíti tisíců, aby dodávali potravu lidu, kterýž by přitáhna do Gabaa Beniaminova, pomstil všech nešlechternosti jeho, kterýchž se dopustilo v Izraeli.

11. I sebrali se všiekni muži Izraelští na to město, snesše se za jednoho človeka.

12. Poslala pak pokoleni Izraelská muže do všech čeledí synů Beniamin, řkouce: Jaký to zlý skutek stal se mezi vámi?

13. Nyni tedy vydejte * ty muže bezbožné, kteříž jsou v Gabaa, ať je zbijeme a odejme zlé z Izraele. Ale nechtěli Beniaminští slyšeti hlasu bratří svých, synů Izraelských. *k.19,22.

14. Nýbrž shromáždili se synové Beniamin z měst svých do Gabaa, aby vytáhli k boji proti synům Izraelským.

15. Toho dne načteno jest synů Beniamin z měst jejich dvadeceti šest tisíc mužů bojovných, kromě obyvatelů Gabaa, jichž načteno bylo šest set mužů vybraných.

16. Mezi kterýmžto vším lidem bylo sedm set mužů vybraných, neužívajících pravé * ruky své, z nichž každý z praku kamením házeli k vlasu, a nechybovali se. *k.3,15.

17. Mužů pak Izraelských načteno jest kromě Beniaminských čtyřikrát sto tisíc mužů bojovných; všiekni tito *byli* muži udatní.

18. Vstavše pak, brali se do domu *Boha* silného, a tázali se *Boha*, a řekli synové Izraelští: * Kdo z nás půjde napřed k boji proti synům Beniamin? I řekl Hospodin: Juda *půjde* napřed. *k.1,1,2.

19. A tak ráno vstavše synové Izraelští, položili se proti Gabaa.

20. I táhli muži Izraelští k boji proti synům Beniamin, a sšikovali se muži Izraelští k bitvě proti Gabaa.

21. Vyšedše pak synové Beniamin z Gabaa, porazili z Izraele toho dne dvaměcítina tisíc mužů na zem.

22. A posilnivše se muži lidu Izraelského, spořádali se zase k boji na místě, na kterémž se prvního dne zřídili.

23. *Prvé* pak šli synové Izraelští, a pla-

kali před Hospodinem až do večera. I tázali se Hospodina těmi slovy: Půjdemeli ještě k boji proti synům Beniamin bratra našeho? Odpověděl Hospodin: Jděte proti nim.

24. Tedy potýkali se synové Izraelští s syny Beniamin druhého dne.

25. A vyšedše synové Beniamin z Gabaa na ně druhého dne, porazili z synů Izraelských opět osmnácte tisíc mužů na zem, vše mužů bojovných.

26. Protož vstoupili všiekni synové Izraelští a všeeken lid, a přišli do domu *Boha* silného. I plakali, * usadivše se tam před Hospodinem, a postili se toho dne až do večera; obětovali též oběti zápalné a pokojné před Hospodinem. *Joz.2,12.

27. I tázali se synové Izraelští Hospodina, (nebo tu byla * truhla smlonvy Boží v těch dnech, *Joz.18,1.

28. A * Fines syn Eleazara, syna Aro-nova, stál před ní v ten čas,) řkouce: Půjdemeli ještě k boji proti synům Beniamin bratra našeho, čili tak necháme? Odpověděl Hospodin: Jděte, nebo zítra dám je v ruku vaši. *Joz.22,13.

29. Tedy Izraelští zdělali zálohy proti Gabaa všudy vůkol.

30. I šli synové Izraelští proti synům Beniamin dne třetího, a sšikovali se proti Gabaa, jako prvé jednou i podruhé.

31. Vyšedše pak synové Beniamin proti lidu, * odtrhli se od města, a počali bítí a mordovati lidu, jako prvé jednou i druhé po stezkách, (z nichž jedna šla k Bethel a druhá do Gabaa), *i* po poli, *a zbili* okolo třideceti mužů z Izraele. *Joz.8,16.

32. A řekli synové Beniamin: Padají před námi jako i prvé. Synové pak Izraelští řekli byli: Utikejme, abychom je odtrhli od města až k stezkám.

33. A v tom všiekni synové Izraelští vstavše z místa svého, sšikovali se v Balmatar; zálohy také Izraelovy * vyskočily z místa svého z trávníků Gabaa. *Joz.8,19.

34. Tedy vyšlo proti Gabaa deset tisíc mužů vybraných ze všeho Izraele, a bitva se rozmáhala; oni pak nevěděli o tom, že je potkati mělo zlé.

35. I porazil Hospodin Beniamin před Izraelem, a zbili synové Izraelští z Beniaminských dne toho pětmečítina tisíc a sto mužů, vše bojovných.

36. A vidouce synové Beniamin, že by poraženi byli, (nebo muži Izraelští ustu-

povali z místa Beniaminským, ubezpečivše se na zálohy, kteréž zdělali proti Gabaa.

37. Zálohy pak pospíšily a obořily se na Gabaa, a rozvláčně troubivše zálohy, zbily všechno město ostroiti meče.

38. Měli pak muži Izraelští s zálohami jistý čas uložený, aby když by oni zapálili město,

39. Obrátili se synové Izraelští k boji. Beniamínští pak počali bítí a mordovati, a *zbili* z synů Izraelských okolo třideceti mužů; nebo řekli: Jistě že padají před námi jako v první bitvě.

40. Oheň pak počal vzhůru jíti z města, a sloup * dymový. A ohlédše se Beniamínští zpět, *uzřeli*, an vstupuje oheň města k nebi.) *Joz.8,20.

41. A že muži Izraelští obrátili se, i zděšení jsou muži Benjamin, nebo viděli, že zahynutí jim nastává.

42. I utíkali před muži Izraelskými cestou ku poušti, a bojovníci postihali je, a kteří z měst *vyšli*, mordovali je mezi sebou.

43. A tak obklíčili Beniamínské, a honili i porazili je, od Manha až naproti Gabaa k východu slunce.

44. Tedy padlo Beniamínských osmnácte tisíc mužů; všickni ti *byli* muži silní.

45. *Těch pak*, kteříž obrátivše se, utíkali na poušť k skále Remmon, zpaběrovali po cestách pět tisíc mužů; potom honili je až k Gidom, a *zbili* z nich dva tisíce mužů.

46. A tak bylo všech, kteříž padli v ten den z Beniamínských, pětmečíta tisíc mužů bojovných, vše mužů silných.

47. I obrátilo se na poušť a uteklo k skále Remmon šest set mužů, kteříž zůstali * v skále Remmon za čtyři měsíce. *k.21,13.

48. Potom muži Izraelští navrátili se k synům Benjamin, a *zbili* je ostroiti meče, tak lidi v městech jako hováda, i všechno, což nalezeno bylo; také i všechna města, kteráž ještě pozůstávala, o hněm vypálili.

KAPITOLA XXI.

Ostatkové pokolení Benjaminova manželkami opatřeni. Nadto každý z mužů Izraelských přísahou se byli zavázali * v Masfa, řkouce: Žádný z nás nedá dcery své Beniamínským za manželku. *k.20,1.

2. Protož všel lid do * domu Boha sil-

ného, a seděli tam až do večera před Bohem, a pozdvihše hlasu svého, plakali pláčem velikým. *k.20,27. Joz.18,1.

3. A řekli: Proč Hospodine, Bože Izraelský, stalo se toto v Izraeli, aby dnes ubylo jedno pokolení z Izraele?

4. Nazejtří pak ráno vstal lid, a vzdělali tam oltář, a obětovali oběti zápalné a pokojné.

5. Řekli pak synové Izraelští: Jest-li kdo, ješto nepřišel do shromáždění tohoto ze všech pokolení Izraelských k Hospodinu? (Nebo se byli velice zapřísáhli proti tomu, kdož by nepřišel k Hospodinu do Masfa, řkouce: Bez milosti ať umře.)

6. Nebo litující synové Izraelští Beniamina bratra svého, řekli: Dnes vyhlazeno jest jedno pokolení z Izraele.

7. Jakž tedy učiníme s těmi ostatky, aby ženy měli, poněvadž jsme se * přísahou zavázali skrze Hospodina, že jim nedáme dcer svých za manželky? *v.1.

8. Řekli tedy: Jest-li kdo z pokolení Izraelských, ješto nepřišel k Hospodinu do Masfa? A aj, nepřišel byl žádný do vojska z * Jábes Galád do shromáždění.

*1 Sam.11,1; 31,11.

9. Nebo když sečten byl lid, a aj, nebylo tam žádného z obyvatelů Jábes Galád.

10. Protož poslalo tam shromáždění to dvanácte tisíc mužů nejsilnějších, a přikázali jim, řkouce: Jděte a pobíte obyvatele Jábes Galád ostroiti meče, ženy i děti.

11. Toto pak učiníte: * Všecky mužského pohlaví, a každou ženu, kteráž muže poznala, zamordujete. *4 Mojz.31,17.

12. Nalezli tedy mezi obyvateli Jábes Galád čtyři sta děveček panen, kteréž nepoznaly muže, a přivedli je do vojska v * Silo, kteréž bylo v zemi Kananejské. *Joz.18,1.

13. Tedy poslalo všechno to shromáždění, a mluvili k synům Benjamin, kteříž *byli* v * skále Remmon, a povolali jich v pokoji. *k.20,47.

14. Protož navrátili se Beniamínští toho času. I dali jim ženy, kteréž živé zachovali z žen Jábes Galád, ale ani tak se jim nedostávalo jich.

15. Lidu pak * líto bylo Beniamina, proto že učinil Hospodin mezeru v pokoleních Izraelských. *v.6.

16. Řekli tedy starší shromáždění toho:

Jak učiníme s těmi pozůstalými, aby měli ženy? Nebo vyhlazeny jsou ženy z pokolení Benjamin.

17. Řekli také: Dědictví Benjaminovo pozůstalým *náleží*, aby nezahynulo pokolení z Izraele.

18. My pak nemůžeme jim dáti deer svých za manželky; (nebo se byli * přisahalou zavázali synové Izraelští, řkouce: Zlořečený buď, kdož by dal manželku *synům* Benjamin.) *v.1.7.

19. Potom řekli: Aj, slavnost Hospodina *bývá* v Silo každého roku *na místě*, kteréž jest s půlnoční strany domu *Boha* silného, k východu slunce cestě, kterouž se chodí od domu *Boha* silného do Siehem, a Lehnu jest na poledne.

20. Přikázali tedy *synům* Benjamin, řkouce: Jděte a skrejte se v vinicích.

21. A šetřte, a aj, když vyjdou deer Silo plésati v houfích, tedy vyskočíte z vinie a pochytíte sobě každý manželku

svou ze deer Silo, a odejdete do země Benjamin.

22. Když pak přijdou oteové jejich aneb bratři jejich, aby se před námi soudili, tedy řekneme jim: Slitujte se nad námi místo nich, nebo v té válce nevzali jsme pro každého z nich manželky; také jste vy jim nedali jich, a tak nebudete nie viní.

23. Tedy učinili tak synové Benjamin, a přivedli *sobě* manželky vedlé počtu svého z těch plésajících, kteréž nehvátily; a odšedše, navrátili se k dědictví svému, a vzdělavše zase města svá, bydlili v nich.

24. A tak odešli odtud synové Izraelští toho času, jeden každý k svému pokolení a k čeledi své; a vrátili se odtud jeden každý k dědictví svému.

25. Těch * dnů nebylo krále v Izraeli, ale † každý, eož se mu vidělo, to činil. *k.18,1; 19,1. †k.17,6.

KNIHA RUT.

KAPITOLA I.

Elimelech s manželkou Noémi a s syny svými bydlil v zemi Moábské, 3. tam umřel i synové jeho. 6. Noémi pak s nevěstou svou Rut navrátila se do Betléma.

Stalo se pak za času soudců, že byl hlad v zemi. I odšel člověk z Betléma Judova, a bydlil pohostinu v krajině Moábské s manželkou svou a se dvěma syny svými.

2. Jméno pak muže toho Elimelech, a jméno ženy jeho Noémi, jméno také dvou synů jeho Mahalon a Chelion, Efratejští z Betléma Judova; a přišedše do krajiny Moábské, bydlili tam.

3. Umřel pak Elimelech, muž Noémi; i pozůstala ona s oběma syny svými.

4. Kteríž pojali sobě ženy Moábské; jméno jedné bylo Orfa a jméno druhé Rut. I bydlili tam téměř deset let.

5. Umřeli také oni oba dva, Mahalon i Chelion, a zůstala žena ta po dvou synech svých a manželou svým.

6. Tedy vstavši ona s nevěstami svými, * navracela se z krajiny Moábské; nebo slyšela v krajině Moábské, že Hospodin navštívil lid svůj, dav jemu chléb. *2Krl.8,3.

7. Vyšedši tedy z místa, na němž bydlila, a obě nevěsty jeji s ní, daly se na cestu, aby se navrátily do země Judské.

8. Řekla pak Noémi oběma nevěstám svým: Jděte, navratte se jedna každá do domu matky své. Učiniž * Hospodin s vámi milosrdenství, jakož jste i vy činili s mrtvými *syny* *mými* i se mnou. *1Moj.2,43,14. 2Sam.2,6.

9. Dejž vám Hospodin, abyste našly odpočinutí *, jedna každá v domě muže svého. I políbila jich, ony pak pozdvihše hlasu svého, plakaly. *k.3,1.

10. A řekly jí: Obrátíme se raději s tebou k lidu tvému.

11. I řekla Noémi: * Navratte se, deerky mé. Proč chcete jíti se mnou? Zdalíž ještě budu mít syny, aby byli vaši muži? *2Sam.3,16.

12. Navratte se, deerky mé, a odejděte, neboť jsem již stará k vdání; nýbrž bych i řekla, že mám naději, bych i noci této se vdala a syny zrodila,

13. Zdaž byste na ně čekaly, až by dorostli? Zdalíž tou příčinou meškati se budete, abyste se neměly vdáti? Ne tak, mé deerky, nebo mé trápení větší jest

nežli vaše, proto že * ruka Hospodinova jest proti mně. *Job.19,21.

14. Ony pak pozdvihše hlasu, opět plakaly. A Orfa polibivši svegruši svou, odešla, Rut pak přidržela se jí.

15. Kterážto řekla *Noémi*: Aj, přítelkyně tvá navrátila se k lidu svému a k bohům svým, navratíš se také za ní.

16. Ale Rut řekla: Nenuf mne, abych té opustiti a od tebe odjítí měla. Nebo kamž * se koli obrátíš, půjdu, a kdekoli bydliiti budeš, i já bydliiti budu; lid tvůj lid můj, a Báh tvůj Báh můj. *2Sam.15,21.

17. Kdekoli umřeš, umru, a tu pochována budu. * Toto mi učí Hospodin, a toto přidej, že toliko smrt rozdělí mne s tebou. *1Sam.3,17.

18. Tedy viduci, že se na tom ustavila, aby šla s ní, přestala k ní mluvíti.

19. I šly obě dvě spolu, až přišly k Betlému. I stalo se, že když přišly do Betléma, roznesla se pověst o nich po všem městě, a pravili: To-li jest ta *Noémi*?

20. Jimž ona řekla: Nenazývejte mne *Noémi*, * říkejte mi Mara; nebo hořkosti velikou naplnil † mne *Všemohoucí*. *2Mojz.15,23. †1Mojz.17,1.

21. Vyšla * jsem plná, teď pak prázdnou mne zase Hospodin přivedl. Pročež tedy nazýváte mne *Noémi*, poněvadž mne Hospodin ssoužil, a *Všemohoucí* mne znuzil? *1Mojz.32,10.

22. A navrátila se *Noémi* s Rut *Moábskou*, nevěstou svou; navrátila se pak z krajiny *Moábské*. I přišly do *Betléma*, když počínali žítí ječmene.

KAPITOLA II.

Rut *Moábská* sbírající klasy na poli *Bóza*, 8. milost u něho nalezla.

Měla pak *Noémi* přítele po manželu svém, muže * *moeného* z čeledi *Elimelechovy*, jménem *Bóza*. *1Sam.9,1.

2. I řekla *Rut Moábská Noémi*: Necht medle jdu na pole sbíratí klasů za tím, kdož by mi toho přál. Jižto ona řekla: Jdi, *deero má*.

3. Šla tedy, a přišedši, sbírala klasy na poli za ženei. Příhodilo se pak, že přišla na díl pole toho, kteráž přináleželo *Bózovi*, jenž byl z čeledi *Elimelechovy*.

4. A v tom přišel *Bóz* z *Betléma*, a řekl ženeům: * Hospodin s vámi. Kteríž odpovídějí jemu: Požehnejž tobě *Hospodin*. *Soud.6,12. Žalm.129,8. Luk.1,28.

5. I řekl *Bóz* služebníkovi svému, kterýž

postaven byl nad ženei: Či jest tato mladice?

6. Odpověděl služebník ten, kterýž postaven byl nad ženei, a řekl: Jest mladice * *Moábská*, kteráž přišla s *Noémi* z země *Moábské*. *k.1,22.

7. A řekla *mi*: Prosim, necht sbíram a shromažduji klasy mezi snopy za ženei. A přišedši, trvá od jitra až dosavad, kromě že na chvilku doma pobyla.

8. Tedy řekl *Bóz* k *Rut*: Slyš, *deero má*, nechoď sbíratí na jiné pole, aniž odcházej odsud, ale přidrž se teď děvek mých.

9. Zůstávej na tom poli, na němž budou žítí, a choď za nimi, nebo jsem přikázal služebníkům svým, aby se tebe žádný nedotýkal. Bude-liš se chtítí pítí, jdi k nádobám, a napi se té vody, kteréž by navázili služebníci moji.

10. Tedy ona * padla na tvář svou, a schýlivši se k zemi, řekla jemmu: Odkudž mi to, že jsem nalezla milost před tebou, abys se známil ke mně, kteráž jsem cizozemka. *1Sam.25,23.

11. Odpověděl *Bóz* a řekl: O všem mi oznámeno jest, eo jsi koli činila svegruši své po smrti muže svého, a že * opustivši otec svého a matku svou, i zemi, v kteréž se narodila, šla jsi mezi lid, kteréhožs prvé neznala. *k.1,16,17.

12. Odplatíž tobě *Hospodin* za skutek tvůj, a budiž mzda tvá dokonalá od *Hospodina Boha Izraelského*, poněvadž jsi přišla, abys pod * křídly jeho doufala. *Žalm.91,4.

13. Kterážto řekla: * Nalezla jsem milost před tebou, pane můj, poněvadž jsi mne potěšil, a mluvilš † k srdci děvky své, ješto nejsem podobná jedné z děvek tvých. *1Mojz.30,27. †Soud.19,3. Ozeáš.2,14.

14. Tedy řekl jí *Bóz*: Když bude čas jisti, přístup sem, a pojez chleba, a omoč skyvu svou v oetě. I posadila se při ženěích, a podal jí pražmy; a ona pak * jedla až do sytosti, a ještě jí zbylo. *2Kra.4,44.

15. I vstala, aby sbírala. Přikázal pak *Bóz* služebníkům svým, řka: Byť pak i mezi snopy sbírala, nezbraňujte jí.

16. Nýbrž naschvál jí uponštějte z snopů * a nechávejte, ať sbírá, a nedomlouvajte jí. *3Mojz.23,22.

17. Sbírala tedy na poli tom až do večera, a což sebrala, to vymlátíla; i byla téměř *míra* * efi ječmene. *2Moz.16,36.

18. Kterýž zvavši, přišla do města, a

viděla svegruše její to, což nasbírala. Vyňala také a dala jí to, což pozůstalo po nasycení jejím.

19. I řekla jí svegruše její: Kdes sbírala dnes, a kdes pracovala? Budiž pozebnaný ten, kterýž tě přijal. Tedy oznámila svegruši své, u koho pracovala, řkuci: Jméno muže, u kteréhož jsem pracovala dnes, jest Bóz.

20. I řekla Noémi nevěstě své: Pozebnanýť jest od Hospodina, že nepřestal milosrdenství svého nad živými i mrtvými. I to ještě k ní řekla Noémi: Blizký přítel náš a z příbuzných našich jest muž ten.

21. Řekla jí také Rut Moábská: I to mi ještě řekl: Čeládky mé přidrž se, dokavadž by všeho, což mého jest, nedožali.

22. Tedy řekla Noémi Rut nevěstě své: Dobré jest *tedy*, deero má, abys vycházela s děvečkami jeho, ať by na jiném poli něco nepřekazili.

23. A tak se přidržela Rut děvek Bózových, a sbírala *klas*y, dokudž nesžali ječmene a pšenice, a bydlela u svegruše své.

KAPITOLA III.

Rut spala u noh Bózových, 15. a od něho šest měr ječmene přinesla.

Řekla jí potom Noémi svegruše její: Má deero, nemám-liž pohledati tobě odpočinití, * aby tobě dobře bylo? *k.1.9.

2. A onbrž zdalíž Bóz ten příbuzný náš, s jehož jsi * děvečkami byla, nebude vítí ječmene na humně noci této? *k.2.8.

3. Protož umej se a pomaz, roucho své také oblec, a jdi na humno, *však tak*, aby nebylo známé muži tomu, prvě než by přestal jisti a píti.

4. A když půjde ležeti, znamenej místo, na kterémž lehne, a přijduc, pozdvihneš *pláště* u noh jeho, a tu se položíš; on pak oznámí tobě, co bys měla činiti.

5. Jižto Rut řekla: * Cokoli mi rozkážeš, učiním. *2Mojz.19,8.

6. Šla tedy na to humno, a učinila všecko, což jí rozkázala svegruše její.

7. Když pak pojedl Bóz a napil se, a rozveselilo se srdce jeho, šel spáti vedlé stohu; přišla i ona tiše, a pozdvíhla *pláště* u noh jeho, položila se.

8. A když bylo o půl noci, nlekl se muž ten a zehopil se, a aj, žena leží u noh jeho.

9. I řekl: Kdo jsi ty? A ona odpověděla: Já jsem Rut, děvka tvá. Vztáhni křídlo * *pláště* svého na děvku svou, nebo příbuzný jsi. *Ezech.16,8.

10. A on řekl: * Pozebnaná jsi ty od Hospodina, deero má. Větší jsi nyní pobožnosti dokázala, nežli prvě, že jsi nehledala mládenců bohatých aneb chudých. *Soud.17,2. 1 Sam.15,13. 2 Sam.2,5.

11. Protož nyní, deero má, neboj se; vše, čehož žádáš, učiním tobě, nebo víf všecko město lidu mého, že jsi ty žena šlechtná.

12. A také jest to pravé, že jsem příbuzný tvůj, ale jestiť příbuzný bližší nežli já.

13. Odpočiniž *tu* přes noc, a když bude ráno, jestližež on bude chtíti práva příbuznosti k tobě užiti, dobře, nechť užive. Pakliť nebude chtíti práva užiti k tobě, já právem příbuznosti pojmu tebe, * živť jest Hospodin. Spiž tu až do jitra. *1 Sam.14,45.

14. A tak spala u noh jeho až do jitra. Potom vstala prvě, nežli by kdo poznati mohl bližního svého; nebo pečoval Bóz, aby někdo nezděděl, že přišla žena ta na humno.

15. A řekl: Přines loktušku, kterouž se odíváš, a drž ji. A když ji držela, naměřiv ji šest měr ječmene, vložil na ni. I vešla do města.

16. A přišla k svegruši své. Kteráz řekla: Kdo jsi ty, deero má? I vypravovala jí všecko, což jí učinil muž ten.

17. A řekla: Šest měr těchto ječmene dal mi, nebo řekl ke mně: Nenavrátiš se prázdná k svegruši své.

18. I řekla jí Noémi: Počkej, deero má, až porozumíš, jak to padne; neboť neobleví muž ten, až tu věc dnes k místu přivede.

KAPITOLA IV.

Bóz vzal sobě Rut za manželku, 13. kteráž porodila jemu Obéda.

Tedy Bóz všed do brány, posadil se tam. A aj, příbuzný ten, o němž on byl mluvil, šel tudy. I řekl *jemu*: Poď sem, a poseď tuto. Kterýž zastaviv se, sedl.

2. A vzav Bóz deset mužů z starších města toho, řekl: Posadte se tuto. I posadili se.

3. Tedy řekl příbuznému tomu: Dil pole, kteréž bylo bratra našeho Elimelecha,

prodala Noémi, kteráž se navrátila z krajině Moábské.

4. A já jsem umínil netajiti toho před tebou, a pravím: Ujmi *pole to* před přísedicemi těmito a staršími lidu mého. Jestliže chceš * koupiti, kup; pakli nekoupíš, oznam mi. Nebo vím, že kromě tebe není žádného, kterýž by měl právo koupiti je, a já jsem po tobě. Tedy on řekl: Já koupím. ^{*3 Mojj.25,25.}

5. I řekl Bóz: Když ujmeš pole to od Noémi, *tedy* i Rut Moábskou, manželku mrtvého, sobě pojmeš, a bys vzbudil jméno * mrtvého v dědictví jeho. ^{*5 Mojj.25,5,6. Mat.22,24.}

6. Odpověděl příbuzný ten: Nemohuť koupiti, abych snad nezahladil dědictví svého. Uživ ty práva příbuznosti mé, nebo já ho nemohu užiti.

7. (Byl * pak ten obyčej od starodávna v Izraeli při koupi a směnách, ku potvrzení všelijakého jednání, že szul jeden obuv svou, a dal jí druhému. A to bylo na svědectví *té věci* v Izraeli.) ^{*5 Mojj.25,9.}

8. Protož řekl příbuzný Bózovi: Ujmi ty. I szul obuv svou.

9. Tedy řekl Bóz starším těm a všemu lidu: Vy svědkové jste dnes, že jsem ujal všecko, což bylo Elimelechovo, i všecko to, což bylo Chelionovo a Mahalonovo, od Noémi.

10. Ano i Rut Moábskou, ženu Mahalonovu, vzal jsem sobě za manželku, abych vzbudil jméno mrtvého v dědictví jeho, a aby nebylo zahlazeno jméno mrtvého z bratří jeho, a z brány místa jeho. Vy svědkové jste dnes *toho*.

11. I řekl všecken lid, kterýž byl v

bráně města, i starší: Svědkové *jsme*. Dejž Hospodin, aby žena vebázející do domu tvého byla jako * Ráchel a jako Lía, kteréžto dvě vzdělaly dům Izraelský. Počínej sobě zmužile v Efratě, a dosáhni jména v Betlémě. ^{*1 Mojj.29,16,32.}

12. A at jest dům tvůj jako dům Fáresa, (kteréhož porodila * Tamar Judovi,) z semene toho, kterýž by dal tobě Hospodin s mladici touto. ^{*1 Mojj.38,29.}

13. A tak Bóz pojnal sobě Rut, a byla manželkou jeho. A když všel k ní, * dal jí to Hospodin, že počala a porodila syna. ^{*Zalm.127,3.}

14. I řekly ženy Noémi: Požehnaný Hospodin, kterýž nedopustil toho, abys měla zbavena býti příbuzného v tento čas, tak aby trvalo v Izraeli jméno jeho.

15. Onť očerství duši tvou, a chovati tě bude v starosti tvé; nebo nevěsta tvá, kteráž tě miluje, porodila ho, kteráž tobě lepší jest, nežli sedm synů.

16. Tedy vzavši Noémi dítě, položila je na klín svůj, a byla pěstounkou jeho.

17. Daly mu pak jméno sousedy, kteréž pravily: Narodil se syn Noémi, a nazvaly ho jménem Obéd. Onť jest otec Izai, otce Davidova.

18. A tito jsou rodové * Fálesovi: Fáles zplodil Ézrona; ^{*1 Mojj.46,12.}

19. Ézron pak zplodil Rama, * Ram pak zplodil Aminadaba; ^{*Mat.1,4.}

20. Aminadab pak zplodil Názona, Názon pak zplodil Salmona;

21. Salmon pak * zplodil Bóza, Bóz pak zplodil Obéda; ^{*1 Par.2,11.}

22. Obéd pak * zplodil Izai, Izai pak zplodil † Davida. ^{*v.17. †1 Sam.16,1.}

KNIHA SAMUELOVA PRVNÍ,

KTERÁŽ

VŮBEC PRVNÍ KRÁLOVSKÁ SLOVE.

KAPITOLA I.

O narození Samuele, 24. i jeho Pánu obětování.

Byl muž nějaký z Ramataim Zofim, s hory Efraim, jehož jméno bylo Elkána, syn Jerochama, syna Elihu, syna Tohu, syna Zuf Efratejského.

2. A ten měl dvě ženy, jméno jedné Anna, a jméno druhé Penenna. Měla pak * Penenna děti, ale Anna neměla děti. ^{*1 Mojj.29,31.}

3. I chodíval muž ten z města svého každého roku, aby se klaněl a obětoval

Hospodinu zástupů, do * Silo, kdež byli dva synové Eli, Ofni a Fines, knězi Hospodinovi.

^{*Joz.18,1.}

4. Když pak přišel den, v němž obětoval Elkána, dal Penenné manželce své, a všechněm synům i deerám jejím dily.

5. Anně pak dal díl jeden výborný, nebo Annu miloval, ale Hospodin * zavřel byl život její.

^{*1Mojz.20,18.}

6. Přesto kormoutila ji také velmi protivnice její, toliko aby ji popouzela, proto že Hospodin zavřel byl život její.

7. To když činival každého roku, a Anna též ehodívala do domu Hospodinova, tak ji kormontivala protivnice; ona pak plakávala a nic nejídala.

8. Tedy řekl ji Elkána muž její: Anna, proč pláčeš? A proč nejíš? Proč tak truchlí srdce tvé? Zdalíž já nejsem tobě lepší nežli deset synů?

9. Vstala tedy Anna, když pojedli v Silo a napili se; a Eli kněz seděl na stolici u veřeje chrámu Hospodinova.

10. Ona pak *jsuci* v hořkosti srdce, modlíla se Hospodinu a plakala velmi.

11. A učinila slib, řkuci: Hospodine zástupů, jestliže vzhléduš na trápení děvky své a rozpomeň se na mne, a nezapomeň na děvku svou, ale dáš služebnici své plod pohlaví mužského; tedy dám jej tobě, Hospodine, po všecky dny života jeho, a břitva nevejde na hlavu jeho.

12. I stalo se, když se dlouho modlíla před Hospodinem, že Eli pozor měl na ústa její.

13. Ale Anna mluvila v srdci svém; toliko rtové její se hýbali, hlasu pak jejího nebylo slyšeti. I domníval se Eli, že by opilá byla.

14. Protož řekl jí Eli: Dlouho-liž budeš opilá? Vystřízvěj z vína svého.

15. Odpověděla Anna, řkuci: Nikoli, pane můj, žena jsem ducha truchlivého, ani vína ani nápoje opojného jsem nepila, ale vylila jsem duši svou před Hospodinem.

16. Nepřirovnávejž děvky své k ženě bezbožné, nebo z velikého myšlení a hořkosti své mluvila jsem až dosavad.

17. Již odpověděl Eli, řka: Jdiž u pokoji, a Bůh Izraelský * dejž tobě k prosbě tvé, zač jsi ho prosila.

^{*v.27.}

18. I řekla: Ó by * nalezla děvka tvá milost před očima tvýma! Tedy odšedši

žena cestou svou, pojedla, a tvář její nebyla více *smutná*.

^{*Rut.2,13. 2Sam.16,4.}

19. I vstali velmi ráno, a poklonu učinivše před Hospodinem, navrátili se, a přišli do domu svého do Ramata. Poznal pak Elkána Annu manželku svou, a Hospodin * rozpomenul se na ni.

^{*1Mojz.30,22.}

20. I stalo se * po vyplnění dnů, jakž počala Anna, že porodila syna, a nazvala jméno jeho Samuel; nebo *řekla*: Vyprosila jsem ho na Hospodinu.

^{*1Mojz.21,1,2.}

21. Šel pak muž ten Elkána se vši čeledi svou, aby obětoval Hospodinu obět výroční a slib svůj.

22. Ale Anna nešla, nebo řekla muži svému: Až odchovám dítě, tehdy povedu je, aby ukáže se před Hospodinem, zůstalo tam na věky.

23. I řekl jí Elkána muž její: Učin, cožť se dobrého vidí, zůstaň, dokudž neodchováš jeho. Ó by toliko utvrdil Hospodin slovo své! A tak zůstala žena, a krmila syna svého, až jej i odchovala.

24. Potom, když ho odchovala, vedla jej s sebou, se třmi volky a jednou cí mouky a nádobou vína, i uvedla jej do domu Hospodinova v Silo; dítě pak ještě *bylo* malé.

25. Tedy zabili volka a přivedli dítě k Eli.

26. Ona pak řekla: Poslyš mne, pane můj. * Jako jest živa duše tvá, pane můj, já jsem žena ta, kteráž jsem stála tuto s tebou, modleci se Hospodinu.

^{*k.17,55.}

27. Za toto dítě jsem prosila, a dal mi Hospodin k * prosbě mé to, čehož jsem prosila od něho.

^{*v.17.}

28. Protož já také oddávám jej Hospodinu; po všecky dny, v nichž *žít* bude, oddanýť jest Hospodinu. A učinil tu poklonu Hospodinu.

KAPITOLA II.

Piseň Anny. 12. Hřichové synů Eli, 27. a trestání jeho pro ně od proroka.

I modlíla se Anna a řekla: Zplésalo srdce mé v * Hospodinu, a vyzdvížen jest roh můj v Hospodinu; rozšířila se † ústa má proti nepřítelům mým, nebo rozveselila jsem se v spasení tvém.

^{*Luk.1,47. †2Kor.6,11.}

2. Není žádný *tak* svatý jako Hospodin, nýbrž * žádného není kromě tebe; není žádný *tak* silný jako Bůh náš.

^{*Zalm.86,8}

3. Nemluvtež již více hrdě, a nevychá-

zej z úst vašich slovo pyšné; nebo Bůh silný vševědoucí jest Hospodin, a usilování jeho jemu nepochybují.

4. Lučěště i silní potřini jsou, a mldi opásáni jsou silou.

5. Syti z chleba jednají se k dílu, a hladoviti přestali lačněti, tak že neplodná porodila sedmero, a kteráž mnoho dětí měla, zemlena jest.

6. Hospodin * umrtvuje i obživuje, vovodi do pekla i vyvodí.

^{*5 Mojz. 32, 39. Job. 5, 18. Ozeáš. 6, 1, 2.}

7. Hospodin ochuzuje i zbohačuje, ponizuje * i povyšuje.

^{* Jer. 52, 32.}

8. Nuzného * vyzdvihuje z prachu, a z hnoje vvyvyšuje chudého, aby je posadil s knížaty, a stolici slávy dědičně jim dal; nebo Hospodinovy jsou stežeje † země, na nichž založil okršlek.

^{* Zalm. 113, 7, 8. Luk. 1, 52. † Zalm. 24, 1.}

9. Ont * ostříhá noh svatých svých, ale bezbožni ve tmě umlknou; nebo ne † v síle záleží síla člověka.

^{* Zalm. 91, 11. † Zalm. 49, 18.}

10. Kterž se protivi Hospodinu, setřeni budou, na takové * s nebe hřimati bude. Hospodin souditi bude končiny země, a dá sílu králi svému, a † vvyvyší roh pomazaného svého.

^{* k. 7, 10. † Zalm. 132, 17.}

11. I navrátil se Elkána do Ramaty, do domu svého, a pacholátko přisluhovalo Hospodinu při knězi Eli.

12. Synové pak Eli byli bezbožni, a neznali Hospodina.

13. Nebo těch kněží obyčej při lidu byl: Kdokoli obětoval obět, přicházel kněžský mládenec, když se maso vařilo, maje v ruce své * hák trizubý.

^{* 2 Mojz. 27, 3.}

14. A vrazil jej do nádoby neb do kotlíku, neb do pánve, aneb do hrnce, a cokoli zachytil hák, to sobě bral kněz. Tak činivali všemu lidu Izraelskému, kterž tam přicházeli do Sílo.

15. Nýbrž, prvé než * tuk zapalovali, přicházel mládenec kněžský a říkal člověku, kterž obětoval: Dej masa, ať upeku knězi, nebo nevezme od tebe masa vařeného, ale surové.

^{* 3 Mojz. 3, 3 nasl.}

16. Jemuž odpověděl-li člověk ten: Necht jest prvé zapálen tuk, a potom vezmeš sobě, čehož žádá duše tvá, on říkal: Nikoli, ale dej hned; jestliže pak nedáš, mocí vezmu.

17. I byl to hřích mládenců těch před Hospodinem velmi veliký; nebo pohrdali lidé obětni Hospodinovými.

18. Samuel pak přisluhoval před Hospodinem, mládenček, oděný jsa efodem lněným.

19. A matka jeho dělávala mu sukničku malou, a přinášela jemu každého roku, když přicházela s mužem svým k obětování oběti výroční.

20. I poželhal Elí Elkánovi a manželce jeho, řka: Dejž tobě Hospodin sítě z ženy této za oddaného, kteréhož jsi vyžádal na Hospodinu. I odešli na místo své.

21. Tedy navštívil Hospodin Annu, kteráž počala a porodila tři syny a dvě dcery. Ale mládenček Samuel rostl před Hospodinem.

22. Eli pak byl starý velmi a slyšel všecky věci, kteréž činili synové jeho všemu Izraeli, a kterak obývali * s ženami, kteréž přisluhovaly u dveří stánku úmluvy.

^{* 2 Mojz. 38, 8.}

23. I řekl jim: Proč činíte takové věci? Nebo já slyším zlé slovo o vás ode všeho lidu tohoto.

24. Nikoli, synové moji, neboť není dobrá pověst, kterouž já slyším, že odvraćíte lid Hospodinův.

25. Zhřešili-li člověk proti člověku, souditi ho bude soudec; pakli kdo zhrěši proti Hospodinu, kdo se zasadí o něho? Ale neuposlechli hlasu otce svého, nebo je chtěl zbiti Hospodin.

26. Ale mládenček Samuel prospíval a rostl, a milý byl, jakož před Hospodinem, tak i před lidmi.

27. I přišel muž Boží k Eli a řekl jemu: Takto praví Hospodin: Zdalíž jsem se patrně * nezjevil domu otce tvého, když byli v Egyptě, v domě Faraonově?

^{* Skutk. 7, 25.}

28. A vyvolil jsem ho sobě ze všech pokolení Izraelských za kněze, aby obětoval na oltáři mém, a aby kadil vonnými věcmi a nosil efod přede mnou; dal jsem také domu otce tvého všecky ohnivě oběti synů Izraelských.

29. Proč pošlapáváte obět mou, i sněhou obět mou, kterouž jsem přikázal v příbytku tomto? A vices etil syny své nežli mne, abyste tyli prvotinami všech obětí suchých Izraele lidu mého.

30. Protož praví Hospodin Bůh Izraelský: Řekl jsem byl zajisté, dům tvůj a dům otce tvého přisluhovati měl přede mnou až na věky, ale nyní praví Hospodin: Odstup to ode mne; nebo těch, † kte-

řiz mne eti, poctim, kteříž pak ** mnou pohrdají, v pohrdání přijdou.

*2 Mojz.28.1. †Jan.12.26. **Mal.2.9.

31. Aj, * dnové přicházejí, že odětnu rámě tvé a rámě domu otce tvého, aby nebylo starce v domě tvém. *1 Král.2.27.

32. A viděti budeš protivníka v příbytku *Páně*, ve všem, čehož *Bůh* štědrě u-
díleti bude Izraelovi, aniž bude starce v domě tvém po všecky dny.

33. A ačkoli nevyhladím *do konce* muže od oltáře svého, abych trápil oči tvé a bolestí ssnžoval dnuš tvou, všecko však množství domu tvého zemrou v věku vyspělém.

34. A to měj za znamení, což přijde na dva syny tvé, Ofni a Fínsa: oba jednoho * dne umrou. *k.4.11.

35. Vzbudím pak sobě kněze věrného, *kteříž* vedlé srdce mého a vedlé duše mé *rše* konati bude, a vzdělám jemu dům stálý, aby přísluhoval před pomazaným mým po všecky dny.

36. A buďet, že kdožkoli pozůstane z domu tvého, přijde, aby se poklonil jemu, pro peníz stříbrný a pro skyvu chleba, a řekne: Přípusť mne, prosím, k jedné třídě kněžské, abych jedl chléb.

KAPITOLA III.

Povolání Samuele 19. a zřítst jeho.

Mládenček pak Samuel přísluhoval Hospodinu při Eli, a řeč Hospodinova byla vzácná v těch dnech, aniž bývalo viděni zjevného.

2. Stalo se pak jednoho dne, když Eli ležel na místě svém, (a již byl počal seházeti * na oči, a nemohl viděti), *k.4.15.

3. Samuel také spal, a světlo Boží ještě zhašeno nebylo v chrámě Hospodinově, v němž byla truhla Boží,

4. Že zavolal Hospodin Samuele. Kterýž řekl: Teď jsem.

5. I běžel k Eli a řekl: Teď jsem, nebo jsi mne volal. I odpověděl: Nevolal jsem, jdi zase spáti. Kterýž odšed, spal.

6. Opět pak Hospodin zavolal Samuele. A vstav Samuel, šel k Eli a řekl: Teď jsem, nebo jsi mne volal. I odpověděl: Nevolal jsem, synu můj; jdi zase, spi.

7. Samuel pak ještě neznal Hospodina, a ještě nebyla mu zjevena řeč Hospodinova.

8. Tedy opět Hospodin zavolal Samuele po třetí. Kterýžto vstav, šel k Eli a

řekl: Teď jsem, nebo jsi mne volal. Tedy srozuměl Eli, že by Hospodin volal mládence.

9. I řekl Eli k Samuelovi: Jdi, spi, a bude-li tě volati, řekneš: Mluv, Hospodine, nebo slyší služebník tvůj. Odšel tedy Samuel, a spal na místě svém.

10. I přišel Hospodin, a stál a zavolal, jako i prvé, a řekl: Samueli, Samueli! Odpověděl Samuel: Mluv, nebo slyší služebník tvůj.

11. I řekl Hospodin Samuelovi: Aj, já nědim vše *takovou* v Izraeli, kterouž kdokoli * uslyší, zniti jemu bude v obou uších jeho. *2 Král.21.12.

12. V ten den uvedu na Eli všecko to, což jsem mluvil proti domu jeho; počnuť i dokonám.

13. A ukáži jemu, že já soudím dům jeho až na věky pro nepravost, o níž věděl; nebo *znaje*, že na se zlořečenství uvodí synové jeho, a však * nezbránil jim. *k.2.23.24.

14. A protož jsem zapřisáhl domu Eli, že nebude * vyčištěna nepravost domu Eli žádnou obětí, ani obětí suchou až na věky. *Izai.22.14.

15. I spal Samuel až do jitra, a otevřel dvře domu Hospodinova; ostýchal se pak Samuel oznámiti Eli toho vidění.

16. Tedy povolal Eli Samuele a řekl: Samueli, synu můj. Kterýž odpověděl: Teď jsem.

17. I řekl: Jaká jest to řeč, kterouž mluvil tobě? Netaj medle přede mnou. Toto * něm tobě *Bůh* a toto přidej, jest-liže eo zatajíš přede mnou ze všech slov, kteráž mluvil tobě. *k.20.13.

18. A tak oznámil jemu Samuel všechna slova, a *něcho* nezatajil před ním. A *on* řekl: Hospodin jest, necht * něm, což ráčí. *Job.1.21.

19. Rostl pak Samuel, a Hospodin byl s ním, tak že * nedopustil padnouti žádnému slovu jeho na zem. *Joz.21.45.

20. Z čehož poznal všecken Izrael od Dan až do Bersabé, že Samuel jest věrný prorok Hospodinův.

21. Nebo se *jemu* i potom ukazoval Hospodin v Silo, jakož se byl *prvé* zjevil Hospodin Samuelovi v Silo, skrze řeč Hospodinovu.

KAPITOLA IV.

Izraelští poraženi od Filistinských, 11. archa vzata, a pomsta Boží na dům Eli přišla.

I stalo se vedlé řeči Samuelovy všemu

lidu Izraelskému. Nebo když vytáhl Izrael proti Filistinským k boji, a položili se při Eben-Ezer, Filistiusti pak položili se v * Afeku; ^{*Joz.15,53.}

2. A když se sšikovali Filistiusti proti Izraelovi, a již se potýkali: poražen jest Izrael od Filistinských, tak že jich zbito v té bitvě na poli takměř čtyři tisíce mužů.

3. I navrátil se lid do stanů, a řekli starší Izraelští: Proč nás dnes Hospodin porazil před Filistinskými? * Vezměme k sobě z Silo truhlu smlouvy Hospodinovy, ať přijde mezi nás, a vysvobodí nás z rukou nepřátel našich. ^{*k.14,18.}

4. Poslal tedy lid do Silo, a vzali odtud truhlu smlouvy Hospodina zástupů, sedícího * na cherubínech. Byli také tam dva synové Eli s truhlou smlouvy Boží, Ofni a Fines. ^{*2 Mojz.25,22. Zalm.80,2.}

5. Když pak přinesena byla truhla smlouvy Hospodinovy do vojska, zkríkl všecken Izrael s velikým plésáním, až země * vzněla. ^{*1 Král.1,45.}

6. Uslyševše pak Filistiusti hluk plésání, řekli: Jaký jest to hlas výskání velikého tohoto v vojtě Hebrejském? I poznali, že truhla Hospodinova přišla do vojska.

7. Protož báli se Filistiusti, když praveno bylo: Přišel Bůh do vojska jejich; a řekli: Běda nám, nebo nebylo prvé nic k tomu podobného.

8. Běda nám! Kdo nás vysvobodí z ruky těch bohů silných? Tiť jsou bohové, kteříž zbili Egypt všelikou ranou i * na poušti. ^{*2 Mojz.15,14.}

9. Posilíte se a buďte muži, ó Filistiusti, abyste nesloužili těm Hebrejským, jako oni * sloužili vám; buďtež tedy muži a bojujte. ^{*Soud.13,1.}

10. Bojovali tedy Filistiusti, a poražen jest Izrael, a utíkali jeden každý do stanu svého. I byla ta porážka veliká velmi, nebo padlo z Izraele třideceti tisíce pěších;

11. Také truhla Boží * vzata. a dva synové Eli zabiti, Ofni a Fines. ^{*Zalm.78,61 násł.}

12. Běže pak jeden Beniaminský z bitvy, přišel do Silo téhož dne, máje roucho roztržené a hlavu prstí posypanou.

13. Přišel tedy, a aj, Eli seděl na stoličce při cestě, hledě, nebo srdce jeho ležalo se za truhlu Boží; a když všel muž ten, a oznámil v městě, kvílilo všecko město.

14. A uslyšev Eli hlas křiku toho, řekl: Jaký jest to hlas hřmotu tohoto? Muž pak ten pospíchaje, přiběhl, aby oznámil Eli.

15. (A byl Eli v devadesáti a osmi letech; oči také jeho byly * již pošly, a nemohl viděti.) ^{*k.3,2.}

16. I řekl muž ten k Eli: Já jdu z bitvy, z bitvy zajisté utekl jsem dnes. I dí jemu on: Co se tam stalo, můj synu?

17. Odpověděl ten posel a řekl: Utekl Izrael před Filistinskými, také i porážka veliká stala se v lidu, ano i oba synové tvoji zabiti jsou, Ofni a Fines, a truhla Boží jest vzata.

18. I stalo se, že jakž jmenoval truhlu Boží, spadl Eli s stolice nazpět při úhlu brány, a tak zlomiv šíji, umřel; nebo byl muž starý a těžký. On soudil Izraele čtyřideceti let.

19. Nevěsta pak jeho, manželka Finessova, jsuc těhotná a blizká porodu, uslyševši také tu pověst, že by truhla Boží vzata byla, a že umřel tehán její i muž její, sklonila se a porodila; nebo se obořily na ni úzkosti její.

20. A v ten čas, když ona umírala, řekly, kteréž stály při ní: * Neboj se, však jsi porodila syna. Kteráž nic neodpověděla, aniž toho připustila k srdci svému. ^{*1 Mojz.35,17.}

21. I nazvala dítě Ichabod, řkuci: Přestěhovala se sláva z Izraele; proto že vzata byla truhla Boží, a umřel tehán i muž její.

22. Protož řekla: Přestěhovala se sláva z Izraele, nebo vzata jest truhla Boží.

KAPITOLA V.

Truhla Boží mezi Filistinskými.

Filistiusti pak vzali truhlu Boží, a zanesli ji z Eben-Ezer do * Azotu. ^{*Joz.15,46,47.}

2. Vzali tedy Filistiusti truhlu Boží, a vnesli ji do domu modly Dágon, a postavili ji vedle Dágonu.

3. A když Azotští na zejtrí ráno vstali, aj, * Dágon povalený ležel tvář svou na zemi před truhlon Hospodinovou. I vzali Dágonu a postavili jej na místo jeho. ^{*2 Kor.6,14,16.}

4. A když opět ráno nazejtrí vstali, aj, Dágon, jakž upadl, ležel tvář svou na zemi před truhlou Hospodinovou; hlava pak Dágonova a obě dlaně rukon jeho odražené byly na prahu, jen ho špalek zůstal.

5. Protož kněží Dágonovi a všickni,

kteříž vcházejí do domu Dágonova, nešlapají na prah Dágonův v Azotu až do tohoto dne.

6. Tedy ztižena jest ruka Hospodinova nad Azotskými, a pohubila je, (nebo ranila * je neduhy na zadku), Azot i končiny jeho. *5 Mojz. 28, 27. Zalm. 78, 66.

7. Vidouce pak muži Azotští, co se děje, řekli: Necht' nezůstává trubla Boha Izraelského u nás, nebo těžká jest ruka jeho proti nám, a proti Dágonovi bohu našemu.

8. I obeslali a shromáždili všecka knížata Filistinská k sobě, a řekli: * Co učiníme s truhlou Boha Izraelského? Odpověděli: Necht' jest doprovozena do Gát trubla Boha Izraelského. I zprovodili *tam* truhlu Boha Izraelského. *k. 6, 2.

9. Stalo se pak, když ji vyprovázeli, že ruka Hospodinova přikročila k městu trápením velikým velmi, a ranila muže města od malého až do velikého, a nametalo se jim v tajných *místech plno* vředů.

10. Z té příčiny poslali truhlu Boží do Akaron. A když přišla trubla Boží * do Akaron, zkríkli Akaronští, řkouce: Zprovodili k nám truhlu Boha Izraelského, aby nás pomohli i náš lid. *Joz. 15, 16.

11. Protož poslavše, shromáždili všecka knížata Filistinská, a řekli: Odešlete truhlu Boha Izraelského, ať se navrátí na místo své, a nezmoří nás i lidu našeho. Nebo bylo trápení smrtelné po všem tom městě, a velmi těžká byla ruka Boží tam.

12. Muži pak, kteříž nezemřeli, ranění byli neduhy na zadku, tak že křik města vstupoval až k nebi.

KAPITOLA VI.

Navrácení trubhy Boží Izraelovi, 19. a ranění pro ni Betsemských.

Byla pak trubla Hospodinova v krajině Filistinské za sedm měsíců.

2. Tedy Filistinští povolavše kněží a hadačů, řekli: * Co učiníme s truhlou Hospodinovou? Oznaňte nám, kterak bychom ji odeslali na místo její? *k. 5, 8.

3. Kteríž odpověděli: Jestliže odešlete truhlu Boha Izraelského, neodsílejte ji prázdně, ale všelijak dejte jí obět, a provinění; tehdy uzdraveni budete, a poznáte, proč ruka jeho neodešla od vás.

4. I řekli: Jakáž jest to obět za hříeh, kterouž jí dáti máme? Odpověděli: Ve-

dlé počtu knížat Filistinských pět zadků zlatých a pět myši zlatých; nebo rána jednotejná jest na všechněh, i na knížatech vašich.

5. Uděláte tedy podobenství zadků svých a podobenství myši svých, kteréž pokazily zemi, i dáte slávu Bohu Izraelskému; snad pozlehčí ruky své nad vámi, i nad bohy vašimi a nad zemí vaší.

6. A proč obtěžujete srdce svá, jako jsou obtížili * Egyptští a Faraó srdce své? Zdalíž, když divné věci prokázal při nich, † nepropustili jich, a oni odešli? *2 Mojz. 8, 15. †k. 12, 31.

7. A protož udělejte vůz nový jeden a vezměte dvě krávy otelené, na kteréž jha nebylo vzkládáno, a zapřáhněte ty krávy do vozu, a zavřete telata jejich doma, aby za nimi nešla.

8. A vezmouce truhlu Hospodinovu, vstavte ji na vůz; nádoby pak zlaté, kteréž jste dali ji za provinění, položte v škríně po boku jejím, a propusťte ji, ať odejde.

9. A šetřte: Jestližef cestou k cíli svému pájde do * Betsemes, onť jest nám způsobil všecko toto zlé přenáranné; pakli nie, poznáme, že ne ruka jeho dotkla se nás, *ale* náhodou nám to přišlo. *Joz. 15, 10; 21, 16.

10. Učinili tedy ti muži tak, a vzavše dvě krávy otelené, zapřáhli je do toho vozu, a telata jejich zavřeli doma.

11. A vstavili truhlu Hospodinovu na vůz, i škrínku i myši zlaté, a podobizny zadků svých.

12. I šly upřímo krávy cestou, kteráž vede do Betsemes, silnicí jednou předece jdouce a říčice, aniž se uchýlily na pravo aneb na levo. Knížata také Filistinská šla za nimi až ku pomezí Betsemes.

13. Betsemští pak žali tehdež pšenici v údolí, a pozdvihše oči svých, uzřeli truhlu; i veselili se, vidouce ji.

14. A když přijel vůz na pole Jozue Betsemského, tu se zastavil. I byl tu kámen veliký. Tedy zsekavše dříví vozu toho i ty krávy, obětovali je v obět zápalnou Hospodinu.

15. Levitové pak složili truhlu Hospodinovu i škrínku, kteráž byla při ní, v níž byly nádoby zlaté, a postavili na ten kámen veliký. Muži pak Betsemští dodávali obětí zápalných, a obětovali oběti v ten den Hospodinu.

16. Což viděvše knížata Filistinská, navrátili se do Akaron téhož dne.

17. Tito jsou pak zadkové zlatí, kteréž dali Filistinští za své provinění Hospodinu, za Azot jeden, za Gázu jeden, za Aškalon jeden, za Gát jeden, za Akaron jeden.

18. Myši také zlaté, vedlé počtu všech měst Filistinských, za patero knížetství, od města hrazeného až do vsi nehrazené, a až k kameni tomu velikému, na němž postavili truhlu Hospodinovu, kterýž jest až do tohoto dne na poli Jozue Betsemského.

19. Pobil pak *Hospodin* z mužů Betsemských, kteříž hleděli do truhly * *Hospodinovy*, pobil, *pravím*, z lidu padesát tisíců a sedmdesáte mužů. I kvílil lid, proto že učinil *Hospodin* v lidu porážku velikou. ^{*4Moj.4,20.}

20. Protož řekli muži Betsemští: Kdož bude moci ostáti před *Hospodinem* Bohem svatým tímto? A k komu odejde od nás?

21. I poslali posly k * obyvatelům Kariatjeharim, řkouce: Vrátili zase Filistinští truhlu *Hospodinovu*; přidejte, vezměte ji k sobě. ^{*Joz.18,14.}

KAPITOLA VII.

Přenesení truhly do Kariatjeharim, 7. a válka Izraelských proti Filistinským.

Tedy přišli muži * Kariatjeharim a vzali odtud truhlu *Hospodinovu*, a vnesli ji do domu Abinadabova na palirbek, a Eleazara syna jeho posvětili, aby ostříhal truhly *Hospodinovy*. ^{*Soud.18,12.}

2. Stalo se pak, že od toho času, jakž zůstala truhla v Kariatjeharim, když bylo přeběhlo mnoho dní, a byl již rok dvacátý, teprv se roztoužil všecken dům Izraelský po *Hospodinu*.

3. Nebo byl mluvil Samuel ke všemu domu Izraelskému, řka: Jestliže celým srdcem svým obracíte se k *Hospodinu*, odejměte * bohy cizí z prostředku sebe i Astarota, a ustavte srdce své při † *Hospodinu*, a služte jemu samému, a vysvobodí vás z ruky Filistinských. ^{*Joz.24,23. +5Moj.6,13.}

4. A tak zavrhlí synové * Izraelští Bálim i Astarota, a sloužili *Hospodinu* samému. ^{*Soud.10,16.}

5. Byl také řekl Samuel: Shromážděte všecken lid Izraelský do * Masfa, a modliti se budu za vás *Hospodinu*. ^{*v.10,17. Joz.18,26.}

6. I shromáždili se do Masfa, a vázíce vodu, vylévali před *Hospodinem*, a postíce se v ten den, řekli tam: Zhřešili jsme proti *Hospodinu*. A soudil Samuel syny Izraelské v Masfa.

7. Uslyšavše pak Filistinští, že synové Izraelští shromáždili se do Masfa, vytáhla knížata Filistinská proti Izraelovi. Což když uslyšeli synové Izraelští, báli se příchodu Filistinských.

8. Pročez řekli synové Izraelští Samuelovi: * Nepřestávej volati za nás k *Hospodinu* Bohu našemu, aby nás vysvobodil z ruky Filistinských. ^{*k.12,23.}

9. Vzav tedy Samuel beránka jednoho, kterýž ještě ssal, obětoval ho celého v obět zápalnou *Hospodinu*. I modlil se Samuel *Hospodinu* za Izraele, a uslyšel jej *Hospodin*.

10. I bylo, že když Samuel obětoval obět zápalnou, Filistinští přiblížili se, aby bojovali proti Izraelovi, * ale zahřměl *Hospodin* hřmáním náramným v ten den nad Filistinskými, a potřel je, i poraženi jsou před tváří Izraele. ^{*k.2,10. Žalm.18,15.}

11. Vytáhše pak muži Izraelští z Masfa, stihali Filistinské, a bili je až pod Betchar.

12. Tehdy vzav Samuel kámen jeden, položil jej mezi Masfa a mezi Sen, a nazval jméno jeho Eben-Ezer; nebo řekl: Až potud pomáhal nám *Hospodin*.

13. A tak sníženi jsou Filistinští, a netáhli více na pomezí Izraelské; a byla ruka *Hospodinova* proti Filistinským po všecky dny Samuelovy.

14. Navracena jsou také města Izraelovi, kteráž byli Filistinští odtrhli od Izraele, *počna* od Akaron až do Gát; i pomezí jejich vysvobodil Izrael z ruky Filistinských. A byl pokoj mezi Izraelem a Amorejskými.

15. I soudil Samuel Izraele po všecky dny života svého.

16. A chodě každého roku, obcházel Bethel a Galgala i Masfa, a soudil Izraele na všech těch místech.

17. (Potom navracoval se do * Ramata, nebo tam byl dům jeho, a tam soudil Izraele.) Tam také vzdělal oltář *Hospodinu*. ^{*k.1,19.}

KAPITOLA VIII.

Lid prosil za krále, 10. jimž obyčej královský předložen. Když se pak zstaral Samuel, ustanovil syny své za soudce v Izraeli.

2. A bylo jméno syna jeho prvorozeného Joel, a jméno druhého * Abia; *ti byli soudecové v Bersabé.* *1 Par.6,28.

3. Nechodili pak synové jeho po cestách jeho, ale nehlýli se po lakomství, a berouce dary, převraceli soud.

4. Shromáždili se tedy všickni starší Izraelští, a přišli k Samuelovi * do Ramata. *k.7,17.

5. A řekli jemu: Aj, tys se již zstaral, a synové tvoji nechodí po cestách tvých; protož nyní * ustanov nám krále, aby soudil nás, jakož *jest u všech národů.* *Ozeáš.13,10. Skutk.13,21.

6. I nelibila se ta řeč Samuelovi, že řekli: * Dej nám krále, aby nás soudil. Protož modlil se Samuel Hospodinu. *5 Mojz.17,14.

7. Tedy řekl Hospodin Samuelovi: Uposlechni hlasu lidu ve všem, což mluví tobě; nebo ne tebouť jsou pohrdli, ale mnou pohrdli, abych nekraloval nad nimi.

8. Podlé všech skutků těch, kteréž činili od *onoho dne*, v němž jsem je vyvedl z Egypta až do tohoto dne, kdyžto opustili mne, a sloužili bohům cizím, takť oni činí i tobě.

9. Protož nyní uposlechni hlasu jejich, a však nejprv osvědč pilně před nimi, a oznam jim obyčej krále, kterýž nad nimi kralovati bude.

10. I mluvil Samuel všecky řeči Hospodinovy k lidu, kteříž krále žádali od něho.

11. A řekl: Tento bude obyčej krále, kterýž kralovati bude nad vámi: Bráti bude syny vaše, a dá je k vozům svým, a zdělá sobě z nich jezdec, a běhati budou před vozem jeho.

12. Také ustanoví je sobě za hejtmany nad tisíci a za padesátníky, a aby jemu orali roli jeho, a žali obilě jeho, též aby jemu dělali nástroje válečné a přípravy k vozům jeho.

13. Deery také vaše bráti bude, aby dělaly masť, a byly kuchařky a pekařky.

14. Nadto pole vaše a * vinice vaše, i olivovní vaše nejvýbornější pobře a rozdá služebníkům svým. *1 Král.21,2 násled.

15. Také z toho, což vsejete, a z vinie vašich desátky bráti bude, a dá komorníkům a služebníkům svým.

16. Též služebníky vaše a děvky vaše, a mládence vaše nejzpůsobnější, i osly vaše vezme, aby *jimi* dělal dílo své.

17. Z stád vašich desátky bráti bude, a vy budete jemu za služebníky.

18. I budete volati v ten den příčinou krále * vašeho, kteréhož byste sobě vyvolili, a nevyslyší vás Hospodin dne toho. *1 Král.12,4.

19. Nechtěl však lid uposlechnouti řeči Samuelovy, a řekli: Nikoli, ale král bude nad námi,

20. Abychom i my také byli, jako všickni *jiní národové*, a souditi nás bude král náš, a * vyeházeje před námi, bojovati bude za nás. *4 Mojz.27,17.

21. Vyslyšev tedy Samuel všecka slova lidu, oznámil je Hospodinu.

22. I řekl Hospodin Samuelovi: Uposlechni * hlasu jejich, a ustanov jim krále. Protož řekl Samuel mužům Izraelským: Jdětež jeden každý do města svého. *v.7,9.

KAPITOLA IX.

Saul hledaje oslic, 6. k Samuelovi přišel, 14. a od něho vzácně přijat.

Byl pak muž z *pokolení Benjamin*, jménem Cis, syn Abiele syna Seror, syna Beehorat, syna Afia, syna muže Jemini, muž * udatný. *Rut.2,1.

2. Ten měl syna jménem Saule, mládence * krásného, tak že žádného z synů Izraelských nebylo pěkňějšího nad něj; od t ramene svého vzhůru převyšoval všecken lid. *2 Sam.14,25. †1 Sam.10,23.

3. Byly se pak ztratily oslice Cis, otce Saulova. I řekl Cis Saulovi synu svému: Vezmi i hned s sebou jednoho z služebníků, a vstana, jdi, hledej oslic.

4. A tak šel přes horu Efraim, a prošel až do země Salisa, a nic nenalezli; prošli také zemi Sálím, a nic *nenalezli*. Ještě přešli i zemi Jemini, a nenalezli.

5. Když pak přišli do země Znf, řekl Saul služebníkmu svému, kterýž byl s ním: Pod, a navratme se, aby otec * můj nechaje těch oslic, neměl starosti o nás.

6. Kterýž řekl jemu: Aj, nyní muž Boží jest v městě tomto, a muž ten jest znamenitý; cožkoli praví, všecko se tak stává. Medle, jděme tam, zdali by oznámil nám cestu naši, kteronž bychom jíti měli.

7. Odpověděl Saul služebníkmu svému: Aj, přjdeme. Co pak přineseme muži tomu? Nebo jsme chléb vytrávili z pytlíků našich, ani daru nemáme, kterýž bychom přinesli muži Božimu. Což máme?

8. I doložil služebník, odpovídaje Sau-

lovi, a řekl: Hle, nalezl jsem u sebe čtvrt lotu stříbra; to dám muži Božimu, aby nám oznámil cestu naši.

9. (Za starodávna v Izraeli tak říkával každý, kdož jíti měl raditi se s Bohem: Poďte, a půjdeme až k vidoucímu. Nebo ten, *kterýž* nyní *slove* prorok, za starodávna sloul vidoucí.)

10. Řekl tedy Saul služebníku svému: Dobrá jest řeč tvá, nu, jděmež. I šli do města, v kterémž byl muž Boží.

11. A když vcházeli na horu města, potkali se s děvečkami, vycházejícími vácit vody. I řekli jim: Jest-li * zde vidoucí? *1Par.9,22.

12. Kteréz odpověděly jim a řekly: Jest. Hle, a on před tebou, pospěš tedy; nebo dnes přišel do města, proto že obětuje dnes lid na té hoře.

13. Hned jakž vejdete do města, tedy naleznete ho, prvé než vstoupí na horu k jidlu. Lid zajisté nebude jisti, dokudž on nepřijde, nebo on požehná oběti, a potom pozvaní jisti budou. A protož jděte, nebo v tuto chvíli naleznete ho.

14. I šli do města. A když vcházeli do prostřed města, aj, Samuel vycházel proti nim, aby vstoupil na tu horu.

15. Hospodin pak zjevil Samuelovi o jeden den prvé, nežli přišel Saul, řka:

16. V tuto chvíli zítra pošli k tobě * muže z země Beniamin, kteréžž pomážeš, aby byl vůdce lidu mého Izraelského, a vysvobodí lid můj z ruky Filistinských; vzhlédl jsem zajisté na lid svůj, nebo přišlo volání jeho ke mně. *Skutk.13,21.

17. A když Samuel uzřel Saule, řekl jemu Hospodin: Aj, teď ten muž, o kterémž pravil jsem tobě; teď spravovati bude lid můj.

18. Tedy přistoupil Saul k Samuelovi v bráně, a řekl: Úkaž mi, prosím, kde jest tuto dům vidoucího?

19. I odpověděl Samuel Saulovi: Já jsem vidoucí. Vstupiž přede mnou na horu, a budete dnes jisti se mnou; potom ráno propustím tě, a cožkoli jest v srdci tvém, oznámím tobě.

20. O oslice pak, kteréž se ztratily dnes třetí den, nic se nestarej, nebo nalezeny jsou. Ale na koho žádost všeho Izraele? Zdalí ne na tebe a na všecken dům otce tvého?

21. I odpověděl Saul a řekl: Zdalíž já nejsem syn Jemini, z nejmenšího pokolení Izraelského? Ano i čeled má * jest

nejchatečnější ze všech čeledí pokolení Beniaminova. Pročž jsi tedy ke mně mluvil taková slova? *k.15,17.

22. A pojav Samuel Saule i služebníka jeho, uvedl je do pokoje, a dal jim místo nejpřednější mezi pozvanými, jichž bylo okolo třidceti mužů.

23. I řekl Samuel kuchaři: Dej sem ten dil, kterýž jsem dal tobě, o kterémž jsem řekl: Schovej jej obzvláště.

24. Když tedy přinesl kuchař plece i s tím, což se ho přidrželo, položil Samuel před Saule, a řekl: Teď, což pozůstalo, vezmi sobě, jez; až k této chvíli zajisté zachováno jest to pro tebe, jakž jsem řekl: Lidu jsem pozval. I jedl Saul s Samuelem v ten den.

25. A když sešli s hory do města, mluvil s Saulem na vrchní podlaže.

26. Potom vstali velmi ráno. I stalo se, když záře vzešla, že zavolal Samuel Saule na hůru, řka: Vstaň, a propustím tě. Vstal tedy Saul, a vyšli oba ven, on i Samuel.

27. A když přicházeli na konec města, řekl Samuel Saulovi: Rei služebníku, ať jde napřed, (i šel;) ty pak pozastav se málo, až oznámím řeč Boží.

KAPITOLA X.

Pomazání Saule na království Izraelské, 17. a vyhlášení jeho.

Tedy vzal * Samuel nádobku oleje, a vylil na hlavu jeho, a polbil ho, i řekl: Aj, teď † pomazal tě Hospodin nad dědictvím svým za vůdce. *k.15,1. †Skutk.13,21.

2. Když půjdeš dnes ode mne, nalezneš dva muže u * brobu Ráchel v končinách Beniamin v Zelzachu. Kteríž řeknou tobě: Nalezeny jsou oslice, jichž jsi chodil hledati. A aj, otec tvůj nechav péče o oslice, stará se o vás, pravě: Kterak udělám o syna svého? *1Mojz.35,19.

3. A odejda odtud dále, přijdeš až k rovině Tábor. I potkají se s tebou tam tři muži vstupující k Bohu do Bethel, jeden nesa tři kozelece, druhý nesa tři peníky chleba, a třetí nesa láhvice vína.

4. Kterížto když tě pozdraví, dadí dva chleby, kteréž přijmeš z rukou jejich.

5. Potom přijdeš na pahrpek Boží, na kterémž jest stráž Filistinská. A když tam vejdeš do města, potká se s tebou zástup proroků sstupujících s hory, a před nimi lontna, buben i píšťalka a harfa, a oni prorokovati budou.

7. I sstoupí na té Duch Hospodinův, a prorokovati budeš s nimi, a proměněn budeš v muže jiného.

7. Když tedy zběhnou se tato znamení při tobě, učiníš, cožkoli najde ruka tvá, nebo Bůh s tebou jest.

8. Potom sstoupíš přede mnou do Galgala, a aj, já sstoupím k tobě, abych obětoval oběti zápalné, též abych obětoval oběti pokojné. Za sedm dní čekati budeš, až přijdu k tobě, a ukážíf, eo bys měl činiti.

9. A bylo, když se obrátil, aby šel od Samuele, že Bůh proměnil srdce jeho v jiné, a zběhla se všecka ta znamení dne toho.

10. I přišli tam ku pahrbku, a aj, zástup proroků proti němu, i sstoupil na něj Duch * Boží, a prorokoval u prostřed nich. *k.16.13.

11. Stalo se tedy, že všickni, kdož ho znali prvě, viděli, an prorokuje s proroky. Pročež mluvil každý, jeden k druhému: Což se to stalo synu * Cis? Zdali také Saul mezi proroky? *k.19.24.

12. I odpověděl jeden odtud a řekl: A kdo jest otec jejich? Protož přišlo to v příslovi: Zdali také Saul mezi proroky?

13. A přestav prorokovati, přišel na horu.

14. Řekl pak strýc Saulův jemu a k služebníku jeho: Kam jste chodili? Odpověděl: Hledati oslie; když jsme pak poznali, že *jich* není, přišli jsme k Samuelovi.

15. I řekl strýc Saulův: Pověz mi medle, eo vám řekl Samuel?

16. Odpověděl Saul strýci svému: Oznamil nám místně, že by nalezeny byly oslice. Ale s strany království nie mu neoznámil, eo mluvil Samuel.

17. Svolal pak Samuel lid k Hospodinu do Masfa,

18. A řekl synům Izraelským: Takto pravi Hospodin Bůh Izraelský: Já jsem vyvedl Izraele z Egypta, a vysvobodil jsem vás z ruky Egyptských, nýbrž z ruky všech království ssuzujících vás.

19. Ale vy dnes * zavrhlí jste Boha svého, kterýž sám vyprošťuje vás ze všech zlých věcí vašich a z úzkosti vašich, a řekli jste jemu: Krále ustanov nad námi. Protož nyní postavtež se před Hospodinem po pokoleních svých a po tisících svých. *k.8.7.

20. A když Samuel kázal přistupovati

všechném pokolením Izraelským, přišlo na pokolení Beniamin.

21. Potom kázal přistupovati pokolení Beniamin po čeledech jich, i přišlo na čelad Matri, a přišlo na Saule, syna Cis. I hledali ho, a není nalezen.

22. Protož ptali se opět Hospodina: Přijde-li ještě sem ten muž? I odpověděl Hospodin: Aj, skryl se mezi nádobím.

23. Tedy běželi a vzali ho odtud. I postavil se u prostřed lidu, a převyšoval všecken lid * od ramene svého vzhůru. *k.9.2.

24. I řekl Samuel všemu lidu: Vidíte-li, koho vyvolil Hospodin, žeť mu není podobného ve všem lidu? Protož zkríkl všecken lid, a řekli: * Živ buď král! *1Krl.1.25.

25. I oznamoval Samuel * lidu o správě království, a vepsal *to* do knihy, kterouž položil před Hospodinem. Potom propustil Samuel všecken lid, jednoho každého do domu jeho. *5Mojž.17.16násl.

26. Také i Saul odšel do domu svého do Gabaa; a odešla s ním vojska, jichžto srdcí Bůh se dotekl.

27. Ale * lidé nešlechetni řekli: Tentolíž nás vysvobodí? I pohrdali jím, ani mu poety nepřinesli. On pak činil se neslyše. *k.11.12.

KAPITOLA XI.

Válka Saulova proti Ammonitským, 11. i vítězství jeho nad nimi.

Tedy přitáhl Náhas Ammonitský, a položil se proti Jábes v Galád. I řekli všiekni muži * Jábes k Náhasovi: Učin s námi smlouvu, a budemeť sloužiti. *k.31.11.

2. Jimž odpověděl Náhas Ammonitský: Na ten způsob učiním s vámi *smlouvu*, jestliže každému z vás vyloupím * oko pravé, a uvedu to pohanění na všecken Izrael. *Jer.39.7.

3. I řekli jemu starší Jábes: Propůjč nám sedm dní, at rozešleme posly po všech končinách Izraelských, a nebudeli žádného, kdo by nás vysvobodil, tedy vyjdeme k tobě.

4. Když pak přišli ti poslové do Gabaa Saulova, a mluvili ta slova v uši lidu, pozdvihli všiekni hlasu svého a plakali.

5. A aj, Saul šel za voly s pole. I řekl Saul: Co je lidu, že pláče? I vypravovali jemu slova mužů Jábes.

6. Tedy * sstoupil Duch Boží na Saule, když uslyšel slova ta, a rozhněvala se přehlivost jeho náramně. *k.10.10.

7. A vzav pár volů, rozsekal je na kusy, a rozeslal po všech krajinách Izraelských po týchž poslech, řka: Kdo by koli nešel za Saulem a za Samuelem, tak se stane s voly jeho. I připadl strach Hospodinův na lid, a vyšli jako muž jeden.

8. I seřtl je v Bezeku; a bylo synů Izraelských třikrát sto tisíc, a mužů Juda třideceti tisíců.

9. I řekli těm poslům, kteříž byli přišli: Takto povíte mužům Jábes v Galád: Zítřa budete vysvobozeni, když slunce obejde. I přišli poslové, a oznámili mužům Jábes, kteřížto zradovali se.

10. Tedy řekli muži Jábes Ammonitským: Ráno vyjdeme k vám, abyste nám učinili, cožkoli se vám za dobré viděti bude.

11. Nazejtří pak rozdělil Saul lid na tři houfy; i vskočili do prostřed vojska v čas jitřního bdění, a bili Ammonitské, až slunce dobře vzešlo; kteříž pak byli pozůstali, rozprehli se, tak že nezůstalo z nich ani dvou pospulu.

12. I řekl lid Samuelovi: * Kdo jest ten, jenž pravil: Zdali Saul kralovati bude nad námi? Vydejte ty muže, ať je zbijeme. *k.10,27.

13. Ale Saul řekl: Nebudet dnes žádný zabít, poněvadž dnes učinil * Hospodin vysvobození v Izraeli. *k.14,45.

14. I řekl Samuel lidu: Přijďte, a podme do * Galgala, obnovíme tam království. *k.10,8.

15. Šel tedy všecken lid do Galgala, a ustanovili * tam Saule za krále před Hospodinem v Galgala, a obětovali také tam oběti pokojné před Hospodinem. I veselil se tam Saul a všickni muži Izraelští velmi velice. *k.12,1.

KAPITOLA XII.

Obvinění lidu Izraelského pro nevděčnost jejich, 19. a potěšení jich.

Mluvil pak Samuel ke všemu Izraelovi: Aj, * uposlechl jsem hlasu vašeho ve všem, což jste mluvili ke muč, a † ustanovil jsem nad vámi krále.

*k.8,7.22. +k.11,15.

2. A nyní aj, král jde před vámi, já pak zstaral jsem se a ošedivěl, a synové moji, aj, mezi vámi jsou. Já také chodil jsem před vámi od své mladosti až do dnešního dne.

3. A však aj, teď jsem. Vydejte svědectví proti mně před Hospodinem a před

pomazaným jeho, * vzal-li jsem čího vola, aneb vzal-li jsem čího osla, utiskl-li jsem koho, ublížil-li jsem komu, aneb vzal-li jsem od koho úplatek, abych na něm přehlédl něco, a navrátím vám.

*Skutk.20,33.

4. Odpověděli: Neutiskl jsi nás, aniž jsi ublížil nám, aniž jsi co vzal z ruky kterého člověka.

5. Řekl ještě jim: Svědek jest Hospodin proti vám, svědek jest i pomazaný jeho v tento den, že jste nenalezli při mně ničehož. I řekl lid: Svědek jest.

6. Tedy řekl Samuel lidu: Hospodin jest svědek, kterýž učinil Mojžíše a Arona, a kterýž vyvedl otec vaše z země Egyptské.

7. Protož nyní postavte se, ať s vámi v soud vejdu před Hospodinem o všechny spravedlivé skutky Hospodinovy, kteréž učinil s vámi i s otcí vašimi.

8. Když byl všel * Jákob do Egypta, volali otcové vaši k Hospodinu; i poslal Hospodin Mojžíše a Arona, kteříž vyvedli otec vaše z Egypta, a osadili je na tomto místě. *1Mojz.46,6.

9. A když se zapomenuli na Hospodina Boha svého, * vydal je v ruku Zizary, knížete vojska Azor, a v ruku Filištinských, též v ruku krále Moábského, kteříž bojovali proti nim. *Soud.4,2.

10. Ale když volali k Hospodinu a řekli: * Zhřešili jsme, nebo jsme opustili Hospodina, a sloužili jsme Bálim a Astarot, protož nyní vysvobod nás z ruky nepřátel našich, a sloužití budeme tobě: *k.7,6. Soud.10,10.

11. I poslal Hospodin * Jerobábe a Bedana a † Jefte a † Samuele, a vytrhl vás z ruky nepřátel vašich okolních, a bydlili jste bezpečně.

*Soud.6,14. +k.11,2.29. *1 Sam.7,10.

12. Potom vidouce, že Nábas král synů Ammon přitáhl proti vám, řekli jste mi: * Nikoli, ale král bude kralovati nad námi; ješto Hospodin Bůh váš jest králem vašim. *k.8,5.

13. Nyní tedy, aj, král, kteréhož jste zvolili, za něhož jste žádali, a aj, Hospodin ustanovil ho nad vámi králem.

14. Budete-li se báti Hospodina, a jemu sloužití a poslouchati hlasu jeho, a nebudete-li se zpěčovati řeči Hospodinově, tak i vy i král, kterýž kraluje nad vámi, ostojíte, jdouce za Hospodinem Bohem vašim.

15. Pakli nebudete poslouchati hlasu Hospodinova, ale odporni budete řeči jeho, bude ruka Hospodinova proti vám, jako i proti otečům vašim.

16. Ještě se teď pozastavte, a vizte věc tuto velikou, kterouž učiní Hospodin před očima vašima.

17. Zdalíž není dnes žeň pšeničná? Volati budu k Hospodinu, i vydá hřimání a déšť, tak že poznati a viděti musíte, jak jest to velmi zlá věc, kteréž jste se dopustili před očima Hospodinovýmá, žádavše sobě krále.

18. Protož volal Samuel k Hospodinu, a vydal Hospodin hřimání a déšť v ten den. I bál se všecken lid Hospodina velmi i Samuele.

19. A řekl všecken lid Samuelovi: Modl se za služebníky své Hospodinu Bohu svému, abychom nezemřeli; nebo jsme přidali ke všem hříchům našim i toto zlé, že jsme sobě žádali krále.

^{*2 Mojj.9,28.}

20. I řekl Samuel lidu: Nebojte se. Učinili jste si všecko to zlé, však proto neodstupujte zpět od Hospodina, ale služte Hospodinu celým srdcem svým.

21. Neodstupujte, pravím, následující marnosti, totiž cizích bohů, kteříž nie prospívají, aniž vysvobozují, nebo jsou marnost.

^{*5 Mojj.32,37,38.}

22. Neopustíť zajisté Hospodin lidu svého pro jméno své veliké; nebo zalíbilo se Hospodinu, aby vás sobě vzdělal v lid.

23. Ode mně také odstup to, abych měl hřešiti proti Hospodinu, a přestávati modliti se za vás, nýbrž navoditi vás budu na cestu dobrou a přimou.

24. A však bojte se Hospodina a služte jemu v pravdě celým srdcem svým; nebo vidíte, jak veliké věci učinil s vámi.

^{*2 Král.17,39.}

25. Jestliže pak předece zle činiti budete, i vy i král váš zahynete.

KAPITOLA XIII.

Stráž Filistinská pobita, 9. Saul všeckémě obětoval, 16. a Izraelští ssouzeni.

Saul tedy prvního léta kralování svého, (kraloval pak dvě lété nad Izraelem,)

2. Vybral sobě tři tisíce z Izraele. I bylo jich s Samlem dva tisíce v Michmas a na hoře Bethel, a tisíc bylo s Jonatou v Gabaa Beniaminově; ostatek pak lidu rozpustil jednoho každého do příbytku jeho.

3. I pobil Jonata stráž Filistinských,

kterouž měli na pahrbku, a uslyšeli to Filistinšti. Tedy Saul troubil v troubu po vši zemi, řka: Af to slyší Hebrejšti.

4. A tak slyšel všecken Izrael, že bylo pravdo: Pobíl Saul stráž Filistinských, pročez také zoškliven byl Izrael mezi Filistinskými. I svolán jest lid za Saulem do Galgala.

5. Filistinšti pak sebrali se k boji proti Izraelovi, třideceti tisíc vozů, a šest tisíc jezdců, a lidu ve množství, jako jest písku na břehu mořském. I vytáhli a položili se v Michmas na východ Betaven.

^{*Soud.7,12.}

6. A protož muži Izraelští vidouce, že jim úzko, (nebo byl ssoužen lid,) skryl se lid v jeskyních a v ohradách, a v skalách a v horách, i v jamách.

7. Hebrejšti také přepravili se přes Jordán do země Gád a Galád. Saul pak ještě byl v Galgala, a všecken lid zstrašil se, jda za ním.

8. I očekával tu za sedm dní vedlé času uložného od Samuele; a když nepřicházel Samuel do Galgala, rozešel se lid od něho.

^{*k.10,8.}

9. Tedy řekl Saul: Přineste ke mně obět zápalnou a oběti pokojné. I obětoval oběti zápalné.

10. Když pak již dokonal obětování oběti zápalné, aj, Samuel přicházel, a Saul vyšel proti němu, aby ho přivítal.

11. I řekl Samuel: Co jsi učinil? Odpověděl Saul: Když jsem viděl, že se lid rozchází ode mne, a ty nepřicházíš k uložnému dni, a Filistinšti byli shromážděni v Michmas:

12. I řekl jsem: Nyni případnou Filistinšti na mne v Galgala, a tváři Hospodinově nemodlil jsem se. Takž jsem se opovážil a obětoval jsem oběti zápalné.

^{*3 Mojj.17,5,8,9.}

13. Tedy řekl Samuel Saulovi: Bláznivě jsi učinil, nezachovals příkázání Hospodina Boha svého, kteréž přikázal tobě; nebo nyní byl by utvrdil Hospodin království tvé nad Izraelem až na věky.

14. Ale již nyní království tvé neostojí. Vyhledalť jest Hospodin sobě muže vedlé srdce svého, jemuž rozkázal Hospodin, aby byl vůdce nad lidem jeho; nebo jsi nezachoval, což přikázal Hospodin.

^{*Skutk.13,22}

15. Vstav pak Samuel, vstoupil z Galgala do Gabaa Beniaminova. A Saul na

četl lidu, kterýž zůstával při něm, okolo šesti set mužů.

16. Saul tedy a Jonata syn jeho, i lid, kterýž zůstával s nimi, byli v Gabaa Beniaminově, Filistinští pak leželi v Michmas.

17. I vyšli zhoubové z vojska Filistinského na tré rozdělení. Houf jeden obrátil se k cestě Ofra, k zemi Sual;

18. A houf druhý obrátil se na cestu Betoron; houf pak třetí pustil se cestou krajiny, kteráž patří k údolí Seboim na poušť.

19. Kováře * pak žádného nenalézalo se ve vsi zemi Izraelské; nebo byli řekli Filistinští: Aby sobě Hebrejští nenadělali mečů a kopí. *Soud.5.8.

20. Protož chodívali všiekni Izraelští k Filistinským, aby ostřil sobě jeden každý radlici svou, a motyku svou, sekeru svou i vidly své,

21. Sic jinak byly štěrbiny na radlicích, motykách, vidlách třírohých a sekerách; také i o zaostření ostnu *bývalo těžko.*

22. I bylo, že v čas boje nenalézalo se meče ani kopí u žádného z lidu toho, kterýž byl s Saulem a s Jonatou, toliko u Saule a u Jonaty syna jeho.

23. Vyšla pak stráž Filistinských k cestám Michmas.

KAPITOLA XIV.

Jonata stráž Filistinských pobil, 24. a půst od Saule uloženy zrušil.

Stalo se pak jednoho dne, že řekl Jonata syn Saulův služebniku, kterýž nosil zbroj jeho: Poď, půjdeme k stráži Filistinských, kteráž jest na oné straně. Ale otec svému *toho* nepověděl.

2. Saul však zůstával na kraji pahrbku pod jabloní zrnaton, kteráž byla v Migron; a lidu, kterýž byl s ním, bylo okolo šesti set mužů,

3. Tolikéz Achiaš syn Achitobův, bratra Ichabodova, syna * Finesova, syna Eli, kněze Hospodinova v Sílo, kterýž nosil efod. Ale lid nevěděl, že by odšel Jonata. *k.4,21.

4. Mezi těmi pak průchody, jimiž pokoušel se Jonata přejíti k stráži Filistinských, *byla* skála příkrá k přecházení s této strany, též skála příkrá k přecházení s oné strany; jméno jedné Bóses, a jméno druhé Seneh.

5. Jedna skála byla na půlnoci proti

Michmas, a druhá na poledne proti Gabaa.

6. I řekl Jonata služebniku, kterýž nosil zbroj jeho: Poď, přejdeme k stráži těch neobřezaných, snad bude Hospodin s námi; neboť není * nesnadné Hospodinu zachovati ve mnoze aneb v mále.

*Soud.7.7,2Par.14,11.

7. Odpověděl oděnce jeho: Učiň, cožkoli jest v srdci tvém, obrať se, *kam chceš*; aj, budu s tebou podlé vůle tvé.

8. I řekl Jonata: Aj, my jdeme k mužům těm, a ukážeme se jim.

9. Jestliže řeknou nám taktó: Počkejte, až přijdeme k vám, stůjme na místě svém, a nechoďme k nim.

10. Pakli by řekli taktó: Vstupte k nám, jdeme, nebo vydal je Hospodin v ruku naši. To zajisté nám bude za znamení.

11. Ukázali se tedy oba dva stráži Filistinských. I řekli Filistinští: Hle, Hebrejští lezou z děr, v nichž se byli skryli.

12. I mluvili někteří z stráže té k Jonatovi a k oděnci jeho, a řekli: Vstupte k nám, a povíme vám něco. Pročež řekl Jonata k oděnci svému: Podiž za mnou, nebo je vydal Hospodin v ruku Izraele.

13. A tak lezl četvermo Jonata a oděnce jeho za ním. I * padali před Jonatou, a oděnce jeho mordoval *je*, jda za ním.

*3 Mojz.26,7.8.

14. A to byla porážka první, v níž zbil Jonata a oděnce jeho okolo dvaceti mužů, jako v půl bonech roli dvěma *volám s záprež.*

15. Protož byl * strach v tom ležení a na tom poli, i na všem tom lidu; strážní i oni loupežníci děsili se též, až se země třásla, nebo byla v strachu Božím.

*2 Mojz.23,27.

16. A vidouce strážní Saulovi v Gabaa Beniaminově, *oznámili*, jak množství to narůzno přelá, a vždy více se potírá.

17. Saul pak řekl lidu, kterýž s ním byl: Vyhleďte i hned a zvčzte, kdo jest z našich odšel. A když vyhledávali, hle, Jonaty nebylo a oděnce jeho.

18. I řekl Saul Achiašovi: Postav sem truhlu Boží. (Truhla pak Boží toho času byla s syny Izraelskými).

19. I stalo se, když ještě mluvil Saul k knězi, že hřmot, kterýž byl v vojště Filistinských, více se rozecházel a rozmáhal. Protož řekl Saul knězi: Spust ruku svou.

20. Shromáždili se tedy Saul i všecken

lid, kterýž s ním byl, a přišli až k té bitvě; a aj, * byl meč jednoho proti druhému s hřmotem velmi velikým. *Soud.7.22.

21. Hebrejští pak někteří byli s Filistinskými prvé, kteříž táhli s nimi polem sem i tam; i ti také *obrátili se* a stáli při lidu Izraelském, kterýž byl s Sanlem a s Jonatou.

22. Všickni také muži Izraelští, kteříž se skryli na hoře Efraim, když uslyšeli, že by utíkali Filistinští, honili je i oni v té bitvě.

23. I vysvobodil Hospodin toho dne Izraele. Boj pak protáhl se až do Betaven.

24. A ačkoli muži Izraelští utrápili se toho dne, však Saul zavázal lid s přísahou, řka: Zlořečený muž, kterýž by jedl chléb prvé, než bude večer, a než se pomstím nad nepřátely svými. A tak neokusil všecken lid chleba.

25. Všecken pak *lid té krajiny* šli do lesa, kdež bylo *hojnost* medu po zemi.
26. A když všel lid do lesa, viděl tekoucí med; žádný však nepřičinil k ústům svým ruky své, nebo se bál lid té přísahy.

27. Ale Jonata neslyšev, že otec jeho zavazoval lid přísahou, vztáhl hůl, kterouž měl v ruce své, a omočil konec její v plástu medu, a obrátil ruku svou k ústům svým; i osvitily se oči jeho.

28. Odpovídaje pak jeden z lidu, řekl: Velikou přísahou zavázal otec tvůj lid, řka: Zlořečený muž, kterýž by jedl chléb dnes, ačkoli zemlel lid.

29. Tedy řekl Jonata: Zkormontil otec můj *lid* země. Pohleďte, prosím, jak se osvitily oči mé, hned jakž jsem okusil maličko medu toho.

30. Čím více kdyby se byl směle najeďd dnes lid z loupeží nepřátel svých, kterýchž dosáhl? Nebyla-liž by se nyní stala větší porážka Filistinských?

31. A tak bili toho dne Filistinské od Michmas až do Aialon; i ustal lid náramně.

32. Protož obrátil se lid k loupeží, a nabravsše ovcí a volů i telat, zbili je na zemi; i jedl lid * se krvi.

* 3 Mojz.3.17. 5 Mojz.12.6.

33. I pověděli Saulovi, řkouce: Aj, lid hřeší proti Hospodinu, jedá se krvi. Kterýž řekl: Přestoupili jste *příkázání*. Přivaltež i hned ke mně kámen veliký.

34. Opět řekl Saul: Rozejděte se mezi

lid a rcete jim: Přiveďte ke mně jeden každý vola svého a jeden každý dobytče své, a bite tuto a jezte, i nebudete hřešiti proti Hospodinu, jedouce se krvi. Přivedli tedy všecken lid jeden každý vola svého rukou svou té noci a zabijeli tu.

35. Vzdělal také Saul oltář Hospodinu; to nejprvnější oltář udělal Hospodinu.

36. Potom řekl Saul: Pustíme se po Filistinských v noci, a budeme je loupiti až do jitra, aniž zůstavujeme z nich koho. Kteríž řekli: Cožt se koli vidí za dobré, učin. Ale kněz řekl: Přístupme sem k Bohu.

37. I tázal se Saul Boha: Pustím-li se za Filistinskými? Dáš-li je v ruku Izraelovu? I neodpověděl mu v ten den.

38. Protož řekl Saul: Přístupujte sem všecka knižata lidu, a vyzvězte a vyhledejte, kdo se jest dopustil dnes hříchu nějakého?

39. Nebó živť jest Hospodin, kterýž vysvobozuje Izraele, že byť pak i na Jonatovi synu mém to bylo, smrti umře. I neodpověděl jemu žádný z všeho lidu.

40. Řekl také všemu Izraelovi: Buďte vy na jedné straně, já pak a Jonata syu můj budeme na druhé straně. Odpověděl lid Saulovi: Učin, cožt se za dobré vidí.

41. Protož řekl Saul Hospodinu Bohu Izraelskému: Ukaž spravedlivě. I * přišlo na Jonatu a Saule, lid pak z *toho* vyšel. *Joz.7.16.

42. I řekl Saul: Vrzte los mezi mnou a mezi Jonatou synem mým. A postižen jest Jonata.

43. Řekl tedy Saul Jonatovi: Pověz mi, co * jsi učinil? I pověděl mu Jonata a řekl: Toliko jsem okusil maličko medu koneem holi, kterouž jsem měl v ruce své, a aj, *proto-liž* mám umřítí? *Joz.7.19.

44. Odpověděl Saul: Toto * učin *mi* Bâh a toto přidej, že smrti umřeš, Jonato.

*1 Král.2.23; 19.2.

45. I řekl lid Saulovi: Což tedy umřítí má Jonata, kterýž učinil * vysvobození toto veliké v Izraeli? Odstup to, živť jest Hospodin, že nepadne vlas s hlavy jeho na zemi, poněvadž s pomocí Boží učinil to dnes. I vyprostil lid Jonatu, tak aby nebyl usnřeen.

*k.11.13.

46. Tedy odtáhl Saul od Filistinských; Filistinští také navrátili se k mistu svému.

47. Saul pak uvázav se v království

nad Izraelem, bojoval vůkol se všemi nepřátely svými, s Moábskými a s syny Ammon, a s Edomem, i s králi Soba, a s Filistinskými; a kamž se koli obracl, ukrutnost provodil.

48. Sebrav také vojska, porazil Amalecha, a vysvobodil Izraele z ruky zhoubců jeho.

49. Byli pak * synové Saulovi: Jonata a Jesui a Melchisua; a jména dvou deer jeho, jméno prvorozené Merob, jméno pak mladší Mikol. ^{*1 Par. 8, 33.}

50. A jméno manželky Saulovy Achinoam, dcera Achimaasova; jméno pak hejtmana * vojska jeho Abner, syn Ner, strýce Saulova. ^{*k. 17, 55; 26, 5.}

51. Nebo Cis byl otec Saulův, a Ner otec Abnerův, syn Abielův.

52. Byla pak válka veliká s Filistinskými po všecky dny Saulovy, protož kohožkoli Saul viděl muže silného, a kohožkoli udatného, bral ho k sobě.

KAPITOLA XV.

Válka Saulova proti Amalechitským, 9. a neposlušnosti jeho.

Řekl pak Samuel Saulovi: * Hospodin poslal mne, abych tě pomazal za krále nad lidem jeho, nad Izraelem, pozorujž tedy nyní hlasu slov Hospodinových. ^{*k. 10, 1.}

2. Takto praví Hospodin zástupů: Rozpomenul jsem se na to, co jest činil * Amalech Izraelovi, že se položil proti němu na cestě, když se bral z Egypta. ^{*2 Mojz. 17, 8.}

3. Protož i hned táhni a * zkaz Amalecha, a zahlaďte jako proklaté všecko, což má. Neslitovávejž se nad ním, ale zahub od muže až do ženy, od malého až do toho, kterýž prsí požívá, od vola také až do ovce, a od velblouda až do osla. ^{*2 Mojz. 17, 14.}

4. Sebral tedy Saul lid, a seřtl je v Telaim, dvakrát sto tisíc pěších, a deset tisíc mužů Judských.

5. A přitáhl Saul až k městu Amalechovu, aby bojoval v údolí jeho.

6. I řekl Saul Cinejským: Jděte, oddělte se, vyjděte z prostředku Amalechitských, abych vás s nimi nezahladil; nebo vy jste učinili milosrdenství se všemi syny Izraelskými, když šli z Egypta. A tak odšel Cinejský z prostředku Amalecha.

7. I porazil Saul Amalecha od Hevilah,

kudy se chodi do Sur, kteréž jest na-proti Egyptu.

8. Jal také * Agaga krále Amalechitského živého, lid pak všecken vyhladil ostrostí meče. ^{*Joz. 8, 23.}

9. I zachoval Saul a lid jeho Agaga, a nejlepší bravy a skoty a krmný dobytek, a berany i všecko, což lepšího bylo, a nechtěli vylubiti jich; což pak bylo ničemného a churavého, to zahubili.

10. A protož stalo se slovo Hospodinovo k Samuelovi, řkoucí:

11. Žel mi, že jsem Saule ustanovil za krále, nebo odvrátil se ode mne, a slov mých nevyplnil. I rozhorlil se Samuel náramně a volal k Hospodinu celou noc.

12. Vstav pak Samuel, šel vstříc Saulovi ráno. I oznámil Samuelovi, řkouce: Saul přišel na Karmel, a aj, připravil sobě místo, a odtud hnuv se, táhl a sstoupil do Galgala.

13. A když přišel Samuel k Saulovi, řekl jemu Šaul: * Požehnaný ty od Hospodina, vyplnil jsem slovo Hospodinovo. ^{*Soud. 17, 2. Rut 3, 10.}

14. Samuel pak řekl: Jaké pak jest to bečení ovcí těch v uších mých, a řvání volů, kteréž já slyším?

15. Odpověděl Saul: Od Amalechitských přihnali je; nebo zachoval lid, což nejlepšího bylo z bravů a skotů, aby to obětoval Hospodinu Bohu tvému, ostatky pak jsme zahladili jako proklaté.

16. I řekl Samuel Saulovi: Dopust, ať oznámím tobě, co jest mi mluvil Hospodin noci této. Di jemu: Oznam.

17. Tedy řekl Samuel: Zdali jsi nebyl maličký * sám u sebe? A předce učiněn jsi hlavou pokolení Izraelských, a pomazal tě Hospodin za krále nad Izraelem. ^{*k. 9, 21.}

18. A poslal tě Hospodin na cestu a řekl tobě: Jdi, zahub jako proklaté hříšníky ty Amalechitské, a bojuj proti nim, dokudž byste nevyhladili jich.

19. Pročež jsi tedy neuposlechl hlasu Hospodinova, ale obrátil jsi se k loupeži, a učinils zlou věc před očima Hospodinovými?

20. Odpověděl Saul Samuelovi: Však jsem uposlechl hlasu Hospodinova, a šel jsem cestou, kterouž poslal mne Hospodin, a přivedl jsem Agaga krále Amalechitského, i Amalechitské jako proklaté vyhubil jsem.

21. Ale lid vzal z loupeží bravy a skoty

přední z věcí proklatých, k obětování Hospodinu Bohu tvému v Galgala.

22. I řekl Samuel: Zdalíž libost *takovou* má Hospodin v zápalích a v obětech, jako když se poslušenství koná hlasu Hospodinova? Aj, *poslouchati lépe jest, nežli obětovati, a ku poslušenství státi, nežli tuk skopeů *přinášeti*.

* Ozeáš. 6. 6. Mat. 9. 13.

23. Nebo zpoua *jest takový* hřích jako čarodějníctví, a přestoupení *příkázání* jako modlářství a obrazové. Poněvadž jsi pak zavrhl řeč Hospodinovu, *i on také* * zavrhl tě, abys nebyl králem.

* k. 16. 1.

24. Tedy řekl Saul Samuelovi: Zbřešil jsem, že jsem přestoupil rozkaz Hospodinův a slova tvá, nebo jsem se bál lidu, a povolil jsem hlasu jejich.

25. Protož nyní odpusť, prosím, hřích můj, a navrať se se mnou, ať se pomodlím Hospodinu.

26. I řekl Samuel Saulovi: Nenavrátím se s tebou; nebo jsi zavrhl řeč Hospodinovu, tebe také * zavrhl Hospodin, abys nebyl králem nad Izraelem. * 2 Sam. 7. 15.

27. A když se obrátil Samuel, aby odšel, *Saul* uchytil křídlo pláště jeho, i odtrhlo se.

28. Tedy řekl jemu Samuel: * Odtrhl jest Hospodin království Izraelské dnes od tebe, a dal je bližnímu tvému, lepšímu, než jsi ty. * k. 28. 17.

29. Však proto vítěz Izraelský * klamati nebude, ani želeť; nebo není člověkem, aby měl *čeho* želeťi. * 4 Mojs. 23. 19.

30. On pak řekl: Zbřešilt jsem, ale vždy mne cti, prosím, před staršími lidu mého a před Izraelem, a navrať se se mnou, abych se pomodlil Hospodinu Bohu tvému.

31. I navrátil se Samuel, šel za Saulem, a pomodlil se Saul Hospodinu.

32. Řekl pak Samuel: Přiveďte ke mně Agaga, krále Amalechitského. I šel k němu Agag nádherně; nebo řekl Agag: Jistě odešla hořkost smrti.

33. Ale Samuel řekl: Jakož uvedl sirobu na ženy meč tvůj, takt osíří matka tvá nad *jiné* ženy. I rozsekal Samuel Agaga na kusy před Hospodinem v Galgala.

34. Potom odšel Samuel do Ráma, Saul pak vstoupil do domu svého, do Gabaa Saulova.

35. A již potom více Samuel neviděl

Saule až do dne smrti své; však plakal Samuel Saule. Hospodin pak želel toho, že učinil Saule králem nad Izraelem.

KAPITOLA XVI.

David na království pomazán, 14. a duch zlý Saulem lomcoval.

Řekl pak Hospodin Samuelovi: I dokudž ty budeš plakati Saule, poněvadž jsem * já ho zavrhl, aby nekraloval nad Izraelem? Naplň roh svůj olejem a poď. pošli tě k Izai Betlémskému; nebo jsem vybral sobě z synů jeho krále.

* k. 15. 23. Skutk. 13. 22.

2. I řekl jemu Samuel: Kterak mám jíti? Nebo Saul uslyše, zabije mne. Odpověděl Hospodin: Jalovici z stáda vezmeš s sebou, a diš: Přišel jsem, abych obětoval Hospodinu.

3. A pozveš Izai k oběti, jáť pak ukáží, co bys měl činiti; i pomážeš mi toho, o kterémž já tobě povím.

4. A tak učinil Samuel, jakž mu byl mluvil Hospodin, a přišel do Betléma. A ulekše se starši města, vyšli proti němu a řekli: * Pokojný-li jest příchod tvůj?

* 2 Král. 9. 18.

5. Odpověděl: Pokojný. Abych obětoval Hospodinu, přišel jsem. Posvěťte se, a poďte k oběti se mnou. Posvětil také Izai a synů jeho, a pozval jich k oběti.

6. Když pak přišli, vida * Eliába, řekl: Jistě před Hospodinem jest pomazaný jeho. * k. 17. 13.

7. Ale Hospodin řekl Samuelovi: Nehleď * na tvárnost jeho a na zrůst postavy jeho, nebo jsem ho zavrhl; neboť *ne patří*, nač patří člověk. Člověk zajisté hledí *na to, což jest* před očima, aleť Hospodin hledí k srdci. * Skutk. 10. 34. + 1 Tes. 2. 4.

8. I povolal Izai * Abinadaba, a kázal mu jíti před Samuelem. Kterýž řekl: Také ani toho nevyvolil Hospodin. * k. 17. 13.

9. Rozkázal též Izai jíti Sammovi. I řekl: Ani toho nevyvolil Hospodin.

10. Takž rozkázal Izai jíti sedmi synům svým před Samuelem. Ale Samuel řekl Izai: Ani těch nevyvolil Hospodin.

11. Potom řekl Samuel Izai: Jsou-li to již všickni synové? Odpověděl: Ještěť zůstává nejmladší, a aj, pase ovec. Tedy řekl Samuel Izai: Pošli a vezmi jej; nebo aniž sedneme za stůl, dokudž on sem nepřijde.

12. I poslal a přivedl ho. (Byl pak * on ryšavý, krásných očí a libého vzezření.)

I řekl Hospodiu: Vstana, pomaz ho, nebo to jest teu. ^{*k.17,42.}

13. Protož vzal Samuel roh s olejem, a pomazal * ho u prostřed bratří jeho. I odpčinul Duch Hospodinův na Davidovi od toho dne i potom. A Samuel vstav, odšel do Ráma. ^{*2 Sam.7,8. Skutk.13,22.}

14. Takž Duch Hospodinův odšel od Saule, a nepokojil ho duch zlý od Hospodina.

15. Služebníci pak Saulovi řekli jemu: Aj, teď duch Boží zlý nepokoji tě.

16. Necht, medle, rozkáže pán náš služebníkům svým, kteříž stojí před tebou, ať hledají muže, kterýž by uměl hráti na harfu, aby, když by přišel na tě duch Boží zlý, hrál rukou svou, a tobě aby lehčeji bylo.

17. Tedy řekl Saul služebníkům svým: Medle, vyhledejte mi muže, kterýž by uměl dobře hráti, a přiveďte ke mně.

18. I odpověděl jeden z služebníků a řekl: Aj, viděl jsem syna Izai Betlémského, kterýž umí hráti, muže udatného a bojovného, též správného a krásného, a jest s ním Hospodin.

19. Protož poslal Saul posly k Izai, řka: Pošli mi Davida syna svého, kterýž jest při stádu.

20. Tedy Izai vzal osla, chléb a nádobu vína a kozelce jednoho, a poslal po Davidovi synu svém Saulovi.

21. Když pak přišel David k Saulovi, stál před ním; i * zamiloval ho velmi, a učiněn jest jeho oděncem. ^{*k.18,1,2.}

22. Potom poslal opět Saul k Izai, řka: Medle, nechť David stojí přede mnou, neboť jest našel milost před očima máma.

23. I bývalo, že kdyžkoli napadal duch Boží Saule, David, bera harfu, hrával rukou svou; i mival Saul polehčení, a lépe mu bývalo, nebo ten duch zlý odstupoval od něho.

KAPITOLA XVII.

Boj Filistinských s Izraelskými, 17. a poražení pyšného Goliáše.

I sebrali Filistinští vojska svá k boji, a shromáždili se u Socho, kteréž jest Judovo, a položili se mezi Socho a Azeka na pomezí Dammin.

2. Ale Saul a muži Izraelští sebravše se, položili se v údolí Elah, a sšíkovali se k bitvě proti Filistinským.

3. I stáli Filistinští na hoře s strany

jedné, a Izraelští stáli na hoře s strany druhé, a údolí bylo mezi nimi.

4. I vyšel muž bojovník z vojska Filistinského, Goliáš jménem, z Gát, zvýši šesti loket a dlani.

5. Lebka pak ocelivá na hlavě jeho, a v pancíř brněný byl oblečen, kterýžto pancíř vážil pět tisíc lotů oceli.

6. Též plechovice ocelivé byly na nohách jeho, a pavéza ocelivá mezi rameny jeho.

7. A dřevo u kopí jeho jako vratidlo tkadlecovské, železo pak ostré kopí jeho *vázilo* šest set lotů železa; a ten, kterýž nosil braň *jeho*, šel před ním.

8. I postavil se, a volal na vojska Izraelská, řka k nim: Nač jste *to* vyšli, vojensky se sšíkovavše? Zdaliž já nejsem Filistinský, a vy služebníci Saulovi? Vybeřte z sebe muže, kterýž by sstoupil ke mně.

9. Jestližeť mi bude moci odolati a zabije mne, tedy budeme služebníci vaši; pakliž já přemohu jej a zabiji ho, budete vy služebníci naši, a sloužiti budete nám.

10. Privil také ten Filistinský: Já jsem dnes * zhaněl vojska Izraelská. Vydejtež mi muže, abychom se bili spolu. ^{*2 Král.19,4,16.}

11. A když uslyšel Saul i všecken Izrael slova Filistinského taková, ulekli se a báli se velmi.

12. David * pak ten syn muže Efratejského z Betléma Judova, (jehož jméno Izai, kterýž měl osm synů, a již se byl sstaral za dnů Saule, přiblíživ se k lidem *seslým*. ^{*k.16,1.}

13. Tři také synové Izai starší šedše, táhli na vojnu s Saulem. Jména těch tří synů jeho, kteříž byli šli k boji: Eliáb prvorozený, a druhý po něm Abinadab, třetí pak Samma.

14. Ale David byl nejmladší. A tak ti tři synové starší odešli s Saulem.)

15. David tedy odšel od Saule a navrátil se, aby pásł stádo otce svého v Betlémě.

16. I přicházel ten Filistinský ráno a večer, a stavěl se po čtyřidce dni.

17. Tedy řekl Izai Davidovi synu svému: Vezmi i hned *pro* bratří své efi prazmy této a deset chlebů těchto, a běž do vojska k bratřím svým.

18. A deset syřečků mladých těchto doneseš hejtmanu, a navštívě bratří své, pozdravíš jich, a základ jejich vyzdvíhneš.

19. Saul pak i oni, i všickni muži Izraelští byli v údolí Elah, bojujíce proti Filistinským.

20. A tak vstav David tím raněji a zanechav stáda při strážném, vzal *to* a šel, jakž mu byl přikázal Izai. I přišel až k šancům, a aj, vojsko vycházelo do šiku a křičelo k bitvě.

21. I sšikovali se Izraelští, ano i Filistinští, vojsko proti vojsku.

22. Protož David zanechav břemene, kteréz s sebe složil u strážného při břemenech, běžel do vojska; a když přišel, tázal se bratři svých, jak se mají.

23. A když on s nimi mluvil, aj, muž bojovník jménem Goliáš. Filistinský z Gát, vycházel z vojska Filistinských a mluvil jako i prvě; což slyšel i David.

24. Všickni pak muži Izraelští, jakž uzřeli toho muže, utíkali před tváří jeho, a báli se náramně.

25. I mluvili Izraelští mezi sebou: Viděli-li jste toho muže, kterýž vyšel? Nebo aby pohanění uvedl na Izraele, vyšel. Kdož by ho zabil, zbohatí ho král bohatstvím velikým, a dceru svou dá jemu, i dům otec jeho osvobodí v Izraeli.

26. I mluvil David mužům, kteříž stáli u něho, a řekl: Co bude dáno muži tomu, kterýž by zabil toho Filistinského a odjal pohanění od Izraele? Nebo kdo jest Filistinský neobřezaný ten, že pohanění uvodí na vojsko Boha živého?

27. Odpověděl jemu lid v táž slova, řka: To bude dáno muži, kterýž by ho zabil.

28. A uslyšev * Eliáb, bratr jeho nejstarší, že mluví s těmi muži, rozhněval se Eliáb velmi na Davida, a řekl: Proč jsi sem přišel? A komus nechal kolikasi těch ovec na poušti? Známf já pýchu tvou a zlost srdce tvého, zes přišel diviti se bitvě. ^{*k.16,6.}

29. I řekl David: Což jsem pak učinil? Zdaž *mi* nebylo poručeno?

30. Tedy šel od něho k jinému, jehož se tázal jako i prvě. I odpověděl jemu lid tak jako i prvě.

31. A tak roznesla se slova, kteráž mluvil David, a oznámili je Saulovi. Kterýž-to povolal ho.

32. I řekl David Saulovi: * Necht se neleká srdce člověka pro něho; služebník tvůj půjde a bude se bít s Filistinským tímto. ^{*1 Mojs.42.28.}

33. Ale Saul řekl Davidovi: Nebudeš

moci jíti proti Filistinskému tomu, abys se potýkal s ním; nebo mládenček jsi, on pak jest muž bojovný od mladosti své.

34. Odpověděl David Saulovi: Služebník tvůj pastýřem byl stáda otec svého, a když přicházel lev aneb nedvěd, a bral dobytče z stáda,

35. Já dostíhal jsem ho a bil jsem jej, a vydíral jsem *je* z hrdla jeho. Pakli se na mne obořil, tedy ujina ho za čelist, bil jsem jej, až jsem ho i zabil.

36. I lva i nedvěda zabil služebník tvůj; budeť tedy Filistinský neobřezanec ten jako který z nich, nebo zhaněl vojska Boha živého.

37. Řekl také David: Hospodin, kterýž vytrhl mne* z moei lva a z moei nedvěda, onť mne vytrhne z ruky Filistinského tohoto. Tedy řekl Saul Davidovi: Jdi, a Hospodin budiž s tebou. ^{*2 Tim.4.17.}

38. I dal Saul obléci Davida v šaty své, a vstavil lebku ocelivou na hlavu jeho, a oblékl ho v pancíř.

39. Připásal také David meč jeho na ty šaty jeho, a chtěl jíti, ale že *tomu* nezvykl, protož řekl David Saulovi: Nemohuť v tom jíti, nebo jsem nepřivykl. I složil to David s sebe.

40. A vzav * hůl svou do ruky své, vbral sobě pět kamenů hladkých z potoku, a vložil je do mošničky pastýřské, kterouž měl, totiž do pytlíku, a prak svůj v ruce nesl, a přiblížil se k Filistinskému. ^{*1 Par.11,23.}

41. Bral se také i Filistinský, jda a přibližuje se k Davidovi, a muž ten, kterýž nesl braň jeho, šel před ním.

42. A když pohleděl Filistinský a uzřel Davida, pohrdal jím, proto že byl mládenček, a ryšavý, a krásného vzezření.

43. I řekl Filistinský Davidovi: * Což jsem pes, že jdeš proti mně s holí? A zlořečil Filistinský Davidovi skrze bohy své. ^{*2 Sam.3,8.}

44. Řekl také Filistinský Davidovi: Poď ke mně, a * dámť tělo tvé ptákům nebeským a šelmám zemským. ^{*Jer.7,33. Ezech.29,5.}

45. Odpověděl David Filistinskému: Ty jdeš ke mně s mečem a s kopím a s pavézou, ale já k tobě jdu ve jménu Hospodina zástupů, Boha vojsk Izraelských, kterémuž jsi ty utrhal.

46. Dnešního dne zavře tě Hospodin v ruku mou, a zabiji tě. a setnu hlavu tvou s tebe, a vydám těla vojska Filistinského

dnes ptákům nebeským a šelmám zemským, a pozná všecka země, žeť jest Bůh v Izraeli.

47. A zvíť všecko shromáždění toto, že ne mečem ani kopím vysvobozuje Hospodin; (nebo Hospodinův jest boj,) protož vydát vás v ruce naše.

48. Stalo se pak, že když vstal ten Filistinský, a šel, přibližuje se proti Davidovi, pospíšil i David a běžel proti Filistinskému, aby se s ním potýkal.

49. V tom David vztáh ruku svou k mošničce, vyňal z ní kámen, kterýmž hodil z praku, a udeřil Filistinského v čelo jeho tak, že kámen uvázl v čele jeho. I padl tváří svou na zem.

50. A tak přemohl David Filistinského prakem a kamenem, a udeřiv Filistinského, zabil jej, ačkoli David žádného meče v ruce neměl.

51. A příběh David, stál nad Filistinským. Potom pochyťv meč jeho, dobyl ho z pošvy a zabil jej, a stál jim hlavu jeho. To vidouce Filistinští, že umřel nejsilnější jejich, utkali.

52. A protož vstavše muži Izraelští a Judští, zkríkli a honili Filistinské, až kde se vehází do údolí, a až k branám Akaron. I padali, raněni jsouce, Filistinští po cestě k Saraim, až do Gát a až do Akaron.

53. A navrátivše se synové Izraelští od honění Filistinských, vzebrali tábor jejich.

54. Potom David vzav hlavu toho Filistinského, přinesl ji do Jeruzaléma, a odění jeho složil v stanu svém.

55. Tehdáž pak, když viděl Saul Davida jdoucího proti tomu Filistinskému, řekl Abnerovi hejtmanu vojska: Abner, či jest syn ten mládenček? Odpověděl Abner: Jako jest živa duše tvá, králi, že nevim.

56. Ale král řekl: Zptej ty se, či jest syn mládence ten.

57. Když se pak vracoval David od zabití Filistinského toho, pojav ho Abner, přivedl jej před Saule, an drží hlavu Filistinského v ruce své.

58. I řekl jemu Saul: Či jsi syn, mládenče? Odpověděl David: Syn služebníka tvého Izai Betlémského.

KAPITOLA XVIII.

Jonata se spřiznil s Davidem; 6. Saul pak, ač nepřítel jeho učiněn, 17. však mu dceru svou dal za manželku.

I stalo se, že když přestal mluvit k Sau-

lovi, duše Jonatova spojila se s duší Davidovou, tak že ho zamiloval Jonata jako sebe samého.

2. A tak Saul vzal jej k sobě toho dne, a nedopustil mu navrátiti se do domu otce jeho.

3. I učinil * Jonata s Davidem smlouvu, proto že ho [†] miloval jako duši svou.

*k.20.8.16. †k.19.1.

4. A složiv Jonata s sebe plášť, kterýmž byl odín, dal jej Davidovi, i roucho své, až do meče svého, a až do lučiště svého, i do pasu svého.

5. Vycházel pak David, k čemuž ho koli posílal Saul, * opatrně sobě počínaje. I ustanovil ho Saul nad vojáky, a líbil se všemu lidu, též i služebníkům Saulovým.

*2 Král.18.7.

6. Stalo se pak, když se oni domů brali, a David též se navracoval od zabití Filistinského, že vyšly ženy z každého města Izraelského, zpívající a plésající, vstříc Saulovi králi s bubny, s veselím a s husličkami.

7. A prozpěvovaly jedny po druhých ženy ty, hrajíce, a řekly: Porazilť jest Saul svůj tisíc, ale * David svých deset tisíců.

*k.21.11; 29.5.

8. I rozhněval se Saul náramně, nebo nelíbila se mu ta řeč. Pročež řekl: Dali Davidovi deset tisíc, a mně dali *toliko* tisíc. Co mu ještě přes to *přivlastní*, leč království?

9. Protož Saul *zlobivě* hleděl na Davida od toho dne i vždycky.

10. Stalo se pak druhého dne, že duch Boží zlý * napadl Saule, a [†] prorokoval u prostřed domu svého, a David hrál rukou svou jako i jindy vždycky. Saul pak měl kopí v ruce své.

*k.19.9. †1 Král.18.29.

11. I * vyhodil Saul kopí, řka: Prohodím Davida až do stěny. Ale David uhlul se jemu po dvakrát.

*k.20.33.

12. A * bál se Saul Davida, proto že Hospodin byl s ním, a od Saule odstoupil.

*Mark.6.20.

13. Protož vybyl ho Saul od sebe, a učinil jej sobě hejtmanem nad tisíci; kterýžto vycházel i veházel před lidem.

14. David pak ve všech cestách svých opatrně * sobě počínal, nebo Hospodin byl s ním.

*2 Král.18.7.

15. A když to viděl Saul, že sobě velmi opatrně počíná, bál se ho.

16. Ale všecken Izrael i Juda miloval Davida, nebo vycházel i veházel před nimi.

17. Tedy řekl Saul Davidovi: Aj, deeru svou starší Merob dámt za manželku, toliko mi buď muž silný, a veď boje Hospodinovy. (Saul pak myslil: Necht' neseházi od mé ruky, ale od ruky Filistinských.)

18. I řekl David Saulovi: Kdo jsem já, a jakýž jest rod můj a čeled otce mého v Izraeli, abych byl zetěm královým?

19. I stalo se, že když již Merob dcera Saulova * měla dána býti Davidovi, dána jest Adrielovi Molatitskému za manželku. *Soud.15,2.

20. Milovala pak Mikol dcera Saulova Davida; což když oznámili Saulovi, libilo se to jemu.

21. (Nebo řekl Saul: Dámt mu ji, aby mu byla osídlem, a aby proti němu byla ruka Filistinských.) A tak řekl Saul Davidovi: Po této druhé budeš mi již zetěm.

22. I rozkázal Saul služebníkům svým: Mluvte k Davidovi tajně, řkouce: Aj, libuje tě sobě král, a všickni služebníci jeho laskavi jsou na tebe; nyní tedy buď již zetěm královým.

23. A když mluvili služebníci Saulovi v uši Davidovy slova ta, odpověděl David: Zdalíž se vám malá věc zdá, býti zetěm královým? A já jsem člověk chudý a opovržený.

24. Tedy služebníci Saulovi oznámili jemu, řkouce: Taková slova mluvil David.

25. I řekl Saul: Takto recte Davidovi: Není žádostiv král věna, toliko sto obřizek Filistinských, aby byla pomsta nad nepřátely královskými. (Saul pak to obmyslel, aby David upadl v ruku Filistinských.)

26. Protož oznámili služebníci jeho Davidovi slova ta, a libilo se to Davidovi, aby byl zetěm královým. Ještě se pak nebyli vyplnili dnové ti,

27. Když vstav David, odšel, on i muži jeho, a zbil z Filistinských dvě stě mužů, jejichž obřizky přinesl David, a z úplna je dali králi, aby byl zetěm královým. I dal jemu Saul Mikol deeru svou za manželku.

28. A vida Saul, nýbrž zkušené maje, že jest Hospodin s Davidem, a že Mikol dcera jeho miluje ho,

29. Ještě tím více Saul obával se Davida. I byl Saul nepřítelem Davidovým po všechny dny.

30. Vtrhovali pak *do země* knížata Filiistinská; i bývalo, že kdyžkoli vycházeli, opatrněji sobě počínal David *proti nim* nade všechny služebníky Saulovy, pročť i jméno jeho bylo velmi slavné.

KAPITOLA XIX.

Saul i jiným poroučel, i sám chtěl nejednou zabít Davida, ale zmýlen jest.

Mluvil pak Saul k Jonatovi synu svému a ke všechněm služebníkům svým, aby zamordovali Davida, ale Jonata syn Saulův * liboval sobě Davida velmi. *k.18,3;20,17.

2. I oznámil *to* Jonata Davidovi, řka: Usiluje Saul otec můj, aby tě zabil; protož nyní šetř se, prosím, až do jitra, a usadě se v skrytě, schovej se.

3. Ale jáť vyjdu a státi budu při boku otei svému na poli, kdež ty budeš, a budu mluvit o tobě s otcem svým, a čemuž vyrozumím, oznámím tobě.

4. I mluvil Jonata o Davidovi dobře Saulovi otei svému, a řekl: Necht' nehřeší král proti služebníkovi svému Davidovi, necht' jest nie tobě neprovinil, nýbrž správa jeho jest tobě velmi užitečná.

5. Nebo se opovážil * života svého ať zabil Filistinského, a učinil Hospodin vysvobození veliké všemu Izraeli. Viděls *to* a radoval jsi se. Pročež bys tedy lřešil proti krvi nevinné, chtěje zabít Davida bez příčiny? *Soud.5,18.+1 Sam.17,50 nřl.

6. I uposlechl Saul řeči Jonatovy a přísáhl Saul, řka: * Živť jest Hospodin, žeť nebude zabit. *k.14,45.

7. Tedy Jonata povolal Davida, a oznámil jemu Jonata všecka slova tato. A přivedl Jonata Davida k Saulovi, i byl před ním jako i prvě.

8. Vznikla pak opět válka; a vytáh David, bojoval proti Filistinským, a porazil je porážkou velikou, a utekli před ním.

9. V tom duch * Hospodinův zlý napadl Saula, kterýž v domě svém seděl, maje kopí své v ruce své, a David hrál rukou *před ním*. *k.18,10.

10. Ale Saul * chtěl prohoditi Davida kopím *až* do stěny; kterýž uhnul se mu, a udeřilo kopí v stěnu. A tak David utekl a vynikl z nebezpečenství té noci. *k.18,11.

11. Potom * poslal Saul posly k domu Davidovu, aby ho strážili a zabili jej ráno. I oznámila to Davidovi Mikol manželka jeho, řkuci: Jestliže se neopatříš noci této, zítra zabit budeš. *Zalm.59,1.

12. A protože * spustila Mikol Davida oknem, kterýž odšel, utekl a vynikl z nebezpečnosti. *Skutk. 9, 25.

13. Vzala pak Mikol obraz a vložila na ňže, a polštář kozi položila v hlavách jeho a přikryla šaty.

14. Tedy Saul poslal posly, aby vzali Davida. I řekla: Jest nemoeen.

15. Opět poslal Saul posly, aby pohledli na Davida, řka: Přineste ho na lůžke mně, ať ho zabiji.

16. A když přišli poslové, a aj, obraz ležel na lůžku a polštář kozi v hlavách jeho.

17. I řekl Saul k Mikol: Proč jsi mne tak podvedla a pustila nepřítele mého, aby ňšel? Odpověděla Mikol Saulovi: On mi řekl: Propust mne, sic jinak zabiji tě.

18. David tedy utikaje, vynikl z nebezpečnosti, a přišel k Samuelovi do Ráma, oznámil jemu všecko, co mu Saul učinil. I odšel on i Samuel, a bydlili v Náiôt.

19. Oznámeno pak bylo Saulovi, řka: Aj, David jest v Náiôt v Ráma.

20. I poslal Saul posly, aby jali Davida. Kterž když viděli zástup proroků prorokujících, a Samuele jim představeného, an stojí, sstoupil také na posly Saulovy Duch Boží, a prorokovali i oni.

21. To když oznámili Saulovi, poslal jiné posly, a prorokovali také i oni; a opět poslal Saul třetí posly, a i ti prorokovali.

22. Šel tedy již sám do Ráma a přišel až k čisterni veliké, kteráž jest v Socho, a zeptal se, řka: Kde jest Samuel a David? I řekl někdo: Aj, jsou v Náiôt v Ráma.

23. I šel tam do Náiôt v Ráma; a sstoupil * i na něj Duch Boží, a jda dále, prorokoval, až i přišel do Náiôt v Ráma. *Prisl. 21, 1.

24. Kdežto svlékl také sám roucho své a prorokoval i on před Samuelem, a pak, ležel svlečený celý ten den a noc. Když se říká: * Zdali také Saul mezi proroky? *k. 10, 11.

KAPITOLA XX.

jednání Jonatovo s Davidem 25. i s Saulem 35. a jejich se rozjiti.

V tom utikaje David z Náiôt, kteráž jest v Ráma, přišel a mluvil před Jonatou: Lož * jsem učinil? Jaká jest nepravost

má? A jaký jest hřích můj před otcem tvým, že hledá bezživoti mého? *k. 17, 29; 26, 18.

2. Kterýž řekl jemu: Odstup to, neumřeš. Aj, nečiníš otec můj ničeho ani velikého ani malého, čehož by se mi nesvěřil. Jak by tedy otec můj tajil to přede mnou! Neňit toho.

3. Nadto přísáhl také David, (to promluviv: Dobřeť vi otec tvůj, že jsi laskav na mne, protože myslí: Nechť neví o tom Jonata, aby neměl zámutku.) Nýbrž jistě, * žít jest Hospodin, a žítvat jest duše tvá, že sotva jest kročeť mezi mnou a mezi smrti. *k. 25, 26.

4. Odpověděl Jonata Davidovi: Pověz, čehokoli žádáš, a učiním tobě.

5. I řekl David Jonatovi: Aj, zítra bude novměsice, kdyžto já mám obyčej sedati s králem k jídlu; protože propust mne, a skryji se na poli až do třetího večera.

6. Jestliže by se zvláště na mne ptal otec tvůj, řekneš: Prosil mne velice David, aby sběhl do Betléma města svého; nebo obět výroční tam mítí má všechna jeho rodina.

7. Řekne-liť: Dobře, pokoj služebníkovi tvému; pakliť se rozzlobí, věz, žeť se doplnila zlost jeho

8. A tak učiníš milosrdenství s služebníkem svým, poněvadž jsi * v smlouvu Hospodinovu uvedl služebníka svého s sebou. Pakliť jest na mně nepravost, zabí mne sám; nebo k otcí svému proč bys mne vodil? *k. 18, 3.

9. I řekl Jonata: Odstup to od tebe; nebo zvim-liť to jistotně, že by se doplnila zlost otce mého, aby přišla na tě, zdaliž neoznámím tobě toho?

10. Řekl také David Jonatovi: Kdož mi oznámí, jestliže odpoví tobě otec tvůj něco tvrdě?

11. Odpověděl Jonata Davidovi: Poď, vyjděme na pole. I vyšli oba na pole.

12. Opět řekl Jonata Davidovi: Hospodin Bůh Izraelský, (hned jakž porozumím na otcí svém, okolo tohoto času zítra neť pozejtří, an bude dobře s Davidem, jestliže nepošli tehdáž k tobě, a neoznámím-liť,)

13. Toto učin Hospodin Jonatovi a toto přidej. Pakliť se bude libiti otcí mému uvěsti zlé na tebe, takéť i to zjevím tobě a propustím tě; i půjdeš v pokoji,

a Hospodin buď s tebou, jakož byl s otcem mým.

14. A zdalíž i ty, dokud jsem živ, ne učiníš se mnou milosrdenství Hospodino-
va, ano bychť i umřel,

15. Tak že neodvrátíš milosrdenství svého od domu mého až na věky, zvláště tebdáž, když Hospodin vyplní nepřátele Davidovy, jednoho každého se svrchku země.

16. A tak učinil Jonata smlouvu s domem Davidovým, řka: Vybledávejž Hospodin toho z ruky nepřátel Davidových.

17. Ještě i přísahou zavázal Jonata v láse odněnně k sobě Davida; * nebo jakož miloval duši svou, tak jej miloval.

18. I řekl mu Jonata: Zítřa bude novměsíce, a bude se ptáti na tebe, když prázdné bude místo tvé.

19. Do třetího tedy dne skrývá se, sstoupíš rychle a přijdeš k tomu místu, na kterémžs se byl skryl, když se to jednalo, a pobudeš u kamene počestných.

20. A já tři střely vystřelím po straně k němu, směřuje sobě k cíli.

21. Potom hned pošli pachole a dí: Jdi, shledej střely. Jestliže prostě řeknu služebniku: Hle, střely za tebou bližší sem, přines je, tedy přijď, nebo jest pokoj tobě, a není žádného *nebezpečnosti*, živť jest Hospodin.

22. Pakli takto řeknu pacholeti: Hle, střely jsou před tebou dále, tedy odejdi, nebo propustil tě Hospodin.

23. Řeči pak této, kterouž jsme mluvili já a ty, aj, Hospodin svědek bude mezi mnou a mezi tebou až na věky.

24. A tak skryl se David na poli. Byl pak novměsíce, i sedl král za stůl k jídlu.

25. A seděl král na stolici své, jakž obyčej měl, na stolici u stěny, ale Jonata povstal. Sedl také Abner podlé Saule, a místo Davidovo zůstalo prázdné.

26. A však toho dne Saul nie neřikal, nebo myslil: Něco se mu přihodilo, buď že čistý jest neb * nečistý. *^{3Mojz.15,2.16.}

27. Stalo se pak nazejtří, druhého dne novměsíce, že opět prázdné bylo místo Davidovo. I řekl Saul Jonatovi synu svému: Proč nepřišel syn Izai ani večera ani dnes k jídlu?

28. Odpověděl Jonata Saulovi: Velice mne prosil David, aby šel do Betléma.

29. A řekl: Odpust mne, prosím, nebo obět má mít rodina naše v městě, a bratr můj sám rozkázal mi *přijíti*; nyní tedy, nalezl-li jsem milost před očima tvýma, nechť se odtrhnu, prosím, abych navštívil bratři své. Tou příčinou nepřišel k stolu královskému.

30. I rozhněval se Saul náramně na Jonatu, a řekl jemu: Synu převrácený a urputný, zdalíž nevim, že jsi zvolil sobě syna Izai k hanbě své, i k hanbě a lehkosti matky své?

31. Nebo po všecky dny, v nichž bude živ syn Izai na zemi, nebudeš upevněn ty, ani království tvé. Protož hned poslali a přived jej ke mně, nebť jest hoden smrti.

32. Odpověděl Jonata Saulovi otei svému, a řekl jemu: Proč má umřít? Což jest učinil?

33. I * hodil Saul kopím na něj, aby ho zabil. Tedy seznav Jonata, že uložil otec jeho zabít Davida,

34. Vstal od stolu Jonata, rozpálen jsa hněvem, a nejedl toho druhého dne novměsíce pokrmu, nebo bolestil pro Davida, a že ho tak zlehčil otec jeho.

35. Protož stalo se ráno, že vyšel Jonata na pole k času uloženému Davidovi, a pachole malé s ním.

36. Tedy řekl pacholeti svému: Běž a shledej střely, kteréž já vystřelím. I běželo pachole, a on střílel daleko před něj.

37. Když pak přišlo pachole až k cíli, k němuž střílel Jonata, volal Jonata za pacholetem a řekl: Zdalíž není střely před tebou *tam* dále?

38. Opět volal Jonata za pacholetem: Rychle pospěš, nestůj. A tak sebravší pachole Jonatovo střely, vrátilo se k svému pánu.

39. (Pachole pak nie nevědělo, toliko Jonata a David věděli, co se jedná.)

40. I dal Jonata braň svou pacholeti kteréž s ním bylo, a řekl jemu: Jdi, do nes do města.

41. A když odešlo pachole, vstal David s strany polední, a padna * na tvář svou k zemi, poklonil se třikrát; a polibivše jeden druhého plakali oba, až Jonata Davida pozdvihl.

42. I řekl Jonata Davidovi: Jdiž u po koji, a což jsme sobě oba přísahli v jménu Hospodinovu, řkonce: Hospodin buď svědkem mezi mnou a tebou, i mez

semenem mým a mezi semenem tvým, *necht trvá až na věky.*

43. A tak vstav *David*, odšel, Jonata pak navrátil se do města.

KAPITOLA XXI.

David utikaje, přišel do Nobe 10. a odtud k Achisovi králi Gát.

Tedy přišel *David* do Nobe k Achimelechovi knězi. I ulek se Achimelech, vyšel vstříc *Davidovi* a řekl jemu: Cože to, že jsi sám, a není žádného s tebou?

2. Odpověděl *David* Achimelechovi knězi: Král mi poručil nějakou věc, a řekl mi: Ať žádný nezvidá toho, proč tě posílám, a eť jsem poručil. Služebníkům pak uložil jsem jisté místo.

3. Protož nyní, co máš tu před rukama, dej v ruku mou, *asi* pět chlebů, aneb což na hotově máš.

4. Odpověděl kněz *Davidovi* a řekl: Nemámť chleba obecného před rukama, než toliko chléb svatý, však jestliže se toliko * od žen zdrželi služebníci.

*2 Mojš.19,15.

5. Odpověděl *David* knězi a řekl: Jisté ženy vzdáleny byly od nás, jakož včera *tak* i před včerejškem, když jsem vyšel; protož těla služebníků svatá jsou. Ač pak toto předsevzeti jest proti slušnosti, však i to dnes posvěceno bude pro tělo.

6. A tak dal jemu kněz * *chleby* svaté; nebo nebylo tam chleba, jediné chlebové předložení, kteříž odloženi byli od tváři Hospodinovy, aby položeni byli chlebové teplí toho dne, když ti vzati byli.

*Mat.12,3. Luk.6,3.

7. (Byl pak tu jeden z služebníků Saulových v týž den, kterýž se *tam* pozadržel před Hospodinem, jehož jméno bylo Doeg Idumejský, nejprřednější mezi pastýři Saulovými.)

8. I řekl *David* Achimelechovi: Nemáš-liž zde kopí aneb meče? Nebo ani meče svého ani braně své nevzal jsem v ruku svou, proto že rozkaz královský dotíral.

9. Jemuž řekl kněz: Meč Goliáše Filištinského, kteréhož * jsi zabil v údolí E-lah, aj, ten jest zde obvinutý v roucho za efodem. Jestliže jej ebeč sobě vzíti, vezmi, nebo zde jiného není kromě toho. I řekl *David*: Neníť přes ten, dejž mi jej.

*k.17,50,51.

10. Tedy vstal *David*, a utekl toho dne před Saulem, a přišel k Achisovi * králi Gát.

*Zalm.56,1.

11. Služebníci * pak Achisovi řekli je-

mu: Zdalíž tento není *David*, král země? Zdalíž neprozpěvovali tomuto po houfích, řkouce: † Porazil Saul svůj tisíc, *David* pak svých deset tisíců. *k.29,5.+18,7.

12. I složil *David* ta slova v srdci svém, a bál se velmi Achisa krále Gát.

13. Protož * změnil způsob svůj před očima jejich, a blázнем se dělal, *jsa* v rukou jejich; psal také po vratech u brány, a pouštěl sliny po bradě své.

*Zalm.34,1.

14. Tedy řekl Achis služebníkům svým: Hle, viděvše člověka blázna, pročž jste ho ke mně přivedli?

15. Nedostává-liž se mi bláznů, že jste uvedli tohoto, aby bláznil přede mnou? Ten-liž má vjíti do mého domu?

KAPITOLA XXII.

David skrývá se před Saulem. 9. Knězi od Doega osozeni 18. i zmordováni.

A tak odšel odtud *David*, skryl se v jeskyni * *Adulam*. To když uslyšeli bratří jeho i všecken dům otee jeho, sešli se tam k němu.

*Zalm.57,1.

2. A shromáždili se k němu, kteřížkoli byli v ssonžení, a kteřížkoli byli zadlužili, a kteřížkoli byli v hořkosti ducha, a byl nad nimi knížetem, tak že jich bylo s ním okolo čtyř set mužů.

3. Potom odšel odtud *David* do Masfa Moábského a řekl králi Moábskému: Prosim, necht *vcházejí* k vám i vycházejí otec můj a matka má, dokudž nezmím, co se mnou učiní Báh.

4. I přivedl je před krále Moábského, a bydlili s ním po všecky dny, v nichž zůstával *David* na tom hradě.

5. Ale prorok Gát řekl *Davidovi*: Nebývejž děle na tom hradě, jdi, navrať se do země * *Judské*. I odšel *David*, a přišel do lesa Haret.

*Zalm.63,1.

6. V tom uslyšel Saul, že by se zjevil *David* i muži, kteříž byli s ním. Saul pak bydlil v Gabaá pod hájem v Ráma, maje kopí své v rukou svých, a všickni služebníci jeho stáli před ním.

7. I řekl Saul služebníkům svým, kteříž stáli před ním: Slyšte medle, synové Jemini: Všechněm-li vám dá syn Izai pole a vinice? Všecky-li vás postaví za správce nad tisíci a sty,

8. Že jste se všickni spikli proti mně, aniž jest, kdo by mi oznámil? Již * i syn můj učinil smlouvu s synem Izai, a však žádný z vás nelituje mne, aniž mi kdo

a Hospodin budiž s tebou, jakož byl s otcem mým.

14. A zdalíš i ty, dokud jsem živ, neučiníš se mnou milosrdenství Hospodínova, ano bychť i umřel,

15. Tak že neodvrátíš milosrdenství svého od domu mého až na věky, zvláště tehďáz, když Hospodin vyplení nepřátely Davidovy, jednoho každého se svrchku země.

16. A tak učinil Jonata smlouvu s domem Davidovým, řka: Vyhledávejž Hospodin toho z ruky nepřátel Davidových.

17. Ještě i přísahou zavázal Jonata v lásece odměnné k sobě Davida; * nebo jákož miloval duši svou, tak jej miloval.

*k.19,1.

18. I řekl mu Jonata: Zítra bude novměsíce, a bude se ptáti na tebe, když prázdné bude místo tvé.

19. Do třetího tedy dne skrýváje se, sstoupíš rychle a přijdeš k tomu místu, na kterémžs se byl skryl, když se to jednalo, a pobudeš u kamene pocestných.

20. A já tři střely vystřelím po straně k němu, směřuje sobě k cíli.

21. Potom hned posli pachole a dím: Jdi, shledej střely. Jestliže prostě řeknu služebníkovi: Hle, střely za tebou blíže sem, přines je, tedy příď, nebo jest pokoj tobě, a není žádného *nebezpečnosti*, živť jest Hospodin.

22. Pakli takto řeknu pacholeti: Hle, střely jsou před tebou dále, tedy odejdi, nebo propustil tě Hospodin.

23. Keči pak této, kteronž jsme mluvili já a ty, aj, Hospodin *svědek* bude mezi mnou a mezi tebou až na věky.

24. A tak skryl se David na poli. Byl pak novměsíce, i sedl král za stůl k jidlu.

25. A seděl král na stolici své, jakž obyčej měl, na stolici u stěny, ale Jonata povstal. Sedl také Abner podlé Saule, a místo Davidovo zůstalo prázdné.

26. A však toho dne Saul nic neřikal, nebo myslil: Něco se mu přihodilo, bnd že čistý jest neb * nečistý. *3Mojz.15,2.16.

27. Štalo se pak nazejtří, druhého dne novměsíce, že opět prázdné bylo místo Davidovo. I řekl Saul Jonatovi synu svému: Proč nepřišel syn Izai ani večera ani dnes k jidlu?

28. Odpověděl Jonata Saulovi: Velice mne prosil David, aby šel do Betléma.

29. A řekl: Odpusť mne, prosím, nebo obět má míti rodina naše v městě, a bratr můj sám rozkázal mi *přijíti*; nyní tedy, nalezl-li jsem milost před očima tvýma, necht se odtrhnout, prosím, abych navštívil bratři svu. Tou příčinou nepřišel k stolu královskému.

30. I rozhněval se Saul náramně na Jonatu, a řekl jemu: Synu převrácený a urputný, zdalíš nevíš, že jsi zvolil sobě syna Izai k hanbě své, i k hanbě a lehkosti matky své?

31. Nebo po všecky dny, v nichž bude živ syn Izai na zemi, nebudeš upevněn ty, ani království tvé. Protož hned posli a přiveď jej ke mně, nebť jest hoden smrti.

32. Odpověděl Jonata Saulovi otcí svému, a řekl jemu: Proč má umřítí? Což jest učinil?

33. I * hodil Saul kopím na něj, aby ho zabil. Tedy seznav Jonata, že uložil otec jeho zabiti Davida,

*k.18,11.

34. Vstal od stolu Jonata, rozpálen jsa hněvem, a nejedl toho druhého dne novměsíce pokrmu, nebo boleštil pro Davida, a že ho tak zlehčil otec jeho.

35. Protož stalo se ráno, že vyšel Jonata na pole k času uloženému Davidovi, a pachole malé s ním.

36. Tedy řekl pacholeti svému: Běž a shledej střely, kteréz já vystřelím. I běželo pachole, a on střelil daleko před něj.

37. Když pak přišlo pachole až k cíli, k němuž střelil Jonata, volal Jonata za pacholetem a řekl: Zdalíš není střely před tebou tam dále?

38. Opět volal Jonata za pacholetem: Rychle pospěš, nestůj. A tak sebravši pachole Jonatovo střely, vrátilo se k svému pánu.

39. (Pachole pak nic nevědělo, toliko Jonata a David věděli, co se jedná.)

40. I dal Jonata braň svou pacholeti, kteréz s ním bylo, a řekl jemu: Jdi, dones do města.

41. A když odešlo pachole, vstal David s strany polední, a padna * na tvář svou k zemi, poklonil se třikrát; a polibivše jeden druhého plakali oba, až Jonata Davida pozdvihl.

*1Mojz.33,3.4.

42. I řekl Jonata Davidovi: Jdiž u pokojí, a což jsme sobě oba přísahli ve jménu Hospodínovu, řkouce: Hospodin budiž *svědkem* mezi mnou a tebou, i mezi

semenem mým a mezi semenem tvým, *necht trvá až na věky.*

43. A tak vstav *David*, odšel, *Jonata* pak navrátil se do města.

KAPITOLA XXI.

David utikaje, přišel do *Nobe* 10. a odtud k *Achisovi* králi *Gát*.

Tedy přišel *David* do *Nobe* k *Achimelechovi* knězi. I ulek se *Achimelech*, vyšel vstříc *Davidovi* a řekl jemu: Cože to, že jsi sám, a není žádného s tebou?

2. Odpověděl *David* *Achimelechovi* knězi: Král mi poručil nějakou věc, a řekl mi: Ať žádný nezvidá toho, proč tě posílám, a coť jsem poručil. Služebníkům pak uložil jsem jisté místo.

3. Protož nyní, co máš tu před rukama, dej v ruku mou, *asi* pět chlebů, aneb což na hotově máš.

4. Odpověděl kněz *Davidovi* a řekl: Nemám chleba obecného před rukama, než toliko chléb svatý, však jestliže se toliko * od žen zdrželi služebníci.

*2Mojz.19,15.

5. Odpověděl *David* knězi a řekl: Jistě ženy vzdáleny byly od nás, jakož včera *tak* i před včerejskem, když jsem vyšel; protož těla služebníků svatá jsou. Ač pak toto předsevzeti jest proti slušnosti, však i to dnes posvěceno bude pro tělo.

6. A tak dal jemu kněz * *chleby* svaté; nebo nebylo tam chleba, jediné chlebové předloženi, kteříž odloženi byli od tváři *Hospodinovy*, aby položení byli chlebové tepí toho dne, když ti vzati byli.

*Mat.12,3. Luk.6,3.

7. Byl pak tu jeden z služebníků *Saulových* v týž den, kterýž se *tam* pozdržel před *Hospodinem*, jehož jméno bylo *Doeg Idumejský*, nejpřednější mezi pastýři *Saulovými*.)

8. I řekl *David* *Achimelechovi*: Nemáš-liž zde kopí aneb meče? Nebo ani meče svého ani braně své nevezal jsem v ruku svou, proto že rozkaz královský dotíral. 9. Jemuž řekl kněz: Meč *Goliáše* *Filistinského*, kteréhož * jsi zabil v údolí *Elah*, aj, ten jest zde obvinutý v roucho za efoďem. Jestliže jej chceš sobě vzíti, vezmi, nebo zde jiného není kromě toho. I řekl *David*: Neníť přes ten, dejž mi jej.

*k.17,50,51.

10. Tedy vstal *David*, a utekl toho dne před *Saulem*, a přišel k *Achisovi* * králi *Gát*.

*Zalm.56,1.

11. Služebníci * pak *Achisovi* řekli je-

mu: Zdaliž tento není *David*, král země? Zdaliž neprozpěvovali tomuto po houfích, řkouce: † Porazil *Saul* svůj tisíc, *David* pak svých deset tisíců. *k.29,5. †18,7.

12. I složil *David* ta slova v srdci svém, a bál se velmi *Achisa* krále *Gát*.

13. Protož * změnil způsob svůj před očima jejich, a blázniv se dělal, *jsa* v rukou jejich; psal také po vratech u brány, a pouštěl sliny po bradě své.

*Zalm.34,1.

14. Tedy řekl *Achis* služebníkům svým: Hle, viděvše člověka blázna, pročez jste ho ke mně přivedli?

15. Nedostává-liž se mi bláznů, že jste uvedli tohoto, aby bláznil přede mnou? Ten-liž má vjiti do mého domu?

KAPITOLA XXII.

David skrývá se před *Saulem*. 9. Knězi od *Doega* osočeni 18. i zmordováni.

A tak odšel odtud *David*, skryl se v jeskyni * *Adulam*. To když uslyšeli bratři jeho i všecken dům otce jeho, sešli se tam k němu.

*Zalm.57,1.

2. A shromáždili se k němu, kteřížkoli byli v ssouzení, a kteřížkoli byli zadlužili, a kteřížkoli byli v hořkosti ducha, a byl nad nimi knížetem, tak že jich bylo s ním okolo čtyř set mužů.

3. Potom odšel odtud *David* do *Masía* *Moábského* a řekl králi *Moábskému*: Prosím, necht *vcházejí* k vám i *vycházejí* otec můj a matka má, dokudž nezmím, co se mnou učiní *Bůh*.

4. I přivedl je před krále *Moábského*, a bydlili s ním po všecky dny, v nichž zůstával *David* na tom hradě.

5. Ale prorok *Gád* řekl *Davidovi*: Nebývejž déle na tom hradě, jdi, navrať se do země * *Judské*. I odšel *David*, a přišel do lesa *Hareť*.

*Zalm.63,1.

6. V tom uslyšel *Saul*, že by se zjevil *David* i muži, kteříž byli s ním. *Saul* pak bydlil v *Gabaa* pod hájem v *Ráma*, maje kopí své v rukou svých, a všickni služebníci jeho stáli před ním.

7. I řekl *Saul* služebníkům svým, kteříž stáli před ním: Slyšte medle, synové *Jemini*: Všechněm-li vám dá syn *Izai* pole a vinnice? Všecky-li vás postaví za správce nad tisíci a sty,

8. Že jste se všickni spikli proti mně, aniž jest, kdo by mi oznámil? Již * i syn můj učinil smlouvu s synem *Izai*, a však žádný z vás nelituje mne, aniž mi kdo

oznámi, že pozdvihl syn můj služebníka mého proti mně, aby mi zálohy strojil, jakož se to již *děje*.
*k.18,8.

9. Odpověděl pak * Doeg Idumejský, kterýž též stál s služebníky Saulovými, a řekl: Viděl jsem syna Izai, an přišel do Nobe k Achimelechovi synu Achitobovu.
*k.21 7. Zalm.52,2.

10. Kterýž * radil se o něho s Hospodinem a dal jemu potravu, také i meč Goliáše Filistinského dal jemu.
*k.21.9.

11. I poslal král, aby zavolali Achimelecha syna Achitobova, kněze, i vši čeledi otce jeho, *totiž* knězi, kteříž byli v Nobe. I přišli všiekní před krále.

12. Tedy řekl Saul: Slyš nyní, synu Achitobův. Kterýž odpověděl: Ej, pane můj.

13. I dí k němu Saul: Proč jste se spikli proti mně, ty a syn Izai, když jsi jemu dal chléb a meč, a radils se s Bohem o něj, aby povstal proti mně k strojení mi záloh, jakož se to již *děje*?

14. Odpovídaje Achimelech králi, řekl: A kdo jest tak věrný ze všech služebníků tvých jako David, *kterýž* i zetěm královým *jest*, kterýž kráčí v poslušnosti tvém, a vzácný jest v domě tvém?

15. Zdalíž jsem se nyní počal tázati Boha o něj? Odstup *to* ode mne. Nesčítejž král takové věci na služebníka svého, ani na koho z čeledi otce mého, neboť neví služebník tvůj o * ničemž o tom ani nejmenší věci.
*k.20,2; 25,36.

16. Ale král řekl: Smrti umřeš Achimelechu, ty i všecken dům otce tvého.

17. I řekl král drabantům, kteříž stáli před nim: Obráťte se a zbite knězi Hospodinovy, nebo i jejich ruka jest s Davidem; přes to vědouce, že utíká, nedali mi znáti. * Služebníci však královští nechtěli vztáhnouti rukou svých, ani se obořiti na knězi Hospodinovy. *Skutk.5.29.

18. A protož řekl král Doegovi: Obráť ty se, a pobi *ty* knězi. Takž Doeg Idumejský obrátiv se, obořil se na knězi, a zbil toho dne osmdesáte a pět mužů, kteříž nosili efod Iněný.

19. Nobe také * město kněžské vyhubil ostroiti meče, od muže až do ženy, od malého až do požívajícího prsi, voly i osly, i dobytky *pobil* ostroiti meče.
*k.21.1.

20. Jediný toliko syn Achimelechův, syna Achitobova, jehož jméno * bylo Abiatar, ušel a ntekl k Davidovi. *2 Sam.15,24 u4s1.

21. Tedy oznámil Abiatar Davidovi, že Saul zmordoval knězi Hospodinovy.

22. I řekl David Abiatarovi: Vědělt jsem toho dne, když tam byl Doeg Idumejský, že jistotně oznámi Saulovi; jáť jsem příčinu dal *k zhubení* všech duší domu otce tvého.

23. Zůstaň n mne, neboj se; nebo kdož hledati bude bezživoti mého, hledati bude bezživoti tvého, ale ochráněn budeš u mne.

KAPITOLA XXIII.

David vysvobodiv město Cejlu od Filistinských, 6. utekl na poušť.

Tedy oznámili Davidovi, řkouce: Aj, Filistinští dobývají * Cejly a loupi dvory.
*Joz.15.14.

2. Protož tázal se David Hospodina, řka: Mám-li jiti a uderiti na ty Filistinské? I odpověděl Hospodin Davidovi: Jdi a poraziš Filistinské, i Cejlu vysvobodíš.

3. Muži pak Davidovi řekli jemu: Aj, my zde v Judstvu bojime se, čím více, když půjdeme k Cejle proti vojskům Filistinských.

4. A tak opět David tázal se Hospodina. Jemuž odpověděl Hospodin a řekl: Vstana, vytáhni k Cejle, neboť dám Filistinské v ruce tvé.

5. I táhl David a muži jeho k Cejle, a bojoval s Filistinskými, a zajal dobytky jejich. I * porazil je ranou velikou, a tak vysvobodil David obyvatele Cejly. *k.19,8.

6. Stalo se pak, že když * utíkal Abiatar syn Achimelechův k Davidovi do Cejly, dostal se efod v ruce jeho. *k.22.20.

7. Potom * oznámeno bylo Saulovi, že přitáhl David do Cejly. I řekl Saul: Dáť ho Bůh v ruku mou, nebo zavřel se, všed do města hrozeného a zavřítého. *Soud.16,2.

8. I svolal Saul všecken lid k boji, aby táhl k Cejle, a oblehl Davida i muže jeho.

9. A zvěděv David, že Saul * tajně ukládá o něm zle, řekl Abiatarovi knězi: Vezmi na se efod.
*Přisl.3,29.

10. I řekl David: Hospodine, Bože Izraelský, za jistou věc slyšel služebník tvůj, že stroji Saul přitáhnouti k Cejle, aby zkazil město pro mne.

11. Vydali-li by mne muži Cejly v ruce jeho? A přitáhl-li by Saul, jakž slyšel služebník tvůj? Hospodine, Bože Izraelský, oznam, prosím, služebniku svému. Odpověděl Hospodin: Přitáhl by.

12. Řekl ještě David: Vydali-li by mne

obyvatelé Cejly i muže mé v ruce Saulovy? Odpověděl Hospodin: Vydali by.

13. Vstav tedy David a muži jeho, téměř šest set mužů, vytáhli z Cejly a šli ustavičně, kamž jíti mohli. Saulovi pak povědino, že ušel David z Cejly; i nechal tažení.

14. Byl pak David na poušti v místech bezpečných, a bydlil na hoře, na * poušti Zif. A ačkoli hledal ho Saul po všecky ty dny, však nevydal ho Bůh v ruku jeho. *Joz.15,55.

15. Vida tedy David, že Saul vytáhl hledati bezživoti jeho, *byl* na poušti Zif v lese.

16. Vstav pak Jonata syn Saulův, přišel k Davidovi do lesa, a posilnil ruky jeho v Bohu.

17. A řekl jemu: Neboj se, neboť nenalezne tebe ruka Saule otce mého, ale ty královati budeš nad Izraelem, a já budu druhý po tobě. * Však i Saul otce můj zná to. *k.20,30,31.

18. I * učinili smlouvu oba před Hospodinem; a David zůstal v lese, Jonata pak navrátil se do domu svého. *k.18,3.

19. Tedy přišli * Zifejští k Saulovi do Gabaa, řkouce: Zdalíž David nepokrývá se u nás v horách, v lese, na pabrsku Hachile, kterýž jest na pravé straně pouště. *k.26,1.

20. Protož nyní podlé vši žádosti duše své, ó králi, přitáhni stěží, my se pak přičiníme, abychom jej vydali v ruce královy.

21. I řekl Saul: * Požehnaní vy od Hospodina, že mne litujete. *k.15,13.

22. Jdětež * medle, ujistě se tím ještě lépe, přezvězte a shlédněte místo jeho, kam se obrátí, kdo ho tam viděl; nebo mi praveno, že divných chytrostí užívá. *Mat.2,8.

23. Vyšpehujtež tedy a vyzvězte všechny skrejše, v nichž se kryje, a navratte se ke mně s věci jistou, i potáhnu s vámi, a jestliže v zemi jest, hledati ho budu ve všech tisících Judských.

24. Kterážto vstavše, navrátili se do Zif před Saulem; David pak a muži jeho byli na poušti Maon, na rovinách po pravé straně pouště.

25. Nebo jakž vytáhl Saul s lidem svým hledati ho, oznámeno bylo to Davidovi, kterýž sstoupil s skály a bydlil na poušti Maon. O čemž Saul uslyšav, honil Davida po poušti Maon.

26. A tak Saul táhl s jedné strany hory, David pak a muži jeho po druhé straně hory. A pospíšil David, aby mohl utéci od tváři Saulovy; nebo Saul s lidem svým obkličovali Davida i muže jeho, aby je zjímali.

27. V tom přišel posel k Saulovi, řka: Pospěš a příd, nebo Filistiňští vtrhli do země.

28. A protož navrátil se Saul od honění Davida, táhl proti Filistinským. Pročež nazvali to místo: Skála rozdělující.

KAPITOLA XXIV.

David utekl do Engadi, 4. Saul mu tam v ruce přišel.

Odšel pak David odtud, bydlil v místech bezpečných Engadi.

2. I stalo se, že když se navrátil Saul od honění Filistinských, oznámili jemu, řkouce: Hle, David jest na * poušti Engadi. *Joz.15,62.

3. Tedy vzav Saul * tři tisíce mužů vybraných ze všeho Izraele, odšel hledati Davida a mužů jeho na skalách kamsíků. *k.26,2.

4. I přišel k stájím ovci blízko cesty, kdež byla jeskyně, do níž všel Saul na potřebu; David pak a muži jeho seděli po stranách v té jeskyni.

5. Protož řekli muži Davidovi jemu: Aj, tento *jest* den, o němž tobě mluvil Hospodin, řka: Aj, * já dám nepříteli tvého v ruku tvou, abys mu učinil, jakť se koli líbiti bude. Tedy vstav David, uřezal tiše kus pláště Saulova. *k.26,8.

6. Potom pak padlo to těžce na srdce Davidovi, že uřezal křídlo *pláště* Saulova.

7. Pročež řekl mužům svým: Uchovejž mne Hospodin, abych to učiniti měl pánu mému, pomazanému Hospodinovu, abych * vztáhnouti měl ruku svou na něj, poněvadž jest pomazaný Hospodinův. *2Sam.1,14. Žalm.105,15.

8. A tak zabránil David mužům svým těmi slovy, a nedal jim povstati proti Saulovi. Saul také vyšel z té jeskyně, bral se cestou svou.

9. Potom vstal i David, a vyšel z jeskyně, volal za Saulem, řka: Pane můj králi! I ohlédl se Saul zpět, David pak sehnuv se tváři k zemi, poklonil se *jemu*.

10. A řekl David Saulovi: I proč posloucháš roči lidských, kteříž pravi: Hle, David hledá tvého zlého.

11. Aj, dnešního dne viděti mohly oči

tvé, že tě byl * vydal Hospodin dnes v ruku mou v jeskyni. A byloť *mi* řečeno, abych tě zabil, ale šanoval jsem tě; nebo řekl jsem: Nevztáhnut ruky své na pána svého, poněvadž jest pomazaný Hospodinův.

*Zalm.27,12.

12. Nýbrž, otče můj, pohled a viz kus pláště svého v ruce mé, a žet jsem nechtěl, odřezuje křídlo pláště tvého, zabiti tebe. Poznejž tedy a viz, žet není v úmysle mém nic zlého, ani *jaké* převrácenosti, a žet jsem nezlihešil proti tobě; ty pak čiháš na duši mou, abys *mi* ji odjal.

13. Sudizž * Hospodin mezi mnou a mezi tebou, a pomstizž mne Hospodin nad tebou, ale ruka má nebude proti tobě.

*1 Petr.2.23.

14. Jakož vzni ono přísloví starých: Od bezbožných vychází bezbožnost; protož nebude ruka má proti tobě.

15. Na koho to *jen* vytáhl král Izraelský? Koho to honíš? Psa mrtvého, blechu * jednu.

*k.26.20.

16. Ale buďet * Hospodin soudec; on nechť rozsodí mezi mnou a tebou, a nechť pohledí a † vyvede při mou, a vysvobodí mne z ruky tvé.

*1 Mojz.16.5. †Zalm.17.2.

17. Když pak přestal David mluvití slov těch Saulovi, odpověděl Saul: Ne-ni-liž to hlas tvůj, synu můj Davide? A pozdvihl Saul hlasu svého, plakal.

18. A řekl Davidovi: Spravedlivější jsi nežli já; nebo ty jsi mi odplatil se dobrým, já pak zlým tobě jsem se odplatil.

19. Ty zajisté ukázal jsi dnes, že mi činíš dobře; nebo ačkoli mne byl Hospodin zavřel v ruce tvé, však jsi mne nezabil.

20. Zdali kdo nalezna nepřítele svého, propusti ho po cestě dobré? Ale Hospodin odplatizž tobě dobrým za to, co jsi mi dnešního dne nečinil.

21. Protož nyní *, (vím, že jistotně královati budeš, a že stálé bude v ruce tvé království Izraelské),

*k.13.14.

22. Nyni, pravím, přísáhní mi skrze Hospodina, že nevypleníš semene mého po mně, a nevyhladiš jména mého z domu otce mého.

23. A tak přísáhl David Saulovi. I odšel Saul do domu svého, David pak a muži jeho vstoupili na bezpečné místo.

KAPITOLA XXV.

O smrti Samuelově, 2. a o Nabalovi, 14. i Abigail ženě jeho.

Mezi tím umřel * Samuel. A shromáždil se všecken Izrael, i plakali ho, a pochovávali jej v domě jeho v Ráma. Ale David vstav, šel na poušť Fáran.

*k.28,3.

2. Člověk pak *nějaký byl* v Maon, kterýž statek svůj měl na Karmeli. A byl člověk ten možný velmi, nebo měl tři tisíce ovee a tisíc koz, a telidáž rovně stříhl ovee své na Karmeli.

3. Muže pak toho jméno Nabal, a jméno ženy jeho Abigail. A byla žena ta opatrná a krásné tváří, ale muž její byl tvrdý a zlých povah, a byl z rodu Kálefova.

4. Protož uslyšav David na poušti, že by Nabal stříhl ovee své,

5. Poslal deset služebníků, a řekl David těm služebníkům: Vstupte na Karmel, a jděte k Nabalovi, a pozdravte ho slovem mým přátelsky.

6. A reče jemu takto: * Zdrav buď, a pokoj tobě, pokoj domu tvému, i všem, což máš, pokoj.

*Soud.19,20.

7. Slyšel jsem, že máš střížce, a pastýři tvoji bývali s námi; neučinili jsme jim žádné křivdy, aniž jim co zhytno po všecky dny, v nichž byli na Karmeli.

8. Ptej se služebníků svých, a povědi tobě. Nyni tedy nechť naleznou mládenci milost před očima tvýma, nebo v den veselý přišli jsme; dej, prosím, což máš před * rukama, služebníkům svým a synu svému Davidovi.

*k.10,7. Soud.9,33.

9. Přišedše tedy mládenci ti Davidovi, mluvíli Nabalovi podlé všech slov těchto jménem Davidovým, a umkli.

10. Odpověděl pak Nabal služebníkům Davidovým a řekl: Kdo jest David? A kdo syn Izai? Mnohoté nyní služebníků, kteříž se odtrhují jeden každý od pána svého.

11. Ano, vezmu já ehléb svůj, a vodu svou a pokrmy své, kteréž jsem připravil střížcům svým, a dám je těm lidem, kterýchž neznám, ani *vím*, odkud jsou?

12. A obrátivše se služebníci Davidovi na cestu svou, navrátili se, a přišedše, oznámili jemu všecka slova ta.

13. I řekl David mužům svým: Připáš každý meč svůj. Kteríž když připásali jeden každý meč svůj, připásal také David meč svůj, a šlo za Davidem okolo

čtyř set mužů, dvě stě pak pozůstalo u břemen.

14. A v tom Abigail, ženě Nabalově, oznámil mládenec jeden z služebníků, řka: Aj, poslal David posly s pouště, aby pozdravili pána našeho, ale on je nkřikal;

15. Ješto muži ti prospěšní nám byli velice, ani nám neučinili křivdy, aniž nám co zhynulo, když jsme bývali s nimi na poli.

16. Místo zdi byli nám v noci i ve dne po všecy dny, dokudž jsme s nimi byli, pasouce stáda.

17. Protož nyní pomysl a viz, co bys měla činiti, neboť již zlé věci hotové jsou na pána našeho i na všecken dům jeho; on pak jest tak zlobivý, že s ním nelze ani mluvíti.

18. Tedy pospíšila Abigail, a vzala dvě stě chlebů, a dvě kožené láhvice vína, a pět ovcí připravených, a pět měr prazmý, a sto sušených hroznů, a dvě stě hrud fiků sušených, a vložila to na osly.

19. I řekla služebníkům svým: Jdětež napřed, a já za vámi půjdu. Ale muži svému Nabalovi neoznámila.

20. I stalo se, že vsedši na osla, sjížděla po stráni s hory, a aj, David a muži jeho sstupovali proti ni, a potkala se s nimi.

21. (David pak byl řekl: Jistě nadarmo jsem * ostříhal všeho, což on měl na poušti, tak že nic nezahynulo ze všeho, což má; nebo mi se odplatil zlým za dobré.

*k.24,18.

22. Toto učin Bůh nepřátelům Davidovým a toto přidej, jestliže zanechám do jitra ze všeho, což má, až do toho, * kterýchž močí na stěnu.)

*1Kra1.14,10.

23. Tedy uzřevši Abigail Davida, rychle ssedla s osla, a * padla před Davidem na tvář svou, a poklonila se až k zemi.

*Rut.2,10.

24. A padši k nohám jeho, řekla: Na mně, pane můj, ta nepravost. Protož nechť mluví, prosím, služebnice tvá v uši tvé, a vyslyš slova děvky své.

25. Nechť se neobraeí, prosím, pán můj myslí svou za mužem tím bezbožným Nábalem; nebo jakéž jest jméno jeho, takovýž jest. Nabal jméno jeho jest, a bláznovství jest při něm. Já pak služebnice tvá neviděla jsem služebníků pána mého, kteréž jsí byl poslal.

26. Protož nyuí, pane můj, živť jest

Hospodin, a * živať jest duše tvá, že tě tobě zbránil Hospodin vylíti krve, a *abys* nemstil sám sebe. A protož nyní buďtež jako Nabal nepřátelé tvoji, a ti, kteříž hledají zlého pánu mému.

*k.20,3.

27. Teď pak * dar tento, kterýž přinesla děvka tvá pánu svému, nechť jest dán služebníkům, kteříž chodí za pánem mým.

*1Mojz.33,11.

28. Odpust, prosím, provinění děvce své, neboť jistě vzdělá Hospodin pánu mému dům stálý, poněvadž boje Hospodinovy pán můj vede, a *nic* zlého se nenalézá při tobě až posavad.

29. A byť i povstal člověk, aby tě stihal a hledal bezhrdlí tvého, budeť však duše pána mého svázána v svazku živých u Hospodina Boha tvého, duši pak nepřátel tvých jako z praku pryč zahodí.

30. A když učiní Hospodin pánu mému dobře podlé toho všeho, jakž zashibil tobě, a přikážeť, abys * byl vůdcím nad Izraelem:

*2Sam.5,2.

31. Tedy nebude to k zvikláni ani k urážce srdce pánu mému, jako když by vylil krev bez příčiny, aneb když by se mstil pán můj. Když tedy učiní dobře Hospodin pánu mému, rozpomeň se na děvku svou.

32. I řekl David k Abigail: Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský, že tě poslal dne tohoto mně v cestu;

33. A požehnaná řeč tvá, i ty požehnaná, že jsi zdržela mne dnes, abych nevytil krve a nemstil sám sebe.

34. A jistě, jako živ jest Hospodin Bůh Izraelský, kterýž mi zbránil, ať bych le nečinil, že kdybys nebyla pospíšila a nevyšla mi v cestu, nebyl by zůstal Nabalovi do jitra *ani* močící na stěnu.

35. I přijal David z ruky její, což byla přinesla jemu, a řekl jí: Jdiž v pokoji do domu svého. Pohled, uslyšel jsem prosbu tvou, a vážil jsem sobě osoby tvé.

36. A tak navrátila se Abigail k Nabalovi, an měl body v domě svého jako hody královské; a srdce Nabalovo rozveselilo se bylo v něm, a byl opilý velmi. Pročež ona neoznámila jemu * nejmenšího slova až do jitra.

*k.20,2;22,15.

37. Nazejtří pak, když z vína vystřízvěl Nabal, tedy oznámila jemu žena jeho ty věci. I zmrtvělo v něm srdce jeho, a učiněn jest *jako* kámen.

38. A když pomínulo takměř deset dní, porazil Hospodin Nábale, i umřel.

39. Uslyšev pak David, že by Nábál umřel, řekl: Požehnaný Hospodin, kterýž hodně pomstil pohanění mého nad Nábalem, a služebníka svého zdržel ode zlého, zlost pak Nábaloivu shrnul Hospodin na hlavu jeho. Tedy poslal David a mluvil k Abigail, aby ji sobě vzal za manželku.

40. I přišli služebníci Davidovi k Abigail na Karmel, a mluvili s ní, řkouce: David poslal nás k tobě, aby tě vzal sobě za manželku.

41. Kterážto vstavši, poklonila se na tvář až k zemi, řkuci: Aj, služebnice tvá za děvku bude, aby umývala nohy služebníkům pána svého.

42. Protož rychle vstavši Abigail a vsedši na osla svého, (pět pak děveček jejich šlo za ní,) jela za posly Davidovými, a byla * manželkou jeho. ^{*k.27.3.}

43. Též i Achinoam pojal David z Jezreel, a byly i tyto dvě manželky jeho.

44. Nebo Saul Mikol deeru svou, manželku Davidovu, dal byl * Faltiovi, synu Lais, kterýž byl z Gallim. ^{*2 Sam.3,14.}

KAPITOLA XXVI.

David od Zifejských vyzrazený, 5. moha, uechtěl Saule zabítí.

Opět přišli * Zifejští k Saulovi do Gaba, řkouce: Neviš-liž, že se David kryje na pahrbku Hachila proti poušti? ^{*k.23,19. Zalm.51,2.}

2. Protož povstal Saul a táhl na poušť Zif, a s ním tři tisíce mužů vybraných z Izraele, aby hledal Davida na poušti Zif.

3. I položil se Saul na pahrbku Hachila, kterýž jest proti Jesimon při cestě. David pak trváje na poušti, srozuměl, že Saul za ním přitáhl na poušť.

4. Nebo poslav David špehere, vyzvěděl jistotně, že Saul přitáhl.

5. Tedy vstav David, šel k místu, na němž se položil Saul s vojskem. I spatřil David místo, na kterémž ležel Saul * a Abner syn Nerův, hejtman vojska jeho. Saul pak spal, jsa vozy otočen, lid také ležení svá měl vůkol něho. ^{*k.14,50.}

6. I mluvil David a řekl Achinelechovi Hetejskému a Abizai synu Sarvie, bratra Joábovu, řka: Kdo stoupí se mnou k Saulovi do ležení? Odpověděl Abizai: Já stoupím s tebou.

7. A tak přišel David a Abizai k lidu v noci, a aj, Saul leže, spal, jsa vozy

otočen, a kopí jeho vetknuté bylo v zemi u hlavy jeho, Abner pak i lid spali vůkol něho.

8. Tedy řekl Abizai Davidovi: Dáť Bůh dnes nepřítele tvého v ruku tvou. Protož nyní, medle * nechť jej probodnu pojednou kopím až do země, tak že nebude potřebí podruhé. ^{*2 Sam.16,9.}

9. Ale David řekl k Abizai: Nezabíjej ho; nebo kdo vztáhna ruku svou na pomazaného Hospodinova, byl by bez viny?

10. Řekl také David: Žítv jest Hospodin, leč Hospodin * rani jej, aneb den jeho přijde, aby umřel, aneb na vojnu vztáhna, zahyne: ^{* Rim.12,19.}

11. Mně nedej Hospodin, abych vztáhnouti měl ruku svou na pomazaného Hospodinova. Ale nyní vezmi medle to kopí, kteréž jest u hlavy jeho, a tu číši vodnou, a odejděme.

12. I vzal David kopí a číši vodnou u hlavy Saulovy, a odešli, tak že žádný neviděl, ani nezvěděl, ani neprocitil, ale všekni spali; nebo sen * tvrdý Hospodinův připadl byl na ně. ^{*1 Mojs.2,21.}

13. A přešed David na druhou stranu, postavil se na vrchu hory zdaleka; nebo bylo mezi nimi nemalé místo.

14. I zavolal David na lid a na Abnera syna Ner, řka: Což se neozveš, Abner? Odpovídaje pak Abner, řekl: Kdo jsi ty, kterýž voláš na krále?

15. I řekl David Abnerovi: Zdaliž ty nejsi muž? A kdo jest tobě rovný v Izraeli? Proč jsi tedy neostříhal krále pána svého? Nebo přišel jeden z lidu aby zabil krále, pána tvého.

16. Není to dobře, co jsi učinil. Živ jest Hospodin, že jste hodni smrti, protože neostříháte pána svého, pomazaného Hospodinova. Ale nyní pohled, kde jsi kopí královo a číše vodná, kteráž byla u hlavy jeho.

17. Tedy poznal Saul hlas Davidův řekl: Není-liž to hlas tvůj, synu můj Davide? Odpověděl David: Jest můj hlas pane můj králi.

18. Řekl také: Proč je to, že pán můj honí služebníka svého? * Nebo co jsi učinil? A co jest zlého v ruce mé? ^{*k.17,2.}

19. Protož nyní poslyš, prosím, pane můj králi, slov služebníka svého: Jest liže tě Hospodin vzbudil proti mně, neč zachutná obět, pakli lidé, zlořečení jsi

před Hospodinem; nebo mne vyhnali dnes, abych nemohl obcovati dědiectví Hospodinovu, *jako by* řekli: Jdi, služ bohům cizím.

20. Ale již aspoň necht' není vylita krev má na zemi bez rozsouzení Hospodínova; nebo vytáhl král Izraelský hledati blechy * jedné, rovně jako by honil kořoptvu na horách. *k.24.15.

21. I řekl Saul: Zhřešilť jsem, navratíž se, synu můj Davide. Neboť nebudu více zle činiti tobě, proto že jsi draze sobě vážil života mého dnešní den. Aj, bláznivě jsem dělal a bloudil přenáramně.

22. A odpovídaje David, řekl: Teď hle kopí královo. Necht' přijde někdo z služebníků, a vezme je.

23. Hospodin * pak navratíž jednomu každému *za* spravedlnost jeho a věrnost jeho. Daltě byl zajisté Hospodin tebe dnes v ruku *mou*, ale nechtělť jsem vztáhnouti ruky své na pomazaného Hospodínova. *Zalm.28,4. Ozeš.4,9.

24. A protož jakož jsem já dnes sobě draze vážil života tvého, tak budíž draze vážen * život můj před Hospodinem, aby mne vysvobodil ze vši úzkosti. *2Tim.4,18.

25. Tedy řekl Saul Davidovi: Požehnaný * jsi, synu můj Davide. Tak čině, dokážeš ctností, a v tom se zmocňuje, zkvetneš. V tom odšel David cestou svou, Saul také navrátil se k místu svému. *Soud.17,2. Rut.3,10.

KAPITOLA XXVII.

David utekl na byt k Achisovi.

Řekl pak David v srdci svém: Když tedy sejdu od ruky Saulovy, nie mi lepšího není, než abych naprosto utekl do země Filistinské. I pustí o mně Saul, a nebude mne více hledati v žádných končinách Izraelských, a tak ujdou ruky jeho.

2. Tedy vstav David, odebral se sám i těch šest set mužů, kteříž byli s ním, k Achisovi * synu Maoch, králi Gát. *k.21,10. 1Král.2,39.

3. I bydlil David s Achisem v Gát, on i muži jeho, jeden každý s čeledí svou, David i * dvě ženy jeho, Achinoam Jezeelská, a Abigail Karmelská *někdy* žena Nabalova. *k.25,40; 30,5.

4. A když bylo oznámeno Saulovi, že utekl David do Gát, přestal ho hledati více.

5. Řekl pak David Achisovi: Prosím,

jestliže jsem nalezl milost před očima tvýma, ať mi dají místo v některém městě krajiny této, abych tam bydlil; nebo proč má bydliti služebník tvůj s tebou v městě královském?

6. I dal mu Achis v ten den * Sicelech, odkudž Sicelech bylo králů Judských až do dne tohoto. *Joz.15,31.

7. Byl pak počet dnů, v nichž bydlil David v krajině Filistinské, den a čtyři měsíce.

8. I vycházel David s muži svými, vpády činice na Gessurské a Gerzitské a Amalechitské, (nebo ti bydlili v zemi té od starodávna,) kudy se chodí přes Sur až do země Egyptské.

9. A hubil David krajinu tu, nenechávaje živého muže ani ženy; bral také ovce i voly, i osly i velbloudy, i šaty, a navracoval se a přicházel k Achisovi.

10. A když se ptal Achis: Kam jste dnes vpadli? odpověděl David: K straně polední Judově, a k straně polední Jerachmeelově, a k straně polední Cinejského.

11. Neživil pak David ani muže ani ženy, aby koho přivoditi měl do Gát; nebo myslil: Aby na nás nežalovali, řkouce: Tak učinil David. A ten obyčej jeho byl po všecky dny, dokudž zůstával v krajině Filistinské.

12. I věřil Achis Davidovi, řka: Jistě se velice * zošklivil lidu svému Izraelskému, protož buďte mi za služebníka na věky. *1Mojz.34,30. 2Mojz.5,21.

KAPITOLA XXVIII.

Filistinští proti Izraelským vytáhli. 7. Saul se obrátil k čarodějnici.

I stalo se za dnů těch, že Filistinští sebrali vojska svá k boji, aby bojovali s Izraelem. I řekl Achis Davidovi: Věz nepochybně, že potáhneš se mnou na vojnu, ty i muži tvoji.

2. Odpověděl David Achisovi: Teprv ty poznáš, co učiní služebník tvůj. I řekl Achis Davidovi: Touf příčinou strážným života svého tě ustanovím po všecky dny.

3. (Samuel pak již byl * umřel; pročez plakal ho všecken Izrael, a pochovali jej v Ráma, totiž v městě jeho. A Saul byl vyplnil † věštee a hadače z země.) *k.25,1. †3Mojz.19,31.

4. Tedy shromáždivše se Filistinští, přitáhli a položili se u Snem. Shromáždil i Saul všeho Izraele, a položili se v Gelboe. 13*

39. Uslyšev pak David, že by Nabal umřel, řekl: Požehnaný Hospodin, kterýž hodně pomstil pohanění mého nad Nábalem, a služebníka svého zdržel ode zlého, zlost pak Nabalovu shrnul Hospodin na hlavu jeho. Tedy poslal David a mluvil k Abigail, aby jí sobě vzal za manželku.

40. I přišli služebníci Davidovi k Abigail na Karmel, a mluvili s ní, řkouce: David poslal nás k tobě, aby tě vzal sobě za manželku.

41. Kterážto vstavši, poklonila se na tvář až k zemi, řkuci: Aj, služebnice tvá za děvku bude, aby umývala nohy služebníkům pána svého.

42. Protož ryhle vstavši Abigail a vsedši na osla svého, (pět pak děveček jejich šlo za ní,) jela za posly Davidovými, a byla * manželkou jeho. *k.27,3.

43. Též i Achinoam pojal David z Jezreel, a byly i tyto dvě manželky jeho.

44. Nebo Saul Mikol deoru svou, manželku Davidovu, dal byl * Faltiovi, synu Lais, kterýž byl z Gašim. *2Sam.3,14.

KAPITOLA XXVI.

David od Zifejských vyzrazený, 5. moha, nechtěl Saule zabít.

Opět přišli * Zifejští k Saulovi do Gaba, řkouce: Neviš-liž, že se David kryje na pahrbku Haehila proti poušti? *k.23,19. Zalm.54,2.

2. Protož povstal Saul a táhl na poušť Zif, a s ním tři tisíce mužů vybraných z Izraele, aby hledal Davida na poušti Zif.

3. I položil se Saul na pahrbku Haehila, kterýž jest proti Jesimon při cestě. David pak trváje na poušti, srozuměl, že Saul za ním přitáhl na poušť.

4. Nebo poslav David špehěře, vyzvěděl jistotně, že Saul přitáhl.

5. Tedy vstav David, šel k místu, na němž se položil Saul s vojskem. I spatřil David místo, na kterémž ležel Saul * a Abner syn Nerův, hejtman vojska jeho. Saul pak spal, jsa vozy otočen, lid také ležení *svá* měl vůkol něho. *k.14,50.

6. I mluvil David a řekl Achimelechovi Hetejskému a Abizai synu Sarvie, bratru Joábovu, řka: Kdo sstoupí se mnou k Saulovi do ležení? Odpověděl Abizai: Já sstoupím s tebou.

7. A tak přišel David a Abizai k lidu v noci, a aj, Saul leže, spal, jsa vozy

otočen, a kopí jeho vetknuté bylo v zemi u hlavy jeho, Abner pak i lid spali vůkol něho.

8. Tedy řekl Abizai Davidovi: Dalf Bůh dnes nepřítel tvého v ruku tvou. Protož nyní, medle * nechtěj jej probodnu pojednou kopím až do země, tak že nebude potřebi podruhé. *2Sam.16,9.

9. Ale David řekl k Abizai: Nezabíjej ho; nebo kdo vztáhna ruku svou na pomazaného Hospodinova, byl by bez viny?

10. Řekl také David: Živť jest Hospodin, leč Hospodin * rani jej, aneb den jeho přijde, aby umřel, aneb na vojnu vztáhna, zahyne: *Rim.12,19.

11. Muž nedej Hospodin, abyeh vztáhnouti měl ruku svou na pomazaného Hospodinova. Ale nyní vezmi medle to kopí, kteréž jest u hlavy jeho, a tu čiši vodnou, a odejděme.

12. I vzal David kopí a čiši vodnou u hlavy Saulovy, a odešli, tak že žádný neviděl, ani nevěděl, ani neproceitl, ale všickni spali; nebo sen * tvrdý Hospodinův připadl byl na ně. *1Mojz.2,21.

13. A přešel David na druhou stranu, postavil se na vrchu hory zdaleka; nebo bylo mezi nimi nemalé místo.

14. I zavolal David na lid a na Abnera syna Ner, řka: Což se neozeveš, Abner? Odpovídaje pak Abner, řekl: Kdo jsi ty, kterýž voláš na krále?

15. I řekl David Abnerovi: Zdalíž ty nejsi muž? A kdo jest tobě rovný v Izraeli? Proč jsi tedy neostříhal krále, pána svého? Nebo přišel jeden z lidu, aby zabil krále, pána tvého.

16. Není to dobře, eo jsi učinil. Živť jest Hospodin, že jste hodni smrti, proto že neostříháte pána svého, pomazaného Hospodinova. Ale nyní pohleď, kde jest kopí královo a číše vodná, kteráž byla u hlavy jeho.

17. Tedy poznal Saul hlas Davidův a řekl: Není-liž to hlas tvůj, synu můj Davide? Odpověděl David: Jest můj hlas, pane můj králi.

18. Řekl také: Proč je to, že pán můj honí služebníka svého? * Nebo eo jsem učinil? A eo jest zlého v ruce mé? *k.17,29.

19. Protož nyní poslyš, prosím, pane můj králi, slov služebníka svého: Jest-liže tě Hospodin vzbudil proti mně, nechtěj zachutná obět, pakli lidé, zlořečení jsou

před Hospodinem; nebo mne vyhnali dnes, abych nemohl obcovati dědictví Hospodinovu, jako by řekli: Jdi, služ bohům cizím.

20. Ale již aspoň necht' není vylita krev má na zemi bez rozsouzení Hospodínova; nebo vytáhl král Izraelský hledati blechy * jedné, rovně jako by honil koropty na horách. ^{*k.24,15.}

21. I řekl Saul: Zhrěšilt' jsem, navratíť se, synu můj Davide. Neboť nebudu více zle činiti tobě, proto že jsi draze sobě vážil života mého dnešní den. Aj, bláznivě jsem dělal a bloudil přenáramně.

22. A odpovídaje David, řekl: Teď hle kopí královo. Necht' přijde někdo z služebníků, a vezme je.

23. Hospodin * pak navratíť jednomu každému za spravedlnost jeho a věrnost jeho. Daltě byl zajisté Hospodin tebe dnes v ruku *mou*, ale nechtěl jsem vztáhnouti ruky své na pomazaného Hospodínova. ^{*Zalm.28,4. Ozeáš.4,9.}

24. A protož jakož jsem já dnes sobě draze vážil života tvého, tak budiž draze vážen * život můj před Hospodinem, aby mne vysvobodil ze vši úzkosti. ^{*2Tim.4,18.}

25. Tedy řekl Saul Davidovi: Požehnaný * jsi, synu můj Davide. Tak čině, dokážeš ctnosti, a v tom se zmocňuje, zkveteš. V tom odšel David cestou svou, Saul také navrátil se k místu svému. ^{*Soud.17,2. Rut.3,10.}

KAPITOLA XXVII.

David utekl na byt k Achisovi.

Řekl pak David v srdci svém: Když tedy sejdu od ruky Saulovy, nic mi lepšího není, než abych naprosto utekl do země Filistinské. I pustí o mně Saul, a nebude mne více hledati v žádných končinách Izraelských, a tak ujdu ruky jeho.

2. Tedy vstav David, odebral se sám i těch šest set mužů, kteříž byli s nim, k Achisovi * synu Maoch, králi Gát. ^{*k.21,10. 1Král.2,39.}

3. I bydlil David s Achisem v Gát, ou i muži jeho, jeden každý s čeledí svou, David i * dvě ženy jeho, Achinoam Jezeelská, a Abigail Karmelská *někdy* žena Nabalova. ^{*k.25,40; 30,5.}

4. A když bylo oznámeno Saulovi, že utekl David do Gát, přestal ho hledati více.

5. Řekl pak David Achisovi: Prosim,

jestliže jsem nalezl milost před očima tvýma, ať mi dají místo v některém městě krajiny této, abych tam bydlil; nebo proč má bydliti služebník tvůj s tebou v městě královském?

6. I dal mu Achis v ten den * Sicelech, odkudž Sicelech bylo králů Judských až do dne tohoto. ^{*Joz.15,31.}

7. Byl pak počet dnů, v nichž bydlil David v krajině Filistinské, den a čtyři měsíce.

8. I vycházel David s muži svými, vpády činíce na Gessurské a Gerzitské a Amalechitské, (nebo ti bydlili v zemi té od starodávna,) kudy se chodí přes Sur až do země Egyptské.

9. A hubil David krajinu tu, nenecháváje živého muže ani ženy; bral také ovce i voly, i osly i velbloudy, i šaty, a navracoval se a přicházel k Achisovi.

10. A když se ptal Achis: Kam jste dnes vpadli? odpověděl David: K straně polední Judově, a k straně polední Jerachmeelově, a k straně polední Cineaského.

11. Neživil pak David ani muže ani ženy, aby koho přivoditi měl do Gát; nebo myslil: Aby na nás nežalovali, řkouce: Tak učinil David. A ten obyčej jeho byl po všecky dny, dokudž zůstával v krajině Filistinské.

12. I věřil Achis Davidovi, řka: Jižtě se velice * zošklivil lidu svému Izraelskému, protož buďteť mi za služebníka na věky. ^{*1Mojž.34,30. 2Mojž.5,21.}

KAPITOLA XXVIII.

Filistinští proti Izraelským vytáhli. 7. Saul se obrátil k čarodějujici.

I stalo se za dnů těch, že Filistinští sebrali vojska svá k boji, aby bojovali s Izraelem. I řekl Achis Davidovi: Věz nepochybně, že potáhneš se mnou na vojnu, ty i muži tvoji.

2. Odpověděl David Achisovi: Teprv ty poznáš, co učini služebník tvůj. I řekl Achis Davidovi: Tout' příčinou strážným života svého tě ustanovím po všecky dny.

3. (Samuel pak již byl * umřel; pročez plakal ho všecken Izrael, a pochováli jej v Ráma, totiž v městě jeho. A Saul byl vyplnil † věštec a hadače z země.) ^{*k.25,1. †3Mojž.19,31.}

4. Tedy shromáždivše se Filistinští, přitáhli a položili se u Sunem. Shromáždil i Saul všeho Izraele, a položili se v Gelboe. ^{18*}

5. Vida pak Saul vojsko Filistinské, bál se, a uleklo se srdce jeho velmi.

6. I dotazoval se Saul Hospodina, ale Hospodin neodpovídal jemu ani skrze sny, ani skrze * urim, ani skrze proroky. *2 Mojz. 28. 30.

7. Protož řekl Saul služebníkům svým: Pohleďte mi ženy mající ducha * věštího, i půjdu k ní a poradím se skrze ni. Jemuž odpověděli služebníci jeho: Aj, žena mající ducha věštího v Endor. *Skutk. 16. 16.

8. Tedy změniv Saul oděv, oblékl se v roucho jiné, a šel sám a dva muži s nim, a přišli k ženě té v noci. I řekl: Medle hádej mi skrze ducha věštího, a způsob to, ať ke mně vyjde ten, kohož bych jmenoval tobě.

9. Ale žena řekla jemu: Aj, ty viš, co učinil Saul, kterak * vyhledil všěce a hadače z země. Pročž tedy ty pokládáš osídlo duši mé, abys mne o hrdlo připravil? *2 Mojz. 22. 18.

10. I přísáhl jí Saul skrze Hospodina, řka: Žítv jest Hospodin, že neprijde na tě trestání pro tu věc.

11. Tedy řekla žena: Kohožť mám vyvésti? Kterýž řekl: Samuele mi vyveď.

12. A když uzířela žena Samuele, zkríkla hlasem velikým, a řekla žena Saulovi takto: Pročž jsi mne oklamal! Nebo ty jsi Saul.

13. I řekl jí král: Neboj se. Což jsi pak viděla? Odpověděla žena Saulovi: Bohy jsem viděla vystupující z země.

14. Řekl jí opět: Jaký jest způsob jeho? Odpověděla jemu: Muž starý vystupuje a jest oděný pláštěm. Tedy srozuměl Saul, že by Samuel byl, a selnuv se tváří k zemi, poklonil se jemu.

15. I řekl Samuel Saulovi: Proč mne nepokojíš, že jsi mne zavolati rozkázal? Odpověděl Saul: Úzkostní sevřím jsem velice; nebo Filistiňští bojují proti mně, a * Bůh odstoupil ode mne, a neodpovídá mi více, ani skrze proroky, ani skrze sny. Protož povolal jsem tě, abys mi o známil, co bych měl činiti. *Soud. 16. 20.

16. I řekl Samuel: Proč tedy se mne dotazuješ, poněvadž * Hospodin odstoupil od tebe, a jest s nepřitelem tvým? *k. 16. 11.

17. Učiniltě zajisté jemu Hospodin, jakož mluvil skrze mne, a * odtrhl Hospodin království od ruky tvé, a dal je bližnímu tvému, Davidovi. *k. 15. 28.

18. Nebo že jsi neuposlechl hlasu Hospodinova, a nevykonals hněvu prehlivosti jeho nad * Amalechem, protož učinil tobě to dnes Hospodin. *k. 15. 18. 19.

19. Nadto vydá Hospodin i Izraele s tebou v ruku Filistinských, a * zítra budeš ty i synové tvoji se mnou. I vojska Izraelská vydá Hospodin v ruku Filistinských. *k. 31. 6.

20. I padl Saul náhle tak, jak dlouhý byl, na zem, nebo se byl ulekl náramně slov Samuelových. K tomu ani síly v něm nebylo, nebo nie nejedl celý ten den a celou tu noc.

21. Přistoupivši pak ta žena k Saulovi a uzřevši, že jest předěšen náramně, řekla jemu: Aj, uposlechla děvka tvá hlasu tvého, a opovážila jsem * se života svého, že jsem uposlechla slov tvých, kteráž jsi mluvil ke mně. *k. 19. 5.

22. Nyni tedy uposlechni i ty, prosím, hlasu děvky své, a položím před tebe kousek chleba, abys jedl a posílil se, a tak jíti mohl cestou svou.

23. Kterýž odepřel a řekl: Nebudut jisti. I přinutili ho služebníci jeho, ano i ta žena, tak že uposlechl hlasu jejích, a vstav s země, sedl na lůžko.

24. Měla pak ta žena tele tučné v domě, kteréz * spěšně zabila, a zavází mouky, zadělala, a napekla z ní chlebu přesných. *1 Mojz. 18. 6.

25. Potom přinesla před Saule a služebníky jeho, kteříž jedli, a vstavše v touž noc, odešli.

KAPITOLA XXIX.

Filistiňští z vojska svého Davida odybli, 4. pro nedověrování jemu.

A tak shromáždili Filistiňští všecka vojska svá u * Afeku, Izrael pak položil se u studnice, kteráž byla v Jezreel. *k. 4. 1.

2. I táhla knížata Filistinská po stu a po tisících, David pak a muži jeho táhli nazad s Achisem.

3. Tedy řekla knížata Filistinská: K čemu jsou Židé ti? Odpověděl Achis knížatům Filistinským: Zdalíž toto není David služebník Saule, krále Izraelského, kterýž byl při mně duň těchto, nýbrž těchto let, a neshledal jsem na něm ničeho ode dne, jakž odpadl od Saule, až do tohoto dne?

4. I rozhněvala se na něj knížata Filistinská, a řekli jemu ta knížata Filistinská: * Odešli zase muže toho, ať se na-

vrátí k místu svému, kteréž jsi mu ukázal, a nechť netáhne s námi k boji, aby se nám nepostavil za nepřítele v bitvě. Nebo čím se zalíbíti může pánu svému tento? Zdali ne hlavami mužů těchto?

^{*1 Par. 12, 19.}

5. Zdaliž tento není ten David, o kterémž * zpívali v houfích plésajících, říkajíce: Porazil Saul svůj tisíc, ale David svých deset tisíců?

^{*k. 18, 7.}

6. I povolal Achis Davida a řekl jemu: Žítv jest Hospodin, že jsi upřímý, a líbí mi se vycházení tvé i vcházení tvé se mnou do vojska. Nebo neshledal jsem na tobě nic zlého ode dne, v kterýž jsi přišel ke mně, až do dne tohoto, ale před očima knížat nejsi vzácný.

7. Protož nyní navrať se a jdi v pokoji, a nebudeš těžký v očích knížat Filistinských.

8. I řekl David Achisovi: * Co jsem pak učinil, a co jsi shledal na služebníku svém ode dne, v kterýž jsem počal býti u tebe, až do tohoto dne, abych nešel a nebojoval proti nepřátelům pána svého krále?

^{*k. 20, 1.}

9. A odpovídaje Achis, řekl Davidovi: Vím, že jsi vzácný před očima máma jako * anděl Boží, ale knížata Filistinská rekla: Nechť netáhne s námi k boji.

^{*2 Sam. 14, 17.}

10. Nyní tedy vstaň tím raněji a služebníci pána tvého, kteříž přišli s tebou, a vstanouce tím spíše ráno, hned jakž by zasvítávalo, odejděte.

11. I vstal David, on i muži jeho, aby odšel tím raněji, a navrátil se do země Filistinské. Filistinstí pak táhli do Jezreel.

KAPITOLA XXX.

David pobil Amalechitské, 20. kořisti z nich vzal 21. a je rozbitoval.

Byl pak, když se navrátil David a muži jeho do Sicelechu, den třetí, jakž Amalechitští byli vpád učinili k straně polední i k Sicelechu, a vyhubili Sicelech, a vypálili jej.

2. A zajali ženy, kteréž byly v něm. Nezabili žádného, ani malého ani velikého, ale szajímali a odešli cestou svou.

3. A když přišel David a muži jeho k městu, aj, vypáleno bylo ohněm, a ženy jejich, též synové a dcery jejich zajati byli.

4. Tedy David i lid jeho, kterýž s ním

byl, pozdvihše hlasu svého, plakali, až již více plakati nemohli.

5. Obě * také manželky Davidovy zajaty jsou, Achinoam Jezreelitská, a Abigail žena někdy Nábale Karmelského.

^{*k. 25, 42; 27, 3.}

6. I ssoužen jest David náramně, nebo se smlouval lid, aby ho * ukamenovali, (hořkostí zajisté naplněna byla duše všeho lidu, jednoho každého pro syny jeho a pro dcery jeho.) Však posilnil se David v Hospodinu Bohu svém.

^{*2 Mojs. 17, 4.}

7. I řekl David Abiatarovi knězi, synu Achimelechovu: Medle, vezmi na sebe efod. I * vzal Abiatar efod pro Davida.

^{*4 Mojs. 27, 21.}

8. Tázal se pak David Hospodina, řka: Mám-li * honiti lotříky ty? A dohoním-li se jich? I řekl jemu: Hoň, nebo se jich jistě dohoniš, a své mocně vysvobodíš.

^{*2 Sam. 5, 19.}

9. A tak odšed David sám i těch šest set mužů, kteříž byli s ním, přišli až ku potoku Bezor; někteří pak tu pozůstali.

10. I honil je David se čtyřmi sty muži; nebo bylo pozůstalo dvě stě mužů, kteříž ustavše, nemohli přejíti potoka Bezor.

11. A nalezše muže Egyptského v poli, přivedli jej k Davidovi. I dali jemu chleba, aby pojedl; dali jemu také i vody pítí.

12. Dali jemu též kus hrudy fiků a dva hrozny suché. A tak pojedl a okřál zase, (nebo byl nic nejedl ani nepil tři dni a tři noci).

13. Zatím řekl jemu David: Či jsi ty? A odkud jsi? Kterýž odpověděl: Rodem jsem z Egypta, služebník muže Amalechitského, a opustil mne pán můj, proto že jsem stonal, dnes třetí den.

14. Byli jsme zajisté vpád učinili k straně polední Ceretejského, a v tu stranu, kteráž jest Judova, a ku polední, kteráž jest Kálefova, a Sicelech jsme vypálili ohněm.

15. Tedy řekl jemu David: Mohl-li bys dovésti mne k těm lotříkům? Kterýž řekl: Přisáhní mi skrze Boha, že mne nezabiješ, a že mne nevydáš v ruku pána mého, a přivedu tě na ty lotříky.

16. I přivedl ho. (A aj, byli se rozprostřeli po vši té zemi, jedouce a pijíce a provyskujíce nade všemi kořistmi tak velikými, kteréž pobrali z země Filistinské a z země Judovy.)

17. Protož bil je David od večera až do večera druhého dne, aniž kdo z nich ušel, kromě čtyř set mládenců, kteříž vsedše na velbloudy, utekli.

18. A tak odjal David * všecko, což byli pobrali Amalechitští; také obě ženy své vysvobodil David. ^{*v.2.}

19. A nezhylo jim nic, ani malého ani velikého, i z synů i ze deer, i z loupeže a ze všeho, což jim vzato bylo; všecko zase David přivedl.

20. Nadto szajimal David všecka stáda bravů i skotů, *kteříž* hnali před dobyt看em svým, a pravili: Totot jsou kořisti Davidovy.

21. Přišel pak David k těm dvěma stům mužů, kteříž byli ustali, tak že nemohli jiti za Davidem, jimž byli kázali zůstatí při potoku Bezor; tedy vyšli vstříc Davidovi a lidu, kterýž byl s ním. A přistoupiv David k tomu lidu, pozdravil jich přátelsky.

22. Ale všickni, což jich koli bylo zlých a * bezbožných mezi těmi muži, kteříž chodili s Davidem, mluvili, řkouce: Poněvadž nešli s námi, nedáme jim z kořisti, kteréž jsme odjali, toliko každému manželku jeho a syny jeho, aby vzrouce *je*, odešli. ^{*k.24,14.}

23. David pak řekl: Nečinite tak, bratří moji, s tím, což nám dal Hospodin, kterýž nás ostřihal a dal vojsko, jenž vytáhlo proti nám, v ruku naši.

24. A kdož vás uposlechne v té věci? Nebo jakýž bude díl toho, kterýž vyšel k bitvě, takovýž bude díl i toho, kterýž hlídal břemen; rovně se dělití budou.

25. A tak bývalo od toho dne i potom, nebo to za právo a obyčej uložil v Izraeli až do tohoto dne.

26. A když přišel David do Sicelehu, poslal z těch kořisti starším Juda, přátelům svým, řka: Teď máte dar z loupeží nepřátel Hospodinových.

27. Těm, kteříž byli v Bethel, a kteříž v * Rámat ku poledni, a kteříž byli † v Jeter; ^{*Joz.19,8. †k.15,48.}

28. Též kteříž v * Aroer, a kteříž v Se-fama, a kteříž v Estemo; ^{*Joz.13,16.}

29. A kteříž v Rachal, a kteříž v městech * Jerachmeelových, a kteříž v městech Cimejského; ^{*k.27,10.}

30. I těm, kteříž v Horma, a kteříž v Korasan, a kteříž v Atach;

31. A kteříž *byli* v Hebronu, i po všech

místech, na nichž býval David s lidem svým.

KAPITOLA XXXI.

Porážka Izraelského lidu od Filistinských, 4. kdež i Saul zahynul s syny svými.

A tak potýkali se * Filistinští s Izraelem. Muži pak Izraelští utíkali před Filistinskými a padli, zbiti jsouce na hoře † Gelboe. ^{*1 Par.10,1. †1 Sam.28,4.}

2. I stíhali Filistinští Saule a syny jeho, a zabili Filistinští Jonatu a Abinadaba a Melchisua, syny Saulovy.

3. Když se pak zesílila bitva proti Saulovi, trefili na něj střelci, muži s luky; i postřelen jest velmi od těch střelců.

4. I řekl Saul oděnci svému: Vytrhni meč * svůj a probodni mne jím, aby přijdouce ti neobřezanci, neprobodli mne, a nečinili sobě ze mne posměchu. Ale nechtěl oděnce jeho, nebo se bál velmi. A pochytilv Saul meč, nalezl na něj. ^{*Soud.9,54.}

5. Tedy vida oděnce jeho, že umřel Saul, nalezl i on na meč svůj a umřel s ním.

6. A tak umřel Saul a tři synové jeho, a oděnce jeho, ano i všickni muži jeho v ten den spolu.

7. Když pak uzřeli synové Izraelští, kteříž *bydlili* za tím údolím, a kteříž *bydlili* za Jordánem, že zutíkali muži Izraelští, nadto že Saul i synové jeho zahynuli, opustivše města, také utíkali. I přišli Filistinští a bydlili v nich.

8. A když bylo nazejtří, přišli Filistinští, aby zloupili pobité; i nalezli Saule a tři syny jeho ležící na hoře Gelboe.

9. I stáli hlavu jeho a svlékli oděni jeho, a poslali po zemi Filistinské vůkol, aby *to* * ohlášeno bylo v chrámě modl jejich i lidu. ^{*1 Par.10,9.}

10. I složili oděni jeho v chrámě Astarot, tělo pak jeho přibili na zdi Betsan.

11. Tedy uslyšavše o tom * obyvatelé Jábés Galád, co učinili Filistinští Saulovi, ^{*k.11,1 násl.}

12. Zdvihli * se všickni muži silní, a jdouce celou noc, snali tělo Saulovo i těla synů jeho † se zdi Betsanské; a když se navrátíli do Jábés, spálili je tam. ^{*1 Par.10,12. †2 Sam.2,4.}

13. A vzavše kosti jejich, pochovali je pod stromem v Jábés, a * postili se sedm dní. ^{*2 Sam.1,12.}

KNIHA SAMUELOVA DRUHÁ,

KTERÁŽ

VŮBEC DRUHÁ KRÁLOVSKÁ SLOVE.

KAPITOLA I.

Zvěstování smrti Saulovy Davidovi, 17. a pláč jeho nad ním.

Stalo se pak po smrti Saulově, když se navrátil David od porážky Amalechit-
ských, že pobyl v Sicelechu za dva dni.

2. A aj, dne třetího přišel jeden z voj-
ska Saulova, maje roucho roztržené a
prach na hlavě své. Kterýž když přišel
k Davidovi, padl na zemi a poklonil se.

3. I řekl jemu David: Odkud jdeš? Je-
muž odpověděl: Z vojska Izraelského
utekl jsem.

4. Opět řekl jemu David: Cože se sta-
lo? Medle, pověz mi. Kterýž odpověděl:
To *, že utekl lid z boje, a množství lidu
padlo a zbito jest; též i Saul i Jonata
syn jeho zbiti jsou. ^{*1 Sam.31,1,2.}

5. Řekl ještě David mládenci, kterýž
mu *to* oznámil: Kterak ty víš, že umřel
Saul i Jonata syn jeho?

6. Odpověděl mládenec, kterýž *to* ozna-
moval jemu: Náhodou přišel jsem na ho-
ru * Gelboe, a aj, Saul nalehl byl na kopí
své, a vozové i jezdeci postihali ho. ^{*1 Sam.31,1.}

7. Kterýžto ohlédnal se zpátkem, užířel
mne a zavolal na mne. I řekl jsem: Aj,
teď jsem.

8. Tedy řekl mi: Kdo jsi ty? Odpově-
děl jsem jemu: Amalechitký jsem.

9. I řekl mi: Přístup medle sem a zabi
mne, nebo mne obklíčila úzkost, a ještě
všecka duše má jest ve mně.

10. Protož stoje nad ním, zabil jsem
ho, nebo jsem věděl, že nebude živ po
svém pádu. A vzal jsem korunu, kteráž
byla na hlavě jeho, i záponu, kteráž by-
la na rameni jeho, a teď jsem to přinesl
ku pánu svému.

11. Tedy David nechytil roucho své,
roztrhl * je; tolikéž i všickni muži, kte-
říž s ním byli. ^{*1 Mojž.37,34. Joz.7,6.}

12. A nesouce smutek, plakali a postili
se až do večera pro Saule a pro Jonatu
syna jeho, i pro lid Hospodinův a pro
dům Izraelský, že padli od meče.

13. Řekl pak David mládenci, kterýž

mu *to* oznámil: Odkud jsi ty? Odpově-
děl: Syn * muže přichoziho Amalechit-
ského jsem. ^{*1 Sam.30,13.}

14. Opět mu řekl David: Kterak jsi
směl vztáhnouti ruku svou, abys zahu-
bil pomazaného Hospodinova?

15. A zavolav David jednoho z mláden-
ců, řekl jemu: Přistoupě, * oboř se na
něj. Kterýžto udeřil ho, tak že umřel. ^{*k.4,12.}

16. I řekl jemu David: Krev tvá budíž
na hlavu tvou, * neboť jsou ústa tvá svěd-
čila na tebe, řkouce: Já jsem zabil po-
mazaného Hospodinova. ^{*1 Král.2,23.}

17. Tedy nařikal David nařikáním tim-
to nad Šaulem a nad Jonatou synem
jeho,

18. (Přikázav však, aby synové Judo-
vi učeni byli *střílet* z luku, jakož psáno
v knize * Úpřímého.) ^{*Joz.10,13.}

19. Ó krásu Izraelská, na výsostech
tvých zraněni, jakt jsou padli udatní!

20. Neoznamujtež v Gát, ani toho ohla-
šujte na ulicích Aškalon, aby se neve-
selily dcery Filistinských, a neplésaly
dcery neobřezaných.

21. Ó hory Gelboe, * ani rosa, ani déšť
nespadej na vás, ani tu *buď* pole úrod-
né; nebo tam jest povržen štít udatných,
štíty Saulův, *jako by* nebyl pomazán ole-
jem. ^{*1 Král.17,1.}

22. Od krve raněných a od tuku udat-
ných lučičtě Jonatovo nikdy zpět neod-
skočilo, a meč Saulův nenavracoval se
prázdny.

23. Saul a Jonata mili a utěšeni v ži-
votě svém, také při smrti své nejsou roz-
loučení. Nad orlice bystřejší, nad lvy sil-
nější byli.

24. Dcery Izraelské, plačte Saule, kte-
rýž vás odíval červecem dvakrát barve-
ným rozkošně, kterýž dával ozdoby zla-
tě na roucha vaše.

25. *Ach*, jakt jsou padli udatní u pro-
střed boje? Jonata na výsostech tvých
zabit jest.

26. *Velice* jsem po tobě teskliv, bratře
můj Jonato. Byl jsi mi příjemný ná-

24. A když uslyšíš, že šustí vrchové moraš, hneš se také; nebo tehdy vyjde * Hospodin před tebou, aby zbil vojška Filistinských.

^{*Mich.2.13.}

25. I učinil David tak, jakž mu přikázal Hospodin, a porazil Filistinské od Gabaa, až kudy se jde do Gázer.

KAPITOLA VI.

Přenesení truhly Boží k Obededomovi 12. a potom odtud na Sion.

Tedy * sebral opět David výborného lidu z Izraele třideceti tisíc.

^{*1 Par.13.5.}

2. A vstav, šel David i všecken lid, kterýž byl s ním, z Bála Judova, aby přinesli odtud truhlu Boží, při kteréž se vzývá jméno, jméno Hospodina zástupů, * sedícího nad eherubíny.

^{*1 Sam.4.4.}

3. I vstavili truhlu Boží na nový vůz, vzavše ji * z domu Abinadabova, kterýž byl na pahrbku. Uza pak a Aehio, synové Aminadabovi, spravovali ten vůz nový.

^{*1 Sam.7.1.}

4. A tak vzali ji z domu Abinadabova, kterýž byl na pahrbku, jdouce s truhlou Boží; Aehio pak šel před truhlou.

5. Ale David i všecken dům Izraelský hráli před Hospodinem na všelijaké nástroje z dříví cedrového, totiž na harfy, loutny, bubny, husličky, a na eimbály.

6. A * když přišli k hamnu Náehonovu, vztáhl ruku svou Uza k truhle Boží a pozdržel ji, nebo uchýlili se volové.

^{*1 Par.13.9.}

7. Protož rozhněval se Hospodin na Uzu, a zabil ho Bůh pro neprozřetelnost; i umřel tu u truhly Boží.

8. Tedy zkormoutil se David, proto že se Hospodin tak přísně obořil na Uzu. I nazváno to místo Peres Uza až do tohoto dne.

9. A boje se David Hospodina v ten den, řekl: Kterakž má vjít ke mně truhla Hospodinova?

10. Pročž David * nechtěl přenést k sobě truhlu Hospodinovu do města svého, ale způsobil to, aby se obrátila do domu Obededoma Gittejského.

^{*1 Par.13.13.}

11. I pobyla truhla Hospodinova v domě Obededoma Gittejského za tři měsíce, a požehnal Hospodin Obededomovi i všemu domu jeho.

12. V tom povědino jest králi Davidovi, že požehnal Hospodin domu Obededomovu i všemu, což má, pro truhlu Boží. Tedy odšel David, přenesl truhlu

Boží z domu Obededomova do města Davidova s veselím.

13. A když poodešli ti, kteříž nesli truhlu Hospodinovu, na šest kroků, obětoval voly a tučný dobytek.

14. David pak poskakoval ze vsí síly před Hospodinem, a byl oblečen David v efod lněný.

15. A tak David i všecken dům Izraelský provázeli truhlu Hospodinovu s plésáním a zvukem trouby.

16. Stalo se pak, když truhla Hospodinova veházela do města Davidova, že Mikol * dcera Saulova vyhlídala z okna, a viduci krále Davida plésajícího a poskakujícího před Hospodinem, pohrdla jim v srdci svém.

^{*1 Par.15.29.}

17. A když přinesli truhlu Hospodinovu, postavili ji na místě jejím u prostřed stanu, kterýž ji byl David rozbil; a obětoval David před Hospodinem oběti zápalné i pokojné.

18. Zatím když * přestal David obětovati oběti zápalných a pokojných, dal požehnání i lidu ve jménu Hospodina zástupů.

^{*1 Par.16.2. +1 Král.8.55.}

19. Dal také všemu lidu a všemu množství Izraelskému, od muže až do ženy, jednomu každému jeden pečník ehleba a kus masa, a vína láhvič jednu. I odšel všecken lid, jeden každý do domu svého.

20. Potom navracoval se David, aby dal požehnání domu svému. I vyšla Mikol dcera Saulova vstří Davidovi, a řekla: Jak slavný byl dnes král Izraelský, kterýž se odkrýval dnes před děvkami služebníků svých, tak jako se odkrývá jeden z lehkomyšlných!

21. I řekl David k Mikol: Před Hospodinem, (kterýž mne vyvolil nad otce tvého a nad všecken dům jeho, přikázav mi, abych byl vývodou lidu Hospodinova, totiž Izraele,) plésal jsem a plésati budu před Hospodinem.

22. Anobřž čím se ještě více opovrhu nežli tuto, a ponížím se u sebe sám, tím i u těch děvek, o nichž jsi mluvila, i u těch, pravím, slavnější budu.

23. Protož Mikol dcera Saulova neměla žádného plodu až do dne smrti své.

KAPITOLA VII.

Vále Boží o stavění chrámu zjevena; 18. a modlitba Davidova.

I stalo se, * že když král seděl v domě

svém, a Hospodin jemu dal odpočinutí vůkol přede všemi nepřátely jeho,

^{*1 Par.17,1 násl.}

2. Řekl král Nátanovi proroku: Pohled medle, já bydlím v domě cedrovém, truhla pak Boží přebývá mezi kortýnami.

3. I dí Nátan králi: Cožkoli jest v srdci tvém, jdi, učiň, nebo Hospodin s tebou jest.

4. Potom té noci stalo se slovo Hospodinovo k Nátanovi, říkoucei:

5. Jdi a pověz služebníku mému Davidovi: Takto praví Hospodin: Zdalíž ty mi stavěti budeš dům, v kterémž bych přebýval?

6. Poněvadž jsem * nebydlil v domě od toho dne, jakž jsem vyvedl syny Izraelské z Egypta, až do dne tohoto, ale přecházal jsem s stánkem a příbytkem *sem i tam.*

^{*1 Král.8,16. Izai.66,1.}

7. Nadto kudyž jsem koli chodil se všechněmi syny Izraelskými, zdali jsem jedno slovo řekl kterému z * soudeů Izraelských, kterémuž jsem přikázal pástí lid svůj Izraelský, řka: Proč jste mi neustavěli domu cedrového?

^{*1 Par.17,6.}

8. Protož nyní toto diš služebníku mému Davidovi: Takto praví Hospodin zástupů: * Ját jsem tě vzal z ovčince od stáda, abys byl vývodou lidu mého Izraelského.

^{*1 Sam.16,12.13. Žalm.78,70.}

9. A býval jsem s tebou všudy, kamž jsi koli se obracel; všecky také nepřátely tvé vyhladil jsem před tváří tvou, a učinil jsem tobě jméno veliké, jako jméno vyvýšených na zemi.

10. Způsobím tolikéž místo lidu svému Izraelskému, a vštípím jej, a bydliti bude v místě svém a nepohne se více, aniž ho budou více trápiti lidé nešlechtní jako prvě,

11. Hued od toho dne, jakž jsem ustanovil soudce nad lidem svým Izraelským, až jsem teď dal odpočinutí tobě přede všemi nepřátely tvými. Přesto oznamujet Hospodin, že on sám tobě dům vzdělá.

12. Když se * vyplni dnové tvoji, a usneš s otcí svými, vzbudím símě tvé po tobě, kteréz vyjde z života tvého, a utvrdím království jeho.

^{*1 Král.8,20.}

13. Onť * nastaví dům jménu mému, a já utvrdím trůn království jeho až na věky.

^{*1 Král.5,5. Žalm.89,4.}

14. Já * budu jemu otcem, a on mi bude synem. † Kterýž když zhřeší, trestati

ho budu metlou lidskou a ranami synů lidských.

^{*Žalm.89,27. † 89,31.}

15. Ale * milosrdenství mé nebude odjato od něho, tak jako jsem je odjal od Saule, kteréhož jsem zahnal od tváří tvé.

^{*Luk.1,72.}

16. A tak * utvrzen bude dům tvůj a království tvé až na věky před tebou, a trůn tvůj bude stálý až na věky.

^{*Žalm.72,17.}

17. Vedle všech slov těchto, a podlé všeho vidění tohoto, tak mluvil Nátan Davidovi.

18. Tedy všed král David, posadil se před Hospodinem a řekl: * Kdo jsem já, Panovníče Hospodine, a jaký jest dům můj, že jsi mne přivedl v ta místa.

^{*1 Mojž.32,10. 1 Kor.4,7.}

19. Nýbrž ještěť se to málo vidělo, Panovníče Hospodine, že jsi také mluvil i o domu služebníka svého na dlouhé časy, ješto jest to povaha lidská, Panovníče Hospodine.

20. Ale což již více má mluvití David před tebou? Však ty znáš služebníka svého, Panovníče Hospodine.

21. Pro * slovo své a podlé srdce svého činíš všecky tyto věci veliké, v známost je uvodě služebníku svému.

^{*1 Par.17,19. Jan.1,1.}

22. (Protož zveleben jsi Hospodine Bože, nebo není tobě rovného, anobř není * žádného Boha kromě tebe,) podlé toho všeho, jakž jsme slyšeli ušima svýma.

^{*5 Mojž.32,39. Izai.44,6.}

23. Kdo tedy jest * jako lid tvůj, jako Izrael, který národ na zemi, jehož by Bůh šel, aby jej sobě vykoupil za lid, a dobyl sobě jména, a učinil tobě, *ó Izraeli*, tyto veliké věci a brozné v zemi tvé, před obličejem lidu svého, kterýž jsi sobě vysvobodil z Egypta, z pohanstva bohů jejich?

^{*5 Mojž.4,7.}

24. A vzdělal jsi sobě lid svůj Izraelský, sobě v lid až na věky, a protož, Hospodine, jsi jejich Bohem.

25. Nyni tedy, Hospodine Bože, slovo to, jimž jsi se zamluvil služebníku svému a domu jeho, naplniž *je* až na věky, a učiň tak, jakž jsi mluvil,

26. Tak aby zvelebováno bylo jméno tvé až na věky, když se říkati bude: Hospodin zástupů jest Bůh nad Izraelem, a dům služebníka tvého Davida aby byl stálý před obličejem tvým.

27. Nebo ty, Hospodine zástupů, Bože

Izraelský, * zjevil jsi mně služebniku svému, řka: Dům ustavím tobě. Protož usoudil služebník tvůj v srdeci svém, aby se modlil tobě modlitbou touto.

*1 Par.17,25. Izai.50,5.

28. A tak již, Panovníče Hospodine, ty sám jsi Bůh, a * slova tvá jsou pravda, jimž jsi zaslíbil služebniku svému dobré věci tyto.

*Zalm.33,4.

29. Již tedy rač požehnati domu služebníka svého, aby trval na věky před obličejem tvým. Nebo ty jsi, Hospodine Bože, mluvil, že požehnáním tvým požehnan bude dům služebníka tvého na věky.

KAPITOLA VIII.

Vítězství Davidovo nad nepřáteli, 9. radost z toho 15. a kralování jeho.

Stalo se * potom, že porazil David Filistinské, a zemdlil je; i vzal David Meťeg Amma z ruky Filistinských.

*1 Par.18,1.

2. Porazil také Moábské a změřil je provazcem, na zemi je rozprostíraje; a odměřil jich dva provazce k zbití a celý provazec k živění. I učinění jsou Moábští Davidovi služebníci, a dávali jemu plat.

3. Porazil * též David Hadadezera syna Rohobova, krále Soba, když byl vytáhl, aby rozšířil končiny své až k řece Eufraten.

*1 Par.18,3 násl.

4. A pobral mu David tisíce vozů a sedm set jezdců, a dvaceti tisíce mužů pěších, a * zpodřezoval David žily všemchněm konům vozníkům; toliko zanechal z nich ke stu vozům.

*5 Mojš.17,16.

5. Přitáhli pak byli Syrští od Damašku na pomoc Hadadezerovi králi Soba, ale David porazil z Syřských dvamecítma tisíce mužů.

6. Tedy osadil David stráži Syřii Damašskou, a byli Syrští služebníci Davidovi, dávající plat; nebo zachovával Hospodin Davida, kamžkoli se obrátil.

7. Pobral také David štíty zlaté, kterých měli služebníci Hadadezerovi, a přinesl je do Jeruzaléma.

8. Z Betach též a z Berot, měst Hadadezerových, nabral král David velmi mnoho mědi.

9. A když uslyšel * Tohi král Emat, že porazil David všecko vojsko Hadadezerovo,

*1 Par.18,9.

10. Poslal Tohi Jorama syna svého k králi Davidovi, aby ho pozdravil přátel-

sky, a spolu s ním se radoval z toho, že šťastně bojoval s Hadadezerem, a porazil ho; (nebo Hadadezer vedl válku proti Tohi.) Kterýžto přinesl s sebou nádoby stříbrné, též nádoby zlaté a nádoby měděné.

11. Ty také obětoval král David Hospodinu s stříbrem a zlatem posvěceným ze všech národů, kteréž podmanil,

12. Totiž z Syřských a z Moábských, též z synů Ammon a z Filistinských, i z Amalehitských a z kořisti Hadadezera syna Robobova, krále Soba.

13. Zvelebil také David své jméno, když se navracoval od pobiti osmnácti tisíců * Syřských v * údolí solnatém.

*Zalm.60,2. +2 Král.14,7.

14. Protož i nad Idumejskými stráž postavit, všecku krajinu Idumejskou stráž osadiv. I učinění jsou všickni Idumejští služebníci Davidovi; nebo zachovával Hospodin * Davida, kamž se koli obrátil.

*v.6.

15. I kraloval David nade vším Izraelem, a činil David * soud a spravedlnost všemu lidu svému.

*1 Par.18,11.

16. Joáb * pak syn Sarvie byl nad vojskem, a Jozaťat syn Achiludův kancelářem;

*k.20,23.

17. Súdoch také syn Achitobův a Achimelech syn Abiatarův kněžimi, a Saraiáš pisařem.

18. Benaiáš pak syn Joiadův byl * nad Cheretejskými a Peletejskými, a synové Davidovi knížaty.

*k.15,18.

KAPITOLA IX.

Dobrodiní od Davida Mifibozetovi učiněné.

Tedy řekl David: Jest-li ještě kdo pozůstalý z domu Saulova, abych jemu učinil milosrdenství pro Jonatů?

2. Byl pak služebník domu Saulova, jehož jméno bylo Siba. I zavolali ho k Davidovi. I řekl král jemu: Ty-li jsi Siba? Odpověděl: Jsem služebník tvůj.

3. Řekl jemu král: Jest-liž ještě kdo z domu Saulova, abych * jemu učinil milosrdenství Boží? Odpověděl Siba králi: Jestě jest * syn Jonatův chromý na nohy.

*1 Sam.20,14,15. +2 Sam.4,4.

4. I řekl jemu král: Kdež jest? Odpověděl Siba králi: Tam jest v domě * Machiry, syna Amielova v Lodebar.

*k.17,27.

5. Protož poslav král David, vzal ho z domu Machiry, syna Amielova z Lodebar.

6. A když přišel Mifibozet syn Jonaty,

syna Saulova, k Davidovi, padl na tvář svou a poklonil se. I řekl David: Mifibozete. Kterýž odpověděl: Aj, služebník tvůj.

7. Řekl jemu David: Neboj se, nebo ještě učiním s tebou milosrdenství pro Jonatu otce tvého, a navrátím tobě všecka pole Saule otce tvého, a ty jidati budeš za stolem mým vždycky.

8. Kterýž pokloniv se, řekl: Co jest služebník tvůj, že jsi se ohlédl na psa mrtvého, jakýž jsem já?

9. Zatím povolal král Siba, služebníka Saulova a řekl jemu: Cožkoli měl Saul i všecka čeled jeho, to jsem dal synu pána tvého.

10. Budeš tedy jemu spravovati roli, ty i synové tvoji i služebníci tvoji, a snášeti budeš, aby měl syn pána tvého pokrm, kterýž by jedl, ale Mifibozet syn pána tvého jidati bude vždycky za stolem mým. (Měl pak Siba patnácte synů a dvaceti služebníků.)

11. Odpověděl Siba králi: Vedlé všeho, jakž přikázal pán můj král služebníkovi svému, tak učini služebník tvůj, *ačkoli* i Mifibozet * mohl by jidati za stolem mým jako jeden z synů královských.

*k.19,28.

12. Měl také Mifibozet syna malého, je muž jméno bylo Michá; a všickni, kteříž bydlili v domě Sibově, byli za služebníky Mifibozetovi.

13. A tak Mifibozet zůstával v Jeruzalémě, proto že vždycky za stolem královským jidal; a * byl kulhavý na obě noze.

*k.4,4.

KAPITOLA X.

Válka Davidova s Ammonitskými i vítězství nad nimi.

Stalo se také potom, * že umřel král Ammonitský, a kraloval Chanun syn jeho po něm.

*1Par.19,1.

2. I řekl David: Učiním milosrdenství s Chanunem synem Náhasovým, jakož otec jeho učinil milosrdenství nade mnou. Tedy poslal David, aby ho potěšil skrze služebníky své pro otce jeho. I přišli služebníci Davidovi do země Ammonitských.

3. I řekla knížata Ammonitská k Chanunovi, pánu svému: * Cožt se zdá, že David činí poctivost otcí tvému, že poslal k tobě, kteříž by tě potěšili? Zdalíž ne proto, aby shlédl město a vyšpehoval je, a potom je podvrátil, poslal David služebníky své k tobě?

*k.3,25.

4. A tak Chanun vzav služebníky Davidovy, oholil každému půl brady, a zustríhoval roucha jejich až do polovice, totiž až do zadků jejich, a propustil je.

5. To když ozuámili Davidovi, poslal proti nim, (nebo muži ti zohaveni byli velice,) a řekl jim král: Pobuďte v Jerichu, dokudž neobrostou brady vaše, potom se navrátíte.

6. Vidouce pak Ammonitští, * že se zosklivili Davidovi, poslavše, najali ze mzdy z Syrie z domu Rohob, a z Syrie Soba dvacet tisíců pěšech, a od krále Maacha tisíc mužů, a od Istoba dvanácte tisíc mužů.

*1Sam.13,4.

7. Což uslyšev David, poslal Joába se všim vojskem udatných.

8. A tak * vytáhše Ammonitští, šikovali se k boji u brány, Syrští také, Soba a Rohob, a Istob i Maacha zvláště *byli* na poli.

*1Par.19,9.

9. A protož vida Joáb proti sobě sšikovaný boj s předu i s zadu, vybrav některé ze všech výborných Izraelských, sšikoval *je* také proti Syrským.

10. Ostatek pak lidu dal pod správu Abizai bratra svého, a sšikoval *jej* proti Ammonitským.

11. A řekl: Jestliže Syrští budou silnější mne, přispěješ mi na pomoc; jestliže pak Ammonitští silnější budou tebe, také přispěji, abych pomohl tobě.

12. Posilil se, a budme udatni, *bojující* za lid náš a za města Boha našeho, Hospodin * pak učini, což se jemu dobře líbiti bude.

*Skutk.21,14.

13. I přistoupil Joáb s lidem svým k bitvě proti Syrským, a oni utekli před ním.

14. Tedy Ammonitští vidouce, že utíkají Syrští, utekli i oni před Abizai a vešli do města. I navrátil se Joáb od Ammonitských a přišel do Jeruzaléma.

15. Ale Syrští vidouce, že by poraženi byli od Izraele, sebrali se vespolek.

16. Poslal také Hadarezer a vyvedl Syrské, kteříž bydlejí za řekou, a přišli k Helam; * Sobach pak, hejtman vojska Hadarezerova, vedl je.

*1Par.19,16.

17. I oznámeno to Davidovi. Kterýžto shromáždív všechny lid Izraelský, připravil se přes Jordán, a přitáhl k Helam. I sšikovali se Syrští proti Davidovi, a bojovali proti němu.

18. Tedy utekli Syrští před Izraelem, a porazil David z Syrských sedm set

vozů a čtyřiceti tisíc jezdců. Sobacha také hejtmana vojska toho ranil, i umřel tu.

19. Když pak viděli všickni králové, kteříž byli při Hadarezerovi, že jsou poraženi od Izraele, vešli v pokoj s Izraelem a sloužili jemu. A nesměli již více Syrští táhnouti na pomoc Ammonitským.

KAPITOLA XI.

Cizoložství Davidovo a vražda.

I stalo se po * roce, když králové vyjždívají na vojnu, že poslal David Joába a služebníky své s ním, též i všecken Izrael, aby hubili Ammonitské; i oblehli Rabba. David pak zůstal v Jeruzalémě.

*1 Par.20,1.

2. Tedy stalo se k večerou, když vstal David s ložce svého, procháje se po paláci domu královského, že uzřel s paláce ženu, ana se myje; kterážto žena byla vzezření velmi krásného.

3. A poslav David, vyptal se o té ženě a řekl: Není-liž to Betsabé dcera Eliamova, manželka Uriáše * Hetejského?

*k.23,39.

4. Opět poslal David posly a vzal ji. Kterážto když vešla k němu, obýval s ní; (nebo se byla očistila od nečistoty své.) Potom navrátila se do domu svého.

5. I počala žena ta. Protož poslavši, oznámila Davidovi, řkuci: Těhotná jsem.

6. Poslav pak David, *vzkázal* Joábovi: Pošli ke mně Uriáše Hetejského. I poslal Joáb Uriáše k Davidovi.

7. A když přišel Uriáš k němu, otázal se ho, jak se má Joáb, a jak se má lid, a kterak se vede v vojště?

8. Řekl také David Uriášovi: Jdiž do domu svého, a umej sobě nohy. I vyšel Uriáš z domu králova, a poslán za ním dar královský.

9. Ale Uriáš spal u vrat domu královského se všemi služebníky pána svého, a nešel do domu svého.

10. Což když oznámili Davidovi, řkouce: Nešel Uriáš do domu svého, řekl David Uriášovi: Však jsi z cesty přišel. Pročž jsi nešel do domu svého?

11. Odpověděl Uriáš Davidovi: Truhla Boží * a Izrael i Juda zůstávají v staních, a pán můj Joáb i služebníci pána mého na poli zůstávají, já pak mám vjíti do domu svého, abych jedl a pil, a spal s manželkou svou? Jakož jsi živ ty, a

jako jest živa duše tvá, žeť toho neučiním.

*1 Sam.4,4.

12. Tedy řekl David Uriášovi: Pobuď zde ještě dnes, a zítra propustím tebe. I zůstal Uriáš v Jeruzalémě toho dne i nazejtří.

13. V tom pozval ho David, aby jedl před ním a pil, a opojil ho. A však on šel večer spáti na ložce své s služebníky pána svého, a nešel do domu svého.

14. A když * bylo ráno, napsal David list Joábovi, kterýž poslal po Uriášovi.

15. Psal pak v listu těmi slovy: Postavte Uriáše proti bojovníkům nejsilnějším; mezi tím odstupte nazpět od něho, aby raněn jsa, umřel.

16. I stalo se, když oblehl Joáb město, že postavil Uriáše proti místu, kdež věděl, že jsou nejsilnější muži.

17. A vyskočivše muži z města, bojovali proti Joábovi. I padli *někteří* z lidu, z služebníků Davidových, také i Uriáš Hetejský zabit.

18. Tedy poslav Joáb, oznámil Davidovi všecko, což se zběhlo v bitvě.

19. A přikázal tomu poslu, řka: Když vypravíš králi všecky věci, které se zběhly v bitvě,

20. Při čemž jestliže se popudí prehlivost královská a řekne-liť: Proč jste přistoupili k městu, bojující? Zdalíž jste nevěděli, že házejí se zdi?

21. Kdo zabil Abimelecha syna Jerobosetova? * Zdali ne žena, svrhši na něj kus žernovu se zdi, tak že umřel v Tébes? Proč jste přistupovali ke zdi? tedy diš: Také služebník tvůj Uriáš Hetejský umřel.

*Soud.9,53.

22. A tak šel posel, a přišed, oznámil Davidovi všecko to, pročž ho byl poslal Joáb.

23. A řekl posel ten Davidovi: Zmocnili se nás muži ti, a vytrhli proti nám do pole, a honili jsme je až k bráně.

24. V tom střeleli střelci na služebníky tvé se zdi, a zbiti jsou *někteří* z služebníků králových, také i služebník tvůj Uriáš Hetejský zabit.

25. Tedy řekl David poslu: Tak pověz Joábovi: Nic tě to nerozpakuj, že tak i jinak sehlenje meč. Ztuž boj svůj proti městu a zkaz je, a potěš drábů.

26. Uslyševši pak manželka Uriášova, že umřel Uriáš muž její, plakala manželka svého.

27. A když pomínil pláč, poslav Da-

vid, vzal ji do domu svého, a měl ji za manželku; i porodila mu syna. Ale nelíbilo se to Hospodinu, co učinil David.

KAPITOLA XII.

David trestán, 24. Šalomoun narozen. 26. a Joáb válčil proti Ammonitským.

Protož poslal Hospodin Nátana k Davidovi. Kterýž přišel k němu, řekl jemu: Dva muži byli v městě jednom, jeden bohatý a druhý chudý.

2. Bohatý měl oveč i volů velmi mnoho, 3. Chudý pak neměl nic, kromě jednu ovečku malou, kterouž byl koupil a choval, až i odrostla při něm a při dětech jeho tolikéz. Chléb jeho jedla a z číše jeho pila, a v lůno jeho spávala, a tak byla mu jako za dceru.

4. Když pak přišel pocestný k tomu bohatému člověku, líto mu bylo vzíti z ovcí aneb z volů svých, což by připravil pocestnému, kterýž k němu přišel, ale vzav ovečku toho chudého člověka, připravil ji muž, kterýž byl přišel k němu.

5. Tedy rozhněval se David na muže toho náramně a řekl Nátanovi: Živť jest Hospodin, že hoden jest smrti muž, kterýž to učinil.

6. Ovečku * také tu zaplatí čtvernásobně, proto že učinil věc tu, a nelitoval ho.

*2 Mojž. 22, 1.

7. I řekl Nátan Davidovi: * Ty jsi ten muž! Takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Já jsem tě pomazal, abys králem byl nad Izraelem, a vytrhl jsem tebe z ruky Saulovy.

*1 Král. 20, 40.

8. A dal jsem tobě dům pána tvého, i ženy pána tvého v lůno tvé, dále jsem aké dům Izraelský a Judský, a bylo-liť by to málo, byl bych přidal mnohem více.

9. Pročez jsi sobě zlehčil slovo Hospodinovo, čině to, což se nelíbí jemu? Uriáš Hetejského zabil jsi mečem, a manželku jeho pojals sobě za ženu, samého pak zamordoval jsi mečem Ammonitských.

10. Protož nyní neodejďeš meč z domu svého až na věky, proto že jsi pohrdl ženou, a vzal jsi manželku Uriáše Hetejského, aby byla žena tvá.

11. Takto praví Hospodin: Aj, já vzbudím proti tobě zlé z domu tvého, a ve ma ženy tvé před očima tvýma, dám je bližnímu tvému, * kterýž spátí bude ženami tvými, an na to každý hledí.

*k. 16, 22.

12. A ačkoli ty učinil jsi to tajně, já však učiním to zjevně přede všim Izraelem a všechněm známě.

13. Tedy řekl David Nátanovi: Zhřešilt * jsem Hospodinu. Zase řekl Nátan Davidovi: Tentýž Hospodin přenesl hřích tvůj, neumřeš.

*k. 24, 10.

14. Ale však, poněvadž jsi tou věcí dal příčinu nepřátelům Hospodinovým, aby se rouhali, protož ten syn, kterýž se narodil tobě, jistotně umře.

15. Potom odšel Nátan do domu svého. V tom Hospodin ranil dítě, kteréž byla porodila manželka Uriášova Davidovi, tak že pochybili o něm.

16. I modlil se David Bohu za to dítě a postil se, a všed, ležel přes noc na zemi.

17. A ačkoli starší domu jeho přišli k němu, aby ho zdvihli z země, on však nechtěl, aniž s nimi eo jedl.

18. Stalo se pak dne sedmého, že umřelo dítě. I nesměli služebníci Davidovi toho oznámiti jemu, že by umřelo dítě; nebo pravili: Aj, když ještě bylo dítě živo, mluvili jsme jemu, a nechtěl slyšeti hlasu našeho, což pak když jemu díme: Umřelo dítě. Ovšem to tíže ponese.

19. Ale vida David, an služebníci jeho k sobě šepci, srozuměl, že by umřelo dítě. I řekl David služebníkům svým: Co již umřelo dítě? Kteríž řekli: Umřelo.

20. Tedy vstav David s země, umyl se a pomazal se, a změnil roucho své, a všed do domu Hospodinova, pomodlil se. Potom vrátiv se do domu svého, rozkázal sobě dáti jísti a jedl.

21. Služebníci pak jeho řekli jemu: Co jsi to učinil? Pro dítě, když živo bylo, postils se a plakal, ale jakž dítě umřelo, vstal jsi a přijal jsi pokrm.

22. Kterýžto řekl: Pokudž ještě dítě živo bylo, postil jsem se a plakal, nebo jsem řekl: Kdo ví? Můžet se smilovati nade muou Hospodin, aby živo bylo dítě.

23. Nyni pak, poněvadž umřelo, proč se mám postíti? Zdaliž budu moci zase je vzkřísiti? Jáť půjdu k němu, ale ono se nenavráti ke mně.

24. Potom David potěšiv Betsabé manželky své, všed k ní a spal s ni. I * porodila syna, a nazval jméno jeho Šalomoun, a Hospodin miloval jej.

*1 Par. 3, 5. Mat. 1, 6.

25. Protož poslal byl * Nátana proroka,

a nazval jméno jeho Jedidiah pro Hospodina. ^{*k.7.2.}

26. Bojoval pak Joáb proti Rabba Ammonitských, a vzal město královské.

^{*5 Mojz.3,11. Jer.49,2.}

27. A poslav posly k Davidovi, řekl: Dobýval jsem Rabba a vzal jsem město vod.

28. Protož nyní sebera ostatek lidu, polož se proti městu a vezmi je, abyeh já nevzal města toho, a bylo by mně připisováno vítězství nad ním.

29. Tedy sebrav David všecken lid, vytáhl proti Rabba, kteréhož dobýval a vzal je. ^{*1 Par.20,1.}

30. A snal korunu krále jejieh s hlavy jeho, kteráž vážila centněc zlata, a bylo v ní kamení drahé, a *vestavena* byla na hlavu Davidovu. Vyvezl též kořisti města velmi veliké.

31. Lid pak, kterýž v něm byl, vyvedl a dal jej pod pily a pod brány železné a pod sekery železné, a vehnal je do peci cihelné. A tak činil všechněm městům Ammonitským. Potom navrátil se David se všim lidem do Jeruzaléma.

KAPITOLA XIII.

Amnon násilí učinil sestře Absolonové, 23. a potom od Absolona zabit.

I stalo se potom, že Absolon syn Davidův měl sestru krásnou, jménem Támar; i zamiloval ji Amnon syn Davidův.

2. A tak se o to trápil Amnon, že i v nemoc upadl pro Támar sestru svou; nebo panna byla, a viděl Amnon, že ne snadně bude ji moei co učiniti.

3. Měl pak Amnon přítele, jehož jméno bylo Jonadab, syn Semmaa bratra Davidova, kterýžto Jonadab byl muž velmi chytrý. ^{*1 Par.2,13.}

4. I řekl jemu: Proč tak chřadneš, synu králův, den ode dne? Neoznámiš-liž mi? I řekl mu Amnon: Támar sestru Absolona bratra svého miluji.

5. Tedy řekl jemu Jonadab: Polož se na lůže své a udělej se nemocným, a když přijde otec tvůj, aby tě navštívil, diš jemu: Necht přijde, prosím, Támar sestra má a dá mi jisti, připravie před očima máma pokrm, abyeh viděl a jedl z ruky její.

6. A tak složil se Amnon, dělaje se nemocným. A když přišel král, aby ho navštívil, řekl Amnon králi: Necht přijde, prosím, Támar sestra má a připraví před

očima máma asi dvě krmičky, abyeh pojedl z ruky její.

7. Protož poslal David k Támar do domu, řka: Jdi hned do domu Ammona bratra svého a připrav mu krmičku.

8. I šla Támar do domu Ammona bratra svého; on pak ležel. A vzavši mouky, zadělala ji, a připravivši krmičku před očima jeho, uvařila ji.

9. Potom vzavši pánvici, vyložila před něj, a on nechtěl jisti. (I řekl Amnon: Spravte to, ať vyjdon všiekní ven. I vyšli od něho všiekní.

10. Řekl pak Amnon k Támar: Přines tu krmičku do pokojika, abyeh pojedl z ruky tvé. A vzavši Támar krmičku, kterouž připravila, přinesla ji před Ammona bratra svého do pokojika.)

11. Ale když mu podávala, aby jedl, uhopil ji a řekl ji: Poď, lež se mnou, sestro má. ^{*1 Mojz.39,12.}

12. Kterážto řekla jemu: Nikoli, bratře můj, nečin mi násilí, nebo ne tak se má díti v Izraeli. Neprovod nešlechbetnost této. ^{*5 Mojz.22,21.}

13. Nebo já na koho svedu pohaně své? Ty pak budeš jako jeden z nejnešlechbetnějších v Izraeli. Raději tedy mluv medle s králem, nebo neodepře mne tobě.

14. Ale nechtěl uposlechnouti hlasu jejího, nýbrž zmocniv se jí, učinil ji násil a ležel s ní.

15. Potom vzal ji Amnon v nenávis velikou velmi, tak že větší byla nenávisť, kterouž nenáviděl ji, než milost kterouž jí miloval. I řekl ji Amnon Vstaň a jdi pryč.

16. Kterážto odpověděla jemu: Za přčinou převelmi zlé věci tě, kterouž js při mně spáchal, druhé horší se dopouštíš, že mne vyháníš. On pak nechtěl slyšeti.

17. Ale zavolav mládence, kterýž mu přisluhoval, řekl: Vyved hned tuto od mne ven, a zamkni dvěře po ní.

18. (Měla pak na sobě sukni proměnných barev, nebo v takových suknie chodily dcery královské panny.) tak vyvedl ji ven služebník jeho a zamkl dvěře po ní.

19. Tedy posypala Támar hlavu svou popelem, a sukni proměnných barev kterouž měla na sobě, roztrhla; a vlčila ruku na hlavu svou, a jdouc, křičela s nařikáním. ^{*Job.2.}

20. I řekl jí Absolon bratr její: Nebyl-
iž Amnon bratr tvůj s tebou? Ale nyní,
sestro má, mlč; bratr tvůj jest, nepří-
pouštěj toho k srdci. A tak zůstala Tá-
mar, jsuc opuštěná, v domě Absolona
bratra svého.

21. A uslyšev král David o těch všech
řečech, rozhněval se náramně.

22. Absolon pak nic nemluvil s Amno-
nem, ani dobrého ani zlého; nebo nená-
viděl Absolon Amnona, proto že učinil
násilí Támar sestře jeho.

23. I stalo se po celých dvou letech,
když * stříhli ovce Absolonovi v Bala-
zor, jenž jest podlé Efraim, že pozval Ab-
solon všech synů královských. *1 Sam.25.2.

24. Nebo přišel Absolon k králi a řekl:
Aj, nyní služebník tvůj má střížce; necht,
prosím, jde král a služebníci jeho s slu-
žebníkem tvým.

25. I řekl král Absolonovi: Necht, synu
můj, necht nyní nechodime všickni, aby-
chom tě neobtěžovali. A *ačkoli* nutkal
ho, však nechtěl jíti, ale poželhal mu.

26. Řekl ještě Absolon: Necht aspoň s
námi jde, prosím, Amnon bratr můj. Od-
pověděl jemu král: Proč by s tebou šel?

27. A když vždy dotíral Absolon, pos-
lal s ním Annoua i všecky syny krá-
lovské.

28. Prikázal pak byl Absolon služeb-
níkům svým, řka: Šetřte medle, když se
rozveselí srdce Amnonovo vínem, a ře-
knú vám: Bite Amnona, tedy zabíte jej.
Nebojte se nic, nebo zdalíž jsem já ne-
rozkázal vám? Posilíte se a mějte se
zmužile.

29. I učinili Amnonovi služebníci Ab-
solonovi, jakž jim byl prikázal Absolon.
Pročež vstavše všickni synové královi,
vsedli jeden každý na mezka svého a
utekli.

30. V tom když ještě byli na cestě, při-
šla taková pověst k Davidovi: Pobil Ab-
solon všecky syny královské, tak že z
nich ani jednoho nezůstalo.

31. Tedy vstav král, * roztrhl roucha
svá a ležel na zemi; všickni také služeb-
níci jeho stáli, roztrhše roucha. *1 Mojz.37.34.

32. Ozval se pak Jonadab, syn Sem-
naa bratra Davidova, a řekl: Nepravíš
toho, pane můj, jako by všecky mláden-
ce syny královy zbil, ale Amnon toliko
zabit; nebo *tak* v úmysle Absolonové
složeno bylo od toho dne, jakž on byl
učinil násilí Támar sestře jeho.

33. Protož nechat nepřipouští toho ny-
ní pán můj král k srdci svému, mysle,
že by všickni synové královi zbiti byli;
nebo Amnon toliko umřel.

34. Absolon pak utekl. Tedy pozdvih
služebník hlásný oči svých, uzřel, an
mnoho lidu jde odtud, *kudyž se chodilo*
k němu cestou pod horami.

35. I řekl Jonadab králi: Aj, synové
královští přijíždějí. Vedlé řeči služební-
ka tvého tak se stalo.

36. A když přestal mluvit, aj, syno-
vé královští přišli, a pozdvihše hlasu
svého, plakali; též také král i všickni
služebníci jeho plakali pláčem velmi ve-
líkým.

37. Absolon pak utekl a ušel * k Tol-
mai synu Amiudovu, králi Gessur. I pla-
kal David syna svého po všecky ty dny.
^{*k.3.3.}

38. Absolon tedy utíkaje, přišel do Ges-
sur, a byl tam tři léta.

39. Potom žádal David vyjítí k Abso-
lonovi, nebo již byl ozelel smrti Amno-
novy.

KAPITOLA XIV.

Jednání o Absolona, 21. a přijetí ho na milost od krále.

Srozuměv pak Joáb syn Sarvie, že by
naklonilo se srdce královo k Absol-
onovi,

2. Poslav do Tekoa, a povolav odtud
ženy moudré, řekl jí: Medle, udělej se,
jako bys zámutek měla, a oblec se, pro-
sím, v roucho smutku, a nepomazuj se
olejem, ale buď jako žena již za mnoho
dní zámutek mající nad mrtvým.

3. I půjdeš k králi a mluvití mu budeš
vedlé řeči této. A naučil ji Joáb, eo by
měla mluvití.

4. Protož mluvila žena ta Tekoitská
králi, * padši na tvář svou k zemi, a po-
klonu učinivši, řekla: † Spomoz, ó králi.
^{*Rut 2,10. 1 Sam.25,24. †2 Král.6,26.}

5. I řekl jí král: Což jest tobě? Odpo-
věděla ona: Zajisté žena vdova jsem, a
umřel *mi* muž můj.

6. Měla pak * služebnice tvá dva syny,
kteříž svadili se spolu na poli, a když
nebyl, kdo by je rozvadil, uderil jeden
druhého a zabil ho.
^{*1 Mojz.27,45.}

7. Aj, teď povstala všechna rodina proti
služebnici tvé, a řekli: Vydej toho, jenž
zabil bratra svého, * af ho zabijeme za
život bratra jeho, kteréžoz zamordoval,
nýbrž zahubíme i dědice. A tak ubasí ji-
skru mou, kteráž pozůstala, aby neza-

a nazval jméno jeho Jedidiah pro Hospodina. ^{*k.7.2.}

26. Bojoval pak Joáb proti Rabba Ammonitských, a vzal město královské.

^{*5Mojz.3,11,Jer.49,2.}
27. A poslav posly k Davidovi, řekl: Dobýval jsem Rabba a vzal jsem město vod.

28. Protož nyní sebera ostatek lidu, polož se proti městu a vezmi je, abyeh já nevzal města toho, a bylo by mně připsováno vítězství nad ním.

29. Tedy sebrav David všecken lid, vytáhl proti Rabba, kteréhož dobýval a vzal je. ^{*1Par.20,1.}

30. A sňal kornnu krále jejich s hlavy jeho, kteráž vážila ceentněr zlata, a bylo v ní kamení drahé, a *estavena* byla na hlavu Davidovu. Vyvezl též kořisti města velmi veliké.

31. Lid pak, kterýž v něm byl, vyvedl a dal jej pod pily a pod brány železné a pod sekery železné, a vehnal je do pece eihelné. A tak činil všechněm městům Ammonitským. Potom navrátil se David se všim lidem do Jeruzaléma.

KAPITOLA XIII.

Amnon násilí učinil sestře Absolouvé, 23. a potom od Absolona zabít.

I stalo se potom, že Absolon syn Davidův měl sestru krásnou, jménem Tamar; i zamiloval ji Amnon syn Davidův.

2. A tak se o to trápil Amnon, že i v nemoc upadl pro Tamar sestru svou; nebo panna byla, a viděl Amnon, že nesnadně bude jí moei eo učiniti.

3. Měl pak Amnon přítele, jehož jméno bylo Jonadab, syn Semmaa bratra Davidova, kterýžto Jonadab byl muž velmi chytrý. ^{*1Par.2,13.}

4. I řekl jemu: Proč tak ehřadneš, synu králův, den ode dne? Neoznámíš-liž mi? I řekl mu Amnon: Tamar sestru Absolona bratra svého miluji.

5. Tedy řekl jemu Jonadab: Polož se na lůžce své a udělej se nemoeným, a když přijde otec tvůj, aby tě navštívil, diš jemu: Necht přijde, prosím, Tamar sestra má a dá mi jisti, připravie před očima máma pokrm, abyeh viděl a jedl z ruky její.

6. A tak složil se Amnon, dělaje se nemoeným. A když přišel král, aby ho navštívil, řekl Amnon králi: Necht přijde, prosím, Tamar sestra má a připraví před

očima máma asi dvě krmičky, abyeh pojedl z ruky její.

7. Protož poslal David k Tamar do domu, řka: Jdi hned do domu Amnona bratra svého a připrav mu krmičku.

8. I šla Tamar do domu Amnona bratra svého; on pak ležel. A vzavši mouky, zadělala ji, a připravivši krmičku před očima jeho, uvarila ji.

9. Potom vzavši pánvie, vyložila před něj, a on nechtěl jisti. (I řekl Amnon: Spravte to, ať vyjdou všiekní ven. I vyšli od něho všiekní.

10. Řekl pak Amnon k Tamar: Přines tu krmičku do pokojíka, abyeh pojedl z ruky tvé. A vzavši Tamar krmičku, kterouž připravila, přinesla ji před Amnona bratra svého do pokojíka.)

11. Ale když mu podávala, aby jedl, uhepil ji a řekl jí: Pod, lež se mnou, sestro má. ^{*1Mojz.39,12.}

12. Kterážto řekla jemu: Nikoli, bratře můj, nečin mi násilí, nebo ne tak se má dítí v Izraeli. Neprovoď nešlechetnosti této. ^{*5Mojz.22,21.}

13. Nebo já na koho svedu pohanění své? Ty pak budeš jako jeden z nejnešlechetnějších v Izraeli. Raději tedy mluv medle s králem, nebo neodepřeť mne tobě.

14. Ale nechtěl uposlechnouti hlasu jejího, nýbrž zmoeniv se jí, učinil ji násilí a ležel s ní.

15. Potom vzal ji Amnon v nenávisť velikou velmi, tak že větší byla nenávisť, kterouž nenáviděl jí, než milost, kterouž ji miloval. I řekl jí Amnon: Vstaň a jdi pryč.

16. Kterážto odpověděla jemu: Za příčinou převelmi zlé věci té, kterouž jsi při mně spáchal, druhé horši se dopouštíš, že mne vyháníš. On pak nechtěl jí slyšeti.

17. Ale zavolav mládence, kterýž mu přísluhoval, řekl: Vyveď hned tuto ode mne ven, a zamkni dvěře po ní.

18. (Měla pak na sobě sukni proměnných barev, nebo v takových suknič chodivaly deery královské panny.) A tak vyvedl ji ven služebník jeho a zamkl dvěře po ní.

19. Tedy posypala Tamar hlavu svou popelem, a sukni proměnných barev, kterouž měla na sobě, roztrhla; a vložila ruku na hlavu svou, a jdue, křičela s nařikáním. ^{*Job.2,12.}

20. I řekl jí Absolon bratr její: Nebylíž Amnon bratr tvůj s tebou? Ale nyní, sestro má, mlč; bratr tvůj jest, nepřipouštěj toho k srdci. A tak zůstala Tamar, jšuc opuštěná, v domě Absolona bratra svého.

21. A uslyšev král David o těch všech věcech, rozhněval se náramně.

22. Absolon pak nic nemluvil s Amnonem, ani dobrého ani zlého; nebo nenáviděl Absolon Amnona, proto že učinil násili Tamar sestře jeho.

23. I stalo se po celých dvou letech, když * stříhli ovece Absolonovi v Bala-zor, jenž jest podlé Efraim, že pozval Absolon všech synů královských. *1 Sam. 25. 2.

24. Nebo přišel Absolon k králi a řekl: Aj, nyní služebník tvůj má střížce; necht, prosím, jde král a služebníci jeho s služebníkem tvým.

25. I řekl král Absolonovi: Necht, synu můj, necht nyní nechodíme všickni, aby-chom tě neobtěžovali. A *ačkoli* nutkal ho, však nechtěl jíti, ale požehnal mu.

26. Řekl ještě Absolon: Necht aspoň s námi jde, prosím, Amnon bratr můj. Odpověděl jemu král: Proč by s tebou šel?

27. A když vždy dotíral Absolon, poslal s ním Amnona i všechny syny královské.

28. Prikázal pak byl Absolon služebníkům svým, řka: Šetřte medle, když se rozveselí srdce Amnonovo vínem, a řeknu vám: Bíte Amnona, tedy zabíte jej. Nebojte se *nic*, nebo zdalíž jsem já nerozkázal vám? Posilíte se a mějte se zmužile.

29. I učinili Amnonovi služebníci Absolonovi, jakž jim byl prikázal Absolon. Pročež vstavše všickni synové královi, vsedli jeden každý na mezka svého a utekli.

30. V tom když ještě byli na cestě, přišla taková pověst k Davidovi: Pobil Absolon všechny syny královské, tak že z nich ani jednoho nezůstalo.

31. Tedy vstav král, * roztrhl roucha svá a ležel na zemi; všickni také služebníci jeho stáli, roztrhše roucha. *1 Mojz. 37. 34.

32. Ozval se pak Jonadab, syn Sem-maa bratra Davidova, a řekl: Nepravíž toho, pane můj, jako by všechny mláden-ce syny královy zbil, ale Amnon toliko zabit; nebo *tak*: v úmysle Absolonově složeno bylo od toho dne, jakž on byl učinil násili Tamar sestře jeho.

33. Protož nechat nepřipouští toho nyní pán můj král k srdci svému, mysle, že by všickni synové královi zbiti byli; nebo Amnon toliko umřel.

34. Absolon pak utekl. Tedy pozdvih služebník hlásuý oči svých, uzřel, an mnoho lidu jde odtud, *kudyž se chodilo* k němu cestou pod horami.

35. I řekl Jonadab králi: Aj, synové královští přijíždějí. Vedlé řeči služebníka tvého tak se stalo.

36. A když přestal mluvit, aj, synové královští přišli, a pozdvihše hlasu svého, plakali; též také král i všickni služebníci jeho plakali pláčem velmi velikým.

37. Absolon pak utekl a ušel * k Tol-mai synu Amiudovu, králi Gessur. I plakal David syna svého po všechny ty dny. *k. 3. 3.

38. Absolon tedy utikaje, přišel do Gessur, a byl tam tři léta.

39. Potom žádal David vyjítí k Absolonovi, nebo již byl ozelel smrti Amnonovy.

KAPITOLA XIV.

Jednání o Absolona, 21. a přijeti ho na milost od krále.

Srozuměv pak Joáb syn Sarvie, že by *naklonilo se* srdce královo k Absolonovi,

2. Poslav do Tekoa, a povolav odtud ženy moudré, řekl jí: Medle, udělej se, jako bys zámutek měla, a oblec se, prosím, v roucho smutku, a nepomazuj se olejem, ale buď jako žena již za mnoho dni zámutek mající nad mrtvým.

3. I půjdeš k králi a mluvití mu budeš vedlé řeči této. A naučil ji Joáb, co by měla mluvití.

4. Protož mluvila žena ta Tekoitská králi, * padši na tvář svou k zemi, a poklonu učinivši, řekla: † Spomoz, ó králi.

*Rut 2. 10. 1 Sam. 25. 24. †2 Král. 6. 26.

5. I řekl jí král: Což jest tobě? Odpověděla ona: Zajisté žena vdova jsem, a umřel *mi* muž můj.

6. Měla pak * služebnice tvá dva syny, kteříž svadili se spolu na poli, a když nebyl, kdo by je rozvadil, udeřil jeden druhého a zabil ho. *1 Mojz. 27. 45.

7. Aj, teď povstala všechna rodina proti služebnici tvé, a řekli: Vydej toho, jenž zabil bratra svého, * at ho zabijeme za život bratra jeho, kteréhož zamordoval, nýbrž zahubíme i dědice. A tak uhasí jiskru mou, kteráž pozůstala, aby neza-

deť mne zase, a ukážete mi ji i přibýtek svůj.

26. Pakliť řekne takto: Nelíbíš mi se, aj, teď jsem, * nechť mi učini, což se mu dobrého vidí. *k.10.12.

27. Řekl ještě král Sádochovi knězi: Zdalíž ty nejsi vidoucí? Navrať se do města u pokoji, Achimaas pak syn tvůj, a Jonata syn Abiatarův, dva synové vaši, budou s vámi.

28. Hle, já pobudu na rovinách pouště, dokudž nepřijde poselství od vás, skrze něž by mi oznámeno bylo.

29. A tak donesl zase Sádoch a Abiatar truhlu Boží do Jeruzaléma, a zůstali tam.

30. Ale David šel vzhůru k vrchu *hory Olivetské*, vstupuje * a pláče, máje přikrytou hlavu svou; šel pak bos. Všekden také lid, kterýž byl s ním, přikryl jeden každý hlavu svou, a šli, ustavičně plačíce. *1 Sam.30.4.

31. Tedy povědino Davidovi, že Achitofel jest s těmi, kteříž se spikli s Absolonem. I řekl David: Zruš, prosím, ó Hospodine, radu Achitofelovu.

32. I stalo se, jakž přišel David na vrch *hory*, aby se tam pomodlil Bohu, aj, potkal se s ním Chusai Architský, máje roztržené roucho své a hlavu prsti posypanou.

33. I řekl jemu David: Půjdeš-li se mnou, budeš mi břemenem.

34. Pakli se navrátíš do města a diš k Absolonovi: Služebníkem tvým budu, ó králi, služebníkem zajisté otce tvého *byl jsem* již zdávna, již pak *budu* služebníkem tvým, tedy zrušíš radu Achitofelovu.

35. Však tam *budou* s tebou Sádoch a Abiatar knězi. Protož cožkoli uslyšíš z domu králova, oznámíš Sádochovi a Abiatarovi kněžím.

36. Aj, tam s nimi jsou dva synové jejich, Achimaas Sádochův a Jonata Abiatarův, po nichž mi vzkážete, což byste koli uslyšeli.

37. Šel tedy Chusai, * přítel Davidův do města; Absolon také přijel do Jeruzaléma. *1 Par.27.33.

KAPITOLA XVI.

Miřbozet osočen u Davida. 5. Semei zlořečil králi. 14. Chusai přišel k Absolonovi. 20. Neslechtnost Absolonova.

A když David sešel maličko s vrchu, aj Siba * služebník Miřbozetův vyšel proti němu se dvěma osly osedlanými, na

nichž nesl dvě stě chlebů, a sto hroznů suchých, a sto hrud fíků, a nádobu vína. *k.9.2.

2. I řekl král Sibovi: K čemu jsou tyto věci? Odpověděl Siba: Oslové pro čelěd královskou k jždě, chléb pak a fíky, aby jedli služebníci, a víno, aby se napil, kdož by nstal na poušti.

3. Opět král řekl: Kdež jest pak syn pána tvého? Odpověděl * Siba králi: Aj, zůstal v Jeruzalémě, nebo řekl: Dnes navrátí mi dům Izraelský království otce mého. *k.19.27.

4. Řekl ještě * král Sibovi: Aj, tvéť jsou všechny věci, kteréž má Miřbozet. Jemněž řekl Siba s poklonou: Nechat *vždycky* tak nalézám milost před očima tvýma, pane můj králi. *k.19.29.

5. Tedy bral se král David do Bahurim, a aj, vyšel odtud muž z čeledi domu Saulova, jehož jméno bylo Semei, syn Gerův, kterýžto vždy * jda, zlořečil. *1 Král.2.8.

6. Ano i kamením házel na Davida, a na všechny služebníky krále Davida, ačkoli všeckén lid a všickni udatní byli po pravici jeho i po levici jeho.

7. A takto mluvil Semei, * když mu zlořečil: Vyjdi, vyjdi, vrazedlníče a nešlechtníče. *2 Mojz.22.28.

8. Obrátil jest na tebe Hospodin všelikou krev domu Saulova, na jehož jsi místě kraloval, a dal Hospodin království v ruku Absolona syna tvého. A aj, již *se vidíš* v svém neštěstí, nebo jsi vrazedlník.

9. I řekl Abizai syn Sarvie králi: I proč zlořečí tento mrtvý pes pánu mému králi? * Nechť jdu medle a setnu mu hlavu. *1 Sam.26.8.

10. Ale král řekl: * Co vám do toho, synové Sarvie, že zlořečí? Poněvadž Hospodin jemu rozkázal: Zlořeč Davidovi, i kdož by směl říci: Proč tak činiš? *k.19.22.

11. Řekl ještě David k Abizai i ke všechněm služebníkům svým: Aj, syn můj, kterýž pošel z života mého, hledá bezživoti mého, čím více nyní tento syn Jemini? Nechte ho, ať zlořečí, nebo jemu rozkázal Hospodin.

12. Snad popatří Hospodin na ssonžení mé, a odplatí mi Hospodin dobrým za zlořečenství jeho dnes.

13. A tak šel David a muži jeho cestou. Semei také šel po stráni hory naproti

němu, a jda, zlořečil a házel kamením proti němu a zmltal prachem.

14. I přišel král a všecken lid, kterýž byl s ním, ustalý, a odpočínal tu.

15. Absolon pak i všecken lid Izraelský přišli do Jeruzaléma, a Achitofel s ním.

16. A když přišel Chusai Architský, přítel * Davidův k Absolonovi, řekl Chusai Absolonovi: † Živ buď král, živ buď král. *k.15,37. †1Sam.10,24.

17. Tedy řekl Absolon k Chusai: Tolíz jest vděčnost tvá k příteli tvému? Pročez jsi nešel s přítelem svým?

18. Odpověděl Chusai Absolonovi: Nikoli, ale kohož vyvolil Hospodin a lid tento i všickni muži Izraelští, toho budu a s tím zůstanu.

19. Přesto komuž bych já sloužiti měl? Zdali ne synu jeho? Jakož jsem sloužil otcí tvému, tak sloužiti budu tobě.

20. Řekl pak Absolon Achitofelovi: Radtež, co máme činiti?

21. Odpověděl Achitofel Absolonovi: Vejdi k ženinám otce svého, * kterýchž zanechal, aby hlídaly doma. I uslyší všecken Izrael, † zes se zošklivil otcí svému, a zsilí se ruce všech, kteříž *jsou* s tebou. *k.15,16. †1Sam.13,4.

22. A protož rozbili Absolonovi stan na paláci. I * všel Absolon k ženinám otce svého před očima všeho Izraele. *k.12,11.

23. Rada pak Achitofelova, kterouž dával toho času, *byla*, jako by se kdo doptával na řeč Boží. Taková byla každá rada Achitofelova, jakož u Davida tak u Absolona.

KAPITOLA XVII.

Rada Achitofelova Absolonovi daná, 5. od Chusai zrušena.

Řekl ještě Achitofel Absolonovi: Necht medle vyberu dvanácte tisíc mužů, a bych vstana, * bonil Davida noci této. *Zalm.71,11.

2. A dostihna ho, dokudž jest ustalý a zemdlené má ruce, předěsim jej, a uteče všecken lid, kterýž jest s ním, i zamorluji krále samého.

3. A tak obrátím všecken lid k tobě; nebo jako bych je všecky obrátil, *když chyne* ten muž, kteréhož ty hledáš. O lid y se nic nestarej.

4. I libila se ta řeč Absolonovi i všeckém starším Izraelským.

5. A však řekl Absolon: Zavolej sem

hned Chusai Architského, abychom slyšeli, co i on mluvíti bude.

6. Když pak přišel Chusai k Absolonovi, mluvil k němu Absolon, řka: Takto mluvil Achitofel. Máme-li učiniti vedlé řeči jeho, čili nie? Pověz ty.

7. Tedy řekl Chusai Absolonovi: Ne, nit dobrá rada, kterouž dal Achitofel nyní.

8. Dále mluvil Chusai: Ty viš o otcí svém i mužích jeho, že jsou udatní, k tomu zjitření na mysl, jako nedvědice osiřelá v poli. Nadto otec tvůj jest muž válečný, kterýž nebude nocovati s lidem.

9. Nýbrž nyní *spíše* v záloze stojí v nějaké jeskyni, aneb v některém jiném místě. I stalo by se, jestliže by *kterí* padli z *těb tvých* při začátku, že každý, kdož by o tom uslyšel, řekl by: Stala se porážka v lidu, kterýž *postoupil* po Absolonovi.

10. A tak by i silných reků srdce, kteréž jest jako srdce lva, škodlivě oslábilo; nebo vi všecken Izrael, že jest zmužilý otec tvůj, a silni ti, kteříž jsou s ním.

11. Ale radim, abys, shromáždě k sobě všecken Izrael od Dan až do Bersabé, kterýž v množství jest jako písek při moři, ty sám životně vytáhl k boji.

12. A tak potáhneme proti němu, na kterém by koli místě nalezen býti mohl, a připadneme na něj, jako padá rosa na zemi; i nepozůstanet z něho, totiž ze všech mužů, kteříž jsou při něm, ani jednoho.

13. Jestliže by se pak shrnul do města, snesou všecken lid Izraelský k tomu městu provazy, a vtrhneme je až do potoka, tak aby tam ani kaménka nebylo lze najíti.

14. I řekl Absolon a všickni muži Izraelští: Lepší jest rada Chusai Architského, než rada Achitofelova. Hospodin zajisté to způsobil, aby zrušena byla rada Achitofelova, kteráž *sic* dobrá byla, aby tak uvedl Hospodin na Absolona zlé věci.

15. Oznamil pak to Chusai Sádochovi a Abiatarovi kněžím: Tak a tak radil Achitofel Absolonovi a starším Izraelským, ale já takto a takto jsem radil.

16. Nyni tedy pošlete rychle a oznamte Davidovi, řkouce: Nezůstávej přes noc na rovinách pouště, ale přeprav se bez meškání, aby snad nebyl sehlecn král i všecken lid, kterýž jest s ním.

17. Jonata pak a Achimaas stáli u studnice * Rogel. I šla tam děvečka a pověděla jim, aby oni jdouce, oznámili to králi Davidovi; nebo nesměli se ukázati aneb vjíti do města. ^{*1 Král. 1, 9.}

18. A však ušel je služebník, a oznámil Absolonovi. Pročež odšedše oba rychle, vešli do domu muže v Bahurim, kterýž měl studnici na dvoře svém. I spustili se do ní.

19. A žena * vzavši plachtu, rozestřela ji na vřeh studnice, a nasypala na ni krup. A tak nebyla ta věc spatřina. ^{* Joz. 2, 4.}

20. Nebo když přišli služebníci Absolonovi k ženě do domu a řekli: Kde jest Achimaas a Jonata? odpověděla jim žena: Přeslit jsou ten potok. Hledavše tedy a nic nenalezše, navrátili se do Jeruzaléma.

21. A když oni odešli, tito vystoupivše z studnice, šli a oznámili králi Davidovi a řekli jemu: Vstaňte a přepravte se rychle přes vodn, nebo toto radil proti vám Achitofel.

22. Protož vstav David a všecken lid, kterýž byl s ním, přepravili se přes Jordán, prvé než se rozednilo; * a nezástal ani jeden, ješto by se nepřepřivil přes Jordán. ^{* Zalm. 42, 7.}

23. Tedy Achitofel vida, že se nestalo vedlé rady jeho, osedlal osla, a vstav, odjel do domu svého, do města svého. A * učiniv pořízení v čeledi své, oběsil se a umřel; i pochován jest v hrobě otce svého. ^{* Izai. 38 1.}

24. David pak byl již přišel do Mahanaim, když se Absolon přepravil přes Jordán, on i všecken lid Izraelský s ním.

25. A tu ustanovil Absolon * Amazu místo Joába nad vojskem. (Byl pak Amaza syn muže, jehož jméno bylo Jetra Izraelský, kterýž všel k Abigail dceři Náchas, sestře Šarvie matky Joábovy.) ^{* k. 19, 13.}

26. I položil se Izrael a Absolon v zemi Galád.

27. Stalo se pak, když přišel David do Mahanaim, že Sobi syn Náchas z Rahbat synů Ammon, a Machir syn Amielův z Lodebar, a * Barzillai Galádský z Rogelim, ^{* 1 Král. 2, 7.}

28. Lůže, číše a nádoby hliněné, též pšenice, ječmene, mouky, krup, bobu, šocovice a pražmy,

29. Ano i medu, másla a ovcí i syrů

kravských přinesli Davidovi a lidu, kterýž s ním byl, aby jedli. Nebo řekli: Lid ten jest hladovitý a * ustalý, i žiznivý na té poušti. ^{* k. 16, 2.}

KAPITOLA XVIII.

Porážka lidu Izraelského 9. a smrt Absolonova.

Sečtl pak David lid, kterýž měl s sebou, a ustanovil nad nimi hejtmany a setníky.

2. I uvedl David třetinu lidu v správu Joábovu, a třetinu v správu Abizai syna Šarvie, bratra Joábova, a třetinu v správu * Ittai Gittejského. A řekl král lidu: I jáť také potáhnu s vámi. ^{* k. 15, 19.}

3. Ale lid řekl: Nikoli nepotáhně; nebo jestliže bychom i utíkali, nebudou na to velmi dbáti, aniž, by nás i polovici zbili, budou toho velmi vážiti. Ty sám zajisté jsi jako z nás deset tisíců, protož lépe bude, abys nám byl v městě ku pomoci.

4. I řekl jim král: Což se vám za dobré vidí, učiním. Tedy stál král u brány, a všecken lid vycházel po stu a po tisíci.

5. Prikázal pak král Joábovi a Abizai a Ittai, řka: * Zacházejtež mi pěkně s synem Absolonem. A všecken lid slyšel, když prikazoval král všechněm hejtmanům o Absolonovi. ^{* v. 12.}

6. A tak vytáhl lid do pole proti lidu Izraelskému, a byla bitva v lese Efraim.

7. I poražen jest tu lid Izraelský od služebníků Davidových, a stala se tu porážka veliká v ten den až do dvaceti tisíců.

8. Nebo když ta bitva rozšířila se po vši krajině, více pohubil lidu les, nežli jieh požral meč toho dne.

9. Potkal se pak Absolon s služebníky Davidovými. Kterýžto Absolon jel na mezku, (i poděšl mezek pod hustý dub veliký,) a uvázl za hlavu v stromu tom, tak že visel mezi nebem a zemí. Ale mezek, kterýž pod ním byl, odběhl pryč.

10. To ušřev jeden, oznámil Joábovi, řka: He, viděl jsem Absolona, an visí na dubě.

11. I řekl Joáb muži, kterýž mu to oznámil: Aj, viděls. Pročež jsi ho tam nersrazil na zem? A já bylt bych povinen dáti deset lotů stříbra a pás rytířský jeden.

12. Odpověděl muž ten Joábovi: A já, bych i odečtených měl na ruce své tisíc

lotů stříbra, nevztáhl bych ruky své na syna králova; nebo jsme slyšeli, *kerak* přikazoval král tobě a Abizai a Ittai, řka: * Šetřte všickni syna mého Absolona; *v.5.

13. Leč bych se dopustiti chtěl sám proti duši své nepravosti. Ale nebýváť nic tajno před králem, a ty bys sám proti *mně* stál.

14. I řekl Joáb: Nebuduf se tu meškati s tebou. Protož vzav tři kopi do ruky své, vrazil je do Absolona, an ještě živ byl na dubě.

15. A obskočivše Absolona deset služebníků, oděnců Joábových, bili jej a zabili.

16. V tom * zatroubil Joáb v troubu. I vrátil se lid od honění Izraele; nebo zdržel Joáb lid. *k.2.28.

17. A vzavše Absolona, uvrhli jej v tom lese do jámy veliké, a nametalí na něj hromadu kamení velmi velikou. Ale všecken Izrael zutíkali jeden každý do stanů svých.

18. (Absolon pak vzal byl a vyzdvihl sobě za života svého sloup v údolí královském; nebo byl řekl: Nemám syna, aby zůstala pamět jména mého. Protož nazval ten sloup jménem svým, kterýž slove místo Absolonovo až do dnešního dne.)

19. Tedy Achimaas syn Sádochův řekl: Medle, necht běžim, abych zvěstoval králi, že ho vysvobodil Hospodin z ruky nepřátel jeho.

20. I řekl jemu Joáb: Nebyl bys dnes dobrým poslem, ale oznámíš to jiného dne; dnes však neoznamuj, proto že syn králův umřel.

21. Potom řekl Joáb k Chuzi: Jdiž, zvěstuj králi, co jsi viděl. A pokloniv se Chuzi Joábovi, běžel.

22. Mluvil pak ještě Achimaas syn Sádochův, a řekl Joábovi: Buď, jak buď, medle, necht já také běžim za Chuzi. Odpověděl Joáb: Proč bys ty běžel, synu můj, když nemáš, co bys dobrého zvěstoval?

23. I *řekl*: Buď, jak buď, poběhnu. Odpověděl mu: Běž. A tak běžel Achimaas cestou přímější a předběhl Chuzi.

24. David pak seděl mezi dvěma branami. I vyšel strážný na vrch brány na zed, kterýž pozdvihl oči svých, uzřel, a hle, muž běžel sám.

25. Tedy volaje strážný, oznámil králi. I řekl král: Jest-liť sám, dobré poselství

nese. A když ten šel předece a přibližoval se,

26. Uzřel ještě strážný muže druhého běžícího. I zavolal strážný na branného a řekl: Hle, *opět* muž běží sám. Tedy řekl král: I tenť v poselství běží.

27. Řekl ještě strážný: Vidím běh prvního, jako běh Achimaasa syna Sádochova. I řekl král: Dobrýť to muž, protož s dobrým poselstvím jde.

28. Tedy volaje Achimaas, řekl králi: Pokoj *tobě*. A pokloniv se králi tváří svou k zemi, řekl: Požehnaný Hospodin Bůh tvůj, kterýž podmanil muže ty, kteříž pozdvihli rukou svých proti pánu mému králi.

29. I řekl král: Dobře-li se má syn *můj* Absolon? Odpověděl Achimaas: Viděl jsem hluk veliký, když posílal služebníka králova Joáb, a *mne* služebníka tvého, ale nevím nic, *co bylo*.

30. Jemuž řekl král: Odstup a stůj tamto. I odstoupil a stál.

31. A v tom Chuzi přišed, řekl: Zvěstuje se pánu mému králi, že vysvobodil tě dnes Hospodin z ruky všech povstávajících proti tobě.

32. Ale král řekl k Chuzi: Jest-liž živ syn *můj* Absolon? Odpověděl Chuzi: Necht jsou tak, jako syn *králův*, nepřátel pána mého krále, i všickni, kteříž povstávají proti tobě ke zlému.

33. I zarmoutil se král, a vstoupiv do horního pokoje na bráně, plakal a jda, mluvil takto: Synu můj Absolone, synu můj, synu můj Absolone! O kdybych byl umřel za tebe, Absolone synu můj, synu můj!

KAPITOLA XIX.

Joáb domlouval se na Davida. 10. David zase přiveden i přijat za krále.

I oznámeno jest Joábovi: Aj, * král pláče a nařiká pro Absolona. *k.18.33.

2. Pročež obrátilo se to vysvobození toho dne v kvilení všemu lidu; nebo slyšel lid v ten den, že bylo praveno: Zámutek má král pro syna svého.

3. A tak kradl se lid toho dne, veházeje do města, jako se krade lid, když se stydí, utikaje z boje.

4. Král pak zakryl tvář svou, a křičel král hlasem velikým: Synu můj Absolone, Absolone synu můj, synu můj!

5. Tedy všed Joáb k králi do domu, řekl: Zahanbil jsi dnes tváří všech slu-

žebníků svých, kteříž vysvobodili život tvůj dnes, a život synů tvých i deer tvých, a život žen tvých i život ženin tvých,

6. Miluje ty, kteříž tě mají v nenávisti, a v nenávisti mají ty, kteříž tě milují; nebo dokázal dnes, že sobě nevážíš hejtmánů a služebníků. Shledal jsem to za jisté dnes, že kdyby byl Absolon živ zůstal, bychom pak všickni dnes byli pobiti, tedy dobře by se tobě to libilo.

7. Protož nyní vstana, vyjdi, a mluv ochotně k služebníkům svým; nebo přisáhnout skrze Hospodina, jestliže nevyjdeš, že nezůstane žádný s tebou této noci, a toť bude tobě horší, nežli všechny zlé věci, kteréž na tebe přišly od mladosti tvé až dosavad.

8. A tak vstav král, posadil se v bráně. I povědino bylo všemu lidu těmito slovy: Aj, král sedí v bráně. I přišel všecken lid před obličej krále, ale * lid Izraelský byl zutikal jeden každý do svých stanů. *k.18,17.

9. Tedy všecken lid hádal se vespolek ve všech pokoleních Izraelských, a pravili: Král vytrhl nás z ruky nepřátel našich, a tentýž vytrhl nás z ruky Filistinských, a teď nyní utekl z země před Absolonem.

10. Absolon pak, kteréhož jsme pomazali sobě, zahynul v boji. Nyní tedy, proč zanedbáváte přivésti zase krále?

11. Protož král David poslal k Sadochovi a Abiatarovi kněžím, s těmito slovy: Mluvte k starším Judským, řkouce: Proč máte býti poslední v uvedení zase krále do domu jeho? (Nebo řeč všeho lidu Izraelského donesla se krále o *uvedení jeho do domu jeho.*)

12. Bratří moji jste, kost má a tělo mé jste; proč tedy máte býti poslední v uvedení zase krále?

13. A * Amazoví také reče: † Zdalíž ty nejsi kost má a tělo mé? Toto ať mi učiní Bůh a toto přidá, jestliže nebudeš hejtmánem vojska přede mnou po všechny dny na místo Joába. *k.17,25. †1 Par.11,1.

14. I naklonil srdce všech mužů Judských, jako muže jednoho, aby poslali k králi, řkouce: Navratiz se ty i všickni služebníci tvoji.

15. Tedy navrátil se král, a přišel až k Jordánu. Lid pak Judský byl přišel do Galgala, aby se bral vstříc králi, a převedl jej přes Jordán.

16. Pospíšil * také Semei syn Gery, syna Jemini, kterýž byl z Bahurim, a vyšel s lidem Judským vstříc králi Davidovi. *1 Král.2,8.

17. A tisíc mužů bylo s ním z Benjamin. * Siba také služebník domu Saulova, s patnácti syny svými, a dvadeceti služebníků jeho s ním, přepravili se přes Jordán před krále. *k.9,2,10. 16,1.

18. I přeplavili lodi, aby převezli čeled královskou a učinili, což by se jemu libilo. Semei pak syn Gerúv padl před králem, když se přepraviti měl přes Jordán.

19. A řekl králi: Nepočítej mi pán můj nepravosti, a nezpomínej, co * nepravé učinil služebník tvůj toho dne, když vyšel pán můj král z Jeruzaléma, aby to měl skládati král v srdci svém. *k.16,5.

20. Neboť zná služebník tvůj, že zhřešil, a aj, přišel jsem dnes prvé, než kdo ze vši čeledi Jozefovy, abych vyšel vstříc pánu svému králi.

21. I odpověděl Abizai syn Sarvie a řekl: A což nebude zabít Semei, proto že zlořečil pomazanému Hospodinovu?

22. Ale David řekl: * Co vám do toho, synové Sarvie, že jste mi dnes odporní? Dnes-liž má zabít býti někdo v Izraeli? Nebo zdalíž nevím, že dnes jsem králem nad Izraelem. *k.16,10.

23. Tedy řekl král k Semei: Neumřeš. I * přísáhl mu král. *1 Král.2,8,9.

24. Mifibozet také * vnuk Saulův vyjel vstříc králi. (Neošetřoval pak byl noh svých, ani brady nespravoval, ani šatů svých nepral od toho dne, jakž byl odšel král, až do dne, když se navrátil v pokoji.) *k.9,6.

25. A když přišel do Jeruzaléma, vyšel vstříc králi. I řekl jemu král: Proč jsi neodšel se mnou, Mifibozete?

26. Kterýž odpověděl: Pane můj králi, služebník můj oklannal mne. Řeklť byl zajisté služebník tvůj: Osedlám sobě osla, abych vsedna na něj, bral se s králem, proto že jest kulhavý služebník tvůj.

27. I * osočil služebníka tvého u pána mého krále, ale pán můj král *jest* jako anděl † Boží, učiniz tedy, cožť se dobrého vidí. *k.16,3. †k.14,17.

28. Nebo všickni z domu otce mého byli jsme hodni smrti před pánem mým králem, a však jsi zasadil služebníka svého mezi ty, kteříž jedi *chléb* stolu

tvého. K čemuž bych více právo měl, a oč se více na krále domlouval?

29. Jemuž řekl král: Proč šíříš řeč svou? Vyřklť jsem. Ty a * Siba rozdělíte se statkem. ^{*k.16.4.}

30. Ještě řekl Mifibozet králi: Třebas nechť všecko vezme, když se *jen* navrátil pán můj král v pokoji do domu svého.

31. Ano i * Barzillai Galádský vyšel z Rogelim, a přepravil se s králem přes Jordán, aby ho zprovodil za Jordán. ^{*1Krá.2.7.}

32. Byl pak Barzillai velmi starý, maje osmdesáte let, kterýž * opatroval krále stravou, když obýval v Mahanaim; nebo byl člověk bohatý velmi. ^{*k.17.27.}

33. I řekl král k Barzillai: Poď se mnou, a chovati tě budu při sobě v Jeruzalémě.

34. Ale Barzillai odpověděl králi: Jacíž jsou dnové věku mého, abych šel s králem do Jeruzaléma?

35. V osmdesáti letech jsem dnes. Zdalíž mohu rozeznati mezi dobrým a zlým? Zdalíž okušením rozezná služebník tvůj, co bych jedl a co bych pil? Zdalíž poslonchatí mohu již hlasu zpěváků a zpěvákyní? Proč by tedy služebník tvůj děle býti měl břemenem pánu svému králi?

36. Maličko ještě půjde služebník tvůj za Jordán s králem; nebo proč by mi se takovou odplatou král odplacovati měl?

37. Necht se navráti, prosím, služebník tvůj, ať umru v městě svém, kdež jest hrob otce mého a matky mé. Aj, služebník tvůj Chimham půjde se pánem mým králem, jemuž nějníš, cožť se dobrého viděti bude.

38. I řekl král: *Dobře*, nechť jde se mnou Chimham, a učiním jemu, což se tobě za dobré viděti bude; nadto čehožkoli požádáš ode mne, tof učiním.

39. A když se přepravil všecken lid přes Jordán, král také přepravil se. I políbil král Barzillai a požehnal ho, kterýž-to navrátil se na místo své.

40. A tak bral se král do Galgala a Chimham s ním; všecken také lid Judský provázeli krále, též i polovice lidu Izraelského.

41. A aj, všickni muži Izraelští přišedše k králi, řekli jemu: * Proč jsou tě ukradli bratři naši, muži Juda, a převedli krále a čeled jeho přes Jordán, i všecky muže Davidovy s ním? ^{*Soud.12.1.}

42. I odpověděli všickni muži Judští mužům Izraelským: Proto že král jest přibuzný náš. A proč se hněváte o to? Zdalíž nás za to král pokrmu opatroval? Zdalíž nám jaké dary dal?

43. Odpovídajice pak muži Izraelští mužům Judským, řekli: Deset dílů máme v králi, a protož i v Davidovi *máme* více nežli vy. Pročž tedy málo jste nás sobě vážili? Zdalíž jsme my prvé o to nemluvili, abychom zase přivedli krále svého? Ale tvrdší byla řeč mužů Judských nad řeč mužů Izraelských.

KAPITOLA XX.

Održení lidu Izraelského od Davida. 8. Smrt Amazy; 22. a Seby.

Přišel pak tu náhodou člověk * nešlechtný, jehož jméno bylo Seba, syn Bichri, muž Jemini. Ten zatroubil v troubu a řekl: Nemámeť my dílu v Davidovi, ani dědictví v synu Izai; *obrat se* jeden každý k stanům svým, ó Izraeli. ^{*1Sam.25.17.25.}

2. A tak všickni muži Izraelští odstoupili od Davida za Sebon synem Bichri, ale muži Judští přidrželi se krále svého od Jordánu až do Jeruzaléma.

3. David pak přišel do domu svého do Jeruzaléma. A vzal král deset ženin, kterýchž byl nechal, aby hlídaly doma, a dal je pod stráž, a choval je, ale nevěhazel k nim. A zůstaly zavřené až do dne smrti své v vdovství.

4. Potom řekl král Amazovi: Svolej mi muže Judské do třetího dne, ty také se tu postav.

5. A tak odšel Amaza, aby svolal lid Judský, ale prodlil mimo určitý čas, kterýž mu byl uložil.

6. Protož řekl David Abizai: Již nyní hůře nám činiti bude Seba syn Bichri, nežli Absolon. Vezmi služebníky pána svého, a hoň jej, aby sobě nenalezl měst brazených, a tak ušel by nám s oči.

7. Tedy tábli za ním muži Joábovi, i Cheretejští, i Peletejští, a všickni udatní vytábli z Jeruzaléma, aby honili Sebu syna Bichri.

8. A když byli u kamene toho velikého, kterýž *jest* v Gabaon, Amaza potkal se s nimi. Joáb pak byl opásán po sukni, v kterouž byl oblečen, na níž také měl připásaný meč k bedrám v pošvě své, kterýž snadně vytrhnouti i zase vstřéti mohl.

9. I řekl Joáb Amazovi: * Dobře-li se máš, bratře můj? A ujal Joáb pravou rukou Amazu za bradu, aby ho polibil.

*Zalm.28,3.

10. Ale * Amaza nešetřil se meče, kterýž *byl* v ruce Joábově. I † ranil ho jim pod páte žebro, a vykydl střeva jeho na zem jednou ranou, a umřel. I honili Joáb a Abizai, bratr jeho, Sebu syna Bichri.

*1 Král.2,5. †2 Sam.3,27.

11. Tedy stoje tu jeden podlé něho z služebníků Joábových, řekl: Kdokoli přeje Joábovi, a kdokoli *drží* s Davidem, *jdi* za Joábem.

12. Amaza pak válel se ve krvi prostřed cesty. A vida onen, že se zastavoval všecken lid, odvlékl Amazu s cesty do pole, a uvrhl na něj roucho, vida, že každý, kdož šel mimo něj, zastavoval se.

13. A když byl odvrácen z cesty, šel jeden každý za Joábem, aby honil Sebu syna Bichri.

14. (Kterýžto prošel všecka pokolení Izraelská do Abel Betmaacha se všelněmi Berejskými, kteříž se byli shromáždili a šli za ním.)

15. A přitáhše, oblehli jej v Abel Betmaacha, a udělali násyp proti městu, kteréž se bránilo z bašt; všecken pak lid, kterýž byl s Joábem, usiloval podvrátiti zed.

16. V tom zvolala *jedna* rozumná žena z města: Slyšte, slyšte! Reete medle Joábovi: Přistup sem, a budu s tebou mluvití.

17. Kterýž když k ní přistoupil, řekla žena: Ty-li jsi Joáb? Odpověděl: Jsem. I řekla jemu: Poslyš slov služebnice své. Odpověděl: Slyším.

18. Protož mluvila, řkuei: Takť jsou rozmlouvali *hned* s počátku, řkouee: Bez pochyby žet se ptáti budou Abelských, a tak se spravi.

19. Jáť jsem *jedno* z pokojných a věrných Izraelských, ty pak usiluješ zkažit město, a to ještě hlavní město v Izraeli. I pročez usiluješ sehlititi dědictví Hospodinovo?

20. Tedy odpověděl Joáb a řekl: Odstup, odstup to ode mne, abyeh sehlititi a zkažití chtěl.

21. Neníť toho, ale muž s hory Efraim, jménem Seba, syn Bichri, pozdvihl ruky své proti králi Davidovi. Vydejte ho samého, a odtrhnemť od města. I řekla

žena Joábovi: Hle, hlava jeho vyvržena bude tobě přes zed.

22. A tak zjednala to žena ta u všeho lidu moudrostí svou, že stavše hlavu Seby syna Bichri, vyhodili ji Joábovi. Kterýžto * když zatroubil v troubu, rozešli se od města jeden každý do stanů svých. Joáb také vrátil se do Jeruzaléma k králi.

*k.2,28; 18,16.

23. Byl pak Joáb * představen všemu vojsku Izraelskému, a Banaiáš syn Joiadův nad Cheretejskými a Peletejskými.

*k.8,16.

24. Též Aduram byl nad platy, a Jozaťat syn Achiludův *byl* kanceliřem,

25. A Sciaš písarem, Sádoch pak a Abiatar byli kněžimi.

26. Híra také Jairský byl knížetem Davidovým.

KAPITOLA XXI.

Hlad veliký za času Davidova, 15. a čtyři války jeho.

Byl pak hlad za dnů Davidových tři léta pořád. I hledal David tváři Hospodinovy. Jemuž řekl Hospodin: Pro Saule a pro dům jeho vražedlný, nebo zmordoval Gabaonitské.

2. Tedy povolav král Gabaonitských, mluvil k nim. (Gabaonitští pak nebyli z synů Izraelských, ale z ostatků Amorjských, jimž ačkoli byli synové Izraelští * přísahou se zavázali, však Saul usiloval je vypléniti, v horlivosti své pro syny Izraelské a Judské.)

*Joz.9,15,19.

3. A řekl David Gabaonitským: Což vám učiním a čím *vás* spokojím, abyste dobrořečili dědictví Hospodinovu?

4. Odpověděli jemu Gabaonitští: Není nám o stříbro ani o zlato *činiti* s Saulem a domem jeho, ani o bezživoti někoho z Izraele. I řekl: Cožkoli dite, učiním vám.

5. Kteríž řekli králi: Muže toho, kterýž vyhubil nás, a kterýž ukládal o nás, vyhladíme, aby nezůstal v žádných končinách Izraelských.

6. Nechť jest nám dáno sedm mužů z jeho synů, a * zvěsíme je Hospodiu u Gabaa Saulova, kteréhož byl vyvolil Hospodin. I řekl král: Já dám.

*1 Moj.25,4.

7. Odpustil pak král Mifibozetovi synu Jonaty, syna Saulova, * pro přísahu Hospodinovu, kteráž *byla* mezi nimi, mezi Davidem a Jonaton synem Saulovým.

*1 Sam.18,3.

8. Ale vzal král dva syny * Rizpy deery Aja, kteréž porodila Saulovi, Armona

a Mifbozeta, a pět synů *sestry* Mikol dcery Saulovy, kteréž byla porodila † Adrielovi synu Barzillai Molatinského.

*k.3,7,+1 Sam.18,19.

9. I vydal je v ruku Gabaonitských, kteréž zvěšeli na hoře před Hospodinem. A tak kleslo těch sedm spolu, a zbiti jsou při začátku žně, když počínali žiti ječmene.

10. Rizpa pak, dcera Aja, vzavši žní, prostřela ji sobě na skále při začátku žně, dokudž nepršel na ně déšť s nebe, a nedala ptákům nebeským sedati na ně ve dne, ani *přicházeti* zvěři polní v noci.

11. Tedy oznámeno jest Davidovi, co učinila Rizpa dcera Aja, ženina Saulova.

12. Protož odšed David, vzal kosti Saulovy a kosti Jonaty syna jeho od starších Jabes Galád, * kteréž byli je ukradli na ulici Betsan, kdežto byli je zvěšeli Filistinští v ten den, když porazili Filistinští Saule v Gelboe.

*1 Sam.31,12.

13. Vzal, pravím, odtud kosti Saulovy a kosti Jonaty syna jeho; i kosti *těch*, kteréž zvěšení byli, sebrali.

14. A pochovali je s kostmi Saulovými a Jonaty syna jeho, v zemi Beniamin, v Sela, v hrobě Cis otce jeho; a učinili všecko, což byl přikázal král, a * potom sli-
toval se Bůh nad zemí.

*k.24,25.

15. Vznikla pak opět válka Filistinských proti Izraelovi. I vytáhl David a služebníci jeho s ním, a bili se s Filistinskými, tak že ustal David.

16. Tedy Izbibenob, kterýž byl z synů jednoho obra, (jehož kopí hrot vážil tři sta lotů oceli, a měl připásaný k sobě *neč* nový,) myslil zabít Davida.

17. Ale retoval ho Abizai syn Sarvie, a raniv toho Filistinského, zabil jej. Protož muži Davidovi přísáblí, řkouce jenou: Nepůjdeš více s námi do boje, abys nezhasil svíce Izraelské.

18. Opět byla válka v Gob s Filistinskými. * Tehdáž Sibbechai Chusatský zabil Sáfu, kterýž byl z synů téhož obra.

*1 Par.20,4.

19. Byla ještě i jiná válka s Filistinskými v Gob, kdež Elehánan syn Járe regim Betlémský zabil *bratra* Goháše líttejského, u jehož kopí bylo dřevo jako vratidlo tkadlecovské.

20. Potom byla také válka v Gát. A byl tam * muž *veliké* postavy, kterýž měl u rukou a u noh po šesti prstech,

všech čtyřmecníma, a byl také syn toho obra.

*1 Par.20,6.

21. Ten když * haněl Izraele, zabil ho Jonata, syn Šemmaa bratra Davidova.

*1 Sam.17,10.

22. Ti čtyři byli synové jednoho obra v Gát, kteříž padli od ruky Davidovy a od ruky služebníků jeho.

KAPITOLA XXII.

Píseň Davidova, v níž on dobrotu Boží slavil a za vysvobození od nepřátel Bohu děkoval.

Mluvil pak David Hospodinu slova písně této v ten den, když ho vysvobodil Hospodin z ruky všech nepřátel jeho, i z ruky Saulovy.

2. A řekl: * Hospodin skála má a hrad můj, i vysvoboditel můj se mnou.

*Zalm.18,3.

3. Bůh skála má, doufati budu v něho; štít můj a roh spasení mého, vyvýšení mé a útočiště mé, spasitel můj, kterýž od násilí vysvobozuje mne.

4. Chvály hodného vzýval jsem Hospodina, a od nepřátel svých vysvobozen jsem.

5. Nebo obkličily mne byly úzkosti smrti, a proudové bezbožných předěsili mne.

6. Bolesti smrtelné obstoupily mne, a osidla smrti zachvátila mne.

7. V * úzkosti své vzýval jsem Hospodina, a k Bohu svému volal jsem, i vyslyšel z chrámu svého hlas můj, a křik můj *přišel* v uši jeho.

*Zalm.25,17.

8. Tedy * pohnula se a zatřásla země, základové nebes pohnuli se, a třásli se pro rozhněvání jeho.

*Zalm.18,8.

9. Dým vycházel z chřipí jeho, * a oheň zžirající z úst jeho, od něhož se uhlí roznitilo.

*2 Mojs.24,17.

10. Nakloniv nebes, sstoupil, a mráko-
ta *byla* pod nohama jeho.

11. I vsedl na cherubin a letěl, a spatřín jest na peří větrovém.

12. Položil * temnosti vůkol sebe *jako* stany, shrnutí vod, oblaky husté.

*Izai.50,3.

13. Od blesku obličjeje jeho rozpánilo se uhlí řeřavé.

14. Hřmál s nebes Hospodin, a Nejvyšší vydal zvuk svůj.

15. Vystřelil i střely, kterýmiž je rozptýlil, a blýskání, jimž je porazil.

16. I ukázaly se hlubiny mořské, a odkryti jsou základové okrášlku, pro zůřivě

kárání Hospodinovo, pro dmýchání větrů chřipí jeho.

17. Poslav s výsosti, přijal mne, vytáhl mne z vod velikých.

18. Vysvobodil mne od nepřítele mého silného, od těch, kteříž mne nenáviděli, ačkoli silnější mne byli. *Zalm.69,15.

19. Předstihli mne v den trápení mého, ale Hospodin byl mi podpora.

20. Kterýž vyvedl mne na prostranství, vysvobodil mne, nebo sobě oblibil mne.

21. Odplatil mi Hospodin * podle spravedlnosti mé, podle čistoty rukou mých odplatil mi. *Job.22,30.

22. Nebo jsem ostříhal cest Hospodinových, aniž jsem se bezbožně strhl Boha svého.

23. Všickni zajisté soudové jeho jsou před obličejem mým, aniž jsem od kterých ustanovení jeho odstoupil.

24. A tak byv dokonalý před ním, šetril jsem, abych se nedopustil nepravosti.

25. Protož odplatil mi Hospodin podle spravedlnosti mé, vedlé čistoty mé před očima jeho.

26. Ty, Pane, s milosrdným milosrdně nakládáš, a k upřímemu upřímě se máš.

27. K sprostnému sprostně se ukazuješ, a s převráceným převráceně zacházíš.

28. Lid pak ssonžený * vysvobozuješ, ale před vysokomyslnými očmi své sklopmješ. *Přisl.29,23.

29. Ty zajisté jsi * svíce má, ó Hospodine. Hospodin jistě osvěcuje temnosti mé. *Zalm.119,105.

30. Nebo v tobě proběhl jsem vojska, v Bohu svém přeskočil jsem zed.

31. Toho Boha silného cesta jest dokonalá, výmluvnosti Hospodinovy přečištěné; onť jest štít všech, kteříž doufají v něho.

32. Nebo * kdo jest Bohem kromě Hospodina? A kdo jest skalou kromě Boha našeho? *Izai.43,11.

33. Bůh jest síla má i vojska mého, onť působí volnou cestu mou.

34. Činí nohy mé jako lani, a na vysokých místech mých postavuje mne.

35. Cvičí * ruce mé k boji, tak že lámi hčiště ocelivá rukama svýma. *Zalm.144,1.

36. Nebo dal mi štít spasení svého, a dobrotivost jeho zvelebila mne.

37. Rozšířil kroky mé pode mnou, aby se nepodvrtly nohy mé.

38. Honil jsem nepřátele své a zahladil jsem je, aniž jsem se navrátil, dokudž jsem jich nevyplénil.

39. Doceła jsem je vyhubil a sprobodal jsem je, tak že nepovstanou; i padli pod nohy mé.

40. Ty zajisté, Bože, přepásals mne udatnosti k boji, porazils pode mne ty, kteříž povstávají proti mně.

41. Nýbrž dals mi šíji nepřátel mých, těch, kteříž v nenávisti měli mne, a vyplénil jsem je.

42. Ohlédali se, ale nebyl, kdo by vysvobodil, k Hospodinu, ale nevyslyšel jich.

43. I potřel jsem je jako prach země, jako bláto na ulicích potlačil a rozptýlil jsem je.

44. Ty jsi mne * vytrhl z rúznice lidu mého, zachovals mne, abych byl za hlavu národům; lid nezuámý mně sloužil. *Zalm.18,44.

45. Cizozemci lhali mi, a jakž zaslechli, uposlechli mne.

46. Cizozemci svadli, a trásli se i v ohradách svých.

47. Žítv jest Hospodin, a požehnaná skála má; protož ať jest vyvyšováu Bůh, skála spasení mého,

48. Bůh silný, kterýž dává mi pomsty a podmaňuje mi lidi.

49. Vyvedíš mne z prostřed nepřátel mých, a nad povstávajícími proti mně vyvyšuješ mne, člověka nepravého mne zbavuješ.

50. Protož * chváliti tě budu, Hospodine, mezi národy, a jménu tvému žalmy zpívati budu. *Řim.15,9.

51. Onť jest hrad jistého spasení krále svého, a ten, kterýž činí milosrdenství pomazanému svému Davidovi, i semeni jeho až na věky.

KAPITOLA XXIII.

Poslední slova Davidova, 8. a jména i počet udatných rektů jeho.

Tato jsou pak poslední slova Davidova: Řekl David syn Izai, řekl, pravím, muž, kterýž jest velice zvýšený, pomazaný Boha Jákobova, a libý v zpěvích Izraelských:

2. Duch * Hospodinův mluvil skrze mne, a řeč jeho jazykem mým vynesena. *Mat.22,43.

3. Řekl mi Bůh Izraelský, mluvila skála Izraelská: Kdo panovati bude nad li-

dem, buďet spravedlivý, panující v bázni Boží.

4. Rovně jako bývá světlo jitřní, když slunce vychází ráno bez oblaků, a jako mocí tepla a deště *roste* bylina z země:

5. Tak zajisté dům můj před Bohem; nebo smlouvu věčnou učinil se mnou, kteráž všelijak upevněna a ostříhána bude. A toť jest všecko mé spasení a všeliká útěcha, že nie *tak* vzdělávati se nebude.

6. Bezbožní pak všickni vyplnění *budou* jako trůi, kteréž rukou bráno nebývá.

7. Ale kdož by se ho chtěl dotknouti, vezme železo a žerď, aneb ohněm docela spali je tu, kdež zrostlo.

8. Tato jsou *jména nejudatnějších Davidových: Jošeb Bašbet Taelmónský, přední z vůdčů, jehož rozkoš byla s kopím pojednou udeřiti na osm set ku pobíť *jich*.
*1 Par. 11, 10.

9. A po něm Eleazar syn * Dodi, syna Achochi, mezi třmi silnými, kteříž *byli* s Davidem, když se opovážili proti Filistinským shromážděným tam k boji, když již byli odtáhli muži Izraelští.
*1 Par. 11, 12; 27, 4.

10. Ten vstav, bil Filistinské, až ustala ruka jeho a ostála se při meči. V ten den zajisté učinil Hospodin vysvobození veliké, tak že se lid za ním navrátil, toliko aby kořisti vzebral.

11. Po něm pak *byl* Samma syn Age Hararský. Nebo když se byli shromáždili Filistinští v hromadu tu, kdež bylo díl rolí poseté šocovíci, a lid utekl před Filistinskými:

12. Tedy postavil se u prostřed díln toho, a vysvobodil jej, a porazil Filistinské. I učinil Hospodin vysvobození veliké.

13. Sstoupili také ti tři z třidecti předních, a přišli ve žni k Davidovi do jeskyně Adulam, když vojsko Filistinské leželo v údolí Refaim.

14. (Nebo David tehďáz *byl* v pevnosti své, a osazený lid Filistinských byl u Betléma).

15. Zechtělo * se pak Davidovi *vody*, a řekl: Ó by mi někdo dal pítí vody z čisterny Betlémské, kteráž jest u brány!
*1 Par. 11, 17 násled.

16. A protož probívše se ti tři udatní skrze vojsko Filistinských, navázili vody z čisterny Betlémské, kteráž *byla* u

brány, kterouž nesli a donesli k Davidovi. On pak nechtěl jí pítí, ale obětoval ji Hospodinu,

17. A řekl: Nedejž mi toho, ó Hospodine, abych to učiniti měl. Zdaliž to není krev mužů těch, kteříž šli, opováživše se života svého? I nechtěl jí pítí. To učinili ti tři silní.

18. Potom Abizai bratr Joábův, syn Sarvie, * byl přední mezi třmi, kterýž pozdvihl kopí svého proti třem stům, kteréž i pobil, a byl z těch tři nejslovoutnější.
*k. 21, 17. 1 Par. 11, 20.

19. Z těch tři on jsa nejslavnější, byl knížetem jejich, a však oněm třem nebyl rovný.

20. Banaiáš * také syn Joiadův, syn muže ndatného, velikých činů, z † Kabsael, ten porazil dva reky Moábské. Tentýž sstoupiv, zabil lva v jánně, když byl snil.
*1 Par. 11, 22. † Joz. 15, 21.

21. Ten také zabil muže Egyptského, může *ku* podivení, a *měl* Egyptský v rukou kopí. I šel k němu s holí, a vytrh kopí z ruky toho Egyptského, zabil ho kopím jeho.

22. To učinil Banaiáš syn Joiadův, kterýž také slovoutný byl mezi těmi třmi silnými.

23. *A ač byl* mezi třidecti nejslavnější, však oněm třem se nevyrovnal. I ustanovil ho David nad drabanty svými.

24. Azael * také bratr Joábův *byl* mezi třidecti těmito: Elchanan syn Dodův Betlémský,
*1 Par. 11, 26.

25. Samma Charodský, Elika Charodský,

26. Chelez * Faltický, Híra syn Ikeš Tekoitský,
*1 Par. 11, 27, 28; 27, 10.

27. Abiezer Anatotský, Mebunnai Chusatský,

28. Salmon Achochský, Maharai Netofatský,

29. Cheleb syn Baany Netofatský, Ittai syn Ribai z Gabaa synů Beniamin,

30. Banaiáš * Faratonský, Haddai od potoku Gás,
*1 Par. 11, 31.

31. Abialbon Arbatský, Azmavet Bareehmský,

32. Eliachba Salbonský, z synů Jasen Jonata,

33. Samma Hararský, Achiam syn Sárar Ararský,

34. Elifelet syn Aebasbai Machatského, Eliam * syn Achitofelův Gilonský, *k. 15, 12.

35. Chezrai Karmelský, Farai Arbatský,

36. Igal syn Nátanův z Soba, Báni Gádský,

37. Zelek Ammonský, Nacharai Berotský, oděnce Joába syna Sarvie,

38. Hira Irejský, Gareb Irejský,

39. Uriáš * Hetejský. Všech třidecti a sedm. *k.11 3.

KAPITOLA XXIV.

Nesfastné Davidovo lidu sečtení. 11. a pomsta Boží pro ně.

Tedy opět prehlivost Hospodinova popudila se proti Izraelovi; nebo byl ponukl *satan* Davida na ně, řka: Jdi, sečti lid Izraelský a Judský.

2. Protož řekl král Joábovi, hejtmann vojska svého: Projdi i hned všecka pokolení Izraelská od Dan až k Bersabé, a sečtete lid, abych věděl počet jeho.

3. Ale Joáb řekl králi: Přidejž Hospodin Bůh tvůj k lidu, jakž ho koli mnoho, stokrát více, a to aby oči pána mého krále viděly. Ale proč pán můj král jest toho tak žádostiv?

4. A však přemohla řeč králova Joába i knížata vojska. Protož vyšel Joáb a knížata vojska od tváří královny, aby sečtli lid Izraelský.

5. A přepravivše se přes Jordán, položili se při Aroer po pravé straně města, kteréž jest u prostřed potoka Gád, a při Jazer.

6. Potom přišli do Galád a do země dolejší nové, odkudž šli do Dan Jáhan a do okolí Sidonského.

7. Přišli také ku pevnosti Týrn, a ke všem městům Hevejských a Kananejských; odkudž šli na poledne *země* Judské do Bersabé.

8. A když * schodili všecku zemi, přišli po přeběhnutí devíti měsíců a dva-dceřti dní do Jeruzaléma. *Joz.18,9.

9. I dal Joáb počet sečteného lidu králi. Bylo pak lidů Izraelského osmkrát sto tisíc mužů silných, kteříž mohli vytrhnouti meč *k bitvě*. Mužů také Judských pětkrát sto tisíc.

10. Potom padlo to těžce na srdce Davidovi, když již sečtl lid. I řekl David Hospodinu: * Zhřešilt jsem těžce, že jsem *to* učinil, ale nyní, ó Hospodine, odejmi, prosím, nepravost služebníka svého, nebt jsem velmi bláznivě učinil. *k.12,13. 1 Par.21,8.

11. Když pak vstal David ráno, stalo

se slovo Hospodinovo k Gádovi proroku, vidoucímu Davidovu, řkoucí:

12. Jdi a rei Davidovi: Toto pravi Hospodin: Trojit věci podávám, vyvol sobě jednu z nich, kterouž bych učinil.

13. Protož přišel Gád k Davidovi, oznámil mu *to*, a řekl jemu: Cheeš-li, aby přišel * na tebe hlad za sedm let v zemi tvé? čili abys za tři měsíce utíkal před nepřátely svými, a oni aby tě honili? čili aby za tři dni byl mor v zemi tvé? Pomysliž spěšně, a viz, jakou mám odpověď dáti tomu, kterýž mne poslal. *Jer.24,10; 29,17.

14. I řekl David k Gádovi: Úzkostni sevrnu jsem náramně; nechat, prosím, npadneme v ruku Hospodinovu, neboť jsou mnohá slívování jeho, jediné at v ruce lidské nepadám.

15. A tak uvedl Hospodin mor na Izraele od jitra až do času uloženého, a zemřelo jich z lidu od Dan až do Bersabé sedmdesáte tisíc mužů.

16. A když vztál anděl ruku svou na Jeruzalém, aby hubil jej, * litoval Hospodin toho zlého, a řekl andělu, kterýž hubil lid: Dostit jest, již přestaň. Anděl pak Hospodinův byl u hmnna Aravny Jehuzejského. *Jer.42,10.

17. I mluvil David Hospodinu, když uzřel anděla, an bije lid, a řekl: Aj, já jsem zhřešil, a já jsem neprávě učinil, ale tito, jsouce *jako* ovce, co učinili? Necht jest, prosím, ruka tvá proti mně a proti domu otce mého.

18. Potom navrátiv se Gád k Davidovi v ten den, řekl jemu: Vstup a vzdělej Hospodinu oltář na hmně Aravny Jehuzejského.

19. I šel David vedlé řeči Gádovy, jakož byl přikázal Hospodin.

20. A vyhlédaje Aravna, uzřel krále s služebníky jeho, an jdou k němu; protož vyšel Aravna, * poklonil se králi tváří svou až k zemi. *k.18,28.

21. I řekl Aravna: Proč přišel pán můj král k služebníku svému? Odpověděl David: Abych koupil od tebe hmnno toto, na němž bych vzdělal oltář Hospodinu, aby přestala rána tato v lidu.

22. Opět řekl Aravna Davidovi: Necht vezme * a obětuje pán můj král, což se mu za dobré vidí. Aj, teď volové k oběti zápalné, a smyky vozové i přípravy volů na drva. *1 Mojz.23,11.

23. Všecky ty věci dával králík Aravna

králi. Řekl ještě Aravna králi: Hospodín Bůh tvůj zalibíž tě sobě.

24. Řekl pak král Aravnovi: Nikoli, ale raději koupím od tebe, a zaplatím, aniž budu obětovati Hospodínu Bohu svému oběti zápalné darem dané. A tak koupil

David humno a voly za padesáte lotů stříbra.

25. A vzdělav tu David oltář Hospodínu, obětoval oběti zápalné a pokojné. I byl * milostiv Hospodín zemi, a přestala zhouba v Izraeli. ^{*k.21,14.}

KNIHA KRÁLOVSKÁ PRVNÍ,

KTERÁŽ

VŮBEC TŘETÍ KRÁLOVSKÁ SLOVE.

KAPITOLA I.

Seslost věku Davidova, 5. a uvedení Šalomouna v království.

Král pak David sstaral se a sešel věkem, a ačkoli jej šaty přikrývali, však nemohl se zahřívati.

2. I řekli jemu služebníci jeho: Necht pohledají pánu našemu králi děvečky panny, kteráž by byla při králi a opatrovala jej, a aby spala v lůno jeho, a zahřívala pána našeho krále.

3. A protož hledajice děvečky krásné ve všech končinách Izraelských, nalezi Abizag Sunamitskou, a přivedli ji k králi.

4. Kterážto děvečka byla velmi krásná. I opatrovala krále a přísluhovala jemu, ale král ji nepoznal.

5. Adoniáš pak syn Haggity pozdvihoval se, říkáje: Ját budu kralovati. I najeďnal sobě vozů a jezdeů, a padesáte mužů, kteříž by běhali před ním.

6. A nikdy ho nezarmoutil otec jeho, aby řekl: Proč jsi to učinil? Nebo byl i on velmi krásné postavy, kteréhož porodila * po Absolonovi. ^{*2 Sam.3,3,4.}

7. I mluvil s Joábem synem Sarvie a s Abiatarem knězem, kteříž napomáhali Adoniášovi.

8. Ale Sádoch kněz a Banaiáš syn Joiadův, též Nátan prorok a Simej i Rehi, a jiní přednější, kteréž měl David, nebyli s Adoniášem.

9. Tedy nabil Adoniáš ovcí a volů a krmného dobytka u kamene Zoholet, kterýž byl u studnice * Rogel, a pozval všech bratří svých synů královských, i všech mužů Judských, služebníků králových. ^{*2 Sam.17,17.}

10. Nátana * však proroka a Banaiáše a jiných přednějších mužů, ani Šalomouna bratra svého nepozval. ^{*v.26.}

11. I mluvil Nátan k Betsabé matce Šalomounově, řka: Neslyšela-lis, že kraluje Adoniáš syn Haggity, a pán náš David nic neví o tom?

12. Protož nyní poď, prosím, a dámť radu, kteronž vysvobodíš život svůj, i život syna svého Šalomouna.

13. Jdiž, a vejda k králi Davidovi, rei jemu: Zdalíž jsi ty, pane můj králi, nepřisáhl služebnici své, řka: Šalomoun syn tvůj kralovati bude po mně, a on seděti bude na stolici mé? Pročež tedy kraluje Adoniáš?

14. A aj, když ty ještě tam mluvíti budeš s králem, přijďt za tebou a doplním řeč tvou.

15. A tak vešla Betsabé k králi do pokoje. Král pak již byl velmi starý, a Abizag Sunamitská přísluhovala králi.

16. Tedy Betsabé naklonivši hlavy, poklonila se králi. Jižto * řekl král: Což chceš? ^{*2 Sam.14,5.}

17. I odpověděla jemu: Pane můj, ty jsi přísáhl skrze Hospodina Boha svého služebnici své, řka: Šalomoun syn tvůj kralovati bude po mně, a on seděti bude na stolici mé.

18. A nyní, hle, Adoniáš kraluje, ty pak nyní, pane můj králi, nic nevíš o tom.

19. Nebo * nabiv volů a krmného dobytka a ovec množství, pozval všech synů královských, i Abiataru kněze a Joába hejtmana vojska, Šalomouna pak služebníka tvého nepozval. ^{*v.9,10.}

20. Ješto ty, pane můj králi, *viš*, že oči

všeho Izraele na tebe jsou *obráčeny*, abys jim oznámil, kdo by seděti měl na stoliči pána mého krále po tobě.

21. Sic jinak bude *to*, když usne pán můj král s otcí svými, že já a syn můj Šalomoun *budeme* * jako hřišníci.

*2Mojš.5.16.

22. A aj, když ještě ona mluvila s králem, přišel Nátan prorok.

23. I oznámili králi, řkouce: Aj, teď Nátan prorok. A tak všel před krále, a poklonil se jemu tváří svou *až* k zemi.

24. Zatím řekl Nátan: Pane můj králi, ty-lis pověděl: Adoniáš kralovati bude po mně, a on seděti bude na stoliči mé?

25. Nebo odšed dnes, nabil volů a krmného dobytka, i ovec množství, a se-zval všechny syny královny a hejtmany vojska, i Abiataru kněze. A hle, oni jedí a piji před ním, a praví: * Živ buď král Adoniáš.

*2Sam.16.16.

26. Mne * pak služebníka tvého, a Sádocha kněze, a Banaiáše syna Joiadova, a Šalomouna služebníka tvého nepozval.

*v.10.

27. Tak-liž jest ode pána mého krále nařizeno? *Mně* jsi zajisté neoznámil služebníku svému, kdo bude seděti na stoliči pána mého krále po tobě?

28. A odpovídaje král David, řekl: Zavolejte mi Betsabé. Kteráž všedší před krále, stála před ním.

29. I přísáhl král, řka: Živť jest Hospodin, kterýž * vysvobodil duši mou ze všelikých úzkostí,

*2Sam.4.9.

30. Že jakož jsem přísáhl tobě skrze Hospodina Boha Izraelského, řka, že syn tvůj Šalomoun kralovati bude po mně, a on seděti bude na stoliči mé místo mne, takť učiním dnes.

31. A naklonivši hlavy Betsabé tváří k zemi, poklonu učinila králi a řekla: Živ * buď pán můj král David na věky.

*Neh.2.3. Dan.2.4.

32. Řekl ještě král David: Zavolejte ke mně Sádocha kněze a Nátana proroka, a Banaiáše syna Joiadova. Kterážto vešli před krále.

33. I řekl jim král: Vezměte s sebou služebníky pána svého, a vsaďte Šalomouna syna mého na mezkyni mou, a vedte ji k Gihonu.

34. I pomaze ho tam Sádoch kněz a Nátan prorok za krále nad Izraelem, a troubiti budete trubou, a dite: Živ buď král * Šalomoun.

*v.39.

35. Potom vstoupíte *zase*, jdouce za ním. Kterýž přijda, seděti bude na stoliči mé, a on kralovati bude místo mne; nebť jsem jemu přikázal, aby byl vůdci nad Izraelem i nad Judou.

36. A odpovídaje Banaiáš syn Joiadův králi, řekl: Amen. Způsobíž to Hospodin, Bůh pána mého krále.

37. *A* jakož byl Hospodin se pánem mým králem, tak budiž i s Šalomounem, a zvelebiž stoliči jeho více, než stoliči pána mého krále Davida.

38. A tak šli dolů Sádoch kněz a Nátan prorok, a Banaiáš syn Joiadův, Cheretejští také i Peletejští, a vsadili Šalomouna na mezkyni krále Davida, a dovedli jej k Gihonu.

39. Vzal také * Sádoch kněz roh oleje z stánku, a pomazal Šalomouna. Potom troubili trubou, a řekl všecken lid: † Živ buď král Šalomoun. *1 Par.29.22. †2 Král.11.12.

40. I vstoupil všecken lid za ním; kterýžto lid prospěvoval s plésáním, a veselil se radostí velikou, tak až se všudy rozléhalo od zvuku jejích.

41. Což slyše Adoniáš i všickni pozvaní, kteříž byli s ním, (byli pak již pojedlí,) slyše také i Joáb zvuk trouby, řekl: Jaký to zvuk v městě hlučících?

42. A když on ještě mluvil, aj, Jonata syn * Abiataru kněze přišel, jemuž řekl Adoniáš: Přístup sem, nebo jsi muž udatný a dobré poselství neseš. *2 Sam.15.27.

43. Tedy odpovídaje Jonata, řekl Adoniášovi: Právě *jižtě* pán náš král David ustanovil Šalomouna za krále.

44. Nebo poslal s ním král Sádocha kněze a Nátana proroka a Banaiáše syna Joiadova, ano i Cheretejské a Peletejské, a vsadili jej na mezkyni královskou.

45. I pomazali jej Sádoch kněz a Nátan prorok za krále u Gihonu, a vstupovali odtud s radostí, tak že hlučelo město. Toť jest zvuk ten, kterýž jste slyšeli.

46. Ano již i dosedl Šalomoun na stoliči královskou.

47. Nýbrž i služebníci královští přišli, aby dobrořečili pánu našemu, králi Davidovi, řkouce: Učiníž slavné Bůh tvůj jméno Šalomounovo nad jméno tvé, a zvelebiž stoliči jeho nad stoliči tvou. I poklonil se král na ložci svém.

48. Ano i král takto řekl: Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský, kterýž dal dnes

sedícího na trůnu mém, a abych * na to očima svýma hleděl. ^{*2 Sam. 7, 12 násł.}

49. I předěšení jsou, a vstavše všiekni i pozvaní, kteříž byli při Adoniášovi, odešli jeden každý cestou svou.

50. Adoniáš také boje se Šalomouna, vstav, odšel a chytíl se rohů oltáře.

51. I pověděli Šalomounovi, řkouce: Aj, Adoniáš bojí se krále Šalomouna, a ale, * drží se rohů oltáře a pravi: Nechtí mi přísáhne dnes král Šalomoun, že nezabije mne služebníka svého mečem. ^{*k. 2, 28.}

52. I řekl Šalomoun: Bude-li muž statečný, * nepadne vlas s něho na zem; pakliž eo zlého na něm nalezeno bude, umřeť. ^{*1 Sam. 14, 45.}

53. Poslal tedy král Šalomoun, aby jej odvedli od oltáře. Kterýž přišed, poklonil se králi Šalomounovi. Jemuž řekl Šalomoun: Jdiž do domu svého.

KAPITOLA II.

Smrt Davidova 12. a utvrzení království Šalomounova. Když se pak čas smrti Davidovy přiblížil, dával příkázání Šalomounovi synu svému, řka:

2. Ját * již odeházím podlé způsobu všech lidí. Protož posiluiž se a měj se zmužile, ^{*Joz. 23, 14.}

3. A ostříhej příkázání Hospodina Bona svého, ehodé po cestách jeho, a zachovávaje ustanovení jeho, rozkázání jeho, i soudy jeho i svědectví jeho, jakož * psáno jest v zákoně Mojžišově, ať by se šťastně vedlo, což bys koli činil, i všecko, k čemuž bys se obrátil, ^{*5 Mojz. 5, 33.}

4. A aby naplnil Hospodin slovo své, kteréž mi zaslíbil, mluv: Budou-li ostřímati synové tvoji cesty své, ehodíce * přele mnou v pravdě z celého srdce svého i z celé duše své, tak mluv: Že nebu- le vyplněn po tobě muž z stolice Izraelské. ^{*1 Mojz. 17, 1.}

5. Také i o tom víš, co jest mi učinil Ióab syn Sarvie, totiž, co učinil dvěma nejtmannům vojsk Izraelských, Abnerovi * synu Ner, a † Amazovi synu Jeter, e je zamordoval, dopustiv se vraždy stivé v čas pokoje, a zmazal krví zrád- ě vylytou pás svůj rytířský, kterýž běhl na bedrách svých, a obav svou, kte- rouž měl na nohách svých.

6. Protož zachováš se podlé mondrosti své, a nedáš sstoupiti šedinám jeho v po- oji do hrobu. ^{*2 Sam. 3, 27; †k. 20, 10.}

7. S syny pak Barzillai Galádského u- činiš milosrdenství, tak aby jidali spolu s jinými při stole tvém; nebo * tak po- dobně ke mně přišli, když jsem utíkal před Absolonem bratrem tvým. ^{*2 Sam. 17, 27; 19, 31, 32.}

8. Hle, máš také v moei své Semei sy- na Gery Beniaminského z Bahurim, kte- rýž * mi zlořečil zlořečením velikým v ten den, když jsem šel do Mahanaim, ačkoli potom vyšel mi vstříc k Jordánu, jemuž jsem † přísáhl skrze Hospodina, řka: Nezabiji tě mečem. ^{*2 Sam. 16, 5. †k. 19, 23.}

9. Nyní však neodpouštěj jemu. A po- něvadž jsí muž opatrný, viš, jak bys k němu přistoupiti měl, abys * uvedl šedi- ny jeho se krví do hrobu. ^{*Zalm. 63, 10.}

10. A tak usnul David s otcí svými, a pohřben jest v městě Davidově.

11. Dnu * pak, v nielž kraloval David nad Izraelem, bylo čtyřideceti let. V He- bronu kraloval sedm let, a v Jeruzalémě kraloval třideceti a tři léta. ^{*2 Sam. 5, 4. 1 Par. 29, 26, 27.}

12. I dosedl Šalomoun na stolici Davi- da otee svého, a utvrzeno jest království jeho velmi.

13. Tedy přišel Adoniáš syn Haggity k Betsabé matee Šalomounově. Kterážto řekla: * Pokojný-li jest příchod tvůj? I odpověděl: Pokojný. ^{*1 Sam. 16, 4.}

14. Řekl dále: Mám k tobě řeč. I ře- kla: Mluv.

15. Tedy řekl: Ty víš, že * mé bylo krá- lovství, a na mne obrátili všiekni Izra- elští tvář svou, abych kraloval, ale pře- nesenno jest království na bratra mého, nebo od Hospodina usouzeno mu bylo. ^{*k. 1, 5.}

16. Nyní pak jedině věci žádám od te- be, necht nejsem oslyšán. Kteráž řekla jemu: Mluv.

17. A on řekl: Rei, prosím, Šalomouno- vi králi, (neboť neoslyší tebe,) ať mi dá Abizag * Sunamitskou za manželku. ^{*k. 1, 3.}

18. Odpověděla Betsabé: Dobře, jáť budu mluviti o tebe s králem.

19. Protož vešla Betsabé k králi Šalo- mounovi, aby mluvila s ním o Adoniáše. I povstal král proti ní, a pokloniv se jí, posadil se na stolici své; rozkázal také postaviti stolici matee své. I posadila se po pravici jeho,

20. A řekla: Jedině věci neveliké já- žádám od tebe, necht nejsem oslyšána. I řekl jí král: Žádej, matko má, neboť neoslyším tebe.

21. Kteráž rekla: Necht jest dána Abizag Sunamitská Adoniášovi bratru tvému za manželku.

22. A odpovídaje král Šalomoun, řekl matce své: Proč ty jen žádáš za Abizag Sunamitskou Adoniášovi? Žádej jemu království, poněvadž on jest bratr můj starší nežli já, * a má po sobě Abiataru kněze a Joába syna Sarvie. *k.1,7.

23. I přísáhl král Šalomoun skrze Hospodina, řka: Toto ať mi učíní Báh a toto přidá, že sám * proti sobě mluvil Adoniáš řeč tuto. *2 Sam.1,16.

24. Protož nyní, živť jest Hospodin, kterýž mne utvrdil, a posadil na stoliici Davida otce mého, a kterýž mi vzdělal dům, jakož byl mluvil, že dnes umřítí musí Adoniáš.

25. A tak poslal král Šalomoun Banaiaše syna Joiadova, kterýž udeřil na něj, tak že umřel.

26. Abiatarovi knězi také řekl král: Jdi do * Anatot k roli své, nebo jsi hoden smrti. Ale nyní nezabiji tebe, poněvadž jsi nosil trublu Hospodinovu před Davidem otcem mým, a snášel jsi všecka ta soužení, kteráž snášel otec můj. *Jer.1,1.

27. I svrhl Šalomoun Abiataru s kněžstvi Hospodinova, aby * naplnil řeč Hospodinovu, kterouž byl mluvil proti domu Eli v Silo. *1 Sam.2,31.32.

28. Donesla se pak pověst ta Joába, (nebo Joáb postoupil po Adoniášovi, ačkoli po Absolonovi byl nepostoupil.) Protož utekl Joáb k stánku Hospodinovu, a * chytil se rohů oltáře. *k.1,51.

29. I oznámeno králi Šalomounovi, že utekl Joáb k stánku Hospodinovu, a že jest u oltáře. Tedy poslal Šalomoun Banaiaše syna Joiadova, řka: Jdi, oboř se na něj.

30. A když přišel Banaiaš k stánku Hospodinovu a řekl jemu: Takto praví král: Vyjdi, odpověď jemu: Nikoli, ale tuto * unru. V tom oznámil zase Banaiaš králi řeč tu, řka: Takto mluvil Joáb, a tak mi odpověděl. *2 Mojz.21,14.

31. Na to řekl jemu král: Učiň, jakž mluvil, a udeř na něj, a pochovej jej, a odejmeš krev nevinnou, kterouž vylil Joáb, ode mne i od domu otce mého.

32. A navrátí Hospodin krev jeho na hlavu jeho; nebo obořiv se na dva muže spravedlivější a lepší, než jest sám, zamordoval je mečem bez vědomí otce mé-

ho Davida, * Abnera syna Ner, hejtmana vojska Izraelského, a † Amazu syna Jeter, hejtmana vojska Judského.

*2 Sam.3,27. †k.20,10.

33. A tak * navrátí se krev jejich na hlavu Joábovu, a na hlavu semene jeho na věky, Davidovi pak a semeni jeho, domu jeho a stoliici jeho buď pokoj až na věky od Hospodina. *1 Mojz.9,6.

34. A protož vyšed Banaiaš syn Joiadův, obořil se na něj, a zabil jej. A pochován jest v domě svém na poušti.

35. I ustanovil král * Banaiaše syna Joiadova místo něho nad vojskem, a Sadocha kněze ustanovil král místo Abiataru. *k.4,4.

36. Zatím poslav král, povolal Semei, a řekl jemu: Ustavěj sobě dům v Jeruzalémě, a tu zůstávej a nevycházej odtud ani sem ani tan.

37. Nebo * v kterýkoli den vyjdeš, a přejdeš přes potok Cedron, věz jistotně, že umřeš; krev tvá bude na hlavu tvou. *1 Mojz.2,17.

38. I di Semei k králi: Dobráť jest ta řeč. Jakož mluvil pán můj král, takt učini služebník tvůj. A tak bydlil Semei v Jeruzalémě po mnohé dny.

39. Stalo se pak po třech letech, že utekli dva služebníci Semei k Achisovi synu Maaehy, králi Gát. I pověděli to Semei, řkouce: Ille, služebníci tvoji jsou v Gát.

40. Pročež vstav Semei, osedlal osla svého, a jel do Gát k Achisovi, aby hledal služebníků svých. I navrátil se Semei, a přivedl zase služebníky své z Gát.

41. Povědino pak Šalomounovi, že odšel Semei z Jeruzaléma do Gát, a že se navrátil.

42. Tedy poslav král, povolal Semei a řekl jemu: Zdalíž jsem tě přísahou nezavázal skrze Hospodina, a osvědčil jsem proti tobě, řka: V kterýkoli den vyjdeš, a sem i tam choditi budeš, věz jistotně, že smrtí umřeš? A řekl jsi mi: Dobráť jest ta řeč, kterouž jsem slyšel.

43. Pročež jsi tedy neostříhal přísahy Hospodinovy a příkázání, kteréž jsem přikázal tobě?

44. Řekl také král k Semei: Ty vši všecko zlé, kteréhož povědomo jest srdce tvé, eo jsi učinil * Davidovi otci mému, ale Hospodin uvedl zase to tvé zlé na hlavu tvou. *2 Sam.16,5 nás

45. Král pak Šalomoun bude požebna

ný, a stolice Davidova stála před Hospodinem až na věky.

46. I přikázal král Banaiášovi synu Joiaďovu, kterýž vyšel, obořil se na něj, tak že umřel. A tak utvrzeno jest království v ruce Šalomounově.

KAPITOLA III.

Šalomoun se oženil, 4. moudrostí obdařen, 16. kterouž v spravedlivém rozsudku prokázal.

Spržnil se pak Šalomoun s Faraonem králem Egyptským, nebo pojal deuru Faraonovu a uvedl ji do města Davidova, dokudž nedostavěl domu svého, a domu Hospodinova i zdi Jeruzalémské vůkol.

2. Toliko lid obětoval na výsostech, proto že nebyl vystaven dům jménu Hospodinovu až do těch dnů.

3. Nebo miloval Šalomoun Hospodina, ehoďe v přikázáních Davida otce svého, a toliko na těch výsostech obětoval a kadil.

4. Protož šel král do Gabaon, aby tam obětoval; ta výsost zajisté byla největší. Tisíc obětí zápalných obětoval Šalomoun na tom oltáři.

5. Ukázal * se pak Hospodin v Gabaon Šalomounovi ve snách noci té, a řekl Bůh: Žádej † začkoli, a dám tobě.

*k.9.2. †Mat.7.7.8.

6. I řekl Šalomou: Ty jsi učinil s služebníkem svým Davidem, otcem mým, milosrdenství veliké, když chodil před tebou v pravdě a v spravedlnosti, a v upřímnosti srdce stál při tobě. Ovšem zachoval jsi jemu zvláštní toto milosrdenství, že jsi dal jemu syna, kterýž by seděl * na stolici jeho, jakž se to dnes vidí.

*k.1.48.

7. Ačkoli pak nyní, ó Hospodine Bože můj, ty jsi ustanovil služebníka svého králem místo Davida otce mého, já však jsa velmi mladý, neumím vycházeti ani veházeti.

8. Služebník, pravím, tvůj jest u prostřed lidu tvého, kterýž jsi vyvolil, lidu velikého, kterýž * nemůže ani sečten ani sepsán býti pro množství.

*k.4.20.

9. Dejž * tedy služebníku svému srdce rozumné, aby soudil lid tvůj, a aby rozeznal mezi dobrým a zlým; nebo kdo bude moci souditi tento lid tvůj tak mnohý?

*2Pac.1.10.

10. Í libilo se to Hospodinu, že žádal Šalomoun za tu věc.

11. A řekl jemu Bůh: Proto že jsi žá-

dal věci takové, a neprosils sobě za dlouhý věk, aniž jsi žádal sobě bohatství, aniž jsi žádal bezživoti nepřátel svých, ale žádal jsi sobě rozumnosti, abys slyšeti uměl rozepře,

12. Aj, něnil jsem vedlé řeči tvé, aj, dať jsem srdce moudré a rozumné, tak že rovného tobě nebylo před tebou, ani po tobě aby nepovstal rovný tobě.

13. K * tomu i to, začož jsi nežádal, dal jsem tobě, totiž bohatství a slávu, tak aby nebylo rovného tobě žádného mezi králi po všecky dny tvé.

*Mat.6.33.

14. Přes to * jestliže choditi budeš po cestách mých, ostříhaje ustanovení mých a přikázání mých, jako ehodil David otce tvůj, prodlím i dnů tvých.

*3 Mojs.26.3.

15. A když procitil Šalomoun, a aj, byl sen. I přišel do Jeruzaléma a stál před truhlou smlouvy Hospodinovy, a obětoval oběti zápalné a oběti pokojué; udělal * také hody všechněm služebníkům svým.

*1 Mojs.40.20.

16. Tedy přišly dvě ženy hokyně k králi, a stály před nim.

17. I řekla jedna z těch žen: Prosim, pane můj, já a žena tato bydlíme v jednom domě. I porodila jsem u ní v témž domě.

18. Potom stalo se dne třetího po porodu mém, že porodila také žena tato, a byly jsme spolu. Nebylo žádného eizího s námi v domě, kromě nás dvou v témž domě.

19. Umřel pak syn ženy této v noci, nebo spěci, udávila ho.

20. A vstavši o půl noci, vzala syna mého ode mne, když spala služebnice tvá, a položila jej v lůno svém, a syna svého mrtvého položila do lůna mého.

21. Ale když jsem vstala ráno, abych přikojila syna svého, a aj, mrtvý. Na kteréhož když jsem ráno pilněji pohleděla, a aj, nebyl syn můj, kteréhož jsem porodila.

22. I řekla žena druhá: Není tak, ale syn můj jest ten živý, a ten mrtvý jest syn tvůj. Ona pak řekla: Nikoli, ale syn tvůj jest ten mrtvý, a syn můj jest ten živý. A tak se hádaly před králem.

23. I řekl král: Tato praví: Ten živý jest syn můj, a syn tvůj jest ten mrtvý. Tato zase praví: Není tak, ale syn tvůj jest ten mrtvý, a syn můj jest ten živý.

24. Protož řekl král: Přineste mi meč. I přinesli meč před krále.

25. Tedy řekl král: Rozetněte to dítě živé na dvě, a dejte jednu polovici jedné, a polovici druhou druhé.

26. Ale žena, jejíž syn byl ten, kterýž živ zůstal, mluvila králi, (nebo polnula se * střeva její nad synem jejím,) a řekla: Prosim, pane můj, dejte jí nemluvnátko to živé, a nikoli nezabíjejte ho. Druhá pak řekla: Necht' není ani mně ani tobě, rozetněte.

* Izai. 49, 15.

27. K čemuž odpovídáje král, řekl: Dejtež této dítě to živé, a nikoli nezabíjejte ho, onaf jest matka jeho.

28. Tedy uslyšavše všickni Izraelští soud tento, kterýž vynesl král, báli se krále; nebo viděli, že moudrost Boží jest v srdci jeho k vykonávání soudu.

KAPITOLA IV.

Sláva království Šalomounova i moudrost jeho.

A tak král Šalomoun byl králem nade všim Izraelem.

2. Tato pak byla knížata jeho: Azariáš syn * Sádochův knížetem,

* k. 2, 35.

3. Elichoref a Achiaš synové Sísovi byli písaři, Jozafat syn Achiludův kanceléřem,

4. A Banaiáš syn Joiadův nad vojskem, Sádoch pak a Abiatar kněžimi,

5. A Azariáš syn Nátanův nad úředníky, a Zábud syn Nátanův nejvyšší rada královská,

6. A Achisar vladař domn, * Adoniram pak syn Abdy nad vybraným lidem.

* k. 5, 14.

7. Měl také Šalomoun dvanácte vládařů nade všim Izraelem, kteříž opatrovali potravou krále i dům jeho. Každého roku za měsíc jeden každý měl opatrovati krále.

8. A tato jsou jména jejich: Syn Chur na hoře Efraim;

9. Syn Deker v Makaz a v Salbim, a v Betsemas a v Elon Betehanani;

10. Syn Chesed v Arubot, jehož *bylo* Socho i všecka země Chefer;

11. Syn * Abinadabův, *jehož byly* všechny končiny Dor, a měl Tafat dcern Šalomounovu za manželku;

* 1 Sam. 16, 8.

12. Baana syn Achiludův, *jehož byl* Tanaach a Mageddo, i všecken Betsan, kterýž *jest* vedlé Sarton pod Jezreelem, od Betsan až do Abelmehula a až za Jekmaan;

13. Syn Geber v Rámot Galád, jehož byly * vsi Jair, syna Manassesova, kte-

rěz jsou v Galád, jehož byla krajina Argob, kteříž jest v Bázan, šedesáte měst velikých hrazených a zavržitých;

* 1 Par. 2, 23.

14. Achinadab syn Iddo v Mahanaim; 15. Achimaas v Neftalim, on také pojal Basemat dcern Šalomounovu za manželku;

16. Baana syn Chusai v Asser a v Alot;

17. Jozafat syn Paruaeh v Izachar;

18. Semci syn Ela v Benjamin;

19. Geber syn Uri v zemi Galád, v zemi Seona, krále Amorejského, a Oga krále Bázan; ten sám vládačem jedním představen byl té zemi.

20. *Tehdáž* Juda a Izrael rozmnoženi *jsouce* * jako písek při moři v množství, jedli a pili, a veselili se.

* k. 3, 8. 1 Mojz. 13, 16.

21. Nebo Šalomoun panoval nade všemi královstvími od řeky až k zemi Filištinské, a až k končinám Egyptským. I přinášeli dary a sloužili Šalomounovi po všechny dny života jeho.

22. Vycházelo pak ku potravě Šalomounovi na každý den třideceti měr běli, a šedesáte měr monky *obecné*,

23. Deset volů krmných a dvadeceti volů pastevných, a sto ovec, kromě jelenů, srn, bůvolů a ptactva vykrmeného.

24. On zajisté panoval všudy s této strany řeky od Típsach až do Gázy nade všemi králi, kteříž byli před řekou, a měl pokoj se všech stran vůkol.

25. I * bydlil Juda a Izrael bezpečně, jeden každý † pod svým vinným kmenem a pod svým fíkem, od Dan až do Bersabé, po všechny dny Šalomounovy.

* 3 Mojz. 26, 5. † 2 Král. 18, 31.

26. Měl také Šalomoun * čtyřideceti tisíc koní na stání k vozům svým, a dvanácte tisíc jizdných.

* 2 Par. 9, 25.

27. A tak opatrovali ti úředníci krále Šalomouna i všechny, kteříž přicházeli k stolu krále Šalomouna, jeden každý za měsíc svůj, nedopouštějice, aby v čem nedostatek býti měl.

28. Ječmene také a slámy pro koně a pro mezky dodávali k tomu místu, kdež byl *král*, jeden každý, jakž mu uloženo bylo.

29. Nadto dal Bůh moudrost Šalomounovi a prozřetelnost velikou náramně, a širokost myslí, jako * jest písku na břehu mořském.

* Žaln. 139, 18.

30. Nebo větší byla moudrost Šalomounova, než moudrost všech národů vý-

chodních, a než všeliká moudrost Egyptských.

31. Nýbrž moudřejší byl nad všechny lidi, až i nad Etana Ezrachitského, též nad Hémana, a Kalkole i Darda, syny Máchol, a rozneslo se jméno jeho po všech národech vůkol.

32. Složil také tři tisíce přísloví, a písniček jeho bylo tisíc a pět.

33. Vypsal též i o stromích, počna od cedru, kterýž jest na Libánu, až do mehu, kterýž roste na zdi; psal i o hovadech a o ptáciích, a zeměplazích a o rybách.

34. Protož přicházeli ze všech národů poslouchati * moudrosti Šalomounovy, i ode všech králů země, kteříž slyšeli o moudrosti jeho. ^{*k.10,1,6.}

KAPITOLA V.

Prátelství Chírama krále Tyrského s Šalomounem. 6. Jednání potřeb i dělníků k stavění chrámu.

Poslal pak Chíram král Tyrský služebníky své k Šalomounovi, uslyšav, že * ho pomazali za krále na místo otce jeho; nebo miloval Chíram Davida po všechny dny. ^{*k.1,39.}

2. Zase * poslal Šalomoun k Chíramovi, řka: ^{*2Par.2,3.}

3. Ty víš, že David otec můj nemohl vystavěti domu jménu Hospodina Boha svého pro války, kteréž jej obkličovaly, dokudž Hospodin nepodložil nepřátel pod nohy jeho.

4. Ale nyní Hospodin Bůh můj dal mi odpočinutí všudy vůkol, není žádného protivníka, ani outoku nebezpečného.

5. Z té příčiny, aj, úmysl mám stavěti dům jménu Hospodina Boha svého, jakož * mluvil Hospodin Davidovi otei mému, řka: Syn tvůj, kteréhož posadím místo tebe na stoliči tvé, onť vystaví dům ten jménu mému. ^{*2Sam.7,13. 2Par.22,10.}

6. A protož nyní rozkaž, ať mi nasekají cedrů na Libánu. Budou pak služebníci moji s služebníky tvými, a mzdu služebníků tvých dám tobě, tak jakž díš. Nebo sám víš, že mezi námi není žádného, kdož by uměl sekati dříví, jako jsou Silonští.

7. Stalo se tedy, když uslyšel Chíram a slova Šalomounova, že se zradoval náramně, a řekl: * Požehnaný Hospodin *budiž* nyní, kterýž dal Davidovi syna noudrého nad tím lidem tak mnohým. ^{*2Par.2,12.}

8. I poslal Chíram k Šalomounovi, řka:

Vyrozměl jsem, oč jsi poslal ke mně; jáť učiním všecku vůli tvou z strany dříví cedrového i jedlového.

9. Služebníci moji svezou *je* s Libánu až k moři, a dám je v vorích splaviti po moři až k místu tomu, kteréž mi ukážeš, a tu je složím; ty pak pobéřeš *je* a naplníš také vůli mou, dodávaje potravu čeledi mé.

10. A tak dával Chíram Šalomounovi dříví cedrového a dříví jedlového, jakkoli mnoho chtěl.

11. Šalomoun také dával Chíramovi dvaceti tisíc měr pšenice ku pokrmu čeledi jeho, a dvaceti tisíc měr oleje vytlačeného. To dával Šalomoun Chíramovi každého roku.

12. Když tedy * dal Hospodin moudrost Šalomounovi, † jakož mu byl zaslíbil, a byl pokoj mezi Chíramem a mezi Šalomounem, tak že mezi sebou učinili smlouvu: ^{*k.4,29. †k.3,12.}

13. Rozkázal král Šalomoun vybíratí osoby ze všeho Izraele, a bylo vybraných třideceti tisíc mužů.

14. Z nichž posílal na Libán deset tisíců na každý měsíc, jedny po druhých. Jeden měsíc bývali na Libánu, a dva měsíce doma, * Adoniram pak byl ustaven nad těmi vybranými. ^{*k.4,6.}

15. Měl také Šalomoun sedmdesáte tisíc nosičů, a osmdesáte tisíc těch, kteříž tesali na hoře,

16. Kromě předních vládařů Šalomounových, kterýchž bylo nad dílem tři tisíce a tři sta. Ti představeni byli lidem, kteříž dělali.

17. I přikázal král, aby navozili kamení velikého, kamení nákladného k založení toho domu, a kamení tesaného,

18. Kteréž tesali kameníci Šalomounovi a kameníci Chíramovi a Gibličtí. A tak připravovali dříví i kamení k stavění domu toho.

KAPITOLA VI.

Stavění chrámu Šalomounova.

I stalo se léta čtyřstého osmdesátého po vyjití synů Izraelských z země Egyptské, že Šalomoun měsíce Ziv, (jenž jest měsíc druhý,) čtvrtého léta kralování svého nad Izraelem, * počal stavěti domu Hospodinova. ^{*2Par.3,1.}

2. Dům pak, kterýž stavěl král Šalomoun Hospodinu, byl zděli šedesáti loktů, a zšíří dvaceti, a zvýší třideceti loktů.

3. Sínce * také *byla* před chrámem dva-
decti loktů zdělí vedle širokosti domu, a
desíti loktů zšíří před domem. *2Par.3,4.

4. Udělal také v domě okna porozšíře-
ná *vnitř*, ale *posouzená zevnitř*.

5. Vzdělal též při zdi domu pavlače všu-
dy vůkol vedlé zdi domu, okolo chrámu
a svatyně svatých, a nadělal pokojíků
všudy vůkol.

6. Pavlače spodní širokost byla pěti lo-
ket, prostřední širokost šesti loket, a
třetí širokost sedmi loket; nebo byl zděl-
al ústupky ve zdi domu zevnitř všudy
vůkol, aby *trámové* nebyli v pouštině do
zdi domu.

7. Když pak ten dům staven byl, z ka-
mení hotového, tak přivezeného stavěli.
Ani kladiva, ani sekery, ani jakého ná-
stroje železného nebylo slyšeti v domě,
když byl staven.

8. Dvěře k prostředním pokojům byly
po pravé straně domu, jimiž po šneku
se chodilo k těm prostředním, a z pro-
středních k třetím.

9. A tak vystavěl dům ten, a dokonal
jej, a přikryl jej krokvemi ohnutými a
na to prkny cedrovými.

10. Vystavěl i pavlače ty vůkol všeho
domu. Pěti loket zvýší *byla* každá z
nich, a připojeny byly k domu trámy
cedrovými.

11. Stála se pak řeč Hospodinova k
Šalomounovi, řkoucí:

12. Toť jest ten dům, kterýž ty staviš.
Jestliže budeš choditi v ustanoveních
mých, a soudy mé vykonávati, a ostří-
hati všech příkázání mých, chodě v nich,
tedy * upevním slovo své s tebou, kteréž
jsem mluvil Davidovi o tebe,

13. A budu * bydliti u prostřed synů
Izraelských, a neopustím lidu svého I-
zraelského. *2Sam.7,13.
*2Moj.29,45.

14. A tak * vystavěl Šalomoun ten dům,
a dokonal jej. *Skutk.7,47.

15. A otáfoval zdi domu vnitř prkny
cedrovými, od podlahy domu až k stro-
pu obložil dřívím vnitř; položil také po-
dlahu domu prkny jedlovými.

16. Udělal také *přehrazení* na dvaceti
loket *od jedné strany domu k druhé*, z
prken cedrových, od podlahy až do stro-
pu. A tak udělal u vnitřku příbytek, aby
byl svatyně svatých.

17. Pročež čtyřidecti loktů byl dům,
jenž jest chrám přední.

18. A *na tom cedrovém domu vnitř o-
taflování* byly řezby, *nápodobně* tykvím
planým a květům otevřeným. Všecko z
cedru bylo, tak že ani kamene nebylo
viděti.

19. Svatyni pak svatých v domě vnitř
připravil, aby tam postavena byla truhla
smlouvy Hošpodinovy.

20. Kterážto svatyně svatých vnitř by-
la dvaceti loktů zdělí, a dvaceti loktů
zšíří, též dvaceti loktů zvýší, a obložil
ji zlatem nejčistším. Oltář také cedrový
obložil.

21. Tak obložil Šalomoun příbytek ten
zlatem nejčistším, a učinil rozdělující
stěnu a provazy zlaté před svatyní sva-
tých, kterouž také obložil zlatem.

22. Anobřž všecken dům obložil zlatem,
žádné strany nepomijeje; též všecken
oltář, kterýž *byl* před svatyní svatých,
obložil zlatem.

23. Udělal také v svatyni * svatých dva
cherubíny z dříví olivového desíti loket
zvýší. *2Moj.25,18; 37,7.

24. A bylo na pět loket křídlo cheru-
bína jedno, a na pět loket křídlo cheru-
bína druhé; deset loket bylo od konce
křídla jednoho až k konci křídla dru-
hého.

25. Tak na deset loket byl i cherubín
druhý; míru jednotejnou a řezbu jedno-
stejnou měli oba cherubinové.

26. Vysokost cherubína jednoho byla
desíti loket, a tolikéž cherubína dru-
hého.

27. I postavil ty cherubíny u prostřed
domu vnitřního, tak že roztáhli křídla
svá, a dotýkalo se křídlo jednoho *jedné*
stěny, též křídlo cherubína druhého do-
týkalo se druhé stěny; křídla pak jejich
u prostřed domu spolu se dotýkala.

28. Obložil také ty cherubíny zlatem.

29. Přesto i všecky stěny domu vůkol
ozdobil řezbami cherubínů a palm a roz-
vitých květů, vnitř i zevnitř.

30. I podlahu domu položil zlatem vnitř
i zevnitř.

31. Udělal též, kudy veházeli do sva-
tyně svatých, dvěře z dříví olivového, a
podvoje i s veřejemi byly pětihrané.

32. Oboje pak ty dvěře byly z dříví oli-
vového, kteréž ozdobil řezbami cherubi-
nů a palm a rozvitých květů, a obložil
zlatem; potáhl také i cherubíny a palmy
zlatem.

33. Podobně udělal i u vrat chrámových dvěře z dříví olivového čtverhrané.

34. A oboje dvěře byly z dříví jedlového. Na dvě strany jedny dvěře otvíraly se, též na dvě strany druhé dvěře se otvíraly.

35. I vyřezal na nich eherubiny a palmy a rozvité květy, a obložil zlatem tazeným to, což bylo vyřezáno.

36. Potom vystavěl síň prostřední ze tří řadů kamení tesaného, a jednoho řadu dříví cedrového hoblovaného.

37. Léta čtvrtého * založen byl dům Hospodinuův, měsíce Ziv, ^{*k.6,1.}

38. A léta jedenáctého, měsíce Bul, (jenž jest měsíc osmý), dokonán jest dům se všemi přípravami svými, a se vším tím, což k němu přináleželo; kterýž stavěl sedm let.

KAPITOLA VII.

Stavení domu Šalomounova 8. a domu dcery Faraonovy.
12. Strojní nádoby i ozdoby do chrámu.

Potom * stavěl Šalomoun dům svůj za třinácte let, až jej všelijak dostavěl. ^{*k.9,10.}

2. Vystavěl též dům z lesu Libánského, sto loket zdělí a padesáte loket zšíří a třideceti loket zvýší na čtyřech řadích sloupů cedrových, a trámové cedroví *byli* na těch sloupech.

3. A přikryt byl cedrovím na hoře na těch trámech, kteříž byli na čtyřideceti pěti sloupech, po patnácti v každém řadu.

4. Oken také byly tři řady, okno proti oknu třmi řady.

5. A všecky dvěře i veřeje čtverhrané byly, i okna, a zpořádaná byla okna proti oknům třmi řady.

6. Udělal i síncei na sloupech. Padesáti loket byla dlouhost její a třideceti loket širokost její, a byla ta sínce napřed, i sloupové i trámové *její* před tím domem.

7. Opět vzdělal *jinou* síncei, v níž byl trůn, kdež sondil, *totiž* síncei soudnou, kteráž přikryta byla cedrovím od jedné podlahy až do druhé.

8. Potom při domu svém, v kterémž bydlil, *udělal* síň druhou za tou síní; dílo podobné onomu bylo. Udělal také dům dečí Faraonově, kteronž byl pojal Šalomoun, podobný té síncei.

9. Všecko to bylo z kamení nákladného, vedlé míry tesaného a pilon řezaného, vnitř i zevnitř, a to od gruntu až k stropu, i zevnitř až k síni veliké.

10. Základ také byl z kamení nákladného, z kamení velikého, z kamení na deset loket, a z kamení na osm loket.

11. Tak i výš *bylo* kamení nákladné, příslušně vedlé míry tesané, a cedrové dsky.

12. Síň také veliká měla všudy vůkol třmi řady kamení tesané, a jedním řadem dříví cedrové, podobně jako síň vnitřní domu Hospodínova, i sínce tétož domu.

13. Poslav pak král Šalomoun, povolal Chírama z Týru,

14. (Ten byl syn ženy vdovy (z pokolení Neftalíмова, jehož otec byl obyvatel Tyrský, * řemeslník díla z mědi,) proto že byl plný moudrosti a rozumnosti i umění k děláni všelikého díla z mědi. Kterýžto když přišel k králi Šalomounovi, dělal všeliké dílo jeho.

^{*1 Mojz.4,22, 2 Mojz.31,3,4.}

15. Nejprv sformoval * dva sloupy měděné. Osmnácti loket byla výsost sloupu jednoho, kterýž okolek měl dvanácti loktů. Tak i sloup druhý.

^{*2 Král.25,17, Jer.52,21.}

16. Potom udělal dvě makovice, kteréž by vstaveny byly na vrch těch sloupů, slité z mědi. Pěti loktů byla zvýší makovice jedna, a pěti loktů zvýší makovice druhá.

17. Mřežování *také* dílem pleteným, a šnůry jako řetízky *udělal* k těm makovicím, kteréž byly na vrchu sloupů, sedm na makovici jednu a sedm na makovici druhou.

18. A udělav sloupy, *přidal* k mřežování jednomu dva řady jablek zrnatých vůkol, aby makovice, kteréž *byly* na vrchu, přikrývaly. A tak učinil makovici druhé.

19. Na těch pak makovicích na vrchu sloupů, kteříž v síncei stáli měli, *bylo* dílo květem liliovým na čtyři lokty.

20. I *měly* makovice ty na dvou těch sloupech, jakož svrchu *tak i* proti vydutí pod zamřežováním jablka zrnatá, kterýchž bylo dvě stě, *dvěma* řady vůkol, na *jedné i na* druhé makovici.

21. A tak postavil ty sloupy v síncei echrámové. A postaviv sloup na pravé straně, nazval jméno jeho Jachin; a když postavil sloup na levé straně, nazval jméno jeho Boaz.

22. A na vrchu sloupů těch *bylo* dílo liliové. I dokonáno jest dílo sloupů.

23. Udělal také moře slité, desíti loket od jednoho kraje k druhému, okrouhlé vřkol, a pět loket byla vysokost jeho, a okolek jeho třideceti loket vřkol.

24. Pod jehožto krajem pukly tykvím polním podobné všudy vřkol, po desíti do lokte, obkličovaly moře vřkol; dva řady tykvi litých bylo s ním slito.

25. A stálo na dvanácti volích. Tři obrácení byli na půlnoci, a tři patřili k západu, tři zase postavení byli ku poledni, a tři obrácení byli k východu, a moře svrehu na nich stálo, ale všech jich zadkové byli pod mořem.

26. A bylo ztloněno na dlaň. Kraj jeho byl, jakýž bývá u kofliku *aneb* květu liliového; * dva tisíce tun v se bralo.

*2Par.4.5.

27. Udělal také deset podstavků měděných. Čtyř loket zděli *byl* podstavek jeden každý, a čtyř loket zšíří, a tři loket zvýši.

28. Bylo pak takové dílo každého podstavku; lištování *bylo* vřkol na nich, kteréžto lištování *bylo* po krajích jeho.

29. A na tom lištování, kteréž bylo po krajích, lvové, volové a eherubínové byly, a nad těmi kraji *byl* sloupec svrehu, a pod lvy a voly obruba dílem taženým.

30. Bylo také po čtyřech kolách měděných pod každým podstavkem, a dsky měděné, a na čtyřech úhlech svých měli raménka; *tolikéž i* pod každou medenicí *byla* ta raménka slitá při každé obrubě.

31. Zřídlo pak jeho mezi obrubou po vřhu bylo *zhloubí* lokte, a však okrouhlé, řemeslně *jako i* podstavek udělané, *zšíří* půl druhého lokte. Na kterémžto zřídle byly řezby, ale lištování jejich *bylo* čtverhrané, neokrouhlé.

32. A tak po čtyřech kolách bylo pod tím lištováním, a osy kol *vycházely* z podstavků; vysokost kola každého byla půl druhého lokte.

33. Dílo těch kol bylo jako dílo kol u vozu; osy jejich i písty jejich, lonkoti jejich i špice jejich, všecko bylo slité.

34. Tolikéž čtyři raménka na čtyřech úhlech podstavku každého, z něhož ta raménka *vypikala*.

35. Na vřhu pak podstavku *byl* sloupek na půl lokte zvýši, okrouhlý vřkol, a na vřhu sloupku toho byli krajové *vypuštění*, a lištování na nich.

36. I zdělal řezby na dskách po krajích jejich, a po lištování jejich, cheru-

bíny, lvy a palmovi, jedno podlé druhého po obrubě všudy vřkol.

37. Na ten způsob udělal deset podstavků *jednostejným* slitím, na *jednostejnou* míru, a *jednostejná* řezba na všech *byla*.

38. Udělal také deset umyvadel měděných. Čtyřideceti měr bralo v se jedno umyvadlo; čtyř loket bylo to každé umyvadlo, jedno umyvadlo na jednom podstavku, a *tak* na desíti podstavech.

39. I postavil podstavků pět po pravé straně domu, a pět po levé straně domu, moře pak postavil na pravé straně domu, k východu na poledne.

40. Nadělav tedy Chiram umyvadel, a lopat a kotlíků, dokonál všecko dílo, kteréž dělal králi Šalomounovi k domu Hospodinovu:

41. Dva sloupy a makovice okrouhlé, kteréž byly na vřhu dvou sloupů, a mřežování dvoje, aby *přikrývalo* ty dvě makovice okrouhlé, kteréž byly na vřhu sloupů;

42. A jablek zratých čtyři sta na dvojím mřežování; dva řady jablek zratých byly na mřežování jednom, aby *přikrývaly* dvě makovice okrouhlé, kteréž byly na vřhu sloupů;

43. Tolikéž podstavků deset, a umyvadel deset na podstavech;

44. A moře jedno a volů dvanácte pod mořem;

45. Těž hrnce a lopaty, a kotlíky. A všecko nádoby, kteréhož nadělal Chiram králi Šalomounovi do domu Hospodinova, bylo z mědi pulerované.

46. Ty věci na rovinách Jordánských shival král v jilovate zemi, mezi Sochet a Sartan.

47. Zancehal pak Šalomoun *vážení* všechno nádoby, pro množství veliké není vyhledáváno váhy mědi.

48. Nadělal také Šalomoun všechno jiné nádoby do domu Hospodinova: Oltář zlatý a stůl zlatý, na němž byli chlebové předloženi,

49. A svienů pět na pravé a pět na levé straně před svatyní svatých z zlata nejčistšího, též květy a lampy i utěradla z zlata,

50. I báně a žaltáře, kotlíky, kadidlnice a nádoby k obarkům z zlata čistého, i panty zlaté ke dveřím domu vnitřního, *totiž* svatyně svatých, a ke dveřím chrámovým.

51. A tak dokonáno jest všecko dílo, kteréž dělal král Šalomoun k domu Hospodinovu, a vnesl * tam Šalomoun věci posvěcené od Davida otce svého, stříbro a zlato i nádobi, složiv je mezi poklady domu Hospodinova. ^{*2Par.5,1.}

KAPITOLA VIII.

Vnesení truhly Boží do chrámu, 10. a posvěcení jeho.

Tedy * shromáždil Šalomoun k sobě do Jeruzaléma starší lidu Izraelského, a všecky přední z pokolení, totiž knížata *čeledi* otcovských s syny Izraelskými, aby přenesli truhlu smlouvy Hospodinovy z města Davidova, jenž jest Sion. ^{*2Par.5,2.}

2. I sešli se k králi Šalomounovi všickni muži Izraelští měsíce Etanim, v čas slavnosti; a ten měsíc jest sedmý.

3. A když přišli všickni starší Izraelští, vzali kněží truhlu.

4. I přenesli truhlu Hospodinovu a stánek úmluvy, i všecka nádobi posvátná, kteréž *byla* v stánku; a tak přenesli to kněží a Levitové.

5. Král pak Šalomoun i všecko shromáždění Izraelské, kteréž se k němu sešlo, obětovali * s ním před truhlou ove i v ovy, kteříž ani popisování ani počítání nebyli pro množství. ^{*2Sam.6,13.}

6. I vnesli kněží truhlu smlouvy Hospodinovy na místo její, do vnitřního lomu, *totiž* do svatyně svatých pod křídla cherubinů.

7. Nebo cherubinové měli roztažená řídla nad místem truhly, a přikrývali cherubinové truhlu i sochory její svrchu.

8. A povytáhli sochorů, tak že vidíni byli konceové jejich v svatyni k předku svatyně svatých, avšak vně nebylo jich iděti; a byli tam až do tohoto dne.

9. Nic * nebylo v truble kromě dvou taulí kamenných, kteréž tam složil Mojžíš a Orébě, když všel Hospodin v smlouvu s syny Izraelskými, a oni šli z země egyptské. ^{*2Mojž.25,16.21. Žid.9,4.}

10. I stalo se, když vycházeli kněží z svatyně, že oblak naplnil dům Hospodinův,

11. Tak že nemohli kněží ostáti a slouiti pro ten oblak; nebo * sláva Hospodinova naplnila dům Hospodinův. ^{*2Mojž.40,34.}

12. Tedy řekl Šalomoun: Hospodin kl, že bude přebývati v mrákotě.

13. Jižť jsem vystavěl dům k přebývá-

ni tvému, místo, v němž bys přebýval na věky.

14. A obrátiv král tvář svou, požehnáni dával všemu shromáždění Izraelskému, všecko pak shromáždění Izraelské stálo.

15. A řekl: Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský, kterýž mluvil ústy svými Davidovi otcí mému, a skutečně naplnil *to*, řka:

16. Od * toho dne, kteréhož jsem vyvedl lid svůj Izraelský z Egypta, nevyvolil jsem města z žádného pokolení Izraelského k vystavení *v něm* domu, kdež by přebývalo jméno mé, ale Davida jsem vyvolil, aby spravoval lid můj Izraelský. ^{*2Sam.7,6.}

17. Uložil tě byl zajisté v srdci svém David otec můj stavěti dům jménu Hospodina Boha Izraelského,

18. Ale Hospodin řekl Davidovi otcí mému: Ačkoli jsi uložil v srdci svém stavěti dům jménu mému, a dobře jsi učinil, žes to myslil v srdci svém:

19. A však ty nebudeš stavěti toho domu, ale syn tvůj, kterýž vyjde z bedr tvých, on vystaví dům ten jménu mému.

20. A tak * splnil Hospodin slovo své, kteréž byl mluvil. Nebo jsem povstal na místo Davida otce svého, a dosedl jsem na stolicí Izraelskou, jakož byl mluvil Hospodin, a ustavěl jsem dům tento jménu Hospodina Boha Izraelského, ^{*2Par.6,10.}

21. A připravil jsem tu místo truble, v níž jest smlouva Hospodinova, kterouž učinil * s otcí našimi, když je vyvedl z země egyptské. ^{*2Mojž.20,1 násl.}

22. Postavil se pak Šalomoun před oltářem Hospodinovým, přede všim shromážděním Izraelským, a * pozdvihl rukou svých k nebi, ^{*2Par.6,12.}

23. A řekl: Hospodine, Bože Izraelský, není podobného tobě Boha na nebi svrchu, ani na zemi dole, kterýž ostříháš smlouvy a milosrdenství služebníkům svým, chodícím před tebou v celém srdci svém,

24. Kterýž jsi splnil služebníkovi svému, Davidovi otcí mému, *to*, co jsi mluvil jemu; nebo jsi mluvil ústy svými, a skutečně jsi *to* naplnil, jakož se dnes *vidí*.

25. Nyní tedy, ó Hospodine, Bože Izraelský, naplniž služebníkovi svému, Davidovi otcí mému, * což jsi mluvil jemu, řka: Nebudeť vyhlazen muž z rodu tvé-

ho od tváři mé, kterýž by seděl na stoli-
ci Izraelské, jestliže toliko ostříhati bu-
dou synové tvoji cesty své, aby chodili
předě mnou, jakž jsi ty chodil přede
mnou. ^{*2Sam.7,12.16.1Par.22.10.}

26. Protož nyní, ó Bože Izraelský, pro-
sim, nechť jest upevněno slovo tvé, kte-
rých jsi mluvil služebníkovi svému, Davi-
dovi otei mému.

27. (Ač zdali v pravdě bydliti bude Bůh
na zemi? Aj, * nebesa, nýbrž nebesa ne-
bes tě neobsahují, mnohem méně dům
tento, kterýž jsem vystavěl.) <sup>*2Par.6,18.
1Zai.66,1.Mat.5,34.35.Skutk.7,49;17,24.</sup>

28. A popatř k modlitbě služebníka
svého a k úpění jeho, Hospodine, Bože
můj, slyšec volání a modlitbu, kterouž
služebník tvůj modlí se dnes před tebou,

29. Aby * oči tvé byly otevřené na dům
tento v noci i ve dne, na místo toto, o
němž jsi řekl: Tuť ť bude jméno mé, a-
bys vyslyšal modlitbu, kterouž se mo-
dlivati bude služebník tvůj na místě
tomto. ^{*Zach.12,4.+2Mojz.20,24.}

30. Vyslyšehež tedy modlitbu služební-
ka svého i lidu svého Izraelského, kte-
rouž se modlivati budou na místě to-
to; ty vždy vyslyšehej v místě přebývání
svého na nebesích, a vyslychaje, buď mi-
lostiv.

31. Když by zhřešil člověk proti blíž-
nímu svému, a nutil by ho k přísaze,
tak že by přísahati musil, a přišla by ta
přísaha před oltář tvůj do domu tohoto:

32. Ty vyslyšehej na nebi a rozezněj, i
rozsud služebníky své, mstě nad bez-
božným a obračejce skutky jeho na ha-
vu jeho, a ospravedlňuje spravedlivého,
odplacuje mu vedle spravedlnosti jeho.

33. Když by poražen byl lid tvůj Izra-
elský od nepřátel, proto že zhřešili proti
tobě, jestliže by obrátice se k tobě, vyz-
návali jméno tvé, a modléce se, poníž-
ně prosili by tebe v domě tomto:

34. Ty vyslyšehej na nebi a odpusť hřích
lidu svému Izraelskému, a uveď je zase
do země, kterouž jsi dal oteům jejich.

35. Když by zavřino bylo nebe, a ne-
přšel déšť, proto že zhřešili proti tobě, a
modléce se na místě tomto, vyznávali
by se jménu tvému, a od hříchů svých
odvrátili by se po tvém trestání:

36. Ty vyslyšehej na nebi, a odpusť
hřích služebníků svých a lidu svého I-
zraelského, vyučec je cestě výborné, po

níž by chodili, a dej déšť na zemi svou,
kterouž jsi dal lidu svému za dědictví.

37. Byl-li by hlad na zemi, byl-li by
mor, sucho, rez, kobylky, a brouci byli-li
by; ssoužil-li by jej nepřítel jeho v ze-
mi obývání jeho, aneb jakákoli rána, ja-
kákoli nemoc:

38. Všelickou modlitbu a každé úpění,
kterých by činěno bylo od kteréhokoliv
člověka, aneb ode všeho lidu tvého Izra-
elského, kdož by jen poznal ránu srdce
svého, a pozdvihl by rukou svých v do-
mě tomto,

39. Ty vyslyšehej na nebesích v místě
přebývání svého, a slituj se i učíš a od-
plat jednomu každému vedle všech cest
jeho, kterých ty znáš v srdci jeho, (nebo
ty * sám znáš srdce všech lidí.)

<sup>*1Sam.16,7.Zalm.139,1.2.Jer.11,20.
Luk.16,15.Skutk.1,24.Zid.4,13.</sup>

40. Aby se báli tebe po všechny dny, v
nichž by živi byli na zemi, kterouž jsi
dal oteům našim.

41. Nýbrž také cizozemec, kterýž není
z lidu tvého Izraelského, přišel-li by z
země daleké pro jméno tvé,

42. (Neboť uslyší o jménu tvém veli-
kém a ruce tvé přesilné, a rameni tvém
vztaženém,) přišel-li by tedy, a modlil by
se v domě tomto:

43. Ty vyslyšehej na nebi v místě pře-
bývání svého, a učíš všechno to, o čem
volati bude k tobě cizozemec ten, aťby
poznali * všiekni národové země jméno
tvé, a báli se tebe jako lid tvůj Izrael-
ský, a aby věděli, že jméno tvé vzývá
no jest nad domem tímto, kterýž jsem
vystavěl. ^{*1Zai.56,7}

44. Když by vytáhl lid tvůj k boji pro-
ti nepříteli svému, cestou, kterouž by
poslal je, jestliže by se modlili Hospod-
nu naproti městu tomuto, kterých jsi vy-
volil, a naproti domu, kterýž jsem vy-
stavěl jménu tvému:

45. Tolikéž vyslyšehej na nebi modlí
bu jejich a úpění jejich, a vyved při je-
jih.

46. Když by zhřešili proti tobě, (jako
není * člověka, kterýž by nehřešil,) a ro-
hněvaje se na ně, vydal bys je v moc ne-
příteli, tak že by je jaté vedli ti, kteří
by je zjmali, do země nepřátelské, d-
lékě neb blízké, ^{*2Par.6,36.Přisl.20}

47. A usmyslili by sobě v zemi té, a
kterých by zajati byli, a obrátice se, m-
dlili by se tobě v zemi těch, kteříž

zzajímali, řkouce: * Zhřešit jsme a neprávě jsme činili, bezbožně jsme činili,

*Žalm.106,6.

48. A tak navrátili by se k tobě celým srdcem svým a celou duší svou v zemi nepřátel svých, kteříž je zzajímali, a modlili by se tobě naproti zemi své, kterouž jsi dal otcům jejich, naproti městu tomu, kteréz jsi vyvolil, a domu, kterýž jsem vzdělal jménu tvému :

49. Vyslychejž tedy na nebesích, v místě přebývání svého, modlitbu jejich a úpění jejich, a vyved při jejich,

50. A odpusť lidu svému, cožkoli zhřešil proti tobě, i všecka přestoupení jejich, jimiž přestoupili proti tobě, a nakloň k nim litošty ty, kteříž je zjímali, aby se smilovali nad nimi.

51. Neboť jsou lid tvůj a dědictví tvé, kteréž jsi vyvedl z Egypta, z * prostředků pečí železné.

*5 Mojz.4.20.

52. Nechať jsou tedy oči tvé otevřené k modlitbě služebníka tvého a k modlitbě lidu tvého Izraelského, abys je vyslyšel * vždycky, když by tě koi vzývali.

*5 Mojz.4.7. Žalm.91,15.

53. Nebo jsi ty oddělil je sobě za dědictví ode všech národů země, jakož jsi mluvil skrze Mojžíše služebníka svého, když jsi vyvedl otece naše z Egypta, Panovníče Hospodine.

54. Stalo se pak, když se přestal Šalomoun modlití Hospodinu vši modlitbou a prosbou touto, že vstal od oltáře Hospodinova, a přestal klečeti a pozdvihovati rukou svých k nebi.

55. A stoje, dobrořečil všemu shromáždění Izraelskému hlasem velikým, řka :

*2 Sam.6,18.

56. Poželmaný Hospodin, kterýž dal odpčinutí lidu svému Izraelskému vedlé všeho, což mluvil. * Nepochybilo ani jedno slovo ze všelikého slova jeho dobrého, kteréž mluvil skrze služebníka svého Mojžíše.

*Joz.21,45. Mat.5,18.

57. Budiž Hospodin Bůh náš s námi, jako byl s otcí našimi; nezamítejž nás, ani opouštěj.

58. Ale nakloniž srdce naše k sobě, a bychom chodili po všech cestách jeho, a ostříhali příkázání jeho, i ustanovení jeho, a soudů jeho, kteréž přikázal otcům našim.

59. A ať jsou má tato slova, kterýmiž jsem se modlil před Hospodinem, hlizko Hospodina Boha našeho dnem i noci, tak

aby vyvodil při služebníka svého, a při lidu svého Izraelského každého času a dne,

60. Aťby poznali všickni národové země, že Hospodin * sám jest Bůh, a že není kromě něho žádný.

*5 Mojz.4,35,39.

61. Budiž tedy srdce vaše celé k Hospodinu Bohu našemu, tak abyste chodili v ustanoveních jeho, ostříhající příkázání jeho, tak jako dnešního dne.

62. Král pak a s ním všecken Izrael obětovali oběti před Hospodinem.

63. A obětoval Šalomoun v obět pokojnou, kterouž obětoval Hospodinu, volů dvamecítma tisíců, a ovec sto dvaceti tisíců, a posvěcovali domu Hospodinova král i všickni synové Izraelští.

64. Téhož dne posvětil král prostředku síně, kteráž byla před domem Hospodinovým; nebo obětoval tu oběti zápalné a oběti suché, a tuky pokojných obětí, proto že oltář měděný, kterýž byl před Hospodinem, byl malý, aniž mohly se na něm směstknati oběti zápalné a oběti suché, a tukové pokojných obětí.

65. A tak držel Šalomoun toho času slavnost, a všecken Izrael s ním, shromáždění veliké odtud, kudyž se chodí do Emat, až ku potoku Egyptskému, před Hospodinem Bohem našim, za sedm dní a opět za sedm dní, to jest za čtrnáct dní.

66. Dne pak osmého propustil lid. Kteríž poželnavše krále, odešli do obydlí svých, radující se a veselíce se v srdci ze všech dobrých věcí, kteréž učinil Hospodin Davidovi služebníku svému a Izraelovi lidu svému.

KAPITOLA IX.

Bůh se ukázal Šalomounovi, 10. kterýž darovav Chirama, 20. pod plat sobě mnohé uvedl, 26. a loď pro zlato vypravil.

Stalo se pak, * když dokonal Šalomoun stavení domu Hospodinova a domu královského, podlé vši libosti své, jakž vykonati uminil,

*2 Par.7,11.

2. Že se ukázal Hospodin Šalomounovi podruhé, * jakož se mu byl ukázal v Gabaon.

*k.3,5.

3. I řekl jemu Hospodin: Vyslyšelt jsem modlitbu tvou a prosbu tvou, kterouž se modlil přede mnou; posvětil jsem domu toho, kterýž jsi vystavěl, aby * přebývalo tam jméno mé až na věky, a byly tu oči mé i srdce mé po všechny dny.

*5 Mojz.12,5,11.

4. A ty jestliže choditi budeš přede mnou, jako chodil David otec tvůj, v dokonalosti srdce a v upřímnosti, čině všechno to, což jsem přikázal tobě, ustanovení mých i soudů mých ostříhaje:

5. Utvrdím zajisté stolecí království tvého nad Izraelem na věky, * jakož jsem mluvil Davidovi otec tvému, řka: Nebudeš odjat muž z rodu tvého od trůnu Izraelského. *2 Sam.7.12.

6. Pakli se * nazpět odvrátíte vy i synové vaši ode mne, a nebudete ostříhati přikázání mých a ustanovení mých, kteráž jsem vydal vám, ale odejdouce, sloužití budete bohům eizim a klaněti se jim: *Joz.23.16.

7. Vyplním * docela Izraele se svrhu země, kterouž jsem jim dal, a dům tento, kteréhož jsem posvětil jménu svému, zavrhu od tváří své, i bude Izrael za přísloví a za rozprávku mezi všemi národy. *5 Mojs.4.26; 8.19.

8. Ano i dům tento, *jakkoli* bude slavný, kdokoli mimo něj půjde, užasne se a ekátí bude, i řekne: * Proč tak učinil Hospodin zemi této a domu tomuto? *5 Mojs.29.24. 2 Par.7.21. Jer.22.8.

9. Tedy odpovědi: Proto že opustili Hospodina Boha svého, kterýž vyvedl otec jejich z země Egyptské, a chytili se bohů eiziel, a klaněli se jim i sloužili jim, protož uvedl na ně Hospodin všechny tyto zlé věci.

10. Stalo * se také po přeběhnutí dvaďteřti let, v nichž vzdělal Šalomoun oba dva ty domy, dům Hospodinův a dům královský, *2 Par.8.1.

11. K čemuž byl Chiram král Tyrský daroval Šalomounovi hojně dříví cedrového a jedlového, i zlata vedlé vši vůle jeho, že dal *také* král Šalomoun Chiramovi dvaceti měst v zemi Galilejské.

12. I vyjel Chiram z Týru, aby viděl ta města, kteráž mu daroval Šalomoun, ale * nelíbila se jemu. *2 Par.8.2.

13. Protož řekl: Jakáž json ta města, kteráž mi dáváš, bratře můj? I nazval je zemi Kabul až do tohoto dne.

14. Nebo byl poslal Chiram králi sto a dvaceti centuérů zlata.

15. Příčina pak platn, kterýž byl uložil král Šalomoun, *byla*, aby stavěl dům Hospodinův a dům svůj, a Mello i zdi Jeruzalémské, též Azor a Mageddo i Gázer.

16. (Farao *zajisté* král Egyptský vytáhl, dobyl * Gázern a vypálil je, Kananejské

pak, kteříž byli v tom městě, pobil a dal město za věno deeri své, manželce Šalomounově.) *Joz.16.10.

17. A tak vystavěl zase Šalomoun Gázer a Betoron * dolní, *2 Par.8.5.

18. Též Baalat a Tadmor na poušti v též zemi,

19. I všecka města, v nichž Šalomoun měl své sklady, i města vozů, i města jezdeů, vše vedlé žádosti své, cožkoli chtěl stavěti v Jeruzalémě, a na Libánu i po vsi zemi panování svého.

20. Všecken *také* lid, kterýž byl pozůstal z Amorejských, Hetejských, Ferezejských, Hevejských a Jebuzejských, kteříž nebyli z synů Izraelských,

21. *Totíž* syny jejich, kteříž byli pozůstali po nich v zemi, jejich nemohli synové Izraelští vyhladiti, uvedl Šalomoun pod * plat a v službu až do tohoto dne. *Joz.16.10.

22. Z synů pak Izraelských žádného nepodrobil v službu Šalomoun, ale byli muži váleční, a služebníci jeho, a kníza-ta jeho, vůdové jeho a úředníci nad vozy a jezdeci jeho.

23. Bylo těch * předních vladařů, kteříž byli nad dílem Šalomounovým, pět set a padesát. Ti spravovali lidi, kteříž dělali. *k.5.16.

24. Deera pak Faraonova přestěhovala se z města Davidova do domu svého, kterýž jí byl vystavěl Šalomoun. Tehdáž také vystavěl Mello.

25. I obětoval Šalomoun každého roku třikrát oběti zápalné a pokojné na oltáři, kterýž byl vzdělal Hospodinu, ale kadival na tom, kterýž byl před Hospodinem, když dokonal dům.

26. Nadělal také král Šalomoun lodí velikých v * Aziongaber, kteréž jest podlé Elat, na břehu moře rudého v zemi Idumejské. *2 Par.8.17.18.

27. A poslal Chiram na těch lodech služebníky své, plavce umělé na moři, s služebníky Šalomounovými.

28. Kteříž přeplavivše se do Ofir, nabrali tam zlata čtyři sta a dvaceti centuérů, a přivezli králi Šalomounovi.

KAPITOLA X.

Příjezd královny Sabejské. 14. Bohatství a sláva Šalomounova.

Uslyševši * pak královna z Sáby pověst o Šalomounovi a jménu Hospodinovu, přijela, aby zkusila jeho v pohádkách.

*2 Par.9.1. Mat.12.42. Luk.11.31.

2. A přijevši do Jeruzaléma s počtem velmi velikým, s velbloudy nesoucími vonné věci a zlata velmi mnoho i kamení drahého, přišla k Šalomounovi, a mluvila s ním o všecko, což měla v srdci svém.

3. Jížto odpověděl Šalomoun na všecka slova její. Nebylo nic skrytého před králem, nač by ji neodpověděl.

4. Protož uzřevši královna z Sáby všecku moudrost Šalomounovu i dům, kterýž byl ustavěl,

5. Též pokrmu stolu jeho, i sedání a stávání služebníků přísluhujících jemu, i roucha jejich, šenkýře také jeho, i stupně, kterýmiž vstupoval k domu Hospodinovu, zděsila se náramně.

6. A řekla králi: Pravát jest řeč, kterouž jsem slyšela v zemi své, o věcech tvých a o moudrosti tvé,

7. Ješto jsem nechtěla věřiti řečem, až jsem přijela a uzřela očima svýma. Ale aj, není mi praveno ani polovice; převyšil jsi moudrostí a dobrotou pověst tu, kterouž jsem slyšela.

8. Blahoslavení * muži tvoji, a blahoslavení služebníci tvoji, kteříž stojí před tebou vždycky, a slyší moudrost tvou.

*Luk.10,23.

9. Budíž * Hospodin Bůh tvůj požehnaný, kterýž tě sobě oblíbil, aby tě posadil na stoličce Izraelské, proto že miluje Hospodin Izraele na věky, a ustanovil tě králem, abys činil soud a spravedlnost.

*k.5,7.

10. I dala králi sto a dvacet centnéřů zlata, a vonných věcí velmi mnoho, i kamení drahého, aniž bylo kdy více přivezeno takových vonných věcí tak mnoho, jako darovala královna z Sáby králi Šalomounovi.

11. (Lodí * také Chíramova, kteráž přinášela zlato z Ofir, přivezla z Ofir dříví lmugim velmi mnoho i kamení drahého.

*k.9,27,28.

12. I nadělal král z toho dříví almugim ábradel k domu Hospodinovu, i k domu rálovu, též harf a louten zpěvákům, niž jest kdy přivezeno takového dříví lmugim, ani vidino do dnešního dne.)

13. Král také Šalomoun dal královně Sáby vedlé vši vůle její, čehož požála, nad to, což ji Šalomoun daroval arem královským. Potom se navrátila o země své ona i služebníci její.

14. Byla pak váha toho zlata, kteráž přicházelo Šalomounovi na každý rok, šest * set šedesáte šest centnéřů zlata,

*2 Par.9,13.

15. Kromě toho, *co přicházelo* od kupců a prodavačů vonných věcí, a ode všech králů Arabských i vývod země.

16. A protož * nadělal král Šalomoun dvě stě štítů z zlata taženého, šest set zlatých dával na každý štít,

*k.14,26.

17. A tři sta pavéz z taženého zlata, tři libry zlata dal na každou pavézu. I složil je král v domě lesu Libánského.

18. Udělal také král * stoličce z kostí slonových velikou, a obložil ji zlatem ryžím.

*2 Par.9,17.

19. Šest stupňů bylo k té stoličce, a vrch okrouhlý byl na stoličce od zadní strany její, a zpolehadla rukám s obou stran té stoličce, a dva lvové stáli u zpolehadel.

20. A dvanácte lvů stálo tu na šesti stupních s obou stran. Nebylo nic takového učiněno v žádouých královstvích.

21. Nadto všecky nádoby krále Šalomouna, jichž ku pití užívali, byly zlaté, a všecky nádoby v domě lesu Libánského byly z zlata nečistšího. Nie nebylo od stříbra, aniž *ho sobě* co vážili ve dnech Šalomounových.

22. Nebo měl král lodí mořské s lodními *krále* Chírama. Jednou ve třech letech vracely se ty lodí mořské, přinášející zlato a stříbro, kosti slonové, a opice a pávy.

23. Í zveleben jest král Šalomoun nad všecky * krále zemské v bohatství a v moudrosti.

*2 Par.1,1.

24. Pročž všiekni obyvatelé země žádostívi byli *viděti* tvář Šalomounovu, aby slyšeli moudrost jeho, kterouž složil Bůh v srdci jeho.

25. A přinášeli jeden každý dary své, nádoby stříbrné a nádoby zlaté, roucha a zbroj, i vonné věci, koně a mezky, a to každého roku,

26. Tak že nashromáždil Šalomoun vozů a jezdečů, a měl tisíc a čtyři sta vozů a * dvanácte tisíc jezdečů, kteráž rozsadil v městech vozů, a při králi v Jeruzalémě.

*k.4,26.

27. I * složil král stříbra v Jeruzalémě jako kamení, a cedrového dříví jako planého fíkoví, kteráž *roste* v údolí u velikém množství.

*2 Par.1,15.

28. Přivodili také Šalomounovi koně z Egypta a koupě rozličné; *nebo* kupci

královští brávali koupě rozličné za služnou mzdu,

29. A vodivali spřech vozníků z Egypta za šest set lotů stříbra, koně pak jednoho za sto a padesáte, a tak všechněm králům Hetejským a králům Syrským oni dodávali.

KAPITOLA XI.

Šalomounovo odvrácení se od Boha. 9. Protivníci 41. i smrt jeho.

V tom král Šalomoun zamiloval * ženy eizozemky mnohé, i dceru Faraonovu, i Moábské, Ammonitské, Idumejské, Sidonské a Hetejské, *^{5Mojz.17,17.}

2. Z národů těch, * kteréž zapověděl Hospodin synům Izraelským, řka: Nebudete se směřovati s nimi, aniž se oni budou směřovati s vámi, neboť by naklonili srdce vaše k bohům svým. K těm přilnul Šalomoun milosti, *^{2Mojz.34,16.}

3. Tak že měl žen královen sedm set a ženin tři sta. I * odvrátily ženy jeho srdce jeho. *^{k.21,25.}

4. Stalo se tedy, že když se zstaral Šalomoun, ženy jeho naklonily srdce jeho k bohům cizím, tak že nebylo srdce jeho celé při Hospodinu Bolu jeho, jako bylo srdce Davida otec jeho.

5. Ale obrátil se Šalomoun * k Astarot, bohyni Sidonské, a k Moloch, ohavnosti Ammonske. *^{Soud.2,13.}

6. I činil Šalomoun to, což se nelíbilo Hospodinu, a nenásledoval cele Hospodina, jako David otec jeho.

7. Tedy vystavěl Šalomoun výsost Chamosovi, ohavnosti Moábské, na hoře, kteráž jest naproti Jeruzalému, a Molochovi, ohavnosti synů Ammon.

8. A tak vzdělal všechněm ženám svým z eizihho národu, kteréž kadily a obětovaly bohům svým.

9. I rozlučeval se Hospodin na Šalomouna, proto že se nehýlilo srdce jeho od Hospodina Boha Izraelského, * kterýž se jemu byl ukázal po dvakrát, *^{k.3,5.}

10. A zapověděl jemu tu věc, aby nechodil po bozích cizích. Ale neostříhal toho, což byl přikázal Hospodin.

11. Protož řekl Hospodin Šalomounovi: Poučvadž se to nalezlo při tobě, a neostříhal * jsi smlouvy mé ani ustanovení mých, kterážť jsem přikázal, věz, že odtrhnu království toto od tebe, a dám je služebníkovi tvému. *^{k.13,21.}

12. A však za dnů tvých neučiním toho pro Davida otce tvého, než * z ruky syna tvého odtrhnu je. *^{k.12,19.}

13. Věeho pak království neodtrhnu, ale pokolení jednoho zanechám synu tvému pro Davida služebníka svého a pro Jeruzalém, kterýž jsem vyvolil.

14. A tak vzbudil Hospodin protivníka Šalomounovi, Adada Idumejského z semene královského, kterýž byl v zemi Idumejské.

15. Nebo stalo se, když bojoval * David proti Idumejským, a Joáb kníže vojska vytáhl, aby pochoval zmodované, a pobil všecky pohlavi mužského v zemi Idumejské, *^{2Sam.8,14.}

16. (Za šest zajisté měsíců byl tam Joáb se vším lidem Izraelským, dokudž nevyplnil všech pohlavi mužského v zemi Idumejské,)

17. Že tehdaž utekl Adad sám, a někteří muži Idumejsťi z služebníků otec jeho s ním, aby šli do Egypta. Adad pak byl pachole neveliké.

18. Kteříž jdouce z Madian, přišli do Fáran, a vzavše s sebou některé muže z Fáran, přišli do Egypta k Faraonovi, králi Egyptskému, kterýž dal jemu dům, i stravou opatřil ho, dal jemu také i zemi.

19. A tak nalezl Adad milost velikou před Faraonem, tak že jemu dal za manželku sestru ženy své, sestru Tafnes královny.

20. I porodila jemu sestra Tafnes syna Genubata, a odchovala ho Tafnes v domu Faraonovu. I byl Genubat v domě Faraonově mezi syny Faraonovými.

21. Když pak uslyšel Adad v Egyptě, že by usnul David s oteí svými, a že umřel i Joáb kníže vojska, tedy řekl Adad Faraonovi: * Propust' mne, ať jdu do země své. *^{1Mojz.30,25.2Mojz.4,18.}

22. Jemuž řekl Farao: Čehožť se nedostává u mne, že chceš odjít do země své? I řekl: Ničeho, a však vždy mne propust.

23. Vzbudil ještě Bůh proti němu protivníka, Rázona syna Eliadova, kterýž byl utekl od Hadarezera krále Soby, pána svého,

24. A shromáždív k sobě muže, byl knížetem roty, když je David hubil. Protož odšedše do Damašku, bydlili v něm a kralovali v Damašku.

25. I byl protivníkem Izraelovým po všechny dny Šalomounovy; a to *bylo* nad to zlé, kteréž *mu činil* Adad. I měl v ošklivosti Izraele, když kraloval v Syrii.

26. Jeroboám * také syn Nebatův Efratejský z Sareda, (a jméno matky jeho ženy vdovy *bylo* Serua,) služebník Šalomounův, pozdvihl ruky proti králi.

^{*2Par.13,6.}

27. A tato *byla* příčina, pro kterouž pozdvihl ruky proti králi Šalomounovi: Že vystavěv Šalomoun Mello, zavřel mezeru města Davidova otce svého.

28. Jeroboám pak byl muž silný a udatný. Protož vida Šalomoun mládence, že by pracovitý byl, ustanovil ho nade všemi platy z domu Jozefa.

29. I stalo se téhož času, že když vyšel Jeroboám z Jeruzaléma, našel jej prorok Achiáš Silonský na cestě, jsa odin rouchem novým. A byli sami dva na poli.

30. Tedy * ujav Achiáš roucho nové, kteréž měl na sobě, roztrhal je na dvanácte kusů.

^{*k.12,15;14,2.}

31. A řekl Jeroboámovi: Vezmi sobě deset kusů; nebo takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Aj, já roztrhnu království z ruky Šalomounovy, a dám tobě desatero pokolení.

32. Jedno toliko pokolení zůstane jemu pro služebníka mého Davida, a pro město Jeruzalém, kteréž jsem vyvolil ze všech pokolení Izraelských,

33. Proto že opustili mne, a klaněli se Astarot bohyni Sidonské, a Chámos bohu Moábskému, i Moloch bohu Ammonskému, a nechodili po cestách mých, aby činili to, což mi se líbí, totiž ustanovení má a soudy mé, jako David otec jeho.

34. A však neodejmu ničeho z království z rukou jemu; nebo * vůdcím zanechám ho po všechny dny života jeho pro Davida služebníka svého, kteréhož jsem vyvolil, kterýž ostříhal přikázání mých a ustanovení mých.

^{*2Sam.7,12.}

35. Ale *potom* * vezma království z ruky syna jeho, dám tobě z něho desatero pokolení,

^{*k.12,19.}

36. Synu pak jeho dám jedno pokolení, aby zůstala svíce Davidovi služebníku mému po všechny dny přede mnou v městě Jeruzalémě, kteréž jsem sobě vyvolil, aby tam jméno mé přebývalo.

37. A tak tebe vezmu, abys kraloval ve všech věcech, kterýchlž by žádala duše tvá, a budeš králem nad Izraelem.

38. Protož * jestliže uposlechněš všeho toho, což přikáží tobě, a choditi budeš po cestách mých, a činiti to, což mi se líbí, ostříhaje ustanovení mých a přikázání mých, jako činil David služebník můj: budu s tebou a vzdělám tobě dům stálý, jako jsem vzdělal Davidovi, a dám tobě lid Izraelský.

^{*k.9,4.}

39. Potrápímť zajisté semene Davidova pro tu věc, a však ne po všechny dny.

40. Pro tu příčinu chtěl Šalomoun zabiti Jeroboáma. Kterýž vstav, utekl do Egypta k Sesákovi králi Egyptskému, a byl v Egyptě, dokudž neumřel Šalomoun.

41. Jiné pak věci Šalomounovy, kteréž činil, i moudrost jeho vypsány jsou v knize činu Šalomounových.

42. Dnů * pak, v nichž kraloval Šalomoun v Jeruzalémě nade všim Izraelem, bylo čtyřiceti let.

^{*2Par.9,30.}

43. I * usnul Šalomoun s otcí svými, a pochován jest v městě Davida otce svého. Kraloval pak Roboám syn jeho místo něho.

^{*2Par.9,31.}

KAPITOLA XII.

Království Šalomounovo roztrženo. 26. Modlářství Jeroboámovo.

Tedy přibral se Roboám do Sichem; nebo tam sešel se byl všechn Izrael, aby ho ustanovili za krále.

2. Štalo se pak, když uslyšel Jeroboám syn Nebatův, jsa ještě v Egyptě, kamž byl * utekl před Šalomounem králem, (bydlel zajisté Jeroboám v Egyptě,)

^{*k.11,40.}

3. Že poslali a povolali ho; protož přišed Jeroboám i všecko shromáždění Izraelské, mluvili k Roboámovi, řkouce:

4. Otec tvůj ztížil jho naše; protož nyní polehč služby otce svého tvrdé a břemena jeho těžkého, kteréž vložil na nás, a budeme tobě sloužiti.

5. Kterýž řekl jim: Odejděte, a třetího dne navratte se ke mně. I odšel lid.

6. Tedy radil se král Roboám s starci, kteříž stávali před Šalomounem otcem jeho ještě za života jeho, řka: Kterak vy radíte, jakou odpověď mám dáti lidu tomuto?

7. I odpověděli jemu, řkouce: Jestliže dues povolný budeš lidu tomuto a ochotně se jim ukážeš, a odpověď dáváje, mlu-

viti budeš přívětivě, budouť služebnici tvoji po všecky dny.

8. Ale on opustil radu starců, kterouž dali jemu, a radil se s mládenci, kteříž s ním zrostli a stávali před ním.

9. A řekl k nim: Co vy radíte, jakou bychom dali odpověď lidu tomuto, kteříž mluvili ke mně, řkouce: Polehč břemene, kteréž vložil otec tvůj na nás?

10. I odpověděli jemu mládenci, kteříž zrostli s ním, řkouce: Takto odpovíš lidu tomu, kteříž mluvili k tobě a řekli: Otec tvůj ztížil jho naše, ty pak polehč nám. Takto diš jim: Nejmenší *prst* můj tlustší jest nežli bedra otce mého.

11. Nyni tedy otec můj těžké břímě vložil na vás, já pak přidám břemene vašeho; otec můj trestal vás bičký, ale já trestati vás budu bičí uzlovatými.

12. Přišel tedy Jeroboám i všecken lid k Roboámovi dne třetího, jakž byl rozkázal král, řka: Navratte se ke mně dne třetího.

13. I odpověděl král lidu tvrdě, opustiv radu starců, kterouž dali jemu.

14. A mluvil k nim vedlé rady mládenců, řka: Otec můj ztížil jho vaše, já pak přidám břemene vašeho; otec můj trestal vás bičký, ale já trestati vás budu bičí uzlovatými.

15. I neuposlechl král lidu. Nebo byla příčina od Hospodina, aby se naplnila řeč^{*} jeho, kterouž mluvil Hospodin skrze Achiáše Silonského k Jeroboámovi synu Nebatovu. ^{*k.11.31.}

16. Protož^{*} vida všecken Izrael, že by je král oslyšel, odpověděl lid králi v tato slova: † Jakž máme díl v Davidovi? Ani dědictví nemáme v synu Izai. K stanům svým, ó Izraeli! Nyni opatř^{*} dům svůj, Davíde. Odšel tedy Izrael k stanům svým, ^{*Přís.1.15.1. +2 Sam.20.1.}

17. Tak že nad syny Izraelskými *toliko*, kteříž bydlili v městech Judských, kraloval Roboám.

18. I poslal král Roboám Adurama, kterýž byl nad platy, a ubázel ho všecken Izrael kamením až do smrti, čímž král Roboám přinucen byl, aby vsedna na vůz, utekl do Jeruzaléma.

19. A tak odstoupili synové Izraelští od domu Davidova až do dnešního dne.

20. I stalo se, když uslyšeli všickni Izraelští, že by se navrátil Jeroboám, poslavše, povolali ho do shromáždění, a

ustanovili ho králem nade všim Izraelem. Nezůstávalo při domu Davidovu než samo pokolení Judovo.

21. Když pak přijel Roboám do Jeruzaléma, shromáždil všecken dům Judský a pokolení Benjamin, totiž sto a osmdesáte tisíců výborných bojovníků, aby bojovali proti domu Izraelskému, a aby zase přivedeno bylo království k Roboámovi synu Šalomounovu.

22. Tedy stala se řeč Boží k Šemaiášovi muži Božím, řkoucí:

23. Pověz Roboámovi synu Šalomounovu, králi Judskému a všemu domu Judovu i Benjaminovu, a ostatku lidu těmito slovy:

24. Takto praví Hospodin: Netáhněte a nebojujte proti bratřím svým synům Izraelským. Navratte se jeden každý do domu svého, nebo ode mne stala se věc tato. I uposlechl rozkazu Hospodiuova a navrátili se, aby odešli vedlé řeči Hospodinovy.

25. Potom vystavěl Jeroboám Sicheu na hoře Efraim, a bydlil v něm, a vyšel odtud, vystavěl^{*} Fánuel. ^{*Soud.8.17.}

26. Řekl pak Jeroboám v srdci svém: Tudíž by se navrátilo království toto k domu Davidovu,

27. Když by chodival lid tento k obětování oběti v domě Hospodinově do Jeruzaléma; i obrátilo by se srdce lidu tohoto ku pánu jeho Roboámovi králi Judskému, a tak zabijíce mne, navrátili by se k Roboámovi králi Judskému.

28. Protož poradiv se král, udělal dvě telat zlatých a řekl lidu: Dosti jste již chodili do Jeruzaléma. ^{*} Aj, teď bohové tvoji, ó Izraeli, kteříž tě vyvedli z země Egyptské. ^{*2 Mojs.32.8.}

29. I postavil jedno v Bethel, a druhé postavil v Dan.

30. Kterážto věc byla *příčinou* k hřešení, nebo chodival lid k jednomu z těch až do Dan.

31. Vzdělal zajisté dům výsosti, a^{*} ustanovil knězi z lidu obecného, kteříž nebyli z synů Lévi. ^{*2 Par.11.15. 13.9.}

32. Ustanovil také Jeroboám svátek měsíce osmého, v patnáctý den *téhož* měsíce, ku podobenství svátku, kterýž byl v Judstvu, a obětoval na oltáři. Takž učinil i v Bethel, obětuje telatům, kteréž byl udělal; také i v Bethel ustanovil knězi výsosti, kteréž byl zdělal.

33. A obětoval na oltáři, kterýž byl u-
dělal v Bethel, v patnáctý den měsíce
osmého, toho měsíce, * kterýž byl sobě
smyslil v srdci svém, a slavil svátek s
syny Izraelskými, a přistoupil k oltáři,
aby kadil. *Kol.2.23.

KAPITOLA XIII.

Jeroboám pro modlářství trestán. 11. Prorok od lva pro
neposlušnoství udáven. 33. Jeroboám nekajícím předce
zůstal.

A aj, muž Boží přišel z Judstva s slo-
vem Hospodinovým do Bethel, tehdyž
když Jeroboám, stojí u oltáře, kadil.

2. I zvolal proti oltáři slovem Hospi-
dinovým, řka: Oltáři, oltáři, toto praví Ho-
spodin: Hle, syn narodi se domu Davi-
dovu, jménem Joziáš, kterýž * obětovati
bude na tobě kněží výsosti, jenž zapal-
ují kadidlo na tobě; i kosti lidské pá-
líti budou na tobě. *2Král.23,16.

3. I dal téhož dne znamení, řka: Totof
jest znamení, že mluvil Hospodin: Aj,
oltář roztrhne se a vysype se popel, kte-
rýž jest na něm.

4. V tom uslyšev král Jeroboám slovo
muže Božího, že zvolal proti oltáři v
Bethel, vztáhl ruku svou od oltáře a řekl:
Jméte ho. I * uschla ruka jeho, kterouž
vztáhl proti němu, a nemohl ji zase při-
táhnouti k sobě. *Mat.12.10.

5. Oltář také se roztrhl, a vysypal se
popel z oltáře podlé zuamení, kterýž byl
předpověděl muž Boží slovem Hospi-
dinovým.

6. Protož mluvil král a řekl tomu muži
Božímu: * Pomodl se medle Hospodinu
Bohu svému a pros za mne, abych mohl
přítáhnouti ruku svou k sobě. I modlil
se muž Boží Hospodinu, a přitáhl král
ruku zase k sobě, a byla jako prvé.

7. Tedy řekl král muži Božímu: Pod
se mnou domů a posilň se, a dám ti dar.

8. I řekl muž Boží králi: Bys mi dal
polovici domu svého, nešel bych s te-
bou, aniž bych jedl chleba, aniž bych pil
vody na místě tomto.

9. Nebo tak mi přikázal slovem svým
Hospodin, řka: Nebudeš jisti chleba, ani
píti vody, aniž se navrátíš tou cestou,
kterouž jsi přišel.

10. A tak * odšel jinou cestou, a nena-
vrátil se tou cestou, kterouž byl přišel
do Bethel. *Mat.2,12.

11. Prorok pak jeden starý bydlil v
Bethel, jehož syn přišed, vypravoval mu

všecky věci, kteréž učinil muž Boží toho
dne v Bethel; i slova, kteráž mluvil krá-
li, vypravovali otcí svému.

12. Tedy řekl jim otec jejich: Kterou
cestou šel? I ukázali mu synové jeho
cestu, kterouž šel ten muž Boží, kterýž
byl z Judstva přišel.

13. Zatím řekl synům svým: Osedlejte
mi osla. Kteríž osedlali mu osla, a on
vsedl na něj.

14. A jel za mužem Božím a našel jej,
an sedí pod dubem. I řekl jemu: Ty-li
jsi ten muž Boží, kterýž jsi přišel z Jud-
stva? A on odpověděl: Jsem.

15. Kterýž řekl jemu: Pod se mnou do-
mů, a pojiš chleba.

16. Ale on odpověděl: Nemohut se na-
vrátiti, ani jíti s tebou, aniž budu jisti
chleba, ani píti vody s tebou na místě
tomto.

17. Nebo stala se ke mně řeč slovem
Hospodinovým: Nebudeš tam jisti chle-
ba, ani píti vody; nenavrátíš se, jda touž
cestou, kterouž jsi šel.

18. Jemuž odpověděl: Takéť já prorok
jsem jako i ty, a mluvil ke mně anděl
slovem Hospodinovým, řka: Navrať ho
s sebou do domu svého, ať poji chleba
a napije se vody. *To pak* sklamal jemu.

19. Takž se navrátil s ním, a jedl chléb
v domě jeho a pil vodu.

20. Když pak oni seděli za stolem, sta-
lo se slovo Hospodinovo k proroku to-
mu, kterýž onoho byl zase navrátil.

21. A zvolal na muže Božího, kterýž
byl přišel z Judstva, řka: Toto praví Ho-
spodin: Proto že jsi na odpor učinil řeči
Hospodinové, a neostříhal jsi přikázání,
kteréž vydal Hospodin Bůh tvůj,

22. Ale navrátils se a jedls chléb, a pils
vodu na místě, o kterémž řekl: Nebu-
deš jisti chleba, ani píti vody: nebudeť
pochováno tělo tvé v hrobě otců tvých.

23. Tedy když pojedl chleba a napil
se, osedlal mu osla, *totiž* tomu proroku,
kteréhož byl navrátil.

24. A když odšel, trefil na něj * lev na
cestě a udávil jej. I leželo tělo jeho na
cestě, a osel stál podlé něho; lev také
stál vedlé těla mrtvého. *k.20,36.

25. A aj, muži *někteří* jdouce tudy,
uzřeli tělo mrtvé ležící na cestě, a lva,
an stojí vedlé něho. Kteríž přišedše, po-
věděli v městě, v kterémž ten starý pro-
rok bydlil.

26. Což když uslyšel ten prorok, kterýž

ho byl navrátil s cesty, řekl: Muž Boží jest, kterýž na odpor učinil řeči Hospodinově; protož vydal jej Hospodin lvu, kterýž potřev ho, udávil jej vedlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil jemu.

27. Zatím mluvě k synům svým, řekl: Osedlejte mi osla. I osedlali.

28. A odjev, nalezl mrtvé tělo jeho ležící na cestě, a osla i lva, an stojí u toho těla; a nejedl lev těla toho, aniž co uškodil oslu.

29. Protož vzav prorok tělo muže Božího, vložil je na osla, a přinesl je. I přišel do města svého, aby ho plakal a pochoval.

30. Položil pak tělo jeho v hrobě svým, a plakali ho: Ach, bratře můj. *Jer.22,18.

31. A pochovav ho, mluvil k synům svým, řka: Když já umru, * pochovejte mne v též hrobě, v němž muž Boží jest pochován, vedlé kostí jeho položte kosti mé. *1Mojz.47,30.

32. Neboť * se jistě stane to, což ohlásil slovem Hospodinovým proti oltáří, kterýž jest v Bethel, a proti všechněm domům výsosti, kteréž jsou v městech Samařských. *2Kral.23,17.18.

33. Po těchto přibězích neodvrátil se Jeroboám od cesty své zlé, ale opět nadělal z * lidu obecného kněží výsosti. Kdo jen ebtěl, posvětil ruky jeho, a ten byl knězem výsosti. *k.12,31.

34. I * byla ta věc domu Jeroboámovu příčinou k břešení, aby vyplněn a vyblazen byl se svrchu země. *k.12,30.

KAPITOLA XIV.

Prorocství proti domu Jeroboámovu, 19. smrt jeho; 22. maldřství lidu Judského, 25. i pomsta přišla pro ně.

Toho časn roznemohl se Abiáš, syn Jeroboámův.

2. I řekl Jeroboám ženě své: Vstaň medle a změň se, aby nepoznali, že jsi žena Jeroboámová, a jdi do Silo. Hle, tam jest Achiáš prorok, kterýž mi byl předpověděl, * že mám býti králem nad lidem tímto. *k.11,30.31;12,15.

3. A vezma v ruce své deset chlebů a koláčů, a láhvice medu, jdi k němu; onť oznámí tobě, co se stane pacholeti tomto.

4. I učinila tak žena Jeroboámová; nebo vstavši, šla do Silo, a přišla do domu Achiášova. Ale Achiáš nemohl již hleděti, nebo * pošly mu byly oči pro starost jeho. *1Mojz.2,7.1;48,10.

5. Hospodin pak řekl Achiášovi: Aj, žena Jeroboámová jde, aby se tebe něco zeptala o synu svém, proto že jest nemocen. Toto a toto budeš jí mluvit. Budeť pak, že když přijde, činiti se bude jinon.

6. Protož uslyšev Achiáš * žust noh jejich, když vcházela do dveří, řekl: Pod, ženo Jeroboámová, proč se jinon činiš? Já zajisté poslán jsem k tobě s řeči tvrdou. *2Kral.6,32.

7. Jdi, * pověz Jeroboámovi: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Poněvadž jsem tě vyvýšil z prostředku lidu, a postavil jsem tě za vůdce nad lidem svým Izraelským, *k.11,29.

8. A odtrhl jsem království od domu Davidova, a dal jsem je tobě, ty však nebyl jsi jako služebník můj David, kterýž ostříhal přikázání mých, a * následoval mne v celém srdci svém, čině toliko to, což jest pravého přede mnou, *Izai.38,3.

9. Ale zlost jsi páchal hojněji nade všechny, kteříž byli před tebou; nebo odšed, učinils sobě bohy cizi a slité, abys mne dráždil, mne pak * zavrhl jsi za hřbet svůj: *Jer.2,27;32,33.

10. Protož aj, já uvedn zlé věci na dům Jeroboámův, a vyhladím z Jeroboáma, i toho, jenž močí na * stěnu, i † zajatého i zanechaného v Izraeli, a vyvrhu ostatky domu Jeroboámová, jako hnůj vymítán bývá až dočista. *k.15,29.†k.21,21.

11. Toho, * kdož z domu Jeroboámová umře v městě, psi žrátí budou, a toho, kdož umře na poli, ptáci nebeští jísti budou; neboť jest mluvil Hospodin. *k.16,4.

12. Ty pak vstana, jdi do domu svého, a když vcházeti budeš do města, tehdy umře pachole.

13. I budou ho plakati všecken lid Izraelský, a pochovají jej; nebo ten sám z domu Jeroboámová dostane se do hrobu, proto že o něm z domu Jeroboámová jest slovo dobré u Hospodina Boha Izraelského.

14. Vyzdvihneť však sobě Hospodin krále nad Izraelem, * kterýž vyhladí dům Jeroboámův toho dne. Ale co? Nýbrž již vyzdvihl. *k.15,29.

15. A zaklátí Hospodin Izraelem tak, jako se klátí třtina u vodách, a * vykoření Izraele z země výborné této, kterouž dal otcům jejich, a rozptýlí je daleko za řeku, proto že sobě zdělali háje, popouzejice Hospodina. *2Kral.17,23.

16. A tak vydá Izraele pro hříchy Jeroboámovy, kterýž *i sám* hřešil, *i* * v hřích uvodil Izraele. *k.12,30.

17. Tedy vstavši žena Jeroboáмова, odešla a přišla do Tersa, a když vstupovala na prah domu, umřelo pacholet.

18. I pochovali je, a plakal ho všecken lid Izraelský vedlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil skrze služebníka svého, Achiáš proroka.

19. Jiné pak věci Jeroboámovy, jaké boje vedl a kterak kraloval, aj, sepsány jsou * v knize o králich Izraelských. *2Par.13,2,13.

20. Všech dnů, v nichž kraloval Jeroboám, bylo dvamecítma let. I usnul s otcí svými, a kraloval Nádab syn jeho místo něho.

21. Roboám také synu Šalomounův kraloval nad Judou. * V jednom a ve čtyřiceti letech byl Roboám, když počal kralovati, a sedmnácte let kraloval v Jeruzalémě městě, kteréž vyvolil Hospodin ze všech pokolení Izraelských, aby tam přebývalo jméno jeho. Bylo pak jméno matky jeho Naama Ammonitská. *2Par.12,13.

22. Činil také lid Judský to, což zlého jest před Hospodinem, a k zůřivosti ho popudili hříchy svými, kterýmiž hřešili, více nežli otcové jejich všemi věcmi, kteréž činili.

23. Nebo i oni vystavěli sobě výsosti a sloupy, i háje na každém * pahrbku vysokém a pod každým stromem zeleným. *2Král.16,4.

24. Přesto byli ohyzlní * sodomáři v zemích té, činíce vedlé všech ohavností pohanských, kteréž byl vyplénil Hospodin před tváří synů Izraelských. *5Mojz.18,9. 2Král.21,2,11.

25. I stalo se léta pátého království Jeroboáмова, že vytáhl * Sesák král Egyptský proti Jeruzalému, *k.11,40.

26. A pobral poklady domu Hospodinova a poklady domu královského, všecko to pobral. Vzal také všecky pavězy zlaté, * kterýchž byl nadělal Šalomoun. *k.10,16.

27. Místo kterýchž nadělal král Roboám pavěz měděných, a poručil je úředníkům nad drabanty, kteříž ostříhali brány domu královského.

28. A když král chodival do domu Hospodinova, nosili je drabantí, a zase je přinášeli do pokoje drabantů.

29. Jiné pak věci Roboámovy, a vše-

cko, což činil, zdalíž není * zapsáno v knize o králich Judských. *2Par.12,15.

30. Ano * i válka, kteráž byla mezi Roboámem a Jeroboámem po všecky dny. *k.15,6.

31. I usnul Roboám s otcí svými, a pochován jest s nimi v městě Davidově. A jméno * matky jeho bylo Naama Ammonitská. I kraloval Abiam syn jeho místo něho. *2Par.12,13.

KAPITOLA XV.

Abiam, 9. Aza, 24. Jozafat, králové Judští. 25. Nádab, 28. Báza, Izraelští.

Léta pak osmuáctého království Jeroboáma syna Nebatova, kraloval Abiam nad Judou.

2. Tři léta kraloval v Jeruzalémě. A jméno * matky jeho bylo Maacha, dcera Abissalomova. *2Par.13,2.

3. Ten chodil ve všech hříších otce svého, kteréž páchal před obličejem jeho; a nebylo srdce jeho celé při Hospodinu Bohu jeho, jako srdce Davida otce jeho.

4. A však pro Davida dal jemu Hospodin Bůh jeho * svíci v Jeruzalémě, vzbudiv syna jeho po něm, a utvrdiv Jeruzalém, *k.11,36.

5. Proto že David činil to, což bylo dobrého před Hospodinem, a neuchýlil se od žádné věci z těch, kteréž jemu byl přikázal, po všecky dny života svého, kromě * skutku při Uriášovi Hetejském. *2Sam.11,27; 12,9.

6. A byl * boj mezi Roboámem a Jeroboámem po všecky dny života jeho. *k.14,30.

7. Jiné pak věci Abiamovy, a všecko což činil, popsáno jest v knize o králich Judských, ano i o boji mezi Abiamem a Jeroboámem.

8. A když usnul Abiam s otcí svými, pochovali ho v městě Davidově. I kraloval Aza syn jeho místo něho.

9. A tak léta dvacátého Jeroboáma, krále Izraelského, kraloval Aza nad Judou.

10. Jedno a čtyřiceti let kraloval v Jeruzalémě. A jméno matky jeho *bylo* Maacha, dcera Abissalomova.

11. I činil Aza, což dobrého bylo před Hospodinem, jako David otec jeho.

12. Nebo * ohyzdné sodomáře vyplénil z země, a odjal všecky modly, kterýchž nadělali otcové jeho. *k.22,47.

13. Nadto i Maachu matku svou ssadil, aby nebyla královnou; nebo byla udě-

lala hroznou modlu v háji. Protož podtal Aza modlu tu ohyzdnou, a spálil při potoku Cedron.

14. A ačkoli výsosti nebyly zkaženy, a však srdce Azovo bylo celé při Bohu po všecky dny jeho.

15. Vnesl také ty věci, kteréž posvěceny byly od otce jeho, i ty věci, kterýchž sám posvětil, do domu Hospodinova, stříbro a zlato i nádoby.

16. Pročež byla válka mezi Azou a Bázou, králem Izraelským, po všecky dny jejich.

17. Nebo * Bába král Izraelský vytáhl proti Judovi, a stavěl Ráma, aby nedal žádnému vyjiti ani jiti k Azovi králi Judskému. *2Par.16.1.

18. Ale vzav Aza * všecko stříbro i zlato, kteréž pozůstalo v pokladích domu Hospodinova, a v pokladích domu královského, dal je v ruce služebníkům svým, a poslal je král Aza k Benadađovi synu Tabremmon, syna Hezion, králi Syrskému, kterýž bydlil v Damašku, řka: *2Král.12.18.

19. Smlouva *jest* mezi mnou a mezi tebou, mezi otcem mým a mezi otcem tvým. Aj, teď posílám tobě dar, stříbro a zlato; jdi, zruš smlouvu svou s Bázou králem Izraelským, ať odtrhne ode mne.

20. I uposlehl Benadađ krále Azy, a poslav knížata s vojsky svými proti městům Izraelským, dobyl Jon a Dan, též Abelbetmaachy, i všeho Ceneretu, a vši země Neftalim.

21. To když uslyšel Bába, přestal stavěti Ráma, a zůstal v Tersa.

22. Tedy král Aza povolal po všem Judstvu, žádného nevyměňuje. I pobrali to kameni z Ráma, i dříví jeho, z něhož stavěl Bába, a vystavěl z toho král Aza Gabaa Beniaminovo a Masfa.

23. Jiné pak všecky věci Azovy, i všechna síla jeho a cokoli dělal, i jaká města vystavěl, * zapsáno jest v knize o králich Judských. Jen že v věku starosti své byl nemocný na nohy. *2Par.14.2.

24. I * usnul Aza s oteí svými, a pochován jest s nimi v městě Davida otce svého. A kraloval místo něho Jozafat syn jeho. *2Par.16.13.

25. Nádab pak syn Jeroboámův, počal kralovati nad Izraelem léta druhého Azy, krále Judského, a kraloval nad Izraelem dvě léta.

26. A činil to, což zlého jest před očima

Hospodinovýmá, chodě * po cestě otce svého, v hříších jeho, jimiž k hřešení přivodil lid Izraelský. *k.16.19.26.31.

27. I * činil mu úklady Bába syn Achiašův z domu Izachar, a porazil ho Bába u Gebbeton, kteréž bylo Filistinských. Nádab zajisté a všickni Izraelští oblehli byli Gebbeton. *k.16.9.

28. A tak zabil ho Bába léta třetího Azy, krále Judského, a kraloval místo něho.

29. I stalo se, když počal kralovati, že zahubil všecken dům Jeroboámův, a ne pozůstavil žádné duše z Jeroboáma, až je i vyhladil * vedlé řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil skrze služebníka svého Achiaše Silonského, *k.14.10.

30. Pro hřichy Jeroboámovy, jimiž hřešil, a jimiž k hřešení přivodil lid Izraelský, pro dráždění jeho, kterýmž dráždil Hospodina Boha Izraelského.

31. Jiné pak věci Nádabovy a všecko, což činil, zapsáno jest * v knize o králich Izraelských. *k.16.5.14.20.27.

32. Byla tedy válka mezi Azou, a mezi Bázou králem Izraelským, po všecky dny jejich.

33. Léta třetího Azy, krále Judského, kraloval Bába syn Achiašův nade všim Izraelem v Tersa za čtyřmécítma let.

34. A činil to, což zlého jest před Hospodinem, * chodě po cestě Jeroboámově a v hříších jeho, jimiž k hřešení přivodil Izraele. *k.16.19.26.31.

KAPITOLA XVI.

Prorocví Jého proti Bázovi, i splnění jeho. 6. Kralování v Izraeli Ela, 10. Zamri. 16. Amri, 29. a z Achaba.

Stala se pak řeč Hospodinova k * Jéhu, synu Chanani, proti Bázovi, řkouce: *v.7.

2. Proto že * jsem tě vyzdvihl z prachu, a postavil za vůdce lidu mého Izraelského, ty jsi pak chodil po cestě Jeroboámově, a přivedls k hřešení lid můj Izraelský, aby mne popouzeli hřichy svými: *k.14.7.

3. Aj, já vyhladím potomky Bázovy a potomky domu jeho, a učiním domu tvému, jako domu * Jeroboáma, syna Nebatova. *k.15.29.

4. Toho, * kdož z rodiny Bázovy umře v městě, psi žrátí budou, a kdož z nich umře na poli, ptáci nebeští jísti budou. *k.14.11.

5. Jiné pak věci Bázovy a všecko, což činil, i síla jeho, o tom zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

6. Když pak usnul Báza s otcí svými, pochován jest v Tersa, a Ela syn jeho kraloval místo něho.

7. A tak skrze * Jéhu syna Chanani, proroka, stala se řeč Hospodinova proti Báзовi a proti domu jeho, i proti všemu zlému, kteréž činil před obličejem Hospodinovým, poponzeje ho dílem rukou svých, že má býti podobný domu Jeroboámovu, a proto že jej zabil. *v.1.

8. Léta dvacátého šestého Azy, krále Judského, kraloval Ela syn Báзův nad Izraelem v Tersa dvě léta.

9. I * zprotivil se jemu služebník jeho Zamri, hejtman nad polovicí vozů, když on v Tersa kvasil a opilý byl v domě Arsy, vladaře města Tersa. *k.15,27.

10. V tom * Zamri přišed, ranil ho, a zabil jej léta dvacátého sedmého Azy krále Judského, a kraloval místo něho. *2Kral.9,31.

11. Když pak kraloval a seděl na stoličce jeho, pobil všecken dům Báзův, i příbuzné jeho, i přátely jeho, nepozůstaviv z něho ani * močičio na stěnu. *k.14,10. 1 Sam.25,22.

12. A tak vyhladil Zamri všecken dům Báзův vedlé řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil proti Báзовi skrze Jéhu proroka,

13. Pro všecky hříchy Báзovy, i hříchy Ela syna jeho, kteříž hřešili, i v hříchy uvodili Izraele, popouzejice Hospodina Boha Izraelského marnostni svými.

14. Jiné pak věci Ela a všecko, což činil, vypsáno jest v * knize o králich Izraelských. *k.15,31.

15. Léta dvacátého sedmého Azy, krále Judského, kraloval Zamri v Tersa sedm dní, když lid vojenský ležel proti Gebbeton Filistinských.

16. Nebo uslyšev lid, kterýž byl v ležení, takové věci, že by se Zamri zprotivil a že krále zabil, tedy všecken Izrael ustanovili sobě krále Amri, hejtmana nad vojskem Izraelským toho času v vojště.

17. Protož táhl Amri a s ním všecken Izrael od Gebbeton, a oblehli Tersu.

18. A když viděl Zamri, že již město jest vzato, všed na palác domu královského, zapálil nad sebou dům královský, i umřel,

19. Pro hříchy své, kterýmiž hřešil, čině, což zlého jest před obličejem Hospodinovým, a chodě po cestě Jeroboámové

a v hříších jeho, kteréž páchal, přivozuje k hřešení lid Izraelský.

20. Jiné pak věci Zamri i * jeho úkladové, kteréž činil, zapsáni jsou v knize o králich Izraelských. *k.14,19.

21. Tedy rozdělil se lid Izraelský na dvě. Polovice lidu postoupilo po Tebni synu Gineta, aby ho učinili králem, a druhá polovice postoupila po Amri.

22. Ale přemohl lid, kterýž postoupil po Amri, lid *ten*, kterýž postoupil po Tebni synu Gineta. I umřel Tebni, a kraloval Amri.

23. Léta třideátého prvního Azy, krále Judského, kraloval Amri nad Izraelem dvanácte let. V Tersa kraloval šest let.

24. I koupil horu Someron od Semera za dvě hřivny stříbra, a když vystavěl tu horu, nazval jméno města toho, kteréž vzdělal, od jména Semery, pána té hory, *totiž* Samaři.

25. Činil pak Amri to, což jest zlého před obličejem Hospodinovým; nýbrž horší věci činil, než kdo ze všech, kteříž před ním byli.

26. Nebo chodil po všeliké cestě Jeroboáma syna Nebatova, a ve všech hříších jeho, kterýmiž přivodil k hřešení Izraele, popouzeje Hospodina Boha Izraelského marnostni svými.

27. Jiné pak věci Amri i všecko, což činil, i síla jeho, kterouž prokazoval, o tom zapsáno jest * v knize o králich Izraelských. *k.14,19; 15,31.

28. I usnul Amri s otcí svými, a pochován jest v Samaři, a kraloval místo něho Achab syn jeho.

29. Achab tedy syn Amri kraloval nad Izraelem léta třideátého osmého Azy, krále Judského, a kraloval Achab syn Amri nad Izraelem v Samaři dvamecítina let.

30. I činil Achab syn Amri před obličejem Hospodinovým horší věci než kdo ze všech, kteříž před ním byli.

31. V tom stalo se, (nebo málo mu to bylo, že chodil v hříších Jeroboáma syna Nebatova,) že sobě pojal ženu Jezabel deuru Ethál, krále Sidonského, a odšed, sloužil Bálovi a klaněl se jemu.

32. A * vzdělal oltář Bálovi v chrámě Bálově, kterýž byl ustavěl v Samaři.

*2Kral.3,2; 10,27

33. Udělal také Achab i háj, a tak přičinil toho, čím by popouzel Hospodina

Boha Izraelského, nade všechny jiné krále Izraelské, kteříž byli před ním.

34. Za dnů jeho Hiel Bethelský vystavěl Jericho. V Abiramovi prvorozeném svém založil je, a v Segubovi nejmladším svém postavil brány jeho, vedlé * řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil skrze Jozue syna Nun. *Joz.6,26.

KAPITOLA XVII.

Boží opatrování Eliáše v hladu, 17. a vzkříšení syna jedné vdovy.

Tedy Eliáš Tesbitský, obyvatel Galábský, mluvil k Achabovi: Živť jest Hospodin Bůh Izraelský, před jehož obličejem stojím, že * nebude těchto let rosy ani deště, jediné vedlé řeči mé. *Luk.4,25.

2. I stalo se slovo Hospodinovo k němu, řkoucí:

3. Odejdi odsud a obrat se k východu, a skrej se u potoka Karit, kterýž jest naproti Jordánu.

4. A budeš z toho potoka pít, krkavcům pak jsem přikázal, aby tě tam krmili.

5. Kterýž odšed, učinil, jakž mu přikázal Hospodin. Nebo odšed, usadil se při potoku Karit, kterýž byl proti Jordánu.

6. A krkavci přinášeli jemu chléb a maso každého jitra, též chléb a maso každého večera, a z potoka pil.

7. Tedy po přeběhnutí dnů některých vyseehl ten potok, nebo nebylo žádného deště v té zemi.

8. I stalo se slovo Hospodinovo k němu, řkoucí:

9. Vstaň a jdi do Sarepty Sidonské, a buď tam. Aj, přikázal jsem ženě vdově, aby tě živila.

10. Kterýž vstav, šel do Sarepty, a přišel k bráně města, a aj, * žena vdova sbírala tu dříví. A zavolav jí, řekl: Medle, přines mi trochu vody v nádobě, abych se napil. *Luk.1,26.

11. A když šla, aby přinesla, zavolal ji zase a řekl: Medle, přines mi také kousek ehleba v ruce své.

12. I odpověděla: * Živť jest Hospodin Bůh tvůj, žeť nemám žádného ehleba, ani podpopelného, kromě hrsti mouky v kbeliku a maličko oleje v nádobee, a aj, sbírám dvě dřevě, abych šla a připravila to sobě a synu svému, abychom snědouce to, za tím zemřiti musili. *k.18,10.

13. I řekl jí Eliáš: Neboj se. Jdi a učiň, jakž jsi řekla, a však udělej mi prvě

z toho malý ehleb podpopelný a přines mi; potom sobě a synu svému udělaš.

14. Neboť toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Mouka z kbelika toho nebude strávena, aniž oleje v nádobee té ubude až do toho dne, když dá Hospodin déšť na zemi.

15. I šla * a učinila vedlé řeči Eliášovy, a jedla ona i on i čeled její až do těch dni. *Mat.10,40,41.

16. Z kbelika toho mouka nebyla strávena, aniž oleje v nádobee ubylo, vedlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil skrze Eliáše.

17. A když to přeběhlo, stalo se, že se roznemohl syn ženy, pani toho domu, a byla nemoc jeho velmi těžká, tak že nezůstalo v něm dýchání.

18. Protož řekla Eliášovi: * Co mně a tobě, muži Boží? Přišel jsi ke mně, abys mi připomenul nepravost mou, a umořil syna mého? *Soud.11,12.

19. Kterýž odpověděl jí: Dej sem syna * svého. A vzav ho z lůna jejího, vnesl jej na síň, kdež sám přebýval, a položil ho na lůžko své. *2Kral.4,32.

20. Tedy volal k Hospodinu a řekl: Hospodine Bože můj, také-liž s tou vdovou, u kteréž pohostinu jsem, tak zle nakládáš, že jsi umořil syna jejího?

21. A roztáh se nad dítětem po třikrát, zvolal k Hospodinu a řekl: Hospodine Bože můj, prosím, necht se navrátí duše dítěte tohoto do vnitřností jeho.

22. I vyslyšel Hospodin hlas Eliášův, a navrátila se duše dítěte do vnitřností jeho, i ožilo.

23. A vzav Eliáš dítě, snesl je z síně do domu, a * dal je matce jeho. I řekl Eliáš: Pohleď, † synu tvůj živ jest. *Luk.7,15. †Jan.1,51.

24. Tedy řekla žena Eliášovi: Jižť jsem nyní poznala, že jsi muž Boží, a že * řeč Hospodinova v ústech tvých jest pravá. *2Sam.7,28.

KAPITOLA XVIII.

Eliáš poslán k Achabovi. 19. modlářství rušil, 41. a děs od Boha vyprosil.

Potom po mnohých dnech, po třetím tom létě, stalo se slovo Hospodinovo k Eliášovi, řkoucí: Jdi, ukaž se Achabovi neboť * dám déšť na zemi. *Jak.5,18.

2. Odšel tedy Eliáš, aby se ukázal Achabovi. Byl pak hlad veliký v Samaří

3. I povolal Achab Abdiáše, kterýž by

představen domu jeho. (Abdiáš pak * bál se Hospodina velmi. ^{*v.12.}

4. Nebo když Jezábel mordovala proroky Hospodinovy, vzal Abdiáš sto proroků a skryl je po padesáti v jeskyni, a krmil je chlebem a vodou.)

5. A řekl Achab Abdiášovi: Jdi skrze tu zemi ke všechněm studnicím vod, a ke všechněm potokům, zdali bychom kde našli trávu, abychom živé zachovali koně a mezky, a nezmořili dobytka.

6. I rozdělili sobě zemi, kterouž by prošli. Achab šel jednou cestou sám, Abdiáš také šel cestou druhou sám.

7. A když Abdiáš byl na cestě, aj, Eliáš potkal se s ním. Kterýž když ho poznal, padl na tvář svou a řekl: Nejsi-liž ty, pane můj, Eliáš?

8. Odpověděl jemu: Jsem. Jdi, pověz pánu svému: Aj, Eliáš *přišel*.

9. Jemuž řekl: Což jsem zhřešil, že služebníka svého vydati chceš v ruku Achabovu, aby mne zamordoval?

10. Žít * jest Hospodin Bůh tvůj, žeť není národu ani království, kamž by neposlal pán můj hledati tě, a *když* řekli, že *tebe* není, přísahy požádal od království a národu, že tě nemohou nalezi. ^{*k.17.12.}

11. A ty nyní praviš: Jdi, pověz pánu svému: Aj, Eliáš *přišel*.

12. I stalo by se, že jakž bych odšel od tebe, tedy duch Hospodinův zanesl by tě nevím kam, já pak jda, oznámil bych Achabovi, a když by tě nenalezl, zabil by mne. Služebník zajisté tvůj * bojí se Hospodina od mladosti své. ^{*v.3.}

13. Zdaliž není oznámeno pánu mému, co jsem učinil, když Jezábel mordovala proroky Hospodinovy, že jsem skryl z proroků Hospodinových sto mužů, po padesáti mužích v jeskyni, a krmil jsem je chlebem a vodou?

14. Ty pak nyní praviš: Jdi, pověz pánu svému: Aj, Eliáš *přišel*. A zamorduješ mne.

15. Odpověděl Eliáš: * Žít jest Hospodinu zástupů, před jehož obličejem stojím, žeť se jemu dnes ukáží. ^{*2 Král.3.14.}

16. A tak šel Abdiáš vstříc Achabovi, a oznámil jemu. Pročež šel i Achab v cestu Eliášovi.

17. A když uzřel Achab Eliáše, řekl Achab k němu: Zdaliž ty nejsi ten, kterýž kormoutíš lid Izraelský?

18. Kterýž odpověděl: *Jáť* nekormou-

tím lidu Izraelského, ale ty a dům otce tvého, když opouštíte příkázání Hospodinova a následujete Bálů.

19. Protož nyní pošli a shromážděte ke mně všecken lid Izraelský na horu Karmel, a proroků Bálových čtyři sta a padesáte, i proroků toho háje čtyři sta, kteříž jedí z stolu Jezábel.

20. Obeslal tedy Achab všecky syny Izraelské, a shromáždil ty proroky na horu Karmel.

21. A přistoupiv Eliáš ke všemu lidu, řekl: I dokudž kulhati budete na obě straně? Jestližeť jest Hospodin Bohem, následujtež ho; pakli * jest Bál, jďtež za ním. A neodpověděl jemu lid žádného slova. ^{*Soud.6.31.}

22. Opět řekl Eliáš lidu: Já sám toliko pozůstal jsem prorok Hospodinův, proroků pak Bálových jest čtyři sta a padesáte mužů.

23. Necht jsou nám dáni dva volkové, a ať vyberou sobě volka jednoho, kteréhož necht rozsekají na kusy a vkladou na dříví, ale ohně ať nepodkládají. Jáť také připravím volka druhého, kteréhož vložím na dříví, a ohně nepodložím.

24. Tedy vzývejte jméno bohů vašich, já pak vzývati budu jméno Hospodinovo, a budeť *to*, že Bůh, kterýž se ohlásí skrze oheň, ten jest Bůh. A odpověděl všecken lid, řka: Dobráť * jest řeč tato. ^{*5 Mojz.18.17.}

25. I řekl Eliáš prorokům Bálovým: Vyberte sobě volka jednoho a připravte ho nejprvé, poněvadž jest vás více, a vzývejte jméno bohů vašich, ale ohně nepodkládejte.

26. A tak vzali volka, kteréhož jim dal, a připravili a vzývali jméno Bálovo od jitra až do poledne, říkajice: Ó Báli, uslyš nás. Ale nebylo hlasu, ani kdo by odpověděl. I skákali u oltáře, kterýž byli udělali.

27. Když pak bylo poledne, posmíval se jim Eliáš a řekl: * Křičte vysokým hlasem, poněvadž bůh jest. Neb *snad* rozmlouvání má, neb *jinou* práci, neb jest na cestě, anebť spí, ať procítí. ^{*5 Mojz.32.37.}

28. Takž křičeli hlasem velikým, a bodli se vedlé obyčeje svého nožiky a špičkami, tak až se krví polivali.

29. I stalo se, když již bylo s poledne, že prorokovali až dotud, když se obětuje obět suchá, ale nebylo žádného se ohlá-

šeni, ani kdo by odpověděl, ani kdo by vyslyšel.

30. Zatím řekl Eliáš všemu lidu: Přistuptež ke mně. I přistoupil všecken lid k němu. Tedy opravil oltář Hospodinův, kterýž byl zbořený.

31. Nebo vzal Eliáš dvanácte kamenů, (vedlé počtu pokolení synů Jákobových, k němuž se byla stala řeč Hospodinova, že Izrael bude jméno jeho,)

32. A vzdělal z těch kamenů oltář ve jménu Hospodinovu; udělal také struhu vůkol oltáře zšíři, co by mohl dvě miry obilé vsítí.

33. Narovnal i dříví, a rozsekav volka na kusy, vkladl na dříví.

34. A řekl: Naplňte čtyři stoudve vodou, a vylíte na obět zápalnou i na dříví. Řekl opět: Učinitež to po druhé. I učinili po druhé. Řekl ještě: Po třetí učinite. I učinili po třetí,

35. Tak že tekly vody okolo oltáře; také i struhu naplnila voda.

36. Stalo se pak, když se obětuje obět suchá, přistoupil Eliáš prorok a řekl: Hospodine Bože Abrahamův, Izákův a Izraelův, nechť dnes poznají, že jsi ty Bůh v Izraeli, a já služebník tvůj, a že jsem vedlé slova tvého činil všecky věci tyto.

37. Vyslyš mne, Hospodine, vyslyš mne, aťby poznal lid tento, že jsi ty, Hospodine, Bohem, když bys obrátil srdce jejich zase.

38. V tom * spadl oheň Hospodinův, a spálil obět zápalnou, dříví i kamení i prsí; též vodu, kteráž byla v struze, vypil. *3 Moj.2,9.24.

39. Což když uzřel všecken ten lid, padli na tváři své a řekli: Hospodin jest Bohem, Hospodin jest Bohem.

40. I řekl jim Eliáš: Zjimejte ty proroky Bálovy, žádný ať z nich neujde. I zjimali je. Kteréž svedl Eliáš ku potoku Čisou, a tam je zmordoval.

41. Tedy řekl Eliáš Achabovi: Jdi, pojez a napi se, nebo *aj*, zvuk velikého deště.

42. I jel Achab, aby pojezl a napil se. Eliáš pak vstoupil na vrch Karmeletu, a rozprostřel se na zemi a sklonil tvář svou k kolennům svým.

43. Potom řekl mládenci svému: Vystup nyní, a pohleď tam k moři. Kterýž vystoupiv, pohleď a řekl: Nie není. Řekl opět: Vrat se po sedmkrát.

44. I stalo se po sedmé, řekl: Aj, oblak maličký jako dlaně člověčí vystupuje z moře. Ještě řekl: Jdi, rei Achabovi: Zapráhej a jeď, aby tě nezastihl dešť.

45. Stalo se mezi tím, když se nebesa zamračila oblakem a větrem, odkudž byl dešť * veliký, že jel Achab a přišel do Jezreel. *Jak.5,18.

46. Ruka pak Hospodinova byla s Eliášem, tak že přepásav bedra svá, běžel před Achabem, až přišel do Jezreel.

KAPITOLA XIX.

Eliáš utekl před Jezábél; 9. Bůh se mu ukázal, 19. a Eliáš k prorockví povolán.

Tedy oznámil Achab Jezábél všecko to, což učinil Eliáš, a že naprosto * všecky proroky její pobil mečem. *k.18,40.

2. A protož poslala Jezábél posla k Eliášovi, řkuei: Toto * at mi učiní bohové a toto přidadi, jestliže v tuto hodinu zitra neučiním tobě, jako *ty* kterému z nich. *k.2,23.

3. Což když zvěděl, vstana, odšel pro zachování života svého, a přišel do Bersabé, jenž jest v Judstvu, kdež nechal mládence svého.

4. Sám pak šel předce po poušti cestou dne jednoho, a přišed, usadil se pod jedním jalovcem, a žádal sobě smrti a řekl: Již jest dosti, ó Hospodine, vezmi duši * mou, nebť nejsem lepší oteů svých. *Job.7,16. Jon.1,3.

5. I lehl a usnul pod tím jalovcem. A aj, v touz chvíli anděl dotekl se ho a řekl jemu: Vstaň, pojez.

6. A když pohleďel vůkol, a aj, u hlavy jeho chléb na uhli pečený a číše vody. I pojezl a napil se, a lehl zase.

7. Opět vrátiv se anděl Hospodinův po druhé, dotekl se ho a řekl: Vstaň, pojez, nebo velmi dlouhou máš cestu před sebou.

8. A vstav, jedl a pil, a šel v síle pokrmu toho čtyřiceti dní a čtyřiceti nocí, až na horu Boží Oréb.

9. Kdežto všed do jakési jeskyně, noval tam. A aj, řeč Hospodinova k němu, a řekl jemu: Co tu děláš, Eliáši?

10. Kterýž odpověděl: Velice jsem horlil pro Hospodina Boha zástupů; nebo opustili smlouvu tvou synové Izraelští, oltáře tvé zbořili * a proroky tvé zmordovali mečem. I zůstal jsem já sám, *ted* pak hledají života mého, aby *mi* jej odjali. *Rim.11,3.

11. Řekl *Báh*: Vyjdi a stůj na hoře před Hospodinem. A aj, Hospodin šel * tudy, a + vitr veliký a silný, podvracující hory a rozrážející skály před Hospodinem, *ale* nebyl v tom větru Hospodin. Za tím pak větrem *země* třesení, *ale* nebyl v tom třesení Hospodin. *2Mojz.33,22. †Skutk.2,2.

12. A za třesením oheň, *ale* nebyl v ohni Hospodin. A * za ohněm hlas tichý a temný. *Job.4,16.

13. Což když uslyšel Eliáš, zavinul tvář svou pláštěm svým, a vyšed, stál u dveří eskyne, a aj, hlas k němu, říkající: Co u děláš, Eliáši?

14. Kterýž odpověděl: Náramně horlil jsem pro Hospodina Boha zástupů; nebo opustili smlouvu tvou synové Izraeliti, oltaře tvé zbořili, a proroky tvé porodovali mečem. I zůstal jsem já sám, a pak hledají života mého, aby mi jejdjali.

15. Ale Hospodin řekl jemu: Jdi, narať se cestou svou k Damašské poušti, dežto přijda, pomazeš Hazaele za krále ad Syrii.

16. Jéhu * také syna Namsi pomazeš i krále nad Izraelem, a Elizea syna Sattova z Abelmehula pomazeš za proroka místo sebe. *2Král.9,2,3.

17. I stane se, že toho, kdož by ušel eče Hazaelova, zamorduje Jéhu, a to, kdož by ušel meče Jéhu, zamorduje lizeus.

18. Zachovat * jsem pak v Izraeli sedm síců, jichžto všech kolena neskláněla Bálovi, a jichžto všech ústa nelíbala. *Řim.11,4.

19. A tak odšed odtud, nalezl Elizea na Safatova, an oře, a dvanáctero řezení před ním, sám také byl při dvačetém. A jda mimo něj Eliáš, uvrhl plášť svůj na něj.

20. Kterýž zanechav volů, běžel za Ešem a řekl: Prosim, * nechť políbím čee svého a matky své, i půjdu za te. Jemuž řekl: Jdi, vrať se zase, nebo *liš*, coť jsem učinil. *Luk.9,61.

21. Navrátil se tedy od něho, a vzav r volů, zabil je a dřívím z pluhu uvař maso jejich, kteréž dal lidu, i jedli. A vstav, šel za Eliášem a přisluhoval jmu.

KAPITOLA XX.

Král Syrský od Achaba dvakrát přemožen.

1. Benadad král Syrský, shromáždiv

všecka vojska svá, a maje s sebou třidecti a dva krále, též koně i vozy, vytáhl a oblehl Samaří a dobýval ho.

2. I poslal posly k Achabovi králi Izraelskému do města,

3. A vzkázal jemu: Taktó praví Benadad: Stříbro tvé a zlato tvé mé jest, též ženy tvé i synové tvoji nejzdatnější mají jsou.

4. I odpověděl král Izraelský a řekl: Vedlé řeči tvé, pane můj králi, tvůj jsem i všecko, což mám.

5. Opět navrátil se poslové, řekli: Taktó praví Benadad: Poslal jsem k tobě, atby řekli: Stříbro své a zlato své, ženy své i syny své dáš mi.

6. Ale však o tomto čase zitra pošli služebníky své k tobě, aby přehledali dům tvůj i domy služebníků tvých, a oniť všecko, cožkoli máš nejlepšího, vezmouce v ruce své, poberou.

7. A tak povolav král Izraelský všech starších země té, řekl: * Posuďte medle, a vizte, jakť ten zlého hledá; nebo poslal ke mně pro ženy mé a pro syny mé, též pro stříbro mé i pro zlato mé, a neoděpřel jsem jemu. *2Král.5,7.

8. I řekli jemu všickni starši a všecken lid: Nepslouchejž ho, ani mu povoluj.

9. Protož odpověděl poslům Benadadovým: Povězte pánu mému králi: Všecko to, o čež jsi poslal k služebníku svému prvé, učiním, ale této věci učiniti nemohu. Takž odešli poslové, a donesli mu tu odpověď.

10. Ještě poslal k němu Benadad a řekl: Toto * at mi učiní bohové a toto at přidadí, dostane-li se prachu Samařského do hrstí všeho lidu, kterýž jest se mnou. *k.19,2,2Král.6,31.

11. Zase odpověděl král Izraelský a řekl: Povězte, at se nechluží ten, kterýž se strojí do zbroje, jako ten, kterýž svláčí zbroj.

12. I stalo se, když uslyšel tu řeč, (nebo pil on i králové v staních), že řekl služebníkům svým: Přitrhňte. I přitrhli k městu.

13. A hle, prorok nějaký přišel k Achabovi králi Izraelskému, řekl: Toto praví Hospodin: Zdalíž jsi neviděl všeho množství tohoto velikého? Hle, já dám je dnes v ruku tvou, abys poznal, že já jsem Hospodin.

14. A když řekl Achab: Skrze koho?

šení, ani kdo by odpověděl, ani kdo by vyslyšel.

30. Zatím řekl Eliáš všemu lidu: Přistuptež ke mně. I přistoupil všecken lid k němu. Tedy opravil oltář Hospodinův, kterýž byl zbořený.

31. Nebo vzal Eliáš dvanácte kamenů, (vedlé počtu pokoleni synů Jákobových, k němuž se byla stala řeč Hospodinova, že Izrael bude jméno jeho,)

32. A vzdělal z těch kamenů oltář ve jménu Hospodinovu; udělal také struhu vůkol oltáře zšíří, co by mohl dvě miry obilé vsíti.

33. Narovnal i dříví, a rozsekav volka na kusy, vkladl na dříví.

34. A řekl: Naplňte čtyři stoudve vodou, a vylíte na obět zápalnou i na dříví. Řekl opět: Učinitež *to* po druhé. I učinili po druhé. Řekl ještě: Po třetí učinite. I učinili po třetí,

35. Tak že tekly vody okolo oltáře; také i struhu naplnila voda.

36. Stalo se pak, když se obětuje obět suchá, přistoupil Eliáš prorok a řekl: Hospodine Bože Abrahamův, Izákův a Izraelův, nechť dnes poznají, že jsi ty Bůh v Izraeli, a já služebník tvůj, a že jsem vedlé slova tvého činil všecky věci tyto.

37. Vyslyš mne, Hospodine, vyslyš mne, aťby poznal lid tento, že jsi ty, Hospodine, Bohem, když bys obrátil srdce jejich zase.

38. V tom * spadl oheň Hospodinův, a spálil obět zápalnou, dříví i kamení i prst; též vodu, kteráž byla v struze, vypil. *3 Mojš.9.24.

39. Což když uzřel všecken ten lid, padli na tváři své a řekli: Hospodine jest Bohem, Hospodin jest Bohem.

40. I řekl jim Eliáš: Zjímajte ty proroky Bálovy, žádný ať z nich neujde. I zjímali je. Kterěz svedl Eliáš ku potoku Cison, a tam je zmordoval.

41. Tedy řekl Eliáš Achabovi: Jdi, pojez a napi se, nebo *aj*, zvuk velikého deště.

42. I jel Achab, aby pojedl a napil se. Eliáš pak vstoupil na vrch Karmelet, a rozprostřel se na zemi a sklonil tvář svou k kolenům svým.

43. Potom řekl mládenci svému: Vystup nyní, a pohleď tam k moři. Kterýž vystoupiv, pohleď a řekl: Nic není. Řekl opět: Vrať se po sedmkrát.

44. I stalo se po sedmé, řekl: Aj, oblak maličký jako dlaně člověčí vystupuje z moře. Ještě řekl: Jdi, rei Achabovi: Zapráhej a jeď, aby tě nezastihl déšť.

45. Stalo se mezi tím, když se nebesa zamračila oblakem a větrem, odkudž byl déšť * veliký, že jel Achab a přišel do Jezreel. *Jak.5.18

46. Ruka pak Hospodinova byla s Eliášem, tak že přepásav bedra svá, běžel před Achabem, až přišel do Jezreel.

KAPITOLA XIX.

Eliáš utekl před Jezábél; 9. Bůh se mu ukázal. 19. a Eli-zeus k prorocství povolán.

Tedy oznámil Achab Jezábél všecko to, což učinil Eliáš, a že naprosto * všecky proroky její pobil mečem. *k.18.40.

2. A protož poslala Jezábél posla k Eliášovi, řkuci: Toto * ať mi učini bohové a toto přidají, jestliže v tuto hodinu zitra nenčiním tobě, jako *ty* kterému z nich. *k.2.23.

3. Což když zvěděl, vstana, odšel pro *zachování* života svého, a přišel do Bersabé, jenž jest v Judstvu, kdež nechal mládence svého.

4. Sám pak šel předce po poušti cestou dne jednoho, a přišed, usadil se pod jedním jalovcem, a žádal sobě smrti a řekl: Jižť jest dosti, ó Hospodine, vezmi duši * mou, nebť nejsem lepší otců svých. *Job.7.16. Jon.1.3.

5. I lehl a usnul pod tím jalovcem. A aj, v touz chvíli anděl dotekl se ho a řekl jemu: Vstaň, pojez.

6. A když pohleďel vůkol, a aj, u hlavy jeho chléb na uhlí pečený a číše vody. I pojedl a napil se, a lehl zase.

7. Opět vrátiv se anděl Hospodinův po druhé, dotekl se ho a řekl: Vstaň, pojez, nebo velmi dlouhou máš cestu před sebou.

8. A vstav, jedl a pil, a šel v síle pokrmu toho čtyřideceti dní a čtyřideceti nocí, až na horu Boží Orch.

9. Kdežto všed do jakési jeskyně, nocoval tam. A aj, řeč Hospodinova k němu, a řekl jemu: Co tu děláš, Eliáš?

10. Kterýž odpověděl: Velice jsem horlil pro Hospodina Boha zástupů; nebo opustili smlouvu tvou synové Izraelští, oltáře tvé zbořili * a proroky tvé zmordovali mečem. I zůstal jsem já sám, *teď* pak hledají života mého, aby *mi* jej odjali. *Rim.11.3,

11. Řekl *Báh*: Vyjdi a stůj na hoře před Hospodinem. A aj, Hospodin šel * tudy, ať vítr veliký a silný, podvracující hory a rozrážející skály před Hospodinem, *ale* nebyl v tom větru Hospodin. Za tím pak větrem země třesení, *ale* nebyl v tom třesení Hospodin. *2Mojz.33,22.+Skutk.2,2.

12. A za třesením oheň, *ale* nebyl v ohni Hospodin. A * za ohněm hlas tichý a temný. *Job.4,16.

13. Což když uslyšel Eliáš, zavínil tvář svou pláštěm svým, a vyšed, stál u dveří jeskyně, a aj, hlas k němu, řkoucí: Co tu děláš, Eliáši?

14. Kterýž odpověděl: Náramně horlil jsem pro Hospodina Boha zástupů; nebo opustili smlouvu tvou synové Izraelští, oltáře tvé zbořili, a proroky tvé pomordovali mečem. I zůstal jsem já sám, *teď* pak hledají života mého, aby mi jej odjali.

15. Ale Hospodin řekl jemu: Jdi, navrať se cestou svou k Damašské poušti, kdežto přijde, pomažeš Hazaele za krále nad Syrii.

16. Jéhu * také syna Namsi pomažeš za krále nad Izraelem, a Elizea syna Safatova z Abelmehula pomažeš za proroka místo sebe. *2Král.9,2,3.

17. I stane se, že toho, kdož by ušel meče Hazaelova, zamorduje Jéhu, a toho, kdož by ušel meče Jéhu, zamorduje Elizeus.

18. Zachovalť * jsem pak v Izraeli sedm tisíců, jichžto všech kolena neskláněla se Bálovi, a jichžto všech ústa nelíbala ho. *Řím.11,4.

19. A tak odšed odtud, našel Elizea syna Safatova, an oře, a dvanáctero spřežení před ním, sám také byl při dvanáctém. A jda mimo něj Eliáš, uvrhl plášť svůj na něj.

20. Kterýž zanechav volů, běžel za Eliášem a řekl: Prosim, * necht políbím otce svého a matky své, i půjdu za tebou. Jemuž řekl: Jdi, vrať se zase, nebo *vidíš*, což jsem učinil. *Luk.9,61.

21. Navrátil se tedy od něho, a vzav pár volů, zabil je a dřívím z pluhu uvalil maso jejich, kteréž dal lidu, i jedli. A vstav, šel za Eliášem a přísluhoval jemu.

KAPITOLA XX.

Král Syrský od Achaba dvakrát přemožen.

Tedy Benadad král Syrský, shromáždív

všecka vojska svá, a maje s sebou třideceti a dva krále, též koně i vozy, vytáhl a oblehl Samaři a dobýval ho.

2. I poslal posly k Achabovi králi Izraelskému do města,

3. A vzkázal jemu: Taktó praví Benadad: Stříbro tvé a zlato tvé mé jest, též ženy tvé i synové tvoji nejjzdárnější mají jsou.

4. I odpověděl král Izraelský a řekl: Vedle řeči tvé, pane můj králi, tvůj jsem i všecko, což mám.

5. Opět navrátilvše se poslové, řekli: Taktó praví Benadad: Poslal jsem k tobě, aby řeči: Stříbro své a zlato své, ženy své i syny své dáš mi.

6. Ale však o tomto čase zítra pošli služebníky své k tobě, aby přehledali dům tvůj i domy služebníků tvých, a oniť všecko, cožkoli máš nejlepšího, vezmouce v ruce své, poberou.

7. A tak povolav král Izraelský všech starších země té, řekl: * Posuďte medle, a vizte, jakť ten zlého hledá; nebo poslal ke mně pro ženy mé a pro syny mé, též pro stříbro mé i pro zlato mé, a neodepřel jsem jemu. *2Král.5,7.

8. I řekli jemu všickni starší a všecken lid: Neposlouchejž ho, ani *mu* povoluj.

9. Protož odpověděl poslám Benadadovým: Povězte pánu mému králi: Všecko to, o čěž jsi poslal k služebníku svému prvé, učiním, ale této věci učiniti nemohu. Takž odešli poslové, a donesli mu tu odpověď.

10. Ještě poslal k němu Benadad a řekl: Toto * at mi učiní bohové a toto at přidají, dostane-li se prachu Samašského do brstí všeho lidu, kterýž jest se mnou. *k.19,2.2Král.6,31.

11. Zase odpověděl král Izraelský a řekl: Povězte, at se nechlubí ten, kterýž se strojí do zbroje, jako ten, kterýž svláčí zbroj.

12. I stalo se, když uslyšel tu řeč, (nebo pil on i králové v stauich), že řekl služebníkům svým: Přitrhnuťe. I přitrhli k městn.

13. A hle, prorok nějaký přišed k Achabovi králi Izraelskému, řekl: Toto praví Hospodin: Zdalíž jsi neviděl všeho množství tohoto velikého? Hle, já dám je dnes v ruku tvou, abys poznal, že já jsem Hospodin.

14. A když řekl Achab: Skrze koho?

bova močícího na stěnu, i ⁊ zajatého i zanechaného v Izraeli. *2Krá1.9,8. ⁊ 1Krá2.16,11.

22. A učiním s domem tvým * jako s domem Jeroboáma syna Nebatova, a jako s domem Bázy syna Achiášova, pro zdráždění, kterýmž jsi *me* popudil, a že jsi k hřešení přivodil Izraele. *k.15,29.

23. Ano i proti Jezábel mluvil Hospodin, řka: * Psi žráti budou Jezábel mezi zdmí Jezreelskými. *2Krá1.9,36.

24. Toho, kdož * umře z *domu* Achabova v městě, psi žráti budou, a kdož umře na poli, ptáci nebeští jísti budou. *k.14,11.

25. Nebo nebylo podobného Achabovi, kterýž by * se prodal, aby činil to, což zlého jest před obličejem Hospodinovým, proto že ho ponoukala Jezábel žena jeho. *v.20.

26. Dopouštěl se za jistě věci velmi ohavných, následuje modl vedlé všeho toho, čehož se dopouštěli Amorejští, kteréž vyplénil Hospodin od tváři synů Izraelských.

27. I stalo se, když uslyšel Achab slova tato, že * roztrhl roucho své, a vzav žíní na tělo své, postil se a léhal na pytli, a chodil krotce. *Ezdr.9,3.

28. Tedy stala se řeč Hospodinova k Eliášovi Tesbitskému, řkoucí:

29. Viděl-liš, jak se ponižil Achab před tváří mou? Poněvadž se tak ponižil před tváří mou, neuvedu toho zlého za dnů jeho, *ale* * za dnů syna jeho uvedu to zlé na dům jeho. *2Krá1.9,25,26.

KAPITOLA XXII.

Tažení Achabovo s Jozafatem na vojnu. 32. Smrt Achabova 51. i Jozafatova.

Nebylo pak za tři léta války mezi Syrskými a Izraelskými.

2. I stalo se léta třetího, * přijel Jozafat král Judský k králi Izraelskému. *2Par.18,2.

3. Mluvil pak byl král Izraelský služebníkům svým: Vite-li, že naše bylo Rámot * Galád, a my zanedbáváme vzítí ho zase v mocí krále Syrského? *Joz.21,38.

4. Pročež řekl Jozafatovi: Potáhneš-li se mnou na vojnu proti Rámot Galád? Odpověděl Jozafat králi Izraelskému: Jako * jsem já, tak jsi ty, jako lid můj, tak lid tvůj, jako koni moji, tak koni tvoji. *2Krá1.3,7.

5. Řekl také * Jozafat králi Izraelskému: Vzeptej se dnes medle na slovo Hospodinovo. *2Krá1.3,11.

6. I shromáždil král Izraelský proroků okolo čtyř set mužů a řekl jim: Mámlitáhnouti na vojnu proti Rámot Galád, či tak nechati? I řekli: Táhní, nebo dá *je* Pán v ruku krále.

7. Tedy řekl Jozafat: Což není zde již žádného proroka Hospodinova, abychom se ho zeptali?

8. Na to řekl král Izraelský Jozafatovi: Ještěť *jest* muž jeden, škrze něhož bychom se mohli poraditi s Hospodinem, ale já ho nenávidím, proto že mi dobré ho neprorokuje, než zlé, Micheáš syn Jemlův. Ale Jozafat řekl: Necht tak nemluví král.

9. Protož povolav král Izraelský kormorníka jednoho, řekl: Přiveď sem rychle Micheáše syna Jemlova.

10. (Mezi tím král Izraelský a Jozafat král Judský, jeden každý na stoličce své, oděni jsouce rouchem, seděli v placu u vrat brány Samařské, a všickni proroci prorokovali před nimi.)

11. Sedechiáš pak syn Kenanův udělal sobě byl rohy železné a řekl: Takto praví Hospodin: Těmito trkati budeš Syrské, dokudž nepohubiš jich.

12. Takž podobně i *jiní* všickni proroci prorokovali, řkouce: Jeď do Rámot Galád, a šťastněť se povede; nebo dá *je* Hospodin v ruku královi.)

13. V tom posel ten, kterýž šel, aby zavolal Micheáše, mluvil jemu, řka: Aj, nyní slova proroků jedněmi ústy *předpovídají* dobré věci králi. Medle, buď řeč tvá jako řeč kterého z nich, a mluv dobré věci.

14. Tedy řekl Micheáš: Živť jest Hospodin, že což mi koli řekne Hospodin, to mluviti budu.

15. A když přišel k králi, řekl jemu král: Micheáši, máme-li jeti na vojnu proti Rámot Galád, či tak nechati? Kterýž řekl jemu: Jeď a šťastněť se povede, nebo dá *je* Hospodin v ruku krále.

16. I řekl jemu král: I kolikrátž tě mám * přísahou zavazovati, abys mi nemluvil než pravdu ve jménu Hospodinovu? *1Sam.3,17. Mat.26,63.

17. Protož řekl: Viděl jsem všecken lid Izraelský rozptýlený po horách jako ovce, kteréž nemají pastýře; nebo řekl Hospodin: Nemají pána tito, navrať se jeden každý do domu svého v pokoji.

18. I řekl král Izraelský Jozafatovi:

Zdaližt jsem neřekl, že mi nebude proklovati dobrého, ale zlé?

19. Řekl dále: Z té příčiny slyš slovo Hospodinovo: Viděl jsem Hospodina sedícího na stolici své, a všechno vojsko nebeské stojící po pravici jeho i po levici jeho.

20. I řekl Hospodin: Kdo oklamá Achaba, aby vytáhl a padl u Rámot Galád? A když pravil ten toto, a jiný pravil jiné,

21. Tožt vyšel *jakýsi* * duch, a postaviv se před Hospodinem, řekl: Já ho oklamám. Hospodin pak řekl jemu: Jakým způsobem? *Izai.19,14.

22. Odpověděl: Vyjdu a budu duchem živým v ústech všech proroků jeho. Kterýžto řekl: Oklamáš a dovedeš toho; vyjdiž a učíš tak.

23. Protož, aj, jižt dal Hospodin ducha živého v ústa všech proroků tvých těchto, ješto však Hospodin mluvil zlé proti tobě.

24. Tedy přistoupiv Sedechiáš syn Kenanův, * dal Micheášovi políček a řekl: Kudyže odšel duch Hospodinův ode mne, aby mluvil tobě? *Mich.5,1.

25. Odpověděl Micheáš: Aj, uzříš v ten den, když vejdeš do nejtajnějšího pokoje, abys se skryl.

26. I řekl král Izraelský: Jmi Micheáše, a doved ho k Amonovi knížeti města, a k Joasovi synu královi.

27. A řekneš: Takto pravi král: Dejte tohoto do žaláře, a dávejte mu jísti maličko chleba a maličko vody, dokudž se nenavrátním v pokoji.

28. Ale Micheáš řekl: Jestliže ty se navrátníš v pokoji, tedvť nemluvil skrze mne Hospodin. Přes to řekl: Slyštež to všiekni lidé!

29. A tak táhl král Izraelský, a Jozafat král Judský proti Rámot Galád.

30. I řekl král Izraelský Jozafatovi: Změním já se, když půjdu k bitvě, ale ty oblec se v roucho své. I změnil se král Izraelský a jel k bitvě.

31. Král pak Syrský prikázal třideceti dvěma svým hejtmanům nad vozy, a řekl: Nebojujte proti malému ani proti velikému, než proti samému králi Izraelskému.

32. I stalo se, když uzřeli hejtmané nad vozy Jozafata, řekli: Jistě král Izraelský jest. I obrátili se proti němu, aby bojovali. Tedy zkríkl Jozafat.

33. V tom když uzřeli hejtmané nad vozy, že on není král Izraelský, obrátili se od něho.

34. Muž pak *jeden* střelil z lučiště náhodou, a postřelil krále Izraelského, kdež se pancíř spojuje. Pročež řekl vozkovi svému: Obrát * se a vyvez mne z vojska, nebo jsem nemocen. *2Par.35,23.

35. I rozmohla se bitva v ten den. Král pak stál na voze proti Syrským; potom umřel u večer, a tekla krev z rány do vozu.

36. I volal biřic po vojště, když již slunce zapadlo, řka: Jeden každý do města svého, a jeden každý do země své *navrát se*.

37. Umřel tedy král a dovezen jest do Samari, i pochovali ho v Samari.

38. A když pohřížen byl vůz v rybníku Samařském, * střebali psi krev jeho, též když umývali zbroj jeho, vedlé řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil. *k.21,19.

39. Jiné pak věci Achabovy, a cožkoli činil, i jaký dům z kostí slonových vystavěl, i všechna města, kteráž vzdělal, o tom * zapsáno jest v knize o králich Izraelských. *k.14,19.

40. A tak usnul Achab s otcí svými, a kraloval Ochoziáš syn jeho místo něho.

41. Jozafat pak syn Azy počal kralovati nad Judon léta čtvrtého Achaba, krále Izraelského.

42. A byl Jozafat ve třideceti pěti letech, když počal kralovati, a dvacetí pět let kraloval nad Jeruzalémem, jehož matky jméno bylo Azuba, deera Silchi.

43. I chodil po vši cestě Azy otce svého, aniž se od ní nehýlil, čině, což dobrého bylo před obličejem Hospodinovým.

44. Toliko poněvadž * výsosti nezkazili, ještě lid obětoval a kadil na těch výsostech. *k.15,14. 2Král.12,3.

45. Všel také v pokoj král Jozafat s králem Izraelským.

46. Jiné pak věci Jozafatovy, i síla jeho, kterouž prokazoval a kterouž bojoval, zapsány jsou * v knize o králich Judských. *2Par.18,1násl.

47. Ten ostatky * ohyzdných sodomářů, kteříž ještě pozůstali za dnů Azy otce jeho, vyplnil z země. *k.15,12.

48. Tehdáž nebylo žádného krále v zemi Idumejské, hejtmana měli *místo* krále.

49. I nadělal Jozafat lodí mořských,

aby jeli do * Ofir pro zlato. Ale nejeli, nebo polámaly se lodi v Aziogaber.

*k.9,28.

50. Řekl byl také Ochoziáš syn Achabův Jozafatovi: Necht' jedou služebníci moji s služebníky tvými na lodech. Ale Jozafat nechtěl.

51. I usnul Jozafat s otcí svými, a pochován jest s otcí svými v městě Davida otce svého; kraloval * pak Joram syn jeho místo něho.

*1 Par.3,11.

52. Ochoziáš syn Achabův počal kralo-

vati nad Izraelem v Samaří, léta sedmáctého Jozafata krále Jndského, a kraloval nad Izraelem dvě léta.

53. Nebo činil zlé věci před obličejem Hospodinovým, a chodil po cestě otce svého a po cestě matky své, i po cestě Jeroboáma syna Nebatova, kterýž přivodil k hřešení lid Izraelský.

54. Sloužil také * Bálovi a klaněl se jemu, čímž popudil k hněvu Hospodina Boha Izraelského vedlé toho všeho, což činil otec jeho.

*k.16,31.

KNIHA KRÁLOVSKÁ DRUHÁ,

KTERÁŽ

VŮBEC ČTVRTÁ KRÁLOVSKÁ SLOVE.

KAPITOLA I.

Nemoc i smrt Ochoziášova.

V tom * zprotivil se Moáb Izraelovi po smrti Achabově.

*k.3,5.

2. A Ochoziáš spadl skrze mříž paláce svého letního, kterýž *byl* v Samaří, a stonal. I poslal posly, řka jim: Jděte, * pilně se ptejte Belzebuba, boha Akaron, povstanu-li z nemoci této?

*Izai.19,3.

3. Ale anděl Hospodinův řekl Eliášovi Tesbitskému: Vstana, jdi vsříe posílám krále Samařského a mluv k nim: Zdali není Boha v Izraeli, že jdete dotazovati se Belzebuba, boha Akaron?

4. Protož takto praví Hospodin: S ložce, na kterémžs se složil, nesejdeš, ale jistotně * umřeš. I odšel Eliáš.

*k.8,10.

5. A když se navrátili poslové k němu, řekl jim: Pročez jste se zase vrátili?

6. Odpověděli jemu: Muž *nějaký* vyšel nám v cestu a řekl nám: Jděte, navratte se k králi, kterýž vás poslal, a reete jemu: Takto praví Hospodin: Zdali není Boha v Izraeli, že ty posiláš tázati se Belzebuba, boha Akaron? Protož s ložce, na kterémžs se složil, nesejdeš, ale jistotně umřeš.

7. I řekl jim: Jaký jest způsob muže toho, kterýž vám vsříe vyšel a mluvil vám ty řeči?

8. Kterž odpověděli jemu: Jest člověk chlupatý *, a pasem koženým přepásán

na bedrách svých. Tedy řekl: Eliáš Tesbitský jest.

*Zach.13,4. Mat.3,4.

9. Protož poslal pro něj padesátníka s padesáti jeho. Kterýž šel k němu, a aj, seděl na vrchu hory. I řekl jemu: Muži Boží, král rozkázal, abys sstoupil dolů.

10. Odpovídaje Eliáš, řekl padesátníku: Jestliže jsem muž Boží, * necht' sstoupí oheň s nebe, a sžije tě i tvých padesát. A tak sstoupil oheň s nebe, a sežral jej i padesát jeho.

*Luk.9,54.

11. Opět poslal k němu *král* padesátníka jiného s padesáti jeho. Kterýž mluvil a řekl jemu: Muži Boží, takto rozkázal král: Rychle sstup dolů.

12. I odpověděl Eliáš a řekl jim: Jestliže jsem muž Boží, necht' sstoupí oheň s nebe, a sžije tě i tvých padesát. A tak sstoupil oheň Boží s nebe, a sežral jej i padesát jeho.

13. Ještě poslal padesátníka třetího s padesáti jeho. Pročez vstoupiv, přišel ten třetí padesátník, a klekl na kolena svá před Eliášem, a prose ho pokorně, řekl jemu: Muži Boží, prosím, necht' jest drahá duše má i duše služebníků tvých padesáti těchto před očima tvýma.

14. Aj, * oheň sstoupiv s nebe, sežral dva první padesátníky s padesáti jejich, ale nyní necht' jest drahá duše má před očima tvýma.

*v.10,12.

15. Řekl pak anděl Hospodinův Eliáš-

šovi: Sstup s ním, neboj se nic tváří jeho. Tedy vstav, šel s ním k králi.

16. A mluvil jemu: Takto praví Hospodin: Proto * že jsi poslal posly tázati se Belzebuba, boha Akaron, (jako by nebylo Boha v Izraeli, abys se tázal slova jeho,) protož s ložce, na kterémžs se složil, nesejdeš, ale jistotně umřeš. *v.3.4.

17. I umřel podlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil Eliáš, a kraloval Joram místo něho léta druhého Jehorama syna Jozafatova, krále Judského; nebo on neměl syna.

18. O jiných pak věcech Ochoziášových, kterých činil, zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

KAPITOLA II.

Eliáš vzat do nebe, 14. Elizeus Jordán rozdělil, 21. vody Jerišké uzdravil, 23. a pacholatum jemu se posmtávajícím zlořečil.

Stalo se potom, když měl již vziti Hospodin Eliáše u vichru do nebe, že vyšel Eliáš s Elizeem z Galgala.

2. I řekl Eliáš Elizeovi: Medle, poseď tuto, nebo Hospodin poslal mne až do Bethel. Jemuž řekl Elizeus: * Živť jest Hospodin, a živať jest duše tvá, žeť + se tebe nespustím. I přišli do Bethel. *k.4.30. + Rut 1.16.

3. Tedy vyšli synové proroctí, kteříž byli v Bethel, k Elizeovi a řekli jemu: Víš-liž, že dnes Hospodin vezme pána tvého od tebe? Kterýž odpověděl: A já vím, mlčte.

4. Opět řekl jemu Eliáš: Elizee, medle poseď tuto, nebo Hospodin poslal mne do Jericha. Kterýž odpověděl: Živť jest Hospodin *, a živať jest duše tvá, žeť se tebe nespustím. I přišli do Jericha. *v.2.

5. Přistoupivše pak synové proroctí, kteříž byli v Jerichu, k Elizeovi, řekli jemu: Víš-liž, že dnes vezme Hospodin pána tvého od tebe? I řekl: A já vím, mlčte.

6. Řekl mu ještě Eliáš: Poseď medle tuto, nebo Hospodin poslal mne k Jordánu. Kterýž odpověděl: Živť jest Hospodin, a živať jest duše tvá, žeť se tebe nespustím. Šli tedy oba.

7. Padesáte pak mužů z synů proročků šli, a postavili se naproti zdaleka, ale oni oba zastavili se u Jordánu.

8. A vzav Eliáš plášť svůj, svinul jej a udeřil na vodu. I * rozdělila se sem i tam, tak že přešli oba po suše. *Joz.3.16.

9. V tom když přešli, řekl Eliáš Elizeo-

vi: * Žádej sobě, co chceš, prvé než vzat budu od tebe. I řekl Elizeus: Nechtť jest, prosím, dvojnásobní díl ducha tvého na mně. *Mark.6.22.

10. Jemuž řekl: Nesnadnéš věci požádat, a však jestliže uzříš mne, když budu vzat od tebe, stanet se tak; pakli nic, nestane se.

11. Takž stalo se, že když předece jdouce, rozmlouvali, aj, vůz ohnivý a koni ohniví rozdělili je na různu. I vstoupil Eliáš u vichru do nebe.

12. To vida Elizeus, volal: * Otče můj, otče můj! Vozové Izraelští i jezdcí jeho! A neviděl ho více. Potom uchopiv roucho své, roztrhl je na dva kusy. *k.13.14.

13. A zdvih * plášť Eliášův, kterýž byl spadl s něho, navrátil se a stál na břehu Jordánském. *v.8.

14. Tedy vzav plášť Eliášův, kterýž byl spadl s něho, udeřil na vodu a řekl: Kdež jest Hospodin Bůh Eliášův i on sám? A udeřil, *pravím*, na vodu, kteráž rozstoupila se sem i tam. I přešel Elizeus.

15. Což vidouce synové proroctí * z Jericha, naproti *stojíce*, řekli: Odpočinul duch Eliášův na Elizeovi. I šli proti němu a poklonili se mu až k zemi. *v.5.

16. A řekli jemu: Aj, nyní jest s služebníky tvými padesáte mužů silných, medle nechtť jdou a hledají pána tvého. Snad ho zanesl duch Hospodinův, a povrhł jej na některé hoře aneb v některém údolí. Kterýž řekl: Neuposílejte.

17. Ale když na něj vždy dotírali, tak že mu to * obtížné bylo, řekl: + Pošlete. I poslali padesáte mužů, a hledajice za tři dni, nenalezli ho. *k.8.11. + 2Sam.18.23.

18. A když se k němu navrátili, (on pak bydlil v Jerichu,) řekl jim: Zdalíž jsem vám neřekl: Nechoďte?

19. Muži pak města toho řekli Elizeovi: Hle, nyní byt v městě tomto jest výborný, jakož, pane můj, vidíš, ale vody jsou zlé a země neúrodná.

20. Tedy řekl: Přineste mi nádobu novou, a dejte do ní soli. I přinesli mu.

21. A vyšel k pramenu těch vod, vyspal tam sůl a řekl: Takto praví Hospodin: Uzdravuji vody tyto; nebudet více odtud smrti, ani nedochůdčete.

22. A tak uzdraveny jsou ty vody až do dnešního dne, vedlé řeči Elizeovy, kterouž byl mluvil.

23. Potom šel odtud do Bethel. A když šel cestou, pacholata malá vyšedše z mé-

sta, posmívali se jemu, říkajice: Jdi lysý, jdi lysý!

24. Kterýž oblédná se, uzřel je a zlořečil jim ve jménu Hospodinovu. Protož vyskočivše * dvě nedvědice z lesa, roztrhaly z nich čtyřideatero a dvě děti.

*k.17,25.

25. I šel odtud na horu Karmel, odkudž navrátil se do Samaří.

KAPITOLA III.

Tažení Izraelských proti Moábovi, 17. jimž vody zázračně dány, 24. i vítězství nad Moábem.

Joram pak * syn Achabův počal královati nad Izraelem v Samaří léta osmnáctého Jozafata krále Judského, a královat dvanácte let.

*k.1,17.

2. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, ač ne tak jako otec jeho a jako matka jeho; nebo odjal modly Bál, kterýchž byl nadělal otec jeho.

3. A však * v hříších Jeroboáma syna Nebatova, kterýž k hřešení přivodil Izraele, vždy vězel, a neodstoupil od nich.

*1Král.15,26.34.

4. Méša pak král Moábský měl hojnost dobytka, a dával králi Izraelskému sto tisíc beranů, a sto tisíc skopeů i s vlnou.

5. I stalo se, když umřel Achab, že se zprotivil král Moábský králi Izraelskému.

6. Tedy vytáhl v ten čas král Joram z Samaří, a seštl všecken Izrael.

7. A když táhl, poslal k Jozafatovi králi Judskému, aby mu řekl: Král Moábský zprotivil mi se. Potáhneš-li se mnou proti Moábovi na vojnu? Odpověděl: Potáhnou. Jako jsem já, tak jsi ty, jako lid můj, tak lid tvůj, jakž koni moji, tak koni tvoji.

8. Zatím řekl: Kterouž pak cestou potáhneme? Odpověděl: Cestou pouště Idumejské.

9. A tak vytáhl král Izraelský a král Judský i král Idumejský. A když objížděli cestou za sedm dní, nedostávalo se vody vojsku a hovědům jejich, kteráž měli s sebou.

10. I řekl král Izraelský: Ach, běda! Nebo povolal Hospodin tři králů těchto, aby je vydal v ruku Moábovu.

11. Ale Jozafat řekl: * Není-liž zde proroka Hospodinova, abychom se otázali Hospodina skrze něho? Odpovídaje pak jeden z služebníků krále Izraelského,

řekl: Jestif zde Elizeus syn Safatův, kterýž líval vodu na ruce Eliášovy.

*1Král.22,5.

12. Tedy řekl Jozafat: U tohoť jest slovo Hospodinovo. I šli k němu, král Izraelský a Jozafat, i král Idumejský.

13. I řekl Elizeus králi Izraelskému: Co mně do tebe? Jdi k prorokům otce svého a k prorokům matky své. Řekl jemu král Izraelský: Nikoli, nebo povolal Hospodin tři králů těchto, aby je vydal v ruku Moábovu.

14. K tomu řekl Elizeus: Žítť jest Hospodin zástupů, před jehož obličejem stojím, bychť sobě nevážil Jozafata krále Judského, nepohleděl bych na tě, ani popatřil.

15. Ale nyní přiveďte mi toho, kterýž by uměl hráti *na harfu*. A když on hrál, byla nad ním ruka Hospodinova.

16. I řekl: Takto praví Hospodin: Nadělej v tomto potoku množství dolů.

17. Nebo toto dí Hospodin: Neuzříte větru, aniž uzříte přivalu, však potok tento naplněn bude vodou, tak že pítí budete i vy i množství vaše, i hověda vaše.

18. A i to málo jest před obličejem Hospodinovým, nebo i Moábské dá v ruku vaši.

19. A zkazíte všeliké město hrazené, i všeliké město výborné, též všecko stromoví dobré zporážíte, a všecky studnice vod zasypete, a všeliké pole dobré kamením přiházíte.

20. I stalo se ráno, když obětována bývá obět suchá, a aj, vody přicházely cestou od *strany* Idumejské, a naplněna jest země vodami.

21. Všecken pak Moáb uslyšev, že by vytáhli králové, aby bojovali proti nim, svolali se všickni, od toho, kterýž se pasem opásati může, a výše, a postavili se na pomezí.

22. Potom ráno vstavše, když slunce vzešlo nad těmi vodami, uzřeli Moábští naproti ty vody rdějící se jako krev.

23. A řekli: Krev jest. Jistě žeť jsou se pohubili ti králové, a zabil jeden každý bližního svého; protož nyní k loupežem, ó Moábští! A přišli až k ležení Izraelskému.

24. Tedy povstavše Izraelští, porazili Moábské, kteříž utíkali před nimi, a oni porazili je porážkou velikou, také i v jejich *krajině*.

25. Nebo města jejich zbořili, a na veliké pole výborné házejíce jeden každý kamením svým, naplnili je, i všecky studnice vod zasypali, a všecko stromoví dobré zporáželi, tak že *toliko* nechali u Kirchareset zdi jeho. Protož shlukše se prakovníci, dobývali ho.

26. A vida král Moábský, že jsou mu silní bojovníci ti, vzal s sebou sedm set mužů bojovných, chtě se probiti skrze *vojska* krále Idumejského. Ale nemohli.

27. Pročež jav syna jeho prvorozeného, kterýž měl královati místo něho, obětoval jej v obět zápalnou na zdi. I stalo se rozhněvání veliké proti Izraelovi; protož odtrhše od něho, navrátili se do země *své*.

KAPITOLA IV.

Divové někteří od Elizea učiněni.

Tedy žena jedna z manželek synů prorockých volala k Elizeovi, řkuci: Služebník tvůj, muž můj, umřel, ty pak víš, že služebník tvůj bál se Hospodina. A teď věritel přišel, aby vzal dva syny mé sobě za služebníky.

2. Řekl jí Elizeus: Což chceš, ať učiním? Oznam mi, co máš v domě? Ona řekla: Nemát služebnice tvá nic v domě, jedině * bání oleje. ^{*1 Král.17,12.}

3. I řekl: Jdi, vyžádej sobě nádob vně ode všech sousedů svých, nádob prázdných tím více.

4. A vejda, zavři za sebou dvěře i za syny svými, a nalévej do všech těch nádob, a kteráž bude plná, rozkážeš ji odstavit.

5. A tak odešla od něho a zavřela dvěře za sebou a za syny svými. Oni podávali jí, a ona nalávala.

6. I stalo se, že když naplnila ty nádoby, řekla synu svému: Podej mi ještě nádoby. Kterýž odpověděl: Již není více nádob. I přestal olej.

7. Tedy ona přišedši, oznámila to muži Božimu. On pak řekl: Jdi, prodej ten olej, a spokoj věritele svého, ty pak s syny svými budeš se živiti z ostatku.

8. Potom stalo se některého času, že šel Elizeus skrze * Sunem, kdež byla *jedna* žena vzácná, kteráž ho pozdržela, aby jedl u ní. A od toho času chodívaje tudy, stavoval se tam, a jídal chléb. ^{*Joz.19,18.}

9. Nebo řekla byla muži svému: Aj, nyní vím, že ten muž Boží svatý jest, kterýž často tudyto chodívá.

10. Medle, udělejme pokojík malý, a postavme tam jemu ložce, stůl, stoličici a svícen, aby, když by koli k nám přišel, obrátil se tam.

11. Některého tedy času přišel tam, a všed do toho pokojíku, odpočimul tu.

12. I řekl Gézi služebníku svému: Zavolej té Sunamitské. Kterýž zavolal jí. I postavila se před ním.

13. Přitom řekl jemu: Rei jí nyní: Hle, pečujes a staráš se o nás všelijak. Co chceš, ať učiním? Máš-li *jakou* potřebu před králem aneb před hejtmanem vojska? Kteráž řekla: U prostřed lidu svého bydlím.

14. Řekl on: Což tedy mám pro ni učiniti? Odpověděl Gézi: Hle, syna nemá, a muž její starý jest.

15. Protož řekl: Zavolej jí. Takž jí zavolal, a ona stála u dveří.

16. I řekl: V času jistém vedlé času života chovati * budeš syna. Řekla ona: Nechtěj, pane můj, muži Boží, nechtěj se posmívati služebníci své. ^{*1 Mojš.18,10,14.}

17. Zatím počala žena a porodila syna v času jistém vedlé času života, kterýž předpověděl jí Elizeus.

18. I rostlo dítě. Stalo se pak některého času, že vyšedši k otcí svému k * ženě, ^{*Rut.2,4.}

19. Řeklo otcí svému: Hlava má, hlava má! I řekl služebníku: Dones jej k matce jeho.

20. Kterýž když ho vzal a přinesl k matce jeho, seděl na klíně jejím až do poledne a * umřel. ^{*Jer.6,26. Luk.7,12.}

21. Tedy ona vstoupivši, položila jej na ložce muže Božího, a zavřevši ho, vyšla.

22. Potom zavolala muže svého a řekla: Medle, pošli mi jednoho z služebníků a jednu oslici, ať doběhnu až k muži Božimu, a zase se navrátím.

23. Kterýž řekl: Proč chceš jíti k němu? Dnes není novměsíce, ani sobota. Odpověděla ona: *Měj o to* pokoj.

24. Osedlavši tedy oslici, řekla služebníku svému: Pobádej a běž, a nemeškej se pro mne v jízdě, leč bych rozkázala tobě.

25. A tak jela, až přijela k muži Božimu na * horu Karmel. A když jí uzřel muž Boží zdaleka, řekl Gézi služebníku svému: Hle, Sunamitská tamto. ^{*k.2,25.}

26. Protož nyní běž jí v cestu a rei jí: Dobře-li se máš? Dobře-li se má muž

tvůj? Dobře-li se má syn? Ona řekla: Dobře.

27. V tom přišla k muži Božimu na horu, a chopila se noh jeho. I přistoupil Gézi, aby ji odehnal. Ale muž Boží řekl: Nechej jí; nebo v hořkosti jest duše její, a Hospodin zatajil to přede mnou, aniž mi oznámil.

28. Ona pak řekla: Zdaliž jsem žádala syna od pána mého? Zdaliž jsem neřekla, abys mne nešálil?

29. Tedy řekl k Gézi: Přepaš bedra svá, a vezmi hůl mou v ruku svou a jdi. Jestliže potkáš koho, nepozdravuj ho, a jestliže tě kdo pozdraví, * neodpovídej jemu, a *přijď*, polož hůl mou na tvář dítěte. *Luk.10,4.

30. I řekla matka dítěte: * Živí jest Hospodin a živat jest duše tvá, žef se tebe nespustím. Protož vstav, bral se za ni. *k.2,2.

31. Gézi pak byl předšel je, a položil hůl na tvář dítěte, ale nebylo hlasu, ani čitelnosti. Pročez vracuje se jemu vstříe, pověděl mu, řka: Neprobudilo se dítě.

32. Všel tedy Elizens do domu, a aj, dítě mrtvé leželo na loži jeho.

33. A když všel *tam*, zavřel dvěře před oběma, a * modlil se Hospodinu. *Skutk.9,40.

34. Zatím vstoupiv *na lože*, zpolehl na dítě, vloživ ústa svá na ústa jeho, a oči své na oči jeho, a ruce své na ruce jeho, a rozprostřel se nad ním. I zahřelo se tělo dítěte.

35. A odvrátiv se, procházel se po domě jednak sem jednak tam; potom vstoupiv, rozprostřel se opět nad ním. I kýchalo dítě až do sedmikrát, a otevřelo to dítě oči své.

36. Tedy zavolav Gézi, řekl: Zavolej Sunamitské. I zavolal ji. A když přišla k němu, řekl jí: * Vezmiž syna svého. *Luk.7,15.

37. Kteráž jakž vešla, padla k nohám jeho a poklonila se k zemi. I vzala syna svého a vyšla.

38. Potom Elizens navrátil se do Galgala. Byl pak hlad v té zemi, a synové proroctví seděli před ním. I řekl mládeneci svému: Přistav hrnce veliký, a navař kaše synům proroekým.

39. Protož vyšel jeden na pole, aby nashíral z něho tykvi polních plnou sukni svou, a přišed, skrájel to do hrnce, *aby navařil kaše; nebo neznali toho.*

40. I vylili mužům těm, aby jedli. Stalo se pak, když jedli tu kaši, že zkríkli a řekli: Smrt v hrncei, muži Boží! A nemohli jisti.

41. Kterýžto řekl: Vezměte monky. Kteréz nasypav do hrnce, rozkázal vyliti lidu. I jedli, aniž co zlého bylo v hrncei.

42. V tom muž přišel z Balsalisa, kterýž přinesl muži Božimu chleby z prvotín, *totiž* dvaceti chlebů ječných, a klasů nových nevymnutých. I řekl: Dej lidu, ať jedi.

43. Odpověděl služebník jeho: * Což to mám předložiti sto mužům? Opět řekl: Dej lidu, ať pojedi. Nebo tak pravi Hospodin: Jisti budou, a ještě zůstanou. *Jan.6,9.

44. A tak předložil jim, i * jedli, a zůstalo ještě vedlé řeči Hospodinovy. *Rut.2,14. Mat.15,37. Mark.8,8. Jan.6,10.11.12.

KAPITOLA V.

Náman malomocný od Elizea uzdraven. 20. Gézi zmalomocněl.

Náman hejtman vojska krále Syrského, jsa muž veliký u pána svého, a osoba vzácná, skrze něho zajisté dal Hospodin vysvobození zemi Syrské, ten, pravím, muž tak udatný byl malomocný.

2. Byli pak vyšli z země Syrské lotřičkové, kteříž zajali z země Izraelské děvčetu malou, a ta sloužila manželce Námanově.

3. Kteráž řekla paní své: Ó by pán můj *dostal se* k proroku, kterýž jest v Samari, tedy on by ho uzdravil od malomocenství jeho.

4. A on všed, oznámil pánu svému, řka: Taktó a taktó pravila děvčeka, kteráž jest z země Izraelské.

5. Tedy řekl král Syrský: Jdi, vyprav se, a já pošli list králi Izraelskému. A odcházěje, vzal s sebou deset centnéřů stříbra a šest tisíců zlatých, nad to desatero roucho proměnné.

6. I přinesl list králi Izraelskému v ta to slova: Hned, jakž tě dojde list tento, aj, poslal jsem k tobě Námana služebníka svého, abys ho uzdravil od malomocenství jeho.

7. I stalo se, že když přečetl král Izraelský ten list, * roztrhl roucho své a řekl: Zdaliť jsem já Bohem, abych mohl umřítí a obživiti, že tento poslal ke mně, abych uzdravil muže od malomocenství

jeho? Nýbrž posuďte, prosím, a pohleďte, že příčiny hledá proti mně.

*k.6,30. †1 Mojz.30,2.

8. A když uslyšel Elizeus muž Boží, že roztrhl král Izraelský roucho své, poslal k králi, řka: Proč jsi roztrhl roucho své? Necht' nyní přijde ke mně a zvíť, že jest prorok v Izraeli.

9. A tak přibral se Náman s jízdou svou a s vozy svými, a stál u dveří domu Elizeova.

10. Poslal pak k němu Elizeus posla, řka: Jdi a umej se sedmkrát v Jordáně, a uzdraveno bude tělo tvé, a čist budeš.

11. Tedy rozhněvav se Náman, bral se odtud a mluvil: Hle, řekl jsem u sebe, že jistotně vyjde, a stoje, vzývati bude jméno Hospodina Boha svého, a vznášeje ruku svou nad místem *neduživým*, tak uzdraví malomocenství mé.

12. Zdali nejsou lepší Abana a Farfar, řeky Damašské, nad všecky vody Izraelské? Zdaliž bych se nemohl v nich zmýti, abych čist byl? A obrátiv se, jel s hněvem.

13. Ale přistoupivše služebníci jeho, mluvili k němu a řekli: Otče můj, jakkoli velikou věc prorok ten rozkázal by tobě, což bys neměl učiniti toho? Čím tedy více, když řekl: Umej se, a budeš čist.

14. A protož sstoupiv, pohřžil se v Jordáně sedmkrát vedlé řeči muže Božího. I* učiněno jest tělo jeho jako tělo dítěte malého, a očištěn jest. *Luk.4,27.

15. A hned navrátil se k muži Božímu se všim komonstvem svým, a přišed, stál před ním a řekl: Aj, již jsem poznal, žeť není Boha na vsi zemi, jedině v Izraeli. Protož nyní vezmi, prosím, dary tyto od služebníka svého.

16. On pak řekl: Živť jest Hospodin, před jehož obličejem stojím, žeť nic nevezmu. A ač ho nutil, aby vzal, však nikoli nechtěl.

17. I řekl Náman: Tedy nic? *Ale* necht' jest dáno, prosím, *mně* služebníku tvému břimě země na dva mezky; neboť nebude více obětovati služebník tvůj zápalů aneb obětí bohům cizím, ale Hospodinu.

18. V této však věci odpusť Hospodin služebníku tvému: Když vchází pán můj do chrámu Remmon, aby se tam modlil, a on podpírá se na mou ruku, že i já

skláním se v chrámě Remmon. Toho sklánění mého v chrámě Remmon necht' neváží, prosím, Hospodin služebníku tvému při té věci.

19. I řekl jemu: Jdi v pokoji. A když odjel od něho nedaleko,

20. V tom řekl Gézi služebník Elizea muže Božího: Hle, nedopustil pán můj Námanovi Syrskému tomuto, aby dáti měl z ruky své to, což přivezl. Živť jest Hospodin, žeť poběhnu za ním, a vezmu něco od něho.

21. Protož běžel Gézi za Námanem. A vida Náman běžícího za sebou, rychle skočil s vozu vstříc jemu a řekl: Dobře-li se děje?

22. A on odpověděl: Dobře. Pán můj poslal mne, ať bych řekl: Aj, teď nyní přišli ke mně dva mládenci s bory Efraim z synů prorockých; dej jim medle centněř stříbra a dvoje roucho proměnné.

23. I řekl Náman: Raději vezmi dva centněře. I přinutil ho. A svázav dva centněře stříbra do dvou pytlů, a dvoje roucho proměnné, vložil to na dva pacholky své, kteříž nesli před ním.

24. A když přišel na vrch, vzal *to* z rukou jejich, a složil v jednom domě, propustiv muže ty, kteřížto odešli.

25. Sám pak všed, stál před pánem svým. I řekl mu Elizeus: Odkudžto, Gézi? Odpověděl: Nechodil služebník tvůj nikam.

26. Kterýž řekl jemu: Zdaliž srdce mé nebylo *při tom*, když obrátil se muž s vozu svého vstříc tobě? Zdaliž čas byl bráti stříbro aneb roucho, aneb olivový a vinice, aneb stáda a voly, neb služebníky aneb děvky?

27. Protož* malomocenství Námanovo přichyti se tebe i semene tvého na věky. I vyšel od tváři jeho † malomocný jako sníh. *2 Sam.3,29. †2 Mojz.4,6.4 Mojz.12,10.

KAPITOLA VI.

Dívové někteří od Elizea činění. 8. Syrských vpád na Izraelské. 25. Hlad v Samaři.

Řekli pak synové proroctví Elizeovi: Ej, teď místo toto, v němž bydlíme s tebou, jest nám těsné.

2. Medle, necht' jdeme až k Jordánu, abychom vzali odtud jeden každý jedno dřevo, a uděláme sobě tu místo, v němž bychom bydlili. Jimž řekl: Jděte.

3. I řekl jeden: Prosím, pod také s slu-

žebníky svými. Kterýž odpověděl: A já půjdu.

4. Takž šel s nimi. A když přišli k Jordánu, sekali dříví.

5. I stalo se, když jeden z nich podtínal dřevo, že sekera spadla mu do vody. Tedy zkríkl a řekl: Ach, pane můj, a ta ještě byla vypůjčená.

6. Jemuž řekl muž Boží: Kamž jest upadla? I ukázal mu to místo. Kterýž utav dřevo, uvrhl je tam, a učinil, aby zplynula sekera.

7. A řekl: Vezmi ji sobě. Kterýž vztáh ruku svou, vzal ji.

8. Když pak král Syrský bojoval proti Izraelovi, a vešel v radu s služebníky svými, řka: Na tom a na tom místě položí se vojsko mé:

9. Tedy poslal muž Boží k králi Izraelskému, řka: Viz, abys netáhl přes to místo, nebo tam Syrští jsou v zálohách.

10. Protož posílal král Izraelský na to místo, o kterémž mu byl řekl muž Boží, a vystříhal ho, aby se ho šetřil, a to nejednou ani dvakrát.

11. A tak zkormoutil se v srdci svém král Syrský pro tu věc, a svolav služebníky své, řekl jim: Proč mi neoznámíte, kdo z našich králi Izraelskému donáší?

12. Jemuž řekl jeden z služebníků jeho: Nikoli, pane můj králi, ale Elizeus prorok, kterýž jest v Izraeli, oznamuje králi Izraelskému slova, kteráž ty mluvíš v nejtajnějším pokoji svém.

13. Kterýž řekl: Jděte a vizte, kde jest, abych poslal a jal jej. I oznámeno jemu těmito slovy: Hle, jest v Dotain.

14. Protož poslal tam koně a vozy a vojsko veliké. Kteríž přitáhše v noci, oblehli město.

15. Vstav pak ráno služebník muže Božeho, vyšel, a aj, vojsko obklíčilo město, koni i vozové. I řekl služebník ten jeho k němu: Ach, pane můj, což budeme dělati?

16. Kterýž odpověděl: Neboj se, nebo mnohem * více jich s námi jest, než s nimi.

17. I modlil se Elizeus a řekl: Ó Hospodine, otevři, prosím, oči jeho, aby viděl. A tak otevřel Hospodin oči služebníka toho, a viděl, a aj, hora ta plná konů, a vozové ohnivi okolo Elizea.

18. A když nepřátelé táhli k němu, modlil se Elizeus Hospodinu a řekl: Poraz,

prosím, národ tento slepotou. I * porazil je slepotou vedlé řeči Elizeovy.

*1 Mojt. 19, 11.

19. V tom řekl jim Elizeus: Není to ta cesta, ani to město. Poďte za mnou, a dovedu vás k muži, kteréhož hledáte. Takž je vedl do Samaří.

20. I stalo se, když vešli do Samaří, že řekl Elizeus: Ó Hospodine, otevři oči těchto, ať vidí. Tedy otevřel Hospodin oči jejich, a viděli, že jsou u prostřed Samaří.

21. Řekl pak král Izraelský Elizeovi, když je uzał: Mám-liž je z mordovati, oťče můj?

22. Odpověděl on: Nemorduj. Zdalíž jsi je zjímal mečem svým a lučičtém svým, abys je z mordoval? * Dej jim chleba a vody, ať jedí a pijí, a navrátí se ku pánu svému.

* Přisl. 25, 21.

23. A tak připravil jim hojnost velikou, a když pojedli a napili se, propustil je. Oni pak navrátili se ku pánu svému, aniž kdy více potom lotřikové Syrští vskakovali do země Izraelské.

24. Stalo se potom, že shromáždil Benadad král Syrský všecka vojska svá, a přitáh, oblehl Samaří.

25. Pročež byl hlad veliký v Samaří; nebo aj, tak dlouho obleženo bylo, až hlava oslová byla za osmdesáte stříbrných, a čtvrtý díl míry káb trusů houbích za pět stříbrných.

26. I přihodilo se, když král Izraelský šel po zdi, žena jedna zvolala k němu, řkuci: * Spomoz mi, pane můj králi.

* 2 Sam. 14, 4.

27. Kterýž řekl: Jestliť nespomůže Hospodin, odkud já mám pomoci tobě? Zdalí z humna aneb z presu?

28. Řekl jí ještě král: Cožť pak? Kteráž odpověděla: Žena tato řekla mi: Dej syna svého, abychom ho dnes snědly, zítra také sníme syna mého.

29. I * uvařily jsme syna mého, a snědly jsme jej. Potom druhého dne řekla jsem jí: Dej syna svého, abychom ho snědly. Ale ona skryla syna svého.

* 5 Mojt. 28, 53.

30. A když uslyšel král slova ženy té, roztrhl * roucha svá. (Když pak on šel po zdi, viděl lid, an pytel byl na těle jeho zespod.)

* k. 5, 7.

31. Protož řekl král: * Toto mi učí Báb a toto přidej, jestliže zůstane hlava Elizea syna Safatova na něm dnes.

* 1 Král. 19, 2.

32. (Elizeus pak seděl v domě svém, a starší s ním seděli.) I poslal jednoho z přistojících svých, a prvé než přišel posel ten k němu, již byl řekl starším: Nevíte-liž, že poslal ten syn vražedníkův, aby stal hlavu mou? Šetřtež, když by vcházela ten posel, zavřete dveře a odstrčte jej ode dveří. Zdalíž i * dusání noh pána jeho není za ním? ^{*1 Král.14.6.}

33. A když on ještě mluvil s nimi, hle, posel přicházel k němu, a řekl: Aj, toto zlé * jest od Hospodína, což mám děle čekati na něj? ^{*Amos.3.6.}

KAPITOLA VII.

Hojnost v Samaři předpovědina, 3. Syrští utekli, 17. Kniže nedověrné udáveno.

Rekl pak Elizeus: Slyšte slovo Hospodinovo. Toto praví Hospodin: O tomto času zitra míra mouky bělné bude za lot *stříbra*, a dvě míry ječmene za lot *stříbra* v bráně Samařské.

2. I odpověděl muži Božimu jeden z knížat, na * jehož ruku král zpoléhal, a řekl: Kdyby otevřel Hospodin průduchy nebeské, zdali by to býti mohlo? Kterýž řekl: Aj, užšíš očima svýma, ale nebuděš jísti z toho. ^{*k.5.18.}

3. Byli pak u vrat brány čtyři * muži malomocní, kteříž řekli jeden druhému: Co tu sedíme, až bychom zemřítí musili? ^{*3 Mojz.13.46.}

4. Díme-li: Poďme do města, hlad jest v městě, i zeměme tam; pakli zde zůstaneme, také zeměme. Protož nyní počte, a utecme do vojska Syrských. Budou-li * nás živiti, zůstaneme živi; pakli nás zbijí, též zeměme. ^{*Ester 4.16.}

5. Vstavše tedy v soumrak, aby šli k vojsku Syrských, přišli až k kraji ležení Syrského, a hle, nebylo tu žádného.

6. Nebo Pán učinil to, aby slyšelo vojsko Syrské * hřmot vozů a zvuk koňů, a tak hluk vojska velikého. I řekl jeden druhému: Hle, ze mzdy najal proti nám král Izraelský krále Hetejské a krále Egyptské, aby připadli na nás. ^{*k.19.7.}

7. A vstavše, utekli v soumrak a nechali tu stanů svých, a koňů svých i oslů svých, a ležení, tak jakž bylo, a utekli pro zachování života svého.

8. Když tedy přišli malomocní ti na kraj ležení, všedše do jednoho stanu, jedli a pili, apobravše v něm stříbro a zlato i roucha, odešli a schovali. Opět

navrátivše se, vešli do jiného stanu a pobrali v něm, a odsedše, schovali.

9. I řekli vespolek: Nedobře děláme. Den tento jest den dobrých novin, a my mlčíme. Budeme-li čekati až do svitání, postihne nás nepravost; protož nyní počte, vejduce, oznamme to domu královskému.

10. A přišedše, volali na branné města, a pověděli jim, řkouce: Přišli jsme do ležení Syrského, a aj, nebylo tam žádného, ani hlasu lidského, kromě koní přivázaných a oslů přivázaných, a stanů, jakž *prvé* byli.

11. I volal ten na jiné branné, a ti ohlásili to po všem domě královském.

12. Vstav tedy král v noci, řekl služebníkům svým: Povím vám nyní, co jsou nám udělali Syrští. Vědí, že jsme hladoviti, protož vyšli z ležení, aby se skryli v poli, řkouce: Když vyjdou z města, zjímáme je živé a vejdemo do města.

13. K tomu odpovídaje jeden z služebníků jeho, řekl: Necht, prosím, vezmou pět koní z těch, kteříž pozůstali v městě. (Hle, oni jsou jako i všecko množství Izraelské, jenž zůstali v něm, hle, jsou jako všecko množství Izraelské, kteréž již hyne.) Ty pošleme a přezvíme.

14. A tak vzali dva koně vozni, kteréž poslal král za vojskem Syrským, řka: Jděte * a vizte. ^{*Mat.2.8.}

15. I jeli za nimi až k Jordánu, a aj, po vši té cestě plno bylo šatů a nádob, kteréž metalí od sebe Syrští, splašení jsouce. Tedy navrátivše se poslově, oznámili to králi.

16. Protož vyšed lid, vzebral ležení Syrské. A byla míra mouky bělné za lot, a dvě míry ječmene za lot * vedlé řeči Hospodinovy. ^{*v.1.}

17. Král pak byl ustanovil to kníže, na jehož ruku zpoléhal, u brány. Kteréhož pošlapal lid v bráně, tak že umřel, vedlé řeči muže Božího, kterouž mluvil, když král k němu byl sešel.

18. A stalo se *tak*, jakž mluvil muž Boží králi, řka: Dvě míry ječmene budou za lot *stříbra*, a míra mouky bělné za lot *stříbra* zitra o tomto času v bráně Samařské.

19. K čemuž bylo odpovědělo kníže muži Božimu, a řeklo: Kdyby * otevřel Hospodin průduchy nebeské, zdali by to podlé řeči této býti mohlo? Jemuž on

řekl: Aj, ty uzříš očima svýma, ale z toho jisti nebudeš. ^{*v.2.}

20. A tak se stalo jemu; nebo pošlapal ho lid v bráně, tak že umřel.

KAPITOLA VIII.

Hlad předpovědín. 7. Benadad král Syrský umřel, 16. též i Jehoram král Judský, 24. a Ochoziás kraloval.

Mluvil pak Elizeus k ženě té, * jejíhož byl syna vzkřísil, řka: Vstaň a jdi, ty i čeled tvá, a buď pohostinu, kdežkoli budeš moci byt míti; nebo zavolal Hospodin hladu, a přijdeť na zemi za 7 sedm let. ^{*k.4,34,35.†1Mojz.41,30.}

2. Vstavši tedy žena, učinila vedle řeči muže Božího, a odešla s čeledí svou, a bydlila pohostinu v zemi Filistinských sedm let.

3. I stalo se, že když pominulo těch sedm let, navrátila se * ta žena z země Filistinské, a šla, aby prosila krále za dům svůj a za pole své. ^{*Rut.1,6.}

4. Mezi tím král mluvil s Gézi, služebníkem muže Božího, řka: Vypravuj mi medle o všech věcech velikých, kteréž činil Elizeus.

5. A když on vypravoval králi, kterak obživil mrtvého, aj žena, jejíhož syna vzkřísil, prosila krále za dům svůj a za pole své. I řekl Gézi: Pane můj králi, to jest ta žena, a tento syn její, kteréhož vzkřísil Elizeus.

6. Tedy tázal se král ženy, kteráž vypravovala jemu. I poručil král komorníku jednomu, řka: Ať jsou navraceny všechny věci, kteréž byly její, i všechny užítky pole, ode dne, v němž opustila zemi, až po dnes.

7. Potom přišel Elizeus do Damašku, král pak Syrský Benadad stonal. I oznáměno jemu těmito slovy: Přišel muž Boží sem.

8. I řekl král Hazaelovi: Vezmi v ruce své dar, a jdi vstříe muži Božím, a zeptej se Hospodina skrze něho, řka: Povstanu-li z nemoci této?

9. A tak šel Hazael vstříe jemu, vzav s sebou dar, a všeliké věci výborné Damašské, břemena na čtyřideceti velbloudích, a přišed, stál před ním a řekl: Syn tvůj Benadad, král Syrský, poslal mne k tobě, řka: Povstanu-li z nemoci této?

10. Odpověděl mu Elizeus: Jdi, pověz jemu: Zajisté mohl bys živ zůstat. Ale Hospodin mi ukázal, že jistotně * umře.

11. V * tom proměniv muž Boží tvář svou, ukázal se k němu neochotně a plakal. ^{*k.2,17.}

12. Jemuž řekl Hazael: Proč pán můj pláče? Odpověděl: Proto že vím, co zlého ty učiniš synům Izraelským. Pevnosti * jejich spálíš a mládence jejich zmodřejš mečem, a nemluvíátka jejich rozrážeti budeš, a těhotné jejich zroztínáš. ^{*k.10,32.}

13. I řekl Hazael: I což jest služebník tvůj * pes, aby učiniti mohl vše tak velikou? Odpověděl Elizeus: Ukázal tě mi Hospodin, že budeš králem Syrským. ^{*1Sam.24,15.}

14. A odšed od Elizea, přišel ku pánu svému. Kterýž řekl jemu: Což řekl Elizeus? Odpověděl: Pravil mi, že bys mohl živ zůstat.

15. I stalo se nazejtří, že vzal koberec, a namočiv jej v vodě, prostřel jej na tvář jeho. I umřel, a kraloval Hazael místo něho.

16. Léta pak pátého Jorama, syna Achabova krále Izraelského, a Jozafata krále Judského, počal kralovati Jehoram, * syn Jozafatův král Judský. ^{*2Par.21,1.}

17. Ve dvou a třideceti letech byl, když počal kralovati, a kraloval osm let v Jeruzalémě.

18. A chodil po cestě králů Izraelských, tak jako činil dům Achabův; nebo měl deuru Achabovu za manželku. Takž činil zlé věci před očima Hospodinovými.

19. Hospodin však nechtěl zahladiti Judy pro Davida služebníka svého, jakž mu * byl zaslíbil, že dá 7 jemu svíci i synům jeho po všechny dny. ^{*2Sam.7,13 násł.†1Kráł.11,36.}

20. Ve dnech jeho odstoupil * Edom od království Judského, a ustanovili nad sebou krále. ^{*2Sam.8,14.}

21. Tou příčinou táhl Jehoram do Seir, i všiekni vozové s ním. A vstav v noci, porazil Idumejské, kteříž jej byli obklíčili, i hejtmany vozů, a lid utekl do stanů svých.

22. Však předce * odstoupil Edom od království Judského až do tohoto dne. Takž odstoupilo i Lebno téhož času. ^{*2Par.21,10.}

23. O jiných pak věcech Jehoramových, a o všem, cožkoli činil, psáno jest v knize o králích Judských.

24. I usnul Jehoram s otcí svými, a pohřbený jest s otcí svými v městě Davi-

lové, * kraloval pak Ochoziáš syn jeho místo něho. *2 Par.22,1 n.ásl.

25. Léta dvanáctého Jorama syna Achabova, krále Izraelského, počal kralovati Ochoziáš syn Jehorama, krále Judského.

26. Ve dvamecítma letech byl Ochoziáš, když počal kralovati, a kraloval jeden rok v Jernzalemě. Jméno matky jeho bylo * Atalia, dcera Amri krále Izraelského. *k.11,1.

27. A chodil cestou domu Achabova, čině, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, jako i dům Achabův, nebo byl zetěm domu Achabova.

28. Pročež vycházel s Joramem synem Achabovým, na vojnu proti Hazaeleovi králi Syrskému, do Rámot Galád; ale porazili Syrští Jorama.

29. A tak navrátil se král Joram, aby se * hojil v Jezreel na rány, kterýmiž ho ranili Syrští v Ráma, když bojoval s Hazaelem králem Syrským. Ochoziáš pak syn Jehorama, krále Judského, přijel, aby navštívil Jorama syna Achabova v Jezreel; nebo tam nemocen byl. *k.9,15.

KAPITOLA IX.

O pomazání Jéhu na království Izraelské, 14. a o skutcích jeho.

Prorok pak Elizeus povolal jednoho z synů prorockých, a řekl jemu: Přepaš bedra * svá, a vezmi tuto nádobku oleje do ruky své, a jdi do Rámot Galád.

2. A když tam přijdeš, uziš tam Jéhu, syna Jozafata syna Namsi. K němuž když přijdeš, vyvoláš ho z prostředku bratří jeho, a uvedeš ho do nejtajnějšího pokojíku. *k.4,29.

3. A vezma nádobku oleje, vyleješ na hlavu jeho a diš: Toto praví Hospodin: Pomazuji * tebe za krále nad Izraelem. A hned otevra dvěře, uteč a nemeškej se. *1 Král.19,16.

4. I odšel mládenec ten služebník prorokův do Rámot Galád.

5. A když přišel, aj, knížata vojska seděli. I řekl: Mámt něco pověditi, ó kniže. I řekl Jéhu: Komu ze všech nás? Odpověděl: Tobě, ó kniže.

6. Vystav tedy, všel do vnitřku. I vylil olej na hlavu jeho a řekl jemu: Toto praví Hospodin, Bůh Izraelský: Pomazuji tebe za krále nad lidem Hospodinovým, nad Izraelem.

7. A * zmorduješ dům Achaba pána

svého; neboť pomstím krve služebníků svých proroků, a krve všech služebníků Hospodinových z ruky Jezábel.

*1 Král.21,22,23.

8. A tak zahyne všecken dům Achabův, a vyplněním z domu Achabova močičiho na * stěnu, a zajatého i zauechaného v Izraeli. *1 Král.14,10.

9. Učiním zajisté domu Achabova, jako * domu Jeroboámovu syna Nebotova, a jako domu † Bázy syna Achiašova. *1 Král.15,29. †k.16,3.

10. Jezábel * pak sežerou psi na poli Jezreel, a nebude, kdo by ji pochoval. A rychle otevřev dvěře, utekl. *1 Král.21,23.

11. A když Jéhu vyšel k služebníkům pána svého, řekl mu *jeden*: * Dobře-li se děje? Proč přišel ten blázen k tobě? Odpověděl jim: Vy znáte člověka i řeč jeho. *k.5,21.

12. I řekli: Klamť jest, pověz nám medle. Kterýž řekl: Takto a takto mluvil mi, řka: Toto praví Hospodin: Pomazuji tě za krále nad Izraelem.

13. Tedy rychle vzali * jeden každý roucho své, a prostřeli pod něj na nejvyšším stupni, a troubice v troubu, pravili: Kralujeť Jéhu. *Mat.21,7.

14. Zatím spuntoval se Jéhu syn Jozafata, syna Namsi, proti Joramovi, (když Joram ostríhaje Rámot Galád spolu se všim Izraelem, před Hazaelem králem Syrským,

15. Navrátil se byl Joram král, aby se hojil v Jezreel na rány, * kterýmiž ho ranili Syrští, když bojoval proti Hazaeleovi králi Syrskému.) A řekl Jéhu: Vidili se vám, ucehť nevychází žádný z města, kterýž by šel a oznámil to v Jezreel. *k.8,28.

16. I vsedl na vůz Jéhu a jel do Jezreel, nebo Joram ležel tam. Ochoziáš také král Judský přijel byl, aby navštívil Jorama.

17. V tom * strážný, kterýž stál na věži v Jezreel, když viděl houf Jéhu přicházející, řekl: Vidim jakýsi houf. I řekl Joram: Povolej jízdného, a pošli vstříc jim, aby se otázal: Jest-li pokoj? *2 Sam.18,24.

18. I vyjel jízdný proti nim a řekl: Takto praví král: * Jest-li pokoj? Odpověděl Jéhu: Co tobě do pokoje? Jeď za mnou. Protož oznámil to strážný, řka: Přijel posel až k nim, ale nevracuje se. *1 Sam.16,4.

19. Ještě * poslal druhého jízdného. Kterýž přijel k nim a řekl: Takto praví

král: *Jest-li pokoj?* Odpověděl Jéhu: *Co tobě do pokoje? Jed za mnou.*^{*k.1.11.}

20. Opět oznámil *to* strážný, řka: *Přijel až k nim, ale nevraci se. Příjezd pak jest jako příjezd Jéhu syna Namsi; nebo vztekla jede.*

21. Tedy řekl Joram: *Zapřáhni. I zapřáhl k vozu jeho. Takž vyjel Joram král Izraelský a Ochoziáš král Judský, každý na voze svém, a vyjevše proti Jéhu, potkali se s ním na ^{*} poli Nábota Jezreelského.*^{*1 Král.21.1.}

22. I stalo se, když užel Joram Jéhu, že řekl: *Jest-liž pokoj, Jéhu?* Odpověděl: *Jaký pokoj, poněvadž ještě smilství Jezabel matky tvé a kouzelnictví její velmi mnohá trvají?*

23. Pročež obrátiv se Joram, utikal a řekl Ochoziášovi: *Zrada, Ochoziáši!*

24. Ale Jéhu pochytiv lučičště, postřelil Jorama mezi ramenem jeho, tak že střela pronikla srdce jeho. I padl na voze svém.

25. Zatím řekl *Jéhu* Badakerovi, hejtmanu svému: *Vezma, povrz jej na pole Nábota Jezreelského; nebo pamatuješ, když jsme já a ty jeli spolu za Achabem otem jeho, že ^{*} Hospodin vynesl proti němu pohružku tuto, řka:*^{*1 Král.22.38.}

26. *Zajisté krve Nábotovy a krve synů jeho, kterouž jsem viděl včera, řekl Hospodin, pomstím na tobě na poli tomto. Hospodin *to* řekl, nyní tedy vezma, povrz jej na pole, vedlé řeči Hospodiny.*

27. Ochoziáš ^{*} pak král Judský užřev to, utikal cestou k domu zahradnímu. Ale houil ho Jéhu a řekl: *I toho zabíte na voze jeho. Takž ho ranili, když vyjížděl k Gurnu, kteréž jest podlé Jibleam. I utekl do Mageddo a tam umřel.*

^{*2 Par.22.9.}

28. Kteréhož ^{*} vloživše na vůz služebnici jeho, vezli jej do Jeruzaléma, a pochovali jej v hrobě jeho s otcí jeho v městě Davidově.^{*k.14.20.}

29. Léta jedenáctého Jorama syna Achabova počal kralovati Ochoziáš nad Judou.

30. Potom Jéhu přijel do Jezreel. O čemž když uslyšela Jezabel, ^{*} uličila tvář svou, a ozdobilu hlavu svou, a vyhlédala z okna.^{*Jer.4.30.}

31. A když Jéhu jel skrze bránu, řkla: *Jest-li pokoj, ^{*} ó Zamri, mordéri pána svého?*^{*1 Král.16,10,18.}

32. On pak pozdvih tváří své k oknu, řekl: *Kdo drží se mnou, kdo? I vyhlédli na něj dva či tři komorníci její.*

33. Jimž řekl: *Svrzte ji. Kterížto svrhli ji. I pokropena jest krvi její stěna i koni; a tak pošlapal ji.*

34. A když přijel, jedl a pil, a řekl: *Pohlďte již na tu zlořečenou a pochovejte ji, nebt jest deera královská.*

35. Protož odšedše, aby ji pochovali, nenalezli z ní než leb a nohy a dlaně rukou.

36. A navrátivše se, pověděli jemu. Kterýž řekl: *Slovo Hospodinovo jest, kteréž ^{*} mluvil skrze služebníka svého, Eliáše Tesbitského, řka: Na poli Jezreel žráti budou psi tělo Jezabel.*^{*v.10.}

37. Budiž tedy tělo Jezabel na poli Jezreel, jako hnůj na svrhekku pole, tak aby žádný neřekl: *Tato jest Jezabel.*

KAPITOLA X.

Synové Achabovi zbiti, 12. i přátelé Ochoziášovi. 15. Modlárství zkaženo, 34. a Jéhu umřel.

Měl pak Achab sedmdesát synů v Samaři. I napsal Jéhu list, a poslal jej do Samaři k knížatům Jezreelským, starším, a kteříž chovali *syny* Achabovy, s tímto poručením:

2. *Hned jakž vás dojde list tento, poněvadž u vás jsou synové pána vašeho, jsou i vozové u vás, i koni, i město hrazené a zbroj,*

3. *Vybeřte nejlepšího a nejpůsobnějšího z synů pána svého, a posadte na stoličce otce jeho, a bojujte za dům pána svého.*

4. *Kteríž bojice se náramně, pravili: Aj, dva králové neostali před ním, a kterak my ostojíme?*

5. *A tak poslal ten, kterýž byl ustanoven nad domem, a kterýž ustanoven byl nad městem, i starší, a kteříž chovali *syny* Achabovy, k Jéhu, řkouce: Služebníci tvoji jsme, a všecko, což nám rozkážeš, učiníme. Neustanovíme žádného krále; což se tobě dobře líbí, ^{*} učiň.*^{*Joz.9.25.}

6. *I napsal k nim list po druhé, řka: Jste-li moji a hlasu mého posloucháte-li, vezmouce hlavy všech synů pána svého, přďte ke mně zítra o tomto času do Jezreel. (Synů pak králových bylo sedmdesát mužů u nejpřednějších v městě, kteříž chovali je.)*

7. *Tedy stalo se, jakž jich došel list ten, že zjímali syny královské, a zbili*

sedmdesáte mužů, a vkladše hlavy jejich do košů, poslali je k němu do Jezreel.

8. A přišed posel, oznámil jemu, řka: Přinesli hlavy synů královských. A on řekl: Skladte je na dvě hromady u vrat brány až do jitra.

9. Potom ráno vyšed, postavil se a řekl všemu lidu: Spravedliví jste vy. Aj, já spuntoval jsem se proti pánu svému a zabíj jsem jej; kdo by pobíj tyto všechny?

10. Věztež nyní, že nepochybilo nižádné slovo Hospodinovo, kteréž mluvil Hospodin proti * domu Achabovu, ale vykonal Hospodin to, což byl mluvil skrze služebníka svého Eliáše. ^{*1 Král.21,21,22.}

11. A tak pobíj Jéhu všechny, kteříž pozůstali z domu Achabova v Jezreel, i všechny nejpřednější jeho, i známé jeho, i kněží jeho, tak že * nezůstalo z nich žádného živého. ^{*2 Mojs.14,28.}

12. Potom vstav, odebral se a jel do Samaří, a již byl v Betekedu pastýřů na cestě.

13. I nalezl tam Jéhu bratři Ochoziáše, krále Judského, a řekl: Kdo jste vy? Odpověděli: Jsme bratři Ochoziášovi a jdeme, abychom pozdravili synů králových a synů královny.

14. Tedy řekl: Zjímajte je živé. I zjímali je živé, a pobíj je u čisterny v Betekedu, * čtyřiceti a dva muže, a nezůstal z nich žádný. ^{*k.2,24.}

15. Potom bera se odtud, nalezl * Jonadaba syna Rechabova, kterýž se s ním potkal, a pozdravil ho. I řekl jemu: Jestliž srdce tvé přímé, jako jest srdce mé s srdcem tvým? Odpověděl Jonadab: Jest, ari jest. *Řekl Jéhu:* Podejž mi ruky své. I podal mu ruky své. A on kázal mu vsednouti k sobě na vůz, ^{*Jer.35,6.}

16. A řekl: Pojed se mnou, a viz horlivost mou pro Hospodina. A tak vezli jej na voze jeho.

17. Když pak přijel do Samaří, pobíj všechny, kteříž byli pozůstali z domu Achabova v Samaří, a vyhledil jej vedle řeči * Hospodinovy, kterouž byl mluvil k Eliášovi. ^{*1 Král.21,21,22.}

18. Zatím shromáždív Jéhu všeken lid, řekl jim: Achab málo * sloužil Bálovi, Jéhu bude mu více sloužiti.

^{*1 Král.16,32,33.}

19. Protož nyní všechny proroky Bálovy, všechny služebníky jeho, a všechny

kněží jeho svolajte ke mně, at žádný tam nezůstává; nebo velikou obět budu obětovati Bálovi. Kdož by koli nebyl přítomen, nezůstane živ. Ale Jéhu činil to chytře, aby vyhledil cítěle Bálovy.

20. Řekl také Jéhu: Zasvěťte svátek Bálovi. I prohlásili jej.

21. Rozeslal zajisté Jéhu po vši zemi Izraelské. I sešli se všickni cítěle Bálovi, tak že nezůstalo ani jednoho, ješto by nepřišel. A když vešli do domu Bálova, naplněu jest dům Bálův, od jednoho konce až do druhého.

22. Tedy řekl tomu, kterýž vládl rouchem: Vynes roucha všechněm cítělům Bálovým. I přinesl jim roucha.

23. Potom všel i Jéhu a * Jonadab syn Rechabův do domu Bálova, a řekl cítělům Bálovým: Vyhledejte a vizte, at není zde s vámi *někdo* z cítělů Hospodinových, kromě samých cítělů Bálových. ^{*v.15.}

24. A tak vešli, aby obětovali oběti a zápaly. Jéhu pak postavil sobě vně osmdesáte mužů, jimž byl řekl: Jestliže kdo uteče z lidí těch, kteréž já uvozuji vám v ruce vaše, * život váš za život jeho.

^{*1 Král.20,39.}

25. I stalo se, když *kněz* dokonal obětování zápalu, řekl Jéhu drabantům a hejtmanům: Vejdětež * a zbitě je, at žádný nenecházi. Kterížto pobíj je ostrosti meče, a rozmetali těla jejich drabant i hejtmané. Potom šli dále do každého města, *kdež byl* dům Bálův, ^{*1 Král.18,40.}

26. A vymítajíce modly z domu Bálova, pálii je.

27. Zkazili také modlu Bálovu, a zbořivše dům jeho, nadělali z něho záchodů až do dnešního dne.

28. A tak vyplénil Jéhu Bále z lidu Izraelského.

29. A však proto * od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž přivedl k hřešení Izraele, neodstoupil Jéhu, *totiž* od těch telat zlatých, kteráž byla v Bethel a v Dan. ^{*1 Král.12,26 násl.}

30. Tedy řekl Hospodin Jéhu: Poněvadž jsi snažně vykonal to, což dobrého jest před očima máma, a všechny věci, kteréž jsem měl v srdci svém, učinil jsi domu Achabovu, * synové tvoji až do čtvrtého pokolení seděti budou na stoličce Izraelské. ^{*k.15,12.}

31. Ale Jéhu nebyl toho pilen, aby choďil v zákoně Hospodina, Boha Izrael-

ského, celým srdcem svým, aniž odstoupil od hříchů Jeroboáma, kterýž byl uvedl v hřichy lid Izraelský.

32. Za těch dnů počal Hospodin zmenšovati Izraele; nebo je * porazil Hazael po všech končinách Izraelských, *k.8,12.

33. Od Jordánu, proti východu slunce, všecku zemi Galád, Gádovu a Rubenovu i Manassesovu, od Aroer, kteréž jest při potoku Arnon, tak Galád jako Bázan.

34. O jiných věcech Jéhu, a cožkoli činil, i o vši síle jeho, sepsáno jest v knize o králích Izraelských.

35. I usnul Jéhu s otei svými, a pochovali jej v Samaří, a kraloval * Joachaz synu jeho místo něho. *k.13,1.

36. Dnů pak, v nichž kraloval Jéhu nad lidem Izraelským v Samaří, bylo let osmcecítina.

KAPITOLA XI.

Atalia zmrdovala símě královské, 13. i sama zamordována. 17. Smlouva Izraele s Bohem. i s králem.

Atalia pak matka * Ochoziášova viduci, že umřel syn její, vstavši, † pomordovala všecko símě královské.

*k.8,26. †2Par.22,10.

2. Ale Jozaba dcera krále Jehorama, sestra Ochoziášova, vzala Joasa syna Ochoziášova, a ukradši ho z prostředku synů královských, kteříž mordováni byli, * skryla jej i s chůvou jeho v pokoji, kdež lůže byla. A tak skryli ho před Atalií, a není zamordován. *Soud.9,5.

3. I byl s ni v domě Hospodinově tajně za šest let, v nichž Atalia kralovala nad zemí.

4. Léta sedmého poslav Joiada, povolal setníků, hejtmánů a drabantů. I uvedl je k sobě do domu Hospodinova, a učinil s nimi smlouvu, a zavázav je přísahou v domě Hospodinově, ukázal jim syna králova. *2Par.23,1.

5. A přikázal jim, řka: Tato jest věc, kterouž nečinite: Třetí díl vás, kteříž přicházíte v sobotu, a držíte stráž, bude při domě králově,

6. A díl třetí bude u brány Sur, a třetí díl bude u brány za drabanty, a budete stráž držeti, ostříhající domu tohoto před outokem.

7. Vy pak všiekní, kteříž byste odjítí měli v sobotu, po vykonání povinnosti při domě Hospodinově, ve dvě poboční strážce rozdělenu, buďte při králi.

8. A tak obstoupíte krále vůkol, jeden každý majíce braň svou v rukou svých.

Kdož by pak šel do šiku vašeho, ať umře; a budete při králi, když bude vycházeti i když bude veházeti.

9. Protož učinili setníci ti všecky věci tak, jakž byl rozkázal Joiada kněz, a vzavše jeden každý muže své, kteříž přicházeli v sobotu a kteříž odcházeli v sobotu, přišli k Joiadovi knězi.

10. I * dal kněz setníkům kopi a pavézy, kteréž byly Davida krále, a kteréž byly v domě Hospodinově. *2Par.23,9.

11. Stáli pak ti drabanti, jeden každý držíce braň svou v ruce své, od pravé strany domu až do levé strany domu proti oltáři a proti domu při králi vůkol.

12. Tedy vyvedl syna králova, a vstavil na něj korunu a * ozdobou. I ustanovili jej králem a pomazali ho, a plésají ce rukama, říkali: Živ buď král!

*5Mojz.17,18.19.

13. V tom uslyševši Atalia hluk plésání jeho lidu, vešla k lidu do domu Hospodinova.

14. A když pohleděla, a aj, král stá na místě vyšším, vedlé obyčejě s knížaty, a * trouby byly před králem, a všecken lid země byl vesel, i troubili v trouby. Tedy † roztrhla Atalia roucho své: zkríkla: Spikuntí, spikuntí!

*4Mojz.10,10. †2Krl15,7.

15. Protož rozkázal Joiada kněz těm setníkům ustaveným nad vojskem, říkajícím: Pusťte ji prostředkem řadu, a i to ho, kdož by za ní šel, zabíte mečem. Nebo byl řekl kněz: Ať není zabita v domě Hospodinově.

16. I pustili ji. Ale když přišla na cestu, kudy koni veházejí do domu královského, tu jest zabita.

17. Tedy učinil Joiada smlouvu mezi Hospodinem a mezi králem, i mezi lidem, aby byli lid Hospodinův; též mezi králem a mezi lidem.

18. Potom šel všecken lid země do * domu Bálova, a zbořili jej, i oltáře jeho obrazy jeho v kusy stroskotali; Matan také kněze Bálova zabili před oltářem. Kněz pak znovu nařídil přísluhující domě Hospodinově. *k.10,26,2.

19. A pojav ty setníky a hejtmány, drabanty se všim lidem země, provázaje krále z domu Hospodinova, a přišli cestou k bráně drabantů do domu královského. Kdežto posadil se na stoličku královské.

20. I veselil se všecken lid země, a mi

sto se upokojilo. Aťalíi pak zabili mečem u domu královského.

21. A byl Joas v * sedmi letech, když počal kralovati. *v.4.

KAPITOLA XII.

Chráám zase opravován. 17. Joas jej zloupil, 20. potom zabít.

Léta sedmého Jéhu počal kralovati Joas, * a kraloval čtyřidceti let v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Sebia z Bersabé. *2Par.24,1.

2. I činil Joas, což dobrého jest před očima Hospodinovými; a všechny dny své, pokudž ho vyučoval Joiada kněz.

3. A však * výsosti nebyly zkaženy, ještě lid obětoval a kadil na těch výsostech. *1Král.15,14; 22,44.

4. Řekl pak Joas kněžím: Všecky peníze svaté, kteréž se vnášejí do domu Hospodinova, totiž peníze těch, kteříž jdou v počet, a peníze ceny za osobu jednoho každého, a všecky peníze, kteréž by kdo dobrovolně uložil dáti do domu Hospodinova,

5. Vezmou kněží k sobě, jeden každý od známého svého, a oni opraví zbořeniny domu všudy, kdež by bylo zboření.

6. Stalo se potom léta dvacátého třetího krále Joasa, když ještě neopravili kněží zboření chrámových,

7. Že povolal král Joas Joiady kněze i jiných kněží, a řekl jim: Proč neopravujete zboření chrámových? Protož nyní nepřijímejte peněz od známých svých, ale na zboření domu dávejte je.

8. Jemuž povolivše kněží, nebrali peněz od lidu, ani neopravovali domu.

9. Protož Joiada kněz vzav jednu truhlici, udělal díru v víku jejím, a postavil ji vedlé oltáře po pravé straně, kudy se vehází do domu Hospodinova. I postavili tu kněží ostříhající prahu i všech peněz, kteréž vnášiny byly do domu Hospodinova.

10. A když rozuměli, že by mnoho peněz bylo v truhlici, tedy přicházel kancléř královský a kněz nejvyšší, a sčítše, schovávali ty peníze, kteréž se nalézaly v domě Hospodinově.

11. Odkudž vydávali peníze hotové v ruce řemesníků postavených nad dílem domu Hospodinova, a ti obraceli je na tesaře a dělníky, kteříž opravovali dům Hospodinův,

12. Totíž na zedníky a kameníky, a k

jednání dříví i tesaného kamení, aby opraveny byly zbořeniny domu Hospodinova, i na všecko to, což obráceno mělo býti na dům k opravě jeho.

13. A však nebylo děláno do domu Hospodinova číši stříbrných, žaltářů, kotlíků, trub a žádné nádoby zlaté, ani nádoby stříbrné z peněz, kteréž přinášiny byly do domu Hospodinova,

14. Ale těm, kteříž představeni byli nad dílem, dávali je, a opravovali na ně dům Hospodinův.

15. Aníž žádali * počtu od mužů těch, jimž v ruce peníze dávali, aby platili dělníkům; nebo věrně dělali. *k.22,7.

16. Peněz za vinu, a peněz za hříchy nebylo vnášino do domu Hospodinova; kněžím se dostávaly.

17. Tedy vytáhl Hazael král Syrský, a bojoval proti Gát a dobyl ho. Potom obrátil Hazael tvář svou, aby táhl proti Jeruzalému.

18. Protož pobral Joas král Judský všecky věci svaté, kterýchž byli nadali Jozafat a Jehoram a Ochoziáš, otcové jeho, králové Judští, i to, čehož sám posvětil, i všecko zlato, kteréž se nalezlo v pokladích domu Hospodinova a domu královského, a poslal k Hazaelovi králi Syrskému. I odtáhl od Jeruzaléma.

19. O jiných pak činech Joasových, a cožkoli činil, psáno jest * v knize o králich Judských. *2Par.24,1 násl.

20. Potom povstavše * služebníci jeho, spikli se spolu, a zabili Joasa v Betmillo, kudy se chodí do Silla, *k.14,19.

21. Totíž Jozachar syn Simatův, a Jozabad syn Somerův. Ti služebníci jeho zabili ho, a umřel. I pochovali jej s otcí jeho v městě Davidově, a kraloval * Amaziáš syn jeho místo něho. *k.14,1.

KAPITOLA XIII.

Kralování Joachaza, 9. Joasa 13. a Jeroboáma v Izraeli. 20. Elizeus umřel. 21. Mrtvý člověk ožil. 22. Izrael nad Syrskými svítězil.

Léta tříměsítného Joasa syna Ochoziáše, krále Judského, kraloval Joachaz syn Jéhu nad Izraelem v Samaří sedmnácte let.

2. A čiuil to, což jest zlého před očima Hospodinovými; nebo následoval hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž přivedl k hřešení Izraele, a neuchýlil se od nich.

3. I * rozhněvala se prechlivost Hospodinova nad Izraele, a vydal je v ruku † Ha-

zale krále Syrského, a v ruku Benadada syna Hazaelova po všechny ty dny.

^{*Soud.2.14. +2Král.10.32.}

4. Ale když se modlil Joachaz Hospodinu, vyslyšel jej Hospodin. Viděl zajiště trápení Izraelské, že je ssuzoval král Syrský.

5. Protož dal Hospodin Izraelovi vysvoboditele, * a vyšli z ruky Syrských, i bydlili synové Izraelští v příbytcích svých jako kdy prvě.

^{*k.14.27.}

6. Však proto neodstoupili od hříchů domu Jeroboáмова, kterýž přivedl k hřešení Izraele, *nýbrž* v nich chodili, ano i háj ještě zůstával v Samaří,

7. Ačkoli nezanechal Joachazovi lidu, kromě padesáti jizdných a desíti vozů a desíti tisíců pěších; nebo je pohubil král Syrský, a setřel je * jako prach při mláčení.

^{*1Král.20.10.}

8. O jiných pak činech Joachazových, a cožkoli činil, i o síle jeho zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

9. I usnul Joachaz s otcí svými, a pochovali ho v Samaří. Kraloval pak Joas syn jeho místo něho.

10. Léta třideátého sedmého Joasa krále Judského kraloval Joas syn Joachazův nad Izraelem v Samaří šestnácte let.

11. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, nenechýl se od žádných hříchů Jeroboáмова syna Nebatova, kterýž přivedl k hřešení Izraele, *ale* chodil v nich.

12. O jiných pak činech Joasových, i cožkoli činil, i o síle jeho, kterouž bojoval * proti Amaziášovi králi Judskému, zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

^{*k.14.8.11.12.}

13. I * usnul Joas s otcí svými, a sedl Jeroboám na stoličce jeho. I pochován jest Joas v Samaří s králi Izraelskými.

^{*k.14.16.}

14. Elizeus pak roznemohl se nemocí těžkou, v kteréž i umřel. A přišel byl k němu Joas král Izraelský, a pláče nad ním, řekl: Otče můj, otče můj, vozové Izraelští a jízdo jeho!

15. Ale Elizeus řekl jemu: Vezmi lučičtě a střely. I vzav, přinesl k němu lučičtě a střely.

16. Řekl dále králi Izraelskému: Vezmi v ruku svou lučičtě. I vzal je v ruku svou. Vložil také Elizeus ruce své na ruce královny.

17. A řekl: Otevři to okno k východu.

A když otevřel, řekl Elizeus: Střelíš. I střelil. Tedy řekl: Střela spasení Hospodinova a střela vysvobození proti Syrským; nebo poraziš Syrské v Afeku, až i do konce vyhladiš je.

18. Opět řekl: Vezmi střely. I vzal. Tedy řekl králi Izraelskému: Střel je k zemi. I střelil po třikrát, potom tak nechal.

19. Pročež rozhněvav se na něj muž Boží, řekl: Měls pětkrát neb šestkrát střeliti, ješto bys byl porazil Syrské, až bys je i do konce byl vyhladil; nyní pak jen po třikrát poraziš Syrské.

20. Potom umřel Elizeus, a pochovali ho. Lotřikové pak Moábští vtrhli do země nastávajícího roku.

21. I stalo se, když pochovávali jednoho, že uzřevše ty lotřiky, nvrhli muže toho do hrobu Elizeova. Kterýžto muž, jakž tam padl, a dotekl se kostí Elizeových, ožil a vstal na nohy své.

22. Hazael pak král Syrský, ssuzoval Izraele po všechny dny Joachaza.

23. A milostiv jsa jím Hospodinu, slitoval se nad nimi, a popatřil na ně, pro smlouvu * svou s Abrahamem, s Izákem a s Jákobem, a nechtěl jich zahladiti, aniž zavrhl jich od trváni své až do tohoto času.

^{*2Moj.2.24.}

24. I umřel Hazael král Syrský, a kraloval Benadad syn jeho místo něho.

25. Protož Joas syn Joachazův pobral zase města z ruky Benadada syna Hazaelova, kteráž byl vzal z ruky Joachaza otec jeho válečně; *nebo* po třikrát porazil ho Joas, a navrátil města Izraelská.

KAPITOLA XIV.

Kralování Amaziáše nad Judou; 7. vítězství jeho. přemožení ho od Joasa. 21. Azariáš králem nad Judou, 23. a Jeroboám nad Izraelem.

Léta druhého Joasa syna Joachaza, krále Izraelského, kraloval * Amaziáš syn Joasa, krále Judského.

^{*2Par.25.1.}

2. V pětmecitma letech byl, když počal kralovati, a kraloval dvaceti devět let v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Joadan z Jeruzaléma.

3. Ten činil to, což dobrého jest před očima Hospodinovými, ačkoli ne tak jako David otec jeho. Všecko, což činil Joas otec jeho, tak činil.

4. A však * výsostí nezkazili, ještě lid obětoval a kažil na výsostech.

^{*k.12.3.}

5. I stalo se, když upevněno bylo krá-

lovství v ruce jeho, že pobil služebníky své, * kteříž byli zabili krále otce jeho.

*k.12,20.

6. Synů pak těch vraždníků nepobil, jakož jest * psáno v knize zákona Mojžíšova, kdež přikázal Hospodin, řka: Nebudouť na hrdle trestání otcové za syny, aniž synové trestání budou na hrdle za otce, ale jeden každý za svůj hřích umře.

*5Mojž.24,16.

7. On také porazil * Idumejských v údolí solnatém deset tisíců, a dobyl Sela bojem. I nazval jméno jeho Jektechel až do tohoto dne.

*2Par.25,11.

8. Tedy poslal Amaziáš posly k Joasovi synu Joachaza, syna Jéhu krále Izraelského, řka: Nuže, pohleďme sobě v oči.

9. Zase poslal Joas král Izraelský k Amaziášovi králi Judskému a řekl: * Boddák, kterýž *byl* na Libánu, poslal k cedru Libánskému, řka: Dej dceru svou synu mému za manželku. V tom šlo tedy zvíře polní, kteréž *bylo* na Libánu, a posílalo ten boddák.

*Soud.9,14.

10. Že jsi moeně porazil Idumejské, protož pozdvihlo tě srdce tvé. Chlub se a sed' v domě svém. I proč se máš plésti v neštěstí, abys padl ty i Juda s tebou?

11. Ale Amaziáš neuposlechl. Protož vytáhl Joas král Izraelský, a pohledli sobě v oči, on s Amaziášem králem Judským u Betsemes Judova.

12. I poražen jest Juda od Izraele, a utíkali jeden každý do příbytků svých.

13. Amaziáš pak krále Judského, syna Joasa syna Ochoziášova, jal Joas král Izraelský u Betsemes, a přitáh do Jeruzaléma, zbořil zed Jeruzalémskou, od brány Efraim až k bráně úhlu, na čtyři sta loktů.

14. A * pobral všecko zlato i stříbro, a všecky nádoby, kteréž se nalézaly v domě Hospodinově a v pokladech domu královského, také i mládence zastavené, a navrátil se do Samaří.

*1Král.14,26.

15. O jiných pak činech Joasa, kteréž činil, i síle jeho, a kterak bojoval proti Amaziášovi králi Judskému, psáno jest v knize o králich Izraelských.

16. I * usnul Joas s otei svými, a pochován jest v Samaří s králi Izraelskými, i kraloval Jeroboám syn jeho místo něho.

*k.13,13.

17. Živ pak byl Amaziáš syn Joasův,

král Judský, po smrti Joasa syna Joachaza, krále Izraelského, patnácte let.

18. O jiných pak věcech Amaziášových psáno jest v * knize o králich Judských.

*2Par.25,1.

19. Potom spuntovali se * proti němu v Jeruzalémě, a on utekl do Lachis. Protož poslali za ním do Lachis, a zamordovali ho tam.

*k.12,20.

20. Odkudž * odnesli jej na koních, a pochován jest v Jeruzalémě s otei svými v městě Davidově.

*k.9,28.

21. Tedy všecken lid Judský * vzali Azariáš, kterýž byl v šestnácti letech, a ustanovili ho za krále na místě otce jeho Amaziáše.

*k.15,1,2.

22. Onť jest vzdělal * Elat a dobyl ho Judovi, když byl již usnul král s otei svými.

*k.16,6.

23. Léta patnáctého Amaziáše syna Joasa, krále Judského, kraloval Jeroboám syn Joasa, krále Izraelského, v Samaří čtyřideceti a jedno léto.

24. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, * neuchýliv se od žádných hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž k hřešení přivedl Izraele.

*1Král.15,34.

25. On zase dobyl končin Izraelských od toho místa, kudy se jde do Emat, až k moři pustému, vedlé řeči Hospodina Boha Izraelského, kterouž byl mluvil skrze služebníka svého * Jonáše syna Amaty proroka, kterýž byl z Gethefer.

*Jon.1,1.

26. Nebo viděl Hospodin trápení Izraele těžké náramně, a že jakož * zajatý, tak i zanechaný s nic býti nemůže, aniž jest, kdo by spomohl Izraelovi.

*1Král.14,10.

27. A nemluvil Hospodin, že by ehtěl zahladiti jméno Izraele, aby ho nebylo pod nebem; protož * vysvobodil je skrze Jeroboáma syna Joasova.

*k.13,5.

28. O jiných pak věcech Jeroboámových, a cožkoli činil, i síle jeho, a kterak bojoval, jak zase dobyl Damašku a Emat Judova Izraelovi, psáno jest v knize o králich Izraelských.

29. I usnul Jeroboám s otei svými, s králi Izraelskými, a kraloval * Zachariáš syn jeho místo něho.

*k.15,8.

KAPITOLA XV.

Azariáš král Judský, 10. Sallum Izraelský, 14. po něm Manahem, 22. za ním Pekachia, 25. potom Pekach 30. a Uziáš, 32. Jotam také král Judský.

Léta sedmmecítmého Jeroboáma krále

Izraelského kraloval Azariáš syn Amaziáš, krále Judského.

2. V * šestnácti letech byl, když počal kralovati, a kraloval padesáte dvě léta v Jernzalemě. Jméno matky jeho bylo Jecholia z Jeruzaléma. *k.12,14,21.

3. Ten činil, což dobrého jest před očima Hospodinovýmá vedlé všech věcí, kteréž činil Amaziáš otec jeho.

4. A však * výsosti nezkazili, ještě lid obětoval a kadil na výsostech. *k.12,3,1 Král.22,41.

5. Ranil pak Hospodin krále, tak že byl * malomocný až do dne smrti své, a bydlil v domě obzvláštním. Pročež Jotam syn královský držel správu nad domem, soudě lid země. *2Par.26,19.

6. O jiných pak činech Azariášových, i cožkoli činil, psáno jest v * knize o králich Judských. *2Par.26,1 násl.

7. I usnul Azariáš s otcí svými, a pochovali jej s otcí jeho v městě Davidově, a kraloval Jotam syn jeho místo něho.

8. Léta třideátého osmého Azariáše krále Judského kraloval * Zachariáš syn Jeroboámův nad Izraelem v Samaři šest měsieů. *k.14,29.

9. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, jakž činivali oteové jeho, * neuchýliv se od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž přivedl k hřešení Izraele. *k.10,29.

10. I * spíkl se proti němu Sallum syn Jábes a bil ho před lidem, i zabil jej a kraloval místo něho. *k.12,20.

11. O jiných pak věcech Zachariášových zapsáno jest v * knize o králich Izraelských. *k.13,8.

12. Toť jest slovo Hospodinovo, kteréž mluvil * k Jéhu, řka: Synové tvoji do čtvrtého kolena seděti budou na stolicí Izraelské. A tak se stalo. *k.10,30.

13. Sallum syn Jábesův kraloval léta třideátého devátého Uziáše krále Judského, a kraloval jeden měsie v Samaři.

14. Nebo přitáhl Manahem syn Gádi z Tersa *, a přišed do Samaři, porazil Sallum syna Jábes v Samaři, a zabiv jej, kraloval na místě jeho. *1 Král.16,17.

15. O jiných pak činech Sallam i spíknuti jeho, kteréž učinil, zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

16. Tehdy pohnbil Manahem město Tirsach, a všecky, kteříž byli v něm, i všecky končiny jeho od Tersa, proto že mu

ho neotevřeli. I pomordoval je, a všecky těhotné jejich zroztínal.

17. Léta třideátého devátého Azariáše krále Judského kraloval Manahem syn Gádi nad Izraelem v Samaři za deset let.

18. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, * neodvrátiv se od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, (kterýž přivedl Izraele k hřešení,) po všecky dny své. *k.13,11,14,24.

19. Když pak vytáhl Ful král Assyrský proti zemi té, dal Manahem Fulovi deset tisíc centnéřů stříbra, aby mu byl nápomocen k utvrzení království v rukou jeho.

20. I uložil Manahem * daň na Izraele, na všecky bohaté, aby dávali králi Assyrskému jeden každý po padesáti lotech stříbra. Takž obrátiv se král Assyrský, nemeškal se více tu v zemi. *k.23,35.

21. O jiných pak činech Manahemových, i cožkoli činil, zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

22. I usnul Manahem s otcí svými, a kraloval Pekachia syn jeho místo něho.

23. Léta padesátého Azariáše, krále Judského, kraloval Pekachia syn Manahemův nad Izraelem v Samaři dvě léta.

24. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, * neuchýliv se od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž k hřešení přivedl Izraele. *k.10,29,14,24.

25. Tedy * spuntoval se proti němu Pekach syn Romeliův, hejtman jeho, s Argobem i s Ariášem, a zabil jej v Samaři na paláci domu královského, maje s sebou padesáte mužů Galádských. A zabiv jej, kraloval místo něho. *k.14,19.

26. Jiní pak skutkové Pekaehia a všecko, což činil, zapsáno jest v knize o králich Izraelských.

27. Léta padesátého druhého Azariáše krále Judského kraloval Pekach syn Romeliův nad Izraelem v Samaři dva-deceti let.

28. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, aniž * odstoupil od hříchů Jeroboáma syna Nebatova, kterýž k hřešení přivedl Izraele. *k.10,29.

29. Za dnů Pekaeha krále Izraelského přitáhl Tiglatfalazar král Assyrský, a vzal * Jon a Abel, dům Maacha a Janoc, Kedes a Azor, i Galád a Galilei, i všecku zemi Neftalím, a přenesl *obyvatele* jejich do Assyrie. *1 Král.15,20.

30. Tedy * spuntoval se Ozee syn Ela,

proti Pekachovi synu Romeliovu, a raniv ho, zabil jej, a kraloval na místě jeho léta dvacátého Jotama syna Uziášova. *k.12,20; 14,19.

31. O jiných pak činech Pekachových, a cožkoli činil, zapsáno jest v * knize o králich Izraelských. *2Par.28,6.

32. Léta drnhého Pekacha syna Rome- lia, krále Izraelského, kraloval Jotam syn Uziáše, krále Judského.

33. V pětmecitma letech byl, když počal kralovati, a * šestnácte let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Jerusa, dcera Sádchova. *k.16,2.

34. A činil to, což pravého jest před očima Hospodinovýmá. * Všecko, jakž činil Uziáš otec jeho, tak činil. *k.14,3.

35. A však výsosti nebyly zkaženy, ještě lid obětoval a kadil na výsostech. On vystavěl bránu hořejší domu Hospodino- va.

36. O jiných pak činech Jotamových, a cožkoli činil, zapsáno jest * v knize o králich Judských. *2Par.27,1 násl.

37. Za dnů těch počal Hospodin posílati na Judu * Rezina krále Syrského a Pekacha syna Romeliova. *Izai.7,1.

38. I usnul Jotam s otcí svými, a pochován jest s otcí svými v městě Davida otec svého. I kraloval Achas syn jeho místo něho.

KAPITOLA XVI.

O Achasovi králi Judském modláři.

Sedmnáctého léta Pekacha syna Rome- liova kraloval * Achas syn Jotama, krále Judského. *2Par.28,1.

2. Ve dvacití letech byl Achas, když kralovati počal, a šestnácte let kraloval v Jeruzalémě, ale nečinil toho, což pravého jest, před Hospodinem Bohem svým, jako David otec jeho.

3. Nýbrž chodil po cestě králů Izrael- ských; nadto i syna svého * dal prové- stí skrze oheň vedlé ohavností pohan- ských, kteréž byl Hospodin vyplénil před obličejem synů Izraelských. *k.17,31.

4. Obětoval také a kadil na výsostech a na * pahrbeích, i pod každým stromem zeleným. *k.17,10.

5. Tedy * vytáhl Rezin král Syrský a Pekach syn Romeliášův, král Izraelský, proti Jeruzalému k boji, a oblehli Achasa. Ale nemohli ho dobytí. *Izai.7,1.

6. (Toho času Rezin král Syrský od- trhl zase město * Elat k Syrii, a vyplénil

Židy z Elot; Syrští pak přišedše do E- lat, bydlili tam až do dnešního dne.)

*k.14,22.

7. I poslal Achas posly k * Tiglatfala- zarovi králi Assyrskému, řka: Služeb- ník tvůj a syn tvůj jsem, přítáhní a vy- svobod mne z ruky krále Syrského, a z ruky krále Izraelského, kteréž povstali proti mně. *k.15,29.

8. A * pobrav Achas stříbro a zlato, kte- réž se naleztí mohlo v domě Hospodino- vě a v pokladích domu královského, poslal králi Assyrskému dar. *1Král.15,18.

9. Tedy * povolil jemu král Assyrský, a přítáhl k Damašku a dobyl ho, a pře- nesl obyvatele jeho do Kir, Rezina pak zabil. *1Král.15,20.

10. I vypravil se král Achas vstříc Ti- glatfalazarovi králi Assyrskému do Da- mašku. A uzřev král Achas oltář v Da- mašku, poslal k Uriášovi knězi podob- noství toho oltáře, a formu jeho vedlé všelikého díla jeho.

11. I vzdělal Uriáš kněz oltář vedlé všeho toho, což byl poslal král Achas z Damašku. Tak učinil kněz Uriáš, prvé než se vrátil král Achas z Damašku.

12. Když se pak navrátil král z Dama- šku, uzřev ten oltář přistoupil k němu a obětoval na něm.

13. A tak zapálil zápal svůj i suchou obět svou, a obětoval obět mokrou svou, a pokropil krví oltáře z pokojných obětí svých.

14. Oltář pak měděný, kterýž byl před Hospodinem, přenesl z přední strany domu, aby nestál mezi oltářem jeho a mezi domem Hospodinovým, a postavil jej po boku oltáře svého k půlnoci.

15. I přikázal král Achas knězi Uriáso- vi, řka: Na větším oltáři obětuj zápalý jitrní, a obět suchou večerní, a obět zá- palnou královskou s obětí suchou její, i obět zápalnou všeho lidu země, a obětí suché jejich, i obětí mokré jejich, a vše- likou krví zápalu a všelikou krví obětí kropiti budeš na něj, oltář pak měděný bude mi k doptávání se *Boha*.

16. Tedy učinil Uriáš kněz všecko, jakž mu přikázal Achas.

17. Osekal také král Achas přepásaní podstavků, a odjal od nich pánve, a mo- ře složil s volů měděných, kteréž byli pod ním, a položil je na dlážení ka- menné.

18. Zastřeni také sobotní, kteréž byli

ndělali v domě, a veházení královské z zevnitř odjal od domu Hospodinova, boje se krále Assyrského.

19. Jiní pak skutkové krále Achasa, kterých činil, zapsáni jsou v * knize o králich Judských. ^{*2Par.23.1.}

20. I usnul Ahas s otcí svými, a pochován jest s nimi v městě Davidově, a kraloval * Ezechiáš syn jeho místo něho. ^{*k.18.1.}

KAPITOLA XVII.

Ozee král Izraelský. 6. Zajeti lidu jeho do Assyrie. 21. Osazení se Assyrských v Samaři, 25. i náboženství jejich.

Léta dvanáctého Achasa krále Judského kraloval Ozee syn Ela v Samaři nad Izraelem devět let.

2. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, ač ne tak jako *jiní* králové Izraelští, kteříž byli před ním.

3. Proti němuž přitáhl Salmanazar král Assyrský. I učiněn jest Ozee služebníkem jeho, a dával mu plat.

4. Shledal pak král Assyrský při Ozee puntování; nebo poslal posly k Šua králi Egyptskému, a neposílal králi Assyrskému ročního platu. Protož oblehl ho král Assyrský, a svázaného dal do žaláře.

5. I táhl král Assyrský po vsi zemi; přitáhl také do Samaři, a ležel u ni tři léta.

6. Léta pak devátého Ozee vzal král Assyrský Samaři, a přenesl Izraele do Assyrie, a osadil je v Chelach a v Chabor při řece Gozan, a v městech Médských.

7. To se stalo, *proto* že hřešili synové Izraelští proti Hospodinu Bohu svému, kterýž je vyvedl z země Egyptské, aby nebyli pod močí Faraona krále Egyptského, a etili bohy cizí,

8. Chodíce v * ustanoveních pohanů, (kterých byl vyvrhl Hospodin od tváří synů Izraelských,) a králů Izraelských, kteráž nařídili. ^{*k.16.3;21.2.}

9. Přesto pokrytě se měli synové Izraelští, *činíce* to, což není dobrého před Hospodinem Bohem svým, a vzdělali sobě výsost ve všech městech svých, od věže strážných až do města hrazeného.

10. A nastavili sobě obrazů i hájů na všelikém pahrbku vysokém, a pod každým * stromem zeleným, ^{*k.16.4.}

11. Zapalujíc tam vonné věci na všech výsostech, rovně jako pohané, kterých vyhlmal Hospodin od tváří jejich. A či-

nili věci nejhorší, popouzejíce Hospodina.

12. A sloužili bohům nečistým, o nichž byl Hospodin řekl jim, aby * nečinili toho. ^{*2Mojz.20.2,3.3Mojz.26.1.}

13. I osvědčoval Hospodin proti Izraelovi a proti Judovi skrze všechny proroky i všechny vidoncei, řka: * Odvráste se od cest svých zlých, a ostříhejte příkázání mých a ustanovení mých vedlé všeho zákona, kterýž jsem vydal otcům vašim, a kterýž jsem poslal k vám skrze služebníky své proroky. ^{*Jer.25.5.}

14. Však neposlechli, ale zatvrdili šíji svou, jako i otcové jejich šíje své, kteříž nevěřili v Hospodina Boha svého.

15. A opovrhli ustanovení jeho i smlouvu jeho, kterou učinil s otcí jejich, i osvědčování jeho, kterýmiž se jim osvědčoval, a odešli po marnosti, a marní učnění jsou, následující pohanů, kteříž byli vůkol nich, o nichž jim byl * přikázal Hospodin, aby nečinili jako oni. ^{*3Mojz.18.21.}

16. A opustivše všecka přikázání Hospodina Boha svého, * udělali sobě slitinu, dvě telat a háj, a klaněli se všemu vojsku nebeskému; sloužili také Bálovi. ^{*1Král.12.28.}

17. A vodili * syny své a dcery své skrze oheň, a obírali se s hádaním a kouzly, a tak vydali se v činění toho, což jest zlé před očima Hospodinovýmá, popouzejíce ho. ^{*v.31.}

18. Protož rozněval se Hospodin náramně na Izraele, a * zahual je od tváří své, nezanechav z nich nic, kromě samého pokolení Judova. ^{*k.23.27.}

19. Ano i Juda neostříhal příkázání Hospodina Boha svého, ale chodili v ustanoveních Izraelských, kteráž byli nařídili.

20. A protož opovrhł Hospodin všecko símě Izraelské a ssuzoval je, a vydal je v ruku loupežníků, až je i zavrhl od tváří své.

21. Nebo odtrhl Izraele od domu Davida, a krále ustanovili Jeroboáma syna Nebatova, Jeroboám pak odvrátil Izraele od následování Hospodina, a přivedl je k hřešení hříchem velikým.

22. A chodili synové Izraelští ve všeck hříších Jeroboámových, kterých on činil a neodstoupili od nich,

23. Až zavrhl Hospodin Izraele od tváří své, * jakož byl mluvil skrze všechny

služebníky své proroky. I vyhnán jest Izrael z země své do Assyrie až do tohoto dne.

*Jer.25,9. Ozeáš.1,6.

24. Potom král Assyrský přivedl lidi z Babyloua, a z Kut a z Ava, a z Emat a z Šefarvaim, a osadil je v městech Samařských místo synů Izraelských, kteříž opanovavše Samaři, bydlili v městech jejich.

25. I stalo se, když tam bydliti počali, nesloužili Hospodinu, že poslal na ně Hospodin * Ivy, kteříž je dávali.

*3 Mojz.26,22.

26. Protož mluvili králi Assyrskému, kouce: Národové ti, kteréž jsi přenesl a osadil v městech Samařských, neznají obyčeje Boha země té; protož poslal na ně Ivy, kteříž je hubí, proto že neznají obyčeje Boha země té.

27. I přikázal král Assyrský, řka: Dovedte tam jednoho z těch kněží, kteréž ste odtud přivedli, a odejdouce, nechtám bydliti, a učí je obyčeji Boha země té.

28. Přišel tedy jeden z kněží, kteréž byli přivedli z Samaři, a bydlil v Bethel, a učil je, jak by měli sloužiti Hospodinu.

29. A však * nadělali sobě jeden každý národ bohů svých, kteréž stavěli v domě výsosti, jichž byli nadělali Samařští, jelen každý národ v městech svých, v nichž bydlili.

*Jon.1,5.

30. Muži zajisté Babylonští udělali Sukot Benot, muži pak Kutští udělali Nergale, a muži Ematští udělali Asima.

31. Hevejší tolikéž udělali Nibehaz a Tartak, a Šefarvaimští * pálili syny své ohněm Adramelechovi a Anamelechovi, ohněm Šefarvaimským.

*k.16,3. 5Mojz.18,10.

32. A tak sloužili Hospodinu, naděláše sobě z počtu svého kněží výsosti, kteříž přísluhovali jim v domích výsosti.

33. Hospodina etili, však předce bohům svým sloužili vedlé obyčeje těch národů, odkudž převedeni byli.

34. A do dnes činí vedlé obyčejů starych; nebojí se Hospodina, a nečiní velké ustanovení a úsudků jeho, ani vedlé úkona a přikázání, kteréž vydal Hospodin synům Jákobovým, jehož * nazval Izraelem.

*2 Mojz.32,28.

35. Učinil také byl Hospodin s nimi smlouvu, a přikázal jim, řka: Nebudete etiti bohů cizích, ani se jim klaněti, ani jim sloužiti, ani jim obětovati.

36. Ale Hospodina, kterýž vás vyvedl

z země Egyptské v síle veliké a v rame-ni vzaženém, toho etiti budete, a jemu se klaněti, a jemu obětovati.

37. Také ustanovení a úsudků, i zákona a přikázání, kteréž napsal vám, ostříhatí budete, plnice je po všecky dny, a nebudete etiti bohů cizích.

38. Nadto na smlouvu, kterouž jsem učinil s vámi, nezapomínejte, aniž etěte bohů cizích.

39. Ale * Hospodina Boha vašeho se bojte; onť vás vysvobodí z ruky všech nepřátel vašich.

*1Sam.12,24.

40. A však neposlechli, ale vedlé obyčeje svého starého činili.

41. A tak ti národové etili Hospodina, a však proto rytinám svým sloužili. Takž i synové jejich a synové synů jejich vedlé toho, což činili otcové jejich, také činí až do dnešního dne.

KAPITOLA XVIII.

Obnovení pouty Boží. 9. Zajetí Izraele do Assyrie. 13. Přítazení Senacheribovo do Judstva a k Jeruzalému.

Stalo se pak léta třetího Ozee syna Ela, krále Izraelského, * kraloval Ezechiáš syn Achasa, krále Judského.

*k.16,20. 2Par.29,1.

2. V pětmeccítma letech byl, když počal kralovati, a dvaceti devět let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Abi, deera Zachariášova.

3. Ten * činil, což jest dobrého před očima Hospodinovýmá, všecko tak, jakž činil David otec jeho.

*k.12,2.

4. On zkazil výsosti a stroskotal obrazy, a háje posekal, a ztloukl hada měděného, * jehož byl udělal Mojžiš; nebo až do těch dnů synové Izraelští kadivali jemu, a nazval jej Nechustam.

*4 Mojz.21,8,9.

5. V Hospodinu Bohu Izraelském doufal, a * nebylo po něm jemu rovného mezi všemi králi Judskými, i z těch, kteříž byli před ním.

*k.23,25.

6. Nebo se přidržel Hospodina, aniž se uchýlil * od něho, a ostříhal přikázání jeho, kteréž byl přikázal Hospodin Mojžišovi.

*1Sam.12,20. Zalm.119,51,102.

7. A byl Hospodin s ním; k čemuž se koli obrátil, šťastně se mu vedlo. Zprotivil se pak králi Assyrskému, a nesloužil jemu.

8. On porazil Filistinské až do Gázy a končin jeho, od věže strážných až do města hrazeného.

9. Stalo se pak léta čtvrtého krále Eze-

chiáše, (jenž byl sedmý rok Ozece syna Ela, krále Izraelského,) vytáhl Salmanazar král Assyrský proti Samaři a oblehl ji.

10. I * vzali ji při konei léta třetího; léta šestého Ezechiášova, (jenž byl rok devátý Ozece krále Izraelského,) vzata jest Samaři. *k.17.6.

11. I * zavedl král Assyrský Izraele do Assyrie, a osadil jej v Chelaeh a v Chabor *při* potoku Gozan, a v městech Médských, *k.17.6.

12. Proto že neposlechali hlasu Hospodina Boha svého, ale přestupovali smlouvu jeho, i všecko to, což přikázal Mojžiš služebník Hospodinův, tak že ani poslechnouti ani činiti nechtěli.

13. Potom čtrnáctého léta krále Ezechiáše * přitáhl Senacherib král Assyrský proti všechněm městům Judským hrazeným, a zdobýval jech.

14. Tedy poslal Ezechiáš král Judský k králi Assyrskému do Lachis, řka: Zhrěšil jsem, odtáhni ode mne; cožkoli na mne vzložíš, ponesu. I nložil král Assyrský Ezechiášovi králi Judskému tři sta centněřů stříbra a třideceti centněřů zlata. *2Par.32.1. Izai.36.1.

15. I dal Ezechiáš všecky peníze, kteréž jsou nalezeny v domě Hospodinově a v pokladích domu královského.

16. Toho času oblonpal Ezechiáš dvěře ebrámu Hospodinova, i sloupy, kteréž byl obložil Ezechiáš král Judský, a dal je králi Assyrskému.

17. A však * poslal král Assyrský Tartana a Rabsara a Rabsace z Lachis k králi Ezechiášovi s vojskem velikým k Jeruzalému. Kteríž vytáhše, přijeli k Jeruzalému, a přitáhše, přitřhli a položili se u struhy rybníka hořejšího, kteráž jest podlé cesty dláženě *při* poli valehářovu. *2Par.32,9.

18. A když volali na krále, vyšel k nim Eliakim syn Helkiášův, kterýž byl správce domu, a Sobna písař, a Joach syn Azafův kancelář.

19. I mluvil k nim Rabsace: Povězte medle Ezechiášovi: Toto pravi král veliký, král Assyrský: Jakéž jest to doufání, na kterémž se zakládáš?

20. Mluvils, (ale slova rtů *svých*.) že jest rady i síly k válece *dosti*. V kohož tedy nyní doufáš, že mi se protiviš?

21. Aj, nyní zpolehl jsi na hůl třitino-

vou, a to ještě nalomenou, *na* Egypt, na níž zpodepřel-li by se kdo, pronikne ruku jeho a probodne ji. Takovýť jest Farao král Egyptský všechněm, kteříž doufají v něho.

22. Pakli mi dite: V Hospodina Boha svého doufáme: zdalíž on není ten, jehož Ezechiáš pobořil výsosti i oltáře, a přikázal Judovi i Jeruzalému, řka: Před tímto * oltářem klaněti se budete v Jeruzalémě. *2Mojz.20.24. 5Mojz.12.5.11.

23. Nyni tedy, založ se medle se pánelem mým, králem Assyrským, a dámt dva tisíce koni, budeš-li moci míti, kdo by na nich jeli?

24. I jakž bys tedy odolati mohl jednomu knížeti z nejmenších služebníků pána mého, ačkoli máš doufání v Egyptu pro vozy a jezdec?

25. Přesto, zdali bez Hospodina přitáhl jsem proti místu tomuto, abych je zkazil? Hospodin řekl * mi: Táhní proti zemi té a zkaz ji. *2Sam.16.10.

26. I řekl Eliakim syn Helkiášův a Sobna a Joach Rabsacovi: Mluv medle k služebníkům svým Syrsky, však rozmime, a nemluv k nám Židovsky před lidem tímto, kterýž *jest* na zdech.

27. I odpověděl jim Rabsace: Zdalíž ku pánu tvému a k tobě poslal mne pár můj, abych mluvil slova tato? Však k mužům těm, kteříž jsou na zdech, aby lejna svá jedli, a moč svůj spolu s vám pili.

28. A tak stoje Rabsace, volal hlasem velikým, Židovsky mluvě a řka: Slyšte slovo krále velikého, krále Assyrského.

29. Toto pravi král: Necht vás nesvo di Ezechiáš, neboť nebude moci vás vysvoboditi z ruky mé.

30. A necht vám neveli Ezechiáš doufati v Hospodina, řka: Zajisté vysvobedí nás Hospodin, a nebudeť dáno měst toto v ruku krále Assyrského.

31. Neposlonchejtež Ezechiáše, neb takto pravi král Assyrský: Učinite s mnou smlouvu, a vyjděte ke mně, a jez te jeden každý z * vinice své a z tík svého, a pite jeden každý vodu z čisté ny své, *1Kral.4,2

32. Dokudž nepřijdu a nepřenesu vás do země podobné zemi vaší, do země i rodné, země chleba a vinice, země oliví, oleje a medu, a budete živi a nezmrěte. Neposlonchejtež Ezechiáše, nebo vás svodi, řka: Hospodin vysvobodí ná

33. Zdalíž mohli * vysvoboditi bohové národů jeden každý zemi svou z ruky krále Assyrského? *Izai.10,10.11.

34. Kdež jsou bohové Emat a Arfad? Kde jsou bohové Sefarvaim, Ana a Ava? Zdalíž jsou vysvobodili Samaři z ruky mé?

35. Kterí jsou mezi všemi bohy těch zemí, ješto by vysvobodili zemi svou z ruky mé? Aby pak Hospodin vysvoboditi mohl Jeruzalém z ruky mé?

36. Lid pak mlčel, a neodpověděl mu žádného slova; nebo takové bylo rozkázání královo, řkoucí: Neodpovídejte jemu.

37. Přišli tedy Eliakim syn Helkie, kterýž byl správce domu, a Sobna písař, a Joach syn Azafův kancelář k Ezechiášovi, majíce roucho roztržené, a oznámili jemu slova Rabsacova.

KAPITOLA XIX.

Potěšení Ezechiáše v jeho úzkosti, 35. vojsko nepřátelské pobito, i Senacherib.

To * když uslyšel král Ezechiáš, roztrhl roucho \dagger své, a oděv se žíní, všel do domu Hospodinova. *Izai.37.1.†4Mojz.14,6.

2. I poslal Eliakima správce domu, a Sobnu písaře, i starši z kněží, oblečené v žíně, k Izaiášovi proroku, synu Amosovu.

3. Kteríž řekli jemu: Toto praví Ezechiáš: Den úzkosti a útržek i rouhání jest den tento; * přiblížil se plod k vyjití, ale není síly při rodiče. *Izai.13,8.

4. Ó by slyšel Hospodin Bůh tvůj všechna slova Rabsacova, jehož poslal král Assyrský pán jeho, aby utrhal Bohu živému, aby pomstil Hospodin Bůh tvůj těch slov, kteráž by slyšel. Protož pozdvihni modlitby své za tento ostatek, kterýž se nalézá.

5. A tak * přišli služebníci krále Ezechiáše k Izaiášovi. *Izai.37,6.

6. Jimž odpověděl Izaiáš: Toto povíte pánu svému: Takto praví Hospodin: Nestrachej se slov těch, kteráž jsi slyšel, jimž se mi rouhali služebníci krále Assyrského.

7. Aj, já pustím naň vítr, * aby uslyše pověst, navrátil se do země své, a učiním to, že padne od meče v zemi své. *k.7,6.

8. Rabsace pak navrátil se, nalezl krále Assyrského, an dobývá Lebna; nebo uslyšel, (pročež odtrhl od Lachis,)

9. Uslyšel, pravím, o Tirhákovi králi Mouřeninském, ano pravili: Aj, teď táhne, aby bojoval s tebou. I navrátil se, a *však* poslal *jiné* posly k Ezechiášovi s těmito slovy:

10. Takto povíte Ezechiášovi králi Judskému, řkouce: Necht těbe nesvodí Bůh tvůj, v němž ty douáš, říkáje: Nebudeť dán Jeruzalém v ruku * krále Assyrského. *k.18,30,33.

11. Aj, slyšels, eo jsou činili králové Assyrští všechněm zemin, pohubivše je, a ty bys měl býti vysvobozen?

12. Zdalíž jsou je vysvobodili bohové těch národů, kteréž zahladili otcové maji, *totiž* Gozana, Charana, Resefa a syny Eden, kteříž byli v Telasar?

13. Kde jest král Emat, a král Arfad, a král města Sefarvaim, Ana i Ava?

14. Protož vzav Ezechiáš list z ruky poslu, přečetl jej, a vstoupiv do domu Hospodinova, rozvinul jej Ezechiáš před Hospodinem.

15. A modlil se Ezechiáš před Hospodinem, řka: Hospodine Bože Izraelský, kterýž * sedíš nad cherubíny, ty jsi sám Bůh \dagger všech království země, ty jsi učinil nebe i zemi. *Zalm.80,2.†Zalm.24,1.

16. Nakloniž, Hospodine, ucha svého a uslyš; otevři, Hospodine, oči své a pohleď; slyš slova Senacheribova, kterýž poslal k * činění útržek Bohu živému. *1Sam.17,10.

17. Takt jest, Hospodine, žeť jsou zkazili králové Assyrští národy ty i země jejich,

18. A uvrhli bohy jejich do ohně. Nebo nebyli bohové, ale dílo rukou lidských, dřevo a kámen, protož zahladili je.

19. A nyní, Hospodine Bože náš, vysvobod nás, prosím, z ruky jeho, ať by poznala všechna království země, že jsi ty sám, Hospodine, Bohem.

20. Tedy poslal Izaiáš syn Amosův k Ezechiášovi, řka: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Zač jsi mi se modlil strany Senacheriba krále Assyrského, vyslyšel jsem *tě*.

21. Totof jest slovo, kteréž mluvil Hospodin o něm: Pohrdá tebou, a posmívá se tobě, *králi*, panna dcera Sionská, potřásá za tebou hlavou dcera Jeruzalémská.

22. Kolož jsi zhaněl? A komus se rou-

hal? Proti komu jsi povýšil hlasu a pozdvihls vzhůru oči svých? *Však* proti svatému Izraelskému.

23. Skrze posly své utrhal jsi Pánu, a řekl jsi: Ve * množství vozů svých vytáhl jsem na hory vysoké, na stráně Libánské, a zpodtínám vysoké cedry jeho, i spanilé jedle jeho, a vejdu do nejdalších příbytků jeho, do lesů a výborných roli jeho. *Izai.37,24.

24. Já jsem vykopal a pil jsem vody ezi, a vysušil jsem nohama svýma všechny potoky podmaněných.

25. Zdalíž jsi neslyšel, že již dávno jsem jej učinil, a ode dnů starých jej sformoval? Což tedy nyní přivedl bych jej k zkažení a v hromady rumu, *jako jina* města brazená?

26. Jejichž obyvatelé mdlí byli, předěšení a zahanbení, byvše *jako* bylina polní a * zelina vzházející, *jako* tráva na střechách, a *jako* osení rzi zkažené, prvé než by dorostlo obilí. *Zalm.92,8.

27. Sedání * pak tvé, vycházení tvé i vcházení tvé znám, i vzteklost tvou proti mně. *Zalm.139,2.

28. Poněvadž jsi se * rozzlobil proti mně, a tvé zpouzení přišlo v uši mé, protož vpustím udici svou v chrápek tvé, a udičla svá do úst tvých, a odvedu tě zase tou cestou, kterouž jsi přišel. *1 Král.20,23.

29. Toto pak měj, *Ezechiáš*, * za znamení: Že jíte roku prvního to, což se samo rodí, též druhého roku, což samo vchází, třetího teprv roku sejte a žněte, a štěpujte vinice, a jezte ovoce z nich. *Izai.37,30.

30. Ostatek zajisté domu Judova, kterýž pozůstal, vpustí zase kořeny své hluboce, a vydá užitek nahoru.

31. Nebo z Jeruzaléma vyjdou ostatkové, a ti, kteříž jsou zachováni, z hory Siona. * Horlivost Hospodina zástupů učiní to. *Izai.9,7.

32. A protož toto praví Hospodin o králi Assyrském: Nevejdeť do města tohoto, aniž sem střely vstřeli, aniž se ho zmocní pavězníci, aniž udělají u něho náspu.

33. Cestou, kterouž přitáhl, zase navrátí se, a do města tohoto nevejde, praví Hospodin.

34. Nebo * chrániti budu města tohoto, abyh je zachoval pro sebe a pro Davida služebníka svého. *k.20,6.

35. Tedy stalo se té noci, že vyšel anděl Hospodinův, * a zbil v vojtě Assyrském sto osmdesáte pět tisíců. I vstali ráno, a aj, všickni mrtvi. *Izai.37,36.

36. Pročež odjel a utekl Senacherib král Assyrský, a navrátiv se, bydlil v Ninive.

37. I stalo se, když se klaněl v echrámě Nirocha boha svého, že Adramelech a Sarasar, synové jeho, zabili jej mečem, a sami utekli do země Ararat. I královal Esarchaddon syn jeho místo něho.

KAPITOLA XX.

Ezechiášova nemoc, 5. zaslíbení zdraví, 12. poselství k němu. 21. a smrt jeho.

V těch dnech * roznemohl se Ezechiáš až k smrti. I přišel k němu Izaiáš syn Amosův prorok, a řekl jemu: Toto praví Hospodin: Zřel dům svůj, nebo umřeš, a nebudeš živ. *2 Par.32,24.

2. I obrátil tvář svou k stěně, a modlil se Hospodinu, řka:

3. Prosim, ó Hospodine, rozpomeň se nyní, že jsem stále chodil před tebou v pravdě a v srdci upřímém, a že jsem to činil, což dobrého jest před očima tvýma. I plakal Ezechiáš pláčem velikým.

4. Ještě pak Izaiáš nebyl vyšel do půl síně, když se k němu stalo slovo Hospodinovo, řkoucí:

5. Navrát se a rei Ezechiášovi vůdci lidu mého: Toto praví Hospodin Bůh Davida otce tvého: Slyšelt jsem modlitbu tvou, a viděl jsem slzy tvé; aj, já uzdravím tě, třetího dne vstoupíš do domu Hospodinova.

6. A přidám ke dnům tvým patnáct let, a z ruky krále Assyrského vysvobodim tě, i město toto, a echrániti budu města tohoto, pro sebe a pro Davida služebníka svého.

7. I řekl Izaiáš: Vezměte hrudu suchých fiků. Kterouž vzavše, přiložili na vřed, i uzdraven jest.

8. Řekl pak Ezechiáš Izaiášovi: *Jako bude* znamení toho, že mne uzdraví Hospodin, a že půjdu třetího dne do domu Hospodinova?

9. Odpověděl Izaiáš: *Toto bude* tobi znamení od Hospodina, že Hospodin učiní vše tuto, kterouž mluvil: *Chceš-li* aby postoupil dále stín o deset stupňů aneb navrátíl se zpátkem o deset stupňů?

10. Odpověděl Ezechiáš: Snázet *máž*

stín postoupiti dolů o deset stupňů. Nechci, ale nechť zase postoupí stín zpátkem o deset stupňů.

11. Volal tedy Izaiáš prorok k Hospodinu, a * navrátil stín po stupních, po nichž sešel na hodinách slunečných Achasových, zpátkem o deset stupňů.

*Izai.38,8.

12. Toho času * poslal Berodach Balandan syn Baladanův, král Babylonský, list a dary Ezechiášovi; nebo slyšel, že nemocen byl Ezechiáš.

*Izai.39,1.

13. I vyslyšel je Ezechiáš a ukázal jim všechny sehrany klénotů svých, stříbra a zlata i vonných věcí, a olej nejvýbornější, tolikéz dům zbroje své, a cožkoli mohlo nalezeno býti v pokladích jeho. Ničeho nebylo, čehož by jim neukázal Ezechiáš v domě svém i ve všem panství svém.

14. Protož přišel prorok Izaiáš k králi Ezechiášovi, a řekl jemu: Co pravili ti muži? A odkud přišli k tobě? Odpověděl Ezechiáš: Z země daleké přišli, z Babylona.

15. I řekl: Co viděli v domě tvém? Odpověděl Ezechiáš: Všecko, což jest v domě mém, viděli. Ničeho není v pokladích mých, čehož bych jim neukázal.

16. Ale Izaiáš řekl Ezechiášovi: Slyšíš slovo Hospodinovo.

17. Aj, dnové přijdou, v nichž odnese noha Izraele z země, kterouž jsem dal otěm jejich, jen toliko budou-li skutečně ostříhati všeho, což jsem jim přikázal, a všeho zákona, kterýž jim vydal Mojžíš služebník můj.

18. Syny také tvé, kteříž pojdou z tebe, kteréž ty zplodíš, poberou a budou komorníci * při dvoru krále Babylonského.

*Dan.1,3.

19. Tedy řekl Ezechiáš Izaiášovi: Dobrét * jest slovo Hospodinovo, kteréž jsi mluvil. Řekl ještě: Ovšem, žeť jest dobré, jestliže pokoj a pravda bude za dnů mých.

*1 Sam.3,18.

20. O jiných pak činech Ezechiášových, i vši síle jeho, a kterak udělal rybník, a vodu po trubách uvedl do města, zapsáno * jest v knize o králich Judských.

*2 Par.29,1; 32,30.

21. I usnul Ezechiáš s otcí svými, a kraloval * Manasses syn jeho místo něho.

*k.21,1.

KAPITOLA XXI.

Manasses, 18. Amon, 24. Joziáš, králové Judští.

Ve * dvanácti letech byl Manasses, když

počal kralovati, a kraloval padesáte a pět let v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Chefziba.

*2 Par.33,1.

2. I činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, vedlé * ohavnosti těch národů, kteréž Hospodin vyplénil před syny Izraelskými.

*k.17,31.

3. Nebo převrátiv se, vzdělal zase výsosti, kteréž byl zkazil Ezechiáš otec jeho, a vystavěl oltáře Bálovi, a vysadil háj, tak jako byl učinil Achab král Izraelský. A klaněje se všemu vojsku nebeskému, ctil je.

4. Vzdělal také oltáře v domě Hospodinově, o němž byl řekl Hospodin: V Jeruzalémě položím jméno své.

5. Nadto nadělal * oltářů všemu vojsku nebeskému, v obou síních domu Hospodinova.

*k.23,12.

6. Syna také svého provedl skrze oheň, a šetřil časů, s hadačstvím zacházel, zaklínače a čarodějníky zřídil, a velmi mnoho zlého činil před očima Hospodinovýmá, poponzeje ho.

7. Postavil také rytinu háje, kterouž byl udělal v domě, o * kteréž byl řekl Hospodin k Davidovi a Šalomounovi synu jeho: V domě tomto a v Jeruzalémě, kterýž jsem vyvolil ze všech pokolení Izraelských, položím jméno své na věky,

*1 Král.8,20; 9,3.

8. Aníž více dopustím, aby se pohnula noha Izraele z země, kterouž jsem dal otěm jejich, jen toliko budou-li skutečně ostříhati všeho, což jsem jim přikázal, a všeho zákona, kterýž jim vydal Mojžíš služebník můj.

9. Ale neuposlechli; nebo je svedl Manasses, tak že činili horší věci, nežli ti národové, kteréž vyplénil Hospodin od tváři synů Izraelských,

10. Ačkoli mluvíval Hospodin skrze služebníky své proroky, řka:

11. Proto * že činil Manasses král Judský ohavnosti tyto, a páchal horší věci nad všecko, což činili Amorejští, kteříž byli před ním, a že přivedl i Judu † k hřešení skrze ukydané bohy své,

*k.23,26. 2 Par.33,9. +1 Král.12,30.

12. Protož řekl Hospodin Bůh Izraelský: Aj, já uvedu zlé věci na Jeruzalém a na Judu, aby každému slyšícímu * o tom znělo v obou uších jeho.

*1 Sam.3,11. Jer.19,3.

13. Nebo vztáhnu na Jeruzalém šňůru Samařskou, a závaží domu Achabova, a

vytru Jeruzalém, jako vytírá někdo misku, a vytra, poklopi ji.

14. A opustím ostatky dědiectví svého, a vydám je v ruku nepřátel jejich, i budou v loupež a v rozehvátání všechném nepřátelům svým,

15. Proto že činili to, což jest zlého před očima mýma, a popouzelí mne od toho due, jakž vyšli otcové jejich z Egypta, až do dnešního due.

16. Ano i * krve nevinné vylil Manasses velmi mnoho, tak že naplnil Jeruzalém od jednoho konce k druhému, kromě hříchů svého, kterýmž přivedl k hřešení Judu, aby činili, což zlého jest před očima Hospodinovýmá. *k.21.4.

17. O jiných pak činech Manassesových, a cožkoli činil, i hřích jeho, kterýmž zhrěšil, zapsáno jest * v knize o kráľích Judských. *2Par.33,1 násl.

18. I usnul Manasses s otcí svými, a pohřben jest v zahradě domu svého, v zahradě Uzy, a kraloval Amon syn jeho místo něho.

19. Ve * dvamecítma letech byl Amon, když počal kralovati, a kraloval dvě léta v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Mesullemet, dcera Charus z Jateba. *2Par.33,21.

20. I ten činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, jako činil Manasses otec jeho.

21. A chodil po vši cestě, po níž chodil otec jeho. Sloužil také nkydaným bohům, jímž sloužíval otec jeho, a klaněl se jim,

22. Opustiv Hospodina Boha otců svých, a nř chodil po cestě Hospodinově.

23. Spuntovali * se pak služebníci Amonovi proti němu, a zamordovali jej v domě jeho. *k.12,20.

24. Tedy * pobil lid země všecky ty, kteříž se byli spuntovali proti králi Amonovi, a ustanovil lid země krále Joziáša syna jeho místo něho. *k.14,5.

25. O jiných pak činech Amonových, kteréž činil, zapsáno jest v * knize o kráľích Judských. *2Par.33,21 násl.

26. I pochoval ho lid v hrobě jeho v zahradě Uzy, a kraloval * Joziáš syn jeho místo něho. *1Par.3,14.

KAPITOLA XXII.

Joziáša pobožného kralování 8. a nalezení knihy zákona Božího.

V osmi * letech byl Joziáš, když počal

kralovati, a kraloval jedno a tříděti let v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Jedida, dcera Adaiášova z Baskat. *2Par.34,1.

2. Ten činil to, což pravého jest před očima Hospodinovýmá, chodě po vši cestě Davida otce svého, a neuchyluje se na pravo ani na levo. *k.18,3.

3. Stalo se pak osmnáctého léta krále Joziáša, že poslal král Safana syna Azaliášova, syna Mesullamova, písaře, do domu Hospodinova, řka:

4. Jdi k Helkiášovi knězi nejvyššímu, ať * sečtou peníze, kteréž jsou vneseny do domu Hospodinova, kteréž sebrali strážní prahu od lidu. *k.12,11.

5. A ať je dádí v ruce řemeslníků představených nad dílem domu Hospodinova, aby je obračeli na dělníky, kteříž dělají dílo v domě Hospodinově, k opravěni zbořenin domu,

6. Totiž na tesaře a stavitele a zedníky, též aby jednali dříví a tesané kamení k opravování domu.

7. A však * ať počtu nečiní z peněz, kteréž se dávají v ruce jejich; nebo věrně dělati budou. *k.12,15.

8. I řekl Helkiáš kněz nejvyšší Safanovi písaři: * Knihu zákona nalezl jsem v domě Hospodinově. I dal Helkiáš knihu tu Safanovi, kterýž četl v ni. *2Par.34,15.

9. Přišel pak Safan písař k králi, a oznamuje králi tu věc, řekl: Sebrali služebníci tvoji peníze, kteréž se nalezly v domě Páně, a dali je v ruce řemeslníků představených nad dílem domu Hospodinova.

10. Oznamil také Safan písař králi, řka: Knihu mi dal Helkiáš kněz. I četl ji Safan před králem.

11. A když slyšel král slova knihy zákona, roztrhl roneho své.

12. A rozkázal král Helkiášovi knězi, a Achikamovi synu Safanovu, a Achiborovi synu Michaiá, a Safanovi písaři, a Asaiášovi služebníku kráľovskému, řka:

13. Jděte, poradte se s Hospodinem o mně i o lid, a o všeho Judu z strany slov knihy této, kteráž jest nalezena; nebo veliký jest hněv Hospodinův, kterýž rozpálen jest proti nám, proto že otcové naši neposlouchali slov knihy této, aby činili všecko tak, jakž jest nám zapsáno.

14. Tedy šli Helkiáš kněz a Achikam, a Achibor, a Safan a Asaiá k Chuldě pro-

roky, manželce Salluma, syna Tekue, syna Charchas, strážného nad rouchem; nebo bydlila v Jeruzalémě na druhé straně. A mluvili s ní.

15. Kteráž řekla jim: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Povězte muži, kterýž vás poslal ke mně:

16. Takto praví Hospodin: Aj, já vedu zlé věci na místo toto a na obyvatele jeho, všechna slova knihy té, kterouž četl král Judský,

17. Proto že mne opustili a kadili bohům cizím, aby mne popouzeli všelikým dílem rukou svých. Z té příčiny rozpálila se prehlivost má na místo toto, aniž bude nhašena.

18. Králi pak Judskému, kterýž vás poslal, abyste se tázali Hospodina, takto povíte: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský o slovích těch, kteréž jsi slyšel:

19. Poněvadž obměkčeno jest srdce tvé, a ponížils se před tváří Hospodinovou, když jsi slyšel, které věci jsem mluvil proti místu tomuto, a proti obyvatelům jeho, že má přijíti v zpuštění a v zlořečení, a roztrhl jsi roucho své, a plakals přede mnou, i já také uslyšel jsem tě, praví Hospodin.

20. Protož, aj, já * připojím tě k oteům tvým, a pochován budeš v hrobích svých v pokoji, aby neviděly oči tvé ničeho z toho zlého, kteréž přivedu na místo toto. I oznámili králi tu řeč. *Izai.57,1.

KAPITOLA XXIII.

Joziáš náboženství obnovil, 21. velikunoe slavil, 29. zabít. 30. Po něm kraloval Joachaz, 34. a Joakim.

Tedy poslav král, aby * se shromáždili k němu všickni starší Judští a Jeruzalémští, *2Par.34,29.

2. Vstoupil král do domu Hospodinova a všickni muži Judští, i všickni obyvatelé Jeruzalémští s ním, i kněží a proroci, a všechnen lid od malého až do velikého, i četl, aby všickni slyšeli všechna slova knihy smlouvy, kteréž byla nalezena v domě Hospodinově.

3. Potom stoji král na místě vyšším, učinil * smlouvu před Hospodinem, že bude následovati Hospodina, a ostrihati přikázání jeho, i svědectví jeho a ustanovení jeho, všim srdcem svým a vši duší svou, a plniti slova smlouvy té, kteréž jsou zapsána v knize té. K kteréžto smlouvě i všechnen lid přistoupil. *Joz.24,25.

4. A přikázal král Helkiášovi knězi

nejvyššímu a kněžím nižším i strážným prahu, aby vymetali z chrámu Hospodinova všechny nádoby, kteréž udělány byly Bálovi a háji, i všemu vojsku nebeskému. Kterýž popáliv je vně za Jeruzalémem na poli Cedron, vnesl prach jejich do Bethel.

5. Složil také kněží, kteréž byli ustanovili králové Judští, aby kadivali na výsostech v městech Judských a vůkol Jeruzaléma; takž podobně i ty, kteříž kadivali Bálovi, slunci, měsíci a planetám, i všemu vojsku nebeskému.

6. Vyvezl také háj z domu Hospodinova ven z Jeruzaléma ku potoku Cedron, a spálil jej u potoka Cedron a setřel na prach; ten pak prach vysypal na hroby synů toho lidu.

7. Domky také sodomářů hanebných zkazil, kteříž byli při domě Hospodinově, v nichž ženy tkaly kortýny k háji.

8. A kázal přivésti všechny kněží z měst Judských, a poškrvnil výsosti, na nichž kadivali kněží, od Gabaa až do Bersabé. Zkazil také výsosti u bran, kteréž byly u vrat brány Jozne, knížete města, a byly po levé straně veházejicím do brány městské.

9. A však nepřistupovali ti kněží výsosti k oltáři Hospodinovu v Jeruzalémě, ale jídali chleby přesné mezi bratřími svými.

10. Poškrvnil také i Tofet, jenž jest v údoli syna Hinnom, aby * více žádný nevodil syna svého aneb deery své skrze oheň Moloehovi. *3Mojz.18,21.

11. Zahladil také ty kouě, kteréž byli postavili králové Judští slunci, kdež se vehází do domu Hospodinova, k domu Netanmelecha komorníka, kterýž byl v Parvarim; a vozy slunce spálil ohněm.

12. Ano i * oltáře, kteříž byli na vrchním paláci Achasovu, jichž byli nadělali králové Judští, a oltáře, jichž nadělal Manasses v obou síních domu Hospodinova, pobořil král, a pospíšiv s nimi od tud, dal vysypati prach jejich do potoka Cedron. *k.11,18.

13. Výsosti také, kteréž byly před Jeruzalémem, a kteréž byly po pravé straně hory Olivetské, * jichž byl nadělal Salomoun král Izraelský Astarotovi, ohavnosti Sidonských, a Chámosovi, ohavnosti Moábských, a Melchomovi, ohavnosti synů Ammon, poškrvnil král, *1Král.11,7.

14. A potřiskal obrazy, háje posekal, a místa jejich naplnil kostmi lidskými.

15. Nadto i oltář, jenž byl v Bethel, a výsost, * kterouž udělal Jeroboám syn Nebatův, kterýž přivedl k lžešení Izraele, i ten oltář i výsost zkazil, a spálil výsost, setřel ji na prach; spálil i háj.

*1Krdl.12.32.

16. A obrátiv se Joziáš, uzel hroby, kteříž tu na hoře byli, a * poslav, pobral kosti z těch hrobů a spálil je na tom oltáři. A tak poškrvnil ho vedlé řeči Hospodinovy, kterouž mluvil muž Boží ten, kterýž to předpověděl.

*1Krdl.13.2.

17. I řekl: Jaký jest onenno nápis, kterýž vidím? Odpověděli jemu muži města: Hrob * muže Božího jest, kterýž přišel z Judstva, předpověděl tyto věci, kteréž jsi učinil při oltáři v Bethel.

*1Krdl.13.30.

18. Tedy řekl: Nechtež ho, aniž kdo hýbej kostmi jeho. I vysvobodili kosti jeho s kostmi proroka toho, kterýž byl přišel z Samaři.

19. Těž všecky domy výsosti, kteříž byli v městech Samařských, jichž byli nadělali králové Izraelští, aby poponzeli *Hospodina*, zkazil Joziáš, a učinil jim rovně tak, jakž byl učinil v Bethel.

20. Zbil také všecky kněží výsosti, kteříž tu byli, na oltářích, a páčil kosti lidské na nich. Potom navrátil se do Jeruzaléma.

21. Prikázal pak král všemu lidu, řka: Slavte veliknoe Hospodinu Bohu svému, jakož psáno jest v * knize smlouvy této.

*2Mojz.12.1 násl.

22. Nebo nebyla slavena taková veliknoe od času soudeů, kteříž soudili Izraele, a po všecky dny králů Izraelských a králů Judských.

23. Osmnáctého léta krále Joziáše slavena jest ta veliknoe Hospodinu v Jeruzalémě.

24. Ano i věštee a hadače, obrazy i ukydané bohy, a všecky ty olavnosti, což *jich* bylo viděti v zemi Judské a v Jeruzalémě, vyplnil Joziáš, aby naphil slova zákona zapsaná v knize, kterouž nalezl Helkiáš kněz v domě Hospodinově.

25. A * nebylo jemu podobného krále před ním, kterýž by obrátil se k Hospodinu celým srdcem svým, a celou duší svou, i všemi mocmi svými vedlé všeho

zákona Mojžíšova, ani po něm nepovstal podobný jemu.

*k.18.5.

26. A však neodvrátil se Hospodin od prehlivosti hněvu svého velikého, kterouž vzbuzen byl hněv jeho proti Judovi, pro všecka popouzení, kterýmiž popouzel * ho Manasses.

*k.21.11.

27. Protož řekl Hospodin: Také i Judu zavrhu od tváři své, jako jsem zavrhl * Izraele, a opovrhu to město, kteréž jsem vyvolil, Jeruzalém, i ten dům, o němž jsem byl řekl: Jméno mé tam bude.

*k.17.18.

28. O jiných pak činech Joziášových, a cožkoli činil, zapsáno jest v * knize o králich Judských.

*2Par.34.1 násl.

29. Za dnů jeho přitáhl * Farao Nécho král Egyptský proti králi Assyrskému k řece Eufraten. I vytáhl král Joziáš proti němu, a on zabil jej v Mageddo, když ho uzřel.

*2Par.35.20.

30. Tedy * služebníci jeho vloživše jej mrtvého na vůz, přivezli ho z Mageddo do Jeruzaléma, a pochovali jej v hrobě jeho. I vzal lid země Joachaza syna Joziášova, a pomazali ho, i ustanovili králem na místě otce jeho.

*2Par.35.23

31. Ve tříměcítma letech byl Joachaz, když počal kralovati, a kraloval tři měsíce v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Chamutal, dcera Jeremiášova z Lebna.

32. A činil to, což jest zlého před očima Hospodinovými, všecko tak, jakž činili otcové jeho.

33. I svázal ho Farao Nécho * v Ribla v zemi Emat, když kraloval v Jeruzalémě, a nložil daň na tu zemi, sto centnéů řů stříbra a centněř zlata.

*Ezech.19.10.

34. A ustanovil Farao Nécho za krále Eliakima syna Joziášova, na místo Joziáše otce jeho, a proměnil jméno jeho *aby sloul* Joakim. Ale Joachaza vzal kterýž, když se dostal do Egypta, umřetam.

35. To pak zlato i stříbro dával Joakim Faraonovi; pročez šacoval obyvatele země, aby mohl dáti stříbro k rozkázání Faraonovu. Od jednoho každého vedlé toho, jakž byl šacován, bral stříbro i zlato od lidu země, aby dal Faraonovi Néchovi.

36. V pětmečítma letech byl Joakim když počal kralovati, a jedenácte let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Zebuda, dcera Pedaiova Ruma.

37. I * činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, podlé všeho, což činili otcové jeho. *k.24,9,19.

KAPITOLA XXIV.

Kralování Joakimovo. 10. Zavedení Judy do Babylona, 17. a Sedechiášovo panování.

Za dnů jeho přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský, i učiněn jest Joakim služebnikem jeho za tři léta. Potom odvrátiv se, zprotivil se jemu.

2. Protož poslal Hospodin na něj lotříky Kaldejské a lotříky Syrské, i lotříky Moábské a lotříky synů Ammon, poslal je, pravím, na Judu, aby ho zkazili vedlé řeči Hospodinovy, kterouž byl mluvil skrze služebníky své proroky.

3. A * jistě podlé řeči Hospodinovy to se dalo proti Judovi, aby jej zavrhl od tváři své pro hříchy Manassesovy, vedlé toho všeho, což byl činil, *k.21,10.násl.

4. Ano i * pro krev nevinnou, kterouž vylil, naplniv Jeruzalém krví nevinnou, čehož nechtěl Hospodin prominouti. *k.21,16.

5. O jiných pak věcech Joakimových, a cožkoli činil, psáno jest v knize o králich Judských.

6. A tak usnul Joakim s otei svými, a kraloval * Joachin syn jeho místo něho. *1Par.3,16.

7. Král pak Egyptský nikdy více nevytáhl z země své; nebo král Babylonský pobral od řeky Egyptské až k řece Eufraten všecko, cožkoli měl král Egyptský.

8. V osmnácti letech byl Joachin, když počal kralovati, a tři měsíce kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Nechusta, dcera Elnatanova z Jeruzaléma.

9. I * činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, všecko tak, jakž byl činil otec jeho. *k.23,32,37.

10. Toho * času vytáhli služebníci Nabuchodonozora krále Babylonského proti Jeruzalému, a obleženo jest město. *2Par.36,6. Dan.1,1.

11. Ano i Nabuchodonozor král Babylonský přitáhl proti městu, když služebníci jeho leželi vůkol něho.

12. Tedy vyšel Joachin král Judský k králi Babylonskému, i s matkou svou i s služebníky, knížaty i komorníky svými, kteréhož vzal král Babylonský léta osmého kralování svého.

13. A * vynesl odtud všecky poklady domu Hospodinova, a poklady domu

královského, a ztloukl všecky nádoby zlaté, jichž byl nadělal Šalomoun král Izraelský do domu Hospodinova, jakož byl mluvil Hospodin. *k.20,17.

14. Při tom přenesl všecken Jeruzalém a všecka knížata i všecky muže udatné, deset tisíců zajatých, i všecky tesaře a kováře. Žádného nezanechal, kromě chaterných lidí země.

15. Zavedl * také i Joachina do Babylona, a matku jeho i ženy královské i komorníky jeho; silné také země zavedl do vězení z Jeruzaléma do Babylona. *Jer.24,1;29,2.

16. Všech také mužů udatných sedm tisíců, tesařů také a kovářů tisíc, všecky též zmužilé bojovníky zavedl jaté král Babylonský do Babylona.

17. Ustanovil * pak král Babylonský Mataniáše, strýce jeho, králem místo něho, a změnil mu jméno, † *aby sloul Sedechiáš*. *Jer.37,1. †1Par.3,15.

18. V jedenmécitma letech byl Sedechiáš, když počal kralovati a jedenácte let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho bylo Chamutal, dcera Jeremiášova z Lebna.

19. I činil to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, všecko tak, jakž byl dělal Joakim.

20. Nebo se to dalo pro rozhněvání Hospodinovo proti Jeruzalému a Judovi, až je i zavrhl od tváři své. V tom *opět* zprotivil se * Sedechiáš králi Babylonskému. *Jer.52,3.

KAPITOLA XXV.

Sedechiáše i s lidem do Babylona zajetí. 21. Godoliáše pozostalým představení.

Stalo se pak léta devátého kralování jeho, měsíce desátého, v desátý *den téhož* měsíce, že * přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský se všim vojskem svým k Jeruzalému, a položil se u něho, a vzdělali proti němu hradbu vůkol. *2Par.36,17.

2. A bylo město obleženo, až do jedenáctého léta krále Sedechiáše.

3. V kterémžto, devátého dne *čtvrtého* měsíce, rozmohl se hlad v městě, a neměl chleba lid země.

4. I protrženo jest město, a všickni muži bojovní *utekli* noci té skrze bránu mezi dvěma zdmi u zahrady královské; Kaldejští pak leželi okolo města. Ušel také *král* cestou ponště.

5. I honilo vojsko Kaldejské krále, a postihli ho na rovinách Jerišských, a

všecko vojsko jeho rozprehlo se od něho.

6. A tak javše krále, přivedli jej k králi Babylonskému do Řibla, kdež učinili o něm soud.

7. Syny pak Sedechiášovy z mordovali před ořima jeho. Potom Sedechiáše oslepili, a svázavše ho řetězy ocelivými, zavedli jej do Babylona.

8. Potom měsíce pátého, sedmý den téhož měsíce, léta devatenáctého králování Nabuehodonozora krále Babylonského, přitáhl Nebuzardan hejtman nad žoldněři, služebník krále Babylonského, do Jeruzaléma.

9. A zapálil dům Hospodinův i dům královský, i všecky domy v Jeruzalémě, a tak všecky domy veliké vypálil.

10. Zdi také Jeruzalémské vůkol pobohřilo všecko vojsko Kaldejské, kteréž bylo s tím hejtmanem nad žoldněři.

11. Ostatek pak lidu, kterýž byl zůstal v městě, i poběhlee, kteříž se byli obrátili k králi Babylonskému, a jiný obecný lid, zavedl Nebuzardan hejtman nad žoldněři.

12. Toliko něco chaterného lidu země zanechal hejtman nad žoldněři, aby byli vinaři a orači.

13. Nadto * sloupy měděné, kteříž byli v domě Hospodinově, i podstavky, i moře měděné, kteréž bylo v domě Hospodinově, ztlonkli Kaldejští, a měď z nich odvezli do Babylona. ^{*Jer.27,19.}

14. Též hrnce, lopaty a nástroje hudebné, a kadidlnice i všecky nádoby měděné, jimiž sloužili, pobrali.

15. I nádoby k oharkům a kotlíky, a cokoli zlatého a stříbrného bylo, pobral hejtman nad žoldněři,

16. Sloupy dva, moře jedno a podstavky, jichž byl * nadělal Šalomoun do domu Hospodinova. Nebylo váhy mědi všech těch nádob. ^{*1 Král.7,15,23.}

17. Osmnácti * loket byla výška sloupu jednoho, a makovice na něm měděná, kterážto makovice tři loket zvýši byla, a mřežování i jablka zrnatá na té makovici vůkol; všecko bylo měděné. Takovýž byl i druhý sloup s mřežováním. ^{*1 Král.7,15.}

18. Vzal také *týž* hejtman nad žoldněři * Saraiáše kněze předního, a Sofoniáše kněze nižšího, a tři strážné prahu. ^{*1 Par.6,14.}

19. A z města vzal komorníka jednoho,

kterýž byl hejtmanem nad muži bojovnými, a pět mužů z těch, jenž bývali při králi, kteříž nalezení byli v městě, a předního spisovatele vojska, kterýž popisoval vojsko z lidu země, a šedesáte mužů z lidu země, kteříž se našli v městě.

20. Zjímav tedy je Nebuzardan hejtman nad žoldněři, přivedl je k králi Babylonskému do Řibla.

21. I pobil je král Babylonský, a zmorodoval je v Řibla, v zemi Emat, a tak zaveden jest Juda z země své.

22. Lidu pak, kterýž zůstal v zemi Judské, jehož byl zanechal Nabuehodonozor král Babylonský, * představil Godoliáše syna Achikama, syna Safanova. ^{*Jer.40,5.}

23. I uslyšeli všickni hejtmané vojska, oni i lid jejich, že postavil za správce král Babylonský Godoliáše, a přišli k Godoliášovi do Masfa, totiž Izmael syn Netaniášův, a Joehanan syn Kareachův, a Saraiáš syn Tamchumeta Netofatského, a Jazaniáš syn Machafův, oni i lid jejich.

24. Tedy přísáhl jim Godoliáš i lidu jejich, a řekl jim: Nebojte se služby Kaldejských, zůstaňte v zemi, a služte králi Babylonskému, a dobře vám bude.

25. I stalo se měsíce sedmého, přišel Izmael syn Netaniáše, syna Elisamova, z semene královského, a deset mužů s ním. I zabili Godoliáše, a umřel; takž i Židy i Kaldejské, kteříž s ním byli v Masfa.

26. Pročež zdvih se všecken lid, od malého až do velikého, i hejtmané vojsk, ušli do Egypta; nebo se báli Kaldejských.

27. Stalo se také léta třicátého sedmého po zajetí Joachina krále Judského, dvanáctého měsíce, dvacátého sedmého dne téhož měsíce, povýšil Evilmerodach král Babylonský toho léta, když počal kralovati, Joachina krále Judského, *pusťv ho z žaláře*.

28. A mluvil s ním dobrotivě, i stolič jeho postavil nad stoliče jiných králů, kteříž s ním *byli* v Babyloně.

29. Změnil též roucho jeho, kteréž měl v žaláři. I jidal vždycky před ním po všecky dny života svého.

30. Nebo vymeřený pokrm ustavičně dáván byl jemu od krále, a to na každý den po všecky * dny života jeho. ^{*2 Sam.9,7.}

KNIHA PRVNÍ PARALIPOMENON.

KAPITOLA I.

Vypsání rodů od Adama až do synů Ezauchových.

Adam, * Set, Enos, *1 Mojz.5,3.

2. Kainan, Mahalaleel, Járed,

3. Enoch, Matuzalém, Lámech,

4. Noé, Sem, Cham a Jáfet.

5. Synové * Jáfetovi: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mešeeh a Tiras. *1 Mojz.10,2.

6. Synové pak Gomerovi: Ascenez, Difaf a Togormia.

7. Synové pak Javanovi: Elisa, Tarsis, Cetim a Rodaním.

8. Synové * Chamovi: Chus, Mizraim, Put a Kanán. *1 Mojz.10,6.

9. A synové Chusovi: Sába, Evila, Sabata, Regma, Sabatacha. Synové pak Regmovi: Sába a Dedan.

10. Zplodil také Chus Nimroda; ten počal mocným býti na zemi.

11. Mizraim pak * zplodil Ludim, Anamim, Laabim a Neftuim, *1 Mojz.10,13.

12. Fetruzim také a Chasluim, (odkudž posli Filistinští,) a Kafturim.

13. Kanán pak zplodil Sidona, prvorozeného svého, a Het,

14. A Jebuzea, Amorea a Gergezea,

15. A Hevea, Araeea a Sinea,

16. A Aradia, Samarea a Amatea.

17. Synové * Semovi: Elam, Assur, Arfaxad, Lud, Aram, Hus a Hul, Geter a Mas. *1 Mojz.10,22.

18. A Arfaxad * zplodil Sále, Sále pak zplodil Hebera. *1 Mojz.10,24.

19. Heberovi * pak narodili se dva synové, z nichž jednoho jméno Peleg, proto že za dnů jeho rozdělena byla země, jméno pak bratra jeho Jektan. *1 Mojz.10,25; 11,16.

20. Kterýžto Jektan zplodil Elmodada, Salefa, Azarmota a Járe,

21. A Adoráma, Uzala a Dikla,

22. A Ebale, Abimafele a Sebai,

23. A Ofira, Evila a Jobaba. Všickni ti byli synové Jektanovi.

24. Sem, Arfaxad, Sále,

25. Heber, Peleg, Réhu,

26. Sárng, Náchor, Táre,

27. Abram, * ten jest Abraham. *1 Mojz.17,5.

28. Synové Abrahamovi: * Izák a Izmael. *1 Mojz.21,3.

29. Tito jsou rodové jejich: Prvorozený * Izmaelův Nabajot, Cedar, Adbeel a Mabsan, *1 Mojz.25,13.

30. Masma, Dumah, Massa, Hadad a Tema,

31. Jetur, Nafis a Cedma. Ti jsou synové Izmaelovi.

32. Synové pak * Cetury, ženy Abrahamovy: Ta porodila Zamrana, Jeksana, Madana, Madiana, Jezbocha a Suecha. Synové pak Jeksanovi: Sába a Dedan. *1 Mojz.25,2.

33. Synové pak Madianovi: Efa, Efer, Enoch, Abida a Helda. Všickni ti synové Cetury.

34. Zplodil tedy Abraham Izáka. Synové pak Izákovi: Ezan a Izrael.

35. Synové * Ezan: Elifaz, Rahuel, Jehus, Jhelom a Kore. *1 Mojz.36,10.

36. Synové Elifazovi: Teman, Omar, Sefi, Gatam, Kenaz a syn Tamny, totiž Amalech.

37. Synové Rahuelovi: Nahat, Zára, Samma a Méza.

38. Synové pak Seir: Lotan, Sobal, Sebeon, Ana, Dison, Eser a Dizau.

39. Synové pak Lotanovi: Hori a Homam. Sestra pak Lotanova: Tamna.

40. Synové Sobalovi: Alian, Manáhat, Ebal, Sefi a Onam. Synové pak Sebeonovi: Aia a Ana.

41. Synové Anovi: Dison. A synové Disonovi: Hamran, Eseban, Jetran a Charan.

42. Synové Eser: Balaan, Závan a Jakan. Synové Dizonovi: Hus a Aran.

43. Tito pak jsou * králové, kteříž kralovali v zemi Idumejské, prvé než kraloval kterýž král z synů Izraelských: Béla syn Beorův, jehožto město jméno mělo Denaba. *1 Mojz.36,31.

44. A když umřel Béla, kraloval na místě jeho Jobab, syn Zára z Bozra.

45. A když umřel Jobab, kraloval místo něho Husam z země Temanské.

46. A když umřel Husam, kraloval místo něho Adad syn Badadův, kterýž porazil Madianské v krajině Moábské, jehož město jméno mělo Avith.

47. A když umřel Adad, kraloval na místě jeho Semla z Masreka.

48. A když umřel Semla, kraloval místo něho Šaul z Rohobot řeky.

49. A když umřel Saul, kraloval místo něho Bálanan, syn Achoborův.

50. A když umřel Bálanan, kraloval místo něho Adad, jehož město řečené Pahu; jméno pak ženy jeho Mehetabel, dcera Matredy, dcery Mezábovy.

51. A když umřel Adad, byli vývodové Idmnejští: Vývoda Tamna, vývoda Alja, vývoda Jetet,

52. Vývoda Olibama, vývoda Ela, vývoda Finon,

53. Vývoda Kenaz, vývoda Teman, vývoda Mabsar,

54. Vývoda Magdiel, vývoda Híram. Ti byli vývodové Idmnejští.

KAPITOLA II.

Vyčtání rodiny Jákobovy, 3. a Judovy až do Davida, 18. též i Kálefův, 25. a Jerachmeelovy.

Tito jsou synové * Izraelovi: Ruben, Simeon, Lévi, Juda, Izachar a Zabulon,

2. * Dan, Jozef, Benjamin, Neftalim, Gád a Asser.

3. Synové * Jndovi: Her, Onan a Sěla. Ti tři narodili se jemu z dcery Suovy Kananejské. Ale Her, prvorozený Judův, byl zlý před očima Hospodinovýmá, protož zabil ho.

4. Támar pak nevěsta jeho porodila mu Fáresa * a Záru. Všech synů Judových pět.

5. Synové * Fáresovi: Ezron a Ilamul.

6. Synové pak Záre: Zamri, Etan, Héman, Kalkol a Dára, všech těch pět.

7. A synové Zamri: Charmi, vnuk Achar, * kterýž zkormoutil Izraele, zhřešiv při věci proklaté.

8. Synové pak Etanovi: Azariáš.

9. Synové pak Ezronovi, * kteříž se mu zrodili: Jerachmeel, Ram a Chelubai.

10. Ram pak zplodil Aminadaba, a Aminadab zplodil Názona, kníže synů Jnda.

11. Názon pak * zplodil Salmona, a Salomon zplodil Bóza.

12. A Bóz * zplodil Obéda, a Obéd zplodil Izai.

13. Izai pak * zplodil prvorozeného svého Eliaba, a Abinadaba druhého, a Samnu třetího,

14. Natanaele čtvrtého, Raddaia páteho,

15. Ozema šestého, * Davida sedmého,

16. A sestry jejich: Sarvii a Abigail. Synové pak Sarvie byli: Abizai, Joáb, Azael, tři.

17. Abigail pak porodila Amazu, otec pak Amazův byl Jeter Izmaelitský.

18. Kálef pak syn Ezronův zplodil s Azubou manželkou a s Jeriotou syny. Jehož titi synové byli: Jeser, Sobab a Ardon.

19. Když pak umřela Azuba, pojal sobě Kálef Efratu, kteráž mu porodila Hura.

20. A Hur zplodil Uri, a Uri zplodil Bezelele

21. Potom všel Ezron k deři Machira otce Galádova, kterouž on pojal, když byl v šedesáti letech. I porodila jemu Seguba.

22. Segub pak zplodil * Jaira, kterýž měl třímecítma měst v zemi Galád.

23. Nebo vzal Gessurejským a Assyrským vsi Jairovy, i Kanat s městečky jeho, šedesáte měst. To všecko *pobrali* synové Machirovi, otec Galádova.

24. Též i po smrti Ezronově, když již pojal byl Kálef Efratu, manželka Ezronova Abia porodila jemu také Ashura, otec Tekoa.

25. Byli pak synové Jerachmeele prvorozeného Ezronova: Prvorozený Ram, po něm Buna a Oren, a Ozem s Achia.

26. Měl také manželku druhou Jerachmeel, jménem Atara. Ta jest matka Onamova.

27. Byli pak synové Ramovi prvorozeného Jerachmeele: Maaz a Jamín a Eker.

28. Též synové Onamovi byli: Sammai a Jáda. A synové Sammai: Nádab a Abisur.

29. Jméno pak manželky Abisurovy Abichail; kteráž porodila jemu Achbana a Molida.

30. A synové Nádabovi: Seled a Appaim. Ale umřel Seled bez dětí.

31. Synové pak Appaimovi: Jesi; a synové Jesi: Sesan; a dcera Sesanova: Achlai.

32. Synové pak Jády, bratra Sammaiova: Jeter a Jonatan. Ale umřel Jeter bez dětí.

33. Synové pak Jonatanovi: Felet a Záza. Ti byli synové Jerachmeelovi.

34. Neměl pak Sesan synů, ale dceru. A měl Sesan služebníka Egyptského jménem Jarchu.

35. Protož dal Sesan dceru svou Jarchovi služebniku svému za manželku, kteráž porodila mu Attaie.

36. Attai pak zplodil Nátana, a Nátan zplodil Zabada.

37. Zabad pak zplodil Eflale, a Eflal zplodil Obéda.

38. Obéd pak zplodil Jéhu, a Jéhu zplodil Azariáše.

39. Azariáš pak zplodil Cheleza, a Chelez zplodil Elasu.

40. Elasa pak zplodil Sismaie, a Sismai zplodil Salluma.

41. Sallum pak zplodil Jekamiáše, a Jekamiáš zplodil Elisama.

42. Synové pak Kálefa, bratra Jerachmeelova: Méša prvorozený jeho. On byl otec Zifejských i synů Marese, otec Hebronova.

43. Synové pak Hebronovi: Chóre a Tapuach, a Rekem a Sema.

44. Sema pak zplodil Rachama otec Jorkeamova, a Rekem zplodil Sammaie.

45. Syn pak Sammai byl Maon; kterýžto Maon byl otec Betsurských.

46. Efa také, ženina Kálefova, porodila Chárana a Mozu a Gazeza. A Cháran zplodil Gazeza.

47. Synové pak Johedai: Regem, Jotam, Gesan, Felet, Efa a Saaf.

48. S ženinou Maachou Kálef zplodil Sebera a Tirchana.

49. Porodila pak Saafa otec Madmanejských, Sévu otec Makbenejských a otec Gibejských. * Též dcera Kálefova Axa. *Joz.15.16.

50. Ti byli synové Kálefovi, syna Hur prvorozeného Efraty: Sobal otec Kariatjeharimských,

51. Salma otec Betlémských, Charef otec čeledi Betgaderských.

52. Měl pak syny Sobal otec Kariatjeharimských: Haroe *otce obyvatelů* dílu Menuchotských,

53. A čeledi Kariatjeharimských, Jeterských, Putských, Sumatských a Mistralských. Z těch posli * Zaratští a Estalostí. *k.4.2.

54. Synové Salmy: Betlémsští, Netofatští, Atarotští z čeledi Joábovy, a Zarští, *kteříž užívali* dílu Menuchotských,

55. A čeledi pisařů obývajících v Jábezu, Tiratských, Simatských, Suehat-

ských. Ti jsou Ciuejší přichozí z Amata, otec čeledi Rechabovy.

KAPITOLA III.

Rodina Davidova.

Tito jsou pak * synové Davidovi, kteříž se jemu zrodili v Hebronu: Prvorozený Amnon z Achinoam Jezreelské, druhý Daniel z Abigail Karmelské; *2 Sam.3.2.

2. Třetí Absolon syn Maachy, dcery Tolmai, krále Gessur, čtvrtý Adoniáš, syn Haggit;

3. Pátý Sefatiáš z Abital, šestý Jetram, z Egly manželky jeho.

4. Šest se mu jich zrodilo v Hebronu, kdež kraloval sedm let a šest měsíců; třidecti pak a tři kraloval v Jeruzalémě.

5. Potom * tito se jemu zrodili v Jeruzalémě: Sammua, Sobab, Nátan a Šalomoun, čtyři, z Betsabé, dcery Amielovy; *2 Sam.5.14.

6. Též Ibehar, Elisama a Elifelet;

7. A Noga, Nefeg a Jafia;

8. A Elisama, Eliada a Elifelet, *těch* devět.

9. Všickni *ti* synové Davidovi krom synů ženin, a Tamar sestra jejich.

10. Syn pak Šalomounův * Roboám, Abiam syn jeho, Aza syn jeho, Jozafat syn jeho, *Mat.1.7.

11. Joram syn jeho, Ochoziáš syn jeho, Joas syn jeho,

12. Amaziáš syn jeho, Azariáš syn jeho, Jotam syn jeho,

13. Achas syn jeho, Ezechiáš syn jeho, Manasses syn jeho,

14. Amon syn jeho, Joziáš syn jeho.

15. Synové pak Joziášovi: Prvorozený Jochanan, druhý Joakim, třetí Sedechiáš, čtvrtý Sallum.

16. Synové pak Joakimovi: Jekoniáš syn jeho, Sedechiáš syn jeho.

17. Synové pak Jekoniáše vězně: Sallatiel syn jeho.

18. *Toho* pak Malkiram, Pedai, Senazar, Jekamia, Hosama a Nedabia.

19. Synové pak Pedaiovi: Zorobábel a Semei. A syn Zorobábelův: Mesullam, Chananiáš, a Selomit sestra jejich.

20. *Toho* pak Chasuba, Ohel, Berechiáš, Chasadiáš a Jusabchesed, *těch* pět.

21. Syn pak Chananiášův: Pelatia a Izaiáš. Synové Refaie, synové Arnanovi, synové Abdiášovi, synové Sechaniovi.

22. A synové Sechaniovi: Semaiáš. A

synové Semaiášovi: Chattus, Igal, Bariach, Neriáš a Safat, šest.

23. A syn Neriáše: Elioenai, Ezechiáš a Azrikam, ti tři.

24. Těž synové Elioenai: Hodaviáš, Eliasib, Pelaiáš, Akkub, Jochanan, Delaiáš a Anani, těch sedm.

KAPITOLA IV.

Rodina Judova 24. a Simeonova, od níž Cham a Amalech do ostatku vyhlazen.

Synové Judovi: Fáres, Ezron, Charmi, Hur a Sobal.

2. Reaiáš pak syn Sobalův zplodil Jaehata, Jaehat pak zplodil Ahumai a Laad. Ti jsou rodové Zarati. *k.2,53.

3. A titó z otce Etama: Jezreel, Isma a Idbas; a jméno sestry jejich Zelelfoni.

4. Fannuel pak otec Gedor, a Ezer otec Chusův. Ti jsou synové Hur prvorozeného Efraty, otce Betlémských. *k.2,19.

5. Ashur pak otec Tekoe měl dvě manželky, Chélu a Naaru.

6. I porodila jemu Naara Aehuzama, Hefera, Temana a Achastara. Ti jsou synové Naary.

7. Synové pak Chéle: Zeret, Jezochar a Etnan.

8. Kóz pak zplodil Amba, Hazobeba, a rodiny Aeharehele syna Harmnova.

9. Byl pak Jábez slavnější nad bratři své, a matka jeho nazvala jméno jeho Jábez, řknei: Nebo jsem ho porodila s bolesti. *1 Mojs.35,16.

10. Kterýžto Jábez vzýval Boha Izraelského, řka: Jestliže štědře požehnáš mi, a rozšíříš meze mé, a bude ruka tvá se mnou, a vysvobodíš mne od zlého, abyeb holesti netrpěl. I učinil Bůh, začez žádal.

11. Chelub pak, bratr Suelha, zplodil Mechiru. Onť jest otec Estonův.

12. Eston pak zplodil Betrafa, Paseacha a Tehinna, otce města Náchas. Ti jsou muži Rechy.

13. Synové pak Cenezovi: Otoniel a Saraiáš. Synové pak Otonielovi: Chatat. *Joz.15,17.

14. Meonatai pak zplodil Ofnu, Saraiáš pak zplodil Joába, otce bydlících v údolí řemeslníků; nebo tam řemeslníci byli.

15. Synové pak Kálefa, syna Jefonova: Iru, Ela a Naam. Syn pak Ela: Cenez.

16. Synové pak Jehalleceelovi: Zif, Zifa, Tiriáš a Asarel.

17. A synové Ezry: Jeter, Mered, Efer

a Jalon. Porodila také Miriama, Sammai a Jezba otec Estemo.

18. Manželka pak jeho Jehudia porodila Jereda otec Gedor, a Hebera otec Soeho, a Jekutiele otec Zanoe. A ti jsou synové Betie deery Faraonovy, kteronž pojal Mered.

19. Synové pak manželky Hodla sestry Naehamovy, otce Cejly: Garmi a Estemo Maachatský.

20. Synové pak Simonovi: Amnou, Rinna, Benchanan a Tilon. A synové Jesi: Zoehet a Benzochet.

21. Synové Sěla syna Judova: Her otec Leelhův, a Lada otec Maresův, a čeledi domu těch, jenž dělali díla kmentová v domě Asbea,

22. A Jokim a muži Chozeby, Joas a Saraf, kteříž panovali v Moáb, a Jasubi Leehem. Ale ty věci jsou starodávní.

23. Toť jsou ti hrnčíři obyvatelé v štěpnicích a obradách u krále, přičinon díla jeho tam bydlíce.

24. Synové Simeonovi: Namuel, Jamiu, Jarib, Zára a Saul.

25. Sallum syn jeho, Mabsam syn jeho, Masma syn jeho.

26. Synové pak Masmovi: Hamuel syn jeho, Žakur syn jeho, Semei syn jeho.

27. Ten Semei měl synů šestnácte a deer šest. Bratři pak jejich neměli mnoho synů, tak že vši rodiny jejich nebylo tak mnoho, jako synů Judových.

28. Bydlili pak v Bersabé a Molada a v Azarsual, *Joz.19,2.

29. A v Bála, v Esem a v Tolad,

30. A v Betueli, v Horma a v Sicelechu,

31. A v Betnarchabot, a v Azarsusim, v Betheri a v Saraim. Ta byla města jejich, dokudž kraloval David.

32. Vsi také jejich při Etam, Ain, Remmon, Tochen, Asan, pěti městech.

33. A tak všechny vesnice jejich, kteréž byly vůkol těch měst až do Baal, ta byla obydlé jejich vedle rodu jejich.

34. A Mesobab, Jamlech a Josa syn Amazův;

35. A Joel, a Jéhu syn Jozabiáše, syna Saraiášova, syna Azielova;

36. A Elioenai, Jákoaba, Jesochaiáš, Asuiáš, Adiel a Jesimeel a Benaiáš;

37. A Ziza syn Sifi, syna Allonova, syna Jedaiášova, syna Simri, syna Semaiášova.

38. Tito ze jména vyčtení ustaveni jsou

za knížata v čeledech svých, a čeledi otcovské jejich rozmnožily se náramně.

39. A protož brali se, kudyž se vehází k Gedor, až k východu po údolí tom, aby hledali pastev dobytku svému.

40. I našli pastvu bojnou a výbornou, zemi pak prostrannou, * bezpečnou a pokojnou, a že z Chama byli ti, kteříž bydlili tam před tím. ^{*Soud.18,7.}

41. Protož přišedše ti napsáni ze jména ve dnech * Ezechiáše krále Judského, pobořili stany jejich a příbytky, kteříž tam nalezeni byli, a zmrdovali je, tak že jich od tohoto dne *není*, a *sami* osedli místo nich; nebo měli tu pastvu dobytku svému. ^{*2 Král.18,1.}

42. *Někteří* pak z těch synů Simeonových odebrali se na horu Šeir, mužů pět set, jichž Pelatia, Neriáš, Refaiáš a Uziel, synové Jesi, byli vůdcové.

43. I vyplénili ostatek těch, kteříž ušli z Amalechitských, a bydlili tam až do tohoto dne.

KAPITOLA V.

Vyčítání rodů synů Rubenových, Gádových, a polovice pokolení Manassesova.

Synové pak Rubenovi prvorozeného Izraelova: (nebo on byl prvorozený, ale když * poškvrnil lože otce svého, dáno jest prvorozenství jeho synům Jozefovým, syna Izraelova, však jemu není přičteno prvorozenství. ^{*1 Mojs.35,22; 49,4.})

2. Nebo Judas byl nejsilnější z bratří svých, a kníže mezi nimi, ale prvorozenství Jozefovi *náleželo*.

3. Synové. *pravím*, * Rubenovi, prvorozeného Izraelova: Enoch, Fallu, Ezron a Charmi. ^{*2 Mojs.6,14.}

4. Synové Joelovi: Semaiáš syn jeho, Gog syn jeho, Semei syn jeho;

5. Micha syn jeho, Reaiáš syn jeho, Bál syn jeho;

6. Béra syn jeho, jehož zavedl * Tiglatfalazar král Assyrský. Ten *byl* knížetem pokolení Rubenova. ^{*2 Král.15,29.}

7. Bratři pak jeho po čeledech jejich, když vyčtení byli po rodinách svých, knížetem byl Jehiel a Zachariáš.

8. A Béla syn Azaza, syna Semy, syna Joelova. Ten bydlil v Aroer až do Nébo a Balmeon.

9. Potom i na východ bydlil, až kudy se vehází na poušť od řeky Eufrates; nebo stáda jejich rozmnožila se v zemi Galádské.

10. Pročež ve dnech Saulových bojovali s Agarenskými, kteříž poraženi jsou od ruky jejich. A tak bydlili v stanech jejich po vsi krajinně východní země Galádské.

11. Synové pak Gádovi naproti nim bydlili v zemi Bázan, až do Sálechy.

12. Joel byl kníže jejich, a Safan družý. Ale Janai a Safat v Bázan *zůstali*.

13. Bratři pak jejich po domích otců svých: Michael, Mesullam, Seba, Jorai, Jachan, Zia, Heber, *těch* sedm.

14. (Ti *byli* synové Abichailovi, synové Hurovi, synové Jaroachovi, synové Galádovi, synové Michaelovi, synové Jesi-
sovi, synové Jachdovi, synové Buzovi.)

15. Těž Ahi syn Abdiele, syna Gunova, kníže v domě otců jich.

16. I bydlili v Galád, v Bázan a v vesnicích jeho, a ve všech předměstích Sáron, až do hranic jejich.

17. Všickni tito vyčtení byli * ve dnech Jotama krále Judského, a ve dnech Jeroboáma krále Izraelského. ^{*2 Král.15,7,32.}

18. Synů Rubenových a Gádových a polovice pokolení Manassesova, mužů silných, nosících štít a meč, a natahujících lučiště, a umělých v bitvě, čtyřiceti a čtyři tisíce, sedm set a šedesát vycházejících k boji.

19. I bojovali s Agarenskými, Iturejskými, Nafejskými a Nodabskými.

20. A měli pomoc proti nim. I dáni jsou v ruku jich Agarenové i všecko, což měli. Nebo k Bohu volali v boji, a vyslyšel je, nebo * doufali v něho. ^{*Zalm.71,1.}

21. I zajali stáda jejich, velbloudů jejich padesáte tisíců, a dobytka dvě stě a padesáte tisíců, a oslů dva tisíce, a lidů sto tisíc osob.

22. Zraněných také množství padlo, nebo od Boha byla porážka ta. I bydlili na místě jejich až do přestěhování svého.

23. Synové pak polovice pokolení Manassesova bydlili v té zemi od Bázanu až do Balhermon i Sanir, totiž hory Hermon; *nebo* i oni rozmnoženi byli.

24. Tato pak *byla* knížata v domě otců jejich: Efer, Jesi, Eliel, Azriel, Jeremiáš, Hodaviáš a Jachdiel, muži udatní a silní, muži slovoutní, knížata domu otců svých.

25. Ale když přestoupili proti Bohu otců svých, a smilnili, následnjíce bohů

národů země té, kteréž shladil Bůh od tváří jejich:

26. Vzbudil Bůh Izraelský ducha Fule krále Assyrského, a ducha Tiglatfalazara krále Assyrského, kterýž přenesl pokolení Rubenovo a Gádovo a polovici pokolení Manassesova, a dovedl je do Chelaeh a do Chabor, až do Hara a k řece Gozan až do dnešního dne.

KAPITOLA VI.

Vyčítání rodu synů Lévi, 31. úřadů, 54. a bydlení jejich.

Synové Lévi: Gerson, Kahat a Merari.
*2Mojz.6,16.

2. Synové pak Kahat: Amram, Izar, Hebron a Uziel.

3. Synové pak Amramovi: Aron, Mojžíš, a Maria. Synové pak Aronovi: Nádab, Abiu, Eleazar a Itamar.
*2Mojz.2,1 násl. 7k.6,23.

4. Eleazar zplodil Finesa, Fines zplodil Abisua.

5. Abisua pak zplodil Bukki, Bukki pak zplodil Uzi.

6. Uzi pak zplodil Zerachiáše, Zerachiáš pak zplodil Meraiota.

7. Meraiot zplodil Amariáše, Amariáš pak zplodil Achitoba.

8. Achitob pak zplodil Sádocha, Sádoch pak zplodil Achimaasa.

9. Achimaas pak zplodil Azariáše, Azariáš pak zplodil Jochanana.

10. Jochanan pak zplodil Azariáše. Onť jest užíval kněžství v domě, jež ustavěl Šalomoun v Jeruzalémě.
*2Par.26,17.

11. Zplodil pak Azariáš Amariáše, Amariáš pak zplodil Achitoba.

12. Achitob zplodil Sádocha, Sádoch pak zplodil Salluma.

13. Sallum pak zplodil Helkiáše, Helkiáš pak zplodil Azariáše.

14. Azariáš pak zplodil Saraiáše, Saraiáš pak zplodil Jozadaka.

15. Jozadak pak odšel, když převedl Hospodin Judu a Jeruzalém skrze Nabueodonozora.

16. Synové Lévi: Gerson, Kahat a Merari.
*1Mojz.46,11.

17. Tato pak jsou jména synů Gersomových: Lebni a Semci.
*2Mojz.6,17.

18. Synové pak Kahat: Amram, Izar, Hebron a Uziel.

19. Synové Merari: Moholi a Musi. A tak ty jsou čeledi Levitů po otcích jejich.

20. Gersomovi: Lebni syn jeho, Jachat syn jeho, Zimma syn jeho,

21. Joaeh syn jeho, Iddo syn jeho, Zá-
ra syn jeho, Jetrai syn jeho.

22. Synové Kahat: Aminadab syn jeho, Chóre syn jeho, Assir syn jeho,

23. Elkána syn jeho, a Abiazaf syn jeho, Assir syn jeho.

24. Tachat syn jeho, Uriel syn jeho, Uziáš syn jeho, Saul syn jeho.

25. Synové pak Elkánovi: Amasai a Achimot.

26. Elkána: Synové Elkánovi: Zofai syn jeho, a Nachat syn jeho,

27. Eliab syn jeho, Jerocham syn jeho, Elkána syn jeho.

28. Synové pak Samuelovi: Prvorozený Vasni a Abia.

29. Synové Merari: Moholi, Lebni syn jeho, Semci syn jeho, Uza syn jeho,

30. Sina syn jeho, Aggia syn jeho, Azaiáš syn jeho.

31. Tito jsou pak, kteréž ustanovil David k zpívání v domě Hospodinově, když tam postavena truhla,

32. Kteříž přísluhovali před přibytkem stánku úmluvy zpíváním, dokudž neustavěl Šalomoun domu Hospodinova v Jeruzalémě, a stáli podlé pořádku svého v přísluhování svém.

33. Tito jsou pak, kteříž stáli, i synové jejich, z synů Kahat: Héman kantor, syn Jocele, syna Samuelova,

34. Syna Elkánova, syna Jerochamova, syna Elielova, syna Tohu,

35. Syna Sufova, syna Elkánova, syna Machatova, syna Amasai,

36. Syna Elkánova, syna Joelova, syna Azariášova, syna Sofoniášova,

37. Syna Tachatova, syna Assirova, syna Abiazafova, syna Chóic,

38. Syna Izarova, syna Kahatova, syna Lévi, syna Izraelova.

39. A bratr jeho Azaf, kterýž stával po pravici jeho. Azaf pak byl syn Berechiáše, syna Simova,

40. Syna Michaelova, syna Baasciášova, syna Malkiášova,

41. Syna Etni, syna Záry, syna Adai-
ova,

42. Syna Etanova, syna Zimmoiva, syna Semciova,

43. Syna Jachatova, syna Gersomova, syna Lévi.

44. Synové pak Merari, bratří jejich,

stávali po levici: Etan, syn Kisi, syna Abdova, syna Malluchova,

45. Syna Chasabiášova, syna Amaziášova, syna Helkiášova,

46. Syna Amzova, syna Bánova, syna Semerova,

47. Syna Moholi, syna Musi, syna Merari, syna Lévi.

48. Bratři pak jejich Levitové *jiní* oddáni *jsou* ke všelikému přísluhování přibytku domu Božího.

49. Ale Aron a synové jeho páli na oltáři zápalu a na oltáři kadění, při všelikém přísluhování svatyně svatých, a k očišťování Izraele podlé všeho toho, jakož prikázal Mojžiš služebník Boží.

50. Tito pak jsou synové Aronovi: Eleazar syn jeho, Fines syn jeho, Abisua syn jeho,

51. Bukki syn jeho, Uzi syn jeho, Zerachiáš syn jeho,

52. Meraiot syn jeho, Amariáš syn jeho, Achitob syn jeho,

53. Sádoch syn jeho, * Achimaas syn jeho.

54. A tato obydle jejich, po přibytích jejich, v mezích jejich, synů * Aronových po čeledi Kahatských; nebo jejich byl los.

55. A protož dali jim Hebron v zemi Judské, a předměstí jeho vůkol něho.

56. Pole však městská a vsi jejich dali Kálefovi synu Jefonovu.

57. Synům pak Aronovým dali z měst Judských *města* útočištná: Hebron a Lebno a předměstí jeho, a Jeter i Estemo a předměstí jeho,

58. A Holon i předměstí jeho, a Dabir i předměstí jeho,

59. Těž Asan a předměstí jeho, a Betsemas a předměstí jeho.

60. Z pokolení pak Benjamin: Gaba a předměstí jeho, a Allemet i předměstí jeho, i Anatot a předměstí jeho, všech měst jejich třinácte měst po čeledech jejich.

61. Synům též Kahatovým ostatním z čeledi toho pokolení *dáno* v polovici pokolení Manassesova losem měst deset.

62. Synům pak Gersonovým po čeledech jejich v pokolení Izachar a v pokolení Asser, a v pokolení Neftalim, a v pokolení Manassesovu v Bázan měst třináct.

63. Synům Merari po čeledech jejich

v pokolení Ruben, a v pokolení Gád, a v pokolení Zabulon losem měst dvánáct.

64. Dali synové Izraelští Levitům ta města a předměstí jejich.

65. A dali *je* losem v pokolení synů Judových, a v pokolení synů Simeonových, a v pokolení synů Benjaminových, města ta, kteráž jmenovali ze jména.

66. A *kteříž* byli z čeledi synů Kahat, (byla pak města a hranice jejich v pokolení Efraimovu,)

67. Těm dali města útočištná: Sichem a předměstí jeho na hoře Efraim, a Gázer a předměstí jeho,

68. A Jekmaam i předměstí jeho, a Betoron i předměstí jeho,

69. Těž i Aialon a předměstí jeho, a Getremmon s předměstím jeho.

70. A v polovici pokolení Manassesova: Aner a předměstí jeho, Balám a předměstí jeho, čeledem synů Kahat ostatním.

71. Synům pak Gersonovým v čeledi polovice pokolení Manassesova *dali* Golan v Bázan s předměstím jeho, a Astarot i předměstí jeho.

72. V pokolení pak Izachar: Kádes s předměstím jeho, Daberet a předměstí jeho,

73. Rámot také s předměstím jeho, a Anem i předměstí jeho.

74. V pokolení pak * Asser: Masal s předměstím jeho, a Abdon i předměstí jeho,

75. Těž Hukok s předměstím jeho, Rohob také i předměstí jeho.

76. V pokolení pak Neftalimovu: Kádes v Galilei a předměstí jeho, Hamon a předměstí jeho, a Kariataim i předměstí jeho.

77. Synům Merari ostatním v pokolení Zabulonovu *dali* Remmon s předměstím jeho, Tábor a předměstí jeho.

78. A za Jordánem u Jericha, k východní straně Jordánu, v pokolení Rubenovu: Bozor na poušti s předměstím jeho, a Jasa i předměstí jeho,

79. Kedemot také s předměstím jeho, a Mefat i předměstí jeho.

80. V pokolení pak Gád: Rámot v Galád s předměstím jeho, a Mahanaim i předměstí jeho,

81. I Ezebon s předměstím jeho, a Jazer i předměstí jeho.

KAPITOLA VII.

Vypsání rodu čtyř synů Jákobových, a dvou Jozefových.

Synové pak Izacharovi: Tola, Fua, Jasub a Simron, čtyři. ^{*1Mojz.46,13.}

2. Synové pak Tolovi: Uzi, Refaia, Jeriel, Jachmai, Jipsam, Samuel, knížata po domích otců jejich, *poslá* od Toly, muži udatní v pokoleních svých. Počet jejich ve dnech Davidových *byl* dvamecítma tisíců a šest set.

3. Synové Uzovi: Izrachiáš. Synové pak Izrachiášovi: Michael, Abdiáš, Joel a I-sia, všech pět knížat.

4. A s nimi v pokoleních jejich, po čeledech jejich otcovských, mužů válečných třideceti šest tisíců; nebo mnoho měli žen a synů.

5. Bratři také jejich po všech čeledech Izachar, mužů udatných osmdesáte sedm tisíců, všech vyčtených.

6. Synové Beniaminovi: Béla, Becher, Jediael, tři. ^{*1Mojz.46,21.}

7. Synové pak Bélovi: Ezbon, Uzi, Uziel, Jerimot a Iri, pět knížat čeledí otcovských, muži udatní; načteno jich dvamecítma tisíců, třideceti a čtyři.

8. Potom synové Becherovi: Zemira, Joas, Eliczer, Elioenai, Amri, Jeremot, Abiáš, Anatot a Aletmet, všickni synové Becherovi.

9. Kterýchž počet po pokoleních jejich, a po knížatech v domě čeledí otcovských, mužů udatných, dvadeceti tisíců a dvě stě.

10. Synové také Jediaelovi: Bilan. Synové pak Bilanovi: Jeus, Beniamin, Ahod, Kenan, Zetan, Tarsis a Achisaachar.

11. Všech těch synů Jediaelových po knížatech čeledí, mužů udatných, sedmáct tisíc a dvě stě, vycházejících na vojnu k bitvě,

12. Kromě Suppim a Chuppim, synů doma zrozených, a Chusim, synů vně zplozených.

13. Synové Neftalimovi: Jasiel, Guni, Jezer a Sallum, synové Bály. ^{*1Mojz.46,24.}

14. Synové Manassesovi: Asriel, kteréhož *mu manželka* porodila. (Ženina též jeho Syrská porodila Machira, otce Galád.

15. Machir pak vzal manželku Chuppimovu a Suppimovu, a jméno sestry jeho Maacha.) Jméno pak druhého Salfad, a měl Salfad *deery*. ^{*4Mojz.27,1.}

16. Porodila pak Maacha manželka Ma-

chirova syna, kteréhož nazvala Fáres, a jméno bratra jeho Sáres, synové pak jeho Ulam a Rekem.

17. Synové pak Ulamovi: Bedan. Ti jsou synové Galád syna Machirova, syna Manassesova.

18. Sestra pak jeho Molechet porodila Ishoda a Abiezera a Machla.

19. Byli pak synové Semidovi: Achian, Sechem, Likehi a Aniam.

20. Synové pak Efraimovi: Sutelach, a Bereš syn jeho, Tachat syn jeho, Elada syn jeho, Tachat syn jeho,

21. Též Zabad syn jeho, Sutelach syn jeho, Ezer a Elad. I zbilí je muži Gát, kteříž zrozeni byli v zemi té; nebo sstoupili byli, aby zajali dobytky jejich.

22. Protož kvílil Efraim otec jejich za mnohé dny, a přišli bratři jeho, aby ho těšili. ^{*Job.2,11}

23. Potom všel k manželce své, kteráž počala a porodila syna, a nazval jméno jeho Beria, že byl v zámutku pro rodinu svou.

24. Deeru také Seeru, kteráž vystavěla Betoron dolní i horní, a Uzen Seera.

25. A Refacha syna jeho, Resefa, Tolecha, a Tachana syna jeho,

26. Ladana syna jeho, Amiuda syna jeho, Elisama syna jeho,

27. Non syna jeho, Jozue syna jeho.

28. Vládařství pak jejich a bydlení jejich Bethel s vesnicemi svými, a k východu Naran, a k západu Gazer a vesnice jeho, Sichem s vesnicemi svými, a do Gázy a vesnic jeho.

29. A v místech *naproti* synům Manassesovým: Betsan s vesnicemi svými, Tannach s vesnicemi svými, Mageddo s vesnicemi svými, Dor s vesnicemi svými. V těch bydlili synové Jozefa syna Izraelova.

30. Synové Asser: Jemna, Jesua, Josui, Beria, a Serach sestra jejich.

31. Synové pak Beriovi: Heber, Mechieh. Onť jest otec Birezavitův.

32. Heber pak zplodil Jafleta, Somera Chotama, a Suu sestru jejich.

33. Synové pak Jafletovi: Pasach, Binhal, a Asvat. Ti jsou synové Jafletovi.

34. Synové pak Somerovi: Achi, Rohaga, Jehubba a Aram.

35. Synové pak Helema, bratra jeho Zofach, Jimma, Seles a Amal.

36. Synové Zofachovi: Suach, Charofer, Sual, Beri a Jimra,

37. Bezer, Hod, Samma, Silsa, Jitran a Béra.
 38. Synové Jeterovi: Jefunne, Fispa a Ara.
 39. Synové pak Ulla: Arach, Haniel a Riziáš.
 40. Všickni ti synové Asser, knížata domů otcovských, vybráni, udatní, přední z knížat, kteříž vyčtení do vojska k bitvě, v počtu šest a dvaceti tisíc mužů.

KAPITOLA VIII.

Vyčítání rodiny Benjaminovy.

Benjamin pak * zplodil Bélu, prvorozeného svého, Asbele druhého, Aehracha třetího,
 *1Mojš.46,21.

2. Nocha čtvrtého, Rafa pátého.
 3. Béla pak měl syny: Addara, Geru, Abiuda,
 4. Abisua, Námána, Achoacha,
 5. A Geru, Sefufana a Churama.
 6. Ti jsou synové Echudovi, ti jsou knížata *čeledí* otcovských, bydlících v Gabaa, kteříž je uvedli do Manáhat,
 7. Totiž: Námán, a Achia a Gera. On přestěhoval je; zplodil pak Uza a Achichuda.
 8. Sacharaim pak zplodil v krajině Moábské, když onen byl propustil je, s Chusimou a Bárou manželkami svými.
 9. Zplodil s Chodes manželkou svou Jobaba, Sebia, Mésa a Malkama,
 10. Jehuza, Sachia a Mirma. Ti jsou synové jeho, knížata *čeledí* otcovských.
 11. S Chusimou pak byl zplodil Abitoba a Elpále.
 12. Synové pak Elpálovi: Heber, Misam a Semer. Ten vystavěl Ono a Lod, i vsí jeho.
 13. A Beria a Sema. Ti jsou knížata *čeledí* otcovských, bydlících v Aialon; ti zahrnali obyvatele Gát.
 14. Achio pak, Sasák a Jeremot,
 15. Zebadiáš, Arad a Ader,
 16. Michael, Ispa a Jocha synové Beria.
 17. A Zebadiáš, Mesullam, Chiski, Heber,
 18. Ismerai, Izliáš a Jobab synové Elpálovi.
 19. A Jakim, Zichri a Zabdi,
 20. Elienai, Ziletai a Eliel,
 21. Adaiáš, Baraiáš a Simrat synové Simei.
 22. Ispan a Heber a Eliel,
 23. Abdon, Zichri a Chanan,

24. Chananiáš, Elam a Anatotíáš,
 25. Ifdaiáš a Fannel synové Sasákovi.
 26. Samserai, Sechariáš a Ataliáš,
 27. Jaresiáš, Eliáš a Zichri synové Jerochamovi.

28. Ta jsou knížata otcovských *čeledí* po rodinách svých, kterážto knížata bydlila v Jeruzalémě.

29. V Gabaon pak bydlilo kníže Gabaon, a jméno manželky jeho Maacha.

30. A syn jeho prvorozený Abdon, Zur, Cis, Bál a Nádab,

31. Ale Gedor, Achio, Zecher.

32. A Miklot zplodil Simea. I ti také naproti bratřím svým bydlili v Jeruzalémě s bratřími svými.

33. Ner pak * zplodil Cisa, a Cis zplodil Saule. Saul pak zplodil Jonatu, Melchisu, Abinadaba a Ezbále. *1Sam.14,51.

34. Syn pak Jonatův Meribbál, Meribbál pak zplodil Micha.

35. Synové pak Michovi: Piton, Melech, Tarea a Achaz.

36. Achaz pak zplodil Jehoada, Jehoada pak zplodil Alemeta, Aznaveta a Zimru. Zimri pak zplodil Mozu.

37. Moza pak zplodil Bina. Ráfa syn jeho, Elasa syn jeho, Azel syn jeho.

38. Azel pak měl šest synů, jichž tato jsou jména: Azrikam, Bochru, Izmael, Seariáš a Abdiáš a Chanan. Všickni ti synové Azelovi.

39. Synové pak Ezeka, bratra jeho: Ulam prvorozený jeho, Jehus druhý, a Elifelet třetí.

40. A byli synové Ulamovi muži udatní a * střelci uměli, kteříž měli mnoho synů a vnuků až do sta a padesáti. Všickni ti *byli* z synů Benjaminových.
 *Soud.20,16.

KAPITOLA IX.

Poznamenání těch, kteříž se z Babylona vrátili. 39. Vyčtení rodiny Saulovy.

A tak všickni Izraelští sečtení byli, a aj, zapsáni jsou v knize králů Izraelských a Judských, a * přeneseni jsou do Babylona pro přestoupení své.

*2Král.24,15,16.

2. Ti pak, kteříž bydlili prvé v vládařství svém v městech svých, *totiž* Izraelští, kněží, Levitové a Netinejší,

3. Bydlili v * Jeruzalémě, z synů Judových, z synů Benjaminových, a o i z synů Efraimových a Manassesových:
 *Neh.11,4.

4. Uttai syn Aminda, syna Amri, syna

Imří, syna Bani, z synů Fáresových, syna Judova.

5. A z čeledi Silonovy: Azaiáš prvorozený a synové jeho.

6. A z synů Zerachových: Jehuel, a příbuzných jejich šest set a devadesát.

7. Z synů pak Beniaminových: Sallu syn Mesullama, syna Hodavia, syna Hasenuova,

8. A Ibneiaš syn Jerochamův, Ela syn Uzi, syna Michri, a Mesullam syn Sefatiáše, syna Rehuelova, syna Ibneiašova.

9. Bratři také jejich po pokoleních jejich, devět set padesáti a šest; všickni ti muži knížata čeledi po domích oteů svých.

10. Z kněží také Jedaiáš, Jehoiarib a Jachin,

11. Azariáš syn Helkiáše, syna Mesullamova, syna Sadochova, syna Meraiotova, syna Achitobova, kníže v domě Božím.

12. A Adaiáš syn Jerochama, syna Paschurova, syna Malchiášova, a Masai syn Adiele, syna Jachzery, syna Mesullamova, syna Mesillemitova, syna Immerova.

13. A bratři jejich knížata po domích oteů svých, tisíc sedm set a šedesát mužů udatných v práci přislubování domu Božího.

14. A z Levitů: Semaiáš syn Chasuba, syna Azrikamova, syna Chasabiášova, z synů Merari.

15. A Bakbakar Cheres, a Galal, a Mataniáš syn Michy, syna Zichri, syna Azafova.

16. A Abdiáš syn Semaiáše, syna Galalova, syna Jedutunova, a Berechiáš syn Asy, syna Elkánova, kterýž přebýval ve všech * Netofatských. ^{*k.2,54.}

17. Těž vrátní: Sallum a Akkub, a Talmon, Achiman, i bratři jejich, z nichž byl Sallum kníže.

18. Kterýž až podnes v bráně královské stával k východu, onino pak vrátnými byli po houfích synů Lévi.

19. Ale Sallum syn Chóre, syna Abiazafova, syna Chóre, a bratři jeho z domu otce jeho, Chorejšti, nad pracemi přislubování, ostříhali prahů při stánku, tak jako otcové jejich nad vojskem Hospodinovým, kteříž ostříhali vcházení.

20. Nad kterýmiž Fines syn Eleazarův byl někdy knížetem, a * Hospodin byl s ním. ^{*4 Moj2,25,7.}

21. Zachariáš pak syn Meselemiášův vrátným byl u dveří stánku úmluvy.

22. Všickni ti voleni za vrátné k věřím, osob dvě stě a dvanáct. Ti ve všech svých vyčtení jsou, kteréž nařídil David a Samuel vidoucí, pro jejich věrnost,

23. Aby oni i synové jejich byli při branách domu Hospodinova, v domě stánku po strážích.

24. Po čtyřech stranách byli vrátní, k východu, k západu, k půlnoci a ku poledni.

25. A bratři jejich, po všech svých bydlících, aby každého sedmého dne časy svými přicházeli s nimi.

26. Nebo Levitové byli pod správou těch čtyř předních vrátných, a byli nad komorami a nad poklady domu Božího,

27. A aby vůkol domu Božího ponocovali; nebo jim poručena stráž, a otvírali každý den ráno.

28. Z těch také ustaveni nad nádobami přislubování; nebo v počtu vnášeli je, a v jistém počtu též vynášeli.

29. Z nichž opět někteří postaveni byli nad nádobami jinými a nade všemi nádobami posvátnými, a nad běli, vínem, olejem, kadídem a vonnými věcmi.

30. Někteří také synové kněžští strojili masti z těch vonných věcí.

31. Matatiáš pak z Levitů, prvorozený Salluma Choritského, správce byl těch věcí, kteréž se na pávi smažily.

32. A z synů Kahat, z bratří jejich, byli ustanoveni nad * chlebem předložením, aby jej připravovali na každou sobotu. ^{*3 Moj2,24,8.}

33. Z těch také byli zpěváci, přednější z čeledi otcovských mezi Levity bydlíce, nejsouce zaměstknani něčím jiným; nebo ve dne i v noci k své povinnosti státi musili.

34. Ti jsou přední z čeledi otcovských mezi Levity v čeledech svých, a ti přední jsouce, bydlili v Jeruzalémě.

35. V Gabaon pak bydlili, otec Gabao-nitských Jehiel, a jméno manželky jeho Maacha.

36. Syn pak jeho prvorozený Abdon Zur, Cis, Bál, Ner a Nádab.

37. Ale Gedor, Achio, Zachariáš a Miklot,

38. (Miklot pak zplodil Simam,) ti také naproti bratřím svým bydlili v Jeruzalémě s bratřimi svými.

39. Ner pak zplodil Cisa, a Cis zplodil

Saule, Saul pak zplodil Jonatn, Melchisua, Abinadaba a Ezbále.

40. Syn pak Jonatn Meribbál, a Meribbál zplodil Mícha.

41. Synové pak Michovi: Piton, Melech, Tarea.

42. Achaz pak zplodil Járu, Jára pak zplodil Alemeta, Azmaveta a Zimri. Zimri pak zplodil Mozu.

43. Moza pak zplodil Bina. Refaiáš syn jeho, Elasa syu jeho, Azel syn jeho.

44. Azel pak měl šest synů, jichžto tato jsou jména: Azrikam, Bochrn, Izmael, Seariáš, Abdiáš a Chanan. Ti jsou synové Azelovi.

KAPITOLA X.

Smrt Saulova i synů jeho v boji, 11. a pohřeb jejich.

Když * pak bojovali Filistinští s Izraelem, utikali muži Izraelští před Filistinskými, a padli, zbití jsouce na hoře Gelboe. ^{*1 Sam.31.1.}

2. I stihali Filistinští Saule a syny jeho, a zabili Filistinští Jonatu, Abinadaba a Melchisua, syny Saulovy.

3. A když se zsilila bitva proti Saulovi, trefili na něj střelci s luky, a postřelen jest od střelců.

4. Protož řekl Saul oděnci svému: Vytrhni meč svůj a probodni mne jím, aby přijdouce ti neobřezanci, nečinili sobě ze mne posměchn. Ale nechtěl oděnce jeho, nebo se bál velmi. A pochytiv Saul meč, nalezl na něj.

5. Tedy vida oděnce jeho, že umřel Saul, nalezl i on na meč a umřel.

6. A tak umřel Saul i tři synové jeho, a všecka čeled jeho spolu zemřeli.

7. Když pak uzřeli všickni muži Izraelští, kteříž *bydlili* za tím údolím, že utekli Izraelští, a že zemřeli Saul i synové jeho, opustivše města svá, též utikali. I přišli Filistinští a bydlili v nich.

8. Potom nazejtří přišli Filistinští, aby zloupili pobité. I nalezli Saule a syny jeho, ležící na hoře Gelboe.

9. A svlékše ho, vzali hlavu jeho i oděni jeho, a poslali po zemi Filistinské vůkol, aby *to* ohlášeno bylo modlám jejich i lidu.

10. Složili také i oděni jeho v chrámě boha svého, hlavu pak jeho přibili v chrámě Dágon.

11. Tedy uslyšavše všickni v Jábés Galád všecko, což učinili Filistinští Saulovi,

12. Zdvihli se všickni muži silní, * a vzali tělo Saulovo, a těla synů jeho, a přinesli je do Jábés. A pochovavše kosti jejich pod jedním dubem v Jábés, postili se sedm dní. ^{*1 Sam.31,12.13.}

13. A tak umřel Saul pro přestoupení své, jímž byl přestoupil proti Hospodinu, *totiž* proti slovu Hospodinovu, jehož neostříhal, a že se také radil s duchem věštím, doptáváje se ho,

14. A nedoptával se Hospodina. Protož zabil jej, a přenesl království na Davida syna Izai.

KAPITOLA XI.

Pomazání Davida na království. 10. Vyčtení udatných rytířů jeho.

Nebo * shromáždivše se všickni Izraelští k Davidovi do Hebronu, řekli: Aj, my kost tvá a tělo tvé jsme. ^{*2 Sam.5.1.}

2. Ano předešlých časů, když byl Saul králem, ty jsi vyvodil i přivodil Izraele, a nadto řekl Hospodin Bůh tvůj tobě: Ty * pásti budeš lid můj Izraelský, a ty budeš vývoda nad lidem mým Izraelským. ^{*Žalm.78,71.}

3. Přišli také všickni starší Izraelští k králi do Hebronu, a učinil s nimi David smlouvu v Hebronu před Hospodinem. I * pomazali Davida za krále nad Izraelem, podlé slova Hospodinova skrze Samuele. ^{*1 Sam.16,13.}

4. Táhl pak David a všecken lid Izraelský k Jeruzalému, (jenž *bylo* Jebus, nebo tam *byli* Jebuzejští obyvatelé té země.)

5. I * mluvili obyvatelé Jebus Davidovi: Nevejdeš sem. Ale David vzal brad Sion, to jest město Davidovo. ^{*2 Sam.5.6.}

6. Nebo byl řekl David: Kdož by koli nejprvé porazil Jebuzea, bude předním a knížetem. Protož vstoupil nejprvé Joáb syn Sarvie, a učiněn předním.

7. Potom bydlil David na tom hradě, pročež nazvali jej městem Davidovým.

8. I vystavěl město vůkol a vůkol, od Mello až do okolku, Joáb pak opravil ostatek města.

9. A tak David čím dále tím více prospival a rostl; nebo Hospodin zástupů byl s ním.

10. Tito pak jsou * přední z udatných, kteréž měl David, ješto se zmužile přičinili s ním o království jeho se vším Izraelem, aby ho za krále vyzdvihli podlé slova Hospodinova nad Izraelem. ^{*2 Sam.23,8.}

11. Tento *jest* počet silných, kteréž měl David: Jasobam syn Chachmonův, přední z vůdů. Ten pozdvihl kopí svého proti třem stům, a zbil je pojednou.

12. Po něm též * Eleazar syn Dodi Aehoehitského. On byl jeden z těch tři udatných. ^{*2 Sam. 23, 9.}

13. Ten byl s Davidem v Pasdammim, když se Filistinští sebrali k boji. A byl tu díl roli poseté ječmenem, a lid byl utekl před Filistinskými.

14. I zastavili se u prostřed toho dílu, a obdrželi jej, porazivše Filistinské. A vysvobodil Hospodin lid vysvobozením velikým.

15. Ti také tři ze třideci předních sstoupili k skále k Davidovi do * jeskyně Adulam, kdýž vojsko Filistinských leželo v údolí Refaim. ^{*1 Sam. 22, 1.}

16. (Nebo David tehďáz *bydlil* v pevnosti své, a osazený lid Filistinských byl tehďáz u Betléma.)

17. Pohnul se pak David žádosti, a řekl: Ó by mi někdo dal pít vody z čisterny Betlémské, kteráž *jest* u brány.

18. A protož probívěše se ti tři skrze vojsko Filistinských, navázili vody z čisterny Betlémské, kteráž *jest* u brány, a nabravše, přinesli k Davidovi. David pak nechtěl jí pít, ale vylil jí *v obět* Hospodinu.

19. A řekl: Nedejž mi toho, Bože můj, abych to učiniti měl. Zdali krev mužů těch pítí budu, kteříž se opovážili života svého? Nebo s opovážením života svého přinesli jí. I nechtěl jí pít. To učinili ti tři silní.

20. Potom Abizai bratr Joábův byl přední mezi třmi, a ten *také* pozdvihl kopí svého proti třem stům, i pobil je, a byl z těch tři nejslovoutnější.

21. Z těch tři nad druhé dva jsa nejvzácnější, byl knížetem jejich, a však oněm prvním nebyl rovný.

22. Banaiáš také syn Joiadův, synu muže udatného, velikých činů, z Kabsael, ten zabil dva reky Moábské. * Tentýž sstoupiv, zabil lva v jámě, když byl snih. ^{*2 Sam. 23, 20.}

23. Ten také zabil muže Egyptského zvýši pěti loket. A ačkoli *měl* Egyptský ten v ruce kopí, jako * vratidlo tkadleovské, však šel k němu s holi, a vytrh kopí z ruky Egyptského, zabil jej kopím jeho. ^{*1 Sam. 17, 7.}

24. To učinil Banaiáš syn Joiadův, kte-

řýž také * slovoutný byl mezi těmi třmi silnými. ^{*k. 27, 6.}

25. A *ač* byl mezi třideci slavný, však oněm třem se nevrovnal. I ustanovil ho David nad drabanty svými.

26. Udatní rytíři také i tito: * Azael bratr Joábův, Elchanaan syn Dodův Betlémský. ^{*2 Sam. 2, 18.}

27. Sammot Charodský, * Chelez Pelonský. ^{*k. 27, 10.}

28. Hira syn Ikeš Tekoitský, Abiezer Anatotský,

29. Sibbechai Chusatský, Ilai Aehoehský,

30. Maharai Netofatský, Cheleb syn Baany Netofatský.

31. Ittai syn Ribai z Gabaa synů Beniaminových, Banaiáš Faratonský,

32. Churai od potoku Gás, Abiel Arabatský,

33. Azmavet Bacharomský, Eliachba Salbonský,

34. Synové Chasem Gizonského, Jonatan syn Sage Hararského,

35. Achiam syn Sacharův Hararský, Elifal syn Urův,

36. Hefer Mecheratský, Achiaš Pelonský,

37. Chezro Karmelský. Narai syn Ezbai,

38. Joel bratr Nátanův, Mibehar syn Geri.

39. Zelek Ammonský, * Nacharai Berotský, oděnee Joába syna Sarvie, ^{*2 Sam. 23, 37.}

40. Hira Itrejský, Gareb Itrejský,

41. Uriáš * Hetejský, Zabad syn Achlai, ^{*2 Sam. 11, 3.}

42. Adina syn Sizův Rubenský, kníže nad Rubenskými, a s ním jiných třideci,

43. Chanan syn Maachův, a Jozafat Mitnejský,

44. Uziáš Asteratský, Sama a Johiel, synové Chotama Aroerského.

45. Jediel, syn Simri, a Jocha bratr jeho Tizejský,

46. Eliel Machavimský, a Jeribai a Josaviáš synové Elnámovi, a Itma Moábský,

47. Eliel, a Obéd, a Jaasiel z Mezobaia.

KAPITOLA XII.

Kterí přišli k Davidovi, když utíkal před Saulem. 23. a jak se jich mnoho sešlo ku ponázení jeho na království. Tito pak jsou, kteříž přišli k Davidovi do Sicelehu, když se ještě kryl před

Sulem synem Cis, a ti byli mezi udatnými, pomocníci boje,

2. Nosice * lučiště, a bojující pravici i levici kamením i střelami z lučiště, a byli z bratří Saulových, z pokolení Benjaminova: *k.8,40.

3. Kniže Achiezer a Joas, synové Semmaa Gabatského, a Jeziel a Felet, synové Azmavetovi, Beracha, a Jélu Anatotský,

4. A Ismaiš Gabaonitský, silný mezi třidceti, kterýž byl nad třidceti, Jeremiáš, Jachaziel, Jochanan a Jozabad Gederatský,

5. A Eluzai, Jerimot, Bealiáš, Semariáš, a Šefatiáš Charufský,

6. Elkána, Isiáš, * Azareel, Joezer a Jasobam, Chorejší. *k.25,18.

7. A Joela a Zebadiáš synové Jerochamovi z Gedor.

8. Též i z pokolení Gádova utekli k Davidovi k pevnosti na poušť, muži udatní, muži způsobní k boji, užívající štítu a pavézy, jichžto tváří jako tváří lvové, a podobní srnám na horách v rychlosti:

9. Ezer první, Abdiáš druhý, Eliab třetí,

10. Mismanna čtvrtý, Jeremiáš pátý,

11. Attai šestý, Eliel sedmý,

12. Jochanau osmý, Elzabad devátý,

13. Jeremiáš desátý, Machbaunai jedeaný.

14. Ti byli z synů Gádových, knížata vojska, jeden nad stem menší, a větší nad tisícem.

15. Ti jsou, kteříž přepravili se přes Jordán měsíce prvního, ačkoli se byl vyhlil ze všech břehů svých, a zahnal všechny z údolí na východ i na západ.

16. Přišli také někteří z synů Benjaminových a Judových k pevnosti Davidově.

17. I vyšel jim David vstříce, a mluvč, řekl jim: Jestliže z příčiny pokoje jdete ke mně, abyste mi pomáhali, i mé srdce také s vámi se sjednotí; pakli k vyzrazení mne nepřítelům mým, (ješto není nepravosti při mně,) popatříž Bůh oteu našich a tresci.

18. Duch pak posilnil Amazu předního mezi hejtmany, i řekl: Tobě, ó Davide, a těm, jenž s tebou jsou, synu Izai, pokoj; pokoj tobě, pokoj i pomocníkům tvým. Toběť zajisté pomáhá Bůh tvůj. A tak přijal je David, a postavil je mezi knížaty houfů.

19. Nadto i z pokolení Manassesova odstoupili k Davidovi, když táhl s Filistinskými k boji proti Saulovi, ale nepomáhali jim. Nebo uradivše se, propustili ho zase knížata Filistiuská, řkouce: S nebezpečenstvím hrdel našich odstoupil by ku pánu svému Saulovi.

20. Takž když táhl do Sicelechu, odstoupili k němu někteří z pokolení Manassesova: Adnach, Jozabad, Jediael, Michael, Jozabad, Elihu, a Zilletai, hejtmané nad tisíci v pokolení Manassesovu.

21. Ti také pomáhali Davidovi s houfy jeho; nebo udatní byli všickni, pročez byli knížaty v jeho vojště.

22. Anobř každého dne přibývalo jich Davidovi ku pomoci, až bylo vojsko veliké, jako vojsko Boží.

23. Tento pak jest počet vývod způsobných k boji, kteříž přišli k Davidovi do Hebronu, aby obrátili království Saulovo k němu podle slova Hospodínova.

24. Z synů Judových, nosících pavézy a kopí, šest tisíc a osm set způsobných k boji.

25. Z synů Simeonových, udatných mužů k boji, sedm tisíc a sto.

26. Z synů Lévi čtyři tisíce a šest set.

27. Joiada také vývoda synů Aronových, a s ním tři tisíce a sedm set.

28. A Sádoch mládenec rek udatný, a z domu otee jeho knížat dvamecítma.

29. A z synů Benjaminových, bratří Saulových tři tisíce; nebo ještě množství jiných drželi stráž domu Saulova.

30. Z synů též Efraimových dvaceti tisíc a osm set. Ti byli rekové udatní, muži slovutní v čeledech oteu svých.

31. Z polovice pak pokolení Manassesova osmnáct tisíc, kteříž vyčtení byli ze jména, aby přišli a ustanovili Davida za krále.

32. Z synů také Izacharových, zujících a rozumějících časům, tak že věděli, co by měl činiti lid Izraelský, knížat jejich dvě stě, a všickni bratři jejich činili podle rčení jejich.

33. Z synů Zabulon vycházejících na vojnu, vycvičených v bitvě všelijakými nástroji válečnými, padesát tisíc, a ku potýkání se v šiku bez choulostivosti srdce.

34. Z Neftalimova pak pokolení knížat tisíc, a s nimi pavězníků a kopidlníků třidceti a sedm tisíc.

35. Z pokolení Dan, způsobných k boji, osm a dvacet tisíc a šest set.

36. A z pokolení Asserova, kteříž způsobni byli k boji, a uměli v šikování se k bitvě, čtyřicet tisíc.

37. A z Zajordáni, totiž z Rubenských a Gádských, a z polovice pokolení Manassesova, přišli se všemi nástroji válečnými sto a dvacet tisíc.

38. Všickni ti muži bojovní, uměli v šiku, úmyslem upřímým přišli do Hebronu, aby ustanovili Davida za krále nade všim lidem Izraelským. Nýbrž i všickni ostatní Izraelští srdce * jednoho byli, aby za krále ustanovili Davida.

*Skutk.4,32.

39. I byli tu s Davidem tři dny, jedouce a pijíce, nebo jim byli připravili bratří jejich.

40. Ano i ti, kteříž jim blízcí byli až k Izachar a Zabulon a Neftalim, přiušeli chleba na oslech a na velbloudích, i na mezích a na volích, potravu, mouky, fiků a lroznů sušených, vlna, oleje, volů, a ovcí v hojnosti. Nebo radost byla v lidu Izraelském.

KAPITOLA XIII.

Přenesení truhly Boží z Kariatjeharim.

David * pak poradil se s hejtmany nad tisíci, s setníky a se všemi vývodami.

*2Sam.6,2.

2. A řekl David všemu shromáždění Izraelskému: Jestliže se vám líbí, a jestli to od Hospodina Boha našeho, rozešleme posly k bratřím našim pozůstalým do všech zemi Izraelských, a též kněžím a Levitům do měst a předměstí jejich, a necht se shromáždí k nám,

3. Abychom zase k nám přivezli truhlu Boha našeho; nebo jsme ji nehledali ve dnech Saulových.

4. I řeklo všecko množství, aby se tak stalo; nebo libila se ta věc všemu lidu.

5. Protož * shromáždil David všecken lid Izraelský od Nilu Egyptského, až kudy se vehází do Emat, aby přivezli truhlu Hospodinovu z Kariatjeharim.

*k.15,3. 2Sam.6,2.

6. A tak vstoupil David a všecken lid Izraelský do Bála, v Kariatjeharim, kteráž jest v Judstvu, aby přenesli odtud truhlu Boha Hospodina, * sedícího nad cherubíny, jebož se jméno vzývá.

*1Sam.4,4. 2Král.19,15.

7. I vstavili trublu Boží na nový vůz,

vzavše ji z domu Abinadabova, Uza pak a Achio spravovali vůz.

8. Ale David a všecken lid Izraelský hráli před Bohem ze vši síly, v zpěvích na harfy, na loutny, na bubny, na cymbály a na trouby.

9. A když přišli až k humnu Kidon, vztáhl Uza ruku svou, aby pozdržel trubly; nebo uchýlili se volové.

10. Protož rozhuňval se Hospodin na Uzu a zabil jej, proto že vztáhl ruku svou k trubce; a umřel tu před Bohem.

11. Tedy zkormoutil se David, proto že se Hospodiu tak přísně obořil na Uzu. I nazval to místo Perez Uza až do tohoto dne.

12. A * boje se David Boha v ten den, řekl: Kterakž mám k sobě přivezti trublu Boží?

*2Sam.6,9.

13. Pročež nepřenesl David trubly k sobě do města Davidova, ale obrátil ji do domu Obededoma Gitejského.

14. I pozůstala truhla Boží mezi čeledi Obededomovou, v domě jeho za tři měsíce, a požehnal Hospodin domu Obededomovu a všem věcem jeho.

KAPITOLA XIV.

Dríví a dělníky Chiram Davidovi poslal. 8. Filistinští dvakrát poraženi.

Potom poslal * Chiram král Tyrský posly k Davidovi, a dríví cedrového a zedníky i tesaře, aby stavěli jemu dům.

*2Sam.5,11.

2. I poznal David, že ho potvrdil Hospodin za krále nad Izraelem, a že zvýšil království jeho pro lid svůj Izraelský.

3. Pojal pak David ještě ženy v Jeruzalémě, a zplodil David více synů a deér.

4. A tato jsou jména těch, kteříž se jemu * zrodili v Jeruzalémě: Sammua, Sobab, Nátan a Šalomoun,

*2Sam.5,14.

5. Též Ibehar, Elisua, Elfelet,

6. Za tim Noga, Nefeg, Jafia,

7. Elisama, Becliada a Elifelet.

8. V tom uslyšavše Filistinští, že by pomazán byl David za krále nade všim Izraelem, vytáhli všickni Filistinští hledati Davida. O čemž uslyšav David, vytáhl proti nim.

9. Nebo když Filistinští přišli, a rozprostřeli se v údolí Refaim,

10. Radil se David s Bohem, řka: Potáhnou-li proti Filistinským, a dás-li je v ruku mou? Odpověděl jemu Hospodiu: Táhní, a dám je v ruku tvou.

11. Tedy vtrhli do * Balperazim. I porazil je tam David a řekl: Protrhl jest Bůh nepřátely mé rukou mou, jako vody protrhnújí *břehy*. A protož nazváno jméno místa toho Balperazim. *Izal.28,21.

12. Nebo nechali tam bohů svých. I přikázal David, aby je spálili.

13. Ale Filistinští sebravše se znovu, rozprostřeli se v tom údolí.

14. Pročež David radil se opět s Bohem. I řekl jemu Bůh: Nepřistupuj k nim po zadu; odvrát se od nich, abys na ně třel naproti morušim.

15. A když uslyšíš, že šustí vrchové moruší, tedy vytáhneš k bitvě; nebo vyšel Bůh před tebou, aby porazil vojska Filistinská.

16. I učinil David tak, jakž mu byl přikázal Bůh, a porazili vojska Filistinská od Gabaon až do Gázera.

17. A tak rozešla se pověst o Davidovi do všech zemí, a způsobil Hospodin to, že se ho báli všickni národové.

KAPITOLA XV.

Truhla Boží dovezena na Sion s radostí a plésáním.

Když pak sobě nastavěl domů v městě Davidově, a připravil místo pro truhlu Boží, a roztáhl jí * stánek, *k.16,1.

2. Tehdy řekl David: Nemát nositi *žádný* truhly Boží kromě Levitů, ty zajisté vyvolil Hospodin, aby nosili truhlu Boží, a aby přisluhovali jemu až na věky.

3. Protož * shromáždil David všecken lid Izraelský do Jeruzaléma, aby přenesl truhlu Hospodinovu na místo její, kteréž jí byl připravil. *k.13,5.

4. Shromáždil také David syny Aronovy a Levity.

5. Z synů Kahat *byli* Uriel kníže, a bratři jeho sto a dvacetí.

6. Z synů Merari Asaiáš kníže, a bratři jeho dvě stě a dvacetí.

7. Z synů Gersomových Joel kníže, a bratři jeho sto a třicetí.

8. Z synů Elizafanových Semaiáš kníže, a bratři jeho dvě stě.

9. Z synů Hebronových Eliel kníže, a bratři jeho osmdesát.

10. Z synů Uzielových Aminadab kníže, a bratři jeho sto a dvanáct.

11. Tedy * povolal David Sádocha a Abiatar, knězi, též i Levitů: Uriele, Asaiáše, Joele, Semaiáše, Eliele a Aminadaba, *2Sam.15,29.

12. A řekl jim: Vy jste přední z otcov-

ských *čeledí* mezi Levity, posvěťte sebe i bratři svých, abyste vnesli truhlu Hospodina Boha Izraelského tu, kdež jsem jí připravil.

13. Nebo že spočátku ne vy jste *spravovali toho*, obořil se Hospodin Bůh náš na nás; nebo jsme ho nehledali náležitě.

14. I posvětili se kněží i Levitové, aby přenesli truhlu Hospodina Boha Izraelského.

15. A nesli synové Levitů truhlu Boží, jakož byl * přikázal Mojžíš, podlé slova Hospodinova, na ramenou svých na schořích. *2Mojz.25,14. 4Mojz.4,15.

16. Řekl také David předním z Levitů, aby ustanovili z bratři svých zpěváky s nástroji muzickými, loutnami, harfami a cymbály, aby zvučeli, povyšující hlasu s radostí.

17. Takž ustanovili Levitové Hémana syna Joelova, a z bratři jeho Azafa syna Berechiášova, a z synů Merari bratři jejich Etana syna Kusaiova.

18. A s nimi bratři jejich z druhého *pořádku*: Zachariáše, Béna, Jaaziele, Semiramota, Jechiele, Unni, Eliaba, Benaiáše, Maaseiáše, Mattitiáše, Elifele, Mikneiáše, Obededoma a Jehiele, vrátné.

19. Nebo zpěváci Héman, Azaf a Etan *hrali* hlasitě na cymbálich měděných,

20. A Zachariáš, Aziel, Semiramot, Jechiel, Unni, Eliab, Maaseiáš a Benaiáš na loutnách, při zpěvu vysokém.

21. A Mattitiáš, Elifele, Mikneiáš, Obedom, Jehiel a Azaiáš *hrali* na harfách při zpěvu nízkém.

22. Chenaniáš pak, přední z Levitů nesoucích *truhlu*, spravoval, jak by nésti měli; nebo byl umělý.

23. Berechiáš pak a Elkána *byli* vrátní u truhly.

24. Sebaníáš také a Jozafat, Natanael, Amazai, Zachariáš, Benaiáš a Eliezer kněží, troubili na trouby před truhlou Boží; ale Obedom a Jechiáš *byli* též vrátní u truhly.

25. A tak * vypravil se David a starší Izraelští a hejtmané, aby přenesli truhlu smlouvy Hospodinovy z domu Obedomova s veselím. *2Sam.6,11,12.

26. I stalo se, poněvadž Bůh pomáhal Levitům nesoucím truhlu smlouvy Hospodinovy, že obětovali sedm volů a sedm heranů.

27. David pak odin byl pláštěm kmenovým, tolikéž všickni Levitové, kteříž

nesli truhlu, i zpěváci, i Chenaniáš, správce nesoucích, mezi zpěváky. Měl také David na sobě efod lňný.

28. Takž všecken lid Izraelský provázeli truhlu smlouvy Hospodinovy s plésáním a zvukem trouby, a pozannů a cymbálů, a hráli na loutny a na harfy.

29. Když pak truhla smlouvy Hospodinovy veházela do města Davidova, Mikol deera Saulova vyhlédla z okna, a viduci krále Davida poskakujicího a plésajícího, pohrdla jim v srdci svém.

*2 Sam.6,16,21.

KAPITOLA XVI.

Truhla Boží postavena na místo své s obětmi a radostným Boha chválením.

A když přinesli truhlu Boží a postavili ji u prostřed stánku, kterýž ji byl rozbil David, tedy obětovali oběti zápalné a oběti pokojné před Bohem.

2. Zatím dokonav David obětování oběti zápalných a pokojných, dal * požeňování lidu ve jménu Hospodinovu.

*4 Mojž.6,23,24. 1 Král.8,55.

3. Rozděлил také všechněm mužům Izraelským, od muže až do ženy, jednomu každému po peanu chleba a kusu masa, a vína lálivci.

4. Potom postavil před truhlou Hospodinovou služebníky z Levitů k připomínání, k vyznávání a k chválení Hospodina Boha Izraelského.

5. Azaf byl přední, a druhý po něm Zachariáš, Jehiel, Semiramot, Jehiel, Mattitiáš, Eliab, Benaiáš, Obededom a Jehiel. Ti na nástrojích, na loutnách a harfách, ale Azaf na cymbálich hrál.

6. Benaiáš pak a Jachaziel kněží s trubami *byli* ustavičně před truhlou smlouvy Boží.

7. Teprv toho dne ponejprvé nařídil David, aby slaven byl Hospodin *zpěvem tímto* od Azaf a bratři jeho:

8. Slavte * Hospodina, zvěstujte jméno jeho, a oznamujte mezi národy skutky jeho.

*Zalm.105,1. Izai.12,4.

9. Zpívejte a žalmy prozpěvujte jemu, rozmlouvejte o všech divných skutech jeho.

10. Chlubte se v svatém jménu jeho, vesel * se srdce těch, jenž hledají Hospodina.

*Zalm.69,33.

11. Hleďte Hospodina i sily jeho, hleďte tvář jeho ustavičně.

12. Rozpomínejte se na divné skutky

jeho, kteréž činil, na zázraky jeho, i na soudy úst jeho.

13. Ó simě Izraele, služebníka jeho, ó synové Jákobovi, vyvolení jeho,

14. Onť jest Hospodin Bůh náš, na vsi zemi soudové jeho.

15. Rozpomínejte se ustavičně na smlouvu jeho, na slovo, kteréž přikázal až do tisíce pokolení,

16. Kterouž učinil s * Abrahamem, a na přísahu jeho Izákovi.

*Luk.1,73.

17. A vystavil ji Jákobovi za ustanovení, Izraelovi za smlouvu věčnou,

18. Pravě: Tobě dám zemi Kananejskou za provazce vládařství vašeho,

19. Ačkoli vás *byl* malý počet, a malíčko byli jste v ni pobostinu.

20. A přecházeli od národu do národu, a z království k jinému lidu.

21. Nedopustil žádnému ublížití jim, ano i krále pro ně trestal, *řka*:

22. Nedotýkejte se pomazaných mých, a prorokům mým nečiňte nic zlého.

23. Zpívejte * Hospodinu všecka země, zvěstujte den po dni spašení jeho.

*Zalm.96,1,2.

24. Vypravujte mezi pohany slávu jeho, a mezi všemi národy divy jeho.

25. Nebo veliký *jest* Hospodin, a chvalitebný náramně, hroznější nale všecky bohy.

26. Všickni zajisté bohové národů jsou modly, Hospodin pak nebesa učinil.

27. Sláva * a jasnost před nim, síla a veselé na místě jeho.

*Zalm.8,2

28. Vzdejte * Hospodinu čeledi národů vzdejte Hospodinu slávu i moc.

*Zalm.29,1;96,7

29. Vzdejte Hospodinu čest jména jeho, přineste dary a přidejte před obličej jeho, a sklánějte se před Hospodinem v okrase svatosti.

30. Bojte se obličej je jeho všickni obyvatel země, a budeť upevněn okršl země, aby se nepohnul.

31. Veseliti se budeť nebesa, a plésat bude země, a řeknou mezi pohany: Hospodin kraluje.

32. Zvuk vydá moře, i což v něm jest veseliti se bude pole i vše, což jest n něm.

33. Tedy prozpěvovati bude dříví lesu před Hospodinem, neboť se béře, ab soudil zemi.

34. Oslavujte * Hospodina, neb dobr jest, nebo na věky milosrdenství jeho

*Zalm.106

35. A reče: Zachovej nás, Bože spase-ní našeho, a shromažď nás, a vytrhni nás z pohanů, abychom slavili svaté jméno tvé, a chlubili se v chvále tvé.

36. Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský od věků a až na věky. I řekl vše-ckén lid: Amen, i Halelujab.

37. I nechal tu *David* před truhlon smlouvy Hospodinovy Azafa a bratří jeho, aby přísluhovali před truhlou usta- vičně podle povinnosti dne každého.

38. Též i Obededoma s bratřími jejich, *osob* šedesáte osm, Obededoma, pravím, syna Jedutnova, a Chosi, aby vrátili byli.

39. Sádoha také kněze a bratří jeho za kněží *nechal* před příbytkem Hos- podinovým na výsosti, kteráž byla v Ga- baon,

40. Aby obětovali zápaly Hospodinu na oltáři zápaln ustavičně, * ráno i ve- čer, podle všeho, což psáno jest v záko- ně Hospodinově, jež vydal Izraelovi.

^{*2Mojz.27,21.}

41. A s nimi *nechal* Hémana a Jedutu- na a jiných vybraných, kteříž vyčtení byli zejména, aby vzdávali chválu Ho- spodinu, proto že na věky *trvá* milosr- denství jeho.

42. Těm také, *totiž* Hémanovi a Jedu- tunovi, *nechal* trub a cymbálů, aby zvu- čeli, i *jiných* nástrojů muziky Boží, sy- ny pak Jedutnovy *postavil* u vrat.

43. A tak rozešel se všecken lid, jeden každý do domu svého; David též navrá- til se, aby požehnaní dal domu svému.

KAPITOLA XVII.

Táz summa jest jako 2 Sam. 7.

I stalo se, * když bydlil David v domě svém, že řekl Nátanovi proroku: Aj, já přebývám v domě cedrovém, truhla pak smlouvy Hospodinovy jest pod kortýna- mi.

^{*2Sam.7,2.}

2. I řekl Nátan Davidovi: Cožkoli jest v srdci tvém, učin; nebo Bůh s tebou jest.

3. Potom té noci stalo se slovo Boží k Nátanovi, řkoucí:

4. Jdi a řci Davidovi služebniku mé- mu: Toto dí Hospodin: Ne ty stavěti mi budeš dům k bydlení,

5. Poněvadž jsem * nebydlil v žádném domě od toho dne, jakž jsem vyvedl sy- ny Izraelské, až do dne tohoto, ale pro- cházel jsem se z stánku do stánku, také i *vně* kromě příbytku.

^{*Izai.66,1.}

6. Nadto kudyž jsem koli chodil se vším Izraelem, zdali jsem slovo řekl kte- rému z souců Izraelských, (jimž jsem přikázal, aby pášli lid můj,) řka: Proč jste mi neustavěli domn cedrového?

7. Protož nyní toto diš služebniku mé- mu Davidovi: Takto praví Hospodin zá- stupů: Já jsem tě vzal z ovčince, když jsi chodil za stádem, abys byl vývodou lidu mého Izraelského.

8. A býval jsem s tebou všudy, kamž jsi koh se obrátil, všechny také nepřáte- ly tvé vyhladil jsem před tváří tvou, a něinil jsem jméno veliké, jako jméno vznešených na zemi.

9. Ano i lidu svému Izraelskému způ- sobil jsem místo, a vstípil jej *tu*. I bude bydliti na místě svém, a nepohne se ví- ce, auiž na něj dotíratí budou lidé ne- šlechtní, jako prvé,

10. Hned od toho času, jakž jsem u- stanovil soudce nad lidem svým Izrael- ským, až jsem ponižil všech nepřátel tvých; nýbrž oznamnjít, že Hospodin *sám* vystavi tobě dům.

11. Nebo když se * vyplní dnové tvoji, abys šel za otcí svými, vzbudím simé tvé po tobě, kteréž bude z synů tvých, a utvrdím království jeho.

^{*2Sam.7,12.}

12. Onť * mi ustavi dům, a já utvrdím trůn jeho až na věky.

^{*k.22,10.}

13. Já budu jemu otcem, a on mi bude synem, a milosrdenství svého neodejmu od něho, jako jsem je odjal od *toho*, kte- rýž byl před tebou.

14. Ale postavím jej v domě svém a v království svém až na věky, a trůn jeho bude nepohnutelný až na věky.

15. Podle všech slov těchto, a podle všeho vidění tohoto, tak mluvil Nátan Davidovi.

16. Tedy všed král David, posadil se před Hospodinem, a řekl: * Kdož jsem já, ó Hospodine Bože, a jaký jest dům můj, že jsi mne tak zvýšil?

^{*1Mojz.32,10.}

17. Anobř i to jsi za málo n sebe po- ložil, ó Bože, pročež jsi zamluvil se o do- mu služebníka svého i na dlouhé časy, a popatřil jsi na mne, jako na osobu člověka vzácného, Hospodine Bože.

18. Což ještě více mluvití má David před tebou o zvelebení služebníka tve- ho? Ty zajisté * znáš služebníka svého.

^{*Jer.12,3. Nah.1,7. 2Tim.2,19.}

19. Hospodine, pro služebníka svého a podle srdce svého činíš velikou věc

tuto, abys v známost uvedl všechny převeliké věci.

20. Hospodine, není tobě rovného, a nobrž není žádného Boha kromě tebe, podle toho všeho, jakž jsme slyšali ušima svýma.

21. Nebo kde jest který národ na zemi, jako lid tvůj Izraelský, jehož by Bůh šel, aby vykoupil sobě lid a dobyl sobě jména, *čině* veliké a hrozné věci, vyháněje před tváří lidu svého, kterýž jsi vykoupil z Egypta, pohany?

22. Zvolil jsi zajisté lid svůj Izraelský sobě za lid až na věky, a ty, Hospodine, sám jsi jejich Bohem.

23. Nyní tedy, Hospodine, slovo to, jímž jsi zamluvil se služebníku svému a domu jeho, budiž jisté až na věky, a učiň tak, jakž jsi mluvil.

24. Budiž, pravím, jisté, tak aby velebeno bylo jméno tvé až na věky, a říkáno: Hospodinu zástupů, Bůh Izraelský, jest Bůh nad Izraelem, a dům Davida služebníka tvého at jest nepohnutelný před obličejem tvým.

25. Nebo ty, Bože můj, * zjevil jsi služebníku svému, že mu ustaviš dům, a protož směl služebník tvůj modlit se před tebou.

*2 Sam.7,27. Izai.50,5.

26. A tak, ó Hospodine, ty jsi sám Bůh, a mluvil jsi o služebníku svém dobré věci tyto.

27. Nyní tedy račil jsi požeňnati domu služebníka svého, aby trval * na věky před obličejem tvým; nebo jsi ty, Hospodine, požeňnal, i budeš požeňnaný na věky.

*Zalm.41,13.

KAPITOLA XVIII.

O témž jako 2 Sam. 8.

Stalo se potom, * že porazil David Filistinské, a zemdlil je, a vzal Gát i vesnice jeho z ruky Filistinských.

*Zalm.60,2.

2. Porazil také i Moábské, a učinění json Moábšti služebníci Davidovi, a dávali jemu plat.

3. Porazil též David Hadarezera krále Soba v Emat, když byl vytáhl, aby opanoval řeku Eufrates.

4. A pobral mu David tisíc vozů, a sedm tisíc jízdných, a dvaceti tisíc mužů pěších, a zpodřezoval David žily všechněm koňům vozníkům. Toliko zanechal z nich ke stu vozům.

5. Přitáhli pak hyli Syrští od Damašku na pomoc Hadarezerovi králi Soba, ale

David porazil z Syrských dvamecitma tisíc mužů.

6. Tedy osadil David Syrii Damašskou. I učinění jsou Syrští služebníci Davidovi, dávajice plat; nebo zachovával Hospodin Davida, kamž se koli obrátil.

7. Pobral také David štítý zlaté, kteréž měli služebníci Hadarezerovi, a přinesl je do Jeruzaléma.

8. Z Tíbechat též a z Chun, měst Hadarezerových, nabral David mědi velmi mnoho, z kteréž *potom* slil * Šalomoun moře měděné, a sloupy i nádoby měděné.

*1 Král.7,23.

9. A když uslyšel Tohu král Emat, že porazil David všecko vojsko Hadarezera krále Soba,

10. Poslal Adorama syna svého k králi Davidovi, aby ho pozdravil přátelsky, a spolu se s ním radoval z toho, že bojoval s Hadarezerem, a porazil ho; (nebo válčil Tohu s Hadarezerem.) Kterýžto *přinesl* všelijaké nádoby zlaté a stříbrné i měděné.

11. Ty také obětoval král David Hospodinu s stříbrem a zlatem, kteréhož byl nabral ze všech národů, z Idumejských, z Moábských, z synů Ammon, z Filistinských, i z Amalechitských.

12. Abizai také syn Sarvie porazil Idumejských v údolí * solnatém osmnácte tisíc.

*Zalm.60,2.

13. Protož i nad Idumejskými postavil stráž, a učinění jsou všiekní Idumejští služebníci Davidovi; nebo zachovával Hospodin Davida, kamž se koli obrátil.

14. A tak * kraloval David nade všim Izraelem, a činil soud a spravedlnost všemu lidu svému.

*2 Sam.8,15.

15. Joáb pak * syn Sarvie *byl* nad vojskem, a Jozafat syn Achiludův byl kancelářem.

*2 Sam.8,16; 20,23

16. Sadoch také syn Achitobův a Abimelech syn Abiatarův *byli* kněžimi, a Susa byl písařem.

17. Banaiáš pak syn Joiadův *byl* nad Cheretejskými a Peletejskými, a synové Davidovi knížaty při králi.

KAPITOLA XIX.

O témž jako 2 Sam. 10.

Stalo se zatím, že umřel * Náhas král Ammonitský, a kraloval synu jeho místo něho.

*2 Sam.10,1.

2. I řekl David: Učiním milosrdenství s Chauunem synem Náhasovým, nebo učí-

nil otec jeho milosrdenství nade mnou. Tedy poslal David posly, aby ho potěšili pro otce jeho. I přišli služebníci Davidovi do země synů Ammon k Chanunovi, aby ho těšili.

3. Tedy řekla knížata Ammonitská Chanunovi: Cožt se zdá, že David činí poctivost otcí tvému, že poslal k tobě, kteříž by tě potěšili? Zdali ne proto, aby shlédli a vyšpehovali, i podvrátili zemi tuto, přišli služebníci jeho k tobě?

4. Pročež Chanun vzav služebníky Davidovy, oholil je a zastříhoval roucha jejich polovici až do rozkroků, a propustil je.

5. Tedy odešli někteří, a oznámili Davidovi o těch mužích. I poslal proti nim, (nebo byli muži ti zlečeni velice,) a rozkázal jim král: Pobuďte v Jerichu, dokudž neobrostou brady vaše; potom se navrátíte.

6. Vidouce pak Ammonitští, že * se zosklivili Davidovi, poslal Chanun a synové Ammon tisíc hřiven stříbra, aby sobě najali ze mzdy z Mezopotamie a z Syrie Maacha a z Soba vozů a jezdeů.

*1 Mojž. 34, 30.

7. A najali sobě ze mzdy třicetí a dva tisíce vozů, a krále Maachu i lid jeho. Kterížto přitáhše, položili se s vojskem naproti Medaba. Ammonitští také shromáždívše se z měst svých, přitáhli k té bitvě.

8. Což uslyšav David, poslal Joába se vším vojskem udatných.

9. A tak vytáhše Ammonitští, sšikovali se k boji u brány města toho. Králové pak, kteříž byli přitáhli, *byli* zvláště na poli.

10. A protož vida Joáb proti sobě sšikovaný lid z předu i z zadu, vybrav některé ze všech výborných Izraelských, sšikoval *je* také proti Syřským.

11. Ostatek * pak lidu dal pod správu Abizaie bratra svého, a sšikovali *se* proti Ammonitským.

*2 Sam. 10, 10.

12. I řekl *Joáb*: Jestliže Syrští budou mne silnější, přispěješ mi na pomoc; pakli Ammonitští silnější budou tebe, já pomohu tobě.

13. Posilž se, a zmužile se mějme, *bojujice* za lid náš a za města Boha našeho, * Hospodin však, což mu se dobře líbí, nechť učiní.

*1 Sam. 3, 18.

14. Takž přistoupil Joáb i lid, kterýž

při něm byl, k bitvě proti Syřským. Ale oni utekli před nim.

15. V tom Ammonitští vidouce, že utíkají Syrští, utekli také i oni před Abizaie bratrem jeho, a ňšli do města. Joáb též navrátil se do Jeruzaléma.

16. A tak vidouce Syrští, že jsou poraženi od Izraelských, poslali posly, a vedli Syřské, kteříž bydlejí za řekou, a Sofach kníže vojska Hadarezerova vedl je.

17. I oznámeno *to* Davidovi. Kterýžto shromáždív všecken lid Izraelský, přepravil se přes Jordán, a přitáhl k nim, a sšikoval vojsko proti nim. A když sšikoval David vojsko proti Syřským k bitvě, bojovali s nim.

18. Tedy utekli Syrští před Izraelem. I porazil David z Syřských sedm tisíc vozů, a čtyřicetí tisíc lidu pěšiho, až i Sofacha hejtmana vojska toho zabil.

19. Pročež když viděli služebníci Hadarezerovi, že jsou poraženi od Izraele, vešli v pokoj s Davidem, a sloužili jemu. A nechtěli více Syrští táhnouti na pomoc Ammonitským.

KAPITOLA XX.

Války Davidovy s Ammonitkými, a s Filistinskými.

I stalo se po roce, když králové vyjíždívají *na vojnu*, že vedl Joáb lid válečný, a hubil zemi synů Ammon. A když přitáhl, oblehl Rabbu; (ale David zůstal v Jeruzalémě.) I dobyl Joáb Rabbu, a rozbořil ji.

2. Tedy * sňal David korunu krále jejich s hlavy jeho, a našel, že vážila hřivnu zlata. A bylo v ní kamení drahé, i *vstavena* byla na hlavu Davidovu. Vyvezl též kořisti města velmi veliké.

*2 Sam. 12, 30.

3. Lid pak, kterýž v něm byl, vyvedl, a dal je pod pily a brány železné i sekery. A tak učinil David všechněm městům Ammonitským. I navrátil se David se vším lidem do Jeruzaléma.

4. Potom pak když trvala válka v Gázer s Filistinskými, tehdy zabil * Sibbechai Chusatský Sippaje, kterýž byl zplozený z obrů, i snížení jsou.

*k. 11, 29.

5. Byla * ještě i *jiná* válka s Filistinskými, kdežto zabil Elchanan, syn Jaiřův, Laechmi bratra Goliáše Gittejského, u jehož kopí bylo dřevo jako vratidlo tkadlecovské.

*2 Sam. 21, 19.

6. Opět byla *jiná* válka v Gát, a byl

tam muž veliké postavy, kterýž měl po šesti prstech, *všech* čtyřmecníma, a byl i on zplozený z téhož obra.

7. Ten když * haněl Izraele, zabil ho Jonata syn Semmaa, bratra Davidova.

^{*1 Sam.17,10.}

8. Ti byli synové jednoho obra v Gát, kteříž padli od ruky Davidovy a od ruky služebníků jeho.

KAPITOLA XXI.

O též jako 2 Sam. 24.

Satan * pak povstal proti Izraelovi, a ponukl Davida, aby sečil lid Izraelský.

^{*2 Sam.24,1.}

2. Protož řekl David Joábovi a knížatům lidu: Jděte, sečtěte lid Izraelský od Bersabé až do Dan, a oznamte mi, abych věděl počet jich.

3. Ale Joáb řekl: Přidejž Hospodin lidu svého, což ho koli, stokrát více. I zdalíž, pane můj králi, nejsou všickni oni pána mého služebníci? Proč toho vyhledává pán můj? Proč má býti uvedena pokléska na Izraele?

4. Ale řeč královská přemohla Joába. A tak vyšel Joáb, prošel všecken lid Izraelský; potom navrátil se do Jeruzaléma.

5. I dal Joáb počet lidu sečteného Davidovi. A bylo všeho lidu Izraelského jedenáctkrát sto tisíc mužů bojovných, lidu pak Judského čtyřikrát sto tisíc, a sedmdesáte tisíc mužů bojovných.

6. Pokolení pak Lévi a Benjaminova nepočítal mezi ně; nebo v ošklivosti měl Joáb rozkázání královo.

7. Ovšem nelíbila se Bohu ta věc, protož ranil Izraele.

8. I řekl David Bohu: * Zhřešil jsem těžce, že jsem to učinil, ale nyní odejmi, prosím, nepravost služebníka svého, nebo jsem velmi bláznivě učinil.^{*2 Sam.24,10.}

9. V tom mluvil Hospodin k Gádovi, proroku Davidovu, řka:

10. Jdi a rei Davidovi: Toto praví Hospodin: Trojit věci podávám, vyvol sobě jednu z nich, kterouž bych učinil.

11. Tedy přišel Gád k Davidovi a řekl jemu: Toto praví Hospodin: Vol sobě,

12. Buďto hlad za tři léta, buď abys za tři měsíce kažen byl od protivníků svých, když by meč nepřítel tvých dotekl se tebe, aneb aby za tři dni meč Hospodinův a mor *byl* v zemi, a anděl Hospodinův aby hubil po všech končinách

Izraelských. Již tedy viz, co mám odpověditi tomu, kterýž mne poslal.

13. I řekl David Gádovi: Úzko mi náramně; nechť, prosím, * upadnu v ruce Hospodinovy, neboť jsou mnohá slitování jeho, jediné at v ruce lidské neupadám.^{*2 Sam.24,14.}

14. A tak uvedl Hospodin mor na lid Izraelský, a padlo jich z Izraele sedmdesáte tisíc mužů.

15. Poslal také Báh anděla i na Jeruzalém, aby hubil jej. A když hubil, popatřil Hospodin, a zželelo mu se toho zlého. I řekl andělu, kterýž hubil: Dostif jest, zdrž ruku svou. Anděl pak stál podlé humna Ornana Jebuzejského.

16. Mezi tím pozdvih David oči svých, uzřel anděla Hospodinova, stojícího mezi zemi a nebem, a meč dobytý v ruce jeho, vztažený proti Jeruzalému. I padl David, ano i starší, odini jsouce žíněmi, na tváři své.

17. A řekl David Bohu: Zdalíž jsem já nerozkázal čisti lidu? A jáť jsem sám ten, kterýž jsem zhřešil, a převelmi jsem zle učinil, tyto pak ovce co učinily? Hospodine, Bože můj, nechť jest, prosím, ruka tvá proti mně, a proti domu otee mého, ale proti lidu tvému nechť není rána.

18. Zatím * anděl Hospodinův mluvil k Gádovi, aby řekl Davidovi, aby vstoupě, vzdělal oltář Hospodinu na humně Ornana Jebuzejského.^{*2 Sam.24,18.}

19. I vstoupil David podlé řeči Gádovy, kterouž byl mluvil ve jménu Hospodinovu.

20. A obrátiv se Ornan, uzřel toho anděla, a čtyři synové jeho s nim skryli se. Ornan pak mlátil pšenici.

21. V tom přišel David k Ornanovi. A pohleděv Ornan, uzřel Davida, a vyšel z humna toho, klaně se Davidovi až k zemi.

22. Tedy řekl David Ornanovi: Dej mi to místo humna, ať vzdělám na něm oltář Hospodinu; za slušné peníze dej mi je, i * přestane rána v lidu.^{*4 Moj.25,8.}

23. I řekl Ornan Davidovi: Nechť sobě vezme, a učini pán můj král, což se mu za dobré vidí. Hle, přidám i voly tyto k oběti zápalné, a smyky na drva, i pšenici k oběti suché, to všecko dávám.

24. Král pak David řekl Ornanovi: Ni koli, ale raději koupím je od tebe za slušné peníze; neboť nevezmu, což tvého

jest, Hospodinu, aniž budu obětovati oběti zápalné darem dané.

25. I dal David Ornanovi za to místo zlata ztiž šest set lotů.

26. A vzdělal tu David oltář Hospodinu, a obětoval zápaly a oběti pokojné, a vzýval Hospodina. Kterýžto vyslyšel ho, *spustiv* oheň s nebe na oltář zápalu.

27. I řekl Hospodin andělu, aby obrátil meč svůj do pošvy jeho.

28. Toho času když uzał David, že jej vyslyšel Hospodin na humně Ornana Jebuzejského, obětoval tu oběti.

29. Nebo stánek Hospodinův, kterýž byl učinil Mojžiš na poušti, a oltář k zápalu toho času byl na^{*} výsosti v Gabaon.

^{*}k.16,39.

30. David pak nemohl tam choditi k němu, aby hledal Boha, proto že se zhrozil meče anděla Hospodinova.

KAPITOLA XXII.

Připravení potřeb k chrámu, 6. a poručení Davidovo o stavení jeho.

I řekl David: Totot jest místo domu Hospodina Boha, a toto jest místo oltářů k zápalu Izraelovi.

1. Protož přikázal David, aby shromáždili^{*} cizozemce přebývající v zemi Izraelské, a ustanovil z nich kameníky, aby tesali kamení k stavení domu Božího.

^{*}2Par.2,17.

3. Železa také mnoho na hřeby, a na dvěře k branám i k spojováním, připravil David, i mědi mnoho bez váhy.

4. Též i dříví cedrového bez počtu; nebo přivázeli Sidonští a Tyrští dříví cedrového množství Davidovi.

5. Nebo řekl byl David: Šalomoun syn můj^{*} mládenček jest malý, dům pak vystaven býti má Hospodinu veliký, znamenitý a slovutný po všech zemích, a protož připravím mu nyní *potřeb*. A tak připravil David množství *toho* před smrtí svou.

^{*}k.29,1.

6. Potom povolav Šalomouna syna svého, přikázal mu, aby vystavěl dům Hospodinu Bohu Izraelskému.

7. A řekl David Šalomounovi: Synu můj, ^{*}uložil jsem byl v srdci svém vystavěti dům jménu Hospodina Boha svého.

^{*}k.17,1; 28,23.

8. Ale stala se ke mně řeč Hospodinova, řkouci: Mnohou jsi krev vyžil, a boje veliké jsi vedl; ^{*}nebudeš stavěti domu jménu mému, proto že jsi mnoho krve vyžil na zem přede mnou.

^{*}k.28,3.

9. Aj, syn narodi se tobě, tent bude muž pokojný. Odpočinuti zajisté dám jemu vůkol přede všemi nepřátely jeho, pročez Šalomoun slouti bude; nebo pokoj a odpočinuti dám Izraelovi za dnů jeho.

10. Onť^{*} ustavi dům jménu mému, a on bude mi za syna, a já jemu za otce, a upevním trůn království jeho nad Izraelem až na věky.

^{*}1Král.5,5.

11. Protož, synu můj, Hospodin bude s tebou, a šťastněť se povede, a vystavíš dům Hospodina Boha svého, jakož mluvil o tobě.

12. A však dejž tobě Hospodin rozum a moudrost, a ustanoviž tě nad Izraelem, abys ostríhal zákona Hospodina Boha svého.

13. A tehdyť se šťastněť povede, když ostríhati a činiti budeš ustanovení a soudy, kteréž přikázal Hospodin skrze Mojžiše lidu Izraelskému. Posilniž se a zmočni, neboj se, ani lekej.

14. A aj, *já* v^{*} nevolech svých připravil jsem k domu Hospodinovu sto tisíců centněřů zlata, a stříbra tisíc tisíců centněřů, mědi pak a železa bez váhy; nebo *toho* mnoho jest. Dříví také i kamení připravil jsem, a k tomu *ostatek* přidáš.

^{*}k.29,2.

15. Přes to máš u sebe hojně dělníků, kameníků a zedníků, i tesařů i jiných zběhlých ve všelijakém díle.

16. Zlata, stříbra, mědi a železa není počtu; snažiz se a dělej, a Hospodin buďiz s tebou.

17. Přikázal také David všechněm knížatům Izraelským, aby pomáhali Šalomounovi synu jeho, *řka*:

18. Zdaliz Hospodin Bůh váš není s vámi, kterýž vám způsobil vůkol a vůkol odpočinuti? Nebo dal v ruku mou obyvatele země této, a podmaněna jest země Hospodinu a lidu jeho.

19. Nyní tedy vydejte se srdcem svým a duši svou k hledání Hospodina Boha svého, a přičinice se, vystavějte svatyni Hospodinu Bohu, abyste *tam* vnesli truhlu smlouvy Hospodinovy, a nádobi Bohu posvěcená do domu vystaveného jménu Hospodinovu.

KAPITOLA XXIII.

Sečtení Levitů a rozdělení jich i povinností jejich.

Sstarav se pak David, a jsa pln dnů,

ustanovil králem Šalomouna syna svého nad Izraelem,

2. A shromáždil všecka knížata Izraelská, i kněží a Levity.

3. I sečtení jsou Levitové od třidcítiletých a výše, a byl počet jich, vedlé jmen a osob jejich, třidceť a osm tisíců.

4. Z kterýchž postaveno bylo nad dílem domu Hospodinova čtyřmceťma tisíců, vládařů pak a soudeů šest tisíců,

5. A vratných čtyři tisíce, a čtyři tisíce chválicích Hospodina na nástrojích, kterýchž nadělal k chválení *Boha*.

6. I nařídil David pořádku mezi syny Lévi, *totiž* mezi *syny* * Gerson, Kahat a Merari.

7. Z Gersona *byli* Ladan a Semei.

8. Synové * Ladan: Kniže Jehiel, Zetam a Joel, *ti* tři.

9. Synové Semei: Selomit, Oziel a Háran, *ti* tři. Ta jsou knížata otcovských *čeledí* Ladanských.

10. Synové pak Semei: Jaehat, Zina, Jehus a Beria. *Ti* čtyři jsou synové Semei.

11. Byl pak Jaehat kniže, a Ziza druhý, ale Jehus a Beria ne mnoho měli synů, a protož v čeledi otcovské za jedno byli počítáni.

12. Synové Kahat: Amram, Izar, Hebron a Uziel, *ti* čtyři.

13. Synové Amramovi: Aron a Mojžiš. Byl pak oddělen Aron, aby sloužil v svatyni svatých, on i synové jeho na věky, a aby kadili před Hospodinem, a sloužili jemu, i dobrořečili ve jménu jeho až na věky.

14. Ale synové Mojžiše, muže Božího, početni jsou v pokolení Lévi.

15. Synové * Mojžišovi: Gerson a Eliezer.

16. Synové * Gersonovi: Sebuel kniže.

17. A synové Eliezerovi: Rechabiáš kniže. Neměl pak Eliezer více synů, ale synové Rechabiášovi rozmnožili se velmi.

18. Synové Izarovi: Selomit kniže.

19. Synové * Hebronovi: Jeriáš kniže, Amariáš druhé, Jachaziel třetí, a Jekmaam čtvrté.

20. Synové Uzielovi: Mieha kniže, a Jezia druhý.

21. Synové * Merari: Moholi a Musi. Synové Moholi: Eleazar a Cis.

22. Umřel pak Eleazar, a neměl synů,

než toliko dcery, kteréž pojali synové Cis, bratři jejich.

23. Synové Musi: Moholi a Eder a Jerimot, *ti* tři.

24. *Ti* jsou synové Lévi po čeledech svých, knížata čeledí, kteříž vyčtení byli vedlé počtu jmen a osob, konajiei dílo v přísluhování domu Hospodinova od dvadecítiletých a výše.

25. Nebo řekl David: Odpočínmti dal Hospodin Bůh Izraelský lidu svému, a bydliti bude v Jeruzalémě * až na věky.

*Zalm.132,13,14

26. Ano i Levitové nebudou více nositi stánku, ani kterých nádob jeho k přísluhování jeho.

27. A tak podlé nařízení Davidova nejposlednějšího byvše sečtení synové Lévi, počna od dvadecítiletých a výše,

28. Postaveni byli, aby byli ku pomoci synů Aronových, v přísluhování domu Hospodinova v sínicích, v pokojích a při očišťování všeliké *věci* svaté, i při práci služebnosti domu Božího,

29. Těž při chlebích posvátných, a při běli k obětem suchým, při koláčích přesných, a při pánviech a rendlicích, i při všeliké míře a měření,

30. A aby stáli * každého jitra k slavení a chválení Hospodina, tolikéž i u večer,

*Zalm.92,3.

31. A při všeliké oběti zápalů Hospodinových ve dny sobotní, a na novměsíce a v svátky výroční v *jistém* počtu, vedlé řádu jejich ustavičně před Hospodinem,

32. A tak aby drželi stráž stánku úmluvy, a stráž svatyně, i stráž synů Aronových, bratří svých v službě domu Hospodinova.

KAPITOLA XXIV.

Rozdělení synů Aronových na čtyřmceťma tříd neb losů Synů pak Aronových *tato* jsou zpořádaní: Synové Aronovi: Nádab, Abiu, Eleazar a Itamar.

2. Ale že umřel Nádab a Abiu před otcem svým, a neměli synů, protož konal úřad kněžský Eleazar a Itamar.

3. Kteréž * zpořádal David, *totiž* Šalocha z synů Eleazarových, a Achimelecha z synů Itamarových, vedlé počtu: řádu jejich v přísluhování jejich.

*2Par.8,17

4. Nalezeno pak synů Eleazarových více předních mužů, než synů Itamara

vých, a rozdělili je. Z synů Eleazarových *bylo* předních po domích otcovských šestnáct, a z synů Itamarových po *čeledech* otcovských osm.

5. I rozdeleni jsou losem jedni od druhých, ačkoli byli knížata *nad* věcmi svatými, a knížata Boží z synů Eleazarových a z synů Itamarových.

6. I popsal je Semaiáš syn Natanaelův, pisař z *pokolení* Lévi před králem a knížaty, a Sadochem knězem a * Achimelech synem Abiatarovým i knížaty *čeledí* otcovských mezi kněžimi a Levity, tak že dům otcovský jeden zaznamenán Eleazarovi, tolikéž *druhý* zaznamenán Itamarovi. *k.18,16.

7. Padl pak los první na Jehoiariba, na Jedaiáše druhý,

8. Na Charima třetí, na Seorima čtvrtý,

9. Na Malkiáše pátý, na Miamin šestý,

10. Na Hakkoza sedmý, na * Abiáše osmý, *Neh.12,4.17. Luk.1,5.

11. Na Jesua devátý, na Sechaniáše desátý,

12. Na Eliasiba jedenáctý, na Jakima dvanáctý,

13. Na Chuppa třináctý, na Jesebaba čtrnáctý,

14. Na Bilgu patnáctý, na Immera šestnáctý,

15. Na Chezira sedmnáctý, na Happizeza osmnáctý,

16. Na Petachiáše devatenáctý, na Ezechiele dvacátý,

17. Na Jachina jedenmécitný, na Gamule dvamecítý,

18. Na Delaiáše třímecítý, na Maaseiáše čtyřmécitý.

19. Ti *jsou*, jenž zřízení byli v přísluhováních svých, aby vcházeli do domu Hospodinova podlé řádu svého, pod správou Arona otce jejich, jakož mu byl přikázal Hospodin Bůh Izraelský.

20. Z synů Lévi ostatních, z synů Amramových Subael, z synů Subael Jechdeiáš.

21. Z Rechabiáše, z synů Rechabiášových kniže Iziáš.

22. Z Izara Selomot, z synů Selomotových Jachat.

23. Synové pak Jeriášovi: * Amariáš druhý, Jacházriel třetí, Jekamam čtvrtý. *k.23,19.

24. Syn Uzielův Micha, z synů Michy Samir.

25. Bratr Michův Iziáš, a syn Iziášův Zachariáš.

26. Synové Merari: Moholi a Musi, synové Jaaziášovi: Beno.

27. Synové Merari z Jaaziáše: Beno, Soham, Zakur a Ibrí.

28. Z Moholi Eleazar, * kterýž neměl synů. *k.23,22.

29. Z Cisa synové Cisovi: Jerachmeel.

30. Synové pak Musi: Moholi, Eder a Jerimot. Ti jsou synové Levitů po domích otců svých.

31. I ti také metali losy naproti bratřím svým, synům Aronovým, před Davidem králem, Sadochem a Achimelech, i knížaty otcovských *čeledí* z kněží a Levitů, z *čeledí* otcovských, každý přednější naproti bratru svému mladšímu.

KAPITOLA XXV.

Rozdělení zpěváků jako i kněží na čtyřmécitma dílů neb tříd.

I oddělil David a knížata vojska k službě syny Azafovy a Hémanovy a Jedutunovy, kteříž by prorokovali při harfách, při loutnách a při cymbálich. Byl pak počet jejich, *totiž* mužů těch, jenž práci vedli v přísluhování svém,

2. Z synů Azafových: Zakur, Jozef, Netaniáš a Asarela, synové Azafovi, pod správou Azafovou *byli*, kterýž prorokoval k rozkazu králova.

3. Z Jedutuna synů Jedutunových bylo šest: Godoliáš, Zeri, Izaiáš, Chasabiáš, Mattitiáš a *Simei*, pod správou otce jejich Jedutuna, kterýž prorokoval při harfě k slavení a chválení Hospodina.

4. Z Hémana synové Hémanovi: Bukkiáš, Mataniáš, Uziel, Sebucl, Jerimot, Chananiáš, Chanani, Eliata, Giddalti, Romantiezcr, Jazbekasa, Malloti, Hotir a Machaziot.

5. Všickni ti synové Hémanovi, proroka králova v slovích Božských, k vyvyšování moci. A dal Bůh Hémanovi synů čtrnácte a dcery tři.

6. Všickni ti *byli* pod správou otce svého, při zpívání v domě Hospodinově na cymbálich, loutnách a harfách, k službě v domě Božím vedlé poručení králova Azafovi, Jedutunovi a Hémanovi.

7. Byl pak počet jich s bratřimi jejich, těmi, kteříž byli vycvičení v zpěvích Hospodinových, všech mistrů dvě stě osmdesát osm.

8. Tedy metali losy, *houf* držících stráž

naproti *druhému*, jakž * malý, tak veliký, mistr i uředník. ^{*k.24,31.}

9. I padl první los v *čeledi* Azaf na Jozefa, na Godoliáše s bratřimi a syny jeho druhý, jichž *bylo* dvanáct.

10. Třetí na Zakura, synům jeho a bratřim jeho dvanácti.

11. Čtvrtý na Izara, synům jeho a bratřim jeho dvanácti.

12. Pátý na Netamiáše, synům jeho a bratřim jeho dvanácti.

13. Šestý na Bukkiáše, synům jeho a bratřim jeho dvanácti.

14. Sedmý na Jesarele, synům jeho a bratřim jeho dvanácti.

15. Osmý na Izaiáše, synům jeho a bratřim jeho dvanácti.

16. Devátý na Mataniáše, synům a bratřim jeho dvanácti.

17. Desátý na Simei, synům a bratřim jeho dvanácti.

18. Jedenáctý na Azarele, synům a bratřim jeho dvanácti.

19. Dvanáctý na Chasabiáše, synům a bratřim jeho dvanácti.

20. Trináctý na * Subacle, synům a bratřim jeho dvanácti. ^{*v.4.}

21. Čtrnáctý na * Mattitiáše, synům a bratřim jeho dvanácti. ^{*v.3.}

22. Patnáctý na * Jerimota, synům a bratřim jeho dvanácti. ^{*v.4.}

23. Šestnáctý na Chananiáše, synům a bratřim jeho dvanácti.

24. Sedmnáctý na Jazbekasa, synům a bratřim jeho dvanácti.

25. Osmnáctý na Chanani, synům a bratřim jeho dvanácti.

26. Devatenáctý na Malloti, synům a bratřim jeho dvanácti.

27. Dvacetý na Eliatu, synům a bratřim jeho dvanácti.

28. Jedenmécitný na Hotira, synům a bratřim jeho dvanácti.

29. Dvamecitný na Giddalta, synům a bratřim jeho dvanácti.

30. Trínecitný na Machaziota, synům a bratřim jeho dvanácti.

31. Čtyřmécitný na Romantiezera, synům a bratřim jeho dvanácti.

KAPITOLA XXVI.

Nařízení vrátných při chrámu 20. a uředníků nad poklady.

Zpořádání pak vrátných *takové bylo*: Z Chorejských Meselemiáš syn Chóre, z synů Azafových.

2. A z Meselemiášových synů: Zachariáš prvorozený, Jediael druhý, Zebadiáš třetí, Jatniel čtvrtý,

3. Elam pátý, Jochanan šestý, Elieoenai sedmý.

4. A z Obededomových synů: Semaiáš prvorozený, Jozabad druhý, Joach třetí, Sachar čtvrtý a Natanael pátý,

5. Amiel šestý, Izachar sedmý, Pehuletai osmý; nebo požehnal mu Bůh.

6. Semaiášovi pak synu jeho zrodili se synové, kteříž panovali v domě otce svého; nebo muži udatní byli.

7. Synové Semaiášovi: Otni a Refael, Obéd a Elzabad, jehož bratři *byli* muži udatní; *též* Elihu a Semacháš.

8. Všiekni ti z potomků Obededomových, oni sami i synové jejich a bratři jejich, jeden každý muž udatný a způsobilý k službě, šedesáte a dva *všech* z Obededoma.

9. *Též* synů a bratří Meselemiášových, mužů silných, osmnáct.

10. Z Chosových pak, *kteříž byl* z synů Merari, synové *byli*: Simri kníže. Ačkoli nebyl prvorozený, však postavil ho otec jeho za předního.

11. Helkiáš druhý, Tebaliáš třetí, Zachariáš čtvrtý. Všech synů a bratří Chosových trinácte.

12. Těm rozděleny jsou povinnosti, aby byli vrátnými po mužích předních, *držíce* stráž naproti bratřim svým při službě v domě Hospodinově.

13. Nebo metalí losy, * jakož malý, tak veliký, po domích svých otcovských, k jedné každé bráně. ^{*k.25,8.}

14. I padl los k východu Selemiášovi. Zachariášovi také synu jeho, rádcí opatrnému, uvrhli losy, i padl los jeho na půlnoci.

15. Obededomovi pak na poledne, ale synům jeho na dům pokladů.

16. Suppimovi a Chosovi na západ: branou Salléchet, na cestě podláženě vzhůru jdoucí. Stráž *byla* naproti strážím.

17. K východu Levitů šest, k půlnoci na den čtyři, ku poledni na den čtyři, a při domě pokladů dva a dva,

18. V straně zevnitřní k západu, po čtyřech k příkopu, po dvou k straně zevnitřní.

19. Ta jsou zpořádání vrátných synů Chóre a synů Merari.

20. Tito také Levitové: Achiáš *byl* na

poklady domu Božího, totiž nad poklady věci posvátných.

21. Z synů Ladanových synové Gersunských, z Ladana knížata otcovských *čeledí*, z Ladana totiž Gersunského Jechiel.

22. Synové Jechielovi, Zetam a Joel bratr jeho, *byli* nad poklady domu Hospodinova.

23. Z Amramských, z Izarských, z Hebronských a z Ozielských.

24. Sebucl pak syn Gersoma, syna Mojišova, přední nad poklady.

25. Ale bratři jeho z Eliezera: Rechabiáš syn jeho, a Izaiáš syn jeho, a Joram syn jeho, a Zichri syn jeho, a Selomit syn jeho.

26. Ten Selomit a bratři jeho *byli* nale všemi poklady věci posvátných, kterýchž byl posvětil David král a knížata *čeledí* otcovských, i hejtnané a setníci s vývodami vojska.

27. *Nebo* z bojů a z kořisti obětovali a opravě domu Hospodinova,

28. A čehožkoli byl posvětil Samuel prorok, a Saul syn Čis, a Abner syn Neftův, a Joáb syn Sarvie. Kdokoli posvětoval *čeho*, *dával* do rukou Selomita a bratři jeho.

29. Z Izarských Chenamiáš a synové jeho, nad dílem, kteréž vně *děláno*, *byli* Izraeli za úředníky a soudee.

30. Z Hebronských Chasabiáš a bratři jeho, mužů silných tisíc a sedm set *bylo* v přednosti nad Izraelem, za Jordánem k západu, ve všelikém díle Hospodinově a v službě královské.

31. Mezi kterýmiž Hebronskými Jeriáš kníže *byl* nad Hebronskými v pokolení jejich, *po čeledech* otcovských; *nebo* lé a čtyřicátého kralování Davidova vylidávání byli, a nalezeni jsou mezi nimi muži udatní v Jazer Galádské,

32. A bratři jeho, mužů silných, dva tisíce a sedm set, knížat otcovských *čeledí*. Kteréž ustanovil David král nad Rubenskými a Gádskými, a nad polovici pokolení Manassesova, ve všech věcech Božských i věcech královských.

KAPITOLA XXVII.

rozdělení lidu na dvanáct houfů. 16. O správěch dvanáctera pokolení i jiných vládařích.

Synové pak Izraelští podlé počtu svého, knížata *čeledí* otcovských a hejtnané a etnici a úředníci nad těmi, kteréž při-

sluhovali králi ve všech věcech jedni po druhých, veházejice a vycházejice na každý měsíc, přes všechny měsíce roku: V jednom každém houfě *bylo jich* čtyřmécitna tisíců.

2. Nad houfem prvním první měsíc *byl* Jasobam, syn Zabdielův, a v houfě jeho *bylo* čtyřmécitna tisíců.

3. Z synů Fáresových *bylo to* kníže všech knížat nad vojsky, měsíce prvního.

4. Zatím nad houfem na měsíc druhý *byl* Dodai Achochitský i s houfem svým, potom Miklot vývoda, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

5. Kníže vojska třetího na třetí měsíc Banaiáš syn Joiady, nejvyššího kněze, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

6. Ten Banaiáš byl * silný mezi třidecti a nad třidecti, a v houfě jeho Amizabad syn jeho. ^{*k.11,24.}

7. Čtvrtého *houfu kníže* na čtvrtý měsíc Azael, bratr Joábův, a Zebadiáš syn jeho po něm, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

8. Pátého na pátý měsíc kníže Samhut Izraehitský, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

9. Šestého na šestý měsíc Hira, syn Ikeše Tekoitského, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

10. Sedmého na sedmý měsíc Chelez Pelonský z synů Efraimových, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

11. Osmého na osmý měsíc Sibbechai Chusatský z Zarehejských, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

12. Devátého na devátý měsíc Abiezer Anatotský z Beniaminských, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

13. Desátého na měsíc desátý Maharai Netofatský z Zarehejských, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

14. Jedenáctého na jedenáctý měsíc Banaiáš * Faratonský z synů Efraimových, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců. ^{*k.11,31.}

15. Dvanáctého na dvanáctý měsíc Cheldai Netofatský z Otoniele, a v houfě jeho čtyřmécitna tisíců.

16. Mimo to *byli* nad pokoleními Izraelskými, nad Rubenskými vývoda Eliezer syn Zichrův, nad Šimeonskými Sefatiáš syn Maachův,

17. Nad *pokolením* Lévi Chasabiáš syn Kemuelův, nad Aronovým Sádoch,

18. Nad Judovým Elihu z bratří Davidových, nad Izacharovým Amri syn Michaelův,

19. Nad Zabulonovým Izmaíš syn Abdiášův, nad Neftalimovým Jerimot syn Azrielův,

20. Nad syny Efraimovými Ozeáš syn Azaziášův, nad polovici pokolení Manasse Joel syn Pedaiášův,

21. Nad druhou pak polovici Manasse v Galád Iddo syn Zachariášův, nad Beniaminovým Jaasiel syn Abnerův,

^{*2 Sam. 3, 28.}

22. Nad Danovým Azarel syn Jerochamův. Ta jsou knížata pokolení Izraelských.

23. Nesečtl jich pak David všech od dvacítiletých a níže; nebo byl řekl Hospodin, že rozmnoží Izraele jako hvězdy nebeské.

24. A ačkoli Joáb syn Sarvie počal jich počítati, však nedokonal; nebo proto přišel hněv Boží na Izraele, aniž jest vložen počet ten v knihu o králi Davidovi.

25. Nad poklady pak královskými byl Aznavet syn Adielův, a nad důchody z poli, z měst a ze vsí i z zámků byl Jonatan syn Uziášův.

26. A nad dělníky na poli, při dělání roli, Ezri syn Chelubův.

27. A nad vinicemi Semeiáš Ramatský, a nad úrodami z vinic i nad sklepy vinnými Zabdi Sifmejský.

28. A nad olivovím a planým fíkovím, kteréž jest na polích, Baalehanan Gederský, a nad špižirnamí olejnými Joas.

29. A nad skoty, kteříž se pásli v Saron, Sitrai Sáronský, a nad skoty v údolích Safat syn Adlai.

30. A nad velbloudy Obil Izmaelský, nad oslicemi Jechdeiáš Meronotský,

31. Nad bravy pak Jazim Agarejský. Všickni ti úředníci byli nad statkem krále Davida.

32. Ale Jonatan strýc Davidův byl rada, muž rozumný a kancelář. On a Jehiel syn Chachmonův býval s syny královskými.

33. Achitofel též rada králova, a Chusai Architský přítel králův.

34. Po Achitofelovi potom byl Joiada syn Banaiášův, a Abiatar, a kníže vojška králova * Joáb.

^{*2 Sam. 8, 16.}

KAPITOLA XXVIII.

Napomenutí Davidovo Šalomouna i lidu, k stavění chrámu Božho.

Shromáždil pak David všechna knížata Izraelská, knížata jednoho každého pokolení, a knížata houfů sloužících králi, i hejtmany a setníky, i úředníky nade vším statkem a jméním královým i synů jeho s komorníky, i se všemi vzácnými a udatnými lidmi, do Jeruzaléma.

2. A povstav David král na nohy své, řekl: Slyšte mne, bratři moji a lidé můj. Já jsem uložil v srdci svém vystavěti dům k odpočinnosti truhle úmluvy Hospodinovy, a ku podnoží noh Boha našeho, a připravil jsem byl potřeby k stavění.

3. Ale Bůh mi řekl: * Nebudeš stavěti domu jménu mému, proto že jsi muž válkami zaměstknáný a krev jsi vyléval.

^{*2 Sam. 7, 5. 1 Král. 5, 3.}

4. Vyvolil pak Hospodin Bůh Izraelský mne ze vši čeledi otce mého, abych byl králem nad Izraelem na věky; nebo z Judy vybral vývodu a z domu Judova čeled otce mého, a z synů otce mého mne ráčil za krále ustanoviti nade vším Izraelem.

5. Tolikéž ze všech synů mých, (nebo mnoho synů dal mi Hospodin), vybral Šalomouna syna mého, aby seděl na stolici království Hospodinova nad Izraelem,

6. A řekl mi: * Šalomoun syn tvůj, ten mi vzdělá dům můj a sině mé; nebo jsem jej sobě zvolil za syna, a já budu jemu za otce.

^{*2 Sam. 7, 13.}

7. I utvrdím království jeho až na věky, bude-li stálý v ostrihání přikázání mých a soudů mých, jako i nynějšího času.

8. Nyni tedy při přítomnosti všeho Izraele, shromáždění Hospodinova, a slyší Bůh náš, napomínám vás: Zachovávejte a dotazujte se na všechna přikázání Hospodina Boha svého, abyste vládlí zemi dobrou, a v dědictví její nvedli i syny své po sobě až na věky.

9. Ty také, Šalomoune, synu můj, znej Boha otce svého, a služ jemu celým srdecm a myslí ochotnou. * Nebo všechno: srdce zpytuje Hospodin a všeliká mysl tanutí zná. Budeš-li ho hledati, nalezne jej; pakli ho opustíš, zavrže tě na věky.

^{* Zalm. 7, 10.}

10. A tak viziž, že tě Hospodin zvolil

aby vystavěl dům svatyně; posilniž se a dělej.

11. Dal pak David Šalomounovi synu svému * formu sínce i pokojů jejich, a sklepů i paláců a komor jejich vnitřních, i domu *pro slitovnici*, *2 Mojz. 25, 9.

12. A formu všeho toho, což byl složil v mysli své o síncích domu Hospodinova, i o všech komorách vůkol *chrámu* pro poklady domu Božího, i pro poklady věcí posvátných,

13. I pro houfy kužlí a Levitů, a pro všecko dílo služby domu Hospodinova, a pro všecko nádobí k příslužování v domě Hospodinově.

14. *Dal též zлата v jisté váze na nádoby zlaté, na všelijaké nádoby k jedné každé službě, též stříbra na všechny nádoby stříbrné v jisté váze na všelijaké nádoby k jedné každé službě,*

15. Totiž váhu na svícny zlaté, a lampy jejich zlaté podlé váhy jednoho každého svícnu i lamp jeho, na svícny pak stříbrné podlé váhy svícnu *každého* a lamp jeho, jakž potřebí bylo každému svícnu.

16. Zлата též váhu na stoly předložení na jeden každý stůl, i stříbra na stoly stříbrné,

17. I na vidličky a na kotlíky, i na příkryvadla zлата ryzího, a na medenice zlaté váhu na jednu každou medenici, tolikéž na medenice stříbrné *jistou* váhu na jednu každou medenici.

18. Také na oltář k kadění zлата ryzího váhu, zлата i k uděkání vozů cherubínů, kteříž by roztaženými *křídly* zastírali truhlu úmluvy Hospodinovy.

19. Všecko to skrze vypsání z ruky Hospodinovy mne došlo, kterýž mi to dal, abych vyrozuměl všemu dílu formy té.

20. A tak řekl David Šalomounovi synu svému: Posilniž se a zmocni a dělej; neboj se, ani lekej. Nebo Hospodin Bůh, Bůh můj s tebou bude, nenechávat tebe *samého*, aniž tě opustí, až i dokonáno bude všecko dílo služby domu Hospodinova.

21. Hle, i houfové kněží a Levitů ke všeliké službě domu Božího s tebou také *budou* při všelikém díle, jsouce všickni ochotní a prozřetelní v moudrosti při všeliké práci, knížata také i všecken lid ke všechněm slovům tvým.

KAPITOLA XXIX.

Darové od Davida i lidu k stavění chrámu. 10. Modlitba Davidova i oběti. 22. Pomazání Šalomouna na království, 28. a smrt Davidova.

Potom řekl David král všemu shromáždění: Šalomouna syna mého jediného vyvolil Bůh * *jestě* maličkého a mladého, dílo pak toto veliké jest; nebo ne člověku palác ten, ale Hospodinu Bohu *býti má*. *k. 22, 5.

2. *Já* zajisté podlé své nejvyšší možnosti nachystal jsem *potřeb* k domu Boha svého, zлата k *nádobám* zlatým, a stříbra k stříbrným, mědi k měděným, železa k železným a dříví k dřevěným, kamení onychinového i kamení k vsazování, i karbunkulového, a rozličných barev, a všelijakého kamení drahého, i kamení mramorového hojně.

3. Nadto z veliké lásky k domu Boha svého, maje zvláštní poklad zлата a stříbra, *i ten* dávám k domu Boha svého mimo všecko to, *což* jsem připravil k domu svatyně,

4. *Totiž* tři tisíce centnéřů zлата, zлата z Ofír, a sedm tisíc centnéřů stříbra přečištěného k potažení stěn domů *svatých*,

5. Zлата k nádobám zlatým a stříbra k stříbrným i ke všelikému dílu řemeslnému. A jestliže jest kdo *více*, jesto by co chtěl * dobrovolně obětovati dnes Hospodinu? *2 Mojz. 35, 5.

6. Tedy knížata *čeledi* otcovských a knížata pokolení Izraelských, i hejtmané a setníci i úředníci nad dílem královským dobrovolně obětovali.

7. A dali k službě domu Božího zлата pět tisíc centnéřů, a deset tisíc zlatých, stříbra pak deset tisíc centnéřů, a mědi osmácte tisíc centnéřů, a železa sto tisíc centnéřů.

8. Kdožkoli měli kamení drahé, dávali do pokladu domu Hospodinova do rukou Jechiele Gersunského.

9. I veselil se lid, že tak ochotně obětovali; nebo celým srdcem dobrovolně obětovali Hospodinu. Nýbrž i král David radoval se radostí velikou.

10. A protož dobrořečil David Hospodinu před obličejem všeho shromáždění, a řekl David: Požehnaný jsi ty Hospodine, Bože Izraele otce našeho, od věků až na věky.

11. *Tváť* jest, ó Hospodine, velebnost i moc i sláva, i vítězství i čest, ano i všechno, což jest v nebi i v zemi. Tvé jest,

ó Hospodine, * království, a ty jsi † vyšší nad všelikou vrchnost.

*Mat.6,13. †1 Tim.6,15.

12. I bohatství i sláva od tebe *jest*, a ty panuješ nade vším, a v ruce tvé *jest* moc * a síla, a v ruce tvé také *jest* i to, kohož chceš zvelebiti a upevniti.

*2 Par.20,6.

13. Nyni tedy, Bože náš, děkujeme tobě, a chválíme jméno slávy tvé.

14. Nebo kdo jsem já, a co *jest* lid můj, abychom mohli míti moc k tak dobrotivému obětování tobě? Od tebe *jest* zajisté všecko, a i to z ruky tvé dali jsme tobě.

15. Nebo * my přichozí jsme před tebou a hosté, jako i vsiekní oteové naši; dnové naši jsou jako stín *běžící* po zemi beze vši zástavy.

*Žalm.39,13.

16. Hospodine, Bože náš, všeeka ta hojnost, kterouž jsme připravili k stavění domu tvého, jménu svatému tvému, z ruky tvé *jest*, a tvé jsou všecky věci.

17. Známt pak, Bože můj, že * ty zpytuješ srdce, a † upřímnost oblibuješ; *protož* já z upřímnosti srdce svého ochotně obětoval jsem toto všecko. Ano i lid tvůj, kterýž se teď shledal, viděl jsem, jak s radostí ehtivě obětuje tobě.

*Žalm.7,10. †Žalm.51,8.

18. Hospodine, Bože * Abrahama, Izáka a Izraele, oteů našich, zachovejž to na věky, totiž snažnost *takovou* srdce lidu svého, a nastavuj srdce jejich sobě.

*2 Mojš.3,6.15.16:4,5. Skntk.3,13.

19. Šalomounovi také synu mému dej srdce upřímé, aby * ostříhal příkázání tvých, svědeckví tvých a ustanovení tvých, a aby činil všecko, a vystavěl dům ten, k němuž jsem *potřeby* připravil.

*Žalm.119,60.

20. Potom řekl David všemu shromáždění: Dobrořečte nyní Hospodinu Bohu svému. I dobrořečilo všecko shromá-

ždění Hospodinu Bohu oteů svých, a přisehnuvše hlavy, poklonili se * Hospodinu i králi.

*Přisl.24,21.

21. Zatím obětovali Hospodinu oběti, obětovali také zápaly Hospodinu nazejtří, volů tisíc, skopeů tisíc, beranů tisíc, s mokkými oběťmi jejich, a *jiných* oběti množství za všecken lid Izraelský.

22. I jedli a pili před Hospodinem v ten den s radostí velikou. Potom za krále ustanovili po * druhé Šalomouna syna Davidova, a pomazali jej Hospodinu za vývodu, a Sádoha za kněze. *1 Král.1,33.

23. A tak * dosedl Šalomoun na stoličce Hospodinovu, aby byl králem místo Davida otee svého. I vedlo se mu šťastně, a poslouchal ho všecken Izrael.

*k.28,5. 1 Král.1,35.39.

24. Tolikóž i všecka knížata a znameniti, i vsiekní synové krále Davida poddali se Šalomounovi králi.

25. I * zvelebil Hospodin Šalomouna náramně před očima všeho Izraele, a dal mu slávu královskou, jakéž neměl před ním žádný král v Izraeli.

*2 Par.1,1.

26. Kraloval pak byl David syn Izai nade vším Izraelem.

27. A * dnů, v nichž kraloval David nad Izraelem, bylo čtyřideeti let. V Hebronu kraloval sedm let, a v Jeruzalémě kraloval třideeti a tři léta. *2 Sam.5,4. 1 Král.2,11.

28. I uměl v starosti dobré, při jsa dnů, bohatství i slávy, a kraloval Šalomoun syn jeho místo něho.

29. Činové pak Davida krále první i poslední popsáni jsou v knize Samuele proroka, a v knize Nátana proroka, též v knize * Gáda proroka,

*k.21,9.

30. Se vším kralováním i silou jeho, i se všemi příběhy časů při něm i při lidu Izraelském, i při všech královstvích zemských.

KNIHA DRUHÁ PARALIPOMENON.

KAPITOLA I.

Oběti 7. a modlitba Šalomounova v Gabaon, 14. i bohatství jeho.

Když se pak * zmocnil Šalomoun syn Davidův v království svém, a Hospodin Bůh jeho byl s ním, a zvelebil ho náramně:

*1 Král.2,12.46.

2. Tedy rozkázal Šalomoun všemu Izraelovi i hejtmanům, setníkům i soudcům, i všechněm knížatům nade vším Izraelem, i přednějším *v čeledech* oteovských.

3. I bral se Šalomoun a všecko to shromáždění s ním na výsost, kteráž byla

v Gabaon; nebo tam byl stánek shromáždění Božího, kterýž byl udělal Mojžíš služebník Hospodinův na poušti.

4. (Truhlu pak Boží přivezl byl David z Kariatjaharim, připraviv jí místo; nebo byl rozbil jí stan v Jeruzalémě.)

5. A oltář * měděný, kterýž byl udělal Bezeleel syn Uri, syna Hur, byl tam před stánkem Hospodinovým, kdež hledal ho Šalomoun i všecko to shromáždění. *2Mojz.38,1.

6. I obětoval tam Šalomoun před Hospodinem na oltáři měděném, kterýž byl před stánkem úmluvy, a obětoval na něm tisíc zápalů.

7. Té * noci ukázal se Bůh Šalomounovi, a řekl jemu: Žádej, zač chceš, a dám tobě. *1Král.3,5.

8. I řekl Šalomoun Bohu: Ty jsi učinil oteví mému Davidovi milosrdenství veliké, mně jsi též ustanovil králem místo něho.

9. Již tedy, Hospodine Bože, budíž stálé slovo tvé *mluvené* s Davidem otcem mým; nebo ty jsi mne ustanovil za krále nad lidem *tak* mnohým, jako *jest* prachu zemského.

10. Protož dej mi moudrost a umění, abych vycházeti mohl před lidem tímto i věžeti. Nebo kdož by mohl sonditi tento lid trůj tak mnohý?

11. Tedy odpověděl Bůh Šalomounovi: Proto že bylo to v srdci tvém, a nežádal jsi bohatství, ani zboží, ani slávy, ani bezživoti těch, jenž tebe nenávidí, aniž jsi také za dlouhý věk žádal, ale žádal jsi sobě moudrosti a umění, abys soudil lid můj, nad nímž jsem tě ustanovil za krále:

12. Moudrost a umění dáno jest tobě, k čemuž * přidám i bohatství a zboží, i slávy, tak že žádný z králů, kteříž byli před tebou, nebyl tobě rovný, aniž bude po tobě takového. *Efez.3,20.

13. I navrátil se Šalomoun s výsosti, kteráž byla v Gabaon, do Jeruzaléma, od stánku úmluvy, a tak kraloval nad Izraelem.

14. Nashromáždil * pak Šalomoun vozů a jezdeů, a měl tisíc a čtyři sta vozů, a dvanácte tisíc jezdeů, kteréž rozsádl do měst vozů, a při králi v Jeruzalémě. *1Král.10,26.

15. I složil král * stříbra a zlata v Jeruzalémě jako kamení, a dříví cedrového

jako planého fíkoví, kteréž *roste* v údolí u velikém množství. *k.9,27.

16. Přivodili také Šalomounovi koně z Egypta a koupě rozličné; nebo kupeci královští brávali koupě rozličné za služnou mzdu.

17. A vycházejíce, vodivali spřež vozníků z Egypta za šest set lotů stříbra, koně pak za půl druhého sta. A tak všechněm králům Hetejským i králům Syrským oni dodávali.

KAPITOLA II.

Smlouva Šalomounova s Chiramem o dělníky a potřeby k stavení chrámu.

A umíniv Šalomoun stavěti dům jménu Hospodinovu, a dům svůj královský,

2. Odešl * Šalomoun sedmdesát tisíc nosičů a osmdesát tisíc těch, kteříž tesali na hoře, a úředníků nad nimi tři tisíce a šest set. *1Král.5,15.

3. Poslal * také Šalomoun k Chiramovi králi Tyrskému, řka: Jakž † jsi se choval k Davidovi oteví mému, posílaje mu dříví cedrové, aby sobě stavěl dům k bydlení, *tak čin i mně.* *1Král.5,2. †2Sam.5,11.

4. Nebo aj, já stavěti chei dům jménu Hospodina Boha svého, aby posvěcen byl jemu k tomu, aby se před ním kadilo vonnými věcmi, a k ustavičnému předkládání *chlebů*, i k zápalným obětem, ranním i večerním, ve dny sobotní a novoměsíčné, i na slavnosti Hospodina Boha našeho, což v Izraeli na věky *trvati má.*

5. Dům pak, kterýž stavěti chei, veliký *býti má*; nebo * Bůh náš větší jest nade všecky bohy. *Zalm.86,8.

6. Ač kdo jest, ješto by mohl dům jemu vystavěti, * poněvadž ho nebe i nebesa nebes obsáhnouti nemohou? Ano i já kdo jsem, abych jemu dům vystavěti měl, než toliko k tomu, aby se kadilo před ním? *k.6,18. 1Král.8,27.

7. Protož nyní pošli mi muže umělého, kterýž by uměl dělati na zlatě, na stříbře, na mědi, na železe, i z zlatohlavn a z červec, a z postavec modrého, a kterýž by uměl řezati řezby s jinými umělými, kteříž jsou u mne v Judstvu a v Jeruzalémě, kteréž zjednal David otec můj.

8. Přes to pošli mi také dříví cedrového a jedlového, a algumim z Libánu; nebo vím, že služebníci tvoji umějí sekati

dříví Libánské. A hle, služebníci moji budou s služebníky tvými,

9. Aby mi připravili dostatek dříví; nebo dům, kterýž já stavěti chci, veliký býti má a slavný.

10. A aj, dám na dělníky, kteříž sekati mají dříví, pšenice semlené služebníkům tvým dvacet tisíc měr, * a dvacet tisíc měr ječmene, a dvacet tisíc lák vina, a dvacet tisíc tun oleje. ^{*1 Král.5.11.}

11. I odpověděl Chiram král Tyrský psáním, kterýž poslal k Šalomounovi: *Jistě, žeť miluje Hospodin lid svůj, protož tě ustanovil nad nimi za krále.*

12. Řekl dále Chiram: * Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský, kterýž něnil nebe i zemi, a kterýž dal králi Davidovi syna moudrého, umělého, rozumného a opatrného, aby vystavěl dům Hospodinu a dům svůj královský. ^{*1 Král.5.7.}

13. Protož posílám teď muže moudrého, umělého a opatrného, kterýž byl u Chirama otce mého,

14. Syna jedné ženy ze deer Dan, otec pak měl Tyrského, kterýž umí * dělati na zlatě, na stříbře, na mědi, železe, kameni a na dříví, i z šarlatu, z postavece modrého, z kmentu a z červee, tolikéž řezati všelijaké řezby, a vymysliti všelijaké dílo, kteréž dáno mu bude s moudrými tvými, a s moudrými pána mého Davida otce tvého. ^{*2 Mojz.31.3.}

15. Pšenice však toliko a ječmene, oleje a vina, což řekl pán můj, nechtě pošle služebníkům svým.

16. My pak nasekáme dříví z Libánu, což ho koli bude potřebi tobě, a připlavíme je tobě v vořích po moři k Joppe, a ty dáš je voziti do Jeruzaléma.

17. A tak sešlo Šalomonn všecky cizozemce, kteříž byli v zemi Izraelské po sečení tom, kterýmž sešlo je David otec jeho, a nalezeno jich sto a padesát tisíc, tři tisíce a šest set.

18. I vybral z nich * sedmdesát tisíc nosičů, a osmdesát tisíc těch, kteříž sekali na hoře, tři pak tisíce a šest set úředníků, kteříž lid k dílu přidrželi. ^{*Joz.9.27.}

KAPITOLA III.

Stavení chrámu Božího.

I začal * stavěti Šalomoun domu Hospodinova v Jeruzalémě na hoře Moria, kteráž byla ukázána Davidovi otec jeho, na

místě, kteréž byl připravil David, † na humně Ornana Jebuzejského.

^{*1 Král.6.1. +2 Sam.24.25.}

2. A počal stavěti druhého měsíce, dne druhého, království svého léta čtvrtého.

3. A toto *jest* vyměření Šalomounovo při stavení domu Božího: Dlouhost loktů podlé první miry bylo šedesáti loket, a šíř dvadeíti loket.

4. A síň, kteráž byla v čele, jakž široký dům, byla na dvadeíti loktů, vysokost pak sto a dvadeíti, a obložil ji vnitř zlatem čistým.

5. Dům pak veliký opožil dřívím jedlovým, kterýž obložil zlatem nejčistším, na němž po vrehu dal nadělati palm a řetizků.

6. Přikryl také dům ten kamenem drahým ozdobně; zlato pak to *bylo* zlato Parvainské.

7. Obložil, pravím, dům, trámy, veřeje i stěny jeho, i dvěře jeho zlatem, a vyrchl cherubíny na stěnách.

8. Udělal i dům svatyně svatých, jehož dýlka *byla* jako šířka domu, dvadeíti loktů, a šířka loktů dvadeíti, a obložil ji zlatem výborným šesti sty centněří.

9. Hřebíkové též vážili padesát lotů zlata, ano i sínce obložil zlatem.

10. Udělal také v domě svatyně svatých dva * cherubíny dílem řemeslným, a obložil je zlatem. ^{*2 Mojz.25.18.}

11. Dlouhost křídel těch cherubinů byla na dvaceti loket. Křídlo jedno na pět loket, a dotýkalo se stěny domu, a druhé křídlo na pět loket dotýkalo se křídla cherubína druhého.

12. A tak křídlo cherubína jednoho na pět loket dotýkalo se stěny domu, a křídlo druhé na pět loket dosahovalo křídla cherubína druhého.

13. A *tak* křídla cherubinů těch roztažená byla na dvaceti loktů, a stáli na nohách svých, tváří svou *obrácení* do domu.

14. Udělal také i * oponu z postavece modrého, z šarlatu, z červee a z kmentu, a udělal na ní cherubíny.

^{*Mat.27.51. Mark.15.38}

15. Udělal též před domem * sloupy dva na třidceti a pět loktů zvýši, a makovice, kteréž byly na každém svrhu, na pět loket.

^{*1 Král.7.15. 2 Král.25.17}

16. Zdělal též i řetizky *jako* v svatyn svatých, a otočil je okolo makovic těch

sloupů, a udělav jablek zrnatých sto, dal mezi řetízky.

17. A tak postavil ty sloupy před chrámem, jeden po pravé a druhý po levé straně, a * dal jméno tomu, kterýž byl po pravici Jachin, a jméno tomu, kterýž byl po levici, Boaz. ^{*1 Král.7,21.}

KAPITOLA IV.

Oltář k zápalům a nádoby chrámové.

Udělal také i oltář * měděný, zdělí dva-
ceřtí loktů, a dvaceřtí loktů zšíř, deseti
pak loktů zvýší. ^{*k.7,7.}

2. Udělal * též moře slité, deseti loket od
jednoho kraje k druhému, okrouhlé vů-
kol, zvýší na pět loktů, a okolek jeho
třiceti loket vůkol. ^{*1 Král.7,23 násl.}

3. Podobenství také volů pod ním, kte-
rýchž všudy vůkol bylo deset do lokte,
obkličujících moře vůkol; *a tak byly*
dva řady volů slitých, spolu s mořem.

4. A stálo na dvanácti volích. Tři obrá-
ceni byli na půlnoci, a tři patřili k zápa-
du, tři zase postaveni byli ku poledni, a
tři obráceni byli k východu, a moře svr-
chu na nich stálo, ale všech jich zadko-
vé byli pod mořem.

5. A bylo ztlouští na dlaň. Kraj jeho
byl, jakýž bývá u koflíku *aneb* květu
liliového, tři tisíce tun v se beroucí.

6. Udělal také * deset umyvadel, a po-
stavil jich pět po pravé straně, a pět po
levé, k obmývání z nich. Všecko, což se
strojilo k zápalům, obmývali z nich, ale
moře, aby se z něho kněží umývali.

^{*1 Král.7,38.}

7. Nadto ndělal i * svícenů zlatých de-
set vedlé slušnosti jejich, a postavil v
chrámě, pět po pravé straně a pět po
levé. ^{*1 Král.7,49.}

8. Udělal i stolů deset, kteréž postavil
v chrámě, pět po pravé a pět po levé
straně. K tomu udělá čiši zlatých sto.

9. Udělal potom siň kněžskou, též siň
velikou, a dvěře u též siň okoval mědi.

10. Moře pak postavil na pravé straně
k východu, naproti polední straně.

11. Nadělal také Chiram hrnců, lopat
a kotlíků, a dokonal Chiram dílo, kte-
rých byl dělal králi Šalomounovi k domu
Božímu.

12. Dva sloupy a kruhy, makovice ta-
ké na vrchu těch dvojnásobů, a mřežo-
vání dvoje, aby přikrývalo ty dvě ma-
kovice okrouhlé, kteréž byly na vrchu
sloupů,

13. A jablek zrnatých čtyři sta na dvo-
jím mřežování. Dvěma řady jablka zrna-
tá byla na mřežování jednom, aby při-
krývala ty dvě makovice okrouhlé, kte-
rýchž byly na vrchu sloupů.

14. Podstavky také zdělal, a umyva-
dla na těch podstavech.

15. Moře jedno, a volů dvanácte pod
ním.

16. Též hrnce a lopaty a vidličky tří-
rohé, a všecko nádoby jejich zdělal Chi-
ram s otcem svým králi Šalomounovi k
domu Hospodinovu z mědi přečisté.

17. Na * rovinách Jordánských sléval
to král v zemi jilovaté, mezi Sochet a
Saredata. ^{*1 Král.7,46.}

18. A tak nadělal Šalomoun všech těch
nádob velmi mnoho, tak že váhy té mě-
di vyhledáváno nebylo.

19. Zdělal také Šalomoun i jiná všeli-
jaká nádoby k domu Božímu, jako oltář
zlatý a stoly, na nichž kladení byli chle-
bové předloženi,

20. Tolikéž svícny i lampy jejich z zla-
ta nejčistšího, aby je rozsvěcovali při-
slušně před svatyní svatých,

21. Květy také a lampy i utěradla z zla-
ta, a to bylo zlato nejvýbornější.

22. I žaltáře a kotlíky, kadidlnice a ná-
doby k oharkům z zlata čistého, k tomu
i bránu domu, dvěře vnitřní svatyně
svatých, i dvěře domu, *totiž* v chrámě,
byly z zlata.

KAPITOLA V.

Vnesení truhly Boží i nádob posvátných do chrámu.

A tak * dokonáno jest všecko dílo, kte-
rýchž dělal Šalomoun k domu Hospodino-
vu, a vnesl tam Šalomoun věci posvěce-
né od Davida otec svého, též stříbro a
zlato, a všecko nádoby, složiv je mezi
poklady domu Božího.

^{*1 Král.7,51. 1 Par.28,14 násl.}

2. Tedy shromáždil Šalomoun starší I-
zraelské, a všechny přední z pokolení, *to-
tiž* knížata *čeledi* otcovských s syny I-
zraelskými do Jeruzaléma, aby přenesli
truhlu smlouvy Hospodinovy z města
Davidova, jenž jest Sion.

3. I shromáždili se k * králi všickni
muži Izraelsí na slavnost, kteráž *bývá*
měsíce sedmého. ^{*1 Král.8,2.}

4. Když pak přišli všickni starší Izra-
elští, vzali Levitové truhlu,

5. A nesli ji zhůru, též stánek úmluvy,

i všecka nádobi posvátná, kteráž *byla* v stánku, přenesli to kněží a Levitové.

6. Zatím král Šalomoun i všecko shromáždění Izraelské, kteréž se k němu sešlo, obětovali před trublon ovce a voly, kteříž ani popisování, ani vyčítání nebyli pro množství.

7. A tak vnesli kněží truhlu smlouvy Hospodinovy na místo její, do vnitřního domu, do svatyně svatých, pod křídla cherubinů.

8. Nebo cherubinové měli roztažená křídla nad místem truhly, a přikrývali cherubinové truhlu i sochory její svrchu.

9. A povytáhli sochorů, tak že vidíni byli koncové jejich z truhly, k předku svatyně svatých, vně však nebylo jich viděti. A byla tam až do tohoto dne.

10. Nie * nebylo v truhle, kromě dvou tabulí, kteréž *tam* složil Mojžiš na Orébě tehdež, když učinil Hospodin smlouvu s syny Izraelskými, a oni vyšli z Egypta.

*2Mojz.25,16.21. Zid.9,1.

11. I stalo se, když vycházeli kněží z svatyně, (nebo všickni kněží, kteříž se koli našli, byli se posvětili, aniž šetřili pořádku.

12. Tak i Levitové zpěváci všickni, kteříž *byli* při Azafovi, Hémanovi a Jedutunovi, i synové jejich i bratři jejich, odíni jsouce kmentem, stáli s cymbály a loutnami a harfami k východní straně oltáře, a s nimi kněží sto a dvaceti, troubících v trouby.

13. Nebo měli tí, kteříž spolu troubili v trouby, a zpěváci vydávati jeden zvuk k chválení a oslavování Hospodina;) a když povyšovali blasu na trouby a cymbály i jiné nástroje hudebné, chválíce Hospodina a řkouce, že dobrý jest, a že na věky *trvá* milosrdenství jeho: tedy oblak naplnil dům ten, dům *totiž* Hospodinův,

14. Tak že nemohli kněží ostáti a sloužití pro ten oblak; nebo * sláva Hospodinova byla naplnila dům Boží.

*2Mojz.40,34.

KAPITOLA VI.

Požehnání Šalomounovo shromáždění Izraelskému, 14. i modlitba jeho.

Tehdy řekl Šalomoun: * Hospodin řekl, že bude přebývati v mrákotě.

*1Král.8,12.2Mojz.20,21.

2. Aj, již jsem vystavěl tobě, Pane, dům k přebývání, a místo, v němž bys přebýval na věky.

3. A obrátiv král tvář svou, dával požehnání všemu shromáždění Izraelskému. (Všecko pak shromáždění Izraelské stálo.)

4. A řekl: Požehnaný Hospodin Bůh Izraelský, kterýž mluvil ústy svými Davidovi otei mému, a *to* teď skutečně naplnil, řka:

5. Od * toho dne, jakž jsem vyvedl lid svůj z země Egyptské, nevyvolil jsem města z žádného pokoleni Izraelského k vystavení domu, kdež by přebývalo jméno mé, aniž jsem vyvolil kterého muže, aby byl vývodou nad lidem mým Izraelským,

*2Sam.7,6.

6. Ale vyvolil jsem Jernuzalém, aby tu přebývalo jméno mé, a vyvolil jsem Davida, aby byl nad lidem mým Izraelským.

7. Uložil tě * byl zajisté David otec můj stavěti dům jménu Hospodina Boha Izraelského.

*2Sam.7,2.

8. Ale Hospodin řekl Davidovi otei mému: Ačkoli jsi uložil v srdci svém stavěti dům jménu mému, a dobrěs učinil, žeš to mysli v srdci svém,

9. A však ty nebudeš stavěti toho domu, ale * syn tvůj, kterýž vyjde z bedr tvých, on vystaví dům ten jménu mému.

*1Par.28,6.

10. A * tak splnil Hospodin slovo své, kteréž byl mluvil. Nebo jsem povstal na místo Davida otec svého, a dosedl jsem na stolič Izraelskou, jakož byl mluvil Hospodin, a ustavěl jsem dům tento jménu Hospodina Boha Izraelského.

*1Král.8,20.

11. A postavil jsem tam truhlu, v níž jest smlouva Hospodinova, kterouž učinil s syny Izraelskými.

12. I postavil se před oltářem Hospodinovým, přede vším shromážděním Izraelským, a pozdvihl rukou svých.

13. Udělal pak byl Šalomoun výstupek měděný ku podobnosti páne, a postavil jej u prostřed síně, pěti loktů zděli a pěti loket zšíří, a tři loket zvýší, vstoupil na něj, a poklekl na kolena své přede vším shromážděním Izraelským, a pozdvihl rukou svých k nebi,

14. A řekl: Hospodine Bože Izraelský není podobného tobě Boha na nebi an na zemi, kterýž by ostříhal smlouvy: milosrdenství služebníkům svým, chodí cím před tebou v celém srdci svém,

15. Kterýž jsi splnil služebníkovi svému

Davidovi otcí mému, to, což jsi mluvil jemu. Jakž jsi mluvil ústy svými, tak jsi to skutečně naplnil, jakž se to dnes vidí.

16. Nyni tedy, ó Hospodine Bože Izraelský, naplniž služebniku svému, Davidovi otcí mému, což jsi mluvil jemu, řka: Nebudeť * vyhlazen muž z rodu tvého od tváří mé, aby neměl seděti na stoliici Izraelské, jestliže toliko ostříhati budou synové tvoji cesty své, chodíce v zákoně mém, tak jakož jsi ty chodil přede mnou. ^{*2Sam.7,16.}

17. Protož nyní, ó Hospodine Bože Izraelský, nechť jest upevněno slovo tvé, kteréž jsi mluvil služebniku svému Davidovi.

18. (Ač zdali v pravdě byditi bude Bůh s člověkem na zemi? Aj, * nebesa, nýbrž nebesa nebes neobsahují tě, mnohem méně dům tento, kterýž jsem vystavěl.) ^{*Joz.2,11.Zalm.139,3.7 násl. Izai.66,1.}

19. A popatř k modlitbě služebníka svého a k úpění jeho, Hospodine Bože můj, slyše volání a modlitbu, kterouž služebník tvůj modlí se před tebou,

20. Aby oči tvé byly otevřené na dům tento dnem i nocí, na místo toto, o * němž jsi mluvil, že tu přebývati bude jméno tvé, abys vyslychal modlitbu, kterouž se modlivati bude služebník tvůj na místě tomto. ^{*2Mojz.20,24.}

21. Vyslychejž tedy modlitbu služebníka svého, i lidu svého Izraelského, kterouž se modlivati budou na místě tomto, ty vždy vyslychej z místa přebývání svého, s nebe, a vyslychaje, buď milostiv.

22. Když by zhřešil člověk proti bližnímu svému, a nutil by ho k přísaze, tak že by přísahati musil, a přišla by ta přísaha před oltář do domu tohoto:

23. Ty vyslychej s nebe, a rozezněj i rozsud služebníky své, mstě nad bezbožným, obračejte usilování jeho na hlavu jeho, a ospravedlňuje spravedlivého, odplacuje mu podle spravedlnosti jeho.

24. Tolikéž když by * poražen byl lid tvůj Izraelský od nepřátel, proto že zhřešili proti tobě, jestliže by obrátice se, vyznávali jméno tvé, a modléce se, poníženež by prosili tebe v domě tomto: ^{*5Mojz.28,25.}

25. Ty vyslychej s nebe, a odpusť hřích lidu svému Izraelskému, a přiveď je za-

se do země, kterouž jsi jim dal i otcům jejich.

26. Podobně když by * zavřino bylo nebe, a nepršel by déšť, proto že zhřešili proti tobě, a modléce se na místě tomto, vyznávali by jméno tvé, a od hřichu svého by se odvrátili po tvém trestání: ^{*5Mojz.18,23,24.}

27. Ty vyslychej na nebi, a odpusť hřích služebníků svých a lidu svého Izraelského, vyučuj je cestě výborné, po níž by chodili, a dej déšť na zemi svou, kterouž jsi dal lidu svému za dieti.

28. Byl-li by * hlad na zemi, byl-li by mor, sucho neb rez, kobylinky neb brouci jestliže by byli, sroužil-li by jej nepřítel jeho v zemi obývání jeho, aneb jakákoli rána a jakákoli nemoc: ^{*k.20,9.}

29. Všelickou modlitbu a každé úpění, kteréž by pocházelo od kteréhokoli člověka, aneb ode všeho lidu tvého Izraelského, když by jen poznajíce jeden každý ránu svou a bolest svou, * pozdvihl by rukou svých v domě tomto, ^{*v.12,13.}

30. Ty vyslychej s nebe, z místa přebývání svého, a slituj se, a odpláť jednomu každému podle skutků jeho, vedlé toho, jakž znáš srdce jeho, (ty * zajisté sám znáš srdce lidská,) ^{*Zalm.7,10.}

31. Aby se báli tebe, a chodili po všech cestách tvých, po všecky dny, v nichž by živi byli na zemi, kterouž jsi dal otcům našim.

32. Nýbrž také i cizozemec, kterýž není z lidu tvého Izraelského, přišel-li by z země daleké pro jméno tvé veliké a ruku tvou silnou, a rámě tvé vztažené, když by přišli a modlili se v domě tomto:

33. Ty vyslychej s nebe, z místa přebývání svého, a učiň všecko to, o čem volati bude k tobě cizozemec ten, aby poznali všickni národové země jméno tvé, a báli se tebe jako lid tvůj Izraelský, a aby poznali, že jméno tvé vzýváno jest nad domem tímto, kterýž jsem vystavěl.

34. Když by vytáhl lid tvůj k boji proti nepřátelům svým cestou, kterouž bys je poslal, a modlili by se tobě naproti městu tomuto, kteréž jsi vyvolil, a domu tomuto, kterýž jsem ustavěl jménu tvému:

35. Ty vyslychej s nebe modlitbu a úpění jejich, a vyvod při jejich.

36. Když by zhřešili proti tobě, * (jakož

neni člověka, ješto by nehřešil), a roz-
 lněvaje se na ně, vydal bys je v moc
 nepříteli, tak že by je jaté vedli ti, kte-
 řiž by je zjmali, do země daleké neb
 blizké; ^{*1 Král.8,46.}

37. A usmyslili by sobě v zemi, do níž
 by zajati byli, a obrátice se, modlili by
 se tobě v zemi zajetí svého, řkouce:
 Zhřešili jsme, * převráceně jsme činili,
 a bezbožně jsme se chovali; ^{*Zalm.106,6.}

38. A tak navrátili by se k tobě celým
 srdcem svým a celou duší svou v zemi
 zajetí svého, do kteréž by zajati byli, a
 modlili by se naproti zemi své, kterouž
 jsi dal otcům jejich, a naproti * městu,
 kteréž jsi vyvolil, a domu, kterýž jsem
 vzdělal jménu tvému: ^{*Dan.6,10,11.}

39. Vyslychej * s nebe, z místa příby-
 tku svého, modlitbu jejich a úpění je-
 jich, a vyvoď při jejich, a odpusť lidu
 svému, kterýž by zhřešil proti tobě.
^{*1 Král.8,30.}

40. Nyní tedy, Bože můj, nechť jsou,
 prosím, oči tvé otevřené, a uši tvé na-
 kloněné k modlitbě na místě tomto.

41. Aj, nyní * povstaň, ó Hospodine
 Bože, k odpočinutí svému, ty i trulla
 síly tvé; kněží tvoji, Hospodine Bože,
 nechť jsou oblečeni v spasení, a svatí
 tvoji ať se veselí v dobrých věcech.
^{*4 Mojz.10,35.}

42. Hospodine Bože, neodvracejž tváří
 od pomazaného svého, pamatuj na milo-
 srdenství *zaslíbená* Davidovi * služeb-
 níku svému. ^{*2 Sam.7,13.}

KAPITOLA VII.

Posvěcení chrámu, 8. Slavnost stánků. 12. Zaslíbení Boží
 Šalomounovi učiněné.

A když přestal Šalomoun modlití se,
 rychle * oheň sstoupil s nebe, a sehltil
 zápal i jiné oběti, a sláva Hospodinova
 naplnila dům ten, ^{*3 Mojz.9,24.}

2. Tak že nemohli kněží vjiti do domu
 Hospodinova, proto že naplnila sláva
 Hospodinova dům Hospodinův.

3. Všiekni pak synové Izraelští viděli,
 když sstupoval oheň a sláva Hospodino-
 va na dům, a padše tváří k zemi na dlá-
 ženi, klaněli se a ehválili Hospodina, že
 dobrý * jest, a že na věky *trvá* milo-
 srdenství jeho. ^{*Zalm.136,1.}

4. Při tom král a všecken lid obětovali
 oběti před Hospodinem.

5. Obětoval zajisté král Šalomoun obět
 dvamecítma tisíc volů, a ovec sto a dva-

dceti tisíců, když posvěcovali domu Bo-
 žího král i všecken lid.

6. Ale kněží stáli při svých úřadích,
 též i Levitové s nástroji hudebnými Ho-
 spodinovýmí, kterýchž byl nadělal Da-
 vid král k oslavování Hospodina, (nebo
 na věky milosrdenství jeho,) žalnem
 Davidovým, kterýž jim vydal. *Jiní* pak
 kněží * troubili v trouby naproti nim, a
 všecken lid Izraelský stál. ^{*4 Mojz.10,10.}

7. Posvětil také Šalomoun prostředku
 té síně, kteráž *byla* před domem Hoso-
 dinovým; nebo obětoval tu oběti zápal-
 né a tuky oběti pokojných, proto že *na*
 oltáři * měděném, kterýž byl udělal Ša-
 lomoun, nemohli se směstknati zápalové
 a oběti suché i tukové jejich. ^{*k.1,1.}

8. I držel Šalomoun slavnost toho času
 za sedm dní, a všecken Izrael s nim,
 shromáždění velmi veliké odtud, kudyž
 se vchází do Emat, až ku potoku Egypt-
 skému.

9. I světili dne osmého svátek; nebo
 posvěcení oltáře slavili za sedm dní, to-
 líkéž slavnost tu za sedm dní.

10. Trimecítého pak dne měsíce se-
 dmého propustil lid k příbytkům jejich
 s radostí a veselím srdce z toho, což do-
 brého učinil Hospodin Davidovi a Šalo-
 mounovi a Izraelovi lidu svému.

11. I * dokonal Šalomoun dům Hoso-
 dinův a dům královský, a všecko, což-
 koli byl uložil v srdci svém, aby učinil
 v domě Hospodinově a v domě svém,
 šťastně se mu vedlo. ^{*1 Král.9,1.}

12. V tom ukázal se Hospodin Šalo-
 mounovi v noci, a řekl jemu: * Uslyšel
 jsem modlitbu tvou, a vyvolil jsem sobě
 to místo za dům oběti. ^{*1 Král.9,2.}

13. Jestliže zavru nebe, tak že by ne-
 bylo deště, a jestliže příkáží kobyčkám,
 aby pohubily zemi, též jestliže pošli mo-
 rovou ránu na lid svůj,

14. A ponížujice se lid můj, nad nímž
 jest vzýváno jméno mé, modlili by se,
 a hledali by tváří mé, a odvrátili by se
 od cest svých zlých: i já také vyslyším
 je s nebe, a odpustím hřích jejich, a u-
 zdravím zemi jejich.

15. Budouť již i oči mé otevřené, a uši
 mé nakloněné k modlitbě z místa to-
 hoto.

16. Nebo nyní vyvolil jsem a posvětil
 domu tohoto, aby tu přebývalo jméno
 mé až na věky, a aby tu byly oči mé a
 srdce mé po všechny dny.

17. A ty budeš-li choditi přede mnou, jako chodil David otec tvůj, tak abys učinil všechno to, což jsem přikázal tobě, ustanovení i soudů mých ostříhaje:

18. Utyrdím zajisté stoličnici království tvého, jakož jsem učinil smlouvu s Davidem otcem tvým, říka: *Nebude vyblazen muž z rodu tvého, aby nepanoval nad Izraelem. ^{*2 Sam. 7, 12, 16.}

19. Jestliže pak se odvrátíte a opustíte ustanovení má a přikázání má, kteráž jsem vám vydal, a odejdouce, služebníci budete bohům cizím a klaněti se jim:

20. Vyplním takové z země své, kterouž jsem jim dal, a dům tento, kteréhož jsem posvětil jménu svému, zavrhu od tváří své, a vydám jej v přísloví a v rozprávku mezi všemi národy.

21. A tak dům ten, kterýž byl zvýšený každému jdoucímu mimo něj, bude k užasnutí, a dí: * Proč tak učinil Hospodin zemi této a domu tomuto? ^{*5 Mojz. 29, 24.}

22. Tedy odpoví: Proto že opustili Hospodina Boha otců svých, kterýž je vyvedl z země Egyptské, a chopili se bohů cizích, a klanějíce se jim, sloužili jim, protož uvedl na ně všechny tyto zlé věci.

KAPITOLA VIII.

Města některá Šalomoun vystavěl. 7. Národy pod plat uvedl. 13. Kněží zpořádal.

Stalo se potom po přeběhnutí dvadeřítilet, v nichž stavěl Šalomoun dům Hospodinův a dům svůj.

2. Že vystavěl Šalomoun města, kteráž byl dal Chiram Šalomounovi, a osadil tam syny Izraelské.

3. Zatím táhl Šalomoun do Emat Soby, a zmocnil se ji.

4. I ustavěl Tadmor na poušti, a všecka města skladů vystavěl v Emat.

5. Vystavěl i Betoron hořejší, též i Betoron dolejší, města ohrazená zdmi, branami i závorami.

6. Ano i Baalat a všecka města, v nichž měl sklady Šalomoun, a všecka města vozů, i města jizdných, všechno vedlé zářadosti své, cožkoli chtěl stavěti v Jeruzalémě a na Libánu, i po vši zemi panování svého.

7. Všecken také lid, kterýž byl pozůstal z Hetejských, a Amorejských a Ferezejských, a Hevejských a Jebuzejských, kteříž nebyli z Izraele,

8. Z synů jejich, kteříž byli pozůstali po nich v zemi té, jejichž byli * nevyhu-

bili synové Izraelsťi, uvedl Šalomoun pod plat až do tohoto dne. ^{*Joz. 16, 10.}

9. Ale z synů Izraelských, jejichž nepodrobil Šalomoun v službu při díle svém, (nebo oni byli muži bojovní a přední knížata jeho, úředníci nad vozy a jezci jeho),

10. Z těch, pravím, bylo předních vládařů, kteréž měl král Šalomoun, dvě stě a padesáte, kteříž panovali nad lidem.

11. Deeru pak * Faraonovu přestěhoval Šalomoun z města Davidova do domu, kterýž jí byl vystavěl. Nebo řekl: Nemohlat by bydliti manželka má v domě Davida krále Izraelského, nebo svatý jest, proto že vešla do něho truhla Hospodinova. ^{*1 Král. 9, 24.}

12. Tedy obětoval Šalomoun zápaly Hospodinovu na oltáři Hospodinovu, kterýž byl vzdělal před síní,

13. Cokoli náležitě každého dne obětováno býti mělo podle přikázání * Mojžišova, ve dny sobotní, na novměsíce a na slavnosti, po třikrát do roka, na slavnost přesnic, na slavnost téhodnů, a na slavnost stánků. ^{*4 Mojz. 28, 2 násled.}

14. Ustanovil také * podle nařízení Davida otec svého pořádky kněžské k úřadům jejich, a Levity ku povinnostem jejich, aby chválili Boha, a přisluhovali při kněžích náležitě každého dne, a vrátně v pořádcích jejich u jedné každé brány; nebo tak byl rozkaz Davida muže Božího. ^{*1 Par. 24, 3 násled.}

15. Aniž se uchýlili od rozkázání králova kněžím a Levitům při všeliké věci i při pokladech.

16. A když dostrojeno bylo všechno dílo Šalomounovo od toho dne, v němž založen byl dům Hospodinův, až do vystavení jeho, a tak dokonán byl dům Hospodinův,

17. Tedy * jel Šalomoun do Aziongaber a do Elat při břehu mořském v zemi Idumejské. ^{*1 Král. 9, 26, 27.}

18. I poslal jemu Chiram po služebnících svých lodí, a služebníky umělé na moři, kteříž plavivše se s služebníky Šalomounovými do Ofir, nabrali odtud čtyřista a padesáte centnůřů zlata, a přinesli je králi Šalomounovi.

KAPITOLA IX.

O témž jako 1 Král. 10.

Královna pak * z Sáby uslyševši pověst

o Šalomounovi, přijela do Jernzaléma, aby zkusila Šalomouna v pohádkách, s vojskem velmi velikým a s velbloudy, na nichž přinesla vonných věcí, a zlata velmi mnoho i kamení drahého. Přišla tedy k Šalomounovi, a mluvila s ním o všecko, což měla v srdci svém.*^{1Král.10.1.}

2. Jižto odpověděl Šalomoun na všechna slova její. Nebylo nic skrytého před Šalomounem, nač by ji neodpověděl.

3. Protož uzřevši královna z Sáby moudrost Šalomounovu, a dům, kterýž byl ustavěl,

4. I pokrmy stolu jeho, též sedání a stávání služebníků jeho přísluhujících jemu, i roucha jejich, šenkýře také jeho a oděv jejich, i stupně, kterýmiž vstupoval k domu Hospodinovu: zděsila se náramně,

5. A řekla králi: Pravát jest řeč, kterouž jsem slyšela v zemi své o věcech tvých a o moudrosti tvé.

6. Však jsem nechtěla věřiti řečem jejich, až jsem přijela a uzřela očima svýma, a aj, není mi praveno ani polovice o velikosti moudrosti tvé. Převýšil jsi pověst tu, kterouž jsem slyšela.

7. Blahoslaveni * muži tvoji, a blahoslaveni služebníci tvoji tito, kteříž stojí před tebou vždycky, a slyší moudrost tvou.*^{Luk.10.23.}

8. Budíž Hospodin Bůh tvůj pozhnaný, kterýž tě sobě oblíbil, aby tě posadil na stolici své, abys byl králem na místě Hospodina Boha tvého. Proto že miluje Bůh tvůj Izraele, aby jej utvrdil na věky, ustanovil tě nad nimi králem, abys činil soud a spravedlnost.

9. I dala králi sto a dvacetí centněřů zlata, a vonných věcí velmi mnoho, i kamení drahého, aniž bylo kdy přivezeno takových vonných věcí, jakéž darovala královna z Sáby Šalomounovi.

10. K tomu také i služebníci Chiramovi, a služebníci Šalomounovi, kteříž byli přivezli zlata z Ofir, přivezli dříví algumim a kamení drahého.

11. I nadělal král z toho dříví algumim stupňů k domu Hospodinovu i k domu královny, též harf a louten zpěvákům, aniž kdy prvé vidány takové věci v zemi Judské.

12. Král také Šalomoun dal královně z Sáby vedle vši vůle její, čehož požádala, kromě toho, což byla přinesla k

králi. Potom se navrátila a odjela do země své, ona i služebnici její.

13. Byla pak váha toho zlata, kteréž přicházelo Šalomounovi na každý rok, šest set šedesáte a šest centuěřů zlata,

14. Kromě toho, což kupci a prodavači přinášeli, a všickni králové Arabští. A vývodové té země přiváželi zlato a stříbro Šalomounovi.

15. A protož * nadělal král Šalomoun dvě stě štítů z zlata taženého; šest set lotů zlata taženého dával na každý štít.*^{1Král.10.16; 14.26.}

16. A tři sta pavéz z zlata taženého; tři sta lotů zlata dal na každou pavézu. I složil je král v domě lesu Libánského.

17. Udělal také král stolici * z kostí slonových velikou, a obložil ji zlatem čistým.*^{1Král.10.18.}

18. A bylo šest stupňů k té stolici, a podnože té stolice také byly z zlata, držici se stolice, ano i spolehadla rukám s obou stran, tu kdež se sedalo, a dvalové stáli u spolehadel.

19. Dvanácte též lvů stálo tu na šesti stupních s obou stran. Nebylo nic uděláno takového v žádném království.

20. Nadto všechny nádoby krále Šalomouna, jichž ku pití užívali, byly zlaté, a všechny nádoby v * domě lesu Libánského byly z zlata nejčistšího. Nic nebylo z stříbra, aniž ho sobě eo vážili za dnů Šalomounových.*^{v.17}

21. Nebo měl král lodi, kteréž přecházely přes moře s služebníky Chiramovými. Jednou ve třech letech vracovaly se ty lodi mořské, přinášející zlato a stříbro, kosti slonové a opice a pávy.

22. I * zveleben jest král Šalomoun nad všechny krále zemské v bohatství a v moudrosti.*^{1Král.10.23}

23. Pročež všickni králové země žádostivi byli viděti tvář Šalomounovu, aby slyšeli moudrost jeho, kterouž složil Bůh v srdci jeho.

24. Z nichž jeden každý přinášeli taktar svůj, nádoby stříbrné a nádoby zlaté, roucha a zbroj, i vonné věci, koně a mezky, každého roka,

25. Tak * že měl Šalomoun čtyři tisíce stáji koní a vozů, a dvanácte tisíc jezdců, kteréž rozsadil v městech vozů: při králi v Jernzalémě.*^{k.1.14.1Král.4.26}

26. I panoval nade všemi králi od řeky *Eufrates* až k zemi Filistinské, a až k končinám Egyptským.

27. A * složil král stříbra v Jeruzalémě jako kamení, a cedrového dříví jako planého fíkoví, kteréž *roste* v údolí u velikém množství. ^{*1 Král.10,27.}

28. Přivodili také Šalomounovi koně z Egypta i ze všech zemí.

29. Jiné pak věci Šalomounovy, první i poslední, * vypsány jsou v knize Náta-na proroka, a v proroctví Achiáše Silonského, a u viděních Jaaddy proroka o Jeroboámovi synu Nebatovu. ^{*1 Král.11,41.}

30. A kraloval Šalomoun v Jeruzalémě nade všim Izraelem * čtyřideceti let. ^{*1 Král.11,42.}

31. I usnul Šalomoun s otei svými, a pochovali jej v městě Davida otce jeho. Kraloval pak Roboám syn jeho místo něho.

KAPITOLA X.

O též jako 1 Král. 12.

Tedy odšel Roboám do Sichem; nebo tam sešel se byl všecken Izrael, aby ho ustanovili za krále.

2. Stalo se pak, když o tom uslyšel Jeroboám syn Nebatův, jsa v Egyptě, kamž * byl utekl před králem Šalomounem, navrátil se Jeroboám z Egypta. ^{*1 Král.11,40.}

3. Nebo poslali a povolali ho. Tedy přišel Jeroboám i všecken Izrael, mluvili k Roboámovi, řkouce:

4. Otec tvůj stížil jho naše, protože nyní polehč služby otce svého tvrdé a břemene jeho těžkého, kteréž vložil na nás, a budeme tobě sloužiti.

5. Kterýž řekl jim: Po třech dnech navratte se ke mně. I odšel lid.

6. V tom radil se král Roboám s starci, kteříž stávali před Šalomounem otcem jeho, ještě za života jeho, řka: Kterak vy radíte, jakou odpověď mám dáti lidu tomu?

7. I odpověděli jemu, řkouce: Jestliže se dobrotivě ukážeš lidu tomuto a povolíš jim, a mlaviti budeš přívětivě, budou služebníci tvoji po všecky dny.

8. Ale on opustil radu starců, kterouž lali jemu, a radil se s mládenci, kteříž odrostli s ním, a stávali před ním.

9. A řekl jim: Co vy radíte, jakou máme dáti odpověď lidu tomuto, kteříž mluvili ke mně, řkouce: Polehč břemene, kteréž vložil otec tvůj na nás?

10. Jemuž odpověděli mládenci, kteříž rostli s ním, řkouce: Taktó odpovíš lidu tomu, kteříž mluvili k tobě a řekli:

Otec tvůj stížil jho naše, ty pak polehč nám, taktó diš jim: Nejmenší *prst* můj tlustší jest, nežli bedra otce mého.

11. Nyni tedy, otec můj těžké břímě vložil na vás, já pak přidám břemene vašeho; otec můj trestal vás bičiky, ale já biči uzlovatými.

12. Potom přišel Jeroboám i všecken lid k Roboámovi dne třetího, jakž byl vyřkl král, řka: Navratte se ke mně dne třetího.

13. I odpověděl jim král tvrdě. Nebo opustil král Roboám radu starců,

14. A mluvil k nim vedlé rady mládenců, řka: Otec můj stížil jho vaše, já pak k němu přidám; otec můj trestal vás bičiky, ale já biči uzlovatými.

15. A tak neuposlechl král lidu. (Příčina zajisté byla od Boha, aby naplnil Hospodin řeč svou, * kterouž mluvil skrze Achiáše Silonského k Jeroboámovi synu Nebatovu.) ^{*1 Král.11,29.31.}

16. Protož *vida* * všecken Izrael, že by je král oslyšel, odpověděl lid králi, řkouce: † Jakýž máme díl v Davidovi? Ani dědiectví nemáme v synu Izai. Jeden každý k stanům svým, ó Izraeli! Nyni opatř dům svůj, Davide. Odšel tedy všecken Izrael k stanům svým, ^{*1 Král.12,16. †2 Sam.20,1.}

17. Tak že nad syny Izraelskými *toliko*, kteříž bydlili v městech Judských, kraloval Roboám.

18. A když poslal * král Roboám Adurama, kterýž byl nad platy, uházeli ho synové Izraelští kamením až do smrti, čímž král Roboám přinucen byl, aby vsedna na vůz, utekl do Jeruzaléma. ^{*1 Král.12,18.}

19. A tak odstoupili synové Izraelští od domu Davidova až do dnešního dne.

KAPITOLA XI.

Roboám války nechatí musil. 5. Města v Judstvu vzdělal. 18. Žen i děti nabyl.

Když pak přijel Roboám do Jeruzaléma, shromáždil dům Judův a Beniaminův, sto a osmdesáte tisíc výborných bojovníků, aby bojovali proti Izraelovi, a aby zase obráceno bylo království k Roboámovi.

2. Tedy stala se řeč Hospodinova k Semaiášovi, muži Božimu, řkoucí:

3. Pověz Roboámovi synu Šalomounovu, králi Judskému, a všemu lidu Izraelskému, kterýž jest v *pokolení* Judově a Beniaminově, řka:

4. Takto praví Hospodin: Netáhněte a nebojujte proti bratřím svým, navraťte se jeden každý do domu svého; nebo ode mne stala se věc tato. I uposlechli rozkazu Hospodinova, a navrátili se, aby netáhli proti Jeroboámovi.

5. I bydlil Roboám v Jeruzalémě, a vzdělal města brazená v Judstvu.

6. A vzdělal Betlém, Etam a Tekoc,

7. Betsur, Socho a Adulam,

8. Gát, Maresa a Zif,

9. Adoraim, Lachis a Azeka,

10. Zaraha, Aialon a Hebron, kteráž byla v pokolení Judově a Beniaminově města brazená.

11. A když npevnil města hrazená, osadil v nich knížata, a zdělal špižirny k potravám, k oleji a vinnu.

12. A v jednom každém městě složil štítů a kopi, a opatřil ta města velmi dobře, a tak kraloval nad Judou a Beniaminem.

13. Kněží také a Levitové, kteříž byli ve všem Izraeli, postavili se k němu ze všech končin svých.

14. Opustili byli zajisté Levitové předměstí svá i vládařství svá, a odebrali se do Judstva a do Jeruzaléma, (proto, že je * zavrhl Jeroboám a synové jeho, aby v úřadu kněžském nesloužili Hospodinu.

*k.13.9.

15. A * nařídil sobě kněží k sloužení po výsostech dáblům a telatům, kterýchž byl nadělal.

*k.13.9.1 Král.12.31.

16. A za nimi ze všech pokolení Izraelských tí, kteříž oddali srdce své k hledání Hospodina Boha Izraelského, přišli do Jeruzaléma, aby obětovali Hospodinu Bohu otců svých.

17. A tak utvrdili království Judské, a zsilili Roboáma syna Šalomounova za tři léta, a po ta tři léta chodili po cestě Davidově a Šalomounově.

18. Potom pojal sobě Roboám ženu, Mahalat, deuru Jerimota syna Davidova, a Abichail, deuru Eliaba syna * Izai.

*1 Sam.16.6.

19. Kteráž mu zplodila syny: Jeusa a Semariáše a Zahama.

20. A po té pojal Maachu deuru Absolonovu, kteráž mu porodila Abiáše, Attai, Zizu a Selomita.

21. Ale miloval Roboám Maachu, deuru Absolonovu, nade všecky ženy i ženiny své; nebo byl pojal žen osmnáct,

a ženin šedesát, a zplodil dvaceti a osm synů a šedesáte deér.

22. Ustanovil pak Roboám Abiáše syna Maachy za kníže a vývodu mezi bratřimi jeho; nebo *myslil* ho ustanoviti králem.

23. A opatrnosti užívaje, rozsadil všechny jiné syny své po všech krajích Judových a Beniaminových, ve všech městech ohrazených, i dal jim potravu hojně, a nabral jim mnoho žen.

KAPITOLA XII.

Lid Judský dán v moc Sesákovi. 9. Chrást Jeruzalémský zloupen. 16. Roboám umřel.

I stalo se, když utvrdil království Roboám a zmocnil je, opustil zákon Hospodinův, i všecken Izrael s ním.

2. Stalo se, pravím, léta pátého království Roboáмова, že vytáhl Sesák král Egyptský proti Jeruzalému, (nebo byli zlířšili proti Hospodinu.)

3. S tisícem a dvěma sty vozů, a s šedesáti tisíci jizdných, a nebylo počtu lidu, kterýž přitáhl s ním z Egypta, Lubimských, Sukkimských a Chussimských.

4. A pobral města brazená, kteráž byla v Judstvu, a přitáhl až k Jeruzalému.

5. Tedy Semaiáš prorok přišel k Roboámovi a k knížatům Judským, kteříž se byli sebrali do Jeruzaléma, bojice se Sesáka, a řekl jim: Toto praví Hospodin: * Vy jste mne opustili, i já také opouštím vás v rukou Sesákových.

*k.15.2; 24.20.

6. I ponížili se knížata Izraelská i král, a řekli: Spravedlivýť jest Hospodin.

7. A když viděl Hospodin, že se ponížili, stalo se slovo Hospodinovo k Semaiášovi, řkoucí: Ponížiliť jsou se, ne shladím jich, ale dám jim tudíž vysvo bození, aniž se vyleje prehlivost má na Jeruzalém skrze Sesáka.

8. A však sloužiti jemu budou, aby zkusili, co jest to mně sloužiti, a sloužit králům zemským.

9. A tak vstoupiv Sesák král Egyptský do Jeruzaléma, pobral * poklady do mu Hospodinova, i poklady domu královského, všecko to pobral. Vzal i pa vézy † zlaté, kterýchž byl nadělal Šalomoun.

*1 Král.14.26. †2 Par.9.14.

10. I nadělal král Roboám místo ní pavéz měděných, a poručil je úředníkům nad drabanty, kteříž ostřílali brány do mu královského.

11. A když král chodíval do domu Hospodinova, přicházivali drabantí a nosili e; potom též zase přiuášeli je do pokoje drabantů.

12. Když se pak ponížl, odvrátila se od něho přehlívanost Hospodinova, a neblahdil ho do cela, tak jakož se k Judovi v dobrých věcech ohlašoval.

13. Tedy zmocnil se král Roboám v Jeruzalémě a kraloval; nebo ve čtyřiceti a v jednom létě byl Roboám, když počal kralovati, a sedmnácte let kraloval v Jeruzalémě, městě, kteréž vyvolil Hospodin ze všech pokolení Izraelských, aby tam přebývalo jméno jeho. Jméno matky jeho bylo Naama Ammonitská.

14. Kterýž činil zlé věci; nebo neustavil srdce svého, aby hledal Hospodina.

15. Věci pak Roboámovy, první i poslední, zdaž zapsány nejsou v knihách Semaiáše proroka, a Iddo proroka, kdež se vyčítá pořádek rodů, ano i války mezi Roboámem a Jeroboámem, po všechny dny?

16. I usnul Roboám s otcí svými, a pochován jest v městě Davidově, a kraloval Abiáš syn jeho místo něho.

KAPITOLA XIII.

Válka mezi Abiášem a Jeroboámem. 15. Abiáš šťastně svítězil a zmocněn jest.

Léta * osmnáctého krále Jeroboáma kraloval Abiáš nad Judou. *k.12,16.

2. Tři léta kraloval v Jeruzalémě, (a méno matky jeho Michaiá, dcera Uriéova * z Gabaa,) a byla válka mezi Abiášem a Jeroboámem. *k.11,20.

3. Pročez sšikoval Abiáš vojsko udatých bojovníků, čtyřikrát sto tisíc mužů výborných, Jeroboám pak sšikoval e proti němu, maje osmkrát sto tisíc mužů výborných, velmi udatných.

4. I postavil se Abiáš na vrchu bory Semaraim, kteráž byla mezi horami Efraimskými, a řekl: Slyšte mne, Jeroboame i všecken Izraeli.

5. Zdalíž jste neměli věděti, že Hospodin Bůh Izraelský dal království Davidovi nad Izraelem na věky, jemu i synům jeho smlouvou trvánlivou?

6. Ale * povstal Jeroboám syn Nebatův, lužebník Šalomouna syna Davidova, a protivil se pánu svému. *1 Král.11,26.

7. A sebrali se k němu * lidé nevážení bezbožní a zsilili se proti Roboámovi synu Šalomounovu, Roboám pak by

ditě a srdce choulostívého, neodepřel jim zmužile. *Soudc.9,4.

8. Tak vy nyní myslíte zsiliti se proti království Hospodinovu, kteréž jest v ruce synů Davidových, a jest vás veliké množství; máte také při sobě * telata zlatá, kterýchž vám nadělal Jeroboám, za bohy. *1 Král.12,28.

9. Zdalíž jste nezavrhli kněží Hospodinových, synů Aronových a Levitů, * a nadělali jste sobě kněží, tak jako národové jiných zemí? Kdožkoli přichází, aby posvěceny byly ruce jeho volčetem mladým a sedmi skopci, hned jest knězem těch, jenž nejsou bohové. *1 Král.12,31.

10. Ale my jsme Hospodina Boha našeho, aniž jsme se ho spustili, kněží pak přísluhující Hospodinu jsou synové Aronovi a Levitové, kteříž konají práci svou,

11. A páli Hospodinu zápaly * každého jitra a každého večera, kadí také vonnými věcmi, zpořádání také chleba na stole čistém, a svícen zlatý s lampami jeho spravují, aby hořely každého večera. A tak my ostříháme nařízení Hospodina Boha svého, ale vy strhli jste se jeho. *4 Mojz.28,6.

12. Protož aj, s námi jest Bůh vůdce náš, a kněží jeho a trouby zvučné, aby zněly proti vám. Synové Izraelští, nebojujte s Hospodinem Bohem otců svých, nebo nepovede se vám šťastně.

13. Mezi tím Jeroboám * obvedl zálohy, aby po zadu na ně připadli, a tak byli Izraelští před Judskými, a zálohy ty byly jim pozadu. *Joz.8,2.

14. Tedy spatřiv Juda, an válka jim s předu i s zadu, zvolali k Hospodinu, a kněží troubili v trouby.

15. Učinili také pokřik muži Judští. I stalo se v tom pokřiku mužů Judských, ranil Bůh Jeroboáma i všecken Izrael před Abiášem a Judou.

16. A tak utíkali synové Izraelští před Judou, ale dal je Bůh v ruku jejich.

17. Nebo * porazili je Abiáš a lid jeho ranou velikou, tak že padlo zbitých z Izraele pětkrát sto tisíc mužů výborných. *1 Král.14,15.

18. Protož snížení jsou synové Izraelští v ten čas, a zmocnili se synové Judovi, nebo zpolehli na Hospodina Boha otců svých.

19. I honil Abiáš Jeroboáma, a vzal mu

města, Bethel i vsi jeho, Jesana i vsi jeho, a Efron i vsi jeho.

20. Aníž se mohl zase zsiliti více Jeroboám po všechny dny Abiášovy. I ranil jej Hospodin, tak že umřel.

21. Ale Abiáš zmocnil se, kterýž byl sobě pojal žen čtrnáct, a zplodil dvamecitma synů a šestnácte deér.

22. Ostatek pak činů Abiášových, a života jeho i řečí jeho, sepsáno jest v knize * proroka Iddo. ^{*k.12,15.}

KAPITOLA XIV.

Kralování Azovo, 9. válka i vítězství jeho nad Mouřeniny.

Když * pak usnul Abiáš s otcí svými, a pochovali jej v městě Davidově, kraloval Aza † synu jeho místo něho. Za jeho dnů v pokoji byla země deset let.

2. I * činil Aza to, což se dobře líbilo Hospodinu Bohu jeho. ^{*1 Král.15,8. †1 Par.3,10. *1 Král.15,11.}

3. Nebo zbořil oltáře cizí i výsosti, a stroskotal obrazy jejich, a * posekal háje jejich. ^{*5 Mojz.7,5; 12,3.}

4. A přikázal Judovi, aby hledali Hospodina Boha otců svých, a ostříhali zákona a přikázání jeho.

5. Zkazil, pravím, po všech městech Judských výsosti a slunečné obrazy, a bylo v pokoji království za času jeho.

6. Zatím * vzdělal města hrazená v Judstvu, proto že v pokoji byla země, aniž jaká proti němu válka *postavala* těch let; nebo Hospodin dal jemu odpočinutí. ^{*k.11,5.}

7. I řekl lidu Judskému: Vzdělejme ta města, a ohradíme je zdmi a věžemi, branami i závorami, dokudž země jest v moci naší. *Aj*, že jsme hledali Hospodina Boha svého, hledali jsme *ho*, a * dal nám odpočinutí odevšad. A tak stavěli a šťastně se jim zvedlo. ^{*k.15,15.}

8. Měl pak Aza vojsko těch, kteříž nosili štíty a kopí, z pokolení Judova třikrát sto tisíců, a z Beniaminova pavezníků a střelců dvě sté a osmdesáte tisíců. Všickni ti byli muži udatní.

9. I vytáhl proti nim Zerach Mouřenin, *maje* v vojstě desetkrát sto tisíců, a vozů tři sta, a přitáhl až k Maresa.

10. Vytáhl též i Aza proti němu. I sšikovali vojska v údolí Sefata u Maresa.

11. Tedy volal Aza k Hospodinu Bohu svému, a řekl: Hospodine, není * potřebí tobě velikého množství, když ty chceš pomoci mdlejšim. Pomoziž nám, Hospo-

dine Bože náš, neboť v tebe doufáme, a ve jménu tvém jdeme proti množství tomuto. Hospodine, ty *jsi* Bůh náš; nechť nemá moci proti tobě bídný člověk. ^{*5 Mojz.20,1.}

12. I ranil Hospodin Mouřeniny před Azon a před lidem Judským, tak že utkali Mouřeninové.

13. A honil je Aza i lid, kterýž byl s ním, až do Gerar. I padli Mouřeninové, že se * nijakž otaviti nemohli; nebo potřini jsou před Hospodinem a před vojskem jeho. I odnesli onino kořisti velmi mnoho. ^{*k.20,21.}

14. Pohubili také všecka města vůkol Gerar; * strach zajisté Hospodinův přil padl na ně. I vzebrali všecka města; nebo mnoho kořisti v nich bylo. ^{*k.17,10.}

15. Též i obyvatele v staních při dobytech zbili, a zajavše ovec velmi mnoho a velbloudů, navrátili se do Jeruzaléma.

KAPITOLA XV.

Napomenutí Azariášovo, 9. obnovení náboženství i smlouvy s Bohem.

Tehdy na Azariáše syna Odedova sstoupil duch Boží.

2. Pročež vyšed vstříe Azovi, řekl je mu: Slyšte mne, Azo i všecko pokolení Judovo a Beniaminovo. Hospodin *byl* vami, dokudž jste byli s ním, a budete li ho hledati, najdete ho; pakli ho opustíte, opustí vás.

3. Po mnohé zajisté dny Izrael *jest* bez pravého Boha a bez kněží, učitelů i bez zákona,

4. Ješto, kdyby se v úzkosti své k Hospodinu Bohu Izraelskému byli obrátili a * hledali ho, byl by ho našli. ^{*Zalm.107.}

5. Ale časů těchto není bezpečno vycházeti ani veházeti; nebo * nepokoj v liký jest mezi všemi obyvateli země, ^{*Mat.21,6.}

6. Tak že šlapá národ po národu, a místo po městě, proto že Bůh kormoutí všelijakými úzkostmi.

7. Protož vy * posilíte se, a neopouštěte rukou svých; nebo † má mzdu právaše. ^{*Luk.21,19.23. †1 Kor.15,}

8. A když slyšel Aza slova ta a proti tví Odeda proroka, posílil se, a vyplél ohavnosti ze vsí země Judské a Beniaminské, i z měst, kteráž byl vzal na lře Efraim, a obnovil oltář Hospodinův, kterýž byl před síní Hospodinovou.

9. Potom shromáždil všecko pokole

Judovo i Beniaminovo, a přichází s nimi z Efraima, Manassesa a Simeona; nebo jich bylo uteklo k němu z lidu Izraelského velmi mnoho, vidouce, že Hospodin Bůh jeho jest s ním.

10. I sebrali se do Jeruzaléma třetího měsíce, patnáctého léta kralování Azova,

11. A obětovali Hospodinu v ten den z kořisti přilhaných, volů sedm set a ovcí sedm tisíc.

12. A vešli v * smlouvu, aby hledali Hospodina Boha otců svých, z celého srdce svého a ze vši duše své, ^{*Joz.24,25.}

13. A kdož by koli nehledal Hospodina Boha Izraelského, aby byl usmrcen, buď malý neb veliký, buď muž neb žena.

14. I přísáhli Hospodinu hlasem velikým, s zvukem na trouby i na pozouny.

15. Všecken zajisté lid Judský radoval se z přísahy té; nebo celým srdcem svým přísáhli, a se vši ochotností hledali ho, a našli jej. I * dal jim odpočinutí Hospodinu se všech stran. ^{*k.14,6.}

16. Nadto i Maachu matku ssadil Aza král, aby nebyla královnou, proto že byla vzdělala v háji broznuou modlu. I podřal Aza modlu tu broznuou, a zdrobil spálil ji při potoku Cedron.

17. Ačkoli * výsosti nebyly zkaženy v lidu Izraelském, srdce však Azovo bylo celé † po všechny dny jeho. ^{*1 Král.22,44. †1 Král.15,14.}

18. Vnesl také ty věci, kteréž posvěceny byly od otce jeho, i to, čehož sám posvětil, do domu Božího, stříbro, zlato i nádoby.

19. A nebylo války až do léta třicátého pátého kralování Azova.

KAPITOLA XVI.

Válka Bázova s Azou. 7. Proroctví Chanani proroka.

12. Nemoc i smrt Azova.

Léta třicátého šestého kralování Azova vytáhl * Báza král Izraelský proti Judovi, a stavěl Ráma, aby nedal vyjít ani jíti k Azovi králi Judskému. ^{*1 Král.15,17.}

2. Tedy vzav Aza stříbro i zlato z pokladů domu Hospodinova i domu královského, poslal k Benadadovi králi Syrskému, kterýž bydlil v Darmašku, řka:

3. Smlouva *jest* mezi mnou a mezi tebou, mezi otcem mým a mezi otcem tvým. Aj, posílám teď stříbro a zlato, jdi, zruš smlouvu svou s Bázon králem Izraelským, ať odtrhne ode mne.

4. I uposlechl Benadad krále Azy, a

poslal knížata s vojsky svými proti městům Izraelským. I dobyli Jon a Dan, též Abelmaim i všech měst Neftalimových, v nichž měli sklady.

5. To když uslyšel Báza, přestal stavěti Ráma, a zanechal díla svého.

6. V tom Aza král pojal všecken lid Judský, a pobrali kamení z Ráma i dříví, z něhož stavěl Báza, a vystavěl z něho Gabaa a Masfa.

7. V ten pak čas přišel Chanani prorok k Azovi králi Judskému, a řekl jemu: Že jsi * zpolehl na krále Syrského, a nezpolehl jsi na Hospodina Boha svého, proto ušlo vojsko krále Syrského z ruky tvé. ^{*Jer.17,5.}

8. Zdalíž jsou * Chussimšti a Lubimšti neměli vojsk velmi velikých, s vozy a jezdeci náramně mnohými? A když jsi zpolehl na Hospodina, vydal je v ruku tvou. ^{*k.14,9.}

9. Oči * zajisté Hospodinovy spatřují všecku zemi, aby dokazoval síly své při těch, kteříž jsou k němu srdce upřímhého. Bláznivě jsi učinil v té věci, protož od toho času budou proti tobě války. ^{*Zach.4,10.}

10. Tedy rozhněvav se Aza na proroka, dal ho do vězení; nebo se byl rozhněval na něj pro tu věc. A utiskal Aza některé z lidu toho času.

11. O jiných pak věcech Azových, prvních i posledních, zapsáno jest v knize o králich Judských a Izraelských.

12. Potom léta třicátého devátého kralování svého nemocen byl Aza na nohy své těžkou nemocí, a však v nemoci své nehledal Boha, ale lékafů.

13. A tak usnul Aza s otcí svými, a umřel léta čtyřicátého prvního kralování svého.

14. A pochovali jej v hrobě jeho, kterýž byl vytesal sobě v městě Davidově, a položili ho na lůžku, kteréž byl naplnil vounými věcmi a mastmi dílem apatykářským připravenými. I pálili * to jemu ohněm velmi velikým. ^{*k.21,19. Jer.34,5.}

KAPITOLA XVII.

Jozafatova opatrnost, 3. pobožnost, 5. bohatství 10. i moc.

I kraloval * Jozafat syn jeho místo něho, a zmocnil se Izraele. ^{*1 Král.15,24.}

2. I osadil lidem válečným všecka města hrazená v Judstvu, a postavil stráž v zemi Judské a v městech Efraim, kteréž byl zdobýval Aza otec jeho.

3. A byl Hospodin s Jozafatem; nebo chodil po cestách Davida otce svého prvňích, aniž hledal modl.

4. Ale Boha otce svého hledal, a v příkázaních jeho chodil, aniž následoval skutků lidu Izraelského.

5. I utvrdil Hospodin království v ruce jeho, a dal všecken lid Judský dary Jozafatovi, tak že * měl bohatství a slávy hojně. *k.18,1.

6. A nabyv udatného srdce k * cestám Hospodinovým, zkazil přesto také i výsosti a háje v Judstvu. *Zalm.119,32.

7. Léta pak třetího království svého poslal knížata svá: Benciaile, Abdiáše, Zachariáše, Natanaele a Micheáše, aby učili v městech Judských.

8. A s nimi Levity: Semaiáše, Netaniáše, Zebadiáše, Azaele, Semiramota, Jonatana, Adoniáše, Tobiáše a Tobadoniáše, Levity, a s nimi Elisama a Jehorama, kněží,

9. Kterž učili v Judstvu, majice s sebou knihu zákona Hospodinova. Chodili pak vůkol po všech městech Judských, vynučjice lid.

10. I byl * strach Hospodinův na všech královstvích zemí, kteréž byly vůkol Judstva, tak že nebojovali proti Jozafatovi. *k.14,14.1 Mojž.35,5.

11. Nýbrž i Filistinští přinášeli Jozafatovi dary a berni uloženou. Arabští také přilháněli jemu dobytky, skopeů po sedmi tisících a sedmi steh, též kozlů po sedmi tisících a sedmi steh.

12. I prospíval Jozafat, a rostl až na nejvyšší, a vystavěl v Judstvu zámky a města k skladům.

13. A práci mnohou vedl při městech Judských, nuže pak válečné a slovoutné *měl* v Jeruzalémě.

14. A tento jest počet jich po domích otců jejich: Z Judy knížata nad tisíci: Adna kníže, a s ním udatných rytířů tři-krát sto tisíc.

15. A po něm Joehanan kníže, a s ním dvě stě a osmdesát tisíc.

16. Po něm Amaziáš syn Ziehrův, kterýž se dobrovolně byl oddal Hospodinu, a při něm dvakrát sto tisíc mužů udatných.

17. Z Beniamina pak muž udatný Eliada, a s ním lidu zbrojného s lučšti a pavézami dvakrát sto tisíc.

18. A po něm Jozabad, a s ním sto a osmdesát tisíc způsobilých k boji.

19. Ti sloužili králi, kromě těch, kteréž byl osadil král po městech brazených po všem Judstvu.

KAPITOLA XVIII.

Tazení Jozafatovo s Achabem na vojnu. 33. Zahynutí Achabovo.

I měl Jozafat * bohatství a slávu velmi velikou, a spříznil se s Achabem. *k.17,5.

2. Přijel * pak po letech k Achabovi do Samaří, a nabil Achab ovcí a volů hojně pro něj a pro lid, kterýž byl s ním, a namlouval ho, aby táhl do Rámot Galád. *1 Král.22,2.

3. Nebo řekl Achab král Izraelský Jozafatovi králi Judskému: Potáhneš-li se mnou do Rámot Galád? Odpověděl jemu: Jakž * jsem já, tak jsi ty, jako lid tvůj, tak lid můj, a s tebou *budu* v tom boji. *1 Král.22,4.

4. Řekl také * Jozafat králi Izraelskému: Vzeptej se medle dnes na slovo Hospodinovo. *1 Král.22,4. 2 Král.3,11.

5. I shromáždil král Izraelský proroků svých čtyři sta mužů, a řekl jim: Máme-li jíti do Rámot Galád na vojnu, čili tak nechati? I řekli: Táhni, nebo dá *je* Bůh v ruku královi.

6. Tedy řekl Jozafat: Což již není zde proroka Hospodinova žádného, abychom se ho zeptali?

7. Odpověděl král Izraelský Jozafatovi: Ještěť *jest* muž jeden, skrze něhož bys se mohl poraditi s Hospodinem, ale já ho nenávidím, proto že mi nikdy nic dobrého neprorokuje, ale vždycky zlé. Ten jest Micheáš syn Jemlův. Ale Jozafat řekl: Nechť tak nemluví král.

8. Protož povolav král Izraelský komorníka jednoho, řekl: Přiveď sem rychle Micheáše syna Jemlova.

9. (Mezi tím král Izraelský a Jozafat král Judský seděli jeden každý na stoličce své, odini jsouce rouchem. Seděli pak v plaen u vrat brány Samařské, a všickni proroci prorokovali před nimi.)

10. Kdežto Sedechiáš syn Kenanův u dělal sobě byl i rohy železné, a řekl Takto pravi Hospodin: Těmito trkat budeš Syřské, dokudž jich nepohubiš.

11. Tak podobně všickni proroci prorokovali, řkouce: Jeď do Rámot Galád a šťastněť se povede; nebo dá *je* Hospodin v ruku královi.)

12. V tom posel ten, kterýž šel, aby za volal Micheáše, mluvil jemu, řka: Aj

řeči proroků těch jednoduše jsou a dobré před králem. Medle, buď řeč tvá, jako řeč kterého z nich, a mluvi dobré věci.

13. Jemuž řekl Micheáš: Živí jest Hospodin, že cožkoli vyřkne Bůh můj, to mluvíti budu.

14. A když přišel k králi, řekl jemu král: Micheáši, máme-li jeti proti Rámot Galád na vojnu, čili tak nechat? Kterýž řekl: Táhněte a šťastnět se vám povele, i budou dáni v ruku vaši.

15. Ještě řekl jemu král: I kolikrátž tě nám * přísahou zavazovati, abys mi nemluvil než pravdu ve jménu Hospodínova?
*Mat.26,63.

16. Protož řekl: Viděl jsem všecken lid Izraelský rozptýlený po * horách jako ovce, kteréž nemají pastýře; nebo řekl Hospodin: Nemají pána títo, navrať se jeden každý do domu svého v pokoji.
*4Mojz.27,17.Mat.9,36.

17. I řekl král Izraelský Jozafatovi: Zdalížť jsem neřekl, že mi nebude prorokovati nic dobrého, ale zlé?

18. Řekl dále: * Protož slyšte slovo Hospodinovo: Viděl jsem Hospodina sedícího na trůnu svém, a všecko vojsko nebeské stojící po pravici jeho i po levici jeho.
*1Král.22,19.

19. I řekl * Hospodin: Kdo oklamá Ahaba krále Izraelského, aby vytáhl a padl u Rámot Galád? A když pravil ten toto, a jiný pravil jině,
*1Král.22,20.

20. Tožť vyšel duch, a postaviv se před Hospodinem, řekl: Já ho oklamám. Hospodin pak řekl jemu: Jakým způsobem?

21. Odpověděl: Vyjdu a budu duchem živým v ústech všech proroků jeho. Kterýžto řekl: Oklamáš a dovedeš toho; jdiž a učiň tak.

22. Protož aj, jižť dal Hospodin ducha živého v ústa proroků tvých těchto, ješto však Hospodin mluvil zlé proti tobě.

23. Tedy přistoupiv * Sedechiáš syn Kenanův, † dal políček Micheášovi a řekl: Kterouž jest cestou odšel duch Hospodinův ode mne, aby mluvil tobě?
*v.10.†Job.16,10.Jan.18,22.

24. Odpověděl Micheáš: Aj, uzříš v ten den, když vejdeš do nejtajnějšího pokoje, abys se skryl.

25. I řekl král Izraelský: Jměte Micheáše, a dovedte ho k Amonovi hejtmanu města, a k Joasovi synu královi.

26. A dite: Takto pravi král: Dejte tohoto do žaláře a dávejte mu jisti maličko chleba a maličko vody, dokudž se neuvrátím v pokoji.

27. Ale Micheáš řekl: Jestliže se ty navrátíš v pokoji, tedyť nemluvil Hospodin skrze mne. Přesto řekl: Slyštež to všickni lidé.

28. A tak * táhl král Izraelský a Jozafat král Judský proti Rámot Galád.
*1Král.22,29.

29. I řekl král Izraelský Jozafatovi: Změním já se, když půjdu k bitvě, ale ty oblec se v roucho své. I změnil se král Izraelský, a jeli k bitvě.

30. Král pak Syrský přikázal byl hejtmánům nad vozy svými, řka: Nebojujte proti malému ani proti velikému, než proti samému králi Izraelskému.

31. I stalo se, když hejtmané nad vozy uzřeli Jozafata, řekli: Král Izraelský jest. Takž se obrátili proti němu, aby bojovali. Tedy zkríkl Jozafat, a Hospodin spomohl jemu, a odvrátil je Bůh od něho.

32. Nebo uzřevše hejtmané nad vozy, že on není král Izraelský, obrátili se od něho.

33. Muž pak střelil z lučiště náhodou, a postřelil krále Izraelského, kdež se pancíř spojuje. Pročež řekl vozkovi: * Obrat se, a vyvez mne z vojska; nebo jsem nemocen.
*k.35,23.

34. I rozmohla se bitva v ten den. Král pak Izraelský stál na voze proti Syrským až do večera, i umřel v západ slunce.

KAPITOLA XIX.

Potrestání Jozafata od proroka, 5. a zřízení soudečů po městech.

Když se pak navracoval Jozafat král Judský do domu svého v pokoji do Jeruzaléma,

2. Vyšel jemu vstříc Jéhu syn Chanánův, prorok, a řekl králi Jozafatovi: Zdalíž jsi bezbožnému měl pomáhati, a ty, jenž nenávidi Hospodina, milovati? Z té příčiny proti tobě jest hněv Hospodinův.

3. Ale však našly se věci dobré při tobě, že jsi vysekal háje z země, a nastrojil srdce své, abys hledal Boha.

4. I bydlil Jozafat v Jeruzalémě, a zase projel lid od Bersabé až k hoře Efraim, a navrátil je k Hospodinu Bohu otců jejich.

5. A ustanovil * soudece v zemi po všech

městech Judských hrazených, v jednom každém městě.

^{*5 Mojz.16,18.}

6. Tedy řekl soncům: Vizte, jak eo čínáte; nebo nevedete soudu za člověka, ale * za Hospodina, kterýž vám přítomen *jest* při vykonávání soudu.

^{*Přisl.8,15.}

7. A protož budiž bázeň Hospodinova při vás. Ostříhejte *toho* a číňte *tak*, neboť není u Hospodina Boha našeho nepravosti, * tak aby † šetřiti měl osob, a neb přijímati dary.

^{*Job.8,3. †Job.34,19.}

8. Tak i v Jeruzalémě ustanovil Jozafat *některé* z Levitů a z kněží, a z knížat otcovských, čeledi Izraelských, * k soudu Hospodinovu a k rozepřem těch, kteříž by se obraceli *o to* do Jeruzaléma.

^{*5 Mojz.17,8.9.}

9. A přikázal jim, řka: Takž dělejte v bázni Hospodinově, u víře a v srdci upřímném.

10. A při všeliké rozepři, kteráž by přišla před vás od bratří vašich, kteříž bydlí v městech svých, *buď* mezi krví a krví, mezi zákonem a přikázáním, ustanovením a soudy, napomenete jich, aby nehřešili proti Hospodinu, tak aby nepřišla prohlost na vás, ani na bratří vaše. Tak číňte, a neuběhnete v hříech.

11. A aj, Amariáš, kněz nejvyšší, mezi vámi *bude* ve všech věcech Hospodinových, a Zebadiáš syn Izmaelův, vývoda domu Judova, ve všeliké věci královské. *Máte* také Levity správce mezi sebou; posilněte se a zmužile sobě počínejte, a buďte Hospodinu s tím, kdož bude dobrý.

KAPITOLA XX.

Válka proti Jozafatovi zle se zvedla, 35. a on po obráženém vítězství stovaryšiv se s Ochoziášem, trestán *jest* od Boha.

1. Stalo se potom, že přitáhli synové Moáb a synové Ammon, a s nimi *některí* od Ammonitských, proti Jozafatovi na vojnu.

2. A přišedše, oznámili Jozafatovi, řkouce: Přitáhlo proti tobě množství veliké z zámoří, z země Syrské, a aj, jsou v Hasesontamar, jenž *jest* Engadí.

3. I nlekl se, a obrátil Jozafat tvář svou k hledání Hospodina, a vyhlásil půst všemu lidu Judskému.

4. A tak shromáždil se lid Judský, aby hledali Hospodina. Také i ze všech měst Judských sešli se hledati Hospodina.

5. Tedy stál Jozafat v shromáždění

Judském a Jeruzalémském, v domě Hospodinově před siní novou,

6. A řekl: Hospodine, Bože otců našich, zdalíž ty sám nejsi Bohem na nebi? Zdalíž ty nepanuješ nade všemi královstvími národů? Zdalíž v ruce * tvé není síly a moci, tak † že není, kdo by se mohl postaviti proti tobě?

^{*1 Par.29,12. †2 Par.14,11.}

7. Zdalíž jsi ty, Bože náš, nevyhnal obyvatelů země této před tváří lidu svého Izraelského, a dal jsi ji semeni Abrahama, milovníka svého na věky?

8. Kterížto bydlili v ní, a vzdělali tobě v ní svatyni, jménu tvému, řkouce:

9. Jestliže by * na nás přišly zlé věci, meč pomsty, buď morová rána, buď hlad, postavíme se před tímto domem a před tebou, (poněvadž jméno tvé *jest* v domě tomto,) a budeme volati k tobě v úzkostech svých, i vyslyšíš a vysvobodíš.

^{*k.6,28.}

10. A nyní, aj, synové Ammon a Moáb, a hora Seir, * skrze něž jsi nedopustil jíti Izraelovi, když se brali z země Egyptské, ale uhnuli se od nich, a nepohubili jich,

^{*5 Mojz.2,9.19.29.}

11. Aj hle, oni odplacují se nám, přitáhše, aby nás vyhnali z dědictví tvého, kteréž jsi právem dědičným dal nám.

12. Bože náš, zdali jich souditi nebudeš? V násť zajisté není žádné síly proti množství tomuto velikému, kteréž táhne proti nám, aniž my víme, co bychom činiti měli, toliko na tě *patří* oči naše.

13. Všecken také lid Judský stáli před Hospodinem, též i dívky jich, ženy i synové jejich.

14. Jachaziel pak syn Zachariáše syna Benaiášova, syna Jehielova, syna Matanášova, Levita z synů Azafových, naddšen jsa duchem Hospodinovým, u prostřed toho shromáždění,

15. Řekl: Pozorujte všecken Judo a obyvatelé Jeruzalémští, i ty králi Jozafate. Takto vám praví Hospodin: Nebojte se vy, ani se lekejte množství toho velikého; nebo ne váš *bude* boj, ale Boží.

16. Zitra vytáhněte proti nim, aj, on potáhnou po stráni Ziz, a naleznete je při konci údolí naproti poušti Jeruel.

17. *Nebudete* vy bojovati tuto. Postavte se, stůjte a vizte vysvobození Hospodinovo při sobě, ó Judo a Jeruzaléme! Nebojte se, aniž se strachujte; zitra vy

jděte proti nim, a Hospodin bude s vámi.

18. I sklonil se Jozafat tváří k zemi, a všecken lid Judský i obyvatelé Jeruzalémští padli před Hospodínem, klanějíce se Hospodinu.

19. Vstali pak Levitové z synů Kabat a z synů Chóre, aby chválili Hospodina Boha Izraelského hlasem velikým a vysokým.

20. Potom vstavše ráno, vytáhli na poušť Tekoe. A když vycházeli, stál Jozafat a řekl: Slyšte mne, Judo a obyvatelé Jeruzalémští. * Věřte v Hospodina Boha svého, a stane se vám věrně; věřte prorokům jeho, a šťastně se vám povede. ^{*ZaIm.28,16.}

21. A tak poradiv se s lidem, postavil zpěváky Hospodinu, aby chválili okrasu svatosti, a když by vycházeli sšikovani k boji, aby oni napřed šli a říkali: * Oslavujte Hospodina, nebo na věky milosrdenství jeho. ^{*ZaIm.106,1.}

22. Tu chvíli pak, když oni začali zpěv a chválení, obrátil Hospodin ty, kteříž byli v zálohách, na syny Ammon, Moáb a obyvatele hory Seir, ješto však byli přitáhli proti Judovi, a tak sami se bili.

23. Nebo povstali synové Ammon a Moábští proti obyvatelům hory Seir, aby zmordovali a shladili je. A když dokonali boj proti obyvatelům hory Seir, pomáhali sobě a hubili jedni druhé.

24. Mezi tím lid Judský přitáhl k stráži, kteráž jest na poušti, a uzřeli to množství, a aj, mrtví leží na zemi, aniž kdo ušel.

25. Pročež přistoupil Jozafat s lidem svým, aby rozebrali loupeže jejich, a našli u nich bojnost zboží i klénotů na tělech zbitých. I rozbitovali toho mezi sebou, tak že unesti nemohli; za tři dni dělili ty loupeže, proto že jich mnoho bylo.

26. V den pak čtvrtý shromáždili se do údolí Beracha, a že tu dobrořečili Hospodinu, protož nazvali jméno místa toho údolí Beracha až do dnešního dne.

27. Zatím obrátili se všickni muži Judští a Jeruzalémští, a Jozafat před nimi, aby se navrátili do Jeruzaléma s veselím; nebo byl obveselil je Hospodin nad nepřátely jejich.

28. I vešli do Jeruzaléma s loutnami a harfami a s trubami do domu Hospodínova.

29. Tedy * připadl strach Boží na všechna království zemská, když uslyšeli, že Hospodin bojoval proti nepřítelům lidu Izraelského. ^{*k.14,14; 17,10.}

30. A tak v pokoji bylo království Jozafatovo; nebo * odpočinní dal jemu Bůh jeho odevšad. ^{*k.14,6.}

31. Kraloval pak Jozafat nad Judou. Ve třideceti pěti letech byl, když kralovati začal, a pětmečítma let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Azuba, dcera Silehi.

32. A chodil po cestě Azy otce svého, aniž se uchýlil od ni, čině to, což pravého jest před očima Hospodinovýmá.

33. A pak výsosti nebyly zkaženy, nebo ještě lid byl nenastrojil srdce svého k Bohu otců svých.

34. O jiných pak věcech Jozafatových, prvních i posledních, sepsáno jest v knihách Jéhu syna Chauani, kterémuž bylo poručeno, aby to vložil do knihy o králich Izraelských.

35. Potom stovaryšil se Jozafat král Judský s Ochoziášem králem Izraelským, kterýž sobě bezbožně počínal.

36. Stovaryšil se pak s ním proto, aby nadělal lodí, kteréž by přecházely přes moře. I nadělal lodí v Aziongaber.

37. Protož prorokoval Eliezer synu Davaháv z Maresa proti Jozafatovi, řka: Jakž jsi se stovaryšil s Ochoziášem, roztrhl Hospodin skutky tvé. I strokotány jsou lodí, a tak nemohly se doplaviti přes moře.

KAPITOLA XXI.

Ukrutenství i jiní hříškové Jehoramovi. 8. Válka s Idu-mejskými. 18. Nemoc i smrt jeho.

Potom usnul Jozafat s otcí svými, a pochován jest s nimi v městě Davidově. I kraloval * Jehoram syn jeho místo něho. ^{*2Král.8,16.}

2. Měl pak bratří, syny Jozafatovy, Azariáše, Jechiele, Zachariáše, Azariáše, Michaele a Sefatiáše. Všickni ti byli synové Jozafata krále Izraelského.

3. Kterýmž byl dal otec jejich darů mnoho, stříbra a zlata, a věci drahých, s městy hrazenými v Judstvu, království pak dal Jehoramovi, proto že on byl prvorozený.

4. I uvázal se Jehoram v království otce svého, a zmocniv se, zmordoval všechny bratří své mečem, ano i některé z knížat Izraelských.

5. Ve dvou a třideceti letech byl Jehoram, když počal kralovati, a osm let kraloval v Jeruzalémě.

6. A chodil po cestě králů Izraelských, tak jako činil dům Achabův; nebo deern Achabovu měl za manželku, a činil zlé věci před očima Hospodinovýmá.

7. Hospodin však nechtěl zahladiti domu Davídova, pro smlouvu, kterouž byl učinil s * Davídem, a poněvadž byl řekl, že dá jemu svíci i synům jeho po všecky dny.

^{*2 Sam. 7. 12.}

8. Ve dnech jeho odstoupili Idumejští, aby nebyli poddáni Judovi, a ustanovili nad sebon krále.

9. Pročež přitáhl Jehoram s knížaty svými, i se všemi vozy svými, a vystav v noci porazil Idumejské, kteříž jej byli obklíčili, i hejtmany vozů jeho.

10. Však předce vytáhli se Idumejští z manství Judova až do tohoto dne. Téhož času zprotivilo se i Lebno, aby nebylo pod jeho mocí, proto že opustil Hospodina Boha otců svých.

11. Přesto nadělal výsostí po horách Judských, a uvedl v smilství obyvatele Jeruzalémské, nýbrž dostrčil, jako i Judské.

12. I přišlo k němu psání od Eliáše proroka, řkoucího: Toto praví Hospodin Bůh Davida otec tvého: Proto že jsi nechodil po cestách Jozafata otee svého, a po cestách Azy krále Judského,

13. Ale chodil jsi po cestě králů Izraelských, a uvedl jsi v smilství Judu i obyvatele Jeruzalémské, tak jako jest v smilství uvedl dům Achabův *Izraele*, nadto i bratři své, rodinu otee svého, lepší než jsi sám, zmrdoval jsi:

14. Aj, Hospodin uvede ránu velikou na lid tvůj a na syny tvé, na ženy tvé a na všecko jmění tvé,

15. Ty pak nemocen budeš těžce nemocí střev svých, až z tebe vyjdou střeva tvá pro nemoc *rozmáhající se* den ode dne.

16. A tak vzbudil Hospodin proti Jehoramovi ducha Filistinských a Arabských, kteříž jsou při končinách Chusinských.

17. Kteríž vytáhše proti zemi Judské, vtrhli do ní, a rozhvátali všecko jmění, kteréž se nalezlo v domě královském, ano i syny jeho a ženy jeho, tak že mu nezůstalo žádného syna kromě Joacha, nejmladšího z synů jeho.

18. Potom pak po všem ranil jej Hospodin na střevách jeho nemocí nezhojitelnou.

19. A když se to den po dni rozmáhalo, a již čas vycházel přeběhnuti dvou let, vyšla střeva jeho pro nemoc jeho, i umřel na hrozné bolesti. A nepálil mu lid jeho *vonných věcí*, jako pálivali otcům jeho.

20. Ve třideceti a ve dvou letech byl, když kralovati počal, a osm let kraloval v Jeruzalémě, a sešel tak, že po něm netoužili. A však jej pochovali v městě Davidově, ale * ne v hrobích královských.

^{*k. 24. 25.}

KAPITOLA XXII.

Kralování Ochoziášovo, 8. pomsta Boží nad ním a domem Achabovým. 10. Ukrutnost Atalie.

Tedy * ustanovili krále obyvatele Jeruzalémští Ochoziáše, syna jeho nejmladšího, místo něho; nebo všecky starší byl pobil houf lotříků, kteříž přitáhli s Arabskými do ležení. A tak kraloval Ochoziáš syn Jehorama krále Judského.

^{*2 Král. 8. 24.}

2. Ve * čtyřideceti a dvou letech byl Ochoziáš, když kralovati počal, a jediný rok kraloval v Jeruzalémě. Jméno pak matky jeho † Atalia deera Amri.

^{*2 Král. 8. 26. †k. 11. 1.}

3. I on také chodil po cestách domu Achabova, nebo matka jeho nabádala jej k nepobožnosti.

4. Protož činil zlé věci před očima Hospodinovýmá, jako dům Achabův; ty on měl zajisté rádece po smrti otee svého, k zahynutí svému.

5. Nebo radou jejich se spravoval, a táhl s Joramem synem Achabovým, králem Izraelským, na vojnu proti Hazaele králi Syrskému do Rámot Galád, kdežto ranili Syrští Jorama.

6. Kterýž navrátil se, aby se hojil v Jezreel; nebo měl rány, kteréž mu učinili v Ráma, když hojoval s Hazaelem králem Syrským. V tom Azariáš syn Jehorama krále Judského sstoupil, aby navštívil Jorama syna Achabova v Jezreel, kterýž tam nemocen byl.

7. Bylo pak to ku pádu od Boha Ochoziášovi, že přišel k Joramovi. Nebo jakž přišel, vyjel s Joramem proti Jéhu synu Namsi, kteréhož byl * pomazal Hospodin, aby vyplnil dům Achabův.

^{*1 Král. 19. 16. 2 Král. 9. 2}

8. Tedy stalo se, když mstil Jéhu nac

domem Achabovým, že našel knížata Judská, a syny bratří Ochoziášových, kteříž sloužili Ochoziášovi, i zmrdoval je.

9. Potom hledajice i * Ochoziáše, jali jej, an se pokrýval v Samari, a přivedše ho k Jélm, zabili jej a pochovali; nebo řekli: Synť jest Jozafatův, kterýž hledal Hospodina celým srdcem svým. A tak nebylo žádného více z domu Ochoziášova, kterýž by měl moc k obdržení království. ^{*2Krá1.9,27 nás1.}

10. Pročež * Atalia matka Ochoziášova viduci, že umřel syn její, vstavši, pomordovala všecko simě královské domu Judského. ^{*2Krá1.11,1.}

11. Ale Jozabat dcera králova vzala Josa syna Ochoziášova, a tajně ho nechtívši z prostředku synů královských, kteříž mordováni byli, sechovala jej s chůvou jeho v pokoji, kdež lůže byla. I skryla ho Jozabat dcera krále Jorama, manželka Joiady kněze, (nebo ona byla sestra Ochoziášova,) před Atalií, aby ho nezamordovala.

12. I byl s nimi v domě Božím, skryt jsa za šest let, v nichž Atalia kralovala v té zemi.

KAPITOLA XXIII.

Království Joasovo, 12. a smrt Atalie.

Léta pak sedmého posilnil se Joiada, a pojal s sebou v smlouvu setníky, Azariáše syna Jerochamova, a Izmaele syna Jochananova, a Azariáše syna Obédova, a Maaseiáše syna Adaiášova, a Elizafata syna Zichri,

2. Kteříž obcházejice zemi Judskou, shromáždili Levity ze všech měst Judských, a přední z otcovských čeledi Izraelských, a přišli do Jeruzaléma.

3. I učinilo všecko to shromáždění smlouvu v domě Božím s králem. Byl pak jim řekl *Joiada*: Aj, syn králův kralovati bude, jakož mluvil Hospodin o synech Davidových.

4. Tatoť jest věc, kterouž učiníte: Třetí díl vás, kteříž přicházíte v sobotu z kněží a z Levitů, *budou* vrátnými.

5. Třetí pak díl bude při domě královu, a třetí díl u brány přední, ale všecken lid *bude* v síních domu Hospodinova.

6. Aníž *kdo* veházej do domu Hospodinova kromě kněží a těch Levitů, kteříž konají služby. Ti ať veházejí, nebo svati

jsou, všecken pak lid ať drží stráž Hospodinovu.

7. I obstoupí Levitové krále vůkol, jeden každý *maje* braň svou v rukou svých, a kdož by koli všel do domu, ať umře. A buďte při králi, když bude veházeti, i když bude vycházeti.

8. Tedy učinili Levitové a všecken Juda všecko, cožkoli prikázal Joiada kněz, a vzali jeden každý muže své, kteříž přicházeli v sobotu, a kteříž odcházeli v sobotu; nebo byl nepropustil Joiada kněz žádné střidy.

9. I * dal Joiada kněz setníkům kopí a pavězy i štíty, kteříž byli krále Davida, jenž byli v domě Božím. ^{*2Krá1.11,10.}

10. A postavil všecken lid, (a jeden každý *měl* braň v ruce své,) od pravé strany domu až do levé strany domu, proti oltáři a proti domu, při králi všudy vůkol.

11. A tak vyvedli syna králova, a vstavili na něj korunu královskou a ozdobu. I ustauovili jej králem, a pomazali ho Joiada a synové jeho, a říkali: Živ buď král!

12. V tom uslyševši Atalia hřmot sbíhajícího se lidu, a chválicího krále, vešla k lidu do domu Hospodinova.

13. A když pobleděla, a aj, král stál na místě vyšším, kudyž se vehází, a knížata i trubačí podlé krále, a všecken lid země veselící se, a zvučící na trouby, a zpěváci s nástroji hudebnými, a ti, kteříž předčili v zpívání. Tedy * roztrhla Atalia roucho své, a řekla: Spiknutí, spiknutí! ^{*2Krá1.5,8.}

14. Ale Joiada kněz rozkázal vyjiti setníkům, hejtmanům vojska, řka jim: Vyveďte ji prostředkem řadů, a kdož by za ní šel, ať jest zabit mečem. Nebo byl řekl kněz: Nezabíjejte jí v domě Hospodinově.

15. A když se jí rozstoupili s obou stran, šla, kudy se chodí k bráně koňské k domu královskému, a tu jí zabili.

16. Tedy Joiada učinil smlouvu mezi Hospodinem a mezi vším lidem, i mezi králem, aby byli lid Hospodinův.

17. Potom šel všecken lid do domu Bálova a zbořili jej i oltáře jeho, a obrazy stroskotali. Matana pak kněze Bálova zabili před oltáři.

18. I uvedl zase Joiada úředníky domu Hospodinova pod moc kněží a Levitů, kteréž byl rozdělil David v domě Hospo-

zیاšovi králi Judskému, a řekl: Bodlák, kterýž *byl* na Libánu, poslal k cedru Libánskému, řka: Dej dceru svou synu mému za manželku. V tom šlo tudy zvíře polní, kteréž *bylo* na Libánu, a poslalo ten bodlák.

19. Myslí jsi: Aj, porazil jsem Idumejské, protož pozdvihlo tě srdce tvé, tak že se tím honosíš. Medle, zůstaň v domě svém. Proč se máš zapletati v takové zlé, až bys padl i ty i Juda s tebou?

20. Ale neuposlechl Amaziáš; nebo od Boha to bylo, aby je vydal v ruku *oněchno*, proto že hledali bohů Idumejských.

21. Takž vytáhl Joas král Izraelský, a pohleděli sobě v oči s Amaziášem králem Judským v Betsemes, kteréž jest Judovo.

22. I poražen jest Juda před Izraelem, a utíkali jeden každý do příbytků svých.

23. Amaziáše pak krále Judského, syna Joasova, jenž byl syn Joachazův, jal Joas král Izraelský u Betsemes, a přivedl jej do Jeruzaléma, a zbořil zdi Jeruzalémské od brány Efraim až k bráně úhlu na čtyři sta loktů.

24. A *pobrav* všecko zlato a stříbro i všecko nádobí, kteréž se nalezlo v domě Božím u Obededoma, a v pokladech domu královského, také i ty, kteříž byli v zástavě, navrátil se do Samaří.

25. Byl pak živ Amaziáš syn Joasův, král Judský, po smrti Joasa syna Joachaza, krále Izraelského, patnácte let.

26. Ale o jiných činech Amaziášových, prvích i posledních, vypsáno jest * v knize o králich Judských a Izraelských.

*2 Král. 14, 1 násl.

27. Od toho zajisté času, jakž se spustil Amaziáš Hospodina, spikli se jedovatě proti němu v Jeruzalémě. A když utekl do Lachis, poslali za ním do Lachis, a zahili jej tam.

28. A přinesše ho na koních, pochovali jej s otcí jeho v městě Judově.

KAPITOLA XXVI.

Uziášovo království, 6. vítězství, 9. hospodářství, 11. vojsko, 16. všečetnost, 19. malomocenství, 23. i smrt.

Tedy * všecken lid Judský vzali Uziáše, kterýž byl v šestnácti letech, a ustanovili jej za krále na místě otce jeho Amaziáše.

*2 Král. 14, 21.

2. Onť jest vzdělal Elot, a dobyl ho zase Judovi, když již umřel král s otcí svými.

3. V šestnácti letech byl Uziáš, když kralovati počal, a kraloval padesáte a dvě lété v Jeruzalémě. Jméno pak matky jeho Jecholia z Jeruzaléma.

4. Ten činil to, * což pravého bylo před očima Hospodinovýmá, podle všeho, což byl činil Amaziáš otec jeho.

*k. 25. 2.

5. A hledal s pilnosti Boha ve dnech Zachariáše, rozumějcieho viděni Božímú, a po ty dny, v nichž hledal Hospodina, šťastný prospěch dal jemu Bůh.

6. Nebo vytáhl, bojoval proti Filistinským, a proboril zed města Gát, a zed města Jabne, i zed města Azotu, a vystavěl města okolo Azotu, i v zemi Filistinské.

7. Bůh zajisté pomáhal jemu proti Filistinským a proti Arabským, kteříž bydlili v Gurbal, i proti Maonitským.

8. I dávali Ammonitšti dary Uziášovi, a rozneslo se jméno jeho až do Egypta; nebo zesílil se na nejvyšší.

9. A vzdělal Uziáš věže v Jeruzalémě u brány úhlové, a u brány údolí, a u Mikzoa, i upevnil je.

10. Vystavěl také věže na poušti, a vykopal studnie mnoho, proto že měl stád mnoho, jakož při údolí tak i na rovinách, oráče tolikéž a vinaře po horách i na místech úrodných; nebo laskav byl na roli.

11. Měl také Uziáš vojsko bojovníků vycházejících k boji po houfích v jistém počtu, jakž vyčtení byli od Jehiele kancleře, a Maaseiáše úředníka, uvedené pod správu Chananiášovi knížeti královskému.

12. Všecken počet knížat *čeledí* otcovských, mužů udatných, dva tisíce a šest set.

13. A pod správou jejich lidu válečné ho třikrát sto tisíc, sedm tisíc a pět set bojovníků udatných, aby pomáhali králi proti nepříteli.

14. Připravil pak Uziáš všemu tomu vojsku pavěze, kopí, lebky, pancíře, lučiště i kamení prakové.

15. Nadělal také v Jeruzalémě vtipné vymyšlených nástrojů válečných, aby byli na věžech a na úhlech k střelení střelami a kamením velikým. I rozneslo se jméno jeho daleko, proto že divně pomoci měl, až se i zmocnil.

16. Ale když se zmocnil, pozdvihlo se srdce jeho k zahynutí jeho, a zhrěši proti Hospodinu Bohu svému; nebo vše

lo chrámu Hospodinova, aby kadil na oltáři, na němž se kadivalo.

17. I všel za ním Azariáš kněz, a s ním jiných kněží Hospodinových osmdesáte, mužů udatných.

18. Kteríž postavili se proti Uziášovi králi, a mluvili jemu: Ne tobě, Uziáši, *záleží* kaditi Hospodinu, ale kněžím, synům * Aronovým, kteříž posvěceni jsou, aby kadili. Vyjdiž z svatyně, nebo si zžehíš, aniž to bude tobě ke cti před Hospodinem Bohem. ^{*4 Mojž.18,7.}

19. Pročež rozhněval se Uziáš, (v ruce pak své měl kadidlnici, aby kadil.) A když se spouzel na kněží, ukázalo se malomocenství na čele jeho před kněžimi v domě Hospodinově u oltáře, na němž se kadilo.

20. A pohleděv na něj Azariáš, nejvyšší kněz, a všickni kněží, a aj, byl malomocný na čele svém. Protož rychle jej vyvedli ven, nýbrž i sám se nutil vyjítí, proto že ho ranil Hospodin.

21. A tak byl Uziáš král malomocný už do dne smrti své, a bydlil v domě obzvláštním, jsa malomocný; nebo byl vybečován z domu Hospodinova. Mezi tím Jotam syn jeho byl nad domem královským, soudě lid země.

22. O jiných pak věcech Uziášových, orvních i posledních, psal Izaiáš prorok, syn * Amosův. ^{*Izai.1,1.}

23. I usnul Uziáš s otcí svými, a pochovali jej s otcí jeho na poli hrobů královských; nebo řekli: Malomocný jest. I kraloval Jotam syn jeho místo něho.

KAPITOLA XXVII.

Kralování Jotamovo, 5. vítězství nad Ammonitskými 9. a smrt jeho.

V pětmecítma * letech byl Jotam, když počal kralovati, a šestnáct let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky jeho Jerusa dcera Sádochova. ^{*2 Král.15,33.}

2. Kterýž činil to, což pravého bylo před očima Hospodinovýmá, podlé všeho, což činil Uziáš otec jeho, kromě že nevšel do chrámu Hospodinova, a lid ještě porušený *byl*.

3. On ustavěl bránu domu Hospodinova hořejší, a na zdi Ofel mnoho stavěl.

4. Nadto * vystavěl i města na horách Judských, a v lesích zdělal zámky a věže. ^{*k.26,10.}

5. On také bojoval s králem synů Ammon, a zmocnil se jich. I dali mu syno-

vé Ammon toho roku sto centnů stříbra, a deset tisíc měr pšenice, a ječmene deset tisíců. Tolikéž dali mu synové Ammon i léta druhého i třetího.

6. A tak zsilil se Jotam; nebo nastrojil cesty své před Hospodinem Bohem svým.

7. O jiných pak věcech Jotamových, a o všech válkách i cestách jeho, zapsáno jest v * knize o králich Izraelských a Judských. ^{*2 Král.15,32.}

8. V * pětmecítma letech byl, když kralovati začal, a šestnáct let kraloval v Jeruzalémě. ^{*v.1.}

9. I usnul Jotam s otcí svými, a pochovali jej v městě Davidově, a * kraloval Achas syn jeho místo něho. ^{*k.28,1.}

KAPITOLA XXVIII.

Bezbožný Achas 5. poražen a sroužen jsa od nepřátel, 27. potom umřel.

Ve * dvaceti letech byl Achas, když počal kralovati, a šestnácte let kraloval v Jeruzalémě, a nečinil toho, což pravého bylo před očima Hospodinovýmá, jako David otec jeho. ^{*2 Král.16,1.}

2. Ale chodil po cestách králů Izraelských, nýbrž nadělal také * slitin modlářských. ^{*k.17,3. 2Mojž.34,17.}

3. Přesto i sám kadival v údolí Benhinnom, a páčil syny své ohněm podlé ohavnosti pohanů, kteréž vyhnal Hospodin před syny Izraelskými.

4. A obětoval i kadival na výsostech a na * pahrbcích, i pod každým stromem zeleným. ^{*1 Král.14,23.}

5. Protož dal jej Hospodin Bůh jeho v ruku krále * Syrského. Kteríž porazivše jej, zajali odtud množství veliké, a přivedli je do Damašku. Nad to i v ruku krále Izraelského dán jest, kterýž porazil jej porážkou velikou. ^{*2 Král.16,5,6.}

6. Nebo pomordoval Pekach syn Romeliášův v Judstvu sto a dvacet tisíců dne jednoho, vše mužů udatných, proto že opustili Hospodina Boha otců svých.

7. Zabil také Ziehri, rytíř Efraimský Maaseiáše syna krále, a Azrikama, správce domu jeho, a Elkána, druhého po králi.

8. Nadto zajali též synové Izraelští z bratří svých dvakrát sto tisíc žen, synů a deer, ano i kořisti mnoho nabrali od nich, a vezli loupež do Samarií.

9. Byl pak tu prorok Hospodinův, jménem Oded, kterýž vyšel proti vojsku

přicházejícím do Samaří, řekl jim: Hle, rozhněvav se Hospodin Bůh otců vašich na Judské, vydal je v ruku vaši, a vy jste je pomordovali v prehlivosti, *kteříž* až k nebi dosáhla.

10. A ještě Judské a Jeruzalémské myslíte sobě podrobiti za pacholky a dívky. Zdalíž i vy, i vy, *jste* bez hříchů proti Hospodinu Bohu vašemu?

11. A protož nyní poslechněte mne, a dovedlťe zase zajaté, *kteříž* jste zajali z bratří svých; nebo jinak hněv prehlivosti Hospodinovy *bude* proti vám.

12. Tedy povstali někteří z předních synů Efraimových: Azariáš syn Jochananův, Berechiáš syn Mesillemotův, Ezechiáš syn Sallimův, a Amaza syn Chadlaiův proti těm, kteříž se vracovali z té vojny.

13. A řekli jim: Nepřivedete sem těch zajatých; nebo vinu *proti* Hospodinu myslíte na nás *vesti*, přivětšujíce hříchů našich a provinění našich. Veliký tě zajisté hřích náš a prehlivost hněvu proti Izraelovi.

14. Takž nechali vojáci těch zajatých i kořisti svých před knížaty a všim shromážděním.

15. A přičinivše se muži někteří zé jména znamenani, vzali ty zajaté, * a všechny, kteřížkoli z nich nebyli oděni, přiodili je z těch kořistí. A když je zobláčeli a zobouvali, nakrmili i napojili, ano i pomazali, a zprovodili na oslech, každého nemocného z nich, a dovedli ho do Jericha města palmového k bratřím jejich, potom navrátili se do Samaří.

*Přisl.25,21,22.

16. Toho času poslal král Achas k králům Assyrským, aby mu pomoc dali.

17. Nebo ještě přitáhli i Idumejští, a zbili *některé* z Judských, a *jiné* zajali.

18. Nadto i Filistinští učinili vpád do měst, na rovinách k straně polední Judstva, a vzali Betsemes a Aialon, a Gederot a Socho i vsi jeho, a Tamna i vsi jeho, a Gimzo i vsi jeho, a bydlili v nich.

19. Tak zajisté ponižoval Hospodin Judy pro Achasa krále Izraelského, proto že odvrátil Judu, aby naprosto převrácené činil proti Hospodinu.

20. A tak přitáhl k němu Tiglatfalazar král Assyrský, a *více* ho ssuzoval, nežli mu pomáhal.

21. A ačkoli Achas vzal z domu Hospodinova a domu královského, i od knížat,

a dal králi Assyrskému, však nedal jemu pomoci.

22. V který pak koli čas byl ssuzován, tím větší převrácenost páchal proti Hospodinu. Takový byl král Achas.

23. Nebo obětoval bohům Darmašským, kteříž ho porazili, a řekl: Poněvadž bohové králů Syrských pomáhají jim, těm obětovati budu, aby mně pomáhali. Ale oni byli ku pádu jemu, ano i všemu Izraeli.

24. Pročež shromáždiv Achas * nádoby domu Božího, osekal je, a zamkl dvěře domu Hospodinova, a nadělal sobě oltářů při každém úhlu v Jeruzalémě.

*k.29,19.

25. Ano i v každém městě Judském zdělal výsosti, aby kadil bohům cizím, a tak popouzel k hněvu Hospodina Boha otců svých.

26. O jiných pak věcech jeho, a o všech cestách jeho, prvních i posledních, zapsáno jest v knize králů Judských a Izraelských.

27. I usnul Achas s otcí svými, a pochovali jej v městě Jeruzalémě; nebo nevložit * ho do hrobů králů Izraelských. I kraloval Ezechiáš syn jeho místo něho.

*k.21,20;24,25

KAPITOLA XXIX.

Chrám i náboženství obnovil Ezechiáš. 4. Napomenul Le vitů. 12. Poslušensví, 21. oběti i jiné služby jejich.

Ezechiáš * kralovati počal, když byl v pěťmécitna letech, a dvaceti devět let kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky je ho *bylo* Abia dcera Zachariášova.

*2Král.18,1

2. A činil to, což pravého bylo před očima Hospodinovými, podlé všech věcí *kteříž* činil David otec jeho.

3. On prvního léta kralování svého měsice prvního otevřel dvěře domu Hospodinova, a opravil je.

4. Uvedl také kněží a Levity, shromáždív je do ulice východní,

5. A řekl jim: Slyšte mne, Levitové. Nyní posvěťte se, posvěťte také i domu Hospodina Boha otců vašich, a vynesťe nečistotu z svatyně.

6. Neboť zhřešili otcové naši, a činil zlé věci před očima Hospodina Boha našeho, opouštějíce jej, a odvracujíce tvář svou od stánku Hospodinova, obračecjíce se hřbetem k němu.

7. Zavřeli * také dvěře síně, a zhasil lampy, a kadidlem nekadili, aniž zápa

lu obětovali v svatyni Bohu Izraelskému.

*k.28,24.

8. Protož rozhněval se Hospodin na Judu a na Jeruzalém, a vydal je v posmýkání, zpuštění a ku podivení, jakož sami očima svýma vidíte.

9. A aj, padli * otcové naši od meče, a synové naši i deery naše a manželky naše zajaty jsou pro tu příčinu. *k.28,6 násl.

10. Nyní tedy uminil jsem učiniti smlouvu s Hospodínem Bohem Izraelským, aby odvrátil od nás hněv prehlivostí své.

11. Synové moji, nebluďtež již. Váš jest zajisté vyvolil Hospodin, abyste stojíce před ním, sloužili jemu, a byli služebníci jeho, a kadili.

12. Tedy povstali Levitové tito: Machat syn Amazai, a Joel syn Azariášův z synů Kahat; z synů pak Merari: Cis syn Abdi, a Azariáš syn Jehalleclův; a z Gersonitských: Joach syn Zimma, a Eden syn Joachův;

13. Též z synů Elizafanových: Simri a Jehiel; z synů pak Azafových: Zachariáš a Mataniáš;

14. A z synů Hémanových: Jechiel a Simei; z synů pak Jedutunových: Semaiáš a Uziel.

15. I shromáždili bratří své, kteříž posvětivše se, přišli podlé rozkázání králova a slov Hospodinových, aby vyčistili dům Hospodinův.

16. A všedše kněží do domu Hospodínova, aby jej vyčistili, vynesli všelikou nečistotu, kterouž našli v chrámě Hospodínově, do sině domu Hospodínova. Levitové pak pobravše to, vynesli ven ku potoku Cedron.

17. Začali pak prvního dne měsíce prvního posvěcovati, a dne osmého téhož měsíce vešli do sině Hospodínovy, a posvěcovali domu Hospodínova za osm dní, dne šestnáctého měsíce prvního dokonali.

18. Tedy vešli k Ezechiášovi králi, a ekli: Vyčistili jsme všecken dům Hospodínův, i oltář zápalu, i všecky nádoby jeho, i stůl předložení a všecky nádoby jeho.

19. Všecky také nádoby, * kteréž byl avrhl král Achas za kralování svého, dyž převráceně činil, připravili jsme a osvětili, a aj, jsou před oltářem Hospodínovým.

*k.28,24.

20. Potom vstav ráno Ezechiáš král,

shromáždil úředníky města, a vstoupil do domu Hospodínova.

21. A přivedli volků sedm, a skopečů sedm, a beráneků sedm, a kozlů sedm za hřích, za království, a za svatyni, a za Judu; a rozkázal synům Aronovým kněžím, aby obětovali na oltáři Hospodínovu.

22. Takž zbili voly ty, a kněží beronce krev jejich, kropili na oltář. Zbili též i skopce a pokropovali krví jejich oltáře; zbili také i beránky, a krví jejich kropili na oltář.

23. Přivedli i kozly k oběti za hřích před krále i shromáždění, kteřížto vložili ruce své na ně.

24. I zbili je kněží a vyčistili krví jejich oltář k očistění všeho Izraele; nebo za všecken lid Izraelský rozkázal král obětovati zápal a oběti za hřích.

25. Postavil zase i Levity v domě Hospodínově s cymbály, loutnami a harfami podlé * rozkázání Davidova, a Gáda proroka královského, a Nátana proroka; nebo od Hospodina bylo to přikázáno skrze proroky jeho.

*1 Par.25,1.

26. A tak stáli Levitové s nástroji Davidovými a kněží s trubami.

27. I rozkázal Ezechiáš, aby obětovali zápal na oltáři. A když se začala obět zápalná, začal se zpěv Hospodínův a troubení i zpěvové na nástroje Davida, krále Izraelského.

28. Všecko pak shromáždění klanělo se, když zpěváci zpívali, a trubači troubili, a to vše, až se dokonal zápal.

29. A když dokonali obětování zápalu, sklonili se král a všickni, kteříž byli s ním, a poklonu činili.

30. Tedy přikázal Ezechiáš král i knížata Levitům, aby chválili Hospodina slovy Davidovými a Azafova proroka. I chválili s velikým veselím, * a sklánějíce se, poklonu činili.

*2 Mojs.34,8.

31. Potom mluvil Ezechiáš, řka: Nyní jste posvětili rukou svých Hospodínu. Přistupte, a přiveďte oběti vítězné a oběti chvály do domu Hospodínova. Protož přivedlo shromáždění to oběti vítězné a oběti chvály, ano i každý z srdce ochotného k zápalným obětem,

32. Tak že počet obětí zápalných, kteréž přivedlo shromáždění to, byl volů sedmdesáte, skopečů sto, beráneků dvě stě, všecko to na obět zápalnou Hospodínu.

33. Jiných pak věcí posvěcených *bylo* volů šest set, a ovec tři tisíce.

34. Kněží však bylo * málo, tak že nemohli postačiti vytahovati z kůže všech obětí zápalných. Pročež pomáhali jim bratři jejich Levitové, až i dokonali dílo to, a dokudž se neposvětili jiní kněží; nebo Levitové byli hotovější ku posvěcení se, nežli kněží. ^{*k.30,3.}

35. K tomu k zápalům bylo množství veliké * tuků z obětí pokojných a obětí mokrych, kromě *jiných* zápalů. A tak vykonána byla služba domu Hospodinova. ^{*3 Mojs. 3, 3.}

36. A veselil se Ezechiáš i všecken lid, že Bůh byl nastrojil lid, tak aby se ta věc rychle spravila.

KAPITOLA XXX.

Slavení Fáze od Ezechiáše, a lidu Izraelského i Judského.

Potom poslal Ezechiáš ke všemu lidu Izraelskému a Judskému, psal také listy k Efraimovi a Manassesovi, aby přišli do domu Hospodinova do Jeruzaléma, * a slavili velikonoce Hospodinu Bohu Izraelskému. ^{*k.35,1.}

2. Snegli se pak byli na tom král i knížata jeho, i všecko shromáždění v Jeruzalémě, aby slavili velikonoce měsíce druhého.

3. Nebo nemohli slaviti toho času, proto že kněží posvěcených se nedostávalo, aniž se lid byl shromáždil do Jeruzaléma.

4. I vidělo se to za dobré králi i všemu množství,

5. A usoudili, aby provolati dali po všem Izraeli, od Bersabé až do Dan, aby přišli k slavení velikonocei Hospodinu Bohu Izraelskému do Jeruzaléma; nebo již byli dávno neslavili tak, jakž psáno jest.

6. Protož šli poslové s listy od krále a od knížat jeho po vší zemi Izraelské a Judské s rozkazem královským tímto: Synové Izraelští, obraťte se k Hospodinu Bohu Abrahamovu, Izákovu a Izraelovu, i obráti se k ostatkům, kteříž jste koli znikli ruky králu Assyrských.

7. A nebývejte jako oteově vaši a bratři vaši, kteříž převráceně činili proti Hospodinu Bohu otců svých, pročež dal je v zpuštění, jakž sami vidíte.

8. Nyni tedy nezatvrzujte šíji svých tak, jako oteově vaši. Podejte ruky Hospodinu, a poďte do svatyně jeho, kte-

řez posvětil na věky, a služte Hospodinu Bohu svému, a odvráti se od vás huěv prehlivosti jeho.

9. Nebo obrátíte-li se k Hospodinu, bratři vaši i synové vaši milosrdenství obdrží u těch, kteříž je zjímali, tak že se navrátí do země této. Milosrdný zajisté a dobrotivý jest Hospodin Bůh váš, aniž odvráti tváří od vás, jestliže se obrátíte k němu.

10. Když pak ti poslové chodili z města do města po kraji Efraim a Manasse až do Zabulon, * posmívali se a utrhlali jim. ^{*1 Mojs. 19, 14.}

11. Ale však někteří z Asser, Manasses a Zabulon, použivše se, přišli do Jeruzaléma.

12. V Judstvu tolikéž byla ruka Boží, tak že jim dal srdce jedno k vykonání rozkazu králova a knížat, podle slova Hospodinova.

13. I sešlo se do Jeruzaléma lidu mnoho, aby drželi slavnost přesnic měsíce druhého, shromáždění velmi veliké.

14. Tedy povstavše, pobořili oltáře, kteříž *byli* v Jeruzalémě; též i všecky oltáře, na kterýchž se kařovalo, rozbořil a vmetali do potoka Cedron.

15. Potom pak obětovali beránka velikonočního, čtrnáctého dne měsíce druhého. Kněží pak a Levitové zastyděvše se, posvětili se, a přivedli oběti do domu Hospodinova.

16. A stáli v řadu svém vedle povinnosti své podle zákona Mojžiše muže Božího, a kněží kropili krví, *berouce* jí rukou Levitů.

17. Nebo mnozi byli v shromáždění, kteříž se neposvětili. Protož Levitové zabíjeli beránky velikonoční za každého nečistého, k tomu, aby *jich* posvětili Hospodinu.

18. Veliký zajisté díl toho lidu, množství z Efraima, Manasses, Izachara, Zabulona, neočistili se, a však jedli beránka velikonočního jinak * než psáno jest. Ale modlil se Ezechiáš za ně, řekl Dobrotivý Hospodin očistiž *toho*, ^{*2 Mojs. 12, 3 n.}

19. Kdožkoli celým srdcem svým se postavil, aby hledal Boha, Hospodina Iha otců svých, byt pak *i očištěn* nedle vedle očišťování svatého.

20. I vyslyšel Hospodin Ezechiáše, uzdravil lid.

21. A tak drželi synové Izraelští, k-

řiz byli v Jeruzalémě, slavnost přesnic za sedm dní s veselím velikým, a chválili Hospodina každého dne Levitové a kněží na nástrojích silu Hospodinovu.

22. Mluvil pak byl Ezechiáš přivětivě ke všechněm Levitům vyučujícím známosti pravé Hospodina. I jedli *oběti* slavnosti té za sedm dní, obětující oběti pokojné, a oslavující Hospodina Boha otců svých.

23. Tedy sneslo se na tom všechno shromáždění, aby učinili *tolikéz* za druhých sedm dní. Takž slavili *jiných* sedm dní s radostí.

24. Nebo Ezechiáš král Judský * dal shromáždění tomu tisíc volků, a sedm tisíc ovec. Knížata také dala shromáždění volků tisíc, a ovec deset tisíců. A posvětilo se kněží velmi mnoho. ^{*k.35,7.}

25. A tak veselilo se všechno shromáždění Judské, i kněží a Levitové a všechno shromáždění, kterých přišlo z Izraele, i přiechozí, kteříž byli přišli z země Izraelské, i obyvatelé Judští.

26. A bylo veselí veliké v Jeruzalémě; nebo ode dnů Šalomouna syna Davida, krále Izraelského, nic takového nebylo v Jeruzalémě.

27. Potom pak vstali kněží i Levitové, a dali požehnání lidu. I vyslyšán jest hlas jejich, a přišla modlitba jejich k přibytku svatosti Hospodinovy v nebe.

KAPITOLA XXXI.

Kažení modlářství. 2. Pořádání kněží a Levitů. 4. Opatření jich od lidu.

A když se to všechno dokonalo, vyšel šeecken lid Izraelský, což ho koli bylo městech Judských, stroskotali modly posekali háje, a * pobořili výsosti a oláře po vsi zemi Judské a Benjamin, i Efraim a Manasses, až *vše* dokonali. Potom navrátili se všickni synové Izraelští, jeden každý k vládařství svému o města svého. ^{*5 Mojz.7,5.}

2. Ezechiáš pak zase zřídil třídy kněží Levitů podle tříd jejich, jednoho každého podle povinnosti přísluhování jeho, kněží a Levity k obětem zápalným pokojným, aby přísluhovali, a oslavovali i chválili Hospodina v branách vojta jeho.

3. Též i částka z statku královského *dávana* k obětování zápalů, k zápalům trním i večerním, též k zápalům sobotm, a na novměsíce i na slavnosti vý-

roční, jakož psáno jest v zákoně Hospodinově.

4. Prikázal také lidu přebývajícimu v Jeruzalémě, dávatí díl kněžím a Levitům, aby tím ochotnější byli v zákoně Hospodinově.

5. A jakž vyšel tento rozkaz, snesli synové Izraelští mnoho prvotin obilé, mstu, oleje, ovoce palmového i všech úrod polních, a desátek ze všech věcí hojný přinesli.

6. Synové také Izraelští a Judští, kteříž bydlili v městech Judských, i oni desátky z skotů a bravů, a desátky svaté, posvěcené Hospodinu Bohu svému, snášeli a skládali po hromadách.

7. Třetího měsíce počali zakládati těch hromad, a měsíce sedmého dokonali.

8. Přišel pak Ezechiáš s knížaty, a vidouce hromady ty, dobrořečili Hospodinu a lidu jeho Izraelskému.

9. I tázal se Ezechiáš kněží a Levitů o těch hromadách.

10. Jemuž odpověděl Azariáš kněz nejvyšší z domu Šadochova, řka: Jakž počali těch * obětí přinášeti do domu Hospodinova, jedli jsme a nasyceni jsme, a ještě zůstává hojně; nebo Hospodin požehnal lidu svému, že toho tak mnoho pozůstalo. ^{*4 Mojz.5,9.}

11. Tedy rozkázal Ezechiáš nadělati špižírni při domu Hospodinovu. I nadělali,

12. A snášeli tam věrně oběti a desátky, i věci posvěcené, a nad tím *byl* za správce Konaniáš Levíta, a Simej bratr jeho, druhý.

13. Jechiel pak a Azaziáš, Nachat a Azael, a Jerimot a Jozabad, Eliel, Izmachias, Machat a Benaiáš, *přivzati* za úředníky od Konaniáše a Simej bratra jeho, podle poručení Ezechiáše krále, a Azariáše knížete domu Božího.

14. Chóre pak syn Imny, Levíta, vrátný brány východní, byl nad tím, což dobrovolně obětovali Bohu, aby rozděloval oběti Hospodinovy a věci svato-svaté.

15. Jemuž ku pomoci byli Eden, Miniamin, Jesua, Semaiáš, Amariáš a Sechanias po městech kněžských, *muži* hodnověrní, aby rozdělovali bratřím svým díly, jakž velikému, tak malému,

16. (Mimo ty, kteříž z pokolení jejich byli pohlaví mužského, od třiletých a výše,) každému veházejícimu do domu

33. Jiných pak věcí posvěcených *bylo* volů šest set, a ovec tři tisíce.

34. Kněží však bylo * málo, tak že nemohli postačiti vytahovati z kůže všech obětí zápalných. Pročež pomáhali jim bratří jejich Levitové, až i dokonali dílo to, a dokudž se neposvětili jimi kněží; nebo Levitové byli hotovější ku posvěcení se, nežli kněží. *k.30,3.

35. K tomu k zápalům bylo množství veliké * tuků z obětí pokojných a obětí mokrých, kromě *jiných* zápalů. A tak vykonána byla služba domu Hospodinova. *3 Mojz.3,3.

36. A veselil se Ezechiáš i všecken lid, že Bůh byl nastrojil lid, tak aby se ta věc ryble spravila.

KAPITOLA XXX.

Slavení Fáze od Ezechiáše, a lidu Izraelského i Judského. Potom poslal Ezechiáš ke všemu lidu Izraelskému a Judskému, psal také listy k Efraimovi a Manassesovi, aby přišli k domu Hospodinova do Jeruzaléma, * a slavili velikunoe Hospodinu Bohu Izraelskému. *k.35,1.

2. Snegli se pak byli na tom král i knížata jeho, i všecko shromáždění v Jeruzalémě, aby slavili velikunoe měsíce druhého.

3. Nebo nemohli slaviti toho času, proto že kněží posvěcených se nedostávalo, aniž se lid byl shromáždil do Jeruzaléma.

4. I vidělo se to za dobré králi i všemu množství,

5. A usoudili, aby provolati dali po všem Izraeli, od Bersabé až do Dan, aby přišli k slavení velikunoci Hospodinu Bohu Izraelskému do Jeruzaléma; nebo již byli dávno neslavili tak, jakž psáno jest.

6. Protož šli poslové s listy od krále a od knížat jeho po vší zemi Izraelské a Judské s rozkazem královským tímto: Synové Izraelští, obraťte se k Hospodinu Bohu Abrahamovu, Izákovu a Izraelovu, i obráťte se k ostatkům, kteříž jste koli znikli ruky králů Assyrských.

7. A nebývejte jako otcové vaši a bratří vaši, kteříž převráceně činili proti Hospodinu Bohu otců svých, pročež dal je v zpuštění, jakž sami vidíte.

8. Nyni tedy nezatvrzujte šíjí svých tak, jako otcové vaši. Podejte ruky Hospodinu, a poďte do svatyně jeho, kte-

říž posvětil na věky, a služte Hospodinu Bohu svému, a odvráťte se od vás buv prehlivostí jeho.

9. Nebo obráťte-li se k Hospodinu, bratří vaši i synové vaši milosrdenství obdrží u těli, kteříž je zjímali, tak že se navrátí do země této. Milosrdný zajisté a dobrotivý jest Hospodin Bůh váš, aniž odvráťte tvář od vás, jestliže se obráťte k němu.

10. Když pak ti poslové ehodili z města do města po kraji Efraim a Manasse až do Zabulon, * posmívali se a utrhalí jim. *1 Mojz.19,14.

11. Ale však někteří z Asser, Manasses a Zabulon, poníživše se, přišli do Jeruzaléma.

12. V Judstvn tolikéž byla ruka Boží, tak že jim dal srdce jedno k vykonání rozkazu krále a knížat, podlé slova Hospodinova.

13. I sešlo se do Jeruzaléma lidu mnoho, aby drželi slavnost přesnic měsíce druhého, shromáždění velmi veliké.

14. Tedy povstavše, pobořili oltáře, kteříž *byli* v Jeruzalémě; též i všecky oltáře, na kterýchž se kadivalo, rozbořili a vmetali do potoka Cedron.

15. Potom pak obětovali beránka velikonočního, čtrnáctého dne měsíce druhého. Kněží pak a Levitové zastyděvše se, posvětili se, a přivedli oběti do domu Hospodinova.

16. A stáli v řadu svém vedlé povinnosti své podlé zákona Mojžiše muže Božího, a kněží kropili krví, *berouce ji* z rnkou Levitů.

17. Nebo mnozí byli v shromáždění, kteříž se neposvětili. Protož Levitové zabijeli beránky velikonoční za každého nečistého, k tomu, aby *jich* posvětili Hospodinu.

18. Veliký zajisté dil toho lidu, množství z Efraima, Manasses, Izachara a Zabulona, neočistili se, a všuk jedli beránka velikonočního jinak * než psáno jest. Ale modlil se Ezechiáš za ně, řka: Dobrotivý Hospodin očistíž *toho*, *2 Mojz.12,3 násled.

19. Kdožkoli celým srdcem svým se ustavil, aby hledal Boha, Hospodina Boha otců svých, byť pak *i očištěn nebyl* vedlé očišťování svatého.

20. I vyslyšel Hospodinu Ezechiáše, a uzdravil lid.

21. A tak drželi synové Izraelští, kte-

říz byli v Jeruzalémě, slavnost přesuic za sedm dní s veselím velikým, a chválili Hospodina každého dne Levitové a kněží na nástrojích silu Hospodinovu.

22. Mluvil pak byl Ezechiáš přívětivě ke všechněm Levitům vyučujícím známosti pravé Hospodina. I jedli *oběti* slavnosti té za sedm dní, obětující oběti pokojné, a oslavující Hospodina Boha otců svých.

23. Tedy sneslo se na tom všecko shromáždění, aby učinili *tolikéz* za druhých sedm dní. Takž slavili *jiných* sedm dní s radostí.

24. Nebo Ezechiáš král Judský * dal shromáždění tomu tisíc volků, a sedm tisíc ovec. Knižata také dala shromáždění volků tisíc, a ovec deset tisíců. A posvětilo se kněží velmi mnoho. ^{*k.35,7.}

25. A tak veselilo se všecko shromáždění Judské, i kněží a Levitové a všecko shromáždění, kteréž přišlo z Izraele, i příchozí, kteříž byli přišli z země Izraelské, i obyvatelé Judští.

26. A bylo veseli veliké v Jeruzalémě; nebo ode dnů Šalomouna syna Davida, krále Izraelského, nic takového nebylo v Jeruzalémě.

27. Potom pak vstali kněží i Levitové, a dali požehnání lidu. I vyslyšán jest hlas jejich, a přišla modlitba jejich k příbytku svatosti Hospodinovy v nebe.

KAPITOLA XXXI.

Kažení modlářství. 2. Pořádání kněží a Levitů. 4. Opatření jich od lidu.

A když se to všecko dokonalo, vyšel všecken lid Izraelský, což ho koli bylo v městech Judských, stroskotali modly a posekali háje, a * pobořili výsosti a oltáře po vší zemi Judské a Benjamin, i v Efraim a Manasses, až vše dokonali. Potom navrátili se všickni synové Izraelští, jeden každý k vládařství svému do města svého. ^{*5 Mojz.7,5.}

2. Ezechiáš pak zase zřídil třídy kněží a Levitů podle tříd jejich, jednoho každého podle povinnosti přísluhování jeho, kněží a Levity k obětem zápalným a pokojným, aby přísluhovali, a oslavovali i chválili Hospodina v branách vojška jeho.

3. Též i částka z statku královského *dávána* k obětování zápalů, k zápalům jitřním i večerním, též k zápalům sobotním, a na novměsíce i na slavnosti vý-

roční, jakož psáno jest v zákoně Hospodinově.

4. Prikázal také lidu přebývajícímu v Jeruzalémě, dávatí díl kněžím a Levitům, aby tím ochotnější byli v zákoně Hospodinově.

5. A jakž vyšel tento rozkaz, snesli synové Izraelští mnoho prvotin obilé, mstu, oleje, ovoce palmového i všech úrod polních, a desátek ze všech věcí hojný přinesli.

6. Synové také Izraelští a Judšti, kteříž bydlili v městech Judských, i oni desátky z skotů a bravů, a desátky svaté, posvěcené Hospodinu Bohu svému, snášeli a skládali po hromadách.

7. Třetího měsíce počali zakládati těch hromad, a měsíce sedmého dokonali.

8. Přišel pak Ezechiáš s knížaty, a vidouce hromady ty, dobrořečili Hospodinu a lidu jeho Izraelskému.

9. I tázal se Ezechiáš kněží a Levitů o těch hromadách.

10. Jemuž odpověděl Azariáš kněz nejvyšší z domu Šadochova, řka: Jakž počali těch * obětí přináseti do domu Hospodinova, jedli jsme a nasyceni jsme, a ještě zůstává hojně; nebo Hospodin požehnal lidu svému, že toho tak mnoho pozůstalo. ^{*4 Mojz.5,9.}

11. Tedy rozkázal Ezechiáš nadělati špižirní při domu Hospodinovu. I nadělali,

12. A snášeli tam věrně oběti a desátky, i věci posvěcené, a nad tím *byl* za správce Konaniáš Levita, a Simei bratr jeho, druhý.

13. Jechiel pak a Azaziáš, Nachat a Azael, a Jerimot a Jozabad, Eliel, Izmacháš, Machat a Benaiáš, *přivzati* za úředníky od Konaniáše a Simei bratra jeho, podle poručení Ezechiáše krále, a Azariáše knížete domu Božího.

14. Chóre pak syn Imny, Levita, vrátný brány východní, byl nad tím, což dobrovolně obětovali Bohu, aby rozdělaval oběti Hospodinovy a věci svato-svaté.

15. Jemuž ku pomoci byli Eden, Miniamin, Jesua, Semaiáš, Amariáš a Sechaniaš po městech kněžských, *muži* hodnověrní, aby rozdělovali bratřím svým díly, jakž velikému, tak malému,

16. (Mimo ty, kteříž z pokolení jejich byli pohlaví mužského, od tříletých a výše,) každému veházejícímu do domu

Hospodinova ku povinnostem denním, podle úřadů jejich, a podle služby jich i podle třídy jejich,

17. A těm počtení byli v rodině kněžské po čeledech otců jejich, i Levitům, ode dvacítiletého a výše, podle služby jich v třídách jejich,

18. Těz i rodině jejich, na všechny maličké jich, ženy jejich, syny jejich i dcery jejich, a všemu množství; nebo dověrně posvětili se v svatosti.

19. Synům také Aronovým kněžím v předměstích měst jejich po všech městech ti muži, kteříž zejména zaznamenáni jsou, dávali díly každému pohlaví mužského z kněží i každému z rodiny Levitů.

20. A tak učinil Ezechiáš ve všem Judstvu, a činil, což dobrého, přímého a pravého jest před Hospodinem Bohem svým.

21. A ve všelikém díle, kterézkoli začal při službě domu Božího, a v zákoně i v příkázání, hledaje Boha svého, celým srdcem svým to činil, a šťastně se mu vedlo.

KAPITOLA XXXII.

Senacherib pyšný přitáhl do Judstva, 9. rouhal se Bohu, 21. zahynul, 33. a Ezechiáš umřel.

Po těch věcech a stálém nařízení jejich, přitáhl * Senacherib král Assyrský, vtrhl do Judstva, a položil se proti městům hrazeným, a uložil jich zdobývatí sobě.

*2 Král.18,13.

2. Vida pak Ezechiáš, že přitáhl Senacherib, a že tvář jeho *obrácena jest* k boji proti Jeruzalému,

3. Uradil se s knížaty a rytíři svými, aby zasypali vody studnie, kteréž byly vně za městem. I pomáhali jemu.

4. Nebo shromáždilo se lidu množství, a zasypali všecky studnice i potok rozvodňující se u prostřed země, řkouce: Proč přijdouce králové Assyřští, mají najíti vody tak mnoho?

5. A posiliv se, vystavěl všecku zed zbořenou, a zopravoval věže, a vně zed druhou. Upevnil i Mello města Davida, k tomu také nadělal braně velmi mnoho i pavéz.

6. Zřídil těz hejtmany válečné nad lidem, a shromáždil je k sobě do ulice u brány městské, a mluvil jim přívětivě, řka:

7. Posilňte se a zmužile sobě počínejte, nebojte se, ani strachujte tváří krále

Assyrského, ani všeho množství, kteréž jest s ním; nebo * větší jest s námi, než s ním.

*2 Král.6,16. 1 Jan.4,4.

8. S ním jest * rámě člověka, s námi pak jest Hospodin Bůh náš, ku pomoci naši a k bojování za nás. I zpolehl lid na slova Ezechiáše krále Judského.

*Jer.17,5,7.

9. Potom poslal Senacherib král Assyrský služebníky své do Jeruzaléma, (sám pak ležel u Lachis, a všecko království jeho bylo s ním,) k Ezechiášovi králi Judskému, i ke všemu lidu Judskému, kterýž byl v Jeruzalémě, řka:

10. Takto praví Senacherib král Assyrský: V čem vy doufáte, že zůstáváte v ohradě v Jeruzalémě?

11. Zdalíž Ezechiáš nenavodí vás, aby vás zmořil hladem a žizní, pravě: Hospodin Bůh náš vytrhne nás z ruky krále Assyrského?

12. Zdalíž jest sám Ezechiáš nepobořil výsosti jeho a oltářů jeho, a přikázal Judovi a obyvatelům Jeruzalémským, řka: Před jedním oltářem klaněti se budete, a na něm kaditi.

13. Nevíte-liž, co jsem učinil já i otcové moji všechněm národníu zemi? Zdalíž * jak mohli bohové národů a zemí vytrhnouti země své z ruky mé?

*2 Král.18,33.

14. Kdo *byl* mezi všemi bohy národů těch, kteréž jsou vyplénili otcové moji, kterýž by mohl vytrhnouti lid svůj z ruky mé? Aby pak mohl Bůh váš vytrhnouti vás z ruky mé?

15. Protož tedy necht' vás nesvodí Ezechiáš, ani vás namlouvá, aniž mu věřte. Kdyžť nemohl žádný bůh všech národů a království vytrhnouti lidu svého z ruky mé, jako i z ruky otců svých, nadtoť ovšem bohové vaši nevytrhnou vás z ruky mé.

16. Přes to ještě mluvili služebníci jeho i proti Hospodinu Bohu, i proti Ezechiášovi služebníku jeho.

17. Psal také listy, rouhaje se Hospodinu Bohu Izraelskému, a mluvě proti němu, řka: Jakož bohové národů zemských nevytrhli lidu svého z ruky mé, tak nevytrhne Bůh Ezechiášův lidu svého z ruky mé.

18. Křičeli pak hlasem velikým Židovský proti lidu Jeruzalémskému, kterýž byl na zdi, aby strach na ně pustili a předěsili je, aby *tak* vzali město.

19. A tak mluvili o Bohu Jeruzalémském, jako o jiných bozích národů země, dílu rukou lidských.

20. Tedy modlil se Ezechiáš král, a Izaiáš prorok syn Amosův z příčiny té, a volali k nebi.

21. I * poslal Hospodin anděla, kterýž vyhledal každého udatného i vývodu i kniže v vojtě krále Assyrského, tak že se s hanbou velikou navrátil do země své. A když všel do chrámu boha svého, ti, kteříž vyšli z života jeho, zamordovali ho tam mečem.

*Izai.37,36.

22. A tak vysvobodil Hospodin Ezechiáše a obyvatele Jeruzalémské z ruky Senacheriba krále Assyrského, a z ruky všech, a provázal je všudy vůkol.

23. Tedy mnozí přinášeli oběti Hospodinu do Jeruzaléma, ano i dary drahé Ezechiášovi králi Judskému, tak že potom vznešen jest n všech národů.

24. V těch dnech * roznemohl se Ezechiáš až k smrti, i modlil se Hospodinu. Kterýž promluvil k němu, a ukázal mu zázrak.

*2 Král.20,1. Izai.38,1.

25. Ale Ezechiáš nebyl vděčen dobrodini sobě učiněného, nebo * pozdvihlo se srdce jeho. Pročez povstala proti němu prehlivost, i proti Judovi a Jeruzalému.

*k.26,16.

26. Ale když se pokořil Ezechiáš pro to pozdvížení srdce svého i s obyvateli Jeruzalémskými, nepřišla na ně prehlivost Hospodinova za dnů Ezechiášových.

27. Měl pak Ezechiáš bohatství a slávu velmi velikou; nebo nashromáždil sobě pokladů stříbra a zlata i kamení drahého a vonných věcí, i pavéz i všelijakých klénotů.

28. A měl špižirny pro úrody obilí, mstu, oleje, i stáje pro všeliká hovada a chlévy pro dobytek.

29. Města také zdělal sobě, a měl bravů a skotů množství; nebo Bůh dal jemu zboží náramně veliké.

30. Tentýž Ezechiáš zasypal tok vody Gihonu hořejší, a přímo vedl jej dolů k západní straně města Davidova, a šťastně se vedlo Ezechiášovi ve všech skutcích jeho.

31. Toliko při * poselství knížat Babylonských poslaných k němu, aby se vptali na zázrak, kterýž se byl stal v zemi, opustil ho Bůh, aby ho zkusil, aby

známé bylo všecko, *co bylo* v srdci jeho.

*Izai.39,1.

32. Jiné pak věci Ezechiášovy i pobožnost jeho zapsány jsou v proroctví Izaiáše proroka syna Amosova, a v knize o králich Judských a Izraelských.

33. I usnul Ezechiáš s otcí svými, a pchovali jej výše nad hroby potomků Davidových, a učinili jemu poctivost při smrti jeho všecken Juda i obyvatelé Jeruzaléma. A kraloval Manasses syn jeho místo něho.

KAPITOLA XXXIII.

Modláštví, 10. zajetí, 13. pokání 20. i smrt Manassesova.

21. Kralování 24. i zahynutí Amona syna jeho.

Ve dvanácti letech byl Manasses, když počal kralovati, a padesáte pět let kraloval v Jeruzalémě.

2. Činil pak to, což jest zlého před očima Hospodinovýmá, vedlé * ohavnosti těch národů, kteréž Hospodin vyhnal před syny Izraelskými.

*5 Mojz.18,9.

3. Nebo vzdělal zase výsosti,* kteréž byl rozbořil Ezechiáš otec jeho, a vystavěl oltáře Bálům, a vysadil háje, a klaněje se všemu vojsku nebeskému, sloužil jim.

*2 Král.18,4.

4. Vzdělal také oltáře v domě Hospodinově, o němž byl řekl * Hospodin: V Jeruzalémě bude jméno mé na věky.

*5 Mojz.12,5.11.1 Král.9,3.

5. Vzdělal, pravím, oltáře všemu vojsku nebeskému ve dvou síních domu Hospodinova.

6. Přesto dal provoditi syny své skrze oheň v údolí Benhinnom, a šetřil časů, s hadačstvím a s kouzly se obíral, a naričil zaklínače a čarodějníky, a mnoho zlého páchal před očima Hospodinovýmá, popouzeje ho.

7. Postavil také obraz rytý, kterýž byl udělal, v domě Božím, o kterémž byl řekl Bůh Davidovi a * Šalomounovi synu jeho: V domě tomto a v Jeruzalémě, kterýž jsem vyvolil ze všech pokolení Izraelských, oslavím jméno své na věky.

*k.7,10.

8. Aníž více pohnu nohou lidu Izraelského z země, kterouž jsem oddělil otcům vašim, jen toliko budou-li šetřiti, aby plnili všecko to, což jsem jim přikázal, všecken zákon, ustanovení a soudy skrze Mojžiše vydané.

9. Ale Manasses uvedl v blud Judské i obyvatele Jeruzalémské, tak že činili horší věci nežli ti národové, kteréž vy-

plénil Hospodin před tváří synů Izraelských.

10. A ačkoli mluvil Hospodin k Manassesovi a k lidu jeho, oni * však nepozorovali. *k.24,19.

11. Pročež přivedl na ně Hospodin hejtmany vojska krále Assyrského, kteříž jali * Manassesu v trní, a svázavše ho dvěma řetězy ocelivými, dovedli jej do Bablyona. *Zalm.107,10násl.

12. Tam pak jsa * sevřin, modlil se Hospodinu Bohu svému, a ponižoval se velmi před obličejem Boha otců svých, *Zalm.18,7.

13. A modlil se jemu. I naklonil se k němu, a vyslyšel modlitbu jeho, a uvedl jej zase do Jeruzaléma do království jeho. Tehdy pozval Manasses, že sám Hospodin jest Bohem.

14. A potom vystavěl zed zevnitřní města Davidova k západní straně Gihonu potoku, až kudy se chodí k bráně rybné, a obehnal Ofel, a vyhnal ji velmi vysoko. Rozsádl také hejtmany vojska po všech městech hrazených v Judstvu.

15. Vymetal také bohy cizí a rytinu z domu Hospodinova, a všecky oltáře, kterýchž byl nadělal na hoře domu Hospodinova i v Jeruzalémě, a vyházal za město.

16. Opravil zase i oltář Hospodinův, a obětoval na něm oběti pokojné a dikčinné, a přikázal Judským, aby sloužili Hospodinu Bohu Izraelskému.

17. A však vždy ještě lid obětoval na výsostech, ale toliko Hospodinu Bohu svému.

18. Jiné pak věci Manassesovy, i modlitba jeho k Bohu jeho, a slova proroků, kteříž mluvivali k němu ve jménu Hospodina Boha Izraelského, to vše zapsáno v * knize o králich Izraelských. *2Kral.21,1.

19. Modlitba pak jeho i to, že vyslyšán jest, a každý hřích jeho, i přestoupení jeho, i místa, na kterýchž byl postavil výsosti, a zdělal háje a rytiny, ještě prvé než se pokoril, to vše zapsáno jest v knihách Chozai.

20. I usnul Manasses s otcí svými, a pochovali jej v domě jeho, a kraloval Amon syn jeho místo něho.

21. Ve dvanectnácti letech * byl Amon, když počal kralovati, a dvě lété kraloval v Jeruzalémě. *2Kral.21,19.

22. I činil to, což jest zlého před očima

Hospodinovýmá, tak jako byl činil Manasses otec jeho; nebo všechněm rytinám, kterýchž byl nadělal Manasses otec jeho, obětoval Amon a sloužil jim.

23. Aníž se ponižil před Hospodinem, jako se ponižil Manasses otec jeho, nýbrž on Amon mnohem více hřešil.

24. Spuntovali * se pak proti němu služebníci jeho, a zamordovali jej v domě jeho. *2Kral.12,20;21,23.

25. Tedy pobil lid země všecky ty, kteříž se byli spuntovali proti králi Amonovi, a ustanovil lid země krále Joziášeho syna jeho místo něho.

KAPITOLA XXXIV.

Náboženství obnoveno 8. i chrám. 14. Zákon Boží nalezen i čten. 29. Smlouva krále i lidu s Bohem učiněna.

V osmi letech byl Joziáš, když kralovati počal, a kraloval jedno a třideceti let v Jeruzalémě.

2. Ten * činil to, což jest pravého před očima Hospodinovýmá, chodě po cestách Davida otce svého, a neuchýlil se na pravo ani na levo. *k.29,2.

3. Léta zajisté osmého kralování svého, když ještě mládenček byl, počal bledati Boha Davida otce svého, dvanáctého pak léta počal vyčišťovati Judy a Jeruzaléma od výsosti, hájů, rytin a slitin.

4. Nebo u přítomnosti jeho * rozbořili oltáře Bálů, i obrazy slunečné, kteříž byli na nich, zpodtímal. Též i háje a řýtiny, i slitiny zdrobil a setřel, a rozsypal po hrobích těch, kteříž jim obětovávali. *2Kral.11,18.

5. Kostí * pak kněží popálil na oltářích jejich, a vyčistil Judu a Jeruzalém, *2Kral.23,20.

6. Též i města v pokolení Manasses, Efraim a Simeon, až i Neftalim i pustiny jejich vřkol.

7. A tak zkazil oltáře a háje, a rytiny stroskotal na kusy, a všecky obrazy slunečné vysekal po vší zemi Izraelské. Potom navrátil se do Jeruzaléma.

8. Léta pak osmnáctého kralování svého, když vyčistil zemi a dům Boží, poslal Sařana syna Azaliášova, a Maaseiáše úředníka města, a Joacha syna Joachazova kanclíře, aby opraven byl dům Hospodina Boha jeho.

9. Kteríž přišedše k Helkiášovi knězi nejvyššímu, dali peníze snesené do domu Božihó, kteréž byli Levitové vrátní vybrali od Manassesu a Efraima, i ode

všech ostatků Izraelských, i od všeho Judy a Beniamina, a navrátili se do Jeruzaléma.

10. Dali * je pak v ruce správce toho díla, kteříž představeni byli nad domem Hospodinovým, a ti vydávali je dělníkům, jenž dělali v domě Hospodinově, opravující a utvrzující jej. *2 Král. 22, 5 násl.

11. I dali tesařům a stavitelům, aby najednali kamení tesaného, a dříví k vazbám i k trámům domů, kteréž byli zbořili králové Judští.

12. Muži pak ti věrně se měli při té práci, nad nimiž ustanoveni Jachat a Abdiáš Levitové z synů Merari, Zachariáš a Mesullam z synů Kahat, aby s pilností přidrželi k práci. A z těch Levitů každý uměl hrát na nástroje muzické.

13. Ale nad nosiči, i kteříž přidrželi dělníky ke všeliké práci, byli z Levitů písaři, úředníci a vrátní.

14. A když vynášeli peníze, kteréž byly sneseny do domu Hospodinova, našel Helkiáš kněz knihu zákona Hospodinova vydaného skrze Mojžíše.

15. I řekl Helkiáš k Safanovi písaři: Knihu * zákona nalezl jsem v domě Hospodinově. I dal Helkiáš tu knihu Safanovi. *2 Král. 22, 8.

16. Safan pak přinesl tu knihu králi, a při tom jemu oznámil, řka: Všecko, cožkoli bylo poručeno služebníkům tvým, dělají.

17. Nebo sebravše peníze, což se jich koli nalezlo v domě Hospodinově, vydali je v ruce úředníkům a dělníkům.

18. Oznámil také Safan písaři králi, řka: Knihu mi dal Helkiáš kněz. I četl v ní Safan před králem.

19. Pročž když slyšel král slova zákona, roztrhl roucho své.

20. A rozkázal král Helkiášovi, též Achikamovi synu Safanovu, a Abdonovi synu Michovu, a Safanovi písaři, a Asaiášovi služebníkovi královskému, řka:

21. Jděte, poradte se s Hospodinem o mne i o pozůstalý lid Izraelský a Judský, z strany slov knihy této, kteráž jest nalezena; nebo veliký jest hněv Hospodinův, kterýž jest vylit na nás, proto že neostříhali otcové naši slova Hospodinova, aby činili všecko, což psáno jest v knize této.

22. Tedy šli, Helkiáš a kteříž byli při králi, k Chuldě prorokyni, manželce Šaluma syna Tekue, syna Chasrova, stráž-

ného nad rouchem, nebo bydlila v Jeruzalémě na druhé straně, a mluvili k ni ty věci.

23. Kteráž řekla jim: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Povězte muži tomu, kterýž poslal vás ke mně,

24. Takto praví Hospodin: Aj, já uvedu zlé věci na toto místo a na obyvatele jeho, všechna zlořečení napsaná v * knize té, kterouž četli před králem Judským, *3 Mojz. 26, 14 násl.

25. Proto že opustili mne a kadili bohům cizím, aby mne popouzelí všemi skutky rukou svých. Z té příčiny vylita bude prehlivost má na toto místo, aniž bude uhašena.

26. Králi pak Judskému, kterýž poslal vás, abyste se tázali Hospodina, takto povíte: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský o slovích těch, kteráž jsi slyšel:

27. Poněvadž obměkčeno jest srdce tvé, a ponižil jsi se před tváří Boží, kdyžs slyšel slova jeho proti místu tomuto a proti obyvatelům jeho, a ponižuje se přede mnou, roztrhl jsi roucho své, a plakals přede mnou, i já vyslyšel jsem tě, praví Hospodin.

28. Aj, já připojím tě k otcům tvým, a pochován budeš v hrobích svých v pokoji, aby * neviděly oči tvé ničeho z toho zlého, kteréž já uvedu na místo toto a na obyvatele jeho. I oznámili králi tu řeč. *2 Král. 22, 20.

29. Tedy poslav král, shromáždil všechny starší Judské a Jeruzalémské.

30. A vstoupil král do domu Hospodinova, a všickni muži Judští i obyvatelé Jeruzalémští, kněží, Levitové a všecken lid od velikého až do malého, i četli, aby všickni slyšeli všechna slova knihy smlouvy, kteráž byla nalezena v domě Hospodinově.

31. Potom stoje král na místě svém, učinil * smlouvu před Hospodinem, že bude následovati Hospodina, a ostříhati přikázání jeho i svědectví jeho a ustanovení jeho z celého srdce svého a ze vši duše své, a plniti slova smlouvy té, kteráž jsou v té knize zapsána. *k. 15, 12.

32. I rozkázal, aby k téměř každý stál, kdož by koli nalezen byl v Jeruzalémě a v Beniaminovi. I činili obyvatelé Jeruzalémští podle smlouvy Boží, Boha otců svých.

33. Tehdáž také vyprázdnil Joziáš všechny ohavnosti ze všech zemí synů Izra-

elských, a přidržel všecky, kteřížkoli byli v Izraeli, k tomu, aby sloužili Hospodinu Bohu svému. Po * všecky dny jeho neodstoupili od následování Hospodina Boha oteů svých.

*Soud.2,7.

KAPITOLA XXXV.

Joziáš velikunoc slavil, 20. potom v válce proti králi Egypťskému zhyнул.

Slavil také Joziáš v Jeruzalémě velikunoc Hospodinu, a zabili beránka velikonočního čtrnáctého dne měsíce prvního.

2. A postaviv kněží v strážech jejich, utvrdil je v přísluhování domu Hospodínova.

3. I řekl Levitům, kteříž připravovali za všecken lid Izraelský věci svaté Hospodinu: Vneste truhlu svatosti do domu, * kterýž ustavěl Šalomoun syn Davidův, král Izraelský. Nebudeť vám břemenem na ramenou. A tak nyní služte Hospodinu Bohu svému a lidu jeho Izraelskému.

*1 Král.6,1 nsl.

4. A připravte se po čeledech oteů svých, po třídách svých, tak jakž nařídil David král Izraelský, a podlé nařízení Šalomouna syna jeho.

5. A stůjte v svatyni podlé rozdílu čeledi otcovských, bratři národu svého, a podlé rozdělení každé čeledi otcovské Levitů.

6. A tak zabíte beránka, a posvěťte se, a připravte bratřím svým, ehovajíce se vedle slova Hospodínova *vydaného* skrze Mojžiše.

7. Daroval * pak Joziáš všemu množství z stáda beránků a kozeleů, vše k obětem velikonočním, podlé toho všeho, jakž postačovalo, v počtu třidecet tisíců, a skotů tři tisíce, to vše z statku královského.

*k.30,21.

8. Knížata jeho také k lidu, kněžím i Levitům štědrě se ukázali: Helkiáš, Zachariáš a Jehiel, přední v domě Božím, dali kněžím k obětem velikonočním dva tisíce a šest set *bravů* a skotů tři sta.

9. Konaniáš pak s Semaiášem a Natanaelem bratřimi svými, též Chasabiáš, Jehiel, Jozabad, přední z Levitů, darovali *jiným* Levitům k obětem velikonočním pět tisíc *bravů* a skotů pět set.

10. A když připraveno bylo *všecko* k službě, stáli kněží na místě svém, a Levitové v třídách svých, podlé rozkazu královského.

11. I zabijeli beránky velikonoční, kně-

ží pak kropili *krví*, *berouce* z rukou jejich, a Levitové vytahovali z *koží*.

12. Tedy oddělili zápal, aby dali lidu podlé rozdělení domů čeledi otcovských, tak aby obětováno bylo Hospodinu, jakž psáno jest v knize Mojžišově. Tolikéž i s voly *učinili*.

13. I pekli beránky velikonoční ohněm podlé obyčeje, ale jiné věci posvěcené vařili v hrncích, v kotlicích a v pánvicích, a rozdávali rychle všemu lidu.

14. Potom pak připravili sobě a kněžím. Nebo kněží, synové Aronovi, zápalu a tuky až do noci obětovali, protož Levitové připravili sobě i kněžím, synům Aronovým.

15. Též i * zpěváci, synové Azafovi, stáli na místě svém podlé rozkázání Davida Azafovi, Hémanovi i Jedntunovi, proroku královskému, *vydaného*. Vrátni také při jedné každé bráně neměli oděhazeti od své povinnosti, pročež bratři jejich Levitové jiní strojili jin.

*1 Par.25,1.

16. A tak nastrojena byla všecka služba Hospodínova v ten den, v slavení hodu beránka a obětování oběti zápalné na oltáři Hospodínovu, podlé rozkázání krále Joziáše.

17. I slavili synové Izraelští, což se jejich našlo, hod beránka v ten čas a slavnost přesnic za sedm dní.

18. Nebyla pak slavena * velikunoc té podobná v Izraeli ode dnů Samuele proroka, aniž který z králů Izraelských slavil hodu beránka podobného *tomu*, kterýž slavil Joziáš s kněžimi a Levity, i se vším lidem Judským a Izraelským, což se ho našlo, i s obyvateli Jeruzalémskými.

*k.30,26.

19. Osmnáctého léta kralování Joziášova slaven byl ten hod beránka.

20. Potom po všem, když již spravil Joziáš dům *Boží*, přitáhl * Ného král Egypťský, aby bojoval proti Charkemis podlé Entřaten, Joziáš pak vytáhl proti němu.

*2 Král.23,29.

21. Kterýž ač poslal k němu posly, řka: Já nie nemám s tebou činiti, králi Judský. Ne proti tobě, *slyš* ty, dnes *táhnu*, ale proti domu, kterýž se mnou bojuje. kamž mi rozkázal Bůh, abych pospíšil. Nebojuj s Bohem, kterýž se mnou jest, ať tě neshladí:

22. Joziáš však neodvrátil tváři své od něho, ale aby bojoval s ním, změnil oděv svůj, aniž uposlechl slov Néhoých,

poslých z úst Božích. A tak přitáhl, aby se s ním potýkal na poli * Mageddo.

^{*2 Král. 23, 30.}

23. I * postřelili střelci krále Joziášem. Tedy řekl král služebníkům svým: Odvezte mne, neboť jsem velmi nemocen.

^{*1 Král. 22, 34.}

24. Takž přenesli jej služebníci jeho z toho vozu, a vložili ho na druhý vůz, kterýž měl, a dovezli jej do Jeruzaléma. I umřel, a pochován jest v hrobích otců svých. I plakal všecken Juda a Jeruzalém nad Joziášem.

25. Nařikal také i * Jeremiáš nad Joziášem, a zpívali všickni zpěváci a zpěvákyně v nařikáních svých o Joziášovi až do dnešního dne, kteráž uvedli v obyčej Izraeli. A ta jsou zapsána v pláči Jeremiášovu.

^{*Jer. 22, 10, 11.}

26. Jiné pak věci Joziášovy, i pobožnost jeho, jakž napsáno jest v zákoně Hospodinově,

27. I skutkové jeho první i poslední, to vše zapsáno jest v knize o králich Izraelských a Judských.

KAPITOLA XXXVI.

Čtyř králů Judských bidné zavedení, 22. a lidu Božibo zase propuštěni.

Tedy vzal lid země * Joachaza syna Joziášova, a ustanovili ho králem na místě otce jeho v Jeruzalémě.

^{*2 Král. 23, 30.}

2. Ve tříměcítma letech byl Joachaz, když počal kralovati, a tři měsíce kraloval v Jeruzalémě.

3. Nebo vzal jej král Egyptský z Jeruzaléma, a uložil na zemi pokutu sto pentněřů stříbra a centuěř zlata.

4. A ustanovil král Egyptský * Eliakina bratra jeho nad Judou a Jeruzalémem za krále, a proměnil mu jméno jeho, aby sloužil Joakim. Joachaza pak bratra jeho vzal Nécho, a zavedl ho do Egypta.

^{*2 Král. 23, 34.}

5. V pětmečítma letech byl Joakim, když počal kralovati, a jedenáct let kraloval v Jeruzalémě. A když činil to, což jest zlého před očima Hospodina Boha vého,

6. Přitáhl proti němu Nabuchodonozor král Babylonský, a svázal jej řetězy ocelivými, aby jej zavedl do Babylona.

7. Nádooby také domu Hospodinova zavezl Nabuchodonozor do Babylona, a dal je do chrámu svého v Babylóně.

8. Jiné pak věci Joakimovy i ohavnosti jeho, kteráž páchal, i což se nalézalo

při něm, to vše zapsáno jest v knize o králich Izraelských a Judských. I kraloval * Joachin syn jeho místo něho.

^{*2 Král. 24, 6.}

9. V osmi letech byl Joachin, když kralovati počal, a kraloval tři měsíce a deset dní v Jeruzalémě, a činil to, což bylo zlého před očima Hospodinovými.

10. Potom pak po roce * poslal král Nabuchodonozor, a dal ho zavésti do Babylona s klénoty domu Hospodinova, a ustanovil králem Sedechiášem, příbuzného jeho, nad Judou a Jeruzalémem.

^{*2 Král. 24, 10, 12. † Jer. 52, 1.}

11. V jedenmečítma letech byl Sedechiáš, když počal kralovati, a jedenáct let kraloval v Jeruzalémě.

12. I činil to, což jest zlého před očima Hospodina Boha svého, aniž se pokořil před Jeremiášem prorokem mluvícím řeč Hospodinovu.

13. Nýbrž i Nabuchodonozorovi králi se zprotivil, jenž ho byl přísahou zavázal skrze Boha, a zatvrdil šíji svou, urputně uložil v srdeci svém, aby se nenavracoval k Hospodinu Bohu Izraelskému.

14. Ano i všecka knížata, knězi i lid v mnohá přestoupení se vydali, * podle všech ohavností pohanských, a poškvřnili domu Hospodinova, jehož byl posvětil v Jeruzalémě.

^{*5 Mojs. 18, 9.}

15. A když posílal Hospodin Bůh otců jejich k nim posly své, ráno vstáváje a posílaje, proto že se přívětivě měl k lidu svému a k příbytku svému:

16. Posmívali se poslům Božím, a pohrdali slovy jeho, a za svůdce měli proroky jeho, až se rozpálila prehlivost Hospodinova na lid jeho, tak aby nebylo žádného uléčení.

17. I přivedl na ně krále Kaldejského, kterýž zmrdoval mládence jejich mečem v domě svatyně jejich, a neodpustil mládenci ani panně, starci ani kmeti. Všecky dal v ruku jeho.

18. K tomu i * všecky nádoby domu Božího, veliké i malé, i poklady domu Hospodinova, i poklady královské i knížat jeho, všecko zavezl do Babylona.

^{*2 Král. 25, 13 násl.}

19. A vypálili dům Boží, a zbořili zed Jeruzalémskou, též i všecky paláce v něm popálili, ano i všelijaké klénoty drahé v něm zkazili.

^{*Neh. 1, 3.}

20. A což jich pozůstalo po meči, to

převědl do Babylona, a byli služebníci jeho i synů jeho, dokudž nekraloval král Perský,

21. Aby se naplnila řeč Hospodinova skrze * ústa Jeremiášova, dokudž země nevykonala sobot svých; po všecky dny, pokudž byla pustá, odpočivala, až se vyplnilo sedmdesáte let. *Jer.25,11:27,22:29,10.

22. Potom léta prvního Cýra krále Perského, aby se naplnila řeč Hospodinova skrze * ústa Jeremiášova, vzbudil Ho-

spodin ducha † Cýrova krále Perského. Kterýž dal provolati po všem království svém, ano také i rozepsal, řka:

*Ezdr.1,1. †Izai.41,28.

23. Toto pravi Cýrus král Perský: Všecka království země dal mi Hospodin Bůh nebeský, a ten mi poručil, abych mu vystavěl dům v Jeruzalémě, kterýž jest v Judstvu. Kdo jest mezi vámi ze všeho lidu jeho, Hospodin Bůh jeho *bu-
diž s ním, a ať jde.*

KNIHA EZDRÁŠOVA.

KAPITOLA I.

Propustění Židů z Babylona, 7. a navrácení jim nádob chrámových od Cýra.

Léta * prvního Cýra krále Perského, aby se naplnila řeč Hospodinova skrze ústa Jeremiášova †, vzbudil Hospodin ducha Cýrova krále Perského, aby dal provolati po všem království svém, ano také i rozepsal, řka: *k.5,13. 2Par.36,22. †Jer.25,11.

2. Toto pravi Cýrus král Perský: Všecka království země dal mi Hospodin Bůh nebeský, a on mi poručil, abych mu vystavěl dům v Jeruzalémě, kterýž jest v Judstvu.

3. Kdo jest mezi vámi ze všeho lidu jeho, buďž Bůh jeho s ním, a nechat jde do Jeruzaléma, kterýž jest v Judstvu, a staví dům Hospodina Boha Izraelského, toho Boha, kterýž jest v Jeruzalémě.

4. Kdož by pak zůstal na kterémkoli místě, kdež jest pohostinu, lidé místa toho ať mu pomohou stříbrem a zlatem, statkem i hovady, mimo oběti dobrovolné k domu Božimu, kterýž jest v Jeruzalémě.

5. I povstali předuá z *čeledí* otců z pokolení Judova a Beniaminova, kněží také a Levitové i každý, číhož ducha vzbudil Bůh, aby šli k stavění domu Hospodinova, kterýž jest v Jeruzalémě.

6. Jimž všickni ti, kteříž bydlili okolo nich, pomáhali nádobami stříbrnými a zlatými, statkem i hovady, a věcmi drahými, mimo všecko, což dobrovolné obětováno bylo.

7. Král také Cýrus vydal nádoby domu Hospodinova, kteréž byl pobral Na-

buchodonozor z Jeruzaléma, a dal je byl do domu Boha svého.

8. Vydal je pak Cýrus král Perský skrze Mitridata správce nad poklady, kterýž je vyčtl * Sesbazarovi knížeti Judskému. *k.5,14.

9. A tento jest počet jejich: Medenic zlatých třidecti, medenic stříbrných tisíc, nožů devětnecti,

10. Koflíků zlatých třidecti, koflíků stříbrných prostějších čtyři sta a deset, nádob jiných *na* tisíc.

11. Všech nádob zlatých i stříbrných pět tisíc a čtyři sta. Všecko to odnesl Sesbazar, když se stěhoval lid zajatý z Babylona do Jeruzaléma.

KAPITOLA II.

Počet lidu vmeujícího se z vězení Babylonského.

Tito pak * jsou lidé té krajiny, kteříž se z zajetí a přestěhování toho brali, jakž je byl přestěhoval Nabuchodonozor král Babylonský do Babylona, a navrátili se do Jeruzaléma a do Judstva, jeden každý do města svého, *Neh.7,6.

2. Kteríž přišli s Zorobábelem, s Jesua, s Nehemiášem, Saraiášem, Reelaiášem, Mardocheem, Bilsanem, Misparem, Bigvajem, Rechunem a Baanou. Počet mužů z lidu Izraelského:

3. Synů Farosových dva tisíce, sto sedmdesáte dva.

4. Synů Sefatiášových tři sta sedmdesáte dva.

5. Synů Arachových sedm set sedmdesát pět.

6. Synů * Pachat Moábových, synů Je-

sue a Joábových dva tisíce, osm set a dvanácte. ^{*Neh.7,11.}

7. Synů Elamových tisíc, dvě stě padesáte čtyři.

8. Synů Zattuových devět set čtyřiceti pět.

9. Synů Zakkai sedm set a šedesát.

10. Synů Báni šest set čtyřiceti dva.

11. Synů Bebai šest set třímecítma.

12. Synů Azgadových tisíc, dvě stě dvámecítma.

13. Synů Adonikamových šest set šedesáte šest.

14. Synů Bigvai dva tisíce, padesáte šest.

15. Synů Adinových čtyři sta padesáte čtyři.

16. Synů Aterových z Ezechiáše devadesát osm.

17. Synů Bezai tři sta třímecítma.

18. Synů Jorahových sto a dvanácte.

19. Synů Chasumových dvě stě třímecítma.

20. Synů Gibbarových devadesáte pět.

21. Synů Betlémských sto třímecítma.

22. Mužů Netofatských padesáte šest.

23. Mužů * Anatotských sto osmmecítma. ^{*Jer.1,1.}

24. Synů Azmavetských čtyřiceti dva.

25. Synů Kariatarimských, Kafirských a Berotských sedm set čtyřiceti a tři.

26. Synů Ráma a Gabaa šest set jedmecítma.

27. Mužů Michmas sto dvámecítma.

28. Mužů z Bethel a Hai dvě stě třímecítma.

29. Synů z Nébo padesáte dva.

30. Synů Magbisových sto padesáte šest.

31. Synů Elama druhého tisíc, dvě stě padesáte čtyři.

32. Synů Charimových tři sta dvaceti.

33. Synů Lodových, Chadidových a Oiových sedm set dvaceti pět.

34. Synů Jerecho tři sta čtyřiceti pět.

35. Synů Senaa tři tisíce, šest set a třiceti.

36. Kněží, synů Jedaiášových z domu Jesua, devět set sedmdesáte tři.

37. Synů Immerových tisíc, padesáte dva.

38. Synů Paschurových tisíc, dvě stě čtyřiceti sedm.

39. Synů Charimových tisíc a sedmácte.

40. Levitů, synů Jesua a Kadmiele, synů Hodaviášových, sedmdesáte čtyři.

41. Zpěváků, synů Azafových, sto dvacet osm.

42. Synů vratných, synů Sallumových, synů Aterových, synů Talmonových, synů Akkubových, synů Chatita, synů Sobai, všech sto třiceti devět.

43. Netinejských, synů Zicha, synů Chasufa, synů Tabbaot,

44. Synů Keros, synů Siaha, synů Fádon,

45. Synů Lebana, synů Chagaba, synů Akkub,

46. Synů Chagab, synů Samlai, synů Chanau,

47. Synů Giddel, synů Gachar, synů Reaia,

48. Synů Rezin, synů Nekoda, synů Gazam,

49. Synů Uza, synů Paseach, synů Besai,

50. Synů Asua, synů Meunim, synů Nefusim,

51. Synů Bakbuk, synů Chakufa, synů Charchur,

52. Synů Bazlut, synů Mechida, synů Charsa,

53. Synů Barkos, synů Sisera, synů Tamach,

54. Synů Neziach, synů Chatifa,

55. Synů * služebníků Šalomounových, synů Sotai, synů Soferet, synů Feruda, ^{*1 Král.9,21.}

56. Synů Jaala, synů Darkon, synů Giddel,

57. Synů Sefatiášových, synů Chattil, synů Pocheret Hazebaim, synů Ami,

58. Všech Netinejských a synů služebníků Šalomounových tři sta devadesáte dva.

59. Tito * také byli, kteříž šli z Telmelach, Telcharsa, Cherub, Addan a Immer, ale nemohli ukázati domu otců svých a semene svého, že by z Izraele byli: ^{*Neh.7,61.}

60. Synů Delaiášových, synů Tobiášových, synů Nekodových šest set padesáte dva.

61. A z * synů kněžských synové Chabaiášovi, synové Kózovi, synové Barzilai, kterýž pojav sobě ze deer Barzilai Galádského manželku, nazván jest jménem jejich. ^{*Neh.7,62.}

62. Ti vyhledávali zapsání o sobě, chtí-

ee prokázati rod svůj, ale nenašlo se. Protož zbaveni jsou kučžství.

63. A zapověděl jim Tirsata, aby nedjedli z věci svatosvatých, dokudž by nestál kněz s * urim a thumim. *2Moj2.28,30.

64. Všeho toho shromáždění pospolu čtyřiceti a dva tisíce, tři sta šedesáte,

65. Kromě služebníků jejich, a děvek jejich, jichž bylo sedm tisíc, tři sta třideci sedm. A mezi nimi bylo zpěváků a zpěvákyni dvě stě.

66. Koní jejich sedm set třideci šest, mezků jejich dvě stě čtyřideci pět.

67. Velbloudů jejich čtyři sta třideci pět, oslů šest tisíc, sedm set a dvadeći.

68. Z knížat pak čeledi oteovských, někteří, když přišli k domu Hospodinovu, kterýž byl v Jeruzalémě, dobrovolně se oddavše, aby stavěli dům Boží na gruntech jeho,

69. Vedlé možnosti své dali náklad k dílu: Zlata jeden a šedesáte tisíc drachem, stříbra pak pět tisíc liber, a sukni kněžských sto.

70. A tak osadili se kněží i Levitové a někteří z lidu, i zpěváci i vrátni a Netinejští v městech svých, i všecken Izrael v městech svých.

KAPITOLA III.

Vzdělání oltáře. 4. Slavnost stánků. 6. Založení chrámu.

Když pak nastal měsíc sedmý, a byli synové Izraelští v městech, shromáždil se lid * jednomyslně do Jeruzaléma.

* k.2.64.

2. Tedy vstav Jesua syn Jozadakův s bratřimi svými kněžimi, a * Zorobábel syn Salatielův s bratřimi svými, vzdělali oltář Boha Izraelského, aby obětovali na něm oběti zápalné, jakož † psáno jest v zákoně Mojžiše muže Božího.

* Mat.1.12. †3Moj2.6,9.

3. A když postavili oltář ten na základěch jeho, ačkoli se obávali národů jiných zemí, však obětovali na něm oběti zápalné Hospodinu, oběti zápalné ráno i večer.

4. Drželi také * slavnost stánků, jakož psáno jest, obětující zápal na každý den, vedlé počtu a vedlé obyčeje každého dne,

*3Moj2.23,34 násl.

5. A potom obět zápalnou ustavičnou, i na novměsíce i na každou slavnost Hospodinovu posvěcenou, i od každého dobrovolně obětujícího dobrovolnou obět Hospodinou.

6. Od prvního dne toho měsíce sedmého počali obětovatí zápalů Hospodinou, ačkoli chrám Hospodinův ještě nebyl založen.

7. I dali peníze kameníkům a řemeslníkům, též potrawy a nápoje i oleje Sidonským a Tyrským, aby vezli dříví cedrové z Libánu k moři Joppen, podlé povolení jim Cýra krále Perského.

8. Léta pak druhého po jejich se navrácení k domu Božimu do Jeruzaléma, měsíce druhého, začali Zorobábel syn Salatielův, a Jesua syn Jozadakův, i jiní bratři jejich kněží a Levitové a všickni, kteříž byli přišli z toho zajetí do Jeruzaléma, a ustanovili Levity od dvadceítiletých a výše, aby přihlédali k dílu domu Hospodinova.

9. A tak postaven jest Jesua, synové jeho i bratři jeho, * Kadmiel i synové jeho, synové Judovi spolu, aby přihlédali k dílu při domě Božím, potomci Chenadavovi, synové jejich i bratři jejich Levitové.

* k.2.40.

10. A když zakládali grunty stavitelé chrámu Hospodinova, postavili kněží zobláčené s trubami, a Levity syny Azafovy s cymbály, aby chválili Hospodina vedlé nařízení Davida krále Izraelského.

11. I prozpěvovali jedni po druhých, chválíce a oslavující Hospodina, * nebo dobrý jest, a že na věky trvá milosrdenství jeho nad Izraelem. Všecken také lid prokřikoval hlasem velikým, chválíce Hospodina, proto že založen byl dům Hospodinův.

*2Par.5.13.

12. Mnozí pak z kněží a z Levitů i z knížat čeledi oteovských, starci, kteříž byli viděli první dům, když zakládali tento dům před očima jejich, plakali hlasem velikým. Mnozí nazpět prokřikovali s radostí hlasem velikým,

13. Tak že lid nemohl rozeznati hlasu prokřikování radostného od hlasu plačícího lidu; nebo lid ten prokřikoval hlasem velikým, a hlas ten slyšán byl daleko.

KAPITOLA IV.

Zastaveno dílo chrámu Božího.

Uslyšavše pak nepřátelé Judovi a Beniaminovi, že by ti, kteříž přestěhováni byli, stavěli chrám Hospodinou Bohu Izraelskému,

2. Přistoupili k Zorobábelovi a k kní-

zatím *čeledí* otcovských, a řekli jim: Budeme s vámi stavěti; nebo jako i vy hledati budeme Boha vašeho, jemuž i oběti obětujeme ode dnů * Esarchaddona krále Assyrského, kterýž nás sem uvedl. ^{*2Král.19,37.}

3. Tedy řekl jim * Zorobábel a Jesua i jiná knížata *čeledí* otcovských z Izraele: Ne vám, ale nám *náleží* stavěti dům Bohu našemu; nebo my sami stavěti budeme Hospodinu Bohu Izraelskému, jakž přikázal nám král Kýrus, král Perský. ^{*k.2.2.}

4. A však lid té krajiny zemdléval ruce lidu Judského, a ohrožovali je, aby nestavěli.

5. Anobř i najímali proti nim rádee, aby rušili rady jejich, po všecky dny Kýra krále Perského, až do kralování Daria krále Perského.

6. Nebo když kraloval Asverus, při začátku kralování jeho sepsali žalobu proti obyvatelům Judským a Jeruzalémským.

7. (Tak jako za dnů Artaxerxa psal Bislam, Mitridates, Tabel a jiní tovaryši jeho k Artaxerxovi králi Perskému.) Pismo pak listu toho psáno bylo Syrsky, i vykládáno Syrsky.

8. Rechum *totiž* kanclér a Simsai písař napsali jeden list proti Jeruzalému Artaxerxovi králi, takový:

9. Rechum kanclér a Simsai písař i jiní tovaryši jejich, Dinaišti a Afarsatchaišti, Tarpelaišti, Afarzaišti, Arkevaišti, Babylonšti, Susanechaišti, Dehavejšti a Elmaišti,

10. I jiní národové, kteréž byl převedl Asnapar veliký a slavný, a rozsadil v městech Samařských, a jiní za řekou, i Cheenetšti,

11. (Tento *jest* připsal listu, kterýž poslali k Artaxerxovi králi,) služebníci tvoji, lidé za řekou a Cheenetšti.

12. Známo buď králi, že Židé, kteříž se vrátili od tebe, přišedše k nám do Jeruzaléma, město odporné a škodlivé stavějí, i zdi dělají, a základy spojují.

13. Protož nyní buď vědomo králi, bude-li to město vystaveno, a zdi dodělány, platů, cla a úroků dávatí nebudou, a tak komoře královské újma bude.

14. Nyní tedy poněvaďz dobrodini paláce užíváme, na obnažování krále neslušelo se nám dívati. Tou příčinou poslali jsme a oznámili to králi,

15. Aby dal hledati v knihách kronik

oteů svých, a najdeš v nich, i zviš, že město to *jest* město odporné a škodlivé králům i krajinám, a že se v něm puntovávají od starodávna, pročež to město *prvé* zkaženo bylo.

16. *Nadto* známoť činíme králi, že bude-li to město vystaveno, a zdi dodělány, tedy vládařství za řekou miti nebudeš.

17. *Tedy* odeslal odpověď král Rechumovi kancléři a Simsaiovi písaři i jiným tovaryšům jejich, kteříž bydlili v Samaři, a jiným za řekou v Selam i v Cheet:

18. Psání, kteréž jste k nám poslali, zjevně čteno *jest* přede mnou.

19. Protož rozkázal jsem, aby hledali. I našli, že to město zdávna povstává proti králům, a zprotivování i puntování bývají v něm.

20. *Nadto* i králové mocní že bývali v Jeruzalémě, a panovali nade vším, *co jest* za řekou, jimž platové, cla a úrok dávan býval.

21. Protož nyní přikažte, ať *jest* zastaveno mužům těm, aby to město nebylo stavěno, dokudž by ode mne poručeno nebylo.

22. Hleďtež pak, abyste se v té věci nemýlili, a ať skrze to nezroste něco zlého na škodu králům.

23. Když pak ten připsal listu Artaxerxa krále čten byl před Rechumem a Simsaiem písařem a tovaryši jejich, odešli rychle do Jeruzaléma k Židům, a zastavili jim moci a sílu.

24. A tak přetrženo *jest* dílo domu Božího, kterýž byl v Jeruzalémě, a stálo tak až do druhého léta kralování Daria krále Perského.

KAPITOLA V.

Stavení chrámu Božího opět začato, 7. a k Dariovi o to psáno.

Toho času prorokoval * Aggeus prorok a Zachariáš syn Iddo, proroci, Židům, kteříž byli v Judstvu a v Jeruzalémě, ve jménu Boha Izraelského *mluvíce* k nim.

^{*Agg.1.1.}

2. Tedy povstavše Zorobábel syn Salatielův, a Jesua syn Jozadakův, počali *zase* stavěti domu Božího, kterýž *jest* v Jeruzalémě, a byli s nimi proroci Boží, pomáhajice jim.

3. Téhož času přišel k nim Tattenai, vývoda za řekou, a Setarbozenai, i tovaryši jejich, kteříž takto k nim řekli:

Kdo vám poručil dům tento stavěti a zdi tyto dělati?

4. Tedy jsme jim řekli takto, ano i ty muže, kteří to stavení dělali, jmenovali.

5. Nad staršími pak Židovskými byla ochrana * Boha jejich, tak že nepřekazili jim, dokudž ta věc nepřišla před Daria, jehož tehdáž odpověď přinesli o té věci.

*5 Mojz. 11. 12.

6. Připis listu, kterýž poslal Tattenai vývoda za řekou, a Setarbozenai s tovaryši svými, i Afarsechaišti, kteříž byli za řekou, k Dariovi králi.

7. List poslali jemu, a takto bylo psáno v něm: Dariovi králi pokoj všeliký.

8. Známó buď králi, že jsme přišli do Judské krajiny k domu Boha velikého. Kterýžto stavějí kamenim velikým, a dříví kladou do stěn, a dílo to spěšně se staví, a daří se v rukou jejich.

9. Tedy otázali jsme se těch starších, a takto jsme jim řekli: Kdo vám poručil stavěti dům tento, a zdi tyto dělati?

10. Ano i na jména jejich ptali jsme se jich, abychom oznámili tobě, a napsali jména mužů těch, kteříž jsou přední mezi nimi.

11. Těmito pak slovy nám odpověděli, rkonce: My jsme služebníci Boha nebe a země, a stavíme dům, kterýž byl ustaven prvé před mnohými lety, jež * byl veliký král Izraelský stavěl i dokonál.

*1 Král. 6. 1.

12. Ale potom, když popudili oteově naši Boha nebeského, vydal je v ruku Nabuchodonozora krále v Babyloně, Kaldejského, kterýž dům tento zbořil, a lid převedl do Babylona.

13. A však léta prvního Cýra krále Babylonského, Cýrus král rozkázal, aby tento Boží dům byl staven.

14. Nadto i nádoby domu Božího zlaté a stříbrné, kteréž byl Nabuchodonozor vynesl z chrámu, jenž byl v Jeruzalémě, a vnesl je do chrámu Babylonského, i ty vynesl Cýrus král z chrámu Babylonského, a dány jsou Sesbazarovi, jehož byl vývodon ustanovil.

15. A poručil mu, rka: Nádoby tyto vezma, odejdi a slož je v chrámě, kterýž jest v Jeruzalémě, a dům Boží ať stavějí na místě jeho.

16. Tedy Sesbazar ten přišed, založil grunty domu Božího, kterýž jest v Jeruzalémě, a od toho času až podnes staví se, a ještě není dokonán.

17. Nyní tedy jestli se za dobré králi vidí, nechť se pohledá mezi poklady královskými, kteříž jsou tam v Babyloně, jest-li tak, že by Cýrus král poručil, aby staven byl dům Boží tento, kterýž jest v Jeruzalémě. Potom vůli královskou nechť nám pošle o té věci.

KAPITOLA VI.

Stavení chrámu, 16. i posvěcení jeho. 19. Slavení veliké noci.

Tedy král Darius rozkázal, aby hledali v bibliotéce, mezi poklady složenými v Babyloně.

2. I nalezena jest v Achmeta na hradě, kterýž jest v Médské krajině, jedna kniha, a takto zapsána byla v ní pamět:

3. Léta * prvního Cýra krále Cýrus král rozkázal: Dům Boží, kterýž byl v Jeruzalémě, ať jest v městě staven na místě, kdež se obětují oběti, a grunty jeho ať vzhůru ženon, zvýší loktů šedesáti, a zšíři loktů šedesáti,

*2 Par. 36. 22.

4. Třmi řady z kamení velikého, a řad z dříví nového, náklad pak z domu královského bude dáván.

5. Nadto * nádoby domu Božího zlaté i stříbrné, kteréž Nabuchodonozor byl pobral z chrámu, jenž byl v Jeruzalémě, a byl je přenesl do Babylona, ať zase navrátí, aby se dostalo do chrámu Jeruzalémského na místo své, a složeno bylo v domě Božím.

*k. 1. 7.

6. Protož nyní, ty Tattenai, vývoda za řekou, Setarbozenai s tovaryši svými, i Afarsechaišti, kteříž jste za řekou, ustupte odtud.

7. Nechte jich při díle toho domu Božího. Vůdce Židovský a starší jejich neeh ať ten dům Boží stavějí na místě jeho.

8. Ode mne také poručeno jest o tom, co byste měli činiti s staršími Židovskými při stavení toho domu Božího, totiž, aby z zboží královského, z důhodů, jenž jsou za řekou, bez meškání náklad dáván byl mužům těm, aby dílo nemělo překážky.

9. A to, čehož by bylo potřebí, buď volků aneb skopců i beránek k zápalným obětem Boha nebeského, obilé, soli, vína i oleje, jakž by rozkázali kněží Jeruzalémští, nechť se jim dává na každý den, a to beze všeho podvodu,

10. Aby měli z čeho obětovati vůni příjemnou Bohu nebeskému, a aby se modlili za život krále i za syny jeho.

11. Nadto ode mne jest rozkázáno: Kdož by koli zrušil přikázání toto, aby vybořeno bylo z domu jeho dřevo, a zdviženo bylo, na němž by oběšen byl, a dům jeho ať jest hnojištěm pro takovou věc.

12. Bůh pak, jehož jméno tam přebývá, zkazí všelikého krále i lid, kterýž by vztáhl ruku svou k změnění *toho*, a zkáže toho domu Božího, jenž jest v Jeruzalémě. Já Darius přikazuji sám, bez meškání ať se stane.

13. Tedy Tattenai, vývoda za řekou, a Setarbozenai s tovaryši svými vedlé toho, jakž rozkázal Darius král, tak učinili bez meškání.

14. I stavěli starší Židovští, a šťastně se jim vedlo vedlé proroctví Aggea proroka, a Zachariáše syna Iddova. Stavěli tedy a dokonali z rozkázání Boha Izraelského, a z rozkázání Cýra a Daria, a Artaxerxa krále Perského.

15. A dokonán jest ten dům k třetímu dni měsíce Adar, a ten byl rok šestý kralování * Daria krále. ^{*k.4.21.}

16. Tedy synové Izraelští, kněží a Levítové, i jiní, kteříž byli přišli z převedení, * posvětili toho domu Božího s radostí. ^{*4Mojž.7,10.}

17. A obětovali při posvěcení toho Božího domu sto telat, skopců dvě stě, beránků čtyři sta, a kozlů * k oběti za hřích za všecken Izrael dvanáct, vedlé počtu pokolení Izraelského. ^{*k.8,35.}

18. I postavili kněží v třídách jejich, a Levítové v pořádek jejich při službě Boží v Jeruzalémě, jakož * psáno jest v knize Mojžíšově. ^{*4Mojž.3,6.}

19. Slavili také ti, kteříž se vrátili z přestěhování, * velikunoc třináctého dne měsíce prvního. ^{*2Mojž.12,6.}

20. Nebo očistili se byli kněží a Levítové jednomyslně. Všickni čistí byli, a obětovali beránka velikonočního za všechny, jenž zajati byli, i za bratří své kněží, i sami za sebe.

21. A jedli synové Izraelští, kteříž se byli navrátili z přestěhování, i každý, kdož odděliv se od poškrvnění pohanů země, * připojil se k nim, aby hledal Hospodina Boha Izraelského.

22. Drželi také slavnost přesnic za sedm dní s veselím, proto že je rozveselil Hospodin, a obrátil srdce krále Assyrského k nim, aby jich posilnil v díle domu Božího, Boha Izraelského.

KAPITOLA VII.

Ezdrášovo se z Babylona navrácení 11. a obdarování jemu i tovaryšům jeho dané.

Po těch pak věcech, za kralování Artaxerxa * krále Perského, Ezdráš syn Saraiáše, syna Azariášova, syna Helkiášova, ^{*Neh.2,1.}

2. Syna Sallumova, syna Sadochova, syna Achitobova,

3. Syna Amariášova, syna Azariášova, syna Meraitova,

4. Syna Zerachiášova, syna Uzi, syna Bukki,

5. Syna * Abisuova, syna Finesova, syna Eleazarova, syna Aronova, kněze nejvyššího, ^{*1Par.6,4.50.}

6. Tento Ezdráš vyšel z Babylona, a byl člověk zběhlý v zákoně Mojžíšově, kterýž dal Hospodin Bůh Izraelský, a dal mu král podlé toho, jakž * ruka Hospodina Boha jeho byla s ním, všecko, zač ho koli žádal. ^{*Neh.2,8.}

7. Vyšli také synové Izraelští a kněží, i Levítové a zpěváci, vrátní a Netinejští do Jeruzaléma, léta sedmého Artaxerxa krále.

8. A přišel do Jeruzaléma pátého měsíce. Tent jest rok sedmý * krále Daria. ^{*v.7.}

9. Prvního zajisté *dne* měsíce prvního vyšel z Babylona, a prvního *dne* měsíce pátého přišel do Jeruzaléma s * pomocí Boha svého. ^{*k.8,18.}

10. Nebo Ezdráš byl nložil v srdci svém, aby zpytoval zákon Hospodinův i plnil jej, a * aby učil lid Izraelský ustanovením a soudům. ^{*Skutk.1,1.}

11. Tento pak jest přepis listu, kterýž dal král Artaxerxes Ezdrášovi kněží umělému v zákoně, zběhlému v těch věcech, kteréž přikázal Hospodin, a v ustanoveních jeho v Izraeli:

12. Artaxerxes, * král nad králi, Ezdrášovi kněží umělému v zákoně Boha nebeského, *muži* zachovalému i Cheenet-ským. ^{*Ezech.26,7.}

13. Ode mne jest přikázáno, kdož by koli v království mém z lidu Izraelského, a z kněží jeho i z Levitů, dobrovolně jíti chtěl s tebou do Jeruzaléma, aby šel.

14. Poněvadž jsi od krále a sedmi rad jeho poslán, abys dohlédal k Judstvu a k Jeruzalému podlé zákona Boha svého, kterýž máš v ruce své,

15. A abys donesl stříbro a zlato, kte-

řez král a rady jeho dobrovolně obětovali Bohu Izraelskému, jehož příbytek jest v Jeruzalémě,

16. A všecko stříbro a zlato, kteréhož bys dostal ve vsi krajině Babylonské u těch, kteříž by z lidu dobrovolně co obětovati chtěli, i s kněžimi, kteříž by dobrovolně obětovali k domu Boha svého, kterýž jest v Jeruzalémě,

17. Abyš rychle nakoupil za to stříbro telat, skopců, beránků s suchými i mokrymi oběťmi jejich, a obětoval je na oltáři domu Boha vašeho v Jeruzalémě.

18. A což se koli tobě a bratřím tvým za dobré viděti bude, s ostatkem stříbra a zlata nečiniti, vedle vůle Boha vašeho nečinite.

19. Nádoby pak, kteréžti jsou dány k službě domu Boha tvého, navrát před Bohem v Jeruzalémě,

20. I jiné věci přínaležející k domu Boha tvého. A což by bylo potřebí dáti, dáš z komory královské.

21. A já, já Artaxerxes král poručil jsem všechněm výběřím, kteříž *jste* za řekou, aby všecko, čehož by koli žádal od vás Ezdráš kněz, učitel zákona Boha nebeského, rychle se stalo,

22. Až do sta centněřů stříbra, a až do sta měr pšenice, a až do sta sudů vína, a až do sta tun oleje, a soli bez míry.

23. Což by koli bylo z rozkazu Boha nebeského, necht rychle spravi k domu Boha nebeského. Nebo proč má býti prehlivost jeho proti království královu i synům jeho?

24. Také vám oznamujeme, aby na žádného z kněží a Levitů, zpěváků, vrátných, Netinejských a služebníků v domě Boha toho, platu, cla a úroku žádný úředník nevzkládal.

25. Přesto, ty Ezdráši, podlé moudrosti Boha svého, kterouž jsi obdařen, nařídíš soudce a rádece, kteříž by soudili všecken lid, jenž jest za řekou, ze všech, kteříž povědomi jsou zákona Boha tvého. A kdo by neuměl, budete učiti.

26. Kdož by pak koli neplnil zákona Boha tvého a zákona králova, ať se i hned soud vynese o něm, buď k smrti, buďto k vypovědění jeho, neb aby na statku pokutován byl, aneb vězením *trestitin*.

27. Poželmany Hospodin Bůh oteů našich, kterýž dal to v srdce královo, aby

zvelebil dům Hospodinův, kterýž *jest* v Jeruzalémě,

28. A naklonil ke mně milosrdenstvím krále i rad jeho, i všech mocuých knížat královských. Protož já * posilněn jsa rukou Hospodina Boha svého nade mnou, shromáždil jsem z lidu Izraelského přednější, kteříž by šli se mnou.

*k.8.18.22.

KAPITOLA VIII.

Jména vracujících se s Ezdrášem z Babylona, 15. též výprava jejich 31. a příchod do Jeruzaléma.

Tito jsou pak přednější *po čeledech* svých otcovských, a rod těch, kteříž vyšli se mnou za králování Artaxerxa krále z Babylona:

2. Z synů Finesových Gersom, z synů Itamarových Daniel, z synů Davidových Chattus.

3. Z synů Sechaniášových, *jenž byl* z synů Farosových, Zachariáš, a s nim počet mužů sto a padesáte.

4. Z * synů Pachat Moábových Eliehoenai syn Zerachášův, a s nim dvě stě mužů.

*k.2.6.

5. Z synů Sechaniášových syn Jaehazielův, a s nim tři sta mužů.

6. Z synů Adinových Ebed syn Jonatanův, a s nim padesát mužů.

7. Z synů pak Elamových Izaiáš syn Ataliášův, a s nim sedmdesát mužů.

8. Z synů Sefatiášových Zebadiáš syn Michaelův, a s nim osmdesáte mužů.

9. Z synů Joábových Abdiáš syn Jechielův, a s nim dvě stě a osmnácte mužů.

10. Z synů Selomitových syn Josifiášův, a s nim sto a šedesáte mužů.

11. Z synů Behai Zachariáš syn Behai, a s nim osmceetma mužů.

12. Z synů Azgadových Jochanan syn Hakatanův, a s nim sto a deset mužů.

13. Z synů Adonikamových poslednějších, jichž jména jsou tato: Elifelet, Jehiel, Semaiáš, a s nim šedesáte mužů.

14. Z synů Bigvai Utai a Zabbud, a s nimi sedmdesáte mužů.

15. Shromáždil jsem je pak u potoku, kterýž vpadá do Ahavy, a leželi jsme tu tři dni. Potom přehlédal jsem lid a kněží, a z synů Lévi nenašel jsem tu *žádného*.

16. Protož poslal jsem Eliezera, Aricle, Semaiáše. Elnatana. Jariba, Elnatana, Nátana, Zachariáše a Mesullama, přednější, a Joariba a Elnatana, *muže* učené,

17. A rozkázal jsem jim k Iddovi, knížeti v Chasifia místě, a naučil jsem je, jak by měli mluvit k Iddovi, Achivovi a Netinejským v Chasifia místě, aby nám přivedli služebníky domu Boha našeho.

18. I přivedli nám s pomocí Boží muže rozumného z synů Moholi, syna Lévi, syna Izraelova, a Serebiáše s syny jeho, a bratří jeho osmnácte,

19. A Chasabiáše, a s ním Izaiáše z synů Merari, bratří jeho a synů jejich dvaceti.

20. Z Netinejských pak, kteréž byl zřídil David a knížata k službě Levitům, dvě stě a dvaceti Netinejských. A ti všickni ze jména vyčtení byli.

21. Tedy vyhlásil jsem tu půst u řeky Ahava, abychom se ponižovali před Bohem svým, a hledali od něho cesty přímé sobě a dítkám svým, i všemu jmění našemu.

22. Nebo styděl jsem se žádati od krále vojska a jízduých, aby nás bránili před nepřátely na cestě; nebo jsme byli pravili králi, řkouce: Ruka Boha našeho *jest* nade všemi, kteréž ho hledají u přímě, ale moc a prehlivost jeho proti všechněm, kteréž ho opouštějí.

23. A když jsme se postili a hledali v tom Boha svého, tedy vyslyšel nás.

24. Oddělil jsem pak přednějších kněží dvanácte: Serebiáše, Chasabiáše, a s nimi z bratří jejich deset.

25. I odvázil jsem jim stříbro a zlato, a to nádobí, obět domu Boha našeho, kteronž obětovali král i rady jeho, i knížata jeho a všecken lid Izraelský, což se ho našlo.

26. Odvázil jsem, pravím, do rukou jejich stříbra šest set centněřů a padesát, i nádobí stříbrného sto centněřů, a zlato sto centněřů,

27. A koflíků zlatých dvaceti, *každý* tisíc drachem, a dvě nádoby z mosazi nejlepší, tak vzácné jako zlato.

28. Potom jsem jim řekl: Vy jste pověceni Hospodinu, i tyto nádoby pověceny jsou, a to stříbro i zlato *jest* bět dobrovolná Hospodinn Bohu oteu ašich.

29. Pilni toho buďte a ostříhejte, až to odvázíte před kněžimi přednějšími a levity, i předními z *čeledi* otcovských Izraele v Jernzalémě, v pokojích domu Hospodinova.

30. A tak přijali kněží a Levitové váhu stříbra, zlata a nádobí, aby donesli do Jeruzaléma, do domu Boha našeho.

31. Zatím hnuli jsme se od řeky Ahava, dvanáctého *dne* měsíce prvního, abychom se brali do Jeruzaléma, a ruka Boha našeho byla s námi,* a vytrhla nás z ruky nepřátel a úkladníků na cestě.

*Zalm.18.18.

32. I přišli jsme do Jeruzaléma, a po-byli jsme tu tři dni.

33. Čtvrtého pak dne odváženo jest stříbro a zlato, a nádobí to v domě Boha našeho k ruce Meremota syna Uriáše kněze, s nímž *byl* Eleazar syn Finesův, a pomocníci jejich Jozabad syn Jesua, a Noadiáš syn Binnui, Levitové,

34. Vše v počtu a váze, a zapsána jest všecka ta váha toho času.

35. Vrátivše se *pak* z zajetí ti, kteréž byli přestěhováni, obětovali zápaly Bohu Izraelskému, volků dvanáct za všecken lid Izraelský, skopeů devadesát a šest, beránků sedmdesát a sedm, kozlů za * hřích dvanáct, vše v obět zápalnou Hospodinu.

*k.6.17.

36. I dali výpovědi královny vládařům královským i vývodám za řekon. Kteríž pomocni byli lidu i domu Božímu.

KAPITOLA IX.

Horlivá Ezdrašova modlitba ku Pánu Bohu za odpuštění hříchů.

A když se to vykonalo, přistoupili ke mně knížata, řkouce: Neoddělil se lid Izraelský, ani kněží a Levitové od národů zemi, *ale činí* podlé ohavnosti Kananejských, Hetejských, Ferezejských, Jebuzejských, Ammonitských, Moábských, Egyptských a Amorejských.

2. Nebo * nabrali sobě a synům svým deer jejich, a smisili se símě svaté s národy zemi, a knížata a vrchnost první byla v tom přestoupení.

*5 Mojs.7.3.

3. Kteroužto věc když jsem uslyšel, roztrhl jsem ronocho své i plášť, a trhal jsem vlasy s hlavy své i z brady, a seděl jsem zděšený.

4. I shromáždili se ke mně všickni, třesoucí se před řeční Boha Izraelského pro přestoupení lidu přestěhovaného, já pak seděl jsem zděšený, až do oběti večerní.

5. Ale v *čas* oběti večerní vstal jsem od trápení svého, maje na sobě ronocho roztržené i plášť svůj, a klekl jsem na

kolena svá, rozprostíraje ruce své k Hospodinu Bohu svému.

6. A řekl jsem: Bože můj, * stydím se a hanbím pozdvihnouti, Bože můj, tváří své k tobě; † nebo nepravosti naše rozmnožily se nad hlavou, a provinění naše vzrostlo až k nebi. *Dan.9,7. †Zalm.38,5.

7. Ode dnů oteu našich u veliké jsme vině až do tohoto dne, a pro nepravosti naše vydáni jsme my, králové naši i kněží naši v ruku králů zemi pod meč, v zajetí a v loupež, a v zahanbení tváří, tak jakž se to nyní děje.

8. Teď pak rychle stala se nám milost od Hospodina Boha našeho, že zanechal nás ostatků, a dal nám obydlí na místě svatém, aby osvitil oči naše Bůh náš, a dal nám maličké povydehnutí od služby naši.

9. Nebo ač jsme byli služebníci, však nenechal nás Bůh náš v porobě naši, ale naklonil k nám milostí krále Perské, dav nám život, abyehom vyzdvihli dům Boha našeho, a zase obnovili puštiny jeho, nýbrž ohradil nás v Judstvu a v Jeruzalémě.

10. Nyni tedy což díme, ó Bože náš, po těch věcech, poněvadž jsme opustili příkázání tvá,

11. Kteráž jsi vydal skrze služebníky své proroky, řka: Země ta, * do kteréž jdete, abyste jí dědičně vládli, jest země nečistá, pro nečistotu národů těch zemí, pro ohavnosti jejich, kterýmiž ji naplnili vsudy naskrze v nečistotě své. *3Mojz.18,24,25.

12. Protož nyní * deer vašich nedávejte synům jejich, a deer jejich nebeřte synům vašim, a nehleďte pokoje jejich a dobrého jejich, až na věky, abyste se zmocnili, a jedli dobré věci země, a k dědičnému vládařství zanechali jí synům svým až na věky. *2Mojz.34,16,5Mojz.7,2,3.

13. Po všech pak těch věcech, kteréž na nás přišly pro zlé skutky naše, a pro veliké naše provinění, poněvadž ty, Bože náš, netrestal jsi nás podlé nepravosti našich, a dal jsi nám vysvobození takové,

14. Opět-liž byehom rušiti měli tvá příkázání, a přizniti se s národy těmito ohavnými? Zdaliž bys se zůřivě nehnevával na nás, až bys nás do konce vyhladil, tak že by žádný nezůstal a nešel?

15. Hospodine Bože Izraelský, ty jsi

spravedlivý; nebo jsme pozůstali ostatkové, jakž se to vidí dnešního dne. Aj, my jsme před tebou s proviněním svým, ač byehom neměli postavovati se před tváří tvou pro věci takové.

KAPITOLA X.

Pokání lidu. 7. Oddělení od deer pohanských, 18. a jména těch, kteříž je byli zpojímali.

Když se pak Ezdráš, padna před domem Božím, tak modlil a vyznával s pláčem, sešel se k němu z lidu Izraelského zástup velmi veliký mužů i žen dětí. A když plakal lid pláčem velikým

2. Tedy mluvil Sechaniáš syn Jechielův z synů Elamových, a řekl Ezdrášovi: Myť jsme zhřešili proti Bohu svému že * jsme pojímali ženy cizozemky z národů zemí, a však vždy Izrael může mít naději při té věci. *Neh.13,28

3. Nyni tedy vejděme v smlouvu s Bohem svým, zapudíce všechny ženy i syny jejich podlé rady Páně a těch, jenž se třesou před příkázáním Boha našeho, a tak podlé zákona ať se stane.

4. Vstaň, nebo na tobě jest ta věc, a my budeme při tobě. Posilň se a uči tak.

5. I vstal Ezdráš a zavázal přísahou přednější kněží a Levity i všecken lid Izraelský, aby tak učinili. I přísáhl.

6. A vstav Ezdráš od domu Božího, odšel do pokojika Jochananova, syna Eliasibova, i všel tam, a nejedl chleba, ani vody nepil; nebo zámutek měl pro přestoupení těch, jenž se přestěhovali.

7. Zatím dali provolati v Judstvu a v Jeruzalémě všechněm přestěhovaným aby se shromáždili do Jeruzaléma,

8. Kdo by pak koli nepřišel ve třech dnech, podlé rady knížat a starších, aby všecken statek svůj propadl, a sám odloučen byl od shromáždění přestěhovaných.

9. A protož shromáždili se všickni muži Judští i Beniamin do Jeruzaléma k dni třetímu, dvacátého dne měsíce, (ten měsíc byl devátý.) I seděl všecken lid na ulici domu Božího, třesouce se proti věci i pro déšť.

10. Tedy vyvstal Ezdráš kněz a řekl jim: Vy jste zhřešili, že jste * pojímali ženy cizozemky, abyste přidali k provinění lidu Izraelského. *k.9,1.

11. Protož již vyznejte se Hospodinu Bohu oteu svých, a činite vůli jeho, a oc

dělte se od národů eziieh, i od žen eizozemek.

12. I odpovědělo všecko to shromáždění, a řekli hlasem velikým: Podlé slova tvého povinni jsme tak učiniti.

13. Ale lidu mnoho *jest*, a přška, a nemůžeme vně státi. K tomu není ta práce jednoho dne ani dvou, nebo mnoho *jest* nás, kteříž jsme v tom přestoupili.

14. Necht jsou postavena, prosíme, knižata naše ze všeho shromáždění, a kdož koli *jest* v městech našich, kterýž pojal ženy eizozemky, ať přijde v čas uloženy, a s nimi staří z jednoho každého města i sondeové jejich, až bychom tak odvrátili hněv prehlivosti Boha našeho od sebe pro tu věc.

15. Takž Jonatan syn Azahelův, a Jaehziáš synu Tekue, postaveni byli nad tím, Mesullam pak a Sabbetai, Levítové, pomáhali jim.

16. Tedy němili tak při těch, jenž přestěhováni byli. I odděleni jsou Ezdráš kněz a muži přední *čeledi* otcovských po domích oteů svých, všiekni ti ze jména, a zasedli prvního dne měsíce desátého, aby to vyhledali.

17. Což i konali při všech mužích, kteříž byli pojali ženy eizozemky, až do prvního dne prvního měsíce.

18. Našli se pak z synů kněžských, jenž zpojimali ženy eizozemky *tito*: Z synů Jesua syna Jozadakova, a z bratří jeho: Maaseiáš, Eliezer, Jarib a Gedaliáš.

19. Ale * povolili, aby zapudili ženy své. A ti, kteříž provinili, *obětovali* skopce z stáda za vinu svou. ^{*2Kráš.10,15.}

20. A z synů Immer: Chanani a Zebadiáš.

21. Z synů Charim: Maaseiáš, Eliah, Semaiáš, Jechiel a Uziáš.

22. Z synů Pashur: Elioenai, Maaseiáš, Izmael, Natanael, Jozabad a Elasa.

23. A z Levitů: Jozabad, Simej, Kelaiáš, (jenž *jest* Kelita,) Petaehiáš, Juda a Eliezer.

24. Z zpěváků pak Eliasib, a z vrátných Sallum, Telem a Uri.

25. A z lidu Izraelského, z synů Farosových: Ramiáš, Jeziáš, Malkiáš, Miamin, Eleazar, Malkiáš a Benaiáš.

26. Z synů Elamových: Mataniáš, Zachariáš, Jechiel, Abdi, Jeremot a Eliah.

27. Z synů Zattu: Elioenai, Eliasib, Mataniáš, Jeremot, Zabad, a Aziza.

28. Též z synů Bebaj: Jochanan, Chananiáš, Zabbai, Atlai.

29. Z synů Báni: Mesullam, Malluch, Adaiáš, Jasub, Seal, Jeremot.

30. Z synů Pachat Moábových: Adna a Chélal, Benaiáš, Maaseiáš, Mataniáš, Bezaleel, Binmi a Manasse.

31. Z synů Charimových: Eliezer, Isiáš, Malkiáš, Semaiáš, Simeon,

32. Benjamin, Malluch, Semariáš.

33. Z synů Chasumových: Mattenai, Mattata, Zabad, Elifelet, Jeremai, Manasses, Simej.

34. Z synů Báni: Maadai, Amram, Uel,

35. Benaiáš, Bediáš, Keluhu,

36. Vaniáš, Meremot, Eliasib,

37. Mattaniáš, Mattenai, Jaasav,

38. Báni, Binmi, Simej,

39. Selemiáš, Nátan a Adaiáš,

40. Machnadbai, Sasai, Sarai,

41. Azarel, Selemiáš, Semariáš,

42. Sallum, Amariáš a Jozef.

43. Z synů Nébových: Jehiel, Mattiáš, Zabad, Zebina, Jaddav, Joel a Benaiáš.

44. Ti všiekni pojali byli ženy eizozemky, a byli z těch žen *některé*, že i děti zplodily.

KNIHA NEHEMIÁŠOVA.

KAPITOLA I.

Modlitba pokorná Nehemiášova.

Slova Nehemiáše syna Chachaliášova. I stalo se měsíce Kislev léta dvadeátého, když jsem byl na hradě Susan,

2. Že přišel Chanani, jeden z bratří mých, s některými muži z Judstva. Kterýchžto vzeptal jsem se na Židy, na o-

statky pozůstalé z zajetí a na Jeruzalém.

3. I řekli mi: Ostatkové ti, kteříž pozůstali z zajetí tam v té krajině, jsou u velikém nátisku a v pohanění, nadto i zed Jeruzalémská rozbořena *jest*, a brány jeho ohněm zkaženy.

4. Kterážto slova když jsem uslyšel,

sedna, * plakal jsem a kvítil za *několik* dní, a postil jsem se, i modlil před Bohem nebeským. *Ezdr.9.3.

5. A řekl jsem: Prosim, Hospodine Bože nebeský, * silný, veliký a hrozný, ostříhající smlouvy a milosrdenství těm, jenž tě milují, a ostříhají příkázání tvých, *k.4.11.

6. Budiž, prosím, ucho tvé nakloněné, a oči * tvé otevřené, abys slyšel modlitbu služebníka svého, kterouž já se modlím před tebou nyní dnem i nocí za syny Izraelské, služebníky tvé, a vyznávám hříchy synů Izraelských, jimiž jsme hřešili proti tobě. Já také i dům otee mého hřešili jsme. *1 Král.8.29.

7. Zpronevěřili jsme se tobě, a neostříhali jsme příkázání a ustanovení a soudů, kteréž jsi vydal skrze Mojžiše služebníka svého.

8. Budiž pamětliv, prosím, na slovo, kteréž jsi přikázal * Mojžišovi služebníku svému, řka: Vy přestoupíte, já pak rozptýlím vás mezi národy. *5 Mojz.28.64.

9. Ale když se obrátíte ke mně, a budete ostříhati příkázání mých, a plnit je, by pak *někteří* z vás * až na kraj světa zahrnutí byli, i odtud shromáždím je, a přivedu je zase na místo, kteréž jsem vyvolil, aby tam přebývalo jméno mé. *5 Mojz.30.4.

10. Však tito *jsou* služebníci tvoji a lid tvůj, kteréž jsi vykoupil moei svou převelikou, a rukou svou přesilnou.

11. Prosim, ó Hospodine, nechť jest nakloněné ucho tvé k modlitbě služebníka tvého, a k modlitbě služebníků tvých, kteříž žádají báti se jména tvého, a dej šťastný prospěch, prosím, služebníku svému dnes, nakloně k němu litości člověka toho. Já pak byl jsem šenkěrem královským.

KAPITOLA II.

Navrácení se Nehemiáše z Babylona. 12. a strojení se k stavění města.

Tedy stalo se měsíce Nisan léta dvacátého Artaxerxa krále, když vino *stálo* před ním, že * vzav vino, podal jsem ho králi. Nebýval jsem pak smuten před ním. *1 Mojz.40.13.21.

2. Pročež mi řekl král: Proč obličej tvůj smutný jest, poněvadž nestíněš? Jiného není, než sevření srdce. Pročež ulekl jsem se velmi velice.

3. A řekl jsem králi: Král na věky buď

živ. Kterak nemá býti smutný obličej můj, když město to, kdež jsou hrobové oteu mých, zpuštěno jest, a * brány jeho ohněm zkaženy? *k.1.3.

4. Opět mi řekl král: Čeho žádáš? Mezi tím modlil jsem se Bohu nebeskému.

5. Potom řekl jsem králi: Zdá-li se za dobré králi, a jestliže *má* lásku služebník tvůj in tebe, žádám, abys mne poslal do Judstva, do města, *kdež jsou* hrobové oteu mých, abych je zase vystavěl.

6. Ještě mi řekl král (královna pak seděla podlé něho,): Dlouho-li budeš na té cestě, a kdy se zas navrátíš? I libilo se to králi, a propustil mne, hned jakž jsem mu oznámil jistý čas.

7. Zatím řekl jsem králi: Vidí-li se za dobré králi, nechť mi dade listy k vývodám za řekou, aby mne provedli, až bych přišel do Judstva,

8. Tolikéž psání k Azafovi, vládaři lesu královského, aby mi dal dříví na trámy, k branám paláce, při domě *Božím*, a ke zdem městským, a k domu, do něhož bych vjíti molil. I dal mi král vedle štědré ruky Boha mého ke mně.

9. Tedy přišed k vývodám za řekou dal jsem jim psání královské. Poslal pak byl se mnou král hejtmany vojska a jezdec.

10. To když uslyšel Sauballat Choroušký, a Tobiáš služebník Ammonitský, velmi je to mrzelo, že přišel člověk, kterýž by obmýšlel dohré synů Izraelských.

11. A tak přišed do Jeruzaléma, pobyl jsem tam za tři dni.

12. V noci pak vstal jsem, a kolikosi mužů se mnou, a neoznámil jsem žád mému, co mi dal Bůh můj v srdce, abych činil v Jeruzalémě, aniž jsem měl hovada jakého s sebou, kromě hovádka, na němž jsem jel.

13. I vyjel jsem branou *při* údolí v noci k studnici drakové a k bráně hnojné, a ohledoval jsem zdi Jeruzalémských, kteréž byly pobořené, a bran jeho zkažených ohněm.

14. Odtud jsem jel * k bráně studničné, a k rybníku královskému, kdež nebylo brodu hovádku, na němž jsem jel, aby přejiti mohlo. *k.3.15.

15. Pročež bral jsem se zhůru podlé potoka v noci, a ohledoval jsem zdi. Odkudž vracceje se, vjel jsem branou *při* údolí, a tak jsem se navrátil.

16. Ale knížata nie nevěděli, kam jsem

ezdil, a co jsem činil; nebo jsem Žilům, ani kněžím, ani přednějším, ani snižatům, ani jiným úředníkům až do té chvíle neoznámil.

17. Protož řekl jsem jim: Vy vidíte, v jakém jsme zlém, a Jeruzalém zpuštěný, a brány jeho ohněm zkaženy. Poděť, a stavějme zed Jeruzalémskou, abyhom nebyli více v pohanění.

18. A když jsem jim oznámil, že pnoe Boha mého jest se mnou, ano i slova králova, kteráž ke mně mluvil, teprv řekli: Přičiňmež se a stavějme. I posilnili rukou svých k dobrému.

19. Což když uslyšel Sanballat Chononský, a Tobíáš služebník Ammonitský, a Gesem Arabský, posmívali se, a utrhali nám, pravíce: Což to děláte? Co se králi protivíte?

20. Jimž odpovídaje, řekl jsem: Báh nebeský, tenť nám dá prospěch, a my služebníci jeho přičinice se, stavěti buleme, vy pak nemáte * žádného dílu, ani práva, ani památky v Jeruzalémě.

* Efez. 2. 12.

KAPITOLA III.

Jména a pořádek stavitelů zdi a bran Jeruzalémských. Tedy povstal Eliasib, kněz nejvyšší, a příbuzní jeho kněží, a stavěli bránu obravnou, (tí jsou ji vystavěli, a zavěsili vrata její, až k věži Mea vystavěli ji,) až k věži Chananceel.

2. A podlé něho stavěli muži Jerecha, též podlé něho stavěl Zakur syn Imrův.

3. Bránu pak rybnou stavěli synové Senaa. Ti položili trámy její, a vstavili vrata její s zámky i závorami jejími.

4. Podlé těch také opravoval Meremot syn Uriáše, syna Kózova, a podlé nich opravoval Mesullam syn Berechiáše, syna Mesezabelova, a podlé těch opravoval Sadoch syn Baanův.

5. A podlé nich opravovali Tekoitští. Ale ti, kteříž byli znamenitější z nich, nepodklonili šíje své k dílu pána svého.

6. Bránu pak starou opravovali Joiada syn Paseachův, a Mesullam syn Besolášův. Ti položili trámy její a vstavili vrata její s zámky a závorami jejími.

7. Podlé nich opravoval Melatiáš Gabonitský, a Jádou Meronotský, muži z Gabaon a z Masfa, až k stolici knížecí z této strany řeky.

8. Podlé nich pak opravoval Uziel syn Charhaiášův s zlatníky, a podlé něho

opravoval Chananiáš, syn apatekářův. A nechali Jeruzaléma až do zdi široké.

9. Dále podlé nich opravoval Refaiáš syn Churův, hejtman nad polovicí kraje Jeruzalémského.

10. A podlé nich opravoval Jedaiáš Charumafův proti domu svému. Podlé něhož opravoval Chattus syn Chasabneišův.

11. Druhý pak díl opravoval Malkiáš syn Charimův, a Chasub syn Pachat Moábův, a věži Tannurim.

12. Podlé něhož opravoval Sallum syn Lochesův, hejtman nad polovicí kraje Jeruzalémského, se deerami svými.

13. Bránu při údolí opravil Chanun s obyvateli Zanoe. Oni ji stavěli, a vstavili vrata její s zámky i závorami jejími, a zdi na tisíc loket až do brány hnojné.

14. Bránu pak hnojnou opravil Malkiáš syn Rechabův, hejtman kraje Betkarem. On ji ustavěl, a vstavil vrata s zámky i závorami jejími.

15. Bránu pak studnice opravoval Sallun syn Kolehozův, hejtman kraje Masfa. On ji vystavěl a přikryl ji, a vstavil vrata její s zámky i závorami jejími, a zed rybníka * Selach, od zahrady královské až k stupňům sstupujícím z města Davidova.

* Jan. 9. 7.

16. Za ním opravoval Nehemiáš syn Azbukův, hejtman nad polovicí kraje Betsur, až na proti hrobům Davidovým, a až k rybníku udělanému, až k domu silných.

17. Za ním opravovali Levitové, Rechum syn Bání, podlé něhož opravoval Chasabiáš, hejtman nad polovicí kraje Ceily s krajem svým.

18. Za ním opravovali bratři jejich, Bavaí syn Chenadaňův, hejtman nad polovicí kraje Ceily.

19. Podlé něho pak opravoval Ezer syn Jesua, hejtman Masfa, díl druhý naproti, kudyž se chodí k skladu zbroje Mikzoa.

20. Za ním rozhorliv se, opravoval Báruch syn Zabhai, díl druhý od Mikzoa až ke dveřím domu * Eliásiba, kněze nejvyššího.

* k. 3. 1.

21. Za ním opravoval Meremot syn Uriáše, syna Kózi, díl druhý ode dveří domu Eliásibova až do konce domu jeho.

22. Za ním opravovali kněží, kteříž bydlili v rovině.

23. Za ním opravoval Benjamin a Chasub proti domům svým. Za ním opravoval Azariáš syn Maaseiáše, syna Ananiášova vedlé domu svého.

24. Za ním opravoval Biunni syn Chenadadův díl druhý, od domu Azariášova až do Mikzoa a až k úhlu.

25. Pálal syn Uzai proti Mikzoa a věži vysoké, kteráž vyhlédala z domu králova, jenž byla v plaen * u žaláře. Za ním Pedaiáš syn Farosův. ^{*Jer.32.2.}

26. Netincejšti pak, jenž bydlili v Ofel, až naproti bráně vodné k východu, a věži vysoké.

27. Za ním opravovali Tekoitšti díl druhý, naproti věži veliké a vysoké, až ke zdi *při* Ofel.

28. Od brány koňské opravovali kněží, jeden každý naproti domu svému.

29. Za tím opravoval Sádoch syn Immerův naproti domu svému. Za ním pak opravoval Semaiáš syn Sechaniášův, strážný brány východní.

30. Za ním opravoval Chananiáš syn Selemiášův, a Chanun syn Zalafův šestý, díl druhý. Za ním opravoval Messullam syn Berechiášův proti pokoji svému.

31. Za ním opravoval Malkiáš syn zlatníkův až k domn Netincejských a kupeů, naproti bráně Miskad, až do paláce úhlového.

32. A mezi palácem úhlovým až do brány bravné opravovali zlatníci a kupci.

KAPITOLA IV.

Úkladové nepřátelství proti stavitelům Jeruzaléma. 13. Nehemiášova opatrnost.

I stalo se, když uslyšel Sanballat, že stavíme zed, rozpálil se hněvem, a roz-zlobiv se velmi, * posmíval se Židům.

^{*k.2.19.}

2. Nebo mluvil před bratřimi svými a před vojskem Samařským, řka: Co ti bidní Židé berou před sebe? Tak-liž mají býti zanecháni? Což budou obětovati? Za jeden-liž den to dodělají mají? Také-liž i kameni z hromad runu křisiti budou, kteréž spáleno jest?

3. Tobiáš pak Ammonitský podlé něho řekl: Nechat stavějí, však liška přiběhna, prorazí zed jejich kamennou.

4. Slys, ó Bože náš, že jsme v pohrdání, a obrať pohanění jejich na hlavu jich, a dej je v loupež v zemi, do níž by zajati byli.

5. A nepřikrývej nepravosti jejich, a hřích jejich od tváři tvé at není shlazen, proto že jsou tě poponzeli v stavitelích.

6. A tak stavěli jsme tu zed, a spojili všecku až do polu, a měl lid srdce k tomu dílu.

7. Což když uslyšel Sanballat, a Tobiáš a Arabšti, Ammonitšti i Azotšti, že by na dyl přibývalo zdi Jeruzalémské, a že se již byly počaly mezery zavíratí, rozpálili se hněvem velice.

8. Protož spuntovali se všiekni společně, aby táhli k boji proti Jeruzalému a aby jenn překážku učinili.

9. (My pak modlili jsme se Bohu svému, a postavili jsme stráž proti nim ve dne i v noci, bojice se jich.)

10. Nebo řekli Judšti: Zemdlelat jest síla nosičů, a runu ještě mnoho jest, neodolalít byehom jim, stavějice zed.)

11. Anobřz i řekli nepřátelé naši: Nezvědít, ani spatří, až vpadneme mezi ně, a pomordujeme je, aneb zastavíme to dílo.

12. Když pak přišli Židé, kteříž s nimi bydlili, a pravili nám na desetkrát: *Mějte pozor* na všecka místa, kudyž se chodí k nám:

13. Tedy postavil jsem na dolních místech za zdi, i na místech přikrýeh, a osadil jsem lidem po čeledech s meči, s kopimi a lučisti jejich.

14. A když jsem to spatřil, vstana, řekl jsem k přednějšim a knižatům i k jinému lidu: Nebojte se jich, *ale* na Pána velikého a hrozného pamatujte, a bojujte za bratři své, za syny své a deery své, za manželky své a domy své.

15. I stalo se, když uslyšeli nepřátelé naši, že jest nám to oznámeno, tož * Báh rozptýlil radu jejich, a my navrátili jsme se všiekni ke zdem, každý k dílu svému. ^{*Job.5.12.}

16. Ale však od toho dne polovice služebníků mých dělali, a polovice jich držela kopí, pavězy a lučistě, a pancíře, a knižata stála za vši čeledi Judskon.

17. Ti také, kteříž dělali na zdi, i nosiči břemen, i nakladači, každý jednou rukou dělal, a v druhé držel braň.

18. Z těch pak, kteříž stavěli, měl jeden každý meč svůj připásaný na bedrách svých, a tak stavěli, a trubač stál podlé mne.

19. Nebo jsem řekl k přednějšim a knižatům i k jinému lidu: Dilo veliké a ši-

roké jest, a my porůznu jsme na zdi, podál jeden od druhého.

20. Na kterém byste koli místě uslyšeli hlas trouby, tu se shromáždíte k nám. Bůh náš bude bojovati za nás.

21. A tak my dělali jsme dílo, a polovice jich držela kopí od svítání až do soumraku.

22. Tehdáž také řekl jsem lidu: Každý s služebníkem svým nocuj u prostřed Jeruzaléma, ať je máme k strážii v noci, a ve dne k dílu.

23. Pročež i já, i bratři moji, i služebníci moji, i strážní, kteříž *chodí* za mnou, nebudeme svláčetii oděvu svého. Žádný ho nesložii, *leč u vody*.

KAPITOLA V.

Nařikání Židů nad těžkostmi. 6. Nehemiášova dobrodini jim učiněná.

Byl pak pokřik veliký lidu i žen jejich na bratři jich Židy.

2. Nebo někteří pravili: Synů a deer máme tak mnoho, že za ně obilé jednáme, abychom jisti a živi býti mohli.

3. Jiní opět pravili: Pole svá i vinice své, a domy své z zastavování musíme, abychom obilé jednati mohli v hladu tomto.

4. Jiní ještě pravili: Musíme vypůjčiti peněz, abychom *dali* plat králi, na svá pole i vinice své,

5. Ješto aj, jakož tělo bratři našich, tak těla naše, jakož synové jejich, tak i synové naši. A však my musíme podrobovati syny své a dcery své v službu, a *některé již* ze deer našich podrobeny jsou, a nemůžeme s nic býti, poněvadž pole naše a vinice naše *drží* jiní.

6. Protož rozhněval jsem se velmi, když jsem slyšel křik jejich a slova taková.

7. I uložil jsem v srdci svém, abych domlouval přednějším a knížatům, řka jim: Vy jste ti, * jenž obtěžujete jeden každý bratra svého. I svolal jsem proti nim shromáždění veliké. *2 Mojz. 22, 25.

8. A řekl jsem jim: My vyplacujeme bratři své Židy, kteříž prodáni byli pohanům, podlé možnosti naší. Což vy zase prodávati máte bratři vaše, anobř *což je* sobě prodávati budete? Kterížto umkli a nenalezli odpovědi.

9. Řekl jsem dále: Není to dobře, což děláte. Zdali v bázni Boha našeho nemáte choditi raději než v pohanění pohanů, nepřátel našich?

10. I já také s bratřimi svými a s služebníky svými mohl bych bráti od nich peníze aneb obilé, *a však* odpustíme jim medle ten dluh.

11. Navratte jim, prosím, ještě dnes pole jejich, vinice jejich, zahrady olivové jejich i domy jejich, i ten stý díl peněz, obilé, vína i oleje, kterýž od nich bērete.

12. Odpověděli: Navrátíme, aniž *čeho* od nich vyhledávati budeme; tak učiníme, jakž ty pravíš. Tedy svolav kněží, zavázal jsem je přísahou, aby tak učinili.

13. Vytrásl jsem také podolek svůj, a řekl jsem: Tak vytřes Bůh každého muže, kdož by nenaplnil slova tohoto, z domu jeho, z úsilí jeho, a tak buď * vytřesený a prázdný. I řeklo všecko shromáždění Amen, a chválili Hospodina. I učinil lid tak. * Mat. 10, 14.

14. Anobř také ode dne, v němž jsem postaven, abych byl vývodou jejich v zemi Judské, od léta dvacátého až do léta třicátého druhého Artaxerxa krále, za dvanácte let, ani já ani bratři moji pokrmu knížecího jsme nejedli,

15. Ješto vývodové prvnější, kteříž byli přede mnou, obtěžovali lid, berouce od nich chléb a víno mimo čtyřideceti lotů stříbra. Nadto i služebníci jejich ssuzovali lid, čehož jsem já nečinil, boje se Boha.

16. Alebř také i při opravování zdi pracoval jsem, aniž jsme skupovali roli, ano i všickni služebníci moji byli tu shromážděni k dílu.

17. Přesto Židé a knížat půl druhého sta osob, a kteříž přicházeli k nám z národů okolních, *jíдали* u stolu mého.

18. Pročež strojivalo se toho na každý den jeden vůl, šest ovec výborných, též i ptáci byli mi strojeni, a v *jednom* z desíti dnů všelijakého vína *dávalo se* dosti. Však s tím *se vším* pokrmu knížecího nežádal jsem, nebo těžká poroba vzložena byla na lid ten.

19. Budiž pamětliv na mne, Bože můj, k dobrému, což jsem pak koli činil při lidu tomto.

KAPITOLA VI.

Pokušení rozličná Nehemiášova.

I stalo se, když uslyšel Sanballat a Tobiaš, a Gesem Arabský i jiní nepřátelé naši, že bych vystavěl zed, a že nezů-

stalo v ní mezery, ačkoli jsem ještě až do toho času nevstavil vrat do bran,

2. Že poslal Sanballat a Gesem ke mně, řka: Příklad, a rozmluvíme spolu ve vsi na rovinách Ono. Ale oni me zlé obmýšleli.

¹ Mojt. 50, 20.

3. Takž jsem poslal k nim posly, řka: Dilo veliké dělám, protož nemohu odjíti. Což se má meškati dilo, když hych je opustě, k vám sjíti měl?

4. I posílali ke mně na týž způsob čtyřikrát, a odpověděl jsem jim týmiž slovy.

5. Potom poslal ke mně Sanballat na tentýž způsob po pátě služebníka svého s listem otevřeným.

6. V kterémž bylo psáno: Slyší se mezi národy, jakž Gasmu pravi, že ty a Židé myslíte se zprotiviti, a že ty proto staviš zed, abys králem jejich byl, jakž se to dokoná.

7. Také zes i proroky postavil, aby hlásali o tobě v Jeruzalémě, řkouce: Král v Judstvu. Nyni tedy uslyší král ty věci. Protož příď, a poradíme se spolu.

8. Tedy poslal jsem k němu, řka: Nemít toho nic, což ty praviš, ale sám sobě to vymýšliš.

9. Nebo všickni ti nás ustrašiti se snažovali, myslice: Oslábnou ruce jejich při dile, a nedokoná se to. Ale však ty, ó Bože, posilň rukou mých.

10. A když jsem všel do domu Semaiáše syna Delaiášova, syna Mehetabelova, kterýž se byl zavřel, řekl mi: Sejděme se do domu Božího, do vnitřku chrámu, a zavřeme dvěře chrámové; nebo přijdou, ehtie tě zamordovati. A to v noci přijdou, aby tě zamordovali.

11. Jemuž jsem řekl: Takový-liž by muž, jako jsem já, utikati měl? Aneb kdo jest tak, jako jsem já, ješto by vejda do chrámu, živ byl? Nevejduť.

12. I poznal jsem, a aj, Bůh neposlal ho, ale prooctvi to mluvil proti mně, že ho Tobiáš a Sanballat byli ze mzdy najali.

13. Proto pak ze mzdy byl najat, abych já ustrašen jsa, učinil to a zhřešil, aby mi to bylo u nich k zlé pověsti, čímž by mi utrhali.

14. Budiž pamětliv, můj Bože, na Tobiáše a Sanballata, podlé těch skutků jejich, i na Noadii prorokyni, a na jině proroky, kteříž strašili mne.

² Zalm. 74, 22.

čistého dne měsíce Elul v padesáti a dvou dnech.

16. To když uslyšeli všickni nepřátelé naši, a viděli všickni národové, kteříž byli vůkol nás, ulekli se velmi; nebo poznali, že od Boha našeho působeno bylo dilo to.

¹ Mojt. 42, 28.

17. Také v těch dnech i listy často posílali přednější Judšti k Tobiášovi, totiž od Tobiáše docházeli k nim.

18. Nebo mnozi v Judstvu měli s nim přísahu, proto že byl zetěm Sechaniáše syna Arachova, a Jochanan syn jeho pojal byl deuru Mesullama syna Berechiášova.

19. K tomu i dobré činy jeho vypravovali přede mnou, a řeči mé vynášeli k němu. Listy pak posílal Tobiáš, aby mne ustrašil.

KAPITOLA VII.

Opatření města stráží. 6. Počet lidu, kterýž se vrátil z Babilona, 70. a sbírka na chrám.

A když byla dostavena zed, a zavěsil jsem vrata, a ustanoveni byli vrátui i zpěváci i Levitové,

2. Porněl jsem Chananovi bratru svému, a Chananiášovi hejtmanu hradu Jeruzalémského, (proto že on byl muž věrný a bohobojný nad mnohé,)

3. A řekl jsem jim: Necht nebývají otvírány brány Jeruzalémské, až obejde slunce, a když ti, jenž tu stávají, zavrou brány, vy ohledejte. A tak postavil jsem stráž z obyvatelů Jeruzalémských, každého v stráží jeho, a každého naproti domu jeho.

4. Město pak to bylo široké a veliké, ale lidu málo v ohradě jeho, a domové nebyli vystaveni.

5. Protož dal mi to Bůh můj v srdce mé, že jsem shromáždil přednější, a knížata i lid, aby byli vyčteni podlé pořádku rodů. I nalezl jsem knihu o rodu těch, kteříž se byli prvé přestěhovali, a našel jsem v ni napsáno:

6. Tito jsou lidé té krajiny, kteříž šli z zajetí a přestěhování toho, jakž je byl přestěhoval Nabuchodonozor král Babilonský, a navrátili se do Jeruzaléma a do Judstva, jeden každý do města svého.

7. Kteríž přišli s Zorobábelem, s Jesua, s Nehemiášem, Azariášem, Raamiášem, Nachamanem, Mardocheem, Bilsanem, Misperetem, Bigvajem, Nechumem, Baanou, počet mužů z lidu Izraelského:

8. Synů Farosových dva tisíce, sto sedmdesát dva;
9. Synů Sefatiášových tři sta sedmdesát dva;
10. Synů Arachových šest set padesát dva;
11. Synů Pachat Moábových, synů Jesua a Joábových, dva tisíce, osm set a osmnáct;
12. Synů Elamových tisíc, dvě stě padesát čtyři;
13. Synů Zattuových osm set čtyřiceti tři pět;
14. Synů Zakkai sedm set a šedesát;
15. Synů Binnui šest set čtyřiceti osm;
16. Synů Bebai šest set dvaceti osm;
17. Synů Azgadových dva tisíce, tři sta dvamecítma;
18. Synů Adonikamových šest set šedesáta sedm;
19. Synů Bigvai dva tisíce, šedesáta sedm;
20. Synů Adinových šest set padesát pět;
21. Synů Aterových z Ezechiáše devadesát osm;
22. Synů Chasumových tři sta dvaceti osm;
23. Synů Bezai tři sta dvaceti čtyři;
24. Synů Charifových sto a dvanáct;
25. Synů Gabaonitských devadesát pět;
26. Mužů Betlémských a Netofatských sto osmdesát osm;
27. Mužů * Anatotských sto dvaceti osm; ^{Jer.1,1.}
28. Mužů Betzavavetských čtyřiceti dva;
29. Mužů Kariatjeharimských, Kafirských a Berotských sedm set čtyřiceti a tři;
30. Mužů Ráma a Gabaa šest set dvaceti jeden;
31. Mužů Michmas sto dvaceti dva;
32. Mužů z Bethel a Hai sto dvaceti tři;
33. Mužů z Nébo druhého padesáta dva;
34. Synů Elama druhého tisíc, dvě stě padesát čtyři;
35. Synů Charimových tři sta dvaceti;
36. Synů Jerecho tři sta čtyřiceti pět;
37. Synů Lodových, Chadidových a Onových sedm set dvaceti jeden;
38. Synů Senaa tři tisíce, devět set a třiceti.
39. Kněží: Synů Jedaiášových z domu Jesua devět set sedmdesát tři;
40. Synů Immerových tisíc, padesát dva;
41. Synů Paschurových tisíc, dvě stě čtyřiceti sedm;
42. Synů Charimových tisíc a sedmáct.
43. Levitů: Synů Jesua a Kadmiele, synů Hodevášových sedmdesát čtyři.
44. Zpěváků: Synů Azafových sto čtyřiceti osm.
45. Vrátných: Synů Sallumových, synů Aterových, synů Talmonových, synů Akkubových, synů Chatita, synů Sobai, sto třiceti osm.
46. Netinejských: Synů Zieha, synů Chasufa, synů Tabbaot,
47. Synů Keros, synů Sia, synů Fadon,
48. Synů Lebana, synů Chagaba, synů Salmal,
49. Synů Chanan, synů Giddel, synů Gachar,
50. Synů Reaia, synů Rezin, synů Nekoda,
51. Synů Gazam, synů Uza, synů Paseach,
52. Synů Besai, synů Meunim, synů Nefisesim,
53. Synů Bakbuk, synů Chakufa, synů Charchur,
54. Synů Bazlit, synů Mechida, synů Charsa,
55. Synů Barkos, synů Sisera, synů Tamach,
56. Synů Neziach, synů Chatifa,
57. Synů služebníků Šalomounových, synů Sotai, synů Soferet, synů Ferida,
58. Synů Jaala, synů Darkon, synů Giddel,
59. Synů Sefatiášových, synů Chattil, synů Pocheret Hazebaim, synů Amon,
60. Všech * Netinejských a synů služebníků Šalomounových tři sta devadesát dva. ^{Ezdr.8,20.}
61. Tito také *byli*, kteříž vyšli z Telmelach a Telcharsa: Cherub, Addon a Immer. Ale nemohli prokázati rodu otců svých a semene svého, že by z Izraele byli.
62. Synů Delaiášových, synů Tobišašových, synů Nekodových šest set čtyřiceti dva.
63. A z kněží: Synové Chabaiášovi, synové Kózovi, synové Barzillai *toho*, kteříž pojav sobě z deer Barzillai Galád-

ského manželku, nazváu jest jménem jejich.

64. Ti vyhledávali jeden každý zapsání o sobě, chtěie prokázati rod svůj, ale nenašlo se. A protož zbaveni jsou kněžství.

65. A zapověděl jim Tirsata, aby nejdli z věci svatosvatých, dokudž by nestál kněz s urim a tumim.

66. Všeho toho shromáždění pospolu čtyřiceti a dva tisíce, tři sta a šedesát,

67. Kromě služebníků jejich a děvek jejich, jichž bylo sedm tisíc, tři sta třideci sedm. A mezi nimi bylo zpěváků a zpěvákyni dvě stě čtyřiceti pět.

68. Koní jejich sedm set třideci šest, mezků jejich dvě stě čtyřiceti pět,

69. Velbloudů čtyři sta třideci pět, oslů šest tisíc, sedm set a dvacet.

70. Tehdy někteří z knížat *čeledí* otcovských dávali ku potřebám. Tirsata dal na poklad tisíc drachem zlata, báni padesát, sukni kněžských pět set a třideci.

71. Knížata také *čeledí* otcovských dali na poklad ku potřebám dvacet tisíc drachem zlata, a stříbra liber dva tisíce a dvě stě.

72. Což pak dali jiní z lidu, bylo zlata dvacet tisíc drachem, a stříbra dva tisíce liber, a sukni kněžských šedesát sedm.

73. A tak osadili se kněží a Levitové, a vrátili i zpěváci, lid a Netinejští, i všecken Izrael v městech svých. I nastal měsíc sedmý, a synové Izraelští byli v městech svých.

KAPITOLA VIII.

Předkládání lidu zákona Božího, 13. a držení slavnosti stánků.

I shromáždil se všecken lid jednomyslně do ulice, kteráž *jest* proti bráně vodné, a řekli Ezdrášovi učíteli, aby přinesl knihu zákona Mojžišova, kterýž vydal Hospodin lidu Izraelskému.

2. Tedy přinesl Ezdráš kněz zákon před to shromáždění mužů i žen i všech, kteříž by rozumně poslouchati mohli, prvního dne měsíce sedmého.

3. I četl v něm na té ulici, kteráž *jest* proti bráně vodné, od jitra až do pole dne, při přítomnosti mužů i žen, i kteřížkoli rozuměti mohli. A uši všeho lidu *obráceny* byly k knize zákona.

4. Stál pak Ezdráš učitel na kazatelni-

ci dřevěné, kterouž byli udělali k té věci, a stál podlé něho Mattitiáš, Sema, Anaiáš, Uriáš, Helkiáš a Maaseiáš, po pravé ruce jeho, po levé pak Pedaiáš, Misael, Malkiáš, Chasum, Chasbaddana, Zachariáš a Mesullan.

5. Otevřel tedy Ezdráš knihu před očima všeho lidu, (nebo výše stál než všecken lid.) Kterouž jakž otevřel, povstal všecken lid.

6. I dobrořečil Ezdráš Hospodinu Bohu velikému, a všecken lid odpovídal: Amen, amen, pozdvihujice rukou svých, a skloňujice hlavy, poklonu učinili Hospodinu tváři k zemi.

7. Tak i Jesna, Báni, Serebiáš, Jamin, Akkub, Sabbetai, Hodiáš, Maaseiáš, Kelita, Azariáš, Jozabad, Chanau, Pelaiáš, a Levitové vyučovali lid zákonu. Lid pak *byl* na místě svém.

8. Nebo ětli v té knize v zákoně Božím srozumitelně, a vykládajice smysl, vysvětlovali to, což ětli.

9. Potom řekl Nehemiáš, * jinak Tirsata, a Ezdráš kněz, učitel, a Levitové, kteříž lid vyučovali, všemu lidu: Den tento posvěcený jest Hospodinu Bohu vašemu, nekvrtež, ani plačte. (Nebo plakal všecken lid, když slyšeli slova zákona.) *k.7.70.

10. Ale jděte, řekl jim, a jezte tučné věci, a píte sladké, sdílejice se s těmi, kteříž nemají nic připraveno. Den zajiště tento svatý jest Pánu našemu, protož nermuťtež se, nýbrž radost Hospodina budiž síla vaše.

11. A když tak Levitové pospokojili všeho lidu, mluvice: Měte, nebo den svatý jest, a nermuťte se,

12. Odšel všecken lid, aby jedli a pili, a aby se sdíleli. I veselili se velmi, proto že srozuměli slovům těm, kteráž jim v známost uvedli.

13. Potom nazejtří sešla se knížata *čeledí* otcovských ze všeho lidu, kněží a Levitové k Ezdrášovi učíteli, aby vyrozuměli slovům zákona.

14. Našli pak * napsáno v zákoně, že přikázal Hospodin skrze Mojžiše, aby bydlili synové Izraelští v stáncích na slavnost měsíce sedmého, *3 Mojz.23.42

15. A aby dali prohlásiti a provolati ve všech městech svých i v Jeruzalémě řkouce: Vyjděte na hory, a přineste ratolesti olivových a ratolesti dříví borového, a ratolesti myrtových, i ratolest

palmových, a ratolestí dříví hustého, abyste nadělali stánků, tak jakž psáno jest.

16. Protož vyšel lid, přinesli a nadělali sobě stánků, jeden každý na střese své, i v síních svých, i v síních domu Božího, i v ulici brány vodné, i v ulici brány Efraim.

17. A tak nadělali stánků všeccko shromáždění těch, jenž se vrátili z zajetí, a bydlili v nich, (ačkoli nečinili tak synové Izraelští ode dnů Jozue syna Nun, až do dne toho.) I byla radost velmi veliká.

18. Četl pak v knize zákona Božího na každý den, od prvního dne až do posledního, a drželi slavnost za sedm dní. Osmého pak dne *byl* svátek podlé obyčeje.

KAPITOLA IX.

Pokání lidu Izraelského, 5. a vypravování dobrodiní Božích.

Potom dvacátého čtvrtého dne téhož měsíce shromáždili se synové Izraelští, a postice se v žíních, posypali se prstí,

2. (Oddělilo se pak bylo símě Izraelské ode všech cizozemců,) a stojíce, vyznávali hříchy své i nepravosti otců svých.

3. I stáli na místech svých, a čtli v knize zákona Hospodina Boha svého čtyřikrát za den, a čtyřikrát vyznávali a klaněli se Hospodinu Bohu svému.

4. Za tím vystoupivše na výstupek Levitský Jesua a Báni, Kadmiel, Sebaniaš, Bami, Serebiaš, Báni a Chenani, volali hlasem velikým k Hospodinu Bohu svému.

5. A řekli Levitové ti, Jesua, Kadmiel, Báni, Chasabniaš, Serebiaš, Hodiáš, Sebaniaš a Petachiaš: Vstaňte, dobrořečte Hospodinu Bohu svému, od věků až na věky, a ať dobrořečí slavnému jménu jeho, a vyššimu nad každé dobrořečení i chválu.

6. Ty jsi, Hospodine, sám ten jediný, ty jsi učinil nebesa, nebesa nebes i všecko vojsko jejich, zemi i všecko, což jest na ní, moře i všecko, což *jest* v nich, obživuješ také všecko, ano i vojska nebeská před tebou se sklánějí.

7. Ty jsi, Hospodine, Bůh ten, kterýž jsi vyvolil Abrahama, a vyvedl jej * z Úr Kaldejských, a dal jsi jemu † jméno Abraham.

*1 Mojz.11,31. †k.17,5.

8. A nalezl jsi srdce jeho věrné před sebou, a učinil jsi s ním smlouvu, že dáš

zemi Kananejského, Hetejského, Amorejského, Ferezejského, Jebnzejského a Gergezejského, že dáš *ji* semeni jeho, a naplnils slova svá, nebo spravedlivý jsi ty.

9. Popatřil * jsi zajisté na trápení otců našich v Egyptě, a křik jejich vyslyšel jsi při moři rudém.

*2Mojz.3,7.

10. A ukazovals znamení a zázraky na Faraonovi i na všech služebnících jeho, i na všem lidu země jeho; nebo věděl jsi, že jsou pýchu provodili nad nimi. Čímž jsi dobyl sobě jména, jakž se to podnes *vidí*.

11. Nadto i * moře jsi před nimi rozdělil, tak že přešli prostředkem moře po suše, a ty, jenž je stihali, uvrhl jsi do hlubin, jako kámen do vody veliké.

*2Mojz.14,21.

12. A * sloupem oblakovým vodils je ve dne, a sloupem ohnivým v noci, osvětčuje jim cestu, kudy by jíti měli.

*2Mojz.13,21.

13. Potom * jsi sstoupil na horu Sinai, a † mluvil jsi s nimi s nebe, a vydal jsi jim soudy přímé a zákony pravé, ustanovení a přikázání dobrá.

*2Mojz.19,18. †k.20,1.

14. Též i sobotu svou známou jsi jim učinil, a přikázání, ustanovení i zákon vydals jim skrze Mojžiše, služebníka svého.

15. Také i * chléb s nebe dal jsi jim v hladu jejich, a † vodu z skály vyvedl jsi jim v žízni jejich, a rozkázal jsi jim, aby šli a dědičně vládli zemi, kterouž jsi zdvihna ruku svou, *přísáhl* dáti jim.

*2Mojz.16,4,14; 17,6. †4Mojz.20,11.

16. Oni pak a otcové naši pyšně sobě počínali, a zatvrdivše šíji svou, neposlušali přikázání tvých.

17. Nýbrž hned nechtěli slyšeti, aniž se rozpomenuli na divné činy tvé, kteréž jsi působil při nich, a zatvrdivše šíji svou, ustavovali sobě vůdce, chtíce se navrátiti k porobení svému z zarputilosti své. Ty však, Bože, snadný k odpuštění, * milostivý a litostivý, dlouho shovívající a hojný v milosrdenství, neopustils jich.

*2Mojz.34,6.

18. Ano i tehdáž, když sobě udělali tele slité a řekli: Tito jsou bohové tvoji, kteříž tě vyvedli z Egypta, a dopustili se velikého rouhání,

19. Ty však pro svá mnohá slitování neopustil jsi jich na poušti. Sloup oblakový neodeházal od nich ve dne, veda

je po cestě, ani sloup ohnivý v noci, osvěcuje je a cestu, po níž jíti měli.

20. Nadto Ducha svého dobrého dal jsi k vynořování jich, manny své také neodjals od úst jejich, a vodu dal jsi jim v žizni jejich.

21. A tak za čtyřideeti let krmil jsi je na poušti. V ničemž nedostatku neměli, oděv * jejich nezvetšel, a nohy jejich se neodhnetly. *5 Mojz.8.4. 29.5.

22. Potom dal jsi jim království a národy, kteréž jsi rozebral do koutů, tak že dědičně obdrželi zemi * Seonovu, a zemi krále Ezebon, i zemi Oga krále Bázau. *1 Mojz.21.24.35.

23. Syny pak jejich rozmnožil jsi jako hvězdy nebeské, a uvedl jsi je do země, o kteréž jsi byl řekl otcům jejich, že *do ní vejde*on, aby jí vládl.

24. Nebo všedše synové, dědičně obdrželi zemi tu, když jsi snížil před nimi obyvatele té země Kananejské, a dals je v ruku jejich, i krále jejich, i národy té země, aby s nimi nakládali podlé vůle své.

25. A tak vzali města brazená i pole úrodná, a dědičně ujali domy plné všeho dobrého, studnice vykopané, vinice a olivovi, i stromovi ovoce nesoucí velmi mnohé. I jedli, a * nasyceni jsouce, vytyli, a v dobrodiní tvém hojněm rozkoši oplývali. *5 Mojz.32.15.

26. Když * pak popouzejíce *tě*, zprotivili se tobě, zavrhlše zákon tvůj za hřbet svůj, a proroky tvé zmrdovali, kteříž jim osvědčovali, aby je obrátili k tobě, a doponštěli se velikého rouhání, * Soud.2.11 násl.

27. Dával jsi je v ruku nepřátel jejich, kteříž je ssužovali. A když v čas ssoužení svého volali k tobě, tys je s nebe vyslychal, a podlé mnohých slitování svých * dával jsi jim vysvoboditele, kteříž je vysvobozovali z ruky nepřátel jejich. * Soud.3.9.15.

28. Mezitím, jakž jen oddechnutí měli, zase znovu činili zlé před tebou, a protož pouštěl jsi je v ruku nepřátel jejich, aby panovali nad nimi. Když se pak opět obrátili, a křičeli k tobě, tys je s nebe vyslychal a vysvobozoval podlé slitování svých po mnohé éasy.

29. A napomínals jich, abys je obrátil k zákonu svému, ale oni pyšně sobě počínali, a neposlouchali přikázání tvých, a proti soudům tvým hřešili, v nichžto,

činil-li by * je člověk, byl by živ. Nýbrz plece svého uchyhujícíe, šíji svou zatvrzovali, a neposlouchali. *3 Mojz.18.5.

30. A však shovíval jsi jim po mnohá léta, osvědčuje jim duchem svým skrze proroky své, a když neposlouchali, dal jsi je v ruku národům zemi.

31. Ale pro slitování svá mnohá nedal jim do konce zahynouti, aniž jsi jich o pustil, proto že jsi Bůh milostivý a litostrivý.

32. Nyní tedy, ó Bože náš, silný, veliký, mocný a hrozný, kterýž ostříháš smlouvy a milosrdenství, nechť to není u tebe za málo, že ty všechny těžkosti na nás přišly, na krále naše, knížata naše, kněží naše, proroky naše i na otec naše, a na všecken lid tvůj, hned ode dnů králů Assyrských, až do tohoto dne,

33. Ačkoli ty jsi spravedlivý ve všech těch věcech, kteréž přišly na nás. Nebo jsi spravedlivě *to* učinil, ale my jsme bezbožně činili.

34. I * králové naši, knížata naše, kněží naši i otcové naši neplnili zákona tvého, aniž šetřili přikázání tvých a svědectví tvých, jimižs se jim osvědčoval. * Dan.9.6.8

35. Nebo oni v království svém a v dobrodiní tvém hojněm, kteréž jsi jim ukazoval, a v zemi široké a úrodné, kterouž jsi jim dal, neslonžili tobě, aniž se odvrátili od činů svých zlých.

36. Aj, my *jsme* dnes manové, a to v zemi, kterouž jsi dal otcům našim, aby jedli ovoce její a dobré věci její, aj, jsme v ni manové.

37. Jižé úrody své vydává v hojnost králům, kteréž jsi postavil nad námi pro hříchy naše, a onit i nad těly našimi se potřásají, i nad hovady našimi podlé vůle své, tak že jsme u veliké úzkosti.

38. Se všim však tím činíme smlouvi nepohnutelnon, i zapisujeme, kteréž potvrzují knížata naše, Levitové naši, kněží naši.

KAPITOLA X.

Stvrzení smlouvy s Bohem, 32. a napravení toho, což bylo opuštěno při chrámu.

Kteríž pak potvrzovali, byli tito: Nehe miáš Tirsata, syn Chaehaliášův, a Sede chias,

2. Saraiáš, Azariáš, Jeremiáš,
3. Pasehur, Amariáš, Malkiáš,
4. Chattus, Sehaniáš, Malluch,
5. Charim, Meremot, Abdiáš,

6. Daniel, Ginneton, Bárneh,
7. Mesullam, Abiáš, Miamin,
8. Maaseiáš, Bilkai, Semaiáš. To kněží.
9. Levitové pak: Jesna syn Azaniášův, Binnui z synů Chenadad, Kadmiel.
10. Bratři pak jejich: Sebaniáš, Hodiáš, Kelita, Pelaiáš, Chanan,
11. Micha, Rechob, Chasabiáš,
12. Zakur, Serebiáš, Sebaniáš,
13. Hodiáš, Báni, Beniuu.
14. Přední z lidu: Paros, Pachat Moáb, Elam, Zattu, Báni,
15. Bunní, Azgad, Bebai,
16. Adoniáš, Bigvai, Adin,
17. Ater, Ezechiáš, Aznr,
18. Hodiáš, Chasum, Bezai,
19. Charif, Anatot, Nebai,
20. Magpias, Mesullam, Chezir,
21. Mesezabel, Sádoch, Jaddua,
22. Pelatiáš, Chanan, Anaiáš,
23. Ozeáš, Chananáš, Chasub,
24. Loches, Pilcha, Sobek,
25. Rechum, Chasabna, Maaseiáš,
26. Achiáš, Chanan, Anan,
27. Mallueh, Charim, Baana.

28. Tak i jiní z lidu, * kněží, Levitů, vrátných, zpěváků, Netinejských i všickni, kteříž se oddělili od národů zemi k zákonu Božím, ženy jejich, synové jejich i dcery jejich, každý umělý a rozumný, *Ezdr.2,70.

29. Chopivše se *téhož* s bratřími svými a těmi, kteříž byli přednější, přistoupali, prokletím a přísahou *se* zavazující: Že budeme choditi v zákoně Božím, kterýž vydán jest skrze Mojžíše * služebníka Božího, a ostříhati i plniti všecka příkázání Hospodina Pána našeho, i soudy jeho, i ustanovení jeho; *Jan.1,17.

30. Také že * nebudeme dávatí deer svých národům zemi, ani deer jejich brátí synům svým, *5 Mojž.7,2,3.

31. Ani od cizozemců, kteříž by nám přinášeli jaké koupě a jakékoli potraviny v den * sobotní na prodej, přijímati v sobotu aneb v sváteční den, a že necháme *volí* sedmého léta, i všelikého dobývání dluhu. *k.13,15.

32. I to nařídili jsme mezi sebou, abychom dávali třetí díl lotu na každý rok k službě domu Boha našeho,

33. Na ehleby zpořádání, i obět ustavičnou, i na zápal ustavičný k sobotám, novměsícím a slavnostem, i na věci svatě, i *oběti* za hříchy k očištění Izraele,

i na všecko přísluhování domu Boha našeho.

34. Metali jsme i losy s strany kněží, Levitů i lidu, příčinou dříví nošení, aby *ho* dodávali do domu Boha našeho, čeledem otců našich časy vyměřenými, rok po roku, aby hořelo na oltáři Hospodina Boha našeho, jakž psáno jest * v zákoně. *3 Mojž.6,12.

35. Také, že chceme přinášeti prvotiny země své, i prvotiny všelikého ovoce každého stromu, rok po roku do domu Hospodinova.

36. K tomu i prvorozené syny své, i hovádku svá, * (jakož psáno jest v zákoně,) i prvorozené z skotů i bravů svých, že přinášeti budeme do domu Boha svého, kněžím přísluhujícím v domě Boha našeho. *2 Mojž.13,2.

37. A * prvotiny těsta svého i obětí svých, i ovoce všelikého stromu, mstu i oleje nového, aby přinášeli kněžím do pokojů domu Boha našeho, a desátky země naší Levitům. A Levitové desátky ty vybíratí budou po všech městech, v nichž pracovatí budeme. *4 Mojž.15,20.

38. Bude pak při tom kněz, syn Aroňův, s Levity, když Levitové ty desátky vyberou, a Levitové sami vnesou desátek z * desátků do domu Boha našeho, do pokojů v domě skladu. *4 Mojž.18,26,28.

39. Nebo do těch pokojů donášeti budou synové Izraelští i synové Lévi obětí obilé, mstu a oleje nového, (kdež jsou nádoby svatyně,) i kněží přísluhující, vrátní i zpěváci, abychom neopouštěli domu Boha svého.

KAPITOLA XI.

Rozdělení obydlí lidu v Jeruzalémě i na jiných místech.

I přebývala knížata lidu v Jeruzalémě. Jiný pak lid metali losy, aby vzali desátého člověka k bydlení v Jeruzalémě městě svatém, ale devět dílů *v jiných* městech,

2. Ačkoli dobrořečil lid všechněm mužům těm, kteříž se sami dobrovolně podali k bydlení v Jeruzalémě.

3. A tito jsou přednější té krajiny, kteříž se osadili v Jeruzalémě. (V jiných pak městech Judských bydlili jeden každý v vládařství svém, po městech svých, lid Izraelský, kněží a Levitové, i Netinejšti, též i synové služebníků Šalomounových.)

4. A tak v Jeruzalémě bydlili *někteří*

z synů Judových i z synů Beniaminových. Z Judových: Ataiáš syn Uziáše, syna Zachariášova, syna Amariášova, syna Sefatiášova, syna Mahalaleelova z synů Fáresových.

5. Též Maaseiáš syn Bárucha, syna Kolchozy, syna Chazaiášova, syna Adaiášova, syna Joaribova, syna Zachariášova, syna Silonského.

6. Všechny synů Fáresových, bydlících v Jeruzalémě, čtyři sta šedesát osm, mužů udatných.

7. Synové Beniaminovi tito: Sallu syn Mesullama, syna Joelova, syna Pedaiášova, syna Kolaiášova, syna Maaseiášova, syna Itielova, syna Izaiášova.

8. A po něm Gabai, Sallai. *Všech devět set dvaceti osm.*

9. Joel pak syn Zichri *byl* jim představen, a Juda syn Senua nad městem druhý *po něm.*

10. Z kněží: Jedaiáš syn Joaribův, a Jačin.

11. Saraiáš syn Helkiáše, syna Mesulmova, syna Sadochova, syna Meraiotova, syna Achitobova, přední v domě Božím.

12. Bratři pak jejich, přísluhujících v tom domě, osm set dvaceti dva. A Adaiáš syn Jerochama, syna Pelaiášova, syna Amzi, syna Zachariášova, syna Psehurova, syna Malkiášova,

13. A bratři jeho, knížat *čeledi* otcovských, dvě stě čtyřiceti dva. A Amasai syn Azarele, syna Achzai, syna Mesillemotova, syna Immerova.

14. Bratři pak jejich, mužů udatných, sto dvaceti osm, jimž představen byl Zabdiel syn Gedolimův.

15. Z Levitů tito: Semaiáš syn Chasuby, syna Azrikamova, syna Chasabiášova, syna Bunni.

16. A Sabbetai s Jozabadem byli nad dílem při domě Božím vně, z předních Levitů.

17. A Mataniáš syn Michy, syna Zabdi, syna Azafova, přední, začínal chvály a modlitbu. A Bakbukiáš druhý z bratří jeho, a Abda syn Sammua, syna Galalova, syna Jedutunova.

18. Všechny Levitů v městě svatém dvě stě osmdesát a čtyři.

19. Z vrátných: Akkub, Talmon a bratři jejich, strážní u bran, sto sedmdesát a dva.

20. Ostatek pak lidu Izraelského, kněží

a Levitů, *bydlili* ve všech městech Judských, jeden každý v dědictví svém.

21. Ale Netinejšti bydlili v Ofel, Zicha pak a Gispa byli představeni Netinejským.

22. Představený pak Levitům v Jeruzalémě *byl* Uzi syn Bani, syna Chasabiášova, syna Mataniášova, syna Michova z synů Azafovců, *jež byli* zpěváci při službě domu Božího.

23. Nebo poručení královské *bylo* o nich, a stálé odměření pro zpěváky na každý den.

24. A Petachiáš syn Mesezabelův, z synů Zary syna Judova, místo královské držící v každém jednání k lidu.

25. Ve všech pak s poli jejich, z synů Judových bydlili v Kariatarbe a v vesnicích jeho, v Dibon a vesnicích jeho v Jekabsael i ve všech jeho,

²Joz.20,7; 21,11

26. A v Jesua, v Molada, v Betfelet,

27. A v Azarsual, v Bersabé i v vesnicích jeho.

28. A v Sicelechu, v Meehona, i v vesnicích jeho,

⁴Joz.15,31

29. V Enremmon, v Zaraha, v Jarmut

30. V Zanoe, v Adulam i ve všech jeho v Lachis s poli jeho, v Azeka a vesnicích jeho. A tak bydlili od Bersabé až do Gehinnom.

31. Synové pak Beniaminovi z Gabaa v Michmas, v Aia, v Bethel i v vesnicích jeho,

32. V Anatot, v Nobe, v Anania,

33. V Azor, v Ráma, v Gittaim,

34. V Chadid, v Seboim, v Neballat,

35. V Lod, v Ono a v údolí řemeslníků

36. Z Levitů pak někteří *bydlili* v dílech Judských a Beniaminských.

KAPITOLA XII.

Počet předních kněží a Levitů. 30. Posvěcení zdt města 41. Úředníků nařízení.

Tito pak *jsou* kněží a Levitové, kteří se byli navrátili s Zorobábelem synem Salatielovým, a s Jesua: Saraiáš, Jeremiáš, Ezdráš,

2. Amariáš, Malluch, Chattus,

3. Sechaniáš, Rechun, Meremot,

4. Iddo, Ginnetoi, Abiáš,

5. Miamin, Maadiáš, Bilga,

6. Semaiáš, Joarib, Jedaiáš,

7. Sallu, Amok, Helkiáš, Jedaiáš. Ti *byli* přednější z kněží a bratří svých za času Jesua.

8. Levitové pak: Jesua, Binnui, Kadmiel, Serebiáš, Juda; Mattaniáš, postavený * nad zpěvy chvalitebnými s bratřími svými. ^{*k.11,17.}

9. A Bakbukiáš a Umni, bratři jejich, byli naproti nim v porádcích svých.

10. Jesua pak zplodil Joiakima, a Joiakim zplodil Eliasiba, Eliasib pak zplodil Joiada.

11. A Joiada zplodil Jonatana, Jonatan pak zplodil Jaddua.

12. Za čas pak Joiakima byli přední kněží z čeledí otcovských: Z Saraiášovy Meraiáš, z Jeremiášovy Chananiáš,

13. Z Ezdrášovy Mesullam, z Amariášovy Jochanan,

14. Z Melichovy Jonatan, z Sebaniášovy Jozef,

15. Z Charimovy Adua, z Meraiotovy Chelkai,

16. Z Iddovy Zachariáš, z Ginnetonovy Mesullam,

17. Z Abiášovy Zichri, z Miniaminovy a z Moadiášovy Piltai,

18. Z Bilgovy Sammua, z Semaiášovy Jonatan,

19. Z Joiaribovy Mattenai, z Jedaiášovy Uzi,

20. Z Sallaiovy Kallai, z Amokovy Heber,

21. Z Helkiášovy Chasabiáš, z Jedaiášovy Natanael.

22. Levitové pak přednější z čeledí otcovských za dnů Eliasiba, Joiady, Jochanana a Jaddua, zapsáni jsou až do kralování Daria Perského.

23. Synové, pravím, Lévi, přední v čeledech otcovských, zapsáni jsou v knize Paralipomenon, až do času Jochanana syna Eliasibova.

24. Potom přední Levitové: Chasabiáš, Serebiáš, a Jesua syn Kadmielův, a bratři jejich naproti nim k chválení a oslavování Boha, podlé * nařízení Davida muže Božilho, třída proti třídě.

^{*1 Par.26,1 násl.}

25. Mataniáš, Bakbukiáš, Abdiáš, Mesullam, Talmon, Akkub, držící stráž vrátných při domu pokladů u bran.

26. Ti byli za času Joiakima, syna Jesua, syna Jozadakova, a za času Nechemiáše vůdce, a Ezdráše kněze a učitele.

27. Ku posvěcování pak zdi Jeruzalémských shlédávali Levity ze všech míst jejich, aby je přivedli do Jeruzaléma, aby vykonali posvěcení a veselí, a to

s oslavováním a zpěvy, cymbály, loutnami a harfami.

28. Protož shromáždění jsou synové zpěváků, i z rovin okolo Jeruzaléma, i ze vsí Netofatských,

29. Těž z domu Galgal, a z polí Gaba i Azmavet; nebo vsi stavěli sobě zpěváci okolo Jeruzaléma.

30. A očistivše se kněží a Levitové, očistili také lid, brány i zed.

31. Za tím rozkázal jsem vstoupiti knížatům Judským na zed, a postavil jsem dva houfy veliké oslavujících, z nichž jedni šli na pravo, od horní strany zdi k bráně * hnojné. ^{*k.2,13.}

32. A za těmi šel Hosaiáš a polovice knížat Judských,

33. Těž Azariáš, Ezdráš, a Mesullam,

34. Juda, Benjamin, Semaiáš a Jeremiáš.

35. Potom za syny kněžskými s trubami Zachariáš syn Jonatana, syna Semaiášova, syna Mattaniášova, syna Michaiášova, syna Zakurova, syna Azafova.

36. A bratři jeho: Semaiáš, Azarel, Milalai, Gilalai, Maai, Natanael a Juda, Chanani s nástroji hudebnými Davida muže Božilho, Ezdráš pak učitel před nimi.

37. Potom k bráně u studnice, kteráž naproti nim byla, vstupovali po stupních města Davidova, kudy se chodí na zed, a ode zdi při domě Davidově, až k bráně vodné k východu.

38. Houf pak druhý oslavujících bral se naproti oněmno, a já za nimi, a polovice lidu po zdi od věže Tannurim až ke zdi široké,

39. A od brány Efraim k bráně staré, a k bráně rybné, a věži Chananeel, a věži Mea, a až k bráně bravné. I zastavili se v bráně strážě.

40. Potom zastavili se oba houfy oslavujících v domě Božím, i já, a polovice knížat se mnou.

41. Ano i kněží: Eliakim, Maaseiáš, Miniamin, Michaiáš, Elioenai, Zachariáš, Chananiáš, s trubami,

42. A Maaseiáš, Semaiáš, Eleazar, Uzi, Jochanan, Malkiáš, Elam a Ezer. Zpěváci pak zvučně zpívali s Izrachiášem představeným svým.

43. Obětovali také v ten den oběti veliké, a veselili se; nebo Bůh obveselil je veselím velikým. Ano i ženy a děti veselily se, tak že bylo slyšáno veselí Jeruzaléma opodál.

44. Mezi tím zřízení jsou v ten den muži nad komorami k pokladům a k obětem, i k prvotinám a k desátkům, aby shromažďovali do nich s polí městských díly, zákonem vyměřené kněžím a Levitům; nebo veselil se Juda z kněží a Levitů přistojících,

45. Kterýchž* držeti měli stráž Boha svého, a stráž očišťování, a zpěváků i vrátných, podle nařízení Davidova a Šalomouna syna jeho. *4 Mojz. 3, 7.

46. Nebo* za času Davidova a Azafova od starodávna přední zpěváci k zpívání, chválení a oslavování Boha stáli před ním. *1 Par. 25, 1 násl.

47. Pročež všecken Izrael za dnů Zorobábele a za času Nehemiáše dávali díly pro zpěváky a vrátné, na každý den stálé odměření, a odvodili je Levitům, Levitové pak dávali synům Aronovým.

KAPITOLA XIII.

Oddělení cizozemců od lidu Božího. 15. Soboty 30. a služeb Božích v chrámě obnovení.

V ten den čteno jest v knize Mojžišově, tak že lid slyšetí mohl. I nalezeno v ni napsáno,* že nemá vjíti Ammonitský a Moábský do shromáždění Božího až na věky, *5 Mojz. 23, 3.

2. Proto že nevyšli proti synům Izraelským s chlebem a s vodou,* ale najali ze mzdy proti nim Baláma, aby jim zlořečil, † ačkoli obrátil Bůh náš to zlořečení v požehnání. *4 Mojz. 22, 5 násl. †k. 23, 7 násl.

3. Stalo se pak, když slyšeli zákon, že odmisili všecky přimíšené od Izraele.

4. Ale před tím Eliasib kněz, správce komory domu Boha našeho, spřiznil se s Tobíášem.

5. Kterémmž udělal pokoj veliký, kdež prvé skládali dary, kadidlo a nádoby, a desátky z obilí, mstu a oleje nového, nařízené Levitům a zpěvákům i vrátným, též i obět kněžím.

6. Ale když se to vše dávalo, nebyl jsem v Jeruzalémě. Nebo léta třideátého druhého Artaxerxa krále Babylonského přišel jsem k králi, a po přeběhnutí let, vyžádán jsem na králi.

7. Když jsem pak přišel do Jeruzaléma, srozuměl jsem tomu zlému, co učinil Eliasib pro Tobíáše, udělav mu pokoj v síních domu Božího.

8. Což mi se velmi nelíbilo. Protož vyházel jsem všecko nádobí domu Tobíášova ven z toho pokoje.

9. A rozkázal jsem očistiti ty pokoje. I vnesl jsem tam zase nádoby domu Božího, dary a kadidlo.

10. Potom dověděv se, že dílové Levitům nebyli dávání, a že rozběhli se jeden každý na svou roli, Levitové i zpěváci vedoucí práci,

11. Protož* domlouval jsem se na starší, řka: Proč jest opuštěn dům Boží? I shromáždiv je, postavil jsem je na místech jejich. *v. 17, 2.

12. A všecken Juda* přinášeli desátek obilí, mstu a oleje nového do skladů. *4 Mojz. 18, 2.

13. A ustanovil jsem úředníky na sklady: Selemiáše kněze, a Sadocha i čitele, a Pedaiáše z Levitů, přidav k nim Chanana syna Zakurova, syna Mattiášova; nebo za věrné jímni byli. A měli rozdělovati bratřím svým.

14. Budiž* pamětliv na mne, Bože můj pro to, a nevyhlazuj dobrodiní mé, kteréž jsem prokázal k domu Boha svého i k službám jeho. *v. 31. Zalm. 25, 7; 106.

15. V těch dnech viděl jsem v Judsku ani tlačí presem v sobotu, a přinášec snopy, kteréž nakládali na osly, též vino, hrozny, fiky i všeliká břemena, snášejí v den sobotní do Jeruzaléma. domlouval jsem jim v ten den, když přídávali potravu.

16. Tyršti také, kteréž bydlili v něm nosili ryby i všelijaké koupě, a prodávali v sobotu synům Juda, a to v Jeruzalémě.

17. Protož jsem* domlouval starším Judským, a řekl jsem jim: Jaká jest nepravost, kterouž činíte, poškrvňující dne sobotního? *v. 11, 2.

18. Zdalíž jsou tak nečinili otcové vaši? Pročež Bůh náš přivedl na nás všechno toto zlé, i na toto město, a vy přídáváte hměvivosti na Izraele, poškrvňující soboty.

19. Když tedy byly v stínu brány Jeruzalémské před sobotou, rozkázal jsem zavřiti brány, a rozkázal jsem, aby jim neotvírali až po sobotě. K tomu i z služebníků svých některé postavil jsem bráně, aby náklad nebyl vezen do města v sobotu.

20. Protož zůstali kupei a prodava všelijakých věcí prodajných vně před Jeruzalémem, jednou i podruhé.

21. I osvědčil jsem se jim, řka jim: Proč zůstáváte přes noc naproti zd

Učiníte-li to více, vztáhnu ruku na vás. Od té chvíle nepřicházeli v sobotu.

22. Rozkázal jsem pak Levitům, aby se očistili, a příjdouce, ostříhali bran, a světili den sobotní. Také i v * tom pamatuj na mne, Bože můj, a buď mi milostiv podle množství milosrdenství svého. ^{*Zalm.25,7.}

23. V těch dnech spatřil jsem také Židy, kteříž byli pojali ženy Azotské, Ammonitské a Moabské,

24. An synové jejich mluvili od polu Azotsky, a neuměli mluvit Židovsky, ale podle jazyku každého toho lidu.

25. Protož domlouval jsem jim, a zlořečil jsem jim, a některé z nich bil jsem a rval, přísahou je zavazuje skrze Boha, *řka:** Budete-li dávat dcery své synům jejich, aneb bráti dcery jejich synům svým neb sobě, *zlořečení budete.* ^{*5 Mojz.7,3.}

26. Zdalíž tím nezhrěšil Šalomoun král Izraelský? Ješto ve mnohých národech nebylo krále jemu podobného, kterýž

byl milý Bohu svému, tak že ustanovil jej Bůh králem nade vším Izraelem, však i toho k * hříchu přivedly ženy cizozemky. ^{*1 Král.11,3.}

27. A vám zdali povolíme, abyste se dopouštěli všeho tohoto zlého velikého, a přestupovali proti Bohu svému, pojímajice ženy cizozemky?

28. Z synů pak Joiady syna Eliasiba, kněze nejvyššího, *jeden* byl zeť Sanbalata Choronského, kteréhož jsem zahnal od sebe.

29. Budiž pamětliv na to, Bože můj, proti těm, kteříž poškvřňují kněžství, a smlouvy kněžské i Levitské.

30. Protož jsem je vyčistil od všelikého cizozemce, a ustanovil jsem zase třídy kněžím a Levitům, jednomu každému v práci jeho,

31. I *nošení* dříví k obětem ěasy uloženy, též i prvotin. * Budiž pamětliv na mne, Bože můj, k *mému* dobrému. ^{*k.5,19; 13,14.22. Zalm.25,7; 106,4.}

KNIHA ESTER.

KAPITOLA I.

Hotů slavných od Asvera krále přístrojání, 10. a Vasti pro neposlušnosti s královstvem složení.

Stalo se pak za času krále Asvera, (to jest ten Asverus, jenž kraloval od Indie až k Mouřeninské zemi nad sto dvadeřiti a sedmi krajinami,)

2. Že toho času, když seděl král Asverus na stolici království svého, jenž byla v Susan, městě královském,

3. Léta třetího kralování svého, učinil u sebe hody všechněm knížatům svým a služebníkům svým, nejznamenitějším Perským a Médkým, hejtmanům a vládařům nad krajinami,

4. Ukazuje bohatství, slávu království svého a čest, i ozdoby důstojnosti své za mnoho dnů, *totiž* za sto a osmdesáte dnů.

5. (A když se vyplnili dnové ti, učinil král všemu lidu, což ho koli bylo v Susan městě královském, od největšího až do nejmenšího, hody za sedm dní na paláci v zahradě *při* domě královském.)

6. *Těž* čalouny bílé, zelené a z postavce

modrého, zavěšené na provázecích kmentových a šarlatových u kroužků stříbrných, na sloupcích mramorových, lůžka zlatá a stříbrná na podlaze porfyretové a mramorové, pariové a socharetové.

7. Nápoj pak dávali v nádobách zlatých, a to v nádobách jiných a jiných, i vína královského v hojnosti, jakž slušelo na krále.

8. Ale ku pití, podle nařízení, žádný nenutil. Nebo tak poručil král všechněm správěm domu svého, aby činili podle vůle jednoho každého.

9. Také i královna Vasti něiula hody ženám v domě královském krále Asvera.

10. Dne *pak* sedmého, když se podveselil král vínem, rozkázal Mehumanovi, Biztovi, Charbonovi, Bigtovi a Abagtovi, Zetarovi a Karkasovi, sedmi komorníkům, kteříž sloužili před obličejem krále Asvera,

11. Aby přivedli Vasti královnu před obličej krále v korně královské, aby okázal národům i knížatům krásu její; nebo velmi krásná byla.

12. Ale odepřela královna Vasti přijíti k rozkazu královskému, skrze tv komorníky *vkázanému*. Pročťž král rozhléval se velmi a rozpálil se hněvem sám v sobě.

13. I řekl král mudrcům zvajícím časy, (nebo tak každé věci *podával* král na všechny zběhlé v právěch a soudech,)

14. A nejbližšímu sebe Charsenovi, Setarovi, Admatovi, Tarsisovi, Meresovi, Marsenovi, Memuchanovi, sedmi vývodám Perským a Médským, jenž vidali tvář královskou, a sedali první po králi:

15. Co se má podlé práva státi s královnou Vastí, proto že nevyphnila rozkazu krále Asvera, stalého skrze komorníky?

16. Tedy řekl Memuchan před králem i knížaty: Ne proti samému králi zavinita královna Vastí, ale proti všechněm knížatům, a proti všechněm národům všech krajin Asvera krále.

17. Nebo když se donese to, co učinila královna, všech žen, zlehčí sobě muže své a řeknou: *An* král Asverus rozkázal přivésti královnu Vastí před obličej svůj, a však nepřišla.

18. Nýbrž ještě tohoto dne budou to mluvit kněžny Perské a Médské, (kteréž slyšely, co učinila královna,) všechněm knížatům královským, i *naplodí* se hojně pýchy a zpoury.

19. Jestliže * se *tedy* králi za dobré vidí, nechtť se stane výpověď královská od obličej jeho, a nechtť jest vepsána mezi práva Perská a Médská, kteráž by nemohla změněna býti, že nechtěla přijíti Vastí před obličej krále Asvera, pročťž království její dá král jiné, lepší nežli ona. ^{*k.3,9.}

20. Tak když uslyší výpověď královskou, kterouž vyhlásiti dá po všem království svém, jakkoli veliké jest, všechny ženy v počtivosti míti budou manžely své, od největšího až do nejmenšího.

21. I libila se ta rada králi i knížatům, a učinil král podlé rady Memuchanovy.

22. A rozeslal listy do všech krajin královských, do * jedné každé krajiny písmem jejím, a do každého národu jazykem jeho, aby každý muž byl pánem domu svého. Což oznámil každý *hejtman* lidu jazykem jeho. ^{*k.3,12.}

KAPITOLA II.

Rozkaz královský o vyhledání jemu panen krásných.
5. Ester na království vyzdvižen.

Ty věci když se zběhly, a když se upokojila prehlivost krále Asvera, zpomenul na Vastí a na to, což byla učinila, též i na to, jaká se výpověď stala proti ní.

2. I řekl mládenci královští, služebnící jeho: Nechtť hledaji králi mladie, panen krásných.

3. A nechtť zřídí král úředníky ve všech krajinách království svého, kteříž by shromáždili všechny mladice, panny krásné, do Susan města královského, do domu ženského, pod stráž Hegai komorníka královského, strážce žen, a ať jim vydává okrasy jejich.

4. A mladice, kteráž by se zalíbila králi, aby kralovala místo Vasti. I libila se ta vše králi, a učinil tak.

5. Byl *pak* jeden Žid v Susan, městě královském, jménem * Mardocheus syn Jairův, syna Simei, syna Cis, z pokolení Beniamin. ^{*Neh.7,7.}

6. A ten byl přestěhován z Jeruzaléma s přestěhovanými, kteříž přestěhování byli s * Jekoniášem králem Judským, kteréž přestěhoval Nabnehodnozor král Babylonský. ^{*2Král.24,14,15.}

7. *Ten* choval Hadassu, jinak Esteru, dceru strýce svého, proto že neměla otce ani matky. A děvče ta *byla* pěkné postavy a krásné tváři, kterouž po smrti otce a matky její vzal sobě Mardocheus za dceru.

8. Stalo se tedy, když vyšlo slovo královské a rozkaz jeho, a když shromáždováno bylo panen mnoho do Susan města královského, pod stráž Hegai, že i Ester vzata byla do domu královského pod stráž Hegai, strážného nad ženami.

9. I libila se jemu ta mladice, a našla milost u něho. Pročťž i hned dal jí okrasu její a díl její, a sedm panen způsobných z domu královského; k tomu opatření její i jejich panen proměnil v lepší v domě ženském.

10. Neoznámila *pak* Ester lidu svého, ani rodiny své; nebo přikázal jí byl Mardocheus, aby nepravila.

11. Ale Mardocheus každého dne choďoval před síní domu ženského, aby zříděl, jak se má Ester, a co se s ní děje.

12. Když *pak* přišel jistý čas jedné každé panny, aby vešla před krále Asvera, když se vyplnilo při ní podlé práva

KAPITOLA III.

Amanovo rozhněvání se na Mardochea. 7. Výpověd o vyhlazení Židů.

Po těch věcech zvelebil král Asverus Amanova syna Hammedatova Agagského, a vyvýšil ho, tak že vyzdvihl stolicí jeho nade všecka jiná knížata, kteříž *byli* při něm.

2. A všickni služebníci království, kteříž *vcházeli* do brány královské, klaněli se a padali před Amanem; nebo tak přikázal o něm král. Ale Mardocheus se neklaněl, ani padal.

3. Protož řekli služebníci království, kteříž *byli* v bráně královské, Mardocheovi: Proč přestupuješ přikázání královské?

4. I stalo se, když *o to* s ním mluvivali každého dne, a neposlechl jich, že *to* oznámili Amanovi, aby viděli, bude-li stálý v svých slověch Mardocheus; nebo oznámil jim, že jest Žid.

5. Vida pak Aman, že se Mardocheus neklani, ani padá před ním, naplněn jest Aman prehlivostí.

6. Ale za malou věc sobě položil, vztáhnouti ruku na Mardochea samého, (nebo byli oznámili jemu, z kterého by lidu byl Mardocheus.) Protož smýšlel Aman, aby zahubil národ Mardocheův, *totiž* všecky Židy, kteříž byli ve všem království Asverovu.

7. *Takž* měsíce prvního, *totiž* měsíce Nisan, léta dvanáctého kralování Asverova, rozkázal * uvrei pur, *totiž* los, před sebou ode dne ke dni, a od měsíce až do měsíce dvanáctého, jenž *jest* měsíc Adar. *k.9,24.

8. Nebo byl řekl Aman králi Asverovi: Jest lid jakýsi rozptýlený a roztroušený mezi lidem ve všech krajinách království tvého, jejichž práva rozdílná jsou ode všech národů, práv pak královských neostřihají. Protož králi není užitečné, nechati jich.

9. Jestliže se králi za dobré vidí, nechť se napiše, aby je zahladili, a já deset tisíc centněřů stříbra odvážím do rukou představeným té práci, aby je vnesli do komory královské.

10. Tedy král sňav * prsten svůj s ruky své, dal jej Amanovi synu Hammedatovu Agagskému, nepříteli Židovskému. *k.8,2.

11. A řekl král Amanovi: Stříbro to daruji tobě i lid ten, abys naložil s ním, jakt se koli líbí.

žen, za dvanácte měsíců, (nebo za tolik lůň ozdobovaly se, šest měsíců olejem mirrovým, a šest měsíců všemi vonnými a ozdobami ženskými.)

13. A tak přicházela panna před krále. Cožkoli řekla, dávalo se jí, aby s tím šla z domu žen až k domu královskému.

14. U večer vcházela *k králi*, a ráno zase odcházela do druhého domu ženského, pod stráž Saasgazy, komorníka královského, strážce ženin. Nepřicházela více k králi, ale jestliže se líbila králi, povolána bývala ze jiněna.

15. Tedy když přišel čas jistý Estery, leery * Abichaile, strýce Mardocheova, kterouž byl vzal sobě za dcern, aby vešla k králi, nežádala ničeho, než což řekl Hegai komorník královský, strážce žen. I líbila se Ester všechněm, kteříž ji viděli. *k.9,29.

16. A tak vzata jest Ester k králi Asverovi do domu jeho královského, měsíce desátého, (jenž jest měsíc Tebet,) léta sedmého kralování jeho.

17. I zamiloval král Ester nade všecky jiné ženy, a našla milost a lásku u něho nade všecky panny, tak že vstavil korunu královskou na hlavu její, a učinil ji královnou místo Vasti.

18. K tomu také * učinil král hody veliké všechněm knížatům svým a služebníkům svým, *totiž* hody Estery, a dal odpočinutí krajinám, a daroval *je* tak, jakž slušelo na krále. *k.1,3. Dan.5,1.

19. A když podruhé shromažďovány byly panny, a Mardocheus seděl u brány královské,

20. Ester pak neoznámila byla rodiny své a národu svého, jakž jí byl přikázal Mardocheus; nebo rozkázání Mardocheovo Ester činila, jako i když chována byla u něho:

21. V těch dnech, (když Mardocheus sedal u brány královské,) rozhněval se Bigtan a Teres, dva komorníci království z strážných prahn, a smýšleli *o to*, aby vstrážili ruce na krále Asvera.

22. Čchož dověděv se Mardocheus, oznámil to Ester královně, Ester pak oznámila králi jménem Mardocheovým.

23. A když bylo toho vyhledáváno, našlo se *tak*. I oběšeni jsou ti oba na šibečníci, a zapsáno jest to * do kronik před králem. *k.6,1.

12. Protož povolání jsou písaři královští téhož měsíce prvního třináctého dne, a psáno jest všecko tak, jakž přikázal Aman, k knížatům královským i vývodám, kteříž *byli* v jedné každé krajině, i hejtmanům jednoho každého národu, každé krajině vedlé písma jejího, a každému národu vedlé jazyku jeho; jménem krále Asvera psáno, a zapečetěno prstenem královským.

13. I jsou posláni listové po poslech do všech krajin královských, aby hubili, mordovali a vyhladili všecky Židy, od mladého až do starce, děti i ženy, jednoho dne, *totiž* třináctého, měsíce dvanáctého, (jenž jest měsíc Adar,) a loupeže jejich aby rozbitovali.

14. Summa toho psání *byla*: Aby vyhlášeno bylo v jedné každé krajině a oznámeno všechněm úrodům, aby hotovi byli ke dni tomu.

15. Tedy vyjeli poslové stěží s poručěním královským, a vyhlášeno jest to v Susan, městě královském. Král pak a Aman seděli, kvasíce, ale měšťané Susan zkormoučení byli.

KAPITOLA IV.

Zámutek Mardocheův 3. i všeho národu Židovského.

7. Ponuknutí Estery k hledání u krále milosti.

Mardocheus pak zvěděv všecko to, což se bylo stalo, * roztrhl roucho své, a vzal na sebe žíní a popel, a jda po městě, křičel křikem velikým a žalostným.

*1 Mojž.37,34.

2. A přišel až před bránu královskou; nebo žádný neměl veházeti do brány královské v oděvu žiněném.

3. V každé také krajině i místě, kamžkoli slovo královské a výpověď jeho došla, kvílení veliké *bylo* od Židů, a půst, pláč i úpění, a žíní s popelem podstřeli sobě mnozí.

4. Pročež přišedše děvečky Estery a komorníci její, oznámili jí *to*. I zarmoutila se královna velmi, a poslala šaty, aby oblékli Mardochea, a aby vzali žíní jeho od něho. Ale *on jich* nepřijal.

5. Tedy zavolavši Ester Hatacha, *jednoho* z komorníků královských, kteréhož jí byl dal za služebníka, poručila mu o Mardocheovi, aby přezvěděl, co a proč by to bylo.

6. Takž vyšel Hatach k Mardocheovi na nlici města, kteráž jest před branou královskou.

7. I oznámil jemu Mardocheus všecko, co se mu přihodilo, i o té * summě peněz, kterouž připověděl Aman dáti do komory královské proti Židům, k vyhlazení jich.

*k.3.9.

8. K tomu i připsal psané výpovědi, kteráž vyhlášena byla v Susan, aby zhubeňi byli, dal jemu, aby ukázal Ester a oznámil jí, a aby ji rozkázal jíti k králi a milostí hledati u něho, a prositi před tváří jeho za lid svůj.

9. Tedy přišel Hatach, a oznámil Ester slova Mardocheova.

10. I řekla Ester Hatachovi, a poručila mu oznámiti Mardocheovi:

11. Všickni služebníci královští i lid krajin královských vědí, že kterýž by koli muž neb žena všel před krále do síně vnitřní, nejsa povolán, jedno právo o něm *jest*, aby hrdlo propadl, kromé toho, k komuž by král vztáhl * berlu zlatou, že živ zůstane. Já pak nebyla jsem povolána, abych vešla k králi již třidecti dnů.

*k.5,2;8,4

12. Ale když oznámili Mardocheovi slova Estery,

13. Řekl Mardocheus, aby zase oznámeno bylo Estěře: Nemysl sobě, abys zachována býti mohla v domě královském ze všech Židů.

14. Nebo jestliže se umlějš v tento čas oddechnutí a vysvobození Židům přijde odjinud, ty pak a dům otce tvého zahyneš. A * kdo ví, ne pro tento-lis čas přišla k tomu království?

*1 Mojž.45,7

15. I řekla Ester, aby zaše oznámil Mardocheovi:

16. Jdi a shromažď všecky Židy, což jest jich v Susan, a postěte se za mne, i nejezte ani pite za tři dni, v noci ani v dne. Já podobně, i panny mé postiti s budou, a teprv vejdu k králi, což všal neobyčejné jest, a * jestližeť zahynu, nechť zahynu.

*2 Král.7,4

17. Tedy šel Mardocheus, a učinil všecko tak, jakž mu poručila Ester.

KAPITOLA V.

Pozvání krále s Amanem od Estery na hody. 9. Aman vo rozložení se na Mardochea, 14. i ukázkové jeho.

Stalo se potom dne třetího, oblékši s Ester v *roucho* královské, postavila se siní vnitřní domu královského, naprosto pokojí královskému. Král pak seděl na stolici své královské, v pokojí královském naproti dvěřím domu.

2. Stalo se, pravím, když užířel král Ester královnu, ana stojí v síni, že milostí jsa k ní nakloněn, vztáhl král k Ester berlu zlatou, kterouž držel v ruce své. Tedy přistoupivši Ester, dotkla se konce berly.

3. I řekl jí král: Co jest tobě, královno Ester? A jaká jest prosba tvá? Až * do polovice království dáno bude tobě.

*Mark.6,23.

4. Odpověděla Ester: * Jestliže se králi za dobré *vidí*, nechat přijde král s Amanem dnes na hody, kteréž jsem jemu připravila.

*k.1,19.

5. I řekl král: Zavolejte rychle Amana, ať naplní žádost Estery. A tak přišel král s Amanem na hody, kteréž byla připravila Ester.

6. Potom řekl král k Ester, napiv se vína: Jaká jest žádost tvá? A bude dáno. Aneb jaká jest prosba tvá? Bys pak žádala až do polovice království, stanef se.

7. I odpověděla Ester: Žádost má a prosba má *jest*:

8. * Nalezla-li jsem milost u krále, a jestliže se králi za dobré *vidí* povoliti žádosti mé, a naplniti prosbu mou, aby ještě přišel král i Aman na hody, kteréž jim připravím, a zítra učiním podle slova královského.

*k.7,3.

9. A tak vyšel Aman dne toho, vesel jsa a dobré myslí. Ale když viděl Aman Mardochea v bráně královské, že ani nepovstal, ani se nehnul před ním, naplněn jest Aman hněvem proti Mardocheovi.

10. A však zdržel se Aman, až přišel do domu svého, a poslav, povolal přátel svých a Zeres ženy své.

11. I vypravoval jim Aman o slávě bohatství svého, i o množství synů svých, i o všem, čímž ho zvelebil král, a jak ho vyvýšil nad knížata i služebníky královské.

12. A doložil Aman: Nadto nepozvala Ester královna s králem na hody, kteréž byla připravila jen mne, a ještě i k zejtří pozván jsem od ní s králem.

13. Ale všechno to nie mi neprospívá, pokudžkoli vidám Mardochea, toho Žida, sedáti v brány královské.

14. Řekla jemu Zeres žena jeho, i všickni přátelé jeho: Necht udělají šibenici zvýši padesáti loket, a ráno rei králi, aby na ni oběsili Mardochea, a vejdi s

králem na hody vesele. I líbila se ta rada Amanovi, a rozkázal postavit šibenici.

KAPITOLA VI.

Zvelebeni Mardochea. 12. Zarmoucení Amana, 13. a předpovězení pádu jeho.

Té noci král nemoha spáti, rozkázal přinést knihy pamětné, kroniky, kteréž čteny byly před králem.

2. I našli zapsáno, že pověděl * Mardocheus na Bigfana a Teresa, dva komorníky královské z těch, jenž ostříhali prahu, že ukládali vztáhnouti ruku na krále Asvera.

*k.2,21,23.

3. Tedy řekl král: Čím jest poctěn, neb jak zveleben Mardocheus za to? Odpověděli služebníci královští, dvořané jeho: Není jemu nic dáno.

4. I řekl král: Kdo *jest* v síni? (Aman pak byl přišel do síně domu královského zevnitřní, mluvit s králem, aby * oběšen byl Mardocheus na šibenici, kterouž jemu připravil.)

*k.5,14

5. Odpověděli králi služebníci jeho: Aj, Aman stojí v síni. Řekl král: Necht vejde sem.

6. Takž všel Aman. Jemuž řekl král: Co sluší učiniti muži tomu, kteréhož by chtěl král ctíti? (Aman řekl sám v sobě: Kohož by jiného chtěl král více ctíti, nežli mne?)

7. Odpověděl Aman králi: Muži tomu, jehož král ctíti chce,

8. Ať přinesou roucho královské, do kteréhož se král obléčí, a *přivedou* koně, na kterémž jezdí král, a vstaví korunu královskou na hlavu jeho.

9. A dadouce roucho to i koně toho v ruku některého z nejznamenitějších knížat královských, ať oblekou muže toho, jehož král chce ctíti, a ať jej vodi na koni po ulici města, a volají před ním: Tak se má státi muži tomu, jehož král ctíti chce.

10. Tedy řekl král Amanovi: Pospěš, vezmi to roucho a koně, jakž jsi řekl, a učiň to Mardocheovi Židu, kterýž sedí v bráně královské. Nepomíjejž ničeho ze všeho toho, což jsi mluvil.

11. Protož vzav Aman roucho i koně, oblékl Mardochea, a vedl jej na koni po ulici města, volaje před ním: Tak se má státi muži tomu, jehož král ctíti chce.

12. Potom navrátíl se Mardocheus k bráně královské. Aman pak rychle po-

spíšil do domu svého, smuten jsa, s zakrytou hlavou.

13. I vypravoval Aman Zeres ženě své a všechněm přátelům svým všecko, což se mu přihodilo. I řekli jemu mudrci jeho i Zeres žena jeho: Poněvadž z národu Židovského *jest* Mardocheus, před jehož obličejem počal jsi klesati, neodoláš jemu, ale jistě padneš před obličejem jeho.

14. A když oni ještě mluvili s ním, komorníci královští přišli, a rychle vzali Amana na hody, kteréž připravila * Ester. *k.5,8.

KAPITOLA VII.

Oznámení králi žádosti Ester. 5. Žaloba na Amana 9. i oběšení jeho.

A tak přišel král i Aman, * aby hodovali s Ester královnou. *k.5,8.

2. I řekl král k Ester opět druhého dne, napiv se vína: Jaká *jest* žádost tvá, Ester královno? A budeš dáno. Aneb jaká *jest* prosba tvá? Až do polovice království stanět se.

3. Tedy odpověděla Ester královna a řekla: Jestliže jsem nalezla milost před očima tvými, ó králi, a jestliže se králi za dobré *vidí*, necht' mi *jest* darován život můj k mé žádosti, a národu mému k prosbě mé.

4. Nebo prodání jsme, já i národ můj, abychom zbiti, pomordováni a vyhlazeni byli, ješto kdybychom za služebníky a děvky prodání byli, mlčela bych, ač by i tak ten nepřítel nijakž nemohl nahraditi králi té škody.

5. Opět odpovídaje král Asverus, řekl Ester královně: I kdož *jest* to ten, a kde *jest* ten, jehož srdce tak *jest* naduté, aby to činil?

6. I řekla Ester: Muž protivník a nepřítel nejhroší *jest* Aman tento. Takž Aman zhrozil se před obličejem krále a královny.

7. Tedy král vstal v prehlivosti své od pití vína, a *vyšel* na zahradu při paláci. Aman pak pozůstal *tu*, aby prosil za život svůj Estery královny; nebo viděl, že *jest* o něm zle uloženo od krále.

8. Potom král navrátil se z zahrady palác do domu, kdež pil víno, a Aman padl na lůžko, na kterémž seděla Ester. I řekl král: Což ještě násilí učiniti chce královně u mne v domě? A bned jakž slovo to vyšlo z úst krále, tvář Amanovu zakryli.

9. Mezi tím řekl Charbona, jeden z komorníků, před králem: Aj, ještě šibenice, kterouž připravil Aman Mardocheovi, kterýž mluvil králi k dobrému, stojí při domě Amanově, zvýši padesáti loket. I řekl král: Oběstež ho na ni.

10. Tedy oběsili Amana na té šibenici, kterouž byl připravil Mardocheovi. A tak prehlivost královská ukojila se.

KAPITOLA VIII.

Zvýšení Mardochea, 3. Zrušení mandátů Amanových.

Téhož dne dal král Asverus Ester královně dům Amana nepřitele Židovského, a Mardocheus přišel před krále, (nebo oznámila Ester, co by jí on byl).

2. Kdežto král snav * prsten svůj, kterýž vzal od Amana, dal jej Mardocheovi. Ester pak ustanovila Mardochea nad domem Amanovým. *k.3,10.

3. Potom ještě Ester mluvila před králem, padši k nohám jeho, a s pláčem pokorně ho prosila, aby zrušil nešlechtnost Amana Agagského a jeho úklady, kteréž smyslil proti Židům.

4. (Tedy * vztáhl král k Esterě berlu zlatou, a Ester vstavši, postavila se před králem.) *k.5,2.

5. A řekla: * Jestliže se králi za dobré *vidí*, a nalezla-li jsem milost před tváří jeho, a jestliže se ta věc králi slušná býti *vidí*, a já jsem-li příjemná před očima jeho: necht' *jest* psáno, aby byli zrušeni listové ti, a tak úkladové Amana syna Hammedatova Agagského, kteréž rozepsal, aby vyhledali Židy, což *jest* jich ve všech krajinách královských. *k.5,4,8:7,3.

6. Nebo jak bych se mohla divati na to zlé, kteréž by potkalo lid můj? A jak bych mohla hleděti na zhubu rodiny své?

7. I řekl král Asverus Ester královně a Mardocheovi Židu: Ej, dům Amanův dal jsem Esterě, jeho pak oběsili na šibenici, proto že vztáhnouti *chtěl* ruku svou na Židy.

8. Vy tedy pište Židům, jakž se vám za dobré zdá, jménem královským, a zapečte prstenem královským. (Nebo což se píše jménem krále, a zapečet prstenem královským, nemůže zpátkem jíti.)

9. Takž svolali písaře královské v ten čas měsíce třetího, jenž *jest* měsíc Šiban, dvacátého třetího *dne* téhož *mě*

síce, a psáno jest všecko tak, jakž přikázal Mardocheus, k Židům a knížatům, i vývodám a hejtmanům krajin, kteréž jsou od Indie až do země Mouřeninské, sto dvacet sedm krajin, do* každé krajiny písmem jejím, každému národu jazykem jeho, též i Židům písmem jejich a jazykem jejich. *k.1,22.

10. A když napsal jménem krále Asvera a zapečetil prstenem královským, rozeslal listy po poslech, * kteříž jezdívali na koních rychlých a mezeích mladých: *k.3,15.

11. Že jest povolil král Židům, kteříž by v kterémkoli městě byli, aby shromáždíce se, zastávali života svého, a aby hubili, mordovali a plénili všecka vojska národu i krajiny, útok činících na ně, na děti jejich i ženy jejich, a kořisti jejich aby rozbitovali,

12. Jednoho a téhož dne ve všech krajinách krále Asvera, totiž třináctého, měsíce dvanáctého, jenž jest měsíc Adar.

13. Summa toho psání: Aby vyhlášeno bylo v jedné každé krajině, a oznámeno všechněm národům, aby Židé byli hotovi ke dni tomu ku pomstě nad nepřátely svými.

14. Tedy poslové, kteříž jezdívali na koních prudkých a na mezeích, vyjeli snažným a rychlým během s poručěním královským, a vyhlášeno jest to v Susan, městě královském.

15. Mardocheus pak vycházel od oblíčeje královského v rouše královském z postavee modrého a bílého, v koruně zlaté veliké a v plášti kmentovém a šarlatovém, a město * Susan plésalo a veselilo se.

16. Nebo Židům vzešlo světlo a radost, i veselí a sláva.

17. Ano i v každé krajině i v každém městě, na kterémkoli místo poručení královské a výpověd jeho došla, veselí a radost měli Židé, hody a dobrou vůli, a mnozi z národů jiných přistupovali k Židům; nebo * připadl na ně strach Židovský. *1 Mojj.35,5.

KAPITOLA IX.

Mordování nepřátel od Židů, 17. a ustanovení památky toho vysvobození.

Potom dvanáctého měsíce, (jenž jest měsíc * Adar,) třináctého dne téhož měsíce, když přišel čas poručení královské-

ho a výpovědi jeho, aby se vyplnila, v ten den, v kterýž se nadáli nepřátelé Židovští, že budou panovati nad nimi, stalo se na odpor, že panovali Židé nad těmi, kteříž je v nenávisti měli.

2. Nebo se byli shromáždili Židé v městech svých, po všech krajinách krále Asvera, aby vztáhli ruku na ty, kteříž hledali jejich zlého. A žádný před nimi neostál, nebo připadl * strach jejich na všechny národy. *k.3,7. *k.8,17.

3. A všickni hejtmané krajin, i knížata a vývodové, i správceové díla královského v poctivosti měli Židy; nebo strach Mardocheův na ně připadl.

4. Byl zajisté * Mardocheus veliký v domě královském, a rozcházela se pověst o něm po všech krajinách; nebo muž ten Mardocheus vždy více rostl. *k.10,3.

5. A tak zbili Židé všechny nepřátely své, mečem hubice, mordující a vyhlazující je, a nakládající s těmi, kteříž je v nenávisti měli, podle libosti své.

6. Ano i v Susan městě královském zmordovali Židé a vyhladili pět set mužů.

7. A Parsandata, Dalfona i Aspata,

8. A Porata, Adalia i Aridata,

9. I Parimasta, Arisai i Aridai a Vajezata,

10. Deset synů Amanova syna Hammedatova, nepřítel Židovského, zmordovali. Ale k loupeži nevztáhli ruky své.

11. Dne toho, když se donesl krále počet zmordovaných v Susan městě královském,

12. Řekl král Esterě královně: V Susan městě královském zmordovali Židé a vyhladili pět set mužů, a deset synů Amanových. Co pak učinili v jiných krajinách královských? Jíž tedy jaká jest žádost tvá? A dánť bude. Aneb která * prosba tvá ještě? A staněť se. *k.5,3,6:7,2.

13. Odpověděla Ester: Jestliže se králi za * dobré *vidí*, nechť jest dopuštěno ještě zítřka Židům, kteříž jsou v Susan, učiniti podle výpovědi dnešní, a deset synů Amanových zvětšeti na šibenici. *k.1,19.

14. I přikázal král, aby se tak stalo. Tedy vyhlášena jest výpověd v Susan, a tak deset synů Amanových zvětšeli.

15. A shromáždívše se Židé, kteříž byli v Susan, také i třináctého dne měsíce

Adar, zmrdovali v Susan tři sta mužů. Ale k loupeži nevztáhli ruky své.

16. Jiní také Židé, kteříž byli v krajinách královských, shromáždivše se, a zastávající života svého, tak odpočinuli od nepřátel svých. Zmrdovali pak těch, jenž je v nenávisti měli, sedmdesáte pět tisíc. Ale k loupeži nevztáhli ruky své.

17. *Stalo se to dne třináctého měsíce Adar. I odpočinuli čtrnáctého dne téhož měsíce, a učinili sobě v ten den hody a veselé.*

18. Ale Židé, kteříž byli v Susan, shromáždili se třináctého dne téhož *měsíce* a též čtrnáctého, a odpočinuli patnáctého, a učinili sobě na ten den hody a veselé.

19. Protož Židé, kteříž bydlí ve všech a v městečkách nehrazených, světi den čtrnáctý měsíce Adar, *majíce* veselé, hody a dobrou vůli, a posílajíce částky *pokrmů* jedni druhým.

20. Nebo rozepsal Mardocheus ty věci, a rozeslal listy ke všem Židům, kteříž byli ve všech krajinách krále Asvera, blízkým i dalekým,

21. Ustavuje jim, aby slavili den čtrnáctý měsíce Adar, a den patnáctý téhož měsíce každého roku,

22. Podlé dnů těch, v nichž odpočinuli Židé od nepřátel svých, a měsíce toho, kterýž se jim obrátil z zámutku v radost, a z kvílení v dobrou vůli, aby ty dni slavili, hodujíce a veselíce se, a posílajíce částky pokrmů jeden druhému, i dary chudým.

23. I přijali to všickni Židé, že budou činiti to, což začali, a což jim psal Mardocheus:

24. Jak Aman syn Hammedatův Agagský, protivník všech Židů, ukládal o Židech, aby je vyhubil a uvrhl pur, totiž los, k setření a * zahlazení jejich.

*k.3.7.

25. Ale jak ona vešla před obličej krále, poručil *král* v listech, aby obrázení byli úkladové jeho nešlechtní, kteréž

vymyslíl proti Židům, na hlavu jeho, a aby ho * oběsili i syny jeho na šibenici.

*k.7.10.

26. I nazvali ty dny Purim, *totiž losů*, od jména toho pur. A tak z příčiny všech slov listu toho, a což viděli při tom, i což přišlo k nim,

27. Ustavili a přijali Židé na sebe i na sině své, i na všechny připojené k sobě, aby to nepominulo, že budou slaviti ty dva dni podlé vypsání jejich, a podlé určitého času jejich každého roku.

28. A že ti dnové *budou* pamětní a slavni v každém věku, rodině, krajině a městě; k tomu, že ti dnové Purim nepominou z prostředku Židů, a památka jejich nepřestane u potomků jejich.

29. Psala také Ester královna, * deera Abichailova, i Mardocheus Žid pro větší upevnění psání z strauy *dnů* Purim po druhé.

*k.2.15.

30. A on rozeslal to psání ke všem Židům, do sta dvaceti sedmi krajin království Asverova, vzkazuje jim pozdravení,

31. Aby tuze drželi dny ty Purim v určité časy jich, jakž je nařídil jim Mardocheus Žid a Ester královna, a jakž to přijali na sebe a na sině své, na paměť postů a křiku jejich.

32. A tak výpověd Estery potvrdila ustanovení *dnů* Purim, což zapsáno jest v knize této.

KAPITOLA X.

Uložení berně na království Asverovo. 3. Sláva a chvála Mardocheova.

Potom uložil král Asverus daň na zemi i na ostrovy mořské.

2. Všickni pak činové síly jeho a moei jeho, i vypsání * důstojnosti Mardocheovy, kterouž ho zvelebil král, to vše zapsáno jest v knize o králich Médkých a Perských.

*k.8.15.

3. Nebo Mardocheus Žid byl druhý po králi Asverovi, a veliký u Židů, i vzácný u *všeho* množství bratří svých, pečuje o dobré lidu svého, a způsobuje pokoj všemu semeni svému.

KNIHA JOBOVA.

KAPITOLA I.

Job, muž pobožný, 6. z dopuštění Božeho statku i ditek zbaven, 20. a zarmoucen jsa, Bobu z toho dobrořečil.

Byl muž v zemi Uz, jménem Job, a muž ten byl * sprostý a upřímý, boje se Boha, a vystříhaje se zlého.

*v.8. k.2,3. Zalm.25,21.

2. Kterémuž se narodilo sedm synů a tři dcery.

3. A měl dobytka sedm tisíc ovec, tři tisíce velbloudů, pět set sprčeňí volů, a pět set oslic, a čeledi služebné velmi mnoho, a byl muž ten vznešenější nade všecky lidi východní.

4. I scházivali se synové jeho, a strojívali hody po domích, každý ve dni svém. Posílávali také, a zvávali své tři sestry, aby jedly a pily s nimi.

5. A když vypořádali dny hodů, posíával Job, a posvěcoval jich, a vstávaje ráno, obětoval zápaly *podlé* počtu všech jich. Nebo říkával Job: Snad zhřešili synové moji, aneb zlořečili Bohu v srdci svém. Tak činíval Job po všecky ty lny.

6. Jednoho pak dne, když přišli synové * Boží, aby se postavili před Hospodinem, přišel také i Satan mezi ně. *k.2,1.

7. Tedy řekl Hospodin Satanovi: Odkud * jdeš? I odpověděl Satan Hospodinu, řka: Procházel jsem zemí, a obcházel † jsem ji. *k.2,2. †1 Petr.5,8.

8. I řekl Hospodin Satanovi: Spatřil- is služebníka mého Joba, že není jemu rovného na zemi, a že jest muž * sprostý a upřímý, bojící se Boha a varující se zlého. *v.1. k.2,3.

9. A odpovídaje Satan Hospodinu, řekl: Zdalíž se Job darmo bojí Boha?

10. Zdaž jsi ty ho neohradil i domu jeho a všeho, což má, se všech stran? Di- u rukou jeho požehnal jsi, a dobytek jeho rozmnožil se na zemi.

11. Ale vztáhni nyní ruku svou, a do- kni se všeho, což má, nebude-liť zloře- čiti v oči.

12. Tedy řekl Hospodin Satanovi: Aj, cožkoli má, v moci tvé *buď*, toliko na něj nevztahuj ruky své. I vyšel Satan od tváři Hospodinovy.

13. Jednoho pak dne synové a dcery

jeho jedli, a pili víno v domě bratra svého prvorozeného.

14. I přišel * posel k Jobovi, a řekl: Když volové orali, a oslice se pásly podlé nich, *1 Sam.4,12.

15. Vpád učinivše Sabejští, zajali je, a služebníky zbili ostrostí meče, a utekl jsem toliko já sám, abych oznámil tobě.

16. A když on ještě mluvil, přišed druhý, řekl: * Oheň Boží spadl s nebe, a rozpáliv se na dobytek i na služebníky, sehltil je, já pak utekl jsem toliko sám, abych oznámil tobě. *Zalm.78,63.

17. A když ten ještě mluvil, jiný přišed, řekl: Kaldejští sšikovavše tři houfy, připadli na velbloudy, a zajali je, a služebníky zbili ostrostí meče, a utekl jsem toliko já sám, abych oznámil tobě.

18. A když ten ještě mluvil, jiný přišel a řekl: Synové tvoji a dcery tvé jedli, a pili víno v domě bratra svého prvorozeného.

19. A aj, vítr veliký strhl se z té strany od pouště, a udeřil na čtyři úhly domu, tak že se obořil na děti, i zemřeli, a utekl jsem toliko já sám, abych oznámil tobě.

20. Tedy Job vstav, * roztrhl roucho své, a oholil hlavu svou, a padna na zem, poklonu učinil. *1 Mojz.37,29,34.

21. A řekl: Nahý * jsem vyšel z života matky své, nahý se také zase tam navrátím. Hospodin dal, Hospodiu též odjal. Buď požehnáno jméno Hospodinovo. *Kaz.5,15.

22. V * tom ve všem nezhrěšil Job, a nepřivlastnil Bohu nic nemoudrého. *k.2,10.

KAPITOLA II.

Job na těle od Satana raněn, 9. od své ženy k zlořečení Bohu ponoukán, 11. a od přátel navštíven.

I stalo se opět jednoho dne, že když přišli synové Boží, aby se postavili před Hospodinem, přišel také i * Satan mezi ně, aby se postavil před Hospodinem. *k.1,6.

2. Tedy řekl Hospodin Satanovi: Odkud * jdeš? I odpověděl Satan Hospodinu, řka: Procházel jsem † zemí, a obcházel jsem ji. *k.1,7. †1 Petr.5,8.

3. I řekl Hospodin Satanovi: Spatřil- lis služebníka mého Joba, že není jemu

rovného na zemi, že jest muž * sprostný a upřímý, bojící se Boha, a varující se zlého, a že po dues trvá v upřímnosti své, ačkoli jsi ty mne popudil proti němu, abych jej hubil bez příčiny. *k.1,1,8.

4. A odpovídaje Satan Hospodinu, řekl: Kůži za kůži, a všecko, což má člověk, dá za sebe samého.

5. Ale vztáhni nyní ruku svou, a dotkni se kostí jeho, a masa jeho, nebude-li v oči zlořečiti tobě.

6. Tedy řekl Hospodin Satanovi: Aj, v moci tvé *buď*, a však zachovej ho při životu.

7. Protož vyšed Satan od tváři Hospodinovy, ranil Joba nežitem nejhorším, od * zpodku nohy jeho až do vrchu hlavy jeho, ^{*Izai.1,6.}

8. Tak že vzal střepinu, aby se ji drbal, usadiv se v popele.

9. I řekla jemu * žena jeho: Ještě vždy trváš v své upřímnosti? Zlořec Bohu a umři. ^{*k.19,17.}

10. Jižto řekl: Mluvíš, jako jedna z bláznivých mluvívá. Dobré-liž *jen* věci brátí budeme od Boha, zlých pak nebudeme přijímati? V tom ve všem * nezhrěšil Job rty svými. ^{*k.1,22.}

11. Když pak uslyšeli tři přátelé Jobovi o všem tom zlém, kteréž přišlo na něj, přišli jeden každý z místa svého: Elifáz Temanský, a Bildad Suchský a Zofar Naamatský, na tom zůstavše spolu, aby přijdouce k němu, politovali ho a těšili jej.

12. Kteríž pozdvihše oči svých zdaleka, nepoznali ho. Potom pozdvihše hlasu svého, plakali, a * roztrhše jeden každý roucho své, házeli prachem nad hlavy své zhůru. ^{*k.1,20.}

13. A seděli s ním na zemi sedm dní a sedm nocí, a žádny k němu nepromluvil slova; nebo viděli, že se velmi rozmohla bolest jeho.

KAPITOLA III.

Job narikaje na den narození svého, 11. lituje, že v životě matky neumřel, 20. naposledy i proti Bohu dosti tvrdě mluví.

Potom otevřev Job ústa svá, zlořečil dni svému.

2. Nebo mluvě Job, řekl:

3. *Ó by byl* * zahynul ten den, v němž jsem se naroditi měl, i noc, v níž bylo řečeno: Počat jest pacholik. ^{*k.10,18. Jer.20,14.}

4. Ten den *ó by* byl obrácen v temnost,

aby ho byl nevyhledával Bůh shůry, a nebyl osvěten světlem.

5. *Ó by* jej byly zachvátily tmy a stín smrti, a aby jej byla přikvačila mračna, a předěsila horkost denní.

6. *Ó by* noe tu mrákota byla opanovala, aby nebyla připojena ke dnům roku, a v počet měsíců nepřišla.

7. *Ó by* noe ta byla osaměla, a zpěvu aby nebylo v ní.

8. *Ó by* ji byli zlořečili ti, kteříž proklínají den, hotovi jsouce vzbuditi velryba.

9. *Ó by* se byly hvězdy zatměly v soumraku jejím, a očekávajíc světla, aby ho nebyla *dočkala*, ani spatřila záře jitřní.

10. Nebo nezavřela dveří života mého, ani skryla trápení od očí mých.

11. Proč jsem * neumřel v matece, aneb vyšed z života, *proč* jsem nezahynuul? ^{*Kazat.1,2.}

12. Proč jsem vzat byl na klín, a proč jsem prsí požíval?

13. Nebo bych nyní ležel a odpočíval, spal bych a měl bych pokoj,

14. Š králi a radami země, kteříž sobě vzdělávali místa pustá,

15. Aneb s knížaty, kteříž měli zlato, a domy své naplňovali stříbrem.

16. Aneb jako nedochůdce nezřetelné *proč* jsem nebyl, a jako nemluvnátka, kteráž světla neviděla?

17. Tamť bezbožní přestávají bouřiti, a tamť odpočívají ti, jenž v práci ustali.

18. Také i vězňové pokoj mají, a neslyší více hlasu násilníka.

19. Malý i veliký tam jsou rovni sobě, a služebník jest prost pána svého.

20. Proč Bůh dává světlo zbědovanému a život těm, kteříž jsou ducha truchlivého?

21. Kteríž * očekávají smrti, a není jí, ačkoli jí hledají pilněji než skrytých pokladů? ^{*Zjev.9,6.}

22. Kteríž by se veselili s plésáním a radovali, když by našli hrob?

23. Člověku, jehož cesta skryta jest, a jehož Bůh přistřel?

24. Nebo před * pokrmem mým vzdychání mé přichází, a rozehází se jako voda řvání mé. ^{*ZaIm.102,10.}

25. To zajisté, čehož jsem se lekal, stalo se mi, a čehož jsem se obával, přišlo na mne.

26. Neměl jsem pokoje, aniž jsem se

bezpečil, ani odpočival, až i přišlo po-
tušení toto.

KAPITOLA IV.

Elifaz Joba z netrpělivosti obviňuje, 6. a že náboženství
ho nemusilo být upřímé, důvodně to prokázati usi-
luje.

Jemž odpovídaje * Elifaz Temanský,
ekl: *k.2,11.

2. Počneme-li mluvit s tebou, nepone-
eš-liž toho těžce? Ale kdož by se zdr-
eti mohl, aby neměl mluvit?

3. Aj, učivals mnohé, * a rukou opuště-
tých jsi posiloval. *Zid.12,12.

4. Padajícího pozdvihovals řečmi svý-
mi, a kolena zemědlná jsi zmocňoval.

5. Nyní pak, jakž *toto* přišlo na tebe,
ěžce to neseš, a jakž tě dotklo, předě-
en jsi.

6. Nebylo-liž náboženství tvé naději
von, a upřímost cest tvých očekáváním
vým?

7. Rozpomeň se, prosím, kdo jest *kdy*
evinný zahynal? Aneb kde upřími vy-
dazení jsou?

8. Jakož jsem já vidal ty, * kteříž orali
nepravost, a rozsvívali převrácenost, že
i i žali. *Přisl.22,8. Ozeáš.10,12,13.

9. Od dechnutí Božího hynou, a duchem
rehlivosti jeho v nic obraceni bývají.

10. Řvání lva a hlas lvíce a zubové
mladých kvícat setřeni bývají.

11. Hyne lev, že nemá loupeže, a lvi-
ata mladá rozptýlena bývají.

12. Nebo i tajně doneslo se mne slovo,
i pocho pilo ucho mé něco maličko toho.

13. V přemýšlováních z vidění nočních,
zdýž připadá tvrdý sen na lidi,

14. Strach připadl na mne a lekání,
sterěž předěsilo všechny kosti mé.

15. Duch zajisté před tváří mou šel,
ak že vlasové vstávali na těle mém.

16. Zastavil se, ale neznal jsem tváří
eho; tvárnost *jen byla* před očima mý-
na. Mezi tím mlče, slyšel jsem hlas:

17. Zdalíž může člověk spravedlivěj-
ším být než Bůh, aneb muž čistším nad
oho, kterýž ho učinil?

18. Ano * mezi služebníky jeho není
lokonalosti, a při andělich svých zane-
chal nedostatku. *k.15,15.2 Petr.2,4.

19. Čím více při těch, kteříž bydlejí v
lomích hliněných, jejichž základ jest na
prachu, a setřeni bývají snáze než mol.

20. Od jitra až do večera stírání býva-
í, a kdož *toho* nerozvažují, na věky za-
ynou.

21. Zdalíž nepomijí sláva jejich s ni-
mi? Umírají, ale ne v moudrosti.

KAPITOLA V.

K bohejšim řečem přidav tuto něco Elifaz, 8. zatim Joba,
aby se Bohu kořil, napomíná.

Zavolejž tedy, dá-liť kdo odpověd? A
k kterému se z svatých obrátíš?

2. Pakli k bláznů, zahubí ho rozhněvá-
ní, a nesmyslného zabije prehlivost.

3. Ját jsem viděl blázna, an se vkoře-
nil, ale hned jsem zle tužil příbytku je-
ho, *řka*:

4. Vzdálení jsou synové jeho od spa-
sení; nebo potříní budou v bráně, aniž
bude, kdo by *je* vytrhl.

5. Obilé jeho zžire hladovitý, a i z pro-
střed trní je vychvátí; nadto sehltí ná-
silník statek takových.

6. Neboť nepochází z prachu trápení,
aniž se z země pučí bída.

7. Ale člověk * rodí se k bídě, tak jako
jiskry z uhlí zhrů létají. *Kazat.6,4 n.ásl.

8. Jistě žet bych já hledal Boha silné-
ho, a jemn bych předložil při svou,

9. Kterýž činí * věci veliké, nezpyta-
telné, divné, a jimž počtu není, *k.9,10.

10. Kterýž dává déšť na zemi, a spou-
ští vody na pole,

11. Kterýž * sází opovržené na místě
vysokém, a žalostící vyvyšuje spase-
ním, *Luk.1,52.

12. Kterýž v * nic obrací myšlení chy-
tráků, tak aby nemohli k skutku přivé-
sti ruce jejich něeho, *1 Kor.3,19,20.

13. Kterýž lapá moudré v chytrosti je-
jich; nebo rada převrácených bláznová
bývá.

14. Ve dne motají se *jako* * ve tmách,
a jako v noci šámají o poledni.

15. Kterýž zachovává od meče a od
úst jejich, a chudého od ruky násilníka.

16. Máť zajisté nuzný naději, ale ne-
pravost musí zaeptati ústa svá.

17. Aj, jak blahoslavený *jest* člověk,
kteréhož tresce Bůh! A * protož kárá-
ním Všemohoucího nepohrdej.

18. Onť zajisté * uráží, on i obvazuje;
rani, ruka jeho také léčí. *Přisl.3,11. Zid.12,5. Jak.1,12. Ozeáš.6,1,2.

19. Z šesti * úzkostí vysvobodil by te-
be, ano i v sedni nedotklo by se tebe
zlé. *Přisl.24,16.

20. V * hladu vykoupil by tě od smrti,
a v boji od moci meče. *Zalm.33,19.

21. Když utrhá jazyk, byl bys skryt, aniž bys se bál zhouby, když by přišla.

22. Žhouba a hlad buď tobě za smích, a nestrachuj se ani lité zvěři zemské.

23. Nebo s kamením polním přiměří tvé, a * zvěř litá polni pokoj zachová k tobě. *Ezech.34,25.

24. A shledáš, žeť stánek tvůj bude bezpečný, a navrátíš se zase k příbytku svému, a nezhrěšíš.

25. Shledáš také, žeť se rozmnoží símě tvé, a potomci tvoji jako bylina zemská.

26. Vejdeš v šedinách do hrobu, tak jako odnášino bývá zralé obilí časem svým.

27. Aj, toť jsme vyhledali, a takt jest; poslechniž toho, a schovej sobě to.

KAPITOLA VI.

Job S. touží, že Elifaz kvapně bez uvážení jej odsuzuje, 28. a k hedlivějšímu svých bid rozsuzovává jeho napomíná.

Odpovídaje pak Job, řekl:

2. Ó kdyby pilně zvaženo bylo hořekování mé, a bída má na váze aby spolu vyzdvížena byla.

3. Jistě že by se nad písek mořský těžší ukázala, pročťž mi se i slov nedostává.

4. Nebo * střely Všemohoucího vězí ve mně, jejichž jed † vysušil ducha mého, a hrůzy Boží bojují proti mně. *k.34.6.†Zalm.22,16.

5. Zdaliž řve divoký osel nad mladíctvou travou? Řve-liž vůl nad pici svou?

6. Zdaliž jedi to, což neslaného jest, bez soli? Jest-liž chut v věci slzké?

7. Ach, kterýchž se ostýchala dotknouti duše má, ty jsou již bolesti těla mého.

8. Ó by se naplnila žádost má, a aby to, čehož očekávám, dal Bůh,

9. Totiž, aby se líbilo Bohu setřítí mne, vztáhnouti ruku svou, a zahladiti mne.

10. Neboť mám ještě, čím bych se potěšoval, (ačkoli hořím bolestí, aniž mne Bůh co lituje), že jsem netajil řečí Nejsvětějšího.

11. Nebo jaká jest síla má, abych potrvati mohl? Aneb jaký konec můj, abych prodlel života svého?

12. Zdali síla má jest síla kamenná? Zdali tělo mé ocelivé?

13. Zdaliž pak obrany mé není při mně? Aneb zdravý soud vzdálen jest ode mne,

14. Proti tomu, jehož litostivost k blíž-

nímu mizí, a kterýž bázeň Všemohoucí ho opustil?

15. Bratří * moji zmýlili mne jako potok, pomínuli jako prudej potokové, *Zalm.38,12

16. Kteříž kalní bývají od ledu, a v nichž se kryje sníh.

17. V čas horka vysychají; když sucho bývá, mizejí z místa svého.

18. Sem i tam roztékají se od toku svého obecného, v nie se obracejí a hynou.

19. To vidouce houfové jdoucích z Tema, zástupové Šabejských, jenž naděj měli v nich,

20. Zastyděli se, že v nich doufali; nebo přišedše až k nim, oklamáni jsou.

21. Tak zajisté i vy byvše, nejste; vidouce potřebu mé, děsíte se.

22. Zdali jsem řekl: Přineste mi, anež z zboží svého udělte darů pro mne?

23. Aneb: Vysvobodte mne z ruky nepřítele, a z ruky násilníků vykupte mne?

24. Poučte mne, a budu mlčeti, a v čer bych bloudil, poslužte mi k srozuměnu.

25. Ó jak jsou pronikavé řeči upřímé! Ale co vzdělá obviňování vaše?

26. Zdali jen z slov mne viniti myslíte, a převívati řeči ehoulostivého?

27. Také i na sirotka se obořujete, aneb brž jámu * kopáte příteli svému. *Zalm.7,10

28. A protož nyní chtějtež popatřiti na mne, a suďte, klamám-liť před obličejem vašim.

29. Napravte se, prosím, nechť nepravosti; napravte se, pravím, a tak poznáte, žeť jest spravedlnost v té řeči mé.

30. A jest-li na jazyku mém nepravost, nemě-liž bych čitedlen býti bid?

KAPITOLA VII.

Nad svými těžkostmi nařikaje S. Job, samému Bohu jím touží, 20. a k brěhům se přiznává, odpustění jich žádá. Zdaliž nemá vyměřeného času člověk na zemi? A dnové jeho jako * dnové nájemníka. *k.14,4

2. Jako služebník, kterýž touží po stánu, a jako nájemník, jenž očekává skácení díla svého:

3. Tak jsou mi dědičně přivlastněni měsíkové marní, a noci plné trápení jsou mi odečteny.

4. Jestliže ležím, říkám: Kdy vstanu

brzo-li pomine noe? Tak plu bývám
ryšlení až do svitání.

5. Tělo mé odino jest červy a strupem
prachem, kůže má puká se a rozpouští.

6. Dnové moji rychlejší byli nežli člu-
ek tkadlee, nebo stráveni jsou bez pro-
lení.

7. Rozpomeň se, *ó Pane*, že jako * vítr
jest život můj, a oko mé že více neuzří
obrych věcí, *k.9.25.

8. Aníž mne spatří oko, jenž mne vi-
alo. Oči tvé budou ke mně, a mne již
ebude.

9. Jakož oblak hyne a mizí, tak ten,
terýž sstupuje do hrobu, nevystoupí
ase,

10. Aníž se opět navrátí do domu své-
o, aníž ho již více pozná místo jeho.

11. Protož nemohuť já zdržeti úst svých,
aluvim v ssouzení ducha svého, naří-
ám v hořkosti duše své.

12. Zdali jsem já mořem čili velrybem,
e jsi mne strážil osadil?

13. Když myslím: Potěší mne lůže mé,
odejme naříkání mého postel má:

14. Tedy mne strašíš sny, a viděními
ěšíš mne,

15. Tak že sobě zvoluje zaškrcení du-
e má, a smrt nad život.

16. Mrzí mne, * nebuduť déle živ. Po-
dstupíž ode mne, nebo marni jsou dno-
é moji. *1 Král.19,4. Jon.4,3.

17. Co jest člověk, * že ho sobě tak vá-
íš, a že tak o něj pečuješ?

18. A že ho navštěvuješ každého ji-
ra, a každé chvíle jej zkušuješ?
*1 Mojz.32,10. Žalm.8,5. Zid.2,6.

19. Dokudž se neodvrátíš ode mne, a
edáš mi aspoň polknouti mé sliny?

20. Zbřešil jsem, což mám učiniti, *ó*
trážee * lidský? Proč jsi mne položil za
il sobě, tak abyeh sám sobě byl bře-
nenem? *Žalm.121,4.

21. Nýbrž proč neodejmeš přestoupení
ného, a neodpustíš nepravosti mé? Ne-
o již v zemi lehu. Potom bys mne i
iluč hledal, nebude mne.

KAPITOLA VIII.

Bildad Jobovi domlouvá, jako by spravedlnosti Boží utra-
al, 3. a zastáváje jí, slouží mu pohrůzkami i sliby ku
pokání.

Tedy odpovídaje * Bildad Suchský, řekl:
*k.2,11.

2. Dokudž mluvíti budeš takové věci,
slova úst tvých budou jako vítr ná-
ilný?

3. Což by Bůh silný neprávě soudil, a
Všemohoucí což by převracel spravedl-
nost?

4. Synové * zajisté tvoji že zbřešili pro-
ti němu, proto pustil je po nepravosti
jejich. *k.1,18,19.

5. Kdybys ty opravdově hledal Boha
silného, a Všemohoucímu se modlil,

6. A byl čistý a upřímý: jistě žet by
se hned probudil k tobě, a napravil by
příbytek spravedlnosti tvé,

7. A byly by první věci tvé špatné, po-
slední pak rozmnožily by se náramně.

8. Nebo vzeptej se, prosím, věku sta-
rého, a nástroj se k zpytování oteů je-
jich.

9. (Myť zajisté věcerejší jsme, aníž jsme
ěho povědomi; k tomu dnové naši jsou
jako * stín na zemi.) *Žalm.144,4.

10. Zdaliž tě oni nenaněi, a nepovědi to-
bě, a z srdce svého nevynesou-liž slov?

11. Zdali roste třtí bez bahna? Roste-
liž rákosí bez vody?

12. Nýbrž ještě za zelena, dříve než
vytrháno bývá, ano prvé než jaká jiná
tráva, usychá.

13. Tak stezky všech zapomínajících
se na Boha silného, *tak*, pravím, naděje
pokrytee * zahyne. *k.11,20.

14. Klesne naděje jeho, a doufání je-
ho jako dům pavouka.

15. Spolehne-li na dům svůj, neostojí;
chytí-li se ho, nezdrží.

16. Vláu má před sluncem, tak že z za-
hrady jeho výstřelkové jeho vynikají.

17. Při vrehovišti kořenové jeho hustě
rostou, i na místech skalnatých rozklá-
dá se.

18. A však bývá-li zachváeen z místa
svého, až by se ho i odečtlo, *řka*: Nevi-
dělo jsem tě:

19. Tožť ta radost života jeho, a z ze-
mě jiný vykvetá.

20. Aj, Bůh silný nepohrdá upřímým,
ale nešlechetným ruky nepodává:

21. Až i naplní smíchem ústa tvá, a rty
tvé plésáním,

22. *Když* * nenávidieí tebe v hanbu ob-
lečení budou, a stánku lidí bezbožných
nikdež nebude. *Žalm.6,11.

KAPITOLA IX.

Ukazuje Job, že Bůh i když lidí tresce, spravedlivý jest,
vsak ne bneď jest každý ten bezbožný, kdož trestán bývá,
proto že Bůh i ku pobožným právo má.

Odpověďev pak Job, řekl:

21. Když utrhá jazyk, byl bys skryt, aniž bys se bál zhouby, když by přišla.

22. Žhoubá a hlad buď tobě za smích, a nestrachuj se ani lité zvěři zemské.

23. Nebo s kamením polním příměří tvé, a * zvěř litá polní pokoj zachová k tobě. ^{*Ezech.34,25.}

24. A shledáš, žeť stánek tvůj bude bezpečný, a navrátíš se zase k příbytku svému, a nezhřešíš.

25. Shledáš také, žeť se rozmnoží símě tvé, a potomci tvoji jako bylina zemská.

26. Vejdeš v šedinách do hrobu, tak jako odnášino bývá zralé obilí časem svým.

27. Aj, toť jsme vyhledali, a takt jest; poslechniž toho, a schovej sobě to.

KAPITOLA VI.

Job S. touží, že Elifaz kvapně bez uvážení jej odsuzuje, 28. a k bedlivějšímu svých bid rozsuzoval jeho napomíná.

Odpovídaje pak Job, řekl:

2. Ó kdyby pilně zváženo bylo hořekování mé, a bída má na váze aby spolu vyzdvížena byla.

3. Jistě že by se nad písek mořský těžší ukázala, pročez mi se i slov nedostává.

4. Nebo * střely Všemohoucího vězí ve mně, jejichž jed † vysušil ducha mého, a hrůzy Boží bojují proti mně. ^{*k.34,6. †Žalm.22,16.}

5. Zdalíž řve divoký osel nad mladistrou travou? Řve-liž vůl nad picí svou?

6. Zdalíž jedí to, což neslaného jest, bez soli? Jest-liž chut v věci slzké?

7. Ach, kterýchž se ostýchala dotknouti duše má, ty jsou již bolesti těla mého.

8. Ó by se naplnila žádost má, a aby to, čehož očekávám, dal Bůh,

9. Totiž, aby se líbilo Bohu setřítí mne, vztáhnouti ruku svou, a zahladiti mne.

10. Neboť mám ještě, čím bych se potěšoval, (ačkoli hořim bolestí, aniž mne Bůh co lituje), že jsem netajil řečí Nejsvětějšího.

11. Nebo jaká jest síla má, abych po-trvati mohl? Aneb jaký konec můj, abych prodlal života svého?

12. Zdali síla má jest síla kamenná? Zdali tělo mé ocelivé?

13. Zdalíž pak obrany mé není při mně? Aneb zdravý soud vzdálen jest ode mne,

14. Proti tomu, jehož lítostivost k blíž-

nímu mizi, a kterýž bázeň Všemohoucího opustil?

15. Bratři * moji zmýlili mne jako potok, pomínuli jako prudei potokové, ^{*Žalm.38,12.}

16. Kteříž kalní bývají od ledu, a v nichž se kryje snih.

17. V čas horka vysychají; když sucho bývá, mizejí z místa svého.

18. Sem i tam roztčkají se od toku svého obecného, v nic se obracejí a hy-nou.

19. To vidouce houřové jdoncích z Tema, zástupové Šabejských, jenž nadějí měli v nich,

20. Zastyděli se, že v nich doufali; nebo přišedše až k nim, oklamáni jsou.

21. Tak zajisté i vy byvše, nejste; vidouce potření mé, děsíte se.

22. Zdali jsem řekl: Přineste mi, aneb z zboží svého udělte darů pro mne?

23. Aneb: Vysvobodte mne z ruky nepřítele, a z ruky násilníků vykupte mne?

24. Poučte mne, a budu mlčeti, a v čen bych blondil, poslužte mi k srozumění

25. Ó jak jsou pronikavé řeči upřímé! Ale co vzdělá obviňování vaše?

26. Zdali jen z slov mne viniti myslíte, a převívají řeči choulostivého?

27. Také i na sirotka se obořujete, ano brž jámu * kopáte přáteli svému. ^{*Žalm.7,16}

28. A protož nyní chtějtež popatřiti na mne, a suďte, klamám-liť před obličejem vašim.

29. Napravte se, prosím, necht nenapravosti; napravte se, pravím, a tal poznáte, žeť jest spravedlnost v té řeči mé.

30. A jest-li na jazyku mém nepravost neměl-liž bych čitedlen býti bid?

KAPITOLA VII.

Nad svými těžkostmi nařikaje S. Job, samému Bohu je touží, 20. a k břichům se přizdávaje, odpustění jich žád.

Zdalíž nemá vyměřeného času člověk na zemi? A dnové jeho jako * duové nájemníka. ^{*k.14,1}

2. Jako služebník, kterýž tonží po stínu, a jako nájemník, jenž očekává skonaní díla svého:

3. Tak jsou mi dědičně přivlastněn měsícové marní, a noci plné trápení jsou mi odečteny.

4. Jestliže ležím, říkám: Kdy vstanu

1. *brzo-li* pomine noc? Tak pln bývám
vysílání až do svítání.

5. Tělo mé odino jest červy a strupem
prachem, kůže má puká se a rozpouští.
6. Dnové moji rychlejší byli nežli člu-
ek tkadlice, nebo strávení jsou bez pro-
lení.

7. Rozpomeň se, *ó Pane*, že jako * vítr
est život můj, a oko mé že více neuzří
obrych věci, *k.9,25.

8. Aníž mne spatří oko, jenž mne vi-
alo. Oči tvé budou ke mně, a mne již
nebude.

9. Jakož oblak hyne a mizí, tak ten,
kterýž sstupuje do úrobu, nevystoupí
ase,

10. Aníž se opět navrátí do domu své-
to, aníž ho již více pozná místo jeho.

11. Protož nemohuť já zdržeti úst svých,
pluvím v ssoužení dnoha svého, naří-
cám v hořkosti duše své.

12. Zdali jsem já mořem čili velrybem,
e jsi mne strážil osadil?

13. Když myslím: Potěší mne lůže mé,
neodejme naříkání mého postel má:

14. Tedy mne strašíš sny, a viděními
léšíš mne,

15. Tak že sobě zvoluje zaškreení du-
še má, a smrt nad život.

16. Mrzí mne, * nebuduť déle živ. Po-
dstupíž ode mne, nebo marni jsou dno-
vé moji. *1 Král.19,4. Jon.4,3.

17. Co jest člověk, * že ho sobě tak vá-
žíš, a že tak o něj pečuješ?
*1 Mojš.32,10. Žalm.8,5. Žid.2,6.

18. A že ho navštěvuješ každého ji-
ra, a každé chvíle jej zkušuješ?

19. Dokudž se neodvrátíš ode mne, a
nedáš mi aspoň polknouti mé sliny?

20. Zhřešil jsem, což mám učiniti, *ó*
strážce * lidský? Proč jsi mne položil za
cil sobě, tak abych sám sobě byl bře-
nenem? *Žalm.121,4.

21. Nýbrž proč neodejmeš přestoupení
ného, a neodpustíš nepravosti mé? Ne-
bo již v zemi lehnu. Potom bys mne i
ohně hledal, nebude mne.

KAPITOLA VIII.

Bildad Jobovi domlouvá, jako by spravedlnosti Boží utra-
dil, 3. a zastává je jí, slouží mu pobůžkami i sliby ku
pokání.

Tedy odpovídaje * Bildad Suchský, řekl:
*k.2,11.

2. Dokudž mluvíti budeš takové věci,
a slova úst tvých budou jako vítr ná-
hlný?

3. Což by Bůh silný neprávě soudil, a
Všemohoucí což by převracel spravedl-
nost?

4. Syuové * zajisté tvoji že zhřešili pro-
ti němu, proto pustil je po nepravosti
jejich. *k.1,18,19.

5. Kdybys ty opravdově hledal Boha
silného, a Všemohoucímu se modlil,

6. A byl čistý a upřímý: jistě žet by
se hned probudil k tobě, a napravil by
příbytek spravedlnosti tvé,

7. A byly by první věci tvé špatné, po-
slední pak rozmnožily by se náramně.

8. Nebo vzeptej se, prosím, věku sta-
rého, a nástroj se k zpytování otců je-
jich.

9. Myť zajisté věcerejší jsme, aníž jsme
ěho povědomi; k tomu dnové naši jsou
jako * stín na zemi. *Žalm.144,4.

10. Zdaliž tě oni nenaučí, a nepovědí to-
bě, a z srdce svého nevynesou-liž slov?

11. Zdali roste třtí bez bahna? Roste-
liž rákosí bez vody?

12. Nýbrž ještě za zelena, dříve než
vytrháno bývá, ano prvé než jaká jiná
tráva, usychá.

13. Tak stezky všech zapominajících
se na Boha silného, *tak*, pravím, naděje
pokrytce * zahyne. *k.11,20.

14. Klesne naděje jeho, a doufání je-
ho jako dům pavonka.

15. Spolehne-li na dům svůj, neostojí;
chytí-li se ho, nezdrží.

16. Vláhú má před sluncem, tak že z za-
hrady jeho výstřelkové jeho vynikají.

17. Při vřehovišti kořenové jeho hustě
rostou, i na místech skalnatých rozklá-
dá se.

18. A však bývá-li zachvácen z místa
svého, až by se ho i odečtlo, *řka*: Nevi-
dělo jsem tě:

19. Tožť ta radost života jeho, a z ze-
mě jiný vykvetá.

20. Ať, Bůh silný nepohrdá upřímým,
ale nešlcehetným ruky nepodává:

21. Až i naplní smíchem ústa tvá, a rty
tvé plésáním,

22. *Když* * nenávidící tebe v hanbu ob-
lečení budou, a stánku lidí bezbožných
nikdež nebude. *Žalm.6,11.

KAPITOLA IX.

Ukazuje Job, že Bůh i když lidi třece, spravedlivý jest,
vsak ne hned jest každý ten bezbožný, kdož trestán bývá,
proto že Bůh i kn pobožným právo má.

Odpověděv pak Job, řekl:

2. I ovšem vím, že tak jest; nebo jak by mohl člověk * spravedliv býti před Bohem silným? *k.25,4. Zalm.143,2.

3. A chtěl-li by * se hádati s ním, nemohl by jsem odpověditi ani na jedno z tisíc sloz. *2Mojz.34,7.

4. Moudrého jest srdce a silný v moci. Kdo zatvrdiv se proti němu, pokoje užil?

5. On přenáší hory, než kdo shlédne, a podvrací je v přehlivosti své.

6. On pohybuje zemi z místa jejího, tak že se třesou sloupové její.

7. On když zapovídá slunci, nevyehází, a hvězdy zapečetuje.

8. On roztahuje nebe sám, a šlapá po vlnách mořských.

9. On učinil Arktura, Oriona, Kuřátka a hvězdy skryté na poledne.

10. On čini * věci veliké, a to nevstížitelné a divné, jimž není počtu. *k.5,9.

11. Ano jde-li mimo mne, tedy nevidím; ovšem když pomijí, neznamenám ho.

12. Tolikéž jestliže co uehvátí, kdo mu to rozkáže navrátiti? Kdo dí jemu: * Co činiš? *Rtm.9,20.

13. Nezdržel-li by Bůh hněvu svého, klesli by před ním spolu spuntování, *jakkoli* mocní.

14. Jakž bych já tedy jemu odpovídáti, a jaká slova svá proti němu vyhledáti mohl?

15. Kterémuž, bych i spravedliv byl, nebudu odpovídati, *ale* před * soudeim svým pokoriti se budu. *Zalm.143,2.

16. *Ač* bych pak i volal, a on mi se ozval, neuvěřím, aby vyslyšel hlas můj,

17. Poněvadž vichřice setřel mne, rozmnožil rány mé bez příčiny.

18. Aníž mi dá oddechnouti, ale syti mne hořkostmi.

19. Obrátil-li bych se k moci, aj, onť jest nejsilnější; pakli k soudu, kdo mi rok složí?

20. Jestliže se za spravedlivého stavěti budu *, ústa má potupí mne; *pakli* za upřímého, převráceného mne býti ukáží. *Přis.20,9.

21. Jsem-li upřímý, nebudu věděti toho; nenáviděti budu života svého.

22. Jediná jest věc, pročez jsem to mluvil, *že* upřímého jako bezbožného on zahlazuje.

23. Jestliže bičem náhle usmrcuje, zkušování nevinných se posmívá;

24. Země dána bývá v ruku bezbožného, tvář soudeů jejich zakrývá: jestliže ne on, kdož jiný jest?

25. Dnové pak moji * rychlejší byli nežli posel; utekli, aníž viděli dobrých věcí. *k.7,7. Zalm.90,10.

26. Pominuli jako prudké lodí, jako orlice letěti na pastvu.

27. Dim-li: Zapomenu se na své nařikání, zanechám horlení svého, a posílím se:

28. Lekám se všech bolestí svých, vida, že mne jich nezprostitíš.

29. Jestli jsem bezbožný, pročez bych nadarmo pracoval?

30. *Ano* bych se i umyl vodou sněžnou, a očistil mýdlem ruce své,

31. Tedy v jámě pohřbíziš mne, tak že se ode mne zprzní *i* to roucho mé.

32. Nebo *Bůh* není člověkem jako já, jemuž bych odpovídati mohl, a abychem vešli spolu v soud.

33. Aníž máme prostředníka mezi sebou, kterýž by rozhodl nás oba.

34. *Kdyby* odjal ode mne prut svůj, a strach jeho aby mne nekormoutil,

35. Tehdáž bych mluvil, a nebál bych se, poněvadž není *toho* tak při mně.

KAPITOLA X.

Job k nařikání se navrátil, 2. ač na Boha, že s ním tak tvrdě nakládá, tuze se domlouvá, 20. však ho potom z polehčení svých těžkostí žádá.

Stýště se duši mé v životě mém, vypustím nad sebou nařikání své, mluvíti budu * v hořkosti duše své. *k.7,11

2. Dim Bohu: Neodsuzuj mne, oznam mi, proč se nesnadníš se mnou?

3. Jaký máš na tom užitek, že *mne* ssužuješ, že pohrdáš dílem rukou svých, : radu bezbožných osvěcuješ?

4. Zdali oči tělesné máš? Zdali tak, jako hledí člověk, ty hledíš?

5. *Zdaž jsou* jako dnové člověka dnové tvoji, a léta tvá podobná dnům lidským,

6. *Že* vyhledáváš nepravosti mé, a mých můj se vpytváváš?

7. Ty víš, žeť nejsem bezbožný, ačkol není žádného, kdo by mne vytrhl z ruky tvé.

8. Ruce tvé sformovaly mne, a učinily mne, *a teď* pojednou všudy vůkol hubí mne.

9. Pamětliv buď, prosím, * že jsi mně jako hlinu učinil, a že v prach zase obrátíš mne. *k.33,6. 1Mojz.2,7. Zalm.103,14

10. Zdalis mne jako mléka neslil, a ako syření neshlustil?

11. Kůži a masem příděl jsi mne, a kostmi i žilami spojils mne.

12. Života z milosrdenství udělil jsi mi, resto * navštěvování tvé ostříhalo dýhání mého. *Skutk.17,28.

13. Ale toto skryl jsi v srdci svém; vím, eť jest to při tobě.

14. Jakž zhrěším, hned mne šetríš, a d nepravosti mé neočišťuješ mne.

15. Jestliže jsem bezbožný, běda mně; akliť jsem spravedlivý, ani tak nepodřívnu hlavy, nasycen jsa hanbou, a ída trápení své,

16. Kteréhož vždy více přibývá. Honíš mne jako lev, a jedno po druhém divně e mnou zacházíš.

17. Obnovuješ svědky své proti mně, rozmnožuješ rozhněvání své na mne; ojska jedna po druhéh jsou proti mně.

18. Proč jsi jen * z života vyvedl mne? *O bych byl zahynul, aby mne bylo ani ko nevidělo,* *k.3,3.11.

19. A abych byl, jako by mne nikdy ebylo, z života do hrobu abych byl vneen.

20. Zdaliž jest mnoho dnů mých? Pocechejž tedy a popust mne, abych mačičko pookřál,

21. Prvé než odejdu *tam*, odkudž se ase nenavrátím, do krajiny tmavé, anozř stínu smrti,

22. Do krajiny, *pravím*, tmavé, *kdež est sama mrákota stínu smrti*, a * *kdež ení žádných proměn*, ale sama pouhá mrákota. *k.3,19.

KAPITOLA XI.

ofar zbruba a nevinně viní Joba z řečí marných a neravých. 5. Zatím slouží jemu, aby ulekna se Božích spravedlivých soudů, milestí jeho hledal.

A odpovídaje * Zofar Naamatský, řekl: *k.2,11.

2. Zdaliž k mnohým slovům nemá odpovíděno býti? Aneb zdali člověk mnohomluvný práv zůstane?

3. Žváním svým lidi zaměstknáváš, a osmíváš se, aniž jest, kdo by tě zahabil.

4. Nebo jsi řekl: Čisté jest učení mé, čist jsem, *ó Bože*, před očima tvýma.

5. Ješto, *ó* když Bůh mluvil, a otevřel rty své proti tobě,

6. Aby oznámil tajemství moudrosti, e dvakrát většího *trestání* zasloužil jsi.

A věz, že se Bůh zapomněl na tebe pro nepravost tvou.

7. Zdaliž ty stížitelnosti Boží dosáhneš, aneb dokonalost Všemohoucího vystihneš?

8. Vyšší * jest nebes, což učiníš? Hlubší než peklo, jakž porozumíš? *Efez.3,18.

9. Delší jest míra její než země, a širší než moře.

10. Bude-li plnění neb zavíratí aneb ssuzovatí, kdo * se na něj bude domlouvatí? *Žalm.115,3.

11. Poněvadž zná lidskou marnost, a vidí nepravost, což by tomu rozuměti neměl?

12. Tak aby muž nesmyslný nabyl rozumu, ačkoli člověk jest jako hřebee z divokého osla zplozený.

13. Jestliže ty nastrojíš srdce své, a ruce své k němu vztáhneš;

14. Byla-li by nepravost v ruce tvé, vzdal ji od sebe, aniž dopouštěj bydliti v stanicích svých nešlechbetnosti:

15. Tedy jistě pozdvihneš tváři své z poškrvny, a budeš nepohnutý, aniž se báti budeš.

16. Nebo se na těžkost zapomeneš, *na nž* jako na vody, kteréž pominuly, zpominati budeš.

17. K tomu * nad poledne *jasný* nastane čas; zatmíš-li se *pak*, jitra podobný budeš. *Žalm.37,6. Izai.58,10.

18. Budeš i mysli doufanlivé, maje naději; stánek roztáhneš, i bezpečně spátí budeš.

19. A tak * v pokoji budeš, aniž tě kdo předěsí, a mnozí tváři tvé kořiti se budou. *3 Mojž.26,6. Žalm.3,6.

20. Oči pak bezbožných zkaženy budou, a stikání jim zhyne; nadto naděje jejich *bude jako* dehnutí člověka.

KAPITOLA XII.

Job S. zamítaje chlubné a dojmavé řeči Zofarovy, proti nim lidi rozumných zkušeních a zřejmých skutky moci Boží za důvody staví.

Odpověď pak Job, řekl:

2. V pravdě, že jste vy lidé, a že s vámi umře moudrost.

3. I jáť mám srdce jako vy, aniž jsem zpozdílejší * než vy, anozř při komž toho není? *k.13,2.

4. Za posměch příteli svému jsem, kteréhož, když volá, vyslychá Bůh; v posměchut * *jest* spravedlivý a upřímný. *k.17,6.

5. Pochodně zavržená *jest* (podle smý-

13. Že smíš odpovídati Bohu silnému tak pyšně, a vypouštěti z úst svých ty řeči?

14. *Nebo* což jest člověk, aby se mohl očistiti, aneb spravedliv býti narozený z ženy?

15. An při * svatých jeho není dokonalosti, a nebesa † nejsou čistá před očima jeho, *k.1,18. †k.25,5.

16. Nadto ohavný a neužitečný člověk, kterýž * pije nepravost jako vodu. *k.34,7.

17. Já oznámím tobě, poslyš mne; to zajisté, což jsem viděl, vypravovati budu,

18. Což moudří vynesli a nezatajili, *slýchavše* od předků svých,

19. Jimž samým dána byla země, aniž přejíti mohl cizí prostředkem jejich.

20. Po všecky své dny bezbožný sám se holestí trápi, po všecka, pravím, léta, skrytá před ukrutníkem.

21. Zvuk strachu *jest* v uších jeho, že i v čas pokoje zhoubce připadne na něj.

22. Nevěří, by se měl navrátiti z temnosti, ustavičně očekáváje na sebe meče.

23. Bývá i tulákem, * chleba hledáje, kde by byl, eitě, že pro něj nastrojen jest den temnosti. *k.18,12.

24. Děsí * jej nátisk a ssonžení, kteréž se silí proti němu, jako král s vojskem sšikovaným. *3 Mójz.26,21.

25. Nebo vztáhl proti Bohu silnému ruku svou, a proti Všemohoucímu postavil se.

26. Útok učinil na něj, na šíji *jeho* s množstvím zdvižených štítů svých.

27. Nebo * přiodil tvář svou tukem svým, tak že se *mu* nadělalo faldů na slabínách. *Žalm.73,7. Jak.5,5.

28. A bydlil v městech zkažených, a v domích, v nichž *žádný* nebydlil, kteráž v hromady rnu obrácena byla.

29. *Avšak* nezbohatnef, aniž stane moe jeho, aniž se rozšíří na zemi dokonalost takových.

30. Nevyjde z temnosti, mladistvou ratolest jeho usuší plamen, a tak zahyne od ducha úst svých.

31. Ale nevěří, že v marnosti jest ten, jenž bloudí, a že marnost bude směna jeho.

32. Před časem svým vyfat bude, a ratolest jeho nebude se zelenati.

33. Zmaří, jako vinný kmen nezralý brozen svůj, a svrže květ svůj jako oli-
va.

34. Nebo shromáždění pokrytee spustne, a oheň spálí stany *oslepených* dary.

35. Kteřížto * když počali ssužování, a porodili nepravost, hned břicho jejich stroji *jinou* lest. *Žalm.7,15. Izai.59,1.

KAPITOLA XVI.

Job přátelům, že ho kormoutili, domlouvá. 6. na své tělo kosti naříká, 17. nevinnost svou zemí i Bohem osvědčuje a na jeho rozsouzení své pře se odvolává.

A odpovídaje Job, řekl:

2. Slyšel jsem již podobných věci mnoho; všiekni vy * nepřijemni jste těšitelé. *k.13,4.

3. Bude-liž kdy konec * slovům povětrným? Aneb co tě popouzí, že tak mluviš? *k.6,26.

4. Zdaliž bych já tak mluvití mohl, jako vy, kdybyste byli na místě mém? Shromažďoval-li bych proti vám slova, aneb potřásal na vás hlavou svou?

5. *Nýbrž* posiloval bych vás ústy svými, a otvírání rtů mých krotilo by *bolest*.

6. Buď že mluvím, neumenšuje se bolesti mé, buď že tak nechám, neodchází ode mne.

7. Ale ustavičně zemdlivá mne; nebo jsi mne, *ó Bože*, zbavil všeho shromáždění mého.

8. A vrasky jsi mi zdělal; což mám za svědka, ano patrná na mně hubenost má na tváři mé to osvědčuje.

9. Prehlivost jeho zachvátila *mne*, a vzal mne v nenávisť, * škřipě na mne zu by svými; *jako* nepřítel můj zaostřil oči své na mne. *Žalm.35,16.

10. Rozedřeli na mne * ústa svá, potupně mne poličkující, proti mně se shromáždívše. *Žalm.22,14.

11. Vydal mne Bůh silný nešlechtníku, a v ruce bezbožných uvedl mne.

12. Pokoje jsem užíval, však potře mne, a uchopiv mne za šíji mou, roztrátil mne, a vystavil mne sobě za cíl.

13. Obklíčili mne střelci jeho, roztráledví má beze vši lítosti, a vylil na ze zluč mou.

14. Ranil mne ranou na ráuu, outo učinil na mne jako silný.

15. Žini jsem ušil na zjizvenou ků svou, a zohavil jsem v prachu sílu svojí.

16. Tvář má oduřavěla od pláče, a rvičkách mých stin smrti jest.

17. Ne pro nějaké bezpraví v ruce mých; nebo i * modlitba má čistá *jest*. *1 Tim.2

18. Ó země, nepřikrývej krve mé, a echt nemá místa volání mé.

19. Aj, nyní jesti i v nebesích svědek můj, svědek můj, *pravím*, jest * na vý-
ostech. *k.31,2.

20. Ó mudráci moji, přátelé moji, k Bo-
uť slzí oko mé.

21. Ó by lze bylo muži v hádku s ním
e vydati, jako synu člověka s přítelem
vým.

22. Nebo léta *mně* odečtená přicházejí,
* cestou, kterouž se zase nenavrátím,
iž se beru. *k.10,21.

KAPITOLA XVII.

a přátely své Bohu touže Job svatý, vpravováním těž-
kostí svých k větší čitelnosti jich službu jim činí.

Dýchání mé ruší se, dnové moji hynou,
robu * blízký jsem. *Zalm.88,4.

2. Jistě posměvači jsou u mne, a pro
jich *mne* kormoucení nepřichází ani
en na oči mé.

3. Postav mi, prosím, rukojmě za se-
e; kdo jest ten, nechť mi na to ruky
odá.

4. Nebo srdce jejich přikryl jsi, aby
erozuměli, a protože *jich* nepovýšíš.

5. Kdož pochlebuje bližním, oči synů
eho zhynou.

6. Jistě vystavil mne * za přísloví li-
em, a za divadlo všechněm,
*k.30,9. Zalm.69,13.

7. Tak že pro žalost pošly oči mé, a ou-
ové moji všickni stínu jsou podobní.

8. Užasnout se nad tím upřímí, a však
evinný proti pokrytci *vždy* se zesilovati
ude.

9. Přidržeti se bude, *pravím*, sprave-
livý cesty své, a ten, jenž jest čistých
akou, posilují se více.

10. Tolikéž i vy všickni obraťte se, a
oďte, prosím; neboť nenacházím mezi
ámi moudrého.

11. Dnové moji pomijejí, myšlení má
uzejí, přemýšlování, *pravím*, srdce mé-
o.

12. Noc *mi* obracejí v den, a světla
enního ukracují pro přítomnost tem-
ostí.

13. Abych pak čeho i očekával, hrob
ude dům můj, ve tmě usteli ložce své.

14. Jámu nazovu otcem svým, matkou
ak a sestrou svou červy.

15. Kdež *jest* tedy očekávání mé? A
do to, čím bych se sstoval, spatří?

16. Do skryší hrobu sstoupí, poněvadž

jest všechněm v prachu *země* odpoči-
vati.

KAPITOLA XVIII.

Bildad Joba viní, že sobě přátely zlehčuje, a bezpotřebně
horlí, 5. a mluvě o trestání od Boha bezbožných, namítá,
že i on jsa podobně trestán, bezbožný býti musí.

Odpovídaje pak Bildad Suchský, řekl:
2. Dokudž neučiníte konce řečem? Po-
myslte na to, a potom mluvíti bude-
me.

3. Proč jsme počteni za hovada? Oškli-
ví jsme *jemu*, jakž sami vidíte.

4. Ó ty, jeuz hubíš život svůj zůřením
svým, zdalíž pro tebe opuštěna bude ze-
mě, a odsedne skála z místa svého?

5. Anobrž * světlo bezbožných uhašeno
bude, aniž se blyštětí bude jiskra ohně
jejich. *k.21,17. Přisl.13,9.

6. Světlo se zatmí v stánku jeho, a lu-
cerna jeho v něm zhasne.

7. Ssoužení budou krokové síly jeho,
a porazí jej rada jeho.

8. Nebo zapleten jest do sítí nohami
svými, a v zamotání chodí.

9. Chytí ho za patu osídlo, a zmocní se
ho násilník.

10. Skrytať jest při zemi smečka jeho,
a léčka jeho na stezce.

11. Odevšad hrůzy jej děsiti budou a
dotíratí na nohy jeho.

12. Hladovitá bude síla jeho, a bída
pohotově při boku jeho.

13. Zžíře žily kůže jeho, zžíře oudy
jeho kníže smrti.

14. Uchváčeno bude z stánku jeho dou-
fání jeho, a to jej přivede k králi stra-
chů.

15. V stánku jeho *hrůza* bydlíti bude,
ač nebyl jeho; posypáno bude obydlí
jeho sirou.

16. Od zpodku kořenové jeho uschnou,
a svrhn osekány budou ratolesti je-
ho.

17. Památka * jeho zahyne z země,
aniž jméno jeho *slýcháno* bude na uli-
cích. *Zalm.9,7. Přisl.2,22.

18. Vyženou ho z světla do tmy, ano-
brž z okršlku zemského vypudí jej.

19. Nepozůstaví ani syna ani vnuka
v lidu svém, ani jakého ostatku v při-
bytech svých.

20. Nade dnem jeho zděsí se potom-
ci, a přítomní strachem podjati budou.

21. Takovýť * jest zajisté způsob ne-
šlechetného, a takový cíl toho, kterýž
nezná Boha silného. *k.20,29.

KAPITOLA XIX.

Job S. nad bezpravím svých přátel nařiká, a čteje, aby mu toho více učinili, své těžkosti veliké, též doufání v Boha, a naposledy pohrůzku strašlivou jim předkládá.

Tedy odpověděv Job, řekl:

2. Dokudž trápití budete duši mou, a dotíratí na mne řečmi *svými*?

3. Již *na* desetkrát zhančli jste mne, aniž se stydíte, že se zatvrzujete proti mně.

4. Ale nechť jest tak, že jsem zbloudil, při mně zůstane blud můj.

5. Jestliže se pak vždy proti mně silíte chcete, a obviňujete *mne*, za pomoc *sobě* brátí proti mně potupu mou:

6. Tedy vězte, že Bůh podvrátil mne, a síti svou otáhl mne.

7. *Nebo* aj, * volám-li pro nátlak, nemám vyslyšení; křičím-li, není rozsouzení. *k.30.20.Žalm.69.1.

8. Cestu mou zapletl tak, abyeh nikoli projítí nemohl, a stezky mé temnostní zastřel.

9. Slávu mou se mne strhl, a * sňal korunu s hlavy mé. *Přisl.4.9.

10. Zpodvracel mne všudy vůkol, a byeh zahynul, a vyvrátil jako strom nádeji mou.

11. Nadto zažžl proti mně prehlivost svou, a přičtl mne mezi * nepřátely své. *k.33.10.

12. Pročež přitáhše houfové jeho, učinili sobě ke mně cestu, a vojensky se položili okolo stanu mého.

13. Bratři mé ode mne vzdálil, a známí moji všelijak se mne cizí.

14. Opustili mne * příbuzní moji, a známí moji zapomenuli se na mne. *Žalm.38.12.

15. Podruhové domu mého a děvky mé za cizího mne mají, cizozemec jsem před očima jejich.

16. Na služebníka svého volám, ale neozývá se, i když ho ústy svými pěkně prosím.

17. Dýchání mého štítí se * manželka má, ačkoli pokorně jí prosím, pro ditky života mého. *k.2.9.

18. Nadto i ti nejspatnější pohrdají mnou; i kdýž povstanu, utrhají mi.

19. V ošklivost mne sobě vzali všiekni rádeové moji, a ti, kteréž miluji, obrátili se proti mně.

20. K kůži mé jako k masu mému přilhly kosti mé, kůže při zabích mých toliko v cele zůstala.

21. Slitujte se nade mnou, slitujte se

nade mnou, vy přátelé moji; * nebo ru-
ka Boží se mne dotkla. *Rut.1.13

22. Proč mi se protivíte tak jako Bůh silný, a masem mým nemůžete se nasytití?

23. Ó kdyby nyní sepsány byly řeč mé, ó kdyby v knihu vepsány byly,

24. *Anobř* rafiji železou a olovem na věčnost na skále aby vyryty byly.

25. Ačkoli já vim, že vykupitel můj živ * jest, a že v den nejposlednější na prachem se postaví. *Jan.11.19

26. A ač by kůži mou i tělo *červi* zvítali, však vždy v těle svém * uzrím Boha. *Žalm.17.15.1Jan.3.2

27. Kteréhož já uzřím sobě, a oči mi spatří *jej*, a ne jiný, *jakkoli* zhynul ledví má u nitřnosti mé.

28. Ješto byste říci měli: I pročež h^o trápíme? poněvadž základ *dobré* pře pi mně se nalézá.

29. Bojte se meče, nebo pomsta z nepravosti jest meč, a vězte, žeť bud soud.

KAPITOLA XX.

Zofar proti nařikání žalobnému Jobovu sebe i svých 11 varyšů zastává, a vždy toho na Joba, že bezbožný je, dovésti usiluje.

Odpovídaje pak Zofar Naamatský, řekl
2. Z příčiny té myšlení má k odpovádání tobě nutí mne, a to abyeh rychl učinil,

3. Že kárání k zahanbení svému sláším, pročež duch můj osvícený nutí mn atbyeh odpovídal.

4. Zdaž nevíš o tom, že od věků, jakž postavil *Bůh* člověka na zemi,

5. Plésání bezbožných krátké jest, veselí pokrytec *jen* na chvílku?

6. Byť pak * vstoupila až k nebi pýchl jeho, a hlava jeho oblaku by se dotkla, *Dan.4.17

7. Však jako lejno jeho na věky zahne. Ti, kteříž *jej* vidali, řeknou: Ka se poděl?

8. Jako * sen pomine, aniž ho * na znou; nebo uteče jako vidění noční. *Žalm.73.20.†Žalm.37

9. Oko, kteréž ho vídalo, již ho nik neuzří, aniž více patřítí bude na * místo jeho. *Žalm.37.10:103

10. Synové * jeho budou přízně u m^u ných hledati, a ruce jeho musejí za vraceti loupež svou. *k.27

11. Kostí jeho naplněny jsou *hříc* mladosti jeho, a s ním v prachu hnou.

12. A ačkoli zlost sladne v ústech jeho, a chová ji pod jazykem svým;
13. Kochá se v ní, a nepouští ji, ale drží ji u prostřed dásní svých;
14. *Však* pokrm ten v stěvách jeho promění se; *bude jako* žluč hadů nejlí-
šších u vnitřnostech jeho.
15. Zboží nahltané vyvrátí, z * břicha
eho Bůh silný je vyžene. *Skutk.1,18.
16. Jed hadů litych ssátí bude, zabije
jazyk ještěrcí.
17. Neuzří pramenů potoků a řek me-
lu a másla.
18. Navrátí úsilí *cizí*, a nezažive ho,
redlé nátisku svého rozličného; nebude
a ně vesel.
19. Nebo utiskal a oponštěl nuzné,
lům zloupil a nestavěl ho.
20. Pročez nesezná nie pokojného v ži-
otě svém, aniž které nejrozkošnější své
čeci bude moci zachovati.
21. Nic mu nepozůstane z pokrmu je-
ho, tak že nebude mítí, čím by se trošto-
al.
22. Byť pak i dovršena byla hojnost
eho, ssonžení mítí bude; každá ruka
rapiče oboří se na něj.
23. By měl čím naplniti břicho své, do-
ustí na něj *Bůh* prehlivost hněvu své-
ho, kterouž na něj dštíti bude i na po-
rm jeho.
24. Když utíkati bude před zbrojí že-
eznou, prostřeli ho lučiště ocelivé.
25. *Střela* vyňata bude z toulu a vy-
třelena, nadto meč pronikne žluč je-
ho; a když odcházeti bude, přikvačí jej
růzy.
26. Všelika neštěstí jsou polečena v
krýších jeho,* zžíře jej oheň nerozdmý-
haný, zle se povede i pozůstalému v
tanu jeho. *5 Mojz.32,22.
27. Ódkryjí nebesa nepravost jeho, a
emě povstane proti němu.
28. Rozptýlena bude úroda domu jeho,
ozplyne se v den hněvu jeho.
29. Tent *jest* * podíl člověka bezbož-
ého od Boha, to, pravím, dědictví vy-
čené jemu od Boha silného. *k.18,21.

KAPITOLA XXI.

Ob ukazuje proti Zofarovi, že lidé bezbožní na větším
díle mívají se dobře, a tak, že jakož dobré bydlo pobož-
nosti, tak ani bídy a kárání Boží bezbožností znamením
jistým nejsou.

A odpovídaje Job, řekl:

2. Poslouchejte pilně řeči mé, a bude
ni to za potěšení od vás.

3. Postrpte mne, abych i já mluvil, a
když odmluvím, posmívejte se.

4. Zdalíž já před člověkem naříkám? A
poněvaď jest proč, jakž nemá býti ssou-
žen duch můj?

5. Pohleďte na mne, a užasněte se,* a
položte prst na ústa. *k.29,9.

6. Ano *já sám*, když rozvažuji *své bi-
dy*, tedy se děším, a spopadá tělo mé
hrůza.

7. Proč * bezbožní živi jsou, k věku
starému přicházejí, též i bohatnou?

*Zalm.73,3 násl. Jer.12,1.

8. Simě jejich stálé jest před obličejem
jejich s nimi, a rodina jejich před očima
jejich.

9. Domové jejich bezpečni jsou před
strachem, aniž metla Boží na nich.

10. Býk jejich připouštín bývá, ale ne
na prázdno; kráva jejich rodí, a nepo-
tracuje plodu.

11. Vypouštějí jako stádo maličké své,
a synové jejich poskakují.

12. Povyšují *hlasu* při bubnu a harfě,
a veselí se k zvuku hudby.

13. Tráví v štěstí dny své, a v oka-
mžení do hrobu sstupují.

14. Kteríž říkají Bohu silnému: * Ode-
jdi od nás, nebo známosti cest tvých ne-
oblubujeme. *k.22,17. Zalm.10,1.

15. Kdo jest * Všemohoucí, abychom
sloužili jemu? A jaký toho zisk, že by-
chom se modlili jemu? *Mal.3,14.

16. Ale pohled, že není v moci jejich
štěstí jejich, *pročez* rada bezbožných
vzdálena *jest* ode mne.

17. Často-liž svíce bezbožných hasne?
Přichází-liž na ně bída jejich? Poděluje-
liž je bolestmi *Bůh* v hněvě svém?

18. Bývají-liž jako * plevy před vě-
trem, a jako drtiny, kteréž zachvacuje
vichř? *Zalm.1,4; 35,5; 83,14.

19. Odkládá-liž *Bůh* * synům bezbožní-
ka nepravost jeho? Odplacuje-liž jemu
tak, aby to znáti mohl, *2 Mojz.20,5.

20. A aby viděly oči jeho neštěstí jeho,
a prehlivost Všemohoucího že by pil?

21. O dům pak jeho po něm jaká *jest*
péce jeho, když počet měsíců jeho bude
uměšen?

22. Zdali Boha silného *kdo* učiti bude
umění, kterýž sám vysokosti soudí?

23. Tento umírá v síle dokonalosti své,
všeljak bezpečný a pokojný.

24. Prsy jeho plné jsou mléka, a mozk
kostí jeho svažován bývá.

25. Jiný pak umírá v hořkosti ducha, kterýž nikdy nejdal s potěšením.

26. Jednotejně v prachu lehnou, * a červy se rozlezou. *k.17,14.

27. Aj, známí myšlení vaše, a chytrosti, kteréž proti mně neprávě vymýšlíte.

28. Nebo pravíte: Kde jest dům urozeného? A kde stánek příbytků bezbožných?

29. Což jste se netázali jdoucích cestou? Zkušeni-liž aspoň jejich nepovolíte,

30. Že v den neštěstí ochranu mívá bezbožný, v den, pravím, rozhnívání přistřín bývá?

31. Kdo jemu oznámí zjevně cestu jeho? Aneb za to, co činil, kdo jemu odpovídá?

32. A však i on k hrobu vyprovozen bude, a tam zůstane.

33. Sladnou * jemu hrudy údolí, nadto za sebou všechny lidi tábne, těch pak, kteříž ho předešli, není počtu. *Abak.2.6.

34. Hle, jak vy mne marně troštujete, nebo v odpovědích vašich nezůstává než faleš.

KAPITOLA XXII.

Elifaz tresce Joba, že se dokonalostí svou chlubil, 5. zatím hříchy jeho vycítaje, 15. a stalou Boží proti zlým zářivost předkládaje, 21. ku pokání ho naponíná.

A odpovídaje Elifaz Temanský, řekl:

2. Zdalíž Bohu silnému co prospěšný býti může člověk, když sobě nejmoudřejši počíná?

3. Zdalíž se kochá Všemohoucí v tom, že ty se ospravedlňuješ? Aneb má-liž zisk, když bys dokonalé ukázal býti cesty své?

4. Zdali, že by se tebe bál, tresce tě, mstě nad tebou?

5. Zdali zlost tvá není mnohá? Anobř není konce nepravostem tvým.

6. Nebo jsi brával základ od bratří svých bez příčiny, a roucha z * nahých jsi svláčel. *k.24.7.

7. Vody ustalému jsi nepodal, a * hladovitému zbraňovals chleba. *Mat.25.42.

8. Ale muži boháčů přál jsi země, tak aby ten, jehož osoba vzácná, v ni seděl.

9. Vdovy pak pouštěl jsi prázdné, ačkoli ramena sirotků potřina byla.

10. A protož obklíčuji tě osidla, a děsi tě strach nenadálý,

11. Aneb tma, abys neviděl, anobř rozvodnění přikrývá tě.

12. Říkáš: Zdaž Bůh není na výstosti nebeské? Ano shlédni vrch hvězd, jak jsou vysoké.

13. Protož pravíš: Jak by * věděl Bůh silný? Skrze mrákotu-liž by soudil? *Zalm.10.11:94.7. Izai.29.15.

14. Oblakové jsou skryše jeho, tak že nevidí; nebo okršlek nebeský obchází.

15. Šetříš-liž stezky věku předešlého, kterouž kráčeli lidé marní?

16. Kteríž vyplnění jsou před časem, potok vyliť jest na základ jejich.

17. Kteríž říkali Bohu silnému: Odejdi * od nás. Což by tedy jin učiteli měl Všemohoucí? *k.21.14

18. On zajisté domy jejich naplnil dobrými věcmi, (ale * rada bezbožných vzdálena jest ode mne.) *k.21.16

19. Což vidouce * spravedliví, veseli se a nevinny posmívá se jim, *Zalm.107.42

20. Zvlášť když není vyplněno jměna naše, ostatky pak jejich sežral oheň.

21. Přivykejž medle s ním choditi, pokojněji se míti, skrze to přijde tobě všecko dobré.

22. Přijmi, prosím, z úst jeho zákon, slož řeči jeho v srdci svém.

23. Navrátiš-li se k Všemohoucímu vzdělán budeš, a vzdálíš-li nepravost od stanů svých,

24. Tedy nakladeš na zemi zlata, a mnoho kamení potočního zlata z Ofir.

25. Nebo bude Všemohoucí nejčistší zlatem tvým, a stříbrem i silou tvou.

26. A téhdáž v Všemohoucim * kocha se budeš, a pozdvihna k Bohu tváří svou. *Zalm.37.

27. Pokorně * modlití se budeš jemu, vyslyší tě; pročež * sliby své plnití budeš. *Izai.65.24. †Zalm.50.1

28. Nebo cožkoli začneš, buďet se dříti, anobř na cestách tvých svítiti bude světlo.

29. Když jiní snížení budou, tedy di Ját jsem povýšen. Nebo * toho, kdož je očí ponížených, Bůh spasena učiní. *Přisl.29.23. Mat.23.12

30. Vysvobodi i toho, kterýž není bovin, vysvobodi, pravím, čistotu ruku tvých.

KAPITOLA XXIII.

Nařiká Job, že přátelé řeči jeho zle vykládali, 3. a je s jedné strany jsa sebou jist, od Boga slyšán býti tak s druhé strany soudě jeho moc a soběvolnost, pod ho mocnou ruku se koří.

Tedy odpověděl Job a řekl:

2. Což vždy předce nařikání mé

pouru jméno bude, ještě bída má těžší est nežli lkání mé?

3. Ó bych věděl, kde ho najít, šel bych až k trůnu jeho.

4. Pořádně bych před ním vedl při, a usta svá naplnil bych důvody.

5. Zvěděl bych, jakými slovy by mně dpověděl, a porozuměl bych, co by mi ekl.

6. Zdalíž by podle veliké síly své ro-epři vedl se mnou? Nikoli, nýbrž on am dal by mi sílu.

7. Tuť by upřímý hádati se mohl s ním, a byl bych osvobozen všelijak od sou-lee svého.

8. Ale aj, půjdu-li upřímo dále, tam ho eni; pakli nazpět, nepostihnou ho.

9. By i čím zaměstknán byl na levo, ředce ho nespátřím; zastře-li se na pra-o, ovšem ho neuzřím.

10. Nebo on * zná cestu, kteráž jest při mné; bude-li mne zkušovati, jako zlato e ukáží. *Zalm.1,6:139,3.

11. Slepěji *zajisté* jeho přidržela se no-a má, cesty jeho šetřil jsem, * abych se ní neuchyloval. *5Mojz.17,11.

12. Aníž *od* přikázání rtů jeho nehyllil sem se, nýbrž ustaviv se na tom, scho-rané jsem měl řeči úst jeho.

13. On pak jestliže při čem *stojí*, kdo ej odvrátí? Ano duše jeho čehož jen ádá, toho hned dovodí.

14. A vykoná uložení *své* o mně; nebo akových *příkladě* mnoho jest při něm.

15. Pročž před tváří jeho děsím se; xdyž *to* rozvažuji, lekám se ho.

16. Bůh *zajisté* zemdlil srdce mé, a všemohoucí předěsil mne,

17. Tak že *sotva* jsem nezahynul v těch emnostech; nebo před tváří mou *neza-ryl* mrákoty.

KAPITOLA XXIV.

Job proti Elifazovi veda odpor, 2. vyčítá skutky i na-roti tomu štěstí lidí bezbožných, 23. dokládaje, že s tím e všim Bůh jest spravedlivý, poněvadž je předce časem svým tresce.

Proč by od všemohoucího neměli býti kryti časově, a ti, kteříž jej znají, *ne-měli* neviděti dnů jeho?

2. *Bezbožník nyní* mezníky přenášejí, a stádo, kteréž moci zajali, pason.

3. Osla sirotků zajímají, v zástavě be-ou vola *od* vdovy.

4. Strkají nuznými s cesty, musejí se ůbec skrývati chudí na světě.

5. Aj, oni jako divocí oslové na poušti,

vycházejí *jako* ku práci své, ráno přivstávajice k loupeži; poušť jest chléb jejich i děti jejich.

6. Na cizím poli žnou, a * z vinic bez-božníci sbírají. *1Král.21,16.

7. Nahé * přivodí k tomu, aby nocovati musili bez roucha, nemajíce se čím přioditi na zimě. *2Mojz.22,26,27.

8. A přívalem v horách moknouce, nemajíce obydlí, k skále se přivinouti mu-sejí.

9. Loupí sirotky, kteříž jsou při prsích, a od chudého základ berou.

10. Nahého * opouštějí, že musí choditi bez oděvu, a ti, kteříž snášejí snopy, v hladu zůstávají. *Izai.58,7.

11. *Ti*, jenž mezi zdmi jejich olej vytlačují, a presy tlačí, ziznějí.

12. Lidé v městech lkají, a duše zraněných volají, Bůh pak přítrže tomu nečiní.

13. Oniť jsou ti, kteříž odporují světlu, a neznají cest jeho, aniž chodí po ste-zkách jeho.

14. Na * úsvitě povstáváje vražedník, morduje chudého a nuzného, a v noci jest jako zloděj. *Zalm.10,8,9.

15. Tolikéž oko * cizoložníka šetří soumraku, říkáje: Nespátřit mne žádný, a tvář zakrývá. *Izai.29,15.

16. Podkopávají potmě i domy, kteréž sobě ve dne znamenali; * nebo nenávidí světla. *Jan.3,20.

17. Ale hned v jitře *přichází* na ně stín smrti; když jeden druhého poznati mů-že, strachu stínu smrti okoušejí.

18. Leheť jsou na svrchku vody, zlo-řečené jest jmění jejich na zemi, aniž odepážejí cestou svobodnou.

19. *Jako* sucho a horko uchvacuje vo-dy sněžné, *tak* hrob *ty*, jenž hřešili.

20. Zapomíná se * na něj život matky, sladně červům, nebývá více připomi-nán, a tak polámána bývá nepravost jako strom. *k.14,21.Kaz.9,5,6.

21. Připojuje mu neplodnou, kteráž nerodí, a vdově dobře nečiní.

22. Zachvacuje silné moci svou; ostojí-li *kdo z nich*, bojí se o život svůj.

23. Dává jemu, na čemž by bezpečně spolehnouti mohl, však oči jeho *šetří* cest jejich.

24. Bývají zvýšeni poněkud, ale hned *ji-ch* není; tak jako *jiní* všickni sníženi, vyplnění, a jako vrškové klasů stínáni bývají.

25. Zdalíž není tak? Kdo na mne do-
káže klamu, a v nie obrátí řeč mou?

KAPITOLA XXV.

Bildad myslé, že se Job spravedlivým dělá před Bohem,
nejsa, pomoc jemu čini, aby sebe poznal.

Tedy odpovídáje Bildad Suchský, řekl:

2. Panování a hrůza Boží působí pokoj
na výsostech jeho.

3. Zdalíž jest počet vojskům jeho? A
nad kým nevzehází světlo jeho?

4. Jakž by tedy spravedliv býti mohl
bídny člověk před Bohem silným, aneb
jak čist býti narozený z ženy?

5. Hle, ani měsíc nesvítil by, ani hvěz-
zdy nebyly by * čisté před očima jeho,

6. Nadto pak smrtelný člověk, *jsa ja-
ko červ, a syn člověka, jako hmyz.*

KAPITOLA XXVI.

Job mistrovsky zamítáje řeči Bildadovy, 5. mnohem pod-
statněji moc a moudrost Boží, počna od nejnižších věcí
až k vyšším, vypravuje.

A odpovídáje Job, řekl:

2. Komu jsi napomohl? Tomu-li, kte-
rýž nemá síly? Toho-lis retoval, kterýž
jest bez moei?

3. Komu jsi rady udělil? Nemoudré-
mu-li? Hned jsi základu dostatečně pou-
čil?

4. Komužs ty řeči zvěstoval? A či duch
vyšel z tebe?

5. *Však i mrtvé věci pod vodami a oby-
vateli jejich sformovány bývají.*

6. Odkryta * jest propast před nim, i
zahynutí není zakryto.

7. Ontě roztáhl pálnoční stranu nad
prázdnem, zavěsil zemi na ničemž.

8. Zavazuje * vody v oblacích svých,
aniž se trhá oblak pod nimi.

9. *On sám zdržuje stále trůn svůj, a
roztahuje na něm oblaky své.*

10. Cil * vyměřil rozlévání se vodám,
až do skonání světla a tmy.

11. Sloupové * nebeští třesou se a po-
hybují od žehráni jeho.

12. Moci svou rozdělil moře, a rozum-
ností svou dntí jeho.

13. Duchem svým nebesa ozdobil, a
ruka jeho sformovala hada dlouhého.

14. Aj, toť *jsou jen částky cest jeho, a
jak nestižitelné jest i to maličko, což
jsme slyšeli o něm. Hřimání pak moei
jeho kdo srozumí?*

KAPITOLA XXVII.

Job S. s závazkem, že svou nevinnost proti svým přátel-
ům prokázati chce, slibuje, 7. a po čem pobožní i bez-
božní v pokušeních poznání bývají, ukazuje.

Potom dále Job vedl řeč svou a řekl:

2. Žítv jest Bůh silný, *kteříž * zavrhl
při mon, a Všemohoucí, kteříž hořkosti
naplnil duši mou,*

3. Že nikoli, dokudž duše má ve mně
bude a duch Boží v chrípích mých,

4. Nebudou mluvití rtové moji nepra-
vosti, a jazyk můj vynášeti lsi.

5. Odstup ode mne, abych váš za spra-
vedlivé vysvědčil; dokudž dýchati bu-
dnu, neodložím upřímosti své od sebe.

6. Spravedlnosti své držím se, aniž se
ji pustím; * nezahanbím mne srdce mé
nikdy.

7. Bude jako bezbožník nepřítel můj,
a * povstávající proti mně jako nešle-
chetník.

8. Nebo jaká jest naděje pokrytce, by
pak lakoměl, když * Bůh vytrhne duši
jeho?

9. Zdalíž volání jeho vyslyší Bůh sil-
ný, když na něj přijde ssouzení?

10. Zdalíž v Všemohoucím kochati se
bude? Bude-liž vzyvati Boha každého
času?

11. *Ale já učím vás, v kázni Boha silné-
ho jsa, a jak se mám k Všemohoucímu,
netajím.*

12. Aj, vy všickni *to vidíte, pročez
vždy tedy takovou marnost vynášíte?*

13. Ten má podíl člověk bezbožný u
Boha silného, a to dědictví ukrutníci od
Všemohoucího přijímají:

14. Rozmnoži-li se * synové jeho, *roz-
množí se pod meč, a rodina jeho nena-
syti se chlebem.*

15. Pozůstali po něm v smrti pohřbe-
ni budou, a vdovy jeho nebudou *ho pla-
kati.*

16. Nashromáždí-li jako prachu stří-
bra, a jako hláta najedná-li šatů:

17. *Co najedná, to spravedlivý obleče,
a stříbro neviný rozdělí.*

18. Vystaví-li jako Arktura dům svůj,
*bude však jako honda, kterouž udělal
strážný.*

19. Bohatý * když umře, nebude po-
chován; pohledí někdo, anť ho není.

20. Postihnou jej hrůzy jako vody, v
noci kradmo zachvátí ho vicher.

21. Poehyti jej * vychodni vítr, a ode-

le, nebo viehřící uehvátí jej z místa cho.
*Ezech.17.10.

22. Takové věci na něj dopustí Báh z lítosti, ačkoli před rukou jeho prude utíkati bude.

23. Tleskne nad ním *každý* rukama výma, a čekáti bude z místa svého.

KAPITOLA XXVIII.

loudrost Boží, kterouž svět řídí, Job 8. vypravuje, 28. a čem pravá moudrost lidí pobožných záleží, oznamuje.

Mát zajisté stříbro prameny své, a zlatomísto k přehánění.

2. Železo z země vzato bývá, a kámen opuštěný dává měď.

3. Cíl ukládá temnostem, a všelikou lokonalost člověk vystihá, kámen mráctoty a stínu smrti.

4. Protrhuje se řeka na obyvatele, tak že ji nemůže žádný přebřesti, a svozována bývá uměním smrtelného člověka, i odchází.

5. Z země vychází chléb, ačkoli pod ní *jest něco* rozdílného, podobného k obnĕ.

6. V některé zemi *jest kamení* zafirové a praeh zlatý,

7. *K čemuž* stezky nezná žádný pták, aniž ji spatřilo oko luňáka,

8. Kteréz nešlapala mladá zvĕř, aniž šel po ni lev.

9. K škrĕmeni vztahuje ruku svou, a z kořene přeprací hory.

10. Z skáli vyvodi potůcky, a všecko, což *jest* drabého, spatřuje oko jeho.

11. Vylévati se řekám zbraňuje, a tak cožkoli skrytého *jest*, na světlo vynáší.

12. Ale moudrost kde nalezena bývá? A kde *jest* místo rozumnosti?

13. Neví smrtelný člověk ceny její, aniž bývá nalezena v zemi živých.

14. Propast praví: Není ve mnĕ, moře také dí: Není u mne.

15. Nedává se zlata čistého za ni, aniž odváženo bývá stříbro *za* směnu její.

16. Nemůže býti cenĕna za zlato z Ofir, ani za onyehim drahý a zafir.

17. Nevrovná se jí zlato ani drahý kámen, aniž smĕněna býti může *za* nádobu z ryzího zlata.
*1 Mojz.24,53.

18. Korálů pak a perel se nepřipomíná; nebo nabytí moudrosti dražší *jest* nad klénoty.

19. Není jí rovný v cenĕ *smaragd* z Mouřeninské země, aniž *za* čisté zlato může cenĕna býti.
*2 Mojz.28,17.

20. Odkudž tedy moudrost přichází? A kde *jest* místo rozumnosti?

21. Ponĕvadž skryta *jest* před očima všelikého živého, i před nebeským ptactvem ukryta *jest*.

22. Zahynutí i smrt praví: Ušima svýma slyšely jsme povĕst o ni.

23. *Sám* Báh rozumí cestĕ její, a on ví místo její.

24. Nebo on končiny země spatřuje, a všecko, což *jest* pod nebem, vidí,

25. Tak že větru váhu dává, a vody v míru odvažuje.

26. On též vymĕřuje dešti právo, i cestu blyškání hromů.

27. Hned tehdáž vidĕl ji, a rozhlásil ji, připravil ji, a vystihl ji.

28. Človĕku pak řekl: *Aj*, bázeň Pánĕ *jest* moudrost, a odstoupení od zlého rozumnost.
*Zalm.111,10. Přís1,7.

KAPITOLA XXIX.

Job žádá navrácen býti k svému prvnímu způsobu, jež tu vypravuje, a zvláště v jaké vážnosti byl, i proč.

Ještě dále Job vedl *řeč* svou, a řekl:
*k.27,1.

2. Ó bych byl jako za časů předešlých, za dnů, v nichž mne Báh zachovával,

3. Dokudž *svítil* svíci svou nad hlavou mou, při jehož světĕle choďoval jsem v temnostech,
*k.18,6.

4. Tak jako jsem byl za dnů mladosti své, dokudž *privĕtí* Boží *byla* v stanu mém,
*Zalm.25,14.

5. Dokudž ještě Všemohoucí *byl* se mnou, a všudy vůkol mne ditky mé,

6. Když šlepĕje mé máslem oplývaly, a skála vylĕvala mi prameny oleje,

7. Když jsem vycházel k branĕ skrze město, a na ulici strojival sobĕ stoliici svou.

8. Jakž mne spatřovali mládenci, skrývali se, starci pak povstávali a stáli.

9. Knížata choulili se v řečech, anobřz ruku kladli na ústa svá.

10. Hlas vývod se tratil, a jazyk jejich lnul k dásním jejich.

11. Nebo ucho slyše, blahoslavilo mne, a oko vida, posvědĕovalo mi,

12. Že vysvobozuji chudého volajícího, a sirotka, i toho, kterýž nemá spomoenika.

13. Požehnaní hynoucího přicházelo na mne, a srdce vdovy k plésání jsem vzbuzoval.

14. V spravedlnost jsem se oblačel, a

ona ozdobovala mne; jako plášť a koruna byl soud můj.

15. Místo očí býval jsem slepému, a místo noh kulhavému.

16. Byl jsem * otcem nuzných, a na při, již jsem nebyl povědom, vypytał jsem se.
*k.31,18.

17. A tak * vylamoval jsem třenovní zuby nešlechetníka, a z zubů jeho vyrážel jsem loupež.
*Zalm.58,7.

18. A protož jsem říkal: V hnízdě svém umru, a jako pisek rozmnožím dny.

19. Kořen můj rozloží se při vodách, a rosa nocovati bude na ratolestech mých.

20. Sláva má mladnouti bude při mně, a * lučičště mé v ruce mé obnovovati se.
*1Mojz.49,24.

21. Poslouchajíce, čekali na mne, a přestávali na radě mé.

22. Po slovu mém *nic* neměnili, tak na ně dštíla řeč má.

23. Nebo očekávali mne jako deště, a ústa svá otvírali *jako* k přivalu žádostivému.

24. Žertoval-li jsem s nimi, nevěřili; pročez u vážnosti mne míti neoblevovali.

25. Přišel-li jsem kdy k nim, sedal jsem na předním *místě*, a tak bydlil jsem jako král v vojště, když smutných potěšuje.

KAPITOLA XXX.

Job S. stavěje přítomný způsob svůj proti předešlému, naríká nad svým zlehčením, 15. též nad hrůzami, a nezpůsobností těla, 20. i nad tím, že s ním Báh tak přísně zachází.

Nyni pak posmívají se mi mladší mne, jejichž bych otců nechtěl byl postaviti se psy stáda svého.

2. Ač síla rukou jejich k čemu by mi *byla*? Zmařena jest při nich starost jejich.

3. Nebo chudobou a hladem znuzeni, utíkali na planá tmavá, soukromná a pustá místa.

4. Kteríž trhali zeliny po ehrašinách, ano i koření, a jalovec za pokrm byl jim.

5. Z prostřed lidí vyháněni byli; povolávali za nimi, jako za zlodějem,

6. Tak že musili bydliti v výmolích potoků, v děrách země a skáli.

7. V ehrašinách řvali, pod trní se shromažďovali,

8. Lidé nejnešlechetnější, nýbrž lidé bez poctivosti, menší váhy i než ta země.

9. Nyni, pravím, jsem jejich písničkou jsa jim učiněn za příslovi.

10. V * ošklivosti mne mají, vzdalují se mne, a na * tvář mou nestydi se plyvati
*Zalm.31,12. +4Mojz.12,14

11. Nebo *Báh* mou vážnost odjal, ; ssoužil mne; pročez uzdu před přítomnosti mou svrhl.

12. Po pravici mládež povstává. noby mi podrážejí, tak že šlapáním protřel ke mně stezky nešlechetnosti své.

13. Mou *pak* stezku zkazili, k bidě mi přidali, *ač* jim to nic nepomůže.

14. Jako širokou mezerou vskakují, a k vyplnění *mému* valí se.

15. Obrátily se na mne hrůzy, stihaj jako vítr ochotnost mou, nebo jako oblak pomíjí zdraví mé.

16. A již ve mně rozlila se duše má pochytili mne dnové trápení mého,

17. *Kteréz* v noci vrtá kosti mé ve mně; pročez ani nervové moji neodpočívají.

18. Oděv můj mění se pro násilnou moc *bolesti*, kteráž mne tak jako obojek suknež mé svírá.

19. Uvrhl mne do bláta, tak že jsem již podobný prachu a popelu.

20. Volám * k tobě, *ó Bože*, a neslyšíš mne; postavuji se, ale nehleďš na mne
*k.19 7. Zalm.22 3: 102 2

21. Obrátils mi se v ukrutného nepřitele, silou ruky své mi odporuješ.

22. Vznášíš mne u vítr, sázíš mne na něj, a k rozplynutí mi přivodíš zdravý soud.

23. Nebo vím, že mne k smrti odkážeš, a *do domu*, do něhož se shromažďuje všeliký živý.

24. Jistě žeť nevztáhne *Báh* do hrobu ruky, by pak, když je stírá, i volali.

25. Zdalíž jsem neplakal nad tím, kdož okoušel zlých dnů? Duše má kormoutila se nad nuzným.

26. Když jsem * dobrého čekal, přišlo mi zlé; nadál jsem se světla, ale přišla mrákota.
*Jer.14,19.

27. Vnitřnosti mé zevřely. tak že se *ještě* neupokojily; předstihli mne dnové trápení.

28. Chodím osmahlý, ne od slunce, povstáváje, i mezi mnohými křičím.

29. Bratrem učiněn jsem draků, a tovaryšem mladých pstrosů.

30. Kůže má zčernala na mně, a kosti mé vyprahly od horkosti.

31. A protož v kvileni * obrátila se har-
má, a pišťalka má v hlas plačících.

*Zalm.30.12.

KAPITOLA XXXI.

1. S. aby více od přátel svých za bezbožného jmaín ne-
1. všecko své obcování předešlé po částkách rozbírá,
2. snažně při tom žádaje před samým Bohem v své roz-
zepří slyšení mti.

1. Omlouvu jsem * učinil s očima svýma, a
roč bych hleděl na pannu? *Mat.5.28.29.

2. Nebo jaký *jest* * díl od Boha s hů-
y, aneb dědictví *od* Všemohoucího s vý-
osti? *Mat.19.27.

3. Zdalíž zahynutí nešlechtnému a po-
ista zázračná činitelům nepravosti při-
ravena není?

4. Zdalíž * on nevidí cest mých, a všech
roků mých nepočítá? *k.14.16.

5. Obíral-li jsem se s neupřímostí, a
hvátala-li ke lsti noha má:

6. Necht mne zváží na váze spravedl-
osti, a přezví Bůh upřímost mou.

7. Uchýlil-li * se krok můj s cesty, a za
čima mýma odešlo-li srdce mé, a rukou
mých chytily-li se jaká poškvřna:

*Zalm.7.4 násł.

8. *Tedy co* nasejí, necht jiný sní, a vý-
třelkové moji ať jsou vykořenění.

9. Jestliže se dalo přivábiti srdce mé
ženě, a u dveří bližního svého činil-li
sem úklady:

10. Necht mele jinému * žena má, a nad
ní ať se schylují jiní. *5Mojz.28.30.

11. Neboť jest to nešlechtnost, a ne-
pravost odsudku hodná.

12. Oheň ten zajisté by až do zahynutí
žral, a všecku úrodu mou vykořnil.

13. Nechtěl-li jsem státi k soudu s slu-
žebníkem svým aneb děvkou svou v roz-
zepří jejich se mnou?

14. Nebo co bych činil, kdyby povstal
Bůh silný? A kdyby vyhledával, co
bych odpověděl jemu?

15. Zdali ten, kterýž mne v bříše učí-
nil, neučinil i jeho? A *nesformoval* nás
bened v životě jeden a týž?

16. Odepřel-li jsem žádosti nuzných, a
oči vdovy jestliže jsem kormoutil?

17. A jedl-li jsem skyvu svou sám, a
nejedl-li i sirotek z ní?

18. Poněvadž od mladosti mé rostl se
mnou jako u otce, a od života matky
své býval jsem vdově za vůdce.

19. Díval-li jsem se na koho, * že by
hynul, nemaje šatů, a nuzný že by ne-
měl oděvu? *Izai.58.7.

20. Nedobrořečila-li mi bedra jeho, že
rounem beranů mých se zahřel?

21. Opřáhl-li jsem na sirotka rukou
svou, když jsem v bráně viděl pomoc
svou:

22. Lopatka má od svých plecí nechť
odpadne, a ruka má z kloubu svého ať
se vylomí.

23. Nebo jsem se * bál, aby mne Bůh
nesetřel, jehož bych velebnosti nikoli
neznihl. *1Mojz.50.19.

24. Skládal-li * jsem v zlatě naději svou,
aneb hruď zлата říkal-li jsem: Doufání
mé? *Zalm.52.9.

25. Veselil-li jsem se z toho, že bylo
rozmnoženo zboží mé, a že *ho* množství
nabyla ruka má?

26. Hleděl-li jsem na světlost *slunce*
svítícího, a na měsíc spanile chodící,

27. Tak že by se tajně dalo svěsti srdce
mé, a že by líbala ústa má ruku mou?

28. I tot by byla nepravost * odsudku
hodná; neboť bych *tím* † zapíral Boha
silného nejvyššího. *v.11. †Tit.1.16.

29. Radoval-li jsem se z neštěstí toho,
kterýž mne nenáviděl, a plésal-li jsem,
když se mu zle vedlo?

30. Nedopustil jsem zajisté hřešiti ani
ústům svým, abych zlořečení žádal duši
jeho.

31. Jestliže neřikala čeládka má: *Ó by*
nám dal někdo masa toho; nemůžeme
se ani najísti?

32. *Nebo* vně * nenocoval host, dvěře
své pocestnému otvíral jsem.

*Rím.12.13. Žid.18.2.

33. Přikrýval-li * jsem jako *jiní* lidé
přestoupení svá, skrývaje v skrýši své
nepravost svou? *Zalm.32.5.

34. A ač bych byl mohl škoditi množ-
stvi velikému, ale pohanění rodů děsilo
mne; protož jsem mlčel, nevycházeje
ani ze dveří.

35. Ó bych měl toho, kterýž by * mne
vyslyšel. *Ale* aj, totot jest znamení mé:
Všemohoucí sám bude odpovídati za
mne, a kniha, kterouž sepsal odpůrce
můj. *k.19.7.

36. *Vit Bůh*, nenosil-li bych ji na rame-
ni svém, neotočil-li bych ji sobě místo
koruny.

37. Počet kroků svých oznámil bych
jmu, jako kniže přiblížil bych se k ně-
mu.

38. Jestliže proti mně země má volala,
tolikéž i záhonové její plakali,

39. Jidal-li jsem úrody její bez peněz, a duši držitelů jejich přivodil-li jsem k vzdychání:

40. Místo pšenice necht' vzejde tráň, a místo ječmene koukol.

41. Škonávají se slova Jobova.

KAPITOLA XXXII.

Elihu, čtvrtý přítel Jobův, k mluvení ponuknut jsa, 6. přístup sobě k řeči činil, v němž jakž přičiny, 21. tak i způsob mluvení svého ukázal.

A když přestali ti tři muži odpovídati Jobovi, proto že se spravedlivý sobě zdál,

2. Tedy rozpáliv se hněvem Elihu, syn Barachele Buzitzkého z rodu Syrského, na Joba, rozhněval se, proto že spravedlivější pravil býti duši svou nad Boha. *k.35.2.

3. Ano i na ty tři z přátel jeho rozutil se hněv jeho, proto že nenalézajíce odpovědi, však potupovali Joba.

4. Nebo Elihu očekával na Joba a na ně s řečí, proto že starší byli věkem než on.

5. Ale vida Elihu, že nebylo žádné odpovědi v ústech těch tří mužů, zažhl se v hněv svém.

6. I mluvil Elihu syn Barachele Buzitzského, řka: Já jsem nejmladší, vy pak *jste starci,* pročez ostýchaje se, nesměl jsem vám oznámiti zdání svého. *3.Mojz.19.32.

7. Myslíl jsem: Starí mluvíti budou, a mnoho let mající v známost uvedou moudrost. *k.12.12.

8. Ale *vidím, že* Duch Boží v člověku a nadšení Všemohoucího činí lidi rozumné. *Přisl.2.6.

9. Slavní *nevzdychky* jsou moudří, aniž starci *vzdychky* rozumějí soudu. *k.12.20.Žalm.119.100.

10. A protož pravím: Poslouchejte mne, oznámím i já také zdání své.

11. Aj, očekával jsem na slova vaše, poslouchal jsem důvodů vašich dotud, dokudž jste vyhledávali řeči,

12. A bedlivě vás soudě, spatřil jsem, že žádného není, kdo by Joba přemohl, není z vás žádného, ješto by odpovídal řečem jeho.

13. Ale dite snad: Nalezli jsme moudrost, Bůh silný stihá jej, ne člověk.

14. *Odpovím:* Ač Job neobracel proti mně řečí, a však slovy vašimi nebudu jemu odpovídati. *k.12.2.

15. Bojí se, neodpovídají více, zavrhli od sebe slova.

16. Čekal jsem zajisté, však poněvadz nemluví, ale mlčí, a neodpovídají více,

17. Odpovím i já také za sebe, oznámím * zdání své i já. *v.6.10.

18. Nebo plu jsem řeči, těсно ve mně duchu života mého.

19. Aj, břicho mé jest jako měst nemající průduchu, jako sudové noví rozpuklo by se.

20. Mluvíti budu, a vydehnu sobě, otevru rty své, a odpovídati budu.

21. Nebudůť pak šetřiti osoby žádného, a k člověku bez proměňování jména mluvíti budu.

22. Nebo neumím jménem proměňovati, nebo tudíž by mne zachvátil stvořitel můj. *k.31.23.

KAPITOLA XXXIII.

Elihu napomenuv Joba ku pozorování řeči svých 8. ukazuje mu, že neúčelně s Bohem souditi se chtěl.

Slyšiz tedy, prosím, Jobe. řeči mé, a všech slov mých ušima svýma pozoruj.

2. Aj, již otvírám ústa svá, mluví jazyk můj v ústech mých.

3. Uprmost srdce mého a umění vynesou rtové moji.

4. Duch Boha silného učinil mne, a debnůti Všemohoucího dalo mi život.

5. Můžeš-li, odpovidej mi, připrav se proti mně, a postav se.

6. Aj, já podlé žádosti tvé *budůť místo* Boha silného; z bláta sformován jsem i já. *k.10.9.

7. Pročez strach ze mne nepředěsi tě, a ruka má nebuděť k obtížení.

8. Řekl jsi pak přede mnou, a hlas ten řeči tvých slyšel jsem:

9. Čist jsem, bez přestoupení, nevinný jsem, a nepravostí při mně není.

10. Aj, přičiny ku potření mne shledal Bůh, klade mne sobě * za nepřítele, *k.19.11.

11. Svirá pontami * noby mé, střeže všech stezek mých. *k.13.27.

12. Aj, tím nejsi spravedliv, odpovím tobě, nebo větší jest Bůh nežli člověk.

13. Oč se s ním nesnadniš? Žeť všech svých věcí nezjevuje?

14. Ano jednou mluví Bůh silný, i dva krát, a nešetří toho *člověk* .

15. Skrze sny u vidění nočním, když připadá hluboký sen na lidi ve spaní u lože,

16. Tehdáž * odkrývá nebo lidem, a čemu je učí, to zpečetuje, *k.36.10.

17. Aby odtrhl člověka od skutku *zlého*, a pýchu od muže vzdálil,
 18. A zachoval duši jeho od jámy, a život jeho aby netrefil na meč.
 19. Tresce i bolesti na lůži jeho, a všechny kosti jeho násilnou *nemocí*,
 20. Tak že sobě život jeho oškliví porrm, a duše jeho krmí nejlahodnějši.
 21. Hyne tělo jeho patrně, a vyhlédají osti jeho, *jichž* prvé nebylo vidati.
 22. A tak bývá blízká hrobu duše jeho, a život jeho smrtelných *ran*.
 23. *Však* bude-li míti anděla vykladače jednoho z tisíce, kterýž by za člověka známil pokání jeho:
 24. Tedy smiluje se nad ním, a di: Vyrost jej, ať nesstoupí do porušení, oblidil jsem mzdu vyplacení.
 25. I odmladne tělo jeho nad dítěci, a navrátí se ke dnům mladosti své.
 26. Kořiti se bude Bohu, a zamiluje jej, a patřiti bude na něj tváří ochotnou; nadto navrátí člověku spravedlnost jeho.
 27. *Kterýž* hledě na lidi, řekne: Zžehnil jsem byl, a to, což pravého bylo, převertil jsem, ale nebylo mi to prospěšné.
 28. *Bůh však* vykoupil duši mou, aby nešla do jámy, a život můj, aby světlo patřovalo.
 29. Aj, všecko to dělá Bůh silný dvacrát i třikrát při člověku,
 30. Aby odvrátil duši jeho od jámy, a aby osvícen byl světlem živých.
 31. Pozoruj, Jobe, poslouchej mne, mlč, ať já mluvím.
 32. Jestliže máš slova, odpovídej mi, nebo bych chtěl ospravedlniti tebe.
 33. Pakli nic, ty mne poslouchej; mlč, a poučím tě moudrosti.

KAPITOLA XXXIV.

Elihu některá slova Jobova seestná býti ukazuje, 31. k hledání milosti jej vede, 36. a aby Boží kázně dobře užiti mohl, toho jemu žádá.

Ještě mluvil Elihu, a řekl:

2. Poslouchejte, moudří, řeči mých, a rozumní, ušima pozorujte.
 3. Nebo * ucho řeči zkušuje, tak jako dánsně okoušeji pokrmu. *k.12,11.
 4. Soud sobě zvolme, a vyhledejme mezi sebou, co by bylo dobrého.
 5. Nebo řekl Job: Spravedliv jsem, * a Bůh silný zavrhl při mou. *k.27,2.
 6. Svě-liž bych pře ukrývati měl? Pre-

plněna jest bolestí rána má bez porušení.

7. Který muž jest podobný Jobovi, ješto by pil posměch jako vodu?

8. A že by všel v tovaryšství s činiteli nepravosti, a * chodil by s lidmi nešlechetnými? *Zalm.1,1.

9. Nebo řekl: Neprospívá to člověku libiti se Bohu.

10. A protož, muži rozumni, poslouchejte mne. Odstup * od Boha silného nešlechetnost a od Všemohoucí nepravost. *k.8,3. Řím.3,5; 9,14.

11. Nebo *on* podlé skutků * člověka odplací, a podlé toho, jaká jest či cesta, působí, aby to nalézal.

*Zalm.62,13. Mat.16,27. Řím.2,6.

12. A naprosto Bůh silný * nečiní nie nešlechetně, a Všemohoucí nepřevrací soudu. *1 Mojz.18,25.

13. Kdo svěřil jemu zemi? A * kdo zpořádal všecken okršlek? *k.38,4.

14. Kdyby se na něj obrátil, a ducha jeho i duši jeho k sobě vzal,

15. Umřelo by všeliké tělo pojednou, a tak by člověk do * prachu se navrátil. *1 Mojz.3,19. Kaz.12,7.

16. Máš-li tedy rozum, poslyš toho, pusť v uši své hlas řeči mých.

17. Ješto ten, kterýž by v nenávisti měl soud, zdalíž by v panovati mohl? Čili toho, jenž jest svrchované spravedlivý, za nešlechetného vyhlásíš?

18. Zdalíž *sluší* králi říci: Ó nešlechetný, a šlechticům: Ó bezbožní?

19. *Mnohem méně tomu*, * kterýž nepřijímá osob knížat, aniž *u něho* má přednost urozený před nuzným; nebo dílo rukou jeho jsou všickni.

*5 Mojz.10,17. Skutk.10,34. Efez.6,9.

20. V okamžení umírají, třebas o půl noci postrčení bývají lidé, a pomíjejí, a zachvácen bývá silný ne rukou *lidskou*.

21. Nebo * oči jeho *hledí* na cesty člověka, a všechny kroky jeho *on* spatřuje. *k.14,16. Přisl.5,21. Jer.10,2.

22. Nenit žádných * temnosti, ani stínu smrti, kdež by se skryli činitelé nepravosti. *Zalm.139,11,12.

23. Aniž zajisté vzkládá na koho více, tak aby se s Bohem silným souditi mohl.

24. Pyšné * stírá bez počtu, a postavuje jiné na místa jejich. *Luk.1,51.

25. Nebo zná skutky jejich; pročez *na ně* obrací noe, a potrůni bývají.

26. Jakožto bezbožné rozráží je na místě patrném,

27. Proto že odstoupili od něho, a žád-
ných cest jeho nešetřili,

28. Aby dokázal, že * připouští k sobě
křik nuzného, a volání chudých že vy-
slýchá. *Zalm.9.13.

29. (Nebo když on spokojí, kdo zne-
pokojí? A když skryje tvář svou, kdo
jej spatří?) Tak celý národ, jako i ka-
ždého člověka jednotlivě,

30. Aby nekraloval člověk pokrytý,
aby nebylo lidem ourazu.

31. Jistě žet k Bohu silnému raději to-
to mluveno býti má: Ponesut, nezruším.

32. Mimo to, nevidím-li čeho, ty vyuč
mne; jestliže jsem nepravost páchal,
nečiním * toho vie. *k.39.35.

33. Nebo zdali vedle tvého zdání od-
placovati má, že bys ty toho neliboval,
že bys ono zvoloval, a ne on? Pakli eo
víš jiného, mluv.

34. Muži rozumní se mnou řeknou, i
každý moudrý poslouchaje mne,

35. Že Job * hloupě mluví, a slova je-
ho nejsou rozumná. *k.38.2.

36. Ó by zkušěn byl Job dokonale,
pro odmlouvání nám jako lidem nepra-
vým,

37. Poněvadž k hříchu svému přidá-
vá i nešlechtnost, mezi námi také jen
chloubu svou vynáší, a rozmnožuje řeči
své proti Bohu.

KAPITOLA XXXV.

Elihu obviniv Joba, že spravedlnost svou nad Boží vy-
stavil, 4. něž, že Bůh žádnému ničímž zavázán není, 9. a
že lidí do času spravedlivě v bídách nechává. 14. Při tom
ho napomíná, aby se k Bohu celým srdcem obrátil.

Ještě mluvil Elihu, a řekl:

2. Dommiváš-liž se, že jsi to s soudem
řekl: Spravedlnost * má převyšuje Boží?
*k.32.2.

3. Nebo jsi řekl: Co mi prospěje, jaký
užitek budu mítí, bych i nehřešil?

4. Já odpovím tobě místně, i tovary-
šům tvým s sebou.

5. Pohled na nebe a viz, anobrž spatř
oblaky, vyšší, než-lis ty.

6. Jestliže bys hřešil, co svedeš proti
němu? A byt se i rozmnožily nešlech-
tností tvé, co mu uškodíš?

7. Budeš-li spravedlivý, čeho mu udě-
líš? Aneb co z ruky tvé vezme?

8. Každémuť člověku bezbožnost jeho
uškodí, a synu člověka spravedlnost je-
ho prospěje.

9. Z množství nátisk trpících, kteréž
k tomu přivodí, aby úpěli a křičeli pro
ukrutnost povýšených.

10. Žádný neříká: Kde jest Bůh stvo-
řitel můj? Ješto on dává zpěv i v noci

11. On vyučuje nás * nad hovada zem-
ská, a nad ptačtvo nebeské moudřejší
nás činí. *2 Petr.2.12

12. Tehdáž volaji-li pro pýchu zlých
nebývají vyslyšáni.

13. A jistě žet * ošemetnosti nevysly-
chá Bůh silný, a Všemohoucí nepatří na
ni. *Jan.9.31

14. Mnohem méně, jestliže diš: Nepa-
tříš na to. Sám s sebou vejdi v souc-
před nim, a doufej v něho.

15. Ale nyní poněvadž nie není tčel
věci, navštívil jej hněv jeho; nebo ne-
chee znáti hojnosti této veliké.

16. A protož marně Job otvírá ústí:
svá, hloupě rozmnožuje řeči své.

KAPITOLA XXXVI.

Elihu učí, že ač Bůh jest mocný v síle, však ze žádnéh
neutiská, ale metličkami k sobě obrací. Pročež aby i Jo-
tolikéž činil, k tomu jemu slouží.

Zatím přidal Elihu, a řekl:

2. Postrp mne maličko, a oznámím št
ře; neboť mám ještě, co bych za Bohu
mluvil.

3. Vnesu smysl svůj zdaleka, a stvo-
řitel svému přivlastním spravedlnost.

4. V pravdě, žet nebudou lživé řeči mé
zdravě smýšlejšího máš mne s sebou.

5. Aj, Bůh silný mocný jest, aníž svých
zamítá; silný jest, a srdce udatého.

6. Neobživuje bezbožného, * chudýr
pak k soudu dopomáhá. *Zalm.45.4

7. Neodvrací od spravedlivého oč
svých, nýbrž s králi na stolecí sází j
na věky, i bývají zvýšení.

8. Pakli by pontami sevřini byli, za
pleteni jsouce provazy ssouzení:

9. Tudy jim v známost nvdí hřích je-
jich, a že přestoupení jejich se ssilila.

10. A tak otvírá sluch jejich, aby s
napravili, anobrž mluví jim, aby se na-
vrátili od nepravosti.

11. Uposlechnou-li a budou-li jem
sloužiti, stráví dny své v dobrém, a lét
svá v potěšení.

12. Pakli neuposlechnou, od meče se
jdou, a pozdychají bez umění.

13. Nebo kteříž jsou nečistého srdce
přivětšují hněvu, aníž k němu volaj
když by je ssoužil.

14. *Protož* umírá v mladosti duše jejich, a život jejich s smilníky.

15. Vytrhuj, ** pravím*, ssouzeného z jeho ssouzení, a ty, jejichž sluch otvírá, trápení. *Zalm.35,10; 72,12.

16. A tak by i tebe ** přenesl* z prostředu úzkosti na širokost, kdež není stěnění, a *byl by* pokojný stál tvůj tukem plývající. *Zalm.18,20.

17. Ale *ty* zasloužil, abys jako bezohýný souzen byl; soud a právo *na tě* ochází.

18. Jistě strach, aby tě neuvrhl *Bůh* u *ětsí* ránu, tak že by *jakkoli* veliká výlaty mzda tebe nevyprostila.

19. Zdalíž by sobě co vážil bohatství svého? *Jisté* ani nejjvýbornějšího zlata, ni jakékoli síly *neb* moci tvé.

20. Nechvátejš *tedy* k noci, *v kterouž* deházejí lidé *na* místo své.

21. Hleď, abys se neohlédal na marost, zvoluje ji raději, nežli ssouzení.

22. Aj, *Bůh* silný nejvyšší *jest* moci vou. Kdo jemu podobný učitel?

23. Kdo jemu vyměřil cestu jeho? Kdo *emu* smí říci: Činíš nepravost?

24. Panětliv buď *raději*, abys vyvyšoval dílo jeho, kteréž spatřují lidé,

25. Kteréž, *pravím*, všiekni lidé vidí, *na* něž člověk patří zdaleka.

26. Nebo *Bůh* silný tak *jest* veliký, že *na* nemůžeme poznati, počet let jeho *est* nevystižitelný.

27. On *zajisté* *** vyvodí krůpěje vod, *z kteréz* vylévají déšť z oblaků jeho, *k.5,10; 38,25,28.

28. Když se rozpouštějí oblakové, a *cropi* *** na mnohé lidi. *Mat.5,45.

29. (Anobř rozumí-li *kdo* roztažení oblaků, a zvuku stánku jeho,

30. Jak rozprostírá nad ním světlo své, *nebo* všecko moře příkrývá?

31. Skrže ty věci *zajisté* tresce lidi, a *ěž* dáva pokrmu hojnost.

32. Oblaky zakrývá světlo, a *přikazuje* *mu* *ukrývat* se za to, co je potkává.)

33. Ohlašuje *** o něm zvuk jeho, též lobytek, a to hned, když *pára* zhůru *vstupuje*. *Jer.10,13.

34. Také se i nad tím děsí srdce mé, *až* se pohybuje z místa svého.

KAPITOLA XXXVII.

Elihu v mnohých věcech předivnou velikomocnost Božskou Jobovi předkládaje. 13. k rozsuzování jí službu jemu čini.

Poslouchejte pilně *** hřmotného hlasu

jeho, a zvuku z úst jeho pocházejícího. *Zalm.29,3.

2. Pode všecka nebesa jej rozprostírá, a světlo své k krajům země.

3. Za nímž zvučí hlukem, a hřímá hlasem důstojnosti své, aniž mešká s jinými věcmi, když se slychá hlas jeho.

4. *Bůh* silný *** hřímá hlasem svým předivně, činí veliké věci, a však nemůžeme rozuměti, *jak*. *Zalm.104,7.

5. Sněhu *** *zajisté* říká: Buď na zemi, tolikéž přšce dešťové, ano i přívalu násilnému. *Zalm.147,16.

6. Zavírá ruku všelikého člověka, aby žádný z lidí *nemohl* konati díla svého.

7. Tehdáž *** i zvěř vchází do skryše, a v peleších svých ohývá. *Zalm.104,22.

8. Z skryše vychází vichřice, a od půlnoční strany zima.

9. Dehnutím *Bůh* silný dáva mráz, až se široké vody zavírají.

10. Také i při svlažování země pohybuje oblakem, a rozhání mračno světlem svým.

11. A tentýž sem i tam obračí se moudrosti jeho, aby činil, což by mu koli přikázal na tváři okršlku zemského.

12. Buď k trestání, neb pro zemi svou, buď k *prokazování* dobrotivosti, správi to, že se postaví.

13. Pozorujž toho, Jobe, zastav se a podivej se divím Boha silného.

14. Viš-li, kdy *Bůh* ukládá co o těch věcech, aueb *kdy* *chce* osvěcovati světlem oblaky své?

15. Znáš-li, jak se vznášejí oblakové, a *jiné* divy dokonaleho v uměních?

16. A že tě roucho tvé zahřívati *bude*, když *Bůh* zemi pokojuou činí větry poleďními?

17. Roztahoval-li jsi s ním nebesa trvánlivá, k zreadlu slitému podobná?

18. Poukaž nám, co bychom řekli jemu; *nebo* nemůžeme ani řeči zpořádati pro temnost.

19. Zdaž jemu kdo oznámí, co bych já mluvil? Pakli by kdo *za mne* mluvil, jistě že by byl sehlcen.

20. Ano nyní nemohou patřiti *lidé* na světlo, *když* *jest* jasné na oblacích, když je vítr prochází a vyčištuje,

21. Od půlnoční strany *s jasnem* jako zlato přicházeje, *ale* v Bohu hroznější *jest* sláva.

22. Všemohoucí, jehož vystihnouti ne-

můžeme, *ač* jest veliký v moci, však sondem a přísnou spravedlností netrápí.

23. Protož * bojí se ho lidé; neohlédá se na žádného z těch, kdož jsou moudrého srdce.

*Zalm.38,8; 96,9.

KAPITOLA XXXVIII.

Bůh Jobovi pro nerozumné řeči domlouvaje, staví jemu před oči moc a moudrost svou v skutku stvoření i stvořených věcí řízení prokázanou.

Tedy odpověděl Hospodin Jobovi z vichru, a řekl:

2. Kdož jest to, jenž zatemňuje radu řečmi neumělými?

3. Přepaš nyní jako muž bedra svá, a *uač* se tebe tázati budu, oznam mi.

4. Kdes byl, když jsem zakládal zemi? Pověz, jestliže máš rozum.

5. Kdo rozměřil ji, viš-li? Aneb kdo vztáhl pravidlo na ni?

6. Na čem podstavkové její upevnění jsou? Aneb kdo založil úhelný kámen její,

7. Když prozpěvovaly spola hvězdy jitřní, a plésali všickni synové Boží?

8. Aneb *kdo* * zavřel jako dveřmi moře, když vyšlo z života, a zjevilo se? *k.26,10.

9. Když jsem mu položil oblak za oděv, a mrákotu místo plének jeho,

10. Když jsem jemu uložil úsudek svůj, přistaviv závory a dvěře,

11. I řekl jsem: Až potud * vycházeti budeš, a dále nic, tu, pravím, skládati budeš dťi vlnobiti svého.

*Zalm.104,9.

12. Zdaž jsi *kdy* za dnů svých rozkázal jitru? Ukázal-lis záři jitřní místo její,

13. Aby nehvacovala kraje země, a bezbožní aby z ni vymítáni byli?

14. *Tak* aby proměnná přijímala jako vosk pečetní, oni pak aby nedlouho stáli jako roucho,

15. A aby * bezbožným zbraňované bylo světla jejich, a rámeč vyvýšené zlámano bylo? *k.18,18.

16. Přišel-lis až k hlubinám mořským? A u vnitřnosti propasti chodil-lis?

17. Jsou-li tobě zjeveny brány smrti? A brány stínu smrti viděl-lis?

18. Shlédl-lis širokosti země? Oznam, jestliže ji znáš všecku.

19. Která jest cesta k obydlí světla, a které místo temnosti,

20. Že bys je pojal v meze jeho, poněvadž bys srozumíval stezkám domu jeho?

21. Věděl-lis tehdaž, že jsi měl se naroditi, a počet dnů tvých *jak* veliký *býti* má?

22. Přišel-lis až ku pokladům sněhu? A poklady krupobiti viděl-lis,

23. Kteréz chovám * k času ssoužení, ke dni bitvy a boje? *Zjev.11,19.16,21.

24. Kterými se cestami rozděluje světlo, *kteréz* rozbání východni vitr po zemi?

25. Kdo * rozdělil povodni tok, a cestu blýskání hromovému, *Jer.10,13.

26. Tak aby přšel déšť i na tu zemi, *kdež* není lidí, na poušť, *kdež* není člověka,

27. Aby zapájel místa planá a pustá, a k zrůstu přivodil trávu mladistvou?

28. Má-liž déšť otce? A kdo plodí krápeje rosy?

29. Z čího života vychází * mráz? A jiní nebeské kdo plodí? *Zalm.147,16.

30. *Až* i vody jako v kámen se proměňují, a svrček propasti zamrzá.

31. Zdali zavázati můžeš * rozkoše Kuřátek, aneb stahování + Orionovo rozvázati? *k.9,9. +Zai.13,10.

32. Můžeš-li vyvoditi hvězdy poledni v čas jistý, aneb Arktura s syny jeho povedeš-li?

33. Znáš-li rád nebes? Můžeš-li spravovati panování jejich na zemi?

34. Můžeš-li pozdvihnouti k oblaku hlasu svého, aby hojnost vod přikryla tebe?

35. Ty-liž vypustiš blýskání, aby vycházela? Zdalíž řeknou tobě: Aj ted jsme?

36. Kdo složil u vnitřnostech lidských moudrost? Aneb kdo dal rozumu stížitelnost?

37. Kdo vypravovati bude o nebesích mondře? A láhvice nebeské kdo nastrojuje,

38. Aby svažená země zase stuhnouti mohla, a brudy se v hromadě držely?

39. Honiš-liž ty lvu loupež? A bltavost lvičat naplňuješ-liž,

40. Když se stulují v peleších svých, ustavičně z skryší cíhající?

41. Kdo připravuje * krkavecí pokrm jeho, když mladí jeho k Bohu silnému volají, a toulají se sem i tam pro nedostatek pokrmu? *Zalm.101,27; 115,15,16.

KAPITOLA XXXIX.

h některé živočichy a při nich divnou moc a správu
ou před očí Jehoží stavěje, 32. aby k tomu něco odpo-
lél, jeho napomíná. 34. Proti čemuž on vinen se dá-
vá, a napravovatí slibuje.

iš-li, kterého času rodí kamsíkové, a
ú ku porodu pracující spatřil-lis?

2. Máš-li v počtu měsíce, kteréz vyplňu-
? Znáš-li, pravím, čas porodu jejich?

3. Jak se kladou, plod svůj utiskají, a
bolesti ho pozbyvají?

4. Jak se zmocňují mladí jejich, i od-
lovávají pici polní, a vycházejíce, ne-
vkrádou si k nim?

5. Kdo propustil zvěř, aby byla svo-
bdná? A řemení divokého osla kdo
zvázal?

6. Jemuž jsem dal pustinu místo domu
ho, a místo přibytku jeho zemi slatin-
ou.

7. Posmívá * se hluku městskému, a na
řikání toho, kdož by jej honil, nic
edbá. *k.39,22,25;40,22,23.

8. To, což nachází v horách, jest pa-
va jeho; nebo toliko zeliny hledá.

9. Svoli-liž jednorozec, aby tobě slou-
l, a u jesli tvých aby nocoval?

10. Přípráhneš-liž provazem jednoroz-
ce k orání? Bude-liž vláčetí brázdy za
bou?

11. Zdaž se na něj ubezpečíš, proto že
st veliká síla jeho, a poručíš jemu
ou práci?

12. Zdaž se jemu dověříš, že svezé
meno tvé, a na humno tvé shromá-
lí?

13. Ty-lis dal pávím křídlo pěkné,
neb péro čápu neb pstrouso?

14. A že opouští na zemi vejce svá,
kdekolí je v prachu osedí,

15. Nic nemysle, že by je noha potla-
tí, aneb zvěř polní pošlapatí mohla?

16. Tak se zatvrzuje k mladým svým,
ko by jich neměl; jako by neužitečná
yla práce jeho, tak jest bez starosti.

17. Nebo nedal jemu Bůh moudrosti,
niz mu udělil rozumnosti.

18. Časem svým zhůru se vznášeje,
posmívá se koni i jezdcí jeho.

19. Zdaž ty dáti můžeš koni sílu? Ty-li
zdobíš šiji jeho řehtáním?

20. Zdali jej zastrašíš jako kobytku?
Anobřž frkání chrípí jeho strašlivé jest.

21. Kopá důl, a plěše v síle své, vy-
názeje vstříc i zbroji.

22. Směje se strachu, aniz se leká, aniz
stupuje zpátkem před ostrostí meče,

23. Ač i toul na něm chřestí, a blyští
se dřevce a kopí.

24. S hřmotem a s hněvem kopá zemi,
aniz pokojně stojí k zvuku trouby.

25. Anobřž k zvuku * trouby řehce, a
zdaleka cítí boj, hluk knížat a prokři-
kování. *4 Mojz.10,9. 2Par.13,14.

26. Zdali podlé rozumu tvého létá je-
střáb, roztahuje křídla svá na poledne?

27. Zdali k rozkazu tvému zhůru se
vznáší orlice, a vysoko se hnízdí?

28. Na skále přebývá, přebývá na špi-
čaté skále jako na hradě,

29. Odkudž hledá pokrmu, kterýž z da-
leka očima svýma spatřuje.

30. Ano i mladí její střeží krev, a kde
těla * mrtvá, tu i ona jest. *Abak.1,8. Mat.24,28.

31. A tak odpovídaje Hospodin Jobo-
vi, řekl:

32. Zdali hádající se s Všemohoucím
obviní jej? Kdo chce vinití Boha, nechť
odpoví na to.

33. Tehdy odpověděl Job Hospodinu a
řekl:

34. Aj, chaternýt jsem, což bych od-
povídal tobě? Ruku * svou kladu na ú-
sta svá. *k.21,5.

35. Jednou jsem mluvil, ale nebudu již
odmlouvati, nýbrž i podruhé, ale nebu-
du více přidávati.

KAPITOLA XL.

Bůh potrestav Joba, že zastáváje své spravedlnosti, o jeho
soudech nerozsaňně mluvil, 4. ukazuje mu jeho mdlobu,
10. svou pak, příkladem slona a velryba, velikomocnost
předivnou.

Ještě odpovídaje Hospodin * z vichru
Jobovi, i řekl: *k.38,1.

2. Přepaš nyní jako muž bedra svá, a
nač se tebe tázati budu, oznam mi.

3. Zdaliz pak i soud můj zrušiti chceš?
Což mne * odsoudíš, jen abys se sám o-
spravedlnil? *Zalm.51,6. Řím.3,4.

4. Čili máš rámě jako Bůh silný, a bla-
sem jako on hřímáš?

5. Ozdobiz se nyní vyvýšeností a dů-
stojností, v slávu a okrasu oblec se.

6. Rozprostři prehlivost hněvu svého, a
pohled na všelikého pyšného, a sniz ho.

7. Pohled, * pravím, na všelikého pyš-
ného, a schni jej, anobřž setří bezbožné
na místě jejich. *Zalm.75,8.

8. Skrej je v prachu spolu, tvář jejich
zavěz v skrytě.

9. A tak i já budu tě oslavovati, že tě
zachovává pravice tvá.

10. Aj, hle slon, jež jsem jako i tebe učinil, trávu jí jako vůl.

11. Aj, hle moc jeho v bedrách jeho, a síla jeho v pupku břicha jeho.

12. Jak chce, ohání ocasem svým, *ač-koli jest jako cedr*; žily lůna jeho jako ratolesti jsou spletené.

13. Kostí jeho *jako trouby měděné*, hnátové jeho *jako sochor železný*.

14. Onť jest přední z účinků Boha silného, učinitel jeho *sám na něj doložití může mě svůj*.

15. Hory zajisté přinášejí mu pastvu, a všecka zvčř polní hrá tam.

16. V stínu léhá, v soukromí *mezi třtím a bahnem*.

17. Dříví stin dávající stínem svým jej příkřívá, a vrbí potoční obklíčuje jej.

18. Aj, zadržuje řeku *tak*, že nemůže pospíchat; tuší *sobě*, že požře Jordán v ústa svá.

19. *Zdaž kdo před očima jeho polapí jej, aneb provazy protáhne chřipě jeho?*

20. Vytáhneš-liž v velryba udičí, aneb provazem pohříženým až k jazyku jeho? *Zalm.74.14.

21. Zdali dáš kroužek na chřipě jeho, aneb hákem probodneš čelist jeho?

22. *Zdaž se obrátí k tobě s prosbami, aneb nluvíti bude tobě lahodně?*

23. Učiní-liž smlouvu s tebou? Přijmeš-liž jej za služebníka věčného?

24. *Zdaž budeš s ním hráti jako s ptáčkem, aneb přivážeš jej dětem svým?*

25. Přistrojí-liž *sobě* hody z něho společníci, a rozdělí-liž jej mezi kupce?

26. *Zdaž naplníš háky kůží jeho, a vidlicemi rybářskými hlavu jeho?*

27. Vztáhni jen na něj ruku svou, a ne učiníš zminky o boji.

28. Aj, naděje o *polapení* jeho mylná jest. *Zdaž i k spatření jeho člověk nebývá poražen?*

KAPITOLA XLI.

Báň kratičce připomenuv velikou moc svou, 3. k začaté řeči se navrácuje, a o velrybovi dále, jaký jest, vypravuje.

Není žádného tak smělého, kdo by jej zbudil, kdož tedy postaví se přede mnou?

2. Kdo mne čím předšel, abych se *jemu* odplacel? *Cožkoli jest pode vším nebem, * mé jest.* *Řím.11.35.

3. Nebudu mlčeti o údech jeho, a o síle výborného sformování jeho.

4. Kdo odkryl svrhek oděvu jeho? *sdvojitými* udidly svými kdo *k němu* přistoupí?

5. Vrata úst jeho kdo otevře? Okol zubů jeho jest hráza.

6. Šupiny jeho pevné *jako štítové* sřvené velmi tuze.

7. Jedna druhé tak blízko jest, že ani vítr nevhází mezi ně.

8. Jedna druhé se přidrží, a nedělí se.

9. Od kýchání jeho zažžehá se světlo a oči jeho *jsou jako záře svtání*.

10. Z úst jeho *jako* pochodně vycházejí, a jiskry ohnivé vyskakují.

11. Z chřipí jeho vychází dým, jak z kotla vroucího aneb hrnce.

12. Dýchání jeho uhlí rozpaluje, a plamen z úst jeho vychází.

13. V šíji jeho přebývá síla, a před ní utíká žalost.

14. Kusové masa jeho drží se společlivě jest v něm, aniž se rozdrobují.

15. Srdce jeho tuhé jest jako kámen tak tuhé, jako úlomek zpodního železu.

16. Vyskýtání jeho bojí se nejsilnější, až se strachem i vyčísňují.

17. Meč stihající jej neostojí, ani kopí šíp neb i pancíř.

18. Pokládá železo za plevy, ocel dřevo shnilé.

19. Nezáhání ho střela, v stéblo obrátí se jemu kamení prakové.

20. Za stéblo počítá střelbu, a posmívá se šermování kopím.

21. Pod ním ostré střepiny, stele *so na věci špičaté jako na blátě*.

22. Působí, aby vřelo v hlubině jeho v kotle, a kormoutilo se moře jako moždíři.

23. Za sebou patrnou činí stezku, se zdá, že propast má šediny.

24. Žádného není na zemi jemu podobného, *aby tak* učiněn byl bez strachu.

25. Cokoli vysokého jest, za nic pokládá, jest králem nade všemi šelmany.

KAPITOLA XLII.

Job od Boha jsa poučen, pokání činil, 7. Báň přátel jeho trestal, i cestu k spokojení jim s sebou ukázal, 10. bovi pak nad předešlé časy požehnatí ráčil.

Tedy odpovídá Job Hospodinu, ře

2. *Vím, že * všecko můžeš, a že není překáženo býti tvému myšlení.* *Luk.1

3. Kdo jest to ten, *ptáš se*, ještě temňuje radu *Boží* tak hloupě? Pro

znávám se, že jsem *tomu* nerozuměl. vnější jsou ty věci nad mou stížitelst, anižť jich mohu poznati.

Vyslychejž, prosím, když bych kolidil; když bych se tebe * tázal, označ mi. *k.33,3.

Tolikof jsem slýchal o tobě, nyní k i oko mé tě vidí.

Pročež mrzí mne *to*, a želim toho v achu a v popele.

Stalo se pak, když odmluvil Hospodina slova ta k Jobovi, že řekl Hospodina Elifazovi * Temanskému: Rozpálil hněv můj proti tobě, a proti dvěma přátelům tvým, proto že jste nemluvili o mně toho, což pravého jest, tak jako služebník můj Job. *k.4,1.

Protož nyní vezměte sobě sedm volů, a sedm skopců, a jděte k služebnímu Jobovi, abyste dali obětovati za sebe, a služebník můj Job, aby modlil za vás. Nebo jistě obličej je příjemu, abych neučinil s vámi *podlé* znovství *vašeho*; nebo nemluvili jste o mně, což pravého jest, o mně, tak jako služebník můj Job.

A tak odšedše * Elifaz Temanský a dáad Suchský a Zofar Naamatský, ušli, jakž jim byl přikázal Hospodin, a jal Hospodin obličej Jobův. *k.2,11.

10. Navrátil také Hospodin to, což odjato bylo Jobovi, když se modlil za přátely své, tak že což měl Job, rozmnožil to Hospodin dvénásobně.

11. A sšedše se k němu všickni příbuzní, a všechny příbuzné jeho, a všickni známi jeho prvnější, jedli s ním chléb v domě jeho, a lítost majíce nad ním, potěšovali ho nade vším tím zlým, kteréz byl uvedl Hospodin na něj. A dali jemu jeden každý peníz jeden, a jeden každý náušnici zlatou jednu.

12. A tak požehnal Hospodin Jobovi k posledku více nežli v počátku jeho. Nebo měl čtrnácte tisíc ovcí, a šest tisíc velbloudů, a tisíc spřežení volů, a tisíc oslic.

13. Měl také sedm synů a tři dcery,

14. Z nichž první dal jméno Jemima, jméno pak druhé Keiha, a jméno třetí Kerenhappuch.

15. Aniž se nacházely ženy * *tak* krásné, jako dcery Jobovy, ve vši tři krajině; kterýmž dal otec jejich dědictví mezi bratřími jejich. *1 Mojž.12,11.

16. Byl pak živ Job potom sto a čtyřiceti let, a viděl syny své, a syny synů svých, až do čtvrtého pokolení.

17. I umřel Job, stár jsa a pln dnů.

KNIHA ŽALMŮ.

ŽALM I.

1. Právnost 3. i šťastný prospěch lidí blahoslovených. 4. Způsob lidí bezbožných, i cíl brozný jejich.

Blahoslovený * ten muž, kterýž neodí + po radě bezbožných, a na cestě šádníků nestojí, a na stolicích posmávačů sedá. *Žalm.119,1. +Přisl.1,10.15.

Ale v zákoně Hospodinově *jest* líta jeho, a v zákoně jeho * přemýšlím dno i noci. *Joz.1,8.

Nebo bude jako * strom štípený při suchých vodách, kterýž ovoce své vytrhává časem svým, jehožto list nevadne, a jehožto kůlka činiti bude, šťastně *mu* se popoře. *Izai.44,4. Jer.17,8.

Ne takť *budou* bezbožní, ale * jako vy, kteréž rozmitá vítr. *Job.21,18.

A protož neostojí bezbožní * na sou-

du, ani hříšníci v shromáždění spravedlivých. *Mat.25,32.41.46.

6. Neboť zná Hospodin cestu spravedlivých, ale cesta bezbožných zahyne.

ŽALM II.

1. Nepřátel Davidových a Kristových marná usilování. 5. Uložení Boží o království Kristovu, 10. a napomenutí ku poddání se k sloužení jemu.

1. Proč se bouří národové, a lidé daremné věci přemýšlují?

2. Sstupují se králové zemští, a knížata se spolu * radi proti Hospodinu, a proti pomazanému jeho, *Žalm.31,14.

3. *Říkajíce*: Roztrhejme svazky jejich, a zavržme od sebe provazy jejich.

4. *Ale* ten, jenž přebývá v nebesích, směje * se, Pán posmívá se jim. *Žalm.37,13. Přisl.1,26.

5. Tehdáž mluvíti bude k nim * v hněvě svém, a v prechlivosti své předěsí je, *řka:* *Žalm.11,6.

6. Jáť jsem ustanovil krále svého nad Sionem, horou svaton mou.

7. Vypravovati budu úsudek. Hospodin řekl ke mně: Syn * můj ty jsi, já dnes zplodil jsem tě. *Mat.3,17. Skutk.13,33. Žid.1,5.

8. Požádej * mne, a dámt národy, dědičtviť t tvě, a končiny země, vládařtviť tvě. *1 Král.3,5. †Žalm.22,28.

9. Roztlučeš je prntem železným, a jako nádobu brnčířskou roztríštiš je.

10. A protož, králové, nyní srozumějte, vynučujte se, soudecové zeměti.

11. Služte Hospodinu v * bázni, a veselte se s třesením. *Fil.2,12.

12. Libejte * syna, aby se nerozhněval, a zhynuli byste na cestě, jakž by se jeu málo zapálil hněv jeho. Blahoslaveni jsou všiekní, † kteříž donfaji v něho. *5 Mojz.18,15,19. †Žalm.34,9.

ŽALM III.

David touže svých těžkostí Bohu, 4. s předkládáním sobě jeho dobroty i ochrany prvnějšť, za své i všeho lidu spasení se modlí.

1. Žalm Davidův, když * utíkal před Absolonem synem svým. *2 Sam.15,14,16.

2. Hospodine, jakť jsou * mnozi nepřátelé moji! Mnozi povstávají proti mně. *Žalm.25,19.

3. Mnozi mluví o duši mé: Nemáť tento žádně * pomoci v Bohu.

4. Ale ty, Hospodine, *jsi* * štítím vůkol mne, slávou mou, a kterýž povyšuješ hlavy mé. *1 Mojz.15,1.

5. Hlasem svým * volal jsem k Hospodinu, a vyslyšel mne s bory svatě své. Sélah. *Žalm.10,11. Mat.27,40,43.

6. Já jsem * lehl, a spal jsem, i zas proctil; nebo mne zdržoval Hospodin. *Žalm.4,4.

7. Nebudat se báti mnoha tisíců lidí, kteříž se vůkol kladou proti mně.

8. Povstaniž, * Hospodine, zachovej mne, Bože můj, kterýž jsi zbil všech nepřátel mých líce, a zuby bezbožníků zvyrážel. *Žalm.58,7.

9. Tvěť, ó Hospodine, jest spasení, a nad lidem tvým požehnutí tvě. Sélah.

ŽALM IV.

David modlitbou žalm tento začínaje i zavíraje, 3. mezi tím protivnlky své tresce, 4. učí, 5. straší a ku pokání vzbuzuje.

1. Přednímu zpěváků na neginot, žalm Davidův.

2. Když volám, vyslyš mne, Bože spravedlnosti mé. Ty jsi mi v úzkosti stranství způsoboval, smiluj se nade mnou, a vyslyš modlitbu mou.

3. Synové lidští, dokudž sláva má v potupě bude? Dlouho-liž marnost milovati a lži bledati budete? Sélah.

4. Vězte, žeť jest oddělil Hospodin * sobě milého. Vyslyšit mne Hospodin, když k němu volati budu. *Mat.3,17.

5. Uleknětež se * a nehřešte, přemyšlujete o tom v srdci svém, na loži svém, a umlkněte. Sélah. *Efez.4,28.

6. Obětujte oběti spravedlnosti, * a doufejte v Hospodina. *Žalm.62,9.

7. Mnozi říkají: Ó bychom viděti mohli dobré věci. Hospodine, pozdvihni nad námi jasného obličje svého,

8. I způsobíš radost * v srdci mém větši, než oni mívají, když obilě a víno jejich se obrodi. *Žalm.16,9.

9. *Jáť* u pokoji i * lehnu i spáti budu nebo ty, Hospodine, sám způsobíš m bydlení bezpečně. *Žalm.3,8.

ŽALM V.

David S. požádav slyšení, a ustaviv se v důvěrnosti, 9. m dli se za ochránění sebe 11. a zkažení Bohu odporých n přátel.

1. Přednímu zpěváků na nechilot, žalm Davidův.

2. Slova má slyš, Hospodine, poroz měj tužebněmu úpění mému.

3. Pozornuj hlasu volání mého, krá můj * a Bože můj; nebo se tobě modlím. *Zjev.15,

4. Hospodine, v jitře vyslyšíš hlas můj v jitře předložím tobě žádost, a šetří budu.

5. Nebo ty, ó Bože silný, neoblíbaje bezbožnosti, nemá * místa u tebe nešlechtník. *Žalm.34,1.

6. Neostojí * blázniví před očima tvými, v nenávisti máš všecky činitele u pravosti. *Žalm.75.

7. Zatratíš * mluvící lež. Člověka ukrutného a lstivého v ohavnosti má Hospodin. *Žalm.9,6. Skutk.5,5.

8. Já pak * ve množství milosrdenstvého vejdů do domu tvého, klaněti budu k svatému chrámu tvému v bás tvě. *Luk.18,10.

9. Hospodine, proved mne v spravedlnosti své, pro ty, jenž mne stěhon; spuvij přede mnou cestu svou.

10. Neboť není v ústech jejich žád upřímnosti, vnitřnosti jejich plně neš

jetnosti, hrob * otevřený hrdlo jejich, uzykem svým labodně mluví. *Řtm.3,13.
 11. Zkaz * je, ó Bože, nechat padnouť rad svých; pro množství nešlechetosti jejich rozptyl je, poněvadž odporů jsou tobě. *Žalm.9,6.
 12. Ať se všickni v tě * doufajíce radují, na věky ať plésají, když je zastíti budeš; ať se v tobě veselí, kteříž-oli milují jméno tvé. *Žalm.4,8.
 13. Nebo ty, Hospodine, požeňáš spravedlivému, a jako štítem přívětivosti svou * vůkol zastřeš jej. *Žalm.103,4.

ŽALM VI.

David S. modle se, aby uemoci i smrti zproštěn byl, 9. a tím jist, že bude vyslyšen, 11. nepřátelům svým zahanbení žádá.

1. Přednímu kantoru na neginot, k níž-ému zpěvu, žalm Davidův.
 2. Hospodine, * netresi mne v hněvě mém, ani v prehlivosti své kárej mne. *Žalm.38,2. Jer.10,24.
 3. Smiluj * se nade mnou, Hospodine, neboť jsem zemdlený; uzdrav mne, Hospodine, nebo ztrnulý kosti mé. *Žalm.41,5.
 4. Ano i duše má předčesena jest náramně, ty pak, Hospodine, až dokavad?
 5. Navratíš se, * Hospodine, a vytrhni ňší mou; spomoz mi pro milosrdenství své. *Žalm.86,16.
 6. Nebo mrtví nezpominají na tebe, a hrobě kdo tě bude oslavovati?
 7. Ustávám * v úpění mém, ložce své každé noci svažují, slzami svými postelovou smáčím. *Žalm.38,10.
 8. Sškvrkla se zámutkem * tvář má, sstala se příčinou všech nepřátel mých. *Job.17,7. Žalm.31,10.
 9. Odstuptež * ode mne všickni činitelé nepravosti; neboť jest vyslyšel Hospodin hlas pláče mého. *Mat.25,41.
 10. Vyslyšel * Hospodin pokornou modlitbu mou, Hospodin modlitbu mou přijal. *Žalm.10,17.
 11. Nechažť se * zastydí a předěsí zřejmě všickni nepřátelé moji, nechažť jsou zpět obráćeni a rychle zahanbeni. *Žalm.35,4; 40,15,16.

ŽALM VII.

David S. modlí se Bohu za vysvobození. 11. Za tím ustavit se v doufání, protivníkům svým trestáním hrozí, 18. sám pak od sebe vděčnost zaslubuje.

1. Osvědčení neviný Davidovy, o čemž zpíval Hospodinu z příčiny slov Chusi syna * Jeminova. *2Sam.16,5,11.
 2. Hospodine Bože můj, v toběť dou-

fám, vysvobod mne ode všech protivníků mých, a vytrhni mne,

3. Aby neuchvátil jako * lev duše mé, a neroztrhal, když by nebyl, kdo by vysvobodil. *Žalm.10,9.

4. Hospodine Bože můj, učinil-li jsem to, jest-li nepravost při mně,

5. Činil-li jsem zle tomu, kdož se ke mně pokojně choval, (nýbrž spomáhal jsem protivícimu se mi bez přičiny,):

6. Nechat stihá nepřítel duši mou, i popadne, a pošlapá na zemi život můj, a slávu mou v prach uvede. Sélah.

7. Povstaň, Hospodine, v hněvě svém, vyvyš se proti vzteklostem mých nepřátel, a procít ke mně, nebo jsi soud naričil.

8. I shrne se k tobě shromáždění lidí; pro ně tedy u výsost navrať se zase.

9. Hospodin * souditi bude lidi. Sudíž mne, Hospodine, podle spravedlnosti mé, a podle nevinnosti mé, kteráž při mně jest. *1 Mojt.18,25. Žalm.9,5.

10. Ó by již k skončení přišla * nešlechetnost bezbožných, spravedlivého pak abys utvrdil ty, kterýž † zkušuješ srdce a ledví, Bože spravedlivý.

*Žalm.104,35. †1 Sam.16,7. Luk.16,15.
 11. Bůh jest * štít můj, kterýž spaseny čini upřímé srdcem. *Žalm.3,4; 18,3.

12. Bůh jest * soudec spravedlivý, Bůh silný hněvá se na bezbožného každý den. *Žalm.9,5, 94,2.

13. Neobráti-li se, naostřit meč svůj; hčiště své * natáhl, a naměřil je. *Pláč. Jer.2,4; 3,12.

14. Připravil sobě i zbroj smrtelnou, střely * své proti škůdcím přistrojil. *Žalm.45,6.

15. Aj, rodi nepravost; nebo * počav těžkou bolest, urodí lež. *Job.15,35.

16. Jámu * kopal, i vykopal ji, ale padne do dolu, kterýž přistrojil. *Žalm.9,16. Kaz.10,8. Přisl.26,27.

17. Obrátit se * usilování jeho na hlavu jeho, a na vrch hlavy jeho nepravost jeho sstoupí. *Přisl.5,22.

18. Slaviti budu Hospodina podle spravedlnosti jeho, a * žalmy zpívati jménu Hospodina nejvyššího. *Žalm.92,2.

ŽALM VIII.

David vyvyšuje Božskou velebnost ve všech věcech a obzvláště v stvoření a v napravení člověka zjevenou.

1. Přednímu zpěváku na gittejský nástroj, žalm Davidův.

2. Hospodine Pane náš, jak důstojné

jest jméno tvé na vši zemi! Nebo jsi vyvýšil slávu svou nad nebesa.

3. Z * úst nemluvnátek a těch, jenž prsi požívají, mocně dokazuješ síly z příčiny svých nepřátel, abys přítrž učinil protivníkovi a vymstivajícím se. *Mat.21,16.

4: Když spatřají nebesa tvá, * dílo prstů tvých, měsíce a hvězdy, kteréž jsi tak upevnil, *říkám*: *Zalm.102,26.

5. Co * jest člověk, že jsi naň pamětliv, a syn člověka, že jej navštěvuješ?

*Job.7,17. Žid.2,6.
6. Nebo učinil jsi ho málo * menšího andělů, slávou † a etí korunoval jsi jej. *Žid.2,7. †Zalm.21,6.

7. Pánem * jsi ho učinil nad dílem rukou svých, všecko jsi † podložil pod nohy jeho: *1 Kor.15,27. †Žid.2,8.

8. Ovce i voly všecky, také i * zvěř polní, *Jer.27,5,6. Dan.2,38.

9. Ptactvo nebeské, i ryby mořské, a ožkoli chodí stezkami mořskými.

10. Hospodine Pane náš, jak důstojné jest jméno tvé na vši zemi!

ŽALM IX.

Davidova za porazení nepřátel vděčnost k Bohu, 12. i jiných k ní napomenutí, 14. a za tím modlitba.

1. Přednimmu zpěváku na al mutlabben, žalm Davidův.

2. Oslavovati * tě budu, Hospodine, celým srdcem svým, vypravovati budu všecky divné skutky tvé. *Zalm.138,1.

3. Radovati a * veseliti se budu v tobě, žalmy † zpívati budu jménu tvému, ó Nejvyšší, *Zalm.31,8. †Zalm.92,2.

4. Proto že nepřátelé moji jsou nazpět obráćeni, že klesli, a zahynuli od tváři tvé.

5. Nebo jsi vyvedl sond můj a při mou, posadils se na stolič * soudec spravedlivý. *Zalm.7,12; 50,6.

6. Ohromil jsi národy, * zatratils bezbožníka, jméno jejich † vyhladil jsi na věčné věky. *Zalm.5,7. †Zalm.34,17.

7. Ó nepříteli, již-li jsou dokonány zlouby tvé na věky? Již-li jsi města podvrátil? Zahynula * památka jejich s nimi. *Job.18,17.

8. Ale Hospodiu * na věky kraluje, připravil k sondu trůn svůj. *Zalm.103,19.

9. Onť sondi sám okršlek v spravedlnosti, a * výpověď čini národům v pravosti. *Zalm.96,13; 98,9.

10. Hospodiu zajisté jest * útočiště chudého, útočiště v čas ssouzení. *Zalm.37,39.

11. I budou v tebe doufati, kteréž znají

jméno tvé; nebo * neopouštíš hledajících tě, Hospodine. *Zalm.34,5,6.

12. Žalmy * zpívejte Hospodinu, přebývajícímu na Sionu, zvěstujte mezi národy skutky jeho. *Zalm.74,2.

13. Nebo on * vyhledává krve, rozpočiná se na ni, aniž se započiná na křik utištěných. *5 Mojs.32,43. Zjev.6,10.

14. Smiluj * se nade mnou, Hospodine, viz ssouzení mé od těch, kteříž mne nenávidi, ty, kterýž mne vyzdvihuješ z bran smrti, *Zalm.6,3.

15. Abych vypravoval všecky chvály tvé v branách decry Sionské, * a veselil se v spasení tvém. *Zalm.13,6.

16. Pohřížení jsou národové v * jám, kterouž udělali; v osidle, kteréž polékli, uvázla noha jejich. *Zalm.7,16.

17. Přišelť jest v známost Hospodiu, pomstu učiniv; v díle rukou svých zapletl se bezbožník. Higaion Sélah.

18. Obráćeni buďte bezbožníci do peka, všiekni národové, kteréž se zapominají nad Bohem.

19. Neboť nebude dán ehudý u věčné zapomenutí; očekáváníi ssouzených nezahyneť na věky.

20. Povstaníž, * Hospodine, ať se nesili člověk; národové buďte souzeni před tebou. *Zalm.7,7; 68,2.

21. Pať na ně strach, ó Hospodine, ať tomu porozumějí národové, že smrtelní jsou. Sélah.

ŽALM X.

Cirkev Boží nad opuštěním sebe, nad pýchou, zlostí, stěstím, i nátský svých nepřítel natíká, 12. a za vysvobození, nepřítel pak ztřestání donfanlivě se modlí.

1. Proč, ó Hospodine, stojíš zdaleka, a skrýváš se v čas ssouzení?

2. Z pychu bezbožník protivensství čini chudému. Ó by jati byli v zlých radách, kteréž vymýšlejí.

3. Neboť se honosi bezbožník * v libostech života svého, a lakomý *sobě* poblebuje, a Hospodina popouzi. *Fil.3,19.

4. Bezbožník pro pýchu, kterouž na sobě prokazuje, nedbá na nie; všecka myšlení jeho *jsou, že* * není Boha. *Zalm.14,1.

5. Dobře mu se daří na cestách jeho všelikého času, sondové tvoji vzdálení jsou od něho, i na všecky nepřátely své fonká,

6. Říkaje v srdci svém: Nepohnut * se od národu až do pronárodu, nebo *nebojím* se zlého. *Zalm.30,7.

7. Ústa * jeho plná jsou zlořečensství, i

tyrostri a lsti; pod jazykem jeho trá-
eni a starost. *Žalm.12,3. Řim.3,14.

3. Sedi v zálohách ve všech a v skrý-
ch, aby zamordoval nevinného; očima
řyma po chudém špehuje.

9. Čihá v skrytě jako lev v jeskyni
řé, čihá, aby pochytil chudého, uchva-
jef jej, a táhne pod sítku svou.

10. Případá a stuluje se, dokudž by
evpadlo v silné pazoury jeho shromá-
lení chudých.

11. Řiká v srdci svém: Zapomenul
est Bůh silný, skryl tvář svou, * nepo-
ledit na věky. *Job 22,13. Žalm.94,7.

12. Povstaniž, * Hospodine Bože silný,
znes ruku svou, nezapomenejž se nad
ludými. *Žalm.7,7; 9,20.

13. Proč má bezbožník Boha popouze-
ř, řikaje v srdci svém, že toho vyhledá-
ati nebudeš?

14. Diváš se do času, nebo ty nátisk
bolest spatřuješ, abys jim odplatil ru-
ou svou; na tebe se spouští chudý, si-
otku * ty jsi spomocník. *Žalm.68,6.

15. Potři rámě bezbožného, a vyhledej
epravosti zlostného, tak aby neostál.

16. Hospodin jest králem věčných vě-
ů, národové z země své hynou.

17. Žádost * ponižených vyslycháš, Ho-
podine, utvrzuješ srdce jejich, neha-
vého k nim nakloňuješ, *Žalm.18,28.

18. Abys * soud činil sirotku a ssouže-
nému, tak aby jich nessesužoval více člo-
ěk bídný a zemský. *5 Mojz.10,18.

ŽALM XI.

David své v Bobu donfání, 2. a bezbožných zahynuti,
ř též Boží svých opatrování, 6. bezbožníků pak přísné
trestání ukazuje.

1. Přednímu zpěváku, žalm Davidův.

V Hospodina * doufám, kterakž tedy ři-
káte duši mé: Ulet s hory své jako ptá-
ce? *Žalm.7,2; 16,1.

2. Nebo aj, bezbožníci napínají lučiště,
přikládají šipy své na tětívo, aby stři-
leli skrytě na upřímé srdcem.

3. Ale těmi usilováními zkaženi budou;
nebo spravedlivý co učinil?

4. Hospodin jest v * chrámě svatém
svém, trůn † Hospodinův v nebi jest;
oči jeho bledí, všechna jeho zkušují synů
lidských. *Abak.2,20. †Izai.66,1. Mat.5,34.

5. Hospodin zkušuje spravedlivého,
bezbožníka * pak a milujícího nepravost
nenávidí duše jeho. *Žalm.5,5.

6. Dštiti bude na bezbožníky uhlím ře-

řavým, ohněm a sirou, a duch vichřice
bude částka kalicha jejich.

7. Nebo Hospodin spravedlivý jest,
spravedlnost miluje, na upřímého oči
jeho patří.

ŽALM XII.

Vzýváje David Boha na pomoc, nad řídkostí upřímých,
i převráceností bezbožných nařiká, 6. a pravdomluvný-
mi sliby Božími sebe i jiné v doufání nastavuje.

1. Přednímu kantoru k nízkému zpě-
vu, žalm Davidův.

2. Špomoz, ó Hospodine; nebo se již
nenalézá * milosrdného, a vyhnuli věr-
ní z synů lidských. *Izai.57,1.

3. Lež mluví jeden každý s bližním
svým, rty úlisnými z srdce dvojitého ře-
či vynášeji.

4. Ó by vyplnil Hospodin všeliké rty
úlisné, a jazyk velikomluvný,

5. Kteríž řikaji: Jazykem svým pře-
můžeme, mámeť ústa svá s sebou, * kdo
jest pánem našim? *2 Mojz.5,2. Dan.3,15.

6. Pro zhoubu chudých, pro úpění nu-
zých již povstanu, praví Hospodin, v
bezpečnosti postavím toho, na nějž po-
lečeno bylo.

7. Výmluvnosti * Hospodinovy jsou vý-
mluvnosti čisté, jako stříbro † v hliněné
peci přehnané a sedmkrát zprubované.
*Přisl.30,5. †k.27,21.

8. Ty, Hospodine, jim spomáhati bu-
deš, a ostříhati každého od národu to-
hoto až na věky.

9. Vůkol a vůkol * bezbožní se protulu-
jí, když takovi ničemní vyvýšení bývají
mezi syny lidskými. *Přisl.28,12.

ŽALM XIII.

David v ssouzení stížně se na Boba o prodlévání s pomocí
domlouvá; 4. z toho zase za zachování a spomožení po-
korné a dověrné jemu se modlí.

1. Přednímu zpěváku, žalm Davidův.

2. Až * dokud, Hospodine? Což se na
věky zapomeješ na mne? Dokudž † tvář
svou skrývati budeš přede mnou?
*Žalm.77,8,9. †Žalm.44,25.

3. Dokud rady vyhledávati budu v my-
sli své, a den ode dne svíratí se v srdci
svém? Až dokud se zpinati bude nepří-
tel můj nade mnou?

4. Vzhlédni, vyslyš mne, Hospodine Bo-
že můj, osvět * oči mé, abych neusnul
snem smrti, *Ezdr.9,8.

5. A aby neřekl nepřítel můj: Svitězil
jsem nad ním, a nepřítel méj aby ne-
plésalí, jestliže bych se poklesl.

6. Ját zajisté v milosrdenství tvém dou-

fám, plésati bude srdce mé * v spasení tvém; zpívati budu Hospodinu, že jest mi tak dobře učinil. *Žalm.9,15.

ŽALM XIV.

Prorok obecnou všech lidí zkázu a porušení předkládá, 5. pobožné těši, 6. bezbožným domlouvá, 7. a vysvobození věřícím žádá.

1. Přednmu zpěváku, *píseň* Davidova. Říká blázen v * srdci svém: † Není Boha. Porušení jsou, a ohavní v snažnostech; není, kdo by činil dobré.

*Žalm.53,2násl. †Žalm.10,4.

2. Hospodin s nebe * popatřil na syny lidské, aby viděl, byl-li by kdo rozumný a hledající Boha.

*Žalm.33,13.

3. Všickni se * odvrátili, napořád neužiteční učinění jsou; není, kdo by činil dobré, není ani jednoho.

*Řím.3,12.

4. Zdalíž nevědi všickni činitelé nepravosti, že * zžirají lid můj, jako by chléb jedli? Hospodina pak † nevývají.

*Žalm.79,7. †Ozeáš.7,7.1.1.

5. Tehdáž se náramně strašiti budou; nebo Bůh *jest* v rodině spravedlivého.

6. Radu chudého potupujete, ale Hospodin * jest naděje jeho.

*Žalm.46,2.

7. Ó * by z Siona dáno bylo spasení Izraelovi. Když Hospodin zase přivede zajaté lidu svého, plésati bude Jákob, a vescliti se Izrael.

*Žalm.53,7.

ŽALM XV.

David se otazuje, a Bůh odpovídá na to, kdo by pravíoudové církve svaté byli, a v nebi věčně přebývatí měli.

1. Žalm Davidův.

Hospodine, kdo * bude přebývatí v stánku tvém? Kdo † bydliti bude na hoře svaté tvé?

*Žalm.84,5. †Žalm.24,3.

2. *Ten*, kdož * chodí v upřímnosti, a činí spravedlnost, a † mluví pravdu z srdce svého.

*Izai.33,15. †Efez.4,25.

3. Kdož * neutrhá jazykem svým, bližnímu svému nečiní zlého, a potupy neuvodí na bližního svého.

*Job.27,4.

4. *Ten*, před jehož očima v * nevážnosti jest zavržený, v poctivosti pak bojící se Hospodina; a † přísáhl-li by i se škodou, však *toho* nemění.

*Přís.18,5. †Joz.9,20.

5. Kdož * peněz svých nedává na lichvu, a daru † proti nevinnému nebere. Kdož tyto věci činí, nepolmeť se na věky.

*2Mojz.22,25. †Přís.17,23.

ŽALM XVI.

Modlitba s ukázněm pravé důvěrnosti k Bohu, 5. zatím dobrodiní Božích vděčné a potěšené vypravování.

1. Zlatý zpěv Davidův.

Ostříhej * mne, Bože silný, neboť v tebe doufám.

*Žalm.86

2. Rež, *duše má*, Hospodinu: Ty js Pán můj, dobrota má nie tobě neprospěje.

3. *Ale* svatými, kteříž jsou na zemi, znamenitým, v nichž všecka libost mé

4. Rozmnožují bolesti své ti, kteříž i cizímu *bohu* chvátají; neokusím * oběi jejich ze krve, aniž vezmu jména jejich ve rty své.

*Izai.1,1

5. Hospodin jest částka dílu mého kalicha mého; ty zdržuješ los můj.

6. Provazeově padli mi na *místech* veselých, a * dědictvi rozkošné *dostalo* se mi.

*Žalm.2,

7. Dobrořečítí budu Hospodinu, který mi radi; *nebo* i v noci vyučují mne ledy má.

8. Představuji * Hospodina před obličej svůj vždycky, a když jest mi po pravici, nikoli se nepohnu.

*Skutk.2,2

9. Z té příčiny * rozveselilo se srdce mé, a zplésala sláva má, ano i tělo m v bezpečnosti přebývatí bude.

*Žalm.13,

10. Nebo * nenecháš duše mé v pekle aniž dopustíš svatému svému viděti porušení.

*Skutk.2,27.31

11. Známost něniš mi * cestu života sytost hojného veselí jest před obličejem tvým, a dokonale utěšení po pravici tvé až na věky.

*Izai.53,10 nás

ŽALM XVII.

Muž svatý v ssoužení svém poručí se s svou nevinností Bohu, nepřítel svých vzteklost, svou pak k Bohu důvěrnost předkládá.

1. Modlitba Davidova.

Vyslyš, Hospodine, * spravedlnost, a pozoruj volání mého; nakloň uši k modlitbě mé, *keráz jest* beze vši rtů ošemetnosti.

*Žalm.4,2; 5,1

2. Od tváři tvé vyjdiž soud můj, oč tvé nechať patří na upřímnost.

3. Zkusils * srdce mého, navštívils je v noci; ohněm jsi mne zpruboval, aniž jsi co shledal; to, což myslím, nepředstihá úst mých.

*Žalm.7,10

4. Z strany *pak* skutků lidských, já podle slova rtů tvých vystříhal jsem se stezky * zhoubee.

*Jan.3,44

5. Zdržuj kroky mé na cestách svých, aby se neuchylovaly nohy mé.

6. Já volám k tobě, nebo vyslycháš mne, ó Bože silný; nakloň ke mně ucha svého, a slyš řeč mou.

7. Prokaž * milosrdenství svá, naději
ajících ochránce před těmi, kteříž po-
távají proti pravici tvé. *Žalm.31,22.

8. Ostříhej mne jako * zřítelnic oka,
† stínu křídel svých skrej mne,
*Zach.2,8. †Žalm.36,8. Rut 2,12.

9. Od tváři bezbožných těch, kteříž
ne hubi, od nepřátel mých úhlavních
okličujících mne,

10. Kteríž tukem svým zarostli, mluví
všně * ústy svými. *Žalm.10,2.

11. Jižť i kroky * naše předstihají, oči
é obrácené mají, aby nás porazili na
m. *Žalm.118, 10, 11.

12. Každý z nich podoben * jest lvu
dostivému loupeže, a lvíčeti sedícímu
skryši. *Žalm.10,9.

13. Povstaniž, Hospodine, předejdi tvář
ho, sební jej, a vytrhni duši mou od
bezbožníka mečem svým,

14. Rukou svou od lidí, ó Hospodine,
l lidí světských, jichžto * oddil jest v
nto životě, a jejichž břicho ty z špi-
rny své naplňuješ. Čímž i synové je-
ch nasycení bývají, a ostatků zanechá-
jí maličkým svým. *Luk.16,25.

15. Já pak v spravedlnosti * spatřovati
du tvář tvou; nasycen budu obrazem
ým, když procitím. *Mat.5,8.

ŽALM XVIII.

psav David S. vysvobození sebe z rukou nepřátel, 47.
opravdovou vděčnost za to Pánu Bohu připovídá.

1. Přednímu zpěváků, služebníka Ho-
podína * Davida, kterýž mluvil Ho-
podínu slova písně této v ten den, v
émž ho vysvobodil Hospodin z ruky
šech nepřátel jeho i z ruky Saulovy, a
ekl: *2 Sam.22,1,2 násl.

2. Z vnitřnosti srdce miluji tě, Hospo-
dine, * sílo má. *Žalm.46,2.

3. Hospodin skála má a hrad můj, i
vysvoboditel můj, Bůh silný můj, skála
má, v němž naději skládám, štít můj a
oh spasení mého, mé útočiště. *Žid.2,13.

4. Chvály * hodného vzýval jsem Ho-
podína, a od nepřátel svých byl jsem
vyproštěn. *Žalm.146,2.

5. Obklíčily mne byly bolesti smrti, a
roudové nešlechetných předěsili mne.

6. Bylyť jsou mne obklíčily bolesti bro-
u, osídla smrti zachvátila mne.

7. V * úzkosti své vzýval jsem Hospo-
dina, a k Bohu svému volal jsem, i vy-
šel z chrámu svého hlas můj, a volá-
í mé před obličejem jeho přišlo v uši
ho. *Izai.26,16.

8. Tehdy pohnula se a zatřásla země,
základové hor pohnuli se, a třáslí se pro
rozhněvání jeho.

9. Dým vystupoval z chrpíjí jeho, a o-
heň * zřirající z úst jeho, od něhož se
uhlí rozpálilo. *Žalm.97,3. Žid.12,29.

10. Nakloniv nebes, sstoupil, * a mrá-
kota byla pod nohama jeho. *Žalm.97,2.

11. A sedě na cherubínu, letěl, letěl na
peří větrovém.

12. Udělal sobě z temnosti * skryši, vů-
kol sebe stánek svůj z temných vod a
hustých oblaků. *Izai.50,3.

13. Od blesku před ním oblakové jeho
rozehuání jsou, krupobíť i uhli řefavé.

14. I * hrímal na nebi Hospodinu, a Nej-
vyšší vydal zvuk svůj, i krupobíť a
uhli řefavé. *Žalm.29,3.

15. Vystřelil i střely své, a rozptýlil je,
a blýskáním častým porazil je.

16. I ukázaly se hlubiny vod, * a od-
kryti jsou základové okršlku pro zehrá-
ní tvé, Hospodine, pro dehnutí větru
chrpíjí tvých. *1 Mojs.7,11.

17. Poslav s výsosti, uchopil mne, vy-
táhl mne z velikých vod.

18. Vytrhl * mne od nepřítelů mého sil-
ného, a od těch, kteříž mne nenáviděli,
ačkoli silnější mne byli. *Luk.1,71.

19. Předstihlť jsou mne byli v den trá-
pení mého, ale Hospodin byl mi pod-
pora.

20. Kterýž vyvedl mne na prostrauno,
vytrhl mne, nebo mne sobě oblíbil.

21. Odplatil mi Hospodin podle sprave-
dnosti mé, *podle čistoty rukou mých
nahradil mi. *Job 22,30.

22. Nebo jsem ostříhal cest Hospodi-
nových, aniž jsem se bezbožně strhl Bo-
ha svého.

23. Všickni zajisté * soudové jeho jsou
přede mnou, a ustanovení jeho neodlo-
žil jsem od sebe. *5 Mojs.17,19.

24. Nýbrž upřímě choval jsem se k ně-
mu, a vystříhal jsem se nepravosti své.

25. Protož odplatil mi Hospodin podle
spravedlnosti mé, podle čistoty rukou
mých, kteráž jest před očima jeho.

26. Ty, Pane, s milosrdným milosrdně
nakládáš, a k člověku upřímému upři-
mě se máš.

27. K sprostnému sprostně se ukazu-
ješ, a s převráceným převráceně zachá-
zíš.

28. Lid pak ssoužený vysvobozuješ, a
oči * vysoké snižuješ. *Luk.1,51,52.

29. Ty zajisté rozsvěcuješ svíci mou; Hospodin Bůh můj * osvěcuje temnosti mé.
*Žalm.97,11; 112,4.

30. Nebo v tobě proběhl jsem vojsko, a v Bohu svém přeskočil jsem i zed.

31. Boha tohoto silného cesta jest dokonalá, výmluvnosti * Hospodinovy jsou přečištěné, *onť* jest štít všech, kteříž v něho doufají.
*Žalm.12,7; 19,9.

32. Nebo * kdo *jest* Bohem kromě Hospodina, a kdo skalou kromě Boha našeho?
*Izai.43,11; 44,6.8.

33. Ten Bůh silný přepasuje mne udatnosti, a činí dokonalou cestu mou.

34. Činí nohy mě jako lání, a na vysokostech mých postavuje mne.

35. Učí ruce mě boji, tak že lámi i lučiště ocelivé rukama svýma.

36. Tys mi také dodal štítu spasení svého, a pravice tvá podpírala mne, a dobrotivost tvá mne * zvelebila.
*Žalm.71,21.

37. Rozšířil jsi krokům mým místo pode mnou, a nepodvrtly se nohy mé.

38. Honil jsem nepřátely své, a postihl jsem je, * aniž jsem se navrátil, až jsem je vyhubil.
*1 Sam.30,17 násl.

39. *Tak* jsem je * zranil, že nemohli povstati, padše pod nohy mé.
*Žalm.29.

40. Ty jsi zajisté mne přepásal udatnosti k boji, povstávající proti mně sehnul jsi pode mne.

41. Nýbrž dals mi šíji nepřátel mých, abych ty, kteříž mne nenáviděli, vyplénil.

42. Volalíť jsou, * ale nebylo spomoenika, k Hospodinu, ale nevyšlel jich.
*Žalm.22,3. Job 19,7.

43. I potřel jsem je jako praeh u povětří, jako * bláto na ulicích rozšlapal jsem je.
*Žalm.83,11.

44. Ty jsi mne vyprostil z různých lidu, a postavils mne v hlavu národům; lid, kteréhož jsem neznal, sloužil mi.

45. Jakž jen zaslechli, uposlechl mne, eizozemci lhalí mi.

46. Cizozemci svadli a třásli se v ohradách svých.

47. Živíť jest * Hospodin, a poželmaná skála má; protož buď vyvyšován Bůh spasení mého,
*5 Mojs.32,40.

48. Bůh silný, kterýž mi pomsty poroučí, a podmaňuje mi lidi.

49. *Ty jsi* vysvoboditel můj z *moci* nepřátel mých, také i nad povstávající proti mně vyvýšils mne, a od člověka ukrutného vyprostils mne.

50. A protož * chváliti tě budu mezi národy, ó Hospodine, a jménu tvému žalmy rozpěvovati,
*Řim.15,9.

51. Kterýž tak důstojně vysvobozuješ krále * svého, a činiš milosrdenství pomazanému svému Davidovi, i semeni jeho až na věky.
*Žalm.26.

ŽALM XIX.

David ukázav. jak se Bůh věcmi stvořenými i slovem svým v známost uvozuje, 13. modlí se, aby ho od hříchů předešlých očistil, 14. od dalších zdržel, 15. a v Kristu sobě oblíbil.

1. Přednmu z kantorů, žalm Davidův.

2. Nebesa * vypravuji slávu Boha silného, a dílo rukou jeho obloha zvěstuje.
*Žalm.97,6. Řim.1,20

3. Den po dni vynáší řeč, a noc po noci ukazuje umění.

4. Neníť řeči ani slov, *kdež by* nemohl slyšán býti hlas jejich.

5. Po vši * zemi rozhází se zpráva jejich, a až do končin okršlku slova jejich slunci † *pak* rozbil stánek na nich.
*Řim.10,18. †Mal.4,2

6. Kterěž jako ženich vychází z pokoje svého, veseli se jako * udatný rek, cestou běžeti máje.
*1 Mojs.49,10

7. Od končin nebes výehod jeho, a obcházení jeho až zase do končin jejich a ničeho není, což by se ukryti mohl před horkostí jeho.

8. Zákon Hospodinův jest * dokonalý, očerstvující duši, Hospodinovo svědectví pravé, moudrost dávající neumčlým
*Žalm.119,56

9. Rozkazové Hospodinovi přímí, obveselující srdce, příkázání Hospodinová čistá, * osvěčující oči.
*Žalm.119,103

10. Bázeň Hospodinova čistá, zůstává jící na věky, soudové Hospodinovi praví, a k tomu i spravedliví.

11. Mnohem žádostivější jsou * než zlato, a než mnoho ryzího zlata, sladší než med a stred z plástů.
*Žalm.119,72.12

12. Služebník tvůj zajisté jimi osvěcován bývá, a kdož jejich * ostríhá, užite hojný má.
*Žalm.106,

13. *Ale* poblouzením kdo vyrozmí *Protož* i od tajných očist mne.

14. I od zúmyslných zdržuj služebník svého, aby nade mnou nepanovali, tehdyť dokonalý budu, a očistěný o přestoupení velikého.

15. Ó at jsou slova úst mých * *tobě* přejemná, i přemýšlování srdce mého přetebou, Hospodine † skálo má, a vykupiteli můj.
*Žalm.40,4. †Žalm.78,2

ŽALM XX.

odlitba za krále, 7. a potěšené svědectví o naplnění jí, s doložením příčin toho, 10. i kratičkým též modlitby obnovením.

1. Přednímu zpěváku, žalm Davidův.
2. Vyslyšíš tě Hospodin v den soužení, k zvýšení tě přivede jméno * Boha ákobova. *Přisl.18,10.
3. Sešliž tobě pomoc * z svatyně, a z iona utvrzuj tě. *Izai.57,15.
4. Rozpomeniž se na všechny oběti tvé, zápaly tvé v popel obrať. Sélah.
5. Dejž tobě vše * podle srdce tvého, a šelikou radu tvou vyplň. *Žalm.21,3.
6. I budeme prozpěvovati * o spasení věm, a ve jménu Boha našeho korouhve yzdvihneme; naplniž Hospodin všechny rosby tvé. *Žalm.13,6.
7. Nyniť jsme poznali, že Hospodin zahoval svého pomazaného, a že jej vylýšel s nebe svatého svého; nebo v jeho přesilné pravici jest spasení.
8. Tito * v vozích, jini v koních doufali, ale my jméno Hospodina Boha našeho sobě připomínáme. *Žalm.44,7.
9. A protož oni sehnuti jsou, * a padli, le my povstali jsme, a zmužile stojíme. *Žalm.9,4.
10. Hospodine, * zachovávejž nás, i králť slyší nás, když k němu volati bude-ne. *Žalm.12,2.

ŽALM XXI.

David předloživ dobrodini Boží sobě učiněná, 8. ano i bu-
louci svůj způsob, 9. nepřítelům zahrnutí osvědčuje,
14. a za rozšíření slávy Boží se modlí.

1. Přednímu z kantorů, žalm Davidův.
2. Hospodine, v síle tvé raduje se král, v spasení tvém * veselí se přenáramně. *Žalm.13,6.
3. Žádost srdce jeho dal jsi jemu, a prosbě rtů jeho neodepřel jsi. Sélah.
4. Předšel jsi jej zajisté hojným požemáním, vstavil jsi na hlavu jeho korunu * z ryzího zlata. *Žalm.132,18.
5. Života požádal od tebe, a dal jsi mu prodlení dnů na věky věků.
6. Veliká jest * sláva jeho v spasení věm, důstojností a krásou přioděl jsi jej. *Žalm.8,6.
7. Nebo jsi jej vystavil za příklad hojného * požehnání až na věky, rozveselil jsi jej radostí obličejů svého. *1 Moř.12,3. Skutk.3,25,26.
8. A poněvadž král doufá v Hospodina, a v milosrdenství Nejvyššího, neponeť * se. *Žalm.102,28 násl.
9. Najdeť ruka tvá všechny nepřátele

své, dosáhne pravice tvá těch, kteříž tě nenávidí.

10. Uvržeš je jako do peci ohnivě v čas rozhněvání svého; Hospodin v přehlivosti své sehtí je, a oheň sžije je.
11. Plémě jejich * z země vyhladí, a símě jejich z synů lidských. *Žalm.109,13.
12. Nebo jsou proti tobě * nkládali zlost, myslili na nešlechtnost, ač ji dovesti nemohli. *1 Moř.50,20.
13. Protož je vystaviš za cíl, na tětíva svá přikládati budeš proti tváři jejich.
14. Zjevíš se, ó Hospodine, v * síle své, a budemeť zpívati a oslavovati udatnost tvou. *Žalm.80,3.

ŽALM XXII.

Prorokuje o útrpeních Kristových, v nichž horlivé se modliv, že vyslyšán jest, svědčí, 23. kužství a království jeho věčně ke vsi církvi že přináležá, ukazuje.

1. Přednímu zpěváku k času jitřnímu, žalm Davidův.
2. Bože můj, * Bože můj, pročez jsi mne opustil? Vzdálils se od spasení mého a od slov nařikání mého. *Mat.27,46. Mark.15,34.
3. Bože můj, * přes celý den volám, a neslyšíš, i v noci, a nemohu se utajiti. *Job 19,7.
4. Ty zajisté jsi svatý, zůstávající vždycky k veliké chvále Izraelovi.
5. V toběť doufali otcové naši, doufali, a vysvobožovals je.
6. K * tobě volávali, a spomáhals jim; v toběť doufali, a † nebyvali zahanbeni. *Žalm.107,6. †Žalm.25,2,3.
7. Já pak červ jsem, a ne člověk, útržka lidská * a povrhel vůbec. *Mat.27,39.
8. Všickni, kteříž mne vidí, posmívají se mi, ošklebují se, a * hlavami potrášají, říkajíce: *2 Sam.16,5 násl.
9. Spustíť se na Hospodina, nechť ho vysvobodí; * nechať jej vytrhne, poněvadž se mn v něm zalíbilo. *Mat.27,43.
10. Ješto ty jsi, kterýž jsi * mne vyvedl z života, ustaviv mne v doufání při prsích matky mé. *Žalm.71,6.
11. Na tebeť jsem uvržen od narození svého, od * života matky mé Bůh můj ty jsi. *Žalm.31,15.
12. Nevzdalujž * se ode mne, nebo soužení blízké jest, a nemám spomoenika. *Žalm.35,22.
13. Obklíčujit mne býkové mnozi, silni volové z Bázan obstupují mne.
14. Otvírají na mne ústa svá, jako lev rozsápávající a řvoucí.
15. Jako voda rozplynul jsem se, a rozstoupily se všechny kosti mé, a srdce mé

jako vosk rozpustilo se u prostřed vnitřnosti mých.

16. Vyprahla jako střepina síla má, a jazyk můj přilnul k dásním mým, ano-brž v prachu smrti položils mne.

17. Nebo psi obskočili mne, rota zlost-níků oblehla mne, * zprobijeli ruce mé i nohy mé. *Jan.19.18.

18. Mohl bych sčísti všecky kosti své, oni pak hledí na mne, a dívají se mi.

19. Dělí mezi sebou roucha má, a o můj * oděv mečí los. *Mat.27.35.

20. Ale ty, Hospodine, nevzdalujš se, silo má, přispěj k spomožení mému.

21. Vychvat od meče duši mou, a z mo-ci psů jedinkou mou.

22. Zachovej mne od úst lva, a od ro-hů jednorozceových vyproš mne.

23. I budu vypravovati * bratřím svým o jménu tvém, u prostřed shromáždění chváliti tě budu, řka: *Jan.20.17.

24. Kteríž se bojíte Hospodina, * chvalte jej, všecko simě Jákobovo ctěte jej, a boj se ho všecka rodino Izraelova. *Zalm.32.11.

25. Nebo nepohrdá, * ani se odvrací od trápení ztrápeného, aniž skrývá tváři své od něho, uýbrž když k němu volá, vyslýchá jej. *Zalm.9.13.

26. O tobě chvála má v shromáždění velikém, sliby své plniti budu před tě-mi, kteříž se boji tebe.

27. Jisti * budou tiši a nasyceni budou, chváliti budou Hospodina ti, kteříž ho hledají, živo bude srdce vaše na věky. *Izai.65.13.

28. Rozpomenou * a obráti se k Hospo-dinu všecky koněiny země, † a skláněti se budou před ním všecky čeledi náro-dů. *Izai.60.14. †Zalm.72.11.

29. Nebo Hospodinovo jest království, a onf panuje nad národy.

30. Jisti budou a skláněti se před ním všiekni * tučni země, jemu se klaněti bu-dou všiekni sstupující do prachu, a kte-říž dnše své nemohou při životu zachovati. *Zalm.68.32.

31. Simě * jejich sloužití mu bude, a přičteno bude ku Pánu v každém věku. *Izai.53.10.

32. Přijdouť, a lidu, kterýž z nich vy-jde, vypravovati budou spravedlnost je-ho; nebo ji skutkem vykonal.

ŽALM XXIII.

Prorok Boha pastýřem svým, sebe pak ovec býti vyzná-vaje, 2. vypravuje peči jeho, 6. i v naději o dalším opa-trování se ustavuje.

1. Žalm Davidův.

Hospodin * jest můj pastýř, nebudu ma-ti nedostatku. *Jan.10.11. 1 Petr.2.25.

2. Na pastvách zelených pase mne, k vodám tichým mne přivodí.

3. Duši mou * očerstvuje, vodi mne po stezkách spravedlnosti pro jméno své. *Jer.31.25. Mat.11.28.

4. Byť mi se dostalo jiti přes údolí stnu smrti, nebuduť se báti zlého, nebo ty * se mnou jsi; prut tvůj a hůl tvá, tot mne potěšuje. *Řím.8.31.

5. Strojíš stůl před obličejem mým na-proti mým nepřítelům, pomazuješ ole-jem * hlavy mé, kalich můj naléváš, až oplývá. *Zalm.92.11.

6. Nadto i dobrota a milosrdenství na-sledovati mne budou po všecky dny ži-vota mého, a přebývati budu v domě Hospodinově za dlouhé časy.

ŽALM XXIV.

Ukázav prorok, kdo a jaký král jest Hospodin, 3. a kdo spolu obyvatelé a lid jeho, 7. k stavění chrámu a truhly Boží do něho vnesení napomíná.

1. Žalm Davidův.

Hospodinova * jest země, a plnost její, okršlek země, i ti, kteříž obývají na něm. *2 Mojš.19.5. 5 Mojš.10.14.

2. Nebo on ji na moři * založil, a na fe-kách upevnil ji. *Zalm.101.5.

3. Kdo * vstoupí na horu Hospodino-vu? A kdo stane na místě svatém jeho? *Zalm.15.1.2.

4. Ten, kdož jest rukou nevinných, a srdce čistého, kdož neobrací duše své k marnosti, a nepřisáhá lstivě.

5. Ten přijme požehnáni od Hospodina, * a spravedlnost od Boha spasitele svého. *Izai.48.18.

6. Toť jest * národ hledajících jeho, hle-dajících † tváři tvé, ó Bože Jákobův. Sélah. *Zalm.14.2. †Zalm.22.27.

7. Pozdvihnětež, ó brány, svrchků svých, pozdvihnětež se vrata věčná, aby vjiti mohl král slávy.

8. Kdož * jest to ten král slávy? Ho-spodin silný a mocný, Hospodin udatý válečník. *Zalm.5.6. Mat.21.10.

9. Pozdvihnětež, ó brány, svrchků svých, pozdvihněte se vrata věčná, aby vjiti mohl král slávy.

10. Kdož jest to ten král slávy? Ho-spodin zástupů, onf jest * král slávy. Sélah. *1 Kor.2.8.

ŽALM XXV.

litba za to, aby Bůh Davida slovem i duchem svým spravoval. S. Velebení dobroty Boží a štěstí bojících se Boha, 16. a opět modlitba.

Žalm Davidův.

tobět, Hospodine, duše své pozdvíhají.

2. Bože můj, v tobět naději skládám, neboť nejsem zahanben, aby se neradodali nepřátelé moji nade mnou.

3. A takť i všickni, * kteříž na tě očekávají, zahanbeni nebudou; zahanbeni budou, kteříž se převráceně mají bez přičiny. *Řim.9.33.

4. Cesty své, Hospodine, uveď mi v známou, a stezkám svým vyuč mne.

5. Dejž, ať chodím v pravdě tvé, a pouč mne; nebo ty jsi Bůh spasitel můj, a tebeť očekávám dne každého.

6. Rozpomeň se na slitování svá, Hospodine, a na milosrdenství svá, kteráž jsou * od věků. *Žalm.103.17.

7. Hříchů * mladosti mé a přestoupení svých nezpomínej, ale podle milosrdenství svého * pamětliv buď na mne pro obrotu svou, Hospodine.

8. Dobrý a přímý jest Hospodin, a prolož vyučuje hříšníky cestě své.

9. Působí to, aby tiší chodili v soudu, * a vyučuje tiché cestě své. *Job 36.22.

10. Všecky stezky Hospodinovy jsou milosrdenství * a pravda těm, * kteříž ostříhají smlouvy jeho a svědectví jeho. *Žalm.89.2. *Jan.7.17.

11. Pro jméno své, Hospodine, odpusť nepravost mou, neboť jest veliká.

12. Který jest člověk, ješto se boji Hospodina, jehož * vyněnje, kterou by cestu vyvoliti měl? *Žalm.32.5.

13. Duše jeho v dobrém přebýváti bude, a simě * jeho dědičně obdrží zemi. *Žalm.37.9.

14. Tajemství * Hospodinovo zjervé jest těm, kteříž se jeho boji, a v známost jim uvodí smlouvu svou. *Žalm.50.23. Přisl.3.32.

15. Oči mé * vždycky patří k Hospodinu, on zajisté z lečí vyvodí nohy mé. *Žalm.120.1.2.

16. Popatříž * na mne, a smiluj se nade mnou, neboť jsem opuštěný a strápený. *Žalm.86.16.

17. Ssoužení srdce mého rozmnožují se, z úzkostí mých vyved mne.

18. Viz trápení mé a bidu mou, a odpusť všecky hříchy mé.

19. Viz * nepřátely mé, jak mnozi jsou,

a * nenávisti nešlechtnou nenávidí mne. *Žalm.2.3. *Jan.15.25.

20. Ostříhej * duše mé, a vytrhni mne, ať nejsem zahanben, neboť v tebe doufám. *Žalm.16.1.

21. Sprostnost a upřímnost nechať mne ostříhají, nebo na tě očekávám.

22. Vykup, * ó Bože, Izraele ze všelijakých úzkostí jeho. *Žalm.130.8.

ŽALM XXVI.

Modlí se tuto David S. za vysvobození z moci nepřátel, 3. při čemž svou nevinnost a při Boží službě celost osvědčuje. 12. též i vděčnost zaslubuje.

1. Žalm Davidův.

Sud mne, Hospodine, nebo já v upřímnosti své chodím, a v tě Hospodina doufám, nepohnut se.

2. Zprubujž * mne, Hospodine, a zkus mne, přepal ledví má i srdce mé. *Žalm.139.23. Zjev.2.23.

3. Milosrdenství tvé zajisté před očima máma jest, a * chodím stále v pravdě tvé. *Jan.v.4.

4. S lidmi marnými * nesedám, a s pokrytci v spolek nevcházím. *Žalm.1.1.

5. V nenávisti * mám shromáždění zlostníků, a s bezbožnými se neusazují. *Žalm.119.128.

6. Umývám * v nevinnosti ruce své, postavuji se při oltáři * tvém, Hospodine, *5Mojz.21.6. *Žalm.27.4. 42.5.

7. Abych tě hlasitě chválil, a vypravoval všecky divné skutky tvé.

8. Hospodine, jáť miluji obydlí domu tvého, a místo přibytku slávy tvé.

9. Nezabruňuj s hříšnými duše mé, a s lidmi vražednými života mého,

10. V jejichž rukou jest nešlechtnost, a pravice jejich vzátek plná.

11. Já pak v upřímnosti své chodím, vykupiž mne, a smiluj se nade mnou.

12. Noha má stojí na rovině, * v shromážděních svatých dobrořečiti budu Hospodinu. *Žalm.22.23. 49.10.

ŽALM XXVII.

David S. moc svého v Bohu doufání předkládá. 4. za volnost k chození do domu Páně. 9. za pomoc. 11. něni a vedení. též za zachování od nepřátel se modlí. 14. a k očekávání na Hospodina napomíná.

1. Davidův.

Hospodin * světlo mé a spasení mé, kohož se budu báti? Hospodin síla života mého, kohož se budu strašiti? *Mich.7.8. Jan.1.4.

2. Útok něnivše na mne zlostníci, k sežrání těla mého, protivníci moji a nepřátelé moji, sami se potkli a padli.

3. Protož byt i * stany své proti mně rozbili, nebude se lekati srdce mé; byt se pozdvihla proti mně i válka, na tof se já spouštím. *Žalm.3,7.

4. Jedné věci žádal jsem od Hospodina, *tét vždy* hledati budu: * Abych přebýval v domě Hospodinově po všecky dny života svého, a spatřoval okrasu Hospodinovu, a zpytoval v chrámě jeho. *Žalm.23,6.

5. Nebo *tu* mne ukryje v stánku svém, v den zlý schová mne v skryši stanu svého, a na skálu vyzdvihne mne.

6. A tak * vyvýšena bude hlava má nad nepřátely mými, kteříž mne obklíčili; i budu obětovati v stánku jeho oběti plésání, prospěvovati a chvály vzdávati budu Hospodinu. *Žalm.18,49.

7. Slyš * mne, Hospodine, hlasem volajícího, a smiluj se nade mnou, i vyslyš mne. *Žalm.4,2; 5,2.

8. O tobě přemýšli srdce mé, *že velíš, řka*: * Hleďte tváři mé, a *protož* tváři tvé, Hospodine, † hledati budu. *Žalm.50,15. †Žalm.24,6. Izai.45,19.

9. Neskrývejž * tváři své přede mnou, aníž zamítej v hněvě služebníka svého; spomožení mé býval jsi, neopouštěj mne, aníž se mne zhošřuj, Bože spasení mého. *Žalm.13,2.

10. Ačkoli * otec můj a matka má mne opustili, Hospodin však mne *k sobě* přivine. *Izai.63,16; 64,8.

11. Vyuč * mne, Hospodine, cestě své, a veď mne po stezce přímé pro ty, jenž mne střehou. *Žalm.5,9; 25,4.

12. Nevydávejž * mne libosti protivníků mých, neboť by ostáli proti mně svědkové lživí, i ten, jenž dýše ukrutností. *Žalm.31,9.

13. Bycht nevěřil, že užívati budu dobroty Hospodinovy * v zemi živých, *nikoli bych neostál*. *Žalm.116,9. Izai.38,11.

14. Očekávejž * na Hospodina, posilň se, a † *onf* posilní srdce tvého; *protož* očekávej na Hospodina. *Abak.2,3. †Žalm.31,25.

ŽALM XXVIII.

David S. modlil se za to, aby nebyl trestán s bezbožníky, 4. ale oni aby zaslouženou mzdu svou vzali. 6. Vyslyšán pak jsa, Bohu děkuje, 9. a církvi dobrých věcí žádá.

1. Davidův.

K tobě, Hospodine, volám, skálo má, neodmlčuj mi se, abych, neozval-li bys mi se, nebyl * podobný učiněn těm, kteříž sstupují do hrobu. *Žalm.143,7.

2. Vyslychej * hlas pokorných modliteb

mých, kdyžkoli k tobě volám, když pozdvihují † rukou svých k svatyni svatosti tvé. *Žalm.4,2. †Žalm.111,2.

3. Nezahrnuj mne s bezbožníky, a s těmi, kteříž páší nepravost, kteříž mluvíají pokoj s bližními svými, ale převrácenost jest v srdcích jejich.

4. Dejž jim podlé skutků jejich, a podlé zlosti nešlechtnosti jejich; podlé práce rukou jejich dej jim, zaplat jim zaslouženou mzdu jejich.

5. Nebo nechti * myslí přiložiti k skutkům Hospodinovým, a k dílu rukou jeho; *protož* podvrátí je, a nebude jich vzdělávati. *Izai.5,12.

6. Požehnaný Hospodin, nebo vyslyšel hlas pokorných modliteb mých.

7. Hospodin jest * síla má a † štít můj, v němž jest složilo naději srdce mé, a dána mi pomoc; *protož* se veselí srdce mé, a písničkou svou oslavovati jej budu. *2Mojz.15,2. †Žalm.3,4.

8. Hospodin jest síla svých, a síla hojného spasení * pomazaného svého on jest. *Žalm.20,7.

9. Spas lid * svůj, *Hospodine*, a požehnej dědictví svému, a pas je, i vyvyš je až na věky. *Žalm.29,11.

ŽALM XXIX.

Vzbuzuje k oslavování Boha z toho, že se zjevuje 3. i skrze věci přirozené jako hřímání, 9. i skrze zvláštní milost, již podává církvi v slovu svém.

1. Žalm Davidův.

Vzdejte Hospodinu, velikomoení, vzdejte Hospodinu čest a sílu.

2. Vzdejte Hospodinu slávu jména jeho, sklánějte se Hospodinu * v ozdobě svatosti. *Žalm.110,3.

3. Hlas * Hospodinův nad vodami, Bůh silný slávy † hřímání vzbuzuje, Hospodin *to činí* nad vodami mnohými. *Zjev.10,3. †Job37,4.

4. Hlas * Hospodinův *přichází* s mocí, hlas Hospodinův s velebností. *Izai.30,31.

5. Hlas Hospodinův láme cedry, rozráží Hospodin cedry Libánské.

6. A číí, aby skákali jako telata, Libán a Sirion, jako mladý jednorozec.

7. Hlas Hospodinův * rozkřesává plamen ohně. *Izai.66,15,16.

8. Hlas Hospodinův k bolesti přivodí poušť, k bolesti přivodí Hospodin poušť Kádes.

9. Hlas Hospodinův *to činí*, že laně plodu pozbývají, obnažuje i lesy, ale v chrá-

3. * svém všecku svou slávu vypraje.
*Zjev.19,1.3.6.

4. Hospodin * nad potopou seděl, a kdes seděti Hospodin, *jsa králem i na ky.*
*1Mojz.1.2; 6,17; 7,1.23.

5. Hospodin silou lid svůj daří, Hospodin požehná lidu svému v pokoji.

ŽALM XXX.

David vysobozen jsa z rukou Absolonových, Boha slaví, a pobožných k témuž pobizi, 8. bdy předešlé, 12. i vrácení své k první důstojnosti vypravuje, a slib vděčnosti Bohu činí.

1. Žalm písň, při posvěcení * domu Davidova.
*2Sam.5,11.12.

2. Vyvyšovati tě budu, Hospodine, nebo jsi vyvyšil mne, aniž jsi * obradoval nepřátel mých nade mnou.
*Žalm.35,19; 38,17.

3. Hospodine Bože můj, k * toběť jsem volal, a uzdravil jsi mne.
*Izai.38,2 násl.

4. Hospodine, * vyvedl jsi z pekla duši mou, obživil jsi mne, abych s jinými nestoupil do hrobu.
*Žalm.86,13; 116,3.4.

5. Žalmy zpívejte Hospodinu svatí jeho, * a oslavujte památku svatosti jeho.
*Žalm.97,12.

6. Nebo * na kratičko trvá v hněvě svém, *všeckn pak život v dobré liblezosti své; z večera potrvá pláč, ale z jitra navrátí se prozpěvování.*
*Izai.54,7.

7. I jáť jsem řekl, když mi se šťastně edlo: Nepohnu * se na věky.
*Žalm.10,6.

8. Nebo ty, Hospodine, podle dobře bezné vůle své silou upevnil jsi horu mou, *ale jakž jsi skryl tvář svou, byl jsem * přestrašen.*
*Žalm.104,29.

9. I volal jsem k tobě, Hospodine, Pánu pokorně jsem se modlil, *řka:*

10. Jaký *bude* užitek z mé krve, jestiže sstoupím do jámy? *Zdaliž tě prach slavovati bude? Zdaliž zvěstovati bude pravdu tvou?
*Žalm.6,6.

11. Vyslyšíš, Hospodine, * a smiluj se nade mnou, Hospodine, budiž můj spocovník.
*Žalm.6,3.

12. I * obrátil jsi mi pláč můj v plésání, odvázal jsi pytel můj, a přepásals mne veselím.
*Jan.16,20.

13. Protož tobě žalmy zpívati bude jazyk můj, a nebude mlčeti. Hospodine Bože můj, na věky tě oslavovati budu.

ŽALM XXXI.

David v ssouzení Bohu se modlí, 11. a těžkosti své předkládá, protivníkům zabynuti žádá. 20. Potom Boha z dobrodiní nejedněch dobrořeče, 24. pobožných k milování a počtě Boží napomíná.

1. Přednímu zpěváku, žalm Davidův.

2. V tebe, Hospodine, * doufám, nedejž mi * zahanbenu býti na věky, pro spravedlnost svou vysvobod mne.
*Žalm.25,2. + Žalm.71,1.

3. Nakloň * ke mně ucha svého, rychle vytrhni mne; budiž mi pevnou skálou a domem ohraženým, abys mne zachoval.
*Žalm.71,2.

4. Nebo * skála má a hrad můj ty jsi, protož * pro jméno své veď i doved mne.
*Žalm.18,3. + Žalm.23,3.

5. Vyved mne z lečí, kterouž poléklí na mne; nebo síla má ty jsi.

6. V * ruce tvé poručím ducha svého, *nebo jsi mne vykoupil, Hospodine, Bože silný a věrný.*
*Luk.23,46. Skutk.7,59.

7. Nenávidím * těch, kteříž následují pouhých marností, nebo já v Hospodinu naději skládám.
*Žalm.119,113.

8. Plésati a radovati se budu v milosrdenství tvém, že jsi vzezřel na mé trápení, a poznal jsi v ssouzení duši mou.

9. Aniž jsi mne zavřel v ruce nepřítel, *ale postavil jsi na širokosti nohy mé.*

10. Smiluj se nade mnou, Hospodine, nebo jsem ssoužen, tak že usvadla zámutkem tvář má, duše má, i život můj.

11. Žalosti zajisté zhynulo zdraví mé, a léta má od úpení, zemdena bídou mou síla má, a kosti mé vyprahly.

12. U všech nepřátel svých jsem v pohanění, a nejvíce u sousedů, známým pak svým *jsem* strašidlem; kteříž mne vidají vně, utíkají přede mnou.

13. Vyšel jsem * z paměti tak, jako mrtvý, učiněn jsem jako nádoba rozražená.
*Kazat.9,6.

14. Nebo slychám utrhaní mnohých, strach odevsad, když se proti * mně spolu puntují, lstivě přemýšlejíce, jak by odjali duši mou.
*Žalm.2,2. Jan.11,53.

15. Ale já * v tobě naději skládám, Hospodine; řekl jsem: Bůh * můj jsi ty.
*Žalm.26,1. + Žalm.63,2.

16. V rukou tvých jsou * časové moji, vytrhni mne z ruky nepřátel mých a těch, kteříž mne stihají.
*Žalm.139,16.

17. Osvět * tvář svou nad služebníkem svým, zachovej mne pro milosrdenství své.
*Žalm.80,4.

18. Hospodine, ať nejsem zahanben, nebo jsem tě vzýval; nechat jsou zahanbeni bezbožníci, a skročení v pekle.

19. Oněmějte * rtové lzívi, kteříž mlví * proti spravedlivému tvrdě, pyšně a s potupou.
*Žalm.63,12. + Přísł.14,3.

20. Ó jak veliká jest * dobrotivost tvá,

kteřouž jsi odložil těm, jenž se bojí tebe, a kterouž jsi činival doufajícím v tebe před syny lidskými. *Žalm.17,7.

21. Ty je * skrýváš v skrýši obličje svého před vysokomyslností člověka, skrýváš je jako v stanu před jazyky svárlivými. *Žalm.27,5.

22. Požehnaný buď Hospodin, * nebo prokázal ke mně divné milosrdenství své jako v městě obraženém. *Žalm.17,7.

23. Já zajisté když jsem * pospíchal, řekl jsem: Zavržen jsem † od očí tvých, ale ty jsi vyslyšel hlas pokorných modliteb mých, když jsem k tobě volal. *Žalm.116,11. †Jon.2,5.

24. Milujtež Hospodina všickni svatí jeho, neboť ostříhá věřících Hospodin, a též * odpłaci vrchovatě tomu, kdož pýchu provodí. *Job 22,29.

25. Znužile * sobě činite, (a posilni Báh srdce vašeho,) všickni, kteříž naději máte v Hospodinu. *Žalm.27,14.

ŽALM XXXII.

Prorok blahoslavenství v odpuštění hříchů předkládáje. 3. a příkladem vlastním toho dotvrzuje, 6. učí, jak by se ten chovati měl, kdo by téhož dojeti chtěl, neb i došel.

1. Žalm Davidův vyučující.

Blahoslavený * jest ten, jemuž odpuštěno přestoupení, a jehož hřích přikryt jest. *Řím.4,7.

2. Blahoslavený člověk, * jemuž nepočítá Hospodin nepravosti, a v jehož duchu lsti není. *1 Mojs.15,6.

3. Já když jsem mlčel, prahly kosti mé v úpění mém každého dne.

4. Nebo dnem i nocí obtížna byla nade mnou ruka tvá, tak že * přirozená vlhkost má obrátila se v sucho letní. Sélah. *Žalm.22,16.

5. Protož hřích svůj oznámil jsem tobě, a nepravosti své jsem neukryl. Řekl jsem: * Vyznám na sebe Hospodinu přestoupení svá, a ty jsi odpustil nepravost hříchu mého. Sélah. *Přisl.28,13.

6. Za to se tobě bude modliti každý svatý, v času příhodném k nalezení tebe; pročež vody mnohé v rozvodnění k němu nedosáhnou.

7. Ty * jsi skrýše má, od ssoužení zachováš mne, a plésáním vítězným obdaříš. Sélah. *Žalm.27,5. Izai.4,5,6.

8. Já tobě k srozumění posloužím, a vyučím * tě cestě, po níž bys choditi měl; dámť radu, oči své na tě obrátě. *Žalm.25,12. Izai.48,17.

9. Nebývejte jako kůň a jako mezek,

kteříž rozumu nemají, jejichž * ústa uzdou a udidly sevřiti musíš, aby tobě neškodili. *Přisl.26,3.

10. Mnohé * bolesti jsou bezbožníka, ale toho, jenž naději skládá v Hospodinu, milosrdenství obkličí. *Žalm.16,4; 34,22. Izai.57,20.

11. Radujte * se v Hospodinu, a přesejte spravedliví, a prospěvejte všickni srdce upřímeho. *Žalm.33,1. Fil.4,4.

ŽALM XXXIII.

Prorok k Boží chvále vzbuzuje 4. skutky jeho přitroženými i zázračnými, 13. a dotýkáje ze jména Boží v světě spravy, 20. k čemu povědomost jí pobožným slušuje, ukazuje.

1. Veselte * se spravedliví v Hospodinu, na upřímeť přísluší chválení. *Žalm.32,11; 64,11.

2. Oslavujte Hospodina na harfě, na loutně, a na nástroji o desíti strunách, žalmy * zpívejte jemu. *Žalm.92,4.

3. Zpívejte jemu * píseň novou, a hudejte dobře a zvučně. *Žalm.96,1; 98,1.

4. Nebo právě jest * slovo Hospodinovo, a všeliké dílo jeho stálé. *Žalm.19,10.

5. Milujet * spravedlnost a soud, milosrdenství Hospodinovo † plná jest země. *Žalm.45,8. †Žalm.104,24.

6. Slovem * Hospodinovým nebesa učiněna jsou, a duchem úst jeho všecko vojsko jejich. *1 Mojs.1,1,6.

7. Onť shrnul jako na hromadu vody mořské, a složil na poklad propasti.

8. Boj se Hospodina všecka země, děstež se před ním všickni * obyvatelé okřídlnu zemského. *Joh 37,23.

9. Nebo on * řekl, a stalo se, on rozkázal, a † postavilo se. *1 Mojs.1,3. †Izai.48,13.

10. Hospodin ruší rady národů, a v nie obrací přemýšlování lidská.

11. Rada * pak Hospodinova na věky trvá, myšlení srdce jeho od národu do pronárodu. *Přisl.21,30.

12. Blahoslavený * národ, kteréhož Hospodin jest Bohem jeho, lid ten, kterýž sobě on vyvolil za dědiectví. *Žalm.144,15.

13. Hospodin * patře s nebe, vidí všechny syny lidské, *Žalm.14,2; 53,3.

14. Z příbytku tránu svého dohlédá ke všechněm obyvatelům země.

15. Ten, kterýž stvořil srdce jednoho každého z nich, * spatruje všechny skutky jejich. *Žalm.56,9. Přisl.5,21.

16. Nebývá král zachován skrze mnohý zástup, ani udatný rek vysvobozen skrze velikou moc svou.

17. Oklamavatelný jest * kůň k spo-

- oženi, aniž ve množství síly své vy-
huje. *Žalm.147,10.
8. Aj, oči Hospodinovy patří na ty,
teříž se ho bojí, a na ty, kteříž očeká-
jí milosrdenství jeho,
9. Aby vyprostil * od smrti duše je-
ch, a † živil je v čas hladu.
*Job 5,20. †Žalm.34,10; 37,19.
20. Duše naše * očekává na Hospodi-
n, on jest spomožení naše, a † pavéza
naše. *Žalm.27,14. †1 Mojz.15,1
21. V něm zajisté * rozveselí se srdce
duše, nebo ve jménu jeho svatém na-
běji skládáme. *Jan.16,22.
22. Budiž * milosrdenství tvé nad úami,
Hospodine, jakož naději máme v tobě.
*Žalm.31,7,8.

ŽALM XXXIV.

- David těžkého nebezpečství zproštěný Boha slaví, 4. ji-
k téměř vzbuzuje. 12. zatím vede k životu slechtěná-
i, 16. a k rozjímání Boží při lidech správy i ochrany.
1. Davidův, * když proměnil obličej
svůj před Abimelechem; pročež jsa od
něho vyhnán, odšel. *1 Sam.21,13.
2. Dobrořečiti * budu Hospodinu ka-
lého času, vždycky chvála jeho v ú-
stech mých. *Žalm.104,33.
3. V Hospodinu * ehlubiti se bude du-
še má, což uslyšíc tiší, budou se vese-
ti. *Jer.9,24.
4. Zvelebujtěž se mnou Hospodina, a
jméno jeho společně vyvyšujeme.
5. Hledal * jsem Hospodina, a vyslyšel
me, a † ze všech přistrachů mých vy-
řhl mne. *Izai.65,24. †Žalm.34,18.
6. Pročež k němu patřiti budou, a sbí-
ati se, a nebudou * zahanbeny tváří je-
ch, ale říkou: *Mat.15,22.
7. Tento chudý * volal, a Hospodinu vy-
lyšel, i ze všech úzkostí jeho vysvobo-
il jej. *Žalm.69,34.
8. Vojensky * se klade anděl Hospodi-
ův okolo těch, kteříž se ho bojí, a za-
tává jich. *1 Mojz.32,1,2. Žalm.91,11.
9. Okuste * a vizte, jak dobrý jest Ho-
podin. † Blahoslavený člověk, kterýž
důfá v něho. *Žid.6,4,5. †Žalm.2,12.
10. Bojtež se Hospodina svatí jeho;
lebof * nemívají nedostatku ti, kdož se
ho bojí. *Žalm.37,19; 107,9; 111,5.
11. Lvičátka nedostatek a hlad trpí-
ají, ale ti, kteříž hledají Hospodina,
nemívají * nedostatku ve všem dobrém.
*1 Kor.1,7.
12. Poďtež, * děti, poslouchejte mne,
abážni Hospodinově vyučovati vás budu.
*Žalm.66,16.

13. Který člověk * žádostiv jest života,
a miluje dny, aby užíval dobrých věcí?
*1 Petr.3,10.
14. Zdržuj * jazyk svůj od zlého, a rty
své od mluvení lsti. *Žalm.39,2.
15. Odstup od zlého, * a číň dobré, hle-
dej pokoje, a stíhej jej. *Izai.1,16.
16. Oči * Hospodinovy obrácené jsou k
spravedlivým, a uši jeho k volání je-
jich: *Job 36,7. Žalm.33,18.
17. Ale zůřivý obličej Hospodinův pro-
ti těm, kteříž páší zlé věci, * aby vyplé-
nil z země památku jejich. *Job 18,17.
18. Volají-li *spravedliví*, Hospodin vy-
slychá, a ze všech jejich úzkostí je vy-
trhuje.
19. *Nebo* blízko jest Hospodin těm,
kteříž jsou * srdce skroušeného, a potře-
ným v duchu spomáhá. *Žalm.51,19.
20. Mnohé úzkosti jsou spravedlivého,
ale Hospodin ze * všech jej vytrhuje.
*Job 5,19.
21. Onť ostříhá všech kostí jeho, žád-
ná z nich nebývá zlámána.
22. Bezbožníka * zahubí zlost, a ti, kte-
říž nenávidi spravedlivého, zkažení bu-
dou. *Žalm.32,10.
23. Služebníků pak svých duše vykou-
pi Hospodinu, a * nebudou zkažení, kte-
říž doufají v něho. *Žalm.37,33.

ŽALM XXXV.

- David S. žádaje pomsty nepřítelům, 11. krivdy sobě či-
něné i jejich převrácenost vypisuje, 17. a hledaje u Boha
ochrany, s nimi rozeznán býti žádá, pro Boží slávu a po-
božných potěšení.
1. Žalm Davidův.
- Suď se, * Hospodine, s těmi, kteříž se se
mnou soudí; bojuj proti těm, kteříž proti
mně bojují. *Izai.49,25.
2. Pochyť štít a pavézu, * a povstať mi
ku pomoci. *Žalm.12,6.
3. Vezmi i kopí, a vyjdi vstříe těm,
kteříž táhnou proti mně. Reiz duši mé:
Spasení tvé jáť jsem.
4. Nechť se zahanbí a zapyří ti, kte-
říž hledají duše mé; zpět ať jsou obrá-
ceni a zahanbeni ti, kteříž mi zlé obmý-
šleji.
5. Ať jsou jako plevy před větrem, a
anděl Hospodinův rozptylněž je.
6. Cesta jejich budiž * temuá a plzká, a
anděl Hospodinův stíhej je. *Dan.6,24.
7. Nebo jsou * bez přičiny polékli v já-
mé osídlo své, bez přičiny vykopalí já-
mu duši mé. *Žalm.119,85. Mat.22,15.
8. Připadnuž na ně setření, jehož se ne-

našli, a sit jejich, kterouž ukryli, ať je uloví; s hřmotem ať do ni vpadnou.

9. Duše má pak ať se * veselí v Hospodinu, a ať raduje se v spasení jeho.

*Izai.61.10.

10. *A tuť* všecky kosti mé řeknou: Hospodine, kdo jest podobný tobě, ješto * vytrhuješ ztrápeného z *moci toho*, kterýž nad něj silnější jest, tolikéž chudého a nuzného od toho, kterýž ho násilně loupi?

*Job 36,15.

11. Povstávají svědkové lživí, a na to, o čemž nevím, dotazují se mne.

12. Zlým za dobré mi se odplacnjí, duše mé zbaví *mne chtěje*,

13. Ješto já v nemoci jejich pytlem jsem se přiodíval, duši svou postem trápil, a sám u sebe za ně často se modlil.

14. Jako k příteli, jako k bratru vlastnmu jsem ehodíval; jakožto ten, kterýž po matee kvílí, smutek nesa, tak jsem se ponižoval.

15. Ale oni z mého zlého radovali se, a rotili se; shromažďovali se proti mně *i ti nejnevážnější*, o čemž jsem nevěděl; utrhalí *mi*, a nemléli.

16. S pokryteí, posměvači, fatkáři škripěli * na mne zuby svými.

*Žalm.37,12.

17. Pane, dlouho-liž se * dívati budeš? Vytrhni duši mou od zhouby jejich, od lvů jedinkou mou.

*Zjev.6.10.

18. *I budu tě* * oslavovati v sbromáždění velikém, ve množství lidu tebe chváliti budu.

*Žalm.40,10; 111,1.

19. Nechažť se nade mnou neradují ti, kteříž bezprávně ke mně se nepřátelsky mají; * ti, kteříž mne nenávidí bez příčiny, ať nemhourají očima.

*Jan.15.25.

20. Neboť * nemluví *ku* pokoji, ale proti pokojným na zemi slova lstivá vymýšlejí.

*Žalm.36,5; 52,4.

21. Anobřz rozdírají proti mně ústa svá, a říkají: * Hahá, hahá, *jižť* vidí oko naše.

*Žalm.40,16; 70,4.

22. Vidiš *ty to*, Hospodine, neodmlčujš se, Pane, nevzdalujš se ode mne.

23. Probudíš * se a proeít k sondn mému, Bože můj a Pane můj, *k obhájení* pře mé.

*Žalm.44,24.

24. Suď mne * podle spravedlnosti své, Hospodine Bože můj, ať se neradují nade mnou.

*Žalm.43,1.

25. Ať neříkají v srdci svém: Méhoďek duši naši; ať neříkají: Sehtlii jsme jej.

26. *Ale* ať se * zahanbí a zapýří všickn radující se mému zlému, v stud a hanbu ať jsou oblečeni ti, kteříž se zpínají proti mně.

*Žalm.6,11; 31,1.

27. Ti *pak*, kteříž mi přeji mé spravedlnosti, ať * plésají, a radují se, a ať říkají vždycky: Veleslaven bndíš Hospodin, kterýž přeje pokoje služebniku svému.

*Žalm.10,1.

28. I můj * jazyk ohlašovati bude spravedlnost tvou, a na každý den elválť tvou.

*Žalm.63.

ŽALM XXXVI.

David vypisuje neslechetnost lidí bezbožných, 6. Bo správu při věcech stvořených i při církvi jeho velel 11. a dobrých věcí sobě i lidu Božímu žádá.

1. Přednímu z kantorů, služebníka Hospodinova Davida.

2. Převrácenost bezbožníka pojišťuj a vnitřnosti srdce mého, že není žádná bázně Boží před očima jeho.

3. Nebo mu *ona* pochlebujje před očma jeho, aby vykonal nepravost svou až do zošklivení.

4. Slova úst jeho jsou nepravá a lstivá, přestal srozumívati, aby dobře čnil.

5. Nepravost smýšlí *i* na ložci svém ustavujje se na cestě nedobré, zlého s nevaruje.

6. Hospodine, až do * nebes milosrdce ství tvé, pravda trá až do nejvyšších oblaků.

*Žalm.57,11; 108.

7. Spravedlnost tvá jako nejvyšší horry, soudové tvoji *jako* hlubokost nesmí ná; lidi i hovada *sám* zachovávaš, Hospodine.

8. Jak převelmi drahé jest milosrdce ství tvé, Bože, a protož synové lidští stínu * křidel tvých doufají.

*Žalm.17.

9. Tučnosti domu tvého rozvlažovájí bývají, a potokem rozkoší svých napojíš je.

10. Nebo u tebe jest * studnice život a v * světle tvém světlo vidíme.

*Jer.2,13; 17,13. †Izai.9.

11. Rozprostří * milosrdenství své *i* ty, kteříž tebe znají, a spravedlnost tvou na upřímé srdcem.

*Rut 3.

12. Nechažť nedotírá na mne noha pyňých, a ruka bezbožníků ať mne nezvozuje.

13. Tam, kdež padají * činitelé nepravosti, poraženi bývají, a nemohou povstati.

*Jer.50,2.

ŽALM XXXVII.

rok aby pobožní bezbožným jejich časného dobrého
la nezáviděli, 2. ale na Božím opatrování přestáva-
v něho doufatí se učili. 9. bezbožných běh i cíl ži-
a žalostný, pobožných pak potěšený předkládaje, 27. k
utíkáni zlého a přidržení se dobrého je vzbuzuje.

Žalm Davidův.

ehněvej se * příčinou zlostníků, ne-
těj záviděti těm, kteříž páší nepra-
st. *Přisl.14,9; 24,19.

Nebo jako * tráva v náhle podřati
dou, a jako zelená bylina uvadnou. *Žalm.129,6.

Doufej * v Hospodina, a * číš dobré;
ebývej na zemi, a živ se spravedlivě. *Ozeáš.12,6,7.

Těš se v Hospodinu, a * dá tobě zá-
sti srdce tvého. *Žalm.20,5.

Uval * na Hospodina cestu svou, a
ž v něm nadějí, onť zajisté *všecko*
raví, *Mat.6,25.

A vyvedeť spravedlnost tvou jako
ětlo, a nevinu tvou jako poledne.

Mlčelivě se měj k Hospodinu, a oče-
vej na něj pečlivě. Nekormuť se pří-
tou toho, jemuž se daří na eestě jeho,
činou člověka, kterýž provodí, což-
li umyslí.

Puť mimo sebe * hněv, a zanech
chlivosti; nezpouzej se tak, abys zle
íti chtěl. *Efez.4,26.31. Kol.3,8.

Nebo zlostníci vyplnění budou, ale
kteříž očekávají na Hospodina, * dě-
ně zemi vládnouti budou. *Mat.5,5.

Po malé ehvilí zajisté, anť bezbož-
ka nebude, a pohledíš na místo jeho,
t ho již není.

1. Ale * tíši dědičně obdrží zemi, a
zkoš míti budou † ve množství pokoje.
*Mat.5,5. †Žalm.119,165.

2. Zle myslí bezbožník o spravedli-
m, a škřípí na něj zuby svými,

3. Ale Hospodin směje se jemu; ne-
vidí, že se přibližuje den jeho.

4. Vytrhují * bezbožníci meč, a nata-
ji lučisti své, aby porazili chudého a
zného, aby hubili ty, kteříž jsou etné-
obcování; *Žalm.7,16.

5. Ale meč jejich vejde v jejich srdce,
učíště jejich budou polámána.

6. Lepší jest * málo, což má sprave-
cvý, než veliká bohatství bezbožníků
mohých. *Přisl.15,16.

7. Nebo * ramena bezbožných polámá-
i budou, spravedlivé pak združje Ho-
sodina. *1 Sam.2,31.

8. Znáť Hospodin dny upřímých, pro-
tí dědictví jejich na věky zůstane.

19. Nebudouť zahanbeni v čas zlý, a
ve dnech hladu nasyceni budou;

20. Ale bezbožníci * zahynou, a nepřá-
telé Hospodinovi, jako tuk beranů s dy-
mem mizi, *tak* zmizejí. *Žalm.68,3.

21. Vypůjčuje bezbožník, a nemá co
oplatiti, ale spravedlivý * milost činí, a
rozdává. *Žalm.112,5.

22. Nebo * požeňnaní ode Pána zemi
vládnouti budou, ale zlořečení od něho
budou vyplnění. *Žalm.25,13. Mat.25,34.

23. Krokové člověka *spravedlivého* od
Hospodina spravování bývají, a cestu
jeho libuje.

24. Jestliže by upadl, neurazí se; nebo
Hospodin drží jej za ruku jeho.

25. Mlad jsem byl, a sstarel jsem se,
a neviděl jsem spravedlivého opuštěné-
ho, ani semene jeho zebrať chleba.

26. Každého dne milost činí, i půjče-
je, a však simě jeho *jest* v požeňnaní.

27. Odstup * od zlého, a číš dobré, a
bydliti budeš na věky. *Žalm.34,15.

28. Nebo Hospodin miluje soud, a ne-
opouští svatých svých, na věky v stráží
jeho budou; simě pak bezbožníků bude
vyplněno.

29. Ale spravedliví ujmou zemi dědič-
ně, a na věky v ni přebývati budou.

30. Ústa spravedlivého mluví moudrost,
a jazyk jeho vynáší soud.

31. Zákon Boha jeho *jest* v srdci jeho,
pročež nepodvrtnou se nohy jeho.

32. Špehujet * bezbožník po spravedli-
vém, a hledá ho zahubiti; *Žalm.10,9.

33. Ale * Hospodin ho nenechá v ruce
jeho, aniž ho dopustí potupiti, když by
souzen byl. *Dan.6,14.20.

34. Očekávejž * *tedy* na Hospodina, a
ostříhej cesty jeho, a on tě † povýší,
abys ** dědičně obdržel zemi, z níž že
vykořenění budou bezbožníci, ublédaš.
*Žalm.27,14. †1 Petr.5,6. **Mat.5,5.

35. Viděl jsem bezbožníka hrozně síly,
an se rozložil jako zelený samorostlý
strom.

36. Ale *tudíž* pomínil, a aj nebylo ho;
nebo hledal jsem ho, a není nalezen.

37. Pozor měj na pobožného, a viz u-
přímého, žet *takového* člověka poslední
věci jsou potěšené,

38. Přestupníci * pak že tolikéž vyhla-
zeni budou, a bezbožníci naposledy vy-
fati. *Žalm.73,19.

39. Ale spasení spravedlivých *jest* od

Hospodina, *onť jest síla jejich v času ssouzení.*

40. Spomábát jim Hospodin, a je vytrhuje, vytrhuje je od bezbožníků, a zachovává je; nebo doufají v něho.

ŽALM XXXVIII.

David jsa v úzkosti, břichy vyznává, nad nemocí ducha i těla, 12. opuštěním od přátel, i nad zlosti nepřátel náříká, 14. a předloživ svou trpělivost i v Bohu doufanlivost, 22. za spomožení Boha prosí.

1. Žalm Davidův k připomínání.

2. Hospodine, v prehlivosti své netresei * mne, ani v hněvě svém kárej mne.
*Žalm.6,2. Jer.10,24.

3. Nebo střely * tvé uvázly ve mně, a ruka tvá na mne těžce dolehla. *Job 6,4.

4. Nic není * celého v těle mém pro tvou hněvivost, nemají pokoje kosti mé pro hřích můj. *Izai.1,6.

5. Nebo nepravosti mé vzešly nad hlavu mou, jako břímě těžké nemožné jsou mi k unesení.

6. Zahnojily se, a kyši * rány mé pro bláznovství mé. *Izai.53,5.

7. Pohrbený a skličený jsem náramně, každého dne v smutku chodím.

8. Nebo ledví má plná jsou mrzkosti, a nic není celého v těle mém.

9. Zemden jsem a potřín převelice, řvu pro úzkost srdce svého.

10. Pane, před tebou jest všecka žádost má, a * vzdychání mé není před tebou skryto. *Žalm.6,7.

11. Srdce mé zmitá se, opustila mne síla * má, i to světlo očí mých není se mnou. *Žalm.22,16.

12. Ti, kteříž mne * milovali, a tovaryši moji, štítí se ran mých, a příbuzní moji zdaleka stojí. *Job 19,13,14.

13. Ti *pak*, kteříž * stojí o bezživosti mé, osídla lécejí, a kteříž mého zlého hledají, mluví převráceně, a přes celý den lest a chytrost smýšlejí. *Mat.26,4.

14. Ale já jako hluchý neslyším, a jako němý, kterýž neotvirá úst svých;

15. Tak jsem, jako člověk, kterýž neslyší, a v jehož * ústech není žádného odporu. *1 Petr.2,23.

16. Nebo na tě, Hospodine, očekávám, ty za mne odpovíš, Pane Bože můj.

17. Nebo jsem řekl: Ať se neradují ze mne, poklesla-li by se noha má, ať se pyšně nepozdvihují nade mnou,

18. Poněvadž k *snášení* bid hotov jsem, anobř bolest má vždycky jest přede mnou,

19. A že * nepravosti své vyzuávám, a pro hřích svůj tesklím. *Žalm.32,5.

20. Pročež nepřátelé moji veseli jsou, silí se, a rozmnožují se ti, kteříž mne bez příčiny nenávidí.

21. A zlým * za dobré mi se odplacuji, činí mi protivensství, proto že dobré ho následuji. *Žalm.35,11.

22. Neopouštějž mne, Hospodine Bože můj, nevzdalujž se ode mne.

23. Přispěj * k spomožení mému, Pane spasení mého. *Žalm.40,14.

ŽALM XXXIX.

Ač sobě David nložil v pokoji a trpělivostí živ býti, však těžkostmi v mysli své jsa znepokojen, i v reptání pro Bohu se vydal; 8. potom sám k sobě přišel, za milost prosil.

1. Přednímu zpěváků * Jedntunovi, žalm Davidův. *1 Par.16,42.

2. Řekl jsem: Ostříhati budu cest svých, abych nezhrěšil jazykem svým; pojmu v uzdu ústa svá, dokudž bude bezbožník přede mnou.

3. Mlčením byl jsem * k němému *podobný*, umlčel jsem se i spravedlivého *odporu*, ale bolest má více zbonřena jest. *Žalm.38,14.

4. Hořelo ve mně srdce mé, rozničen jest oheň v přemýšlování mém, *tak že* jsem mluvil jazykem svým, *řka:*

5. Dej mi * znáti, Hospodine, konec života mého, a odměření dnů mých jaké jest, abych věděl, jak dlouho trvat mám. *Žalm.90,12.

6. Aj, * na dlaň odměřil jsi mi dnů, i věk můj jest jako nic před tebou, a jistě žeť není než pouhá marnost každý člověk, *jakkoli* pevně stojící. Sélah. *Žalm.90,5.

7. Jistě tak pomíjí člověk jako stín, na darmo zajisté kvalituje se; * shromažďuje, a neví, kdo to pobře. *Kaz.2,11.

8. Načež bych tedy nyní očekával, Pane? * Očekávání mé jest na tebe. *Žalm.25,2. 26.

9. *A protož* ode všech přestoupej mých * vysvobod mne, za posměch bláznů nevystavuj mne. *Žalm.79.

10. Oněml jsem, a necotvěřel úst svých proto že jsi ty učinil to.

11. Odejmi ode mne metlu svou, *nel* od švihání ruky tvé docela zhynul jsem.

12. Ty, *když* žehráním pro nepravost treseš člověka, hned jako mol k zeti ní přivodíš zdárnost jeho; marnost za stě jest všeliký člověk. Sélah.

13. Vyslyšíž * modlitbu mou, Hospodine,

1. a volání mé přijmi v uši své; neod-
čujš se kvílení mému, nebo jsem pří-
cozí a podruh u tebe, jako i všickni
cizí moji. *Žalm.4,2; 27,7.

4. Ponechej mne, ať se posílím, prvé
ž bych se odebral, a již zde více ne-
mám.

ŽALM XL.

1. Předěšlými dobrodintmi, jichž i sám 5. i s jinými
nájmami okusil, 9. a stalostí svou při Bobu v důvěrnosti
postaviv, 12. sobě milosti a pomoci, 15. bezbožným vy-
hlazení, dobrým potěšením od Boba žádá.

1. Přednímu zpěváku, Davidův žalm.

1. Žádostivě * očekával jsem na Ho-
spodina, i naklonil se ke mně, a vysly-
šel mé volání. *Žalm.27,14; 38,16.

2. A vytáhl mne z čisterny hlučící, i
z bláta bahnivého, a postavil na skále
kopy mé, a kroky mé utvrdil. *Žalm.69,3.

3. A tak vložil v ústa má * píseň no-
vou, chválu Bohu našemu, což když u-
čedají mnozí, i báti se, i doufání sklá-
tí budou v Hospodinu. *Zjev.5,9.

4. Blahoslavený * ten člověk, kterýž
kladá v Hospodinu svou nadějí, a ne-
mlédá se na pyšné, ani na ty, kteříž se
o ně lži uchylují. *Žalm.2,12.

5. Mnohé věci činíš ty, Hospodine Bo-
že můj, * a divní jsou skutkové tvoji i
vyšlení tvá o nás; není, kdo by je po-
chopit vyčísti mohl před tebou. Já chtěl-li
bych je vymluviti a vypraviti, mnohem
více jich jest, nežli vypraveno býti může.
*Žalm.92,6; 139,17.

6. Ohěti * a daru neoblibils, ale uši jsi
mi otevřel; zápalu a ohěti za hřích ne-
řádal jsi. *Žalm.51,18. †2Mojz.21,6.

7. Tehdy řekl jsem: Aj, jduť, jakož v
knihách * psáno jest o mně. *Jan.5,46.

8. Abych činil vůli tvou, Bože můj, li-
stov * mám; nebo * zákon tvůj jest u pro-
střed vnitřnosti mých. *Izai.50,5. †Žalm.37,31.

9. Ohlašoval jsem * spravedlnost v
shromáždění velikém; aj, rtů svých že
sem nezdržoval, ty znáš, Hospodine.
*Žalm.35,18. Jan.17,14.26.

10. Spravedlnosti tvé neukryl jsem u
prostřed srdce svého, pravdu tvou a
spasení tvé vypravoval jsem, * nezatajil
jsem milosrdenství tvého a pravdy tvé
v shromáždění velikém. *Žalm.57,4.

11. Ty pak, Hospodine, nevzdaluj slito-
vání svých ode mne; milosrdenství tvé
a * pravda tvá vždycky ať mne ostříhají.
*Žalm.61,8.

12. Neboť jsou mne obklíčily zlé věci,
jimiž počtu není; dostihly mne mé ne-

pravosti, tak že prohlédnouti nemohu;
rozmnožily se nad počet vlasů hlavy mé,
a srdce mé opustilo mne.

14. Račiz ty mne, Hospodine, vysvo-
boditi; Hospodine, * pospěšiz ku pomo-
ci mé. *Žalm.38,23; 70,2.

15. Zahanbeni buďte, a zapyřte se vši-
ckni, kteříž hledají duše mé, aby ji za-
hladili; zpět obrázení a v potupu dáni
buďte, kteříž libost mají v neštěstí mém.

16. Přijdiž na ně spuštění za to, že
mne k hanbě přivésti usilují, říkajíce:
Hahá, * hahá. *Žalm.35,21.25.

17. Ale ať raduji a veselí se v tobě vši-
ckni hledající tebe, a milující spasení
tvé ať říkají vždycky: Velezlaven budiz
Hospodin.

18. Já pak ačkoli chudý a nuzný jsem,
Pán však pečuje o mne. Pomoc má a vy-
svoboditel můj ty jsi, Bože můj, nepro-
dlévejž.

ŽALM XLI.

David blahoslavenství těch, kteříž nad bídými lítost ma-
jí, ukázav, 6. nad neupřímnosti nepřátel svých naříká,
11. a za vysvobození i strétání takových lidí Bohu se
modlí.

1. Přednímu zpěváku, žalm Davidův.

2. Blahoslavený, kdož * prozřetelný
soud činí o chudém; v den zlý vysvo-
bodí jej Hospodin. *Přisl.14,21.

3. Hospodin ho * ostřeže, a obživí jej;
blažený bude na zemi, aniž ho vydá li-
bosti nepřátel jeho. *Skutk.9,36 násl.

4. Hospodin ho * na ložci ve mdlobě
posílí, všecko ležení jeho v nemoci jeho
promění. *2Král.20,3 násl.

5. Já řekl jsem: Hospodine, * smiluj se
nade mnou, uzdrav duši * mou, nebo
jsem tobě zbrěšil. *Žalm.6,3. †Žalm.51,6.

6. Nepřátelé moji mluvili zle o mně,
řkouce: Skoro-liž umře, a zahyne jméno
jeho?

7. A jestliže kdo z nich přichází, aby
mne navštívil, pochlebenství mluví; sr-
dce jeho sbírá sobě nepravost, a vyjda
ven, roznáší ji.

8. Sšeptávají * se spolu proti mně vši-
ckni, kteříž mne nenávidí, a přičítají mi
zlé věci, říkajíce: *Mat.22,15.

9. Pomsta pro nešlechtnost přichytila
se ho, a kdyžtž se složil nepovstaneť
zase.

10. Také i ten, s nimž jsem byl v přá-
telství, jemuž jsem se dověřoval, a * kte-
rýž jidal chléb můj, pozdvihl paty proti
mně. *Jan.13,18. Skutk.1,16.

11. Ale ty, Hospodine, smiluj se nade

mnou, a pozdvihni mne, a odplatím jim;

12. Abych odtud * poznal, že mne sobě libuješ, když by se neradoval nade mnou nepřítel můj. *2Sam.5,12.

13. Mne pak v upřímnosti mé zachováš, a postavíš před * obličejem svým na věky. *1Par.17,27.

14. Požehnaný * Hospodin Bůh Izraelský, od věků až na věky, Amen i Amen. *Žalm.72,18. Luk.1,68.

ŽALM XLII.

David S. služeb Božích jsa zbaven a příčinou tou od nepřítel potupně dotýkán, Hospodinu toho touží, 6. zatím jaký sám v sobě o tu věc boj měl, v němž víra s mlobou těla se tak potýkala, že vždy naposledy zvířezila, o tom vypravuje.

1. Přednímu zpěváků z synů Chóre, *žalm vyučující.*

2. Jakož jelen řve, *dychtě* po tekutých vodách, * tak duše má řve k tobě, ó Bože. *Žalm.25,1.

3. Žizni * duše má Boha, Boha živého, a řiká: Skoro-liž půjdu, a ukáži se před obličejem Božím? *Žalm.143,6.

4. Slzy mé jsou mi místo chleba dnem i noci, když mi řikají každého dne: Kdež * jest Bůh tvůj? *Žalm.79,10.

5. Na to když se rozpomínám, téměř duši svou sám v sobě vylévám, že jsem chořoval s mnohými, a ubírával jsem se s nimi do domu Božeho s hlasitým zpíváním, a dikěiněním v zástupu plésajících.

6. Proč jsi * smutná, duše má, a proč se kormoutíš? Posečkej na Boha, neboť ještě vyznávati jej budu, i hojně spasení tváři jeho. *Žalm.43,5.

7. Můj Bože, jak teskli duše má! Protož se na tě rozpomínám v krajině Jordánské a Hermonské, na hoře Mitsar.

8. Propast propasti se ozývá k hlučeni trub tvých, všecka vlnobití tvá a rozvodnění tvá na mne se svalila.

9. *Věřím však*, žet mi udělí ve dne Hospodin milosrdenství svého, a v noci písnička jeho se mnou, a modlitba má k Bohu života mého.

10. Díím k Bohu silnému, skále své: Pročez * jsi zapomenul se nade mnou? Proč † pro ssoužení *od* nepřítel v smutku mám choditi? *Žalm.13,2. †Žalm.43,2.

11. Jako rána v kostech mých *jest to*, když mi * ntrhají nepřítelé moji, řikajíce mi každého dne: Kdež jest Bůh tvůj? *Žalm.119,42.

12. Proč jsi * smutná, duše má, a proč

se kormoutíš ve mně? Posečkej na Boha, neboť ještě vyznávati jej budu; *onť jest* hojně spasení tváři mé a Bůh můj. *Žalm.43,5.

ŽALM XLIII.

David zjevná násili i lstivé úklady od protivníků trpě, prosí Boha za vysvobození, 5. a v naději se ustavuje.

1. Súd * mne, ó Bože, a zasad se o mou při; od národu nemilosrdného, a od člověka lstivého a nepravého † vytrhni mne. *Žalm.26,1. †Žalm.140,2.

2. Nebo ty jsi Bůh mé sily. Proč jsi mne zapudil? Proč pro ssoužení *od* nepřítel v smutku mám ustavičně choditi?

3. Sešliž světlo své a pravdu svou, to ať mne vodi a zprovodi na horu svatosti tvé a do příbytků tvých,

4. Abych přistoupl k oltáři Božimu, k Bohu radostného plésání mého, a budu tě oslavovati na harfě, ó Bože, Bože můj.

5. Proč jsi * smutná, duše má, a proč se kormoutíš ve mně? Posečkej na Boha, neboť ještě vyznávati jej budu; *onť jest* hojně spasení tváři mé a Bůh můj. *Žalm.42,6,12; 116,7.

ŽALM XLIV.

Cirkev příklady předků svých, smlouvou i vůli Boží utřezaná, 10. svých těžkostí Bohu touží, 18. a že to pro jeho jméno snáší, ukazujíc, 24. pomoci k spasení svému žádá.

1. Přednímu zpěváků z synů Chóre, vyučující.

2. Bože, ušima svýma slýchali jsme, a otcové * naši vypravovali nám o skutcích, *kteréz* jsi činil za dnů jejich, za dnů starodávních. *5Mojz.6,21 násl. Žalm.78,3.

3. Tys * sám rukou svou vyhnal pohany, a vštípl jsi je; potřel jsi lidi, a je jsi rozplodil. *5Mojz.7,1 násl.

4. Neboť json neopanovali země mečem * svým, aniž jim rámě jejich spomohlo, ale pravice tvá a rámě tvé, a světlost obličejě tvého, proto že jsi je † zamiloval. *5Mojz.8,17. †5Mojz.7,8.

5. Ty jsi * sám král můj, ó Bože, udi-lejž hojného spasení Jákobova. *Žalm.5,3.

6. V toběť jsme protivníky naše potírali, a ve jménu tvém pošlapávali jsme povstávající proti nám.

7. Neboť jsem * v lučisti svém naděje neskládal, aniž mne *kdy* obrátil meč můj. *Žalm.20,8.

8. Ale ty jsi nás vysvobozoval od nepřítel našich, a kteríž nás nenávidí, ty jsi zahanboval.

9. *A protož* chválíme tě Boha na každý

1. a jméno tvé ustavičně oslavujeme.
ah.

2. Ale *nyní* jsi nás zahnal i zahanbil, vyvcháziš s vojsky našimi.

3. Obrátil jsi nás nazpět, a ti, kteříž nenávidí, rozchvátali mezi sebou *žní naše*.

4. Oddal jsi nás, jako ovce k snědění i mezi pohany rozptýlil jsi nás.

5. Prodal * jsi lid svůj bez peněz, a naadsadils mzdy jejich. *5Mojz.32,30.

6. Vydal jsi nás * k utržení sousedům šim, ku posměchu a ku potupě těm, kteříž jsou vůkol nás. *Zalm.79,4.

7. Uvedl jsi nás v příslovi mezi národy, a mezi lidmi, aby * nad námi hlavou zítáno bylo. *Zalm.22,8.

8. Na každý den stýdětí se musím, a naba tváři mé přikrývá mne,

9. A to z příčiny řeči * utrhajícího a nějícího, z příčiny nepřitele a vymstíjícího se. *Zalm.74,10.

10. Všecko to přišlo na nás, a však ne se nezapomenuli na tě, aniž jsme našli smlouvy tvé.

11. Neobrátilo se nazpět srdce naše, již se uchýlil krok náš od stezky tvé,

12. Ačkoli jsi nás byl potřel na místě raků, a přikryl jsi nás stínem smrti.

13. Kdybychom se byli zapomenuli na jméno Boha svého, a pozdvihli rukou svých k Bohu eizimu,

14. Zdalíž by toho Bůh byl nevyhledá-
d? Nebo on zná skrytosti srdce.

15. Anobrž pro * tebe mordování bývá-
e každého dne, jmíni jsme jako ovce
zabití oddané. *Rtm.8,36.

16. Procítíš, proč spíš, ó Pane? Probu-
ž se, a nezaháněj nás na věky.

17. I pročez tvář svou * skrýváš, a za-
omináš se na trápení a ssoužení naše?
*Zalm.13,2.

18. Neboť * se již sklonila až k pra-
hu duše naše, přilnul k zemi život náš.
*Soud.11,35.

19. Povstaniž k našemu spomožení, a
ykup nás pro své milosrdenství.

ŽALM XLV.

Krista Pána samého pravého církve ženicha, 10. též i cír-
kve jako nevěsty a choti jeho, i s povinnostmi jejími vy-
psání.

1. Přednímu kantoru z synů Chóre, na
šošannim, vyučující. Píseň o lásee.

2. Vyneslo srdce mé slovo dobré, vy-
pravovati budu * pisně své o králi, jazyk
můj jako péro hbitého písaře. *Kol.3,16.

3. Krásnější * jsi nad *všecky* syny lid-
ské, rozlita jest i milost † ve rtech tvých,
proto že jest tobě poželnal Bůh až na
věky. *Píseň Šal.1,16.†k.4,3.

4. Připaš * meč svůj na bedra, ó reku
udatný, *prokaž* důstojnost a slávu svou.
*Izai.11,5. Žid.4,12.

5. A v té slávě své šťastně vyjžděj s
slovem pravdy, tichosti a spravedlnosti,
a dokáže pravice tvá hrozných věcí.

6. Střely tvé jsou ostré, padati budou
od nich před tebou národové, *promi-
knou* až k srdci nepřátel královských.

7. Trůn * tvůj, ó Bože, *jest věčný* a stá-
lý, berla království tvého *jestiť* berla
nejupřímnější. *Dan.7,27. Žid.1,8.

8. Miluješ * spravedlnost, a † nenávidíš
bezbožnosti, protož pomazal tě, Bože,
Bůh tvůj olejem veselé nad účastníky
tvé. *Zalm.33,5. †Zalm.5,6.

9. Mirra, * aloe a kassia, všecka roucha
tvá *voní* z paláců, z kostí slonových
vzdělaných, nad ty, jenž tě obveselují.
*Jan.19,39.

10. Deery králů jsou mezi vzácnými
tvými, přistojíť i manželka tobě po pra-
vici v ryzím zlatě.

11. Slyšíš, deerko, a viz, a nakloň u-
cha svého, a * zapomeň na lid svůj a na
dům otec svého. *Mat.10,37.

12. I zalíbí se * králi tvá krása; onť
jest zajisté Pán tvůj, protož skláněj se
před ním. *Píseň Šal.4,1.

13. Tuť * i Tyrští s dary, před oblič-
jem tvým kofití se budou bohatí náro-
dové. *Zalm.72,10. Izai.23,18.

14. Všecka * slavná *jest* deera králov-
ská u vnitřku, roucho zlatem vytkáva-
né jest oděy její. *Píseň Šal.1,8.

15. V rouše krumpovaném přivedena
bude králi, i panny za ní, družičky její,
přivedeny budou k tobě.

16. Přivedeny budou s radostí velikou a
plésáním, a vejdou na palác královský.

17. Místo oteů svých budeš * mítí syny
své, kteréž postavíš za knížata po vši
zemí. *Žid.2,13.

18. V pamět uvoditi budu jméno tvé po
všecky věky, pročez oslavovati tě bu-
dou národové na věky věků.

ŽALM XLVI.

Obyvatelé Jeruzalémští díky čini Bohu, že je před nepřá-
tely ochránil, 9. a vespolek se k rozvažování toho napo-
menně, 12. přítomnosti Boží potěšen se chlubí.

1. Přednímu kantoru z synů Chóre, pí-
seň na alamoť.

2. Bůh *jest* naše * útočiště i síla, ve všelikém ssonžení pomoc vždycky hotová. *Žalm.18,2,3. Izai.4,5,6.

3. A protož * nebudeme se báti, byť se pak i země podvrátila, a zpřevracely se hory do prostřed moře, *Žalm.3,2.násl.

4. Byť * i ječely, a kormoutily se vody jeho, a hory se rozrážely od dutí jeho. Sélah. *Luk.21,25.

5. Potok a pramenové jeho obveselují město * Boží, nejsvětější z příbytků Nejvyššího. *Žalm.48,9.

6. Bůh *jest* * u prostřed něho, nepohneť se; přispějeť jemu Bůh na pomoc hned † v jitře. *Zjev.21,3. †Žalm.30,6.

7. Když hlučeli národové, a pohnula se království, vydal hlas svůj, a rozplynula se země.

8. Hospodin zástupů *jest* s námi, hradem vysokým *jest* nám Bůh Jákobův. Sélah.

9. Poďte, vizte skutky Hospodinovy, jakýcht' *jest* pustin nadělal na zemi.

10. Přítrž * činí bojům až do končin země, lučiště láme, kopí posekává, a vozy spaluje ohněm, *Žalm.76,4.

11. *Mluvě*: Upokojtež se, a vězte, žeť jsem já Bůh, kterýž vyvýšen budu mezi národy, vyvýšen budu na zemi.

12. Hospodin * zástupů *jest* s námi, hradem vysokým *jest* nám Bůh Jákobův. Sélah. *2Par.13,12. Řim.8,31.

ŽALM XLVII.

Církev Izraelská vzbuzuje pohany k radosti v Kristu, aby jej chválili z toho, 4. že jich k spasení povolal, 8. i mocnou správou a ochranu v království svém nad nimi vede.

1. Přednímu zpěváku z synů Chóre, žalm.

2. Všickni národové plésejte * rukama, trubte Bohu s hlasitým prozpěvováním. *2Kráš.11,12.

3. Nebo Hospodin nejvyšší, hrozný, *jest* král veliký nade vší zemí.

4. Uvozuje * lidi v moc naši, a národy pod nohy naše. *Žalm.149,4.násl.

5. Oddělil nám za dědictví naše slávu Jákobovu, kteréhož miloval. Sélah.

6. Vstoupil * Bůh s troubením, Hospodin s zvukem trouby. *Žalm.68,19.

7. Žalmy zpívejte Bohu, zpívejte; zpívejte žalmy králi našemu, zpívejte.

8. Nebo král vší země Bůh *jest*, zpívejte žalmy rozumně.

9. Kralujeť * Bůh nad národy, Bůh sedí na trůnu svém svatém. *Žalm.2,8.

10. Knížata * národů připojili se k lidu Boha Abrahamova; nebo pavězy země Boží jsou, *pročež* on † náramně vyvýšen *jest*. *Žalm.45,17. †Žalm.97,9.

ŽALM XLVIII.

Měšané Jeruzalémští chválí Boha, že *jest* je ochránil, buď před Senacheribem a Assyřskými, za času Ezechiáše, aneb před Moábskými, za dnů Jozafatových.

1. Píseň žalmu synů Chóre.

2. Veliký *jest* Hospodin, a převelmi chvalitebný v městě Boha našeho, na hoře svatosti své.

3. Ozdoba krajiny, útěcha vší země *jest* stíh hora Sion, k straně * půlnoční, město krále velikého. *Mat.5,35.

4. Bůh na palácích jeho, a znají ho bytí * vysokým hradem. *Žalm.9,10.

5. Nebo * aj, králové když se shromáždili a spolu táhli, *Žalm.2,2.

6. Sami to uzřevše, velmi se divili, a předěšení byvše, náhle utíkali.

7. Tuť *jest* je * strach popadl, a holest jako ženu rodící. *Mich.7,17.

8. Větreť východním rozrážíš * lodi Tarské. *Izai.2,16.

9. Jakž jsme slychali, tak jsme spatřili, v městě Hospodina zástupů, v městě Boha našeho. Bůh upevní je až na věky.

10. Rozjímáme, ó Bože, milosrdenství tvé u prostřed chrámu tvého.

11. Jakož jméno tvé, Bože, tak i chvála tvá až do končin země; pravice trá zajisté plná *jest* spravedlnosti.

12. Raduj se, horo Sione, plésejte, deery Judské, z příčiny soudů Božích.

13. Obejděte Sion, a obstupte jej, sečtěte věže jeho.

14. Přiložte mysl svou k ohradě, popatřte na paláce jeho, abyste uměli vypravovati věku potomnímu,

15. Že tento Bůh *jest* Bůh * náš na věčné věky, a že on vůdce náš bude až do smrti. *Izai.25,9.

ŽALM XLIX.

Prorok ku pozorování slov svých probudiv, 6. napomenutí činí pobožným, aby u víře nemdleli, když by ode Pana trestáni byli, ani se nad časným štěstím bezbožných neukormenili, životem věčným jisti jsouce.

1. Přednímu kantoru z synů Chóre, žalm.

2. Slyšte to všickni národové, pozorujte všickni obyvatelé zeměti,

3. Tak z lidu obecného, jako z povýšených, tak bohatý, jako chudý.

Usta má mluvití budou moudrost, a emyšlování srdce mého rozumnost.

1. Nakloním k příslovi ucha svého, a i harfě * vykládati budu přípovídku mou. *Žalm.78 2. Mat.13,35.

2. I proč se báti mám ve dnech zlých, y nepravost těch, kteříž mi na paty tpají, mne obkličiti měla?

3. Kteríž doufají v svá zboží, a množ- tím bohatství svého se chlubi.

4. Žádný bratra svého nijakž vykou- ti nemůže, ani Bohu za něj dáti mzdy placení,

5. (Nebof by * velmi drahé musilo býti placení duše jejich, protož nedovedeť ho na věky,) *Mat.16,26.

6. Aby živ byl věčně, a neviděl poru- ší.

7. Nebo se vidá, že i moudří umirají, izen * a hovadný člověk zároveň hu- u, zboží † svého i eizím zanechávají. *Job 9,22. †Kazat.6.2.

8. Myšlení jejich jest, že domové je- h věční jsou, a příbytkové jejich od rodu do pronárodu; pročez je po kra- ách nazývají jmény svými.

9. Ale člověk v slávě netrvá, jsa po- bný hovadům, kteráž hynou.

10. Taková snažnost jejich jest blá- zovství při nich, však potomei jejich ky svými to schvalují. Sélah.

11. Jako hovada v pekle skladeni bu- du, smrt je žráti bude, ale upřímí pa- ovati budou nad nimi v jitře; způsob pk oněchno aby zvetšel, z příbytku šho octnou se v hrobě.

12. Ale Bůh * vykoupí duši mou z mo- pekla, když mne přijme. Sélah. *Ozeáš.13,14.

13. Neboj se, když by někdo zbohatl, a kyž by se rozmnožila sláva domu jeho.

14. Při smrti * zajisté ničeho nevezme, aíž sstonpí za ním sláva jeho. *Job 27,19.

15. Ačkoli duši své, pokudž * jest živ, laodi; k tomu chváli jej i jiní, když sobě čistě povoluje: *Luk.12,19.

16. A však musí se odebrati za věkem ou svých, a na věky světla neuzří.

17. *Summou:* Člověk jsa ve eti, ne- rozumí-li sobě, bývá učiněn * podobný hovadům, kteráž hynou. *Kaz.3,19.

ŽALM L.

18. A na Sioou přebývajícího důstojnost, slávu, skutky i ho prorok vyvyšuje, 7. pravé Boží počté vynučuje, 16. a zbožné z hříchů tresce, 22. i ku pokání jim slouží.

Žalm Azafovi.

Bůh silný, Bůh Hospodin * mluvil, a přivolal zemi od východu slunce i od západu jeho. *Žalm.62,12.

2. Z Siona * v dokonalé kráse Bůh za- stkvěl se. *5 Mojž.33,2.

3. Běret se Bůh náš, a nebude mlčeti; oheň před ním vše zžirati bude, a vůkol něho viehřice náramná.

4. Zavolal * nebes s hůry i země, aby sondil lid svůj, řka: *5 Mojž.31,28.

5. Shromazďte * mi svaté mé, kteříž smlouvu se mnou učinili při obětech. *Mat.24,31.

6. I budou vypravovati nebesa sprave- dlnost jeho; nebo sám * Bůh soudeť jest. Sélah. *Žalm.7,12; 9,5.

7. Slyš, lide můj, a buduf mluvití, I- zraeli, a buduf tebou osvědčovati. Já za- jisté * Bůh, Bůh tvůj jsem. *5 Mojž.6,4.

8. Nechei tě obviňovati * z příčiny obě- tí tvých, ani zápalů tvých, že by vždy- eky přede mnou nebyli. *Jer.7,22,23.

9. Nevezmuť z domu tvého volka, ani z chlěvů tvých kozlů.

10. Nebo má jest všecka * zvěř lesní, i hovada na tisíci horách. *Žalm.8,8,9.

11. Já znám všecko ptactvo po horách, a zvěř polní před sebou mám.

12. Zlačím-li, nie tobě o to nedim; nebo * můj jest okršlek zemský i plnost jeho. *Žalm.24,1.

13. Zdalíž jidám maso z volů, a pijím krev kozlovou?

14. Obětuj * Bohu obět ehvály, a plň Nejvyššímu své sliby; *Žalm.116,17.

15. A * vzývej mne v den ssoužení, vy- trhnu tě, a ty mne budeš slaviti. *Žalm.77,3. Mat.7,7.

16. Sie jinak bezbožníku praví Bůh: Což * tobě do toho, že ty vypravuješ u- stanovení má, a béřeš smlouvu mon v ústa svá, *Řím.2,17.

17. Poněvadž jsi vzal v nenávist ká- zeň, a zavrhl jsi za sebe slova má.

18. Vidíš-li zloděje, hned s ním běžíš, a s cizoložníky dil svůj máš.

19. Ústa svá pouštíš ke zlému, a jazyk tvůj skládá lest.

20. Usazuješ se, a mluvíš proti bratru svému, a na syna matky své lehkost u- vodiš.

21. To jsi činil, a já * mlčel jsem. Měl- líž jsi ty se domnívati, že já tobě podob- ný budu? Nýbrž trestati tě budu, a představím to před oči tvé. *Izai.42,14.

22. Srozumějtež tomu již aspoň vy,

2. Bůh *jest* naše * útočiště i síla, ve všelikém ssonžení pomoc vždycky hotová.
*Žalm.18,2.3. Izai.4,5.6.

3. A protož * nebudeme se báti, byf se pak i země podvrátila, a zpřevracely se hory do prostřed moře,
*Žalm.3,2.násl.

4. Byť * i ječely, a kormoutily se vody jeho, a hory se rozrážely od duti jeho. Sélah.
*Luk.21,25.

5. Potok a pramenové jeho obveselují město * Boží, nejsvětější z přibytků Nejvyššího.
*Žalm.48,9.

6. Bůh *jest* * u prostřed něho, nepohneť se; přispějeť jemu Bůh na pomoc hned t v jitře.
*Zjev.21,3. + Žalm.30,6.

7. Když hlúčeli národové, a pohnula se království, vydal hlas svůj, a rozplynula se země.

8. Hospodin zástupů *jest* s námi, hradem vysokým *jest* nám Bůh Jákobův. Sélah.

9. Podte, vizte skutky Hospodinovy, jakýchť *jest* pustin nadělal na zemi.

10. Přítrž * čini bojům až do končín země, lučičti láme, kopí posekává, a vozy spaluje ohněm,
*Žalm.76,4.

11. *Mluvě*: Upokojtež se, a vězte, žeť jsem já Bůh, kterýž vyvýšen budu mezi národy, vyvýšen budu na zemi.

12. Hospodin * zástupů *jest* s námi, hradem vysokým *jest* nám Bůh Jákobův. Sélah.
*2 Par.13,12. Řim.8,31.

ŽALM XLVII.

Cirkev Izraelská vzbuzuje pohany k radosti v Kristu, aby jej chválili z tobo, 4. že jich k spasení povolal, 8. i mocnou správou a ochranu v království svém nad nimi vede.

1. Přednímu zpěváku z synů Chóre, žalm.

2. Všiekni národové plésejte * rukama, trubte Bohu s hlasitým prozpěvováním.
*2 Král.11,12.

3. Nebo Hospodin nejvyšší, hrozný, *jest* král veliký nade vší zemi.

4. Uvozuje * lidi v moc naši, a národy pod nohy naše.
*Žalm.149,4.násl.

5. Oddělil nám za dědiectví naše slávu Jákobovu, kteréhož miloval. Sélah.

6. Vstoupil * Bůh s troubením, Hospodin s zvukem trouby.
*Žalm.68,19.

7. Žalmy zpívejte Bohu, zpívejte; zpívejte žalmy králi našemu, zpívejte.

8. Nebo král vší země Bůh *jest*, zpívejte žalmy rozumně.

9. Kralujeť * Bůh nad národy, Bůh sedí na trůnu svém svatém.
*Žalm.2,8.

10. Knížata * národů připojili se k lidu Boha Abrahamova; nebo pavézy země Boží jsou, *pročež on* † náramně vyvýšen *jest*.
*Žalm.45,17. + Žalm.97,9.

ŽALM XLVIII.

Měšťané Jeruzalémští chválí Boha, že *jest* je ochránil, buď před Senacheribem a Assyrskými, za času Ezechiáše, aneb před Moabskými, za dnů Jozafatových.

1. Piseň žalmu synů Chóre.

2. Veliký *jest* Hospodin, a převelmi chvalitebný v městě Boha našeho, na hoře svatosti své.

3. Ozdoha krajiny, útěcha vší země *jest* stíh hora Sion, k straně * půlnocni, město krále velikého.
*Mat.5,35.

4. Bůh na palácích jeho, a znají ho býti * vysokým hradem.
*Žalm.9,10.

5. Nebo * aj, králové když se shromáždili a spolu táhli,
*Žalm.2,2.

6. Sami to uzřevše, velmi se divili, a předěšení byvše, náhle utíkali.

7. Tuť *jest* je * strach popadl, a bolest jako ženu rodící.
*Mich.7,17.

8. Větre m východním rozrážiš * lodi Tarské.
*Izai.2,16.

9. Jakž jsme slychali, tak jsme spatřili, v městě Hospodina zástupů, v městě Boha našeho. Bůh upevní je až na věky.

10. Rozjímáme, ó Bože, milosrdenství tvé u prostřed chrámu tvého.

11. Jakož jméno tvé, Bože, tak i chvála tvá až do končín země; pravice tvá zajisté plná *jest* spravedlnosti.

12. Raduj se, horo Sione, plésejte, deery Judské, z příčiny soudů Božích.

13. Obejděte Sion, a obstupte jej, sečtěte věže jeho.

14. Přiložte mysl svou k ohradě, popaťte na paláce jeho, abyste uměli vypravovati věku potomnímu,

15. Že tento Bůh *jest* Bůh * náš na věčné věky, a že on vůdec náš bude až do smrti.
*Izai.25,9.

ŽALM XLIX.

Prorok ku pozorování slov svých probudiv, 6. napomenutí čini pobožným, aby u víře nemdleli, když by ode Pána trestání byli, ani se nad časným štěstím bezbožných nekormoutili, životem věčným jisti jsouc.

1. Přednímu kantoru z synů Chóre, žalm.

2. Slyšte to všiekni národové, pozorujte všiekni obyvatelé zeměti,

3. Tak z lidu obecného, jako z povýšených, tak bohatý, jako chudý.

4. Usta má mluvití budou moudrost, a přemýšlování srdce mého rozumnost.

5. Nakloním k přísloví ucha svého, a při harfě * vykládati budu přípovídku svou. *Žalm.78.2. Mat.13.35.

6. I proč se báti mám ve dnech zlých, aby nepravost těch, kteříž mi na paty šlapají, mne obklíčiti měla?

7. Kteríž doufají v svá zboží, a množstvím bohatství svého se chlubi.

8. Žádný bratra svého nijakž vykoupiti nemůže, ani Bohu za něj dáti mzdy vyplacení,

9. (Neboť by * velmi drahé musilo býti vyplacení duše jejich, protože nedovedet toho na věky.) *Mat.16.26.

10. Aby živ byl věčně, a neviděl porušení.

11. Nebo se vídá, že i moudří umirají, blázen * a hovadný člověk zároveň hynou, zboží † svého i cizím zanechávajíce. *Job.9.22. †Kazat.6.2.

12. Myšlení jejich jest, že domovec jejich věční jsou, a příbytkové jejich od národu do pronárodu; pročez je po krajinách nazývají jmény svými.

13. Ale člověk v slávě netrvá, jsa podobný hovadům, kteráž hynou.

14. Taková snažnost jejich jest bláznovstvím při nich, však potomci jejich ústy svými to schvalují. Sélah.

15. Jako hovada v pekle skládání budou, smrt je žráti bude, ale upřímí pánovatí budou nad nimi v jitře; způsob pak oněchmo aby zvětšel, z příbytku svého octnou se v hrobě.

16. Ale Bůh * vykoupí duši mou z moci pekla, když mne přijme. Sélah. *Ozeáš.13.14.

17. Neboj se, když by někdo zbohatl, a když by se rozmnožila sláva domu jeho.

18. Při smrti * zajisté ničeho nevezme, niž sstoupí za ním sláva jeho. *Job.27.19.

19. Ačtkoli duši své, pokudž * jest živ, ahodí; k tomu chváli jej i jiní, když sobě čistě povoluje: *Luk.12.19.

20. A však musí se odebrati za věkem oteň svých, a na věky světla neuzří.

21. *Summou*: Člověk jsa ve cti, netrosuzmí-li sobě, bývá učiněn * podobný hovadům, kteráž hynou. *Kaz.3.19.

ŽALM L.

Boha na Sionu přebývajícíchho důstojnost, slávu, skutky i ovo prorok vyvyšuje, 7. pravé Boží počté vynučuje, 16. a bezbožné z hříchů tresce, 22. i ku pokání jim slouží.

1. Žalm Azafovi.

Bůh silný, Bůh Hospodin * mluvil, a přivolal zemi od východu slunce i od západu jeho. *Žalm.62.12.

2. Z Siona * v dokonalé kráse Bůh zastkvěl se. *5 Mojz.33.2.

3. Běret se Bůh náš, a nebude mlčeti; oheň před ním vše zžirati bude, a vůkol něho vichřice náramná.

4. Zavolal * nebes s hůry i země, aby soudil lid svůj, řka: *5 Mojz.31.28.

5. Shromazďte * mi svaté mé, kteříž smlouvu se mnou učinili při obětech. *Mat.24.31.

6. I budou vypravovati nebesa spravedlnost jeho; nebo sám * Bůh soudec jest. Sélah. *Žalm.7.12; 9.5.

7. Slyš, lide můj, a budet mluvití, Izraeli, a budet tebou osvědčovati. Já zajisté * Bůh, Bůh tvůj jsem. *5 Mojz.6.4.

8. Nechei tě obviňovati * z příčiny obětí tvých, ani zápalů tvých, že by vždycky přede mnou nebyli. *Jer.7.22.23.

9. Nevezmou z domu tvého volka, ani z chlévů tvých kozlů.

10. Nebo má jest všecka * zvěř lesní, i hovada na tisíci horách. *Žalm.8.8.9.

11. Já znám všecko ptaectvo po horách, a zvěř polní před sebou mám.

12. Zlačním-li, nic tobě o to nedím; nebo * můj jest okršlek zemský i plnost jeho. *Žalm.24.1.

13. Zdaliž jídám maso z volů, a pijím krev kozlovou?

14. Obětuj * Bohu obět chvály, a plň Nejvyššímu své sliby; *Žalm.116.17.

15. A * vzývej mne v den ssoužení, vytrhnu tě, a ty mne budeš slaviti. *Žalm.77.3. Mat.7.7.

16. Sic jinak bezbožníku praví Bůh: Což * tobě do toho, že ty vypravuješ ustanovení má, a béřeš smlouvu mou v ústa svá, *Řím.2.17.

17. Poněvadž jsi vzal v nenávisť kázeň, a zavrhl jsi za sebe slova má.

18. Vidiš-li zloděje, hned s ním běžíš, a s cizoložníky díl svůj máš.

19. Ústa svá pouštíš ke zlému, a jazyk tvůj skládá lest.

20. Usazuješ se, a mluviš proti bratru svému, a na syna matky své lehkost uvodíš.

21. To jsi činil, a já * mlčel jsem. Měl-liž jsi ty se domnívati, že já tobě podobný budu? *Nýbrž* trestati tě budu, a představím to před oči tvé. *Izai.42.14.

22. Srozumějtež tomu již aspoň vy,

sti, aby na věky pohnut byl spravedlivý.
*Žalm.37,5. Mat.6,25.

24. Ale onyno, ty Bože, svedeš do jámy zatracení; lidé *zajisté* * vražedlní a lstiví nedojdou polovice dnů svých, já pak v tebe † doufati budu. *Žalm.5,7. †25,2.

ŽALM LXVI.

David utíkaje před Saulem, upadl v ruce Filistinských, pročež za vysvobození žádá, a nepřítelům pomstou hrozí.
4. doufáním v Boha se chlubil, 9. a z naplnění slibů jej slaví, i dalších očekává.

1. Přednímu z kantorů, o němž holičci v *místech vzdálených*, zlatý *žalm* Davidův, když ho * jali Filistínští v Gát.
*1 Sam.21,11.

2. Smiluj * se nade mnon, ó Bože, nebo mne sehlití chce člověk; každého dne boj veda, ssuzuje mne.
*Žalm.51,3.

3. Sehlití mne usilují na každý den moji nepřátelé; jistě žef jest mnoho válčících proti mně, ó Nejvyšší.

4. Kteréhokoli dne strach mne obkličuje, v * tebe doufám.
*Žalm.25,2.

5. Boha chváliti budu z slova jeho, v Boha doufati budu, aniž se budu báti, aby * mi co mohlo učiniti tělo.
*Žid.13,6.

6. Na každý den slova má * převracejí, proti mně jsou všeka myšlení jejich ke zlému.
*Mat.26,61.

7. Spolu se scházejí, skrývají se, a šlepeji mých šetří, číhajíce na duši mou.

8. Za nešlechetnost-liž zniknou *pomsty*? V * prechlivosti, ó Bože, smečeš lidi ty.
*Žalm.59,14.

9. Ty má utíkání v počtu máš, schovej slzy mé do láhvice své, a což bys jich v počtu neměl?

10. A tehdyt obrázení budou zpět nepřátelé moji v ten den, když volati budu; toť vím, že Bůh při mně *stojí*.

11. Jáť budu Boha chváliti z slova, Hospodina oslavovati budu z slova *jeho*.

12. V Boha doufám, nebudu se báti, aby mi co učiniti mohl člověk.

13. Tobě jsem, Bože, * učinil sliby, a protož tobě vzdám chvály.
*Žalm.66,13.

14. Nebo jsí * vytrhl z smrti duši mou, a nohy mé od poklesnutí, tak abyeh stále † chodil před Bohem v světle živých.
*Žalm.116,8. †1 Mojz.17,1.

ŽALM LVII.

David před Saulem ucházaje, 4. své donfání v Boha, nepřítel pak ukrutnost předkládá, 9. a toho žádá, aby Bůh jemu pro slávu svou spomohl, nepřátely pak strelal.

1. Přednímu kantorn, *jako*: Nevyhlazuj, zlatý *žalm* Davidův, když utekl před Saulem do jeskyně.

2. Smiluj se * nade mnon, ó Bože, smiluj se nade mnon; neboť v tebe doufá dnše má, a v stinn † křídel tvých schráám se, až přejde ssoužení.

3. Volati * budu k Bohu nejvyššímu, k Bohu silnému, kterýž dokonává za mne
*Žalm.22,2.násl. †Žalm.17,8
*Žalm.55,17

4. Onť pošle s nebe, a zachová mne *oc* potupy usilujícího mne * sehlití. Sélah Pošle Bůh milosrdenství své a pravdu svou.

5. Duše má jest u prostřed * lvů, by dlím mezi paliči, mezi lidmi, jejichž zubové kopy a střely, a † jazyk jejich jako ostrý meč.
*Žalm.22,13.14.21.22. †Žalm.55,22

6. Vyvyšíš se * nad nebesa, ó Bože, nade všecku zemi sláva tvá.
*v.12

7. Tenata roztáhli nohám mým, sklíčil duši mou, vykopali * přede mnou jámu *ale sami* upadli do ní. Sélah.
*Žalm.7,16

8. Hotovo jest * srdce mé, Bože, hoto vo jest srdce mé, zpívati † a oslavovat tě budu.
*Žalm.108,1. †Žalm.22,23.24

9. Probuď se, slávo má, probuď se, lou tuo a harfo, když v svtání povstávám

10. Slaviti * tě budu mezi lidmi, Pane žalmy prozpěvovati tobě budu mezi národy.
*Žalm.18,50. Žid.2,14

11. Nebo veliké jest * až k nebi milosrdenství tvé, a až k nejvyšším oblakům pravda tvá.
*Žalm.36,6; 108,5

12. Vyvyšíš se nad nebesa, ó Bože, nade všecku zemi sláva tvá.

ŽALM LVIII.

David Saulovým radám domlouvá pro nepravosti jejich
7. Božích soudů na ně žádá, a jimi hrozí. 11. Naposled předpovídá dobrým utěšení.

1. Přednímu z kantorů, *jako*: Nevyhlazuj, Davidův *žalm* zlatý.

2. Právě-liž vy, ó shromáždění, spravedlnost vypovídáte? Uprímě-liž soudy činíte, vy synové lidští?

3. Anobřz raději nepravosti v srdci ukládáte, a * násilí rukou svých v zem této odvažujete.
*Přisl.21,28

4. Uchýlili se bezbožníci hned od narození, poblondili hned od života matky mluvíce * lež.
*Žalm.116,11

5. Jed v sobě mají jako jedovatý had jako lýt * had hluchý, kterýž zacpává ucho své,
*1 Mojz.3.

6. Aby neslyšel hlasu zaklínačů, a čarodějníka v čářích vyevičeného.

7. Ó Bože, potři * jim zuby v ústech j

jich, střenovní zuby lvícat těch polámej, Hospodine. *Žalm.3,8.

8. Necht se rozplynou jako voda, a amizeji; at jsou jako ten, kterýž napírá luk, jehož však střely se lámí,

9. Jako hlemejzd, kterýž tratí se a mrdí, jako * nedochůdce ženy, ještě nespářílo slunce. *Job.3,16.

10. Prvé než lidé pocítí trní jejich a bodláku, hned za živa zapálením jako ohříváci zaebeváci budou.

11. I bude se veseliti spravedlivý, když tzi pomstu, * nohy své umyje ve krvi bezbožníka. *Žalm.68,24. Zjev.14,20.

12. Ano di každý: V pravdě, žeť má užitek spravedlivý, jistě, žeť jest Bůh soudce * na zemi. *Žalm.7,9,12; 9,5.

ŽALM LIX.

David od náhonců Sanlových jsa obskočen, sobě vysvobození, 6. jim pak setření, 14. pro Boží slávu žádá.

1. Přednima z kantorů, jako: Nevylazujž, Davidův žalm zlatý, když podal * Saul, aby střehou domu, zabili ho. *1 Sam.19,11.

2. Vytrhni mne od nepřátel mých, Bože můj; před těmi, kteříž * povstávají proti mně, bezpečna mne učin. *Žalm.3,2.

3. Vytrhni mne od těch, kteříž páší nepravost, a od mužů vražedných zachovej mne.

4. Neb aj, zálohy činí duši mé, sbírají se proti mně mocní, bez mého provinění a bez hřichu mého, ó Hospodine.

5. Beze vši mé nepravosti sbíhají se, a troji; * povstaniž mně vstříe, a popatř. *Žalm.35,23.

6. Sám ty, Hospodine Bože zástupů, Bože Izraelský, prociť, abys navštívil všechny národy, aniž se smilovávej nad kterým z těch * převráceneů nešlechtných. *Žalm.56,8.

7. Navracejí se k večerou, štekají * jako psi, a běhají okolo města. *Žalm.22,17.

8. Aj, coť vynášejí ústy svými! Mečové * jsou ve rtech jejich, nebo říkají: Zdalíž kdo slyší? *Žalm.55,22.

9. Ale ty, Hospodine, směješ se jim, posmíváš se všechněm národům.

10. Když on moc provozuje, na tebe bozor míti budu, nebo ty, Bože, jsi hrad můj vysoký.

11. Bůh mně milosrdný předejdeť mne, Bůh * dá mi viděti pomstu nad nepřátemými. *Žalm.54,9; 91,8.

12. Nezbijej jich, aby nezapomněl lid

můj, ale * zmítej jimi moei svou, a sházej je, pavézo naše, ó Pane. *Žalm.68,2.

13. Hřích úst svých, slova rtů svých, (postizeni jsouce v pýše své, pro prokletí a chřadnutí,) at vypravuji.

14. Zahlad * v prehlvosti, zahlad je, at jich není, at poznají, že Bůh panuje v Jákobovi i do konců země. Sélah. *Žalm.56,8.

15. I nechažť se pak zase * navracejí k večerou, štekají jako psi, a běhají okolo města. *v.7.

16. Nechat těkají, a potravý hledají, však hladoviti jsouce, uložití se musejí.

17. Já pak zpívati budu o síle tvé, hned * z jitra hlasitě slaviti budu milosrdenství tvé, nebo jsi byl * hrad můj vysoký, a útočiště v den srouzení mého. *Žalm.92,3. †v.10. Žalm.9,10.

18. A posilen jsa, žalmy tobě * zpívati budu; nebo jsi Bůh, vysoký hrad můj, Bůh mně milosrdný. *2 Mojz.15,1.

ŽALM LX.

David Syrské poraziv, pomoci proti Idumejským žádá, esouzení předešlá připomínaje; 6. potom sliby i skutky Boží sobě předloživ, bojovníků k udatnosti napomíná.

1. Přednima z kantorů na šušan eduth, zlatý žalm Davidův, k vyučování,

2. Když válku vedl proti Syrii Naharaim, a proti Syrii Soba, kdyžto navrátil se Joáb, pobiv Idumejských v údolí slaném dvanácte tisíců.

3. Bože, zavrhl * jsi byl nás, roztrhls nás a hněvals se, navratíš se zase k nám. *Žalm.44,24.

4. Zatřásl jsi byl zemí, a roztrhls ji, zdraviž rozsedliny její, neboť se chvěje.

5. Ukazoval jsi lidu svému tvrdé věci, napájels nás vínem zkormoučení.

6. Ale nyní dal jsi těm, kteříž se tebe bojí, korouhev, aby ji vyzdvihli pro pravdu tvou. Sélah.

7. At * jsou vysvobozeni milí tvoji, zachovávejž jich pravici svou, a vyslyš mne. *Žalm.108,7.

8. Bůh mluvil skrze svatost svou, veselití se budu, budu dělití * Sicheť, a údolí Sochet rozměřim. *1 Mojz.12,6.

9. Můjť jest Galád, můj i Manasses, a Efraim * síla hlavy mé, Juda učitel můj. *Izai.11,13.

10. Moáb medenice k umývání mému, na Edoma uvrhu * obuv svou, proti mně, Palestino, trub. *5 Mojz.25,9.

11. Kdo mne uvede do města ohraženého? Kdo mne zprovodí až do Idumee?

12. Zdali ne ty, ó Bože, kterýž jsi nás byl zavrhl, a * nevycházels, Bože, s voj-
sky našimi? *Žalm.44,10.

13. Uděliž nám * pomoci před nepřite-
lem, nebo marná jest † pomoe lidská.
*Žalm.103,13. †Žalm.146,3,4.

14. V Bohu † udatně sobě počínati bu-
deme, a onť pošlapá nepřátele naše.
*Žalm.18,30; 108,10.

ŽALM LXI.

David král jsa od nejzadnější krajiny vvtištěn, prosí, aby
Bůh, rozpomena se na předešlá dobrodii, jeho retoval.
7. Zrástu království Kristovu žádá, 9. a vděčnost slibuje.

1. Přednimu z kantorů na neginot, Da-
vidův.

2. Slyš, * ó Bože, volání mé, pozornij
modlitby mé. *Žalm.5,2.

3. Od konce země v sevření srdce své-
ho k tobě * volám, na skálu nade mne
vyšší uvediž mne. *Žalm.18,7.

4. Nebo jsi býval mé * útočiště, a pev-
ná věže před tváří nepřitele. *Žalm.46,2.

5. Budť bydliti v stánku tvém na vě-
ky, schránim se v skrýši * křídel tvých.
Sélah. *Žalm.36,8; 57,2.

6. Ty jsi zajisté, Bože, * vyslyšel žado-
sti mé, dal jsi dědictví bojícím se jména
tvého. *1 Mójz.28,20.

7. Ke dnům krále více dnů * přidej, ať
jsou léta jeho od národu do pronárodu,
*Izai.38,5; 53,10.

8. Ať bydlí na věky před tváří Boží;
milosrdenství * a pravdu nastroj, ať ho
ostříhají. *Žalm.40,12. Přísl.20,28.

9. A tak žalmy zpívati budu jménu
tvému na věky, a * sliby své plniti budu
den po dni. *Žalm.65,2.

ŽALM LXII.

David jaké doufání v Boha měl, když srouzen byl, ozná-
mív, 4. protivníky tresce, 6. sebe i jiné věřici v doufání
ustavuje, 11. a od spolébání v marných věcech odvozuje.

1. Přednimu z kantorů * Jedutunovi,
žalm Davidův. *Žalm.39,1.

2. Vždy předce k Bohu * má se mlčeli-
vě duše má, od něhoť jest spasení mé.
*Izai.30,15.

3. Vždyť předce * on jest skála má, mé
spasení, vysoký hrad můj, nepohnut se
škodlivě. *Žalm.18,2 násled.

4. Až dokud zlé * obmyšleti budete pro-
ti člověku? Všiekni vy zahubeni budete,
jako zed † navážená a stěna nachýlená
jste. *Žalm.31,14. †Izai.30,13.

5. Však nic méně radí se o to, jak by
jej odstréili, aby nebyl vyvýšen; lež ob-
libují, ústy svými dobrořeči, ale u vnitř-
nosti své proklínají. Sélah.

6. Vždy předce měj se k Bohu mlčelivo
duše má, nebo od něho jest očekávání mé.

7. Onť jest zajisté skála má, mé spa-
sení, vysoký hrad můj, nepohnut se.

8. V Bohu jest spasení mé a sláva má
skála sily mé, * doufání mé v Bohu jest.
*Žalm.61.

9. Naději v * něm skládejte všelikéh
času, ó lidé, vylévejte před obličejem
jeho srdce vaše, Bůh útočiště naše. Sé-
lah. *Žalm.4.

10. Jistě žet jsou * marnost synové li-
ští, a synové mocných lživí. Budou-
spolu na váhu vloženi, lehčejší budo
nežli marnost. *Žalm.39,6,1.

11. Nedonfejtež v utiskování, ani
loupeži, a nebývejte marní; * statku př-
bývalo-li by, nepřikládejte srdce.
*Mat.19,2.

12. Jednou mluvil Bůh, dvakrát jsei
to slyšel, že Boží jest moc,

13. A že tvé, Pane, jest milosrdenstv-
a že * ty odplatiš jednomu každému po-
dlé skutků jeho. *Mat.16,2.

ŽALM LXIII.

Předkládá svou vroucť žádost k spatřování zase sláv
Boží v chrámě jeho, 9. přítomnou milostí Boží se těš
10. nepřítelům zabynuti, sobě pak radost předpovídá.

1. Žalm Davidův, * když byl na poušť
Judské. *1 Sam.23,14; 24,1.

2. Bože, Bůh silný můj ty jsi, tebe
hned v jitře hledám, * tebe žizní duše
má, po tobě touži tělo mé, v zemi žizní
vé a vyprahlé, v níž není vody,
*Žalm.26,6; 42,3,4.

3. Abych tě v svatyni tvé spatřoval, a
viděl sílu tvou a slávu tvou,

4. (Neboť jest * lepší milosrdenství tvé
nežli život,) aby tě chválili rtové moji
*Žalm.69,17.

5. A tak abych tobě * dobrořečil, po-
kudž jsem živ, a ve jménu tvém pozdvi-
hoval rukou svých. *Žalm.104,33.

6. Jako tukem a sádlem sytila by se
tu duše má, a s radostným rtů prozpě-
vováním chválila by tě ústa má.

7. Jistě žet na tě pamětliv jsem i na
ložci svém, každého bdění nočního pře-
mýšlím * o tobě. *Žalm.35,28.

8. Nebo jsi mi býval ku pomoei, pro-
tož v stínu * křídel tvých prozpěvovati
budu. *Žalm.17,8; 36,8; 61,5.

9. Přilnula duše má k tobě, * pravice
tvá zdržuje mne. *Izai.41,10.

10. Pročež ti, kteříž hledají pádu duše
mé, sami * vejdou do největší hluboko-
sti země. *4 Mójz.16,31 násled.

11. Zabijí * každého z nich ostrostí meče, i budou lískám za podíl. *Jer.18,21.

12. Král pak veselí se bude v Bohu, i každý, kdož * skrze něho přísahá, chlubití se bude; nebo † ústa mluvících lež zapána budou. *5 Mojz.6,13. †Žalm.107,42.

ŽALM LXIV.

David se Bohu modlí, aby jej před úklady protivníků ochránil. 8. Za tím dává sobě dobrou naději, že to Bůh učiní, a onyno strestati ráčí.

1. Přednĭmu z kantorů, žalm Davidův.

2. Slyš, * ó Bože, hlas můj, když naříkám, před hrůzou nepřítelů ostříhej života mého. *Žalm.27,7.

3. Skrej mne před úklady zlostníků, před zbořením těch, kteříž páši nepravost,

4. Kteríž naostřili jako meč * jazyk svůj, naměřili střelu svou, řeč přehořsou, *Žalm.55,22; 59,8.

5. Aby střeleli * z skrýší na upřímého; nenadále naň vystřelují, aniž se koho bojí. *Žalm.11,2,3.

6. Zatrzuji se ve zlém, smlouvají se, ak by poléci mohli osídla, a říkají: kdo * je spatří? *Job 22,13. Žalm.94,7.

7. Vyhledávají snažně nešlechtnosti, ayneme od rad přelstivých; takť vnitřnost a srdce člověka hluboké jest.

8. Ale jakž Bůh vystřelil na ně prudsou střelu, poraženi budou.

9. A ku pádu je přivede * vlastní jazyk jejich; vzdáli se jich každý, kdož by je viděl. *Žalm.7,16.

10. I budou se báti všiekni lidé, * a omlašovati skutek Boží, a k srozumívání lílu jeho příčinu dadi. *2 Mojz.8,19.

11. Spravedlivý pak * veselí se bude Hospodinu, a v něm doufati, anobřz hlubí se budou všiekni, kteříž jsou upřímého srdce. *Žalm.32,11; 68,4.

ŽALM LXV.

David Boha velebí i z duchovního požehnání, kteréhož krkvi udílí, 8. i z časného, kteréž ač na všecken okrslek zemský, však nejvíce na svůj lid vylévati ráčí.

1. Přednĭmu z kantorů žalm, Davidova píseň.

2. Na tobě přestávati *sluší*, ó Bože, tebe na Sionu chváliti, a tu tobě slib * vylňovati. *Žalm.50,14.

3. Tu k tobě modlitbu vyslychajícimu šeliké tělo přicházeti bude.

4. Mnohé nepravosti, kteréž * se zmynily nás, a † přestoupení naše ty očistiš. *Žalm.38,4,5. †Izai.53,4,5 násli.

5. Blahoslavený, *kohož* vyvoluješ, a přivodiš, *aby* obýval v sínicích tvých. *Tuť* nasyceni budeme dobrým domu tvého, v svatyni chrámu tvého.

6. Předivně věci podlé spravedlnosti nám mluvíš, Bože spasení našeho, naděje všech konců země i moře dalekého,

7. Kterýž upevňuješ hory * mocí svou, silou jsa přepásán, *Zid.1,3.

8. Kterýž skrocuješ zvuk moře, ječení vlnobití jeho, i bouření se národů,

9. Tak že se báti musejí obyvatelé konců zázraků tvých, *kteréž* nastáváním jitra a večera k plésání přivodiš.

10. Navštěvuješ zemi, a svlažuješ ji, hojně ji obohacuješ. Potok Boží naplňován bývá * vodami, i nastrojuješ obilí jejich †, když ji tak spravuješ. *Žalm.46,5. Jan.4,10.14. †Izai.30,23.

11. Záhony její svlažuješ, brázdy její snižuješ, dešti ji ohměkčuješ, a zrostlinám jejím požehnání dáváš.

12. Korunuješ rok dobrotivostí svou, a šlepěje tvé kropí tučností;

13. Skropuji pastviště po pustinách, tak že i pahrbkové plésáním přepasování bývají.

14. Půdiny bývají roviny dobytkem, a údolí přistřina obilím, *tak že* radostí prokřikují, a prospěvují.

ŽALM LXVI.

Prorok k oslavování Boha všech lidí ponouká 5. i divným Božím všech věcí, 9. zvlášť církve svatě řízením, 13. i sebe sameho za příklad představením.

1. Přednĭmu z kantorů, píseň žalmu.

Pléšej Bohu všecka * země. *Žalm.100,1.

2. Zpívejte žalmy k slávě jména jeho, ohlašujte slávu a chválu jeho.

3. Reete Bohu: Jak hrozný *jsi* v skutcích svých! Pro velikost síly tvé lháti budou tobě nepřátelé tvoji.

4. Všecka země skláněti se tobě a propěvovati bude, žalmy zpívati bude jménu tvému. Sélah.

5. Podte a vízte skutky Boží, jak hrozný jest v správě při synech lidských.

6. Obrátil * moře v suchost, † řeku přešlil nohou *po suše*, tuť jsme se veselili v něm. *2 Mojz.14,21. †Joz.3,14.

7. Panuje * v síle své nade *vším* světem, oči jeho spatřují národy, zpurní nebudou mítí zniku. Sélah. *Žalm.11,5.

8. Dobrořečte národové Bohu našemu, a ohlašujte hlas chvály jeho.

9. Zachoval při životu duši naši, aniž dopustil, aby se poklesla noha naše.

10. Nebo jsi nás * zpruboval, ó Bože, přechistil jsi nás, tak jako přechišťeno bývá stříbro. *Přisl.17,3.

11. Uvedl jsi nás byl do lečí, kruté jsi bedra naše ssonžil,

12. Vsadils člověka na hlavu naši, vešli jsme byli do ohně i do vody, a však jsi nás vyvedl do rozvážení.

13. *A protož* vejdu do domu tvého * s zápalnými oběťmi, a plniti tobě budu sliby své, *1 Mojz.8,20.

14. Kteréž vyřkli rtové moji, a vynešla ústa má, když jsem byl v ssonžení.

15. Zápaly tučných beranů obětovati budu tobě s kaděním, volů i kozlů nastrojím tobě. Sélah.

16. Poďte, slyšte, * a vypravovati budu, kteříž se koli bojíte Boha, co jest učinil duši mé. *Žalm.34,12.

17. Ústy svými k němu jsem volal, a vyvyšoval jsem *ho* jazykem svým.

18. Bycht byl patřil k nepravosti sredeem svým, nebyl by vyslyšel Pán.

19. Ale vyslyšelt Bůh, a pozoroval hlasu modlitby mé.

20. Požebnaný Bůh, kterýž neodstrěl modlitby mé, a milosrdenství svého ode mne neodjal.

ŽALM LXVII.

Království Boží aby se v Izraelovi vzdělávalo, 3. ku pohořím blížilo, 5. a službami Božími, i pozeľháním všelikým v známost přicházelo, církev Boží za to se modli.

1. Přednějšimu z kantorů na neginot, žalm k zpívání.

2. Bože, smiluj * se nad námi, a požehnej t nám, zsvět obličej svůj nad námi, Sélah, *Žalm.51,3. 74 Mojz.6,21.

3. Tak aby poznali na zemi cestu trou, mezi všemi národy * spasení tvé. *Luk.2 30,31,32.

4. I budou tě oslavovati národové, ó Bože, oslavovati tě budou všiekní lidé.

5. Veselí se a propěvovati budou národové; * nebo ty souditi budeš lidi v pravosti, a národy spravovati budeš na zemi. Sélah. *Izai.11,4. Mich.4,3.

6. I budou tě oslavovati * národové, ó Bože, oslavovati tě budou všiekní lidé. *Žalm.45,18.

7. Země *také* * vydá úrodu svou. Požehnaní t svého udělž nám Bůh, Bůh náš; *3 Mojz.26,4. 7 Skutk.3,25,26.

8. Požehnej nás Bůh, a * bojtez se jeho všecky končiny země. *Žalm.33,8.

ŽALM LXVIII.

David předloživ Boží velebnost, 5. k chválení jeho vzbuzuje 6. otcovstvím Božím, 8. dobrodiními činěnými, 14. doufáním, v němž se skutky Božími utvrzovati nálež. 19. zvláště Kristovým v nebe vstoupením, jehož slávu užitky ukázav, 33. opět k chválení Boha živě ponouká

1. Přednimu z kantorů, Davidův žalm k zpívání.

2. Povstane Bůh, a rozprchemou se ne přátelé jeho, a utekoun od tváři jeho ti kteříž ho mají v nenávisti.

3. Jakož rozehnan bývá dým, tak j rozženeš; jakož se * rozplývá vosk před ohněm, *tak* bezbožni zahynou před tvář Boží. *Žalm.97,2.

4. Spravedliví pak * veselice se, poskakovati budou před Bohem, a plésati budou radostí. *Žalm.64,11.

5. Propěvujte Bohu, žalmy zpivejte jménu jeho, * vyrovnajte cestu tomu kterýž se vznáší na oblacích. Hospodin jest jméno jeho, plésejtež před ním. *Izai.57,14; 62,16.

6. Otec *jest* * sirotků a ochránce vdov Bůh v příbytku svatém svém. *Žalm.146,2.

7. Bůh samotné rozmnožuje v domy vyvodí vězňe z okovů, zpurní pak bydliti musejí v zemi vyprahlé.

8. Bože, když jsi předcházel lid svůj když jsi krácel po poušti, Sélah,

9. Země se * trásla, též i nebesa rozplývala se před tvář Boží, i ta *hora* Si nai před přítomností Boží, Boha Izraelského. *2 Mojz.19,16 násl. Žalm.18,14.

10. Deštěm štědrosti hojně skropova jsi, Bože, dědietví své, a když zemdlivalo, ty jsi je zase ožerstvoval.

11. Zástupové tvoji přebývají v něm *kteréžs ty* nastrojil dobrotivostí svou pro chudého, ó Bože.

12. Pán dal slovo *své*, i těch, kteréž potěšené zvěstovaly, zástup veliký, *řkou cích*:

13. Králové s vojsky utíkali, utíkali, a doma hlidající dělily kořisti.

14. Ačkoli jste mezi kotly ležeti musili, *však jste jako* holubice, mající křídla postříbřená, a brky z ryzího zlata.

15. Když Všemohoucí rozptýli krále v této zemi, zbléš jako snih na hoře Salmon,

16. Hoře veliké, hoře v Bázan, hoř pahrbkovaté, hoře v Bázan.

17. Pročež vyskakujete, hory pahrbkovaté? *Na* této hoře zalíbilo se Bohu přebývati, jistě žef *na ní* Hospodin u věky přebývati bude.

18. Vozů * Božích jest dvadeceti tisíců, mnoho tisíců andělů, Pán pak mezi nimi jako na Sinai v svatyni přebývá.

*2 Kral. 6, 17. Dan. 7, 10.

19. Vstoupil * jsi na výsost, jaté jsi vedl vězně, vzal jsi † dary pro lidi. I nejzpuštější k přebývání s námi, Hospodine Bože, přivozuješ.

*Efez. 4, 8. 10. 11. Kol. 2, 15. †Skutk. 2, 33.

20. Požehnaný Pán, * každého dne nás ospává dary svými, Bůh silný spasení našeho. Sélah.

*Zalm. 66, 20.

21. Onť jest Bůh silný náš, Bůh silný k hojnému spasení. Hospodin Pán * z mrtví vyvodí.

*Zjev. 1, 18.

22. Raní zajisté Bůh hlavu nepřátel svých, a vrch hlavy vlasatý chodícího hříšících svých.

23. Řekltě Pán: Zaseť vyvedu své, jako * z Bázan, zase vyvedu † z hlubokosti nořské.

*4 Mojz. 21, 33. †2 Mojz. 14, 21.

24. A protož * noha tvá zbrocena bude e krvi, i jazyk † psů tvých krví nepřátelskou.

*Zalm. 58, 11. †1 Kral. 21, 19.

25. Spatřili slavné jiti * tvé, Bože, jiti ilného Boha mého a krále mého v svatyni.

*2 Sam. 6, 13. 14.

26. Napřed šli zpěváci, z zadu hrajejí a nástroje hudebné, u prostřed pak évečky * bubnující.

*2 Mojz. 15, 20.

27. V shromážděních dobrořečte Bohu ánu, kteříž jste z národu Izraelského.

28. Tu *at jest* Benjamin maličký, kterýž je opanoval, *tu* knížata z Judy a houbové jejich, knížata z Zabulona, i knížata z Neftalima.

29. Obdařil tě Bůh tvůj silou. Potvrž, Bože, což jsi mezi námi vzdělal,

30. Z chrámu svého nad Jeruzalémem, o něhož tobě * přináseti bdon králové tary.

*Zalm. 72, 10.

31. Zahub zástup kopidlníků, sebrání ocných vůdců i lidu bujného, pyšně kračující s kusy stříbra; rozptyl lidi dostivé válek.

32. Přijdout nejvzácnější * z Egypta, ouřeninská země rychle vztáhne ruku ou k Bohu.

*Izai. 19, 21.

33. Království země zpívejte Bohu, lmy zpívejte Pánu, Sélah,

34. Tomu, kterýž se vznáší nad nebem bes starodávních; aj, vydává hlas svůj, hlas přemocný.

35. Dejte * čest síly Bohu, jehož důstojnost nad Izraelem, a velikomocnost jeho na oblacích.

*Zalm. 29, 1.

36. Přehrozný jsi, ó Bože, z svatých příbytků svých. Bůh silný Izraelský, onť dává moc * a sílu lidu svému, Bůh požehnaný.

*Luk. 9, 1.

ŽALM LXIX.

David u figuře Krista nad bezpravim sobě učiněným tēce natiká, 14. Bohu za spasení své a nepřátel zkažení se modlí, 30. slib čině, že jeho milosti chvála za to vzdávána bude.

1. Přednimu z kantorů na šošannim, žalm Davidův.

2. Vysvoboď mne, ó Bože, neboť jsou dosáhly vody až k duši mé.

3. Pohřížen jsem v hlubokém bahně, v němž dna není; všel jsem do hlubokostí vod, jejichž prond zachvátil mne.

4. Ustal jsem, * volaje, vyschlo brdo mé, zemldely † oči mé od ohlídnání se na tě Boha svého.

*Job 19, 7. †Zalm. 38, 11.

5. Více * jest těch, kteříž mne nenávidí bez příčiny, než vlasů hlavy mé; zmočnili se ti, kteříž mne vyhladiti usilují, a jsou nepřátelé moji bez mého provinení; to, čehož † jsem nevydřel, nabražovatí jsem musil.

*Jan. 15, 25. †Izai. 53, 1. násl.

6. Bože, ty znáš sám nemoudrost mou, a * výstupkové moji nejsou skryti před tebou.

*2 Kor. 5, 21.

7. Necht nebývají * zahanbeni příčinou mou ti, kteříž na tě očekávají, Pane, Hospodine zástupů; necht nepřicházejí skrze mne k hanbě ti, kteříž tě hledají, ó Bože Izraelský.

*Zalm. 25, 2. 3.

8. Neboť pro tebe snáším * pohanění, a stud přikryl tvář mou.

*v. 20. 21.

9. Cizí * nčiněn jsem bratřím svým, a eizozemec synům matky své, *Zalm. 38, 12.

10. Proto že * horlivost domu tvého snědla mne, a hanění † hanějících tě na mne připadla.

*Jan. 2, 17. †Rim. 15, 3.

11. Když jsem * plakal, † postem trápiv duši svou, bylo mi to ku potupě obráceno.

*Luk. 19, 41. †Mat. 4, 1. násl.

12. Když jsem bral na se pytel místo roucha, tehdy jsem jim byl za příslovi.

13. Pomlouvali mne, sedíce v bráně, a písničkou byl jsem těm, kteříž pili víno.

14. Já pak modlitbu svou k tobě *odsílám*, Hospodine, čast jest dobré líbeznosti tvé. Ó Bože, vedlé množství milosrdenství svého vyslyš mne, pro pravdu svou spasitelnou.

15. Vytrhni mne z bláta, abych nebyl pohřížen; necht jsem * vytržen od těch, kteříž mne nenávidí, jako z hlubokostí vod,

*Zalm. 18, 18.

16. Aby mne nezachvátili proudové vod, a nesehltla hlubina, ani se nade mnou zavřela prohlabně.

17. Vyslyšiz mne, Hospodine, neboť jest dobré milosrdenství tvé; vedlé množství slitování svých vzhledniž na mne.

18. A neskrývej * tváři své od služebníka svého, neboť mám úzkost; rychle vyslyš mne. *Žalm.102,3.

19. Přibliž se k duši mé, a vyprost ji; pro nepřátele mé vykup mne.

20. Ty znáš * pohanění mé, a zahanbení mé, i potupu mou, před tebouť jsou všickni nepřátelé moji. *v.8.

21. Pohanění potřelo srdce mé, pročez jsem byl v žalosti. Očekával jsem, zdali by mne kdo politoval, ale žádného nebylo, zdali by kdo * potěšiti chtěli, ale nedočkal jsem. *Pláč Jer.1,2,9.

22. Nýbrž místo pokrmu poskytlí * mi žluči, a v žizni mé napájeli mně octem. *Mat.27,34.48. Jan.19,29.

23. Budiž jim stůl jejich před nimi za osidlo *, a pokojný způsob jejich místo siti. *Řím.11,9.

24. Ať se zatmí oči jejich, aby * viděti nemohli, a hedra jejich k stálému přiveď zemlení. *Izai.6,9.

25. Vyli na ně rozhněvání své, a prchlívosť bněvu tvého ať je zachváti.

26. Budiž * příbytek jejich pustý, v stáních jejich kdo by obýval, ať není žádného. *Skutk.1,20.

27. Nebo se tomu, jehož jsi * ty zbil, protiví, a o bolesti zraněných tvých rozmlouvají. *Izai.53,4,5.

28. Přilož * nepravost k nepravosti jejich, a ať nepřicházejí k spravedlnosti tvé. *Řím.1,24.

29. Necht jsou vymazáni * z knihy živých, a s spravedlivými ať nejsou zapísáni. *Fil.4,3. Zjev.3,5, 17,8.

30. Já pak ztrápený jsem, a bolestí sevřený, ale spasení tvé, ó Bože, na místě bezpečném postaví mne.

31. I budut * chváliti jméno Boží s propěvováním, a velebiti je s děkováním. *Žalm.145,1,2.

32. A bude to příjemnější Hospodinu nežli * vůl, neb volek rohatý s rozdělnými kopyty. *Žalm.50,9,13.

33. To když uhlédají tiši, radovati se budou, hledajice Boha, a * ožive srdce jejich. *Žalm.22,27.

34. Neboť * vyslyebá chudé Hospodin, a vězni svými nezhrzí. *Žalm.34,7.

35. Chvaltež ho * nebesa a země, moře i všeliký hmyz jejich. *Žalm.148,1

36. Bůhť zajisté * zachová Sion, a vzdělá města Judská, i budou tu bydleti, a zemi tu dědičně obdrží. *Žalm.51,20

37. Tolikéz i * simě služebníků jeho dědičně ji vládnouti budou, a milující jméno jeho v ni přebývati. *Žalm.102,20

ŽALM LXX.

David svatý bezbožným vyhlazení. 5. pobožným potěšen od Boha žádá.

1. Přednimu z kantorů, *žalm Davidův*, k * připomínání. *Žalm.38,1

2. Bože, abys mne vytrhl, Hospodine abys mi spomohl, pospěš.

3. Zahanbeni buďte, * a zapyřte se, kteříž hledají duše mé; zpět obrácení a v potupu dáni buďte, kteříž se koehají v neštěstí mém. *Žalm.35,4; 40,15

4. Zpět obrácení buďte za to, že mne k hanbě přivesti usilují ti, kteříž na mne povolávají: * Hahá, hahá. *Žalm.35,21

5. Ale ať se * radují a veselí v tobě všickni ti, kteříž tě hledají, a ti, kteříž milují spasení tvé, ať říkají vždycky: Veselaven budiž Bůh náš. *Žalm.35,27

6. Já pak * chudý a nuzný jsem, ó Bože, pospěšiz ke mně; pomoc má, a vy svoboditel můj ty jsi, neprodlevejž, Hospodine. *Žalm.40,18, 69,30

ŽALM LXXI.

Prorok vyznav doufání své v Boha, žádá od něho sobě spomození, nepřítelům zahanbení, předkládaje sliby, skutky i slávu jeho, 22. i svou budoucí věčnost k němu.

1. V tebeť, Hospodine, doufám, nech nejsem zahanben na věky.

2. Vedlé spravedlnosti své * vytrhn mne, a vyprost mne; nakloň ke mně ucha svého, a spas mne. *Dan.9,16

3. Budiž mi * skalou obydlí, na niž byl ustavičně utíkal; † přikázal jsi ostříhat mne, nebo skála má i pevnost má ty jsi. *Žalm.61,4. †Žalm.91,11

4. Bože můj, vytrhni mne z ruky bezbožníka, z ruky převráceného a násilníka.

5. Nebo ty jsi má * naděje, Pane; Hospodine, v tebeť doufám od své mládosti. *Žalm.46,2-65,1

6. Na tebe jsem zpolehl hned od života, z břicha matky mé ty jsi mne vyvedl, v tobě *jest* chvála má vždycky.

7. Jako * zázrak byl jsem mnohým, však ty jsi mé silné doufání. *Ezech.21,2

8. Ó ať json * naplněna ústa má chvá

ením tebe, přes celý den slavením te-
*Žalm.51,17.

9. Nezamítejž mne v věku starosti;
 když zhyne síla má, neopouštějž mne.

10. Nebo mluvili nepřátelé moji proti
 mně, a ti, jenž * střehou duše mě, radili
 se spolu,
*Žalm.56,7.

11. Pravice: Bůh jej opustil, * hoňte a
 popadněte jej, nebo kdo by ho vytrhl,
 není žádného.
*2Mojz.15,9.

12. Bože, nevzdalňž se ode mne, Bože
 můj, * přispějž mi na pomoc.
*Žalm.70,1—6.

13. Necht' jsou zahanbeni, a zhynou
 protivníci duše mé; přikrytí buďte leh-
 kostí a haubou, kteříž hledají pádu mé-
 ho.

14. Já pak ustavičně čekati, a vždy víc
 a víc tě chváliti budu.

15. Ústa má budou vypravovati sprave-
 dlnost tvou, každého dne spasení tvé,
 * několi * mu počtu nevím.
*Žalm.40,6.

16. Přistoupě k všelijaké moci Panov-
 níka Hospodina, připomínati budu tvou
 vlastní spravedlnost.

17. Bože, učil jsi mne od mladosti mé,
 až po dnes * vypravuji o divných čí-
 nech tvých.
*Žalm.77,12.

18. Protož také i do * starosti a šedin,
 Bože, neopouštěj mne, až v známost u-
 edu rámě tvé *tomuto* věku, a všech-
 ňem potomkům sílu tvou.
*Izai.46,4.

19. Nebo spravedlnost tvá, Bože, vy-
 ýšená jest, provodiš zajisté věci veli-
 é. Bože, kdo jest podobný tobě?

20. Kterýž ač jsi mi dal * okusiti úzko-
 ti velikých a hrozných, *však* zase k ži-
 otu navrátíš mne, a z propasti země
 zase mne vyzdvihneš.
*Žalm.34,20.

21. Rozmnožíš * důstojnost mou, a za-
 ne utěšíš mne.
*Žalm.18,36.

22. I jáť také budu tě slaviti na nástroji
 hudebném, i pravdu tvou, Bože můj;
 almy tobě zpívati budu na barvě, ó sva-
 t * Izraelský.
*3Mojz.20,8.

23. Plésati budou rtové moji, když žal-
 my zpívati budu tobě, i * duše má, kte-
 ouž jsi vykoupil.
*Žalm.103,2.

24. Nadto i jazyk můj každý den vy-
 pravovati bude spravedlnost tvou; nebo
 * zastyděti a zahanbiti musili ti, jenž
 ho pádu hledali.
*Žalm.70,3.

ŽALM LXXII.

David Šalomounovi k správě království jeho potřebných
 rádu žádá, 4. a oslaviv pěkný jeho i Kristův regiment,
 18. Boha chválí.

1. Šalomounovi.

Bože, soudy své králi dej, a spravedl-
 nost svou synu královu,

2. Aby soudil lid tvůj v spravedlnosti
 a chudé tvé v pravosti.

3. Hory přinesou * pokoj lidu i pahrb-
 kové v spravedlnosti.
*Žalm.85,5,11.

4. Souditi bude * chudé z lidu, a vysvo-
 bodí syny nuzného, násilníka pak potře.
*Job 36,5. Žalm.45,5.

5. Báti se budou tebe, dokudž slunce
 a měsíc trvati bude, od národu až do
 pronárodu.

6. Jako když sstupuje * déšť na přise-
 čenou trávu, a jako tiší dešťové skrápě-
 jící zemi:
*Izai.45,8.

7. *Tak* zkvete * ve dnech jeho sprave-
 dlivý, a *bude* hojnost pokoje, dokud
 měsíce stává.
*Žalm.92,15.

8. Panovati bude od moře až k moři, a
 od řeky až do končím země.

9. Před ním skláněti se budou obyva-
 telé pustin vyprahlých, a * nepřátelé je-
 ho prach lizati budou.
*Izai.49,23.

10. Králové při moři a z ostrovů poety
 mu přinesou, králové Šebejští a Sabej-
 ští dary obětovati budou.

11. Nadto * klaněti se jemu budou vši-
 ckni králové, všickni národové jemu
 sloužiti budou.
*v.17. Žalm.86,9.

12. Nebo vytrhne * nuzného, volajících
 a nátisk trpících, kterýž nemá spomoc-
 nika.
*Job 36,15. Žalm.35,10. Izai.61,1.

13. Smiluje se nad bídným a potřeb-
 ným, a * duše nuzných spasi.
*Žalm.97,10.

14. Od lsti a násilí vysvobodí duši je-
 jich; neboť *jest* * drahá krev jejich před
 očima jeho.
*Žalm.9,13.

15. Budeť * dlouhověký, a dávati mu
 budou zlato Arabské, a ustavně za něj
 se modliti, na každý den jemu dobro-
 řečiti budou.
*Izai.53,10. Zjev.1,18.

16. Když *se vrže* hrst * obilí do země
 na vrchu hor, klátiti se budou jako Li-
 bán klasové jeho, a kvěsti budou měšá-
 né jako byliny země.
*Žalm.65,14.

17. Jméno jeho bude na věky; dokudž
 slunce trvá, děditi bude jméno jeho. A
 požehnání * sobě dávající v něm všickni
 národové, budou ho † blahoslaviti.
*1Mojz.12,3. + Žalm.117,1.

18. Požehnáný * Hospodin Bůh, Bůh
 Izraelský, kterýž sám činí divné věci,
*Žalm.41,14.

19. A požehnané jméno slávy jeho na
 věky. Budiž také naplněna slávou jeho
 všecka země, Amen i Ameu.

20. Skonávají se modlitby Davidovy,
syna * Izai. ^{*18am.16,18.}

ŽALM LXXIII.

Prorok v tomto žalmu ukazuje, jak se nad štěstím bezbožných lidí urážel a horsil, 16. a kterak jest zase spojěn.

1. Žalm Azafovi.

Jistě žet *jest* Bůh dobrý Izraelovi, těm,
kteříž jsou * čistého srdce. ^{*Mat.5,8.}

2. Ale nohy mé téměř se * byly usinu-
ly, o málo, že by byli sklonzli krokove-
noji, ^{*Žalm.94,18.}

3. Když jsem horlil proti bláznivým,
vida štěstí * nešlechetných. ^{*Job21,7.}

4. Nebo nebývají vázání až k smrti,
ale zůstává v cele síla jejich.

5. V práci lidské nejsou, a s lidmi tre-
stání nebývají.

6. Protož otočení jsou pýchou jako hal-
ži, a ukrutnosti jako ronchem ozdobným
přidání.

7. Vysedlo tukem oko jejich; majíce
hojnost *nad* pomýšlení srdce,

8. Rozpustili jsou, a mluví zlostně, o
nátlaku velmi pyšně mluví.

9. Stavějí proti nebi ústa svá, a jazyk
jejich po zemi se vozí.

10. A protož na to přichází lid jeho,
když se jim vody až do vrehu nalívá,

11. Že říkají: Jakf má o tom věděti
Bůh silný? Aneb zdaž jest to známé
Nejvyššímu?

12. *Nebo* aj, ti bezbožní jsouce, mají
pokoj v světě, a dosahují zboží.

13. Nadarmo * tedy v čistotě chovám
srdce své, a † v nevinosti ruce své u-
mývám. ^{*Mal.3,14. Žalm.24,4.}

14. Poněvadž * každý den trestán bý-
vám, a kázeň *přichází* na mne každého
jítra. ^{*Mat.6,34.}

15. Řeknu-li: Vypravovati budu věci
takové, hle, rodina synů tvých di, že
jsem jim křiv.

16. Chtěl jsem to rozumem vystihnouti,
ale vidělo mi se pracno.

17. Až jsem všel do svatyni Boha sil-
ného, *tu* jsem srozuměl * poslední věci
jejich. ^{*Mal.3,18.}

18. Jistě že jsi je na místech plzkých
postavil, a uvržeš je v spustliny.

19. *Aj*, jakf přicházejí na spuštění ja-
ko v okamžení! Mizejí * a hynou hrůza-
mi, ^{*Žalm.37,38.}

20. Jako snové tomu, *kdož* proěiti; Pa-
ne, když je probudíš, obraz ten jejich
za nic položíš.

21. Když zhořklo srdce mé, a ledví má
bodena byla,

22. Nesmyslný jsem byl, auíž jsem co
znal, *jako* hovádko byl jsem před te-
bou.

23. A však vždycky *jsem byl* s tebou,
nebo jsi mne * ujal za mou pravici. ^{*Žalm.37,24.}

24. Podlé rady své veď mne, a potom
v slávu přijmeš mne.

25. Kohož bych měl na nebi? A mimo
tebe v žádném libosti nemám na zemi.

26. Ač tělo i srdce mé lyne, skála sr-
dce mého, a * dil můj Bůh *jest* na věky.
^{*PláčJer.3,24.}

27. Nebo aj, ti, kteříž se vzdalují tebe,
zahynou; vytináš ty, kteříž * cizoloží *od-
cházením* od tebe. ^{*Ep.Jud.v.7.}

28. Ale mně nejlépe jest přidržeti se
Boha; *pročež* skládám v Panovníku Ho-
spodinu doufání své, abyeh * vypravoval
všecky skutky jeho. ^{*Žalm.66,16.}

ŽALM LXXIV.

Lid Boží oplakáváje toho, jak se s nimi v zajetí Babylon-
ském dalo, 12. s doufáním se modlí za své pro slávu Bo-
ží vysvobození a nepřítel zahanbení.

1. Vyučujítei, Azafův.

Proč, ó Bože, nás tak do konce * zami-
táš? *Proč* roznicena jest prehlivost tvá
proti stádeci pastvy tvé? ^{*Žalm.44,24.}

2. Rozpomeň se na shromáždění své,
jehož jsi od starodávna dobyl a vykoupil,
na proutek dědictví svého, na Sion
horu tuto, na níž přebýváš.

3. Přispějž k lrozným pustinám. Jak
všecko pobubil nepřítel v svatyni!

4. Řvali nepřátelé tvoji u prostřed shro-
máždění tvých, a na znamení toho za-
neehali množství korouhví svých.

5. Za hrdinu jmin byl ten, kterýž co
nejvýše zdvihl sekeru, roubaje vazbu
dříví jeho.

6. A nyní již řezby jeho napořád se-
kerami a palicemi otloukají.

7. Uvrhli * oheň do svatyně tvé, na zem
zřítivše, poškrvnili přibytku jména tvé-
ho. ^{*2Kral.25,9.}

8. Řekli v srdci svém: Vylubme je na-
pořád. Takž vypálili všecky stánky Bo-
ha silného v zemi.

9. Znamení svých nevidíme, jižž neu-
proroka, aniž jest mezi námi, kdo by
věděl, dokud to *stane*.

10. I dokudž, ó Bože, útržky činiti bu-
de odpůree? A nepřítel ustavičně-liž rou-
hati se bude jménu tvému?

11. Proč zdržuješ ruku svou, a pravice své z lůna svého *nevzneseš?*

12. Však jsi ty, Bože, král můj od starodávna, působíš * hojně spasení u prostřed země. *Žalm.68,21; 121,1,2 n.ásl.

13. Ty silou svou rozdělil jsi moře, a potřels hlavy draků v vodách.

14. Ty jsi potřel hlavu Leviatanovi, dal jsi jej za pokrm lidu na poušti.

15. Ty jsi * otevřel vrchoviště a potoky, ty jsi osušil i řeky prudké. *2Mojz.17,6.

16. Tvůřt jest den, tvá jest také i noc, světlo i slunce ty jsi učinil.

17. Ty jsi založil všecky končiny země, léto i zimu ty jsi sformoval.

18. Rozpomeň se na to, že útržky činil ten odpůrce Hospodinu, a lid bláznivý jak se jménu tvému rouhal.

19. Nevydávejz té zběři duše hrdličky své, na stádec chudých svých nezapomínej se na věky.

20. Ohlédni se na smlouvu; nebo plní son i nejtmařejší koutové země peleší krutnosti.

21. Nechažť bídni neodcházejí s hanou, chudý a nuzný ať chváli jméno tvé.

22. Povstaniž, ó Bože, a veď při svou, ozpomeň se na pohanění, kteréžť se děje od nesmyslných na každý den.

23. Nezapomínej se na vykřikování svých nepřátel, a na hluk proti tobě postávajících, kterýž se silí ustavičně.

ŽALM LXXV.

David nslýšav, že Abner zabít, boje se nových nesnáží, Bohu slib činí, že povinnost svou věrně konati, 10. i vědomost svou k němu snažně prokazovati chce.

1. Přednímu z kantorů, jako: Nezahlaň, žalm Azafův, a píseň.

2. Oslavujeme * tě, Bože, oslavujeme; nebo že jest blízké jméno tvé, vypravuji předívni skutkové tvoji. *Žalm.9,2.

3. Když přijde čas uložený, já právě buditi budu.

4. Rozplynula * se země i všickni obyvatelé její, já utvrdím sloupy její. Sélah. *Joz.2,9.24.

5. Dim bláznům: Neblázněte, a bezohřným: Nevyzdvihujte rohů.

6. Nevyzdvihujte proti Nejvyššímu rohů svých, aniž mluvte tvrdošijně.

7. Nebo ne od východu, ani západu, ani od pouště přichází zvýšení;

8. Ale Bůh soudce jednoho * ponižuje, druhého povyšuje. *1Sam.2,7.

9. Kalich * zajisté jest v rukou Hospo-

dinových, a to vína kalného plný nalitý, z něhož nalévati bude, tak že i kvasnice jeho vyváží, a vypijí všickni bezbožníci země. *Žalm.60,5.

10. Já pak zvěstovati budu skutky Páně na věčnost, žalmy zpívati budu * Bohu Jákobovu. *Žalm.76,7.

11. A všecky * rohy bezbožníků srážím, rohové pak spravedlivého vyvýšeni budou. *v.5.6.

ŽALM LXXVI.

Lid Boží za vysvobození sebe z rukou Assyrských Bohu díky činí, 12. k další počté a službě Boží se vespolek napomínaje.

1. Přednímu z kantorů na neginot, žalm Azafův a píseň.

2. Znáám jest Bůh v Judstvu, a v Izraeli veliké jméno jeho.

3. V Sáleem jest stánek jeho, a obydlé jeho * na Sionu. *Žalm.9,12; 74,2.

4. Tamť jest polámal ohnivé šípy lučišť, pavézu a meč, i válku. Sélah.

5. Slavný jsi učiněn a důstojný horami loupeže.

6. V loupež dáni json udatní srdcem, zesnuli snem svým, aniž nalezly zmužilé hrdiny síly v rukou svých.

7. Od zehrání tvého, ó Bože Jákobův, i vůz * i kůň tvrdě zesnuli. *2Mojz.15,1.21.

8. Ty jsi, ty velmi hrozný, a * kdo jest, jesto by před tebou ostál v rozhněvání tvém? *Žalm.90,7.

9. Když s nebe dáváš slyšeti výpověď svou, země se bojí a tichne,

10. Když povstává * k soudu Bůh, aby zachoval všecky pokorné na zemi. Sélah. *Izai.34,8.

11. Zajisté i hněv člověka chválení tě musí, a ostatek zůřivosti skrotíš.

12. Sliby činite a plňte Hospodinu Bohu vašemu; kterížkoli jste vůkol něho, přinášejte dary Přehroznému.

13. Onť odjímá ducha knížatům, a k hrůze * jest králům zemským. *Žalm.47,3.

ŽALM LXXVII.

David ukazuje, jak se v svých těžkostech utíká k Bohu o pomoc, 6. předkládaje při tom odpor těla, 11. i vítězství ducha proti tělu, a jak se v doulení k Bohu utvrzoval.

1. Přednímu kantoru z *potomků* Jedutunových, s Azafem, žalm.

2. Hlas můj k Bohu, když volám, hlas můj k Bohu, aby ucha naklonil ke mně.

3. V den * ssoužení svého Pána hledal jsem, v noci ruce své rozprostíral jsem bez přestání, a nedala se potěšiti duše má. *Žalm.50,15.

4. Na Boha * zpomínal jsem a kormoužil se, přemýšleval jsem, a úzkostní svírán byl duch můj. Séláb. * Izai. 26, 16.

5. Zdržoval jsi oči mé, aby bděly; po třin jsem byl, aniž jsem mluvití mohl.

6. *I* * přicházeli mi na paměť dnové předešlé, a léta dávná. * Žalm. 143, 5.

7. Rozpomínal jsem se v noci na zpěvy své, v srdci svém přemýšleval jsem, a zpytoval *to* duch můj, *pravě*:

8. Zdali na věky * zažene Bůh? Nikdy-liž již více lásky neukáže? * Žalm. 79, 5.

9. Zdali do konce přestane milosrdenství jeho? A konec vezme slovo od pokolení až do pokolení?

10. Zdali se zapomněl smilovávatí Bůh silný? Zdaž zadržel v hněvě milosrdenství svá? Séláb.

11. *I* řekl jsem: Tot jest má smrt. *Ale učinit* proměnu * pravice Nejvyššího. * Žalm. 16, 8.

12. Rozpomínati se budu na skutky Hospodinovy, a * připomínati sobě divné činy tvé, od starodávna, * Žalm. 71, 17.

13. A přemýšlovati o všelikém dile tvém, a o skutech tvých mluvití.

14. Bože, svatá jest cesta tvá. Kdo jest silný, veliký, jako Bůh?

15. Ty jsi ten Bůh silný, jenž činíš divné * věci; uvedl jsi v známost mezi národy sílu svou. * Žalm. 98, 1.

16. Vysvobodil jsi ramenem lid svůj, syny Jákobovy a Jozefovy. Séláb.

17. Vidělyť * jsou tě vody, Bože, viděly tě vody, a zstrašily se; pohnuly se také i hlubiny. * Žalm. 97, 4.

18. Vydali povodně oblakové, vydala hřmot * nebesa, ano i kameničko tvé skákalo. * Žalm. 18, 14. 15. 29, 3.

19. Vznělo hřmání tvé po obloze, blyskání osvětlovalo okršlek zemský, pohybovala se a třásla země.

20. Skrže moře *byla* cesta tvá, a stezky tvé skrže vody veliké, a však šlepejí tvých nebylo znáti.

21. Vedl * jsi jako stádo lid svůj skrže Mojžíše a Arona. * 2 Mojz. 12, 37; 14, 22.

ŽALM LXXVIII.

Prorok k známosti Boží a počtě jeho slouží, 5. předkládáním učení slova 12. a skutků Páně, 13. zvláště dobrodiní, 30. metel, 43. pomst nad nepřátele, 59. i nad zpurnými z Izraele, 67. a přichylnosti Božské k Judovi.

1. Vynučující, Azafovi.

Pozoruj, lide můj, zákona mého, nakloňte uši svých k slovům úst mých.

2. Otevru * v podobenství ústa svá, vypravovati budu připovídky starobylé. * Žalm. 49, 5. Mat. 13, 3.

3. Co jsme slyšeli i poznali, a co nám otcové naši vypravovali,

4. Nezatajime toho před syny jejic kteříž budoucím potomkům *svým* vypravovati budou chvály Hospodinovy, an i moc jeho a divné skutky jeho, které činil.

5. Neboť jest vyzdvihl svědectví v Jakobovi, a zákon vydal v Izraeli, což přikázal * otcům našim, aby v známost i vodili synům svým, * 1 Mojz. 18, 1.

6. Aby *to* poznal věk potomní, synové kteříž se zroditi měli, a *ti* povstanou aby vypravovali dítkám svým,

7. Aby pokládali v Bohu naději svou a nezapomínali se na skutky Boha sílného, ale ostříhali přikázání jeho,

8. Aby nebyvali jako otcové jejic pokolení * zpurné a protivné, národ, kterýž nenapravil srdce svého, a nebyl věrný Bohu silnému duch jeho. * 5 Mojz. 32, 5.

9. Jako synové Efraim zbrojní, *ač i měle* z lučístě střileli, *však* * v čas boj zpět se obrátili. * Žalm. 140.

10. *Nebo* neostříhali smlouvy Boží, v zákoně jeho zpěchovali se choditi.

11. Zapomenuli se na činy jeho, a n

12. Před otcí jejich činil divy v zemi Egyptské, na poli Soan.

13. Rozděлил * moře, a převedl je; učinil, aby † stály vody jako hromada. * 2 Mojz. 14, 21. 22. † k. 15.

14. Vedl je * ve dne v oblaci, a každ noci v jasném ohni. * 2 Mojz. 13, 2.

15. Protrhl * skály na ponšti, a napáje je jako z propasti velikých. * 2 Mojz. 17, 6. Žalm. 105, 41. 1 Kor. 10.

16. Vyvedl potoky z skály, a učinil aby vody tekly jako řeky.

17. A však vždy přičiněli hříchů pro němu, a popouzeli Nejvyššího na ponšti.

18. A * pokoušeli Boha silného v srdci svém, † žádajice pokrmu podlé libos své. * 1 Kor. 10, 9. † 4 Mojz. 11.

19. A mluvili proti Bohu, řkouce: Zda-liž bude moci Bůh silný připraviti stě na této poušti?

20. *Aj*, udeřil jest v skálu, a tekly vody, a řeky se rozvodnily. Zdali tak bude moci dáti chleba? Zdali nastrojí masa lidu svému?

21. A protož uslyšav Hospodin, rozhně-
val se, a oheň zažžen jest proti Jákobo-
vi, a prehlivost vstoupila na Izraele,
22. Proto že se nedověřili Bohu, a ne-
něli naděje v spasení jeho,
23. Ačkoli rozkázal oblakům shůry, a
průduchy nebeské otevřel,
24. A dštil na ně * mannou ku pokrmu,
a obilé nebeské dával jim. *2Mojz.16,14.
25. Chléb mocných jedl člověk, seslal
im pokrmů do sytosti.
26. Obrátil vítr východní u povětrí, a
přivedl moci svou vítr polední.
27. I dštil na ně * masem jako pra-
hem, a ptactvem pernatým jako piskem
nořským. *4Mojz.11,31.
28. Spustil je do prostřed vojska je-
ich, a všudy vůkol stanů jejich.
29. I jedli, a nasyceni jsou hojně, a
lal jim to, čehož žádali.
30. Ještě nevyplnili žádosti své, ještě
pokrm byl v ústech jejich,
31. A * v tom prehlivost Boží připadla
na ně, a zbil tučné jejich, a přední Izra-
lské porazil. *4Mojz.11,33.
32. S tím se všim vždy ještě hřešili, a
nevěřili předivným skutkům jeho.
33. A protož dopustil na ně, že marně
konali dny své, a léta svá s chvátá-
ním.
34. Když je hubil, jestliže ho hledali,
zase k Bohu silnému hned na úsvitě
e navraceli,
35. Rozpomínajíce se na to, že Bůh *byl*
kála jejich, a Bůh silný nejvyšší vy-
upitel jejich:
36. (Ačkoli mu s * pochlebenstvím mlu-
ili ústy svými, a jazykem svým lhal
emu, *Izai.29,13.
37. A srdce jejich nebylo upřímé před
im, aniž se věrně měli v smlouvě je-
o.)
38. On jsa milosrdný, odpouštěl neprá-
osti jejich, a nezahladil *jich*; častokrát
dvracel hněv svůj, a nevzbuzoval vši
úřivosti své.
39. Nebo pamatoval, že jsou tělo, vítr,
terýž odchází, a nenavracuje se zase.
40. Kolikrát jsou ho dráždili na poušti,
k bolesti přivodili na pustinách.
41. Týž i týž navracujíce se, pokoušeli
Boha silného, a * svatému Izraelskému
ile vyměřovali. *Žalm.71,22.
42. Nepamatovali na moc jeho, a na
en den, v kterémž je vysvobodil z sson-
eni,

43. Když činil v Egyptě znamení svá,
a zázraky své na poli Soan,
44. Když * obrátil v krev řeky a poto-
ky jejich, tak že *jich* pítí nemohli.
*2Mojz.7,20.
45. Dopustil * na ně směsici žízal, aby
je žraly, a žáby, aby je hubily.
*2Mojz.8,6,24.
46. A dal * chroustům úrody jejich, a
úsili jejich kobyilkám.
*2Mojz.10,13,15.
47. Stloukl * krupami révi jejich, a stro-
my fíkové jejich ledem. *2Mojz.9,25.
48. Vydal krupobití na hovada jejich,
a na dobytek jejich uhlí řeravé.
49. Poslal na ně prehlivost huěvu své-
ho, rozpálení, zůřivost i ssouzení, dopu-
stiv na ně anděly zlé.
50. Uprostrannil stezku prehlivosti své,
neuchoval od smrti duše jejich, ano i na
hovada jejich mor dopustil.
51. A pobil * všecko prvorozené v E-
gyptě, prvotiny síly v stáních Chamo-
vých. *2Mojz.12,29.
52. Ale lid * svůj vyvedl jako ovce, a
vodil se s nimi jako s stádem po poušti.
*2Mojz.13,18. Žalm.77,21.
53. Vodil * je v bezpečnosti, tak že se
nestrašili, nepřátely pak jejich přikrylo
moře, *2Mojz.14,19,22,27.
54. Až je přivedl ku pomezí svatosti
své, na horu tu, kteréž * dobyla pravice
jeho. *Žalm.80,16.
55. Vyhnav * před tváří jejich národy,
způsobil to, aby jim na provazec dědic-
tvi † jejich přišli, a aby přebývala v sta-
ních jejich pokolení Izraelská.
*Joz.13,6. Žalm.44,3. †5Mojz.32,8,9.
56. Však vždy předce pokoušeli a drá-
ždili Boha nejvyššího, a svědectví jeho
neostříhali.
57. Ale zpět odšedše, převráceně čini-
li, jako i předkové jejich; uchýlili se
jako mylné * lučičště. *Ozeáš.7,16.
58. Nebo popouzeli ho výsostmi svými,
a rytinami svými k horlení přivedli jej.
59. Slyšel Bůh, a rozhněval se, a u ve-
líkou ošklivost vzal Izraele,
60. Tak že opustiv přibýtek v Sílo, stá-
nek, *kterýž* postavil mezi lidmi,
61. Vydal v zajetí sílu svou, a slávu
svou v ruce nepřitele.
62. Dal pod meč lid svůj, a na dědic-
tvi své se rozhněval.
63. Mládence jeho * sežral oheň, a pan-
ny jeho nebyly chváleny. *Job 1,16.
64. Kněží * jejich od meče padli, a vdo-
vy jejich neplakaly. *1Šam.22,17.

65. Potom pak * procitil Páu jako ze sna, jako silný rek, kterýž po vině sobě vykřikuje. ^{*Mat.8.24.}

66. A ranil nepřátely své po zadu, a n věčné pohanění je vydal.

67. Ačkoli pak pohrdl stánkem Jozefovým, a pokoleni Efraimova nevyvolil,

68. Však vyvolil pokoleni Judovo, horu Sion, kterouž zamíloval.

69. A vystavěl sobě, jako hrad vysoký, svatyni svou, jako zemi, kterouž ntvrdil na věky.

70. A vyvolil * Davida služebníka svého, vzav jej od chlévů stáda.

71. Když chodil za ovcemi březími, zavedl jej, aby * pásl Jákoba, lid jeho, a Izraele, dědiectví jeho. ^{*1Sam.16.11 násl. *2Sam.5.2.}

72. Kterýž pásl je v upřímnosti srdce svého, a zvláštní opatrností rukou svých vodil je.

ŽALM LXXIX.

Na veliké své těžkosti a ukrutnost nepřátel církev tužebně před Bohem nařká, 6. vešle toho, aby nepřátely jejich strestal, jim pak hříchy odpustil, ponížené prosí, 13. vděčnost společnou osvědčují.

1. Žalm Azafovi.

Ó Bože, vtrhli pohané do dědiectví tvého, poškvřili chrámu svatosti tvé, obrátili Jeruzalém v hromady.

2. Dali těla mrtvá služebníků tvých za pokrm ptákům nebeským, těla svatých tvých šelmám zenským.

3. Vylili krev jejich jako vodu okolo Jeruzaléma, a nebyl, kdo by je pochovával.

4. Vydání * jsme v pohanění sousedům našim, v posměch a žert těm, kteříž jsou vůkol nás. ^{*Žalm.44.14. 89.12.}

5. Až * dokud, ó Hospodine? Na věky-liž se hněvati budeš, a hořeti bude jako oheň horlení tvé? ^{*Žalm.77.8; 85.6.}

6. Vyli * hněv svůj na národy, kteříž tě neznají, a na království, kteráž jména tvého nevzývají. ^{*Jer.10.25.}

7. Neboť jsou sežrali Jákoba, a obydlí jeho v poustku obrátili.

8. Nezpomínejž * nám dřevních nepravostí našich, rychle ať předejdou nás milosrdenství tvá, neboť jsme velmi nuzeni. ^{*Žalm.25.7. Izai.64.9.}

9. Pomoz nám, ó Bože spasení našeho, pro slávu jména svého; * vytrhni nás, a buď milostiv hříchům našim pro jméno své. ^{*Žalm.39.9.}

10. Proč mají říkati * pohané: Kdež

jest Báh jejich? Budiž znám mezi pohany, před očima našima, skrze pomstkrve služebníků svých, kteráž jest vyhlita. ^{*Žalm.42.1. Joel.2.1.}

11. Vstupiž před obličej tvůj lkání vě zůň, a podlé velikosti síly své zaneche ostatků k smrti oddaných.

12. A odplaf sousedům našim sedme násobně do lhá jejich za * pohanění kteréž jsou tobě činili, ó Pane. ^{*Žalm.89.5.}

13. My pak, lid * tvůj a ovce pastvy tvé slaviti tě budeme na věky; od národu do pronárodu vypravovati budeme chválu tvou. ^{*Žalm.100.;}

ŽALM LXXX.

Církev Boží v zajetí za vysvobození modlí se Bohu, 5. těkosti své vyčítá, 9. předeslá Boží dobrodiní, 13. i přtomný způsob svůj ukazuje, a vždy milosti i ochrauzádá.

1. Předhnu z kantorů na šošannim žalm svědectví, Azafovi.

2. Ó pastýři * Izraelský, pozoruj, kterýž vodiš Jozefa jako stádo, kterýž se dliš † nad cherubiny, ó zastkvěž se. ^{*Žalm.23.1. †1Sam.4.4. Izai.37.16.}

3. Před Efraimem, Beniaminem a Manasse vzbud moc svou, a přispěj k spasení našemu.

4. Ó Bože, navrat nás, a dejž, ať nám svítí obličej tvůj, a spasení budeme.

5. Hospodine Bože zástupů, dokudž se přísně stavěti budeš k modlitbám lidu svého?

6. Nakrmil jsi je * chlebem pláce, a dals jim vypiti slz miru velikou. ^{*Žalm.102.10.}

7. Postavils nás k sváru sousedům našim, a nepřátelé naši aby sobě posměch z nás činili.

8. Ó Bože zástupů, navrat nás, a dej, ať nám * svítí obličej tvůj, a spasení budeme. ^{*1Mojz.32.30.}

9. Ty jsi kmeu vinný z Egypta přenesl, vyhnal jsi pohany, a vsadils jej.

10. Uprázdnil jsi mu, a učinils, aby se vkořenil, i zemi naplnil.

11. Přikryty jsou hory stínem jeho, a révi jeho jako nejvyšší cedrové.

12. Vypustil ratolesti své až k moři, a až * do řeky rozvodý své. ^{*2Mojz.23.31.}

13. I pročež jsi rozbofil hradbu vinice, tak aby * každý, kdož by tudy šel, trhati z ní mohl? ^{*Žalm.89.12. Izai.5.5.6.}

14. Vepř divoký zryl ji, a zvěř polní spásla ji.

15. Ó Bože zástupů, obrať se již, po-

patř s nebe, viz a navštěv kmen vinný tento,

16. Vinici tu, kterouž * štipila pravice tvá, a mladistvé révi, *kteřež* jsi zmocnil sobě. *Žalm.78,54. Izai.5,7.

17. Popálenat jest ohněm a poroubána, od zehrání obličej tvého hyne.

18. Budiž ruka tvá nad mužem pravice tvé, nad synem člověka, kteréhož jsi zmocnil sobě,

19. A neodstoupímeť od tebe; zachovej nás při životu, ať jméno tvé vzýváme.

20. Hospodine Bože zástupčí, * navrať nás zase, a dej, ať nám svítí obličej tvůj, a spasení budeme. *v.8.

ŽALM LXXXI.

Prke k oslavování Boha se ponoukaje, 7. řeč samého Boha (o dobrodincích jim činěných a neposlušnosti jejich, až i o tom, co by jim byl učinil, kdyby ho byli poslouchali.) k nim mluvenou připomíná.

1. Přednímu z kantorů na gittit, Azazovi.

2. Plésejte * Bohu, síle naši, prokřikujte Bohu Jákobovu. *Žalm.46,2.

3. Vezměte žaltář, přidejte buben, haru libou a loutnu.

4. Trubte trubou na novměsíce, v ulovený čas, v den slavnosti naší.

5. Nebo tot jest ustavení v Izraeli, rád Boha Jákobova.

6. Na svědectví v Jozefovi vyzdvihl jej, když byl vyšel proti zemi Egyptské, *kdež* jsme jazyk neznámý slychati usili.

7. Osvobodil jsem, *di Báh*, od břemene rameno jeho, a ruce jeho nádob zedických zproštěny byly.

8. V ssoužení tom, když jsi volal, vyhl jsem tě, vyslyšel jsem tě z skryše romu, * zkušoval jsem tě při vodách váru. Sélah. *2Mojž.17,6.7. 4Mojž.20,13.

9. *Řeklť jsem:* Slyš, * lidé můj, a osvědmi se tobě, ó Izraeli, budeš-li mne poslouchati, *Žalm.50,7.

10. A nebude-li mezi vámi Boha jiného, a nebudeš-li se klaněti Bohu cizímu.

11. Já jsem * Hospodin Báh tvůj, kteřež jsem tě vyvedl z země Egyptské, cvičiť jen ústa svá, a naplním je. *2Mojž.20,2. †Přisl.31,8,9.

12. Ale neposlechl lid můj hlasu mého, a Izrael nepřestal na mně.

13. A protož * pustil jsem je v žádost dee jejich, i chodili po radách svých. *Skutk.14,16. Řim.1,24.

14. Ó byť mne byl lid můj poslouchal, a Izrael po cestách mých chodil,

15. Tudíž bych já byl * nepřátely jejich snížil, a na protivníky jejich obrátil ruku svou. *Ozeáš.7,13.

16. A ti, kteříž v nenávisti mají Hospodina, úlisně by se jim poddávati musili, i byl by čas jejich až na věky.

17. A krmil bych je byl jádrem pšenice, a medem z skály sytil bych je.

ŽALM LXXXII.

V žalmu tomto Báh soudce a správce světa 2. tresce, 3. napomíná, 5. uad nimi nařká, 6. a smrti jim hrozí; 8. při konci pak prorok za obnovu správy světa se modlí.

1. Žalm Azafův.

Báh stojí v shromáždění Božím, u prostřed bohů sond čině, a *di:*

2. Dokudž souditi budete nespravedlivě, a * osoby nešlechetných přijímati? Sélah. *5Mojž.1,17. Přisl.17,15.

3. Zastávejte * bídného a sirotka, utištěného † a chudého spravedliva vyhlášte. *Izai.1,17. †Žalm.45,5.

4. Vytrhněte bídného a nuzného, z ruky nešlechetných vytrhněte ho.

5. Ale nevědi nic, neroznmějí nic; ve tmách ustavně chodí, až se *proto* všickni základové země pohybují.

6. Řeklť jsem já byl: Bohové * jste, a synové Nejvyššího vy všickni; *Jan.10,34.

7. A však jako *i jiní* lidé zemfete, a jako jeden z knížat padnete.

8. Povstaniž, ó Bože, suď zemi; nebo ty * dědičně vládneš všemi národy. *Žalm.2,8.

ŽALM LXXXIII.

Bezbožná usilování nepřátel proti lidu Božimu předsevzatá prorok připomenuv, 10. pomsty 17. pro rozšíření Boží slávy jim žádá.

1. Píseň a žalm Azafův.

2. Bože, * neodmclujž se, nečiň se neslyše, aniž se upokojuj, ó Bože silný. *Žalm.28,1.

3. Nebo aj, * nepřátelé tvoji se bouří, a ti, kteříž tě v nenávisti mají, pozdvihují hlavy. *Žalm.81,16.

4. Chytře tajné rady proti lidu tvému skládají, a radí se proti těm, kteréž ty skrýváš,

5. Říkejice: * Poďte, a vyhladme je, ať nejsou národem, tak aby ani zpomínáno nebylo více jména Izraelova. *Jer.11,19.

6. Jednomyslněť se na tom spolu snešli, i smlouvou se proti tobě zavázali,

7. Stánkové Idumejští a Izmaelitští, Moabští a Agarenští,

8. Gebálští a Ammonitští, a Amalechitští, Filistinští s obyvateli Tyrskými.

9. Ano i Assyrští spojili se s nimi, jsouce na ruku synům Lotovým. Sélah.

10. Učiniž jim jako * Madianským, jako † Zizarovi, a jako Jabinovi při potočce Cison, *Soud.7,25. †k.1,15,21.

11. Kteríž jsou do konce vyhlazeni v Endor, a učiněni hnůj země.

12. Nalož s nimi a s vůdci jejich jako s * Gorébem, jako s Zébem, jako s Zebahem, a jako s Salmunou, se všemi knížaty jejich. *Soud.7,25.

13. Neboť jsou řekli: Uvažme * se dědičné v příbytky Boží. *Žalm.74,8.

14. Můj Bože, učni to, ať jsou jako chumelice, a jako stéblo před větrem.

15. Jakož oheň spaluje les, a jako plamen zapaluje hory,

16. Tak ty je vichřicí svou stihješ, a bouří svou ohromješ.

17. Naplni tváře jejich zahanbením, tak aby hledali jména tvého, Hospodine.

18. Nechať se hanbí a děsí na věčné časy, a ať potupu nesou a zahynou.

19. A tak ať poznají, že ty, kterýž sám jméno máš * Hospodin, jsi nejvyšší nad vše země. *2Mojz.14,4.

ŽALM LXXXIV.

Opravdové své toužení po příbytcích Božích a službách svatých prorok předloživ, 9. žádá v nich stálo zůstávati, a dobroty Hospodinovy užívati.

1. Přednimu z kantorů, synů Chóre, žalm.

2. Jak jsou * milí příbytkové tvoji, Hospodine zástupů! *4Mojz.24,5.

3. Žádostiva * jest a velice touží duše má po síncích Hospodinových; srdce mé, i tělo mé pléše k Bohu živému. *Žalm.26,6,7; 27,4.

4. Ano i ten vrabec nalezl sobě místo a vlašťovice hnízdo, v němž by schránila mladé své, při oltářích tvých, Hospodine zástupů, králi můj a Bože můj.

5. Blahoslavení, kteříž přebývají v domě tvém, *tiš* tebe na věky chváliti budou. Sélah.

6. Blahoslavený člověk, jehož * síla jest Hospodin, a v jejichž srdci jsou stezky kroků jejich, *Žalm.18,2,3.

7. Ti, kteříž jdouce přes údolí moruší, za studnici jej sobě pokládají, *na něž* i dešť požehnání přichází.

8. Berou se houf za houfem, a ukazují se před Bohem na Sionu.

9. Hospodine Bože zástupů, * vyslyš modlitbu mou, pozoruj, ó Bože Jákobův. Sélah. *Žalm.5,2,3.

10. Pavézo naše, popatř, ó Bože, a viz tvář pomazaného svého.

11. Nebo lepší jest den v síncích tvých, než jinde tisíc; zvolil jsem sobě raději u prahu seděti v domě Boha svého, nežli přebývati v stáncích bezbožníků.

12. Nebo Hospodin Bůh jest * slunce a pavéza; *tuš* milosti i slávy udílil Hospodin, aniž odepře † čeho dobrého chodícím v upřímnosti. *1Mojz.15,1. †Žalm.23,1.

13. Hospodine zástupů, blahoslavený člověk, kterýž naději skládá v tobě.

ŽALM LXXXV.

Dobrodlní Božská předeslým činěná připomínaje lid Boží, za podobná v podobné příčině Bohu se modlí, 9. a hledě na Boží sliby, ustavuje se v naději o uplnění též modlitby.

1. Přednimu z kantorů, synů Chóre, žalm.

2. Laskavěš se, Hospodine, *někdy* ukazoval k zemi své, přivedls zase z vězení Jákoba.

3. Odpustil jsi nepravost lidu svého, přikryls všeliký břich jejich. Sélah.

4. Zdržels všecken hněv svůj, odvrátils od zřivosti prechlivost svou.

5. Navratíš se zase k nám, ó Bože spasení našeho, a učni přítrž hněvu svému proti nám.

6. Zdaliz na věky * hněvati se budeš na nás? A protáhneš zřivost svou od národu do pronárodu? *Žalm.77,8.

7. Zdaliz ty obrátě se, neobživíš nás, tak aby se lid tvůj veselil v tobě?

8. Ukaž nám, Hospodine, milosrdenství své, a spasení své dej nám.

9. *Ale* poslechnu, co říká Bůh ten silný, Hospodin. Jistě žeť mluví pokoj k lidu svému, a k svatým svým, než aby se nenavracovali zase k bláznovství.

10. Zajisté žeť jest * blízke těm, kteříž se ho bojí, spasení jeho, a přebývati bude sláva v zemi naší. *Žalm.145,18,19.

11. Milosrdenství * a víra potkají se spolu, spravedlnost a pokoj dadi sobě políbení. Žalm.72,3.

12. Víra z země pučeti se bude, a spravedlnost s nebe vyhlédati.

13. Dát také Hospodin *i časné* dobré, tak * že země naše vydá úrody své. *3Mojz.26,4. Žalm.67,7. Joel.2,19,22.

14. Způsobí to, aby spravedlnost před
ním šla, když obrátí k cestě nohy své.

ŽALM LXXXVI.

David prosí za vyproštění od protivníků svých, předklá-
dáje toho příčiny, nejprv z strany sebe, 5. potom z strany
Boha, 14. naposledy z strany nepřátel.

1. Modlitba Davidova.

Nakloň, * Hospodine, ucha svého, a vy-
slyš mne, neboť jsem ť chudý a nuzný.

*Žalm.88,3. †Žalm.40,18.

2. Ostříhejž duše mé, neboť jsem ten,
jehož miluješ; zachovej služebníka svého,
ty Bože můj, v tobě naději majícího.

3. Smiluj se nade mnou, Hospodine,
k toběť zajisté každého dne volám.

4. Potěš duše služebníka svého, neboť
s tobě, ó Pane, duše své pozdvihuji.

5. Nebo ty jsi, Pane, dobrotivý a lito-
stivý, a hojný v milosrdenství ke všech-
něm, kteříž tě vzývají.

6. Slyš, Hospodine, modlitbu mou, a
pozorný hlasu žádosti mých.

7. V den * srouzení svého vzývám tě,
nebo mne vyslycháš.

*Žalm.50,15.

8. Není žádného * tobě podobného me-
i bohy, ó Pane, a není takových sku-
ků, jako jsou tvoji.

*2Mojz.15,11. †Žalm.71,19.

9. Všickni národové, kteréž jsi učinil,
přicházejíce, skláněti se budou před te-
bou, Pane, a ctíti jméno tvé.

10. Nebo jsi ty veliký, a činiš divné
čeci, ty jsi Bůh sám.

11. Vyuč * mne, Hospodine, cestě své,
bych chodil v pravdě tvé; ustav srdce
mé v bázni jména svého.

*Žalm.139,24.

12. I budu tě * oslavovati, Pane Bože
můj, z celého srdce svého a ctíti jméno
tvé na věky,

*Žalm.9,2.

13. Poněvadž milosrdenství tvé veliké
jest nade mnou, a vytrhls * duši mou z
jámy nejhlubší.

*Žalm.30,4.

14. Ó Bože, povstalit * jsou pyšní proti
aně, a rota násilníků bledají bezživostí
náho, ti, kteříž tě sobě nepředstavují.

*Žalm.54,5.

15. Ale ty Pane, Bože silný, * litostivý
milostivý, shovívající a hojný v milo-
srdenství, i pravdomluvný,

*2Mojz.34,6.

16. Vzhlédníž na mne, a smiluj se na-
e mnou, obdař silou svou služebníka
svého, a zachovávej * syna děvky své.

*Žalm.116,16.

17. Prokaž ke mně znamení dobroti-
osti, tak aby vidouce to ti, kteříž mne
nenávidí, zabanbeni byli, že jsi ty mi,
Hospodine, spomohl, a mne potěšil.

ŽALM LXXXVII.

Prorok slávu i blahoslavenství církve Boží předkládá, 4.
a o rozšíření jí skrze uvedení do ní pohanů předpovídá.

1. Synům Chóre, žalm a píseň.

Základ svůj na horách svatých

2. Milujet Hospodin, totiž brány Sion-
ské, nade všechny přibytky Jákobovy.

3. Přeslavněť jsou to věci, kteréž se o
tobě hlásají, ó město Boží. Sélah.

4. Připomínati budu * Egypt a Babylon
před svými známými, ano i Filistinské
a Tyrské i Mouřeniny, že se tu každý z
nich narodil.

*Žalm.89,11. †Izai.30,7.

5. An i o Sionu praveno bude: Ten i
onen jest rodem z něho, sám pak Nej-
vyšší utvrdí jej.

6. Sečťet Hospodin při popisu národy,
a di, že tento se tu narodil. Sélah.

7. Tou příčinou zpívají s plésáním o
tobě všechny moci života mého.

ŽALM LXXXVIII.

Prorok předkládá své rozličné a veliké těžkosti, tuže-
né před Bohem nařiká, 11. a pro jeho slávu při životu
zachování, i ze všech těžkostí vyproštění sobě žádá.

1. Píseň a žalm synů Chóre, přednímu
zpěváku na machalat k zpívání, vyuču-
jící, složený od Hémána * Ezraehitského.

*1 Král.4,31. †1 Par.25,5.

2. Hospodine, Bože spasení mého, ve
dne i v noci k tobě volám.

3. Vstupiž před * obličej tvůj modlitba
má, nakloň ucha svého k volání mému.

*Žalm.5,2; 86,1.

4. Neboť jest * naplněna trápeními du-
še má, a život můj až k hrobu se přiblí-
žil.

*Pláč Jer.1,12.

5. Počten jsem mezi ty, kteříž se do-
stávají do jámy; připodobněn jsem člo-
věku beze vši síly.

6. Mezi mrtvé jsem odložen, jako zmor-
dovani ležící v hrobě, na něž nezpomi-
náš více, kteříž od ruky tvé vyhlazeni
jsou.

7. Spustils mne do jámy nejzpodnější,
do nejtemnějšího a nejhlubšího místa.

8. Dolehla na mne prehlivost tvá, a
vším * vlnobitím svým přikvačil jsi mne.
Sélah.

*Žalm.42,8.

9. Daleko jsi vzdálil mé známé ode
mne, jimž jsi mne velice zošklivil, a tak
jsem sevřím, že mi nelze nijakž vyjítí.

10. Zrak můj hyne trápením; na ka-
ždý den vzývám tě, Hospodine, ruce
své před tebou rozprostíraje.

11. Zdah před * mrtvými učiniš zázrak?
Aneb vstanou-liž mrtví, aby tě oslavova-
li? Sélah.

*Žalm.6,6.

12. I zdali bude ohlašováno v hrobě milosrdenství tvé, a pravda tvá v zahynutí?

13. Zdaliž v známost přichází ve tmách div tvůj, a spravedlnost tvá v zemi zapomenutí?

14. Já pak, Hospodine, k tobě volám, a každého jitra předchází tě modlitba má.

15. Pročež, ó Hospodine, zamítáš mne, a * tvář svou skrýváš přede mnou?

*Žalm.13,2; 44,25; 69,18.

16. Ztrápeuý jsem, jako hned maje umřítí od násili; snášim hrůzy tvé, a děším se.

17. Hněv tvůj přísný na mne se obořil, a hrůzy tvé krutě sevřely mne.

18. Obklíeují * mne jako voda, na každý den obstupuji mne hromadně.

*Žalm.22,13.

19. Vzdálil jsi * ode mne přítele a tovaryše, a známým svým *jsem* ve tmě.

*Job 30,10.

ŽALM LXXXIX.

Prorok z milosrdenství otcům předešlým v slibích i v skutcích prokazaného Boha slaví, 29. a na přítomný bídny způsob lidu Božího narikaje, 47. za spomožení pokorně se modlí, 53. a díky činěním vše zavírá.

1. Vyučující, *složený* od Etana * Ezra-chitského.

*Žalm.88,1.

2. O milosrdenstvích * Hospodinových na věky zpívati budu, od národu do pronárodu zvěstovati budu pravdu tvou ústy svými.

*Žalm.92,3.

3. Nebo jsem řekl: Na věky milosrdenství vzdělávati se bude, na nebi utvrdíš pravdu svou, *o nižs řekl*:

4. Učinil jsem * smlouvu s vyvoleným svým, přísáhl jsem Davidovi služebniku svému,

*2 Sam.7,12.13. Luk.1,32. Skutk.2,30.

5. Že až na věky * utvrdím símě tvé, a vzdělám od národu do národu trůn tvůj. Sélah.

*v.30.

6. Protož oslavuji * nebesa div tvůj, Hospodine, i pravdu tvou v shromáždění svatých.

*Žalm.19,2.

7. Nebo kdo na nebi přirovnán býti může Hospodinu? *Kdo* jest podobný Hospodinu mezi syny silných?

8. Bůh i v shromáždění svatých strašlivý *jest* náramně, a hrozný nade všechny vůkol něho.

9. Hospodine Bože zástupů, kdo jest jako ty, silný Hospodin? Nebo pravda tvá tobě přistojí všudy vůkol.

10. Ty panuješ * nad dutím moře; když se zdvihají vlny jeho, ty je skroeuješ.

*Žalm.107,29. Mat.8,26.

11. Ty jsi jako raněného potfel Egypt a silným ramenem svým * rozptýlil js nepřátely své.

*Luk.1,51

12. Tvář *jsou* nebesa, tvá také i země okršlek * i plnost jeho ty jsi založil.

*Žalm.24,1. 1 Mojz.1,1

13. Půlnoční i polední strana, kteréž jsi ty stvořil, i Tábor a Hermon o tvém jménu zpívají.

14. Tvé rámě *jest* přemocné, silná ru ka tvá, a vyvýšená pravice tvá.

15. Spravedlnost * a soud jsou zákla dem trůnu tvého, milosrdenství a pravda předcházejí tvář tvou.

*Žalm.97,2

16. Blahoslavený lid, kterýž zná zvul tvůj; *tit*, Hospodine, v světle obličej tvého choditi budou.

17. Ve jménu tvém plésati budou každého dne, a v spravedlnosti tvé vyvýší se.

18. Nebo sláva síly jejich ty jsi, a milosti tvé k zvýšení přijde roh náš.

19. Nebo štít náš *jest* Hospodinův, svatého Izraelského král náš.

20. Tehdy mluvě u vidění k svatému svému, řekl jsi: Složil jsem pomoc v ruku udatnému, zvýšil jsem vybraného lidu.

21. Nalezl jsem * Davida služebník svého, olejem † svým svatým pomaza jsem ho.

*1 Sam.16,10 násled. †Žalm.45,7

22. A protož budeš s ním stále * ruk má, ano i ramenem svým posilovati h budu.

*Izai.41,10

23. Nebudeš ho moei nuziti nepřite ani člověk nešlechbetný trápiti.

24. Nebo potru před tváří jeho protivníky jeho, a ty, kteříž ho nenávidí, porazím.

25. Nadto pravda má a milosrdenství mé s ním bude, a ve jménu mém vyvýšen bude roh jeho.

26. A vložím na * moře ruku jeho, a nřecky pravici jeho.

*Žalm.72,7

27. On volaje ke mně, * *di*: Ty jsi ote můj, Bůh silný můj a skála spasení mého.

*2 Sam.7,1

28. Já také * za prvorozeného vystavím jej, a za vyššího králů zemských.

*Kol.1,15

29. Na věky zachovám jemu milosrdenství své, a smlouva má s ním stálá bude.

30. Učiuím i *to*, aby na * věky trval símě jeho, a † trůn jeho jako dnové nebes.

*v.5. †Luk.1,32.36

31. Jestliže by *pak* synové jeho opu-
tili zákon můj, a v soudech mých ne-
hodili,

32. Jestliže by ustanovení mých po-
kvrnili, a přikázání mých neostříhali:

33. Tedy navštívím metlou přestoupe-
ní jejich, a trestáním nepravost jejich,

34. Ale milosrdenství * svého neode-
mu od něho, aniž klamati budu proti
pravdě své. *Izai.54,10.

35. Nepoškrvním smlouvy své, a to-
to, což vyšlo z úst mých, nezměním.

36. Jednou jsem přísáhl skrze svatost
vou, nesklamám Davidovi,

37. Že * símě jeho na věky bude, a trůn
jeho jako slunce přede mnou,

38. Jako měsíc utvrzeno bude na věky,
jako * svědkové na obloze hodnověr-
ní. *1 Mojz.9,13 násl. Izai.54,9.

39. Ale ty jsi *jej* zavrhl a potupil, roz-
něvals se na pomazaného svého.

40. Zavrhl jsi smlouvu s služebníkem
tvým, povrhls korunu jeho na zem.

41. Roztrhal jsi všecky ohrady jeho, a
ašty jeho jsi rozválel.

42. Derou *jej* všickni, kteříž tudy jdou;
jest ku * posměchu i sousedům svým.
*Zalm.44,14; 79,4.

43. Vyvýšil jsi pravici protivníků jeho,
bveslelils všecky nepřátely jeho.

44. Ztupils i ostří meče jeho, aniž jsi
al jemu, aby ostáti mohl v boji.

45. Učinils přítrž okrase jeho, a trůn
jeho svrhls jsi na zem.

46. Ukrátil jsi dnů mladosti jeho, a
anbous *jej* přiodil. Sélah.

47. Až dokud, * Hospodine? Na věky-
ž se skrývati budeš? Tak-liž hořeti bu-
de jako oheň prehlivost tvá? *Zalm.77,8.

48. Rozpomeniž se na mne, jak krati-
ký jest věk můj. Zdalíž jsi *pak* nadar-
o stvořil všecky syny lidské?

49. Kdo z lidí může tak živ býti, aby
pokusil smrti? *Kdo* vytrhne život svůj
hrobu? Sélah.

50. Kdež jsou * milosrdenství tvá prv-
ní, ó Pane? Přisáhuť jsi učinil Davidovi
pravdě své. *2Sam.7,15.

51. Pamatuj, Pane, na útržky činěné
služebníkům tvým, a *jak* jsem já nosil
lůně svém *potupu* ode všech nejmoc-
nějších národů,

52. Jak jsou * utrhalí nepřátelé tvoji,
Hospodine, jak jsou utrhalí šlepečím po-
mazaného tvého. *Zalm.79,10.

53. Budiž * pochválen Hospodin na vě-
ky, Amen i Amen. *Zalm.40,17.

ZALM XC.

Milost, kterouž Bůh svatým svým činiti ráčil, Mojšís připo-
menuv, 3. jakož nestálost života všech lidí, 7. tak i bi-
du Izraelitů vysvětluje, 12. modle se při tom Bohu, aby
lid svůj obnově, 14. potěšiti i dílo své při nich utvrditi
ráčil.

1. Modlitba Mojšíše, muže Božího.
Pane, ty jsi býval příbytek náš od ná-
rodu do pronárodu.

2. Prvé * než hory stvořeny byly, než-
lis sformoval zemi, a okršlek světa, ano
hned od věků a až na věky, ty jsi Bůh
silný. *Přisl.8,25. Izai.43,13.

3. Ty přivodiš člověka na to, aby se-
trín byl, říkáje: Navraťtež se zase, sy-
nové lidští.

4. Nebo *by* tisíc let přetrval, *jest* to
před * očima tvýma jako den večerejší, a
bdění noční. *2 Petr.3,8.

5. Povodní * zachvacuješ je; jsou sen,
a jako † bylina hned v jitře pomíjející.
*2 Sam.14,14. †Izai.40,6,7.

6. Toho jitra, kteréžož vykvete, mě-
ní se, u večer *pak* jsue podřata, usychá.

7. Ale my hyneme od * hněvu tvého, a
prehlivostí tvou jsme zděšeni. *Zalm.76,8.

8. Nebo jsi položil nepravosti naše před
sebe, a * tajnosti naše na světlo obličje
svého. *Zalm.51,11.

9. Pročež všickni dnové naši * v náhle
přebíhají pro tvé rozhněvání; k skon-
čení let svých docházíme jako řeč.
*Zalm.89,48.

10. Všechnů let našich *jest* let sedm-
desáte, aneb *jest-li* kdo silnějšího přiro-
zení, osmdesát let, a i to, což nejzdar-
nějšího v nich, *jest* práce a bida, a když
to pomine, tožt ihned rychle zaletíme.

11. *Ale* kdo *jest*, ješto by znal přisnost
hněvu tvého, a ostýchal se zřivosti
tvé?

12. Naučiž * nás počítati dnů našich,
abychom uvodili moudrost v srdce.
*Zalm.39,5.

13. Navrať se zase, Hospodine, až do-
kud *prodléváš*? Mějž lítost nad služeb-
níky svými.

14. Nasyť nás hned v jitře svým milo-
srdenstvím, tak abychom propěvovati,
a veseliti se mohli po všecky dny naše.

15. Obveseliž nás podlé dnů, v nichž
jsi nás ssuzoval, a let, v nichž jsme o-
koušeli zlého.

16. Budiž zřejmě při služebnících tvých
dílo tvé, a okrasa tvá při synech jejich.

17. Budiž nám přítomná i ochotnost Hospodina Boha našeho, a * díla rukou našich potvrď mezi námi, díla, *pravím*, rukou našich potvrď. *Žalm.138,8.

ŽALM XCI.

Prorok S. všech v Boha doufajících potěšuje, že je ve všelijakých nebezpečnostech, zvláště v čas morového povětří ochraňovati bude.

1. Ten, kdož v skrýši Nejvyššího přebývá, v * stínu Všemohoucího odpočívati bude. *Žalm.17,8; 36,8.

2. Dim Hospodinu: Útočiště * mé a hrad můj, Bůh můj, v němž naději skládati budu. *Žalm.142,6.

3. Onť zajisté vysvobodí tě z osidla lovice, a od nejjedovatějšího nakažení morního.

4. Brky svými * přikryje tě, a pod křídly jeho bezpečen budeš; místo štítu a pavězy budeš mítí pravdu jeho. *Mat.23,37.

5. Nebudeš se báti * přistrachu nočního, ani střely létající ve dne, *Pis.Šal.3,8.

6. Ani nakažení morního, vlekoucího se v mrákotě, ani povětří morního, v polední čas hubičího.

7. Ladě jich po boku tvém tisíc, a deset tisíců po pravici tvé, *ale* k tobě se to nepřiblíží.

8. Očima toliko svýma to spatříš, a odplatě bezbožných se podíváš.

9. Poněvadž jsi Hospodina, kterýž útočiště mé jest, a Nejvyššího za svůj přibytěk položil,

10. Nepřihodí se tobě nic zlého, aniž se přiblíží jaká rána k stánku tvému.

11. Nebo * andělům svým přikázal o tobě, aby tě ostříhali na všech cestách tvých. *Žalm.34,8. Mat.4,6. Luk.4,10.

12. Na rukou ponesou tě, abys * neurazil o kámen nohy své. *Žalm.121,3.

13. Po lvu a * bazališku choditi budeš, a pošlapáš lvíče i draka. *Mark.16,18.

14. Poněvadž mne, *di Bůh*, * zamiloval, vysvobodím jej, a vyvýším; nebo poznal jméno mé. *Izai.65,24.

15. Vžívati mne bude, a vyslyším jej; já s ním budu v ssouzení, vytrhnu a oslavím jej.

16. Dlouhosti dnů jej nasytím, a ukáži jemu spasení své.

ŽALM XCI.

Církev probudivší se k chvále Boží, 5. skutky jeho rozvažuje, 7. bezbožníků rychlé zkažení, 11. své pak zvelebení, 13. a neskonale věčných blahoslavenství předpovídá.

1. Žalm a píseň, ke dni sobotnímu.

2. Dobré * jest oslavovati Hospodina, a žalmy zpívati jménu tvému, ó Nejvyšší, *Žalm.147,1.

3. Zvěstovati každé jitro milosrdenství tvé, a pravdu tvou každé noci,

4. Při nástroji o desíti strunách, při loutně, a při harfě s písničkou.

5. Nebo jsi mne rozveselil, Hospodine, skutky svými, o skutech rukou tvých zpívati budu.

6. Jak veliči jsou * skutkové tvoji, Hospodine! Velmi + hluboká jsou myšlení tvá. *Žalm.104,24. +Žalm.139,17.

7. Člověk hovadný nezná toho, aniž blázeu rozumí tomu,

8. Že vyrostají bezbožní jako bylina, a kvetou všickni činitelé nepravosti, aby vyhlazeni byli na věky,

9. Ty pak, * ó Nejvyšší, že na věky jsi Hospodin. *Žalm.97,9.

10. Nebo aj, nepřátelé tvoji, Hospodine, nebo aj, nepřátelé tvoji zahynou; rozptýlení * budou všickni činitelé nepravosti. *Žalm.68,2.

11. Můj pak * roh vyzdvihněš jako jednorožcův, pokropen budu olejem novým. *Žalm.89,18,25.

12. I podívá se * oko mé na ty, jenž mne špehnjí, a o těch nešlechetnicích, jenž proti mně povstávají, ušima svýma uslyším. *Žalm.91,8.

13. Spravedlivý * jako palma kvěsti bude, a jako cedr na Libánu rozloží se. *Žalm.52,10. Přisl.11,23.

14. Štipení v domě Hospodinově v slůvčích Boha našeho kvěsti budou.

15. Ještě i v šedinách * ovoce ponesou, spanilí a zelení budou, *Žalm.13.

16. Aby to zvěstováno bylo, * že přímý jest Hospodin, skála má, a že nepravosti žádné při něm není. *5 Mojz.32,4.

ŽALM XCIII.

Království Kristova širokost a moc, kteréž netoliko při správě všeho stvoření, 5. ale obzvláště při církvi se spatlňuje, prorok Boží oblašuje.

1. Hospodin * kraluje, v důstojnost se oblékl, oblékl se Hospodin v sílu, a přepásal se; také okršlek země upevnil, aby se nepohnul. *Žalm.97,1.

2. Utvrzen jest trůn tvůj přede *všemi* časy, od věčnosti ty jsi.

3. Pozdvihují se řeky, ó Hospodine, pozdvihují řeky * zvuku svého, pozdvihují řeky vlnobiti svých. *Žalm.65,8.

4. Nad zvuk mnohých vod, nad sílu

vlh mořských mnohem * silnější jest na výsostech Hospodin.

*Žalm.92,9.

5. Svědectví tvá jsou velmi * jistá, domu tvému uslechtilá svatost, Hospodine, až na věky.

*Jan.17,17.

ŽALM XCIV.

Prorok Boha prosí, aby domácí lidu svého tyrany stratal; 8. jimž domlouvaje, proto že Božího řízení zapírali. 2. pobožné utištěné nadíle sliby, nadíle příkladem svým v doufání ustavuje a těší.

1. Bože silný pomst, Hospodine, Bože silný pomst, zaskvěj se.

2. Zdvihni se, * ó soudee vsí země, a lej odplatu pyšným.

*Žalm.7,12.

3. Až dokud bezbožní, Hospodine, až lokud bezbožní budou plésati,

4. Žvátí a * hrdě mluvíti, honosíce se, všekni činitelé nepravosti?

*Žalm.31,19.

5. Lid tvůj, Hospodine, potíratí a dělictví tvé bédovati?

6. Vdovy * a přichozi mordovati, a siotky hubiti,

*Ezech.22,7.

7. Říkajíce: Nehledít * na to Hospodin, aniž tomu rozumí Bůh Jákobův?

*Žalm.10,11.

8. Rozumějte, ó vy hovadní v lidu, a ty blázni, kdy srozumíte?

9. Zdali ten, jenž * učinil ucho, neslyší? A kterýž stvořil * oko, zdali nespáří?

*PřísL.20,12. + Žalm.11,4.

10. Zdali ten, jenž tresce národy, neude kárati, kterýž učí lidi umění?

11. Hospodinť zná myšlení lidská, že sou * pouhá marnost.

*1 Kor.3,20.

12. Blahoslavený * jest ten muž, kteréž ty cvičíš, Hospodine, a z zákona věho jej vyučuješ,

*PřísL.3,12.

13. Abyš mu způsobil pokoj před časy lými, až by za tím vykopána byla bezobžníku jáma.

14. Neboť neopustí Hospodin lidu svého, a dědictví svého nezanechá,

15. Ale až k spravedlnosti navrátí se oud, a za ním všekni upřímého srdce.

16. Kdož by se byl o mne zasadil proti lostníkům? Kdo by se byl za mne potavil proti těm, jenž páší nepravost?

17. Kdyby mi Hospodin nebyl ku pomoci, tudíž by se byla octla duše má v alčení.

18. Již jsem byl řekl: Klesla noha má, le milosrdenství tvé, ó Hospodine, zdrlelo mne.

19. Ve množství přemýšlování mých u nitřnosti mé, tvá * potěšování obvesovala duši mou.

*2 Kor.1,4,5.

20. Zdalíž se k tobě přitovaryší stolice převrácenosti těch, jenž vynáseji nátisk mimo spravedlnost,

21. Jenž se shlukují proti duši spravedlivého, a krev nevinnou odsuzují?

22. Ale Hospodin jest mým hradem vysokým, a Bůh můj skalou útočiště mého.

23. Onť * obrátí na ně nepravost jejich, a zlosti jejich zahladí je, zahladí je Hospodin Bůh náš.

*Žalm.55,24.

ŽALM XCV.

David církve k pravé poetě 7. a poslušství Boha napomíná, jakož smlouvou s ním učiněnou, tak i předků příklady.

1. Poďte, zpívejme Hospodinu, prokřikujme skále spasení našeho.

2. Předějdeme obličej jeho * s dikčíněním, žalmy propěvujeme jemu.

*Žalm.100,2.

3. Nebo Hospodin jest Bůh veliký, a král * veliký nade všecky bohy,

*Žalm.96,4.

4. V jehož * rukou základové země, a vrchové hor jeho jsou.

*Žalm.50,10.

5. Jehož jest i moře, nebo on je učinil, i země, kterouž ruce jeho sformovaly.

6. Poďte, * sklánějme se, a padněme před ním, klekejme před Hospodinem stvořitelem našim.

*Žalm.132,7.

7. Onť jest zajisté * Bůh náš, a my jsme lidť pastvy jeho, a stádo rukou jeho. Dnes ** uslyšíte-li hlas jeho,

*Žalm.100,3. + Jan.10,12. **Zid.3,7.

8. Nezatvrzujte srdce svého, jako při popuzení, a v den pokušení na poušti,

9. Kdežto * pokoušeli mne otcové vaši, zkusilíť jsou mne, a viděli skutky mé.

*2 Mojž.17,2,7. Zid.3,17.

10. Za * čtyřiceti let měl jsem nesnáz s národem tím, a řekl jsem: Lid tento bloudí srdcem, a nepoznali cest svých.

*4 Mojž.14,34.

11. Jimž jsem * přísáhl v hněvě svém, že nevejdou v odpočinutí mé.

*4 Mojž.14,23.

ŽALM XCVI.

Prorok věřících ponouká, aby Boha chválili, 4. předkládá jeho důstojnost 10. a království neskonale, 13. kteréž Synu Božímu v příchodu jeho v ruce uvedeou býti mélo.

1. Zpívejte * Hospodinu píseň novou, zpívej Hospodinu všecka země.

*Žalm.98,1; 149,1. Izai.42,10.

2. Zpívejte * Hospodinu, dobrořečte jménu jeho, zvěstujte den po dni spasení jeho.

*1 Par.16,23.

3. Vypravujte mezi národy slávu jeho, mezi všemi lidmi divy jeho.

4. Nebo veliký Hospodin, a vši chvály hodný, i hrozný jest nade všechny bohy.

5. Všickni zajisté bohové národů jsou modly, ale Hospodin nebesa učinil.

6. Sláva a důstojnost před ním, sila i okrasa v svatyni jeho.

7. Vzdejte * Hospodinu čeledi národů, vzdejte Hospodinu čest i moc.

*Žalm.29,1 násl. 1 Par.16,29.

8. Vzdejte Hospodinu čest jména jeho, přineste dary, a vejděte do síňi jeho.

9. Sklánějte se Hospodinu v * okrase svatosti, boj se obličejje jeho všechna země.

*Žalm.110,3.

10. Řečte mezi pohany: * Hospodinu kraluje, a že i okršlek zemský upevněn bude, tak aby se nepohnul, a že souditi bude lidi spravedlivě.

*Žalm.93,1.

11. Rozveseltež se nebesa, a pléšej země, zvuč moře, i což v něm jest.

12. Pléšej pole a vše, což na něm, tehdáž ať prospěvuje všechno dříví lesů,

13. Před tváří Hospodina; neboť se běře, * běře se zajisté, aby soudil zemi. Budetť souditi okršlek světa v spravedlnosti, a národy v pravdě své.

*Žalm.98,9. †Skutk.17,31.

ŽALM XCVII.

David o království Kristovu prorokuje, 7. modlářství zkažení, 8. radost z toho věřícím ohlašuje, 10. a tím jich ku poslušnosti, 11. i k chvále Boží ponouká.

1. Hospodin * kraluje, pléšej země, a vesel se ostrovů všechno množství.

*Žalm.93,1.

2. Oblak a mrákota jest vůkol něho, spravedlnost a soud základ trůnu jeho.

3. Oheň * předehází jej, a zapaluje vůkol nepřátely jeho.

*Žalm.50,3.

4. Zasvěcnit se po okršlku světa blýskání jeho; to viduc země, děsí se.

5. Hory * jako vosk rozplývají se před obličejem Hospodina, před obličejem Panovníka vši země.

*Mich.1,4.

6. Nebesa * vypravují o jeho spravedlnosti, a slávu jeho spatřují všickni národové.

*Žalm.19,2.

7. Zastydte se všickni, kteříž * sloužíte rytinám, kteříž se chlubit modlami; sklánějte se před nímť všickni bohové.

*2 Mojz.20,4. †Žid.1,6.

8. To uslyše Sion, rozveseli se, a zpěši deery Judské z příčiny soudů tvých, Hospodine.

9. Nebo ty, * Hospodine, jsi nejvyšší na vši zemi, a velice jsi vyvýšený nade všechny bohy.

*Žalm.92,9.

10. Vy, kteříž milujete Hospodina, měj-

te * v nenávisti to, což zlého jest; onť ostříhá duši svatých svých, a z ruky bezbožníků je vytrhuje.

*Amos.5,14,15.

11. Světlo vsáto jest spravedlivým, a radost těm, kteříž jsou * upřímhé srdce.

*Žalm.112,4.

12. Veselte se * spravedliví v Hospodinu, a oslavujte památku svatosti jeho.

*Žalm.32,11; 33,1.

ŽALM XCVIII.

Napomíná prorok lidu Izraelského, 4. i jiných národů, 7. úbyř všech tvorů, aby na čest Kristu Pánu z vítězství jeho nad nepřátely prospěvovali.

1. Žalm.

Zpivejte * Hospodinu píseň novou, neboť jest divné věci učinil; spomohla mu pravice jeho, ať rámě svatosti jeho.

*Žalm.96,1. †Izai.52,10.

2. V známost uvedl Hospodinu spasení své, před očima národů zjevil spravedlnost svou.

3. Rozpomenu se na milosrdenství své, a na pravdu svou k domu Izraelskému; všechny končiny země * vidí spasení Boha našeho.

*Luk.2,30.

4. Prokřikuj * Hospodinu všechna země; zvuk vydejte, prospěvuje, a žalmy zpivejte.

*Žalm.100,1.

5. Žalmy * zpivejte Hospodinu na cítěře, k cítěře i hlasem přizpěvuje.

*Žalm.150,3.

6. Trubami a zvučnými pozouny hlas vydejte před králem Hospodinem.

7. Zvuč moře i to, což v něm jest, okršlek světa i ti, kteříž na něm bydlí.

8. Řeky rukama pléšejte, spolu i hory prospěvuje,

9. Před Hospodinem; * neboť se běře, aby soudil zemi. † Budetť souditi okršlek světa v spravedlnosti, a národy v pravosti.

*Žalm.96,13. †Žalm.9,9.

ŽALM XCIX.

Prorok Krista krále moc, spravedlnost a milost ke všech něm vypravuje, 6. jehož v tom upeproměnnost příkladem otců ukázav, 9. k oslavování krále toho napomíná.

1. Hospodin * kraluje, užasněte se národové; sedíť nad cherubiny, pohníž se země.

*Žalm.93,1. †1 Sam.4,4.

2. Hospodin na Sionu * veliký, a vyvýšený jest nade všechny lidi.

*Žalm.48,2.

3. Oslavujte jméno tvé veliké a hrozné, nebo svaté jest.

4. Moc zajisté králova miluje soud; ty jsi ustanovil práva, soud a spravedlnost v Jákobovi ty konáš.

5. Vyvyšujte * Hospodina Boha našeho, a sklánějte se u podnoží noh jeho, svatýť jest.

*Izai.6,3.

6. Mojžiš * a Aron mezi kněžními jeho, a Samuel mezi vyzývajícími jméno jeho; volávali k Hospodinu, a ou je vyslyšchal.
*2Mojz.14,15.

7. V sloupu oblakovém mluvilal k nim; kterážto když ostříhali svědectví jeho, i ustanoveni jim vydal.

8. Hospodine Bože náš, tys je vyslyšchal, Bože, bývals jim milostiv, *i když* jsi je trestal pro výstupky jejich.

9. Vvyššujte Hospodina Boha našeho, a sklánějte se na hoře svaté jeho; neboť *jest* svatý Hospodin Bůh náš.

ŽALM C.

Žive probuzeni věřících k chválení Boha z toho, že je za lid a ovce pastvy své vyvoliti 4. i povolati ráčil, 5. a že až na věčnost k nim laskavý byti nepřestane.

1. Žalm k diků činění.

Prokřikuj Hospodinu všecka země.

2. Služte * Hospodinu s veselím, předstupte před obličej jeho s zpěpřevovááním.
*Žalm.2.11 : 66.2 ; 98.4.

3. Vězte, že Hospodin *jest* Bůh; * on učinil nás, a ne my sami sebe, abychom byli † lid jeho, a ovce pastvy jeho.
*Žalm.149.2. †Žalm.79.13.

4. Vcházejte do bran jeho s dikčíněním, a do siní jeho s chvalami; oslavrujte jej, a dobrořečte jménu jeho.

5. Nebo dobrý *jest* Hospodin, na věky milosrdenství * jeho, a od národu až do pronárodu pravda jeho.
*Žalm.117.2. Jan.1.14.17.

ŽALM CI.

David jsa na království pomazán, slibuje Bohu, že své, 5. rad svých, 6. dvoru, 8. království i cirkve posvěcení na pěti míti chce.

1. Žalm Davidův.

O milosrdenství * a sondu zpívati budu, tobě, ó Hospodine, žalmy budu zpívati.
*Žalm.89.2 ; 92.3.

2. Opatrně se míti budu na cestě přímé, až přijdeš ke mně; choditi budu ustavičně v * upřímnosti srdce svého i v domě svém.
*4Mojz.12.7. Žid.3.2.

3. Nepředstavím sobě před oči věci nešlechtné; skutek uchylujících se v nenávisti mám, nepřichytit se mne.

4. Srdce převrácené * odstoupí ode mne, zlého nebudu oblibovati.
*Žalm.6.9.

5. Škoděho jazykem bližnímu svému tajně *, tohoť vtynu; oči vysokých a myslí naduté nikoli nebudu mojí *trpěti*.
*Žalm.15.3.

6. Oči mé na pravdomluvné v zemi, aby sedali se mnou; kdož chodí po cestě upřímé, tent mi sloužití bude.

7. Nebude bydleti v domě * mém činící lest, a mluvící lež nebude míti místa u mne.
*Přisl.13.5.

8. Každého jitra * pléniti budu všecky nešlechtné z země, abych tak vyplnil z města Hospodinova všecky, kdož páší nepravost.
*Izai.13.9.

ŽALM CII.

Lid Boží v zajetí pokorně 4. své bídy Bohu předkládá, 13. jím se potěšuje, 25. a aby pamětliv jsa na sliby i slávu svou, dobrodincim lidu svého zůstati ráčil, za to se modlí.

1. Modlitba chudého, když sevřin jsa, před Hospodinem vylévá žádosti své.

2. Hospodine, slyš modlitbu mou, a volání mé přijdiž k tobě.

3. Neskryvej * tváři své přede mnou, v den soužení mého nakloň ke mně ucha svého; když k tobě volám, rychle vyslyš mne.
*Žalm.18.2 ; 44.25 ; 69.18.

4. Nebo mizeji jako dým dnové moji, a kosti mé jako ohniště vypáleny jsou.

5. Poraženo *jest* jako bylina, a usvadlo srdce mé, tak že jsem chleba svého jisti zapomnul.

6. Od hlasu lkání mého přilnuly kosti mé k kůži mé.

7. Podobný jsem učiněn pelikánu na poušti, jsem jako výr na pustinách.

8. Bdím, a jsem jako vrabec osamělý na střechě.

9. Každý den utrhaží mi nepřátelé moji, a posměvači moji proklínají mnou.

10. Nebo jidám popel jako chléb, a k nápoji svému slz přiměšuji,

11. Pro rozhněvání tvé a zažžený hněv tvůj; nebo zdvihna mne, hodils mnou.

12. Dnové moji jsou jako stín nachýlený, a já jako tráva usvadl jsem.

13. Ale ty, Hospodine, na věky zůstáváš, a památka tvá od národu až do pronárodu.

14. Ty povstana, smiluješ se nad Sionem, nebo čas *jest* učiniti milost jemu, a čas uloženy přišel.

15. Nebo líbost mají služebníci tvoji v kameni jeho, a nad prachem jeho slítují se,

16. Aby se báli pohané jména Hospodinova, a všickni králové země slávy tvé,

17. Když by Hospodin vzdělal Sion, a ukázal se v slávě své,

18. Když by popatřil k modlitbě poníženého *lidu*, nepobrdaje modlitbou jejich.

19. Budet to zapsáno pro budoucí potomky, a lid, kterýž má stvořen býti, chváliti bude Hospodina,

20. Že shlédl s výsosti svatosti své, Hospodin s nebe na zemi že popatřil,

21. Aby vyslyšel vzdychání vězňů, a rozvázal ty, kteříž již k smrti oddáni byli,

22. Aby vypravovali na Sionu jméno Hospodinovo, a chválu jeho v Jeruzalémě,

23. Když se spolu shromáždí národové a království, aby sloužili Hospodinu.

24. Ztrápilť jest na cestě silu mou, ukrátil dnů mých,

25. Až jsem řekl: Můj Bože, neboř mne u prostřed dnů mých; od * národu zajisté až do pronárodu jsou léta tvá,

26. I prvě nežlis * založil zemi, * *Žalm.61,7.
rukou svých, nebesa. * *Žid.1,10.

27. Onať pomínou, ty pak zůstáváš; všecky ty věci jako roucho zvetšejí, jako oděv změníš je, a změněny budou.

28. Ty pak jsi tentýž, a léta tvá nikdy nepřestanou.

29. Synové * služebníků tvých bydliti budou, a símě jejich zmocní se před tebou. * *Žalm.69,37.

ŽALM CIII.

David k chvále Boží sebe probudiv, 3. dobrodružt k sobě i k církvi, slovem i skutkem prokázanou, připomíná, 19. a aby z nich Bůh nade vším panující 20. ode všech tvorů oslavován byl, k tomu ponouká.

1. Davidův.

Dobřeč * duše má Hospodinu, a všecky vnitřnosti mé jménu svatému jeho. * *Žalm.104,1,35.

2. Dobřeč duše má Hospodinu, a nezapomínej * se na všechna dobrodini jeho, * *Mojz.4,9; 32,7 násl.

3. Kterýž * odpouští tobě všecky nepravosti, kterýž uzdravuje všecky nemoci tvé, * *Žalm.32,1,2.

4. Kterýž vysvobozuje od zahynutí život tvůj, kterýž tě * korunuje milosrdenstvím a mnohým slitováním, * *Žalm.5,13.

5. Kterýž * nasycuje dobrými věcmi ústa tvá, tak že se obnovuje jako orlice mladost † tvá. * *Žalm.51,11. †Joh.33,25.

6. Čini, což spravedlivého jest, Hospodin, a soudy všechněm utištěným.

7. Známé * učinil Mojžišovi cesty své, synům Izraelským skutky své. * *2Mojz.33,13.

8. Lítostivý * a milostivý jest Hospodin, † dlouhoshovivající a mnohého milosrdenství. * *2Mojz.31,6. †Žalm.86,15.

9. Nebudet ustavičně zehradi, * ani na věky hněvu držeti. * *Mich.7,19.

10. Ne podlé břichů našich nakládá s námi, ani vedlé nepravosti našich odplacuje nám.

11. Nebo jakož jsou vysoko nebesa nad zemi, tak jest vyvýšené milosrdenství jeho nad těmi, kteříž se ho boji.

12. A jak daleko jest východ od západu, tak daleko vzdálil od nás přestoupení naše.

13. Jakož se slitovává otec nad dítkami, tak se slitovává Hospodin nad těmi, kteříž se ho boji.

14. Onť zajisté zná slepení naše, v paměti má, že * prach jsme. * *1Mojz.3,19.

15. Dnové člověka jsou * jako tráva, a jako květ polní, tak kvete. * *1Petr.1,21.

16. Jakž vitr na něj povane, anť ho není, aniž ho již více * pozná místo jeho. * *Žalm.37,10.

17. Milosrdenství * pak Hospodinovo od věků až na věky nad těmi, kteříž se ho boji, a spravedlnost jeho nad syny synů, * *PláčJer.3,22. Luk.1,50.

18. Kteříž * ostříhají smlouvy jeho, a pamatují na příkazy jeho, aby je činili. * *Žalm.25,10.

19. Hospodin na * nebesích utvrdil trůn svůj, a králování jeho nade vším panuje. * *Žalm.9,8; 93,2.

20. Dobřečte Hospodinu andělé jeho, kteříž jste mocní v síle, * a činíte slovo jeho, poslušni jsouc hlasu slova jeho. * *Dan.7,10.

21. Dobřečte * Hospodinn všickni zástupové jeho, služebníci jeho, kteříž činíte vůli jeho. * *Joel.2,11.

22. Dobřečte Hospodinu všickni skutkové jeho, na všech místech panování jeho. * Dobřeč duše má Hospodinu. * *Žalm.104,35.

ŽALM CIV.

Prorok slaví Boha z jeho předivné moudrosti, všemohoucnosti a dobroty, kterouž i v skutku stvoření zjevil, i v skutku opatrování všeho stvoření lidem k dobremu prokazovati ráčí.

1. Dobřeč * duše má Hospodinu. Hospodine Bože můj, velmi jsi veliký, velebnost a krásu jsi oblékl. * *Žalm.103,1,22.

2. Přioděls se * světlem jako rouchem, rozráhlť † nebesa jako kortýnu. * *1Jan.1,5. †Izai.40,22.

3. Kterýž sklenul na vodách paláce své, kterýž užívá hustých oblaků místo vozů, a vznáší se na peři větrovém.

4. Kterýž čini * posly své duchy, služebníky své oheň plápolající. * *Žid.1,7.

5. Založil zemi na sloupcích jejích, tak se nepohne na věky věků.
6. Propastí jako rouchem byl jsi ji přiděl, i nad horami stály vody.
7. K žehráni tvému rozběhly se, před řmotem hromu tvého pospíšily,
8. (Vystoupily hory, snížilo se údolí,) na místo, kteréž jsi jim založil.
9. Meze * jsi položil, aby *jich* nepřestupovaly, ani se navracovaly k příkrvávání země. ^{*1 Mojs. 1.9. Job 38, 11.}
10. Kterýž vypouštíš * potoky přes údolé, aby tekli mezi horami, ^{*Zalm. 74, 15.}
11. A nápoj dávali všechněm živočichům polním. *Tuť* uhašují oslové divočí žízeň svou.
12. Při nich hnízdí se ptactvo nebeské, z prostředí ratolestí hlas svůj vydává.
13. Kterýž * svažuješ hory z výsostí vých, aby ovocem činů tvých sytila se země. ^{*Zalm. 65, 11.}
14. Dáváš, aby * rostla tráva dobytku, bylina ku potřebě člověku, abys tak yvodil chléb z země, ^{*Zalm. 147, 8.}
15. A vino, * jenž obveseluje srdce člověka. Činí, aby se stkvěla tvář od oleje, no i pokrmem zdržuje život lidský. ^{*Soud. 9, 13.}
16. Nasyceno bývá i dříví Hospodinovo, cedrové Libánšti, kteréž štípil.
17. Na nichž se ptáci hnízdí, i čáp příbytek svůj má na jedli.
18. Hory vysoké *jsou* kamsíků, skály počisté králiků.
19. Učinil měsíc k jistým časům, a unce zná * západ svůj. ^{*1 Mojs. 1. 14.}
20. Uvodíš tmu, a bývá noc, v níž vyhají všickni živočichové lesní:
21. Lvičata řvoucí po loupeži, aby hledli od Boha silného pokrmu svého.
22. Když slunce vychází, * zase shroažďují se, a v doupatech svých se uádají. ^{*Job 37, 7.}
23. Člověk vychází ku práci své, a k lu svému až do večera.
24. Jak mnozí a velcí jsou skutkové toji, Hospodine! Všeckys je moudře činil, plná jest země bohatství tvého.
25. V moři pak velikém a přeširokém, *tuť jsou* hmyzové nesčíslní, a živočichové mali i velcí:
26. Tuť bárky přecházejí i velryb, kterých jsi stvořil, aby v něm hráli.
27. Všecko * to na té očekává, abys jim oval pokrm časem svým. ^{*Zalm. 145, 15.}
28. Když jim dáváš, sbírají; když oti-

ráš ruku svou, nasyceni bývají dobrými věcmi.

29. Když skrýváš tvář svou, rmoutí se; když odjímáš ducha jejích, hynou, a v prach svůj se navracejí.

30. Vysíláš ducha svého, a zase stvoření bývají, a obnovuješ tvář země.

31. Budíž sláva Hospodinova na věky, rozveselujž se Hospodin v skutech svých.

32. On když pohledí na zemi, anaf se třese; když se dotkne hor, anť se kouří.

33. Zpívati * budu Hospodinu, dokudž jsem živ; žalmy Bohu svému zpívati budu, pokudž mne stává. ^{*Zalm. 63, 5.}

34. Libé bude přemýšlování mé o něm, jáf rozveselím se v Hospodinu.

35. Ó by * hříšníci vyhynuli z země, a bezbožných aby již nebylo. Dobrořeč duše má Hospodinu. Halelujah. ^{*Zalm. 7, 10.}

ŽALM CV.

David ponouká církev k slavení Boha, 7. jakž pro smlouvu milostivou, tak pro dobrodintí ji prokázaná, počna od smlouvy s Abrahamem učiněné, kteréž pořádně připomínaje, 42. učí, že samé Boží dobrotě přičítána i věčné užívána býti mají.

1. Oslavujte * Hospodina, ohlašujte jméno jeho, oznamujte mezi národy skutky jeho. ^{*1 Par. 16, 8 nsl.}

2. Zpívejte jemu, žalmy prozpěvujte jemu, rozmlouvejte * o všech divných skutech jeho. ^{*Zalm. 71, 17.}

3. Chlubte se jménem svatým jeho; vesel * se srdce těch, kteréž hledají Hospodina. ^{*Zalm. 69, 33.}

4. Hleďte Hospodina a síly * jeho, hleďte tváří jeho ustavičně. ^{*Zalm. 27, 8.}

5. Rozpomínejte se na divné skutky jeho, kteréž činil, na zázraky jeho a na soudy úst jeho,

6. Símé Abrahamovo, služebníka jeho, synové Jákobovi, vyvolení jeho.

7. Onť jest Hospodin Bůh náš, na vši zemi soudové jeho.

8. Pamatuje * věčně na smlouvu svou, na slovo, kteréž přikázal až do tisíce pokolení, ^{*2 Mojs. 2 24.}

9. Kteréž * upevnil s Abrahamem, a na přísahu svou učiněnou Izákovi.

^{*1 Mojs. 12, 3. Luk. 1, 73. Žid. 6, 17.}

10. Nebo ji utvrdil Jákobovi za ustanovení, Izraelovi za smlouvu věčnou,

11. Pravě: Tobě dám zemi Kananejskou za podíl dědictví vašeho,

12. Ješto jich byl malý počet, malý počet, a ještě v ní byli pohostinu.

13. Přebáží z jistoty z národu do národu, a z království k jinému lidu.

14. Nedopustil žádnému ublížití jim, ať * i krále pro ně trestal, řka:

*1Mojz.12.17. 20.3.

15. Nedotýkejte * se pomazaných mých, a prorokům mým nečítejte nic zlého.

*1Par.16.22.

16. Když přivolav hlad na zemi, všecku * hůl chleba polámal,

*3Mojz.26.26.

17. Poslal * před nimi muže znamenitého, jenž za služebníka prodán byl, totiž Jozefa.

*1Mojz.37.28.

18. Jehož * nohy sevřeli ponty, železa podniknouti musil,

*1Mojz.39.20.

19. Až do toho času, když se zmínka stala o něm; řeč Hospodinova zksnila ho.

20. Poslav * král, propustiti ho rozkázal, panovník lidu svobodna ho učinil.

*1Mojz.41.14.

21. Ustanovil * ho pánem domu svého, a panovníkem všeho vládařství svého,

*1Mojz.41.40 násled.

22. Aby vládl i knížaty jeho podlé své libosti, a starce jeho vyučoval moudrosti.

23. Potom * všel Izrael do Egypta, a Jákob pohostinnu byl † v zemi Chamově.

*1Mojz.46.6. †Žalm.78.51.

24. Kdež * rozmnožil Bůh lid svůj náramně, a učinil, aby silnější byl nad nepřátele své.

*2Mojz.1.1.2.

25. Změnil mysl těchto, * aby v nenávisti měli lid jeho, a aby ukládali lest o služebnících jeho.

*2Mojz.1.8.16.

26. I poslal Mojžiše sluhu svého, a Arona, kteréhož vyvolil.

27. Kteríž předložili jim slova znamení jeho a zázraků v zemi Chamově.

28. Poslal * tmu, a zatmělo se, aniž odporná byla slovu jeho.

*2Mojz.10.22.

29. Obrátil * vody jejič v krev, a zmobil ryby v nich.

*2Mojz.7.20.

30. Vydala země jejič množství žab, i v pokojích králů jejič.

31. Řekl, * i přišla směsice žižal, a stěnice na všecky končiny jejič.

*2Mojz.8.24.

32. Dal * místo deště krupobiti, oheň hořící na zemi jejič,

*2Mojz.9.23.

33. Tak že potloukl révi jejič i fíkoví jejič, a zpřerážel dříví v krajině jejič.

34. Řekl, * i přišly kobyly a chroustí nesčíslné množství.

*2Mojz.10.4.14.

35. I sežrali všelikou bylinu v krajině jejič, a pojedli úrody země jejič.

36. Nadto * pobil všecko prvorozené v zemi jejič, † počátek všeliké síly jejič.

*2Mojz.12.29. †Žalm.78.51.

37. Tedy vyvedl své s stříbrem a zlatem, * aniž byl v pokoleních jejič, ješto by se poklesl.

*2Mojz.12.35.36.

38. Veselil se Egyptští, když tito vyházel; nebo byl připadl na ně strach Izraelských.

39. Roztáhl * oblak k zastírání jich, oheň k osvětování noci.

*2Mojz.13.21.

40. K žádosti přivedl křepelky, a chlebem nebeským sytil je.

41. Otevřel * skálu, i tekly vody, a odcházel přes vyprahlá místa jako řeka.

*2Mojz.17.6. 4Mojz.20.11.

42. Nebo * pamětliv byl na slovo svatosti své, k Abrahamovi služebníku svému mluvené.

*1Mojz.22.16.

43. Protož vyvedl lid svůj s radostí, s prozpěvováním vyvolené své.

44. A dal jim * země pohanů, a tak úsilí národů dědičně obdrželi.

*Joz.1.1.3.4

45. Abý zachovávali ustanovení jeho, a práv jeho ostříhali. Halelujah.

ŽALM CVI.

V žalmu tomto pobožní napomínají se k chválení Boha. 4. a za vysvobození prosí. 6. Potom hřích vlastní i přičku svých vyznáváje, a trestání i vysvobození z něho připomínáje. 47. Žádost svou obnovují. 48. a dobročtením vše zavírají.

1. Halelujah. Oslavujte * Hospodina, nebo dobrý jest, nebo na věky milosrdenství jeho.

*Žalm.107.1.

2. Kdo může vymluviti nesmírnou moc Hospodinovu, a vypraviti všecku chválu jeho?

3. Blahoslavení, kteříž ostříhají soudu, a činí spravedlnost každého času.

4. Pamatuj * na mne, Hospodine, pro milost k lidu svému, uavštev mne spasením svým.

*Neh.5.19.

5. Abych užíval dobrých věcí s vyvolenými tvými, a veselil se veselím národu tvého, a chlubil se spolu s dětivými tvými.

6. Zhřešili jsme * i s otci svými, nepřáve jsme činili, a bezbožnost páchali.

*Soud.10.10

7. Oteové naši v Egyptě nerozuměl předivným skutkům tvým, aniž pamatovali na množství milosrdenství tvých ale odporní byli * při moři, při moři ru dem.

*2Mojz.14.10.11

8. A však vysvobodil je pro jméno své aby v známost uvedl moc svou.

9. Nebo * přimluvil moři rudému, a vy

schlo; i provedl je skrze hlubiny, jako
po poušti.

10. A tak * zachoval je od ruky toho,
jenž jich nenáviděl, a vyprostil je z ru-
ky nepřitele.

11. V tom přikryly * vody ty, kteříž je
ssušovali, nezůstalo ani jednoho z nich.

12. A ačkoli věřili slovům jeho, a zpí-
vali chválu jeho,

13. *Však* rychle zapomenuli na skutky
jeho, a nečekali na radu jeho;

14. Ale jati jsouce * žádosti na poušti,
pokoušeli Boha silného na pustinách.

15. I dal jim, čehož se jim chtělo, a
však dopustil hubenost na život jejich.

16. Potom, když horlili proti Mojžišo-
vi v vojště, a Aronovi, svatému Hospo-
dinovu,

17. Otevřevši se * země, požřela Dáta-
aa, a přikryla zběr Abironovu.

18. A roznicen byl * oheň na rotu je-
jich, plamen spálil bezbožníky.

19. Udělali * i tele na Orébě, a skláněli
se slitině.

20. A změnivše * slávu svou v podo-
znu vola, jenž jí trávu,

21. Zapomněli na Boha silného, spasi-
le svého, kterýž činil veliké věci v E-
gyptě,

22. A * předivné v zemi Chamově, pře-
rozné při moři rudém.

23. Pročez řekl, že je vyplnění, kdyby
se byl Mojžiš, vyvolený jeho, neposta-
vil v té mezeře před ním, a neodvrátil
orchlivosti jeho, aby nehubil.

24. Za tím * zošklivili sobě zemi žada-
nou, nevěrice slovu jeho.

25. A repecie v staních svých, nepo-
louchali hlasu Hospodinova.

26. A protož pozdvihl ruky své proti
nim, aby je rozmetal po poušti,

27. A aby rozptýlil símě jejich mezi
pohany, a rozehnal je do zemi.

28. Spráhli se také byli * s modlou Bel-
egor, a jedli oběti mrech.

29. A tak dráždili Boha skutky svý-
ni, až se na ně obořila rána,

30. Až se postavil Fines, a pomstu vy-
konal, i přetržena jest rána ta.

31. Což jest mu počteno za spravedl-
nost od národu do pronárodu, a až na
věky.

32. Opět ho * byli popudili při vodách

sváru, až se i + Mojžišovi zle stalo pro
ně.

33. Nebo k hořkosti přivedli ducha je-
ho, a pronesl *ji* rty svými.

34. K tomu nevyplénili ani národů
těch, o kterýchž jim byl * Hospodin po-
ručil,

35. Ale směšujice se s těmi národy, na-
učili se skutkům jejich,

36. A sloužili modlám jejich, kteréž
jim byly osídlem.

37. Obětovali * zajisté syny své a de-
ry své dáblům,

38. A vylili krev nevinnou, krev synů
svých a dcer svých, kteréž obětovali
trapidlům Kananejským, tak že poškvr-
něna jest země těmi vraždami.

39. I zmazali se skutky svými, a smil-
nili činy svými.

40. Protož * rozpáliv se v prchlivosti
Hospodiu na lid svůj, v ošklivost vzal
dědictví své,

41. A vydal je v ruce pohanů. I pa-
novali nad nimi ti, jenž je v nenávisti
měli,

42. A utiskali je nepřátelé jejich, tak
že snížení jsou pod ruku jejich.

43. Mnohokrát je vysvobozoval, oni
však popouzeli ho radou svou, pročez
potlačeni jsou pro nepravost svou.

44. A však patřil na úzkost jejich, a
slyšel křik jejich.

45. Nebo se rozpomenul na smlouvu
svou s nimi, a želel toho podlé množství
milosrdenství svých,

46. Tak že naklonil k nim litostí vše-
cky, kteříž je u vězení drželi.

47. Zachovej nás, Hospodine Bože náš,
a shromážď nás z těch pohanů, abychom
slavili jméno tvé svaté, * a chlubili se v
chvále tvé.

48. Požehnaný * Hospodin Bůh Izrael-
ský od věků a až na věky. Na to reč
všecken lid: Amen, Halelujah.

*Žalm.72,18. Luk.1,68.

ŽALM CVII.

Skladatel žalmu tohoto napomenuv těch, jimž Bůh v je-
jich těžkostech ku pomoci přispěti ráčil, aby jemu za to
dekovali, 43. nauká, že to Boží otcoivství řídicí rozvažují.

1. Oslavujte * Hospodina, nebo jest do-
brý, nebo na věky milosrdenství jeho.

*Žalm.106,1.

2. Nechť o tom vypravuji ti, kteříž jsou
vykoupeni skrze Hospodina, jak je on
vykoupil z ruky těch, kteříž je ssušo-
vali,

3. A shromáždil je z zemi, od východu a od západu, od púlnoci i od moře.

4. Bloudili po poušti, po cestách pustých, města k přebývání nenacházejíce.

5. Hladoví a žízniví byli, až v nich svadla duše jejich.

6. Když * volali k Hospodinu v ssouzení svém, z úzkosti jejich vytrhl je,

*Žalm.22.6.

7. A vedl je po cestě přímé, aby přišli do města k bydlení.

8. Nechat oslavuji před Hospodinem milosrdenství jeho, a divné skutky jeho před syny lidskými,

9. Poněvadž napáji duši žíznivou, a duši hladovitou * naplňuje dobrými věcmi.

*Žalm.111.5. Luk.1.53.

10. Kteříž sedí * ve tmě a v stínu smrti, sevřeni jsouce bidou i železy,

*Luk.1.79.

11. Protože odporni byli řečem Boha silného, a radou Nejvyššího pohrdli.

12. Pročez ponižil bidou srdce jejich, padli, a nebylo pomocníka.

13. Když volají k Hospodinu v ssouzení svém, z úzkosti je vysvobozuje.

14. Vyvodi je z temnosti a stínu smrti, a svazky jejich trhá.

15. Nechat oslavuji před Hospodinem milosrdenství jeho, a divné skutky jeho před syny lidskými,

16. Poněvadž láme brány měděné, a závoxy železné posekává.

17. Blázní pro cestu převrácenosti své, a pro nepravosti své v trápení bývají.

18. Oškliví se jim všeliký pokrm, až se i k branám smrti přibližují.

19. Když * volají k Hospodinu v ssouzení svém, z úzkosti jejich je vysvobozuje.

*Luk.17.13.

20. Posílá slovo své, a uzdravuje je, a vysvobozuje je z hrobu.

21. Nechat oslavuji před Hospodinem milosrdenství jeho, a divné skutky jeho před syny lidskými,

22. A * obětující oběti chvály, at vypravují skutky jeho s prozpěvováním.

*Žalm.50.14:116.17.

23. Kteří se plaví po moři na lodech, praenújíce na velikých vodách,

24. Tíh vidají skutky Hospodinovy, a divy jeho v hlubokosti.

25. Jakž jen di, hned se strhne vitr bouřlivý, a dme vlny mořské.

26. Vznášejí se k nebi, sstupují do propasti, duše jejich v nebezpečnosti rozplývá se.

27. Motají se a nakloňují jako opilý, a všecko umění jejich mizí.

28. Když * volají k Hospodinu v ssouzení svém, z úzkosti jejich je vysvobozuje.

*Mat.8.25.

29. Proměňuje bouři v utišení, tak že umlkne vlnobití jejich.

30. I veseli se, že utichlo; a tak přivodi je k břehu žádostivému.

31. Nechat oslavuji před Hospodinem milosrdenství jeho, a divné skutky jeho před syny lidskými.

32. Necht ho vyvyšují v shromáždění lidu, a v radě starců chváli jej.

33. Obraci * řeky v poušť, a prameny vod v suchost,

*1Krá.17.7.

34. Zemi úrodnou v slatinnou, pro zlost obyvatelů jejich.

35. Pustiny obraci v jezera, a zemi vyprahlou v prameny vod.

36. I osazuje na ní hladovité, aby stáveli města k bydlení.

37. Kteříž osivají pole, a dělají vinice, a shromažďují sobě užitek úrody.

38. Takt on jim žehná, že se rozmnožují velmi, a dobytka jejich neumcňuje.

39. A někdy pak umenšení a snížení bývají ukrutenstvím, bidou a truchlostí,

40. Když vylévá pohrdání na knížata, dopouštěje, aby bloudili po poušti bezcestně.

41. Ouť vyzdvihuje nuzného z trápení, a rozmnožuje rodinu jako stádo.

42. Necht to * spatřují upřími, a rozveseli se, ale † všeliká nepravost ať zapějí ústa svá.

*Job.22.19. †Žalm.63.12.

43. Ale kdo jest tak * moudrý, aby toho šetřil, a vrozumíval mnohemu milosrdenství Hospodinovu?

*Jer.9.12.

ŽALM CVIII.

David vděčnost prokazuje Bohu, že jej na království dosadil. 6. Zatím žádá za další přítomnost a pomoc, až by se v něm zinocnil, 8. dáváje sobě naději, že se tak stane.

1. Píseň a žalm Davidův.

2. Hotovo jest srdce mé, Bože, zpívati a oslavovati tě budu, také * i sláva má.

*Žalm.16.9.

3. Probuď se * loutno a harfo, když v svtání povstávám.

*Žalm.57.9,10.

4. Slaviti * tě budu mezi lidmi, Hospodine, a tobě žalmy prozpěvovati mezi národy.

*Žalm.57.10.

5. Nebo nad * nebesa větší jest milosrdenství tvé, a až k nejvyšším oblakům pravda tvá.

*Žalm.57.11 násled.

6. Vyvyšíš se nad nebesa, ó Bože, a na de všecku zemi sláva tvá.

7. Ať jsou * vysvobození mili tvoji, zachovávejž je pravici svou, a vyslyš mne.
*Žalm.60,7.

8. Bůh mluvil skrze svatost svou; veseliti se budu, že budu dělití Sicheem, a údoli Sochet že rozměřim.

9. Můjť jest * Galád, můj i Manasses, a Efraim síla hlavy mé, Juda učitel můj.
*Žalm.60,9,10.

10. Moáb medenice k umývání mému, a Edoma uvrhu obnův svou, proti Palestíně troubiti budu.

11. Kdo mne * uvede do města hrazeního? Kdo mne zprovodí až do Idumejské země?
*Žalm.60,11.

12. Zdali ne ty, ó Bože, ktergž jsi nás byl zavrhl, * a ne vycházels, ó Bože, s rojky našimi?
*Žalm.44,10.

13. Udělíš nám pomoci proti nepříteli, nebo marná jest pomoc lidská.

14. V Bohu * udatně sobě počínati budeme, a on pošlapá nepřátely naše.
*Žalm.60,14.

ŽALM CIX.

David osočen jsa u krále, Bohu toho touží, 6. sokům, 9. jich rodu, 13. jménu, 14. i duši 16. z slušné příčiny zloč. 21. sobě spasení 27. pro Boží slávu žádá, 30. i vděčnost za ně připovídá.

1. Přednímu zpěváku, žalm Davidův.

ó Bože chvály mé, nečiň se neslyše.

2. Nebo ústa * nešlechtného a ústa lstivá proti mně se otevřela, mluvili proti mně jazykem lživým.
*Žalm.52,4,5,6.

3. A slovy jizlivými osočili mne, válčí proti mně beze vší příčiny.

4. Protivili mi se za mé milování, ještě sem se za ně * modlival.
*Žalm.69,14.

5. Odplacuji * se mi zlým za dobré, a enávisť za milování mé.
*Žalm.35,12.

6. Postav nad ním bezbožníka, * a provník ať mu stojí po pravici.
*Zach.3,1.

7. Když před soudem stane, ať zůstane za nešlechtného, a prosba jeho buď jemu k hříchu.

8. Budíž dnů jeho málo, a * úřad jeho ezmi jiný.
*Skutk.1,20.

9. Buďtež * děti jeho sirotci, a žena jeho vdovou.
*5Mojz.28,32.

10. Buďtež běhouni a tuláci synové jeho, žebřete, vyhnáni jsouce z poustek svých.

11. Přítalmi k sobě lichevník všecko, ožkoli má, a úsilé jeho rozchvátejte ži.

12. Nebudíž, kdo by mu chtěl milosr-

denství prokázati, aniž buď, kdo by se smiloval nad sirotky jeho.

13. Potomci jeho * z kořen vyřadí budete, v druhém kolenu vyhlazeno buď jméno jejich.
*Žalm.21,11.

14. Přijdiž na pamět * nepravost předků jeho před Hospodinem, a hříchy matky jeho nebuď shlazen.
*2Mojz.20,5.

15. Buďtež před Hospodinem ustavičně, až by vyhladil z země památku jejich,

16. Proto že nepamatoval, aby činil milosrdenství, ale protivenství činil člověku chudému a nuznému a sevřenému bolesti srdce, aby jej zamordoval.

17. Poněvadž miloval zlořečení, nechať přijde na něj; neměl libosti v poželnání, nechať se vzdálí od něho.

18. A tak budíž oblečen v zlořečenství jako v svůj oděv, a ať vejde do vnitřnosti jeho jako voda, a jako olej do kosti jeho.

19. Budíž jemu *to* jako plášť k přiodívání, a jako pás k ustavičnému opasování.

20. Taková mzda *přijdiž* mým protivníkům od Hospodina, a * mluvícím zlé věci proti duši mé.
*v.3.

21. Ty pak, Hospodine Pane, nebož se mnou *laskavě* pro jméno své, nebo dobré jest milosrdenství tvé; vytrhni mne.

22. Jsemť zajisté chudý a nuzný, a srdce mé raněno jest u vnitřnostech mých.

23. Jako * stin, když se nachyluje, ucházeti musím; honí se za mnou jako za kobyolkou.
*Joh 14,2. Žalm.144,4.

24. Kolena má * klesají postem, a tělo mé vyschlo z tučnosti.
*Žalm.31,11.

25. Nadto jsem jim za posměch; když mne uhlédají, * potřásají hlavami svými.
*Mat.27,39.

26. Spomoz mi, ó Hospodine Bože můj, zachovej mne podlé milosrdenství svého,

27. Tak aby poznati mohli, že jest to ruka tvá, a že jsi ty, Hospodine, učinil to.

28. Necht' oni jakkoli * zlořečí, ty dobrořeč; *kterž* povstali, necht' se zastýdi, aby se veselil služebník tvůj.
*Mat.5,44. 1Kor.4,12,13.

29. Buďtež * oblečení protivníci moji v zahanbení, a necht' se odějí jako pláštěm hanbou svou.
*Žalm.35,26.

30. Slaviti * budu Hospodina velice ústy svými, a u prostřed mnohých chváliti jej budu,
*Žalm.22,23.

31. Proto že stojí po * pravici nuznému, aby *ho* zachoval od těch, kteříž odsuzují život jeho.

*Žalm.16.8.

ŽALM CX.

David o království 4. a věcném kněžství Kristovu prorokuje, 5. vedlé čehož i mocného vítězství nad nepřátely a slavného triumfu jeho dotýká.

1. Davidův žalm.

Řekl Hospodin Pánu mému: * Sed na pravici mé, dokudž nepoložím nepřátel tvých za podnože noh tvých.

*Mat.22.44. Mark.12.36. Luk.10.24.

2. Berlu moci tvé vyšle Hospodin z Siona, *řka*: Panuj u prostřed nepřátel svých.

3. Lid tvůj dobrovolný v den boje tvého v ozdobě svatosti, z života hned v svítání *jako* rosa plod tvůj *bude*.

4. Přisáhl Hospodin, a nebude želeťi toho, * *řka*: Ty jsi kněz na věky podle řádu Melchisedehova.

*Žid.5.6.

5. Pán po pravici tvé potře v den hněvu svého krále.

6. Soud činiti bude mezi národy, porážku hroznou učiní, potře *i* hlavu panující nad mnohými krajinami.

7. Z potoka na cestě * pítí bude, a protož povýší hlavy.

*1 Sam.14.27.

ŽALM CXI.

Lid Bohu děkuje za rozličná a mnohá dobrodini, kteráž otcům i jim jsou činěna, 10. a odkud by pravá moudrost pocházela, uči.

1. Halelujah.

Slaviti budu Hospodina z * celého srdce, v radě † přímých i v shromáždění;

*Žalm.9.2. †Žalm.22.23.

2. Veliké * skutky Hospodinovy, a patrné všechněm, kteříž v nich libost mají;

*Žalm.104.24.

3. Slavné a překrásné dílo jeho, a spravedlnost jeho zůstávající na věky.

4. Památku * způsobil předivnými skutky svými milostivý a milosrdný Hospodin.

*Luk.22.19.

5. Pokrm dal těm, kteříž se ho bojí, pamětliv jsa věčně na smlouvu svou.

6. Mocné skutky své oznámil lidu svému, dav jim dědictví pohanů.

7. Skutkové rukou jeho pravda a soud, a nepohantelní všickni rozkazové jeho,

8. Upevnění na věčnou věčnost; učnění jsou v pravdě a v pravosti.

9. Vykoupení poslav lidu svému, přikázal na věky * smlouvu svou; svaté a hrozná jest jméno jeho.

*Izai.54.10.

10. Počátek * moudrosti *jest* bázeň Ho-

spodina; rozumu výborného nabývají všickni, kteříž činí ty věci; chvála jeho zůstává na věky.

*Přisl.1.7:9,10

ŽALM CXII.

Duch Pánů bojím se Hospodina, a čincím dobré věci mnohé poželání zaslubuje, 10. ale bezbožným neštěstí hrozí.

1. Halelujah.

Blahoslavený * muž, kterýž se boji Hospodina, a v příkázáních jeho má velikou libost.

*Žalm.1.1.2-119.1

2. Mocné na zemi bude símě jeho, rodina upřímých poželání dojde.

3. Zboží a bohatství v domě jeho, a spravedlnost jeho zůstává na věky.

4. Vzechází * ve tmách světlo upřímým milostivý *jest*, milosrdný a spravedlivý

*Žalm.97.11. 2 Mojs.10.23

5. Dobrý člověk slitovává se i půjčuje, a řídí své věci s soudem.

6. Nebo nepohne se na věky, v paměť věčné bude spravedlivý.

7. Slyše zlé noviny, nebojí se; stále *jest* srdce jeho, a doufá v Hospodina.

8. Utrzené srdce jeho nebojí se, až i užij *pomstu* na svých nepřátelích.

9. Rozděluje štědře, a dává nuzným. Spravedlnost jeho zůstává na věky, rob jeho bude vyvýšen v slávě.

10. Bezbožný vida to, zlobiti se, zuby svými * škřipěti a selmouti bude; žádost bezbožníků zahyne.

*Žalm.35.16:37.12

ŽALM CXIII.

David svým příkladem napomíná církve k chválení Boha, 4. pro důstojnost, 6. opatrování 7. a správu jeho předivnou.

1. Halelujah.

Chvalte * služebníci Hospodinovi, chvalte jméno Hospodinovo.

*Žalm.134.1

2. Budiž jméno Hospodinovo poželáno od tohoto času až na věky.

3. Od * východu slunce až do západu jeho chváleno *bud* jméno Hospodinovo.

*Mal.1.11

4. Vyvýšen *jest* nade všecky národy Hospodin, a nad nebesa sláva jeho.

5. Kdo *jest* rovný Hospodinu Bohu našemu, kterýž vysoko bydlí?

6. Kterýž snižuje se, aby všecko spatřoval, což *jest* na nebi i na zemi.

7. Vyzdvihuje z prachu nuzného, a z hnoje vyvyšuje chudého,

8. Aby *jej* posadil s knížaty, s knížaty lidu svého.

9. Kterýž * vzdělává neplodnou v če-

od, a matku veselící se z dítek. Halelu-
ah.
*1 Mojz.21,2. 1 Sam.1,20.

ŽALM CXIV.

oef a zázraků některých při vyvedení z Egypta stalých
mistrovské skrz otázku a odpověď na ni ke cti Pánu
Bohu připomenuti.

1. Když vycházel Izrael z * Egypta, a
odina Jákobova z národu jazyka cizi-
o,
*2 Mojz.12,41. Žalm.105,23.
2. Byl Juda posvěcením jeho, Izrael
anováním jeho.
3. To když vidělo moře, uteklo, Jor-
án nazpět se obrátil.
4. Hory * poskakovaly jako skopci,
pahrbkové jako jehňata. *2 Mojz.19,18.
5. Coť bylo, ó moře, že jsi utikalo?
ordáne, že jsi nazpět se obrátil?
6. Ó hory, že jste poskakovaly jako
kopci, pahrbkové jako jehňata?
7. Pro přítomnost Panovníka trásla
zem se já země, pro přítomnost Boha
Jakobova,
8. Kterýž obraci i tu * skálu v jezero
od, a škreten v studnici vod. *2 Mojz.17,6.

ŽALM CXV.

řekve od Boha pro slávu jeho vysvobození sobě žádá, 4.
bdl i modlárů maruost ukazuje, 9. pobožným k víře
uží, 17. a že lidé, dokud živi jsou, Bohu sloužití mají,
uči.

1. Ne nám, Hospodine, ne nám, ale
němu svému dej čest, pro milosrden-
ví své a pro pravdu svou.
2. Proč mají říkati pohané: * Kdež jest
vní Bůh jejich? *Žalm.42,4.11.
3. Ješto Bůh náš jest na nebi, čině vše-
ko, * což se mu líbí. *Žalm.135,6.
4. Modly * pak jejich jsou stříbro a zla-
to, dílo rukou lidských. *Žalm.135,15.
5. Ústa mají, a nemluví, oči mají, a ne-
dí.
6. Uši mají, a neslyší, nos mají, a ne-
jí.
7. Ruce mají, a nemakají, nohy mají,
a nechodi, aniž volati mohou hrdlem
svým.
8. Nechť jsou jim podobní, kteříž je
obeláží, a kdožkoli v nich doufají.
9. Izraeli, * doufej v Hospodina, nebo
pomocníkem a štítem takových on jest.
*Žalm.131,3.
10. Dome Aronův, doufej v Hospodi-
na, pomocníkem a * štítem takových on
jest. *Žalm.3,4.
11. Kteríž se bojíte Hospodina, dou-
fejte v Hospodina, pomocníkem a ští-
m takových on jest.

12. Hospodin rozpomena se na nás, po-
žehná; požehná domu Izraelovu, pože-
hná i domu Aronovu.

13. Požehná bojícím se Hospodina, ma-
lým i velikým.

14. Rozmnoží Hospodin vás, vás i sy-
ny vaše.

15. Požehnání * vy od Hospodina, kte-
rýž učiuil nebesa i zemi. *1 Mojz.26,29.

16. Nebesa jsou nebesa Hospodinova,
zemí pak dal synům lidským.

17. Ne * mrtví chváliti budou Hospodi-
na, ani kdo ze všech těch, kteříž sstu-
pují do místa mlčení, *Žalm.6,6.

18. Ale my dobrořečítí budeme Hospo-
dinu od tohoto času až na věky. Halelu-
jah.

ŽALM CXVI.

David děkuje Bohu, že ho vysvobodil z rukou Saulových.
3. dotýkaje, v jakých těžkostech i jaký jeho způsob v
nich byl, 12. a za tím svou vděčnost k Bohu osvědčuje.

1. Miluji Hospodina, proto že vysly-
chá * hlas můj a pokorné modlitby mé.
*Žalm.66,19.

2. Nebo naklonil ucha svého ke mně,
když jsem ho vzýval ve dnech svých.

3. Obklíčily * mne byly bolesti smrti,
a úzkosti hrobu potkaly mne; sevření a
truchlost přišla na mne. *Žalm.18,6.

4. I vzýval jsem jméno Hospodinovo,
řka: Prosim, ó * Hospodine, vysvobod
duši mou. *Mat.26,39.

5. Milostivý Hospodin a spravedlivý,
Bůh náš litostivý.

6. Ostříhá sprostných Hospodin; znu-
zen jsem byl, a spomohl mi.

7. Navratíš se, duše má, do odpočívnutí
svého, poněvadž Hospodin jest dobro-
dince tvůj.

8. Nebo jsi * vytrhl duši mou od smrti,
oči mé od slz, nohu mou od poklesnutí.
*Žalm.56,14.

9. Ustavičně * choditi budu před Ho-
spodinem v zemi živých. *1 Mojz.17,1.

10. Uvěřil jsem, * protož i mluvím jsem,
ačkoli jsem byl velmi ztrápený.
*2 Kor.4,13.

11. Já jsem byl řekl v pospíchání: Vše-
liký * člověk jest lhář. *Řím.3,4.

12. Čím se odplatím Hospodinu za vše-
cka dobrodění jeho mně učiněná?

13. Kalich mnohého spasení vezmu, a
jméno Hospodinovo vzývati budu.

14. Sliby * své Hospodinu splním, teď
předě vším lidem jeho. *Žalm.22,26.

15. Drahá jest před očima Hospodino-
vými smrt svatých jeho.

16. Ó Hospodine, že jsem služebník tvůj, služebník, pravím, tvůj, syn děvky tvé, rozvázal jsi svazky mé.

17. Tobě obětovati budu obět diků činění, a jméno Hospodinovo vzývati budu.

18. Sliby * své Hospodinu splním, teď přede vším lidem jeho, *Zalm.50.14.

19. V síňcích domu Hospodinova, u prostřed tebe, Jeruzaléme. Halelujah.

ŽALM CXVII.

Napomenutí národů k chválení Boha z milosrdenství a věčné pravdy jeho.

1. Chvalte Hospodina všiekni * národové, velebtež ho všiekni lidé.

*Zalm.72.17. Řím.15.11.

2. Neboť jest rozšířeno nad * námi milosrdenství jeho, a pravda Hospodinova na věky. Halelujah. *Zalm.100.5.

ŽALM CXVIII.

David na království dosed, napomíná Izraele k chválení Boha, 5. jehož milost připomínaje, 8. dověrnosti učí, 22. a kterak k důstojnosti královskému přišel, 25. i čeho jsou lid a kněží žádali, oznamuje.

1. Oslavujte * Hospodina, nebo jest dobrý, nebo na věky *trvá* milosrdenství jeho. *Zalm.106.1; 136.1.

2. Reiz nyní, * Izraeli, že na věky milosrdenství jeho. *Zalm.115.12.13.

3. Reiz nyní, * dome Aronův, že na věky milosrdenství jeho. *Zalm.115.10.

4. Rečete nyní bojící se Hospodina, že na věky milosrdenství jeho.

5. V * úzkosti vzýval jsem Hospodina, a vyslyšev, uprostrannil mi Hospodin. *Zalm.107.6.13. Izai.26.16.

6. Hospodin * se mnou, nebudu se báti. Co mi může učiniti člověk? *Zalm.23.4.

7. Hospodin se mnou *jest* mezi pomocníky mámi, pročez já podívám se těm, kteříž mne mají v nenávisti.

8. Lépe jest doufati v Hospodina, * než naději skládati v člověku. *Zalm.146.3.

9. Lépe jest doufati v Hospodina, nežli naději skládati v knížatech.

10. Všiekni národové obkličili mne, ale ve jménu Hospodinovu vyplénil jsem je.

11. Mnohokrát obkličili mne, ale ve jménu Hospodinovu vyplénil jsem je.

12. Ssulí se na mne jako včely, však zhaslí jako oheň z trní; nebo ve jménu Hospodinovu vyplénil jsem je.

13. Velmi jsi ztuhl na mne dotíral, a bych padl, ale Hospodin spomohl mi.

14. Síla má a písnička má *jest* Hospodin, on byl můj vysvoboditel.

15. Hlas prokřikování a spasení v státních spravedlivých. Pravice Hospodinova dokázala síly,

16. Pravice Hospodinova vyvýšila se, pravice Hospodinova dokázala síly.

17. Neumruť, ale živ budu, abych vypravoval skutky Hospodinovy.

18. Trestartě * mne přísné Hospodin, ale smrti mne nevydal. *2 Kor.6.9.

19. Otevřetež * mi brány spravedlnosti, a vejda do nich, oslavovati budu Hospodina. *Izai.26.2.

20. Tať jest brána Hospodinova, kterouž spravedliví veházejí.

21. Tuť já tě oslavovati budu, nebo jsi mne vyslyšel, a byls můj vysvoboditel.

22. Kámen, * kterýž zavrhlí stavitelé, učiněn jest *í* v hlavu úhelni.

*Izai.28.16. Mat.21.42. Mark.12.10. †Efez.2.20.

23. Od Hospodina stalo se to, a jest divné před očima našima.

24. Tentot jest den, kterýž učinil Hospodin, a protož * radujme se a veselme se v něm. *Zjev.19.7.

25. Prosim, Hospodine, * zachovávejž již; prosim, Hospodine, dávej již šťastný prospěch. *Jan.12.13.

26. Požehnaný, * jenž se běře ve jménu Hospodinovu; dobrořečíme vám z domu Hospodinova. *Mat.21.9.

27. Bůh silný Hospodin, onť se zasvitil nám, važte beránky až k rohům oltáře.

28. Bůh silný můj * ty jsi, protož slaviti tě budu, Bože můj, vyvyšovati tě budu. *Zalm.22.11; 31.15.

29. Oslavujtež * Hospodina, neboť jest dobrý, nebo na věky milosrdenství jeho. *Zalm.136.1.26.

ŽALM CXIX.

Žalm tento naskrze velikou chválu a slavné svědectví dává slovu Božimu; při čemž také skladatel jeho, aby jej Bůh tím slovem svým osvécovati i spravovati ráčil, za to se jemu týž i týž modlí.

Aleph. 1. Blahoslavení * ti, kteříž jsou etného obeováni, kteříž chodí v zákoně Hospodinově. *Zalm.1.1.2; 112.1.

2. Blahoslavení, kteříž ostříhají svědectví jeho, a kteříž ho celým srdcem hledají.

3. Nečini zajisté nepravosti, *ale* kráčeji po cestách jeho.

4. Ty jsi přikázal, aby pilně bylo ostříháno rozkazů tvých.

5. Ó by spraveny byly cesty mé k ostříhání ustanovení tvých.

6. Tehdážť nebudu zahanben, když budu patřiti na všecka přikázání tvá.

7. Oslavovati tě budu v upřímnosti srdce, když se vyučovati budu právům spravedlnosti tvé.

8. Ustanovení tvých budu ostříhati s pilností, toliko neopouštěj mne.

Beth. 9. Jakým způsobem očistí mládenec stezku svou? *Takovým*, aby se choval vedlé slova tvého.

10. Celým srdcem svým * hledám tebe, nedopouštějž mi blouditi od přikázání tvých.

*5 Mojs.4,29.

11. V srdci mém * skládám řeč tvou, abych nehřešil proti tobě.

*Luk.2,19,51.

12. Ty chvály hodný Hospodine, vyuč mne * ustanovením svým.

*v.26,64.

13. Rty svými vypravuji o všech soudech úst tvých.

14. Z cesty svědectví tvých raduji se více, než z největšího zboží.

15. O přikázáních tvých přemýšluji, a patřím na stezky tvé.

16. V ustanoveních tvých se kochám, aniž se zapomínám na slovo tvé.

Gimel. 17. *Tu* * milost učíš s služebníkem svým, abych, dokudž jsem živ, ostříhal slova tvého.

*Zalm.51,20.

18. Otevři oči mé, abych spatřoval divné věci z zákona tvého.

19. Přichozí * jsem na tom světě, neukryvejž přede mnou přikázání svých.

*Zalm.39,13. 1 Petr.2,11.

20. Umdlévá duše má pro žádost soudů tvých všelikého času.

21. Vyhlazuješ pyšné, zlořečené, kteříž bloudí od přikázání tvých.

22. Odejmi ode mne útržku a potupu, neboť ostříhám svědectví tvých.

23. Také i * knížata se zasazují, a mluví proti mně, služebník *pak* tvůj přemýšlí o ustanoveních tvých.

*Zalm.2,2.

24. Svědectví tvá zajisté jsou mé rozkoše a moji rádcové.

Daleth. 25. Přílnula k prachu duše má; obživíš mne podlé slova svého.

26. Cesty své předložil jsem, a vyslýchals mne; vyuč mne ustanovením svým.

27. Cestě rozkazů tvých dej ať vyrozumívám, a ať přemýšlím o divných skutečích tvých.

28. Rozplývá se zámutkem duše má, očerstviž mne podlé slova svého.

29. Cestu lživou odvrát ode mne, a zákon svůj z milosti dej mi.

30. Cestu pravou jsem vyvolil, soudy tvé sobě předkládám.

31. Svědectví tvých se přidržím, Hospodine, nedejž mi zahanbenou býti.

32. Cestou rozkazů tvých poběhnu, když ty rozšíříš srdce mé.

He. 33. Vyuč mne, Hospodine, cestě ustanovení svých, kteréž bych ostříhal do konce.

34. Dej mi ten rozum, ať šetřím zákona tvého, a ať ho ostříhám celým srdcem.

35. Dej, ať chodím cestou přikázání tvých; nebo v tom svou rozkoš skládám.

36. Nakloň * srdce mého k svědectvím svým, a ne k lakomství.

*1 Sam.8,3.

37. Odvrát oči mé, ať nehledí marnosti; na cestě své obživ mne.

38. Potvrď služebniku svému řeči své, kterýž se oddal k službě tvé.

39. Odvrát ode mne pohanění, jehož se bojím; nebo soudové tvoji dobří jsou.

40. Aj, toužím po rozkázáních tvých; dej, ať jsem živ v spravedlnosti tvé.

Vav. 41. Ó ať se přiblíží ke mně milosrdenství tvá, Hospodine, a spasení tvé vedlé řeči tvé,

42. Tak abych odpověditi uměl utračenému skutkem, že doufání skládám v slovu tvém.

43. A * nevnímej z úst mých slova nejpravějšího; neboť na soudy tvé očekávám.

*Jer.15,16.

44. I budu ostříhati zákona tvého ustavičně, od věků až na věky,

45. A bez přestání choditi na širokosti, neboť jsem se dotázal rozkazů tvých.

46. Nýbrž * mluviti budu o svědectvích tvých i * před králi, a nebudu se hanbiti.

*Skutk.26,2,26. †Mat.10,18.

47. Nebo rozkoš svou skládám v přikázáních tvých, kteráž jsem zamiloval.

48. Přičiním i ruce své k přikázáním tvým, kteráž miluji, a přemýšleti budu o ustanoveních tvých.

Zajin. 49. Rozpomeň se na slovo k služebniku svému, kterýmž jsi mne ubezpečil.

50. Toť jest má útěcha v ssouzení mém, že mne slovo tvé * obživuje.

*Zalm.19,8.

51. Pyšní mi se velmi posmívají, *však* od zákona tvého se neuchylují.

52. Neboť se rozpomínám na soudy tvé věčné, Hospodine, kterýmiž se potěšuji.

53. Děsim * se nad bezbožnými, *lm.67/fo.* opouštějí zákon tvůj.

tvá doko-

54. Ustanovení tvá jsou uje služebník na místě mého putování.

*Zalm.12,7; 19,9.

55. Rozpomínám se i v noci na jméno tvé, Hospodine, a ostříhám zákona tvého.

56. Toť mám odtud, abych ostříhal rozkazů tvých.

Cheth. 57. Dil můj, řekl jsem, Hospodine, ostříhati výmluvnosti tvé.

58. Modlívám se milosti tvé v celém srdci: Smiluj se nade mnou podle slova svého.

59. Rozvážil jsem na myslí cesty své, a obrátil jsem nohy své k tvým svědectvím.

60. Pospíchám a neodkládám ostříhati rozkazů tvých.

61. Rota bezbožníků zlouplila mne, a zákon tvůj se nezapomínám.

62. O půlnoci vstávám, abych tě oslavoval v soudech spravedlnosti tvé.

63. Účastník jsem všech, kteříž se bojí tebe, a těch, kteříž ostříhají přikázání tvých.

64. Milosrdenství tvého, Hospodine, plná jest země, ustanovením svým vyuč mne. *Žalm.33.5.

Teth. 65. Dobrotivě jsi nakládal s služebníkem svým, Hospodine, podle slova svého.

66. Pravému soudu a umění vyuč mne, nebo jsem přikázáním tvým uvěřil.

67. Prvé než jsem snižen byl, bloudil jsem, ale nyní výmluvnosti tvé ostříhám.

68. Dobrý jsi ty a dobrotivý, vyuč mne ustanovením svým.

69. Složilť jsou lež proti * mně pyšni, ale já celým srdcem ostříhám přikázání tvých. *v.78.35.

70. Zbřídlo jako tuk srdce jejich, já zákonem tvým se potěšuji.

71. K dobrémuť jest mi to, * že jsem pobyl v trápení, abych se naučil ustanovením tvým. *v.67.

72. Za lepší sobě pokládám zákon út tvých, nežli na tisíce * zlata a stříbra. *Žalm.19.11.

Jod. 73. Ruce tvé * něnily a sfornovaly mne, dej mi ten rozum, abych se naučil přikázáním tvým, *Job 10.8.

74. Tak aby bojící se tebe mne vidouce, radovali se, že na slovo tvé očekávám.

75. Seznávám, Hospodine, že jsou bych padl, ví soudové tvoji, a že jsi mne

14. Síla má stal.

din, on byl můj jest již zřejmě milosrden-

ství tvé ku potěšení mému, podle řeči tvé mluvené služebníku tvému.

77. Přidtež na mne slitování tvá, abych živ býti mohl; * nebo zákon tvůj rozkoš má jest. *v.35.

78. Zahanbeni buďte pyšní, proto že lstivě * chtěli mne podvrátiti, já pak přemýšluji o přikázáních tvých. *v.85.

79. Obratetež se ke mně, kteříž se bojí tebe, a kteříž znají svědectví tvá.

80. Budiž srdce mé upřímé při ustanoveních tvých, tak abych nebyl zahanben.

Kaph. 81. Touží * duše má po spasení tvém, na slovo tvé očekávám. *1Moj.2.49.18.

82. Hynou i oči mé žádostí výmluvnosti tvých, když říkám: Skoro-liž mne potěšíš?

83. Ačkoli jsem jako nádoba kožená v dymu, na ustanovení tvá však jsem nezapomenu.

84. Mnoho-liž bude dní služebníka tvého? Skoro-liž soud vykonáš nad těmi, kteříž mi protivenství činí?

85. Vykopali mi pyšní jámy, kterážto vše není podle zákona tvého.

86. Všecka přikázání tvá jsou pravda bez příčiny mi se protíví, spomoziž mi

87. Téměřť jsou mne již v nic obrátil na zemi, já jsem však neopustil přikázání tvých.

88. Podle milosrdenství svého obživ mne, abych ostříhal svědectví úst tvých

Lamed. 89. Na věky, * ó Hospodine slovo tvé trvanlivé jest v nebesích. *Zai.40.8.

90. Od národu do pronárodu pravdy tvá, * utvrdil jsi zemi, a tak stojí. *Žalm.89.1.

91. Vedle úsudků tvých stojí to vše dnešního dne, všecko to zajisté jsou služebníci tvoji.

92. Byť zákon tvůj nebyl mé * potěšení, dávno bych byl zahynul v svém trápení. *v.50. Jer.15.10.

93. Na věky se nezapomenu na rozkaz tvé; jimi zajisté obživil jsi mne.

94. Tvůjť jsem já, zachovávejž mne nebo přikázání tvá zpytuji.

95. Očekávajíť na mne * bezbožní, ab mne zahubili, já pak svědectví tvá rovažuji. *Žalm.37.3.

96. Každé věci dokonalé vidím skorieň; rozkaz tvůj jest přeširoký náraně.

Mem. 97. Ó jak miluji zákon tvůj, ta

každého dne ou jest mé přemýšlová-

98. Nad nepřátely mé moudřejšího mne niš příkázáními svými; nebo mám je stavičné před sebou.

99. Nade všechny své učitele rozumější jsem učiněn; nebo svědectví tvá ou má přemýšlování.

100. I nad starce opatrnější jsem, nebo příkázání tvých ostříhám.

101. Od každé cesty zlé zdržuji nohy své, abych ostříhal slova tvého.

102. Od soudů tvých se neodvracuji, proto že ty mne vyučuješ.

103. Ó jak jsou sladké * dásním mým ýmluvnosti tvé, nad med ústům mým.

*Žalm.19.11.

104. Z příkázání tvých rozumnosti sem nabyt, a protož všeliké cesty bludné nenávidím.

Nun. 105. Svíce * nohám mým jest slovo tvé, a světlo stezce mé.

*Žalm.19.9. 2Petr.1.19.

106. Přisáhl jsem, což i splním, že chei ostříhati soudů spravedlnosti tvé.

107. Ztrápenýt jsem přenárně, Hospodine, obživíš mne vedlé slova svého.

108. Dobrovolné * oběti úst mých, žádám, oblib, Hospodine, a právům svým vyuč mne.

*Žalm.19.15.

109. Duše má jest v ustavičném nebezpečení, a však na zákon tvůj se nezapomínám.

110. Polékli jsou mi bezbožní osídlo, ale já od rozkazů tvých se neodvracím.

111. Za dědictví věčné ujal jsem svědectví tvá, neboť jsou radost srdce mého.

112. Naklonil jsem srdce svého k vykonávání ustanovení tvých ustavičně, až i do konce.

Samech. 113. Výmyslků * nenávidím, zákon pak tvůj miluji.

*Žalm.31.7.

114. Skryše má a pavéza má ty jsi, na slovo tvé * očekávám.

*v.74.

115. Odstuptež ode mne nešlechetníci, abych ostříhal příkázání Boha svého.

116. Zdržujz mne podle slova svého, tak abych živ byl, a * nezahanbuj mne v mém očekávání.

*Žalm.25.2.3.

117. Posiluj mne, abych zachován byl, a patřil k ustanovením tvým ustavičně.

118. Potlačuješ všechny ty, kteříž odstupují od ustanovení tvých; * neboť jest lživá opatrnost jejich.

*Job5.13.

119. Jako trůsku odmítáš všechny bez-

božníky země, a protož miluji svědectví tvá.

120. Děsí se * strachem před tebou tělo mé; nebo soudů tvých bojím se.

*Job4.14.15.

Ajin. 121. Činím soud a spravedlnost, nevydávejz mne mým násilníkům.

122. Zastup sám služebníka svého k dobrému, tak aby mne pyšní nepotlačili.

123. Oči mé hynou čekáním na spase ní tvé, a na výmluvnost spravedlnosti tvé.

124. Nalož s služebníkem svým vedlé milosrdenství svého, a ustanovením svým vyně mne.

125. Služebník tvůj jsem já, dejz mi rozumnost, abych uměl svědectví tvá.

126. Časť jest, abys se přičinil, Hospodine; zrušili zákon tvůj.

127. Z té příčiny * miluji příkázání tvá více nežli zlato, i to, kteréž jest nejlepši.

*Žalm.19.11.

128. A proto, že všechny rozkazy tvé o všeel věcech pravé býti poznávám, všeliké stezky bludné nenávidím.

Pe. 129. Předivnáť jsou svědectví tvá, a protož jich ostříhá duše má.

130. Začátek učení tvého osvěcuje, a vyučuje * sprostně rozumnosti.

*Žalm.19.8. 2Tim.3.15.16.

131. Ústa svá otvirám, a dychtím, nebo příkázání tvých jsem žádostiv.

132. Popatříz na mne, a smiluj se nade mnou podle práva těch, kteříž milují jméno tvé.

133. Kroky mé utvrzuj v slovu svém, a nedej, aby nade mnou panovati měla jaká nepravost.

134. Vysvobod mne z nátisků lidských, abych ostříhal rozkazů tvých.

135. Zasvěť * tvář svou nad služebníkem svým, a ustanovením svým vyně mne.

*Žalm.67.2.

136. Potůčkové vod vyplývají z očí mých příčinou těch, kteříž neostříhají zákona tvého.

Tsade. 137. Spravedlivý * jsi, Hospodine, a upřímý v soudech svých.

*2Mojz.9.27. Zjev.16.5.

138. Ty jsi vydal spravedlivá svědectví svá, a vši víry hodná.

139. Až * svadnu, tak horlím, že se zapomínají na slovo tvé nepřátelé moji.

*Žalm.69.10.

140. Zprubovanáť * jest řeč tvá dokonale, tou příčinou ji miluje služebník tvůj.

*Žalm.12.7; 19.9.

141. Maličký a opovržený jsem já, *však* na rozkazy tvé se nezapomínám.
142. Spravedlnost tvá *jest* spravedlnost věčná, a zákon tvůj pravda.
143. Ssouzení a nátisk mne stíhají, příkázání tvá jsou mé rozkoše.
144. Spravedlnost svědectví tvých *trvá* na věky; dej mi z ní rozumnosti nabytí, tak abych živ býti mohl.
- Koph.* 145. Z celého srdce volám, vyslyšíš mne, ó Hospodine, abych ostříhal ustanovení tvých.
146. K tobě volám, vysvoboď mne, abych šetřil svědectví tvých.
147. Předstihám svítání a volám, * na tvéf slovo očekávám. ^{*v.114.}
148. Předstihají oči mé bdění proto, abych přemýšlel o výmluvnostech tvých.
149. Hlas můj slyš podlé svého milosrdenství, Hospodine, podlé soudů svých obživ * mne. ^{*v.88.151.}
150. Přibližují se následovníci nešlechternosti, ti, kteříž se od zákona tvého vzdálili.
151. Ty bliže jsi, Hospodine; * nebo všechna příkázání tvá jsou pravda. ^{*v.86.}
152. Již to dávno vim o svědectvích tvých, že jsi je stvrdil až na věky.
- Řeš.* 153. Popatřiž na mé trápení, a vysvoboď mne; neboť se na zákon * tvůj nezapomínám. ^{*v.61.141.}
154. Zasaď se o mou při, a ochraň mne; pro řeč svou obživ mne.
155. Dalekoť *jest* od bezbožných spásení, nebo nedotazují se na ustanovení tvá.
156. Slitování tvá mnohá jsou, Hospodine; podlé soudů svých obživ mne.
157. Jakžkoli *jsou* nmozi protivníci moji a nepřátelé moji, *však* od svědectví tvých se neuchyluji.
158. Viděl jsem ty, kteříž se převráceně měli, velmi to těžce nesa, že řeči tvé neostříhali.
159. Popatřiž, žeť rozkazy tvé miluji, Hospodine; podlé milosrdenství svého obživ mne.
160. Nej přednější věc slova tvého *jest* pravda, * a na věky *trvá* všeliký úsudek spravedlnosti tvé. ^{*Jan.17.17.}
- Šin.* 161. Knižata mi se protivi bez příčiny, však slova tvého děsí se srdce mé.
162. Já raduji se z řeči tvé tak jako ten, kterýž dochází hojně koristí.
163. Faleš pak nenávidím, a ji v obavnosti mám; zákon tvůj miluji.
164. Sedmkrát za den chválím tě z soudů tvých spravedlivých.
165. Pokoj mnohý těm, kteříž * milují zákon tvůj, a nemají žádné urážky. ^{*v.113.}
166. Očekávám na spasení tvé, Hospodine, a příkázání tvá vykonávám.
167. Ostříhá duše má svědectví tvých, nebo je velice miluji.
168. Ostříhám rozkazů tvých a svědectví tvých; * nebo všechny cesty mé jsou před tebou. ^{*Zadm.139.}
- Thar.* 169. Předstupiž úpění mé před obličej tvůj, Hospodine, a podlé slova svého uděl mi rozumnosti.
170. Vejdiž pokorná prosba má před tvář tvou, a vedle řeči své vytrhni mne.
171. I vynesou rtové moji chválu, když ty mne vyučíš ustanovením svým.
172. Zpívati bude i * jazyk můj slovo tvé, a že všechna příkázání tvá jsou spravedlnost. ^{*Přisl.6.22.}
173. Budiž mi ku pomoci ruka tvá; neboť jsem sobě zvolil příkázání tvá.
174. Toužím po spasení tvém, Hospodine, a zákon tvůj *jest* rozkoš má.
175. Živa bude dnše má, a bude tě chváliti, a soudové tvoji budou mi na pomoc.
176. Bloudím jako * ovece ztracená, hledejž služebníka svého, neboť se na příkázání tvá nezapomínám. ^{* Izai.53.6. 1 Petr.2.25.}

ŽALM CXX.

Církev připomenuvši, že od Boha vyslyšána jest, 2. aby Bůh milost s ni konati ráčil 3. tak, aby žádný tomu překaziti nemohl, žádá, 5. s nafikáním, že dlouho v zajetí zůstává.

1. Píseň stupňů.

K Hospodinu v ssouzení svým * volal jsem, a vyslyšel mne. ^{*Zalm.50.15}

2. Hospodine, vysvoboď duši mou od rtů lživých, a od jazyka lstivého.

3. Coť prospěje, aneb coť přidá jazyk lstivý,

4. *Podobný* k střelám přeostrým silného, a k uhli jalovecovému?

5. Běda mně, že pohostinu hýti musím v Mešech, a přebývati v saláších * Cedarských. ^{*Píseň Šal.1 5}

6. Dlouho bydlí duše má mezi těmi, kteříž * nenávidí pokoje. ^{*Izai.48.22}

7. Já *ku* pokoji, ale když mluvím, oni k boji.

ZALM CXXI.

o tomto zalmu prorok svatý učí, že jest daremní věc po-
hledati jinde kdekoli, než v Hospodinu samém; tu
že jest jistá vřadycky, čehož i užítky ukazuje.

Píseň stupňů.

1. Pozdvihuj * oči svých k horám, odkudž
mi přišla pomoc. *Zalm.123,1.
2. Pomoc má * jest od Hospodina, kte-
rýž učinil nebe i zemi. *Zalm.124,8.
3. Nedopustíť, aby se pohnouti měla
země, neboť tvá, nedřímef strážný tvůj.
4. Aj, nedřímef, ovšem nespí ten, kte-
rýž ostříhá Izraele.
5. Hospodin strážce tvůj, Hospodin za-
inění tvé tobě po pravici.
6. Nebudeť bití na tě slunce ve dne,
ni měsíc v noci.
7. Hospodin tě * ostříhati bude ode vše-
ho zlého, ostříhati bude duše tvé. *Zalm.54,6.
8. Hospodin ostříhati tě bude, když
vycházeš i vcházeti budeš, od tohoto
 času až na věky.

ZALM CXXII.

David radost z toho máje, že v Jeruzalémě počta Boží i
d dobrý vzdělan jest, 6. napominá lidu, aby se za to
město modlili, 8. i sám se za ně modlí.

1. Píseň stupňů, Davidova.
2. Veselil se z toho, že mi říkáno bývá:
Pojďme do domu Hospodinova,
3. A že se postavují nohy naše v bra-
nách tvých, ó Jeruzaléme.
4. Jižť Jeruzalém nšlechtilé * vysta-
pen, a jako v město k sobě vespolek
připojen. *2Par.6,6.
5. Do něhož vstupují pokolení, poko-
leni Hospodinova, k svědectví Izraelo-
vu, aby oslavovali jméno Hospodinovo.
6. Nebo tamť jsou postaveny stolice
soudu, stolice domu Davidova.
7. Žádejtež pokoje Jeruzalému, *kou-
ce: Dějž se pokojně těm, kteříž tě mi-
luji.
8. Bdiž pokoj v předhradí tvém, a
upokojeni na palácích tvých.
9. Pro bratří své a přátely své žádati
budu pokoje tobě.
10. Pro dům Hospodina Boha našeho
budu * tvého dobrého hledati. *Neh.2,10.

ZALM CXXIII.

Cirkev ssouzená k Bohu se utíkaje, 3. sobě milosti, 4. a
nepřátelům pomsty žádá.

1. Píseň stupňů.
2. K toběť pozdvihují oči svých, ó ty, kte-
rýž na nebesích přebýváš.

2. Aj hle, jakož oči služebníků k ru-
kám pánů jejich, jakož oči děvky k ru-
kám paní její: tak * oči naše k Hospodi-
nu Bohu našemu, až by se smiloval nad
námi. *2Par.20,12.

3. Smiluj se nad námi, Hospodine, smi-
luj se nad námi, neboť jsme již příliš
potupou nasyceni.

4. Jižť jest příliš nasycena duše naše
posmišky bezbožných, a potupou pyš-
ných.

ZALM CXXIV.

David napominá lidu Božihu, aby to vyznávali, že je Bůh
sám před nepřátely ochránil, a jak by měli za to Bohu
děkovati, učí.

1. Píseň stupňů, Davidova.

Byť Hospodina * s námi nebylo, reičž ny-
ni, Izraeli, *Zalm.94,17.

2. Byť Hospodina s námi nebylo, když
lidé povstali proti nám:

3. Tehdáž by nás byli za živa sehtili
v rozpálení hněvu svého proti nám;

4. Tehdáž by nás byly * přikvačily vo-
dy, proud zachvátil by byl duši naši;

5. Tehdáž zachvátily by byly duši naši
ty vody zduté.

6. Požehnaný Hospodin, kterýž nás
nevydal v loupež zubům jejich.

7. Duše naše jako ptáče * zuikla osídla
ptáčníků; osídlo se ztrhalo, i vynikli
jsme. *Přisl.6,5.

8. Pomoc * naše jest ve jménu Hospo-
dinovu, kterýž † učinil nebe i zemi.
*Zalm.121,2. †1 Mojz.1,1. Zalm.146,6.

ZALM CXXV.

Mluvě prorok o přítomnosti Boží a chránění církve proti
bezbožným, 4. dobrým dobrého, a zlým zlého od Boha
žádá.

1. Píseň stupňů.

Ti, kteříž doufají v Hospodina, podobní
jsou k hoře Sionu, kteráž se nepohybu-
je, ale na věky zůstává.

2. Okolo Jeruzaléma jsou hory, Ho-
spodin jest vůkol lidu svého, od tohoto
 času až na věky.

3. Neboť nebude státi sceptrum bez-
božníků nad losem spravedlivých, aby
nevztáhli spravedliví k nepravosti ru-
kou svých.

4. Dobře učin, Hospodine, dobrým, a
tém, kteříž jsou upřímého srdce.

5. Ty pak, kteříž se uchylují k cestám
svým krivým, zapuzíž Hospodin s čini-
teli nepravosti. * Pokoj přijdiž ua Izra-
ele. *Zalm.123,6. Gal.6,16.

ŽALM CXXVI.

Lid Boží z Babylona vyslyšel dobrodiní sobě od Boha učiněná připomínáje, 4. za pozůstalé v zajetí se modlí, 5. a všech úzkostí svých cíl potěšený sobě přeškládá.

1. Píseň stupňů.

Když zase * vedl Hospodin zajaté Sionské, zdálo se nám to jako ve snách.

*Žalm.14.7.

2. Tehdáž byla plná radosti ústa naše, a jazyk náš plésání; tehdáž pravili mezi národy: Veliké věci s nimi učinil Hospodin.

3. Učinil jest s námi veliké věci Hospodin, a protož veselili jsme se.

4. Uvedilž zase, ó Hospodine, zajaté naše, tak jako potoky na vyprahlou krajinu.

5. Ti, kteříž se slzami * rozsívali, s propěvováním žiti budou.

*Mat.5.4.

6. Sem i tam chodíci lid s pláčem rozsíval drahé símě, ale potom přijde, s plésáním snášeti bude snopy své.

ŽALM CXXVII.

Učtí prorok, že všeliké správy, práce i snažnosti lidské bez Božího řízení a požehnání za nic nestojí, 3. ano i ditky a zvedení jich etně ze jsou Boží darové.

1. Píseň stupňů, Šalomounova.

Nebude-li Hospodin stavěti * domu, nadarmo usilují ti, kteříž stavějí jej; nebude-li Hospodin ostříhati města, nadarmo bdí strážný.

*2Mojs.1.21.

2. Daremněť jest vám ráno vstávati, dlouho sedati, a * jisti chléb bolesti, poněvadž Báh dává * milénu svému i sen.

*Ezech.12.19, *1Mojs.2.21.

3. Aj, dědiectví * od Hospodina jsou ditky, a plod života jest mzda.

*1Mojs.33.5.1 Sam.1.27.

4. Jako * střely v ruce udatného, tak jsou ditky zdárné.

*Izai.49.2.

5. Blahoslavený muž, kterýž by jimi naplnil toul svůj; nebudouť zahanbeni, když v rozepři budou s nepřátely v branách.

ŽALM CXXVIII.

Jaké užítky hned zde přináší svatá pobožnost, žalm tento vyučuje.

1. Píseň stupňů.

Blahoslavený * každý, kdo se boji Hospodina, a chodí po cestách jeho.

*Žalm.1.1.2.

2. Nebo z práce * rukou svých živnost mítí budeš, blahoslavený budeš, a šťastněť se povede.

*1Mojs.3.17.19.

3. Manželka tvá jako vinný kmen plodný po bocích domu tvého, ditky tvé jako mladistvé olivovní vůkol stolu tvého.

4. Aj, takověť bude mítí požehnanu muž bojící se Hospodina.

5. Požehnání tobě udělíž Hospodin z Siona, a ty spatruj dobré věci Jeruzaléma po všecky dny života svého;

6. A viz syny synů svých, a * pokoj nad Izraelem.

*Žalm.125.5. Gal.6.16.

ŽALM CXXIX.

Připomenutí velikých a častých ssuzování, 1. i vysvobození z nich od Bóba, 5. a osvědčení trestání nepřátelů.

1. Píseň stupňů.

Veliceť jsou mne ssuzovali hned od mladosti mé, reič nyní Izraeli,

2. Veliceť jsou mne ssuzovali hned od mladosti mé, a však mne nepřemohli.

3. Po hřbetě mém * orali oráčci, a dlouhé proháněli brázdy své.

*Izai.51.23.

4. Ale Hospodin jsa spravedlivý, zpřetřinál prostranky bezbožných.

5. Zahanbeni a zpět obrázení budou všickni, kteříž nenávidi Siona.

6. Budou jako tráva na stěchách, kteráž prvé než odrostá, usychá.

7. Z níž nemůže hrsti své naplniti žnec, ani náruči svého ten, kterýž váže snopy.

8. Aníž řeknou tudy jdouci: Požehnání * Hospodinovo buďž s vámi, aneb. Dobrořečme vám ve jménu Hospodinovu.

*Rut.2.4

ŽALM CXXX.

Modlitba kajícího a soudů Božích se bojeící člověka za odpuštění hříchů, 5. naděje a důvěrnost k Bohu o naplnění jí, 7. a napomenutí jiných k témuž.

1. Píseň stupňů.

Z hlubokosti volám k tobě, Hospodine

2. Pane, * vyslyš hlas můj, nakloň uš svých k hlasu pokorných proseh svých

*Žalm.5.2; 102.2

3. Budeš-li * nepravosti šetřiti, Hospodine Pane, kdo ostoji?

*Žalm.143.2

4. Ale u tebe jest odpuštění, tak aby uctivost k tobě zachována byla.

5. Očekávám * na Hospodina, očekává duše má, a ještě očekává na slovo jeho

*Žalm.27.14; 119.174

6. Duše má čeká Pána, víc než ponoc svitání, kteříž ponocují až do jitra.

7. Očekávejž, Izraeli, * na Hospodina nebo u Hospodina jest milosrdenství, a hojně u něho vykoupění.

*Žalm.131.8

8. Onť zajisté * vykoupí Izraele ze všeel nepravosti jeho.

*1Mojs.48.16

ŽALM CXXXI.

David mluví o své pokore, 3. a k doufání v Boha lidí jeho napomíná.

1. Píseň stupňů, Davidova.

Hospodine, nepozdvihloť se srdce mé, ani se povýšily oči mé, aniž jsem se vy-al v věci veliké, aneb vyšší nad to, ež mi náleží.

2. Zdali jsem nepoložil a neupokojil uše své, jako dítě ostavené od matky své? Ostavenému podobná *byla* ve mně uše má.

3. Doufej, * ó Izraeli, v Hospodina, od tohoto času až na věky. *Žalm.115,9.

ŽALM CXXXII.

odlitba za to, aby Bůh ráčil v paměti mítí borlivou o pěti Davida svatého, aby truhla Boží své místo mítí mohla podlé zaslíbení, 14. kteréz se tu připomíná.

1. Píseň stupňů.

Pamětliv * buď, Hospodine, na Davida i na všecka trápení jeho, *Neh.13,14,31.

2. Jak se přísahou zavázal Hospodinu, slib učinil Nejmočnějšímu Jákobovu, *ka*:

3. Jistě že nevejdu do * stánku domu svého, a nevstoupím na postel lože svého, *2 Sam.7,2.

4. Aniž dám * očím svým usnouti, ani rčkám svým zdřímati, *Přisl.6,4.

5. Dokudž nenajdu místa Hospodinu, k příbytkům Nejmočnějšímu Jákobovu.

6. Aj, uslyšavše o ní, že byla v kraji Efratském, našli jsme ji * na polích Jahbaských. *1 Sam.7,1.

7. Vejdemet *již* do příbytků jeho, a skláněti se budeme u podnoží noh jeho.

8. Povstaniž, Hospodine, a vejdi do odpočinití * svého, ty i truhla velikomočnosti tvé. *4 Mojž.10,35. 2 Par.6,41.

9. Kněží tvoji at se zobláčeji v spravedlnost, a * svatí tvoji at vesele prozpěvuji. *Žalm.32,11.

10. Pro Davida služebníka svého neodvracejž tváři pomazaného svého.

11. Učinil jest * Hospodin pravdomlnvou přísahu Davidovi, aniž se od ní uchýlil, *řka*: Z plodu života tvého posadím na trůn tvůj. *Žalm.89,4.

12. Budou-li ostřihati synové tvoji smlouvy mé a svědeckví mých, kterýmž je vyučovati budu, také i synové jejich až na věky seděti budou na stolicí tvé.

13. Neboť jest vyvolil Hospodin Sion, oblíbil *jej* sobě za svůj příbytek, *řka*:

14. Toť bude * obydlí mé až na věky, tuť přebývati budu, nebo jsem sobě to oblíbil. *Izai.66,1.

15. Potravu jeho * hojným požehnáním

rozmnožím, chudé jeho chlebem nasytím, *3 Mojž.25,19. Žalm.37,19; 111,5.

16. A kněží jeho v spasení zobláčím, a svatí jeho vesele prozpěvovati budou.

17. Tuť způsobím, aby kvetel * roh Davidův; připravím svíci pomazanému svému. *Mal.3,1. Luk.1,69.

18. Nepřátely jeho * v hanbu zobláčím, nad ním pak kvěsti bude koruna jeho. *Žalm.35,26.

ŽALM CXXXIII.

Lidí pobočných svornost společná k čemu jest podobná, 3. a jak užitečná.

1. Píseň stupňů, Davidova.

Aj, jak dobré a jak utěšené, když bratři v jednomyslnosti přebývají!

2. Jako mast výborná na hlavě, sstupující na bradu, bradu Aronovu, tekoucí až i na podolek roucha jeho.

3. A jako rosa * Hermon, kteréž sstupuje na hory Sionské. Nebo tu udílí Hospodin požehnání i života až na věky. *Píseň Šal.4,8.

ŽALM CXXXIV.

Napomenutí kněží i jiných služebníků Páně, aby při Boží službě povinností svých dnem i nocí pilní byli.

1. Píseň stupňů.

Ej nuž * dobrořečte Hospodinu všickni služebníci Hospodinovi, † kteréž stáváte v domě Hospodinově každé noci. *Žalm.113,1. †1 Par.9,27,33.

2. Pozdvihnjte rukou svých k svatyni, a dobrořečte Hospodinu, *řikajíce*:

3. Požehnejž * tobě Hospodin z Siona, kterýž † učinil nebe i zemi. *4 Mojž.6,24. †Žalm.124,8.

ŽALM CXXXV.

Prorok probudiv kněží i lid k slavení Boga 3. z dobroty 4. i skutků jeho, 15. marnost modl pohanských ukazuje, 19. a živému Bobu dobrořečiti velí.

1. Halelujah.

Chvalte jméno Hospodinovo, chvalte služebníci Hospodinovi,

2. Kterých stáváte v domě Hospodinově, v síních domu Boha našeho.

3. Chvalte Hospodina, nebo * jest dobřý Hospodin; žalmy zpívejte jménu jeho, nebo rozkošné jest. *Žalm.118,1.

4. Jákoba zajisté sobě vyvolil Hospodin, * a Izraele za svůj lid zvláštní. *2 Mojž.19,5.

5. Jáť jsem jistě seznal, že veliký jest Hospodin, a Pán náš * nade všecky bohy. *2 Mojž.15,11. Žalm.86,8.

6. Cožkoli * chce Hospodin, to čini na nebi i na zemi, v moři i ve všech propastech. *Žalm.115,3.

7. Kterýž * způsobuje to, že páry vystupují od krajů země; blýskání s deštěm přivodí, a vyvodí vítr z pokladů svých. ^{*Jer.10.13.}

8. Kterýž * zbil prvorozené v Egyptě, od člověka až do hovada. ^{*2Mojz.12.29.}

9. Poslal znamení a zázraky u prostřed tebe, Egypte, na Faraona i na všecky služebníky jeho.

10. Kterýž * pobil národy mnohé, a zbil krále moené, ^{*4Mojz.21.5Mojz.2.}

11. Seona * krále Amorejského, a Oga krále Bázan, i všecka království Kana-nejská. ^{*4Mojz.21.24.}

12. A dal zemi jejich v dědictví, v dědictví Izraelovi lidu svému.

13. Hospodine, jméno tvé na věky, Hospodine, památka * tvá od národu až do pronárodu. ^{*Žalm.102.13.}

14. Souditi * zajisté bude Hospodin lid svůj, a služebníkům svým bude milostiv. ^{*5Mojz.32.36.}

15. Ale * modly pohanské stříbro a zlato, dílo rukou lidských, ^{*Žalm.115.4.}

16. Ústa mají a nemluví, oči mají a nevidí.

17. Uši mají a neslyší, nýbrž ani ducha není v ústech jejich.

18. Bndtež * jim podobni, kteříž je dělají, a kdožkoli naději svou v nich skládají. ^{*Izai.42.17.}

19. Dome Izraelský, dobrořečte Hospodinu; dome Aronův, dobrořečte Hospodinu.

20. Dome Lévi, dobrořečte Hospodinu; kteříž se bojíte Hospodina, dobrořečte Hospodinu.

21. Požehnaný Hospodin z Siona, kterýž přebývá v Jeruzalémě. Halelujah.

ŽALM CXXXVI.

Prorok svatý napomíná církevo k chvále Boží, jakož příklonou dobrotý a důstojnosti, 4. tak i skutků otcovství jeho, 23. zvlášť k církevi prokázáných.

1. Oslavujte * Hospodina, nebo jest dob-
brý, nebo věčné jest milosrdenství jeho. ^{*Žalm.106.1.}

2. Oslavujte * Boha bohů, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*5Mojz.10.17.}

3. Oslavujte * Pána pánů, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*Žalm.135.5.}

4. Toho, kterýž sám * čini divy veliké, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*Žalm.72.18.}

5. Kterýž * učinil nebesa moudře, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*1Mojz.1.16.}

6. Kterýž * roztáhl zemi na vodách, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*1Mojz.1.7.9.}

7. Kterýž * učinil světla veliká, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*1Mojz.1.14.16.}

8. Slunce, * aby panovalo ve dne, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*Žalm.74.16.17.}

9. Měsíc a hvězdy, aby panovaly v noci, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

10. Kterýž * ranil Egyptské v prvorozených jejich, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2Mojz.12.29.}

11. A vyvedl * Izraele z prostředku jejich, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2Mojz.12.41.}

12. V ruce silné a v rameni vztaženém, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

13. Kterýž * rozdělil moře rudé na díly, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2Mojz.14.22. Neh.9.11.}

14. A převcdl Izraele prostředkem jeho, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

15. A uvrhl * Faraona s vojskem jeho do moře rudého, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2Mojz.14.28.}

16. Kterýž vedl lid svůj přes poušť, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

17. Kterýž pobil krále veliké, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

18. A zbil krále znamenité, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

19. Seona krále Amorejského, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

20. Též Oga krále Bázan, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

21. A dal * zemi jejich v dědictví, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*Joz.12.2násl.}

22. V dědictví Izraelovi, služebníkům svému, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

23. Kterýž v snížení našem * pamatují na nás, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*2Mojz.3.7.8.}

24. A vytrhl nás z nepřátel našich, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

25. Kterýž dává pokrm všelikému tělu, nebo jest věčné milosrdenství jeho.

26. Oslavujte * Boha silného nebes, nebo jest věčné milosrdenství jeho. ^{*1Mojz.14.18.19.}

ŽALM CXXXVII.

Jaké posmišky v zajetí Babylonském lid Boží snášel, jak se v té přičině 7. i k Bohu svému i k nepřítelům choval.

1. Při řeckách Babylonských tam jsem sedávali, a plakávali, rozpomínajíc se na Sion.

Na vrbí v té zemi zavěšovali jsme
cary své.

A když se tam dotazovali nás ti,
kteříž nás zajali, na slova písničky, (je-
ko jsme zavěšili byli veselí,) říkají:
Zpívejte nám některou píseň Sion-
skou:

Kterakž bychom měli zpívati píseň
Hospodinovu v zemi cizozemců?

Jestliže se zapomenu na * tebe, ó Je-
ruzaléme, zapomeniž i pravice má.

*Jer.51,50.

Přílniž i jazyk můj k dásním mým,
budu-li se rozpomínati na tebe, jest-
le v samém Jeruzalémě nebudu mít
lého největšího potěšení.

Rozpomeň se, Hospodine, na Idu-
pejské, a na den Jeruzaléma, kteříž
řekli: Rozbořte, rozbořte až do zákla-
d v něm.

Ó deero * Babylonská, zkažena býti
býš. Blahoslavený ten, * kdož odplatí
bě za to, což jsi nám zlého učinila.

*Izai.13,19. †Jer.50,29; 51,24.

Blahoslavený, kdož pochyti dítky
je, a o skálu je rozrážeti bude.

ŽALM CXXXVIII.

David děkuje Bohu, že ho v tak velikém nebezpečství
obvati, a k důstojenství královskému dopomoci ráčil:

7. při čemž doufání své v Bohu ukazuje.

Davidův.

Oslovovati tě budu, Pane, celým sr-
cem svým, a před mocnými žalmy to-
ž zpívati.

Skláněti se budu k chrámu svatému
tvému, a oslavovati jméno tvé pro milo-
denství tvé a pro pravdu tvou; nebo
i zvelebil náde všecko jméno své a
ovo své.

Kteréhokoli dne vzýval jsem tě, vy-
yšels mne, a obdařils silou duši mou.

Oslavovati * tě budou, Hospodine, i
síckni králové země, když uslyší řeč
st tvých. *Žalm.68,32,33.

Ó a zpívati budou o cestách Hospodi-
nových, a že veliká jest sláva Hospodi-
nova,

A ač * vyvýšený jest Hospodin, však
ne na poníženého patří, a vysokomysl-
ného zdaleka zná. *Žalm.113,5.

Bych pak chodil * uprostřed souže-
tí, obživíš mne; proti vzteklosti nepřá-
tel mých vztáhneš ruku svou, a tak vy-
vobodí mne pravice tvá. *Luk.7,11 násled.

Hospodin dokoná za mne; * nebo

milosrdenství tvé, Hospodine, na věky,
aniž díla * rukou svých kdy opustíš.

*Luk.1,50. †Job 14,15.

ŽALM CXXXIX.

David proti falešným pomluvačům Bohem, kterýž jeho
výborné povědom jest, se osvědčuje, že jim nic vineu ne-
ni, 23. a aby Bůh sám byl svědkem nevinosti jeho, za
to pokorně prosí.

1. Přednímu zpěváků, žalm Davidův.
Hospodine, ty jsi mne * zkusil a seznal.

*v.23.

2. Ty znáš sednutí mé i povstání mé,
rozumíš myšlení mému zdaleka.

3. Chození mé i ležení mé ty obsahu-
ješ, a všech mých cest svědom jsi.

4. Než ještě mám na jazyku slovo, aj,
Hospodine, ty to všecko víš.

5. Z zadu i z předu obklíčils mne, a
vzložils * na mne ruku svou. *2Mojz.33,22.

6. Divnější jest umění tvé nad můj
vtip; vysoké jest, nemohu k němu.

7. Kamž bych zašel od ducha tvého?
Aneb kam bych před tváří tvou utekl?

8. Jestliže bych * vstoupil na nebe, tam
jsi ty; pakli bych sobě ustlal v hrobě,
aj, přítomen jsi. *Amos.9,2.

9. Vzal-li bych křídla záře jitřní, abych
bydlil * při nejdalším moři: *Jon.1,3.

10. I tamť by mne ruka tvá provedla,
a pravice tvá by mne popadla.

11. Dim-li pak: Aspoň tmy, jako v sou-
mrak, přikryji mne, ale i noc jest svě-
tlem vůkol mne.

12. Aníž ty * tmy před tebou ukryti
mohou, anobrž noc jako den tobě svítí,
rovně tma jako světlo. *Jak.1,17.

13. Ty zajisté v moči máš ledví má, při-
oděl jsi * mne v životě matky mé.

*Job 10,11.

14. Oslavuji tě, proto že se * hrozným
a divným skutkům tvým divím, a duše
má zná je výborné. *Job 10,8 násled.

15. Neníť * ukryta žádná kost má před
tebou, jakž jsem učiněn v skrytě, a ře-
meslně složen, v nejoblůbších místech ze-
mě. *Job 10,8 násled.

16. Trupel můj viděly oči tvé, v knihu
tvou všickni oudové jeho zapsáni jsou,
i dnové, v nichž formování byli, když
ještě žádného z nich nebylo.

17. Protož u mne ó jak * drahá jsou
myšlení tvá, Bože silný, a jak jest jich
nesčíslná summa! *Žalm.92,6.

18. Chtěl-li bych je sčísti, * více jest
jich než pisku; procítím-li, a já jsem
vždy s tebou. *1Kral.4,29.

19. Zabil-li bys, ó Bože, bezbožníka,

tehdažt by muži vražedlni odstoupili ode mne,

20. Kteríž mluví proti tobě nešlechterně; marně vyvyšují nepřátely tvé.

21. Zdaliž těch, kteříž tě v nenávisti mají, ó Hospodine, v nenávisti nemám? A ti, kteříž proti tobě povstávají, zdaž mne nemrzují?

22. Úhlavní v nenávisti jich nenávidím, a mám je za nepřátely.

23. Vyzpytuj * mne, Bože silný, a poznej srdce mé; zkus mne, a poznej myšlení má. *v.1.

24. A popatř, chodím-li já cestou odpornou tobě, a veď * mne cestou věcnou. *Žalm.25,4; 143,8.10.

ŽALM CXL.

David sobě vysvobození, 10. nepřítelům pak v zarytosti trvajícím vyhlazení od Boha žádaje, 13. v důvěrnosti k milosrdenství a spasení Božmu jistému se utvrzuje.

1. Přednimm z kantorů, žalm Davidův.

2. Vysvobod mne, * Hospodine, od člověka zlého, a od muže ukrutného ostříhej mne, *Žalm.43,1.

3. Kteríž myslí zlé věci v srdci, a na každý den sbírají se k válece.

4. Naostřuji * jazyk svůj jako had, jed litého hada jest ve rtech jejich. Sélah. *Žalm.5,10; 55,22. Řím.3,13.

5. Ostříhej mne, Hospodine, od rukou bezbožníka, od muže ukrutného zachovej mne, kteříž myslí podraziti nohy mé.

6. Poléklí pyšni na mne osídlo a provazy, roztáhli teneta u cesty, a léčky své mi položili. Sélah.

7. Řekl jsem Hospodinu: * Bůh silný můj jsi, pozoruj, Hospodine, hlasu pokorných modliteb mých. *Žalm.22,11.

8. Hospodine Pane, silo spasení mého, kterýž * prikryváš hlavu mou v čas boje, *Žalm.78,9.

9. Nedávej, Hospodine, bezbožnému, čehož žádostiv jest, ani předsevzetí zlého vykonati jemu dopouštěj, aby se nepovýšil. Sélah.

10. Vůdce těch, jenž obkličují mne, nepravost * rtů jejich ať prikryje. *Žalm.7,17.

11. Padej na ně uhlí řeřavé, a na oheň uvrz je, do jam hlubokých, aby nemohli povstati.

12. Člověk utrahač nebude npevněn na zemi, a muž ukrutný, zlosti polapen jsa, padne.

13. Vim, žeť se Hospodin zasadí * o přichudého, a pomstí nuzných. *Žalm.9,19.

14. A tak spravedliví slaviti budou

jmeno tvé, a upřímí přebývati před obličejem tvým.

ŽALM CXLI.

David od příbuzných k rozkazu Saulovu jsa stíhán, Bohu ku pomoci 8. doufanlivě vzývá, 9. nepřítel zproštěn, 10. a nad nimi pomstěno býti žádaje.

1. Žalm Davidův.

Hospodine, k toběť volám, * pospěš k mně; pozoruj hlasu mého, když těb vzývám. *Žalm.40 14.

2. Budiž příjemná modlitba má, jako kadění před obličejem tvým, pozdvíže ni * rukou mých, jako obět večerní. *2 Mojs.9,28.

3. Polož, Hospodine, stráž ústům mým ostříhej dveři rtů mých.

4. Nedopouštěj srdci mému uchýliti se ke zlé věci, k činění skutků bezbožných s muži činicími nepravost, a abych ne byl přelouzen libostmi jejich.

5. Necht mne bije * spravedlivý, přjmu to za dobrodiní, a necht tresce mne bude mi to olej nejčistší, kterýž nepravazí hlavy mé, ale ještěť modlitba m platná bude proti zlosti jejich. *Přisl.10,2.

6. Smetáni jsou do míst skalnatých soudeové jejich, aby slyšeli slova m nebo jsou libá.

7. Jako když někdo roubá a štípá dřví na zemi, tak se rozletují kosti až k ústům hrobovým.

8. Ale k toběť, * Hospodine Pane, o mě; v tebe doufám, nevylévej duše m *Žalm.123.

9. Zachovej mne * od osídla, kteréhož roztáhli, a od sítěk činicích nepravost *Žalm.140.

10. Necht * padnou hromadně do sítě svých bezbožní, a já zatím přejdu. *Žalm.7,16; 8.

ŽALM CXLII.

David od Saule sevřin jsa, Boha za vysvobození žádá slávu jeho.

1. Vyučňjící Davidův, když byl v skyni, modlitba jeho.

2. Hlasem svým k Hospodinu volá hlasem svým Hospodinu pokorně se ndlím.

3. Vylévám před obličejem jeho žádost svou, a ssoužení své před ním oznamu.

4. Když se úzkostmi svírá ve mně duše můj, ty znáš stezku mou; na cestě, kteroužkoli chodím, * osídlo mi ukryli. *Žalm.119,110; 140.

5. Ohlédám-li se na pravo, a patří, není, kdo by mne znáti chtěl; zhyne

očistě mé, není, kdo by se ujal o život můj.

1. K tobě volám, Hospodine, říkáje: Tvoji * doufání mé a díl můj v zemi živých. *Žalm.91,2.

2. Pozorujž volání mého, neboť jsem v neštěstí a v nebezpečí; * vysvobod mne z rukou těch, jenž stíhají mne, nebo jsou silnější nežli já. *Žalm.7,2.

3. Vyved * z žaláře duši mou, abych hlásal jméno tvé; obstoupí mne spravedliví, když mi dobrodiní učiníš. *Žalm.143,11.

ŽALM CXLIII.

David Bohu vzýváje, 2. a k své nebezpečnosti se znaje, 3. vyznává svou vinu, 4. i úzkosti ducha svého vypravuje; 5. prosí o své vysvobození, 10. vyučení, 12. nepřítelům pak zahubení od Boha žádá.

1. Žalm Davidův.

1. Hospodine, slyš * modlitbu mou, pozoruj pokorné prosby mé; pro pravdu svou vyslyš mne, i pro spravedlnost svou. *Žalm.5,2; 17,1; 27,7.

2. A nevházej v soud s služebníkem svým, neboť by nebyl spravedliv před tvou obličejnou. Nežádá živý.

3. Nebo stíhá nepřítel duši mou, potírá až k zemi život můj; na to mne přibodí, abych byl jako mrakotě, jako ti, kteříž již dávno zemřeli,

4. Tak že se * svírá úzkostmi duch můj a mně, u vnitřnosti mé hyne srdce mé. *Žalm.142,4.

5. Rozpomínaje se na dny předešlé, a vzvažuje všecky skutky tvé, a dílo rukou tvých rozjímaje,

6. Vztahuji ruce své k tobě, duše * má jako země vyprahlá žádá tebe. Sélah. *Žalm.42,2; 63,2.

7. Pospěšiz a vyslyš mne, Hospodine, hyne duch můj; neukrývejž tváří své před mnou, neboť jsem podobný těm, kteříž sstupují do hrobu.

8. Učiň to, ať v jitře slyším milosrdenství tvé, neboť v tobě nadějí mám; * oznám mi cestu, po kteréž bych choditi měl, neboť k tobě pozdvihují duše své. *Žalm.86,11; 139,24.

9. Vytrhni mne z nepřátel svých, Hospodine, u tebe se skrývám.

10. Nauč * mne činiti vůle tvé, nebo ty jsi Bůh můj; duch * tvůj dobrý vedíž mne jako po rovné zemi. *Žalm.63,2. †Žalm.27,11.

11. Pro jméno své, Hospodine, obživ mne, pro spravedlnost svou vyved z úzkosti duši mou.

12. A pro milosrdenství své vypleň ne-

přátely mé, a vyhled všecky, kteříž trápi duši mou; nebo * já jsem služebník tvůj. *Žalm.116,16.

ŽALM CXLIV.

David poděkovav Bohu za vítězství, 5. ostatkům nepřátel vyhlazení, 7. sobě pak i s svým královstvím spasejí 13. a pozhnání žádaje, 15. blahoslavenství lidu Božího vypravuje.

1. Davidův.

1. Požehuaný Hospodin, skála má, kterýž učí * ruce mé boji, a prsty mé bitvě. *2 Sam.22,35. Žalm.18,35.

2. Milosrdenství mé a hrad můj, útočiště mé, vysvoboditel můj, a štít můj, protož v něhož já doufám; out mi podmaňuje lidi.

3. Hospodine, * co jest člověk, že se znáš k němu, a syn člověka, že ho sobě tak vážíš? *Žalm.8,5.

4. Člověk * marnosti podobný jest, dnové jeho jako stín pomíjející. *Job 14,2. Žalm.62,10.

5. Hospodine, * naklůň svých nebes a sstup, dotkni se hor, a kouriti se budou. *2 Sam.22,10. Žalm.18,10.

6. Sešli hromobití a rozptyl je, vypustí střely své a poraz je.

7. Vztáhni ruku svou s výsosti, vysvobod mne, a vytrhni mne z vod mnohých, z ruky cizozemců.

8. Jejichž ústa mluví marnost, a pravice jejich jest pravice lživá.

9. Bože, * píseň novou zpívati budu tobě na loutně, a na desíti strunách žalmy tobě propěvovati, *Žalm.33,2,3; 92,4.

10. Dávajícimu * vítězství králům, a vysvobozujícímu Davida, služebníka svého od meče vražedného. *Přisl.21,31.

11. Vysvobod mne, a vytrhni mne * z ruky cizozemců, jejichž ústa mluví marnost, a pravice jejich pravice lživá. *Žalm.17,13,14.

12. Aby * synové naši byli jako štípkové zdárné rostoucí v mladosti své, a decery naše jako úhelní kamenové, tesaní ku podobnosti chrámu. *Job 21,11.

13. Špízírny naše plné ať vydávají všelijaké potravu; dobytek náš ať rodi na tisíce, a na deset tisíců v stájích našich.

14. Volové naši ať jsou vytyli; ať není vpádu ani zajetí, ani nařikání na ulicích našich.

15. Blahoslavený * lid, jemuž se tak děje, blahoslavený ten lid, jehož Hospodin * Bohem jest. *Žalm.33,12. †2 Mojz.3,18; 5,3.

ŽALM CXLV.

David jakž sebe, tak i všechny věci k Boží chvále probudiv, 13. moc, spravedlnost i dobrotu, kterouž on prokazuje ke všechněm, pěkně vypravuje.

1. Chvalitebná píseň Davidova.

Vyvyšovati * tě budu, Bože můj králi, ať dobrořečítí jménu tvému na věky věků. *Žalm.34,4. †Žalm.69,31.

2. Na každý den dobrořečítí budu tobě, a chváliti jméno tvé na věky věků.

3. Hospodin * veliký jest, a vši chvály hodný, a velikost jeho nemůž vystížena býti. *Žalm.135,5; 147,5.

4. Rodina rodině vychalovati bude skutky tvé, a předivnou moc tvou zvěstovati.

5. O slávě a kráse velebnosti tvé, i o věcech tvých předivných * mluvíti budu. *Žalm.71,17; 77,12; 143,5.

6. A moc přehrozných skutků tvých rozhlašovati budou; i já důstojnost tvou budu vypravovati.

7. Paměť mnohé dobroty tvé hlásati budou, a o spravedlnosti tvé zpívati, *řkouce:*

8. Milostivý * a litošivý jest Hospodin, dlouhoshovivající a velikého milosrdenství. *2Mojz.34,6.7. Žalm.86,5,15.

9. Dobrotivý * Hospodin všechněm, a slitování jeho nade všechny skutky jeho. *Řím.11,32.

10. Oslavujtež tebe, Hospodine, všiekní skutkové tvoji, a * svatí tvoji tobě dobrořečíte. *Žalm.132,9.

11. Slávu království tvého ať vypravují, a o síle tvé mluví,

12. Aby v známost uvedli synům lidským moci jeho, a slávu * i ozdoby království jeho. *v.5.

13. Království tvé jest království všech věků, a panování tvé nad jedním každým pokolením.

14. Zdržujež Hospodin všechny padající, a * pozdvihuje všechněch skličěných. *Žalm.146,8.

15. Oči * všechněch v tebe doufají, a ty dáváš jim pokrm jejich v čas příhodný. *Žalm.104,27.

16. Otvíráš ruku svou, a nasycuješ každý živočích podlé dobře libezné vůle své.

17. Spravedlivý * jest Hospodin ve všech cestách svých, a milosrdný ve všech skutech svých. *5Mojz.32,4.

18. Blízký jest Hospodin všechněm, kteříž ho vzývají, všechněm, kteříž ho vzývají v pravdě.

19. Vůli * těch, kteříž se ho bojí, činí, a křik jejich slyší, a spomáhá jim. *Žalm.10,17; 37,4; 147,11. Prisl.10,24.

20. Ostříhá Hospodin všech, kdož jej milují, ale všechny bezbožné zatratí.

21. Chválu Hospodinovu vypravovati budou ústa má, a * dobrořečítí bude veliké tělo jménu svatému jeho od věků až na věky. *Žalm.65,3.

ŽALM CXLVI.

Skladatel napomenuv sebe k chvále Boží, 3. odvozuje od doufání v smrtelných lidech, 5. a vzbuzuje k dověřování se Bohu, s oznámením velikých přičin tobo objojtlo.

1. Halelujah.

Chval, * duše má, Hospodina. *Žalm.103,1.

2. Chváliti * budu Hospodina, dokud jsem živ, žalmy zpívati Bohu svému, dokud mne stává. *Žalm.104,33.

3. Nedoufejtež v knížatech, v synech lidských, v * nichž není vysvobození. *Žalm.118,8,9. Jer.17,5.

4. Vychází duch jejich, navracují se do země své, v tentýž den mizejí myšlení jejich.

5. Blahoslavený ten, * jehož spomocník jest Bůh silný Jákobův, jehož naděje jest v Hospodinu Bohu jeho, *Žalm.40,5; 84,13.

6. Kterýž * učinil nebe, zemi, moře, i vše, což v nich jest, kterýž ostříhá pravdy až na věky, *Skutk.14,15.

7. Kterýž činí soud utištěným, dává chléb lačným. * Hospodin vysvobozuje vězňe. *Žalm.105,18,20.

8. Hospodin * otvírá oči slepých, Hospodin pozdvihuje snížených, Hospodin miluje spravedlivé. *Izai.35,5.

9. Hospodin ostříhá přichozích, * sirotku a vdově pomáhá, ale cestu bezbožných podvrací. *Žalm.68,6.

10. Královati * bude Hospodin na věky, Bůh tvůj, ó Sione, od národu až do pronárodu. Halelujah. *Žalm.10,16.

ŽALM CXLVII.

Prorok vzbuzuje církev k chválení Boha 2. z vysvobození i jiných dobrodiní, kteráž jí i jiným tvorům činí.

1. Chvalte * Hospodina, nebo dobré jest zpívati žalmy Bohu našemu, nebo rozkošné jest, a ozdobná jest chvála. *Žalm.92,2; 134,1,1.

2. Stavitel Jeruzaléma Hospodin, rozptýlený lid Izraelský shromažďuje,

3. Kterýž uzdravuje skroušené srdce a uvazuje bolesti jejich,

4. Kterýž sčítá počet hvězd, a každ z nich ze jména povolává.

Velikýť jest Pán * náš, a nesmírný v sí; rozumnosti jeho není počtu.

*Žalm.135,5; 145,3.

Pozdvihuje pokorných Hospodin, ale božné snižuje až k zemi.

Zpívejte * Hospodinu s dikčíněním, zpívejte žalmy Bohu našemu na cítaře,

*Žalm.34,2 násł.

Kterýž zastírá * nebesa hustými oblaky, nastrojuje zemi déšť, a vyvádí vodu na horách.

*Skutk.14,17.

Kterýž * dává hovadům potravu jemu, i mladým krkavečům, † kteříž volají k němu.

10. Nemát v síle koně zalíbení, aniž se chvá v lejtkách muže ndatného.

1. Líbost má * Hospodin v těch, kteří se ho bojí, a kteříž doufají v milostenství jeho.

*Žalm.145,19.

2. Chval, Jeruzaléme, Hospodina, Chval Boha svého, Sione.

3. Nebo on utvrzuje závary braných, požehnání udílí synům tvým u ostřed tebe.

4. On působí v končínách tvých pokoj, a bělí * pšeničnou nasycuje tě.

*Žalm.81,17.

5. On když vysílá na zemi rozkaz svůj, velmi rychle k * vykonání běží slovo jeho.

*Žid.4,12,13.

6. Onť dává sníh jako vlnu, jinim jako popelem posypá.

17. Hází ledem svým jako skyvami; řed zimou jeho kdo ostojí?

18. Vysílaje slovo své, rozpouští je; ned jakž povane větrem svým, anť teou vody.

19. Zvěstuje * slovo své Jákobovi, ustavení svá a soudy své Izraelovi.

*5 Mojz.29,29; 33,4.

20. Neučinil tak * žádnému národu, a protož soudů jeho nepoznali. Halelujah.

*5 Mojz.4,7.

ŽALM CXLVIII.

Prorok všeho stvoření napomíná k oslavování Boha, 13. proto že jest důstojný, a k lidu svému velmi dobrotivý.

1. Halelujah.

Chvalte Hospodina stvoření nebeská, chvaltež ho na výsostech.

2. Chvalte jej * všickni andělé jeho, chvalte jej všickni zástupové jeho.

*Žalm.103,20,21. Luk.2,13.

3. Chvalte jej slunce i měsíc, chvalte jej všechny jasné hvězdy.

4. Chvalte jej nebesa nebes, i vody, kteréž jsou nad nebem tímto.

5. Chvalte jméno Hospodinovo všechny

věci, * kteréž, jakž on řekl, pojednou stvořeny jsou.

*Žalm.33,9.

6. A utvrdil je na věčné věky, uložil cíle, z nichž by nevykračovaly.

7. Chvalte Hospodina tvorové zeměti, velrybové a všechny propastí,

8. Oheň a krupobití, snih i pára, vítr bouřlivý, vykonávající rozkaz jeho,

9. I hory a všickni pahrbkové, stromoví ovoce nesoucí, i všickni cedrové,

10. Zvěř divoká i všeliká hovada, zeměplazové i ptactvo létavé,

11. Králové zeměti i všickni národové, knížata i všickni soudcové země,

12. Mládenci, * též i panny, starci s dítkami,

*Jer.31,13.

13. Chvalte jméno Hospodinovo; nebo vyvýšeno jest jméno jeho samého, a sláva jeho nade všecku zemi i nebe.

14. A vyzdvihl * roh lidu svého, chválu všech † svatých jeho, synů Izraelských, lidu s ním spojeného. Halelujah.

*Žalm.89,18. †Žalm.149,1,5.

ŽALM CXLIX.

Prorok církev vzbuzuje k chválení Boha, 4. z milosti i spasení od něho přijatého, 6. též i z slova jeho přemocného, ku potřebě jí daného.

1. Halelujah.

Zpívejte * Hospodinu píseň novou, chválu jeho v shromáždění svatých.

*Žalm.96,1; 98,1.

2. Vesel se * Izrael v tom, kterýž ho učinil, † synové Sionští plésejte v králi svém.

*Žalm.100,3. †Zach.9,9.

3. Chvalte jméno jeho na píšťalu, na buben a na cítaru prozpěvujte jemu.

4. Nebo * zalíbilo se Hospodinu v lidu jeho; onť ozdobuje † pokorné spasením.

*Žalm.147,11. Přisl.11,20. †Mat.5,5.

5. Plésati budou svatí v Boží slávě, a zpívati v pokojích svých.

6. Oslavování Boha silného bude ve rtech jejich, a * meč na obě straně ostrý v rukou jejich,

*Žid.4,12.

7. K vykonávání pomsty nad pohany, a k strestání národů,

8. K svazování králů jejich řetězy, a šlechticů jejich pouty železnými,

9. K nakládání s nimi podle práva zapsaného, k slávě všechněm svatým jeho. Halelujah.

ŽALM CL.

Prorok napomíná církev, aby všelijak ochotně Boha chválila pro svatost, všemohoucnost i důstojnost jeho.

1. Halelujah.

Chvalte Boha silného pro svatost jeho, chvalte jej pro rozšíření síly jeho.

2. Chvalte jej ze všelijaké moei jeho, chvalte jej * podle veliké důstojnosti jeho. *Zalm.145,6.

3. Chvalte jej * zvukem trouby, chvalte jej na loutnu a citaru. *Zalm.98,5.

4. Chvalte jej * na buben a píšťalu, chvalte jej na husle a varhany. *Zalm.149,3.

5. Chvalte jej na cymbály hlasité, chvalte jej na cymbály zvučné.

6. Všeliký* duch chval Hospodina. Hallelujah. *Zjev.5,13.

KNIHA PŘÍSLOVÍ.

KAPITOLA I.

Šalomoun užitelnost knihy této ukázav, 7. odkud pravé moudrosti dosaženo bývá, i proč jí mnozí nedocházejí, učí: 8. mladým starších poslouchati velí, 10. s zlými jim tovaryšiti brání. 20. Zatím moudrost sama k sobě hloupé zdve, a neposlušným hrozí.

Prísloví * Šalomouna syna Davidova, krále Izraelského, *1 Král.2,12. Kaz.1,1.

2. Ku poznání moudrosti a evičení, k vyrozumívání řečem rozumnosti,

3. K dosažení vyevičení v opatrnosti, spravedlnosti, soudu a toho, * což pravého jest, *Zalm.25,21.

4. Aby dána byla hloupým důmyslnost, mládenečku umění a prozřetelnost.

5. Když poslouchati bude moudrý, přibude mu umění, a rozumný bude vtípnější,

6. K srozumění podobenství, a výmluvnosti řečí moudrých a pohádkám jejich.

7. Bázeň * Hospodinova jest počátek umění, moudrosti a evičením pohrdají blázni. *k.9,10. Job 28,28. Zalm.111,10.

8. Poslouchej, * synu můj, evičení otce svého, a neopouštěj naučení matky své. *k.6,20; 23,22.

9. Neboť to přidá příjemnosti hlavě tvé, a bude zlatým řetězem hrdlu tvému.

10. Synu můj, * jestliže by tě namlouvali hříšníci, nepřivoluj. *k.23,17.

11. Jestliže by řekli: Pod s námi, úklady * činíme krvi, skryjeme se proti nevinnému bez ostýchání se; *Mich.7,2.

12. Sehlíme je jako hrob za živa, a v cele jako ty, jenž sstupují do jány;

13. Všelijakého drahého zboží dosáhne me, naplníme domy své loupeži;

14. Vrz los svůj mezi nás, měsíc jeden budeme mítí vsiekní:

15. Synu můj, nevyházej na cestu s nimi, zdrž nohu svou od stezky jejich;

16. Nebo nohy jejich ke zlému běží, a spospichají k vylévání krve.

17. Jistě, že jakož nadarmo roztažena bývá síť před očima jakéhokoli ptactva,

18. Tak tito proti krvi své ukládají, skrývají se proti dušem svým.

19. Takovéť jsou cesty každého dychtícího po zisku, duši pána svého uchvacuje.

20. Moudrost vně volá, na ulicích vydává hlas svůj.

21. V největším hluku * volá, u vrat brány, v městě, a výmluvnosti své vypravuje, *k.8,1.

22. Až dokud hloupí milovati budete hloupost, a posměvači posměch sobě libovati, a blázni nenáviděti umění?

23. Obratěž se k domlouvání mému. Hle, vynášim vám ducha svého, a v známost vám uvodim slova svá.

24. Poněvadž jsem volala, a odpírali jste; vztahovala jsem ruku svou, a nebyl, kdo by pozoroval,

25. Anobrž strhli jste se všeliké rady mé, a trestání mého jste neoblíbili:

26. Pročež i já v bídě vaší * smáti se budu, posmívati se budu, když přijde to, čehož se bojíte, *5 Mojž.28,63.

27. Když přijde jako hrozné zpuštění to, čehož se bojíte, a bida vaše jako bouře nastane, když přijde na vás trápení a ssoužení.

28. Tehdy * volati budou ke mně, a nevyslyším; ráno hledati mne budou, a ne naleznou mne. *Izai.59,2.

29. Proto že nenáviděli umění, a bázně Hospodinovy nevyvolili,

30. Aníž povolili radě mé, ale pohrdali všelikým domlouváním mým.

31. Protož jisti budou ovoce skutků svých, a radami svými nasyceni budou.

32. Nebo pokoj hloupých zmorduje je, a štěstí bláznů zahubí je.

33. Ale kdož mne * poslouchá, bydliti

bude bezpečně, pokoj maje před strachem zlých věcí.

*Izai.1,19; 32,18.

KAPITOLA II.

Vzbuzuje k hledání moudrosti 5. předložeuřm užítku toho, totiž dáni od Boha dobrých věcí, 12. a zproštění zlých.

Synu můj, přijmeš-li slova má, a přikázání má schováš-li u sebe;

2. Nastavíš-li moudrosti ucha svého, a nakloníš-li srdce svého k opatrnosti;

3. Ovšem, jestliže na rozumnost zvoláš, a na opatrnost zvoláš-li;

4. Budeš-li ji hledati jako stříbra, a jako pokladů pilně vyhledávati ji;

5. Tehdy porozumíš bázni Hospodinově, a známosti Boží nabudeš;

6. Nebo Hospodin dává moudrost, z úst jeho umění a opatrnost.

7. Chová upřímným dlouhověkosti, pavézou jest chodícím v sprotnosti,

8. Ostříhaje stezek soudu; on cesty svatých svých ostříhá.

9. Tehdy porozumíš spravedlnosti a soudu, a upřímosti i všeliké cestě dobré,

10. Když vejde moudrost v srdce tvé, a umění duši tvé se zalíbí.

11. Prozřetelnost ostříhati bude tebe, a opatrnost zachová tě,

12. Vysvobozuje tě od cesty zlé, a od lidí mluvících věci převrácené,

13. Kteříž opouštějí stezky přímé, aby chodili po cestách tmavých,

14. Kteříž se veselí ze zlého činění, plésají v převrácenostech nejhorších,

15. Jejichž stezky křivolaké jsou, anobrž zmotaní jsou na cestách svých;

16. Vysvobozuje tě i od * ženy postranní, od cizí, kteráž řечni svými lahodí,

*k.6,24. +k.5,3.

17. Kteráž opouští vůdce mladosti své, a na smlouvu Boha svého se zapomíná;

18. K smrti * se zajisté nachyluje dům její, a k mrtvým stezky její;

*k.5,5.

19. Kteřížkoli vcházejí k ní, neavravejí se zase, aniž trefují na cestu života;

20. Abys chodil po cestě dobrých, a stezek spravedlivých abys ostříhal.

21. Nebo upřímní bydlení budou v zemi, a pobožní zůstanou v ní;

22. Bezbožní pak z země vyfati budou, a přestupníci vykořenění budou z ní.

KAPITOLA III.

Napomíná ku poslušnosti, 5. víře, 7. Boží bázni a sebe zapírání. 13. Moudrost chválí pro užítky její, 27. a předkládaje Boží soudy, od zlého odvodí.

Synu můj, na učení mé nezapomínej,

ale přikázání mých nechať * ostříhá srdce tvé.

*Zalm.119,11.

2. Dlouhosti * zajisté dnů, i let života i pokoje přidadi tobě.

*5 Mojz.8,1.

3. Milosrdenství a pravda nechť nepouštějí tě, přivaž je k hrdlu svému, napiš je na tabuli srdce svého,

4. A nalezněš milost a prospěch výborný před Bohem i lidmi.

5. Doufej * v Hospodina celým srdcem svým, na * rozumnost pak svou nepozobléhej.

*Zalm.118,8,9. +Řim.12,16.

6. Na všech * cestách svých snažuj se jej poznávati, a onť spravovati bude stezky tvé.

*Kaz.12,1.

7. Nebývej moudrý sám u sebe; boj se Hospodina, a odstup od zlého.

8. Toť bude zdraví životu tvému, a rozvážení * kostem tvým.

*k.15,30.

9. Cti * Hospodina z statku svého, a z nejpřednějších věcí všech úrod svých,

*Luk.14,13

10. A naplněny budou * stodoly tvé hojností, a presové tvoji mstem oplývati budou.

*Joel.2,24.

11. Kázně * Hospodinovy, synu můj, nezemítej, aniž sobě oškliv domlouvání jeho.

*Žid.12,5.

12. Nebo * kohož miluje Hospodin, tresce, a to jako otec syna, ježž libuje.

*Zjev.3,19.

13. Blahoslavený * člověk nalézající moudrost, a člověk vynášející opatrnost.

*Job28,28.

14. Lépeť * jest zajisté těžeti jí, nežli těžeti stříbrem, anobrž nad výborné zlato užitek její.

*k.8,10,19.

15. Dražší jest než * drahé kamení, a všechny nejžádostivější věci tvé nevrounají se jí.

*k.8,11.

16. Dlouhost dnů v pravici její, a v levici její bohatství a sláva.

17. Cesty její cesty utěšené, a všechny stezky její pokojné.

18. Štorem * života jest těm, kteříž ji dosahují, a kteříž ji mají, blahoslavení jsou.

*k.11,30; 15,4.

19. Hospodin moudrostí založil zemi, utvrdil nebesa opatrností.

20. Uměním jeho propastí protrhují se, a oblakové vydávají rosn.

21. Synu můj, nechť neodcházejí ty věci od očí tvých, ostříhej zdravého naučení a prozřetelnosti.

22. I budeť to životem duši tvé, a * ozdobou hrdlu tvému.

*k.1,9.

23. Tehdy choditi budeš bezpečně cestou svou, a v nohu svou neuraziš se.

24. Když * lehneš, nebudeš se strašiti, ale odpočívati budeš, a bude libý sen tvůj. ^{*3 Mojž.26,6. Žalm.3,6;4,9.}

25. Nelekneš se strachu náhlého, ani zpuštění bezbožníků, když přijde.

26. Nebo Hospodin bude * doufání tvé, a ostříhati bude nohy tvé, abys nebyl lapen. ^{*k.10,29.}

27. Nezadržuj dobrodiní potřebujícím, když s to býti můžeš, abys je činił.

28. Neříkej bližnímu svému: Odejdi, potom navrať se, a zitrať dám, maje to u sebe.

29. Neukládej proti bližnímu svému zlého, kterýž s tebou dověrně bydlí.

30. Nevaď se s člověkem bez příčiny, jestližeť neučinil zlého.

31. Nechtěj * záviděti muži dráči, aniž zvoluj které cesty jeho. ^{*Žalm.37,1.}

32. Nebo * ohavností jest Hospodinu převrácenec, ale s upřímými tajemství jeho. ^{*Žalm.25,14.}

33. Zlořečení * Hospodinovo jest v domě bezbožníka, ale příbytku spravedlivých žehná: ^{*3 Mojž.26,14 násl.}

34. Poněvadž posměvačům on se posmívá, pokorným pak dává milost.

35. Slávu moudří dědičně obdrží, ale blázny hubi pohanění.

KAPITOLA IV.

Šalomoun zprvu předloženého učení příkladem svým potvrzuje, 8. a napomenutv k moudrosti, 14. od obecnství s bezbožnými ve zlem odvozuje.

Poslouvejte, synové, učení otceva, a pozorujte, abyste poznali rozumnost.

2. Nebo naučení dobré dávám vám, nepouštějtež zákona mého.

3. Když jsem byl syn u otce svého mladičkář, a jediný při matce své,

4. On vyučoval mne * a říkal mi: Ať se chopí výmluvnosti mých srdce tvé, ostříhej příkázání mých, a živ budeš. ^{*3 Mojž.18,5. 1 Par.22,12 násl.}

5. Nabuď moudrosti, nabuď rozumnosti; * nezapomínej, ani se uchyluj od řeči úst mých. ^{*k.3,1.}

6. Neopouštěj ji, a bude tě ostříhati; miluj * ji, a zachová tě. ^{*k.8,17,21.}

7. Předně moudrosti, moudrosti nabývej, a za všecko jmění své zjednej rozumnost.

8. Vyvyšuj ji, a zvýšit tě; * pocti tě, když ji přijmeš. ^{*1 Sam.2,30.}

9. Přidá * hlavě tvé příjemnosti, korunou krásnou obdará tě. ^{*k.1,9.}

10. Slyš, synu můj, a přijmi řeči mé, a tak rozmnoží se léta života tvého.

11. Cestě moudrosti učim tě, vedu * tě stezkami přímými. ^{*Žalm.27,11.}

12. Když choditi budeš, nebude ssoužen krok tvůj, a poběhneš-li, neustrčíš se.

13. Chopiž se učení, nepouštěj, ostříhej ho, nebo ono jest život tvůj.

14. Na * stezku bezbožných nevěhazej, a nekráčež cestou zlostníků. ^{*Žalm.1,1.}

15. Opust * ji, nechod po ní, uchyl se od ni, a pomíň ji. ^{*2 Tim.2,19.}

16. Neboť nespí, leč zlost provedou; anobř zahánin bývá sen jejich, dokudž ku pádu nepřivodi,

17. Proto že jedi chléb bezbožnosti, a víno loupeži piji.

18. Ale stezka spravedlivých jako světlo * jasné, kteréž rozmáhá se, a svítí až do pravého dne. ^{*Žalm.119,105.}

19. Cesta pak bezbožných jako mrákota; nevědí, na čem se ustréti mohou.

20. Synu můj, slov mých pozoruj, k řečem mým nakloň ucha svého.

21. Nechať neodcházejí od očí tvých, ostříhej jich u prostřed srdce svého.

22. Nebo životem jsou těm, kteříž je nalézají, i všemu tělu jejich * lékařstvím. ^{*k.3,8.}

23. Předě vším, čehož se stříci sluší; ostříhej srdce svého, nebo z něho pochází život.

24. Odlož od sebe převrácenost úst, a zlost * rtů vzdal od sebe. ^{*Žalm.140,12.}

25. Oči tvé ať k dobrým věcem patří, a víčka tvá ať přimě hledí před tebou.

26. Zvaž stezku noh svých, a všecky cesty tvé ať jsou spraveny.

27. Neuchyluj se na pravo ani na levo, odvrát nohu svou od zlého.

KAPITOLA V.

Odvodí od smilství a cizoložství, 15. a naproti tomu vede k rozsařnému svých věcí užívání.

Synu můj, pozoruj * moudrosti mé, k opatrnosti mé † nakloň ucha svého, ^{*k.4,20. †Žalm.45,11.}

2. Abys ostříhal prozřetelnosti, a rtové tvoji šetřili umění.

3. Nebo rtové cizí ženy strdi tekou, a měkčeji nad olej ústa její,

4. Poslední pak věci její hořké jsou jako pelyněk, ostré jako meč na obě straně ostrý.

5. Nohy její * sstupují k smrti, kroko-
é její hrob uchvacují. *k.2,18.
6. Stezku života snad bys zvažiti chtěl?
Vrtkét jsou cesty její, neseznáš.
7. Protož, synové, poslechněte mne, a
eodstupujte od řeči úst mých.
8. Vzdal od ní cestu svou, a nepřibli-
uj se ke dveřím domu jejího,
9. Aby snad nedal jiným slávy své, a
et * svých ukrutnému, *k.6,34,35.
10. Aby se nenasytili cizí úsilím tvým,
a práce tvá nezůstala v domě cizím.
11. I * řval bys naposledy, když bys
hubil tělo své a čerstvost svou,
*Ezech.24,23.
12. A řekl bys: Jak jsem nenáviděl
svičení, a domlouvání pohrdalo srdce
mé,
13. A neposlouchal jsem hlasu vyuč-
nicích mne, a k učitelům svým nenaklo-
nil jsem ucha svého!
14. O málo, že jsem nevlezl ve všecko
lé u prostřed shromáždění a zástupu.
15. Pi vodu z čisterny své, a prameny
prostředku vrchoviště svého.
16. Necht se rozlévají studnice tvé ven,
potůčkové vod na ulice.
17. Měj je sám sobě, a ne cizí s tebou.
18. Budiž pozhnaný pramen tvůj, a
esel * se z manželky mladosti své,
*Kaz.9,9. Mal.2,14.
19. Lauč milostné a srny utěšené; pr-
y její at tě opojují všelikého času, v
milování * jejím kochej se ustavičně.
*Efez.5,25.
20. Nebo proč bys se kochal, synu
můj, v cizí, a objímal život postranní,
21. Poněvadž před očima Hospodino-
ýma jsou cesty člověka, a on všecky
lezky jeho váží?
22. Nepravosti vlastní jimají bezbož-
íka takového, a v provazích hříchu
vého uvázne.
23. Takovýt nmře, proto že nepřijímal
svičení, a ve množství bláznovství svého
louditi bude.

KAPITOLA VI.

lomoun vystřihá od rukojevnství, 6. lenosti, 12. jiným
oznění. 20. Potom napomenuv dítek kn poslušnosti ro-
dičů, opět vystřihá od cizoložství.

1. Synu můj, slibil-lis * za přítele svého,
oddal-lis cizimu ruce své, *k.11,15; 17,18.
2. Zapleten jsi slovy úst svých, jat jsi
černí úst svých.
3. Učiniž tedy toto, synu můj, a vy-
post se, poněvadžs se dostal v ruku při-

tele svého. Jdi, pokař se, a probud při-
tele svého.

4. Nedej usnouti očím svým, a zdří-
matí víčkám svým.
5. Vydři se jako srna z ruky, * a jako
pták z ruky čížeblíka. *Zalm.124,7.
6. Jdi * k mravenci, lenochu, shlédni
cesty jeho, a nabud moudrosti. *k.30,25.
7. Kterýž nemaje vůdce, ani správce,
ani pána,
8. Připravuje v létě pokrm svůj, shro-
mažduje ve žni potravu svou.
9. Dokudž lenochu ležeti budeš? Sko-
ro-líž vstaneš ze sna svého?
10. Maličko pospiš, maličko zdřímeš,
maličko složíš ruce, abys poležel,
11. V tom přijde jako pocerstý chudo-
ba tvá, a nouze tvá jako muž zbrojný.
12. Člověk nešlechetný, muž nepravý
chodí v převrácenosti úst.
13. Mhourá očima svýma, mluví noha-
ma svýma, ukaznje prsty svými.
14. Převrácenost všeliká jest v srdci
jeho, smýšlí zlé všelikého času, sváry
rozsívá.
15. A protož v náhle přijde bída jeho,
rychle setřin bude, a nebudet uličení.
16. Těchto * šesti věcí nenávidí Hospo-
din, a sedmá ohavností jest duši jeho:
*Job 5,19 násl.
17. Oči vysokých, jazyka lživého, a
rukou vylévajících krev nevinnou,
18. Srdce, kteréž ukládá myšlení ne-
pravá, noh kvapných běžeti ke zlému,
19. Svědka * lživého, mluvícího lež, a
toho, jenž * rozsívá ruznice mezi bratří-
mi. *k.19,5,9. +v.14.
20. Ostřihejž, * synu můj, přikázání ot-
ce svého, a neopouštěj naučení matky
své. *k.1,8.
21. Přivazuj je k srdci svému ustavič-
ně, a k hrdlu svému je připínej.
22. Kamžkoli půjdeš, ono tě zprovodí,
když spáti budeš, bude tě ostřihati, a
když procitíš, bude * s tebou rozmlou-
vati, *Zalm.1,2.
23. (Nebo přikázání jest svíce, * a na-
učení světlo, a cesta života jsou domlou-
vání vyučující,) *Zalm.119,105.
24. Aby tě ostřihalo od ženy zlé, od
úlisnosti jazyka ženy cizí.
25. Nežádejž * krásy její v srdci svém,
a nechat tě nejímá víčky svými.
*2 Sam.11,24.
26. Nebo * příčinou ženy cizoložné

zchudl bys až do kusu chleba, anobř žena cizoložná drahou duší ulovuje.

27. Může-liž kdo skryti oheň v klně svém, aby roucho jeho se nepropálo? ^{*k.29,3.}

28. Může-liž kdo choditi po uhlí řevém, aby nohy jeho se neopálily?

29. Tak kdož vchází k ženě bližního svého, nebudeť bez viny, kdož by se ji koli dotkl.

30. Neuvozuji potupy na zloděje, jestliže by ukradl, aby nasytil život svůj, když lační,

31. Ač * postižen jsa, navrácuje *to* sedm násobně, všim statkem domu svého nahraňuje: ^{*2 Mojs.22,1.4.}

32. Ale eizoložici s ženou blázen jest; kdož lubí duši svou, tenť to činí;

33. Trápení a lehkosti dochází, a útržka jeho nebývá shlazená.

34. Nebo zůřivý jest luěv muže, a ne odpouštíť v den pomsty.

35. Neohlídá se na žádou zápлатu, aniž přijímá, by i množství darů dával.

KAPITOLA VII.

Šalomoun napomíná ku poslouchání příkázání svých, 5. a opět vstříhá od cizoložstva, předkládaje, kterak cizoložnice mladé lidi svozují.

Synu můj, ostříhej řeči mých, a příkázání má schovej u sebe.

2. Ostříhej příkázání mých, a živ budeš, a naučení mého jako zřítelnice očí svých.

3. Přivaž je * na prsty své, napiš je na tabuli † srdce svého. ^{*k.6,21.†k.3,3.}

4. Rei moudrosti: Sestra má jsi ty, a rozumnost přítelkyni jmenuj,

5. Aby tě * ostříhala od ženy eizi, od postranní, jenž řeči svými lahodí. ^{*k.2,16;6,24.}

6. Nebo z okna domu svého okénkem vyhlédaje,

7. Viděl jsem mezi hloupými, spatřil jsem mezi mládeží mládence blázuivého,

8. Kterýž šel po ulici vedlé úhlu jejího, a cestou k domu jejímu kráčel,

9. V soumrak, u večer due, ve tmách nočních a v * mrákotě. ^{*k.4,19.}

10. A aj, žena potkala ho v ozdobe nevěstiči a chytrého srdce.

11. Štěbetná a opovážlivá, v domě jejím * nezůstávají nohy její, ^{*1 Tim.5,13.}

12. Jednak vně, jednak na ulici u každého úhlu úklady činíci.

13. I chopila jej, a políbila ho, a opovrhši stud, řekla jemu:

14. Oběti * pokojně jsou u mne, dušpluila jsem slib svůj. ^{*3 Mojs.3,3 u.}

15. Protož vyšla jsem vstříc tobě, aby pilně hledala tváři tvé, i nalezla jsem

16. Koberei jsem obestřela lůže sv s řezbami a prostěradly Egyptskými,

17. Vykadila jsem pokojík svůj mirra a aloe a skořici.

18. Poď, opojíme se milostí až do tra, obveselíme se v milosti.

19. Nebo není muže doma, odšel * cestu dalekou. ^{*Lok.19,}

20. Pytlík peněz vzal s sebou, v jis den vrátí se do domu svého.

21. I naklonila ho mnohými řeči svými, a lahodnosti rtů svých přinutila je

22. Šel za ni hned, jako vůl k zab chodívá, a jako blázen v pouta, jimiž l trestán byl.

23. Dokudž nepronikla střela jater j ho, pospíchal jako pták k osídlu, nev da, že ono bezživotí jeho jest.

24. Protož nyní, synové, slyšte mne, pozorujte řeči úst mých.

25. Neuchyľuj se k cestám jejím srd tvé, aniž se toulej po stezkách jejích.

26. Nebo mnohé zranivši, porazila, silní všickni z morderování jsou od ní.

27. Cesty * pekelné dům její, vedou do skryšii smrti. ^{*k.2,18;5}

KAPITOLA VIII.

Moudrost věčná, Syn Boží, napomíná k přijímání uč svého, kteréž zjevně skrze své služebníky předkládá. Zatím k známosti 32. i poslouchání sebe pomoc a služ lidem činí.

Zdalíž moudrost nevolá, a rozumuo nevydává hlasu svého?

2. Na vrchu vysokých míst, u * cesty na rozcestí stojí, ^{*k.7,8.1}

3. U bran, kudy se chodí do města, kudy se chodí dveřmi, volá, řkuci:

4. Na vásť, ó muži, volám, a hlas mě jest k synům lidským.

5. Poučte se hloupí opatrnosti, a blázi srozumějte srdcem.

6. Poslouchejtež, nebo znamenité věc mluvití budu, a otevření rtů mých pou hou pravdu.

7. Jistě žeť pravdu zvěstují ústa má, ohavnosti * jest rtům mým bezbožnost ^{*Zalm.45,}

8. Spravedlivé jsou všechny řeči úst mých, není v nich * nic krivého ani přvráceného. ^{*Izai.53,9.1 Petr.2,21}

9. Všecky pravé jsou rozumějícimu, i přímé těm, kteříž nalézají umění.

10. Přijmětež * cvičení mé raději než třibro, a umění raději než zlato nejvýornější. *k.3,14;16,16.
11. Nebo * lepší jest moudrost než dravé kamení, tak že jakékoli věci žádosti vrovnatí se jí nemohou. *k.3,15.
12. Já moudrost bydlím s opatrností, umění pravé prozřetelnosti přítomně sám.
13. Bázeň * Hospodinova jest v nenáisti míti zlé; pýchy a vysokomyslnosti, cesty zlé a úst převrácených nenávilím. *k.14,2,16;16,6.
14. Má jest rada i šťastný prospěch, ať jsem rozumnost, a má jest síla.
15. Skrze mne králové kralují, a kniata ustanovují věci spravedlivé.
16. Skrze mne knížata panují, páni i šickni soudcové zemští.
17. Já * milující mne milují, a kteříž mne pilně hledají, nalézají mne. *Jan.14,21,23.
18. Bohatství a sláva při mně jest, zboží trvanlivé i spravedlnost.
19. Lepší jest ovoce mé než * nejlepší lato, i než ryzi, a užitek můj než stříro výborné. *k.3,14.
20. Stezkou spravedlnosti vodím, prostředkem stezek soudu,
21. Abych těm, kteříž mne milují, přičánila zboží věčné, a poklady jejich nalila.
22. Hospodin * měl mne při počátku cesty své, před skutky svými, přede všemi časy. *Jan.1,1.
23. Před věky ustanovena jsem, před počátkem, prvé než byla země.
24. Když ještě nebylo propasti, zploze-
la jsem, když ještě nebylo studnie oplý-
vající vodami.
25. Prvé než hory založeny byly, než
páhrbkové, zplozena jsem;
26. Ještě byl neučinil země a rovin,
já začátku prachu okršlku zemského.
27. Když připravoval nebesa, byla
sám tu, když * vyměřoval okrouhlost
d propastí; *Job 26,10.
28. Když upevňoval oblaky v výsosti,
já jsem utvrzoval studnice propastí;
29. Když ukládal moři cíl jeho, a vo-
dám, aby nepřestupovaly rozkázání je-
ho, když vyměřoval základy země:
30. Tehdáž byla jsem od něho pěstová-
na a byla jsem jeho potěšení na každý
den, a anobř hrám před ním každého
den;

31. Hráb i na okršlku země jeho, a rozkoše * mé s syny lidskými. *5 Moj.2,33,3.
32. A tak tedy, synové, poslechněte mne, nebo blahoslaveni jsou ostříhající cest svých.
33. Poslonehejte cvičení, a nabuďte rozumu, a nerozpakujte se.
34. Blahoslavený člověk, kterýž mne slýchá, bdě u dveří svých na každý den, šetře veřeji dveří svých.
35. Nebo kdož mne nalézá, nalézá ži-
vot, a dosahuje lásky od Hospodina.
36. Ale kdož hřeší proti mně, ukruten-
ství provodí nad duši svou; všickni, kte-
říž mne nenávidí, milují smrt.

KAPITOLA IX.

Šalomoun moudrosti Boží v církvi mocné dílo, 3. učení její, 6. i užítky obého staví naproti 13. dílu, 16. a učení moudrosti světa a těla, 18. i škodám, kteréž ona s sebou přináší.

Moudrost vystavěla dům svůj, vytesa-
vši sloupů svých sedm.

2. Zbila * dobytek svůj, smísila víno své, stál také † svůj připravila. *Mat.22,4. †Zalm.23,5.

3. A poslavši děvečky své, volá na vr-
chu nejvyšších míst v městě:

4. Kdožkoli jest hloupý, uchyl se sem.
Až i bláznivým říká:

5. Poďte, * jezte chléb můj, a píte víno,
kteréž jsem smísila. *Izai.55,1.

6. Opusťte hloupost a živi budete, a
chodte cestou rozumnosti.

7. Kdo * tresce posměvače, dochází han-
by, a kdo přimlouvá bezbožnému, poha-
nění. *Mat.7,6.

8. Nedomlouvej posměvači, aby tě ne-
vzal v nenávisť; přimlouvej moudrému,
a bude tě milovati.

9. Učiň to moudrému, a bude moudřej-
ší; pouč spravedlivého, a bude umě-
lejší.

10. Počátek * moudrosti jest bázeň Ho-
spodinova, a umění svatých rozumnost.
*k.1,7. Zalm.111,10.

11. Nebo skrze mne rozmnoží se dno-
vé tvoji, a přidánoť bude lét života.

12. Budeš-li moudrý, sobě moudrý bu-
deš; pakli posměvač, sám vytrpíš.

13. Žena bláznivá * štěbetná, nesmysl-
ná, a nie neumí. *k.7,11.

14. A sedí u dveří domu svého na sto-
lici, na místech vysokých v městě,

15. Aby volala jdoucích cestou, kteříž
přimo jdou stezkami svými, řkuci:

16. Kdo jest bloupyý, uchyl se sem. A bláznivému říká:

17. Voda * kradená sladší jest, a chléb pokoutní chutnější. *k.20,17.

18. Ale neví * *hlupec*, že mrtví jsou tam, a v hlubokém hrobě ti, kterýchž pozvala. *k.4,19.

Summa kapitol následujících až do 29. tato jest: Vypsání moudrých i bláznů, skutků jejich i cile.

KAPITOLA X.

1. Příslví Šalomounova.

Syn * moudrý obveseluje otee, ale syn bláznivý † zámátkem jest matee své. *k.15,20. †k.17,25.

2. Neprospívají * pokladové bezbožně nabytí, ale spravedlnost vytrhuje od smrti. *k.11,4. Ezech.7,19.

3. Nedopnští laučti Hospodin duši spravedlivého, statek pak bezbožných rozptýlí.

4. K nonzi přivedí ruka lstivá, ruka pak pracovitých zbohacuje.

5. Kdo shromažďuje v létě, * jest syn rozumný; kdož vyspává ve žni, jest syn, kterýž hanbu činí. *k.6,8.

6. Požehnání jest nad hlavou spravedlivého, ale ústa bezbožných přikrývají ukrutnost.

7. Památka spravedlivého požehnaná, ale * jméno bezbožných smrdí. *Zalm.9,6; 34,17.

8. Mondré * srdcepřijímá příkázání, ale blázen od rtů svých padne. *Zalm.141,5.

9. Kdo chodí * upřímě, chodí doufanlivě; kdož pak převrací cesty své, vyjeven bude. *Zalm.24,3,4.

10. Kdo * mhourá okem, uvodí nesnáz; a kdož jest bláznivých rtů, padne. *k.6,13.

11. Pramen * života jsou ústa spravedlivého, ale ústa bezbožných přikrývají ukrutnost. *Zalm.37,30.

12. Nenávisť vzbuzuje sváry, ale láska přikrývá * všecka přestoupení. *1 Kor.13,4. 1 Petr.4,8.

13. Ve rtech rozumného nalézá se moudrost, ale kyj na hřbetě blázna.

14. Mondří skrývají umění, úst pak blázna blízké jest setření.

15. Zboží bohatého jest město pevné jeho, ale nouze jest chudých setření.

16. Práce spravedlivého jest k životu, nábytek pak bezbožných jest k hřichu.

17. Stezkou * života jde, kdož přijímá trestání; ale kdož pohrdá † domlouváním, bloudí. *k.14,27. †k.13,1,18.

18. Kdož přikrývá nenávisť rty lživý-

mi, i kdož uvodí v lehkost, ten blázen jest.

19. Mnohé mluvení nebývá bez hřichu, kdož pak zdržuje rty své, opatrný jest.

20. Stříbro výborné jest jazyk spravedlivého, ale srdce bezbožných za nic ne stojí.

21. Rtové spravedlivého pasou mnohé blázni pak pro blázuovství umírají.

22. Požehnání Hospodinovo zbohacuje a * to beze všeho trápení. *Zalm.127,2.

23. Za žert jest bláznů činiti nešlechtnost, ale muž rozumný moudrostí se drží.

24. Čeho se bojí bezbožný, to přichází na něj; ale čehož žádají * spravedliví, dává Bůh. *Zalm.145,19.

25. Jakož pomíjí * vichřice, tak nestane bezbožníka, spravedlivý pak jest záklád stálý. *k.14,32. Zalm.1,4.

26. Jako ocet zubům, a jako dým očima, tak jest lenivý těm, kteříž jej posílají.

27. Bázeň * Hospodinova přidává duši, léta pak bezbožných nkrácena bývají. *k.14,27; 3,2. Zalm.128,4.

28. Očekávání spravedlivých jest potěšení, naděje pak bezbožných zahyne.

29. Šilon jest * upřímému cesta Hospodinova, a strachem těm, kteříž činí nepravost. *Ozeáš.14,9.

30. Spravedlivý * na věky se nepohne, bezbožni pak nebudou bydliti v zemi. *Zalm.112,6.

31. Ústa * spravedlivého vynášejí moudrost, ale † jazyk převrácený vyfat bude. *Zalm.37,30. †Zalm.63,12.

32. Rtové spravedlivého znají, což jest Bohu libého, ústa pak bezbožných převrácené věci.

KAPITOLA XI.

Váha * falešná ohavností jest Hospodinu, ale závaží pravé líbí se jemu. *k.16,11; 20,10,23.

2. Za pýchou přichází zahanbení, ale při pokorných jest moudrost.

3. Sprostost upřímých vodí je, převrácenost * pak přestupníků zatracuje je. *Zalm.52,7.

4. Neprospívá * bohatství v den hněvu, ale spravedlnost vytrhuje z smrti. *Kazat.5,13 Ezech.7,19.

5. Spravedlnost upřímého spravuje cestu jeho, ale pro bezbožnost svou padá bezbožný.

6. Spravedlnost upřímých vytrhuje je, ale přestupníci v zlosti zjímání bývají.

7. Když umírá člověk bezbožný, hyne naděje, i očekávání rekovských činů mizí.

8. Spravedlivý z úzkosti bývá vysvozen, bezbožný pak přichází na místo jeho.

9. Pokrytec ústy kazí bližního svého, ale spravedliví uměním vytrženi bývají.

10. Z štěstí * spravedlivých veselí se město, když pak hynou bezbožní, *bývá* propěvování. *k.28,12.

11. Požehnáním spravedlivých zvýšeno bývá město, ústy pak bezbožných vyvráceno.

12. Pohrdá bližním svým blázen, ale muž rozumný mlčí.

13. Utrhač * toulaje se, pronáší tajnost, věrný pak *člověk* tají věc. *k.20,19.

14. Kdež není dostatečné rady, padá id, ale * spomožení jest ve množství údeř. *k.15,22.

15. Velmi sobě škodí, kdož slibuje za iziho, * ještě ten, kdož nenávidí rukemství, bezpečen jest. *k.6,1.

16. Žena šlechetná má čest, a ukrutní naji zboží.

17. Člověk účinný dobře činí životu věmu, ale ukrutný kormoutí tělo své.

18. Bezbožný dělá * dílo falešné, ale dož † rozsívá spravedlnost, *má* mzdu istou. *Zalm.37,20. †Přisl.22,8.

19. Tak spravedlivý *rozsívá* * k životu, a kdož následuje zlého, k smrti své. *k.22,8. Gal.6,7.

20. Ohavnosti * jsou Hospodinu převrácení srdcem, ale ctného obcování líbí se mu. *k.12,22. Zalm.5,7.

21. Zlý, * by sobě *i* na pomoc přivzal, ejuje pomsty, simě pak spravedlivých chází *toho*. *k.16,5.

22. Zápona zlatá na pysku svině *jest* na pěkná bez rozumu.

23. Žádost * spravedlivých jest toliko obrých věcí, *ale* † očekávání bezbožných hněv. *k.10,24.28. †Job 8,13,14.

24. Mnohý * rozdává štědrě, a však přivává mu více; jiný skoupě drží nadušnost, ale k chudobě. *Zalm.112,5,9.

25. Člověk štědrý bývá bohatší, a kdož lažuje, také sám bude zavlažen.

26. Kdo zadržuje obilí, zlořečí mu lid; e požehnání na hlavě toho, kdož je odává.

27. Kdo pilně hledá dobrého, nalézá přízeň; kdož pak hledá * zlého, potká jej. *Zalm.7,17.

28. Kdo doufá v bohatství své, ten spadne, ale * spravedliví jako ratolet zkvetnou. *Zalm.52,10.

29. Kdo kormoutí dům svůj, za dědictví bude míti vítr, a blázen sloužití musí moudrému.

30. Ovoce spravedlivého * *jest* strom života, a kdož vyučuje duše, *jest* moudrý. *k.3,18; 15,4.

31. Aj, spravedlivému na zemi odplacováno bývá, čím * více bezbožnému a hříšníkovi? *1 Petr.4,18.

KAPITOLA XII.

Kdo miluje * cvičení, miluje umění; kdož pak nenávidí domlouvání, nemoudrý jest. *k.13,18. Zalm.141,5.

2. Dobrý nalézá lásku u Hospodina, ale muže nešlechetného potupí *Báh*.

3. Nebývá trvánlivý člověk v bezbožnosti, kořen pak spravedlivých nepohne se.

4. Žena statečná * *jest* koruna muže svého, ale jako hnis v kostech jeho ta, kteráž k hanbě přivodí. *k.31,10.

5. Myšlení spravedlivých jsou pravá, rady pak bezbožných lstivé.

6. Slova * bezbožných úklady činí krvi, ústa † pak spravedlivých vytrhují je. *k.15,1. †1 Mojz.37,22.

7. Vyvrácení bývají bezbožní tak, aby jich nebylo, ale dům spravedlivých ostojí.

8. Podlé toho, jakž rozumný jest, chválen bývá muž, převráceného pak srdce bude v pohrdání.

9. Lepší jest nevzácný, kterýž má služebníka, nežli ten, kterýž sobě slavně počíná, a nemá chleba.

10. Pečuje spravedlivý o * život hovádka svého, srdce pak bezbožných ukrutné jest. *2 Mojz.23,5.

11. Kdo * dělá zemi svou, nasycen bývá chlebem; ale kdož následuje zahalečů, blázen jest. *k.28,19.

12. Žádostiv * jest bezbožný obrany proti zlému, ale kořen spravedlivých způsobuje ji. *k.2,14; 15,21.

13. Do přestoupení rtů zapletá se zlostník, ale spravedlivý vychází z ssoužení.

14. Z ovoce * úst každý nasycen bude dobrým, a odplatu za skutky člověka dá jemu *Báh*. *k.10,31.

15. Cesta * blázna přímá se zdá jemu, ale kdo poslouchá rady, moudrý jest. *k.14,12.

16. Hněv blázna v tentýž den poznán bývá, ale opatrný hanbu skrývá.

17. Kdož mluví * pravdu, ohlašuje spravedlnost, † svědek pak falešný lest. *k.14,5. †k.6,19.

18. Někdo vynáší řeči * podobné meči probodujícímu, ale jazyk moudrých jest lékařství. *k.13,3.

19. Rtové pravdomluvní utvrzení budou na věky, ale na kratičko jazyk lživý.

20. V srdci těch, kteříž zlé obmýšlejí, bývá lest, v těch pak, kteříž radí ku pokoji, veselí.

21. Nepotká spravedlivého žádá těžkost, bezbožní * pak naplnění budou zlým. *Zalm.32,10; 34,20,22.

22. Ohavností * jsou Hospodinu rtové lživí, ale ti, jenž činí pravdu, líbí se jemu. *k.6,17; 11,20. Zalm.5,7

23. Člověk opatrný taji umění, ale srdce bláznů vyvolává bláznovství.

24. Ruka * pracovitých panovati bude, lstivá pak musí dávatí plat. *k.10,4.

25. Starost v srdci člověka snižuje ji, ale věc dobrá obveseluje ji.

26. Vzácnější jest nad bližního svého spravedlivý, cesta pak bezbožných svodí je.

27. Nebude péci fortelný, což ulovil, ale člověk bedlivý statku drahého nebude.

28. Na stezce spravedlnosti jest život, a cesta stezky její nesmrtečná jest.

KAPITOLA XIII.

Syn * moudrý přijímá evičeni otcovo, ale † posměvač neposlouchá domlouvání. *k.10,8. †k.1,22.

2. Z ovoce * úst každý jisti bude dobré, ale duše převrácených nátisky. *k.12,14; 18,20.

3. Kdo * ostříhá úst svých, ostříhá duše své; kdo rozdirá rty své, setření na něj přijde. *k.21,23.

4. Žádá, a nic nemá duše lenivého, duše pak pracovitých zbohatne.

5. Slova lživého * nenávidí spravedlivý, bezbožníka pak v ošklivost uvodí a zahanbuje. *Zalm.119,163.

6. Spravedlnost * ostříhá přímě chodícího po cestě, bezbožnost pak vyvrací hříšníka. *k.10,30.

7. Někdo * bohatým se děláje, nem nic; zase někdo děláje se † chudým, m však statku mnoho. *k.12,9. †Mat.5.

8. Výplata života člověku jest bohatství jeho, ale chudý neslyší domlouvání.

9. Světlo spravedlivých rozsvětluje svíce * pak bezbožných zhasne. *k.24,2

10. Samou toliko pýchou působí člově svár, ale při těch, jenž užívají rady, jest moudrost.

11. Statek zle dobytý umenšovati s bude, kdož pak shromažďuje rukou, př větší * ho. *k.28,19,2

12. Očekávání dlouhé zemdlivá srdce ale * žádost splněná jest strom života. *Zalm.14,

13. Kdož pohrdá slovem Božím, sám sobě škodí; ale kdož se bojí přikázan odplaceno mu bude.

14. Naučení moudrého jest pramen života, k vyhýbání se osidlům smrti.

15. Rozum dobrý dává milost, cest pak * převrácených jest tvrdá. *k.15,1

16. Každý důmyslný dělá nměle, al blázen rozprostírá bláznovství.

17. Posel bezbožný upadá v neštěstí jednatel pak věrný jest lékařství.

18. Chudoba a lehkost potká toho, jen se vytahuje z kázně; ale * kdož ostříh naučení, zveleben bude. *k.10,

19. Žádost naplněná sladká jest duš ale ohavnost jest bláznům odstoupení o zlého.

20. Kdo chodí s moudrymi, bude moudrý; ale kdo tovaryši s bláznym, setří bude.

21. Hříšníky stihá neštěstí, ale spravedlivým odplatí Bůh dobrým.

22. Dobrý zanechává dědictví vnu kům, ale * zboží hříšného zachování bý vá spravedlivému. *Job 27,16,17

23. Hojnost jest pokrmů na roli chudých, někdo pak hyne skrze nerozřadnost.

24. Kdo zdržuje metlu svou, nenávid syna svého; ale kdož ho miluje, za častí jej tresce.

25. Spravedlivý ji * až do nasycení duše své, břicho pak bezbožných nedosta tek trpí. *Zalm.22,27. Izai.65,13

KAPITOLA XIV.

Moudrá žena * vzdělává dům svůj, bláznice pak rukama svýma boří jej. *k.11,16; 12,4

2. Kdo chodí v upřímnosti své, bojí se

Hospodina, ale převrácený v cestách svých pohrdá jim.

3. V ústech blázna jest hál pýchy, rtové pak moudrých ostříhají jich.

4. Když není volů, prázdné jsou jesle, ale hojná úroda jest v síle volů.

5. Svědek věrný neklamá, ale svědek falešný * mluví lež. *k.12,17.

6. Hledá posměvač moudrosti, a nenalézá, rozumnému pak umění snadné jest.

7. Odejdi od * muže bláznivého, když se seznáš při něm rtů umění. *k.1,22.

8. Moudrost opatrného jest, * aby rozuměl cestě své, bláznovství pak bláznů ne lstí. *Efez.5,15.

9. Blázen * přikrývá hřích, ale mezi nepřimými dobrá vůle. *k.10,23.

10. Srdce ví o hořkosti duše své, a k reseli jeho nepřimí se cizí.

11. Dům bezbožných vyblazen bude, ale stánek upřímých zkvete.

12. Cesta * zdá se přímá člověku, a však okonání její jest cesta k smrti. *k.12,15; 16,25.

13. Také * i v smíchu boli srdce, a cíl reseli jest zámtek. *Luk.6,25.

14. Cestami svými nasytí se převrácený srdcem, ale muž * dobrý štítí se ho. *Žalm.49,15.

15. Hloupý věří každému slovu, ale opatrný šetří kroku svého.

16. Moudrý boji se a odstupuje od zlého, ale blázen dotře a smělý jest.

17. Náhlý se dopouští * bláznovství, a až myšlení zlých v nenávisti bývá. *k.12,16.

18. Dědičně vládnou hlupci bláznovstvím, ale opatrní bývají korunování uměním.

19. Sklánějí se zlí před dobrými, a bezbranní u bran spravedlivého.

20. Také i * příteli svému v nenávisti bývá chudý, ale milovníci bohatého mozi jsou. *k.19,4.

21. Pohrdá bližním svým hříšník, ale kdož se slitovává nad * chudými, blahobytivý jest. *Žalm.41,2,3. Mat.5,7.

22. Zajisté žef blondi, kteříž ukládají * ale milosrdenství a pravda těm, kteříž smýšlejí dobře.

23. Všeliké práce bývá zisk, ale slovo jest jen k nouzi.

24. Koruna moudrých jest bohatství, ale bláznovství pak bláznivých bláznivostiv.

25. Vysvobozuje daše svědek pravdomluvný, ale lstivý mluví lež.

26. V * bázni Hospodinově jestiť doufání silné, kterýž synům svým útočištěm bude. *k.18,10.

27. Bázeň * Hospodinova jest pramen života, k vyhýbání se osidlům smrti. *k.10,27; 13,14.

28. Ve množství lidu jest sláva krále, ale v nedostatku lidu zahynutí vůdce.

29. Zpozdilý k hněvu hojně má rozumu, ale náhlý pronáší bláznovství.

30. Život těla jest srdce zdravé, ale hnis v kostech jest závist.

31. Kdo * utiská chudého, útržku činí Učiniteli jeho; ale etí jej, kdož se slitovává nad chudým. *k.17,5.

32. Pro zlost svom * odstrčen bývá bezbožný, ale naději má i při smrti své spravedlivý. *Žalm.37,16 násled.

33. V srdci * rozumného odpočívá moudrost, co pak jest u vnitřnosti bláznů, nezatají se. *k.12,23.

34. Spravedlnost zvyšuje národ, ale hřích jest ku pohanění národům.

35. Laskav bývá král na * služebníka rozumného, ale hněviv na toho, kterýž hanbu činí. *1 Mojz.41,38 násled.

KAPITOLA XV.

Odověď měkká odvracuje hněv, ale řeč zperná vzbuzuje prehlivost.

2. Jazyk moudrých ozdobuje umění, ale ústa bláznů vylévají bláznovství.

3. Na všelikém místě * oči Hospodinovy spatřují zlé i dobré. *Žalm.33,13—15. Žid.4,13.

4. Zdravý jazyk jest * strom života, převrácenost pak z něho ztroskotání od větru. *k.3,18; 11,30; 12,18.

5. Blázen pohrdá cvičením otce svého, ale kdož ostříhá * naučení, opatrnosti nabude. *Žalm.141,5.

6. V domě * spravedlivého jest hojnost veliká, ale v úrodě bezbožného zmatek. *k.3,33.

7. Rtové moudrých rozsívají umění, srdce pak bláznů ne tak.

8. Obět bezbožných ohavnosti * jest Hospodinu, ale modlitba upřímých líbí se jemu. *Izai.1,11; 66,3.

9. Ohavnosti jest Hospodinu * cesta bezbožného, toho pak, kdož následuje spravedlnosti, miluje. *k.11,20.

10. Trestání přísné opouštějícímu cestu, a kdož * nenávidí domlounání, umře. *k.29,1.

11. Peklo * i zatracení *jest* před Hospodinem, čím více srdce synů lidských? *Job 26,6.

12. Nemiluje posměvač toho, kterýž ho tresce, aniž k moudrým přistoupí.

13. Srdce * veselé obveseluje tvář, ale pro žalost srdce duch zkormoucen bývá. *k.17,22.

14. Srdce rozumného hledá umění, ale ústa bláznů pason se bláznovstvím.

15. Všickni dnové ebudého zli *jsou*, ale dobromyslného * hody ustavičné. *1 Tim.6,6.

16. Lepší * jest maličko s bázní Hospodinovou než poklad veliký s nepokojem. *k.16,8. Žalm.37,16.

17. Lepší * jest krmě z zeli, kdež jest láska, nežli z krmného vola, kdež jest nenávisť. *k.17,1.

18. Muž lživý vzbuzuje sváry, ale zpozdíly k hněvu upokojuje svadu.

19. Cesta * lenivého jest jako plot z trní, ale stezka upřímých jest vydlážená. *k.24,30,31.

20. Syn * moudrý obveseluje otce, bláznivý pak člověk pohrdá matkou svou. *k.10,1 : 17,25 : 19,13,26.

21. Bláznovství jest veselím bláznů, ale člověk rozumný upřimo kráčetí směruje.

22. Kdež není * rady, zmařena bývají usilování, ale množství rádeň ostojí. *k.11,14 : 20,13 : 24,6.

23. Vesel bývá člověk z odpovědi úst svých; nebo * slovo v čas příhodný o jak *jest* dobré! *k.25,11.

24. Cesta života * vysoko jest rozumnému proto, aby se uchýlil od pekla dole. *Kol.3,1,2.

25. Dům pyšných vyvrací Hospodin, meze pak vdovy upevňuje.

26. Ohavnosti jsou Hospodinu * myšleni zlého, ale čistých řečí vzácné. *1 Mojs.37,19,20.

27. Kdož dychtí po lakomství, * kormontí dům svůj; ale kdož * nenávidí darů, živ bude. *k.11,29. + Žalm.15,5.

28. Srdce * spravedlivého přemýšluje, eo má mluvití, ale ústa bezbožných vylévají všelijakou zlost. *v.14.

29. Vzdálen jest Hospodin od bezbožných, ale modlitba spravedlivých vylýchá.

30. To, což se zraku naskýtá, obveseluje srdce; pověst * dobrá tukem naplňuje kosti. *k.22,1.

31. Ucho, kteréž poslouchá trestání ži-

vota, u prostřed moudrých bydliti bude.

32. Kdo se vyhýbá cvičení, zanedbává duše své; ale kdož přijímá * domlouvá ni, má rozum. *Žalm.141,1.

33. Bázeň * Hospodinova *jest* cvičen se moudrosti, a slavn * předchází poržení. *k.1,7. Žalm.111,10. + Přísl.18,1.

KAPITOLA XVI.

Při člověku bývá * sporádání myšlen ale od Hospodina jest řeč jazyka. *Jer.10,2.

2. Všecky * cesty člověka čisté se jim zdají, ale kterýž zpytuje duchy, Hospodin jest. *k.21,3.

3. Uval * na Hospodina činy své, a bu don upevňena předsevzetí tvá. *Žalm.37,5. Mat.6,25,28. 1 Petr.5,7.

4. Hospodin všecko učinil pro sebe sa mého, také i bezbožného ke dni zlému

5. Ohavnosti jest Hospodinu každ; pyšného srdce; by sobě na pomoe i jin přivzal, neujde pomsty.

6. Milosrdenstvím * a pravdou očištěn bývá nepravost, a v bázni Hospodinové bází se zlého. *k.10,14.

7. Když se líbí Hospodinu cesty člověka, také i nepřátely jeho spokojuje l němu.

8. Lepší * jest maličko s spravedlností než množství důchodů nespravedlivých. *k.15,16. Žalm.37,16.

9. Srdce člověka přemýšlí o cestě své ale Hospodin spravuje kroky jeho.

10. Rozhodnutí *jest* ve rtech královských, v soudu neuchylují se ústa jeho

11. Váha a závaží * jsou úsudek Hospodinu, a všecka závaží v pytlíku jeho nařízení. *k.11,1 : 20,10,23.

12. Ohavnosti *jest* králům činiti bezbožně; nebo * spravedlností upevňová bývá trůn. *k.20,25.

13. Rtové spravedliví libezní *jsou* králům, a ty, kteříž upřímě mluví, milují

14. Rozhňevání * královo jistý pose smrti, ale muž moudrý ukrotí je. *k.20,2. Dan.2,12,24.

15. V jasné tváři královské jest život a přívětivost jeho jako oblak s deštěm jarním.

16. Mnohem lépe jest nabyti moudrosti než * zlata nejčistšího, a nabyti rozumnosti lépe než stříbra. *k.3,14.

17. Cesta upřímých jest odstoupiti o zlého; ostříhá duše své ten, kdož ostříhá cesty své.

18. Před * setřením bývá pýcha, a před pádem pozdvižení ducha. *k.18,12.
19. Lépe jest poníženého ducha býti s pokornými, než dělití kořist s pyšnými.
20. Ten, kdož pozoruje slova, nalézá lobré; a kdož doufá v Hospodina, blaoslavený jest.
21. Ten, kdož jest moudrého srdce, love rozumný, a sladkost rtů přidává aučení.
22. Rozumnost těm, kdož ji mají, jest ramen života, * ale umění bláznů jest láznovství. *k.13,14.
23. Srdce moudrého rozmunně spravuje sta svá, tak že rty svými přidává * naseení. *v.21.
24. Plást * medu jsou řeči utěšené, adkost duši, a lékařství kostem. *k.12,25.
25. Cesta * zdá se přímá člověku, ale konání její jistá cesta smrti. *k.14,12.
26. Člověk pracovitý pracuje sobě, neponoukají ho ústa jeho.
27. Muž nešlechetný vykopává zlé, v nožto rtech jako oheň spalující.
28. Muž převrácený rozsívá sváry, a levetník rozlučuje přátely.
29. Muž ukrutný přeluzuje bližníhoého, a nvodí jej na cestu nedobrou.
30. Zamhuňuje * oči své, smýšleje veprevrácené, a zmítaje pysky svými, skonává zlé. *k.6,13;10,11.
1. Koruna ozdobná jsou šediny na ces spravedlnosti se nalézající.
2. Lepší jest zpozdíly k huěvu než sý rek, a kdož panuje nad myslí svou nli ten, kterýž dobyl města.
3. Do klínu umítán bývá los, ale od Bspodina všecko řízení jeho.

KAPITOLA XVII.

- Lpší jest * kus chleba suchého s pokojem, nežli dům plný nabitých hovad s svrem. *k.15,17.
- Služebník rozumný panovati bude na synem, kterýž jest k hanbě, a mezi brátri mí dělití bude dědictví.
- Teglik stříbra a pec zlata zkušuje, absrdcí Hospodin.
- Zlý člověk pozoruje řeči nepravých, a ár poslouchá jazyka převráceného.
- Kdo se * posmívá chudému, útržku ch Učiniteli jeho; a kdo se z bídy radu, nebude bez pomsty. *k.14,31.
- Koruna * stareů jsou vnukové, a ozdoba synů otcové jejich. *Zalm.128,6.

7. Nesluší na blázna řeči znamenité, ovšem na kniže řeč lživá.

8. Jako kámen drahý, tak bývá vzácny dar před očima toho, kdož jej bere; k čemukoli směruje, daří se jemu.

9. Kdo * přikrývá přestoupení, hledá lásky; ale kdo obnovuje vše, rozlučuje přátely. *k.10,12.

10. Více se chápá rozumného jedno domluvení, nežli by blázna stokrát ubil.

11. Zpurný toliko zlého hledá, pročez přísný posel na něj poslán bývá.

12. Lépe člověku potkati se s * nedvědicí osíralou, nežli s bláznem v bláznovství jeho. *Ozeáš.13,8.

13. Kdo * odplacuje zlým za dobré, neodejdet zlé z domu jeho.

*Řim.12,17.19. 1 Petr.3,9. 1 Tes.5,15.

14. Začátek svady jest, jako když kdo protrhuje vodu; protož prvé než by se zesílil svár, přestaň.

15. Kdož * ospravedlňuje nepravého, i kdož odsuzuje spravedlivého, ohavnosti jsou Hospodinu oba jednostejně.

*2Mojš.23,7. Izai.5,23.

16. K čemu jest zboží v ruce blázna, když k nabytí moudrosti rozumu nemá?

17. Všelikeho času miluje, kdož jest přítelem, a bratr v ssouzení ukáže se.

18. Člověk bláznivý ruku dáváje, činí slib před přítelem svým.

19. Kdož miluje svadu, miluje hřích; a kdo vyvyšuje ústa svá, hledá potěnění.

20. Převrácené srdce nenalézá toho, což jest dobrého; a kdož má vrtký jazyk, upadá v těžkost.

21. Kdo zplodil blázna, * k zámutku svému zplodil jej, aniž se bude radovati otec nemoudrého. *k.15,20.

22. Srdce * veselé očerstvuje jako lékařství, ale duch zkormoucený vysušuje kosti. *k.15,13,15.

23. Bezbožný tajně bere dar, * aby převrátil stezky soudu. *k.21,14. Izai.10,2.

24. Na obličejí * rozumného vidí se moudrost, ale oči blázna tčkají až na konec země. *Kazat.2,14; 8,1.

25. K žalosti jest otcí svému * syn blázen, a k hořkosti rodiče své.

*k.15,20;19,13.

26. Jistě že pokutovati spravedlivého není dobré, tolikéž, aby knížata bití měli pro upřímost.

27. Zdržuje * řeči své muž umělý; drahého ducha jest muž rozumný. *Jak.1,19.

28. Také i blázen, mlče, za * moudrého

jmín bývá, a zaepávaje rty své, za rozumného.
*Job 13,5.

KAPITOLA XVIII.

Svémyslný hledá toho, což se jemu líbí, a ve všelijakou věc plete se.

2. Nezalibuje sobě blázen v rozumnosti, ale v tom, což zjevuje srdce jeho.

3. Když přijde bezbožný, přichází také pohrdání, a s lehkomyšlným útržka.

4. Slova úst muže * vody hluboké, potok rozvodnilý pramen moudrosti. *k.20,5.

5. Přijímatí * osobu bezbožného není dobré, abys převrátil spravedlivého v sondnu. *2 Mojš.23,8.

6. Rtové blázna směřují k svadě, a ústa jeho bití se domluví.

7. Ústa * blázna k setření jemu, a rtové jeho osidlem duši jeho. *2 Sam.1,16.

8. Slova * utrhače jsou jako ubitých, ale však sstupují do vnitřnosti života. *Zalm.55,22. Jer.9,8.

9. Také ten, kdož jest * nedbalý v práci své, bratr jest mrhače. *k.10,4.

10. Věže * pevná jest jméno Hospodino; k němu se uteče spravedlivý, a bude povýšen. *Zalm.61,4.

11. Zboží * bohatého jest město pevné jeho, a jako zeď vysoká v myslí jeho. *k.10,15.

12. Před * setřením vyvyšuje se srdce člověka, ale před povýšením *bývá* ponížení. *k.11,2; 15,33; 16,18.

13. Kdož odpovídá něco, prvé než vyslyší, počítá se to za bláznovství jemu a za lehkost.

14. Duch muže snáší nemoe svou, ducha pak zkormouceného kdo snese?

15. Srdce rozumného dosahuje umění, a ucho moudrých hledá umění.

16. Dar člověka uprostraníuje jemu, a před obličej mocných přivodí jej.

17. Spravedlivý *zdá se* ten, kdož jest první v své při, ale *když* přichází bližní jeho, tedy stihá jej.

18. Los * pokoji svady, a mezi silnými rozeznává. *k.16,33.

19. Bratr křivdou uražený *tvrdší jest* než město nedobyté, a svárové jsou jako závora u hradu.

20. Ovoce * úst jednoho každého nasyceno bývá břicho jeho, úrodou rtů svých nasycen bude. *k.12,14.

21. Smrt * i život *jest* v moei jazyka, a ten, kdož jej miluje, bude jisti ovoce jeho. *k.21,23. Jak.3,5.

22. Kdo nalezl manželku, nalezl věc dobrou, a navázil lásky od Hospodina.

23. Poníženě mluví chudý, ale bohatý odpovídá tvrdě.

24. Ten, kdož má přátele, má se míti přátelsky, poněvadž přítel bývá vlastnější než bratr.

KAPITOLA XIX.

Leptší jest chudý, * jenž chodí v upřímnosti své, nežli převrácený *ve* rtech svých, kterýž jest blázen. *k.28,6.

2. Jisté že bez umění duši není dobře, a kdož jest kvapných noh, hřeší.

3. Bláznovství člověka převrací cestu jeho, ačkoli proti Hospodinu zpouzí se srdce jeho.

4. Statek * přidává přátel množství, ale ebudý † od přítele svého odloučen bývá. *k.14,20. tv.7.

5. Svědek * falešný nebude bez pomsty, a kdož mluví lež, neutěče. *k.24,28.

6. Mnozí pokoří se před knížetem, a každý jest přítel muži štědrému.

7. Všickni bratři * chudého v nenávist jej mají; čím více přátelé jeho vzdalují se od něho! Když volá za nimi, nenájdí. *v.4. k.14,20.

8. Ten, kdož miluje duši svou, nabývá moudrosti, a ostříhá opatrnosti, aby na lezl dobrě.

9. Svědek falešný nebude bez pomsty, a kdož mluví lež, zahyne.

10. Nesluší na blázna rozkoš, a ovšem aby služebník nad knížaty panoval.

11. Rozum * člověka zdržuje hněv jeho, a čest jeho *jest* prominouti provinění. *k.14,29.

12. Prehlivost * královská jako řván mladého lva *jest*, a ochotnost jeho jako rosa na bylinu. *k.20,2.

13. Trápení * otei svému jest syn bláznivý, a ustavičné kapání žena svárlivá. *k.10,1.

14. Dům a statek *jest* po rodičích, ale od * Hospodina manželka rozumná. *k.18,22.

15. Lenost přivodí tvrdý sen, a duše váhavá * lačněti bude. *k.10,4.

16. Ten, kdož * ostříhá příkázání, ostříhá duše své; *ale* kdož pohrdá cestami svými, zahyne. *Luk.10,28.

17. Kdo * uděluje chudému, půjčující Hospodinu, a *onť* za dobrodiní jeho odplatí jemu. *Mat.10,42.

18. Tresei * syna svého, dokudž jest *

18. *em* naděje, a k zahynutí jeho neodpou-
těj *jemu* duše tvá. *k.13,24.
19. Veliký hněv ukazuj, odpouštěje tre-
tání, proto že poněvažž odpouštíš, po-
m více trestatí budeš.
20. Poslouchej rady, a přijmej kázeň,
bys vždy někdy moudrý byl.
21. Mnozí * úmyslové jsou v srdeci člo-
věka, ale uložení Hospodinovo toť o-
toji. *k.16,1,9. Jer.10,23.
22. Žádaná věc člověku jest dobře či-
niti jiným, ale počestnější jest chudý
než muž lživý.
23. Bázeň * Hospodinova k životu. Ta-
cový jsa nasycen, bydlí, aniž neštěstím
lavšiven bývá. *k.11,19.
24. Lenivý schovává ruku svou za ňá-
bra, ani k ústům svým ji nevztáhne.
25. Ubí * posměvače, ať se hlupec do-
típi; a potresci rozumného, ať poroz-
umí umění. *k.21,11.
26. Syn, kterýž hanbu a lehkost činí,
ubí otce, a zahání matku.
27. Přestaň, synu můj, poslouchati uče-
ní, kteréž od řečí rozumných odvozuje.
28. Svědek nešlechtný posmívá se
soudu, a ústa bezbožných příkrývají ne-
pravost.
29. Nebo na posměvače hotoví jsou
zálezové, a rány na hřbet bláznů.

KAPITOLA XX.

- Vino * činí posměvače, a nápoj opojný
nepokojného; pročez každý, kdož se ko-
hábá v něm, nebývá moudrý. *k.31,4.
2. Hrůza * královská jako řvání mla-
lého lva; kdož ho rozhněvá, hřeší proti
životu svému. *k.19,12.
3. Přestati od sváru jest to každému
ku poctivosti, ale kdožkoli se *do nich*
zapletá, blázen jest.
4. Lenoch * neoře pro zimu, pročez že-
brati bude ve žni, ale nadarmo. *k.18,9.
5. Rada v srdeci muže voda * hluboká,
muž však rozumný dosáhne jí. *k.18,4.
6. Větší díl lidí honosí se účinností
svou, ale v pravdě takového kdo na-
lezne?
7. Spravedlivý ustavičně chodí v upří-
mnosti své; blažení * synové jeho po něm.
*Zalm.112,2.
8. Král sedě na soudné stoličce, rozhá-
ní očima svýma všecko zlé.
9. Kdo * může říci: Očistil jsem srdce
své? Čist jsem od hříchu svého?

*1 Král.8,46. 2 Par.6,36. 1 Jan.1,8.

10. Závaží rozdílná a míra rozdílná,
obé to ohavností *jest* Hospodinu.

11. Po * skutech svých poznáno bývá
také i pachole, jest-li upřímé a pravé
dílo jeho. *k.22,6.

12. Ucho, * kteréž slyší, a oko, kteréž
vidí, obé to učinil Hospodin. *Zalm.94,9.

13. Nemiluj snu, abys nezchudl; otevři
oči své, a nasytíš se chlebem.

14. Zlé, zlé, říká ten, kdož kupuje, a
odejda, tedy se chlubí.

15. Zlato a množství perel, a nejdraž-
ší klínat *jsou* rtové uměli.

16. Vezmi * roucho toho, kterýž slibil
za cizího, a kdo za cizozemku, základ
jeho. *k.27,13.

17. Chutný jest někomu * chléb falše,
ale potom ústa jeho pískem naplněna
bývají. *k.9,17.

18. Myšlení radou * upevňuj, a s opa-
trnouť radou veď boj. *k.15,22. *k.24,6.

19. Kdo * vynáší tajnost, chodí neupří-
mě, pročez k† lahodičimu rty svými ne-
příměšuj se. *k.11,13. *k.17,4.

20. Kdo * zlořečí otcí svému neb matce
své, zhasne svíce jeho v temných mrá-
kotách. *2 Mojs.21,17. Mat.15,4.

21. Dědictví rychle z počátku nabyté-
mu naposledy nebývá dobrořečeno.

22. Neříkej: * Odplatím se zlým; očē-
kávej na Hospodina, a vysvobodí tě.

*k.17,13. Řím.12,17. 1 Petr.3,9.

23. Ohavností *jsou* Hospodinu * závaží
rozdílná, a váhy falešné neoblibuje.

*5 Mojs.25,13,14. Ezech.45,10.

24. Od Hospodina *jsou* * krokové mu-
že, ale člověk jak vyrozumívá cestě je-
ho? *k.16,9. *Zalm.37,23.

25. Osídlo *jest* člověku pohltiti věc po-
svěcenou, a po slibu zase *toho* vyhledá-
vati.

26. Král moudrý rozptyluje bezbožné,
a uvodí na ně pomstu.

27. Duše člověka *jest* svíce Hosodi-
nova, kteráž zpytuje všecky vnitřnosti
srdečné.

28. Milosrdenství a pravda ostríhají
krále, * a milosrdenstvím podpírá se trůn
jeho. *k.16,12.

29. Ozdoba * mládenců *jest* síla jejich,
a okrasa starců šediny. *1 Jan.2,13,14.

30. Modřiny ran *jsou* * lékařství při
zlém, a bití vnitřnostem života. *k.10,13.

KAPITOLA XXI.

Jako potůčkové vod *jest* srdce královo

v ruce Hospodinově; kamžkoli chce, nakloňuje ho.

2. Všelika * cesta člověka přímá se zdá jemn, ale kterýž zpytuje srdce, Hospodin jest. *k.16,2, Žid.13,9.

3. Vykonávati spravedlnost a soud více se líbí Hospodinn nežli obět.

4. Vysokost očí, širokost srdce, a orání bezbožných jest hříchem.

5. Myšlení bedlivého všelijak ku prospěchu přicházejí, ale každého toho, kdož kvapný jest, toliko k nouzi.

6. Pokladové * jazykem lživým shromáždění jsou marnost pomíjející hledajících smrti. *k.10,2.

7. Zlouba, kterouž činí bezbožníci, bydliti bude u nich; nebo se zpěčují činiti soudu.

8. Muž, jehož cesta převrácená jest, cizí jest, čistého pak dílo přímé jest.

9. Lépe * jest bydliti v koutě na střeše, nežli s ženou svárlivou v domě společném. *v.19,k.25,24.

10. Duše bezbožného žádá zlého, ani přítel jeho jemu příjemný nebývá.

11. Posměvač * když bývá trestán, hloupý bývá moudřejší; a když se uměle nakládá s moudrým, přijímá umění. *k.19,25.

12. Vyučuje Báh spravedlivého na domě bezbožného, kterýž vyvrací bezbožné pro zlost.

13. Kdo zapává ucho své k volání chudého, i on sám volati bude, a nebude vyslyšán.

14. Dar * skrytý ukrocuje prehlivost, a pocta v klíně hněv prudký. *k.17,8; 18,16.

15. Radosti jest spravedlivému činiti soud, ale hrůzou činitelům nepravosti.

16. Člověk bloudící z cesty rozumnosti v shromáždění mrtvých odpočívati bude.

17. Muž milující * veselost nuzníkem bývá, a kdož miluje víno a masti, nezbohatne. *Luk.15,13 násł.

18. Výplatou za spravedlivého bude bezbožný, a za upřímé ošemetný.

19. Lépe jest * bydliti v zemi pusté než s ženou svárlivou a zlostnou. *v.9,k.25,24.

20. Poklad žádostivý a olej jest v přibytku moudrého, bláznivý pak člověk zžírá jej.

21. Kdo * snažně následuje spravedlnosti a milosrdenství, nalézá život, spravedlnost i slávu. *Jak.2,13.

22. Do města silných vchází moudrý, a boří pevnost doufání jeho.

23. Kdo * ostříhá úst svých a jazyka svého, ostříhá od úzkosti duše své. *k.18,20.

24. Hrdého a pyšného jméno jest posměvač, kterýž vše s neochotností a pýchou dělá.

25. Žádost lenivého zabijí jej, nebo nechťi ruce jeho dělají.

26. Každého dne žádosti hoří, spravedlivý pak dává a neskoupi se.

27. Obět * bezbožných ohavností jest, ovšem pak jestliže by ji s neslechetností obětovali. *Izai.1.11.

28. Svědek lživý * zahyne, ale muž, kterýž co slyší, stále mluviti bude. *Zalm.5,7.

29. Muž bezbožný zatvrzuje tvář svou, upřímý pak měří * cestu svou. *Zalm.50,23.

30. Není žádné moudrosti, ani opatrnosti, ani rady proti Hospodinu.

31. Káň * strojen bývá ke dni boje, ale Hospodinovo jest vysvobození. *Zalm.33,17.

KAPITOLA XXII.

Vzácnější jest * jméno dobré než bohatství veliké, a přízeň lepší než stříbro a zlato. *Kazat.7,1.

2. Bohatý * a chudý potkávají se, učinitel obou jest Hospodin. *k.29,13.

3. Opatrný vida zlé, vyhne se, ale hloupí předece jdouce, těžkosti docházejí.

4. Pokory a bázně Hospodinovy odplata jest bohatství a sláva i život.

5. Trní a osídla jsou na cestě převráceného; kdož ostříhá duše své, vzdálí se od nich.

6. Vyučuj * mladého podlé způsobu cesty jeho; nebo když se i zstará, neuchýlí se od ní. *k.20,11.

7. Bohatý nad chudými panuje, a vypůjčující bývá služebníkem toho, jenž půjčuje.

8. Kdo * rozsívá nepravost, žiti bude trápení; prut zajisté prehlivosti jeho přestane. *Job.4,8,9.

9. Oko dobrotivé, onoť požeňnáno bude; nebo udílí z chleba svého chudému.

10. Vyvrz posměvače, a odejď svada, anobř přestane svár a lehkost.

11. Kdo miluje čistotu srdce, a v čích rtech jest příjemnost, takového král přitelem bývá.

12. Oči Hospodinovy ostříhají umění, ale snažnosti ošemetného převrací.

13. Říká * lenoch: Lev *jest* vně, naprotřed ulic byl bych zabít. *k.26,13.

14. Jána * hluboká ústa postranních; en, na kohož se hněvá Hospodin, vpa-lne tam. *k.2,16.

15. Bláznovství přivázáno jest k srdci mladého, *ale* * metla kázně vzdálí je od něho. *k.13,24; 19,18.

16. Kdo * ntiská nuzného, aby rozmnožil své, a dává bohatému, jistotně bude v nouzi. *k.17,5.

17. Nakloň * neba svého, a slyš slova moudrých, a mysl svou přilož k ušeni mému. *k.5,1.

18. Nebo to bude utěšenon věcí, jest-liže je složiš v srdci svém, bndon-li spolu nastrojena ve rtech tvých.

19. Aby bylo v Hospodinu * doufání tvé, oznamujit to dnes. I ty také *ostří-hej toho*. *Zalm.71,5.

20. Zdalížť jsem nenapsal znamenitých věcí z strany rad a umění,

21. Aťbých v známost nvedl jistotu ře-čí pravých, tak abys vynášeti mohl slo-va pravdy těm, kteříž by k tobě poslali?

22. Nelup nuzného, proto že nuzný jest, aniž potírej chudého v bráně.

23. Nebo Hospodin povede při jejich, a vydře duši těm, kteříž vydirají jim.

24. Nebývej přítelem * hněvivého, a s mužem prehlivým neobcej, *k.29,22.

25. Abys se nenančil stezkám jeho, a nevložil osidla na duši svou.

26. Nebývej * mezi rukojměmi, mezi slibujícími za dluhy. *k.6,1.

27. Nemáš-li, čím bys zaplatil, proč má *kdo* bráti láže tvé pod tebou?

28. Nepřenášej mezníku starodávniho, kterýž učinili otcové tvoji.

29. Vidáš-li, že muž snažný v díle svém před * králi stává? Nestává před nepa-trnými. *1Mojz.39,3.

KAPITOLA XXIII.

Když sedneš k jídlu se pánem, pilně setř, co jest před tebou.

2. Jinak vrazil bys nůž do hrdla své-ho, byl-li bys lakotný.

3. Nežádej lahůdek jeho, nebo jsou pokrm oklamavatelny.

4. Neusiluj, * abys zbohatl; od opatrno-sti své přestaň. *1Tim.6,6násl.

5. K bohatství-liž bys obrátil oči své? Poněvadž v náhle mizí; nebo sobě zdě-lalo křídla podobná orličím, a zaletuje k nebi.

6. Nejez chleba člověka závistivého, a nežádej lahůdek jeho.

7. Nebo jak on sobě *tebe* váží v myslí své, tak ty *pokrmu* toho. Díť: Jez a pi, ale srdce jeho není s tebou.

8. Skyvu svou, kterouž jsi snědl, vy-vrátíš, a zmaříš slova svá utěšená.

9. Před bláznem nemluv, nebo pohrdne opatrnosti řeči tvých.

10. Nepřenášej * mezníku starodávni-ho, a na pole sirotků nevházej. *k.22,28.5Mojz.19,14. Ozeáš.5,10.

11. Silnýť jest zajisté ochránce jejich; onť povede při jejich proti tobě.

12. Zaveď k němu mysl svou, a ňši své k řečem umění.

13. Neodjímej od mladého kázně; ne-bo mrskáš-li jej metlou, neumřet.

14. Ty metlou jej mrskávej, a tak du-ši jeho z pekla vytrhneš.

15. Synu * můj, bude-li moudré srdce tvé, veselití se bude srdce mé všelijak ve mně; *k.10,1; 27,11.

16. A plésati budou ledví má, když mluvití budou rtové tvoji pravé věci.

17. Necht * nezávidí srdce tvé hřišní-ku, ale raději *choď* v bázni Hospodino-vě celý den. *k.24,1. Zalm.37,1.

18. Nebo poněvadž jest odplata, nadě-je tvá nebude podřata.

19. Slyš ty, synu můj, a buď moudrý, a naprav na cestu srdce své.

20. Nebývej * mezi pijány vína, *ani* me-zi žráci masa. *Luk.21,34.

21. Nebo * opilec a žráč zeludne, a o-spánlivost v hadry obláčí. *Luk.15,13,17.

22. Poslouchej * otce svého, kterýž tě zplodil, aniž pohrdej matkou svou, když se zstará. *k.1,8.

23. Pravdy nabuď, a neprodávej ji, též moudrosti, umění a rozumnosti.

24. Náramně býva * potěšen otec spra-vedlivého, a ten, kdož zplodil moudré-ho, veselí se z něho. *k.10,1; 15,20.

25. Nechat se *tedy* veselí otec tvůj a matka tvá, a ať pléše rodička tvá.

26. Dej mi, synu můj, srdce své, a oči tvé cest mých ať ostříhají.

27. Nebo * nevěstka *jest* jáma hluboká, a studnice těsná *žena* cizí. *k.22,14.

28. Onať také jako loupežník úklady činí, a zoufalec na světě rozmnožuje.

29. Komu běda? komu ouvech? komu svady? komu křik? komu rány darmo? komu červenost očí?

30. Těm, * kteříž se zdržnji na víně;

těm, kteříž ehodi, aby vyhledali stroje-
né víno. *Izai.5,11,12.

31. Nehleď na víno rdící se, že vydá-
vá v koflíku záři svou, a přímo vyska-
kuje.

32. Naposledy jako had uštipne, a ja-
ko štír uštkne.

33. Oči tvé hleděti budou na cizí, a sr-
dce tvé mluvíti bude převrácené věci,

34. A budeš jako ten, kterýž spí u pro-
střed moře, a jako ten, kterýž spí na
vrchu sloupu bárky.

35. *Děs:* Zbili mne, a nestonal jsem,
tloukli mne, a nečil jsem; když procit-
ím, dám se zase v to.

KAPITOLA XXIV.

Nenásleduj * lidi zlých, aniž žádej bý-
vatí s nimi. *k.1,10,23,17.

2. Nebo o zhoubě přemýšlí srdce je-
jich, a rtové jejich o trápení mluví.

3. Moudrostí * vzdělán bývá dům, a
rozumnosti npevněn. *k.3,19.

4. Skrze umění zajisté * pokojové na-
plnění bývají všelijakým zbožím dra-
hým a utěšeným. *Zalm.144,13.

5. Muž moudrý *jest* * silný, a muž umě-
lý přidává síly. *Kazat.9,16.

6. Nebo skrze * rady opatrné svedeš
bitvu, a vysvobození skrze † množství
rádeů. *k.20,18,+11,14;15,22.

7. Vysoké jsou blázna moudrosti; v
bráně neotevře úst svých.

8. Kdo myslí zle činiti, toho nešlech-
etným nazovou.

9. Zlé myšlení blázna *jest* hřích, a o-
bavnost lidská posměvač.

10. Budeš-li se lenovati ve dni ssouže-
ní, špatná bude síla tvá.

11. Vytrhuj jaté k smrti; * nebo od těch,
ješto se chýlí k zabiti, což bys se zdr-
žel? *Job 29,12. Zalm.82,4.

12. Diš-li: Aj, nevěděli jsme o tom:
zdalíž ten, jenž * zpytuje srdce, neroz-
umí, a ten, kterýž *jest* strážce duše tvé,
nezná, a neodplatí každému podle sku-
tků jeho? *1 Sam.16,7.

13. Synu můj, jez med, nebo dobrý
jest, a plást sladký dásním tvým.

14. Tak umění moudrosti duši tvé. Jest-
liže ji najdeš, onaf bude mzda, * a nadě-
je tvá nebude vyfata. *k.23,18.

15. Neřiniž * úkladů, ó bezbožníče, při-
bytku spravedlivého, a nekaz odpoči-
nutí jeho. *Zalm.10,9;37,32.

16. Nebo *ač* sedmkrát * padá sprave-

dlivý, však zase povstává, bezbožníci
pak padají ve zlém. *Zalm.34,20.

17. Když by padl nepřítel * tvůj, nera-
duj se, a když by klesl, nechať nepléče
srdce tvé, *Job 31,29.

18. Aby snad nepopatřil Hospodin, a
nelibilo by se to jemu, a odvrátil by od
něho hněv svůj.

19. Nehněvej se příčinou zlostníků,
aniž následuj bezbožných.

20. Nebo zlý nebude mítí odplaty; svi-
ce bezbožných zhasne.

21. Boj se * Hospodina, synu můj, i
krále, a k neustavičným se nepřiměšuj.
*1 Petr.2,17.

22. Nebo v * náhle nastane bída jejich,
a pomstu obou těch kdo zná? *Řm.13,2.

23. Také i toto moudrým *náleží*: Při-
jmáti * osobu v soudu není dobré.
*k.18,5,3 Mojz.19,15.

24. Toho, kdož říká bezbožnému: Spra-
vedlivý jsi, klnouti budou lidé, a v o-
šklivost jej vezmou národové.

25. Ale kteříž kárají, budou potěšeni,
a přijde na ně požehnání dobrého.

26. Bude libati rty toho, kdož mluví
slova pravá.

27. Nastroj vně dílo své, a sprav je
sobě na poli; potom také vystavíš dům
svůj.

28. Nebývej * svědkem všetečným pro-
ti bližnímu svému, aniž lahodně namlou-
vej rty svými. *k.19,5.

29. Neříkej: * Jakž mi učinil, tak mu
nčiním; odplatím muži tomu podle sku-
tku jeho. *k.20,22.

30. Přes pole muže lenivého šel jsem,
a přes vinici člověka nemoudrého,

31. A aj, * porostlo všudy trním, při-
kryly všecko kopřivy, a ohrada kamen-
ná její byla zbořená. *k.15,19.

32. A vida *to*, posoudil jsem toho; vi-
da, vzal jsem to k výstraze.

33. Maličko kospíš, maličko zdrímeš,
maličko složíš ruce, abys poležel,

34. V tom přijde *jako* pocestný eludo-
ba * tvá, a † nouze tvá jako muž zbrojný.
*k.23,19. ěk.6,11.

KAPITOLA XXV.

Také i tato jsou přísloví Šalomounova,
kteráz shromáždili muži Ezechiáše, krá-
le Judského:

2. Sláva Boží *jest* skrývati věc, ale slá-
va králů zpytovatí věc.

3. Vysokosti nebes, a hlubokosti země,
a srdce králů není žádného vystižení.

4. *Jako* když bys odjal trůsku od stříbra, ukáže se slevači nádoba *čistá*:

5. *Tak* když odejmeš bezbožného od obličejů králova, tedy * utvrzen bude v spravedlnosti trůn jeho. *k.16,12.

6. Nestavěj se za znamenitého před králem, a na místě velikých nestůj.

7. Nebo lépe *jest*, aby řečeno bylo: Vstup sem, nežli abys snižen byl před sniženým; což vidávají oči tvé.

8. Nevcházej v svár kvapně, tak abys naposledy něčeho se nedopustil, kdyby ť zahanbil bližní tvůj.

9. Srovnej při svou s bližním svým, a ajné věci jiného nevyjevuj,

10. Aby lehkosti neučinil ten, kdož by ť slyšel, až by i zlá pověst tvá nemohla jíti nazpět.

11. Jablka zlatá s řezbami stříbrnými *jest* * slovo propověděné případně. *k.15,23.

12. Náušnice zlatá a ozdoba z ryzího zlata *jest* trestatel moudrý u toho, jenž poslouchá.

13. Jako * studenost sněžná v čas žně, *tak jest* posel věrný těm, kteříž jej posílají; nebo duši pánů svých oesterstuje. *v.25. k.13,17.

14. Jako * oblakové a vítr bez deště, *tak* člověk, kterýž se chlubí darem lživým. *2Petr.2,17.

15. Snášelivostí nakloněn bývá vývoda, a jazyk měkký láme kosti.

16. Nalezneš-li med, jez, pokudž by dosti bylo tobě, abys snad nasyčen jsa jím, nevyvrátil ho.

17. Zdržuj nohu svou od domu bližního svého, aby syt jsa tebe, neměl tě v nenávisťi.

18. Kladivo a meč a střela ostrá *jest* každý, kdož mluví falešně svědecktví proti bližnímu svému.

19. Zub vyložený a noha vytknutá *jest* doufání v převráceném v den úzkosti.

20. *Jako* ten, kdož svléká oděv v čas zimy, a ocet *lže* k sanitru, tak kdož zpívá písničky srdci smutnému.

21. Jestliže by * lačněl ten, jenž tě nenávidí, nakrm jej chlebem, a zíznil-li by, napoj jej vodou. *2Mojz.23,4. Mat.5,44. Řím.12,20.

22. Nebo uhlí řečavé shromáždíš na hlavu jeho, a Hospodin odplatí tobě.

23. Vítr pálnoční zplozňuje déšť, a tvář hněvivá jazyk tajně utrhačíc.

24. Lépe * *jest* bydliti v koutě na stře-

še, nežli s ženou svárlivou v domě společném. *k.21,9,19.

25. Voda * studená duši ustalé *jest* novina dobrá z země daleké. *Jer.18,14.

26. Studnice nohami zakalená a pramen zkažený *jest* spravedlivý z místa svého před bezbožným vystrěněný.

27. Jísti mnoho medu není dobře; tak zpytování slávy jejich není slavné.

28. Město rozbořeného ze zdi *jest* muž, kterýž * nemá moci nad duchem svým. *k.16,32.

KAPITOLA XXVI.

Jako sníl v létě, a jako děšť ve žni, tak nepřipadá * na blázna čest. *v.8.

2. Jako vrabec přenaší se, a vlašovice létá, tak zlořečení bez příčiny nedojde.

3. Bič na koně, uzda * na osla, a kyj na hřbet blázna. *Zalm.32,9.

4. Neodpovídej bláznů podlé bláznovství jeho, abys i ty jemu nebyl podobný.

5. Odpověz bláznů podlé bláznovství jeho, aby sám * u sebe nebyl moudrý. *v.12,16.

6. *Jako* by nohy osekal, bezprávi se dopouští ten, kdož svěřuje poselství bláznů.

7. *Jakož* nejednostejní jsou hnátové kulhavého, tak * řeč v ústech bláznů. *v.9.

8. Jako vložiti kámen do praku, tak *jest*, když kdo etí blázna.

9. Trn, kterýž se dostává do rukou opilého, *jest* přísloví v ústech bláznů.

10. Veliký pán stvořil všecko, a dává odplatu bláznů, i odměnu přestupníkům.

11. *Jakož* * pes navracuje se k vývrátku svému, *tak* blázen opětuje bláznovství své. *2Petr.2,22.

12. Spatřil-li bys * člověka, an *jest* moudrý sám u sebe, naděje o bláznů lepší *jest* než o takovém. *k.29,20. Řím.12,17.

13. Říká * lenoch: Lev lýtý *jest* na cestě, lev *jest* v ulici. *k.22,13.

14. Dvěře se obracejí na stežejích svých, a lenoch na lůži svém.

15. Šehovává * lenivý ruku svou za nádra; těžko mu vztáhnouti ji k ústům svým. *k.19,24.

16. Moudřejší *jest* lenivý u sebe sám, nežli sedm odpovídajících s soudem.

17. Psa za uši lapá, kdož odeházeje, hněvá se ne v své při.

18. *Jako* nesmyslný vypouští jiskry a šípy * smrtelné, *Zalm.11,2.

19. *Tak jest* každý, kdož oklamává bližního, a říká: Zdaž jsem neztroval?

20. Když není drev, hasne oheň; tak když nebude klevetníka, utichne svár.

21. Uhel mrtvý k roznícení, a drva k ohni, tak člověk svárlivý k roznícení svady.

22. Slova * utrhače jako ubitých, ale však sstupují do vnitřnosti života.

*k.18,8. Žalm.55,22.

23. Stříbrná trůska roztažená po střepě jsou rtové protivní a srdce zlé.

24. Rty svými za jiného se staví ten, jenž nenávidí, ale u vnitřnosti své skládá lest.

25. Když se ochotný ukáže řečí svou, nevěř mu; nebo sedmera ohavnost jest v srdci jeho.

26. Přikrývána bývá nenávisť chytře, ale zlost její zjevena bývá v shromáždění.

27. Kdo * jámu kopá, do ní upadá, a kdo valí kámen, na něj se obrací.

*Žalm.7,16.

28. Člověk jazyka ošemetného v nenávisti má ponížené, a ústy úlisnými způsobuje pád.

KAPITOLA XXVII.

Neechub se * dnem zitřejším, nebo nevíš, coť ten den přinese.

*Mat.6,34. Jak.1,13,14.

2. Neehat tě chválí * jini, a ne ústa tvá, cizi, a ne rtové tvoji.

*2 Kor.10,12.

3. Tíž má kámen, a váhu písek, ale hněv blázna těžší jest nad to obě.

4. Ukrutnatě vše hněv a prudká přehlivost, ale kdo ostoji před závistí?

5. Lepší jest domlouvání zjevné, než milování tajné.

6. Bezpečnější * rány od přítele, než lahodná líbání nenávidícího.

*Žalm.141,5.

7. Duše sytá pohrdá i medem, ale duši lačné každá hořkost sladká.

8. Jako pták zaletuje od hnízda svého, tak muž odchází od místa svého.

9. Mast a kadění obveseluje srdce; tak sladkost přítele víc než rada vlastní.

10. Přítele svého a přítele otce svého neopouštěj, a do domu bratra svého nechoď v čas bídě své; lepší jest * soused blízký, než bratr daleký.

*k.18,24.

11. Buď * moudrý, synu můj, a obvesel srdce mé, ať mám co odpověditi tomu, kdož mi utrhá.

*k.23,15.

12. Opatrný * vida zlé, vyhne se, ale bloupi předece jdouce, těžkosti docházejí.

*k.21,29; 22,3.

13. Vezmi * ronocho toho, kterýž slibil

za eizilo, a od toho, kdo za cizozemku slíbil, základ jeho.

k.20,16.

14. Tomu, kdož dobrořečí příteli svému hlasem velikým, ráno vstává, za zlořečení počteno bude.

15. Kapání * ustavičné v čas přívalu, a žena svárlivá rovni jsou sobě;

*k.19,13; 25,24.

16. Kdož ji schovává, schovává vítr, a jako mast v pravici voněti bude.

17. Železo železem se ostří; tak muž zostruje tvář přítele svého.

18. Kdo ostříhá fiku, jídá ovoce jeho; tak kdo ostříhá pána svého, poctěn bude.

19. Jakož u vodě tráví proti tváři se ukazuje, tak srdce člověka člověku.

20. Propast * a zahynutí nebývají nasycení, tak oči člověka nasytiti se nemohou.

*Kazal.1,8.

21. Teglik * stříbra a pee zlata zkušuje, tak člověka pověst chvály jeho.

*k.17,3. Žalm.12,7.

22. Bys blázna i v stupě mezi krupami píchem zopichal, neodejde od něho bláznovství jeho.

23. Pilně přihlídej k dobytku svému, pečuj o stáda svá.

24. Nebo * ne na věky trvá bohatství, ani koruna do pronárodu.

*1 Tim.6,17.

25. Když zroste tráva, a ukazuje se bylina, tehdyž ať se shromažďuje seno s hor.

26. Beránkové budou k oděvu tvému, a záplata pole kozeleci.

27. Nadto dostatek mléka koziho ku pokrmu tvému, ku pokrmu domu tvého, a živnosti děvek tvých.

KAPITOLA XXVIII.

Utíkají * bezbožní, ač jich žádný nehoní, ale spravedliví jako mladý lev smělí jsou.

*3 Mojz.26,36.

2. Pro přestoupení země mnoho knížat jejich, ale pro člověka rozumného a umělého trvanlivé bývá panování.

3. Muž chudý, kterýž utiská nuzné, podoběn jest přívalu zachvacujícímu, za čímž nebývá eldeba.

4. Kteří * opouštějí zákon, chválí bezbožného, ale kteříž ostříhají zákona, velmi jsou jim na odpor.

*Žalm.49,14.

5. Lidé zlí nesrozumívají soudy, ti pak, kteříž hledají Hospodina, * rozumějí všemu.

*1 Kor.2,15.

6. Lepší * jest chudý, kterýž ehodí v

upřímnosti své, než převrácený na kterékoli cestě, ačkoli jest bohatý. *k.19,1.

7. Kdo ostříhá zákona, *jest* * syn rozumný; kdož pak s žráčí tovaryši, hanbu čini otei svému. *Zalm.111,10.

8. Kdo rozmnožuje statek svůj * lichvou a úrokem, shromažďuje tomu, kdož by jej z milosti chudým rozděloval. *3Mojz.25,35 násl.

9. Kdo * odvrací ucho své, aby neslyšel zákona, i modlitba jeho *jest* ohavností. *k.21,13. Jan.9,31.

10. Kdo zavodí upřímé na cestu zlou, do jámy své sám vpadne, ale upřímí dědičně obdrží dobré.

11. Moudrý *jest* u sebe sám muž bohatý, ale chudý rozumný vystihá jej.

12. Když plésají spravedliví, velmi to pěkně sluší; ale když povstávají bezbožní, vyhledáván bývá člověk.

13. Kdo přikrývá * přestoupení svá, nepovede se jemu šťastně; ale kdož *je* vyznává a opouští, milosrdenství důže. *Zalm.32,3. 1 Jan.1,8,9.

14. Blahoslavený člověk, kterýž se strachuje vždycky; ale kdož zatvrzuje srdce své, upadne ve zlé.

15. Lev řvoucí a nedvěd hladovitý *jest* panovník bezbožný nad lidem nuzným.

16. Kníže bez rozumu bývá veliký dráč, ale kdož v nenávisti má * mrzký zisk, prodlí dnů. *Zalm.15,5.

17. Člověka, kterýž násilí čini krvi lidské, ani nad jamou, když utíká, žádný ho nezadrží.

18. Kdo chodí upřímě, zachován bude, převrácený pak na * kterékoli cestě padne pojednou. *v.6.

19. Kdo * dělá zemi svou, nasycen bývá chlebem; ale kdož † následuje zahaleň, nasycen bývá chudobou. *k.12,11. †k.24,34.

20. Muž * věrný přispoří požehnání, ale kdož chvátá zbohatnouti, nebývá bez viny. *k.13,11.

21. Přijímatí * osobu není dobré; nebo mnohý pro kus ehleba neprávě čini. *k.24,23.

22. Člověk závistivý chvátá k statku, nic nevěda, že nouze na něj přijde.

23. Kdo * domlouvá člověku, potom *spíše* milost nalézá nežli ten, kterýž lahodí jazykem. *k.25,12.

24. Kdo * loupi otce svého a matku svou, a říká, že to není žádný hřích, tovaryš *jest* vražedníka. *Mat.15,5.

25. Vysokomyslný vzbuzuje svár, ale

kdo doufá v Hospodina, hojnost míti bude.

26. Kdo doufá v srdce své, blázen *jest*; ale kdož chodí moudře, pomůže sobě.

27. Kdo dává chudému, nebude míti žádného nedostatku; kdož pak zakrývá oči své, *bude míti* množství zlořečení.

28. Když * povstávají bezbožní, skrývá se člověk; ale když hynou, rozmnožují se spravedliví. *v.12. k.29,2.

KAPITOLA XXIX.

Člověk, kterýž často kárán bývá, zatvrzuje šiji, rychle potřín bude, tak že neprospěje žádné lékařství.

2. Když se množí * spravedliví, veselí se lid; ale když panuje bezbožník, vzdychá † lid. *k.11,10; 28,12,28. †2Mojz.2,23.

3. Muž, kterýž * miluje moudrost, obveseluje otce svého; ale † kdož se přitovaryšuje k nevěstkám, mrhá statek. *k.10,1. †Luk.15,14,30.

4. Král soudem upevňuje zemi, muž pak, kterýž * bere dary, boří ji. *Izai.32,7.

5. Člověk, kterýž pochlebuje příteli svému, rozprostírá síť před nohama jeho.

6. Výstupek bezbožného *jest* jemu osídlem, spravedlivý pak prospěvuje a veselí se.

7. Spravedlivý * vyrozumívá při nuzných, *ale* bezbožník nemá *s to* rozumnosti ani umění. *k.28,5.

8. Muži posměvači zavozují město, ale moudří odvracejí hněv.

9. Muž moudrý, kterýž se nesnadní s mužem bláznivým, buď * že se pohne, buď že se směje, nemá pokoje. *Mat.11,17.

10. Vražedníci v nenávisti mají upřímného, ale upřímí pečují o duši jeho.

11. Všecken duch svůj * vyponští blázen, ale † moudrý na potom zdržuje jej. *k.25,28. †k.12,16.

12. Pána toho, kterýž rád poslouchá slov lživých, všickni služebníci *jsou* bezbožní.

13. Chudý a dráč potkávají se, obou dvou *však* oči osvěcuje Hospodin.

14. Krále toho, kterýž soudí právě nuzné, trůn na věky bývá utvrzen.

15. Metla a kárání dává moudrost, ale dítě sobě volné k hanbě přivodí matku svou.

16. Když se rozmnožují bezbožní, rozmnožuje se převrácenost, a * však spravedliví spatřují pád jejich. *Zalm.37,36.

17. Tresci syna svého, a přineset odpočinutí, a způsobí rozkoš duši tvé.

18. Když nebývá vidění, rozptýlen bývá lid; kdož pak ostříhá * zákona, blahoslavený jest. *Zalm.1,1. Neh.8,2násl.

19. Slovy nebývá napraven služebník; nebo rozuměje, však neodpoví.

20. Spatřil-li bys člověka, an jest kvapný v věcech svých, lepší jest naděje o hláznu, než o takovém.

21. Kdo rozkošně chová z dětinství služebníka svého, naposledy bude syn.

22. Člověk * hučivý vzbuzuje svár, a prehlivý mnoho lřeší. *k.15,18.

23. Pýcha * člověka snižuje jej, ale chudý † duchem dosahuje slávy. *Job 22,29. Mat.23,12. †Mat.5,8.

24. Kdo má spolek s zlodějem, v nenávisti má duši svou; * zločecení slyší, však neoznámí. *3Mojz.5,1.

25. Strašlivý člověk klade sobě osidlo, ale kdo * doufá v Hospodina, bývá povýšen. *Zalm.2,12.

26. Mnozí hledají tváři pánů, ješto od Hospodina jest sond jednoho každého.

27. Ohavností * spravedlivým jest muž nepravý, ohavností pak bezbožnému, kdož upřímě kráčí. *Gal.6,14.

KAPITOLA XXX.

Slova Agnra, syna Jáke. Sepsání řeči muže toho k Itielovi, k Itielovi a Uchalovi.

2. Jistě žef jsem hloupější nad jiné, tak že rozumnosti člověka *obecného* nemám,

3. Aníž jsem se naučil moudrosti, a umění svatých nemím.

4. Kdo * vstoupil v nebe, i sstoupil? Kdo sebral vítr do hrstí svých? Kdo shrnul vody v ronocho své? Kdo upevnil všecky končiny země? Které jméno jeho, a jaké jméno syna jeho, viš-li? *1Tim.6,16.

5. Všeliká * výmluvnost Boží přechištěná jest; onť jest štít donfajících v něho. *Zalm.12,7; 19,9.

6. Nepřidávej k slovům jeho, aby tě nekáral, a byl bys ve lži postižen.

7. Dvon věci žádám od tebe, neoslýchejž mne, prvé než umru:

8. Marnost a slovo lživé vzdal ode mne, chudoby neb bohatství nedávej mi, živ mne pokrmem * vedlé potřeby mé, *k.31,15. 1Mojz.17,22.

9. Abych * snad nasycen jsa, tě nezapřel, a neřekl: Kdo † jest Hospodin? a

abych zehudna, nekradl, a nebral na prázdno jména Hospodina Boha svého. *5Mojz.8,12; 32,15. †2Mojz.5,2.

10. Nesoč na služebníka před páncem jeho, aby nezlořečil, a ty abys nehrěšil.

11. Jest pokolení, kteréž otei svému zlořečí, a matce své nedobrořečí.

12. Jest pokolení čisté samo u sebe, ačkoli od nečistot svých není obmyto.

13. Jest pokolení, jehož vysoké jsou oči, a víčka jeho jsou vyzdvižená.

14. Jest pokolení, jehož zubové jsou mečovité, a třenovní zubové jeho nožové, k žírání chudých na zemi a nuzných na světě.

15. Pijavice má dvě deery *řikající*: Dej, dej. Tři věci * nebývají nasyceny, anobrž čtyry, kteréž nikdy neřeknou: Dosti:

16. Peklo a život neplodné, země *těž* nebývá nasycena vodou, a oheň neřiká: Dosti.

17. Oko, * kteréž se posmívá otei, a pohrdá poslušenstvím matky, vyklubí krkavecí potoční, aneb snědí je orličata. *k.20,20.

18. Tři tyto věci skryty jsou přede mnou, nýbrž čtyry, kterýchž neznám:

19. Česty orlice v povětrí, cesty hada na skále, cesty lodí u prostřed moře, a cesty muže při panně.

20. Takováž jest cesta ženy cizoložné: Jí, a utře ústa svá, a di: Nepáchala jsem nepravosti.

21. Pode třmi věcmi pohybuje se země, anobrž pod čtyřmi, *jichž* nemůž sněsti:

22. Pod služebníkem, když kraluje, a bláznem, když se nasytí chleba;

23. Pod omrzalou, když se vdá, a děvkou, * když dědičkou bývá paní své. *1Mojz.16,3,4.

24. Čtyry tyto věci jsou malé na zemi, a však jsou mondřejší nad mudree:

25. Mravenci, * lid nesilný, kteříž však připravují v létě pokrm svůj; *k.6,6,7,8; 10,5.

26. Králikové, lid nesilný, kteříž však stavějí v skále dům svůj;

27. Krále nemají kobyvky, a však vycházejí po honcích všecky;

28. Pavouk rukama dělá, a bývá na palácích královských.

29. Tři tyto věci ndatně vykrajují, anobrž čtyry, kteréž zmužile chodí:

30. Lev nejsilnější mezi zvířaty, kterýž neustupuje před žádným;

31. Přepásaný na bedrách *kůň* neb kozel, a král, proti němuž žádný nepovstává.

32. Jestliže jsi bláznil, vynášeje se, a myslil-lis zle, ruku na ústa *polož*.

33. Kdo tluče smetanu, stlouká máslo, a stiskání nosu vyvodí krev, tak popouzení k hněvu vyvodí svár.

KAPITOLA XXXI.

Naučení, čeho by se měl král vystříhati, 8. a co činiti.
10. Schválení ženy šlechtěné.

Slova proroctví Lemuele krále, kterýmž vyučovala jej matka jeho.

2. Co *dím*, synu můj, co, synu života mého? Co, řku, *dím*, synu slibů mých?

3. Nedávej ženám síly své, ani cest svých těm, kteréž k zahynutí přivodí krále.

4. Ne králům, ó Lemueli, ne králům náleží pítí víno, a ne pánům žádost nápoj opojného,

5. Aby pije, nezapomněl na ustanovení, a nezměnil pře všech lidí souzručných.

6. Dejte * nápoj opojný hyuocímu, a víno těm, kteříž jsou truchlivého ducha,
*Mat.27,34.

7. Ať se napije, a zapomene na chudobu svou, a na trápení své nezpomíná více.

8. Otevři ústa svá za němého, v při všech oddaných k smrti,

9. Otevři, řku, ústa svá, suď spravedlivě, a veď při chudého a nuzného.

10. Ženu * statečnou kdo nalezne? Nebo daleko nad perly cena její. *k.18,22.

11. Dověřuje se jí srdce muže jejího; nebo *tu* kořistí nebude nedostatku.

12. Dobře činí jemu a ne zle, po všechny dny života svého.

13. Hledá pilně vlny a lnu, a dělá šťastně rukama svýma.

14. Jest podobná lodi kupecké, zdaleka přiváží pokrm svůj.

15. Kterážto velmi ráno vstávajíc, dává pokrm čeledi své, a podíl náležitý děvkám svým.

16. Rozsuzuje pole, a ujímá je; z výdělkou rukou svých štěpuje i vinici.

17. Přepasuje silou bedra svá, a zsiluje ramena svá.

18. Zakouší, jak jest užitečné zaměstknání její; ani v noci nehasne svíce její.

19. Rukama svýma sahá k kuželi, a prsty svými drží vřetenou.

20. Ruku svou otvírá chudému, a ruce své vztaňuje k nuznému.

21. Nebojí se za čeled svou v čas sněhu; nebo všechna čeled její obléčí se v roucho dvojnásobní.

22. Koberce dělá sobě z kmentu, a z zlatohlavu jest oděv její.

23. Patrný *jest* v branách * manžel její, když sedá s staršími země. *k.11,16.

24. Plátno drahé dělá, a prodává; též i pasy prodává kupci.

25. Síla a krása oděv její, nestará se o časy potomní.

26. Ústa svá otvírá k moudrosti, a naučení dobrotivosti v jazyku jejím.

27. Spatřuje obcování čeledi své, a chleba zahálky její.

28. Povstanouce synové její, blahoslavi jí; manžel její také chválí jí,

29. *Říkaje*: Mnohé ženy statečně sobě počínaly, ty pak převyšuješ je všechny.

30. Oklamavatelná jest příjemnost a marná krása; žena, kteráž se bojí Hospodina, tať chválena bude.

31. Dejtez takové z ovoce rukou jejích, a nechat jí chválí v branách skutkové její.

KNIHA ECCLESIASTES,

TOTIŽ KAZATEL.

KAPITOLA I.

Všeliká usilování lidská jsou marná, 4. jakž pro nestálost jich samých, 8. tak i toho, čímž se zanášejí; 12. čehož bedlivým všech věci zpytováním, a vlastním zkušením kazatel potvrzuje.

Slova kazatele syna Davidova, krále v Jeruzalémě.

2. Marnost * nad marnostmi, řekl kazatel, marnost nad marnostmi, a všechno marnost. *k.12,8.

3. Jakýž užitek má člověk ze všelijaké práce své, * kterouž vede pod sluncem? *k.2,22.

4. Věk pomiji, a *jiný* věk nastává, ačkoli země na věky trvá.

5. Vychází slunce, i zapadá slunce, a k místu svému chvátá, kdež vychází.

6. Jde ku poledni, a obrací se na půlnoci, sem i tam se toče, chodí vítr, a okolky svými navrácuje se vtr.

7. Všecky řeky jdou do moře, a však se moře nepřepřlňuje; do místa, do něhož tekou řeky, navrácují se, aby zase *odtud* vycházely.

8. Všecky věci jsou * plně zaneprázdněny, aniž může člověk vymluvíti; nenasytí se oko hleděním, aniž se naplní ucho slyšením. *Zalm.90,10.

9. Což bylo, jest *to*, což býti má; a což se nyní děje, jest *to*, což se diti bude; aniž jest co nového pod sluncem.

10. Jest-liž jaká věc, o níž by říci mohl: Pohleď, toť jest cosi nového? *Ano* již to bylo před věky, kteříž byli před námi.

11. Není paměti prvních věcí, aniž také potomních, kteréž budou, památka zůstane u těch, ježž potom nastanou.

12. Já kazatel * byl jsem králem nad Izraelem v Jeruzalémě, *v.1.

13. A přiložil jsem mysl svou k tomu, jak bych vyhledati a vystihnouti mohl rozumnosti svou všecko *to*, což se děje pod nebem. (Takové bidné zaměstknání dal Bůh synům lidským, aby se jim bědovali.)

14. Viděl jsem všecky skutky, dějící se pod sluncem, a aj, všecko * jest marnost a trápení duha. *k.2,11.

15. Což * krivého jest, nemůže se zpřímíti, a nedostatkové nemohou sečtení býti. *k.7,13.

16. Protož tak jsem myslil v srdci svém, řka: Aj, já zvelebil jsem a rozšířil moudrost nade všecky, kteříž byli přede mnou v Jeruzalémě, a srdce mé dosáhlo množství moudrosti a umění.

17. I přiložil jsem mysl svou, abych poznal moudrost a umění, nemoudrost i bláznovství, ale shledal jsem, že i *to* jest trápení duha.

18. Nebo kde jest mnoho moudrosti, *tu* mnoho hněvu; a kdož rozmnožuje umění, rozmnožuje bolest.

KAPITOLA II.

Pravé blahoslavenství nezáleží v libostech tělesných, 12. ani na moudrosti světa, 24. ale na tom, aby člověk s pokojem a potěšenou myslí nadělených Božích darů užíval.

Řekl jsem opět * srdci svému: Nuže u-

ni zkusím tě v veselí, uživejž tedy dobrých věcí. A hle, i *to* marnost.

2. Smiehn jsem řekl: Blázníš, a veselí: Co *to* děláš? *k.1,16; 3,18.

3. Přemýšloval jsem v srdci svém, a bych povoloval u víně tělu svému, srdce však své spravuje moudrostí, a přidržel se bláznovství dotud, až bych zkusil, co by lepšího bylo synům lidským, aby činili pod nebem v počtu dnů života svého.

4. Veliké jsem skutky činil, vystavěl jsem sobě domy, štípil jsem sobě vinice.

5. Vzdělal jsem sobě zahrady a štěpniče, a štípil jsem v nich stromy všelijakého ovoce.

6. Nadělal jsem sobě rybníků, abych svažoval jimi les plodící dříví.

7. Najednal jsem sobě služebníků a děvek, a měl jsem čeled v domě svém; k tomu i stáda skotů a bravů veliká měl jsem nade všecky, kteříž byli přede mnou v Jeruzalémě.

8. Nahromáždil * jsem sobě také stříbra a zlata a klínů od králů a krajin; způsobil jsem sobě zpěváky a zpěvakyně i *jiné* rozkoše synů lidských, a nástroje muzické rozličné. *1 Král.10,10,11 násl.

9. A tak * velikým jsem učiněn, a zrostl jsem nade všecky, kteříž přede mnou byli v Jeruzalémě; nadto moudrost má zůstávala při mně. *1 Král.10,23 násl.

10. A čehožkoli * žádaly oči mé, nezbránil jsem jim, aniž jsem zbraňoval srdci svému jakého veselí; srdce mé zajisté veselilo se ze vši práce mé, a *to* byl podíl můj ze vši práce mé. *k.11,9.

11. Ale * jakž jsem se ohlédl na všecky skutky své, kteréž činily ruce mé, a na práci úsilně vedenou, a aj, † všecko marnost a trápení duha, a že nie není užitečného pod sluncem.

* Mat.6,29. † Kazat.1,17.

12. Pročež obrátil jsem se, abych spatřoval moudrost a nemoudrost, i bláznovství. (Nebo co by člověk *spravil*, chtěje následovati krále? *To*, což již *jiní* spravili.)

13. I viděl jsem, že jest užitečnější moudrost než bláznovství, tak jako jest užitečnější světlo nežli temnost.

14. Moudrý * má oči v hlavě své, blázen pak ve tmách chodí; a však poznal jsem, že *jednostejné* příhody všechněm se přiházejí. *Přisl.17,24.

15. Protož jsem řekl v srdci svém: Má-

t mi se tak dítí, jako se děje bláznů, ročež jsem tedy moudrosti předčil? A jak řekl jsem v srdci svém: I to jest marnost.

16. Nebo není památka moudrého jako blázna na věky, proto že to, což nyní jest, ve dnech budoucích všecko v zapomnutí přichází, a že * jakož umírá moudrý, tak i blázen. *ZaIm.49,11.

17. Pročež mrzí mne tento život; nebo e mi nelíbí nic, což se děje pod sluncem, poněvadž všecky věci jsou marnost a trápení ducha.

18. Ano mrzí mne i všecka práce má, kterouž jsem vedl pod sluncem proto že i zanechatí musím člověku, * kterýž bude po mně. *1 Král.12,1 násl.

19. A kdo ví, bude-li moudrý, či blázen? A však panovati bude nade vši práci mou, kterouž jsem vedl, a v níž jsem moudrý byl pod sluncem. A i to marnost.

20. I přišel jsem na to, abych pochybil v srdci svém o vši práci, kterouž jsem konal, a v níž jsem moudrý byl pod sluncem.

21. Mnohý zajisté člověk pracuje moudře, uměle a spravedlivě, a však jinému, kterýž nepracoval o tom, nechává toho za podíl jemu, ješto i to jest marnost a bídná věc.

22. Nebo co má člověk ze vši práce své a z kvalitování srdce svého, kteréž snaší pod sluncem,

23. Poněvadž všiekni dnové jeho bolestní, a zaměstknání jeho hněv, tak že ani v noci neodpočívá srdce jeho? A i to marnost.

24. Zdaliž není to chvalitebné při člověku, * jísti a pítí, a něniti životu svému pohodlí z práce své? Ač i to také viděl jsem, že z ruky Boží pochází.

*k.3,12,13;5,17,18.

25. Nebo kdož by jísti a užívati měl toho nežli já?

26. Člověku zajisté, kterýž se líbí jemu, dává moudrost, umění a veselí; hříšník pak dává trápení, aby shromážďoval a hrnul, čehož by zanechal tomu, kterýž se líbí Bohu. I to také jest marnost a trápení ducha.

KAPITOLA III.

Marnost lidských usilování. 16. Nepravost při soudech.

18. Nestálost života a nepovědomost věci budoucích.

Všeliká věc má jistý čas, a každé * předsevzetí pod nebem svou chvíli. *k.3,6.

2. Jest čas rození i čas umírání, čas sázení a čas vykopání, což vsazeno bývá;

3. Čas mordování a čas hojení, čas boření a čas stavění;

4. Čas pláče a čas smíchu, čas smutku a čas proskakování;

5. Čas roznítání kamení a čas shromážďování kamení, čas objímání a čas vzdálení se od objímání;

6. Čas hledání a čas ztracení, čas chování a čas zavržení;

7. Čas roztrhování a čas sšívání, čas mlčení a čas mluvení;

8. Čas milování a čas nenávidění, čas boje a čas pokoje.

9. Co tedy má ten, kdo práci vede, z toho, o čemž pracuje?

10. Viděl jsem zaměstknání, kteréž dal Bůh synům lidským, aby se jim trápili.

11. Sám všecko činí ušlechtilé časem svým, nýbrž i žádost světa dal v srdce jejich, aby nestihal člověk díla toho, kteréž dělá Bůh, ani počátku ani konce.

12. Odtud seznávám, že * nic lepšího nemají, než aby se veselili, a činili dobře v životě svém, *k.2,24;8,15.

13. Ač i to, když všeliký člověk ji a pije, a užívá dobrých věcí ze všelijaké práce své, jest * dar Boží. *k.5,18.

14. Zním, že cožkoli činí Bůh, to trvá na věky; nemůže se k tomu nic přidati, ani od toho eo odjiti. A činí to Bůh, aby se báli obličje jeho.

15. To, * což bylo, i nyní jest, a což bude †, již bylo; nebo Bůh obnovuje to, což pomínulo. *k.1,9.†1 Mojt.1,3.

16. Přesto viděl jsem ještě pod sluncem na místě soudu bezbožnost, a na místě spravedlnosti nespravedlnost.

17. I řekl jsem v * srdci svém: Budeť Bůh spravedlivého i bezbožného souditi; nebo tam bude čas každému předsevzetí i každému skutku. *k.2,3.

18. Řekl jsem v * srdci svém o způsobu synů lidských, že jim ukázal Bůh, aby viděli, že jsou podobni hovadům. *k.1,16.

19. Případnost synů lidských * a případnost hovad jest případnost jednostejná. Jakož umírá ono, tak umírá i on, a dýchání jednostejně všiekni mají, aniž eo napřed má člověk před hovadem; nebo všecko jest marnost. *ZaIm.49,13,21.

20. Obé to jde k místu jednomu; obé jest * z prachu, obé také zase navracuje se do prachu. *1 Mojt.3,19.

21. Kdo to zná, že duch synů lidských vstupuje * žhůru, a duch hovadi že sstupuje pod zemi? *k.12.7.

22. Protož spatřil jsem, že nic není lepšího, než veseliti se člověku v skutcích svých, poněvadž to jest podíl jeho. Nebo kdo jej k tomu přivede, aby poznati mohl to, což jest budoucího po něm?

KAPITOLA IV.

Bída lidská maluje se příkladem utištěných, 4. pro dobré dílo závist trpících, 7. lakomých, 9. a samotných, 13. též na svém bohatství zakládajících, 15. naposledy i poddaných, nestálou mysl k svému vrchnostem majících.

Opět obrátiv se, i viděl jsem všeliká ssouzení, kteráž se ději pod sluncem, a aj, slzy křivdu trpících, ješto nemají potěšitele, ani moei k vyjití z ruky těch, kteříž je ssuzují, a nemají potěšitele.

2. Protož já * chválil jsem mrtvé, kteříž již zemřeli, více nežli živé, kteříž jsou živi až po dnes. *Job 3,11,13.

3. Nýbrž nad oba tyto šťastnější jest ten, kterýž ještě nebyl, a neviděl skutku zlého, dějícího se pod sluncem.

4. Nebo spatřil jsem všelikou práci a každé dobré dílo, že jest k závistí jedněch druhým. I to také jest marnost a trápení ducha.

5. Blázen skládá ruce své, a ji maso své, říkáje:

6. Lepší * jest plná hrst s odpočutím, nežli přehršli plné s prací a trápením ducha. *Přisl.15,16.

7. Opět obrátiv * se, viděl jsem jinou marnost pod sluncem: *k.2.12; 4.1.

8. Jest samotný někdo, nemaje žádného, ani syna, ani bratra, a však není konce všeliké práci jeho, ani oči jeho nemohou se nasytiti bohatství. *Nepomyšlí*: Komu já pracuji, tak že i životu svému ujímám pohodlí? I to také jest marnost a bídné zaneprázdnění.

9. Lépeť jest dvěma než jednomu; mají zajisté dobrý užitek z práce své.

10. Nebo padne-li který z nich, druhý pozdvihne tovaryše svého. Běda tedy samotnému, když by padl; nebo nemá druhého, aby ho pozdvihl.

11. Také budou-li dva spolu ležeti, zahřeji se, ale jeden jak se zahřeje?

12. Ovšem, jestliže by se kdo jednoho zmocniti chtěl, dva postaví se proti němu; ano trojnásobní provázek nesnadně se přetrhne.

13. Lepší jest dítě chudé a moudré,

než král starý a blázen, kterýž neumí již ani napomenutí přijímati,

14. Ačkoli z žaláře vychází, aby královal, nýbrž i v království svém může na chudobu přijíti.

15. Viděl jsem všecky živé, kteříž chodí pod sluncem, ani se přidrželi pacholete, potomka *onoho*, kterýž měl královati místo něho.

16. Nebývalo konce *té vrtkosti* všeho lidu, *jakž* toho, kterýž byl před nimi, takž ani potomci nebudou se těšiti z něho. Protož i to jest marnost * a trápení ducha. *k.1.11.

KAPITOLA V.

Služba k vyvarování se marnosti. 10. Marnost při užívání úrod zemských bžící a zřizené jich užívání.

Ostříhej nohy své, když jdeš do domu Božího, a * buď hotovější k slyšení nežli k dávání oběti bláznů; nebo oni neznají toho, že zle činí. *1 Sam.15 22. Ozéš.6,6. Mat.9.13.

2. Nebývej rychlý k mluvení, ani srdce tvé kvapně k vynášení slova před obličejem Božím, poněvadž Bůh *jest* na nebi, a ty na zemi; protož necht * jsou slova tvá nemohlá.

*Přisl.10,19. Mat.6,7. Jak.1,19.

3. Nebo *jakož* přichází sen z velikého pracování, tak hlas blázna * z množství slov. *k.10,14.

4. Když bys učinil * slib Bohu, neprodlevej ho splniti, nebo nemá libosti v blázních. Cožkoli slibiš, splň. *5 Mojz.23,21.

5. Lépe jest, abys nesliboval, než abys slibě, neplnil.

6. Nedoponštěj ústům svým, aby k hříchu přivodila tělo tvé, aniž říkej před andělem, že to jest poblouzení. Proč máš hněvati Boha řeči svou, kterýž by na zkázu přivedl dílo rukou tvých?

7. Nebo kdež jest mnoho snů, tu i marnosti a slova mnohá, ale ty Boha se boj.

8. Jestliže bys nátisk chudého a zadrženi soudu a spravedlnosti spatřil v krajině, nediv se té věci; nebo vyšší vysokého šetří, a ještě vyšší nad nimi.

9. Zemský pak *obchod* u všech přední místo má; i král roli slouží.

10. Kdo miluje peníze, nenasyti se penězi; a kdo miluje hojnost, nebude mítí užítka. I to jest marnost.

11. Kde jest mnoho statku, mnoho bývá i těch, kteříž jedí jej. Jakýž tedy má užitek pán jeho? Jediné, že očima svýma hledí *na něj*.

12. Sladký jest sen pracovitému, jez

m málo neb mnoho, ale sytost bohaté-
to nedopouští mu spáti.

13. Jest přebídná věc, *kteřouž* jsem vi-
děl pod sluncem: * Bohatství nachované
omu, kdož je má, k jeho zlému.

*Job 20,20.

14. Nebo hyne bohatství takové pro
lou správu; syn, kteréhož zplodí, ne-
bude míti v ruce své ničeho.

15. Jakž vyšel * z života matky své na-
lý, *tak* zase odchází, jakž přišel, aniž
jeho odnáší z práce své, což by vzal v
uku svou.

*Job 1,21. 1 Tim.6,7.

16. A toť jest také přebídná věc, že
ovně, jakž přišel, tak odjiti musí. Pro-
ož jaký užitek míti bude toho, že pra-
oval u vítě?

17. K tomu, že po všecky dny své v
emnostech jidal, s mnohým zřčením,
nemocí a hněvem?

18. Aj, toť jsem já * spatřil, že dobrá
a čistá jest věc jísti a pítí a užívati po-
odli ze vši práce své, kterouž *kdo* ve-
le pod sluncem v počtu dnů života své-
ho, kteréž dal jemu Bůh, nebo to jest
podíl jeho;

*k.2,24.

19. A že kterémukoli člověku dal Bůh
bohatství a zboží, a dopustil, aby nžíval
ich *, a bral díl svůj, a veselil se z prá-
ce své, to jest dar Boží.

*k.2,24:3,13.

20. Nebo nebude mnoho pamatovati na
luy života svého, proto že Bůh jemu
přeje veseli srdce jeho.

KAPITOLA VI.

Skoupost a lakoná žádost člověka, nercí-li nepomáhá k
dobrému bydlu života zdejšího, alebrž ještě ku překážce
jemu jest.

Jest bídná věc, kterouž jsem viděl pod
sluncem, a lidem obyčejná:

2. Kterému člověku dal Bůh bohatství
a zboží i slávu, tak že nemá nedostatku
duše jeho v ničemž, čehokoli žádá, a
však nedopouští mu Bůh užívati těch
věcí, ale jiný leckdos sžíře to, a toť jest
marnost a bídná věc.

3. Zplodil-li by kdo sto *synů*, a byl by
živ mnoho let, jakkoli rozmnoženi jsou
dnové let jeho, nebyl-li život jeho nasy-
cen dobrými věcmi, a neměl by ani po-
hřbu, pravím, že šťastnější * jest nedo-
chůdče nežli on.

*Job 3,16.

4. Nebo *ono* v zmaření přicházejí, do
temnosti odchází, a jméno jeho temnost-
mi přikryto bývá.

5. Nýbrž ani slunce nevidá, aniž čeho

poznává, a *tak* odpočinuti má lepší nežli
onen.

6. A byt pak byl živ dva tisíce let, a
pohodli by neužil, zdalíž * k jednomu mí-
stu všickni neodcházejí?

*k.3,20.

7. Všecka práce člověka *jest* pro ústa
jeho, a však duše jeho nemůže se na-
sytití.

8. Nebo co má více moudrý nežli blá-
zen? A co chudý, kterýž se umí chovati
mezi lidmi?

9. Lépe jest viděti nežli žádati, *ale* i to
jest marnost a trápení ducha.

10. Čímžkoli *jest*, dávno *jest* tím na-
zván, a známé bylo, že člověk býti měl,
a že se nebude moci souditi s silnějším,
nežli *jest* sám.

11. A poněvadž předsevzeti mnohá
rozmožují marnost, co na tom má člo-
věk?

12. Nebo kdo ví, co by bylo dobrého
člověku v tomto životě, v počtu dnů mar-
ného života jeho, kteříž pomíjejí jako
stín? Aneb kdo oznámí člověku, co se
diti bude po něm pod sluncem?

KAPITOLA VII.

Rozličné věci jedny nad druhé vystaviv kazatel, 11. mou-
drost pravou s ratolestmi i ovocem předkládá, 25. potom
moudrých a pobožných řídkost i přičinu toho oznamuje.

Lepší *jest* * jméno dobré nežli mast vý-
borná, a den smrti než den narození člo-
věka.

*Prisl.22,1; 15,30.

2. Lépe *jest* jíti do domu zámutku, než-
li jíti do domu hodování, pro dokonání
každého člověka, a kdož *jest* živ, složí
to v srdci svém.

3. Lepší *jest* horlení nežli smích; nebo
zřívá tvář polepšuje srdce.

4. Srdce moudrých v domě zámutku,
ale srdce bláznů v domě veselí.

5. Lépe *jest* slyšeti zehráni moudrého,
nežli aby někdo poslouchal písně blá-
znů.

6. Nebo jako praštění trní pod hrn-
cem, tak smích blázna. A i to *jest* mar-
nost.

7. Ssužování zajisté k bláznovství při-
vodí moudrého, a dar oslepuje srdce.

8. Lepší *jest* skončení věci nežli počá-
tek její; lepší *jest* dlouho čekající nežli
vysokomyšlný.

9. Nebuď * kvapný v duchu svém k
hněvu; nebo hněv † v lánu bláznů od-
počívá.

*Jak.1,19. †Prisl.12,16.

10. Neříkej: Čím *jest* to, že dnové

první lepší byli nežli tito? Nebo bys se nemoudře na to vytazoval.

11. Dobrá jest moudrost s statkem, a velmi užitečná těm, kteříž vidí slunce;

12. Nebo v stínu moudrosti a v stínu stříbra *odpočívají*. A však přednější jest umění moudrosti, přináší život těm, kdož ji mají.

13. Hleď na skutky Boží. Nebo kdo může zpřímít to, což on zkrivil?

14. V den dobrý užívej dobrých věcí, a v den zlý buď bedlivý; nebo i to naproti onomu učinil Bůh z té příčiny, aby nenalezl člověk po něm ničeho.

15. Všecko to viděl jsem za dnů marnosti své: Bývá * spravedlivý, kterýž hyne s spravedlností svou; tolikéž bývá bezbožný, kterýž dlouho živ jest v zlosti své. *k.8.14.

16. Nebývej příliš * spravedlivý, aniž buď příliš moudrý. Proč máš na zkázu přicházeti? *Řim.12.3.

17. Nebuď příliš starostlivý, aniž bývej bláznem. Proč máš umíratí dříve času svého?

18. Dobrét jest, abys se onoho přidržel, a tohoto se nespouštěl; nebo kdo se boji Boha, ujde všeho toho.

19. Moudrost posiluje moudrého nad desatero knížat, kteříž jsou v městě.

20. Není * zajisté člověka spravedlivého na zemi, kterýž by činil dobře a nehřešil. *1 Král.8.46. 2 Par.6.36.

21. Také ne ke všechněm slovům, kteráž mluví lidé, přikládej myslí své, poněvadž nemáš dbáti, by i služebník tvůj zlořečil tobě.

22. Neboť ví srdce tvé, že jsi i ty častokrát zlořečil jiným.

23. Všeho toho zkusil jsem moudrosti, a řekl jsem: Budu moudrým, ale moudrost vzdálila se ode mne.

24. Což *pak* vzdálené a velmi hluboké jest, kdož to najíti může?

25. Všecko * jsem přeběhl myslí svou, abych poznal a vyhledal, i vynalezl moudrost a rozumnost, a abych poznal bezbožnost, bláznovství a nemoudrost i nesmyslnost. *k.1.17:2.12.

26. I našel jsem věc hořčejší nad smrt, ženu, jejíž srdce tenata, a ruce její okovny. Kdož se líbí Bohu, zachován bývá od ní, ale hříšník bývá od ní jat.

27. Pohleď, to jsem shledal, (praví kazatel,) jedno proti druhému *stavěje*, a bych našel umění,

28. Čeho *pak* přesto hledala duše má, však jsem nenalezl: Muže jednoho z tisíců našel jsem, ale ženy mezi tolika jsem nenalezl.

29. Obzvláštěně pohleď i na to, což jsem našel: Že učinil Bůh člověka dobrého, ale oni následovali smyšlinek rozličných.

30. Kdo se může vrovnatí moudrému, a kdo může vykládati *všelikou* věc?

KAPITOLA VIII.

Poddaných k vřebnostem povinnost, 6. lidskou věcí budoucích nepovědomost a mlobu, 9. mocných nad mdlejšími ukrutnost, 11. ubezpečení se bezbožných ve zlém, 12. božných i nepobožných jistou odplatu, 16. a skutků Božích správy nevystižitelnost kazatel vypisuje.

Moudrost * člověka osvěcuje obličej jeho, a nestydatost tváří jeho proměňuje. *Přisl.17.24.

2. Jáť *radím*: Výpovědi královské ostříhej, a však podle přísahy Boží.

3. Nepospíchej odjiti od tváří jeho, aniž trvej v zponře; nebo cožť by koli chtěl, učinil by.

4. Nebo kde slovo královské, tu i moc jeho, a kdo di jemu: Co děláš?

5. Kdo ostříhá přikázání, nezví o ničem zlém. I čas i příčiny zná srdce moudrého.

6. Nebo všeliké * předsevzetí má čas a příčiny. Ale i to neštěstí veliké člověka se přidrží, *k.3.1.

7. Že neví, co budoucího jest. Nebo jak se stane, kdo mu oznámí?

8. Není člověka, kterýž by moc měl nad životem, aby zadržel duši, aniž má moci nade dnem smrti; nemá ani braně v tom boji, aniž vysvobodí bezbožnost bezbožného.

9. Ve všem tom viděl jsem, přiloživ mysl svou ke všemu tomu, co se děje pod sluncem, že časem pannje člověk nad člověkem k jeho zlému.

10. A tehdáž viděl jsem bezbožné pohřbené, že se zase navrátili, ale *kteríž* z místa svatého odešli, v zapomenutí dáni jsou v městě tom, v kterémž dobře činili. I to také jest marnost.

11. Nebo že ne i hned ortel dochází pro skutek zlý, protož vroncí jest k tomu srdce synů lidských, aby činili zlé věci.

12. A ačkoli hříšník činí zle na stokrát, a vždy se mu odkládá, já však vím, že dobře bude bojícím se Boha, kteříž se bojí obličej jeho.

13. S bezbožným pak nedobře se diti bude, * aniž se prodlí dnové jeho; *minou* jako stín, proto že jest bez bázué před obličejem Božím.

*Job 8,9. Izai. 3,11.

14. Jest marnost, kteráž se děje na zemi: Že * bývají spravedliví, jimž se však vede, jako by činili skutky bezbožných; zase bývají bezbožní, kterýmž se však vede, jako by činili skutky spravedlivých. *Protož* jsem řekl: I to také jest marnost.

*k. 7,16.

15. A tak chválil jsem veselí, * proto že nic nemá lepšího člověk pod sluncem, jediné aby jedl a pil, a veselil se, a že to pozůstává jemu z práce jeho ve dnech života jeho, kteréž dal jemu Bůh pod sluncem.

*k. 2,24; 3,12,22.

16. A ač jsem se * vydal srdcem svým na to, abych moudrost vystihnouti mohl, a vyrozuměti bidě, kteráž bývá na zemi, pro kterouž ani ve dne ani v noci nespí,

*k. 1,17; 7,25.

17. A však viděl jsem při každém skutku Božím, že nemůže člověk vystihnouti skutku dějícího se pod sluncem. O čež pracuje člověk, vyhledati chtěje, ale nenalézá; nýbrž byt i myslil moudrý, že se doví, nebude moci nic najíti.

KAPITOLA IX.

Nad jednostejnými dobrých i zlých příběhy, 3. a nad bezbožností i smrtelností lidskou kazatel naukaje, 4. pokud jest lépe živu býti než umřítí, 7. jak darů Božích časných sluší užívati, 10. i povinnosti vykonávati, též bídu a nestatečnost lidskou i jejich věci nejistotu znáti, poučuje:

13. naposledy moudrost nade všecko vyvyšuje.

Všecko to zajisté rozvažoval jsem v srdci mém, abych vysvětlil všecko to, že spravedliví a moudří, i skutkové jejich jsou v rukou Božích. Jakož milosti, tak ani nenávisti nezná člověk ze všech věcí, *kteříž* jsou před obličejem jeho.

2. Všecko se děje * jednostejně při všech; jedna a táž případnost jest spravedlivého jako bezbožného, dobrého a čistého jako nečistého, obětujícího jako toho, kterýž neobětuje, tak dobrého jako hříšníka, přísahajícího jako toho, kterýž se přísahy bojí.

*k. 2,14.

3. A toť jest přebídná věc mezi všim tím, což se děje pod sluncem, že případnost jednostejná jest všechněch, ovšem pak že srdce synů lidských plné jest zlého, a že bláznovství *přidrží se* srdce jejich, pokudž živi jsou, potom pak umírají,

4. Ačkoli ten, kterýž tovaryši se všech-

němi živými, má naději, an psu živému lépe jest nežli lvu mrtvému.

5. Nebo živí vědí, že umřítí mají, mrtví pak nevědí nic, * aniž více mají odplaty, proto že v zapomenutí přišla památka jejich.

*Job 14,21.

6. Anobřz i milování jejich, i nenávisť jejich, i závist jejich zahynula, a již více nemají dílu na věky v žádné věci, kteráž se děje pod sluncem.

7. Nuže tedy jez s radostí chléb svůj, a pi s veselou myslí víno své, nebo již oblibuje Bůh skutky tvé.

8. Každého času ať jest roucho tvé bílé, a oleje na hlavě tvé nechť není nedostatku.

9. Živ buď s manželkou, kterouž jsi zamíloval, po všechny dny života marnosti své, kterýžť dán pod sluncem po všechny dny marnosti tvé; nebo to jest podíl tvův v životě tomto a při práci tvé, kterouž vedeš pod sluncem.

10. Všecko, * což by před se vzala ruka tvá k činění, podlé možnosti své konej; nebo není práce ani důmyslu ani umění ani moudrosti v hrobě, do něhož se běřeš.

*1 Sam. 10,7.

11. A obrátiv se, spatřil jsem pod sluncem, že *nezáleží* běh na rychlých, ani boj na udatných, nýbrž ani živnost na moudrých, ani bohatství na opatrných, ani přízeň na umělých, ale *podlé* času a příhody přichází se všechněm.

12. Nebo tak nezná člověk času svého jako ryby, kteréž loveny bývají síti škodlivou, a jako ptáci polapení bývají osídlem; tak zlapání bývají synové lidští v čas zlý, když na ně připadá v náhle.

13. Také i tuto moudrost viděl jsem pod sluncem, kteráž za velikou byla u mne:

14. *Bylo* město malé, a v něm lidí málo, k němuž přitáhl král mocný, a oběhnav je, zdělal proti němu náspý veliké.

15. I nalezen jest v něm muž chudý moudrý, kterýž vysvobodil to město moudrostí svou, ačkoli žádný nevzpomenul na muže toho chudého.

16. Protož řekl jsem já: Lepší jest moudrost než síla, ačkoli * moudrost chudého toho *byla* v pohrdání, a slovo jeho neposlouchali.

*Zalm. 14,6.

17. Slovo moudrých pokojně poslouchati sluší, raději než křiku panujícího mezi blázný.

18. Lepší jest moudrost než nástrojové válční, ale nemoudrý jeden kazí mnoho dobrého.

KAPITOLA X.

Co o nemoudrém navrhl vysvětliv, 4. učí pokoře, kteráž k vrchnostem prokazována býti má; 13. škodu zlé správy v světě, užitek pak dobré předkládaje, 17. dobře o vrchnosti smysliti učí.

Muchy mrtvé nasmrazují a ukažují mast apatekářskou; tak pro moudrost a slávu vzácného maličko bláznovství *zohyžďuje*.

2. Srdece moudrého jest po pravici jeho, ale srdece blázna po levici jeho.

3. I tehďáž, když blázen cestou jde, srdece jeho nedostatek trpí; nebo v všechněm znáti dává, že blázen jest.

4. Jestliže by duch toho, jenž panuje, povstal proti tobě, * neopouštěj místa svého; nebo krotkost přítrž činí hříchům velikým.

5. Jest zlá věc, *kerouž* jsem viděl pod sluncem, totiž neprozřetelnost, kteráž pochází od vrchnosti,

6. Že blázen postaven bývá v důstojnosti veliké, a bohatí že v nízkosti sedávají.

7. Viděl jsem služebníky na koních, knížata pak, ana chodí pěšky jako služebníci.

8. Kdo * kopá jámu, upadá do ní; a kdo boří plot, ušfkne jej had.

9. Kdo přenáší kamení, urazí se jím; a kdo štípá dříví, nebezpečenství bude mítí od něho.

10. Jestliže se ztupí železo, a nenabrousi-li ostří jeho, tedy síly přičiniti musí; ale mnohem lépe může to spraviti moudrost.

11. Ušfkne-li had, než by zaklet byl, nic neprospejí *slova* zaklínače.

12. Slova úst moudrého *jsou* příjemná, ale rtové blázna schleují jej.

13. Počátek slov úst jeho jest nemoudrost, a ostatek mlvení jeho pouhé bláznovství.

14. Nebo blázen mnoho mluví, *jesto* neví * člověk ten, co budoucího jest. To zajisté, co bude po něm, † kdo mu oznámí?

15. Práce bláznů k ustání je přivodí, nebo neumí ani do města trefiti.

16. Běda tobě, země, když * král tvůj dítě jest, a knížata tvá ráno hodují.

17. Blahoslavená jsi ty země, když král tvůj jest syn šlechetných, a knížata tvá, když čas jest, jídají pro posilnění, a ne pro opilství.

18. Ano pro lenost schází krov, a pro opuštění rukou kapává do domu.

19. Pro obveselení strojívají hody, a víno * obveseluje život, peníze pak ke všemu dopomáhají.

20. Ani * sám u sebe králi nezlořeč, ani v skryších pokoje svého nezlořeč monejšímu; nebo pták nebeský donesl by hlas ten, a to, což křídla má, vyjevilo by řeč *tvou*.

KAPITOLA XI.

K milosrdným skutkům 6. a k věrné práci v dobrém pomenuv, 7. i nedokonalost zdejšího veselí ukázav kazatel, 9. ku pamatování na soud poslední a ku polepšení života slouží.

Pouštěj chléb svůj po vodě, nebo po mnohých dnech najdeš jej.

2. Dej částku sedmi aneb i osmi, nebo nevíš, co zlého bude na zemi.

3. Když se naplní oblakové, děšť na zem vydávají; a když padá dřevo na pole dne aneb na půlnoci, na kteréž místo padá to dřevo, tu zůstává.

4. Kdo šetří větru, nebude síti; a kdo hledí na husté oblaky, nebude žíti.

5. Jakož ty * nevíš, která jest cesta větru, a jak rostou kosti v životě těhotné, tak neznáš díla Božího, kterýž činí všecko.

6. Hned z jitra rozsívej semě své, a u večer nedávej odpocímúti ruce své; nebo ty nevíš, co jest lepšího, to-li či ono, čili obě jeduostejně dobré jest.

7. Příjemnět * jest zajisté světlo, a milá věc oěima viděti slunce;

8. A však, by mnoho let živ jsa člověk, ve všech těch veselil by se, tedy rozpomenul-li by se na dny temnosti, jak jich mnoho bude, cožkoli přeběhlo, *počte za marnost*.

9. Radujž se *tedy*, mládenče, v mládosti své, a necht tě obveselnje srdce tvé ve dnech mladosti tvé, a choď po cestách srdce svého, a podlé * žádosti očí svých, než věz, že tě s tím se vším přivede Bůh na soud.

10. Anobřz odejmi hněv od srdce svého, a odvrát zlost od těla svého; nebo dětinství a mladost *jest* marnost.

KAPITOLA XII.

Ku pamatování hued v mladosti na Pána Boha, předložením způsobu věku sešlého i smrti, kazatel probudiv, 8. a že všechny věci marnosti jsou, obnoviv, 12. knihu tuto chvaluje, a čemu by se každý nejpředněji z ní učiti měl ukazuje.

A pamatuj* na stvořitele svého ve dnech mladosti své, *prvé než nastanou dnové zli, a přiblíží se léta, o nichž diš: Nemám v nich zalíbení;* *Přisl.3,6.

2. Prvé než se zatmí slunce a světlo, a měsíce i hvězdy, a navrátí se hustí oblakové po dešti;

3. V ten den, v kterémž se třísti budou strážní domu, a nakříví se muži silní, a ustanou melicí, proto že jich málo bude, a zatmí se ti, kteříž vyhlédají z oken,

4. A zavřiny budou dvěře od ulice s slabým zvukem mlení, a povstanou k hlasu ptačímu, a přestanou všecky slibnosti zpěvu;

5. Ano i vysokosti báti se budou, a úrazu na cestě, a kvěsti bude mandlový strom, tak že i kobyłka těžká bude, a poruší se žádost; nebo bere se člověk do domu věčného, a choditi budou po ulici kvilící;

6. Prvé než se přetrhne provaz stříbrný, a než se rozrazí číše zlatá, a roz-

třísti se vědce nad vrchovištěm, a roztrhne se kolo nad studnicí,

7. A navrátí se * prach do země, jakž *prvé byl, duch pak navrátí se k Bohu, kterýž jej dal.* *k.3,20. 1 Mojz.3,19.

8. Marnost* nad marnostmi, řekl kazatel, a všecko marnost. *k.1,2.

9. Čím pak byl kazatel moudřejší, tím více vyučoval lid umění, a rozvažoval, zpytoval, i složil* množství přísloví.

10. Snažovaltě se kazatel vyhledati věci neřádostivější, a napsal, což pravého jest, a slova věrná.

11. Slova moudrých podobná ostnům a hřebíkům vbitym, slova skladatelů, kteráž jsou vydána od pastýře jednoho.

12. A tak tedy jimi, synu můj, hojně dosti osvicen býti můžeš. Děláním knih mnohých žádného konce není, a čisti mnoho *jest* zemdení těla.

13. Summa* všeho, což jsi slyšel: Boha se boj, a † přikázání jeho ostříhej, nebo na tom všecko člověku záleží,

*1 Tim.1,5. †Mich.6,8.

14. Poněvadž všeliký skutek Bůh přivede* na soud, i každou věc tajnou, buďto dobrou, buďto zlou. *k.11,9. 2 Kor.5,10.

PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA.

KAPITOLA I.

Čirkev milosti chotě svého zažžená žádá přebývati s ním. 5. A předlozivši nadlým a víře, aby se na její zevnitřní před světem nesličnosti nehoršili. 7. s chotěm svým milostné a důvěrně rozmlouvá.

Píseň nejpřednější z písni Šalomounových.

2. Ó by mne polibil políbením úst svých; nebo lepší *jsou* milosti tvé nežli víno.

3. Pro vůni masti tvé jsou výborné, mast rozlitá jméno tvé; protož tě mladice milují.

4. Táhuňz* mne, a poběhnem za tebou. Uvedltě mne král do pokojů svých, plésati a veseliti se v tobě budeme, a vychalovati milosti tvé více než víno; upřímí milují tě. *Pláč Jer.5,21. Jan.15,5.

5. Jsemf černá, ale milostná, ó dcery Jeruzalémské, tak jako stanové Cedarští, jako opony Šalomounovy.

6. Nehledtá na mne, žef jsem snědá,

nebo jsem obhořela od slunce. Synové matky mé rozpálivše se proti mně, postavili mne, abych ostříhala vinice, a vinice své nehlídala jsem.

7. Oznam mi *ty*, kteréhož miluje duše má, kde paseš? Kde dáváš odpočinutí o poledni? Nebo proč mám býti tak jako poběhlá při stádích tovaryšů tvých?

8. Jestliže nevíš, ó* nejkrášli mezi ženami, vyjdi po šlepějích ovcí, a pas kozlátka svá podlé obydlí pastýřů. *k.5,9,17.

9. Jizdě v vozích Faraonových připodobňuji tě, ó milostnice má.

10. Líce tvá okrášlena jsou ozdobami, a hrdlo tvé halžemi.

11. Ozdob zlatých naděláme tobě s proměnami stříbrnými.

12. Dotud, dokudž král stoli, nardus můj* vydává vůni svou. *Mark.14,3.

13. Svazček mirry *jest* mi milý můj, na prsech mých odpočívaje.

14. Milý můj *jest* mi brozen cyprový na vinicích v Engadi.

15. Aj, jak jsi ty * krásná, přítelkyně má, aj, jak jsi krásná! Oči tvé *jako* holubičí. *k.2,14; 4,7.

16. Aj, jak jsi ty krásný, milý můj, jak utěšený! I to lůžce naše zelená se.

17. Trámové domů našich jsou z cedrů, a pavlače naše z borovi.

KAPITOLA II.

Ženich sebe i choť svou, a ona zase choť svého vychvaluje, 4. jeho dobrodiní, 5. svou k němu lásku, 8. příchod jeho, 10. sebe od něho povolání, i sliby hojně vypravuje, 16. z účastnosti jeho se těší, 17. a přítomného jej sobě vzdávky míti žádá.

Já jsem růžce Sáronská, a lilium při dolinách.

2. Jako lilium mezi trním, tak přítelkyně má mezi pannami.

3. Jako jablonoň mezi dřívím lesním, tak milý můj mezi mládenci. V stínu jeho žádostiva jsem byla *seděti*, a *seděti*; nebo ovoce jeho sladké *jest* ústům mým.

4. Uvedl mne na hody, maje za korouhev lásku ke mně.

5. Očerstvětež mne těmi flašemi, posilíte mne těmi jablky, * nebo umdlévám milostí. *k.5,8.

6. Levice * jeho pod hlavou mou, a pravici svou objímá mne. *k.8,3.

7. Zavazujíť * vás přísahou, dcery Jeruzalémské, skrze srny a laně polní, abyste nebudily a nevyrážely ze sna milého mého, dokudž by nechtěl. *k.3,5; 8,4.

8. Hlas milého mého, aj, out se běře, skáče po těch horách, poskakuje na těch pahrbcích.

9. Podobný *jest* milý můj srně aneb mladému jelenu; aj, on stojí za stěnou naší, vyhlédá z oken, patří skrze mříž.

10. Ozval se milý můj, a řekl mi: Vstaň, přítelkyně má, * krásná má, a poď. *k.1,8; 4,1.

11. Nebo aj, zima pominula, prška přestala a odešla.

12. Kvítko se ukazuje po zemi, čas prozpěvování přišel, a hlas hrdličky slyší se v krajině naší.

13. Fík * vypustil holičky své, a réví rozkvetlé vydalo vůni. Vstaníž, přítelkyně má, krásná má, a poď. *Mat.24,32.

14. Holubičko má, v rozsedlinách skalních, v skryši příkré, ukaž mi obličej svůj, nechat slyším hlas tvůj; nebo hlas tvůj libý *jest*, a obličej tvůj žádostivý.

15. Zlapejte nám lišky, lišky maličké, ješto škodu dělají na vinicích, poněvadž vinice naše kvete.

16. Milý můj * *jest* můj, a já jeho, jenž pase mezi lilium. *k.6,2.

17. Ažby * zavítal ten den, a utekli by stínové ti, navratíž se, připodobni se, milý můj, srně neb mladému jelenu na horách Beter. *k.4,6.

KAPITOLA III.

Cirkev vypravuje, kterak choť svého hledala, až se jí najítí i do pokojíka uvesti dal. 6. On na proti tomu jejt kráse a spanilosti se podiviv, do své rozkošnější a bezpečnější schrany, to *jest* do přibýtků nebeských jí za sebou obrací a ponouká.

Na ložei svém v noci hledala jsem toho, kteréhož miluje duše má. Hledala jsem ho, ale nenašla jsem ho.

2. Již tedy vstanu, a zehodím město; po ryncích i po ulicích hledatí budu toho, kteréhož miluje duše má. Hledala jsem ho, ale nenašla jsem ho.

3. Našli mne ponocní, kteříž ehodi po městě. Viděli-liž jste toho, kteréhož miluje duše má?

4. A jakž jsem jich jen pominula, takž jsem našla toho, kteréhož miluje duše má. Chopila jsem ho, aniž ho pustím, až ho * uvedu do domu matky své, a do pokojíka rodičky své. *k.8,2.

5. Přísahou vás zavazují, dcery Jeruzalémské, skrze srny a laně polní, abyste nebudily a nevyrážely ze sua milého mého, dokudž by *sám* nechtěl.

6. Která *jest* to, jenž vstupuje z pouště jako sloupové dymu, okouřena jsuc mirron a kadidlem, dražším nad všelijaký prach apatekářský?

7. Aj, lože Šalomounovo, okolo něhož šedesáte udatných z nejsilnějších Izraelských,

8. Vše vládnoucích mečem, vycvičených v boji, z nichž jeden každý má svůj * meč při boku svém z příčiny strachu nočního. *Zalm.45,4. †Zalm.91,5.

9. Schranu vystavěl sobě král Šalomoun z dříví Libánského,

10. Při níž udělal sloupy stříbrné, duo zlaté a ponebí šarlatové, vnitřek pak jeho postlaný milostí deér Jeruzalémských.

11. Vyděte a pohledte, dcery Sionské, na krále Šalomouna v koruně, kterouž ho korunovala matka jeho v den oddávání jeho a v den veselí srdce jeho.

KAPITOLA IV.

Kristus uslechtilost chotě své, příjemnost řeči, okrasu, síru, lásku i s jejím ovocem vychvaluje, 15. ona pak také znaje jej byti studnici všeho dobrého, jej oslavuje, a přítomného sobě míti žádá.

Aj, jak jsi ty krásná, přítelkyně má, aj, jak jsi krásná! Oči * tvé jako holubičí mezi kadeří tvými, vlasy † tvé jako stáda koz, kteréž vidati na hoře Galád.
*k.1,15.†k.6,4.

2. Zubové * tvoji podobní stádu *ovcí* jednostejných, když vycházejí z kupa-dla, z nichž každá mívá po dvěm, a mezi nimiž není žádné neplodné. *k.6,5.

3. Jako provázek z hedbáví červeného dvakrát barveného rtové tvoji, a řeč tvá ozdobná; jako kus jablka zrnatého židoviny tvé mezi kadeří tvými.

4. Hrdlo tvé jest jako věže Davidova, vystavená k chování zbroje, v níž na tisícce pavěz visí, vše štítů *mužů* udatných.

5. Oba tvé prsy jako dvě telátek bliženců srních, jenž se pason v kvíti.

6. Ažby * zavítal ten den, a utekli by stínové, poodejdu k hoře mirrové a pahrbku kadidlovému. *k.2,17.

7. Všecka jsi krásná, přítelkyně má, a není na tobě * poškvrný. *Efez.5,27.

8. Se mnou z Libánu, ó choti *má*, se mnou z Libánu půjdeš, a pohledíš s vrchu *hory* Amána, s vrchu Senir a * Hermon, z peleší lvových a s hor pardo-vých. *Žalm.133,3.

9. Jala jsi srdce mé, sestro má choti, jala jsi srdce mé jedním okem svým, a jedinou * točenicí hrdla svého. *2Petr.1,5násl.

10. Jak utěšené jsou milosti tvé, sestro má choti! Jak vzácnější jsou milosti tvé než víno, a vůně mastí tvých nade všechny vonné věci.

11. Strdí tekou rtové tvoji, ó choti, med a mléko pod jazykem tvým, a vůně roucha tvého jako vůně Libánu.

12. Zahrada zamčená *jsi*, sestro má choti, vrchoviště zamčené, studnice zapечатěná.

13. Výstřelkové tvoji *jsou* zahrada stromů jablek zrnatých s ovocem rozkošným cypru a * nardu, *k.1,14.

14. Nardu s šafránem, prustvorce s skořicí, a s každým stromovým kadidlo vydávajícím, mirry a aloes, i s všelijakými zvláštními věcmi vonnými.

15. Ó *ty sám* vrchoviště zahradní, studnice vod živých, a tekoucích z Libánu.

16. Věj, větríčku půlnoční, a příd, větríčku polední, prověj zahradu mou, at tekou vonné věci její, a at přijde milý můj do zahrady své, a jí rozkošné ovoce své.

KAPITOLA V.

Kristus žádost choti své naplnil, 2. ona svou neochotností jej od sebe zahнала, 6. nad čímž nařikaje a pokutu nesa, 8. žádá, aby její láska jemu známa byla; 10. zatím jej obšírně vychvaluje.

Přišelť * jsem do zahrady své, sestro má choti, sbírám mirru svou i vonné věci své, jim plást svůj i med svůj, piji víno své a mléko své. Jezte, přátelé, píte a hojně se napíte, *moji* milí. *k.6,1.

2. Spávámť, a však srdce mé bdí. Hlas milého mého, tlukoucího: Otevři mi, sestro má, přítelkyně má, holubičko má, upřímá má; nebo hlava má plná jest rosy, a kadeře mé krůpějí nočních.

3. Svlékla jsem * sukni svou, kteráž ji obleku? Umyla jsem nohy své, což je mám káletí? *Ep.Jud.v.23.

4. Milý můj sáhl rukou svou skrze dvěře, a vnitřnosti mé pohnuly se ve mně.

5. I vstala jsem, abych otevřela milému svému, a *aj*, z rukou mých kapala mirra, i z prstů mých, mirra tekutá na rukovětech závory.

6. Otevřeláť jsem byla milému svému, ale milý můj *již* byl ušel, a pomínul. Duše má byla vyšla, když on promluvil. Hledala * jsem ho, ale nenašla jsem ho; volala jsem ho, ale neozval se mi. *k.3,1,2.

7. Nalezše mne strážní, kteříž chodí po městě, zbili mne, ranili mne, vzali i rouchu mou se mne strážní zdi městských.

8. Zavazuji vás přísahou dcery Jeruzalémské, jestliže byste našly milého mého, co jemu povíte? Že jsem nemocná milostí.

9. Což *má* milý tvůj mimo *jiné* milé, ó nejkrásnější z žen? Co *má* milý tvůj uad jiné milé, že nás tak přísahou zavazuješ?

10. Milý můj *jest* bílý a červený, znamenitější nežli deset tisíců *jiných*.

11. Hlava jeho *jako* ryzí zlato, vlasy jeho kadeřavé, černé jako havran.

12. Oči * jeho jako holubice nad stoky vod, *jako* v mléce umyté, stojící v slušnosti. *k.4,1.

13. Lice jeho jako záhonkové vonných věcí, *jako* květové vonných věcí; rtové jeho * jako lilium prýstieci mirru tekutou. *Žalm.45,3.

14. Ruce jeho prstenové zlati, vysazeni kamením drahým jako postavcem modrým; břicho jeho stkvělost slonové kosti zařiry obložené.

15. Hnatové jeho sloupové mramorovi, na podstavcích zlata nejčistšího založeni; obličej jeho jako Libán, výborný jako cedrové.

16. Ústa jeho přesladká, a všecken jest přezádostivý. Takovýť jest milý můj, takový jest přítel můj, ó deery Jeruzalémské.

17. Kamže odšel milý tvůj, ó nejkrásnější z žen? Kam se obrátil milý tvůj? A hledati ho budeme s tebou.

KAPITOLA VI.

Cirkev svým družičkám s radostí vypravuje o příchodu chotě svého; 2. těší se účastností jeho. 3. On také okrasy její vypravuje, 8. ji svou jedinkou a nejmilejší i jiným ku podivení býti svědčí, 10. s kterýmiž ona milostně i potřebně rozmlouvá.

Milý můj sstoupil do zahrady své, k záhonkům věcí vonných, aby pásal v zahrádách, a aby zbíral lilium.

2. Já jsem milého mého, a milý můj jest můj, kterýž pase mezi lilium.

3. Krásná * jsi, přítelkyně má, jako Tersa, pěkná jako Jeruzalém, brozná jako vojsko s praporei. *k.2,10; 4,1.

4. Odvrát očí své od patření na mne, nebo ony mne posilují. * Vlasy tvé jsou jako stáda koz, kteréž vidati v Galád. *k.4,1.

5. Zubové * tvoji jsou podobní stádu ovcí, když vycházejí z kupadla, z nichž každá mívá po dvěm, a mezi nimiž není žádné neplodné. *k.4,2.

6. Jako * kus jablka zrnatého židoviny tvé mezi kadeří tvými. *k.4,3.

7. Šedesáte jest královen, a osmdesáte ženin, a mladice bez počtu;

8. Jediná jest však * má holubice, má upřímá, jedinká při matce své, nepoškrvněná při své rodičce. Spatřivše ji deery, blahoslavily ji, královny a ženy chválily ji, řkouce: *k.5,2.

9. Která jest to, * kterouž viděti jako dennici, krásná jako měsíc, čistá jako slunce, † hrozná jako vojsko s praporei? *k.3,6. †k.6,3.

10. Do zahrady vypravené sstoupila jsem, abych spatřila ovoce údolí, abych viděla, kvete-li vinný kmen, a pučí-li se jabloně zrnaté.

11. Nezvěděla jsem, a žádost má ponukla mne na vůz přednějších z lidu mého.

12. Navrať se, navrať, ó Sulamitská navrať se, navrať, ať na tě patříme. Co uříte na Sulamitské? Jako zástup vojenský.

KAPITOLA VII.

Kristus ženich opět tuto choti své krásn a uslechtilos vychvaluje. 10. Naproti tomu ona těší se z jeho účastnosti, 11. a rozkoši s ním zde i věčně požívati žádá.

Jak jsou krásné * nohy tvé v střevicích, dcero knížecí! Okolek bedr tvých jako zápony, dílo rukou výborného řemeslníka. *k.4,7.

2. Pupek tvůj koffik okrouhlý, ne bez nápoje; břicho tvé jako stoh pšenice obrůstlý kvitím.

3. Oba tvé prsy jako dvě * telátek bliženců srních. *k.4,5.

4. Hrdlo * tvé jako věže z kosti slonových, oči tvé rybnici v Ezebon podle brány Batrabbim, nos tvůj věže Libánská patříci k Damašku.

5. Hlava tvá na tobě jako Karmel, a vlasy hlavy tvé jako šarlat; i král při vázán by byl na pavlačích.

6. Jak jsi * ty krásná, a jak ntěšená, ó milosti přerozkošná! *k.1,15; 2,14.

7. Ta postava tvá podobna jest palmě, a prsy tvé * hroznům. *k.1,14.

8. Řekl jsem: Vstoupím na palmu, dosáhnu vrchů jejích. Nechažť tedy jsou prsy tvé jako hroznové vinného kmene, a vůně chřipí tvých jako jablek vonných.

9. Ústa tvá jako víno výborné, milá pro upřímost, působící, aby i těch, jenž spí, rtové mluvíli.

10. Já jsem * milého svého, a ke mně jest žádost jeho. *k.2,16.

11. Poď, milý můj, vyjděme na pole, přenocujme ve všech.

12. Ráno přivstaneme, na vinice pohledíme, kvete-li vinný kmen, již-li se ukázal začátek hroznů, kvetou-li jablka zrnatá, a tuť dám tobě milosti své.

13. Pěkná jablečka vydala * vůni, a na dveřech našich všecky rozkoše nové † i staré, milý můj, zachovala jsem tobě. *k.1,10. †Mat.13,52.

KAPITOLA VIII.

Cirkev stará Izraelská toní po příchodu Krista v těle, a svou aktivost i lásky vroucnost ukazuje, 8. za pohany se přimlouvá, 9. na to odpoví přijemnou ode Pána slyší, 14. až i posledního přísti jeho k dokonalemu ji oslavení snažně žádá.

Ó bys byl jako bratr můj požívající prsí matky mé, abych tě naleznue vně, políbila, a nebyla zahanbena.

2. Vedla bych tě, a uvedla do domu matky * své, a tu bys mne vyučoval; a řekla bych dala pítí vína strojeného, a octu z jablek zrnatých. ^{*k.3,4.}

3. Levice jeho * pod hlavou mou, a pravicí svou objímá mne. ^{*k.2,6.}

4. Přisahou vás * zavazují, dcery Jeruzalémské, abyste nebudily a nevyrálely ze sna milého mého, dokudž by vám nechtěl. ^{*k.2,7;3,5.}

5. Která jest to, jenž vstupuje z pouště, zpolehší na milého svého? Pod jalomní vzbudila jsem tě; tuť tebe počala matka tvá, tuť tě počala rodička tvá.

6. Polož mne jako pečet na srdce své, jako pečetní prsten na ruku svou. Nebo ilné jest jako smrt milování, tvrdá jako hrob horlivost; uhlí její uhlí řeravé, slamen nejpradší.

7. Vody mnohé nemohly by uhasiti toto milování, aniž ho řeky zatopí. Kdyby někdo dáti chtěl všecken statek domu svého za takovou milost, se všim tím pohrdnut by byl.

8. Sestru máme maličkou, kteráž ještě nemá prsí. Co učiníme s sestrou svou v den, v kterýž bude řeč o ní?

9. Jestliže jest zed, vzděláme na ní palác stříbrný; pakli jest dvěma, obložíme je deskami cedrovými.

10. Já jsem zed, a prsy mé jako věže; takž jsem byla před očima jeho, jako nacházející pokoj.

11. Vinici měl Šalomoun v Balhamon, kteroužto pronajal strážným, aby jeden každý přinášel za ovoce její tisíc stříbrných.

12. Ale vinice má, kterouž mám, přede mnou jest. Mějž sobě ten tisíc, ó Šalomoune, a dvě stě ti, kteříž ostříhají ovoce jejího.

13. Ó ty, kteráž bydlíš v zahradách, přátelét * pozorují hlasu tvého, ohlašují mi se. ^{*Zalm.45,15.}

14. Pospěš, milý můj, a připodobni se k * srně neb mladému jelenu, na horách vonných věcí. ^{*k.2,17.}

PROROCTVÍ IZAIÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Titul knihy. 2. Osvědčení nevděčnosti. 5. zatvrdilosti 11. pokrytství lidu Judského. 16. Napomenutí ku pokání, 9. zaslíbení kajícím, 20. pohrůžky nekajícím, 21. lidu z bezbožnosti obvinění, 24. a pomst Božích ohlášení.

Vidění Izaiáše syna Amosova, kteréž viděl o Judovi a Jeruzalému, za dnů Uziáše, Jotama, Achasa a Ezechiáše, králů Judských.

2. Slyšte * nebesa, a ušima pozoruj země, nebo Hospodin mluví: Syny jsem vychoval a vyvřil, oni pak strhli se mne. ^{*5 Mojz.32,1.Jer.6,19.Mich.1,2.}

3. Vůl zná * hospodáře svého, a osel jesle pánů svých; Izrael nezná, lid můj nesrozumívá. ^{*Jer.8,7.}

4. Ach, národe hřišný, lide obtížený nepravostí, símě * zlostníků, synové neslechetní, opustili Hospodina, pohrdli svatým Izraelským, odvrátili se zpět. ^{*k.14,20.}

5. Proč, čím více biti býváte, tím více se odvracujete? Všecka hlava jest neduživá, a všecko srdce zemdené.

6. Od * zpodku nohy až do vrchu hlavy není na něm místa celého, jen rána

a zsinalost, a zbití zahnojené, aniž se vytlačuje, ani uzavuje, ani olejem změkčuje. ^{*5 Mojz.28,35.}

7. Země vaše spustla, města vaše vypálena ohněm; zemi vaši před vámi cizozemci zžirají, a v poušť obracejí, tak jakž vše kazí cizozemci.

8. I zůstala deera Sionská jako boudka na vinici, jako chaloupka v zahradě tykevné, a jako město zkažené.

9. Byť nám * byl Hospodin zástupů jakkoli malička ostatků nezanechal, byli bychom jako Sodoma, byli bychom Gomoře podobni. ^{*Rím.9,29.}

10. Slyšte slovo Hospodinovo, kužata Sodomská, ušima pozorujte zákona Boha našeho, lide Gomorský:

11. K čemu * jest mi množství obětí vašich? dí Hospodin. Syt jsem zápalných obětí skopečů a tuků krmných hovad, a krve volků a beránků a kozlů nejsem žádostiv. ^{*Prisl.21,27.Jer.6,20.}

12. Že přicházíte, abyste se ukazovali přede mnou, * kdož toho z ruky vaši hledal, abyste šlapali sině mé? ^{*Jer.7,22.}

13. Neprinášejte více oběti oklamání. Kadění v ohavnosti mám, novměsíčů a sobot a svolávání nemohu *trpěti*, (nepravost *jest*,) ani shromáždění.

14. Novměsíčů vašich a slavností vašich nenávidí duše má; jsou mi břemenem, ustal jsem, nesa je.

15. Protož, když * rozprostíráte ruce vaše, skrýváš oči své před vámi, a když množíte modlitbu, neslyším; ruce † vaše krve plné jsou. *2Mojz.9,29. Jan.9,31. †Izai.59,3.

16. Umejte se, očistě se, * odvrzte zlost skutků vašich od očí mých, přestaňte zle činiti. *Ezech.18,23,31.

17. Učte * se dobře činiti, hleďte soudu, pozdvihněte potlačeného, dopomozte k spravedlnosti † sirotku, zastaňte vdovy. *Jer.7,3. †Žalm.82,3.

18. Podtež mně, a poukažme *sobě*, praví Hospodin: Budou-li * hříehové vaši jako červenec dvakrát barvený, jako snih zbělejší; budou-li červení jako šarlat, jako vlna budou. *k.43,25,26.

19. Budete-li povolní a poslušni, dobré věci země jísti budete.

20. Pakli * nebudete povolní, ale zpurní, od meče sežrání budete; nebo ústa Hospodinova mluvila. *3Mojz.26,14,25.

21. Jak tě nevěstkou učiněno to město * věrné, plné soudu! Spravedlnost přebývala v něm, nyní pak † vražedlniči. *v.26. †Mat.23,37.

22. Stříbro tvé obrátilo se v trůsky, víno tvé smíšeno s vodou.

23. Knižata trá * zpurná a tovaryši zlodějů, jeden každý z nich † miluje dary, a dychtí po úplatech; ** sirotku k spravedlnosti nedopomáhají, †† a pře vdovy před ně nepřichází. *Ozeáš.9,15. †2Mojz.23,8. **k.22,22. ††Jer.5,28.

24. Protož dí Pán, Hospodin zástupů, silný Izraelský: Aj, jáť se potěším nad protivníky svými, a vymstím se nad nepřátely svými,

25. Když zase obrátím ruku svou na tě, až přepálím * dočista trůsky tvé, a odejmu všecken cin tvůj, *Mal.3,2.

26. A obnovím soudec tvé tak jako na počátku, a rádec tvé jako s prvu. * A tu potom slouti budeš městem spravedlnosti, městem věrným. *Jer.3,17. Ezech.48,35.

27. Sion * v soudu vykoupen bude, a kteříž zase uvedeni budou do něho, v spravedlnosti. *k.59,20.

28. Setření pak přestupníků a nešle-

chetných v náhle *přijde*, a kteříž opouštějí Hospodina, docela zahynou.

29. Nebo zahanbeni budete pro háje, po nichž jste toužili, a zastydíte se pro zahrady, kteréž jste sobě zvolili.

30. Budete zajisté jako dub, s něhož listí přší, a jako zahrada, v níž vody není.

31. I bude nejsilnější jako koudel, a učitel jeho jako * jiskra; i bude to obě hořeti spolu, a nebude žádného, ješto by uhasiti mohl. *Jer.17,27.

KAPITOLA II.

Proroctví o povolání pohanů do církve, 6. a zavržení Židů, 9. i pomst Božích spravedlivých proti nim osvědčení. Slovo, kteréž viděl Izaiáš syn Amosův o Judovi a Jeruzalému.

2. I * stane se v posledních dnech, že utvrzena bude hora domu Hospodinova na vrchu hor, a vyvýšena nad pahrbky, i pohrnou se k ní všickni národové. *k.56,7. Mich.4,1.

3. A půjdou lidé mnozí, říkajice: Podte, * a vstupme na horu Hospodinovu, do domu Boha Jákobova, a bude nás vynúčovati cestám svým, i budeme choditi po stezkách jeho. Nebo z Siona vyjde zákon, a slovo Hospodinovo z Jeruzaléma. *k.40,9. Jer.3,17; 31,6.

4. Onť bude souditi mezi národy, a trestati bude lidi mnohé. I zkují meče své v motyky, a oštípy své v srpy. Nepozdvihne národ proti národu meče, a nebudou se více učiti boji.

5. Dome Jákobův, podtež, a choďme v světle Hospodinově.

6. Ale ty jsi opustil lid svůj, dům Jákobův, proto že jsou naplnění *ohavnostmi národů východních*, a jsou pověrní jako Filistiňští, a smyšlenky cizozemců že sobě libují.

7. K tomu naplněna jest země jejich stříbrem a zlatem, tak že není konce pokladům jejich; naplněna jest země jejich i koňmi, vozům pak jejich počtu není.

8. Naplněna jest také země jejich modlami; klanějí se dílu rukou svých, kteréž učinili prstové jejich.

9. Klání se obecný člověk, a ponižuje se i přední muž; protož neodpouštěj jim.

10. Vejdí * do skály, a skrej se v prachu před hrůzou Hospodinovou, před slávou důstojnosti jeho. *k.26,20.

11. *Tuť* oči vysoké člověka sniženy

dou, a skloněna bude vysokost lidá, ale Hospodin sám vyvýšen bude ten den.

2. Nebo den Hospodina zástupů se ži na každého pyšného a zpínajícího, i na každého vyvýšeného, i bude požen,

3. I na všecky cedry Libánské vyso- a vyvýšené, i na všecky duby Bánské,

4. I na * všecky hory vysoké, i na ecky pahrbky vyvýšené, *k.40,4.

5. I na všelikou věži vysokou, i na elikou ved pevnou,

6. I na všecky lodí mořské, i na vše- a malování slibná.

7. A sehnuta bude pýcha člověka, a lžena bude vysokost lidská, * ale vy- šen bude Hospodin sám v ten den, *v.11.k.5,16.

8. Modly pak docela vymizejí.

9. Tehdy * půjdou do jeskyní skal a roklí země, před hrůzou Hospodino- u a slávou důstojnosti jeho, když po- tane, aby potřel zemi. *Luk.23,30.

10. V ten den * zavrže člověk modly é stříbrné a modly své zlaté, kterýchž i nadělali, aby se klaněl, *totiž* krtům netopýřům. *k.27,9;30,22;31,7.

11. I vejde do shůi skal a do vysedlin jich před hrůzou Hospodinovou, a před tvou důstojností jeho, když povstane, y potřel zemi.

12. Prestaňtež *doufati* v člověku, je- ž dýchání v chřípích jeho jest. Nebo ě má jmín býti?

KAPITOLA III.

arůzka o odněti správců dobrých, 4. a dopuštění ch. 12. Nařikání nad vůdci lidu, 13. soud Boží proti nim, 16. i obzvláštné proti pohlaví ženskému.

1. Nebo aj, Pán, Hospodin * zástupů, ode- je od Jeruzaléma a Judy hůl a podpo- , všelijakou hůl chleba a všelikou pod- oru vody, *Ezech.4,16.

2. Silného i muže válečného, soudce i oroka, mudrce i starce,

3. Padesátníka i počestného, i rádci, i ipného řemeslníka, i výmluvného,

4. A dám jim děti za knížata; děti, avím, panovati budou nad nimi.

5. I bude ssužovati v lidu jeden druhé- o, a bližní bližního svého; zpuřně se ostavi dítě proti starci, a chaterný pro- vzácnému.

6. Pročež se chopí jeden každý bratra svého z domu otce svého, a *di*: Máš

oděv, knížetem našim budeš, a pád tento zdrž rukou svou.

7. *Ale on* přísáhne v ten den, řka: Ne- buduť * vázati *těch ran*, nebo v domě mém není chleba ani oděvu; neustano- vujtěž mne knížetem lidu. *2.Mojz.15,26.

8. Nebo se obořil Jeruzalém, a Juda padl, proto že jazyk jejich a skutkové jejich jsou * proti Hospodinu, k dráždě- ní očí slávy jeho. *Skutk.7,51.

9. Nestydatost tváři jejich svědčí proti nim; hřích zajisté svůj jako Sodomští ohlašují, * a netají. Běda duši jejich, ne- bo sami na sebe uvodí zlé. *Ozeáš.13,9.

10. Recete * spravedlivému: Dobře bu- de; nebo † ovoce skutků svých jísti bu- de. *Žalm.37,37. †Prisl.1,31.

11. *Ale* běda bezbožnému, zle bude; nebo * odplata rukou jeho dána jemu bude. *Prisl.12,14.

12. Lidu mého knížata *jsou* děti, a že- ny panují nad ním. * Lide můj, kteříž tě vodi, svodí tě, a cestu stezek tvých u- krývají. *Jer.38,22.

13. Stojit Hospodin k rozsudku, stojí, pravím, k rozsudku s lidmi.

14. Hospodin k soudu přijde proti star- ším lidu svého a knížatům jejich, a *di*: Vy jste pohubili vinici *mou*, loupež chu- děho jest v domích vašich.

15. Proč vy nuzíte lid můj, a tváře chudých zahanbujete? praví Pán, Ho- spodin zástupů.

16. I *di* Hospodin: Proto že se pozdvi- hují dcery Sionské, a chodí s vytaže- ným krkem, a pasou očima, protulujice se, a zdrobna kráčejíce, * i nohama svý- ma lákají, *5.Mojz.28,56.

17. Protož okyдне Pán prašivinou vrch hlavy deer Sionských, a Hospodin han- bu jejich obnaží.

18. V ten den odejme Pán okrasu těch nástrah, *totiž* poněčníky a halže,

19. Jablka zlatá a spinadla a čepece,

20. Biréty a zápony, tkanice, puntý a nánšnice,

21. Prsteny a náčelníky,

22. Proměnná roucha, i pláštky, i rouš- ky, i vačky,

23. I zreadla, i čechliky, i věnce, i šlo- jíře.

24. A budeť místo vonných věcí hnís, a místo pasů roztržení, a místo strojení kadeří lysina, a místo širokého podolku bude přepásání pytlím, obhoření pak místo krásy.

25. Muži tvoji od meče padnou, a silní tvoji v boji.

26. I budou plakati a kvíliti brány jeho, a spustlý na zemi seděti bude.

KAPITOLA IV.

Proroctví o navrácení se ostatku lidu z Bahylona, 3. posvěcení, 4. a očistění jeho, 5. i ochraně Boží nad ním.

I chopí se sedm žen muže jednoho v ten den, a řeknou: Chléb svůj jísti budeme, a rouchem svým se odívati, toliko ať po tobě se jmenujeme; odejmi pohanění naše.

2. V ten den bude * výstřelek Hospodinův ušlechtilý a slavný, a plod země výtečný a krásný, *totiž* ti, kteříž zachováni budou z Izraele. ^{*k.11.1.}

3. I stane se, že kdož bude zanechán na Sionu, a pozůstaven bude v Jeruzalémě, svatý slouti bude, každý, kdož jest zapsán k životu v Jeruzalémě,

4. Když Pán smyje nečistotu deér Sionských, a krev Jeruzaléma vyplákne z něho v duchu soudu a v duchu horlivosti.

5. A stvoří Hospodin nad každým obydlím hory Sion, a nad každým shromážděním jejím oblak ve dne, a dým a blesk plápolajícího ohně v noci; nebo nad všecku slávu *bude* zastření.

6. A bude * stánkem k zastěňování ve dne před horkem, a za útočiště a skryší před přívalem a deštěm. ^{*k.25,4.5.}

KAPITOLA V.

Prorok i pod podoběnstvím viivce, 7. i zjevnými slovy, hojně opatření církve Izraelské ukazuje; též nevďěčnost a těžké hříchy jejích, 24. ano i strašlivou pomstu proti nim osvědčuje.

Zpívati již budu milému svému píseň milého svého o * viniici jeho: Viniici má milý můj na vřehu úrodném.

^{*Zalm.80,9. Jer.2,21. Mat.21,33. Mark.12,1. Luk.20,9.}

2. Kterouž ohradil, a kameni z ní vybral, a vysadil ji vinným kmenem výborným, a ustavěl věži u prostřed ní, také i přes udělal v ní, a očekával, aby nesla hrozny, ale vydala plané víno.

3. Nyni tedy, obyvatelé Jeruzalémští a muži Judští, sudte medle mezi mnou a viniici mou.

4. Což ještě činěno býti mělo viniici mé, ještě bych jí neučinil? Proč, když jsem očekával, aby nesla hrozny, plodila plané víno?

5. A protož oznamím vám, co já učiním viniici své: Odejmu plot její, a při-

jde na spuštění; rozbořím hradbu její, i přijde na pošlapání.

6. Zapustím ji, nebude řezána, ani kopána, i vzroste na ni bodláčí a trní; oblakům také zapovím, aby nevydávali více na ni deště.

7. Vínice * zajisté Hospodina zástupů dům Izraelský jest, a muži Judští révové milí je mu. Očekával pak soudu, a aj, nátisk; spravedlnosti, a aj, křik.

^{*Zalm.80,9. Hzal.3.5}

8. Běda vám, * kteříž připojujete důmek domu, a pole s polem spojujete, takže místa *jiným* není, jako byste sami rozsazení byli k přebývání u prostřed země. ^{*Mich.2,2}

9. V uši mé *řekl* Hospodin zástupů: Jistě žeť domové mnozi zpustnou, veliči krásni bez obyvatele budou.

10. Nadto * deset dílců viničných vydá láhviei jednu, a semena chomer vydá efi. ^{*Agg.1,11; 2,1}

11. Běda těm, kteříž ráno vstávajice chodí po opilství, a trvají při tom do večera, až je víno i rozpaluje.

12. A harfa, loutna a buben, a píšťalka, a víno bývá na hodech jejích; ne skutky pak Hospodinovy nehledí, a dlaně rukou jeho nespátřují.

13. Protož v zajetí půjde lid můj, nebo jest bez umění; a slavní jeho budou hladoviti, a množství jeho žizni i svadne.

14. Pročež rozšířilo i peklo hrdlo své a rozedřelo nad míru ústa svá, i sstoupilo do něho slavní její a množství její, hluk její, i ti, kteříž se veselí v ní.

15. A tak * sehnut bude člověk, a ponížěn muž, a oči pyšných sníženy budou, ^{*k.2.1}

16. Hospodin pak zástupů vyvýšen bude v soudu, a Bůh silný a svatý ukáže se svatý v spravedlnosti.

17. I pásti se budou beránkové podobyčeje svého, a ostatky těch tučnýchel navrátíce se, jísti budou.

18. Běda těm, kteříž * táhnou nepravou za provazy marnosti, a jako provazem u vozu hřieh; ^{*Zalm.10,}

19. Kteríž říkají: Neechaf * pospíš, nemešká dílem svým, abyhom viděl a nechaf se přiblíží, a přijde rada *tol* Svatého Izraelského, abyhom zvěděl ^{*Jer.17,15. 2Petr.3}

20. Běda těm, kteříž říkají * zlému dobré, a dobrému zlé, kladouce † tmu z

ětlo, a světlo za tmou, pokládajíce hořké za sladké, a sladké za hořké.

*Amos.5.7; 6.12. †Job.17.12.

21. Běda těm, kteříž jsou * moudří sami u sebe, a vedlé zdání svého opatrní.

*Přís.3.7. Řím.12.16.

22. Běda * těm, kteříž jsou silní ku pití vína, a muži udatní k smíšení nápoje vojnového;

*v.11.

23. Kteríž ospravedlňují * bezbožného pro dary, spravedlnost pak spravedlivých odjímají od nich.

*Přís.17.15.

24. Z té příčiny, jakož plamen ohně šíří strniště, a plevy plamen v nic obilice, *tak* kořen jejich bude jako shnilý, a květ jejich jako prach vzejde; nebo * zavrhlí zákon Hospodina zástupů, řeví svatého Izraelského pohrdli. *k.1.4.

25. Pročež rozpáliv se prehlivostí Hospodina na lid svůj, a vztáh ruku svou nad něj, porazil je, tak že se hory zaslasy, a těla mrtvá jejich jako hnůj u ostřed ulic. V tom však ve všem nevrátila se prehlivost jeho, ale předece ka jeho jest vztažena.

26. Nebo vyzdvihne korouhev národu velikému, a zahvízdne naň od končin země, a aj, rychle a prudce přijde.

27. Žádného ustalého ani klesajícího bude mezi nimi; nebude dřímati ani spáti, aniž se rozepne pás bedr jeho, iž se strhá řemen obuvi jeho.

28. Střely jeho ostré, a všechna lučiště jeho natažena; kopyta koňů jeho jako řemen souzena budou, a kola jeho jako víchřice.

29. Řvání jeho jako *řvání* lva, a řvátí jeho jako lvíčata; a mumlati bude, a chytí loupež a uteče, aniž bude, kdo ho vyděl.

30. A zvučeti bude nad ním v ten den, jako zvučí moře. Tehdy pohledíme na ním, a aj, * mrákota a úzkost; nebo se světlo zatmí při pohubení jejím. *k.8.22.

KAPITOLA VI.

Ukázání proroka ukázané. 5. Uleknutí se jeho, 8. a odvolání k lidu zlostí zaslíbenému a zarytému, Judskému, jeho poslání.

1. Běda, kteréhož umřel král Uziáš, viděl jsem * Pána sedícího na trůnu vysokém vyzdvíženém, a podolek jeho naplněn byl chrám.

*2Moj.24.10.

2. Serafinové stáli nad ním. Šest křídel měl každý z nich: * dvěma zakrýval obličej svůj, a dvěma přikrýval nohy své, a dvěma létal.

*2Moj.3.6.

3. A * volal jeden k druhému, říkaje: Svatý, svatý, svatý Hospodin zástupů, plná *†* jest všechna země slávy jeho.

*Zalm.72.19. †Abak.3.3.

4. A pohnuly se podvoje věřeji od hlasy volajícího, a dům * plný byl dymu.

*Ezech.10.4.

5. I řekl jsem: Běda mně, již zatahnu, proto že jsem člověk poškrvněný rty máje, k tomu u prostřed lidu rty poškrvněné majícího bydlím, a že krále Hospodina zástupů viděly oči mé.

6. I přiletěl ke mně jeden z serafinů, máje v ruce své uhel řevavý, kleštěmi vzaty z oltáře,

7. A dotekl se úst mých, a řekl: Aj hle, dotekl se *uhel* tento úst tvých; nebo odešla nepravost tvá, a břich tvůj shlazen jest.

8. Potom slyšel jsem hlas Pána řkoucího: Koho pošli? A kdo nám půjde? I řekl jsem: Aj já, pošli mne.

9. On pak řekl: Jdi, a rei lidu tomu: Slyšte * slyšice, a nerozumějte, a hledte hledice, a nepoznávejte.

*Mat.13.13,14. Skutk.28.26. Řím.11.8.

10. Zatvrd srdce lidu toho, a uši jeho zacep, a oči jeho zavři, aby neviděl očima svýma, a ušima svýma neslyšel, a srdcem svým nerozuměl, a neobrátil se, a nebyl uzdraven.

11. A když jsem řekl: Až dokud, Pane? i odpověděl: Dokudž nezpustnou města, tak aby nebylo žádného obyvatele, a domové, aby nebylo *v nich* žádného člověka, a země docela nezpustne.

12. A nevzdáli Hospodin všelikého člověka, a nebude dokonalého zpustění u prostřed země;

13. Dokudž ještě v ni nebude desateré *zhouby*, a teprv zkažena bude. *Ale* jakož ono jilmovi, a jako doubi onoho náspu podporou jest, *tak* símě svaté jest podpora její.

KAPITOLA VII.

Oblehnutí Jeruzaléma, 3. zaslíbení o vysvobození jeho. 12. Tvrdošijnost Achasaova. 14. Světlé prorocství o Kristu Pánu, 16. a velikém zpuštění země Judské.

1. I stalo se za dnů Achasa syna Jotamova, syna Uziáše, krále Judského, * že přitáhl Rezin král Syrský, a Pekach syn Romeliáše, krále Izraelského, k Jeruzalému, aby bojoval proti němu, ale nemohl ho dobytí.

*2Krá.16.5.

2. I oznámeno jest domu Davidovu v tato slova: Spikla se země Syrská s Efraimem. Pročež pohnulo se srdce jeho, i

srdce lidu jeho, tak jako se polybuje dříví v lese od větru.

3. Tedy řekl Hospodin Izaiášovi: Vyjdi nyní vstříe Achasovi, ty a Sear Jašub syn tvůj, až na konec struhy rybníka hořejšího, k silnici pole valehárova,

4. A diš jemu: Šeť se, abys se nekomrmoutil. Neboj se, a srdce tvé nechať se neděsí dvou ostatků hlavní těch kouřících se, před rozpáleným hněvem Rezinovým s Syrskými, a syna Romeliášova,

5. Proto že zlou radu složili proti tobě Syrský, Efraim a syn Romeliášův, řkonce:

6. Táhněme proti zemi Judské, a vyležme ji, a odtrhněme ji k sobě, a ustavme krále n prostřed ní syna Tabealova.

7. Toto praví Panovník Hospodin: Nestaneť se a nebude toho.

8. Nebo hlava Syrské země jest Damašek, a hlava Damašku Rezin, a po šedesáti pěti letech potřím bude Efraim, tak že nebude lidem.

9. Mezi tím hlava Efraimova Samaři, a hlava Samaři syn Romeliášův. Jestliže nevěříte, jistě že neostojíte.

10. I mluvil ještě Hospodin k Achasovi, řka:

11. Požádej sobě znamení od Hospodina Boha svého, buď dole hluboko, aneb na hoře vysoko.

12. I řekl Achas: Nebudu prositi, aniž budu pokonšeti Hospodina.

13. Tedy řekl prorok: Slyšte nyní, dome Davidův, ještě-liž jest vám málo, lidem býti k obtížení, že i Bohu mému k obtížení jste?

14. Protož sám Pán dá vám znamení: Aj, * panna počne, a porodí syna, a nazůve jméno jeho † Immanuel.

*Mat.1,23. Luk.1,31. †Izai.8,8,10.
Zavrei zlé, a vyvoliti dobré. *Zid.5,14.

16. Nýbrž * prvé než bude uměti dítě to zavrei zlé a vyvoliti dobré, opuštěna bude země, kteréž nenávidíš pro † dva krále její.

*k.8,4. †v.1.

17. Na tebe pak přivede Hospodin, a na lid tvůj, i na dům otce tvého dny, jakýchž nebylo ode dne, * v němž odstoupil Efraim od Judy, a to skrze krále Assyrského.

*1 Krá.12,16,17.

18. Nebo stane se v ten den, že pošepce Hospodin muchám, kteréž jsou při nejdalších řekách Egyptských, a vše-lám, kteréž jsou v zemi Assyrské.

19. I přijdou, a usadí se všickni ti v údolích pustých a v děrách skalních, i na všech chrastinách i na všech stromích užitečných.

20. V ten den oholi Pán tou * břitvou najatou, (skrze ty, kteříž za řekou jsou, skrze krále Assyrského,) hlavu a vlasy noh, ano také i bradu do čista sbolí.

*k.10,5.

21. I bude tehdaž, že sotva člověk zachová kravičku neb dvě ovee,

22. Avšak pro množství mléka, kteréhož nadoji, * jisti bude máslo. Máslo za jisté a med jisti bude, kdožkoli v zemi bude zanechán.

*v.15.

23. Bude také v ten čas, že každé místo, na němž jest tisíc kmenů vinných za tisíc stříbrných, trním a hložím poroste.

24. S střelami a lučištěm tudy jiti musí; hložím zajisté a trním zaroste všecka země.

25. Všecky pak hory, kteréž motykou kopány býti mohou, nebudou se báti hloží a trní; nebo budou za pastviště volům, a bravům ku pošlapání.

KAPITOLA VIII.

Ohlášení pomst Syrským, Izraelským, 8. i Judským. 9. Usilování nepřátel. 11. Napomenutí k doufání v Boha. 19. i dokládání se jeho ve všem.

I řekl mi Hospodin: Vezmi sobě knihu velikou, a napiš na ni písmem lidským: K rychlé kořisti pospíchá loupečník.

2. I vzal jsem sobě za svědky věrné Uriáše kněze, a Zachariáša syna Jeberchiášova.

3. V tom přistoupil jsem k prorokyni, kteráž počala, a porodila syna. I řekl mi Hospodin: Dej mu jméno: K rychlé kořisti pospíchá loupečník.

4. Nebo prvé než bude uměti dítě to volati: Otče můj, matko má, odejme zboží Damašské a loupeže Samašské lid krále Assyrského.

5. I to ještě mluvil Hospodin ke mně řka:

6. Poněvadž pohrdl lid ten vodami Síloc tiše tekoucími, a raduje se z Rezinu a syna Romeliášova,

7. Protož aj, Pán uvede na ně vody řeky násilné a mnohé, totiž krále Assyrského, a všecku slávu jeho, tak že vystoupí ze všech toků svých, a půjd nad všecky břehy své.

8. Půjde i přes Judu, rozleje se a rozejde, až k hrdlu dosáhne, a roztažen

řídla jeho naplní širokost země tvé, * ó
mmanueli. *k.7,14.

9. Puntujtež se lidé, však * potřini budete, (nýbrž pozorujte všickni v daleké
emi,) přepašte se, však potřini budete,
řepašte se, však potřini budete.

*2Kral.19,21.

10. Vejděte v radu, a zrušena bude,
mluvte slovo, a neostojíte; nebo s námi
est Bůh silný.

11. Tak zajisté mluvil Hospodin ke
mně, ujav mne za ruku, a dav mi vý-
trahu, abych nechodil cestou lidu toho-
ho, řka:

12. Neříkejte: Spuntování, když lid
en praví: Spuntování; aniž se jako oni
trachujte, nerei-li, abyste se děsiti měli.

13. Hospodina zástupů samého posvě-
ujte; on *budiz* bázeň vaše i strach váš.

14. A budeť *vám i* svatyní, kamenem
pak * nrážky a skalou pádu oběma do-
nám Izraelským, osídlem a léčkou i
obyvatelům Jeruzalémským.

*Luk.2,34. Řim.9,33. 1 Petr.2,6.

15. I urazi se o to mnozí, a padnou, a
potřini budou, aneb zapletouce se, po-
padeni budou.

16. Zavaž osvědčení, zapečeť zákon
nezi uředlníky mými.

17. Pročež očekávati budu na Hospo-
lina, kterýž skryl tvář svou od domu
Jákovova; na něj, pravím, čekati budu.

18. Aj, já a ditky, * kteréž mi dal Ho-
spodin, na znamení a zázraky v Izraeli
od Hospodina zástupů, kterýž přebývá
na hoře Sion. *Zid.2,13.

19. Jestliže by vám pak řekli: Dota-
zujte se na hadačích a * věštcích, kteříž
šepci a sveholí, *recete*: Nemá-liž se lid na
Bohu svém dotazovati? K mrtvým-liž
něsto živých *má se* utíkati? *3Mojš.19,31.

20. K zákonu a svědectví! Pakli ne-
chtí, nechat mluví vedlé slova toho, v
němž není žádné záře,

21. Až by *každý* toulati se musil, zbě-
lovaný jsa a * hladovitý. I stane se, že
se bude, hladovitý jsa, sám v sobě zlo-
piti, a zlořečiti králi svému a Bohu své-
mu, buď že zhůru pohledí, *Zalm.59,16.

22. Buď že na zemi popatří, a aj, všu-
ly ssouzení a tma, mrákota, bida i ná-
isk v temnostech.

KAPITOLA IX.

otěšení pobožných. 6. Prorocství o narození Krista Pá-
na. 8. Pomsta proti desateru pokolení Izraelskému.

A však ne *tak obklíčí* * mrákota té ze-

mě, kteráž ssouzena bude, jako když se
ponejprv *nepřítel* dotkl země Zabulon
a země Neftalim, *ani jako* potom, *když*
více obtíží, naproti moři, při Jordánu
Galilei lidnou. *k.42,7. Mat.4,15. Luk.1,79.

2. *Nebo* lid tento chodě v temnostech,
uzří světlo veliké, a bydlícím v zemi
stínu smrti světlo zastkvi se.

3. Rozmnožil jsi tento národ, ale ne-
zveličils veselé. A však veseliti se budou
před tebou, tak jako se veselí ve žni,
jako * se radují, když dělí kořisti,

*Zalm.65,14

4. Když jho břemene jeho a prut ra-
mene jeho, hůl násilníka jeho polámeš,
jako za dnů Madianských,

5. Kdyžto všickni bojovníci předěšeni,
a roncha ve krvi zbrocena, ano což ho-
řeti mohlo, i ohněm spáleno.

6. *Nebo* * dítě narodilo se nám, † syn
dán jest nám, i bude knížetství na ra-
meni jeho, a nazváno bude jméno jeho:
Předivný **, Rádce, Bůh silný, Rek u-
datný, Otec věčnosti, Kníže pokoje.

*Luk.1,31 násl. †Jan.3,16. **Soud.13,18.

7. K * rozmnožování *pak* toho knížet-
ství a pokoje, *jemuž* nebude konce, *se-
dne* na stoliči Davidově, a na království
jeho, až je i v řád uvede, a utvrdí v sou-
du a v spravedlnosti, od tohoto času až
na věky. Horlivost Hospodina zástupů
to něini. *Luk.1,32.

8. Slovo poslal Pán Jákovovi, a padlo
v Izraeli.

9. A zvit všecken lid, Efraim, i obyva-
telé Samařští, *kteříž* v pyše a vysoko-
myslnosti srdce říkají:

10. Padly cihly, ale *my* tesaným ka-
menem stavěti budeme; planí fíkové
podtati jsou, a *my to* v cedry směňime.

11. Ale zvýší Hospodin protivníky Re-
zinovy nad něj, a nepřátely jeho svolá,

12. Syrské po přednu, a Filistinské po
zadu. I budou žráti Izraele celými ústy,
aniž ve všem tom odvrátí se prehlivost
jeho, ale * ruka jeho předce *bude* vzta-
žená. *k.5,25; 10,4.

13. Protože se lid ten nenavrací k to-
mu, kterýž jej bije, a Hospodina zástu-
pů nehledají,

14. Protož * odetne Hospodin od Izra-
ele † hlavu i ocas, ratolest i síti jednoho
dne. *k.10,33. †k.19,15.

15. (Stařec a vzácný člověk, onť jest
hlava, prorok pak, kterýž učí lži, onť
jest ocas.)

16. Nebo * vůdeové lidu tohoto jsou svůdeové, a kteříž se jim věsti dají, zhynuli. ^{*k.3,12. Luk.6,39.}

17. Protož z mládenů jeho nepotěší se Pán, a nad sirotky a vdovami jeho neslituje se; nebo všickni jsou pokryti a zločinci, a každá ústa mluví nešlechtnost. Aniž * ve všem tom odvrátí se přehlivost jeho, ale předce ruka jeho bude vztažená. ^{*k.5,25; 10,4.}

18. Nebo roznicena jsouc jako oheň bezbožnost, bodláčí a trní páli, potom zapálí i houště lesu; pročez rozptýlení budou jako dým u povětri.

19. Pro hnev Hospodina zástupů zatmi se země, a ten lid bude jako pokrm ohně. Žádný ani bratra svého šanovatí nebude,

20. Ale krájeje *sobě* po pravé straně, však lačněti bude, a zžiraje po levé, však nenasyti se. Jeden každý maso ramene svého žrátí bude,

21. Manasses Efraima a Efraim Manasses, oba *pak* spolu proti Judovi budou. Ve všem tom *však* * neodvrátí se přehlivost jeho, ale předce ruka jeho bude vztažená. ^{*v.12,17; k.5,25. 10,4.}

KAPITOLA X.

Pohrůzka proti nepravým soudcům, 5. a Assyřským, 20. Prorocví o obrácení se ostatků z Izraele, 21. Potěšení Jeruzalémských, a ubezpečení jich před Assyřskými.

Běda těm, kteříž * ustanovují práva nepravá, a spisovatelům, kteříž těžkosti spisují, ^{*Mat.23,14.}

2. Aby odstrkovali nuzné od soudu, a vydírali spravedlnost chudých lidu mého, vdovy aby byly kořist jejich, a sirotky aby loupili.

3. I eož učiníte v den navštívení a zpuštění, kteréž zdaleka přijde? K komu se o pomoe utečete? A kde zanecháte slávy své,

4. By nemusila skloniti se mezi vězni, a mezi zbitými klesnouti? Ve všem tom neodvrátí * se přehlivost jeho, ale předce ruka jeho bude vztažená. ^{*k.9,21.}

5. Běda Assurovi, * metle hněvu mého, ačkoli hůl rozhněvání mého jest v rukou jeho, ^{*k.7,20.}

6. A na národ ošemetný posli jej, a o lidu hněvu mého přikáží jemu, aby směle bral kořisti, a loupil bez milosti, a položil jej v pošlapání jako bláto na ulicích.

7. Ale on ne tak se bude domnívati, ani srdce jeho tak mysliti bude; nebo

srdce jeho jest hubiti a pléniti národy mnohé.

8. Nebo řekne: * Zdalíž knížata má nejsou také i králové? ^{*2Krl.18,24.}

9. Zdalíž jako Charkemis není Chalno? Zdali není jako Arfad Emat? Zdali není jako Damašek Samaří?

10. Jakož * nalezla ruka má království bohů, ješto rytiny jejich byly nad Jeruzalémských a Samařských,

11. Zdalíž jako jsem učinil Samaří a modlám jeho, tak neučiním Jeruzalému a obrazům jeho?

12. I staně se, když dokoná Pán všecko dílo své na hoře Sion a v Jeruzalémě, že navštívím ovoce pyšného srdce krále Assyřského, a nádhernost vysokých očí jeho.

13. Nebo řekne: * V síle ruky své to jsem vykonal, a v moudrosti své; nebo jsem rozumný byl, a odjal jsem meze národů, a poklady jejich jsem vzebral, a strhl jsem *dolů*, jako mocný, obyvatel. ^{*k.36,2Krl.18,19násl.}

14. Anobř jako hnzdo nalezla ruka má zboží národů, a jako zbirána bývají vejee opuštěná, tak všeeku zemi já jsem sebral, aniž byl, kdo by křídlem hmul, aneb otevřel ústa a sptěl.

15. Zdalíž se bude sekera velebiti nad toho, kdož ni seká? Zdalíž se honositi bude pila nad toho, kdož ni tře? Jako by se zpínala metla proti tomu, kdož by jí zdvihl; jako by se chlubila hůl, že není dřevem.

16. Protož pošle Pán, Hospodin zástupů, na vytylé jeho vyzáblost, a po zpodku slávu jeho prudec zapálí, jako silný oheň.

17. Nebo světlo Izraelovo bude ohněm, a Svatý jeho plamenem, i spálí a šíře trní i bodláčí jeho jednoho dne.

18. Též spanilost lesu jeho, i úrodných polí jeho, od duše až do těla, všecko vyhubí. I stane se, že předčšený jsa, bude utíkati.

19. A pozůstalého dřivi lesu jeho *malý* počet bude, tak že by je mohlo dítě popsatí.

20. I stane se v ten den, nebudou více ostatkové Izraelští a pozůstali z domu Jákobova zpoléhati na toho, kdož je tepe, ale zpoléhati budou na Hospodina, Svatého Izraelského v pravdě.

21. Ostatkové obrátí se, ostatkové Já-

kobovi k Bohu silnému, reku udatnému.

22. Nebo byt bylo * lidu tvého, Izraeli, jako písku mořského, ostatkové jeho obrátí se. Pohubení uložené rozhojní spravedlnost. ^{*Ozeáš.1,10.}

23. Pohubení, * pravím, a to jisté, Pán, Hospodin zástupů, učiní u prostřed vsí této země. ^{*k.23,22.}

24. Protož takto praví Pán, Hospodin zástupů: Neboj se Assyrského, lidé můj, kterýž přebýváš na Sionu. Prutem umrská tě, a holi svou opráhne na tebe na cestě Egyptské.

25. Po maličkém * zajisté času dokoná se hněv a prchlivost má k vyhlazení jich. ^{*Zalm.30.6.}

26. Nebo vzbudí na něj Hospodin zástupů bič, jako porážku Madianských na skále Goréb, a jakož pozdvihl holi své na moře, tak ji pozdvihne na něj, na cestě Egyptské.

27. I stane se v ten den, že složeno bude břímě jeho s ramene tvého, a jho jeho s šije tvé, nýbrž zkaženo bude jho od přítomnosti pomazaného.

28. Přitáhne do Aiat, přejde * přes Migron, v Michmas † složí nádoby svá.

^{*1 Sam.14.2. †k.13,11.}

29. Projdou průchod, v Gabaa budou mítí hospodu k přenoeování; ulekne se Ráma, Gabaa Saulovo uteče.

30. Naříkej hlasem svým, město Galim, ať se slyší v Lais: Ach, ubohá Anatot.

31. Pohne se Madmena, obyvatelé Gábim schopí se.

32. Ještě téhož dne zastavě se v Nobe, pohrozí rukou svou hoře dcery Sionské, pahršku Jeruzalémskému.

33. Aj, Panovník Hospodin * zástupů oklestí vsí silou ratolesti, ty pak, kteříž jsou vysokého zrostu, podětne; i budou vysocí sníženi. ^{*k.9,14.}

34. Vyseká též honšť lesů sekerou, i Libán od velikomocného padne.

KAPITOLA XI.

Z kterého kmene pojiti měl Kristus, 6. jaké království jeho. 10. Povolání pohanů, 12. shromáždění ostatků z Izraele.

Ale vyjďet * prutek z † pařezu Izai, a výstřelek z kořenů jeho vyroste, a ovoce ponese. ^{*k.4,2. †Mat.1,6. Řim.15,12.}

2. Na němž odpočine Duch Hospodinův, Duch moudrosti a rozumnosti, Duch

radý a síly, Duch umění a bázně Hospodinovy.

3. A bude stížitelný v bázni Hospodinově, a nebudeť podlé vidění očí svých souditi, ani podlé slyšení uší svých trestati.

4. Ale * souditi bude chudé podlé spravedlnosti, a v pravosti trestati tiehé v zemi. Bíti zajisté bude zemi holi úst svých, a † duchem rtů svých zabije bezbožného. ^{*Mich.4,3. †Izai.49,2.}

5. Nebo spravedlnost bude pasem bedr jeho, a pravda přepásáním ledví jeho.

6. I bude bydliť * vlk s beránkem a pardus s kozlátkem ležeti; tolikéž tele a lviče i krmný dobytek spolu budou, a malé pacholátko je povede. ^{*k.65,25.}

7. Také i kráva a nedvědice spolu pásti se budou, a plod jejich spolu ležeti, lev pak jako vůl plevy jisti bude.

8. A litý had nad děrou pohrávati bude s dítětem prsí požívajícím, a to, kteréž ostaveno jest, směle sáhne rukou svou do díry bazališkovy.

9. Neuškodí, aniž zahubí na vsi mé hoře svaté; nebo země naplněna bude známostí Hospodina, tak jako vodami moře naplněno jest.

10. A budeť v ten den, že na * kořen Izai, kterýž stane za korouhev národům, pohané pilně ptáti se budou; nebo † odpočívání jeho bude slavné.

^{*Řim.15,12. †Mat.11,29.}

11. I bude v ten den, že přičiní Pán po druhé ruky své, aby shledal ostatky lidu svého, což jich zanecháno bude od Assura, a od Egypta, a od Patros, a od Chus, a od Elam, a od Sinear, a od Emat, a od ostrovů mořských.

12. A vyzdvihne korouhev mezi pohany, a sběře zahnané Izraelské, a rozptýlené Judovy * shromáždí ode čtyř stran země. ^{*Mat.15,24. Jan.10,16.}

13. I přestane nenávist Efraimova, a nepřátelé Judovi vyhlazení budou. Efraim nebude nenáviděti Judy, a Juda nebude ssužovati Efraima,

14. Ale vletí na rameno Filistinských k západu, a spolu loupiti budou národy východní. Na Idumejské a Moábské sáhnu rukou svou, a synové Ammon poslouchati jich budou.

15. Zkazi též Hospodin zátoku moře Egyptského, a vztáhne ruku svou na řeku v prudkosti větru svého, a rozrazi

ji na sedm potůčků, a něini, aby je v obuvi přejítí mohli.

16. I bude silnice ostatkům lidu toho, kterýž zanechán bude od Assyrských, jako byla Izraelovi v ten den, když vycházel z země Egyptské.

KAPITOLA XII.

Proroctví o způsobu Kristem Pánem vykopených, kteříž měli Boha z téhož vykoupení slaviti, 3. vody živé daru Ducha svatého z Krista vážíti, 4. a sebe vespolek k chvále Boží pobtzeti.

I diš v ten den: Oslavovati tě budu, Hospodine, proto že byv hněviv na mne, odvrátil jsi prehlivost svou, a utěšil jsi mne.

2. Aj, Bůh silný spasení mé, doufati budu, a nebudu se strašiti; nebo * sila má a spaseň a spasení mé *jest* Bůh Hospodin. *2Mojž.15.2.

3. I budete vážíti vody s radosti z studnic toho spasení,

4. A řeknete v ten den: * Oslavujte Hospodina, vzývejte jméno jeho, známé čiňte mezi lidmi skutky jeho, připomínejte, že vyvýšené *jest* jméno jeho. *1Par.16.8.Žalm.105.1.

5. Žalmy * zpivejte Hospodinu, nebo veliké věci učinil; a to známé buď po vší zemi. *Žalm.47.7.

6. Prokřikni a zpivej, obyvatelkyně Sionská, nebo veliký *jest* u prostřed tebe Svatý Izraelský.

KAPITOLA XIII.

Proroctví o vyvrácení Babylona, kdež nejprve Boží hlas, jiných národů proti němu ponoukajíc, 6. za tři skutky těch proti němu svolauých prorok pokládá.

Břimě Babylona, kteréž viděl Izaiáš syn Amosův.

2. Na hoře vysoké vyzdvihněte korouhev, povyšte hlasu k nim, dejte návěšti rukou, ať vejdou do bran knížecích.

3. Já jsem přikázal posvěceným svým, povolal jsem také i udatných reků svých k *vykonání* hněvu svého, veselících se z vyvýšení mého.

4. Hlas množství na horách, jakožto lidu mnohého, hlas a zvuk království a národů shromážděných: Hospodinu zástupů sbírá vojsko k válece.

5. Táhnu z země daleké od končin nebes, Hospodin a osudí prehlivosti jeho, aby poplénil všeeku zemi.

6. Kvělte, nebo blízko *jest* den Hospodinův, jako zpuštění od Všemohoucího přijde.

7. A protož všeliké ruce oslábnu, a všeliké srdce člověka rozplyne se.

8. I budou předěšení, svírání a bolesti je zachvátí, jako * rodička stonati budou; každý nad bližním svým užasne se, tváře jejich k plameni podobné budou. *k.21.2.Jer.4.31:22.23.

9. Aj, den Hospodinův přichází přísný, a zůřivost a rozpálení hněvu, aby obrátil tu zemi v poušť, a hřišníky její z ni vyhladil.

10. Nebo * hvězdy nebeské a planěty jejich nedopustí svítiti světlu svému; zatmí se slunce při vycházení svém, a měsíc nevydá světla svého. *Job.9.9.Mat.24.29.Luk.21.25.

11. A navštívím na okrštku země zlost, a na bezbožných nepravost jejich; a káži přestati pyše pyšných, a vysokomyšlnost tyranů snížím.

12. Způsobím to, že dražší bude člověk nad zlato čisté, člověk, pravím, nad zlato z Ofír.

13. Z té příčiny zatřesu nebesy, a polhne se země z místa svého, v prehlivosti Hospodina zástupů, a ve dni rozpálení hněvu jeho.

14. I bude jako srna zplašená, a jako stádo, když není, kdo by je shromáždil; jedenkaždý k lidu svému se obrátí, a každý do země své uteče.

15. Kdožkoli nalezen bude, bude proboden, a kteříž by se koli shlukli, od meče padnou.

16. Nadto * i ditky jejich rozrážiny budou před očima jejich, domové jejich zloupění, a ženy jejich poškvrněny. *Žalm.137.9.

17. Aj, já vzbudím proti nim Médské, kteříž sobě stříbra nebudou vážíti, a v zlatě nebudou se koehati,

18. Ale z luků ditky rozrážeti, aniž se nad * plodem života slituji, aniž synům odpustí oko jejich. *v.16.

19. I budeť Babylon, *někdy* ozdoba království a okrasa důstojnosti Kaldejské, podobný podvrácené Sodomě a Gomoře.

20. Nebudou se v něm osazovati na věky, ani bydliti od pokolení až do pokolení; aniž rozbije tam stanu svého Arab, ani pastýři tam odpočívati budou.

21. Ale litá zvěř tam odpočívati bude, a domové jejich šelmami napluhni budou; bydliti budou tam i sovy, a příšery tam skákati budou.

22. Ozývati se také budou sobě hrozné potvory na palácích jejich, a draci na hradích rozkošných. A * blízkof jest, že přijde čas jeho, a dnové jeho prodáváti nebudou. *r.6.

KAPITOLA XIV.

Proroctví o vysvobození lidu Božho z Babylona, 3. triumfu nad králem Babylonským, 21. vyhlazení potomků jeho, 24. o zhoubě Assyrských, 28. i Filistinských.

Nebo slituje se Hospodin nad Jákobem, a vyvolí zase Izraele, a dá jim odpočívnutí v zemi jejich, a připojí se k nim cizozemec, a přidržeti se budou domu Jákobova.

2. Nebo pojmu ty národy, a přivedou je k místu svému, i uvedou je v dědictví dům Izraelský v zemi Hospodinově, za služebníky a za děvky; a jímáti budou ty, kteříž je zjímali, a panovati budou nad násilníky svými.

3. I staně se v ten den, v němž tobě odpočívnutí dá Hospodin od těžkosti tvé a strachu tvého, a od poroby těžké, v kterouž jsi byl podroben,

4. Že uživeš příslovi tohoto o králi Babylonském, a řekneš: Aj, jak * přestal násilník! Přestalo dychtění po zlatě.

5. Potřískal * Hospodin hůl bezbožných, prut panujících, *k.9.4. *Zalm.125,3.

6. Mrskajícího lidi v prehlivosti mrskáním ustavičným, panujícího v hněvě nad národy, kteříž ssuzováni bývali bez lítosti.

7. Odpočívá, jest v * pokoji všecka země, zvučně propěvuji. *Abak.2.20.

8. I jedloví veselí se nad tebou, i cedroví Libánské, řkouce: Jakž jsi klesl, nepovstal, kdo by nás podtínal.

9. I peklo zespod zhouřilo se pro tebe, k vyjití vstříc přeházejícímu tobě vzhdílo pro tě mrtvé, všecka knížata země; kázalo vyvstati z stolic jejich i všechněm králům národů.

10. Všickni tito odpovídajíce, mluví tobě: Což ty také jsi zemden jako i my, a nám podobný učiněn?

11. Svrženat jest do pekla pýcha tvá, i zvuk hudebných nástrojů tvých; moli tobě podestláno, a červi tě příkrývají.

12. Jakž to, že jsi * spadl s nebe, ó lucifeře v jitře vycházející? Poražen jsi až na zem, ješto zemdlíval národy.

13. Však jsi ty říkával v srdeci svém: Vstoupím * do nebe, nad hvězdy Boha silného vyvýším stolicí svou, a posadím

se na hoře shromáždění † k straně půlnocní. *2 Tes.2,4. †Zalm.48,3.

14. Vstoupím nad výsosti oblaku, budu rovný Nejvyššímu.

15. A ty pak stržen jsi až do pekla, pryč na * stranu do jámy. *k.30,33.

16. Ti, kdož tě uzří, za tebou se ohlédati, a tebe spatřovati budou, řikajíce: To-liž jest ten muž, kterýž nepokojil zemi, a pohyboval královstvími,

17. Obracel jako v pustinu okršlek země, a města jeho bořil, vězňů svých nepropouštěl domů?

18. Všickni králové národů, což jich koli bylo, pochováni slavně doma jeden každý z nich;

19. Ty pak zavržen jsi od hrobu svého jako ratolest ohyzdná, a roucho zbitých, ukrutně zraněných, kteříž se dostávají do jámy * mezi kamení, a jako mreha pošlapaná. *2 Sam.18,17.

20. Nebudeš k oněmno v pohřbu příúčastněn, nebo jsi poplénil zemi svou, lid svůj jsi pomordoval; nebudeť připomínáno na věky * simě zlostinů. *k.14

21. Připravte se k zmordování synů jeho pro nepravosti otců jejich, aby nepovstali, a dědičně neujali země, a neuplnili svrhu okršlu zemského městy.

22. Nebo povstanu proti nim, praví Hospodin zástupů, a zabládim jméno Babylona i ostatky syna i vnuka, praví Hospodin.

23. A obrátím jej v dědictví bukačů, a v jezera vod, a vymetu jej pometlem zahynutí, praví Hospodin zástupů.

24. Přisáhl Hospodin zástupů, řka: Jistě že jakž jsem myslil, tak * bude, a jakž jsem uložil, stane se, *1 Sam.2,3.

25. Že potru Assyrského v zemi své, a na horách svých pošlapám jej, a odejde z nich jeho, břímě také jeho s ramene jejich snato bude.

26. Toť jest ta rada, kteráž zavřina jest o vši tě zemi, a to jest ta ruka vztažená proti všechněm těm národům.

27. Poněvadž pak Hospodin zástupů usoudil, kdo to tedy zruší? A ruku jeho vztaženou kdo odvrátí?

28. Léta kteréhož * umřel král Ahas, stalo se proroctví toto: *2 Par.28,27.

29. Neraduj * se všecka ty země Filistinská, že zlámán jest prut toho, kterýž tě mrskal; nebo z plemene hadiho

vyjde bazališkus, jehož plod *bude* drak ohnivý létající. ^{*Jer.47,1.}

30. I budou se pásti prvorození chudých, a nuzní bezpečně odpočívati budou; kořen pak tvůj umolim hladem, a ostatky tvé zniorduje.

31. Kvěť, ó bráno, křič město, *již* jsi rozplynula se všecka ty země Filistinská; nebo od půlnoci oheň přijde, aniž bude, kdo by stranil z obcí jeho.

32. Co pak odpovědí poslové národů? *To, že* Hospodin * upevnil Sion, v němž útočiště mají chudí z lidu jeho.

^{*Zalm.87,1,5;102,17.}

KAPITOLA XV.

Proroctví o zkaže Moábské země.

Břímě Moábských. Když v noci Ar Moábské popléněno a zkaženo bude, když i Kir Moábské v noci popléněno a zkaženo bude,

2. Vstoupí do Baít, a do Dibon a do Bamot s pláčem, nad Nébo a nad Medaba Moáb kvíliti bude, * na všech hlavách jeho bude lysina, a každá brada oholena bude. ^{*Jer.48,37.}

3. Na ulicích jeho přepáši se žini, na střechách jeho i na rynech jeho každý kvíliti bude, s pláčem se vraceje.

4. A křičeti bude Ezebon * a Eleale, až v Jasa slyšán bude hlas jejich, nýbrž i zbrojní Moábští křičeti budou. Duše každého z nich žalostiti bude, a *řekne*:

^{*1 Mojz.21,23,26.}

5. Srdec mé * řve nad Moábem a pevnostmi jeho, až *slyšeti* v Šégor, jako jalovice tříletá; nebo cestou Luchitskou s pláčem půjde, a kudyž se ehoďi k Choronaím, křik hrozný vydávati budou,

^{*Jer.48,34,36.}

6. Proto že vody Nimrim vymizeji, že uschne bylina, usvadne tráva, aniž co zeleného bude.

7. A protož zboží nachované a statky jejich odnesou ku potoku Arabim.

8. Nebo křik obejde víkol meze Moábské, až do Eglaim kvílení jeho, a až do Beer Elim kvílení jeho,

9. Poněvadž i vody Dimon naplněny budou krví. Přidám zajisté Dimonu přídavků, a *pošli* na ty, kteříž ujdou z Moábských, Ivy, i na pozůstalé v té zemi.

KAPITOLA XVI.

Napomenutí Moábských, aby v poddanosti domu Davida zůstávali, 3. a přivítání byli. 6. Osvědčení pychy jejich i nastávajících Božích trestání.

Pošlete beránky * panovníku země, po-

čnouce od Sela až do pouště, k hoře decery Sionské. ^{*2 Sam.8,2.}

2. Sie jinak bude *Moáb* jako pták místa nemající, a s hnízda schmaný; budou decery Moábské při brodech Arnon.

3. Svolej radu, učíš soud, připrav stín svůj u prostřed poledne jako noe; skrej vyhnací, místa nemajícího nevyzrazuj.

4. Nechať u tebe pobudou vyhnání moji, ó Moábe, buď skryší jejich před zhoubeím; nebo přestane násilník, přestane zhoubee, pošlapávající vyhlazen bude z země.

5. A upevněn bude milosrdenstvím trůn, a seděti bude na něm stále v stánku Davidovu * ten, kterýž by soudil a vyhledával soudu a pospíchal k spravedlnosti. ^{*k.9,6,7.}

6. *Ale* slyšalít jsme o * pyše Moábově, že velmi pyšný jest, o pyše jeho, a chloubě jeho i spouzeni se jeho, *ale* nepřijdouť k vykouání myšlénky jeho.

^{*Jer.48,29. Sof.2,8.}

7. Protož kvíliti bude Moáb před Moábem, jeden každý kvíliti bude; nad grunty Kirehareset úpěti budete, a *říkati*: Již jsou zkaženi.

8. Nýbrž i révi Ezebon usvadlo, i viní kmenové Sibma. Páni národů potřeli výborné révi jeho, kteréž až do Jazer dosahalo, a bylo se rozšířilo při poušti; rozvodové jeho rozložili se, a dosahali až za moře.

9. Protož pláči pro pláč Jazerských a pro vinici Sibma; svlažují tě slzami svými, ó Ezebon a Eleale, nebo provyskování nad ovocem tvým letním a nad žni tvou kleslo.

10. A přestalo * veselé a plésání nad polem úrodným, na vinicích se nezpívá, ani prokřikuje, vína v přesích netlačí ten, kterýž tlačivá. Takž i *já* provyskování přestávám, ^{*k.9,3.}

11. Protože střeva má nad * Moábem jako harfa znějí, a vnitřnosti mé pro Kireheres. ^{*k.15,5. Jer.48,36.}

12. I stane se, když zřejmé bude, an ustává Moáb nad výsostmi, že vejde do svatyně své, aby se modlil, však nic nespravi.

13. Toť jest to slovo, kteréž mluvil Hospodin o Moábovi již dávno.

14. Nyni pak praví Hospodin, řka: Po třech letech, jakáž * jsou léta nájemníka, v potupu uvedena bude sláva Moábova se vším množstvím velikým, tak

že ostatkové jeho budou skrovni, přemaličci a mdlí. ^{*k.21,16.}

KAPITOLA XVII.

Proroctví proti Damasku a jiným městům Syrským, 4. i desateru pokolení Izraelskému, s Syrskými spuntovanému, 12. i Assyřským.

Břímě * Damasku. Aj, Damašek přestane býti městem, a bude hromadou rumu. ^{*k.7,8.}

2. Zpuštěná města Aroer pro stáda budou, a odpočívati *tam* budou, a nebude žádného, kdo by *je* strašil.

3. I bude odjata pevnost od Efraima, a království od Damasku i ostatků Syřských; jako i sláva synů Izraelských na nie přijdou, praví Hospodin zástupů.

4. I bude v ten den, *že* opadne sláva Jákobova, a tuk těla jeho vymizí.

5. Nebo bude *Assur* jako ten, jenž shromažďuje ve žni obilí, a rámě jeho žne klasy, anobřz bude jako ten, jenž zbírá klasy v údolí Refaim.

6. Paběrkové však zanechání v něm budou, jako *po* oěsání olivy dvě neb tři olivky na vrehu větve, a čtyry *neb* pět na ratolestech jejích plodistvých, praví Hospodin Bůh Izraelský.

7. V ten den patřiti bude člověk k Učiniteli svému, a oči jeho k Svatému Izraelskému hleděti budou.

8. A nebude patřiti k oltářům, dílu rukou svých; ani *k tomu*, eož učinili prstové jeho, hleděti bude, ani k hájům, ani k obrazům slunečným.

9. V ten den budou města síly jeho opuštěna jako elrastinka a růžka, kteráž opuštěna budou od synů Izraelských, i spustneš, *ó země*.

10. Nebos se zapomněla na Boha spasení svého, a na skálu síly své nezpomenułas. Protož *ačkoli* štěpy rozkošné štěpuješ, a kmen vinný přespólní sázíš,

11. V čas štěpování tvého *štípi*, aby rostlo, opatruješ, nýbrž téhož jitra o to, eož seješ, aby se pučilo, pečujes: v den *však* užítku odejde žeň, na žalost *tvou* přetěžkou.

12. Běda množství lidí mnohých, *kteříž* jako * zvuk mořský ječí, a hlučícím národům, *kteříž* jako zvuk vod násilných hlučí, ^{*k.37,36.}

13. Národům jako zvuk vod mnohých zvučícím; nebo je *Bůh* okřikne. Pročež daleko utíkati budou, a honění budou jako plevy po vrších od větru, a jako ehumel od vichřice.

14. Nebo u * večer aj, předěšení, a než jitro přijde, ani ho není. Tent jest podíl těch, kteříž nás potlačují, a los těch, kteříž nás loupi.

^{*k.37,36. 2 Král.19,35.}

KAPITOLA XVIII.

Proroctví proti Mouřeninům, 3. i Assyřským, 7. a o vděčnosti lidu Božeho.

Běda zemi zastěňující se křídly, kteráž jest při řekách země Mouřenínské,

2. Posilající po moři posly, v nástrojích z síti po vodách, řka: Jděte, poslové rychlí, k národu rozptýlenému a zloupenému, k lidu hroznému zdávna i posavad, k národu všelijak potlačenému, jehož zemi řeky roztrhaly.

3. Všickni obyvatelé světa, a přebývající na zemi, když bude korouhev vyzdvižena *na* horách, uzříte, a když troubiti * se bude trubou, uslyšíte. ^{*Jer.4,5; 6,1.}

4. Nebo takto praví Hospodin ke mně: Spokojím se, a podívám z přibytku svého, a budu jako teplo vysušující po dešti, a jako oblak dešfový v čas horké žně.

5. Před vinobraním zajisté, když se vypučí pupence, a květ vydá hrozen trpký, ještě rostoucí, tedy podřeže révičko noží, a rozvody odejme a zpodtíná.

6. I budou zanechání všickni spolu ptactvu z hor, a šelmám zemským, a bude na nich přes léto ptactvo, a všeliké šelmy zemské na nich přes zimu zůstanou.

7. V ten čas přinesen bude dar Hospodinu zástupů (*od* lidu rozptýleného a zloupeného, od lidu hrozného zdávna i posavad, národu všelijak potlačeného, jehožto zemi řeky rozchvátaly,) k místu jména Hospodina zástupů, hoře Sion.

KAPITOLA XIX.

Ohlášení pomst Božích Egyptským, 18. proroctví o obrácení jich i jiných pohanů k Bohu.

Břímě Egyptských. Aj, Hospodin běre se na oblaku lehkém, a přitáhne na Egypt. I polnou se modly Egyptské před tváří jeho, a srdce Egyptských rozplyne se u prostřed něho.

2. Nebo spustím Egyptské s Egyptskými, tak že bojovati budou jeden každý proti bratru svému, a přítel proti příteli svému, město proti městu, království proti království.

3. A na * nie přijde duch Egyptských u prostřed něho, a radu jeho sehlám. I

raditi se budou modl a kouzelníků a zaklínačů a hadačů. ^{*k.8.10.}

4. Dám zajisté Egypt v ruku pánů ukrutných, a král přísny panovati bude nad nimi, praví Pán, Hospodin zástupů.

5. A vymizejí vody z moře, i řeka osákne a vyschne.

6. I vzdáli se řeky, opadnou a vyschnou potokové Egyptští, třti i rákosi usvadne.

7. Tráva okolo potoka a při prameni potoka, i vše, což se seje při potoku, usehne, zmizi a ztrati se.

8. I budou žalostiti rybáři, a kviliti všiekni, kteříž meci do potoka udici; a kteříž rozstírají síti na vody, na nouzi přijdou.

9. Zahanbeni budou i ti, kteříž dělají věci lhné a hedbávné, a kteříž tkají kment.

10. Nebo síti jeho budou zkaženy, i všiekni dělající rybníky pro ryby.

11. Jisté žef jsou blázni knížata Soan, moudrých rádečů Faraonových rada zhlupěla. Jakž říkati můžete Faraonovi: Syn moudrých já jsem, syn králů starožitných?

12. Kdež jsou, kde ti mondři tvoji? Nechat oznámi nyní tobě, vědi-li, co uložil Hospodin zástupů o Egyptu.

13. Zbláznila se knížata Soan, podvedena jsou knížata Nof, svedli Egypt přednější v pokoleni jeho.

14. Hospodin pustil mezi ně ducha závrativého, i spravi to, že zbloudi Egypt při všelikém předsevzeti svém, tak jako bloudi ožralec při vývratku svém.

15. Aníž bude dílo v Egyptě, kteréž by učinila hlava neb ocas, ratolest aneb síti.

16. V ten den bude Egypt podobný ženám; nebo strašiti se a děsiti bude před zdvižením ruky Hospodina zástupů, kterouž on zdvihne proti němu.

17. A budeť země Judská Egyptu k hrůzi; každý, kdož zpomene na ni, strašiti se bude, pro radu Hospodina zástupů, kterouž zavěf o něm.

18. V ten den bude pět měst v zemi Egyptské, mluvících jazykem Kananějským, a přísahajících skrze Hospodina zástupů, jedno pak nazváno bude město zpuštění.

19. V ten den bude oltář Hospodinův u prostřed země Egyptské, a sloup při pomezí jejím Hospodinu;

20. Bude, pravím, na znamení a na svědetvi Hospodinu zástupů v zemi Egyptské. A když volati budou k Hospodinu příčinou těch, kteříž by je sruzovali, tedy pošle jim spasitele a kniže, i vysvobodí je.

21. I bude známý Hospodin Egyptským; nebo poznají Egyptští Hospodina v ten den, a etíj *jej* budou obětmi a dary, a číiti * budou sliby Hospodinu, i plniti. ^{*Kaz.5.4.}

22. A tak bití bude Hospodin * Egypt, aby zbije, uzdravil *jej*; nebo obrátí se k Hospodinu, a on je vyslyší a uzdraví. ^{*Ozed.6.1.5.}

23. V ten den bude silnice z Egypta do Assyrie, i budou choditi Assyřtí do Egypta, a Egyptští do Assyrie, a sloužiti budou Egyptští s Assyřskými *Hospodinu*.

24. V ten den bude Izrael Egyptským a Assyřským jako třeti z nich, i budou požehnaní u prostřed země.

25. Nebo požehná jim Hospodin zástupů, řka: Požehnaný lid můj Egyptský, a dílo rukou mých Assur, i dědiectví mé Izrael.

KAPITOLA XX.

Proctví o zjeti Egyptských a Mouřeninů, 5. a k čemu Judští proctví tohoto užiti měli.

Léta, kteréhož přitáhl * Tartan do Azotu, poslán jsa od Sargona, krále Assyřského, a když bojoval proti Azotu, a vzal jej, ^{*2Krád.18.17.}

2. Času toho mluvil Hospodin skrze Izaiaše syna Amosova, řka: Jdi a slož žini z bedr svých, a obuv svou zzuž s noh svých. I učinil tak, a chodil nahý a bosý.

3. I řekl Hospodin: Jakož chodi služebník můj Izaiaš nahý a bosý, na znamení a zázrak, třetího roku Egypta a Mouřeninské země,

4. Tak povede král Assyřský jaté Egyptské a jaté Mouřeninské, mladé i staré, nahé a bosé, s obnaženými zadky, k hanbě Egyptských.

5. I užasnou se a zahanbí nad Mouřeniny, útočištěm svým, a nad Egyptskými, ehlobou svou.

6. Tedy řekne obyvatel ostrovu tohoto v ten den: Aj hle, toť naše útočiště, k němuž jsme se utíkali o pomoe, abychem vysvobozeni byli z moci krále Assyřského. Jakž bychom my tedy užili?

KAPITOLA XXI.

Proroctví o zkažení Babylona, 11. pádu Idumejských, 13. utikání a pohubení Arabských.

Břímě pustého moře. Jako viehrice na poledne se žene, *tak* přijde z pouště, z země hrozné.

2. Vidění tvrdé jest mi ukázáno. Nešlechetník nešlechetnost páše, a zhoubece hubí. Přítálníž Elame, Médský oblehni. Všelíkému úpění jeho přestati rozkáží.

3. Z té příčiny naplněna jsou bedra má bolesti, úzkosti postihly mne jako úzkosti rodičky; sklíčen jsem, slyše *to*, strnul jsem, *vida to*.

4. Zkormoutilo se srdce mé, hrůza předešla mne, noc mých rozkoší obrátila se mi v strach.

5. Přístroj na stůl, nechť stráž drží strážný, jez, pí. Vstaňte knížata, mažte pavézy.

6. Nebo tak řekl ke mně Pán: Jdi, postav strážného, kterýž by *to*, což uhlédá, oznámil.

7. I viděl vozy, a dvěma řady jizdu, vozy, kteréž oslové, a vozy, kteréž velbloudové *táhli*; šetřil zajisté pilně s velikou bedlivostí.

8. A volal *jako* lev: Ját, * Pane můj, stojím na stráži ustavičně ve dne, nýbrž na stráži své já stávám v každíčkou noc.

*Abak.2.1.8.

9. (A aj, v tom přijeli na vozích muži, a dvěma řady jízda.) Zvolal tedy a řekl: Padl, * padl Babylon, a všecky rytiny bohů jeho o zem roztrískány. *Jer.51.8.

10. Měj jest lumno, a obilé humna mého. Což jsem slyšel od Hospodina zástupů, Boha Izraelského, oznámil jsem vám.

11. Břímě Dumy. Slyším hlas z Seir: Strážný, *co bylo* v noci? Strážný, *co se stalo* v noci?

12. Řekl strážný: Přišlo jitro, a tolikéž noc; chcete-li hledati, hledejte. Navratte se, přidejte.

13. Břímě na Arabii. Po lesích v Arabii nocleh mívati budete, ó pocestní Dedanských.

14. Obyvatelé země Tema nechať vynesou vody vstříc žíznivému; s chlebem jeho nechať vyjdou proti utíkajícím.

15. Nebo před mečem utíkati budou, před mečem vytaženým, před lučičtím nataženým, před těžkostí boje.

16. Tak zajisté řekl Pán ke mně: Že

po roce, jakýž *jest* rok * nájemníka, přestane všecka sláva Cedar, *k.16.14.

17. A pozůstalý počet střelců ndatných synů Cedar zmenšen bude; nebo Hospodin Báh Izraelský *to* mluvil.

KAPITOLA XXII.

Proroctví o ssouzení Judských, 15. složení s úřadu Sobny, 20. a zřízení na místo jeho Eliakima.

Břímě údolí vidění. Což se stalo, že jsi vystoupilo všecko * na střechy,

*k.15.3. Jer.48.38.

2. Město plné hřmotu a hluku, město veselící se? Zbití tvoji nejsou zbití mečem, ani zhytni v boji.

3. Všecka knížata tvá rozprehla se napořád, od střelců svázána jsou. Což jich koli nalezeno jest v tobě, napořád svázáni jsou, zdaleka utíkají.

4. Protož jsem řekl: Ponechejte mne, ať hořekuji s pláčem, a neusilujte mne těšiti nad poplěněním deerky lidu mého.

5. Nebo jest den ssoužení, a pošlapání, a v mysli sevření ode Pána, Hospodina zástupů, v údolí vidění, *den* boření * zdi, a † křiku k horám.

*Kazat.3.4. †Zjev.6.16.

6. Byltě zajisté Elam pochytil toul s vozy lidu vojenského, a Kir ukázal pavézu.

7. I stalo se, že nejvýbornější údolí tvá naplněna byla vozy, a vojáci silně položili se u brány,

8. A odkryto bylo zastřeni Judovo; však obrátilo jsi zřetel v ten den k zbrojně komoře.

9. I k zbořením města Davidova dohlédli jste, nebo mnohé byly, a sliromáždili jste vody rybníka dolního.

10. Domy též Jeruzalémské sečtli jste, i pobořili, abyste utvrdili zed.

11. Udělali jste také stav mezi dvěma zdmi pro vody rybníka starého, aniž jste popatřili k Účiniteli jeho, a toho, kdo jej vzdělal od starodávna, neviděli jste.

12. Nadto když volal Pán, Hospodin zástupů, v ten den k pláči a k kvílení, a k lýmě a k přepásání se žíní,

13. A aj, radost a veselí vaše zabijeti voly, a bítí ovce, jísti maso, a pítí víno, a *řikati*: * Jezme, píme, nebo zitra zemřeme. *k.56.12. 1 Kor.15.32.

14. Ale známět jest *to* v uších mých, *praví* Hospodin zástupů. Protož nikoli vám nebude odpuštěna ta nepravost, až i zemřete, *praví* Pán, Hospodin zástupů.

15. Takto *praví* Pán, Hospodin zástu-

pů: Jdi, vejdi k Soehitskému tomu, k Sobnovi správci domu, a řekni:

16. Co ty zde máš? A koho zde máš, že jsi vytesal sobě zde hrob? Vytesals sobě na vysokém místě hrob svůj, a vystavěls na skále přibytěk svůj.

17. Aj, Hospodin, kterýž tě přistřel, jakž na muže znamenitého náleží, a kterýž tě výborně přioděl,

18. Prudec tě zakulí jako kuli do země všelijak prostranné. Tam umřeš, tam i vozové slávy tvé, ó ohyzdo domu Pána svého.

19. A tak seženu tě s místa tvého, a s úřadu tvého svrhu tě.

20. I stane se v ten den, že povolám služebníka svého Eliakima syna Helkiášova,

21. A obleku jej v sukni tvou, a pasem tvým potvrdím ho, panování tvé také dám v ruku jeho. I bude za otec obyvatelům Jeruzalémským a domu Judovu,

22. A vložím klíč domu Davidova na rameno jeho. Když otevře, žádný nezavře, a když zavře, žádný neotevře.

23. A vbiji jej jako hřebík v místě pevném, a bude stolicí slávy domu otec svého.

24. I zavěsí na něm synové a deery všecku slávu domu otec jeho, všecko nádobí, i to nejmenší, od nádobí, z něhož se pije, až do všech nádob vinných.

25. V ten den, praví Hospodin zástupů, polme se hřebík, kterýž vbit byl v místě pevném, a vyřat bude, a spadne, odtato bude i brímě, kteréž jest na něm; nebo Hospodin mluvil.

KAPITOLA XXIII.

O zkažení Týru, 15. a jeho zase vzdělání, 18. i k Bohu obrácení prorok předpovídá.

Brímě Týru. Kvělte lodi mořské; nebo poplěněn jest, tak že není ani domu. Aníž kdo přichází z země Cítim; známé učiněno jest jim.

2. Umknětež obyvatelé ostrovu, kterýž kupei Sidonští, plavíce se přes moře, naplňovali,

3. A jehož úrody na velikých vodách, simě Sichor, žeň jeho, užitek potoka, a kterýž byl skladem národů.

4. Žastyď se, Sidone, nebo praví moře, pevnost mořská, řkuc: Nepracuji ku porodu, a nerodím, a nevychovávám mládeneč, aniž odchovávám panen.

5. Jakož nad pověsti o Egyptu, tak žalostiti budou nad pověsti o Týru.

6. Přepравte se do Tarsu, kvělte obyvatelé ostrovu.

7. To-liž by se vřdveky veselilo? Jestit starožitnost jeho ode duů starodávních, ale zavedouť je daleko nohy jeho.

8. Kdo že to usoudil proti Týru, kornujicimu jiné, jehož kupei jsou jako knížata, a kramáři jeho znameniti v zemi?

9. Hospodin zástupů usoudil to, aby zohavil pýehu všelikého slavného, a za nie položil všecky znamenité země.

10. Navrať se do země své jako řeka, ó deero Tarská, není tam více ani pasu.

11. Vztáhl ruku svou na moře, polnul královstvími; Hospodin přikázal o tržišti, aby zkaženy byly pevnosti jeho.

12. A řekl: Nebudeš se více veseliti, trpče nátisk, panno, deero Sidonská. Povstaň, beř se do Cítim, ale i tam nebudeš míti odpočnutí.

13. Aj, země Kaldejská, ten lid nebyl lidem. Assur vzdělal ji pro obyvatelé pustín, vystavěli vřeze jejích, vzdělali paláce její, tak že i Assyrii vyvrátil.

14. Kvělte lodi mořské, nebo zpusťena jest pevnost vaše.

15. I stane se v ten den, že v zapomenutí bude Týrus za sedmdesáte let, jako za věk krále jednoho. Do skonání sedmdesáti let bude míti Týrus jako písničku nevěstky.

16. Vezmi harfu, obcházej město, ó nevěstko v zapomenutí daná, hrej dobře, zpivej dlouho, abys v paměť uvedena byla.

17. I bude po dokonání sedmdesáti let, že navštíví Hospodin Týr, ale on navrátí se zase k nevěstce mzdě své, a smilnití bude se všemi královstvími země na okršlku světa.

18. Však kupectví jeho a mzda jeho svatá bude Hospodinu. Nebude na poklad skládána, ani schovávána, ale pro ty, kteříž přebývají před Hospodinem, bude kupectví jeho, aby jedli do sytosti, a měli roucho dobré.

KAPITOLA XXIV.

Summa proroctví předeslých o zpusťení země židovské a okolních. 13. zmínka o osátech, 15. a napomenutí jich k vděčnosti.

Aj, Hospodin vyprázdni zemi, a pustou

učini; promění zajisté způsob její, a rozptýlí obyvatele její.

2. I * budeť jakož lid tak kníže, jakož služebník tak pán jeho, jakož děvka tak paní její, jakož kupující tak prodávající, jakož půjčující tak vypůjčující, jakož liehevník tak ten, jenž liehvu dává. ^{*Ozeš.4,9.}

3. Náramně vyprázdněna bude země, a velice zloupěna; nebo Hospodin mluvil slovo toto.

4. Kviliti bude a padne země, zemdli a padne okršlek země, zemdleji vysocí národové zemští,

5. Proto že i ta země poškrvněna jest pod obyvateli svými; nebo přestoupili zákony, změnili ustanovení, zrušili smlouvu věčnou.

6. Protož prokletí zzíře zemi, * a vyplnění budou obyvatelé její; protož bořeti budou obyvatelé země, a pozůstane lidí maličko. ^{*Jer.23,10.}

7. Žalostiti bude * mest, nsvadne vinný kmen, úpěti budou všiekni veselého srdee. ^{*Joel.1,12.}

8. Odpočine * radost bubnů, přestane hluk veselících se, utiehne veselí harfy. ^{*Jer.7,34.}

9. Nebudou pítí vína s prozpěvováním, zbožkne opojný nápoj pitelům jeho.

10. Potřino bude město marnosti; zavřin bude každý dům, aby do něho neebodili.

11. Nařikání bude na ulicích pro víno, zatemněno bude všeliké veselí, odstěhuj se radost země.

12. Zůstane v městě poušť, i brány zbořeny budou.

13. Nebo tak bude u prostřed země, u prostřed národů, jako očesání olivy, jako paběrkování, když se dokoná vino-braní.

14. Tif pozdvihnou blasu svého, prozpěvovati budou v důstojnosti Hospodinově, prokřikovati budou i při moři.

15. Protož v údolích oslavujte Hospodina, na ostrovích mořských jméno Hospodina Boha Izraelského.

16. Od koněin země slyšíme písničky o slávě spravedlivého. Ale já řekl jsem: Zehuravěl jsem, zehuravěl jsem. Aeh, na mé hoře, * že nešlechetní nešlechetnost provodi, nešlechetnost, pravím, že tak nestydatě páší. ^{*k.32,6.}

17. Hrůza a jáma a osídlo tě očekává, ó obyvateli země.

18. I stane se, že kdož * uteče před pověstí strachu, upadne do jámy, a kdož vyleze z jámy, v osídle uvázne; nebo průduchové s výsosti otevření budou, a zatřesou se základové země. ^{*Jer.48,44.}

19. Velmi se rozstonpí země, velice se rozpadne země, náramně polybovati se bude země.

20. Motaje, * motati se bude země jako opilý, a přenešena bude jako chaloupka; nebo těžee na ni dolehne nepravost její, i padne tak, že nepovstane více. ^{*k.19,14.}

21. I stane se v ten den, navštíví Hospodin vojsko vysoké na výsosti, též i krále zemské na zemi.

22. Kteřížto shromáždění budou, tak jako shromažďování bývají vězňové do žaláře, a zavřiní budou u vězení; po mnohých, pravím, dnech navštívení budou.

23. I zahanbí se měsie, a zastydí slunce, když kralovati bude Hospodin zástupů na boře Sion, a v Jeruzalémě, a před starci svými slavně.

KAPITOLA XXV.

Chválení Boha z vysvobození. 6. Proroctví o hodech v Kristu připravených, 10. a vyhlazení nepřátel.

Hospodine, ty jsi Bůh můj, vyvyšovati tě budu, a oslavovati budu jméno tvé; nebo jsi učinil předivné věci. Rady tvé zdávna uloženy jsou věrná pravda.

2. Nebo jsi obrátil město v hromadu, město hrazené v zřícenině, paláce eizozemeň, aby nebyli městem, a na věky aby nebyli zase staveni.

3. Protož etíti tě budou lid silný, města národů brozných báti se tebe budou.

4. Nebo jsi byl hradem ehudému, hradem nuznému v * úzkosti jeho, útočištěm před povodní, zastíněním před horkem; (nebo vzteklost ukrutníků podvrátila by zed.) ^{*k.4,6.}

5. Hlučení cizozemeň jsi přetřhl jako horkost v sneho, horkost stínem oblaku; zhoubu ukrutných přetržena.

6. I učini * Hospodin zástupů všeehněm národům na hoře této hody z věci tučných, hody z vína vystálého, z věci tučných, mozk v sobě majících, z vína vystálého a učištěného. ^{*Mat.22,2.}

7. A zkazí na hoře této zastření, kteréž zastírá všecky lidi, a přikrytí, jimž přikrytí jsou všiekni národové.

8. Sehlí * i smrt u vítězství, a † setře

Panovník Hospodin slzu s všeliké tváří, a pohanění lidu svého odejme ze vsí země; (nebo Hospodin mluvil.)

^{*1 Kor.15,54. +Zjev.7,17.}

9. Pročež řekne v ten den: Aj, Bůh náš tento *jest*, očekávali jsme na něj, a vysvobodil nás. Onť *jest* Hospodin, jehož jsme očekávali; plésati a veselíti se budeme v spasení jeho.

10. Nebo odpočine ruka Hospodinova na hoře této, a mlácen bude Moáb na místě svém, jako vymlacována hývá pleva do lnoje.

11. A roztáhneť ruce své n prostřed něho, jako roztahuje ten, kterýž plyne k plování, a poníží pýchy jeho rameny rukou svých.

12. A tak pevnost i výsost zdi tvých sehne, poníží a srazí na zem až do prachu.

KAPITOLA XXVI.

Píseň, kterouž lid Boží po vysvobození z tělesného i duchovního Babylona Boha svého oslavovati měl.

V ten den zpívána bude píseň tato v zemi Judské: Město máme * pevné, *sám Bůh* spasením obdaril zdi a valy jeho.

^{*Zalm.46,2,6.}

2. Otevřete * brány, ať vejde národ spravedlivý, ostříhající všeliké pravdy.

^{*Zalm.118,19.}

3. Člověka spoléhajícího *na tě* ostříháš v pokoji; v pokoji, nebo v tebe doufá.

4. Doufátež * v Hospodina až na věky; nebo v Hospodinu, v Hospodinu *jest* skála † věčná.

^{*Zalm.118,8,9. +Zalm.18,3.}

5. Ale obyvatele vysokých míst snižuje, města vyvýšeného ponižuje, ponižuje ho až k zemi, srazí je až do prachu.

6. Pošlapává je noha, nohy chudého, krokové mzných.

7. Cesta spravedlivého *jest* upřímá; stezku spravedlivého vyrovnáváš.

8. Také na cestě soudů tvých, Hospodine, očekáváme na tě; ke jménu tvému a k rozpomínání se na tě *patří* zá-dost duše.

9. Duše má touží po tobě v noci, nýbrž i duchem svým ve mně ráno tě hledám. Nebo když soudové tvoji ději se na zemi, obyvatele okršlku zemského učí se spravedlností.

10. Když se milost činí bezbožnému, nenčí se spravedlnosti; v zemi pravosti neprávě činí, a nehledí na důstojnost Hospodinovu.

11. Hospodine, ačkoli vyvýšena *jest* ruka tvá, však toho nevidí. Uzříť a za-

hanbení budou, závidiee lidu *tvému*; nadto i ohněm ty nepřátely své selh-tíš.

12. Nám, Hospodine, způsobiš pokoj; nebo i všecko, cožkoli se dalo při nás, dělal jsi pro *dobré* naše.

13. Hospodine, Bože náš, panovaliť jsou nad námi páni jiní než ty, (*my však* toliko v tebe *doufajice*, rozpomínali jsme se na jméno tvé.)

14. *Ale již* zemřevše, neoživouť, mrtví jsou, nevstanouť, proto že jsi je navštívil, a vyplénil, i zahladil všecku památku jejich.

15. Rozmnožil jsi národ, ó Hospodine, rozmnožil jsi národ, a oslaven jsi, *ať jsi jej* byl vzdálil do všech končin země.

16. Hospodine, * v úzkosti hledali tebe, vylévali prosby, když jsi je trestával.

^{*Zalm.18,7; 77,3,4.}

17. Jako těhotná, bližie se ku porodu, svírá se, křičí v bolestech svých, tak jsme byli před tváří tvou, Hospodine.

18. Počali jsme, svírali jsme se, jako bychom * rodili vitr: *však* jsme žádného vysvobození nezpůsobili zemi, aniž padli obyvatele okršlku zemského.

^{*Mich.4,10. Zjev.12,2.}

19. Oživouť * mrtví troji, těla mrtvává vstanou. Prociťte a prozpěvnujte, obyvatele prachu. Nebo rosa tvá *jako* rosa *na* bylinách, ale bezbožné k zemi zporážíš.

^{*Ezech.37,3,5.}

20. Ej lide můj, vejdi do pokojů svých, a zavři dvěře své za sebou; schovej se na malíčkou chvílku, * dokudž nepřejde hněv.

^{*Zalm.30,6.}

21. Nebo aj, * Hospodin bere se z místa svého, aby navštívil nepravost na obyvatelích země, a odkryje země zbité své, a nebude přikrývati více zmordovaných svých.

^{*Mich.1,3. Zjev.11,17,18.}

KAPITOLA XXVII.

Proroctví o setření nepřítel 2. a opatrování lidu Božeho.

V ten den * naštví Hospodin mečem svým přísným, velikým a moeným Leviatana, hada dlouhého, a Leviatana, hada stočilého, a zabije draka, kterýž *jest* v moři.

^{*k.24,21}

2. V ten den o vinici výborné víno vydávající zpivejte.

3. Já Hospodin, kterýž ji ostříhám, každé chvílky budu ji svažovati, a aby ji *někdo* neuškodil, v noci i ve dne ji ostříhati.

4. Prehlivosti při mně žádná není. Kdož mi dá bodlák a trn, abych proti ni válčil, a spálil ji docela?

5. Zda-li sváže silu mou, aby učinil se mnou pokoj, aby, pravím, učinil se mnou pokoj?

6. Vždyť na to přijde, že se * vkoření Jákob, zkvete a zroste Izrael, a naplní okršlek zemský ovoceem. *k.37,31.

7. Nebo zda-liž jej tak ubil, jako ubil nepřítel jeho? Zda-liž jej zamordoval, jako jsou jiní zmordováni od něho?

8. Vedlé miry trestal jej i tehdaž, když jej zavésti dal, *ješto nepřítel* zachvátil větrem svým tuhým východním.

9. A protož tím způsobem očištěna bude nepravost Jákobova, a toť bude veliký užitek, že odejme hřích jeho, když rozmece všecko kameni oltáře jako kameni vápenné rozsypané, neostojí hájové, ani sluneční obrazové;

10. Když město hrazené zpustne, a bude přibytkem zavrženým a opuštěným jako poušť, tam pástí se bude tele, a tam léhati, a pokazi docela výstřelky jeho.

11. Když počne zrátí žeu jeho, potřína bude; ženy přijdouce, zapálí ji. Nebo ten lid nemá žádného rozumu; protož neslujete se nad ním učinitel jeho, a stvořitel jeho neučiní jemu milosti.

12. I stane se v ten den, když pomstu nvoditi bude Hospodin od toku řeky až do potoka Egyptského, že vy, synové Izraelští, * po jednom sebrání budete. *Jer.3,14.

13. Stane se také v ten den, že troubeno bude trubou velikou, i přijdou, kteříž byli zahynuli v zemi Assyrské, a zahnutí byli do země Egyptské, a klaněti se budou Hospodinu na hoře svaté v Jeruzalémě.

KAPITOLA XXVIII.

Obvinění lidu Izraelského, a pomsty Boží jim ohlášení. 5. Potěšení ostatků, 7. však také hříchů jejich, 17. i pomsty pro ně osvědčení, 22. i ku pokání napomenutí.

Běda koruně pýchy, ožralcům Efraimským, květu nestálému v kráse a slávě své, těm, kteříž jsou při vrchu údolí velmi úrodného, a ztupeným od vína.

2. Aj, silný a mocný Páně jako přívál s krupobitím, jako povětrí vyvracející, jako povodeň vod prudkých a rozvodnilých prudce až k zemi porazí.

3. Nohami * pošlapána bude koruna pýchy, ožralci Efraimští. *k.26,6.

4. Tehdaž stane se, že květ ten nestá-

lý v kráse a slávě své těch, kteříž jsou při vrchu údolí velmi úrodného, bude jako ranní ovoce, prvé než léto *bývá*; kteréž vida někdo, nepustil by ho z ruky, až by je snědl.

5. V ten den bude Hospodin zástupů korunou ozdoby, a korunou okrasy * ostatků lidu svého, *k.10,21; 11,11.

6. A duchem soudu sedícím na soudu, a silou těm, kteříž zapuzují válku až k bráně.

7. Ale i ti od vína blondí, a od opojného nápoje se potácejí. Kniže i prorok blondí, *přepřlňující se* nápojem opojným, pohlceni jsou od vína, potácejí se od nápoje opojného, blondí u vidění, chybní v soudu.

8. Nebo všickni stolové plní jsou vývratků a leju, tak že žádného místa *čistého* není.

9. Kohož by vyučoval umění? A komu by posloužil, aby vyrozuměl naučení? *Zda-li* ostaveným od mléka, odtrženým od prsí?

10. Poněvadž *měli* naučení za naučením, naučení za naučením, správu za správou, správu za správou, trošku odtud, trošku od onud.

11. A však *jako by* * neznámou řečí a cizím jazykem mluvil lidu tomuto, *Mat.11,16.17. 1 Kor.14,21.

12. Kdyžto jim řekl: Totot jest odpočinutí, způsobte odpočinutí ustalému, toť jest, pravím, odpočinutí. Ale nechtěli slyšeti.

13. I bude jim slovo Hospodinovo naučení za naučením, naučení za naučením, správa za správou, správa za správou, troška odtud, troška od onud; *k tomu* aby šli a * padajíce nazpět, setřiní byli, a zapleteni jsouce, aby polapeni byli. *k.8,15.

14. Protož slyšte slovo Hospodinovo, muži posměvači, panující nad lidem tímto, kterýž jest v Jeruzalémě:

15. Proto že říkáte: Učinili jsme smlouvu s smrtí, a s peklem máme srozumění, pomsta rozvodnilá, ač přecházeti bude, nepřijde na nás, jakžkoli jsme položili svod za útočiště své, a pod falši jsme se ukryli:

16. Z té příčiny takto praví Panovník Hospodin: Aj, já * zakládám na Sionu kámen, kámen zkušný, úhelný drahý, základ pevný; † kdo věří, nebudě kvapiti. *Zalm.118,22. Mat.21,42. 1 Petr.2,6. †Rim.10,11.

17. A vykonám soud podlé pravidla, a spravedlnost podlé závaží, i zamete to omylné útočiště krupobiti, a skryší povodeň zatopí.

18. A tak zrušena bude smlouva vaše s smrtí, a srozumění vaše s peklem neostoji; a když přecházeti bude pomsta rozvodnilá, budete od ní pošlapáni.

19. Jakž jen počne přecházeti, zachvátí vás; každého zajisté jitra přecházeti bude, ve dne i v noci. I stane se, že sám strach tomu, což jste slychali, k srozumění poslouží,

20. Zvlášť když bude tak krátké lůže, že se nebude lze stáhnouti, a přikrytí úzké, by se i skrčil.

21. Nebo jako na hoře Perazim povstane Hospodin, jako v údolí Gabaon hněvati se bude, aby dělal dílo své, neobyčejné dílo své, aby vykonal skutek svůj, neobyčejný skutek svůj.

22. A protož nebudtež již posměváci, aby se nezadrhla osídla vaše; * nebo o zkažení, a to jistém, vši země slyšel jsem ode Pána, Hospodina zástupů.

*k.10.23.

23. Nastavte uši, a slyšte hlas můj; pozorujte, a poslechněte řeči mé.

24. Zdalíž každého dne oře orač, aby sel, prohání brázdy, a vláčí roli svou?

25. Zdali když srovná svrček její, nerozsívá viky, a nerozmitá kminu, a ne-seje pšenice přední a ječmene výborného, i špaldy v místě příhodném?

26. Nebo učí jej rozšafnosti, Bůh jeho vyučuje jej.

27. Nehýváť pak okovaným snykem mlácena vika, aniž kolem vozům po kminu se vâkol jezdí; nebo holí vytlonká se vika, a kmin prutem.

28. Pšenice mlácena bývá; však i té ne vždycky mlátiti bude, aniž ji potře kolem vozu svého, ani o zuby jeho rozdrobí.

29. I to od Hospodina zástupů vyšlo, *kteříž jest divný v radě, a veleslavný v skutku.*

KAPITOLA XXIX.

Proroctví o zkažení chrámu i města Jeruzaléma od Asyrských. 9. Nařikání nad hříchy a slepotou obyvatelů jeho. 14. Pohrůzka proti nim. 17. Obrácení pohanů, potom i Židů ku Pánu.

Běda Arieli, Arieli městu, v kterémž bydlil David. Přidejte rok po roku, nechať zařezují beránky,

2. Však předece ssonžím Ariele. I na-

stane žalost a zámutek, nebo mi bude jako Ariel.

3. Položím se zajisté vâkol proti tobě vojensky, a ssonžím tě bez litosti, a vzdělám proti tobě šance. *Luk.19.43.

4. Tehdy sníženo jsue, z země mlaviti budeš, a z prachu šeptati bude řeč tvá; bude, pravím, jako hadače z země hlas tvůj, a z prachu řeč tvá siptěti.

5. Nebo jako prášku drobného bude množství nepřátel tvých, a jako v plev létající množství ukrutníků, a stane se to hned v okamžení. *Job.21.13.

6. Od Hospodina zástupů navštíveno bude hromem a země třesením, a zvukem velikým, vielhřici a bouří a plamenem v ohně sžirajcieho. *k.30.30.

7. I budeť jako zdání vidění nočního množství všech národů bojujících proti Arieli, a všech válčících proti němu a pevnostem jeho, a ssužujících jej.

8. Bude, pravím, jako když se lačnému ve snách zdá, an ji, ale když prociťti, prázdný jest život jeho; a jako když se žiznivému ve snách zdá, an pije, a když prociťti, žiznivým zůstává, a duše jeho vždy žádá: tak bude množství všech národů, bojujících proti hoře Sion.

9. Jak zpozdlili jste, ješto byste se měli užasnouti; rozkoš provodíte, ješto byste měli na pomoe volati. Zpili se, ale ne vinem; potácejí se, ale ne od nápoje opojného.

10. Nebo naplnil vás Hospodin duchem chropotu, a zavřel oči vaše; proroků i knížat vašich nejopatrnějších oči zastřel.

11. Protož jest vâni všeliké vidění podobné slovům knihy zapečetěné, kterouž dadi-li tomu, kterýž zná pismo, řkouce: Čti ji medle, i řkne: Nemohu, nebo zapečetěná jest.

12. Pakli dadi knihu tomu, kterýž nezná písma, řkouce: Čti ji medle, tedy dí: Neznám písma.

13. Nebo pravi Pán: Proto že lid tento přibližuje v se ústy svými, a rty svými cti mne, srdec pak své vzdaluje, a bázeň jejich, již se mne bojí, jest z přikázání lidských pošlá: *Mat.15.8.

14. Z té příčiny, aj, já také divně zajdu s lidem tímto, divně, pravím, a zázračně. I v zahyne moudrost moudrých jeho, a opatrnost opatrných jeho vymizí. *Abdiás.v.8. 1 Kor.1.19.

15. Běda těm, kteříž hluboko před Ho-

spodinem skrývají radu, jejichž každý skutek děje se v temnostech, a říkají: Kdo nás vidí? A kdo nás šetří?

16. Převrácená myšlení vaše zdali nejsou podobná hlině hrnčičřovč? Zdali * říká dílo o dělníku svém: Neučinil mne? A účinek říká-liž o něčiniteli svém: Nerozuměl? ^{*Lzai.10,15.}

17. Zdaliž po maličkém a kratičkém času neobráti se Libán v * pole, a pole za les nebude počteno? ^{*k.32,15.}

18. I uslyší v ten den hluší slova knihy, a z mrákoty a tmy očí slepých prohlédnou.

19. Ale tiší rozveselí se náramně v Hospodinů, a chudí lidé v Svatém Izraelském plésati budou,

20. Kdyžto přestane ukrutník, a zahyne posměvač, a všiekni, kteříž jsou pilní marnosti, vyplnění budou,

21. Kteříž obviňují z hříchu člověka pro slovo, a na * toho, kterýž *je* tresce, v bráně léceji, a pro nic utiskují spravedlivého. ^{*Amos.5,10.}

22. Protož takto di o domu Jákobovu Hospodin, kterýž vykoupil Abrahama: Nebudeť již zahanben Jákob, aniž více tvář jeho zbledne.

23. Nebo když uzří syny své, dílo rukou mých u prostřed sebe, ani posvěcují jména mého, tedy posvěcovati budou Svatého Jákobova, a k bázni Boha Izraelského sloužiti,

24. Aby bloudící duchem nabyli rozumnosti, a reptáci naučili se umění.

KAPITOLA XXX.

Naríkání nad převráceností, 8. neposlušstvím, a jinými hříchy lidu Judského. 13. Pohrůžka neposlušným. 18. Zaslíbení kajícím. 27. Soud Boží o Assyřských.

Běda synům * zpurným, di Hospodin, skládajícím radu, kteráž není ze mne, a přikrývajícím ji přikrytím, ale ne z ducha mého, aby hřích k hříchu přidávali; ^{*k.1,2.}

2. Kteříž chodí a stupují do Egypta, nedotazujice se úst mých, aby se zmocňovali v síle Faraonové, a doufali v stínu Egyptském.

3. Nebo síla Faraonova bude vám k hanbě, a to odpočívání v stínu Egyptském k lehkosti,

4. Proto že knížata jeho byli v Soan, a poslové jeho do Chanés chodili.

5. Všeckyť k zahanbení přivede skrze lid, kterýž jim nic neprospěje, aniž bu-

de ku pomoci, ani k užítku, ale k haubě toliko a k útržce.

6. Břímě hovad poledních v zemi nátišku a ssoužení, odkudž lev a lviče, ještěrka a drak ohnivý létající, odnesou na hřbetě hovádek bohatství svá, a na hrub velblondů poklady své k lidu, kterýž jim nic neprospěje.

7. Nebo Egyptští nadarmo a na prázdno pomáhati budou. Pročež ohlašují to, že by síla jejich byla s pokojem seděti.

8. Nyni jdi, napiš to na tabuli před očima jejich, a na knize vyrej to, aby to zůstávalo do nejposlednějšího dne, a až na věky věků,

9. Že lid tento * zpurný jest, synové lháři, synové, kteříž nechť poslouchati zákona Hospodinova; ^{*Skutk.7,51.}

10. Kteříž říkají vidoucím: Nemívejte vidění, a prorokům: * Neprorokujte nám toho, což pravého jest; mluvte nám po chlebenství, prorokujte oklamání.

11. Sejděte s cesty, svozuje ot stezky, nechat se vzdáli od tváři naší Svatý Izraelský. ^{*Amos.2,12;7,12.}

12. Protož takto praví Svatý Izraelský: Proto že pohrdáte slovem tím, a doufáte ve * lsti a v převrácenosti, a spoléháte na ni: ^{*k.47,10.}

13. Z té příčiny bude vám tato nepravost jako *zed* tržená padající, a vydutí na zdi vysoké, jejíž brzké a náhlé bývá oboření.

14. A rozrazi ji, jako rozrázeji nadobu hrnčičřskon rozbitou; neodpustit, tak že nebude nalezena po rozrazení jejím ani střepina k nabrání ohně z obniště, aneb k nabrání vody z louže.

15. Nebo tak řekl Panovník Hospodin, Svatý Izraelský: Obrátíte-li se, a spokojíte-li se, zachováni budete. V utišení se a v doufání bude síla vaše. Ale * nechcejte. ^{*Mat.23,37.}

16. Nýbrž říkáte: Nikoli, ale na koních utečme. Protož utikati budete. Na rychlých ujedeme. Ale rychlejší budou stihající vás.

17. Jeden tisíc * před okřiknutím jednoho, a před okřiknutím pěti utikati budete, až (jestliže však vás co pozůstane,) budete zanecháni jako okleštěné dřevo na vrchu hory, a jako korouhev na pabrčku. ^{*3Mojz.26,8,36.}

18. Protoť pak shovívá Hospodin, mi-

lost vám čině, a protoť se vyvýší, aby se smíloval nad vámi; nebo Hospodin jest Bůh spravedlivý. Blahoslaveni * všickni, kteříž očekávají na něj.

*Zalm.2,12;34,9.

19. Lid zajisté na Sionu a v Jeruzalémě bydliti bude. Nikoli plakati nebuděš; k hlasu volání tvého bude všelijak milost činiti s tebou. Hned jakž uslyší, ohlásí se.

20. A ačkoli Pán dá vám ehleba úzkosti a vody ssoužení, však nebudou více odjati tobě učitelé tvoji, ale očima svýma vídati budeš učitele své,

21. A ušima svýma slyšeti slovo tobě po zadu řkoucích: Toť jest ta cesta, choďte po ní, buď že byste se na pravo neb * na levo nechýlili.

*5 Mojz.5,32;28,14. Přisl.4,27.

22. Tedy zavržete obestření rytin svých stříbrných, a oděv slitin svých zlatých; odloučíš je jako nemoe svou trpící, řka jim: Táhněte tam.

23. Dát i déšť na rozsívání tvé, kterýmž bys osíval zemi, a ehleb z úrody země, kterýž bude jadrůy a zdárný; v ten den pásti se bude i dobytek tvůj na pastvišti širokém.

24. Volové také i oslové, dělající zemi, pčie čistou jísti budou, kteráž opálkou a vřeječkou vyčištěna bývá.

25. Budou také na všeliké hoře vysoké, a na všelikém pahrbku vyvýšeném pramenové a potokové vod, v den porážky veliké, když padnou věže.

26. Bude i světlo měsíce jako světlo slunce, světlo pak slunce bude sedmkrát násobní, jako světlo sedmi duů, v den, v kterýž uváže Hospodin zlámání lidu svého, a ránu zbití jeho uzdraví.

27. Aj, jméno Hospodinovo přichází z daleka, jehožto hněv hořící a těžká pomsta; rtové jeho naplněni jsou prehlivostí, a jazyk jeho jako oheň šířající.

28. Duch pak jeho jako potok rozvodnilý, kterýž až do hrdla dosáhne, aby třibil národy, až by v nie obrázení byli, a uzlou svíral čelisti národů.

29. I budete zpívati, jako když se v noci zasvěcuje slavnost, a veselí se srdečně, * jako ten, kterýž jde s píšťalkou, bera se na horu Hospodinovu, k skále Izraelově,

*Zalm.42,5.

30. Když dá slyšeti Hospodin hlas důstojnosti své, a ukáže vztaženou ruku svou s hněvem prehlivosti a * plamenem

ohně šířajícího, an vše rozráží i přivalem i kamenným krupobitím.

*k.29,6.

31. Hlasem * zajisté Hospodinovým potřín bude Assur, kterýž jiné kyjem bijival.

*Zalm.29,4,7.

32. Ale stane se, že každé udeření holi, kterouž doloží na něj Hospodin, silně dolehne; s bubny a harfami a bitvou veselou bojovati bude proti němu.

33. Nebo připraveno jest již dávno peklo, také i samému králi připraveno jest. Hluboké a široké je učinil, hranie jeho, ohně a dříví mnoho; dmýchání Hospodinovo jako potok siry je zapaluje.

KAPITOLA XXXI.

Osvědčení pokut jakž Izraelským do Egypta se o pomoc utkajícím, tak i Egypťským. 6. Napomenutí ku pokání. 8. Zahynutí Assyrských.

Běda těm, kteříž se utkají do Egypta o pomoc, a v koních zpoléhají, a donfají v vozích, že jich mnoho, a v jezdcích, že jich množství veliké, a nepatří k Svatému Izraelskému, aníž Hospodina hledají,

2. Ještof i ou jest moudrý. Protož uvede * pomstu, a nezmění slov svých, ale povstane proti domu zlostníků a proti pomoci těch, kteříž pási nepravost.

*Amos.3,6.

3. Egypťští pak jsou lidé, a ne Bůh silný, a koni jejich tělo, a ne duch. A protož jakž jen Hospodin vztáhne ruku svou, padne i pomocník, padne i ten, jemuž byl ku pomoci; a tak jednostejně všiekní ti na nie přijdou.

4. Nebo tak řekl Hospodin ke mně: Jako když lev řve aneb lviče nad loupeží svou, proti němuž byli by svolán houf pastýřů, křiku jejich se neděsí, aníž se pro hluk jejich koří: tak sstoupí Hospodin zástupů, aby bojoval o horu Sion, a o pahrbek její.

5. Jako ptáci létající, tak hájiti bude Hospodin zástupů Jeruzaléma, anobř obhajuje vysvobodi, pomijeje zachová.

6. Navraťte * se k tomu, od něhož hluboko zabředli synové Izraelští.

*Jer.3,12.

7. Nebo v ten den zavržete * jeden každý modly své stříbrné a modly své zlaté, kterýchž vám nadělaly ruce vaše, abyste hřešili.

*k.2,20;27,9.

8. I padne Assur od meče * ne muže, a meč ne člověka zžire jej; a utikati bude před mečem, a nejudatnější jeho pod plat uvedeni budou.

*2Kral.19,35.

9. A tak skála jeho pro strach zmizí, a

knížata jeho korouhve děsiti se budou, praví Hospodin, jehož jest oheň na Síonu a pee v Jeruzalémě.

KAPITOLA XXXII.

Proroctví o království Kristovu. 10. Zpuštění země Judské. 15. Zaslíbení o Duchu svatém a díle jeho.

Aj, v spravedlnosti kralovati * bude král, a knížata v soudu panovati budou.

*Jer.23,5,6.

2. Nebo bude muž *ten* jako skrýše před větrem, a sebrana před přivalem, jako potokové vod na místě suchém, jako stín * skály veliké v zemi vyprahlé.

*k.25,4.

3. A oči vidoucích nebudou blikati, a uši slyšících pozorovati budou.

4. Pročež srdce bláznů nabude umění, a jazyk zajikavých prostranně a světle mluvíti bude.

5. Nebudet více nazývau nešlechetný šlechetným, a skrbný nebude slouti štědrým,

6. Proto že nešlechetný * o nešlechetnosti mluví, a srdce jeho skládá nepravost, jak by provodil ošemetnost, a mluvil proti Hospodinu seestné věci, jak by znuzil duši lačného, a nápoj žízňivému odjal.

*k.24,16.

7. Také i * usilování skrbného jsou škodlivá; nebo nešlechetnosti obmýšlí, jak by k záhubě přivedl ponížené slovy lživými, a mluvil proti nuznému před soudem.

*Přísl.19,4.

8. Ješto * šlechetný obmýšlí šlechetné věci, a takovýť při tom, což šlechetného jest, státi bude.

*Luk.6,45.

9. Ženy lhotejné, vstaňte, slyšte hlas můj; deery bezpečně sobě počínajíci, ušima pozornjte řeči mé.

10. *Za mnohé dny* a léta viehrovány budete, *ó vy* v bezpečnosti bydlíci; nebo přestane vinobraní, a klízení *úrod* nepřijde.

11. Třestež se strachem, *ó lhotejné*, polnětež se, bezpečně sobě počínajíci; svleete se, a obuažte se, a přepašte se po bedrách,

12. Kvílíce nad prsy, nad poli výbornými a nad kmeny úrodnými.

13. Na zemi lidu mého trní a hloží vzejde, anobrž na všech domích veselých a městě plésajícm.

14. Nebo rozkošný palác opuštěn bude, hluk města přestane, hrad vysoký a věže obráceny budou v jeskyně na

věčnosti, k radosti divokým oslům, a ku pastvišti stádům,

15. Dokudž nebude * vylit na nás dneh s výsosti, a nebude obrácena poušť v pole úrodné, a pole úrodné za les počítáno.

*k.44,3. Ezech.39,29.

16. I bude na poušti sond bydlíti, a spravedlnost na poli úrodném přebývatí.

17. A zjeví se skutek * spravedlnosti, pokoj, ovoce, pravím, spravedlnosti, pokoj a bezpečnost až na věky.

*Rím.5,1.

18. Nebo bydlíti bude lid můj v obydlí pokojném, totiž v příbytech nejbezpečnějších a v odpočívání nejpokojnějším,

19. Byť pak i krupobíti spadlo na les, a vehní sníženo bylo město.

20. Blaze vám, kteříž sejete na všelikých místech úrodných, vypouštějíc tam vola i osla.

KAPITOLA XXXIII.

Proroctví o pomstě nad Assyryskými. 15. Zaslíbení živým a pravým církve svatě oudům.

Běda *tobě*, zhoubec, ješto sám nebýváš huben, a kterýž nevěrně děláš, ješto tobě nečinili nevěrně. Když přestaneš býti zhoubečím, poluben budeš; když přestaneš nevěrně činiti, nevěrněť činiti budou.

2. Hospodine, něiči nám milost, na tebe očekáváme; budiž ramenem svých každého jitra, a vysvobozením našim v čas ssoužení.

3. Před zvukem hřmotu * rozprehuou se národové, před vyvýšením tvým budou rozptýleni pohané.

*Zalm.68,2.

4. A sebrána bude loupež vaše, tak jako shiráni bývají ehroustové; jako připadají kobylinky, *tak* připadnou na ni.

5. Vyvýšit se Hospodin, nebo na výsosti přebývá, a naplní Sion soudem a spravedlností.

6. I bude upevněním časů tvých, silou i hojným spasením; moudrost a umění, a bázeň Hospodinova poklad tvůj.

7. Aj, rekové jejich naříkali vně, jednatelé pokoje hoře plakali.

8. Zpustly silnice, přestali choditi cestou; zrušil příměří, nevážil sobě měst, za ně položil sobě člověka.

9. Kvílila a zemdlela země, styděti se musil Libán a vsvadl; Saron nečiněn jako poušť, Bázan pak a Karmel oklácen.

10. Jižť povstanu, praví Hospodin, již vyvýšen, již vyzdvižen budu.

11. Počnouce slámu, porodíte strniště; oheň dýchání vašeho šíře vás.

12. I budou národové vypálené vápno, trní podtáté, ohněm spálení budou.

13. Slyšte dalecí, co jsem učinil, a poznejte blízcí siln mou.

14. Zděsili se na Sionu hříšníci, podjala hrůza pokrytec, *řkoucí*: Kdož by z nás mohl ostáti před ohněm šířajícím? Kdož by z nás mohl ostáti před plamenem věčným?

15. Ten, kterýž * chodí v spravedlnosti, a mluví pravé věci, kterýž pohrdá ziskem z útisku, kterýž otřásá ruce své, aby darů nepřijímal, kterýž zacpává uši své, aby neslyšel *rady* o vraždě, a zavírá oči své, aby se na zlé neřival:

*Zalm.15 2:24,3,4.

16. Ten na vysokých místech přebýváti bude, hradové na skalách útočiště jeho, tomu chléb dán bude, vody jeho stálé budou.

17. Krále v okrase jeho uzří oči tvé, spatří i zemi dalekou.

18. Srdec tvé přemýšlovati bude o strachu, *řka*: Kdež * jest písař, kde výběřci, kde spisovatel velikých domů? *1 Kor.1,20.

19. Lidu ukrutného neuhlédáš, lidu hluboké řeci, již bys neslychal, a jazyku cizího, jemuž bys nerozuměl.

20. Patř na Sion, město * slavností našich, oči tvé nechat hledí na Jeruzalém, obydlí pokojné, stánek, *kerýž* nebude přenešen, kolikové jeho na věky se nepohnou, a žádný provaz jeho se neztrhá;

*Zalm.122,3,4.

21. Proto že velikomočný Hospodin jest * nám na místě tom řečami toků širokých, po němž nephjde loď s vesly, aniž bárka veliká po něm přecházeti bude.

*Zalm.132,14. Řim.8,31.

22. Nebo Hospodin jest soudec náš, Hospodin ustanovitel práv našich, Hospodin král náš, onť spasi nás.

23. Osláblit jsou provazové tvoji, aniž budou moci utvrditi sloupu bárky své, ani roztáhnouti plachty, anť již rozdělena bude kořist lonpeže mnohé; i chromi rozchvátají kořist.

24. Aníž di kdo z obyvatelů: Nemočen jsem. Lid osedlý v něm zproštěn bude nepravosti.

KAPITOLA XXXIV.

Pohrůzka vůbec proti všechněm církvě Boží nepřítelům, 5. a obzvláštěně proti Idumejským.

Přistuptež národové, abyste * slyšeli, a

lidé pozornujte. Nechat slyší země i plnost její, okršlek zemský i všeliký plod jeho.

*k.28,23.

2. Proto že hněv Hospodinův jest proti všechněm národům, a prehlivost proti všemu vojsku jejich: vyhubi je jako proklaté, a vydá je k zabítí.

3. I budou povrženi zbiti jejich, a z těl mrtvých jejich vzejde smrad, a rozplynou se hory od krve jejich.

4. Chrádnouti bude i všecko vojsko nebeské, a svinuta budou nebesa jako kniha, a všecko vojsko jejich sprehne, jako prši list s vinného kmene, a jako nezralé ovoce s fíku.

5. Nebo opojen jest na nebi meč můj; na Idumejské sstoupí, a na lid, na nějž jsem klatbu vydal, aby trestán byl.

6. Meč Hospodinův bude plný krve, umastí se tukem a krví beranů a kozlů, tukem ledvin skopových; obět zajisté bude mítí Hospodin v Bozra, a zabijeni veliké v zemi Idumejské.

7. Sstoupí s nimi i jednorožcové a volčata s voly, i opije se země jejich krví, a prach jejich tukem se omastí.

8. Nebo * den pomsty Hospodinovy, léto odplacování se, aby mštěno bylo Siona.

*k.63,1. Jer.51,6.

9. A obrázení budou potokové její v smolu, a prach její v síru, a země její obrátí se v smolu hořící.

10. V noci ani ve dne neuhasne, na věky vystupovati bude dým její, od národu až do pronárodu pustá zůstane, na věky věků nebude, kdo by šel přes ni.

11. Ale osednou jí * pelikán a výr, kalons také a krkavec budou bydliti v ní, a roztáhne po ní šňůru zahanbení a závaží marnosti.

*Sofon.2,14.

12. Šlechticů jejich volati budou k království, ale nebude tam žádného, nebo všecka knížata její zhytnou.

13. A vzroste na palácích jejich trní, kopřivy a bodláci na hradích jejich, a bude příbytkem draků a obydlím sov.

14. Tam se budou potkávati spolu zvěč s ptactvem, a příšera jedna druhé se ožývati; tam toliko noční přeluda se usadí, a odpočimti sobě nalezne.

15. Tam se zmizdí sup, a škrečeti bude, a když vysedí, shromáždí je pod stín svůj; tam také shledají se luňáci jeden s druhým.

16. Hleďte v * knize Hospodinově, a

čtíte. Ani jedno z těch nechybí, a jeden každý bez své družce nebude; nebo to ústa Páně přikázala, a duch jeho shromáždí je.
*5Mojz.28,15.

17. Onť zajisté vrže jim losy, a ruka jeho jim rozdělí *ji* provazcem; až na věky dědičně *ji* osednou, od národu až do pronárodu v ni přebývati budou.

KAPITOLA XXXV.

Prorocství o radosti a slávě lidu Božího. 3. Povinnost služebníků církve při choullostivých. 5. Kázání o skutcích Kristových.

Veseliti se budou z toho poušť a pustina, plésati, pravím, bude poušť, a zketvete jako růže.

2. Ušlechtilé zketvete, ano i radostně plésati bude s prozpěvováním. Sláva Libánská dána jí bude, okrasa Karmelská a Sáronská. Tyť věci uzří slávu Hospodinu, důstojnost Boha našeho.

3. Pošlňtež * rukou opuštěných, a kolena klesající † utvrďte.

*Žid.12,12. †Izai.42,3. Luk.22,32. Efez.6,10.

4. Rečte těm, kteříž jsou bázlivého srdce: Posilíte se, nebojte se. Aj, Bůh váš s pomstou přijde, s * odplatou Bůh sám přijde, a spasi vás.

*Zalm.94,1.

5. Tehdáž * otevrou se oči slepých, otevrou se též i uši hluchých.

*Mat.11,5; 15,30. Luk.7,22.

6. Tehdáž poskočí * kulhavý jako jelen, a jazyk něného prozpěvovati bude; nebo se vyprýští vody na poušti, a potokové na pustinách.

*Skutk.3,2,3.

7. A obrátí se místo vyprahlé v jezero, a žiznivé v prameny vod; v doupatech draků, v pelešech jejích tráva, třtí a síti.

8. Bude také tam silnice a * cesta, kteráž cestou svatou slouiti bude. Nepůjde po ni nečistý, ale bude samých těchto; *tou* cestou jdoucí i nejhlonpější nezbloudí.

*Jan.14,6.

9. Nebude tam lva, a litá zvíř nebude choditi po ní, aniž tam nalezena bude, ale půjdou *po ní* ti, jenž budou vysvobození.

10. Vykoupeni, * pravím, Hospodinovi navrátí se, a půjdou na Sion s prozpěvováním, a † veselé věčné bude na hlavě jejich; radosti a veselé dojdou, ** zámutek pak a úpění uteče *od nich*.

*k.51,11. †k.66,14. Jan.16,22. **Zjev.21,4.

KAPITOLA XXXVI.

Vpád Senacheribův do Judstva. 4. Jednání o poddání jemu města. 12. Namlouvání poddaných, aby od Ezechiáše odpadli. 21. Věrnost poslu Ezechiášových.

Stalo se pak čtrnáctého léta kralování

Ezechiášova, * přitáhl Senacherib král Assyrský proti všechněm městům Judským hrazeným, a zdobýval je.
*2Kral.18,13. 2Par.32,2.

2. I poslal král Assyrský Rabsaka z Lachis do Jeruzaléma k králi Ezechiášovi s vojskem velikým. Kterýž se postavil u struhy rybníka * hořejšího, při silnici pole valehářova.

*k.7,3.

3. Tedy vyšel k němu * Eliakim syn Helkiášův, kterýž byl správce domu, a Sobna písař, a Joach syn Azafův, kancléř.

*k.22,20.

4. I mluvil k nim Rabsaces: Povězte medle Ezechiášovi: Toto pravi král veliký, král Assyrský: Jakéž jest to doufání, na kterémž se zakládáš?

5. Řekl jsem: Jisté žet jest věc daremni; radyť jest a síly k válce *potřebí*. A protož v koho doufáš, že mi se protivíš?

6. Aj, spolechl jsi na * hůl třtiny té nalomené, na Egypt, na niž zpodepřeli by se kdo, pronikne ruku jeho, a probodne ji. Takovýť jest Farao král Egyptský všechněm, kteříž v něm doufají.

*2Kral.18,21.

7. Pakli mi diš: V Hospodinu Bohu svém doufáme: zdalíž on není ten, jehož pobořil Ezechiáš výsosti i oltáře, a přikázal Judovi a Jeruzalému, *řka*: Před tímto oltářem klaněti se budete?

8. Ale nu, potkej se medle se páнем mým králem Assyrským. Přidámť ještě dva tisíce koní, můžeš-li jen míti, kdo by na nich jeli.

9. Jakž tedy odoláš jednomu knížeti z nejmenších služebníků pána mého, ačkoli máš doufání v Egyptu pro vozy a jezdec?

10. Přesto, zdali jsem bez Hospodina přitáhl do země této, abych *ji* zkazil? Hospodin řekl mi: Táhní na tu zemi, a zkaz jí.

11. I řekl Eliakim a Sobna a Joach Rabsakovi: Mluv medle k služebníkům svým Syrsky, však rozumíme, a nemluv k nám Židovsky před lidem tímto, kterýž jest na zdech.

12. I odpověděl Rabsaces: Zdalíž ku pánu tvému a k tobě poslal mne pán můj, abych mluvil slova tato? Však k mužům těm, kteříž jsou na zdech, aby lejna svá jedli, a moč svůj spolu s vámi pili.

13. A tak stoje Rabsaces, volal hlasem

velikým Židovský, a řekl: Slyšte slova krále velikého, krále Assyrského:

14. Toto praví král: Necht vás nesvodi Ezechiáš, neboť nebude moei vyprostíti vás.

15. A necht vám neveli Ezechiáš doufati v Hospodina, řka: Zajisté vysvobodí nás Hospodin, a nebudeť dánó město toto v ruku krále Assyrského.

16. Neposlouchejte Ezechiáše. Nebo takto praví král Assyrský: Učiníte mi to k libosti, a vyjděte ke mně, i bude moei jisti * jeden každý z vinice své, a jeden každý z fiku svého, a pítí jeden každý vodu z čisterny své, ^{*1 Král. 4. 25.}

17. Dokudž nepřijdu, a nepoberu vás do země podobné zemi vaši, do země úrodné, země chleba a vinie.

18. Necht vás nesvodi Ezechiáš, řka: Hospodin vysvobodí nás. Zdalíž * mohli vysvoboditi bohové národů jeden každý zemi svou z ruky krále Assyrského? ^{*k. 10. 3 násł.}

19. Kde jsou bohové Emat a Arfad? Kde jsou bohové Sefarvaim? Zdalíž jsou vysvobodili i Samaři z ruky mé?

20. Kterí jsou mezi všemi bohy těch zemí, ješto by vysvobodili zemi svou z ruky mé? Aby pak Hospodin měl vysvoboditi Jeruzalém z ruky mé?

21. Oni pak mlčeli, a neodpověděli jemu slova. Nebo takové bylo rozkázání královo, řkoucí: Neodpovídejte jemu.

22. I přišel Eliakim syn Helkiášův, kterýž byl správce domu, a Sobna písař, a Joach maj Azafův, kancelér, k Ezechiášovi, majíce roucha roztržená, a oznámili jemu slova Rabsakova.

KAPITOLA XXXVII.

Poselství Ezechiášovo k Izaiášovi. 6. Proroctví o zahynutí Senacheribova. 9. Rouhání jeho. 14. Modlitba Ezechiášova. 32. Zmordování Assyrských. 38. Bidné skončení Senacheribova.

I stalo se, když to * uslyšel král Ezechiáš, že roztrhl roucho své, a oděs se žiní, a vše do domu Hospodinova. ^{*2 Král. 19. 1.}

2. I poslal Eliakima správce domu, a Sobnu písaře, a starši z kněží, oblečené v žině k Izaiášovi proroku, synu Amosovu.

3. Kteríž řekli jemu: Toto praví Ezechiáš: Den úzkosti a útržky i rouhání jest den tento, proto že se přiblížil plod k vyjití, ale není síly ku porodu.

4. Ó by slyšel Hospodin Bůh tvůj slova Rabsakova, jehož poslal král Assyrský

pán jeho, aby utrhal Bohu živému, a pomstil Hospodin Bůh tvůj těch slov, kteráž slyšel. Protož pozdvihni modlitby za tento ostatek lidu, kterýž se nalézá.

5. I přišli služebníci krále Ezechiáše k Izaiášovi.

6. Jimž odpověděl Izaiáš: Toto povíte pánu svému: Takto praví Hospodin: Nestrahej se slov těch, kteráž jsi slyšel, jimiž se mně rouhali služebníci krále Assyrského.

7. Aj, já pustím naň vítr, aby uslyše pověst, navrátil se do země své, a učiním to, * že padne od meče v zemi své. ^{*v. 33.}

8. Navrátil se pak Rabsaces, nalezl krále Assyrského, an dobývá Lebna. Nebo uslyšel, (pročez odtrhl od Lachis,)

9. Uslyšel, pravím, o Tihákovi králi Mouřeninském, ano pravili: Táhne, aby bojoval s tebou. A však uslyšev to, vždy poslal posly své k Ezechiášovi s těmito slovy:

10. Takto povíte Ezechiášovi králi Judskému, řkouce: Necht tebe nesvodi Bůh tvůj, v němž ty doufáš, říkáje: Nebude dán Jeruzalém v ruku krále Assyrského.

11. Aj, slyšels, co jsou učinili králové Assyřští všechněm zemím, pohubivše je, a ty bys měl býti vysvobozen?

12. Zdalíž jsou je vysvobodili bohové těch národů, kteréž zahladili předkové moji, Gozana, Charana, Resefa a syny z Eden, kteréž byli v Telasar?

13. Kde jest král Emat, a král Arfad, a král města Sefarvaim, Ana i Ava?

14. Protož vzav Ezechiáš list z ruky posla, přečtl jej, a vstoupiv do domu Hospodinova, rozvinul jej Ezechiáš před Hospodinem.

15. A modlil se Ezechiáš Hospodinu, řka:

16. Hospodine zástupů, Bože Izraelský, kterýž sedíš nad cherubíny, ty jsi sám Bůh všech království země, ty jsi učinil nebe i zemi.

17. Nakloniž, Hospodine, ucha svého a uslyš; otevři, Hospodine, oči své a pohled; slyš, pravím, všecka slova Senacheribova, kterýž poslal k činění útržek Bohu živému.

18. Takt jest, Hospodine, žeť jsou pohubili králové Assyřští všecky ty krajiny i zemi jejich,

19. A uvrhli bohy jejich do ohně; nebo nebyli bohové, ale dílo rukou lid-

ských, dřevo a kámen, protože zahladili je.

20. A nyní, Hospodine Bože náš, vysvobod nás z ruky jeho, atby poznala všechna království země, že jsi ty Hospodin sám.

21. Tedy poslal Izaiáš syn Amosův k Ezechiášovi, řka: Toto praví Hospodin Bůh Izraelský: Zač jsi mi se modlil strany Senacheriba krále Assyrského,

22. Totof jest slovo, kteréž mluvil Hospodin o něm: Pohrdá tebou, a posmívá se tobě panna, deera Sionská, potřásá hlavou za tebou deera Jeruzalémská.

23. Kohož jsi zhaněl? A komus se rouhal? A proti komus povýšil hlasu, a pozdvihl zhůru očí svých? Proti Svatému Izraelskému.

24. Skrže služebníky své utrhál jsi Pánu, a řekl jsi: Ve množství vozů svých já jsem vytáhl na hory vysoké, na stráně Libánské, a zpodtínám vysoké cedry jeho, i spanilé jedle jeho, a vejdu na nejvyšší kraj jeho do lesů a výběrných roli jeho.

25. Já jsem vykopál a pil vody; nebo jsem vysušil nohama svýma všechny potoky míst obležených.

26. Zdalis neslyšel, že jsem již to dávno učinil, a ode dnů starých to sformoval? Nyni pak k tomu přivozuji, aby v poušť a v hromady rumu města hrazená obrácena byla,

27. A jejich obyvatelé ruce oslablé mají, předěšení a zahanbení jsou, byli jako bylina polní, a zelina vzházející, jako tráva na střeších, a osení rzi zkažené, prvé než by dorostlo.

28. Sedání pak tvé, a vycházení tvé i veházení tvé znám, i vzteklost tvou proti sobě.

29. Poněvadž* ty se vztěkáš proti mně, a tvé zpouzení přišlo v uši mé, protože vpustím udici svou v ehřipě tvé, a udídlá svá v ústa tvá, a odvedu tě zase tou cestou, kterouž jsi přišel. *Skutk.9,4,5.

30. A toto měj za znamení: Budete jísti roku prvního, co samo od sebe zroste, též druhého roku, což se samo od sebe zrodí, třetího pak roku budete sítí a žítí a štěpovati vinice, a jísti ovoce jejich.

31. Ostatek zajisté domu Judova, kterýž pozůstal, vpustí zase kořeny své aluboce, a vydá užitek zhůru.

32. Nebo z Jeruzaléma vyjdou ostatko-

vé, a zachování z hory Siona. Horlivost Hospodina zástupů učiní to.

33. A protože toto praví Hospodin o králi Assyrském: Nevejdet do města tohoto, aniž sem střely vystřeli, aniž na ně dotrou pavéznice, aniž udělají u něho náspu.

34. Cestou, kterouž přitáhl, zase navrátí se, a do města tohoto nevejde, praví Hospodin.

35. Nebo chrániti budu města tohoto, abych je zachoval pro sebe a pro Davida služebníka svého.

36. Tedy vyšel anděl Hospodinův, a zbil v vojtě Assyrském sto osmdesáte a pět tisíců. I vstali velmi ráno, a aj, všickni mrtví.

37. A tak odjel, anobřz utekl, a navrátil se Senacherib král Assyrský, a bydlil v Ninive.

38. I stalo se, když se klaněl v chrámě Nizrocha boha svého, že Adramelech a Sarasar, synové jeho, zabili jej mečem, a utekli do země Ararat. I královal Esarchaddon syn jeho místo něho.

KAPITOLA XXXVIII.

Ezechiášova nemoc, 3. modlitba, 5. zaslibení o přidání jemu života, 9. věčnost jeho pro budoucí pamět zapsaná.

V těch * dnech roznemohl se Ezechiáš až k smrti. I přišel k němu Izaiáš syn Amosův, prorok, a řekl jemu: Toto praví Hospodin: Zřed dům svůj, nebo umřeš, a nebudeš živ. *2 Král.20,1. 2 Par.32,24.

2. I obrátil Ezechiáš tvář svou k stěně, a modlil se Hospodin.

3. A řekl: Prosím, ó Hospodine, rozpomeň se nyní, že jsem stále chodil před tebou v pravdě a v srdci upřímém, a že jsem to činil, což dobrého jest před očima tvýma. I plakal Ezechiáš pláčem velikým.

4. Tedy stalo se slovo Hospodinovo k Izaiášovi, řkoucí:

5. Jdi a rei Ezechiášovi: Toto praví Hospodin Bůh Davida otec tvého: Slyšelf jsem modlitbu tvou, viděl jsem slzy tvé; aj, já přidám ke duům tvým patnácte let.

6. A z ruky krále Assyrského vysvobodím tě i město toto, a chrániti budu města tohoto.

7. A toto budeš mítí znamení od Hospodina, že Hospodin učiní vše tuto, kterouž mluvil:

8. Aj, já navrátím zpátkem stín po

stupních, po nichž sešel na hodinách slunečných Achaosových, o deset stupňů. I navrátilo se slunce o deset stupňů, po týchž stupních, po nichž bylo sešlo.

9. Zapsání Ezechiáše krále Judského, když nemocen byl, a ozdravěl po nemoci své:

10. Jáť jsem byl řekl v přestřížení dnů svých, že vejdu do bran hrobu, zbaven budu ostatku let svých.

11. Řekl jsem byl, že neuzřím Hospodina, Hospodina v zemi živých, nebudu vidati člověka více mezi přebývajícími na světě.

12. Přebývání mé pomiji, a stěhuje se ode mne jako stánek pastýřský; přestříhl jsem jako tkadlec život svůj, od třisni odřeže mne. Dnes dříve než noe přijde, učiníš mi konec.

13. Předkládal jsem sobě v jitře, že jako lev tak potře všechny kosti mé, dnes dříve než noe přijde, že mi učiníš konec.

14. Jako řeháb a vlaštovice pištěl jsem, lkal * jsem jako holubice, oči mé zhůru pozdvížené byly. Pane, násilí trpím, ^{k.59,11.} o prodlíž mi života.

15. Ale coť mám více mluvití? I předpověděl mi, i učinil, že živ pobudu mimo všecka léta svá po hořkosti duše své.

16. Pane, *kdo* po nich i v nich živi budou, všechněm *znám bude* život dýchání mého, zes mi zdraví navrátil, a mne při životu zachoval.

17. Aj, v čas pokoje potkala mne byla hořkost nejhořčejší, ale tobě zalíbilo se vytrhnouti duši mou z propasti zkažení, proto že jsi zavrhl za líbet svůj všechny hříchy mé.

18. Nebo ne hrob oslavuje tebe, ani smrt tě chváli, aniž očekávají ti, jeuz do jámy sstupují, pravdy tvé.

19. *Ale* živý, živý, teď oslavovati bude tebe, jako já dnes, a otec synům v známost uvodí pravdu tvou.

20. Hospodin vysvobodil mne, a protož písně mé zpívati budeme po všechny dny života našeho v domě Hospodinově.

21. Řekl pak byl Izaiáš: Nechať vezmou hruď suchých fiků, a přiloží na vřed, a zdrav bude.

22. I řekl byl Ezechiáš: Jaké jest znamení, že vstoupím do domu Hospodinova?

KAPITOLA XXXIX.

Chlouba bezpotřebná a škodná Ezechiášova, 6. osvědčení, jemu budoucího trestání, 8. znamení při něm sv. pokání.

Toho času poslal Merodach Baladan syn Baladanův, král Babylonský, list a dary Ezechiášovi, když uslyšel, že nemocen byv, zase ozdravěl.

2. I zradoval se z toho Ezechiáš, a ukázal jim dům kléností svých, stříbra a zlata a vonných věcí, a olej nejvýbornější tolikéž dům zbroje své, a cožkoli mohlo nalezeno býti v pokladích jeho. Ničeho nebylo, čehož by jim neukázal Ezechiáš v domě svém i ve všem panství svém.

3. V tom přišel prorok Izaiáš k králi Ezechiášovi, a řekl jemu: Co pravili ti muži? A odkud přišli k tobě? I odpověděl Ezechiáš: Z země daleké přišli ke mně, z Babylona.

4. Řekl ještě: Co jsou viděli v domě tvém? Odpověděl Ezechiáš: Všecko, což jest v domě mém, viděli. Ničeho nen v pokladích mých, čehož bych jim neukázal.

5. Tedy řekl Izaiáš Ezechiášovi: Slyš již slovo Hospodina zástupů:

6. Aj, dnové přijdou, že odneseno bude do Babylona, cožkoli jest v domě tvém, a cožkoli nachovali otcové tvoji až do tohoto dne; nezůstaně ničeho (praví Hospodin.)

7. I syny tvé také, kteříž pojdu z tebe, kteréž zplodíš, poberou, a budou ko mornici při dvoře krále Babylonského.

8. Tedy řekl Ezechiáš Izaiášovi: Do brěť jest slovo Hospodinovo, kteréž jsi mluvil. (A doložil): Proto že pokoj a pravda bude za dnů mých.

KAPITOLA XL.

Prorockví o budoucím vysvobození lidu Božího z tělesného i duchovního Babylona, 12. Zahanění modlářů, 27. a potrestání pochybujících o Božím opatrování.

Potěšujte, potěšujte lidu mého, di Bál váš.

2. Mluvte k srdci Jeruzaléma, a ohlašujte jemu, že se již doplnil čas uložený jeho, že jest odpuštěna nepravost jeho a že vzal z ruky Hospodinovy dvojnásobně za všechny hříchy své.

3. Illas * volajících: Připravtež na poušti cestu Hospodinovu, přímou učíte na pustině stezku Boha našeho. *Mal.3.3

4. Každé údolí ať jest vyvýšeno, a vše líká hora i pahrbek ať jest snižen; což jest křivého, ať jest přímé, a místa nerovná ať jsou rovinou.

5. Nebo se zjeví sláva Hospodinova, a uží všeliké tělo spolu, že ústa Hospodinova mluvila.

6. Hlas řkocího: Volej. I řekl: Co mám volati? *To*, že * všeliké tělo jest tráva, a všeliká vzácnost jeho jako květ polní. *Jak.1,10. 1 Petr.1,24.

7. Usychá tráva, květ prší, jakž vítr Hospodinův povane na něj. V pravděť jsou lidé ta tráva.

8. Usychá tráva, květ prší, * ale slovo Boha našeho zůstává na věky. *Žalm.119,89.

9. Na horu vysokou vystup sobě, Sione, zvěstovatelí věci potěšených, povyš moeně hlasu svého, Jeruzaléme, zvěstovatelí věci potěšených, povyš, aniž se boj. Rci městům Judským: Aj, Bůh váš.

10. Aj, Panovník Hospodin proti silnému přijde, a rámě jeho panovati bude nad ním; aj, mzda jeho s ním, a dílo jeho před ním.

11. Jako * pastýř stádo své pásti bude, do náručí svého shromáždí jehňátka, a v klině svém je ponese, březí pak poznáhlíu povede. *Jan.10,11.

12. Kdo změřil hrstí svou vody, a nebesa pídí rozměřil? A kdo změřil měrou prach země, a zvážil na váze hory, a palrbky na závaží?

13. Kdo * vystihl ducha Hospodinova, a rádcím jeho byl, že by mu oznámil? *Řim.11,34.

14. S kým se radil, že by mu přidal srozumění, a naučil jej stezce soudu, a vyučil jej umění, a cestu všelijaké rozumnosti jemu v známost uvedl?

15. Aj, národové jako krůpě od okova, a jako prášek na vázkách se počítají, ostrovy jako nejmenší věci zachvacuje.

16. Ani Libán nepostačil by k zanícení ohně, a živočichové jeho nepostačili by k zápalné oběti.

17. Všickni národové jsou jako nic před ním, za nic a za marnost pokládají se u něho.

18. K * komu tedy připodobníte Boha silného? A jaké podobenství přirovnáte jemu? *k.46,5. Skutk.17,29.

19. *Jakžkoli* rytinu líčí * řemeslník, a zlatník zlatem ji potahuje, a řetízky stříbrné k ní slévá; *k.44,12,13.

20. A ten, kterýž pro chudobu nemá co obětovati, dřevo, kteréž by nepracnivělo, vybírá, a řemeslníka umělého sobě hledá k přistrojení rytiny, aby se nepohnula.

21. Zda-liž nevíte? Zda-liž neslycháte? Zda-liž se vám nezvěstuje od počátku? Zda-liž nesrozmíváte z základů země?

22. Ten, kterýž sedí nad okřslkem země, jejížto obyvatelé jako kobyly, kterýž * rozprostřel jako kortýnu nebesa, a roztáhl je jako stánek k přebývání, *k.44,24. Žalm.104,2.

23. Onť přivedí knížata na nic, soudce zemské jako nic rozptyluje,

24. Tak že nebývají štipeni ani sáti, aniž kořene ponští do země pařez jejich. Nebo jakž jen zavane na ně, hned usychají, a vieher jako plevu zanáší je.

25. K komu tedy připodobníte mne, abych podobný byl jemu, praví Svatý?

26. Pozdvihněte zhluru očí svých, a vizte, kdo to stvořil? Kdo vyvodí v počtu vojsko jejich, a všeho toho * zejména povolává? Vedlé množství síly a veliké moei ani jedno z nich nehyne. *Žalm.147,4.

27. Pročez tedy říkáš, Jáko, a mluvíš, Izraeli: Skrytat jest cesta má před Hospodinem, a pře má před Boha mého nepřichází?

28. Zda-liž nevíš, zdaž jsi neslychal, že Bůh věčný Hospodin, kterýž * stvořil končiny země, neustává ani zemdlívá, a že vystižena býti nemůže moudrost jeho? *k.42,5; 45,12.

29. On dává ustalému sílu, a tomu, ješto žádné síly nemá, moci hojně udílí.

30. Ustává a umdlévá mládež, a mládenci těžce klesají,

31. Ale ti, jenž očekávají na Hospodina, nabývají nové síly. Vznášejí se perím jako * orlice; běží, a však neumdlévají, chodí, a neustávají. *Žalm.103,5.

KAPITOLA XLI.

Zahanbení modlárů. 8. Potěšení lidu Božího. 21. Rozpoznání pravé a rozdílu mezi Bohem pravým a modlami pohanskými.

Umlknětež přede mnou ostrovové, a národové nechať se mslí, nechať přistoupí, a tu ať mluví. * Přistupmež spolu k soudu. *k.1,18.

2. Kdo vzbudil od východu spravedlivého, aby ho následoval? *Kdo* jemu podmanil národy, a zpřisobil, aby nad králi panoval, vydav je jako prach meči jeho, a jako plevy rozptýlené lučičti jeho?

3. Sháněje se s nimi, prošel pokojně cestou, po níž nohama svýma nechodíval.

4. Kdo *to* spravil a učinil, povolávaje

rodin od počátku? Já * Hospodin, první i poslední, já sám. *k.41.6; 48.12. Zjev.1.17.

5. Viděli ostrovové, a ulekli se, končiny země předěsily se, shromáždili se a sešli.

6. Jeden druhému pomáhal, a bratru svému říkal: Posilň se.

7. A tak posilňoval tesař zlatníka, vyhlazujícího kladivo tlúčením na nákovadli, říkáje: K sletování toto dobré jest. I utvrdil to břebiky, aby se nepohnulo.

8. Ale ty, * Izraeli služebníče můj, ty Jákohe, kteréhož jsem vyvolil, símě Abrahama, přítele mého, *Luk.1.54.

9. Ty, kteréhož jsem vychvátil od končin země, nýbrž * pomínuv přednějších jejich, povolal jsem tě, řka tobě: Služebník můj jsi, vyvolil jsem tě, aniž jsem zavrhl tebe. *1 Kor.1.26.

10. Nebojž * se, nebo jsem já s tebou; nestrachujž se, nebo já jsem Bůh tvůj. Posilním tě, a pomáhati budu tobě, a podpirati ť tě budu pravici spravedlnosti své. *k.43.1.1 Mojz.15.1. †Zalm.63.9.

11. Aj, zastydí se, a zahánbení budou všickni, kteříž se zlobí proti tobě; v nie obrázení budou, a zahynou ti, kteříž tobě odporají. *Zach.13.9.

12. Hledali-li bys jich, nenalezneš jich. Ti, kteříž se s tebou nesnadní, v nie obrázení budou, a na nie přijdou ti, jenž s tebou válčí.

13. Nebo já, Hospodin Bůh tvůj, ujal jsem tě * za tvou pravici, a pravím: Neboj se, já tobě pomáhati budu. *Zalm.73.23.

14. Neboj se, červíčku Jákobův, hrstko Izraelova, já spomáhati budu tobě, pravi Hospodin, a * vykupitel tvůj, Svatý † Izraelský. *k.35.1. †k.12.6.

15. Aj, učinil jsem tě jako smyk i s zuby novými po obou stranách; pomlátiš hory, a zetřeš je, a s pahrbky jako s plevami naložíš.

16. Převěješ je, v tom je vitr zachváti, a vícher rozptýlí, ty pak plésati budeš v Hospodinu, v Svatém Izraelském chlu-bití se budeš.

17. Chudé a nuzné, kteříž hledají vody, an ji není, jejichž jazyk žízni prahne, já Hospodin vyslyším, já Bůh Izraelský neopustím jich.

18. Vyvedu * na vysokých místech řeky, a u prostřed rovin studnice; obrátím poušť v jezero vod, a zemi vyprahlou v prameny vod. *5 Mojz.28.12.

19. Nasadím na poušti cedrů, výbor-

ných cedrů, myrtovi, a olivovi; vysadím poušť jedlovim, jilmem, též i pušpanem,

20. Aby viděli, a poznali, a rozvažujice, srozuměli, že to ruka Hospodinova učinila, a Svatý Izraelský že to stvořil.

21. Veďte při svou, pravi Hospodin, ukažte mocné důvody své, di král Jáko-bův.

22. Nechať přistoupí, a necht nám oznámi to, což se státi má. Věci prvé stále oznamte, abychom povázili v srdeci svém, a poznali cíl jejich, aneb aspoň eo jest budoucího, povězte nám.

23. Oznamte, co se budoucně státi má, a poznáme, že bohové jste. Pakli, učiníte něco dobrého neb zlého, abychom se děsili, když bychom to viděli spolu.

24. Aj, vy naprosto nie nejste, a dilo vaše tolikéž nie není; protož ohavnýť jest, kdo vás zvoluje.

25. Vzbudim od půlnoci, ten přitálme, od východu slunce, ten svolá ve jménu mém *, a oboří se na knížata jako na bláto, a pošlapá je jako hrncíř hlínu. *Zach.13.9.

26. Kdo oznámi od počátku, abychom věděli, aneb od starodávna, abychom řekli: Práv jest? Naprosto žádného není, kdo by oznámil, aniž jest kdo, ješto by se dal slyšeti, aneb ješto by slyšel řeči vaše.

27. Já jsem první, kterýž Sionu předpovídám: Aj, aj, teď jsou; a Jeruzalému: * Zvěstovatele potěšených věcí dám. *Mat.23.34.

28. Nebo vidim, že není žádného, není žádného mezi nimi rozumného; ač se jich otazují, však neodpovídají slova.

29. Aj, všickni ti jsou marnost, za nie nestojí dilo jejich, vitr a daremni vše jsou * slitiny jejich. *Zalm.96.5.

KAPITOLA XLII.

Proroctví o Kristu Pánu. 10. Napomenutí církve k chválení Boha. 18. Obvinění lidu Izraelského.

Aj, služebník * můj, na kteréhož se zpedepru, vyvolený můj, jehož † libuje duše má. Ducha * svého dám jemu, onť soud národům vynáseti bude.

*Mat.12.18. †k.3.17. * Izai.11.2. Jan.3.34.

2. Nebude křičeti, ani se * vyvyšovati, ani slyšán bude vně hlas jeho. *Zach.9.9. Mat.12.19.

3. Třtiny * nalomené nedolomí, a lnu kouřícího se neuhasi, ale soud podle pravdy vynáseti bude. *Mat.12.20.

4. Nebude neochotný, ani přísavý, dokudž sondu na zemi nevykoná, a učení jeho ostrovové očekávají budou.

5. Tak praví Bůh silný Hospodin, kterýž stvořil nebesa, a roztáhl je, kterýž rozšířil zemi, i to, což z ní pochází, kterýž dává * dýchání lidu na ni, a ducha těm, jenž chodí po ní. *Skutk.17.25.

6. Já Hospodin povolal jsem tě v spravedlnosti, a ujal jsem tě za ruku tvou; protož ostřihati tě budu, a dám tě v smlouvu lidu, a za světlo národům,

7. Alys otvíral oči slepé, a vyvodil z žalářů vězně, a z vězení ty, kteříž * sedí ve tmách. *k.9,2;61,1.

8. Já jsem Hospodin, toť jest jméno mé, a * slávy své jinému nedám, ani chvály své rytinám. *k.48,11.

9. Aj, prvnější věci přišly, a i nové předpovídaje, dříve než se začnou, dám o nich slyšeti vám.

10. Zpívejte * Hospodinu píseň novou, chvála jeho jest od končin země, kteříž se plavíte po moři, i všecko, což v něm jest, ostrovové i obyvatelé jejích. *Zalm.33,3;96,1;144,9.

11. Pozdvihněte *hlasu* pustiny i města její, i vsi, v nichž * bydlí Cedar, prokřikujte obyvatelé skal, s vřevu hor volejte. *Zalm.120,5.

12. Vzdejte slávu Hospodinu, a chválu jeho na ostrovech zvěstujte.

13. Hospodin jako silný rek vyjde, jako muž válečný * rozhorlí se, troubiti, anobř i prokřikovati bude, a proti nepřátelům svým zmužile sobě počínati, řka: *Zalm.78,65.

14. Mlčel jsem dosti dlouho, činil jsem se neslyše, zdržoval jsem se, *ale již* jako pracující ku porodu křičeti budu, pohubím a sehlším vše pojednou.

15. V pustinu obrátím hory i pahrbky, a všelikou bylinu jejích usuším, a obrátím řeky v ostrovy, a jezera vysuším.

16. I provedu slepé po cestě, kteréž neznali, a po stezkách, kterýchž neuměli, provedu je; obrátím před nimi tmu v světlo, a co nerovného, v rovinu. Toť jest, což jim učiním, a neopustím jich.

17. Obrátí se zpět, zahanbení budou ti, kteříž doufají v rytinu, kteříž říkají slihtinám; Vy jste bohové naši.

18. Ó hlusí, * slyštež, a vy slepí, prohlédněte, abyste viděli. *k.43,8.

19. Kdo jest to slepý, jedině služebník můj? A hluchý, než posel můj, kteréhož

posílám? Kdo slepý tak jako dokonalý? Slepý, pravím, jako služebník Hospodinův?

20. Hledě na mnohé věci, však nesrozumívá; otevřené maje uši, však neslyší.

21. Měť jest Hospodin libost *v něm* pro spravedlnost svou, zvelebil *jej* zákonem, a slavného učinil.

22. Že pak lid tento obloupený jest a potlačený, jehožto mládence, což jich koli, jímají a do žalářů skrývají, že jsou dáni v loupež, aniž jest, kdo by *je* vytrhl, v rozchvátání, aniž jest, kdo by řekl: Navrať zase,

23. Kdo z vás ušima pozoruje toho, srozumívá tomu, aby se bedlivěji chtěl míti napotom?

24. Kdo vydal v * potlačení Jákoaba, a Izraele loupežníkům? Zдали ne Hospodin, proti němuž jsme zhřešili? Nebo nechtěli po cestách jeho choditi, aniž poslouchali zákona jeho. *Jer.2,19.

25. A protož vylihl na něj s prechlostí huňv svůj, a násilně boje, a zapálil jej vůkol, a však nepoznal *toho*. Zapálil jej, pravím, a však * nepřipustil toho k srdci. *k.57,1.

KAPITOLA XLIII.

Potěšení lidu Božeho. 9. Osvědčení Božství Hospodinova. 14. Zaslíbení o vysvobození z Babylona. 22. Příčiny toho jich oduď vysvobození.

Ale nyní taktó praví Hospodin stvořitel tvůj, ó Jákoabe, a učinitel tvůj, ó Izraeli: Neboj * se, nebo vykoupil jsem tě, a povolal jsem tě jménem tvým. Měj jsi ty. *k.44,2.

2. Když půjdeš * přes vody, s tebou budu, pakli přes řeky, nepřikvačí tě; půjdeš-li přes oheň, nespálíš se, aniž plamen chytí se tebe. *Zalm.66,12.

3. Nebo já Hospodin Bůh tvůj, Svatý Izraelský, * jsem spasitel tvůj. Dal jsem na výplatu za tebe Egypt, zemi Mouřenúskou a Sábú místo tebe. *v.11.

4. Hned jakž jsi drahým učiněn před očima mýma, zveleben jsi, a já jsem tě miloval; protož dal jsem lidi za tebe, a národy za život tvůj.

5. Nebojž se, nebo já s tebou jsem. Od východu zase přivedu simě tvé, a od západu shromáždím tě.

6. Díím půlnoční straně: Navrať, a polední: Nezbraňuj. Přiveď zase syny mé zdaleka, a deery mé od končin země,

7. Každého * toho, jenž se nazývá jmé-

nem mým, a kteréhož jsem k slávě své stvořil, jež jsem sformoval, a kteréhož jsem učinil. ^{*Jer.14,7.9;15,16.}

8. Vyved lid slepý, kterýž již má oči, a hluché, kteříž již mají uši.

9. Všickni národové nechať se spolu shromáždí, a sberou se lidé. Kdo jest mezi nimi, ješto by to zvěstoval, a to, což se předně státi má, aby oznámil nám? Necht' vystaví svědky své, a spravedliví budou, aneb ať slyší, a řeknou: Pravdať * jest. ^{*k.41,26.}

10. Vy svědkové moji jste, pravi Hospodin, a * služebník můj, kteréhož jsem vyvolil, tak že můžete věděti, a mně věříti, i rozuměti, že já jsem, a že přede mnou nebyl sformován Bůh silný, aniž po mně bude. ^{*k.41,8.}

11. Já, já jsem * Hospodin, a žádného není kromě mne spasitele. ^{*Zalm.18,32.}

12. Já oznamuji, i vysvobozuji, jakž předpovídám, a * ne někdo mezi vámi z eziích bohů, a vy mi toho svědkové jste, pravi Hospodin, že já Bůh silný jsem. ^{*v.10.}

13. Ještě * prvé nežli den byl, já jsem, a není žádného, kdož by vytrhl z ruky mé. Když eo dělám, kdo ji odvrátí? ^{*Zalm.90,2.}

14. Takto pravi Hospodin vykupitel váš, Svatý Izraelský: Pro vás posli do Babylona, a sházím závory všecky, i Kaldejské s lodimi veselými jejich.

15. Já jsem Hospodin svatý váš, stvořitel Izraele, král váš.

16. Takto pravi Hospodin, * kterýž způsobuje na moři cestu, a na prudkých vodách stezku, ^{*2Moj.14,16.22.29.}

17. Kterýž vyvodí vozy a koně, vojsko i sílu, činí, že v náhle padají, až i povstati nemohou, hasnou, jako knot hasne:

18. Nezpomínejte na první věci, a na starodávní se neohlédějte.

19. Aj, já učiním * vše novou, a tndíž se zjeví. Zdalíž o tom nevíte? Nadto způsobím na poušti cestu, a na pustinách řeky. ^{*2Kor.5,17. Zjev.21,5.}

20. I slaviti mne bude zvěř polní, drakové i sovy, že jsem vyvedl na poušti vody * a řeky na pustinách, abych dal nápoj lidu svému, vyvolenému svému. ^{*k.41,18.}

21. Lid, kterýž nastrojím sobě, chválu mou vypravovati bude,

22. Poněvadž jsi mne nevzýval, ó Ja-

kobe, nýbrž stesklol se se mnou, ó Izraeli.

23. Nepřivedl jsi mi hovádka k zápalům svým, a obětmi svými nenutils mne; nenutil jsem tě, abys mi sloužil obětmi suchými, aniž jsem tě tím obtěžoval, abys mi kadil.

24. Nekonpil jsi mi za peníze vonných věcí, ani tukem obětí svých zavražil jsi mne, ale zaměstknal jsi mne hříchy svými, a obtížils mne nepravostmi svými.

25. Já, * já sám shlazuji přestoupení tvá pro sebe, a na hříchy tvé nezpomínám. ^{*2Sam.12,13. Mat.6,12. Mark.2,7. Luk.5,21.}

26. Přiveď * mi ku paměti, suďme se spolu; oznam ty, podlé čeho bys mohl spravedliv býti. ^{*Jer.2,35.}

27. Otec tvůj první zhrěšil, a učitelé tvoji přestoupili proti mně.

28. A protož smeci knížata z míst svatých, a vydám v prokletí Jákoaba, a Izraele v pohanění.

KAPITOLA XLIV.

Zaslíbení Ducha svatého. 6. Důstojnost Hospodinova. 9. Modlářů i modl marnost. 21. Napomenutí lidu ku pamatování na posvěcení své, 24. a k doufání.

A však nyní slyš, Jákoabe, služebniče můj, a Izraeli, kteréhož jsem vyvolil.

2. Toto di Hospodin, kterýž * tě učinil, a sformoval hned od života matky, a spomáhá tobě: Neboj se, služebniče můj, Jákoabe, a upřímý, kteréhož jsem vyvolil. ^{*k.43,1,5.}

3. Nebo * vyleji vody na žiznivého, a potoky na vyprahlost; † vyleji Ducha svého na símě tvé, a požehnání své na potomky tvé. ^{*Jan.7,38. †Skutk.2,17.}

4. I poroston jako mezi bylinami, jako vrbí vedlé tekutých vod.

5. Tento di: Hospodinův já jsem, a o-nen nazíve se jménem Jákovovým, a jiný zapíše se rukou svou Hospodim, a jménem Izraelským jmenovati se bude.

6. Takto pravi Hospodin, král Izraelův a vykupitel jeho, Hospodin zástupů: Já jsem první, a já poslední, a kromě mne není žádného Boha.

7. Nebo kdo tak jako já ohlašuje a oznamuje to, aneb spořádá mi to hned od toho času, jakž jsem rozsadil lidi * na světě? A kdo to, což přijíti má, oznámí † jim mohou? ^{*5Moj.32,8. †Izai.41,22.}

8. Nebojtež se, ani lekejte. Zдали hned zdávna nepověděl jsem tobě a neoznámil, čehož vy sami mně svědkové

jsste? Zdaliž jest Bůh kromě mne? Ne-
nit jistě žádné skály, jáť o žádné ne-
vim.

9. Ti, kteříž formují rytiny, všickni nie
nejsou; tolikéž ty milostné jejich nie
neprospívají. Čehož ony sobě samy svě-
dectvím jsou; nie nevidí, aniž čeho zna-
jí, aby se styděti mohli.

10. Kdo formuje Boha silného a rytinu
slévá, k ničemu se to nehodí.

11. Aj, všickni, i ti, kteříž se k němu
přiučastňují, zahanbeni budou, ovšem
femeslníci ti nad jiné lidi; byť se pak
všickni shromáždili a postavili, strašiti
se musejí, a spolu zahanbeni budou.

12. Kovář *pochytě* železo, dělá při uhlí,
a kladívy formuje modlu. Když ji dělá
vší silou svou, ještě k tomu lační až do
zemdlení, aniž se vody napije, až i ustá-
vá.

13. Tesař * roztáhla šňůru, znamenává
ji hrudkou, spravuje ji úhelnicemi, a
kružídlem rozměřuje ji, až ji udělá tvár-
nost muže mající a podobnost krásy
člověka, aby seděla doma. *k.40,20.

14. Nasekaje sobě cedrů, vezme také
cypřiš a dub aneb to, kteréž jest nejce-
listvější mezi dřívím lesním; i javor ště-
puje, a déšť jej k zrostu přivozuje.

15. I bývá člověku k topení; nebo ve-
zma z něho, zhrívá se. Rozněcuje také
oheň, aby napekl chleba. Mimo to udělá
sobě Boha, a klaní se jemu; udělá z ně-
ho rytinu, a kleká před ní.

16. Částku jeho páli ohněm, při *druhé*
částce jeho maso jí, peče pečeni, a na-
sycen bývá. Zhrívá se také, a říká: Aha,
zhřel jsem se, viděl jsem oheň.

17. Z ostatku pak jeho udělá boha, ry-
tinu svou, před níž kleká, a klaní se, a
modlí se jí, řka: Vysvobod mne, nebo
Bůh silný můj jsi.

18. Neznají ani soudí, proto že zasle-
pil oči jejich, aby neviděli, a srdce je-
jich, aby nerozuměli.

19. Aniž považují toho v srdci svém.
Není umění, není rozumu, aby *kdo* řekl:
Díl z něho spálil jsem ohněm, a při uhlí
jeho napekl jsem chleba, pekl jsem ma-
so, a jedl jsem, a mám z ostatku jeho
ohavnost udělati, a před špalkem dřevě-
ným klekati?

20. Popelne se pase takový, srdce sve-
dené skloňuje jej, aby nemohl osvobo-
diti duše své, ani říci: Neulíž omylu v
předsevzetí mém?

21. Pamatujž na to, Jákože a Izraeli,
proto že jsi ty služebník můj. Já jsem
tě sformoval, služebník můj jsi, Izraeli,
nebudeš u mne v zapomenutí.

22. Zahladím * jako hustý oblak pře-
stoupení tvá, a jako mrákotu hřichy tvé;
navratíž se ke mně, nebo jsem tě vy-
koupil. *k.1,18; 43,25.

23. Prozpěvujte * nebesa, nebo Hospo-
din to učinil; zvučte nížiny země, zvuč-
ně prozpěvujte † hory, les i všelhké dří-
ví v něm, nebo vykoupil Hospodin Já-
koba, a v Izraeli sebe oslavil.

*Zalm.66,2. †Izai.55,12.

24. Takto pravi Hospodin * vykupitel
tvůj, a ten, kterýž tě sformoval hned
od života matky: Já Hospodin činím
všecko, roztahuji nebesa sám, rozprostí-
rám zemi mojí svon. *k.43,14.

25. Rozptyluji znamení lhářů, a z ha-
daců bláznů dělám; obraeím moudré na-
zpět, a umění jejich v bláznovství.

26. Potvrzují slova služebníka svého,
a radu posílá svých vykonávám. Kterýž
dím o Jeruzalému: Bydleno bude v něm,
a o městech Judských: Vystavena bu-
dou, nebo pustiny jejich vzdělám.

27. Kterýž díím hlubinně: Vyschni, nebo
potoky tvé vysuším.

28. Kterýž díím o Cýrovi: Pastýř můj,
nebo všelíkou vůli mou vykoná, a řekne
Jeruzalému: Zase vystaven buď, a chrá-
mu: Založen buď.

KAPITOLA XLV.

Bůh Cýrovi vítězství nad Babylonom slubuje, 9. reptáky
a mudráky tresce, 11. vzdělání Jeruzaléma předpovídá,
15. vysvobození lidu zveličuje, 20. a ostatků z Židů i po-
hanů k sobě volá.

Takto pravi Hospodin pomazanému své-
mu * Cýrovi, jehož pravici zmocním, a
národy před ním porazím, a bedra krá-
lá rozpáši, a zotvírám před ním vrata,
a brány nebudou zavírány: *k.44,28.

2. Já před tebou půjdu, a cesty křivé
zprímím, vrata měděná potru, a závory
železné posekám.

3. A dám tobě poklady skryté, a klé-
noty schované, abys poznal, že já jsem
Hospodin Bůh Izraelský, kterýž tě * ze
jména volám. *k.43,1.

4. Pro služebníka svého Jákože a Izra-
ele vyvoleného svého jmenoval jsem tě
jménem tvým, i přijímám tvým, ačkoli
mne neznáš.

5. Já * jsem Hospodin, a není žádného

více, kromě mne není žádného Boha. Přepásal † jsem tě, ačkoli mne neznáš,

^{*5 Mojz.4.29. †Zalm.18.10.}

6. Aby poznali od východu slunce i od západu, že není žádného kromě mne. Já jsem Hospodin, a není žádného více.

7. Kterýž formují světlo, a tvořím tmu, působím pokoj, a tvořím zlé, já Hospodin činím to všecko.

8. Rosu dejte nebesa s hůry, a nejvyšší oblakové * dštěte spravedlnost; otevři se země, a ať vzejde spasení, a spravedlnost ať spolu vykvete. Já Hospodin způsobím to.

^{*Ozeáš.10.12.}

9. Běda tomu, kdož se v odpory dává s tím, jenž jej sformoval, jsa střep jako jiné střepiny hliněné. Zdalší * di hlina línější svému: Což děláš? Dílo tvé zajisté ničemné jest.

^{*Jer.18.6. Řím.9.20.21.}

10. Běda tomu, kterýž říká otcí: Co zplodíš? A žené: Co porodíš?

11. Takto praví Hospodin, Svatý Izraelský, a kterýž jej sformoval: Budoucí-liž věci na mně vyzvidati chcete, o synech mých a díle rukou mých mně vyměřovati?

12. Já jsem * učinil zemi, a člověka na ni stvořil; já jsem, jehož ruce roztáhly nebesa †, a všemu vojsku jejich rozkazují.

^{*k.10.28. †Zalm.33.6.}

13. Já vzbudím jej v spravedlnosti, a všechny cesty jeho zpřímím. Onť vzdělá město mé, a zajaté mé propustí, ne ze mzdy, ani pro dar, praví Hospodin zástupí.

14. Takto praví Hospodin: Práce Egypťská, a kupectví Monfeniúská, a Šabejští, muži veliké postavy, k tobě přijdou, a tvoji budou. Za tebou se pobe-rou, v pontech půjdou, tobě se klaněti, a tobě se koriti budou, *řikajíce*: Toliko u * tebe jest Bůh silný, a není žádného více kromě toho Boha. ^{*2 Mojz.29.46. Mat.18.20.}

15. (Jistě ty jsi Bůh silný, skrývající se, Bůh Izraelský, spasitel.)

16. Všickni omino se zastydí, a zahanbeni budou, spolu odejdou s hanbou činitelé obrazů;

17. Ale Izrael spasen bude skrze Hospodina spasením věčným. Nebudete zahanbeni, ani v lehkost uvedeni na věky věků.

18. Nebo tak praví Hospodin stvořitel nebes, (ten Bůh, kterýž sformoval zemi a učinil ji, kterýž utvrdil ji, ne na prázdno stvořil ji, k bydlení sformo-

val ji): Já jsem Hospodin, a není žádného více.

19. Nemluví * tajně v místě zemském tmavém, neříkám semeni Jákobovu nadarmo: Hleďte mne. Já Hospodin mluvím spravedlnost, a zvěstuji věci pravé.

^{*Jan.18.20.}

20. Shromážďte se a přidejte, přiblížte se spolu vy, kteříž jste pozůstali mezi pohany. Nie neznají ti, kteříž se s dřevem rytiny své nosí; nebo se modlí boh, kterýž nemůže vysvoboditi.

21. Oznamte a přiveďte i jiné, a nechtěť spolu v radu vejdou, a ukáží, kdo to od starodávna předpověděl, a hned zdávna oznámil? Zdali ne já Hospodin? Neboť * není žádného jiného Boha kromě mne, není Boha silného, spravedlivého, a spasitele žádného kromě mne.

^{*v.5.}

22. Obratěť * zřetel ke mně, abyste spaseny byly všechny končiny země; nebo já jsem Bůh silný, a není žádného více.

^{*Zalm.86.16.}

23. Skrze sebe přísáhl jsem, vyšlo z úst mých slovo spravedlnosti, kteréž nepůjde na * zpět: Že † se mně skláněti bude všeliké koleno, a přísahati každý jazyk,

^{*k.55.10.11. †Řím.14.11.}

24. Řikaje: Toliko * v Hospodinu mám všelijakou spravedlnost a sílu, a až k samému přijde; ale zahanbeni budou všickni, kteříž se koli zlobí proti němu.

^{*1 Kor.1.30.}

25. V Hospodinu ospravedlnění budou, a chlubití se všecko símě Izraelovo.

KAPITOLA XLVI.

Zkažení modl Babylonských. 3. Pěče Boží otcovská o lid jeho. 5. Výstraha od modlářství. 8. Napomenní k rozuzlování Božích skutků, a k dověřování se Bohu.

Klesl Běl, padl Nébo, modly jejich oetnou se na hovadech a na dobytku. Tím zajisté, což vy nosíváte, budou náramně obtížena až do ustání.

2. Klesly, padly spolu, aniž budou moei retovatí břemene, nýbrž i oni sami v zajetí odejdou.

3. Slyšte mne, dome Jákobův, a všickni ostatkové domu Izraelova, kteréž pěstují hned od života, * kteréž nosím hned od narození:

^{*2 Mojz.19.4.}

4. Až i do starosti já sám, nýbrž až do šedin * já ponesu; já jsem vás učinil, a já nositi budu, já, pravím, ponesu a vysvobodím.

^{*Zalm.71.18.}

5. K * komu mne připodobníte a přirov-

náte, aneb podobna učiníte, abychom sobě podobní byli? *Zalm.89,7. Skutk.17,29.

6. Ti, kteříž marně * vynakládají zlato z měšce, a stříbro na vázkách váží, najímají ze mzdy zlatníka, aby udělal z něho boha, před nímž padají a sklánějí se. *k.44,10,12. Soud.17,4.

7. Nosí * jej na rameni, pěstují se s ním, a stavějí ho na místě jeho, i stojí, z místa svého se nehýbaje. Volá-li kdo k němu, neozývá se, aniž jej z úzkosti jeho vysvobozuje. *Zalm.115,7.

8. Pamatujtež na to, a zastyďte se; připsťte to, ó zpronevěřili, k srdci.

9. Rozpomeňte se na první věci od věků *stalé*, nebo já jsem Bůh silný, a není žádného více Boha, aniž jest mně podobného.

10. Kterýž oznamuji při počátku dokonání, a hned zdaleka to, což se ještě nestalo; řeknu-li *co*, rada má se koná, a vše, což mi se líbí, činím.

11. Kterýž zavolám od výehodu ptáka, z země daleké toho, kterýž by vykonal plození mé. Řekl jsem, a dovedu toho, uminil jsem, a vykonám to.

12. Slyšte * mne, *vy* urputného srdce, kteříž jste dalecí od spravedlnosti.

13. Ját způsobím, aby se přiblížila spravedlnost má. Nebudeť prodlévati, aniž * spasení mé bude meškati; nebo složím v Sionu spasení, a v Izraeli slávu svou. *Zalm.131,1. *Luk.2,30.

KAPITOLA XLVII.

Proctví o zkažení království Babylonského, 6. i příčinách toho.

Sstup a sed v prachu, panno dcero Babylonská, sed na zemi, a ne na trůnu, dcero Kaldejská; nebo nebudou tě více nazývati milostnou a rozkošnou.

2. Chyť se žerнову, a * mel monku; odkrej kadeře své, obnaž nohy, odkrej hnáty, břed přes řeky. *2Mojz.11,5.

3. Odkryta * bude hanba tvá, a ukáže se mrzkost tvá. Mstítí budu, a nedám sobě žádnému překaziti, *Nab.3,5.

4. *Praví* vykupitel náš, jehož jméno est Hospodin zástupů, Svatý Izraelský.

5. Sedíž mlče, a vejdi do tmy, dcero Kaldejská; nebo nebudou tě více nazývati paní království.

6. Rozhněval jsem se na lid svůj, v ehkost jsem uvedl dědictví své, a vyval jsem je v ruku tvou, a neprokázalas

k nim milosrdenství. Starce jsi obtížila velmi jhem svým,

7. A říkalias: Na věky budu paní, a nikdy jsi nesložila těch věcí v srdci svém, aniž jsi pamatovala na cíl jeho.

8. Protož nyní slyšíš toto, ó rozkošná, (kteráž sedíš bezpečně, a * říkáš v srdci svém: Já jsem, a není kromě mne žádné; nebudeť vdovou, aniž zvím o sirobě,) *Zjev.18,7.

9. Že * obé to přijde na tě pojednou dne jednoho, i siroba i vdovství. Všecko zúplna přijde na tě, i na množství kouzlů tvých, a na velikou moc čarů tvých. *k.51,19. Zjev.18,8.

10. Nebo * doufáš v zlost svou, a říkáš: Žádný mne nevidí. Moudrost tvá a umění tvé, to tě převrátilo, abys říkala v srdci svém: Já jsem, a není kromě mne žádné. *k.30,12.

11. A protož přijde na tě zlé, jehož východu neznáš, a připadne na tě bída, kteréž nebudeš moci se odžehnati, a přijde na tě pojednou hrozné zpuštění, než zviš.

12. Postav se nyní s čáry svými, a s množstvím * kouzlů svých, jimiž jsi se zaměstnávala od mladosti své, budeš-li moci eo prospěti, aneb snad zmocníti se. *Dan.2,2.

13. Ustáváš s množstvím rad svých. Nechať se nyní postaví hvězdáři, kteříž spatřují hvězdy, a oznamují na každý měsíc, a vysvobodí tě z toho, což přijiti má na tě.

14. Aj, jako pleva jsou, oheň popálí je, nevyehvátí ani sami sebe z prudkosti plamene; žádného uhlí nezůstane k zhrívání se, ani ohně, aby se mohlo poseděti u něho.

15. Takť se stane i kupeům tvým, jimiž jsi se zaměstnávala od mladosti své. Jeden každý svou stranou půjde, aniž bude, kdo by tě vysvobodil.

KAPITOLA XLVIII.

Hřichové Izraelských. 12. Napomenuti jich, aby o vysvobození z zajetí nepochybovali, 17. příkázání Božích ostřihali, 20. a z Babylona utkali.

Slyštež to, dome Jákobův, kteříž se nazýváte jménem Izraelovým, a z vod Judových jste posli, kteříž přísaháte ve jménu Hospodinovu, a Boha Izraelského připomínáte, *však* ne v pravdě, ani v spravedlnosti,

2. Ačkoli od města svatého se jmenu-

jete, a na Boba Izraelského, jehož jméno jest Hospodinu zástupů, zpoleháte.

3. Předesešle věci zdávna jsem oznamoval, a což vyšlo z úst mých, i což jsem ohlašoval, brzee jsem činival, a stávalo se.

4. Věděl jsem, že jsi * zatvrdilý, a bouzev železná šíje tvá, a čelo tvé ocelivé.

*2 Mojz.32,9. Jer.5,3.

5. A protožt jsem oznamoval z dávna, prvě než přicházelo, ohlašoval jsem, abys neříkal: Modla má učinila ty věci, a rytina má neb slitina má přikázala to.

6. Slychals o tom, pohleď na to na všecko, vy pak, nebudete-liž toho oznamovati? Již nyní ohlašujit nové a tajné věci, o nichž jsi ty nie nevěděl.

7. Nyni stvořeny jsou, a ne předesešlého času, o nichž jsi před tímto dnem nie neslyšel, abys neřekl: Aj, věděl jsem o tom.

8. Anobřz aniž jsi slyšel, ani věděl, aniž se to tehdáž doneslo ucha tvého; nebo jsem věděl, že sobě velmi nevážně počínati budeš, a že jsi převrácenee hned od života matky.

9. Pro jméno své poshovím s prehlivostí svou, a pro chválu svou poukrotím hněvu proti tobě, abych tě nevyplénil.

10. Aj, přepálím tě, ačkoli ne jako stříbro, přeberu tě v peei ssoužení.

11. Pro sebe, pro sebe učiním to. Nebo jakž by mohlo v lehkost vydáno býti? Slávy své * zajisté jinému nedám. *k.42,8.

12. Slyš mne, Jákohe a Izraeli, povolany můj: Já * jsem, já první, já jsem i poslední.

*k.41,1. Zjev.22,13.

13. Má zajisté ruka založila zemi, a pravice má dlaní rozměřila nebesa; povolal jsem jih, a hned se postavily.

14. Shromazďte se vy všiekni, a slyšte. Kdo z nich oznámil tyto věci: Hospodin milnje jej, onť vykoná vůli jeho proti Babyloun, a rámě jeho proti Kaldejským?

15. Já, já mluvil jsem, protož povolám ho; přivedu jej, a šťastnou bude míti cestu svou.

16. Přistupte ke mně, slyšte to: Nemluvil * jsem z počátku v skryté; od toho času, v kterémž se to dalo, přítomen jsem byl. A nyní Panovník Hospodin poslal mne a † duch jeho.

*Jan.18,20. †2 Petr.1,21.

17. Toto * praví Hospodin vykupitel tvůj, Svatý Izraelský: Já Hospodin Bůh tvůj učím tě, abys prospěch bral, a

vodím † tě po cestě, po kteréž bys chodil.

*k.41,14. †Zalm.25,12; 32,8.

18. Ó kdybys byl šetřil přikázání mých, byli by jako potok pokoj tvůj, a spravedlnost tvá jako vlny mořské.

19. A bylo by jako písku semene tvého, a plodu života tvého jako štěrku jeho, aniž by vyfato, ani vyhlazeno bylo jméno jeho před obličejem mým.

20. Vyjděte z Babylona, uteete od Kaldejských, hlasem zvučným zvěstujte, ohlašujte to, roznešte to až do končin země. Reete: Vykoupil Hospodinu služebníka svého Jákohe.

21. Nebudouť * žizniti, když je po pustinách povede, vody z skály vyvede jim; nebo rozetne skálu, aby tekly vody.

*k.49,10. Zjev.7,16.

22. Nemajit * žádného pokoje, praví Hospodinu, bezbožní.

*k.57,21.

KAPITOLA XLIX.

Povolání proroka. 4. Nerděčnost Židů. 8. Způsob budoucího vykopení. 14. Vzdělání a rozmnožení cirkve. 26. Pomsta nad nepřátely.

Poslouchejte mne ostrovové, a pozorujte národové dalecí: Hospodin hned z života * povolal mne, od života matky mé v paměti uvedl jméno mé, *Jer.1,5. Žid.5,4,5.

2. A učinil ústa má podobná meči ostrému. V stínu ruky své skryl mne, a učiniv ze mne střelu vypulerovanou, v tonle svém schoval mne.

3. A řekl mi: Služebník můj jsi, v Izraeli skrze tebe oslaven budu.

4. Já pak řekl jsem: Nadarmo * jsem pracoval, daremně a marně silu svou jsem strávil. Ale však soud můj jestit u Hospodina, a práce má u Boha mého.

*1 Kor.15,58.

5. A nyní dí Hospodin, kterýž mne sformoval hned od života za služebníka svého, abych zase přivedl k němu Jákohe; (byť pak i nebyl sebrán Izrael, slávu však mám před očima Hospodinovými; nebo * Bůh můj jest síla má;)

*Zalm.18,2.

6. I to řekl Hospodin: Máloť by to bylo, abys mi byl služebníkem ku pozdvižení pokolení Jákovových, a * k navrácení ostatků Izraelských; † protož dal jsem tě za světlo pohanům, abys byl spasení mé až do končin země.

*k.10,21. Řím.9,27. †Izai.60,3. Luk.2,32.

7. Toto praví Hospodin vykupitel Izraelův, Svatý jeho, tomu, jimž pohrdá každý, a jehož sobě oškřívá národové, slu-

žebníku panujících: Králové, vidouce tě, povstanou, a knížata klaněti se budou pro Hospodina, kterýž věrný jest, Svatého Izraelského, jenž tě vyvolil.

8. Toto praví Hospodin: V * čas milosti vyslyším tě, a ve dni spasení spomohu tobě. Nadto ostříhati tě budu, a dám tě v smlouvu lidu, abys utvrdil zemi, a v dědictví uveď dědictví zpuštěná;

*2 Kor. 6, 2.

9. Abys řekl vězňům: Vyjděte, těm, kteříž jsou ve tmách: Zjevte se. I budou se pásti podlé cest, a na všech místech vysokých bude pastva jejich.

10. Nebudou * lačněti ani žízni, nebudou na ně bítí horko ani slunce; nebo slitovalnik jejich zprovodí je, a podlé pramenů vod povede je.

*k. 48, 21. Zjev. 7, 16.

11. Přes to způsobím na všech horách svých cesty, a silnice mé vyvýšeny budou.

12. Aj, tito * zdaleka přijdou, aj, onino od půlnoci a od moře, a jimi z země Siniim.

*k. 60, 4. Mat. 8, 11.

13. Propěvujte * nebesa, a pléšej země, a zvučně prokřikujte hory; neboť jest potěšil Hospodin lidu svého, a nad chudými svými slitoval se.

*k. 44, 23.

14. Ale řekl Sion: Opustilť mne Hospodin, a Pán * zapomenul se na mne.

*Zalm. 13, 2; 42, 10.

15. I zdalil se může * zapomenouti žena nad nemluvnátkem svým, aby se neslitovala nad plodem života svého? A byť se pak ony zapomněly, já † však nezapomenu se na tě.

*1 Král. 3, 26. †Zalm. 27, 10.

16. Aj, na dlaních vyryl jsem tě, zdiťvé jsou vždycky přede mnou.

17. Pospíšit k tobě synové tvoji, ti pak, kteříž tě bořili a kazili, odejdou od tebe.

18. Pozdvihni * vůkol očí svých, a pohleď, všickni ti shromáždíce se, přijdou k tobě. Žítv jsem já, praví Hospodin, že se jimi všemi jako okrasou přioděješ, a otočíš se jimi jako halši nevěsta.

*v. 12. k. 60, 4.

19. Proto že pustiny tvé, a pouště tvé, a zbořeniny země tvé že tehďáž těsné budou, příčinou obyvatelů, když vzdálení budou ti, kteříž tě zžírali;

20. Tak že řeknou před tebou synové siroby tvé: Těsné mi jest toto místo, ustup mi, abych bydliti mohl.

21. I diš v srdci svém: Kdo mi naplodil těchto? Nebo jsem já byla osiřelá a osamělá, sem i tam přecházející a od-

cházející. Tyto, pravím, kdo vchoval? Aj, pozůstala jsem byla sama jediná. Kdež tito byli?

22. Toto praví Panovník Hospodin: Aj, já pozdvihnu k národům ruky své, a k lidem vyzdvihnu korouhev svou, aby přinesli syny tvé na rukou, a deery tvé aby na plecech neseny byly.

23. I budou * králové pěstounové tvoji, a královny jejich chovačky tvé. Tváří k zemi † skláněti se budou před tebou, a prach noh tvých lizati budou, a poznáš, že jsem já Hospodin, a že nebývají zahanbeni, kteříž na mne očekávají.

*k. 60, 16. †Zalm. 72, 9.

24. Ale diš: Zdalilť odjato bude reku udatnému to, což uchevátíl? A zdaž zajatý lid spravedlivého vyproštěn bude?

25. Anobř tak praví Hospodin: I zajatý * lid reku udatnému odjat bude, a to, což uchevátíl násilník, vyproštěno bude; nebo s tím, kterýž se s tebou nesnadní, já se nesnadníti budu, a syny tvé já vysvobodím.

*Luk. 11, 22.

26. A nakrmím ty, kteříž tě * utiskují, vlastním masem jejich, a jako mstem krvi svou se zpíjí. I † poznát všeliké tělo, že já Hospodin jsem spasitel tvůj, a vykupitel tvůj Báh silný Jákobův.

*k. 51, 23. †k. 37, 20.

KAPITOLA L.

Vlastní příčina zajetí lidu Izraelského do Babylona. 4. Nastrojení proroka k úřadu. 10. Napomenutí k doufání v Boga, 11. a osvědčení pomsty na bezbožné.

Takto praví Hospodin: Kdež jest listek zapuzení matky vaší, kterýž jsem ji propustil? Aneb kdo jest z věřitelů mých, jemuž jsem vás prodal? Aj, nepravostmi svými prodali jste sebe, a pro převrácenosti vaše propuštěna jest matka vaše.

2. Proč, když přicházím, není žádného, když volám, žádný se neozývá? Zdalilť jest naprosto * ukrácena ruka má, aby nemohla vykoupiti? A žádné-liž není ve mně moei k vysvobození? Aj, zehraním svým vysušuji moře, obracím řeky v poušť, až se smrazují ryby jejich, proto že nebývá vody, a mrou žizni.

*k. 59, 1. 4 Mojz. 11, 23.

3. Obláčím * nebesa v smutek, a žini dávám jim za oděv.

*k. 13, 10.

4. Panovník Hospodin dal mi * jazyk umělý, abych měl příhodně ustalému mluvití slova. Probuzuje každého jitra,

probuzuje mi uši, abych slyšel, tak jako pilně se učíci.

*Mat.7.28,29.

5. Panovník Hospodin * otvírá mi uši, a já se nepostavuji zpurně, aniž se nazpět odvracím.

*2 Sam.7,27.

6. Těla svého * nastavuji bijícím, a lice svého rvoneim mne, tváří své neskrývám od pohanění a plvání.

*Mat.26,67. Jan.19,1.

7. Nebo Panovník Hospodin spomáhá mi, pročez nebývám zahanben. Pro touž příčinu nastavuji tváří své jako škrěmene; nebo vím, že nebudu zahauben.

8. Blízkoť jest ten, kterýž mne ospravedlňuje. Kdož se nesnadniti bude se mnou? Postavte se spolu; kdo jest odpůrce můj, nechť přistoupí ke mně.

9. Aj, Panovník Hospodin spomáhá mi bude. Kdož jest, ješto by mne potupil? Aj, všickni takoví jako roucho zvěšejí, mol sžíře je.

10. Kdo jest mezi vámi, ješto se bojí Hospodina, poslouchej hlasu služebníka jeho. Kdo jest, ješto chodí v temnostech, a nemá žádného světla, * doufej ve jméno Hospodinovo, a zpolehni na Boha svého.

*Plac Jer.3,26.

11. Aj, vy všickni, kteříž zaněcujete oheň, a jiskrami se přepasujete, choďtež v blesku ohně svého, a v jiskrách, kteréž jste roznitili. Od ruky mé toto se vám stane, že v bolesti ležeti budete.

KAPITOLA LI.

Ustavení lidu Božeho v doufání. 9. Modlitba za vysvobození. 12. Odpověď na ni. 17. Napomenutí k očekáváním splnění jí.

Poslouchejte mne, následovníci spravedlnosti, kteříž hledáte Hospodina, pohleďte na skálu, odkudž vyfati jste, a na hlubokost * jámy, z níž vykopáni jste.

*Zalm.68,27.

2. Pohleďte na Abrahama otce vašeho, a na Sárnu, kteráž váš porodila, že jsem jej jediného * povolal, a požehnal jsem jemu, i rozmnožil jej.

*1 Mojž.12,1. Joz.21,3. Skutk.7,3. Žid.11,8.

3. Nebo * potěší Hospodin Siona, potěší všech pustin jeho, a učiní poušť jeho přerozkošnou, a pustinu jeho podobnou zahradě Hospodinově. Radost a veselí bude nalezeno v něm, dikčinění, a hlas žalmů zpívání.

*k.61,3.

4. Pozornjte mne, lidé můj, a rodino má, nastavte mi uši; nebo zákon ode mne vyjde, a soud svůj za světlo národům vystavím.

5. Blízko jest spravedlnost má, vyjdeť spasení mé, a ramena má národy souditi budou. Na mneť ostrovové čekají, a po mém rameni touží.

6. Pozdvihněte k nebi oči svých, a popatřte na zem dolů. Nebesa zajisté jako dým * zmizí, a země jako roucho zvěšší, a obyvatelé její též podobně zemrou: aleť spasení mé na věky zůstane, a spravedlnost má nezahyne.

*Mat.24,35. 2 Petr.3,10. †Izai.45,17.

7. Poslouchejte mne, kteříž znáte spravedlnost, lidé, v jehož * srdci jest zákon můj; nebojte seť útržky lidí bidných, a hanění jejich neděste se.

*Zalm.37,31. †Mat.5,11.

8. Nebo jako roucho * zžíře je mol, a jako vlnu zžíře je červ, ale spravedlnost má na věky zůstane, a spasení mé od národu do pronárodu.

*k.50,9.

9. Probud se, probud se, oblec se v sílu, ó rámě Hospodinovo, probud se, jako za * dnů starodávnic a národů předešlých. Zdalíž ty nejsi to, kteréžs poplénilo Egypt, a ranilo draka? *2 Mojž.14,11; 15,7.

10. Zdalíž ty nejsi to, kteréžs vysušilo moře, vody propasti veliké, kteréžs obrátilo hlubiny mořské v cestu, aby přešli ti, jenž byli vysvobozeni?

11. A tak ti, kteréž * vykoupil Hospodin, ať se navrátí, a přijdou na Sion s prozpěvováním, a veseléť věčné ať jest na hlavě jejich; radosti a veselé ať dojdou, zámutek pak a úpění ať utekou.

*k.35,10. †Jan.16,22.

12. Já, já jsem utěšitel váš. Jakáž jsi ty, že se * bojiš člověka smrtelného, a syna člověka trávě podobného?

*Mat.10,28. Zalm.118,6.

13. Že se zapomínáš na Hospodina učinitele svého, * kterýž roztáhl nebesa, a založil zemi, a že se děsíš ustavičně každého dne prehlivosti ssuzujícího, jakž se jen postrojí, aby hubil? Ale kdež jest pak ta prehlivost toho, kterýž ssuzuje?

*k.44,21. Zalm.104,2.

14. Pospíšit, aby zajatý propuštěn byl; neboť neumře v jáně, aniž bude mítí jaký nedostatek chleba svého.

15. Jáť jsem zajisté Hospodin Bůh tvůj, kterýž rozděljuje moře, jehož vlny zvuk vydávají. Hospodin * zástupů jest jméno mé,

*k.54,5.

16. Kterýž jsem vložil slova svá v ústa tvá, a stinem ruky své přikryl jsem tě, abys štipil nebesa, a založil zemi, a řekl Sionu: Lid můj jsi ty.

17. Probud se, probud se, povstaň, Jeruzaléme, kterýž jsi pil z ruky Hospodinovy * kalich prehlivosti jeho, kvasnice z kalicha hrůzy vypil jsi, i vyvážil.*v.22.

18. Žádný ji nevedl ze všech synů, kterýchž naplodila, a žádný ji neujal za ruku její ze všech synů, kteréž vchovala.

19. Toto dvě tě potkalo, (kdo tě politoval?) zpuštění a seřeni, hlad a meč. Kdo tě potěšoval?

20. Synové tvoji omráčeni jsou, leží na rozeestí všech ulic, jako býval v leči, plni jsouce prehlivosti Hospodinovy, zehráni Boha tvého.

21. A protož slyš nyní toto, ztrápená a opilá, ale ne vinem:

22. Takto praví Pán tvůj, Hospodin a Bůh tvůj, vedoucí při lidu svého: Aj, beru * z ruky tvé kalich hrůzy, i kvasnice kalicha prehlivosti mé, nebudeš ho pítí více. *Zjev.14.10.

23. Ale dám jej do * ruky těch, jenž tě ssuzují, kteříž říkali duši tvé: Sehni se, ať přes tě přejdeme, jimž jsi podkládala jako zemi hřbet svůj, a jako ulici přecházejícím. *k.49.26.

KAPITOLA LII.

Napomenutí Židů, kteříž zajati býti měli, k ochotnému vyjiti z Babyloua. 7. Způsob toho vyjiti. 13. Proroctví o slávě Kristově.

Probud se, probud se, oblec se v silu svou, Sione, oblec se v roucho okrasy své, ó Jeruzaléme, město svaté; neboť nebude již více na tě dotíratí neobřezaný a nečistý.

2. Otfes se z prachu, povstaň, posad se, Jeruzaléme; dobuď se z okovů hrdla svého, ó jatá dcerko Sionská.

3. Takto zajisté dí Hospodin: Darmo jste sebe prodali, protož bez peněz budete vykoupeni.

4. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Do Egypta * sstoupil lid můj předešle, aby tam byl pohostinn, ale Assur bez příčiny jej ssuzuje. *1 Mojz.46.6.

5. Nyni tedy což mám činiti? praví Hospodin. Poněvadž jest lid můj zajat darmo, a panovníci jeho k úpění jej přivodí, praví Hospodin. Nad to ustavičně každého dne * jménu mému útržka se činí. *Ezech.36.20. Řím.2.24. 1 Tim.6.1.

6. Protož poznáť lid můj jméno mé, protož poznáť, pravím, v ten den, že já tentýž, kterýž mluvím, aj, přítomen budu.

7. O * jak krásné na horách nohy toho, ješto potěšené věci zvěstuje, a ohlašuje pokoj, toho, ješto zvěstuje dobré, ješto káže spasení, a mluví k Sionu: Kralujet † Bůh tvůj.

*Nah.1,15. Řím.10,15. Hzi.40,9.

8. Strážní tvoji hlasu, hlasu pozdvihnou, a spolu prokřikovati budou; neboť okem v oko uzří, že Hospodin zase přivede Sion.

9. Zvňte, prozpěvujte spolu pustiny Jeruzalémské; neboť jest potěšil Hospodin lidu svého, vykoupil Jeruzalém.

10. Ohrnul Hospodin rámě * svatosti své před očima všech národů, aby † viděly všechny končiny země spasení Boha našeho. *k.53.1. †Zalm.98.3.4.

11. Odejděte, odejděte, vyjděte z Babylona, nečistého se nedotýkejte; vyjděte z prostředku jeho, očistte se vy, kteříž nosíte nádoby Hospodinovy.

12. Nebo ne s chvátáním vyjdete, aniž s utíkaním půjdete; předcházeti zajisté bude vás Hospodin, a zběře vás Bůh Izraelský.

13. Aj, služebníku mému * šťastně se povede, vyvýšen, vznešen a zveleben bude velmi. *k.57.15. Luk.24.26.

14. A jakož mnozí se nad ním užasnou, že tak * zohavena jest nad jině lidi osoba jeho, způsob jeho nad syny lidské: *Jan.19.4.5.

15. Tak zase * skropí národy mnohé, i králové před ním zapají ústa svá, proto že eož jim nebylo vypravováno, to uzří, a tomu, o čemž neslychali, porozumějí. *Řím.15.21.

KAPITOLA LIII.

Nevděčnost Židů, 2. a příčiny její. 4. Služba k vděčnému a dověrnému Kristu v skutcích spasitelných užívání.

Kdo * uvěřil kázání našemu? A rámě Hospodinovo komu jest zjaveno?

*Jan.12.38. Řím.10.16.

2. Nebo před ním vyrostl jako proutek, a jako kořen z země vyprahlé, nemaje podoby ani krásy. Vidělit jsme jej, ale nic nebylo viděti toho, proč bychom ho žádostivi byli.

3. Nejpohrdanější * zajisté a nejopovrženější byl z lidí, muž holestí, a kterýž zkusil nemoci, a jako ukryvající tvář svou; † nejpohrdanější, pročť jsme ho za nic nevážili. *Mark.9.12. †Žid.4.15.

4. Ještote on * nemoci naše vzal, a holesti naše vlastní on nesl, my však do-

mnivali jsme se, že jest raněn, a ubit od Boha, i strápen.

5. On pak raněn jest pro přestoupení naše, potřin po nepravosti naše; kážeň pokoje našeho na něj *vzložena*, a * zsinalosti jeho lékařství nám způsobeno.

6. Všickni my jako ovece * zbloudili jsme, jeden každý na cestu svou obrátili jsme se, a Hospodin † uvalil na něj nepravosti všech nás.

7. Pokutován jest i strápen, * však neotevřel úst svých. Jako † beránek k zabiti veden byl, a jako ovece před těmi, kdož ji strážou, onéměl, aniž otevřel úst svých.

8. Z úzkosti a z soudu vyňat jest, a protož rod jeho kdo vypraví, ačkoli vyfát jest z * země živých, a zrauen pro přestoupení lidu mého?

9. Kterýžto vydal bezbožným hrob jeho, a bohatěmu, aby byl usmreen, ještě však * nepravosti nenčinil, aniž jest *nalézena* † lest v ústech jeho.

10. Taktě se libilo Hospodinu jej stirati, a nemocí trápití, aby položil duši svou v obět za hříeh, * viděl síně své, byl dlouhověký, a to, což se líbí Hospodinu, skrze něho šťastně konáno bylo.

11. Z práce duše své uzří *užitek*, jímž nasyeen bude. Známostí svou ospravedlní spravedlivý služebník můj mnohé; nebo nepravosti jejich on sám ponese.

12. A protož dám jemu díl pro mnohé, aby s nesčíslnými dělil se o kořist, proto že vylil na smrt duši svou, a s * přestupníky počten jest. Onť sám nesl hříeh mnohých, a přestupníků zástupcem byl.

KAPITOLA LIV.

Potěšuje Bůh církve, že ji rozmnožíti, 4. chotěn jejím býti, 11. slavnou učiniti, 13. známostí a pokojem darovati, 14. i proti nepřítelům ochraňovati chce.

Prozpěvuj, * neplodná, kteráž nerodiš, zvněné † prozpěvuj a prokřikni, kteráž ku porodu nepřaeuješ, nebo více bude synů opuštěné, nežli synů té, kteráž má muže, pravi Hospodin.

2. Rozšíř místo stamú svého, a čalounů přibytků svých roztáhnouti nezbraňuj; utáhni i provazů svých, a koliky své utvrd.

3. Nebo na pravo i na levo se rozmá-

žeš, a simé tvé národy dědičné vládnouti bude, a města pustá osadí.

4. Nebojž se, nebo nebudeš zahanbena, aniž se zapyřuj, nebo nebudeš v potupu uvedena; nýbrž na potupu mladosti své zapomeneš, a na pohanění vdovství svého nezpomeneš více.

5. Nebo mauželem tvým jest Učinitel tvůj, jehož jméno Hospodin zástupů, a vykupitel tvůj Svatý Izraelský Bohem vši země slouti bude.

6. Nebo jako ženy propuštěné a * v dnchu sevřeně povolá té Hospodin, a *jako* ženy mladice, když v pohrdnutí budeš, pravi Bůh tvůj.

7. Na maličkou chvílku poopustil jsem tě, ale v slítování převelikém shromáždím tě.

8. V maličkém hněvě skryl * jsem tvář svou na maličko před tebou, ale v mílosrdenství věčném slituji se nad tebou, pravi vykupitel tvůj Hospodin.

9. Neboť jest to u mne, eo při potopě Noé. Jakož * jsem přísáhl, že se nebudou více rozlévati vody Noé po zemi, tak jsem přísáhl, že se nerozhněvám na tě, aniž tobě přísně domlouvati budu.

10. A byť se i hory pohybovaly, a pahrbkové ustupovali, mílosrdenství mé však od tebe neodstoupí, a * smlouva pokoje mého se nepohne, pravi slítovník tvůj Hospodin.

11. Ó ssoužená, viehřici zmítaná, potěšení zbavená, aj, já položím na karbunkulích kamení tvé, a založím tě na zatřieh.

12. A vzdělám z křišťálu skla tvá, a brány tvé z kamení třpytieho se, i všecka pomezi tvá z kamení drahého.

13. Synové pak tvoji všickni * vyučeni budou od Hospodina, a hojnost pokoje † budou mítí synové tvoji.

14. Na spravedlnosti upevněna budeš. Vzdálíš se od ssoužení, protož se ho nebudeš báti, a od setření, nebo nepřiblíží se k tobě.

15. Aj, budouť nejedni bydliti s tebou, kteříž nejsou moji, ale kdož by bydleje s tebou, byl proti tobě, padne.

16. Aj, já stvořil jsem kováře dýmajícího při ohni na uhli, a vynášejiho nádobí k dílu svému, já také stvořil jsem zhoubce, aby hubil.

17. Žádný nástroj proti tobě udělaný nepodaří se, a každý jazyk, povstávající proti tobě na soudu, * potupíš. Toť jest dědiectví služebníků Hospodinových, a spravedlnost jejich ode mne, praví Hospodin.

^{*1 Kor.6,2.}

KAPITOLA LV.

Bůh všechněch národů k milosti v Kristu připravené zůve, 6. ku pokání napomíná; 7. jehož způsob i užítky ukázav, 12. zaslíbení o vyjití z Babylona obnouvuje.

Ěj, * všickni žizniví, počte k vodám, i vy, kteříž nemáte žádných peněz. Počte, kupujte a jezte, počte, pravím, kupujte bez peněz a bez záplaty víno a mléko.

^{*Zach.13,1. Jan.7,37. Zjev.22,17.}

2. Proč vynakládáte peníze ne za chléb, a práci svou za to, což nenasytuje? Poslechněte mne raději, a jezte to, což jest dobrého, a necht se * koehá v tuku duše vaše.

^{*Žalm.36,9. Mal.4,2.}

3. Nakloňte neha svého, a počte ke mně, poslechněte, a buďte živa duše vaše; učiním * zajisté s vámi smlouvu věčnou; učiním srdce tvé Davidova přepevná.

^{*Skutk.13,34. †Žalm.89,4 násl.}

4. Aj, za svědka národům dal jsem jej, za vůdce a učitele národům.

5. Aj, národu, k němužs se neznal, povoláš, a národové, kteříž tě neznali, k tobě se sběhnou, pro Hospodina Boha svého, a Svatého Izraelského, nebo tě oslaví.

6. Hleďteje Hospodina, pokudž může nalezén býti; vzývejte ho, pokudž blízko jest.

7. Opust * bezbožný cestu svou, a člověk nepravý myšlení svá, a necht se navrátí k Hospodinu, i slitujet se nad ním, a k Bohu našemu, nebt jest hojný k odpuštění.

^{*Ezech.18,23.}

8. Nejsouť zajisté myšlení má jako myšlení vaše, ani cesty vaše jako cesty mé, praví Hospodin.

9. Ale jakož vyšší jsou nebesa než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše, a myšlení má myšlení vaše.

10. Nebo * jakož prší déšť neb sníh s nebe, a zase se tam nenavracuje, ale napáji zemi, a činí ji plodivou a úrodnou, tak že vydává símě rozsívajícímu, a ehléb jedoucímu,

^{*5 Mojz.32,2.}

11. Tak bude slovo mé, kteréž vyjde z úst mých. Nenavrátí se ke mně prázdne, ale učiní to, což mi se líbí, a prospěšně to vykoná, k čemuž je poslán.

12. A protož s veselím vyjdete, a v pokojí sprovedeni budete. Hory i pahrbkové zvůněd naproti vám prozpěvovati budou, a všecko dříví polní rukama plésati bude.

13. Místo chrstiny vzejde jedlé, a místo hloží vyroste myrtus, a bude to Hospodinu k slávě, na znamení věčné, kteréž nebude vyhlazeno.

KAPITOLA LVI.

Napomenutí ku pobožnosti, s hojným při tom a potěšeným zaslíbením. 9. Pohrůžka slym služebníkům církve, i hřichové jejich.

Toť praví Hospodin: Ostříhejte soudu, a činite spravedlnost; nebo brzo spasení mé přijde, a spravedlnost má zjevena bude.

2. Blahoslavený člověk, kterýž činí to, a syn člověka, kterýž se přidrží toho, ostříhaje soboty, aby ji nepoškrvňoval, a ostříhaje ruky své, aby nie zlého nečinila.

3. Necht tedy nemluví * cizozemec, kterýž se připojuje k Hospodinu, říkáje: Jistě odloučil mne Hospodin od lidu svého. Též at neříká kleštěnec: Aj, já jsem dřevo suehé.

^{*k.14,1.}

4. Nebo toto praví Hospodin o kleštěncích, kteříž by ostříhali sobot mých, a zvolili to, což mi se líbí, a drželi smlouvu mou:

5. Že dám jim v domě svém a mezi zdmi svými místo, a jméno lepší nežli synů a dcer. Jméno věčné dám jim, kteréž nebude vyhlazeno.

6. Cizozemce pak, kteříž by se připojili k Hospodinu, aby sloužili jemu, a milovali jméno Hospodinovo, jsonce u něho za služebníky, všecky ostříhající soboty, aby ji nepoškrvňovali, a držící smlouvu mou,

7. Ty přivedu k * hoře svatostí své, a obveselím je v domě svém modlitebném. Zápalové jejich a oběti jejich příjemné mi budou na oltáři mém; nebo dům * můj dům modlitby slouiti bude u všech národů.

^{*Žalm.2,6. †1 Král.8,43. Mat.21,13.}

8. Pravit Panovník Hospodin, kterýž shromažďuje rozeňnané Izraelovy: Ještěť * shromáždím k němu a k shromážděným jeho.

^{*Jan.10,16.}

9. Všecka zvířata polní počte žrátí, i všecka zvířata lesní.

10. Strážní jeho jsou slepi, všickni napořád nie nezuají, všickni jsou psi ně-

mi, aniž mohou štekati; jsou ospalí, leží, milujice dřimotu.

11. Nadto jsou psi obžerní, nevědí, kdy jsou syti; pročez sami se pason. Neumějí něti, všickni k cestám svým patří, jeden každý k zisku svému po své straně.

12. Poďte, naberte vína, a opojíme se nápojem opojným, a bude rovně zítřejší jako dnešní den, *nýbrž větší a mnohem hojnější.* *k.22.13.

KAPITOLA LVII.

Hříchové lidu Judského. 12. i pomsta pro ně. 13. Zaslíbení kájcím. 20. Způsob lidí bezbožných.

Spravedlivý *hyne, a žádný nepřipouští toho k srdci, a muži pobožní odehávají, a žádný nerozvažuje toho, že před příchodem zlého vychvácen bývá spravedlivý; *Jer.12.11.

2. Že dochází pokoje, a odpočívá na ložci svém, kdožkoli chodí v nepřimosti své.

3. Ale vy přistupte sem, synové kouzelnice, simě *cizoložníka a smilnice. *Mat.12.39.

4. Komu se to s takovou ehtí posmíváte? Proti komu rozdiráte ústa, vyplazujete jazyk? Zdalíž nejste synové neřádní, simě postranní?

5. Kteříž *smilnité v hájích pod každým dřevem zeleným, zabíjejíce syny své při potociích, pod vysokými skalami. *Jer.2.20. 3.13.

6. Mezi hladkými kameny potocními *jest dil tvůj.* Tíť *jsou,* ti los tvůj, na něž také vyléváš mokrou obět, obětuješ suchou obět. V těch-liž bych věcech se kochal?

7. Na hoře vysoké a vyvýšené stavíš lože své, a tam vstupuješ k obětování oběti.

8. Pamětné pak znamení své za dvěře a za věřeje stavíš, když ode mne, odkryvší se, vstupuješ, a rozšiřuješ lože své, činie *je* prostrannější víc než pohané; miluješ lože jejich, *kdež* místo oblíbení.

9. Chodiš i k králi s olejem, a s mnohými vonnými mastmi svými; posíláš zajisté posly své daleko, a ponížeješ se až do hrobu.

10. Pro množství cest svých ustáváš, aniž říkáš: Daremnéť jest to. Nalezla jsi sobě zběr ku pomoci, protož neželíš práce.

11. A kohož jsi se děsila a bála, že jsi

klamala, a na mne se nerozpomínala, ani připustila k srdci svému? Zdali proto, že jsem já *mlčel, a to zdávna, nebojiš se mne? *Zalm.50.21.

12. Já tvou spravedlnost oznámím, a skutky tvé, kteříž nie neprospějí.

13. Když křičeti budeš, nechat tě vysvobodí zběr tvá. Ano pak všechny je zanevse vítr, a zachvátí marnost, ale kdož doufá *ve mne, vládnouti bude zemí, a dědičně obdrží *horu svatou mou. *Zalm.2.12. +15.1.

14. Nebo řečeno bude: Vyrovnejte, vyrovnejte, *spravte cestu, odklíďte překážky z cesty lidu mého. *k.10.3.

15. Nebo takto di ten důstojný a vyvýšený, kterýž u věčnosti přebývá, jehož jméno jest Svatý: *Na výstosti a v místě svatém bydlím, ano i s tím, kterýž jest *skroušeného a poníženého ducha *prebývám,* obživuje ducha ponížených, obživuje také srdce skroušených. *Zalm.138.6. +Izai.66.2.

16. Nebudní se zajisté na věky nesusnadniti, aniž se budu věčně hněvati, neboť by duch před obličejem mým zmizel, i dehnuti, *kteříž* jsem já učinil.

17. Pro nepravost lakomství jeho rozlučval jsem se, a ubil jsem jej; skryl jsem *se a rozlučval proto, že odvrátiv se, odšel cestou srdce svého. *k.59.2.

18. Vidím cesty jeho, a však uzdravím jej *; zprovodím jej, a jemu potěšení navrátím, i těm, kteříž kvílí s ním. *5Mojš.32.39.

19. Stvořím ovoce rtů, hojný pokoj, dalekému jako blízkému, praví Hospodin, a tak uzdravím jej.

20. Bezbožní pak budou jako moře zhouřené, když se spokojiti nemůže, a jehož vody vymitají nečistotu a bláto.

21. Nemajíť *žádného pokoje, praví Bůh můj, bezbožní. *k.48.22.

KAPITOLA LVIII.

Ohlášení lidu Božimu hříchů jejich. 6. Způsob postu pravého. 8. Užítkové dobrých skutků.

Volej *vším hrdlem, nezadržuj, jako trouba povyš hlasu svého, a oznam lidu mému převrácenost jejich, a domu Jákovovu hříchy jejich. *2Tim.4.2.

2. Jakkoli každého dne mne hledají, a znáti cesty mé jsou elití, jako by byli národ, kterýž spravedlnost činí, a soudu Boha svého neopouští. Dotazují se mne na soudy *spravedlností, blíže Boha býti chtějí, *k.1.13.

3. *A říkají:* Proč se postíváme, poně-
vadž nepatříš? Trápíváme duše své, a
nechceš vědět *o tom?* Aj, v den postu
vašeho libost provodíte, a *ke* všem ro-
botám svým přísně doháníte.

4. Aj, k sváru a různici se postíváte, a
abyste bili pěští nemilostivě; nepostíte
se tak dnů těch, aby slyšán byl na vý-
sosti hlas váš.

5. Zdaliž to jest takový * púst, jakýž
oblíbují, a den, v němž by trápil člověk
duši svou? Zdali, aby svěsil jako třtina
hlavu svou, a podstíral žíní a popel?
To-liž nazúveš postem a dnem vzácným
Hospodinu? *Zach.7,5.

6. Není-liž toto púst, kterýž oblíbují:
Rozvázati svazky bezbožnosti, roztr-
hnouti snopy obtěžující, a poštěné pro-
pustiti * svobodné, a tak všelijaké jho
abyste roztrhli? *Ezech.18,16.

7. Není-liž: Abys * lámal lačnému chléb
svůj, a chndé vypověděn abys uvedl
do domu? Viděl-li bys nahého, abys jej
přioděl, a před tělem svým abys se ne-
skrýval. *Ezech.18,7.

8. Tehdáž se vyrazí jako jitrní záře
světlo tvé, a zdraví tvé rychle zkvete;
předcházeti tě zajisté bude spravedlnost
tvá, a sláva Hospodinova zbere tě.

9. Tehdy * volati budeš, a Hospodin vy-
slyší tě; zavoláš, a řekneť: Teď jsem.
Jestliže vyvržeš z prostřed sebe jho, a
vztahování prstů, a mluvení nepravosti,
*k.65,24. Zalm.34,16.

10. A vyleješ-li lačnému duši svou, a
strápenou duši nasytíš-li: vzejde v tem-
nostech * světlo tvé, a mrákota tvá bu-
de jako poledne. *Zalm.97,11.

11. Nebo povede tě Hospodin ustavič-
ně, a nasytí *i* v náramné sneho duši
tvou, a kosti tvé tukem naplní. I budeš
jako * zahrada svažená, a jako pramen
vod, jehož vody nevysychají. *Jer.31,12.

12. A vzdělají od tebe *zplození* pusti-
ny starodávní; základy od národu do
pronárodu vyzdvihneš. I slouti budeš
zdeřelavatel zbořeniny, a napravovatel
stězek k bydlení.

13. Jestliže odvrátíš od soboty nohu
svou, abys nevykonával libosti své v
den svatý můj, ano brž nazúveš-li sobotu
rozkoší, a svatou Hospodinu slavnou, a
budeš-li jí slaviti tak, abys nečinil cest
svých, ani vykonával, co by se líbilo,
ani nemluvil slova:

14. Tehdy rozkoš mítí budeš v Hospo-

dinu, a uvedu tě na vysoká místa země,
a způsobím to, abys užíval dědictví Já-
koba otce svého; nebo ústa Hospodino-
va mluvila.

KAPITOLA LIX.

Hříchové lidu Judského, 9. pomsta Boží pro ně. 12. Po-
nízené vyznání hříchů. 16. Zaslíbení Boží 18. o strestání
bezbožných, 20. a o vykoupení Siona.

Aj, * není ukrácena ruka Hospodinova,
aby nemohla zachovati, aniž jest obtíže-
no ucho jeho, aby nemohlo slyšeti. *k.50,2.

2. Ale nepravosti vaše rozloučily vás
s Bohem vašim, a hříchové vaši to způ-
sobili, že * skryl tvář před vámi, aby ne-
slyšel. *Pláč Jer.3,44.

3. Nebo * ruce vaše jsou poškrvněné
krví, a prstové vaši nepravostí; rtové
vaši mluví lež, jazyk váš vynáší převrá-
cenost. *k.1,15. Ezech.23,45.

4. Není žádného, ješto by se zasadil o
spravedlnost, aniž jest kdo, ješto by za-
stával pravdy. Doufají v marnost, a mlu-
ví daremné věci; počínají nátisk, a rodí
nepravost.

5. Vejce bazališková vyseděli, a plátna
pavoukového natkali. Kdož by jedl vej-
ce jejich, umře; pakli je roztlačí, vy-
nikne ještěrka.

6. Plátna jejich * nehodí se na roucho,
aniž se odějí dílem svým; skutkové je-
jich skutkové nepravosti, a dílo ukrut-
nosti jest v rukou jejich. *Job 8,14.

7. Nohy * jejich k zlému běží, a po-
spíchají k vylévání krve nevinné. My-
šlení jejich jsou myšlení nepravá, zpu-
štění a setření jest na cestách jejich.

*Přisl.1,16. Řim.3,15.

8. Cesty pokoje neznají, a není žádné
spravedlnosti v šlepějích jejich. Stezky
své přepravceji tajně; kdožkoli po nich
chodí, nemívá pokoje.

9. Protož vzdálil se od nás soud, a ne-
dochází nás spravedlnost. Čekáme-li na
světlo, aj, tma, *pakli* na blesk, * v mrá-
kotách chodíme. *k.9,2.

10. Makáme * jako slepí stěnu, a jako
bychom žádných očí neměli, šámáme.
Úrážime se o poledni jako v soumrak,
a veliké hojnosti podobni jsme mrtvým.

*5 Mojz.23,29. 2 Petr.1,9.

11. Mumleme všickni my jako nedvě-
di, a jako holubice ustavičně lkáme. O-
čekáváme na soud, ale není ho, na vy-
svobození, ale daleké jest od nás.

12. Nebo * rozmnožena jsou přestou-
pení naše před tebou, a hříchové naši

svědčí proti nám, poněvadž přestoupení naše jsou při nás, i nepravosti naše. Známeť to, ^{*Zalm.40,13.}

13. Že jsme se zpronevěřili, a lhali Hospodinu, a odvrátili se od následování Boha svého, že jsme mluvili o nátisku a odvrácení, že jsme ukládali a vynášeli z srdce slova lživá,

14. Tak že odvrácen jest nazpět soud, a spravedlnost zdaleka stojí; nebo klešla na ulici pravda, a pravost nemá průchodu.

15. Nýbrž zhynula pravda, a ten, kdož se uchyluje od zlého, loupeží bývá vydán; což vidí Hospodin, a nelíbí se to jemu, že není žádného soudu.

16. Když * tedy viděl, že není žádného muže, až se užasl, že není žádného prostředníka. A protož vysvobození jemu způsobilo rámeč jeho, a spravedlnost jeho sama jej zpodepřela. ^{*k.63.5.}

17. Nebo oblékl spravedlnost jako paněcíř, a lebka spasení na hlavě jeho. Oblékl se v roucho pomsty jako v sukni, a oděl se horlivostí jako pláštěm,

18. Aby podlé skutků, aby podlé nich odplacel prehlivostí protivníkům svým, odněnu nepřátelům svým, i ostrovům oilplatu aby dával.

19. I budou se báti na západ jména Hospodinova, a na východu slunce slávy jeho, když se přivalí jako řeka nepřítel, *jejž* duch Hospodinův přeč zazené.

20. Neboť * přijde k Sionu vykupitel, a k těm, kteříž se odvracují od přestoupení v Jákobovi, praví Hospodin. ^{*Řim.11.26.}

21. Tatof pak bude smlouva má s nimi, praví Hospodin: Duch můj, kterýž jest v tobě, a slova má, kteráž jsem vložil v ústa tvá, neodejdou od úst tvých, ani od úst semene tvého, ani od úst potomků semene tvého, praví Hospodin, od tohoto času až na věky.

KAPITOLA LX.

Probuzení cirkve k spatřování veliké slávy, 4. roznožení, 14. i štědrými dary jí od Boha obdařeni.

Povstaniž, zastkvěj se, poněvadž přišlo světlo tvé, a sláva Hospodinuova vzešla nad tebou.

2. Nebo aj, tmy přikryjí zemi, a mrákota národy, ale nad tebou * vzejde Hospodin, a sláva jeho nad tebou vidina bude. ^{*k.9.2;42.7;43.8;49.9.Zalm.97,11.Mat.4,16.Luk.1,78.79.}

3. I budou choditi národové * v světle tvém, a králové v blesku, jenž vzejde nad tebou. ^{*k.49,6.Zjev.21.24.}

4. Pozdvihni * vůkol očí svých, a popatř. Všickni títo shromáždíce se, k tobě se poberou, synové tvoji zdaleka přijdou, a * deery tvé při boku *tvém* chovány budou. ^{*k.49,18,22.†k.66,12.}

5. Tehdáž uziříš to, a rozveseliš se, tehdáž podivi se, a rozšíři se srdce tvé; nebo se obrátí k tobě * umožťstvi mořské, síla pohanů přijde k tobě. ^{*Mat.8,11.}

6. Stádo velbloudů přikryje tě, a dromedáři Madianští a Efejšti, všickni ti z Sáby * přijdou, zlato a kadidlo přinesou, a chvály Hospodinovy zvěstovati budou. ^{*Zalm.72,10.Mat.2,11.}

7. Všecka stáda Cedarská shromáždí se k tobě, skopcové Nabajotští přisluhovatí budou tobě, a obětování jsonce na mém oltáři, příjemní budou. A takť dům okrasy své ozdobil.

8. *I dš:* Kdo jsou ti, kteříž se jako hustý oblak sletují, a jako holubice k děrám svým?

9. Na mneť zajisté ostrovové očekávají, a lodí mořské hned zdávna, aby přivedli syny tvé zdaleka, *těž* stříbro své a zlato své s sebou, k slávě Hospodina, Boha tvého a Svatého Izraelského; nebo tě oslavi.

10. I vystavějí eizozemci zdi tvé, a králové jejich přisluhovatí budou tobě, když v * prehlivostí své ubijí tě, a v dobré libeznosti své slitují se nad tebou. ^{*k.54,7,8.}

11. A otevřiny budou brány tvé ustavičně, ve dne ani v noci nebudou zavírány, aby přivedli k tobě sílu pohanů, i králové jejich aby přivedeni byli.

12. Národ zajisté ten a království, kteréž by nesloužilo tobě, zahyne; národové, pravím, ti do cela pohubeni budou.

13. Sláva * Libánská přijde k tobě, jedle, jilm, *těž* i pušpan k ozdobě místa svatyně mé, abych místo noh svých oslavil. ^{*k.35,2.}

14. Také přijdou k tobě s ponížením synové těch, kteříž tě trápili, a klaněti se budou k spodku noh tvých, kteřížkoli pohrdali tebou, a nazývati tě budou městem Hospodinovým, Sionem Svatého Izraelského.

15. Místo toho, že jsi byla opuštěná a v nenávisti, tak že žádný skrze tě nechočil, způsobím důstojnost věčnou, a veselí od národu do pronárodu.

16. Nebo ssáti budeš mléko národů, a prsy * králů ssáti budeš; i poznáš, že jsem já Hospodin vysvoboditel tvůj, a vykypitel tvůj silný Jákobův. *k.49,23.

17. Misto mědi dodávati budu zlata, a místo železa dodávati budu stříbra, a místo dříví mědi, a místo kamení železa, a představím správce pokojné a úředníky spravedlivé.

18. Nebude * více slyšáno o bezpraví v zemi tvé, o zpuštění a zhoubě na hranicích tvých, ale hlásati budeš spasení na zdech svých, a v branách svých chválu. *k.35,10;51,11.

19. Nebudeš * mítí více slunce za světlo denní, a blesk měsíce nebude tě osvětlovati, ale budeš Hospodin světlem tvým věčným, a Bůh tvůj okrasou tvou. *Zjev.21,23;22,5.

20. Nezájdet více slunce tvé, a měsíc tvůj neschová se, nebo Hospodin bude světlem tvým věčným, a tak dokonání budou dnové smutku tvého.

21. Lid také tvůj, kteříž by koli byli spravedliví, na věky * dědičně obdrží zemi, výstřelek štipení mého, dílo rukou mých, abych v něm oslavován byl. *Mat.5,5.

22. Samotný * rozmnoží se v tisíce, a nejšpatnější v národ nesčíslný, já Hospodin časem svým brzo způsobilím to. *Zalm.68,7;113,9.

KAPITOLA LXI.

Kristus Pán sám mluví o úřadu svém prorockém, 6. o povolání pohanů do církve, 10. a jejím radostným způsobu.

Duch * Panovníka Hospodina jest nademnou, proto že pomazal mne Hospodin, abych kázal † evangelium tichým. Poslal mne, abych uvázal rány skroušených srdcem, abych vyhlásil jatým svobodu, a vězňům otevření žaláře,

*k.11,2. Luk.4.18. †Mat.5,3 úřadl.

2. Abych vyhlásil léto milostivé Hospodinovo, a den pomsty Boha našeho, abych těšil všecky kvílící,

3. Abych způsobil radost * kvílícím Sionským, a dal jim okrasu místo popela, olej veselé místo smutku, oděv chvály místo ducha sevřeného. I nazváni budou stromové spravedlnosti, štipení Hospodinovo, abych oslavován byl. *k.51,3.

4. Tedy vzdělají pustiny starodávni, pouště staré spraví, a obnoví města zpuštěná, pustá po mnohé národy.

5. Nebo postaví se cizozemci, a pásti

budou stáda vaše, a synové cizozemců oráči vaši a vináři vaši budou.

6. Vy pak kněží Hospodinovi nazváni budete, služebníci Boha našeho slouiti budete, zboží pohanů užívati budete, a v slávě jejich zvýšení budete.

7. Za dvojnásobní zahanbení vaše a pohanění prozpěvovati budete, z podílu jejich a v zemi jejich dvojnásobní dědictví obdržíte, a tak veselé věčné mítí budete.

8. Já zajisté Hospodin miluji soud, a nenávidím * loupeže při oběti, a protož způsobilím, aby skutkové jejich dáli se v pravdě, a smlouvu † věčnou s nimi učiním. *Přisl.15,8. †Zai.55,3.

9. I vejdet v známost mezi pohaný símě jejich, a potomci jejich u prostřed národů. Všickni, kteříž je uzří, poznají je, že jsou símě, jemuž poželhal Hospodin.

10. Velice se budu radovati v Hospodině, a plésati bude duše má v Bohu mém; nebo mne oblékl v roucho spasení, a pláštěm spravedlnosti přioděl mne jako ženicha, kterýž se strojí ozdobně, a jako nevěstu okrašlující se ozdobami svými.

11. Nebo jakož země vydává zrostlinu svou, a jakož zabrada símě své vyvedí, tak Panovník Hospodin vyvede spravedlnost a chválu přede všemi národy.

KAPITOLA LXII.

Proroctví o budoucí slávě církve svaté, 6. opatření jí služebníky, 8. ochraně Boží, 10. a o jistém vysvobození jejím.

Pro Sion nebudu mlčeti, a pro Jeruzalém neupokojím se, dokudž nevyjde jako blesk spravedlnost jeho, a spasení jeho jako pochodně hořeti nebude.

2. I uzří národové spravedlnost tvou, a všickni králové slávu tvou, a nazovou tě jménem novým, kteréž ústa Hospodinova vyřkou.

3. Nadto bdeš korunou ozdobnou v ruce Hospodinově, a korunou královskou v ruce Boha svého.

4. Nebudeš více slouiti * opuštěná, a země tvá nebude více slouiti pustiou, ale ty nazývána bdeš † rozkoší, a země tvá vdanou; nebo rozkoš mítí bude Hospodin v tobě, a země tvá bude vdaná. *k.60,15. †Zalm.16,3.

5. Nebo jakož pojímá mládenec pannu, tak tě sobě pojmu synové tvoji, a jakou má radost ženich z nevěsty, tak radovati se bude z tebe Bůh tvůj.

6. Na zdech tvých, Jeruzaléme, postavím * strážně, kteříž přes celý den i přes celou noc nikdy nebudou mlčeti. Kteríž *tedy* připomínáte Hospodina, nemlétež,

*k.52,8.

7. A nedávejte jemu pokoje, dokudž neuvrzdí, a dokudž nezpůsobí, aby Jeruzalém byl slavný na zemi.

8. Přísáhlť Hospodin skrze pravici svou, a skrze rámě síly své, řka: Nikoli nedám obili tvého více za pokrm nepřítelům tvým, aniž pítí budou cizozemci vína tvého, o němž jsi pracoval.

9. Ale ti, kteříž je shromažďují, budou je jísti, a chválíť Hospodina, a kteříž je zbírají, budou je pítí v sínicích svatosti mé.

10. Vejdětež, * vejdětež branami, spravte cestu lidu, vyrovnejte, vyrovnejte silnici, vyberte kamení, vyzdvihněte korouhev k národům.

*k.40,3; 57,14. †Zalm.68,5.

11. Aj, Hospodin rozkáže svolati až do končin země: Rečetež * deři Sionské: Aj, Spasitel tvůj béře se, † aj, mzda jeho s ním, a dílo jeho před ním.

*Zach.9,9. Mut.21,5. †Zjev.22,12.

12. I nazovou syny tvé lidem svatým, vykopenými * Hospodinovými, ty pak slouti budeš městem vzácným a neopuštěným.

*k.35,10; 51,11.

KAPITOLA LXIII.

Rozmlouvání církve s Kristem o vysvobození jí z moci nepřátel. 7. Vyznání Božích dobrodiní i brichů lidu Izraelského, 15. a modlitba.

Kdož jest to, ješto se béře z Edom, v ubroceném rouše z Bozra, ten ozdobený rouchem svým, kráčeje u velikosti síly své? Jáť jsem, kterýž * mluvím spravedlivě, dostatečný k vysvobození.

*k.45,19.

2. Proč jest * červené roucho tvé, a oděv tvůj jako tobo, kterýž tlačí v pruhu?

*Zjev.19,13.

3. Pres jsem tlačil sám, aniž kdo z lidí byl se mnou. Tlačil jsem nepřátely v hněvě svém, a pošlapal jsem je v prehlivosti své, až stříkala *krev* i nejsilnějších jejich na roucho mé, a tak všecken oděv svůj zkálel jsem.

4. Den zajisté pomsty v srdci mém, a léto *, v němž mají vykoupeni býti moji, přišlo.

*k.61,2.

5. Když jsem pak viděl, že není žádného spomocníka, až jsem se užasl, že žádného nebylo, kdo by podpíral. A protož mi vysvobození způsobilo rámě mé, a prehlivost má, ta mne podepřela.

6. I pošlapal jsem národy v hněvě

svém, a opojil jsem je prehlivostí svou, a porazil jsem na zem nejsilnější reky jejich.

7. Milosrdenství Hospodinova připomínati budu, a chvály Hospodinovy ze všeho, což učinil nám Hospodin, i množství dobroty, kteréž dokazoval k domu Izraelskému z veliké litosti své, a z velikého milosrdenství svého.

8. Nebo řekl: Vždyť jsou lidem mým, jsou synové, neučinit mi nevěrně. A protož byl jejich spasitelem.

9. Ve všelikém ssouzení jejich i on měl ssouzení, a anděl * přistojící jemu vysvobožoval je. Z milování svého a z litosti své on sám vykoupil je, a pěstoval je, i † nosil je po všechny dny věků.

*2 Mojz.32,34. †Izai.40,11.

10. Ale oni * zpurní byli, a zarmucovali Ducha svatého jeho; pročez obrátil se jim v nepřitele, a sám hojoval proti nim.

*Zalm.78,40. Skutk.7,51.

11. I rozpomínal se lid jeho na dny starodávni, i na Mojžiše: Kdež jest ten, kterýž je * vyvedl z moře s pastýřem stáda svého? Kde jest ten, kterýž položil u prostřed něho Ducha svatého svého?

*2 Mojz.14,30.

12. Kterýž je vedl * ramenem velebnosti své po pravici Mojžišově, kterýž rozdělil vody před nimi, aby sobě způsobil jméno věčné,

*2 Mojz.14,21.

13. Kterýž je provedl skrze hlubiny jako koně po poušti, ani se nepoklesl.

14. Jako *když* hovádko do údolí stupuje, *tak* Dneh Hospodinův poznenáhlu vedl z nich každého. Tak jsi vedl lid svůj, abys sobě způsobil jméno slavné.

15. Popatřiž * s nebe, a pohled z přibytku svatosti své a okrasy své. Kdež jest horlivost tvá a veliká síla tvá? *Kde* množství milosrdenství tvých a slitování tvých? Mně-liž se zadržovati budou?

*5 Mojz.26,15.

16. Ty * jsi zajisté otec náš; nebo Abraham nie neví o nás, a Izrael nezná nás. Ty jsi, Hospodine, otec náš, vykupitel náš, *toť jest* od věčnosti jméno tvé.

*k.64,8.

17. Pročez jsi nám dal zblouditi, Hospodine, od cest svých, zatvrdil jsi srdce naše, abychom se nebáli tebe? Navratíž se zase pro služebníky své, pokolení dědičství svého.

18. Nejšpatnější vládne lidem svatosti tvé, nepřátelé * naši pošlapali svatyni tvou.

*Zalm.79,1.

19. My tvoji jsme od věků; nad nimi jsi nikdy nepanoval, aniž nad nimi jméno tvé vzýváno jest.

KAPITOLA LXIV.

Modlitba za vysvobození. 3. Připomenutí Boží moci, 5. dobrot, spravedlnosti. 6. Ponižené vyznání hříchů.

Ó bys protřhl nebesa a sstoupil, aby se od přítomnosti tvé hory rozplynouti musily,

2. (Jako od rozníceného ohně rozpouštějícího voda vše,) abys * v známost uvedl jméno své nepřátelům svým, a aby se před tváří trou národové třáslí;

*Zalm.83.19.

3. Jako když jsi činil hrozné věci, jichž jsme se nenadáli, sstoupil jsi, před obličejem tvým hory se rozplývaly;

4. Čehož * se od věků neslychalo, a ušima nepochopilo, oko nevidalo Boha kromě tebe, aby tak činil tomu, kterýž naň očekává.

*1 Kor.2.9.

5. Vyšel jsi vstříce tomu, kdož ochotně činí spravedlnost, a na cestách tvých na tě se rozpomínali. Aj, ty rozhněvals se, proto že jsme lřešili na nich ustavičně, a však zachováni budeme,

6. Ačkoli jsme jako nečistý my všickni, a jako roucho ohyzdné všecky spravedlnosti naše. Pročez příme jako list my všickni, a nepravosti naše jako vítr zachvacují nás.

7. Nadto není žádného, ješto by vzýval jméno tvé, a * probudil se k tomu, aby se chopil tebe, aspoň když † jsi skryl tvář svou před námi, a způsobil to, abychom mizeli pro nepravosti naše.

*Zalm.106.23. †Izai.54.8.

8. Ale již, ó Hospodine, ty * jsi otec náš, my † hlina, ty pak učinitel náš, a tak jsme všickni dílo ruky tvé.

*Mal.2.16. †Rim.9.20.21.

9. Nehněvej se tak velmi, Hospodine, aniž se na věky * rozpomej na nepravost. Ó vzhlédniž, prosíme, všickni my lid tvůj jsme.

*Zalm.25.7. †79.6.

10. Města * svatosti tvé obrácena jsou v poušť, Sion v poušť, i Jeruzalém v pustinu obrácen.

*Zalm.79.1.

11. Dům svatosti naší a okrasy naší, v kterémž tě chválivali otcové naši, ohněm zkažen, a cožkoli jsme měli nejvzácnějšího, jest popléněno.

12. I zdalíš pro ty věci, * Hospodine, se zdržíš? Mlčeti a nás tak velmi trápití budeš?

*4 Mojz.17.13.

KAPITOLA LXV.

Proroctví o povolání pohanů. 2. Nařikání Boží na lid Židovský. 6. Zaslíbení o zachování ostatků. 11. Pohrůžka modlářům. 16. Potěšení věřících.

Dal * jsem se najíti těm, kteříž se na mne neptávali, nalezen jsem od těch, kteříž mne nehledali, a národu, kterýž se nenazýval jménem mým, řekl jsem: Teď † jsem, teď jsem.

*k.55.5. Rim.10.20. †Izai.58.9.

2. Rozprostíral * jsem ruce své na každý den k lidu zpurnému, kteříž chodí cestou nedobrou za † myšlenkami svými,

*Přisl.1.24. Rim.10.21. †Jer.3.17.

3. K lidu, kteříž zjevně popouzeji mne ustavičně, obětující v zahradách, a kadice na cihlách,

4. Kteríž sedají při hrobích, a při svých modlách nocuji, kteříž jedí maso * svinšské, a polivku nečistého z nádob svých,

*k.66.17.

5. Řikajice: Táhni přeč, nepřístupuj ke mně, nebo světější jsem nežli ty. Tíť jsou dymem v chřipích mých a ohněm hořícím přes celý den.

6. Aj, * zapsáno jest to přede mnou: Nebuduť mlčeti, nýbrž nahradím a odplatím do lůna jejich,

*Jer.17.1.

7. Za nepravosti vaše, a spolu za nepravosti otců vašich, pravi Hospodin, kteříž kadivali na horách, a na pahrbcích v lehkost uvodili mne; pročez * odměřím za dílo jejich předešlé do lůna jejich.

*Luk.6.38.

8. Takto pravi Hospodin: Jako někdo nalezna víno v hrozu, i řekl by: Nekaz ho, proto že požehnání jest v něm, tak i já učiním pro služebníky své, že nevyhledám všech těchto.

9. Nebo vyvedu z Jákoba símě, a z Judy toho, kterýž by dědičně obdržel hory mé, i * budou jí dědičně držeti vyvolení moji, a služebníci moji bydliti budou tam.

*Zalm.37.29.

10. Lid pak můj, kteříž by mne hledali, budou míti * Sáron za pastviště ovcím, a údolí † Achor za odpočívadlo skotům.

*1 Par.27.29. †Joz.7.26.

11. Ale vás, kteříž opouštíte Hospodina, kteříž se zapomináte na horu svatosti mé, kteříž strojíte vojsku tomu stůl, a kteříž vykonáváte tomu počtu obětí,

12. Vás, pravím, sečtu pod meč, tak že všickni vy k zabiti na kolena padati budete, proto * že, když jsem volal, neohlásili jste se, mluvil jsem, a neslyšeli jste, ale činili jste to, což zlého jest

před očima mýma, a to, čehož neoblibuji, vyvolili jste.

*k.66,4. Přisl.1,24.

13. A protož takto di Panovník Hospodin: Aj, služebníci moji jísti budou, vy pak hlad trpěti budete; aj, služebníci moji píti budou, vy pak žízni budete; aj, služebníci moji veseliti se budou, vy pak zahanbeni budete.

14. Aj, služebníci moji propěvovati budou pro radost srdce, vy pak křičeti budete pro bolest srdce, a pro seřfení duha kviliti budete,

15. A zanecháte jména svého k proklínání vyvoleným mým, když vás pomorduje Panovník Hospodin, služebnice pak své nazůve jménem jiným.

16. Ten, kterýž bude sobě požehnání dávatí na zemi, požehnání dávatí sobě bude v Bohu pravém, a kdož přísahati bude na zemi, přísahati bude skrze Boha pravého; v zapomenutí zajisté dána budou ta ssouzení první, a budou skryta od očí mých.

17. Nebo * aj, já stvořím nebesa nová a zemi novou, a nebudou připomínány první věci, aniž vstoupí na srdce.

*k.66,22.

18. Anobř * radujte se a veselte se na věky věků z toho, což já stvořím; nebo aj, já stvořím Jeruzalém k plésání, a lid jeho k radosti.

*k.35,10.

19. I já * plésati budu v Jeruzalémě, a radovati se v lidu svém, aniž se více bude slychati v něm hlasu pláče, aneb hlasu křiku.

*Jer.32,41.

20. Nebude tam více žádného v věku dětinském, ani starce, kterýž by dnů svých nevyplnil; nebo dítě ve stu letech umře, hříšniku pak, by došel i sta let, zlořečeno bude.

21. Nastavějí též domů, a bydliti budou v nich, i vinice štěpovati budou, a jísti budou ovoce jejich.

22. Nebudou * stavěti tak, aby jiný bydlil, nebudou štěpovati, aby jiný jedl; nebo jako dnové dřeva budou dnové lidu mého, a dila rukou svých do zvetšení užívati budou vyvolení moji.

*5 Mojz.23,30 násl.

23. Nebudou pracovati nadarmo, aniž ploditi budou k strachu; nebo budou símě požehnaných od Hospodina, i potomkové jejich s nimi.

24. Nadto stane se, že * prvé než volati budou, já se ohlásím; ještě mluvíti budou, a já vyslyším.

*k.30,19.

25. Vlk * s beránkem budou se pásti

spolu, a lev jako vůl bude jísti plevy, hadu pak za pokrm bude prach. Neškodí, aniž zahubí na vši mé hoře svaté, pravi Hospodin.

*k.11,6-9.

KAPITOLA LXVI.

Obvinění lidu Božho z pokrytství. 4. Pomsta proti nim. 5. Potěšení věřících. 15. Pobružka modlárům. 19. Proctví o ostatcích Izraele, a povolání pohani.

Takto pravi Hospodin: Nebe * jest mi stolice, a země podnože noh mých. Kdež ten dům bude, kterýž mi vzděláte? Aneb kde bude místo odpočívání mého?

*1 Král.8,27. 2 Par.6,18.

2. Nebo všecko to ruka má učinila, a jí stojí všecko, pravi Hospodin. I však na toho patřím, kdož * jest chudý a skroušeného ducha, a † třese se před slovem mým.

*k.57,15. †Zalm.119,161.

3. *Sic jinak* * ten, kdož zabijí vola, zabíjí člověka; kdo zabijí hovádko, psa sťal; kdo obětuje obět suchon, krev sviňskou obětoval; kdo kadi kadidlem, dary dával modle. To oni vyvolili na cestách svých, proto že v ohavnostech svých duše jejich se kochá.

*Zalm.50,8.

4. I jáf také vyvolím za nešlechtnosti jejich, a to, čehož se strachují, na ně uvedu, proto že, * když jsem volal, žádný se neohlásil, když jsem mluvil, neslyšeli, ale činili to, což zlého jest před očima mýma, a to, čehož neoblibuji, vyvolili.

*2 Král.17,14. 2 Par.36,15.

5. Slyšte slovo Hospodinovo, kteříž se třesete před slovem jeho: Říkávají bratři vaši, v nenávisti majíce vás, a vypovidajíce vás pro jméno mé: Necht se zjeví sláva Hospodinova. Ukážet se zajisté ku potěšení vašemu, ale oni zahanbeni budou.

6. Hlas hřmotu z města, hlas z chrámu, hlas Hospodinův, an odplatu dává nepřátelům svým.

7. Prvé než pracovala ku porodu, porodila; prvé než přišla na ni bolest, porodila * pacholátko.

*Zjev.12,5.

8. Kdo slychal co takového? Kdo vidal co podobného? Zdalíž může způsobeno býti, aby země zplodila lid dne jednoho? Zdalíž zplozen bývá národ pojednou? Ale Sion jen počal pracovati ku porodu, a porodil syny své.

9. Což bych já, kterýž otvírá život matky, neplodil? pravi Hospodin. Což bych já, kterýž činim to, aby rodily, zavřin byl? pravi Bůh tvůj.

10. Veselte se s * Jeruzalémem, a plé-

sejte v něm všickni, kteříž jej milujete. Radujte se s ním velice, kteříž jste koli kvílili nad ním,
*5 Moj.2.32,43.

11. Proto že ssáti budete, a sytiti se z prs potěšení jeho, ssáti budete, a rozkoš mítí v blesku slávy jeho.

12. Nebo takto praví Hospodin: Aj, já obrátím na něj jako řeku pokoj, a jako potok rozvodnilý slávu národů. I budete ssáti, na rukou pěstování a na klíně rozkošně chování budete.

13. Jako ten, kteréhož matka jeho těší, * tak já vás těšiti budu, a tak v Jeruzalémě potěšování budete.
*k.40,11.

14. Uzříte zajisté, a * radovati se bude srdce vaše, a kosti vaše jako bylinka zkvetnou. I seznána bude ruka Hospodinova při služebnících jeho, a prehlivost proti nepřátelům jeho.
*k.35,10.

15. Nebo aj, Hospodin v ohni přijde, a jako vichřice budou vozové jeho, aby vypustil v prehlivosti hněv svůj, a zehraní své v plameni ohně.

16. Hospodin, pravím, ohněm mstíti bude, a mečem svým nad * všelikým tělem, tak že mnoho bude zbitých od Hospodina.
*Zjev.19,21.

17. I ti, kteříž se posvěcují a očišťují v zahradách, jeden po druhém zjevně, kteříž jedí * maso sviňské, a věc ohavnou i myši, též konec vezmou, praví Hospodin.
*k.65,4,5.

18. Nebo já, když skutkové a myšlení

jejich přijdou, * sbromáždím všecky národy a jazyky. I přijdou, a † uzří slávu mou.
*Zjev.7,9. †Jan.17,24.

19. A položím na ně znamení, a pošli z nich, * kteříž zachování budou, k národům do Tarsu, Pul a Lud, jenž natahují lučičtě, do Tubal a Javan, na ostrovy daleké, kteříž neslychali pověsti o mně, aniž vídali slávy mé. I budou zvěstovati slávu mou mezi národy.
*k.65,1.

20. A přivedou všecky bratří vaše ze všech národů za dar Hospodinu, na koních a na vozích, a na nůších a na mezcích, a na dromedářích, na horu svatosti mé do Jeruzaléma, praví Hospodin, tak jako přinášejí synové Izraelsťi dar v nádobě čisté do domu Hospodinova.

21. A z těch také vezmu za * kněží a za Levity, praví Hospodin.
*1 Petr.2,5.

22. Nebo jakož ta nebesa nová, a země ta nová, kterouž já učiním, stane přede mnou, praví Hospodin, tak stane simě vaše a jméno vaše.

23. I stane se, že od novměsíce do novměsíce, od soboty do soboty přicházeti bude všeliké tělo, aby se klanělo přede mnou, praví Hospodin.

24. A vyjdouce, uzří těla mrtvá lidí těch, kteříž se mi zpronevěřili; * nebo červ jejich neumře, a oheň jejich neuhasne. I budouť v osklivosti všelikému tělu.
*Mark.9,43,44.

PROROCTVÍ JEREMIÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Rod Jeremiášův, 4. povolání, 6. výmluva, 7. posilnění, 11. ukázaní pomsty nad Judskými, 18. a opět posilnění jeho od Boha.

Slova Jeremiáše syna Helkiášova, z kněží, kteříž byli v * Anatot, v zemi Beniamin,
*1 Král.2,26.

2. K němuž se stalo slovo Hospodinovo za dnů * Joziáše syna Amonova, krále Judského, třináctého léta kralování jeho.
*2 Král.21,24.

3. Byl i za dnů Joakima syna Joziášova, krále Judského, až do vyplnění jedenáctého léta Sedechiáše syna Joziášova, krále Judského, až do zajetí Jeruzaléma měsíce pátého.

4. Stalo se, pravím, slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

5. Dříve * než jsem tě sformoval v životě, znal jsem tebe, a dříve nežlis vyšel z života, posvětil jsem tě, za proroka národům dal jsem tebe.
*Izai.49,1,5.

6. I řekl jsem: Ach, Panovníče Hospodinové, aj, neumím mluvití, nebo dítě jsem.

7. Ale Hospodin řekl mi: Neříkej, dítě jsem, nýbrž k čemuž tě koli pošli, jdi, a vše, cožť přikáží, * mluv.
*Ezech.3,17.

8. Neboj * se jich, neboť jsem † s tebou, abych tě vysvobožoval, dí Hospodin.
*k.15,20. Izai.41,10. †Skutk.18,10.

9. A vztáhna ruku svou Hospodin, do-

tekl se úst mých, a řekl mi Hospodin: Aj, vložil jsem slova svá v ústa tvá.

10. Hle, ustanovuji tě dnešního dne nad národy * a nad královstvími, abys plénil a kazil, a hubil a bořil, abys stavěl a štěpoval. ^{*k.18,7.}

11. Potom se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí: Co vidíš, * Jeremiáš? I řekl jsem: Prut mandlový vidím.

^{*Amos.8,2. Ezech.8,6.}

12. Tedy řekl mi Hospodin: Dobře vidíš; nebo pospíchám já s slovem svým, abyh je vykonal.

13. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně po druhé, řkoucí: Co vidíš? I řekl jsem: Vidím bruce, an vše, a přední strana jeho k straně půlnoční.

14. Tedy řekl mi Hospodin: * Od půlnoce přivalí se to zlé na všecky obyvatelé této země. ^{*k.4,6.}

15. Nebo aj, já svolám všecky rodiny království půlnočních, dí Hospodin, aby přitáhnoe, postavili jeden každý stoličici svou v branách Jeruzalémských, a při všech zdech jeho vůkol, a při všech městech Judských.

16. A tak vypovím úsudky své proti nim, pro všelikou nešlechtnost těch, kteříž opustili mne, a kadili bohům cizím, a skláněli se dilu rukou svých.

17. Protož ty přepaš bedra svá, a vstana, mluv k nim, cožkoli já prikazuji tobě. Nelekej se jich, abyh tě nepotřel před obličejem jejich.

18. Nebo aj, * já postavuji tě dnes jako město hrazené, a jako sloup železný, a jako zdi měděné proti vši této zemi, proti králům Judským, proti knížatům jejím, proti kněžím jejím, a lidu země této. ^{*k.6,27; 15,20. Ezech.3,8,9.}

19. Kteříž bojuvati budou proti tobě, ale neodolají proti tobě. Nebo * já jsem s tebou, praví Hospodin, abyh tě vysvobožoval. ^{*k.15,20. Izai.41,10.}

KAPITOLA II.

Dobrodint Boží Judským činěná. 4. Nevděčnost jich. 8. Hříškové přetěžci. 38. Pohrůzka proti nim.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Jdi a volej, tak aby slyšel Jeruzalém, řka: Takto praví Hospodin: Rozpomínám se na tě pro milosrdenství mladosti tvé, a pro lásku sněti tvého, když jsi za mnou ehodila po poušti v zemi, kteráž nehyvá osivána.

3. Tehdáž svatost Hospodinova byl I-

zrael, prvotiny úrod jeho. Všiekni, kteříž jej zžirali, obvinění byli; zlé věci na ně přišly, praví Hospodin.

4. Slyšte slovo Hospodinovo, dome Jakobův, a všecky čeledi domu Izraelského.

5. Takto praví Hospodin: Jakou sňledali oteové vaši při mně nepravost, že se vzdálili ode mne, a ehodíce za marností, marní učinění jsou,

6. Tak že ani neřekli: Kde jest Hospodin, kterýž nás * vyvedl z země Egypťské, kterýž nás vodil po poušti, po zemi pusté a strašlivé, po zemi vyprahlé a stínu smrti, po zemi, skrze niž neehodil žádný, a kdež žádný člověk nebydlil? ^{*2Mojz.12,33.51; 20,2.}

7. Nýbrž, když jsem vás nvedl do země * úrodné, abyste jedli ovoce její i dobré věci její, všedše tam, poškvrnili jste země mé, a děditi mé zohavili jste. ^{*5Mojz.2,8,7.}

8. Knězi neřekli: Kde jest Hospodin? a ti, kteříž se obírají s zákonem, nepoznali mne, pastýři pak odstopili ode mne, a proroci prorokovali skrze Bále, a za všemi neuzitečnými ehodili.

9. Pročež vždy nesnáz mám s vámi, praví Hospodin, i s syny synů vašich nesnáz mítí musím.

10. Projděte ale ostrovy Citim, a pohleďte, i do Cedar pošlete, a početřte pilně, a pohleďte, stalo-li se eo takého.

11. Zdali změnil kterýž národ bohy, ačkoli * nejsou bohové? Lid pak můj změnil slávu † svou v vše neuzitečnou. ^{*5Mojz.32,21. †Řím.1,23.}

12. Užasněte se nebesa nad tím, a děste se, chřadněte velmi, praví Hospodin.

13. Nebo dvoji zlost spáchal lid můj: Mne opustili * pramen vod živých, aby sobě vykopali čisterny, čisterny dřevé, kteréž nedrží vody. ^{*k.17,13. Žalm.36,10.}

14. Zdali otrok jest Izrael? Zdali man doma zplozený? Pročež vydán jest v loupež?

15. Lvičata řvou na něj, a vydávaji hlas svůj, a obraeji zemi jeho v pustinu; města jeho vypálena jsou, tak že není žádného obyvatele.

16. Obyvatelé také Nof a Taachpanes pasou na vrehu hlavy tvé.

17. Zdaliž toho sobě nepásobíš, opouštějíc Hospodina Boha svého v ten čas, když tě vodi po cestě své?

18. A nyní co tobě do cesty Egyptské, že piješ vodu z Nile? Aneb co tobě do cesty Assyrské, že piješ vodu z řeky?

19. Trestati tě bude zlost tvá, a odvrácení tvá domlouvati budou tobě. Poznejž tedy a viz, že zlá a hořká věc jest, že opouštíš Hospodina Boha svého, a není bázně mé při tobě, di Panovník Hospodin zástupů.

20. Ačkoli dávno polámal jsem jho tvé, potrhál jsem to, čím jsi svázána byla, a řeklas: Nebuduť sloužiti *modlám*, však * po každém pahrbku vysokém, a pod každým dřevem zeleným touláš se, ó nevěstko. ^{*v.23. k.3,6.}

21. Ješto jsem já tě * vysadil vinným kmenem výborným, všecku napořád semenem čistotným, i kterakž jsi mi proměnila se v plané révi cizího kmene? ^{*Izai.5,2. Mark.12,1.}

22. Nebo bys ty se pak umyla saunírem, a mnoho na sebe mýdla vypotřebovala, předceť patrná jest nepravost tvá před obličejem mým, praví Panovník Hospodin.

23. Kterakž můžeš říci: Nepoškrvňovala jsem se, za Báli jsem nechodila? Pohleď na cestu svou v tomto údolí, poznej, cos činila, dromedářko rychlá, kteráž znamená necháváš na cestách svých.

24. Jsi divoká oslice, zvyklá na poušti, kteráž podlé libosti duše své hltá vítr, když se jí příčina dá. Kdo jí překážku učíni? Všickni ti, kteříž jí hledají, nepotřebí se jim kvalitovati, naleznouť ji v měsíci jejím.

25. *Di-liť kdo:* Zdržuj nohu svou, aby bosá nebyla, a hrdlo své od zizně, tedy říkáš: To nic, * nikoli; nebo jsem zamílovala cizi, a za nimi choditi budu. ^{*k.18,12; 44,16,17.}

26. Jakož k hanbě přichází zloděj, když postižen bývá, tak zahanben bude dům Izraelský, oni, králové jejich, knížata jejich, a kněží jejich, i proroci jejich,

27. Kteríž říkají dřevu: Otec můj jsi, a kameni: Ty jsi mne zplodil. Nebo * se hřbetem ke mně obraceji a ne tváří, ale v čas trápení svého říkají: Vstaň a vysvoboď nás. ^{*k.32,33. 1 Král.14,9.}

28. I kdež jsou bohové tvoji, kterýchž jsi nadělal sobě? Necht vstanou, budou-li tě moci vysvoboditi v čas trápení tvého, poněvadž podlé počtu měst svých máš bohy své, ó Judo.

29. Co se vaditi budete se mnou? Vy všickni * odstoupili jste ode mne, di Hospodin. ^{*Zalm.53,4.}

30. Nadarmo jsem bil syny vaše, kážně nepřijali; sežral meč váš proroky vaše jako lev, kterýž dávi.

31. Ó národe, vy posudte slova Hospodinova, zdali jsem byl pouští Izraelovi, zdali zemi tmavou? Proč říká lid můj? Panujeme, nepřijdeme více k tobě?

32. Zdali se zapominá panna na ozdoby své, a nevěsta na tkanice své? Lid pak můj zapomněl se na mne za dny nesčíslné.

33. Proč zastáváš cesty své, hledajíc toho, což miluješ? Pročež i jiné nešlechetnice učíš cestám svým.

34. Nad to, na podolcích tvých nalézá se krev duší chudých nevinných. Nenesnadně nalézám to, nebo viděti to na těch všech *podolcích*.

35. A vždy říkáš: Poněvadž nevinná jsem, jistě odvrácena jest prehlivost jeho ode mne. Aj, já * v soud vejdu s tebou, proto že praviš: Nehřešila jsem. ^{*Izai.43,26.}

36. Proč tak běháš, proměňujíc cestu svou? Jakož jsi zahanbena od Assyrských, tak i od Egyptských zahanbena budeš.

37. Také odtud vyjdeš, a ruce tvé budou nad hlavou tvou; nebo zamítá Hospodin troštování tvá, a * nepovedeť se šťastně v nich. ^{*1 Mojj.14,41.}

KAPITOLA III.

Tvrdošíjnost lidu Judského a Izraelského. 12. Probuzení jich ku pokání, 16. užitek, 19. i způsob jeho.

Di dále: Propustil-li by * muž ženu svou, a ona odejde od něho, vdala by se za jiného muže, zdaliž se navrátí k ní více? Zdaliž by hrozně nebyla poškrvňena země ta? Ale ty, ač jsi smilnila s milovniky mnohými, a však navratíš se ke mně, di Hospodin. ^{*5 Mojj.24,4.}

2. Pozdvihni oči svých k vysokým místům, a pohleď, kdes necizoložila? Na cestách usazovalas se jim jako Arab na poušti, a poškrvnila jsi země smilstvím svým a nešlechetností svou.

3. A ačkoli zadržáni jsou podzimní dešťové, a deště jarního nebyvalo, však čelo ženy nevěstky majíc, nechtělas se styděti.

4. Zdali od nynějšího času volati bu-

deš ke mně: Otče můj, ty jsi vůdce mladosti mé?

5. Zdalíž *Báh* držeti * bude *hněv* na věčnost? Zdali ehovati *jej* bude na věky? Aj, mluvíš i pášeš zlé věci, jakž jen můžeš. ^{*Zalm.103,9.}

6. Tedy řekl mi Hospodin za duň Joziaše krále: Viděl-lis, co činila zpuruá dcera Izraelská? Chodivala na * každou horu vysokou, i pod každé dřevo zelené, a tam smilnila. ^{*2Kral.16,4.}

7. A ačkoli jsem řekl, když ty všecky věci ona činila: Nechť se navrátí ke mně, však se nenavrátila. Načež hleděla zpronevěřilá sestra její, dcera Judská.

8. Pročež vidělo mi se pro ty všecky příčiny, poněvadž cizoložila zpuruá dcera Izraelská, propustiti ji, a dáti ji listek zapuzení jejího. Však se vždy neulekla zpronevěřilá sestra její, dcera Judská, ale šedši, smilnila také sama.

9. I stalo se, že hanebným smilstvím svým poškvrnila země; nebo cizoložila s kamenem i s dřevem.

10. A však s tím se vším neobrátila se ke mně zpronevěřilá sestra její, dcera Judská, celým srdcem svým, ale pokrytě, praví Hospodin.

11. Protož řekl Hospodinu ke mně: Ospravedlnila duši svou zpuruá dcera Izraelská, více nežli zpronevěřilá Judská.

12. Jdi a volej slovy těmito ku půlnoční, a rei: Navrať * se, zpuruá dcero Izraelská, di Hospodin, a neoborí se tvář má zřívá na vás; nebo já dobrotivý jsem, di Hospodin, † aniž držím *hněvu* na věčnost. ^{*Izai.31,6. 2Par.30,9. †Zalm.103,8,9.}

13. Jen toliko poznej nepravost svou, že jsi od Hospodina Boha svého odstoupila, a sem i tam * běhala cestami svými k cizím pod každé dřevo zelené, a hlasu mého neposlouchali jste, di Hospodin. ^{*Izai.57,5.}

14. Navraťte * se synové zpurní, di Hospodin; nebo já jsem manžel váš, a příjmu vás, jednoho z města, a dva z čeledi, abych vás nvedl na Sion. ^{*k.18,11.}

15. Kdežto dám vám pastýře podlé srdce svého, kteříž pástí vás budou uměle a rozumně.

16. I stane se, když se rozmnožíte a rozplodíte v této zemi za dnů těch, di Hospodin, že nebudou říkati více: Truhla smlouvy Hospodinovy, aniž jim vstoupí na srdce, aniž zpromou na ni,

ani k ní choditi, aniž bude více u vážnosti.

17. V teu čas * nazývati budou Jeruzalém stolicí Hospodinovou, a shromáždí se tam všickni národové ke jménu Hospodinovu do Jeruzaléma, a nebudou choditi více podlé zdání srdce svého zlého. ^{*Izai.2,2,3.}

18. V těch dnech přijdou dům Judský s domem Izraelským, a přiberou se spolu z země půlnoční do země, kterouž jsem v dědictví uvedl oteřim vašim;

19. Ač já pravím: Kterakž bych tě počisti mohl mezi syny, a dáti tobě zemi žádostivou, dědictví slavné zástupů pohanských, leč abys mne vzýval, *říkaje*: Otče můj, a od následování mne abys se neodvracel?

20. Poněvadž jakož žena zpronevěruje se manželu svému, tak jste se zpronevěřili mně, dome Izraelský, di Hospodin.

21. Hlas po místech vysokých buď slyšán, pláč pokorné modlitby synů Izraelských. Nebo převrátivše cesty své, zapomněli se na Hospodina Boha svého, *řkoucího*:

22. Navraťte * se, synové zpurní, a uzdravím odvrácení vaše. *Řcete*: Aj, my jdeme k tobě, nebo ty, Hospodine, jsi Bůh náš. ^{*v.14.k.25,5.}

23. Právě marné jest v pahrbcích a v množství hor *doufání*; zajisté v Hospodinu Bohu našem jest * spasení Izraelovo. ^{*Zalm.3,9; 68,20,21.}

24. Nebo ohavnost ta zžirala práci oteřim našich od dětinství našeho, bravy jejich i skoty jejich, syny jejich i dcery jejich.

25. Ležíme v hanbě své, a příkrývá nás pohanění naše, že jsme * proti Hospodinu Bohu svému hřešili, my i oteové naši, od dětinství svého až do dne tohoto, a neposlouchali jsme hlasu Hospodina Boha svého. ^{*Zalm.106,6.}

KAPITOLA IV.

Napomenutí ku pokání. 5. Pohrůžky nekřjctím, a budoucí zpuštění země. 19. Nařikání proroka nad tím zlým. 27. Neproměnnost Božích soudů.

Budeš-li se míti navrátiti, Izraeli, di Hospodin, ke mně se navrať. Nebo odejmeš-li ohavnosti své od tváři mé a nebudeš-li se toulati,

2. A budeš-li přísahati právě, *náležitě* a spravedlivě, *říkaje*: Živt jest Hospo-

din, tedy požeňnání dávati sobě v něm budou národové, a v něm se chlubití.

3. Nebo takto praví Hospodin mužům Judským a Jeruzalémským: Zorťte sobě ouhor, a nerozsívejte do trní.

4. Obřežte se Hospodinu, a odejměte neobřízky srdce vašeho, muži Judští a obyvatelé Jeruzalémští, aby nevyšla jako oheň prehlivost má, a nehořela, tak že by nebyl kdo uhasiti, pro nešlechtnost předsevzetí vašich.

5. Oznamte v Judstvu, a v Jeruzalémě oblaste, a reete: *Trubte trubou v zemi, svolajte a sheťte lid, a reete: Shromazďte se, a vejďeme do měst hrazených.

^{*4 Mojj.10,9.}

6. Vyzdvihněte korouhev na Sionu, zmužile se mějte, nepostávejte; * nebo já zlé věci uvedu od půlnoce, a potření veliké.

^{*k.1,14.}

7. Vychází lev z houště své, a ten, kterýž hubí národy, vyšed z místa svého, táhne, aby obrátil zemi tvou v pustinu, a města tvá aby zbořena byla, tak aby nebylo žádného obyvatele.

8. Protož přepašte se žíněmi, kvělte a naříkejte; nebo není odvrácen hněv prehlivosti Hospodinovy od nás.

9. Stane se zajisté v ten den, dí Hospodin, že zhyne srdce královo a srdce knížat, užasnou se i kněží, a proroci diví se budou.

10. I řekl jsem: Aeh, Panovníče Hospodine, jistě že jsi velice podvedl lid tento, i Jeruzalém, říkáje: Pokoj míti budete, a však pronikl meč až k duši.

11. V ten čas řečeno bude lidu tomuto i Jeruzalému: Vítr tuhý z míst vysokých na poušti jde upřímo na lid můj, ne aby převíval, ani přechíšťoval.

12. Vítr silnější než oni přijde mi, nyní já také vypovím jim úsudky.

13. Aj, * jako oblakové vystupuje, a jako vícher vozové jeho, rychlejší jsou nežli orlice koni jeho. Běda nám, nebo poplěnění jsme.

^{*Abak.1,8.}

14. Obmej * od nešlechtnosti srdce své, Jeruzaléme, abys vysvobozen byl. Dokudž zůstávati budou u prostřed tebe myšlení marnosti tvé?

^{*Izai.1,16.}

15. Nebo hlas oznamujícího přichází od Dan, a toho, kterýž ohlašuje nepravost, s hory Efraim.

16. Připomínejte těmto národům, aj, ohlašujte Jeruzalémským, že strážní tá-

hnou z země daleké, a vydávají proti městům Judským hlas svůj.

17. Jako ti, kteříž hlídají polí, položí se proti němu vůkol; nebo jest mi odporný, dí Hospodin.

18. Cesta tvá a skutkové tvoji to způsobili tobě; tof nešlechtnost tvá, žeť to hořké jest, a že dosahá až do srdce tvého.

19. Ó střeva má, střeva má, bolest trpím, ó osrdí mé, kormoutí se ve mně srdce mé, nemohuť mlčeti. Nebo hlas trouby slyšíš, duše má, a prokřikování vojenské.

20. Potření za potřením provolává se, poplěněna zajisté bude všecka země, náhle poplěnění budou stanové moji, v okamžení kortýny mé.

21. Až dokud vídati budu korouhev, slýchati hlas trouby?

22. Nebo * bláznivý lid můj nezná mne, synové nemoudří a nerozumní jsou. Moudří † jsou k činění zlého, ale činiti dobře neumějí.

^{*5 Mojj.32,6. †Iim.16,19.}

23. Hledím-li * na zemi, a aj, nesličná jest a prázdna; pakli na nebe, není na něm žádného světla.

^{*Izai.5,30.}

24. Hledím-li na hory, a aj, třesou se, a všiekni pahrbkové pohybují se.

25. Hledím-li, a aj, není žádného člověka, a všeliké * ptaectvo nebeské zaleťtelo.

^{*k.9,10.}

26. Hledím-li, a aj, pole úrodné jest pouští, a všecka města jeho zbořena jsou od Hospodina a od hněvu prehlivosti jeho.

27. Nebo takto praví Hospodin: Spustne všecka země, a však * konce ještě neučiním.

^{*k.5,10,18.}

28. Kviliti bude nad tím země, a zasmuší se na hoře nebe, proto že jsem mluvil, co jsem myslil, a nelituji, aniž se odvrátím od toho.

29. Před hřmotem jezdců a těch, kteříž střilejí z lučistě, uteče všecko město. Vejdou do hustých oblaků, a na skáli vylezou; všecka města opuštěna budou, a žádný nebude bydleti v nich.

30. Ty pak pobubena jsuc, což činiti budeš? Ačkoli obláčíš se v šarlat, ačkoli se ozdobeš ozdobou zlatou, ačkoli líčíš * tvář svou líčidlem, darmo se okrašluješ. Pohrdají tebou frejři, bezživotí tvého hledají.

^{*2 Král.9,30.}

31. Nebo slyším hlas jako rodičky, svírání jako té, kteráž po nejprvé ku

porodu pracuje, hlas dcery Sionské, ustavičně vzdychající, a lomící rukama svýma, *řikající*: Běda mně nyní, nebo ustala duše má pro vrahy.

KAPITOLA V.

Osvědčen hříchtů lidu Judského, 6. i pomst Božích proti nim.

Zběhejte ulice Jeruzalémské, pohleďte nyní, a zvězte, a hleďte v nlicích jeho, naleznete-li muže, jest-li kdo, ještě by činil soud, a vyhledával toho, což pravého jest, a odpnuším jemu.

2. Ale i když řikají: Žít jest Hospodin, takovým způsobem křivě přísahají.

3. Ó Hospodine, zdalíž oči tvé *nepatří* na pravdu? Biješ je, ale necítí bolesti; hubíš je, *ale* nechťi přijímati kázně. Tvrdší jsou tváře jejich než skála, nechťi se navrátíti.

4. I řekl jsem já: Snad tito prostí jsou, nerozumně sobě počínají; nebo nejsou povědomi cesty Hospodinovy, soudu Boha svého.

5. Půjdu aspoň k přednějším, a mluvíti budu k nim; nebo oni povědomi jsou cesty Hospodinovy, soudu Boha svého. Ale i ti spolu * polámali jho, roztrhali svazky.

6. Protož je podává lev z lesa, * vlk večerní pohubí je, pardus číhati bude u měst jejich. Kdožkoli vyjde z nich, roztrhán bude; nebo mnohá jsou přestoupení jejich, rozmohly se převrácenosti jejich.

7. Kdež jest to, pročez bych měl odpustiti tobě? Synové tvoji opouštějí mne, a * přísahají skrze ty, kteříž nejsou bohové. Jakž jsem jen nasýtil je, hned cizoloží, a do domu nevěstky houfem se valí.

8. Ráno vstávajíc, jsou jako koni vytyli; každý * k ženě bližního svého řehce.

9. Zdalíž * pro takové věci nemám navštívití? dí Hospodin. A zdali nad národem takovým nemá mstítí duše má?

10. Vstupte na zdi jeho, a zkazte je, a nepřestávejte; svrzte štítky zdi jeho, nebo nejsou Hospodinovy.

11. Velice zajisté zpronevěřili se mi dům Izraelský a dům Judský, dí Hospodin.

12. Sčítali klam na Hospodina, a řikali: Není tak, nikoli nepřijde na nás zlé, a meče ani hladu nepocítíme.

13. Ti pak proroci pomínou s větrem, a žádného slova není v nich. Takt se stane jim.

14. Protož takto praví Hospodin Bůh zástupů: Proto že tak mluvíte, aj, já způsobil, aby * slova tvá v ústech tvých byla jako oleň, a lid tento dřívím, kteráž on zžře.

15. Aj, já přivedu na vás * národ zdaleka, ó dome Izraelský, dí Hospodin, národ silný, národ starodávní, národ, jehož jazyka nebudeš uměti, ani rozuměti, co mluví.

16. Jehož toul jako hrob otevřený, všickni jsou silní.

17. A vytrávi obilí tvé a chléb tvůj, požerou syny tvé a dcery tvé, poji bravy tvé i skot tvůj, poji vinné kmemy tvé i fíkoví tvé, města tvá hrazená, v nichž ty doufáš, znuzi mečem.

18. A však ani těch časů, dí Hospodin, neučiním s vámi konce.

19. Nebo stane se, když řeknete: Proč nám * činí Hospodin Bůh náš všecko toto? že řekneš jim: Jakož jste opustili mne, a sloužili bohům cizozemců v zemi své, tak sloužiti budete cizozemcům v zemi ne své.

20. Oznamtež to v domě Jákobově, a rozhlaste v Judstvu, řkouce:

21. Slyštež nyní toto, lide bláznivý a nesmyslný, kteříž oči mají a nevidí, kteříž uši mají a neslyší:

22. Což se mne nebudete báti? dí Hospodin. Což před obličejem mým nebudete se trásti? Kterýž jsem položil písek za cíl moři ustanovením věčným, jehož nepřekračuje. Ačkoli zmítají se, však neodolají, ačkoli zvučí vlnobití jeho, však ho nepřecházejí.

23. Ale lid tento má srdce zarputilé a zpurné, odstoupili a odešli.

24. Ani neřekli v srdci svém: Bojme se již Hospodina Boha našeho, * kterýž dává déšť jarní i podzimní časem svým, téhodná nařízených ke žni ostřihá nám.

25. Nepravostit * vaše překážku činí těm věcem, a hříchové vaši připravují vás o to dobré.

26. Nebo nalézají se v lidu mém bezbožníci; strážte jako čížečníci, kteříž lécejí, stavějí osidla, lidi lapají.

27. Jako klee plná ptáků, tak domové jejich plni jsou lstí. Protož zrostli a zbohatli,

28. Vytyli jsou, lsknou se, nadto umějí se vyhýbati bidám. Pře nesoudí, ani pře * sirotka, a však šťastně se jim vede, ačkoli k spravedlnosti chudým nedopomáhají. ^{*2 Mojž. 22, 22.}

29. Zdalíž * pro takové věci nemám navštívití jich? di Hospodin. Zdali nad národem takovým nemá mstiti duše má? ^{*k. 9, 9.}

30. Vše užasnuti hodná a hrozná děje se v zemi této.

31. Proroci prorokují lživě, a kněží panují skrze ně, a lid můj miluje to. Čeho byste pak neučinili naposledy?

KAPITOLA VI.

Prorocví o přitážení Babylonských proti Judským. 8. Napomenutí jich ku pokání. 9. Pomsta nad nekajícími. 13. Hriebové lidu i správci jejich.

Shromážďte se, synové Beniaminovi, z prostředku Jeruzaléma, a v Tekoa trubte trubou, a nad Betkarem vyzdvihněte koronhev; nebo viděti zlé od půlnoci, a potření veliké.

2. Panně krásné a rozkošné připodobnil jsem byl deeru Sionskou.

3. Ale přitáhnou k ní pastýři s stády svými, rozbijí * proti ní stany vůkol, spase každý místo své. ^{*k. 4, 17.}

4. Vyzdvihněte proti ní válku, vstaňte a přitrhne o poledni. Běda nám, že pomíjí den, že se roztáhli stínové večerní.

5. Vstaňte a přitrhne v noci, a zkazme paláce její.

6. Takto zajisté praví Hospodin zástupů: Nasekejte dříví, a zdělejte proti Jeruzalému náspy. Toť jest to město, kteréž navštíveno býti musí; což ho koli, jen nátisk jest u prostřed něho.

7. Jakož studnice vyprýštíje vodn svou, tak ono vyprýštíje zlost svou. Nátisk a zlobu slyšeti v něm před obličejem mým ustavičně, bolest i bití.

8. Usmysl sobě, ó Jeruzaléme, aby se neodloučila duše má od tebe, abych tě neobrátil v pustinu, v zemi nebydlitelnou.

9. Takto praví Hospodin zástupů: Jistě paběrovati budou jako vinný kmen ostatek Izraele. *řikajíce*: Sahej rukou svou jako ten, kterýž víno zbirá do putny.

10. Komuž mluvíti budu, a kým osvědčovati, aby slyšeli? Aj, * neobřezané jsou uši jejich, tak že nemohou pozorovat;

aj, slovo Hospodinovo mají v posměchu, a nemají líbosti v něm. ^{*k. 5, 21.}

11. Protož pláť jsem prehlivosti Hospodinovy, ustal jsem, drže *ji* v sobě. Vylita bude *i* na maličké vně, spolu i na shromáždění mládenců, ovšem pak muž s ženou jat bude, stařeč s kmetěm.

12. A * dostanou se domové jejich jiným, též pole i ženy, když vztáhnou ruku svou na obyvatele této země, di Hospodin. ^{*5 Mojž. 23, 30.}

13. Od nejmenšího zajisté z nich, až do největšího z nich, * všickni napořád vydali se v lakomství, anobř od proroka až do kněze všickni napořád provodí faleš. ^{*k. 8, 10. Izai. 56, 11.}

14. A hojí potření dcery mého povrehu, *řikajíce*: * Pokoj, pokoj, ješto není žádného pokoje. ^{*k. 8, 11.}

15. Styděli-liž * se pak co proto, že ohavnost páchali? Aníž se *lid* co styděl, aníž jich *proroci* k zahanbení přivesti uměli. Protož padnou mezi padajícími; v čas, v němž je navštívím, klesnou, praví Hospodin. ^{*k. 8, 9, 12.}

16. Když takto říkával Hospodin: Zastavte se na cestách, a pohledte, a vyptejte se na stozky staré, která jest cesta dobrá, i hledte po ní, a * naleznete odpočinutí duši své, tedy říkávali: Nebudeme choditi. ^{*Mat. 11, 29.}

17. Když jsem pak ustanovil nad vámi strážné, *řka*: Mějtež pozor na zvuk trouby, tedy říkávali: Nebudeme pozorovati.

18. Protož slyšte, ó národové, a poznej, ó shromáždění, co se děje mezi nimi.

19. Slyš, ó země: Aj, já uvedu zlé na lid tento, ovoce myšlení jejich, proto že nepozorují slov mých, ani zákona mého, ale jim pohrdají.

20. K čemuž * mi kadidlo z Sáby přichází, a vonná třtina výborná z země daleké? Zápalů vašich nelibují sobě, aníž oběti vaše jsou mi příjemné. ^{*Izai. 1, 11. Žalm. 50, 8.}

21. Protož takto praví Hospodin: Aj, já nakladu lidu tomuto úrazů, a zurážejí se o ně otcové, tolikéž i synové, soused i bližní jeho, a zahynou.

22. Takto praví Hospodin: Aj, lid přitáhne z země půlnoční, a národ veliký povstane od končin země.

23. Lučičtě i kopí pochyti, každý ukrutný bude, a neslitují se. Hlas jejich jako moře zvučeti bude, a na koních

jezditi budou, zšikovani jako muž k boji, proti tobě, ó dcero Sionská.

24. Jakž uslyšíte pověst o něm, opadnou ruce naše; ssonžení zachvátí nás, a bolest jako rodičku.

25. Nevyeházejte na pole, a na cestu neehodte; nebo meč nepřitele a strach jest vůkol.

26. Ó dcero lidu mého, přepaš se žini, a válej se v popele. Vydej se v kvilení, jako po * synu jednorozeném, v kvilení přehořké; nebo náhle přitáhne zhoubee na nás. *Amos.8.10.

27. Dal * jsem tě za věži v lidu tvém, a za baštn, abys spatřoval a zkušoval cesty jejich. *k.1.18.

28. Všiekni json z zarputilých nejzarputilejší, chodí jako utrhač, json ocel a železo, všiekni napořád zhoubcové json.

29. Prahnon měchy, od ohně mizí olovo, nadarmo ustavičně přepaluje *zlatník*; nebo zlé věci nemohou býti odděleny.

30. Stríbrem falešným nazovou je, nebo Hospodin zavrhl je.

KAPITOLA VII.

Napomenutí lidu Judského ku pokání. 7. Zaslíbení milosti kajícím. 8. Hříchové lidu rozlični; 12. osvědčení pomst Božích proti němu.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, řkoucí:

2. Postav se v bráně domu Hospodinova, a ohlašuj tam slovo toto, a rei: Slyšte slovo Hospodinovo všiekni Judšti, kteříž velázíte do bran těchto, abyste se klaněli Hospodinu.

3. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Polepšte * cest svých i předsevzetí svých, a způsobím to, abyste bydlili na místě tomto. *k.18.11:25.5-26.13.2Křál.17.13.

4. Neskládejte naděje své v slovích živých, říkajice: Chrám Hospodinův, chrám Hospodinův, chrám Hospodinův jest.

5. Ale jestliže všelijak polepšíte cest svých, a předsevzetí svých, jestliže spravedlivé sond konati budete mezi mužem a mezi bližním jeho;

6. Přichoziho, * sirotka a vdovy neutisknete, a krve nevinné nevyležete na místě tomto, a za bohy † cizími nebudete-li ehoditi k svému zlému: *2Mojž.22.22.†Jer.25.6.

7. Tedy způsobím, abyste bydlili na

místě tomto, v zemi, kterouž jsem dal oteům vašim, od věků až na věky.

8. Aj, vy skládáte naději svou v slovích živých, kteréž neprospívají.

9. Zdaliž kradonce, mordujice a eizoložice i krůvě přísahajice a kadice Bálovi, též chodice za bohy cizími, jiehž neznáte,

10. Předce * ehoditi a postavovati se budete před obličejem mým v domě tomto, kterýž nazván jest od jména mého, a říkati: Vyproštění † jsmo, abyste páchali ty všecky ohavnosti?

11. Což * peleši lotrovskon jest dům tento před očima vašima, kterýž nazván jest od jména mého? Aj, takéť já vidím, di Hospodin. *Izai.1.12.†Jer.4.10.†Izai.56.7.†Mat.21.13.

12. Ale jděte aspoň na místo mé, kteréž bylo v Silo, kdež jsem byl způsobil příbytek jménu svému z počátku, a vizte, eo jsem učinil jemu pro nešlechternost lidu svého Izraelského.

13. Protož nyní, že činíte všecky skutky tyto, di Hospodin, a když mluvím k vám, ráno * vstáváje, a to ustavičně, tedy neposlouháte, a když volám na vás, tedy neozýváte se: *k.11.7.

14. Protož * učiním domu tomuto, kterýž nazván jest od jména mého, v němž vy doufáte, i místu tomuto, kterýž jsem dal vám a oteům vašim, jako jsem učinil Silo; *k.26.6.

15. A zavrhu * vás od tváři své, jako jsem zavrhl bratři vaše, všecko sítě Efraimovo. *2Křál.21.20.

16. Ty * tedy nemodl se za lid tento, aniž pozdvihuj za ně hlasu a modlitby, aniž se přimlouvej ke mně; nebo tě nikoli nevyslyším. *k.11.14.

17. Zdaliž sám nevidíš, eo oni čini v městech Judských a po ulieh Jeruzalémských?

18. Synové * zbirají dříví, a oteové zanečují oheň, ženy pak zadělávají těsto, aby pekly koláče tvorů nebeskému, a obětovali oběti mokré bohům cizím, aby mne poponzeli. *k.44.19.

19. Zdaliž to proti mně jest, že mne oni popouzeji? di Hospodin. Zdali není proti nim k zahanbení tváři jejich?

20. Pročež takto praví Panovník Hospodin: Aj, * hněv můj a prehlivost má vylita bude na místo toto, na lidi i na hovada, i na dříví polní, i na úrody země, a hořeti bude, tak že neuhasne. *k.4.4:21.12.

21. Takto pravi Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Zápaly své přidejte k obětem svým, a jezte maso.

22. Nebo jsem nemluvil s otcí vašimi, aniž jsem přikázal jim v ten den, v kterýž jsem je vyvedl z země Egyptské, o zápalích a obětech.

23. Ale toto přikázal jsem jim, řka: Poslouchejte hlas mého, a * budu vaším Bohem, a vy budete mým lidem, a choďte po vši cestě, kterouž jsem vám přikázal, aby vám dobře bylo.

*k.11,4. 2Mojš.19,5. 2Kor.6,16.

24. Však neposlechli, aniž naklonili ucha svého, ale chodili po radách, a podlé zdání srdce svého zlého. Obrátili se ke mué hřbetem a ne tváří svou.

25. Od toho času, jakž vyšli otcové vaši z země Egyptské, až do tohoto dne posílal jsem k vám všechny služebníky své proroky, každý den ráno vstávajíje, a * to ustavičně.

*2 Par.36,15.

26. Však * neposlechli mne, aniž naklonili ucha svého, ale zatvrdiše šíji svou, hůře činili nežli otcové jejich.

*k.6,10; 44,5.

27. Když jim mluviš všecka slova tato, ani tebe neposlouchají, a když voláš na ně, neohlašují se tobě.

28. Protož reč jim: Tento jest národ, kteříž neposlouchají hlasu Hospodina Boha svého, aniž přijímají naučení. Zhynula pravda, a vymizela z úst jejich.

29. Ohol vlasy své a zavrz, a naříkej hlasem na místech vysokých; * nebo zavrhl Hospodin a opustil rodinu, na kterouž se velmi hněvá.

*k.6,30.

30. Činili zajisté synové Judovi, což zlého jest před očima máma, di Hospodin. Nastavěli olavností svých v domě tom, kterýž nazván jest od jména mého, aby poškrvnili jej.

31. Nadto vzdělali výsosti Tofet, kteréž jest v údolí syna Hinnom, * aby pálili syny své i dcery své ohněm, čehož jsem nepřikázal, aniž vstoupilo na srdce mé.

*3Mojš.18,21.

32. Protož aj, dnové jdou, di Hospodin, kdyžto nebude slouti vice Tofet, ani údolí syna Hinnom, ale údolí mordu, a pochovávati budou v Tofet, nebo nebude dostávati místa.

33. I budou * mrtvá těla lidu tohoto za pokrm ptactvu nebeskému a šelmám zemským, a nebude žádného, kdo by odstrašil.

*k.9,22; 16,4.

34. Způsobim také, aby přestal v městech Judských a v ulicích Jeruzalémských * hlas radosti a hlas veselé, hlas ženicha a hlas nevěsty; nebo pustinou učiněna bude země.

*k.16,9. Zjev.18,23.

KAPITOLA VIII.

Pohrůzka modlářům, 4. služba Judským ku pokání, 5. hříchové jejich, 12. pomsta Boží nad nimi, 16. Proroctví o přitažení Kaldejských. 18. Naříkání nad zabnutím lidu.

V ten čas, di Hospodin, vyberou kosti králů Judských, i kosti knížat jejich, i kosti kněží, i kosti proroků, ano i kosti obyvatelů Jeruzalémských z hrobů jejich,

2. A rozmečí je proti slunci a měsíci, i proti všemu vojsku nebeskému, kteréž milují, a kterýž * slouží, a za kterýž chodí, a kterýchž hledají, a kterýž se klanějí. Nebudou sebrány, ani pochovány, budou místo hnoje na svrhu ku země.

*2 Král.17,16.

3. I bude žádostivější smrt nežli život všechněm ostatkům těm, kteříž pozůstanou z rodiny této nešlechtné na všech místech, kdež by koli pozůstali, tam kamž je zaženu, di Hospodin zástupů.

4. Protož diš jim: Takto pravi Hospodin: Tak-liž padli, aby nemohli povstati? Tak-liž se odvrátil, aby se nemohl zase navrátiti?

5. Proč se odvrátil lid tento Jeruzalémský odvrácením věčným? Chytají se lsti, a nechtí se navrátiti.

6. Pozoroval jsem a poslouchal. Nemluvi, což pravého jest; není, kdo by žele zlosti své, říkáje: Což jsem učinil? Každý obrácen jest k běhu svému jako kůň, kterýž prudce běží k boji.

7. Ješto čáp u povětří * zná nařízené časy své, a hrdlíčka i řeráb i vlaštovice šetri času přiletu svého, lid pak můj nezná soudu Hospodinova.

*Izai.1,3.

8. Jakž můžete říci: Moudří jsme a zákon Hospodinův máme? Aj, * jistě nadarmo dělá písař péro, nadarmo jsou v zákoně zběhlí.

*k.7,8.

9. Kohož * zahanbili ti moudří? Kdo jsou předěšení a jati? Aj, slovem Hospodinovým pohrdají, jakáž tedy jest moudrost jejich?

*k.6,15.

10. A protož * dám ženy jejich jiným, pole jejich těm, kteříž by je opanovali; nebo od nejmenšího až do největšího všickni napařád vydali se v lakomství,

od proroka až do kněze všickni napořád provodí faleš.

*Izai.13,16.

11. Nebo hojí potření deery lidu mého po vřehu, říkajíce: Pokoj, pokoj, ješto není žádného pokoje.

12. Jsou-liž zahanbování, proto že obavnost páchali? Ba ani se co nстыdli, ani zahanbiti uměli. Protož padnou, když oni padati budou; v čas, v němž je navštívím, klesnou, praví Hospodin.

13. Do konce vykořením je, di Hospodin. Nebude žádného hroznu na vinném kmennu, ani žádných fiků na fíkn, ano i list sprehne, a což dám jim, odjato bude.

14. Proč my *tu* sedíme? Shromažďte se, a vejděme do měst hrazených, a odpočíneme tam. Ale Hospodin Bůh náš káže odpočívati nám, když vodou jedovatou napojí nás, proto že jsme hřešili proti Hospodinu.

15. Čekej * pokoje, ale nie dobrého, času uzdravení, ale aj, hrůza.

*k.11,19.

16. Od Dan slyšeti frkání koní jeho, od hlasu prokřikování silných jeho všechna země se třese, kteříž táhnou, aby zžirali zemi i všecko, což jest na ní, město i ty, kteříž bydlejí v něm.

17. Nebo aj, já pošlu na vás * hady nejedovatější, proti nimž nie neprospívá zaklínání, a štipati vás budou, di Hospodin.

*4Mojz.21,6.

18. Srdec mé ve mně, kteréž by mne mělo občerstvovati v zámutku, mdlé jest.

19. Aj, hlas křiku deery lidu mého z země velmi daleké: Zdali Hospodina není na Sionu? Zdali krále jeho není na něm? Proč mne popouzeli rytinami svými, marnostmi cizozemců?

20. Pominula žeň, dokonalo se léto, a my nejsme vyproštěni.

21. Pro potření deery lidu mého potřín jsem, smutek nesu, užasnutí podjalo mne.

22. Což není žádného * lékařství v Galád? Což není žádného lékaře tam? Proč tedy není zhojenu dcera lidu mého?

*k.46,11.

KAPITOLA IX.

Nařikánt nad zhoubou Judských, 3. hříchové jejich, 9. pomsta pro ně. 17. Pláč. 23. Chlouba v Bolu. 25. Pohrůzka bezbožným.

Ó * kdo *mi to dá*, aby hlava má byla vodou, a oči mé pramenem slzi, abych dnem i noci oplakati mohl zmordovaných deerky lidu svého.

*k.13,17; 14,17.

2. Ó kdo mne postaví na poušti v hospodě počestných, abych opustil lid svůj, a odšel od nich; nebo všickni jsou cizoložníci, zběh zpronevěřilých,

3. A * natahují jazyka svého *ke lži* jako lučičtě své. Zmocnili se na zemi, ale ne k pravdě; nebo ze zlého ve zlé jdou, a mne neznají, praví Hospodin.*Zalm.52,4.

4. Každý stráž se bližního svého, a ne každému bratru se dověřuj; nebo každý bratr hledí všelijak podtrhnouti, a každý bližní jako utrhač chodí.

5. A jeden každý bližního svého oklamává, a pravdy * nemluví; něi jazyk svůj mluvíti lež, neprávě činíce, ustávají.

*Zalm.52,5.

6. Tvůj byt jest u prostřed lidu přestivého; pro lest nechtějí mne poznati, di Hospodin.

7. Z té příčiny takto praví Hospodin zástupů: Aj, já přeháněje, pruboval jsem je. Jakž tedy již naložiti mám s deerou lidu svého?

8. Střela * zabíjející *jest* jazyk jejich, lest mluví. Ústy + svými pokojně s bližním svým mluví, ale v srdci svém skládá úklady své.

*Zalm.64,4. + Zalm.12,3; 62,5.

9. Zdali * pro takové věci nemám jich navštíviti? di Hospodin. Zdaliž nad národem takovým nemá mstíti duše má?

*k.5,9,29.

10. Pro tyto hory dám se v pláč a v nařikání, a pro pastviště, kteráž jsou na poušti, v kvilení; nebo popálena budou, tak že nebude žádného, kdo by skrze ně šel, aniž bude slyšán hlas dobytka. Od ptactva nebeského až do hovada všecko se odběře a odejde.

11. A * obrátím Jeruzalém v hromady, příbytek draků, a města Judská obrátím v pustinu, tak že nebude obyvatele.

*k.10,22. Zalm.79,1.

12. Kdo jest ten muž * moudrý, ješto by rozuměl tomu? A k komu mluvila ústa Hospodinova, ješto by oznamoval to, proč zahynouti má tato země, a vypálena býti jako poušť, tak aby nebylo, kdo by skrze *ni* šel?

*5Mojz.32,29.

13. Nebo praví Hospodin: * Proto že opustili zákon můj, kterýž jsem jim předložil, a neposlouchali hlasu mého, aniž chodili za ním,

*1Kral.9,9.

14. Ale * chodili za myšlénkami srdce svého a za Báli, čemuž je naučili otcové jejich:

*k.3,17; 7,24.

15. Protož takto praví Hospodin zástu-

ů, Bůh Izraelský: Aj, já nakrmím je, otíží lid tento, * pelynkem, a napojím je vodou jedovatou. *k.8,14.

16. Nebo * rozptýlím je mezi národy, kterýchž neznali oni, ani otcové jejich, a posílají budu za nimi meč, až je do konce vyhladím. *5 Mojs.28,36.64.

17. Takto praví Hospodin zástupů: Pílně považte, a svolajte ty, kteréž nařikávají, ať přijdou, a k těm, kteréž jsou vycvičené, pošlete, aby přišly.

18. Nechť pospíší, a daří se nad námi v nařikání, aby slzy tekly z očí našich, a víčka naše oplývala vodou.

19. Hlas zajisté nařikání slyšeti z Siona: Jak jsme pohubeni! Stydíme se náramně, že jsme ztratili zemi, že boží řiibytky naše.

20. Anobřz slyšte, ženy, slovo Hospodinovo, a nechť přijme ucho vaše slovo úst jeho, abyste učily dcerky své nařikání, a jedna každá tovaryšku svou kvílení.

21. Nebo vlezla smrt okny našimi, vstala na paláce naše, aby vyhubila děti z ryneků a mládence z ulic.

22. (Mluv i to: Takto dí Hospodin:) A padla * mrtvá těla lidská jako hnůj po poli, a jako snopové za žencem, a není žádného, kdo by pochoval. *k.7,33;19,7.

23. Takto praví Hospodin: Nechlub se moudrý * v moudrosti své, ani se chlub silný v síle své, aniž se chlub bohatý v bohatství svém. *1 Kor.1,31.2 Kor.10,17.

24. Ale v tom nechť se chlubit, kdo se chlubit, že rozumí a zná mne, že já jsem Hospodin, kterýž činím milosrdenství, soud i spravedlnost na zemi; nebo v všech věcech libost mám, dí Hospodin.

25. Aj, dnové jdou, praví Hospodin, v nichž navštívím každého, obřezaného i neobřezaného,

26. Egyptské i Judské, a Idumejské i Ammonitské, a Moabské, i všecky, kteří v nejzadnějším koutě bydlí na poušti. Nebo ti všickni národové jsou neobřezaní, tolikéž všecken dům Izraelský est * neobřezaného srdce. *5 Mojs.30,6. Skutk.7,51.

KAPITOLA X.

sejlik osklivé modly pohanské, od nich k Bohu živému mysl lidu toho obrací, 17. a pomsty modlářům osvědčív, 23. za milostivé trestání Bohu se modlí.

1. Slyšte slovo toto, kteréž mluví k vám Hospodin, ó dome Izraelský.

2. Takto praví Hospodin: Cestě poha-

nů neučte se, aniž se znamení nebeských děste, neboť se jich děsí pohané.

3. Ustanovení zajisté těch národů jsou pouhá marnost. Nebo setna dřevo sekerou v lese, dílo rukou řemeslníka,

4. Stříbrem * a zlatem ozdobi je, hřebíky a kladivý utvrzují je, aby se neviklalo. *Izai.40,19.

5. Jsou jako palmový špalek tvrdý, ani * nemluví; nošeni býti musejí, nebo choditi nemohou. Nebojtež se jich, nebo zle učiniti nemohou, aniž také dobře učiniti mohou. *Zalm.115,5,6,7.

6. Z nichž není žádného tobě podobného, ó Hospodine; veliký jsi, i jméno tvé veliké jest v moci.

7. Kdož by * se nebalí tebe, králi národů? Na tebeť zajisté to sluší, poněvadž mezi všemi mudrci národů, i ve všem království jejich nikdá nebylo podobného tobě. *Zjev.15,4.

8. A však ze spolka zhlupěli, a blázni jsou; z dřeva učiti se jest pouhá marnost.

9. Stříbro tažené z zámoří přivážino bývá, a zlato z Úfaz, dílo řemeslníka a rukou zlatníka; z postavce modrého a šarlatový jest oděv jejich, všecko to jest dílo umělých.

10. Ale Hospodin jest Bůh pravý, jest Bůh živý a král věčný, před jehož prchlivostí země se třese, aniž mohou snésti národové rozhnívání jeho.

11. (Takto říkejte jim: Bohové ti, kteříž nebe ani země neučinili, nechť zahynou z země, a nechť jich není pod nebem.)

12. Kterýž * učinil zemi mocí svou, kterýž utvrdil okršlek světa moudrostí svou, a opatrností svou rozťáhl nebesa. *k.51,15.1 Mojs.1,6,9.

13. Kterýžto když * vydává hlas, ječení vod bývá na nebi, a kterýž působí to, aby vystupovaly páry od kraje země, blýskání s deštěm přivodí, a vyvedí vítr z pokladů svých. *Zalm.135,7.

14. Tak zhlupěl každý člověk, že nezná toho, že zahaban bývá každý zlatník pro rytinu; nebo slitina jeho jest faleš, a není ducha v nich.

15. Marnost jsou a dílo podvodů; v čas, v němž je navštívím, zahynou.

16. Není podobný těmto díl Jákobův, nebo on jest stvořitel všeho; Izrael tolikéž jest pokolení dědictví toho, jehož jméno * jest Hospodin zástupů. *k.51,15.

17. Sběř z země koupi svou, ty, kteříž bydlíš v pevnosti této.

18. Nebo takto praví Hospodin: Ať, já vyhodím z praku obyvatele země této pojednou, a ssoužím je, aby shledali toto:

19. Běda mně pro setření mé, přebolestná jest rána má, ješto jsem já byl řekl: Jistě tuto nemoc * budu moci snést. *Zalm.77,11.

20. Stan můj popléněn jest, a všiekni provazové moji potrháni jsou. Synové moji odebrali se ode mne, a není žádného; není žádného, kdo by více rozbíjel stan můj, a roztáhl kortýny mé.

21. Nebo zhlupěli pastýři, a Hospodina se nedotazovali; protož nevede se jim šťastně, a všecko stádo pastvy jejich rozptýleno jest.

22. Ať, pověst jistá přichází, a pohnutí veliké * z země půlnoční, aby obrácena byla města Judská v pustinu a v příbytek draků. *k.1,14.

23. Vim, Hospodine, že není v * moci člověka cesta jeho, aniž jest v moci muže toho, kterýž chodí, aby spravoval krok svůj. *Zalm.37,23. Přisl.5,21.

24. Kářej * mne, Hospodine, však milostivě, ne v hněv svém, abys nesetřel mne. *Zalm.6,2; 38,2.

25. Vyli * hněv svůj na ty národy, kteříž tebe neznají, a na rodiny, kteréž jména tvého nezývají; nebo zžirají Jakoba, a tak zžirají jej, aby jej všeho sežrali, a obydlí jeho v poustku obrátili. *Zalm.79,6.

KAPITOLA XI.

Bůh poroně proroku, aby přidržel k plnění smlouvy Boží, 9. Obviňuje z přestupování ji, 11. i pomstou hrozí, 18. Úklady proroku činěné zjevuje, 21. i trestati proto chce.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, řkoucei:

2. Slyšte slova smlouvy této, kteráž byste mluvili mužům Judským, a obyvatelům Jeruzalémským,

3. A rei jim: Takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Zlořečený * ten člověk, kterýž by neposlechl slov smlouvy této, *5Mojs.27,26. Gal.3,10.

4. Kterouž jsem vydal oteům vašim tehdaž, když jsem je vyvedl z země Egyptské, z peci železné, řka: Poslouchejte * hlasu mého, a činite to všecko, tak jakž přikazuji vám, i budete lidem mým, a já budu Bohem vašim, *k.7,23.

5. Abych splnil přísahu, kterouž jsem

učinil oteům vašim, * že jim dám zemi oplývající mlékem a strdí, jakž dnešní den jest. Jemuž odpověděv, řekl jsem: Amen, Hospodine. *1 Mojs.12,7.

6. Potom řekl mi Hospodin: Ohlašuj všecka slova tato po městech Judských, a po ulicích Jeruzalémských, řka: Slyšte slova smlouvy této, a činite je.

7. Nebo častokrát osvědčoval jsem se oteům vašim, od toho dne, jakž jsem je vyvedl z země Egyptské, až do dne tohoto; ráno přivstává * a osvědčuje se, říkával jsem: Poslouchejte hlasu mého. *k.7,13.

8. Ale * neposlouchali, aniž naklonili ucha svého, nýbrž chodil jeden každý po zdání srdce svého zlého. Pročež uvedl jsem na ně všecka slova smlouvy této, kterouž jsem přikázal plniti, ale neplnili. *k.7,13,24.

9. Tehdy řekl mi Hospodin: Nalézá se spiknutí mezi muži Judskými, a mezi obyvateli Jeruzalémskými.

10. Obrátili se k nepravostem oteů svých starých, kteříž nechtěli poslouchati slov mých. Tolikéž tito chodí za bohy eizimi, sloužíc jim; dům Izraelský a dům Judský zrušili smlouvu mou, kterouž jsem učinil s otei jejich.

11. Protož takto praví Hospodin: Ať, já uvedu na ně zlé, z něhož nebudou moci vyjiti. * By pak volali ke mně, nevyšlyšim jich. *Izai.1,15.

12. I půjdou města Judská i obyvatelé Jeruzalémští, a budou volati k bohům těm, kterýmž kadi, ale * nikoli nevysvobodí jich v čas bídy jejich, *k.2,28.

13. Ačkoli * podlé počtu měst máš bohy své, ó Judo, a podlé † počtu ulic Jeruzalémských nastavěli jste oltářů ohavnosti té, oltářů, na nichž byste kadili Bálovi. *k.2,28. †Ozeáš.8,11.

14. Protož ty * nemodl se za lid tento, aniž pozdvihuj za ně hlasu a modlitby; neboť nikoli nevyšlyšim jich v ten čas, když by volali ke mně příčinou svého zlého. *k.7,16; 14,11; 15,1.

15. Co jest milému mému do mého domu, poněvadž nestydatě páše nešlechterností s mnohými, a oběti svaté odešly od tebe, a že v zlosti své plěšeš?

16. Byltě Hospodin nazval jméno tvé olivou zelenající se, pěknou pro ovoce ušlechtilé, ale s zvukem bouře veliké zapálí ji s bůry, když polámi ratolesti její.

17. Nebo Hospodin zástupů, kterýž tě byl štípl, vykřikl zlé proti tobě, pro nešlechtnost domu Izraelského a domu Judského, kterouž mezi sebou páchali, aby mne popouzeli, kadíce Bálovi.

18. Hospodin zajisté oznámil mi, i dověděl jsem se. Tehdáž jsi mi nkázal předsevzetí jejich,

19. Když jsem já byl jako * heránek a volček, kterýž veden bývá k zabití. Nebo nevěděl jsem, by proti mně rady skládali: Zkazmeť strom s ovocem jeho, a vyhladíme jej z země živých, aby jméno jeho nebylo připomínáno více.

^{*Izai.53,7. †Žalm.83,5.}

20. Ale ó Hospodine zástupů, soudce spravedlivý, * kterýž zkušuješ ledví i srdce, necht se podívám na pomstu tvou nad nimi; nebo jsem tobě zjevil při svou.

^{*k.17,10; 20,12. Žalm.7,10.}

21. Protož takto praví Hospodin o Anatotských, kteříž hledají bezživostí tvého, říkajíce: Neprorokuj ve jménu Hospodinovu, abys neumřel v ruce naši:

22. Protož takto praví Hospodin zástupů: Aj, já navštívím je. Mládenci zblíti budou mečem, synové jejich i deery jejich zemrou hladem,

23. A nebudou míti potomků, když uvedu zlé na Anatotské, času toho, v němž je navštívím.

KAPITOLA XII.

Naríkáni nad bezbožností Anatotských. 5. Ukázání větších neslechtností při Jeruzalémských, s osvědčením pomsty obojím. 14. Pohrůzka pohanům, 15. a zaslibení kajítcem z Židů i pohanů.

Spravedlivý zůstaneš, Hospodine, povedu-li odpov proti tobě, a však o soudech tvých mluviti budu s tebou. Proč se * cestě bezbožníků šťastně vede? Mají pokoj všickni, kteříž se pyšně zpronevěřili.

^{*Job 21,7.}

2. Štěpuješ je, ano i vkořeňuji se; rostou, ano i ovoce nesou ti, jejichžto úst blízko jsi, ale daleko od ledví jejich.

3. Ale * ty, Hospodine, znáš mne, prohlédáš mne, a zkusils srdce mého, že s tebou jest, onyno pak táhneš jako ovce k zabíjení, a připravuješ je ke dni zabití.

^{*Žalm.17,3; 139,1.2.3.}

4. Dokudž by * žalostila země, a bylina všeho pole svadla pro zlost přebývajících v ní, a hynulo každéť hovoďo i ptactvo? Nebo říkají: Nevidít *Bůh* skončení našeho.

^{*Řím.8,22. †Jer.9,10.}

5. Poněvadž tebe s pěšimi běžícího k

ustání přivodí, kterakž bys tedy stačil při koních? A poněvadž v zemi pokojné, již jsi se dověřil, *ustáváš*, což pak spravíš při tom zdutém Jordánu?

6. Nebo i bratři tvoji * i dům otee tvého zpronevěřili se tobě, a ti také povolávají za tebou plnými *úst*. Nevěř jim, byť pak mluvili s tebou přátelsky.

^{*Žalm.50,20; 69,9.}

7. Opustil * jsem dům svůj, zavrhl jsem dědictví své, dal jsem to, což velice milovala duše má, v ruce nepřátel jeho.

^{*Mat.23,38.}

8. Učiněno jest mi dědictví mé podobné lvu v lese, vydává proti mně hlas svůj, pročez ho nenávidím.

9. A což ptákem dravým jest mi dědictví mé? Což ptactvo vůkol bude proti němu? Jdětež nu, shromažďte se všecka zvířata polní, sejděte se k jídlu.

10. Mnozi * pastýři zkazí vinici mou, pošlapají podíl můj, podíl mně velmi milý obrátí v poušť nejhroznější,

^{*k.6,3.}

11. Obrátí jej v pustinu. Kvíliti bude, spuštěn jsa ode mne; spustne všecka tato země, nebo není žádného, kdo by to * v srdci skládal.

^{*Izai.57,1.}

12. Na všecka místa vysoká po poušti potáhnou zhoubové, meč zajisté Hospodinův zziře od jednoho kraje země až do druhého, nebude míti pokoje žádné tělo.

13. Nasejí * pšenice, ale truí žiti budou; bolestně to ponessou, že užitku nevezou, a stydětí se budou za úrody své pro prehlivost hněvu Hospodinova.

^{*3 Mojz.26,16. 5 Mojz.28,38. Ozeš.8,7.}

14. Takto praví Hospodin o všech mých sousedech zlých, jenž se dotýkají dědictví, kteréž jsem uvedl v dědictví lidu svému Izraelskému: Aj, já vypléním je z země jejich, když dům Judský vypléním z prostředku jejich.

15. Stane se však, když je vypléním, že se navrátím a smiluji se nad nimi, a přivedu zase jednoho každého z nich k dědictví jeho, a jednoho každého do země jeho.

16. Stane se také, jestliže by se pilně učili cestám lidu mého, a * přísahali by ve jménu mém, říkajíce: Žítí jest Hospodin, jakž oni učivali lid můj přísahati skrzé Bále, že vzdělání budou u prostřed lidu mého.

^{*5 Mojz.6,13.}

17. Jestliže by pak neposlouchali, tedy pléniti budu národ ten ustavičně a hubiti, dí Hospodin.

KAPITOLA XIII.

Uchýlení se Judských od Boha a hledání pomoci u Asyrských, 15. napomenutí jich ku pokání, 17. pohružka nekajícím.

Takto řekl Hospodin ke mně: Jdi a zjednej sobě pás lněný, a opáš jim bedra svá, do vody pak nedávej ho.

2. Tedy zjednal jsem ten pás podle slova Hospodinova, a opášal jsem bedra svá.

3. Potom stalo se slovo Hospodinovo ke mně podruhé, řkoucei:

4. Vezmi ten pás, kterýž jsi zjednal, kterýž jest na bedrách tvých, a vstana, jdi k Eufrates, a skrej jej tam do díry skalní.

5. I šel jsem, a skryl jsem jej u Eufrates, jakž mi byl přikázal Hospodin.

6. Stalo se pak po přeběhnutí dní mnohých, že řekl Hospodin ke mně: Vstana, jdi k Eufrates, a vezmi odtud ten pás, kterýžt jsem přikázal skryti tam.

7. I šel jsem k Eufrates, a vykopav, vzal jsem ten pás z místa toho, kdež jsem jej byl skryl. A aj, zkažený byl ten pás, aniž se k čemn hodil.

8. Tehdy stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucei:

9. Takto praví Hospodin: Takť zkažím pýchmu Judských i pýchmu Jeruzalémských velikou,

10. Lidu toho přenešlechetného, kteříž nechťi poslouchati slov mých, kteříž chodí * podle zdání srdce svého, a chodí za bohy cizími, sloužice jim, a klanějice se jim. I bude podoben pasu tomu, kterýž se nehodí k ničemu. *k.11,8.

11. Nebo jakož se drží pás na bedrách muže, tak jsem byl připojil k sobě všecken dům Izraelský i všecken dům Judský, di Hospodin, * aby byli lidem mým, a to k slávě, a k chvále, i k ozdobě, ale nebyli poslušni. *k.7,23.

12. Protož rei jim slovo toto: Takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Všelíká nádoba vinná naplňována bývá vínem. Kdyžt pak řeknou: Zdalíž nevíme dobře, že všeliká nádoba vinná naplňována bývá vínem?

13. I diš jim: Takto praví Hospodin: Aj, já naplním všecky obyvatele země této i krále, kteříž sedí místo Davida na stolici jeho, i knězi i proroky, a tolikéž všecky obyvatele Jeruzalémské * opilstvím, *Zalm.60,5. Izai.51,21.

14. A rozrazím jednoho o druhého, jakož otce, tak také syny, di Hospodin. Nebudu šanovati, aniž odpustim, aniž se smiluji, abych zkaziti jich neměl.

15. Poslouchejte a ušima pozornjte, nepovyšujte se, neboť Hospodin mluví.

16. Dejte Hospodinu Bohu svému čest, dřív než by tmu uvedl, a dřive nežli by se zurázely nohy vaše o hory tmavé. I čekali byste světla, ale obrátil by je v stín smrti, proměnil by je v mrákotu.

17. Jestliže pak toho neuposlechnete, v skryších plakati bude duše má pro pýchmu vaši, a náramně kviliti bude. Pořekou, pravim, z očí mých slzy, nebo zajato bude stádec Hospodinovo.

18. Rei králi i královně: Sedte na zemi; nebo odjata bude přednost vaše, koruna ozdoby vaši.

19. Města polední uzavírána budou, tak že nebude žádného, kdo by otevřítí mohl. Zastěhováno bude všecko Judstvo, zastěhováno bude docela.

20. Pozdvihněte oči svých, a vizte ty, kteříž táhnou * od půlnočí. Kdež jest to stádo, kteréžt dáno bylo, stádec ozdoby tvé? *k.1,14;4,6.

21. Co diš, když tě navštíví, ješto ty naučila je, aby byli nad tebe vůdcevy přední? Zdalíž bolestí tebe nezaehvátí jako * ženu rodiici? *k.22,23. 2Kral.19,3.

22. Diš-li v srdci svém: Proč by mne to potkati mělo? Pro * množství nepravosti tvé odkryti budou podolkové tvoji, násilně odjata bude obuv tvá. *k.30,15.

23. Může-li změnití Mouřením kůži svon, aneb pardus přestost svon, také vy budete moei dobře činiti, naučivše se zle činiti.

24. Protož * rozptýlim je, jako vitr pouště rozptyluje plevy. *Zalm.1,4.

25. Ten bude los tvůj a díl odměřený tobě ode mne, praví Hospodin, proto žes se zapomněla nade mnou, a úfalas v lež.

26. A tak i já také odkryji podolek tvůj nad hlavu tvou, aby spatřina byla hanba tvá,

27. Cizoložství tvá, a řehtání tvá, nešlechetná smilství tvá, na pahrbcích i na * poli. Viděť jsem ty ohavnosti tvé; běda tobě, Jeruzaléme. A což se ještě neočistíš? I až doknd pak? *k.3,6.

KAPITOLA XIV.

Prorocství o suchu. 7. Modlitba proroka Božího. 10. Odpověď tvrdá na ni. 13. Sčítání viny na falešné proroky.

15. Pohrůžka svědčím i lidu. 19. Modlitba za milost.
Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi o suchu.

2. Kvůli bude země Judská, a brány její zemdlejí, smutek ponesou na zemi, a nařikání Jeruzaléma vzejde.

3. Také nejznamenitější z nich rozšílati budou i nešpatnější své pro vodu. Přijdouce k čistěrnám, a nenaleznouce vody, navrátí se s nádobami svými prázdnými, hanbice a stydice se; protož přikryjí hlavu svou.

4. I orači stydice se, přikryjí hlavu svou příčinou země vyprahlé, proto že deště nebude na zemi.

5. Anobř i laň na poli, což porodi, opusti; nebo mladistvé trávy nebude.

6. A divoci oslové stojíce na vysokých místech, hltati budou vítr jako drači; přehleď se oči jejich, nebo nebude žádné trávy.

7. Ó Hospodine, poněvadž * nepravosti naše svědčí proti nám, slituj se pro jméno své. Nebo mnohá jsou odvrácení naše, † toběť jsme zhřešili. *k.2,19. †v.20.k.3,25.

8. Ó naděje Izraelova, vysvoboditeli jeho v čas ssouzení, proč býti máš jako přichozí v této zemi, a jako pocestný stavující se na noclehu?

9. Proč se ukazuješ jako muž ustalý, jako silný, kterýž nemůže vysvoboditi? Všaks * ty u prostřed nás, Hospodine, a jméno tvé nad námi vzýváno jest; neopouštěj nás. *k.15,16.

10. Takto praví Hospodin o lidu tomto: Tak milují toulky, noh svých nezdržují, až Hospodin nemá v nich libosti, a nyní zpomíná nepravost jejich, a navštěvuje hříchy jejich.

11. Potom řekl ke mně Hospodin: Nemodl * se za lid tento k dobrému. *k.7,16.

12. Když se * postiti budou, já nikoli nevyslyším volání jejich, a když obětovati budou † obět zápalnou a suchou, já nikoli neoblíbím sobě těch věcí, ale mečem a hladem a morem já do konce zhubím je. ^{†Izai.58,3. †k.1,11.}

13. Tedy řekl jsem: Ach, Panovníče Hospodine, aj, títo proroci říkají jim: Neuzříte meče, a hlad nepřijde na vás, ale pokoj pravý dám vám na místě tomtu.

14. I řekl * Hospodin ke mně: Lež pro-

rokuji ti proroci ve jménu mém. Neposlalť jsem jich, aniž jsem přikázal jim, anobř aniž jsem mluvil k nim. Vidění lživé a hádání, a marné věci i lest srdce svého oni prorokuji vám. *k.23,16. Mat.7,15.

15. Protož takto praví Hospodin o prorocích, kteříž prorokují ve jménu mém, ješto jsem já jich neposlal, a kteříž říkají: Meče ani hladu nebude v zemi této: Mečem a hladem i ti sami proroci zhytnou.

16. Lid * pak ten, jemuž oni prorokují, rozmetán bude po ulicích Jeruzalémských hladem a mečem, aniž bude, kdo by je pochovával, je, manželky jejich, a syny jejich, a dcery jejich. Tak vyklejí na ně nešlechtnost jejich. *k.16,4.

17. Protož reč jim slovo toto: Z * očí mých tekou slzy dnem i noci bez přestání; nebo pořína bude velmi velice panna dcera lidu mého ranou náramně bolestnou. *k.9,1; 13,17.

18. Vyjdu-li na pole, aj, tam zbití mečem; pakli vejdu do města, aj, tam nemocní hladem. Nebo jakož prorok tak kněz obcházejíce, kupějí zemi, a lidé toho neznají.

19. Zdalíž * do konce zamítáš Judu? Zdali Sion oškliví sobě duše tvá? Proč nás biješ, tak abychom již nebyli uzdraveni? Čekáme-li † pokoje, a aj, nic dobrého, pakli času uzdravení, a aj, hrůza. *Zalm.74,1. †Jer.8,15.

20. Poznávámec, * Hospodine, bezbožnost svou i nepravost otců svých, že jsme hřešili proti tobě. *Zalm.106,6.

21. Nezamítejž pro jméno své, nezlehčuj stolice slávy své; rozpomeň se, neruš smlouvy své s námi.

22. Zdalíž jsou mezi marnostmi pohan-skými ti, kteříž by déšť dávali? A zdalíž nebesa dávají přívaly? *Zdalíž ty nejsi sám, Hospodine, Bůh náš? Protož na tebeť očekáváme, nebo ty působíš všechno to. *Mat.5,45.

KAPITOLA XV.

Hněv Boží proti Judským i pomsty hrozné, 10. nařikání 11. i potěšení proroka, 15. modlitba jeho, 19. i odpověď Boží na ni.

Tedy řekl Hospodin ke mně: Byť se postavil Mojžíš i Samuel před obličejem mým, nikoli srdce nemohu míti k lidu tomuto. Pusť je ode mne, a nechť jdou pryč.

2. A řeknou-liť: Kam bychom šli? tedy diš jim: Takto praví Hospodin: Kdo

k smrti, na smrt, a kdo k meči, pod meč, a kdo k hladu, k hladu, a kdo k zajetí, do zajetí.

3. Představím * zajisté jim to čtvero, di Hospodin: Meč k z mordování, a psy, aby je rozsmýkali, a ptactvo nebeské i zvěr zemskou, aby je sežrala a zkazila.

*Ezech.14,21.

4. A musejí se smýkati po všech královstvích země příčinou Manassesova, krále Jndského, pro ty věci, kteréž páchal v Jeruzalémě.

5. Nebo kdo by se slítoval nad tebou, Jeruzaléme? A kdo by tě politoval? Aneb kdo by přišel, aby se zeptal, jakť se vede?

6. Tys * opustil mne, di Hospodin, odšels nazpět; protož vztáhnou ruku svou na tebe, abych tě zkazil. Ustal jsem, želeje.

*Izai.1.2.4.

7. Protož přetřilím je * věječkou skrze brány země této, na sírobu přivedu a zkazím lid svůj, nebo se od cest svých nenavracují.

*Mat.3,12. Luk.3,17.

8. Větší bude počet vdov jeho než píska mořského. Přivedu na ně, na matky, na mládence zhoubee i v poledne; způsobím to, aby náhle připadli na to město, i budou zděšení.

9. Zemdlí i ta, kteráž rodivala po sedmerém; vypustí duši svou, zapadne ji slunce * ještě ve dne, hanbiti a stydět se bude. Ostatek pak jich vydám pod meč před obličejem nepřátel jejich, di Hospodin.

*Amos.8,9.

10. Běda mně, matko má, že jsi mne porodila, muže sváru a muže různice vši zemi. Nepůjčoval jsem jim, aniž mi oni půjčovali, a každý mi zlořečí.

11. I řekl Hospodin: Zdalíž tobě, kterýž pozůstaneš, nebude dobře? Zdalíž nebudu tvým zástupcem u nepřitele v čas trápení a v čas sroužení?

12. Zdalíž železo poláme půlnoční železo a ocel?

13. Jmění * tvé, ó Judo, i poklady tvé vydám v rozehvátání darmo, po všech končinách tvých, a to pro všelijaké hříchy tvé.

*k.17,3.

14. A způsobím * to, že musíš jíti s nepřáteli svými do země cizí, když oheň zanicený v prehlivosti mé na vás pálati bude.

*5 Moj.2.32,22; 23,36.

15. Ty znáš mne, Hospodine, rozpomeň se na mne, a uavštev mne, a pomsti mne nad těmi, kteříž dotírají na

mne. Shovivaje jim, nezachvacuj mne; věz, že suším pro tebe pohanění.

16. Když se naskytly řeči * tvé, snědl jsem je, a měl jsem † slovo tvé za radost a potěšení srdce svého, poněvadž jsi ty mne povolal sám, ó Hospodine Bože zástupů.

*Ezech.2,8. 3,2. †Zalm.19,8.11.

17. Nesedám v radě posměvačů, aniž plěši; pro přisnost svou samotný sedám, nebo prehlivosti naphnls mne.

18. Proč má býti bolest má věčná, a rána * má smrtelná, kteráž se nechce zlojiti? Proč mi býti máš naprosto jako oklamavatelný, jako vody nestálé?

*k.30,12.15.

19. Protož takto pravi Hospodin: Jestliže se obrátíš, také tě zase obrátím, a bys stál před obličejem mým; oddělíš-li věc drahou od ničemné, jako ústa má budeš. Nechť se oni obrátí k tobě, ty pak neobracej se k nim.

20. Nebo jsem tě * postavil proti lidu tomuto jako zed měděnou pevnou. Kteříž bojovati budou proti tobě, ale nedolají tobě; nebo já jsem s tebou, a bych tě vysvobozoval a vytrhával, di Hospodin.

*k.1,18,19. Ezech.3,8,9.

21. Vytrhnu tě zajisté z rukou nešlechbetníků, a vykoupím tě z ruky násilníků.

KAPITOLA XVI.

Osvědčení pomst nad Jndskými 10. i hříchy jejich. 14. Vysvobození lidu z Babyloha. 16. Přitažení Egypťských a Kaldejských. 19. Povolání pohanů.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Nepojímej sobě ženy, aniž můj synů neb deer na místě tomto.

3. Nebo takto pravi Hospodiu o synech i dcerách zplizených v místě tomto, a o matkách jejich, kteréž zrodily je, i o jejich otcích, kteříž zplodili je v zemi této:

4. Smrtmi preholestnými pomrou, nebudou * oplakáni, ani † pochováni; mlsto hnoje na svrhu země budou, a mečem i hladem do konce zhubeni budou. I budou mrtvá těla jejich za pokrm ptactvu nebeskému a šelmám zemským.

*k.8,2; 9,22; 25,33. †k.14,16.

5. Nebo takto pravi Hospodin: Neveházej do domu smutku, aniž choď kviliti, aniž jich lituj; odjal jsem zajisté pokoj svůj od lidu tohoto, dobrotivost i slítoování, di Hospodin.

6. Když pomrou velicí i mali v zemi této, nebudou * pochováni, aniž kviliti

budou nad nimi, aniž se zřeží, aniž sobě lysiny zделají pro ně. ^{*v.4.}

7. Aniž jim dadi jisti, aby v truchlosti potěšovali jich nad mrtvým, aniž jich napoji z číše potěšení po otcí jejich neb matce jejich.

8. Tohikéz do domu * hodování nechoď, abys sedati měl s nimi při jídle a pítí.

^{*Kaz.7,2.}

9. Nebo takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, * já způsobím, aby nebyvalo na místě tomto před očima vašima a za dnů vašich hlasu radosti, ani hlasu veselé, hlasu ženicha, ani hlasu nevěsty. ^{*k.7,34;25,10.}

10. Když pak oznámíš lidu tomuto všechna slova tato, a řeknou-liť: Proč vyřkl Hospodin proti nám všechno zlé veliké toto, a jaká jest nepravost naše, aneb jaký hřích náš, jimž jsme hřešili proti Hospodinu Bohu svému?

11. Tedy rei jim: Proto že opustili mne otcové vaši, di Hospodin, a chodíce za bohy cizími, sloužili jim, a klaněli se jim, mne pak opustili, a zákona mého neostříhali.

12. Vy pak mnohem jste hůře činili nežli otcové vaši; nebo aj, vy chodíte jeden každý podle zdání srdce svého zlého, neposlouchajíce mne.

13. Pročež hodim vámi z země této do země, o níž nevíte vy, ani otcové vaši, a sloužiti budete tam bohům cizím dnem i noci, dokudž neněním vám milosti.

14. Protož * aj, dnové jdou, di Hospodin, v nichž nebude říkáno více: Živt jest Hospodin, kterýž vyvedl syny Izraelské z země Egyptské, ^{*k.23,7,8.}

15. Ale: Živt jest Hospodin, kterýž vyvedl syny Izraelské z země púlnocní a ze všech zemí, do nichž je byl rozehnal, když je zase přivedu do země jejich, kteronž jsem dal otcům jejich.

16. Aj, já pošli * k rybářům mnohým, di Hospodin, aby je vylovili; potom pošli i k mnohým lovecům, aby je zlapali na všeliké hoře, a na všelikém pahrbku, i v děrách skalních. ^{*Ezech.47,10. Luk.5,10.}

17. Hledím na všechny cesty jejich, nejsouť tajné přede mnou, aniž jest skryta nepravost jejich před očima máma.

18. I odplatím jim prvé dvojnásobně za nepravost jejich a hřích jejich, proto že zemí mou poškvřnili těly mrtvými ohyzdými, a ohavnostmi svými nablňili dědictví mé.

19. Hospodine, silo má a hrade můj, i útočiště mé v den soužení, k toběť přijdou národové od končin země, a řeknou: Jistě žef se false drželi otcové naši, marnosti a právě neužitečných věcí.

20. Zdaliz udělá sobě člověk bohy, poněvadž sami nejsou bohové?

21. Protož aj, já způsobím to, aby poznali té chvíle, způsobím, aby poznali ruku mou i moc mou, a zvědít, že jméno mé jest Hospodin.

KAPITOLA XVII.

Zatvrdilost Judy 3. i pomsta pro ni. 5. Zlořečený, kdo v lídech, 7. požehnaný, kdo v Boha doufá. 9. Pohrůzka pokrytcům 11. a lakomcům. 13. Modlitba Jeremiášova. 19. Kázání o sobotě.

Hřích Judův napsán jest pérem železným, rafiji kamene přetvrdého, vyryt jest na tabuli srdce jejich, a na rozích oltářů vašich,

2. Tak když zpominají synové jejich na oltáře jejich i háje jejich, pod dřívím zeleným, na pahrbcích vysokých.

3. Ó horo, s tím polem * jmění tvé i všechny poklady tvé vydám v rozehvátání, pro hřích výsostí tvých, ve všech končinách tvých. ^{*k.15,13.}

4. A ty musíš lhůtu dáti z strany sebe dědictví svému, kteréz jsem byl dal tobě, a podrobím tě v službu nepřítelům tvým v zemi, o níž nevíš; nebo jste oheň zauřili v prehlivosti mé, *kterýž až na věky hořeti bude.*

5. Takto praví Hospodin: Zlořečený ten muž, kterýž doufá * v člověka, a kterýž klade tělo za rámě své, od Hospodina pak odstupuje srdce jeho. ^{*Zalm.118,8; 146,3.}

6. Nebo bude * podobný vřesu na puřtině, kterýž necítí, když co přichází dobrého, ale bývá na vyprahlých místech na pouřti v zemi slatinné, a v níž se nebydli. ^{*k.48,6.}

7. Požehnaný * ten muž, kterýž doufá v Hospodina, a jehož naděje jest Hospodin. ^{*Zalm.2,12; 146,5.}

8. Nebo * podobný bude stromu štipenému při vodách, a při potoku pouřtějícímu kořeny své, kterýž necítí, když přichází vedro, ale list jeho bývá zelený, a v rok suchý nestará se, aniž přestává nésti ovoce. ^{*Zalm.1,3. Ezech.47,12.}

9. Nejlstivější jest srdce nade všechno, a nejpřevrácenější. Kdo vrozumí jemu?

10. Já * Hospodin, kterýž zpytuji srdce, a zkušuji ledvi, tak abych † odplatil je-

dnomu každému podlé cesty jeho, podlé ovoce skutků jeho.

*k.11,20. Žalm.7,10. †Mat.16,27. Řim.2,6.

11. Koroptva škřečí, ale nevysedi. *Tak* kdož dobývá statku však s křivdou, v polovici dnů svých musí opustiti jej, a naposledy bude bláznem.

12. Misto svatyně naší, stolice slavná Nejvyššího, věčně trvá.

13. Ó naděje Izraelova, Hospodine, všiekni, kteříž tě opouštějí, necht jsou zahanbeni. Kárání má v zemi této necht jsou zapsána; nebo opustili pramen vod živých, Hospodina.

14. Uzdrav mne, Hospodine, a zdrav budu; vysvobod mne, a vysvobozen budu, ty jsi zajisté † chvála má.

*Žalm.118,25. †Žalm.109,1.

15. Aj, * oni říkají mi: Kdež jest to, což předpovídal Hospodin? Necht již přijde.

*Izai.5,19.

16. Ješto jsem já se nevetřel, abych pastýřem byl tvým, a dne bolesti nebyl jsem žádostiv, ty viš. Cožkoli vyšlo z rtů mých, před obličejem tvým jest.

17. Nebudiz mi k strachu, útočiště mé jsi v čas trápení.

18. Necht jsou * zahanbeni, kteříž mne stihají, já pak at nejsem zahanben; necht se oni děsi, já pak at se neděsim. Uved na ně den trápení, a dvojm setřením setři je.

*Žalm.35,4,26.

19. Takto řekl Hospodin ke mně: Jdi a postav se v bráně lidu tohoto, skrze kterouž chodivají králové Judští, a skrze kterouž vebážívají, anobřz ve všech branách Jeruzalémských,

20. A rei jim: Slyšte slovo Hospodinovo, králové Judští, i všecken Judo, a všiekni obyvatelé Jeruzaléma, kteříž chodiváte skrze brány tyto:

21. Takto praví Hospodin: Vystřihejte se s pilností, abyste nenosili břemen v den sobotní, ani vnašeli skrze brány Jeruzalémské.

22. Ani nevynášejte břemen z domů svých v den sobotní, a žádného díla nedělejte, ale svěťte den sobotní, jakž jsem přikázal oteům vašim.

23. (Však neuposlechli, * aniž naklonili neha svého, ale zatvrdili šiji svou, neposlouchajíce a nepřijímajíce naučení.)

*k.7,24,26; 11,8.

24. Stane se zajisté, jestliže s ochotností mne uposlechnete, di Hospodin, abyste * nenosili břemen skrze brány

města tohoto v den sobotní, ale světili den sobotní, nedělajíce v něm žádného díla,

*Izai.58,13,14.

25. Že poberou se skrze brány města tohoto králové i knížata sedící na stoličci Davidově, jezdiec na vozích i na koních, oni i knížata jejich, muži Judští a obyvatelé Jeruzalémští, a státi bude toto město až na věčnost.

26. I budou přebázeti z měst Judských a z okolí Jeruzaléma, jakož z země Beniaminovy, tak z roviny, i z té hory, i od poledne, nesouce zápal, a obět i dar s kadidlem, také i diků činěni nesouce do domu Hospodinova.

27. Jestliže pak neuposlechnete mne, abyste světili den sobotní, a nenosili břemen, chodíce skrze brány Jeruzalémské v den sobotní, tedy * zanitim oheň v branách jeho, kterýžto zžře paláce Jeruzalémské, a neuhasne.

*Ezech.23,47.

KAPITOLA XVIII.

Služba ku pokání příhodná. 12. Zarputilost lidu Judského 16. i pomsta pro ni. 18. Spiknutí Židů proti prorokovi. 19. modlitba jeho proti nim.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, řkouci:

2. Vstaň a sejdí do domu hrnčířova, a tam způsobím to, abys slyšel slova má.

3. I sešel jsem do domu hrnčířova, a aj, on dělal dílo na kruzích.

4. Když se pak zkazila nádoba v ruce hrnčířově, kterouž on dělal z hlíny, tehdy zase udělal z ní nádobu jinou, jakouž se dobře libilo hrnčíři udělati.

5. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

6. Zdalíž * jako hrnčíř tento nemohl bych nakládati s vámi, ó dome Izraelský? di Hospodin. Aj, jakož hlina v ruce hrnčíře, tak jste vy v ruce mé, ó dome Izraelský.

*Izai.45,9.

7. Mluvil-li bych * proti národu a proti království, že je v okamžení vyplněním a zkazím, i vyhubím,

*k.1,10.

8. Však odvrátil-li by se národ ten od nešlechtnosti své, proti němuž bych mluvil: i já litoval bych toho zlého, kteréž jsem myslil učiniti jemu.

9. Zase mluvil-li bych o národu a o království, že je v okamžení vzdělám a vštípm,

10. Však činil-li by, což zlého jest před očima mýma, neposlouchaje hlasu mé-

ho: i já litoval bych dobrodiní toho, kteráž bych řekl učiniti jemu.

11. Protož nyní rei mužům Judským i obyvatelům Jeruzalémským, řka: Takto pravi Hospodin: Aj, já strojím na vás zlou věc, a obrátím na vás pohromu; navrattež * se již jeden každý od cesty své zlé, a polepšte cest svých i předsevezí svých. *k.3,14. Jon.3,8.

12. Kteřížto řekli: To nic, nebo za myšlénkami * svými půjdeme, a jeden každý zdání srdce svého nešlechetného vykonávati budeme. *k.3,17; 7,24. Izai.65,2.

13. Protož takto pravi Hospodin: Vyptejte se nyní mezi pohany, slychali kdo takové věci? Mrzkosti veliké dopustila se panna Izraelská.

14. Zdalíž kdo pohrdá čerstvou vodou Libánskou z skály? Zdaž pohrdají vodami studenými odjinud běžícími?

15. Lid pak můj * zapomenuvše se na mne, kadí marnosti. Nebo k úrazu je přivodí na cestách jejich, na stezkách starobylých, chodíce stezkami cesty neprotřené, *k.2,32.

16. Tak * abych musil obrátiti zemi jejich v poušť na odivu věčnou; každý, kdož by šel skrze ni, aby se užasl, a pokynul hlavou svou. *k.19,8.

17. Větrou východním rozptýlím je před nepřítelem; hřbetem a ne tváří pohledím na ně v čas bídý jejich.

18. I řekli: Poďte a vymysleme proti Jeremiášovi nějakou chytrost; neboť nezhyne zákon od kněze, ani rada od moudrého, ani slovo od proroka. Poďte a zarazme jej jazykem, a nemějme pozor na žádná slova jeho.

19. Pozoruj mne, Hospodine, a slyš hlas těch, kteříž se vadí se mnou.

20. Zdalíž * má odplacováno býti za dobré zlým, že mi jámu kopají? Rozpomeň se, že jsem se postavoval před obličejem tvým, abych se přimlouval k jejich dobrému, a odvrátil prehlivost tvou od nich. *1 Mojz.44,4.

21. Protož dopust na syny jejich hlad, a způsob to, ať jsou násilně zmordováni mečem, a necht jsou ženy jejich osiřelé a ovdovělé, a muži jejich ať jsou ukrutně zmordováni, a mladenci jejich zbiti mečem v boji.

22. Necht jest slychati křik z domů jejich, když přivedeš na ně vojsko náhle. Nebo vykopalí jámu, aby popadli mne, a osídla polékli nohám svým;

23. Ješto ty, Hospodine, povědom jsi vši rady jejich o mém usmrcení. Nebuď milostiv * nepravosti jejich, a hříchu jejich před tváří svou neshlazuj, ale necht jsou k úrazu dostrčeni před obličejem tvým, a v čas prehlivosti své s nimi zacházej. *Zalm.109,14.

KAPITOLA XIX.

Ohlášení pomst Božích pro modlářství, nejprv starším a vůdcům Izraelským v Tofet, 15. potom všemu lidu vůbec v chrámě.

Takto řekl Hospodin: Jdi a zjednej báni záhrdlitou od hrnčičře, hlíněnou, a *pojma některé z starších lidu a z starších kněží,*

2. Vejdi do údolí Benhinnom, kteréž jest u vrat brány východní, a ohlašuj tam slova ta, kteréž mluviti budu tobě.

3. A rei: Slyšte slovo Hospodinovo, králové Judští i obyvatelé Jeruzalémští: Takto pravi Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já uvedu bídu na místo toto, o kteréž kdokoli uslyší, zníti mu bude v uších jeho,

4. Proto že mne opustili, a poškrvnili místa tohoto, kadice na něm bohům cizím, jichž neznali oni, ani oteové jejich, ani králové Judští, a naplnili toto místo krví nevinných.

5. Vzdělali také výsosti Bálovi, aby pálili * syny své ohněm v zápaly Bálovi, čehož jsem nepřikázal, aniž jsem o tom mluvil, nýbrž ani nevstoupilo na mé srdce. *k.7,31.

6. Protož * aj, dnové jdou, di Hospodin, v nichž nebude slouti více toto místo † Tofet, ani údolí Benhinnom, ale údolí mordu. *k.9,25. †k.7,32.

7. Nebo v nic obrátím radu Judovu i Jeruzalémských v místě tomto, způsobě to, aby padli od meče před nepřátely svými, a od ruky těch, kteříž hledají bezživoti jejich, i dám * mrtvá těla jejich za pokrm ptactvu nebeskému a šelmám zemským. *k.7,33.

8. Obrátím také město toto * v poušť na odivu. Každý, kdožkoli půjde mimo ně, užasne se, a ckáti bude pro všelijaké rány jeho. *k.18,16.

9. A způsobím to, že * žráti budou maso synů svých a maso deer svých, tolikéž jeden každý maso bližního svého žráti bude, v obležení a v † ssoužení, kterýmž ssouží je nepřátelé jejich, a ti, kteříž hledají bezživoti jejich.

*5 Mojz.28,53. †Luk.19,43.

10. Potom roztluče tu záhrdlitou bání před očima těch lidí, kteříž půjdou s tebou,

11. A rei jim: Takto praví Hospodin zástupů: Tak potluku lid tento i město toto, jako ten, kdož rozráží nádobu hrnčírskou, kteráž nemůže opravena býti více, a v *Tofet pochovávatí budou, proto že nebude žádného místa ku pohřbu.

12. Tak učiním místu tomuto, di Hospodin, i obyvatelům jeho, a naložím s městem tímto tak jako s Tofet.

13. Nebo budou domové Jeruzalémských i domové králů Judských tak jako toto místo Tofet zanečištěni se všechněmi domy těmi, na jejichž střechách kádili všemu vojsku nebeskému, a obětovali oběti mokré bohům cizím.

14. Tedy navrátiv se Jeremiáš z Tofet, kamž jej byl poslal Hospodin, aby prorokoval tam, postavil se v síni domu Hospodinova, a řekl ke všemu lidu:

15. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já uvedu na město toto i na všecka města jeho všecko to zlé, kteréž jsem vyřkl proti němu; nebo zatvrdili šíji svou, aby neposlouchali slov mých.

KAPITOLA XX.

Prorok ubitý do vězení dán, 3. předpovídá pomstu pro hříchy, 7. a potouživ nad těžkostmi svými i posiliv se, žádá pomsty svým protivníkům, 13. a napomenutv k chvále Boží, netrpělivost svou k výstraže vypravuje.

Tedy slyšev Pasehur syn Immerův, kněz, kterýž byl přední správce v domě Hospodinově, Jeremiáše prorokujícího o těch věcech,

2. Ubil * Pasehur Jeremiáše proroka, a dal jej do vězení v bráně Beniaminově hořejší, kteráž byla při domě Hospodinově.

3. Stalo se pak nazejtří, když vyvedl Pasehur Jeremiáše z vězení, že řekl jemu Jeremiáš: Nenazval Hospodin jména tvého Pasehur, ale Magor missabib.

4. Nebo takto praví Hospodin: Aj, já pustím na tebe strach, na tebe i na všechny přátele tvé, kteříž padnou od meče nepřátel svých, načež oči tvé hleděti budou, když všecken lid Judský vydám v ruku krále Babylonského, kterýž zavede je do Babylona, a mečem je pobije.

5. Vydám * i všelijaké bohatství města tohoto, a všecko úsilí jeho, i všelijakou věc drahou jeho, i všecky poklady krá-

lí Judských vydám v ruku nepřátel jejich, a rozehvátají je, i poberou je, a dovezou je do Babylona.

*k.15,13. Izai.39,6.

6. Ty pak Pasehur i všiekni, kteříž bydlí v domě tvém, půjdete do zajetí, a do Babylona se dostaneš, a tam umřeš, i tam pochován budeš ty i všiekni milující tebe, jimž jsi prorokoval živě.

7. Namlouvals mne, Hospodine, a dal jsem se přemluvití; silnějšis byl nežli já, protože zmocnils se mne. Jsem v posměchu každý den, každý se mi posmívá.

8. Nebo jakž jsem začal mluvití, úpim, pro ukrutenství a zhoubu křičím; slovo zajisté Hospodinovo jest mi ku potupě a ku posměchu každého dne.

9. I řekl jsem: Nebuduf ho připomínati, ani mluvití více ve jménu jeho. Ale jest v srdeci mém jako oheň hořící, zavřený v kostech mých, jehož snažuje se zdržeti, však nemohu,

10. Ačkoli slychám utrhaní mnohých, i Magor missabiba, *řikajících*: Povězte něco na něj, a oznámíme to králi. Všiekni, kteříž by měli býti přátelé moji, číhají na poklesnutí mé, *řikajíce*: Snad někde podveden bude, a zmocníme se ho, a pomstíme se nad ním.

11. Ale Hospodin jest se umou jakožto rek udatný, protože ti, kteříž mne stíhají, zurázejí se, a neodolají; styděti se budou náramně, nebo se jim šťastně nezvede, aniž potupa věčná v zapomenutí dána bude.

12. Protož ó Hospodine zástupů, kterýž * zkušnješ spravedlivého, kterýž spatruješ ledví a srdce, necht se podívám na pomstu tvou nad nimi, tobě zajisté zjevil jsem při svou.

*Zalm.7,10.

13. Zpívejte Hospodinu, chvalte Hospodina, že vytrhl duši nuzného z ruky nešlechetných.

14. Zlořečený ten den, v němžto zplozen jsem, den, v němž porodila mne matka má, ať není poželnaný.

15. Zlořečený ten muž, kterýž zvěstoval otei mému, chtěje zvláště obradovati jej, řka: Narodilof se dítě pohlaví mužského.

16. A necht jest ten * muž podobný městům, kteráž podvrátil Hospodin, a nezelel; nebo slyšel křik v jitře, a provyskování v čas polední.

*1 Mojs.19,21.

17. Ó že mne neusmrtil od života, je-

što by mi matka má byla hrobem mým, a život její věčně těhotný.

18. Proč jsem jen z života vyšel, abych okoušel těžkosti a zámátku, a aby strávení byli v pohanění dnové moji?

KAPITOLA XXI.

Proroctví o pomstě nad Judskými, 8. řada 11. i napomenutí obleženým dané, 13. a opět pohrůzka o pomstě nastávající.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, když poslal k němu král Sedechiáš Paschura syna Malkiášova a Sofoniáše syna Maaseiášova, kněze, aby řekli:

2. Porad se medle o nás s Hospodinem, nebo Nabuchodonozor král Babylonský bojuje proti nám, zda-li by snad naložil Hospodin s námi podle všech divných skutků svých, aby *on* odtáhl od nás.

3. Tedy řekl Jeremiáš k nim: Tak recete Sedechiášovi:

4. Takto praví Hospodin Bůh Izraelský: Aj, já odvrátím nástroje válečné, kteréž jsou v rukou vašich, jimiž vy bojujete proti králi Babylonskému a Kaldejským, kteříž oblehli vás vně za zdi, a shromáždím je do prostřed města tohoto.

5. Bojovatí zajisté budu já proti vám rukou vztaženou a ramenem silným, a to v hněvě a v rozpálení i v prehlivosti veliké.

6. A raním obyvatele města tohoto, tak že lidé i hovada morem velikým pomrou.

7. Potom pak (di Hospodin,) dám Sedechiáše krále Judského a služebníky jeho i lid, totiž ty, kteříž pozůstanou v městě tomto po moru, po meči a po hladu, v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, a v ruku nepřátel jejich, a tak v ruku * hledajících bezživotí jejich. Kterýžto je zbjíje ostrosti meče, neodpustí jim, aniž jich šanovatí bude, aniž se smiluje. ^{*2Mojz.4,19.}

8. Protož rei lidu tomuto: Takto praví Hospodin: Aj, já kladu před vás cestu života i cestu smrti.

9. Kdokoli * zůstane v městě tomto, zahyne od meče, neb hladem, neb morem, ale kdož vyjde a poddá se Kaldejským, kteříž oblehli vás, jistotně živ zůstane, a bude mítí život svůj místo kořisti. ^{*k.33,2.}

10. Nebo postavil jsem zřívou tvář svou proti městu tomuto k zlému, a ne k dobrému, di Hospodin. V ruku krále Babylonského vydáno bude, i vypálí je ohněm.

11. Domn pak krále Judského *rei*: Slyšte slovo Hospodinovo,

12. Ó dome Davidův, takto praví Hospodin: Drživejte * každého jitra soud, a vychvačujte obloupeného z ruky násilníka, aby nevyšla jako oheň prehlivost má, a nehořela, tak že by nebylo žádného, kdo by uhasiti mohl, pro nešlechtnost předsevzeti vašich. ^{*k.22,3.}

13. Aj já, di Hospodin, na tebe, kteréž přebýváš v údolí tomto, skálo roviny této, kteříž říkáte: Kdo by přitáhl na nás, aneb kdo by všel do příbytků našich?

14. Nebo trestati vás budu podle skutků vašich, di Hospodin, a zanitím oheň v lese tvém, kterýž zžije všecko vůkol něho.

KAPITOLA XXII.

Napomenutí k konání spravedlnosti s pohrůzkou neposlusným. 10. Proroctví proti Joachasovi, 13. Joakimovi 28. a Jekoniášovi, králům Judským.

Takto řekl Hospodin: Sejdi do domu krále Judského, a mluv tam slovo toto,

2. A *rei*: Slyš * slovo Hospodinovo, králi Judský, kterýž sedíš na stolici Davidově, ty i služebníci tvoji i lid tvůj, kteříž chodíte skrze brány tyto. ^{*k.17,20.}

3. Takto praví Hospodin: Konejte soud a * spravedlnost, a vychvačujte obloupeného z ruky násilníka; přichozímu † tolikéž, sirotku, ani vdově nečinití krydvy, aniž jich utiskujete, a krve nevinné nevylévejte na místě tomto. ^{*k.21,12. †2Mojz.22,21.}

4. Nebo budete-li to pilně vykonávati, jistě žc * poberou se skrze brány domu tohoto králové, sedící místo Davida na stolici jeho, jezdíce na vozích, neb na koních, král s služebníky svými i s lidem svým. ^{*k.17,25.}

5. Jestliže pak neuposlechnete slov těchto, skrze sebe přísahám, di Hospodin, že poušť bude dům tento.

6. Nebo takto praví Hospodin o domu krále Judského: Byl jsi mi *jako* Galád a vrch Libánský, ale obrátím tě jistotně v poušť *jako* města, v nichž se bydlení nemůže.

7. A přistrojím na tebe zhoubce, jednoho každého se zbroji jeho, kteřížto

zpodtinají nejvýbornější cedry tvé, a vimeci na oheň.

8. A * když půjdou národové mnozí mimo město toto, a řekne jeden druhému: Proč tak učinil Hospodin městu tomuto velikému? *5 Mojz.29,24.

9. Tedy řeknou: Proto že opustili smlouvu Hospodina Boha svého, a klaněli se bohům cizím a sloužili jim.

10. Neplačtež mrtvého, aniž ho litujte, *ale* ustavičně plačte příčinou toho, kterýž odchází; neboť se nenavráti více, aby pohleděl na zemi, v níž se narodil.

11. Nebo takto praví Hospodin o Salumovi synu Joziáše, krále Judského, kterýž kraluje místo Joziáše otee svého: Když vyjde z místa tohoto, nenavráti se sem více.

12. Ale tam v tom místě, kamž jej zastěhují, umře, a tak země této neužrjí více.

13. Běda tomu, kdož staví dům svůj s útliskem, a paláce své s křivdou, kterýž bližního svého v službu podrobuje darmo, mzdy * pak jeho nedává jemu; *3 Mojz.19,13.

14. Kterýž říká: Vystavím sobě dům veliký a paláce prostranné, kterýž prolamuje sobě okna, a tafluje cedrovíni, a maluje barvou.

15. Zdaliž kralovati budeš, že se pleteš v to cedrové stavení? Otec tvůj zdaliž nejedal a nepíjel? Když konal soud a spravedlnost, tedy dobře bylo jemu.

16. Když soudíval při chudého a nuzného, tedy dobře bylo. Zdaliž mně to není známé? dí Hospodin.

17. Ale oči tvé i srdce tvé nehledí než lakomství tvého, a abys krev nevinnou proléval, a nátisk a křivdu činil.

18. Protož takto praví Hospodin o Joakimovi synu Joziáše, krále Judského: Nebudouť ho * kviliti: Ach, bratře můj, aneb ach, sestro. Nebudouť ho kviliti: Ach, pane, aneb ach, kdež důstojnost jeho? *1 Král.13,30.

19. Pohřbem osličím pohřben bude, vyvlečen a vyvržen jsa za brány Jeruzalémské.

20. Vstup na Libán a křič, i na hoře Bázan vydej hlas svůj; křič také přes brody, když potřini budou všickni milovníci tvoji.

21. Mluvil jsem s tebou v největším štěstí tvém, říkávalas: Nebudouť poslouchati. Tať jest cesta tvá od dětinství

tvého; neuposlechlás zajisté hlasu mého.

22. Všecky pastýře tvé zpase vítr, a milovníci tvoji v zajetí půjdou. Tehdáž jistě hanbiti a styděti se budeš za všelikou nešlechtnost svou.

23. Ó ty, kteráž jsi usadila se na Libánu, jeňž se hnízdiš na cedroví, jak milostná budeš, když na tě přijdou svíráni a bolest jako rodičky!

24. Živť jsem já, dí Hospodin, že byť pak byl Koniáš syn Joakima, krále Judského, prstenem pečetuím na mé ruce pravé, však tě i odtud strhnu.

25. A * vydám tě v ruku těch, kteříž hledají bezživoti tvého, a v ruku těch, jejichž ty se obličeje lékař, totiž v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, a v ruku Kaldejských. *k.21.7.

26. A hodím tebou i matkou tvou, kteráž tě porodila, do země eizí, tam, kdež jste se nezrodili, a tam zemřete.

27. Do země pak, po níž toužiti budete, abyste se navrátili tam, tam se nenavrátilíte.

28. Zdaliž modlou ničemnou, kteráž roztřískána bývá, bude muž tento Koniáš? Zdali nádobou, v níž není žádné libosti? Proč by vyházini byli on i simě jeho, a uvrženi do * země, o níž nevědi? *k.5,19.

29. Ó země, země, země, slyš slovo Hospodinovo.

30. Takto praví Hospodin: Zapište to, že muž tento bez dětí bude, a že se jemu nepovede šťastně za dnů jeho. Anobř nepovede se šťastně i tomu muži, kterýž by z semene jeho seděl na stoličce Davidově, a panoval ještě nad Judou.

KAPITOLA XXIII.

Pohrůzka správcům lidu. 3. Zaslíbení vykoupení. 9. Nářikání nad proroky falešnými, 15. pomsta Boží proti nim 33. i ruhačům slova pravdy. 35. Napomenutí k vážení sobě Božího slova.

Běda * pastýřům hubicím a rozptylujícími stádece pastvy mé, dí Hospodin.

*Ezech.13,3 násl. : 34,2 násl.

2. Protož takto praví Hospodin Bůh Izraelský o pastýřích, kteříž pasou lid můj: Vy rozptylujete ovece mé, anobř rozháníte je, a nenavštěvujete jich; aj, já navštívím vás pro nešlechtnost předsevzeti vašich, dí Hospodin.

3. Ostatek pak ovcí svých já shromáždím ze všech zemí, do nichž jsem je rozhnal, a přivedu je zase do ovčineů

jejich, kdežto ploditi a množiti se budou.

4. Nadto ustanovím nad nimi pastýře, kteříž by je pásli, aby se nebály více, ani strachovaly, ani hynuly, di Hospodin.

5. Aj, * dnové jdou, di Hospodin, v nichž vzbudím Davidovi výstřelek spravedlivý, i kralovati bude král, a šťastně se jemu povede; soud zajisté a spravedlnost na zemi konati bude.

*k.30,3. Izai.4,2.

6. Za dnů jeho * spasen bude Juda, a Izrael bydliti bude bezpečně, a tof jest jméno jeho, kterýž *ho* nazývati bude: Hospodin spravedlnost naše.

*k.33,16.5 Mojs.33,28.

7. Protož aj, dnové jdou, di Hospodin, v nichž nebude říkáno více: Živť jest Hospodin, kterýž vyvedl syny Izraelské z země Egyptské,

8. Ale: Živť jest Hospodin, kterýž vyvedl a kterýž zprovdil simě domu Izraelského z země půlnoční i ze všech zemí, do nichž jsem byl je rozehnal, když se osadí v zemi své.

9. Příčinou proroků potřino jest srdce mé ve mně, polhnyly se všecky kosti mé; jsem jako člověk opilý, a jako muž, kteréhož rozešlo víno, pro Hospodina a pro slova svatosti jeho.

10. Nebo cizoložníků plná jest tato země, a příčinou krivých přísah kvůli země, usvadla pastvíska na poušti; jest zajisté utiskování těchto nešlechtných, a moc jejich nepravá.

11. Nebo * jakož prorok, tak kuž pokrytství páchají. Také v domě svém nacházim nešlechtnost jejich, di Hospodin.

*k.8,10.

12. Pročež budou mít * cestu svou podobnou plzkosti v mrákotě, na níž postřeni budou a padnou, když uvedu na ně bídu v čas navštívení jejich, di Hospodin.

*Zalm.35,6.

13. Při prorociích zajisté Samašských viděl jsem nesmyslnost; prorokovali skrze Bále, a svodili lid můj Izraelský.

14. Ale při prorociích Jeruzalémských vidím hroznou věc, že cizoložice a se lži se obcházejice, * posilňují také rukou nešlechtníků, aby se neobrátíl žádný od nešlechtnosti své. Mám všecky za podobné Sodomě, a obyvatele jeho za podobné Gomoře.

*Ezech.13,22.

15. Protož takto praví Hospodin zástupů o prorociích těchto: Aj, * já nakrmím je pelynkem, a napojím je vodami jedovatými; nebo od proroků Jeruzalémských vyšla poškrvna na všecku tuto zemi.

*k.8,14;9,15.

16. Takto praví Hospodin zástupů: Neponlonchejtež * slov těch proroků, jenž prorokují vám, prázdnych vás zanechávajíce. Vidění srdce svého mluví, ne z úst Hospodinových.

*k.14,14.

17. Ustavičně říkaji těm, kteříž mnou pohrdaji: Pravil Hospodin: * Pokoj mítí budete, a každému chodícímu podlé zdání srdce svého říkaji: Nepřijdeť na vás nic zlého.

*k.6,14.

18. Nebo * kdož jest stál v radě Hospodinově, a viděl neb slyšel slovo jeho? Kdo pozoroval slova jeho, neb vyslechl je?

*Řim. 11,34.

19. Aj, * vichřice Hospodinova s prehlivostí vyjde, a to vichřice trvající; nad hlavou nešlechtných trvati bude.

*k.30,23. Zalm.11,6.

20. Neodvrátí se * hněv Hospodinův, dokudž neučiní a nevykoná úmyslu srdce svého. A tehdaž porozumíte tomu cele,

*k.30,24.

21. Žeť jsem * neposilal těch proroků, ale sami běželi, že jsem nemluvil k nim, a však oni prorokovali.

*k.14,14.

22. Nebo byť byli stáli v radě mé, jistě že by byli * ohlašovali slova má lidu mému, a bylit by je odvraceli od cesty jejich zlé, a od nešlechtnosti předsevzeti jejich.

*1 Petr.4,11.

23. Zdalíž jsem já Bůh jen z blizka? di Hospodin. A nejsem Bůh i z daleka?

24. Zdaž se * ukryje kdo v skrýších, abych já ho neshlédl? di Hospodin. Zdalíž nebe i země já nenaplníji? di Hospodin.

*Zalm.139,7 násl. Job 34,21,22.

25. Slychávámť, co říkaji ti proroci, kteříž prorokují lež ve jménu mém, říkajice: Měl jsem sen, měl jsem sen.

26. I dokudž *to bude?* Zdalíž v srdci těch proroků, kteříž prorokují, není lež? Anobřž jsou proroci lsti srdce svého,

27. Kteríž obmysleji to, jak by vyrazili z paměti lidu mému jméno mé sny svými, kteréž vypravují jeden každý bližnímu svému, jako se zapomněli otcové jejich na jméno mé za příčinou Bále.

28. Prorok, kterýž má sen, nechť vypravuje sen, ale kterýž má slovo mé,

necht mluvi slovo mé právě. Co jest té převě do pšenice? di Hospodin.

29. Zdaliž není slovo mé takové jako oheň, di Hospodin, a jako kladivo rozrážející skálu? ^{*Zid.4,12.}

30. Protož aj já, di Hospodin, proti těm prorokům, kteříž ukrádají slova má jeden každý před bližním svým.

31. Aj já, di Hospodin, proti těm prorokům, kteříž chlubně mluví, fíkájice: Pravi Hospodin.

32. Aj já, di Hospodin, proti těm, kteříž proroknji sny lživé, a vypravujice je, svodi lid můj lžmi svými a žvavosti svou, ješto jsem já jich neposlal, aniž jsem jim přikázal. Pročež naprosto nic neprospívají lidu tomuto, di Hospodin.

33. Protož, když by se tázal tebe lid tento, neb některý prorok neb kněz, řka: Jaké jest břímě Hospodinovo? tedy rei jim: Jaké břímě? I to: Opustim vás, di Hospodin.

34. Nebo proroka a kněze toho i lid ten, kterýž by řekl: Břímě Hospodinovo, jistě trestati budu muže toho i dům jeho.

35. Ale takto říkejte jeden každý bližnímu svému a jeden každý bratru svému: Co odpověděl Hospodin? aneb: Co mluvil Hospodin?

36. Břemene pak Hospodinova nepřipomínejte více, sie by břemenem bylo jednomu každému slovo jeho, když byste převraceli slova Boha živého, Hospodina zástupů, Boha našeho.

37. Takto říkati budeš proroku: Coť odpověděl Hospodin? aneb: Co mluvil Hospodin?

38. Ale poněvadž říkáte: Břímě Hospodinovo, tedy takto pravi Hospodin: Poněvadž říkáte slovo to: Břímě Hospodinovo, ješto jsem posílal k vám, říkáje: Neříkejte: Břímě Hospodinovo,

39. Protož aj, já jistě zapomenu se na vás do konce, a zavrhu vás i to město, kteréž jsem byl dal vám i otcům vašim, od tváří své,

40. A * uvedu na vás pohanění věčné i potupu věčnou, kteráž nepřijde v zapomenutí. ^{*k.20,11.}

KAPITOLA XXIV.

Viděti o navrácení lidu z Babylona. 8. Zajetí Sedechiáše krále i ostatků pozůstalých v Jeruzalémě.

Ukázal mi Hospodin, a aj, dva košové fíků postaveni byli před chrámem Hospodinovým, když byl přestěhoval Na-

buchodonozor král Babylonský * Jekoniáše syna Joakimova, krále Judského, a knížata Judská, i tesaře a kováře z Jeruzaléma, a přivedl je do Babylona. ^{*k.29,2}

2. Jeden koš byl fíků velmi dobrých, jaciž bývají fíkové ranni, druhý pak koš fíků velmi zlých, jakýchž nelze jisti pro trpkost.

3. Tedy řekl mi Hospodin: Co vidíš, Jeremiáší? I řekl jsem: Fíky, dobré fíky, a to velmi dobré, zlé pak, a to velmi zlé, jichž nelze jisti pro trpkost.

4. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

5. Takto pravi Hospodin, Bůh Izraelský: Jako fíkové tito dobří, tak mně příjemní budou zajati Judští, kteréž jsem zaslal z místa tohoto do země Kaldejské k dobrému.

6. Obrátim zajisté oči své k nim k dobrému, a přivedu je zase do země této, kdežto vzdělám * je, a nezkazím, štípím je, a nevyplěním. ^{*k.31,28.}

7. Nebo * dám jim srdce, aby znali mne, že já jsem Hospodin. I budou mým lidem, a já budu jejich Bohem, když se obrátí ke mně celým srdcem svým. ^{*k.31,33; 32,39. Ezech.11,19.}

8. Naodpor, * jako fíky zlé, kterýchž nelze jisti pro trpkost, tak zavrhu (toť zajisté pravi Hospodin,) Sedechiáše krále Judského s knížaty jeho, a ostatek Jeruzalémských pozůstalých v zemi této, i ty, kteříž bydlí v zemi Egyptské. ^{*k.29,17.}

9. Vydám * je, pravím, v posmýkání k zlému po všech královstvích země, v pohanění a v příslovi, v rozprávku a v proklínání po všech těch místech, kamž je rozzenu. ^{*k.15,4.}

10. A budu posílati na ně * meč, hlad a mor, dokudž by do konce vyhlazeni nebyli z země, kterouž jsem byl dal jim i otcům jejich. ^{*Ezech.6,12.}

KAPITOLA XXV.

Nařikání nad zarpulostí Židů, 8. i ohlášení jim trestání. 11. Pohrůzka Babylonským, 18. Jeruzalémským, 19. Egyptským i jiným národům.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi proti všemu lidu Judskému, léta čtvrtého Joakima syna Joziášova, krále Judského, (jenž jest první rok Nabuchodonzora krále Babylonského,)

2. Kteréž mluvil Jeremiáš prorok ke

všemu lidu Judskému, i ke všechněm obyvatelům Jeruzalémským, řka:

3. Od třináctého léta Joziášeho syna Amonova, krále Judského, až do tohoto dne, po těchto tříměcímá let, bývalo slovo Hospodinovo ke mně, kteréž jsem vám mluvil, ráno přivstáváje, a to ustavičně, ale neposlouchali jste.

4. Posílal * také Hospodin k vám všechny slouhy své proroky, ráno přivstáváje, a to ustavičně, (jichžto neposlouchali jste, aniž jste naklonili ucha svého, abyste slyšeli.) *k.7,25.

5. Kteríž říkali: Navrattež * se již jeden každý z cesty své zlé a od nešlechtnosti předsevzeti svých, a tak osazujte se v té zemi, kterouž dal Hospodin vám i otcům vašim od věků až na věky. *k.18,11.2Král.17,13.

6. A * nechodte za bohy cizími, abyste sloužití měli jim, aniž se jim klanějte, aniž hněvejte mne dílem rukou svých, a neučiním vám zle. *k.7,6.

7. Ale neposlouchali jste mne, di Hospodin, abyste jen hněvali mne dílem rukou svých k svému zlému.

8. Protož takto praví Hospodin zástupů: Proto že jste neuposlechli slov mých,

9. Aj, já pošli, a pojmu všechny národy půlnoční, di Hospodin, i k * Nabuchodonozorovi králi Babylonskému, služebníku svému, a přivedu je na zemi tuto i na obyvatele její, i na všechny národy tyto okolní, kteréž jako proklaté vyhladím, a způsobím to, aby byli k užasnutí, na odivu, a poustkou věčnou. *k.27,6;43,10.

10. Také * způsobím to, aby zahynul jim hlas radosti i hlas veselí, hlas ženicha i hlas nevěsty, hluk žernovu i světlo svíce. *k.7,34. Zjev.18,23.

11. I bude všecka země tato pustinou a pouští, a sloužití budou národové tito králi Babylonskému * sedmdesáte let. *k.27,22;29,10.

12. Potom pak po vyplnění sedmdesáti let trestati budu na králi Babylonském a na tom národu, di Hospodin, nepravost jejich, totiž na zemi Kaldejské, tak že obrátím ji v pustiny věčné.

13. A uvedu na zemi tu všecka slova svá, kteráž jsem mluvil o ní, všecko, což psáno jest v knize této, cožkoli prokroval Jeremiáš o všech národech.

14. Když je v službu podrobí, i jiné

národy mnohé a krále veliké, tehdáž odplatím jim podle skutků jejich a podle činů rukou jejich.

15. Nebo takto mi řekl Hospodin, Bůh Izraelský: Vezmi * kalich vína prehlivosti této z ruky mé, a † napájej jim všechny ty národy, k kterýmž já pošli tebe, *Zjev.16,19. †k.14,10.

16. Aby pili a potáčeli se, anobřž bláznili příčinou meče, kterýž já pošli mezi ně.

17. I vzal jsem kalich z ruky Hospodinovy, a napájel jsem všechny ty národy, k nimž mne poslal Hospodin,

18. Jeruzalémské i města země Judské, a krále její i knížata její, abych je oddal v pustinu a v zpuštění, na odivu, i k proklínání tohoto dnešního dne,

19. Faraona * krále Egyptského i služebníky jeho, i knížata jeho, i všecken lid jeho, *k.46,25.

20. I všecku tu směsici, totiž všechny krále země Uz, všechny také krále země Filistinské, i Aškalon, i Gázy, i Akaron, i ostatek Azotu,

21. Idumejské, i Moábské, i syny Ammon,

22. I všechny krále Tyrské, i všechny krále Sidonské, i krále krajiny té, kteráž jest při moři,

23. Dedana a Temu, a Buzu i všechny přebývající v koutech nejzadnějších,

24. I všechny krále Arabské, i všechny krále té směsice, kteříž bydlí na poušti,

25. Všecky také krále Zamritské, i všechny krále Elamitské, též všechny krále Médské,

26. Anobřž všechny krále půlnoční, blízké i daleké, jednoho jako druhého, všecka také království země, kterážkoli jsou na svrchku země. Král pak Sesák píti bude po nich.

27. A rei jim: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Pítež * a opojte se, anobřž vyvracejte z sebe, a padejte, tak abyste nepovstali pro meč, kterýž já pošli mezi vás. *k.51,7.

28. Jestliže by pak nechtěli vzítí kalichu z ruky tvé, aby pili, tedy diš jim: Takto praví Hospodin zástupů: Konečně že píti musíte.

29. Nebo poněvadž na * to město, kteréž nazváno jest od jména mého, já začínám uvozovati zlé věci, a vy abyste bez hodné pomsty byli? Nebudete bez pomsty, nebo já zavolám meče na vše-

cky obyvatelé té země, dí Hospodinů zástupů.

*k.49,12. Ezech.9,6.

30. Protož ty prorokuj proti nim všecka slova tato, a rei jim: Hospodin s výsosti * řvátí bude, a z příbytku svatosti své vydá hlas svůj, močně řvátí bude z obydlí svého. Křik ponoukajících se, jako přesovníků, rozléhati se bude proti všechněm obyvatelům té země,

*Joel.3,16. Amos.1,2.

31. I průjde hřmot až do konce země. Nebo rozejpří má Hospodin s těmi národy, v soud vehází sám se všelikým tělem; bezbožníky vydá pod meč, dí Hospodin.

32. Takto praví Hospodin zástupů: Aj, bida půjde z národu na národ, a vichřice veliká strhne se od končin země.

33. I budou zbití od Hospodina v ten čas od konce země až do konce země; nebudou oplakáni, ani sklizeni, ani pochováni, místo hnoje na svrhu země budou.

34. Kvělte pastýři a křičte, anobř válejte se v popele, vy nejznamenitější toho stáda; nebo naplnili se dnové vaši, abyste zbití byli, a abyste rozptýleni byli, i budete padati jako nádoba drahá.

35. I zahyne útočiště pastýřům a utíkání nejznamenitějším toho stáda.

36. Hlas žalostný pastýřů a kvlení nejznamenitějších toho stáda; nebo zkaží Hospodin pastvu jejich.

37. Zkažena budou i pastviska pokoj mající, pro prehlivost hněvu Hospodina,

38. Jako lev opustí jeskyni svou; nebo přijde země jejich na spušnění, pro prehlivost zhoubee a pro prehlivost hněvu jeho.

KAPITOLA XXVI.

Pohrůzka městům Judským. 7. Protivenství od kněží a proroků jiných Jeremiášovi činěné, 16. i zastávání jeho od kněží a starších lidu.

Na počátku kralování Joakima syna Joziášova, krále Judského, stalo se slovo toto od Hospodina, řkonei:

2. Takto praví Hospodin: Postav se v síňci domu Hospodina, a mluv ke všechněm městům Judským, přicházejícím klaněti se v domě Hospodinově, všecka slova, kteráž tobě prikazuji mluvíti k nim, neujímejž slova,

3. Zdali by * aspoň uposlechli, a odvrátili se jeden každý od cesty své zlé, abych litoval zlého, kteréž myslím učí-

niti jim pro nešlechtnost předsevzeti jejich.

*k.36,3.

4. Reiž tedy jim: Takto praví Hospodin: Neuposlechnete-li mne, abyste chodili v zákoně mém, kterýž jsem předložil vám,

5. Poslouchajice slov služebníků mých proroků, kteréž já posílám k vám, jakož jste, když jsem je, ráno přivstáva je, posílal, neposlechnali:

6. Jistě žeť naložím s domem tímto jako * s Silo, a město toto vydám v proklínání všechněm národům země. *k.7,12,14.

7. Slyšeli pak kněží a proroci, i všecken lid Jeremiáše mluvícího slova ta v domu Hospodinovu.

8. I stalo se, že hned, jakž přestal Jeremiáš mluvíti všeho, cožkoli přikázal Hospodin mluvíti ke všemu lidu, jali jej ti kněží a proroci i všecken lid ten, řkouce: Smrti umřeš.

9. Proč jsi prorokoval ve jménu Hospodina, řka: Stane se jako Silo domu tomuto, a město toto tak spustne, že nebude v něm žádného obyvatele? Shromážďoval se pak všecken lid k Jeremiášovi do domu Hospodina.

10. Tedy uslyšavše knížata Judská ty věci, přišli z domu královského do domu Hospodina, a posadili se u dveří brány Hospodinovy nové.

11. I řekli kněží a proroci těm knížatům a všemu lidu, řkouce: * Hoden jest smrti muž tento; nebo prorokoval proti městu tomuto, jakž jste slyšeli v své uši.

*Mat.26,66. Mark.14,64. Skutk.6,13.

12. Tedy promluvil Jeremiáš ke všechněm knížatům těm i ke všemu lidu, řka Hospodin poslal mne, abych prorokoval o domu tomto i o městě tomto všecky ty věci, kteréž jste slyšeli.

13. Protož nyní polepšete * cest svých: předsevzeti svých, a poslouchejte hlasu Hospodina Boha svého, i bude litovat Hospodin toho zlého, kteréž vyřkl proti vám.

*k.7,3; 18,8.

14. Já pak aj, v rukou vašich jsem učiněte mi, což se vám za dobré a spravedlivé vidí.

15. Ale však jistotně vžete, usmríte-li mne, že * krev nevinnou na sebe uvedete, i na město toto, i na obyvatele jeho nebo v pravdě poslal mne Hospodin k vám, abych mluvil v uši vaše všecky slova tato.

*Mat.23,35.

16. I řekli knížata i všecken lid ku

žim a těm prorokům: Nemát nikoli muž tento odsuzován býti na smrt, poněvadž ve jménu Hospodina Boha našeho mluvil nám.

17. Tedy povstali někteří z starších té země, a promluvili ke všemu shromáždění lidu, řkouce:

18. Micheáš Moraštický prorokoval za času Ezechiáše krále Judského, a pravil všemu lidu Judskému, řka: Takto praví Hospodin zástupů: Sion jako pole orán bude, a Jeruzalém jako hromady, hora pak domu tohoto jako lesové vysoci.

19. Zdaliž hned proto usmrtili jej Ezechiáš král Judský a všecken Juda? Zdaliž neulekl se Hospodina, a nemodlil se Hospodinu? I * litoval Hospodin toho zlého, kteréz vyřkl proti nim. Protož my činíme velmi zlou věc proti dušům svým. *k.18,8.

20. A byl také muž prorokující ve jménu Hospodinovu, Uriáš syn Šemaiášův z Kariatjeharim, kterýž prorokoval o městě tomto i o zemi této v táž všecka slova jako Jeremiáš.

21. A když uslyšel král Joakim a všickni udatní jeho, i všecka kuřzata slova jeho, hned usiloval král usmrtiti jej. Když čemž uslyšev Uriáš, bál se, a utikaje, přišel do Egypta.

22. Ale poslal král Joakim některé do Egypta, Elnatana syna Achborova i jiné s ním do Egypta.

23. Kteríž vyvedše Uriáše z Egypta, přivedli jej k králi Joakimovi. I zabil jej mečem, a vhodil tělo jeho do hrobů idu obecného.

24. A však ruka * Achikamova syna Šafanova byla při Jeremiášovi, aby ho nevydával v ruku lidu k usmrcení jeho. *2 Král.22,12,14.

KAPITOLA XXVII.

Redukázání, kterých národů pánem býti měl Nabuchodonozor. 4. Napomenutí jich, 12. až i Sedechiáše, aby se jemu neprotivili, 14. a falešných proroků neposlouchali. Na počátku kralování Joakima syna Joziášova, krále Judského, stalo se slovo toto k Jeremiášovi od Hospodina, kousec:

2. Takto řekl Hospodin ke mně: Zdejší sobě oboječky a jha, a dej je na šíji svou.

3. Potom je posli k králi Idumejskému, a k králi Moábskému, a k králi syň Ammonových, a k králi Tyrskému,

a k králi Sidonskému po těch poslech, kteříž přijedou do Jeruzaléma k Sedechiášovi králi Judskému.

4. A příkaž jim, ať pánům svým řeknou: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Tak reete pánům svým:

5. Já jsem * učinil zemi, člověka i hovada, kterážkoli jsou na svrhu země, a mocí svou velikou a ramenem svým vztazeným. Protož † dávám ji, komuž se mi dobře líbí. *k.32,17. †Dan.4,14.

6. Jako nyní já dal jsem * všecky země tyto v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, služebníka svého, ano i živočichy polní dal jsem jemu, aby sloužili jemu. *k.25,3; 28,14.

7. Protož budouť sloužiti jemu všickni ti národové, i synu jeho, i synu syna jeho, dokudž by * nepřišel čas země jeho i jeho samého, když v službu podrobí jej sobě národové znamenití a králové velicí. *k.25,12.

8. Stane se pak, že národ ten i království to, kteréz by nesloužilo jemu, Nabuchodonozorovi králi Babylonskému, a kterýž by nepoddal šije své pod jho krále Babylonského, * mečem a hladem i morem navštívím národ ten, di Hospodin, dokudž bych do konce nevyplnil jich rukou jeho. *k.14,12.

9. Protož vy * neposlouchejte proroků svých, ani hadačů svých, ani snů svých, ani planetářů svých, ani kouzledníků svých, kteříž mluvívají k vám, říkajíce: Nebudete sloužiti králi Babylonskému. *k.14,14.

10. Nebo oni vám * lež prorokují, abych vzdálil vás od země vaší, a vyhnal vás, abyste zahynuli. *v.14,16.

11. Národu pak, kterýž sklouí šiji svou pod jho krále Babylonského a sloužiti bude jemu, toho zajisté nechám v zemi jeho, di Hospodin, aby dělal ji, a bydlil v ní.

12. Sedechiášovi také, králi Judskému, mluvil jsem naskrze ta všecka slova, řka: Skloňte šije své pod jho krále Babylonského, a služte jemu i lidu jeho, a buďte živi.

13. Proč máte zahynouti, ty i lid tvůj, mečem, hladem a morem, jakž mluvil Hospodin o národu, kterýž by nesloužil králi Babylonskému?

14. Neposlouchejtež tedy slov proroků těch, kteříž mluvíce k vám, říkají: Ne-

budete sloužiti králi Babylonskému. Nebo oni vám lež prorokují.

15. Neposlalť jsem jich zajisté, di Hospodin, a * však oni prorokují ve jménu mém živě, abyh zahnal vás, kdež byste zahynuli vy i ti proroci, kteříž prorokují vám. ^{*k.14,14.}

16. Kněžím také i všemu lidu tomu mluvil jsem, řka: Takto praví Hospodin: Nepslochejte slov proroků svých, kteříž prorokují vám, říkajice: Aj, * nádobi domu Hospodinova navrácena budou z Babylona již brzo. Neboť lež oni prorokují vám. ^{*k.28,3.}

17. Nepslochejtež jich, služte králi Babylonskému a živi buďte. Proč má býti toto město poušťi?

18. Jestliže pak oni jsou proroci, a jestliže slovo Hospodinovo jest v nich, nechť se medle přimluví k Hospodinu zástupů, ať nádobi to, pozůstávající v domě Hospodinově a v domě krále Judského a v Jeruzalémě, nedostává se do Babylona.

19. Nebo takto praví Hospodin zástupů o těch sloupcích, a o tom moři, a o těch podstavcích, i o ostatku nádobi pozůstávajícím v městě tomto,

20. Kteréhož nepobral Nabuchodonozor král Babylonský, když přestěhoval Jekoniáše * syna Joakimova, krále Judského, z Jeruzaléma do Babylona, a všecky nejpřednější Judské i Jeruzalémské, ^{*2Král.24,12,13.}

21. Takto zajisté di Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, o těch nádobách, pozůstávajících v domě Hospodinově a v domě krále Judského i v Jeruzalémě:

22. Do Babylona zavezeny budou, a tam budou až do dne toho, v němž * je navštívím, di Hospodin, a rozkáží je přivezti, a zase navrátím je na místo toto. ^{*2Par.36,22.}

KAPITOLA XXVIII.

Falešné proroctví Chananiášovo o vysvobození z Babylona. 5. Odpor jemu učiněn, 12. i stvrzen. 16. Chananiáš uunfel.

Stalo se pak léta toho, na počátku králování Sedechiáše krále Judského, léta totiž čtvrtého, měsíce pátého, mluvil ke mně Chananiáš syn Azurův, prorok, kterýž byl z Gabaon, v domě Hospodinově, před očima kněží i všeho lidu, řka:

2 Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, řka: Polámal jsem jho krále Babylonského.

3. Po dvou letech já navrátím zase na místo toto * všecka nádobi domu Hospodinova, kteráž pobral Nabuchodonozor král Babylonský z místa tohoto, a zavezl je do Babylona. ^{*k.27,16.}

4. Jekoniáše * také syna Joakimova, krále Judského, i všecky zajaté Judské, kteříž se dostali do Babylona, já zase přivedu na místo toto, di Hospodin; nebo polámi jho krále Babylonského. ^{*2Král.24,12,13.}

5. Tedy řekl Jeremiáš prorok Chananiášovi proroku tomu před očima kněží a před očima všeho lidu, kteříž stáli v domě Hospodinově,

6. Řekl, pravím, Jeremiáš prorok: Amen, učiníť tak Hospodin. Potvrdiť Hospodin slov tvých, kteráž jsi prorokoval o navrácení nádobi domu Hospodinova, a všech zajatých z Babylona na místo toto.

7. Ale však poslechni medle slova tohoto, kteréž já mluvím při tvé přítomnosti a při přítomnosti všeho tohoto lidu

8. Proroci, kteříž bývali přede mnou i před tebou od věků, ti prorokovali proti zemi znamenitým a proti království velikým o válce a o ssouzení a moru.

9. Prorok ten, kterýž prorokuje o pokoji, když dojde slovo toho proroka: ten prorok znám bývá, že jej poslal Hospodin v pravdě.

10. Tedy * sňal Chananiáš prorok jho z šíje Jeremiáše proroka, a polámal je. ^{*k.27.}

11. A mluvil Chananiáš před očím všeho lidu, řka: Takto praví Hospodin: Tak polámi jho Nabuchodonozora krále Babylonského po dvou letech z šíje všech národů. I počal jiti Jeremiáš proročestvom cestou svou.

12. Ale stalo se slovo Hospodinovo Jeremiášovi, když polámal Chananiáš prorok to jho z šíje Jeremiáše proroka říkající:

13. Jdi a mluv k Chananiášovi, řka: Takto praví Hospodin: Jha dřevěná, polámal, protož zdělej místo nich jho železná.

14. Nebo takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Jho železné vlož na šíji všech národů těchto, aby sloužili Nabuchodonozorovi králi Babylonskému, a budouť sloužiti jemu. Také i živé věci polni dám jemu.

15. Zatím řekl Jeremiáš prorok Chananiášovi proroku: Slyšíš nyní, Chananiáši: Neposlal tebe Hospodin, ale ty jsi k tomu přivedl, aby lid tento ve lži skládal doufání.

16. Protož takto praví Hospodin: Aj, já sklídím tě se svrchlu země, tento rok ty umřeš; nebo jsi mluvil to, čímž bys odvrátil lid od Hospodina.

17. I umřel Chananiáš prorok roku toho měsíce sedmého.

KAPITOLA XXIX.

Prorok zajatým ukazuje, jak by se chovati měli v Babyloně. 16. Pomstou hrozí pozůstalým v Jeruzalémě, 21. i ve jména dvěma prorokům falešným spolu, 24. i potom Semaiášovi obzvláštně.

Tato jsou slova listu, kterýž poslal Jeremiáš prorok z Jeruzaléma k ostatku starších zajatých, a k kněžím i k prorokům i ke všemu lidu, kterýž přestěhoval Nabuchodonozor z Jeruzaléma do Babylona,

2. Když vyšel * Jekoniáš král a královna, i komorníci, knížata Judská i Jeruzalémská, tolikéž tesari i kovari z Jeruzaléma, *k.24,1, 2 Král.24,15.

3. Po Elasovi synu Safanovu, a Gemariášovi synu Helkiášovu, (kteréž byl poslal Sedechiáš král Judský k králi Babylonskému do Babylona,) řka:

4. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, všechněm zajatým, kteréž jsem přestěhoval z Jeruzaléma do Babylona:

5. Stavte domy, a osazujte se, štěpujte také štěpnice, a jezte ovoce jejich. *v.28.

6. Pojíte ženy, a plodte syny i dcery, dávejte také synům svým ženy, dcery též své dávejte za muže, ať rodí syny a dcery; množte se tam, a neberte umenšení.

7. A hleďte pokoje města toho, do kteréhož jsem zastěhoval vás, a modlivejte se za ně Hospodinu; nebo v pokoji jeho budete míti pokoj.

8. Takto zajisté praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Necht * vás nesvodi proroci vaši, kteříž jsou mezi vámi, ani hadači vaši, a nespravujte se sny svými, jichž vy příčinou jste, aby je mivali. *k.27,9.

9. Nebo * vám oni lživě prorokují ve jménu mém; neposlal jsem jich, dí Hospodin. *k.23,21; 27,15.

10. Takto zajisté praví Hospodin: Že jakž se jen vyplní Babylonu * sedmdesáte let, navštívím vás, a potvrdím vám slova svého výborného o navrácení vás na místo toto. *k.25,12.

11. Nebo já nejlépe znám myšlení, kteréž * myslím o vás, dí Hospodin, myšlení o pokoji, a ne o trápení, abych učinil vašemu očekávání konec přezádstivý. *Zalm.92,6.

12. Když mne * vzývati budete, a půjdete, a modliti se mně budete, tedy vyslyším vás. *Zalm.50,15. Izai.58,9.

13. A hledajíce mne, naleznete, když mne hledati budete * eelým srdcem svým. *Izai.55,6. Mat.7,7.

14. Dám se zajisté nalezti vám, dí Hospodin, a přivedu zase zajaté vaše, * a shromáždím vás ze všech národů i ze všech míst, kamžkoli jsem zalnal vás, dí Hospodin, a uvedu vás zase na místo toto, odkudž jsem vás zastěhoval, *5 Mojz.30,3.

15. Když řeknete: Vzbuzoval nám Hospodin proroky v Babyloně.

16. Nebo takto praví Hospodin o králi sedícím na stolici Davidově, a o všem lidu obývajícím v městě tomto, bratřích vašich, kteříž nevyšli s vámi v tom zajetí,

17. Takto dí Hospodin zástupů: Aj, já pošli na ně meč, hlad a mor, a naložím s nimi jako s fíky trpkými, kteréž nelze jísti pro trpkost.

18. Nebo stihati je budu mečem, hladem i morem, a * vydám je ku posmýkání po všech královstvích země, k proklinání, a k užasnutí, anobř na odív, a k utržení mezi všemi národy, tam kdež je vypudím, *k.14,12.

19. Proto že neposlouchají slov mých, dí Hospodin, když * posílám k nim služebníky své proroky, ráno přivstáváje, a to ustavičně, a neposlouchali jste, dí Hospodin. *k.25,4.

20. Protož slyštež vy slovo Hospodinovo, všiekní * zajatí, kteréž jsem vyslal z Jeruzaléma do Babylona. *v.4.

21. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, o Achabovi synu Kolaiášovu, a o Sedechiášovi synu Maaseiášovu, kteříž * prorokují vám ve jménu mém lež: Aj, já vydám je v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, aby je zbil před očima vašimi. *k.27,10,15.

22. I bude vzato na nich klnutí mezi všecky zajaté Judské, kteříž jsou v Babyloně, aby říkali: Necht' nakládá Hospodin s tebou, jako s Sedechiášem a jako s Ehabem, kteréž upek' král Babylonský na ohni,

23. Proto že páchali nešlechtnost v Izraeli, cizoložice s ženami bližních svých, a mluvíce slovo ve jménu mém lživě, čehož jsem nepřikázal jim. Já pak o tom vim, a jsem toho i svědkem, di Hospodin.

24. Semaiášovi Nechclamitskému mluv, řka:

25. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, řka: Proto že jsi poslal jménem svým listy ke všemu lidu, kterýž jest v Jeruzalémě, a Sofoniášovi synu Maaseiášovu knězi i ke všechněm kněžím, řka:

26. Hospodin dal tě za kněze na místo Joiady kněze, abyste pozor měli v domě Hospodinově na každého muže počítěho a vystavujícího se za proroka, a abys dal takového do žaláře a do kladý.

27. Pročež jsi pak nyní neokřikl Jeremiáše Anatotského, kterýž se vám vystavuje za proroka?

28. Nebo posílal k nám do Babylona, řka: Protáhneť se to dlouho, stavějte domy, * a osazujte se, štěpujte také štěpnice, a jezte ovoce jejich. ^{*v.5.}

29. Nebo Sofoniáš kněz četl ten list před Jeremiášem prorokem.

30. I stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, řkouci:

31. Posli ke všechněm zajatým, řka: Takto praví Hospodin o Semaiášovi Nechclamitském: Proto že prorokuje vám Semaiáš, ješto jsem já ho neposlal, a přivodi vás k tomu, abyste doufání skládali ve lži,

32. Protož takto praví Hospodin: Aj, já trestati budu Semaiáše Nechclamitského i simě jeho. Nebude mítí žádného, kdo by bylil u prostřed lidu tohoto, aniž užří toho dobrého, kteréž já učiním lidu svému, di Hospodin; nebo mluvil * to, čímž by odvrátil lid od Hospodina. ^{*k.28.16.}

KAPITOLA XXX.

Prorok jakož veliké těžkosti zajatých i příčiny jich, 8. tak i milostná Boží zaslíbení o budoucím vysvobození jich odtud předkládá.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, řkouci:

2. Takto praví Hospodin, Bůh Izraelský, řka: Spíš sobě do knihy všecka slova, kterážť jsem mluvil.

3. Aj, * dnové zajisté jdou, di Hospodin, a přivedu zase zajaté lidu svého Izraelského i Judského, praví Hospodin, a uveda je do země, kterouž jsem byl dal otcům jejich, a dědičně jí obdrží. ^{*k.23.5;31.17.}

4. Tatoť pak jsou slova, kteráž mluvil Hospodin o Izraelovi a Judovi:

5. Takto zajisté praví Hospodin: Illas předěšení a hrůzy slyšime, a že není žádného pokoje.

6. Ptejte se nyní, a vizte, rodívá-li samec. Pročež tedy vidím, an každý muž rukama svýma drží se za bedra svá jako rodička, a obrácené všechněch obličejů v zsnalost?

7. Ach, nebo veliký jest den tento, tak že nebylo žádného jemu podobného. Ale jakť koli čas jest ssouzení Jákobova, předeť z něho vysvobozen bude.

8. Stane se zajisté v ten den, di Hospodin zástupů, že polámi jho jeho z šíje tvé, a svazky tvé potrhám, i nebudou ho více v službu podrobovatí cizozemci.

9. Ale sloužití budou Hospodinu Bohu svému, a Davidovi králi svému, kteréhož jim vzbudím.

10. Protož * ty neboj se, služebníče můj Jákobe, di Hospodin, aniž se strachuj, ó Izraeli, nebo aj, já vysvobodím tě zdaleka, i simě tvé z země zajetí jejich. I navrátí se Jákob, aby odpočíval, a pokoj měl, a nebude žádného, kdo by jej předěsil. ^{*k.16.27.}

11. Neboť já s tebou jsem, di Hospodin, abych tě vysvobodil, když učiním konec všechněm národům, mezi kteréž tě rozptýlim. Tobě však neučiním konec, ale budu tě trestati v soudu, ačkoli tě bez trestání naprosto nenechám.

12. Takto zajisté praví Hospodin: Přetěžké bude * potření tvé, přebolestná rána tvá. ^{*k.15.18.}

13. Nebude, kdo by přisoudil při tvou k ulčení; lékařství platného žádného mítí nebudeš.

14. Všiekni, kteříž tě milují, zapomeň se nad tebou, aniž tě navštíví, když tě raním ranou nepříteli, a trestáním přísnyím pro mnohou nepravost tvou a nesčíslné hříchy tvé.

15. Proč křičíš nad svým potřením a těžkou bolestí svou? Pro mnohou ne

pravost tvou a nesčíslné * hřichy tvé to činím tobě. *k.13,22.

16. A však všickni, kteříž * zžirají tebe, sežráni budou, a všickni, kteříž utiskají tebe, všickni, pravím, do zajetí půjdou, a kteříž tě pošlapávají, pošlapání budou, a všecky, kteříž tě loupi, v loupež vydám, *Izai.33,1.

17. Tehdáž když tobě * navrátím zdraví, a na rány tvé zhojím tě, di Hospodin, proto že zahnanou nazývali tebe, říkajíce: Tato jest Sion, není žádného, kdo by ji navštívil. *k.33,6.

18. Takto praví Hospodin: * Aj, já zase přivedu zajaté stánků Jákobových, a nad příbytky jeho slituji se, i budeť zase vzděláno město na prvním místě svém, a palác podle způsobu svého vystaven. *k.29,14;31,23.

19. A bude pocházeti od nich diků činění a hlas veselících se; nebo je rozmnožím, a nebudou umenšení bráti, zveleběm je, a nebudou sniženi.

20. A budou synové jeho tak jako i prví, a shromáždění jeho přede mnou utvrzeno bude, trestati pak budu všecky, kteříž jej ssužují.

21. A povstane z něho nejdůstojnější jeho, a panovník jeho z prostředku jeho vyjde, kterémuž rozkáží přiblížiti se, aby předstoupil přede mne. Nebo kdo jest ten, ješto by slíbil za sebe, že předstoupí přede mne? di Hospodin.

22. I * budete mým lidem, a já budu vašim Bohem. *k.24,7.

23. Aj, vicher Hospodinův s prehlivostí vyjde, vicher trvající nad hlavou nešlechetných trvati bude.

24. Neodvrátí se prehlivost hněvu Hospodinova, dokudž neučiní toho, a dokudž nevykoná úmyslu srdce svého. Tehdáž porozumíte tomu.

KAPITOLA XXXI.

Zaslibení o vysvobození Judy z Babylona. 31. O nové smlouvě, 33. a o vzdělání tělesného i duchovního Jeruzaléma.

Toho času, di Hospodin, budu Bohem všech čeledí Izraelových, a oni budou mým lidem.

2. Takto praví Hospodin: Lid z těch pozůstalých po meči nalezl milost na poušti, když jsem chodil před ním, a bych odpočinutí způsobil Izraelovi.

3. Za starodávnať se mi ukazoval Hospodin. I však milováním věčným mi-

luji tě, pročež ustavičně činím tobě milosrdenství.

4. Ještě vždy vzdělávati tě budu, a vzdělána budeš, panno Izraelská; ještě se obveselovati budeš bnbny svými, a vycházeti s houfem plésajících.

5. Ještě štěpovati budeš vinice v horách Samařských, štěpovati budou štěpaři i jisti.

6. Nebo nastane den, v němž volati budou strážní na hoře Efraimově: Vstaňte * a vstupme na Sion k Hospodinu Bohu svému. *Izai.2,3.

7. Takto zajisté praví Hospodin: Prozpěvujte Jákobovi o věcech veselých, prokřikujte zjevně před těmi národy; dejte se slyšeti, chválu vzdávejte, a recete: Vysvoboď, Hospodine, ostatek lidu svého Izraelského.

8. Aj, já přivedu je z země pľnoční, a * shromáždím je ze všech stran země, s nimi spolu slepého i kulhavého, těhotnou i rodící; shromáždění veliké sem se navrátí. *5 Mojs.30,4.

9. Kterézto s * pláčem jdoucí a s pokornými modlitbami zase přivedu, a povedu je podle tekutých vod cestou přímou, na níž by se nepoklesli; neboť jsem Izraelův † otec, a Efraim jest prvorozený můj. *k.50,4. †2 Kor.6,18.

10. Slyšte slovo Hospodinovo, o národové, a zvěstujte na ostrovích dalekých, a recete: Ten, kterýž rozptýlil Izraele, shromáždí jej, a ostřihati ho bude jako pastýř stáda svého.

11. Neboť vykoupil Hospodin Jákoba, protož vysvobodí jej z ruky toho, kterýž silnější jest nad něj.

12. I přijdou, a prozpěvovati budou na výsosti Siona, a pohnou se k dobrotě Hospodinově s obilím, a s vínem, a s olejem, a s plodem skotů a bravů, duše pak jejich bude podobná zahradě svlažené, a nebudouť se rmoutiti více.

13. Tehdáž veseliti se bude * panna s plésáním, a mládenci i starci spolu; obrátím zajisté kvilení jejich v radost, a potěším jich, a obveselím je po zámutku jejich. *Zalm.148,12,13.

14. Rozvlažím i duši kněží tukem, a lid můj * dobroty mé nasytí se, di Hospodin. *v.12.

15. Takto praví Hospodin: * Hlas v Ráma slyšán jest, nařikání a pláč přehořký. Ráchel plačící synů svých, nedala

se potěšiti po synech svých, proto že žádného není. ^{*Mat.2,18.}

16. Takto praví Hospodin: * Zdrž hlas svůj od pláče, a oči své od slz, nebo budeš mítí mzdu za práci svou, praví Hospodin, že se navrátí z země nepřátelské. ^{*Luk.7,13; 8,52.}

17. Jest, pravím, čáka, žef se potom, di Hospodin, navrátí synové do svého kraje.

18. V pravdě slyším Efraima, an sobě stýště, *pravě*: Trestals mne, abych strestán byl jako telátko neupřáhané; obrať mne, * abych obrácen byl, ty jsi zajisté, Hospodine, Bůh můj. ^{*PláčJer.5,21.}

19. Nebo po obrácení svém pokání činíti budu, a když mi k známosti sebe poslouženo bude, udeřím se v bedra. Stydím se, anobř i pýřím, že snáším útržku dětinství svého.

20. Zdali Efraim jest mým synem milým, aneb dítě velmi milostné? A však jakž jsem mluvil proti němu, ustavičně se vždy na něj * rozponínám. Pročez pohybují se vnitřnosti mé příčinou jeho; jisté žef se slituji nad ním, di Hospodin. ^{*Zalm.25,7.}

21. Nastavěj sobě pamětných znamení, naklad sobě hromad kamení, pamatuj na tu silnici a cestu, kterouž jsi šla; navrať se, panno Izraelská, navrať se k městům svým těmto.

22. Dokudž se tonlati budeš, ó deero zpuřná? Neboť učini Hospodin novou věc na zemi: Žena bude vůkol obeházetí muže.

23. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Ještě říkati budou slovo toto v zemi Judové a v městech jeho, když zase přivedu zajaté jejich: Počehnejž tobě Hospodin, ó přibytku spravedlnosti, horo svatosti.

24. Nebo osazovati se budou v zemi Judské, ve všech městech jeho spolu, oračí, a kteříž zacházejí s stádem.

25. Rozvlažím zajisté duši * nstalou, a všelikou duši truchlou nasytím. ^{*Mat.11,28.}

26. V tom jsem proctil, a obhlédl se, a ten můj sen byl mi vděčný.

27. Aj, * dnové jdou, di Hospodin, v nichžto oseji dům Izraelský a dům Judský semenem lidským a semenem hovavd. ^{*k.23,5.}

28. I stane se, že jakož jsem se snažoval, abych je * plénil, a bořil, a kazil, a hubil, a trápil, tak se snažím,

abych je vzdělal a rozsazoval, di Hospodin. ^{*k.45,4.}

29. Těch časů nebudou říkati více: Otcové jedli hrozen trpký, pročez zubové synů laskominy mají,

30. Nýbrž raději: Jeden každý pro nepravost svou umře. Každého člověka, kterýž by jedl hrozen trpký, laskominy mítí budou zubové jeho.

31. Aj, dnové jdou, di Hospodin, v nichž učiním s domem Izraelským a s domem Judským smlouvu novou.

32. Ne takovou smlouvu, jakouž jsem učinil s otei jejich v ten den, v kterýž jsem je ujal za ruku jejich, abych je vyvedl z země Egyptské. Kteroužto smlouvu mou oni zrušili, a já abych zůstatí měl manželem jejich? di Hospodin.

33. Ale tatof jest smlouva, kterouž učiním s domem Izraelským po těchto dnech, di Hospodin: Dám * zákon svůj do vnitřnosti jejich, a na srdci jejich napíši jej; i budu Bohem jejich, a oni budou mým lidem. ^{*Zid.8,10. Izai.51,13.}

34. A nebudou * učiti více jeden každý bližního svého, a jeden každý bratra svého, říkajice: Poznejte Hospodina. Všiekni zajisté napořád znáti mne budou, od nejmenšího z nich až do největšího z nich, di Hospodin; milostiv zajisté † budu nepravosti jejich, a na hřích jejich ** nezpomenn více. ^{*Izai.51,13. †Jer.33,8. **Izai.43,25.}

35. Takto praví Hospodin, kterýž dává * slunce za světlo ve dne, † zřízení měsíce a hvězd za světlo v noci, kterýž rozděljuje ** moře, a zvučí vlnobití jeho, jehož jméno jest Hospodin zástupů: ^{*Zalm.136,8,9. †1Mož.1,11,18. **Izai.51,15.}

36. Jestliže se pohnou ta * nařizení před obličejem mým, di Hospodin, takéť simě Izraelovo přestane býti národem před obličejem mým po všecky dny. ^{*k.33,25.}

37. Takto praví Hospodin: Budou-li moei býti změřena nebesa zhůru, a vyhledání základové země dolů, takéť já zavřm docela simě Izraelovo pro všecko to, což činili, di Hospodin.

38. Aj, * dnové jdou, di Hospodin, v nichž vystaveno bude město toto Hospodinu, od věže Chananeel až k bráně úhlu. ^{*k.23,5.}

39. A půjde ještě šnůra měřici naprotí ní, ku pahrbku Gareh, a přitočí se k Gou

40. A všecko údolí těl mrtvých a popela, i všecko to pole až ku potoku Ceron, až k úblu brány * východní koňské posvěcené bude Hospodinu; nebudet pléněno, ani kaženo více na věky.

*2 Král.11,16.

KAPITOLA XXXII.

Prorok v čas obležení Jeruzaléma na Boží rozkaz dvůr sobě koupil, 16. nad čímž když v modlitbě své toužil, 26. jest v tom od Boha zpraven, 36. ano i u víře o budoucím vysvobození z Babylona utvrzen.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina léta desátého Sedechiáše krále Judského, kterýžto rok jest osmnáctý Nabuchodonozorův.

2. (Bylo pak tehdež vojsko krále Babylonského oblehlo Jeruzalém, a Jeremiáš prorok byl zavřím v síni stráže, kteráž byla v domě krále Judského.)

3. Nebo dal jej byl vsaditi Sedechiáš král Judský, řka: Proč ty prorokuješ, pravě: Takto praví Hospodin: Aj, * já dám město toto v ruku krále Babylonského, aby je vzal.

*k.21,7.

4. Sedechiáš také král * Judský nezni-kne ruky Kaldejských, ale jistotně vydán bude v ruku krále Babylonského, a budou mluvití ústa jeho s ústy jeho, a oči jeho uzří oči jeho.

*k.34,3.

5. Nýbrž do Babylona zavede Sedechiáše, aby tam byl, až ho navštívím, dí Hospodin. Poněvadž bojujete s Kaldejskými, nepovede * se vám šťastně.)

*k.2,37.4Mojz.14,41.

6. Tedy řekl Jeremiáš: Stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

7. Aj, Chanameel syn Salluma, strýce tvého, jde k tobě, ašby řekl: Kup sobě dvůr můj, kterýž jest v Anatot; nebo tobě právem příbuznosti náleží koupiti jej.

8. Když pak přišel ke mně Chanameel syn strýce mého, podlé slova Hospodinova, do síně stráže, a řekl ke mně: Kup medle dvůr můj, kterýž jest v Anatot, jenž jest v zemi Beniaminově; nebo tvůj jest * právem dědičným, a právem příbuznosti, kupiž jej sobě: tedy porozumév, že jest to slovo Hospodinovo,

*Rut 4,3,4.

9. I koupil jsem od Chanameele syna strýce svého ten dvůr, kterýž jest v Anatot, a * odvážil jsem jemu peněz sednácte lotů stříbra.

*1Mojz.23,16.

10. A zapsav to do cedule, zapečetil jsem, a osvědčil jsem svědky, odváživ peníze na váze.

11. Potom vzal jsem, podlé přikázání a ustanovení, cedule té koupě zapečetěnou i otevřenou,

12. A dal jsem ceduli té koupě Báruchovi synu Neriášovu, synu Maaseiášovu, před očima Chanameele strýce svého, a před očima svědků, kteříž se podepsali v ceduli té koupě, před očima všech Judských, kteříž se byli posadili v síni stráže.

13. A přikázal jsem Báruchovi před očima jejich, řka:

14. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Vezmi cedule tyto, tuto ceduli té koupě, jakož zapečetěnou, tak ceduli otevřenou tuto, a vlož je do nádoby hliněné, aby trvaly za mnohá léta.

15. Nebo takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Ještěť kupování budou domové, a roli, i vinice v zemi této.

16. Potom modlil jsem se Hospodinu, když jsem dal ceduli té koupě Báruchovi synu Neriášovu, řka:

17. Ach, Panovníče Hospodine, aj, ty jsi * učinil nebe i zemi mocí svou velikou a ramenem svým vztaženým, nemůžeš skryta býti před tebou žádná věc.

*k.27,5.

18. Činíš * milosrdenství nad tisíci, a odplácíš za nepravost otců do lůna synů jejich po nich, Bůh veliký, silný, moený, jehož jméno Hospodin zástupů,

*2Mojz.20,6;34,7.

19. Veliký * v radě a † znamenitý v správě, poněvadž ** oči tvé otevřené jsou na všechny cesty synů lidských, a bys odplatil jednomu každému podlé cest jeho, a podlé ovoce předsevzetí jeho,

*k.10,6.†Luk.1,37.*k.16,17.Zalm.62,13.

20. Kterýž * jsi činil divy a zázraky v zemi Egyptské až do tohoto dne, jakož v Izraelovi tak mezi jinými lidmi, a do-byls sobě jména, jakéž jest po dnešní den.

*2Mojz.4,7;násl.kap.

21. Nebo vyvedl jsi lid svůj Izraelský z země Egyptské v divích a v zázračích, a rukou silnou, a ramenem vztaženým, a v strachu velikém,

22. A dals jim zemi tuto, kterouž jsi přísáhl dáti otcům jejich, * zemi oplývající mlékem a stří. *

*2Mojz.3,8.

23. Ale že všedše do ní, a dědičně ujavše ji, neposlouchali hlasu tvého, a v zákoně tvém nechodili, všeho, což jsi koli přikázal jim činiti, nečinili, protož

způsobils to, aby je potkalo všecko toto zlé.

24. Aj, střelci přitáhli na město, aby je vzali, a město skrze meč a hlad a mor dáno jest v ruku Kaldejských, bojujících proti němu; a tak, což jsi koli promluvil, děje se, jakž to sám vidíš.

25. Ty pak praviš mi, Panovníče Hospodine: Zjednej sobě dvůr tento za peníze, a osvědč to svědky, ano již město toto dáno jest v ruku Kaldejských.

26. I stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, řkoucí:

27. Aj, já jsem Hospodin Bůh všelického těla, zdalíž přede mnou může býti skryta která věc?

28. Protož takto pravi Hospodin: Aj, já dávám toto město v ruku Kaldejských a v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, aby je vzal.

29. A vejdouce Kaldejští, kteříž bojují proti městu tomuto, zapálí ohněm toto město, a vypálí je, i domy ty, na jejichž střechách * kadivali Bálovi, a obětovali oběti mokré bohům cizím, aby mne hněvali. *k.19,13.

30. Nebo synové Izraelští a synové Judští od * dětinství svého jen toliko činí to, což jest zlého před očima májma; synové, pravím, Izraelští jen toliko hněvají mne dílem rukou svých, dí Hospodin. *1 Mojj.5,21.

31. Toto zajisté město od toho dne, jakž je vystavěli, až do tohoto dne k hučvu mému a prehlivostí mé popouzí mne, tak že je sklidím od tváři své,

32. Pro všelikou nešlechtnost synů Izraelských a synů Judských, kterouž páchali, aby mne k hněvu popouzeli, oni, králové jejich, knížata jejich, kněží jejich i proroci jejich, jakož muži Judští, tak obyvatele Jeruzalémská,

33. Obracejice se ke mně * hrbětem, a ne tváří. A když je učím, ráno přivstáváje, a to ustavičně, však nikoli neposlouchají, aby přijímali naučení. *k.2,27.

34. Nadto nastavěli ohavností svých v domě tom, kterýž nazván jest od jména mého, aby jej zanečistili.

35. Nastavěli, pravím, výsostí Bálovi, kteréž jsou v údolí Benhinnom, * aby vodili syny své a deery své Molochovi, ješto jsem jim toho nepřikázal, aniž vstoupilo na srdce mé, aby páchali měli tu ohavnost, a Judu k hřešení přivedili. *3 Mojj.18,21, 2 Par.28,3, Jer.7,31; 19,5.

36. A nyní z příčiny té takto di Hospodin, Bůh Izraelský, o městě tomto, o kterémž vy říkáte: Dánoť jest v ruku krále Babylonského skrze meč a hlad a mor:

37. Aj, * já shromáždím je ze všech zemí, do nichž jsem je rozehnal v hněvě svém, a v rozpálení svém, i v prehlivosti veliké, a přivedu je zase na toto místo, a způsobím to, aby bydlili bezpečně. *5 Mojj.30,3,4, Zalm.147,2.

38. I budou * lidem mým, a já budu jejich Bohem. *k.7,23; 24,7.

39. Dám * zajisté jim srdce jedno a cestu jednu, aby se mne báli po všecky dny, tak aby jim dobře bylo i synům jejich po nich. *Ezech.11,19.

40. A učiním s nimi * smlouvu věčnou, že se neodvrátím od nich, abych jim neměl dobře činiti; nadto bázeň svou dám v srdce jejich, aby neodstupovali ode mne. *Izai.51,10.

41. I * veseliti se budu z nich, dobře jim čině, když je štipím v zemi této pevně, celým srdcem svým a vši duší svou. *5 Mojj.30,9.

42. Nebo takto pravi Hospodin: Jakož jsem uvedl všecko toto zlé veliké na lid tento, tak uvedu na ně všecko to dobré, o němž jim mluvím.

43. Tehdáž kupováno bude pole v zemi této, o níž vy říkáte: Pustá jest, tak že není v ní žádného člověka ani hověda, dánať jest v ruku Kaldejských.

44. Pole za peníze kupovati budou, a zapisovati do ceduli, a zpečetice, svědky osvědčovati v zemi Beniaminově a vokol Jeruzaléma v městech Judských, jakož v městech, kteréž jsou při horách, tak v městech na rovinách, a v městech poledních, když zase přivedu * zajaté jejich, di Hospodin. *k.29,14.

KAPITOLA XXXIII.

Proroctví o porážce Judských. 6. Potěšení pobožných. 14. Zaslíbení o Kristu Pánu. 19. Ustavení v doufání věřících.

Potom stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi po druhé, když ještě zavřin byl * v sinu stráže, řkoucí: *k.32,2.

2. Takto pravi Hospodin, kterýž učiní to, Hospodin, kterýž sformuje to, potvrdí toho, Hospodin * jméno jeho: *2 Mojj.3,15; 15,3.

3. Volej ke mně, a ohlásím se, * a oznámím věci veliké a tajné, o nichž nevíš. *Zalm.25,14.

4. Nebo takto praví Hospodin, Bůh zraelský, o domích města tohoto, a o lomích králů Judských, kteříž zkažení býtí mají berany válečnými a mečem:

5. Potáhnout k boji proti Kaldejským, aby naphnili tyto domy mrtvými těly lidskými, kteréž zbiji v hněvě své v prehlivosti své, pro jejichž všelkou nešlechethnost skryl jsem tvář svou od města tohoto.

6. Aj, já zopravuji je a vzdělám, a udržavím obyvatele, a zjevím jim hojnost pokoje, a to stálého.

7. Nebo přivedu zase * zajaté Judské a zajaté Izraelské, a vzdělám je jako prvě, *k.29,14.

8. A * očistím je od všeliké nepravosti jejich, kterouž hřešili proti mně, a odpustím všecky nepravosti jejich, kterýmiž hřešili proti mně, a jimiž zpronevěřovali se mně. *Skutk.10,43.

9. A toť mi bude k jménu, k radosti, k chvále, a k zvelebení mezi všemi národy země, kteříž uslyší o všem tom dobrém, kteréž já jim učiním, a desíce se, trásti se budou nade vším tím dobrým a nade vším pokojem tím, kterýž já jim způsobím.

10. Takto praví Hospodin: Na tomto místě, o kterémž vy říkáte: Popléněno jest, tak že není ani člověka ani žádného hovada v městech Judských a na ulicích Jeruzalémských zpustlých, tak že není žádného člověka, ani žádného obyvatele, ani žádného hovada,

11. Ještět bude * slychán hlas radosti a hlas veselé, hlas ženicha a hlas nevěsty, hlas řkoucích: Oslavujte Hospodina zástupů, nebo dobrý jest Hospodin, nebo na věky milosrdenství jeho, a obětujících dikěinění v domě Hospodinově, když zase přivedu zajaté země této jako na počátku, praví Hospodin. *k.7,34.

12. Takto praví Hospodin zástupů: Na místě tomto popléněném, tak že není žádného člověka ani hovada, i ve všech městech jeho bude ještě obydle pastýřů, kdež by chovali stáda.

13. V městech při horách, v městech na rovinách a v městech v straně polední, tolikéž v zemi Beniaminově a vůkol Jeruzaléma, i v městech Judských, ještě procházívati budou stáda skrze ruce počítajícího, praví Hospodin.

14. Aj, dnové jdou, di Hospodin, v nichž vykonám slovo to výborné, kte-

réž jsem mluvil o domu Izraelovu a o domu Judovu.

15. V těch * dnech a za času toho způsobím to, aby zrostl Davidovi výstřelek spravedlivý, kterýž konati bude soud † a spravedlnost na zemi. *k.23,5. Izai.4,2.†Izai.32,1.

16. V těch * dnech spasen bude Juda, a Jeruzalém † bydliti bude bezpečně, a toť jest, což jemu přivolá Hospodin, spravedlnost naše. *k.23,6. †5 Mojj.33,28.

17. Nebo takto praví Hospodin: Nebudeť vyplněn * muž z rodu Davidova, ješto by neseděl na stolici domu Judského. *k.35,19. 1 Král.9,5.

18. Z kněží také Levitských nebude vyplněn muž od tváři mé, ješto by neobětoval zápalu, a zapaloval suchou obět, a obětoval obět po všecky dny.

19. Potom stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, řkouci:

20. Takto * praví Hospodin: Jestliže budete moci zrušiti smlouvu mou se dnem, a smlouvu mou s noci, aby nebyvalo dne ani noci časem svým: *k.31,35.36.

21. Takéť smlouva má zrušena bude s Davidem služebnikem mým, aby neměl syna, kterýž by kraloval na stolici jeho, a s Levitskými kněžími, aby nebyli služebníky mými.

22. A jakož nemůže * sečteno býti vojsko nebeské, ani změřen býti písek mořský, tak rozmnožím símě Davida služebníka svého, a Levitů mně přisluhujících. *1 Mojj.2,1.

23. Opět stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, řkouci:

24. Což nesoudíš, co lid tento mluví, říkáje: Že dvojí čeled, kterouž byl vyvolil Hospodin, již ji zavrhl, a lidem mým že pohrdají, jako by nebyl více národem před obličejem jejich.

25. Takto praví Hospodin: Nebude-liť smlouva má se dnem a noci, a ustanovení nebes i země zdržáno,

26. Také símě Jákobovo a Davida služebníka svého zavrhu, abych nebral z semene jeho těch, kteříž by panovati měli nad semenem Abrahamovým, Izákovým a Jákobovým, když * zase přivedu zajaté jejich, a smiluji se nad nimi. *k.32,44. Ezech.39,25.

KAPITOLA XXXIV.

Proroctví o vydání Jeruzaléma i Sedechiáše v ruce Babylonským. 8. Proti rušitelům smlouvy, z strany propuštění služebníků stalé, pomsty osvědčení.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od

Hospodina, * (když Nabuehodonozor král Babylonský, a všecko vojsko jeho, i všecka království země pod moc jeho přimáležející, všiekni také národové bojovali proti Jeruzalému a proti všechněm městům jeho,) řkoucí:

*2 Král.24,10 n.4s1.

2. Takto * pravi Hospodin Bůh Izraelský: Jdi a rei Sedechiášovi králi Judskému, rei, pravím, jemu: Takto di Hospodin: Aj, já dám toto město v ruku krále Babylonského, aby je vypálil ohněm.

*2 Král.25,1 n.4s1. 2 Par.36,10.

3. I * ty neznikneš ruky jeho, ale jistotně jat a v ruku jeho vydán budeš, a oči tvé uzří oči krále Babylonského, i ústa jeho s ústy tvými mluviti budou, a do Babylona se dostaneš.

*k.32,4.

4. A však slyš slovo Hospodinovo, Sedechiáší králi Judský: Takto pravi Hospodin o tobě: Neumřeš od meče,

5. V pokoji umřeš. A jakož pálivali očím tvým, králům předešlým, kteříž byli před tebou, tak páliťi budou tobě, a říkajíce: Ach, pane, kvíliti budou nad tebou; nebo slovo *toto* já mluvil jsem, di Hospodin.

6. I mluvil Jeremiáš prorok Sedechiášovi, králi Judskému, všecka slova ta v Jeruzalémě,

7. Když vojsko krále Babylonského bojovalo proti Jeruzalému a * proti všechněm městům Judským ostatním, proti Laelis a proti Azeku; nebo ta byla pozůstala z měst Judských města hrozená.

*Izai.36,1,2.

8. Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, když učinil král Sedechiáš smlouvu se vším lidem, kterýž byl v Jeruzalémě, o vyhlášení jim svobody,

9. Aby propustil jeden každý služebníka svého a jeden každý děvku svou, Hebrejského neb Hebrejskou, svobodně, aby nepodroboval sobě v službu Žida, bratra svého, nižádný.

10. Tedy uposlechlá všecka knížata a všecken lid, kterýž byl v smlouvu všel, aby propustil jeden každý služebníka svého a jeden každý děvku svou svobodně, aby nepodroboval jich v službu více; uposlechlí, pravím, a propustili.

11. Potom pak rozmyslivše se, zase pobrali služebníky své a dívky své, kteréž byli propustili svobodně, a podrobili je sobě za služebníky a dívky.

12. I stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi od Hospodina, řkoucí:

13. Takto pravi Hospodin Bůh Izraelský: Já jsem učinil * smlouvu s otei vašimi toho dne, když jsem je vyvedl z země Egyptské, z domu služebníků, řka:

*2 Mojs.21,2. 5 Mojs.15,12.

14. Po vyplnění sedmi let proponšíte, vejte jeden každý bratra svého Žida, kterýž by prodán byl tobě, a sloužil by šest let, propust, pravím, jej svobodného od sebe. Ale neuposlechlí oteové vaši mne, aniž naklonili ucha svého.

15. Vy zajisté usmyslivše sobě dnes, učinili jste to, což jest spravedlivého před očima máma, že jste vyhlásili svobodu jeden každý bližnímu svému, učinivše smlouvu před obličejem mým v domě tom, kterýž nazván jest od jména mého.

16. Ale zase zpáčivše se, zlehčili jste jméno mé, že jste vzali zase jeden každý služebníka svého a jeden každý děvku svou, kteréž jste byli propustili svobodně podlé žádosti jejich, a podrobili jste je, aby byli vaši služebníci a dívky.

17. Protož takto pravi Hospodin: Vy neuposlechlí jste mne, abyste vyhlásili svobodu jeden každý bratru svému, a jeden každý bližnímu svému, aj, já vyhlánuji proti vám svobodu, di Hospodin, meči *, moru a hladu, † a vydám vás ku posmýkání po všech královstvích země.

*k.21,9. †5 Mojs.28,25.

18. Vydám zajisté ty lidi, jenž přestoupili smlouvu mou, kteříž nevykonali slov smlouvy té, kterouž učinili před obličejem mým, když tele roztali na dvě, a prošli mezi díly jeho,

19. *Totíž* knížata Judská a knížata Jeruzalémská, komorníci, a kučři, i všecken lid té země, kteříž prošli mezi díly toho telete.

20. Vydám je, * pravím, v ruku nepřátel jejich, a v ruku hledajících bezživotí jejich, i budou těla mrtvá jejich za pokrm ptaetvu nebeskému, a šelmám zemským.

*k.21,7. 22,25.

21. Sedechiáše také krále Judského, i knížata jeho vydám v ruku nepřátel jejich, a v ruku hledajících bezživotí jejich, v ruku, pravím, vojska krále Babylonského, kteříž odtáhli od vás.

22. Aj, já příkáži, di Hospodin, * a přivedu je zase na město toto, aby bojo-

ali proti němu, a vezmouce je, † vypálili je ohněm; města také Judská obrátili v poušť, tak že nebude žádného obyvatele.
*k.37,8. †2 Král.25,9.

KAPITOLA XXXV.

Příkladem poslušnosti Rechabitských 12. neposlušnosti Judských stíženo. 17. Pomsta těmto pro neposlušnosti, 18. Rechabitským pak milost ohlášena.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina za dnů Joakima syna Joziášova, krále Judského, řkoucí:

2. Jdi mezi Rechabitské, a promluv s nimi, doved je k domu Hospodinovu do jednoho z pokojů, a dej jim pítí vína.

3. Tedy pojav Jazaniáše syna Jeremiášova, syna Chabaciniášova, a bratři jeho i všechny syny jeho se vši rodinou Rechabitských,

4. Dovedl jsem je k domu Hospodinovu do pokoje synů Chanana syna Igdaliášova, muže Božího, kterýž byl při pokoji knížat, jenž byl nad pokojem Maaseiáše syna Sallumova, ostříhajícího prahu.

5. Potom postavě před syny domu Rechabitských koflíky plné vína a číše, i řekl jsem jim: Píte víno.

6. Kteríž řekli: Nepijíme vína. Nebo Jonadab syn Rechabův, otec náš, zapověděl nám, řka: Nepijete vína, vy, ani synové vaši na věky.

7. A domu nestavějte, ani semene nerozsívejte, vinice také neštěpujte, ani mívejte, ale v staních přebývejte po všechny dny vaše, abyste živi byli mnoho dnů na tváři země, v níž pokostinu jste.

8. Protož uposlechli jsme hlasu Jonadaba syna Rechabova, otec našeho, ve všem, což přikázal nám, abychom nepili vína po všechny dny své, my, manželky naše, synové naši, i dcery naše,

9. Abychom nestavěli domů k bydlení svému, a vinice, ani roli, ani nic osátého nemávali,

10. Ale abychom bydlili v staních. Uposlechli jsme, pravím, a děláme všechno, jakž přikázal nám Jonadab otec náš.

11. Stalo se pak, když * vtrhl Nabuchodonozor král Babylonský do země, že jsme řekli: Poďte, a ujděme do Jeruzaléma před vojskem Kaldejským, a před vojskem Syrským. Takž bydlíme v Jeruzalémě.
k.34,1.

12. Tedy stalo se slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, řkoucí:

13. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Jdi a rei mužům Judským a obyvatelům Jeruzalémským: Což nepřijmete naučení, abyste poslouchali slov mých? dí Hospodin.

14. K vykonání přichází všeliké slovo Jonadaba syna Rechabova, kterýž přikázal synům svým, aby nepili vína. Nepili zajisté až do tohoto dne, nebo poslouchají přikázání otce svého. Já pak mluvím k vám, ráno přivstáváje, a to ustavičně, a však neposloucháte mne.

15. Nadto posílám k vám všechny služebníky své proroky, ráno přivstáváje, a to ustavičně, říkáje: Navratte * se již jeden každý z cesty své zlé, a polepšte předsevzetí svých, a nechoďte za bohy cizími, sloužice jim, a tak přebývejte v zemi této, kterouž jsem dal vám i otcům vašim: však nenakloňujete uši svých, aniž mne posloucháte,
*k.18,11.

16. Ješto synové Jonadabovi syna Rechabova plní přikázání otce svého, kteréž přikázal jim, lid pak tento neposlouchají mne.

17. Protož takto praví Hospodin Bůh zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já uvedu na Judu a na všechny obyvatele Jeruzalémské všechno to zlé, kteréž jsem vyřkl proti nim, proto že jsem * mluvil k nim, a neposlouchali, a volával jsem na ně, ale neohlásili se.
*Izai.65,12.

18. Rodině pak Rechabitských řekl Jeremiáš: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Protože posloucháte přikázání Jonadaba otce vašeho, a ostříháte všech přikázání jeho, anobř děláte všechno, jakž přikázal vám,

19. Protož takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Nebudeť * vyplněn muž z rodu Jonadabova syna Rechabova, ješto by nestál před obličejem mým po všechny dny.
*k.33,17.

KAPITOLA XXXVI.

Proctví Jeremiášových do knihy z rozkazu Božího ve psání, 23. od Joakima jí spálení, 29. pomsty jemu proto osvědčení, 32. a těchž prorocství do jiné knihy sepsání.

Stalo se pak léta čtvrtého Joakima syna Joziášova, krále Judského, stalo se slovo toto k Jeremiášovi od Hospodina, řkoucí:

2. Vezni sobě knihy, a zapiš do ní všechna slova, kteráž jsem mluvil tobě proti

Izraelovi, a proti Judovi, i všechněm národům od toho dne, jakž jsem mluvil s tebou, ode dnů Joziášových, až do dne tohoto,

3. Zdali * aspoň uslyšíce dům Jndský o všem tom zlém, kteréž já myslím učiniti jim, navrátí se jeden každý z cesty své zlé, abyeh odpustil nepravost jejich a hřích jejich. ^{*k.26,3.}

4. Protož zavolal Jeremiáš * Bárucha syna Neriášova, i sepsal Báruch do knihy z úst Jeremiášových všecka slova Hospodinova, kteráž nluvil jemu. ^{*k.32,12.}

5. Potom přikázal Jeremiáš Báruchovi, řka: Já záповěd maje, nemohu jíti do domu Hospodinova.

6. Protož jde ty, a čti v knize této, což jsi napsal z úst mých, slova Hospodinova, při přítomnosti lidu v domě Hospodinově, v den postu, též také při přítomnosti všech Jndských, kteříž by se z měst svých sešli, čti je,

7. Zda by * snad ponížeuě a pokorně modléce se před Hospodinem, i navrátíli by se jeden každý z cesty své zlé; neboť jest veliký hněv a prehlivost, v níž mluvil Hospodin proti lidu tomuto. ^{*k.26,3.}

8. I učinil Báruch syn Neriášův všecko, jakž přikázal jemu Jeremiáš prorok, čta v knize té slova Hospodinova v domě Hospodinově.

9. Stalo se pak léta pátého za Joakima syna Joziášova, krále Jndského, měsíce devátého, že vyhlásili půst před Hospodinem všemu lidu v Jeruzalémě, a všemu lidu, kteříž se byli sešli z měst Jndských do Jeruzaléma.

10. I četl Báruch z knihy slova Jeremiášova v domě Hospodinově, v pokoji Gemariáše syna Šafanova, písaře, na síni hořejší, u dveří brány domu Hospodinova nové, při přítomnosti všeho lidu.

11. Když pak vyslyšel Micheáš syn Gemariášův, syna Šafanova, všecka slova Hospodinova z té knihy,

12. Hned šel do domu královského, do pokoje kanceléřova, a aj, tam všecka knížata seděla: Elisuma ten kancelér, a Delaiáš syn Semaiášův, a Elnatan syn Achborův, a Gemariáš syn Šafanův, a Sedechiáš syn Chananiášův, i všecka knížata.

13. A oznámil jim Micheáš všecka slova, kteráž slyšel, když četl Báruch v knize při přítomnosti lidu.

14. Protož poslala všecka knížata k Báruchovi Judu syna Netaniášova, syna Selemiášova, syna Chuzova, aby řekl: Tu knihu, v níž jsi četl při přítomnosti lidu, vezmi do ruky své a pod. I vzal Báruch syn Neriášův tu knihu do ruky své, a přišel k nim.

15. Kteríž řekli jemu: Sed medle a čti ji před námi. I četl Báruch před nimi

16. Stalo se pak, když uslyšeli všecka slova ta, že předěšení byli všiekni, a řekli Báruchovi: Jistotně oznámíme králi všecka slova tato.

17. Potom otázali se Bárucha, řkouce: Oznam již nám, jak jsi všecka slova ta sepsal z úst jeho?

18. Jimž řekl Báruch: Z úst svých pravil mi všecka slova tato, a já psal jsem na knihách černidlem.

19. Tedy řekla ta knížata Báruchovi: Jdi sebovej se ty i Jeremiáš, at žádný neví, kde jste.

20. Potom vešli k králi na síň, když tu knihu schovati dali v * pokoji Elisama kanceléře, a oznámili králi všecka slova ta. ^{*v.12.}

21. I poslal král Judu, aby vzal tu knihu. Kterýžto vzal ji z pokoje Elisama kanceléře, a četl ji Juda při přítomnosti krále, a při přítomnosti všech knížat stojících před králem.

22. Král pak seděl v domě, v němž v zimě býval, měsíce devátého, a na ohništi před ním hořelo.

23. Tedy stalo se, jakž jen přečetl Juda tři listy neb čtyři, že pořezal ji škrptorálem, a házel na oheň, kterýž byl na ohništi, až shořela všecka kniha ta ohněm tím, kterýž byl na ohništi.

24. Ale neulekli se, aniž roztrhl roucha svá král a všiekni služebníci jeho, kteříž slyšeli všecka slova ta.

25. Nýbrž ještě když Elnatan a Delaiáš a Gemariáš přimlouvali se k králi, aby nepálil té knihy, tedy neuposlechl jich.

26. Ale přikázal král Jerachmeelovi synu královu, a Saraiášovi synu Azrielovu, a Selemiášovi synu Abdeelovu, aby jali Bárucha písaře a Jeremiáše proroka. Ale skryl je Hospodin.

27. Stalo se pak slovo Hospodinovo k Jeremiášovi, když spálil král tu knihu a slova, kteráž byl sepsal Báruch z úst Jeremiášových, řkoucí:

28. Vezmi sobě zase knihu jinou, a na-

piš na ni všechna slova první, kteráž byla v té knize prvníjší, kterouž spálil Joakim král Judský.

29. O Joakimovi pak králi Judským rei: Takto praví Hospodin: Ty jsi spálil knihu tuto, pravě: Proč jsi psal v ní, řka: Jistotně přitáhne král Babylonský, a zkazi zemi tuto, a * vyhladí z ní lidi i hovada? ^{*k.32,43.}

30. Protož takto praví Hospodin o Joakimovi králi Judském: Nebude mít, kdo by seděl na stoličce Davidově, a tělo jeho mrtvé bude vyvrženo na horko ve dne a na mráz v noci.

31. Nebo trestati budu na něm, a na semeni jeho, i na služebnících jeho nepravost jejich, a uvedu na ně, a na obyvatele Jeruzalémské, i na muže Judské všechno to zlé, o kterémž jsem mluvil jim, a neposlouchali.

32. I vzal Jeremiáš knihu jinou, a dal ji Báruchovi synu Neriášovu, písaři, kterýž sepsal do ní z úst Jeremiášových všechna slova té knihy, kterouž byl spálil Joakim král Judský obněm. A ještě přidáno jest k těm slovům mnoho těm podobných.

KAPITOLA XXXVII.

Prorok příčinou poselství Sedechiášova o vypálení Jeruzaléma prorokuje, 11. chtěje pak odjiti z Jeruzaléma lapaen jest, ubit a do vězení těžkého, 21. potom do lehkějšího dán.

Potom kraloval král * Sedechiáš syn Joziašův místo Koniáše syna Joakimova, kteréhož ustanovil králem Nabuchodonozor král Babylonský v zemi Judské. ^{*2Kráł.24,17.}

2. Ale neposlouchal on, ani služebníci jeho, ani lid té země slov Hospodinových, kteráž mluvil skrze Jeremiáše proroka,

3. Ač byl poslal Sedechiáš Jehuchale syna Selemiášova a Sofoniáše syna Maseiášova, kněze, k Jeremiášovi proroku, aby řekl: Modl se medle za nás Hospodinu Bohu našemu.

4. Nebo Jeremiáš ještě bydlil svobodně u prostřed lidu, aniž ho ještě byli dali do žaláře.

5. A vojsko Faraonovo bylo vytáhlo z Egypta; (nebo uslyšavše Kaldejšti, kteříž oblehli byli Jeruzalém, pověst o nich, odtrhli od Jeruzaléma).

6. Stalo se pak slovo Hospodinovo k Jeremiášovi proroku, řkoucí:

7. Toto praví Hospodin Bůh Izraelský:

Takto reete králi Judskému, kterýž vás poslal ke mně, abyste se radili se mnou: Aj, vojsko Faraonovo, kteréž potáhne vám na pomoc, navrátí se zase do země své Egyptské.

8. Kaldejšti pak navrátí se zase, a bojovati budou proti městu tomuto, a vezmouce je, vypálí je ohněm.

9. Takto praví Hospodin: Nesvodte sami sebe, říkajíce: Konečně odtrhnou od nás Kaldejšti, neboť neodtrhnou.

10. Nýbrž byste pobili všechno vojsko Kaldejských bojujících s vámi, tak že by pozůstali z nich toliko ranění, *tiť* z stanů svých povstanou, a toto město ohněm vypálí.

11. Stalo se pak, když odtrhlo vojsko Kaldejské od Jeruzaléma před vojskem Faraonovým,

12. Že vycházal Jeremiáš z Jeruzaléma, jíti chtěje do země Benjaminovy, aby tak vynikl z prostředku lidu.

13. Když pak byl v bráně Benjaminové, byl tu hejtman nad stráží, jménem Jiriáš syn Selemiáše, syna Chananiášova, kterýž jal Jeremiáše proroka, řka: K Kaldejským ty ustupuješ.

14. Jemuž řekl Jeremiáš: Není pravda, nustupujit já k Kaldejským. Ale nechtěl ho slyšeti, nýbrž jal Jiriáš Jeremiáše, a dovedl jej k knížatům.

15. Tedy rozhněvavše se knížata na Jeremiáše, * ubili jej, a dali jej do vězení, do domu Jonatana písaře; nebo z něho byli udělali žalář. ^{*k.20,2.}

16. Když pak vešel Jeremiáš do té jámy a do sklípků jejích, a seděl tam Jeremiáš mnoho dní,

17. Teprv poslav král Sedechiáš, vzal jej, a tázal se ho král v domě svém tajně, řka: Stalo-li se slovo od Hospodina? Jemuž řekl Jeremiáš: Stalo. Potom řekl: V * ruku krále Babylonského vydán budeš. ^{*k.34,21.}

18. Při tom řekl Jeremiáš králi Sedechiášovi: Coť jsem zavinil aneb služebníkům tvým, aneb lidu tomuto, že jste mne dali do žaláře tohoto?

19. A kdež jsou proroci vaši, kteříž prorokují vám, říkajíce: Nepřitáhneť král Babylonský na vás, ani na zemi tuto?

20. Nyní tedy slyš, žádám, pane můj králi, nechť, prosím, místo má před tebou pokorná prosba má; nedopouštěj

mne zase vodíti do domu Jonatana písaře, abych tam neumřel. ^{*v.15.}

21. I přikázal král Sedechiáš, aby vsadili Jeremiáše do síně stráže, a dávali jemu pecník ebleba na den z ulice pekařů, dokudž by nebyl vytráven všecken chléb v městě. A tak seděl Jeremiáš v siní strážce. ^{*k.32,2.}

KAPITOLA XXXVIII.

Uvržení Jeremiáše od knížat do velmi nevolného vězení, 7. pomožení jemu odtud, 14. a krále s ním rozmlouvání.

Slyšel pak Sefatiáš syn Matanův, a Gedaliáš syn Paschurův, a Juchal syn Selemiášův, a Paschur syn Malkiášův slova, kteráž Jeremiáš mluvil ke všemu lidu, řka:

2. Takto praví Hospodin: * Kdo by zůstal v městě tomto, zahyne mečem, hladem aneb morem, ale kdož by vyšel k Kaldejským, že bude živ, a že bude míti život† svůj místo kořisti, a živ zůstane. ^{*k.21,9. †k.39,18; 45,5.}

3. Takto praví Hospodin: Jistotně vydáno bude město toto v ruku vojska krále Babylonského, a vezme je.

4. Protož řekla ta knížata králi: Nechtí jest usmrcen muž ten, poněvadž * zemldivá ruce mužů bojovných, pozůstalých v městě tomto, i ruce všeho lidu, mluvě jim slova taková; nebo muž ten nikoli neobmyšlí pokoje lidu tomuto, ale zlé. ^{*Luk.23,2,14.}

5. Tedy řekl král Sedechiáš: Aj, v ruce vaši jest, neboť král zhola nic nemůže proti vám.

6. I vzali Jeremiáše, kterýž byl v siní strážce, a vrhli jej * do jámy Malkiášovy, syna králova, a spustili Jeremiáše po provazích. V té pak jámě nebylo nie vody, ale bláto, tak že Jeremiáš tomul v tom blátě. ^{*k.37,16.}

7. Ale jakž uslyšel * Ebedmelech Mouřenin, dvořan, kterýž byl v domě královském, že dali Jeremiáše do té jámy, (král pak seděl v bráně Beniaminské,) ^{*k.39,16.}

8. Hned vyšel Ebedmelech z domu královského, a mluvil s králem, řka:

9. Pane můj králi, zle učinili muži tito všecko, což učinili Jeremiášovi proroku, že jej vrhli do té jámy; neboť by byl umřel i na prvním místě hladem, * poněvadž již není žádného ebleba v městě. ^{*k.37,21.}

10. Protož poručil král Ebedmelechovi

Mouřeninu, řka: Vezmi s sebou odsud třideceti mužů, a vytáhni Jeremiáše proroka z té jámy, prvé než by umřel.

11. Tedy vzal Ebedmelech ty muže s sebou, a všel do domu královského pod pokladnici, a nabral starých hadrů strhaných, hadrů, pravím, zkažených, kteréž spustil k Jeremiášovi do té jámy po provazích.

12. A řekl Ebedmelech Mouřenin Jeremiášovi: Nu, podlož ty staré, strhané hadry a zkažené pod paže rukou svých s provazy. I učinil tak Jeremiáš.

13. Takž vytáhli Jeremiáše po provazích, a dobyli jej z té jámy. I sedl Jeremiáš v siní strážce.

14. Potom poslav král Sedechiáš, vzal Jeremiáše proroka k sobě do třetího průchodu, kterýž byl při domu Hospodinovu, a řekl král Jeremiášovi: Zeptám se tebe na něco, netaj přede mnou ničehož.

15. I řekl Jeremiáš Sedechiášovi: Oznámím-liť, zdaliž mne konečně neusmrtíš? A poradím-liť, neuposlechněš mne.

16. Tedy přisáhl král Sedechiáš Jeremiášovi tajně, řka: Živ jest Hospodin, kterýž učinil nám život tento, že tě neusmrtím, aniž tě vydám v * ruku mužů těch, kteříž hledají bezživoti tvého. ^{*v.4,5.}

17. I řekl Jeremiáš Sedechiášovi: Takto praví Hospodin Bůh zástupů, Bůh Izraelský: Jestliže dobrovolně vyjdeš k knížatům krále Babylonského, i duše tvá živa bude, i město toto nebude vypáleno ohněm, a tak živ zůstaneš ty i lidm tvůj.

18. Jestliže pak * nevyjdeš k knížatům krále Babylonského, jistě že vydáno bude město toto v ruku Kaldejských, a vypálí je ohněm, ano i ty neznikneš ruky jejich. ^{*2Par.36,12.}

19. Tedy řekl král Sedechiáš Jeremiášovi: Velmi se bojím Židů, kteříž ustoupili k Kaldejským, aby mne snad nevydali v ruku jejich, i učinili by sobě ze mne posměch.

20. Ale Jeremiáš řekl: Nevydadí. Uposlechni, prosím, hlasu Hospodinova, o kterémž já mluvím tobě, a bude dobře tobě, i duše tvá živa bude.

21. Jestliže pak * nebudeš chtíti vyjiti, toto jest slovo to, kteréž mi ukázal Hospodin, ^{*2Par.36,12.}

22. Že aj, všechny ženy, kteréž pozůstaly v domě krále Južského, přivedeny

budou k knížatům krále Babylonského, a samyť říkati budou: Nabádalit jsou tě, a obdrželi na tobě ti, kteříž tě * trošovali pokojem; i uvázlyť v bahně nohy tvé, a nazpět obráceny. ^{*Izai.3,12.}

23. Všecky také manželky tvé i syny tvé dovedou k Kaldejským, i ty sám neznikneš ruky jejich, ale rukou krále Babylonského jat budeš, a město toto vypálíš ohněm.

24. Tedy řekl Sedechiáš Jeremiášovi: Žádný ať neví o věcech těchto, abys neumřel.

25. Pakli uslyšíce knížata, že jsem mluvil s tebou, přišli by k tobě, a řeklit by: Oznam medle nám, cos mluvil s králem, netaj před námi, a neusmrtime tě, a co mluvil s tebou král?

26. Tedy rei jim: Předkládal jsem pouiženou * a pokornou prosbu svou před krále, aby mne nedal zase voditi do domu Jonatanova, abych tam neumřel. ^{*k.37,20.}

27. I sešla se všecka knížata k Jeremiášovi, aby se ho tázali. Kterýžto oznámil jim podlé toho všeho, jakž přikázal král. Takž mlčkem odešli od něho, když nebylo slyšeti o té věci.

28. Jeremiáš pak * seděl v siní stráže až do toho dne, v němž dobyt jest Jeruzalém, kdežto byl, když dobýván byl Jeruzalém. ^{*k.37,21.}

KAPITOLA XXXIX.

Jeruzalém dobyt od Kaldejských, 5. Sedechiáš jat a zaveden s lidem do Babylona, 11. Jeremiáš 16. i Ebedmelech ochránění.

Léta * devátého Sedechiáše krále Judského, měsíce desátého, přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský se všim vojskem svým k Jeruzalému, a oblehli jej. ^{*k.52,4. 2Král.25,1.}

2. Jedenáctého pak léta Sedechiášova, měsíce čtvrtého, devátého dne měsíce, prolomeno jest město.

3. I vešla tam všecka knížata krále Babylonského, a posadila se v bráně prostředni: Nergalšaretser, Samgarnebu, Sarsechim, Rabsaris, Nergalšaretser, Rabmag, a všecka jiná knížata krále Babylonského.

4. Stalo se pak, když je uzřel * Sedechiáš král Judský, a že všickni muži bojovní utekli, a vyšli v noci z města cestou zahrady královské skrze bránu mezi dvěma zdmi, ušel také cestou pouště. ^{*Ezech.12,12.}

5. I honilo je vojsko Kaldejské, a postihli Sedechiáše na rovinách Jerišských, a jali jej a přivedli ho k Nabuchodonozorovi králi Babylonskému do Ribla, do země Emat. Kdežto učinil soud.

6. Nebo zmordoval král Babylonský syny Sedechiášovy v Ribla před očima jeho, i všecky nejpřednější Judské zmordoval král Babylonský.

7. Oči * pak Sedechiášovy oslepil, a svázav ho řetězy ocelivými, dovedl jej do Babylona. ^{*1Sam.11,2.}

8. Dům také královský i domy toho lidu * vypálili Kaldejští ohněm, a zdi Jeruzalémské pobořili. ^{*k.52,13.}

9. Ostatek pak lidu, kterýž byl zůstal v městě, i poběhlce, kteříž byli ustoupili k němu, a jiný lid pozůstalý zavedl Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, do Babylona.

10. Toliko * nejchatejnějších z lidu, kteříž nikdež neměli nic, zanechal Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, v zemi Judské, jimž rozdal vinice a roli v ten den. ^{*k.52,16. 2Král.25,12.}

11. Přikázal pak Nabuchodonozor král Babylonský o Jeremiášovi Nebuzardanovi, hejtmanu nad žoldněři, řka:

12. Vezmi jej, a pilně ho opatruj, aniž jemu * čin co zlého, ale jakž tobě řekne, tak nalož s ním. ^{*Zalm.105,15.}

13. Protož poslav Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, a Nebušazban, Rabsaris, a Nergalšaretser, Rabmag, a všickni hejtmané krále Babylonského,

14. Poslavše, pravim, vzali Jeremiáše z sině stráže, a dali jej Godoliášovi synu Achikamovu, syna Šafanova, aby jej domů dovedl. Takž bydlil u prostřed lidu.

15. Stalo se pak k Jeremiášovi slovo Hospodinovo, když ještě byl zavřim v siní stráže, řkoucí:

16. Jdi a rei Ebedmelechovi Mouřenínu, řka: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já způsobim to, aby došla slova má na město toto ke zlému a ne k dobrému, a splní se před obličejem tvým v ten den.

17. Ale vysvobodim tě v ten den, dí Hospodin, aniž budeš vydán v ruku mužů těch, jejichž obličej se lekáš.

18. Nebo jistotně vychvátim tě, abys od * meče nepadl, a budeš míti život svůj místo kořisti, proto že jsi naději složil ve mně, dí Hospodin. ^{*Job5,20.}

KAPITOLA XL.

Propuštění Jeremiáše, 6. i zůstání jeho v zemi Judské, 7. Shromáždění se k Godoliášovi hejtmanu ostatků lidu Judského. 13. Úkladové Izmaelovi o bezživoti Godoliášova.

Slovo to, kteréž se stalo k Jeremiášovi od Hospodina, když jej propustil Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, z Ráma, vzav jej, když byl svázaný řetězy n prostřed všech zajatých Jeruzalémských a Judských, zajatých do Babylo-
na.

2. Tedy vzal hejtman nad žoldněři Jeremiáše, a řekl jemu: Hospodin Bůh tvůj byl vyřkl zlé toto proti místu tomuto.

3. Protož je nvedl a učinil Hospodin, jakž mluvil; nebo jste * hřešili proti Hospodinu, a neposloucheali jste hlasu jeho, pročez stala se vám vše tato. *^{k.50,7.}

4. Již tedy, aj, rozvazují tě dnes z řetězů těch, kteříž jsou na rukou tvých. Vidi-liš se za dobré jíti se mnou do Babylo-
na, poď, a budu tě pilně opatrovati; jestližeť se pak nevidi za dobré jíti se mnou do Babylo-
na, nech tak. Aj, všecka tato země jest před tebou; kamž se za dobré a slušné vidi jíti, tam jdi.

5. Pakli, (poněvadž se nenavracuje,) obrat se k * Godoliášovi synu Achikamovu, syna Safanova, kteréhož ustanovil král Babylonský nad městy Judskými, a zůstaň s ním u prostřed lidu, aneb kamž se koli dobře libi jíti, jdi. I dal jemu hejtman nad žoldněři na cestu, a dar, a propustil jej. *^{k.39,14.}

6. Takž přišel Jeremiáš k Godoliášovi synu Achikamovu do Masfa, a bydlil s ním u prostřed lidu pozůstalého v zemi.

7. Uslyšeli pak všickni hejtmané vojsk, kteříž byli na poli, oni i všecken lid jejich, že ustanovil král Babylonský Godoliáše syna Achikamova nad tou zemí, a že jemu poručil muže a ženy i děti, a to z nejchaternějších té země, z těch, kteříž nebyli zajati do Babylo-
na.

8. Protož přišli k Godoliášovi do Masfa, totiž Izmael syn Netaniášův, též Jochanan a Jonatan, synové Kareachovi, a Saraiáš syn Tanchemetův, a synové Efaí Netofatského, a Jazaniáš syn Machatův, oni i lid jejich.

9. Tedy přísáhl jim Godoliáš syn Achikamův, syna Safanova, i lidu jejich, řka: Nebojte se služby Kaldejských, zůstaňte v zemi, a služte králi Babylonskému, a dobře vám bude.

10. Nebo aj, já bydlím v Masfa, abyel sloužil Kaldejským, kteříž přicházejí k nám, vy pak sklizejte vno a letní ovoce i olej, a skládejte do nádob svých, a zůstaňte v městech svých, kteráž držíte.

11. Tak i všiekni Judští, kteříž byli u Moábských a mezi Ammonitskými, a mezi Idumejskými, a kteříž byli ve všech zemích, uslyšavše, že by pozůstavil král Babylonský ostatek Judských, a že by nstanoval nad nimi Godoliáše syna Achikamova, syna Safanova,

12. Navrátili se všiekni Judští ze všech míst, kamž rozehnáni byli, a přišli do země Judské k Godoliášovi do Masfa. I nzbírali vna a letního ovoce velmi mnoho.

13. Jochanan pak syn Kareachův, a všecka knížata vojsk, kteráž byla v poli, přišli k Godoliášovi do Masfa,

14. A řekli jemu: Viš-li co o tom, že Baalis král Ammonitský poslal Izmaele syna Netaniášova, aby tě zabil? Ale nevěřil jim Godoliáš syn Achikamův.

15. Nadto Jochanan syn Kareachův řekl Godoliášovi tajně v Masfa, řka: Necht * jdu medle, a zabiji Izmaele syna Netaniášova, však žádný nezví. Proč má zabiti tebe, a mají rozptýleni býti všiekni Judští, kteříž shromáždění jsou k tobě, a zalynouti ostatek Judských?

^{*1 Sam.26,8. 2 Sam.16,9.}

16. Ale řekl Godoliáš syn Achikamův Jochananovi synu Kareachovu: Nečtů toho, nebo lež ty mluviš o Izmaelovi.

KAPITOLA XLI.

Zamordování Godoliáše a jiných některých Židů i Kaldejských od Izmaele. 11. Válka Jochananova proti Izmaelovi i vítězství jeho nad ním.

Stalo * se pak měsíc sedmého, že přišel Izmael syn Netaniášův, syna Elisamova z semene královského, a hejtmané královští, totiž deset mužů s ním, k Godoliášovi synu Achikamovu do Masfa, a jedli tam chléb spolu v Masfa.

^{*k.40,8. 2 Král.25,25.}

2. Potom vstav Izmael syn Netaniášův, a deset mužů, kteříž byli s ním, zabil * Godoliáše syna Achikamova, syna Safanova, mečem; zamordoval, pravím toho, kteréhož ustanovil král Babylonský nad tou zemí. *^{k.40,5.}

3. Všecky také Židy, kteříž byli s ním s Godoliášem, v Masfa, i ty Kaldejské kteříž postižení byli tam, muže bojovné, pobil Izmael.

4. Stalo se pak druhého dne, jakž zasnordoval Godoliáš, (o čemž žádný nevěděl.)

5. Že přišli někteří z Sicheu, z Sílo a z Samari, mužů osmdesáte, oholivše bradu, a roztrhše roucha, a řežíce se, kteříž to suchou obět a kadidlo v rukou svých měli, aby je nesli do domu Hospodino-va.

6. Tedy Izmael syn Netaniášův vyšel im vstříe z Masfa, ustavičně jda a plače. Stalo se pak, když je potkal, že řekl im: Poďte k Godoliášovi synu Achikamovu.

7. Ale stalo se, když přišli do prostřed něsta, že pobiv je Izmael syn Netaniášův, vmetal je do prostřed jámy, on i muži, kteříž s ním byli.

8. Deset pak mužů nalezlo se mezi nimi, kteříž řekli Izmaelovi: Nemorduj nás; nebo máme sklady skryté v poli, šenice a ječmene, též oleje a medu. I nechal tak, a nemordoval jich u prostřed bratří jejich.

9. Jáma pak, do níž Izmael vmetal k Godoliášovi všecka těla mužů těch, kteříž pobil, ta jest, kterouž udělal král Aza, boje se Bázy krále Izraelského. Kterouž naplnil Izmael syn Netaniášův bitými.

10. A zajal Izmael všecken ostatek lidu, kteříž byli v Masfa, deery královské a všecken lid, kteříž byli pozůstali v Masfa, nad nimiž byl ustanovil Nehuzardan, hejtman nad zoldnéři, Godoliáš syna Achikamova. Kteréžto zajav Izmael syn Netaniášův, šel, aby se dopravil k Ammonitským.

11. V tom uslyšel Jochanan syn Kareachův, i všiekni hejtmané těch vojsk, kteříž s ním byli, o všem tom zlém, kteříž učinil Izmael syn Netaniášův.

12. I vzali všecken svůj lid, a táhli k boji proti Izmaelovi synu Netaniášovu, ehož nalezli při vodách velikých, kteříž jsou v Gabaon.

13. Stalo se pak, že když uzřel všecken lid, kterýž byl s Izmaelem, Jochana syna Kareachova a všecka knížata vojsk, kteříž s ním byli, zradovali se.

14. A obrátiv se všecken ten lid, kterýž byl zajal Izmael z Masfa, navrátil se zase, a přišel k Jochananovi synu Kareachovu.

15. Izmael pak syn Netaniášův ušel

před Jochananem s osmi muži, a přišel k Ammonitským.

16. Protož vzal Jochanan syn Kareachův, a všecka knížata vojsk, kteříž s ním byli, všecken ostatek lidu, kterýž zase přivedl od Izmaele syna Netaniášova z Masfa, když zabil Godoliáš syna Achikamova, muže bojovné, též ženy a děti i komorniky, kteréž zase přivedl z Gabaon,

17. A odšedše, pobyli v hospodě Chimhamově, kteráž jest u Betléma, aby jdouce, vešli do Egypta,

18. Před Kaldejskými. Nebo báli se jich, proto že zabil Izmael syn Netaniášův Godoliáš syna Achikamova, kteréhož byl ustanovil král Babylonský nad tou zemí.

KAPITOLA XLII.

Dotazování se knízat Judských na vůli Boží; 7. odpověď na to skrze proroka s dostatečným osvědčením daná.

Potom přistoupili všecka knížata vojsk, i Jochanan syn Kareachův i Jazaniáš syn Hosaiášův, i všecken lid, od nejmenšího až do největšího,

2. A řekli Jeremiášovi prorok: Uslyš medle nás v ponížené prosbě naší, a modl se za nás Hospodinu Bohu svému, za všecken ostatek tento, nebo nás maličko zůstalo z mnohých, jakž oči tvé nás vidí,

3. Ať nám oznámí Hospodin Bůh tvůj cestu, po níž bychom jíti, a co činiti měli.

4. Jimž řekl Jeremiáš prorok: Uslyšel jsem. Aj, já modlití se budu Hospodinu Bohu vašemu podlé slov vašich, a cožkoli vám odpoví Hospodin, oznámím vám; nezatajím před vámi slova.

5. Oni zase řekli Jeremiášovi: Necht jest Hospodin mezi námi svědkem pravým a věrným, jestliže podlé každého slova, pro něž poslal tě Hospodin Bůh tvůj k nám, tak se chovati nebudeme.

6. Buď dobré aneb zlé, hlasu Hospodina Boha našeho, pro něž tě vysíláme k němu, uposlechneme, aby nám dobře bylo, když uposlechneme hlasu Hospodina Boha našeho.

7. Stalo se pak po přeběhnutí desíti dnů, když se stalo slovo Hospodinovo k Jeremiášovi,

8. Že povolal Jochana syna Kareachova, a všech knízat vojsk, kteříž

s ním byli, i všeho lidu, od nejmenšího až do největšího,

9. A řekl jim: Takto praví Hospodin Bůh Izraelský, k němuž jste mne poslali, abych rozprostíral poniženou prosbu vaši před obličejem jeho:

10. Jestliže navrátíte se, zůstanete v zemi této, zajisté že vzdělám vás, a nezkazím, anobřz vštípím vás, a nevypléním; neboť litníj toho zlého, kteréz jsem učinil vám.

11. Nebojtež se krále * Babylonského, jehož se bojíte, nebojte se ho, di Hospodin; neboť s vámi jsem, abych vás vysvobozoval, a vytrhoval vás z ruky jeho.

*k.41,18. Izai.41,10.

12. Nadto způsobím vám milost, aby se slitoval nad vámi, a dal se vám navrátiti do země vaši.

13. Ale řeknete-li: Nezůstaneme v zemi této, neposlouchajíce hlasu Hospodina Boha svého,

14. A říkajíc: Nikoli, ale do země Egyptské vejde, kdež neužijeme boje, ani zvuku trouby nenslyšíme, a chleba lačnění nebndeme, pročez tam se osadíme:

15. Protož nyní slyštež slovo Hospodinovo, ostatkové Judšti: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Jestliže vy zarputile na tom zůstanete, abyste vešli do Egypta, a vejdete-li, abyste tam pobýli,

16. Jistě stane se to, že meč, kteréhož se bojíte, tam v zemi Egyptské vás postihne, a hlad, jehož se obáváte, přijde na vás v Egyptě, a tam pomřete.

17. Tak se stane všechněm těm mužům, kteříž uložili předce jíti do Egypta, aby tam byli pohostinu, že zhynou mečem, hladem a morem, a nezůstane z nich žádného, aniž kdo znikne toho zlého, kteréz já uvedu na ně.

18. Nebo takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Jakož vylit jest hněv můj a prechlivost má na obyvatele Jeruzalémské, tak vylita bude prechlivost má na vás, když vejdete do Egypta, a budete k proklínání, a k užasnutí, a k zlořečení, a za útržku; nadto neuzříté více místa tohoto.

19. K vám mluví Hospodin, ó ostatkové Judšti: Necházejte do Egypta. Jistotně vězte, (neboť se vám dnes osvědčují.)

20. Poněvadž jste se neupřímě ke mně

měli v myšleních svých, poslavše mne k Hospodinu Bohu vašemu, řkouce: Modl se za nás Hospodinu Bohu našemu, a všecko, jakžt koli di Hospodin Bůh náš, tak nám oznam, a učiníme,

21. Když pak oznamuji vám dnes, však neposloucháte hlasu Hospodina Boha vašeho hned v ničemž, pročez mne k vám poslal:

22. Protož pravím, vězte jistotně, že mečem, hladem a morem pomřete v tom místě, kamž se vám zachtělo jiti, abyste tam byli pohostinu.

KAPITOLA XLIII.

Zepření se zjevně vůli Boží knížat Judských, a obrácení se do Egypta. 8. Protoctví Jeremiášovo proti Egyptu.

Stalo se pak, když přestal Jeremiáš mluvit ke všemu lidu všech slov Hospodina Boha jejich, s nimiž poslal jej Hospodin Bůh jejich k nim, všech, *pravím, slov těch,*

2. Že řekl Azariáš syn Hosaiášův, a Jochanan syn Kareachův, i všiekni muži ti pyšni, řkouce Jeremiášovi: Lež ty mluviš, neposlal tě Hospodin Bůh náš, abys řekl: Necházejte do Egypta, abyste tam byli pohostinu.

3. Ale Báruch syn Neriášův ponouká tě proti nám, aby vydal nás v ruku Kaldejských k usmrcení nás, aneb za jeti nás do Babylona.

4. I neuposlechl Jochanan syn Kareachův, i všecka knížata vojsk, též i všecken lid hlasu Hospodinova, aby zůsta v zemi Judské.

5. Ale Jochanan syn Kareachův, a všecka knížata vojsk vzali všecken ostatek Judských, kteříž se byli navrátili ze všech národů, kamž byli rozehnáni, k obývání v zemi Judské,

6. Muže i ženy, též ditky a deery královské, i všelikou duši, kterýchž Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, s Godolášem synem Achikamovým, syna Saffanova, zanechal, i s Jeremiášem prorokem a Báruchem synem Neriášovým,

7. A šli do země Egyptské, (nebo neuposlechl hlasu Hospodinova,) a přišli až do Tachpanches.

8. Stalo se pak slovo Hospodinovo i Jeremiášovi v Tachpanches, řkoucí:

9. Nabeř do ruky své kamení veliké ho, a schovej je v hlině v cihelně, která: jest u brány domu Faraonova v Tachpanches, před očima mužů Judských,

10. A rei jim: Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já pošli, a vezmu Nabuchodonozora krále Babylonského, služebníka svého, a postavím stolicí jeho na tomto kameni, kteráž jsem schoval, i rozbije majestát svůj na něm.

11. Nebo přitáhne a poplení zemi Egyptskou: Kteríž k smrti, k smrti, a kteríž k zajetí, do * zajetí, a kteríž pod meč, * pod meč. ^{*k.15,2.}

12. A * zanitím oheň v domích bohů Egyptských, aby je popálil, a zajal je. A přioděje se zemi Egyptskou, tak jako se odívá pastýř rouchem svým, a vyjde odtud s pokojem, ^{*2 Mojt.12,12.}

13. Když poláme sochy Betsemes, kteráž jest v zemi Egyptské, a domy bohů Egyptských popálí ohněm.

KAPITOLA XLIV.

Obvinění Judských v Egyptě bydlících 7. z modlářství a nekajenosti jich. 15. Žjevná zpoua jejich proti Bohu. 26. Prorocství o dobytí Egypta od Kaldějských.

Slovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi proti všechněm Judským bydlícím v zemi Egyptské, kteréž bydlili v Magdol a v Tachpanches, a v Nof, a v zemi Patros, řkouci:

1. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Vy jste viděli všecko to zlé, kteréž jsem uvedl na Jeruzalém a na všecka města Judská, že aj, pustá jsou podnes, tak že v nich není žádného obyvatele,

2. Pro nešlechtnost jejich, kterouž páchali, aby jen popouzel mne, chodíce kaditi a sloužiti bohům cizím, jichž neznali sami, vy, ani otcové vaši,

3. Ješto posílal jsem k vám všechny služebníky své proroky, ráno přivstávají, a to ustavičně, říkáje: Nečiňte medle této věci ohavné, kteréž nenávidím.

4. Ale * neuposlechli, aniž naklonili ucha svého, aby se navrátili od nešlechtnosti své, a aby nekadili bohům cizím. ^{*k.7,24,26.}

5. Protož vyhlta jest preblivost má i hněv můj, a rozpálil se v městech Judských i po ulicích Jeruzalémských, tak že obrácena jsou v poušě a v pustiuu, jakž viděti v dnešní den.

6. Nyní pak takto praví Hospodin Bůh zástupů, Bůh Izraelský: Proč vy činíte zlé převeliké proti dušem svým, abyste vyplnili z sebe muže i ženu, dítě i prsí

požívajícího z prostředku Judy, abyste nepozůstavili sobě ostatku,

7. Popouzejíce mne dílem rukou svých, kadíce bohům cizím v zemi Egyptské, do níž jste vešli, abyste tam byli pohostinu, abyste vyplnili sebe, a byli k zlořečení a za útržku u všech národů země?

8. Zdali jste zapomenuli na nešlechtnosti otců svých, a na nešlechtnosti králů Judských, a na nešlechtnosti manželek jejich, a na nešlechtnosti své, i na nešlechtnosti manželek svých, kteréž páchali v zemi Judské a po ulicích Jeruzalémských?

9. Nekořili se až do tohoto dne, aniž se báli, aniž chodili v zákoně mém a v ustanoveních mých, kteréž předkládám vám jako i otcům vašim.

10. Protož takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, * já obracím tvář svou proti vám k zlému, totiž abych vyplnil všechny Judské. ^{*Amos.9,4.}

11. Zhubím zajisté ostatek Judských, kteréž svévolně vešli do země Egyptské, aby tam byli pohostinu, tak že zhynou docela všickni v zemi Egyptské. * Padnou od meče, hladem docela zhynou, od nejmenšího až do největšího, mečem a hladem pomrou; nadto budou k † proklínání a k užasnutí, a k zlořečení a za útržku. ^{*k.42,17.†k.24,9.}

12. Nebo navštívím ty, kteréž bydlí v zemi Egyptské, jako jsem navštívil Jeruzalém * mečem, hladem a morem, ^{*k.24,10; 29,17; 42,17.}

13. Tak že nebude, kdo by ušel, neb pozůstal z ostatků Judských, kteréž přišli do země Egyptské, aby tam byli pohostinu, aby se zase navrátili mohli do země Judské. Čímž se však troštují, že se zase navrátí, aby přebývali tam, ale nenavrátí se, než ti, kteréž sami ujdou.

14. Tedy odpověděli Jeremiášovi všickni ti muži, věděvše, že * kadívaly manželky jejich bohům cizím, ty všechny ženy, jichž stál veliký zástup, i všecken lid přebývajcí v zemi Egyptské v Patros, řkouce: ^{*k.7,17,18.}

15. V té věci, o kteréž jsi nám mluvil ve jménu Hospodinovu, * neuposlechne tebe. ^{*k.18,12.}

16. Ale dosti činiti chceme každému slovu, kteréž by pošlo z úst našich, kadíce tvorů nebeskému, a obětujícíe jemu oběti mokré, jakž jsme činivali my i ot-

ové naši, králové naši i knížata naše po městech Judských a po ulicích Jeruzalémských; nebo nasyceni jsme bývali chlebem, a bývali jsme veseli, zlého pak neokonšeli jsme.

18. Ale jakž jsme přestali kaditi tvoru nebeskému, a obětovati jemu oběti mokré, nedostatek trpíme ve všem, a mečem i hladem hyneme.

19. Že pak * kadíme tvoru nebeskému, a obětujeme jemu oběti mokré, zdaliž bez znamenitých mužů našich pečeme jemu koláče, službu jemu konajíce, a obětující jemu oběti mokré? *k.7,18.

20. Tedy řekl Jeremiáš všemu lidu, mužům i ženám a všemu lidu, kteříž jemu to odpověděli, řka:

21. Zdaliž na kadidlo, jímž jste kadivali po městech Judských a po ulicích Jeruzalémských vy i otcové vaši, králové vaši i knížata vaše i lid země, nerozpomenul se Hospodin, a *zdaž* jím to nepohnulo,

22. Tak že nemohl Hospodin více snášeti nešlechtnosti předsevzetí vašich a ohavnosti, kteréž jste činili? Pročez * obrácena jest země vaše v poušť a v pustinu a v zlořečenství, tak že není v ni žádného obyvatele, jakž dnešní den jest. *k.44,2.6.

23. Proto že jste kadivali, a že jste hřešili proti Hospodinu, a neposlušali jste hlasu Hospodinova, a tak v zákoně jeho a v ustanoveních jeho ani v svědectvích jeho nechodili jste, protož potkalo vás zlé toto, jakž *viděti* dnešní den.

24. Nadto řekl Jeremiáš všemu tomu lidu i všechněm těm ženám: Slyšte slovo Hospodinovo všickni Judští, kteříž jste v zemi Egyptské:

25. Takto pravi Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, řka: Vy i ženy vaše ústy svými jste mluvili, a rukami doplnili, říkajíc: Konečněť budeme plnití sliby své, kteréž jsme slibili, kadice tvorn nebeskému, a obětující jemu oběti mokré, a tak vši snažností vyplňujete sliby vaše, a všelijak slibům vašim dosti činite.

26. Protož slyšte slovo Hospodinovo všickni Judští, kteříž bydlíte v zemi Egyptské: Aj, já přísahám skrze jméno své veliké, pravi Hospodin, že nebude více vzýváno jméno mé ústy žádného muže Judského po vši zemi Egyptské,

kterýž by řekl: Živť jest Panovník Hospodin.

27. Aj, já hđiti budu nad nimi k zlému a ne k dobrému, i budou plnění všickni muži Judští, kteříž jsou v zemi Egyptské, mečem a hladem, dokudž by docela nezhytni.

28. Kteríž pak ujdou meče, navráti se z země Egyptské do země Judské, lidu malý počet. I zvědit všickni ostatkové Judští, kteříž přišli do země Egyptské, aby tam byli pohostinu, či slovo ostojí, mé-li čili jejích.

29. A toto mějte za znamení, di Hospodin, že já trestati budu vás v místě tomto, abyste věděli, že jistotně ostojí slova má proti vám k zlému.

30. Takto pravi Hospodin: Aj, já vydám Faraona Chofra krále Egyptského v ruku nepřátel jeho a v ruku hledajících bezživoti jeho, jako jsem vydal Šedechiáše krále Judského v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, nepřitele jeho, a hledajícího bezživoti jeho.

KAPITOLA XLV.

Potrestani Bárucha od Boha z básně. 5. Potěšení jeho. Slovo, kteréž promluvil Jeremiáš prorok k Báruchovi synu Neriášovu, když spisoval * slova tato do knihy z úst Jeremiášových, léta čtvrtého Joakima syna Joziášova, krále Judského, řka:

*k.36,1 n.šl.

2. Takto pravi Hospodin Bůh Izraelský o tobě, ó Báruchu.

3. Řekls: Jižtě mi běda, nebo přičini Hospodin zámutku k bolesti mé. Ustávám v * úpění svém, a odpočinutí neualézám. *ZaIm.6,7.

4. Takto rei jemu: Takto pravi Hospodin: Aj, což jsem vystavěl, já bořím, a což jsem vštípil, já pléním, totiž všecku zemi tuto.

5. A ty bys hledal sobě velikých věcí? Nehledej. Nebo aj, já uvedu bidu na všeliké tělo, di Hospodin, ale dám tobě život tvůj místo * kořisti na všech místech, kamž půjdeš. *k.21,9.

KAPITOLA XLVI.

Proroctví o vybojování Egypta. 27. Zaslíbení lidu Judskému o budoucím vysvobození z zajetí.

Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi proroku proti národům těmto:

2. O Egyptských. Proti vojsku Faraona

Něchy krále Egyptského, (jenž bylo při řece Eufrates u Charkemis, kteréž byl Nabuchodonozor král Babylonský,) éta čtvrtého Joakima syna Joziášova, krále Jndského:

3. Připravtež štít a pavézu, a jděte k boji.

4. Zapřáhejte koně, a vsedejte jezdei, postavte se s lebkami, vytírejte kopí, obléčte se v pancíře.

5. Proč vidím tyto zděšené, zpět obrácené, a nejsilnější jejich potřené, anobř prudce utíkající, tak že se ani neohlédnou? Strach jest vůkol, di Hospodin,

6. Aby neutekl čerstvý, a neušel silný, aby na půlnoci o břeh řeky Eufrates zavádili a padli.

7. Kdo se to valí jako potok, jako řeky, jejichž vody sebou zmitají?

8. Egypt jako potok se valí a jako řeky, když se vody hýbají, tak pravě: Potáhnu, přikryji zemi, zkazím město i přebývající v něm.

9. Křepčtež, ó koni, a běžte s hrmostem, ó vozové; necht vyťáhnou i silní, Mouřeninové a Putšti, kteříž užívají pavézy, i Ludimšti, kteříž užívají a natahují lňčiště.

10. A však ten den Panovníka Hospodina zástupů bude den pomsty, aby uvedl pomstu na nepřátely své, kteréžto zžře meč a nasytí se, anobř opojí se krví jejich; nebo obět Panovníka Hospodina zástupů bude v zemi půlnoční u řeky Eufrates.

11. Vyprav se do Galád, a * nabeř masti, panno deero Egyptská, nadarmo však užíváš mnohého lékařství, nebo ty zhojena býti nemůžeš. ^{*k.8,22.}

12. Slyšit národové o zlehčení tvém, a nařikání tvého plná jest země, proto že silný na silném se ustrkuje, tak že spolu zároveň padají.

13. Slovo, kteréž mluvil Hospodin k Jeremiášovi proroku o přitažení Nabuchodonozora krále Babylonského, aby zkazil zemi Egyptskon.

14. Oznamte v Egyptě, a ohlaste v Magdol, rozhlaste také v Nof, i v Tachpanches rcete: Postůj a připrav se, ale však zžře meč všecko, což vůkol tebe jest.

15. Proč poražen jest každý z nejsilnějších tvých? Nemůže ostáti, proto že Hospodin pudí jej.

16. Mnohot bude těch, kteříž klesnou a padnou jeden na druhého, a řeknou: Vstaň, a navratme se k lidu svému, a do země, v níž jsme se zrodili, před mečem toho zhoubee.

17. Budou křičeti tam: Faraona krále Egyptského není než sám chřest, již pomínul volný jeho čas.

18. Živť jsem já, (di král ten, jehož jméno Hospodin zástupů,) že jakž jest Tábor mezi horami, a jako Karmel při moři, *tak toto přijde.*

19. Připraviz sobě to, co bys s sebou vystěhovati měla, ó ty, kteráž jsi usadila se, deero Egyptská; neboť Nof v poušť obrácen a vypálen bude, tak že nebude tam žádného obyvatele.

20. Velmi pěkná jalovice jest Egypt, ale zabiti *její* od půlnoci jistotně přijde.

21. Ano i nájemníci jeho u prostřed něho jsou jako telata vytylá, ale také i ti obrátice se, utekou. Neostoji, když den * bdy jejich přijde na ně, *v čas navštívení jejich.* ^{*k.50,31.}

22. Hlas jeho jako hadi siptěti bude, když s vojskem přitáhnou, a s sekarami přijdou na něj jako ti, kteříž sekají dříví.

23. Posekají les jeho, di Hospodin, ačkoli mu konce není; více jest jich než kobytek, aniž mají počtu.

24. Zahanbenaf bude deera Egyptská, vydána bude v ruku lidu půlnočního.

25. Pravi Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já navštívím lidné město No, též Faraona i Egypt * s bohy jeho a králíky jeho, Faraona, pravím, a ty, kteříž v něm doufají. ^{*k.43,12. Izai.10,10.}

26. A vydám je * v ruku těch, kteříž hledají bezživotí jejich, totiž v ruku Nabuchodonozora krále Babylonského, a v ruku služebníků jeho; potom však bydleno bude *v něm*, jako za dnů starodávnic, di Hospodin. ^{*k.21,7.}

27. Ale ty neboj se, služebniče můj Jákože, aniž se strachuj, ó Izraeli; nebo aj, já vysvobodim tě zdaleka, a simé tvé z země zajetí jejich. I navrátí se Jákože, aby odpočíval a pokoj měl, a aby nebylo žádného, kdo by předěsil.

28. Ty, *pravím*, * neboj se, služebniče můj Jákože, di Hospodin; neboť jsem s tebou. Učiním zajisté konec všechněm národům, mezi kteréž tě zaženu, tobě pak neučinim kouce, ale budu tě tre-

stati v soudu, ačkoli tě naprosto bez trestání nenechám. ^{*k.1.8.19.}

KAPITOLA XLVII.

Pohrůzka Boží Filistinským, 4. Tyrským a Sidonským. Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi proroku proti Filistinským, prvé než dobyl Farao Gázy.

^{*Izai.14.29. Ezech.25.15.16.}

2. Takto praví Hospodin: Aj, vody vystupují od půlnoci, a obrátí se v potok rozvodnilý, tak že zatopí zemi, i cožkoli jest na ní, město i ty, kteříž bydlí v něm; pročež křičeti budou lidé, a kvíliti všeliký obyvatel té země;

3. Pro zvuk dusání kopyt silných jeho, pro hřmot vozů jeho, a hrčení kol jeho, neohlédnou se otcové na syny, majíce opuštěné ruce;

4. Pro ten den, kterýž přijíti má, aby pohubil všecky Filistinské, aby zahladil Týr a Sidon, i všelikou pozůstávající pomoc, když hubiti bude Hospodin Filistinské, ostatek krajiny *Kaftor.

^{*Amos.9.7.}

5. Přijde lysina na Gázu, vyplněn bude Aškalon i ostatek údolí jejich. Dokudž se řezati budeš?

6. Ach, meči Hospodinův, dokudž se nespokojíš? Navrať se do pošvy své, utiš se, a zastav se.

7. I jakž by se spokojil? Však Hospodin přikázal jemu. Proti Aškalon a proti břehu mořskému, tam postavil jej.

KAPITOLA XLVIII.

Proroctví proti Moábským. 7. Hříchové jejich. 17. Zaslíbení jim učiněné.

Proti *Moábovi. Takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Běda městu Nébo, neboť poplěněno bude; zahanbeno a vzato bude Kariataim, zahanbeno bude Misgab a děsiti se bude. ^{*Izai.16.1.}

2. Nebudeť mítí více žádné pochvaly Moáb z Ezebon, obmýšleji proti němu zlé: Poďte, a vyhladíme je z národu. I ty, ó Madmen, vyplněno budeš, půjde za tebou meč. ^{*Zalm.83.1.}

3. Hlas žalostný z Choronaim: Ó poplěnění a potření veliké. ^{*Izai.15.5.}

4. Potřin bude Moáb, slyšán bude křik maličkových jeho,

5. Proto že na cestě Lnehtské ustavičný bude pláč, a že kudyž se chodí k Choronaim, nepřítelé křik hrozný slyšeti budou:

6. Utečte, vysvobďte život svůj, a buďte jako vřes na poušti.

7. Nebo proto, že doufáš v statku svém a v pokladích svých, také ty jat budeš; i půjde Chámos od zajetí, knězi jeho, též i knížata jeho.

8. Přitáhne zajisté zhoubce na každé město, aniž ho které město znikne; zahyne i údolí, a zahlazena bude rovina, jakž praví Hospodin.

9. Dejte brky Moábovi, ať rychle uletí; nebo města jeho v poušť obrácena budou, tak že nebude žádného obyvatele v nich.

10. Zlořečený ten, kdož dělá dílo Hospodinovo lstivě, a zlořečený ten, kdož zdržuje meč svůj od krve.

11. Měť jest pokoj Moáb od dětinství svého, a usadil se na kvasnicích svých, aniž býval přelíván z nádoby do nádoby, totiž pro zajetí nechodival; pročež zůstala v něm ehut jeho, a vnuť jeho není proměněna.

12. Protož aj, řnové jdou, di Hospodin, že pošli na něj ty, kteříž vpády činí, a zajmou jej, sudy pak jeho vyprázdní, a nádoby jeho roztříští.

13. I zahanben bude Moáb od Chámos, jako zahanbení jsou dnu Izraelský od Bethel naděje své.

14. Kterakž říkáte: Silní jsme a muži stateční k boji? ^{*Izai.16.6.}

15. Pohuben bude Moáb a z měst svých vyjde, a nejvýbornější mládenci jeho půjdou k zabiti, di král, jehož jméno Hospodin zástupů.

16. Blízkoť jest bída Moábova, aby přišla, a trápení jeho pospíchá velice.

17. Litujte ho všickni okolní jeho, a všickni, kteříž víte o jménu jeho, rečete: Jak polámána jest hůl nejpevnější, prut nejzodobnější?

18. Sejdí z slávy své, a sed v zini, ó ty, kterážs se usadila, deero Dibonská; neboť zhoubce Moábův přitáhne proti tobě, zkazí ohrady tvé.

19. Postav se na cestě, a ohlédni se pilně, obyvatelkyně Aroer; vyptej se toho, kdož utíká, a té, kteráž nechází, řci: Co se děje?

20. Stydí se Moáb, že jest potřin. Kvělte a křičte, oznamte u Arnon, že hubí Moába.

21. Nebo soud přišel na zemi té roviny, na Holon a na Jasa a na Mefat,

22. I na Dibon a Nébo, a na Betdibla-
taim,

23. I na Kariataim a na Betgamul, a
na Betmeon,

24. A na Kariot, a na Bozru i na vše-
cka města země Moábské, daleká i
blízká.

25. Odfat bude roh Moábův, a rámě
jeho zlámáno bude, di Hospodin.

26. Opojte jej, poněvadž se proti Ho-
spodinu zpínal, až by se válel Moáb v
vývratku svém, a byl za smích i on ta-
ké.

27. Nebo zdali v posměchu nebyl u te-
be Izrael? Zdali mezi zloději zastížen
jest, že jakž jen promluvíš o něm, po-
skakuješ?

28. Zanechte měst, a přebývejte v ská-
le, ó obyvatelé Moábští, a buďte podob-
ní holubicí hnízící se daleko v rozsedli-
vých.

29. Slyšalif jsme * o pýše Moábově,
že velmi pyšný jest, o vysokomyslnosti
jeho a pýše jeho, i o nadutosti jeho, a
povyšování se srdce jeho. *Izai.16,6.

30. Známf já, di Hospodin, vzteklost
jeho, ale špatnáť jest ona k tomu; lži
jeho nedovedouf toho.

31. Protož nad Moábskými kvílím, a
nade všim Moábem křičím, pro obyva-
tele Kircheres úpi *srdce*.

32. Více než plakáno bylo Jazerských,
plači tebe, ó vinný kmene Sibma. Roz-
vodové tvoji dostanouf se za moře, až
k moři Jazerskému dosáhnou; na letní
ovoce tvé a na vinobraní tvé zhoubee
případne.

33. I přestane veselé a plésání nad po-
lem úrodným v zemi Moábské, a vinu
z presu přítrž učiním; nebudou ho tlačí-
vati s prokřikováním. Prokřikování ne-
budef prokřikováním.

34. Více křičeti budou než Ezebonští,
až do Eleale, až do Jasa vydávati bu-
dou hlas svůj, od Ségor až do Choro-
naim jako jalovice tříletá; nebo také i
vody Nimrim vymizejí.

35. A tak učiním, di Hospodin, přítrž
Moábovi, obětujícímu na výsosti a ka-
dicimu bohům jeho.

36. Protož * srdce mé nad Moábem ja-
ko píšťalky znítí bude, srdce mé i nad
obyvateli Kircheres jako píšťalky znítí
bude, proto že i zboží nashromážděná
se v ně obrátí. *Izai.16,11.

37. Nebo na každé hlavě bude lysina,

a každá brada oholena, na všech rukou
řezání, a na bedrách zíně.

38. Na všech střeších Moábových i
po ulicích jeho všudy jen kvílení; nebo
rozrazím Moába jako nádobu neužiteč-
nou, di Hospodin.

39. Kvíliti budou: Jakť jest potřin, jak
se obrátil zpět Moáb s hanbou! A jest
Moáb v posněchu a k předčzení všech-
něm, kteříž jsou vůkol něho.

40. Nebo takto praví Hospodin: Aj, ja-
ko orlice přiletí a roztáhne křídla svá
na Moába.

41. Vzato bude Kariot, i pevnosti po-
brány budou, a bude srdce silných Mo-
ábských v ten den podobné * srdci ženy
svírající se. *k.30,6.

42. I vyhlazen bude Moáb z lidu, pro-
to že se proti Hospodinu zpínal.

43. Strach * a jáma a osídlo nad tebou,
ó obyvateli Moábský, praví Hospodin.
*Izai.24,17.

44. Kdo * uteče před strachem, vpa-
dne do jámy, a kdo vyleze z jámy, osí-
dlem lapen bude; nebo uvedu na něj,
totiž na Moába, rok navštívení jejich,
di Hospodin. *Izai.24,18.

45. Stávalif jsou v stinnu Ezebon ti,
kteříž utíkávali před násilím, ale oheň
vyjde z Ezebon, a plamen z prostřed
Seon, a zžíře kout Moábův a vrch hla-
vy těch, kteříž jen boufi.

46. Běda tobě, Moábe, zahynef lid Chá-
mosův; nebo pobraňi budou synové tvo-
ji do zajetí, i dcery tvé do zajetí.

47. A však zase přivedu zajaté Moáb-
ské v posledních dnech, di Hospodin.
Až potud soud o Moábovi.

KAPITOLA XLIX.

Proroctví proti Ammonitským, 7. Idumejským, 23. Da-
mašským, 28. Cedarským a Azorským, 34. i Elamitským.

Proti * Ammonitským. Takto praví Ho-
spodin: Což nemá žádných synů Izrael?
Což dědice žádného nemá? Proč dědič-
ně opanoval král jejich Gádu, a lid je-
ho v městech tohoto bydlí? *Ezech.25,2.

2. Protož aj, dnové jdou, di Hospodin,
že způsobím, aby slyšáno bylo proti
Rabba Ammonitských troubení válečné,
a aby bylo obráceno v hromadu rumu,
a jiná města jeho ohněm vypálena. I o-
panuje Izrael ty, kteříž jej byli opano-
vali, praví Hospodin.

3. Kvěf Ezebon, když poplěněno * bu-
de Hai, křičte, ó dcery Rabba, přepašte

se žíněmi, plačte, a běžte přes ploty; nebo král váš do zajetí půjde, kněží jeho i knížata jeho spolu.

*Joz.7,2.

4. Což se chlubiš údolimi, když oplývá údolí tvé, ó dcero zporná, kteráž doufáš v pokladech svých, *řikajíc*: Kdo by táhl na mne?

5. Aj, já uvedu na tebe strach, praví Panovník Hospodin zástupů, ze všeho vůkoli tvého, jimž rozeznáni budete všickni, a nebude žádného, kdo by shromáždil toulající se.

6. A však potom zase přivedu zajaté Ammonitské, di Hospodin.

7. Proti * Idumejským. Takto praví Hospodin zástupů: Což není více moudrosti v Teman? Zahynula rada od rozumných? Zmařena moudrost jejich?

*Izai.21,11.

8. Utikejte, * obraťte se, a hluboko se schovejte, obyvatelé Dedan; nebo bižu uvedu na Ezau v čas navštívení jeho.

*v.30.

9. Kdyby ti, * kteříž sbírají vno, přišli na tebe, zdaž by nepozůstavili paběrku? Pakli zloději v noci, zdaž by škodili více nad potřebu svou?

*Abd.v.5.

10. Ale já obnažím Ezau, zodkrývám skryše jeho, tak že se nebude moci ukryti. Polhubenof bude simě jeho i bratří jeho i sousedé jeho, tak že nebude naprosto, kdo by řekl:

11. Zanech sirotků svých, já živiti je budu, a vdov svých mně se dověřte.

12. Takto zajisté praví Hospodin: Aj, ti, * kteříž nemají žádného práva pítí kalichu tohoto, předece pijí, ty pak sám abys toho naprosto prázen byl? Nebudeš prázen, ale jistotně pítí budeš.

*k.25,29.

13. Nebo skrze sebe přísahám, di Hospodin, že pustinou, útržkou, pouští a prokletím * bude Bozra, a všechna města jeho budou pouští věčnou.

*k.42,18.

14. Pověst * slyšel jsem od Hospodina, že posel k národům poslán jest: Shromazďte se, a táhněte proti němu; nuže, vstaňte k boji.

*Abd.v.1,2,3.

15. Nebo aj, způsobím to, abys byl za nejšpatnějšího mezi národy, v nevážnosti mezi lidmi.

16. To, že jsi hrozný, zklamá tě, i pýcha srdce tvého, ó ty, kterýž bydlíš v rozsedinách skalních, kterýž se držíš vysokých pahrbků. Bys * pak vysoko udělal hnízdo své jako orlice, i odtud tě strhnu, di Hospodin.

*Abd.v.4.

17. I bude země Idumejská pustinou Každý, * kdož půjde skrze ni, užasne se, a diviti se bude nade všemi ranami jejími;

*k.50,13.

18. Jako * podvrázení Sodomy a Gomory a sousedů jejich, praví Hospodin. Neosadí se tam žádný, aniž bydliti bude v ni syn člověka.

*1 Mojs.19,25. Izai.13,19.

19. Aj, jako * lev vystupuje i více než zdutí Jordána proti příbytku Nejsilnějšího, a však v okamžení zaženu jej z této země, a toho, kterýž jest vyvolený, ustanovím nad ni. Nebo kdo jest mně rovný? A kdo mi složí rok? A kdo jest ten pastýř, kterýž by se postavil proti mně?

*k.50,44.

20. Protož slyšte radu Hospodinovu, kterouž zavřel o Idumejských, a to, což myslil proti obyvatelům Temanským: Zajisté žet je vyvekou nejmenší tohoto stáda, zajisté že je poplění i příbytky jejich.

21. Od hřmotu pádu jejich trásti se bude ta země, hlas a křik jejich slyšán bude u moře rudého.

22. Aj, jako * orlice přitáhne a přileti, a roztáhne křídla svá na Bozru, i bude srdce silných Idumejských v ten den podobné † srdci ženy svírající se.

*k.48,40. †k.50,33. Izai.21,3.

23. Proti Damašku. Zastydí se Emat i Arfad, nebo novinu zlou uslyší, a užasnou se, tak že se i moře zkormoutí, aniž se bude moci upokojiti.

24. Oslábne Današek, obrátí se k utíkání, a hrůza podejme jej, svírání a bolesti zachvátí jej jako rodičku.

25. *Ale řkou*: Jakž by nemělo ostáti město slovutné, město radosti mé?

26. Protož padnou mládenci jeho na ulicích jeho, a všickni muži bojovní vyplnění budou v ten den, di Hospodin zástupů.

27. A zanítím oheň * ve zdi Damašské, kterýž do konce zkazi paláce Benadovy.

*Amos.1,4.

28. Proti Cedar a královstvím Azor, kteráž pohubiti má Nabuchodonozor král Babylonský. Takto praví Hospodin: Vstaňte, táhněte proti Cedar, a vypleňte národy východní.

29. Stany jejich i stáda jejich vezmou, kortýny jejich se vším nádobím jejich, i velbloudy jejich poberou sobě, a volati budou na ně: Strach jest vůkol.

30. Utečte, rozprehněte se rychle,

skrejte se hluboce, obyvatelé Azor, di Hospodin, neboť Nabuchodonozor král Babylonský složil proti vám radu, a vymyslíl proti vám chytrost.

31. Vstaňte, táhněte proti národu upokojenému, kterýž sedí bezpečně, praví Hospodin. Nemá ani vrat ani závory, a samotní bydlejí.

32. Budou zajisté velbloudi jejich v loupež, a množství dobytků jejich v kořist, a rozptýlím na všeliký vítr ty, kteříž i v nejzadnějších koutech bydlejí, a ze všech stran uvedu bídu na ně, di Hospodin.

33. I bude Azor * příbytkem draků, pustinou až na věky; neosadí se tam žádný, aniž bude bydletí v něm syn člověka. *k.9,11.

34. Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Jeremiášovi proroku proti Elamitským, na počátku kralování Sedechiáše krále Judského, řkouci:

35. Takto praví Hospodin zástupů: Aj, já polámi lučistě Elamitských, největší sílu jejich.

36. Uvedu zajisté na Elamitské čtyři větry ode čtyř stran světa, a rozptýlím je na všechny ty větry, tak že nebude národu, do něhož by se nedostal *někdo* z vyhnaných Elamitských.

37. A předěsím Elamitské před nepřátely jejich a před těmi, kteříž hledají bezživotí jejich. Uvedu, pravím, na ně zlé, prehlivost hlněvu svého, di Hospodin, a budu * posílati za nimi meč, dokudž jim konce nečiním. *3 Mojz.26,33.

38. I postavím stolicí svou mezi Elamitskými, a vypléním odtud krále i knížata, praví Hospodin.

39. A však stane se v * posledních dnech, že zase přivedu zajaté Elamitské, di Hospodin. *k.48,47.

KAPITOLA L.

Soud Boží proti Babylonským, a mezi tím zaslíbení o vysvobození odtud lidu Judského.

Slovo, kteréž mluvil Hospodin proti Babylonu a proti zemi Kaldejské skrze Jeremiáše proroka:

2. Oznamujte mezi národy a rozhlašujte, zdvihněte korouhev, rozblašujte, netajte, recete: Vzát bude Babylon, zahanben bude Běl, potřín bude Merodach, zahanbeny budou modly jeho, potříní budou ukydani bobové jeho.

3. Nebo přitáhne na něj národ od púl-

noci, kterýž obrátí zemi jeho v pustinu, tak že nebude obyvatelé v ni. Od člověka až do hovada vystěhují se, odejdou.

4. V těch dnech a toho času, di Hospodin, přijdou synové Izraelští, oni i synové Judští spolu; * plačície, ochotně půjdou, a Hospodina Boha svého hledati budou. *k.31,9.

5. Na cestu k Sionu ptáti se budou, a obrátice se tam, *řeknou*: Podte a připojte se k Hospodinu smlouvou věčnou, nepřicházející v zapomenutí.

6. Ovece hynoucí jsou lid můj, pastýři jejich působí to, aby bloudily, a po horách se toulaly, s hůry na pahrbek chodily, zapomenuvše na příbytky své.

7. Všickni, kteříž je nalézají, zřítají je, a nepřátelé jejich říkají: Nebudeme nic vinni, proto že hřeší proti Hospodinu. Příbytek spravedlnosti a otců jejich nádeje jest Hospodin.

8. Vystěhujte se z prostředku Babylona, a z země Kaldejské vyjděte, a buďte jako kozlové před stádem.

9. Nebo aj, já vzbudím a přivedu na Babylon shromáždění národů velikých z země púlnocní, kteřížto sšíkují se proti němu, i bude dobyt odtud. Kterýchžto střely jsou jako silného, jenž sírobu uvodí; žádnát se nenavráti na prázdno.

10. I bude *země* Kaldejských v loupež; všickni, kteříž ji loupiti budou, nasytí se, di Hospodin.

11. Proto že se veselíte, proto že pléšete, ó dračí dědictví mého, proto že jste zbujněli jako jalovice vytylá, a provyskujete jako rekové,

12. Zahanbena bude matka vaše velice, a zapýří se rodička vaše: Aj, nejzadnější z národů, poušť, země vyprahlá a pustina.

13. Pro prehlivost Hospodinovu nebude * v ni bydleno, ale velmi spustne všechno. Každý, kdož půjde mimo Babylon, užasne se, a diviti se bude nade všemi ranami jeho. *k.9,11.

14. Sšíkujte se proti Babylonu vůkol všickni, kteříž natahujete lučistě, střeljte proti němu, nelitujte střely; nebo hřešil proti Hospodinu.

15. Křičte proti němu vůkol: Poddal se, padli základové jeho, pobořeny jsou zdi jeho. Nebo * pomsta Hospodinova jest, uveďte pomstu na něj; jakž činíval, učíňte jemu. *5 Mojz.32,35.

16. Vypleňte rozsevače z Babylona, i držícího srp v čas žně; před mečem hubicím každý nechť se k lidu svému obrátí, a každý do země své nechť uteče.

17. Hovádka zahnané jest Izrael, kteréž lvové splašili. Nejprve zžíral je král Assyrský, tento pak poslednějši, Nabuchodonozor král Babylonský, kosti jeho potřel.

18. Protož toto pravi Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Aj, já navštívím krále Babylonského i zemi jeho, jako jsem navštívil krále Assyrského.

19. A přivedu zase Izraele do příbytku jeho, aby se pásal na Karmeli a Bázan, a na hoře Efraim, a v Galád aby se sytíla duše jeho.

20. V těch dnech a toho času, di Hospodin, byla-li by vyhledávána nepravost Izraelova, nebude žádné, a hříchové Judovi, však nebudou nalezeni; nebo odpustím těm, kteréž pozůstavím.

21. Proti té zemi zpurných táhni, a proti obyvatelům pomsty; zhub je a zahlad jako proklaté i utikající, di Hospodin. Učiniž, pravím, všecko, jakž prikazují tobě,

22. *At jest hluk boje v té zemi a potření veliké.*

23. Jakž by posekáno a polámáno býti mohlo * kladivo vsi země? Jak by k užasnuti † Babylon býti mohl mezi národy?

*k.51.20. †Izai.13.19.

24. Polékl jsem na tě, ó Babylone, pročež vzat budeš, než zviš. Nalezen, ano i polapen budeš, proto že jsi směl potýkati se s Hospodinem.

25. Otevřel Hospodin * poklad svůj, a vynesl nástroje hněvu svého; nebo dílo toto jest Panovníka Hospodina zástupů v zemi Kaldejské.

*Eim.2.5.

26. Přitáhněte na ni od konce země, zotvirejte obilnice její, šlapejte po ni jako po stozích, a zahlaďte ji jako proklatou, tak aby z ni ničeho nepozůstalo.

27. Zbite mečem všecky volky její, nechť sstoupí k zabiti; běda jim, když přijde den jejich, čas navštívení jejich.

28. Hlas utikajících a ucházejících z země Babylonské, aby oznámili na Sionu pomstu Hospodina Boha našeho, pomštění chrámu jeho.

29. Shromažďte proti Babylonu nejudatnější, všickni natahující lučiště, položte se proti němu vůkol, at nelze jemu ujiti. Odplafte jemu podlé skutků jeho,

všecko, jakž dělával, učíte jemu; nebo proti Hospodinu pýchal, proti Svatému Izraelskému.

30. Protož padnou mládenci jeho na ulicích jeho, a všickni muži bojovní jeho vyplnění budou v ten den, di Hospodin.

31. Aj, já jsem proti tobě, ó pýcho, pravi Panovník Hospodin zástupů; neboť přišel den tvůj, čas, abych tě navštívil.

32. Poklesne se zajisté teu pyšný a padne, a nebude žádného, kdo by jej zdvihl; a zanitím oheň v městech jeho, kteréžto zžije všecka vůkoli jeho.

33. Takto pravi Hospodin zástupů: Utíštění jsou synové Izraelští, i s syny Judskými, a všickni, kteříž je zjímalí, drží je, nechti propustiti jich.

34. *Ale* vykupitel jejich silný, jehož jméno jest Hospodin zástupů, jistotně povede při jejich, aby pokoj způsobil této zemi, a pohnul obyvateli Babylonskými.

35. Meč na Kaldejské, di Hospodin, a na obyvatel Babylonské, i na knížata jeho i na mudree jeho.

36. Meč na lháře, aby se zbláznili, meč na silné jeho, aby potřini byli.

37. Meč * na koně jeho a na vozy jeho, i na všecku tu směsici, kteráž jest u prostřed něho, aby byli jako ženy; meč na poklady jeho, aby rozchvátáni byli.

*k.51.30

38. Sucho na vody jeho, aby vyschly; nebo země *plná* jest rytin, a při moďláh bláznívají.

39. Protož bydliti budou tam * šelmy s hroznými potvorami, bydliti budou v ní i mladé sovy; a nebude tam bydlene na věky, ani přebýváno od národu až do pronárodu.

*Zjev.13.2

40. Podobná bude k * podvrácení hroznému Sodomy i Gomory i sousedů jejich, di Hospodin; neosadí se tam žádný, aniž bydliti bude v ní syn člověka.

*1 Mojs.19.24.25. Izai.13.19

41. Aj, lid přitáhne od půlnoci, a národ veliký, i králové znamenití, vzbuzeni jsouce od stran země.

42. Lučiště a kopí pochyti, ukrutní budou, a neslitují se; hlas jejich jako moře zvučeti bude, a na koních pojedou sšikovaní jako muž udatný k boji proti tobě, ó dcero Babylonská.

43. Král Babylonský jakž uslyší pověst

o nich, opadnou ruce jeho, úzkost zahvíčí jej, bolest jako rodičku.

44. Aj, jako lev vystupuje, více než dutí Jordána proti příbytku Nejsilnějšího, a však v okamžení zaženu jej z této země, a toho, kterýž jest vyvolený, ustanovím nad ní. Nebo kdo jest mně rovný? A kdo mi složí rok? A kdo jest en * pastýř, kterýž by se postavil proti mně? *k.49.19.

45. Protož slyšte radu Hospodinovu, kterouž zavřel o Babylonu, a to, což myslil proti zemi Kaldejské: * Zajisté žef e vyvlekou nejmenší tohoto stáda, zajisté že je poplání i příbytek jejich. *k.49.20.

46. Od zvuku při dobývání Babylona rásti se bude ta země, a křik mezi národy slyšán bude.

KAPITOLA LI.

o téměř jako i předcházející, kromě že při konci 59. procentví toho jistotu a znamením viditelným spečetění vypravuje.

Takto praví Hospodin: Aj, já vzbudím proti Babylonu a proti těm, kteříž bydlejí u prostřed povstávajících proti mně, vítr hubící.

2. A pošli na Babylon ty, jenž vějí, kteřížto převívají budou jej, a vyprázdní zemi jeho, když budou proti němu vřkol v den bídý.

3. Natahujícímu, kterýž silně natahuje učiště své, a kráčí v pancíři svém, *dím*: Neslitovávejtež se nad mládenci jeho, zahladte jako proklaté všecko vojsko jeho.

4. Ať padnou zbití v zemi Kaldejské, a probodnutí na ulicích jeho.

5. Nebo není opuštěn Izrael a Juda od Boha svého, od Hospodina zástupů, ačkoli země jejich plná jest provinění proti Svatému Izraelskému.

6. Utecte * z prostředku Babylona, a zachovejte jeden každý život svůj, abyste nebyli vyplnění v nepravosti jeho. Nebo čas bude pomsty Hospodinovy, sám odplatu dá jemu. *k.50.8. Zjev.18.4.

7. Byltě koflíkem zlatým Babylon v ruce Hospodinově, opojujícím všecku zemi; víno jeho pili národové, protož se zbláznili národové.

8. *Ale* v * náhle padne Babylon, a potřím bude. Kvělte nad nim, nabeřte masti pro bolesti jeho, snad bude moci zhojen býti. *Izai.21.9. Zjev.14.8.

9. Hojili jsme Babylon, ale není zho-

jen, opustíme jej, a podme jeden každý do země své; nebo * až k nebi dosáhá soud jeho, a vznesen jest až k nejvyšším oblakům. *Zjev.18.5.

10. Vyvedl Hospodin při naši; podte, a * vypravujme na Sionu dilo Hospodina Boha našeho. *Zalm.66.16.

11. Vytrčte střely, shledejte, což nejvíc můžete, pavéz, Hospodin vzbudil ducha králů Médských, proto že proti Babylonu nsouzení jeho jest, aby jej zkažil; pomsta zajisté jest Hospodinova, pomštění chrámu jeho.

12. Na zdech Babylonských zdvihněte korouhev, osadte stráž, postavte strážné, připravte zálohy; nebo i myslil Hospodin, i učiní, což řekl proti obyvatelům Babylonským.

13. Ó ty, kterýž * bydlíš při vodách velikých, ó kterýž máš množství pokladů, přišloť skončení tvé, cíl lakomství tvého. *Zjev.17.1.

14. Přísáhl jest Hospodin zástupů skrze samého sebe: Jistotně naplním tě lidmi jako brouky, kteříž by prokřikovali nad tebou radostně:

15. Ten, kterýž * učinil zemi moci svou, kterýž utvrdil okršlek světa moudrosti svou, a opatrnosti svou roztáhl nebesa, *k.10.12.1 Mojz.1.6.

16. Kterýžto, když vydává * hlas, ječí vody na nebi, a kterýž působí to, aby vystupovaly páry od kraje země, blýskání s deštěm přivodí, a vyvodí vítr z pokladů svých. *k.10.13.

17. Tak * zhlupěl každý člověk, že nezná *toho*, že zahanben bývá každý zlatník od rytiny; nebo faleš jest slitina jeho, a není ducha v nich. *k.10.14.

18. Marnost jsou a dilo podvodů; v čas, v němž navštíveni budou, zahynou.

19. Není jim podobný * díl Jákobův; nebo on jest stvořitelem všeho, a částka dědictví jeho, Hospodin zástupů jest jméno jeho. *k.10.16.

20. Ty jsi mým * kladivem rozrážejícím, nástroji válečnými, abych rozrážel skrze tebe národy, a kazil skrze tebe království, *k.50.23.

21. Abych rozrážel skrze tebe koně s jezdcem jeho, abych rozrážel skrze tebe vůz s tím, kdož jezdí na něm,

22. Abych rozrážel skrze tebe muže i ženu, abych rozrážel skrze tebe starého i dítě, abych rozrážel skrze tebe mládence i pannu,

23. Abych rozrázel skrze tebe pastýře s stádem jeho, abych rozrázel skrze tebe orače s spřežením jeho, abych rozrázel skrze tebe vývody a knížata.

24. Ale již odplatím Babylonu i všechněm * obyvatelům Kaldejským za všecko bezpráví jejich, kteréž činili Sionu před očima vašimi, di Hospodin.

*k.50.29.2 Psa.2,8.

25. Aj, já jsem proti tobě, ó horo, kteráž hubíš, di Hospodin, kteráž hubíš všecku zemi: a vztáhna ruku svou na tebe, svalím tě z těch skal, a obrátím tě v horu spálenou.

26. A nevezmou z tebe kamene k úhlu, ani kamene k základům; nebo pustinou věčnou budeš, praví Hospodin.

27. Vyzdvihněte korouhev v zemi, trubte trubou mezi národy, připravte proti němu národy, svolajte proti němu království * Ararat, Mimi, Ascenez, ustanovte hejtmana proti němu, přiveďte koni jako brouků počet nesčíslný.

*1.Mojz.8,4. Izai.37,38.

28. Připravte proti Babylonu národy, krále země Médské, vývody její a všecka knížata její, i všecku zemi panování jejich.

29. I bude se trásti země a bolestiti, když vykonáváno bude usouzení Hospodinovo proti Babylonu, aby obrátil zemi Babylonskou v pustinu, v níž by se žádný neosazoval.

30. Přestanou silní Babylonští bojovati, seděti budou v ohradách, zhyne síla jejich, budou jako ženy, zapálí přibytky jejich, polámány budou závory jejich.

31. Pošta jedna druhou potká, a posel posla, aby oznámeno bylo králi Babylonskému, že vzato jest město jeho na kraji,

32. A že brodové vzati, i * jezera vypálena ohněm, a muži bojovní předěšeni.

*k.50,38.

33. Nebo takto praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský: Deera Babylonská jest jako bumno, jehož nabíjení čas; ještě maličko, a přijde čas žně její.

34. Vyjídá mne, potírá mne Nabuchodonozor král Babylonský, vystavňuje mne nádohu prázdnou, požívá mne jako drak, naplňuje břich svůj rozkošemi mými, vyhání mne.

35. Násilí, kteréž se mně a mému tělu děje, přijdiž na Babylon, praví obyva-

telkyně Sionská, a krev má na obyvatel země Kaldejské, praví Jeruzalém.

36. Protož takto praví Hospodin: Aj, já vyvedu při tvou, a pomstím tě; nebo vysuším moře jeho, vysuším i vrchoviště jeho.

37. I bude * Babylon v hromady, v přibytěk † draků, v užasnutí a ekání, tak že nebude v něm žádného obyvatele.

*k.9.11:50,13. †k.10,22.

38. Jako lvové spolu řvají budou, skučeti budou jako lvičata.

39. Když se rozpálí, učiním jim hody, a tak je opojím, že zkréknouť a snem věčným zesnouť můj kříž, tak aby nepročetili, di Hospodin.

40. Povedu je jako berany k zabiti, jako skopce s kozly.

41. Jakž by dobyt býti mohl Šesák? Jakž by vzata býti mohla ehvála vši země? Jakž by přijiti mohl na spuštění Babylon mezi národy?

42. Vystoupí proti Babylonu moře, množstvím vlnobiti jeho přikryt bude.

43. Města jeho budou pustinou, zemi vyprahlou a poustou, zemi, v jejichž městech neosadí se žádný, aniž projde skrze ně syn člověka.

44. Navštívím také Béle v Babyloně, a vytrhnu, což sehltil, z úst jeho, i nepolirnou se k němu více národové; také i zdi Babylonské padnou.

45. Vyjděte z prostředku jeho, lide můj, a vysvobodte jeden každý duši svou od prehlivosti hněvu Hospodinova.

46. A nebudtež choulostivého srdce, aniž se bojte pověsti, kteráž slyšána bude v té zemi, když přijde tohoto roku pověst, a potom druhého roku pověst, i ukrutenství v zemi, a pán na pána.

47. Protož aj, dnové přijdou, že navštívím rytiny Babylonské, a všecka země jeho zahanbena bude, i všickni zbiti jeho padnou u prostřed něho.

48. I budou propěvovati nad Babylonem nebesa i země, a cozkoli v nich jest, když na něj od půlnoci přitáhnou ti zhonbové, di Hospodin.

49. Ano i Babylon padnouti musí, ó zbiti Izraelovi, i s Babylonem padnou zbiti vši země jeho.

50. Ó kdož jste znikli meče, jděte, nezastavujte se; zpomínejte, daleko jsouce, na Hospodina, a Jeruzalém necht vstupnje na srdce vaše.

51. Řcete: Stydímeť se, že slycháme

tržku, hanbí se tváře uaše, že cizozem-
chodí do svatyní domu Hospodinova.
52. Protož aj, dnové přijdou, di Ho-
podin, že navštívím rytiny jeho, a po-
ší zemi jeho stonati bude zrauený.

53. Byť pak vstoupil * Babylon na ne-
e, a byť pak ohradil velmi vysokou
evnost svou, přitáhnou ode mne na
ěj zhoubeové, pravi Hospodiu. *k.49,16.

54. Zvuk křiku z Babylona, a potřeui
eliké z země Kaldejské.

55. Nebo Hospodin poplení Babylon, a
vyhladi z něho hřmot veliký, byť pak
vučela vlnobití jejich jako vody muo-
é, vydáván byl hluk hlasu jejich,

56. Když přitáhne na něj, na Babylon
honbee. I budou jati silní jeho, potřino
ude lučístě jejich; nebo Báh * silný
dplatí, Hospodin vrchovatě odplatí.

*5 Mojž.32,35.

57. Opojím knížata jeho i moudré je-
no, vývody jeho i znamenitější jeho i
silné jeho, aby zesnuli snem věčným, a
reprociťili, di král, jehož jméno jest Ho-
spodin zástupů.

58. Takto pravi Hospodin zástupů: O-
poje zed Babylonská velmi široká do
gruntu zbořena bude, a brány jeho vy-
soké ohněm spáleny budou, a tak na-
larmo pracovati budou lidé a národové
při ohni, až ustanou.

59. Slovo, kteréž přikázal Jeremiáš
prorok Saraiášovi synu Neriášovu, synu
Maaseiášovu, když se vypravil od Se-
dechiáše krále Judského do Babylona,
léta čtvrtého kralování jeho, (byl pak
Saraiáš kníže Menuchské,)

60. Když sepsal Jeremiáš všecko zlé,
kteréž přijiti mělo na Babylon, do kni-
hy jedné, všecka ta slova, kteráž jsou
psána proti Babylonu.

61. I řekl Jeremiáš Saraiášovi: Když
přijdeš do Babylona, a uziš jej, tedy
čti všecka ta slova,

62. A rei: Ó Hospodine, ty jsi mluvil
o místě tomto, že * je zkaziš, tak že ne-
bude v něm obyvatelé, od člověka až
do hovada, ale že hrozně zpuštěno na
věky bude. *v.26.

63. Když pak do konce přečteš knihn
tuto, * přivaž k ní kámen, a hoď ji do
prostřed Eufrates, *Zjev.18,21.

64. A rei: Tak potopen bude Babylon,
a nepovstane z toho zlého, kteréž já n-
vedu na něj, ačkoli ustávati budou. Až
potud slova Jeremiášova.

KAPITOLA LII.

Sedechiáš zprotivil se králi Babylonskému. 4. Jeruzalem
dobyť. 8. Sedechiáš i lid jeho zajat. 31. Joachin od Evil
merodacha zvršen.

V jedeumecíťma letech byl Sedechiáš,
když počal kralovati, a jedenácte let
kraloval v Jeruzalémě. Jméno matky
jeho bylo Chamutal, dcera Jeremiášova
z Lebna.

2. I činil to, což jest zlého před očima
Hospodinovýmá, všecko tak, jakž byl
dělal Joakim.

3. Nebo se to dalo pro rozhnévání Ho-
spodinovo proti Jeruzalému a Judovi,
až je i zavrhl od tváři své. V tom * zpro-
tivil se Sedechiáš králi Babylonskému.

*2 Král.24,20. Ezech.17,15.

4. Stalo se pak * léta devátého kralo-
vání jeho, měsíce desátého, v desátý
den téhož měsíce, že přitáhl Nabneho-
donozor král Babylonský se všim voj-
skem svým k Jeruzalému, a položili se
u něho, a vzdělali proti němu hradbu
vůkol. *k.39,1 násl. 2 Král.25,1.

5. A bylo město obleženo až do jede-
uáctého léta krále Sedechiáše.

6. V kterémžto, měsíce čtvrtého, devá-
tého dne téhož měsíce, rozmohl se hlad
v městě, a neměl chleba lid země.

7. I prolomeny jsou zdi městské, a vši-
ckni muži bojovní utekli, a vyšli z mě-
sta v noci skrze bránu mezi dvěma zdmi,
u zahrady královské, (Kaldejští pak le-
želi okolo města,) a ušli cestou pouště.

8. I honilo vojsko Kaldejské krále, a
postihli Sedechiáše na rovinách Jeriš-
ských, a všecko vojsko jeho rozprehlo
se od něho.

9. A tak javše krále, přivedli ho k králi
Babylonskému do Ribla v zemi Emat,
kdežto učinil o něm sond.

10. I zmordoval * král Babylonský sy-
ny Sedechiášovy před očima jeho, ano
i všecka kuzata Judská zmordoval v
Ribla. *k.39,6,7.

11. Oči pak Sedechiášovy oslepil, a
svázav ho řetězy ocelivými král Baby-
lonský, dal jej dověsti do Babylona, a
dal jej do vězení až do dne smrti jeho.

12. Potom měsíce pátého, desátého
dne téhož měsíce, léta devatenáctého
kralování Nabnehodonozora krále Ba-
bylonského, přitáhl Nebuzardan, hejt-
man nad žoldněři, kterýž sloužíval králi
Babylonskému, do Jeruzaléma.

13. A *zapálil dům Hospodinův, i dům

královský, i všechny domy v Jeruzalémě, a tak všechny domy veliké vypálil ohněm. ^{*k.39.8.}

14. Všecky také zdi Jeruzalémské vůkol pobořilo všecko vojsko Kaldejské, kterěz bylo s tím hejtmanem nad žoldněři.

15. Přitom z chaterného lidu, totiž ostatek lidu, kterýž byl zůstal v městě, i poběhlce, kteříž byli ustoupili k králi Babylonskému, a jiný obyčejný lid zavedl Nebuzardan, hejtman nad žoldněři.

16. Toľiko něco chaterného lidu země zanechal Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, aby byli vinaři a orači.

17. Nadto sloupy měděné, kteříž byli v domě Hospodinově, i podstavky i moře měděné, kterěz bylo v domě Hospodinově, ztloukli Kaldejští, a odvezli všecku měď z nich do Babylona.

18. Též hrnce, lopaty a nástroje huďebné, a kotlíky a kadidlnice, i všechny nádoby měděné, jimiž sloužili, pobrali.

19. I medenice a nádoby k oharkům, s kotlíky a hrnci, a svícny, a kadidlnice a koflíky, a cožkoli zlatého a stříbrného bylo, pobral hejtman nad žoldněři;

20. Sloupy dva, moře jedno, a volů dvanáct měděných, kteříž *byli* pod podstavky, jichž byl nadělal král Šalomoun do domu Hospodinova. Nebylo váhy mědi všech těch nádob.

21. Nebo * sloupů těch, osmnácti loket byla výška sloupu jednoho, kterýž okolek měl dvanácti loktů, ztlouští pak čtyř prstů byl dutý. ^{*1 Král. 7. 15.}

22. A makovice na něm měděná, a makovice jedné výška pěti loket, a mřežování i jablka zrnatá na té makovici vůkol; všecko bylo měděné. Takovýž byl i sloup druhý s zrnatými jablky.

23. A bylo jablek zrnatých devadesát a šest po *každé* straně; všudy jablek zrnatých bylo po stu na mřežování vůkol.

24. Vzal také hejtman nad žoldněři Saraiáše kněze předního, a Sofoniáše kněze nižšího, a tři strážné prahu.

25. A z města vzal komorníka jednoho, kterýž byl hejtmanem nad muži bojovnými, a sedm mužů, jenž bývali při králi, kteříž nalezeni byli v městě, a předního spisovatele vojska, kterýž popisoval vojsko z lidu země, a šedesáte mužů z lidu země, kteříž nalezeni byli v městě.

26. Zjímav tedy je Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, přivedl je k králi Babylonskému do Ribla.

27. I pobil je král Babylonský, a zmordoval je v Ribla v zemi Emat, a tak zaveden jest Juda z země své.

28. Tent jest lid, kterýž zavedl Nabuchodonozor léta sedmého, Judských tři tisíce a třímecitna.

29. Léta osmnáctého Nabuchodonozora zavedl z Jeruzaléma duši osm set třidecti a dvě.

30. Léta třímecitného Nabuchodonozora zavedl Nebuzardan, hejtman nad žoldněři, Judské, duši sedm set čtyřidecti a pět, všech duši čtyry tisíce a šest set.

31. Stalo se také třidecátého sedmého léta po zajetí Joachina krále Judského, dvanáctého měsíce, dvadecátého pátého dne téhož měsíce, povýšil Evihmerodach král Babylonský toho léta, když počal kralovati, Joachina krále Judského, pustiv ho z žaláře.

32. A mluvil s ním dobrotivě, i stolicí jeho postavil nad stolice králů, kteříž s ním byli v Babyloně.

33. Změnil též roucho jeho, kterěz měl v žaláři, a jidal chléb před ním vždycky, po všechny dny života svého.

34. Nebo vyměřený pokrm ustavičně dáván byl jemu od krále Babylonského, a to na každý den, až do dne smrti jeho, po všechny dny života jeho.

PLÁČ JEREMIÁŠŮV.

KAPITOLA I.

Nařikání Jeremiášovo nad bidami lidu Judského. S. Hřibochové jejich, 18. i vyznání jich. 20. Modlitba za vysvobození, 22. i za pomstu nad nepřátely.

Ach, město tak lidné, jakť jest samotné zůstalo, a učiněno jako * vdova!

Nejznamenitější mezi národy, přední mezi krajinami pod plat uvedeno.

* Izai. 54. 4.

2. Ustavičně pláče v noci, a slzy jeho na lících jeho, ze všech milovníků svých nemá žádného potěšitele; všickni

přátelé jeho nevěrně se k němu mají, obrátili se mu v nepřátely.

3. Zastěhoval se Juda, proto že byl trápen a u veliké porobě, však osadiv se mezi pohany, nenalézá odpočinutí; všickni, kteříž jej honí, postihají jej v těsně.

4. Cesty Siona kvílí, že žádný nepřítel k slavnosti. Všecky brány jeho zpustly, kněží jeho vzdychají, panny jeho smutné jsou, on pak sám pln jest orkořkosti.

5. Nepřítelé jeho jsou hlavou, odpůřím jeho šťastně se vede; nebo jej Hospodin zarmoutil pro množství přestoupení jeho. Maličci jeho odešli do zajetí před obličejem nepřítele.

6. A tak odňata od dcery Sionské všecka okrasa její. Knižata její jsou podobná jelenům, kteříž nenalézají pavy, a ucházejí bez moci před tím, kdož je honí.

7. Rozpomínát se dcera Jeruzalémská ve dnech trápení svého a kvílení svého a všecka svá utěšení, kteráž mívala ve dnech starodávních, když padá lid její od ruky nepřítele, nemajíc žádného, kdo by ji retoval. Protivníci se jí diváče, posmívají se klesnutí jejimu.

8. Těžce lžešila dcera Jeruzalémská, protož jako nečistá odloučena jest. Všickni, kteříž ji v poctivosti mívali, neváří jí sobě, proto že vidí nahotu její; ona pak vzdychá, obrácena jsuci zpět.

9. Nečistota její na podolcích jejích; epamatovala na skončení své, protož atrně klesá, nemajíc žádného, kdo by ji potěšil. Popatříž, Hospodine, na trápení mé, neboť se vyvýšil nepřítel.

10. Sáhl rukou svou nepřítel na všechny drahé věci její; nebo musí se diviti obanům, an chodí do svatyně její, o němž jsi byl přikázal, aby tobě nevcházeli do shromáždění.

11. Všecken lid její vzdychá, hledají chleba, vynakládají nejdražší věci své za pokrm k očerstvení života. Vzeříž, Hospodine, a popatříž, neboť jsem nevážnosti.

12. Nic-liž vám do toho, ó všickni, kteříž tudyto jdete? Pohlédte a vizte, jest-li bolest podobná bolesti mé, kteráž jest mi účinná, jak * mne zámutekem naplnil Hospodin v den prehlivosti hněvu svého. *Zalm.88.4.

13. Seslal s výsosti oheň do kosti

mých, kterýž opanoval je; roztáhl síť nohám mým, obrátil mne zpět, obrátil mne v pustinu, celý den nedužívá jsem.

14. Tuze svázáno jest rukou jeho jeho přestoupení mých, tuze spletené houžve připadly na hrdlo mé, porazilo sílu mou; vydal mne Pán v ruku nepřátel, nemohut povstati.

15. Pošlapal Pán všecky mé silné u prostřed mne, svolal proti mně zástupy, aby potřel mládence mé, tlačil Pán přese mne pannu dceru Judskou.

16. Pro tyť věci já pláči, z očí mých, z očí mých tekou vody, a že jest vzdálen ode mne potěšitel, kterýž by očerstvil duši mou; synové moji jsou pohubení, nebo ssilil se nepřítel.

17. Rozprostírá dcera Sionská ruce své, nemá žádného, kdo by ji potěšil; vzbudilťe Hospodin proti Jákobovi všudy vůkol něho nepřátely jeho, mezi nimiž jest dcera Jeruzalémská jako pro nečistotu oddělená.

18. Spravedlivý * jest Hospodin, neboť jsem na odpor činila ústům jeho. Slyšte medle všickni lidé, a vizte bolest mou; panny mé i mládenci moji odebrali se do zajetí. *Dan.9.7.

19. Volala jsem na milovníky své, oni oklamali mne; kněží moji a starci moji v městě pomřeli, * hledajíce pokrmu, aby posilnili života svého. *Zalm.37.25.

20. Popatříž, ó Hospodine, neboť * mi úzko; vnitřnosti mé zkormouceny jsou, srdce mé svadne ve mně, proto že jsem na odpor velice činila. Vně meč na sírobu přivodí, v domě pouhá smrt. *Zalm.69.21. Luk.21.26.

21. Slychajit, že já vzdychám, ale není žádného, kdo by mne potěšil. Všickni nepřátelé moji slyšíc o mých bídách, radují se, že jsi to učinil, a přivedl den předohlášený, ale budouť mně podobní.

22. Necht přijde všecka nešlechtnost jejích před obličej tvůj, a učin jim, jakož jsi učinil mně pro všecka přestoupení má; neboť jsou mnohá úpění má, a srdce mé nedužívá.

KAPITOLA II.

Naříkání nad zkažením království Judského, 6. odjetím Božích služeb i jinými bidami. 20. Napomenutí lidu k modlitbám za smilování.

Jak hustým oblakem prehlivosti své přikryl Pán dceru Sionskou! Shodil s nebe na zem slávu Izraelovu, aniž se

rozpomenul na podnože noh svých v den prehlivosti své.

2. Sehltil Pán beze vši lítosti všecky přibytky Jákobovy, zbořil v prehlivosti své ohrady deery Judské, udeřil jimi o zem, v potupu uvedl království i knížata její.

3. Odřal v rozpálení hněvu všecken roh Izraelův, odvrátil zpět pravici svou od nepřítelů, a rozpálil se proti Jákobovi jako * oheň plápolající, páli do cela vůkol. *Jer.17,27.

4. Natáhl * hněště své jako nepřítel, postavil pravici svou jako protivník, i zbil všecky nejzdařilejší z lidu, a vylil do stánku deery Sionské jako oheň prehlivost svou. *Zalm.7,13.

5. Učiněn jest Pán podobný nepříteli, sehltil Izraele, sehltil všecky paláce jeho, zkazil ohrady jeho, a rozmnožil v lidu Judském zámutek a žalost.

6. Moei zajisté odtrhl jako od zahrady plot svůj, zkazil stánek svůj, v zapomenutí uvedl Hospodin na Sionu slavnost a sobotu, a v prehlivosti hněvu svého zavrhl krále i kněze.

7. Zavrhl Pán oltář svůj, v ošklihost vzal svatyni svou, vydal v ruku nepřítelů zdi a paláce Sionské; křičeři v domě Hospodinově jako v den slavnosti.

8. Uložilť Hospodin zkaziti zed deery Sionské, roztáhl šňůru, a neodvrátil ruky své od zhouby; pročež val i zed kvílí, a spolu mdelejí.

9. Poraženy jsou na zem brány její, zkazil a polámal závory její; král její i knížata její mezi pobany. Není ani zákona, proroci také její nemívají vidění od Hospodina.

10. Starší deery Sionské usadivše se na zemi, mlčí, posypají praehem hlavy své, a přepasují se žíněmi panny Jeruzalémské, svěšují k zemi hlavy své.

11. Zhynuly od * slz očí mé, zkormoutily se vnitřnosti mé, a vykydla se na zem játra má, pro potření deery lidu mého, když i nemluvíátka a psí poživající na ulicích města se svírají. *Jer.9,1.

12. A říkají matkám svým: Kdež jest obilé a víno? když se jako zraněný svírají po ulicích města, a vypouštějí duše své na klině matek svých.

13. Kohoť za svědka přivedu? Koho připodobnám k tobě, ó dcero Jeruzalémská? Koho tobě přirovnám, abych tě potěšil, panno dcero Sionská? Nebo ve-

líké jest * jako moře potření tvé. Kdož by tě zhojiti mohl? *Jer.15,13.

14. Proroci tvoji předpovídali tobě lži- vě a ničemné věci, a neodkrývali nepravosti tvé, aby odvrátili zajetí tvé, ale předpovídali tobě těžkosti, oklamání a vyhnání.

15. Všickni, kteříž jdou cestou, * tleskají nad tebou rukama, diví se a potírášají hlavou svou za tebou, dcero Jeruzalémská, říkajice: To-li jest to město, o němž říkávali, že jest nejkrásnější a utěšením vši země? *Job 27,23.

16. Všickni nepřátelé tvoji rozdirají na tebe ústa svá, hvízdají a škřipi zuby, říkajice: Sehlťme ji. Totof jest jistě ten den, jehož jsme očekávali; jižť nastal, vidíme.

17. Učinil Hospodin to, * eož byl uložil, splnil řeč svou, kterouž prikazoval ode dnů starodávních, bořil bez lítosti, a obveselil nad tebou nepřítelů, povýšil rohu protivníků tvých. *5Mojz.23,15. 3Mojz.26,11.15.

18. Vykríkovalo srdce jejích proti Pánu. Ó ty zdi deery Sionské, * vylévej jako potok slzy dnem i nocí, nedávej sobě odpočinutí, aniž se spokojnj žřitelnice oka tvého. *k.1.16.

19. Vstaň, křič v noci, při počátku bdění, vylévej jako vodu srdce své před obličejem Páně; pozdvihuj k němu rukou svých za život dítek svých svírajících se hladem, na rohu všech ulic, a rei:

20. Pohled, * Hospodine, a popatř, komu jsi tak kdy učinil? Zдалиž jidají ženy plod svůj, nemluvíátka rozkošná? Zдалиž mordován býti má v svatyni Páně kněz a prorok? *k.1.20.

21. Leží na zemi po ulicích mladý i starý, panny mé i mládenci moji padli od meče, zmordoval jsi je, a zbil v den prehlivosti své bez lítosti.

22. Svolal jsi jako ke dni slavnosti z vůkolí ty, jielž se velice straším, a nebylo v den prehlivosti Hospodinovy, kdo by ušel neb pozůstal. Kteréž jsem na rukou pěstovala a vychovala, ty nepřítel můj do konce zhubil.

KAPITOLA III.

Prorok toní nad soužením lidu Judského, 21. doufá o pomoci Boží, 40. napomíná lidu ku pokání. 55. Modlitba k Bohu za vysvobození 64. i za pomistu nad nepřátelý. Já jsem muž okoušejší trápení od metly rozhněvání Božího.

2. Zahnal mne, a uvedl do tmy a ne k světlu.

3. Toliko proti mně se postavuje, a obrací ruku svou přes celý den.

4. Uvedl sešlost na tělo mé a kříži mou, a * polámal kosti mé. ^{*Zalm.51,10.}

5. Zastavěl mne a obklíčil předopronou hořkostí.

6. Postavil mne v tmavých místech jako ty, kteříž již dávno zemřeli.

7. Ohradil mne, abych nevyšel; obtížil ocelivý řetěz můj.

8. A jakžkoli volám a křičím, zapravá uši před mou modlitbou.

9. Ohradil cesty mé tesaným kamenem, a stezky mé zmátl.

10. Jest nedvěd čihající na mne, lev v skrejších.

11. Cesty mé stočil, anobrž roztrhal mne, a na to mne přivedl, abych byl pustý.

12. Natáhl * lučiště své, a vystavil mne za cíl střelám. ^{*Job 7,20; 16,12.}

13. Postřelil ledví má střelami toulu svého.

14. Jsem v posměchu se vším lidem svým, a písničkou jejich přes celý den.

15. Sytí mne hořkostí, * opojuje mne pelynkem. ^{*Job 9,18. Mat.27,34.}

16. Nadto potřel o kameníčko zuby mé, vrazil mne do popela.

17. Tak jsi vzdálil, ó Bože, duši mou od pokoje, až zapomínám na pohodlí,

18. A říkám: Zahynulátě síla má i naděje má, kterouž jsem měl v Hospodinu.

19. A však duše má rozvažující trápení svá a pláč svůj, pelynek a žluč,

20. Rozvažující to ustavičně, ponižuje se ve mně.

21. A přivodě sobě to ku paměti, (naději mám,)

22. Že veliké jest milosrdenství Hospodinovo, když jsme * do konce nevyhynuli. Nepřestávajíť zajisté slitování jeho, ^{*Neh.9,31.}

23. Ale nová jsou každého jitra; převeliká jest pravda tvá.

24. Díl * můj jest Hospodin, říká duše má; protož naději mám v něm. ^{*Zalm.16,5; 73,26.}

25. Dobrý * jest Hospodin těm, jenž očekávají na něj, duši té, kteráž ho hledá. ^{*Zalm.40,2.}

26. Dobré jest trpělivě očekávajícím na spasení Hospodinovo.

27. Dobré * jest muži tomu, kterýž by nosil jho od dětinství svého,

^{*Zalm.119,71. Mat.11,29.}

28. Kterýž by pak byl opuštěn, trpělivě se má v tom, což na něj vloženo,

29. Dávaje do prachu ústa svá, až by se ukázala naděje,

30. Nastavuje lice tomu, kdož jej bije, a sytě se potupon.

31. Neboť nezamítá Pán na věčnost;

32. Nýbrž * ačkoli zarmucuje, však slitovává se podle množství milosrdenství svého. ^{*Izai.54,7.8.}

33. Netrápíť zajisté z srdce svého, aniž zarmucuje synů lidských.

34. Aby kdo potíral nohama svýma všechny vězné v zemi,

35. Aby nespravedlivě sondil muže před obličejem Nejvyššího,

36. Aby převracel člověka v při jeho, Pán nelibuje.

37. Kdo jest, ješto když řekl, stalo se něco, a Pán nepřikázal?

38. Z úst Nejvyššího zdali nepochází zlé i dobré?

39. Proč by tedy sobě stýskal člověk živý, muž nad kázni za hříchy své?

40. Zpytujeme raději a ohledujeme cest našich, a navratme se až k Hospodinu.

41. Pozdvihujme srdce i rukou svých k Bohu silnému v nebe.

42. Myť * jsme se zpronevěřili, a zpurání jsme byli, *protož ty neodpouštíš.* ^{*Zalm.106,6. Dan.9,5.}

43. Obestřels se hněvem a stíháš nás, morduješ a nešanuješ.

44. Obestřels se oblakem, aby nemohla proniknouti k tobě modlitba.

45. Za smeti a povrhel položil jsi nás u prostřed národů těchto.

46. Rozdirají na nás ústa svá všickni nepřátelé naši.

47. Strach a jáma potkala nás, zpuštění a setření.

48. Potokové vod tekou z očí mých pro potření dcery lidu mého.

49. Oči mé slzi bez přestání, proto že není žádného odušení,

50. Ažby popatřil a shlédl Hospodin s nebe.

51. Oči mé rmoutí duši mou pro všechny dcery města mého.

52. Lovilít jsou mne ustavičně, jako ptáče, nepřátelé moji bez příčiny.

53. Uvrhli do jámy život můj, a přimotali mne kamením.

54. Rozvodnily se vody nad hlavou mou, řekl jsem: Jižtě po mně.

55. Vžívám * jméno tvé, ó Hospodine, z jámy nehlubší. ^{*Jon.2.3.}

56. Hlas můj vyslyšelával jsi; nezapávejž ucha svého před vzdycháním mým a voláním mým.

57. V ten den, v němž jsem tě vzýval, přicházej, říkával: Neboj se.

58. Pane, zasazuje se o při duše mé, vysvobozoval jsi život můj.

59. Vidiš, ó Hospodine, převrácenost, kteráž se mně děje, dopomoziž mi k spravedlnosti.

60. Vidiš všecko vymstivání se jejich, všecky úklady jejich proti mně.

61. Slycháš utržení jejich, ó Hospodine, i všecky obmysly jejich proti mně,

62. Řeči povstávajících proti mně, a přemýšlování jejich proti mně přes celý den.

63. Pohled, jak při sedání jejich i povstání jejich jsem * písničkou jejich. ^{*Zalm.69.13.}

64. Dej * jim odplatu, Hospodine, podle díla rukon jejich. ^{*Zalm.28.4.}

65. Dej jim zatvrdilé srdce a prokletí své na ně.

66. Stihěj * v prehlivosti, a vyhladěj je, at nejsou pod nebem tvým. ^{*Zalm.79.6.}

KAPITOLA IV.

Veliké bdy lidu Judského, 13. příčiny jejich. 21. Pomsta Boží nad Idumejskými. 22. Potěšení lidu Božho.

Jak tě zašlo * zlato, změnilo se ryzí zlato nejvýbornější, rozmetáno jest kamení na svaté sem i tam po všech ulicích. ^{*Izai.1.22.}

2. Synové Sionští nejdražší, kteříž cenění býti měli za zlato nejčistší, jakť jsou počteny za nádoby hlínčné, dílo rukon hrnčire! ^{*k.2,11.12.}

3. An draci vynímajíce prsy, krmí mladá své, dcera pak lidu mého příčinou ukrutníka podobná jest sovám na ponšti.

4. Jazyk prsí požívajících * přilnul žizni k dásním jeho; děti prosí za chléb, ale není žádného, kdo by lámal jim. ^{*k.2,11.12.}

5. Ti, kteříž jídali rozkošné krmě, hypon na ulicích; kteříž ehování byli v šarlatě, octli se v hnoji.

6. Větší jest trestání dcery lidu mého, než * pomsta Sodomy, kteráž podvrácena jest jako v okamžení, aniž trvaly při ní rány. ^{*1Mojz.18.20.}

7. Čistší byli Nazareové její než snih, bělejší než mléko, rděla se těla jejich více než dralé kamení, jako by z zařiru vytěsání byli.

8. Ale již vzezření jejich temnější jest než černost, nemohou poznání býti na ulicích; přisohla kůže jejich k kostem jejich, prahne, jest jako dřevo.

9. Lépe se stalo těm, jenž zbiti jsou mečem, nežli kteříž mrou hladem, (oni zajisté zhyuli, probodeni byvše,) pro nedostatek úrod polních.

10. Ruce žen * litostivých vařily syny své, aby jim byli za pokrm v potření dcery lidu mého. ^{*5Mojz.28.53.}

11. Všelijak vypustil Hospodin prehlivost svou, vylévá zřivost huěvu svého, a zapálil * oheň na Sionu, kterýž sežral základy jeho. ^{*Jer.17.27.}

12. Králové země i všickni obyvatelé okršku světa nikoli by neuvěřili, by měl byl vjiti protivník a nepřítel do bran Jeruzalémských,

13. Pro hříchy proroků jeho a nepravosti kužli jeho, vylévajících u prostřed něho krev spravedlivých.

14. Toulali se jako slepi po ulicích, kálějice se ve krvi, kteréž nemohli se než dotýkati oděvy svými.

15. Volali na ně: Ustupujte nečistí, ustupujte, ustupujte, nedotýkejte se. Právěť jsou ustoupili, anobř sem i tam se rozlezli, až mezi národy říkají: Nebudouť více míti vlastního bydlení.

16. Tvář huěvivá Hospodinova rozptýlila je, aniž na ně více popatří; nepřátelé kněží nešanují, starcům milosti nečiní.

17. A vždy ještě až do ustání očí svých hledíme o pomoe sobě neprospěšnou, zření majice k národu, nemohoucimu vysvoboditi.

18. Šlakuji kroky naše, tak že ani po ulicích našich choditi nenužeme; přiblížilo se skončení naše, doplnili se dnové naši, přišlo zajisté skončení naše.

19. Rychlejší jsou ti, kteříž nás stihají, než orlice nebeské; po boráčech stihají nás, na ponšti zálohy nám zdělali.

20. Dýchání ehřipi našich, totiž pomaзанý Hospodinův, lapen jest v jamách jejich, o němž jsme říkali: V stínu jeho živi budeme mezi národy.

21. Raduj se a vesel se, * dcero Idumejská, kteráž jsi se usadila v zemi Uz

Takéť k tobě přijde † kalich, opiješ se a obnažíš se. ^{*Zalm.137,7. †Jer.49,12.}

22. Ó dcero Sionská, když vykonána bude kázeň nepravosti tvé, nenechá tě léle v zajetí tvém. *Ale* tvou nepravost, ó dcero Idumejská, trestati bude a odkryje hříchy tvé.

KAPITOLA V.

Naříkání lidu Judského před Bohem, 16. vyznání hříchů 19. i modlitba jejich.

Rozpomeň se, Hospodine, co se * nám děje; popatř a viz pohanění naše. ^{*k.3,59,63.}

2. Dědictví naše obráceno jest k cizím, domové naši k cizozemcům.

3. Siroteci jsme a bez otce, matky naše jsou jako vdovy.

4. Vody své za peníze pijeme, dříví naše za záplatu přichází.

5. Na hrdle svém protivensví snášíme, pracujeme, nedopouští se nám odpočnouti.

6. Egyptským podáváme ruky i Asyrským, abychom nasyceeni byli chlebem.

7. Otcové * naši hřešili, není jich, my pak trestáni po nich neseme. ^{*2Mojz.20,5.}

8. Služebníci panují nad námi; není žádného, kdo by vytrhl z ruky jejich.

9. S opovážením se života svého hle-

dáme chleba svého, pro strach meče i na poušti.

10. Kůže naše jako pec zčernaly od náramného hladu.

11. Ženám na Sionu i pannám v městech Judských násilé činí.

12. Knižata rukon jejich zvěšena jsou, osoby * starých nemají v poctivosti. ^{*k.4,16,5 Mojz.28,50.}

13. Mládence k žerovu berou, a pacholata pod dřívím klesají.

14. Starci sedati v branách přestali a mládenci od zpěvů svých.

15. Přestala radost srdce našeho, obrátilo se v kvílení plésání naše.

16. Spadla koruna s hlavy naší; běda nám již, že jsme hřešili.

17. Protoť jest mdlé srdce naše, pro tyť věci zatměly se oči naše,

18. Pro horu Sion, že zpuštěna jest; lišky chodí po ní.

19. Ty * Hospodine, na věky zůstáváš, a stolice tvá od národu do pronárodu. ^{*Zalm.102,13,27,28.}

20. Proč se * zapomináš na věky na nás, a oponštíš nás za tak dlouhé časy? ^{*Zalm.13,2.}

21. Obrat nás, ó Hospodine, k sobě, * a obráčení bndeme; obnov dny naše, jakž byli za starodávna. ^{*Jer.31,18.}

22. Nebo zdali všelijak zavržeš nás, a hněvati se budeš na nás velice?

PROROCTVÍ EZECHIELE PROROKA.

KAPITOLA I.

Povolání Ezechielova čas, 4. i jak k tomu viděním zvláštním nastrojen.

Stalo se pak třidecátého léta, čtvrtého měsíce, dne pátého, když jsem byl mezi zajatými u řeky * Chebar, že otevřina byla nebesa, a viděl jsem vidění Boží. ^{*k.10,15,20,22.}

2. Pátého dne téhož měsíce, pátého léta zajetí krále Joachina,

3. V pravdě stalo se slovo Hospodinovo k Ezechielovi knězi, synu Buzi, v zemi Kaldejské u řeky Chebar, a byla nad ním ruka Hospodinova.

4. I viděl jsem, a aj, * vítr tuhý přicházel od půlnoci, a oblak veliký, a oheň plápolající, a okolo něho byl blesk, a

z prostředku jeho jako nějaká velmi prudká světlost, z prostředku toho ohně. ^{*Skutk.2,2.}

5. Z prostředku jeho * také ukázalo se podobenství čtyř zvířat, jejichž takový byl způsob: Podobenství člověka měli. ^{*k.10,9 násil.}

6. A po čtyřech tvářích jedno každé, a po čtyřech křídlech jedno každé mělo.

7. Jejichž nohy nohy přímé, ale zpodek noh jejich jako zpodek nohy teletí, a blyštěly se podobně jako ocel pulerovaná.

8. Ruce pak lidské pod křídly jejich, po čtyřech stranách jejich, a tváři jejich i křídla jejich na čtyřech těch stranách.

9. Spojena * byla křídla jejich jednoho

s druhým. Neobraccela se, když šla; jedno každé přímo na svou stranu šlo.

10. Podobenství pak tváří jejich s předu tvář lidská, * a tvář lvová po pravé straně každého z nich; tvář pak volovou po levé straně všech čtvero, též tvář orlíčí s zadu mělo všech čtvero z nich. ^{*v.11.23.}
^{*Zjev.4.7.}

11. A tváří jejich i křídla jejich pozdvižena byla zhůru. Každé zvíře dvě křídla pojilo s křídly dvěma druhého, dvěma pak přikrývala těla svá.

12. A každé přímo na svou stranu šlo. Kamkoli ukazoval duch, aby šla, tam šla; neuchylovala se, když chodila.

13. Podobnost také těch zvířat na pohledění byla jako nhli řefavého, na pohledění jako pochodně. Kterýžto oheň ustavičně chodil mezi zvířaty, a ten oheň měl blesk, a z téhož ohně vycházelo blýskání.

14. Také ta zvířata běhala, a navracovala se jako prudké blýskání.

15. A když jsem hleděl na ta zvířata, a aj, kolo jedno bylo na zemi při zvířatech u čtyř tváří jednoho každého z nich.

16. Na pohledění * byla kola, a udělání jejich jako barva tarsis, a podobnost jednotejnou měla všechna ta kola, a byla na pohledění i udělání jejich, jako by bylo kolo u prostřed kola. ^{*k.10.9.}

17. Na čtyři strany své jíti majice, chodila, a neuchylovala se, když šla.

18. A loukotí své, i vysokost měla, že hrůza z nich šla, a šinové jejich vůkol všech čtyř kol plni byli oči.

19. Když pak chodila zvířata, chodila kola podlé nich, a když se vznášela zvířata zhůru od země, vznášela se i kola.

20. Kdekoli * chtěl Duch, aby šla, tam šla; kde Duch chtěl jíti, i kola vznášela se naproti nim, nebo duch zvířat byl v kolách. ^{*v.12.}

21. Když ona šla, šla, a když ona stála, stála, a když se vznášela od země, vznášela se také kola s nimi, nebo duch zvířat byl v kolách.

22. Podobenství pak oblohy bylo nad hlavami zvířat jako podobenství křišťálu roztaženého nad hlavami jejich svrchu.

23. A pod * oblohou křídla jejich pozdvižená byla, jedno připojené k druhému. Každé mělo dvě, jimiž se přikrý-

valo, každé, pravím, mělo dvě, jimiž přikrývalo tělo své. ^{*v.9.11.}

24. I slyšel jsem zvuk křidel jejich jako zvuk vod mnohých, jako zvuk Všemohoucího, když chodila, zvuk hluku jako zvuk vojska. Když pak stála, spustila křídla svá.

25. Byl také zvuk svrchu nad oblohou, kteráž byla nad hlavou jejich, když stála a spustila křídla svá.

26. Svrchu pak na obloze, kteráž byla nad hlavou jejich, bylo podobenství trůnu, na pohledění jako * kámen zafrový, a nad podobenstvím trůnu na něm svrchu, na pohledění jako tvárnost člověka. ^{*Zjev.4.3 násled.}

27. I viděl jsem na pohledění jako velmi prudkou světlost, a u vnitřku jejím vůkol na pohledění jako oheň, od bedr jeho vzhůru; od bedr pak jeho dolů viděl jsem na pohledění jako oheň, a blesk vůkol něho.

28. Na pohledění jako duha, kteráž bývá na oblaci v čas deště, takový na pohledění byl blesk vůkol. To bylo vidění podobenství slávy Hospodinovy. Kteréžto viděv, padl jsem na tvář svou, a slyšel jsem hlas mluvícího.

KAPITOLA II.

K komu poslán prorok Ezechiel, 4. a jak by se i k těm, k nimž poslán, 8. i k tomu, kterýž jej poslal, mlti měl, vyučen.

Kterýž řekl ke mně: Synu * člověčí, postav se na nohy své, ať mluvím s tebou. ^{*Dan.10.11.}

2. I vstoupil do mne duch, když promluvil ke mně, a postavil mne na nohy mé, a slyšel jsem, an mluvím ke mně.

3. Kterýž řekl mi: Synu člověčí, já tě posílám k synům Izraelským, k národům zpurným, kteříž zpurně se postavovali proti mně; oni i otcové jejich zpronevěřovali se mi, až právě do tohoto dne.

4. K těch, pravím, synům * nestydaté tváří a zatvrdilého srdce já posílám tě, a diš k nim: Takto praví Panovník Hospodin, ^{*Izai.48.4, Jer.5.3.}

5. Již oni slyšte neb nechte: Že dům zpurný jsou. Ať vědí, že prorok byl u prostřed nich.

6. Ty pak synu člověčí, neboj se jejich, aniž se boj slov jejich, že zpurní a jako trní jsou proti tobě, a že mezi štíry bydlíš. Slovo jejich neboj se, a tváří jejich

se nestrachuj, proto že dům zpurný jsou.

7. Ale mluv slova má k nim, již oni slyšte neb nechte: Že zpurní jsou.

8. Ty pak synu člověčí, slyš, co já pravím tobě: Nebud zpurný jako ten dům zpurný. Otevři ústa svá, a sněz, co já tobě dám.

9. I viděl jsem, a aj, ruka vztažena byla ke mně, a aj, v ní svinutá kniha.

10. Kteroužto rozvinul přede mnou, a byla popsána s předu i z zadu, a bylo v ní psáno naříkání, kvílení a běda.

KAPITOLA III.

Rozličným způsobem Ezechiel k úřadu nastrojen 8. i posilem, 16. tolikéž, jak by jemu na tom, aby jej věrně vykonával, záleželo, poučen.

Tedy řekl mi: Synu člověčí, což před tebou jest, * sněz, sněz knihu tuto, a jdi, mluv k domu Izraelskému. ^{*Žjev.10,9.}

2. I otevřel jsem ústa svá, a dal mi snísti knihu tu,

3. Řka ke mně: Synu člověčí, nakrm břicho své, a střeva svá naplní knihou touto, kterouž dávám. I snědl jsem, a byla v ústech mých jako med sladká.

4. Za tím řekl mi: Synu člověčí, jdiž k domu Izraelskému, a mluv k nim slovy mými.

5. Nebo nebudeš poslán k lidu hluboké řeči a nesnadného jazyka, ale k domu Izraelskému.

6. Ne k národům mnohým hluboké řeči a nesnadného jazyka, jejichž bys slovům nerozuměl, ješto, kdybych tě k nim poslal, uposlechli by tebe.

7. Ale dům Izraelský nebudou tě chtít poslouchati, poněvadž nechť poslouchati mne; nebo všecken dům Izraelský jest tvrdočelný a zatvrdilého srdce.

8. Ale * učinil jsem tvář tvou tvrdou proti tváři jejich, a čelo tvé tvrdé proti čelu jejich. ^{*Jer.1,18; 15,20.}

9. Jako kámen přetvrdý, pevnější než skálu učinil jsem čelo tvé; nebojž se jich, aniž se strachuj tváři jejich, proto že dům zpurný jsou.

10. I řekl ke mně: Synu člověčí, všechna slova má, kterážt mluviti budu, přijmi v srdce své, a ušima svýma slyš.

11. A jdi k zajatým, k synům lidu svého, a mluv k nim, a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin, již * oni slyšte neb nechte. ^{*k.2,5,7.}

12. Tehdy odnesl mne Duch, a slyšel

jsem za sebou hlas hřmotu velikého: Požehnaná sláva Hospodinova z místa svého.

13. A hlas křidel těch zvířat, kteráž se vespolek dotýkala, a hlas kol naproti nim, a hlas hřmotu velikého.

14. Duch * pak odnesl mne, a vzal mne, a odšel jsem truchliv, v hněvě ducha svého, ale ruka Hospodinova nade mnou silnější byla. ^{*Skutk.8,39.}

15. I přišel jsem k zajatým do Telabib, bydlicím při řece Chebar, a seděl jsem, kdež oni bydlili. Seděl jsem, pravím, sedm dní u prostřed nich s úžasným.

16. I stalo se po dokonání sedmi dnů, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

17. Synu člověčí, * strážným jsem tě postavil nad domem Izraelským, abys slyše slovo z úst mých, napominal jich ode mne. ^{*k.33,7.}

18. Když bych já řekl bezbožnému: Smrti umřeš, a nenapomenul bys ho, ani nemluvil, abys ho odvedl od cesty jeho bezbožné, proto abys ho při životu zachoval: ten bezbožný pro nepravost svou umře, ale krve jeho z ruky tvé vyhledám.

19. Paklibys ty napomenul bezbožného, a neodvrátil by se od bezbožnosti své, a od cesty své bezbožné, onť pro nepravost svou umře, ale ty duši svou vysvobodiš.

20. Odvrátil-li by se pak * spravedlivý od spravedlnosti své, a činil by nepravost, a já bych položil urážku před něj, a tak by umřel, ty pak bys ho nenapomenul: pro hřícht svůj umře, aniž na pamět přijde která spravedlnost jeho, kterouž činil, ale krve jeho z ruky tvé vyhledám. ^{*k.18,24.}

21. Pakli bys ty napomenul spravedlivého, aby nehřešil spravedlivý, a on by nehřešil, jistě že bude živ; nebo napomenut byl. Ty také duši svou vysvobodiš.

22. I byla * tam nade mnou ruka Hospodinova, kterýžto řekl mi: Vstaň, jdi do tohoto údolí, a tam mluviti budu s tebou. ^{*k.1,3.}

23. A tak vstav, šel jsem do toho údolí, a aj, sláva Hospodinova stála tam, jako sláva, kterouž jsem viděl u řeky Chebar. I padl jsem na tvář svou.

24. Tehdy vstoupil do mne Duch, a

postaviv mne na nohy, mluvil ke mně, a řekl mi: Jdiž, zavři se v domě svém.

25. Nebo na tě, synu člověčí, aj, dadí na tě provazy, a sváží tě jimi, a nebuděš moci vyjítí mezi ně.

26. A já učiním, aby jazyk tvůj přilnul k dásním tvým, a abys oněměl, a nebyl jim mužem domlouvajícím, protože dům zpurný jsou.

27. Ale když mluvití budu s tebou, otevru ústa tvá, a diš jim: Takto praví Panovník Hospodin: Kdo slyšeti chce, necht slyši, a * kdo nechce, necht nechá, že dům zpurný jsou. ^{*k.2,5,7.}

KAPITOLA IV.

Předukázání a významění obležení Jeruzaléma, 9. a zvláště hladu velikého.

Ty pak synu člověčí, vezmi sobě cihlu, a polože ji před sebe, vyrej na ni město Jeruzalém.

2. A postav na ní * obležení, a vzdělaje na ní šance, vysyp na ní násyp, a polož na ni vojska, a postav na ni berany válečné vůkol. ^{*2Král.25,1.}

3. Potom vezmi sobě pánev železnou, a polož ji místo zdi železné, mezi tebou a mezi městem, a zatvrd tvář svou proti němu, ať jest obleženo, a oblehneš je. Toť bude znamením domu Izraelskému.

4. Ty pak lehni na levý bok svůj, a vlož na něj nepravost domu Izraelského. Podlé počtu dnů, v němž ležeti budeš na něm, poneseš nepravost jejich.

5. A já dávám tobě léta nepravosti jejich v počtu dnů, tři sta a devadesáte dnů, v nichž poneseš nepravost domu Izraelského.

6. Když je pak vyplníš, budeš ležeti na pravém boku podruhé, a poneseš nepravost domu Judova čtyřideeti dnů. Den za rok, den za rok dávám tobě.

7. K obležení, pravím, Jeruzaléma zatvrd tvář svou, ohrna ruku svou, a prorokuj proti němu.

8. A aj, dávám na tě provazy, abys se neobracel z boku jednoho na druhý, dokudž nevyplníš dnů obležení svého.

9. Protož ty vezmi sobě pšenice a ječmene, též bobu, šočovice, i prosa, a špaldy, a dej to do jedné nádoby, abys sobě nastrojil z toho pokrmu podlé počtu dnů, v nichž ležeti budeš na boku svém. Za tři sta a devadesáte dnů jisti jej budeš.

10. Pokrmu pak tvého, kterýž jisti bu-

deš, váha bude dvadeceti lotů na den. Od času až do času jisti jej budeš.

11. Vodu také na míru pítí budeš, šestý díl hin; od času do času pítí budeš.

12. Podpopelný pak chléb ječný, kterýž jisti budeš, ten lejn nečistoty lidské pec před očima jejich.

13. I řekl Hospodin: Tak budou jisti synové Izraelští chléb svůj nečistý pro pohany, kteréž tam shromáždím.

14. Tedy řekl jsem: Ach, Panovníče Hospodine, aj, duše má není poškrvněna mrchami, a udáveného nejedl jsem od dětinství svého až podnes, aniž vešlo v ústa má maso ohavné.

15. Kterýž řekl mi: Aj, dávámť krajinu místo lejn lidských, abys sobě jimi napekl chleba.

16. Za tím řekl mi: Synu člověčí, aj, já * zlámi hůl chleba v Jeruzalémě, tak že jisti budou chléb na váhu, a to s zámutkem, a vodu na míru pítí, a to s předěšením, ^{*k.5,16, 14.13. 3Mojz.26,26. Izai.3,1.}

17. Aby nedostatek majíce v chlebě a v vodě, děsili se jeden každý z nich, a svadli pro nepravost svou.

KAPITOLA V.

Ukázání jiným způsobem těžkosti obležení Jeruzaléma, 5. a tolikéž i hříchů, pro něž měly ty těžkosti přijíti.

Potom ty synu člověčí, vezmi sobě nůž ostrý, totiž břitvu holičů, vezmi jej sobě, a ohol nim hlavu i bradu svou. Potom vezma sobě váhu, rozděl to.

2. Třetinu ohněm spal u prostřed města, když se vyplní dnové obležení; zatím vezma druhou třetinu, posekej mečem okolo něho; ostatní pak třetinu rozptyl u vtr. Nebo mečem dobytým budu je stihati.

3. A však odejmi odtud něco málo, a zavaž do křidel svých.

4. A i z těch ještě vezma, nvrz je do prostřed ohně, a spal je ohněm, odkudž vyjde oheň na všecken dům Izraelský.

5. Takto praví Panovník Hospodin: Tento Jeruzalém, kterýž jsem postavil u prostřed pohanů, a vůkol otočil krajinami,

6. Změnil soudy mé v bezbožnost více než pohané, a ustanovení má více než jiné země, kteréž jsou vůkol něho; nebo soudy můjmi pohrdli, a v ustanoveních mých nechodili.

7. Protož takto praví Panovník Hospodin: Proto že mnohem více než pohané,

kteříž jsou vůkol vás, v ustanoveních svých nechodili jste, a * soudí mých nečinili jste, nýbrž *ani tak* jako pohané, kteříž jsou vůkol vás, soudí nekonali jste: ^{*k.11,12.}

8. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, já na tebe, aj já, a vykonám u prostřed tebe soudy před očima pohanů.

9. Nebo učiním při tobě to, čehož jsem prv neučinil, a čehož podobně neučiním více pro všechny ohavnosti tvé,

10. Tak že otcové * jisti budou syny u prostřed tebe, a synové jisti budou otce své, a vykonám proti tobě soudy, a rozptýlím všechny ostatky tvé na všechny strany. ^{*5 Mojz.28,53. Jer.19,9.}

11. Protož žítí jsem já, praví Panovník Hospodin, že poněvadž jsi *ty* svatyně mé poškrvnil všelikými mrzkostmi svými, a všelikými ohavnostmi svými, i já také zlehčím tebe, a neodpustíš oko mé, a nikoli se neslituji.

12. Třetina tebe morem zemře a hladem zhyne u prostřed tebe, a třetina druhá mečem padne vůkol tebe, ostatní pak třetinu na všechny strany rozptýlím, a * mečem dobytým stihati je budu. ^{*v.2.}

13. A tak do konce vyhlit bude hněv můj, a dotru prehlivostí svou na ně, i potěším se. I zvědit, že já Hospodin mluvil jsem v horlivosti své, když vykonám prehlivost svou na nich,

14. A obrátím tě v poušť, a *dám tě* v útržku mezi národy, kteříž jsou vůkol tebe, před očima každého tudy jdoucího.

15. A tak budeš k útřece, * posměchu, k hroznému příkladu a k užasnutí národům, kteříž jsou vůkol tebe, tehdyž když vykonám proti tobě soudy v hněvě a v prehlivosti a v zehrání zřivím. Já Hospodin mluvil jsem. ^{*k.14,8. 5 Mojz.28,37.}

16. Tehdyž když vystřelím jizlivé střely hladu k záhubě vaši, kteréž vystřelím, abych vás vyhubil, a * hlad shromáždě proti vám, zlámi vám hůl chleba.

17. Pošli zajisté na vás * hlad a zvěř litou, kteráž tě na sirobu přivede; i mor a krev přijde na tebe, když uvedu na tě meč. Já Hospodin mluvil jsem.

^{*k.14,21. 3 Mojz.26,22.}

KAPITOLA VI.

Prorocství o zpuštění země Judské příčinou modlářství.
8. Zachování ostatků. 11. Svržení tohoto prorocství.

I stalo se ke mně slovo Hospodinovo, řkoucí:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou proti horám * Izraelským, a prorokuj proti nim, ^{*k.36,1.}

3. A rei: Hory Izraelské, slyšte slovo Panovníka Hospodina: Takto praví Panovník Hospodin horám a pahrbkům, prudkým potokům a údolím: Aj já, já uvedu na vás meč, a zkazím výsosti vaše.

4. A tak zpustnou oltářové vaši, a ztroskotáni budou sluneční obrazové vaši, a rozmezi zbité vaše před ukydanými bohy vašími.

5. Povrhu také mrtvá těla synů Izraelských před ukydanými bohy jejich, a rozptýlím kosti vaše okolo oltářů vašich.

6. Kdekoli bydliti budete, města zpuštěna budou, a výsosti zpustnou. Pročež poplénění budou a zpustnou i oltářové vaši, potroskotáni budou a přestanou ukydání bohové vaši, a sluneční obrazové vaši zpodtínáni, a tak vyhlazena budou dila vaše.

7. I padnou zbití u prostřed vás, a zvíte, že já jsem Hospodin.

8. A pozůstavím některé z vás, kteříž by ušli meče, mezi pohany, když rozptýlení budete do země.

9. I budou se rozpomínati na mne, kteříž z vás zachováni budou mezi národy, mezi něž budou zajati, že jsem kormoucen byl srdcem jejich smilným, kteréž odstoupilo ode mne, a očima jejich, kteréž smilnice, chodily za ukydanými bohy svými, a tak sami se býti hodné ošklivosti seznají pro nešlechternosti, kteréž páchali ve všech ohavnostech svých.

10. A zvědi, že já jsem Hospodin, a že jsem ne nadarmo mluvil, že na ně uvedu zlé toto.

11. Takto praví Panovník Hospodin: Tleskni rukou svou, a dupni nohou svou, a rei: Nastojte na dům Izraelský, že pro všechny ohavnosti nejhorší * mečem, hladem a morem padnouti mají.

12. Ten, kdož daleko bude, morem umře, a kdo blízko, mečem padne, ostatní pak a obležený hladem umře, a tak docela vyleji prehlivost svou na ně.

13. A zvíte, že já jsem Hospodin, když budou zbití jejich u prostřed ukydaných bohů jejich vůkol oltářů jejich, na všelikém pahrbku vysokém, na * všech

vrších bor, a pod všelikým dřevem zeleným, i pod všelikým dubem hustým, na kterémkoli místě obětovávali vůni libou všelikým ukydaným bohům svým.

^{*1 Král. 14, 23.}

14. Nebo vztábnu ruku svou na ně, a učiním zemi tuto zpustlou, zpustlejší než poušť Diblat, po všech obydlích jejich. I zvědí, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA VII.

Proroctví o pomstě Boží nad Judskými i zemi jejich, a o přícházích té pomsty.

Potom stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Slyš, synu člověčí: Takto praví Panovník Hospodin o zemi Izraelské: Ach, skončení, přišlo skončení její na čtyři strany země.

3. Jižté skončení nastalo tobě; nebo vypustím hněv svůj na tě, a budu tě souditi podlé cest tvých, a uvrhu na tě všecky ohavnosti tvé.

4. Neodpusti * zajisté oko mé tobě, aniž se slituji, ale cesty tvé na tebe uvrhu, a ohavnosti tvé u prostřed tebe budou. I zvíte, že já jsem Hospodin. ^{*k. 5, 11; 8, 18.}

5. Takto praví Panovník Hospodin: Bida jedna, aj hle, přichází bída.

6. Skončení přichází, přichází skončení, procitil na tě, aj, přicházíť.

7. Přicházíť to jitro na tebe, obyvateli země, přicházíť ten čas, přibližuje se ten den břmoty, a ne hlas rozléhající se po horách.

8. Již tudíž vylijí prehlivost svou na tě, a docela vypustím hněv svůj na tebe, a budu tě souditi podlé cest tvých, a uvrhu na tě všecky ohavnosti tvé.

9. Neodpustíš zajisté * oko mé, aniž se slituji, ale podlé cest tvých zaplatím tobě, a budou ohavnosti tvé u prostřed tebe. A tak zvíte, že já jsem Hospodin, ten, kterýž bijí. ^{*k. 5, 11.}

10. Aj, teď jest ten * den, aj, přicházejí, přišlo to jitro, zkvětí prut, vypučela se z něho pýcha, ^{*v. 7.}

11. Ukrotnost vzrostla v prut bezbožnosti. *Nezůstaneť z nich nic*, ani z množství jejich, ani z hluku jejich, aniž bude naříkáno nad nimi.

12. Přicházíť ten čas, blízko jest ten den. Kdo koupí, nebude se veseliti, a kdo prodá, nic toho nebude litovati; nebo prehlivost *přijde* na všecko množství její.

13. Ten zajisté, kdož prodal, k věci prodané nepůjde nazpět, by pak ještě byl mezi živými život jejich, poněvadž vidění na všecko množství její nenavráťí se, a žádný v nepravosti života svého nezmoení se.

14. Troubiti budou v troubu, a připraví všecko, ale nebude žádného, kdo by šel k boji; nebo prehlivost má *oboří se* na všecko množství její.

15. Meč bude vně, mor pak a hlad doma; kdo bude na poli, mečem zabít bude, toho pak, kdož bude v městě, hlad a mor zahubí.

16. Kteríž pak z nich utekou, ti na horách, jako * holubice v údolí, všickni lkáti budou, jeden každý pro nepravost svou. ^{*Izai. 38, 14; 59, 11.}

17. Všeliké ruce klesnou, a všeliká kolena rozplynou se jako voda.

18. I přepáší se žíněni, a hrůza je přikryje, a na všeliké * tváři bude stud, a na všech hlavách jejich lysina. ^{*Izai. 15, 2.}

19. Stříbro své po ulicích rozházejí, a zlato jejich bude jako nečistota; * stříbro jejich a zlato jejich nebude jich mo-ci vysvoboditi v den prehlivosti Hospodinovy. Nenasytí se, a střev svých neaplní, proto že nepravost jejich jest jim k urážce, ^{*Přisl. 11, 4.}

20. A že v slávě okrasy své, v té, kterouž k důstojnosti postavil *Báh*, obrazů ohavnosti svých a mrzkosti svých nadělali. Protož obrátil jsem jim ji v nečistotu.

21. Nebo vydám ji v ruku cizozemců k rozehvátání, a bezbožným na zemi za loupež, kteříž poškvrní ji.

22. Odvrátím též tvář svou od nich, i poškvrní svatyně mé, a vejdou do ní, boříce a poškvrnějice ji.

23. Udělej řetěz, nebo země plná jest soudů ukrutných, a město plné jest ná-tisku.

24. Protož přivedu nejhorší z pohanů, aby dědičně vládli domy jejich; i učiním přítrž pýše silných, a poškvrnění budou, kteříž jich posvěcují.

25. Zkažení přišlo, protož * hledati budou pokoje, ale žádného nebude. ^{*Jer. 8, 15.}

26. Bida * za bídou přijde, a novina bude za novinou, i budou hledati vidění od proroka, ale zákon zahyne od kněze, a rada od starců. ^{*Job 1, 14 násł.}

27. Král ustavičně kvíliti bude, a kníže obleče se v smutek, a ruce lidu v zemi

předěšeny budou. Podlé cesty jejich učiním jim, a podlé soudů jejich souditi je budu. I * zvědí, že já jsem Hospodin. ^{*k.13,23.}

KAPITOLA VIII.

Modlárství lidu v Jeruzalémě pozůstalého Ezechieli zjeveno, 17. i pomsta pro ně osvědčena.

I stalo se léta šestého, v pátý den šestého měsíce, že jsem seděl v domě svém, a starší Judští seděli přede mnou. I připadla na mne tu ruka Panovníka Hospodina.

2. A viděl jsem, a aj, podobenství na pohledění jako oheň. Od bedr jeho dolů oheň, od bedr pak jeho vzhůru na pohledění jako blesk, na pohledění jako nějaká velmi prudká světlost.

3. Tedy vztáh podobenství ruky, vzal mne za kšticí hlavy mé, a vyzdvihl mne Duch mezi nebe a mezi zemi, a uvedl mne do Jeruzaléma u viděních Božích, k vratům brány vnitřní, kteráž patří na půlnoci, kdež byla stolice modly k horlivosti a k zřivnosti poupuzejici.

4. A aj, sláva Boha Izraelského byla tam na pohledění jako ta, kterouž jsem viděl v * údolí. ^{*k.3,23.}

5. I řekl mi: Synu člověčí, pozdvihni nyní oči svých k cestě na půlnoci. Tedy pozdvihl jsem oči svých k cestě na půlnoci, a aj, na půlnoci u brány oltářové ta modla horlení, právě kudyž se vchází.

6. V tom řekl mi: Synu člověčí, vidíš-liž ty, co títo činí, ohavnosti tak veliké, kteréž činí dům Izraelský tuto, tak že se vzdáliti musím od svatyně své? Ale obrátě se, uzříš ještě větší ohavnosti.

7. I přivedl mne ke dveřím síně, kdež jsem uzřel, a aj, díra jedna byla v stěně.

8. A řekl mi: Synu člověčí, kopej medle tu stěnu. I kopal jsem stěnu, a aj, dvěře jedny.

9. Tedy řekl mi: Vejdi, a viz ohavnosti tyto nejhorší, kteréž oni činí zde.

10. Protož všed, uzřel jsem, a aj, všeliké * podobenství zeměplazů a hověd ohyzdných, i všech ukýdaných bohů domu Izraelského vyryto bylo na stěně vůkol a vůkol. ^{*Řím.1,23.}

11. A sedmdesáte mužů z starších domu Izraelského, s Jazaniášem synem Safanovým, stojícím u prostřed nich, stáli před nimi, *maje* každý kadidlnici svou v ruce své, tak že hustý oblak kadění vzhůru vstupoval.

12. I řekl mi: Viděl-lis, synu člověčí,

co starší domu Izraelského činí ve tmě, jeden každý v pokojích svých malovaných? Nebo říkají: * Nikoli na nás nepatří Hospodin, opustil Hospodin zemi. ^{*k.9,9. Žalm.94,7.}

13. Dále mi řekl: Obrátě se, uzříš ještě větší ohavnosti, kteréž oni činí.

14. I přivedl mne k vratům brány domu Hospodinova, kteráž jest na půlnoci, a aj, ženy seděly tam, plačícce Tamnuze.

15. I řekl mi: Viděl-lis, synu člověčí? Obrátě se, uzříš ještě větší ohavnosti nad tyto.

16. Tedy uvedl mne do síně domu Hospodinova vnitřní, a aj, u vrat chrámu Hospodinova, mezi síněci a oltářem *bylo* okolo pětmeccítma mužů, jejichž záda *byla* k chrámu Hospodinovu, tváří pak jejich k východu, kteréž klanějí se proti východu slunce.

17. I řekl mi: Viděl-lis, synu člověčí? Zdali lehká věc jest domu Judovu, aby činili ohavnosti tyto, kteréž činí zde? Nebo naplnivše zemi nátiskem, obrátili se, aby mne popouzeli, a aj, přičinějí ratolest vinnou k nosům svým.

18. Protož i já také něním podlé prchlivosti; * neslitujet se oko mé, aniž se smiluji. I budou † volati v uši mé hlasem velikým, a nevyslýchají jich. ^{*k.7,4,8; 9,10. †Přisl.1,28. Izai.1,15.}

KAPITOLA IX.

Viděl Ezechiele zaznamenaní pobožných, a jiných pobuření. 8. Nařikal nad tím pobuřením, 9. a příčiny, pro něž se to stalo, slyšel.

Potom zavolal hlasem velikým, tak že jsem slyšel, řka: Přistupte hejtmané k tomuto městu, a jeden každý s zbrojí svou hubici v ruce své.

2. A aj, šest mužů přišlo cestou k bráně hořejší, kteráž patří na půlnoci, *maje* každý zbroj svou rozrážející v ruce své. Muž pak jeden byl u prostřed nich, oděný rouchem lněným, a kalamář písarský při bedrách jeho; a přišedše, stáli u oltáře měděného.

3. Sláva pak Boha Izraelského sstoupila byla s cherubína, na kterémž byla, k prahu domu, a zvolala na muže toho oděného rouchem lněným, při jehož bedrách byl kalamář písarský.

4. I řekl jemu Hospodin: Přejdi prostředkem města, prostředkem Jeruzaléma, a znamenej * znamením na čelích muže ty, kteréž vzdychají a nařikají

nade všemi ohavnostmi dějícími se u prostřed něho.

^{*2Mojz.12.23.}

5. Oněmno pak řekl tak, že jsem slyšel: Projděte skrze město za ním, a bíte; neodpouštějž * oko vaše, aniž se slitovávájte.

^{*k.8.18.}

6. Starce, mládence i pannu, maličké i ženy mordujte do vyhubení, ale ke všelikému muži, na němž by bylo znamení, nepřistupujte, a od * svatyně mé počněte. Takž začali od mužů těch starších, kteříž byli před chrámem.

7. (Nebo jim byl řekl: Poškvříte domu, a naplníte síně zbitými. Jdětež.) A vyšedše, bili v městě.

8. I stalo se, když je bili, a já pozůstal, že * jsem padl na tvář svou, a zvolal jsem, řka: Ach, Panovníče Hospodine, zdalíš zahubiš všecken ostatek Izraelský, vylévaje prehlivost svou na Jeruzalém?

9. I řekl mi: Nepravost domu Izraelského a Jidského veliká jest velmi velice, a naplněna jest země mordy, a město plné jest převrácenců. Nebo říkali: Opustil * Hospodin zemi tuto, a Hospodin nikoli nevidí nás.

^{*k.8.12.}

10. Protož já také cestu jejich na hlavu jejich obrátím; neodpustí oko mé, aniž se slituji.

11. A aj, muž oděný rouchem lněným, při jehož bedrách *byl* kalamář, oznámil to, řka: Učinil jsem, jakž jsi mi rozkázal.

KAPITOLA X.

Rozkaz Boží o zapálení města Jeruzaléma. 3. Odjeti přítomnosti Boží z chrámu. 9. Vidění Ezechiellovo čtyř cherubinů a čtyř kol.

I * viděl jsem, a aj, na obloze, kteráž byla nad hlavou cherubinů, jako kamen zafirový na pohledění, jako podobenství trůnu se ukázalo nad nimi.

^{*k.1.26. Zjev.4.2.}

2. Tedy promluviv k muži tomu oděnému rouchem lněným, řekl: Vejdí do prostřed kol pod cherubíny, a naplní hrsti své uhlím řečavým z prostředku cherubinů, a roztrus po městě. Kterýžto všel před očima máma.

3. (Cherubínové pak stáli po pravé straně domu, když věházel muž ten, a oblak hustý naplnil síň vnitřní.

4. Nebo když se byla * zdvihla sláva Hospodinova s cherubinů k prahu domu, tedy † naplněn byl dům tím hustým oblakem, a síň naplněna byla bleskem slávy Hospodinovy.

^{*k.9.3. †Izai.6.4.}

5. Zvuk také křídel cherubinů slyšán byl až k té síni zevnitřní jako hlas Boha silného, všemohoucího, když mluví.)

6. I stalo se, když přikázal muži tomu oděnému rouchem lněným, řka: Vezmi ohně z prostředku kol, z prostředku cherubinů, že všel a postavil se podlé kol.

7. Tedy vztáhl cherubin jeden ruku svou z prostředku cherubinů k ohni tomu, kterýž byl u prostřed cherubinů, a vzav, dal do hrsti toho oděného rouchem lněným. Kterýžto vzal a vyšel.

8. Nebo ukazovalo se na cherubíních podobenství ruky lidské pod křídly jejich.

9. I viděl jsem, a aj, čtyři kola podlé cherubinů, jedno kolo podlé jednoho každého cherubína, podobenství pak kol jako barva * kamene tarsis.

^{*k.1.16.}

10. A na pohledění měla podobnost jednostejnou ta kola, jako by bylo kolo u prostřed kola.

11. Když chodili, na čtyři strany jejich chodili. Neuchylovali se, když šli, ale k tomu místu, kamž se obracel vůdce, za ním šli. Neuchylovali se, když šli.

12. Všecko také tělo jejich i hřbetové jejich, i ruce jejich, i křídla jejich, též i kola plná byla očí vůkol jich samých čtyř i kol jejich.

13. Kola *pak* ta nazval okršlkeu, jakž slyšely uší mé.

14. Čtyři tváři mělo každé. Tvář první tvář cherubinová, tvář pak druhá tvář člověčí, a třetí tvář lvová, čtvrtá pak tvář orličí.

15. I zdvihli se cherubínové. To jsou ta zvířata, kteráž jsem viděl * u řeky Chebar.

^{*k.1.3.}

16. Když pak šli cherubínové, šla i kola podlé nich, a když vznášeli cherubínové křídla svá, aby se pozdvihli od země, neuchylovala se také kola od nich.

17. Když stáli oni, stála, a když se vyzdvihovali, vyzdvihovala se s nimi; nebo duch zvířat byl v nich.

18. I odešla sláva Hospodinova od prahu domu, a stála nad cherubíny,

19. Hned jakž pozdvihli cherubínové křídel svých a vznegli se od země, před očima máma odcházějice, a kola naproti nim, a stála u vrat brány domu Hospodinova východní, a sláva Boha Izraelského svrchu nad nimi.

20. To jsou ta * zvířata, kteráž jsem viděl pod Bohem Izraelským u řeky Chebar, a poznal jsem, že cherubinové byli.

*k.1,5.

21. Po čtyřech tvářích měl jeden každý, a po čtyřech křídlech jeden každý; podobnosti také rukou lidských pod křídly jejich.

22. Podobnosti pak tváří jejich bylo jako tváří, kteréž jsem byl viděl u řeky Chebar, obličej jejich i oni sami. Jeden každý přímo k své straně chodil.

KAPITOLA XI.

Osvědčení pomsty proti svědečím lidu Judského, 13. i spečetění jeho smrti jednoho. 14. Potěšení zajatých. 22. Opuštění Jeruzaléma od Boha.

I vznesl mne Duch, a přivedl mne k bráně východní domu Hospodinova, kteráž patří na východ, a aj, ve vratech brány té pětmeccítma mužů, mezi kterýmiž jsem viděl Jazaniáše syna Azurova, a Pelatiáše syna Banaiášova, knížata lidu.

2. Tedy řekl mi: Synu člověčí, to jsou ti muži, kteříž smýšlejí nepravost, a skládají radu zlou v městě tomto,

3. Říkajíce: Nestavějme domů blízko, sic město bude * hrnec a my maso.

*Jer.1,13.

4. Protož prorokuj proti nim, prorokuj, synu člověčí.

5. I sstoupil na mne Duch Hospodinův, a řekl mi: Rci: Takto dí Hospodin: Tak říkáte, dome Izraelský. Nebo což vámkoli vstupuje na mysl, o tom já vím.

6. Veliké množství zmrdovali jste v městě tomto, a naplnili jste ulice jeho zbitými.

7. Protož takto praví Panovník Hospodin: Ti, kteříž jsou zbiti od vás, kteréž jste skladli u prostřed něho, oniž jsou maso, město pak hrnec, ale vás vyvedu z prostředku jeho.

8. Báli jste se meče, ale meč uvedu na vás, praví Panovník Hospodin.

9. A vyvedu vás z prostředku jeho, a dám vás v ruku cizích, a vykonám nad vámi soudy.

10. Mečem padnete, na pomezí Izraelském * souditi vás budu, a zvíte, že já jsem Hospodin.

*k.6,7,10.

11. Město nebude vám hrnec, aniž vy budete u prostřed něho maso, na pomezí Izraelském souditi vás budu.

12. I zvíte, že já jsem Hospodin, po-

něvadž jste v ustanoveních mých nechodili, a soudů mých nečinili, a podlé soudů těch národů, kteříž jsou vůkol vás, činili jste.

13. Stalo se pak, když jsem prorokoval, že Pelatiáš syn Banaiášův umřel. Pročez padl jsem na tvář svou, a zvolal jsem hlasem velikým, řka: Ach, Panovníče Hospodine, skonání činíš ostatkům Izraelským.

14. Tedy stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

15. Synu člověčí, bratři tvoji, bratři tvoji, příbuzní tvoji, a všecken dům Izraelský, všecken dům, kterýmž říkali obyvatelé Jeruzalémští: Daleko zajděte od Hospodina, nám jest dána země tato v dědictví.

16. Protož rci: Takto praví Panovník Hospodin: Ačkoli daleko * zahnal jsem je mezi národy, a ačkoli rozptýlil jsem je do zemi, † však budu jim svatyní i za ten malý čas v zemích těch, do kterýchž přijdou.

*k.12,15.†Jer.24,5.

17. Protož rci: Takto praví Panovník Hospodin: Shromáždím vás z národů a zberu vás z zemi, do kterýchž rozptýleni jste, a dám vám zemi Izraelskou.

18. I vejdou tam, a vyvrhou všecky mrzkosti její, i všecky ohavnosti její z ni.

19. Nebo dám jim * srdce jedno, a Duha nového dám do vnitřnosti vašich, a odejmu † srdce kamenné z těla jejich, a dám jim srdce masité,

*k.36,26. Jer.32,39. †5Mojz.30,6.

20. Aby v ustanoveních mých chodili, a soudů mých ostříhali, a činili je. I budou * lidem mým, a já budu jejich Bohem.

*k.36,28. Jer.31,33.

21. Kterýchž pak srdce chodilo by po žádostech mrzkosti svých a ohavnosti svých, těch cestu na hlavu jejich obrátím, praví Panovník Hospodin.

22. Tedy vznesli cherubinové křídla svá i kola s nimi, sláva pak Boha Izraelského nad nimi svrchu.

23. I odešla sláva Hospodinova z prostředku města, a stála na hoře, kteráž jest na východ městu.

24. Duch * pak vznesl mne, a zase mne přivedl do země Kaldejské k zajatým, u vidění skrze Duha Božího. I odešlo ode mne vidění, kteréž jsem viděl.

*k.3,14,15.

25. A mluvil jsem k zajatým všecky ty věci Hospodinovy, kteréž mi ukázal.

KAPITOLA XII.

Ukázal Sedechiášovi i lidu jeho do Babylona přestěho-
vání, 17. i žalostného způsobu pozůstalých, 21. a obvině-
ní posměvačů.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověči, u prostřed domu zpurného ty bydlíš, * kteréž mají oči, aby viděli, však nevidí; uši mají, aby slyšeli, však neslyší, proto že dům zpurný jsou. *Izai.6,9.10. Jer.5.21.

3. Protož ty, synu člověči, připrav sobě to, s čím bys se stěhoval, a stěhuj se ve dne před očima jejich. Přestěhuješ se pak z místa svého na místo jiné před očima jejich, zdaby aspoň viděli; nebo dům zpurný jsi.

4. Vynesa pak své věci, jakožto ty, s nimiž se stěhovati máš ve dne před očima jejich, vyjdi u večer před očima jejich, jako ti, kteréž se stěhnjí.

5. Před očima jejich prokopej sobě zed, a vynes skrze ni.

6. Před očima jejich na rameni nes, po tmě vynes, tvář svou přikrej, a nehleď na zemi; nebo * za zázrak dal jsem tě domu Izraelskému. *k.21.21. Izai.8.18.

7. I učinil jsem tak, jakž rozkázáno bylo. Věci své vynesl jsem, jakožto ty, s nimiž bych se stěhoval ve dne, u večer pak prokopal jsem sobě zed rukou; po tmě jsem je vynesl, na rameni nesa před očima jejich.

8. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně ráno, řkouci:

9. Synu člověči, zdaližť řekli dům Izraelský, dům ten zpurný: * Co ty děláš? *Kazat.2.2.

10. Reič jim: Takto praví Panovník Hospodin: Na kniže v Jeruzalémě *vztahuje se* bhimě toto a na všecken dům Izraelský, kteréž jsou u prostřed něho.

11. Reič jim: * Já jsem zázrakem vaším. Jakož jsem činil, tak se stane jim, postěhují se a v zajetí půjdou. *Zalm.71.7.

12. A kniže, kteréž jest u prostřed nich, na rameni ponese po tmě a vyjde. Zed prokopají, aby jej vyvedli skrze ni; tvář svou zakryje, tak že nebude viděti okem svým země.

13. Nebo * roztáhnú síť svou na něj, a polapen bude do vrše mé, a zavedu jej do Babylona, země Kaldejské, kteréž neužít, a tam umře. *k.17.20.

14. Všecky také, kteréž jsou vůkol něho na pomoe jemu, i všecky houfy jeho rozptýlim na všecky strany, a mečem dobytým budu je stíhati.

15. I * zvědi, že já jsem Hospodin, když je rozptýlim mezi národy, a rozženu je po krajinách. *k.7.27.

16. Pozůstavím pak z nich muže * nemnohé po meči, po hlada a po moru, aby vypravovali všecky ohavnosti své mezi národy, kamž se dostanou, i zvědi, že já jsem Hospodin. *Izai.1.9.

17. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

18. Synu člověči, chléb svůj s strachem jez, a vodu svou s třesením a s zámutkem pi,

19. A rei lidu země této: Takto praví Panovník Hospodin o obyvatelích Jeruzalémských, o zemi Izraelské: * Chléb svůj s zámutkem jísti budou, a vodu svou s předěšením pít, aby obloupena byla země jeho z hojnosti své, pro nátišk všeckr přebývajících v ni. *k.4.16. Zalm.127.2.

20. Města také, v nichž bydlejí, zpustnou, a země pustá bude, a tak * zvíte, že já jsem Hospodin. *k.11.10.12.

21. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

22. Synu člověči, jaké to máte přísloví o zemi Izraelské, říkajice: Prodlí * se dnové, aneb zahyne všeliké vidění?

*Abak.2.3. 2Petr.3.4.

23. Protož rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Učiním, aby přestalo přísloví toto, aniž užívatí budou přísloví toho více v Izraeli. Rei jim: Nýbrž přiblížili se dnové ti a splnění všelikého vidění.

24. Nebo nebude více žádného vidění marného, a hádání poehlebníka u prostřed domu Izraelského,

25. Proto že já Hospodin mluviti budu, a kterékoli slovo promluví, stane se. Neprodlíť se dlouho, ale za dnů vašich, dome zpurný, mluviti budu slovo, a naplním je, praví Panovník Hospodin.

26. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

27. Synu člověči, aj, dům Izraelský říkají: Vidění to, kteréž vidí tento, ke dnům mnohým patří, a na dlouhé časy tento prorokuje.

28. Protož rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Neprodlíť se dlouho všeliké slovo mé, ale slovo, kteréž mlu-

vítí břdu, stane se, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XIII.

Proroctví proti falešným prorokům 17. i prorokyním.
I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synn člověčí, prorokuj * proti prorokům Izraelským, kteříž prorokují, a rei prorokujícím z srdce svého: Slyšte slovo Hospodinovo: ^{*k.34,2.}

3. Takto praví Panovník Hospodin: Běda * prorokům bláznivým, † kteříž následují ducha svého, ješto však nic neviděli. ^{*Jer.23,1. †Jer.23,31.}

4. Podobni jsou liškám na pustinách proroci tvoji, Izraeli.

5. Nevstupujete * k mezerám, aniž děláte hradby okolo domu Izraelského, aby ostáti mohl v boji v den Hospodinův. ^{*k.22,30. Izai.64,7.}

6. Vidají marnost a hádání lživé. Říkají: Praví Hospodin, ješto jich neposlal Hospodin, a troštují *lidi*, aby *jen* utvrdili slovo *své*.

7. Zdalíž vidění marného nevidáte, a hádání lživého nevypravujete? A říkáte: Praví Hospodin, ješto jsem já nemluvil.

8. Pročež takto praví Panovník Hospodin: Proto že mluvíte marnost, a vidáte lež, protož aj, já jsem proti vám, praví Panovník Hospodin.

9. Nebo bude ruka má proti prorokům, kteříž vidají marnost a hádají lež. V losu lidu mého nebudou, a v popisu domu Izraelského nebudou zapsáni, aniž do země Izraelské vejdou. I zvíte, že já jsem Panovník Hospodin,

10. Proto, proto že v hlad uvedli lid můj, říkajíce: Pokoj, ješto nebylo žádného pokoje. Jeden zajisté nastavěl stěnu hliněnou, a jiní obmítali ji vápnem ničemným.

11. Reiz těm, kteříž obmítají vápnem ničemným: I však to padne. Přejde příval rozvodnilý, a vy, kamenové krupobití velikého, spadnete, a vítr bouřlivý roztrhne *ji*.

12. A aj, když padne ta stěna, zdalíž vám nebude řečeno: Kdež jest to obmítání, jímž jste obmítali?

13. Protož takto praví Panovník Hospodin: Roztrhnu *ji*, pravím, větrem bouřlivým v prehlivosti své, a příval rozvodnilý v hněvě mém přijde, a kamení krupobití velikého v prehlivosti *mé* k vyhlazení *jí*.

14. Nebo rozbořím stěnu tu, kterouž jste obmítali vápnem ničemným, a porazím *ji* na zem, tak že odkryt bude grunt její. I padne, a zkažení budete u prostřed ní, a zvíte, že já jsem Hospodin.

15. A tak vykonaje přelivost svou na té stěně, a na těch, kteříž *ji* obmítají vápnem ničemným, díím vám: Není více té stěny, není ani těch, kteříž *ji* obmítali,

16. *Totíž* proroků Izraelských, kteříž prorokují Jeruzalému, a * ohlašují jemu vidění pokoje, ješto není žádného pokoje, praví Panovník Hospodin. ^{*Jer.6,14.}

17. Ty pak, synu člověčí, obrať tvář svou k deerám lidu svého, kteréž prorokují z srdce svého, a prorokuj *i* proti nim.

18. A rei: Takto praví Panovník Hospodin: Běda těm, kteréž šijí polštářiky pod všeliké lokty rukou *lidu* mého, a dělají kukly na hlavu všeliké postavy, aby lovily duše. Zdalíž loviti máte duše lidu mého, abyste se živití mohly?

19. Nebo zlehčujete mne u lidu mého pro hrst ječmene a pro kus chleba, umrtvující * duše, kteréž neumrou, a obživující duše, kteréž živý nebudou, lhouce lidu mému, kteříž poslouchají *lži*.

^{*Izai.5,23. Přisl.17,15.}

20. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, já *dám* se v polštářiky vaše, jimiž vy lovíte tam duše, abyste *je* oklamaly. Nebo strhnu je s ramenou vašich, a propnstím duše, duše, kteréž vy lovíte, abyste *je* oklamaly.

21. I strhnu kukly vaše, a vytrhnu lid svůj z ruky vaší, tak abyste jich nemohly více loviti, i zvíte, že já jsem Hospodin;

22. Proto že kormoutíte srdce spravedlivého *lžmi*, ješto jsem já ho nekorrontil, a * posilujete rukou bezbožného, aby se neodvrátil od zlé cesty své, obživující *jej*. ^{*Jer.23,14.}

23. Protož nebudete vídati marnosti, a s hádáním nebudete se obíratí více; nebo vytrhnu lid svůj z ruky vaší, i zvíte, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA XIV.

Obvinění lidu Judského z pokrytství a modlářství. 12.

Osvědčení čtyř ran, jimiž Bůh bezbožníky navštěvuje.

Potom * přišedše ke mně muži z starších Izraelských, seděli přede mnou. ^{*k.20,1.}

2. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

3. Synu člověčí, muži tito složili nkydané bohy své v srdci svém, a nepravost, kteráž jim k urážce jest, položili před tváří své. Zdalíž se upřimě radi se mnon?

4. Protož mluv jim a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Kdo by koli z domu Izraelského složil nkydané bohy své v srdci svém, a nepravost, kteráž mu k urážce jest, položil před tvář svou, a přišel by k proroku: já Hospodin odpovídati budu tomu, kterýž přišel, o množství nkydaných bohů jeho,

5. Abych polapil dům Izraelský v srdci jejich, že se odvrátili ode mne k nkydaným bohům svým všickni napořád.

6. Protož rei domu Izraelskému: Takto praví Panovník Hospodin: * Obratťe se a odvratťe od nkydaných bohů vašieh, a ode všech obavnosti vašieh odvratťe tvář svou.

*Izai.31.6.

7. Nebo kdož by koli z domu Izraelského i z pobostinných, kteříž jsou pohostinu v Izraeli, odvrátil se od následování mne, a složil by nkydané bohy své v srdci svém, a nepravost, kteráž mu k urážce jest, položil by před tvář svou a přišel by k proroku, aby se mne tázal skrze něho: já Hospodin odpovím jemu o sobě,

8. A obrátím tvář svou hněvivou proti muži tomu, a dám jej za znamení a za příslovi, a vytnu jej z prostřed lidu svého, i zvíte, že já jsem Hospodin.

9. Prorok pak, dal-li by se přivábiti, aby mluvil slovo, já Hospodin přivábil jsem proroka toho. Než vztáhnuf ruku svou na něj, a vyhladim jej z prostřed lidu svého Izraelského.

10. A tak ponесou nepravost svou. Jakáž pokuta na toho, kdož by se tázal, takováž pokuta na proroka bude,

11. Aby neblondili více dům Izraelský ode mne, a nepoškrvňovali se více žádnými převrácenostmi svými, aby * byli lidem mým, a já abych byl jejich Bohem, praví Panovník Hospodin.

*k.11.20; 36.28. Zid.8.10.

12. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

13. Synu člověčí, když by země zhřešila proti mně, dopouštějíc se přestoupení, tehdy vztáhl-li bych ruku svou na

ni, a * zlámal ji lál chleba, a poslal bych na ni hlad, a vyhubil z ni lidi i hovada:

*k.4.16; 5.16.

14. By pak *byli* u prostřed ni tito tři muži, Noč, Daniel a Job, oni v spravedlnosti své vysvobodili by sami sebe, praví Panovník Hospodin.

15. Pakli bych * zvěř liton uvedl na zemi, tak že by ji na sirobu přivedla, a byla by pustá, aniž by kdo přes ni jiti mohl pro zvěř:

*3Mojz.26.22.

16. Žítv jsem já, praví Panovník Hospodin, že byť tři muži tito u prostřed ni *byli*, nikoli by nevysvobodili synů ani deer. Oni by sami vysvobozeni byli, země pak byla by pustá.

17. Aneb meč nvedl-li bych na zemi tu, a řekl bych meči: Projdi skrz zemi tu, abych vyhubil z ni lidi i hovada:

18. Žítv jsem já, praví Panovník Hospodin, že byť pak tři muži tito *byli* u prostřed ni, nikoli by nevysvobodili synů ani deer, ale oni sami by vysvobozeni byli.

19. Aneb * mor poslal-li bych na zemi tu, a vytil prehlivost svou na ni k zhoubě, aby vyhlazeni byli z ni lidé i hovada:

*3Mojz.26.25.

20. Žítv jsem já, praví Panovník Hospodin, že byť pak Noč, Daniel a Job u prostřed ni *byli*, nikoli by ani syna ani deery nevysvobodili. Oni v spravedlnosti své vysvobodili by sami sebe.

21. Nýbrž takto praví Panovník Hospodin: Bych pak čtyři * pokuty své zlé, meč a hlad, zvěř liton a mor poslal na Jeruzalém, abych vyhubil z něho lidi i hovada,

*k.5.17. 3Mojz.26.16násl.

22. A aj, * pozůstali-li by v něm, kteříž by *toho* ušli, a vyvedeni byli, synové neb deery: aj, i oni musejí jiti k vám, a uzříte cestu jejich a skutky jejich, i potěšíte se nad tím zlým, kteréž uvedu na Jeruzalém, na de všim, což uvedu na něj.

*k.6.8,9; 12.16. Jer.4.27; 5.10.

23. A tak potěši vás, když uzříte cestu jejich a skutky jejich. I zvíte, že jsem ne nadarmo učinil všechno to, což jsem učinil při něm, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XV.

Osvědčení dokonalého vyhlazeni Jeruzalémských.

Tedy stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověčí, eo jest dřevo révové

proti všelijakému dřevu, aneb proti ratorlestem dříví lesního?

3. Zdaliž vzato bude z něho dřevo k udělání něčeho? Zdaliž udělají z něho hřebík k zavěšování na něm všelijaké nádoby?

4. Aj, * na oheň dává se k sežrání. Když oba konce jeho sežere oheň, a prostředek jeho obhoří, zdaž se k čemu hoditi může? ^{*Jan.15,6.}

5. Aj, když byl celý, nic nemohlo býti z něho nděláno, ovšem když jej oheň sežral, a shořel, k ničemu se více hoditi nebude.

6. Protož takto praví Panovník Hospodin: Jakož *jest* dřevo révové mezi dřívím lesním, kteréž jsem oddal ohni k sežrání, tak jsem oddal obyvatele Jeruzalémské.

7. Nebo postavím tvář svou hněvivou proti nim. Z ohně jednoho vyjdou, a oheň druhý zžře je. I zvíte, že já jsem Hospodin, když * obrátím tvář svou hněvivou proti nim. ^{*k.14,8.}

8. A obrátím zemí tuto v poušť, proto že se přestoupení dopouštěli, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XVI.

Ohlášení Judským velikých jím od Boha stalých dobrodini, 15. jejich pak nevděčnosti 35. i pomsty pro ni. 60. Zaslíbení o utvrzení smlouvy Boží a povolání pohanů.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, oznam Jeruzalému o havnosti jeho,

3. A rei: Takto praví Panovník Hospodin *deci* Jeruzalémské: Obcování tvé a rod tvůj *jest* z země Kananejské, otec tvůj *jest* Amorejský, a matka tvá Hetejská.

4. Narození pak tvé: V den, v němž jsi se narodila, nebyl přirezán pupek tvůj, a vodou nebylas obmyta, abys ošetřena byla, aniž jsi byla solí posolena, ani plénkami obvinita.

5. Neslitovalo se nad tebou oko, aťby v jednom z těch věcí posloužilo, maje litost nad tebou, ale bylas povržena na svrčku pole, proto že jsi ošklivá byla v den, v kterémž jsi narodila se.

6. A jda mimo tebe, a vida tě ku potlačení vydanou ve krvi tvé, řekl jsem tobě: Ve krvi své živa buď. Řekl jsem, *pravím*, tobě: Ve krvi své živa buď.

7. Rozmnožil jsem tě jako zrostliny

polní, i rozmnožena jsi a zveličena, a přišlas k největší ozdobě. Prsy tvé oduily se, a vlasy tvé zrostly, ač jsi byla nahá a odkrytá.

8. Protož jda mimo tě, a vida tě, anaj, čas tvůj * čas mlování, vztáhl jsem křídlo své na tě, a přikryl jsem nahotu tvou, a přísahou zavázav se tobě, všel jsem v smlouvu s tebou, praví Panovník Hospodin, a tak jsi má učiněna. ^{*Rut 3,9.}

9. I umyl jsem tě vodou, a splákl jsem krev tvou s tebe, a pomazal jsem tě olejem.

10. Nadto přioděl jsem tě rouchem krumpovaným, a obul jsem tě v drahé střevíce, a opásal jsem tě kmentem, a přioděl jsem tě rouchem hedbávným.

11. Ozdobil jsem tě také ozdobou, a dal jsem náramky na ruce tvé, a točeniční na hrdlo tvé.

12. Dal jsem ozdobu i na čelo tvé, a náušnice na uši tvé, a korunu krásnou na hlavu tvou.

13. A tak bylas ozdobena zlatem a stříbrem, a oděv tvůj byl kment a roucho hedbávné, a proměnných barev roucho. Běl a med a olej jídala jsi, a krásná jsi učiněna velmi velice, a šťastnět se vedlo v království,

14. Tak že se rozešla pověst o tobě mezi národy pro krásu tvou; nebo dokonalá byla, pro slávu mou, kterouž jsem byl vložil na tebe, praví Panovník Hospodin.

15. Ale úfals v krásu svou, a smilnilas příčinou pověsti své; nebo jsi pácbala smilství s každým mimo tebe jdoucím. Každý snadně užil krásy tvé.

16. A vzavši z roucha svého, nadělalas sobě výsosti rozličných barev, a pácbalas smilství při nich, jemuž podobné nikdy nepřijde, aniž kdy *potom* bude.

17. Nad to, vzavši přípravy ozdoby své z zlata mého a stříbra mého, kteréž jsem byl dal, nadělalas sobě obrazů pohlaví mužského, a smilnilas s nimi.

18. Vzalas také roucha svá krumpovaná, a přiodilas je, olej můj i kadidlo mé kladlas před nimi.

19. Ano i chléb můj, kterýžt jsem byl dal, běl a olej i med, jímž jsem tě krmil, kladlas před nimi u vůni příjemnou, a bylo tak, praví Panovník Hospodin.

20. Bralas i * syny své a dcery své, kte-

rěz jsi mně zplodila, a obětovalas jim k spálení. Cožt se ještě zdálo málo, taková smilství tvá,

^{*2Kral.16,3.}

21. Žes i syny mé zabijela a dávalas je, aby je provodili jim?

22. K tomu ve všech ohavnostech svých a smilstvích svých nerozpomenulas se na dny mladosti své, když jsi byla nahá * a odkrytá, kn potlačení vydaná ve krvi své.

^{*v.6.7.}

23. Ale stalo se přes všecku tuto nešlechtnost tvou, (běda, běda tobě,) praví Panovník Hospodin,

24. Že jsi vystavěla sobě i vysoké místo, a vzdělalas sobě výsost v každé ulici.

25. Při všelikém rozcestí udělalas výsost svou, a zohavilas krásu svou, roztahnjíc nohy své každému tudy jdoucímu, a příliš jsi smilnila.

26. Nebo smilnila jsi s syny Egyptskými, sousedy svými velikého těla, a příliš jsi smilnila, abys mne k lůžvu popouzela.

27. Protož aj, vztáhl jsem ruku svou na tebe, a njal jsem vyměřeného pokrmu tvého, a vydal jsem tě k libosti nenávidících tě deér Filistinských, kteréžto styděly se za cestu tvou nešlechtnou.

28. Smilnilas též s syny Assyrskými, proto že jsi nemohla nasytiti se, a smilnivši s nimi, aniž jsi tak se nasýtala.

29. A tak příliš jsi smilnila v zemi Kananejské s Kaldejskými, a aniž jsi tak se nasýtala.

30. Jakt jest známé srdce tvé, praví Panovník Hospodin, poněvadž se dopouštíš všech těchto skutků ženy nevěstky přenestydaté,

31. Stavěje sobě vysoké místo na rozcestí všelike silnice, a výsost sobě stroje i v každé ulici. Nýbrž pohrdaje darem, nejsi ani jako nevěstka,

32. A žena cizoložná, kteráž místo muže svého povoluje cizím.

33. Všechněm * nevěstkám dávají mzdu, ale ty dávalas mzdu svou všechněm frejřím svým, a darovalas je, aby veházeli k tobě odevšad pro smilství tvá.

^{*1Mojz.33,16. 5Mojz.23,18.}

34. A tak jest při tobě naproti obyčejí těch žen při smilstvích tvých, poněvadž tě k smilství nehledají, nýbrž ty dáváš dary, a ne tobě dar dáván bývá. A toť jest naopak.

35. Protož ó nevěstko, slyš slovo Hospodinovo:

36. Takto praví Panovník Hospodin: Proto že vylita jest mrzkost tvá, a odkryvána byla nahota tvá při smilstvích tvých s frejřii tvými, a se všemi ukrytými bohy ohavností tvých, též pro krev synů tvých, kteréž jsi dala jim:

37. Proto aj, já shromáždím všecky frejře tvé, s nimiž jsi obeovala, a všechny, kteréž jsi milovala, se všechněmi, jichž jsi nenáviděla, a shromáždě je proti tobě odevšad, odkryji nahotu tvou před nimi, aby viděli všecku nahotu tvou.

38. A budu tě * souditi soudem cizoložnic, a těch, kteříž krev vylévají, a oddám tě k smrti, kteráž přijde na tě z prehlivosti a horlení.

^{*k.23,24.}

39. Nebo vydám tě v ruku jejich. I rozboří vysoké místo tvé, a rozválejí výsosti tvé, a svlekouce tě z roucha tvého, poberou přípravy ozdoby tvé, a nechají tě nahé a odkryté.

40. I přivedou proti tobě shromáždění, a * nházejí tě kamením, a probodnou tě meči svými.

^{*k.23,17.}

41. Popálí * také domy tvé ohněm, a vykonají na tobě pomstu před očima žen mnohých, a tak přítrž učiním tvému smilství, a aniž budeš dávatí daru více.

^{*2Kral.25,9.}

42. A tak odpočineš sobě lůžvu můj na tobě, a horlení mé odejde od tebe, abych upokojil se a nehněval se více,

43. Proto žes se nerozpomenula na dny mladosti své, ale postavovalas se proti mně ve všem tom. Aj hle, já také * cestu tvou na hlavu tvou obrátil jsem, praví Panovník Hospodin, tak že nebudeš páchatí nešlechtností, ani kterých ohavností svých.

^{*k.9,10; 11,21.}

44. Aj, kdožkoli užívá přísloví, o tobě užive přísloví, řka: Jakáž matka, *takáž* deera její.

45. Deera matky své jsi, té, kteráž sobě zošklivila muže svého a dítky své, a sestra obou sestr svých jsi, kteréž zošklivily sobě muže své a dítky své. Matka * vaše jest Hetejská, a otec váš Amorejský.

^{*v.3.}

46. Sestra * pak tvá starší, kteráž sedí po levici tvé, jest Samari a deery její, a sestra tvá mladší, kteráž sedí po pravici tvé, jest Sodoma a deery její.

^{*k.23,1 násl.}

47. Nýbrž aniž jsi po cestách jejich chodila, ani podlé ohavnosti jejich činila, zošklivivši sobě jako věc špatnou, pročež * pokazilas se více než ony na všech cestách svých. ^{*k.23,11.}

48. Žítv jsem já, praví Panovník Hospodin, že * Sodoma sestra tvá i dcery její nečinily, jako jsi ty činila s decerami svými. ^{*1Mojš.13,13.}

49. Aj, tatof byla nepravost * Sodomy sestry tvé: Pýcha, sytost chleba a hojnost pokoje. To ona majie i dcery její, ruky však chudého a nuzného neposilňovala. ^{*1Mojš.18,20.}

50. Ale pozdvihše se, páchaly ohavnost přede mnou; protož sklídlil jsem je, jakž mi se vidělo.

51. Samaři * také ani polovice lříchů tvých nenahřešila. Nebo jsi rozhojnila ohavnosti své nad ně, a tak † jsi spravedlivější býti ukázala sestry své všemi ohavnostmi svými, kteréž jsi páchala. ^{*2Kráł.17,7 násl. †Ezech.23,11.}

52. Nesíš i ty také potupu svou, kterouž jsi přisoudila sestřám svým, pro lřichy své, kteréž jsi ohavně páchala více než ony. Spravedlivější byly než ty. I ty, pravím, styd se, a nes potupu svou, poněvadž spravedlivější býti ukazuješ sestry své.

53. Přivedu-li zase zajaté jejich, totiž zajaté Sodomy a deer jejich, též zajaté Samaři a deer jejich, takéť zajetí zajatých tvých u prostřed nich,

54. Proto, abys musila nésti potupu svou a hanbiti se za všecko, což jsi páchala, jsuc jejich potěšením.

55. Jestližeť sestry tvé, Sodoma a dcery její, navrátí se k prvnímu způsobu svému, též Samaři a dcery její navrátí-li se k prvnímu způsobu svému: i ty také s decerami svými navrátíte se k prvnímu způsobu svému.

56. Poněvadž nebyla Sodoma sestra tvá pověstí v ústech tvých v den zvýšení tvého,

57. Prvé než zjevena byla zlost tvá, jako za času útržky od deer Syrských a všech, kteréž jsou vůkol nich, deer Filistinských, kteréž tě hubily se všech stran:

58. Nešlechtnost svou a ohavnosti své poneseš, praví Hospodin.

59. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Tak učiním tobě, jakž jsi učinila,

když jsi pohrdla přísahou, a zrušila smlouvu.

60. A však rozpomenu se na smlouvu svou s tebou ve * dnech mladosti tvé, potvrdím, pravím, tobě smlouvy věčné. ^{*Ozeáš.2,15.}

61. I * rozpomeneš se na cesty své, a hanbiti se budeš, když přijmeš sestry své starší, nežli jsi ty, i mladší, nežli jsi ty, a dám je tobě za dcery, ale ne podlé smlouvy tvé. ^{*k.20,43;36,31.}

62. A tak utvrdím smlouvu svou s tebou, i zviš, že já jsem Hospodin,

63. Abys se rozpomenula a styděla, a nemohla více úst otevřítí pro hanbu svou, když tě očistím ode všeho, což jsi činila, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XVII.

Proroctví o zajetí Sedechiáše a žalostném království Judského vyvrácení, z přičinuy zprotitven se Nabuchodonozorovi, 22. a zaslíbení o ostatcích Izraelských.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, vydej pohádku, a předlož podobenství o domu Izraelském,

3. A rei: Takto praví Panovník Hospodin: Orlice veliká, velikých křidel a dlouhých brků, plná peří, strakatá, přiletěvši na Libán, vzala vřeh cedru.

4. Vřeh mladistvých ratolestí jeho ulomila, a přenesla jej do země kupecké; v městě kupeckém položila jej.

5. Potom vzavši z semene té země, vsadila je v poli úrodném, a vsadila je velmi opatrně při vodách mnohých.

6. Kteréžto bylo by vzešlo, a * bylo by révem bujným, jakžkoli nízké postavy, a byly by patřily ratolesti jeho k ní, a kořenové jeho poddání byli by ji, a tak bylo by kmenem vinným, kterýž by vydal byl ratolesti, a vypustil rozvodny. ^{*Zalm.80,9 násl.}

7. Ale byla orlice jedna veliká velikých křidel a vypeřená, a aj, ten kmen vinný připjal kořeny své k ní, a ratolesti své vztáhl k ní, aby svlažovala jej z brázd štípení svého,

8. Ješto v poli dobrém, při vodách mnohých štípen byl, aby vypustil ratolesti, a nesl ovoce, a byl kmenem slavným.

9. Rei: Takto praví Panovník Hospodin: Zdaliž se podaří? Zdaliž kořenů jeho nevytrhá, a ovoce jeho neotrhá a neusuší? Zdaž všech ratolestí vyrost-

lých z něho neusuší? Zdalíž s velikou silou a s mnohým lidem nevyhladi ho z kořenů jeho?

10. Aj, jakžkoli štípen, zdalíž se podaří? Zdalíž, jakž se ho dotkne vítr východní, do konce neusehne? Při brázdách, při nichž se ujal, zdaž neusehne?

11. Za tím stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

12. Rei nyní domu zpurnému: Nevíte-liž, co je toto? Rei: Aj, * přitáhl král Babylonský do Jeruzaléma, a vzal krále jeho i knížata jeho, a zavedl je s sebou do Babylona. *2Kra1.24,10.15.

13. Vzál také z semene královského, a učiniv s ním smlouvu, přísahou jej zavázal, a silné země té pobral,

14. Aby bylo království snižené, proto aby se nepozdvihovalo, aby ostříhaje smlouvy jeho, tak stálo.

15. Ale zprotivil se jemu, poslav posly své do Egypta, aby jemu podal koni a lidu mnohého. Zdaž se mu to podaří? Zdaž pomsty ujde ten, kdož tak činí? Ten kdož ruší smlouvu, zdalíž pomsty ujde?

16. Žítv * jsem já, praví Panovník Hospodin, že v místě krále toho, kterýž jej králem učinil, jehož přísahou pohrdl, a jehož smlouvu zrušil, a něho v Babyloně umře. *Jer.32,5; 34,5.

17. Aniž mu Farao s vojskem velikým a s zástupem mnohým co napomůže v boji, když vysype násyp, a vzdělá šance, aby zahubil množství lidí,

18. Poněvadž pohrdl přísahou, zrušiv smlouvu. Neb aj, podal ruky své, a však všecko toto činí. Neujdeť pomsty.

19. Protož takto praví Panovník Hospodin: Žítv jsem já, že přísahu svou, kterouž pohrdl, a smlouvu svou, kterouž zrušil, jistotně obrátím * na hlavu jeho. *k.9,10; 11,21.

20. Nebo * roztáhnou na něj síť svou, a polapen bude do vrše mé, i zavedu jej do Babylona, a souditi se s ním budu tam pro přestoupení jeho, kteréhož se dopustil proti mně. *k.12,13; 32,3.

21. Všiekni též, kteříž ntekli od něho se všemi honůy jeho, od * meče padnou, ostatní pak na všecky strany rozprostříni budou. I zvíte, že já Hospodin mluvil jsem. *k.12,14.

22. Takto praví Panovník Hospodin: A však vezmu z vrchu cedru toho vysokého a vsadím, z vrchu * mladistvých

ratolestí jeho o mladou větvíčku ulomím, a štípím na hoře vysoké a vyvýšené. *Iza1.11,1; 53,2.

23. Na hoře vysoké Izraelské štípím ji, i vypustí ratolesti, a ponese ovoce, a tak učiněna bude cedrem slavným, a bude bydliti pod ním * všeliké ptactvo; všecko, což křídla má, v stínu ratolesti jeho bydliti bude. *Dan.4,9.

24. A tak zvědi všecka dříví polní, že já Hospodin * snížil jsem dřevo vysoké, a povýšil jsem dřeva nízkého; usušil jsem strom zelený, a způsobil to, aby zkvetl strom suchý. Já Hospodin mluvil jsem to i učiním. *Mat.23,12.

KAPITOLA XVIII.

Proti bezbožným lidu Judského nářkům Bůh soudů svých spravedlivých mocně zastává, 30. a ku pokání napomíná.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Což jest vám, že užíváte přísloví tohoto o zemi Izraelské, říkajíc: Otcové jedli * hrozn trpký, a zubové synů laskominy mají? *Jer.31,29.

3. Žítv jsem já, praví Panovník Hospodin, že nebudete moji více užívati přísloví tohoto v Izraeli.

4. Aj, všecky duše mé jsou, jakož duše otcova, tak i duše synova mé jsou. Duše, * kteráž hřeší, ta umře. *Jer.31,30.

5. Nebo hyl-li by někdo spravedlivý, a činil by soud a spravedlnost;

6. Na horách by nejídal, a oči svých nepozdvihoval k ukydaným bohům domu Izraelského, a manželky bližního svého by nepoškrvnil, a k ženě pro nečistotu oddělené nepřistoupil;

7. Kterýž by * žádného neutiskal, základ dlužníku svému by navracoval, cizího mocí nebral, † ehleba svého by lačnému udílel, a nabého přídíval rouchem; *Zalm.15,1 násl. †Mat.25,35.

8. Na lievu by nedával, a úroku nebral, od nepravosti ruku svou by odvracoval, soud pravý mezi jedním i druhým by činil;

9. V * ustanoveních mých by chodil, a soudů mých ostříhal, čině, což pravého jest: spravedlivý ten jistě žet živ bude, praví Panovník Hospodin. *k.37,24.

10. Zplodil-li by pak syna lotra, prolevače krve, kterýž by čímkoli z těch věcí škodil bratru,

11. Onoho pak všeho nečinil by, ano-

brž i na horách by jidal, a ženy bližního svého by poškrvnil;

12. Chudého a nuzného by utiskl, cizí věci moci vzal, základu by nenavrátil, a k ukydaným bohům oči svých by pozdvíhoval, ohavnost provodil,

13. Na * lichvu by dával, a úrok bral: zdaž bude živ? Nebude živ. Poněvadž všecky ohavnosti tyto činil, jistotně umře, krev jeho přijde na něj. *k.22,12.

14. A aj, zplodil-li by syna, kterýž by spatřil všecky hříchy otce svého, kterýž činil, a vida, nečinil by tak;

15. Na horách by nejídal, a oči svých nepozdvíhoval k ukydaným bohům domu Izraelského, manželky bližního svého by nepoškrvnil,

16. A aniž by koho utiskal, základu by nezadržoval, cizího moci nebral, chleba svého lačnému by udílel, a nahého rouchem by přiodil;

17. Od chudého by zdržel ruku svou, lichvy a úroku by nebral, soudy mé činil, v ustanoveních mých by chodil: teď neumře pro nepravost otce svého, jistě živ bude.

18. Otec pak jeho, proto že se bezprávi dopouštěl, cizí věci bratru moci bral, a to, což není dobré, činil u prostřed lidu svého: protož aj, umře pro nepravost svou.

19. Ale říkáte: Jak by to bylo? Zdaž nenese syn nepravosti otcovy? Když syn činí soud a spravedlnost, všech ustanovení mých ostříhá a činí je, jistě žef živ bude.

20. Duše, * kteráž hřeší, ta umře. Syn neponese nepravosti otcovy, aniž otec ponese nepravosti synovy; spravedlnost spravedlivého při něm zůstane, též bezbožnost bezbožného na něj připadne.

*5 Mojž.24,16.

21. Pakli by se bezbožný odvrátil ode všech hříchů svých, kteréž činil, a ostříhal by všech ustanovení mých, a činil by soud a spravedlnost, jistě živ bude a neumře.

22. Žádná přestoupení jeho, jichž se dopustil, nebudou jemu připomínána; v spravedlnosti své, kterouž by činil, živ bude.

23. Zdaliž * jakou líbost mám, když umírá bezbožný? dí Panovník Hospodin. Zdali ne raději když se odvrací od cest svých, aby živ byl? *k.33,11.

24. Pakli by se * odvrátil spravedlivý

od spravedlnosti své, a činil by nepravost, čině podlé všech ohavností, kteréž činí bezbožný, takový-liž by živ byl? Na žádné spravedlnosti jeho, kteréž činil, nebude pamatováno. Pro přestoupení své, jehož se dopouštěl, a pro hřích svůj, kterýž páchal, pro tyť věci umře.

*k.3,20.

25. Že pak říkáte: * Není pravá cesta Páně, poslyštež nyní, ó dome Izraelský: Zdali má cesta není pravá? Zdali nejsou cesty vaše nepravé? *k.33,20.

26. Když by se odvrátil spravedlivý od spravedlnosti své, a čině nepravost, v tom by umřel, pro nepravost svou, kterouž činil, umře.

27. A když by se odvrátil bezbožný od bezbožnosti své, kterouž činil, a činil by soud a spravedlnost, teď duši svou zachová při životu.

28. Nebo prohlédl, a odvrátil se ode všech přestoupení svých, jichž se dopouštěl; jistě žef živ bude a neumře.

29. A však vždy říká dům Izraelský: Není * pravá cesta Páně. Zdali mé cesty nepravé jsou, ó dome Izraelský? Zdaliž nejsou cesty vaše nepravé? *k.33,20.

30. A protož každého z vás podlé cest jeho souditi budu, ó dome Izraelský, dí Panovník Hospodin. * Navrattež se a odvrátte ode všech přestoupení svých, aby vám nebyla k úrazu nepravost.

*k.33,11. Izai.55,7.

31. Odvrzte od sebe všechna přestoupení vaše, jichž jste se dopouštěli, a učinite sobě * srdce nové a ducha nového. I pročež mřete, ó dome Izraelský?

*k.11,19. Zalm.51,12.

32. Však nemám líbosti v smrti toho, jenž umírá, dí Panovník Hospodin. Obraťte se tedy, a živi buďte.

KAPITOLA XIX.

Nařikání nad Joachazem a Joakimem králi Judskými, sebe i království na zkázu přivodivcími. 10. Též ukázaní předešlé slávy království Judského i zkázy jeho.

Ty pak vydej se v nařikání nad knížaty Izraelskými,

2. A rei: Co byla matka tvá? Lvice mezi lvy odpočívající, a u prostřed dravých lvů vychovávala lvičátka svá.

3. A když odchovala jedno z lvičat svých, udělal se z něho dravý lev, tak že naučiv se bráti loupeže, žrával lidi.

4. To když uslyšeli národové, v jámě jejich polapen jest, a doveden v řetězích do země Egyptské.

5. To vidue *lvíce*, že očekávaná zlynula ji naděje její, vzavši jedno z lvičat svých, učinila z něho silného lva;

6. Kterýž ustavičně chodě mezi lvy, ndělal se dravým lvem, a naučiv se bráti loupeže, žrával lidi.

7. Pobořil i pusté paláce jejich, a města jejich v poušť uvedl, tak že zpusťla země, i což v ní bylo, od hlasu řvání jeho.

8. I polékli na něj národové z okolních krajín, a rozestřeli na něj tenata svá, a do jámy jejich lapen jest.

9. I dali jej do klece v řetězech, * a dopravili ho k králi Babylonskému, a uvedli jej do vězení nejtěžšího, aby nebyl slychán hlas jeho více po horách Izraelských. ^{*2Par.36,6.}

10. Matka tvá v čas pokoje tvého jako * vinný kmen při vodách štipený; plodistvý a rozkladitý byl pro hojnost vod. ^{*Zalm.80,9 násl.}

11. A měl pruty moené k berlám panovníků, zrůst pak jeho vyvýšil se nad prostředek hustého větroví, tak že patrný byl pro svou vysokost a pro množství ratolestí svých.

12. Ale vytržen jsa v prehlivosti, na zemi povržen jest, a vítr východní usušil ovoce jeho; vylomily se a usehly ratolesti silné jeho, oheň sežral je.

13. A nyní štipen jest na poušti, v zemi vyprahlé a žiznivé.

14. Nadto vyšed oheň z prutu ratolesti jeho, sežral ovoce jeho, tak že není na něm prutu moeného k berle panovníka. Tot jest nařikání, a budeť v nařikání.

KAPITOLA XX.

Báň starší Judské z neupřimnosti obviňuje, 5. dobrodínf svá jim učiněná i hřechy jejich připomíná, 33. trestáním broží, uzavřeníem z Babylona lidu zaslubuje, 45. a zkažení země Judské předpovídá.

Tedy stalo se léta sedmého, a dne desátého, pátého měsíce, přišli * někteří z starších Izraelských raditi se s Hospodinem, a posadili se přede mnou. ^{*k.14,1.}

2. Tehdy stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucei:

3. Synu člověčí, mluv k starším Izraelským a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Zdali, abyste se se mnou radili, vy přicházíte? Živ jsem já, že vy se neradíte se mnou, di Panovník Hospodin.

4. Zdali jieh zastávati budeš? Zdali za-

stávati budeš, synu člověčí? Oznam jim ohavnosti oteů jejich,

5. A rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: V ten den, v kterýž jsem zvolil Izraele, * zdvihl jsem ruku svou semeni domu Jákobova, a v známost jsem se uvedl jim v zemi Egyptské; zdvihl jsem jim ruku svou, řka: Já jsem Hospodin Bůh váš. ^{*2Moj.6,8.}

6. V ten den zdvihl jsem jim ruku svou, že je vyvedu z země Egyptské do země, kterouž jsem jim oblédl, * tekoucí mlékem a strdí, jenž jest okrasa všech jiných zemi. ^{*v.15. 2Moj.3,8,17.}

7. A řekl jsem jim: * Jeden každý ohavnosti očí svých zavrzte, a ukydanými bohy Egyptskými se nepoškrvňujte, nebo já jsem Hospodin Bůh váš. ^{*2Moj.23,24; 34,13. Joz.21,14,23.}

8. Ale zpurně se postavovali proti mně, aniž mne ehtěli slyšeti, aniž kdo ohavnosti očí svých zavrhl, a ukydaných bohů Egyptských nezanechal. Protož jsem řekl: Vyleji prehlivost svou na ně, a vyplním huňv svůj na nich u prostřed země Egyptské.

9. A však učinil jsem pro jméno své, aby nebylo zlehčeno před očima těch národů, mezi nimiž byli, před jejichž očima jsem se jim v známost uvedl, že je choi vyvesti z země Egyptské.

10. Takž jsem je vyvedl z země Egyptské, a přivedl jsem je na poušť,

11. A * dal jsem jim ustanoveni svá, a soudy své v známost jsem jim uvedl, ješto ř činil-li by je kdo, jisté že by živ byl skrze ně. ^{*2Moj.15,26. 43Moj.18,5.}

12. Nadto i * soboty své vydal jsem jim, aby byly na znamení mezi mnou a mezi nimi, aby znali, že já Hospodin jsem posvětitel jejich. ^{*2Moj.20,8.}

13. Ale dům Izraelský zpurně se postavovali proti mně na poušti, v ustanoveních mých neehodili, a soudy mými pohrdli, ješto činil-li by je kdo, jisté že by živ byl skrze ně; též soboty mé poškrvnili náramně. Pročež jsem řekl: Že vyleji prehlivost svou na ně na poušti, abych je docela vyhladil.

14. Ale učinil jsem * pro jméno své, aby nebylo zlehčeno před očima těch národů, před jejichž očima jsem je vyvedl. ^{*1Moj.14,15 násl.}

15. A však i já také * přísáhl jsem jim na té poušti, že jieh nevedu do země, kterouž jsem byl dal, tekoucí mlékem

a strdí, jenž jest okrasa všech jiných zemí,
*4 Mojz.14,30; 26,65; 32,10,11.

16. Proto že soudy mými pohrdli, a v ustanoveních mécli nechodili, a soboty mé poškvrnili, a že za ukýdanými bohy jejich srdce jejich chodí.

17. Však * odpustilo jim oko mé, tak že jsem jich nezahladil, a neučinil jim konce na poušti.
*k.5,11.

18. A řekl jsem synům jejich na též poušti: V ustanoveních otců svých nechodte, a soudů jejich neostříhejte, a ukýdanými bohy jejich se nepoškvrňujte.

19. Já jsem Hospodin Bůh váš, v ustanoveních mých chodte, a soudů mých ostříhejte, a činite je.

20. Též * soboty mé svěťte, i budou na znamení mezi mnou a vámi, aby známé bylo, že já jsem Hospodin Bůh váš.
*2 Mojz.20,8 násl.

21. Ale zpurně se měli ke mně ti synové, v ustanoveních mých nechodili, a soudů mých nešetřili, aby je čínili, (ješto čínili by je kdo, jistě že by živ byl skrze ně,) i soboty mé poškvrnili. I řekl jsem: Že vyleji prehlivost svou na ně, abych vyplnil hněv svůj na nich na té poušti.

22. Ale odvrátil jsem zase ruku svou; což jsem učinil pro jméno své, aby nebylo zlehčeno před očima těch národů, před jejichž očima jsem je vyvedl.

23. Také i těm přísáhl jsem na poušti, že je * rozptýlím mezi pohany, a že je rozženu po krajinách,
*k.22,15.

24. Proto že soudů mých nečinili, a ustanoveními mými pohrdli, a soboty mé poškvrnili, a že k ukýdaným bohům otců svých zření měli.

25. Pročež já také * dal jsem jim ustanovení nedobrá, a soudy, skrze něž nebudou živi.
*2 Tes.2,10,11.

26. A poškvrnil jsem jich s jejich dary, (proto že provodili všecko, což otvírá život,) abych je zkazil, aby poznali, že já jsem Hospodin.

27. Protož mluv k domu Izraelskému, synu člověčí, a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Ještě i tímto rouhali se mi otcové vaši, dopouštějíte se proti mně přestoupení,

28. Že, když jsem je uvedl do země, o kteréž jsem přísáhl, že jim ji dám, kdež spatřili který pahrbek vysoký, a neb které dřevo husté, hned tu oběto-

vali oběti své, a tu dávali popouzející dary své, tu kladli i vůni svou příjemnou, a tu obětovali mokré oběti své.

29. A ačkoli jsem říkal jim: Což jest ta výsost, kamž vy chodíváte? ale ona slove výsosti až do tohoto dne.

30. Protož rei domu Izraelskému: Takto praví Panovník Hospodin: Ceston-liž otců vašich vy se máte poškvrňovati, a s ohavnostmi jejich máte smilniti?

31. Též přinášíte dary své, vodíce syny * své skrze oheň, máte-liž se poškvrňovati při všech ukýdaných bozích vašich až do tohoto dne, a ode mne vždy rady hledati, ó dome Izraelský? Živ jsem já, di Panovník Hospodin, že vy se nebudete mne více raditi.
*2 Král.16,3; 17,17.

32. To pak, což jste sobě v myslí uložili, nikoli se nestane, že říkáte: Budeme jako jimi národové, jako čeledi jiných zemí, sloužíce dřevu a kameni.

33. Živ jsem já, praví Panovník Hospodin, že rukou silnou a ramenem vztaženým, a prehlivostí vylitou kralovati budu nad vámi.

34. Vyvedu vás zajisté z národů, a shromáždím vás z země, do nichž jste rozptýleni, rukou silnou a ramenem vztaženým, i prehlivostí vylitou.

35. A vodě vás po poušti těch národů, souditi se budu s vámi tam tváří v tvář.

36. Tak jako jsem se * soudil s otcí vašimi na poušti země Egyptské, tak se budu souditi s vámi, praví Panovník Hospodin.
*4 Mojz.14,22,23.

37. A proženu vás pod hůl, abych vás uvedl do závazku smlonvy.

38. Ale ty, jenž se mi zprotivili a zpronevěřili, vymísím z vás; z země, v níž pohostinu jsou, vyvedu je, do země však Izraelské nevejdu. I zvíte, že já jsem Hospodin.

39. Vy tedy, ó dome Izraelský, takto praví Panovník Hospodin: Jdětež, služte každý ukýdaným bohům svým i napotom, poněvadž neposloucháte mne, a jména mého svatého nepoškvrňujete více dary svými, a ukýdanými bohy svými.

40. Nebo na hoře mé svaté, na * hoře vysoké Izraelské, di Panovník Hospodin, tam mi sloužiti budou všecken dům Izraelský, což jich koli bude v té zemi. Tam je laskavě přijmu, a tam vyhledávati budu od vás oběti vzhůru pozdvi-

žení i prvotin darů vašich, se všemi svatými věcmi vašimi. ^{*Zalm.15.1.}

41. S vůní libou laskavě vás přijmu, když vás vyvedu z národů, a shromáždím vás z těch zemí, do nichž jste rozptýlení byli, a tak posvěcen budu v vás před očima těch národů.

42. I poznáte, že já jsem Hospodin, když vás uvedu do země Izraelské, do země té, o kteréž jsem přísáhl, že jí dám oteům vašim.

43. A tu se rozpomenete na cesty své a na všechny činy své, jimiž jste se poškrvňovali, tak že sami se býti hodné ošklivostí uznáte, pro všechny nešlechtnosti vaše, kteréž jste činili.

44. Tu poznáte, že já jsem Hospodin, když vám to učiním pro jméno své, ne podle cest vašich zlých, ani podle činů vašich porušených, dome Izraelský, praví Panovník Hospodin.

45. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

46. Synu člověči, obrať tvář svou k straně polední, a vypusť jako rosu na poledne, a prorokuj proti lesu toho pole, kteréž jest na poledne.

47. A rei lesu polednímu: Slyš slovo Hospodinovo: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já * zanitím v tobě oheň, kterýž sežere v tobě každé dřevo zelené i každé dřevo suché; nezhasneť plamen přeprudký, a budou jim opáleny všechny tváře od poledne až na půlnoci. ^{*Jer.17.27.}

48. I * uzří všeliké tělo, že jsem já Hospodin zapálil jej; nezhasneť. ^{*Izai.40.5.}

49. I řekl jsem: Ach, Panovnice Hospodine, oni mi říkají: Však tento v přísloví nám toliko mluví.

KAPITOLA XXI.

Proroctví jakož o brnění pobušení země Judské skrze krále Babylonského, 25. a o svržení krále Sedechiáše z království, 28. tak též o podobné pomstě proti Ammonitickým.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověči, * obrať tvář svou k Jeruzalému, a vypusť jako rosu proti místům svatým, a prorokuj proti zemi Izraelské. ^{*k.20.46.}

3. A rei zemi Izraelské: Takto praví Hospodin: Aj, já jsem proti tobě, a vytáhnou meč svůj z pošvy jeho, a vypléním z tebe spravedlivého i bezbožného.

4. Proto, abych vyplénil z tebe spra-

vedlivého i bezbožného, proto vyjde meč můj z pošvy své proti všelikému tělu, od poledne až na půlnoci.

5. I zvíť * všeliké tělo, že jsem já Hospodin vytáhl meč svůj z pošvy jeho; nenavrátíš se zase více. ^{*Izai.49.26.}

6. Ty pak synu člověči, vzdychej, jako bys zlámaná měl bedra, a to s hořekováním vzdychej před očima jejich.

7. I stane se, žeť řeknou: Nad čím ty vzdycheáš? Tedy řekneš: Nad pověsti, kteráž přichází, k níž rozplyne se každé srdce, a každé ruce klesnou, a všeliký duch skormoutí se, a každá kolena rozplynou se jako voda. Aj, přichází a děje se, praví Panovník Hospodin.

8. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

9. Synu člověči, prorokuj a rei: Takto praví Hospodin: Rei: * Meč, meč nabroušen, také i vyčištěn jest. ^{*k.32.10.20.}

10. Aby zabíjel k zabítí oddané, nabroušen jest; aby se blyštěl, vyčištěn jest. Radovati-liž se budeme, když prut syna mého pohrdá každým dřevem?

11. Dalť jej vyčistiti, aby v ruku vzat byl; jesti nabroušený meč, jest i vyčištěný, aby dán byl do ruky mordujícího.

12. Křič a kvěl, synu člověči, proto že ten bude proti lidu mému, tentýž proti všechněm knížatům Izraelským; uvržení budou na meč s lidem mým, protože bí se v bedra.

13. Když jsem je * trestával, co bylo? Nemám-liž metly hubici již přičinití? dí Hospodin zástupů. ^{*Izai.9.13.}

14. Ty tedy synu člověči, prorokuj a tleskej rukama; nebo po druhé i po třetí přijde meč, meč mordujících, ten meč mordujících bez litosti, pronikajícíeh i do pokojů jejich.

15. Tak aby se rozplynulo srdce, a rozmnoženi byli úrazové, v každé bráně jejich postavím ostří meče. Ach, vyčištěn jest, aby se blyštěl, zaostřen, aby zabíjel.

16. Shlukni se a pusť se na pravo i na levo, kamžkoli a načkoli se tobě nahodí.

17. I jáť také tleskati budu rukama svýma, a doložím prehlivost svou. Já Hospodin mluvím jsem.

18. V tom stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

19. Ty pak synu člověči, předlož sobě dvě cesty, kudy by jiti měl meč krále

Babylonského. Z země jedné ať vycházejí obě dvě, a na rozcestí vyber tu k městu, tu vyber.

20. Ukaž cestu, kudy by jíti měl meč, k Rabbat-li synů Ammon, čili k Judstvu, na Jeruzalémské pevnosti,

21. Proto že stane král Babylonský na rozcestí, na počátku dvou cest, obíraje se s hádáním, vyčistí střely, doptávají se bude modl, hleděti bude do jater.

22. Po pravé ruce jeho hádání ukáže Jeruzalém, aby sšikoval hejtmány, kteříž by ponoukali k mordování, a pozdvihovali hlasu s prokřikováním, aby přistavili * berany válečné proti branám, aby vysypán byl násyp, a vzdělání byli šancové. *k.23,24.

23. I budou to míti za hádání marné před očima svýma ti, jenž se zavázali přísahami; a toť přivede na paměť nepravost, kterouž by popadeni byli.

24. Protož takto praví Panovník Hospodin: Proto že ku paměti přivodíte nepravost svou, a odkrývá se nevěra vaše, tak že jsou patrní hříchové vaši ve všech činech vašich, proto že na paměť přicházíte, rukou tou popadeni budete.

25. Ty pak nečistý bezbožníče, kníže Izraelské, jehož den přichází, a čas skonání nepravosti,

26. Takto praví Panovník Hospodin: Sejmi tu čepici, a svrz tu korunu, kteráž nikdy již taková nebude; toho, kterýž na snížení přišel, povyš, a vyvýšeného poniž.

27. Zmotanou, zmotanou, zmotanou učiním ji, (čehož prvé nebyvalo,) až přijde ten, jenž má právo, kteréhož jsem jemu dal. *Luk.1,32,33.

28. Ty pak synu člověčí, prorokuj a rei: Takto praví Panovník Hospodin o synech Ammon, i o pohanění jejich, rei, pravím: Meč, meč dobyt jest, k zabíjení vyčistěn jest, aby hubil všecko, a aby se blyštěl.

29. A ačkoli předpovídají tobě marné věci, a hádají tobě lež, aby tě přiložili k hrdlům zbitých bezbožníků, jejichž den přichází a čas skonání nepravosti:

30. Schovej meč do pošvy jeho. Na místě, na kterémž jsi zplozena, v zemi přebývání tvého, budu tě souditi.

31. A vyleji na tě rozhněvání své, ohaněm prehlivosti své na tě dmýchati bu-

du, a dám tě v ruku lidí vzteklych, řemeslníků všecko kazících.

32. Budeš ohni k sežrání, krev tvá bude u prostřed země, nebudeš připomínána; neboť jsem já Hospodin mluvil.

KAPITOLA XXII.

Báh brání zastávati Judských, 3. a poroučí ukazovati hříchy jejich, ano i trestání spravedlivě osvědčovati.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Ty pak synu člověčí, zastával-li bys, zastával-liž bys toho města vražedného? Raději mu * oznam všechny ohavnosti jeho, *k.16,2;20,4.

3. A rei: Takto praví Panovník Hospodin: Přichází čas města toho, jenž prolévá * krev u prostřed sebe, a dělá ukýdané bohy proti sobě, aby se poškvřňovalo. *Mat.23,37.

4. Ty krví svou, kterouž jsi prolilo, zavinivíš, a ukýdanými bohy svými, jichž jsi nadělalo, sebe poškvřnivší, to jsi způsobilo, že se přiblížili dnové tvoji, a přišlo jsi k letům svým. Protož vydám tě v pohanění národům, a ku posměchu všechněm zemím.

5. Blízké i daleké od tebe budou se tobě posmívati, ó zlopověstné a různice plné.

6. Aj, knížata Izraelská jeden každý vši sílu na to se vydali, aby krev v tobě prolévati.

7. Otec i matku zlehčují v tobě, * pohostinnému činí nátisk u prostřed tebe, sirotka a vdovu utiskují v tobě.

*Zalm.94,5,6.

8. Svatými věcmi * mými zhrdáš, a sobot mých poškvřňuješ. *v.26.

9. Utrhací jsou v tobě, aby prolévati krev, a na horách jídají v tobě; nešlechťnost páši u prostřed tebe.

10. Nahotu * otec syn odkrývá v tobě, a nečisté v * oddělení ponižují v tobě.

*3 Mojz.18,7. †Ezech.18,6.

11. Jiný * pak s ženou bližního svého páše ohavnost, a jiný s nevěstou svou poškvřňuje se nešlechťností, a jiný sestry své, dcery otce svého, ponižuje v tobě. *k.33,26. Jer.5,8.

12. Dar berou v tobě, aby krev prolili; liehu * a úrok béřeš, a zisku hledáš s útiskem bližního svého, na mne se pak zapomínáš, di Panovník Hospodin.

*v.25. k.18,13. 3Mojz.25,36.

13. Protož aj, já tleskl jsem rukama svýma nad ziskem tvým, jehož dobýváš,

i nad tou krví, kteráž byla u prostřed tebe.

14. Zdali ostoji srdce tvé? Zdaž odolají ruce tvé dnům, v nichž já budu zacházeti s tebou? Já * Hospodin mluvil jsem i učiním. *k.17,21.

15. Nebo rozptýlím tě mezi pohany, a rozženu tě po krajinách, a do konce vyprázdním nečistotu tvou z tebe.

16. A zavrženo jsne před očima pohanů, poznáš, že já jsem Hospodin.

17. Potom stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

18. Synu člověčí, obrátili se mi dům Izraelský v trůsku, všickni napořád jsou měď, cín, železo a olovo u prostřed peci, trůsky stříbra jsou.

19. Pročež takto praví Panovník Hospodin: Proto že jste vy všickni obrátili se v trůsky, protož aj, já shromáždím vás do Jeruzaléma.

20. Jakž se shromažďuje stříbro a měď, železo, olovo i cín do prostřed peci, k rozdmýchání ohně vůkol něho a k rozpouštění: tak shromáždím v huňvě a v prehlivosti své, a slože, rozpouštětí vás budu.

21. Sberu vás, pravím, a rozdmýchám okolo vás oheň prehlivosti své, i rozpustíte se u prostřed města.

22. Jakž se * stříbro rozpouští v peci, tak se rozpustíte u prostřed něho, i zvíťete, že já Hospodin vylii jsem prehlivost svou na vás. *Zach.13,9. Mal.3,3.

23. Ještě stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

24. Synu člověčí, rei: Ty země jsi nečistá, nebudeš deštěm svažena v den rozhněvání.

25. Spiknutí proroků jejich u prostřed ni, jsou podobni lvu řvoucímu, nehvacujícímu loupež, duše žerou, bohatství a věci drahé berou, a činí mnoho vdov u prostřed ni.

26. Kněží * její natahují zákona mého, a svaté věci mé poškrvňují, mezi svatým a poškrvněným rozdilu nečiní, a mezi nečistým a čistým nerozeznávají. Nadto od sobot mých skrývají oči své, tak že zlehčován bývám mezi nimi. *Mich.3,11.

27. Knížata * její u prostřed ni jsou jako vlei nehvacující loupež, vylévajíce krev, hubíce duše, aby sháněli mrzký zisk. *Izai.1 23. Sofon.3,3.

28. Proročí * pak jejich obmítají jim

vápnem ničemným, předpovídají marné věci, a řádají jim lež, říkajíce: Takto praví Panovník Hospodin, ješto Hospodin nemluvil. *k.13,6. †Jer.23,32.

29. Lid této země činí nátisk, a cizí věci mojí béře, ehudému a nuznému ubližují, a * pohostinného ntiskují nespravedlivě. *v.7.

30. Hledaje pak někoho z nich, kterýž by udělal hradbu, a postavil se v mezeře před tvář mou za tuto zemi, abych ji nezkazil, žádného nenaeházím.

31. Protož * vyleji na ně rozhněvání své, ohněm prehlivosti své konec jim učiním, cestu jejich jim na hlavu obrátím, praví Panovník Hospodin. *k.21,31.

KAPITOLA XXIII.

Obvinění lidu Izraelského a Judského z duchovního smilství s pohany, 22. ohlášeni jim pomsty Boží.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, dvě ženy, deery jedné matere byly.

3. Ty smilnily v Egyptě, v mladosti své smilnily. Tam jsou mačkány prsy jejich, tam opiplány prsy panenství jejich.

4. Jména pak jejich: větší Ahola, sestry pak její Aholiba. Tyť jsou byly mé, a * rozplodily syny a deery. Jména, pravím, jejich jsou: Samaři Ahola, Jeruzaléma pak Aholiba. *k.16,16.

5. Ale Ahola maje mne, smilnila a frejů hleděla s milovníky * svými, s Assyrskými blízkými, *k.16,28.

6. Oděnými postavem modrým, s vývodami a knížaty, i všemi napořád mladenci krásnými, a s jezci jezdicími na koních.

7. Vydala se, pravím, v smilství svá s nimi, se všemi nejpřednějšími syny Assyrskými, a se všemi, jimž frejovala, a poškrvnila se všemi nkydanými bohy jejich.

8. A tak smilství svých Egyptských nenechala; nebo ji zléhali v mladosti její, a oni mačkali prsy panenství jejího, a vylii smilství svá na ni.

9. Protož * dal jsem ji v ruku frejřů jejich, v ruku Assyrských, jimž frejovala. *k.16,37.

10. Oniť jsou odkryli nahotu její, syny i deery její pobrali, ji pak samu mečem zamordovali. Takž vzata jest na slovo

od jiných žen, když soudy vykonali při ní.

11. To * viděla sestra její Aholiba, však mnohem více než onano frejovala, a smilství její větší byla než smilství sestry její. ^{*k.16,51.}

12. S Assyryskými frejů hleděla, s vývodami a knížaty blízkými, oděnými nádherně, s jezci jezdícími na koních, a všemi mládenci krásnými.

13. I viděl jsem, že se poškrvnila, a že cesta jednodušší jest obou dvou.

14. Ale tato ještě to přičinila k smilstvím svým, že vidue muže vyryté na stěně, obrazy Kaldejských vymalované barvou.

15. Přepásané pasem po bedrách jejích, a klobouky barevné na hlavách jejích, a že jsou všickni na pohledění jako hejtmáné, podobní synům Babylonským v * Kaldejské zemi, jejichž ona vlast jest, ^{*k.16,29.}

16. I zabořela k nim z pohledění očima svýma, a vyslala posly k nim do země Kaldejské.

17. Tedy vešli k ní Babylonští na lůžko nepoctivé, a poškrvnili ji smilstvím svým. A když se poškrvnila s nimi, odloučila se duše její od nich.

18. A odkryla smilství svá, odkryla též nahotu svou, i odloučila se duše má od ní, tak jako se odloučila duše má od sestry její.

19. Nebo rozmnožila smilství svá, rozpomínajíc se na dny mladosti své, v nichž smilnila v zemi Egyptské,

20. A frejovala s kuběnáři jejich, jejichž tělo jest jako tělo oslů, a * tok jejich jako tok koňský. ^{*Jer.5,8.}

21. A tak jsi zase navrátila se k nešlechtnosti mladosti své, když * mačkali Egyptští prsy tvé z příčiny prsů mladosti tvé. ^{*v.3.}

22. Protož ó Aholiba, takto praví Panovník Hospodin: Aj, já * vzbudím frejře tvé proti tobě, ty, od nichž se odloučila duše tvá, a přivedu je na tě ode všad, ^{*k.16,37.}

23. Babylonské a všecky Kaldejské, Pekodské, a Šohejské, i Kobojské, všecky syny Assyryské s nimi, mládence krásné, vývodny a knížata všecka, hejtmány a slovoutné, všecky jezdci na koních.

24. A * přitáhnou na tě na vozích železných a přikrytých, i kárách, a to s

zběří národů, s pavézami a štíty i lebkami, položí se proti tobě vůkol, i předložím jim právo, aby tě soudili soudy svými. ^{*k.21,22. Luk.19,43.}

25. Vyleji zajisté horlení své na tebe, tak že naloží s tebou prehlivě, nos tvůj i uši tvé odejmou, a ostatek tebe mečem padne. Ti syny tvé i dcery tvé poberou, a ostatek tebe spáleno bude ohněm.

26. A vyvlekou tě z roucha tvého, a rozberou šperky okrasy tvé.

27. A tak přitřž učiním při tobě nešlechtnosti tvé, i smilství tvému z země Egyptské *zvatému*, a nepozdvihneš oči svých k nim, a na Egypt nezpomeněš více.

28. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Aj, já dám tebe v ruku těch, kterýchž nenávidíš, v ruku těch, od nichž se odloučila duše tvá.

29. I budou nakládati s tebou podlé nenávnosti, a poberou všecko úsilí tvé, a nechají tě * nahé a obnažené. A tak bude zřejmá nahota smilství tvého a nešlechtnosti tvé, smilství, pravím, tvého. ^{*k.16,37.}

30. Což vše učiní tobě proto, že jsi smilnila, následujíc pohanů, proto že jsi poškrvnila se ukydanými bohy jejich.

31. Cestou sestry své chodila jsi, protož dám kalich její v ruku tvou.

32. Takto praví Panovník Hospodin: Kalich sestry své piti budeš hluboký a široký; budeš spory, tak že * smích a žert budou míti z tebe. ^{*k.22,4.}

33. Opilstvím a zámátkem naplněna budeš, kalichem pustin a zpuštění, kalichem sestry své Samař.

34. I vypiješ jej a vyvážíš, a než jej polámeš, snáže prsy své roztrháš; neboť jsem já mluvil, praví Panovník Hospodin.

35. Protož takto praví Panovník Hospodin: Z té příčiny, že jsi zapomenula na mne, a * zavrhlas mne za hřbet svůj, i ty také vezmi za svou nešlechtnost, a za smilství svá. ^{*Jer.2,27.}

36. I řekl Hospodin ke mně: Synu člověčí, budeš-liž zastávati Ahole neb Aholiby? Nýbrž oznam jim ohavnosti jejich,

37. Že cizoložily, a krev jest na rukou jejich, a s ukydanými bohy svými cizoložily. Také i * syny své, kteréž mně zplodily, vodily jim, aby sežráni byli. ^{*k.16,20. Jer.7,31.}

38. Ještě i toto činily mi, že zanečišťovaly svatyni mou v tentýž den, a sobot mých poškrvňovaly.

39. Nebo obětovavše syny své ukydáním bohům svým, veházely do svatyně mé v tentýž den, aby ji poškrvňily. Aj hle, takt jsou činily u prostřed mého domu.

40. Nadto, že vysílaly k mužům, jenž by přišli zdaleka, kteříž, jakž posel vyslán k nim, aj, hned přicházivali. Jimž jsi se unývala, a tvář svou ličila, a okrašlovalas se okrasou.

41. A usazovalas se na loži slavném, před nimž stůl připravený byl, na němž jsi i kadidlo mé i masti mé vynakládala.

42. Když pak hlas toho množství pontiehl, tedy i k mužům z obecného lidu vysílaly, jenž hývali přivozování ozrali z pouště. I dávali náramky na ruce jejich, i koruny ozdobné na hlavy jejich.

43. A ačkoli jsem se domlouval na cizoložství té lotryně, a že oni jednak s jednou, jednak s druhou smilství provodí,

44. A že každý z nich vehází k ní, tak jako někdo vehází k ženě nevěstee: však vždy veházeli k Ahole a Aholibě, ženám přenešlechetným.

45. Protož * muži spravedliví, tíť je souditi budou soudem cizoložných a soudem těch, jenž vylévaly krev, proto že eizoložily, a krev jest na rukou jejich. ^{*k.16,38.}

46. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Přivedu na ně vojsko, a dám je v posmýkání i v loupež.

47. I uhází je to shromáždění kamením, a poseká je meči svými; syny jejich i deery jejich pomordují, a domy jejich ohněm popálí.

48. A tak * přítrž učiním nešlechetnosti v zemi této, i budou se tím káti všechny ženy, a nedopustí se nešlechetnosti podobné vaší. ^{*v.27.}

49. Nebo vzložena bude na vás nešlechetnost vaše, a ponese te hříchy ukydáných bohů svých. I * zvíte, že já jsem Panovník Hospodin. ^{*k.7,27.}

KAPITOLA XXIV.

Proroctví o vyvrácení Jeruzaléma 15. a o vyhlazení chrámu i lidu.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně léta devátého, měsíce desátého, desátého dne téhož měsíce, řkouci:

2. Synu člověčí, napiš sobě jméno tohoto dne, vlastně dnešního dne tohoto; nebo oblehl král Babylonský Jeruzalém právě tohoto dnešního dne.

3. A předlož tomu domu zpurnému podobnosti, řka k nim: Takto praví Panovník Hospodin: Přistav tento hrnec, přistav a nalej také do něho vody.

4. A sebera kusy náležitě do něho, každý kus dobrý, stehno i plece, a nejlepšími kostmi napln jej.

5. Přivezmi i nejlepšíeh bravů, a udelej oheň z kosti pod ním, způsob, ať to vře, ažby kypělo, ať se i kosti jeho rozvaří v něm.

6. Protož takto praví Panovník Hospodin: Běda městu tomu vražedlnému, hrnci, v němž zůstává připálenina jeho, z něhož, pravím, připálenina jeho nevychází. Po kusích, po kusích vytahuj z něho, nepadneť na něj los.

7. Nebo krev jest u prostřed něho. Na vysedlou skálu vystavilo ji; nevytilo ji na zemi, aby ji praeh přikryl.

8. I já zanitě prehlivost k vykonání pomsty, vystavím krev na vysedlou skálu, aby nebyla přikryta.

9. Protož takto praví Panovník Hospodin: Běda * městu vražedlnému, i já udělám veliký oheň, ^{*Nah.3.1.}

10. Příkladaje dříví, rozněcuje oheň, v nie obraceje maso, a kořeně kořením, tak že i kosti spáleny budou.

11. A postavím ten hrnec na ulí jeho prázdny, aby se zhřela i rozpálila měď jeho, ažby se vyvařila u prostřed něho nečistota jeho, a vyprázdnila připálenina jeho.

12. Klamy *svými* bylo mi těžké, protož nevyjde z něho množství šumu jeho; do ohně musí šum jeho.

13. V tvé nečistotě *jest* nešlechetnost, proto že jsem tě očišťoval, však nejsi očištěno. Nebudeš více očišťováno od nečistoty své, až i * doložím prehlivost svou na tebe. ^{*k.5,13.}

14. Já * Hospodin mluvil jsem, dojdeť, a učiním *to*; neustoupím, aniž se slituji, ani želeťi budu. Podlé cest tvých a činů tvých budou tě souditi, praví Panovník Hospodin. ^{*k.23,34.}

15. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

16. Synu člověčí, aj, já odejmu od tebe žádost očí tvých v náhle, však ne-

kvě! ani plač, a necht' nevycházeji slzy tvé.

17. Stonati přestaň, smutku, *jakž bývá* nad mrtvým, nenes, klobouk svůj vstav na sebe, a střevíce své obuj na nohy své, a nezastirej brady své, aniž pokrmu čího jez.

18. Což když jsem pověděl lidu ráno, tedy umřela žena má u večer. I učinil jsem na ráno, jakž mi rozkázáno bylo.

19. I řekl ke mně lid: Což nám neoznámíš, co tyto věci nám *znamenají*, kteréž činíš?

20. Tedy řekl jsem jim: Slovo Hospodinovo stalo se ke mně, řkoucí:

21. Rei domu Izraelskému: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já poškvřním svatyně své, vyvýšenosti síly vaši, žádosti oči vašich a toho, čehož šanuje duše vaše. Též synové vaši i dcery vaše, kterýchž jste zanechali, mečem padnou.

22. I budete tak činiti, jakž já činím. Brady nezastřete, aniž čího pokrmu jistí budete.

23. A *majíce* klobouky své na hlavách svých a střevíce na nohách svých, nebudete kvíliti ani plakati, ale svadnouce pro nepravosti své, úpěti budete je-den s druhým.

24. Nebo jest vám Ezechiel * zázrakem. Všecko, což on čini, budete činiti, a když to přijde, tedy zvíte, že já jsem Panovník Hospodin. *Zalm.71,7.

25. Ty pak synu člověčí, zdali v ten den, když já odejmu od nich sílu jejich, veselé okrasy jejich, žádost oči jejich, a to, po čemž touží duše jejich, syny jejich i dcery jejich,

26. *Zdali* v ten den přijde k tobě ten, kdož * uteče, vypravuje tu novinu? *k.33,21.

27. V ten den * otevrou se ústa tvá při přítomnosti toho, kterýž ušel, i budeš mluvit, a nebudeš více němým. Takž jim budeš zázrakem, i zvědí, že já jsem Hospodin. *k.29,21.

KAPITOLA XXV.

Osvědčení pomsty Boží Ammonitským, S. Moábským, 12. Idumejským 15. i Filistinským.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou * proti synům Ammon, a prorokuj proti nim. *k.21,23. Jer.49,1.

3. A rei synům Ammon: Slyšte slovo

Panovníka Hospodina: Takto praví Panovník Hospodin: Proto že jsi nad svatyní mou, když poškvřněna byla, říkal: To dobře to, a nad zemí Izraelskou, když zpuštěna byla, a nad domem Judským, když šel v zajetí,

4. Protož aj, já dám té národům východním za dědictví, i vzdělají sobě hrady v tobě, a vystavějí v tobě příbytky své. Ti budou jísti ovoce tvé, a ti budou pít mléko tvé.

5. A dám Rabbu za obydlí velbloudům, a města synů Ammon za odpočívadlo stádům, i * zvíte, že já jsem Hospodin. *k.24,27.

6. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Proto že jsi tleskal rukou, a dupal nohou, a veselil se srdčně, že jsi všelijak loupil zemi Izraelskou,

7. Protož aj, já vztáhnou ruku svou na tebe, a vydám tě v loupež národům, a vyplním tě z lidí, a vyhubím tě z zemi, i zahladím tě. Tu * zvíš, že já jsem Hospodin. *k.7,27.

8. Takto praví Panovník Hospodin: Z té příčiny, že říkal Moáb a Seir: Hle, podobný jest všechněm jiným národům dům Judský,

9. Protož aj, já otevru bok Moábských, (hned od Arim, od měst jejich na pomezí jejich. rozkošnou zemi Betjesimotských, Balmeonských i Kariataimských.)

10. Národům východním s zemí synů Ammon; nebo jseň ji dal v dědictví, tak aby nebylo zpomínáno na syny Ammon mezi národy.

11. A tak i nad Moábem soudy vykonám, i zvědí, že já jsem Hospodin.

12. Takto praví Panovník Hospodin: Proto že * Idumejští nenáležitě se vymstívajíce, ukrutně se měli k domu Judskému, a tak uvodili na se vinu velikou, vymstívajíce se na nich, *Jer.49,7.

13. Protož takto dí Panovník Hospodin: I na Idumea vztáhnou ruku svou, a vyplním z něho lidi i hovada, a obrátím jej v pustinu. Hned od Teman až do Dedan mečem padati budou.

14. A tak uvedu pomstu svou na Idumejské skrze ruku lidu mého Izraelského, a naloží s Idumejskými podle hněvu mého a podle prehlivosti mé, i poznají pomstu mou, praví Panovník Hospodin.

15. Takto praví Panovník Hospodin:

Proto že se Filistinští ukrutně měli z příčiny pomsty, nenáležitě se vymstivajíce, loupíce zlostně, a zhoubu uvodíce z nenávisťi starodávni,

16. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, já vztáhnu ruku svou na Filistinské, a vypléním Ceretejské, a zkazím ostatek přístavu mořského.

17. A tak vykonám při nich pomsty veliké káraními zúřivými, a * zvědi, že já jsem Hospodin, když uvedu pomstu svou na ně. *k.24.27.

KAPITOLA XXVI.

Prorocství o zkažení Týru a zhubení obyvatelů jeho.

Bylo pak jedenáctého léta, prvního dne měsíce, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucei:

2. Synů člověčí, proto že * Týrus o Jeruzalému říká: Dobře se stalo, že jest potřeno město *bran* velmi lidných, obrací se ke mně, naplněn budu, kdyžtž zpuštěno, *Izai.23.1.

3. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, * já proti tobě, ó Týre, a přivedu na tě národy mnohé, tak jako bych přivedl moře s vlnami jeho. *Izai.23.1.

4. I zkazí zdi Týru, a zboří věže jeho; vymetu také z něho prach jeho, a obrátím jej v skálu vysedlou,

5. *Tak* že budou vysušovati síti u prostřed moře. Nebo jsem já mluvil, praví Panovník Hospodin, protož bude v loupež národům.

6. Deery pak jeho, kteréž na poli budou, mečem zmordovány budou, i zvědi, že já jsem Hospodin.

7. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Aj, já přivedu na Týr Nabuchodonozora krále Babylonského od půlnoci, krále * nad králi, s koňmi a s vozy, i s jezci i s vojskem a s lidem mnohým. *Dan.2.37.1 Tim.6.15.

8. Deery tvé na * poli mečem zmorduje, a vzdělá proti tobě šance, a vysype proti tobě násyp, a postaví proti tobě pavězky. *v.6.

9. I střelbu zasadí proti zdem tvým, a věže tvé poboří nosatci svými.

10. Od množství koní jeho přikryje tě prach jejich; od hřmotu jezdců a kár i vozů zatřesou se zdi tvé, když on velázetí bude do bran tvých, jako do průchodů města probořeného.

11. Kopyty koní svých pošlapá vše-

cky ulice tvé, lid tvůj mečem pomorduje, a sloupové pamětní síly tvé na zem padnou.

12. I rozberou zboží tvá, a rozelvátaji kupectví tvá, a rozválejí zdi tvé, i domy tvé rozkošné poboří, a kamení tvé i dříví tvé, i prach tvůj do vody vmečí.

13. A tak * přítrž učiním hluku zpěvů tvých, a zvuku cítar tvých aby nebylo slycháno více. *Jer.7.34; 16.9.

14. A obrátím tě v skálu vysedlou, budeš k vysušování síti, nebudeš vystaven více; nebo já Hospodin mluvil jsem, praví Panovník Hospodin.

15. Takto praví Panovník Hospodin Týru: Zdaliž od hřmotu padání tvého, když stonati budou zranění, když ukrutný mord bude u prostřed tebe, nepohnou se ostrovové?

16. A vyvstanou z stolic svých všeecka knížata pomořská, a složí z sebe pláště své, i roucha svá krumpaná svleknou; v hrůzu se obleknou, na zemi seděti budou, a třesouce se každé chvíle, trnouti budou nad tebou.

17. I vydadi se nad tebou v nařikání, a řeknou tobě: Jak jsi zahynulo, ó město, v němž bydleno bylo pro moře, město slovotné, ješto bylo pevné na moři, ono i s obyvateli svými, kteříž pouštěli strach svůj na všecky obyvatele jeho!

18. Tehdáž třásti se budou ostrovové v den pádu tvého; předčeseni, pravím, budou ostrovové, kteříž jsou na moři, nad zahynutím tvým.

19. Nebo tak praví Panovník Hospodin: Když tě učiním městem zpuštěným jako města, v nichž se nebydli, když uvedu na tě hlubinu, tak že tě přikryjí vody mnohé,

20. Když učiním, že * sstoupíš s sstupujícími do jámy k lidu dávnému, a posadím tě v nejnižších stranách země, na pustinách starodávniích s těmi, jenž sstoupí do jámy, aby nebylo bydleno v tobě: prokáži slávu v zemi živých. *k.28.8. Žalm.143.7.

21. Nebo učiním *to*, že budeš k náramné hrůze, když tě nestane, a bys pak bylo hledáno, abys nebylo na věky nalezeno, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XXVII.

Nařikání Ezechielovo nad Týrem, v němž naproti první slávě žalostně a okolním strašlivě vyvrácení se staví.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucei:

2. Ty pak synu člověči, * vydej se nad Týrem v nařikání,

^{*Iz.23,1 násl.}

3. A rei Týru, jenž sedě tu, kdež se na moře pouštějí, kupectví provodí s národy na ostrovích mnohých: Takto praví Panovník Hospodin: Ó Týre, ty jsi říkal: Já jsem * nejkrásnější.

^{*k.28,12.}

4. U prostřed moře byly hranice tvé, stavitelé tvoji dokonale tě ozdobovali.

5. Z jedloví z Sanir dělávali všecka taflování tvá, cedry z Libánu brávali k děláni sloupů tvých.

6. Z dubů Bázánských dělávali vesla tvá, a lavičky tvé dělávali z kostí slonových, a z pušpanu z ostrovů Citejských.

7. Kment s krumpováním Egyptským býval plátno tvé, z něhož jsi plachty mival; modrý postavec a šarlat z ostrovů Elisa přikrýval tě.

8. Obyvatelé Sidonští i Arvadští bývali plavci tvoji, moudří tvoji v tobě, ó Týre, ti bývali správceové tvoji.

9. Starší * Gebalští a moudří jejich opravovali v tobě zbořeniny tvé; všecky lodí mořské i plavci jejich bývali v tobě, směňujice s tebou kupectví.

^{*1Kral.5,18.}

10. Perští a Ludští i Putští bývali v vojtě tvém bojovníci tvoji, pavězu a lebku zavěšovali v tobě. Tiť jsou přidávali tobě ozdoby.

11. Arvadští s vojskem tvým na zdech tvých vůkol, též Gamadští na vězech tvých bývali, štíty své zavěšovali na zdech tvých vůkol. Tiť jsou tě zvláště ozdobovali.

12. Zamořští kupci tvoji v množství všelijakého zboží, v stříbře, železe, cínu i olově kupěli na jarmarech tvých.

13. Javan, Tubal a Mešech, kupci tvoji, lidi a nádoby měděné dávali za směnu tobě.

14. Z domu * Togarma v koních a jezdcích i mezeích kupěli na jarmarech tvých.

^{*1Moj.10,3.}

15. Synové Dedanovi kupci tvoji, a ostrovové mnozí překupníci byli koupí tvých, tobě k ruce; rohy, kosti slonové i dříví hebenové směňovali za mzdu tvou.

16. Syrští kupci tvoji pro množství věcí tvých řemeslně udělaných, v karbunkulích, šarlatu, krumpování i kmentu, a korálích a křišťálích kupěvali na jarmarech tvých.

17. Judští i země Izraelská kupci tvoji, pšenici Mennitskou i Fenickou, a med, olej i kadidlo dávali za směnu tobě.

18. Damašští kupci tvoji, pro množství věcí tvých řemeslně udělaných, kupěli ve množství všelijakého zboží, ve vině Chelbonském a vlně bělostkvoucí.

19. Též Dan i Javan chodice na jarmarky tvé, kupěli, a železo pulerované, kassii i třtinu vonnou tobě směňovali.

20. Dedan kupěval v tobě v suknech drabých k vozům.

21. Arabští i všecka * knížata Cedarská kupěvali tobě k ruce v beranech a skopech i kozlich, tím kupěvali v tobě.

^{*1Moj.25,13.}

22. Kupci Sabejští i Ragmejští bývali kupci tvoji ve všelijakých nejjednějších vonných věcech, i ve všelijakém kameni drahém i zlatě, kupěvali na jarmarech tvých.

23. Cháran a Kanne i Eden, kupci Sabejští, Assur i Kilmad kupěval v tobě.

24. Ti bývali kupci tvoji na jarmarech tvých s nejvýbornějšími věcmi, s štoučkami postavec modrého, a s krumpováním i s klénoty drahých věcí, kteréž se provazy svazují a zavírají do cedru.

25. Lodi mořské předeck měly v kupectví tvém. Summou, naplněno jsi i zvelebeno náramně u prostřed moře.

26. Na vodu velikou zavezli tě ti, kteříž tě vesly táhli; vítr východní potříská tě u prostřed moře.

27. Zboží tvá i jarmarkové tvoji, kupectví tvá, plavci tvoji a správceové tvoji, i ti, kteříž opravovali zbořeniny tvé, a směňovali s tebou kupectví, a všickni muži váleční tvoji, kteříž byli v tobě, i všecko shromáždění tvé, kteréž bylo u prostřed tebe, padnou do hlubokosti mořské v den pádu tvého.

28. Od hřmotu křiku správců tvých zbourá se i vlnobití.

29. I vystoupí z lodí svých všickni ti, kteříž táhnou veslem, plavci i všickni správceové lodí mořských na zemi stanou,

30. A * hlasem velikým nad tebou nařikati a žalostně křičeti budou, a sypouce† prach na hlavy své, v popele se válejí.

^{*Zjev.18,9,19.†Job2,12.}

31. Nadto zdělavíce příčinou * tvou lysiny, přepáší se žíněmi, a kvilením hoř-

kým nad tebou s žalostí srdečnou plakati budou. ^{*Jer.48,37.}

32. Vydadi se, pravím, nad tebou s hořekováním svým v nařikání, a budou nařikati nad tebou: Které město podobné Týru, zahlazenému u prostřed moře?

33. Když vycházely koupě tvé z moře, nasyeovalo jsi národy mnohé; množstvím zboží svého i kupectví svých zbožovalos krále zemské.

34. Ale když ztroskotáno budeš od moře v hlubokých vodách, kupectví tvé i všecko shromáždění tvé u prostřed tebe klesne.

35. Všickni obyvatelé ostrovů ztrnou nad tebou, a králové jejich ohromeni jsouce, zhrozí se náramně.

36. Kupci mezi národy ekáti budou nad tebou; k hrůze veliké budeš, a nebude tě na věky.

KAPITOLA XXVIII.

Proctví o ztrestání pýchy krále Tyrského, 11. nařikání nad ním. 20. Osvědčení pomsty Sidonským. 25. Potěšení ostatků Izraelských.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověčí, rei vývodovi Tyrskému: Takto praví Panovník Hospodin: Proto * že se vyvyšuje srdce tvé, a říkáš: Bůh silný jsem, na stolici Boží sedím u prostřed moře, ješto jsi člověk a ne Bůh silný, ačkoli sobě přivlastňuješ srdce podobné srdci Božínmu, ^{*Skutk.12,22.}

3. Aj hle, moudřejší jsi * nad Daniele, žádná věc tajná není před tebou ukrytá; ^{*Dan.4,6; 5,11,12.}

4. Moudrostí svou a rozumností svou nashromáždils sobě zboží, a nahrnuls zlata a stříbra do pokladů svých;

5. Velikou moudrostí svou v kupectví svém rozmnožil jsi zboží svá, a tak pozdvihlo se srdce tvé zbožím tvým;

6. Z té příčiny takto praví Panovník Hospodin: Proto že sobě přivlastňuješ srdce podobné srdci Božínmu,

7. Protož aj, já přivedu na tě eizozemce, nejukrtnější národy, kteříž vytrhnonce meče své na krásu moudrosti tvé, zabijí jasnost tvou.

8. Do jámy spustí tě, a umřeš smrtí hroznou u prostřed moře.

9. Budeš-liž tu ještě říkati před oblíbeným mordéře svého: * Bohem jsem, poněvadž jsi člověk a ne Bůh silný, jsa v ruce tobo, jenž tě mordovati bude? ^{*v.2.}

10. Smrti neobřezanců umřeš od ruky eizozemců; nebo já mluvil jsem, praví Panovník Hospodin.

11. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

12. Synu člověčí, * vydej se v nařikání nad králem Tyrským, a rei jemu: Takto praví Panovník Hospodin: Ty, jenž zapečetuješ summy, plný moudrosti a nejkrásnější, ^{*k.27,2.}

13. V Eden, zahradě Boží, byl jsi, všelijaké drahé kamení přikrývalo tě, sardius, topazius, jaspis, farsis, onyehin, beryl, zařir, karbunkulus a smaragd i zlato; nástrojové bubnů tvých a píšťal tvých v tobě, hned jakžs se narodil, připraveni jsou.

14. Ty jsi cherubem od pomazání. Jakž jsem tě za ochránce představil, na hoře svaté Boží jsi byl, u prostřed kamení ohnivého ustavičně jsi chodil.

15. Byl jsi dokonalý na cestách svých, hned jakžs se narodil, až se našla nepravost při tobě.

16. Pro množství kupectví tvého u prostřed tebe plno jest bezprávi, a velmi jsi prohřešil. Pročež zahubím tě, a vyhladím z hory Boží, ó cherube ochránce, z prostřed kamenů ohnivých.

17. Pozdvihlo se srdce tvé slávou tvou, k zlému jsi nžíval moudrosti své přičinou jasnosti své. Porazím tě na zemi, před obličej králů povrhu tě, aby se dívali na tebe.

18. Pro množství nepravostí tvých, a pro nespravedlnosti kupectví tvého poškrvnil jsi svatyně své. Protož vyvedu oheň z prostřed tebe, kterýž tě sžije, a obrátí tě v popel na zemi před očima všech na tě hledících.

19. Všickni, kdož tě znali mezi národy, ztrnou nad tebou; k * hrůze veliké budeš, a nebude tě na věky. ^{*k.27,36.}

20. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

21. Synu člověčí, obrať tvář svou proti Sidonu, a prorokuj proti němu,

22. A rei: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já proti tobě *jsem*, ó Sidone, a budu * oslaven u prostřed tebe. I zvědí, že já jsem Hospodin, když vykonám při něm sondy, a posvěcen budu v něm. ^{*2Mojz.14,18.}

23. Pošli zajisté na něj mor, a krev na ulice jeho, a padati budou zranění u pro-

střed něho od meče na všechny strany, i zvědí, že já jsem Hospodin.

24. A tak nebude více mítí dům Izraelský trnu urážejícího a bodláku bodoucího ze všech okolních pohrdajících jimi, a zvědí, že já jsem Panovník Hospodin.

25. Takto praví Panovník Hospodin: Když shromáždím dům Izraelský z národů, mezi něž rozptýleni jsou, a posvěcení budu v nich před očima pohanů, a bydlíti budou v zemi své, kterouž jsem byl dal služebníkovi svému Jákobovi:

26. Tehdy bydlíti budou v ní bezpečně, a nastavějí domů, a štípi vinice. Bydlíti, pravím, budou bezpečně, když vykonám soudy, při všech zhoubech jejich vůkol nich, i zvědí, že já jsem Hospodin Bůh jejich.

KAPITOLA XXIX.

Proroctví proti Egyptským. 17. Nabuchodonozorovi slib o zemi Egyptské učiněný. 21. Zvýšení budoucí lidu Izraelského.

Léta desátého, desátého *měsíce*, dvanáctého *dne* téhož měsíce, stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou proti Faraonovi králi Egyptskému, a prorokuj proti němu i * proti všemu Egyptu. *Izai.19,1.

3. Mluv a rei: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já proti tobě jsem, ó Faraone králi Egyptský, * draku veliký, kterýž ležíš u prostřed řek svých, ještě říkáš: Já mám řeku svou, já zajisté jsem ji přivedl sobě. *k.32,2.

4. Protož dám odici do čelisti tvých, a učiním, že zváznou ryby řek tvých na tvých šupinách; i vyvleku tě z prostředku řek tvých, i všechny ryby řek tvých na šupinách tvých zvázlé.

5. A nechám tě na poušti, tebe i všech ryb řek tvých. Na svrchku pole padneš, nebudeš sebrán ani shromážděn; * šelmám zemským i ptactvu nebeskému dám tě k sežrání. *k.32,4.

6. I zvědí všickni obyvatelé Egyptští, že já jsem Hospodin, proto že jste holi třtinovou domu Izraelskému.

7. Když se chytají tebe rukou, lámeš se, a roztínáš jim všecko rameno; a když se na tě zpodírají, ztroskotána býváš, ačkoli nastavuješ jim všech bedr.

8. Protož takto praví Panovník Ho-

spodin: Aj, * já přivedu na tě meč, a vypléním z tebe lidi i hovada. *Jer.44,30.

9. I bude země Egyptská pustinou a pouští, i zvědí, že já jsem Hospodin, proto že říkal: Řeka má *jest*, já zajisté jsem ji přivedl.

10. Protož aj, já budu proti tobě i proti řece tvé, a obrátím zemi Egyptskou v pustiny, v poušť přehroznou od věže Sevéne až do pomezí Mouřeninského.

11. Nepůjdet přes ni noha člověka, ani noha dobytčete půjde přes ni, a nebude v ní bydleno za čtyřiceti let.

12. A tak uvedu zemi Egyptskou v pustinu nad jiné země pusté, a města její nad jiná města zpuštěná pustá budou za čtyřiceti let, * když rozptýlím Egyptské mezi národy, a rozženu je do rozličných zemí. *k.30,23,26.

13. A však takto praví Panovník Hospodin: Po skonání čtyřiceti * let shromáždím Egyptské z národů, kamž rozptýleni budou. *Izai.19,18.

14. A přivedu zase zajaté Egyptské, a uvedu je zase do země Patros, do země přebývání jejich, i budou tam královstvím sníženým.

15. Mimo jiná království bude snížnější, aniž se bude vynášeti více nad jiné národy; zmenším je zajisté, aby nepanovali nad národy.

16. I nebude více domu Izraelskému doufáním, kteréž by na pamět přivedilo nepravost, když by se obraceli za nimi; nebo * zvědí, že já jsem Panovník Hospodin. *k.26,6;28,22.

17. Potom bylo dvacátého sedmého léta, prvního měsíce, prvního *dne*, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

18. Synu člověčí, Nabuchodonozor král Babilonský podrobil vojsko své v službu velikou proti Týru. Každá hlava oblezla, a každé rameno odřino jest, mzdy pak nemá, on ani vojsko jeho, z Týru za tu službu, kterouž sloužili proti němu.

19. Z té příčiny takto praví Panovník Hospodin: Aj, já dávám Nabuchodonozorovi králi Babilonskému zemi Egyptskou, aby pobral zboží její, a rozebral loupeže její, i rozehvátal kořisti její, aby mělo mzdu vojsko jeho.

20. Za práci jejich, kterouž mi sloužili, dám jim zemi Egyptskou, proto že mně pracovali, praví Panovník Hospodin.

21. V ten den rozkáži vypučiti se rohu domu Izraelského. Tobě též způsobím, že otevřeš ústa u prostřed nich, i zvědi, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA XXX.

Pohubení Egypta, 20. a podrobení krále jeho pod moc krále Babylonského.

Opět se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, prorokuj a rei: Takto praví Panovník Hospodin: Kvělte: Ach, nastojte na tento den.

3. Nebo * blízko jest den, blízko jest, pravím, den Hospodinův, den mrákoty, čas národů bude. *Joel.2.1 násled.

4. A přijde meč do * Egypta, a bude přetěžká bolest v Mouřeninské zemi, když padati budou zbiti v Egyptě, a poberou zboží jeho, a zboření budou základové jeho. *Izai.19.1. Jer.46.2.

5. Mouřeninové a Putští i Ludští i všelijaká směsice, též Kubští i obyvatelé země smlouvy s nimi mečem padnou.

6. Takť praví Hospodin, že padnou podpůrce Egypta, a snížena bude vyvýšenost síly jeho; od věže * Sevéné mečem padati budou v ní, praví Panovník Hospodin. *k.29.10.

7. I budou v pustinu obrázení nad jiné země pusté, a města jejich nad jiná města pustá budou.

8. I zvědi, že já jsem Hospodin, když zapálím oheň v Egyptě, a potřini budou všickni pomocníci jeho.

9. V ten den vyjdou poslové od tváří mé na lodech, aby přestrašili Mouřeninskou * zemi ubezpečenou, i budou mítí bolest přetěžkou, jakáž byla ve dni Egypta; nebo aj, přeházíť. *Izai.20.3 násled.

10. Takto praví Panovník Hospodin: Učiním zajisté konec množství Egyptskému skrze ruku Nabuehodonozora krále Babylonského.

11. On i lid jeho s ním, nejukrutnější národové přivedeni budou, aby zkazili tu zemi; nebo vytrhnou meče své na Egypt, a naplní tu zemi zbitými.

12. A obrátě řeky v sucho, prodám tu zemi v ruku nešlechetných, a tak v pustinu uvedu zemi, i eoť v ni jest, skrze ruku cizozemců. Já * Hospodin mluvil jsem. *k.5.17; 21.17.

13. Takto praví Panovník Hospodin: Zkazím * i ukydané bohy, a konec učiním modlám v Nof, a knížete z země

Egyptské nebude více, když pustím strach na zemi Egyptskou.

*Izai.19.13. Zach.13.2.

14. Nebo pohubím Patros, a zapálím oheň v Soan, a vykonám soudy v No.

15. Vyleji prehlivost svou i na Sin, pevnost Egyptskou, a vyplněním množství No.

16. Když zapálím oheň v Egyptě, velikou bolest bude mítí Sin, a No bude roztrháno, Nof pak nepřátely bude mítí ve dne.

17. Mládenec * On a Bubastší mečem padnou, panny pak v zajetí půjdou. *1 Mojs.41.45.

18. A v Tachpanches zatmí se den, když tam polámi závory Egypta, a přitřž se stane v něm vyvýšenosti síly jeho. Mrákota jej přikryje, deery pak jeho v zajetí půjdou.

19. A tak vykonám soudy při Egyptu, i zvědi, že já jsem Hospodin.

20. Opět bylo jedenáctého léta, prvního měsíce, sedmého dne, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

21. Synu člověčí, rámeť Faraona krále Egyptského zlámáť jsem, a aj, nebudeť uvázáno, ani příčiněno lékařství, aniž přiložen bude šat pro obvázání jeho a posilnění jeho k držení meče.

22. Protož takto praví Panovník Hospodin: Aj, já jsem proti Faraonovi králi Egyptskému, a polámi ramena jeho, i sílu jeho, i budeť zlámané, a vyrazím meč z ruky jeho.

23. A rozptýlím Egyptské mezi národy, a rozženu je do zemi.

24. Posilním zajisté ramen krále Babylonského, a dám meč svůj v ruku jeho, i polámi ramena Faraonova, tak že stonati bude před ním, jakž stonává smrtelně raněný.

25. Posilním, pravím, ramen krále Babylonského, ramena pak Faraonova klesnou. I zvědi, že já jsem Hospodin, když dám meč svůj v ruku krále Babylonského, aby jej vztáhl na zemi Egyptskou.

26. A tak * rozptýlím Egyptské mezi národy, a rozženu je do zemi, i zvědi, že já jsem Hospodin. *v.23.

KAPITOLA XXXI.

Zjistění a utvrzení pomst. Faraonovi napřed osvědčených. příkladem krále Assyrského.

Bylo pak jedenáctého léta, třetího měsíce, prvního dne téhož měsíce, že se

stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, rei Faraonovi králi Egyptskému i množství jeho: K komu jsi podoben v své velikosti?

3. Aj, Assur *byl jako cedr* na Libánu, pěkných ratolestí, a větvovím zastěňující, a vysokého zrůstu, jehož vrchové byly mezi hustými větvemi.

4. Vody k zrůstu přivedly jej, propast jej vyvýšila, potoky jejími opuštěn byl úkol kmen jeho, ještě jen pramenky své vypouštěla na všecka dříví polní.

5. Takž se vyvýšil zrůst jeho nade všecka dříví polní, a rozmnožili se výstřelkové jeho, a pro hojnost vod rozstáhly se ratolesti jeho, kteréž vypustil.

6. Na ratolestech jeho hnízdilo se všelijaké ptactvo nebeské, a pod větvemi jeho rodili se všelijací živočichové polní, a v stínu jeho sedali všickni národové velcí.

7. I byl ušlechtilý pro svou velikost, a pro dlouhost větví svých; nebo kořen jeho byl při vodách mnohých.

8. Cedrové v zahradě Boží nepřikryli ho, jedle nevrounaly se ratolestem jeho, a stromové kaštanovní nebyli podobní větvem jeho. Žádné dřevo v zahradě Boží nebylo rovné jemu v kráse své.

9. Ozdobil jsem jej množstvím větvoví jeho, tak že mu záviděla všecka * dříví Eden, kteráž byla v zahradě Boží.

*1 Mojž.2,8.

10. Protož takto praví Panovník Hospodin: Proto že vysoce vyrostl, a vypustil vrch svůj mezi * husté větvoví, a pozdvihl se srdce jeho příčinou vysokosti jeho:

*Dan.4,7 násl.

11. Proto vydal jsem jej v ruku nejsilnějšího z národů, aby s ním přísně nakládal; pro bezbožnost jeho vyhnal jsem jej.

12. A tak vytali jej cizozemci, nejkrutnější národové, a nechali ho tu. Po horách i po všech údolích opadly větve jeho, a slomeny jsou ratolesti jeho na všechny prudké potoky té země. Pročež vystoupili z stínu jeho všickni národové země, a opustili jej.

13. Na němž padlém bydlí všelijaké ptactvo nebeské, a na ratolestech jeho sou všelijací živočichové polní,

14. Proto aby se nevyvyšovalo v zřetlu svém žádné dříví při vodách, a aby nevypouštělo vrchů svých mezi hustý-

mi větvemi, a nevypínalo se nad jiné vysokostí svou žádné dřevo zapojené vodami, proto že všickni ti oddáni jsou k smrti, dolů do země mezi syny lidské s těmi, kteříž sstupují do jámy.

15. Takto praví Panovník Hospodin: Toho dne, v kterýž on sstoupil do hrobu, přivedl jsem k kvílení, a přikryl jsem příčinou jeho propast, a zadržel jsem potoky její, aby se zastavily vody mnohé, a učinil jsem, aby smutek nesl příčinou jeho Libán, a všecko dříví polní příčinou jeho aby umdlelo.

16. Od hřmotu pádu jeho učinil jsem, že se třáslí národové, když jsem jej svedl do hrobu s těmi, kteříž sstupují do jámy. Nad čímž se potěšila na zemi dole všecka dříví Eden, což výborného a dobrého jest na Libánu, vše, což zapojeného jest vodou.

17. I ti s ním sstoupili do hrobu k těm, kteříž jsou zbiti mečem, i rámě jeho, i kteříž sedali v stínu jeho u prostřed národů.

18. Kterému z stromů Eden podoben jsi tak v slávě a velikosti? Však svržen budeš s dřívím Eden dolů na zem, mezi neobřezanci s zbitými mečem lehneš. Toť jest Farao i všecko množství jeho, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XXXII.

Nařikavé proroctví nad pádem krále Egyptského i Egyptských, 17. a ujistění jeho příkladem pádu jiných národů.

Opět bylo dvanáctého léta, dvanáctého měsíce, prvního dne téhož měsíce, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, * vydej se v nařikání nad Faraonem králem Egyptským, a rei jemu: Lvu mladému mezi národy podoben jsi, a jsi jako velryb v moři, když procházejí se v potocích svých, kališ vodu nohama svýma, a kormoutíš potoky její.

*k.27,2.

3. Takto praví Panovník Hospodin: Rozestř* na tě síť svou skrze shromáždění národů mnohých, kteříž tě vytáhnou nevodem mým.

*k.12,13.

4. I nechám tě na zemi, povrhu tě na svrhu pole, a učiním, že na tobě přebýváti bude * všelijaké ptactvo nebeské, a nasytím tebou živočichy vši země.

*k.29,5.

5. A rozmeči maso tvé po horách, a naplním údolí vysokostí tvou.

6. A napojím zemi, v níž ploveš, krví tvou až do hor, tak že i potokové naplnění budou tebou.

7. V tom, když tě zhasím, * zakryji nebesa, a zasmušilé učiním hvězdy jejich; slunce mráкотou zastru, a měsíc nebude svítiti světlem svým. *Mat.24.29.

8. Všecka světla jasná na nebesích zasmušilá učiním příčinou tvou, a uvedu tmu na zemi tvou, praví Panovník Hospodin.

9. Nadto * zkormontím srdce národů mnohých, když způsobím, aby došla *porážka* o potření tvém mezi národy, do zemi, jichž jsi neznal. *k.31.16.

10. Učiním, pravím, že trnouti budou nad tebou národové mnozi, a králové jejich hroziti se příčinou tvou velice, když šermovati budu mečem svým před tváří jejich. Budou se zajisté lékati každé chvílky, každý sám za sebe v den pádu tvého.

11. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Meč krále Babylonského přijde na tě.

12. Meči udatných porazím množství tvé, nejnukrutnějších ze všech národů; tím zkazí pýchu Egypta, a zahlazeno bude všecko množství jeho.

13. Zahladím i všecka hovada jeho, kteráž jsou při vodách mnohých, tak že jich nezakalí noha člověčí více, aniž jich kaliti budou kopyta hověd.

14. Tuť učiním, že se usadí vody jejich, a potokové jejich že jako olej půjdou, praví Panovník Hospodin,

15. Když obrátím zemi Egyptskou v poušť přehroznou, v zemi prázdňou toho, což prvé v ní bylo, a když zbiji v ní všecky obyvatele. I * zvědí, že já jsem Hospodin. *k.30.8;38.23.

16. Toť jest nařikání, jímž nařikati budou. Tak deery národů nařikati budou, tak nad Egyptem i nade vším jeho množstvím nařikati budou, di Panovník Hospodin.

17. Potom bylo dvanáctého léta, patnáctého dne téhož měsíce, že se stalo slovo Hospodinovo ke mně, říkouci:

18. Synu člověčí, naříkej nad množstvím Egypta, a snes jej i deery národů těch slavných do zpodních míst země k těm, kteříž sstupují do jámy.

19. *A rei:* Nad kohož bys utěšenější byl? Sstupiž a lež s neobřezanci.

20. Mezi zbitými * mečem padnou, me-

či vydán jest, vleetež jej i všecko množství jeho. *Zjev.19.21.

21. Budouť k němu mluviti hrdiny s jeho pomocníky z prostřed hrobu, kdež neobřezanci mečem zbiti sstoupivše, leží.

22. Tam jest Assur i všecka zběř jeho, jehož hrobové jsou vůkol tohoto. Všiekni ti byvše zbiti, padli od meče.

23. Jehož hrobové jsou po stranách jámy, aby byla zběř jeho vůkol hrobu tohoto. Všiekni ti byvše zbiti, padli od meče, kteříž pouštivali strach v zemi živých.

24. Tam Elam i všecko množství jeho vůkol hrobu tohoto. Všiekni ti neobřezanci byvše zbiti, padli od meče, a sstoupili do zpodních míst země, kteříž pouštivali strach svůj v zemi živých. Jižť nesou potupu svou s těmi, kteříž sstupují do jámy.

25. Mezi zbitými postavili jemu lože, i všemu množství jeho, vůkol něhož jsou hrobové tohoto. Všiekni ti neobřezanci zbiti mečem, nebo pouštin býval strach jejich v zemi živých. Jižť nesou potupu svou s těmi, jenž sstupují do jámy, mezi zbitými položeni jsouce.

26. Tam Mešech, Tubal i všecko množství jeho, a vůkol něho hrobové tohoto. Všiekni ti neobřezanci zbiti mečem, nebo pouštivali strach svůj v zemi živých.

27. Ačťkoli ti ještě nelehli s hrdinami, kteříž padli z neobřezanců, kteříž sstoupili do hrobu s zbrojí svou vojenskou, a podložili meče své pod hlavy své, a však důjdeť nepravost jejich na kosti jejich; nebo strach hrdin byl v zemi živých.

28. I ty mezi neobřezanci potřím budeš, a lehneš s zbitými mečem.

29. Tam Edom, králové jeho, i všecka knížata jeho, kteříž položeni jsou i s svou mocí s zbitými mečem. I ti s neobřezanci lehnu a s těmi, kteříž sstupují do jámy.

30. Tam knížata půlnoční strany všiekni napořád, i všiekni Sidonští, kteříž sstoupí k zbitým, s strachem svým, za svou moc stydíce se, a ležeti budou ti neobřezanci s zbitými mečem, a pone sou potupu svou s těmi, kteříž sstupují do jámy.

31. Ty uhlédaje Farao, * potěší se nade vším množstvím svým, Farao i všecko vojsko jeho, zbiti jsouce mečem di Panovník Hospodin. *Izai.14.10.

32. Nebo pustím strach svůj v zem

živých, a položen bude mezi neobřezanci s zbitými mečem Farao i všecko množství jeho, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XXXIII.

Povinnost proroka. 11. Ohlášení kajícím milosti i nekajícím pomsty. 23. Hříchové pozůstalých v Judstvu 30. a zajatých pokrytství.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, mluv k synům lidu svého a rei jim: Když uvedu na zemi některou meč, jestliže vezme lid té země muže jednoho od končin svých, a ustanoví jej sobě za strážného,

3. A ten vida meč přicházející na tu zemi, troubil-li by na troubu a napomínal lidu,

4. A slyše někdo zvuk trouby, však by se nedal napomenouti, a v tom přijda meč, shladil by jej: krev jeho na hlavu jeho bude.

5. Nebo slyšel hlas trouby, však nedal se napomenouti; krev jeho na něm zůstane. Byť se byl napomenouti dal, duši svou byl by vysvobodil.

6. Pakli strážný vida, an meč přichází, však by nezatroubil na troubu, a lid by nebyl napomenut, a přijda meč, zachvátil by někoho z nich: ten pro nepravost svou zachvácen bude, ale krve jeho z ruky strážného toho vyhledávati budu.

7. Tebe * pak synu člověčí, tebe jsem strážným ustanovil nad domem Izraelským, abys slyše z úst mých slovo, napomínal jich ode mne. ^{*k.3,17 násł.}

8. Když bych já řekl bezbožnému: Bezbožníče, smrti umřeš, a nemluvil bys, vystřihaje bezbožného od cesty jeho: ten bezbožný pro nepravost svou umře, ale krve jeho z ruky tvé vyhledávati budu.

9. Pakli bys ty vystřihal bezbožného od cesty jeho, tak aby se od ni odvrátil, a však neodvrátil by se od cesty své: onť pro nepravost svou umře, ale ty duši svou vysvobodiš.

10. Protož ty synu člověčí, rei domu Izraelskému: Takto mluvíte, říkájice: Proto že přestoupení naše a hříchové naši jsou na nás, a my v nich svadneme, i jakž bychom živi byli?

11. Rei jim: Žítí jsem já, di Panovník Hospodin, * žeť nemám libosti v smrti bezbožného, ale aby se odvrátil bezbožný od cesty své a živ byl. † Odvratítež

se, odvratíte od cest svých zlých. I proč mřítí máte, ó dome Izraelský?

^{*k.18,23,32. †Izai.55,7.}

12. Ty tedy synu člověčí, rei synům lidu svého: * Spravedlnost spravedlivého nevytrhne ho v den přestoupení jeho, aniž bezbožný v své bezbožnosti padne, v kterýž by se den odvrátil od bezbožnosti své; tolikéž spravedlivý nebude moei živ býti v ní, v kterýž by den zhřešil. ^{*k.3,20; 18,24.}

13. Jestliže díím spravedlivému: Jistě živ budeš, a on doufaje v spravedlnost svou, činil by nepravost: žádná spravedlnost jeho nepřijde na paměť, ale pro tu nepravost svou, kterouž činil, umře.

14. Zase řeknu-li bezbožnému: Smrti umřeš, však odvrátí-li se od hříchu svého, a činiti bude soud a spravedlnost,

15. Což v zástavě jest, * navrátí-li bezbožný, což vydřel, nahradí-li, v ustanoveních života bude-li choditi, nečině nepravosti: jistě že bude živ, neumře. ^{*Luk.19 8.}

16. Žádní * hříchové jeho, jimiž hřešil, nebudou mu zpomináni; soud a spravedlnost činil, jistě že bude živ. ^{* Izai.43,25.}

17. A vždy říkájí synové lidu tvého: Není * pravá cesta Páně, ješto jejich cesta není pravá. ^{*k.18,25 násł.}

18. Když by se odvrátil spravedlivý od spravedlnosti své, a činil by nepravost, umřeť pro ty věci.

19. Ale když by se odvrátil bezbožný od bezbožnosti své, a činil by soud a spravedlnost, podle těch věcí živ bude.

20. A předece říkáte: * Není pravá cesta Páně. Každého z vás podle cest jeho souditi budu, ó dome Izraelský. ^{*k.18,25.}

21. Stalo se pak dvanáctého léta, desátého měsíce, pátého dne téhož měsíce od zajetí našeho, že přišel ke mně jeden, kterýž * ušel z Jeruzaléma, řka: Dobyto jest město. ^{*k.24,26.}

22. Ruka pak Hospodinova byla při mně u večer před tím, než přišel ten, kterýž utekl, a otevřela ústa má, až i ke mně přišel ráno; otevřela, pravím, ústa má, abych nebyl němým děle.

23. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

24. Synu člověčí, obyvatelé pustin těchto v zemi Izraelské mluví, řkouce: Jedinký byl * Abraham, a dědičně držel

zemí tuto, nás pak mnoho jest; námit dána jest země tato v dědictví. *Mal.2,15.

25. Protož rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: * Se krví jídáte, a oči svých pozdvihujete k ukýdaným modlám svým, i krev vyléváte, a chtěli byste zemí touto dědičně vládnouti?

*3 Mojz.17,10; 19,26.

26. Stojíte na meči svém, pášete ohavnost, a * každý ženy bližního svého poškrvňujete, a chtěli byste zemí touto dědičně vládnouti?

*k.22,11.

27. Takto mluv k nim: Takto praví Panovník Hospodin: Žítv jsem já, že ti, kteříž jsou na pustinách, měčem padnou, a kdo na poli, toho zvěři dám k sežrání, kdo pak na hradích neb v jeskyních, morem zemrou.

28. I obrátím zemi tu v hroznou poušť, a přestane vyvýšenost moei její, a zpuštěnou hory Izraelské, tak že nebude žádného, kdo by šel přes ně.

29. I * zvědí, že já jsem Hospodin, když obrátím zemi tu v hroznou poušť pro všecky ohavnosti jejich, kteréž páchali.

*k.28,23,24; 35,4.

30. Ty pak synu člověčí, *slyš*, synové lidu tvého často mluvívají o tobě, za stěnami i ve dveřích domů, a říkají jeden druhému a každý bratru svému, řka: Poďte medle a poslechněte, jaké slovo vyšlo od Hospodina.

31. I scházejí se k tobě, tak jako se schází lid, a sedají před tebou lid můj, a poslouchají slov tvých, * ale nečiní jich. A ačkoli je sobě ústy svými libují, však za mrzkým ziskem svým srdce jejich odeházi.

*Ezai.42,20; 53,1,2.

32. A aj, ty jsi jim jako zpěv libý pěkného zvuku a dobře vznějící. Slyšít zajisté slova tvá, ale žádný jich nečiní.

33. Než když to přijde, (aj, přichází,) tedy zvědí, že * prorok byl u prostřed nich.

*k.2,5.

KAPITOLA XXXIV.

Osvědčení hříchů i soudů Božích správcům lidu Judského, 11. a zaslíbení stádeci Božímu lepšího jich na potom, zvlášť skrze Krista pravého pastýře, opatření.

I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověčí, prorokuj proti pastýřům Izraelským. Prorokuj a rei jim, těm pastýřům: Takto praví Panovník Hospodin: Běda * pastýřům Izraelským, kteříž pasou sami sebe. Zdalíž pastýři nemají stáda pásiti?

*Jer.23,1 násl.

3. Tuk jídáte, a vlnou se odíváte, což tučného, zabijíte, stáda však nepasete.

4. Neduživých neposilujete, a nemocné nehojíte, a zlámané neuvazujete, a zaplašené zase nepřivodíte, a zahynulé nehledáte, ale přísně a tvrdě panujete nad nimi,

5. Tak že * rozptýleny jsou, nemajíce pastýře, a rozptýleny jsouce, jsou za pokrm všelijaké zvěři polní.

*Ezai.53,6.

6. Bloudí stádo mé po všech horách, a na každém pahrbku vysokém, nýbrž po vši země širokosti rozptýleny jsou ovce stáda mého, a není žádného, kdo by se po nich ptal, ani žádného, kdo by jich hledal.

7. Protož ó pastýři, slyšte slovo Hospodinovo:

8. Žítv jsem já, praví Panovník Hospodin, zajisté proto že stádo mé bývá v loupež, a ovce stáda mého bývají k sežrání všelijaké zvěři polní, nemajíce žádného pastýře, aniž se ptají pastýři moji po stádu mém, ale pasou * pastýři sami sebe, stáda pak mého nepasou:

*v.2.

9. Protož vy pastýři, slyšte slovo Hospodinovo:

10. Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já jsem proti pastýřům těm, a budu vyhledávati stáda mého z ruky jejich, a zastavím jim pasení stáda, aby nepáslí více ti pastýři samých sebe. Vytrhnu zajisté ovce své z úst jejich, aby jim nebyly za pokrm.

11. Nebo takto praví Panovník Hospodin: Aj já, já ptáti se budu po ovčích svých a shledávati je.

12. Jakož * shledává pastýř stádo své tehdáž, když bývá u prostřed ovce svých rozptýlených: tak shledávati budu stádo své, a vytrhnu je ze všech míst, kamž v den oblaku a mráкотy rozptýleny byly.

*Mat.18,12,14. Luk.15,4.

13. A vyvedu je z národů, a shromáždím je z zemí, a uvedu je do země jejich, a pásiti je budu na horách Izraelských, při potocích i na všech místech k bydlení příhodných v zemi té.

14. Na * pastvě dobré pásiti je budu, a na horách vysokých Izraelských bude ovčinec jejich. Tamť léhati budou v ovčinci veselém, a pastvou tučnou pásiti se budou na horách Izraelských.

*Zalm.23,2.

15. Já pásiti budu stádo své, a já způ-

sobím to, že odpočívati budou, praví Panovník Hospodin.

16. Zahynulé hledati budu, a zaplašenou zase přivedu, a polámanou uvíži, a nemocné posílím, tučnou pak a silnou zahladím; nebo je pásti budu v soudu.

17. Vy pak, stádo mé, slyšte: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, * já soudím mezi dobytčetem a dobytčetem, mezi skopci a kozly.
*Mat.25,32.

18. Což jest vám málo pastvou dobrou se pásti, že ještě ostatek pastvy vaší pošlapáváte nohama svýma? a učištěnou vodu pítí, že ostatek nohama svýma kalíte,

19. Tak aby ovce mé tím, což vy nohama pošlapáte, se pásti, a kal noh vašich pítí musily?

20. Protož takto praví Panovník Hospodin k nim: Aj já, já souditi budu mezi dobytčetem tučným a mezi dobytčetem hubeným,

21. Proto že boky i plecemi strkáte, a rohy svými trkáte všecky neduživé, tak že je vyháníte i ven.

22. Protož vysvobodím stádo své, aby nebylo více v loupež, a souditi budu mezi dobytčetem a dobytčetem.

23. A vzbudím nad nimi * pastýře jednoho, kterýž je pásti bude, služebníka svého Davida. Tenť je pásti bude, a ten bude jejich pastýřem.

*Izai.40,11. Jan.10,11. Žid.13,20.

24. Já pak Hospodin budu jejich Bohem, a služebník můj David knížetem u prostřed nich. Já Hospodin mluvil jsem.

25. A učině s nimi * smlouvu pokoje, způsobím, že přestane zvěř zlá na zemi; i budou bydletí na poušti bezpečně, a spátí i po lesích.
*k.37,26.

26. K tomu obdarím je i okolí pahrbku svého požehnáním, a ssilati budu déšť časem svým; * dešťové požehnání budou bývati;
*Zalm.68,10.

27. Tak že vydá dřevo polní ovoce své, a země vydá úrodu svou; i budou v zemi své bezpečni, a zvědi, že já jsem Hospodin, když polámi závory jha jejich, a vytrhnu je z ruky těch, jenž je v službu podrobují.

28. I nebudou více loupeží národům, a zvěř zemská nebude jich žráti, ale bydliti budou bezpečně, aniž jich kdo přestraší.

29. Nadto vzbudím jim výstřelek k

slávě, a nebudou více mřiti hladem v té zemi, aniž ponosou více potupy od poňání.

30. I zvědi, že já Hospodin * Bůh jejich jsem s nimi, a oni lid můj, dům Izraelský, praví Panovník Hospodin.

*Jer.31,33.

31. Vy pak ovce mé, * ovce pastvy mé, jste vy lidé, a já Bůh váš, praví Panovník Hospodin.
*Zalm.100,3. Jan.10,11 násl.

KAPITOLA XXXV.

Prorocství proti hoře Seir, proti Idumejským, 5. s ukázkám příčin toho.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouci:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou proti hoře Seir, a prorokuj proti ní.

3. A rei ji: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já jsem proti tobě, horo Seir, a vztáhnou ruku svou na tebe, a obrátím tě v hroznou poušť.

4. Města tvá v poušť obrátím, a ty budeš pustinou, i zviš, že já jsem Hospodin,
*k.7,27; 28,22.

5. Proto že máš nepřátelství věčné, a rozptyluješ syny Izraelské mečem v čas bídy jejich, v čas dokonání nepravosti.

6. Protož živť jsem já, praví Panovník Hospodin, že k zabiti připravím tě, a krev tě stíhati bude. Poněvažž krve vylévání v * nenávisti nemáš, také tě krev stíhati bude.
*Zjev.13,10.

7. Obrátím, pravím, horu Seir v hroznou poušť, a vypléním z ní jdoucího přes ni i vracujícího se.

8. A naplním hory její zbitými jejími; na pahrbcích tvých i v údolích tvých, i při všech potocích tvých zbití mečem padati budou.

9. V pustiny věčné obrátím tě, tak že města tvá nebudou zase vzdělána, i zviťte, že já jsem Hospodin.

10. Proto že říkáš: Tito dva národové a tyto dvě země mé budou, a budeme dědičně vládnouti tou, v níž Hospodin přebýval,

11. Protož, živť jsem já, praví Panovník Hospodin, * žeť učiním podlé hněvu tvého a podlé závisti tvé, kterouž jsi prokázala z nenávisti své proti nim. I budu poznán od nich, když tě budu souditi.
*Izai.33,1.

12. A zviš, že já Hospodin slyšel jsem všecka hanění tvá, kteráž jsi mluvila o

horách Izraelských, řknei: Zpuštěnyť jsou, námt jsou dány k sežrání.

13. Nebo jste se honosili proti mně ústy svými, a množili proti mně slova svá, což jsem sám slyšel.

14. Takto praví Panovník Hospodin: Jakž se veselí všeka ta země, tak pustinu učiním z tebe.

15. Jakž se veselíš nad dědictvím domu Izraelského, proto že zpustl, tak učiním i tobě. Pustinou budeš, ó horo Seir, i všeka země Idumejská naskrze, i zvědít, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA XXXVI.

Lidu Judského potěšit. 16. Příčina předeslého jich od Boha trestání. 21. Mnohá jim učiněná zaslíbení.

Ty synu člověčí, prorokuj * i o horách Izraelských a rei: Hory Izraelské, slyšte slovo Hospodinovo. *k.6.2.

2. Takto praví Panovník Hospodin: Proto že říká ten nepřítel o vás: Aj, to dobře *, takéť i výsosti věčné v dědictví se nám dostanou, *k.25.3.

3. Protož prorokuj a rei: Takto praví Panovník Hospodin: Proto, proto že poplénili a sehltili vás vůkol, abyste byli za dědictví ostatku národů, a vydáni jste v pomluvu a v zlou pověst lidem,

4. Protož hory Izraelské, slyšte slovo Panovníka Hospodina: Takto praví Panovník Hospodin horám i pahrbkům, potokům i údolím, pustinám hrozným i městům opuštěným, jenž jsou za loupež a posměch ostatku národů okolních,

5. Protož takto di Panovník Hospodin: Jistě že v ohni horlivosti své mluviti budu proti ostatku těch národů, i proti vši zemi Idumejské, kteříž * sobě osobili zemi mou za dědictví, veselice se z celého srdce, a pléniee s ehtí, aby sídlo vyhlmaných z něho bylo v loupež. *Zalm.79.5.

6. Protož prorokuj o zemi Izraelské, a mluv k horám a pahrbkům, potokům i k údolím: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já v horlivosti své a v přehlivosti své mluvím, proto že pohanění od národů snášíte.

7. Protož takto praví Panovník Hospodin: Já zdvihna ruku svou, *přisahám*, že ti národové, kteříž jsou vůkol vás, pohanění své nésti musejí.

8. Vy pak hory Izraelské, ratolesti své vypouštěti, a ovoce své přinášeti budete lidu mému Izraelskému, když se přiblíží a přijdou.

9. Nebo aj, * já jsem s vámi, a patřím na vás, abyste dělány a osivány byly. *Izai.54.7.8.

10. A rozmnožím v vás lidi, všecken dům Izraelský, jakýžkoli jest, i budou se osazovati města, a pustiny vzdělávati.

11. Rozmnožím, pravím, v vás lidi i hovada, a budou se množiti a ploditi, i učiním, že bydliti budete jako za předeslých let vašich, čině *vám* dobře, více než v prvotinách vašich. A * zvíte, že já jsem Hospodin. *k.35.4.

12. Nebo uvedu do vás lidi, lid svůj Izraelský, a budou tebou dědičně vládnouti; a budeš jim za dědictví, aniž kdy více siroby na ně uvedeš.

13. Takto praví Panovník Hospodin: Proto že říkají vám, že jsi ty ta země, kteráž zžiráš lidi, a sirotky činiš z národů svých,

14. Protož nebudeš více zžirati lidi, a národů svých více k sirobě přivoditi, praví Panovník Hospodin.

15. Aniž dopustím, aby více slycháno bylo v tobě potupy národů, aniž útržky lidské snášeti budeš více, ani ku pádu přivoditi více národů svých, praví Panovník Hospodin.

16. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkonei:

17. Synu člověčí, dům Izraelský, bydlíce v zemi své, poškrvnili ji cestou svou a skutky svými; podobná nečistotě *ženy* pro nečistotu oddělené byla cesta jejich před očima máma.

18. Pročež * vyhlil jsem přehlivost svou na ně, proto že krev vylévali na zemi, a ukýdanými bohy svými poškrvnili ji. *k.7.8.

19. I * rozptýlil jsem je po národech, tak že rozplašení jsou po zemích; podlé cesty jejich a podlé skutků jejich soudil jsem je. *k.20.23; 22.15.

20. Nýbrž odšedše mezi národy, kamž přišli, * poškrvnili jména svatosti mé, když říkáno o nich: Že jsou lid Hospodinův, a že z jeho země vyšli. *Izai.52.5.

21. Ale slitoval jsem se * pro jméno svatosti své, kteréhož poškrvnili dům Izraelský mezi národy, kamž přišli. *k.20.9.

22. Protož rei domu Izraelskému: Takto praví Panovník Hospodin: Ne pro vás já *to* učiním, ó dome Izraelský, ale pro jméno svatosti své, kteréhož jste poškrvnili mezi národy, kamž jste přišli,

23. Abych posvětil jména svého velkého, kteréž bylo poškrvněno mezi národy, kteréž jste poškrvnili u prostřed nich, aby * poznali národové, že já jsem Hospodin, praví Panovník Hospodin, když posvěcen budu v vás před očima jejich.

*k.30,8; 32,15; 37,23.

24. Nebo poberu vás z národů, a shromáždím vás ze všech zemí, a uvedu vás do země vaší.

25. A * pokropím vás vodou čistou, a čistí budete; ode všech poškrvn vašich, i ode všech ukýdaných bohů vašich očistím vás.

*Izai.44,3. Zach.13,1.

26. A dám vám * srdce nové, a ducha nového dám do vnitřností vašich, a odejma srdce kamenné z těla vašeho, dám vám srdce masité.

*k.11,19.

27. Ducha * svého, pravím, dám do vnitřností vašich, a učiním, abyste v ustanoveních mých chodili, a soudů mých ostříhali a činili je.

*k.39,29.

28. I budete bydliti v zemi, kterouž jsem byl dal otcům vašim, a * budete lidem mým, a já budu vašim Bohem.

*Jer.31,33; 32,23.

29. Nebo vysvobodím vás ze všelijakých poškrvn vašich, a přivolám obilé, a rozmnožím je, a nedopustím na vás hladu.

30. Rozmnožím * i ovoce stromů a úrody polní, tak že neponesete více potupy hladu mezi národy.

*k.34,27.

31. I rozpomenete se na zlé cesty vaše a na skutky vaše nedobré, tak že sami se býti hodné ošklivosti uznáte pro nepravosti vaše a pro ohavnosti vaše.

32. Ne pro vás já *to* učiním, praví Panovník Hospodin, známo vám bud. Zahaňtež se a zastyďte za cesty své, dome Izraelský.

33. Takto praví Panovník Hospodin: V ten den, v kterémž vás očistím ode všech nepravostí vašich, osadím města, a vzdělány budou pustiny.

34. A tak země pustá bude dělána, kteráž prvé byla pouští před očima každého tudy jdoucího.

35. I řeknou: Země tato zpuštěná jest jako zahrada Eden, ano i města pustá, zkažená a zbořená jsou ohrazena a osazena.

36. I zvědí národové, kteříž pozůstanou vůkol vás, že já Hospodin vystavěl

jsem * zbořeniny, a vysadil pustiny. † Já Hospodin mluvil jsem i učiním.

*Ozeáš 6,1. Ezech.17,24.

37. Takto praví Panovník Hospodin: Ještě toho hledati bude při mně dům Izraelský, abych je rozmnožil. Rozmnožím je lidmi jako stády.

38. Jako stádo k obětem, jako stádo Jeruzalémské při slavnostech jeho, tak města pustá budou plná stád lidí, i zvědí, že já jsem Hospodin.

KAPITOLA XXXVII.

Vidění o kostech 11. s vysvětlením svým 15. a předukázání zvláštním znamením Judského a Izraelského království v jedno skrze Krista spojení a uvedení.

Byla nade mnou ruka Hospodinova, a vyvedl mne Hospodin v duchu, a postavil mne u prostřed údolí, kteréž bylo plné kostí.

2. I provedl mne skrze ně vůkol a vůkol, a aj, bylo jich velmi mnoho v tom údolí, a aj, byly velmi suché.

3. I řekl mi: Synu člověčí, mohly-li by ožiti kosti tyto? I řekl jsem: Panovníče Hospodine, ty víš.

4. V tom řekl mi: Prorokuj o těch kostech a rei jim: Kostí suché, slyšte slovo Hospodinovo.

5. Toto praví Panovník Hospodin kostem těmto: Aj, já uvedu do vás ducha, abyste ožily.

6. A * dám na vás žily, a učiním, že zroste na vás maso, a otáhnu vás koži; dám, pravím, do vás ducha, abyste ožily, i zvíte, že já jsem Hospodin.

*Job 10,11.

7. Tedy prorokoval jsem tak, jakž mi rozkázáno bylo. I stal se zvuk, když jsem já prorokoval, a aj, hřmot, když se přibližovaly kosti jedna k druhé.

8. I viděl jsem, a aj, žily a maso na nich se ukázalo, i koži potaženy byly po vrchu, ale ducha žádného nebylo v nich.

9. I řekl mi: Prorokuj k duchu, prorokuj, synu člověčí, a rei duchu: Takto praví Panovník Hospodin: Ode čtyř větrů přič, duchu, a věj na tyto zmordované, ať oživou.

10. Tedy * prorokoval jsem, jakž mi rozkázal. I všel do nich duch, a ožili, a postavili se na nohách svých, zástup velmi veliký.

*v.7.

11. I řekl mi: Synu člověčí, kosti tyto jsou všecken dům Izraelský. Aj, říkají: Ushly kosti naše, a zhyнула čáka naše, již jest pro nás.

12. Protož prorokuj a rei jim: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já otevru hroby vaše, a vyvedu vás z hrobů vašich, lidé můj, a uvedu vás do země Izraelské.

13. I zvíte, že já jsem Hospodin, když otevru hroby vaše, a vyvedu vás z hrobů vašich, lidé můj.

14. A dám Duha svého do vás, abyste ožili, a osadím vás v zemi vaši, i zvíte, že já Hospodin mluvím i činím, di Hospodin.

15. Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

16. Ty pak synu člověčí, vezmi sobě dřevo jedno, a napiš na něm: Judovi, a synům Izraelským, tovaryšům jeho. Zatím vezma dřevo druhé, napiš na něm: Jozefovi dřevo Efraimovo, a všechněm synům Izraelským, tovaryšům jeho.

17. I spojž je sobě jedno k druhému v jedno dřevo, aby byla jako jedno v ruce tvé.

18. A když mluvíti budou k tobě synové lidu tvého, řkouce: Což nám oznámíš, co ty věci znamenají?

19. Mluv k nim: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já vezmu dřevo Jozefovo, kteréž jest v ruce Efraimově, a pokolení Izraelských, tovaryšů jeho, a přiložím je s ním k dřevu Judovu, a učiním je dřevem jedním, i budou jedno v ruce mé.

20. A když budou ta dřeva, na kterýchž jsi psal, v ruce tvé před očima jejich,

21. Tedy mluv k nim: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já vezmu syny Izraelské z prostřed národů těch, kamž odešli, a shromáždě je odevšad, uvedu je do země jejich.

22. A učiním je, aby byli * národem jedním v té zemi na horách Izraelských, a král jeden bude nad nimi nade všemi králem. A nebudou více dva národové, aniž se již více dělíti budou na dvoje království. *Ozeáš 1,11. Jan 10,16.

23. Aniž se budou poškrvňovati více ukydanými bohy svými, a ohavnostmi svými, ani jakými přestoupeními jejich, i vysvobodím je ze všech obydlí jejich, v nichž břešili, a očistím je. I * budou mým lidem, a já budu jejich Bohem. *Jer.7,23:21,7.

24. A * služebník můj David bude králem nad nimi, a pastýře jednoho všickni

miti budou, aby v soudech mých chodili, a ustanovení mých ostříhali, i činili je. *Jer.23,5. Jan.10,16.

25. I budou bydliti v té zemi, kterouž jsem byl dal služebníkovi svému Jákobovi, v níž bydlili otevé vaši. Budou, pravím, v ní bydliti oni i synové jejich, i synové synů jejich až na věky, a David služebník můj knížetem jejich bude na věky.

26. Nadto učiním s nimi smlouvu pokojě; smlouva věčná bude s nimi. A rozsadím je, i rozmnožím je, a postavím svatyni svou u prostřed nich na věky.

27. Bude i * příbytek můj mezi uimi, a budu jejich Bohem, a oni budou lidem mým. *3 Mojs.26,6.11.12.

28. I zvědi * národové, že jsem já Hospodin, jeuz posvěcují Izraele, když bude svatyně má u prostřed nich na věky. *k.36,36.

KAPITOLA XXXVIII.

Usilování nepřátelská proti lidu Božianu po navrácení jejich z Babylona, 17. a pohrůzka proti týmž nepřítelům.

Opět stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

2. Synu člověčí, obrať tvář svou * proti Gogovi, země Magog, knížeti a hlavě v Mešech a Tubal, a prorokuj proti němu, *k.39,1. Zjev.20,8.

3. A rei: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já budu proti tobě, Gogu, kníže a hlavo v Mešech a Tubal.

4. A odvedu tě zpět, dada * ndice do čelisti tvých, když tě vyvedu i všecko vojsko tvé, koně i jezdec, všecky oblečené v celou zbroj, zástup veliký s pavézami a štíty, všecky ty, kteříž užívají meče: *k.29,4.2Křt.19 28. Zalm.32,9.

5. Perské, Mouřeniuy i Putské s nimi, všecky ty s štíty a lebkami,

6. Gomera i všecky houfy jeho, dům Togarmy * od stran pánnočních, i všecky houfy jeho, národy mnohé s tebou. *k.27,14.

7. Budiž hotov, a připrav se, ty i všecko shromáždění tvé, těch, kteříž se k tobě sebrali, a buď strážcem jejich.

8. Po mnohých dnech navštíven budeš, v * potomních letech přitáhneš na lid vysvobozený od meče, a shromážděný z národů mnohých na hory Izraelské, kteréž byly pustinou ustavičně, když oni z národů jsouce vyvedeni, budou bydliti bezpečně všickni. *Zjev.20,7 násł.

9. V tom přitáhneš a přijdeš jako bouře, budeš jako oblak pokrývající zemi,

ty i všickni bouřivé tvoji, i národové mnozí s tebou.

10. Takto praví Panovník Hospodin: I stane se v ten den, že vstoupí *mnohé* věci na srdce tvé, a budeš mysliti myšlení zlé.

11. A diš: Potáhnu na zemi, v níž jsou vsi, přitáhnu na ty, jenž pokoje užívají, bydlíce bezpečně, na všecky, kteříž bydlíjí beze všech zdí, a nemají žádné závary ani bran,

12. Abych vzebral kořisti, a rozehvátal loupeže, obračejí ruku svou proti pouštním již osazeným, a proti lidu zase shromážděnému z národů, zacházejícímu s dobytkem a jměním, bydlícím u prostřed země.

13. Sába a Dedan, a kupci mořští, i všecka lvičata jeho řeknou tobě: K rozehrántí-liž kořisti ty se béřeš? K rozehvátání-li loupeže shromáždil jsi množství své, abys bral stříbro a zlato, abys nabral dobytka i zboží, a nashromáždil loupeže veliké?

14. Protož synu člověčí, prorokuj a rei Gogovi: Takto praví Panovník Hospodin: Zdalíž toho dne, když bude lid můj Izraelský bydliti bezpečně, nezvíš,

15. Kdyžto přitáhnou z místa svého od stran půlnočních, ty i národové mnozí s tebou, sedíce na koních všickni, shromáždění veliké a vojsko znamenité,

16. Potáhneš* na lid můj Izraelský jako oblak, abys přikryl tu zemi? V potomních dnech stane se, že tě přivedu na zemi svou, aby mne poznali národové, když posvěcen budu v tobě před očima jejich, ó Gogu. *v.9.

17. Takto praví Panovník Hospodin: Zdalíž ty nejsi ten, o kterémž jsem mluvil za dnů starodávních skrze služebníky své, proroky Izraelské, kteříž prorokovali za těch dnů a let, že tě přivedu na ně?

18. A však stane se v ten den, v den, v kterýž přitáhne Gog na zemi Izraelskou, praví Panovník Hospodin, že povstane prehlivost má s hněvem mým,

19. A v rozhorlení svém, v ohni prehlivosti své mluvíti budu. Jistě že v ten den* bude pohnuti veliké v zemi Izraelské, *Mat.24,29.30.

20. Tak že se pohnou před tváří mou ryby mořské i ptačtvo nebeské, a zvěř polní i všeliký zeměplaz plazící se po zemi, i všickni lidé, kteříž jsou na svrěh-

ku země. I rozválejí se hory, a padnou výsosti, i každá zed na zem upadne.

21. Nebo zavolám proti němu po všech horách mých meče, praví Panovník Hospodin; meč každého proti bratru jeho bude.

22. A vykonám při něm soud morem a krve prolitím a* přívalem rozvodnilym, a kamením krupobití velikého, ohněm a sirou dštíti budu na něj i na houfy jeho, a na národy mnohé, kteříž jsou s ním. *Zalm.11,6. Zjev.20,9.

23. A tak zveleben, a posvěcen, a v známost uveden budu před očima národů mnohých, a* zvědí, že já jsem Hospodin. *k.29,6; 39,7.

KAPITOLA XXXIX.

Proroctví o pomstě spravedlivé, kterouž Bůh na Goga uvéstí uložil, 25. a zaslíbení lidu Božímu utěšující.

Ty synu člověčí, prorokuj ještě proti Gogovi* a rei: Takto praví Panovník Hospodin: Aj, já *povstanu* proti tobě, ó Gogu, kníže a hlavo v Mešech a Tubal. *k.29,2.

2. A odvedu tě zpět, navštívě tě šesti ranami, když tě vzbudím, abys přitáhl od stran půlnočních, a přivedu tě na hory Izraelské.

3. Nebo vyrazím lučičtě tvé z ruky tvé levé, a střely z ruky tvé pravé vyvrhu.

4. Na horách Izraelských padneš ty i všickni houřivé tvoji i národové, kteříž budou s tebou; * ptákům a všemu ptačtvu křídla majícímu i zvěři polní dám tě k sežrání. *k.29,5.

5. Na svrěhku pole padneš; neboť jsem já mluvil, praví Panovník Hospodin.

6. Vypustím také oheň na Magoga i na ty, kteříž přebývají na ostrovech bezpečně, i* zvědíť, že já jsem Hospodin. *k.29,6.

7. A jméno svatosti své uvedu v známost u prostřed lidu svého Izraelského. Nedopustím, pravím, více poškrňovati jména svatosti své, * i zvědíť národové, že já jsem Hospodin Svatý v Izraeli. *k.7,27; 38,23.

8. Aj, přijdeť a stane se *to*, praví Panovník Hospodin, téhož dne, o kterémž jsem mluvil.

9. Tehdy vyjdou obyvatelé měst Izraelských, a* zapálíce, popálí zbroj a štíty i pavězy, lučičtě i střely, dřevce i kopy, a budou je páliťi ohněm sedm let. *Zalm.46,10.

10. Aniž nosití budou dříví s pole, ani

sekati v lesích, proto že zbrojí zaučevati budou oheň, když * zloupí ty, kteříž je loupivali, a mocí poberou těm, kteříž jim mocí brávali, praví Panovník Hospodin.

*2 Par.20,25.

11. I stane se v ten den, že dám Gogovi místo ku pohřbu tam v Izraeli, údolí, kudyž se jde k východní straně k moři, kteréžto zaepá ústa tudy jdoucíeh. I pohřbí tam Goga i všecko množství jeho, a nazovou je údolí množství Gogova.

12. Nebo pochovávají je budou dům Izraelský za sedm měsíců proto, aby vyčistili zemi.

13. A tak pohřbí je všecken lid té země, a bude jim to ku poctivosti v den, v kterýž oslaven budu, praví Panovník Hospodin.

14. Oddělit pak muže statečné, kteříž by procházeli tu zemi, proto aby pochovávali ty, kteříž by pozůstali na svrhu ku země, aby ji vyčistili. Po vyjití sedmi měsíců přehledávati začnou.

15. A ti procházejíce, choditi budou po zemi, a když uzří kosti člověčí, vzdělají při nich znamení pamětné, aby je pohřbili brobaři v údolí množství Gogova.

16. Nýbrž to množství jeho bude k slávě i městu, když vyčistí tu zemi.

17. Ty pak synu člověčí, takto praví Panovník Hospodin: Rei ke všelijakým ptákům křídla majícím i ke všelijaké zvěři polní: * Shromážďte se a přďte, zbeřte se odevšad k obětem mým, kteréž já + nabiji vám, oběti velikých na horách Izraelských, a budete jísti maso a pítí krev.

*Jer.12,9. Zjev.19,17,18. †Jak.5,5.

18. Maso silných reků jísti budete, a krev knízat zemských pítí, skopeň, beranů a kozlů, volků, všecko tučných Bázanských.

19. A budete jísti tuk do sytosti, a pítí krev do opiti z oběti mých, kterýchž vám nabiji.

20. A nasytíte se z stolu mého koňmi i jezdeci, silnými reky i všemi muži válečnými, di Panovník Hospodin.

21. A tak zjevím slávu svou mezi národy, aby viděli všickni národové soud můj, kterýž jsem vykonal, i ruku mou, kterouž jsem doložil na ně.

22. I zvit dům Izraelský, že * já jsem Hospodin Bůh jejich, od tohoto dne i potom.

*v.28.

23. Zvědi také i národové, že pro

svou nepravost zajat jest dům Izraelský, proto že se dopouštěli přestoupení proti mně; pročež jsem skryl tvář svou před nimi, a vydal jsem je v ruku protivníků jejich, aby padli mečem všickni napořád.

24. Podlé nečistoty jejich a podlé zpronevení se jejich učinil jsem jim, a skryl jsem tvář svou před nimi.

25. Z té příčiny takto praví Panovník Hospodin: Již zase přivedu zajaté Jákobovy, a smiluji se nade vším domem Izraelským a horliti budu příčinou jména svatosti své,

26. Ač poneseš potupu svou a všecko přestoupení své, kteréhož se dopustili proti mně, když bydli v zemi své bezpečně, aniž byl, kdo by je přestrašil.

27. A však je * zase přivedu z národů, a shromáždím je z zemi nepřátel jejich, a posvěcen budu v nich před očima národů mnohých.

*Jer.32,37.

28. A tak poznají, že já jsem Hospodin Bůh jejich, když zaveda je do národů, shromáždím je do země jejich, a nepozůstavím tam žádného z nich.

29. Aniž skryji více tváři své před nimi, když * vyleji Ducha svého na dům Izraelský, praví Panovník Hospodin.

*Izai.44,3. Joel 2,28.

KAPITOLA XL.

Postavení Ezechiele u vidění v zemi Judské, a ukázání jemu chrámu. 5. Vyměření okolku toho stavení, 17. teč stně první, 28. prostřední 41. i vnitřní.

Dvadeátého pátého léta od zajetí našeho, na počátku roku, desátého dne měsíce, čtrnáctého léta po dobytí města, právě v tentýž den byla nade mnou ruka Hospodinova, a uvedl mne tam.

2. U viděníech Božích přivedl mne do země Izraelské, a * postavil mne na hoře velmi vysoké, při níž bylo jako stavení města, ku polední.

*Mat.4,8.

3. I uvedl mne tam, a aj, muž, kterýž na pohledění byl jako měď, maje šňůru hčnou v ruce své, a prut k rozměrování, a ten stál v bráně.

4. I mluvil ke mně ten muž: Synu člověčí, * viz očima svýma, a ušima svýma slyš, a přilož srdce své ke všemu, což já ukáži tobě; nebo proto, atbych ukazoval, přiveden jsi sem. Ty pak oznámíš všecko domu Izraelskému, což vidíš.

*k.41,5.

5. A aj, zed zevnitř při domu vůkol a

vůkol, a v ruce muže toho prut míry, šesti loket, (loket o dlaň *delší než obecní*.) Změřil šířku toho stavení jednoho prutu, a výšku jednoho prutu.

6. A všed do brány, kteráž byla na proti východu, šel na horu po stupních jejich, i změřil prah brány jednoho prutu zšíří, a prah druhý jednoho prutu zšíří.

7. A pokojíky jednoho prutu zdělí, a jednoho prutu zšíří, mezi pokojíky pak pět loket, a prah brány podlé sínce brány vnitř prutu jednoho.

8. I změřil sínci brány vnitř na jeden prut.

9. Změřil také sínci brány osmi loket, a veřeje její dvou loket, totiž sínce brány vnitř,

10. I pokojíky brány východní, tři s jedné a tři s druhé strany. Jedné míry *byly* všecky tři, a míra jednostejná veřeji po obou stranách.

11. Změřil též i širokost dveří té brány desíti loket, a dlouhost též brány třinácti loket,

12. A přístřeší před pokojíky jednoho lokte, a na jeden loket přístřeší s této strany, pokojíky pak šesti loket s jedné, a šesti loket s druhé strany.

13. A tak změřil bránu od střechy pokojíka do střechy druhého, širokost pětmečítma loket, dvěře na proti dveřím.

14. A udělal veřeje šedesáti loket, a každé veřeje síncě i brány vůkol a vůkol *jedna míra*.

15. Od předku pak brány, kudyž se vehází do předku sínce brány vnitřní, bylo padesáte loket.

16. A byla okna posouzená v pokojících i nad veřejemi jejich, do vnitřku brány vůkol a vůkol, takž i při klenutí, a na okních vůkol a vůkol do vnitřku, a na veřejích *byly* palmy.

17. Potom mne uvedl do síně zevnitřní, a aj, komůrky a půda udělaná při siní vůkol a vůkol. Třidceť komůrek na té půdě *bylo*.

18. Ta pak půda po straně těch bran, naproti dlouhosti bran, půda nižší byla.

19. Změřil také šířku od předku brány dolejší až k předku síně vnitřní, zevnitř na sto loket k východu a půlnoci.

20. Též bránu, kteráž byla na půlnoci při siní zevnitřní, změřil na dél i na šíř.

21. (Jejíž pokojíkové tři s jedné a tři s druhé strany, i veřeje její i sínce její

byly podlé míry brány prvnější.) Padesáti loket dlouhost její, širokost pak pětmečítma loket.

22. Okna také její i sínce její i palmy její byly podlé míry brány té, kteráž byla k východu, a vstupovalo se k ní po sedmi stupních, před nimiž sínce její byly.

23. A byla ta brána u síně vnitřní naproti bráně půlnocní a východní; i odměřil od brány k bráně sto loket.

24. Potom mne vedl ku poledni, a aj, brána ku poledni; i změřil veřeje její, i sínce její podlé těch měr,

25. (A okna v ní i sínce její vůkol a vůkol podobná oknům oněm,) padesáti loket zdělí a pětmečítma loket zšíří.

26. A k vstupování k ní * stupňů sedm, a sínce její před nimi; též palmy při ní, jedna s jedné a druhá s druhé strany při veřejích jejich. ^{v.22.}

27. Též bránu síně vnitřní ku poledni změřil od brány k bráně, na poledue, sto loket.

28. I uvedl mne do síně vnitřní branou poledni, a změřil tu bránu poledni podlé těchž měr,

29. I pokojíky její i veřeje její, i sínce její podlé těchž měr, i okna její i sínce její vůkol a vůkol, * padesáti loket na dél, a na šíř pětmečítma loket. ^{v.21.}

30. A sínce vůkol a vůkol zšíří pětmečítma loket, a zdělí padesáti loket.

31. A sínce její jako sině zevnitřní, i palmy při veřejích jejich, též stupňů osm k vstupování k ní.

32. Uvedl mne také do síně vnitřní k východu, i změřil bránu tu podlé těchž měr,

33. Též pokojíky její i veřeje její, i sínce její, podlé těchž měr, i okna její i sínce její vůkol a vůkol, zdělí padesáti loket, zšíří pak pětmečítma loket.

34. Též sínce její při siní zevnitřní, a palmy při veřejích s obou stran, a osm stupňů k vstupování k ní.

35. Přivedl mne též k bráně půlnocní, a změřil ji podlé těchž měr,

36. Pokojíky její, veřeje její i sínce její i okna její vůkol a vůkol, zdělí padesáti loket, a zšíří pětmečítma loket.

37. I veřeje její při siní zevnitřní a palmy při veřejích s obou stran, též osm stupňů k vstupování k ní,

38. I komůrky a dvěře její při veřejích bran, kdež obmývali oběti zápalné.

39. A v sínce brány *byli* dva štokové s jedné strany, a dva štokové s druhé strany, aby na nich zabijeli oběti zápalné, a za hřích i vinu.

40. A po boku, kudyž se tam vstupuje při dveřích brány půlnoční, dva štokové; tolikéž po boku druhém sínce též brány dva štokové.

41. Čtyři štokové s jedné, a čtyři štokové s druhé strany po boku brány, osm štoků, na nichž zabijeli.

42. Čtyři pak štokové k zápalu *byli* z kamení tesaného, zděli půldruhého lokte, a zšíři půldruhého lokte, a zvýši lokte jednoho, na nichž nechávali nádobi, kterýmž zabijeli k zápalům a obětem.

43. A kotliska *ztlouští* na jednu dlaň připravená v domě vůkol a vůkol, na štocích pak maso věci obětovaných.

44. Potom zevnitř, při bráně vnitřní, komůrky zpěváků v síni vnitřní, kteráž byla po boku brány půlnoční, a ty byly na poledne; jedna při boku brány východní *byla* na půlnoci.

45. I mluvil ke mně: Tyto komůrky na poledne jsou kněží stráž držících nad domem;

46. Ty pak komůrky na půlnoci jsou kněží stráž držících nad oltářem, totiž synů * Sadochových, kteříž přistupují z synů Lévi k Hospodinu, aby sloužili jemu. *k.43.19;44.15.

47. I změřil tu síň čtverhranou zděli sto loket, a zšíři sto loket, i oltář před domem.

48. I přivedl mne k sínce domu, a změřil veřeje té sínce, pěti loket s jedné a pěti loket s druhé strany, širokost pak brány *byla* tři loket s jedné a tři loket s druhé strany.

49. Dlouhost sínce dvadeíti loket, širokost pak jedenácti loket i s stupni, po nichž se vstupovalo k ní; sloupové pak byli při veřejích, jeden s jedné, a druhý s druhé strany.

KAPITOLA XLI.

Změření od Syna Božího chrámu i některých částek jeho.

Opět přivedl mne k chrámu, a změřil veřeje, šesti loket zšíři s jedné strany, a šesti loket zšíři s druhé strany, podle širokosti stánku.

2. A širokost dveří desíti loket, boky pak dveří pěti loket s jedné a pěti loket s druhé strany. Změřil také i dlouhost

jejich čtyřideíti loket, širokost pak dvadeíti loket.

3. Přišel také do vnitřku, a změřil veřeje dveří dvou loket, a dvěře šesti loket, širokost pak dveří sedmi loket.

4. Změřil také dlouhost svatyně dvadeíti loket, a širokost dvadeíti loket v chrámě, a řekl mi: Tato * jest svatyně svatých. *k.43.12.

5. Změřil též zed domu šesti loket, a širokost pavlače čtyř loket, vůkol a vůkol okolo domu.

6. Ty pak pavlače, pavlač nad pavlači, byly tři, a třideíti noh *zděli*, a scházely se při zdi domu vespolek, tak že se pavlače vůkol a vůkol držely, a nedržely se na zdi domu.

7. Nebo se rozšiřovala vůkol více a více, svrchu pro pavlače, kteréž byly okolo domu, od vrchu až dolů, vůkol a vůkol domu, poněvadž nejšířší dům byl na hoře, a tak nejnižší porozšiřovala se k vrchu pro prostřední.

8. Tak podobně spatřil jsem při domu pavlače, i nejvyšší vůkol a vůkol, jejichž půdy zouplna odměřeny byly šesti loket k výstupkům.

9. Širokost zdi, kteráž byla při pavlačích zevnitř, pěti loket byla, i plac pavlačí, kteréž byly při domu.

10. Mezi nimiž a komůrkami byla širokost dvadeíti loket okolo domu vůkol a vůkol.

11. A dvěře pavlačí byly k placu, dvěře jedny na půlnoci, a druhé dvěře na poledne, a širokost placu byla pěti loket vůkol a vůkol.

12. Stavení pak, kteréž bylo před příhradkem v úhlu k západu, širokost byla sedmdesáti loket, a zed téhož stavení pěti loket zšíři vůkol a vůkol, a zděli devadesáti loket.

13. Potom změřil dům, zděli sto loket, totiž příhradek i stavení, a zdi jeho zděli sto loket.

14. Též širokost předku domu i příhradku k východu sto loket.

15. Změřil i dlouhost stavení před příhradkem, kteréž bylo za ním, též i paláce jeho s jedné i s druhé strany, a bylo sto loket; též chrám vnitř i sínce s síní,

16. Prahy i okna posouzená, i paláce vůkol po třech stranách jejich, naproti prahu taslování dřevěné vůkol a vůkol, i od země až do oken, též i okna otáflouvaná,

17. Od svršku dveří až do vnitřní i zevnitřní strany domu, i všecku zed vůkol a vůkol vnitř i zevnitř změřené.

18. Kteréž *tařování* bylo uděláno s cherubíny a palmami, a to *vše* palma mezi cherubínem a cherubínem. A cherubín měl dvě tváře,

19. Totíž tvář lidskou naproti palmě s jedné strany, a tvář lvíčete naproti palmě s druhé strany. Tak uděláno bylo ve všem domu vůkol a vůkol.

20. Od země až do vrhu dveří cherubínové a palmy zdělány byly i na zdi chrámu.

21. Chrámu veřeje *byly* čtverhrané, a předeck svatyně podobný jemu.

22. Oltář dřevěný tři loket zvýši, zdělá pak dvou loket s úhly svými, jehož dlouhost i pobočnice jeho dřevěné *byly*. I mluvil ke mně: Tento jest stůl, kterýž stojí před Hospodinem.

23. A dvojnásobní dvěře byly u chrámu i u svatyně,

24. A dvojnásobní dvěře ve vratech, *totíž* dvojnásobní dvěře obracející se, dvojnásobní ve vratech jedněch, a dvojnásobní dvěře v druhých.

25. Byli pak uděláni na nich, na *těch* dveřích chrámu, cherubínové a palmy, tak jakž uděláni byli na stěnách, trámové také dřevění *byli* před síní vně.

26. Též na oknech posouzených *byly* palmy s obou stran po bocích sínice, i na pavlačích domu toho i trámích.

KAPITOLA XLII.

Změnění a vypsání síně vnitřní neb poslední, i s jiným některým stavením. 13. Naučení kněžím dané o komůrkách půlnočních a poledních.

Potom mne vyvedl k síni zevnitřní, kteráž byla na půlnoci, a přivedl mne k těm komůrkám, kteréž byly před příhradkem, a kteréž byly naproti stavení na půlnoci,

2. Jehož délka při dveřích půlnočních na pohledění byla sto loket, a šířka padesát loket.

3. Naproti síni vnitřní, kteráž měla dvadecí loket, a naproti dlázení, kteréž bylo v síni zevnitřní, *byl* palác naproti paláci třmi *řady*.

4. Před komůrkami pak byli pláckové desíti loket zšíří vnitř, cesta k nim lokte jednoho, a dvěře jejich na půlnoci.

5. Komůrky pak nejvyšší byly užší,

proto že palácové byli širší než ony, nežli nejzpodnější a prostřední stavení.

6. Nebo o trojím ponebí bylo, ale nemělo žádných sloupů, jacíž byli sloupové síní; protož užší bylo nežli dolejší i než prostřední od země.

7. Ohrady pak, kteráž byla vně naproti komůrkám k síni zevnitřní, před komůrkami, dlouhost byla padesáti loket.

8. Nebo dlouhost komůrek, kteréž byly v síni zevnitřní, *byla* padesáti loket, před chrámem pak sto loket.

9. Pod těmi pak komůrkami bylo vcházení od východu, skrze kteréž by se vcházelo do nich z síně té zevnitřní.

10. Na šir ohrady té síně k východu před příhradkem i před stavením byly komůrky.

11. Cesta pak před nimi byla podobná cestě komůrek, kteréž byly na půlnoci. Jakáž byla dlouhost jejich, tak šířkost jejich, a všecka vcházení jejich i dvěře jejich podobná oněmno.

12. A dvěře těch komůrek, kteréž byly na poledne, podobné byly dveřím při začátku cesty, cesty před ohradou přimou k východu, kudyž se vchází do nich.

13. I řekl mi: Komůrky na půlnoci a komůrky na poledne, kteréž jsou před příhradkem, jsou komůrky svaté, kdežto jídají kněží, kteříž přistupují k Hospodinu, věci nejsvětější. Tam nechávají budou věci nejsvětějších a obětí suchých, též za hřích a za vinu; nebo to místo svaté jest.

14. Když *tam* vejdou kněží, tedy nevyjdou z svatyně do síně zevnitřní, leč tam nechají roucha svého, v němž přisluhovali; nebo svaté jest. A oblekou roucha jiná, když budou míti přistupovati k tomu, což se dotýče lidu.

15. A dokonav rozměrování domu vnitřního, i vedl mne k bráně, kteráž byla na východ, a změřil jej vůkol a vůkol.

16. Změřil stranu východní prutem, pět set loket prutových tím prutem vůkol.

17. Změřil stranu půlnoční tím prutem, pět set prutů vůkol.

18. Změřil stranu polední tím prutem, pět set prutů.

19. A obrátiv se k straně západní, naměřil tím prutem pět set prutů.

20. Na čtyři strany změřil to, *totíž* zed

vůkol a vůkol, zděli pěti set, a zšíří pěti set, aby dělila svaté místo od obecného.

KAPITOLA XLIII.

Fotěšená zašlbení lidu Božimu učiněná. 9. Vypsání Boží služby v novém Božim chrámě.

Potom vedl mne k bráně, kterážto brána patřila k východu.

2. A aj, sláva Boha Izraelského přicházela od východu, jejíž zvuk byl jako zvuk vod mnohých, a země * svítila se od slávy jeho. *Zjev.18,1.

3. A * podobné bylo to vidění, kteréž jsem viděl, právě tomu vidění, kteréž jsem byl viděl, když jsem šel, abych kazil město, vidění, pravím, podobná vidění onomu, kteréž jsem viděl při řece Chebar. I * padl jsem na tvář svou. *k.1.4.†k.1.28.

4. A *když* sláva Boží vcházela do domu, * cestou brány patřící k východu, *k.10,19; 11.22.23.

5. Tedy pojal mne Duch, a uvedl mne do síně vnitřní, a aj, dům * plný byl slávy Hospodinovy. *2Mojz.40,34.

6. I slyšel jsem, an mluví ke mně z domu, a muž stál podlé mne.

7. I řekl mi: Synu člověčí, * místo stolice mé a místo šlepečí noh svých, kdežto bydliti budu u prostřed synů Izraelských na věky, a nebudou poškrňovati více dům Izraelský jména svatosti mé, oni ani králové jejich smilstvím svým a mrtvými těly králů svých, *ani* * výsostni svými, *Zalim.132.13.14.

8. Když kladli prah svůj podlé prahu mého, a veřeji svou podlé veřeje mé, a stěnu mezi mnou a mezi sebou, a tak poškrňovali jména svatosti mé ohavnostmi svými, kteréž páchali, pročez jsem je sehltil v hněvě svém.

9. *Ale* nyní vzdáli smilství svá i mrtvá těla králů svých, ode mne, a budu bydliti u prostřed nich na věky.

10. Ty synu člověčí, oznam domu Izraelskému o tomto domu, a nechť se zahánbí pro nepravosti své, a ať změří všecko naskrve.

11. A když se hanbiti budou za všecko, což páchali, * způsob domu i formu jeho, i vycházení jeho, též vcházení jeho, i všecky způsoby jeho, všecka ustanovení jeho, všecky, pravím, způsoby jeho i všecky zákony jeho v známost jim uveď, a napiš před očima jejich, ať

ostříhají všeho způsobu jeho i všech ustanovení jeho a čini je. *k.41.5.

12. Tento jest zákon toho domu: Na vrchu hory všecko obmezení jeho vůkol a vůkol, nejsvětější jest. Aj, ten jest zákon toho domu.

13. Tyto pak jsou miry oltáře na též lokty, o dlan' delší: Předně zpoděk lokte *zvyšší* a lokte zšíří, obruba pak jeho při kraji jeho vůkol pídí jedné. Takový jest výpustek oltáře,

14. Totiž od zpodku při zemi až do přepásání dolejšího dva lokty, širokost pak lokte jednoho, a od přepásání menšího až do přepásání většího čtyři lokty, širokost též na loket.

15. Ale sám oltář *ať jest* čtyř loket, a z oltáře zhůru čtyři rohové.

16. Oltář pak dvanácti loket zděli a dvanácti zšíří, čtyřhranatý po čtyřech stranách svých.

17. Přepásání pak čtrnácti loket zděli a čtrnácti zšíří po čtyřech stranách jeho, a obruba vůkol něho na půl lokte, a zpoděk při něm na loket vůkol, a stupňové jeho na proti východu.

18. I řekl ke mně: Synu člověčí, takto praví Panovník Hospodin: Ta jsou ustanovení oltáře v den, v kterýž bude udělán, k obětování na něm zápalů a kropení na něj krvi.

19. Nebo dáš kněžím Levitským, kteříž jsou z semene * Sádochova, kteříž přistupují ke mně, di Panovník Hospodin, aby mi sloužili, volka mladého za hřích. *k.46.46.

20. A nabera krve jeho, dáš na čtyři rohy jeho, i na čtyři úhly toho přepásání, i na obrubu vůkol, a tak jej očistiš i vyčistiš.

21. A vezmeš toho * volka za hřích, i spáli jej na místě uloženém v tom domě, vně před svatyní. *3Mojz.16.27.

22. V den pak druhý obětovati budeš kozla bez poškrvny za hřích, a očisti oltář, tak jakž vyčistili volkem.

23. A když dokonáš očišťování, obětuj volka mladého bez vady, a skopce z stáda bez poškrvny.

24. Kteréž když obětovati budeš před Hospodincem, nvrhou kněží na ně soli, a budou je obětovati v zápal Hospodinu.

25. Po sedm dní obětuj kozla za hřích, na každý den; též i volka mladého a skopce z stáda bez poškrvny obětovati budou.

26. Sedm dní očišťovati budou oltář, a vyčistí jej, a posvěti ruky své.

27. A když vyplní ty dny, osmého dne i potom obětovati budou kněží na oltáři zápaly vaše, a pokojné oběti vaše, i přijmu vás laskavě, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XLIV.

Zpráva o nejvyšším knězi, 7. o kněžích nepořádných, 10. o Levitech nepobožných, 15. o pobožných kněžích, synech Sádochových.

Tedy přivedl mne zase cestou k bráně svatyně zevnitřní, kteráž patří k východu, a ta byla zavřená.

2. I řekl ke mně Hospodin: Brána tato zavřená bude, nebudeť otvírána, aniž kdo bude vcházeti skrze ni. Nebo Hospodin Bůh Izraelský všel skrze ni; protož budeť zavřená.

3. Knížeci jest, kníže samo v ni sedati bude, aby jídalo chléb před Hospodinem. Cestou síně této brány vejde, a cestou její vyjde.

4. I vedl mne cestou k bráně páně, k přední straně domu, i viděl jsem, a aj, * naplnila sláva Hospodinova dům Hospodinuův. I padl jsem na tvář svou.

*2Mojž.40,34.

5. I řekl ke mně Hospodin: Synn člověčí, * přilož srdce své, a viz očima svýma, i ušima svýma slyš, cožkoli já mluvím tobě o všech ustanoveních domu Hospodinova, i o všech zákonech jeho. Přilož, pravím, srdce své k vcházení do domu, i ke všemu vcházení z svatyně,

*k.40.4.

6. A rei zpuřnému domu Izraelskému: Takto praví Panovník Hospodin: Dosti mějte * na všech obavnostech svých, ó dome Izraelský,

*1Petr.4,3.

7. Že jste uvodili cizozemce neobřezaného srdce a neobřezaného těla, aby bývali v svatyni mé, a poškvřňovali i domu mého, když jste obětovali chléb můj, tuk i krev, ješto oni *sic* rušili smlouvu mou, mimo všechny obavnosti vaše,

8. A nedrželi jste stráž nad svatými věcmi mými, ale postavili jste strážné na stráži mé, v svatyni mé místo sebe.

9. Takto praví Panovník Hospodin: Žádný cizozemec neobřezaného srdce a neobřezaného těla nevejde do svatyně mé, ze všech cizozemců, kteříž mezi syny Izraelskými jsou.

10. Nýbrž i Levitové, kteříž se vzdávali ode mne, když bloudil Izrael, kte-

říž zbloudili ode mne za ukýdanými bohy svými, ponесou nepravost svou.

11. Nebo budou v svatyni mé *za* služebníky, v povinnostech při branách domu, a *za* slouhy při domu. Oni budou zabíjeti oběti zápalné i oběti lidu, a oni stávají budou před nimi k sloužení jim,

12. Proto že přísluhovali jim před ukýdanými bohy jejich, a byli domu Izraelskému příčinou pádu v nepravost. Pročež přísáhl jsem jim, praví Panovník Hospodin, že ponесou nepravost svou.

13. Aníž přistoupí ke mně, aby mi kněžský úřad konali, ovšem aby přistupovati měli k kterým svatým věcem mým, *neb* k nejsvětějším, ale ponесou pohanění své i ohavnosti své, kteréž páchali.

14. Protož postavím je *za* strážné u domu, ke vši službě jeho i ke všemu, což činěno býti má v něm.

15. Kněží pak Levitští, synové * Sádochovi, kteříž drželi stráž nad svatyní mou, když zbloudili synové Izraelští ode mne, ti budou přistupovati ke mně, aby mi přísluhovali, a státi před tváří mou, obětující mi tuk i krev, praví Panovník Hospodin.

*k.40,46;48,11.

16. Ti přicházeti budou k svatyni mé, a ti přistupovati k stolu mému, aby mi sloužili a drželi stráž mou.

17. I stane se, když budou míti vcházeti do bran síně vnitřní, že roucha lněná oblekon, aniž na se vezmou vlněného, když by služby konati měli v branách síně vnitřní i u vnitřku.

18. Klobouky lněné míti budou na hlavě své, a * košilky lněné ať mají na bedrách svých, a nepřepasují se ničímž, což by pot vyvodilo.

*2Mojž.28,42.

19. A majíce vyjiti do síně zevnitřní, do síně zevnitřní k lidu, svlekou roucha svá, v kterýchž služby konali, a nechají jich v komůrkách svatyně, a oblekou roucha jiná, a nebudou posvěcovati lidu rouchem svým.

20. Aníž * hlavy své holiti budou, ani vlasů nositi, *ale* slušně ostříhají vlasy své.

*3Mojž.19,27;21,5.

21. Vína * též nebude píti žádný z kněží, když budou míti vcházeti do síně vnitřní.

*3Mojž.10,9. 1Tim.3,3. Tit.1,7.

22. Vdovy * také aneb zahnané nebudou sobě pojímati za manželky, ale panny z semene domu Izraelského, aneb

vdovu, kteráž by ovdověla po knězi, po-
jítí mohou.

23. A lid můj budou * rozdílu učiti me-
zi svatým a nesvatým, též mezi neči-
stým a čistým ať je učí rozeznávati.

*3 Mojz. 10, 10.

24. V rozepři pak ať se postavují k
souzení, a podlé soudu mého soudí ji.
Zákonů mých i ustanovení mých při
všech slavnostech mých ať ostříhají, a
soboty mé světi.

25. K * mrtvému pak člověku nepůjde,
aby se poškrvnil, leč při otci neb
při matěři, též při synu a při dečři, při
bratru a sestře, kteráž nebyla za mu-
žem, může se poškrvniti.

*3 Mojz. 21, 1 n. sl.

26. Po očištění pak jeho (sedm dní o-
deřtou jemu,)

27. V ten den, v kterýž vejde do sva-
tyně, do sině vnitřní, aby služby konal
v svatyni, obětovati bude za hřích svůj,
praví Panovník Hospodin.

28. Dědičtí * pak jejich *to*: Já jsem
dědičtí jejich, protože vládařství nedá-
vejte jim v Izraeli; já jsem vládařství
jejich.

*1 Mojz. 18, 20.

29. Oběti suché a za hřích i vinu, to
oni jísti budou, i všelijaká věc, oddaná
Bohu v Izraeli, jejich bude.

30. I přední věci všech prvotín ze vš-
eho, i každá oběť zhůru pozdvížení všeli-
ké věci, ze všech obětí zhůru pozdvíže-
ní vašich, kněžské bude. I prvotiny tě-
sta vašeho dávatí budete knězi, aby o-
počinulo požehnání v domě tvém.

31. Žádné * mřehy a udáveného, ani
z pactva ani z hovad nebudou jídati
knězi.

*2 Mojz. 22, 31. 3 Mojz. 22, 8.

KAPITOLA XLV.

Rozměření země. 9. Napomenutí správce světa k konání
soudu a spravedlnosti. 13. Soudové při obětech rozlí-
ných.

Když pak ujmete zemi v dědičtí, obě-
tovati budete oběť Hospodinu, díl svatý
té země, zdělí pětmeccitma tisíc loket.
zšíří pak deset tisíc, a budeť svatý po
všem pomezí svém vůkol.

2. Z něhož bude místo svaté pět set
zdělí, a pět set zšíří, čtyřhrané vůkol, a
ať má padesáte loket prostranství vů-
kol.

3. Z toho pak odměření odměříš dýlku
pětmeccitma tisíc loket, a šířku deset ti-
síc, aby na něm byla svatyně, i svatyně
svatých.

4. Díl ten země svatý jest. Knězi slu-

žebníků při svatyni býti má, těch, kte-
říž přistupují, aby přisluhovali Hospo-
dinu, aby měli místo pro domy i místo
svaté pro svatyni.

5. Těch pak pětmeccitma tisíc loket dýl-
ka a deset tisíc šířka ať jest také Levi-
tům, služebníkům domu, jim k držení
dvadeceti komůrek.

6. Místo pak k vystavení na něm mě-
sta oddělíte pět tisíc loket na šíř, a na-
dýl pětmeccitma tisíc, naproti oběti m-
sta svatého; bude pro všecken díl I-
zraelský.

7. Knížeti pak s obou stran té oběti
místa svatého, i položení města před o-
běti místa svatého, a před položením
města od strany západní díl k západu,
a po straně východní díl k východu,
dlouhost pak na proti každému z těch
dílů od pomezí západního ku pomezí
východnímu.

8. To bude míti za vládařství v Izra-
eli, a nebudou více utiskati knížata má
lidu mého, ale rozdadi zemi domu Izra-
elskému po pokoleních jejich.

9. Takto praví Panovník Hospodin:
Dostič * již, ó knížata Izraelská, nátisk
a zhoubu odložte, a soud a spravedlnost
konejte, sejměte těžké roboty vaše s li-
du mého, praví Panovník Hospodin.

*k. 44. 6.

10. Váhu * spravedlivou a efi spravedli-
vou i bát spravedlivý míti budete.

*2 Mojz. 16, 36. 3 Mojz. 19, 36.

11. Efi i bát v jednu míru ať jest, aby
chomer bral v se deset bátů, efi pak de-
sátý díl chomeru; podlé chomeru ať jest
míra.

12. Lot dvadeceti peněz; dvadeceti lotů,
pětmeccitma lotů, a patnácte lotů libra
bude vám.

13. Tato pak oběť pozdvížení bude,
kterouž obětovati budete: Šestý díl efi
z chomeru pšenice, též šestý díl efi dáte
z chomeru ječmene.

14. Nařízení pak o oleji (bát jest míra
oleje.): Desátý díl bátu z míry chomeru,
desítí bátů; nebo deset bátů jest chomer.

15. A dobytčec jedno ze dvou set hravů
z dobrých pastvišť Izraelských, k oběti
suché a zápalné a k obětem pokojným,
k očištění vás, praví Panovník Hoso-
podin.

16. Všecken lid té země, i s kníže-
tem Izraelským zavázán bude k té oběti
zhůru pozdvížení.

17. Nebo kníže povinen bude zápalý, a suché i mokré oběti, v svátky a na novměsíce, i v soboty, na všechny slavnosti domu Izraelského; on obětovati bude za hřích, i obět suchou i zápalnou, i oběti pokojné, aby se očistění dalo za dům Izraelský.

18. Takto praví Panovník Hospodin: Prvního měsíce, prvního dne vezmeš volka mladého bez poškrvny, kterýmž očistíš svatyni.

19. I nabře kněz krve té oběti za hřích, a pomáže veřeji domu, a čtyř rohů tobo přepásání na oltáři, i veřeje brány sině vnitřní.

20. Takž také učiní sedmého dne téhož měsíce, za každého pobloudilého i za hloupého. Tak očistíte dům.

21. Prvního * měsíce, čtrnáctého dne, budete mítí Fáze, svátek sedmi dnů, chlebové přesní jisti se budou.

*2 Mojš. 12, 18. 3 Mojš. 23, 5.

22. A bude obětovati kníže v ten den za sebe i za všecken lid té země volka za hřích.

23. A po sedm dní svátku obětovati bude zápal Hospodinu, sedm volků a sedm skopců bez poškrvny na den, po těch sedmi dní, a za hřích kozla na den.

24. A obět suchou, efi na volka a efi na skopce, připraví též * oleje hin na efi.

*k. 46, 5.

25. Sedmého měsíce, patnáctého dne, v svátek tolikéz obětovati bude po sedm dní, jakož za hřích, tak zápal, tak obět suchou i olej.

KAPITOLA XLVI.

Zpráva o obětech 4. sobotních, 6. svátečních 13. i každodenních. 16. O daru od knížete daném, 19. i o komůrkách kněžských.

Takto praví Panovník Hospodin: Brána sině vnitřní, kteráž patří k východu, bude zavřená po šest dní všedních, v den pak sobotní otevřena bude; též v den novměsíce otvírána bude.

2. I přijde kníže cestou sině brány zevnitř, a postaví se u veřeje té brány, a budou obětovati kněží obět zápalnou jeho, i oběti pokojné jeho, a pokloně se na prahu brány, potom vyjde. Brána pak nebude zavírána do večera,

3. Aby se klaněl lid země té u dveří brány té ve dny sobotní, i na novměsíce před Hospodinem.

4. Obět pak zápalná, kterouž obětovati má kníže Hospodinu v den sobotní, šest

beránek bez vady a skopce bez poškrvny,

5. A obět suchá, efi na skopce, i na beránky obět suchá, podlé toho, jakž naděleno, a oleje hin na efi.

6. Ke dni pak novměsíce ať jest volek mladý bez poškrvny, a šest beránek i skopce bez poškrvny.

7. Též ať * obětuje efi oběti suché při volku, a efi při skopci i při beráncích, seč bude moei býti, a oleje hin na efi.

*k. 45, 21.

8. Kníže pak vcházaje, cestou since též brány půjde, a cestou její odejde.

9. Ale když vcházeti bude lid země té před Hospodiu na slavnosti, ten kdož vejde cestou brány půlnoční, aby se klaněl, vyjde cestou brány polední; a ten kdož vejde cestou brány polední, vyjde cestou brány půlnoční. Nenavráti se cestou té brány, kterouž všel, ale na-proti ni vyjde.

10. A když oni vcházeti budou, kníže mezi nimi vcházeti bude, a když odcházeti budou, odejde.

11. Též na svátky i na slavnosti ať jest suchá obět, efi na volka a efi na skopce, a na beránky, což naděleno, a oleje hin na efi.

12. Bude-li pak obětovati kníže obět dobrovolnou, zápal aneb oběti pokojné dobrovolně Hospodinu, tedy ať jest mu otevřena brána, kteráž k východu patří, a ať obětuje zápal svůj aneb pokojné oběti své, tak jakž obětuje v den sobotní. Potom odejde, a brána bude zavřena po odehodu jeho.

13. K tomu beránka ročního bez poškrvny obětovati bude v zápal * každý den Hospodinu; každého jitra beránka obětovati bude.

*2 Mojš. 29, 38. 39.

14. Též suchou obět příčiní k němu, každého jitra šestý díl efi, též oleje třetinu hin k skropení mouky bělné, suchou obět Hospodinu, nařízením věčným ustavičně.

15. A tak budou obětovati beránka i obět suchou, i olej každého jitra, zápal ustavičný.

16. Taktot praví Panovník Hospodin: Dá-li kníže dar někomu z synů svých, dědictví jeho jest, synů jeho buď, k vladařství jejich dědičnému.

17. Jestliže pak dá dar z dědictví svého některému z služebníků svých, také bude jeho až do léta svobodného, kdyžto

navrátí se knížeti tomu; však dědiectví jeho budou mít synové jeho.

18. Aníž bude bráti kníže z dědiectví lidu, z vládařství jejich je vytiskuje; z svého vládařství dědiectví dá synům svým, aby nebyl rozptylován lid můj žádný z vládařství svého.

19. Potom vedl mne průhledem, kterýž jest po straně brány, k kněžím do komůrek svatých, kteréž patřily na půlnoci, a aj, tu *bylo* místo po dvou bočích k západu.

20. I řekl mi: Toto jest místo, kdež vaří kněží oběti za vinu a za hřích, kdež smaží oběti suché, aby nevynášeli do síně zevnitřní ku posvěcování lidu.

21. Vyvedl mne též do síně zevnitřní, a vodil mne po čtyřech kontech síně, a aj, síň *byla* v každém rohu té síně.

22. Ve čtyřech úhlech té síně *byly* síně s komíny, čtyřidešít *loket* zdělá i tridešít zšíří; mira jednotejná těch čtyř *síní* nárožních.

23. A v těch čtyřech *byly* kuchyňky vůkol, též ohniště zdělána v těch kuchyňkách vůkol.

24. I řekl mi: Ta *jsou* místa těch, kteříž vaří, kdežto vaří služebníci domu oběti lidu.

KAPITOLA XLVII.

O vodě z chrámu vyplývající. 13. O pomezí země 21. i rozdělení jí.

Potom přivedl mne zase ke dvěřím domu, a aj, vody vycházely od spodku prahu domu na východ; nebo přední strana domu k východu *byla*, a vody scházely pozpodu po pravé straně domu, po straně polední oltáře.

2. Odtud mne vyvedl cestou brány půlnocní, a obvedl mne cestou zevnitřní k bráně zevnitřní, cestou, kteráž patří k východu, a aj, vody vyplývaly po pravé straně.

3. Když *pak* vycházel ten muž k východu, v jehož ruce míra, i naměřil tisíc loket, a provedl mne skrze vodu, vodu do kůtek.

4. Potom naměřiv tisíc, provedl mne skrze vodu, vodu do kolenou; ještě naměřiv tisíc, provedl mne vodou do pasu.

5. Opět když naměřil tisíc, *byl* potok, kteréhož jsem nemohl přebřísti; nebo vyzdvihly se vody, vody, přes něž by se musilo plynouti, potok, kterýž by nemohl přebředen býti.

6. Tedy řekl mi: Viděl-lis, synu člověčí? I vedl mne, a posadil mne na břeh toho potoka.

7. Když jsem se *pak* obrátil, aj, na břehu toho potoka *bylo* dříví velmi veliké po obou stranách.

8. I řekl mi: Vody tyto vycházejí od Galilee první, a sstupující po rovině, vejdou do moře, a *když* do moře vpadnou, opraví se vody.

9. I stane se, že každý živočich, kterýž se plazí, všudy, kamžkoli přijdou potokové, ožive, a bude ryb velmi mnoho, proto že když přijdou tam tyto vody, očerstvějí, a živý budou všudy, kdežkoli dojde tento potok.

10. Stane se i to, že se postaví podlé něho rybáři od Engadi až do studnice Eglaim; budou tu rozstírány síti. Podlé rozličnosti své bude ryb jejich, jako ryb moře velikého, velmi mnoho.

11. Bahna a louže jeho, kteréž se neopraví, soli odlány budou.

12. Při potoku *pak* poroste na břehu jeho po obou stranách všelijaké dříví ovoce nesoucí, jehož list neprší, aniž ovoce jeho přestává, v měsících svých nese prvotiny; nebo vody jeho z svatyně vycházejí, protož ovoce jeho jest ku pokrmu, a listi jeho k lékařství.

13. Takto praví Panovník Hospodin: Totot *jest* omezení, v němž sobě dědičně přivlastníte zemi po pokoleních Izraelských dvanácti; Jozefovi dva provazcové.

*1 Mojz.48.5.

14. Dědičně, pravím, jí vládnouti budete, jeden rovně jako druhý, o níž přisáhl jsem, že jí *ř* dám otcům vašim. I případne vám země tato v dědiectví.

*1 Mojz.15.18.

15. Toto jest tedy pomezí té země: K straně půlnoční od moře velikého cestou Chetlonu, kudyž se vehází do Sedad,

16. Emat, Berota, Sibraim, kteříž *jsou* mezi pomezím Damašským, a mezi pomezím Emat, vsi prostřední, kteréž jsou při pomezí Chavrón.

17. A tak bude pomezí od moře Azar Enon, pomezí Damašek, a půlnoční strana na půlnoci, a pomezí Emat. A to jest strana půlnoční.

18. Strana *pak* východní mezi Chavrón a mezi Damaškem, a mezi Galád, a mezi zemí Izraelskou při Jordánu; od toho pomezí při moři východním měřiti budete. A toť jest strana východní.

19. Strana pak polední na poledne, od Tamar až k * vodám sváru v Kádes, od potoka až k moři velikému. A *to* jest strana polední na poledne. *4 Mojz. 20, 3, 13.

20. Strana pak západní moře veliké, od pomezí až naproti, kudyž se vebází do Emat. Ta jest strana západní.

21. A tak rozdělíte zemi tuto sobě po pokoleních Izraelských.

22. I stane se, že když ji rozměříte, *bude* vám v dědictví i přichozím, kteříž by pohostinu byli mezi vámi, kteříž by zplodili syny mezi vámi; nebo budou vám jako tu zrodili mezi syny Izraelskými, s vámiť ujmou dědictví mezi pokoleními Izraelskými.

23. Protož nechť jest v tom pokolení přichozí, u něhož pohostinu jest. Tu dědictví dáte jemu, praví Panovník Hospodin.

KAPITOLA XLVIII.

Rozlosování míst dvanácti pokolení Izraelskému 30. a vypsání způsobu neb formy města.

Tato jsou pak jména pokolení: V končinách k půlnocní stranu podlé * cesty Chetlon, kudyž se vebází do Emat, Azar Enan, ku pomezí Damašskému na půlnocní stranu, podlé Emat, *od* východní strany až do západní, osadí se *pokolení* jedno, *totiž* Dan, *k. 47, 15, 17.

2. A při pomezí Dan, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Asser,

3. A při pomezí Asser, od strany východní až do strany západní jedno, *totiž* Neftalím,

4. A při pomezí Neftalím, od strany východní až do strany západní jedno, *totiž* Manasses,

5. A při pomezí Manasses, od strany východní až do strany západní jedno, *totiž* Efraim,

6. A při pomezí Efraim, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Ruben,

7. A při pomezí Ruben, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Juda.

8. A při pomezí Juda, od strany východní až k straně západní bude obět, kterouž obětovati budete, pětmečitma tisíc *loket* zšíří, zdělí pak zároveň s jedním z jiných dílů, od strany východní až k straně západní, a bude svatyně u prostřed něho.

9. Ta obět, kterouž obětovati máte Ho-

spodinu, *bude* zdělí pětmečitma tisíc *loket*, zšíří pak deset tisíc.

10. Těmto pak se dostane ta obět svatá, *totiž* kněžím, na půlnoci pětmečitma tisíc *loket*, k západu pak zšíří desíti tisíc, a na východ zšíří desíti tisíc, na poledne též zdělí pětmečitma tisíc, a bude svatyně Hospodinova u prostřed něho,

11. Kněžím, posvěcenému každému z synů * Sadochových, kteříž drží stráž mou, kteříž nebloudili, když bloudili synové Izraelští, jako bloudili Levítové. *k. 44, 15.

12. I bude díl jejich obětovaný z obětí té země, věc nejsvětější při pomezí Levítů.

13. Levítů pak *díl bude* naproti pomezí kněžskému, pětmečitma tisíc *loket* zdělí, a zšíří deset tisíc; každá dlouhost pětmečitma tisíc, a širokost deset tisíc.

14. A nebudou ho uprodávati, ani směňovati, ani přenášeti prvotín země, proto že jest posvěcená Hospodinovi.

15. Pět pak tisíc *loket* pozůstalých na šíř, proti těm pětmečitma tisícům, bude místo obecné, pro město k bydení a k předměstí, i bude město u prostřed něho.

16. Tyto pak jsou míry jeho: Strana půlnocní na čtyři tisíce a pět set *loket*, též strana polední na čtyři tisíce a pět set, od strany též východní čtyři tisíce a pět set, takž strana západní na čtyři tisíce a pět set.

17. Bude i předměstí při městě k půlnoci na dvě stě a padesáte *loket*, a ku polední na dvě stě a padesáte, takž na východ na dvě stě a padesáte, též k západu na dvě stě a padesáte.

18. Ostatek pak na dél, naproti oběti svatě, deset tisíc *loket* k východu, a deset tisíc k západu; a z toho, což bude naproti té oběti svatě, budou mítí důchody ku pokrmu služebníc města.

19. A ti služebníci města sloužiti budou Izraelovi ze všech pokolení Izraelských.

20. Všecku tuto obět, pětmečitma tisíc *loket*, podlé těch pětmečitma tisíc, čtverhranou obětovati budete v obět svatou k vladařství městu.

21. Což pak pozůstane, knížeti, s obou stran oběti svatě a vladařství města, před těmi pětmečitma tisíci *loket* obětí, až ku pomezí východnímu, a od západu proti týmž pětmečitma tisíc *loket*, podlé pomezí západního naproti *těm* dílům,

knížeti bude. A to bude obět svatá, a svatyně domu u prostřed něho.

22. Od vládařství pak Levitů a od vládařství města, u prostřed toho, což jest knížecího, mezi pomezím Judovým a mezi pomezím Beniaminovým, knížeci bude.

23. Ostatní pak pokolení, od strany východní až k straně západní, *osadí se pokolení* jedno, *totiž* Beniamin,

24. A při pomezí Beniamin, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Simeon,

25. A při pomezí Simeon, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Izachar,

26. A při pomezí Izachar, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Zabulon,

27. A při pomezí Zabulon, od strany východní až k straně západní jedno, *totiž* Gád.

28. A při pomezí Gád, k straně polední na poledne, tu bude pomezí od Tamar až k vodám sváru v Kádes, ku potoku při moři velikém.

29. *Tot jest* ta země, kterouž ujmete hned od potoka, po pokoleních Izraelských, a ti dílové jejích, praví Panovník Hospodin.

30. Tato pak jsou vymezení města: Od strany půlnocní čtyř tisíce a pět set *loket* mira.

31. Brány pak města podlé jmen pokolení Izraelských, brány tři na půlnoci, brána Rubenova jedna, brána Judova jedna, brána Lévi jedna.

32. A od strany východní čtyř tisíce a pět set, a brány tři, *totiž* brána Jozefova jedna, brána Beniaminova jedna, brána Danova jedna.

33. Též od strany polední čtyř tisíce a pět set *loket* mira, a brány tři, brána Simeonova jedna, brána Izacharova jedna, brána Zabulonova jedna.

34. Od strany západní čtyř tisíce a pět set, brány jejích tři, brána Gádova jedna, brána Asserova jedna, brána Neftalimova jedna.

35. Okolek osmácti tisíc *loket*, jméno pak města od dnešního dne *bude*:* Hospodin tam *přebývá*.

*k.43.7. Zalm.68,17.

PROROCTVÍ DANIELE PROROKA.

KAPITOLA I.

Vzat jsa ke dvoru královskému Daniel s tovaryši svými, 8. věrnost Bohu zachoval, 17. a jsa zvláštními dary od Boha obdařen, pro ně u téhož dvoru vzácný učiněn.

Léta třetího kralování Joakima krále Judského,* přitáhl Nabuchodonozor král Babylonský k Jeruzalému, a oblehl jej.

*2Král.24,10.

2. I vydal Pán v ruku jeho Joakima krále Judského, a něco nádobi domu Božího. Kterýž zavezl je do země Sinear, do domu boha svého, a nádobi to dal vněsti do domu pokladu boha svého.

3. Rozkázal také král Ašpenazovi, správci dvořanů svých, aby přivedl z synů Izraelských, z semene královského a z knížat,

*2Král.20,18.

4. Mládence, na nichž by nebylo žádné poškvřny, a krásného obličejce, a vtípné ke vši moudrosti, a schopné k umění i k nabývání jeho, a v kterýchž by byla síla, aby stávali na paláců krá-

lovském, a učili se literárnímu umění a jazyku Kaldejskému.

5. I nařídil jim král odměřený pokrmu na každý den z stolu královského, i vína, kteréž on sám pil, a aby je *tak* choval za tři léta, a po dokonání jich aby stávali před králem.

6. Byli pak mezi nimi z synů Juda: Daniel, Chananiáš, Mizeal a Azariáš.

7. I dal jim správce dvořanů jména. Nazval Daniele Baltazarem, Chananiáše pak Sidrachem, a Mizeale Mizachem, a Azariáše Abdenágem.

8. Ale Daniel uložil v srdci svém, aby se nepoškvřňoval pokrmem z stolu královského, a vínem, kteréž král pil. Pročež hledal toho u správce nad dvořany, aby se nemusil poškvřňovati.

9. I způsobil Bůh Danielovi milost a lásku u správce nad dvořany.

10. A řekl správce nad dvořany Danielovi: Já se bojím pána svého krále,

kterýž vyměřil pokrm váš a nápoj váš, tak že uzřel-li by, že tváře vaše opadléjší jsou, nežli mládenců těch, kteříž podobně jako i vy chováni býti mají, způsobíte mi to u krále, že přijdu o hrdlo.

11. I řekl Daniel služebníkovi, kteréhož ustanoví správce dvořanů nad Danielem, Chananiášem, Mizaelem a Azariášem:

12. Zkus, prosím, služebníků svých za deset dní, a necht se nám vaření dává, kteréž bychom jedli, a voda, kterouž bychom pili.

13. A potom necht se spatří před tebou tváře naše a tváře mládenců, kteříž jídají pokrm z stolu královského, a jakž uhlédáš, učin s služebníky svými.

14. I uposlechl jich v té věci, a zkusal jich za deset dní.

15. Po skonání pak desíti dnů spatřeno jest, že tváře jejich byly krásnější, a byli tlustší na těle než všickni mládenci, kteříž jídali pokrm z stolu královského.

16. Protož služebník brával ten vyměřený pokrm jejich, a víno nápoje jejich, a dával jim vaření.

17. Mládence pak ty čtyři obdařil Bůh povědomostí a rozumností ve všelikém literním umění a moudrosti; nadto Danielovi dal, aby rozuměl všelikému vidění a snům.

18. A když se dokonali dnové, po kterýchž rozkázal král, aby je přivedli, přivedl je správce dvořanů před Nabuchodonozora.

19. I mluvil s nimi král. Ale není nalezen mezi všemi těmi, jako Daniel, Chananiáš, Mizael a Azariáš. I stávali před králem.

20. A ve všelikém slovu moudrosti a rozumnosti, na kteréž se jich doptával král, nalezl je desetkrát zběhlejší nade všechny mudrce a hvězdáře, kteříž byli ve všem království jeho.

21. I zůstával tu Daniel až do léta prvního Cýra krále.

KAPITOLA II.

Sen, jehož mudrci Babylonští nemohli ku paměti přivésti, 13. Daniel máje to od Boha zjevené, Nabuchodonozorovi připomenul i vyložil, 46. i zvýšení za to s tovaryši svými došel.

Léta pak druhého králování Nabuchodonozorova měl Nabuchodonozor * sen, a děsil se duch jeho, až se tudy i ze sna protrhl.

*1 Mojj.41.1.

2. I rozkázal král svolati mudrce, a hvězdáře i kouzelníky a Kaldejské, aby oznámili králi sen jeho. Kterížto přišli, a postavili se před králem.

3. Tedy řekl jim král: Měl jsem sen, a předěsil se duch můj, tak že nevím, jaký to byl sen.

4. I mluvili Kaldejští králi Syrsky: Králi, na věky buď živ. Pověz sen služebníkům svým, a oznámímeť výklad.

5. Odpověděl král a řekl Kaldejským: Ten sen mi již z paměti vyšel. Neoznámíte-li mi sna i výkladu jeho, na kusy rozsekáni budete, a domové vaši v záchody obrázení budou.

6. Pakli mi sen i výklad jeho oznámíte, * daru, odplaty a slávy veliké důjete ode mne. A protož sen i výklad jeho mi oznamte.

*v.48.

7. Odpověděli po druhé a řekli: Necht král sen poví služebníkům svým, a výklad jeho oznámíme.

8. Odpověděl král a řekl: Jistotně rozumím tomu, že nashvál odtahujete, vidouce, že mi vyšel z paměti ten sen.

9. Neoznámíte-li mi toho sna, jistý jest ten úsudek o vás. Nebo řeč lživou a chytrou smyslili jste sobě, abyste mluvili přede mnou, ažby se čas proměnil. A protož sen mi povězte, a zvim, budete-li mi moei i výklad jeho oznámíti.

10. Odpověděli Kaldejští králi a řekli: Není člověka na zemi, kterýž by tu věc králi oznámíti mohl. Nadto žádný král, kníže neb potentát takové věci se nedoptával na žádném mudrci a hvězdáři aneb Kaldeovi.

11. Nebo ta věc, na niž se král ptá, nesnadná jest, a není jiného, kdo by ji oznámíti mohl králi, kromě bohů, kteříž bydlení s lidmi nemají.

12. Z té příčiny rozlítel se král a rozhněval velmi, a přikázal, aby zhubili všechny mudrce Babylonské.

13. A když vyšel ortel, a mudrci mordování byli, hledali i Daniele a tovaryši jeho, aby zmordování byli.

14. Tedy Daniel odpověděl moudře a opatrně Ariochovi, hejtmanu nad žoldněři královskými, kterýž vyšel, aby mordoval mudrce Babylonské.

15. A odpovídaje, řekl Ariochovi, hejtmanu královskému: Proč ta výpověď náhle vyšla od krále? I oznámil tu věc Arioch Danielovi.

16. Pročež Daniel všed, prosil krále,

aby jemu prodlél času k oznámení výkladu *toho* králi.

17. A odšed Daniel do domu svého, oznámil tu vše Chananiášovi, Mizaelovi a Azariášovi, tovaryšům svým,

18. Aby se za milosrdenství modlili Bohu nebeskému příčinou té věci tajné, a nebyli zahubeni Daniel a tovaryši jeho s pozůstalými mudrei Babylonskými.

19. I zjevena jest Danielovi u vidění nočním ta vše tajná. Pročez Daniel dobrořečil Bohu nebeskému.

20. Mluvil pak Daniel a řekl: Buď jméno Boží požehnáno od věků až navěky, nebo moudrost a síla jeho jest.

21. A on proměňuje časy i chvíle; ssaazuje * krále, i ustanovuje krále; dává moudrost moudrým a umění majícím rozum. *k.4,14,22,29.

22. On zjevuje věci hluboké a skryté; zná to, což jest v temnostech, a světlo s ním přebývá.

23. Ó Bože otců mých, těě oslavuji a chválím, že jsi mne moudrostí a silou obdaril, ovšem nyní, že jsi mi oznámil to, čehož jsme žádali od tebe; nebo vše královu oznámil jsi nám.

24. A protož Daniel všel k * Ariochovi, kteréhož ustanovil král, aby zhubil mudree Babylonské. A přišed, takto řekl jemu: Mudreů Babylonských nezahla-zuj; uveď mne před krále a výklad ten králi oznámím. *v.14.

25. Tedy Arioch s chvátáním uvedl Daniele před krále, a takto řekl jemu: Našel jsem muže z zajatých synů Judských, kterýž výklad ten králi oznámí.

26. Odpověděl král a řekl Danielovi, jehož jméno bylo Baltazar: Budeš-liž ty mi moci oznámiti sen, kterýž jsem viděl, i výklad jeho?

27. Odpověděl Daniel králi a řekl: Té věci tajné, na niž se král doptává, nikoli tajemnou mudrei, hvězdáři, věšci a hadači králi oznámiti.

28. Ale však jest Bůh na nebi, kterýž zjevuje tajné věci, a on ukázal králi Nabuchodonozorovi to, co se dítí bude v potomních dnech. Sen tvůj, a což jsi ty viděl na loži svém, toto jest:

29. Tobě, ó králi, na mysl přicházelo na loži tvém, co bude potom, a ten, kterýž * zjevuje tajné věci, ukázal to, což budoucího jest. *v.22.

30. Strany pak mne, ne * skrze moudrost, kteráž by při mně byla nade vše-

cky lidi, ta vše tajná mně zjevena jest, ale skrze modlitbu, aby ten výklad králi oznámen byl, a ty myšlení srdce svého abys zvěděl. *1Mojz.41,16.

31. Ty králi, viděl jsi, a aj, obraz nějaký veliký, (obraz ten byl znamenitý a blesk jeho náramný,) stál na proti tobě, kterýž na pohledění byl hrozný.

32. Toho obrazu hlava byla z zlata výborného, prsy jeho a ramena jeho z stříbra, a břicho jeho i bedra jeho z mědi,

33. Hnátové jeho z železa, nohy jeho z částky z železa a z částky z hlíny.

34. Hleděls na to, až se utřhl kámen, kterýž nebýval v rukou, a udeřil obraz ten v nohy jeho železné a hliněné, a potřel je.

35. A tak potřino jest spolu železo, hlina, měď, stříbro i zlato, a bylo to všecko jako plevy z placu letního, a zanesl to vítr, tak že místa jejich není nalezeno. Kámen pak ten, kterýž udeřil v obraz, učiněn jest horou velikou, a naplnil všecko zemi.

36. Toť jest ten sen. Výklad jeho také povíme králi:

37. Ty králi, jsi * král králů; nebo Bůh nebeský dal tobě království, moc a sílu i slávu. *Ezech.26,7.

38. A všeliké místo, na němž přebývají synové lidští, * zvěť polní i ptactvo nebeské dal v ruku tvou, a pánem tě ustavil nade všemi těmi věcmi. Ty jsi ta hlava zlatá. *Jer.27,6; 28,14.

39. Ale po tobě povstane království jiné, nižší než tvé, a jiné království třetí, měděné, kteréž panovati bude po vši zemi.

40. Království pak čtvrté bude tvrdé jako železo. Nebo jakož železo drobí a zemdlová všecko, tak, pravím, jako železo, kteréž potírá všecko, i ono potře a potříská všecko.

41. Že jsi pak viděl nohy a prsty z částky z hlíny hrnčířské a z částky z železa, království rozdílné znamená, v němž bude něco mocností železa, tak jakž jsi viděl železo smíšené s hlinou ničemnou.

42. Ale prstové noh z částky z železa a z částky z hlíny znamenají království z částky mocné a z částky ku potření snadné.

43. A že jsi viděl železo smíšené s hlinou ničemnou, ukazuje, že se přízniti budou vespolek lidé, a však nebude se

přidržeti jeden druhého, tak jako železo nedrží se s hlinou.

44. Za dnů pak těch králů vzbudí Bůh nebeský království, kteréž na věky nebude zkaženo, a království to na žádúého jiného nepadne, *ale ono* potře a konce učiní všechněm těm královstvím, samo pak státi bude na věky,

45. Tak jakž jsi viděl, že se s hory utrlh kámen, kterýž nebýval v rukou, a potřel železo, měď, hlinu, stříbro a zlato. Bůh veliký oznámil králi, co býti má potom, a pravý jest sen ten i věrný výklad jeho.

46. Tedy král Nabuchodonozor padl na tvář svou, a poklonil se Danielovi, a rozkázal, aby oběti a vůně libé obětovali jemu.

47. A odpovídaje král Danielovi, řekl: V pravdě že * Bůh váš jest Bůh bohů a Pán králů, kterýž zjevuje skryté věci, poněvadž jsi mohl vyjevití tajnou věc tuto.

48. Tedy král zvelebil Daniele, a dary veliké a mnohé dal jemu, a pánem ho učinil nade vši krajinou Babylonskou, a knížetem nad vývodami, a nade všemi mudrci Babylonskými.

49. Daniel pak vyžádal na králi, aby představil krajině Babylonské Sidracha, Mizacha a Abdenágo. Ale Daniel býval v bráně královské.

KAPITOLA III.

Za příčinou modly zlaté, Sidrach, Mizach a Abdenágo 8. před králem osocení, 19. do peci uvržení, 23. při životu zachování. 24. Král nad tím předešen, 23. Boha slavil i jiným poroutel.

Potom Nabuchodonozor král udělav obraz zlatý, jehož výška byla šedesáti loket, šířka pak šesti loket, postavil jej na poli Dura v krajině Babylonské.

2. I poslal Nabuchodonozor král, aby shromáždili knížata, vývody a vůdce, starši, správce nad poklady, v právích zběhlé, úředníky a všecky, kteříž panovali nad krajinami, aby přišli ku posvěcování obrazu, kterýž postavil Nabuchodonozor král.

3. Tedy shromáždili se knížata, vývodové a vůdcové, starši, správce nad poklady, v právích zběhlí, úředníci a všickni, kteříž panovali nad krajinami ku posvěcování obrazu toho, kterýž postavil Nabuchodonozor král, a stáli před obrazem, kterýž postavil Nabuchodonozor.

4. Břič pak volal ze *vší* síly: Vám se to praví lidem, národům a jazykům,

5. Jakž uslyšíte zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny, zpívání a všelijaké muziky, padněte a klanějte se obrazu zlatému, kterýž postavil Nabuchodonozor král.

6. Kdož by pak nepadl a neklaněl se, té hodiny uvržen bude do prostřed peci ohnivé rozpálené.

7. A protož hned, jakž uslyšeli všickni lidé zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny a všelijaké muziky, padli všickni lidé, národové a jazykové, klanějice se obrazu zlatému, kterýž postavil Nabuchodonozor král.

8. A hned téhož času přistoupili muži Kaldejší, a s křikem žalovali na Židy,

9. A mluvíce, řekli Nabuchodonozorovi králi: Králi, * na věky buď živ.

*k.2.4;5.10.

10. Ty králi, * vynesl výpověď, aby každý člověk, kterýž by slyšel zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny, zpívání a všelijaké muziky, padl a klaněl se obrazu zlatému,

*k.6.12.

11. A kdož by nepadl a neklaněl se, aby uvržen byl do prostřed peci ohnivé rozpálené.

12. Našli se pak někteří Židé, kteréž jsi představil krajině Babylonské, totiž Sidrach, Mizach a Abdenágo, kteřížto muži nedbali na tvé, ó králi, nařízení. Bohů tvých nectí, a obrazu zlatému, kterýž jsi postavil, se neklanějí.

13. Tedy Nabuchodonozor v hněvě a v prehlivosti rozkázal přivésti Sidracha, Mizacha a Abdenágo. I přivedeni jsou muži ti před krále.

14. I mluvil Nabuchodonozor a řekl jim: Zoumyslně-li, Sidrachu, Mizachu a Abdenágo, bohů mých nectíte, a obrazu zlatému, kterýž jsem postavil, se neklauíte?

15. Protož nyní, jste-liž hotovi, abyste hned, jakž uslyšíte zvuk trouby, píšťalky, citary, huslí, loutny, zpívání a všelijaké muziky, padli a klaněli se obrazu tomu, kterýž jsem učinil? Pakli se klaněti nebudete, té hodiny uvržení budete do prostřed peci ohnivé rozpálené, a který jest ten Bůh, ješto by vás vytrhl z ruky mé?

16. Odpověděli Sidrach, Mizach a Abdenágo, a řekli králi: My se nestaráme

o to, ó Nabuchodonozoře, co bychom měli odpověditi tobě.

17. Nebo aj, buďto že Bůh, jehož my ctíme, (kterýž mocen jest vytrhnouti nás z peci ohnivé rozpálené, a tak z ruky tvé, ó králi,) vytrhne nás,

18. Buď že *nevytrhne*, známo buď tobě, ó králi, žeť * bohů tvých ctiti a obrazu zlatému, kterýž jsi postavil, klaněti se nebudeme. ^{*2Mojz.20.5.}

19. Tedy Nabuchodonor naplněn jsa prehlivostí, tak že obličej tváří jeho se proměnil proti Sidrachovi, Mizachovi a Abdenágovi, a odpovídaje, rozkázal rozpáliti pec sedmkrát více, než obyčej měli ji rozpalovati.

20. A mužům silným, kteříž byli mezi rytíři jeho, rozkázal, aby svíce Sidraha, Mizacha a Abdenágo, uvrhli do peci ohnivé rozpálené.

21. Tedy svázali muže ty v pláštích jejich, v košilkách jejich, i v kloboucích jejich a v oděvu jejich, a uvrhli je do prostřed peci ohnivé rozpálené.

22. Že pak rozkaz královský nablý byl, a pec velmi rozpálená, z té příčiny muže ty, kteříž uvrhli Sidraha, Mizacha a Abdenágo, zadusil plamen ohně.

23. Ale ti tři muži, Sidrach, Mizach a Abdenágo, padli do prostřed peci ohnivé rozpálené svázani.

24. Tedy Nabuchodonor král zděsil se, a vstal s ehvátáním, a promluviv, řekl hejtmanům svým: Zdalíž jsme nevrhli tři mužů do prostřed peci svázaných? Odpověděli a řekli králi: Pravda jest, králi.

25. On pak odpovídaje, řekl: Aj, vidím čtyři muže rozvázané, procházející se u prostřed ohně, a není žádného porušení při nich, a čtvrtý na pobledění podobný jest synn Božimu.

26. A přistoupiv Nabuchodonor k čelisti peci * ohnivé rozpálené, mluvil a řekl: Sidrahu, Mizachu a Abdenágo, služebníci Boha nejvyššího, vyjděte a podte sem. I vyšli Sidrach, Mizach a Abdenágo z prostředku ohně. ^{*Izai.48.10.}

27. Shromáždívše se pak knížata, vývodové a vůdcové a hejtmané královští, hleděli na ty muže, an žádné moci neměl oheň při tělech jejich, ani vlas hlavy jejich nepřiškrvl, ani plášťové jejich se nezměnili, aniž co ohněm páchli.

28. I mluvil Nabuchodonor a řekl: Požehnaný Bůh jejich, totiž Sidrachův,

Mizachův a Abdenágův, * kterýž poslal anděla svého, a vytrhl služebníky své, kteříž doufali v něho, až i rozkazu královského neuposlechli, ale těla svá vydali, aby neslonžili a neklaněti se žádnému bohu, kromě Bohu svému. ^{*k.6.22.}

29. A protož toto já prikazuji, aby každý ze všelikého lidu, národu a jazyku, kdož by koli co rouhavého řekl proti Bohu Sidrachovu, Mizachovu a Abdenágovu, na kusy rozsekán byl, a dům jeho v záchod obrácen, proto že není Boha jiného, kterýž by mohl vytrhovati, jako tento.

30. Tedy * zvelebil zase král Sidraha, Mizacha a Abdenága v krajině Babylonské. ^{*k.2.48.49.}

31. Nabuchodonor král všechněm lidem, národům i jazykům, kteříž bydlí na vsi zemi: Pokoj váš rozmnožen buď.

32. Znamení a divy, kteréž učinil při mně Bůh nejvyšší, vidělo mi se za slušné, abych vypravoval.

33. Znamení jeho jak veliká jsou, a divové jeho jak mocni jsou, * království jeho království věčné, a panování jeho od národu do pronárodu. ^{*k.6.26.}

KAPITOLA IV.

Sen Nabuchodonorův. 17. Výklad jeho. 25. Vyvržení téhož krále z království, 31. navrácení zase k slávě, 34. i chválení z toho Boha.

Já Nabuchodonor, užívaje pokoje v domě svém, a kveta na paláciu svém,

2. Měl jsem sen, kterýž mne zhrozil, a myšlení na loži svém, a to, což jsem viděl, znepokojilo mne.

3. A protož vyšla ode mne ta výpověď, aby uvedeni byli přede mne mudrci Babylonští, kteříž by mi výklad toho snu oznámili.

4. Tedy předstoupili mudrci, hvězdáři, Kaldejští a hadači. I pověděl jsem jim sen, a však výkladu jeho nemohli mi oznámiti.

5. Až naposledy předstoupil přede mne Daniel, jehož jméno Baltazar, podle jména boha mého, a v * němž jest duch bohů svatých. Jemuž jsem oznámil sen: ^{*k.5.11.14.}

6. Baltazare, kniže mudreů, já vim, že duch bohů svatých jest v tobě, a * nie tajného není tobě nesnadného. Vidění snu mého, kterýž jsem měl, i výklad jeho oznam. ^{*Ezech.28.3.}

7. U vidění pak, kteréž jsem viděl na loži svém, viděl jsem, a aj, * strom u

prostřed země, jehož vysokost byla veliká.

*Ezech.31,3 násl.

8. Veliký byl strom ten a mocný, a výsost jeho dosahovala až k nebi, a patrný byl až do končin vši země.

9. Listí jeho *bylo* pěkné, a ovoce jeho hojné, všechněm za pokrm, pod stínem pak jeho byla zvěř polní, a na * ratolestech jeho bydlili ptáci nebeští, a z něho potravu měl všeliký živočich.

*Ezech.17,23.

10. Viděl jsem také u viděních svých na loži svém, a aj, hlásný a svatý s nebe sstoupiv,

11. Volal ze vši sily, a tak * pravil: Podteňte strom ten, a osekejte ratolesti jeho, a otlucte listí jeho, a rozmetcete ovoce jeho; nechat se vzdáli zvěř od něho, a ptáci z ratolestí jeho.

*v.20.

12. A však kmene kořenů jeho v zemi zanechejte, a v putech železných a ocelivých na trávě polní, aby rosou nebeskou smáčin byl, a díl jeho s zvěří v bylině zemské.

13. Srdce jeho od lidského at jest rozdílne, a srdce zvířecí necht jest dáno jemu, ažby sedm let vyplnilo se při něm.

14. Usouzení hlásných a řeč žádostí svatých stane se, ažby k tomu přišlo, aby poznali lidé, že * Nejvyšší panuje nad královstvím lidským, a že komuž chce, dává je, a † toho, kterýž jest poníženy mezi lidmi, ustanovje nad nim.

*k.2,21. †Luk.1,52.

15. Tento sen viděl jsem já Nabuchodonozor král, ty pak, Baltazaře, oznam výklad jeho. Nebo všickni mudrci v království mém nemohli mi výkladn oznámiti, ale ty můžeš, proto že duch bohů svatých jest v tobě.

16. Tedy Daniel, jemuž jméno Baltazar, předěšený stál za jednu hodinu, a myšlení jeho strašila ho. A odpověděv král, řekl: Baltazaře, sen ani výklad jeho necht nestraší tebe. Odpověděl Baltazar a řekl: Pane můj, sen tento *příd* na ty, kteříž tě v nenávisti mají, a výklad jeho na tvé nepřátely.

17. Strom ten, kterýž jsi viděl, veliký a mocný, jehož výsost dosahovala až k nebi, a kterýž patrný byl po vši zemi,

18. A listí jeho pěkné, a ovoce jeho hojné, a z něhož všickni pokrm *měli*, pod nímž byla zvěř polní, a na ratolestech jeho bydlili ptáci nebeští,

19. Ty jsi ten, ó králi, * kterýž jsi roz-

šířil se a zmocnil, a velikost tvá vzrostla a vznesla se až k nebi, a panování tvé až do konce země.

*k.2,37

20. Že pak viděl král hlásného a svatého sstupujícího s nebe, kterýž řekl: Podteňte strom *ten* a zkazte jej, a však kmene kořenů jeho v zemi zanechejte, a v okovách železných a ocelivých at jest na trávě polní, aby rosou nebeskou smáčin byl, a s zvěří polní díl jeho, ažby sedm let vyplnilo se při něm:

21. Tent jest výklad, ó králi, a ortel Nejvyššího, kterýž vyšel na pána mého krále.

22. Nebo * zaženou tě lidé od sebe, a s zvěří polní bude bydlení tvé, a bylinu jako volům tobě jisti dávati budou, a rosou nebeskou smáčin budeš, až se vyplní sedm let při tobě, dokudž bys nepoznal, že panuje Nejvyšší nad královstvím lidským, a že komuž chce, dává je.

*k.5,21.

23. Že pak řekli, aby zanechán byl kmen kořenů toho stromu, království tvé tobě zůstane, jakž jen poznáš, že nebesa panují.

24. Protož ó králi, přijmi radu mou, a hříchy své spravedlností přetruh, a nepravosti své * milostivostí k ssonženým, zdaby prodloužen byl pokoj tvůj.

*Přís.16,6.

25. Všecko to přišlo na krále Nabuchodonozora.

26. Nebo po dokonání dvanácti měsíců, procházeje se po palácu královském v Babyloně,

27. Mlvil král a řekl: Zdalíž toto není ten Babylon veliký, kterýž jsem já vystavěl mocí sily své, aby byl stolici království k ozdobě slávy mé?

28. Ještě ta řeč byla v ústech krále, a aj, hlas s nebe přišel: Toběť se pravi, Nabuchodonozore králi, že království odešlo od tebe,

29. Nýbrž tě lidé i z sebe vyvrhou, a s zvěří polní bydliti budeš. Bylinu jako volům tobě jisti dávati budou, ažby sedm let vyplnilo se při tobě, dokudž bys * nepoznal, že panuje Nejvyšší nad královstvím lidským, a že komuž chce, dává je.

*k.5,21.

30. V touž hodinu řeč ta naplnila se při Nabuchodonozorovi. Nebo z *spolku* lidí vyvržen byl, a bylinu jako vůl jedl, a rosou nebeskou tělo jeho smáčino

bylo, až na něm vlasi zrostli jako *peří* orličí, a nehty jeho jako *pazoury* ptačí.

31. Při skonání pak těch dnů já Nabuehodonozor pozdvihl jsem oči svých k nebi, a rozumu můj ke mně se zase navrátil. I dobrořečil jsem Nejvyššímu, a živého na věky chválil jsem a oslavoval; nebo * panování jeho jest panování věčné, a království jeho od národu do pronárodu. ^{*k.7.14.}

32. A * všiekni obyvatelé země jako za nie počteni jsou, a podlé vůle své čini mezi vojskem nebeským i obyvateli země, aniž jest kdo, ješto by mu přes ruku dáti mohl, a říci jemu: Co to děláš? ^{*Izai.40.17.}

33. Téhož času rozumu můj navrátil se ke mně, a k slávě království mého ozdoba má, i důstojnost má navrátila se ke mně; nadto i hejtmané moji a knížata má hledali mne, a zmocněn jsem v království svém, a velebnost větší jest mi přidána.

34. Nyní tedy já Nabuehodonozor chválím, vyvyšuji a oslavuji krále nebeského, jehož * všiekni skutkové *jsou* pravda, a stezky jeho sond, † a kterýž chodiev v pýše může snižovati. ^{*Zalm.111.7. †Dan.5.20. Luk.1.52.}

KAPITOLA V.

Balsazar s svými hodovníky z nádob Božího chrámu pil, 5. pročež pomsta psáním ruky i výkladem Danielovým osvědčená na něj dokročila.

Balsazar král učinil hody veliké tisící knížatům svým, a před nimi víno pil.

2. A když pil víno Balsazar, rozkázal přinésti nádobí zlaté a stříbrné, kteréž vynesl * Nabuehodonozor otec jeho z chrámu Jeruzalémského, aby z něho pili král i knížata jeho, ženy jeho i ženiny jeho. ^{*2Kral.25.15. 2Par.36.7.}

3. I přineseno jest nádobí zlaté, kteréž vynesli z chrámu domu Božího, kterýž byl v Jeruzalémě, a pili z něho král i knížata jeho, ženy jeho i ženiny jeho.

4. Pili víno, a chválili byly zlaté a stříbrné, měděné, železné, dřevěné a kamenné.

5. V touž hodinu vyšli prstové ruky lidské, a psali naproti svícnu na stěně paláce královského, a král hleděl na částku ruky, kteráž psala.

6. Tedy jasnost královská změnila se, a myšlení jeho zkormoutila ho, a pasové bedr jeho rozpásali se, i kolena jeho jedno o druhé se tlouklo.

7. A zkríkl král ze *vší* síly, aby přivedeni * byli hvězdáři, Kaldejští a hadači. I mluvil král a řekl mudrcům Babylonským: Kdokoli přečte psání toto, a výklad jeho mi oznámí, šarlatem odin bude, a řetěz zlatý na hrdlo jeho, a třetím v království po mně bude. ^{*k.2.2:4.3.}

8. I předstoupili všiekni mudrci královští, ale nemohli písma toho čísti, ani výkladu oznámiti králi.

9. Pročež král Balsazar velmi předěšen byl, a jasnost jeho změnila se na něm, ano i knížata jeho zkormoucení byli.

10. Královna pak, přičinon té věci královské a knížat jeho, do domu těch hodů vešla, a promluvivší královna, řekla: Králi *, na věky živ bud. Necht tě neděši myšlení tvá, a jasnost tvá necht se nemění. ^{*k.2.4:3.9.}

11. Jest muž v království tvém, v němž jest * duch bohů svatých, v kterémž za dnů otce tvého osvěcení, rozumnost a moudrost, jako moudrost bohů, nalezena, jehož král Nabuehodonozor otec tvůj knížetem mudrců, hvězdářů, Kaldejských a hadačů ustanovil, otec tvůj, ó králi, ^{*k.4.5.6.15.}

12. Proto že duch znamenitý, i umění a rozumnost vykládání snů a oznámení pohádek, i rozvázání věci nesnadných nalezeno při Danielovi, jemuž král jméno dal Baltazar. Nechať nyní zavolán jest Daniel, a oznámít výklad ten.

13. Tedy přiveden jest Daniel před krále. I mluvil král a řekl Danielovi: Ty-li jsi ten Daniel, jeden z synů zajatých Judských, kteréhož přivedl král otec můj z Judstva?

14. Slyšel jsem zajisté o tobě, že duch bohů svatých jest v tobě, a osvěcení i rozumnost a moudrost znamenitá nalezena jest v tobě.

15. A nyní přivedeni jsou přede mne mudrci a hvězdáři, aby mi písmo toto přečtli, a výklad jeho oznámili, a však nemohli výkladu věci té oznámiti.

16. Já pak slyšel jsem o tobě, že můžeš to, což jest nesrozumitelného, vykládati, a což nesnadného, rozvázati. Protož nyní, budeš-li moei písmo to přečísti, a výklad jeho mně oznámiti, v šarlat oblečen budeš, a řetěz zlatý na hrdle tvé, a třetím v království po mně budeš.

17. Tedy odpověděl Daniel a řekl přec králem: Darové tvoji necht zůstávají to

ě, a odplatu svou dej jinému, a však písmo přečtu králi, a výklad oznámím emu.

18. Ty králi, slyš: Bůh nejvyšší královstvím a důstojností i slávou a okrasou obdařil * Nabuehodonozora otec tvé-
20, ^{*k.2,37; 4,19.}

19. A pro důstojnost, kterouž ho obdařil, všickni lidé, národové a jazykové třášli a báli se před nim. Kohokoli chtěl, zabil, a kterékoli chtěl, bil, kteréž chtěl, povyšoval, a kteréž chtěl, ponižoval.

20. Když se pak bylo * pozdvihlo srdce jeho, a duch jeho zmocnil se v pýše, ssazen byl z stolice království svého, a slávu odjali od něho. ^{*k.4,27 násil.}

21. Ano i z * spolku synů lidských vyvržen byl, a srdce jeho zvířecímu podobné učiněno bylo, a s divokými osly bylo bydlení jeho. Bylinu jako volům dávali jemu jísti, a rosou nebeskou tělo jeho smáčino bylo, dokudž nepoznal, že panuje Bůh nejvyšší nad královstvím lidským, a že kohož chce, ustanovuje nad ním. ^{*k.4,11.30.}

22. Ty také, synu jeho Balsazare, neponížil jsi srdce svého, ačkolis o tom o všem věděl.

23. Ale pozdvihl se proti Pánu nebes; nebo nádobí domu jeho přinesli před tebe, a ty i knížata tvá, ženy tvé i ženiny tvé pilí jste víno z něho. Nadto bohy stříbrné a zlaté, měděné, železné, dřevěné a kamenné, kteříž nevidí, ani slyší, aniž eo vědi, chválil jsi, Boha pak, v jehož ruce jest dýchání tvé i všecky cesty tvé, neoslavoval jsi.

24. Protož nyní od něho poslána jest částka ruky této, a písmo to napsáno jest.

25. A totoť jest písmo napsané: Mene, mene, tekel, ufarsin, *totiž: Zčetl jsem, zčetl, zvážil a rozdělují.*

26. Tento pak jest výklad slov: Mene, zčetl Bůh království tvé, a k konci je přivedl.

27. Tekel, zvážen jsi na váze, a nalezen jsi lehký.

28. Peres, rozděleno jest království tvé, a dáno jest Médkým a Perským.

29. Tedy z rozkazu Balsazarova oblékli Daniele v šarlat, a řetěz zlatý dali na hrdlo jeho, a * rozhlašovali o něm, že má býti pánem třetím v království.

^{*1Mojž.41,43.}

30. V touž noc zabit jest Balsazar král Kaldejský.

31. Darius pak Médký ujal království v letech okolo šedesáti a dvou.

KAPITOLA VI.

Přednost Danielova mezi regenty Dariovými, 4. úkladové jejich proti němu, 12. Osočení, 16. mezi lvy uvržení 21. i vysvobození, 24. Úředníků od lvů roztrhání. 25. Rozkaz Dariův o činění pocty pravému Bohu.

Libilo se pak Dariovi, aby ustanovil nad královstvím úředníků sto a dvacet, kteříž by byli po všem království.

2. Nad těmi pak hejtmany tři, z nichžto Daniel přední byl, kterýmž by úředníci onino vydávali počet, aby se králi škoda nedála.

3. Tedy Daniel převyšoval ty hejtmany a úředníky, proto že duch znamenitější v něm byl. Pročež král myslil ustanoviti jej nade vším královstvím.

4. Tedy * hejtmané a úředníci hledali příčiny proti Danielovi s strany království, a však žádné příčiny ani vady nemohli najíti; nebo věrný byl, aniž jaký omyl neb vada nalézala se při něm. ^{*Zalm.94.21.}

5. Protož muži ti řekli: Nenajdeme proti Danielovi tomuto žádné příčiny, jediné leč byehom našli něco proti němu s strany zákona Boha jeho.

6. Tedy * hejtmané a úředníci ti shromáždivše se k králi, taktó mluvili k němu: Darie králi, na věky buď živ. ^{*k.3,9; 5,10.}

7. Uradili se všickni hejtmané království, vývodové, úředníci, správcové a vůdcové, abys ustanovil nařízení královské, a utvrdil záповěd: Kdož by koli vložil žádost na kteréhokoli boha neb člověka do třideceti dnů, kromě na tebe, králi, aby uvržen byl do jámy lvové.

8. Nyni tedy, ó králi, potvrď záповědi této, a vydej mandát, kterýž by nemohl změněn býti podlé práva Médkého a Perského, kteréž jest neproměnitelné.

9. Pročež král Darius vydal mandát a záповěd.

10. Daniel pak, když se dověděl, že jest vydán mandát, všel do domu svého, kdež otevřená byla okna v pokoji jeho proti Jeruzalému, a třikrát za den klekal na kolena svá, a modlival se a vyznával se Bohu svému, tak jakož prvé to činival.

11. Tedy muži ti sbromáždivše se a

nalezše Daniele, an se modlí a pokorně prosí Boha svého,

12. Tedy přistoupili a mluvili k králi o záповědi královské: * Zdalíž jsi vydal mandátu, aby každý člověk, kdož by koli něčeho žádal od kterého boha neb člověka až do třiděti dnů, kromě od tebe, králi, uvržen byl do jámy lvové? Odpověděv král, řekl: Pravěť jest slovo to, podlé práva Médského a Perského, kteréž jest neproměnitelné.

*k.3.10.

13. Tedy odpovídajice, řekli králi: Daniel ten, * kterýž jest z zajatých synů Judských, nechtěl dbáti na tvé, ó králi, nařízení, ani na mandát tvůj, kterýž jsi vydal, ale třikrát za den modlivá se modlíthoň svou.

*k.5.13.

14. Tedy král, jakž uslyšel tu řeč, velmi se zarmoutil nad tím, a nložil král v mysli své vysvoboditi Daniele, a až do západu slunce usiloval ho vytrhnouti.

15. Ale muži ti shromáždivše se k králi, mluvili jemu: Věz, králi, že jest takové právo u Médských a Perských, aby každá výповěd a nařízení, kteréž by král ustanovil, neproměnitelné bylo.

16. I řekl král, aby přivedli Daniele, a uvrhli jej do jámy lvové. Mluvil pak král a řekl Danielovi: Bůh tvůj, kterémuž sloužíš ustavičně, on vysvobodí tebe.

17. A přinesen jest * kámen jeden, a položen na díru té jámy, a zapečetil ji král prstenem svým a prsteny knížat svých, aby nebyl změněn ortel při Danielovi.

*Mat.27.60.66.

18. I odšel král na palác svůj, a šel ležeti, nic nejeda, a ničímž se obveseliti nedal, tak že i sen jeho vzdálen byl od něho.

19. Tedy král hned ráno vstav na úsvitě, s chvátáním šel k jámě lvové.

20. A jakž se přiblížil k jámě, hlasem žalostným zavolal na Daniele, a promluviv král, řekl Danielovi: Danieli, služebníče Boha živého, Bůh tvůj, kterémuž ty sloužíš ustavičně, mohl-liž tě vysvoboditi od lvů?

21. Tedy Daniel mluvil s králem, řka: Králi, na věky buď živ.

22. Bůh můj poslal anděla svého, kterýž * zavřel ústa lvů, aby mi neuškodili; nebo před ním nevina nalezena jest při mně, nýbrž ani proti tobě, králi, nic zlého jsem neučinil.

*Zid.11.33.

23. Tedy král velmi se z toho zradoval, a rozkázal Daniele vytáhnouti z jámy. I vytažen byl Daniel z jámy, a žádného úrazu není nalezeno na něm; nebo věřil v Boha svého.

24. I rozkázal král, aby přivedeni byli muži ti, kteříž osočili Daniele, a uvrženi jsou do jámy lvové, oni i synové jejich i ženy jejich, a prvé než dopadli dna té jámy, zmocnili se jich lvové, a všecky kosti jejich zetřeli.

25. Tedy Darius král napsal všechněm lidem, národům a jazykům, kteříž bydlili po vši zemi: Pokoj váš rozmnožen buď.

26. Ode mne vyšlo nařízení toto, aby na všem panství království mého třášli a báli se před Bohem Danielovým; nebo on jest Bůh živý a zůstávající na věky, a království jeho nebude zrušeno, ani panování jeho až do konce.

27. Vysvobozuje a vytrhuje, a činí znamení a divy na nebi i na zemi, kterýž vysvobodil Daniele z moci lvů.

28. Danielovi * pak šťastně se vedlo v království Dariovu, a v království Cyra Perského.

*k.1.21.

KAPITOLA VII.

Zjevení Danielovi ve snách čtyř monarchií, 4. Kaldejské, 5. Perské, 6. Řecké 7. a Římské, 13. též i Syna Božibo a věčného království jeho.

Léta prvního Balsazara krále Babylonského Daniel měl sen a vidění svá na loži svém, i napsal ten sen krátkými slovy.

2. Mluvil Daniel a řekl: Viděl jsem u vidění svém v noci, a aj, čtyři větrové nebeští bojovali na moři velikém.

3. A čtyři šelmy veliké vystupovaly z moře, jedna od druhé rozdílná.

4. První podobná lvu, a křídla orličí měla. Hleděl jsem, až vytrhána byla křídla její, jinůž se vznášela od země, tak že na nohách jako člověk státi musila, a srdce lidské dáno jest jí.

5. A aj, jiná šelma druhá podobná nedvědu, kteráž panství jedno vyzdvihla, a tři žebra v ústech jejích, mezi zuby jejimi, a tak mluveno bylo k ní: Vstaň, nažer se hojně masa.

6. Potom jsem viděl, a aj, jiná podobná pardovi, kteráž měla čtyři křídla ptačí na hřbetě svém, a čtyřhlavá byla šelma ta, již moc dána byla.

7. Potom viděl jsem u viděních noč-

úch, a aj, šelma čtvrtá strašlivá a hrozná a velmi silná, mající zuby železné veliké, kteráž zžírala a potírala, ostatek pak nohama svýma pošlapávala; a ta byla rozdílná ode všech šelm, kteréž byly před ní, a měla rohů deset.

8. Pilně jsem šetřil těch rohů, a hle, roh poslední malý vyrostal mezi nimi, a tři z těch rohů prvních vyvráceni jsou před ním; a aj, oči podobné očím lidským v rohu tom, a ústa mluvící pyšně.

9. Hleděl jsem, až trůnové ti svrženi byli, a Starý dnů posadil se, jehož ronbo jako sněh bílé, a vlasové hlavy jeho jako vlna čistá, trůn jako jiskry ohně, kola jeho jako oheň hořící.

10. Potok ohnivý tekl a vycházel od něho, tisícové tisíců sloužili jemu, a desetkrát tisíckrát sto tisíců stálo před ním; soud zasedl, a knihy otevřeny byly. ^{*Zjev.5,11.}

11. Patřil jsem tehdaž, hned jakž se začal zvuk té řeči pyšně, kterouž roh mluvil; patřil jsem, dokudž ta šelma nebyla zabita, a vyhlazeno tělo její, a dáno k spálení ohně.

12. A i ostatkům šelm odjali panství; nebo * dlouhost života jim odměřena byla až do času, a to uloženoho času. ^{*k.2,21.}

13. Viděl jsem u vidění nočním, a aj, s oblaky nebeskými podobný Synu člověka přicházel; potom až k Starému dnů přišel, a před něj postaven byl.

14. I dáno jest jemu panství a sláva i království, aby všickni lidé, národové a jazykové sloužili jemu; jehož panství jest * pauství věčné, kteréž nepomíjí, a království jeho, kteréž se neruší. ^{*Luk.1,33 násl.}

15. I zhrozil se duch můj ve mně Danielovi u prostřed těla, a vidění má předešla mně.

16. Tedy přistoupil jsem k jednomu z přistojících, a ptal jsem se ho na jistotu vši té věci. I pověděl mi, a výklad řečí mi oznámil:

17. Ty šelmy veliké, kteréž jsou čtyry, jsou čtyři králové, kteříž povstanou z země,

18. A ujmou království svatých výsostí, kteříž obdržeti mají království až na věky, a až na věky věků.

19. Tedy žádostiv jsem byl zprávy * o šelmě čtvrté, kteráž rozdílná byla ode všech jiných, hrozná velmi; zubové její železni, a pazoury její ocelivé, kteráž

zžírala, potírala, ostatek pak nohama svýma pošlapávala. ^{*v.7.}

20. Tolikéž o rozích desíti, kteříž byli na hlavě její, a o posledním, kterýž vyrostl, a před ním spadli tři; o tom rohu, pravím, kterýž měl oči a ústa mluvící pyšně, a byl na pohledění větší než jiní.

21. Viděl jsem, * an roh ten válku vedl s svatými, a přemáhal je, ^{*Zjev.11,7;13,7.}

22. Až přišel Starý dnů, a oddán jest soud svatým výsostí, a čas přišel, aby to království svatí obdrželi.

23. Řekl takto: Šelma čtvrtá znamená království čtvrté na zemi, kteréž rozdílné bude ode všech království, a zžije všeeku zemi, a zmlátí ji a potře ji.

24. Rohů pak * deset znamená, že z království toho deset králů povstane, a poslední povstane po nich, kterýž bude rozdílný od prvních, a poníží tři králů. ^{*Zjev.17,12.}

25. A slova * proti Nejvyššimu mluvíti bude, a svaté výsostí potře; nadto pomýšletí bude, aby proměnil časy i práva, když vydání budou v ruku jeho, až do času a časů, i do částky časů. ^{*Zjev.13,6.}

26. V tom bude soud osazen, a panství jeho odejmou, vyplnění a vyhladí je zcela.

27. Království pak i panství, a důstojnost královská pode vším nebem dána bude lidu svatých výsostí; jehož království bude království * věčné, a všickni páni jemu sloužiti a jeho poslouchati budou. ^{*v.14. Luk.1,33.}

28. Až potud konec té řeči. Mne pak Daniele myšlení má velice zkormoutila, a krása má proměnila se při mně, slovo však toto v srdci svém zachoval jsem.

KAPITOLA VIII.

Vidění skopce a kozla, 15. a vyložení téhož vidění od anděla.

Léta třetího králování Balsazara krále ukázalo mi se vidění, mně Danielovi po onom, kteréž se mi ukázalo na počátku.

2. I viděl jsem u vidění, (tehdaž pak, když jsem viděl, byl jsem v Susan, na hradě, kterýž jest v krajině Elam,) viděl jsem, pravím, byv u potoka Ulai.

3. A pozdvih očí svých, viděl jsem, a aj, u toho potoka stál skopce jeden, kterýž měl dva rohy. A ti dva rohové byli vysoei, a však jeden vyšší než druhý, ale ten vyšší zrostl posléze.

4. Viděl jsem skopce toho, an trkal

k západu, půlnoci a poledni, jemuž žád-
ná šelma odolati nemohla, aniž kdo eo
mohl vytrhnouti z moci jeho; pročež či-
nil podlé vůle své, a to věci veliké.

5. A když jsem to rozvažoval, aj, ko-
zel přicházel od západu na svrhek vši
země, a žádný se ho nedotýkal na zemi,
a ten kozel měl roh znamenitý mezi o-
čima svýma.

6. A přišel až k tomu skopci majicimn
dva rohy, kteréhož jsem byl viděl sto-
jícího u potoka, a přiběhl k němu v pr-
chlivosti síly své.

7. Viděl jsem také, an dotřel na toho
skopee, a rozlitiv se proti němu, udeřil
jej, tak že zlámal oba rohy jeho, a ne-
bylo síly v skopci k odpirání jemu. A
poraziv ho na zemi, pošlapal jej, aniž
byl, kdo by vytrhl skopee z moci jeho.

8. Kozel pak velikým učiněn jest vel-
mí. A když se ssilil, zlámal se roh ten
veliký, i zrostli znameniti čtyři místo
něho, na čtyři strany světa.

9. Z těch pak jednoho vyšel roh jeden
malíčký, a zrostl velmi ku poledni a vý-
chodn, a k zemi Jndské.

10. A zpjal se až k vojsku nebeskému,
a svrhl na zemi některé z vojska toho i
z hvězd, a pošlapal je.

11. Anobř až k vojska toho knížeti
zpjal se, nebo od něho zastavena byla
ustavičná obět, a zavržen přibýtek sva-
tné Boží,

12. Tak že vojsko to vydáno v převrá-
cenost proti ustavičné oběti, a povrhlo
pravdu na zemi, a eož činilo, šťastně mu
se dařilo.

13. Tedy slyšel jsem jednoho svatého
mluvícího, a řekl ten svatý tomu, kte-
rýž tajné věci v počtu máje, mluví: Do-
kudž toto vidění o oběti ustavičné, a
převrácenost na zpuštění přivodící *trva-
ti bude*, a svaté služby vydávány budou
i vojsko v pošlapání?

14. I řekl mi: Až do dvou tisíc a tři
set večerů a jiter, a přijdou k obnovení
svěnu svaté služby.

15. Stalo se pak, že když jsem já Da-
niel hleděl na to vidění, a ptal jsem se
na rozum jeho, aj, postavil se podlé mne
na pohledění jako muž.

16. Slyšel jsem také hlas lidský mezi
Ulaicm, kterýžto zavolav, řekl: Gabri-
eli, vylož tomuto vidění to.

17. I přišel ke mně, kdež jsem stál, a
když přišel, zhrozil jsem se, a * padl

jsem na tvář svou. I řekl ke mně: Po-
zoruj, synu člověči; nebo v času ulože-
ném vidění toto *se naplní*. ^{*k.10.9.}

18. Když pak on mluvil se mnou, u-
smul jsem tvrdě, *leže* tváří svou na ze-
mi. I dotekl se mne, a postavil mne tu,
kdež jsem hyl stál,

19. A řekl: Aj, já oznamím tobě to,
eož se diti bude až do vykonání hněvu
toho; nebo v uložném času konec bude.

20. Skopee ten, kteréhož jsi viděl, an
měl dva rohy, jsou králové Médský a
Perský.

21. Kozel pak ten chlupatý jest král
Řecký, a roh ten veliký, kterýž jest
mezi očima jeho, jest král první.

22. Že pak zlámán jest, a povstali čty-
ři místo něho, čtvoro království z svého
národu povstane, ale ne s takovou silou.

23. Při dokonání pak království jejich,
když na vrch vzejdou nešlechetníci, po-
vstane král * nestydatý a chytrý.

^{*5Mojz.28,50.}

24. Jehož síla zmocni se, ačkoli ne je-
ho silou, tak že ku podivění lubiti bu-
de, a šťastně se mu povede, až i vše vy-
koná; nebo lubiti bude silné i lid svatý.

25. A obmyslností svou šťastně svede
lest v předsevzeti svém, a v srdci svém
zvelebí sebe, a v čas pokoje zhubí mno-
hé; nadto i proti knížeti knížat se po-
staví, a však bez rukou potřin bude.

26. Vidění pak to večerní a jitřní, o
němž povědino, jest jistá pravda; pro-
čež ty zavři to vidění, nebo jest mno-
hých dnů.

27. Tedy já Daniel zchuravěl jsem, a
nemocem jsem hyl několik dní. Potom
povstav, konal jsem povinnost od krále
poručenou, byv předěšen nad tím vidě-
ním, čehož však žádný na mně nese-
znal.

KAPITOLA IX.

Modlitba Danielova. 21. Proroctví o přišti i skutcích Kri-
stových, 27. i zkáze Jeruzaléma.

Léta prvního * Daria syna Asverova z
semene Médského, kteréhož učiněn jest
králem v království Kaldejském, ^{*k.5,31.}

2. Léta prvního kralování jeho já Da-
niel porozuměl jsem z knih počtu let, o
nichž se stalo slovo Hospodinovo k Je-
remiášovi proroku, že se vyplní zpuště-
ní Jeruzaléma sedmdesátého léta.

3. A obrátil jsem tvář svou ku Pánu
Bohu, hledaje ho modlitbou a pokorný-
mi prosbami, v postu, v žití a popele.

4. I modlil jsem se Hospodinu Bohu svému, a vyznáváje se, řekl jsem: Prosim, Pane Bože silný, veliký * a všelikec ti hodný, ostříhající smlouvy a dobrovolnosti k těm, kteříž + tě milují, a ostříhají přikázání tvých. ^{*5 Mojz.7,9. +2 Mojz.20,6.}

5. Zhřešiliť jsme a převráceně jsme činili, bezbožnost jsme páchali, a protivili jsme se, a odvrátili od přikázání tvých a soudů tvých.

6. Aníž jsme poslouchali služebníků tvých proroků, kteříž mluvivali ve jménu tvém králům našim, knížatům našim a otcům našim, i všemu lidu země.

7. Toběť, ó Pane, * přísluší spravedlnost, nám pak zahanbení tváři, jakž se to děje nyní mužům Judským a obyvatelům Jeruzalémským, a všechněm Izraelským, blízkým i dalekým, ve všech zemích, kamž jsi je zabnal pro přestoupení jejich, jimž přestupovali proti tobě. ^{*2 Mojz.34,7.}

8. Námť, ó Hospodine, sluší * zahanbení tváři, králům našim, knížatům našim a otcům našim, neboť jsme zhřešili proti tobě, ^{*Neh.9,34. Izai.43,27.}

9. Pánu Bohu pak našemu milosrdenství a slitování, poněvadž jsme se protivili jemu,

10. A neposlouchali jsme hlasu Hospodina Boha našeho, abychom chodili v naučeních jeho, kteréž předkládal před očí naše skrze služebníky své proroky.

11. Nýbrž všickni Izraelští přestoupili zákon tvůj a odvrátili se, aby neposlouchali hlasu tvého; protož vylito jest na nás to prokletí a klatba, kteráž jest zapísána v * zákoně Mojžišově služebníka Božího, nebo jsme zhřešili proti němu. ^{*3 Mojz.26,14 násl.}

12. Pročež splnil slovo své, kteréž mluvil proti nám a proti soudcům našim, kteříž nás soudili, a uvedl na nás toto zlé veliké, jehož se nestalo pode všim nebem, jakéž se stalo v Jeruzalémě.

13. Tak jakž zapsáno jest v zákoně Mojžišově, všecko to zlé přišlo na nás, a však ani tak jsme se nekořili před tváří hněvivou Hospodina Boha našeho, abychom se odvrátili od nepravostí svých, a šetrili pravdy jeho.

14. Protož neobmeškal Hospodin s tím zlým, ale uvedl je na nás; nebo spravedlivý * jest Hospodin Bůh náš ve všech skutecích svých, kteréž činí, jehož hlasu poslušni jsme nebyli. ^{*Zalm.145,17.}

15. Nyní však, ó Pane Bože náš, kterýž jsi * vyvedl lid svůj z země Egyptské rukou silnou, a způsobils sobě jméno, jakéž jest dnešního dne, zhřešili jsme, bezbožně jsme činili. ^{*2 Mojz.12,41.}

16. Ó Pane, podle vůle tvé dobrovolnosti necht se, prosím, odvrátí hněv tvůj a prehlivost tvá od města tvého Jeruzaléma, hory svatosti tvé; nebo pro hříchy naše a pro nepravosti otců našich Jeruzalém a lid tvůj v pohanění jest u všech, kteříž jsou vůkol nás.

17. Nyní tedy, ó Bože náš, vyslyš modlitbu služebníka svého, a pokorné prosby jeho, a zsvět tvář svou nad svatyni svou spuštěnou, pro Pána.

18. Nakloň, Bože můj, ucha svého a slyš, otevři oči své a viz zpuštění naše i města, kteréž jest nazváno od jména tvého; nebo ne pro nějaké naše spravedlnosti padajice, pokorně prosíme tebe, ale pro milosrdenství tvá mnohá.

19. Vyslyšíš, ó Pane, Pane, odpusť, Pane, pozoruj a učíš; neprodlévejž pro sebe samého, můj Bože, nebo od jména tvého nazváno jest město toto i lid tvůj.

20. Ještě jsem mluvil a modlil se, a vyznával hřích svůj i hřích lidu svého Izraelského, a padna, pokorně jsem se modlil před tváří Hospodina Boha svého, za horu svatosti Boha svého,

21. Ještě, pravím, mluvil jsem při modlitbě, a muž ten * Gabriel, kteréhož jsem viděl v tom vidění na počátku, rychle přiletěv, dotekl se mne v čas oběti večerní. ^{*k.8,16.}

22. A slouže mi k srozumění, mluvil se mnou a řekl: Danieli, nyní jsem vyšel, abych tě naučil vyrozumívati tajemstvím.

23. Při počátku * pokorných proseb tvých vyšlo slovo, a já jsem přišel, abych je oznámil, nebo jsi velmi milý; pročež pozoruj slova toho, a rozuměj vidění tomu. ^{*Luk.1,13.}

24. Sedmdesáte téhodůň odečteno jest lidu tvému a městu svatému tvému k zabránění převrácenosti a k zapečetění hříchů, i vyčištění nepravosti a k přivedení spravedlnosti věčné, a k zapečetění vidění i prorocvi, a ku * pomazání Svatého svatých. ^{*Zalm.45,8. Mark.1,24. Luk.1,35.}

25. Věziž tedy a rozuměj, že od vyjítí výpovědi o navrácení a o vystavení Jeruzaléma až do * Mesiáše vývody bude téhodůň sedm, potom téhodůň šedesáte

dva, když již zase vzdělána bude ulice a příkopa, a ti časové budou přenesadlní. ^{*1Pet.1,11.}

26. Po téhodnech pak těch šedesáti a dvou zabít bude Mesiáš, však jemu to nic *neuškodí*; nýbrž to město i tu svatyni zkazí, i lid ten svůj budoucí, tak že skončení jeho bude hrozné, ano i do vykonání boje bude *boj stálý* všelijak do vyplnění.

27. Utvrdí však smlouvu mnohým v téhodni posledním, u prostřed pak toho téhodne učiní konec oběti *zápalné* i oběti suché; a skrze vojsko * ohavné, až do posledního a uloženého poplénění hubici, na popléněné vylito bude zpuštění.

^{*k.12,11. Mat.24,15. Mark.13,14. Luk.21,20.}

KAPITOLA X.

Kvílení Danielovo v Babyloně, příčinou ssouzení lidu Božího v Jeruzalémě a překážky při stavění chrámu: 8. posilnění a potěšení jeho od Boha.

Léta třetího Cýra krále Perského, zjeveno bylo slovo Danielovi, kterýž sloužil jménem * Baltazar, a právě bylo slovo to, i uložený čas dlouhý, a rozum toho slova i smysl *zjeven* jemu u vidění.

^{*k.1,7;4,5.}

2. V těch dnech já Daniel kvílil jsem za tři téhodny dnů.

3. Pokrmu pochtotného jsem nejedl, ani maso ani víno nevešlo do úst mých, aniž jsem se mastí mazal, až se vyplnili dnové tři téhodnů.

4. Dne pak dvadeátého čtvrtého měsíce prvního, když jsem byl na běhu řeky veliké, to jest * Hiddekel, ^{*1Moj.2,14.}

5. Pozdvih očí svých, viděl jsem, a aj, muž jeden * oděný v roucho líněné, a hedra jeho přepásaná byla zlatem ryzím z Ufaz. ^{*Zjev.1,13 násil.}

6. Tělo pak jeho jako tarsis, a obličej jeho na pohledění jako blesk, a oči jeho podobně pochodním hořicím, a ramena jeho i nohy jeho na pohledění jako med vypulovaná, a zvuk slov jeho podobný zvuku množství.

7. Viděl jsem pak já Daniel sám vidění to, ale muži ti, kteříž se mnou byli, neviděli toho vidění, než hrůza veliká připadla na ně, až i utekli, aby se skryli.

8. Pročež já zůstal jsem sám, a viděl jsem vidění to veliké, ale nezůstalo i ve mně síly, a krása má změnila se, a porušila na mně, aniž jsem mohl zadržeti síly.

9. Tedy slyšel jsem zvuk slov jeho, a

uslyšav zvuk slov jeho, usnul jsem tvrdě na tváři své, na tváři své na zemi.

10. V tom aj, ruka dotkla se mne, a pozdvihla mne na kolena má a na dlaně rukou mých.

11. I řekl mi: Danieli, muži velmi milý, pozoruj slov, kteráž já mluviti budu tobě, a stůj na místě svém, nebo nyní poslán jsem k tobě. A když promluvil ke mně slovo to, stál jsem, třesa se.

12. Pročež řekl mi: Nebojž se, Danieli; nebo od prvního dne, jakž jsi přiložil srdce své, abys rozuměl, a trápil se před Bohem svým, vyslyšána jsou slova tvá, a já přišel jsem příčinou slov tvých.

13. Ale kníže království Perského postavovalo se proti mně za jedenmeciřma dnů, až aj, Michal, jeden přední z knížat, přišel mi na pomoc; protož jsem já zůstával tam při králich Perských.

14. Již pak přišel jsem, * abych oznámil, co potkati má lid tvůj v potomních dnech; nebo ještě vidění *bude* o těch dnech. ^{*k.9,22.}

15. A když mluvil ke mně ta slova, sklopiv tvář svou k zemi, oněměl jsem.

16. A aj, jako podobnost člověka dotkla se rtů mých, a otevřev ústa svá, mluvil jsem a řekl tomu, kterýž stál naproti mně: Pane můj, příčinou toho vidění obrátily se bolesti mé na mne, a aniž jsem síly zadržeti mohl.

17. Jakž tedy bude moci služebník Pána mého takový mluviti se Pánem svým takovým, poněvadž ve mně od toho času, ve mně, pravím, nezůstalo síly, ani dehnuti nepozůstalo ve mně?

18. Pročež opět dotkl se mne na pohledění jako člověk, a posilnil mne.

19. A řekl: * Neboj se, muži velmi milý, pokoj tobě, posilň se, posilň se, pravím. Když pak on mluvil se mnou, posilněn jsa, řekl jsem: Neeht mluví Pán můj, nebo jsi mne posilnil.

^{*Soud.6,23. Luk.24,36. Jan 20,19.}

20. I řekl: Viš-liž, proč jsem přišel k tobě? Nebo již navrátím se, abych bojoval s * knížetem Perským. A já odeháním, a aj, kníže Řecké přitáhne. ^{*v.13.}

21. Ale * oznámím to, což jest zapsáno v psání pravdomluvném; nebo ani jednoho není, ješto by sobě zmužile počínal se mnou v těch věcech, kromě Michala knížete vašeho. ^{*v.1.}

KAPITOLA XI.

Proroctví o čtyřech králích Perských. 5. Války králů Sýrských a Egyptských. 15. Kažení země Judské od Antiocha.

A tak já léta prvního Daria Médského postavil jsem se, abych ho zmocňoval a posiloval.

2. Již pak oznámím pravdu: Aj, ještě tři králové kralovati budou v Perské zemi; potom čtvrtý zbohatne bohatstvím velikým nade všecky, a když se zmocní v bohatství svém, vzbudí všecky proti království Řeckému.

3. I povstane král mocný, kterýž bude mítí panství široké, a bude činiti podle vůle své.

4. Když se pak zmocní, potřeno bude království jeho, a * rozděleno bude na čtyři strany světa, však ne mezi potomky jeho, aniž bude panství jeho takové, jakéž bylo; nebo vykořeněno bude království jeho, a jiným mimo ně *se dostane*.
*k.7,6;8,8.

5. Pročež posilní se král polední, ano jedno z knížat jeho, a mocnější bude nad něho, a panovati bude; panství široké bude panství jeho.

6. Po některých pak letech spřizní se; nebo dcera krále poledního dostane se za krále půlnočního, aby učinila příměří. Ale neobdrží síly ramene, aniž on stojí s ramenem svým, ale vydána bude ona i ti, kteříž ji přivedou, i syn její, ten, kterýž ji posilňoval v ty časy.

7. Potom povstane z výstřelku kořenů jejich na místo jeho, kterýž přitáhne s vojskem svým, a udeří na pevnost krále půlnočního, a přičiní se, aby se jich zmocnil.

8. Nadto i bohy jejich s knížaty jejich, s nádobami drahými jejich, sříbrem a zlatem v zajetí zavede do Egypta, a bude bezpečen za mnoho let před králem půlnočním.

9. A tak přijde do království král polední, a navrátí se do země své.

10. Ale synové onoho válčiti budou, a seberou množství vojsk velikých. A nenadále přijda, jako povodeň procházeti bude, a navracuje se, válkou dotíratí bude až k jeho pevnostem.

11. Pročež rozdrážděn jsa král polední, vytáhne, a bojovati bude s ním, s králem půlnočním, a sšikuje množství veliké, i bude vydáno množství to v ruku jeho.

12. I pozdvihne se množství to, a povýší * se srdce jeho, a ačkoli porazí na tisíce, a však se nezmoení.
*k.5,20.

13. Potom navrátě se král půlnoční, sšikuje množství větší než prvé, a po dokonání času některých let, nenadále přijde s vojskem velikým a s dostatkem hojným.

14. V těch časech mnozí se postaví proti králi polednímu, ale synové nešlechtní z lidu tvého zhubeni budou, a pro stvrzení vidění tohoto padnou.

15. Nebo přitáhne král půlnoční, a vzdělaje náspy, dobude měst hrazených, tak že ramena poledního neostojí, ani lid vybraný jeho, aniž budou mítí síly k odpirání.

16. A přitáhna proti němu, bude činiti podle vůle své, a nebude žádného, ješto by se postavil proti němu. Postaví se také v zemi Judské, kterouž docela zkaží rukou svou.

17. Potom obrátí tvář svou, aby přitáhna s moci všeho království svého, a ukazuje se, jako by vše upřímně jednal, dovede *něčeho*. Nebo dá jemu krásnou pannu, aby ho zalubil skrze ni, ale ona nedostojí, aniž bude držeti s ním.

18. Zatím obrátí tvář svou k ostrovům, a doběde mnohých, ale vůdce přitřž učiní pohanění jeho, anobřž to hanění jeho na něj obrátí.

19. Pročež obrátí tvář svou k pevnostem země své, ale * klesne a padne, † i zahyne.
*k.8,25. †Zalm.37,36.

20. I povstane na místo jeho v slávě královské ten, kterýž rozešle výběřčí, ale ten po nemnohých dnech potřín bude, a to ne v hněvě, ani v boji.

21. Na místě tohoto postaví se nevážený, ačkoli nevloží na něj ozdoby královské, a však přijda pokojně, ujme království skrze úlisnost.

22. A rameny jako povodní zachváce ni budou před obličejem jeho *mnozí*, a potříní budou jako i ten vůdce, kterýž s ním smlouvu učinil.

23. Nebo v tovaryšství s ním vejda, prokáže nad nim lest, a přijeda, zmocní se království s malým počtem lidu.

24. Bezpečně také i do nejurodnějších míst té krajiny vpadne, a činiti bude to, čehož nečinili otcové jeho, ani otcové otců jeho; loupež a kořisti a zboží jim rozdělí, ano i proti pevnostem chytrosti své vymyšletí bude, a to do času.

25. Potom vzbudí sílu svou a srdce své proti králi polednímu s vojskem velikým, s nímž král polední vojensky se potýkati bude, s vojskem velikým a velmi silným, ale neostojí, proto že vymyslí proti němu chytrost.

26. Nebo * kteříž jidají pokrm, potrou jej, když vojsko onoho se rozvodní; i padnou, zbití jsouce mnozi. *Zalm. 11. 10.

27. Tehdáž obou těch králů srdce bude činiti zlé, a za jedním a týmž stolem lež mluviti budou, ale nepodaří se, proto že eil uložený na jiný ještě čas odložen.

28. A protož navrátí se do země své s zbožím velikým, a srdce jeho bude proti smlouvě svaté. Což učině, navrátí se do země své.

29. V uložený čas navrátě se, potáhne na poledne, ale to nebude podobné prvnímu ani poslednímu.

30. Nebo přijdou proti němu lodi Cítejské, pročež bude jej to boleti, tak že opět zlobiti se bude proti smlouvě svaté. Což učině, navrátí se, a srozumění míti bude s těmi, kteříž opustili smlouvu svatou.

31. A vojska veliká podlé něho státi budou, a poškvří svatyně a pevnosti; odejmou také obět ustavičnou, a postaví ohavnost zpaštění,

32. Tak aby ty, kteříž se bezbožně proti smlouvě chovati budou, v pokrytství posiloval úlisnostmi, lid pak, kterýž zná Boha svého, aby jímali. Což i učiní.

33. Pročež vyučující lid, vyučující mnohé, padati budou od meče a ohně, zajetí a loupeže za mnohé dny.

34. A když padati budou, malou pomoe míti budou; nebo připoji se k nim mnozi pochlebně.

35. Z těch pak, kteříž jiné vyučují, padati budou, aby prubování a čištění a bilení byli až do času jistého; neboť to ještě potrvá až do času uloženého.

36. Král zajisté ten bude * činiti podle vůle své, a pozdvihne se a zvelebí nad každého boha, i proti Bohu nade všemi bohy nejsilnějšímu mluviti † bude divné věci; a šťastně se mu povede až do vykonalání prehlivosti, ažby se to, což uloženo jest, vykonalo. *2 Tes. 2. 4. †Dan. 7. 8.

37. Ani k bohům oteu svých se nenakloní, ani k * milování žen, aniž k komu z bohů se nakloní, proto že se nade všecko velebíti bude. *1 Tim. 4. 2. 3.

38. A na místě Boha nejsilnějšího etiti bude boha, kteréhož neznali otcové jeho; etiti bude zlatem a stříbrem, a kamením drahým a klénoty.

39. A tak dovede toho, že pevnosti Nejsilnějšího budou boha cizího, a kteréž se mu viděti bude, počti slávou, a způsobí, aby panovali nad mnohými, a zemi rozdělí místo mzdy.

40. Při dokonání pak toho času trkati se s ním bude král polední, ale král půlnoční oboří se na něj s vozy a s jezdi a lodimi mnohými, a přitáhna do zemi, jako povodeň projde.

41. Potom přitáhne do země Judské, a mnohé země padnou. Tito pak ujdou ruky jeho, Idumejští a Moábšti, a prvotiny synů Ammon.

42. A když ruku svou vztáhne na země, ani země Egyptská nebude moci jeho zniknouti.

43. Nebo opanuje poklady zlata a stříbra, a všecky klénoty Egyptské; Lubimšti také a Mouřenínové za ním půjdou.

44. V tom noviny od východu a od půlnoci přestraší jej; pročež vytáhne s prehlivosti velikou, aby hubil a mordoval mnohé.

45. I rozbije stany paláce svého mezi mořemi, na hoře okrasy svatosti; a když přijde k skonání svému, nebude míti žádného spomocníka.

KAPITOLA XII.

Proroctví o vysvobození lidu Božtího ze všech ssouzení skrze Krista.

Toho času postaví se * Michal, kníže veliké, kterýž zastává synů lidu tvého, a bude čas † ssouzení, jakéhož nebylo, jakž jest národ, až do toho času; toho, pravím, času vysvobozen bude lid tvůj, kdožkoli nalezen bude zapsán v knize. *k. 10. 13. 21. †Mat. 24. 21.

2. Tut mnozi z těch, kteříž spí v prachu země, proeiti, jedni k životu věčnému, druzi pak * ku pohanění a ku potupě věčné. *Jan. 5. 29.

3. Ale ti, * kteříž jiné † vyučují, stkvíti se budou jako blesk oblohy, a kteříž k spravedlnosti přivozují mnohé, jako hvězdy na věčné věky. *Zalm. 84. 7. †Mat. 13. 13.

4. Ty pak Danieli, zavři slova tato, a zapečeť * knihu tuto až do času jistého. Mnozí budou pilně zpytovatí, a rozmnoženo bude umění. *v. 9.

5. Zatím viděl jsem já Daniel, a aj, jiní dva stáli, jeden z této strany břehu řeky, a druhý z druhé strany břehu též řeky.

6. A řekl muži tomu oblečenému v roucho * lněné, kterýž stál nad vodou té řeky: Když bude konec těm divným věcem? *k.10,5.

7. I slyšel jsem muže toho oblečeného v roucho lněné, kterýž stál nad vodou té řeky, an zdvihl pravici svou i levici svou k nebi, a přísáhl skrze Živého * na věky, že po uložení času, a uloženíh časích, i půl času, a když do cela rozptýlí násili lidu svatého, dokonají se všecky tyto věci. *5 Mojz.32,40.

8: A když jsem já slyše, nerozuměl, řekl jsem: Pane můj, jaký konec bude těch věcí?

9. Tedy řekl: Odejdi, Danieli, nebo zavřina jsou a zapečetěna slova ta až do času jistého.

10. Přechišťování * a bilení a prubování budou mnozí; bezbožní zajisté bezbožnost páchati budou, aniž co porozumějí kteří z nich, ale moudří porozumějí. *k.11,35.

11. Od toho pak času, v němž odjata bude obět ustavičná, a postavena ohavnost * hubící, bude dnů tisíc, dvě stě a devadesát. *Mat.24,15.

12. Blahoslavený, kdož dočká a přijde ke dnům tisíci, třem stům, třideceti a pěti.

13. Ty pak odejdi k místu svému, a odpočívati budeš, a zůstaneš v losu svém na skonání dnů.

PROROCTVÍ OZEÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Prorok zvláštním způsobem ukazuje modlářství lidu Izraelského. 4. Pomsty Boží osvědčuje, 10. a zaslíbení o shromáždění církve z Židů i pohanů připomíná.

Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Ozeášovi synu Bérovu za dnů Uziáše, Jotama, Achasa, Ezechiáše, králů Judských, a za dnů Jeroboáma syna Joasova, krále Izraelského.

2. Když Hospodin začal mluvit k Ozeášovi, řekl Hospodin Ozeášovi: Jdi, pojmi sobě ženu smilnou, a děti z smilstva; nebo nestydaté smilněci tato země, odvrátila se od Hospodina.

3. A tak šel a pojal Gomeru, dceru Diblainskou, kterážto počala a porodila jemu syna.

4. Tedy řekl jemu Hospodin: Nazovíž jméno jeho Jezreel; nebo po malém času já vyhledávati budu krve Jezreel na domu * Jéhu, a přestati káží království domu toho. *2 Král.10,30.

5. I stane se v ten den, že polámi lučistě Izraelovo v údolí Jezreel.

6. Opět počala znovu a porodila dceru. I řekl jemu: Nazov jméno její Lorucháma; * nebo již více neslitují se nad domem Izraelským, abych jim co promínouti měl. *Řím.9,15.

7. Ale nad domem Judským se slitují,

a * vysvobodím je skrze Hospodina Boha jejich; nebo nevysvobodím jich lučistěm a mečem, ani bojem, koňmi neb jezdeci. *Izai.35,4.

8. Potom ostavivši Loruchámu, opět počala a porodila syna.

9. I řekl: Nazov jméno jeho Loammi; nebo vy * nejste lid můj, a já také nebudu váš. *k.2,23.

10. A však bude počet synů Izraelských jako * pisku mořského, kterýž ani změřen, ani sečten býti nemůže. A stane se, že místo toho, kdež řečeno jim bylo: Nejste † vy lid můj, řečeno jim bude: Synové Boha silného a živého *jste.* *1 Mojz.13,16; 22,17. † Ozeáš 2,23. Řím.9,25,26. 1 Petr.2,10.

11. I * budou shromážděni synové Judští a synové Izraelští spolu, a ustanovíce nad sebou hlavu jednu, vyjdou z této země, ačkoli veliký bude den Jezreel. *Izai.2,2. Ezech.37,22. Jan.10,16.

KAPITOLA II.

Výstraha od modlářství 5. s připomenutím hříchů, 6. a nekajícím pomsty, 14. kajícím pak milosti Boží ohlášent.

Řeete bratřím vašim: Ó lide můj, a sestrám vašim: Ó * milosrdenství došla.

*1 Petr.2,10.

2. Odpor veďte proti matce vaší, dokažte, že ona není manželka má, a že

já nejsem muž její, leč odvaruje smilství svých od tváři své, a cizoložství svých z prostřed prsí svých,

3. Abych ji nesvlékl *do* naha, a nepostavil ji * tak, jakž byla v den narození svého, a němě ji podobnou poušti, a obrátě ji jako v zemi vyprahlou, umořil bych ji žízni. *Ezech.16,4.

4. Neslitoval bych se ani nad svny jejími, proto že jsou synové z smilstva.

5. Nebo smilní matka jejich, hanebnost páše rodička jejich; říká jistě: Půjdu za * frejři svými, kteříž mi dodávají ehleba mého, vody mé, vlny mé, lnu mého, oleje mého i nápojů mých. *Jer.44,17.

6. A protož aj, já opletu cestu její trním, a ohradím hradbou, aby stezek svých naleztí nemohla.

7. Tehdy běhati bude za frejři svými, a však nedostihne jich, hledati jich bude, ale nenalezne. I di: Ej nu, již se navrátím k manželu svému prvnímu, proto že mi lépe tehďáz bylo než nyní.

8. Nebo ona nezná toho, že jsem já dával ji obilé, a mest a olej, anobř rozmnožoval stříbro i zlato, *kerěz* vynakládají na Bále.

9. Protož poberu zase obilé své v čas jeho, i mest svůj v jistý čas jeho, a odejmu jí vlnu svou i lnu svůj k přiodívání nahoty její,

10. A tak v brzeze odkryjí mrzkost její před očima frejřů jejich, a žádný ji nevytrhne z ruky mé.

11. A učiním přítrž vši radosti její, svátkům jejím, novoměsícům jejím i sobotám jejím, a všeelném slavnostem jejím.

12. Pohubím také révovi její a fíkoví její, proto že říká: Ty věci jsou mzda má, kterouž mi dali frejři moji; a obrátím je v les, a sžerou je živočichové polní.

13. A budu na ni vyhledávati dnů Bálů, v nichž jim kadí, a ozdobei se náušnicemi svými a záponami svými, eho-di za frejři svými, * na mne se pak zapominá, praví Hospodin. *Jer.2,32.

14. Protož aj, já namluvim ji, když ji uvedu na poušť; nebo mluvití budu * k srdci jejímu. *Soud.19,3.

15. A dám jí vinice její od téhož místa, i údolě Achor místo dveří naděje, i bude tan zpívati jako za dnů mladosti své, totiž jako tehďáz, když vycházela z země Egyptské.

16. I stane se v ten den, di Hospodin, že volati budeš: Muži můj, a nebudeš mne volati více: Báli můj.

17. Nebo * vyprázdním jména Bálů z úst tvých, aniž připomínání budou více v jménu svém. *2Mojz.23,13.

18. A * učiním pro tebe smlouvu v ten den s živočichy polními, a s ptačtvem nebeským i s zeměplazy, lučistiť + pak a meč polámi, i válku odejmu z země, a způsobím to, aby bydleli bezpečně. *Job.5,23. Izai.11,6 násl. +Zalm.46,10.

19. I * zasnoubím tě sobě na věčnost, zasnoubím + tě sobě, pravím, v spravedlnosti a v soudu a v dobrotivosti a v hojném milosrdenství. *Ezech.16,8. Efez.5,25. +Jer.3,14.

20. Zasnoubím tě sobě také u víře, abys poznala Hospodina.

21. I stane se v ten den, že vyslychati budu, di Hospodin, vyslychati budu nebesa, a ona vyslyší zemi.

22. Země pak vyslyší obilé, i mest, i olej, a ty věci vyslyší Jezreele.

23. Nebo ji rozsejí sobě na zemi, a smilují * se nad Lorchámou, Loammi pak řeknu: + Lid můj jsi ty, a on di: Bože můj. *Rim.9,26. +Petr.2,10. +Ozeáš1,10.

KAPITOLA III.

Cizoložství duchovního Izraelských ukázání, 3. pokuty pro ně, 5. i pokání jejich budoucího osvědčení.

Opět řekl mi Hospodin: Ještě jdi, a zamiluj ženu, milou frejři a cizoložnou, tak jako miluje Hospodin syny Izraelské, ačkoli oni hledí k bohům cizím, a milují kádě vína.

2. Tedy zjednal jsem ji sobě z patnácti stříbrných a z půldruhého chomeru ječmene,

3. A řekl jsem ji: Za mnoho dnů sed mi, nesmilni, aniž se vdávej za muže, a já také přičinou tvou.

4. Nebo za mnohé dny budou synové Izraelští bez krále, bez knížete, bez oběti, bez modly, bez eřodu a terafim.

5. Potom pak * obrátí se synové Izraelští, a hledati budou Hospodina Boha svého i + Davida krále svého; a předěšení jsouce, pohělnou k Hospodinu a k dobrotě jeho v posledních časech. *5Mojz.4,29,30. +Zalm.2,6.

KAPITOLA IV.

Obvinění Izraele z hříchů, zvláště z modlářství, 5. Osvědčení pomsty, 15. Napomenutí Judských, aby Izraele a Efraima nenásledovali.

Slyšte slovo Hospodinovo, ó synové

Izraelští, neboť má rozepří Hospodin s obyvateli země této, proto že není žádné věrnosti, ani žádného milosrdenství, ani žádné známosti Boží v této zemi.

2. Proklinání a lži a vraždy, a zlodějství i cizoložství na vrch zrostlo, a vražda vraždu postihá.

3. Protož kvilítí bude tato země, a umdlí všecko, což v ní přebývá, živočichové polní i ptactvo nebeské, ano i ryby mořské zhynou.

4. A však žádný jim nedomlouvej, aniž jich kdo tresci; nebo lid tvůj podobní jsou těm, kteříž se vadí s knězem.

5. Protož ve dne padneš, padne také i prorok s tebou v noci, zahladím i * malku tvou. *k.2,2.

6. Vyhlazen bude lid můj pro neumění. Poněvadž jsi ty pohrdl uměním, i tebou pohrdnu, abys mi kněžství nekonal; a že jsi zapomněl na zákon Boha svého, já také zapomenou se na syny tvé.

7. Čím se více rozmohli, tím více hřešili proti mně; slávu jejich v * pohanění směnili. *Filip.3,19.

8. Oběti za hřích lidu mého jedí, protož k nepravosti jejich duše své pozdvihují.

9. Pročez stane se * jakž lidu tak knězi. Nebo vyhledávati budu na něm cest jeho, a skutky jeho jemu vrátím. * Izai.24,2.

10. I budou jisti, a však se nenasytí, smilnití budou, ale nerozmnoží se; nebo nechtějí pozoru míti na Hospodina.

11. Smilství a víno a mest odjímá srdce.

12. Lid můj dřeva svého se dotazuje, a hůl jeho oznamuje jemu; nebo je duch smilství v blud nvodí, aby smilnili, odcházejíce od Boha svého.

13. Na * vrších hor obětují, a na pahrbcích kadí, pod doubím a topolím a jilmovím, nebo jest příhodný stín jejich; protož smilní deery vaše, a nevěsty vaše cizoloží. *Izai.57,5,7.

14. Nevyhledával-liž bych na deerách vašich, že smilní, a na nevěstkách vašich, že cizoloží, že títo s nevěstkami se oddělují, a s ženkami obětují? Anobrž lid, kterýž sobě nesrozumivá, padne.

15. Jestliže smilníš ty Izraeli, nechažť nehřeší Juda. Protož nechoďtež do Galgala, aniž vstupujte do Betaven, aniž přisahačte: * Živť jest Hospodin.

*5 Mojz.6,13.

16. Nebo jako jalovice tvrdošijná tvrdošijný jest Izrael, jižť je pásti bude Hospodin jako beránka na prostranně.

17. Efraim stovaryšil se s modlami, nechej ho.

18. Zpurné je činí nápoj jejich, velice smilní, milují: Dejte. Ochráncové jeho jsou ohyzda.

19. Zachvátí je vítr křídly svými, i budou zahanbeni pro své oběti.

KAPITOLA V.

Hřichové kněží lidu Izraelského i Judských, 5. ohlášení jim pomsty Boží hrozné, 7. hrzké 13. a nevyhnutelné.

Slyštež * to, ó kněži. a pozorujte, dome Izraelský, i dome královský, poslouchajte, nebo proti vám soud tento jest, proto že jste osídlo v Masfa, a sítká rozestřená na vrchu Tábor. *Izai.1,10.

2. Nýbrž k zabíjení uchylujíce se, připadají k zemi, ale já ztresci každého z nich.

3. Známť já Efraima, a Izrael není ukryt přede mnou; nebo nyní smilníš, Efraime, poškvřňuje se Izrael.

4. Nemají se k tomu, aby se obrátili k Bohu svému, proto že duch smilství mezi nimi jest, Hospodina pak znáti nechtějí,

5. Tak že hrdost Izraelova svědčí vůči proti němu; protož Izrael i Efraim padnou pro nepravost svou, padne také i Juda s nimi.

6. S stády bravů a skotů svých půjdou hledati Hospodina, však nenaleznou; vzdálilť se od nich.

7. Hospodinu se zpronevěřili, nebo syny cizí zplodili; jižť je zžíře měsíc i s jméním jejich.

8. Trubte trubou v Gabaa, a na pozoun v Ráma; křičte v Betaven: Po tobě, ó Beniamine.

9. Efraim zpuštěn bude v den kázně, v němž po pokoleních Izraelských uvedu v známost pravdu.

10. Knižata Judská jsou podobná těm, kteříž přenášejí mezník; vyleji na ně jako vodu prehlivost svou.

11. Utíštěn jest Efraim, potřím soudem, však *sobě* libuje * choditi za rozkazem. *1 Král.12,23.

12. Protož i já byl jsem jako mol Efraimovi, a jako hnis domu Judovu.

13. Pročez vída Efraim neduh svůj, a Juda nežít svůj, utekl se Efraim k Asurovi, a poslal k králi, kterýž by se o

něj zasadil. Ale on nebude moei zhojiti vás, ani uzdraviti vás od nežitň.

14. Nebo já jsem * jako lity lev Efraimovi, a jako lvíče domu Judovu; já, já uchvátim a ujdu, vezmu, a žádny nevytrhne. *5 Mojz.32.22.

15. Odejda, navrátim se na místo své, až se vinni dadí, a hledati budou tváři mé.

KAPITOLA VI.

Proctví o obrázení se lidu Izraelského k Bohu. 4. Osvědčení, že jim Báh křiv nebyl, když je podle zasloužen trestal.

V úzkosti své ráno hledati mne budou: Poďte, a navratme se k Hospodinu; nebo on uchvátí a zhojí nás, ubil a uvíže rány naše.

2. Obživí * nás po dvou dnech, dne třetího vzkřísí nás, a budeme živi před obličejem jeho, *5 Mojz.32.39. 1 Kor.15.4.

3. Tak abychom znajíce Hospodina, více poznávati se snažovali; nebo jako jitřní svitání jest vycházení jeho, a přijde nám * jako déšť jarní a podzimní na zemi. *5 Mojz.11.14.

4. Což mám činiti s tebou, ó Efraime? Což mám činiti s tebou, ó Judo, ano vaše dobrota jest jako oblak ranní, a jako rosa jitřní pomíjející?

5. Protož otesával jsem skrze proroky, zbil jsem je * řeční úst svých, aby soudů tvých světlo vzešlo. *Izai.11.4. 2 Tes.2.8.

6. Nebo * milosrdenství oblíbji a ne obět, a známost Boha více než zápaly. *1 Sam.15.22. Mat.9.13.

7. Ale oni smlouvu *mou* jako lidskon přestoupili, a tu se mi zpronevěřili.

8. Galád * město činitelů nepravosti, plné šlepějí krvavých. *k.12.12.

9. Rota pak kněžstva *jsou* jako lotři, kteříž na někoho čekají na cestě, kudyž se jde do Sichem; nebo zúmýslnou nešlechtnost páší.

10. V domě Izraelském vidím hroznou věc: Tam smilstvím * Efraimovým poškrvňuje se Izrael. *k.5.3.

11. Ano i n tebe, ó Judo, vsadil rouby, když jsem já zase vedl zajatý lid svůj.

KAPITOLA VII.

Nařkáni Boží nad hříchy lidu Izraelského, 12. ohlášení jmu pomsty Boží pro ně.

Když léčím Izraele, tedy zjevuje se nepravost Efraimova a zlosti Samařské; nebo * provodí faleš. Vnitř zlodějství, a vně provozují loupežnictví. *k.12.1.

2. Aníž na to pomýšleji v srdci svém, že na všecku nešlechtnost jejich pamatuji; již je obklíčnji skutkové jejich, a před mým obličejem jsou.

3. Nešlechtnosti svou obveselují krále, a klamy svými knížata.

4. Všickni napořád eizoloží, podobni jsouce peci zanícené od pekaře, *kteříž* přestává bdití, jen ažby zadělané těsto zkyulo.

5. V den krále našeho k nemoci jej přivodí knížata láhvici vína; vztahuje ruku svou s posměvači.

6. Nebo přiložili k úkladům svým srdce své podobné peci; celou noc spí pekař jejich, v jitře hoří jako plamen ohně.

7. Všickni napořád rozpálení jsou jako pec, a zžirají soudee své; všickni králové jejich padají, * aniž kdo z nich volá ke mně. *Job 27.10. Žalm.14.4.

8. Efraim s národy smísil se, Efraim bude ehléb podpopelný neobrácený.

9. Cizozemci zžirají sílu jeho, ačkoli on toho nezná; i šedinami prokvítaje, však vždy toho nezná.

10. A * ačkoli pýcha Izraelova svědčí vůči proti němu, však se nenavracují k Hospodinu Bohu svému, aniž ho hledají s tím se vším. *k.5.5.

11. A Efraim jest jako holubice hloupá bez srdce; *k* Egyptskému *králi* volají, *k* Assyrskému se utikají.

12. Když odejdou, * roztáhnú na ně sítku svou, a jako ptačto nebeské přitrhnu je; kárati je budu tak, jakž slycháno bylo o tom v shromáždění jejich. *2 Král.17.4.5.

13. Běda * jim, že jsou poběhli mne. Zpuštění na ně, proto že se mi zpronevěřili, ješto jsem já je vykoupil, ale oni mluvili proti mně lži. *k.9.12.

14. Aníž * volají ke mně z srdce svého, když kvili na ložcích svých, a *když* proobilé a mest shromáždující se, obracejí se ke mně, *Žalm.14.4.

15. Ješto já potrestav, posiloval jsem ramen jejich, ale oni proti mně zlé vymýšleji.

16. Navracujť se, ale ne *k* Nejvyššímu, jsou jako lučístě omylné, padají od meče knížata jejich, od rozhnčování jazyka jejich, což jim ku posměchu *jest* v zemi Egyptské.

KAPITOLA VIII.

Pohružka Izraelským učiněná o přitažení na ně nepřátel, a to proto, že smlouvu Boží zrušili, a pokrytci i modláři byli.

Příčině k * ústům svým troubu, *rci*: *Aj, letí jako orlice na dům Hospodinův, proto že přestoupili smlouvu mou, a proti zákonu mému převráceně činili.*

*Izai.58,1.

2. Budouť sic volati: Bože můj, znáť tebe Izrael,

3. *Ale* opustilť jest Izrael dobré, nepřítel jej stíhati bude.

4. Oniť ustanovují krále, ale beze mne; knížata vyzdvihují, k nimž já se neznám; z stříbra i z zlata svého činí sobě modly k svému zkažení.

5. Opustilť je tele tvé, ó Samaři, když se zažlne prehlivost má na ně. Až dokudž nebudou moci *ostříhati* nevinnosti?

6. Však i ono jest od Izraele, řemeslník je udělal, a není Bohem; nebo drtiny budou z toho telete Samařského.

7. Poněvadž * větru rozsívají, takéť vichřici žiti budou; ani stěbla žádného míti nebudou; úroda nevydá mouky, a by pak i vydala, cizozemci to sehlíť.

*Jer.12,13. Mich.6,15.

8. Sehlcen bude Izrael, tudíž budou mezi pohany jako * nádoba, v níž není žádné libosti.

*Zalm.31,13.

9. Proto že se oni * utíkají k Assurovi, oslu divokému, kterýž jest toliko sám svůj, a že Efraim *sobě* najímá milovníky,

*k.5,13; 7,1.

10. A že posílali dary mezi pohany: protož tudíž je zberu i *já*, anobřž jižť jsou okusilň něčeho pro břímě krále knížat.

11. Nebo vzdělal Efraim mnoho oltářů k hřešení, máť oltáře k hřešení.

12. Vypsal jsem jemu znamenité věci v zákoně svém, *ale* * neváží sobě rovně jako eizi věci.

*k.6,7.

13. Z * obětí darů mých obětují maso a jedi, Hospodin neoblibuje jich. Jižť zpomene na nepravost jejich, a vyhledávati bude lřichy jejich, že se oni do Egypta navracují,

*Izai.1,11.

14. A že se zapomenul Izrael na Učinitele svého, a nastavěl chrámů, a Juda vzdělal mnoho měst hrazených. Protož pošlť * oheň na města jeho, a zžire paláce jeho.

*Jer.17,27. Aмос.5,6.

KAPITOLA IX.

Ohlášení Izraelským pomsty 9. i přitiny její. 14. Přímluva prorocká za ně. 15. Osvědčení jim neproměnné Boží spravedlnosti.

Neraduj se, Izraeli, s plésáním jako jiní národové, že * smiluiš, odehážeje od Boha svého, a miluješ mzdu po všech obilnicích.

*Zalm.73,27.

2. Obilnice ani pres nebude jich pástí, a mest pochybi jim.

3. Aniž budou hydliti v zemi Hospodinově, ale navrátí se Efraim do Egypta, a v Assyrii věci nečisté jisti budou.

4. Nebudou obětovati Hospodinůvina, aniž přijemné jemu bude. Obětí jejich budou jako chléb kvilicích, z něhož kdož by koli jedli, poškvřili by se, protože chléb jejich pro mrtvé jejich nemá přicházeti do domu Hospodinova.

5. Co *pak* činiti budete v den slavnosti, a v den svátku Hospodinova?

6. Nebo aj, zahynou skrze poplénění, Egypt zběje je, a pohřbi je Memfis; nejrozkošnějšími *schranami* stříbra jejich kopřiva dědičně vládnouti bude, a bodláci v domích jejich.

7. Přijdou dnově navštiveni, přijdou dnově odplaceni, poznají Izraelští, že ten prorok jest blázen šílený a člověk ničemný, pro množství nepravosti tvé a velikou nenávist tvou.

8. Prorok, kterýž stráž drží nad Efraimem spolu s Bohem mým, jest * osídlem čihařským na všech cestách svých, nenávist jest v domě Boha jeho.

*k.5,1.

9. Hlubokof jsou zabředli a porušili se, tak jako za dnů Gabaa; zpomenef na nepravost jejich, a vyhledávati bude lřichy jejich.

10. Jako hrozny na poušti nalezl jsem byl Izraele, jako ranni fiky v prvotinách jejich popatřil jsem *na* otec vaše; oni odešli za * Belfegor, a oddali se té ohavnosti, protož budouť ohavni, tak jakž se jim libilo.

*4 Mojž.25,3.

11. Efraim jako pták zaletí, i sláva jejich od narození a od života, nýbrž od početi.

12. A byť pak i odehovali syny své, však je zbavím věku zmužilého; nýbrž i jim běda, když já se od nich odvrátím.

13. Efraim, jakýž vidím Týr, vštípen jest v obydlí, a však Efraim vyvede k morděfi syny své.

14. Dej jim, Hospodine; co bys dal? Dej jim život neplodný a prsy vyschlé.

15. Vřeh zlosti jejich jest v Galgala, protož i tam jich nenávidím. Pro zlost skutků jejich vyženu je z domu svého, aniž jich více budu milovati; všecka knížata jejich jsou zpurná. ^{*Izai.1,23.}

16. Bit bude Efraim, kořen jejich uschne, ovoce nepřinesou, a byt pak zplodili, tedy zmořím nejmilejší života jejich. ^{*v.12.}

17. Pohrdne jimi Bůh můj, nebo nechtí ho poslouchati, i budou tuláci mezi pohany.

KAPITOLA X.

Obvinění lidu Izraelského z hříchů. 5. Pobrůzka jim i kněžím jejich i modlám, 7. i samotnému králi učiněná.

Izrael jest vinný kmen prázdný, ovoce skládá sobě. Čím více mívá ovoce svého, tím více rozmnožuje oltáře, a čím lepší jest země jeho, tím více vzdělává obrazy.

2. Klade díly srdce jejich, pročez vinní jsou. Onť poboří oltáře jejich, popléni obrazy jejich,

3. Poněvadž i říkají: Nemáme žádného krále, nýbrž aniž se bojíme Hospodina, a král co by nám učinil?

4. Mluví slova, klhonce se živě, když činí smlouvu, a soud podobný jedu roste na záhonech polí mých.

5. Z příčiny jalovic Betavenských děsiti se budou obyvatelé Samařští, když kviliti bude nad nimi lid jejich i kněží jejich, (kteříž příčinou jejich nyní plěší,) proto že sláva jejich zastěhuje se od nich. ^{*k.4,15.}

6. Ano i sám lid do Assyrie zaveden bude v dar králi, kterýž obhájce býti měl; * Efraim hanbu ponese, a Izrael stydětí se bude za své předsevzetí. ^{*k.5,9.}

7. Vyhlazen bude král Samařský jako pěna na svrchnu vody.

8. Vyplněny budou také výsosti Avenu, hřích Izraelských, trní a hloži zroste na oltářích jejich. I ť ději horám: Přikrejte nás, a pahrbkům: Padněte na nás. ^{*Izai.2,18. †Luk.23,30.}

9. Ode dnů Gabaa hřešil jsi, Izraeli. Tamť jsou ostáli, nepostihla jich v Gabaa válka proti nešlechtným. ^{*Soud.19,25.}

10. A protož podlé libosti své sviží je; nebo sberou se na ně národově k svázání jich, pro dvoji nepravost jejich.

11. Nebo Efraim jest jalovička, kteráž byla vyučována; mlatbu miluje, ačkoli jsem já nastupoval na tučný krk její,

abych k jizdě užíval Efraima, Juda aby oral, a Jákob vláčil. A říkal jsem:

12. Rozsivejte sobě k spravedlnosti, žněte k milosrdenství, * ořte sobě ouhor, poněvadž čas jest k hledání Hospodina, ažby přišel a dštil vám spravedlnosti. ^{*Jer.4,3.}

13. Ale * orali jste bezbožnost, žali jste nepravost, jedli jste ovoce lži; nebo doufáš v cestu svou a ve množství reků svých. ^{*k.8,7. Jer.4,3.}

14. Protož povstane rozbroj mezi lidem tvým, i každá pevnost tvá zpuštěna bude, tak jako zpusťil Salman Bet Arbel v den boje; matky s syny rozrážijí budou.

15. Aj, toť vám způsobí Bethel pro přílišnou nešlechtnost vaši; na svítání zcela vyhlazen bude král Izraelský.

KAPITOLA XI.

Stižení nevděčnosti lidu Izraelského. 5. Pobrůzka 9. i ohlášení se v milosti. 10. Prorocství o obrácení se Izraelských ku Pánu.

Když dítětem byl Izrael, miloval jsem jej, a z Egypta * povolal jsem syna svého. ^{*Mat.2,15.}

2. Volali jich, oni tím více ucházeli před nimi, Bálům obětovali, a rytinám kadili,

3. Ješto jsem já na nohy stavěl Efraima, on pak bral je na lokty své; aniž znáti chtěli, že jsem já je uzdravoval.

4. Potahoval jsem jich provázky lidskými, provazy milování, a činil jsem jim tak jako ti, kteříž pozdvihují jha na čelistech hovádka, podáváje potravu jemu.

5. Nenavrátit se do země Egyptské, ale Assur bude králem jeho, proto že se nechtěli obrátiti.

6. Nadto bude * trvati meč v městech jeho, a zkazi závoxy jeho, a sžije je pro rady jejich. ^{*k.14,1.}

7. Nebo lid můj ustrnul na odvrácení se ode mne, a ač ho k Nejvyššímu volají, však žádný ho neoslavuje.

8. Jakž bych tě vydal, ó Efraime? Jakž bych tě vydal, ó Izraeli? Kterak bych tě položil jako * Adamu, podvrátil jako Seboim? Zkormonceno jest ve mně srdce mé, ano i střeva slitování mých pomhula se. ^{*1 Mojz.19,24,25.}

9. Nevykonámť prehlivosti hněvu svého, nezkazím více Efraima; nebo jsem já Bůh silný, a * ne člověk, u prostřed tebe svatý, aniž přitáhnou na město. ^{*4 Mojz.23,19.}

10. I půjdou za Hospodinem řvoucím jako lev; on zajisté řváti bude, tak že strachem přiběhnou synové od moře.

11. S strachem poběhnou jako ptactvo Egypta, a jako holubice z země Asyrské, i osadím je v domích jejich, di Hospodin.

12. Obklíčili mne Efraimští lži, a dům zraelský lží, když ještě Juda panoval Bohem silným, a s svatými věrný byl.

KAPITOLA XII.

Obvinění Izraele i Judy z hříchů. 3. Napomenutí ku pokání 14. s oblašením pomsty nekajícím.

Efraim se větrem pase, a vítr východní ioní, každého dne lež a zlobu množí; nebo smlouvu s Assurem činí, a masti lo Egypta donášeji se.

2. I s Judou má soud Hospodin; pročez navštívě Jákoba podle cest jeho, podle snažnosti jeho odplatí jemu.

3. V životě * za patu držel bratra svého, a silou svou knížetsky † se potýkal s Bohem. *1 Mojz.25,22.26. †1 Mojz.32,24.25.

4. Knížetsky, pravím, potýkal se s andělem, a přemohl; plakal a pokorně ho prosil; v Bethel jej nalezl, a tam s ním mluvil.

5. Toť jest Hospodin Bůh zástupů, pamětné jeho jest Hospodin.

6. Protož ty k Bohu svému se obrať, milosrdenství a soudu ostříhej, a očekávej na Boha svého ustavičně.

7. Kramářem jest, v jehož ruce jsou vázky falešné, rád utiskuje,

8. A říká Efraim: Však * jsem zbohatl, dobyl jsem sobě zboží; ve všech mých pracích nenajdou mi nepravosti, jenž by hřichem byla. *Zjev.3,17.

9. Já pak * Hospodin jsa Bohem tvým od vyjití z země Egyptské, ještě-liž bych tě seděti nechal v stáncích jako ve dnech svátečních? *k.13,4.

10. A mluvě skrze proroky, já abych vidění mnoho ukazoval, a skrze proroky podobenství předkládal?

11. Zdali toliko v Galád byla nepravost a marnost? I v Galgala voly obětují, přes to i oltářů jejich jest jako kopců na záhonech poli mých.

12. Tamto * utekl byl Jákob z krajiny Syrské, kdež † sloužil Izrael pro ženu, a pro ženu byl pastýřem;

*1 Mojz.28,5. †1 Mojz.29,20.

13. Sem pak skrze proroka * přivedl

Hospodin Izraele z Egypta, též skrze proroka ostříhán jest. *2 Mojz.12,37.

14. Vzbudil Efraim hněv přehořký, a protož krev jeho na něj se vztáhne, a potupu svou vrátí jemu Pán jeho.

KAPITOLA XIII.

Předeslá sláva Efraimova i zasl. 4. Boží dobrodiní. 6. nevďečnost jich. 7. Pomsta Boží. 14. Zashbení kajícím. 16. Proroctví o zkažení Samari.

Když mluvil Efraim, býval strach; vznešený byl v Izraeli, ale prohřešiv při Bálovi, tožt umřel.

2. A i nyní ještě předce hřeší. Nebo dělají sobě a slévají z stříbra svého podlé rozumu svého strašidla, ješto všecko to není než dílo řemeslníků, o čemž říkají: Lidé, kteříž obětují, telata at libají.

3. Protož budou jako oblak ranní a jako rosa jitřní, kteráž odchází, jako plevy * vichřicí zachvácené z humna, a jako dým z komínu, *Zalm.1,4.

4. Ješto * já jsem Hospodin Bůh tvůj od vyjití z země Egyptské, a Boha kromě mne nepoznal jsi, aniž jest † jiný vysvoboditel kromě mne. *2 Mojz.20,2. †Izai.43,11.

5. Jáť * jsem tě poznal na poušti v zemi velmi vyprahlé. *5 Mojz.8,15.

6. Dobré * pastvy měvše, nasyceni jsou, ale když se nasýtíli, pozdvihlo se srdce jejich, protož zapomenuli na mne. *5 Mojz.32,15.16.

7. Pročez budu jim * jako lýtý lev, jako pardus vedlé cesty číhati budu. *k.5,14.

8. Potkám se s nimi jako nedvěd osiřelý, a roztrhám všecko srdce jejich, a sežeru je tam jako lev, jako zvěř divoká roztrhující je.

9. Z * tebeť jest zloba tvá, ó Izraeli, ješto ve mně všecka pomoc tvá. *Izai.3,9. Jer.2,17.

10. Kdež jest král tvůj? Kdež jest? Necht tě zachová ve všech městech tvých. Aneb soudcové tvoji, o nichž jsi řekl: Dej * mi krále a knížata? *1 Sam.8,5.6.

11. Dal * jsem tobě krále v hněvě svém, a odjal jsem v prehlivosti své. *1 Sam.10,17.18.

12. Svázánat jest nepravost Efraimova, schován jest hřích jeho.

13. Bolesti rodičky přijdou na něj; jest syn nemoudrý, sic jinak nezástával by tak dlouho v životě matky.

14. Z ruky hrobu vyplatím je, od smrti vykoupím je; budu zhoubcim tvým, ó

smrti, budu zkažením tvým, ó brobe, želeni skryto bude od očí mých.

15. Nebo ou mezi bratřími ovoce poneše, ač prv přijde vítr výehodní, vítr Hospodinův od pouště vstupující, a vysušší studnice jeho, osuší i vřehoviště jeho; onenno rozebrvátá poklad všech nejdrazších klénotů.

16. Zpuštěna bude Samaři, proto že se protivila Bobu svému; od meče padnou, dítky jejich zrozrážiny budou, a těhotné ženy jejich zroztinány.

KAPITOLA XIV.

Napomenutí ku pokání, 9. a k vyrozumívání i ostříhání knihy proroctví tohoto.

Obratíš se, ó Izraeli, cele k Hospodinu Bohu svému, nebo jsi padl příčinou nepravosti své.

2. Vezměte s sebou slova, a obraťte se k Hospodinu, a reete jemu: Sejmi všelikou nepravost, a dej to, což dobrého jest, a budemeť se odplaceti volky rtů našich.

3. Assurf nemůže zachovati nás, na koních nepojedeme, aniž díme více dílu

rukou našich: Bůh náš; nebo v tobě smilování nalézá sirotek.

4. Uzdravím odvrácení jejich, budu je milovati dobrovolně; nebo odvrácen bude hněv můj od nich.

5. Budu jako rosa Izraelovi, zkvětue jako lilium, a hluboce vpustí kořeny své jako Libán.

6. Rozloží se ratolestky jeho, a bude jako oliva okrasa jeho, a vůně jeho jako Libánská.

7. Ti, kteříž by seděli pod stínem jeho, navrátí se, ožívou jako obilé, a pučítí se budou jako kmen vinný, jehož panátka bude jako vína Libánského.

8. Efraime, což jest mi již do modl? Já vyslychati, a patřiti budu na tě; já jsem jako jedle zelenající se, ze muel ovoce tvé jest.

9. Kdo * jest moudrý, porozuměj těmto věcem, a rozumný poznej je; nebo † přímé jsou cesty Hospodinovy, a spravedliví choditi budou po nich, přestupníci pak ** na nich padnou.

* Jer. 9, 12. 23. † Žalm. 25, 10. ** Izai. 8, 14.

PROROCTVÍ JOELE PROROKA.

KAPITOLA I.

Předložen lidu Judskému Božích pokut, 5. probuzení ku pokání, 13. i způsob jeho.

Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Joelovi synu Petuelovu:

2. Slyšte to starší, a pozorujte všickni obyvatelé této země, stalo-li se to za dnů vašich, aneb za dnů otců vašich?

3. Vypravujte o tom synům svým, a synové vaši synům svým, synové pak jejich rodině potomní.

4. Co pozůstalo po housenkách, snědly kobytky, a co pozůstalo po kobytkách, snědli brouci, co pak pozůstalo po broucích, dojedli chroustové.

5. Prociťte opilci, a plačte a kvělte všickni, kteříž pijíte víno, proto že odtržen jest mest od úst vašich.

6. Nebo přitáhl do země mé národ silný a nesčíslný, jehož zubové zubové lva, a sřtenovní zubové jeho kvívi.

7. Přivedl vinné kmeny mé v pustinu, a fíkoví mé na zkázu; docela obna-

žil je a zporážel, zbělely ratolesti jejich.

8. Kvěl jako mladice přepásaná žíní pro muže mladosti své.

9. Odjata jest suchá i mokrá obět z domu Hospodinova, kvůli knězi, služebníci Hospodinovi.

10. Zpustlo * pole, kvůli země, proto že pohubeno obilé, vyschl mest, olej zhynul. * Amos 1, 2.

11. Stydi se orači, kvůli vinaři z příčiny pšenice a ječmene; nebo zhynula žeň polní.

12. Vinný kmen usechl, a fik usvadl, strom zrnatých jablek, též i palma i jabloň, všecko dříví polní poschlo, a že odňato potěšení od synů lidských.

13. Přepašte se a kvělte, ó kněží, úpějte přísluhující oltáři, vejďte a léhejte i v noci v žíních, služebníci Boha mého. Nebo * nevnáší se do domu Boha vašeho suché ani mokré oběti. * v. 9.

14. Uložte * půst, svolajte shromáždění,

hromazďte starší i všechny obyvatele země do domu Hospodina Boha vašeho, a volejte k Hospodinu: *k.2,15. 2Par.20,3.

15. Ach, nastojte na tento den; nebo blízký jest den Hospodinův, a jako poléhnutí od Všemohoucího přichází.

16. Ano před očima našima pokrm odat jest, z domu Boha našeho veselá plésání.

17. Vybynulo símě pod hrudami svými, zpustly stodoly, zbořeny jsou obilnice; nebo vyschlo obilí.

18. Aj, jak vzdychá dobytek, svírají se stáda skotů, proto že nemají žádnú pastvy, ano i stáda bravů hynou.

19. K tobě, ó Hospodine, volám; nebo oheň sežral pastviska pouště, a plamen popálil všechna dříví polní.

20. Také i zvíř polní všechna lká k tobě, proto že vyschli potokové vod, a oheň sežral pastviska na poušti.

KAPITOLA II.

Předložením strašlivých pokut svých Báh 12. ku pokání vzbuzuje, 18. a jak se k kajícím ukázati chce, oznamuje.

Trubte * trubou na Sionu, a křičte na hoře svatě mé, necht se třesou všickni obyvatele této země, nebo † přichází den Hospodinův, nebo blízký jest,

*v.15. †k.1,15.

2. Den temnosti a mračna, den oblaku a mrákoty, jako záře jitřní rozprostřená po horách: Lid mnohý a silný, jemuž rovného nebylo od věků, aniž po něm kdy bude až do let národů i pronárodů.

3. Před tváří jeho oheň zřítati bude, a za ním plamen plápolati; před ním země tato jako zahrada Eden, ale po něm bude poušť přehrozná, a aniž bude, což by ušlo před ním.

4. Způsob jeho bude jako způsob koni, a jako jízdní, tak poběhnou.

5. Jako s hřmotem vozů po vrších hor skákati budou, jako huk plamene ohně zřítajícího strniště, jako lid silný zšikovvaný k bitvě.

6. Tváří jeho děsiti se budou lidé, všechny tváře zčernají jako hrnec.

7. Jako rekové poběhnou, jako muži váleční vstoupí na zed, a jeden každý cestou svou půjde, aniž se uchyli z stezek svých.

8. Jeden druhého nebude tlačiti, každý silníci svou půjde, a byt i na meč upadli, nebudou raněni.

9. Po městě těkati budou, po zdech bě-

hati, na domy vstupovati, a * okny polezou jako zloděj. *Jer.9,21.

10. Před tváří jeho trásti se bude země, pohnou se nebesa, slunce i měsíce se zatmí, a hvězdy potratí blesk svůj.

11. Hospodin pak sám vydá hlas svůj před vojskem svým, proto že velmi veliký bude tábor jeho, proto že silný ten, kdož vykoná slovo jeho. (Nebo * veliký bude den Hospodinův a hrozný náramně,) i kdož jej bude moci snést?

*Jer.30,7. Amos 5,18.

12. A protož ještě nyní di Hospodin: Obratťe * se ke mně samému celým srdcem svým, a to s postem a s pláčem i s kvílením. *Ezech.33,11.

13. A roztrhněte srdce vaše, a ne rouche vaše, a navraťte se k Hospodinu Bohu vašemu; * neboť jest on milostivý a litostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství, a kterýž lituje zlého.

*2 Mojž.34,6. Zalm.86,5.

14. Kdo * ví, neobráti-li se a nebude-li želeti, a nezůstavi-li po něm požehnání, oběti suché a mokré Hospodinu Bohu vašemu. *Jonáš 3,9.

15. Trubte * trubou na Sionu, uložte půst, svolajte shromáždění. *v.1.

16. Shromazďte lid, posvěťte shromáždění, shromazďte starce, shromazďte malíčké i ty, jenž prsí požívají; necht vyjde ženich z pokojika svého a nevěsta z sehrany své.

17. Kněží, služebníci Hospodinovi, ať plačú mezi sínci a oltářem, a řeknou: Odpusť, ó Hospodine, lidu svému, a nevydávej dědiectví svého v pohanění, tak aby nad nimi panovati měli pohané. Proč mají říkati mezi národy: Kde jest Báh jejich?

18. I bude horlivou milostí zažžen Hospodin k zemi své, a slituje se nad lidem svým.

19. A ohlásí se Hospodin, a řekne lidu svému: Aj, já posli vám obilí, mest a olej, i budete jim nasyceni, aniž * vás vydám více v pohanění mezi pohany. *v.26.

20. Nebo půlnoční vojsko vzdálím od vás, a zaženu je do země vyprahlé a pusté, přední houf jeho k moři východnímu, konec pak jeho k moři nejdalšímu; i vzejde z něho smrad a puch, jakžkoli sobě močně počíná.

21. Neboj se země, pléšej a vesel se; neboť močně dělati bude Hospodin dílo své.

22. Nebojtež se zvířátka poli mých; neboť se zotaví pastvíska na poušti, a stromovi přinese ovoce své, fik i vinný kmen vydá moc svou.

23. I vy, synové * Sionští, plésejte a veselte se v Hospodinu Bohu vašem; nebo vám dá déšť příhodný, a sešle vám déšť hojný, podzimní i jarní, v čas.

^{*Izai.61,10. Ezech.34,26.}

24. I budou * naplněny stodoly obilím, a oplývati budou přesové mstem a olejem.

^{*Přisl.3,10.}

25. A tak nabradím vám léta, kteráž sežraly * kobytky, bronei, chroustové a housenky, vojsko mé veliké, kteréž jsem posílal na vás.

^{*k.1,4.}

26. Budete zajisté míti co jisti, a nasyceni jsouce, chváliti budete jméno Hospodina Boha svého, kterýž učinil s vámi divné věci, aniž * zahabnen bude lid můj na věky.

^{*v.19.}

27. A poznáte, že já jsem u prostřed Izraele, a že já Hospodin jsem Bohem vašim, a že není žádného jiného; neboť nebude zahabnen lid můj na věky.

28. I stane se potom, * že vylejí Ducha svého na všeliké tělo, a budou prorokovati synové vaši i dcery vaše; starei vaši sny mívati budou, mládenci vaši vidění vidati budou.

^{*Izai.44,3. Skutk.2,14 násl.}

29. Nýbrž i na služebníky a na služebnice v těch dnech vylejí Ducha svého,

30. A ukáží zázraky na nebi i na zemi, krev a oheň a sloupy dymové.

31. Slunce * obrátí se v tmu a měsíc v krev, prvé než přijde den Hospodinův veliký a hrozný,

^{*Izai.13,10.}

32. A však stane se, že * kdož by koli vyzýval jméno Hospodinovo, vysvobozen bude; nebo na hoře Sion a v Jeruzalémě bude vysvobození, jakož pověděl Hospodin, totiž v ostatcích, kterýchž povolá Hospodin.

^{*Skutk.2,21. Řtm.10,13.}

KAPITOLA III.

Hospodin hrozí trestáním nepřátelům lidu svého, 17. lidu pak svému množství všelijakých potěšených věcí zaslíbje.

Nebo aj, v těch dnech a v ten čas, když zase přivedu zajatý lid Judský a Jeruzalémský,

2. Shromáždím také všechny národy, a svedu je do údolí Jozafat, abych se tam soudil s nimi o lid svůj a dědictví své, Izraele, ježž rozptýlili mezi pohany, a zemi mou rozdělili.

3. Také o lid můj metali los, a dávali

mládence za nevěstku, mladice pak prodávali za víno, aby pili.

4. Anobř, co vy máte proti mně, ó Tyrští a Sionští, i všechny končiny Filistinské? Zdalíž se mi odplacujete? Jestliže mi se odplacujete, snadněť a vnašlet i já obrátím odplatu vaši na hlavu vaši,

5. Kteříž stříbro mé i zlato mé bērete, a klénoty mé výborné vnašite do chrámů svých,

6. A syny Judské i syny Jeruzalémské prodáváte synům Javanovým, aby je pryč zavodili od pomezí jejiel.

7. Aj, já vzbudím je z toho místa, kamž jste je prodali, a obrátím odplatu vaši na hlavu vaši.

8. Prodám zajisté syny i dcery vaše v moc synů Judských, i prodáti je Sabejským, do národu dalekého; neboť jest Hospodin mluvil.

9. Provolejte to mezi národy, vyhlaste boj *, probuďte reků, necht přitáhnou, a dadi se najíti všiekni muži váleční.

^{*Ezech.38,7.}

10. Skujte motyky své v meče, a srpy své v oštípy; ten, kterýž jest mdlý, necht řekue: Udatný jsem.

11. Shromáždte se a přitáhněte všiekni národové okolní, a shlukněte se; způsobí to, ať tam sstoupí, ó Hospodine, rekové tvoji.

12. Probudí se a přitáhnou národové ti do údolí Jozafat; nebo tam se posadím, abych soudil všechny ty národy okolní.

13. Přičiňte * srp, nebo uzralo obilē; podte, sstupte, nebo plný jest pres, oplývají kádē; mnohá zajisté jest zlost jejiel.

^{*Žjev.14,15,18.}

14. Ale více hromad, hromad v údolí posekání; nebo blizký jest den Hospodinův, v údolí posekání.

15. Slunce * a měsíc zatmi se, a hvězdy potratí blesk svůj.

^{*k.2,10.}

16. A Hospodin * řvati bude z Siona, a z Jeruzaléma vydá hlas svůj, tak že se třásti budou nebesa i země; nebo Hospodin jest útočiště lidu svého, a síla synů Izraelských.

^{*Jer.25,30. Amos 1,2.}

17. I * zvíte, že já Hospodin jsem Bohem vašim, kterýž bydlím na Sionu, hoře svatosti své, a tak Jeruzalém bude svatý, a cizí nepůjdou přes něj více.

^{*Ezech.34,30.}

18. I stane se v ten čas, že * hory dštíti

budou mstem, a pahrbkové oplývati mlékem, a všickni potokové Judští budou plni vody, a † studnice z domu Hospodinova vyjde, kteráž zapojí údolé Šetim.

*Amos 9,13. Ezech.47,1. †Zach.13,1.

19. Egypt na zpuštění přijde, a země Idumejská hrozně zpuštěna bude pro

násili synům Judským činěné; nebo vylévali krev nevinnou v zemi jejich.

20. Juda pak na věky trvati bude, a Jeruzalém od národu do pronárodu.

21. A očistim ty, jejichž jsem krve očistil; nebo * Hospodin přebývá na Sionu.

*Zalm.9,12; 74,2.

PROROCŤVÍ AMOSA PROROKA.

KAPITOLA I.

Nas prorokování Amosova, 2. ohlášené od něho pomsty Boží 3. Syrským, 6. Filistinským, 9. Tyrským, 10. Idumejským, 13. i Ammonitským.

Slova Amosova, (kterýž * byl mezi pastýři) z Tekoa, kteráž viděl † o Izraelovi za dnů Uziáše krále Judského, a za dnů Jeroboáma ** syna Joasova, krále Izraelského, dvě léta před země třesením.

*k.7,14. †Izai.1,1. **2 Král.14,23.

2. I řekl: * Hospodin řvati bude z Siona, a z Jeruzaléma vydá hlas svůj, i budou kviliti salášové pastýřů, a vysehnou pole nejvýbornější.

*Jer.25,30. Joel 3,16.

3. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Damašku, ovšem pro čtveru neodpustím jemu, proto že mlátili Galáda cepami okovanými.

4. Ale pošli oheň na dům Hazaelův, kterýžto zžije paláce Benadadovy.

5. I polámi závoru Damašku, a vyplním obyvatele z údolí Aven, a toho, kterýž drží berlu, z domu Eden, i půjde v zajetí lid Syrský do Kir, di Hospodin.

6. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Gázy, ovšem pro čtveru neslituji se nad ním, proto že je zajímavý, v zajetí věčné podrobovali Idumejským.

7. Ale * pošli oheň na zed Gázy, kterýžto zžije paláce její,

*k.2,2,5.

8. A vyplněním obyvatele z Azotu, i toho, kterýž drží berlu, z Aškalon, a obrátím ruku svou proti Akaron, i zabyne ostatek Filistinských, praví Panovník Hospodin.

9. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Týru, ovšem pro čtveru neodpustím jemu, proto že je v zajetí věčné podrobili Idumejským, a nepamatovali na smlouvu bratrskou.

10. Ale * pošli oheň na zed Tyrskou, kterýžto zžije paláce jeho.

*v.4,7.

11. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Edoma, ovšem pro čtveru neslituji se nad ním, proto že udusiv v sobě všecku litostivost, stihá mečem bratra svého, a hněv jeho ustavičně rozsápává, anobř vzteklost jeho špehuje bez přestání.

12. Ale pošli oheň na Teman, kterýžto zžije paláce v Bozra.

13. Toto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost synů Ammon, ovšem pro čtveru neodpustím jemu, proto že rozřinuli těhotné Galádské, jen aby rozšířovali pomezí své.

14. Ale zanitím oheň na zdi Rabba, kterýžto zžije paláce její, s troubením v den boje a s bouří v den vichřice.

15. I * půjde král jejich v zajetí, on i knížata jeho s ním, praví Hospodin.

*Jer.49,3.

KAPITOLA II.

Pohružka učiněná Moábským, 4. Judským 6. a Izraelským. Připomenutí lidu Izraelskému hříchů jejich, 9. i Božích dobrodiní jim učiněných.

Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Moábovu, ovšem pro čtveru neodpustím jemu, proto že spalil kosti krále Idumejského na vápno.

2. Ale pošli oheň na Moába, kterýžto zžije paláce Kariat, i umře s hlukem Moáb, s křikem a s hlasem trouby.

3. A vyplněním sondee jeho, i všecka knížata jeho zmordují s ním, praví Hospodin.

4. Takto praví Hospodin: Pro troji nešlechtnost Judovu, ovšem pro čtveru neslituji se nad ním, proto že oni pohrdají zákonem Hospodinovým, a ustanovení jeho neostříhají, a svodí se lžmi svými, jichž následovali otcové jejich.

5. Ale * pošli oheň na Judu, kterýžto zžire paláce Jeruzalémské.

*k.1.4.7.10. Jer.17,27.

6. Takto pravi Hospodin: Pro troji nešlechtnost Izraelovu, ovšem pro čtvrtou neodpustím jemu, proto že prodávají spravedlivého za peníze, a nuzného * za pár střeвиců.

*k.S.6.

7. Kteříž dychti, aby chudé s prsti smísili, a cestu tichých převraceji; nadto syn i otec vcházejí k jedné a též mladici, aby poškrvnili jména svatosti mé.

8. A na oděvu zastaveném klanějí se při každém oltáři, a víno pokutovaných pijí v domě bohů svých,

9. Ješto jsem já vyhladil * Amorejského od tváří jejich, jehož vysokost byla jako vysokost cedrů. Ačkoli pevně stál jako dub, však jsem zkazil svrchu ovoce jeho, pospodu pak kořeny jeho.

*4 Mojs.21,21,24.

10. A * vás já jsem vyvedl z země Egypťské, a vedl jsem vás po poušti čtyřiceti let, abyste dědičně vládli zemi Amorejského.

*2 Mojs.12,51.

11. A vzbuzoval jsem z synů vašich proroky, a z mládenců vašich Nazarejské. Zdaliž není tak, ó synové Izraelští? pravi Hospodin.

12. Ale vy jste napájeli Nazarejské vínem, a prorokům jste zapovídali, řkouce: Neprorokujte.

13. Aj, já tlačiti budu zemi vaši tak, jako vůz těžký tlačí snopy.

14. I zahyne utikání od rychlého, silný též neužive síly své, a udatný nevysvobodí života svého.

15. A ten, kterýž se chápá lůčiště, neostojí, a čerstvý na nohy své nenteče, a ten, kterýž jezdi na koni, nevysvobodí života svého.

16. Ale i zmužilého srdce mezi nejudatnějšími nahý utikati bude v ten den, pravi Hospodin.

KAPITOLA III.

Pohrůžka Izraelským pro nevděčnost. 7. Napomenutí, aby sobě pohrůžky neležčovali. 9. Osvědčení pohanů nešlechtností jejich 11. i pomsty pro ně.

Slyšte slovo to, kteréž mluví Hospodin proti vám, synové Izraelští, proti vši té rodině, kterouž jsem * vyvedl z země Egypťské, řka:

*2 Mojs.12,37.

2. Toliko vás samy poznal jsem ze všech rodiny země, protož trestati vás budu ze všech nepravostí vašich.

3. Zdaliž půjdou dva spolu, leč by se snesli?

4. Zdaliž * zařve lev v lese, když by nebylo žádné loupeže? Vydá-liž lvíček hlas svůj z peleše své, když by lapiti neměl?

*Izai.31,4.

5. Padne-liž ptáče do osídla na zem, když by žádné léčky nebylo? Bude-liž zdviženo osídlo z země, když by nic neuvázlo?

6. Zdaliž když se troubi trubou v městě, lid s strachem se nezbíhá? Zdaž když * se má státi v městě co zlého, Hospodin toho *známa* nečini?

*Izai.31,2.

7. Nečiníť zajisté Panovník Hospodin ničeho, leč by * zjevil tajemství své služebníkům svým prorokům.

*Zalm.25,11.

8. Lev * řve, kdož by se nebál? Panovník Hospodin velí, kdož by neprorokoval?

*Joel3,16.

9. Rozhlaste po palácích v Azotu, a po palácích v zemi Egypťské, a reete: Sberťte se na hory Samaří, a vizte znepokojení veliká u prostřed něho a nátlak trpící v něm,

10. A že neumějí dělati upřímě, dí Hospodin. Poklady skládají z nátlaku a loupeže na palácích svých.

11. Protož takto pravi Panovník Hospodin: Aj, nepřítel, a to na zemi tuto vůkol, a teď odejme od tebe sílu tvou, i budou rozhvátáni palácové tvoji.

12. Takto pravi Hospodin: Jako když vytrhne pastýř z úst lva dva hnáty aneb kus neha, tak vytržení budou synové Izraelští, sedící v Samaří lhotejně na postelích, a na ložcích rozkošných.

13. Slyšte a osvědčte v domě Jákobově, dí Panovník Hospodin, Bůh zástupů,

14. Že v ten den, když Izraele trestati budu pro přestoupení jeho, navštívím také oltáře v Bethel, a odtati budou rohové oltáře, tak že spadnou na zem.

15. A udeřím domem zinným o dům letní, i zahynou domové z * kostí slonových, a konec vezmou domové veliči, pravi Hospodin.

*k.6,4.

KAPITOLA IV.

Bůh brozí předním v Izraeli. 6. ukazuje nekalnost jejich, 12. a osvědčuje pomstu, jestliže nenapravitelní zůstanou.

Slyšte slovo toto, ó krávy Bázanské, kteréž jste na horách Samařských, kteréž nátlak činíte chudým, a potíráte nuzné, kteréž říkáte pánům jejich: Přineste, ať pijeme.

2. Přisáhl Panovník Hospodin skrze svatost svou, že * aj, dnové jdou na vás, v nichž vezme vás na háky, a potomky vaše na udice rybářské. *Izai.39,6.

3. I vyjdete mezerami, každá tak, jakž stojí, a budete rozhazovati, což na palácích, dí Hospodin.

4. Jdětež do Bethel, a buďtež poběhlci Galgála, rozmnožujte převrácenost, a přinásejte každého jitra oběti své, třetího roku desátky své.

5. A pálice obět chvály z kvašených věcí, provolejte i oběti dobrovolné, a rozhlaste, poněvadž se vám tak líbí, ó synové Izraelští, dí Panovník Hospodin.

6. A ačkoli já dal jsem vám čistotu zubů po všech městech vašich, totiž nedostatek chleba na všech místech vašich, a * však jste se ke mně neobrátili, dí Hospodin. *Ozeáš 7,10.

7. Já také * zadržel jsem vám dešť, když ještě tři měsíkové byli do žně, a dštil jsem na jedno město, a na druhé město jsem nedštil; jeden díl deštěm svažen byl, a ten díl, na kterýž nepršelo, uschl. *1 Král.17,1 násl.

8. A toulali se dvě i tři města k jednomu městu, aby se napili vody, aniž se napítí mohli, a však jste se neobrátili ke mně, dí Hospodin.

9. Bil jsem vás suchem a rzi; hojnost, kterouž přinášely zahrady vaše a vinice vaše, i fíkoví vaše, i olivovní vaše, pojedly housenky, a však jste se neobrátili ke mně, dí Hospodin.

10. Poslal jsem na vás mor tak jako na Egypt, zbil jsem mečem mládence vaše, v zajetí jsem vydal koně vaše, a učinil jsem, že vstupoval smrad vojsk vašich i v chřipě vaše, a však jste se neobrátili ke mně, dí Hospodin.

11. Podvrátil jsem vás, jako * podvrátil Bůh Sodomu a Gomoru, tak že jste byli jako hlavně vychvácená z ohně, vždy však neobrátili jste se ke mně, dí Hospodin. *1 Mojz.19,24.25.

12. A protož takť učiním, ó Izraeli, a poněvadž takť učiníť miním, připravíž se vstříc Bohu svému, ó Izraeli.

13. Nebo aj, on jest sformovatel hor a stvořitel větrů, a * oznamuje člověku, jaké by bylo jeho myšlení; činí z záře jitrni tmu, a šlapá po vysokostech země. Hospodin Bůh zástupů jest jméno jeho. *Mat.10,20.

KAPITOLA V.

Pád lidu Izraelského. 4. Výstraha od modláštví. 10. Hříchové. 14. Napomenuti ku pokání. 16. Pohružka nenapravitelným.

Slyšte slovo toto, kteréž já vynášim proti vám, totiž nařikání nad domem Izraelským.

2. Padneť, aniž více povstane panna Izraelská; opuštěna bude v zemi své, nebude žádného, kdo by ji pozdvihl.

3. Nebo takto pravi Panovník Hospodin: V městě, z kteréhož vycházelo tisíc, zůstane sto, v tom pak, z kteréhož vycházelo sto, zůstane deset domu Izraelskému.

4. Nebo takto pravi Hospodin domu Izraelskému: * Hleďte mne a živi buďte. *1 Par.28,9. Izai.55,6.

5. A nehleďte Bethel, aniž chodte do Galgala, a do Bersabé se nesmýkejte; nebo Galgal jistotně se přestěhuje, a Bethel přijde na nic.

6. Hleďte * Hospodina, (a živi buďte, aby nepronikl † jako oheň domu Jozefova, a nesehltl, a nebylo by žádného, kdo by uhasil Bethelské, *Izai.55,6. †Jer.17,27.

7. Kteríž proměňují v pelynek soud, a spravedlnosti na zemi zanechávají,

8. Toho, kterýž * učinil Kuřátka i Oriona, kterýž proměňuje stín smrti v jitra, a den v temnosti noční, kterýž přivolává vody mořské, a vylévá je na svrček země, jehož jméno jest Hospodin, *Job 38,31.32.

9. Kterýž očerstvuje zemdeného proti silnému, tak že zemdený do pevnosti vehází.

10. Nenávidí * trescíciho v bráně, a toho, kdož mluví věci pravé, v olavnosti mají. *Izai.29,21.

11. A protož, proto že loupíte chudého, a bráně obilé bēřete od něho, domů z tesaného kamení nastavěli jste, ale * nebudete bydliti v nich; vinic výběrných naštěpovali jste, ale nebudete pítí vina z nich. *Sofon.1,13.

12. Nebo já vím o mnohých nešlechternostech vašich a velikých hříších vašich, že trápíte spravedlivého, berouce poctu, a nuzných při v bráně převracíte.

13. Protož rozumný v ten čas mlčeti musí, nebo čas ten zlý jest.

14. Hleďte * dobrého a ne zlého, aby ste živi byli, a budeť tak Hospodin Bůh zástupů s vámi, jakž pravíte. *Zalm.97,10.

15. Mějte * v nenávisti zlé, a milujte

dobré, a ustanovte v bráně soud; snad Hospodin Bůh zástupů milost učiní o-
statkům Jozefovým. ^{*Zalm.34.15. Rim.12.9.}

16. Protož takto pravi Panovník Ho-
spodin, Bůh zástupů: Po všech ulicích
bude kvilení, a na všecky strany zkrí-
knou: Onvech, onvech, a povolají orače
k pláči a kvilení s těmi, kteříž umějí
nařikati.

17. Nýbrž i * po všech vinicích bude
kvilení, když projdu prostředkem tebe,
dí Hospodin. ^{*Joel 1.11.}

18. Běda těm, kteříž žádají dne Ho-
spodinova. K čemuž jest vám ten den
Hospodinův, poněvadž jest tmy * a ne
světla? ^{*Jer.30.7. Joel 2.2.11.}

19. Jako když by někdo utikal před
lvem, potkal by se s ním nedvěď; aneb
když by všel do domu, a zpolehna ru-
kou svou na stěnu, uškl by ho had.

20. Zdali není * tmy a ne světla den
Hospodinův, v němž není blesku, ale
mrákota? ^{*Joel 2.2.}

21. Nenávidím, * zavrhl jsem svátky
vaše, aniž sobě chutnám slavnosti va-
šich. ^{*Izai.1.11 násL. Jer.6.20.}

22. Nebo budete-li mi obětovati zápaly
a snehé oběti vaše, neoblibím jich, a na
pokojné oběti krmeného dobytka vašeho
nepopatřím.

23. Odejmi ode mne hluk písní svých,
ani hudby louten vašich nechej poslou-
chati.

24. Ale povali se jako voda soud, a
spravedlnost jako potok silný.

25. Zdali * jste mně oběti a dary oběto-
vali na poušti za čtyřiceti let, dome I-
zraelský? ^{*Skutk.7.42.}

26. Nýbrž nosili jste stánek Melecha
vašeho a Kijuna, obrazy vaše, hvězdn
boha vašeho, kteréžto věci sami jste so-
bě zdělali.

27. Protož přestěhují vás dále než Da-
mašské, pravi Hospodin, jehož jméno
jest Bůh zástupů.

KAPITOLA VI.

Obvinění Jndských a Izraelských z mnohých hříchů. 7.
Pohrdáka Boží jim učiněná.

Běda pokoj majícím na Sionu, a * don-
fajícím v horu Šamařskou, kteréžto *hory*
jsou slovotné mimo jiné u těch národů,
k nimž se scházejí dům Izraelský.

^{*Jer.5.17-48.7.}

2. Projděte až do * Chalne, a sstupte do Gát Fi-

listinských, a shlédněte, jsou-li která
království lepší nežli tato? Jest-li větší
jejich kraj nežli kraj váš? ^{*1 Mojt.10.10.}

3. Kteríž smyslite, že jest daleko den
bidy, a přistavujete stoliči nátisku.

4. Kteríž léhají na ložicích slonových,
a rozkošně sobě počínají na postelích
svých, kteříž jidají berany z stáda a te-
lata nejučtější,

5. Přizpěvujice k loutně jako David,
vymýšlejice sobě nástroje muzické.

6. Kteríž pijí z báni vinných, a drabý-
mi mastmi se maží, aniž jsou čitelní bo-
lesti pro potření Jozefovo.

7. Pročez jížť půjdou v zajetí v prvním
honfu stěhujících se, a tak nastane ža-
lost těm, kteříž sobě rozkošně počínají.

8. Přisáhl Panovník Hospodin skrze
sebe samého, dí Hospodin Bůh zástupů:
V ohavnosti mám pychu Jákobovu, i pa-
láci jeho nenávidím, pročez vydám mě-
sto i vše, což v něm jest.

9. I staně se, že pozůstane-li deset osob
v domě jednom, i ti zemrou.

10. A vezme někoho strýce jeho, aneb
ten, kterýž mu stroji pohřeb, aby vy-
nesl kosti z domu, a dí tomu, kdož jest
v pokoji domu: Jest-liž ještě s tebou
kdo? I dí: Není žádného. I rekne: Mlé,
proto že nepřipominali jména Hospodi-
nova.

11. Nebo aj, Hospodin přikáže, a bití
bude na dům veliký přivaly, a na dům
menší rozsedlinami.

12. Zdaliž koni běžeti mohou po ská-
le? Zdaliž ji kdo orati může voly? Ne-
bo jste proměnili soud v jed, a ovoce
spravedlnosti v pelynek,

13. Vy, kteříž se veselíte, ano není z
ěcho, říkajice: Zdaliž jsme svou silou
nevzali sobě rohů?

14. Ale aj, já vzbudím proti vám, ó do-
me Izraelský, pravi Hospodin Bůh zá-
stupů, národ, kterýž vás ssouží, odtud,
kudy se jde do Emat, až do potoka ro-
viny.

KAPITOLA VII.

Předkázání trojí pokuty za lid Izraelský, 10. a přede-
vzeli Amaziše kněze proti Amosovi, 14. i udatnost a věr-
nost jeho.

Toto mi ukázal Panovník Hospodin, že
aj, formoval kobyly, když nejprvé po-
čala růsti otava, když aj, otava byla po
královském posečení.

2. I stalo se, když snědly byliny zem-
ské, že jsem řekl: Panovníče Hospodine,

odpustiž, prosím. Kdož zůstane Jákobovi? Neboť ho maličko jest.

3. I želel Hospodin toho. * Nestaneť se, řekl Hospodin.
*1 Mojš.18,26.

4. Tedy ukázal mi Panovník Hospodin, a aj, Panovník Hospodin volal, že při svou povede ohněm. A spáliv propast velikou, spálil i díl.

5. Já pak řekl jsem: * Panovníče Hospodine, přestaniž, prosím. Kdož zůstane Jákobovi? Neboť ho maličko jest.
*4 Mojš.11.2.

6. I želel Hospodin toho. A ani toho se nestane, řekl Panovník Hospodin.

7. Potom ukázal mi, a aj, Pán stál na dii podlé pravidla vzdělané, v jehož ruce bylo pravidlo.

8. I řekl mi Hospodin: Co vidíš, Amose? Řekl jsem: Pravidlo. I řekl Pán: Aj, já položím pravidlo u prostřed lidu svého Izraelského, * nebuduť již více promíjeti jemu.
*k.8.2.

9. Nebo zpuštěny budou výsosti Izácovy, a svatyně Izraelovy zpusťnou, ehďáž, když povstanu proti domu Jeroboámovu s mečem.

10. Tedy poslal Amaziáš kněz Bethelký k Jeroboámovi králi Izraelskému, ka: Spuntoval se proti tobě Amos u prostřed domu Izraelského, ta země neuhla by sněsti všech slov jeho.

11. Nebo takto praví Amos: Od meče umře Jeroboám, a Izrael jistotně přestěhován bude z země své.

12. Potom řekl Amaziáš Amosovi: Ó idouci, ujdi, radimť, utec do země Judké, a jez tam chléb, a tam prorokuj.

13. Ale v Bethel již více neprorokuj, nebo ono * svatyně králova i dům královský jest.
*Izai.33,20.

14. Tedy odpovídaje Amos, řekl Amaziášovi: Nebylť jsem já prorokem, ano ani synem prorockým, ale byl jsem skoákem, a česával jsem plané fíky.

15. Ale Hospodin mne vzal, když jsem hodil za stádem, a řekl mi Hospodin: Jdi, prorokuj lidu mému Izraelskému.

16. Nyní tedy slyšíš slovo Hospodinovo. Ty pravíš: * Neprorokuj v Izraeli, a nekaž v domě Izákově.
*Mich.2,6.

17. Protož takto praví Hospodin: Žena vá cizoložiti bude v městě, synové pak voji i deery tvé od meče padnou; a země tvá provazem dělena bude, a ty v zemi nečisté umřeš, Izrael pak jistotně přestěhován bude z země své.

KAPITOLA VIII.

Zjevení Amosovi od Boha dovršené nepravostí lidu Izraelského. 4. Obvinění lidu od Amosa, 7. ohlášeni jim pomsty Boží.

Také mi ukázal Panovník Hospodin, a aj, byl koš ovoce letního.

2. A řekl: Co ty vidíš, Amose? I řekl jsem: Koš ovoce letního. Opět mi řekl Hospodin: Přišeltě konec lidu mému Izraelskému, nebuduť již více promíjeti jemu.

3. Pročež kvilíti budou zpěvové chrámoví v ten den, praví Panovník Hospodin. Množství mrtvých, mlče, namece na všelijaké místo.

4. Slyštež to vy, kteříž schleujete chudého, abyste vyhladili nuzné z země,

5. Řikajice: Skoro-liž pomine novměsíce, abychom prodávali obilé, * a sobota, abychom otevřeli obilnice, abychom ujmali efi, a přivětšovali váhy, a faleš provodili vázkami falešnými, *Neh.10,31.

6. Kupujice za peníze nuzné, a chudého * za pár stěverců, nadto abychom plevy obilné prodávali?
*k.2,6.

7. Přisáhl Hospodin skrze důstojnost Jákobovu: Žeť se nezapomenu na věky na všechny skutky jejich.

8. Nad tím-liž by se netrásla i země, a nekvilil by každý, kdož přebývá na ní? Proto-liž by neměla vystoupati * všechna jako potok, a zachváčena i zatopena býti jako potokem Egyptským?
*k.9,5.

9. Anobřž stane se v ten den, praví Panovník Hospodin, učiním, že slunce zajde o poledni, a uvedu tmy na zemi v jasný den.

10. A proměním svátky vaše v kvilení, a všechny zpěvy vaše v naříkání, a způsobím to, že bude na každých bedrách žíně, a na každé hlavě lysina, a bude v zemi této kvilení * jako nad jednorozeným, a poslední věci její jako den hořkosti.
*Zach.12,10.

11. Aj, dnové jdou, dí Panovník Hospodin, že pošli hlad na zemi, ne hlad chleba, ani žízeň vody, ale * slyšení slov Hospodinových,
*1 Sam.3,1.

12. Tak že toulati se budou od moře až k moři, a od půlnoci až na východ běhati, hledajice slova Hospodinova, však nenajdou.

13. V ten čas umdlévati budou panny krásné, ano i mládenci tou žízni,

14. Kteříž přísahají skrze ohavnost Samařskou, a říkají: Živť jest Bůh tvůj, ó

Dan, a živa jest cesta Bersabé. I padnou, a nepovstanou více.

KAPITOLA IX.

Ohlášení hrozných pomst Božích lidu Izraelskému. 11. Proroctví o království Kristovu.

Viděl jsem Pána, an se postavil na ol-táři a řekl: Udeř v makovici, až se zatřesou ty veřeje, a rozetni je všecky od vrhu jejich, ostatek pak mečem zmorduj. Neutečeť žádný z nich, aniž kdo z nich bude, ješto by toho znikl.

2. Byť * se pak od země zakopali, i odtud by je ruka má vzala; pakli by vstoupili do nebe, i odtud bych je strhl.

*Zalm.139.8.

3. A jestliže by se * schovali na vrhu Karnele, vyhledám a vezmu je odtud; pakli by se skryli před očima mýma na dně moře, přikáží hadu, aby je i odtud vyhrzl.

*Abdiáš 4.

4. Pakliť by šli v zajetí před nepřátely svými, i tam přikáží meči, aby je zmordoval; obrátím * zajisté oko své proti nim k zlému, a ne k dobrému.

*Jer.44.11.

5. Nebo Panovník Hospodin zástupů když se jen dotkne země, rozplývá se, a kvílí všickni přebývající na ní, a vystupuje všecka jako potok, a zatopena bývá jako potokem Egyptským,

6. Kterýž vzdělal na nebesích paláce své, a zástup svůj na zemi sšikoval, kterýž může * zavolati vody mořské, a vy-líti ji na svrhek země, † jehož jméno jest Hospodin.

*k.5.S. †2Mojz.6.3.

7. Zdalíž nejste podobni synům Mouřeninů přede mnou, ó synové Izraelo-vi? di Hospodin. Zdalíž jsem Izraele ne-

vyvedl z země Egyptské, tak jako Fili-stinské z * Kafter, a Syrské z Kir?

*Jer.47.4.

8. Aj, oči Panovníka Hospodina proti království tomuto hřešícímu, abych je vyhladil se svrchku země, a však nevyhladím docela domu Jákovova, di Ho-spodin.

9. Nebo aj, já přikázal jsem, a budu zmi-tati domem Izraelským mezi všemi náro-dy, tak jako zmitáno bývá na říčici, tak že ani kameničko nepropadne na zem.

10. Mečem zbiti budou všickni hřišníci z lidu mého, kteříž říkají: Nepřiblížit se, aniž potká nás to zlé.

11. V ten den * zdvihnu stánek Davi-dův, kterýž klesá, a zahradím mezery jeho, a zbořeniny jeho opravím, a vzdě-lám jej jako za dnů starodávních,

*Jer.24.6; 31.28. Skutk.15.16.17.

12. Aby dědili s ostatky Idumejských a se všechněmi národy, nad kterýmiž jest vzýváno jméno mé, di Hospodin, kterýž to učini.

13. Aj, dnové jdou, di Hospodin, že postihati bude oráč žence, a ten, kdož tlačí brozny, rozsevače, hory * pak dštiti budou mstem, a všickni pahrbkové oplý-vati.

*3Mojz.26.5.

14. Přivedu * také zase zajatý lid svůj Izraelský, a vystavějí města zpuštěná, aby v nich bydlili; a budou štěpovati vi-nice, a piti víno jejich, nadělají i za-hrad, a jísti budou ovoce jejich.

*5Mojz.30.3. Jer.29.14.

15. A tak je štipím v zemi jejich, že nebudou vykořeněni více z země své, kterouž jsem dal jim, praví Hospodin Bůh tvůj.

PROROCTVÍ ABDIÁŠE PROROKA.

Zjevení Abdiášovi proroku u vidění porážky Idumej-ských, 5. vypsání jí i přičin jejích. 17. Zaslíbení církvi učiněné.

Vidění Abdiášovo. Takto praví Panov-ník Hospodin o zemi Idumejské: Pověst jsme * slyšeli od Hospodina, a legáta k národům vyslaného: Nuže, povstaňtež k boji proti ni.

*Jer.49.14.

2. Aj, způsobím to, abys byl nejspat-nější mezi národy, a abys byl v náram-ném pohrdání.

3. Pýcha srdce tvého zklamá tě, ó ty, kterýž * bydlíš v rozsedlinách skalních, v převysokém obydlí svém, říkáje v sr-deci svém: Kdož by mne strhl na zem?

*4Mojz.24.21.

4. Bys pak * vysoko udělal jako orli-ce, nýbrž bys mezi hvězdami položil hnízdo své, i odtud strhnu tě, praví Ho-spodin.

*Jer.49.16.

5. Kterak jsi popléněn? Zdali zloději přišli na tebe? Zdali loupežníci noční?

Zdalíž by kradli přes potřebu svou? Kdyby ti, kteříž zbirají víno, přišli na tebe, zdaž by nepozůstavili aspoň pa-běrků?

6. Jakt jsou vystiženy věci Ezau, vyhledání pokladové jeho!

7. Až ku pomezí vystrčí tě všickni, s kterýmiž smlouvu máš; podvedou tě, zmocní se tebe ti, s nimiž pokoj máš; náchlebníci tvoji udělajíť ránu zrádně, již nebude lze vyrozuměti.

8. Zdalíž v ten den, praví Hospodin, nevyhladím moudrých z země Idumejské, a rozumných s hory Ezau?

9. I budou se děsiti udatní tvoji, ó Těmaně, proto že poraženi jsouce, vyplnění budou všickni s hory Ezau.

10. Pro nátisk bratru tvému Jákobovi činěný přikryje tě hanba, a vyplněn budeš na věčnost.

11. Stál jsi v ten den naproti, a když zajímali cizí vojsko jeho, a když cizozemci vcházeli do bran jeho, a o Jeruzalém metali losy, ty jsi také byl jako jeden z nich.

12. Nedivejž * se tedy na den bratra svého, na den zajetí jeho, aniž se vesel nad syny Judskými v den zahynutí jejich, aniž pyšně mluv ústy svými v den úzkosti. *Mich.4,11.

13. Nevházej do brány lidu mého v den bídý jejich, aniž se dívej trápení jeho v den bídý jeho, a nechtěj sahati na statek jeho v den bídý jeho.

14. Aniž stůj při mezeře, abys hubil ty, kteříž z nich ucházejí, aniž vydávej nepříteli v moc těch, kteříž z nich pozůstali v den úzkosti.

15. Nebo blízko jest den Hospodinův proti všechněm těm národům. Jakž * jsi činil, tak se stane tobě, odplata tvá navrátí se na hlavu tvou. *2 Mojz.21,24. 3 Mojz.24,19.

16. Nebo poněvadž vy na mé hoře svaté pítí budete, nadtoť * pítí budou všickni národové ustavičně. Pítí, pravím, a požírati budou, až budou, jako by jiel nebylo. *Zalm.75,9.

17. Na hoře pak Sion bude vysvobození, a bude svatá, a tak dědičné držeti bude dům Jákobův dědictví svá.

18. I bude dům Jákobův oheň, a dům Jozefův plamen, dům pak Ezau plevy, i rozpálí se na ně a sebltí je, aniž kdo pozůstane z domu Ezau; nebo Hospodin mluvil.

19. A tak děditi budou v krajině pole-dní s horou Ezau, i v rovině s Filistinskými; vládnouti také budou krajinou Efraimovou i krajinou Samařskou, a Beniaminovou i Galádskou.

20. A zajaté vojsko toto synů Izraelských v tom, což bylo Kananejských až do Sarepty, zajatí pak Jeruzalémští v tom, což jest na konci panství, děditi budou s městy na poledne.

21. I vstoupí vysvoboditelé na horu Sion, aby soudili horu Ezau, a tak bude Hospodinovo * království. *Mich.4,7.

PROROCTVÍ JONÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Poslání Jonáše od Boha do Ninive. 3. Neposlušensství jeho, 4. pro něž se Božím dopuštěním moře zbourilo, 12. a on do něho uvržen.

I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi synu * Amaty, řkoucí: *2 Král.14,25.

2. Vstaň, jdi do Ninive města toho velikého, a volej proti němu; neboť jest vstoupila nešlechtnost jejich před obličej můj.

3. Ale Jonáš vstal, aby utekl do Tarsu od tváři Hospodinovy. A přišed do * Joppe, našel loď, ana jde do Tarsu, a zaplativ od ní, vstoupil na ni, aby se pla-

vil s nimi do Tarsu od tváři Hospodinovy. *Joz.19,46.

4. Ale Hospodin * vzbudil vítr veliký na moři. I stala se bouře veliká na moři, až se domnívali, že se lodi ztroskoce. *Mat.8,24. Skutk.27,14 násled.

5. A bojíce se plavci, volali * jeden každý k bohu svému, a vyhazovali to, což měli na lodi, do moře, aby sobě tím polehčili. Jonáš pak byl sešel k bokům lodí, a položiv se, spal tvrdě. *2 Král.17,29.

6. Tedy přišed k němu správce lodí, řekl jemu: Což ty děláš, ospalče? Vstaň, volej k Bohu svému. Snad ten Bůh

rozpomene se na nás, abychom nezahynuli.

7. I řekli jeden k druhému: Poďte, vrvme losy, abychom zvěděli, pro koho to zlé přišlo na nás. Tedy metali losy, a padl los na Jonáše.

8. I řekli jemu: Pověz nám medle, pro koho toto zlé na nás? Jaký jest oběhod tvůj, a odkud jdeš? Z které jsi země a z kterého národu?

9. I řekl jim: Hebrejský jsem, a Hospodina Boha nebes, * kterýž učinil moře i zemi, já etim. *1 Mojz.1,9,10.

10. Pročež báli se ti muži bázni velikou, a dověděvše se muži ti, že od tváři Hospodinovy utíká, (nebo jím byl oznámil,) řekli jemu: Což jsi to učinil?

11. Řekli ještě k němu: Což máme učiniti s tebou, aby se moře spokojilo? (Nebo moře vždy více a více bouřilo se.)

12. Jímžto řekl: Vezměte mne, a uvrzte mne do moře, a utichne moře před vámi; nebo já vím, že příčinou mou bouře tato veliká *jest* proti vám.

13. Ale muži ti statečně táhli, chtíce k břehu přistati, však nemohli; nebo moře vždy více a více se bouřilo proti nim.

14. I zvolali k Hospodinu, řkouce: Prosímeť, ó Hospodine, abychom nezahynuli pro smrt člověka tohoto, aniž na nás vyhledávej krve nevinné; nebo ty, ó Hospodine, jakž eheeš, tak činiš.

15. Tedy vzavše Jonáše, uvrhli ho do moře. I * přestalo moře bouřiti se. *Mat.8,26.

16. Pročež báli se muži ti bázni velikou Hospodina, a obětovali obět Hospodinu, a sliby činili.

KAPITOLA II.

Pohlcent Jonáše od ryby, 2. modlitba jeho, 3. i chválení Boha za vysvobození, 11. Vyvržení Jonáše na břeh.

Nastrojil pak byl Hospodin rybu velikou, aby požřela Jonáše. I byl * Jonáš v střevách té ryby tři dni a tři noci. *Mat.12,40; 16,4.

2. I modlil se Jonáš Hospodinu Bohu svému v střevách té ryby,

3. A řekl: Z * ssouzení svého volal jsem k Hospodinu, a ozval se mi; z břicha hrobu křičel jsem, a vyslyšel jsi hlas můj. *Žalm.120,1; 130,1.

4. Nebo jsi mne uvrhl do hlubiny, do prostřed moře, a řeka obklíčila mne; všecka vlnobití tvá i rozvodnění tvá na mne se svalila.

5. Bylť jsem již řekl: Vyhnán jsem od

očí tvých, ale ještěť pohledím na tvůj svatý ehrám.

6. Obklíčily mne vody až k duši, past obklíčila mne, lekno otočilo se okolo hlavy mé.

7. Až k spodkům hor dostal jsem se, země závorami svými zalehla mi na věčnost, ty jsi však vysvobodil od porušení život můj, ó Hospodine Bože můj.

8. Když se svírala ve mně duše má, na Hospodina jsem se rozpomínal, a přišla k tobě modlitba má do chrámu svatého tvého.

9. Kteríž ostríhají marností pouhých, dobroty Boží se zbavují.

10. Já pak s hlasem * dikčinnění obětovati budu tobě; což jsem slíbil, splním. Hojné vysvobození jest u Hospodina. *Žalm.50,14; 116,17.

11. Rozkázal pak byl Hospodin rybě té, i vyvrátila Jonáše na břeh.

KAPITOLA III.

Poslání Jonáše do Ninive podruhé. 3. Kázání jeho, 5. Pokání Ninivitských, 10. Boží smilování se nad nimi.

I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi podruhé, řkouci:

2. Vstaň, * jdi do Ninive města toho velikého, a kaž proti němu to, což já poroučím tobě. *Joel.2,1.

3. Tedy vstav Jonáš, šel do Ninive podlé slova Hospodinova. (Bylo pak Ninive město velmi veliké, cesty tři dnů.)

4. A jakž počal byl Jonáš jiti po městě cestou dne jednoho a volati, pravě: Po čtyřideíti dnech Ninive vyvráceno bude,

5. Tedy * uvěřili Ninivitsí Bohu, a vyhlásivše půst, oblékli se v žině, od největšího z nich až do nejmenšího z nich. *Mat.12,41. Luk.11,32.

6. Nebo jakž došla ta řeč krále Ninivitského, vstav s trůnu svého, složil se sebe oděv svůj, a přioděv se žiní, seděl v popele.

7. A dal provolati a oznámiti v Ninive z souzení královského i knížat svých, takto řka: Lidé i hovada, volové i ovce, neokoušejte ničeho, nepaste se, ani vody nepijte.

8. Ale přiodějte se žiněmi lidé i hovada, a volejte k Bohu horlivě, a * odvrát se jeden každý od eesty své zlé, i loupeže, kteráž jest v rukou jeho. *Jer.18,11.

9. Kdo * vi, neobrátí-li se a nebude-li želeťi toho Bůh; neodvrátí-li se, pravím, od prehlivosti hněvu svého, abychom nezahynuli. *Dan.4,24.

10. I viděl Bůh skutky jejich, že se odvrátili od cesty své zlé, a lítost měl Bůh nad tím zlým, kteréz řekl učiniti jim. A neučinil.

KAPITOLA IV.

onašovo neumělé horlení 4. i potrestání jeho od Boha pro ně.

Mrzelo to Jonáše velmi, a rozpálen byl hněv jeho.

2. Pročež modlil se Hospodinu a řekl: Prosím, Hospodine, zdalíž jsem toho neřekl, když jsem ještě byl v zemi své? Protož jsem pospíšil uteči do Tarsu; nebo jsem věděl, že * jsi ty Bůh milostivý a lítostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství, a kterýž lituješ zlého.

*2 Mojz.34.6. Zalm.86.5. Joel 2.13.

3. Nyni tedy, ó Hospodine, * vezmi, prosím, duši mou ode mne; nebo * lépe jest mi umřítí nežli živu býti.

*1 Král.19.4. †Job 7.16.

4. I řekl Hospodin: * Jest-liž to dobře, že tak horkíš?

*v.9.

5. Nebo vyšel je Jonáš z města, a seděl na východ proti městu, a ndělav sobě tu boudu, seděl pod ní v stínu, ažby viděl, co se bude dítí s tím městem.

6. Přistrojil pak byl Hospodin Bůh břečtan, kterýž vyrostl nad Jonáše, aby zastěňoval hlavu jeho, a chránil ho před horkem. I radoval se Jonáš z toho břečtanu radostí velikou.

7. V tom nazejtří v svtání nastrojil Bůh červa, kterýž ranil ten břečtan, tak že uschl.

8. I stalo se, že když vzešlo slunce, nastrojil Bůh vítr východní žhoucí, a bilo slunce * na hlavu Jonášovu, tak že umdléval, a žádal sobě, aby umřel, řka: Lépeť mi jest umřítí nežli živu býti.

*Zalm.121.6.

9. I řekl Bůh Jonášovi: * Jest-liž to dobře, že se tak hněváš pro ten břečtan? Kterýžto řekl: An dobře jest, že se hněvám až na smrt.

*v.4.

10. Jemuž řekl Hospodin: Ty lituješ toho břečtanu, o němž jsi nepracoval, aniž jsi ho k zrostu přivedl, kterýž za jednu noc zrostl, a jedné noci zahynul,

11. A já abych nelitoval Ninive města tak * velikého, v němž jest více nežli sto a dvadecet tisíc lidí, kteříž neznají rozdilu mezi pravíci svou a levíci svou, a dobytka mnoho?

*k.3.3.

PROROCTVÍ MICHEÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Proroctví o vyvrácení království Judského i Izraelského, 5. a ukázání příčin toho.

Slovo Hospodinovo, kteréž se stalo k Micheášovi * Moraštickému za dnů Jotama, Achasa a Ezechiáše králů Judských, kteréž u vidění slyšel o Samaři a Jeruzalému.

*Jer.26.18.

2. Slyšte * všickni lidé napařád, pozoruj země, i což na ní jest, a necht jest Panovník Hospodin proti vám svědkem, Panovník z chrámu svatosti své.

*5 Mojz.32.1. Izai.1.2.

3. Nebo aj, * Hospodin vyjde z místa svého, a sstoupě, šlapati bude po vysokostech země.

*Izai.26.21.

4. I * budou se rozplývati hory pod ním, a údolé se roztrhovati, tak jako vosk od ohně, a jako vody mající spád dolů,

*Zalm.97.5.

5. A to všecko pro Jákobovo zpronevěření, a pro hříchy domu Izraelského.

Kdo jest příčina zpronevěření Jákobova? Zdali ne Samaři? A kdo výsosti Judských? Zdali ne Jeruzalém?

6. Protož obrátím Samaři v bromadu rumu, k štipení vinic, a svalím do údolí kamení její, i základy její odkryji.

7. A všecky rytiny její ztlučeny budou, i všickni darové její ohněm spáleni, a všecky modly její obrátím v pustinu. Nebo ze * mzly nevěstčí toho nashromáždila, protož se zase ke mzdě nevěstčí to navrátí.

*Ozeáš 2.5.12.

8. Nad čímž kvíliti a nařikati budu, chodě svlečený a nahý, vydám se v nařikání jako drakové, a v kvilení jako mladé sovy,

9. Proto že zneduživěla od ran svých, a že přišlo to až k Judovi, dosáhlo až k bráně lidu mého, až do Jeruzaléma.

10. Neoznamujtež v Gát, aniž hned plačte; v domě Ofra v prachu se válej.

11. Ty, kteráž bydlíš v Safir, zajdi,

obnaženou majie hanbu. Nevyjdeť ta, kteráž bydlí v Zaanan pro kvílení v Bet-ezel, od vás maje živnost svou.

12. Bude, pravím, bolestiti pro dobré věci obyvatelkyně Marót, proto * že sstoupí zlé od Hospodina až do brány Jeruzalémské. *Izai.45,7.

13. Zapřáhní do vozu rychlé koně, obyvatelkyně Lachis, kteráž jsi původ hřícha deeri Sionské; nebo v tobě nalezena jsou přestoupení Izraelova.

14. Protož pošleš dary své s Morešet v Gát; domové * Achzib zklamají krále Izraelské. *Joz.15,44.

15. Ó obyvatelkyně Maresa, i toběť tudíž přivedu dědice; až do Adulam přijde, k slávě Izraelské.

16. Učiniž sobě lysinu, a ohol se pro syny rozkoši svých; rozšíř lysinu svou jako orlice, nebo stěhují se od tebe.

KAPITOLA II.

Obviněnit Judských a Izraelských z mnohých hříchů. 3. Pohrůžky Boží jim učiněné.

Běda těm, kteříž vymýšlejí nepravost, a ukládají zlé na ložeích svých, a na úsvitě ráno vykonávají je, když jest v moci rukou jejich.

2. Požádají * poli, i vydírají, takž i domů, a odjímají; a tak provozují moc nad mužem i domem jeho, nad jedním každým i dědiectvím jeho. *Izai.5,8.

3. Protož takto praví Hospodin: Aj, já myslím proti čeledi té věci zlou, odkudž nevyňmete hrdel vašich, aniž budete choditi vysokomyšlně; nebo čas * zlý bude. *Amos 5,13.

4. V ten den užívati budou o vás přísloví, a nařikati budou nařikáním žalostným, řkouce: Do ecla zpuštění jsme, podíl lidu mého proměnil. Jaktě mi jej odjal, a vzav pole naše, rozdělil!

5. Protož nebudeš mítí, kdož by vztáhl provazec na los v shromáždění Hospodinovu.

6. Neprorokujte. Budou prorokovati, ale nebudou těmto prorokovati, a neponesou pohanění.

7. Ó kteráž sloveš domem Jákobovým, zdali do těsna vehnán býti má duch Hospodinův? To-liž by skutkové jeho byli? * Zdalíž slova má nejsou dobrá tomu, kdož nepřimě chodí? *Zalm.119,39.

8. Včera byl lidem mým, již jako nepřítel povstává. Majíce oděv, plášť str-

hujete s těch, kteříž chodí bezpečně, vyhýbajíce se bitvé.

9. Manželky * lidu mého vyháníte z domu rozkoši jejich, od dítek jejich odjímáte slávu mou na věky. *Mat.23,14.

10. Vstaňte a odejděte, neboť tato není sidlem pro nečistotu. Ztrati vás, a to ztracením jistým.

11. Jestliže za proroka se vydávaje a lež * mluvě, říká: Budu tobě prorokovati o víně aneb o nápoji opojujícím, takový bývá prorokem lidu tohoto. *Jer.5,13.

12. Jistotně * zberu tě, Jákobe, docela, jistotně sbromáždím ostatky Izraele, a seženu je v hromadu jako ovce v Bozra, jako stádo do prostřed ovčince jeho, i vzejde hluk od lidu. *Rím.11,26.

13. Vstoupí ten, kterýž prolamovati bude před nimi. Prolomí, a projdou bránu, a vyjdou skrze ni; ano i král jejich půjde před nimi, a Hospodin na špiči jejich.

KAPITOLA III.

Obviněnit od Michaeše vrchuosti světské i duchovní v lidu Judském a Izraelském, a ohlášení jim pomst Božích.

Protož pravím: Slyštež * již přední v Jákobovi, a vůdcové domu Izraelského: Zdalíž * vy nemáte povědomi býti soudu? *Izai.1,10. Ozeáš 5,1. +5 Mojz.17,18,19.

2. Nenávidí dobrého a milují zlé, sdírají s lidu kůži jejich, a maso jejich s kosti jejich.

3. A jedí maso lidu mého, a kůži jejich s nich svlácejí, i kosti jejich rozlamují, a rozdělují jako do hrnce, a jako maso do kotlíku.

4. Tehdy volati budou k Hospodinu, * a nevyslyší jich, ale skryje tvář svou před nimi v ten čas, tak jakž oni vykonávali zlá předsevzetí svá. *Izai.59,2.

5. Takto praví Hospodin o těch prorocích, kteříž v blud uvodí lid můj, a bryzouce zuby svými, * vyhláshují pokoj, a proti tomu, kdož by jim nie do úst nedal, válku vyzdvihují. *Ezech.13,10 násl.

6. A protož obrátí se vám vidění v noc, a předpovídání vaše v tmu; nebo zajde slunce těm prorokům, a zatmi se jim den.

7. I budou se hanbiti ti vidoucí, a styděti ti věštcí, a zastrou bradu svou všickni napořád, proto že nebude žádné odpovědi Boží.

8. Ale já naplněn jsem silou Dueha Hospodinova, a soudem i udatností, abych

oznámil Jákobovi zpronevěření jeho, a zraelovi hřích jeho.

9. Slyštež již toto přední v domě Jákobově, a vůdcové domu Izraelského, kteříž v ošklivosti mají soud, a cožkoli est pravého, převracejí:

10. Každý vzdělává Sion vraždami, a Jeruzalém nepravostí.

11. Jehož * přední podlé darů soudí, a kněží jeho ze mzdy učí, a proroci jeho z peněz hádají, a však na Hospodina zpolehají, říkajice: Zdalíž Hospodina cení u prostřed nás? Nepřijdeť na nás nic zlého.
*Ezech.22,27. Sofon.3,3.

12. A protož * vaší příčinou Sion jako pole orán bude, a Jeruzalém v hromady obrácen bude, a hora domu toho v vysoké lesy.
*Jer.9,11; 26,18.

KAPITOLA IV.

Proroctví o slávě království Kristova. 9. Služba k trpělivému snášení Babylonského vězení.

Ale stane se v * posledních dnech, že utvrzena bude hora domu Hospodinova na vrchu hor, a vyvýšena nad pahrbky, i pohnou se k ní národové.
*Izai.2,2.

2. A půjdou lidé mnozí, říkajice: Poďte, a vstupme na horu Hospodinovu, totiž do domu Boha Jákobova, a bude nás vyučovati cestám svým, i budeme choditi po stezkách jeho. Nebo z Siona vyjde zákon, a slovo Hospodinovo * z Jeruzaléma.
*Luk.24,47.

3. Onť bude souditi mezi národy mnohými, a trestati bude národy silné za dlouhé časy. I * sknují meče své v motyky, a ostípy své v srpy. Nepozdvihne národ proti národu meče, a nebudou se více učiti boji.
*Izai.2,4.

4. Ale * seděti bude každý pod vinným kmenem svým, a pod fíkovým svým, a nebudou žádného, kdo by přestrašil; nebo ústa † Hospodina zástupů mluvila.
*1 Král.4,25. †Izai.1,20.

5. Všickni zajisté národové choditi budou jeden každý ve jménu boha svého, ale my choditi budeme ve jménu Hospodina Boha našeho na věky věků.

6. V ten den, dí Hospodin, * zberu zase kulhavou, a zahnanou shromáždím, i tu, kteréž jsem zle činil.
*Sofon.3,19.

7. I dám té kulhavé potomky, a pryč zahnané národ silný, a * bude kralovati Hospodin nad nimi na hoře Sion od tohoto času až na věky.
*Luk.1,33.

8. A tak ty vřeze bravná, bašto deery

Sionské, až k tobě přijde, přijde, pravím, panování první, a království k deery Jeruzalémské.

9. Pročež nyní tak velice křičíš? Zdalíž není žádného krále v tobě? Zdalíž rádece tvůj zahynul, že tě zachvátila bolest jako rodičku?

10. Pracujž ku porodu a úpěj, dcero Sionská, jako * rodička; nebo již vyjdeš z města, a budeš bydleti na poli, a přijdeš až do Babylona. Tam vytržena budeš, tam tě vykoupí † Hospodin z ruky nepřátel tvých.
*2 Král.19,3. †Izai.43,11.

11. Sbirajít se nyní sic proti tobě národové mnozí, říkajice: Necht jest poškvrněn Sion, a necht se * podívají na tvo oči naše.
*Abdiáš v.12.

12. Však oni neznají myšlení Hospodinových, aniž rozumějí radě jeho, že je shromažďuje jako snopy na humno.

13. Vstaniž a mlať, dcero Sionská; nebo roh tvůj učiním železný, a kopyta tvá učiním ocelivá. I zetřeš národy mnohé, a posvětim Hospodinu jmění jejich, a zboží jejich Pánu vši země.

KAPITOLA V.

Posmívání se lidu Božihu nepřítelům. 2. Proroctví o narození Krista Pána a poselství jeho.

Sberíž se nyní po houfích, ó záškodnice, oblehni nás, nechat biji * holi v lice soudce Izraelského.
*Jan 18,22.

2. Ale * ty Betléme Efrata, jakžkoli jsi nejmenší mezi tisíci Judskými, z tebe mi vyjde ten, kterýž má býti Panovníkem v Izraeli, a jehož východové jsou od starodávna, ode dnů věčných.
*Mat.2,5,6. Jan 7,42.

3. Protož, ač je vydá v rozptýlení, ažby ta, kteráž rodi, porodila, však ostatek bratří jeho navrátí se s syny Izraelskými.

4. I stane a pásti bude v síle Hospodinově, a u velebnosti jména Hospodina Boha svého. I budou bydleti, nebo již velikomocný bude až do končin země.

5. I budeť takový pokoj, že když Assur přitáhne do země naší, a šlapati bude po palácích našich, tedy postavíme proti němu sedm pastýřů, a osmero knížeť z lidu,

6. Kteříž spasou zemi Assyrskou mečem, a zemi Nimrodovu v pomezích jejich. A tak vytrhne od Assura, když přitáhne do země naší, a šlapati bude po našem pomezí.

7. A protož ostatkové Jákobovi u prostřed národů mnohých budou jako rosa od Hospodina, jako tiši dešťové skrápějící bylinu, jichž neočekává od žádného, aniž čeká od synů lidských.

8. Budou též ostatkové Jákobovi mezi pohany, a u prostřed národů mnohých, jako lev mezi zvěři divokou, jako mladý lev mezi stády ovec. Kterýžto když jde, a pošlapává, i lapá, není žádného, kdo by vytrhl.

9. Vyvýšit se ruka tvá nad tvými nepřátely, a všickni protivníci tvoji vyplnění budou.

10. I stane se v ten den, dí Hospodin, že vyplním koně tvé z prostředku tvého, a zkazím vozy tvé.

11. A vyplním města země tvé, a zbořím všecky pevnosti tvé.

12. Vyplněním * též kouzly z tebe, a planetářů nebude v tobě. *Zach.13.2.

13. Zahladím i rytiny tvé, i obrazy tvé z prostředku tvého, a nebudeš se klaněti více dílu rukou svých.

14. Vykorením i háje tvé z prostředku tvého, a zkazím nepřátely tvé.

15. A tak v hněvu a v prehlivosti vykonám pomstu nad těmi národy, kteříž nebyli poslušni.

KAPITOLA VI.

Osvědčení nevděčnosti a tvrdošijnosti lidu Izraelského, 6. zavržení jejich zevnitřního náboženství, a ukáznění pravého. 9. Oblášení jim pomsty.

Slyštež nyní, co praví Hospodin: Vstaň, sud se s těmito horami, a necht slyší pahrbkové hlas tvůj.

2. Slyštež hory rozepři Hospodinovu, i nejpevnější základové země; nebo má rozepři Hospodin s lidem svým, a proti Izraelovi odpor povede.

3. Lide můj, cožť jsem učinil? A čím jsem tě obtěžoval? Vydej svědectví proti mně.

4. Ješto * jsem tě vyvedl z země Egyptské, a z domu služebníků vykoupil jsem tě, a poslal jsem před tváří trůn Mojžíše, Arona a Marii. *2Mojz.12.37.41.

5. Lide můj, rozpomeň se nyní, jakou radu skládal * Balák král Moábský, a co jemu odpovídal Balám syn Beorův, od Setim až do Galgala, abys poznal hojnou spravedlnost Hospodinovu. *1Mojz.22.5.6.7.

6. Čimž predejdou Hospodina? Sklonit-liž se mám před Bohem nejvyšším? Predejdou-liž ho zápaly, volky ročními?

7. Zalibi-liž sobě Hospodin v tisících skopeců, v mnohokrát desíti tisících potoků oleje? Dám-liž prvorozeného svého za přestoupení své, plod života svého za hřích duše své?

8. Oznámiltě * tobě, ó člověče, co jest dobrého, i čehož Hospodin vyhledává od tebe, jediné, † abys činil soud, a ** miloval milosrdenství, a pokorně chodil s Bohem svým. *5Mojz.30.15. †k.10.12. **Ozeáš 6.6.

9. Hlas Hospodinův na město volá (ale sám rozumný spatřuje jiného tvé): Slyštež o metle, a kdo ji uložil.

10. Ještě-liž jsou v domě bezbožného pokladové nespravedliví, a míra nespravedlivá a ohavná?

11. Zdalíž ospravedlniti mám vážky nepravé, a v pytlíku kameni falešné?

12. Bohatí jeho plní jsou nátisku, a obyvatelé jeho mluví lež, a jazyk jejich lstivý jest v ústech jejich.

13. Pročež i já také nemoe dopustím, bítí a plnění tě budu pro hříchy tvé.

14. Ty * budeš jísti, a nenasytiš se, a snížení tvé bude u prostřed tebe. Vyнесеš zajisté, ale neoduceš, a co vynesesh, vydám pod meč. *3Mojz.26.26.

15. Ty * budeš sítí, ale nebudeš žíti; ty tlačiti budeš olivky, ale nebudeš se pomazovati olejem, i mest, ale nebudeš pítí vina. *3Mojz.26.16. 5Mojz.28.38.nasl.

16. Nebo snažně ostříhá * ustanovení Amri, i každého skutku domu Ahabova, a spravujete se radami jejich, tak abych tě vydal v zpuštění, a obyvatele jeho v posměch. A protož pohanění lidu mého poneseš. *1Kral.16.25.29.30.

KAPITOLA VII.

Narůkání nad fídkostí pobožných. 8. a potěšení jich předložením nestálé radosti bezbožných nad nimi. i pobožných slavného vysvobození, a nad nepřátely pomstění.

Běda mně, že jsem jako paběrek úrod letních, jako paběrkové po vinobraní. Není žádného hroznu k jídlu, prvotiny z ovoce žádá daše má.

2. Zahynul * pobožný z země této, a upřímého mezi lidmi není žádného; všickni napořád o vylití krve † úklady činí, jeden každý bratra svého loví síti. *Zalm.12.2. †Přisl.1.11.

3. Co zlého oběma rukama páchají, to aby za dobré počteno bylo. Kníže žádá, a soudce z úplatku soudí, a kdož veliký jest, ten mluví převrácenost duše své, a v hromadu ji pletou.

4. Nejlepší z nich jest jako bodlák,

nejupřímější převyšuje trní. Přicházíf len strážných tvých, navštívění tvé přichází; již nastane zpleteni jejich.

5. Nedověřujte * se příteli, nedoufejte v vůdce; před tou, jenž leží v lůnu tvém, ostřílejí dveři úst svých.

*Žalm.118,9;146,3.

6. Nebo syn * v lehkost uvodí otce, lčera povstává proti materi své, největsta proti svegruši své, a nepřátelé jednoho každého jsou vlastní jeho.

*Jer.9,4.Mat.10,21.35.36.Luk.12,53.

7. Protož já na Hospodina vyhlédati budu, očekávati budu na Boha spasení svého, vyslyšit mne Bůh můj.

8. Neraduj se ze mnc, nepřítelkyně má. Upadla-liť jsem, povstanu; sedím-liť v temnostech, sviti mi Hospodin.

9. Zúrivot Hospodinovu ponesu, nebo jsem proti němu zhřešila, až se vždy zasadí o mou při, a mne zastane. Vyvedeť mne na světlo, budu viděti spravedlnost jeho.

10. Užrít to nepřítelkyně má, a přikryje ji hanba, ješto mi říká: Kdež jest Hospodin Bůh tvůj? Oči mé podívají se na ni; již bude rozšlapána jako bláto na ulicích.

11. Toho dne, v němž vystaveny budou hradby tvé, toho dne daleko se rozjede výpověď.

12. Toho dne k tobě přicházeti budou i z Assyrské země až do pevností, a od

pevností až k řece, a od moře k moři, a od hory k hoře.

13. A však země tato zpuštěna bude pro obyvatele své, pro ovoce činů jejich.

14. Pasiž lid svůj berlou svou, stádec dědictví svého, kteréž přebývá osamělé v lese u prostřed polí, ať spasou Bázan a Galád jako za dnů starodávních,

15. Jako za dnů, v nichž jsi vyšel z země Egyptské. Ukáží jemu divné věci.

16. Což vidouce národové, stydětí se budou za všecku silu svou; vloží ruku na * ústa, a uši jejich ohlechnou.

*Job 29,9; 39,34.

17. Lízati budou * prach jako had, a jako hadové zemští s třesením polezou z děr svých; k † Hospodinu Bohu našemu, předěšení jsouce, poběhnou, a báti se tebe budou.

*Žalm.72,9. †Ozeáš 3,5.

18. Kdo jest Bůh silný podobný tobě, kterýž * by snímal nepravost a promíjel přestoupení ostatkům dědictví svého, kterýž by nedržel na věky hněvu svého, proto že libost má v slitování se?

*2 Mojj.34,6,7. Žalm.103,3.8.11.

19. Navrátě se, slituje se nad námi, podmaní nepravosti naše; nýbrž uvržeš do hlubin mořských všecky hříchy naše.

20. Pravdomluvným * se ukážeš Jáko- bovi, milosrdným Abrahamovi, jakož jsi přísáhl otcům našim ode dnů starodávních.

*Žalm.89,3.

PROROCTVÍ NAHUMA PROROKA.

KAPITOLA I.

Proroctví proti Ninive i celé krajině Assyrské. 2. Vypsání Boha, jaký jest. 12. Zaslíbení o vysvobození lidu Izraelského učiněné.

Břímě Ninive: Kniha vidění Nahuma Elkošského.

2. Hospodin jest Bůh * horlivý a mstitel, mstitel jesti Hospodin, a zúrivot. Hospodin uvodí pomstu na protivníky své, a drží hněv proti nepřítelům svým.

*2 Mojj.20,5; 34,14. Joz.24,19.

3. Hospodin * dlouhočekající jest a velikomocný, však nikoli neospravedlňuje vinného. Ú vichrn a bouři jest cesta Hospodinova, a oblak jest prach nob jeho.

*Žalm.86,15. Jon.4,2.

4. Když * domlouvá moři, vysušuje je,

i všecky řeky vysušuje; chřadne Bázan i Karmel, i květ Libánský chřadne.

*2 Mojj.14,21. Izai.50,2.

5. Hory * se třesou před ním, a palhrkové se rozplývají, země pak hoří před tváří jeho, i okršlek zemský a všickni, kteříž přebývají na něm.

*Žalm.97,5.

6. Před rozhněváním jeho kdo ostojí? A kdo se postaví proti prehlivosti hněvu jeho? * Prehlivost jeho vylévá se jako oheň, a skály vyvracejí se před ním.

*5 Mojj.32,22.

7. Dobrýt jest Hospodin, silou jest v den ssonžení, a * zná ty, kdož v něho doufají.

*Žalm.1,6.

8. Protož povodní prudkou konec učí-

ni místu jeho, a nepřátely Boží stihati budou temnosti.

9. Co myslíte proti Hospodinu? Onť konec učini, nezdvihne druhé rány.

10. Nebo rovně jako trní spleteni jsouce, a jako vínem opojeni, jako strniště suché docela sehlečení budou.

11. Z tebeť vyšel ten, kterýž myslí proti Hospodinu zlé, rádce nešlechtný.

12. Takto di Hospodin: Byť se byli pokojně měli, byliť by tak v rozšíření zůstali, aneb by toliko přemrštění byli; i bylo by to pomínulo, a netrápil bych jich více, tak jako jsem trápil.

13. Nyní pak polámi jho jeho, aby neleželo na tobě, a to, čímž jsi svázán, roztrhám.

14. Nebo přikázání vydal proti tobě Hospodin, nebudeť rozsíváno ze jména tvého více; z domu Boha tvého vyhladím rytinu i slitiinu, a když zlehčen budeš, způsobímť hrob.

15. Aj * hle, na horách těchto nohy potěšené věci zvěstujícího, oblašujícího pokoj. Slaviž, ó Judo, slavnosti své, † plň sliby své. Neboť nepokusi se více ani mimo tebe choditi nešlechtný, docelaf jest vyhlazen. *Izai.52,7. Řim.10,15. †Zalm.50,14.

KAPITOLA II.

Proroctví o přitazení nepřátel proti Niivitským, 8. zpuštění města Ninive, rozptýlení 13. i pohubení obyvatelů jeho.

Táhneť zhoubce na tebe, ostříhejž pevnosti, vyhlidej na cestu, posilň bedr, do břec se silon opatř.

2. Neboť jest odjal Hospodin pýchu Jákobovu jako pýchu Izraelovu, proto že vyprázdnil je zhoubeové, a * réví jejich pokazili. *Jer.8,13.

3. Pavéza udatných jeho červená, bojovníci červeem odění, vozové jako pochodně hořící jiskřiti budou v den mustruňku jeho, a jedle hrozně třásti se budou.

4. Po ulicích jezditi budou vozové, a hrčeti po rynecích; na pohledění budou jako pochodně, a jako blesk pronikati budou.

5. Sšikuje nejznamenitější své, kle snou v šiku svém, pospiši ke zdem jeho, a skryše připravována bude.

6. Brány při řekách se otevrou, i chrám se rozplyne.

7. A Hutsab zajata jsuc, zavedena bu-

de, a děvečky její poberou * se, lkajice jako holubice, a tepouce prsy své.

*Izai.38,14. Ezech.7,16.

8. A ačkoli jako rybník vod bylo Ninive od začátku svého, však již sami utíkají. Stůjte, stůjte, a však žádný se neohlédne.

9. Rozchvátejtež stříbro, rozchvátejte zlato a nesěislná zboží, a cožkoli nejvzácnějšího na všelikých klénotech drabých.

10. Prázdne a vyprázdnené, nýbrž docela zpuštěné bude, a srdce se rozplyne, a tlučení kolen vespolek i bolest na všech bedrách bude, a tváře všech zčernají jako hrnec.

11. Kdež jest peleš lvů a to pastviště lvičat, kamž chořival lev, lev i lviče, a nebylo žádného, kdo by přeštrašil,

12. Lev, kterýž hojně lořival mladým svým, a dářival lvičím svým, kterýž naplňoval loupeži jeskyně své, a peleše své tím, eož nahonil?

13. Aj, já proti tobě, praví Hospodin zástupů, a popálím na prach vozy tvé, a lvičata tvá sžije meč; i vyplněním z země loupež tvou, a nebude slyšán více hlas posluů tvých.

KAPITOLA III.

Proroctví o zkažení města Ninive, 2. hřichové obyvatelů jeho: 8. utvrzení proroctví toho, 11. i vypsání zhouby Niivitských.

Běda * městu vražednému, kteréž všecko lži a ukrutenství plné jest, neodchází z něho loupež. *Ezech.24,6,9. Abak.2,12.

2. Praskání bičů a hřmot kol, a dusání koní, a vozů skákání bude.

3. Jezdec vzdvihne třpytici se meč, a blýskající se kopí, i bude množství zbitých, a veliké hromady těl mrtvých, tak že nebude žádného počtu těl mrtvých, až i padati budou přes těla jejich,

4. Pro množství smilství * smilnice, velmi milé, mistryně kouzlů, kteráž prodávala národy smilstvími svými, a lidi kouzly svými. *Zjev.17,1 násil.

5. Aj, já proti tobě, di Hospodin zástupů, a * odkryji podolek tvůj nad blavu tvou, a ukáži národům nahotu tvou, a královstvím hanbu tvou. *Izai.47,3.

6. A ukydaje tě ohavnými věcmi, uvedu tě v lehkost, a vystavím tě za divadlo.

7. I stane se, že kdožkoli uzří tě, vzdáli se od tebe, a di: Vyplundrováno jest Ninive. Kdož by ho litovati měl? Kdež

bych shledal ty, kteříž by tě těšiti měli?

8. Což by se tobě lépe díti mělo * nežli No lidnému, kteréž sedělo mezi řekami, vodami byvši opuštěno, jehož val bylo moře, zeď mělo od moře? ^{*Jer.46,25.}

9. Mouřenínská země i Egypt silou jeho byla, a nesčíslni, Putští a Lubimšti, byli jemu na pomoc.

10. A však i to v přestěhování přišlo a v zajetí, tak že i maličci jeho rozráženi byli na úhlech všech ulic, a o nejslavnější jeho metalí los, a všickni znameniti jeho sevřini byli pouty.

11. Takž i ty opíšeš se, a pokrývati se musíš, i ty hledati budeš pomoci proti nepříteli.

12. Všecky tvé pevnosti jsou jako fíkové s ovocem ranním, jimiž jakž se zatřeše, přší do úst toho, kdož by jedl.

13. Aj, lid tvůj * jsou ženy u prostřed tebe, nepřátelům tvým dokořen otevřeny budou brány země tvé, a oheň sžije závory tvé. ^{*Izai.19,16.}

14. Navaž sobě vody k obležení, upevni ohrady své, vejdi do bláta a šlapej hlinu, oprav cibelnu.

15. Tam tě sžije oheň, vytne tě meč, sžije tě jako bronky, nechť jest vás veliký počet jako brouků, nechť jest vás veliký počet jako kobylek.

16. Rozmnožilo jsi kupce své nad hvězdy nebeské, brouci připadnou i zaletují.

17. Znameniti tvoji jako kobyvky, a hejtmané tvoji jako velici chroustové, kteříž se kladou vojensky po plotích v čas studena. Slunce vzešlo, tožť letí, aniž znáti místa jejich, kde byli.

18. Zdržimaji pastýři tvoji, ó králi Asyrský, ležeti budou znameniti tvoji, hojnost lidu tvého bude po horách, ale nebude žádného, kdo by shromáždil.

19. K potření tvému není žádného léku, bolest rány tvé rozmohla se. Kterížkoli uslyší pověst o tobě, * rukama plésati budou nad tebou. Nebo na koho ustavičně nedocházelo ukrutenství tvé?

^{*Job 27,23. Pláč Jer.2,15.}

PROROCTVÍ ABAKUKA PROROKA.

KAPITOLA I.

Naríkání nad nepravostmi Judských. 5. Proroctví o přitazení Kaldejských na ně. 12. Ustavení se lidu Božím v doufání o milosti Boží.

Brímě, kteréž u vidění viděl Abakuk prorok.

2. Až * dokud, ó Hospodine, křičeti budu, a nevyslyšíš? Volati budu k tobě pro nátisk, a nespomůžeš?

^{*Zalm.13,2,3; 22,2.}

3. Proč dopouštíš, abych hleděti musil na nepravost, a na bezprávi se dívati, též na zhoubu a nátisk proti mně? A vždy jest, kdož svár a různici vzbuzuje.

4. Odkudž se děje opuštění zákona, a nedochází nikdá soud. Nebo bezbožný obklíčuje spravedlivého, pročež vychází soud převrácený.

5. Pohlédte na národy a popatřte, nýbrž s velikým podivením se užasnete, proto že dělám dilo ve dnech vašich, o němž když vypravováno bude, neuvěříte.

6. Nebo aj, já vzbudím Kaldejské, národ litý a rychlý, kterýž zjezdí všecku

šírokost země, aby dědičně opanoval příbytky jiných,

7. Štrašlivý a hrozný, od něhož soud jeho i vyvýšenost jeho vyjde.

8. Koní jeho rychlejší budou než rysové, a litější nad vlky večerní; veliké množství bude jezdců jeho, kteřížto jezdcí jeho zdaleka přijedou, a přiletí jako orlice, kteráž chvátá na pastvu.

9. Každý z nich k utiskování přijde, obrátice tváří své k východu, když seberou jako písek zajatě.

10. Tentýž i králům se posmívati bude, a knížata smích jemu budou; tentýž každé pevnosti smáti se bude, a zdělaje násy, dobude ji.

11. Tehdy promění se duch jeho, a přestoupí i zavini, *mysle*, že ta moc jeho boha jeho jest.

12. Hospodine Bože můj, Svatý můj, zdalíž ty nejsi od věčnosti? Myš nezměme. Hospodine, k soudu postavil jsi jej, ty, ó skálo, k trestání nastrojil jsi ho.

13. Čistěť jsou tvé oči, tak že na zlé

věci hleděti, a na bezpráví se diviti nemůžeš. Pročež * přehlídáti máš nešlechtníkům a mlčeti, poněvadž bezbožník sehleuje spravedlivějšího, než sám jest, * Job 21,7 násl. Jer.12,1.

14. A zanechávati lidí jako ryb mořských, jako zeměplazu, * kterýž nemá pána? *4 Mojz.27,17.

15. Všecky napořád udici vytahuje, zatahuje je síti svou, a zahrnuje je nevodem svým, protože veselí se a plěše.

16. Protož síti své obětuje, a kadí nevodu svému; nebo skrže ně ztuchel díl jeho, a strava jeho zlepšena.

17. S tím-liž se vším předce zatahovati má síť svou, a ustavičně národy mordovati bez lítosti?

KAPITOLA II.

Zpráva a naučení od Boha dané proroku o souzružení lidu Izraelského od Kaldejských, a potěšení lidu Božeho.

Na * stráží své státi budu, a postavím se na baště, vyhlédáje, abych viděti mohl, co mluvíti bude ke mně *Báh*, a co bych odpovídati měl po svém trestání. * Izai.21,8.

2. I odpověděl mi Hospodin, a řekl: Napiš vidění, a to zřetelně na deskách, aby je přeběhl čtenář,

3. Proto že ještě do jistého času *bu*de vidění, a směle mluvíti bude až do konce, a nesklamáf. Jestliže by *pak* poprodilo, * posečkej na ně; neboť jistotně dojde, aniž bude meškati. * Zalm.27,14; 42,6.

4. Aj ten, kdož se zpíná, tohoť duše není upřímá v něm, ale * spravedlivý z viry své živ bude. * Řím.1, 17. Gal.3, 11. Žid. 10. 38.

5. Ovšem pak více opilec, nešlechtnost a pýchu provodě, neostojí v příbytku; * kterýž rozšiřuje jako peklo dňši svou, a jest jako smrt, kteráž se nemůže nasytiti, byť pak shromáždil k sobě všecky národy, a shrnul k sobě všecky lidi. * Přisl.30,15,16.

6. Zdalíž všickni ti proti němu přísloví nevynesou, a světlých slov i pohádek o něm? A neřeknou-liž: Běda tomu, kterýž rozmnožuje věci ne své, (až dokud pak?) a obtěžuje se hustým blátem?

7. Zdalíž nepovstanou rychle, kteříž by tě hryzli, a neprocíti, kteříž by tebou smýkali? A budeš u nich v ustavičném potlačení.

8. Proto že jsi ty zloupil národy mnohé, zloupí tě všickni ostatkové národů,

pro * krev lidskou, a nátisk země a města, i všech, kteříž přebývají v něm. *v.17.

9. Běda tomu, kdož lakomě hledá mrzkého zisku domu svému, aby postavil na místě vysokém hnízdo své, a tak zničil nebezpečnosti.

10. Uradils se k hanbě domu svému, abys plénil národy mnohé, a zhřešil sobě samému.

11. Nebo kamení ze zdi křičeti bude, a suk z dřeva posvědčovati bude toho.

12. Běda * tomu, kterýž staví město krví, a utvrzuje město nepravostí. * Jer.22,13. Ezech.24,9. Nah.3,1.

13. Aj, zdalíž *to* není od Hospodina zástupů, * že, o čemž pracují lidé a národové až do ustání nadarmo, oheň zkaží. * Jer.51,58.

14. Nebo * naplněna bude země známostí slávy Hospodinovy, jako vody naplníují moře. * Izai.11,9.

15. Běda tomu, kterýž napáji bližního svého, příčiněje nádoby své, tak aby jej opojil, a díval se na jeho nahotu.

16. Šytiš se potupou, proto že jsi slavný. * Piti budeš i ty, a obnažen budeš; obejdeť k tobě kalich pravice Hospodinovy, a vývratek mrzutý na slávu tvou. * Zalm.60,5; 75,9.

17. Nebo nátisk Libánu a zhouba zvěři, kteráž ji děsila, přikryje tě, pro krev lidskou, a nátisk země a města, i všech, kteříž přebývají v něm.

18. Co prospívá rytina, že ji vyryl řemeslník její? Slitina i učitel lži, že doufá učinitel v účinek svůj, děláje modly němé?

19. Běda tomu, * kterýž říká dřevu: Prociť, a kameni němému: Probud se. On-liž by učiti mohl? Pohled na něj. Obložen jest zlatem a stříbrem, † ale není v něm žádného duela. *1 Král.18,26,27. †Zalm.115,4; 135,15,17.

20. Hospodin pak v * chrámě svatosti své jest, † umlkniž před obličejem jeho všecka země. * Zalm.11,4. †Zalm.46,11.

KAPITOLA III.

Modlitba Abakukova i lidu Božeho. 3. Ustavení se v doufání skutky Božtmi 16. i zaslíbeními jeho.

Modlitba Abakuka proroka podlé Šigejonót:

2. Ó Hospodine, uslyšev pohrůzku tvou, ulekl jsem se. Hospodine, dílo své u prostřed let při životu zachovej, u prostřed let známé učíň, v hučev na milosrdenství se rozpomeň.

3. Když se Bůh bral od poledne, a svatý s hory Fáran, Sélah, slávu jeho fikryla nebesa, a země * byla plná hvály jeho.
*Zalm.72,19. Izai.6,3.
4. Blesk byl jako světlo, rohy po boích svých měl, a tu skryta byla síla eho.
5. Před tváří jeho šlo morní nakažení, uhli řeřavé šlo před nohama jeho.
6. Zastavil se, a změřil zemi; pohleděl, rozptýlil národy. Zrozrážiny jsou hory věčné, sklonili se pahrbkové věční, esty jeho jsou věčné.
7. Viděl jsem, že stanové Chusan jsou pouhá marnost, a třáslí se kobercové země Madianské.
8. Zdaliž se na řeky, ó Hospodine, zdaliž se na řeky rozpálil hněv tvůj? Zdali proti moři rozhněvání tvé, když si jel na koních svých a na vozích svých spasitelných?
9. Patrně jest zjeveno lučičtě tvé pro přísahy pokolením lidu tvého stalé, Sélah. Řeky země jsi rozdělil,
10. Viděly * tě hory, třáslý se, povodeň rod † ustoupila; vydala propast hlas svůj, hlubina rukou svých pozdvihla.
*Zalm.77,17. †2 Mojz.14,21.
11. Slunce a * měsíc v obydlí svém zastavil se, při světle střely tvé létaly, při blesku stkvoucí kopí tvé.
*Joz.10,13.

12. V hněvě šlapal jsi zemi, v prehlivosti mlátil jsi pohany.
13. Vyšel jsi k vysvobození lidu svého, k vysvobození s pomazaným svým; srazil jsi hlavu s domu bezbožníka až do hrdla, obnaživ základ. Sélah.
14. Holemi jeho probodl jsi hlavu vsi jeho, když se bouřili jako vielřice k rozptýlení mému, plésali, jako by sežrati měli chudého v skrytě.
15. Bral jsi se po moři na koních svých, skrze hromadu vod mnohých.
16. Slyšel jsem, a zatřásl se břicho mé, k hlasu tomu drkotali rtové moji, kosti mé práchnivěly, a všecken jsem se třásl, že se mám upokojiti v den ssonžení, když přitáhne na lid, aby jej válečně hubil.
17. Byť pak fik nekvetl, a nebylo úrody na vinicích; byť i ovoce olivy pochybilo, a roli nepřinesla užítku; a od ovčince odřezován byl brav, a nebylo žádného skotu v chlévích:
18. Já však * v Hospodinu veseliti se budu, plésati budu v Bohu spasení svého.
*Izai.61,10.
19. Hospodin Panovník jest síla má, kteríž činí nohy mé jako laní, a na vysokých místech mých cestu mi způsobuje. Přednímu zpěváku na můj negi-not.

PROROCTVÍ SOFONIAŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

Oblášení skrze Sofoniáše pomsty Boží zemi Judské i obyvatelům jejím.

Slovo Hospodinovo, kterěz se stalo k Sofoniášovi synu Chusi, syna Godoliášova, syna Amariášova, syna Ezechiášova, za dnů Joziáše syna Amonova, krále Judského.

2. Zajisté že sklídím všecko se svrchkuté země, praví Hospodin.

3. Sklídím lidi i hovada, sklídím ptactvo nebeské i ryby mořské, i * pohoršení s bezbožnými; vyplním, pravím, lidi se svrchku této země, praví Hospodin.
*Mat.13,41.

4. Nebo vztáhna ruku svou na Judu a na všechny obyvatele Jeruzalémské, za-

hladím z místa tohoto ostatek Bále, i kučži jeho s jich pomocníky,

5. I ty, kteríž se klanějí na střeších vojsku nebeskému, i ty, kteríž klanějíce se, * přísahají skrze Hospodina, i ty, kteríž přísahají skrze Melecha svého,
*Joz.23,7.

6. I ty, kteríž zpět odcházejí, aby ne následovali Hospodina, a kteríž nehledají Hospodina, aniž se ho dotazují.

7. Umlkni * před obličejem Panovníka Hospodina, nebo blízký jest den Hospodinův; přistrojil zajisté Hospodin obět, povolal pozvaných svých.
*Zalm.46,11.

8. I stane se v * den oběti Hospodinovy, že navštívím knížata a syny královy i všechny, kteríž se oblačejí v roucho cizozemců.
*Izai.30,25.

9. Navštívím v ten den i každého, kterýž vskakuje na prah, kteříž naplňují dům pánů svých nástiskem a lstí.

10. I stane se v ten den, praví Hospodin, hlas křiku od brány rybné, a kvílení od druhé strany a třeskot veliký od pahrbků.

11. Kvělte vy, kteříž bydlíte u vnitřku; nebo vyhlazen bude všecken obor kupců, vyplnění budou všickni snášející stříbro.

12. I stane se v ten čas, že přehledávají budu Jeruzalém s lucernami, a navštívím muže, kteříž ulnuli v kvasnicích svých, kteříž říkají v srdci svém: Nečiníť dobře Hospodin, aniž zle činí.

13. Nebo přijde statek jejich na rozchvátání, a domové jejich na zpuštění. Stavějí * zajisté domy, ale nebudou v nich bydleti; a štěpují vinice, ale nebudou pítí vína z nich. *Amos 5,11.

14. Blizký * jest den Hospodinův veliký, blizký jest a rychlý velmi zvuk dne Hospodinova, tuť hoře křičeti bude udatný. *Joel 1,15.

15. Den * rozhněvání bude ten den, den úzkosti a trápení, den zpuštění a to hrozného, den temnosti a mračna, den oblaku a mrákoty, *Jer.30,7.

16. Den trouby a troubení proti městům hrozeným, a proti úhlům vysokým,

17. V němž úzkostmi sevrú lidi, aby chodili jako slepi, nebo proti Hospodinu zhřešili. I vylita bude krev jejich jako prach, a těla jejich * jako lejna. *2Král.9,37.

18. Ani * stříbro jejich, ani zlato jejich nebude jich moci vytrhnouti v den rozhněvání Hospodinova; nebo † ohněm horlivosti jeho sehlcena bude tato všechna země, proto že konec jistě rychlý učiní všechněm obyvatelům země. *Ezech.7,19. †Sof.3,8.

KAPITOLA II.

Napomenutí Judských ku pokání, 4. s předležením jim příkladů některých Božích pomst broznych.

Ohleďte sebe, ohleďte, pravím, ó národe nemilý,

2. Prvé než uložení přijde, a den jako plevy * pomine, první než přijde na vás prehlivost hněvu Hospodinova, první než přijde na vás den hněvu Hospodinova. *Zalm.1,4.

3. Hleďte Hospodina všickni tiši země, kteříž soud jeho činíte; hleďte spravedlnosti, hleďte tichosti. Snad se ukryjete v den hněvu Hospodinova.

4. Nebo Gáza bude opuštěno, a Aškalon zpustne; Azot o polednách zaženu, a Akaron vykořeněn bude.

5. Běda těm, kteříž bydlí v krajině pomorské, národu Ceretejských. Slovo Hospodinovo proti vám jest, ó země Kana-nejská * Filistinských, že tě tak zahladím, aby nebylo žádného obyvatele. *Jer.47,1.

6. I bude krajina pomorská místo ovčinců, jam pastýřských a stáji dobytka.

7. Bude také i ostatku domu Judského krajinou, kdež by pásli. V domích Aškalonu u večer léhati budou, když je navštíví Hospodin Bůh jejich, a přivede zase zajaté jejich.

8. Slyšelt jsem hanění Moábských a utržení synů Ammonitských, kterýmiž haněli můj lid, a honosili se na pomězi jejich.

9. Protož živ jsem já, praví Hospodin zástupů, Bůh Izraelský, že Moáb jako Sodoma * bude, a synové Ammonitští jako Gomora, místem kopřiv a domem solným a pustinou až na věky. Ostatkové lidu mého rozchvátají je, a pozůstali z lidu mého dědičně je obdrží. *1Mojz.19,24.

10. To jim pro pýchu jejich, že zhaněli a zpinali se nad lid Hospodina zástupů.

11. Hrozný jim bude Hospodin; nebo způsobí, aby zhubeněli všickni bohové země. I bude se jemu klaněti každý z místa svého, všickni ostrovové národů.

12. Také i vy, Mouřeninové, měčem mým zbiti budete.

13. Nebo vztáhne ruku svou na půlnoci, a zhubi Assyrii, a obrátí Ninive v pustinu, a v suchost jako poušť.

14. I * budou u prostřed něho léhati stáda, všechny šelmy národů, pelikán i výr na makovicích jeho nocovati budou; hlas zníti bude na okně, pustina na veřeji, když cedroví jeho obnaží. *Izai.13,21. 34,11.

15. Takovéť bude to město plésající, kteréž sedí bezpečně, říkáje v srdci svém: Já jsem, a kromě mne není žádného více. Jakť jest učiněno pusté, peleši šelmám! Kdožkoli půjde skrze ně, ekátí bude a zmitati rukou svou.

KAPITOLA III.

Ohlášení bity Jeruzalémským i hříchů jejich. 8. Zaslíbení o shromáždění rozptýlených, a povolání pohandů do cirkve. 14. Napomenutí cirkve k radosti.

Běda městu tomuto hltavému a poškrv-něnému a utiskujícímu.

2. Neposlonchá hlasu, aniž přijímá kázně; v Hospodina nedoufá, k Bohu svému nepřibližuje se.

3. Knížata * jeho jsou u prostřed něho lvové řvoucí, soudcové jeho vlci večerní, nehryzou kostí až do rána.

*Ezech.22,27. Mich.3,11.

4. Proroci jeho kvapní, muži velmi nešlechtní; kněží jeho poškrvňují věci svaté, natahují zákona.

5. Hospodin spravedlivý u prostřed něho jest, nelibuje nepravosti, každého dne soud svůj vynáší na světlo bez přestání, a však nešlechtník neumí se stydětí.

6. Vyplénil jsem národy, zpuslti zámkové jejich, v pustinu obrátil jsem ulice jejich, tak že žádný přes ně nechodí; zpusltla města jejich, tak že není člověka, není žádného obyvatele.

7. Řekl jsem: Jistotně báti se mne budeš, přijmeš kázeň, aby nebyl vyplněn přibýtek tvůj tím, čím jsem tě navštívití chtěl. Ale * ráno vstanouce, porušují všechny snažnosti své.

*Jer.4,22.

8. Protož očekávejtež na mne, praví Hospodin, do dne toho, v kterémž povstanu k loupeži. Nebo soud můj jest, abych sebral národy, shromáždil království, abych vyhlil na ně rozhnívání své a všecku prehlivost hněvu svého; ohněm zajisté horlivosti mé sehlcena bude všecka tato země.

9. Tehdáž zajisté způsobím národům rty čisté, jimíž by vzývali všickni jméno Hospodinovo, a sloužili jemu jedním ramenem.

10. Ti, kteříž jsou za řekami * Mouřeninské země, kořice se mi, se deerou rozptýlených mých dary mi přinesou.

*Skutk.8,27.

11. V ten den nebudeš se hanbiti za žádné skutky své, jichž jsi se dopustil

proti mně; nebo tehdáž odejmu z prostředku tvého ty, kteříž plésí v důstojnosti tvé, * a nebudeš se více vyvyšovati na hoře svatosti mé.

*Jer.7,4.

12. A * pozůstavím u prostřed tebe lid chudý a nuzný, i budou donfati ve jménu Hospodinovu.

*Izai.1,9. Ezech.6,8.

13. Ostatkové Izraele neučiní nepravosti, aniž mluvití budou lži, aniž se nalezne * v ústech jejich jazyk lstivý, ale pásti se budou a odpočívati, a nebude žádúého, kdo by je přestrašil.

*Zjev.14,5.

14. Prozpěvuj, deero Sionská, prokřikujte, Izraelští, vesel se a plésěj vším srdcem, deero Jeruzalémská,

15. Že odjal Hospodin soudy tvé, odklidil nepřítel tvého. Král Izraelský Hospodin * jest u prostřed tebe, nebudeš se báti více zlého.

*Izai.41,10; 43,1.

16. V ten den bude řečeno Jeruzalému: Neboj se, a Sionu: Necht nemdlejí ruce tvé.

17. Hospodin Bůh tvůj u prostřed tebe mocný zachová tě, radovati se bude z tebe velice, přestane na milování svém tebe, plésati bude nad tebou s prozpěvováním, řka:

18. Toužící po Jeruzalému zase sberu, z tebet jsou, *bolestící pro břímě pohanění vzložené na tebe.*

19. Aj, já konec učiním všechněm, kteříž tě trápití budou v ten čas, a zachovám * kulhavou, a zahnanou shromáždím; nýbrž způsobím jim chválu a jméno po vši zemi, v níž pohanění nesli.

*Jer.31,8.

20. V ten čas přivedu vás, v ten čas, pravím, shromáždím vás; nebo * dám vám jméno a chválu mezi všemi národy země, když † zase přivedu zajaté vaše před očima vašima, di Hospodin.

*Zach.1,16. †5 Mojš.30,3.

Jer.29,14; 30,3. Ozeáš6,11. Sofon.2,7.

PROROCTVÍ AGGEA PROROKA.

KAPITOLA I.

Domluva na Judské o nestavení chrámu. 6. Připomenutí proto příšlých pokut. Napomenutí Zorobábele a Jozue k stavení chrámu.

Léta druhého Daria krále, měsíce šestého, prvního dne téhož měsíce, stalo se slovo Hospodinovo skrze Aggea pro-

roka k Zorobábelovi synu Salatielovu, knížeti Judskému, a k Jozue synu Jozadakovu, knězi nejvyššímu, řkoucí:

2. Takto di Hospodin zástupů, řka: Lid tento praví, že nepřišel čas, čas, v němž by dům Hospodinu staven byl.

3. Pročež stalo se slovo Hospodinovo skrze Aggea proroka, řkoucí:

4. Jest-liž vám čas, abyste vy seděli v domích svých taflovaných, a dům tento pustý stál?

5. Protož nyní takto praví Hospodin zástupů: Přiložte srdce své k cestám svým.

6. Sejete * mnoho, a shromažďujete málo; † jíte, ale nebýváte nasyceni; pijete, ale neuhašujete žízně; obléčíte se, ale žádný nemůže se zahřít; a ten, kdož sobě mzdu shromažďuje, shromažďuje ji do pytlíka dřeváho.

^{*5 Mojs.28.38. Mich.6.15.+3 Mojs.26.26.}

7. Takto praví Hospodin zástupů: Přiložte srdce své k cestám svým.

8. Vstupte na tuto horu, a svezouce dříví, stavějte dům tento, i oblíbím sobě to, a budu oslaven, praví Hospodin.

9. Patříte na mnoho, a aj, maličko jest, a což vnášíte do domu, já to rozduychuji. Proč se to děje? dí Hospodin zástupů. I pro dům můj, že pustý jest, ješto vy jeden každý pečliví jste o dům svůj.

10. Protož zavřelo se nebe nad vámi, aby * nedávalo rosy, země také zavřela se, aby nevydávala úrody své. ^{*1 Král.17.1.}

11. A tak zavolal jsem sucha na zemi tuto, a na tyto hory, i na obilí, i na víno, a na olej, i na to, což by měla vydávati země, i na lidi, i na dobytek, i na všecku práci rukou.

12. I uposlechl Zorobábel syn Salatielův, a Jozue syn Jozadakův, kněz nejvyšší, i všickni ostatkové lidu hlasu Hospodina Boha svého, a slov Aggea proroka, poněvadž jej poslal Hospodin Bůh jejich; nebo se bál lid tváři Hospodinovu.

13. Tedy Aggeus posel Hospodinův mluvil lidu v poselství Hospodinovu, řka: * Já s vámi jsem, praví Hospodin.

^{*k.2.5.}

14. V tom vzbudil Hospodin ducha Zorobábele syna Salatielova, knížete Judského, a ducha Jozue syna Jozadakova, kněze nejvyššího, a ducha ostatků všeho lidu, a přišedše, dělali dílo v domě Hospodina zástupů, Boha svého,

KAPITOLA II.

Posilnění Židů k stavění chrámu. 11. Oznámení příchodu pokutu na ně vložených. 21. Proroctví o vyhlazení nepřátel lidu Božího, a zryšení Pána Krísta.

Dne dvacátého čtvrtého, měsíce šestého, léta druhého Daria krále.

2. Měsíce sedmého, dvacátého prvního dne téhož měsíce, * stalo se slovo Hospodinovo skrze Aggea proroka, řkoucí: ^{*k.1.1.}

3. Mluv nyní k Zorobábelovi synu Salatielovu, knížeti Judskému, a Jozue synu Jozadakovu, knězi nejvyššímu, i k ostatkům lidu, řka:

4. Kdo jest mezi vámi pozůstalý, ješto viděl dům ten v slávě jeho první? A jaký vy jej nyní vidíte? Zdalíž není proti onomu jako nic před očima vašimi?

5. A však nyní posilň se Zorobábeli, praví Hospodin, posilň se i Jozue synu Jozadakův, kněže nejvyšší, a posilň se všecken lid země této, praví Hospodin, a dodělejte; nebo * já s vámi jsem, praví Hospodin zástupů, ^{*k.1.13.}

6. Podlé slova, jimž * jsem smlouvu učinil s vámi, když jste vycházeli z Egypta. Dnež také můj stane u prostřed vás, nebojtež se. ^{*2 Mojs.19.5.}

7. Nebo takto praví Hospodin zástupů: Po malém času, * aj, já ješto jednou pohnu nebem i zemí, a mořem i suchostí. ^{*Zid.12.26.}

8. Pohnu, pravím, všemi národy, a přijdou k * Žádoucímu všechněm národům, i naplním dům tento slávou, praví Hospodin zástupů. ^{*Izai.49.6.}

9. Měť jest stříbro a mé jest zlato, praví Hospodin zástupů.

10. Větší * bude sláva domu tohoto posledního, než onoho prvního, praví Hospodin zástupů; nebo na tomto místě způsobím pokoj, praví Hospodin zástupů. ^{*Mal.3.1.}

11. Dvacátého čtvrtého dne, devátého měsíce, léta druhého Daria, stalo se slovo Hospodinovo skrze Aggea proroka, řkoucí:

12. Takto praví Hospodin zástupů: Vzeptej se nyní kněži na zákon, řka:

13. Ej, kdyby někdo nesl maso svaté v křídle sukně své, aneb dotkl by se křídlem svým chleba, neb vaření, neb vína, neb oleje, neb jakéžkoli krmě, zdali bude posvěcen? I odpověděli kněží a řekli: Nikoli.

14. Tedy řekl Aggeus: Jestliže někdo jsa nečistý od * těla mrtvého, dotkl by se něčeho z těch věcí, bude-li nečistý? I odpověděli kněží a řekli: Nečistý bude. ^{*3 Mojs.5.2; 11.24.36.39.}

15. Tedy odpovídaje Aggeus, řekl: Tak lid tento a tak národ tento před tváří

lou, praví Hospodin, a tak všecko dílo rukou jejich, i cožkoli obětovali tam, ečisté bylo.

16. Nyní tedy přiložte medle srdce své d tohoto dne až do onoho, jakž přestal laden býti kámen na kameni v domě Hospodinově,

17. Od toho času, * když přišel někdo hromadě dvaceti, bylo jen deset; dyž přišel k kádi, aby nabral padesáte presu, bylo jen dvacet. *k.1.6.

18. Běl * jsem vás suchem a rzí, i kruobitím všecko dílo rukou vašich, však ádný z vás *neobrátil se ke mně*, praví Hospodin. *Amos 4,9.

19. Přiložte již srdce své od tohoto dne ž do onoho, ode dne dvacátého čtvrtého, *měsíce devátého*, až do dne, v kterémž založen byl chrám Hospodinův, přiložte srdce své).

20. Zdali již jest semeno v obilnici?

Anobřz ani vinný kmen, ani fik, ani strom jablek zrnatých, ani strom olivový nevydal ovoce. Od tohoto dne požehnám.

21. Potom stalo se slovo Hospodinovo po druhé k Aggeovi, dvacátého čtvrtého dne téhož měsíce, řkoucí:

22. Mluv k Zorobábelovi knížeti Judskému, řka: Já * pohnu nebem i zemí, *v.7.

23. A podvrátím stolicí království, a zkazím sílu království pohanských; podvrátím, pravím, vůz i ty, kteříž na něm jezdí, a sejdou koni i jezdcí jejich * jeden každý od meče bratra svého. *Ezech.38,21.

24. V ten den, praví Hospodin zástupů, vezmu tebe, Zorobábeli synu Salatielův, služebníče můj, praví Hospodin, a učiním tě jako pečetní prsten; nebo jsem tě vyvolil, praví Hospodin zástupů.

PROROCTVÍ ZACHARIÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

apomenutí lidu Judského ku pokání. 7. Vidění Zachariáši proroku zjevení o andělech, 17. o čtyřech roztech, 20. a čtyřech kovářích.

Měsíce osmého, léta druhého Dariova, stalo se slovo Hospodinovo k Zachariáovi synu Barachiáše, syna Iddova, proroku, řkoucí:

2. Rozhněval se Hospodin na otce vaše elice.

3. Protož rei těmto: Takto praví Hospodin zástupů: * Navraťte se ke mně, praví Hospodin zástupů, a navrátím se k vám, praví Hospodin zástupů.

4. Nebuďte jako otcové vaši, * na něž volávali proroci onino předešlí, říkajíce: Takto praví Hospodin zástupů: Navraťte se nyní od cest svých zlých, i od skutků vašich zlých, ale neuposlechli, ani pozorovali mne, praví Hospodin. *Ezech.18,30. Jak.4,8.

5. Otcové vaši kde jsou? A proroci ti dali na věky živi jsou?

6. Ale však slova má a soudové moji, kterých jsem přikázal služebníkům svým prorokům, zdali nepostihli otců vašich? Jak že obrátivše se, řekli: Jakž * uložil Hospodin zástupů učiniti nám podlé cest

našich, a podlé skutků našich, tak učinil nám. *Pláč Jer.2,17.

7. Dne čtyřmécítmého, jedenáctého měsíce, kterýž jest měsíc Šebat, léta druhého Dariova, stalo se slovo Hospodinovo k Zachariášovi synu Barachiáše, syna Iddova, proroku, řkoucí:

8. Viděl jsem v noci, a aj, muž sedí na koni ryzím, kterýž stál mezi myrtovím, kteréž bylo v dolině, za ním pak koně ryzí, strakaté a bílé.

9. I řekl jsem: Kdo jsou tito, Pane můj? Řekl mi anděl ten, kterýž mluvil se mnou: Já ukáži tobě, kdo jsou tito.

10. Tedy odpovídaje muž ten, kterýž stál mezi myrtovím, řekl: Tito jsou, kteréž poslal Hospodin, aby zehodili zemi.

11. I odpověděli andělu Hospodinovu tomu, kterýž stál mezi myrtovím, a řekli: Zehodili jsme zemi, a aj, všecka země bezpečně bydlí, a pokoje užívá.

12. Tedy odpověděl anděl Hospodinův a řekl: Ó Hospodine zástupů, až dokudž ty * se nesmiluješ nad Jeruzalémem a nad městy Judskými, na kteréž jsi hněval se již sedmdesáte let? *Žalm.102,14.

13. I odpověděl Hospodin andělu to-

mu, kterýž mluvil se mnou, slovy do-
brými, slovy potěšitelnými.

14. Tedy řekl mi anděl, kterýž mluvil
ke mně: Volej a rei: Takto praví Ho-
spodin zástupů: * Horlím pro Jeruzalém
a Sion horlením velikým. *k.8,2.

15. A hněvám se náramně na ty náro-
dy, kteříž mají pokoj; nebo když jsem
já se málo rozlučoval, oni pomáhali k
zlému.

16. Protož takto praví Hospodin: Na-
vrátil jsem se k Jeruzalému milosrden-
stvím, dům můj staven bude v něm,
praví Hospodin zástupů, a pravidlo vzta-
ženo bude na Jeruzalém.

17. Ještě volej a rei: Takto praví Ho-
spodin zástupů: Ještěť se rozsadí města
má pro *hojnost* dobrého; neboť utěši je-
ště Hospodin Sion, a vyvolí ještě Jeru-
zalém.

18. Tedy pozdvihl jsem oči svých, a
uzřel jsem, a aj, čtyři rohové.

19. I řekl jsem andělu, kterýž mluvil
se mnou: * Co jest toto? I řekl mi: To
jsou ti rohové, kteříž zmítali Judou, I-
zraelem a Jeruzalémem. *v.9.

20. Ukázal mi také Hospodin čtyři ko-
váře.

21. I řekl jsem: Co jdou dělati tito? I
mluvil, řka: Tito jsou rohové, kteříž
zmítali Judou, tak že žádný nemohl po-
zdvihnouti hlavy své. Protož přišli tito,
aby je přestrašili, a srazili rohy těch
národů, kteříž pozdvihli rohu proti ze-
mi Judské, aby ní zmítali.

KAPITOLA II.

Vidění muže měšceho Jeruzalém. 4. Rozmnožení, 5. bez-
pečnost i sláva cirkve. 6. Napomenutí lidu v Babyloně.

11. Povolání pohanů do cirkve.

Opět pozdvihl jsem oči svých, a uzřel
jsem, a aj muž, v jehož ruce byla šňůra
miry.

2. I řekl jsem: Kam jdeš? I řekl mi:
Měřiti Jeruzaléma, abych viděl, jak ve-
líká šířkost jeho, a jak velíká dlouhost
jeho.

3. A aj, když anděl ten, kterýž mluvil
se mnou, vycházel, jiný anděl vycházel
jemu vstříc.

4. A řekl jemu: Běž, mluv k mládenci
tomu, řka: Po vsech bydlití budou Je-
ruzalémští, pro množství lidu a dobytka
u prostřed něho.

5. A já * budu, praví Hospodin, jeho
zdí ohnivou vůkol, a slávou budu u pro-
střed něho. *k.9,8.

6. Nuže, * nuže, utectez již z země púl-
noční, praví Hospodin, poučevadž se čtyř
stran světa volný průchod učinil jsem
vám, praví Hospodin.

*Izai.52,11. Jer.51,45. Zjev.18,4.

7. Nuže, Sione, kterýž přebýváš u de-
ry Babylonské, vydobud se.

8. Nebo takto praví Hospodin zástupů:
Po slávě poslal mne proti národům těm
kteříž zloupili vás; nebo kdož se dotýká
vás, * dotýká se zřitelnice oka mého. *Zalm.17,8.

9. Nebo aj, já zdvihnu ruku svou proti
nim, a budou loupež služebníkům svým,
i * zvíte, že Hospodin zástupů poslal
mne. *k.6,15.

10. Prozpěvuj a vesel se, dcero Sion-
ská; nebo aj, já přijdu a budu bydliti u
prostřed tebe, praví Hospodin.

11. I připojí se národové mnozi k Ho-
spodinu v ten den, a budou mým lidem,
a budu bydliti u prostřed tebe, i zviš,
že Hospodin zástupů poslal mne k tobě.

12. Tehdy dědičně ujmeme Hospodin Ju-
du, díl svůj, v zemi svaté, a * vyvolí za-
se Jeruzalém. *k.1,17.

13. Umlkniž všeliké tělo před oblič-
jem Hospodinovým, neboť proeiti z při-
bytku svatosti své.

KAPITOLA III.

Vidění o knězi Jozue, 8. a zashbení jemu i jiným věřícím
učiněná.

Potom mi ukázal Jozue kněze nejvyšší-
ho, stojícího před andělem Hospodino-
vým, a satana stojícího po pravici jeho,
aby se mu protivil.

2. Ale Hospodin řekl satanu: * Potre-
seiz tě Hospodin, satane, potresciž tě.
pravím, Hospodin, kterýž vyvoluje Je-
ruzalém. Zdalíž tento není jako hlavní
vychvácená z ohně? *Ep.Jud.v.9.

3. Jozue pak oblečen byl v roucha
zmazaná, a stál před andělem.

4. I odpověděl a řekl těm, kteříž stáli
před nim, řka: Vezměte roncho to zma-
zané s něho. A řekl jemu: Pohleď, pře-
nesl jsem s tebe nepravost tvou, a ob-
lékl jsem tě v roucha proměnná.

5. Opět řekl: Necht vstaví čepici pěk-
nou na hlavu jeho. I vstavili čepici pěk-
nou na hlavu jeho, a oblékli ho v rou-
cha. Anděl pak Hospodinův tu stál.

6. A osvědčil anděl Hospodinův Jozue
řka:

7. Takto praví Hospodin zástupů: Jest
líže po cestách mých choditi budeš, i

estliže stráž mou držeti budeš, budeš-li také souditi dům můj, a budeš-li ostříhati síně mých: dámť zajisté to, abys chodil mezi těmito přistojícími.

8. Slyš nyní, Jozue, kněže nejvyšší, ty a tovaryši tvoji, kteříž sedí před tebou: Ačkoli muži ti jsou za závrak, aj, já však přivedu služebníka svého, * Výtřek.
*Izai.4,2. Jer.23,5.

9. Nebo aj, totot jest ten kámen, kterýž kladu před Jozue, na kámen jeden sedm * očí; aj, já vyřeži na něm řezbu, praví Hospodin zástupů, a odejmu nepravost té země jednoho dne. *k.4,10.

10. V ten den, praví Hospodin zástupů, * povoláte jeden každý bližního svého pod vinný kmen a pod fik.

*1 Král.4,25. Mich.4,4.

KAPITOLA IV.

Posilnění proroka od anděla. 2. Ukázání jemu u vidění svícnu, děbánu, sedmi lamp, 3. a dvou oliv. 5. Vyložení toho vidění.

Potom navrátil se anděl, kterýž mluvil se mnou, a zbudil mne jako muže, kterýž zbuzen bývá ze sna svého.

2. I řekl mi: * Co vidíš? Jemuž jsem řekl: Vidím, že aj, svícen zlatý všecken, a olejní děbán na vrchu jeho, a sedm lamp jeho na něm, a sedm nálevek k těm sedmi lampám, kteréž jsou na vrchu jeho.
*Jer.1,11.13. Amos 8,2.

3. A dvě olivy při něm, jedna po pravé straně děbánu olejného, a druhá po levé straně jeho.

4. Tehdy odpověděl jsem a řekl jsem andělu tomu, kterýž mluvil ke mně, řka: Co ty věci jsou, pane můj?

5. A odpovídaje anděl, kterýž mluvil se mnou, řekl mi: * Což nevíš, co ty věci jsou? I řekl jsem: Nevím, pane můj.
*v.13.

6. Tedy odpovídaje, mluvil ke mně, řka: Toto jest slovo Hospodinovo k Zorobábelovi, řkouce: Ne silou, ani mocí, ale Duchem mým, praví Hospodin zástupů.

7. Co jsi ty, ó horo veliká, před Zorobábelem? Rovina. Nebo doloží nejvyšší kámen s hlučným prokřikováním: Milost, milost jemu.

8. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkouce:

9. Ruce Zorobábelovy založily dům tento, a ruce jeho dokonají. I zviš, že Hospodin zástupů poslal mne k vám.

10. Nebo kdož by pohrdal dnem ma-

lých začátků, poněvadž se veselí, hledíce na ten kámen, totiž na závaží v ruce Zorobábelově, těch * sedm očí Hospodinových, procházejících všecku zemi?
*k.3,9. Zjev.5,6.

11. Tedy odpovídaje jemu, řekl jsem: Co ty dvě olivy po pravé straně toho svícnu, i po levé straně jeho?

12. Opět odpovídaje jemu, řekl jsem: Co ty dvě olivky, kteréž jsou mezi dvěma trubicemi zlatými, kteréž vylévají z sebe zlato?

13. I mluvil ke mu, řka: * Víš-liž, co ty věci jsou? I řekl jsem: Nevím, pane můj.
*v.5.

14. Tedy řekl: To jsou ty * dvě olivy, kteréž jsou u * Panovníka vši země.

*Zjev.11,4. †Zach.6,5.

KAPITOLA V.

Knihla letící u vidění, 5. mra efi, 7. plech olověný, 8. žena u prostřed míry, 9. a jiné dvě s křídly.

Potom opět pozdvihna oči svých, uzřel jsem, a aj, kniha letěla.

2. I řekl mi: * Co vidíš? Jemuž jsem řekl: Vidím knihu letící, jejíž dlouhost byla dvaceti loktů a šířkost desíti loktů.
*Jer.1,11.13.

3. Tedy řekl mi: Toto prokletí vyjde na šířkost vši země. Nebo každý zloděj podlé něho jako i ona vyhlazen, a každý přísahající podlé něho jako i ona vyhlazen bude.

4. Vynesu je, praví Hospodin zástupů, aby došlo na dům zloděje, a na dům přísahajícího skrze jméno mé falešně; anobrž bude bydliti u prostřed domu jeho, a docela zkazí jej, i dříví jeho i kamení jeho.

5. Tedy vyšel anděl ten, kterýž mluvil se mnou, a řekl mi: Pozdvihni nyní oči svých a viz, co jest to, což pochází.

6. I řekl jsem: Co jest? Kterýž odpověděl: Toto jest efi pocházející. Řekl také: Toto jest oko její prohlédající všecku zemi.

7. A aj, plech tlustý olověný nesen byl, a přítom žena jedna, kteráž seděla u prostřed té efi.

8. I řekl: Toto jest ta bezbožnost. I uvrhl ji do prostřed té efi, uvrhl i ten plech olověný na vrch její.

9. A pozdvihna oči svých, uzřel jsem, a aj, dvě ženy vycházely, majíce vítr v křídlech svých. Měly pak křídla podobná křídům čapím, a vyzdvihly tu efi mezi zemi a mezi nebe.

10. I řekl jsem andělu tomu, kterýž mluvil se mnou: Kam ony nesou tu efi?

11. Kterýž řekl mi: Aby sobě vystavěla dům v zemi Sinear, kdež by utvrzena byla a postavena na podstavku svém.

*1 Mojz.11,2.

KAPITOLA VI.

Vidění vozů, hor a koní. 4. Výklad toho vidění. 9. Udělání i vstavění koruny na hlavu Jozue. 12. Prorocství o království a kněžství Kristovu.

Potom opět * pozdvihla oči svých, viděl jsem, a aj, čtyři vozové vycházeli z prostředku dvou hor, hory pak ty byly hory ocelivé.

*k.5,9.

2. V prvním voze byli koni ryzi, a v druhém voze byli koni vrani,

3. V voze pak třetím koni bílí, a v voze čtvrtém koni strakatí a hnědí.

4. Tedy odpovídaje, řekl jsem andělu, kterýž mluvil se mnou: * Co tyto věci, pane můj?

*k.1,19.

5. I odpověděl anděl ten a řekl mi: To jsou čtyři větrové nebeští, vycházející odtud, kdež stáli * před Panovníkem vši země.

*k.4,14.

6. Koni vrani zapřežení vycházejí do země půlnoční, a bílí vycházejí za nimi, strakatí pak vycházejí do země polední.

7. Hnědí také vyšedše, ehtěli jíti, aby sechodili zemi. Protož řekl: * Jděte, sechodte zemi. I schodili zemi.

*k.1,10.

8. A povolav mne, mluvil ke mně, řka: Aj ti, kteříž vyšli do země půlnoční, spokojili ducha mého v zemi půlnoční.

9. I stalo se slovo Hospodinovo ke mně, řkoucí:

10. Vezmi od zajatých, od Cheldaje a od Tobiáše a od Jedaiáše, (a přijdeš ty téhož dne, a vejdeš do domu Joziáše syna Sofoniášova,) kteříž jdou z Babylonu,

11. Vezmi, pravím, stříbro a zlato, a udělej koruny, a vstav na hlavu Jozue syna Jozadakova, kněze nejvyššího.

12. A mluvití budeš k němu, řka: Takto pravi Hospodin zástupů, řka: Aj muž, jehož jméno jest * Výstřelek, kterýž z místa svého pučítí se bude, ten vystaví chrám Hospodinův.

*k.3,8. Jer.23,5.

13. Nebo ten má vystavěti chrám Hospodinův, a tentýž zase přinese slávu, a seděti a panovati bude na trůnu svém, a bude knězem na trůnu svém, a rada pokoje bude mezi nimi oběma.

14. Budou pak ty koruny Chelemovi, a Tobiášovi, a Jedaiášovi, a Chenovi sy-

nu Sofoniášovu na památku v chrámě Hospodinově.

15. Nebo daleci přijdou, a budou stavěti chrám Hospodinův, i zvite, že Hospodin zástupů poslal mne k vám. A to se stane, jestliže skutečně poslouchati budete hlasu Hospodina Boha svého.

KAPITOLA VII.

Odpověď Judským od Boha z strany postů 7. Obnovení jim vále Boží prv ohlášeno, 11. a obvinění jich z tvrdosti.

Potom stalo se léta čtvrtého Daria krále, stalo se slovo Hospodinovo k Zachariášovi, čtvrtého dne měsíce devátého, kterýž jest Kislef,

2. Když poslal do domu Božihho Saezer a Regemmelech, i muži jeho, aby se kořili tváři Hospodinově,

3. A aby mluvili k kněžím, kteříž byli v domě Hospodina zástupů, i k prorokům, řkouce: Budeme-li plakati měsíce pátého, oddělujete se, jako jsme činili již po mnoho let?

4. I stalo se slovo Hospodina zástupů ke mně, řkoucí:

5. Rei všemu lidu této země i kněžím takto: Když jste * se postivali a kvílili, pátého a sedmého měsíce, a to po sedmdesáte let, zdalíž jste se opravdu mně, mně, pravím, postili?

*Izai.58,5.

6. A když jíte aneb pijete, zdalíž ne pro sebe jíte a ne pro sebe pijete?

7. Zdalíž tato nejsou slova, kteráž prohlásil Hospodin skrze proroky předešlé, když ještě Jeruzalém seděl bezpečně a užíval pokoje, i města jeho vůkol něho, a lid v straně poledni i na rovinách bydlil?

8. I stalo se slovo Hospodinovo k Zachariášovi, řkoucí:

9. Takto mluvil Hospodin zástupů, řka: * Soud pravý vynášejte, a milosrdenství a litosti dokazujte jeden každý k bližnímu svému.

*k.8,16. Ozeáš 12,7.

10. A * vdovy ani sirotka, přiehoziho ani chudého neutiskejte, a zlého žádný bližnímu svému neobmýšlejte v srdci svém.

*2 Mojz.22,21,22.

11. Ale * nechtěli pozorovati, a nastavili ramene urputného, a uši své obtížili, aby neslyšeli.

*Izai.42,23.

12. A srdce své učinili * kámen přetvrdý, aby neslyšeli zákona toho a slov těch, kteráž posílal Hospodin zástupů Duchem svým skrze proroky předešlé.

Pročež přišel hněv veliký od Hospodina zástupů.^{†Izai.48,4.}

13. Nebo stalo se, * že jakož volajícího neslyšeli, tak když volali, neslyšel jsem, praví Hospodin zástupů.

* PŘisl.1,24,25,28. Izai.65,12. Ezech.8,18.

14. A vichřice rozptýlil jsem je mezi všecky ty národy, kterýchž neznali, a země tato spustla po nich, tak že nebylo žádného, kdo by tudy chodil, a tak přivedli zemi žádoncei na zpuštění.

KAPITOLA VIII.

Zaslíbení Judským od Boha učiněná; 16. smlouva Boží s nimi. 18. Proroctví o obrácení pohanů.

Opět stalo se slovo Hospodina zástupů, řkouci:

2. Takto praví Hospodin zástupů: Horlil jsem pro Sion horlením velikým, nýbrž rozhněváním velikým horlil jsem pro něj.

3. Takto praví Hospodin: * Navrátil jsem se k Sionu, a bydlím u prostřed Jeruzaléma, aby sloul Jeruzalém městem věrným, a hora Hospodina zástupů horon svatosti.^{*k.1,16:2,12.}

4. Takto praví Hospodin zástupů: Ještěť sedati budou starci i baby na ulicích Jeruzalémských, maje každý z nich bál v ruce své pro sešlost věkn.

5. Ulice také města plné budou pachovat a děvčat, hrajících na ulicích jeho.

6. Takto praví Hospodin zástupů: Zda-li, * že se to nepodobné zdá před očima ostatků lidu tohoto dnů těchto, také před očima mýma nepodobné bude? praví Hospodin zástupů.^{*Mat.19,26. Luk.1,37.}

7. Takto praví Hospodin zástupů: Aj, já vysvobozuji lid svůj z země východní, a z země na západ slunce,

8. A přivedu je zase. I budou bydleti u prostřed Jeruzaléma, * a budou lidem mým, a já budu jejich Bohem v pravdě a v spravedlnosti.

* Jer.7,23:24,7:31,33. Ezech.11,20.

9. Takto praví Hospodin zástupů: Posilítež * se ruce vaše, kteříž jste slyšeli těchto dnů slova tato z úst proroků, od toho dne, v němž založen jest dům Hospodina zástupů, že má chrám dostaven býti.^{*Izai.35,3.}

10. Nebo před těmito dny práce lidská, ani práce bovádek se nenahražovala, nýbrž ani vycházejícím ani veházejícím nebylo pokoje pro nepřitele, nebo já spustil jsem všecky lidi jedny s druhými.

11. Nyní pak, ne jako ve dnech těch předešlých, činím ostatkům lidu tohoto, praví Hospodin zástupů.

12. Ale rozsívání máte pokojné, vinný kmen vydává ovoce své, a * země vydává úrodu svou, nebesa také dávají rosou svou, a to všecko dávám v dědictví ostatkům lidu tohoto.^{*3 Mojz.26,4.}

13. A tak stane se, že jakož jste byli zlořečením mezi pohaný, ó dome Judský a dome Izraelský, tak zase vás ochrání budu, a * budete požehnáním. Nebojtež † se, posilíte se ruce vaše.^{*Agg.2,20.†Izai.35,3,4.}

14. Nebo takto praví Hospodin zástupů: Jakož jsem byl myslil zle učiniti vám, když mne hněvali otcové vaši, praví Hospodin zástupů, aniž jsem litoval:

15. Tak obrátě se, myslím v těchto dnech dobře činiti Jeruzalému a domu Judskému. Nebojtež se.

16. Tyto pak věci jsou, kteréž činiti budete: * Mluvte pravdu každý s bližním svým, pravý a pokojný soud vynášejte v branách svých.^{*k.7,9. Efez.4,25.}

17. Aniž kdo bližnímu svému zlého obmyslejí v srdci svém, též přísahy falešné nemilujte; nebo všecko to jest, čehož nenávidím, praví Hospodin.

18. I stalo se slovo Hospodina zástupů ke mně, řkouci:

19. Takto praví Hospodin zástupů: Půst * čtvrtého měsíce, a půst pátého, a půst sedmého, a půst desátého obrátí se domn Judskému v radost a veselí, i v slavnosti rozkošné, ale pravdu a pokoj milujte.^{*k.7,5.}

20. Takto praví Hospodin zástupů: Ještěť budou přicházeti národové a obyvatelé měst mnohých,

21. Přicházeti budou, pravím, obyvatelé jednoho k druhému, řkouce: Poďtež * s ochotností kořiti se tváři Hospodinově, a hledati Hospodina zástupů. Půjdu i já.^{*Izai.2,3.}

22. A tak přijdou lidé mnozí a národové nesčíslní, aby hledali Hospodina zástupů v Jeruzalémě, a kořili se tváři Hospodinově.

23. Takto praví Hospodin zástupů: V těch dnech chopí se deset mužů ze všech jazyků těch národů, chopí se, pravím, podolka jednoho Žida, řkouce: Půjdemo s vámi; nebo slyšíme, že jest Bůh s vámi.

KAPITOLA IX.

Pohrůzka Damašským, Ematským, Tyrským, Sidonským a Filistinským. 9. Proroctví o Kristu 10. a vysvobození i mnohými dary obdařen církve.

Břímě slova Hospodinova proti zemi, kteráž jest v vůkolí tvém, a Damašek bude odpočiniti jeho. Nebo k Hospodinu zřetel člověka i všech pokolení Izraelských.

2. Ano i do Emat dosáhne, * do Týru i Sidonu, ačkoli jest moudrý velmi.

*Izai.23,1.

3. Vystavěltě sobě Týrus pevnost, a nashromáždil stříbra jako prachu, a ryziho zlata jako bláta na ulicích.

4. Aj, Pán vyžene jej, a vrazí do moře silu jeho, i on od ohně sežrán bude.

5. Vida to * Aškalon, báti se bude, i Gáza velikou bolest míti bude, též i Akaron, proto že jej zahanbilo očekávání jeho. I zahyne král z Gázy, a Aškalon neosedí.

*Jer.47,1.

6. A bude bydlití pankhart v Azotu, a tak vyplněním pýchu Filistinských.

7. Když pak odejmu vraždu jednoho každého od úst jeho, a ohavnosti jeho od zubů jeho, připojen bude také i on Bohu našemu, aby byl jako vývoda v Judstvu, a Akaron jako Jebuzejský.

8. A * položím se vojensky u domu svého pro vojsko a pro ty, kteříž tam i zase jdou; aniž půjde skrze ně více násilník, proto že se tak nyní vidí očím mým.

*k.2,5.

9. Plésej * velice, deerko Sionská, prokřikuj, deerko Jeruzalémská. Aj, král tvůj přijde tobě spravedlivý a spasení plný, chudý a sedící na oslu, totiž na oslátku mladém.

*Izai.62,11. Mat.21,5. Jan 12,15.

10. Nebo vyplněním vozy z Efraima a koně z Jeruzaléma, a vyplněna budou lučistiště válečná; nadto rozhlásí pokoj národům, a * panování jeho od moře až k moři, a od řeky až do končin země.

*Zalm.72,8.

11. Anobř ty, pro krev smlouvy své vypustil jsem vězně tvé z * jámy, v níž není žádné vody.

*1 Mojj.37,24.

12. Navratětež se k ohradě, ó vězňové v naději postavení. A tak v ten den, jakžt oznamuji, * dvojnásobně nahradím tobě,

*Izai.40,2.

13. Když sobě napnu Judu a lučistiště naphním Efraimem. a vzbudím syny tvé, ó Sione, proti synům tvým, ó Javane, a nastrojím tě jako meč udatného.

14. Nebo Hospodin proti nim se uká-

že, a vynikne jako blesk střela jeho. Panovník, pravím, Hospodin trubou troubiti bude, a poběře se s vichřicemi poleďními.

15. Hospodin zástupů chrániti bude lidu svého, aby zmocnice se kamením z praku, jedli a pili, prokřikujice jako od vína, a naplní jakož číši tak i rohy ol táře.

16. A tak je vysvobodí v ten den Hospodin Bůh jejich, jakožto stádec lid svůj, a vystaveno bude kamení pěkně tesané místo korouhvi v zemi jeho.

17. Nebo aj, jaké blahoslavenství jeho, a jak veliká okrasa jeho! Obilí mládence a mest panny učiní mluvné.

KAPITOLA X.

Napomenutí Judských k modlitbám, 3. oblášení pomsty Boží správcům lidu Izraelského, a zaslíbení věřícím učinné.

Žádejte od Hospodina * deště v čas příhodný, i způsobí Hospodin pršku, a dá vám dešť-hojný, a každému bylinu na poli.

*3 Mojj.26,4.

2. Nebo obrazové mluví marnost, a věšči prorokují faleš, a sny marné mluví, marností potěšují. Protož šli * jak stádo, ztrestáni jsou, proto že žádného nebylo pastýře.

*Mat.9,36.

3. Proti pastýřům takovým zažžen jest hněv můj, a kozly ty trestati budu, ale stádo své, dům Judský, navštíví Hospodin zástupů, a učiní je jako koně ozdobného k boji.

4. Od něho úhel, od něho hřeb, od něho lučistiště válečné, od něho též pojde všeliký úředník.

5. A budou * podobni rekům, pošlapávajíce do bláta na ulicích v boji, když bojovati budou; nebo Hospodin s nimi, a zahanbí ty, kteříž jedou na koních.

*v.7.

6. Posilním zajisté domu Judova, a dům Jozeffův vysvobodím, a bezpečně je osadím. Nebo litost mám nad nimi, i budou, jako bych jich nezahnal; nebo já jsem Hospodin Bůh jejich, a vyslyším je.

7. I budou Efraimští jako silný rek, i veseliti se bude srdce jejich * jako od vína. I jejich synové vidouce to, rozveseli se, a zpléše srdce jejich v Hospodinu.

*Zalm.104,15

8. Šeptati jim budu, a tak je shromáždím; nebo je vykoupím, a rozmnožen budou, jakož rozmnožení byli.

9. Nadto rozsejí je mezi národy, aby a místech dalekých rozpomínali se na me, a živi jsouce s syny svými, navráli se.

10. A tak je zase přivedu z země Egyptské, i z Assyrské shromáždím je, a o země Galád a k Libánu přivedu je, le nepostačí jim.

11. Protož pro těsnost * přejde přes moře, a prorazí na moři vlnobiti, i vychnou všecky hlubiny řeky, budeť snižena i pýcha Assyrie, a berla Egypta djata bude. ^{*2Mojš.14,16.}

12. A posilím jich v Hospodinu, aby e * jménu jeho ustavičně chodili, praví lospodin. ^{*Mich.4,5.}

KAPITOLA XI.

^{oroctví o zkáze Jeruzaléma. 4. Nevědeckost lidu Židovského k Kristu pastýři svému. 15. Pohružka o zlých pastýřích.}

Otevři, Libáne, vrata svá, ať zřífe oheň edry tvé.

2. Kvěl jedle, nebo padl cedr, nebo znamenití vyplnění jsou; kvělte dubové Bázanští, nebo klesl les ohražený.

3. Hlas kvilení pastýřů, proto že poplěněno důstojenství jejich; * hlas rvání vů, proto že poplěněna pýcha Jordánu. ^{*Nah.2,12.}

4. Takto praví Hospodin Bůh můj: Pas ovce tyto k zbití oddané,

5. Kteréz držitelé jejich mordují, aniž bývají obviňováni, a kdož je prodávají, říkají: Požehnaný Hospodin, že * jsme zbohatli, a kteříž je pasou, nemají litosti nad nimi. ^{*Zjev.3,17.}

6. Protož nebudu míti litosti více nad obyvateli této země, praví Hospodin, ale aj, já uvedu ty lidi jednoho druhého v ruku, a v ruku krále jejich. I budou potírati zemi tuto, a nevytrhnu jí z ruky jejich.

7. Nebo jsem pásal ovce k zbití oddané, totiž vás chudé toho stáda, a vzav sobě dvě hole, nazval jsem jednu utěšením, a druhou jsem nazval svazujících. A pásal jsem, pravím, ty ovce,

8. A zahladil jsem tři pastýře měsíce jednoho, ale duše má stýskala sobě s nimi, proto že duše jejich nenáviděla mne.

9. Pročež řekl jsem: Nebudu vás pásti. Kteráž umřítí má, nechť umře, a kteráž má vyhlazena býti, nechť jest vyhlazena, a jiné nechažť jedi maso jedna druhé.

10. Protož vzav hůl svou utěšení, posekal jsem ji, zrušiv smlouvu svou, kterouž jsem učinil se vším tím lidem.

11. A v ten den, když zrušena byla, právě poznali * chudí toho stáda, kteříž na mne pozor měli, že řeč Hospodinova jest. ^{*v.7.}

12. Nebo jsem řekl jim: Jestliže se vám vidí, dejte mzdu mou; pakli nic, nechte tak. I odvážili mzdu mou třidceti * stříbrných. ^{*2Mojš.21,32. Mat.26,15.}

13. I řekl mi Hospodin: Povrz je před hrncífe. Znamenitá mzda, kterouž jsem tak drazě šacován od nich. A tak * vzav třidceti stříbrných, uvrhl jsem je v domě Hospodinově před hrncífe. ^{*Mat.27,9,10.}

14. Potom posekal jsem hůl svou druhou svazujících, zrušiv bratrství mezi Judou a mezi Izraelem.

15. I řekl mi Hospodin: Vezmi sobě ještě oruží pastýře bláznivého.

16. Nebo aj, * já vzbudím pastýře v této zemi. Pobloudivých nebude navštěvovati, ani jehnátká hledati, ani což polámaného jest, léčiti, ani toho, což se zastavuje, nositi, ale maso toho, což tučnějšího jest, jisti bude, a kopyta jejich poláme. ^{*Ezech.34,3,4.}

17. Běda pastýři tomu ničemnému, kterýž opouští stádo. Meč na rameno jeho a na oko pravé jeho, rámě jeho docela usehne, a oko pravé jeho naprosto zatmí se.

KAPITOLA XII.

^{Pohružka nepřátelům lidu Božího. 4. Zaslíbení o ochraně Boží, 10. o Duchu svatém, 11. a pokání lidu Izraelského.}

Břímě slova Hospodinova příčinou Izraele. Praví Hospodin, * kterýž roztáhl nebesa, a založil zemi, a sformoval ducha člověka, kterýž jest v něm: ^{*Zalm.104,2.}

2. Aj, já postavím Jeruzalém jako číši, kteráž ku potáčení přivede všecky národy vůkol, kteříž budou proti Judovi v obležení, i proti Jeruzalému.

3. Nýbrž stane se v ten den, že položím Jeruzalém jako kámen přetěžký všechněm národům, ježž kdožkoli zdvihati budou, velmi se urazí, * byť se pak shromáždili proti němu všickni národové země. ^{*k.14,2.}

4. V ten den, praví Hospodin, raním všelikého koně strnutím, a jezdece jeho zblázněním, ale na dům Judský otevru oči své, a všecky koně národů raním splotou.

5. I dějí vůdcové Judští v srdci svém:

Mámet sílu, i obyvatelé Jeruzalémští, v Hospodinův zástupů, Bohu svém.

6. V ten den učiním vůdce Judské podobné ohni zanicenému mezi dřívím, a pochoďní horiči mezi snopy, i zžije na pravo i na levo všecky národy vůkol, a ostoji Jeruzalém ještě na místě svém v Jeruzalémě.

7. Zachová Hospodin i stánky Judské prvé, aby se nevelebila ozdoba domu Davidova a ozdoba přebývajících v Jeruzalémě nad Judu.

8. V ten den chrániti bude Hospodin obyvatelů Jeruzalémských, a bude nejnestatečnější z nich v ten den podobný Davidovi, a dům Davidův podobný bohům, podobný andělu Hospodinovu před nimi.

9. Nebo stane se v ten den, * že shledám všecky národy, kteříž přitáhnou proti Jeruzalému, abych je zahladil. * Zjev. 20, 9.

10. A * vyleji na dům Davidův a na obyvatele Jeruzalémské Ducha † milosti a ** pokorných proseb. I †† obrátí zřetel ke mně, kteréhož jsou bodli, a kvíliti budou nad ním jako kvílením nad jednorozeným; hoře, pravím, plakati budou nad ním, jako hoře plačí nad prvorozeným. * Joel 2, 28. Skutk. 2, 1 násl. † Zid. 10, 29. ** Řim. 8, 15. 16. †† Jan 19, 37. Zjev. 1, 7.

11. V ten den bude veliké kvílení v Jeruzalémě, jako kvílení v Adadremmon na poli * Mageddo. * 2 Par. 35, 25.

12. Nebo kvíliti bude země, každá čeled obzvláště, čeled domu Davidova obzvláště, a ženy jejich obzvláště, čeled domu Nátanova obzvláště, a ženy jejich obzvláště,

13. Čeled domu Lévi obzvláště, a ženy jejich obzvláště, čeled Semei obzvláště, a ženy jejich obzvláště,

14. I všecky čeledi jiné, každá čeled obzvláště, a ženy jejich obzvláště.

KAPITOLA XIII.

Proroctví o očištění hříchů skrze Krista, 2. a modl i falešných proroků vyplnění, 7. o utrpeních Kristových, 8. a zachování ostatků lidu Judského.

V ten den bude studnice * otevřená domu Davidovu a obyvatelům Jeruzalémským, k obmytí hřicha i nečistoty. * Izai. 55, 1. Jan 7, 37, 38.

2. Stane se také v ten den, pravi Hospodin zástupů, že * vyhledám jména modl z země, tak že nebudou připomínány více, nýbrž také i ty proroky a ducha nečistoty vyprázdnu z země. * Ezech. 30, 13. Mich. 5, 12.

3. I stane se, prorokovali-li by někdo více, že jemu řeknou otec jeho a matka jeho, kteříž jej zplodili: Nebudeš živ, proto že jsi lež mluvil ve jménu Hospodinovu. I probodnou jej otec jeho a matka jeho, kteříž jej zplodili, že prorokoval.

4. A tak stane se v ten den, že se budou styděti proroci ti, každý za vidění své, když by prorokovali, aniž oblekou sukne z srsti, aby klamali.

5. Ale di každý: Nejsem já prorok. Muž, kterýž zemi dělá, jsem já; nebo mne učil tomu člověk od dětinství mého.

6. A di-li kdo jemu: Jaké to máš rány na rukou svých? I odpovi: Jimiž jsem zbit v domě těch, kteříž mne milují.

7. Ó meči, procit na pastýře mého a na muže bližního mého, pravi Hospodin zástupů. * Bi pastýře, a rozprechnou se ovce, ale zase obrátím ruku svou k malíčkým. * Mat. 26, 31. Mark. 14, 27.

8. Nebo stane se po vši zemi této, pravi Hospodin, že dvě částky vyhlazeny budou v ni a zemrou, a třetí v ni zanechána bude.

9. A i tu třetí uvedu * do ohně, a přezenu je, jako se přehání stříbro, a zprubuji je, jako prubováno bývá zlato. Každý vzývati bude jméno mé, a já vyslyším jej. Řeknu: Lid můj jest; a on di: Hospodin jest † Bůh můj. * Přisl. 17, 3. † Jan 20, 28.

KAPITOLA XIV.

Proroctví o přitazení nepřátel proti Judským, a zachování ostatků. 8. Zaslíbení Ducha svatého, 10. opatření církve. 12. Pomsta nad pohany, 16. uvedení některých do církve. 20. Horlivost lidu Božho.

Aj, * den Hospodinův přichází, a rozděleny budou kořisti tvé u prostřed tebe. * Izai. 39, 6.

2. Nebo shromáždím * všecky národy proti Jeruzalému k boji, i bude dobyté město, a domové zloupeni, a ženy zhanobeny budou. A když vyjde dil města v zajetí, ostatek lidu nebude vyhlazeno z města. * k. 12, 3.

3. Nebo Hospodin vytáhna, bude bojovati proti těm národům, jakž bojuje v den potýkáni.

4. I stanou nohy jeho v ten den na hoře * Olivetské, kteráž jest naproti Jeruzalému od východu, a rozdvojí se hora Olivetská napoly k východu a k západu údolím velmi velikým, a odstoupí

il té hory na půlnoci, a dil její na po-
dne. ^{*Skutk.1,12.}

5. I budete utikati před údolím hor;
ebo dosáhne údolí hor až k Azal. Bu-
ete, pravím, utikati, jako jste utíkali
řed země třesením * za dnů Uziáše krá-
e Judského, když † přijde Hospodin
áh můj, a všickni svatí s ním.

^{*Amos 1,1. †Ep.Jud.v.14.}

6. I stane se v ten den, že nebude svě-
a drahého, ani tmy husté.

7. A tak bude den jeden, kterýž jest
ám Hospodinu, aniž bude den, ani
oc; a však stane se, že v čas večera
ude světlo.

8. Stane se také v ten den, že vychá-
eti budou vody živé z Jeruzaléma, dil
ch k moři východnímu, a dil jich k
oři nejdalšímu. V létě i v zimě bude.

9. A bude Hospodin * králem nade vši
emi; v ten den bude Hospodin jediný,
† jméno jeho jedno.

^{*Zalm.93,1. Mal.1,14. †1 Kor.8,6. Efez.4,5,6.}

10. A učiněna bude všecka tato země
ako rovina od Gaba k Remmon na po-
ední straně Jeruzalému, kterýž vyvý-
en jsa, státi bude na místě svém, od
rány Beniaminovy až k místu brány
rvní, a až k bráně úhlové, a od věže
hananeel až k presu královskému.

11. A budou bydliti v něm, a nebude
íce v prokletí; město Jeruzalém zaji-
té bezpečně seděti bude.

12. Tato pak bude rána, kterouž rani
ospodin všecky národy, kteříž by bo-
ovali proti Jeruzalému: Usuší tělo je-
noho každého, stojícího na nohách
vých, a oči jednoho každého nsvadnou
dérách svých, a jazyk jednoho každé-
o usvadne v ústech jejich.

13. I stane se v ten den, že bude zne-
pokojení Hospodinovo veliké mezi ni-
mi, tak že uchopí jeden druhého ruku,
a vztažena bude ruka jednoho na * ru-
ku druhého. ^{*Soud.7,22.}

14. Také i ty, Judo, bojovati budeš v
Jeruzalémě, a shromážděno bude zboží
všech národů vůkol, zlato a stříbro, i
roucha velmi mnoho.

15. A podobná bude rána koní, mezků,
velbloudů a oslů i všech hovad, kteráž
budou v tom ležení, podobná ráně té.

16. I stane se, že kdožkoli pozůstane
ze všech národů, kteříž by přitáhli proti
Jeruzalému, přicházeťi budou z rok do
roka klaněti se * králi Hospodinu zástu-
pů a slaviti slavnost stánků. ^{*Mal.1,14.}

17. I stane se, kdo z čeledi země ne-
bude přicházeťi do Jeruzaléma klaněti
se králi Hospodinu zástupů, že nebude
na ně přeťi dešť.

18. A jestliže čeled Egyptská nevstou-
pí, ani přijde, jakkoli * na ně nepršívá,
přijde však táž rána, kterouž rani Ho-
spodin národy, kteříž by nepřicházeli k
slavení slavnosti stánků. ^{*Izai.5,6.}

19. Tať bude pokuta pro hřích Egypt-
ských a pokuta pro hřích všech národů,
kteříž by nechodili k slavení slavnosti
stánků.

20. V ten den bude na zvoncích koň-
ských: Svatost Hospodinu; a bude hru-
ců v domě Hospodinově jako čiši před
oltářem.

21. Nýbrž bude všeliký hrnec v Jeru-
zalémě a v Judstvu svatost Hospodinu
zástupů; a přicházejíce všickni, kteříž
obětovati mají, budou je bráti a vařiti
v nich. Aniž bude Kananejský více v
domě Hospodina zástupů v ten den.

PROROCTVÍ MALACHIÁŠE PROROKA.

KAPITOLA I.

^{1.} Připomenutí lidu Božmu vyvolení jejich z pouhé milosti.
^{2.} Obvinění kněží z jejich při Božích službách nevěznosti.
^{3.} Pročez Bůh obětmi jejich pohrdá. ^{14.} Na ně pak zlo-
řečenství vydává.

Břímě * slova Hospodinova proti Izrae-
ovi skrze Malachiáše. ^{*Zach.12,1.}

2. Miluji vás, praví Hospodin, vy pak
fíkáte: V čem nás miluješ? Zdaliž Ezau

nebyl bratr Jákobův? praví Hospodin.
A však * jsem miloval Jákoba,

^{*1 Moj.25,23. Řím.9,13.}

3. Ezau pak měl jsem v nenávisti; pro-
tož zanechal jsem hor jeho pustých, a
dědictví jeho drakům pouště.

4. Řekne-li Idumejská země: Ochuze-
nit jsme, ale navrátíme se zase, a vy-
stavíme místa pustá, takto praví Ho-

spodin zástupů: Oni necht stavějí, a já budu bořiti. I budou je nazývati pomezím bezbožnosti a lidem, na nějž hněviv bude Hospodin až na věky.

5. Což * oči vaše uzří, a vy dite: Veleben buď Hospodin po pomezích Izraelských. *Zalm.52,8.

6. Syn * etí otce, a služebník pána svého. Protož jestližeť jsem já otec, kdež jest čest má? A jestliže jsem pán, kde jest bázeň má? Vám to mluví Hospodin zástupů, ó kněží, kteříž sobě zlehčujete jméno mé. A však říkáte: V čem zlehčujeme jméno tvé? *2Mojz.20,12.Jan 8,49.

7. Kteríž přinášejíce na oltář můj obět poškrvněnou, říkáte: Čímž jsme tě poškrvnili? Tim, když říkáte: Stůl Hospodinův v pohrdání jest.

8. Nebo když přivodíte * slepé k obětování, což to není nic zlého? A když přivodíte chromé aneb nemocné, což to není nic zlého? Daruj je medle knížeti svému, zalibiš-li mu se tím, a přijme-li tvář tvou, praví Hospodin zástupů. *3Mojz.22,20.

9. A protož nyní kořtež se tváří Boha silného, aby nám milost učinil. Ale když to z rukou vašich jest, přijme-liž kterého z vás obličej? praví Hospodin zástupů.

10. Anobřž kdo jest mezi vámi, aby zavřel dvěře, aneb zapálil na oltáři mém darmo? Nemámť v vás žádné libosti, praví Hospodin zástupů, * a oběti nepřijmu z ruky vaší. *k.2,13.

11. Nebó od východu slunce až na západ jeho veliké bude jméno mé mezi národy, a na všelikém místě kadění přinášíno bude jménu mému, a obět čistá. Veliké zajisté jméno mé bude mezi národy, praví Hospodin zástupů,

12. Ačkoli vy ho poškrvníte, když říkáte: * Stůl Hospodinův v pohrdání jest, a což kladeno bývá na něj, že jest chaterný pokrm. *Zalm.113,3.

13. Říkáte také: Ach, větší práce, ješto byste to zdmyehnouti mohli, praví Hospodin zástupů. Nebo přinášíte to, což jest vydřeno, a chromé i nemocné, přinášejíce dar. To-liž mám přijímati z ruky vaší? praví Hospodin.

14. Anobřž zlořečený jest fortelný, kterýž maje v svém stádě samce, činí slib, a obětuje Pánu to, což jest churavého. Nebo král veliký já jsem, praví

Hospodin zástupů, a jméno mé jest hrozné mezi národy.

KAPITOLA II.

Pohrůzka kněžím. 4. Úmluva s předky jejich i život příkladný. 11. Obvinění jich i lidu z neřádu při manželství 17. a z zpoury.

A tak nyní k vám přikázání toto, ó kněží.

2. Neuposlechnete-li a nesložíte-li v srdci, abyste dali slávu jménu mému, praví Hospodin zástupů, zajisté * že pošli na vás zlořečenství, a zlořečiti budu požehmáním vašim. Anobřž již jsem zlořečil každému z nich, nebo jste nikoli nesložili toho v srdci. *3Mojz.26,14.

3. Aj, já pokazím vám to, což nasejete, a vkydnu * lejno na tváře vaše, lejno obětí vašich, tak že vás zachvátí k sobě. *Amos 5,21.

4. Nebo vite, že jsem poslal k vám přikázání to, aby byla stálá smlouva s Lévi, praví Hospodin zástupů.

5. Smlouva má byla s ním života a pokoje, a dal jsem jemu to pro bázeň; nebo se bál mne, a pro jméno mé potfín byl.

6. Zákon pravdy byl v ústech jeho, a nepravost * nebyla nalezena ve rtech jeho, v pokoji a upřímosti chodil se mnou, a mnohé odvrátil od nepravosti. *Sof.3,13.

7. Nebo rtové kněze mají ostríhati umění, a na zákon doptávati se z úst jeho; posel zajisté Hospodina zástupů jest.

8. Vy pak sešli jste s cesty, byli jste příčinou mnohým, aby činili proti zákonu; zrušili jste * smlouvu Levitskou, praví Hospodin zástupů. *v.5.

9. Pročež i já také vydal jsem vás v potupu a v nevážnost všemu lidu, jakož vy v ničemž neostříháte cest mých, a přijímáte osoby v zákoně.

10. Zdalíž není jeden otec všech nás? Zdalíž Bůh jeden nestvořil nás? Proč nevěrně činíti máme jeden druhému a zlehčovati smlouvu otců našich?

11. Nevěrně činí Juda, a ohavnost se děje v Izraeli a v Jeruzalémě; nebo poškrvnuje Juda svatosti Hospodinovy, kterouž by milovati měl, pojímaje za manželku deernu boha jiného.

12. Vyplnění Hospodinův muže, kterýž to činí, z stánků Jákobových, bdělého i odpovídajícího, i obětujeícího dar Hospodinu zástupů.

13. Již to podruhé činíte, že přikrýváte slzami oltář Hospodinův, pláčem a křikem, protože nikoli * nepatří již více k daru, aniž přijímá oběti vzácné z ruky vaší. ^{*k.1,10. Amos 5,21.}

14. A však říkáte: Pro kterou příčinu? Proto že Hospodin jest svědkem mezi tebou a manželkou mladosti tvé, kteréž ty nevěrně činíš, ješto ona jest tovaryška tvá, a manželka smlouvy tvé.

15. Zdalíž neučinil jedno, ačkoli ještě více ducha měl? Proč pak jedno? Aby hledali semene Božího. Protož ostříhejte ducha svého, a manželce mladosti své nečiníte nevěrně.

16. Proto že v nenávisti má propouštění, praví Hospodin Bůh Izraelský, proto že *takový* přikrývá ukrutnost pláštěm jeho, praví Hospodin zástupů, protož ostříhejte ducha svého, abyste nečinili nevěrně.

17. Těžci jste Hospodinu * slovy svými, a však říkáte: V čem jsme těžci? Když říkáte: Každý, kdož činí zlé, líbí se Hospodinu, a v těch on libost má, aneb: Kde jest Bůh soudu? ^{*k.3,13,14.}

KAPITOLA III.

Prorocství o příchodu Jana Křtitele i Krista Pána, 2. o moci a díle jeho. 7. Připomenutí lřichů lidu, 10. a napomenutí jich ku pokání.

Aj, * já posílám anděla svého, kterýž připraví cestu před tváří mou. V tom hned přijde do chrámu svého Panovník, kteréhož vy hledáte, a anděl smlouvy, v němž vy libost máte. Aj, přijďte, praví Hospodin zástupů.

^{*Mat.11,10. Mark.1,2. Luk.1,17.}

2. Ale kdo bude moci snéstí den příchodu jeho? A kdo ostojí, když se on ukáže? Nebo on *jest* jako oheň oheň rozpouštějící a jako mýdlo běličů.

3. I sedna, přeháněti bude a * přečišťovati stříbro, a přečistí syny Lévi, a vyčistí je jako zlato a jako stříbro. I budou Hospodinovi, obětující oběti v spravedlnosti. ^{*Ezech.22,22.}

4. I zachutná sobě Hospodin obět Judovu a Jeruzalémských, jako za dnů prvňích, a jako za let starodávních.

5. K vám pak přikročím s pomstou, a budu rychlým svědkem proti kouzelníkům, a proti cizoložníkům, a proti křivopřísežníkům, i proti těm, kteříž s útliskem zadržují mzdu nájemníka, vdově a sirotku, a příchozimu křivdu činíce, nebojí se mne, praví Hospodin zástupů.

6. Nebo * já Hospodin neměním se, protože vy, synové Jákobovi, nevzali jste skoučení. ^{*4 Mojz.23,19,1 Sam.15,29.}

7. Hned ode dnů otců vašich odešli jste od ustanovení mých, a neostříhali jste jich. * Navraťtež se ke mně, a navrátím se k vám, praví Hospodin zástupů. Ale říkáte: V čem bychom se navrátili měli? ^{*Zach.1,3.}

8. Loupiti-liž má člověk Boha, že vy loupíte mne? A však říkáte: V čem tě loupíme? V desátech a obětech.

9. Naprosto zlořečení jste, proto že mne loupíte, vy pokolení všecko.

10. Sneste všechny desátky do obilnice, aby byla potrava v domě mém, a zkuste mne nyní v tom, praví Hospodin zástupů, nezotvirám-liť vám průduchů nebeských, a nevyleji-li na vás požehnaní, tak že neodoláte.

11. A přimluví pro vás tomu, což zžirá, a nebude vám kaziti úrod zemských, aniž vám pochybí viuný kmen na poli, praví Hospodin zástupů.

12. I budou vás blažiti všiekni národové; nebo vy budete zemí rozkošnou, praví Hospodin zástupů.

13. Rozmohlat * se proti mně slova vaše, praví Hospodin, a však říkáte: Což jsme mluvili proti tobě? ^{*k.2,17.}

14. Říkáte: * Daremná jest vše sloužití Bohu, a jaký zisk, budeme-li ostříhati nařízení jeho, a budeme-li choditi zasmušile, bojice se Hospodina zástupů? ^{*Job 21,15. Žalm.73,13.}

15. Nýbrž nyní blahoslavíme pyšné. Ti, kteříž páší bezbožnost, vzdělávají se, * a pokoušející Boha vysvobození bývají. ^{*Žalm.73,3.}

16. Tehdy ti, kteříž se bojí Hospodina, tytýž mluvili jeden k druhému. I pozoroval Hospodin a slyšel, a psána jest kniha pamětná před ním pro ty, kteříž se bojí Hospodina, a myslí na jméno jeho.

17. Tíť budou, praví Hospodin zástupů, v * den, kterýž já učiním, mým klínotem, a † slitují se nad nimi, jako se slitovává otec nad synem svým, kterýž mu slouží. ^{*k.4,3. +1 Mojz.7,23; 19,16.}

18. Tehdy obrátíte se, a uzříte rozdíl mezi * spravedlivým a bezbožným, mezi tím, kdo slouží Bohu, a tím, kdo jemu neslouží. ^{*Izai.3,10,11; 65,13,14}

KAPITOLA IV.

Ohlášení soudů Božích bezbožným. 2. Potěšení 4. a napomenutí pobožných. 5. Prorocství o přísti Jana Křtitele.

Nebo aj, den ten přichází hořící jako pee, v němž budou všickni pyšní, a všickni pášící bezbožnost jako strniště. I zažhne je ten den, kterýž přijítí má, praví Hospodin zástupů, tak že neostaví jim ani kořene ani ratolesti.

2. Vám pak, kteříž se bojíte jména mého, vzejde * slunce spravedlnosti, a zdraví bude na paprselech jeho. Tedy vycházeti budete, a † porostete jako telata vykrmená.

* Žalm. 97, 11. Luk. 1, 78. † Izai. 55, 2.

3. A pošlapáte bezbožné, tak že budou jako popel pod nohami vašimi v den, kterýž já učiním, praví Hospodin zástupů.

4. Pamatujtež na * zákon Mojžíše služebníka mého, jemuž jsem přikázal na Orébě přednesti všemu Izraeli ustanovení a soudy.

* 2 Mojz. 20, 1 násl.

5. Aj, já pošli vám * Eliáše proroka, prvé nežli přijde den Hospodinův veliký a hrozný,

* Mat. 11, 14 : 17, 3. Luk. 1, 17.

6. Aby obrátil srdce otců k synům, a srdce synů k otcům jejich, abych přijda, neranil země prokletím.

NOVÝ ZÁKON

PÁNA A SPASITELE NAŠEHO

JEŽÍŠE KRISTA.

PODLÉ POSLEDNÍHO VYDÁNÍ KRALICKÉHO
Z ROKU 1613.

V PRAZE.

NÁKLADEM BRITICKÉ I ZAHRANIČNÉ SPOLEČNOSTI BIBLICKÉ.

1887.

POŘÁDEK KNIH NOVÉHO ZÁKONA.

	Kapitoly.	Strana.		Kapitoly.	Strana.
Evangelium S. Matouše	28	3	První epistola S. Pavla k Timoteovi	6	209
Evangelium S. Marka	16	36	Druhá epistola S. Pavla k Timoteovi	4	213
Evangelium S. Lukáše	24	56	Epistola S. Pavla k Titovi	3	215
Evangelium S. Jana	21	91	Epistola S. Pavla k Filemonovi	1	217
Skutkové S. Apoštolů	28	117	Epistola S. Pavla k Židům	13	218
Epistola S. Pavla k Římanům	16	150	Epistola S. Jakuba	5	229
První epistola S. Pavla k Korintským	16	164	První epistola S. Petra	5	232
Druhá epistola S. Pavla k Korintským	13	178	Druhá epistola S. Petra	3	236
Epistola S. Pavla k Galatským	6	187	První epistola S. Jana	5	239
Epistola S. Pavla k Efezským	6	192	Druhá epistola S. Jana	1	243
Epistola S. Pavla k Filipenským	4	197	Třetí epistola S. Jana	1	243
Epistola S. Pavla k Kolossenským	4	200	Epistola S. Judy	1	244
První epist. S. Pavla k Tessalonicenským	5	204	Zjevení S. Jana	22	245
Druhá epist. S. Pavla k Tessalonicenským	3	207			

EVANGELIUM

PODLÉ

(SEPSÁNÍ S.) MATOUŠE.

KAPITOLA I.

Předkové Krista Pána z strany těla, 18. a způsob početi i narození jeho.

Knihá * rodu Ježíše Krista † syna Davida, ** syna Abrahamova.

*Luk.3,23 násl. †2 Sam.7,12. Řím.1,3. **1 Mojž.12,3.

2. Abraham zplodil * Izáka. Izák pak zplodil † Jákoba. Jákob ** zplodil Judu a bratří jeho.

*1 Mojž.21,2,3. †k.25,26. **k.29,35. Luk.3,34.

3. Judas pak * zplodil Fáresa a Záru z Tamar. Fáres pak † zplodil Ezroma. Ezrom ** zplodil Arama.

*1 Mojž.38,29,30. †Rut 4,18. **k.4,19.

4. Aram pak * zplodil Aminadaba. Aminadab pak † zplodil Názona. Názon zplodil Salmona.

*1 Par.2,10. †Rut 4,20.

5. Salmon * zplodil Bóza z Raab. A Bóz zplodil † Obéda z Rut. Obéd pak ** zplodil Jesse.

*Rut 4,21. 1 Par.2,11. †Rut 4,17. **k.4,22.

6. Jesse * zplodil Davida krále. David pak král † zplodil Šalomouna, z té, kteráž *byla* Uriášova.

*1 Sam.17,12. †2 Sam.12,24.

7. Šalomoun * zplodil Roboáma. Roboám † zplodil Abiáše. Abiáš zplodil Azu.

*1 Král.11,43. †k.14,31.

8. Aza * zplodil Jozafata. Jozafat zplodil † Joráma. Jorám ** zplodil Oziáše.

*1 Král.15,24. †k.22,51. **2 Král.8,24.

9. Oziáš pak * zplodil Joátama. Joátam pak zplodil Achasa. Achas † zplodil Ezechiáše.

*2 Král.15,7. †k.16,20.

10. Ezechiáš pak * zplodil Manassesu. A Manasses zplodil Amona. Amon pak zplodil Joziáše.

*2 Král.20,21.

11. Joziáš pak * zplodil Jekoniáše a bratří jeho v zajetí Babylonském.

*1 Par.3,15. 2 Par.36,1,4,8.

12. A po zajetí Babylonském Jekoniáš zplodil * Salatiele. Salatiel pak † zplodil Zorobábele.

*1 Par.3,17. †Ezdr.3,2.

13. A Zorobábel * zplodil Abiuda. Abiud

pak zplodil Eliakima. Eliakim zplodil Azora.

*1 Par.3,19.

14. Azor potom zplodil Šadocha. Šadoch zplodil Achima. Achim pak zplodil Eliuda.

15. Eliud zplodil Eleazara. Eleazar zplodil Mátana. Mátan zplodil Jákoba.

16. Jákob pak zplodil Jozefa, muže Marie, z nížto narodil se * JEŽÍŠ, kterýž slove Kristus.

*k.27,17,22.

17. A tak všech rodů od Abrahama až do Davida bylo rodů čtrnácte, a od Davida až do zajetí Babylonského rodů čtrnácte, a od zajetí Babylonského až do Krista rodů čtrnácte.

18. Jezukristovo pak narození takto se stalo: Když matka * jeho Maria zasnoubena byla Jozefovi, prvé než se sešli, nalezena jest těhotná † z Ducha svatého.

*Luk.1,27,34; 2,5. †Luk.1,35.

19. Ale Jozef muž její spravedlivý jsa, a nechťev ji v * lehkost uvéstí, chtěl ji tajně propustiti.

*4 Mojž.5,12 násl.

20. Když pak on o tom přemýšloval, aj, anděl Páně ve snách ukázal se jemu, řka: Jozefe synu Davidův, neboj se přijíti Marie manželky své; nebo což v ní jest počato, z * Ducha svatého jest.

*Luk.1,35.

21. Porodíť * pak syna, a nazůveš jméno jeho Ježíš; onť zajisté vysvobodí lid svůj od † hříchů jejich.

22. Toto pak všecko stalo se, aby se naplnilo, což povědino bylo ode Pána skrze proroka, * řkoucibo: * Izaí.7,14.

*Luk.1,31. †Skutk.4,12.

23. Aj, panna těhotná bude, a porodí syna, a nazůveš jméno * jeho Emmanuel, kteréž se vykládá: S námi Bůh.

*Izaí.8,8,10.

24. Pročitiv pak Jozef ze sna, učinil,

*Izaí.8,8,10.

51

jakož mu přikázal anděl Páně, a přijal manželku svou.

25. Ale nepoznal ji, * až i porodila Syna svého prvorozeného, a nazvala jméno jeho Ježíš. ^{*Luk.2.7.}

KAPITOLA II.

Příjezd mudrců k narozenému králi. 13. Utikání do Egypta. 16. Ditek mordování. 19. Z Egypta navrácení.

Když se pak narodil Ježíš v Betlémě Judově za dnů Heródesa krále, aj, mudrci od východu slunce vypravili se do Jeruzaléma,

2. Řkouce: Kde jest ten narozený král Židovský? Nebo viděli jsme * hvězdu jeho na východu slunce, a vypravili jsme se, abyhom se klaněli jemu. ^{*4Mojz.24.17.}

3. To uslyšev Heródes král, zarmoutil se i všecken Jeruzalém s ním.

4. A protož svolav všechny přední kněží¹⁾ a učitele lidu, tázal se jich, kde by se Kristus měl naroditi.

5. Oni pak řekli jemu: V Betlémě Judově. Nebo tak jest psáno * skrze proroka: ^{*Mich.5.2.Jan.7.42.}

6. A ty Betléme, země Judská, nikoli nejsi nejmenší mezi knížaty Judskými; neboť z tebe vyjde vývoda, kterýž pásti bude lid můj Izraelský.

7. Tehdy Heródes tajně povolav mudrců, pilně se jich vyptával, kterého by se jim časn hvězda ukázala.

8. A když je propouštěl do Betléma, řekl: Jdouce, vyptejte se pilně na to dětátko, a když naleznete, zvěstujtež mi, ať i já přijda, pokloním se jemu.

9. Oni pak vyslyševše krále, jeli. A aj, hvězda, kterouž byli viděli na východu slunce, předcházela je, až i přišedši, stála nad místem, kdež bylo dětátko.

10. A uzřevše hvězdu, zradovali se radostí velmi velikou.

11. I všedše do domu, * nalezli dětátko s Marií matkou jeho, † a padše, klaněli se jemu; a otevřevše poklady své, obětovali jemu dary, zlato a kadidlo a mirru. ^{*Luk.2.16.†Zalm.72.10.Izai.60.6.}

12. A od Boha napomenuti jsouce v snách, aby se nenavraceli k Heródesovi, jinou cestou navrátili se do krajiny své.

13. Když pak oni odjeli, aj, anděl Páně ukázal se Jozefovi ve snách, řka: Vstana, vezmi dětátko i matku jeho, a uteč do Egypta, a buď tam, dokudž ne-

povím tobě; neboť bude Heródes hledati dětátka, aby je zahubil.

14. Kterýž vstav v noci, vzal dětátko i matku jeho, a odšel do Egypta.

15. A byl tam až do smrti Heródesovy, aby se naplnilo pověděni Páně skrze proroka, řkoucího: * Z Egypta povolal jsem Syna svého. ^{*4Mojz.24.8.}

16. Tehdy Heródes uzřev, že by oklamán byl od mudrců, rozhněval se náramně, a poslav, zmordoval všechny ditky, kteréž byly v Betlémě i ve všech končinách jeho, od dvouletých a níže, podlé času, na kterýž se byl pilně vyptal od mudrců.

17. Tehdy naplněno jest to pověděni Jeremiáše proroka, * řkoucího: * Jer.31.15.

18. Hlas v Ráma slyšán jest, nařikání a pláč a kvílení mnohé; * Ráchel plačící synů svých, a nedala se potěšiti, proto že jich není. ^{*1Mojz.35.19.}

19. Když pak umřel Heródes, aj, anděl Páně ukázal se Jozefovi ve snách v Egyptě,

20. Řka: Vstana, vezmi dítě i matku jeho, a jdiž do země Izraelské; neboť json * zemřeli ti, kteříž hledali bezživotí dítěte. ^{*2Mojz.4.19.}

21. Kterýžto vstav, vzal dítě i matku jeho, a přišel do země Izraelské.

22. Ale uslyšev, že by Archelans královal v Judstvu místo Heródesa otec svého, obával se tam jiti; avšak napomenut byv od Boha ve snách, obrátil se do krajín Galilejských.

23. A přišed, bydlil v * městě, kteréž slove Nazarét, aby se naplnilo, což povědino bylo skrze proroky, že Nazaretský † slouti bude. ^{*Luk.1.26.†Soud.13.5.Izai.11.1.}

KAPITOLA III.

Začátek kázání i křtu Janova, 13. kterýž i Pán Ježíš od něho přijal.

V těch * pak dnech přišel Jan Křtitel, káže na poušti v zemi Judské, *Mark.1.4.Luk.3.3.

2. A řka: Pokání * činite, nebo přiblížilo se království nebeské.

^{*k.4.17.Mark.1.15.Luk.24.47.Skutk.2.38.}

3. Totof jest zajisté ten předpověděný od * Izaiáše proroka, řkoucího: Hlas volajícího na poušti: Připravujte cestu Páně, přímé činite stezky jeho.

^{*Izai.40.3.Jun.1.23}

4. Ten * pak Jan měl roucho z srst velbloudových, a pás kožený okolo bedr svých, a pokrm jeho byl kobylky a med lesní. ^{*Zach.13.1}

5. Tedy * vycházel k němu Jeruzalém a všecko Judstvo, i všecka okolní krajina Jordánská, *Mark.1,5. Luk.3,7.
6. A * křtění byli od něho v Jordáně, vyznávající hříchy své. *Skutk.19,5.15.
7. Užřev * pak mnohé z farizeů a z saduceů, že jdou k jeho křtu, řekl jim: Pokolení * ještěřei, i kdo vám ukázal, kterak byste utéci měli budoucího hněvu? *Luk.3,7. †Mat.12,34.
8. Protož * neste ovoce hodné pokání. *Luk.3,8.
9. A nemyslte, že můžete říkati sami a sebe: * Otce máme Abrahama. Neboť pravím vám, že může Bůh z kamení tohoto vzbuditi syny Abrahamovi. *Jan.8,33.39. Skutk.13,26. Řim.4,12.
10. A jižť jest i sekera k kořenu stromů přiložena. Každý * tedy strom, kterýž nenese ovoce dobrého, vyřát a na oheň uvržen bývá. *k.7,19.
11. Jáť křtím * vás vodou ku pokání, ten pak, kterýž po mně přichází, jestiť mocnější nežli já, jehožto nejsem hoden obuvi nositi. Onť vás křtíti bude Duchem svatým a ohněm. *Jan.1,26. Skutk.1,5.
12. Jehožto * včječka v ruce jeho, a vyčistí humno své, a † shromáždí pšenici svou do obilnice, ale plevy pálíť bude ohněm neuhasitelným. *Luk.3,17. †Mat.13,30.
13. Tehdy * přišel Ježíš od Galilee k Jordánu k Janovi, aby pokřtěn byl od něho. *Mark.1,9. Luk.3,21.
14. Ale Jan velmi zbraňoval jema, řka: Já mám od tebe křtěn býti, a ty pak jdeš ke mně?
15. A odpovídaje Ježíš, di jemu: Nechej nyní; neboť tak sluší na nás, abychom * plnili všelikou spravedlnost. Tedy nechal ho. *k.5,17.
16. A pokřtěn jsa Ježíš, vystoupil i hned z vody; a aj, * otevřina jsou mu nebesa, a viděl Ducha Božího, sstupujícího jako holubici, a přicházejícího na něj. *Mark.1,10. Luk.3,21.
17. A aj, hlas s * nebe řkoucí: Tentof jest † ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo. *k.17,5. 2 Petr.1,17. †Žalm.2,7. Izai.42,1.
2. A postiv se * čtyřidecti dnů a čtyřidecti noei, potom zlačněl. *2 Mojz.34,28. 1 Král.19,8.
3. A přistoupiv k němu * pokušitel, řekl: Jsi-li Syn Boží, reič, ať kamení toto ehlebové jsou. *1 Tes.3,5.
4. On pak odpovídaje, řekl: Psánoť jest: * Ne samým ehlebem živ bude člověk, ale každým slovem vycházejícím skrze ústa Boží. *5 Mojz.8,3.
5. Tedy pojal jej ďábel do svatého města, a postavil ho na vrhu chrámu.
6. A řekl mu: Jsi-li Syn Boží, spustiž se dolů; nebo * psáno jest, že andělům svým přikázal o tobě, a na ruce nehopí tebe, abys někde o kámen nohy své neurazil. *Zalm.91,11.12.
7. I řekl mu Ježíš: Zase * psáno jest: Nebudeš † pokoušeti Pána Boha svého. *5 Mojz.6,16. †2 Mojz.17,2. Luk.4,12.
8. Opět pojal ho ďábel na horu vysokou velmi, a ukázal mu všecka království světa i slávu jejich,
9. A řekl jemu: Toto všecko tobě dám, jestliže padna, budeš mi se klaněti.
10. Tedy řekl mu Ježíš: Odejdiž, sata-ne; neboť * psáno jest: Pánu Bohu svému klaněti se budeš, a jemu samému sloužiti budeš. *5 Mojz.6,13; 10,20.
11. Tedy opustil ho ďábel, a aj, andělé přistoupili a sloužili jemu.
12. A když uslyšel Ježíš, že by Jan byl vsazen, navrátil se do Galilee.
13. A opustiv * Nazarét, přišed, bydlil v Kafarnaum při moři, v krajinách Zabulon a Neftalím, *Luk.4,31.
14. Aby se naplnilo pověděni skrze Izaiáše proroka, * řkoucího: *Izai.9,1.2.
15. Země Zabulon a Neftalím při moři za Jordánem, Galilea pohanská,
16. Lid, kterýž bydlil v temnostech, viděl světlo veliké, a sedícím v krajině a stínu smrti, světlo vzešlo jim.
17. Od toho času počal Ježíš kázati a praviti: Pokání * čiňte; neboť se přiblížilo království nebeské. *k.3,2. Mark.1,15. Skutk.2,38.
18. A chodě Ježíš podle moře Galilejského, uzřel * dva bratry, Šimona, kterýž slove Petr, a Ondřeje bratra jeho, ani pouštěji síť do moře, (nebo byli rybáři.) *Mark.1,16.19. Luk.5,2.
19. I di jim: Poďte * za mnou, a učiním vás rybáře lidí. *Mark.1,17.
20. A oni hned * opustivše síti, šli za ním. *k.19,27.

KAPITOLA IV.

Kristova pokušení, 12. kázání, 18. učedníků povolání, 23. bídnych uzdravování.

Tehdy Ježíš * veden jest na poušť od Ducha, aby pokušín byl od ďábla.

*Mark.1,12. Luk.4,1.

21. A poodšed odtud, uzřel jiné dva bratry, * Jakuba syna Zebedeova, a Jana bratra jeho, na loďi s Zebedeem otcem jejich, ani tvrdí sítí své. I povolal jich.

*Mark.1,19. Luk.5,10.

22. A oni hned opustivše loďi a otce svého, šli za ním.

23. I * procházel Ježíš všecku Galilei, něč v shromážděních jejich a káže evangelium království, a uzdravuje všelikou nemoc i všeliký neduh v lidu.

*k.9,35. Luk.4,15.31.

24. A rozešla se o něm pověst po vši Syrii. I vodili k němu * všechny nemocné, rozličnými neduhy a trápeními obklíčené, i ďábelníky, i náměsíčníky, i šlakem poražené, a uzdravoval je.

*Mark.6,55.56.

25. I šli za ním * zástupové mnozí z Galilee a z Desíti měst, i z Jeruzaléma i z Judstva i z Zajordáni. *Mark.3,7. Luk.6,17.

KAPITOLA V.

Kdo jsou blahoslavení a proč. 13. Služebníkú cirkve povinnost. 17. Vysvětlení zákona.

Vida pak *Ježíš* * zástupy, vstoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu něčdlnici jeho.

*k.4,25.

2. I otevřev ústa svá, učil je, řka:

3. Blahoslavení * ehudi duchem, nebo jejich jest království nebeské.

*Izai.57,15. Luk.6,20. Řím.3,23 uasl.

4. Blahoslavení * lkající, nebo oni potěšení budou.

*Zalm.126,5. Izai.61,2.

5. Blahoslavení * tiši, nebo oni dědicství * obdrží na zemi.

*k.11,29. †Zalm.37,11. Izai.60,21.

6. Blahoslavení, kteříž * lačněji a žizněji spravedlnosti, nebo oni * nasyceni budou.

*Izai.55,1. Luk.1,53. k.6,21.

7. Blahoslavení * milosrdni, nebo oni milosrdenství dūjdou.

*Přís1.21,21.

8. Blahoslavení * čistého srdce, nebo oni Boha viděti budou.

*Zalm.35,2.

9. Blahoslavení * pokojni, nebo oni synové Boží slouti budou.

*Žid.12,14. Jak.3,18.

10. Blahoslavení, * kteříž protivenství trpí pro spravedlnost, nebo jejich jest království nebeské.

*Řím.8,17.

11. Blahoslavení budete, * když vám zlořečiti budou a protivenství činiti, a mluvíti všecko zlé o vás, lhouce, pro mne.

*Luk.6,22. 1 Petr.1,14.

12. Radujte * se a veselte se, nebo odplata vaše hojná jest v nebesích. Takť zajisté protivili se prorokům, kteříž byli před vámi.

*Luk.6,23.

13. Vy jste * sůl země. Jestliže sůl zmařena bude, čím bude osolena? K ničemuž se nehodí více, než aby byla ven vyvržena a od lidí pošlapána.

*Mark.9,50. Luk.14,34.

14. Vy jste * světlo světa. Nemůžef město na hoře ležici skryto býti.

*Elez.5,8,9. Filip.2,15.

15. Aníž rozsvěcují svíce a stavějí ji pod kbelec, ale na svíce; i sviti všechněm, kteříž jsou v domě.

16. Tak * svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré, a slaví Otce vašebo, kterýž jest v nebesích.

*1 Petr.2,12.

17. Nedomnivejte se, že bych přišel rušiti zákona aneb proroků. Nepřišel jsem rušiti, ale * naplniti.

*Řím.10,4.

18. Amen zajisté pravím vám: Dokudž nepomine nebe i země, jediná literka aneb jeden punktík nepomine z zákona, až se všecky věci stanou.

19. Protož * zrušil-li by kdo jedno z příkázání těchto nejmenších, a učil by tak lidi, nejmenší slouti bude v království nebeském. Kdož by pak koli činil i učil, ten * veliký slouti bude v království nebeském.

*Jak.2,10. †Mat.18,14.

20. Nebo pravím vám: Nebude-liť hojnější spravedlnost vaše nežli zákoníků a farizeů, nikoli nevejdete do království nebeského.

21. Slyšeli jste, že říkáno jest starým: Nezabiješ *. Pakli by kdo zalil, povinen trpěti soud.

*2 Mojs.20,13. 3 Mojs.21,17.

22. Ale jáť pravím vám: Že každý, kdož se hněvá na bratra svého bez příčiny, * musí trpěti soud. Kdož by pak řekl bratru svému: Rácha, * povinen bude před radou státi; a kdož by řekl: Blázne, musí * pekelný oheň trpěti.

*Zalm.143,2. †2 Mojs.18,21.22. *1 Jan.3,15.

23. Protož * oběťoval-li bys dar svůj na oltář, a tu bys se rozpomenul, že bratr tvůj má něčo proti tobě:

*Mark.11,25.

24. Nechejž tu daru svého před oltářem a odejdi; prvé smiř se s bratrem svým, a potom přijda, oběťuj dar svůj.

25. Vejdi * v dobrou vůli s protivníkem svým rychle, dokudž jsi s ním na cestě, aťby snad nedal tebe protivník tvůj soudeci, a soudec dal by tě služebniku, a byl bys uvržen do žaláře.

*k.6,14 18 35. Luk.12,58. Efez.1,26.

26. Amen * pravím tobě: Nevyjdeš odtud, dokudž i posledního halěře nenavrátiš.

*k.18,34.

27. Slyšeli jste, že * říkáno bylo starým: Nezeizoložíš. *2Mojz.20.14.

28. Ale jáť pravím vám: Že každý, kdož by * pohleděl na ženu ku požádání jí, již zeizoložil s ní v srdci svém.

*Job 31.1. Žalm.119.37.

29. Jestliže pak * oko tvé pravé horší tě, vylup je a vrz od sebe; neboť jest užitečnější tobě, aby zahynul jeden oud tvůj, než by celé tělo tvé uvrženo bylo do ohně pekelného.

*k.18.9. Mark.9.43.47.

30. A pakli ruka tvá pravá horší tě, utni ji a vrz od sebe; nebo užitečnější jest tobě, aby zahynul jeden oud tvůj, než by všecko tělo tvé uvrženo bylo do pekelného ohně.

31. Těž řečeno * jest: Kdož by koli propustil manželku svou, aby jí dal lístek rozloučení.

*k.19.7.9.5Mojz.24.1.

32. Jáť pak pravím vám: Že kdožkoli propustil by manželku svou, kromě příčiny cizoložstva, uvodí ji v cizoložstvo, a kdož propuštěnou pojme, cizoloží.

33. Opět slyšeli jste, že * říkáno bylo starým: Nebudeš křivě přísahati, ale splniš Pánu přísahy své.

*2Mojz.20.7.

34. Ale jáť pravím vám: * Abyste nepřisahali všelijak, ani skrze nebe, nebo trůn † Boží jest;

*k.23.16. Jak.5.12. †Izai.66.1.

35. Ani skrze zemi, nebo podnož jeho jest; ani skrze Jeruzalém, nebo město velikého * toho Krále jest.

*Žalm.48.3.

36. Ani skrze hlavu svou budeš přísahati, nebo nemůžeš jednoho vlasu učiniti bílého aneb černého.

37. Ale * buď řeč vaše: Jistě, † jistě; nikoli, nikoli. Což pak nad to více jest, to od zlého jest.

*Jak.5.12. †2Kor.1.17.

38. Slyšeli jste, že * říkáno bylo: Oko za oko, a zub za zub.

*5Mojz.21.24.

39. Jáť pak pravím vám: Abyste neodpirali * zlému. Ale † udeři-li tě kdo v pravé lice tvé, nasad jemu i druhého.

*3Mojz.19.18. Řím.12.19. †Jan.18.23.

40. A tomu, kdož se s tebou * chce souditi a sukni tvou vzíti, nech mu i pláštěť.

*Luk.6.29.1Kor.6.7.

41. A nutil-li by tě kdo míti jednu, jdi s ním dvě.

42. A * prosicimu tebe dej, a od toho, kdo by chtěl vypůjčiti od tebe, neodvracuj se.

*5Mojz.15.10. Luk.6.30.

43. Slyšeli jste, že * říkáno bylo: Milovati budeš bližního svého, a nenáviděti budeš nepřitele svého.

*3Mojz.19.18.

44. Ale jáť vám pravím: * Milujte ne-

přátely své, dobrořečte těm, kteříž vás proklínají, † dobře činite nenávidícím vás, * a modlte se za ty, kteříž vás utiskují a vám se protíví,

*2Mojz.23.4. †Řím.12.20. *Luk.23.34.

45. Abyste byli synové Otce svého, kterýž jest v nebesích; nebo slunci svému velí vzhoditi na dobré i na zlé, a déšť dává na spravedlivé i na nespravedlivé.

46. Nebo * milujete-li ty, kdož vás milují, jakou odplatu máte? Zdalíž i publikáni téhož nečiní?

*Luk.6.32.

47. A budete-li pozdravovati toliko bratří svých, což více činíte? Však i publikáni to činí.

48. Buďtež vy tedy * dokonali, jako † i Otec váš, kterýž jest v nebesích, dokonaly jest.

*Efez.4.13. Filip.3.12. †3Mojz.11.44; 19.2.

KAPITOLA VI.

Při almužně, 5. modlitbě, 16. postu, 19. pokladích 25. a při pebování jak se chovali.

Pilně se varujte, abyste * almužny své nedávali před lidmi, proto abyste vidíni byli od nich, jinak nebudete mítí odplaty u Otce svého, kterýž jest v nebesích.

*k.23.5.

2. Protož když * dáváš almužnu, ne trub před sebou, jako pokrytci činí v školách a na rynech, aby chválení byli od lidí. Amen pravím vám, majít odplatu svou.

*Řím.12.8.

3. Ale ty když almužnu dáváš, nechť neví levice tvá, co činí pravice tvá,

4. Aby almužna tvá byla v skrytě, Otce pak tvůj, * kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě zjevně.

*1Sam.16.7.

5. A když bys se modlil, nebývej jako pokrytci. Obyčej zajisté mají, v školách a na úhlech ulic stojíce, modliti se, aby byli vidíni od lidí. Amen pravím vám, žeť mají odplatu svou.

6. Ale ty když bys se modlil, vejdi do pokojika * svého, a zavra dvěfe své, modliž se Otci svému, kterýž jest v skrytě, a Otec tvůj, kterýž vidí v skrytě, odplatí tobě zjevně.

*2Kra.1.33.

7. Modléce se pak, nebuďtež * marnomluvní jako pohané; nebo se domnívají, že pro tu svou mnohomluvnost vyslyšáni budou.

*Izai.1.15.

8. Nepřirovnávejtež se tedy jim, neboť * ví Otec váš, čeho jest vám potřeba, prvé než byste vy ho prosili.

*v.32.

9. A protož vy takto se modlte: Otče

náš, * kterýž *jsi* v nebesích, posvěť se jméno *†* tvé. *Luk.11,2. †2Mož.20,7.

10. Přid * království tvé. *†* Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi.

*Řim.14,17. †2Sam.10,12. Skutk.21,14.

11. Chléb * náš vezdejší dej nám dnes.

*Přisl.30,8.

12. A * odpusť nám viny naše, jakož i my *†* odpouštíme vinníkům našim.

*Zalm.32,5. †Efez.4,32. Kol.3,13.

13. I * neuvoď nás v pokušení, ale zbav *†* nás od zlého. Nebo ** tvé jest království, i moc, i sláva, na *††* věky, Amen.

*Jak.1,13. †2Tim.4,18.

*1Par.29,11 násl. ††2Kor.1,20. Jak.1,6,7.

14. Nebo * jestliže odpustíte lidem poklěsků jejich, odpustí i vám nebeský Otec váš.

*Mark.11,25. Luk.6,37.

15. Jestliže pak * neodpustíte lidem pádů jejich, aniž Otec váš odpustí vám pádů vašich.

*k.13,35.

16. Když byste se pak * postili, nebývejtež jako pokrytci zasmušili; neboť pošmuřují tváři svých, aby vědomé bylo lidem, že se postí. Amen pravím vám, vzalíť jsou odplatu svou.

*Izai.58,5,6.

17. Ty pak, když se postíš, pomaz hlavu své a tvář svou umej,

18. Aby nebylo zjevné lidem, že se postíš, ale Otec tvému, kterýž jest v skrytí. A Otec tvůj, kterýž vidí v skrytosti, odplatí tobě zjevně.

19. Neskládejte sobě * pokladů na zemi, kdež mol a rez kazí, a kdež zloději vykopávají a kradou.

*k.19,21.

20. Ale * skládejte sobě poklady *†* v nebi, kdež ani mol ani rez nekazí, a kdež zloději nevykopávají ani nekradou.

*Luk.12,33. †Mat.19,21.

21. Nebo * kdež jest poklad váš, tuť jest i srdce vaše.

*Luk.12,34.

22. Svíce těla jestiť * oko; protož jestliže by oko tvé sprostné bylo, všecko tělo tvé světlé bude.

*Luk.11,34.

23. Pakliť by oko tvé bylo nešlechenné, všecko tělo tvé tmavé bude. Jestliže tedy světlo, kteréž jest v tobě, jest tma, sama tma jaká bude?

24. Žádný * nemůže dvěma páním sloužiti. Neb zajisté jednoho nenáviděti bude, a druhého milovati, aneb jednoho přidržeti se bude, a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti i mammoně.

*1Kral.18,21. Luk.16,13. 2Kor.6,15.

25. Protož pravím vám: * Nepečujte o život svůj, co byste jedli a co pili, ani o tělo své, čím byste se odívali. Zdalíž

neni život více nežli pokrm, a tělo nežli oděv?

*Zalm.37,25; 55,23. Luk.12,22. Filip.4,6. 1Petr.5,7.

26. Hleďte na * ptactvo nebeské, žeť nesejí ani žnou, ani shromažďují do stodol, ale *†* Otec váš nebeský živi je. I zdalíž vy jich mnohem nepřevyšujete?

*Luk.12,24. Job38,41.

27. A kdo z vás pečlivě myslí, může přidati ku postavě své loket jeden?

28. A o oděv proč se staráte? Považte kvítí polního, kterak roste, nepracuje ani přede.

29. Pravímť pak vám, že ani * Šalomoun ve vši slávě své tak odin nebyl, jako jedno z nich.

*1Kral.4,21 násl.

30. Poněvadž tedy trávu polní, ješto dnes jest, a zítra do peci bývá vložená, Bůh tak odívá, i zdalíž mnohem více vás *neodívá*, * ó malé viry?

*k.8,26.

31. Nepečujtež tedy, říkajíce: Co budeme jísti? aneb co budeme píti? aneb čím se budeme odívatí?

32. Nebo toho všeho * pohané hledají. Viť zajisté Otec váš nebeský, že toho všeho potřebujete.

*Luk.12,30.

33. Ale * hledejte nejprv *†* království Božího a spravedlnosti jeho, a toto vše bude vám ** přidáno.

*1Kral.3,13. †Luk.17,21. **Zalm.127,2.

34. Protož nepečujte o zítřejší den, nebo zítřejší den pečovati bude o své věci. Dostitť má den na svém trápení.

KAPITOLA VII.

Všetečný soud. 7. Stálost při modlitbě. 12. Summa písem i zákona přirozeného. 13. Cesta úzká a široká. 15. Falešní proroci. 21. Dům na skále a na pisku.

Nesudtež, * abyste nebyli souzeni.

*Luk.6,37. Řim.2,1. 1Kor.4,5.

2. Nebo kterýmž * soudem soudíte, *tíjmž* budete souzeni, a kterou *†* měrou měříte, bude vám zase odměřeno.

*Zalm.11,2. Luk.6,38. †Jak.2,13.

3. Kterakž pak * vidíš mrvu v oku bratra svého, a v oku svém břevna neznamenáš?

*Luk.6,41.

4. Aneb kterak díš bratru svému: Nech ať vyjmu mrvu z oka tvého? A aj, břevno v oku tvém.

5. Pokrytče, * vyjmi nejprv břevno z oka svého, a tehdy prohlédneš, abys vyňal mrvu z oka bratra svého.

*Přisl.8,17. Luk.6,42.

6. Nedávejte * svatého psům, aniž meeťte perel svých před svině, aťby snad nepotlačily jich nohama svýma, a obrátíce se, neroztrhaly vás.

*k.10,11,14.

7. Proste, * a danof bude vám; hleďte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. *k.21,22. Mark.11,24. Luk.11,9.

8. Nebo každý, kdož prosí, bere; a kdož * hledá, nalézá; a tomu, kdož tluče bude otevřeno. *Přisl.8,17. Jan.16,23.

9. An * který z vás jest člověk, jehož kdyby prosil syn jeho za chléb, dal by jemu kámen? *Luk.11,11 násl.

10. A prosil-li by za rybu, zdali dá jemu hada?

11. Poněvadž tedy vy, * jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí dětem svým, čím více Otec váš, kterýž jest v nebesích, dá dobré věci těm, kteříž ho prosí? *Jak.1,17.

12. A protož všecko, jakž byste chtěli, aby vám lidé činili, tak i vy činite jim; toť zajisté jest * zákon i proroci. *Řim.13,8,10.

13. Vcházejte * těsnou branou; nebo prostranná brána a široká cesta jest, kteráž vede k zahynutí, a mnoho jest těch, kteříž vcházejí skrze ni. *Luk.13,24.

14. Nebo * těsná jest brána a úzká cesta, kteráž vede k životu, a málo jest nalézajících ji. *Skutk.14,22.

15. Pilně se pak varujte * falešných proroků, kteříž přicházejí k vám v ronše ovčím, ale vnitř jsou vlni hlavi. *Jer.14,14; 23,16. Mich.3,5.

16. Po * ovocích jejich poznáte je. Zdalíž sbírají z trní hrozny, aneb z bodláci fíky? *k.12,33. Luk.6,44. Jak.3,12.

17. Takt každý strom dobrý ovoce dobré nese, zlý pak strom zlé ovoce nese.

18. Nemůžet * dobrý strom zlého ovoce nésti, ani strom zlý ovoce dobrého vydávati. *k.12,33.

19. Všelický * strom, kterýž nenese ovoce dobrého, vyřat a na oheň uvržen bývá. *k.3,10. Luk.3,9. Jan.15,2,6.

20. A tak tedy po ovocích jejich poznáte je.

21. Ne každý, * kdož mi říká: Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale ten, kdož činí vůli Otce mého, kterýž v nebesích jest. *Ozeš.8,2. Řim.2,13.

22. Množit * mi ději v onen den: Pane, Pane, zdalíž jsme ve [†] jménu tvém prorokovali, a ve ^{**} jménu tvém ^{††} dábli nevymítali, a v tvém jménu divů mnohých nečinili? *k.25,44. [†]1 Kor.13,2. ^{**}Luk.13,26.

23. A tehdyt jim vyznám, že jsem vás nikdy neznal. * Odejděte ode mne, činitelé nepravosti. *k.25,41. Zalm.6,9.

24. A protož * každého, kdož slyší slova má tato a plní je, připodobním muži moudrému, kterýž ustavěl dům svůj na skále. *Luk.6,47,48.

25. I spadl přívál, a přišly řeky, a váli větrové, a obořili se na ten dům, ale nepadl; nebo založen byl na skále.

26. Každý pak, kdož slyší slova má tato, a neplní jich, připodobněn bude muži bláznu, kterýž ustavěl dům svůj na písku.

27. I spadl * přívál, a přišly řeky, a váli větrové, a obořili se na ten dům, i padl, a byl pád jeho veliký. *Ezech.13,11.

28. Stalo se pak, když * dokonal Ježíš řeči tyto, že se převelmi divili zástupové učení jeho. *Mark.1,22.

29. Nebo * učil je jako moc maje, a ne jako zákonníci. *1 Kor.2,3,4,5.

KAPITOLA VIII.

Malomocného 5. a služebníka setníkova, 14. svegruši Petrou 16. i jiné uzdraviv Pá. 19. zákonníka přijiti, učedníka pustiti nechtěl. 23. Větrové i dáblové ho poslouchají.

A když * sstupoval s hory, šli za ním zástupové mnozí. *k.5,1.

2. A * aj, malomocný přišed, klaněl se jemu, řka: Pane, kdybys jen chtěl, můžes mne očistiti. *Mark.1,40.

3. I vztáh Ježíš ruku, dotekl se ho, řka: Chei *, buď čist. A hned očištěno jest malomocenství jeho. *Zalm.115,3; 145,19.

4. I di jemu Ježíš: * Viziž, abys žádnému nepravil. Ale jdi, nkaž se knězi, a obětuj dar ten, kterýž přikázal Mojžíš, na svědectví jim. *k.9,30.

5. A když vcházel Ježíš do Kafarnaum, přistoupil k němu * setník, prose ho, *Luk.7,2 násl.

6. A řka: Pane, služebník můj leží doma šlakem poražený, velmi se trápě.

7. I di jemu Ježíš: Já přijdu a uzdravím ho.

8. A odpovídaje setník, řekl: Pane, nejsemť * hoden, abys všel pod střechu mou, ale toliko rei slovo, a uzdraven bude služebník můj. *Luk.7,6.

9. Nebo i já jsem člověk pod moci, maje pod sebou žoldněře, a dím-li tomu: Jdi, tedy jde, a jinému: Přid, a přijde, a služebniku svému: Učiň toto, a učini.

10. To uslyšev Ježíš, podivil se, a jdoucím za sebou řekl: Amen pravím vám, ani v Izraeli tak veliké víry jsem nenašel.

11. Pravím pak vám, žeť přijdou mnozí od * východu i od západu, a stoliti budou s Abrahamem, s Izákem a s Jákobem v království nebeském,

*Izai.49.12. Mal.1.11. Luk.13.28.29.

12. Ale synové království vyvrženi budou do * temností zevnitřních. Tamť bude pláč a škrípení zubů.

*k.13,42.50.

13. I řekl Ježíš setníkovi: Jdiž, a jakžs uvěřil, staň se tobě. I nzdraven jest služebník jeho v tu hodinu.

14. A * přišed Ježíš do domu Petrova, nžřel svegruši jeho, ana leží, a má zimnici.

*Mark.1.29. Luk.4.38.

15. I * dotekl se ruky její, a přestala jí zimnice. I vstala a posluhovala jim.

*k.9.25.

16. A když byl * večer, přivedli k němu mnohé, kteříž ďábelství měli, a on vymítal duchy slovem, a † všecky, kteříž se zle měli, uzdravil,

*Mark.1.32. †Mat.4.24.

17. Aby se naplnilo pověděni skrze Izaiáše * proroka, řkoucího: Onť vzal na se mdloby naše, a neduhy nesl.

*Izai.53.1. 1 Petr.2.24.

18. Vida pak Ježíš zástupy mnohé okolo sebe, kázal přeploviti se na druhou stranu.

19. A * přistoupij jeden zákonník, řekl jemu: Místře, půjdu za tebou, kamžkoli půjdeš.

*Luk.9.57.

20. I di mu Ježíš: Lišky donpata mají, a ptactvo nebeské hnízda, ale Syn člověka * nemá, kde by hlavu sklonil.

*Zach.9.9. 2 Kor.8.9.

21. Jiný * pak z učedníků jeho řekl jemu: Pane, dopust mi prvé odjiti a pochovati otee mého.

*Luk.9.59.

22. Ale Ježíš řekl jemu: * Poď za mnou, a nech at † mrtví pochovávají mrtvé své.

*k.4.19. †Efez.2.1.

23. A když vstoupil na lodi, vstoupili za ním i něedlnici jeho.

24. A aj, * bouře veliká stala se na moři, tak že vlny příkrývaly lodi. On pak spal.

*Jon.1.15. Skutk.27.14.

25. A přistoupijše něedlnici jeho, zbudili * jej, řkouce: Pane, † zachovej nás, hynemeť.

*Zalm.35.23. †Mat.11.30.

26. I di jim: Proč se bojíte, * ó malé víry? Tehdy vstav, † přimluvil větrům a moři, i stalo se utišení veliké.

*k.6.30. 16.8. †Zalm.106.9; 107.29.

27. Lidé pak divili se. řkouce: Kteraký jest tento, že ho i větrové i moře poslouchají?

28. A když se přeplovil na druhou stra-

nu do krajiny Gergezenských, potkali se s ním dva ďábelníci z hrobů vyšli, ukrutni náramně, tak že žádný nemohl ton cestou choditi.

29. A aj, volali, řkouce: Co je nám po tobě, * Ježíši, Synn Boží? Přišel jsi sem před časem trápiti nás.

*k.14.33.

30. A bylo * opodál od nich stádo veliké vepřů, pasoucích se.

*Mark.5.11. Luk.8.32.

31. Ďáblové pak prosili ho, řkouce: Jestliže nás vymítáš, dopustiž nám vjiti do toho stáda vepřů.

32. I řekl jim: Jděte. * A oni vyšedše, vešli do stáda těch vepřů. A aj, hnalo se prudee všecko stádo těch vepřů s vrchu dolů do moře, i ztonuli v vodách.

*Luk.8.33.

33. Pastýři pak utekli. A přišedše do města, vypravovali *to* všecko, i o těch ďábelnicích.

34. A aj, všecko město vyšlo v cestu Ježíšovi, a nžřevše ho *, prosili, aby šel z končin jejich.

*Mark.5.17.

KAPITOLA IX.

Kristus uzdrvil šlakovitého, 9. povolal Matouše, 11. odpověď dal o postu, 20. ženu uzdravil, 23. dceru knížeceť vzkřísil, 27. slepým zrak navrátil, 32. ďábelství vyhnal, 35. nad rozptýlenými litost měl.

A vstoupiv * na lodi, přeplovil se, a přišel do města svého.

*Mark.2.1.

2. A aj, * přinesli mu šlakem poraženého, ležícího na loži. A † viděv Ježíš viru jejich, di šlakem poraženému: Doufej, synu, odpuštění ** jsou tobě hříchové tvoji.

*Mark.2.3. Luk.5.18. †Jan.1.47.48. ** Luk.7.48.

3. A aj, někteří z zákonníků řekli sami v sobě: Tento se rouhá.

4. A viděv Ježíš * myšlení jejich, řekl: Proč vy myslíte zlé věci v srdcích svých?

*Zalm.139.2. Jan.2.24.25.

5. Nebo co jest snáže říci: Odpuštění jsou tobě hříchové, čili říci: Vstaň * a chod?

*Jan.5.8. Skutk.3.6; 9.34; 14.10.

6. Ale abyste věděli, žeť má moe Syn člověka na zemi odpouštěti hřichy, tehdy di šlakem poraženému: Vstana, vezmi na sebe lože své, a jdi do domu svého.

7. Tedy vstav, odšel do domu svého.

8. A vidouce to zástupové, * divili se a vlebili Boha, kterýž dal takovou moc lidem.

*v.33.

9. A jda * odtud Ježíš, uzřel člověka sedícího na cle, jménem Matouše. I di mu: Poď za mnou. I vstav, šel za ním.

*Mark.2.14. Luk.5.27.

10. Stalo se pak, když seděl Ježíš za tolem v domě, a aj, * mnozí celní a hříšníci přišedše, stolili s Ježíšem a s učedlíky jeho. *Luk.15.1.

11. A vidouce to farizeové, řekli učedlíkům jeho: Proč s celnými a hříšníky i mistr váš?

12. Ježíš pak uslyšev to, řekl jim: Neotřebujít * zdraví lékaře, ale nemocní. *Luk.5.31.

13. Jdouce pak, učte se, co jest to: Misrdenství * chci a ne oběti. Nebo neřišelť jsem volati spravedlivých, ale hříšných ** ku pokání.

14. Tehdy * přistoupili k němu učedníci Janovi, řkouce: Proč my a farizeové postíme se často, učedníci pak tvoji se nepostí? *Mark.2.18. Luk.5.33.

15. I řekl jim Ježíš: Zdalíž mohou synové ženichovi rmoutiti se, dokudž * s nimi jest ženich? † Ale přijdou dnové, když bude od nich odjat ženich, a tehdyť se budou postiti. *k.25,10. †Jan.3.29.

16. Žádný zajisté nepřisívá záplaty sukna nového k rouchu vetchému; nebo ta záplata jeho odtrhla by díl od roucha, a větší by díra byla.

17. Aníž lejí vína nového do nádob starých; sic jinak rozpuknou se sudové, a víno se vyleje, a sudové se zkazí. Ale víno nové lejí do nových nádob, a bývá obé zachováno.

18. A když * ou to k nim mluvil, aj, kníže přistoupivši, klanělo se jemu, řkue: Dcera má nyní umřela. Ale pod, vlož na ni ruku svou, a budeť živa.

19. A vstav Ježíš, šel za nimi, i učedníci jeho. *Mark.5.22 násl. Luk.8.41.

20. (A aj * žena, kteráž nemocí svou trápena byla ode dvanácti let, přistoupivši po zadu, dotkla se podolka roucha jeho. *3 Moj.15,25. Mark.5.25. Luk.8.43.

21. Nebo řekla sama v sobě: Dotknuli se * jen toliko roucha jeho, uzdravena budu. *k.14.36.

22. Ježíš pak obrátiv se, a uzřev ji, řekl: * Doufej, dcero, vírať tvá tě uzdravila. I ozdravěla ta žena té chvíle.)

23. Přišed pak Ježíš do domu knížete, a uzřev trubače i zástup hlučící,

24. Řekl jim: Odejďtež; * nebo neumřela děvečka, ale spí. I posmívali se jemu. *Mark.5.39. Jan.11.11.

25. A když byl vyhnán zástup, vsed

tam, ujal ji za ruku její. I vstala ta děvečka.

26. A * roznesla se pověst ta po vsi té zemi. *Luk.7.17.

27. A když šel odtud Ježíš, šli za ním dva * slepi, volajíce a řkouce: Smiluj se nad námi, Synu Davidův. *k.20,30.

28. A když všel do domu, přistoupili k němu ti slepi. I di jim Ježíš: Věřitelí, že to mohu učiniti? Řekli jemu: Ovšem, Paue.

29. Tedy dotekl se očí jejich, řka: Podlé * víry vaší staň se vám. *k.8,13; 15,28.

30. I otevřiny jsou očí jejich. Zapověděl * jim pak tuze Ježíš, řka: Viztež, ať nížádný nezví. *Mark.7.36.

31. Ale oni vyšedše, rozhlásali jej po vsi té zemi.

32. A když oni vycházeli, * aj, přivedli mu člověka němého, majícího ďabelství. *k.12.22. Luk.11.14.

33. A když vyvrženo bylo ďabelství, mluvil němý. I divili se zástupové, řkouce: Že nikdy nic nebylo vidáno takového v Izraeli.

34. Farizeové pak pravili: * Moci knížete ďabelského vymítá ďaby.

35. I * obcházel Ježíš všeka města i městečka, uče v školách jejich a káže evangelium království, a uzdravuje všelikou nemoc i všeliký neduh v lidu.

36. A když * hleděl na zástupy, slítvalo se mu jich, že byli opuštěni a rozptýleni jakoť ovece, nemajice pastýře. *k.4.23. Mark.6.6. Luk.13.22.

37. Tehdy * řekl učedníkům svým: Žeň zajisté jest muoha, ale dělníků málo. *Luk.10,2. Jan.4.35.

38. Protož proste Pána zně, ať vypudí dělníky * na žeňť svou. *Mark.3.14. †2 Tes.3,1.

KAPITOLA X.

Poslánť dvanácti k kázání 8. i divů činění. 9. Zpráva, jak by se při tom, 16. zvlášť v odpornostech přicházejících měli.

A svolav * dvanácte učedníků svých, dal jim moc nad duchy nečistými, aby je vymítali, a aby uzdravovali všelikou nemoc, i všeliký neduh. *Mark.3.13 násl.; 6,7.

2. Dvanácti pak apoštolů jména jsou tato: První * Šimon, kterýž slove Petr, a Ondřej bratr jeho, Jakub Zebedeův a Jan bratr jeho, *Skutk.1.13.

3. Filip a Bartoloměj, Tomáš a * Matouš, kterýž býval celný, Jakub Alfeův a Leb-beus, přijmím Thaddeus, *k.9,9. Luk.6.15.

4. Šimon Kananitský, a * Jidáš Iškariotský, kterýž i zradil ho. *Luk.6.16.

5. Těchto dvanácte poslal Ježíš, příkazuje jim, řka: Na cestu pohanů nechodte, a do města Samaritánských nevěhazejte.

6. Ale raději * jděte k ovce zahynulým z domu Izraelského. *k.15.24.

7. Jdouce pak, kažte, rkouce: * Že se přiblížilo království nebeské. *k.3.2.

8. Nemoené uzdravujte, malomočné čistě, mrtvé křeste, dábelství vymítejte; * darmo jste vzali, darmo dejte. *Skutk.8.18.20.

9. Neberťe s sebou zlata, ani stříbra, ani peněz do opasků svých,

10. Ani * mošny na cestu, ani đvon sukni, ani obuvi, ani hůlky; † hodent jest zajisté dělník pokrmu svého. *Luk.10.1.†5Mojz.24.14.1Tim.5.18.

11. A do kteréhožkoli * města neb městečka vešli byste, vzepťe se, kdo by v něm hodný byl, a tu pobuďte, až i vyjdete. *Luk.10.10.

12. A věhazejete * do domu, pozdravte ho. *Mark.6.10.

13. A jestliže bude dům ten hodný, pokoj váš přijdiz naň; pakli by nebyl hodný, pokoj váš navratiz se k vám.

14. A kdožkoli * nepřijal by vás, a neuposlechl by řečí vašich, vyjdouce ven z domu neb z města toho, vyrazte prach z noh svých. *Mark.6.11.

15. Amen * pravim vám: Lehčejí bude zemi Sodomských a Gomorských v den soudný nežli městu tomu. *k.11.24. Luk.10.12.

16. Aj, já * posílám vás jako ovce mezi vlky; protož † buďte opatrní jako hadové, a * sprostní jako holubice. *Luk.10.3. Řim.16.19. †Luk.12.42. *2Kor.1.12.

17. Vystřihejte se pak lidi; neboť vás vydávati * budou do sněmů, a v shromážděních svých budou vás bičovati. *k.24.9. Luk.21.12.

18. Ano i * před vladaře i před krále vedeni budete pro mne, † na svědectví proti nim, i národům. *Mark.13.11. †Mat.8.4.

19. Když * pak vás vydadí, nebudtež pečliví, kterak aneb co byste mluvili; dánoť bude zajisté vám v tu hodinu, co budete mítí mluvíti. *Luk.12.11; 21.15.

20. Nebo * ne vy jste, kteříž mluvíte, ale Dněh Otee vašeho, kterýž mluví † v vás. *2Mojz.4.12. †Amos.4.13. Řim.15.18.

21. Vydát pak bratr bratra na smrt, i

otec syna, a povstanout ditky proti rodičům, a zmordují je. *Mich.7.2.5.6. Luk.12.51 nšl.

22. A budete * v nenávisti všechněm pro jméno mé, ale kdož setrvá † až do konce, tent spasen bude. *Mark.13.13. Luk.21.17. †Mat.24.13. Zjev.2.10; 3.21.

23. Když se pak vám budou protiviti v tom městě, utecte do jiného. Amen zajisté pravim vám, nezchodíte měst Izraelských, až přijde Syn člověka.

24. Nenit * něedlník nad mistra, ani služebník nad pána svého. *Luk.6.40.

25. Dostit jest něedlníku, aby byl jako mistr jeho, a služebník jako pán jeho. Poněvadž * hospodáře Belzebubem nazývali, čím pak více domácí jeho? *k.9.34. Mark.3.22. Luk.11.15. Jan.8.48.

26. Protož * nebojte se jich; nebo není nic † skrytého, což by nemělo býti zjeveno, ani tajného, ješto by nemělo zvědino býti. *Izai.8.12. Jer.1.8. 1Petr.3.14. †Mark.4.22. Luk.8.17.

27. Což vám pravim ve tmách, pravte na * světle, a co v uši slyšíte, hlásejte na domích. *Job.12.22.

28. A nebojte * se těch, kteříž mordují tělo, ale duše nemohou zamordovati; než raději se bojte toho, kterýž může i duši i tělo zatratiti v peklém ohni. *Izai.51.7. Luk.12.4.

29. Zdaliz nebývají * prodáváni dva vrabečkové za penizek? A však jeden z nich nepadá na zem bez Otee vašeho. *Luk.12.6.

30. Vaši pak i * vlasové na hlavě všickni sečteni jsou. *1Sam.14.45.

31. Protož nebojte se, dražší jste vy nežli mnoho vrabečů.

32. Kdožkoli tedy * vyzná mne před lidmi, vyznánt i já jej před Otcem svým, kterýž jest v nebesích. *Luk.12.8. 1Tim.6.12. 1Jan.2.22.23.

33. Kdož by pak mne * zapřel před lidmi, zapřimt ho i já před Otcem svým, kterýž jest v nebesích. *Mark.8.38. Luk.9.26.

34. Nedomnivejte se, že * bych přišel pokoj dátí na zemi. Nepřišelť jsem, abych pokoj uvedl, ale meč. *Luk.12.49.51.

35. Přišel jsem zajisté, abych * rozdělil člověka proti otcí jeho, a decru proti materi její, a nevěstu proti svegruši její. *Jer.9.4. Mich.7.6. Luk.14.26.

36. A nepřátelé člověka * domácí jeho. *Zalm.41.10; 55.13.14. Jan.13.18.

37. Kdo miluje * otee neb matku více nežli mne, není mne hoden; a kdož mi-

je syna neb dceru více nežli mne, nežli mne hoden. *k.19,29,5 Mojž.33,9.

38. A kdož * nebéře kříže svého a ne-
sleduje mne, není mne hoden. *k.16,24.

39. Kdo * nalezne duši svou, ztratí ji;
kdo by ztratil duši svou pro mne, na-
znet ji. *Luk.17,33. Jan.12,25.

40. Kdo vás * přijímá, mne přijímá; a
do mne přijímá, přijímá toho, kterýž
ne poslal. *k.18,5. Luk.10,16. Jan.13,20.

41. Kdo přijímá proroka ve jménu
proroka, odplatu proroka vezme; a kdož
přijímá spravedlivého ve jménu sprave-
divého, odplatu * spravedlivého vezme.
*1 Král.17,10; 18,4.

42. A kdož by koli dal jednomu * z
těchto maličkých toliko číši vody stude-
lé k nápoji ve jménu učedníka, zajisté
pravím vám, neztratí odplaty své.
*k.25,40. 2 Par.15,7. Mark.9,41.

KAPITOLA XI.

oselství Janovo ku Pánu. 7. Svědectví Pán dal Janovi.
8. Městům nevděčným domlouval, 25. Otce svého chvá-
lil. 28. Šsouzených k sobě volal.

stalo se, když přestal Ježíš těch
říkání dávatí dvanácti učedníkům
vým, bral se odtud, * aby učil a kázal
v městech jejich. *k.9,35.

2. Jan pak * uslyšev v vězení o skut-
cích Kristových, poslav dva z učední-
ků svých, *Luk.7,18.

3. Řekl jemu: Ty-li jsi ten, * kterýž
přijítí má, čili jiného čekati máme?
*5 Mojž.18,15. Luk.7,20.

4. I odpovídaje Ježíš, řekl jim: Jdouce,
zvěstujtež Janovi, co slyšíte a vidíte.

5. Slepi * vidí, a kulhavi chodí, malo-
nocní se čistí, a hlubi slyší, mrtví z mr-
tvých vstávají, a * chudým evangelium
se zvěstuje. *Izai.35,5. Luk.7,22. *Izai.42,7; 61,1.

6. A blaboslavený * jest, kdož se ne-
horší na mně. *k.13,57.

7. A když * oni odešli, počal Ježíš pra-
vití zástupům o Janovi: Co jste vyšli na
poušť viděti? Trtínu-li větrem se klátí?
*Luk.7,24.

8. Aneb co jste vyšli viděti? Člověka-
li měkkým rouchem oděného? Aj, kte-
říž se měkkým rouchem odívají, v do-
mích královských jsou.

9. Aneb co jste vyšli * viděti? Proroka-
li? Jistě pravím vám, i více nežli pro-
roka. *Luk.1,76.

10. Tento jest zajisté, o němž psáno:
Aj, * já posílám anděla svého před tváří
tvou, kterýž připraví cestu tvou před
tebou. *Mal.3,1. Mark.1,2.

11. Amen * pravím vám, mezi syny
ženskými nepovstal větší nad Jana
Křtitele; ale kdo jest nejmenší v krá-
lovství nebeském, jesti větší nežli on.
*Luk.7,28.

12. Ode dnů pak Jana Křtitele až do-
savad království nebeské násilí trpí, a
ti, kteříž násilí čini, uchvacují je.

13. Nebo všickni proroci i ten zákon
až do Jana prorokovali.

14. A chcete-li přijíti, * onť jest Eliáš,
kterýž přijíti měl. *k.17,12. Mal.4,5.

15. Kdo má uši k slyšení, slyš.

16. Ale k komu připodobím pokolení
toto? Podobné jest dětem, sedícím na
runcích a na tovaryše své volajícím,

17. A říkajícím: Pískali jsme vám, a
neskákali jste; žalostně jsme naříkali,
a neplakali jste.

18. Přišel zajisté Jan, * nejeda ani ne-
píje, a řkou: † Dábelství má.
*k.3,4. Mark.1,6. †Luk.7,33.

19. Přišel Syn člověka, jeda a pije, a
řkou: Aj, * člověk žráč a piján vina, pří-
tel publikánů a hříšníků. Ale ospravedl-
něna jest † moudrost od synů svých.
*Luk.15,1,2. †k.7,35.

20. Tehdy počal přimlouvati městům,
v nichž bylo činěno nejvíce divů jeho,
že pokání nečinili:

21. Běda tobě * Korozaím, běda tobě
Betsaido. Nebo kdyby v † Týru a Sido-
nu byli činěni divové ti, kteříž jsou či-
něni v vás, dávno by byli ** v žini a v
popole pokání činili.
*Luk.10,13. †Ezech.3,6. Luk.6,17. **Jou.3,6.

22. Nýbrž pravím vám: Týru a Sidonu
lehčeji bude v den soudný nežli * vám.
*2 Petr.2,21.

23. A ty Kafarnaum, kteréž jsi až k
nebi * vyvýšeno, až do pekla sstrčeno
budeš. Nebo † kdyby v Sodomě činěni
byli divové ti, kteříž jsou činěni v tobě,
byl by zůstal až do dnes.
*Izai.14,12. †1 Mojž.13,13. Ezech.16,48.

24. Ano více pravím vám, že zemi So-
domských * lehčeji bude v den soudný
nežli tobě. *k.10,15.

25. V ten čas odpovědév Ježíš, řekl:
Chválím * tě, Otče, Pane nebe i země,
že jsi skryl tyto věci před moudrými a
opatrnými, a zjevil jsi je nenudivná-
tkům. *Luk.10,21.

26. Jistě, Otče, žet se tak * libilo před
tebou. *Efez.1,5.

27. Všecky věci * dány jsou mi od Otce
mého, a žádnýť † nezná Syna, jedině

Otec, aniž Otce kdo zná, jedině Syn, a komuž by chtěl Syn zjevití.

*k.28,18. Žalm.8,7. Jan.3,35. †Jan.1,18; 6,46.

28. Poďtež * ke mně všickni, kteříž pracujete † a obtíženi jste, ** a já vám odpočinití dám.

*Jer.31,25. †Žalm.38,5. Izai.57,15. **Jan.16,33.

29. Vzemte jho mé na * se, a učte se ode mne, neboť jsem † tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinití ** dušem svým.

*Žalm.68,20. †Petr.2,21. †Zach.9,9. Izai.42,2. **Jer.6,16.

30. Jho mé zajisté jestiž rozkošné, * a břímě mé lehké.

*Filip.4,13.

KAPITOLA XII.

Svěcení soboty. 9. Úkladové proti Pánu. 22. Dábelství němé. 25. Obrana proti ruhačům, 26. a kdo jest přítel Kristův.

V ten čas * šel Ježíš v sobotu skrze obli, učedníci pak jeho lační jsouce, počali vymínati † klasy a jísti.

*Mark.2,23. Luk.6,1. †5 Mojz.23,25.

2. Farizeové pak spatřivše to, řekli jemu: Hle, učedníci tvoji činí, * čehož nesluší činiti v sobotu.

*2 Mojz.20,10.

3. On pak řekl jim: Co jste * nečtli, co učinil David, když lačněl, on i ti, kteříž s ním byli?

*1 Sam.21,6. Luk.6,3,4.

4. Kterak všel do domu Božího a chleby posvátné jedl, kterýchž jemu neslušelo jísti, ani těm, kteříž s ním byli, než toliko samým * kněžím?

*2 Mojz.25,30. 3 Mojz.24,9.

5. Aneb zdali jste nečtli v zákoně, že knězi v sobotu v chrámě * sobotu ruší, a jsou bez hříchu?

*1 Mojz.28,9.

6. Ale pravím vám, že větší jest tuto nežli * chrám.

*Mal.3,1.

7. Než kdybyste věděli, co jest to: Milosrdenství * chei † a ne oběti, nepotnpovali byste nevinných.

*k.9,13. Ozeáš.6,6. Mich.6,8. †1 Sam.15,22.

8. Syn * zajisté člověka jest páнем i soboty.

*Mark.2,28.

9. A odšed odtud, * přišel do školy jejich.

*Mark.3,1. Luk.6,6.

10. A aj, byl tu člověk, maje ruku uschlou. I tázali se ho, řkouce: Sluš-li * v sobotu uzdravovati? aby jej obžalovali.

*Luk.13,14. 14,3. Jan.9,16.

11. On pak dí jim: Který z vás bude člověk, ješto by měl ovcí jednu, a kdyby ta upadla do jámy v sobotu, i zdalíž nedosáhne jí a nevytáhne?

12. A čím lepší jest člověk než ovece? A protož * sluší v sobotu dobře činiti.

*Mark.3,4.

13. Tedy řekl člověku tomu: Vztáhni

tu ruku svou. I vztáhl, * a přivedena jest k zdraví jako druhá.

*1 Krš.13,6.

14. Farizeové pak * vyšedše, drželi radu proti němu, kterak by jej zabládili.

*Mark.3,6. Luk.6,11. Jan.10,39; 11,53.

15. A věděv to Ježíš, šel odtud. I šli za ním zástupové mnozí, a uzdravil je všecky.

16. A s pobrůzkou * přikázal jim, aby ho nezejvovali,

*k.9,30. Luk.5,11.

17. Aby se naplnilo pověděni skrze Izaiášeho proroka, * řkoucího:

*Izai.42,1.

18. Aj, služebník ten můj, * kteréhož jsem vyvolil, ten milý můj, v němž se dobře zalíbilo duši mé. Položím † Ducha svého na něj, a soud národům zvěstovati bude.

*k.3,17; 17,5. 2 Petr.1,17. †Izai.11,2.

19. Nebude se vaditi, ani křičeti, aniž kdo na ulicích uslyší hlas jeho.

20. Třtiny nalomené nedolomí, a lnu kouřícího se neuhasi, až i vypoví soud k vítězství.

21. A ve jménu jeho * národové doufati budou.

*Řim.15,12.

22. Tehdy * přiveden k němu dábelstvím posedlý, slepý a němý. I uzdravil jej, tak že ten slepý a němý i mluvil i viděl.

*k.9,32. Luk.11,14.

23. I děsili se všickni zástupové a pravili: Není-liž tento ten Syn Davidův?

24. Ale * farizeové to uslyševše, řekli: Tento nevymítá ďáblů než skrze Belzebuba, kníže ďábelské.

*k.9,31.

25. Ježíš pak * znaje myšlení jejich, dí jim: † Každé království rozdělené samo proti sobě spustne, a každé město neb dům proti sobě rozdělený nestane.

*k.9,4. †Luk.11,17.

26. A jestližež satan satana vymítá, proti sobě rozdělen jest. Kterak tedy stane království jeho?

27. A vymítám-liť já ďáblы skrze Belzebuba, synové vaši skrze koho vymítají? Protož oni soudceve vaši budou.

28. Pakliť já * Duchem Božím ďáblы vymítám, přišloť jest jistě mezi † vás království Boží.

*Luk.11,20. †1 Jan.3,8.

29. Aneb kterak kdo může do domu silného vjiti a jeho nádobi pobrati, leč by prvé svázal toho silného, a teprv by dům jeho obloupiť mohl?

30. Kdož * není se mnou, proti mně jest; a kdo neshromažďuje se mnou rozptylujeť.

*Luk.9,50. 11,23.

31. Protož pravím vám: Všelický hříel i * rouhání bude lidem odpuštěno, ale

uhání proti Duchu † nebude odpuště- lidem.

* Mark. 3, 28. Luk. 12, 10. 1 Jan. 5, 16. † Žid. 6, 4. 6.

42. A kdyby kdo řekl slovo proti Synovi člověka, bude jemu odpuštěno, ale kdož by mluvil proti Duchu svatému, nebude jemu odpuštěno, ani v tomto věku, ani v budoucím.

43. Čiňtež aneb strom dobrý, i ovoce jeho dobré; aneb čiňte strom zlý, i ovoce jeho zlé. Neboť * po ovoci strom býti poznán.

* k. 7, 16.

44. Pokolení ještěřcí, kterakž byste obli dobré věci mluvíti, jsouce zlí? Nebo z hojnosti srdce ústa mluví.

45. Dobrý člověk z dobrého pokladu srdce vynáší dobré, a zlý člověk * ze zlého pokladu vynáší zlé.

* k. 15, 19.

46. Ale pravím vám, že * z každého oka prázdného, kteréž mluvíti budou dě, vydadí počet v den soudný.

* Řim. 2, 16. Efez. 4, 29. 1 Petr. 4, 5.

47. Nebo z slov svých spravedliv budeš, a z řeči svých budeš odsouzen.

48. Tehdy odpověděli někteří z zákoníků a farizeů, řkouce: Mistře, chceme d tebe * znamení viděti.

* k. 16, 1. 1 Kor. 1, 22.

49. On pak * odpovídaje, dí jim: Pokorní zlé a cizoložné znamení hledá, ale namení jemu † nebude dáno, jediné to namení Jonáše proroka.

* Luk. 11, 29. † Mat. 16, 4.

40. Nebo jakož byl * Jonáš v břiše velryba tři dni a tři noci, takť bude Syn člověka v srdci země tři dni a tři noci.

* Jon. 2, 1. 2.

41. Muži Ninivitští stanou na soudu s pokolením tímto, a potupí je, proto * že pokání činili k Jonášovu kázání, a aj, víceť nežli Jonáš tuto.

* Jon. 3, 5. Luk. 11, 32.

42. Královna od poledne povstane k soudu s pokolením tímto, a potupí je; nebo * přijela od končin země, aby slyšela moudrost Šalomounovu, a aj, víceť tuto nežli Šalomoun.

* 1 Král. 10, 1. 2 Par. 9, 1.

43. Když pak * nečistý duch vyjde od člověka, chodí po místech suchých, hledaje odpočinutí, ale nenalézá.

* Luk. 11, 24.

44. Tedy říká: Navrátím se do domu svého, odkudž jsem vyšel. A přijda, nalezne prázdný, vyčištěný a ozdobený.

45. Tedy jde a vezme s sebou sedm jiných duchů horších, nežli jest sám, a vejduce, přebývají tam, i bývají poslední * věci člověka toho horší nežli první. Takť se stane i tomuto zlému pokolení.

* Žid. 6, 4; 10, 26. 2 Petr. 2, 20.

46. A když on ještě mluvil k zástupům, aj, matka a bratři jeho stáli vně, žádajice s ním promluvití.

47. I řekl jemu jeden: Aj, * matka tvá i bratři tvoji stojí vně, chtěice s tebou mluvíti.

* Mark. 3, 31.

48. On pak odpovídaje, řekl tomu, kterýž jemu pověděl: Kdo jest matka má? A kdo jsou bratři moji?

49. A vztáhna ruku svou na učedníky své, řekl: Aj, matka má i bratři moji.

50. Nebo kdož by koli činil * vůli Otce mého nebeského, ten jest † bratr můj, i sestra má, i matka má.

* k. 7, 21. Jan. 6, 40. 1 Tes. 4, 3. † Luk. 8, 21. Jan. 15, 14.

KAPITOLA XIII.

Kristus Pán z lodí sedmero podobenství předložil, 54. a že prorok v své vlasti není vzácný, osvědčil.

A v ten * den vyšel Ježíš z domu, sedl podlé moře.

* Mark. 4, 1.

2. I sešli se k němu zástupové mnozi, tak že vstoupiv na lodí, seděl, všecken pak zástup stál na břehu.

3. I mluvil * jim mnoho v podobenstvích, řka: Aj, † vyšel rozsevač, aby rozsival.

* Mark. 4, 2. Luk. 8, 4. † Zach. 6, 12.

4. A když on rozsival, některá padla podlé cesty, a přiletěli ptáci, i szobali je.

5. Jiná pak padla na místa skalnatá, kdež * neměla mnoho země; a rychle vzešla, proto že neměla hlubokosti země.

* Luk. 8, 5.

6. Ale když slunce vzešlo, vyhořela, a proto že neměla kořene, uschla.

7. Jiná pak padla do trní; i zrostlo trní, a udusilo je.

8. A jiná padla v zemi dobrou; i vydalo užitek, některé stý, jiné šedesatý a jiné třiadeátý.

9. Kdo má uši * k slyšení, slyš.

* k. 11, 15. Mark. 7, 16.

10. Tedy * přistoupičše učedníci, řekli jemu: Proč jim v podobenstvích mluvíš?

* Mark. 4, 10. Luk. 8, 9.

11. On pak odpověděl, řekl jim: Proto že * vám dáno jest znáti tajemství království nebeského, ale jim není dáno.

* k. 11, 25; 16, 17.

12. Nebo kdož * má, dáno bude jemu, a rozhojnit se; ale kdož nemá, i to, což má, bude od něho odjato.

* k. 25, 29. Luk. 8, 18.

13. Protoť v podobenstvích mluvím jim, že vidouce, nevidí, a slyšící, neslyší, ani rozumějí.

14. A plni se na nich * proroctví Izaiáše, řkouci: Slyšením slyšeti budete, ale

nesrozumíte; a hledíce, hleděti budete, a nepoznáte. *Lzai.6,9,10. Luk.8,10. Řim.11,8.

15. Nebo ztučnělo srdce lidu tohoto, a ušima těžce slyšeli, a oči své zamhouřili, aby někdy neviděli očima, a ušima neslyšeli, a srdcem nesrozuměli, a neobrátili se, abych jich neuzdravil.

16. Ale oči vaše * blahoslavené, že vidí, i uši vaše, že slyší. *k.16,17.

17. Amen zajisté pravím vám, že mnozí * proroci a spravedliví žádali viděti to, eo vidíte, ale neviděli, a slyšeti to, eož slyšíte, ale neslyšeli. *Luk.10,24.

18. Vy tedy * slyšte podobenství rozsevače. *Mark.4,14. Luk.8,11.

19. Každý, kdož slyší slovo o tom království a nerozumí, přichází ten zlý a uchvacuje to, eož jest vsáto v srdce jeho. To jest ten, kterýž podlé cesty vsát jest.

20. V skalnatou pak zemi vsátý jest ten, kterýž slyší slovo, a hned je * s radostí přijímá. *Lzai.58,2. Jan.5,35.

21. Než * nemá v sobě kořene, ale jest časný, a když přichází ssoužení neb protivenství pro slovo, hned se horší. *Efez.3,17,18.

22. Mezi * trní pak vsátý jest ten, kterýž slyší slovo, † ale pečování tohoto světa a ** oklamání zboží udušuje slovo, i bývá bez užtku. *Jer.4,3. †1 Tim.6,9. ** Mat.19,22.

23. V dobrou pak zemi vsátý ten jest, kterýž slyší slovo a rozumí, totiž kterýž užitek nese. Neseť pak * někdo stý, a jiný šedesátý, jiný pak třideátý. *1 Mojž.26,12.

24. Jiné podobenství předložil jim, řka: Podobno jest království nebeské člověku, rozsívajícímu dobré semeno na poli svém.

25. Když pak lidé zesnuli, přišel nepřítel jeho, a nasál koukole mezi pšeni-ci, a odšel.

26. A když zrostla bylina a užitek přinesla, tedy ukázal se i koukol.

27. I přistoupiť služebníci hospodáře toho, řekli jemu: Pane, zdaližs dobrého semene nenasál na poli svém? Kde že se pak vzal koukol?

28. A on řekl jim: Nepřítel člověk to učinil. Služebníci pak řekli mu: Cheeš-liž tedy, ať jdeme a vytrháme jej?

29. On pak odpověděl: Nikoli, abyste trhající koukol, spolu s ním nevytrhali pšenice.

30. Nechte ať obé spolu * roste až do žně. A v čas žně dim žencům: Vytrhejte nejprv koukol a svažte jej v snopy k spálení, ale pšeni-ci shromazďte do stodoly mé. *2 Tim.2,24.

31. Jiné podobenství předložil jim, řka: Podobno * jest království nebeské zrna horčičnému, kteréž vzav člověk, vsál na poli svém. *Mark.4,30,31.

32. Kteréžto zajisté nejmenší jest mezi všemi semeny, když pak zroste, větší jest nežli jiné byliny, a bývá strom, tak že ptáci nebeští přiletíce, hnízda sobě dělají na ratolestech jeho.

33. Jiné podobenství mluvil jim: Podobno jest království nebeské * kvasu, kterýž vzavši žena, zadělala ve třech měřících monky, až by zkysalo všecko. *1 Mojž.18,6. Luk.13,21.

34. Toto všecko mluvil Ježiš * v podobenstvích k zástupům, a bez podobenství nemluvil jim, *Mark.4,33.

35. Aby se naplnilo pověděni skrze proroka, * řkoucího: Otevru v podobenstvích ústa svá, vypravovati budu skryté † věci od založení světa. *Zalm.78,2. † Řim.16,25.

36. Tedy propustiv zástupy, šel domů Ježiš. I přistoupiť k němu učedníci jeho, řkouce: * Vylož nám podobenství o koukoli toho pole. *k.15,15.

37. On pak odpovídaje, řekl jim: Rozsevač dobrého semene jest Syn člověka.

38. A * pole jest tento svět, dobré pak sítě jsou synové království, ale koukol jsou † synové toho zlostníka. *1 Kor.3,9. † Jan.8,44.

39. A * nepřítel, kterýž jej rozsívá, jestiť ďábel, † žeň pak jest skonání světa, a ženci jsou andělé. *1 Mojž.3,15. † Joel.3,13. Zjev.14,15.

40. Protož jakož vybrán bývá koukol a ohněm spálen, takť bude při skonání tohoto světa.

41. Pošle Syn člověka * anděly své, i vyberouť z království jeho všecka pohoršení, i ty, kteříž činí nepravost, *k.24,31.

42. A uvrhouť je do peci ohnivé. Tamť bude * pláč a škřipení zubů. *k.8,12. Luk.13,28.

43. A tehdažť * spravedliví stkvíť se budou jako slunce v království Otce svého. Kdo má uši k slyšení, slyš. *Dau.12,3. † 1 Kor.15,41.

44. Opět podobno jest království nebeské pokladu skrytému v poli, kterýž

alezna člověk, skrývá, a radostí nalčen jsa pro něj, odchází a * prodává všecko, což má, a koupí pole to.

*k.16,24. Filip.3,7.

45. Opět podobno jest království neeské člověku kupci, hledajícímu pěkyých perel.

46. Kterýž když nalezl jednu velmi rabou perlu, odšed, prodal všecko, což měl, a koupil ji.

47. Opět podobno jest království neeské vrší puštěné do moře, a ze všeliého plodu shromažďující.

48. Kteroužto, když naplněna byla, ytáhše na břeh a sedíce, vybírali, což lohrého bylo, do nádob, a což bylo zléto, přeč zamítali.

49. Takť bude při skonání světa. Vydou * andělé, a oddělí zlé z prostředcu spravedlivých,

*k.25,32.

50. A uvrhou je do peci ohnivé. Tamť ude pláč a škřípení zubů.

51. Dí jim Ježíš: Srozuměli-li jste to nuto všemu? Řekli jemu: I ovšem, Paie.

52. On pak řekl jim: Protož každý nžitel umělý v království nebeském podobný jest člověku * hospodáři, kterýž vynáší z pokladu svého nové i staré věci.

*Piseň Šal.7,13.

53. I stalo se, když * dokonal Ježíš podobenství ta, bral se odtud.

*Luk.4,16.

54. A přišed do vlasti své, učil je v škole jejich, tak že se velmi divili, a říkali: Odkud má tento moudrost tuto a moc?

55. Zdalíž tento není * syn tesařův? Zdalíž matka jeho neslove Maria, † a bratří jeho Jakub a Jozes a Šimon a Judas?

*Mark.6,3. †Mat.12,46.

56. A sestry jeho zdalíž všecky u nás nejsou? Odkudž tedy má tyto všecky věci?

57. I * zhoršili se na něm. Ježíš pak řekl jim: Neníť prorok beze etí, než v své vlasti a v domě svém.

*k.11,6. †Mark.6,4. Luk.4,24. Jan.4,44.

58. I * neučil tu mnoho divů pro † nevěru jejich.

*Mark.6,5. †Mat.17,20.

KAPITOLA XIV.

Heródes cizoložník Jana sfal. 14. Pán pět chleby pět tisíc lidu nasýtil, 25. po moři chodil, 35. moc Božskou při uzdravení mnohých prokázal.

V tom čase uslyšel Heródes čtvrták pověst o Ježíšovi.

2. I řekl služebníkům svým: To jest

Jan Křitel. Onť jest vstal z mrtvých, a protož se divové dějí skrze něho.

3. Nebo jav * Heródes Jana, svázal jej byl a dal do žaláře, pro Herodiadu manželku Filipa bratra svého.

*Mark.6,17. Luk.3,19,20.

4. Nebo byl řekl jemu Jan: * Nesluší tobě mítí ji.

*3Mojz.18,16.

5. A chtěv zabiti jej, bál se * lidu; nebo za proroka jej měli.

*k.21,26. Luk.20,6.

6. Když pak slaven byl * den narození Heródesova, tancovala decra Herodiady u prostřed, i zalíbila se Heródesovi.

*1Mojz.40,20. Ozeáš7,5.

7. Pročež s přísahou * zaslíbil jí dáti, zač by ho jen požádala.

*Ester5,6.

8. A ona jsuci prvé navedena od matere své, řekla: Dej mi zde na mise hlavu Jana Křitele.

9. I zarmoutil se král, ale pro přísahu a pro ty, kteříž spolu s ním stolili, rozkázal dáti.

10. A poslav kata, sfal Jana v žaláři.

11. I přinesena jest hlava jeho na mise, a dána té děvečce. I nesla matere své.

12. A * přišedše učedníci jeho, vzali tělo a pochovali je; a šedše, pověděli Ježíšovi.

*Mark.6,29,30.

13. To * uslyšev Ježíš, plavil se odtud na lodičce na místo pusté soukromí. Což uslyševše zástupové, šli za ním pěšky z měst.

*Mark.6,31,32. Luk.9,10. Jan.6,2.

14. A * vyšed Ježíš, uzřel zástup mnohý. I † slítovalo mn se jich, a uzdravoval nemocné jejich.

*Jan.6,5. †Mat.9,36.

15. A když bylo k * večerou, přistoupili k němu učedníci jeho, řkouce: Pusté jest místo toto, a čas již pomínul. Propusť zástupy, ať jdouce do městeček, nakoupí sobě pokrmů.

*Mark.6,35.

16. Ježíš pak řekl jim: Není jim potřebi odcházeti, dejte vy jim jisti.

17. A oni řkou jemu: Nemáme zde, než pět chlebů a dvě rybě.

18. On pak di jim: Přinestež mi je sem.

19. A rozkázav zástupu posaditi se na trávě, a vzav těch * pět chlebů a dvě rybě, vzhled v nebe, † poželual, a lámaje, dával učedníkům ty chleby, a učedníci zástupům.

*k.15,36. Mark.6,41. †Mat.26,26.

20. I jedli * všiekní a nasyceni jsou. I sebrali, což zbylo drobtů, dvanácte košů plných.

*Mark.6,43.

21. Těch pak, kteříž jedli, bylo okolo pěti tisíců mužů, kromě žen a dětí.

22. A ihned * přinutil Ježiš učedníky své, aby vstoupili na loď a přešli jej na druhou stranu, dokudž by nepropustil zástupů. *Mark.6,45.

23. A propustiv zástupy, * vstoupil na horu soukromi, aby se modlil. A když byl večer, sám byl tam. *Luk.6,12.

24. Loď pak již byla u prostřed moře, zmitající se vlnami, nebo byl vítr odporný.

25. Při čtvrtém pak bdění nočním bral se k nim Ježiš, jda po moři.

26. A vidouce jej učedníci po moři jdoucího, zlekali se, řkouce: * Obluda jest. A strachem křičeli. *Luk.24,37.

27. Ale ihned Ježiš promluvil k nim, řka: Doufejtež, jáť jsem, nebojte se.

28. I odpovědév jemu Petr, řekl: Pane, jestliže jsi ty, rozkaž mi k sobě přijíti po vodě.

29. On pak řekl: Pod. A vystoupiv Petr z loďi, šel po vodě, aby přišel k Ježišovi.

30. Ale vida vítr tuhý, bál se. A počav tonouti, zkríkl, řka: * Pane, pomoz mi. *k.8,25.

31. A ihned Ježiš vztáh ruku, ujal jej a řekl jemu: Ó * malé víry, pročezs pochyboval? *k.6,30; 8,26.

32. A jakž oni vstoupili na loďi, utišil se vítr.

33. Ti pak, kteříž na loďi byli, přistoupivše, klaněli se jemu, řkouce: Jistě Syn * Boží jsi. *k.16,16.

34. A * přeplavivše se, přišli do země Genezaretské. *Mark.6,53.

35. A poznavše jej muži místa toho, rozeslali po vši té krajině vůkol, a shromáždili k němu všecky neduživé.

36. A prosili ho, aby se aspoň * podolka roucha jeho dotkli. A kteřížkoli dotkli se, uzdraveni jsou. *k.9,21.

KAPITOLA XV.

Božích-li příkazani čili lidských nařízení více šetřiti? 21. O ženě Kananejské, 29. o uzdravení mnohých 34. a o sedmi chlebuh.

A v * tom přistoupí k Ježišovi Jeruzalemští zákonníci a farizeové, řkouce: *Mark.7,1,5.

2. Proč učedníci tvoji přestupují ustanovení starších? Nebo neumývají rukou svých, když mají jísti chléb.

3. A on odpovídaje, řekl jim: Proč i vy přestupujete příkazani Boží pro ustanovení svá?

4. Nebo * přikázal Bůh, řka: Cti otce

svého i matku, a kdož by zlořečil otci neb mateři, smrti ať umře.

*2Mojz.20,12. Efez.6 2. +2Mojz.21,17.

5. Ale vy pravíte: * Kdož by koli řekl otci neb mateři: Dar jest to, čímž by tobě ode mne pomozeno býti mohlo. A neuctil by otce svého neb mateře své. *Přisl.23,24.

6. I zlehčili jste příkazani Boží pro své ustanovení.

7. Pokrytci, dobře prorokoval o vás Izaiáš, * řka: *Izai.29,13.

8. Přibližuje * se ke mně lid tento ústy svými, a rty mne cti, ale srdce jejich daleko jest ode mne. *Ezech.33,31.

9. Ale * nadarmoť mne cti, učice učení příkazani lidských. *5Mojz.4,2

10. A svolav zástup, řekl jim: Slyšte a * rozumějte. *Mark.7,14.

11. Ne to, * což vchází v ústa, poškvřňuje člověka, ale což z úst pochází, toť poškvřňuje člověka.

*Skutk.10,14. Řím.14,14. Tit.1,15.

12. Tehdy přistoupivše učedníci jeho, řekli mu: Viš-li, že farizeové, slyševše tu řeč, zhoršili se?

13. A on odpovídaje, řekl: * Všelike štípení, jehož neštípil Otce můj ten nebeský, vykořeněno bude.

*Izai.17,11. Jan 15,2. Skutk.5,33.

14. Nechte jich, vůdcové * jsou slepi slepých. Povede-liť pak slepý slepého, oba v jámu upadnou.

*k.23,24. Luk.6,39. Řím.2,19. Izai.42,19.

15. I odpovědév Petr, řekl jemu: Vylož * nám to podobenství. *k.13,36.

16. Ježiš pak řekl: Ještě i * vy bez rozumu jste?

*k.16,9. Mark.7,18.

17. Nerozumíte-liž, že všecko, což v ústa vchází, do břicha jde, a vypouští se ven?

18. Ale které věci * z úst pocházejí, z srdce jdou, a tyť poškvřňují člověka.

*Jak.3,6,10.

19. Z srdce zajisté * vycházejí zlá myšlení, vraždy, cizoložstva, smilstva, krádeže, křivá svědectví, rouháni.

*k.12,35. 1Mojz.6,5. Jer.17,9.

20. Tyť jsou věci poškvřňující člověka. Ale neumytýma rukama jísti, toť nepoškvřňuje člověka.

21. A vyšed odtud Ježiš, bral se do krajin Týrských a Sidonských.

22. A aj, žena Kananejská z končin těch vyšedši, volala, řkuci jemu: Smiluj se nade mnou, Pane, synu Davidův. Deeru mou hrozně trápi ďábelství.

23. On pak neodpověděl ji slova. I

přistoupivše učedníci jeho, prosili ho, řouce: Odbuď ji, neboť volá za námi.

24. On pak odpověděl, řekl: Nejsem poslán * než k ovce zahynulým z domu Izraelského. *k.10,6. Skutk.13,46. Řím.15,8.

25. Ale ona přistoupivši, klaněla se jemu, řkuci: * Pane, pomoz mi. *k.14,30.

26. On pak odpověděl, řekl: * Není slušné vzít chléb dětem a vrci štěňatům. *Mark.7,27.

27. A ona řekla: Takt jest, Pane. A šak štěňátka jedí drobtý, kteříž padají stolů pánů jejich.

28. Tedy odpovídaje Ježíš, řekl ji: Ó eno, * veliká jest víra tvá. Staniž se toč, jakž chceš. I uzdravena jest dcera její v tu hodinu. *k.5,10.

29. A odšed odtud * Ježíš, šel k moři galilejskému, a vstoupiv na horu, poslal se tam. *Mark.7,31.

30. I přišli k němu zástupové mnozi, najíce s sebou kulhavé, slepé, němé, polámané a jiné mnohé. I kladli je k nohám Ježíšovým, a on * je uzdravoval. *k.11,5. Izai.35,5.

31. Tak že se zástupové divili, vidouce, ano němi mluví, polámaní zdraví sou, kulhaví chodí, slepí vidi. I velebili Boha Izraelského.

32. Ježíš pak * svolav učedníky své, řekl: Lito m zástupu. Nebo již tři dni trvají se mnou, a nemají, co by jedli; a propustiti jich lačných nechei, aby nezhylni na cestě. *Mark.8,1.

33. I řkou mu učedníci jeho: Kde bychom vzali tolik chleba na této poušti, abychom takový zástup nasýtili?

34. I řekl jim Ježíš: Kolik chlebě máte? A oni řkou: Sedm, a málo rybiček.

35. I rozkázal zástupům, aby se posadili na zemi.

36. A vzav těch sedm chlebě a ty ryby, učiniv díky, lámal a dal učedníkům svým, učedníci pak zástupu.

37. I * jedli všickni a nasyceni jsou. A sebrali, což zbylo drobtů, sedm košů plných. *2 Král.4,44. Mark.8,8.

38. Bylo pak těch, kteříž jedli, čtyři tisíce mužů, kromě žen a dětí.

39. A * rozpustiv zástupy, vstoupil na loď. I přišel do krajiny Magdala. *Mark.8,10.

KAPITOLA XVI.

Pán znamení zádstivě zahanbiv, 6. od učení jejich vstříhal. 17. Rozdílne o něm smýšleno, 23. Petrovi domluveno, 24. a pravě následování Krista vysvětleno.

I přistoupivše * farizeové a saduceové,

pokoušejice, † prosili ho, aby jim znamení s nebe ukázal.

*Mark.8,11. Luk.11,29. †Mat.12,38.

2. On pak odpovídaje, řekl jim: Když bývá * večer, říkáte: Jasno bude, nebo se červená nebe. *Luk.12,54.

3. A ráno: Dnes bude nečas, nebo se červená zasmušilá nebe. Pokryteci, způsob zajisté nebe rozsouditi umíte, znamení pak časů těchto nemůžete?

4. Národ zlý a * cizoložný znamení hledá, ale znamení jemu nebude dáno, než toliko znamení ono † Jonáše proroka. A opustiv je, odšel. *k.12,39. †Jou.2,1. Luk.11,29,30.

5. A plavivše se * učedníci jeho přes moře, zapomenuli vzít chleba. *Mark.8,14.

6. Ježíš pak řekl jim: * Hleďte a varujte se † kvasu farizejského a saducejského. *Luk.12,1. †Gal.5,9. 1 Kor.5,6.

7. Oni pak rozjímali mezi sebou, řkouce: Nevzali jsme chleba.

8. A znaje to Ježíš, řekl jim: Co to rozjímáte mezi sebou, * ó malé víry, že jste chlebě nevzali? *k.6,30.

9. Ještě-liž nerozumíte, ani nepamujete na těch * pět chlebě a na pět tisíců, a kolik jste košů nazbírali? *k.14,17. Jan.6,9.

10. Aní na těch sedm chlebě, a na čtyři tisíce, a kolik jste košů nazbírali?

11. I kterakž nerozumíte, že ne o chlebu mluvil jsem vám, pravě, abyste se varovali kvasu farizejského a saducejského?

12. Tedy srozuměli, že neřekl, aby se varovali od kvasu chleba, ale od učení farizeů a saduceů.

13. Přišed * pak Ježíš do krajiny Cesaree Filipovy, otázal se učedníků svých, řka: Kým pravi lidé býti mne Syna člověka? *Mark.8,27.

14. A oni řekli: Někteří * Janem Křtitelem, jiní pak Eliášem, jiní pak Jeremiášem, aneb jedním z proroků. *k.14,2.

15. I di jim: Vy pak kým mne býti pravíte?

16. I odpověděl Šimon Petr, řekl: Ty jsi * Kristus, ten Syn Boha živého.

*k.14,33. Mark.5,7. Jan.6,69. Skutk.8,37. 1 Jan.4,15.

17. A odpovídaje Ježíš, řekl mu: Blahoslavený jsi, Šimone, synu Jonášův; nebo * tělo a krev nezjevilo tobě, ale † Otec můj, kterýž jest v nebesích.

*Gal.1,16. Efez.6,12. †Mat.11,27. 1 Kor.2,10.

18. I jáť pravím tobě, že jsi * ty Petr, a na též skále vzdělám církev svou, a brány † pekelné nepřemohou jí.

*Jan.1,42. †Zalm.46,4. Izai.32,20.

19. A tobě dám * klíče království nebeského. A což bys koli svázal na zemi, bude svázáno i na nebi; a což bys koli rozvázal na zemi, bude rozvázáno i na nebi. *k.18,18. Jan.20,23.

20. Tedy * přikázal učedníkům svým, aby žádnému nepravili, že by on byl ten Ježíš Kristus. *k.17,9. Mark.8,30.

21. A od té chvíle * počal Ježíš oznamovati učedníkům svým, že musí jíti do Jeruzaléma, a mnoho trpěti od starších a předních kněží¹⁾ a od zákoníků, a zabít býti, a třetího dne z mrtvých vstáti. *k.17,22. Mark.8,31. Luk.9,22.

22. I * odved ho Petr, počal mu přimlouvat, řka: Odstup to od tebe, Pane, nikoli nestane se tobě toho. *Mark.8,32.

23. Kterýžto obrátiv se, řekl Petrovi: Jdi * za mnou, satane, ku pohoršení jsi mi; nebo nechápáš těch věcí, kteréž jsou Boží, ale kteréž jsou lidské. *2 Sam.19,22.

24. Tedy řekl Ježíš učedníkům svým: Chee-li kdo * za mnou přijíti, zapřij sebe sám, a vezmi kříž svůj, a následuj mne. *k.10,38. Mark.8,34.

25. Nebo * kdož by chtěl duši svou zachovati, ztratí ji; kdož by pak ztratil duši svou pro mne, nalezneť ji. *Luk.17,33. Jan.12,25.

26. Nebo eo jest * platno člověku, by všecken svět získal, své pak duši uskočil? Aneb ť kterou dá člověk odměnu za duši svou? *Mark.8,36. Luk.9,25. †Zalm.49,9.

27. Syn * zajisté člověka přijde v slávě Otee svého s ť anděly svými, a tehdaž ** odplatí jednomu každému podle skutků jeho. *k.25,31; 26,64. †Mark.8,38. **Zalm.62,13. Řfm.2,6.

28. Amen pravím vám: Jsou někteří z stojících tuto, kteříž neokusí smrti, až i uží Syna člověka, přicházejícího v království svém.

KAPITOLA XVII.

Kristus Pán se proměnil, 14. náměsíčníka uzdravil, 22. smrt svou předpověděl, 27. a plat za sebe i za Petra dáti rozkázal.

A po * šesti dnech pojal Ježíš Petra a Jakuba a Jana bratra jeho, i uvedl je na horu vysokou soukromí,

*Mark.9,2. Luk.9,28.

2. A * proměnil se před nimi. I zaskvěla se tvář jeho † jako slunce, roucho pak jeho učiněno bílé jako světlo.

*Filip.3,21. †Mat.13,43.

3. A aj, ukázali se jim Mojžíš a Eliáš, rozmlouvající s ním.

4. A odpověděv Petr, řekl Ježíšovi: Pane, * dobré jest nám tuto býti. Chee-li, uděláme tuto tři stánky, tobě jeden a Mojžíšovi jeden a Eliášovi jeden. *2 Král.2,19.

5. Když pak on ještě mluvil, aj, oblak světlý zastínil je. A aj, hlas z toho oblaku řkouce: Tentot * jest ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo, † toho poslouchejte. *Lzai.42,1. 2 Petr.1,17. †5 Mojz.18,15.

6. To uslyšavše učedníci, padli na tváři své a báli se velmi.

7. A přistoupiv Ježíš, dotekl * se jich, řka: Vstaňte a nebojte se.

*Dan.8,18; 9,21; 10,10,18.

8. Pozdvihše pak oči svých, žádného neviděli, než samého Ježíše.

9. Když pak sstupovali s té hory, přikázal * jim Ježíš, řka: Žádnému nepravte tohoto vidění, dokudž by Syn člověka nevstal z mrtvých. *k.16,20.

10. I otázali se ho učedníci jeho, řkouce: Což to pak zakonníci praví, že má Eliáš * prvé přijíti? *Mal.4,5.

11. Ježíš pak odpovídaje, řekl jim: Eliáš * zajisté přijde prvé, a napraví všechny věci. *Luk.1,17.

12. Ale pravím vám, že * Eliáš již přišel, a však nepoznali ho, ale učinili mu, což ehtěli. Takť i Syn člověka trpěti bude od nich. *k.11,14.

13. Tedy srozuměli učedníci, že jim to pravil o Janovi Křtiteli.

14. A když přišli k zástupu, * přistoupil k němu člověk, a poklekl před ním na kolena,

*Mark.9,17. Luk.9,38.

15. A řekl: Pane, smiluj se nad synem mým, nebo náměsíčník jest, a těžce se trápi. Často zajisté padá do ohně a častokrát do vody.

16. I přivedl jsem ho učedníkům tvým ale nemohli ho uzdraviti.

17. Odpovídaje pak Ježíš, řekl: Ó národe nevěrný a převrácený, dokudž budu s vámi? Dokudž vás snášeti budu. Přiveďte mi jej sem.

18. I přimluvil tomu ďábelství Ježíš. vyšlo od něho; a uzdraven jest ten mládeneček v tu hodinu.

19. Tedy přistoupivše učedníci k Ježíšovi soukromí, řekli: Proč jsme mho nemohli vyvrei?

20. Ježíš pak řekl jim: Pro nevěřivou. Amen * zajisté pravím vám: B

te-li mítí ť víru jako zrno horčičné,
e hoře této: Přejdi odsud tam, i pře-
je, a nebudeť vám nic nemožného.

*Luk.17,6. †Mat.21,21.

1. Toto pak pokolení nevyházi, je-
né skrze modlitbu a půst.

2. A když byli v Galilei, řekl jim Je-
z: * Syn člověka bude vydán v ruce
ské,

*k.16,21; 20,18.

3. A zamordujít jej, ale třetího dne
z mrtvých vstane. I zarmoutili se ná-
mně.

4. A když přišli do Kafarnaum, při-
stupili ku Petrovi ti, * kteříž plat vybi-
í, a řekli: Což mistr váš nedává pla-
t?

*2Mojz.30,13.

5. A on řekl: Dává. A když přišel do-
i, předšel jej Ježíš, řka: Co se tobě
á, Šimone? Králové * zemští od kte-
ch berou daň aneb plat? Od synů-li
ých, čili od cizích?

*k.22,21.

6. Dí jemu Petr: Od cizích. I řekl mu
žíš: Tedy synové jsou svobodní.

7. Ale * abychom jich nepohoršili, jda
moří, vrz udici, a tu rybu, kteráž nej-
vé uvázne, vezmi, a otevra ústa její,
lezneš groš. Ten vezma, dej jim za
ne i za sebe.

*Luk.23,2.

KAPITOLA XVIII.

1. Pokoře Pán, 10. vystřihá od pohoršení, 15. řád ká-
ukazuje, 21. kajícím odpouští veli, 23. což i při-
kladem pékným vysvětluje.

1. Ten čas přistoupili učedníci k Ježí-
vi, řkouce: Kdo pak jest největší * v
rálovství nebeském?

*k.5,19. Mark.9,34. Luk.9,46; 22,24.

2. A zavolav * Ježíš pacholátka, posta-
l je u prostřed nich,

*Mark.9,36.

3. A řekl: Amen pravím vám: Neobrá-
te-li se a * nebudete-li jako pacholátka,
ikoli nevejdete do království nebeské-
o.

*k.19,14. Mark.10,15.

4. Protož kdož by se koli ponížil jako
pacholátko toto, tenť jest * největší v
rálovství nebeském.

*1Petr.5,6.

5. A kdož by koli přijal * pacholátko
ukové ve jménu mém, mneť přijímá.

*k.10,40.

6. Kdo by pak * pohoršil jednoho z ma-
čkých těchto věřících ve mne, lépe by
emu bylo, aby zavěšen byl žernov oslí-
i na hrdlo jeho, a pohřžen byl do hlu-
okosti mořské.

*Mark.9,42.

7. Běda světu pro pohoršení. Ačkoli
ausí * býti, aby přicházela pohoršení,

ale ť však běda člověku, skrze něhož
přichází pohoršení.

*1Kor.11,19. 2Tes.2,11. †Mat.26,24.

8. Protož jestliže * ruka tvá aneb noha
tvá pohoršuje tě, utniž ji a vrz od sebe.
Lépe jest tobě do života vjíti kulhavé-
mu aneb bezrukému, nežli dvě ruce aneb
dvě noze majícímu uvrženu býti do o-
hně věčného.

*k.5,30.

9. A pakli oko tvé pohoršuje tebe, vy-
lup je a vrz od sebe. Lépe jest tobě je-
dnookému do života vjíti, nežli obě oči
majícímu uvrženu býti do pekelného o-
hně.

10. Viztež, abyste nepotupovali žádného
z maličkých těchto. Neboť pravím
vám, že * andělé jejich v nebesích vždy-
cky hledi na tvář Otee mého, kterýž v
nebesích jest.

*Zalm.34,8.

11. Přišel zajisté * Syn člověka, aby
spasil to, což bylo zahynulo.

*Luk.19,10. 1Tim.1,15.

12. Co se vám zdá? Kdyby některý
člověk měl * sto ovec, a zbloudila by
jedna z nich, zdalíž nenechá těch deva-
desáti devíti, a jda na bory, nehledá té
pobloudivé?

*Luk.15,4.

13. A nahodí-liť mu se nalezti ji, amen
pravím vám, že se raduje nad ní více,
než nad těmi devadesáti devíti nepo-
bloudilými.

14. Takť není * vůle Otee vašeho, kte-
rýž jest v nebesích, aby zhylnul jeden
z maličkých těchto.

*2Petr.3,9.

15. Zhřešil-li by pak proti tobě bratr
tvůj, jdi a * potreseš ho mezi sebou a jím
samým. Uposlechl-li by tebe, získal ť jsi
bratra svého.

*3Mojz.19,17. Přisl.17,10. Luk.17,3. †Jak.5,19.

16. Jestliže by pak neuposlechl, přijmi
k sobě ještě jednoho aneb dva, aby * v
ústech dvou neb tři svědků stálo každé
slovo.

*5Mojz.17,6; 19,15.

Jan 8,17. 2Kor.13,1. Žid.10,23.

17. Pakliť by jich neuposlechl, * pověz
církvi. Jestliže pak i církev neuposle-
chne, budiž ť tobě jako pohan a publi-
kán.

*1Tim.5,20. †Řím.16,17.

18. Amen pravím vám: * Cožkoli svi-
žete na zemi, budeť svázáno i na nebi;
a cožkoli rozvízete na zemi, budeť roz-
vázáno i na nebi.

*k.16,19. Jan 20,23.

19. Opět pravím vám: * Jestliže by dva
z vás svolili se na zemi o ť všelikou věc,
za kterouž by koli prosili, staněť se jim
od Otee mého nebeského.

*Mark.11,24. †1Jan 3,22. Jak.5,16.

20. Nebo kdežkoli shromáždí se dva neb tři ve jménu mém, tuť jsem * já u prostřed nich. *k.28,20. Luk.24.15.36.

21. Tedy přistoupiv k němu Petr, řekl: Pane, kolikrát zbřeší proti mně bratr můj, a odpustím jemu? Do sedmi-likrát?

22. I di mu Ježíš: Nepravím tobě až do * sedmikrát, ale až do sedmdesátikrát sedmkrát. *Luk.17.4.

23. A protož podobno jest království nebeské člověku králi, kterýž * ehtěl počet klásti s služebníky svými.

*Job 9.1.2. Žalm.143.2.

24. A když počal klásti, podán mu jeden, kterýž byl dlužen deset tisíců hřiven.

25. A když neměl čím zaplatiti, kázal jej pán jeho prodati, i ženu jeho i děti i všecko, což měl, a zaplatiti.

26. Tedy padna služebník ten, klaněl se jemu, řka: Pane, poshověj mi, a všecko zaplatím tobě.

27. I * slitovav se pán nad služebníkem tím, propustil ho a † dluh jemu odpustil.

*2Mojz.31.6.7. †Luk.7.42.

28. Vyšed pak služebník ten, nalezl jednoho z spoluslužebníků svých, kterýž mu byl dlužen sto peněz, a chopiv se ho, hrdloval se s ním, řka: Zaplat mi, eos dlužen.

29. Tedy padna spoluslužebník ten k nohám jeho, prosil ho, řka: Poshověj mi, a všecko zaplatím tobě.

30. On pak nechtěl, ale odšed, dal jej do žaláře, dokudž by nezaplatil dluhu.

31. Vidouce pak spoluslužebníci jeho, eo se dalo, zarmoutili se velmi; a šedše, povědli pánu svému všecko, eo se bylo stalo.

32. Tehdy povolav ho pán jeho, di mu: Služebníče zlý, všecken ten dluh odpustil jsem tobě, nebs mne prosil.

33. Zdalíš i * ty neměl se smilovati nad spoluslužebníkem svým, jako i já smiloval jsem se nad tebou? *Jak.2.13.

34. I * rozhnévav se pán jeho, dal jej katům, dokudž by nezaplatil všeho, což mu byl dlužen. *k.5.25.26.

35. Takť * i Otec můj nebeský učíní vám, jestliže neodpustíte jeden každý bratru svému z srdce svých provinění jejich. *k.6.25. Mark.11.25.

KAPITOLA XIX.

Sluš-li manželku propustiti? 12. O paních 13. a dítkách; 16. o otázce mládence bohatého, 27. a odpáté života věčného.

bral se z Galilee, a přišel do končin Judských za Jordán.

2. I šli za ním zástupové mnozí, a uzdravil je tam.

3. I přistoupili k němu farizeové, pokoušejíce ho a řkouce jemu: Sluší-li člověku * propustiti manželku svou z kterékoli příčiny? *Mark.10.

4. On pak odpovídaje, řekl jim: Což jste * nečtli, že ten, kterýž stvořil s počátku, muže a ženu učinil je?

*1Mojz.1.27; 5.2. Mal.2.15.

5. A řekl: * Protož opusti člověk otec i matku, a připojí se k manželce své, i budou dva jedno tělo.

*1Mojz.2.24.

6. A tak již nejsou dva, ale jedno tělo. A protož, což Bůh spojil, * člověk nerozlučuj.

*1Kor.7.10.

7. Řekli jemu: Pročež * tedy Mojžíš rozkázal dáti listek rozloučení, a propustiti ji?

*k.5.31. 5Mojz.21.1.

8. Di jim: Mojžíš pro tvrdost srdce vašeho dopustil vám propouštěti manželky vaše, ale z počátku nebylo tak.

9. Protož pravím vám: * Že kdožkoli propustil by manželku svou, (leč pro smilství,) a jinou pojme, eizoloží, i kdož propuštěnou pojme, eizoloží.

*k.5.32. 1Kor.7.10.

10. Řekli jemu učedníci jeho: Poněvadž jest taková pře s manželkou, není dobré ženiti se.

11. On pak řekl jim: * Ne všiekniť ehá-pají slova toho, ale ti, jimž jest dáno.

*1Kor.7.17.

12. Jsouť zajisté panieové, kteříž se tak z života matky zrodili; a jsouť panieové, kteříž učiněni jsou od lidí; jsouť panieové, kteříž se * sami v panětví oddali pro království nebeské. Kdo může pochopiti, pochop. *1Kor.7.32.34.

13. Tehdy přineseny jsou k němu děti, * aby na ně ruce vzkládal a modlí se. Učedníci pak přimlouvali jim.

*k.18.3. Luk.18.17.

14. Ale Ježíš řekl: Nechte dítek a uchraňte jim jiti ke mně; nebo takovýček jest království nebeské.

15. A po vzkládání na ně rukou odbral se odtud.

16. A aj, jeden * přistoupiv, řekl jemu: Mistře dobrý, † co dobrého budu činiti abyeh měl život věčný?

*Mark.10.17. Luk.18.18. †k.10.4.

17. Ale on řekl jemu: Co mne nazýváš dobrým? Žádný není dobrý, n-

liný, totiž Bůh. Chceš-li * pak vjítí života, ostříhej příkázání. *Luk.10,23.

8. Di jemu: Kterých? Ježíš pak řekl: ezabiješ, * nezeizoložíš, nepokradeš, promluvíš křivého svědectví,

*2 Mojz.20,12 násl. 5 Mojz.5,17.

9. Cti * otce svého i matku, † a milovati budeš bližního svého jako sebe svého. *k.15,4. Efez.6,2. †3 Mojz.19,18. Gal.5,14.

20. Di jemu mládenec: Všeho toho oříhal jsem od své mladosti. Čehož mi * ještě nedostává?

21. Řekl mu Ježíš: Chceš-li dokonatím býti, jdiž a prodej statek svůj, a ozdej chudým, a budeš mítí * poklad v nebi, a poď, následuj mne.

*k.6,20. Luk.12,33. 1 Tim.6,19.

22. Uslyšev pak mládenec tu řeč, odšel, smuten jsa; nebo měl statku mnoho.

23. Ježíš pak řekl učedníkům svým: men * pravím vám, že bohatý nesnadně vejde do království nebeského.

*Přisl.11,28. Mark.10,24.

24. A opět pravím vám: * Snázeť jest elbloudu skrze uši jehly projíti, nežli ohatému vjítí do království Božího.

*Luk.6,24: 18,24,25.

25. A uslyšavše to učedníci jeho, užali se velmi, řkouce: I kdož tedy může pasen býti?

26. Pohleděv pak Ježíš, řekl jim: U idít jest to nemožné, ale * u Boha všecko jest možné. *1 Mojz.18,14.

27. Tehdy * odpověděv Petr, řekl mu: Aj, my † opustili jsme všecky věci, a šli sme za tebou. Což ** pak nám bude?

*Mark.10,28. Luk.18,28. †Mat.4,20. **Žalm.73,13.

28. Ježíš pak řekl jim: Amen pravím vám, že vy, kteříž jste následovali mne, * druhém narození, když se posadí syn člověka na trůnu velebnosti své, sednete † i vy na dvanácti trůnách, soulice dvanáctero pokolení Izraelské.

*2 Petr.3,13. Zjev.21,1. †Luk.22,29,30. Zjev.3,21.

29. A každý, kdož * opustil by domy, neb bratry, neb sestry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb ditky, neb pole pro jméno mé, stokrát více vezme, a život † věčný dědičně obdrží.

*k.10,37. Luk.14,26. †Tit.3,7.

30. Mnozí pak * první budou poslední, a poslední první. *k.20,16.

KAPITOLA XX.

Podobenství vinice. 17. Kristus svou smrt předpověděl. 20. Matku synů Zebedeových spokojil, 29. a dva slepé uzdravil.

Nebo podobno jest království nebeské

člověku hospodáři, kterýž vyšel na úsvitě, aby najal * dělníky na vinici svou. *k.21,33.

2. Smluviv pak s dělníky z peníze denního, odeslal je na vinici svou.

3. A vyšed okolo hodiny třetí, uzřel jiné, ani stojí na trhu zahálejice.

4. I těm řekl: Jdětež i vy na vinici, a co bude spravedlivého, dám * vám.

*1 Kor.3,8.

5. A oni šli. Opět vyšed při šesté a deváté hodinu, učinil též.

6. Při jedenácté pak hodině vyšed, našel jiné, ani stojí zahálejice. I řekl jim: Pročež tu stojíte, celý den zahálejice?

7. Řkou jemu: Nebo nížádný nás ne najal. Di jim: Jdětež i vy na vinici, a což by bylo spravedlivého, vezmete.

8. Večer pak řekl * pán vinice šafáři svému: Zavolej dělníků † a zaplať jim, počna od posledních až do prvních.

*Skutk.17,31. †Zjev.22,12.

9. A přišedše ti při jedenácté hodině najatí, vzali jeden každý po penízi.

10. Přišedše pak první, domnívali se, že více vezmou, ale vzali i oni jeden každý po penízi.

11. A vzavše, reptali proti hospodáři,

12. Řkouce: Tito poslední jednu hodinu dělali, a rovně jsi je nám učinil, kteříž jsme nesli břímě dne i horko.

13. On pak odpovídaje, řekl jednomu z nich: Příteli, nečinim tobě křivdy. Zdalíž jsi z peníze nesmluvil se mnou?

14. Vezmiž, což tvého jest, a jdi předce, já pak chci tomuto poslednímu dáti jako i tobě.

15. Zdalíž mi * nesluší v mém učiniti, což chci? Čili oko tvé nešlechtně jest, že já dobrý jsem?

*Řim.9,21.

16. Takť budou poslední první, a první poslední; nebo † mnoho jest povolanych, ale ** málo vyvolených.

*k.19,30. †k.22,14. **1 Kor.1,26.

17. A * vstupuje Ježíš do Jeruzaléma, pojal dvanácte učedníků soukromí na cestě. I řekl jim:

*k.17,22. Luk.18,31 násl.

18. Aj, vstupujeme do Jeruzaléma, a Syn člověka vydán bude předním kněží¹⁾ a zákoníkům, a odsoudí ho na smrt.

19. A * vydadit jej pohauům ku posmívání a k zbičování a † ukřižování, ale třetího dne z mrtvých vstane.

*Mark.10,33. Luk.24,7,20. †Jan 18,31,32.

20. Tehdy * přistoupila k němu matka

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupům.

synů † Zebedeových s syny svými, klanějící se a proseci něco od něho.

*Mark.10,35. †Mat.4,21.

21. Kterýž řekl jí: Co chceš? Řekla jemu: Rei, ať tito dva synové moji sedají, jeden po pravici tvé a druhý po levici, v království tvém.

22. Odpovídaje pak Ježiš, řekl: Nevíte, zač * prosíte. Můžete-li † píti kalich, kterýž já píti budu, a křtem, jimž já se křtím, křtění býti? Řekli jemu: Můžeme.

*Mark.10,38. †Mat.26,39.42.

23. Dí jim: Kalich zajisté můj píti budete, a křtem, jimž já se křtím, pokřtění budete, ale seděti po pravici mé a po levici mé, není mé dáti, ale těm, kterýmž připraveno jest od Otce * mého.

*k.25,31.

24. A uslyšavše to deset jiných, rozluňvali se na ty dva bratry.

25. Ale Ježiš * svolav je, řekl: Vite, že knížata národů panují nad nimi, a kteříž velici jsou, moci užívají nad nimi.

*Mark.10,42.

26. Ale * ne tak bude mezi vámi. Nýbrž kdožkoli chtěl by mezi vámi býti velikým, budiž služebník váš. *1Petr.5,3.

27. A kdož by koli mezi vámi * chtěl býti přední, budiž váš služebník;

*k.23,11. Mark.9,35; 10,44. Luk.9,48.

28. Jako i * Syn člověka nepřišel, aby jemu slouženo bylo, ale † aby on sloužil, a aby dal život svůj mzdu na vykoupení za ** mnohé.

*Mark.10,45. †Luk.22,27. **Efez.1,7.

29. A když vřeházeli z Jericho, šel za ním zástup veliký.

30. A aj, * dva slepí sedící u cesty, uslyšavše, že by Ježiš tudy šel, zvolali, řkouce: Smiluj se nad námi, Pane, synu Davidův.

*k.9,27.

31. Zástup pak přimlouval jim, aby mlčeli. Oni pak více volali, řkouce: Smiluj se nad námi, Pane, synu Davidův.

32. I zastavil se Ježiš, zavolał jich, a řekl: Co chcete, abyh vám učinil?

33. Řkou jemu: Pane, ať se otevrou oči naše.

34. I slitovav se nad nimi Ježiš, dotekl se očí jejich, a hned prohlédly oči jejich. I šli za ním.

KAPITOLA XXI.

Jízda Páně na osličku, 9. skutkové v chrámě. 19. Fik usušen; 23. s předními kněžimi nesnáž. 28. Podobenství na ně mluvená.

A když se přiblížili k Jeruzalému, a

přišli do Betfage k hoře Olivetské, tedy Ježiš poslal dva učedníky své,

2. Řka jim: Jdětež do městečka, kteréž proti vám jest, a hned naleznete oslici přivázanou a oslátko s ní. Odvěztež je a přiveďte ke mně.

3. A řekl-liť by kdo co vám, reete, že Pán jich potřebuje, a hned propusti je.

4. Toto se pak všecko stalo, aby se naplnilo povědění skrze proroka, řkoucího:

5. Povězte * dceři Sionské: Aj, král tvůj běře se tobě † tichý, a sedě na oslici, a na oslátku té jhu podrobené.

*Izai.62,11. Jan.12,15. †Mat.11,29.

6. I jdouce učedníci, a * učinivše tak, jakž jim byl přikázal Ježiš,

*1Mojz.6,22. 2Mojz.40,16.

7. Přivedli oslici i oslátko, a * vložili na ně roucha svá, a jej na vřehu na ně posadili.

*2Král.9,13.

8. Mnohý pak * zástup stlali roucha svá na cestě, jini pak ratolesti z stromů sekali, a metali na cestu.

*Jan.12,13.

9. A zástupové, kteříž s předu i s zadu šli, volali, řkouce: * Hosanna synu Davidovu. † Požehnaný, kterýž se běře ve jménu Páně. Hosanna na výsostech.

*Zalm.118,26. †Mat.23,39.

10. A když vjel do Jeruzaléma, zbouřilo se všecko město, řkouce: I * kdo jest tento?

*Zalm.24,8.

11. Zástupové pak pravili: Toto jest ten Ježiš, * prorok z Nazaréta Galilejského.

*k.2,23. Jan.1,46.

12. I * všel Ježiš do chrámu Božího, a vymital všecky prodávající a kupující v chrámě, a stoly peněžoměnečů a stolice prodávajících holubice převraeel,

*Mark.11,15.

13. A řekl jim: Psánoť * jest: Dům můj dům modlitby slouti bude, ale vy † učinili jste jej peleši lotrovskou.

*Izai.56,7. †Jer.7,11 násł.

14. I přistoupili k němu slepí a kulhaví v chrámě, a uzdravil je.

15. Vidouce pak přední knězi¹⁾ a zákonníci divy, kteréž činil, a ditky, any volají v chrámě a praví: Hosanna synu Davidovu, rozhněvali se.

16. A řekli jemu: Slyšíš-liž, co tito praví? Ježiš pak řekl jim: I ovšem. Nikdá-liž jste nečtli, že * z úst nemluvnátek a těch, kteříž psí požívají, dokonal jsi chválu?

*Zalm.8,3

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

17. A opustiv je, šel ven z města do etany, a tu zůstal.

18. Ráno pak * navracuje se do města, ačněl. *Mark.11.12.

19. A vida jeden fíkový strom podlé esty, šel k němu, a nie na něm nena- zyl, než listí toliko. I di jemu: Nikdy tee neroď se z tebe ovoce na věky. I sechl fik ten pojednou.

20. A vidouce to učedníci, divili se, kouce: Kterak hned usechl fik ten!

21. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Amen pravím vám: Budete-li * mítí viru, a ne- ndete-li pochybovati, netoliko to fiko- ému stromu učiníte, ale kdybyste i té- o hoře řekli: Zdvihni se a vrz sebou o moře, staně se. *k.17,20. Luk.17.6. Jak.1.6.

22. A všecko, * zač byste koli prosili a modlitbě, věřice, vezmete. *k.7,7.

23. A když * přišel do chrámu, přistou- ili k němu přední kněží¹⁾ a starší li- u, když učil, řkouce: Jakou * mocí ty- o věci činíš? A kdo tobě tu moe dal?

Mark.11.27 násl. Luk.20.1 násl. †2 Mojš.2.13. Skutk.4.7.

24. Odpovídaje pak Ježíš, řekl jim: O- ťižit se i já vás na jednu věc, kterouž povíte-li mi, i já vám povím, jakou mo- í tyto věci činím.

25. Křest Janův odkud byl? S nebe-li, ěli z lidí? A oni rozvažovali mezi se- pou, řkouce: Díme-li s nebe, dit nám: Proč jste pak nevěřili jemu?

26. Pakli dime: Z lidí, bojime se zá- stupu. * Nebo všiekní mají Jana za pro- roka. *k.14.5. Mark.6.20.

27. I odpovídajice Ježíšovi, řekli: Ne- vim. Řekl jim i on: Aniž já vám po- vim, jakou mocí tyto věci činím.

28. Ale co se vám zdá? Člověk jeden měl dva syny. A přistoupiv k prvnímu, řekl: Synu, jdi na vinici mou dnes, a dělej.

29. Ale on odpověděv, řekl: Nechei. A potom usmysliv sobě, šel.

30. I přistoupiv k druhému, řekl též. A on odpověděv, řekl: Jdu, pane. * Ale nešel. *Ezech.33.31.

31. Který z těch dvou naplnil vůli ot- covu? Řekli jemu: Ten první. Di jim Ježíš: Amen pravím vám, * že publikáni a nevěstky předcházejí vás do králov- ství Božího. *Luk.7.29.30.

32. Nebo přišel k vám Jan cestou sprá- vedlnosti, a nevěřili jste mu, * ale publi- káni a nevěstky uvěřili jemu. Vy pak

viděvše to, aniž jste potom usmyslili so- bě, abyste věřili jemu. *Luk.3.12.13.

33. Jiné podobenství slyšte: Byl jeden hospodář *, kterýž vzdělal vinici, a o- pleťl ji plotem, a vkopal v ní pres, a u- stavěl věži, i pronajal ji vinařům, a od- šel pryč přes pole.

*Žalm.80.9. Izai.5.1 násl. Jer.2.21. Mark.12.1. Luk.20.9.

34. A když se přiblížil čas ovoce, po- slal služebníky své k vinařům, aby vzali užítky její.

35. Vinaři pak * zjímavše služebníky jeho, jiného zmrskali, jiného zabili, a ji- ného nkamenovali. *2 Par.24.21.

36. Opět poslal * jiných služebníků více než prvě. I učinili jim též. *k.22.4. Skutk.7.58.

37. Naposledy pak poslal k nim syna svého, řka: Ustýdnout se syna mého.

38. Vinaři pak uzřevše toho syna, ře- kli mezi sebou: Tentot jest dědic; poď- te, * zabíme jej, a uvažme se v dědictví jeho. *k.26.3.4; 27.1.

39. I ehytivše ho, vyvrhli jej ven z vi- nice, a zabili.

40. Protož když přijde pán vinice, co učiní vinařům těm?

41. Řekli jemu: Zlé ty zle zatratí, a vinici svou pronajme jiným vinařům, kteříž budou vydávati jemu užitek časy svými.

42. Řekl jim Ježíš: Nikdy-li jste ne- ětli v * písmích: Kámen, kterýž zavrhlí dělníci, ten učiněn jest v hlavu úhlovou? Ode Pána stalo se toto, a jest divné před očima našima.

*Žalm.118.22. Izai.8.14. Skutk.4.11.

43. Protož pravím vám, že bude odja- to od vás * království Boží, a bude dáno lidu * činícímu užítky jeho.

*k.8.12. Skutk.13.46. †Izai.55.5.

44. A kdož by padl na * ten kámen, rozrazí se; a † na kohož upadne, setřeť jej. *Izai.8.15. †Dan.2.34.

45. A slyšavše přední kněží¹⁾ ta podo- benství jeho, porozuměli, že by o nich mluvil.

46. I hledajice ho jiti, * báli se zástu- pů; nebo bo měli za † proroka.

*v.26. †Luk.7.16. Jan 7.40.

KAPITOLA XXII.

Podobenství o svadbě. 15. Farizee i saducee Kristus za- hanbiv, 43. sebe Davidovým Pánem byti ukázal.

I odpovídaje Ježíš, mluvil jim opět v podobenstvích, řka:

2. Podobno jest království nebeské člo-

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupově.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupově.

věku králi, kterýž * učinil svadbu synu svému.

*k.25,1 n.ásl. Luk.14,16. Zjev.19,7.8.9.

3. I poslal služebníky své, aby povolali pozvaných na svadbu, ale nechtěli přijíti.

4. Opět * poslal jiné služebníky, řka: Povězte pozvaným: Aj, oběd svůj připravil jsem, volové moji a krmný dobytek zbit jest, a všecko hotovo. Poďtež na svadbu.

*k.21,36.

5. Ale oni nedbavše, odešli, jiný do vsi své, a jiný po kupectví svém.

6. Jiní pak zjímavše služebníky jeho, a posměch jim učinivše, z mordovali.

7. A uslyšav to král, rozhněval se; a poslav * vojska svá, zhubil vražedníky ty, a město jejich zapálil.

*Jer.25,9. Luk.19,43.

8. Tedy řekl služebníkům svým: Svadba zajisté hotova jest, ale ti, kteříž pozváni byli, nebyli hodni.

9. Protož jděte na rozcestí, a kteréžkoli naleznete, zovtež na svadbu.

10. I vyšedše služebníci ti na cesty, shromáždili všecky, kteréžkoli nalezli, zlé i dobré. A naplněna jest svadba hodovnicí.

11. Tehdy všed král, aby pohleděl na hodovnicí, uzřel tam * člověka neoděného rouchem svadebním.

*2 Kor.5,3. Efez.4,24. Kol.3,10.12.

12. I řekl jemu: Příteli, kteraks ty sem všel, nemaje roucha svadebního? A on oněměl.

13. Tedy řekl král služebníkům: Svížice noly jeho i ruce, vezměte ho, a * uvrztež jej do temnosti těch zevnitřních. Tamť bude † pláč a škřípení zubů.

*k.8,12; 25,30. †k.13,42.

14. Nebo * mnoho jest povolanych, ale málo vyvolených.

*k.20,16.

15. Tehdy * odšedše farizeové, radili se, jak by polapili jej v řeči.

*Mark.12,13. Luk.20,20.

16. I poslali k němu něedlníky své s Herodiány, řkouce: Mistrě, víme, že pravdomluvný jsi, a cestě Boží v pravdě učíš, a nedbáš na žádného; nebo nepatříš na osobn lidskou.

17. Protož pověz námi, co se tobě zdá: Sluší-li dáti děti císaři, čili nie?

18. Znaje pak Ježíš zlost jejich, řekl: Co mne pokoušíte, pokrytei?

19. Ukažte mi peníz daně. A oni podali mu peníze.

20. I řekl jim: Čí jest tento obraz a nápis?

21. Řekli mu: Císařův. Tedy di jim: Dávejtež tedy, * co jest eisařova, císaři, a co Božího, Bohu.

*Luk.23,2. Řim.13,7

22. To uslyšavše, divili se, a opustivše jej, odešli.

23. V ten den přišli k němu saduceové, * kteříž praví, že není z mrtvých vstání. I otázali se ho,

*Mark.12,18.

24. Řkouce: Mistrě, Mojžiš * pověděl: Umřel-li by kdo, nemaje dětí, aby bratr jeho právem švagrovství pojal ženu jeho, a vzbudil sině bratru svému.

*5 Mojz.25,5

25. I bylo u nás sedm bratrů. První pojav ženu, umřel, a nemaje semene, zůstavil ženu svou bratru svému.

26. Takž podobně i druhý, i třetí, až do sedmého.

27. Nejposléze pak po všech umřela i žena.

28. Protož při vzkříšení kterého z těch sedni bude žena? Nebo všiekni ji měli.

29. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Bloudíte, neznajíce písem ani moci Boží.

30. Však při vzkříšení nebudou se ani ženiti ani vdávati, ale * budou jako andělé Boží v nebi.

*Luk.20,34 n.ásl.

31. O vzkříšení pak mrtvých zdaliž jste nečtli *, co jest vám povědino od Boha, kterýž dí:

*2 Mojz.3,6.15.16.

32. Já jsem Bůh Abrahamův, a Bůh Izákův, a Bůh Jákobův? Bůh není Bůh mrtvých, ale živých.

33. A * slyševše to zástupové, divili se učení jeho.

*k.7,28.

34. Farizeové pak * uslyšavše, že by k mlčení přivedl saducejské, sešli se v jedno.

*Mark.12,28.

35. I otázal se * jeden z nich zákoník, pokoušeje ho, a řka:

*Luk.10,25.

36. Mistrě, které jest přikázání veliké v zákoně?

37. I řekl mu Ježíš: * Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého, a ze vsí duše své, a ze vsí mysli své.

*5 Mojz.6,5; 10,12.

38. To jest přední a veliké přikázání.

39. Druhé pak jest podobné tomu: Milovati * budeš bližního svého jako sebe samého.

*3 Mojz.19,18.

Mark.12,31. Luk.10,27. Řim.13,9. Gal.5,14.

40. Na těch * dvon přikázáních všecken zákon záleží i proroci.

*k.7,12.

41. A když se sešli farizeové, * otázal se jich Ježíš,

*Mark.12,35.

42. Řka: Co se vám zdá o Kristu? Čí jest syn? Řkou jemu: Davidův.

3. Dí jim: Kterakž pak David v Du-u nazývá ho Pánem, * řka:

*Žalm.110,1. Skutk.2,34. 1 Kor.15,25.

4. Řekl Pán Pánu mému: Sed na pra-ci mé, dokudž nepoložím nepřátelých za podnože noh tvých?

15. Poněvadž tedy David Pánem ho nazývá, i kterakž syn jeho jest?

16. A * nižádný nemohl jemu odpově-ti slova, aniž směl kdo více od toho ne jeho se tázati.

*Luk.14,6.

KAPITOLA XXIII.

Práva o zákonnících a farizeích; 13. osvědčení hříchů jejich, i pomsty pro ně.

1. Když Ježíš mluvil zástupům a učedl-íkům svým,

2. Řka: Na stoleci Mojžíšově posadili e zákonníci a farizeové.

3. Protož všecko, * což by koli rozká-li vám zachovávatí, zachovávejte a iňte, ale podlé skutků jejich nečinite; neboť praví, ale nečiní.

*Mal.2,7.

4. Svazujít * zajisté břemena těžká a nesnesitelná, a vzkládají na ramena lid-ská, ale prstem svým nechťí jimi ani pohnouti.

*Luk.11,46.

5. Všecky * pak své skutky činí, aby byli vidíni od lidí. † Rozšiřují zajisté ná-pisy své, a veliké dělají podolky pláští svých,

*k.6,1 násł. †4 Mojz.15,38. 5 Mojz.6,8.

6. A milují přední místa na večerích, a přední stolice v shromážděních,

7. A pozdravování na trhu, a aby byli nazýváni od lidí: Mistři, mistři.

8. Ale vy * nebyvejte nazýváni mistři; nebo jeden jest Mistr † váš, Kristus, vy pak všickni bratři jste.

*Jak.3,1. †Jan.3,2; 13,13; 20,16.

9. A otce nenazývejte sobě na zemi; nebo * jeden jest Otec váš, kterýž jest v nebesích.

*Mal.1,6. Efez.3,14,15.

10. Ani se nazývejte vůdcové; nebo jeden jest vůdce váš, Kristus.

11. Ale kdo z vás * největší jest, buď služebníkem vašim.

*k.20,26,27.

12. Kdož by pak sám * se povyšoval, bude ponížeu; a kdož by se ponížil, bu-de povýšen.

*Job 22,29. Přisl.29,23. Luk.14 11. Jak.4,6.

13. Ale běda vám, zákonníci a farizeo-vé pokrytci, * že zavírate království ne-beské před lidmi; nebo sami tam ne-veházíte, a těm, kteříž by vjíti chtěli, veházeti nedopouštíte.

*Luk.11,52.

14. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, * že zíráte domy vdovské, a

to pod zámyslem dlouhého modleu; protož těžší soud poneseťe.

*Mark.12,40. Luk.20,47.

15. Běda vám, zákonníci a farizeové po-krytci, že obcházíte moře i zemi, aby-ste učinili jednoho * novověree, a když bude učiněn, učiníte jej syna zatracení, dvakrát více, nežli jste sami.

*Ester 8,17.

16. Běda vám, * vůdcové slepi, kteříž říkáte: Přisáhl-li by kdo skrze chrám, to nic není; ale kdo by přísáhl skrze zlato chrámové, povinen jest.

17. Blázni * a slepei, což jest většího, zlato-li, či chrám, kterýž posvěcuje zla-ta?

*2 Petr.1,9.

18. A přísáhl-li by kdo skrze oltář, nic není; ale kdo by přísáhl skrze ten dar, kterýž jest na něm, povinen jest.

19. Blázni a slepei, i co jest většího, dar-li, či * oltář, kterýž posvěcuje daru?

*2 Mojz.29,37,38.

20. A protož kdožkoli přísahá skrze oltář, * přísahá skrze něj, i skrze to vše-cko, což na něm jest.

*1 Král.8,31.

21. A kdož přísahá skrze chrám, při-sahá skrze něj, i skrze toho, kterýž pře-bývá v něm.

22. A kdož * přísahá skrze nebe, při-sahá skrze trůn Boží, i skrze toho, kte-rýž na něm sedí.

*k.5,34.

23. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, že * dáváte desátky z máty a z kopru a z kmínu, a opouštíte to, což těžšího jest v zákoně, soud a milosrden-ství a věrnost. Tyto věci měli jste činiti a oněch neopouštěti.

*Luk.11,42.

24. Vůdcové * slepi, kteříž cedíte ko-mára, velblouda pak požírate.

*k.15,14.

25. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, * že čistíte po vrchu konvice a misy, ale vnitř plné jsou loupeže a nestřednosti.

*k.15,2. Luk.11,39,40.

26. Farizei slepce, vyčist' prvé to, což vnitř jest v konvi a v mise, aby i to, což jest zevnitř, bylo čisto.

27. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, že jste se připodobnili hro-bům zbileným, kteříž sic zdadí se ze-vnitř krásni, ale vnitř jsou plni kosti umrlých i vši nečistoty.

28. Tak i vy zevnitř zajisté zdáte se lidem spravedliví, ale vnitř plní jste po-krytství a nepravostí.

29. Běda vám, * zákonníci a farizeové pokrytci, nebo vzděláváte hroby pro-

roků, a ozdobujete broby spravedlivých,
*Luk.11.47.

30. A říkáte: Kdybychom byli za dnů oteu našich, nebyli bychom účastníci jejich ve krvi proroků.

31. Protož * osvědčíte sami proti sobě, že jste synové těch, kteříž proroky z mordovali.
*k.10.18.

32. I vy také naplňte miru oteu svých.

33. Hadové, plémě ještěřci, i jakž byste ušli odsudku do pekelného ohně?

34. Protož aj, já * posílám k vám proroky a moudré a učitele, a vy z těch některé z mordujete a ukřižujete, a některé z nich † bičovati budete v školách svých, a budete je honiti z města do města,
*Luk.11.49. Skutk.5.10. †Mat.10.17.

35. Aby přišla na vás všeliká krev spravedlivá, * vylitá na zemi, od krve Abele spravedlivého, až do † krve Zachariáše syna Barachiášova, kteréhož jste zabili mezi chrámem a oltářem.
*1Mojz.4.8. Žid.11.4. †2Par.24.21.

36. Amen pravím vám: Přijdou tyto všechny věci na pokolení toto.

37. Jeruzaléme, * Jeruzaléme, morděři proroků, a kterýž kamenuješ ty, kteříž byli k tobě posíláni, kolikrát † jsem chtěl shromážditi ditky tvé, tak jako slepice sbromažďuje kuřátka svá pod křídla, a * nechtěli jste.
*Luk.13.34. †Izai.31.5. **Zalm.81.11.13.

38. Aj, * zanechávat se vám dům váš pastý.
*1Krl.9.7.

39. Neboť pravím vám, že mne již více nikoli neuzříte od této chvíle, až i dite: Požehnaný, * kterýž se běře ve jménu Páně.
*k.21.9. Zalm.118.26.

KAPITOLA XXIV.

Budoucí zkáza Jeruzaléma i skouání světa předportdaje Pán, 36. k očekávání toho bedlivému napominá.

A vyšed Ježiš, bral se z chrámu. I pristopili něedlníci jeho, aby ukázali jemu stavení chrámové.

2. Ježiš pak řekl jim: Vidíte-liž tyto všechny věci? Amen pravím vám: Nebude * zůstaven tuto kámen na kameni, kterýž by nebyl zbořen.
*1Krl.9.7.

3. A když se posadil na hoře Olivetské, pristoupili k němu něedlníci soukromí, řkouce: Pověz nám, kdy to bude, a které znamení příchodu tvého a skonání světa?

4. I odpověděv Ježiš, řekl jim: Vizte, aby * vás někdo nesvedl.

*Jer.29.8. Mark.13.5. Efez.5.6.

5. Nebo * mnozí přijdou pod jménem mým, řkouce: Jáť jsem Kristus, a † svedouť mnohé.
*k.7.22. †Jan.5.43.

6. Budete slychati zajisté boje a pověsti bojů. Hleďtež, abyste se nekormotili; nebo musí to všecko býti, ale * ne ihned bude konec.
*Jer.4.27; 5.10.18.

7. Nebo * povstane národ proti národu a království proti království, a budou hladové a morové a země třesení po místech.
*Izai.19.2.

8. Ale tyto všechny věci jsou počátkové bolesti.

9. A tehdy * vydadí vás v ssonžení, a budou vás mordovati, a budete v neuvistí u všech národů pro jméno mé.
*k.10.17. Mark.13.9. Luk.21.12.

10. A tehdyť se zhorší mnozí, a vespolek se budou zrazovati, a jedni druhých nenáviděti.

11. A mnozí * falešní proroci povstanou, a svedou mnohé.
*2Petr.2.1.

12. A že rozmnožena bude nepravost, ustydne * láska mnohých.
*2Tim.3.1.

13. Ale * kdož by setral až do konce, ten spasen bude.
*k.10.22. Mark.13.13.

14. A bude kázáno toto * evangelium království po všem světě, na svědectví všelněm národům, a tehdaž přijde skonání.
*Zjev.14.6.

15. Protož když * uzříte ohavnost zpuštění, předpověděnou od † Daniele proroka, ana stojí na místě svatém, (kdo čte, rozuměj,)
*Mark.13.14. Luk.21.20. †Dan.9.26.27.

16. Tehdaž ti, kteříž by byli v Judstvu, nechť utekou na hory.

17. A kdo na střeše, nesstupuj, aby něco vzal z domu svého.

18. A kdo na poli, nevracuj se zase, aby vzal roucha svá.

19. Běda pak těhotným a těm, kteréž kojí v těch dnech.

20. Protož modlte se, aby utikání vaše nebylo v zimě aneb v svátek.

21. Nebo bude * tehdaž ssonžení veliké, jakéhož nebylo od počátku světa až do té chvíle, aniž kdy potom bude.
*Dan.12.1

22. A byt nebyli ukráčení dnové ti, nebyl by spasen žádný člověk. Ale pro vyvolené ukráčení budou ti dnové.

23. Tehdy řekl-li by vám * kdo: Aj, tntot jest Kristus, aneb tamto, nevěřte
*Mark.13.21. Luk.17.23

24. Nebo povstanou falešní Kristové i falešní proroci, a činiti * budou divy ve

é a zázraky, tak že by svedli, (by
 různé bylo,) také i vyvolené. ^{*2Tes.2,9.}
 5. Aj, předpověděl jsem vám.
 6. Protož řeknou-li vám: Aj, na pou-
 jest, nevycházejte. Aj, v skrýších,
 nevěřte. ^{*5Mojz.13,1,2.}
 7. Nebo jakož blesk vychází od vý-
 odu slunce, a ukazuje se až na západ,
 tak bude i příchod Syna člověka.
 8. Nebo * kdežkoli bude tělo, tuť se
 romáždí i orlice. ^{*Job 39,30.}
 9. A hned po ssoužení těch * dnů slun-
 se zatmí, a měsíc nedá světla svého,
 hvězdy budou padatí s nebe, a moei
 beské budou se pohybovati.
^{*Izai.13,10. Luk.21,25. Skutk.2,20.}
 10. Tehdážť se ukáže znamení Syna
 ověka na nebi, a tehdyť budou kvíliti
 šeeka pokolení země, a uzříť Syna
 ověka přicházejícího na oblaech ne-
 eských s moei a slávou velikou.
 11. Kterýž pošle * anděly své s hlasem
 elikým trouby, i shromáždíť vyvolené
 ho ode čtyř větrů, a od končin nebes
 ž do končin jejich. ^{*k 13,41.}
 12. Od stromu pak fíkového naněte se
 odobenství tomuto: Když již ratolest
 ho odmladne, a listí se pučí, poroz-
 míváte, že blízko jest léto.
 13. Takéž i vy, když byste uzřeli toto
 šeeko, vězte, žeť * blízko jest a ve dve-
 ich. ^{*Jak.5,9.}
 14. Amen pravím vám, že nepomine
 ček * tento, až se tyto všecky věci sta-
 ion. ^{*Luk.21,32,33.}
 15. Nebe * a země pominou, ale slova
 ná nikoli nepominou.
^{*Zalm.102,27. Izai.51,6. Mark.13,31.}
 16. O * tom pak dni a hodině té žádný
 neví, ani andělé nebesťi, jedině sám O-
 tec můj. ^{*Mark.13,33. Skutk.1,7.}
 17. Ale jakož *bylo* za * dnů Noé, takť
 bude i příchod Syna člověka.
^{*1Mojz.6,2,4. Luk.17,27. 1 Petr.3,20.}
 18. Nebo jakož za dnů těch před potop-
 pon žrali a pili, ženili se a vdávaly se, až
 do toho dne, když Noé všel do korábu,
 19. A nevědělí, až přišla potopa, a za-
 chvátila všecky: takť bude i příští Syna
 člověka.
 20. Tehdyť * dva budou na poli; jeden
 bude vzat, a druhý zanechán. ^{*Luk.17,36.}
 21. Dvě budou mletí ve mlýně; jedna
 bude vzata, a druhá zanechána.
 22. Bďtež tedy, * poněvadž nevíte, v
 kterou hodinu Pán váš přijíti má.
^{*k.25,13. Mark.13,33,35. Luk.12,40.}

43. Toto pak vězte, že * byť věděl ho-
 spodář, v které by bdění zloděj měl při-
 jíti, bděl by zajisté, a nedal by podko-
 patí domu svého. ^{*Luk.12,39.}

44. Protož i vy buďte hotovi; nebo v
 tu hodinu, v kterouž se nenadějete, Syn
 člověka přijde.

45. Kdož * tedy jest ten služebník věr-
 ný a opatrný, kteréhož ustanovil pán
 jeho nad čeledí svou, aby jim dával po-
 krm v čas? ^{*k.25,21.}

46. Blahoslavený * služebník ten, kte-
 réhož přijda pán jeho, nalezl by, an tak
 čini. ^{*Zjev.16,15.}

47. Amen pravím vám, že nade vším
 statkem svým ustanoví jej.

48. Jestliže by pak řekl zlý služebník
 ten v srdci svém: * Prodlivá pán můj
 přijíti, ^{*Ezech.12,27.}

49. I počal by bití spoluslužebníky, ji-
 sti pak a píti s opilci:

50. Přijdeť pán služebníka toho v den,
 v kterýž se nenaděje, a v hodinu, v kte-
 rouž neví.

51. I oddělíť jej, a díl jeho položí s po-
 krytei. Tamť bude * pláč a škřípení zubů.
^{*k.8,12; 13,42; 25,30.}

KAPITOLA XXV.

Podobenství o pannách 14. a o hřivnách. 31. Pořádek
 posledního soudu.

Tehdy podobno bude království nebe-
 ské desíti pannám, kteréžto vzavše lam-
 py své, vyšly proti ženichovi.

1. Pět pak z nich bylo opatrných, a
 pět bláznivých.

2. Ty bláznivé vzavše lampy své, ne-
 vzaly s sebou oleje.

3. Opatrné pak vzaly olej v nádob-
 kách svých s lampami svými.

4. A když prodlival ženich, * zdřímaly
 všecky a zesnuly. ^{*k.13,25.}

5. O půlnoci pak stal se křik: Aj, že-
 nich jde, vyjděte proti němu.

6. Tedy * vstaly všecky ty panny, a o-
 zdobily lampy své. ^{*Luk.12,36,37.}

7. Bláznivé pak opatrným řekly: U-
 dělte nám oleje svého, nebo lampy na-
 še hasnou.

8. I odpověděly ty opatrné, řkouce:
 Aby se snad nám i vám nenedostalo.
 Jděte raději k prodavačům, a kupte so-
 bě.

9. A když odešly kupovati, přišel že-
 nich, a které hotovy byly, * vešly s ním
 na svadbu. I zavřiny jsou dvěře.
^{*Luk.13,25.}

11. Potom pak přišly i ty druhé panny, řkouce: Pane, pane, otevři nám.

12. A on odpověděl, řekl: Amen pravím vám, * neznám vás. *k.7,23. Luk.13,25,27.

13. Bďtež * tedy; nevíte zajisté dne ani hodiny, v kterou Syn člověka přijde. *k.24,42. Mark.13,33.

14. Nebo jako člověk vchází ze na cestu, povolal služebníků svých, a poručil jim statek svůj.

15. I dal jednomu pět hřiven, jinému pak dvě, a jinému jednu, každému podle možnosti jeho, i odšel hned na cestu.

16. Odšed pak ten, kterýž vzal pět hřiven, těžel jimi, i vydělal jiných pět hřiven.

17. Těž i ten, kterýž dvě, získal i on jiné dvě.

18. Ale ten, kterýž vzal jednu, odšed, zakopal ji v zemi, a skryl peníze pána svého.

19. Po mnohém pak času přišel pán těch služebníků, i činil s nimi počet.

20. A přistoupiv ten, kterýž byl pět hřiven vzal, podal jiných pět hřiven, řka: Pane, pět hřiven dal jsi mi, aj, jiných pět hřiven získal jsem jimi.

21. I řekl mu pán jeho: To dobře, služebniče dobrý a věrný, nad málem byl jsi věrný, * nad mnohem tebe ustanovím. Vejdíž v radost pána svého. *k.24,17. Luk.22,29,30.

22. Přistoupiv pak ten, kterýž byl dvě hřivně vzal, di: Pane, dvě hřivně jsi mi dal, aj, jiné dvě hřivně získal jsem jimi.

23. Řekl mu pán jeho: To dobře, služebniče dobrý a věrný, nad málem byl jsi věrný, nad mnohem tebe ustanovím. Vejdíž v radost pána svého.

24. Přistoupiv * pak i ten, kterýž vzal jednu hřivnu, řekl: Pane, věděl jsem, že jsi ty člověk přísný, zna, kde jsi nerozsíval, a zbiraje, kde jsi nerozsypal. *Luk.19,20,21.

25. I boje se, odšel jsem a skryl hřivnu tvou v zemi. Aj, teď máš, což tvého jest.

26. A odpovídaje pán jeho, řekl mu: Služebniče * zlý a lenivý, věděl jsi, že žnu, kdež jsem nerozsíval, a zbirám, kdež jsem nerozsypal. *k.13,32.

27. Protož měl jsi ty peníze mé dáti penězoměncům, a já přijda, byl bych vzal, což jest mého, s požitkem.

28. Nu vezmětež od něho tu hřivnu, a dejte tom, kterýž má deset hřiven.

29. (Nebo každému majicemu bude dáno, a bude více mítí, od nemajícího pak i to, což má, bude odjato.)

30. A toho neužitečného služebníka uvrzte do těch temností zevnitřních. Tamť bude * pláč a škřípení zubů. *k.8,12;22,13;13,42;24,51.

31. Když pak * přijde Syn člověka v slávě své, a všickni svatí andělé s ním, tedy se posadí na trůnu velebnosti své. *k.16,27. Zach.14,5.

32. A * shromáždění budou před něj všickni národové. I † rozdělí je na různě, jedny od druhých, tak jako pastýř odděluje ovce od kozlů. *Řim.14,10. 2 Kor.5,10. †Mat.13,49.

33. A postaví * ovce zajisté na pravici své, kozly pak na levi. *Ezech.34,17,20.

34. Tedy di Král těm, kteříž na pravici jeho budou: Poďtež požehnání Otce mého, dědičně * vládněte královstvím, vám připraveným od ustanovení světa. *k.20,23.

35. Nebo jsem * lačněl, a dali jste mi jísti; žíznil jsem, a dali jste mi pítí; hostem † jsem byl, a přijímali jste mne; *Izai.58,7. Ezech.18,7. Žid.6,10. †k.13,2.

36. Nah, a přiodělí jste mne; nemocen jsem * byl, a navštívili jste mne; v žaláři jsem seděl, a přicházeli jste ke mně. *Jak.1,27.

37. Tedy odpovědi jemu spravedliví, řkouce: Pane, kdy jsme tě vidali lačného, a krmili jsme, neb žíznuvého, a dávali jsme pítí?

38. Aneb kdy jsme tě viděli hostě, a přijali jsme, neb nahého, a přiodělí jsme?

39. Aneb kdy jsme tě viděli nemocného neb v žaláři, a přicházeli jsme k tobě?

40. A odpovídaje Král, di jim: Amen pravím vám: * Cožkoli jste činili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste učinili. *k.10,42. Přisl.11,31;19,17. Mark.9,41. Jan 13,20. Žid.6,10.

41. Potom i těm na levi di: * Jděte ode mne zlořečení do ohně věčného, kterýž jest připraven ďáblu i andělům jeho. *k.7,23. Žalm.6,9. Luk.13,27.

42. Neboť jsem lačněl, a nedali jste mi jísti; žíznil jsem, a nedali jste mi pítí;

43. Hostem jsem byl, a nepřijali jste mne; nah, * a neodívali jste mne; nemocen a v žaláři, a neavštívili jste mne. *Job 22,6

4. Tedy odpovědi jemu i oni, řkou: Pane, kdy jsme tebe vidali lačné, neb žiznivého, neb hostě, neb nahé, neb nemočeného, aneb v žaláři, a nesloužili jsme tobě?

5. Tedy odpoví jim, řka: Amen pravím vám: Čehož jste koli nečinili jedno u z nejmenších těchto, ani mně jste učinili.

6. I * půjdou tito do trápení věčného, a spravedliví do života věčného.

*Dan.12,2. Jan 5,29.

KAPITOLA XXVI.

Prt svou Pán předpověděl, 6. mastí drahou pomazan, a dokonav figurnou večeři, novou ustanovil, 47. zrazen, 50. jat, 69. a Petr ho zapfel.

stalo se, když * dokonal Ježíš řeči tyto všecky, řekl učedníkům svým:

*Mark.14,1. Luk.22,1.

2. Vite, že * po dvou dnech velikanoc bude, a Syn člověka zrazen bude, aby byl ukřižován.

*2Mojš.12,15.

3. Tehdy * sešli se přední kněží¹⁾ a zákoníci, i starši lidu na síň nejvyššího něže²⁾, kterýž sloul Kaifáš.

*Jan 11,47.

4. A * radili se spolu, jak by Ježíše lstili a zamordovali.

*Žalm.2,2.

5. Ale pravili: Ne * v den sváteční, aby nebyl rozbroj v lidu.

*k.27,15.

6. Když pak byl Ježíš v * Betany, v domu Šimona malomocného,

*Mark.14,3. Jan 11,1.

7. Přistoupila * k němu žena, mající nádobu alabastrovou masti velmi drahé, vylila ji na hlavu jeho, když seděl za stolem.

*Jan 12,3.

8. A vidouce to učedníci jeho, rozhněvali se, řkouce: I k čemu jest ztráta tato?

9. Nebo mohla tato mast prodána býti za mnoho, a dáno býti chudým.

10. A znaje to Ježíš, dí jim: Proč za zlé máte této ženě? Dobrý zajisté skutek učinila nade mnou.

11. Nebo * chudé vzdýcky máte s sebou, ale mne ne vzdýcky mítí budete.

*5Mojš.15,11. Mark.14,7.

12. Vylivši zajisté tato mast tuto na mé tělo, ku pohřbu mému to učinila.

13. Amen pravím vám: Kdežkoli kázáno bude evangelium toto po všem světě, také i to bude praveno, co učinila tato, na památku její.

14. Tedy odšel k předním * kněžím³⁾

jeden ze dvanácti, kterýž sloul Jidáš Iškariotský,

*Mark.14,10. Luk.22,3,4.

15. Řekl: Co mi chcete dáti, a já vám ho zradím? A oni odvážili jemu * třideceti stříbrných.

*Zach.11,12.

16. A od té chvíle hledal příhodného času, aby ho zradil.

17. Prvního pak dne přesnic, * přistoupili k Ježíšovi učedníci, řkouce jemu: Kde chceš, ať připravíme tobě, abys jedl beránka?

*Mark.14,12.

18. On pak řekl: Jděte do města k jednomo, a reete jemu: Vzkázalé Mistr: Čas můj blízko jest, u tebeť jisti budu beránka s učedníky svými.

19. I učinili učedníci tak, jakž jim poručil Ježíš, a připravili beránka.

20. A když byl * večer, posadil se za stůl se dvanácti.

*Mark.14,17,18.

21. A když jedli, řekl: Amen pravím vám, že jeden z vás mne zradí.

22. I zarmoutivše se velmi, počali každý z nich říci jemu: Zdali já jsem, Pane?

23. On pak odpovídaje, řekl: Kdo omáčívá * se mnou rukou v mise, ten mne zradí.

*Mark.14,20. Jan 13,26.

24. Syn zajisté člověka jde, jakož psáno o něm, ale běda člověku tomu, skrze něhož Syn člověka zrazen bude. Dobré by bylo jemu, by se byl nenarodil člověk ten.

25. Odpovídaje pak Jidáš, kterýž ho zrazoval, dí: Zdali já jsem, Mistře? Řekl jemu: Ty jsi řekl.

26. A když oni jedli, vzav * Ježíš chléb, a dobrořečiv, lámal, a dal učedníkům, a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé.

*Luk.22,19. 1 Kor.11,23 násli.

27. A vzav kalich, a díky činiv, dal jim, řka: Píte z toho všickni.

28. Nebo to jest krev má * nové smlouvy, kteráž za * mnohé vylévá se na odpuštění hříchů.

*Jer.31,31. Žid.8,8. +Mat.20,28. Řim.5,15.

29. Ale pravím vám, žeť * nebudu pítí od této chvíle z tohoto plodu vinného kořene, až do onoho dne, když jej pítí budu s vámi nový v království Otce svého.

*Mark.14,25. Luk.22,18.

30. A sezpívavše písničku, vyšli na horu Olivetskou.

31. Tedy dí jim Ježíš: Všickni vy zhoršíte se nade mnou této noci. Nebo psáno jest: * Biti budu pastýře, a rozprehnou se ovce stáda.

*Zach.13,7.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupová. — 2) biskupovu. — 3) biskupům.

32. Ale když z mrtvých * vstanu, předejdu vás do Galileje. *k.23,16.

33. Odpovídaje pak Petr, řekl jemu: Byť se pak všickni zhoršili nad tebou, jáť se nikdy nezhorším.

34. Řekl mu Ježíš: Amen pravím tobě, * že této noci, prvé než kohout zapívá, tříkrát mne zapřís.

35. Di jemu Petr: Býcht pak měl s tebou i umřítí, nikoli nezapřím tebe. Takž podobně i všickni učedlníci pravili. *Mark.14,30,72. Luk.22,34. Jan 13,38.

36. Tedy přišel s nimi * Ježíš na místo, kteréž sloulo Getsemany. I di učedlníkům: Posedtež tuto, až odejda, pomodlím se tanto. *Mark.14,32.

37. A pojav s sebou Petra a * dva syny Zebedeovy, počal se mnouti a teskliv býti. *k.1,21.

38. Tedy di jim: Smutnat * jest duše má až k smrti. Pozústaňtež tuto, a bděte se mnou. *Zalm.42,6,12. Jan 12,27.

39. A poodšed maličko, padl na tvář svou, * modle se a řka: Otče můj, jest-li možné, necht odejde ode mne kalich tento. A † však ne jakž já chei, ale jakž ty. *Luk.22,41,42. Jan 12,27. Zid.5,7,8. †Mat.8,2. Jan 6,38.

40. I přišel k učedlníkům, a nalezl je, a oni spí. I řekl Petrovi: Tak-liž jste nemohli jedině hodiny bdíti se mnou?

41. Bdětež * a modlte se, abyste nevěšli v pokušení. Dneht zajisté hotov jest, ale tělo nemoeno. *Mark.11,33.

42. Opět podruhé odšed, modlil se, řka: Otče můj, nemůže-liť * tento kalich minouti mne, než abych jej pil, staniž se vůle tvá. *Jan 18,11.

43. I přišed, nalezl je, a oni zase spí; nebo byly oči jejich obtíženy.

44. A nehav jich, opět odšel, a modlil se potřeťi, touž řeč říkáje.

45. Tedy přišel k učedlníkům svým, a řekl jim: Spětež * již a odpočivejte. Aj, přiblížila se hodina, a Syna člověka zrazují v ruce lžišných.

46. Vstaňtež, podme. Aj, přiblížil se ten, kterýž mne zrazuje.

47. A když on ještě mluvil, * aj, Jidáš, jeden ze dvanácti, přišel, a s ním zástup mnohý s meči a s kyjmi, od předních kněží ¹⁾ a starších lidu. *Mark.11,43. Luk.22,47. Jan 18,3.

48. Ten pak, kterýž jej zrazoval, dal jim znamení, řka: Kteréhokoli polibím, ten jest; držtež jej.

49. A hned přistoupiv k Ježíšovi, řekl: Zdráv buď, Mistře, a * polibil jej. *2 Sam.20,9.

50. Ale Ježíš řekl jemu: Příteli, nač jsi přišel? Tedy přistoupili, a ruce vztáhli na Ježíše, a jali ho.

51. A aj, jeden z těch, kteříž byli s Ježíšem, vztáh ruku, vytrhl meč svůj; a uderiv * služebníka nejvyššího kněze ¹⁾, utal ucho jeho. *Luk.22,50.

52. Tedy di jemu Ježíš: Obrat meč svůj v místo jeho; nebo * všickni, kteříž meč berou, od meče zahynou. *1 Mojz.9,6. Zjev.13,10.

53. Zdaliž mniš, že bych nyní nemohl prositi Otce svého, a vydal by mi více nežli dvanácte houfů andělů.

54. Kterakž by se pak naplnila * písma, svědčící, že tak † musí býti? *Zalm.22,7. Izai.53,6 násel. †Luk.24,25.

55. V tu hodinu řekl Ježíš zástupům: Jako na lotra vyšli jste s meči a s kyjmi jímati mne. Na každý den sedával jsem u vás, uče v chrámě, a nejali jste mne.

56. Ale * toto se všecko stalo, aby se naplnila písma prorocká. Tedy učedlníci † všickni opustivše ho, utekli. *Izai.53,10. †Job 19,13. Mark.14,50.

57. A oni javše Ježíše, * vedli ho k Kafášovi nejvyššímu knězi ²⁾, kdež zákoníci a starši byli se sešli. *Mark.14,53.

58. Ale Petr šel za ním zdaleka, až do síně nejvyššího kněze ³⁾. A všed vniť, seděl s služebníky, aby viděl konce.

59. Přední pak kněží ⁴⁾ * a starši i všecka ta rada hledali falešného svědectví proti Ježíšovi, aby jej na smrt vydali. *Zalm.91,21.

60. Ale nenalezli. Ani, když mnozi falešní svědkové předstupovali, nic nenalezli. Naposledy pak přišedše * dva falešní svědkové, *Jan 2,19. Skutk.6,13.

61. Řekli: Tento pověděl: Mohu zbořiti chrám Boží, a ve třech dnech jej ustavěti.

62. A povstav nejvyšší kněz ⁵⁾, řekl jemu: Nie neodpovídáš, co tito proti tobě svědčí?

63. Ale Ježíš mlčel. I odpovídaje nejvyšší kněz ⁵⁾, řekl jemu: Zaklínám * tě skrze Boha živého, abys nám pověděl, jsi-li ty Kristus Syn Boží? *Zjev.10,6.

64. Di mu Ježíš: Ty jsi řekl. Ale však

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupů.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupova. — 2) biskupu. — 3) biskupovy. — 4) biskupové. — 5) biskup.

pravím vám: Od toho * času uzříte Syna člověka sedícího † na pravici moci Boží, a přicházejícího na oblacích nebeských. *k.16,27. Dan.7,13. Mark.14,62. †Zalm.110,1.

65. Tedy nejvyšší kněz¹⁾ * roztrhl roucho své, řka: Rouhal se. Což ještě potřebujeme svědků? Aj, nyní jste slyšeli rouhání jeho. *Ezdr.9,3. Skutk.14,14.

66. Co se vám zdá? A oni odpovídajíce, řekli: * Hodně jest smrti.

*3 Mojz.24,16. Jer.26,11.

67. Tedy * plili na tvář jeho, a pohlavkovali jej; jini pak hlūkami jej bili,

*k.27,30. Izai.50,6.

68. Říkajíce: Hádej nám, Kriste, kdo jest ten, kterýž tebe udeřil?

69. Ale * Petr seděl vně v síni. I přistoupila k němu jedna děvečka, řkuci: I ty jsi byl s Ježíšem tím Galilejským.

*Luk.22,55.

70. On pak * zapřel přede všemi, řka: Nevím, co pravíš.

*k.10,32,33.

71. A když vycházel ze dveří, uzřela jej jiná. I řekla těm, kteříž tu byli: I tento byl s Ježíšem tím Nazaretským.

72. I * zapřel opět s přísahou: Neznám toho člověka.

*k.16,24.

73. A po malé chvíli přistoupivše ti, kteříž tu stáli, řekli Petrovi: * Jistě i ty z nich jsi, nebo i řeč tvá známa tebe činí.

*Luk.22,59.

74. Tedy počal se proklínati a přísahati, řka: Neznám toho člověka. A hned kohout zazpíval.

75. I * rozpomenul se Petr na slovo Ježísovo, kterýž jemu byl řekl: Prvé než kohout zazpívá, třikrát mne zapříš. A vyšed ven, plakal hoře.

*v.34. Mark.14,72. Luk.22,61.

KAPITOLA XXVII.

O Jidášovu skončení; 11. též o ukřižování, 57. a pohřbu Páně.

A když bylo * ráno, vešli v radu všickni přední kněží²⁾ a starší lidu † proti Ježíšovi, aby jej na smrt vydali.

*Mark.15,1. Luk.22,66. †Zalm.2,2.

2. I svázavše jej, vedli, * a vydali ho Pontskému Pilátovi hejtmanu. *Luk.23,1.

3. Tedy vida Jidáš zrádce jeho, že by odsouzen byl, želeje toho, navrátil zase třideceti stříbrných předním kněžím³⁾ a starším,

4. Řka: Zhřešil jsem, zradiv krev nevinnou. Oni pak řekli: Co nám do toho? Ty * viz.

*Skutk.18,15.

5. A povrh ty stříbrné v chrámě, odšel pryč, a * odšed, oběsil se.

*2 Sam.17,23. Skutk.1,18.

6. Přední kněží¹⁾ pak vzavše ty stříbrné, řekli: Neslušit jich vložit do pokladnice, nebo mzda krve jest.

7. A poradivše se, * koupili za ně pole to hrnčirovo, ku pohřbu poutníků.

*Skutk.1,19.

8. Protož nazváno jest pole to pole krve, až do dnešního dne.

9. A tehdy naplnilo se * pověděni proka řkoucího: A vzali třideceti stříbrných, mzdu ceněného, kterýž šacován byl od synů Izraelských,

*Jer.32,9 násl. Zach.11,12,13.

10. A dali je za pole hrnčirovo, jakož mi ustanovil Pán.

11. Ježíš pak * stál před vládařem. I otázal se ho vladař, řka: Ty-li jsi ten král Židovský? Ježíš pak řekl jemu: Ty pravíš.

*Mark.15,2.

12. A když na něj přední kněží¹⁾ a starší žalovali, nic neodpověděl.

13. Tedy dí mu Pilát: Neslyšíš-li, kteraké věci proti tobě svědčí?

14. Ale neodpověděl jemu ani k jednému slovu, tak že se vladař velmi divil.

15. Měl * pak obyčej vladař v svátek propouštěti lidu vězně jednoho, kteréhož by ehtěli.

*Mark.15,6.

16. I měli v ten čas vězně znamenitého, kterýž sloul Barabáš.

17. Protož když se lidé sešli, řekl jim Pilát: Kterého cheete, ať vám propustím? Barabáše-li, čili Ježíše, kterýž slove Kristus?

18. Nebo věděl, že jej z závidi vydali.

19. A když seděl na soudné stolici, poslala k němu žena jeho, řkuci: Nic neměj činiti s spravedlivým tímto, nebo jsem mnoho trpěla dnes ve snách pro něho.

20. Ale přední kněží¹⁾ a starší navedli lid, aby prosili za * Barabáše, Ježíše pak aby zahubili.

*Mark.15,11. Luk.23,18. Jan 18,40. Skutk.3,14.

21. I odpověděv vladař, řekl jim: Kterého cheete z těch dvou, ať vám propustím? A oni řekli: Barabáše.

22. Dí jim Pilát: Co pak učiním s Ježíšem, kterýž slove Kristus? Řekli mu všickni: Ukřižován buď.

23. Vladař pak řekl: I což * jest zlého

1) Bibli kral. z r. 1613: biskup. — 2) biskupové. — 3) biskupům.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

učinil? Oni pak více křičeli, řkouce: Ukřižován buď. *Mark.15,14.

24. A vida Pilát, že by nic neprospěl, ale že by větší rozbroj byl, vzav vodu, umyl * ruce před lidem, řka: Čist jsem od krve spravedlivého tohoto. Vy vizte. *5Mojz.21,6.

25. A odpověděv všecken lid, řekl: Krev * jeho na nás i na naše dítky. *Skutk.5,28.

26. Tedy * propustil jim Barabáše, ale Ježíše zbičovav, vydal, aby byl ukřižován. *Mark.15,15.

27. Tedy * žoldněři hejtmanovi, vzavše Ježíše do rathouzu, shromáždili k němu všecku rotu. *Jan.19,1.

28. A svlékše jej, přiděli ho pláštěm brunátným.

29. A spleťše korunu z trní, vstavili na hlavu jeho, a dali třtinu v pravou ruku jeho, a klekajíce před ním, posmívali se jemu, řkouce: Zdráv buď, ó králi Židovský.

30. A * plijíce na něho, brali tu třtinu a bili jej v hlavu. *k.26,27.

31. A když se mu * naposmívali, svlékli s něho plášť, a oblékli jej v roucho jeho. I vedli ho, aby byl ukřižován. *Mark.15,20. Luk.23,26.

32. A vyšetše, nalezli * člověka Cyrenského, jménem Šimona. Toho přinutili, aby nesl kříž jeho. *Mark.15,21. Luk.23,26.

33. I * přišedše na místo, kteréž slove Golgota, to jest popravné místo, *Mark.15,22. Luk.23,33. Jan.19,17.

34. Dali mu * pítí octa, smíšeného se žlučí. A okusiv, nechtěl pítí. *Zalm.69,22.

35. Ukřižovavše pak jej, * rozdělili roucha jeho, meciece los, aby se † naplnilo povědění proroka: Rozdělili sobě roucho mé, a o můj oděv metali los. *Mark.15,24. †Zalm.22,19.

36. A sedíce, ostříhali ho tu.

37. I * vstavili nad hlavu jeho vinu jeho napsanou: Totot jest Ježíš, ten král Židovský. *Mark.15,26.

38. I ukřižování jsou s ním dva lotři, jeden * na pravici a druhý na levici. *Izai.53,12. Luk.23,33.

39. Ti pak, kteříž chodili tudy, ronhali se jemu, * ukřivnjíce hlav svých, *Zalm.22,8.

40. A říkajíce: Hej, ty jako * rušíš chrám a ve třech dnech vzděláváš, pomozíš sám sobě. Jsi-li Syn Boží, sstupíš s kříže. *k.26,61.

41. Tak podobně i předni kněží¹⁾ po-

smívajíce se s zákonníky a staršími, pravili:

42. Jiným pomáhal, sám sobě nemůž pomoci. Jestliže jest král Izraelský, nech ať nyní sstoupí s kříže, a uvěříme jemu.

43. Doufali * v Boha, nech ať ho nyní vysvobodí, ehee-liť mu; nebo pravil: Syn Boží jsem. *Zalm.22,9.

44. Takž také i lotři, kteříž byli s ním ukřižování, * utrhali jemu. *Luk.23,39.

45. Od šesté pak hodiny tma se stala po vši zemi až do hodiny deváté.

46. A při hodině deváté zvolal Ježíš hlasem velikým, řka: Eli, * Eli, lama zabachtani? To jest: Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil? *Zalm.22,2. Mark.15,34. Žid.5,7.

47. A někteří z těch, kteříž tu stáli, slyšíce, pravili: Eliáše volá tento.

48. A hned jeden z nich běžev, a vzav hubu, * naplnil ji octem, a vloživ na třesť, napájel ho. *Zalm.69,22. Mark.15,36. Luk.23,36. Jan.19,29.

49. Ale jiní pravili: Nech tak, polleďme, přijde-li Eliáš, aby ho vysvobodil.

50. Ježíš pak opět * zvolav hlasem velikým, vypustil duši. *Mark.15,37. Luk.23,46. Jan.19,30.

51. A aj, * opona chrámová roztrhla se na dvě, od vřehu až dolů, a země se třásla, a skálé se pukalo, *2Mojz.26,31. 2Par.3,14.

52. A hrobové se otvírali, a mnohá těla zesnulých svatých vstala.

53. A vyšetše z hrobu po vzkříšení jeho, přišli do svatého města, a ukázal se mnohým.

54. Tedy centurio * a ti, kteříž s ním ostříhali Ježíše, vidouce země třesení a to, co se dalo, báli se velmi, řkouce: Ji stě Syn Boží byl tento. *Mark.15,39. Luk.23,47.

55. Byly také tu * ženy mnohé, z daleka † se dívajíce, kteréž byly přišly za Ježíšem od Galilee, posluhujíce jemu, *Luk.8,2. †Zalm.38,15.

56. Mezi nimiž byla Maria Magdaléna a Maria, matka Jakubova a Jozesova, † matka synů Zebedeových.

57. A když byl večer, přišel člověk bohatý z Arimatie, jménem Jozef, kterýž také byl uředník Ježíšův.

58. Ten předstoupil před Pilát, a prosil za tělo Ježíšovo. Tedy Pilát rozkázal dáti tělo.

59. A vzav tělo Jozef, obvinul je v plátno čisté,

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

60. A vložil do svého * nového hrobu, kterýž byl vytesal v skále; a přivaliv ámen veliký ke dveřím hrobovým, dšel. *Izai.53,9.

61. A byla tu Maria Magdaléna, a druhá Maria, sedíce na proti hrobu.

62. Druhého pak dne, kterýž byl po elikém pátku, sešli se předni kněži¹⁾ farizeové ku Pilátovi,

63. Řkouce: Pane, rozpomenuli jsme e, že ten * svůdce řekl, ještě živ jsa: Po + třech dnech vstanu. *Jan 7,12. +Mat.16,21.

64. Rozkažiz tedy ostříhati hrobu až lo třetího dne, at by snad učedníci je- to, přijdouce v noci, neukradli ho, a ře- cli by lidu: Vstalt jest z mrtvých. I bu- leť poslední blud horší nežli první.

65. Řekl jim Pilát: Máte stráž; jděte, ostříhejte, jakž vite.

66. A oni šedše, osadili hrob strážný- mi, * zapečetivše kámen. *Dan.6,17.

KAPITOLA XXVIII.

istoty vzkříšení Kristova 16. a svěření jedenácti úřadu apoštolského.

Na skonání pak soboty, když již svita- o na první den toho téhodne, přišla Maria Magdaléna, a druhá Maria, aby pohleděly na hrob.

2. A aj, země třesení stalo se veliké. Nebo * anděl Páně sstoupiv s nebe a přis- toupiv, odvalil kámen ode dveří, a po- sadil se na něm. *Jan 5,4.

3. A byl obličej jeho jako blesk, a rou- cho jeho bílé jako sníh.

4. A pro strach jeho zděsili se strážní, a učinění jsou jako mrtví.

5. I odpověděv anděl, řekl ženám: Ne- bojte se vy, neboť vim, že Ježíše ukři- žovaného hledáte.

6. Není ho tuto; nebo vstalt jest, ja- kož * předpověděl. Podte, vizte místo, kdež ležel Pán. *k.12,40; 16,21; 17,23.

7. A rychle jdouce, povězte učedni-

kům jeho, že vstal z mrtvých. A aj, před- chází vás do Galilee, tam jej užíte. Aj, pověděl jsem vám.

8. I vyšedše rychle z hrobu s bázní a s radostí velikou, běžely, aby učedni- kům jeho zvěstovaly.

9. Když pak šly zvěstovati učedníkům jeho, aj, Ježíš * potkal se s nimi, řka: Zdrávy buďte. A ony přistoupivše, eho- pily se noh jeho, a klaněly se jemu. *Mark.16,9. Jan 20,14.

10. Tedy dí jim Ježíš: Nebojtež se. Jděte, zvěstujte bratřím mým, at jdou do Galilee, a tam mne uží.

11. Když pak ony odešly, aj, někteří z stráže přišedše do města, oznámili předním kněžím¹⁾ všecko, co se stalo.

12. Kteřížto shromáždívše se s staršími, a uradivše se, mnoho peněz dali žoldné- řům,

13. Řkouce: Pravte, že učedníci jeho nočně přišedše, ukradli jej, když jsme my spali.

14. A uslyší-liť o tom hejtman, myt ho spokojíme, a vás bezpečny učiníme.

15. A oni vzavše peníze, učinili, jakž naučení byli. I rozhlášeno jest slovo to u Židů až do dnešního dne.

16. Jedenácte pak * učedníků šli do Galilee na horu, kdež jim byl uložil Je- žíš. *k.26,32. Mark.14,28.

17. A uzřevše ho, klaněli * se jemu. Ale někteří pochybovali. *Luk.24,52.

18. A přistoupiv Ježíš, mluvil jim, řka: Dána * jest mi všeliká moc na nebi i na zemi. *k.11,27. Žalm.8,7. Luk.10,22. Jan 3,35. Žid.1,2; 2,8.

19. Protož * jdouce, učte všechny náro- dy, křtíce je ve jméno Otce i Syna i Du- cha svatého, *Mark.16,15. Luk.24,47. Jan 15,16.

20. Učice je zachovávatí všecko, což jsem koli přikázal vám. A aj, já * s vá- mi jsem po všechny dny, až do skonání světa. Amen. *k.18,20.

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupům.

EVANGELIUM

PODLÉ

(SEPSÁNÍ S.) MARKA.

KAPITOLA I.

Jana Křtitele práce i obcování. 9. Kristus Pán přijav křest, poselství své začal. 16. učedníků povolal. 23. a lidem od ďábelství i neuhů spomáhal.

Počátek evangelium Ježíše Krista, Syna Božího;

2. Jakož psáno * jest v prorocích: Aj, já posílám anděla svého před tváří tvou, kterýž připraví cestu tvou před tebou.

*Mat.3,1; 4,5,6. Luk.7,27.

3. Hlas * volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, přímě činite stezky jeho.

*Izai.40,3. Mat.3,3.

4. Křtil Jan na poušti, a kázal křest pokání na odpuštění hříchů.

5. I * vycházela k němu všecka krajina Judská i Jeruzalémští, a křtění byli od něho všickni v Jordáně řece, vyznávajice hříchy své.

*Mat.3,5,6.

6. Byl pak Jan odin * srstni velbloudovými, a pás kožený na bedrách jeho, a † jidal kobyly a med lesní.

*2Král.1,8. Zach.13,4. Mat.11,18. †3Mojš.11,22.

7. A kázal, řka: Jde * za mnou silnější nežli já, kterémuž nejsem hoden, sehna se, rozvázati řeménka u obuvi jeho.

*Mat.3,11. Luk.3,16.

8. Já * zajisté křtil jsem vás vodou, ale onť vás křtiti bude Duchem svatým.

*Joel2,28. Mat.3,11. Skutk.1,5.

9. I stalo se v těch dnech, přišel Ježíš z Nazarétn Galilejského, a pokřtěn jest od Jana v Jordáně.

10. A hned vystoupiv z vody, uzřel nebesa otevřená a Ducha jako holubici ststupujícího na něj.

11. A hlas stal se s nebe: Ty jsi * ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo.

*Zalm.2,7. Izai.42,1. Mat.3,17; 17,5. 2Petr.1,17.

12. A i hned ho * Duch vypudil na poušť.

*v.10. Mat.3,16; 4,1. Luk.4,1.

13. I byl tam na poušti * čtyřiceti dnů, a pokoušín byl od satana; a byl s zvěři, a andělé přisluhovali jemu.

*Mat.4,11.

14. Když pak byl vsazen Jan, přišel Ježíš do Galilee, káže * evangelium království Božího.

*Mat.4,17.

15. A pravě: Že se naplnil * čas, a přiblížilo se království Boží. Číňte † pokání, a věřte evangelium.

*Gal.1,4. †Mat.3,2; 4,17.

16. A chodě podlé moře Galilejského, uzřel Šimona * a Ondřeje bratra jeho, ani pouštějí sítí do moře, (nebo rybáři byli.)

*Mat.4,18,21. Luk.5,9,10.

17. I řekl jim Ježíš: Poďte za mnou, a učiním vás rybáři * lidí.

*Ezech.47,10. Luk.5,10.

18. A hned opustivše * sítí své, šli za ním.

*Mat.4,20.

19. A podšed * odtud maličko, uzřel Jakuba syna Zebedeova, a Jana bratra jeho, ani na lodi tvrdí sítí.

*Mat.1,21.

20. A hned povolal jich. A oni opustivše * otce svého Zebedea na lodi s pačolky, šli za ním.

*Luk.5,11

21. I * vešli do Kafarnaum. A hned v sobotu šed do školy, učil.

*Mat.1,13,23. Luk.4,31

22. I divili se náramně učení jeho; nebo učil je, * jako moc maje, a ne jako zákonníci.

*Mat.7,28,29

23. I byl v škole jejich člověk, maje ducha nečistého. Kterýž zvolal,

24. Řka: Ach, * eož jest tobě do nás Ježíši Nazaretský? Přišel † jsi zatratit nás. Znám tě, kdo ** jsi, že ten †† Svatý Boží.

*k.5,7. Mat.8,29. †1Jan.3,8. **Luk.4,41. ††Mark.3,11

25. I * přimluvil mu Ježíš, řka: Umlkni; a vyjdi z něho.

*k.9,25

26. I polomecovav jim duch nečistý: křiče hlasem velikým, vyšel z něho.

27. I lekli se všickni, tak že se tázal mezi sebou, řkouce: I co jest toto? Jakéž toto * nové učení, že mocně i těm duchům nečistým † rozkazuje, a ** psí slouchají ho?

*Skutk.17,19. †Luk.4,36. **Mat.8,32. Luk.4,4

28. I roznesla se pověst o něm hned po vši krajině Galilejské.

29. A hned vyšedše ze školy, přišli d domu Šimonova a Ondřejeva s Jakubem a s Janem.

30. Šimonova pak svegruše ležela, má jí zimnici. A hned jemu pověděli o n

31. A přistoupi, pozdvihl jí, ujav jí z ruku její, a hned přestala jí zimnice. poslulovala jim.

32. Večer * pak při západu slunce, n

sili k němu všecky nemocné i ďábelníky.

*Mat. 8, 16. Luk. 4, 40.

33. A bylo se všecko město zběhlo ke dveřím.

34. I uzdravoval mnohé ztrápené rozličnými neduhy, a ďábelství mnohá vymítal, a nedopouštěl * mluvíti ďáblům; nebo znali ho.

*Skutk. 16, 17, 18.

35. A přede dnem velmi ráno vstav, vyšel a odšel na * pusté místo, a tam † se modlil.

*Luk. 4, 42. †k. 5, 16.

36. I šli za ním Šimon i ti, kteríž s ním byli.

37. A nalezše jej, řekli jemu: Všickni tě hledají.

38. I dí jim: Poďměz * do okolních městeček, abych i tam kázal. Nebo na to jsem přišel.

*Luk. 4, 43.

39. I kázal v školách jejich ve vsi Galilei, a ďábelství vymítal.

40. Tedy přišel k němu malomocný, prose ho, a klekna před ním, řekl jemu: Checš-li, můžš mne očistiti.

41. Ježíš pak slitovav se, vztáhl ruku, dotekl se ho a řekl jemu: Chei, buď čist.

42. A když to řekl, hned odstoupilo od něho malomocenství, a očištěn jest.

43. I zapověděl mu * přísně, hned ho odbyl,

*k. 7, 36. Mat. 9, 30.

44. A řekl mu: Viziž, abys žádnému nic nepravil. Ale jdi, * ukaž se knězi, a obětuj za očištění své to, což přikázal Mojžíš, † na svědectví proti nim.

*3 Mojž. 14, 2. Luk. 17, 14. †3 Mojž. 14, 4 násl.

45. On pak vyšed, * počal vypravovati mnoho a ohlašovati tu věc, tak že již nemohl Ježíš do města zjevně vjíti, ale vně na místech pustých byl. I scházeli se k němu odevšad.

*k. 2, 13.

KAPITOLA II.

Pán šlakovitého uzdravil, 14. Matouše povolal, 18. učedníků z strany postu i z strany soboty zastával.

A opět všel do Kafarnaum * po kolikas dnech. I uslyšáno jest, že by doma byl.

*Mat. 9, 1.

2. A hned sešlo se jich množství, tak že již nemohli se směstknati ani přede dveřmi. I mluvil jim slovo.

3. Tedy * přišli k němu, nesouce šlakem poraženého, kterýž ode čtyř nesen byl.

*Mat. 9, 2. Luk. 5, 18.

4. A když k němu nemohli přistoupiti pro zástupy, loupali střechu, kdež byl, a proborivše ji, spustili po provazích dolů ložce, na němž ležel šlakem poražený.

5. A vida Ježíš víru jejich, dí šlakem poraženému: Synu, odpouštěji se tobě hříchové tvoji.

6. A byli tu někteří z zákonníků, sedíce a myslice v srdcích svých:

7. Co * tento tak mluví rouhavě? Kdo můž † odpustiti hříchy, jediné sám Bůh?

*Mat. 9, 3. Luk. 5, 21. †Žalm. 32, 5; 103, 3, 10 násl. Izai. 43, 25.

8. I poznav * Ježíš hned duchem svým, že by tak přemýšlovali sami v sobě, řekl jim: Proč o tom přemýšlujete v srdcích svých?

*Jan. 2, 25.

9. Co jest snáze, říci šlakem poraženému: Odpouštěji se tobě hříchové, čili říci: Vstaň, vezmi lože své a choď?

10. Ale abyste věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštěti hříchy, dí šlakem poraženému:

11. Toběť pravím: Vstaň, a vezmi lože své, a jdi do domu svého.

12. I vstal hned, a vzav lože své přede všemi, odšel, tak že se * děsili všickni, a chválili Boha, řkouce: Nikdy jsme toho neviděli.

*k. 1, 27.

13. I vyšel opět k * moři, a všecken zástup přicházel k němu, i učil je.

*Mat. 9, 9. Luk. 5, 27.

14. A pomíjeje, uzřel Lévi Alfeova, sedícího na cle. I dí jemu: Poď za mnou. A on vstav, šel za ním.

15. I stalo se, když seděl Ježíš za stolem v domě jeho, že i publikáni mnozí a hříšníci seděli spolu s Ježíšem a s učedlníky jeho; nebo mnoho jich bylo, a šlo za ním.

16. Zákonníci pak a farizeové viděvše, že jedl s publikány a s hříšníky, řekli učedlníkům jeho: Což to, že s publikány a hříšníky jí a pije?

17. To uslyšav Ježíš, dí jim: Nepotřebuji zdraví lékařů, ale nemocní. Nepřišel * jsem volati spravedlivých, ale hříšných ku pokání.

*Mat. 9, 13; 21, 31. 1 Tim. 1, 15.

18. Učedníci pak Janovi a farizejští postívali se. I přišli a řekli * jemu: Proč učedníci Janovi a farizejští postí se, a tvoji učedníci se nepostí?

*Mat. 9, 14. Luk. 5, 33.

19. I řekl jim Ježíš: Kterakž mohou synové ženichovi postiti se, když jest s nimi ženich? Dokudž mají s sebou ženicha, nemohouť se postiti.

20. Ale přijdouť dnové, když od nich odjat bude ženich, a tehdaž se budou postiti v těch dnech.

21. Ano žádný * záplaty sukna nového

nepřišívá k rouchu starému; jinak odtrhne ta záplata nová od starého, i bývá větší díra.
*Mat.9.16. Luk.5.36.

22. A žádný nevlévá vína nového do nádob starých; jinak rozpučí nové víno nádoby, a víno se vyleje, a nádoby se pokazí. Ale víno nové má lito býti do nádob nových.

23. I stalo se, * že šel Ježíš v sobotu skrze obilí, i počali učedníci jeho, cestou jdouce, † vymínati klasy.

*Mat.12.1. Luk.6.1. †5 Mojs.23.25.

24. Tedy farizeové řekli jemu: Pohleď, což dělají v sobotu, * čehož nenáleží.

*2 Mojs.20.10. Jan.5.10.

25. I řekl jim: Nikdy-liž jste nečtli, co učinil David, když nouze byla, a lačněl, on i ti, kteříž s ním byli?

26. Kterak * všel do domu Božího za Abiataru nejvyššího kněze¹⁾, a jedl chleby posvátné, (jichž neslušelo † jísti než samým kněžím, a dal i těm, kteříž s ním byli?)

*1 Sam.21.6. Mat.12.3. Luk.6.3.4.

†2 Mojs.29.32.33. 3 Mojs.8.31.

27. I pravil jim: Sobota * pro člověka učiněna jest, a ne člověk pro sobotu.

*5 Mojs.5.14.

28. Protož Syn člověka * jest pánem také i soboty.

*Mat.12.8: 11,27.

KAPITOLA III.

Kristus mnohým bídým, 6. nepřekážeje sobě zlosti nepřátel, spomáhal, 13. dvanácte k zvláštní práci oddělil, 23. sebe zastával, 33. a kdo jsou přátelé jeho, ukázal.

I všel opět do školy, a byl tu člověk, a maje ruku uschlou.

2. I šetřili ho, uzdravili jej v sobotu, aby ho obžalovali.

3. I řekl tomu člověku, kterýž měl uschlou ruku: Povstaň u prostřed.

4. I di jim: Sluší-li v sobotu dobře činiti, čili zle, život zachovati, čili zamorodovati? Oni pak mlčeli.

5. A když pohleděl na ně vůkol s hněvem, zarmoutiv se nad tvrdostí srdce jejich, řekl člověku: Vztáhni tu ruku svou. I vztáhl, a učiněna jest ta ruka jeho * zdravá jako druhá.

*1 Král.13.6.

6. A vyšedše * farizeové, hned s Herodiány drželi radu proti němu, kterak by ho zahubili.

*Mat.12.14.

7. Ježíš pak odšel s učedníky svými k moři, a veliké množství od Galilee šlo za ním, i z Judstva,

8. I od Jeruzaléma, i od Idumee, i z Zajordáni; i ti, kteříž byli okolo Týru a

Sidonu, množství veliké, slyšíce, kteráké věci činí, přišli k němu.

9. I rozkázal učedníkům svým, aby lodičku * nastavičně nahotově měli pro zástup, aby ho netiskli.

*Luk.5.3.

10. Nebo mnohé uzdravoval, tak že naň padali, aby se ho dotýkali, kteřížkoli měli neduhy.

11. A duchové nečistí, jakž ho zazřeli, padali před ním a * křičeli, řkouce: Ty jsi † ten Syn Boží.

*Luk.4.41. Skutk.16.17. †Mark.1.24: 5.7.

12. Ale on velmi jim * přimlouval, aby ho nezjevovali.

*k.1.25. Mat.12.16.

13. I vstoupil na horu, a * povolal k sobě těch, kterýchž se jemu † vidělo; i přišli k němu.

*k.6.7. Mat.10.1. Luk.6.12. †Jan.15.16. 1 Kor.4.7.

14. I ustanovil jich dvanácte, aby s ním byli, a aby je poslal kázati,

15. A aby měli moc uzdravovati nemocí a vymitati ďábelství:

16. Šimona, * jemuž dal jméno Petr,

*Mat.10.2. Jan.1.42.

17. A Jakuba Zebedeova, a Jana bratra Jakubova, (a dal jim jméno Boanerges, to jest synové hromovi,)

18. A Ondřeje, a Filipa, a Bartoloměje, a Matouše, a Tomáše, a Jakuba * Alfeova, a Taddea, a Šimona Kananitského,

*k.2.14.

19. A Jidáše * Išariotského, kterýž i zradil jej. I šli s ním domů.

*Mat.26.14.

20. A opět sšel se zástup, tak že nemohli ani * chleba pojmíti.

*k.6.31.

21. A slyšavše o tom příbuzní jeho, přišli, aby jej vzali; nebo pravili, že by se smyslem pomínul.

22. Zákonníci pak, kteříž byli přišli z Jeruzaléma, * pravili, že Belzebuba má, a že v knížeti ďábelském vymítá ďáblý.

*Mat.9.34; 12.24. Luk.11.15. Jan.7.20; 8.48.52; 10.20.

23. A povolav jich, mluvil k nim v podobenstvích: * Kterak může satan sata-
na vymitati?

*Mat.12.25.

24. A jestliže * království v sobě se rozdvoji, nemůže státi království to.

*Luk.11.17.

25. A rozdvoji-li se dům proti sobě, nebude moei dům ten státi.

26. Tak jestliže povstal satan sám proti sobě, a rozdvojen jest, nemůže státi, ale konec běře.

27. Žádný nemůže nádobi * silného, vejda do domu jeho, rozebrati, leč by prvé † silného toho svázal; a tehdyť dům jeho zloupí.

*Mat.12.29. †Kol.2.15.

28. Amen pravím vám, že všickni bři-

chové * odpuštění budou synům lidským, i rouhání, jimž by se rouhali, *4 Mojz. 15. 30.
1 Šam. 2. 12. Mat. 12. 31. Luk. 12. 10. 1 Jan. 5. 16.

29. Ale kdo by se * rouhal proti Duchu svatému, nemá odpuštění na věky, ale hoden jest věčného odsouzení.

* Žid. 6. 6; 10. 26.

30. Nebo pravili: Ducha nečistého má.

31. Tehdy přišli bratři * a matka jeho, a stojíce vně, poslali k němu, aby ho vyvolali.

* Mat. 12. 46. Luk. 8. 19.

32. A seděl okolo něho zástup. I řekli jemu: Aj, matka tvá a bratři tvoji vně hledají tebe.

33. Ale on odpověděl jim. řka: Kdo jest matka má a bratři moji?

34. A obezřev uředlníky vůkol sebe sedící, řekl: Aj, * matka má a bratři moji.

* Mat. 12. 49. Jan. 15. 14. Žid. 2. 11.

35. Nebo kdož by koli * činil vůli Boží, ten jest bratr můj, i sestra má, i matka.

* Mat. 12. 50.

KAPITOLA IV.

Kázauť Páně, 36. a zbouřenébo moře spokojení.

A opět počal učiti * u moře. I shromáždil se k němu zástup mnohý, tak že vstoupiv na loď, seděl na moři, a všecka zástup byl na zemi podlé moře.

* Mat. 13. 1. Luk. 8. 4.

2. I učil je mnohým věcem v podoběnstvích, a pravil jim v učení svém:

3. Slyšte. Aj, vyšel * rozsevač, aby rozsival.

* Mat. 13. 3 nsl. Luk. 8. 5 nsl. 1 Kor. 9. 11.

4. I stalo se v tom rozsívání, že jedno padlo podlé cesty, a přiletělo ptactvo nebeské, i zžobalo je.

5. A jiné padlo na místo skalnaté, kdež nemělo mnoho země, a hned vzešlo, proto že nemělo hlubokosti země.

6. A když vyšlo slunce, vyhořelo, a proto, že nemělo kořene, uschlo.

7. A jiné padlo mezi trní; i zrostlo trní, a udusilo je. I nevydalo užítku.

8. Jiné pak padlo * v zemi dobrou, a dalo užitek zhůru vstupující a rostoucí; přineslo zajisté jedno třidecátý, a jiné šedesátý, a jiné pak † stý.

* Mat. 13. 8. +1 Mojz. 26. 12.

9. I pravil jim: Kdo * má uši k slyšení, slyš.

* Mat. 11. 15; 13. 9.

10. Když pak byl sám, tázali * se ho ti, kteříž při něm byli, se dvanácti, na to podoběnství.

* Mat. 13. 10.

11. I řekl jim: Vámť jest dáno, znáti tajemství království Božího, ale těm, kteříž jsou vně, v podoběnství to všecko se děje,

12. Aby * hledíce, hleděli, ale neuzřeli, a slyšice, slyšeli, ale nesrozuměli, aby se snad neobrátili, a byli by jim odpuštění hříchové.

* Izai. 6. 9. Mat. 13. 14. Jan 12. 40. Skutk. 23. 26.

13. I di jim: Neznáte * podoběnství tohoto? A kterakž pak všecka podoběnství poznáte?

* Jan 3. 10. 12.

14. Rozsevač * ten slovo rozsívá.

* Mat. 13. 18. Luk. 8. 11. 1 Petr. 1. 23.

15. Tito pak jsou, ješto podlé cesty, jimž se rozsívá slovo, ale když oni slyší, i hned přichází satan, a vynímá slovo, kteréž vsáto jest v srdcích jejich.

16. A tak podobně ti, kteříž jako skalnatá země posáti jsou, kteříž jakž uslyší slovo, hned s radostí přijímají je.

17. Než nemají kořene v sobě, ale jsou časni; potom když vznikne ssouzení a protivenství pro slovo, hned se horší.

18. Tito pak jsou, kteříž mezi trní posáti jsou, ti jsou, kteříž slovo slyší,

19. Však * pečování tohoto světa a oklamání zboží, a jiné žádosti přistupující, udušují slovo, tak že bez užítku bývá.

* k. 10. 23. Mat. 19. 22.

20. Tito pak jsou, kteříž v zemi dobrou simě přijali, kteříž slyší slovo, a přijímají, a užitek přinásejí, jiné třidecátý, a jiné šedesátý, a jiné stý.

21. Dále pravil jim: Zdali * rozsvícena bývá svíce, aby postavena byla pod nádobu neb pod postel? Však aby na svícen vstavena byla.

* Mat. 5. 15. Luk. 8. 16. 1 Kor. 12. 7.

22. Nebo nic není skrytého, co by nebylo zjeveno; aniž jest co tak ukrytého, aby na jevo nevyšlo.

23. Jestliže kdo má * uši k slyšení, slyš.

* Mat. 11. 15; 13. 9.

24. I mluvil k nim: Vizte, co slyšíte. Kterou * měrou budete měřiti, bude vám odměřeno, a přidáno bude vám poslouchajícím.

* Mat. 7. 2.

25. Nebo * kdož má, tomu bude dáno; a kdo nemá, i to, což má, bude od něho odjato.

* Mat. 13. 12; 25. 29.

26. I pravil: Tak jest království Boží, jako kdyby člověk uvrhl simě do země.

27. A spal by, a vstával by ve dne i v noci, a semeno by vzešlo a zrostlo, jakž on neví.

28. Nebo sama * od sebe země užitek plodí, nejprv bylinu, potom klas, potom plně obilé v klasu.

* 1 Mojz. 1. 11. 12.

29. A když sežrá úroda, i hned přičiní srp; nebo nastala žeň.

30. I řekl: K čemu připodobnime království Boží? Aneb kterým podobenstvím je ukážeme?

31. Jest jako zrno * borčičné, kteréž, když vsáto bývá do země, nejmenší jest ze všech semen, kteréž jsou na zemi.

*Mat.13,31. Luk.13,19.

32. Ale když vsáto bývá, roste, a * bývá větší než všechny byliny, a činí ratolesti veliké, tak že pod stínem jeho mohou sobě ptáci nebeští huizda dělati.

*Izai.2,2,3. Dan.2,35. Mich.4,1.

33. A * takovými mnohými podobenstvími mluvil jim slovo, jakž mohli slyšeti.

*Mat.13,3,34.

34. Bez podobenství pak nemluvil jim, ale učedníkům svým soukromi vykládal všecko.

35. I řekl jim v ten * den, když již byl večer: Plavme se na druhou stranu.

*Mat.8,23. Luk.8,22.

36. A nechavše zástupu, pojali jej, tak jakž byl na lodičce. Ale i jiné lodičky byly s ním.

37. Tedy stala se * bouře veliká od větru, až se vlny na lodi valily, tak že se již naplňovala lodi.

*Mat.8,24.

38. A on z zadu na lodi * spal na podušce. I † zbudili jej, a řekli jemu: Mistré, ** nedbáš, že hyneme?

*Zalm.44,24. Luk.8,23. †Zalm.40,14. **Zalm.10,12; 77,10.

39. I * probudiv se, † přimluvil větru, a řekl moři: Umlkni, a upokoj se. I přestal vítr, a stalo se utišení veliké.

*Mat.8,26. Luk.8,24. †Job.26,12. Zalm.107,29. Izai.51,10.

40. I řekl jim: Proč se tak bojíte? Jakž to, že nemáte * viry?

*k.11,22. Mat.8,26. Luk.8,25.

41. I báli se bázní velikou, a pravili jeden k druhému: I kdo jest medle tento, že i vitr * i moře poslouchají jeho?

*Zalm.65,8; 89,9,10; 107,25—29.

KAPITOLA V.

Dábelník uzdraven; 11. stádo vepřů v moři ztonulo; 25. žena od nemoci své uzdravena; 35. dcera Jairova vzkříšena.

Tedy přeplavili se přes moře do krajiny Gadarenských.

2. A jakž vyšel z lodí, hned se s ním potkal člověk z hrobů, * maje duha nečistého.

*Luk.8,29.

3. Kterýž bydlil v hrobích, a aniž ho kdo mohl řetězy svázati,

4. Proto že často byv pouty a řetězy okován, polámal řetězy, a pouta roztrhal, a žádný nemohl ho skrotiti.

5. A vždycky ve dne i v noci na ho-

rách a v hrobích byl, * křiče a tepa se kamením.

*1 Král.18,28.

6. Uzřev pak Ježiše zdaleka, běžel * a poklonil se jemu,

*k.3,11. Luk.8,25.

7. A křiče hlasem velikým, řekl: Co jest * tobě do mne, Ježiši, Synu Boha nejvyššího? Zaklinám tě skrze Boha, alys mne netrápil.

*k.1,24. Mat.8,29.

8. (Nebo pravil jemu: Vyjdiž, duhu nečistý, z člověka tohoto.)

9. I otázal se ho: Jakž říkají? A on odpovídaje, řekl: Množství jméno mé jest, nebo jest nás mnoho.

10. I prosil ho velmi, aby jich nevyháňel z té krajiny.

11. Bylo * pak tu při horách stádo vepřů veliké pasoucích se.

*Mat.8,30. Luk.8,32.

12. I prosili ho všiekni ti ďáblové, řkouce: Pusť nás do vepřů, at do nich vejdem.

13. I povolil jim hned Ježiš. A vyšedše duchové nečisti, vešli do těch vepřů. I běželo to stádo s vrchu dolů do moře, (a bylo jich ke dvěma tisícům,) i ztonuli v moři.

14. Ti pak, kteříž ty vepře pásli, utekli, a oznámili to v městě i ve všech. I vyšli, aby viděli, co by to bylo, což se stalo.

15. I přišli k Ježišovi, a uzřeli toho, kterýž býval trápen od ďábelství, an sedí, odin jsa, a maje zdravý rozum, toho, kterýž mival množství. I báli se.

16. A kteříž to viděli, vypravovali jim, kterak se stalo tomu, kterýž měl ďábelství, i o vepřích.

17. Tedy * počali ho prositi, aby odšel z krajiny jejich.

*Mat.8,34. Luk.8,37. Skutk.16,39.

18. A když vstoupil na lodi, prosil ho ten, kterýž trápen býval od ďábelství, aby s ním byl.

19. Ježiš pak nedopustil mu, ale řekl jemu: Jdi k svým do domu svého, a zvěstuj * jim, kterak veliké věci učinil tobě Pán, a že slítoval se nad tebou.

*Zalm.116,17. Luk.8,39. 1Tim.1,13.

20. I odšel, a počal ohlašovati v krajině Desíti měst, kterak veliké věci učinil mu Ježiš. I divili se všiekni.

21. A když se přeplavil Ježiš na lodi zase na druhou stranu, sšel se k němu zástup mnohý. A byl u moře.

22. A aj, * přišel jeden z knížat školy, jménem Jairus, a uzřev jej, padl k nohám jeho.

*Mat.9,18. Luk.8,41.

23. A velmi ho prosil, řka: Dcerka má skonává. Pod, vlož na ni ruce, aby uzdravena byla, a budeť živa.

24. I šel s ním, a zástup mnohý šel za ním, i tiskli jej.

25. (Tedy žena * jedna, kteráž tok krve měla dvanácte let,

*Mat.9,20.

26. A mnoho byla trápena od mnohých lékařů, a vynaložila všecken statek svůj, a nic ji bylo neprospělo, ale vždy se hůře měla,

27. Uslyšavši o Ježíšovi, přišla v zástupu po zadu, a dotkla * se roucha jeho.

*Mat.9,20.

28. Nebo řekla byla: Dotknu-li se jen roucha jeho, uzdravena budu.

29. A hned přestal krvotok její, a pocítila na těle, že by uzdravena byla od neduhu svého.

30. A hned Ježíš poznáv * sám v sobě, že z něho moc vyšla, obrátiv se v zástupu, řekl: Kdo se dotekl roucha mého?

*Luk.6,19; 8,46. Jan 1,16.

31. I řekli mu učedníci jeho: Vidíš, že tě zástup tiskne, a praviš: Kdo se mne dotekl?

32. I hleděl vůkol, aby ji uzřel, která to učinila.

33. Ta pak žena s bázní a s třesením, věduci, co se stalo při ní, přistoupila a padla před ním, a pověděla mu všecku pravdu.

34. On pak řekl ji: Dcero, * vira tvá tě uzdravila, jdiž u pokoji, a buď zproštěna od trápení svého.)

*k.10,52. Mat.9,22.

35. A když on ještě mluvil, přišli z domu knížete školy, řkouce: Dcera tvá umřela, proč již zaměstknáváš Mistra?

36. Ježíš pak, hned jakž uslyšel to, což oni mluvili, řekl knížeti školy: Neboj se, taklo věř.

37. I nedal žádnému za sebou jíti, jediné * Petrovi, Jakobovi a Janovi, bratru Jakobovu.

*Mat.17,1. Luk.8,51.

38. I přišel do domu knížete školy, a viděl tam hluk, ano plačí a kvílí velmi.

39. I všed tam, řekl jim: Co se bouříte a plačete? Neumřelať děvečka, ale * spi.

*Mat.9,24. Luk.8,52.

40. I * posmívali se jemu. On pak vyzhnav všecky, pojal otce a matku děvečky, a ty, kteříž s ním byli, i všel tam, kdež děvečka ležela.

*1Mojz.18,12.

41. A vzav ruku děvečky, řekl ji: Talitha kumi. Což se vykládá: * Děvečko, (toběť pravím,) vstani.

*Luk.7,14. Jan 5,8. Skutk.9,40.

42. A hned vstala děvečka, a chodila; nebo byla ve dvanácti letech. I zděsili se divením převelikým.

43. A přikázal * jim pilně, aby žádný o tom nezvěděl. I rozkázal jí † dáti jísti.

*Mat.9,30. †Luk.8,55.

KAPITOLA VI.

V vlasti pohrnut Pán, 7. učedníky rozeslal. 14. Rozdílňý soud o něm. 17. Jana Křtitele stěti. 35. Pěti chleběů zázrak. 47. Pán po moři chodil, 54. a mnohé uzdravil.

I vyšel odtud a * přišel do vlasti své, a šli za ním učedníci jeho. *Mat.13,54. Luk.4,16.

2. A když bylo v sobotu, * počal učiti v škole, a mnozí slyšice, † děsili se, řkouce: Odkud tento má tyto věci? A jaká jest to moudrost, kteráž jest dána jemu, že i takové moci ději se skrze ruce jeho?

*Mat.7,29. †Mark.1,27. Jan 7,15.

3. Zdalíž * tento není ten tesař, syn Marie, bratr pak Jakobův a Jozesův a Judův a Šimonův? A zdalíž nejsou i sestry jeho zde u nás? I horšili se na něm.

*Mat.13,55. Jan 6,42.

4. I řekl jim Ježíš: Není * prorok beze cti, jediné v vlasti své a v rodině své a v domě svém.

*Mat.13,57. Luk.4,24. Jan 4,44.

5. I nemohl tu divu žádného učiniti, jediné málo nemocných, vzkládaje na ně ruce, uzdravil.

6. I podivil se jejich nevěře, a obcházel vůkol po městečkách, uče.

7. A * svolav k sobě těch dvanácte, počal je posilati po dvou a dvou, a dal jim moc nad duchy nečistými.

*k.3,13. Mat.10,1. Luk.6,13.

8. A přikázal jim, aby ničeho nebrali na cestu, jediné toliko hůl, ani mošny, ani chleba, ani do opasku peněz,

9. Ale aby obuté měli nohy v střevice, a neobláčeli dvou sukní.

10. A pravil jim: Kdežkoli * vešli byste do domu, tu ostaňte, dokudž nevyšli byste odtud.

*Mat.10,11. Luk.9,4.

11. A kdož by koli vás † nepřijali, ani vás neposlouchali, † vyjdonec odtud, vyrazte prach z noh svých na svědectví jim. Amen pravím vám: Lehčeji ** bude Sodomským a Gomorským v den soudný než městu tomu.

*Mat.10,14,15. †Luk.9,5. Skutk.13,51. **Luk.10,12.

12. Tedy vyšedše, kázali, * aby pokání činili.

*k.1,15. Mat.3,2; 4,17.

13. A ďábelství mnohá vymítali, a mazali * olcjem mnohé nemocné, i uzdravovali.

*k.16,18. Jak.5,14.

14. A * uslyšev o tom Heródes král, (nebo zjevné učiněno bylo jméno jeho),

pravil, že Jan Křtítel vstal z mrtvých, a protož divové dějí se skrze něho.

*Mat. 14, 1. Luk. 9, 7.

15. Jiní pak * pravili, že jest Eliáš; a jiní pravili, že jest prorok, aneb jako jeden z těch proroků.

*Mat. 16, 14.

16. To uslyšev * Heródes, řekl: Totot jest ten Jan, kteréhož jsem já stal. Ontě z mrtvých vstal.

*Mat. 14, 2. Luk. 9, 7, 9.

17. Ten zajisté Heródes poslav, jal Jana, a vsadil jej do žaláře pro Herodiadu manželku Filipa bratra svého, že ji byl za manželku pojal.

18. Nebo pravil Jan Heródesovi: Neslušit * tobě miti manželky bratra svého.

*3 Mojs. 18, 16. 20, 21.

19. Herodias pak lest skládala * proti němu, a chtěla jej o hrlo připravit, ale nemohla.

*Izai. 29, 21.

20. Nebo Heródes * ostýchal se Jana, věda jej býti muže spravedlivého a svatého. I šetril ho, a slýchaje jej, mnoho i činil, a rád ho poslouchal.

*1 Sam. 18, 12, 15.

21. Když pak přišel den příhodný, v němž * Heródes, pamatuje den * svého narození, učinil večeri knížatům svým a hejtmanům a předním mužům z Galilee.

*Mat. 11, 6. + 1 Mojs. 40, 20. Ozeáš 7, 5.

22. A když decra té Herodiady tam vešla a tancovala, a zalíbila se Heródesovi i spoluhodovníkům, řekl král děvečce: * Pros mne, zač chceš, a dámť.

*1 Král. 3, 5. Ester 5, 6.

23. I * přísáhl jí: Že začkoli prositi budeš, dám tobě, by pak bylo až do polovice království mého.

*Ester 5, 3.

24. Ona pak všedši, řekla mateři své: Zač budu prositi? A ona řekla: Za hlavu Jana Křtitele.

25. A všedši hned s * chvátáním k králi, prosila, řknei: Chei, abys mi dal hned na mise hlavu Jana Křtitele.

*Řim. 3, 15.

26. Král pak zarmoutiv se velmi, * pro přísahu a pro spoluhodníky nechtěl jí oslyšeti.

*1 Sam. 25, 22. Přisl. 17, 15.

27. Protož král ten poslav hned kata, rozkázal přinesti hlavu Janovu.

28. A on odšel, stal jej v žaláři, a přinesl hlavu jeho na mise, a dal jí děvečce, a děvečka dala jí mateři své.

29. Tedy nslýševše * to učedníci jeho, přišli, a vzali tělo jeho, a pochovali je v hrobě.

*Mat. 14, 12.

30. Tehdy * sšedše se apoštolé k Ježíšovi, zvěstovali jemu všecko, i to, co činili, i co učili.

*Mat. 14, 13. Luk. 9, 10.

31. I řekl jim: Poďte vy sami obzvlášt-

ně na pusté místo, a odpočňte maličko. Nebo bylo množství těch, kteříž přicházeli a odcházeli, tak * že ani k jídlu chvíle neměli.

*k. 3, 20.

32. I * plavili se na lodi na pusté místo soukromí.

*Mat. 11, 13.

33. A vidouce je zástupové, že jdou pryč, poznali jej mnozi. I zběhli se tam ze všech měst pěšky, a předešli je, a shromáždili se k němu.

34. Tedy vyšed Ježíš, uzřel zástup mnohý, a * slítovalo mu se jich, že byli jako * ovece, nemajíce pastýře. I počal je učiti * mnohým věcem.

*Mat. 9, 36. + Izai. 13, 11. *Luk. 9, 11.

35. A když se již prodlilo, přistoupivše k němu učedníci jeho, řekli: Pustět jest toto místo, a již se prodlilo.

36. Propuť je, ať jdouce do okolních vesnic a městeček, nakoupí sobě chleba; nebo nemají, co by jedli.

37. On pak odpověděv, řekl jim: Dejte vy jim jísti. I řkou jemu: Jdouce, koupíme za * dvě stě grošů chleba, a dáme jim jísti?

*Jan 6, 7.

38. I * dí jim: Kolik chlebů máte? Jděte a zvězte. A když zvěděli, řekli: Pět, a dvě rybě.

*Mat. 11, 17.

39. I rozkázal jim, aby se kázali posaditi všechněm po boufích na zelené trávě.

40. I usadili se rozdílně, po stu a po padesáti.

41. A vzav těch * pět chlebů a ty dvě rybě, popatřiv do nebe, * dobrořečil, i lámal chleby, a dal učedníkům svým, aby kladli před ně. A dvě rybě rozdělil mezi všecky.

*Mat. 14 19. + 1 Sam. 9, 13.

42. I * jedli všiekní, a nasyceni jsou.

*k. 8, 8. 2 Král. 1, 44. Jan 6, 12.

43. Potom sebrali drobtů dvanácte košů plných, i z ryb.

44. A bylo těch, kteříž jedli ty chleby, okolo pět tisíců mužů.

45. A hned * přinutil učedníky své, aby vstoupili na lodi, a předešli jej přes moře k Betsaidé, až by on propustil zástup.

*Mat. 11, 22. Jan 6, 16.

46. A propustiv je, * šel na horu, aby se modlil.

*Luk. 6, 12; 9, 18.

47. A když byl večer, byla lodi u prostřed moře, a on sám na zemi.

48. A viděl je, a oni se s těžkostí plavili; (nebo byl vítr odporový jim.) A při čtvrtém * bdění nočním přišel k nim, chodě po moři, a chtěl jich pomínouti.

*Mat. 14, 25.

49. Oni pak uzřevše jej, an chodí po moři, domnívali se, že by * obluda byla. I zkríkli.

*Mat.14.26. Luk.24.37.

50. (Nebo jej všickni viděli, a zstrašili se.) Ale hned * promluvil k nim a řekl jim: Doufajtež, jáť jsem, nebojte se.

*Piseň Šal.5.16. Mat.14.27.

51. I vstoupil k nim na loď, a utišil se * vitř; a oni mnohem více sami v sobě se děsili a divili.

*k.4.39.

52. Nebo nerozuměli z strany chlebů; bylo zajisté srdce jejich zhrublo.

53. A přeplavivše se, přišli do země Genezaretské, a tu loď přistavili.

54. A když vyšli z loďi, hned jej poznali.

55. A běhajíce po vši krajině té, počali * na ložcích nositi nemocné, kdežkoli uslyšeli o něm, že by byl.

*Mat.4.24.

56. A kamžkoli vcházel do městeček neb do měst neb do vsí, na ulicích kladli neduživé, a prosili ho, aby se aspoň podolka roucha jeho dotkli. A kolikoz jich koli se jeho * dotklo, uzdraveni byli.

*k.5,27.28. Mat.9,20.

KAPITOLA VII.

Co člověka poškvřňuje. 24. Dcera ženy pohanské uzdravena, 31. též hluchý a zajíkávý.

I * sešli se k němu farizeové a někteří z zákonníků, kteříž byli přišli z Jeruzaléma.

*Mat.15.1.

2. A uzřevše některé z učedníků jeho obecnýma * rukama, (to jest neumytýma,) jisti chleby, † reptali o to.

*Luk.11.38. †Mat.7.5.

3. Nebo farizeové i všickni Židé nejedí, leč by ruce * umyli, držíce ustanovení starších.

*Luk.11.38. Jan 13,23.

4. A po trhu nejedí, leč se umyjí. A jiné mnohé věci jsou, kteréž přijali, aby je zachovávali, jako umývání koflíků, žejdlíků a medenic i stolů.

5. Potom otázali se ho farizeové a zákonníci: Proč učedníci tvoji nezachovávají ustanovení starších, ale neumytýma rukama jedí chléb?

6. On pak odpověděv, řekl jim: Dobře prorokoval Izaiáš o vás pokrytých, jakož psáno jest: * Lid tento rty mne † ctí, srdce pak jejich daleko jest ode mne.

*Izai.29.13. †Ezech.33.31. Mat.15.8.

7. Ale nadarmoť mne ctí, učíce * učení a ustanovení lidská.

*Mat.15.9. Kol.2.13.20. Tit.1.14.

8. Nebo opustivše * přikázání Boží, držíte ustanovení lidská, umývání žejdlí-

ků a koflíků, a jiné věci mnohé těm podobné činíte.

*Mat.15.2; 23,25,26.

9. I pravil jim: Čistě vy rušíte přikázání Boží, abyste ustanovení svá zachovávali.

10. Nebo Mojžiš pověděl: * Cti otce svého i matku svou, † a kdož by zlořečil otci neb matěři, ať smrti umře. *2 Mojz.20.12. 5 Mojz.5.16. Efez.6.2. †2 Mojz.21.17. Přisl.20.20.

11. Ale vy * pravíte: Řekl-li by člověk otci neb matěři: Korban, (totiž, dar jest to,) čímž by tobě ode mne pomozeno býti mohlo.

*Mat.15.5.

12. A nedopustíte mu nic více učiniti otci svému neb matěři své,

13. Rušíce * slovo Boží ustanovením svým, kteréž jste ustanovili. A mnohé těm podobné věci činíte. *Mat.15.6. 1 Tim.4.3.

14. I svolav * všecken zástup, pravil jim: Slyšte mne všickni a rozumějte.

*Mat.15.10 nsl.

15. Nic * není z zevnitřku vcházejícího do člověka, což by jej poškvřniti mohlo; ale to, což pochází z něho, toť jest, což poškvřňuje člověka.

*Skutk.10.15. Rim.14.17.20. 1 Tim.4.4. Tit.1.15.

16. Má-li kdo * uši k slyšení, slyš.

*k.4.19. Mat.11.15; 13,9.

17. A když všel do domu od zástupu, tázali se ho * učedníci jeho o tom podobnosti.

*Mat.15.15.

18. I řekl jim: Tak jste i vy nerozumní? Což nerozumíte, že všecko, což z zevnitřku do člověka vchází, nemůže ho poškvřniti?

19. Nebo nevhází v srdce jeho, ale v břicho, a potom ven vychází, čistěcí všeliké pokrmy.

20. Pravil pak, že to, což pochází z člověka, * to poškvřňuje člověka.

*Mat.15.18. Jak.3.6.

21. Nebo * z vnitřku z srdce lidského zlá myšlení pocházejí, cizoložstva, smilstva, vraždy,

*1 Mojz.6,5; 8,21.

22. Krádeže, lakomství, nešlechtnosti, lest, nestydatost, * oko zlé, ronbání, pýcha, bláznovství.

*Mat.6,23; 20,15.

23. Všecky tyto zlé věci pocházejí z vnitřku, a poškvřňují člověka.

24. A vstav * odtud, odšel do končin Týru a Sidonu, a všed do domu, nechtěl, aby kdo věděl, ale † nemohl se tajiti.

*Mat.15.21. †k.5,14.

25. Nebo uslyševši o něm žena, jejíž dcerka měla ducha nečistého, přišla a padla k nohám jeho.

26. (Byla pak ta žena pohanka, Syro-

fenitská rodem.) I prosila ho, aby ďábelství vyvrhl z její dcery.

27. Ale Ježíš řekl jí: Nechat se prvé nasýti dítky; nebt není slušné vzítí chléb dětem a vrei štěňatům.

28. A ona odpověděla a řekla mu: Ovšem, Pane, nebo * štěňátka jedí pod stolem drobtý synů. *Efez.2,11.

29. I řekl jí: Pro tu * řeč jdi, vyšloť jest ďábelství z tvé dcery.

*k.9,24. Mat.8,8. Skutk.3,16.

30. I odšedši do domu svého, nalezla děvečku, ana leží na loži, a ďábelství z ní vyšlo.

31. Tedy vyšed zase z končin Tyrských a Sidonských, přišel k * moři Galilejskému, prostředkem krajini Desíti měst. *Mat.15,29.

32. I přivedli * jemu hluchého a zajakavého, a prosili ho, aby na † něj ruku vložil. *Mat.9,32. †Luk.13,13.

33. A pojav jej soukromí ven z zástupu, vložil prsty své v uši jeho, a plinuv, dotekl * se jazyka jeho. *k.8,23. Jan.9,6.

34. A vzezřev * k nebi, vzdechl a řekl jemu: Efata, to jest, otevři se.

*Jan.11,41; 17,1.

35. A hned * otevřiny jsou uši jeho, a rozvázan jest svazek jazyka jeho, i mluvil právě. *Lzai.35,6.

36. I přikázal jim, aby zádnému nepravili. Ale jakžkoli on jim přikazoval, oni mnohem více ohlašovali.

37. A převelmi se divili, řkouce: Dobře všecky * věci učinil. I bluhým rozkázal slyšetí, i němým mluvití.

*1Mojz.1,31. Mat.15,31.

KAPITOLA VIII.

O sedmi chlebtch. 11. Znamení s nebe. 15. Výstraha od kvasu. 22. Slepý uzdraven. 27. Co o Pánu kteř smyslili. 33. Petr zahanben. 34. Co jest za Kristem jiti.

V těch * dnech když velmi veliký zástup byl, a neměli, co by jedli, svolav * Ježíš učedlníky své, řekl jim: *Mat.15,32.

2. Lítost * mám nad zástupy; nebo již tři dni trvají se mnou, a nemají, co by jedli. *k.6,34.

3. A rozpustím-li je lačné do domů jejich, zhynou na cestě; nebo někteří z nich zdaleka přišli.

4. Odpověděli mu učedlníci jeho: I odkud * bude moci kdo tyto nakrmiti chleby zde na poušti? *4Mojz.11,22.

5. I otázal se jich: Kolik máte chlebtů? A oni řekli: Sedm.

6. I kázal zástupu posaditi se na zemi.

A vzav těch sedm chlebtů, díky učiniv, lámal a dával učedlníkům svým, aby předkládali. I kladli před zástup.

7. A měli rybiček maličko. Jichž požehnav, kázal i ty před ně klásti.

8. I jedli a nasyceni jsou; a sebrali, což pozůstalo drobtů, sedm košů.

9. Těch pak, kteříž jedli, bylo okolo čtyř tisíců. I propustil je.

10. Potom hned vstoupiv na * lodí s učedlníky svými, přeplavil se do krajini Dalmanutských. *Mat.15,39.

11. I vyšli farizeové, a počali se s ním hádati, hledajíce * od něho znamení s nebe, pokoušejíce ho. *Mat.12,38.

12. A on vzdech * duchem svým, di: Co pokoleni toto znamení hledá? Amen pravím vám: † Nebude dáno znamení pokoleni tomuto. *k.3,5. †Luk.11,29.

13. A opustiv je, vstoupil zase na lodí, i plavil se dále.

14. I * zapomennli s sebou vzítí chlebtů, a neměli než jeden chléb s sebou na lodí. *Mat.16,5 ná-l.

15. Tedy přikazoval jim, * řka: Vizte a pilně se šetřte kvasu farizejského a kvasu Heródesova. *Mat.16,6. 1 Kor.5,6.

16. I přemýšlovali, řkouce jeden k druhému: Chleba nemáme.

17. A znaje to Ježíš, řekl jim: Co přemýšlujete o tom, že chleba nemáte? Ještě neznáte, ani nerozumíte? Ještě máte oslepené * své srdce? *k.3,5.

18. Oči majice, nevidíte? A uši majice, neslyšíte? A nepomníte,

19. Že jsem pět chlebtů lámal mezi pět tisíců? Kolik jste plných košů drobtů sebrali? Řekli jemu: Dvanácte.

20. A když také sedm chlebtů mezi čtyřmi tisíce, kolik jste plných košů drobtů vzali? I řkon jemu: Sedm.

21. I řekl jim: Kterakž nerozumíte?

22. I přišel do Betsaidy, a přivedli k němu slepého, prosíce ho, aby se ho dotekl.

23. I * njav toho slepého za ruku, vedl jej ven z městečka, a plinuv na oči jeho, a vloživ na něj ruce, otázal se ho, viděl-li by co. *k.7,32.33. Jan.9,6.

24. A on pohleděv zhůru, řekl: Znamenám lidi; nebo vidím, že chodí jako stromové.

25. Potom opět vložil ruce na oči jeho, a kázal mu hleděti zhůru. I uzdraven jest, tak že i zdaleka jasně viděl všecky.

26. I odeslal jej do domu jeho, řka: Aniz do toho městečka chod, aniz komu z městečka * prav. *k.7,36. Mat.9,30.

27. Tedy vyšel Ježíš a učedníci jeho do městeček Cesaree Filipovy. A na cestě tázal se učedníků svých, řka jim: Kým mne praví býti lidé?

28. Kteríž odpověděli: * Janem Křtitelem, a jiní Eliášem, jiní pak jedním z proroků. *k.14,2.

29. Tedy on řekl jim: Vy pak kým mne býti pravíte? Odpověděv Petr, řekl jemu: * Ty jsi Kristus. *Mat.16,16. Jan.6,69.

30. I přikázal jim s pohrůzkou, aby o něm žádnému nepravili.

31. I počal učiti je, že * Syn člověka musí mnoho trpěti, a potupen býti od starších a předních kněží¹⁾ a zákoníků, a zabít býti, a ve třech dnech z mrtvých vstáti. *k.9,31; 10,33. Mat.16,21.

32. A zjevně to slovo mluvil. Protož chytiv jej Petr, počal mu domlouvati.

33. Kterýžto obrátiv se, a pohleděv na učedníky své, přimluvil Petrovi, řka: Jdiž za * mnou, satane; nebo nechápáš, co jest Božího, ale co lidského. *2 Sam.19,22.

34. A svolav zástup s učedníky svými, řekl jim: * Chee-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, a vezmi kříž svůj, a následuj mne. *Mat.10,38. Luk.9,23. Jan.12,26.

35. Nebo chtěl-li by kdo * duši svou zachovati, ztratit ji; pakli by kdo ztratil duši svou pro mne a pro evangelium, tenť ji zachová. *Mat.10,39; 16,25.

36. Nebo * co prospěje člověku, by všecken svět získal, a své duši škodu učinil? *Mat.16,26.

37. Aneb jakou dá člověk * odměnu za duši svou? *Zalm.49,9.

38. Nebo kdož by se koli * za mne styděl a za má slova v tomto pokolení cizoložném a hříšném, i Syn člověka stydět se bude za něj, když přijde v slávě Otee svého s anděly svatými. *Mat.10,32,33. Luk.9,26. Řim.1,16. 2 Tim.2,12. 1 Jan.2,23.

KAPITOLA IX.

Proměnil se Pán; 13. dábelnika uzdravil; 29. smrt svou i vzkříšení předpověděl; 34. učedníky srovnal, 41. a k vystříhání se pohoršení napomenul.

I pravil jim: Amen pravím vám, žeť jsou někteří z stojících tuto, kteříž neokusí smrti, až i uzří království Boží přicházející v moci.

2. A po šesti dnech * pojal Ježíš Petra

a Jakuba a Jana, i uvedl je na horu vysokou soukromí samy, a proměnil se před nimi. *Mat.17,1. Luk.9,28.

3. A učiněno jest roucho jeho stkvoucí a bílé velmi jako sníh, ješto tak bílého bělič na zemi učiniti nemůže.

4. I uzřeli * Eliáše s Mojžíšem, ani s Ježíšem mluvi. *Mat.17,3.

5. A odpověděv Petr, řekl Ježíšovi: Mistře, dobrét jest nám tuto býti. Protož udělejme tři stánky, tobě jeden, Mojžíšovi jeden, a Eliášovi jeden.

6. Nebo nevěděl, * co mluví; byli zajisté přestrašeni. *Zalm.126,1.

7. I stal se oblak zastěňující je, a přišel hlas z oblaku, řkoucí: * Tentot jest ten Syn můj milý, jeho poslouchajte. *5 Mojz.18,19. Zalm.2,7. Izai.42,1. Mat.3,17. 2 Petr.1,17. Kol.1,13.

8. A hned obezřevše se, žádného víc neviděli než samého Ježíše s sebou.

9. A když * sstupovali s hory, přikázal jim, aby toho žádnému nevypravovali, co viděli, než až Syn člověka z mrtvých vstane. *Mat.17,9. Luk.9,36.

10. I zachovali tu věc u sebe, tížice mezi sebou, co by to bylo z mrtvých vstáti.

11. I otázali * se ho, řkouce: Což to pak zákonníci pravi, † že Eliáš musí přijíti prvě? *Mat.11,14. †Mal.4,5.

12. On pak odpověděv, řekl jim: Eliáš přijda nejprvé, napraví všecky věci, * a jakož psáno jest o Synu člověka, že musí mnoho trpěti, a za nic položen býti. *Izai.53,3,4. Dan.9,26.

13. Ale * pravím vám, že i Eliáš přišel, i učinili mu, což chtěli, jakož psáno jest o něm. *Mat.11,14; 17,10 násl. Luk.1,17.

14. Tedy * přišed k učedníkům, uzřel zástup veliký okolo nich, a zákonníky, an se hádají s nimi. *Luk.9,37.

15. A hned všecken zástup uzřev jej, ulekli se; a zběhše se, přivítali ho.

16. I otázal se zákonníků: Co se hádáte spolu?

17. A odpovídaje jeden z zástupu, řekl: Mistře, přivedl jsem syna svého k tobě, kterýž má ducha němého.

18. Ten kdyžkoli jej pochopi, * lomcuje jim, a on se slini, a škřípí zubami svými, a svadne. I řekl jsem učedníkům tvým, aby jej vyvrhli, ale nemohli. *v.20.

19. A on odpovídaje jemu, řekl: Ó národe * nevěrný. Ale dokudž s vámi budu? A dokudž vás trpěti budu? Přivedte jej ke mně. *Mat.17,17.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupá.

20. I přivedli ho k němu. A jakž jej uzřel, hned nim duch * lomeoval; a padna na zemi, válel se a slinil. *k.1.26.

21. I otázal se otee jeho: Dávno-li se jemu to stalo? A on řekl: Od dětinství.

22. A často jim metal i na oheň i do vody, aby jej zahubil. Ale můžeš-li co, spomoz nám, slituje se nad námi.

23. A Ježiš řekl jemu: Můžeš-li tomu věřiti; * všeekof jest možné věřicim.

*Mat.17.20. Luk.17.6. Filip.4.13.

24. A i hned zvolav otee mládence toho s slzami, řekl: * Věřim, Pane, spomoz nedověře mě. *k.4.40.

25. Uzřev pak Ježiš, že se zbílá zástup, přimluvil duchu tomu nečistému, řka jemu: Duchu němý a hluchý, já tobě přikazuji, vyjdi z něho, a nevěhzej více do něho.

26. Tedy křiče a velmi jim lomeuje, vyšel. I učiněn jest jako mrtvý, tak že mnozi pravili, že umřel.

27. Ale Ježiš ujav jej za ruku, pozdvihl ho. I vstal.

28. A když všel do domu, učedníci jeho otázali se ho soukromí: Proč jsme my ho neomhli vyvrei?

29. I řekl jim: * Toto pokolení nijakž nemůž vyjiti, jediné skrze modlitbu a půst. *Jan.16.24. 1 Jan.5.14.

30. A jdouce odtud, šli spolu skrze Galilei, ale nechtěl, aby kdo věděl.

31. Nebo učil učedníky své a pravil jim: Ze Syn * člověka dán bude v ruce lidské, a zamordujit jej, ale zamordován jsa, třetího dne z mrtvých vstaue.

*k.8.31. Mat.16.21. 17.22.

32. Oni pak nesrozuměli tomu pověděni, a však ostýchali se ho otázati.

33. I přišel do Kafarnaum, a v domě byv, otázal se jih: Co jste na cestě mezi sebou rozjímali?

34. Ale oni mlčeli. Nebo hádali se byli na cestě mezi sebou, * kdo by z nich byl větší. *Mat.18.1.

35. A posadiv se, zavolal dvanaěti, a di jim: * Chee-li kdo prvni býti, budeť ze všech nejposlednější a všech služebník. *k.10.43. Mat.20.26.

36. A vzav pacholátko, postavil je u prostřed nich, a vzav je * na lokty, řekl jim: *k.10.16.

37. Kdož by koli * jedno z takových pacholátek přijal ve jménu mém, mněf přijímá; a kdož by mne koli přijal, ne

mněf přijímá, ale toho, kterýž mne poslal. *Mat.10.40; 18.5. Luk.9.48. Jan.13.20.

38. I odpověděl mu Jan, řka: Mistře, viděli jsme jeduoho, an ve jménu tvém řábly * vymítá, kterýž nechodi s námi; i bránili jsme mu, proto že s námi nechodi. *Mat.7.22.

39. Ježiš pak řekl: Nebraňtež mu. Neboť * není žádného, kterýž by divy činil ve jménu mém, aby mohl snadně zle mluvíti o mně. *1 Kor.12.3.

40. Nebo * kdož není proti nám, s námit jest. *Mat.12.30.

41. Kdož by koli * zajisté dal vám píti čiši vody ve jménu mém, proto že jste Kristovi, amen pravím vám, neztrařif nikoli odplaty své. *Mat.10.42. 25.10.

42. A kdož by koli poboršil jednoho z tēhto maličkých, věřicích ve mne, mnohem by mu lépe bylo, aby byl zavěšen na hrdlo jeho žernov mlýnský a vržen byl do moře.

43. A horšila-li by tě ruka tvá, utni ji. Lépeť jest tobě bezrukému vjiti do života, nežli obě ruce majícimu jiti do pekla v ten oheň neuhasitelný,

44. Kdež * červ jejich neumirá, a oheň nehasue. *Izai.66.21.

45. A pakli * noha tvá horšila by tě, utni ji. Lépeť jest tobě kulhavému vjiti do života, nežli obě noze majícimu uvrženu býti do pekla, v ten oheň neuhasitelný, *Mat.18.8.

46. Kdež červ jejich neumirá, a oheň nehasue.

47. Pakli by tě * oko tvé horšilo, vylup je. Lépeť jest tobě jednookému vjiti do království Božih, nežli obě oči majícimu uvrženu býti do ohně pekelného, *Mat.5.29.

48. Kdež červ jejich neumirá, a oheň nehasue.

49. Nebo každý ohněm bude solen, a všeliká * oběť solí bude osolena. *3 Moř.2.13.

50. Dobráť jest * sůl. Pakli sůl bude neslaná, čím ji osolite? † Mějte sůl sami v sobě, ** a pokoj mějte mezi sebou.

*Mat.5.13. Luk.11.34.

†Řím.12.18. Kol.1.6. **Zach.8.21. Žid.12.11.

KAPITOLA X.

Ženy propuštění; 13. dítek ode Pána přijímání; 23. behatých do nebe těžké vcházení; 38. slávy světa žádostivých učedníků pokofe poučení; 46. a slepého u Jericha uzdravení.

A vstav odtud, * přišel do končin Judských skrze krajinu za Jordánem ležící.

I šli se k němu zase zástupové, a jakž obyčej měl, opět je učil. ^{*Mat.19,1.}

2. Tedy přistoupivše farizeové, otázali se ho: * sluší-li muži propustiti ženu? pokoušejice ho. ^{*Mat.19,3.}

3. On pak odpovídaje, řekl jim: Co vám přikázal Mojžiš?

4. Kterž řekl: * Mojžiš dopustil listek rozloučení napsati a propustiti.

^{*5Mojž.24,1. Jer.3,1. Mat.1,19; 5,31.}

5. I odpověděv Ježiš, řekl jim: Pro tvrdost srdce vašeho napsal vám to přikázání.

6. Ale * od počátku stvoření muže a ženu učinil je Bůh. ^{*1Mojž.1,27.}

7. Protož * opustí člověk otce svého i matku, a přidržeti se bude ženy své.

^{*1Mojž.2,24. Efez.5,31.}

8. I budou ti dva * jedno tělo. A tak již nejsou dva, ale jedno tělo. ^{*1Kor.6,16.}

9. Protož což Bůh spojil, * člověk nerozlučuj.

^{*Mat.19,6. 1Kor.7,10,11.}

10. A v domě opět učedníci jeho otázali se ho o též věci.

11. I dí jim: * Kdož by koli propustil manželku svou a jinou pojal, cizoloží proti ní.

^{*Mat.5,32; 19,9. Luk.16,18.}

12. A jestliže by žena propustila muže svého a za jiného se vdala, cizoloží.

13. Tedy * přinášeli k němu dítky, aby se jich dotýkal. Ale učedníci přimlouvali těm, kterž je neshi.

^{*Mat.19,13.}

14. To viděv Ježiš, nelibě to nesl, a řekl jim: Nechte * dítek jíti ke mně, a nebraňte jim, nebo takovýchť jest království Boží.

^{*Mat.19,14.}

15. Amen pravím vám: Kdož by koli nepřijal království Božího * jako dítě, nikoliť do něho nevejde.

^{*Mat.18,3.}

16. A bera je na lokty své, a vzkláda je na ně ruce, požehání jim dával.

17. Potom když vyšel na cestu, příběhl jeden, a poklekna před ním, otázal se ho: Mistře * dobrý, co učiním, abych života věčného dědičně došel?

^{*Mat.19,16. Luk.18,18.}

18. I řekl mu Ježiš: Co * mne nazýváš dobrým? † Žádný není dobrý, než jediný Bůh.

^{*Jan.5,40.41.43. †Mat.19,17.}

19. Přikázání umíš: * Nezcizoložíš, nezabiješ, neukradneš, nevydáš falešného svědectví, neoklamáš, cti otce svého i matku.

^{*2Mojž.20,12násl.}

20. A on odpověděv, řekl jemu: Mistře, toho všeho jsem ostříhal od své mladosti.

21. Tedy Ježiš pohledv na něj, zamíloval ho, a řekl jemu: Jednohoť se nedostává. Jdi, a cožkoli máš, prodej, a dej chudým, a budeš míti * poklad v nebi; a pod, následuj mne, † vezma kříž.

^{*Mat.6,20. Luk.12,33; 16,9. †Mat.10,38. Luk.9,23.}

22. On pak zarmoutiv se pro to slovo, odšel, truchliv jsa; nebo měl mnohá zboží.

23. A pohledv vůkol Ježiš, dí učedníkům svým: Jak * nesnadně ti, kterž statky mají, vejdou do království Božího.

^{*Job.31,24. Přisl.11,28.}

24. Tedy učedníci užasli se nad těmi řečmi jeho. Ježiš pak zase odpověděv, dí jim: Synáčkové, kterak nesnadně jest * doufajícím v statek do království Božího vjiti.

^{*Zalm.62,11.}

25. Snáze * jest velbloudu skrze jehelní nebo projíti, nežli bohatému vjiti do království Božího.

^{*Mat.19,24. Luk.18,25.}

26. Oni pak více se děsili, řkouce mezi sebou: I kdož může spasen býti?

27. A pohledv na ně Ježiš, dí: U lidí jest nemožné, ale ne u Boha; nebo * u Boha všecko možné jest.

^{*Job.42,2. Jer.32,17,27. Zach.8,6. Luk.1,37.}

28. I počal Petr mluvíti k němu: Aj, my opustili jsme * všecko, a šli jsme za tebou.

^{*Mat.4,20; 19,27.}

29. Odpověděv pak Ježiš, řekl: Amen pravím vám, žádného není, ješto by opustil dům, neb bratři, neb sestry, neb otce, neb matku, neb manželku, neb dítky, neb roli pro mne a pro evangelium,

30. Aby nevzal stokrát tolik nyní v času tomto domů a bratrů a sestr a matek a dítek a roli s protiventstvím, a v budoucím věku život věčný.

31. Mnozíť pak * první budou poslední, a poslední první.

^{*Mat.19,30.}

32. Byli pak na cestě, jdouce * do Jeruzaléma, a Ježiš šel napřed. I byli předešeni, a jdouce za ním, báli se. Tedy pojav opět dvanácte, počal jim praviti, co se jemu má státi,

^{*Mat.20,17. Luk.18,31.}

33. Řka: * Aj, vstupujeme do Jeruzaléma, a Syn člověka vydán bude předním kněžím¹⁾ a zákonníkům, i odsoudi jej na smrt, a vydati jej pohanům.

^{*k.8,31. Mat.16,21; 17,22. Luk.9,22. Jan.18,32.}

34. Kteržito posmívati se budou jemu, a ubíjejí ho, a uplji i zabijí jej, ale třetího dne z mrtvých vstane.

35. Tedy * přistoupili k němu Jakub a

1) Bibli kral. z r. 1613· biskupům.

Jan, synové Zebedeovi, řkouce: Mistře, chceme, zač bychom koli prosili tebe, abys učinil nám.

*Mat.20,20.

36. On pak řekl jim: Co chcete, abych vám učinil?

37. I řekl jemu: Dej nám, abychom jeden na pravici tvé a druhý na levici tvé seděli v slávě tvé.

38. Ježíš pak řekl jim: * Nevíte, zač prosíte. Můžete-li pít kalich, kterýž já piji, a † křtiti se křtem, kterýmž já se křtím?

*Mat.20,22. Řím.8,26. †Luk.12,50.

39. A oni řekli jemu: Můžeme. Ježíš pak řekl jim: Kalich zajisté, kterýž já piji, píti budete, a křtem, kterýmž já se křtím, křtění budete,

40. Ale seděti na pravici mé neb na levici mé, není má věc dáti, ale kterýmž připraveno jest.

41. A uslyšavše to deset, * počali se hněvati na Jakuba a na Jana.

*Mat.20,24. Luk.22,25 násled.

42. Ale Ježíš povolav jich, řekl jim: Víte, * že ti, kteříž sobě zalibují vládnouti nad národy, panují nad nimi; a kteříž velíci u nich jsou, moe provozují nad nimi.

*Mat.20,25. Luk.22,25.

43. Ne takf bude mezi vámi. Ale kdožkoli ehtěl by mezi vámi býti veliký, budiž váš služebník.

44. A kdožkoli * z vás ehtěl by býti přední, budiž služebník všech.

*k.9,35. 1 Petr.5,3.

45. Nebo * i Syn člověka nepřišel, aby mu sloužili, ale † aby sloužil, a aby dal duši ** svou na †† vykonpení za mnohé.

*Mat.20,28. †Jan 13,14. **Efez.1,7. ††Izai.53,10.

46. Tedy přišli do Jericha, a když vycházel on z Jericha, i učedníci jeho a zástup mnohý, Timeův syn, Bartimeus slepý, seděl podlé cesty, žebře.

47. A když uslyšel, že by byl Ježíš Nazaretský, počal volati a říci: Ježíši, synu Davidův, smiluj * se nade mnou.

*Luk.17,13.

48. I přimlouvali mu mnozí, aby mlčel. Ale on mnohem více volal: Synu Davidův, smiluj se nade mnou.

49. Tedy zastaviv se Ježíš, kázal ho zavolati. I zavolali toho slepého, řkouce jemu: Dobré myslí buď, vstaň, volá tě.

50. On pak povrh plášt svůj, a zehopiv se, šel k Ježíšovi.

51. I odpověděv Ježíš, di jemu: Co chceš, ať učiním? A slepý řekl jemu: Mistře, * ať vidím.

*Mat.20,33.

52. Tedy Ježíš řekl jemu: Jdi, vira tvá

tě uzdravila. A hned prohlédl, a šel cestou za Ježíšem.

KAPITOLA XI.

Pán jel na oslátku; 12. fíku zlořečil; 15. chrám vyčistil; 22. k víře a modlitbě napomenul; 29. otázku farizeů o patrně zavrhl.

A když se přiblížili k Jeruzalému a Betfagi i Betany při hoře Olivetské, poslal dva z učedníků svých.

2. A řekl jim: Jděte do městečka, kteréž proti vám jest, a hned vejduce tam, naleznete oslátko přivázané, na kterémž nižádný z lidí neseděl. Odvážice, přiveďte.

3. A řekl-liť by vám kdo: Co to činíte? reete: Že ho Pán * potřebnje. A hned je pošle sem.

*Mat.21,3.

4. I odešli, a nalezli oslátko přivázané vně u dveří na rozeesti. I odvázali je.

5. Tedy někteří z těch, kteříž tu stáli, řekli jim: Co činíte, odvažujice oslátko?

6. Oni pak řekli jim, jakož byl přikázal Ježíš. I nechal jich.

7. Protož přivedli * oslátko k Ježíšovi, a vložili na ně † roneha svá. I vsedl na ně.

*Jan 12,14. †2 Král.9,13.

8. Mnozí pak stlali roucha svá na eestě, a jini ratolesti sekali z stromů, a metali na eestu.

9. A kteříž napřed šli, i ti, kteříž za ním šli, volali, řkouce: * Hosanna. Požehnaný, kterýž se běře ve jménu Páně.

*Zalm.115,25,26. Mat.21,9; 23,29.

10. Požehnané království otee našeho Davida, kteréž přišlo ve jménu Páně. Hosanna na výsostech.

11. I * všel do Jeruzaléma Ježíš, i do chrámu. A spatřiv tu všecko, když již byla večerní hodina, vyšel do Betany se dvanáeti.

*Mat.21,12.

12. A * druhého dne, když vycházel z Betany, zlačněl.

*Mat.21,18.

13. A užřev z daleka fík, an má listí, šel, zda by co našel na něm. A když přišel k němu, nic nenalezl * kromě listí; nebo nebyl čas fíků.

*Luk.13,6.

14. Tedy odpověděv Ježíš, řekl jemu: Již více na věky nižádný z tebe ovoce nejez. A slyšeli to učedníci jeho.

15. I přišli do Jeruzaléma. A vsed Ježíš do echrámu, počal vymítati ty, kteříž prodávali a kupovali v chrámě, a stoly penězoměně a stolice prodávajicieb holuby převraecl.

16. A nedopustil, aby kdo nádobu nesl skrze chrám.

17. I učil je, řka jim: Zdalíž * není psáno, že dům můj dům modlitby slouiti bude u všech národů? Vy pak učinili jste jej peleši † lotrů. *1 Král.8.43. Izai.56.7. †Jer.7.11.

18. Slyšeli pak to zákoníci i přední kněží¹⁾, a hledali, kterak by jej zahubili; nebo se ho báli, proto že všecken zástup divil se učení jeho.

19. A když byl večer, vyšel z města.

20. A jdouce ráno, * uzřeli ten fik, an usechl z kořene. *Mat.21.20.

21. Tedy zpomenuv Petr, řekl jemu: Mistře, ať, ten fik, kterémuž jsi zlořečil, usechl.

22. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Mějte víru * Boží. *k.4.40.

23. Nebo amen pravím vám, že kdož by koli řekl * hoře této: Zdvihni se a vrz sebou do moře, a † nepochyboval by v srdci svém, ale věřil by, že se stane, cožkoli dí, stanet se jemu tak, což by koli řekl. *Mat.17.20. †Jak.1.6.

24. Protož pravím vám: * Zač byste koli, modléce se, prosili, věřte, že vezmete, a stanet se vám.

*Jer.29.12. Mat.7.7. Luk.11.9. Jan 14.13.

25. A když se postavíte k modlení, odpouštějte, * máte-li co proti komu, aby i Otec váš nebeský odpustil vám hříchy vaše. *Mat.5.25; 6.14.

26. Nebo jestliže vy neodpustíte, ani Otec váš, kterýž v nebesích jest, odpustí vám hříchů vašich.

27. I přišli zase do Jeruzaléma. A když on procházel se v chrámě, přistoupili * k němu přední kněží¹⁾ a zákoníci a starší. *Mat.21.23. Luk.20.1.

28. I řekli jemu: Jakou mocí to činiš? A kdo tobě dal tu takovou moc, abys tyto věci činil?

29. Tedy odpovídaje Ježíš, řekl jim: Otížíš se i já vás na jednu věc. Odpovězte mi, a povím vám, jakou mocí to činím.

30. Křest Janův s nebe-li byl, čili z lidí? Odpovězte mi.

31. I rozjímali sami mezi sebou, řkouce: Díme-li: S nebe, díť: Proč jste tedy neuvěřili jemu?

32. Pakli díme: Z lidí, * bojíme se lidu. Nebo všickni o Janovi smyslili, že právě byl prorok. *Mat.14.5.

33. I odpověděvše, řekli Ježíšovi: Ne-

víme. A Ježíš odpovídaje, řekl jim: A niž já vám povím, jakou mocí to činím.

KAPITOLA XII.

Vinice pronajatá, 13. daň, 24. budoucí vzkříšení, 28. největší přikázání, 35. Kristus čí syn, 38. pýcha zákoníků, 41. metání peněz do pokladnice.

Tedy počal jim mluvit v podobenstvích: Vinici * štipil člověk, a opletl ji plotem, a vkopal pres, a ustavěl věži, a pronajal ji vinařům, i odšel na cestu.

*Zalm.80.9. Izai.5.1. Jer.2.21. Mat.21.33. Luk.20.9.

2. A když toho čas byl, poslal k vinařům služebníka, aby od vinařů vzal ovoce z vinice.

3. Oni pak javše jej, zmrskali ho, a odeslali prázdného.

4. I poslal k nim zase jiného služebníka. I toho též kamenovavše, ranili v hlavu, a odeslali zohaveného.

5. I poslal opět jiného. I toho zabili, a mnoho jiných, z nichž některé zmrskali, a jiné zmordovali.

6. Ještě pak máje jediného syna milého, i toho poslal k nim naposledy, řka: Ustýdnout * se syna mého. *Mat.21.37.

7. Ale vinaři řekli jedni k druhým: Tentof jest * dědic; poďte, † zabíme jej, a budeť naše dědictví.

*Zalm.2.8. †1 Mojš.37.18. Mat.26.4. Jan 11.53.

8. Tedy javše jej, zabili ho, a vyvrhli ven * z vinice. *Zid.13.12.

9. Což tedy učiní pán vinice? Přijde, a zatratí vinaře ty, a dá vinici jiným.

10. Zdalíž jste písma toho * nečtli? Kámen, kterýž zavrhl stavitelé, ten učiněn jest hlavou úhlovou. *Zalm.118.22. Izai.28.16. Mat.21.42. Řím.9.33. 1 Petr.2.7.

11. Ode Pána stalo se toto, a jest divně před očima našima.

12. I hledali ho jíti, ale * báli se zástupu; nebo poznali, že podobenství to proti nim pověděl. A nechavše ho, odešli pryč. *k.11.32. Mat.14.5.

13. Potom * poslali k němu některé z farizeů a Herodiánů, aby jej polapili v řeči. *Mat.22.15. Luk.20.20.

14. Kterážto přišedše, řekli jemu: Mistře, víme, že jsi pravdomluvný, a ne dbáš na žádného; nebo nepatříš na osobu lidskou, ale v pravdě cestě Boží učíš. Sluš-li daň dávatí cisaři, čili nic? Dáme-liž, čili nedáme?

15. On pak znaje pokrytství jejich, řekl jim: Co mne pokoušíte? Přineste mi peníz, ať pohledím.

16. A oni podali. Tedy řekl jim: Či

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

jest tento obraz a nápis? A oni řekli mu: Císařův.

17. I odpověděv Ježiš, řekl jim: Dávejte tedy, což jest císařova, císaři, a což jest Božího, Bohu. I podivili se tomu. *2Mojz.22,28. Mat.17 25. Luk.20 25. Ř.m.13,7.

18. Potom přišli k němu saduceové, kteříž pravi, že není z mrtvých vstání. I otázali se ho, řkouce:

19. Mistře, * Mojžiš nám napsal: Kdyby či bratr umřel, a ostavil manželku, a synů by neměl, aby bratr jeho pojal manželku jeho, a vzbudil simé bratru svému. *5Mojz.25,5.

20. I bylo sedm bratrů. A první pojav manželku, a umřev, nepozůstavil semene.

21. A druhý pojav ji, také umřel, a aniž ten ostavil semene. A třetí tolikéz.

22. A tak ji pojalo těch sedm, a nezůstavili semene. Nejposléze pak po všech umřela i ta žena.

23. Protož při vzkříšení, když z mrtvých vstanou, či z těch bude manželka? Nebo jich sedm mělo ji za manželku.

24. A odpovídaje Ježiš, řekl jim: Zda-liž ne proto bloudíte, že neznáte písem ani moci Boží?

25. Nebo když * vstanou z mrtvých, nebudou se ženiti ani vdávati, ale budou jako andělé nebeští.

*Mat.22,30. Luk.20 35,36. 1Jan.3,2.

26. O mrtvých pak, že mají vstáti, zda-liž jste nečti v knize Mojžišově, kterak ve kři promluvil k němu Bůh, řka: * Já jsem * Bůh Abrahamův, a Bůh Izákův, a Bůh Jákobův? *2Mojz.3,6. *k.4,5. Mat.22,31,32.

27. Není Bůh mrtvých, ale Bůh živých. Protož vy velmi bloudíte.

28. Tedy * přistoupil jeden z zákonníků, slyšev je spolu se hádající, a vida, že jim dobře odpověděl, otázal se ho: Které jest přikázání první ze všech?

*Mat.22,35. Luk.10,25.

29. A Ježiš odpověděl jemu, že první ze všech přikázání jest: * Slyš, Izraeli, Pán Bůh náš Pán jeden jest.

*5Mojz.6,4,5; 10,17. Izai.41,4. Mal.2 10. 1Kor.8,4.

30. Protož milovati budeš Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši mysli své, i ze všech mocí svých. To jest první přikázání.

31. Druhé pak podobné toto: Milovati budeš * bližního svého jako sebe samého. Většího přikázání jiného nad tato není.

*3Mojz.19 18. Mat.22,39. Luk.10,27.

32. I řekl jemu ten zákonník: Mistře, dobře jsi v pravdě pověděl. Nebo jeden jest * Bůh, a není jiného kromě něho;

*5Mojz.4,35.

33. A milovati ho ze všeho srdce, a ze vši mysli, a ze vši duše, i ze všech moci, a milovati bližního jako sebe samého jest nade všecky zápaly a oběti.

34. A viděv Ježiš, že by moudře odpovéděl, di jemu: Nejsi daleko od království Božího. A žádný více nesměl se ho tázati.

35. I odpovídaje Ježiš, řekl, uče v chrámě: Kterak pravi zákonníci, že Kristus jest syn Davidův?

36. Nebo David pravi v Duchu svatém: * Rekl Pán Pánu mému: Sed na pravici mě, až i položím nepřátely tvé za podnože noh tvých.

*Zalm.110,1. 1Kor.15,25. Žid.1 13.

37. Poněvadž sům David nazývá jej Pánem, kterakž tedy syn jeho jest? A mnohý zástup rád bo poslouchal.

38. I mluvil jim v učení svém: Varujte se zákonníků, kteříž chtějí v krásném rouše choditi, a pozdravování býti na trzích,

*Mat.23,3.

39. A na předních stolicích seděti v školách, a předni místa *miti* na večerech.

40. Kteřížto * zžirají domy vdovské, a to pod zámyslem dlouhých modliteb. Tif vezmou soud těžší.

*Mat.23,14.

41. A * posadiv se Ježiš proti pokladnici, * díval se, kterak zástup metal peníze do pokladnice. A mnozi bohati metal mnoho.

*Luk.21,1. *5Mojz.15,11.

42. A přišedši jedna chudá vdova, i vrhla dva šarty, což jest čtvrtá částka peníze.

43. I svolav učedníky své, di jim: Amen pravím vám, * že tato chudá vdova více uvrhla, než tito všiekni, kteříž metalo do pokladnice.

* 1Mojz.4,4. Luk.21,2. 2Kor.8,12.

44. Nebo všiekni z toho, což jim zbývalo, metalo, ale tato * z své chudoby, všecko, což měla, uvrhla, všecku živnost svou.

*k.14,8. Luk.21,4.

KAPITOLA XIII.

Proroctví o zkaze Jeruzaléma a příchodu Páně k soudu. 5. falešných proroctví, 11. pokušení: 32. napomenutí k očekávání na přísti Páně.

A když * vycházel z chrámu, di jemu jeden z učedníků jeho: Mistře, pohleď, kteraké kamení a jaké stavění!

*Mat.24,1. Luk.21,5.

2. Tedy Ježíš odpovídaje, řekl jemu: Vidiš tato tak veliká stavení? Nebudeš ostaven kámen * na kameni, kterýž by nebyl zbořen. *1 Král.9,7.8. Mich.3,12. Luk.19,44.

3. A když se posadil na hoře Olivetské proti chrámu, otázali se jeho soukromí Petr, Jakub a Jan a Oudřej:

4. Pověz * nám, kdy to bude? A které znamení, když se toto všecko bude plniti? *Skutk.1,6.

5. Ježíš pak odpovídaje jim, počal praviti: * Vizte, aby vás někdo nesvedl.

*Jer.29,8. Mat.24,4.

6. Neboť mnozí přijdou ve jménu mém, řkouce: * Já jsem *Křístus*, a mnohých svedou.

*Jer.14,14. Mat.24,23.

7. Když pak uslyšíte o boji a pověst o válkách, nestrachujte se; nebo musí to býti, ale ne i hned konec.

8. Povstanet * zajisté národ proti národu a království proti království, a budou země třesení po místech, a hladové i bouřky. *2 Par.15,6. Izai.19,2. Mat.24,7. Luk.21,10.

9. A toť počátkové bolesti. Vy pak šetřte se. Nebo vydávati * vás budou na sněmy a do shromáždění; budete bití, a před vládáři a králi stanete pro mne, na svědectví jim. *Mat.10,17.18. Luk.21,12. Jau.15,19.

10. Ale ve všech národech * nejprv musí býti kázáno evangelium. *Mat.24,14.

11. Když pak vás * povedou, vyzrazujíce, nestarejte se předtím, co byste mluvili, aniž pečlivě přemýšlujete, ale což vám bude dáno v tu hodinu, to mluvíte; nebo nejste vy, kteříž mluvíte, ale Duch svatý. *Mat.10,19.

12. Vydát * pak bratr bratra na smrt a otec syna, a povstanou děti proti rodičům, a budou je mordovati.

*Ezech.38,21. Mich.7,5.6. Mat.10,21.

13. A budete v * nenávisti všechněm pro jméno mé. † Ale kdož setrvá až do konce, tenť spasen bude.

*Mat.10,22. †k.24,13. Luk.21,19. Zjev.2,7,10.

14. Když pak * uzříte ohavnost zpuštění, o kteréž povědino jest skrze Daniele † proroka, ana stojí, kdež by *státi* neměla, (kdo čte, rozuměj,) tehďaz ti, kdož by v Židovstvu byli, ať uteknu na hory.

*Mat.24,15. Luk.21,20. †Dan.9,27.

15. A kdož by na * sřeše byl, nesstupuj do domu, ani věházej, aby co vzal z domu svého. *Mat.24,17.18. Luk.17,31.

16. A kdo na poli, nevracuj se zase, aby vzal roucho své.

17. Běda pak těhotným a těm, kteréž kmí v těch dnech.

18. Protož modlte se, aby utikání vaše nebylo v zimě.

19. Neboť budou ti dnové ssoužení, jákéhož * nebylo od počátku stvoření, kteréž Bůh stvořil, až dosavad, aniž bude.

*Dan.12,1.

20. A byť nebyl ukrátil Pán těch dnů, nebyl by spasen žádný člověk. Ale pro vyvolené, kteréž vyvolil, ukrátil těch dnů.

21. A tehďaz řekl-li by vám kdo: Aj, teď * jest Křístus, aneb aj, tamto, nevěřte.

*Mat.24,23. Luk.17,23; 21,8.

22. Neboť * povstanou falešní Křistové a falešní proroci, a budou činiti divy a zázraky k svedení, by možné bylo, také i vyvolených. *5 Mojš.13,1. Luk.21,8,2. Tes.2,11.

23. Vy pak šetřte se. Aj, * předpověděl jsem vám všecko. *1 Tes.3,4.

24. V těch pak dnech, po ssoužení tom, slunce * se zatmí, a měsíc nedá světla svého. *Izai.13,10. Ezech.32,7. Joel 2,10. Mat.24,29.

25. A hvězdy nebeské budou padati, a moci, které jsou na nebi, polnou se.

26. A tehďazí * uzří Syna člověka, an se běře v oblacích s moci velikou a s slávon.

*Dan.7,13. Mat.16,27. Luk.21,27. Skutk.1,11. 1 Tes.4,16.

27. I tehdyť pošle anděly své, a shromáždí vyvolené své ode čtyř větrů, od končin země až do končin nebe.

28. Od * fiku pak učte se podobnosti tomuto: Když již ratolesť jeho odmladne, a vypučí se listi, znáte, že blízko jest léto. *Mat.24,32. Luk.21,29.

29. Takž i vy, když uzříte, ano se tyto věci dějí, vězte, že blízko jest a ve dveřích.

30. Amen pravím vám, žeť nepomine pokolení toto, až se tyto všecky věci stanou.

31. Nebe * a země pominou, ale slova má nikoli nepominou.

*Zalm.102,27. Izai.40,8. Mat.5,18.

32. Ale o tom dni a hodině žádný neví, ani anděl, kteříž jsou v nebesích, ani Syn, jediné Otec.

33. Vizte, * bděte a modlte se; nebo nevíte, kdy bude ten čas. *Mat.25,13,14.

34. Jako člověk, kterýž daleko odšel, opustiv dům svůj, a poručiv služebníkům svým vládařství, a jednomu každému práci jeho, vrátnému přikázal, aby bděl.

35. Protož bděte; nebo nevíte, kdy Pán domu přijde, u večer-li, čili o půlnoci, čili když kohouti zpívají, čili ráno.

36. Aby snad přijda v nenadále, nenalezl vás, a vy spíte.

37. A cožť * vám pravím, všechněm pravím: † Bďte.

*Luk.12,41. †Mat.24,42. Řtm.13,11. 1 Kor.15,34. Efez.5,14.

KAPITOLA XIV.

Večeřel Pán u Šimona; 3. pomazáú mastí drahou; 12. jedl beránka; 32. modlí se; 41. zrazen od Jidáše, 46. jat; 66. Petr ho zapřal.

Po * dvou pak dnech byl hod beránka a přesnic; i hledali přední kněží¹⁾ a zákonníci, kterak by jej lstivě jmonce, zamordovali.

*Mat.26,2.

2. Ale pravili: Ne v svátek, aby snad nebyl rozbroj v lidu.

3. A když byl * v Betany, v domu Šimona malomocného, a seděl za stolem, přišla žena, mající nádobu alabastrovou masti velmi drahé, † z nardového koření. A rozbivši alabastrovou nádobu, vylila ji na hlavu jeho.

*Mat.26,6. Luk.7,37. Jan 12,3. †Piseň Šal.1,12.

4. I hněvali se * někteří mezi sebou, řkouce: I proč ztráta masti této stala se?

*Mat.26,8. Jan 12,4.

5. Nebo mohlo toto prodáno býti, dražší než za tři sta peněz, a dáno býti chudým. I zpouzeli se na ni.

6. Ale Ježíš řekl: Nechte ji. Proč ji rmoutíte? Dobrýť skutek učinila nade mnou.

7. Však chudé máte * vždycky s sebou, a když budete chtít, můžete jim dobře činiti, ale † mne ne vždycky mítí budete.

*5 Mojz.15,11. Mat.26,11. †k.18,20.

8. Ona eož mohla, to učinila; předešlat, aby těla mého pomazala ku pohřbu.

9. Amen pravím vám: Kdežkoli bude kázáno toto evangelium po všem světě, takéť i to, což učinila tato, bude vypravováno na památku její.

10. Tedy * Jidáš Iškariotský, jeden ze dvanácti, odšel k předním kněžím²⁾, aby jim ho zradil.

*Mat.26,14. Luk.22,3,4.

11. Oni pak nslyševše, zradovali se, a sľbili mu peníze dáti. I hledal, kterak by ho příhodně zradil.

12. Prvního * pak dne přesnic, když velikonoční beránek zabijín býval, řkou jemu nředlníci jeho: Kde chceš, ať jdouce, připravíme, abys jedl beránka?

*2 Mojz.12,17. 5 Mojz.16,5. Mat.26,17. Luk.22,7.

13. I * poslal dva z nředlníků svých, a řekl jim: Jdte do města, a potkáť

vás člověk děbán vody nesa. Jdětež za ním.

*Mat.21,1.

14. A kamžkoli vejde, reete hospodáři: Mistrť pravi: Kde jest večeřadlo, v němž bych jedl beránka s učedlníky svými?

15. A on vám ukáže večeřadlo veliké, podlážené a připravené. Tu nám př pravte.

16. I odešli učedlníci jeho, a přišli do města, a našli tak, jakož jim byl pověděl. I připravili beránka.

17. Když pak byl * večer, přišel se dvanácti.

*Mat.26,20. Luk.22,14.

18. A když seděli za stolem a jedli, řekl Ježíš: Amen * pravím vám, že jeden z vás mne zradí, kterýž jí se mnou.

*Zalm.41,10. Mat.26,21. Luk.22,22. Jan 13,21. Skutk.1,16.

19. A oni se počali rmoutiti, a praviti jemu jeden každý obzvláště: Zdali já jsem? A jiný: Zdali já?

20. On pak odpověděv, řekl jim: Jeden ze dvanácti, kterýž omáčívá se mnou v mise.

21. Syn zajisté člověka jde, jakož psáno o něm, ale běda člověku tomu, skrze něhož Syn člověka bude zrazen. Dobře by bylo jemu, aby se byl nenarodil člověk ten.

22. A když oni jedli, * vzav Ježíš ehléb, a dobrořečiv, lámal a dával jim, řka: Vezměte, jezte, to jest tělo mé.

*Mat.26,26. Luk.22,19. 1 Kor.11,23.

23. A vzav kalich, a díky učiniv, dal jim. A pili z něho všickni.

24. I řekl jim: To jest krev má smlouvy té nové, kteráž se za mnohé vylévá.

25. Amen pravím vám, žeť již více nikoli nebdu píti z plodu vinného kořene, až do onoho dne, když jej píti budu nový v království Božím.

26. A sezpívavše písničku, * vyšli na horn Olivetskou.

*Mat.26,30. Luk.22,39. Jan 13,1.

27. Potom řekl jim Ježíš: Všickni vy zhoršíte se nade mnou této noci. Nebo psáno jest: Bítí * budu pastýře, a rozprehnou se ovce.

*Zach.13,7. Jan 16,32.

28. Ale když * z mrtvých vstanu, předejdňť vás do Galilee.

*Mat.26,32.

29. Tedy Petr řekl * jemu: Byť se pak všickni zhoršili, ale já nie.

*Jan 13,37.

30. I řekl * jemu Ježíš: Amen pravím tobě, že dnes této noci, prvé než kohout po dvakrát zaspívá, třikrát mne zapřiš.

*Mat.26,34. Luk.22,34. Jan 13,38.

31. On pak mnohem více mluvil: Bycht

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové. — 2) biskupům.

pak měl s tebou i umřítí, nikoliť nezapřím tebe. A takž také i všickni mluvili.

32. I * přišli na místo, kterémuž jméno Getsemany. Tedy řekl učedníkům svým: Sedtež tuto, až se pomodlím.

*Mat.26,36. Luk.22,39.

33. A pojav s sebou Petra a Jakuba a Jana, počal se lekati a velmi teskliv býti.

34. I dí jim: * Smutnát jest duše má až k smrti. Počekejtež tuto a bděte.

*Mat.26,38. Jan.12,27.

35. A poodšed maličko, * padl na zemi a modlil se, aby, bylo-li by možné, odešla od něho hodina ta.

*Luk.22,41.

36. I řekl: Abba, Otče, * všechno jest možné tobě. Přenes kalich tento ode mne, ale však † ne, což já chci, ale co ty.

*k.10,27. Luk.1.32,37. †Mat.26,39. Jan.6,38.

37. I přišel a nalezl je, ani spí. I řekl Petrovi: Šimone, spíš? Nemohl-lis jediné hodiny bdíti?

38. Bděte * a modlte se, abyste nevešli v pokušení. Duchť † zajisté hotov jest, ale tělo nemocno.

*Mat. 26, 41. Luk. 22, 40. †Gal.5, 17.

39. A opět odšed, modlil se, táž slova mluvě.

40. A navrátiv se, nalezl je, ani opět spí, (nebo oči jejich byly obtíženy;) aniž věděli, co by jemu odpověděli.

41. I přišel po třetí, a řekl jim: Spětež již * a odpočivejte; dostiť jest. Přišlať ta hodina; aj, Syna člověka zrazují v ruce hříšných.

*Mat.26,45.

42. Vstaňte, * poďme. Aj, kterýž mne zrazuje, blízkof jest.

*Jan.14,31.

43. A hned, když on ještě mluvil, přišel * Jidáš, kterýž byl jeden z dvanácti, a s ním zástup veliký s meči a s kyjmi, od předních kněží ¹⁾ a od zákoníků a starších.

*Mat.26,47.

44. Zrádce pak jeho byl jim dal znamení, řka: Kteréhožkoli políbím, tenť jest; jmětež ho, a veďte opatrně.

45. A přišed, hned přistoupiv k němu, řekl: Mistře, * Mistře, a políbil ho.

*2Sam.20,9.

46. Tedy oni vztáhli naň ruce své, a jali jej.

47. Jeden pak z těch, kteříž tu okolo stáli, * vytrh meč, udeřil služebníka nejvyššího kněze ²⁾, a uťal jemu ucho.

*Mat.26,51. Luk.22,50. Jan.18,10,26.

48. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Jako

na lotra vyšli jste s meči a s kyjmi, abyste mne jali?

49. Na každý den býval jsem u vás, něe v chrámě, a nejali jste mne. * Ale aby se naplnila písma.

*Žalm.22,7; 69,10. Izai.53,12. Mat.26,56. Luk.22,52,53.

50. Tedy * opustivše jej, všickni utekli.

*Job.19,13. Žalm.88,9. Mat.26,56.

51. Jeden pak mládenček šel za ním, odin jsa rouchem luňným po nahém těle. I popadli jej mládenci.

52. On pak opustiv roucho, nabý utekl od nich.

53. I přivedli * Ježíše k nejvyššímu knězi ¹⁾, a sešli se k němu všickni přední kněží ²⁾ i starši i zákonníci.

*Mat.26,57. Luk.22,54. Jan.18,13,14.

54. Petr pak šel za ním zdaleka až na dvůr nejvyššího kněze ³⁾; i seděl * s služebníky, zhrívaje se u ohně.

*Luk.22,56.

55. Ale * přední kněží ²⁾ i všecka ta rada hledali proti Ježíšovi svědectví, aby jej na smrt vydali, a však nenalezli.

*Mat.26,59. Skutk.6,13.

56. Nebo ač mnozí křivé svědectví vydávali proti němu, však svědectví jejich nebyla jednostejná.

57. Tedy někteří povstavše, křivé svědectví dávali proti němu, řkouce:

58. My jsme slyšeli tohoto, že řekl: Já zbožím * chrám tento rukou udělaný, a ve třech dnech jiný ne rukou udělaný postavím.

*k.15,29. Jan.2,19.

59. Ale ani to jejich svědectví nebylo jednostejné.

60. Tedy povstav * nejvyšší kněz ⁴⁾ u prostřed, otázal se Ježíše, řka: Neodpovídáš ničeho, což tito na tebe svědčí?

*Mat.26,62.

61. Ale on * mlčel, a nic neodpověděl. Opět nejvyšší kněz ⁴⁾ otázal se ho a řekl jemu: † Jsi-liž ty Kristus, ten Syn toho Požehnaného?

*Izai.53,7. Skutk.8,32. †Mat.16,16.

62. A Ježíš řekl: Jáť jsem, * a uzříte Syna člověka, an sedí na pravici moci Boží, a přichází s oblaky nebeskými.

*Dan.7,13. Mat.24,30. Luk.21,27.

63. Tedy nejvyšší kněz ⁴⁾ * roztrh roucha svá, řekl: I což ještě potřebujeme svědků?

*3Mojz.10,6. 4Mojz.14,6.

64. Slyšeli jste rouhání. Co se vám zdá? Oni pak všickni * potupili jej, že jest hoden smrti.

*Jer.26,11. Mat.26,66.

65. I * počali někteří naň plvati, a tvář jeho zakrývati, a jej poličkovati, a ři-

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupů. — ²⁾ biskupova.

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupu. — ²⁾ biskupové. — ³⁾ biskupův. — ⁴⁾ biskup.

kati jemu: Prorokuj. A služebníci kyji jej bili. *Job 16, 10. Izai. 50, 6. Mat. 26, 67. Jan 19, 3.

66. A když byl * Petr v sinu dole, přišla jedna z děvek nejvyššího kněze¹⁾. *Mat. 26, 69. Luk. 22, 55. Jan 18, 17.

67. A uzřevši Petra, an se ohřívá, a popatřivši naň, di: I ty s Ježíšem Nazaretským byl jsi.

68. Ale on zapřel, řka: Aníž vim, ani rozumím, eo ty praviš. I vyšel ven před síň, a kohout zazpíval.

69. Tedy děvka, * uzřevši jej opět, počala praviti těm, kteříž tu okolo stáli, že tento z nich jest. *Mat. 26, 71. Luk. 22, 58. Jan 18, 25.

70. A on opět zapřel. A po malé chvíli opět ti, kteříž tu stáli, řekli Petrovi: Jistě z nich jsi, nebo i Galilejský jsi, i řeč tvá podobná jest.

71. On pak počal se proklínati a přisahati: Neznám člověka toho, o němž pravíte.

72. A hned po druhé kohout zazpíval. I * rozpomenul se Petr na slovo, kteréž byl řekl jemu Ježíš: Že prvé než kohout dvakrát zazpívá, třikrát mne zapřiš. A vyšed, plakal. *v. 30. Mat. 26, 34. Luk. 22, 34. Jan 13, 38.

KAPITOLA XV.

Pán Pilátovi vydán, 15. odsouzen, 16. korunován, 19. uplván, 20. posmíván, 24. ukřižován a usmrčen. 33. Divové 42. a pohřeb.

A hned * ráno, † uradivše se přední kněží²⁾ s staršími a s zákonníky i se všim shromážděním, svázavše Ježíše, vedli jej a dali Pilátovi.

* Mat. 27, 1. Luk. 22, 66. † Zalm. 2, 2.

2. I otázal se ho Pilát: Ty-li jsi * ten král Židovský? A on odpověděv, řekl jemu: Ty praviš. *Luk. 23, 3. Jan 18, 33.

3. I žalovali na něj přední kněží²⁾ mnoho. On pak nie neodpíval.

4. Tedy Pilát otázal se ho opět, řka: Nie * neodpovídáš? Hle, jak mnoho proti tobě svědčí. *Mat. 27, 13.

5. Ale Ježíš předce nie neodpověděl, tak že se podivil Pilát.

6. V svátek pak * propouštěval jim jednoho z vězňů, za kteréhož by koli prosili. *Mat. 27, 15. Luk. 23, 17. Jan 18, 39.

7. I byl jeden, kterýž sloul Barabáš, s svárlivými v vězení, kteříž v svadě vraždy byli spáchali.

8. A zvolav zástup, počal prositi, aby učinil, jakož jim vždycky činival.

9. Pilát pak odpověděl jim, řka: Checete-li, propustim vám * krále Židovského? *Jan 18, 39.

10. (Nebo věděl, že jej z závidosti vydali přední kněží¹⁾).

11. Ale * přední kněží¹⁾ ponukli zástupu, aby jim raději propustil Barabáše. *Mat. 27, 20. Luk. 23, 18. Jan 18, 40.

12. A Pilát * odpověděv, řekl jim zase: Což pak chcete, ať učinim tomu, kteréhož králem Židovským nazýváte? *Jan 18, 38.

13. A oni opět zvolali: Ukřižuj ho.

14. A Pilát pravil jim: I co zlého učinil? Oni pak více volali: Ukřižuj ho.

15. Tedy Pilát, ehtě lidu dosti učiniti, pustil * jim Barabáše, a dal jim Ježíše ubličováného, aby byl ukřižován. *Mat. 27, 26. Luk. 23, 25.

16. Žoldníci * pak uvedli jej vnitř do síně, do rathouzu, a svolali všecku zběř. *Mat. 27, 27. Jan 19, 1. násled.

17. I oblékli jej v šarlat, a korunu zpletše z trní, vložili naň.

18. I počali ho pozdravovati: Zdrav buď, králi Židovský.

19. A bili hlavu jeho třetinou, a plili na něj, a sklánějice kolena, klaněli se jemu.

20. A když se jemu * naposmívali, svlékli s něho šarlat, a oblékli jej v roucho jeho vlastní. I vedli jej, aby ho ukřižovali. *Mat. 27, 31.

21. I * přinutili nějakého Šimona Cyrenského, pomíjejícího, (kterýž šel z pole, otce Alexandrova a Rufova,) aby nesl kříž jeho. *Mat. 27, 32.

22. I vedli jej až na místo * Golgota, to jest, (vyložil-li by,) popravné místo. *Mat. 27, 33. Luk. 23, 33.

23. I dávali mu píti vino s mirrou, ale on nepřijal.

24. A ukřižovavše jej, * rozdělili roucha jeho, meeíce o ně los, kdo by co vzíti měl. *Zalm. 22, 19. Jan 19, 23.

25. A byla hodina třetí, když ho ukřižovali.

26. A byl * nápis viny jeho napsán: Král Židovský. *Mat. 27, 37.

27. Ukřižovali také s ním dva lotry, jednoho na pravici, a druhého na levici jeho.

28. I naplněno jest písmo, * řkoucí: A s nepravými počten jest. *Izai. 53, 12. Luk. 22, 37.

29. A kteříž * chodili mimo něj, rouhali se jemu, † potfásajice hlavami svy-

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupových. — 2) biskupové.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

mi, a říkajíce: Hahá, ** kterýž rušíš chrám, a ve třech dnech vzděláváš,

*Mat.27,39. Luk.23,35.
†Zalm.22,8. **Mark.14,58. Jan.2,19.

30. Spomoz sobě samému, a sstup s kříže.

31. Též i přední kněží¹⁾ posmívajíce se, jeden k druhému s zákonníky pravili: Jinýmť pomáhal, sám sobě pomoci nemůže.

32. Kristus, ten král Izraelský, nechažť nyní sstoupí s kříže, ať uzříme, a uvěříme. A i ti, kteříž s ním ukřížováni byli, útržku mu činili.

33. A když byla hodina * šestá, stala se tma po vši zemi až do hodiny deváté.

*Mat.27,45. Luk.23,44.

34. A v hodinu devátou zvolal Ježíš hlasem velikým, řka: * Elóí, Elóí, lama zabachtani? Což se vykládá: Bože můj, Bože můj, pročs mne opustil?

*Zalm.22,2. Mat.27,46.

35. A někteří z okolo stojících, slyševše to, pravili: Hle, Eliáše volá.

36. A běžev jeden, naphul * hubu octem, a vloživ na trest, dával jemu pítí, řka: Ponechte, uzříme, přijde-li Eliáš, aby jej složil.

*Zalm.69,22. Mat.27,48.

37. Ježíš pak * zvolav hlasem velikým, pustil duši.

*Jer.19,30.

38. A * opona v chrámě roztrhla se na dvě, od vrehu až dolá.

*2Par.3,14. Mat.27,51. Luk.23,45.

39. Viděv pak * centurio, kterýž tu naproti stál, že tak volaje, vypustil duši, řekl: Jistě člověk tento Syn Boží byl.

*Mat.27,54.

40. Byly pak tu * i ženy, zdaleka † se dívajíce, mezi nimiž byla Maria Magdaléna, a Maria Jakuba menšího, a Jozesova máte, a Salome,

*Mat.27,55. Luk.23,49. †Zalm.38,12.

41. Kteréz, když ještě byl v Galilei, chodily * za ním a posluhovaly jemu, i jiné mnohé, kteréž byly s ním vstoupily do Jeruzaléna.

*Luk.8,2.

42. A když již byl večer, (že byl den připravování, to jest před sobotou,)

43. Přišed * Jozef z Arimatie, počestná osoba úradná, kterýž také očekával království Božího, směle všel ku Pilátovi, a prosil za tělo Ježíšovo.

*Mat.27,57. Luk.23,50. Jan.19,38.

44. Pilát pak podivil se, již-li by umřel. A povolav centuriona, otázal se ho, dávno-li je umřel.

45. A zvědév od centuriona, dal tělo Jozefovi.

46. I * koupiv plátna, a sňav ho, obvinul v plátno, a položil do hrobu, kterýž byl vytesán z skály, a přivalil kámen ke dveřím hrobovým.

*Mat.27,60. Luk.23,53.

47. Ale * Maria Magdaléna a Maria Jozesova dívaly se, kde by byl položen.

*Mat.27,61.

KAPITOLA XVI.

Anděl ženám o vzkříšení Páně svěřil. 9. Pán se svým ukazoval, 14. a u víře je napraviv, 15. i na všecken svět vyslav, 18. na nebe vstoupil.

A když pomínila sobota, Maria Magdaléna a Maria Jakubova a * Salome nakoupily † vonných věcí, aby přijdouce, pomazaly ** Ježíše.

*Mat.28,1. Luk.24,1. †1Moj.2,2.3. **Zalm.16,10.

2. Protož velmi * ráno v první den po sobotě přišly k hrobu, an již slunce vzešlo.

*Zalm.5,4. Dan.6,19.

3. I pravily vespolek: Kdo nám odvalí kámen ode dveří hrobových?

4. (A vzhlédše, uzřely odvalený kámen.) Byl zajisté veliký velmi.

5. A všedše do hrobu, uzřely mládence, * an sedí na pravici, oděného rouchem bílým. I ulekly se.

*Mat.28,3.8.

6. On pak řekl jim: Nebojte se. Ježíše hledáte Nazaretského, toho ukřížovaného. Vstalt jest, není ho tuto; aj, místo, kdež jej byli položili.

7. Ale jděte, povězte učedníkům jeho i Petrovi, žeť vás předejde do Galilee. Tam jej uzříte, jakž * pověděl vám.

*k.14,28. Mat.26,32.

8. A vyšedše * rychle, utekly od hrobu; nebo přišel na ně strach a hrůza. A aniž komu co řekly, nebo se bály.

*Mat.28,8. Luk.24,9. Jan.20,18.

9. Vstav pak Ježíš z mrtvých ráno v neděli, ukázal se † nejprv Marii Magdaléně, † z níž byl vyvrhl sedm ďáblů.

*Jan.20,14.16.18. †Luk.8,2.

10. Ona pak šedší, zvěstovala těm, kteříž s ním bývali, lkajícím a plačícím.

11. A oni slyšavše, že by živ byl, a vidín od ní, nevěřili.

12. Potom pak * dvěma z nich jdoucím ukázal se v jiné způsobě, když šli přes pole.

*Luk.24,13.

13. A ti šedše, pověděli jiným. Aui těm nevěřili.

14. Potom * sedícím spolu jedenácti u-

1) Bibli kral. z r. 1613; biskupové.

kázal se, a † trestal nedověru jejich a tvrdost srdce, že těm, kteříž jej viděli vzkříšeného, nevěřili.

*1 Kor.15.5.7. †Luk.24.25.26.36. Jan.20.19.

15. A řekl jim: * Jdouce po všem světě, kažte evangelium † všemu stvoření.

*Mat.28.19. Jan.15.16. †Kol.1.23.

16. Kdož uvěří a * pokřtí se, spasen bude; kdož pak † neuvěří, budeť zatracen.

*Skutk.2.38.41. †Jan.3.18.36; 12.48.

17. Znamení pak ti, kteříž uvěří, tato mítí budou: Ve * jménu mém ďably bu-

dou vymítati, jazyky † novými mluvíti,

*Luk.10.17. †Skutk.2.4.11.

18. Hady * bráti, a jestliže by co jedovatého pili, nikoliť jim neuškodí; a nemocné † ruce vzládati budou, a do- bře se mítí budou.

*Skutk.28.5. †Mat.10.8.

19. Když pak jim odmluvil Pán, zhů- ru * vzat jest do nebe, † a sedí na pravici Boží.

*Luk.24.51. Skutk.1.9. †Zalm.110.1.

20. A oni vyšedše, kázali všudy, a Pán jim pomáhal, a slov jejich potvrzoval či- něním divů.

EVANGELIUM

PODLĚ

(SEPSÁNÍ S.) LUKÁŠE.

KAPITOLA I.

O příčinách sepsání tohoto evangelium; 5. o rodičích Ja- na Křtitele; 8. o narození jeho; 26. též o vtělení Syna Božího.

Poněvadž mnozi usilovali sepsati po- řádně vypravování těch * věcí, kteréž u nás jisté jsou,

*Skutk.1.1.násl.; 4.20.

2. Jakž nám * vydali ti, kteříž od počá- tku sami viděli, a služebníci toho Slova byli:

*1 Jan.1.1. Žid.2.3.

3. Vidělo * se i mně, kterýž jsem tobo všebo pravé povědomosti z gruntu be- dlivě došel, tobě o tom pořádně vypsati, výborný Teofile,

*Skutk.1.1.

4. Abys zvěděl * jistotu těch věcí, jimž jsi vyučován.

*Zalm.19.8.

5. Byl za * dnů Heródesa krále Jud- ského kněz nějaký, jménem Zachariáš, z třídy † Abiášovy, a manželka jeho ze deer Aronových, a jméno její Alžběta.

*Mat.2.1. †1 Par.25.10. Neh.12.4.17.

6. Byli pak oba spravedliví * před ob- líčejem Božím, chodíce ve všech příká- zaních a spravedlnostech Páně bez ou- hony.

*1 Mojz.17.1. 2 Král.20.3.

7. A neměli * plodu, proto že Alžběta byla neplodná, a oba se byli zstarali ve dnech svých.

*1 Mojz.16.1: 25.21.

8. I stalo se, když on úřad kněžský konal v pořádku třídy své před Bohem,

9. Že vedlé obyčeje úřadu kněžského los naň přišel, aby * položil zápal, vejda do chrámu Páně.

*2 Mojz.30.7. Žid.9.6.

10. A * všecko množství lidu † bylo vně, modlíce se v hodinu zápalu.

*3 Mojz.16.17. †1 Král.7.12.

11. Tedy ukázal se jemu anděl Páně, stoje na * pravé straně † oltáře zápalu.

*Zalm.16.8. †2 Mojz.30.1.

12. A uzřev jej Zachariáš, zstrašil se, a bázeň připadla na něj.

13. I řekl jemu anděl: Neboj se, Za- chariáši, neboť jest * uslyšána modlitba tvá, a Alžběta manželka tvá porodí tobě syna, a nazůveš † jméno jeho Jan.

*Skutk.10.31. †Luk.1.60.

14. Z čebož budeš mítí radost a vese- lé, a * mnozi se z jeho narození budou radovati.

*v.58.

15. Bude zajisté * veliký před obliče- jem Páně, a † vina i nápoje opojného nebude píti, a Duchem svatým bude na- plněn hned od * života matky své.

*Mat.11.9.11. †4 Mojz.6.3. Soud.13.14. * Jer.1.5. Gal.1.15.

16. A * mnohé z synů Izraelských o- brátí ku Pánu Bohu jejich.

*Mal.4.6.

17. Neboť on předejde před obličejem jeho v duchu a v moci Eliášově, aby o- brátil srdce otců k synům, a nevěřící k opatrnosti spravedlivých, aby postavil Pánu lid hotový.

18. I řekl Zachariáš andělu: Po čemž to poznám? Nebo já starý jsem, a man- želka má zstarala se ve dnech svých.

19. I odpověděv anděl, řekl jemu: Jáť jsem * Gabriel, kterýž stojím před obličejem Božím, a poslán jsem, abych mlu-

vil s tebou, a tyto věci veselé tobě zvěstoval. ^{†Dan.8,16.}

20. A aj, budeš němý, a nebudeš moci mluvit až do dne, v kterémž se tyto věci stanou, proto že jsi neuvěřil řečem mým, kteréz se naplní časem svým.

21. Lid pak očekával Zachariáše, a divili se, že on tak prodléval v chrámě.

22. Vyšed pak, nemohl mluvit k nim. I srozuměli, že vidění viděl v chrámě. Nebo on návštějí jim dával, a zůstal němý.

23. I stalo se, když se vyplnili dnové konání úřadu jeho, odšel do domu svého.

24. A po těch dnech počala Alžběta manželka jeho, a tajila se za pět měsíců, řkuci:

25. Že tak mi * učinil Pán ve dnech, v nichž vzešel, aby odjal mé pohanění mezi lidmi. ^{*1 Mojz.30,23. Izai.4.1.}

26. V měsíci pak šestém poslán jest anděl Gabriel od Boha do města Galilejského, kterémuž jméno Nazaret,

27. Ku panně * zasnoubené muži, kterémuž jméno bylo Jozef, z domu Davidova, a jméno panny Maria. ^{*Mat.1,18.}

28. I všed k ni anděl, di: Zdráva buď milostí obdařená, Pán s tebou, pozhnaná ty mezi ženami.

29. Ona pak uzřevši ho, zarmoutila se nad řečí jeho, a myslila, jaké by to bylo pozdravení.

30. I řekl jí anděl: Neboj se, Maria, nebo jsi našla milost u Boha.

31. A * počneš v životě, a porodíš syna, a * nazýváš jméno jeho Ježíš.

32. Tent bude veliký, a * Syn Nejvyššího slouti bude, a dát jemu Pán * Bůh stolicí Davida otce jeho. ^{*1 Mojz.16,11. Izai.7,14. †Mat.1.21.}

33. A kralovati * bude v domě Jakobově na věky, a * království jeho nebude konce. ^{*Zalm.45,7; 89,37. Izai.9,7. †Jer.23,5. 1 Kor.15,24.}

34. I řekla Maria andělu: Kterak se to stane, poněvadž já muže nepoznávám?

35. A odpověděv anděl, řekl jí: Duch svatý * sstoupí v tě, a moc Nejvyššího zastíní tobě; a protož i to, což se z tebe svatého narodí, slouti bude * Syn Boží. ^{*Mat.1,18,20. †Dan.9,24. Mark.1,24.}

36. A aj, Alžběta, přítelkyně tvá, i ona počala syna v starosti své, a tento jest jí šestý měsíc, * kteráž sloula neplodná. ^{*Izai.54,6.}

37. Neboť nebude * nemožné u Boha žádné slovo. ^{*k.18,27. 1 Mojz.18,14.}

38. I řekla Maria: Aj, děvka Páně, staniž mi se podle slova tvého. I odšel od ni anděl.

39. Tedy povstavši Maria v těch dnech, odešla * na hory s chvátáním do města Judova. ^{*Joz.21,11.}

40. I vešla do domu Zachariášova, a pozdravila Alžběty.

41. I stalo se, jakž uslyšela Alžběta pozdravení Marie, zplésalo nemluvnátko v životě jejím, a naplněna jest Duchem svatým Alžběta.

42. I zvolala hlasem velikým a řekla: Požehnaná * ty mezi ženami, a pozhnaný plod života tvého. ^{*Soud.5,24.}

43. A odkud mi to, aby přišla matka Pána mého ke mně?

44. Nebo aj, jakž se stal hlas pozdravení tvého v uších mých, zplésalo radostně nemluvnátko v životě mém.

45. A * blahoslavená, kteráž uvěřila, neboť dokonány budou ty věci, kteréz jsou povědiny ji ode Pána. ^{*k.11,28.}

46. Tedy řekla Maria: Velebí duše má Hospodina,

47. A veselí se * duch můj v Bohu, spasiteli * svém,

48. Že * vzešel na ponížení dívky své; neb aj, od * této chvíle blahoslaviti mne budou všickni národové. ^{*1 Sam.2,1. †Izai.61,10. Joel 2,23. Abak.3,18.}

49. Neboť mi učinil * veliké věci ten, kterýž mocný jest, a svaté jméno jeho, ^{*1 Sam.1,11. †1 Mojz.30,13.}

50. A jehož * milosrdenství od pokolení až do pokolení bojícím se jeho. ^{*Zalm.136,2,3.}

51. Dokázal * moci ramenem svým, rozptýlil pyšné myšlením srdce jejich. ^{*2 Mojz.20,6. Zalm.103,13,17.}

52. Sházel * mocné s stolic, a povýšil ponížených. ^{*Izai.51,9; 52,10.}

53. Lačné * nakrmil dobrými věcmi, a bohaté pustil prázdné. ^{*Zalm.147,6.}

54. Přijal * Izraele, služebníka svého, byv * pamětliv na milosrdenství, ^{*Zalm.34,11.}

55. Jakož * mluvil otcům našim, Abrahamovi a semeni jeho na věky. ^{*Izai.41,8. †k.30,18.}

56. I zůstala Maria s ní asi za tři měsíce, a navrátila se do domu svého. ^{*1 Mojz.17,7,19; 18,18. 3 Mojz.26,42.}

57. Alžbětě pak napluil se čas, aby porodila, i porodila syna.

58. A uslyšeli sousedé a přátelé její,

že Hospodin veliké učinil s ní milosrdenství své, i * radovali se spolu s ní.

59. Stalo se pak v * den osmý, přišli obřezovati dítěte, a nazývali jej jménem otce jeho Zachariášem.

60. Ale odpověděvši matka jeho, řekla: Nikoli, ale slouiti bude Jan.

61. I řekli jí: Však žádného není v rodu tvém, kterýž by sloul jménem tím.

62. I dávali návěští otcí jeho, jak by ho chtěl nazývati.

63. A on požádav deštičky, napsal, řka: Jan jest jméno jeho. I divili se všickni.

64. A hned otevřela se ústa jeho a jazyk jeho, i mluvil, velebě Boha.

65. Tedy přišla bázeň na všecky sousedy jejich, a po všech horách Judských rozhlášána jsou všecka ta slova.

66. A všickni, kteříž o tom slyšeli, skládali to v srdci svém, řkouce: I jaké dítě toto bude? A ruka Páně byla s ním.

67. Zachariáš pak otec jeho naplněn jest Duchem svatým, a prorokoval, řka:

68. Požehnáný * Pán Bůh Izraelský, že navštívil * a učinil vykoupení lidu ** svému.

69. A * vyzdvíhl nám roh spasení v domě Davida, služebníka svého, *Zalm.132.17.

70. Jakož * mluvil skrze ústa proroků svých svatých, kteříž byli od věků,

71. O vysvobození * z nepřátel našich, a z ruky všech, kteříž nás nenáviděli,

72. Aby učinil milosrdenství s otcí našimi, a rozpomenul se na * smlouvu svou svatou,

73. Na * přísahu, kterouž přísáhl Abrahamovi, otcí našemu, žeť nám to dá,

74. Abychom bez strachu, z * ruky nepřátel svých jsouce vysvobození, sloužili jemu,

75. V * svatosti a v spravedlnosti před obličejem jeho, po všecky dny života svého.

76. Ty pak, * dítě, prorokem Nejvyššího slouiti budeš, nebo předejdeš před tváří Páně připravovati cesty jeho,

77. Aby dáno bylo umění spasitelné lidu jeho na * odpuštění hříchů jejich,

78. Skrze střeva milosrdenství Boha

našeho, v nichž navštívil nás, vyšed * z výsosti,

79. Aby * se ukázal sedícím v temnostech a v stínu smrti, k spravení nol našich na cestu pokoje.

80. Dítě * pak rostlo, a posilovalo se v duchu, a bylo na poušti až do dne zjevení svého lidu Izraelskému.

KAPITOLA II.

Pána Krista narození, 8. pastýřím zjevení, 21. obřezání, 22. do chrámu přinesení, 41. ve dvanácti letech s doktorem mluvenf.

I stalo se v těch dnech, vyšlo poručení od císaře Augusta, aby byl popsán všecken svět.

2. (To popsání nejprve stalo se, když vládařem Sýrským byl Cyrenius.)

3. I šli všickni, aby zapsáni byli, jeden každý do svého města.

4. Vstoupil pak i Jozef od Galilee z města Nazaretu do Judstva, do města Davidova, * kteréž slove Betlém, (proto že byl z domu a z čeledi Davidovy,)

5. Aby zapsán byl s Marií, zasnoubenou sobě manželkou těhotnou.

6. I stalo se, když tam byli, naplnili se dnově, aby porodila.

7. I * porodila Syna svého prvorozeného, a plénkami ho obvinula, a položila jej v jeslech, proto že neměli místa v hospodě.

8. A pastýři byli v krajině té, ponocejíce, a stráž noční držíce nad svým stádem.

9. A aj, anděl Páně postavil se podlé nich, a sláva Páně osvětila je. I báli se bázní velikou.

10. Tedy řekl jim anděl: * Nebojtež se; nebo aj, zvěstují vám * radost velikou, kteráž bude ** všemu lidu.

11. Nebo narodil se * vám dnes spásitel, kterýž jest * Kristus Pán, v městě Davidově.

12. A toto vám bude za * znamení: Naleznete nemluvátko plénkami obvinuté, ležící v jeslech.

13. A hned s andělem zjevilo se množství * rytířstva nebeského, chválicích Boha a řkoucích:

14. Sláva * na výsostech Bohu, a na zemi * pokoj, lidem ** dobrá vůle.

15. I stalo se, jakž odešli od nich andělé do nebe, že ti pastýři řekli vespo-

lek: * Poďme až do Betléma, a vize tu vše, kteráž se stala, o níž Páu oznámil nám. ^{*2 Mojz.3,3.}

16. I přišli, chvátajice, a našli Marii a Jozefa, i to nemluvnátko ležící v jeslech.

17. A viděvše, rozhlašovali, což jim povědino bylo o tom dětátku.

18. I divili se všickni, kteříž slyšeli o tom, což jim bylo mluveno od pastýřů.

19. Ale Maria * zachovávala všecky věci tyto, skládajici je v srdci svém. ^{*1 Mojz.37,11.}

20. I navrátili se pastýři, velebíce a chválíce Boha ze všeho, což slyšeli a viděli, tak jakž bylo jim povědino.

21. A když se naplnilo dni * osm, aby obřezáno bylo to dětátko, i nazváno jest jméno jeho Ježíš, kterýmž bylo † nazváno od anděla, prvé než se v životě počalo. ^{*1 Mojz.17,12. †Mat.1,21. Luk.1,31.}

22. A když se naplnili dnové očišťování Marie podlé * zákona Mojžíšova, přinesli jej do Jeruzaléma, aby ho postavili Pánu, ^{*3 Mojz.12,2 násl.}

23. (Jakož psáno jest v * zákoně Páně, že každý pacholik, otvíraje život, svatý Pánu slouti bude,) ^{*2 Mojz.13,2.}

24. A aby dali obět, jakož povědino jest v * zákoně Páně, dvě hrdličky aneb dvě holoubátek. ^{*3 Mojz.12,8.}

25. A aj, byl člověk v Jeruzalémě, jemuž jméno Simeon. A člověk ten byl spravedlivý a nábožný, očekávající potěšení * Izraelského, a Duch svatý byl v něm. ^{*1 Mojz.5,29.}

26. A bylo jemu zjeveno od Ducha svatého, že nenří smrti, až by prvé uřel Krista Páně.

27. Ten přišel, ponuknut byv od Ducha, do chrámu. A když uvodili rodičové Ježíše dětátko, aby učinili podlé obyčeje zákona při něm,

28. Tedy on vzal jej na lokty své, i chválil Boha a řekl:

29. Nyní * propouštíš služebníka svého, Pane, podlé slova svého, v pokoji. ^{*1 Mojz.46,30. Filip.1,23.}

30. Nebo * viděly oči mé spasení tvé, ^{*k.3,6. Žalm.98,2. Izai.52,10.}

31. Kteréž jsi připravil * před obličejem všech lidí, ^{*Izai.11,10.}

32. Světlo * k zjevení národům, a slávu lidu tvého Izraelského.

33. Otec pak a matka jeho divili se těm věcem, kteréž praveny byly o něm. ^{*Izai.42,6; 49,6. Skutk.13,47.}

34. I požehnal jim Simeon, a řekl Marii, matce jeho: Aj, položen jest tento ku * pádu a ku povstání mnohým v Izraeli, a na † znamení, kterémuž bude odpiráno, ^{*Izai.8,14. Mat.21,42. †Skutk.28,22.}

35. (A tvou vlastní duši * pronikne meč,) aby zjevena byla z mnohých srdci myšleni. ^{*Jan 19,25 násl.}

36. Byla také Anna prorokyně, dcera Fanelova z pokolení Asser. Ta se byla zstarala ve dnech mnohých, a živa byla s mužem sedm let od panenství svého.

37. A ta vdova byla, v letech okolo osmdesáti a čtyřech, kteráž nevycházela z chrámu, posty a modlitbami sloužeci Bohu dnem i noci.

38. A ta v touž hodinu přišedši, chválila Pána, a mluvila o něm všechněm, kteříž čekali vykoupení v Jeruzalémě.

39. Vykonavše pak všecko podlé zákona Páně, vrátili se do Galilee, do města svého Nazaréta.

40. Dětátko pak * rostlo, a posilovalo se v duchu, plné moudrosti, a milost Boží byla v něm. ^{*k.1,30.}

41. I chodivali rodičové jeho každého roku do Jeruzaléma na * den slavný velikonoční. ^{*2 Mojz.23,15,17.}

42. A když byl ve dvanácti letech, a oni vstupovali do Jeruzaléma, podlé obyčeje toho * dne svátečního, ^{*5 Mojz.16,16.}

43. A když vykonali ty dni, a již se navracovali, zůstalo dítě Ježíš v Jeruzalémě, a nevěděli Jozef a matka jeho.

44. Domnívajice se pak o něm, že by byl v zástupu, ušli den cesty. I hledali ho mezi příbuznými a mezi známými.

45. A nenalezše jeho, navrátili se do Jeruzaléma, hledajice ho.

46. I stalo se po třech dnech, že našli jej v chrámě, an sedí mezi doktory, poslouchaje jich, a otazuje se jich.

47. A dělili se * všickni, kteříž jej slyšeli, nad rozumností a odpovědmi jeho. ^{*Mat.7,28. Mark.1,22.}

48. A uzřevše ho, nlekli se. I řekla matka jeho k němu: Synu, proč * jsi nám tak učinil? Aj, otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe. ^{*1 Mojz.20,9; 26,10.}

49. I řekl jim: Co, že jste mne hledali? Zdalíž jste nevěděli, že v těch věcech, kteréž jsou Otce mého, musím já býti?

50. Ale oni * nesrozuměli těm slovům, kteréž jim mluvil. ^{*k.9,45; 18,34.}

51. I šel s nimi, a přišel do Nazaréta,

a byl poddán jim. Matka pak jeho * zachovávala všechna slova ta v srdci svém.

*v.19.1 Mojt.37,11.

52. A Ježiš * prospíval moudrosti, a věkem, a milostí, u Boha i u lidí.

*k.1,80; 2,40.1 Sam.2,26.

KAPITOLA III.

Jan Křtitel kázal, 4. křtil, 7. i trestal zůřivě všecky. 19. až se i do žaláře dostal. 21. Před tím však pokřtil Krista, 24. jehož se tu rod vypisuje.

Léta pak patnáctého císařství Tiberia císaře, když Pontský Pilát spravoval Judstvo, a Heródes byl čtvrtákem v Galilei, Filip pak bratr jeho byl čtvrtákem Iturejské a Trachonitidské krajiny, a Lyzaniáš čtvrtákem Abilinským,

2. Za nejvyššího kněze¹⁾ * Annáše a Kaifáše, stalo se slovo Páně k Janovi synu Zachariášovu na poušti. *Jan 18,13.

3. I chodil po vši okolní krajině Jordánské, káže křest pokání na odpuštění hříchů,

4. Jakož psáno jest v knize proroctví Izaiáše * proroka, řkoucího: † Hlas volajícího na poušti: ** Připravujte cestu Páně, přímé čiňte stezky jeho.

*Izai.40,3. †Mt.3,3. **Luk.1,76.

5. Každé údolí bude vyplněno, a každá hora a pahrbek bude ponížen; i budou křivé věci spraveny, a ostré cesty budou hladké.

6. A * uzřít všeliké tělo spasení Boží.

*k.2,30. Zalm.98,2. Izai.52,10.

7. Pravil pak zástupům vycházejícím, aby se křtili od něho: Plemeno ještěřců, kdo vám ukázal, kterak byste utekli budoucímu hněvu?

8. Protož neste ovoce hodné pokání, a neříkejtež u sebe: * Otce máme Abrahama. Neboť pravím vám, že jest mocen Bůh z kamení tohoto vzbuditi syny Abrahamovi.

*Mat.3,9. Jan 8,39.

9. A * již jest i sekera k † kořenu stromů přiložena. Protož každý strom, kterýž nenese ovoce dobrého, vyřat a na oheň uvržen bývá.

*Mat.3,10. †Mat.7,19. Luk.13,7.

10. I tázali se ho zástupové, řkouce: Což tedy činiti budeme?

11. A odpovídaje, pravil jim: * Kdo má dvě sukne, dej nemajicimu, a kdo má pokrmy, tolikéž nečň.

*1Jan.3,17.

12. Přišli pak i celní křtiti se, i řekli jemu: Mistré, co budeme činiti?

13. A on řekl jim: Nie více nevybirejte mimo to, což jest ustaveno.

14. I tázali se ho také i žoldníci, řkou-

ce: A my což činiti budeme? I řekl jim: Nad * žádným se nepotřásejte, aniž podvodně činite, a dosti mějte na svých žoldích.

*3Mojz.19,13.

15. A když pak lid očekával, a myslili všickni v srdcích svých o Janovi, nebyl-li by snad on Kristus,

16. Odpověděl Jan všechněm, řka: Jáť zajisté * křtim vás vodou, ale jdeť silnější nežli já, kterémuž nejsem † hoden rozvázati řeménka u obuvi jeho. Tenť vás ** křtiti bude Duchem svatým a ohněm.

*Mat.3,11. Mark.1,8. Jan 1,26.

+Skutk.13,25. **Izai.44,3. Skutk.2,2 nsl.

17. Jehožto věječka v * ruce jeho, a vyčistit humno své, a shromáždi pšenici do obilnice své, ale plevy páliťi bude ohněm neuhasitelným.

*Mat.3,12.

18. A tak mnohé i jiné věci, napomínaje, zvěstoval lidu.

19. Heródes pak čtvrták, když od něho byl trestán pro Herodiadu manželku Filipa bratra svého, i ze všech nešlechtnosti, kteréž činil Heródes,

20. Přidal i toto nade všecko, že vsadil * Jana do žaláře.

*Mat.11,2.

21. I * stalo se, když se křtil všecken lid, a když se pokřtil i Ježiš, a modlil se, že otevřelo se nebe.

*Mat.3,13,16. Mark.1,9,10. Jan 1,32.

22. A sstonpil Duch svatý v tělesné způsobě jako holubice na něj, a stal se hlas * s nebe, řkouci: Ty † jsi ten Syn můj milý, v toběť mi se zalíbilo.

*k.9,35. Mat.3,17. †Izai.42,1. Kol.1,13. 2 Petr.1,17.

23. Ježiš pak počínal býti jako ve třideřti letech, jakž domnín byl, syn Jozefův, kterýž byl syn Heli,

24. Kterýž byl Matatův, kterýž byl Lévi, kterýž byl Melchův, kterýž byl Jamův, kterýž byl Jozefův,

25. Kterýž byl Matatiášův, kterýž byl Amosův, kterýž byl Naum, kterýž byl Esli, kterýž byl Nagge,

26. Kterýž byl Mahatův, kterýž byl Matatiášův, kterýž byl Semei, kterýž byl Jozefův, kterýž byl Judův,

27. Kterýž byl Johannův, kterýž byl Resův, kterýž byl Zorobabelův, kterýž byl Salatielův, kterýž byl Neriův,

28. Kterýž byl Melchiův, kterýž byl Addiův, kterýž byl Kozamův, kterýž byl Elmódamův, kterýž byl Eráv,

29. Kterýž byl Józův, kterýž byl Eliezerův, kterýž byl Jórimův, kterýž byl Matatův, kterýž byl Lévi,

30. Kterýž byl Šimeonův, kterýž byl

Judův, kterýž byl Jozefův, kterýž byl Jónamův, kterýž byl Eliachimův,

31. Kterýž byl Meleův, kterýž byl Ménomův, kterýž byl Matatanův, kterýž byl * Nátanův, kterýž byl Davidův,
*2 Sam.5,14, 1 Par.3,5.

32. Kterýž byl Jesse, kterýž byl Obédův, kterýž byl Bózův, kterýž byl Salmonův, kterýž byl Názonův,

33. Kterýž byl Aminadabův, kterýž byl Aramův, kterýž byl Ezromův, kterýž byl Fáresův, kterýž byl Judův, kterýž byl Jákobův,

34. Kterýž byl Izákův, kterýž byl Abrahamův, * kterýž byl Tára, kterýž byl Náchorův,
*1 Mojš.21,2,3.

35. Kterýž byl Sáruchův, kterýž byl Ragaův, kterýž byl Fálekův, kterýž byl Heberův, kterýž byl Sále,

36. Kterýž byl Kainanův, kterýž byl Arfaxadův, kterýž byl * Semův, kterýž byl Noé, kterýž byl † Lámeechův,
*1 Mojš.11,10, †k.5,25 násł.

37. Kterýž byl Matuzalémův, kterýž byl Enochův, kterýž byl Járedův, kterýž byl Malalehelův, kterýž byl Kainanův,

38. Kterýž byl Enosův, kterýž byl Setův, * kterýž byl Adamův, kterýž † byl Boží.
*1 Mojš.5,3, †1 Kor.3,23.

KAPITOLA IV.

Kristus svítěv nad ďáblem, 14. v své vlasti kázal, 30. ale když ho nebyli vďeční, 31. do Kafarnaum odšel, a tam netoliko kázal, ale i divy činil.

Ježíš pak, pln byv Ducha svatého, vrátil se od Jordánu, a puzen jest v Duchu na poušť.

2. A za čtyřiceti dní pokoušín byl od ďábla, * a nic nejedl v těch dnech. Ale když se skonali, potom zlačněl.
*2 Mojš.34,28, 1 Král.19,8.

3. I řekl jemu ďábel: Jestliže jsi Syn Boží, rei * kamenu tomuto, ať jest chléb.
*Mat.4,3.

4. I odpověděl jemu Ježíš, řka: Psánot * jest: Že ne samým chlebem živ bude člověk, ale každým slovem Božím.
*5 Mojš.8,3.

5. I vedl jej ďábel na * horu vysokou, a ukázal mu všecka království okršliku země pojednou.
*Mat.4,8.

6. A řekl jemu ďábel: Toběť dám tuto všecku moc i slávu; nebo mně dána jest, a komuž bych koli chtěl, dám ji.

7. Protož ty pokloníš-li se přede mnou, budeš všecko tvé.

8. I odpověděl Ježíš, řekl jemu: Jdi

pryč ode mne, satanaši; nebo * psáno jest: Pánu Bobu svému budeš se klaněti, a jemu samému sloužiti.
*5 Mojš.6,13, 1 Sam.7,3, Mat.4,10.

9. Tedy * vedl jej do Jeruzaléma, a postavil ho na vrchu chrámu, a řekl mu: Jsi-li Syn Boží, puš se odtud dolů.
*Mat.4,5.

10. Nebo * psáno jest: Že andělům svým přikáže o tobě, aby tě ostříhali,
*Zalm.91,11,12, Mat.4,6.

11. A že tě na ruce uchopí, abys neurazil o kámen nohy své.

12. A odpovídaje, dí mu Ježíš: Povědinot * jest: Nebudeš pokoušeti Pána Boha svého.
*5 Mojš.6,16, Mat.4,7.

13. A dokonav všecka pokušení ďábel, odšel od něho až do času.

14. I navrátil se Ježíš * v moci Ducha do Galileje, a vyšla pověst o něm po vsi té okolní krajině. *Mat.4,12, Mark.1,14, Jan 4,43.

15. A on učil v školách jejich, a slaven byl ode všech.

16. I přišel do * Nazaréta, kdež byl vychován, a všel podlé obyčeje svého v den sobotní do školy. I vstal, aby četl.
*Mat.2,23; 13,53,54.

17. I dána jemu kniha Izaiáše proroka. A otevřev knihu, nalezl místo, kdež bylo * napsáno:
*Izai.61,1.

18. Duch Páně nade mnou, proto že pomazal mne, kázati * evangelium chudým poslal mne, a uzdravovati skroušené srdcem, † zvěstovati jatým propuštění a slepým vidění, a propuštění souzžené v svobodu,
*Mat.11,5, †Izai.42,7.

19. A zvěstovati * léto Páně vzácné.
*3 Mojš.25,10, 2 Kor.6,2.

20. A zavřev knihu, a vrátiv služebníku, posadil se. A všech v škole oči byly obráceny naň.

21. I počal mluviti k nim: Že dnes naplnilo se pismo toto v uších vašich.

22. A všickni jemu posvědčovali, a divili * se libým slovům, pocházejícím z úst jeho, a pravili: Zdalíž tento † není syn Jozefův?
*Zalm.45,3, Izai.50,4, †Mat.13,55, Mark.6,3.

23. I dí k nim: Zajisté díte mi toto podobenství: Lékaři, uzdrav se sám. Které věci slyšeli jsme, zes činil * v Kafarnaum, učiní i zde † v své vlasti.
*Mat.4,13, †k.13,54.

24. I řekl jim: Amen pravím vám, žežádný * prorok není vzácen v vlasti své.
*Mat.13,57.

25. Ale v pravdě pravím vám, že mnoho vdov bylo za dnů Eliáše * v lidu Izrael-

ském, když zavřino bylo nebe za tři léta a za šest měsíců, a když byl hlad velíky po vší zemi,
*1 Král. 17, 1. 9. Jak. 5, 17.

26. Však Eliáš k žádně z nich není poslán, než toliko do Sarepty Sidonské k ženě vdově.

27. A mnoho malomoených bylo v lidu Izraelském za Elizea proroka, a však žádný z nich není očištěn, než * Náman Sýrský.
*2 Král. 5, 14.

28. I naplnění byli všiekni v škole huňvem, slyšice to.

29. A povstavše, vyvedli jej ven z města, a vedli ho až na vrch hory, na níž město jejich bylo vzděláno, aby jej dolů sstrčili.

30. Ale on bera se * prostředkem jejich, ušel.
*Jan 8, 59.

31. I sstoupil * do Kafarnaum, města Galilejského, a učil je ve dny sobotní.
*Mat. 4, 13. Mark. 1, 21.

32. I divili se * velmi učení jeho, nebo mocná byla řeč jeho.
*Mat. 7, 28, 29. Mark. 1, 22.

33. Byl pak v škole * člověk, mající ducha ďábelství nečistého. I zvolal hlasem velikým,
*Mark. 1, 23.

34. Řka: Ach, což jest tobě do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi zatratiti nás? Znáš tě, kdo jsi, že ten * Svatý Boží.
*k. 1, 35. Mark. 1, 24.

35. I přimluvil jemu Ježíš, řka: Umkniž a vyjdi od něho. A povrha jej ďábel mezi ně, vyšel od něho, a nie mu neuškodil.

36. I přišel strach na všecky, a rozmlouvali vespolek, řkouce: Jaké jest toto slovo, že v moči a síle přikazuje nečistým duchům, a vycházejí?

37. I rozházela se o něm pověst po všelikém místě té okolní krajiny.

38. Vstav pak ze školy, všel do * domu Simonova. Svegruše pak Simonova trápena byla těžkou zimnicí. I prosili ho za ni.
*Mat. 8, 14.

39. Tedy stoje nad ní, přimluvil zimnicí, i přestala jí. A ona hned vstavši, posluhovala jim.

40. Při západu pak slunce všiekni, kteříž měli nemocné rozličenými neduhy, vodili je k němu, a on * na jednoho každého z nich ruce vzkládav, uzdravoval je.
*Mark. 1, 34; 7, 32; 8, 23, 25.

41. Od mnohých také ďábelství vycházela, křičící a říkající: Ty jsi Kristus, Synu Boží. Ale * přimlouvaje, nedopou-

šťel jim mluvit; nebo věděli, že jest on Kristus.
*Mark. 1, 34. Skutk. 16, 17, 18.

42. A jakž byl den, vyšed, bral se na pusté místo. I hledali ho zástupové, a přišli až k němu, a zdržovali ho, aby neodcházel od nich.

43. On pak řekl jim: I jiným městům musím zvěstovati království Boží; nebo na to poslán jsem.

44. I kázal v školách Galilejských.

KAPITOLA V.

Kristovo kázání, 6. ryb množství zahrnutí, 12. malomocného 18. a šlakovitého uzdravení, 27. Matouše povolání, 31. farizeů zahanbění.

Stalo se pak, * když se zástup na něj valil, aby slyšeli slovo Boží, že on stál podlé jezera Genezaretského.

2. I * ušel dvě lodi, any stojí u jezera, rybáři pak sstoupivše z nich, vypírali síti.
*Mat. 13, 2. Mark. 1, 16; 4, 1.
*Mat. 4, 13. Mark. 1, 16.

3. I vstoupiv na jednu z těch lodí, kteráž byla Šimonova, prosil ho, aby od země odvezl maličko. A posadiv se, učil z lodí zástupy.

4. A když přestal mluvit, ti k Šimonovi: Vez na hlubinu, * a rozestřete síti své k lovení.
*Jan 21, 6.

5. I odpověděv Šimon, řekl jemu: Mistře, přes celou noc pracovavše, nie jsme * nepopadli, ale k slovu tvému rozestru síti.
*Jan 21, 3.

6. A když to učinili, zahrnuli množství veliké ryb, tak že se trhala síť jejich.

7. I ponukli tovaryšů, kteříž byli na druhé lodi, aby přišli a pomohli jim. I přišli a naplnili obě lodi, tak že se pohržovaly.

8. To uviděv Šimon Petr, padl k nohám Ježíšovým, řka: * Odejdi ode mne, Pane, neboť jsem člověk hříšný.
*k. 8, 37.

9. Hrůza zajisté byla jej obkličila, i všecky, kteříž s nim byli, nad tím lovením ryb, kteréž byli popadli,

10. A též * Jakuba a Jana, syny Zebedeovy, kteříž byli tovaryši Šimonovi. I di Šimonovi Ježíš: Nebojž se. Jíž od tohoto času lidi budeš lovit.
*Mat. 4, 18, 21. Mark. 1, 16, 19.

11. A přivezše k břehu lodi, a * všecko opustivše, šli za nim.
*Mat. 19, 27. Mark. 10, 28.

12. I stalo se, když byl v jednom městě, a aj, muž plný malomocenství. A uzřev Ježíše, padl na tvář, a prosil ho, řka: Pane, kdybys chtěl, můžeš mne očistiti.

13. I vztáh ruku, dotekl se ho, řka: Chci, buď čist. A hned odešlo od něho malomocenství.

14. I * přikázal jemu, aby žádnému nepravil, ale jdi, ukaž se knězi, a obětuj za očistění \dagger své, jakož přikázal Mojžíš, na svědectví jim. ^{*Mat.8,4. \dagger 3 Mojš.14,2 násl.}

15. Tedy rozhlašovala se více řeč o něm, a scházeli se zástupové mnozi, aby jej slyšeli, a uzdravováni byli od něho v svých nemocech.

16. On pak odcházal na * pouště, a modlil se. ^{*Mark.1,35.}

17. I stalo se v jeden den, že on učil. A seděli také *tu* i farizeové a zákona učitelé, kteříž se byli sešli ze všech městeček Galilejských a Judských i z Jeruzaléma, a moc Páně přítomna byla k uzdravování jich.

18. A aj, muži * nesli na loži člověka, kterýž \dagger byl šlakem poražený, i hledali vnésti ho a položití před něj.

^{*Mat.9,2. Mark.2,3. \dagger Skutk.9,33}

19. A nenalezše, kterou by jej stranou vnesli pro zástup, vstoupili na dům, a skrze podlahu spustili jej s ložem u prostřed před Ježíše.

20. Kterýžto viděv viru jejich, řekl mu: Človče, * odpuštěnit jsou tobě hříchové tvoji. ^{*k.7,48.}

21. Tedy počali přemýšlovati zákoníci a farizeové, řkouce: * Kdo jest tento, kterýž mluví rouhání? Kdo může odpuštění hřichy, jediné \dagger sám Bůh?

^{*Mat.9,3. \dagger Zalm.32,5. Izai.43,25.}

22. Poznáv pak Ježíš myšlení jejich, odpovídaje, řekl jim: Co přemýšlujete v srdcích svých?

23. Co * jest snáze říci: Odpuštějí se tobě hříchové tvoji, čili říci: Vstaň a choď? ^{*Mat.9,5.}

24. Ale * abyste věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpuštění hřichy, řekl šlakem poraženému: Tobě pravím: Vstaň, a vezma lože své, jdi do domu svého. ^{*Mat.9,6. Mark.2,10.}

25. A hned vstav před nimi, vzal, na čemž ležel, i odšel do domu svého, velebě Boha.

26. I užasli se všickni, a velebili Boha, a naplněni jsou bázní, řkouce: Viděli jsme dnes divné věci.

27. A potom vyšel a * uzřel celného, jménem Léví, sedícího na cle. I řekl jemu: Poď za mnou. ^{*Mat.9,9. Mark.2,14.}

28. A opustiv všecko, vstav, šel za ním.

29. I učinil jemu hody veliké Léví v domě svém, a byl zástup * veliký publikánů i jiných, kteříž s ním stoli. ^{*k.15,1. Mat.9,10,13. Mark.2,15.}

30. Tedy * reptali zákoníci a farizeové, řkouce učedníkům jeho: Proč s publikány a hříšníky jíte a pijete?

^{*Mat.20,11. Jan.6,43,61.}

31. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Nepotřebujít * zdraví lékaře, ale nemocní.

^{*Mat.9,12,13. Mark.2,17.}

32. Nepřišel jsem * volati spravedlivých, ale hříšných ku pokání.

^{*Mat.9,13. 1 Tim.1,15.}

33. A oni řekli jemu: Proč učedníci Janovi * postí se často a modlí se, podobně i farizejští, tvoji pak jedí a pijí?

^{*Mat.9,14. Mark.2,18.}

34. On pak řekl jim: Zdali můžete synům * ženicha, dokudž s nimi jest ženich, kázati se postiti? ^{*Izai.62,5. 2 Kor.11,2.}

35. Přijdouť pak dnové, když odjat bude od nich ženich, tehdažť se budou postiti v těch dnech.

36. Privil pak jim i podobenství. Že žádný * záplaty roucha nového nepřišívá k rouchu vetchému; sic jinak to nové roztrhuje, a vetchému nepřipadá záplata z nového. ^{*Mat.9,16. Mark.2,21.}

37. A žádný nevlévá vína nového do nádob starých; sic jinak víno nové rozpučí nádoby, a samo vyteče, a nádoby se pokazi.

38. Ale víno nové v nádoby nové má lito býti, a obě bude zachováno.

39. A aniž kdo, když pije staré, hned chce nového, ale dit: Staré lepší jest.

KAPITOLA VI.

Pán pravému svěcení dne svátečního pončil, 13. učedníků povolal, 20. blahoslavenství i zlořečenství vysvětlil, 27. a k skutkům dobrým napomenul.

I * stalo se v druhou sobotu, že šel Ježíš skrze obilí. I trhali učedníci jeho klasy, a rukama vymínajice, jedli.

^{*Mat.12,1. Mark.2,23.}

2. Tehdy někteří z farizeů řekli jim: Proč činíte, * čehož nesluší činiti v sobotu?

^{*2 Mojš.20,10; 23,12; 31,15.}

3. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Což jste ani toho * nečtli, co učinil David, když lačněl, on i ti, kteříž s ním byli?

^{*1 Sam.21,6. Mat.12,3.}

4. Kterak všel do domu Božího, a chleby posvátné vzal a jedl, a dal i těm, kteříž s ním byli, jichž nenáleží jisti než toliko samým * kněžím?

^{*2 Mojš.29,33. 3 Mojš.8,31.}

ském, když zavřino bylo nebe za tři léta a za šest měsíců, a když byl hlad veliký po vší zemi, *1 Král. 17, 1. 9. Jak. 5, 17.

26. Však Eliáš k žádné z nich není poslán, než toliko do Šarepty Sidonské k ženě vdově.

27. A mnoho malomocných bylo v lidu Izraelském za Elizea proroka, a však žádný z nich není očištěn, než * Náman Syrský. *2 Král. 5, 14.

28. I naplnění byli všickni v škole hněvem, slyšice to.

29. A povstavše, vyvedli jej ven z města, a vedli ho až na vrch hory, na níž město jejich bylo vzděláno, aby jej dolá sstrčili.

30. Ale on bera se * prostředkem jich, ušel. *Jan 8, 59.

31. I sstoupil * do Kafarnaum, města Galilejského, a učil je ve dny sobotní. *Mat. 4, 13. Mark. 1, 21.

32. I divili se * velmi učení jeho, nebo mocná byla řeč jeho. *Mat. 7, 28, 29. Mark. 1, 22.

33. Byl pak v škole * člověk, mající ducha ďábelství nečistého. I zvolal hlasem velikým, *Mark. 1, 23.

34. Řka: Ach, eož jest tobě do nás, Ježiši Nazaretský? Přišel jsi zatratiti nás? Znáš tě, kdo jsi, že ten * Svatý Boží. *k. 1, 35. Mark. 1, 24.

35. I přimluvil jemu Ježiš, řka: Umlkniž a vyjdi od něho. A povrha jej ďábel mezi ně, vyšel od něho, a nic mu neuškodil.

36. I přišel strach na všecky, a rozmlouvali vespolek, řkouce: Jaké jest toto slovo, že v moci a síle prikazuje nečistým duchům, a vycházejí?

37. I rozházela se o něm pověst po všelikém místě té okolní krajiny.

38. Vstav pak ze školy, všel do * domu Šimonova. Svegruše pak Šimonova trápena byla těžkou zimnicí. I prosili ho za ni. *Mat. 8, 14.

39. Tedy stoje nad ní, přimluvil zimnici, i přestala jí. A ona hned vstavši, posluhovala jim.

40. Při západu pak slunce všickni, kteříž měli nemocné rozlženými neduhy, vodili je k němu, a on * na jednoho každého z nich ruce vzkládal, uzdravoval je. *Mark. 1, 34. 7, 32. 8, 23, 25.

41. Od mnohých také ďábelství vycházela, křičící a říkající: Ty jsi Kristus, Syn Boží. Ale * přimlouvaje, nedopou-

štel jim mluvit; nebo věděli, že jest on Kristus. *Mark. 1, 34. Skutk. 16, 17, 13.

42. A jakž byl den, vyšel, bral se na pusté místo. I hledali ho zástupové, a přišli až k němu, a zdržovali ho, aby neodcházel od nich.

43. On pak řekl jim: I jiným městům musím zvětovati království Boží; nebo na to poslán jsem.

44. I kázal v školách Galilejských.

KAPITOLA V.

Kristovo kázání, 6. ryb množství zahrnutí, 12. malomocného 18. a slakovitého uzdravení, 27. Matouše povolání, 31. farizeů zahanbení.

Stalo se pak, * když se zástup na něj valil, aby slyšeli slovo Boží, že on stál podlé jezera Genezaretského.

2. I * uzel dvě lodi, any stojí u jezera, rybáři pak sstoupivše z nich, vypírali síti. *Mat. 4, 13. Mark. 1, 16.

3. I vstoupiv na jednu z těch lodí, kteráž byla Šimonova, prosil ho, aby od země odvezl maličko. A posadiv se, učil z lodí zástupy.

4. A když přestal mluvit, dí k Šimonovi: Vez na hlubinu, * a rozestřete síti své k lovení. *Jan 21, 6.

5. I odpověděv Šimon, řekl jemu: Mistře, přes celou noc pracovavše, nic jsme * nepopadli, ale k slovu tvému rozestru síti. *Jan 21, 3.

6. A když to učinili, zahrnuli množství veliké ryb, tak že se trhala síť jejich.

7. I ponukli tovaryšů, kteříž byli na druhé lodi, aby přišli a pomohli jim. I přišli a naplnili obě lodi, tak že se polhřivovaly.

8. To uzřev Šimon Petr, padl k nohám Ježišovým, řka: * Odejdi ode mne, Pane, neboť jsem člověk hříšný. *k. 8, 37.

9. Hrůza zajisté byla jej obkličila, i všecky, kteříž s ním byli, nad tím lovením ryb, kteréž byla popadli,

10. A též * Jakuba a Jana, syny Zebedeovy, kteříž byli tovaryši Šimonovi. I dí Šimonovi Ježiš: Nebojž se. Již od tohoto času lidí budeš lovit.

*Mat. 4, 13. 21. Mark. 1, 16, 19.

11. A přivezše k břehu lodí, a * všecko opustivše, šli za ním. *Mat. 19, 27. Mark. 10, 23.

12. I stalo se, když byl v jednom městě, a aj, muž plný malomocnství. A uzřev Ježiše, padl na tvář, a prosil ho, řka: Pane, kdybys chtěl, můžes mne očistiti.

13. I vztáh ruku, dotekl se ho, řka: Chei, buď čist. A hned odešlo od něho malomocenství.

14. I *přikázal jemu, aby žádnému nepravil, ale jdi, ukaž se knězi, a obětuj za očistění * své, jakož *přikázal Mojžiš, na svědectví jim. *Mat.8,4. †3 Mojš.14,2 násl.

15. Tedy rozhlašovala se více řeč o něm, a scházeli se zástupové mnozí, aby jej slyšeli, a uzdravování byli od něho v svých nemocích.

16. On pak odcházel na * pouště, a modlil se. *Mark.1,35.

17. I stalo se v jeden den, že on učil. A seděli také tu i farizeové a zákona učitelé, kteříž se byli sešli ze všech městecek Galilejských a Judských i z Jeruzaléma, a moc Páně přítomna byla k uzdravování jich.

18. A aj, muži * nesli na loži člověka, kterýž * byl šlakem poražený, i hledali vnésti ho a položit před něj.

*Mat.9,2. Mark.2,3. †Skutk.9,33

19. A nenalezše, kterou by jej stranou vnesli pro zástup, vstoupili na dům, a skrze podlahu spustili jej s ložem u prostřed před Ježíše.

20. Kterýžto viděv viru jejich, řekl mu: Človče, * odpuštění jsou tobě hříchové tvoji. *k.7,48.

21. Tedy počali přemýšlovati zákonníci a farizeové, řkouce: * Kdo jest tento, kterýž mluví rouhání? Kdo může odpuštění hříchů, jedině * sám Bůh?

*Mat.9,3. †Zalm.32,5. Izai.43,25.

22. Poznáv pak Ježíš myšlení jejich, odpovídaje, řekl jim: Co přemýšlujete v srdcích svých?

23. Co * jest snáze říci: Odpouštějí se tobě hříchové tvoji, čili říci: Vstaň a choď? *Mat.9,5.

24. Ale * abyste věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpuštění hříchů, řekl šlakem poraženému: Toběť pravím: Vstaň, a vezma lože své, jdi do domu svého. *Mat.9,6. Mark.2,10.

25. A hned vstav před nimi, vzal, na čemž ležel, i odšel do domu svého, velebě Boha.

26. I užasli se všickni, a vebili Boha, a naplněni jsou bázní, řkouce: Viděli jsme dnes divné věci.

27. A potom vyšel a * uzřel celného, jménem Lévi, sedícího na cle. I řekl jemu: Poď za mnou. *Mat.9,9. Mark.2,14.

28. A opustiv všecko, vstav, šel za ním.

29. I učinil jemu body veliké Lévi v domě svém, a byl zástup * veliký publikánů i jiných, kteříž s ním stoli.

*k.15,1. Mat.9,10,13. Mark.2,15.

30. Tedy * reptali zákonníci a farizeové, řkouce učedníkům jeho: Proč s publikány a hříšníky jíte a pijete?

*Mat.20,11. Jan.6,43,61.

31. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Nepotřebujit * zdraví lékaře, ale nemocní.

*Mat.9,12,13. Mark.2,17.

32. Nepřišel jsem * volati spravedlivých, ale hříšných ku pokání.

*Mat.9,13. 1 Tim.1,15.

33. A oni řekli jemu: Proč učedníci Janovi * postí se často a modlí se, podobně i farizejští, tvoji pak jedí a pijí?

*Mat.9,14. Mark.2,18.

34. On pak řekl jim: Zdali můžete synům * ženicha, dokudž s nimi jest ženich, kázati se postiti? *Izni.62,5. 2 Kor.11,2.

35. Přijdout pak dnové, když odjat bude od nich ženich, tehdažť se budou postiti v těch dnech.

36. Pravil pak jim i podobenství. Že žádný * záplaty roucha nového nepřišívá k rouchu vetchému; sic jinak to nové roztrhuje, a vetchému nepřipadá záplata z nového. *Mat.9,16. Mark.2,21.

37. A žádný nevlévá vína nového do nádob starých; sic jinak víno nové rozpučí nádoby, a samo vyteče, a nádoby se pokazí.

38. Ale víno nové v nádoby nové má lito býti, a obě bude zachováno.

39. A aniž kdo, když pije staré, hned chce nového, ale díť: Staré lepší jest.

KAPITOLA VI.

Pán pravému svěcení dne svátečního poučil, 13. učedníků povolal, 20. blahoslavenství i zlořečenství vysvětlil, 27. a k skutkům dobrým napomenul.

I * stalo se v druhou sobotu, že šel Ježíš skrze obili. I trhali učedníci jeho klasy, a rukama vymínajíce, jedli.

*Mat.12,1. Mark.2,23.

2. Tehdy někteří z farizeů řekli jim: Proč činíte, * čehož nesluší činiti v sobotu?

*2 Mojš.20,10; 23,12; 31,15.

3. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Což jste ani toho * nečtli, co učinil David, když lačněl, ou i ti, kteříž s ním byli?

*1 Sam.21,6. Mat.12,3.

4. Kterak všel do domu Božího, a chleby posvátné vzal a jedl, a dal i těm, kteříž s ním byli, jejichž nenáleží jísti než toliko samým * kněžím?

*2 Mojš.29,33. 3 Mojš.8,31.

17. I vyšla * řeč ta o něm po všem Judstvu i po vší okolní krajině. ^{*Mat.9,26.}

18. I zvěstovali * Janovi učedníci jeho o všech těchto věcech. A zavolav kterýchs dvou z učedníků svých Jan,

^{*Mat.11,2 n.ásl.}

19. Poslal k Ježíšovi, řka: Ty-li jsi ten, kterýž přijíti má, čili jiného čekati máme?

20. Přišedše pak k němu muži ti, řekli: Jan Křtitel poslal nás k tobě, řka: Ty-li jsi ten, kterýž přijíti má, čili jiného čekati máme?

21. A v touž hodinu mnohé uzdravil od neduhů, od nemoci a duchů zlých, a slepým mnohým zrak dal.

22. Odpověděv pak Ježíš, řekl jim: Jdouce, * povězte Janovi, co jste viděli a slyšeli, že slepí † vidi, kulhaví chodí, malomoení ** očistěni přijímají, †† bluzi slyší, mrtví z mrtvých vstávají, chudým se *** zvěstuje evangelium. ^{*Mat.11,5.}

^{†Izai.35,5. **Mat.8,3. ††Izai.29,18. ***Izai.61,1. Luk.4,18.}

23. A * blahoslavený jest, kdož by se na mně nezhoršil. ^{*Mat.11,6.}

24. A když odešli poslové Janovi, počal praviti zástupům o Janovi: Co jste vyšli na poušť spatřovati? Třtinu-li, kteráž se větrem klátí?

25. Aneb nač jste hleděti vyšli? Na člověka-li měkkým rouchem oděného? Aj, kteříž v rouše slavném a v rozkoši jsou, v domích královských jsou.

26. Aneb co jste vyšli viděti? Proroka-li? Jistě pravím vám, i více nežli proroka.

27. Tentot jest, o kterémž jest psáno: Aj, * já posílám anděla svého před tváří tvou, kterýž připraví cestu tvou před sebou. ^{*Mal.3,1.}

28. Nebo pravím vám, většího proroka mezi syny ženskými nad Jana Křtitele není žádného, ale kdož jest menší v království Božím, větší jest nežli on.

29. Tedy všecken lid slyše to i publikáni, velebili Boha, byvše pokřtěni křtem Janovým.

30. Ale farizeové a zákonníci pohrdli radou * Boží sami proti sobě, nebyvše pokřtěni od něho. ^{*Skutk.13,46.}

31. I řekl Pán: Komu * tedy přirovnám lidi pokolení tohoto, a čemu podobni jsou? ^{*Mat.11,16.}

32. Podobni jsou dětem, kteříž na rynku sedí, a jedni na druhé volají, říkajíce: Pískali jsme vám, a neskákali jste;

žalostně jsme nařikali vám, a neplakali jste.

33. Nebo * přišel Jan Křtitel, ani chleba nejeda, ani nepije vina, a pravíte: Dábelství má. ^{*Mat.3,4}

34. Přišel Syn člověka, jeda a pije, a pravíte: Aj, člověk žráč a piján vina, přítel publikánů a hříšníků.

35. Ale ospravedlněna jest * moudrost ode všech synů svých. ^{*Mat.11,19.}

36. Prosil ho pak jeden z farizeů, aby jedl s ním. Pročež všed do domu toho farizea, posadil se za stůl.

37. A aj, * žena v městě, kteráž byla hříšnice, zvěděvši, že by seděl za stolem v domě farizea, přinesla nádobu alabastrovou masti. ^{*Mat.26,6.}

38. A stojeci z zadu u noh jeho s pláčem, počala slzami smáčeti nohy jeho, a vlasy hlavy své vytírala, a líbala nohy jeho, a mastí mazala.

39. Uzřev pak to farizeus, kterýž ho byl pozval, řekl sám v sobě tak: Byť tento * byl prorok, věděl by, která a jaká jest to žena, kteráž se ho dotýká; nebo hříšnice jest. ^{*k.15,2.}

40. I odpověděv Ježíš, di jemu: Šimone, mámf něco pověditi. A on řekl: Místře, pověz.

41. Dva dlužníky měl nějaký věřitel. Jeden dlužen byl pět set peněz, a druhý padesát.

42. A když neměli, odkud by zaplatili, odpustil oběma. Pověziž tedy, který z nich více bude jej milovati?

43. I odpověděv Šimon, řekl: Mám za to, že ten, kterémuž více odpustil. A on řekl jemu: Právě jsi rozsoudil.

44. A obrátiv se k ženě, řekl Šimonovi: Vidiš tuto ženu? Všel jsem do domu tvého, * vody nohám mým nedal jsi, ale tato slzami smáčela nohy mé, a vlasy hlavy své vytřela. ^{*1Mojz.18,4; 19,2.}

45. Nepochvil * jsi mne, ale tato, jakž jsem všel, nepřestala libati noh mých. ^{*Řím.16,16.}

46. Olejem hlavy mé nepomazal jsi, ale tato masti mazala nohy mé.

47. Protož pravím tobě: Odpuštěnit jsou ji hříehové mnozí, neboť milovala mnoho. Komuž se pak málo odponšti, málo miluje.

48. I řekl jí: * Odpuštěnit jsou tobě hříehové. ^{*k.5,20. Mat.9,2.}

49. Tedy počali, kteříž tu spolu seděli za stolem, říci sami mezi sebou:

Kdo jest tento, kterýž i hříchy odpouští?

50. I řekl žeuě: Vira * tvá tebe k spasení přivedla. Jdiž v pokoji.

*k.8,48; 18,42. Mark.5,34; 10,52.

KAPITOLA VIII.

Ženy Kristu poslušující. 4. Posluchači slova rozdílná. 19. Přátelé Kristovi. 22. Moře spokojení, 27. ďábelníka uzdravení, 43. ženy též, 49. a dcery knížezi vzkříšení.

I stalo se potom, že on chodil po městech a po městečkách, káže * a zvěstuje království Boží, a dvanácte s ním.

*k.4,43.

2. I ženy * některé, kteréž byl uzdravil od duchů zlých a od nemoci: Maria, kteréž slove Magdaléna, z níž bylo sedm ďáblů vyšlo,

*Mat.27,55.56.

3. A Johanna manželka Chuzova, úředníka Heródesova, a Zuzanna, a jiné mnohé, kteréž posluhovaly jemu z statků svých.

4. Když se pak scházal zástup mnohý, a z měst hlnuli se k němu, * mluvil v podobenství:

*Mat.13,3. Mark.4,2.

5. Vyšel rozsevač, aby rozsival súně své. A když on rozsival, jedno padlo podlé cesty, i pošlapáno jest, a ptáci neběšti z zobali je.

6. A jiné padlo na skálu, a vzešle utvrdlo, proto že nemělo vláhy.

7. Jiné pak padlo mezi trní, a spolu-zrostlé trní udusilo je.

8. A jiné padlo v zemi dobrou, a když vzešlo, učinilo * užitek stý. To pověděv, volal: † Kdo má uši k slyšení, slyš.

*1Mojš.26,12. †Mat.11,15.

9. I otázali se ho učedníci jeho, řkouce: Jaké jest * to podobenství? *Mark.4,10.

10. A on řekl: Vám * dáno jest znáti tajemství království Božího, ale jiným v podobenství, aby † hledíce, neviděli, a slyšíce, nerozuměli.

*Mat.13,14. †Izai.6,9.10. Mat.11,25. Řim.11,8.

11. Jestit pak * podobenství toto: Simé jest slovo Boží.

*Mat.13,18.

12. A kteréž padlo podlé cesty, jsou ti, kteříž slyší, a potom přichází ďábel, a vynímá slovo z srdce jejich, aby nevěřice, spasení nebyli.

13. Ale kteříž na skálu, ti když slyší, s radostí přijímají slovo, ale ti kořenů nemají; ti na čas věří, a v čas pokoušení odstupují.

14. Kteréž pak mezi trní padlo, ti jsou, kteříž slyší, ale po pečování * a

zboží a rozkošech života jdouce, bývají udušeni, a nepřinášejí užítku.

*k.18,24. Mat.19,23. Mark.10,23. 1Tim.6,9.

15. Ale kteréž v zemi dobrou, ti jsou, kteříž v srdci etném a dobrém, slyšíce slovo, zachovávají, a užitek * přinášejí v trpělivosti.

*Zid.10,36.

16. Žádný pak rozsvítě svíci, nepřikrývá ji nádobou, ani stavi pod postel, ale na svícen stavi, aby ti, kteříž vcházejí, světlo viděli.

17. Nebo nic * není tajného, což by nemělo býti zjeveno, ani co ukrytého, což by nemělo poznáno býti, a na světlo vyjítí.

*Job.12,22. Mat.10,26.

18. Protož * vizte, jak slyšíte. Nebo kdož † má, tomu bude dáno, a kdo nemá, i to, což domnívá se mítí, bude odjato od něho.

*Mark.4,24. †Mat.13,12. Mark.4,25. Luk.19,26.

19. Tedy přišli k němu * matka a bratři jeho, ale nemohli ho dojíti pro zástup.

*Mat.12,46; 13,55.

20. I pověděli mu, řkouce: Matka tvá a bratři tvoji stojí vně, chtějíce tebe viděti.

21. A on odpověděv, řekl jim: Matka má * a bratři moji jsou ti, kteříž slovo Boží slyší a plní je.

*Jan.15,14. 2Kor.5,16.

22. Stalo se pak v jeden den, že on vstoupil * na loď i učedníci jeho. I řekl jim: Přeplovme se přes jezero. I pustili se.

*Mat.8,23. Mark.4,35.36.

23. A když se plavili, usnul. Tedy přišel * vitr bouřlivý na jezero, a loď se naplňovala, tak že v nebezpečenství byli.

*Jon.1,4.5. Skutk.27,14.41.

24. I přistoupivše, zbudili ho, řkouce: Mistré, Mistré, hyneme. A on procítiv, přimluvil větru a zduti vod. I spokojili se, a stalo se utišení.

25. I řekl jim: Kdež * jest víra vaše? Kterízto bojíce se, podivili se, vespolek řkouce: I kdo jest tento, že i † větrům přikazuje i vodám, a poslouchají ho?

*Mat.8,26. Mark.4,40. †Job.26,12. Zalm.107,25.

26. I přeplovili se do krajiny Gadarenské, kteréž jest proti Galilei.

27. A když vystoupil na zemi, potkal jej muž nějaký z města, kterýž měl ďábelství od mnoha časů, a rouchem se neodíval, ani v domě nebyval, ale v hrobích.

28. Uzřev pak Ježíše a zkríkna, padl před ním, a hlasem velikým řekl: Co jest * tobě do mne, Ježíši, Synu Boha nejvyššího? Prosim tebe, netrap mne.

*Mat.8,29. Mark.5,7.

29. Nebo přikazoval tomu duchu nečistému, aby vyšel z toho člověka. Po mnohých zajisté časy jim lomeoval, tak že býval ukován fetězy, a v poutech ostříhán, ale on polámaje okovy, býval od ďábelství puzen na poušť.

30. I otázal se ho Ježíš, řka: Jakť říkají? A on řekl: * Množství. Nebo bylo mnoho ďáblů vešlo do něho. **Mark.5.9.*

31. Tedy prosili ho, aby jim nepřikazoval odtud odjiti do propasti.

32. Bylo pak tu * veliké stádo vepřů, kteříž se pásli na hoře. I prosili ho, aby jim dopustil do nich vjiti. I dopustil jim. **Mat.8.30.*

33. I vyšedše ďáblové z toho člověka, vešli do vepřů, i hnalo se to stádo prudce s vrchu do jezera, a ztonulo.

34. A viděvše pastýři, co se stalo, utekli, a šedše, vypravovali to v městě i po vsech.

35. I vyšli, aby viděli, co se stalo. I přišli k Ježíšovi, a našli člověka toho, z kteréhož ďáblové vyšli, oděného a majícího rozum, an sedí u noh Ježíšových. I báli se.

36. A vypravovali jim také ti, kteříž byli viděli, kterak jest ten vyproštěn, kterýž ďábelství měl.

37. I * prosilo ho všecko množství té okolní krajiny Gadarenských, aby odšel od nich; nebo † bázní velikou naplnění byli. A on vstoupiv na loď, navrátil se. **Mat.8.31, Mark.5.17, †Luk.1.65.*

38. Prosil ho pak muž ten, z kteréhož ďáblové vyšli, aby s ním byl. Ale Ježíš odpustil ho, řka:

39. Navrať se do domu svého, a vypravuj, kterak * veliké věci učinil tobě Báh. I odšel, po všem městě vypravuje, jak veliké věci učinil jemu Ježíš. **Zalm.126,2.3.*

40. Stalo se pak, když se navrátil Ježíš, že přijal jej zástup; nebo všickni očekávali ho.

41. A * aj, přišel muž, kterémuž jméno bylo Jairus, a ten byl kníže školy. I padna k nohám Ježíšovým, prosil ho, aby všel do domu jeho. **Mat.9.18, Mark.5.22.*

42. Nebo měl dceru jedinou, asi ve dvanácti letech, a ta umírala. A když šel, tiskli jej zástupové.

43. Tedy * žena, kteráž † nemoc svou trpěla od let dvanácti, a byla na lékaře vynaložila všecken statek. a od žádného nemohla uzdravena býti,

**Mat.9,20, Mark.5.25, †3 Mojz.15,25.*

44. Přistoupivši * po zadu, dotkla se podolka roucha jeho, a hned přestala nemoc její. **k.7.38.*

45. I řekl Ježíš: Kdo jest, ješto se mne dotekl? A když všickni zapírali, řekl Petr, a kteříž s ním byli: Místře, zástupové tebe tisknou a tlačí, a pravíš: Kdo se mne dotekl?

46. I řekl Ježíš: Dotekl se mne někdo, nebo poznal jsem já, že moc ode mne vyšla.

47. A vidnei ta žena, že by tajno nebylo, třesnei se, přistoupila a padla před ním, a pro kterou příčinu dotkla se ho, pověděla jemu přede vším lidem, a kterak jest hned uzdravena.

48. A on řekl jí: Dobré myslí buď, deero, * vira tvá tebe uzdravila. Jdiž u pokoji. **k.7.50.*

49. A když on * ještě mluvil, přišel jeden od knížete školy, řka jemu: Umřela deera tvá, nezaměstknávej Mistra.

**Mat.9,13, Mark.5.35.*

50. Ale Ježíš uslyšav to, odpověděl jemu: Neboj se, * věř toliko, a zdrávat bude. **Mark.5.36.*

51. A všed do domu, nedopustil s sebou vjiti žádnému, než Petrovi a Jakubovi a Janovi, a otei a mateři té děvečky.

52. Plakali jí pak všickni a kvílili. A on řekl: * Neplačtež. † Neumřelaf, ale spi. **k.7.13, †Mat.9.24.*

53. I posmívali se jemu, vědouce, že umřela.

54. On pak vyhnav ven všecky, a ujav ruku její, zvolal, řka: Děvečko, vstaň.

55. I navrátil se dnech její, a vstala hned. I kázal jí dáti jisti.

56. I divili se náramně rodičové její. A on jim kázal, aby žádnému nepravili o tom, co se bylo stalo.

KAPITOLA IX.

O vyslání dvanácti, 12. o pěti chlebcích, 18. o Kristu, zač od lidí jmén byl, 28. o proměnění jeho, 38. o namáčeníku, 46. o nesnázi o přednost, 59. a o následování Krista.

I svolav dvanácte * učedníků svých, dal jim sílu a moc nad velikým ďábelstvím, a aby neduhy uzdravovali.

**k.6,13, Mat.10,1, Mark.3,13 6.7.*

2. I * poslal je, aby kázali království Boží, a uzdravovali nemocné. **Mat.10,7.8.*

3. A řekl jim: Nie * neberte na tu cestu, ani hálky, ani mošny, ani chleba, ani peněz, ani po dvou sukniích mívejte. **k.22,35, Mat.10,9, Mark.6.8.*

4. A * do kteréhožkoli domu vešli byste, tu zůstaňte, a odtud vyjděte.

*k.10,5,6,7. Mark.6,10.

5. A kteříž by vás koli nepřijali, vyjdouce z města toho, také i ten * prach z noh svých vyrazte na svědectví proti nim.

*Skutk.13,51:18,6.

6. I vyšeďše, chodili po městečkách vřkol, zvěstující evangelium, a uzdravující všudy.

7. Uslyšel pak * Heródes čtvrták o všech věcech, kteréž se dály od něho. I rozjímal to v mysli své, proto že bylo praveno od některých, že by Jan vstal z mrtvých,

*Mat.14,1. Mark.6,14.

8. A od jiných, že by se Eliáš zjevil, od některých pak, že by jeden z proroků starých vstal.

9. I řekl Heródes: Jana jsem já stal. Kdož pak jest tento, o kterémž já slyším takové věci? I * žádostiv byl ho viděti.

*k.23,8.

10. Vrátivše se pak apoštolé, vypravovali jemu, cožkoli činili. A pojav je, odšel soukromí na místo pusté města řečeného Betsaida.

11. Zvěděvše pak zástupové, šli za nim; i přijal je, a mluvil jim o království Božím, a ty, kteříž uzdravení potřebovali, uzdravoval.

12. Den pak počal se nachylovati. I přistoupivše * dvanácte, řekli jemu: Propusť zástupy, ať rozejdouce se do městeček okolních a do vesnic, jdou a hledají pokrmů, nebo jsme tuto na místě pustém.

*Mat.14,15. Mark.6,35,36.

13. I řekl jim: Dejte vy jim jisti. A oni řekli: Nemámeť víc než pět chlebů a dvě rybě, leč bychom my snad šli a nakoupili na tento všecken lid pokrmů?

14. Nebo hlyo mužů okolo pěti tisíců. I řekl učedníkům svým: Rozkažte se jim posaditi v každém řadu po padesáti.

15. I učinili tak, a posadili se všickni.

16. A vzav těch pět chlebů a ty dvě rybě, vzhlédl v nebe, a * dobrořečil jim, i lámal, a rozdával učedníkům, aby kladli před zástup.

*Mat.14,19.

17. I * jedli, a nasyceni jsou všickni. A sebráno jest, což jim bylo ostalo drobtů, dvanácte košů.

*Rut.2,14.2Král.4,44. Mark.8,8.

18. I stalo se, když se on modlil obzvláštne, že byli s ním učedníci. I otázal se jich, řka: Kým * mne pravi býti zástupové?

*Mat.16,13. Mark.8,27.

19. A oni odpověděvše, řekli: * Janem Křtitelem, a † jiní Eliášem, jiní pak, že prorok jeden z starých vstal.

*Mat.14,2. Mark.6,14. †Luk.9,8.

20. I řekl jim: Vy pak kým mne býti pravíte? Odpověděv Petr, řekl: Krista toho * Božího.

*Mat.16,16. Jan.6,69.

21. A on s pohrůzkou jim přikázal, aby toho žádnému nepravili,

22. Pravě: Že * Syn člověka musí mnoho trpěti, a potupen býti od starších a od předních kněží¹⁾ i od zákonníků, a zamordován býti, a třetího dne z mrtvých vstáti.

*Mat.16,21. Mark.9,31.

23. I pravil všechněm: Chce-li * kdo přijíti za mnou, zapři sám sebe, a beř svůj kříž na každý den, a následuj mne.

*Mat.10,38:16,24.

24. Nebo kdož bude chtíti duši svou zachovati, ztratíť ji; a kdož ztratí duši svou pro mne, tenť ji zachová.

25. Nebo co * jest platno člověku, by všecken svět získal, kdyby sám sebe ztratil, aneb sám sebe zmrhal?

*Mat.16,26.

26. Nebo kdož by se * za mne styděl a za mé řeči, za tohoť se Syn člověka styděti bude, když přijde v slávě své a Otcově i svatých andělů.

*Mat.10,33. Mark.8,38. 2Tim.2,12.

27. Ale pravím vám jistě: Jsou někteří * z stojících tuto, kteříž neokusí smrti, až uzří království Boží.

*Mat.16,28. Mark.9,1.

28. I * stalo se po těch řečech, jako po osmi dnech, že vzav s sebou Petra a Jakuba a Jana, vstoupil na horu, aby se modlil.

*Mat.17,1.

29. A když se modlil, učiněna jest tráť jeho proměněná, a oděv jeho bílý a stkvoucí.

30. A aj, * dva muži mluvili s ním, a ti byli † Mojžiš a Eliáš.

*Skutk.1,10. †Mat.17,3.

31. Kteríž okázavše se v slávě, vypravovali o smrti jeho, kterouž měl podstoupiti v Jeruzalémě.

32. Petr pak a ti, kteříž s ním byli, obtížení byli * snem, a procítivše, viděli slávu jeho a ty dva muže, ani stojí s ním.

*Dan.8,18:10,9.

33. I stalo se, když oni odešli od něho, řekl Petr Ježíšovi: Mistře, dobrét * jest nám zde býti. Protož udělejme tři stánky, tobě jeden, a Mojžišovi jeden, a Eliášovi jeden, nevěda, co mluví.

*2Král.2,19.

34. A když on to mluvil, stal se oblak,

i zastínil je. Báli se pak, když onino vcházeli do oblaku.

35. I stal se hlas z oblaku řkocí: Teutoť * jest ten Syn můj milý, † toho poslouchejte.

* Izai.42,1. Mat.3,17. Mark.1,11. †5 Mojz.18,15,19.

36. A když se ten hlas stal, nalezén jest Ježíš sám. A oni mlčeli, a nepravili žádnému v těch dnech ničeho z těch věcí, kteréž viděli.

37. Stalo se pak druhého dne, když sstupovali s hory, * potkal jej zástup mnohý.

*Mat.17,14. Mark.9,14.

38. A aj, muž z zástupu zvolal, řka: Mistře, prosím tebe, vzhlédni na syna mého, neboť jediného toho mám.

39. A aj, duch jej napadá, a on i hned křičí, a lomcuje jim slinícím se, a nesačně odchází od něho, sápage jím.

40. I prosil jsem učedníků tvých, aby jej vyvrhli, ale nemohli.

41. I odpověděv Ježíš, řekl: Ó pokolení nevěrné a převrácené, dokudž budu u vás, a snášeti budu vás? Přived sem syna svého.

42. A v tom, když on přicházel, porazil jej ďábel, a lomcoval jím. I přimluvil duchu nečistému Ježíš, a uzdravil toho mládence, a navrátil jej otei jeho.

43. I děsili se všiekni nad velikomocností Božskou. A když se všiekni divili všem věcem, kteréž činil Ježíš, řekl učedníkům svým:

44. Složte vy v uších svých řeči tyto, neboť * Syn člověka bude vydán v ruce lidské.

*Mat.16,21; 17,22.

45. Ale oni * nesrozuměli slovu tomu, a bylo před nimi skryto, aby nevyrozuměli jemu. A nesměli se ho otázati o tom slovu.

*k.2,50; 18,34.

46. I * vznikla mezi nimi hádka o to, kdo by z nich byl největší.

*k.22,24. Mat.18,1. Mark.9,34.

47. Ježíš pak vidév přemýšlování srdce jejich, vzav dítě, postavil je podle sebe,

48. A řekl jim: Kdožkoli přijal by dítě toto ve jménu mém, * mneř přijímá; a kdož by koli mne přijal, přijímá toho, kterýž mne poslal. Nebo kdož jest nejmenší mezi všemi vámi, † tent bude veliký.

*Mat.18,5. Mark.9,37. Jan 13,20.

†Mat.23,11. Luk.18,14.

49. I * odpověděv Jan, řekl: Mistře, viděli jsme jednoho, an ve jménu tvém ďábly vymítá; i bránili jsme mu, proto že nechodi s námi. *4 Mojz.11,27.28. Mark.9,38.

50. I dí jemu Ježíš: Nebraňtež. Nebo kdof * není proti nám, s námit jest.

*k.11,23. Mat.12,30.

51. I stalo se, když se * doplnili dnové vzetí jeho zhůru, že on se na tom ustavil, aby šel do Jeruzaléma.

*Mark.16,19. Skutk.1,2.

52. I poslal posly před sebou. A oni jdouce, vešli do * městečka Samaritánského, aby jemu připravili.

*Jan.4,4,9.

53. Ale nepřijali ho, proto že obličej jeho byl obrácen k jiti do Jeruzaléma.

54. A viděvše to učedníci jeho Jakub a Jan, řekli: Pane, cheeš-li, ať dime, aby oheň sstoupil s nebe, a spálil je, jako i Eliáš * učinil?

*2Kra.1,10,12.

55. Ale obrátiv se, potrestal jich, řka: Nevíte, čího jste vy duchu.

56. Syn zajisté člověka * nepřišel zatracovati duší lidských, ale aby spasil. I odešli do jiného městečka.

*Jan.3,17; 12,47.

57. Stalo se pak, když šli, že řekl jemu na cestě jeden: Pane, půjdu za tebou, kam se koli obrátíš.

58. I řekl jemu Ježíš: Lišky doupata mají, a ptáci nebeští hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu sklonil.

59. I řekl jinému: Poď za mnou. Ale on řekl: * Pane, dopuř mi prvé jiti a pochovati otei mého.

*Mat.8,21.

60. I dí jemu * Ježíš: Nech ať mrtví pochovávají mrtvé své, ale ty jda, zvěstuj království Boží.

*Mat.8,22.

61. I řekl opět jiný: Půjdu * za tebou, Pane, ale prvé dopuř mi, ať se rozžehmám s těmi, kteréž jsou v domě mém.

*1Kra.1,19,20.

62. Řekl jemu Ježíš: Žádný, kdož vztáhna ruku svou k pluhu, * ohlídal by se nazpět, není † způsobilý k království Božímu.

*1 Mojz. 19, 26. † Přisl. 26, 11. Žid. 6, 5. 2 Petr. 2, 20.

KAPITOLA X.

Sedmdesáte učedníků. 13. Bída na města pro nevděčnost. 21. Pán díky čini Otei; 25. zákonnika, kdo jest jeho bližní, znáti učí, 41. Martu z přílišné péce tresce.

Potom pak vyvolil Pán i jiných sedmdesát, a poslal je po dvou před tváří svou do každého města i místa, kamž měl sám přijiti.

2. A pravil jim: Žeň * zajisté jest mnohá, ale dělníků málo. † Protož proste Pána žně, ať vypudí dělníky na žeň svou.

*Mat.9,37. Jan.4,35. †2Tos.3,1.

3. Jdětež. Aj, * já posílám vás jako berany mezi vlky.

*Mat.10,16.

4. Nenostež * pytlíka, ani mošny, ani

obuvi, a žádného † na cestě nepozdravujte. *Mat.10,9. Mark.6,8. †2 Král.4,29. Luk.22,35.

5. A do kteréhožkoli domu vejdete, nejprve reete: Pokoj tomuto domu.

6. A bude-liť tu syn pokoje, odpočinef na něm pokoj váš; pakli nie, k vámf se navrátí.

7. A v témž domu ostaňte, jedouce a pijee, což u nich jest, nebo * boden jest dělník mzdy své. Nechoďtež z domu do domu. *3 Mojž.19,13. 5 Mojž.24,14.

8. Ale * do kteréhožkoli města vešli byste, a přijali by vás, jezte, což před vás předloží. *Mat.10,11.

9. A uzdravujte nemocné, kteříž by v něm byli, a reete jim: Přiblížilof se * k vám království Boží. *Mat.3,2; 4,17; 10,7.

10. A do kteréhožkoli města vešli byste, a nepřijali by vás, vyjdouce na ulice jeho, reetež:

11. Také i * ten prach, kterýž se přichytil nás z města vašeho, vyrážime na vás. Ale však to vězte, žef se jest přiblížilo k vám království Boží.

*Mat.10,14. Mark.6,11.

12. Pravím zajisté vám, že * Sodomským v onen den lehčeji bude než tomu městu. *Mat.11,24.

13. Běda tobě * Korozaim, běda tobě Betsaido. Nebo kdyby v Týru a v Sidonu činění byli divové ti, kteříž v vás činění jsou, dávno by v žini a v popele sedíce, pokání činili. *Mat.11,21.

14. A protož Týru a Sidonu lehčeji bude na soudu nežli vám.

15. A ty Kafarnaum, kteréž jsi až do nebe zvýšeno, až do pekla sníženo budeš.

16. Kdož * vás slyší, mne slyší; a kdo vámi † pohrdá, mnou pohrdá; kdož pak mnou pohrdá, pohrdáť tím, kdož mne poslal. *Mat.10,40. Mark.9,37. †1 Tes.4,8.

17. Potom navrátilo se s radosti těch sedmdesáte, řkouce: Pane, také i ďablové se nám poddávají ve jménu tvém.

18. I řekl jim: Viděl jsem satana jako blesk padajícího s nebe.

19. Aj, dávámť vám moc * šlapati na hady a na štíry i na všelikou moc nepřitele, a nic vám neuškodí. *Žalm.91,13.

20. A však z toho se neradujte, že se vám poddávají duchové, ale raději se radujte, že * jména vaše napsána jsou v nebesích. *2 Mojž.32,32. Izai.4,3. Dan.12,1. Filip.4,3.

21. V tu hodinu * rozveselil se v duchu Ježíš, a řekl: Chválím tě, Otče, Pane

nebe i země, že jsi tyto věci † skryl před moudrymi a opatrnými, a zjevils je nemluvnátkům. Ovšem, Otče, nebo se tak libilo před tebou.

*Mat.11,25. †Job.5,11. Izai.29,14. 1 Kor.1,19.

22. Všecky * věci dány jsou mi od Otce mého, a † žádný neví, kdo by byl Syn, jedině Otec, a kdo by byl Otec, jedině Syn, a komuž by chtěl Syn zjeviti.

*Žalm.8,7. Mat.11,27; 28,18. Jan.3,35. 1 Kor.15,27.

† Jan.1,18.

23. A obrátiv se k učedníkům obzvláště, řekl: Blahoslavené * oči, kteréž vidí, co vy vidíte. *1 Král.10,8. Mat.13,16.

24. Nebo pravím vám, že * mnozí proroci i králové chtěli viděti, což vy vidíte, ale neviděli, a slyšeti, což vy slyšíte, ale neslyšeli. *1 Petr.1,10.

25. A aj, jeden * zákonník vstal, pokoušeje ho, a řka: Mistře, † co čině, život věčný dědičně obdržím? *Mat.22,35. †k.19,16.

26. A on řekl jemu: V zákoně co jest psáno? Kterak čteš?

27. A on odpověděv, řekl: Milovati budeš * Pána Boha svého ze všeho srdce svého, a ze vši duše své, a ze vši síly své, i ze vši mysli své, a † bližního svého jako sebe samého. *5 Mojž.6,5; 10,12; 30,6. †3 Mojž.19,18. Řím.13,9. Gal.5,14.

28. I řekl mu: Právě jsi odpověděl. To čín, * a živ budeš. *3 Mojž.18,5. Ezech.20,11.

29. On pak chtěje se sám ospravedlniti, dí Ježíšovi: A kdo jest * můj bližní?

*2 Mojž.2,12.

30. I odpověděv Ježíš, řekl: Člověk jeden šel z Jeruzaléma do Jericho, i upadl mezi lotry. Kteríž obloupivše jej a zranivše, odesli, odpolu živého nechavše.

31. I přihodilo se, že kněz jeden šel touž cestou, a uzřev jej, pomínil.

32. Též i Levita přišed až k tomu místu, a uzřev jej, pomínil.

33. Samaritán pak jeden, cestou se ubíraje, přišel až k němu, a uzřev jej, milosrdenstvím hnul jest.

34. A přistoupiv, uvázal rány jeho, naliv oleje a vína, a vloživ jej na hovoď své, vedl do hospody, a péči o něj měl.

35. Drnhého pak dne odjiti maje, vyňav dva peníze, dal hospodáři, a řekl jemu: Měj o něj péči, a cožkoli nad to vynaložíš, já když se vrátím, zaplatím tobě.

36. Kdo tedy z těch tří zdá se tobě bližním býti tomu, kterýž upadl mezi lotry?

37. A on řekl: Ten, kterýž prokázal milosrdenství nad ním. I řekl jemu Ježíš: Jdi, i ty učiníš též.

38. I stalo se, když šli, že on všel do jednoho městečka. Žena pak jedna, jménem * Marta, přijala jej do domu svého. *Jan 11.1; 12.2.3.

39. A ta měla sestru, jménem Marii, kteráž * seděla u noh Ježíšových, poslouchala slova jeho. *Skutk. 22.3.

40. Ale Marta pečlivá byla při mnohé službě. Kteráž přistoupiší, řekla: Pane, nemáš-liž o to péče, že sestra má nechala mne samé sloužití? Protož rei ji, ať mi pomůž.

41. A odpovéděv, řekl ji Ježíš: Marta, Marta, pečlivá jsi, a rmoutíš se při mnohých věcech.

42. Ale * jednohoť jest potřebi. Mariiť dobrou stránku vyvolila, kteráž nebude odjata od ní. *Zalm. 27.4. Mat. 6.33. Filip. 3.14.

KAPITOLA XI.

Pán učí modlitbě 14. ďábelství vymítá, 15. zprávu o svém skutku činí, 29. znamení žádají tresce, 43. a na farizee bídu vydává.

I stalo se, když se na jeduom místě modlil, když přestal, řekl jemu jeden z učedníků jeho: Pane, nauč nás modlití se, jako i Jan učil učedníky své.

2. I řekl jim: Když se modlíte, říkejte: * Otče † náš, kterýž jsi v nebesích. posvět se ** jméno tvé. Přid†† království tvé. Buď *** vůle tvá, jako v nebi tak i na zemi. *Mat. 6.9. †Izai. 64.8. **2Mojš. 20.7. ††Luk. 17.20. ***2Sam. 10.12.

3. Chléb * náš vezdejší dávej nám každého dne. *Přisl. 30.8.

4. I * odpusť nám hříchy naše, nebo i my† odpovšíme všelikému vinníku svému. A * neuvod nás v pokušení, ale zbav †† nás od zlého. *Zalm. 32.5.6. †Efez. 4.32. **1Kor. 10.13. ††2Tim. 4.18.

5. I řekl jim: Kdo * z vás bude mítí přítele, a půjde k němu o půlnoci, a di jemu: Příteli, půjč mi tři chleby. *k. 18. 1. násl.

6. Nebo přítel můj přišel s cesty ke mně, a nemám, co bych předložil před něj.

7. A on vnitř jsa, odpovéděl by: Nečiči * mi nevole; dvéře již zavřiny, a dívky mé se mnon jsou v pokoji. Nemohuť vstáti a dáti tobě. *k. 18. 5.

8. Pravím vám: Ačť nedá jemu, vstana, proto že jest přítel jeho, ale však pro nezbednost jeho vstana, dá jemu, kolížkoli potřebuje.

9. I jáť pravím vám: * Proste, a budeť vám dáno; hledejte, a naleznete; thucte, a budeť vám otevřeno. *Mat. 7.7; 21.22. Mark. 11.24. Jan 14.13. 1Jan. 3.22.

10. Nebo každý, kdož prosí, bere; a kdož hledá, nalézá; a tomu, kdož thucte, bude otevřeno.

11. Kterého pak z vás otec * prosil by syn za chléb, zdali kamene podá jemu? Aneb za rybu, zdali místo ryby dá jemu hada? *Mat. 7.9 násl.

12. Aneb prosil-li by za vejce, zdali podá jemu šтира?

13. Poněvadž tedy vy, jsouce zli, mňte dobré dary dávatí dětem svým, čím více Otec váš nebeský dá Ducha svatého těm, kteříž ho prosí?

14. I vymítal * ďábelství, a to bylo němé. Stalo se pak, když vyšlo ďábelství, mluvil ten němý. I divili se zástupové. *Mat. 9.32. 1Jan. 3.8.

15. Ale někteří z nich pravili: * Skrže Belzebuba, kníže ďábelské, vymítá ďáblly. *Mat. 9.34; 12.24. Mark. 3.22.

16. A jini * pokoušejíce, znamení od něho hledali s nebe. *Mat. 12.38.

17. Ale on * znaje myšlení jejich, řekl jim: Každé † království suno v sobě rozdělené pustne, i dům rozdvojený padá. *Jan 2.25. †Mat. 12.25. Mark. 3.24.

18. Jestližeť jest pak i satan proti sobě rozdělen, kterakž stane království jeho? Nebo pravíte, že já skrže Belzebuba vymítám ďáblly.

19. Jestliže já skrže Belzebuba vymítám ďáblly, synové vaši skrže koho vymítají? Protož oni soudeové vaši budou.

20. Pakliť * prstem Božím vymítám ďáblly, jistěť přišlo k vám království Boží. *2Mojš. 8.19.

21. Když silný oděnce ostříhá síně své, v pokoji jsou všecky věci, kteréž má.

22. Pakli by * silnější než on přijda, přemohl jej, všecka odění jeho odejme, v něž úfal, a loupeže jeho rozdělí. *Izai. 53.12. Kol. 2.15.

23. Kdož * není se mnon, proti muč jest; a kdož nesebromažduje se mnon, rozptylujeť. *Mat. 12.30.

24. Když * nečistý duch vyjde od člověka, chodí po místech suchých, hledaje odpočinutí. A nenalezna, di: Vráťím se do domů svého, odkudž jsem vyšel. *Mat. 12.43.

25. A přijda, nalezne vymetený a ozdobený.

26. Tehdy jde, a přijme k sobě jiných

sedm duchů horších, než jest sám, a vejduce, přebývají tam. I jsou poslední věci * člověka toho horší nežli první.

*Jan 5, 14. 2 Petr. 2, 20. Zid. 6, 4 násl.; 10, 26.

27. I stalo se, když on to mluvil, že pozdvihši hlasu jedna žena z zástupu, řekla jemu: Blahoslavený život, kterýž tebe nosil, a prsy, kterýchž jsi požíval.

28. On pak řekl: Anobř * blahoslavení, kteříž slyší slovo Boží, a ostříhají jeho.

*Mat. 7, 21. Jan 8, 47. Řim. 2, 13.

29. A když se zástupové scházeli k němu, počal praviti: Pokolení * toto neslechtné jest. Znamení vyhledává, ale znamení jemu nebude dáno, než znamení to † Jonáše proroka.

*Mat. 12, 39. † Jon. 2, 1.

30. Nebo jakož Jonáš učiněn byl znamením Ninivitským, takt bude i Syn člověka pokolení tomuto.

31. Královna * od poledne stane na soudu s muži pokolení tohoto, a odsoudí je. Nebo přijela od končin země, aby slyšela moudrost Šalomounovu, a aj, více než Šalomoun tuto.

*1 Král. 10, 1. 2 Par. 9, 1.

32. Muži Ninivitsí povstanou na soudu s pokolením tímto, a odsoudí je. Nebo * činili pokání k kázání Jonášovu, a aj, více nežli Jonáš tuto.

*Jon. 3, 5.

33. Žádný * rozsvítě svíci, nepostaví jí do skryše, ani pod kbelec, ale na svícen, aby ti, kteříž vcházejí, světlo viděli.

*Mat. 5, 15. Mark. 4, 21.

34. Svíce * těla jest oko. Když by tedy oko tvé sprostné bylo, i tělo tvé všecko bude světlé; a paklíc bude neslechtné, i tělo tvé tmavé bude.

*Mat. 6, 22.

35. Vizíš tedy, aby světlo, kteréž jest v tobě, nebylo tmou.

36. Pakli celé tělo tvé světlé bude, nemaje žádné částky tmavé, budeť všechno tak světlé, že tě jako svíce bleskem osvíti.

37. A když on mluvil, prosil ho jeden farizeus, aby obědval u něho. A všed, posadil se za stůl.

38. Farizeus pak viděv to, podivil se, že * se neumyl před obědem.

*Mat. 15, 2. Mark. 7, 7. 8.

39. I řekl Pán jemu: Nyní vy farizeové povrchu konvice a misy čistíte, ale to, což vnitř jest u vás, plno jest loupeže a neslechtnosti.

40. Blázni, zdaliž ten, kterýž učinil, což zevnitř jest, neučinil také i toho, což jest vnitř?

41. Ale však i z toho, což máte, dávej-

te * almužnu, a aj, všecky věci vaše čisté budou.

*Lzai. 58 7.

42. Ale běda vám farizeům, že * desátky dáváte z máty a z routy a ze všeliké byliny, ale † opouštíte soud a lásku Boží. Tyto věci měli jste činiti, a oněch neopouštěti.

*Mat. 23, 23. †1 Sam. 15, 22. Ozeáš 6, 6. Mat. 9, 13.

43. Běda vám farizeům, * nebo milujete první místa v školách a pozdravování na trzích.

*k. 20, 46. Mat. 23, 6, 7. Mark. 12, 38, 39.

44. Běda vám, zákonníci a farizeové pokrytci, nebo jste * jako hrobové nepatrní, a lidé chodíce po nich, nevědí.

*Mat. 23, 27.

45. I odpověděv jeden z zákonníků, řekl jemu: Mistře, tyto věci mluvě, i nám také lebkost činíš.

46. A on řekl: I vám zákonníkům běda, nebo * obtěžujete lidi břemeny nesnesitelnými, a sami se těch břemen jediným prstem nedotýkáte.

*Mat. 23, 4. Skntk. 15, 10.

47. Běda vám, proto že * vzděláváte hroby prorocké, kteréž oteové vaši zmrdovali.

*Mat. 23, 29.

48. A tak osvědčujete a potvrzujete skutků otců svých. Nebo oni zajisté zmrdovali je, vy pak vzděláváte hroby jejich.

49. Protož i Moudrost Boží řekla: Pošliť * k nim proroky a apoštoly, a z těch některéť mordovati budou, a jiné vyháněti,

*Mat. 10, 16. †Jan 16, 2. Skutk. 7, 52.

50. Aby požádáno bylo od tohoto pokolení krve všech proroků, kteráž vyлита jest od ustanovení světa,

51. Od krve * Abelovy až doť krve Zachariášovy, kterýž zahynul mezi oltářem a chrámem. Jistě, pravím vám, požádáno jí bude od pokolení tohoto.

*1 Mojz. 4, 8. †2 Par. 24, 21.

52. Běda vám * zákonníkům, nebo jste vzali klíč umění; sami jste nevešli, a těm, kteříž vházeli, zbránili jste.

*Mat. 23, 13.

53. A když jim to mluvil, počali zákonníci a farizeové přísně na něj dotíratí, a k mnohým řečem příčiny jemu dávati,

54. Úklady činíce jemu, a hledající popadnouti něco z úst jeho, aby jej obžalovali.

KAPITOLA XII.

Zákonníci kvas. 4. Koho se bítí. 15. Lakomství a nezřízená péče. 35. Napomenutí k bedlivosti. 49. Protivenství vyznavačům pravdy. 54. Obvinění z nasechvalní hlouposti. 58. Pohrůzka neustupným.

A v tom, když se na tisíce lidu sešlo,

tak že jedni druhé velmi tlačili, počal mluvit k nědlníkům svým: Nejpředněji se varujte od kvasu farizeů, kterýž jest pokrytství.

2. Neboť * nic není skrytého, což by nemělo býti zjeveno; aniž jest co tajného, ješto by nemělo býti zvěděno.

*Job 12,22. Mat. 10,26. Mark. 4,22.

3. Protož to, co jste pravili ve tmách, bude na světle slyšáno, a co jste v uši šeptali v pokojích, hlásáno bude na střechách.

4. Pravím pak vám přátelům svým: Nestrachujte * se těch, kteříž tělo zabíjejí, a potom nemají, co by více učinili.

*Jer. 1.8. Mat. 10,28. 1 Petr. 3,14.

5. Ale ukážit vám, koho se máte báti: Bojte se toho, kterýž, když zabije, má moe uvrei do pekelného ohně. Jistě, pravím vám, toho se bojte.

6. Zdaliž * nebývá pět vrabečků prodáváno za dva penízky? A jeden z nich není v zapomenuti před Bohem.*Mat. 10,29.

7. Nýbrž i * vlasové hlavy vaši všiekni v počtu json. Protož nebojtež se, mnohoť vy vrabečků převyšujete. *1 Sam. 14,45.

2 Sam. 14,11. 1 Král. 1,52. Mat. 10,30. Skutk. 27,31.

8. Pravím pak vám: * Každý kdož by koli vyznal mne před lidmi, i Syn člověka vyzná jej před anděly Božími.

*k. 9,26. Mat. 10,32.

9. Kdož by mne pak * zapřel před lidmi, zapřinť bude před anděly Božími.

*Mark. 8,38. 2 Tim. 2,12. 1 Jan. 2,23.

10. A každý * kdož di slovo proti Synu člověka, bude mu odpuštěno, ale tomu, kdož by se Duchu svatému rouhal, nebudeť odpuštěno.

*Mat. 12,31. 1 Jan. 5,16. Žid. 10,26.

11. Když * pak vás voditi budou do škol a k vládařům a k moeným, nepečujte, kterak aneb co byste odpovídali, aneb co byste mluvili.

*k. 21,14. Mat. 10,19. Mark. 13,11.

12. Duch svatý zajisté naučí vás v tu hodinu, co byste měli mluvit.

13. I řekl jemu jeden z zástupu: Mistře, rei bratru mému, ať rozdělí se mnou dědiectví.

14. A on řekl jemu: Člověče, kdo mne ustavil soudeim aneb děličem nad vámi?

15. I řekl jim: Viztež * a vystřihejte se od lakomství; neboť † ne v rozhojnění statku něčího život jeho záleží.

*1 Tim. 6,10. 1 Jan. 5,21. †Mat. 4,4.

16. Pověděl pak jim podobenví, řka: Člověka jednoho bohatého hojně úrody pole přineslo.

17. I přemýšloval sám v sobě, řka: Co učiním? Nebo nemám, kde bych shromáždil úrody své.

18. I řekl: Toto učiním: Zbořím stodoly své, a větších nastavím, a tu shromáždím všecky své úrody i zboží svá.

19. A dim duši své: Duše, * máš mnoho statku složeného za mnohá léta, odpočivej, † jez, pi, měj dobrou vůli.

*1 Kor. 15,32. †Kazat. 2,1.

20. I řekl jemu Bůh: * O blázne, této noci požádají duše tvé od tebe, a to, cožs připravil, † či bude?

*Zalm. 52,7. †Zalm. 39,7. Jer. 17,11.

21. Takt jest, kdož sobě poklady shromáždjuje, a není v Bohu bohatý.

22. Řekl pak učedlníkům svým: Protož pravím vám: Nebuďte * pečliví o život svůj, co byste jedli, ani o tělo, čím byste se odívali.

*Zalm. 55,23. Mat. 6,25,31. 1 Tim. 6,6,8. 1 Petr. 5,7.

23. Život více jest nežli pokrm, i tělo nežli oděv.

24. Patřte na * havrany, žet nesejí, ani nežnou, a nemají špižirny¹⁾, ani stodoly, a však Bůh živi je. I čím v větší vážnosti jste vy než ptactvo?

*Job 38,41. Zalm. 117,9.

25. A kdož pak * z vás pečlivě mysle, můž přidati ku postavě své loket jeden?

*Mat. 6,27.

26. Poněvadž tedy nemůžete s to býti, což nejmenšího jest, proč se o jinú věci staráte?

27. Patřte na * kvítí, kterak rostou, nedělají, ani předou, pravím pak vám, že † ani Šalomoun ve vši slávě své nebyl tak odin, jako jedno z těchto.

*Mat. 6,28. †Kazat. 2,4,5 násl.

28. A poněvadž trávu, kteráž dnes na poli jest, a zítra do peci nvržena bývá, Bůh tak odívá, čím více vás, ó malé vi-ry?

29. I vy nehledejtež toho, co byste jedli, aneb co byste pili, aniž o to rozrztíte myslí buďte.

30. Nebo * těch všech věcí národové světa tohoto hledají, Otec pak váš ví, že těch věcí potřebujete.

*Mat. 6,32.

31. Ale raději * hledejte království Božího, a tyto všecky věci budou vám přidány.

*1 Král. 3,11. Zalm. 37,25. Mat. 6,33.

32. Neboj se, ó maličké stádce, neboť se * zalíbilo Oteci vašemu dáti vám království.

*Mat. 11,26.

33. Prodávajte * statky své, a dávejte almužnu. Dělejte sobě pytlíky, kteréž nevetšejí, † poklad, kterýž nehyne v nebesích, kdež zloděj dojití nemůž, aniž mol kazí.

* Mat. 19, 21. Skutk. 2, 45. † Mat. 6, 19. 1 Tim. 6, 19.

34. Nebo kdež jest * poklad váš, tuť bude i srdce vaše.

* Mat. 6, 21. Kol. 3, 1.

35. Buďtež * bedra vaše přepásaná, a svíce † hořící.

* Efez. 6, 14. 1 Petr. 1, 13. † Mat. 25, 1. 7.

36. A vy podobni lidem očekávajícím Pána svého, až by se vrátil z svadby, aby hned, jakž by přišel a potloukl, otevřeli jemu.

37. Blaze služebníkům těm, kteréž přijda Pán, nalezl by, a oni bdi. Amen pravím vám, že přepáše se, a vsadí je za stůl, a chodě, bude jim sloužiti.

38. A přišel-liť by v druhé bdění, a pak-liť by v třetí bdění přišel, a tak je nalezl, blahoslavení jsou ti služebníci.

39. Toto pak vězte, že * byť věděl hospodář, v kterou by hodinu měl zloděj přijiti, bděl by zajisté, a nedal by podkopati domu svého.

* Mat. 24, 43. 1 Tes. 5, 2. 2 Petr. 3, 10. Zjev. 3, 3.

40. Protož * i vy buďte hotovi, nebo v kterou † hodinu nenadějete se, Syn člověka přijde.

* Mat. 24, 44. Mark. 13, 33.

1 Tes. 3, 13. † Luk. 21, 34 násled. 1 Tes. 5, 6. 2 Petr. 3, 10.

41. I řekl jemu Petr: * Pane, nám-li pravíš toto podobenství, čili všechněm?

* Mark. 13, 37.

42. I di Pán: Kdo * jest věrný šafář a † opatrný, jehož by ustanovil pán nad čeledí svou, aby jim v čas dával vyměřený pokrm?

* Mat. 24, 45. † 1 Kor. 4, 2.

43. Blahoslavený služebník ten, kteréž, když by přišel pán jeho, nalezne, an tak činí.

44. V pravdě pravím vám, * že nade vším statkem svým ustanoví jej.

* Mat. 25, 21. 23.

45. Pakli by řekl služebník ten v srdeci svém: Prodlévá přijiti pán můj, i počal by bít služebníky a děvky, a jísti a pítí i opijeti se:

46. Přijdeť pán služebníka toho v den, v kterýž se nenaděje, a v hodinu, kteréž neví. I oddělí jej, a díl jeho položí s nevěrnými.

47. Služebník * pak ten, kterýž by znal vůli pána svého, a nebyl hotov, a nečinil podlé vůle jeho, bit bude velmi.

* Jak. 4, 17.

48. Ale kterýž neznal, a činil hodně věci trestání, bit bude méně. Každému

pak, komuž jest mnoho dáno, mnoho bude od něho požádáno; a komuž mnoho poručili, více požádají od něho.

49. Oheň přišel jsem pustiti na zemi, a co chei, jestliže již hoří?

50. Ale křtem * mám křtěn býti, a kterak jsem ssoužen, dokudž se nevykoná!

* Mat. 20, 22. Mark. 10, 38.

51. Což se domníváte, * že bych přišel pokoj uvésti na zemi? Nikoli, pravím vám, ale rozdělení.

* Mat. 10, 21. 34.

52. Nebo již od této chvíle bude jich pět v jednom domě rozděleno, tři proti dvěma, a dva proti třem.

53. Bude rozdělen * otec proti synu, a syn proti otcí, máté proti deři, a deera proti materi, svegruše proti nevěstě své, a nevěsta proti svegruši své.

* Mich. 7, 6.

54. Právil také i zástupům: Když vídáte * oblak, an vzhází od západu, hned pravíte: Přival jde, a tak bývá.

* Mat. 16, 2.

55. A když od poledne vítr věje, říkáte: Bude horko, a býváť.

56. Pokryteci, způsobil země i nebe umíte souditi, a kterakž pak tohoto času nesoudíte?

57. Ano proč i sami od sebe nesoudíte, což spravedlivého?

58. Když pak jdeš * s protivníkem svým k vrchnosti, na cestě přičiň se o to, abys byl zproštěn od něho, aby snad netáhl tebe k soudeci, a soudec dal by tebe biřici, a biřie vsadil by tě do žaláře.

* Přísl. 25, 8. Mat. 5, 25.

59. Pravím tobě: Nevyjdeš odtud, dokudž bys i toho posledního halče ne navrátil.

KAPITOLA XIII.

Galilejští, 5. věže v Siloe, 6. fik neplodný, 11. žena v sobotu uzdravená, 18. podobenství hořice a kvasu, 23. spaseců málo, 31. Heródes liška, 34. pohrůzka Jeruzalému.

Byli pak tu přítomni času toho někteří, vypravující jemu o Galilejských, kteréž krev Pilát smísil s oběťmi jejich.

2. I odpověděv Ježíš, řekl jim: Co mníte, že ti Galilejští byli * větší hříšníci nežli všickni Galilejští, že takové věci trpěli?

* Jan 9, 2. 3.

3. Nikoli, pravím vám. * Nýbrž nebudete-li pokání činiti, všickni též zahynete.

* k. 19, 43. Zalm. 7, 13. Přísl. 1, 22. Řim. 2, 3. 4. 6.

4. Aneb oněch osmnácte, na kteréž upadla věže v Siloe, a zbila je, zdali se domníváte, že by oni vinni byli nad všechny lidi, přebývající v Jeruzalémě?

5. Nikoli, pravím vám. Nýbrž nebudete-li pokání činiti, všickni též zahynete.

6. Pověděl pak toto podobenství: *Člověk* jeden měl strom fíkový štípený * na viníci své. I přišel, † hledaje ovoce na něm, ale nenalezl. * Izai. 5, 2. † Mat. 21, 19.

7. I řekl vinaři: Aj, po tři * léta přicházím, hledaje ovoce na tom fíku, ale nenalézám. † Vytňiž jej. Proč i tu ** zemi darmo kazí? * Zalm. 145, 9. Řím. 11, 32. † Mat. 3, 10. ** Řím. 11, 19, 20, 21.

8. On pak odpověděv, řekl jemu: Pane, * ponechejž ho i tohoto léta, až jej okopám a ohnojím, * 2 Mojz. 32, 11.

9. Zdali by nesl ovoce. Pakliž neponeše, potom vytněš jej.

10. Učil pak v jedné škole v sobotu.

11. A aj, byla tu žena, kteráž měla ducha nemoci osmnáct let, a byla sklíčena, a nijakž se nemohla zpřímíti.

12. A užřev ji Ježíš, zavolal ji k sobě, a řekl ji: Ženo, zproštěna jsi od nemoci své.

13. I vložil na ni ruce, a i hned zdvihla se, a velebila Boha.

14. Tedy kniže školní odpověděv, hučvaje se proto, že v den * sobotní uzdravoval Ježíš, řekl zástupn: Šest dní jest, v nichž náleží dělati; protož v těch přeházejíce, buďte uzdravováni, a ne v den sobotní. * 2 Mojz. 20, 9. 5 Mojz. 5, 13. Ezech. 20, 12.

15. I odpověděv jemu Pán, řekl: Pokrytce, zdali jeden každý z vás v sobotu * neodvazuje vola svého neb osla od jeslí, a nevodí napájeti? * Mat. 12, 11. Mark. 3, 2. Jan. 7, 23.

16. Tato pak dcera Abrahamova, kterouž byl svázal satan, aj, již osmnácte let, což neměla býti rozvázána z svazku tohoto v den sobotní?

17. A když on to pověděl, zastyděli se všickni protivníci jeho, ale všecken lid radoval se ze všech těch slavných skutků, kteříž se dáli od něho.

18. I řekl: Čemu podobno jest království Boží, a k čemu je přirovnám?

19. Podobno jest * zrnu horčičnému, kteréž vzav člověk, uvrhl do zahrady své. I rostlo, a učiněno jest v strom veliký, a ptačtvo nebeské hnízda sobě dělali na ratolestech jeho. * Mat. 13, 31. Mark. 4, 31.

20. A opět řekl: K čemu připodobním království Boží?

21. Podobno jest kvasu, kterýž vzavši žena, zadělala ve třeb měřících mouky, až zkysalo všecko.

22. I chodil po městech a městečkách, uče, bera se do Jeruzaléma.

23. I řekl jemu jeden: Pane, co mnoho jsou ti, kteří spaseni býti mají? On pak řekl jim:

24. Snažujte se * veházeti těsnou branou; neboť (pravím vám,) mnoho usilovati budou vjíti, ale nebudou moci. * Mat. 7, 13. Filip. 3, 12. 2 Tim. 4, 7.

25. Když vstane hospodář, a zavře dvěře, a počnete vně státi a tlouci na dvěře, řkouce: * Pane, Pane, otevři nám, a on odpovídaje, díť vám: Neznám vás, odkud † jste: * Mat. 25, 11. † k. 7, 23.

26. Tedy počnete říci: * Jídali jsme a pili před tebou, a na ulicích našich jsi učival. * Mat. 7, 22.

27. I dí: Pravím vám, neznám vás, odkud jste. Odejďtež * ode mne všickni činitelé nepravosti. * Zalm. 6, 9. Mat. 7, 23; 25, 41.

28. Tamť bude * pláč a škřípení zubů, když uzříte Abrahama, a Izáka, a Jáko-ha, a všechny proroky v království Božím, sami pak sebe vyhnané ven. * Mat. 8, 12; 13, 12; 24, 51.

29. I * přijdouť od východu, a od západu, a od půlnoci, i od poledne, a budou stoliti v království Božím. * Izai. 2, 2. Mal. 1, 11. Mat. 8, 11.

30. A aj, jsouť * poslední, kteříž budou první, a jsou první, kteříž budou poslední. * Mat. 19, 30.

31. A v ten den přistoupili někteří z farizeů, řkouce jemu: Vyjdi, * a odejdi odsud, nebo Heródes chce tě zamordovati. * k. 5, 8.

32. I řekl jim: Jdouce, povězte líšce té: Aj, vymítám ďábly, a uzdravuji dnes a zítra, a třetího dne dokonám.

33. Ale však musím dnes a zítra i po zejtří choditi; neboť nelze proroku zahynouti kromě Jeruzaléma.

34. Jeruzaléme, * Jeruzaléme, ješto morduješ proroky, a kamenuješ ty, kteříž k tobě bývají poslání, kolikrát jsem chtěl shromážditi ditky tvé, jako slepice kuřátka † svá pod křídla? Ale nechtěli jste. * Mat. 23, 37. † Zalm. 17, 8; 91, 1.

35. Aj, * zanechán bude vám dům váš pustý. Ale jistě pravím vám, že nikoli mne neužríte, až přijde, když dite: † Požehnaný, kterýž se běře ve jménu Páně. * Zalm. 69, 26. Izai. 1, 7. † Zalm. 118, 26.

KAPITOLA XIV.

Pán uzdraviv vodnotelného, 7. ku pokoře sloužil, 16. podobenství o večerí předložil, 25. a pravému sebe následování příklady dvěma poučil.

I stalo se, když všel Ježíš do domu ně-

jakého knížete farizejského v sobotu, aby jedl chléb, že * oni šetřili ho.

*Žalm.37,32. Mark.3,2.

2. A aj, člověk nějaký vodnotelný byl před ním.

3. I odpověděv Ježiš, di zákonníkům a farizeům, řka: Sluš-li * v sobotu uzdravovati?

*k.6,9. Mat.12,10.

4. Oni pak mlčeli. Tedy on dosáh jeho, uzdravil a propustil.

5. A odpověděv jim, řekl: Či z vás ošel aneb vůl upadl by do studnice, a ne i hned by ho vytáhl v den sobotní?

6. I * nemohli jemu na to odpověditi.

*Mat.22,46. 2 Sam.3,11.

7. Pověděl také i pozvaným podobentví, (spatřiv to, kterak přední místa vyvolovali,) řka jim:

8. Kdybys byl od * někoho pozván na svadbu, nesedej na předním místě, aťby snad vzácnější než ty nebyl pozván od něho.

*Přisl.25,6,7.

9. A přijda ten, kterýž tebe i onoho pozval, řekl by tobě: Dej tomuto místo. A tehdy počal bys s hanbou na posledním místě seděti.

10. Ale když bys byl pozván, jda, posaď se na posledním místě. A kdyby přišel ten, kterýž tebe pozval, řekl by tobě: Příteli, posedni výše, tedy budeš mít chválu před spolustolicími.

11. Nebo * každý, kdož se povyšuje, bude ponížen; a kdož se poníží, bude povýšen.

*Job 22,29. Přisl.29,23.

Ezech.21,26. Mat.23,12. 1 Petr.5,5.

12. Pravil také i tomu, kterýž ho byl pozval: Když činíš * oběd neb večeri, nezov přátel svých, ani bratří svých, ani příbuzných svých, ani sousedů bohatých, aťby snad i oni zase nezvali tebe, a měl bys odplatu.

*k.6,33.

13. Ale když činíš hody, * povolej chudých, chromých, kulhavých, slepých,

*Přisl.3,9. Kaz.11,1.

14. A blahoslavený budeš. Neboť nemají, odkud by odplatili tobě, ale budeš odplaceno * při vzkříšení spravedlivých.

*Přisl.19,17. Mat.6,4.

15. I uslyšav to jeden z spolupřisedících, řekl jemu: Blahoslavený, kdož jí chléb * v království Božím.

*k.13,29. Zjev.19,9.

16. On pak řekl jemu: Člověk nějaký učinil * večeri velikou, a pozval mnohých.

*Přisl.9,1. Izai.25,6. Mat.22,2. Zjev.19,9.

17. I poslal služebníka svého v hodinu večere, aby řekl pozvaným: Poďte, * nebo již připraveno jest všecko.

*Přisl.9,2,5.

18. I počali se všickni jednomyslně vymlouvati. První řekl jemu: Ves jsem konpil, i musím vyjítí a shlédnouti ji; prosím tebe, vymluv mne.

19. A druhý řekl: Patero spřežení volů koupil jsem, a jdu, a bych jich zkusil; prosím tebe, vymluv mne.

20. A jiný di: Ženu jsem pojal, a protož nemohu přijítí.

21. I navrátiv se ten služebník, zvěstoval ty věci pánu svému. Tedy rozlněvav se hospodář, řekl služebníku svému: Vyjdi rychle na rynky a na ulice města, a chudé, i chromé, i kulhavé, a slepé uveď sem.

22. I řekl služebník: Pane, * stalo se, jakž jsi rozkázal, a ještěť místo jest.

*Ezech.9,11.

23. Tedy řekl pán služebníku: Vyjdiž na * cesty a mezi ploty, † a přinut vjíti, ať se naplní dům můj.

*Skutk.13,46. †2 Tim.4,2.

24. Nebo pravím vám, že žádný z mužů těch, kteříž pozváni byli, neokusí večere mé.

25. Šli pak mnozí zástupové s ním. A obrátiv se, řekl jim:

26. Jde-li kdo ke mně, a nemá-li * v nenávisti otce svého, i matere, i ženy, i dětí, i bratří, i sestr, ano i té duše své, nemůž býti mým učedníkem.

*5 Mojs.33,9. Mat.10,37.

27. A kdožkoli * nenese kříže svého, a jde za mnou, nemůž býti mým učedníkem.

*k.9,23. Mat.10,38, 16,24.

28. Nebo kdo z vás jest, chtěje stavěti věži, aby prvé sedna, nepočel nákladu, má-li to, nač by ji dokonal?

29. Aby snad, když by základ položil, a dokonati nemohl, všickni, kteříž by to viděli, nepočali se posmívati jemu,

30. Řkouce: Tento člověk počal stavěti, a nemohl dokonati.

31. Aneb který král, bera se k boji proti jinému králi, zdaliž prvé nesedne, aby se poradil, mohl-li by s desíti tisíci potkatí se s tím, kterýž s dvaděti tisíci táhne proti němu?

32. Sic jinak, když by onen ještě podál od něho byl, pošle posly k němu, žádaje za to, což jest ku pokoji.

33. Tak zajisté každý z vás, kdož se neodřekne všech věcí, kterýmiž vládne, nemůž býti mým učedníkem.

34. Dobráť jest sůl. Pakli sůl bude zmařena, čím bude napravena?

35. Ani do země, ani do hnoje se ne-

hodí; ven ji vymítají. Kdo * má uši k slyšení, slyš.

*Mat.11,15.

KAPITOLA XV.

Kajet Pán přijímaje, 4. sebe i jich podobestvími, ano i příkladem 11. marnotratného syna zastával.

Přibližovali se pak * k němu všickni publikáni a hříšníci, aby ho slyšeli.

*Mat.9,10. Mark.2,15.

2. I reptali farizeové a zákonníci, řkouce: Tento * hříšníky přijímá, a jíť s nimi.

*k.7,39. †Mat.11,19.

3. I pověděl jim podobeství toto, řka:

4. Kdyby někdo z vás měl * sto ovec, a ztratil by jednu z nich, zdalíž by nechal devadesáti devíti na poušti, a nešelť k té, kteráž zahynula, až by i našel ji?

*Ezech.34,11.16. †Mat.18,12.

5. A nalezna, vložil by na ramena svá s radostí.

6. A přijda domů, svolal by přátely a sousedy, řka jim: Spolu radujte se se mnou, nebo jsem * našel ovci svou, kteráž byla zahynula.

*1 Petr.2,25.

7. Pravím vám, že tak jest radost v nebi nad * jedním hříšníkem pokání učiním větší, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteříž nepotřebují pokání.

*k.5,32.

8. Aneb žena některá mající grošů deset, ztratila-li by jeden groš, zdalíž nezažže svíce, a nemete domu, a nehledá pilně, dokudž nenalezne?

9. A když nalezne, svolá přítelkyně a sousedy, řkuci: Spolu * radujte se se mnou, nebo jsem našla groš, kterýž jsem byla ztratila.

*k.1,58.

10. Takť, pravím vám, že jest radost před anděly Božími nad jedním hříšníkem pokání učiním.

11. Řekl také: Člověk jeden měl dva syny.

12. Z nichž mladší řekl otei: Otče, dej mi díl statku, kterýž mně náleží. I rozdělil jim statek.

13. A po nemnohých dnech, shromáždív všecko mladší ten syn, odšel do daleké krajiny, a tam rozmrlhal statek svůj, byv prostopašně živ.

14. A když všecko utratil, stal se hlad veliký v krajině té, a on počal nouzi trpěti.

15. I všed, přidržel se jednoho měštěnána krajiny té; a on jej poslal na pole své, aby pásł vepře.

16. I žádal nasytiti břicho své mlátem,

kterěž svině jedly, ale žádný nedával jemu.

17. Přišed pak sám k sobě, řekl: Jak mnozí nájemníci u otec mého hojnost mají chleba, a * já hladem mrnu!

*Přisl.23,21.

18. Vstana, * půjdu k otei svému, a dímu jemu: Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou,

*Jer.3,12 náh.

19. Aníž jsem hoden více slouti synem tvým. Učiň mne jako jednoho z nájemníků svých.

20. I vstav, šel k otei svému. A když ještě * opodál byl, uzřel jej otec jeho, a milosrdenstvím byv hnut, přiběh, padl na šiji jeho, † a polobil ho.

*Skutk.2,39. Efez.2,13.17. †2 Sam.11,33

21. I řekl jemu syn: Otče, * zhřešil jsem proti nebi a před tebou, aníž jsem hoden více slouti synem tvým.

*k.18,13

22. I řekl otec služebníkům svým: Přineste * to rouchu první, a oblecte jej, a dejteť prsten na ruku jeho a obuv ** na nohy.

*Izai.61,10. Mat.22,11. †2 Kor.1,22. **Efez.6,15

23. A přivedouce to * tele tučné, zabíte, a hodující, buďme veselí.

*Izai.25,6

24. Nebo tento syn můj byl * umřel, a zase ožil; byl zahynul, a nalezen jest. I počali veselí býti.

*Efez.2,15

25. Byl pak syn jeho starší na poli. A jda, když se přibližoval k domu, uslyše zpívání a hluk veselících se.

26. I povolav jednoho z služebníků otázal se, co by to bylo.

27. A on řekl jemu: Bratr tvůj přišel i zabil otec tvůj tučné tele, že ho zdravého přijal.

28. I * rozhučoval se, a nechtěl vjíti. Otec pak jeho vyšed, prosil ho.

*Mat.20,11.15. Skutk.11,17.18

29. A on odpověděv, řekl otei: Aj, tolik let sloužím tobě, a nikdy jsem při kázání tvého nepřestoupil, a však nikdy jsi mi nedal kozelce, abych s přátely svými vesel pobył.

30. Ale když syn tvůj tento, kterýž prožral statek tvůj s nevěstkami, přišel zabils jemu to tele tučné.

31. A on řekl jemu: * Synu, ty vždycky se mnou jsi, a všecky věci mé jsou tvé.

*Řim.9,4

32. Ale veseliti * a radovati se náleželo. Nebo bratr tvůj tento byl umřel, zase ožil; zahynul byl, a nalezen jest.

*Řim.10,1.2.

KAPITOLA XVI.

0 vládaři nepravém, 13. o službě dvěma pánům, 14. o lakomých farizejích, 16. o cíli zákona a proroků, 18. o nepropouštění ženy, 19. o bohateci a Lazarovi.

Pravil pak i učedníkům svým: Člověk jeden byl bohatý, kterýž * měl šafáře; a ten obžalován jest před ním, jako by mrhal statek jeho. ^{*1 Kor.4,1.}

2. I povolav ho, řekl jemu: Což to slyším o tobě? Vydej počet z vládařství svého, nebo již nebudeš moci děle vládnouti.

3. I dí vladař sám v sobě: Co učiním? Teď pán můj odjímá ode mne vládařství. Kopatí nemohu, žebratí se stydím.

4. Vim, eo učiním, aby, když budu zsazen z vládařství, přijali mne do svých domů.

5. I zavolav jednoho každého dlužníka pána svého, řekl prvínmu: Jaks mnoho dlužen pánu mému?

6. A on řekl: Sto tun oleje. I řekl mu: Vezmi registra svá, a sedna rychle, napiš padesát.

7. Potom druhému řekl: Ty pak jaks mnoho dlužen? Kterýž řekl: Sto koreů pšenice. I dí mu: Vezmi registra svá, a napiš osmdesát.

8. I pochtálil ten pán vladaře toho nepravého, že opatrně učinil. * Nebo synové tohoto světa opatrnější jsou, než synové světla v svých věcech. ^{* Efez.5,8. 1 Tes.5,5.}

9. I jáť pravím vám: Čiňte * sobě přátely z mamony nepravosti, aby, když byste zhynuli, přijali vás do oněch věčných stanů. ^{* Mat.6,20. 1 Tim.6,19.}

10. Kdo jest věrný * v mále, i ve mnoze věrný jest. A kdož v mále jest nepravý, i ve mnozeť nepravý jest. ^{*k.19,17.}

11. Poněvadž tedy v mamoně nepravé věrní jste nebyli, spravedlivé kdo vám svěří?

12. A když jste v cizím věrní nebyli, což vašeho jest, kdo vám dá?

13. Žádný čeledín nemůž * dvěma pánům sloužiti. Nebť zajisté jednoho nenáviděti bude, a druhého milovati, aneb jednoho přidržeti se bude, a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti a mamoně. ^{* Mat.6,24.}

14. Slyšeli pak toto všecko i farizeové, kteříž byli * lakomí, a posmívali se jemu. ^{* Mat.23,14.}

15. I dí jim: Vy jste, ješto se sami spravedliví * činíte před lidmi, † ale Bůhť

zná srdce vaše; nebo což jest u lidí vysokého, ohavnost jest před Bohem. ^{*k.18,9. †1 Sam.16,7.}

16. Zákon * a proroci až do Jana, a od té chvíle království Boží zvěstuje se, a každý se do něho násilně tiskue. ^{* Mat.11,13.}

17. Snázeť jest * zajisté nebi i zemi pomínouti, nežli v zákoně † jednomu tytlíku zahynouti. ^{* Izai.51,6. Mat.5,18. † Izai.40,8. 1 Petr.1,25.}

18. Každý, * kdož propustí manželku svou, a jinou pojímá, cizoloží; a kdož propuštěnou od muže pojímá, cizoloží. ^{*5 Mojž.24,1. Mat.5,32.}

19. Byl pak člověk jeden bohatý, a oblačel se v šarlat a v kment, a hodoval na každý den stkvostně.

20. A byl jeden žebrák, jménem Lazar, kterýž ležel u vrat jeho vředovitý,

21. Žádaje nasyeem býti těmi drobty, kteříž padali z stolu bohatece. Ale i psi přicházejíce, lizali vředy jeho.

22. I stalo se, že ten žebrák umřel, a nesen jest od andělů do lůna Abrahama. Umřel pak i bohatec, a pohřben jest.

23. Potom v pekle pozdvih očí svých, v mukách jsa, uzřel Abrahama zdaleka, a Lazara v lůnu jeho.

24. I zvolav bohatec, řekl: Otče Abrahame, smiluj se nade mnou, a pošli Lazara, ať omočí konec prstu svého v vodu, a svlaží * jazyk můj; nebo se † mučím v tomto plameni. ^{* Zach.14,12. † Izai.66,24.}

25. I řekl Abraham: Synu, rozpomeň se, žeš ty vzal * dobré věci své v životě svém, a Lazar též zlý. Nyní pak tento se těší, ale ty se mučíš. ^{* Job21,13,23.}

26. A nad to nade všecko mezi námi a vámi propast veliká utvrzena jest, aby ti, kteříž ehtí odsud k vám jíti, nemošli, ani od onud k nám přejíti.

27. I řekl: Ale prosím tebe, otče, abys ho poslal do domu otee mého.

28. Neboť mám pět bratrů. Ať jim svědčí, aby i oni nepřišli do tohoto místa muk.

29. I řekl jemu Abraham: Majit Mojžiše * a proroky, necht jich poslonehají. ^{* Izai.8,20; 34,16. Jan.5,39,45. Skutk.15,21. 2 Tim.3,14.}

30. A on řekl: Nic, otče Abrahame, ale kdyby kdo z mrtvých šel k nim, budou pokání činiti.

31. I řekl mu: Poněvadž Mojžiše a proroků neposlouchají, aniž byť kdo z mrtvých vstal, uvěří jemu.

KAPITOLA XVII.

Pohoršení, 3. kajícím odpouštění, 6. moc vřvy, 7. lidská nehodnost, 11. deset malomocných, 20. způsob příští Páně k soudu, i lidí na světě v ten čas.

Tedy řekl učedníkům: Není možné, aby nepřišla * pohoršení, ale † běda, skrze kohož přicházejí.

2. Lépe by * mu bylo, aby žernov oslího vložen byl na hrdlo jeho, a uvržen byl do moře, než by pohoršil jednoho z těchto maličkých. *Mat. 18, 7. 2 Kor. 6, 3. † Řim. 14, 20. *Mark. 9, 42.

3. Šetřte se. Zhřešil-li by * pak proti tobě bratr tvůj, potreseš ho, a bude-liť toho želeť, odpusť mu. *3 Mojz. 19, 17. Mat. 18, 15, 21, 22.

4. A byť pak * sedmkrát za den zhřešil proti tobě, a sedmkrát za den obrátil se k tobě, řka: Žel mi toho, odpusť mu. *Mat. 18, 22.

5. I řekli apoštolé Pánu: Přispoř * nám vřvy. *Mark. 9, 24. 2 Petr. 3, 18.

6. I dí Pán: Kdybyste * měli vřvy jako zrna horčičné, řekli byste † této moruši: Vykořeň se, a přesaď se do moře, a u-
poslechna by vás. *Mat. 17, 20; 21, 21. Mark. 11, 23. † Luk. 19, 4.

7. Kdo pak jest z vás, maje služebníka, ještě oře aneb pase, aby jemu, když by se s pole navrátil, hned řekl: Poď a sedni za stůl?

8. Anobřž zdali nedí jemu: Připrav, af povečeřím, a opáše se, služ mi, až se najím a napím, a potom i ty jez a pí?

9. Zdali děkuje služebníku tomu, že učinil to, což mu bylo rozkázáno? Nezdá mi se.

10. Tak i vy, když učiníte všecko, což vám přikázáno, rečte: Služebníci neučinití * jsme. Což jsme povinni byli učiniti, učinili jsme. *Job 22, 2. Řim. 11, 35. 1 Kor. 9, 16.

11. I stalo se, když se bral do Jeruzaléma, že šel skrze Samaři a Galilei.

12. A když veházel do nějakého městečka, potkalo se s ním deset mužů malomocných, kteříž stáli zdaleka.

13. A pozdvihše hlasu, řekli: Ježíši přikazateli, smiluj se nad námi.

14. Kterézto on uzřev, řekl jim: Jdouce, * ukažte se kněžím. I stalo se, když šli, že očištěni jsou. *k. 5, 14. 3 Mojz. 13, 2. Mat. 8, 4.

15. Jeden pak z nich uzřev, že jest uzdraven, navrátil se, s velikým hlasem velebě Boha.

16. A padl na tvář k nohám jeho, díky čině jemu. A ten byl Samaritán.

17. I odpověděv Ježíš, řekl: Zdaliž

jich deset není očištěno? A kdež jich dovět?

18. Nenalezli se, aby vrátíce se, chvál Bohu vzdali, jediné cizozemce tento?

19. I řekl jemu: Vstana, jdi, * vřva tv: tě uzdravila. *k. 7, 50. Mat. 9, 22. Mark. 5, 34.

20. Byv pak otázán od farizeů, kdy přijde království Boží, odpověděl jim, řekl: Nepřijdeť * království Boží s šetřím. *Jan 18, 36. 1 Kor. 4, 20.

21. Aníž řeknou: Aj, * tuto, aneb aj tamto. Nebo aj, království Boží jesti mezi † vámi. *Mat. 24, 23. † Jan 1, 26. Řim. 10, 8; 14, 17.

22. I řekl učedníkům: Přijdou dnové že budete žádati viděti v jeden den Syna člověka, ale neužíte.

23. A dějít * vám: Aj, zde, aneb hle tamto. Ale nechoďte, aníž následnjte. *v. 21. Mark. 13, 21.

24. Nebo jakož blesk osvěcující se: jedné krajiny, kteráž pod nebem jest až do druhé, kteráž též pod nebem jest svítí, tak bude i Syn člověka ve duševném.

25. Ale nejprvé musí mnoho trpěti, a zavržen býti od národu tohoto.

26. A jakož se dalo * za duň Noé, tak bude i za duň Syna člověka. *1 Mojz. 6, 5. Mat. 24, 37, 38. 1 Petr. 3, 20.

27. Jedli, pili, ženili se, vdávaly se a: do toho dne, v kterémž Noé všel do kórábn; i přišla potopa, a zahladila všecky.

28. A též podobně, jakž se dalo v dnech * Lotových: Jedli, pili, kupovali, prodávali, štěpovali, stavěli. *1 Mojz. 19, 14.

29. Ale dne toho, když * vyšel Lot z Sodomy, † dštil ohněm a siron s nebe, a zahladil všecky. *1 Mojz. 19, 15, 16, 24. † Izai. 13, 19. Jer. 50, 40.

30. Takť nápodobně bude v ten den když se Syn člověka zjeví.

31. V ten den kdo by byl * na střeše a nádobí jeho v domu, nesstupuj, aby je pobral; a kdo na poli, též nevracej se zase. *Mat. 24, 17. Mark. 13, 15, 16.

32. Pomněte na Lotovu ženu.

33. Kdož by koli * hledal duši svou zachovati, ztratíť ji; a kdož by ji koli ztratil, obživíť ji. *Mat. 10, 39. Jan 12, 25.

34. Pravímť vám: V tu noe budou dva na loži jednom; jeden bude vzat, a druhý opuštěn.

35. Dvě budou mletí spolu; jedna bude vzata, a druhá opuštěna.

36. Dva budou na poli; jeden bude vzat, a druhý opuštěn.

37. I odpověděvše, řekli jemu: Kde, Pane? On pak řekl jim: Kdežt' bude tělo, * tamť se shromáždí i orlice.

*Job 39,30. Mat.24,28.

KAPITOLA XVIII.

K modlitbě napomíná Pán. 9. Farizeus a publikán. 15. Dítky. 18. Rada kuřeti bohatému dána. 31. Smrt Páně předpovědima. 35. Slepy uzdraven.

Pověděl jim také i podobenství, kterak by potřebi bylo * vždycky se modliti a neoblevovati,

*Řím.12,12. Efez.6,18. Kol.4,2. 1 Tim.2,1.

2. Řka: Byl jeden soudce v městě jeduom, kterýž se Boha nebál, a člověka nestyděl.

3. Byla pak vdova v témž městě. I přišla k němu, řkuci: Pomsti mne nad protivníkem mým.

4. On pak dlouho nechtěl. Ale potom řekl sám v sobě: Ač se Boha nebojím, ani člověka nestydím,

5. Však že mi * pokoje nedá tato vdova, pomstím ji, aby naposledy přijduci, neubaněla mne.

*k.11,7.8.

6. I di Pán: Slyšte, co praví ten soudce nepravý.

7. A což by pak Bůh * nepomstil vyvolených svých, volajících k němu duem i noci, ačkoli i prodělvá jim?

*Zjev.6,10.

8. Pravím vám, žeť jich brzo pomstí. Ale když přijde Syn člověka, zdaliž nalezne víru na zemi?

9. I řekl také proti některým, * kteříž v sebe doufali, že by spravedliví byli, jiných za nic nevážíce, podobenství toto:

*k.16,15.

10. Dva * muži vstupovali do chrámu, aby se modlili, jeden farizeus, a druhý publikán.

*1 Mojz.4,3 násl.

11. Farizeus * stoje, takto se sám v sobě modlil: Bože, děkuji tobě, † že nejsem jako jiní lidé, dráči, nespravedliví, cizoložníci, aneb jako i tento publikán.

*k.11,38. Mat.5,20. †Izai.1,15; 58,2. Zjev.3,17.

12. Postím se dvakrát do téhodne, dešátky * dávám ze všech věcí, kterýmiž vládnu.

*k.11,42. Mat.23,23.

13. Publikán pak zdaleka stoje, nechtěl ani oči k nebi pozdvihnouti. Ale bil se v prsy své, řka: Bože, * buď milostiv mně hříšnému.

*Zalm.51,3.

14. Pravím vám: Odšel tento, ospravedlněn jsa, do domu svého, a ne onen. Nebo * každý, kdož se povyšuje, bude poníž; a kdož se ponizuje, bude povýšen.

*k.14,11. Job 22,29.

15. Přinášeli * také k němu i nemluvnátka, aby se jich dotýkal. To viděvše učedníci, přimlouvali jim.

*Mat.19,13,14. Mark.10,13.

16. Ale Ježiš svolav je, řekl: Nechte dítek, * at jdou ke mně, a nebraňte jim, nebo takovýcht' jest království Boží.

*Mat.18,3; 19,14.

17. Amen pravím vám: * Kdož by koli nepřijal království Božího jako dítě, nevejdeť nikoli do něho.

*Mark.10,15.

18. I * otázalo so ho jedno kníže, řka: Mistře dobrý, co činěš, život věčný obdržím?

*Mat.19,16. Mark.10,17.

19. I řekl jemu Ježiš: Co mne nazýváš dobrým? Žádný není dobrý, než jediný, totiž Bůh.

20. Umiš přikázání: * Nezeizoložíš, nezabiješ, nepokradeš, nepromluviš krivého svědectví, † eti otce svého i matku svou.

*2 Mojz.20,12 násl. Řím.13,9. †Efez.6,2. Kol.3,20.

21. On pak řekl: Toho všeho ostříhal jsem od své mladosti.

22. Ale slyšav to Ježiš, řekl mu: Ještěť se * jednoho nedostává. Všecko, což máš, prodej, a rozdej chudým, a budeš mítí poklad v nebi, a poď, následuj mne.

*Mat.6,19,20; 19,21. 1 Tim.6,19.

23. On pak uslyšav to, zarmoutil se; byl zajisté bohatý velmi.

24. A viděv jej Ježiš zarmouceného, řekl: Aj, * jak nesnadně ti, kdož statky mají, do království Božího vejdu!

*Přisl.11,28. Mat.19,23.

25. Snáže jest zajisté velblondu skrze jehelnou díрку projíti, nežli bohatému vjíti do království Božího.

26. Tedy řekli ti, kteříž to slyšeli: I kdož může spasen býti?

27. A ou dí: Což * jest nemožného u lidí, možné jest u Boha.

*Job 42,2. Jer.32,17. Mat.19,26. Mark.14,36.

28. I řekl Petr: Aj, my * opustili jsme všecko, a šli jsme za tebou.

*k.5,11. Mat.4,20. 19,27. Mark.10,28.

29. On pak řekl jim: Amen * pravím vám, že není žádného, kterýž by opustil dům, neb rodiče, neb bratří, neb manželku, neb dítky, pro království Boží,

*5 Mojz.33,9.

30. Aby nevzal v tomto * času mnohem více, v budoucím pak věku života věčného.

*Job 42,12.

31. Tedy pojav dvanácte, řekl jim: Aj, vstupujeme * do Jeruzaléma, a naplní se všecko Synu člověka to, což psáno jest skrze † proroky.

*Mat.16,21. †Zalm.22,7. Izai.53,7.

32. Nebo * vydán bude pohanům, a bude posmíván, a zlehčen, i uplván.

*Mat.27.2. Jan 18.28. Skutk.3.13.

33. A ubičnjice, zamordují jej, ale třetího dne z mrtvých vstane.

34. Oni pak tomu * nie nerozuměli, a bylo slovo to skryto před nimi, aniž věděli, co se pravilo.

*k.2.50:9.45.

35. I stalo se, když se přibližovali k Jericho, * slepý jeden seděl podlé cesty, žebře.

*Mat.20.30.

36. A slyšev zástup pomíjející, otázal se, co by to bylo.

37. I oznámili jemu, že Ježíš Nazaretský tudy jde.

38. I zvolal, řka: Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou.

39. A ti, kteříž napřed šli, přimlouvali mu, aby mlčel. Ale on mnohem více volal: Synu Davidův, smiluj se nade mnou.

40. Tedy zastaviv se Ježíš, rozkázal ho k sobě přivésti. A když se přibližoval, otázal se ho,

41. Řka: Co chceš, ať učiním? On pak di: Pane, ať vidím.

42. A Ježíš řekl jemu: Prohlédni. Víra tvá * tě uzdravila.

*Mat.9.22.

43. A i hned prohlédl, a šel za ním, velebě Boha. A všecken lid viděv to, vzdal chválu Bohu.

KAPITOLA XIX.

Zacheus. 13. Hřivny. 29. Příjezd Páně do Jeruzaléma, 45. a vyčistění chrámu.

A všed, bral se přes Jericho.

2. A aj, muž, jménem Zacheus, a ten byl hejtman nad celnými, a byl bohatý.

3. I * žádostiv byl viděti Ježíše, kdo by byl; a nemohl pro zástup, nebo postavy malé byl.

*Jan 12.21.

4. A předběh napřed, vstoupil na strom planého * fiku, aby jej viděl; nebo tudy měl jíti.

*k.17.6.

5. A když přišel k tomu místu, pohleděv zřámu Ježíš, uzřel jej, i řekl jemu: Zachee, spěšně sstúp dolů, nebo dnes v domu tvém musím zůstatí.

6. I sstoupil rychle, a přijal jej radostně.

7. A viděvše to všiekni, reptali, řkouce: K člověku hříšnému se obrátil.

8. Stojě pak Zacheus, řekl Pánu: Aj, polovici statku svého, Pane, dávám chudým, a oklamal-li jsem v čem koho, navracuji to * čtvernalsoh.

*2 Mojz.22.1. Izai.58.6. Fzech.33.15.

9. I di jemu Ježíš: Dnes spaseni stalo se domu tomuto, proto že i on jest * syn Abrahamův.

*k.13.16.

10. Nebo * přišel Syn člověka, aby hledal a spasil, což bylo zahynulo.

*k.5.32. Mat.10.6; 15.24; 18.11. Skutk.13.46. 1 Tim.1.15.

11. Toho když oni poslouchali, promluvil k nim dále podobností, proto že byl blízko od Jeruzaléma, a že se oni domnívali, že by se hned mělo zjeviti království Boží.

12. I řekl: * Člověk jeden rodu znamenitého odšel do daleké krajiny, aby přijal království, a zase se navrátil.

*Mat.25.14. Mark.13.34.

13. I povolav desíti služebníků svých, dal jim deset hřiven, a řekl jim: Kupčtež, dokudž nepřijdu.

14. Měšťané pak jeho nenáviděli ho, a poslali poselství za ním, řkouce: Nechecmeť, aby tento kraloval nad námi.

15. I stalo se, když se navrátil, přijav království, že rozkázal zavolati těch svých služebníků, kterýmž byl dal peníze, aby zvěděl, jak kdo mnoho získal.

16. I přišel první, řka: Pane, hřivna tvá deset hřiven získala.

17. I řekl jemu: To dobře, * služebníče dobrý. Že jsi nad * málem byl věrný, mějž moc nad desíti městy.

*Mat.25.21. †Luk.16.10.

18. A druhý přišel, řka: Pane, hřivna tvá získala pět hřiven.

19. I tomu řekl: I ty budiž nad pěti městy.

20. A jiný přišel, řka: Pane, aj, teď hřivna tvá, kterouž jsem měl složenou v šátku.

21. Nebo jsem se bál tebe, ješto jsi člověk přísný; béroš, čeho jsi nepoložil, a žneš, čeho jsi nerozsíval.

22. I řekl jemu: Z * úst tvých soudím tebe, služebníče zlý. Věděl * jsi, že jsem já člověk přísný, bera, což jsem nepoložil, a žna, čehož jsem nerozsíval.

*2 Sam.1.16. Mat.12.37. †Mat.25.27.

23. I proč jsi tedy nedal peněz svých na stůl, a já přijda, byl bych je vzal i s užitky.

24. I řekl tům, kteříž tu stáli: Vezměte od něho tu hřivnu, a dejte tomu, kterýž má deset hřiven.

25. I řekli jemu: Pane, máš deset hřiven.

26. Jistě pravím vám: * Že každému,

kdož má, bude dáno, ale od toho, kterých nemá, i to, což má, bude odjato.

^{*k.8,18. Mat.13,12; 25,29. Mark.4,25.}

27. Ty pak nepřátely mé, kteříž nechtěli, abych nad nimi kraloval, přivedte sem, a zmordujte přede mnou.

28. To pověděv, šel napřed, vstupuje k Jeruzalému.

29. I * stalo se, když se přiblížil k Betfagi a k Betany, k hoře, kteráž slove Olivetská, poslal dva učedlníky své,

^{*Mat.21,1. Mark.11,1.}

30. Řka: Jděte do městečka, kteréž proti vám jest. Do kteréhož vejduce, naleznete oslátko přivázané, na němž nikdy žadův z lidí neseděl. Odvěztež je, a přiveďte ke mně.

31. A optal-liť by se vás kdo, proč odvazujete, tak díte jemu: Proto že Pán ho potřebuje.

32. Tedy odšedše ti, kteříž byli poslání, nalezli, jakž jim byl pověděl.

33. A když odvazovali to oslátko, řekli páni jeho k nim: Proč odvazujete oslátko?

34. A oni řekli: Pán ho potřebuje.

35. I přivedli * je k Ježíšovi, a vloživše roucha svá na to oslátko, vsadili na ně Ježíše.

^{*Jan 12,14.}

36. A když on jel, stali roucha svá na cestě.

37. Když se pak již přiblížoval k místu tomu, kudyž scházejí s hory Olivetské, počalo všecko množství učedlníků radostně chváliti Boha hlasem velikým ze všech divů, kteréž byli viděli,

38. Řkouce: * Požehnaný král, kterýž se béře ve jménu Páně. † Pokoj na nebi, a sláva na výsostech.

^{*Zalm.118,26. †Luk.2,14. Efez.2,14.}

39. Ale někteří z farizeů, kteříž tu byli v zástupu, řekli jemu: Mistře, potreseš učedlníků svých.

40. I odpověděv, řekl jim: Pravím vám: Budou-li tito mlčeti, * kameni hned bude volati.

^{*Abak.2,11.}

41. A když se přiblížil, uzřev město, plakal * nad ním,

^{*2Kral.8,11.}

42. Řka: O kdybys * poznalo i ty, a to aspon v takový tento den tvůj, které by věci ku pokoji tobě byly, ale skrytót jest to nyní před očima tvýma. *5 Mojz.32,29.

43. Nebo přijdou na tě dnové, obklíčí tě nepřátelé tvoji * valem, a oblehnou tebe, a ssouží tě se všech stran.

^{*Ezech.21,22; 23,24.}

44. A s * zemí srovnají tě, i syny tvé

v tobě, a nenechajíť v tobě kamene na kameni, proto že jsi nepoznalo času navštívení svého.

^{*k.21,6. 1 Kral.9,7. Mich.3,12. Mat.24,2.}

45. A všed do chrámu, počal vymítati prodavače a kupce z něho,

46. Řka jim: * Psáno jest: Dům můj dům modlitby jest, † vy jste jej pak učinili pelesí lotrovskou.

^{*1 Kral.8,29. Izai.56,7. Mat.21,13. †Jer.7,11.}

47. I učil na každý den v chrámě. Přední pak kněží ¹⁾ a zákonníci i přední v lidu hledali ho zabládití.

48. Ale * nenalezli, co by učinili. Nebo všecken lid jej sobě liboval, poslouchaje ho.

^{*Skutk.4,21.}

KAPITOLA XX.

Či moci Pán užívá. 4. Křest Janův odkud. 9. Vinice pronajatá. 20. Otázka o dani. 27. S saducei nesnáž. 41. Kristus čí syn. 45. Vystraha před zákonuhy.

I stalo se těch dnů v jeden den, * když on učil lid v chrámě, a kázal evangelium, že přišli k tomu přední kněží ¹⁾ a zákonníci s staršími.

^{*Mat.21,23.}

2. I řekli jemu: Pověz nám, jakou moci * tyto věci činiš, aneb kdo jest ten, kterýž tobě tuto moc dal? *Skutk.4,7; 7,27.

3. I odpověděv, řekl jim: Otížit se i já vás na jednu věc; protož pověztež mi:

4. Křest Janův s nebe-li byl, čili z lidí?

5. Oni pak uvažovali to mezi sebou, řkouce: Jestliže bychom řekli: S nebe, díť: Pročež jste tedy neuvěřili jemu?

6. Pakli díme: Z lidí, lid všecken ukamenuje nás; nebo cele * tak drží, že Jan jest prorok.

^{*Mat.14,5.}

7. I odpověděli: Že nevědí, odkud byl.

8. I řekl jim Ježíš: Aniž já vám povím, jakou moci toto činím.

9. I počal lidu praviti podobenství toto: Člověk jeden * štipil vinici, a pronajal ji vinařům, a sám odšel přes pole na dlouhé časy.

^{*Izai.5,1. Jer.2,21. Mat.21,33.}

10. A v čas slušný poslal k těm vinařům služebníka, aby užitek z vinice dali jemu. Ti pak vinaři zmrskavše jej, pustili prázdného.

11. I poslal druhého služebníka. Oni pak i toho zmrskavše a zohavivše, pustili prázdného.

12. I poslal třetího. Ale oni i toho zranivše. vystrčili ven.

13. Tedy řekl pán té vinice: Co učiním? Pošli svého milého syna. Snad když toho uzří, ustýdnou se.

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

14. Ale vinaři uzřevše jej, rozmlouvali mezi sebou, řkouce: Tentof * jest dědic; podte, † zabíme jej, aby naše bylo to dědictví. *Zalm. 2, 8. Žid. 1, 2. †1 Mojš. 37, 18. Mat. 26, 4.

15. A vystrěivše jej ven z vinice, zamordovali. Což tedy učiní jim pán té vinice?

16. Přiďte a vyhladí vinaře ty, a dá vinici jiným. To uslyšavše, řekli: Odstup to.

17. Ale on pohledv na ně, řekl: Co jest pak to, což napsáno jest: Kámen, kterýmž * pohrdli stavitelé, ten učiněn jest v hlavu úhelní?

*Zalm. 118, 22. Mat. 21, 42. Skutk. 4, 11.

18. Každý, * kdož padne na ten kámen, rozrazi se; a na kohož by on upadl, potřeť jej. * Izai. 8, 15.

19. I hledali přední kněží¹⁾ a zákonníci, jak by naň vztáhli ruce v tu * hodinu, ale báli se lidu. Nebo porozuměli, že by na ně mluvil podobenství to.

*k. 19, 48.

20. Tedy střehouce ho, * poslali špěháře, kteříž by se spravedlivými činili, aby ho polapili v řeči, a potom jej vydali vrehmosti a v moc hejtmanu.

*Mat. 22, 15. Mark. 12, 13.

21. I otázali se ho, řkouce: Mistře, víme, že právě mluviš a učiš, a nepřijímáš osoby, ale v pravdě cestě Boží učiš.

22. Sluší-li nám daň dávatí císaři, čili nie?

23. Ale porozuměv chytrosti jejich, di jim: Co mne pokoušíte?

24. Ukažte mi peniz. Či má obraz a nápis? I odpověděvše, řekli: Císařův.

25. On pak řekl jim: * Dejtež tedy, co jest císařova, císaři, a co jest Božího, Bohu.

*Mat. 22, 21. Řim. 13, 7.

26. I nemohli ho za slovo popadnouti před lidem, a divíce se odpovědi jeho, umkli.

27. Přistoupivše * pak někteří z saduceů, († kteříž odpírají býti vzkříšení,) otázali se ho,

*Mat. 22, 23. †Skutk. 23, 6, 8.

28. Řkouce: Mistře, * Mojšiž napsal nám: Kdyby bratr něčí umřel, maje manželku, a umřel by bez dětí, aby ji pojal bratr jeho za manželku, a vzbudil simě bratru svému.

*5 Mojš. 25, 5.

29. I bylo sedm bratří, a první pojav ženu, umřel bez dětí.

30. I pojal druhý tu ženu, a umřel i ten bez dětí.

31. Potom třetí pojal ji, též i všech těch sedm, a nezůstavivše dětí, zemřeli.

32. Nejposléze po všech umřela i ta žena.

33. Protož při vzkříšení, kterého z nich bude ta žena, poněvadž sedm jich mělo ji za manželku?

34. A odpovídaje, řekl jim Ježiš: Synové tohoto věku ženi se a vdávaji.

35. Ale ti, kteříž hodni jmíni budou dosáhnouti onoho věku a vzkříšení z mrtvých, ani se ženiti nebudou ani vdávati.

36. Nebo ani umíratí více nebudou moci, andělům * zajisté rovni budou. A jsou synové † Boží, poněvadž jsou synové vzkříšení.

*Mat. 22, 30. †1 Jan. 3, 2.

37. A že mrtví vstanou z mrtvých, i Mojšiž ukázal při onom kři, * když nazývá Pána Bohem Abrahamovým, a Bohem Izákovým, a Bohem Jákobovým.

*2 Mojš. 3, 6. Mat. 22, 32.

38. Bůhť pak není mrtvých, ale živých, nebo všickni jsou jemu živi.

39. Tedy odpověděvše někteří z zákoníků, řekli: Mistře, * dobře jsi pověděl.

*Mark. 12, 32.

40. I nesměli se jeho na nie více tázati.

41. Řekl pak jim: Kterak praví Krista býti * synem Davidovým?

*Mat. 22, 41. Mark. 12, 35.

42. A sám David praví v * knize žalů: Řekl Pán Pánu mému: Sed na pravici mé,

*Zalm. 110, 1. Skutk. 2, 34. 1 Kor. 15, 25. Žid. 1, 13.

43. Ažť položím nepřátely tvé v ponož noh tvých?

44. Poněvadž David jej Pánem nazývá, i kterakž syn jeho jest?

45. I řekl učedníkům svým přede vším lidem:

46. Varujte * se zákonníků, kteříž rádi chodí v krásném rouše, a milují pozdravování na trzích a přední stolice v školách, a první místo na večeřích.

*Mat. 23, 3 násl. Mark. 12, 38 násl.

47. Kteříž * zřirají domy vdovské pod zúnyslem dlouhé modlitby. Tiť vezmou těžší odsouzení.

*Mat. 23, 14.

KAPITOLA XXI.

Almžna chudé vdovy. 5. Zkáza Jeruzaléma, i den soudný. 8. Znamení toho. 34. Napomenutí k střízivosti, bedlivosti a modlitbě. 37. Kázání v chrámě.

A pohledv, * uzřel bohaté, † kteříž metali dary své do pokladnice.

*Mark. 12, 41. †2 Král. 12, 9.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

2. Uzřel pak i jednu vdovu chudičkou, ana uvrhla tam dva šarty.

3. I řekl: V pravdě pravím vám, že vdova tato chudá * více než všickni uvrhla. *2 Kor. 8, 12.

4. Nebo všickni tito z toho, což jim zbývalo, dali dary Bohu, tato pak z své chudoby všecku živnost svou, kterouž měla, uvrhla.

5. A když někteří pravili o chrámu, kterak by kamením pěkným i okrasami ozdoben byl, řekl:

6. Nač se to díváte? Přijdouť dnové, v nichž nebude * zůstaven kámen na kameni, kterýž by nebyl zbořen.

*k. 19, 44. 1 Král. 9, 7. 8. Mich. 3, 12.

7. I otázali se ho, řkouce: Mistře, kdy to bude? A které znamení, když se to bude mítí státi?

8. On pak řekl: Vizte, * abyste nebyli svedeni. Nebo mnozí přijdou ve jménu mém, řkouce: Já jsem, a čas se blíží. Protož nepostupujte po nich.

*Jer. 14, 14; 23, 21. Mat. 24, 4. Efez. 5, 6.

9. Když pak uslyšíte o válkách a ruznicích, nestrachejte se; neboť musí to prvé býti, ale ne i hned konec.

10. Tehdy pravil jim: Povstaneť národ proti * národu, a království proti království.

*Izai. 19, 2. Mat. 24, 7.

11. A země třesení veliká budou po místech, a hladové, a morové, hrůzy i zárazkové s nebe velicí.

12. Ale před tím * přede všim vztáhnou ruce své na vás, a protiviti se budou, vydávajíc vás do škol † a žalářů, vodiče k králům ** a k vládařům pro jméno mé.

*Mat. 10, 17. Jan 16, 2. †Skutk. 4, 3. **k. 25, 23.

13. A toť se vám děti bude na svědectví.

14. Protož * složtež to v srdcích svých, abyste se nestarali, kterak byste odpovídati měli.

*k. 12, 11. Mat. 10, 19.

15. Jáť zajisté dám vám * ústa a moudrost, kteréž nebudou moci odolati, ani proti ní ostáti všickni protivníci vaši.

*2 Mojš. 4, 12. Izai. 54, 17.

16. Budete pak zrazováni i od rodičů a od * bratří, od příbuzných i od přátel, a zmrdujíť některé z vás. *Mich. 7, 6. †Skutk. 7, 59.

17. A budete * v nenávisti u všech pro jméno mé.

*Mat. 10, 22.

18. Ale ani * vlas s hlavy vaší nikoli nezahyne.

*k. 12, 7. † 1 Sam. 14, 45. 2 Sam. 14, 11. 1 Král. 1, 52. Mat. 10, 30.

19. V * trpělivosti své vládněte dušemi svými.

*2 Par. 15, 7.

20. Když pak * uzříte obležený od vojska Jeruzalém, tehdy vězte, že se přiblížilo zkažení jeho.

*Dan. 9, 26. 27. Mat. 24, 15. Mark. 13, 14.

21. Tehdy ti, kdož jsou v Judstvu, utíkejte k horám, a kdo u prostřed něho, vyjděte, a kteří v končinách, nevěhazejte do něho.

22. Neboť budou dnové pomsty, aby se naplnilo všecko, což psáno jest.

23. Ale běda těhotným a těm, kteréž kojí v těch dnech. Neboť bude dav veliký v této zemi, a hněv nad lidem tímto.

24. I padati budou ostrostí meče, a zji-maní vedeni budou mezi všecky národy, a Jeruzalém tlačěn bude od pohanů, dokudž se * nenaplní časové pohanů.

*Řím. 11, 25.

25. I budouť * znamení na slunci a na měsíci i na hvězdách, a na zemi ssouzení národů, nevědomcích se kam děti, když zvuk vydá moře a vlnobití,

*Izai. 13, 10. Ezech. 32, 7. Mat. 24, 29. 2 Petr. 3, 10, 12.

26. Tak že * zmrtvějí lidé pro strach a pro očekávání těch věcí, kteréž přijdou na všecken svět. Nebo moci nebeské pohybovati se budou.

*Izai. 64, 7.

27. A tehdyť * uzří Syna člověka, an se běře v oblace s moci a slávou velikou.

*Dan. 7, 13. Mat. 16, 27. Skutk. 1, 11. 2 Tes. 1, 10. Zjev. 1, 7.

28. A když se toto počne diti, pohleďtež a pozdvihnětež hlav svých, proto že se přibližuje vykoupení vaše.

29. I pověděl jim podobenství: Patřte na * fikový strom i na všechna stromoví.

*Mat. 24, 32. Mark. 13, 28.

30. Když se již pučí, vidouce to, sami to znáte, že blízko jest již léto.

31. Takž i vy, když uzříte, ano se tyto věci ději, vězte, že blízko jest království Boží.

32. Amen pravím vám, že nepomine věk tento, až se všecko stane.

33. Nebe * a země pominou, ale slova máť nepominou.

*Zalm. 102, 27. Mat. 24, 35. † Mat. 5, 18. 1 Petr. 1, 25.

34. Pilně * se pak varujte, aby snad nebyla obtížena srdce vaše obžerstvím a opilstvím a pečováním o tento život, a v náhle přikvačil by vás ten den.

*Řím. 13, 13. Efez. 5, 18.

35. Nebo jako * osídlo přijde na všechny, kteříž přebývají na tváři vší země.

*1 Tes. 5, 2. 2 Petr. 3, 10.

36. Protož * bděte, všelikého času modléceť se, abyste hodni byli užití všech

těch věci, kteréž se budou diti, a postaviti se před Synem člověka.

^{*Mat.24,42; 25,13. †Luk.18,1.}

37. I býval ve dne v chrámě, uče, ale v noci vycházej, přebýval * na hoře, kteráž slove Olivetská.

^{*Jan 8,1,2.}

38. A všecken lid na úsvitě přicházel k němu do chrámu, aby ho poslouchal.

KAPITOLA XXII.

Svátek přesnic. 3. Jidášova zráda. 7. Večeře stará i nová. 24. Váda o prvotnosti. 31. Tribení úředníků. 37. Příprava k utrpení, i začátek jich.

Přibližoval se pak * svátek přesnic, kterýž slove velikanoec.

^{*2Mojz.12,15. Mat.26,2. Mark.14,1.}

2. I hledali přední kněží¹⁾ a zákonníci, kterak by * jej vyhladili; nebo obávali se lidu.

^{*Zalm.2,2. Jan 11,47.}

3. Tedy * vstoupil satan do Jidáše, přijímaj Iskariotského, kterýž byl z počtu dvanácti.

^{*Mat.26,14. Mark.14,10. Jan 13,2,27.}

4. A on odšed, mluvil s předními kněžími²⁾, a s úředníky, kterak by ho jim zradil.

5. I zradovali se, a smluvili s ním, že mu chtí peníze dáti.

6. I slíbil, a hledal příhodného času, aby ho jim zradil bez zástupu.

7. Tedy přišel den přesnic, v kterémž zabít měl býti beránek.

8. I poslal Petra a Jana, řka: Jdouce, připravte nám beránka, abychom jedli.

9. A oni řekli mu: Kde echeš, ať připravíme?

10. On pak řekl jim: Aj, když veházeti budete do města, potkáť vás člověk, děbán vody nesa. Jdětež za ním do domu, do kteréhož vejde.

11. A dite hospodáři toho domu: Vzkažuje tobě mistr: Kde jest síň, kdež budu jísti beránka s učedníky svými?

12. A onť vám ukáže večeradlo veliké podlážené. Tam připravte.

13. I odšedše, * našli, jakž jim pověděl, a připravili beránka.

^{*k.19,32.}

14. A když přišel čas, posadil se za stůl, a dvanácte apoštolů s * ním.

^{*Mat.26,20. Mark.14,17,18.}

15. I řekl jim: Žádosti žádal jsem tohoto beránka jísti s vámi, prvé než bych trpěl.

16. Nebo pravimť vám, žeť ho již více nebudu jísti, ažť se naplní v království Božím.

17. A vzav kalich, a díky činiv, řekl: Vezměte jej a dělte mezi sebou.

18. Nebo pravimť * vám, žeť nebudu pítí z plodu vinného kořene, ažť království Boží přijde.

^{*Mat.26,29. Mark.14,25}

19. A * vzav chléb, a díky činiv, lámal a dal jim, řka: To jste tělo mé, kteréž se za vás dáva. To činte na mou památku.

^{*Mat.26,26. Mark.14,22. 1 Kor.11,23,24}

20. Takž i kalich, když bylo po večeři, řka: Tento kalich jest ta nová smlouva v mé krvi, kteráž se za vás vylévá.

21. Ale aj, * ruka zrádce mého se mnou za stolem.

^{*Mat.26,21,23. Mark.14,18. Jan 13,18}

22. A Syn zajisté člověka jde, tak jakž jest * uloženo, ale běda člověku tomu, kterýž ho zrazuje.

23. Tedy oni počali vyhledávatí mezi sebou, kdo by z nich byl, kterýž by to měl učiniti.

24. Stal se pak i svár mezi nimi, kdo by * z nich zdál se býti největší.

^{*k.9,46. Mat.18,1. Mark.9,34.}

25. On pak řekl jim: * Králové národů panují nad nimi, a kteříž moc mají nad nimi, dobrodinceové slovou.

^{*Mat.20,25. Mark.10,42}

26. Ale vy * ne tak. Nýbrž kdož největší jest mezi vámi, buďž jako nejmenší, a kdož vůdce jest, jako sloužící.

^{*k.9,48. 1 Petr.5,3,5,6.}

27. Nebo kdo větší, ten-li, kterýž sedí, čili ten, kterýž slouží? Zdali ne ten, kterýž sedí? Ale já mezi vámi jsem jako ten, kterýž slouží.

28. Vy pak jste ti, kteříž jste v mých pokušeních se mnou zůstali.

29. A jáť * vám způsobuji, jakož mi způsobil Otec můj, království,

^{*k.12,32. Mat.24,47.}

30. Abyste * jedli a pili za stolem mým v království mém, ať seděli na stolicích, soudice dvanáctero pokolení Izraelské.

^{*Mat.8,11. řk.19,28. Zjev.3,21.}

31. I řekl Pán: Šimone, Šimone, aj, satan * vyprosil, aby vás třibil jako pšenici.

^{*1 Petr.5,8}

32. Ale jáť jsem * prosil za tebe, aby nezhylnula víra tvá. A tyť někdy obrátě se, potvrzuj bratří svých.

^{*Jan 17,11,15,20. †Zalm.51,15}

33. A on řekl jemu: Pane, s tebou hoťov jsem i do žaláře i na smrt jíti.

34. On pak di: Pravimť * tobě, Petře nezapívatí dnes kolhout, ažť prvé tříkrá zapříš, že neznáš mne.

^{*Mat.26,34. Mark.14,30,72. Jan 13,35}

35. I řekl jim: Když * jsem vás posíla

1) Bibl kral. z r. 1613: biskupové. — 2) biskupy.

bez pytlíka, a bez mošny, a bez obuvi, zdali jste v čem nedostatek měli? A oni řekli: V ničemž. ^{*Mat.10,9.}

36. Tedy di jim: Ale nyní, kdo má pytlík, vezmi, a též i mošnu; a kdož meče nemá, prodej sukni svou, a kup sobě.

37. Nebo pravím vám, že se ještě * to písmo naplníť musí na mně: A s nešlechetnými počten jest. Nebo ty věci, kteréž *svědčí* o mně, konce berou. ^{*Izai.53,12. Mark.15,28.}

38. Oni pak řekli: Pane, aj, dva meče teď. A on řekl jim: Dostít jest.

39. A vyšed, šel podlé obyčeje svého na * horu Olivovou, a šli za ním i uředlníci jeho. ^{*Mat.26,36.}

40. A když přišel na místo, řekl jim: Modlte se, abyste nevešli v pokušení.

41. A sám * vzdáliv se od nich, jako by mohl kamenem dohoditi, a poklek na kolena, modlil se, ^{*Mat.26,39. Mark.14,35.}

42. Řka: Otče, chceš-li, přenes kalich tento ode mne, ale však * ne má vůle, ale tvá staň se. ^{*Jan 6,38.}

43. I ukázal se jemu anděl s nebe, posíluje ho.

44. A jsa v boji, * horlivěji se modlil. I učiněn jest pot jeho jako krápě krve tekoucí na zemi. ^{*Jan 12,27. Žid.5,7.}

45. A vstav od modlitby, a přišed k uředlníkům, nalezl je, ani spí zámukem.

46. I řekl jim: Co spíte? Vstaňte a modlte se, abyste nevešli v pokušení.

47. A * když on ještě mluvil, aj, zástup, a ten, kterýž slouł Jidáš, jeden ze dvanacti, šel napřed, a přiblížil se k Ježíšovi, aby jej polbil. ^{*Mat. 26, 47. Mark. 14, 43. Jan 18, 3.}

48. Ježíš pak řekl jemu: Jidáší, políbením Syna člověka zrazuješ?

49. A vidouce ti, kteříž při něm byli, k čemu se chýlí, řekli jemu: Pane, budeme-liž bítí mečem?

50. I uderil jeden z nich služebníka nejvyššího kněze¹⁾, a uťal ucho jeho pravé.

51. A Ježíš odpověděv, řekl: Neechtež až potud. A dotek se ucha jeho, uzdravil jej.

52. I di Ježíš těm, kteříž přišli na něho, předním kněžím²⁾ a úředníkům chrámu a starším: Jako * na lotra vyšli jste s meči a s kyjmi, ^{*Mat.26,55.}

53. Ještě na každý den býval jsem s vámi v chrámě, a nevztáhli jste rukou

na mne. Ale totot jest ta vaše hodina, a moc temnosti.

54. I javše jej, * vedli, a uvedli do domu nejvyššího kněze¹⁾. Petr pak šel za ním zdaleka. ^{*Mat.26,57,58.}

55. A když * zanítli oheň u prostřed síně, a posadili se vůkol, sedl Petr mezi ně. ^{*Mat.26,69.}

56. A uzřevši ho jedna děvečka, an sedí u ohně, a pilně naň pohleděvši, řekla: I tento byl s ním.

57. On pak zapřel ho, řka: Ženo, neznám ho.

58. A po malé chvíli jiný, vida jej, řekl: I ty z nich jsi. Petr pak řekl: Ó člověče, nejsem.

59. A potom asi po jedné hodině jiný potvrzoval, řka: V pravdě i tento s ním byl, nebo také Galilejský jest.

60. I řekl Petr: Člověče, nevím, eo praviš. A hned, když on ještě mluvil, kohout * zazpíval. ^{*Mat.26,74.}

61. I obrátiv se Pán, pohleděl na Petra. I rozpomenul se Petr na slovo Páně, kterak jemu byl řekl: Že prvé než kohout * zazpívá, třikrát mne zapříš. ^{*Mat.26,34. Mark.14,30,72.}

62. I vyšed ven Petr, plakal hořce.

63. Muži pak ti, kteříž drželi Ježíše, posmívali se jemu, * tepouce ho. ^{*Job 16,10. Izai.50,6. Mat.26,67.}

64. A zakrývajíce ho, bili jej v tvář, a tázali se ho, řkouce: Prorokuj, kdo jest, kterýž tebe uderil?

65. A jiného mnoho, rouhajíce se, mluvili proti němu.

66. A když byl den, * sešli se starší lidu a přední kněží²⁾ a zákonníci, a vedli ho do rady své, ^{*Zalm.2,2. Mat.27,1. Mark.15,1. Jan 18,28.}

67. Řkouce: Jsi-li ty Kristus? Pověz nám. I di jim: Povím-li vám, nikoli neuvěříte.

68. A pakli se vás eo otíží, neodpovíte mi, ani nepropustíte.

69. Od * této chvíle Syn člověka sedne na pravici moei Boží. ^{*Dan.7,9,13. Mat.16,27. Skntk.1,11.}

70. I řekli všiekní: Tedy jsi ty Syn Boží? On pak řekl jim: Vy pravíte, nebo já jsem.

71. A oni řekli: Což ještě potřebujeme svědectví? Však jsme sami slyšeli z úst jeho.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupova. — 2) biskupům.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupova. — 2) biskupové.

KAPITOLA XXIII.

Pán Pilátovi vydán, 7. k Heródesovi poslán, 24. odouzen, 26. vyveden, 33. ukřižován, 46. umřel, 53. i pohřben.

Tehdy povstavši všecko množství jich, vedli * jej ku Pilátovi.

*Mat.27,2. Mark.15,1. Jan.18,28.

2. A počali naň žalovati, řkouce: Tohoto jsme nalezli, a převrací lid, a * brání daně dávatí císaři, pravě se býti Kristem králem.

*k.20,25. Mat.17,25.

3. Pilát pak * otázal se ho, řka: Jsi-liž ty král ten Židovský? A on odpovéděv, řekl jemu: Ty pravíš.

*Mat.27,11. Mark.15,2. Jan.18,33. 1 Tim.6,13.

4. I di Pilát předním kněžím ¹⁾ a zástupům: Žádné viny nenalézám na tomto člověku.

5. Oni pak více se silili, řkouce: Bouřit lid, něc po všem Judstvu, počav od Galilee až sem.

6. Tedy Pilát uslyšav o Galilei, otázal se, byl-li by člověk Galilejský.

7. A když zvěděl, že by byl z paustvi Heródesova, * poslal jej k Heródesovi, kterýž také v Jeruzalémě byl v ty dni.

*k.3,1.

8. Heródes pak uzřev Ježiše, zrađoval se velmi. Nebo * dávno žádal viděti jej, proto že mnoho o něm slychal, a nadál se, že nějaký div uzří od něho učiněný.

*k.9,9. Mat.14,1,2.

9. I tázal se ho mnohými řečmi, ale on jemu nic neodpovídal.

10. Stáli pak přední kněží ²⁾ a zákonici, tuze na něj žalující.

11. A pohrdna jim Heródes s svým rytířstvem, a naposmívav se jemu, oblékl jej v roucho bílé, i odeslal zase ku Pilátovi.

12. I učiněni jsou přátelé * Pilát s Heródesem v ten den. Nebo před tím nepřátelé byli vespolek.

*Skutk.4,27.

13. Pilát pak svolav přední kněží ³⁾ a úředné osoby i lid,

14. Řekl jim: Dali jste mi * tohoto člověka, jako by lid odvracel, a aj, já před vámi vyptávaje se ho, žádné viny jsem nenalezl na tom člověku v tom, což na něj žalujete.

*Mat.27,23. Mark.15,11.

15. Ano ani Heródes; nebo odeslal jsem vás k němu, a aj, nic hodného smrti nestalo se jemu.

16. Protož potrestaje, propustím ho.

17. Musil pak propouštívati jim jednoho v svátek.

18. Protož zkríklo spolu všecko množství, řkouce: * Zahlad tohoto, a propusť nám Barabáše. *Mat.27,22. Jan.18,40. Skutk.3,14.

19. Kterýž byl pro bouřku nějakou v městě učiněnou a pro vraždu vsazen do žaláře.

20. Tedy Pilát opět mluvil, ehtěje propustiti Ježiše.

21. Oni pak vždy volali, řkouce: Ukřižuj ho, nkřižuj.

22. A on potřetí řekl jim: Což pak zlého učinil tento? Žádné příčiny smrti nenalezl jsem na něm. Protož potresece, propustím ho.

23. Oni pak předece dotírali křikem velikým, žádajíce, aby byl ukřižován. A rozmáhali * se hlasově jejích i předních kněží ¹⁾.

*Jan.19,12.

24. Pilát pak přisoudil, aby se naplnila žádost jejích.

25. I * propustil jim toho, kterýž pro bouřku a vraždu vsazen byl do žaláře, za něhož prosili, ale Ježiše vydal k vůli jejích.

*Mat.27,26. Mark.15,15. Jan.19,16.

26. A když jej vedli, chytivše * Šimona nějakého Cyrenenského, jdoucího s pole, vložili na něj kříž, aby nesl za Ježišem.

*Mat.27,32.

27. I šlo za ním veliké množství lidu i žen, kteréž plakaly a kvílily ho.

28. A obrátiv se k nim Ježiš, di: Decery Jeruzalémské, neplačte nade mnou, ale raději samy nad sebou plačte a nad svými dětmi.

29. Nebo aj, dnové jdou, v nichž řeknou: * Blahoslavené neplodné, † a břicha, kteráž nerodila, a prsy, kteréž nekrmily.

*Izai.51,1. †Mat.24,19.

30. Tehdyť počnou říci k horám: Padněte * na nás, a pahrbkům: Přikrejte nás.

*Izai.2,19. Ozai.10,8.

31. Nebo poněvadž na * zeleném dřevě toto se děje, i co pak bude na suchém?

*Jer.25,29. 1 Petr.4,17.

32. Vedeni pak byli * i jini dva zločinci, aby spolu s nim byli ukřižováni.

*Izai.53,12. Jan.19,18.

33. A když přišli na místo, * kteréž slove popravištné, tu jej ukřižovali, i ty zločince, jednoho na pravici, druhého pak na levici.

*Mat.27,33.

34. Tedy Ježiš řekl: Otče, * odpusť jim, neboť † nevědí, co čini. A ** rozdělivše roucho jeho, metali los.

*Izai.53,12. Mat.5,44. Skutk.7,60. †Skutk.3,17. **Zalm.22,19. Mat.27,35.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupům. — 2) biskupové. — 3) biskupy.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupů.

35. I stál lid, dívaje se. A posmívali se jemu * knížata¹⁾ s nimi, řkouce: Jinýmť spomáhal, nechat pomůže sám sobě, jestliže on jest Kristus, ten Boží zvolený.

^{*Mat.27,39.}

36. Posmívali se pak jemu i žoldnéři, přistupující a octa podávající jemu,

37. A říkajíce: Jsi-li ty král ten Židovský, spomoziž sám sobě.

38. A byl také i nápis * napsaný nad ním, literami Řeckými a Latinskými a Židovskými: Tento jest král Židovský.

^{*Mat.27,37. Mark.15,26.}

39. Jeden pak z těch zločinců, kteříž s ním viseli, rouhal se jemu, řka: Jsi-li ty Kristus, spomoziž sobě i nám.

40. A odpovědv druhý, trestal ho, řka: Ani ty se Boha nebojiš, ješto jsi v témž potupení?

41. A my zajisté spravedlivě, nebo hodnou pomstu za skutky své béreme, ale tento nic zlého neučinil.

42. I di Ježíšovi: Pane, * rozpomeň se na mne, když přijdeš do království svého.

^{*1 Mojš.40,14.}

43. I řekl mu Ježíš: Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji.

44. A bylo okolo hodiny šesté. I stala se * tma po vši zemi až do hodiny deváté.

^{*Mat.27,45. Mark.15,33.}

45. I zatmělo se slunce, a opona chrámová roztrhla se napoly.

46. A zvolav Ježíš * hlasem velikým, řekl: Otče, † v ruce tvé poroučím ducha svého. A to povědv, umřel.

^{*Mat.27,50. †Zalm.31,6. Skutk.7,59,60.}

47. A viděv * eenturio, eo se stalo, velebil Boha, řka: Jistě člověk tento spravedlivý byl.

^{*Mat.27,54.}

48. A všiekni zástupové, přítomní tomu divadlu, hledíce na to, co se dalo, tepouce prsy své, navraeovali se.

49. Stáli pak všiekni známi jeho zdaleka, hledíce na to, i ženy, kteréž byly přišly za ním z Galilee.

50. A aj, * muž jménem Jozef, jeden z úradu, muž dobrý a spravedlivý,

^{*Mat.27,57. Mark.15,43.}

51. Kterýž byl nepovolil radě a skutku jejich, z Arimatie města Judského, kterýž * také očekával království Božioho;

^{*k.2,25,38.}

52. Ten přistoupiv ku Pilátovi, vyprosíl tělo Ježíšovo.

53. A složiv je, obvinul v kment, a pochoval je v hrobě * vytesaném, v kte-

rémž ještě nikdy nebyl žádný pochován.

^{*Mat.12,40.}

54. A byl den * připravování, a sobota se začínala.

^{*Mat.27,62. Jan 19,42.}

55. Šedše pak také za ním * ženy, kteréž byly s Ježíšem přišly z Galilee, pohleděly na hrob, a kterak pochováno bylo tělo jeho.

^{*k.8,2.}

56. Vrátišve se pak, připravily vonné věci a masti, ale v sobotu odpočinuly, podlé * příkázání.

^{*2 Mojš.20,10.}

KAPITOLA XXIV.

Andělé svědci o vzkříšení Páně. 13. Pán sám nejprv dvěma, 36. potom spolu shromážděným se zjevil; 49. a zaslíbiv Duchu svatého, 51. bral se do nebe.

Prvního pak dne po * sobotě velmi ráno šly k hrobu, a některé vonné věci, kteréž byly připravily, a některé jiué s nimi.

^{*Mat.28,1. Mark.16,1. Jan.20,1.}

2. I nalezly kámen odvalený od hrobu.

3. A všedše, nenalezly těla Pána Ježíše.

4. I stalo se, když ony se toho užasly, aj, * muži dva postavili se podlé nich v rouše † stkvoucím.

^{*Skutk.1,10. †Luk.9,30,31. Jan.20,12.}

5. Když se pak ony bály, a sklonily tváři své k zemi, řekli jim: Co hledáte živého s mrtvými?

6. Není ho * tuto, ale vstal jest. Rozpomeňte † se, kterak mluvil vám, když ještě v Galilei byl,

^{*Mark.16,6. †Mat.16,21. Mark.8,31.}

7. Řka: Že * Syn člověka musí vydán býti v ruce hříšných lidí, a ukřižován býti, a v třetí den z mrtvých vstáti.

^{*Mat.17,22. Mark.9,31.}

8. I rozpomenuly se na slova jeho.

9. A * navrátišve se od hrobu, zvěstovaly to všecko těm jedenácti i jiným všechněm.

^{*Mat.28,8. Mark.16,8,10.}

10. Byly pak * Maria Magdaléna a Johanna a Maria Jakubova, a jiné s nimi, kteréž vypravovaly to apoštolům.*k.8,2,3.

11. Ale oni měli za bláznovství slova jejich, a nevěřili jim.

12. Tedy Petr vstav, běžel k hrobu, a pohleděv do něho, uzřel prostěradla, ana sama leží. I odšel, divě se sám v sobě, co se to stalo.

13. A aj, * dva z nich šli toho dne do městečka, kteréž bylo vzdáli od Jeruzaléma honů šedesáte, jemuž jméno Emmaus.

^{*Mark.16,12.}

14. A rozmlouvali vespolek o těch všech věcech, kteréž se byly staly.

15. I stalo se, když rozmlouvali, a se-
be se otazovali, že i Ježíš, přiblíživ se,
šel s nimi.

16. Ale oči jejich držány byly, aby ho
nepoznali.

17. I řekl jim: Které jsou to věci, o
nichž rozjímáte vespolek, jdouce, a jste
smutni?

18. A odpověděv jeden, kterémuž jmé-
no Kleofáš, řekl jemu: Ty sám jsi z při-
chozích do Jeruzaléma, ještěs nezvěděl,
co se stalo v něm těchto duň?

19. Kterýmž on řekl: I co? Oni pak
řekli jemu: O * Ježíšovi Nazaretském,
kterýž byl † muž prorok, mocný v slovu
i v skutku, před Bohem i přede všim
lidem, *Mat.21,11. Skutk.2,22. †Luk.7,16.

20. Totiž kterak jej vydali předni kně-
ží¹⁾ a knížíta naše na odsouzení k smrti,
i ukřičovali jej.

21. My pak jsme se nadáli, * že by on
měl vykoupiti Izraele. Ale nyní tomu
všemu třetí den jest dnes, jakž se to
stalo. *Skutk.1,6.

22. Ale * i ženy některé z našich zdě-
sily nás, kterěz ráno byly u hrobu.

23. A nalezše těla jeho, přišly, pra-
víc, že také vidění andělské viděly,
kteríž pravi, že by živ byl.

24. I chodili někteří z našich k hrobu,
a našli tak, jakž pravily ženy, ale je-
ho neviděli.

25. Tedy on řekl jim: Ó * nesmyslni a
zpozdlí srdcem k věření všemu tonm,
což mluvili proroci. *Gal.3,1.

26. Zdalíž * nemusil těch věci trpěti
Kristus a vjiti v slávu svou?

27. A počav od * Mojžiše a všech pro-
roků, vykládal jim všecka ta pisma, kte-
ráž o něm byla. *Izai.50,6; 53,11 násl. Skutk.17,3.
Filip.2,7 násl. 1 Petr.1,11. Žid.12,2.

28. I přiblížili se k městečku, do kte-
réhož šli, a on potrh se, jako by chtěl
dále jíti.

29. Ale přinutili ho, řkouce: Zůstaň * s
námi, nebo se již připozdívá, a den se
nachýlil. I všel, aby s nimi zůstal.

30. I stalo se, když seděl s nimi za sto-
lem, vzav chléb, dobrořečil, a lámaje,
podával jim. *1 Mojz.19,3. Sond.19,9.

31. I otevřívny jsou oči jejich, a poznali
ho. On pak odnesl se od nich.

32. I řekli vespolek: Zdalíž srdce naše
v nás nehořelo, když mluvil nám na ce-
stě, a když otvíral nám pisma?

33. A vstavše v tu hodinu, vrátili se
do Jeruzaléma, a našli shromáždě-
ných těch jedenácte, a ty, kteříž s nimi
byli,

34. Ani pravi: Že * vstal Pán právě, a
ukázal se Šimonovi. *1 Kor.15,4,5.

35. I vypravovali oni také to, co se
stalo na cestě, a kterak ho poznali v lá-
mání chleba.

36. A když oni o tom rozmlouvali, po-
stavil * se Ježíš u prostřed nich, a řekl
jim: Pokoj vám.

* Mark. 16, 14. Jan 20, 19. 1 Kor. 15, 5.
37. Oni pak zhrozivše se a přestrašení
byvše, domnívali se, že by ducha vi-
děli.

38. I di jim: Co se * strašíte, a proč
myšlení vstnpuji na srdce vaše?

* Mat. 14, 26. Mark. 4, 40.
39. Vizte * ruce mé i nohy mé, já za-
jistě jsem ten. Dotýkejte se mne a vizte;
neboť dnech těla a kostí nemá, jako mne
vidíte mítí. *Jan 20, 20, 27.

40. A pověděv to, ukázal jim ruce i
nohy.

41. Když pak oni ještě nevěřili pro ra-
dost, ale divili se, řekl jim: Máte-li * tu
eo k jídlu? *Jan 21, 5.

42. A oni podali jemu kusu ryby pe-
čené a plástu strdi.

43. A vzav, pojedl před nimi,
44. A řekl jim: Tatof jsou * slova, kte-
ráž jsem mluvil vám, ještě byv s vámi:
Že se musí naplniti všecko, což psáno
jest v zákoně Mojžišově a v prorocech i
v žalmích o mně. *k.9,22. Mat.16,21. Mark.8,31.

45. Tedy otevřel jim mysl, aby roz-
uměli písmům.

46. A řekl jim: Takt jest psáno, a tak
musil * Kristus trpěti, a třetího dne z
mrtvých vstáti, *v.26. Žalm.22,7. Skutk.17,3.

47. A aby bylo kázáno ve jménu jeho
pokání * a odpuštění hříchů mezi všemi
národy, počna od Jeruzaléma.

* Skutk.5,31. 1 Jan.2,12.
48. Vy pak jste svědkové toho.

49. A aj, * já pošli zaslíbení Otee své-
ho na vás. Vy pak čekejte v městě Je-
ruzalémě, dokudž nebudete oblečeni mo-
cí s výsostí. *Jan 14,26; 15,26. Skutk.1,4; 2,1 násl.

50. I * vyvedl je ven až do Betany, a
pozdvih rukou svých, dal jim požehná-
ní. *Skutk.1,12.

51. I * stalo se, když jim žehnal, bral | tili se do Jeruzaléma s radostí veli-
se od nich, a nesen jest do nebe. | kou.

*Mark.16,19. Skutk.1,9.

53. A byli vždycky v echrámě, chválíce
a dobrořečíce Boha. Amen.

52. A oni poklonivše se jemu, navrá-

EVANGELIUM

PODLÉ

(SEPSÁNÍ S.) JANA.

KAPITOLA I.

Evangelisty 15. i Křtitele svědectví o Pánu Kristu 37. a povolání některých učedníků.

Na * počátku bylo † Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo byl ** Bůh.

*1 Mojz.1,1. 1 Jan.1,1,2. †Zjev.19,13. **1 Jan.5,20.

2. To bylo na počátku u Boha.

3. Všecky * věci skrze ně učiněny jsou, a bez něho nic není učiněno, což učiněno jest.

*Žalm.33,6. Efez.3,9.

4. V něm život * byl, a život byl světlo lidí.

*k.5,26. 1 Jan.5,11.

5. A to * světlo v † temnostech svítí, ale tmy ho neobsáhly.

*k.8,12. †Izai.60,2.

6. Byl * člověk poslaný od Boha, je- muž jméno bylo Jan.

*Mat.3,1.

7. Ten přišel na svědectví, aby svědčil o tom světle, aby * všickni uvěřili skrze něho.

*Kol.1,28.

8. Jehož on to * světlo, ale přišel, aby svědectví vydával o tom světle.

*k.5,35.

9. Tentot byl to * pravé světlo, kteréž osvěcuje každého člověka přicházejícího na svět.

*k.3,19; 8,12.

10. Na světě byl, a svět skrze něho učiněn jest, ale svět ho nepoznal.

11. Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho.

12. Kterž pak koli přijali jej, dal jim moc * syny Božími býti, těm, kteříž věří ve jméno jeho,

*Řím.8,15. Gal.3,26. 1 Petr.1,14.

13. Kterž ne ze krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z * Boha zplozeni jsou.

*k.3,5. 1 Jan.5,4.

14. A Slovo to tělo * učiněno jest, a přebývalo mezi námi, (a † viděli jsme ** slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce,) †† plně milosti a *** pravdy.

*Izai.7,14. Mat.1,16. †Izai.40,5. Mat.17,2.

Izai.60,1. ††Kol.1,19. *Luk.2,40.

15. Jan svědectví vydával o něm, a volal, řka: Tentot jest, o němž jsem pra-

vil, že po mně přišed, předšel mne; nebo přednější jest než já.

16. A z plnosti * jeho my všickni vzali jsme, a to milost za milost.

*k.3,34. Kol.1,19; 2,9.

17. Nebo * zákon skrze Mojžiše dán jest, milost a pravda skrze Ježíše Krista stala se.

*2 Mojz.20,1 násl.

18. Boha * žádný nikdy neviděl; jednorozený ten † Syn, kterýž jest v lůno Otce, on vypravil.

*2 Mojz.33,20. 1 Tim.6,16. †Mat.11,27.

19. A totot jest svědectví * Janovo, když poslali Židé z Jeruzaléma kněží a Levity, aby se ho otázali: Ty kdo jsi?

*k.5,33.

20. I vyznal a nezapřel, a vyznal: Že já nejsem * Kristus.

*k.3,28. Skutk.13,25.

21. I otázali se ho: Což pak? Eliáš * jsi ty? I řekl: Nejsem. Jsi † ten prorok? Odpověděl: Nejsem.

*Mat.11,14. †5 Mojz.18,15.

22. I řekli jemu: Kdožs pak? Ať odpověd dáme těm, kteříž nás poslali. Co pravíš sám o sobě?

23. Řekl: * Já jsem hlas volajícího na poušti: Spravte cestu Páně, jakož pověděl Izaiáš prorok.

*Izai.40,3. Mat.3,3. Mark.1,3.

24. Ti pak, kteříž byli poslání, z farizeů byli.

25. I otázali se ho a řekli jemu: Proč tedy křtíš, jestliže ty nejsi Kristus, ani Eliáš, ani ten prorok?

26. Odpověděl jim Jan, řka: * Já křtim vodou, ale u prostřed vás stojí, jehož vy neznáte.

*Mat.3,11.

27. Totot jest ten, * kterýž po mně přišed, předšel mne, u jehož obuvi já nejsem hoden rozvázatí řeménka.

*k.3,26.

28. Toto v * Betabaře stalo se † za Jordánem, kdež Jan křtil.

*Soud.7,24. †Jan.10,40.

29. Druhého dne ušel Jan Ježíše, an

jde k němu. I di: Aj, * Beránek Boží, kterýž snímá hřích † světa.

*2Mojz.12,3. Izai.53,7. 1Petr.1,19. †Izai.53,4.6.11.

30. Tentof jest, o kterémž jsem já pravil, že za mnou jde muž, kterýž * mne předšel; nebo přednější jest uěž já. *v.15.

31. A já jsem ho neznal, ale aby zjeven * byl lidu Izraelskému, proto jsem já přišel, křtít vodou. *k.7.4.

32. A svědectví vydal Jan, * rka: Viděl jsem Duchu sstupujícího jako holubici s nebe, a zůstal na něm.

*Mat.3,16. Mark.1,10.11.

33. A já jsem ho neznal, ale kterýž mne poslal křtít vodou, ten mi řekl: Nad kýmž užíš Duchu sstupujícího a zůstávajícího na něm, tenf jest, kterýž křtí * Duchem svatým. *Skntk.1,5.

34. A já jsem viděl, a svědectví jsem vydal, že on jest ten Syn Boží.

35. Druhého pak dne opět stál Jan, a z učedníků jeho dva,

36. A uzřev Ježíše, an se prochází, řekl: Aj, * Beránek Boží. *v.29.

37. I slyšeli ho ti dva učedníci mluvícího, a šli za Ježíšem.

38. I obrátiv se Ježíš, a uzřev je, ani jdou, di jim:

39. Co hledáte? A oni řekli jemu: Rabbi, (což se vykládá: Mistře,) kde bydlíš?

40. Di jim: Poďte a vizte. I šli a viděli, kde bydlil, a zůstali u něho ten den; nebo bylo okolo desáté hodiny.

41. Byl * Ondřej, bratr Šimona Petra, jeden z těch dvou, kteříž byli to slyšeli od Jana, a šli za ním. *Mat.4,18.

42. I nalezl ten první bratra svého vlastního Šimona, a řekl mu: Nalezli jsme * Mesiáše, což se vykládá Kristus. *Dan.9,24,26.

43. I přivedl jej k Ježíšovi. A pohledv naň Ježíš, di: Ty jsi Šimon, synu Jonášův, ty slouíš * budeš Céfás, což se vykládá Petr. *Mat.16,18.

44. Na druhý den ehtěl Ježíš vyjiti do Galilee, i nalezl Filipa, a řekl jemu: Pod za mnou.

45. A byl * Filip z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova. *k.12,21.

46. Nalezl Filip Natanaele. I di jemu: O kterémž * psal Mojžiš v zákoně † a proroci, nalezli jsme, Ježíše, syna Jozefova z Nazaréta. *1Mojz.3,15.

†Izai.7,13. Jer.23,5,6. Ezech.34,23. Dan.9,24. Mich.5,2.

47. I řekl jemu Natanael: A může † z

Nazaréta co dobrého býti? Řekl jemu Filip: Pod † a viz. *Mat.2,23.†v.40.

48. Vida Ježíš Natanaele, an jde k němu, i di o něm: Aj, právě Izraelitský, v němžto * lsti není. *Zalm.32,2; 73,1.

49. Řekl mu Natanael: Jakž ty mne znáš? Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Prvé než tě Filip zavolal, kdyžs byl pod fíkem, viděl jsem tebe.

50. Odpověděl Natanael a řekl jemu: Mistře, ty jsi * Syn Boží, ty jsi ten král Izraelský. *Mat.14,33.

51. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Žet jsem řekl: Viděl jsem tebe pod fíkem, věříš. Větší věci nad tyto uzříš.

52. I di mu: Amen, amen pravím vám: Od tohoto času uzříte nebe otevřené, a anděly * Boží vstupující a sstupující na Syna člověka. *1Mojz.28,12. Mat.4,11.

KAPITOLA II.

Svadba v Galilejské Káni. 13. Penězomění z chrámu vybnání. 18. Hádká s Židy. 23. Mnozi v Krista uvěřili.

Třetího pak dne stala se svadba v Káni Galilejské, a byla matka Ježíšova tam.

2. A pozván jest také Ježíš i učedníci jeho na tu svadbu.

3. Když se pak nedostalo vína, řekla matka Ježíšova jemu: Vína nemají.

4. Di jí Ježíš: Co mně a tobě ženo? Ještě nepřišla hodina má.

5. Di matka jeho služebníkům: Což by koli vám řekl, učinite.

6. I bylo tu kamenných stouvlí šest postaveno, podlé * očišťování Židovského, beroucí v sebe jedna každá dvě neb tři míry. *Mark.7,3.

7. Řekl jim Ježíš: Naplňte ty stouvlve vodou. I naplnili je až do vrehu.

8. I di jim: Nalévejtež již, a neste vrehnúmu správci svadby. I nesli.

9. A jakž okusil vrehní správce svadby té vody, vínem učiněné, (nevěděl pak, odkud by bylo, ale služebníci věděli, kteříž vážili vodu,) povolal ženi-cha ten vrehní správce,

10. A řekl mu: Každý člověk nejprvé dobré víno dává, a když by se * hojně napili, tedy to, kteréž horší. Ty zachoval jsi víno dobré až dosavad. *1Mojz.43,34.

11. To učinil Ježíš počátek divů v Káni * Galilejské, a zjevil slávu svou. I † uvěřili v něho učedníci jeho. *k.4,46. †k.11,45.

12. Potom sstoupil do Kafarnaum, on

matka jeho, i bratři jeho, i učedníci jeho, a pobyli tam nemnoho dní;

13. Nebo blízko byla velikanoe Židovská. I vstoupil Ježíš do Jeruzaléma.

14. A nalezl * v chrámě prodáváče volů a ovee i holubie, a penězoměnce sedieí.

*Mat.21,12. Mark.11,15.

15. A udělav bič z provázků, všecky vyhnal z chrámu, i ovee i voly, a penězoměněm rozsypan peníze, a stoly zpřevracel.

16. A těm, kteříž holuby prodávali, řekl: Odneste tyto věci odsud, a nečinite domu Otce mého domem kupeckým.

17. I rozpomenuli se učedníci jeho, že psáno jest: * Horlivost domu tvého snědla mne.

*Žalm.69,10.

18. Tedy odpověděli Židé a řekli jemu: Jaké * znamení nám ukážeš, že tyto věci činiš?

*k.6,30. Mat.12,38. Mark.8,11. Luk.11,29.

19. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Zrušte chrám * tento, a ve třech dnech zase vzdělám jej.

*Mat.26,61.

20. I řekli Židé: Čtyřicetí a šest let dělán jest chrám tento, a ty ve třech dnech vzděláš jej?

21. Ale on mluvil o chrámu těla svého. 22. A protož když z mrtvých vstal, rozpomenuli * se učedníci jeho, že jim to byl pověděl. I uvěřili písmu a slovu, kteréž pověděl Ježíš.

*Luk.24,8.

23. A když byl v Jeruzalémě na velikanoe v den sváteční, mnozí uvěřili ve jméno jeho, vidouce divy jeho, kteréž činil.

24. Ale Ježíš nesvědčil sebe samého jim, proto že on znal všecky.

25. Aniž potřeboval, aby kdo svědectví vydával o člověku; nebo * on věděl, co by bylo v člověku.

*1 Sam.16,7. Žalm.7,10. Mat.22,18.

KAPITOLA III.

Rozmlouvání Páně s Nikodémem. 22. Učedníci Kristovi i Jan křtili. 25. Svědectví Jana Křtitele slavné o Kristu Pánu.

Byl pak člověk z farizeů, jménem Nikodém, kníže Židovské.

2. Ten přišel k Ježíšovi v noci, a řekl jemu: Mistré, víme, že jsi od Boha přišel mistr; nebo * žádný nemůže těch divů činiti, kteréž ty činiš, leč by Bůh byl s * tím.

*Skutk.2,22. +Jan 9,16. Skutk.10,38.

3. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Amen, amen pravím tobě: * Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže viděti království Božího.

*Tit.3,5. Mat.18,3.

4. Řekl jemu Nikodém: Kterak může člověk naroditi se, starý jsa? Zdali může po druhé v život matky své vjiti a naroditi se?

5. Odpověděl Ježíš: Amen, amen pravím tobě: Nenarodí-li se kdo z * vody a z Ducha, nemůže vjiti do království Božího.

*Ezech.36,25,27. 1 Petr.3,21. Žid.10,23.

6. Což se narodilo * z těla, tělo jest, a což se narodilo z Ducha, duch jest.

*1 Mojš.5,2. Řim.3,23; 8,5.

7. Nedivíš se, že jsem řekl tobě: Musíte se znovu zroditi.

8. Vitr, kam ehee věje, a hlas jeho slyšíš, ale nevíš, * odkud přichází, a kam jde. Takť jest každý, kdo se * z Ducha narodil.

*Žalm.135,7. Kaz.11,5. +1 Kor.2,11.

9. Odpověděl Nikodém a řekl jemu: Kterak * mohou tyto věci býti?

*k.6,52,60. Ezech.36,26.

10. Odpověděl Ježíš a řekl jemu: Ty jsi mistr v Izraeli, a toho neznáš?

11. Amen, amen pravím tobě: Že * což víme, mluvíme, a což jsme viděli, svědčíme, ale svědectví našeho nepřijímáte.

*k.7,16; 8,28; 12,49.

12. Poněvadž zemské věci mluvil jsem vám, a nevěříte, kterak, budu-li vám praviti nebeské, uvěříte?

13. A jistě * žádnýť nevstoupil v nebe, než ten, kterýž sstoupil s nebe, Syn člověka, kterýž jest v nebi.

*k.6,62. Mat.28,2. Efez.4,9.

14. A jakož * Mojžíš povýšil hada na poušti, takť musí * povýšen býti Syn člověka,

*4 Mojš.21,5,9. 2 Král.18,4. +Jan 8,28.

15. Aby každý, kdož * věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.

*k.6,36. Mark.16,16.

16. Nebo * tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.

*Řim.5,8; 8,32. 1 Jan.4,9.

17. Neboť * neposlal Bůh Syna svého na svět, aby odsoudil svět, ale aby spasen * byl svět skrze něho.

*k.9,39. Luk.5,56. +1 Jan.4,9.

18. Kdož * věří v něho, nebude odsouzen, ale kdož nevěří, již jest odsouzen; nebo neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího.

*k.5,24.

19. Totoť pak jest ten * soud, že světlo přišlo na svět, ale milovali lidé více tmu nežli světlo; nebo skutkové jejich byli zlí.

*k.1,5,9. 1 Jan.2,9.

20. Každý zajisté, kdož zle činí, nená-

vidí světla, a nejde k světlu, aby nebyli trestáni skutkové jeho.

21. Ale * kdož činí pravdu, jde k světlu, aby zjeveni byli skutkové jeho, že v Bohu učinění jsou. ^{*Efez.5,8.}

22. Potom přišel Ježiš i učedníci jeho do země Judské, a tu přebýval s nimi, a * křtil. ^{*k.4.1.2.}

23. A Jan také křtil v Enon, * blízko Sálím, nebo byly tam vody mnohé. I přicházeli, † a křtili se. ^{*1 Sam.9,4. †Mat.3,6.16. Mark.1,5.}

24. Nebo ještě * Jan nebyl vsazen do žaláře. ^{*Mat.14,3. Luk.3,19.20.}

25. Tedy vznikla otázka mezi učedníky Janovými a Židy o očišťování.

26. I přišli k Janovi a řekli jemu: Mistře, ten kterýž byl s tebou * za Jordánem, jemužs ty † svědectví vydal, aj, on křtí, a všickni jdou k němu. ^{*Mat.3,13. †k.3,11.}

27. Odpověděl Jan a řekl: * Nemůžt člověk vzítí ničeho, leč by jemu dáno bylo s nebe. ^{*k.19,11. 1 Kor.4,7.}

28. Vy sami * svědkové jste mi, že jsem pověděl: Nejsem já Kristus, ale † že jsem poslán před ním. ^{*k.1,20.30. †Mal.3,1. Mat.11,10.}

29. Kdož má nevěstu, ženichť jest, přítel pak ženicha, kterýž stojí a slyší ho, radostí raduje se pro hlas ženicha. Protož ta radost má naplněna jest.

30. Ont * musí růsti, já pak menšiti se. ^{*2 Sam.3,1. Fil.1,18.}

31. Kdožt * s hlúry přišel, nade všeekyt jest; kdož jest z země, zemskýť jest, a zemské věci mluví. Ten, kterýž s nebe přišel, nade všeeky jest. ^{*k.8,23. 1 Kor.15,47.}

32. A eož viděl a slyšel, * toť svědčí, ale † svědectví jeho žádný nepřijímá. ^{*k.5,19.20. †k.3,11.}

33. Kdož přijímá svědectví jeho, zpečetil to, že Bůh * pravdomluvný jest. ^{*k.7,17. 5 Mojz.7,9. Řím.3,4.}

34. Nebo * ten, kteréhož Bůh poslal, slovo Boží mluví; nebo jemu ne v míru dává † Bůh Ducha. ^{*k.1,16. †Zalm.45,8. Izai.61,1. Luk.4,18.}

35. Otec miluje Syna, * a všecko dal v ruku jeho. ^{*Zalm.8,7. Mat.11,27. Luk.10,22. Žid.2,8.}

36. Kdož věří v Syna, má život věčný; ale kdožt jest * nevěřící Synu, neuzříť života, ale hněv Boží zůstává na něm. ^{*v.18. Mark.16,16.}

KAPITOLA IV.

Posloužení k víře Samaritánce, 41. i jiným Samaritánům, 46. a syna služebníka královského uzdravení.

A jakž poznal Pán, že slyšeli farizeové,

že by Ježiš více učedníků činil a křtil než Jan,

2. (Ačkoli Ježiš sám nekřtil, ale učedníci jeho,)

3. Opustil Judstvo, a odšel opět do Galileje.

4. Musil pak jiti skrze Samaří.

5. I přišel k městu Samařskému, kteréž řeč slove Sichar, vedlé popluzí, kteréž byl dal * Jakob Jozefovi, synu svému. ^{*1 Mojz.33,19; 48,22.}

6. Byla pak tu studnice Jákobova. Protož ustav na cestě Ježiš, posadil se tak na studnici. A bylo okolo šesté hodiny.

7. I přišla žena z Samaří vážití vody. Kteréz řekl Ježiš: * Dej mi pítí. ^{*1 Mojz.24,17.}

8. Nebo učedníci jeho byli odešli do města, aby nakoupili pokrmů.

9. I řekla jemu žena ta Samaritánka: Kterakž ty, jsa Žid, žádáš ode mne nápoje od ženy Samaritánky? (Nebo * neobenuj Židé s Samaritány.) ^{*k.8,48. 2 Král.17,24. Luk.9,52.}

10. Odpověděl Ježiš a řekl jí: Kdybys znala ten dar Boží, a kdo jest ten, kterýž praví tobě: Dej mi pítí, ty lys přisla jeho, a dal by tobě vody * živé. ^{*k.6,35. Jer.2,13.}

11. I di jemu žena: Pane, aniž máš, čím bys navázil, a studnice jest hluboká. Odkudž tedy máš tu vodu živou?

12. Zdaliz jsi ty větší nežli otec náš Jakob, kterýž nám dal tuto studnici, a sám z ní pil, i synové jeho, i dobytek jeho?

13. Odpověděl Ježiš a řekl jí: Každý, kdož pije * vodu tuto, žiznutí bude opět. ^{*k.6,58.}

14. Ale kdož by se napil vody té, kterouž * já dám jemu, nežiznil by na věky, ale voda ta, kterouž já dám jemu, bude v něm studnici vody prýstieí se k životu věčnému. ^{*k.6,27.35; 7,38.39.}

15. Řekla jemu žena: Pane, dej mi té vody, abych nežiznila, ani ehodila sem vážití.

16. Řekl jí Ježiš: Jdi, zavolej muže svého, a přid sem.

17. Odpověděla žena a řekla: Nemám muže. Di jí Ježiš: Dobřes řekla: Nemám muže.

18. Nebos pět mužů měla, a nyní kteréhož máš, není tvůj muž. To jsi pravdu pověděla.

19. Řekla jemu žena: Pane, vidím, že jsi ty * prorok. ^{*k.6,14. Luk.7,16; 24,19.}

20. Otcové naši na této hoře modlivali se, a vy pravíte, že v * Jeruzalémě jest místo, kdež náleží se modliti.

^{*5 Mojj.12,5,11. 1 Král.8,29 n. 2 Par.7,12.}

21. Dí jí Ježíš: Ženo, věř mi, žeť jde hodina, kdyžto ani na této hoře, ani v Jeruzalémě nebudete se modliti Otci.

22. Vy se modlíte, * a nevíte, čemu; my se modlíme, čemuž víme, nebo † spasení z Židů jest.

^{*2 Král.17,29. Mat.20,22.}

^{+1 Mojj.12,3. Izai.2,3. Luk.24,47. Řím.3,2. Žid.7,14.}

23. Ale jďte hodina, a nyníť jest, kdyžto praví modlitebníci modliti se budou Otci v duchu a v pravdě. Neboť takových Otec hledá, aby se modlili jemu.

24. Bůh * duch jest, a ti, kteříž se jemu modlí, v duchu a v pravdě musejí se modliti.

^{*2 Kor.3,17.}

25. Dí jemu žena: Víím, * že Mesiáš přijde, kterýž slove Kristus. Ten, když přijde, oznámí nám všecko.

^{*k.1,41.}

26. Dí jí Ježíš: * Ját jsem, kterýž mluvím s tebou.

^{*k.8,25.}

27. A v tom přišli učedníci jeho, i divili se, že by s ženou mluvil, a však žádný neřekl: Nač se ptáš, aneb proč mluvíš s ní?

28. I nechala tu žena vědra svého, a šla do města, a řekla těm lidem:

29. Poďte, vizte člověka, kterýž pověděl mi všecko, což jsem koli činila. Ne-ní-li on ale Kristus?

30. Tedy vyšli z města, a přišli k němu.

31. Mezi tím pak prosili ho učedníci, řkouce: Mistře, pojez.

32. A on řekl jim: Ját mám pokrm jisti, kteréhož vy nevíte.

33. Učedníci pak mluvili vespolek: Zdali jemu kdo přinesl jisti?

34. Dí jim Ježíš: Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, kterýž mne poslal, a dokonal dílo jeho.

35. Však vy pravíte, že ještě čtyři měsíkové jsou, a žeň přijde. Aj, pravím vám: Pozdvihněte oči svých, a patřte na krajiny, žeť se * již bělejí ke žni.

^{*Mat.9,37. Luk.10,2.}

36. Kdož pak žne, odplatit béře, a sbromažduje užitek k životu věčnému, aby i ten, kdož rozsívá, radoval se spolu, i kdo žne.

37. Nebo v tom pravé jest slovo, žeť jiný jest, kdož rozsívá, a jiný, kterýž žne.

38. Ját jsem vás poslal žíti, o čemž jste vy nepracovali. Jiníť pracovali, a vy jste v jejich práce vešli.

39. Z města pak toho mnozí z Samaritánů uvěřili v něho, pro řeč té ženy, svědělci: Že mi pověděl všecko, což jsem činila.

40. A když k němu přišli Samaritáni, prosili ho, aby s nimi zůstal. I pobyl tu za dva dni.

41. A mnohem jich více uvěřilo pro řeč jeho.

42. A ženě té řekli: Již ne pro tvé vypravování věříme; * nebo sami jsme slyšeli, a víme, že tento jest právě spasitel světa, Kristus.

^{*k.17,8.}

43. Po * dvou pak dnech vyšel odtud, a šel do Galilee.

^{*Mat.4,12.}

44. Nebo sám Ježíš byl svědectví vydal, že * prorok v vlasti své v poctivosti není.

^{*Mat.13,57.}

45. A když přišel do Galilee, přijali jej Galilejští, všecko viděvše, co činil v Jeruzalémě v svátek; nebo i oni byli přišli k svátku.

46. Tedy opět přišel Ježíš do Kány Galilejské, kdež * učinil byl z vody vino. I byl jeden královský služebník v Kafarnaum, jehožto syn nemocen byl.

^{*k.2,1 n. 14.}

47. Ten uslyšev, že by Ježíš přišel z Judstva do Galilee, šel k němu, a prosil ho, aby sstoupil a uzdravil syna jeho; nebo počínal umíratí.

48. I řekl jemu Ježíš: * Neuzříte-li divů a zázraků, neuvěříte.

^{*k.2,18. 1 Kor.1,22.}

49. Dí jemu ten královský služebník: Pane, podiž prvé, nežli umře syn můj.

50. Dí jemu Ježíš: Jdi, * syn tvůj živ jest. I uvěřil člověk řeči, kterouž mluvil jemu Ježíš, a šel.

^{*1 Král.17,23.}

51. Když pak on již šel, potkali se s ním služebníci jeho a zvěstovali, řkouce: Syn tvůj živ jest.

52. Tedy otázal se jich na hodinu, v kterou by se lépe měl. I řekli jemu: Včera v hodinu sedmou přestala mu zimnice.

53. Tedy poznal otec, že právě ta hodina *byla*, v kterouž řekl byl jemu Ježíš: Syn tvůj živ jest. I uvěřil * on i dům jeho všecken.

^{*Skutk.18,8.}

54. To opět druhý div učinil Ježíš, přišed z Judstva do Galilee.

KAPITOLA V.

Pán člověka od třidcti osmi let nemocného uzdraviv, 16. n. 17. n. 18. n. 19. n. 20. n. 21. n. 22. n. 23. n. 24. n. 25. n. 26. n. 27. n. 28. n. 29. n. 30. n. 31. n. 32. n. 33. n. 34. n. 35. n. 36. n. 37. n. 38. n. 39. n. 40. n. 41. n. 42. n. 43. n. 44. n. 45. n. 46. n. 47. n. 48. n. 49. n. 50. n. 51. n. 52. n. 53. n. 54. n. 55. n. 56. n. 57. n. 58. n. 59. n. 60. n. 61. n. 62. n. 63. n. 64. n. 65. n. 66. n. 67. n. 68. n. 69. n. 70. n. 71. n. 72. n. 73. n. 74. n. 75. n. 76. n. 77. n. 78. n. 79. n. 80. n. 81. n. 82. n. 83. n. 84. n. 85. n. 86. n. 87. n. 88. n. 89. n. 90. n. 91. n. 92. n. 93. n. 94. n. 95. n. 96. n. 97. n. 98. n. 99. n. 100. n.

Potom byl svátek Židovský, i šel Ježíš do Jeruzaléma.

2. Byl pak v Jeruzalémě rybník bravný, kterýž slove Židovsky Bethesda, patero přístřeší maje.

3. Kdež leželo množství veliké neduživých, slepých, kulhavých, suchých, očekávajících hnutí vody.

4. Nebo anděl jistým časem sstupoval do rybníka, a kormoutil vodu. Protož kdož nejprve sstoupil po tom zkormoucení vody, uzdraven býval, od kterékoli nemoci trápen byl.

5. I byl tu člověk jeden, kterýž osm a třicet let nemocen byl.

6. Toho uzřev Ježiš ležícího, a poznav, že jest již dávno nemocen, dí jemu: Chceš-li zdrav býti?

7. Odpověděl mu ten nemocný: Pane, nemám člověka, kterýž by, když se zkormoutí voda, uvrhl mne do rybníka, ale když já jdu, jiný přede mnou sstupuje.

8. Dí jemu Ježiš: * Vstaň, vezmi lože své a chod. *Mat.9,6.

9. A hned zdrav jest učiněn člověk ten, a vzav lože své, i chodil. * Byla pak sobota v ten den. *k.9,14.

10. Tedy řekli Židé tomu uzdravenému: Sobota jest, * nesluší tobě lože nositi.

*k.9,16. 2Mojz.20,10. 5Mojz.5,13. Jer.17,21. Mat.12,2.

11. Odpověděl jim: Ten, kterýž mne uzdravil, onť mi řekl: Vezmi lože své a chod.

12. I otázali se ho: Kdo jest ten člověk, kterýž tobě řekl: Vezmi lože své a chod?

13. Ten pak uzdravený nevěděl, kdo by byl. Nebo Ježiš byl poodšel od zástupu shromážděného na tom místě.

14. Potom pak nalezl jej Ježiš v chrámě, a řekl jemu: Ať, zdrav jsi učiněn; nikoli víc nehřeš, aťby se něco horšího nepřihodilo.

15. Odšel ten člověk, a pověděl Židům, že by Ježiš byl ten, kterýž ho zdravého učinil.

16. A protož protivili se Židé Ježišovi, a hledali ho zabít, že to učinil v sobotu.

17. Ježiš pak odpověděl jim: * Otec můj až dosavad dělá, i + jáť dělám.

*k.14,10. k.9,4.

18. Tedy Židé ještě vie proto hledali ho zamordovati, že by netoliko rušil sobotu, ale že * Otec svého pravil býti Boha, rovného se čině Bohu. *k.10,33. Filip.2,6.

19. I odpověděl Ježiš a řekl jim: Amen,

amen pravím vám: * Nemůžef Syn sám od sebe nic činiti, jediné což + vidí, an Otec činí. Nebo cožkoli on činí, toť i Syn též podobně činí. *v.30. k.3,11,32; 8,38.

20. Otec zajisté * miluje Syna, a ukazuje mu všecko, což sám činí; a větší nad to ukáže jemu skutky, abyste vy se divili. *k.3,35.

21. Nebo jakož Otec křísí mrtvé a obživuje, tak i Syn, kteréž chce, obživuje.

22. Aníž zajisté Otec soudi koho, ale všecken * soud + dal Synu,

*Skutk.17,31. k. Mal.11,27. Jan 17,2.

23. Aby všickni etili Syna, tak jakž Otec etí. Kdo necí Syna, necí ani Otce, kterýž ho poslal.

24. Amen, amen pravím vám: Že kdož slovo mé slyší, a věří tomu, kterýž mne poslal, * máť život věčný, a na soud nepřijde, ale přešelf jest z smrti do života. *k.3,18. 1.Luk.23,43. Řím.8,21. Efez.2,8.

25. Amen, amen pravím vám: Že přijde hodina, a nyníť jest, * když mrtví uslyší hlas Syna Božího, a kteříž uslyší, živi budou. *Řím.6,4. Gal.2,20. Efez.2,1,5. 1 Tim.5,6.

26. Nebo jakož Otec má život sám v sobě, tak dal i Synu, aby měl život v samém sobě.

27. A dal jemu * moc i soud činiti, nebo Syn člověka jest. *v.22. Skutk.10,42.

28. Nedivtež se tomu; neboť přijde hodina, v kterouž * všickni, kteříž v hrobích jsou, uslyší hlas jeho.

*1 Kor.15,52. 1 Tes.4,16.

29. A * půjdou ti, kteříž dobré věci činili, na vzkříšení života, ale ti, kteříž zlé věci činili, na vzkříšení soudu.

*Dan.12,2. Mat.25,46.

30. Nemohuf * já sám od sebe nic činiti. Jakžť slyším, takť soudím, a soud můj spravedlivý jest. Nebo + nehledám vůle své, ale vůle toho, kterýž mne poslal, Otcovy. *v.19. k.6,38. Mat.26,39.

31. Vydám-liť * já svědectví sám o sobě, svědectví mé není pravé. *k.8,14,18.

32. Jinýť * jest, kterýž svědectví vydává o mně, a vím, že pravé jest svědectví, kteréž vydává o mně.

*Izai.42,1. Mat.3,17; 17,5.

33. Vy jste byli poslali k Janovi, a on svědectví vydal pravdě.

34. Ale jáť nepřijímám svědectví od člověka, než totot pravím, abyste vy spaseni byli.

35. Onť byl svíce hořící a svítící, vy pak ehtěli jste se na čas poradovati v světle jeho.

36. Ale já mám větší * svědectví, než Janovo. Nebo skutkové, kteréž mi dal Otec, bychť je vykonal, tiť skutkové, kteréž já činím, svědčí o mně, že mne Otec poslal. *k.1.33. ěk.3,2; 7,31; 10,25; 14,11.

37. A kterýž mne poslal, * Otec, onť svědectví vydal o mně, jehož jste vy blasn nikdy neslyšeli, aniť tváři jeho neviděli. *k.1.33. Mat.3,17; 17,5. Luk.3,22. †2 Mojž.33,20. 1 Tim.6,16. 1 Jan.4,12.

38. A slova jeho nemáte v sobě zůstávajícího. Nebo kteréhož on poslal, tomu vy nevěříte.

39. Ptejte * se na písma; nebo vy domníváte se v nich věčný život míti, a tať svědectví vydávají o mně.

*Izai.8,20; 34,16. Luk.16,29. Skutk.17,11. †5 Mojž.18,15,18. Luk.24,27. Jan.1,45.

40. Ale * necheete přijíti ke mně, aby-ste život měli. *k.6,37.

41. Chvály od lidí nepřijímám.

42. Ale poznal jsem vás, že milování Božího nemáte v sobě.

43. Já jsem přišel ve jménu Otce svého, a nepřijímáte mne. Kdyby jiný přišel ve * jménu svém, tobo přijmete.

*Skutk.4,7.

44. Kterak vy můžete * věřiti, chvály jedni od druhých hledající, poněvadž chvály, † kteréž jest od samého Boha, nehledáte? *k.12,43. †Řim.2,29.

45. Nedomnívejte se, bychť já na vás žalovati měl před Otcem. Jestli, kdo by žaloval na vás, * Mojžiš, v němž vy nádeji máte.

*Skutk.15,21.

46. Nebo kdybyste věřili Mojžišovi, věřili byste i mně; * neb on o mně psal.

*1 Mojž.3,15; 22,18.

47. Ale poněvadž jeho písmům nevěříte, i kterak slovům mým uvěříte?

KAPITOLA VI.

Pán množství lidí nasytil, 15. králem býti nechtěl, 19. po moři chodil, 25. o chlebu nebeském kázal, 42. někteří se horšili, 68. apoštolé viru o něm vyznali.

Potom odšel Ježíš za moře Galilejské neb Tiberiadské.

2. A šel * za ním zástup veliký; nebo viděli divy jeho, kteréž činil nad nemocnými. *1 Král.4,34. Mat.4,25.

3. I všel na horu Ježíš, a tam seděl s učedníky svými.

4. Byla pak blízko * velikanoc, svátek Židovský. *2 Mojž.12,18. 3 Mojž.23,5.

5. Tedy pozdvih * oči Ježíš, a viděv, že zástup veliký jde k němu, di Filipovi: Kde nakoupíme chlebů, aby pojedli ti-to?

*Mat.14,15. Mark.6,35.

6. (Ale to řekl, pokoušeje ho; nebo on věděl, co by měl učiniti.)

7. Odpověděl jemu Filip: Za dvě stě peněz chlebů nepostačí jim, aby jeden každý z nich něco maličko vzal.

8. Di jemu jeden z učedníků jeho, Ondřej, * bratr Simona Petra: *k.1,40.

9. Jestliť * mládeněk jeden zde, kterýž má pět chlebů ječňých a dvě rybičky. Aleť coť jest to mezi tak mnohé?

*Mat.14,17. Luk.9,13. †2 Král.4,43.

10. I řekl Ježíš: Rozkažte lidu, ať se usadí. A bylo trávy mnoho na tom místě. I * posadilo se mužů v počtu okolo pěti tisíců. *Mat.14,19.

11. Tedy Ježíš vzal ty * chleby, a diky učiniv, rozdával učedníkům, učedníci pak sedicim; též podobně z těchť rybiček, jakž mnoho chtěli.

*1 Sam.9,13. †Jan.21,13.

12. A když byli * nasyceni, řekl učedníkům svým: Zberťe ty drobtý, kteréž zůstali, ať nezhynou.

*Mat.15,37.

13. I sebrali a naplnili dvanácte košů drobtů z těch pěti chlebů ječňých, kteréž pozůstali po těch, kteréž jedli.

14. Ti pak lidé, uzřevše ten div, kterýž učinil Ježíš, pravili: Tento jest jistě * prorok, kterýž měl přijíti na svět.

*5 Mojž.18,15,18. Luk.7,16.

15. Tedy Ježíš věda, že by měli přijíti a chytiti jej, aby ho učinili králem, * ušel na horu opět sám jediný.

*k.18,36.

16. Když * pak byl večer, sstoupili učedníci jeho k moři.

*Mat.14,22.

17. A vstoupivše na lodi, plavili se přes moře do Kafarnaum. A bylo již tma, a nepřišel byl Ježíš k nim.

18. Moře pak dutím velikého * větru zdvihalo se.

*Zalm.107,25.

19. A odplavivše se honů jako pětme-cítma neb třidceti, uzřeli Ježíše, an chodí po moři, a přibližuje se k lodí. I báli se.

20. On pak řekl jim: Ját jsem, nebojte se.

21. I vzali ho na lodi ochotně, a hned lodi přiběhla k zemi, do kteréž se plavili.

22. Nazejtří zástup, kterýž byl za mořem, viděv, že jiné lodičky nebylo, než ta jedna, na kterouž byli vstoupili učedníci jeho, a že Ježíš nebyl všel s učedníky svými na lodi, ale sami učedníci jeho byli se plavili,

23. (Jiné pak lodí byly připlouly od

Tiberiady k tomu místu blízko, kdež byli jedli chléb, když díky učinil Pán,)

24. Když tedy uzřel zástup že Ježíš tu není, ani učedníků jeho, vstoupili i oni na lodi, a přijeli do Kafarnaum, hledajíc Ježíše.

25. A nalezše ho za mořem, řekli jemu: Mistře, kdy jsi sem přišel?

26. Odpověděl jim Ježíš a řekl: Amen, amen pravím vám: Hledáte mne, ne proto že jste divy viděli, ale že jste jedli chleby a nasyceni jste.

27. Pracujte ne o pokrm, kterýž hyne, ale * o ten pokrm, kterýž zůstává k životu věčnému, kterýž Syn člověka dá vám. Nebo † tohot potvrdil Bůh Otec.

*k.3,16. †14; 6,40,54. †Mat.3,17. Mark.1,11. Luk.3,22. Jan.1,32. Skutk.10,38. 2 Petr.1,17.

28. Tedy řekli jemu: Co budeme činiti, abychom dělali dílo Boží?

29. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Totot jest to * dílo Boží, abyste věřili v toho, kteréhož on poslal.

*k.4,48. †Jan.3,23.

30. I řekli jemu: * Jakéž pak tv znamení činiš, abychom viděli a věřili tobě? Co děláš?

*k.2,18. Mat.12,38.

31. Oteové * naši jedli mannu na poušti, jakož psáno jest: Chléb s nebe dal jim jísti.

*2 Mojž.16,14,15. 4 Mojž.11,7. Žalm.78,24. 1 Kor.10,3.

32. Tedy řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Ne Mojžíš dal vám chléb s nebe, ale Otec můj vám dává ten chléb s nebe pravý.

33. Nebo chléb Boží ten jest, kterýž sstupuje s nebe, a dává život světu.

34. I řekli jemu: Pane, dávejž nám chléb ten vždycky.

35. Ježíš pak řekl jim: Jáť jsem ten chléb života. Kdož přichází ke mně, nebude nikoli lačniti, a kdož věří ve mne, nebude * žizniti nikdy.

*k.4,14. Izai.55,1.

36. Ale pověděl jsem vám, anobř viděli jste mne, * a nevěříte.

*k.12,37.

37. Všecko, * eož mi dává Otec, ke mně přijde, a toho, kdož † ke mně přijde, nevyvrhu ven.

*k.17,9. †k.5,40.

38. Nebo jsem sstoupil s nebe, ne abych činil * vůli svou, ale vůli toho, kterýž mne poslal.

*k.4,34. Mat.26,39. Mark.14,36. Luk.22,42.

39. Tatot jest pak vůle toho, kterýž mne poslal, Oteova, abych ničeho toho, eož mi dal, neztratil, ale vzkřísil to v nejposlednější den.

40. A * tatot jest vůle toho, kterýž mne poslal, aby každý, † kdož vidí Syna ** a

věři v něho, měl život věčný. A jáť jej vzkřísím v den nejposlednější.

*Mat.7,21. †Jan.6,36. **k.3,15,16; 6,47,54.

41. I reptali Židé na něho, že řekl: Jáť jsem chléb ten, kterýž jsem s nebe sstoupil.

42. A pravili: Zdaliž tento * není Ježíš, syn Jozefův, jehož my otec i matku známe? Kterak pak di tento: S nebe jsem sstoupil?

*Mat.13,55. Mark.6,3. Luk.4,22.

43. Tedy odpověděl Ježíš a řekl jim: Nerepceťte * vespolek.

*Pláč Jer.3,39.

44. Žádný nemůž přijiti ke mně, jediné leč Otec můj, kterýž mne poslal, * přitrlh by jej; a jáť jej vzkřísím v den nejposlednější.

*v.65. Piseš Šal.1,4. Jer.31,3.

45. Psáno * jest v prorociích: A budou všickni učeni od Boha. Protož každý, kdož slyšel od Otece a naučil se, jdeť ke mně.

*Izai.54,13. Jer.31,33.

Mich.4,2. 1 Tes.4,9. Žid.8,11.

46. Ne * že by kdo viděl Otece, jediné ten, kterýž jest od Boha, tent viděl Otece.

*Mat.11,27. Luk.10,22.

47. Amen, amen pravím vám: Kdož věří * ve mne, máť život věčný.

*k.3,16.18,36; 6,35,40.

48. Jáť jsem ten chléb života.

49. Oteové * vaši jedli mannu na poušti, a † zemřeli.

*2 Mojž.16,15. 4 Mojž.11,7.

Žalm.78,24. 1 Kor.10,3. †1 Kor.10,5. Žid.3,17,19.

50. Totot jest chléb ten s nebe sstupující. Kdož by koli jej jedl, neumřeť.

51. Jáť jsem * ten chléb živý, kterýž jsem s nebe sstoupil. Bude-li kdo jísti ten chléb, živ bude na věky. A chléb, kterýž já dám, tělo mé jest, kteréž já dám za život † světa.

*k.3,13. †Žid.10,5,10.

52. Tedy hádali se Židé vespolek, řkouce: Kterak tento * může nám dáti tělo jísti?

*k.3,9.

53. I řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Nebudete-li * jisti těla Syna člověka a piti krve jeho, nemáte života v sobě.

*Mat.26,26. 1 Kor.11,23 násl.

54. Kdož ji * mé tělo a pije mou krev, máť život věčný, a jáť jej vzkřísím v nejposlednější den.

*k.4,14.

55. Nebo tělo mé právě jest pokrm, a krev má právě jest nápoj.

56. Kdo ji mé tělo a pije mou krev, ve mně * přebývá a já v něm.

*k.15,4.

57. Jakož mne poslal ten živý Otec, a jáť živ jsem skrze Otece, tak kdož ji mne, i on živ bude skrze mne.

58. Totot jest ten chléb, * kterýž s nebe

stoupil. Ne† jako otcové vaši jedli mannu, a zemřeli. Kdož ji chléb tento, živf bude na věky. *k.3,13. †1 Kor.10,3,5.

59. Toto mluvil v škole, uče v Kafarnaum.

60. Tedy mnozi z učedníků jeho, slyševše to, řekli: Tvrdat jest tato řeč. Kdo ji může slyšeti?

61. Ale věda Ježíš sám v sobě, že by proto reptali učedníci jeho, řekl jim: To vás uráží?

62. Co pak, kdybyste uzřeli Syna člověka, * an vstupuje, kdež prvé byl? *k.3,13. Mark.16,19. Luk.24,51.

63. Dnech * jest, kterýž obživuje, tělof nie neprosívá. Slova, kteráž já mluvím vám, Duch jsou a život jsou. *2 Kor.3,6.

64. Ale jsouf někteří z vás, ješto nevěří. Nebo * věděl Ježíš od počátku, kdo by byli nevěřící, a † kdo by ho měl zraditi. *k.2,25. †k.13,11.

65. I pravil: Protož jsem * vám řekl, že žádný nemůže přijíti ke mně, leč by jemu bylo dáno od Otce mého. *v.44.

66. A z toho mnozi z učedníků jeho odešli zpět, a nechodili s ním více.

67. Tedy řekl Ježíš ke dvanácti: Zda- li i vy chcete odjítí?

68. I odpověděl jemu Šimon Petr: Pane, k komu půjdeme? Slova * věčného života máš. *v.63. Skutk.5,20.

69. A my jsme uvěřili, a poznali, že jsi ty Kristus, * Syn Boha živého. *Mat.16,16. Mark.8,29.

70. Odpověděl jim Ježíš: Však jsem já vás * dvanácte vyvolil, a † jeden z vás ďábel jest. *Luk.6,13. †Jan.8,44.

71. A to řekl o Jidášovi Šimona Iškariotského; nebo ten * jej měl zraditi, byv jeden ze dvanácti. *Mat.26,47.

KAPITOLA VII.

Pán přišed tajně k svátku, 14. učil zjevně v chrámě, 15. Židy přemáhal. 25. Rozliění o něm smyslové i řeči, 45. a marná proti němu usilování.

Potom pak chodil Ježíš po Galilei; nebo nechtěl býti v Judstvu, proto že ho hledali Židé zabiti.

2. A byl blízko svátek * Židovský, stánků. *3 Mojž.23,34.

3. Tedy řekli jemu * bratří jeho: Vyjdi odsud, a jdi do Judstva, at i učedníci tvoji vidí skutky tvé, kteréž činíš. *Mat.12,46. Mark.3,31.

4. Nizádný zajisté v skrytě nie nedělá, kdož chce vidin býti. Protož ty, činíš-li takové věci, zjev se světu.

5. Nebo * ani bratří jeho nevěřili v něho. *k.6,64.

6. I di jim Ježíš: Čas * můj ještě nepřišel, ale čas váš vždycky jest hotov. *k.2,4; 7,8.

7. Nemůžef * vás svět nenáviděti, ale mnef nenávidi; nebo já svědectví vydávám o něm, že † skutkové jeho zli jsou. *k.14,17; 15,18. †k.3,19.

8. Jděte vy k svátku tomuto. Jáť ještě nepůjdu k svátku tomuto, * nebo čas můj se ještě nenaplnil. *v.6,30; 8,20. Gal.4,4.

9. To pak povědčv jim, zůstal v Galilei.

10. A když odešli bratří jeho, tehdy i on šel k svátku, ne zjevně, ale jako ukrytě.

11. Židé pak hledali ho v svátek, a pravili: Kde * jest onen? *k.11,56.

12. A * mnoho řečí bylo o něm v zástupu. Nebo někteří pravili, † že dobrý jest, a jiní pravili: Není, ale svodí ** zástup. *k.9,16; 10,19. †k.6,14. Mat.21,46. **Mat.27,63.

13. Žádný však o něm nemluvil zjevně pro bázeň Židů.

14. Když pak již polovici svátku se vykonalo, vstoupil Ježíš do chrámu, a učil.

15. I divili se Židé, řkouce: * Kterak tento písmo umí, neučiv se? *Mat.13,54,56.

16. Odpověděl jim Ježíš a řekl: * Mé učení není mé, ale toho, kterýž mne poslal. *k.8,28; 12,49.

17. Bude-li kdo * chtíti vůli jeho činiti, tenf bude uměti rozeznati, jest-li to učení z Boha, čili mluvím já sám od sebe. *k.8,32. Žalm.50,23. Efez.5,14. 2 Petr.1,8.

18. Kdoť sám od * sebe mluví, chvály své vlastní hledá, ale kdož hledá chvály toho, kterýž ho poslal, tenf pravdomluvný jest, a nepravosti v něm není. *k.5,41.

19. Však * Mojžiš dal vám zákon, a žádný z vás † neplní zákona. ** Proč mne hledáte zamordovati? *2 Mojž.20,1. †Skutk.7,53. **Mat.12,14.

20. Odpověděl zástup a řekl: * Dábelství máš. Kdo tě hledá zamordovati? *k.8,48,52; 10,20.

21. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Jeden skutek učinil jsem, a všickni se tomu divíte.

22. Však * Mojžiš vydal vám obrízku, (ne že by z Mojžiše byla, ale z otců,) a v sobotu obřezujete člověka. *1 Mojž.17,10. 3 Mojž.12,3.

23. Poněvadž člověk obrízku přijímá v sobotu, aby nebyl rušen zákon Moj-

žísův, proč se na mne hněváte, že jsem celého * člověka uzdravil v sobotu?

*k.5,8,9.

24. Nesoudte * podle osoby, ale spravedlivý soud sude.

*3 Mojs.19,15. 5 Mojs.1,16.17. Přisl.24,23. Jak.2,1.

25. Tedy někteří z Jeruzalémských pravili: Zdalíž toto není ten, kteréhož hledají zabiti?

26. A aj, svobodně mluví, a nic mu neříkají. Zdali již právě poznali knížata, že tento jest právě Kristus?

27. Ale o tomto * víme, odkud jest, Kristus pak když přijde, žádný nebude vědět, odkud by byl.

*Mat.13,55. Mark.6,3. Luk.4,22.

28. I volal Ježíš v chrámě, uče a říka: I mne znáte, i odkud jsem, víte. A nepřišel jsem sám od sebe, ale * jesti pravdomluvný ten, kterýž mne poslal, jehož vy † neznáte.

*k.8,26,12. Řim.3,1. †Jan 8,55.

29. Ale * já znám jej, nebo od něho jsem, a on mne poslal.

*k.8,55; 10,15. Mat.11,27.

30. I * hledali ho jíti, ale † žádný nevztáhl ruky na něho, nebo ** ještě byla nepřišla hodina jeho.

*Mark.11,18. †Jan 8,20. **Luk.22,53.

31. Z zástupu pak * mnozí uvěřili v něho, a pravili: Kristus když přijde, zdali více divů činiti bude nad ty, kteréž tento čini?

*k.8,30.

32. Slyšeli pak farizeové zástup, an o něm takové věci rozmlouvá, i poslali farizeové a přední kněží¹⁾ služebníky, aby jej jali.

33. Tedy * řekl jim: Ještě maličký čas jsem s vámi, † potom odejdu k tomu, kterýž mne poslal.

*k.13,33. †k.16,5,16.

34. Hledati * mne budete, ale nenaleznete, a kdež já budu, vy nemůžete přijíti.

*k.8,21; 13,33,36.

35. I řekl Židé k sobě vespolek: Kam tento půjde, že mi ho nenalezneme? Zdali v rozptýlení pohanů půjde, a bude něiti pohaný?

36. Jaká jest * to řeč, kterouž promluvil: Hledati mne budete, ale nenaleznete, a kdež já budu, vy nemůžete přijíti?

*k.16,18.

37. V * poslední pak den ten veliký svátku toho, stál Ježíš a volal, † říka: Žiznilí kdo, poď ke mně, a napi se.

*3 Mojs.23,36. †Jan 4,14. Izai.55,1. Zjev.22,17.

38. Kdož věří ve mne, * jakož di písmo, řeky † z břicha jeho poplynou vody živé.

*Izai.41,3. Joel 2,28. Skutk.2,17.

†Izai.12,3. Jan 1,14.

39. (A to řekl o * Duchu, kteréhož měli přijíti věřící v něho; nebo ještě nebyl dán Duch svatý, proto že ještě Ježíš nebyl oslaven.)

*k.16,7. Joel 2,28. Skutk.2,1násl.

40. Tedy mnozí z zástupu uslyševše tu řeč, pravili: Tentof jest * právě prorok ten.

*k.4,42; 6,14; 9,17. Mat.21,46. Luk.7,16.

41. Jiní pravili: Tentof jest Kristus. Ale někteří pravili: * Zdalíž z Galilee přijde Kristus?

*v.52. k.1,46.

42. Zdaž nepraví písmo, že z * semene Davidova a z † Betléma městečka, kdež býval David, přijíti má Kristus?

*2 Sam.7,12. Zalm.132,11. †Mich.5,1. Mat.2,5,6. Luk.2,4.

43. A tak * různé v zástupu stala se pro něj.

*v.12. k.9,16; 10,19.

44. Někteří pak z nich chtěli ho jíti, ale * žádný nevztáhl ruky na něj.

*v.30. k.8,20,37.

45. Tedy přišli služebníci k předním kněžím¹⁾ a k farizeům, kteříž řekli jim: Proč jste ho nepřivedli?

46. Odpověděli ti služebníci: Nikdy tak člověk nemluvil, jako tento člověk.

47. I odpověděli jim farizeové: Zdali i vy jste svedeni?

48. Zdalíž kdo z knížat * uvěřil v něho aneb z farizeů?

*k.12,42. Skutk.6,12.

49. Než zástup ten, kterýž nezná zákona. Zlořečení jsou.

50. I di jim * Nikodém, ten kterýž byl přišel k němu v noci, byv jeden z nich:

*k.3,1,2; 19,39.

51. Zdali zákon * náš soudí člověka, leč prvě uslyší od něho a zví, eo by činil?

*2 Mojs.23,1. 5 Mojs.17,8.

52. Odpověděli a řekli jemu: Nejsi-li i ty * Galilejský? † Ptej se a viz, žef prorok z Galilee nepovstal.

*Luk.22,59. †Izai.9,1,2. Mat.4,15.

53. I šel jeden každý do domu svého.

KAPITOLA VIII.

Žena přistizena v cizoložství. 12. Pán sebe v známost uvodí. 22. Žide odpory jemu činíce a s ním se hádajíce, 50. kameuovati jej chtějí.

Ježíš pak odšel na horu Olivetskou. 2. Potom na úsvitě zase * přišel do ehrámu, a vseenem lid ššel se k němu. I posadiv se, něil je.

*k.7,11.

3. I přivedli k němu zákonníci a farizeové ženu v cizoložství popadenou, a postavivše ji v prostředku,

4. Řekli jemu: Mistře, tato žena jest postižena při skutku, když cizoložila.

5. A * v zákoně Mojsiáš přikázal nám

takové kamenovati. Ty pak eo pravíš? ^{*3 Mojz. 20, 10.}

6. A to řekli, pokoušejíce ho, aby jej mohli obžalovati. Ježíš pak skloniv se dolů, prstem psal na zemi.

7. A když se nepřestávali otazovati jeho, zdvihl se a řekl jim: * Kdo jest z vás bez hřichu, nejprv hod na ni kamenem. ^{*5 Mojz. 17, 7.}

8. A opět schýliv se, psal na zemi.

9. A oni uslyševše to, a v svědomích svých obviněni byvše, jeden po druhém odcházel, počavše od starších až do posledních. I zůstal tu Ježíš sám, a ta žena u prostřed stojeci.

10. A pozdvih se Ježíš, a žádného neviděv, než tu ženu, řekl jí: Ženo, kde jsou ti, kteříž na tebe žalovali? Žádný-li tě neodsoudil?

11. Kteráž řekla: Žádný, Pane. I řekl jí Ježíš: Aníž já tebe odsuzuji. Jdiž * a nehřeš více. ^{*k. 5, 14.}

12. Tedy Ježíš opět jim mluvil, řka: Já jsem * světlo světa. Kdož mne následuje, nebude choditi v temnostech, ale bude míti světlo života. ^{*k. 1, 5, 9. Izai. 42, 6, 7, 16.}

13. I řekli jemu farizeové: Ty sám o sobě svědecktví vydáváš, svědecktví tvé není pravé.

14. Odpověděl Ježíš a řekl jim: Ačkoli * já svědecktví vydávám sám o sobě, pravé jest svědecktví mé; nebo vím, odkud jsem přišel, a kam jdu. Ale vy nevíte, odkud jsem přišel, aneb kam jdu. ^{*k. 5, 31.}

15. Vy podlé těla soudíte, já nesoudím žádného.

16. A bychť pak i já sondil, soud můj jest pravý; nebo * nejsem sám, ale jsem já a ten, kterýž mne poslal, Otec. ^{*v. 29. k. 16, 32.}

17. A v * zákoně vašem psáno jest: Že dvou člověků svědecktví pravé jest. ^{*5 Mojz. 17, 6. Mat. 18, 16. 2 Kor. 13, 1.}

18. Jáť svědecktví vydávám sám o sobě, a svědecktví vydává o mně ten, kterýž mne poslal, Otec.

19. Tedy řekli jemu: Kdež jest ten tvůj otec? Odpověděl Ježíš: Aníž mne znáte, * ani Otec mého. Kdybyste mne znali, † i Otec mého znali byste. ^{*k. 16, 3. †k. 14, 7.}

20. Tato slova mluvil Ježíš u pokladnice, uče v chrámě, a žádný ho * nejal, nebo ještě byla † nepřišla hodina jeho. ^{*k. 7, 30, 44. †k. 2, 4.}

21. I řekl jim opět Ježíš: Já jdu, * a

hledati budete mne, a v břichu svém zemřete. Kam já jdu, vy nemůžete přijiti. ^{*k. 7, 34; 13, 33.}

22. I * pravili Židé: Zdali se sám zabije, že praví: Kam já jdu, vy nemůžete přijiti? ^{*k. 7, 35.}

23. I řekl jim: Vy * z důlu jste, já s hůry jsem. Vy jste z tohoto světa, já nejsem z světa tohoto. ^{*k. 3, 31.}

24. Protož jsem řekl vám: Že * zemřete v hříších svých. Nebo jestliže nebudete věřiti, že já jsem, zemřete v hříších svých. ^{*Mark. 16, 16.}

25. I řekli jemu: Kdo jsi ty? I řekl jim Ježíš: To, * což z počátku pravím vám. ^{*k. 4, 26; 9, 37.}

26. Mnohoť mám o vás mluvit i souditi, ale ten, kterýž mne poslal, pravdomluvný * jest, a já, což jsem slyšel od něho, † to mluvím na světě. ^{*k. 7, 28. Řím. 3, 4. † Jan 15, 15.}

27. Ale neporozuměli, že by o Otci pravil jim.

28. Protož řekl jim Ježíš: * Když povýšíte Syna člověka, tehdy poznáte, že já jsem. A sám od sebe nic nečiním, ale jakž mne naučil Otec můj, tak mluvím. ^{*k. 3, 14; 12, 32.}

29. A ten, * kterýž mne poslal, se mnou jest. Neopustilť mne samého Otec; nebo což jest jemu libého, to já činím vždycky. ^{*k. 14, 10.}

30. Ty věci když mluvil, * mnozí uvěřili v něho. ^{*k. 2, 11; 7, 31.}

31. Tedy řekl Ježíš těm Židům, kteříž uvěřili jemu: Jestliže vy * zůstanete v řeči mé, právě ucedluíci moji budete. ^{*k. 7, 17; 15, 10, 14.}

32. A poznáte pravdu, * a pravda vás vysvobodí. ^{*Řím. 6, 18, 22. Gal. 5, 1.}

33. I odpověděli jemu: Símě Abrahamovo jsme, a žádnému jsme nesloužili nikdy. I kterakž ty diš: Že svobodní budete?

34. Odpověděl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Že * každý, kdož činí hřích, služebník jest hřicha. ^{*Řím. 6, 16, 20. 2 Petr. 2, 19. 1 Jan. 3, 8.}

35. A * služebník nezůstává v domě na věky; Syn zůstává na věky. ^{*Gal. 4, 30.}

36. Protož jestližef vás Syn * vysvobodí, právě svobodní budete. ^{*v. 32. Řím. 8, 2.}

37. Víť, že jste símě Abrahamovo, ale hledáte mne zabiti; nebo řeč má nemá místa u vás.

38. Já, což jsem viděl u Otce svého,

mluvím; i vy tedy, eo jste viděli u otee svého, činite.

39. Odpověděli a řekli jemu: Otee náš jest * Abraham. Di jim Ježíš: Kdybyste synové Abrahamovi byli, činili t byste skutky Abrahamovy.

^{*Mat.3,9. Lnk.3,8. †Řím.2,28.}

40. Ale nyní hledáte mne zabítí, člověka toho, kterýž jsem pravdu mluvil vám, kteronž jsem slyšel od Boha. Tohoť Abraham nečinil.

41. Vy činite skutky otee svého. I řekli jemu: Myť z smilstva nejsme zplozeni, jednolof Otee máme, Boha.

42. Tedy řekl jim Ježíš: Byť Bůh Otee váš byl, * milovali byste mne. Nebo já jsem z Boha pošel, a přišel jsem; aniz jsem sám od sebe přišel, ale on mne poslal.

^{*k.16,27.}

43. Proč mluvení mého nechááte? Proto že slyšetí nemůžete řeči mé.

44. Vy z * otee dábla jste, a žádosti otee svého chcete činiti. On t byl vraždilnik od počátku, a v ** pravdě nestál; nebo pravdy v něm není. Když mluví lež, z svého vlastního mluví; nebo t lbář jest a otee lži.

^{*1 Jan.3,8. †1 Mojz.3,4. ‡2 Kor.11,3. **2 Petr.2,4. ††I Král.22,22.}

45. Já pak že pravdu pravím, nevěříte mi.

46. Kdo * z vás uvini mne z hřichu? A poněvadž pravdu pravím, proč vy mi nevěříte?

^{*1 Petr.2,22.}

47. Kdo * z Boha jest, slova Boží slyši; protož vy t neslyšíte, že z Boha nejste.

^{*1 Jan.4,6. †Jan 6,36.}

48. Tedy odpověděli Židé a řekli jemu: Zdaliž my dobře nepravíme, že jsi ty Samaritán, * a ďábelství máš?

^{*k.7,20; 10,20.}

49. Odpověděl Ježíš: Jáť ďábelství nemám, ale * etim Otee svého; než vy jste mne neutili.

^{*k.7,18.}

50. Jáť pak * nehledám chvály své; jestiť, kdo hledá a sondi.

^{*k.6,15.}

51. Amen, amen pravím vám: Bude-li kdo * zachovávatí slovo mé, smrtí neuzří na věky.

^{*k.5,24.}

52. Tedy řekli mu Židé: Nyni jsme poznali, že ďábelství máš. Abraham umřel i proroci, a ty praviš: Bude-li kdo zachovávatí řeč mou, smrtí neokusí na věky.

53. Zdali jsi ty větší otee našeho Abrahama, kterýž umřel? I proroci zemřeli. Kým ty se činiš?

54. Odpověděl Ježíš: Chválím-liť já se

sám, chvála má nie není. Jestiť Otee můj, kterýž mne chváli, o němž vy pravíte, že Bůh váš jest.

55. Ale nepoznali jste ho, já pak jej znám. A kdybych řekl, že ho neznám, byl bych podobný vám, lhář. Ale známť jej, a řeč jeho zachovávám.

56. Abraham, otee váš, * veselil se, aby viděl den můj, i viděl, a radoval se.

^{*1 Mojz.17,17. Luk.10,24.}

57. Tedy řekli jemu Židé: Padesátí let ještě nemáš, a Abrahama jsi viděl?

58. Řekl jim Ježíš: Amen, amen pravím vám: Prvé nežli * Abraham byl, já jsem.

^{*k.1.1.2.15.30.}

59. I * zchápali kameni, aby házeli na něj. Ježíš t pak skryl se, a prošel skrze ně, vyšel z chrámu, a tak odšel.

^{*k.10,31. †Luk.4,30.}

KAPITOLA IX.

Slepý od narození ode Pána znak přijal, 13. a mív o to s farizeji velikou nesnázi, byv od nich i zabrán, 35. od Krista dokonaleji u více utvázen.

A pomijeje, uzřel člověka * slepého od narození.

^{*Skutk.3,2.}

2. I otázali se ho něedlníci jeho, řkouce: Mistře, kdo * zhřešil, tento-li, čili rodičové jeho, že se slepý narodil? *

^{*Luk.13,2.}

3. Odpověděl Ježíš: Ani tento zhřešil, ani rodičové jeho, * ale aby zjevení byli skutkové Boží na něm.

^{*k.11,4.}

4. Jáť * musím dělatí dílo toho, kterýž mne poslal, dokudž den jest. Přicházíť noe, když žádný nebude moei dělati.

^{*k.5,17.}

5. Dokudž jsem na světě, * světlo jsem světa.

^{*k.1,5,9; 8,12; 12,35.46.}

6. To * pověděv, plinul na zemi, a učinil bláto z sliny, i pomazal tím blátem oči slepého.

^{*Mark.8,23.}

7. A řekl jemu: Jdi, * umej se v rybníku t Siloe, eož se vykládá: Poslaný. A on šel a umyl se, i přišel, vida.

^{*2 Král.5,10.11. †Neh.3,15.}

8. Sousedé pak a ti, kteříž jej prvé vídali slepého, řekli: Není-liž toto ten, kterýž * sedával a žebrával? *

^{*Skutk.3,2.10.}

9. Jiní pravili, že ten jest, a jiní, že jest podoben k němu. Ale on pravil: Já jsem.

10. Tedy řekli jemu: Kterak jsou otevřiny oči tvé?

11. On odpověděl a řekl: Člověk ten, kterýž slove Ježíš, bláto učinil, a pomazal oči mých, a řekl mi: Jdi k rybníku Siloe, a umej se. I odšel a umyv se, prohlédl jsem.

12. I řekli jemu: Kde jest ten? Řekl: Nevím.

13. Tedy přivedli toho, kterýž někdy byl slepý, k farizeům.

14. Byla pak sobota, když Ježíš učinil bláto, a otevřel oči jeho.

15. I otázali se ho opět i farizeové, kterak by prozřel. On pak řekl jim: Bláto položil na oči mé, a umyl jsem se, i vidím.

16. Tedy někteří z farizeů řekli: Ten člověk není z Boha, nebo neostříhá soboty. Jiní pravili: Kterak může člověk hříšný takové divy činiti? I byla různice mezi nimi.

17. Řekli opět slepému: Co ty o něm pravíš, poněvadž otevřel oči tvé? A on řekl: Že * prorok jest. *k.4,19. Luk.7,16.

18. I nevěřili Židé o něm, by slepý býval a prozřel, až povolali rodičů toho, kterýž byl prozřel.

19. A otázali se jich, řkouce: Jest-li tento syn váš, o kterémž vy pravíte, že by se slepý narodil? Kterakž pak nyní vidí?

20. Odpověděli jim rodičové jeho a řekli: Vímeť, že tento jest syn náš, a že se slepý narodil.

21. Ale kterak nyní vidí, nevíme; aneb kdo otevřel oči jeho, myť nevíme. Máť léta, ptejte se ho, on sám za sebe mluviti bude.

22. Tak mluvili rodičové jeho, * že se báli Židů; nebo již tak byli uložili Židé, aby, kdož by ho koli vyznal Kristem, vyobeován † byl ze školy. *k.7,13. †k.12,42.

23. Protož řekli rodičové jeho: Máť léta, ptejte se jeho.

24. Tedy zavolali po druhé člověka toho, kterýž býval slepý, a řekli jemu: Vzdej chválu Bohu. My víme, že člověk ten hříšník jest.

25. I odpověděl on a řekl: Jest-li hříšník, nevím, než to vím, že byv slepý, nyní vidím.

26. I řekli jemu opět: Coť učinil? Kterak otevřel oči tvé?

27. Odpověděl jim: Již jsem vám pověděl, a neslyšeli jste? Což opět chcete slyšeti? Zdalíž i vy chcete něčedníci jeho býti?

28. I zlořečili jemu a řekli: Ty jsi učedník jeho, ale my jsme Mojžíšovi něčedníci.

29. My víme, že * Mojžíšovi mluvil Bůh, tento pak † nevíme, odkud jest.

*2Mojž.3,6; 19,19. †Jan.7,27; 8,14.

30. Odpověděl ten člověk a řekl jim: Toť jest jistě divná věc, že vy nevíte, odkud jest, a otevřel oči mé.

31. Víme pak, * že Bůh hříšníkům neslyší, ale kdo by ctitel Boží byl, a vůli jeho činil, tohoť slyší.

*Zalm.66,18. Izai.1,15. 1Jan.5,16.

32. Od věků není slycháno, aby kdo otevřel oči slepého narozeného.

33. Byť tento * nebyl od Boha, nemohl by nic učiniti. *v.16.

34. Odpověděli a řekli jemu: Ty jsi všecken se v hříších narodil, a ty nás učíš? I vyhnali jej ven.

35. Uslyšel pak Ježíš, že jej vyhnali ven. A když jej našel, řekl jemu: Věříš-liž ty v Syna Božího?

36. Odpověděl on a řekl: I kdož jest, Pane, abych věřil v něho?

37. I řekl jemu Ježíš: I viděl jsi ho, a kterýž * mluví s tebou, onť jest. *k.4,26.

38. A on řekl: Věřím, Pane, a klaněl se jemu.

39. I řekl jemu Ježíš: Na * soud přišel jsem já na tento svět, aby ti, kteříž nevidí, viděli, a ti, kteříž vidí, aby slepí byli. *k.3,19. Mat.13,13.

40. I uslyšeli to někteří z farizeů, kteříž s ním byli, a řekli jemu: Zdalí i my slepí jsme?

41. Řekl jim Ježíš: Byste * slepí byli, hříchu byste neměli; ale nyní pravíte: Vidíme, protož hřích váš zůstává. *k.15,22.

KAPITOLA X.

O pastýři, nájemníku a ovech. 22. Rozmlouvání Páně s Židy v síni Šalomounově, 39. a zjevná zlost jejich proti němu.

Amen, amen pravím vám: Kdož nevěházi * dveřmi do ovčince ovcí, ale velházi † jinudy, ten ** zloděj jest a lotr. *v.7,9. k.14,6. †Jer.23,21. **Ezech.34,2.4. Fil.2,21.

2. Ale kdož věházi * dveřmi, pastýř jest ovcí. *k.14,6.

3. Tomuť vrátaný otvírá, a ovece hlas jeho slyší, a on svých vlastních ovec ze jména * povolává, a vyvodí je. *Izai.43,1.

4. A jakž ovece své vlastní vypustí, před nimi jde, a ovece jdou za ním; nebo znají hlas jeho.

5. Cizího pak nikoli následovati nebudou, ale utekou od něho; nebo neznají hlasu cizích.

6. To podobenství pověděl jim Ježíš,

ale * oni nevěděli, co by to bylo, což jim mluvil. ^{*Mark.9,32.}

7. Tedy opět řekl jim Ježiš: Amen, amen pravím vám: Že já jsem dvěře ovcí.

8. Všickni, kolikž jich koli přede mnou přišlo, * zloději jsou a lotři, ale neslyšely jich ovce. ^{*Jer.23,2.}

9. Já jsem dvěře. Skrže mne všeli by kdo, spasen bude, a vejde i vyjde, a pastvu nalezne.

10. Zloděj nepřichází, než aby kradl a mordoval a hubil; já jsem přišel, aby život měly, a hojně měly.

11. Já jsem ten pastýř dobrý. Dobrý pastýř * duši svou pokládá za ovce.

^{*Zalm.23,1 n. s. l.; 80,2. Izai.40,11. Ezech.34,11—23.}

12. Ale nájemník a ten, kterýž není pastýř, jehož nejsou ovce vlastní, vida vlka, an jde, i opouští ovce i utíká, a vlk lapá a rozhání ovce.

13. Nájemník pak utíká; nebo nájemník jest, a nemá péče o ovce.

14. Já jsem * ten dobrý pastýř, a známí své, † a znají mne mě.

^{*Mich.5,4. Žid.13,20. †2 Tim.2,19.}

15. Jakož * mne zná Otec, a já znám Otce, a duši svou pokládám za ovce.

^{*Mat.11,27. Luk.10,22.}

16. A mám i * jiné ovce, kteréž nejsou z tohoto ovčince. I tyť musím přivesti; nebo hlas můj slyšeti budou. A † budeť jeden ovčince a jeden pastýř.

^{*Izai.56,8. Mich.2,12. †Ezech.37,17. Ozeáš 1,11. Efez.2,13.14.}

17. Protož mne Otec miluje, že já pokládám * duši svou, abych ji zase vzal.

^{*Izai.53,10.}

18. Nižádnýť ji neběře ode mne, ale já pokládám ji sám od sebe. * Mám moc položit ji, a mám moc zase vzít ji. To † přikázání vzal jsem od Otce svého.

^{*k.2,19. †k.14,31.}

19. Tedy stala se opět * rúznice mezi Židy pro ty řeči.

^{*k.7,12.43; 9,16.}

20. A pravili mnozí z nich: Ďábelství má * a blázní. Co ho posloucháte?

^{*k.7,20; 8,48.52.}

21. Jiní pravili: Tato slova nejsou ďábelství majicibo. Zdaliž ďábelství může slepých očí otvirati?

22. Bylo pak posvícení v Jeruzalémě, a zima byla.

23. I procházel se Ježiš v * chrámě po síni Šalomonnově. ^{*1 Král.6,3. Skutk.3,11; 5,12.}

24. Tedy obstoupili jej Židé, a řekli jemu: Dokudž duši naši držíš? Jestliže jsi ty Kristus, pověz nám zjevně.

25. Odpověděl jim Ježiš: Pověděl jsem vám, a nevěříte. Skutkové, kteréž já či-

nim ve jménu Otce svého, tit * svědectví vydávají o mně. ^{*k.5,36.}

26. Ale vy nevěříte, nebo nejste z ovcí mých, jakož jsem vám pověděl.

27. Oveť * mé hlas můj slyší, a já je znám, a následují mne. ^{*k.8,47.}

28. A jáť život věčný dávám jim, a nezahynout na věky, aniž jich kdo vytrhne z ruky mé.

29. Otec můj, kterýž mi je dal, větší jest * nade všecky, a žádnyť jich nemůže vytrhnouti z ruky Otce mého. ^{*k.11,28.}

30. Já a Otec * jedno jsme. ^{*k.5,19; 14,9. 17,11.21.}

31. Tedy * zehápali opět kameni Židé, aby jej kamenovali. ^{*k.8,59.}

32. Odpověděl jim Ježiš: Mnohé dobré skutky ukázal jsem vám od Otce svého. Pro který z těch skutků kamenujete mne?

33. Odpověděli jemu Židé, řkouce: Pro dobrý skutek tebe nekamenujeme, ale pro rouhání, totiž že ty, člověk jsa, děláš se Bohem.

34. Odpověděl jim Ježiš: Však psáno jest * v zákoně vašem: Já jsem řekl: Bohové jste. ^{*Zalm.82,6.}

35. Poněvaž ty nazval bohy, k nimž řeč Boží stala se, a nemůže zrušeno býti písmo,

36. *Mně pak*, kteréhož posvětil Otec a poslal na svět, vy pravíte: Rouháš se, že jsem řekl: Syn Boží jsem? ^{*k.5,17.}

37. Nečiním-liť * skutků Otce svého, nevěřte mi. ^{*k.15,24.}

38. Pakliť * činím, byste pak mně nevěřili, skutkům věřte, abyste poznali a věřili, že * Otec ve mně jest, a já v něm. ^{*k.14,11.}

39. Tedy opět hledali ho jíti, * ale vyšel z rukou jejich. ^{*k.8,59. Luk.4,30.}

40. I odšel opět za Jordán na to místo, kdež nejprve * Jan křtil, a pozůstal tam. ^{*k.1,28; 3,23.}

41. I přišli k němu mnozí, a pravili: Jan zajisté žádného divu neučinil, ale všecko, * cožkoli mluvil Jan o tomto, pravé bylo. ^{*k.5,33.}

42. A mnozí tam * nvěřili v něho. ^{*k.8,30.}

KAPITOLA XI.

Pán vzkřísil Lazara. 46. Přední kněží a farizeové radu proti němu drželi. 55. On ušel do města Efraim. 57. on pak mandát naň vydali.

Byl pak nemocen nějaký Lazar * z Betany, z městečka Marie a Marty, sestry její. ^{*Luk.10,38.39.}

2. A to byla ta * Maria, kteráž pomazala Pána mastí, a vytřela nohy jeho vlasy svými, jejíž bratr Lazar byl nemocen. *k.12,3. Mat.26,7. Mark.14,3. Luk.7,38.

3. Tedy poslaly k němu ty sestry, řkouce: Pane, aj, teu, * kteréhož miluješ, nemocen jest. *k.13,23.

4. A uslyšav to Ježíš, řekl: Nemoc ta není k smrti, ale pro slávu Boží, aby oslaven * byl Syn Boží skrze ni. *k.9,3.

5. Miloval pak Ježíš Martu i sestru její i Lazara.

6. A jakž uslyšel, že by nemocen byl, tedy pozůstal za dva dni na tom místě, kdež byl.

7. Potom pak dí učedníkům: Poďte zase do Judstva.

8. Řekli jemu učedníci: Mistře, nyní hledali * tě Židé kamenovati, a zase tam chceš jíti? *k.8,59;10,31.

9. Odpověděl Ježíš: Zdalíž není dvánácte hodin za den? Chodí-li kdo ve dne, neurazí se; nebo světlo tohoto světa vidí.

10. Paklit by kdo chodil * v noci, urazit se; nebo světla není v něm. *k.8,12;9,4.

11. To pověděl, a potom dí jim: Lazar, přítel náš, * spí, ale jdut, abych jej ze sna probudil. *Mat.9,24. Luk.8,52.

12. I řekli něčedníci jeho: Pane, spí-liť, zdrav bude.

13. Ale Ježíš řekl o smrti jeho, oni pak domnívali se, že by o spání sna mluvil.

14. Tedy řekl jim Ježíš zjevně: Lazar umřel.

15. A raduji se pro vás, že jsem tam nebyl, abyste věřili. Ale poďte k němu.

16. I řekl Tomáš, * kterýž slove Didymus, spoluúčedníkům: Poďte i my, abychom zemřeli s ním. *k.20,24.

17. Přišel tedy Ježíš, a nalezl ho již čtyři dni v hrobě pochovaného.

18. Byla pak Betany blízko od Jeruzaléma, okolo honů patnácte.

19. Mnozi pak z Židů byli přišli k Martě a Marii, aby je těšili pro bratra jejich.

20. Tedy Marta, jakž uslyšela, že Ježíš jde, vyšla proti němu, ale Maria doma seděla.

21. I řekla Marta Ježíšovi: * Pane, kdybys ty byl zde, bratr můj byl by neumřel. *v.32.

22. Ale i nyníť vim, že cožkoli požádal bys od Boha, dá tobě Bůh.

23. Dí jí Ježíš: Vstaneť bratr tvůj.

24. Řekla jemu Marta: Vim, že vstane při * vzkříšení v den nejposlednější.

*Job 19,25. Izai.26,19. Ezech.37,4,5. Dan.12,2. Luk.14,14. Skutk.23,6. 1 Kor.15,52. Zjev.20,12.

25. Řekl jí Ježíš: Já jsem vzkříšení * i život. Kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ † bude. *k.1,4;14,6. 1 Jan.5,11. †Jan 6,40,54.

26. A každý, * kdož jest živ, a věří ve mne, † neumřet na věky. Věříš-li tomu? *1 Tes.4,17. †Jan 6,35.

27. Řekla jemu: Ovšem, Pane, já jsem uvěřila, * že jsi ty Kristus, Syn Boží, kterýž měl přijíti na svět. *k.4,42;6,69. Mat.16,16.

28. A když to pověděla, odešla a zavolala tajně Marie, sestry své, řkuci: Mistr zde jest, a volá tebe.

29. Ona jakž nslyšela, vstala rychle, a šla k němu.

30. Ještě pak byl Ježíš nepřišel do městečka, ale byl na tom * místě, kdež vyšla byla proti němu Marta. *v.20.

31. Tedy Židé, kteříž s ní byli v domě, a těšili ji, viděvše Marii, že rychle vstala a vyšla, šli za ní, řkouce: Jde k hrobu, aby tam plakala.

32. Ale Maria, když tam přišla, kdež byl Ježíš, uzřevši jej, padla k nohám jeho, řkuci jemu: Pane, bys ty byl zde, bratr můj byl by neumřel.

33. Ježíš pak jakž uzřel, ana pláče, i Židy, kteříž byli s ní přišli, ani plačí, zastonal duchem, a zkormontil se.

34. A řekl: Kdež jste jej položili? Řkou jemu: Pane, pod a pohled.

35. I * zaplakal Ježíš. *Luk.19,41.

36. Tedy řekli Židé: Aj, kterak * ho miloval! *v.3,5.

37. Někteří pak z nich řekli: Nemohl-liž tento, kterýž * otevřel oči slepého, učiniti, aby tento neumřel? *k.9,6,7.

38. Ježíš pak opět zastonav sám v sobě, přišel k hrobu. Byla pak jeskyně, a kámen * byl svrchu položen na ni. *Mat.27,60.

39. Dí Ježíš: Zdvihněte kámen. Řekla jemu Marta, sestra toho mrtvého: Pane, již smrdí; nebo čtyři dni v hrobě jest.

40. Dí jí Ježíš: Všakt jsem řekl, že budeš-li věřiti, uzříš slávu Boží.

41. Tedy zdvihli kámen, kdež byl ten mrtvý pochován. Ježíš pak pozdvihl zhluru * oči a řekl: Otče, děkuji tobě, že jsi mne slyšel. *Mark.7,34.

42. Já zajisté vim, že mne vždycky slyšíš, * ale pro zástup, kterýž okolo

stojí, řekl jsem, aby věřili, že jsi ty mne poslal.

*k.12,30.

43. A to pověděv, zavolał * hlasem velikým: Lazaře, poď ven.

*k.5,28.

44. I vyšel ten, kterýž byl umřel, ma- je svázané ruce i nohy rouchemi, a tvář jeho šatem byla obvinuta. Řekl jim Je- žiš: Rozvážtež jej, a nechte, ať odejde.

45. Tedy mnozi z Židů, kteříž byli při- šli k Marii, viděvše, co učinil Ježíš, * u- věřili v něho.

*k.10,42.

46. Někteří pak z nich odešli k fari- zeům, a pověděli jim, co učinil Ježíš.

47. I * sešli se přední kněží¹⁾ a farizeo- vé v radu, a pravili: Co činíme? Nebo tento člověk divy mnohé činí.

*Zalm.2,1,2. Mat.26,3. Mark.14,1. Luk.22,2. Skutk.4,27.

48. Necháme-li ho tak, všickni uvěří v něho, i přijdou Římané, a odejmou místo naše i lid.

49. Jeden pak z nich, Kaifáš, nejvyš- ším knězem²⁾ byv toho léta, řekl jim: Vy nic nevíte,

50. Aníž přemýšlujete, * že jest užiteč- né nám, aby jeden člověk umřel za lid, a ne, aby všecken tento národ zahynul.

*k.18,11.

51. Toho pak neřekl sám od sebe, ale nejvyšším knězem²⁾ byv léta toho, proro- koval, že měl Ježíš umřítí za tento národ,

52. A netoliko za tento národ, ale tak- ké, aby syny Boží rozptýlené shromá- ždil v * jedno.

*Efez.2,16.

53. Protož od toho dne * radu společně drželi, aby jej zabili.

*k.10,39. Mat.12,14. Mark.3,6.

54. Ježíš pak již nechodil zjevně mezi Židy, ale odšel odtud do krajiny blízko pouště, do města, kteréž slove Efraim, a tu bydlil s učedníky svými.

55. Byla pak blízko velikanoce Židov- ská. I šli mnozi do Jeruzaléma z kraji- ny té před velikonocei, aby se očistili.

56. I hledali Ježíše, a rozmlouvali ve- splek, v chrámě stojie: Co se vám zdá, že nepřišel k svátku?

57. Vydali pak byli přední kněží¹⁾ a farizeové mandát, jestliže by kdo zvě- děl, kde by byl, aby pověděl, aby jej jali.

KAPITOLA XII.

Pán masti pomazá. 4. Jidáš o to reptal. 12. Jizda Kri- stova na oslátku. 20. Příchod Řeků. 28. Hlas s nebe. 37. Slepota Židů. 41. Osvěťen se jim Páně.

Tedy Ježíš * šestý den před velikono- cei přišel do Betany, kdež byl Lazar

ten, kterýž byl umřel, jehož vzkřísil z mrtvých.

*Mat.26,6.

2. I připravili jemu tu večeri, a Marta posluhovala, Lazar pak byl jeden z sto- liceích s ním.

3. Maria pak * vzavši libru masti drahé z nardu výborného, pomazala noh Ježí- šových, a vytřela vlasy svými nohy je- ho. I naplněn jest dům vůní té masti.

*Mat.26,7.

4. Tedy řekl jeden z učedníků jeho, Jidáš * Šimona Iškariotského, kterýž jej měl zraditi:

*Mat.26,8.

5. Proč tato mast není prodána za tři sta peněz, a není dáno chudým?

6. To pak řekl, ne že by měl péči o chu- dě, ale že zloděj byl, * a měsíce měl, a to, což do něho kladeno bylo, nosil.

*k.13,29.

7. Tedy řekl Ježíš: Nech ji, ke dni pohřbu mého zachovala to.

8. Nebo * chudě vždycky máte s sebou, ale mne ne vždycky mítí budete.

*5 Mojz.5,11. Mat.26,11.

9. Zvěděl pak zástup veliký z Židů, že by tu byl. I přišli, ne pro Ježíše toliko, ale také aby Lazara * viděli, kteréhož byl vzkřísil z mrtvých.

*k.11,43,44.

10. Radili se pak přední kněží¹⁾, aby i Lazara zamordovali.

11. Nebo mnozi z Židů odcházeli pro něho, a * uvěřili v Ježíše.

*k.11,45.

12. Nazejtří mnohý * zástup, kterýž byl přišel k svátku, když uslyšeli, že Ježíš jde do Jeruzaléma,

*Mat.21,8. Mark.11,8. Luk.19,36.

13. Nabrali * ratolesti palmových, a vy- šli proti němu, a volali: Hosanna, pože- hnaný, † kterýž se běře ve jménu Páně, král Izraelský.

*Mat.21,8,9. Luk.19,37,38. †Zalm.118,25,26.

14. I dostav Ježíš * oslátka, vsedl na ně, jakož psáno jest:

*Mat.21,7.

15. Neboj se, dcero Sionská, aj, král tvůj * běře se, na oslátku sedě.

*Izai.62,11. Zach.9,9.

16. Tomu pak nesrozuměli učedníci jeho sprvu, ale když oslaven byl Ježíš, tedy se rozpomenuli, že to psáno bylo o něm, a že jemu to učinili.

17. Vydával pak svědectví zástup, kte- rýž byl s ním, že Lazara povolal z hro- bu, a vzkřísil jej z mrtvých.

18. Protož i v cestu vyšel jemu zástup, když slyšeli, že by ten div učinil.

19. Tedy farizeové pravili mezi sebou:

1) Bibli kral. z r. 1613 biskupové. — 2) biskupem.

1) Bibli kral. z r. 1613 biskupové.

Vidíte-li, že nic neprospíváte? Aj, svět postoupil po něm.

20. Byli pak někteří Řekové z těch, kterých přicházivali, * aby se modlili v svátek. *Skutk.8,27.

21. Ti tedy přistoupili k Filipovi, kterýž * byl od Betsaidy Galilejské, a prosili ho, řkouce: Pane, chtěli bychom Ježíše viděti. *k.1,44.

22. Přišel Filip a pověděl Ondřejovi, Ondřej pak zase a Filip pověděli Ježíšovi.

23. A Ježíš odpověděl jim, řka: Přišlat * hodina, aby oslaven byl Syn člověka. *k.13,32; 17,1.

24. Amen, amen pravím vám: Zrno pšeničné * padna v zemi, neumře-li, onof samo zůstane, a paklif umře, mnohý užitek přinese. *1 Kor.15,37,43.

25. Kdož * miluje duši svou, ztratí ji; a kdož nenávidí duše své na tomto světě, k životu věčnému ostříhá ji. *Mat.10,39; 16,25.

26. Slouží-li mi kdo, následuj mne; a kdež * jsem já, tuť i můj služebník bude. A bude-li * mi kdo sloužiti, poetif ho Otec. *k.14,5. k.17,24. 1 Tes.4,17. †1 Sam.2,30.

27. Nyní * duše má zkormoucena jest, a což dím? Otče, vysvobd mne z této hodiny. Ale proto jsem přišel k hodině této. *Mat.26,38.

28. Otče, oslaviz jméno své. Tedy přišel hlas s nebe: I oslavil jsem, i ještě oslavim.

29. Ten pak zástup, kterýž tu stál a slyšel, pravil: Zahrňmelo. Jiní pravili: Anděl k němu mluvil.

30. Odpověděl Ježíš a řekl: Ne pro mnef hlas tento se stal, * ale pro vás. *k.11,42.

31. Nynif * jest soud světa tohoto, nyní * knize světa tohoto vyvrženo bude ven. *k.16,11. †k.14,30. Kol.2,15.

32. A já budu-lif * povýšen od země, všecky * potáhnu k sobě. *k.3,14. 8,28. †k.6,44.

33. (To pak pověděl, znamenaje, kterou by smrti měl umřiti.)

34. Odpověděl jemu zástup: My jsme slychali z zákona, že * Kristus zůstává na věky, a kterakž ty pravíš, že musí býti povýšen Syn člověka? Kdo jest to Syn člověka? *2 Sam.7,13,16. Zalm.45,7. Izai.9,6,7. Ezech.37,25. Mich.5,2. Luk.1,33.

35. Tedy řekl jim Ježíš: * Ještě na malý čas světlo s vámi jest. Choďte, dokud světlo máte, ať vás tma nezachvátí;

nebo kdo ebodí * ve tmách, neví, kam jde. *k.1,9; 8,12. †k.11,10.

36. Dokud světlo máte, věřte v světlo, abyste * synové světla byli. Toto pověděl Ježíš, a odšed, skryl se před nimi. *Efez.5,9. 1 Tes.5,5.

37. A ačkoli tak mnohá znamení činil před nimi, *však* neuvěřili v něho,

38. Aby se naplnila řeč Izaiáše proroka, kterouž pověděl: Pane, * kdo uvěřil kázání našemu, a rámě Páně komu jest zjeveno? *Izai.53,1. Řím.10,16.

39. Protof nemohli věřiti, že opět Izaiáš * řekl:

* Izai.6,9,10. Mat.13,14. Skutk.28,26. Řím.11,8. 40. Oslepil oči jejich, a zatvrdil srdce jejich, aby očima neviděli, a srdcem nerozuměli, a neobrátili se, abych jich neuzdravil.

41. To pověděl Izaiáš, když * viděl slávu jeho, a mluvil o něm. *Izai.6,1 násl.

42. A ačkoli mnozí i z knížat uvěřili v něho, však pro farizee nevyznávali, aby ze školy nebyli * vyobeováni. *k.9,22.

43. Nebo * milovali slávu lidskou více než slávu Boží. *k.5,44.

44. Ježíš pak zvolal a řekl: Kdo věří ve mne, ne ve mnef věří, ale v toho, kterýž * mne poslal. *1 Petr.1,21.

45. A kdož vidí * mne, vidí toho, kterýž mne poslal. *k.10,30; 14,9.

46. Já * světlo na svět jsem přišel, aby žádný, kdož věří ve mne, ve tmě nezůstal. *Luk.2,32.

47. A slyšel-lif by kdo slova má, * a nevěřil by, jáť ho nesoudim; nebo nepřišel jsem, † abych soudil svět, ale abych spasil svět. *Mark.16,16. †Jan.3,17.

48. Kdož maou pohrdá, a nepřijímá slov mých, máť, * kdo by jej soudil. Slova, kteráž jsem mluvil, tať jej sonditi budou v nejposlednější den. *k.3,13; 8,24.

49. Nebo * já sám od sebe jsem nemluvil, ale ten, kterýž mne poslal, Otec, on mi přikázání dal, co bych měl praviti a mluviti. *k.3,27; 14,10. 5 Mojj.18,18.

50. A vím, že přikázání jeho jest život * věčný. A protož, což já mluvím, jakž mi pověděl Otec, takf mluvím. *k.17,1,2. Izai.53,11. Filip.2,16.

KAPITOLA XIII.

Pán uedlníkům nohy myl, 18. zrádce oznámil, 34. přikázání nové vydal.

Před svátkem * pak velikonočním, věda Ježíš, že přišla hodina † jeho, aby šel z tohoto světa k Otcí, milovav své, kte-

řiz byli na světě, až do konce je miloval.

^{*Mat.26,2. †Jan 7,6.30.}

2. A když večereli, (a * ďábel již byl vmukl v srdce Jidáše Šimona Iškariotského, aby jej zradil,)

^{*Luk.22.3.}

3. Věda Ježiš, že jemu * Otec všecko v ruce dal, a že od Boha vyšel a k Bohu jde,

^{*Mat.11.27.}

4. Vstal od večere, a složil roneho, a vzav ronchu, přepásal se.

5. Potom nalil vody do medenice, i počal umývati nohy učedníků a vytíratí rouchou, kteronž byl přepásán.

6. Tedy přišel k Šimonovi Petrovi, a on řekl jemu: Pane, * ty mi chceš nohy mýti?

^{*Mat.3.14.}

7. Odpověděl Ježiš a řekl jemu: Co já činím, ty nevíš nyní, ale potom zvíš.

8. Di jemu Petr: Nebudeš ty mýti noh mých na věky. Odpověděl jemu Ježiš: Nemnyji-liť tebe, nebudeš mítí dílu se mnou.

9. Di jemu Šimon Petr: Pane, netoliko nohy mé, ale i ruce i hlavu.

10. Řekl jemu Ježiš: Kdož jest umyt, nepotřebuje. než aby nohy umyl; nebo čist jest všecken. * I vy čisti jste, ale ne všickni.

^{*k.15.3.}

11. Nebo * věděl o zrádeci svém; protož řekl: Ne všickni čisti jste.

^{*k.6.64.}

12. Když pak umyl nohy jejich, a vzal roneho své, posadiv se za stůl zase, řekl jim: Vite-liž, co jsem učinil vám?

13. Vy nazýváte mne * Mistrem a Pánem, a dobře pravíte, jsemť zajisté.

^{*Mat.23.8.10. Skutk.2.36. 2 Petr.2.1.}

14. Poněvadž tedy já umyl jsem nohy vaše, Pán * a Mistr, i vy máte jeden druhému nohy umývati.

^{*Luk.22.27.}

15. Příklad * zajisté dal jsem vám, abyste, jakož jsem já učinil vám, i vy činili.

^{*1 Petr.2.21. 1 Ján 2.6.}

16. Amen, amen pravím vám: * Není služebník větší nad pána svého, ani posel větší nežli ten, kdož jej poslal.

^{*Mat.10.24. Luk.6.40.}

17. Znáte-li tyto věci, * blahoslaveni jste, budete-li je činiti.

^{*Mat.7.24.}

18. Ne o všechť vás pravím. Já vim, které jsem vyvolil, ale musít se naplnití * pismo: Ten, kdož jí chléb se mnou, pozdvihl proti mně paty své.

^{*Žalm.41,10. Skutk.1,16.}

19. Nyni * pravím vám, prvé než by se stalo, abyste, když se stane, nvěřili, že já jsem.

^{*k.14.29.}

20. Amen, amen pravím vám: Kdo přijímá * toho, kohož bych já poslal, mne přijímá; a kdož mne přijímá, přijímá toho, kterýž mne poslal.

^{*Mat.10.40. Mark.9,37. Luk.10,16.}

21. A to pověděv Ježiš, zkormontil se v duchu, a osvědčil, řka: * Amen, amen pravím vám, že jeden z vás mne zradí.

^{*Mat.26,21. Mark.14,18.}

22. Tedy učedníci vzhledali na sebe vespolek, pochybujece, o kom by to pravil.

23. Byl pak * jeden z učedníků Ježišových, kterýž zpolehl na klíně jeho, ten, jehož miloval Ježiš.

^{*k.19,26.}

24. Protož tomu návštěti dal Šimon Petr, aby se zeptal, kdo by to byl, o němž praví.

25. A on odpočívaje na prsech Ježišových, řekl jemu: Pane, kdo jest?

26. Odpověděl Ježiš: Ten * jest, komuž já omočené skyvy chleba podám. A omočiv skyvu chleba, podal Jidášovi, *synu Šimona Iškariotského.*

^{*Mat.26,23.}

27. A hned po té skyvě chleba vstoupil do něho satan. I řekl jemu Ježiš: Co činíš, čin spěšně.

28. Tomu pak žádný z přisedicích nerozuměl, k čemu by jemu to řekl.

29. Nebo někteří se domnívali, poněvadž * Jidáš měšec měl, že by jemu řekl Ježiš: Nakup těch věcí, kterýchž jest nám potřeba k svátku, aneb aby něco chudým dal.

^{*k.12.6.}

30. A on vzav skyvu chleba, hned vyšel. A byla noc.

31. Když pak on vyšel, di Ježiš: Nyniť oslaven jest Syn člověka, a Bůh oslaven jest v něm.

32. A poněvadž Bůh oslaven jest v něm, * i Bůh oslavi jej sám v sobě, a to hned oslavi jej.

^{*k.12,23.}

33. Synáckové, ještě maličko s vámi jsem. Hledati mne budete, ale jakož jsem řekl * Zidům: Kam já jdu, vy nemůžete přijíti, i vám pravím nyní.

^{*k.7.34. 8.21.}

34. Prikázani nové dávám vám, abyste se * milovali vespolek; jakož já miloval jsem vás, abyste i vy milovali jeden druhého.

^{*3 Mojz.19,18. Mat.22,39. Efez.5,2. 1 Jan.4,21. Jak.2,8.}

35. Po tomť * poznají všickni, že jste moji učedníci, budete-li mítí lásku jedni k druhým.

^{*1 Jan.2,5. 4.20.}

36. Di jemu Šimon Petr: Pane, kam jdeš? Odpověděl mu Ježiš: * Kam jdu,

nemůžeš ty nyní jíti za mnou, ale † pů-
jdeš potom. *k.7,34. †k.21,18.

37. Di jemu Petr: Pane, proč bych ne-
nohl nyní jíti za tebou? Duši * svou za
tebe položím. *k.10,12,15. Mat.26,33. Mark.14,31.

38. Odpověděl jemu Ježiš: Duši svou
za mne položiš? Amen, amen pravím
obě: * Nezaszpíváš kohout, až mne tři-
krát zapříš. *Mat.26,34. Mark.14,30,72. Luk.22,34.

KAPITOLA XIV.

Pěsí Pán ucedlnuky, 3. nžitek odjiti svého i své Božství
ně znáti. 16. Utěšitele zaslubuje, 26. o dile jeho vypra-
vuje, 27. a svého pokoje jim zanechává.

Nermutiž se srdce vaše. Věřite v Boha,
ve mne věřte.

2. V domě Otce mého * příbytkové mno-
zí jsou. Byť nebylo tak, pověděl bych
vám. *2 Kor.5,1. Žid.8,2.

3. Jduť, abych vám připravil místo. A
když odejdu, a připravím vám místo,
zase přijdu, a poberu vás k sobě samé-
nu, * abyste, kde jsem já, i vy byli.
*k.12,26; 17,24.

4. A kam já jdu, víte, i cestu víte.

5. Di jemu Tomáš: Pane, nevíme, kam
jdeš. A kterak můžeme cestu věděti?

6. Di jemu Ježiš: Já * jsem ta cesta, i
pravda, † i život. Žáduj nepřicházi ** k
Otei než skrze mne.
*Izai.35,8. Žid.9,8. †Jan 11,25. **k.10,9.

7. Byste znali mne, také i Otee mého
znali byste; a již nyní jej znáte, a vi-
děli jste ho.

8. Řekl jemu Filip: Pane, ukaž nám
Otee, a dostiť jest nám.

9. Di jemu Ježiš: Tak dlouhý čas s vá-
mi jsem, a nepoznal jsi mne? Filipe,
kdož vidí mne, vidí Otee, a kterakž ty
pravíš: Ukaž nám Otee?

10. Nevěříš, * že já v Otei a Otec ve
mně jest? Slova, kteráž já mluvím vám,
sám od sebe nemluvím, ale Otee ve mně
přebývá, onf činí skutky. *k.10,38; 17,21.

11. Věřtež mi, že jsem já v Otei a Otec
ve mně; aneb aspoň pro ty samy * sku-
tky věřte mi. *k.5,36.

12. Amen, amen pravím vám: Kdož
věří ve mne, skutky, kteréž já činím, i
on činíti bude, a větší nad ty činíti bu-
de; nebo já jdu k Otei svému.

13. A jestliže byste * eo prosili ve jmé-
nu mém, tof učiním, aby oslaven byl
Otee v Synu.

*k.16,23,24. Mat.7,7,11. Mark.11,24. Luk.11,9.

14. Budete-li zač prositi ve jménu mém,
jáf učiním.

15. Milujete-li * mne, přikázání mých
ostříhejte. *k.15,10. 1 Jan.5,3.

16. A jáť prositi budu Otee, a jiného
Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstal na
věky,

17. Toho Ducha pravdy, jehož svět ne-
může přijíti. Nebo nevidí ho, aniž ho
zná, ale vy znáte jej, neboť u vás pře-
bývá, a v vás bude.

18. Neopustím * vás sirotků, přijduť
k vám. *Jer.51,5. Mat.28,20.

19. Ještě maličko, a svět mne více ne-
uzří, ale vy uzříte mne; nebo já živ
jsem, i vy živi budete.

20. V ten * den vy poznáte, že já jsem
v Otei svém, a vy ve mně, a já v vás.
*k.17,21,23.

21. Kdož by měl přikázání má, a ostří-
hal jich, onf jest ten, kterýž mne milu-
je. A kdož mne miluje, milován bude
od Otee mého, a jáť jej budu milovati,
a zjevím jemu samého sebe.

22. Řekl jemu Judas, ne onen Iška-
riotský: Pane, jakž jest to, že sebe nám
zjeviti chceš, a ne světu?

23. Odpověděl Ježiš a řekl jemu: Mi-
luje-li * mne kdo, slova mého ostříhati
bude, a Otec můj bude jej milovati, a
k němu přijdeme, a † příbytek u něho
učiníme. *Přisl.8,17. †1 Kor.3,16. Efez.3,17.

24. Kdožt nemiluje mne, slov mých
neostříhá; a slovo, kteréž slyšíte, není
mé, ale toho, kterýž mne poslal, Oteo-
vo.

25. Toto mluvil jsem vám, u vás pře-
býváje.

26. Utěšitel pak, ten Duch svatý, kte-
réhož pošle Otee ve jménu mém, onf
vás naučí všemu, a připomenef vám
všecko, což jsem koli mluvil vám.

27. Pokoj * zůstavuji vám, pokoj svůj
dávám vám; ne jako svět dává, já dá-
vám vám. Nermutiž se srdce vaše, ani
strachuj. *Filip.4,7.

28. Slyšeli jste, že já řekl jsem vám:
Jdu, a zase přijdu k vám. Kdybyste
mne milovali, radovali byste se jistě, že
jsem řekl: Jdu k Otei; nebo * Otec větší
jest nežli já. *k.10,29.

29. A nyní pověděl jsem vám, prvé
než by se stalo, * abyste, když se stane,
uvěřili. *k.13,19.

30. Již nemnoho mluvíti budu s vámi;
neboť jde * kniže tohoto světa, ale ne-
mát nie na mně. *k.12,31.

31. Ale aby poznal svět, že miluji Otee,

a jakož mi přikázal Otee, tak činim.
Vstaňte, podme odtud.

KAPITOLA XV.

Vinný kmen. 9. Následování Krista. 12. Napomenutí k společnému milování.

Já jsem ten * vinný kmen pravý, a Otee můj † vinař jest. *5 Mojt.32,32. Izai.5,2. †1 Kor.3,9.

2. Každou ratolest, kteráž ve mně nese * ovoce, odřezuje, a každou, kteráž nese ovoce, čistí, aby hojnější ovoce nesla. *Mat.15,13.

3. Již vy čistí * jste pro řeč, kterouž jsem mluvil vám. *k.13,10.

4. Zůstaňtež ve mně, a já v vás. Jakož ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstala-li by při kmennu, takž ani vy, leč zůstanete ve mně.

5. Já jsem vinný kmen a vy ratolesti. Kdo zůstává ve mně, a já v něm, ten nese ovoce mnohé; nebo beze * mne nie nemůžete učiniti. *2 Kor.3,5. Filip.2,13.

6. Nežůstal-li by kdo ve mně, vyvržen bude ven jako ratolest, a uschneť, a * budouť sebrány, a na oheň uvrženy, a shoríf. *Mat.3,10; 7,19.

7. Zůstanete-li ve mně, a slova má zůstanou-liť v vás, * což byste koli chtěli, prostě, a stanof se vám. *Mat.7,7. Luk.11,9.10. 1 Jan.3,22.

8. V tomf bývá * oslaven Otee můj, když ovoce nesete hojně, a budete moji něedlníci. *Mat.5,16.

9. Jakož miloval mne Otee, i já miloval jsem vás. Zůstaňtež v milování mém.

10. Budete-li * zachovávatí přikázání má, zůstanete v mém milování, jakož i já přikázání Otee svého zachoval jsem, i zůstávám v jeho milování. *k.14,15. 1 Jan.5,3.

11. Toto mluvil jsem vám, aby radost má zůstávala v vás, a radost vaše * byla plná. *k.16,24.

12. Totof jest * přikázání mé, abyste se milovali vespolek, jako já miloval jsem vás. *k.13,34. Efez.5,2. 1 Tes.4,9. 1 Petr.4,8. 1 Jan.3,11; 4,21.

13. Většího * milování nad to žádný nemá, než aby duši svou položil za přátely své. *Rim.5,7.8.

14. Vy přátelé moji jste, učinite-li to, což já prikazuji vám.

15. Nebudu vás více nazývati služebníky, nebo služebník neví, co by činil pán jeho. Ale vás jsem nazval přátely, nebo * všecko, což jsem koli slyšel od Otee svého, oznámil jsem vám. *k.8,26.

16. Ne * vy jste mne vyvolili, ale já jsem vás vyvolil, a postavil, abyste šli a ovoce přinesli, a ovoce vaše aby zůstalo, aby zač byste koli prosili Otee ve jménu mém, dal vám. *Izai.43,22. Efez.1,4.

17. Toto * prikazuji vám, abyste se milovali vespolek. *k.13,34.

18. Jestližeť vás * svět nenávidi, víte, žeť mne prvě než vás v nenávisti měl. *k.3,13.

19. Byste byli z světa, svět, což jest jeho, miloval by; že pak nejste z světa, ale já z světa vyvolil jsem vás, protož vás svět nenávidi.

20. Pamatujte na tu řeč, kterouž jsem já mluvil vám: * Neníť služebník větší nežli pán jeho. Poněvadž se mně protivili, i vámť se protiviti budou; poněvadž řeči mé šetřili, i vaši šetřiti budou. *Mat.10,24.

21. Ale toto všecko učini vám pro jméno mé; nebo * neznají toho, kterýž mne poslal. *k.16,3.

22. Kdybych byl nepřišel, a nemluvil jim, hříchu by * neměli; ale nyní výmluvy nemají z hříchu svého. *k.9,41. Luk.12,47.

23. Kdož * mne nenávidi, i Otee mého nenávidi. *k.14,21.

24. Bych byl skutků nečinil mezi nimi, * jichž žádný jiný nečinil, hříchu by neměli; ale nyní i viděli, i nenáviděli i mne i Otee mého. *k.10,37.

25. Ale aby se naphila řeč, kteráž v zákoně * jejich napsána jest: Že v nenávisti měli mne darmo. *Žalm.35,19; 69,5.

26. Když pak přijde ten * Utěšitel, kteréhož já pošli vám od Otee, Duch pravdy, kterýž od Otee pochází, tenf svědectví vydávati bude o mně. *k.14,26. Luk.24,49. Skutk.2,2 násli.

27. Ano i vy * svědectví vydávati budete, nebo od počátku se mnou jste. *Skutk.1,8; 2,23; 5,32.

KAPITOLA XVI.

Pán předpovídaje svým pokušem, 6. potěšuje jich, 13. a napouiná k modlitbám.

Toto * mluvil jsem vám, abyste se nezhoršili. *k.14,25.

2. Vypovědit * vás ze škol, ano přijdeť čas, že všeliký, kdož vás mordovati bude, domnívati se bude, že tím Bohu slonží. *Mat.24,9.

3. A tof učini vám * proto, že nepoznal Otee ani mne. *k.15,21.

4. Ale toto mluvil jsem vám, abyste když * přijde ten čas, rozpomenuli se na

o, že jsem já předpověděl vám. Tohoť pak jsem vám s počátku nemluvil, nebo jsem byl s vámi. *k.13,19;14,29.

5. Nyní pak *jdu k tomu, kterýž mne poslal, a žádny z vás neptá se mne: kam jdeš? *k.7,33.

6. Ale že jsem vám tyto věci mluvil, zámutek naplnil srdce vaše.

7. Já pak *pravdu pravím vám, že jest vám užitečné, abych já odšel. Nebo neodejdu-liť, † Utěšitel nepřijde k vám; a pakliť odejdu, pošli ho k vám. *k.8,46. †k.14,16,26;15,26.

8. A onť přijda, obviňovati bude svět z hříchu, a z spravedlnosti, a z soudu.

9. Z hříchu zajisté, že nevěří ve mne.

10. A z spravedlnosti, proto že jdu k Oteci, a již více neuzříte mne.

11. Z soudu pak, proto že kníže tohoto světa již jest odsouzeno.

12. Ještěť byeh měl mnoho mluvití vám, ale nemůžete snéstí nym.

13. Když pak přijde ten * Duch pravdy, uvedeť vás ve všelikou pravdu. Nebo nebude mluvití sám od sebe, ale cožkoli uslyší, toť mluvití bude; ano i budouei věci zvěstovati bude vám. *k.14,26.

14. Onť mne oslaví; nebo z mého vezme, a zvěstuje vám.

15. Všecko, * cožkoli má Otec, mé jest. Protož jsem řekl, že z mého vezme, a zvěstuje vám. *k.17,10.

16. Maličko, * a neuzříte mne, a opět maličko, a uzříte mne; nebo já jdu k Oteci. *k.7,33;13,33.

17. I řecli někteří z učedníků jeho mezi sebou: Co jest to, že * praví nám: Maličko, a neuzříte mne, a opět maličko, a uzříte mne, a že já jdu k Oteci? *k.7,36.

18. Protož pravili: Co jest to, že praví: Maličko? Nevíme, co praví.

19. I poznal Ježíš, že se ho chtěli otázati. I řekl jim: O tom * tížete mezi sebou, že jsem řekl: Maličko, a neuzříte mne, a opět maličko, a uzříte mne?

20. Amen, amen pravím vám, že plakati a kviliti budete vy, ale svět se bude radovati; vy pak se budete rmoutiti, ale * zámutek váš obrátí se v radost. *Zalm.30,12.

21. Žena, * když rodí, zámutek má, nebo přišla hodina její; ale když porodí děťátko, již nepamatuje na ssoužení, pro radost, proto že se narodil člověk na svět. *Izai.26,17.

22. Protož i vy zámutek máte nyní, ale

opět uzřím vás, * a radovati se bude srdce vaše, a radosti vaší žádný neodejme od vás. *Izai.35,10.

23. A v ten den nebudete se mne tázati o ničemž. Amen, amen pravím vám: Že zať byste koli * prosili Otce ve jménu mém, dáť vám. *k.14,13;15,7,16. Mat.7,7. Mark.11,24. Luk.11,9.

24. Až dosavad za nic jste neprosili ve jménu mém. Prostež, a vezmete, aby radost vaše doplněna byla.

25. Toto v příslovích mluvil jsem vám, ale přijdeť hodina, když více nebudu v příslovích mluvití vám, nýbrž zjevně o Oteci zvěstovati budu vám.

26. V ten * den ve jménu mém prositi budete, a nepravím vám, že já budu prositi Otce za vás. *k.14,20.

27. Nebo sám Otec miluje vás, proto že jste vy mne milovali, a uvěřili, že jsem já od Boha vyšel.

28. Vyšelť jsem od Otce, a přišel jsem na svět; a opět * opouštím svět, a jdu k Oteci. *k.13,3.

29. Řkou jemu učedníci jeho: Aj, nyní zjevně mluviš, a přísloví žádného nepravíš.

30. Nyní víme, že * viš všecko, a nepotřebuješ, aby se kdo tebe tázal. Skrze to věříme, že jsi od Boha přišel. *k.21,17.

31. Odpověděl jim Ježíš: Nyni věříte?

32. Aj, * přijdeť hodina, anobrž již přišla, že † se rozprehnete jeden každý k svému, a mne samého necháte. Ale nejsemť sám, nebo Otec se mnou jest. *k.5,25. †Zach.13,7. Mat.26,31.

33. Tyto věci mluvil jsem vám, abyste ve mně * pokoj měli. Na světě ssoužení mítí budete, ale doufejtež, jáť jsem přemohl svět. *k.14,27. Izai.9,6. Řím.5,1.

KAPITOLA XVII.

Horlivá modlitba Krista Pána, kterouž Otec svému milému za učedníky své 20. i jejich potomky věrně činil.

To pověděv Ježíš, i pozdvihl oči svých k nebi a řekl: Otče, přišlať hodina, oslavíť Syna svého, aby i Syn tvůj oslavil tebe;

2. Jakož jsi dal jemu moc nad každým člověkem, aby těm všechněm, kteréž jsi dal jemu, život věčný dal.

3. Totot jest pak věčný život, aby poznali * tebe samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, † Ježíše Krista. *Kol.2,2. †Izai.53,11.

4. Jáť jsem * oslavil tebe na zemi; dílo

jsem + vykonal, kteréz jsi mi dal, abych učinil.
*k.13.31. †k.4.34.

5. A nyní oslavíš ty mne, Otče, u sebe samého touž slavou, kterouž jsem měl u tebe, prvé nežli svět byl.

6. Oznámil jsem jméno tvé lidem, kteréz jsi mi dal z světa. Tvojití byli, a mně jsi je dal, a řeč tvou zachovali.

7. A nyní poznali, že všecky věci, kteréz jsi mi dal, od tebe jsou.

8. Nebo slova, kteráz jsi mi dal, dal jsem jim; a oni přijali, a poznali právě, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že jsi ty mne poslal.

9. Já za ně prosím, ne za svět prosím, ale za ty, * kteréz jsi mi dal, nebo tvoji jsou.
*k.6,37.

10. A * všecky věci mé tvé jsou, a tvé mé jsou, a oslaven jsem v nich.
*k.16.15.

11. Již pak více nejsem na světě, ale oni jsou na světě, a já k tobě jdu. Otče svatý, ostříhejž jich ve jménu svém, kteréz jsi mi dal, * aby byli jedno jako my.
*k.10,30; 17,21.

12. Dokudž jsem s nimi byl na světě, já jsem jich ostříhal ve jménu tvém. Kteréz jsi mi dal, zachoval jsem, a žádny z nich nezahynul, než syn zatrazení, aby * se písmo naplnilo.
*Zalm.109,8.

13. Ale nyní * k tobě jdu, a toto mluvím na světě, aby měli radost mou plnou v sobě.
*k.16.5.

14. Já jsem jim dal slovo tvé, a svět jich nenáviděl; nebo nejsou z světa, jako já nejsem z světa.

15. Neprosimť, abys je vzal z světa, ale abys je * zachoval od toho zlého.
*2Tes.3,3.

16. Z světať nejsou, jako i já nejsem z světa.

17. Posvětiž jich v pravdě své, slovo tvé * pravda jest.
*k.8,40.

18. Jakož * jsi mne poslal na svět, i já jsem je poslal na svět.
*k.20,21.

19. A já * posvěenji sebe samého za ně, aby i oni † posvěcení byli v pravdě.
*Zid.2,11. †1Kor.1,2.30.

20. Ne za tyť pak toliko prosím, ale i za * ty, kteríž skrze slovo jejich mají uvěřiti ve mne,
*k.20,31. Skutk.10,43.

21. Aby všickni * jedno byli, jako ty, Otče, † ve mně, a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, aby uvěřil svět, že jsi ty mne poslal.
*Gal.3,28. Efez.4,3.
†Jan.10,38. 1Jan.1,3.

22. A já slávu, kterouž jsi mi dal, dal

jsem jim, aby byli jedno, jako my jedno jsme.

23. Já * v nich, a ty ve mně, aby dokonáni byli v jedno, a aby poznal svět, že jsi ty mne poslal, a že jsi je miloval, jakožs mne miloval.
*1Kor.6,17.

24. Otče, kteréz jsi mi dal, * cheif, kdež jsem já, aby i oni byli se mnou, aby hleděli na slávu mou, kteroužs mi dal; nebo jsi mne miloval † před ustanovením světa.
*k.12,26. 1Tes.4,17. †Efez.1,4.

25. Otče spravedlivý, * tebeť svět nepoznal, ale † já jsem tebe poznal, a i tito poznali, že jsi ty mne poslal.
*k.15,21; 16,3. †k.7,29.

26. A známěť jsem jim učinil jméno tvé, a známo učiním, aby milování, kterýmž jsi mne miloval, * bylo v nich, a i já v nich.
*k.15,9.

KAPITOLA XVIII.

Pán v zahradě slovem poraziv nepřátele, dal se jíti, 12. k Annášovi, 24. potom k Kaifášovi veden, 27. od Petra zaprán, 28. a před Pilátem postaven.

To když pověděl Ježíš, * vyšel s učedníky svými přes potok † Cedron, kdež byla zahrada; do kteréžto všel on i učedníci jeho.
*Mat.26,36. †2Sam.15,23.

2. Věděl pak i Jidáš, zrádce jeho, to místo; nebo často chodival tam Ježíš s učedníky svými.

3. Protož * Jidáš pojav zástup, a od předních kněží¹⁾ a farizeů služebníky, přišel tam s lucernami a s pochodněmi a s zbrojí.
*Mat.26,47.

4. Ježíš pak věda všecko, což přijiti mělo na něj, vyšed, řekl jim: Koho hledáte?

5. Odpověděli jemn: Ježíše Nazaretského. Řekl jim Ježíš: Jáť jsem. Stál pak s nimi i Jidáš, zrádce jeho.

6. A jakž řekl jim: * Já jsem, postoupili nazpět, a padli na zem.
*k.6,20.

7. I otázal se jich opět: Koho hledáte? A oni řekli: Ježíše Nazaretského.

8. Odpověděl Ježíš: Pověděl jsem vám, že já jsem. Poněvadž tedy mne hledáte, nechtež těchto, ať odejdou.

9. Aby se naplnila řeč, kterouž byl pověděl: * Z těch, kteréz jsi mi dal, neztratil jsem žádného.
*k.6,39.

10. Tedy Šimon Petr, maje meč, vytrhl * jej, a nedeřil služebníka nejvyššího kněze²⁾, a nřal mu ucho jeho pravé. Bylo pak jméno služebníka toho Malehus.
*Mat.26,51. Mark.14,47.

1) Bibli kral. z r. 1613 biskupů. — 2) biskupova.

11. I řekl Ježíš Petrovi: Schovej meč svůj do pošvy. Což nemám pít kalicha, kterýž mi dal Otec?

12. Tedy zástup a hejtman a služebníci Židovští jali Ježíše, a svázali jej.

13. A * vedli ho k Annášovi nejprvé; nebo byl test Kaifášův, kterýž byl nejvyšším knězem ¹⁾ toho léta. *Mat.26,57.

14. Kaifáš pak byl ten, * kterýž byl radu dal Židům, že by užitečné bylo, aby člověk jeden umřel za lid. *k.11,50.

15. Šel pak za Ježíšem * Šimon Petr a jiný učedník. A ten učedník byl znám nejvyššímu knězi ²⁾, i všel s Ježíšem do síně nejvyššího kněze ³⁾. *Mat.26,58.

16. Ale Petr stál u dveří vně. I vyšel ten druhý učedník, kterýž byl znám nejvyššímu knězi ²⁾, a promluvil s vrátou, i uvedl tam Petra.

17. Tedy řekla Petrovi děvka vrátná: Nejsi-liž i ty z učedníků člověka toho? Řekl on: Nejsem.

18. Stáli pak tu služebníci a pacholci, kteříž oheň udělali, nebo zima bylo, i zhrívali se. A byl s nimi také i Petr, stoje a zhrívaje se.

19. Tedy nejvyšší kněz ⁴⁾ tázal se Ježíše o učednících jeho a o učení jeho.

20. Odpověděl jemu Ježíš: * Já zjevně mluvil jsem světu, já vždycky učival jsem v škole a v chrámě, kdež se odevšad Židé scházejí, a tajně jsem nic nemluvil. *k.7,26.

21. Co se mne ptáš? Ptej se těch, kteříž slychali, co jsem jim mluvil. Aj, tiť vědí, co jsem já mluvil.

22. A když on to pověděl, jeden z služebníků, stoje tu, * dal hůlkou Ježíšovi, řka: Tak-liž odpovídáš nejvyššímu knězi ²⁾? *1 Král.22,24. Jer.20,2.

23. Odpověděl mu Ježíš: Mluvil-li jsem zle, svědectví vydej o zlém; pakli do břeh, proč mne tepeš?

24. I poslal jej Annáš svázaného k Kaifášovi nejvyššímu knězi ²⁾.

25. Stál pak * Šimon Petr, a zhríval se. Tedy řekli jemu: Nejsi-liž i ty z učedníků jeho? Zapřel on a řekl: Nejsem. *Mat.26,58,69.

26. Dí jemu jeden z služebníků nejvyššího kněze ⁵⁾, příbuzný toho, kterémuž Petr utal neho: Zdaž jsem já tebe neviděl s ním v zahradě?

27. Tedy Petr opět zapřel. A hned kout zazpíval.

28. I * vedli Ježíše od Kaifáše do radného domu, a bylo ráno. Oni pak nevešli [†] do radného domu, aby se nepoškvřnili, ale aby jedli beránka.

*Mat.27,2. †Skutk.10,28; 11,3.

29. Tedy vyšel k nim Pilát a řekl: Jakou žalobu vedete proti člověku tomuto?

30. Odpověděli a řekli jemu: Byť tento nebyl zločinec, nevydali bychom ho tobě.

31. I řekl jim Pilát: Vezměte vy jej, a podle zákona svého sudte ho. I řekli mu Židé: Námť nesluší zabiti žádného.

32. Aby se řeč Ježíšova naplnila, kterouž * řekl, znamená, kterou by smrti měl umřítí. *Mat.16,21.

33. Tedy Pilát * všel opět do radného domu, i povolal Ježíše a řekl jemu: Ty-li jsi král Židovský?

*Mat.27,11. Mark.15,2. Luk.23,3.

34. Odpověděl Ježíš: Sám-li od sebe to pravíš, čili jiní tobě pověděli o mně?

35. Odpověděl Pilát: Zdaliž jsem já Žid? Národ tvůj a přední kněží ¹⁾ dali mi tebe. Co jsi učinil?

36. Odpověděl Ježíš: Království mé není * z tohoto [†] světa. Byť z tohoto světa bylo království mé, služebníci moji bránili by, abych nebyl vydán Židům. Ale nyní mé království není odsud.

*k.6,15. 1 Tim.6,13. †Jan 17,14.

37. I řekl jemu Pilát: Tedy král jsi ty? Odpověděl Ježíš: Ty pravíš, že já král jsem. Ját jsem se k tomu narodil, a proto jsem na svět přišel, abych svědectví vydal pravdě. Každý, kdož jest z pravdy, slyší hlas můj.

38. Dí jemu Pilát: Co jest pravda? A to pověděl, opět vyšel k Židům, a dí jim: * Já na něm žádné viny nenalézám.

*Mat.27,23. Mark.15,14.

39. Ale jest * obyčej váš, abych vám propustil jednoho na velikunoc. Cheťte-liž tedy, ať vám propustím toho krále Židovského? *Mat.27,15.

40. I zkríkli opět všiekni, řkouce: Ne toho, * ale Barabáše. Byl pak ten Barabáš [†] lotr. *Mark.15,7. †Skutk.3,14.

KAPITOLA XIX.

Pán ubičovaný korunován, 3. posmíván, 16. na smrt odsouzen, 18. ukřižován, 20. umřel, 38. od Jozefa a Nikodéma počestně pohřben.

Tedy vzal Pilát Ježíše, a * zbičoval.

*Mat.27,26.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupem. — 2) biskupovi. — 3) biskupovy. — 4) biskup. — 5) biskupových.

2. A žoldněři zpleťše korunu z trní, vstavili na hlavu jeho, a pláštěm šarlatovým přioděli jej.

3. A říkali: Zdráv buď, králi Židovský. A bili jej hůlkami.

4. I * vyšel opět ven Pilát, a řekl jim: Aj, vyvedu jej vám ven, abyste poznali, žeť na něm žádné viny nenalézám.

*k.18,20,38.

5. Tedy vyšel Ježíš ven, nesa tu korunu trnovou, a ten plášť šarlatový. I řekl jim Pilát: Aj člověk.

6. A jakž jej uzřeli přední kněží¹⁾ a služebníci, zkríkli, řkouce: Ukřižuj, ukřižuj ho. Di jim Pilát: * Vezměte vy jej a ukřižujte, nebo já na něm viny nenalézám.

*k.18,31.

7. Odpověděli jemu Židé: My zákon máme, a * podle zákona našeho máť u-nřítí, nebo Synem Božím se činil.

*3 Mojj.24,15,16. 5 Mojj.18,20.

8. A když Pilát uslyšel tuto řeč, více se obával.

9. I * všel do radného domu zase, a řekl Ježíšovi: Odkud jsi ty? Ale Ježíš nedal jemu odpovědi.

*k.18,33.

10. Tedy řekl jemu Pilát: Nemluviš se mnou? Neviš-liž, že mám moc ukřižovati tě, a moc mám propustiti tebe?

11. Odpověděl Ježíš: Neměl bys nade mnou moci nižádné, * byť nebylo dáno s hůry; protož kdo mne tobě vydal, většif hřích má.

*Zalm.47,4. Izai.22,21. Řim.13,1.

12. Od té chvíle hledal Pilát propustiti ho. Ale Židé volali, řkouce: Propustili tohoto, nejsi přítel cisařův; * každý, kdož se králem činí, protiví se cisaři.

*Skutk.17,7.

13. Tedy Pilát uslyšev tu řeč, vyvedl ven Ježíše, a sedl na soudné stoličce na místě, kteréž slove Litostrotos, a Židovský Gabbata.

14. A bylo v pátek před velikonočí, okolo šesté hodiny. I řekl Židům: Aj, král váš.

15. Oni pak zkríkli: Vezmi, vezmi, ukřižuj jej. Řekl jim Pilát: Krále vašeho ukřižují? Odpověděli přední kněží¹⁾: Nemámeť * krále, než cisaře. *1 Mojj.49,10.

16. Tehdy * vydal jim ho, aby byl ukřižován. I pojali Ježíše a vedli.

*Mat.27,26. Mark.15,15.

17. A nesa kříž svůj, šel * na místo, kteréž slove popravné, a Židovsky Golgota.

*Mat.27,33.

18. Kdež ukřižovali ho, a s ním jiná

dvá s obou stran, a v prostředku Ježíše.

19. Napsal pak i * nápis Pilát, a vstavil na kříž. A bylo napsáno: Ježíš Nazaretský, král Židovský.

*Mat.27,37.

20. Ten * pak nápis mnozi z Židů četli; nebo blízko města bylo to místo, kdež ukřižován byl Ježíš. A bylo psáno Židovsky, Řecky a Latině.

21. Tedy přední kněží¹⁾ Židovšti řekli Pilátovi: Nepiš: Král Židovský, ale že on řekl: Král Židovský jsem.

22. Odpověděl Pilát: Co jsem psal, psal jsem.

23. Žoldněři pak, když Ježíše ukřižovali, vzali roucha jeho, (a učinili čtyři díly, každému rytíři díl,) a sukni. Byla pak sukně nesešivaná, ale od vřebu všecka naskrze setkaná.

24. I řekli mezi sebou: Neroztrlujme ji, ale losujme o ni, či bude. Aby se naplnilo * písmo, řkouce: Rozdělili sobě roucho mé, a o můj oděv metalí los. Tedy žoldněři tak učinili.

*Zalm.22,19.

25. Stály * pak u kříže Ježíšova matka jeho a sestra matky jeho, Maria Kleofášova, a Maria Magdaléna.

*Mat.27,61.

26. Tedy Ježíš uzřev matku, a učedníka tu stojícího, * kteréž miloval, řekl matec své: Ženo, aj, syn tvůj.

*k.13,23. 20,2. 21,7.

27. Potom řekl učedníkovi: Aj, matka * tvá. A od té hodiny přijal ji učedník ten k sobě.

*Mat.12,50.

28. Potom věda Ježíš, že již všecko dokonáno jest, aby * se naplnilo písmo, řekl: Žizním.

*Zalm.69,22.

29. Byla pak tu postavena nádoba plná octa. * Tedy oni naplnivše hubu octem, a obloživše yzopem, podali ústům jeho.

*Mat.27,48.

30. A když okusil Ježíš octa, řekl: Dokonánoť * jest. A nakloniv hlavy, ducha Otci † poručil.

*k.17,4. †Zalm.31,6. Luk.23,46.

31. Židé pak, aby nezůstala na kříži těla na sobotu, poněvadž byl den připravování, (byl zajisté veliký ten den sobotní,) prosili Piláta, aby zlámání byli hnátové jejich, a byli složeni.

32. I přišli žoldněři, a prvnému zajisté zlámali hnáty, i druhému, kterýž ukřižován byl s ním.

33. Ale k Ježíšovi přisedše, jakž uzřeli jej již mrtvého, nelámali hnátů jeho.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

2) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

34. Ale jeden z žoldnéřů bok jeho kopím otevřel, a hned vyšla krev * a voda.

*k.7,37. Izai.55,1. Zach.13,1.

35. A ten, kterýž viděl, svědeckví vydal, a pravé jest svědeckví jeho. Onť ví, že pravé věci praví, abyste vy věřili.

36. Stalo se pak to, aby se naplnilo to písmo: * Kost jeho nebude zlámána.

*2Mojz.12,46.

37. A opět jiné písmo dí: * Uzřít, v ko-ho jsou bodli.

*Zach.12,10.

38. Potom pak * prosil Piláta Jozef z Arimatie, (kterýž byl učedník Ježišův, ale tajný, pro strach Židovský,) aby snal tělo Ježišovo. I dopnstil Pilát. A on přišed, snal tělo Ježišovo.

*Mat.27,57.

39. Přišel pak i Nikodém, (kterýž * byl prvě přišel k Ježišovi v noci,) nesa smišení † mirry a aloes okolo sta liber.

*k.3,2; 7,50. †Mark.16,1.

40. Tedy vzali tělo Ježišovo, a obvinuli je prostěradly s těmi vonnými věcmi, jakž obyčej jest Židům se pochovávatí.

41. A byla na tom místě, kdež ukřižován byl, zahrada, a v zahradě hrob nový, v němž ještě žádný nebyl pochován.

42. Protož tu pro den připravování Židovský, že blízko byl ten hrob, položili Ježiše.

KAPITOLA XX.

Pán z mrtvých vstal, 14. Marii se ukázal 19. i apoštolům, 22. kterýmž, (napraviv je, zvlášť Tomáše) poselství své svěřil.

Prvního * pak dne po sobotě Maria Magdaléna šla ráno k hrobu, když ještě tma bylo. I uzřela kámen odvalený od hrobu.

*Mat.28,1.

2. I běžela a přišla k Šimonovi Petrovi a k druhému učedníkovi, tomn, jehož miloval * Ježiš, a řekla jim: Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kde jej položili.

*k.13,23.

3. Tedy * vyšel Petr i ten druhý učedník, a šli k hrobu.

*Luk.24,12.

4. Běželi pak oba spolu. Ale ten druhý učedník předběhl Petra, a přišel prvě k hrobu.

5. A nachýliv se, uzřel prostěradla položená, ale však tam nevšel.

6. Tedy přišel Šimon Petr, za ním jda, a všel do hrobu. I uzřel prostěradla položená,

7. A rouchu, kteráž byla na hlavě jeho, ne s prostěradly položenou, ale obzvláště svinutou na jednom místě.

8. Potom všel i ten druhý učedník,

kterýž byl prvě přišel k hrobu, i uzřel a uvěřil.

9. Nebo ještě neznali písma, že měl z mrtvých * vstáti.

*Zalm.16,10. Izai.53,8. Luk.24,26.

10. I odešli zase ti učedníci tam, kdež prvě byli.

11. Ale Maria * stála u hrobu vně, plačcei. A když plakala, naklonila se do hrobu.

*Mark.16,5.

12. A nzřela dva anděly v bílém rouše sedící, jednoho u hlavy, a druhého u noh, tu kdež bylo položeno tělo Ježišovo.

13. Kteríž řekli jí: Ženo, co pláčeš? I dí jim: Vzali Pána mého, a nevím, kde ho položili.

14. To když řekla, obrátila se zpátkem, a * uzřela Ježiše, an stojí, † ale nevěděla, by Ježiš byl.

*Mat.28,9. Mark.16,9. †Luk.24,16.

15. Dí jí Ježiš: Ženo, co pláčeš? Koho hledáš? Ona domnívajici se, že by zahrádník byl, řekla jemu: Pane, vzal-ty jej, pověz mi, kdes ho položil, ať já jej vezmu.

16. Řekl jí Ježiš: Maria. Obrátivši se ona, řekla jemu: Rabbóni, což se vykládá: Mistře.

17. Dí jí Ježiš: Nedotýkej se mne; nebo jsem ještě nevstoupil k Oci svému. * Ale jdíš k bratřím mým, a pověz jim: † Vstupuji k Oci svému, a k Oci vašemu, k Bohu svému, a k Bohu vašemu.

*Zalm.22,23. †Jan.16,16.

18. Přišla * Maria Magdaléna, zvěstující učedníkům, že by viděla Pána, a že ji to pověděl.

*Mat.28,8.

19. Když * pak byl večer toho dne, kterýž jest první po sobotě, a dvěře byly zavřiny, kdež byli učedníci shromážděni, † pro strach Židovský, přišel Ježiš, a stál u prostřed, a řekl jim: Pokoj ** vám.

*Mark.16,14. †Jan.19,38. **Sond.6,23.

20. A to pověděv, ukázal jim ruce i bok svůj. * I zradovali se učedníci, vidouce Pána.

*k.16,22.

21. Tedy řekl jim Ježiš opět: Pokoj vám. * Jakož mne poslal Otec, tak i já posílám vás.

*k.17,18. Izai.61,1. Mark.16,15. Luk.4,18.

22. A to pověděv, dechl, a řekl jim: Přijměte Ducha svatého.

23. Kterýmžkoli * odpustili byste hříchy, odpouštějí se jim; kterýmžkoli zadrželi byste, zadržání jsou.

*Mat.16,19; 18,18.

24. Tomáš pak jeden ze dvanácti, kte-

rýž sloul Didymus, nebyl s nimi, když byl přišel Ježíš.

25. I řekli jemu jiní učedníci: Viděli jsme Pána. Ale on řekl jim: Leč uzřím v rukou jeho bodení hřebů, a vpustím prst svůj v místo hřebů, a ruku svou vložím v bok jeho, nikoli neuvěřím.

26. A po osmi dnech opět učedníci jeho byli vnitř, a Tomáš s nimi. Přišel Ježíš, a dvěře byly zavřeny, i stál u prostřed a řekl: Pokoj vám.

27. Potom řekl Tomášovi: Vložíš prst svůj sem, a viz ruce mé, a vztáhni ruku svou, a vpust' v bok můj, a nebudíš nevěřící, ale věrný.

28. I odpověděl Tomáš a řekl jemu: Pán * můj a Bůh můj! *1 Král. 18. 39.

29. Dí jemu Ježíš: Žes mne viděl, Tomáši, uvěřil jsi. Blahoslaveni, kteříž * neviděli, a uvěřili. *1 Petr. 1. 8.

30. Mnohé * zajisté i jiné divy činil Ježíš před obličejem učedníků svých, kteříž nejsou zapsáni v knize této. *k. 21. 25.

31. Ale tito zapsáni jsou, * abyste věřili, že Ježíš jest Kristus, Syn Boží, a abyste věřice, život měli ve jménu jeho. *1 Jan. 5. 13.

KAPITOLA XXI.

Pán se zjevil učedníkům při lovení ryb. 15. Petr, že Pán miluje, třikrát vyznal, a Pán jemu beránky i ovce poručiv, 18. smrt jeho předpověděl.

Potom zjevil se opět Ježíš učedníkům u moře Tiberiadského. Zjevil se pak takto:

2. Byli spolu Šimon Petr a Tomáš, kterýž * sloul Didymus, † a Natanael, kterýž byl z ** Kány Galilejské, †† a *synové* Zebedeovi, a jiní z učedníků jeho dva. *k. 20. 24. †k. 1. 45. **k. 2. 1. 11. ††Mat. 4. 21.

3. Dí jim Šimon Petr: Půjdu ryb lovití. Řekli jemu: Půjdemo i my s tebou. I šli, a vstoupili na loď hned; a * té noci nic nepopadli. *Luk. 5. 5.

4. A když bylo již ráno, stál Ježíš na břehu. Nevěděli * však učedníci, by Ježíš byl. *k. 20. 11. Luk. 24. 16.

5. Tedy di jim Ježíš: Ditky, máte-li jakou krmíčku? Odpověděli jemu: Nemáme.

6. On pak řekl jim: * Zavrztež sit na pravou stranu lodi, a naleznete. I zavrhlí, a hned nemohli ji tálmouti pro množství ryb. *Luk. 5. 4.

7. I řekl učedník ten, * kteréhož miloval Ježíš, Petrovi: Pán jest. A Šimon Petr, jakž uslyšel, že Pán jest, opásal

se po košili, (nebo † byl nah,) a pustil se do moře. *v. 20. †1 Mojz. 3. 10.

8. Jiní také učedníci na loď připravili se, (nebo nedaleko byli od břehu, asi okolo dvou set loket,) tálnouce tu sít s rybami.

9. A jakž vystoupili na břeh, uzřeli řěřavé uhli a rybu svrehu položenou a chléb.

10. Řekl jim Ježíš: Přineste ryb, kterýchž jste nalapali nyní.

11. Vstoupil pak Šimon Petr, a vytáhl sit na zem, plnou ryb velikých, sto padesáte a tři. A ačkoli jich tak mnoho bylo, * neztrhala se sit. *Luk. 5. 6.

12. Řekl jim Ježíš: Poďte, občudujte. Žádný pak z učedníků nesměl se ho otázati: Ty kdo jsi? vědouce, že Pán jest.

13. I přišel Ježíš, a vzal ten chléb, a dával jim, i rybu též.

14. To * již po třetí nkázal se Ježíš učedníkům svým, vstav z mrtvých.

15. A když poobědvali, řekl Ježíš Šimonovi Petrovi: Šimone Jonášův, miluješ-li mne více než tito? Řekl jemu: Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji. Dí jemu: Pasiž beránky mé. *k. 20. 19. Luk. 21. 36. Skutk. 10. 41.

16. Řekl jemu opět po druhé: Šimone Jonášův, miluješ-li mne? Řekl jemu: Ovšem, Pane, ty víš, že tě miluji. Dí jemu: * Pasiž ovce mé. *Skutk. 20. 28.

17. Řekl jemu potřetí: Šimone Jonášův, miluješ-li mne? I zarmoutil se Petr, protože jemu řekl potřetí: Miluješ-li mne? A odpověděl jemu: Pane, * ty znáš všecko, ty víš, že tě miluji. Řekl jemu Ježíš: Pasiž ovce mé. *k. 16. 30.

18. Amen, * amen pravím tobě: Když jsi byl mladší, opasovals se, a chodíval jsi, kams chtěl; ale když se sstaráš, ztáhneš ruce své, a jiný tě opáše, a povede, kamž bys ty nechtěl. *k. 13. 36. Skutk. 12. 3.

19. To pak pověděl, * znamenaje, kterou by smrti měl oslaviti Boha. A to povědév, řekl jemu: Poď za mnou. *2 Petr. 1. 14.

20. I obrátiv se Petr, uzřel toho učedníka, * kteréhož miloval Ježíš, an jde za ním, kterýž i odpočíval za večeri na prsech jeho, a byl řekl: Pane, kdo jest ten, kterýž tě zradí? *v. 7.

21. Toho vidév Petr, di Ježíšovi: Pane, eo pak tento?

22. Řekl jemu Ježíš: Chci-li ho nechat,

lokudž nepřijdu, co tobě po tom? Ty
poch * za mnou. *Mat.4,19.

23. I vyšla řeč ta mezi bratří, že by u-
čedník ten neměl umřítí. Ale neřekl
jemu Ježíš, že by neměl umřítí, ale:
Chci-li ho nechati, dokudž nepřijdu, co
tobě po tom?

24. Toť jest učedník ten, * kterýž svě-

dectví vydává o těchto † věcech, a na-
psal toto, a víme, že pravé jest svědec-
tví jeho. *k.15,27. †k.19,35.

25. Jestli pak i jiných mnoho věci, kte-
réž činil Ježíš, kteréž kdyby měly vše-
cky, každá obzvláštně, psány býti, mám
za to, že by ten svět nemohl přijíti těch
knih, kteréž by napsány byly. Amen.

SKUTKOVÉ SVATÝCH APOŠTOLŮ.

KAPITOLA I.

Lukáš svatý summovně připomenuv, co v svém evange-
lium šíře psal, 12. začíná vypravovati o skutcích apoštol-
ských, 15. a nejprv o vyvolení svatého Matěje.

První * zajisté knihu sepsal jsem, ó Teo-
ofile, o všech věcech, kteréž začal Ježíš
i činiti i učiti, *Luk.1,3.

2. Až do toho * dne, v němž † dav při-
kázání apoštolům, kteréž byl skrze Du-
cha svatého vyvolil, vzhůru vzat jest.

*Luk.24,50.51. †Jan.20,21.

3. Kterýmž i * zjevoval sebe samého
živého po svém umučení ve mnohých
jistých důvodech, za čtyřiceti dnů uka-
zuje se jim, a mluví o království Božím.

*Mark.16,14.

4. A * shromáždív je, přikázal jim, aby
z Jeruzaléma neodcházeli, ale aby oče-
kávali zaslíbení † Otcova, o kterémž jste
prý slyšeli ode mne. *Luk.24,49. †Jan.14,26.

5. Nebo * Jan zajisté křtil vodou, ale
vy pokřtěni budete † Duchem svatým
po nemnohých těchto dnech.

*Jan.1,26. †Izai.44,3. Skutk.2,2 násl.

6. Oni pak sšedše se, otázali se ho,
řkouce: * Pane, v tomto-li času napravíš
království Izraelské? *Luk.24,21.

7. I řekl jim: Neníť * vaše věc zuáti
časy aneb přibodnosti časů, kteréž Otec
v moci své položil. *Mat.24,36. Mark.13,32.

8. Ale přijmete * moc Ducha svatého,
přicházejícího na vás, a budete mi svěd-
kové, i v Jeruzalémě, i ve všem Jud-
stvu, i v Samaří, a až do posledních
končin země. *k.2,2.

9. A to pověděv, ani na to hledí, zhůru
vyzdvižen * jest, a oblak vzal jej od očí
jejich. *Mark.16,19.

10. A když za ním v nebe jdoucím pil-
ně hleděli, aj, * dva muži postavili se po-
dlé nich v rouše bílém, *Luk.9,20.

11. A řekli: Muži Galilejští, co stojíte,
hledíce do nebe? Tento Ježíš, kterýž
zhůru vzat jest od vás do nebe, * takř
přijde, jakž jste spatřili způsob jeho
jdoucího do nebe.

*Dan.7,13. Mat.16,27. Luk.21,27. 1 Tes.1,10.

12. Tehdy navrátili se do Jeruzaléma,
od hory, kteráž slove Olivetská, kteráž
jest blízko od Jeruzaléma, vzdáli cesty
jednoho dne sobotního.

13. A všedše, vstoupili do vrchního
příbytku domu, kdež přebývali, i * Petr
i Jakub, i Jan a Ondřej, Filip a Tomáš,
Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův a
Šimon Zelótes a Judas Jakubův. *Mat.10,2.

14. Ti všiekni trvali * jednomyslně na
modlitbě a pokorné prosbě s ženami a
s Marií, matkou Ježíšovou, i s bratřími
jeho. *k.2,1.

15. V těch pak dnech povstav Petr u
prostřed učedníků, řekl (a byl zástup
lidí spolu shromážděných okolo sta a
dvacítí):

16. Muži bratří, musilo se naplniti pí-
smo to, * kteréž předpověděl Duch svatý
skrze ústa Davidova o Jidášovi, † kterýž
byl vůdce těch, kteříž jímali Ježíše.

*Zalm.41,10. Mat.26,21. Jan.13,18. †k.18,3.

17. Nebo byl přičten k nám, a byl do-
šel losu přísluhování tohoto.

18. Ten zajisté obdržel * pole ze mzdy
nepravosti, † a oběsiv se, rozpukl se na
dvě, i vykydla se všechna střeva jeho.

*2 Sam.17,23. Mat.27,9. †k.27,5.

19. A to známé jest učiněno všechněm
přebývajícím v Jeruzalémě, tak že jest
nazváno * pole to vlastním jazykem je-
jich Akaidama, to jest pole krve.

*Zach.11,13. Mat.27,7.8.

20. Psáno jest zajisté v knize žalmů:
Budiž * příbytek jeho pustý, a nebud,

kdo by přebýval v něm, † a biskupství jeho vezmi jiný. ^{*Žalm.69,26. †Žalm.109,8.}

21. Protož musíš jeden z těch mužů, kteříž s námi bývali po všecken čas, v němž přebýval mezi námi Pán Ježíš,

22. Počav od křtu Janova až do dne toho, v kterémž zhůru vzat jest od nás, býti svědkem spolu s námi vzkříšení jeho.

23. Tedy postavili dva, Jozefa, kterýž sloužil Barsabáš, kterýž měl přijmí Justus, a Matěje.

24. A modléce se, řekli: * Ty, Pane, všech srdci zpytateli, ukaž, kterého jsi vyvolil z těchto dvou,

^{*1 Sam.16,7. Žalm.7,10. Jer.11,20. Luk.16,15.}

25. Aby přijal los přísluhování tohoto a apoštolství, z něhož vypadl Jidáš, aby odšel na místo své.

26. I dali jim losy. Spadl pak los na Matěje, i připojen jest z společného snešení k jedenácti apoštolům.

KAPITOLA II.

Apoštolé přijavše Ducha S., 4. rozličnými jazyky mluvili, 37. a mnohé Pánu získali.

A když přišel den * padesátý, byli všickni † jednomyslně spolu.

^{*3 Mojž.23,16. †Skutk.1,14.}

2. I stal se rychle zvuk s nebe, jako valícího se větru prudkého, a naplnil všecken dům, kdež seděli.

3. I ukázali se jim rozdělení jazykové jako oheň, kterýž posadil se na každém z nich.

4. I * napluční jsou všickni Duchem svatým, a počali mluvit jinými jazyky, jakž ten Duch dával jim vynloutati.

^{*k.1,5; 11,15; 19,6.}

5. Byli pak v Jeruzalémě přebývající Židé, muži nábožní, ze všelikého národu, kterýž pod nebem jest.

6. A když se stal ten hlas, sešlo se množství, a užasli se, že je slyšel jeden každý, ani mluví přirozeným jazykem jeho.

7. I * děsili se všickni, a divili, řkouce jedni k druhým: Aj, zdalíž nejsou tito všickni, kteříž mluví, Galilejští? ^{*k.10,45.}

8. A kterak my slyšíme jeden každý jazyk náš, v kterémž jsme se zrodili?

9. Partští, a Médští, a Elamitští, a kteříž přebýváme v Mezopotamii, v Židovstvu a v Kappadocii, v Pontu a v Azii,

10. V Frygii a v Pamfylii, v Egyptě a v krajinách Libye, kteráž jest vedle Cy-

rénu, a přichozi Řimané, Židé, i v nově na viru obrácení,

11. Kretští i Arabští, slyšíme je, ani mluví jazyky našimi veliké věci Boží.

12. I děsili se všickni a divili, jeden k druhému řkouce: I což toto bude?

13. Jini pak posmívajíce se, pravili: Mstem se zpili tito.

14. A stoje Petr s jedenácti, pozdvihl hlasu svého, a promluvil k nim: Muži Židé, a všickni, kteříž bydlíte v Jeruzalémě, toto vám známo buď, a ušima pozorujte slov mých.

15. Jistě nejsou tito, jakž vy se domníváte, zpili, poněvadž jest teprv třetí hodina na den.

16. Ale totot jest, což jest předpovědino skrze proroka * Joele: ^{*Joel 2,28 n.ásl.}

17. A budeť * v posledních dnech, (di Bůh,) vyleji z Ducha svého na všeliké tělo, a prorokovati budou synové vaši, i deery vaše, a mládenci vaši vidění vidati budou, a starci vaši sny mítí budou. ^{*Izai.44,3. Ezech.36,27.}

18. A zajisté na služebníky a na služebnice své v těch dnech vyleji z Ducha svého, a budou prorokovati.

19. A ukáží záznaky na nebi svrhu, a znamení na zemi dole, krev a oheň a páru dymovou.

20. Slunce * obrátí se v temnost, a měsíce v krev, prvé než přijde ten den Páně veliký a zjevný. ^{*Joel 2,31.}

21. A staněť se, * že každý, kdožkoli vyzýval by jméno Páně, spasen bude.

^{*Joel 2,32. Řím.10,13.}

22. Muži Izraelští, slyšte * slova tato: Ježíše toho Nazaretského, muže od Boha zveličeného mezi vámi mocmi a záznaky a znameními, kteréž činil skrze něho Bůh u prostřed vás, jakož i vy sami víte, ^{*k.10,38.}

23. Toho vydaného z uložené rady a předzvěděni Božího vzavše, a skrze ruce nešlechtných ukřižovavše, zamordovali jeho.

24. Jehož * Bůh vzkřísil, zprostitv bolesti smrti, jakož nebylo možné jemu držánu býti od ní. ^{*v.32. k.3,15; 4,10.}

25. Nebo * David praví o něm: Spatřoval jsem Pána před sebou vždycky; nebo jest mi po pravici, abych se nepohnul. ^{*Žalm.16,8 n.ásl.}

26. Protož rozveselilo se srdce mé, a zplésal jazyk můj, nýbrž i tělo mé odpočine v naději.

27. Nebo * nenecháš duše mé v pekle, aniž dáš viděti svatému svému porušení.

*k.13,35.

28. Znamé jsi mi učinil cesty života, a naplníš mne utěšením před obličejem svým.

29. Muži bratří, sluší směle mluvití k vám o patriarehovi Davidovi, * že i umřel, i pochován jest, i hrob jeho jest u nás až do dnešního dne. *k.13,36.1 Král.2,10.

30. Prorok tedy byv, a věděv, * že přisahou zavázal se jemu Bůh, že z plodu ledví jeho podlé těla vzbudí Krista, a posadí na stoličce jeho,

*2 Sam.7,12.1 Král.8,20. Žalm.89,4. Luk.1,32.

31. To předzvěděv, mluvil o vzkříšení Kristovu, že * není opuštěna duše jeho v pekle, ani tělo jeho vidělo porušení.

*k.13,35. Žalm.16,10.

32. Toho Ježíše * vzkřísil Bůh, jehož my * všickni svědkové jsme.

*1 Kor.15,15. †Jan 15,27. Skutk.1,8.

33. Protož * pravíci Boží jsa zvýšen, a vzav zaslíbení Ducha svatého od Otce, vylil to, † což vy nyní vidíte a slyšíte.

*k.5,31. Filip.2,9. †Mat.11,4.

34. Neboť David nevstoupil v nebe, ale on * praví: Řekl Pán Pánu mému: Sed na pravici mé, * Žalm.110,1. Mat.22,41.1 Kor.15,25.

35. Dokudž nepoložím nepřátel tvých za podnože noh tvých.

36. Věziž tedy jistotně všecken dům Izraelský, žet Bůh * i Pánem ho učinil i Kristem, toho Ježíše, kteréž jste vy ukřižovali.

*Filip.2,9.

37. To slyševše, * zkormoucení jsou v srdci, a řekli Petrovi a jiným apoštolům: † Což máme činiti, muži bratří?

*Zach.12,10. †Luk.3,10.

38. Tedy Petr řekl jim: * Pokání činite, a pokřtí se jeden každý z vás ve jménu Ježíše Krista na odpuštění hříchů, a přijmete dar Ducha svatého.

*Mat.3,2. †4,17.

39. Vámt zajisté zaslíbení to *svědčí* a synům vašim, i všechněm, kteříž daleko jsou, kterýchžkoli * povolal by Pán Bůh náš.

*Jan 10,16.

40. A jinými slovy mnohými osvědčoval a napomínal, řka: Oddělte se od pokolení toho zlého.

41. Tedy ti, kteříž ochotně přijali slova jeho, pokřtění jsou, a připojilo se v ten den duši okolo tři tisíci.

42. I zůstávali v učení apoštolském, a v společnosti, a v lámání chleba, a na modlitbách.

43. I přišla na všelikou duši bázeň, a

mnozí * divové a zázrakové dáli se skrze apoštolu.

*Mark.16,17.

44. Všickni pak věřící byli pospolu, a měli všecky věci obecné.

45. A prodávali vládařství a statky, a dělili mezi všecky, jakž komu potřeby bylo.

46. A na každý den trvajice jednomyslně v chrámě, a * lámajíce po domích chléb, přijímali pokrm s potěšením a sprostností srdce,

*k.20,7.

47. Chválice Boha, a milost majíce u všeho lidu. Pán pak přidával církvi na každý * den těch, kteříž by spaseni byli.

*k.4,4; 5,14; 11,21.

KAPITOLA III.

Petr s, uzdraviv chromého, 12. mnohé kázáním svým vzbudil ku pokání.

Potom pak Petr a Jan vstupovali do chrámu v hodinu modlitebnou * devátou.

*k.10,3.

2. A muž nějaký, byv * chromý od života matky své, nesen byl, kteréž sázeli na každý den u dveří chrámových, kteréž slouly krásné, aby prosil za almužnu těch, kteříž vcházeli do chrámu.

*k.14,8.

3. Ten uzřev Petra a Jana, ani vcházeti měli do chrámu, prosil, aby mu almužnu dali.

4. I pohleděv naň Petr s Janem, řekl: Hleď na nás.

5. A on pilně pohleděl na ně, naděje se, že něco vezme od nich.

6. Tedy řekl Petr: Stříbra a zlata nemám, ale což mám, to tobě dám. Ve * jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod.

*k.3,16; 14,9,10.

7. I * ujav jej za ruku jeho pravou, pozdvihl ho, a hned utvrzeny jsou nohy jeho i kloubové.

*Mat.8,15; 9,25.

8. A zehytiv se, stál, a chodil, a všel s nimi do chrámu, chodě, a poskakuje, a chvále Boha.

9. A viděl jej všecken lid, an chodí, a chváli Boha.

10. I * poznali ho, že jest ten, kterýž na almužně sedával u dveří krásných chrámových. I naplnění jsou strachem a děšením nad tím, což se stalo jemu.

*Jan 9,8.

11. A když se ten uzdravený přidržel Petra a Jana, zběhl se k nim všecken lid * do sínce, kteráž sloula Šalomounova, předěšen jsa.

*k.5,12. 1 Král.6,3. Jan 10,23.

12. To viděv Petr, promluvil k lidu:

Muži Izraelští, co se divíte tomuto? Aneb co na nás tak pilně hledíte, jako bychom my svou vlastní mocí aneb nábožností učinili to, aby tento chodil?

13. Bůh * Abrahamův a Izákův a Jákobův, Bůh † otců našich, oslavil Syna svého Ježíše, kteréhož jste vy vydali, a odepřeli se před tváří Pilátovon, kterýž ho ** sondil býti hodného propuštění.

*2Mojz.3,6.15.16. †Skutk.5,30.31.
**Mat.27,23. Luk.23,14.

14. Vy pak toho svatého a spravedlivého odepřeli jste se, a prosili jste za muže vražedníka, aby vám byl dán,

15. Dárce * pak života zamordovali jste. Kteréhož † Bůh vzkřísil z mrtvých; čehož ** my svědkové jsme.

*1Kor.2,8. †Skutk.2,24. **Jan.15,27.

16. A skrze víru ve jméno jeho, tohoto, kteréhož vy vidíte a znáte, utvrdilo jméno jeho. Víra, pravím, kteráž jest skrze něho, dala jemu celé zdraví toto před obličejem všech vás.

17. Ale nyní, bratří, vím, že jste to z nevědomí učinili, jako i knížata vaše.

18. Bůh pak to, což předzvěstoval skrze ústa * všech proroků svých, že měl Kristus trpěti, tak naplnil.

*Izai.50,6; 53,4. Luk.24,44.46.

19. Protož * činíte pokání, a obraťte se, aby byli shlazení hříchové vaši, když by přišli časové † rozvzlazení od tváří Páně,

*k.2,38. †Dan.7,22.27.

20. A poslal by toho, kterýž vám kázan jest, Ježíše Krista.

21. Kteréhož zajisté musejí přijíti nebesa, až do času napravení všech věcí; což byl předpověděl Bůh skrze ústa všech svých svatých proroků od věků.

22. Mojžiš zajisté otcům * řekl: Proroka vám vzbudí Pán Bůh váš z bratří vašich jako mne, † jehož poslouchati budete ve všem, cožkoli bude mluvití vám.

*5Mojz.18,15.18. Jan.1,21.25. †Mat.17,5.

23. Stanef se pak, že * každá duše, kteráž by neposlechala toho proroka, vyhlazena bude z lidu. *5Mojz.18,19. Zalm.2,12.

24. Ano i všickni proroci od Samuele a potomních, kteřížkoli mluvili, také o těchto dnech předzvěstovali.

25. Vy * jste synové proroků a úmluvy, kterouž učinil Bůh s otcí našimi, řka Abrahamovi: † V semeni tvém požehnány budou všechny čeledi země.

*Řím.9,4. †1Mojz.12,3. Řím.15,8. Gal.3,8.

26. Vám * nejprvé Bůh, vzbudiv Syna svého Ježíše, poslal ho dobrořečícího

vám, † aby se jeden každý z vás odvrátil od nepravosti svých. *Skutk.13,46. †k.17,30.

KAPITOLA IV.

Apoštolé zjmauf, 8. Krista před knížaty směle vyznávají, 18. a propuštění, 24. Pánu Bohu se modlí. 32. Kdež i způsob prvotní církve vypsán.

A když oni mluvili k lidu, * přišli na ně kněží, a † úředník chrámu a saduceové,

*k.5,17. †Luk.22,4.52.

2. Těžce to nesouce, že lid učili, a zvěstovali ve jméno Ježíše vzkříšení z mrtvých.

3. I * vztáhli na ně ruce, a vsadili je do žaláře až do jitra, nebo již byl večer.

*k.5,18.

4. Mnozi * pak z těch, kteříž slyšeli slovo, uvěřili. I učiněn jest počet mužů okolo pěti tisíců.

*Jan.8,30.

5. Stalo se pak nazejtří, že se sešla knížata jejich, a starší, a zákonnici v Jeruzalémě,

6. A * Annáš nejvyšší kuč¹⁾, a Kaifáš, a Jan, a Alexander, a kteřížkoli byli z pokolení nejvyššího kněze²⁾.

*Luk.3,2.

7. I postavivše je mezi sebou, otázali se: * Jakou mocí aneb v kterém jménu učinili jste to vy?

*Mat.21,23.

8. Tehdy Petr, jsa pln Dneha svatého, řekl jim: Knížata lidu a starší Izraelští,

9. Poněvadž my dnes * k soudu jsme přivedeni pro dobrodini člověku nemocnému, kterak by on zdrav učiněn byl:

*Jan.10,32.

10. Známo bud všechněm vám i všemu lidu Izraelskému, že * ve jméno Ježíše Krista Nazaretského, kteréhož jste † vy nkřížovali, jehož Bůh vzkřísil z mrtvých, skrze toho jméno tento stojí před vámi zdravý.

*k.3,15. †k.2,24; 5,30.

11. Tot jest ten kámen za nic položený od vás stavitelů, * kterýž jest v hlavu úhelní.

*Zalm.118,22. Izai.28,16. Mat.21,42. 1Petr.2,6.

12. A není v žádném jiném spasení; neboť * není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom mohli spasení býti.

*k.10,43. Mat.1,21. 1Tim.2,5.

13. I vidouce takovou udatnost a smělost v mluvení Petrovu a Janovu, a shledavše, že jsou lidé neučení a prostí, divili se, a poznali je, že s Ježíšem bývali.

14. Člověka také toho vidouce, an stojí s nimi, kterýž byl uzdraven, neměli co mluvití proti ním.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskup. — 2) biskupského.

15. I rozkázavše jim vystoupiti z rady, roznlouvali vespolek,

16. Řkouce: Co * učiníme lidem těmto? Nebo že zjevný zázrak stal se skrze ně, všechněm přebývajícím v Jeruzalémě známé jest, aniž můžeme zapřítí.

* Jan 11,47.

17. Ale aby se to více nerozhlašovalo v lidu, s pohrůzkou přikážme jim, aby více v tom jménu žádnému z lidí nemluvili.

18. I povolavše jich, * přikázali jim, aby nikoli nemluvili, ani neučili ve jménu Ježíšovu.

*k.5,40.

19. Tedy Petr a Jan odpovídajice jim, řekli: Jest-li to spravedlivé před obličejem Božím, * abychom vás více poslouchali než Boha, sudte.

*k.5,28,29.

20. Neboť my nemůžeme nemluvití toho, co jsme * viděli a slyšeli.

*Mat.11,4.

21. A oni pohrozivše jim, propustili je, nenalezše na nich příčiny trestání, pro lid; nebo všickni velebili Boha z toho, co se bylo stalo.

22. Byl zajisté v letech více než ve čtyřicetí člověk ten, při kterémž se byl stal zázrak ten uzdravení.

23. A jsouce propuštěni, přišli k svým, a pověděli, co k nim přední kněží¹⁾ a starší mluvili.

24. Kteríž uslyševše to, jednomyslně pozdvihli hlasu k Bohu a řekli: Hospodine, * ty jsi Bůh, kterýž jsi učinil nebe i zemi, i moře i všecko, což v nich jest,

*1 Mojž.1,1. Zalm.102,26.

25. Kterýž jsi skrze ústa Davida, služebníka svého, řekl: Proč se * bouřili národové, a lidé myslili marné věci?

*Zalm.2,1.

26. Postavili se králové zemští, a knížata sešla se vespolek proti Pánu a proti pomazanému jeho.

27. Právět se jistě sešli proti svatému Synu tvému Ježíšovi, kteréhož jsi pomazal, * Heródes a Pontský Pilát, s pohany a lidem Izraelským,

*Mat.26,3. Mark.14,1. Jan 11,47.

28. Aby nčinili to, což ruka tvá a rada tvá předuložila, aby se stalo.

29. A nyní, Pane, pohleďž na pohrůžky jejich, a dejž služebníkům svým mluvití slovo své * svobodně a směle,

*Luk.21,15. Efez.6,19.

30. Vztahuje ruku svou k uzdravování a k činění divů a zázraků, skrze jméno svatého Syna tvého Ježíše.

31. A když se oni modlili, * zatřásko se to místo, na kterémž byli shromážděni, a † naplněni jsou všickni Duchem svatým, a mluvili slovo Boží směle a svobodně.

*k.16,26. †k.2,4.

32. Toho pak množství věřících bylo jedno * srdce a jedna duše. Aníž kdo co z těch věcí, kteréž měl, svým vlastním býti pravil, ale měli všecky věci obecné.

*k.1,14; 2,1.

33. A mocí velikou vydávali apoštolé svědectví * o vzkříšení Pána Ježíše, a milost veliká přítomná byla všechněm jim.

*k.1,22; 2,24.

34. Žádný zajisté mezi nimi nebyl nuzný; nebo kteřížkoli měli pole neb domy, prodávajice, přinášeli peníze, za kteréž prodávali,

35. A kladli před nohy apoštolské. I bylo * rozdělováno to jednomu každému, jakž komu potřebí bylo.

*5 Mojž.15,11. Izai.58,7.

36. Jozes pak, kterýž přijmí měl od apoštolů Barnabáš, (což se vykládá syn utěšení,) z pokolení Levitského, z Cypru rodem,

37. Měv pole, prodal je, a přinesl peníze, a * položil k nohám apoštolským.

*k.5,2.

KAPITOLA V.

Ananiáš s manželkou pro neupřímnost trestání. 12. Divové apoštolů, 17. vězení jejich, 19. i vyproštění z něho skrze anděla.

Muž pak nějaký, jménem Ananiáš, s Zafírou, manželkou svou, prodal statek.

2. A lstivě těch peněz ujal s vědomím manželky své, a přinesa díl nějaký, * položil k nohám apoštolským.

*k.4,37.

3. I řekl Petr: Ananiáši, * proč naplnil satan srdce tvé, tak abys lhal Duchu svatému, a lstivě ujal peněz za to pole?

*Jan 13,2.

4. Zdalíž nebylo tvé, kdybys ho byl sobě nechal? A když bylo prodáno, v moci tvé bylo. I proč jsi tuto věc složil v srdci svém? * Neselhal jsi lidem, ale Bohu.

*1 Tes.4,8.

5. Tedy uslyšav Ananiáš ta * slova, padna, zdechł. I spadla † bázeň veliká na všecky, kteříž to slyšeli.

*Zalm.5,7. †Luk.1,65.

6. A vstavše mládenci, vzali jej, * a vynešše ven, pochovali.

*3 Mojž.10,4,5.

7. I stalo se po chvíli, jako po třech hodinách, že i jeho žena, nevěduci, co se bylo stalo, přišla.

8. I řekl jí Petr: Pověz mi, za tolik-li jste pole prodali? A ona řekla: Ano, za tolik.

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

9. Tedy di jí Petr: I proč jste se smluvili, abyste pokoušeli Ducha Páně? Aj, nohy těch, kteříž pochovali muže tvého, přede dveřmi, a vynesouť tebe.

10. I padla hned před nohy jeho, a zdechla. A všedše mládenci, našli ji mrtvou; i vynesše, pochovali podlé muže jejího.

11. I byla * bázeň veliká po vši církvi, i mezi všemi, kteříž to slyšeli. *v.5. Luk.7.16.

12. Skrže ruce pak apoštolů * dále se divové a zázrakové množí v lidu. (A bývali všickni jednomyslně † v síni Šalomounově. *Mark.16.17. †1 Král.6.3. Jan.10.23.

13. Jiný pak žádný nesměl se připojiti k nim, ale velebil je lid.

14. Anobř vždy více se rozmáhalo množství věřících Pánu, mužů i také žen.)

15. Tak že i na ulice vynášeli nemocné, a kladli na ložcích a na nosidlách, aby, když by šel Petr, aspoň stín jeho stínal na některé z nich.

16. Scházelo se pak množství z okolních měst do Jeruzaléma, nesouce nemocné a trápené od duchů nečistých, a uzdravování byli všickni.

17. Tedy povstav nejvyšší kněz¹⁾ a všickni, kteříž byli s ním, (jenž * byli saducejské sekty,) napluhni jsou závistí. *k.4.1.

18. I vztáhli ruce na apoštolu, a vsázeli je do žaláře obecného.

19. Ale * anděl Páně v noci otevřev dvěře u žaláře, vyvedl je ven a řekl: *k.12.7; 16.26.

20. Jděte, a postavte se, mluvte lidu v chrámě všechna slova života tohoto.

21. Tedy oni uslyševše, vešli na úsvitě do chrámu a učili. Přišed * pak nejvyšší kněz¹⁾ a ti, kteříž s ním byli, svolali radu a všechny starší synů Izraelských, i poslali do žaláře, aby oni byli přivedeni. *k.4.5.

22. A služebníci přišedše, nenalezli jich v žaláři. A navrátivše se, vypravovali,

23. Řkouce: Žalář zajisté našli jsme zavřený se vši pilností, a strážné vně stojící u dveří, ale otevřevše, žádného jsme tam nenalezli.

24. A když uslyšeli řeči tyto i nejvyšší kněz¹⁾ i úředník chrámu i přední kněží, nerozuměli, co by se to stalo.

25. A přišed kdosi, pověděl jim, řka:

Aj, muži, kteréž jste vsázeli do žaláře, v chrámě stojí a něi lid.

26. Tehdy odšed úředník s služebníky, přivedl je bez násilí; (nebo se báli lidu, aby nebyli ukamenováni.)

27. A přivedše je, postavili je v radě. I otázal se jich nejvyšší kněz¹⁾,

28. Řka: Zdalíž * jsme vám přísně nepřikázali, abyste neučili v tom jménu? A aj, napluhni jste Jeruzalém učním svým, a chcete na nás † uvésti krev člověka toho. *k.4.17.18. †Mat.27.25.

29. Odpovědjev pak Petr a apoštolé, řekli: Více * sluší poslouchati Boha než lidi. *k.4.19. Dan.6.10.

30. Bůh * otců našich vzkřísil Ježíše, kteréhož jste vy zamordovali, pověsivše na dřevě. *k.2.24; 3.15.

31. Toho Bůh, kníže a spasitele, povýšil * pravici svou, aby bylo dáno lidu Izraelskému † pokání a odpuštění hříchů. *k.2.33. Filip.2.9. Žid.2.10. †Luk.24.47.

32. A my jsme * svědkové toho, což mluvíme, ano i Duch svatý, kteréhož dal Bůh těm, kteříž jsou poslušni jeho. *Luk.24.48. Jan.15.27.

33. Oni pak slyševše to, * rozzlobili se, a radili se o to, kterak by je vybladili. *k.2.37.

34. Tedy povstav v radě jeden farizeus, jménem * Gamaliel, zákona učitel, vzácný u všeho lidu, rozkázal, aby na malou chvíli ven vyvedli apoštolu. *k.22.3.

35. I řekl jim: Muži Izraelští, pilně se rozmyslte při těchto lidech, co máte činiti.

36. Nebo * před těmito časy byl povstal Tendas, právě se býti něčím, jehož se přidrželo mužů v počtu okolo čtyř set. Kterýž zahynul, i všickni, kteříž přistoupili k němu, rozptýleni jsou a v nic obrázení. *k.21.38.

37. Po něm pak povstal Judas Galilejský za dnů popisu, a mnoho lidu po sobě obrátil. Ale i ten zahynul, a všickni, kteřížkoli přistoupili k němu, rozptýleni jsou.

38. A protož nyní pravím vám: Dejte pokoj těmto lidem, a nechte jich. Nebo jestližeť jest * z lidí rada tato aneb dílo toto, rozprehneť se; *Mat.15.13.

39. Pakliť jest z Boha, * nebudete moci toho zkaziti. † Abyste snad i Bohu odporní nalezení nebyli. *Přisl.21.30. †skutk.9.4.

40. I povolili jemu. A povolavše apo-

1) Bibli kral. z r. 1613: biskup.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskup.

štolů, * a zmrskavše je, přikázali, aby nemluvíli ve jménu Ježíšovu. I propustili je. *Mat.23,34.

41. Oni pak šli z toho shromáždění, radujíce * se, že jsou hodni nčinění trpěti protivitvství pro jméno Pána Ježíše.

*Mat.5,10 násl. Řim.5,2. Filip.1,29. Jak.1,2. 1 Petr.4,13.

42. Na každý pak den nepřestávali v chrámě i po domích učiti a zvěstovati Ježíše Krista.

KAPITOLA VI.

K přísluhování časnými věcmi sedm mužů zřízeno, 8. z nichž jeden, totiž s. Štěpán jsa obžalován, 12. před starší k soudu postaven.

A v těch dnech, když se rozmnožovali učedníci, stalo se reptání Řeků proti Židům, že by zanedbávány byly v přísluhování vezdejšími vdovy jejich.

2. Tedy dvanácte svolavše množství učedníků, řekli: Není * slušné, abychom my, opustíce slovo Boží, přísluhovali stolům. *2Mojz.18,17.

3. Protož, bratři, * vyberte z sebe mužů sedm dobropověstných, plných Ducha svatého a moudrosti, jimž bychom poručili tu práci. *5Mojz.1,13.

4. My pak * modlitby a služby slova pilni budeme. *Řim.12,12.

5. I líbila se ta řeč všemu množství. I vyvolili Štěpána, muže plného víry a Ducha svatého, a Filipa, a Prochora, a Nikánora, a Timona, a Parména, a Mikuláše Antiochenského, k víře v nově obráceného.

6. Ty * postavili před obličejem apoštolů, kteříž pomodlivše se, vzkládali † na ně ruce. *k.1,23; 13,3. †1 Tim.4,14. 2 Tim.1,6,7.

7. I * rostlo slovo Boží, a rozmáhal se počet učedníků v Jeruzalémě velmi. Mnohý také zástup kněží poslouchal víry. *k.19,20.

8. Štěpán pak, jsa plný víry a moci, činil * divy a zázraky veliké v lidu. *k.2,43; 5,12.

9. I povstali někteří z školy, kteráž sloula Libertinských, a Cyrenenských, a Alexandrinských, a těch, kteříž byli z Cilicie a Azie, hádajíce se s Štěpánem.

10. Ale * nemohli odolati moudrosti a Duchu, kterýž mluvil.

*2Mojz.4,12. Izai.54,17. Lnk.21,15.

11. Tedy listivé nástrojili muže, kteříž řekli: * My jsme jej slyšeli mluvíti slova rouhavá proti Mojžíšovi a proti Bohu.

*1 Král.21,13.

12. A tak zbourili lid a starší i zákon-

níky, a obořivše se na něj, chytili jej, a vedli do rady.

13. I vystavili falešné svědky, kteříž řekli: Člověk tento nepřestává mluvíti slov rouhavých proti místu tomuto svatému i zákonu.

14. Nebo jsme slyšeli jej, an praví: Že ten Ježíš Nazaretský zkazí místo toto, a promění ustanovení, kteráž nám vydal Mojžíš.

15. A pilně patřice na něj všiekni, kteříž seděli v radě, viděli tvář jeho, jako tvář anděla.

KAPITOLA VII.

Smělá, horlivá a obštrná s. Štěpána řeč, 54. pro níž ho rozličen nepřátelé, vzývajícího Pána Ježíše, při přítomnosti Saule ukamenovali.

Tedy řekl nejvyšší kněz¹⁾: Jest-liž to tak?

2. A on řekl: Muži bratři a otcové, slyšte. Báh slávy ukázal se otei našemu Abrahamovi, když byl v Mezopotamii, prvé než bydlil * v Cháran. *1Mojz.11,31.

3. A řekl jemu: Vyjdi * z země své a z příbuznosti své, a poď do země, kterouž ukáži tobě. *1Mojz.12,1.

4. Tedy vyšed z země Kaldejské, bydlil v Cháran. A odtud, * když umřel otec jeho, přestěhoval jej do země této, v kteréž vy nyní bydlíte. *1Mojz.12,5.

5. A nedal jemu dědictví v ní, ani šlepeje nožné, * ač byl jemu ji slíbil dáti k vladařství, i semeni jeho po něm, když ještě neměl syna. *1Mojz.12,7; 13,15.

6. Mluvil pak Bůh takto: * Budeť simě tvé pohostinu v zemi cizí, a bude v službu podrobena, a zle s ním budou nakládati † za čtyři sta let.

*1Mojz.15,13. †2Mojz.12,40. Gal.3,17.

7. Ale * národ ten, jemuž sloužiti budou, já souditi budu, pravít Bůh. A potom zase vyjdon, a sloužiti mi budou na tomto místě. *1Mojz.15,14.

8. I * vydal jemu smlouvu obřizky. A tak † zplodil Izáka, a obřezal jej osmého dne, a ** Izák Jákoaba, a Jákob †† dvanácte patriarehů.

*1Mojz.17,10. †k.21,2. **k.25,26. ††k.29,31 násl.

9. A patriarehové v nenávisti měvše Jozefa, * prodali jej do Egypta. Ale Bůh byl s ním,

*1Mojz.37,27.28. †Zalm.105,17.

10. A vysvobodil ho ze všech úzkostí jeho, a dal jemu milost a moudrost před tváří Faraona, krále Egyptského, kte-

rýž ho ustanovil * úředníkem nad Egyptem a nade vším domem svým.

*1 Mojj.41,39 n.ásl.

11. Potom přišel * hlad na všecku zemi Egyptskou i Kananejskou, a ssouzení veliké, aniž měli pokrmů otcové naši.

*1 Mojj.41,51.

12. A * uslyšev Jákob, že by obilí bylo v Egyptě, poslal otce naše jednou.

*1 Mojj.42,1.

13. A podruhé poznán * jest Jozef od bratří svých, a zjevna jest Faraonovi rodina Jozefova.

*1 Mojj.45,4.

14. Tedy poslav Jozef, přistěhoval otce svého Jákoba, i všecku rodinu svou v osobách sedmdesáti pěti.

15. I * vstoupil Jákob do Egypta, a umřel † on i otcové naši.

*1 Mojj.46,1.5.6. †k.49,33.

16. I přeneseni jsou do Sichem, a pochování v hrobě, kterýž byl * koupil Abraham za stříbro od synů Emorových, otce Sichemova.

*1 Mojj.23,16.17.

17. Když se pak přibližoval čas zaslíbení, o kterémž byl přísáhl Bůh Abrahamovi, * rostl lid a množil se v Egyptě,

*2 Mojj.1,7.

18. Až v tom povstal jiný král, kterýž neznal Jozefa.

19. Ten lstivě nakládaje s pokolením našim, trápil otce naše, * tak že musili vyhazovati nemluvnátka svá, aby se nerozplozovali.

*2 Mojj.1,22.

20. V tom času * narodil se Mojžíš, a byl velmi krásný, kterýž chován jest za tři měsíce v domě otce svého.

*2 Mojj.2,2. 4 Mojj.26,59. Žid.11,23.

21. A když vyložen byl, * vzala jej dcera Faraonova, a vychovala jej sobě za syna.

*2 Mojj.2,10.

22. I vynučen jest Mojžíš vši moudrosti Egyptské, a byl * mocný v řečech i v skutcích.

*Luk.24,19.

23. A když jemu bylo čtyřiceti let, vstoupilo na srdce jeho, * aby navštívil bratří své, syny Izraelské.

*2 Mojj.2,11. Žid.11,24.

24. A uzřev jednoho, an bezpráví trpí, zastal ho, a pomstil toho, kterýž bezpráví trpěl, zabiv Egyptského.

25. Domníval se zajisté, že bratří jeho rozumějí, že skrze ruku jeho chce jim dáti Bůh vysvobození, ale oni nerozumněli.

26. Druhého * pak dne ukázal se jim, když se vadili, i vedl je k pokojí, řka: Muži † bratří jste, i proč křivdu činíte sobě vespolek?

*2 Mojj.2,13. †1 Mojj.13,8.

27. Ten pak, kterýž činil křivdu blíž-

nímu, odehnal ho, řka: Kdo * tě ustanovil knížetem a soudeim nad námi?

*2 Mojj.2,14.

28. Což ty mne chceš zamordovati, jako jsi včera zabil Egyptského?

29. I * utekl Mojžíš pro to slovo, a bydlil pohostinu v zemi Madianské, kdež zplodil dva syny.

*2 Mojj.2,15. Žid.11,27.

30. A když se vyplnilo let čtyřiceti, ukázal * se jemu na poušti hory Sinai anděl Páně, v plameni ohně ve kři.

*2 Mojj.3,2.

31. A Mojžíš uzřev, divil se tomu vidění. A když blíž přistoupil, aby to pilněji spatřil, stal se k němu hlas Páně:

32. Ját * jsem Bůh otců tvých, Bůh Abrahamův, a Bůh Izákův, a Bůh Jákobův. I zhroziv se Mojžíš, nesměl patřiti.

*2 Mojj.3,6.15.16. Mat.22,32. Žid.11,16.

33. I řekl jemu Pán: * Zzuj obuv s noh svých; nebo místo, na kterémž stojíš, země svatá jest.

*2 Mojj.3,5. Joz.5,15.

34. Viděl jsem, viděl trápení lidu svého, kterýž jest v Egyptě, a vzdychání jejich uslyšel jsem, a sstoupil jsem, abych jej vysvobodil. Protož nyní poď, pošli tě * do Egypta.

*2 Mojj.3,10.

35. Toho Mojžíše, kteréhož se odepřeli, řkouce: Kdo tě ustanovil knížetem a soudeim? tohoť Bůh kníže a vysvoboditele poslal, skrze ruku anděla, kterýž se jemu ukázal ve kři.

36. A * ten je vyvedl, čině divy a zázraky v zemi Egyptské a na moři červeném, † i na poušti za čtyřiceti let.

*k.2,43. 2 Mojj.7,10; 8,5; 9,8. †2 Mojj.16,4. Žid.1,3,9.

37. Toť jest ten Mojžíš, kterýž řekl synům Izraelským: Proroka * vám vzbudí Pán Bůh váš z bratří vašich, jako mne; toho † poslouvejte.

*k.3,22. 5 Mojj.18,15. †Mat.17,5. Mark.9,7. Luk.9,35.

38. Onť jest, * kterýž byl mezi lidem na poušti s andělem, kterýž mluvil k němu na hoře Sinai, i s otcí našimi, kterýž přijal slova živá, aby je nám vydal.

*2 Mojj.19,3.

39. Jehož nechtěli poslušni býti otcové naši, ale zavrhli jej, a odvrátili se srdci svými do Egypta,

40. Řkouce Aronovi: * Učiň nám bohy, kteříž by šli před námi; nebo Mojžíšovi tomu, kterýž nás vyvedl z země Egyptské, nevíme, eo se přihodilo.

*2 Mojj.32,1 n.ásl.

41. I udělali v těch dnech tele, a obětováli oběti tě modle, a veselili se v díle rukon svých.

42. I odvrátil se Bůh, a vydal * je, aby

sloužili vojsku nebeskému, jakož napsáno jest v knihách prorockých: Zdaliž jste mi oběti aneb dary obětovali za čtyřicet let na poušti, dome Izraelský?

43. Nýbrž nosili jste stánek Molochův, a hvězdu boha svého Remfan, ta podobnoství, kteráž jste zdělali sobě, abyste se jim klaněli. Protož přestěhují vás za Babylon.

44. Stánek svědectví měli otcové naši na poušti, jakož byl nařídil ten, kterýž řekl Mojžišovi, aby jej udělal * podle způsobu toho, kterýž byl viděl.

45. Kterýž přijavše otcové naši, vnesli s * Jozue tam, kdež bylo vládařství pohanů, kteréž vyhual Bůh od tváří otců našich, až do dnů Davida.

46. Kterýž našel milost * před obličejem Božím, † a prosil, aby našel stánek Bohu Jákobovu.

47. Šalomoun pak * udělal jemu dům.

48. Ale * Nejvyšší nebydlí v chrámcích rukou udělaných, jakož dí prorok:

49. Nebe * jest mi stolice a země podnož noh mých, i jakýž mi dům uděláte? pravi Pán. Aneb jaké jest místo odpočívání mého?

50. Zdaliž ruka má všeho toho neučinila?

51. Tvrdošijní * a † neobřezaného srdce i uši, vy ** jste se vždycky Duchu svatému protivili, jakž otcové vaši, tak i vy.

52. Kterému z * proroků otcové vaši se neprotivili? Zmordovali zajisté ty, kteříž předzvěstovali příchod spravedlivého tohoto, jehož vy nyní zrádeci a vražedníci jste.

53. Kteríž jste vzali zákon * působením andělským, † a neostříhali jste.

54. Tedy slyšíc to, * rozzlobili se v srdcích svých, a škřípěli zuby na něho.

55. On pak pln jsa Duchu svatého, pohledv do nebe, uzel slávu Boží a Ježíše stojícího * na pravici Boží.

56. I řekl: * Aj, vidím, nebesa otevřená a † Syna člověka stojícího na pravici Boží.

57. A oni zkríkše hlasem velikým, zapali * uši své, a obořili se jednomyslně na něj.

58. A * vyvedše jej z města, kamenovali ho. † A svědkové složili roncha svá u noh mládence, kterýž sloul Saul.

59. I kamenovali Štěpána modlicího se a řkoucího: * Pane Ježíši, přijmi ducha mého.

60. A poklek na kolena, zvolal hlasem velikým: * Pane, nepokládej jim toho za hřích. A to pověděv, usnul.

KAPITOLA VIII.

S. Štěpán pohřben. 5. Filip kázal v Samaří. 12. Šimon černokněžník pokřtěn. 17. Duch svatý na věřící vyliť. 18. Šimonovo svatokupectví. 27. Komorník královský pokřtěn.

Saul * pak přivolí k † usmrcení jeho. I přišlo v ten čas veliké protiventví na církev, kteráž byla v Jeruzalémě, a všickni ** se rozprchlí po krajinách Judských a Samařských, kromě apoštolů.

2. I pochovali Štěpána muži pobožní, a plakali velmi nad ním.

3. Saul pak * hubil církev, do domů veházeje, a jímaje muže i ženy, dával je do žaláře.

4. Ti pak, * kteříž se byli rozprchlí, chodili, kázice slovo.

5. A * Filip všed do města Samaří, kázal jim Krista.

6. I pozorovali * zástupové jednomyslně toho, což se pravilo od Filipa, slyšíc a vidouce divy, kteréž činil.

7. Nebo * duchové nečistí z mnohých, kteříž je měli, křičíce hlasem velikým, vycházeli, a mnozí šlakem poražení a kulhaví uzdraveni jsou.

8. A stala se * radost veliká v tom městě.

9. Muž pak nějaký, jménem Šimon, před tím v tom městě čáry provodil, a lid Samařský mámil, pravě se býti nějakým velikým.

10. Na něhož pozor měli všickni, od nejmenšího až do největšího, říkajíc: Tentof jest Boží moc veliká.

11. Pozor pak měli na něho, proto že je za mnohý čas mámil čáry.

12. A když uvěřivše Filipovi zvěstujícímu o království Božím a o jménu Ježíše Krista, křtili se muži i ženy,

13. Tedy i ten Šimon uvěřil, a pokřtěn byv, přidržel se Filipa, a vida zázraky a moci veliké činěné, děsil se.

14. Uslyšavše pak v Jeruzalémě apoštolé, že by Samaři přijala slovo Boží, poslali k nim Petra a Jana.

15. Kteříž přišedše, modlili se za ně, aby přijali Ducha svatého.

16. (Nebo ještě byl * na žádného z nich neschůp, ale pokřtěni toliko byli ve jménu Pána Ježíše.) *k.19,2.

17. Tehdy * vzkládali na ně ruce, a oni přijali Ducha svatého. *k.6,6.

18. I uzřev Šimon, že skrze vzkládání rukou apoštolských dává se Duch svatý, přinesl jim peníze,

19. Řka: Dejte i mně tu moc, ať, na kohož bych koli vzložil ruce, přijme Ducha svatého.

20. I řekl jemu Petr: Peníze tvé budtež s tebou na zatracení, proto že jsi se domníval, že by * dar Boží mohl býti zjednán za peníze. *Mat.10,8.

21. Nemáš dílu ani losu v této věci; nebo srdce tvé není upřímé před Bohem.

22. Protož čin * pokání z této své nešlechtnosti, a pros Boha, zda by odpuštěno bylo tobě to myšlení srdce tvého. *k.3,26.

23. Nebo v žluči hořkosti a v svazku nepravosti tebe býti vidím.

24. I odpověděv Šimon, řekl: Modlítež vy se za mne Pánu, aby na mne nepřišlo něco z těch věcí, kteréž jste mluvili.

25. Oni pak osvědčovavše a mluvivše slovo Páně, navrátili se do Jeruzaléma, a ve mnohých městečkách Samaritánských kázali evangelium.

26. Anděl pak Páně mluvil k Filipovi, řka: Vstaň a jdi ku polední straně na cestu, kteráž vede od Jeruzaléma do Gázy, kteréž jest pusté.

27. I vstav, šel. A aj, muž Mouřenin, kleštěnce, * komorník královny Mouřeninské Kandácees, kterýž vládl všemi poklady jejími, † a byl přijel do Jeruzaléma, aby se modlil, *Sofon.3,10. †1 Král.8,41. Jan.12,20.

28. Navracoval se, na voze svém sedě, a četl Izaiáše proroka.

29. I řekl Duch Filipovi: Přistup, a přivíň se k vozu tomu.

30. A příběh Filip, slyšel jej, an čte Izaiáše proroka. I řekl: Rozumíš-liž mandle, co čteš?

31. A on řekl: Kterakž bych mohl, leč by mi kdo vyložil? I prosil Filipa, aby vstoupil a seděl s ním.

32. Místo pak toho písma, kteréž četl, toto bylo: * Jako ovece k zabítí veden jest, a jako beránek němý před tím, kdož jej stráže, tak neotevřel úst svých. *Izai.53,7,8.

33. V ponižení jeho odsouzení jeho vyhlazeno jest, rod pak jeho kdo vypraví, ačkoli zahlazen byl z země život jeho?

34. A odpovídaje komorník Filipovi, di: Prosím tebe, o kom toto mluví prorok? Sám-li o sobě, čili o někom jiném?

35. Tedy otevřev Filip ústa svá, a počav od toho písma, zvěštoval jemu Ježíše.

36. A když jeli cestou, přijeli k jedné vodě. I řekl komorník: Aj, voda. Proč nemám * býti pokřtěn? *k.10,47.

37. I řekl Filip: Věříš-li celým srdcem, slyšíš. A on odpověděv, řekl: Věřím, že Ježíš * Kristus jest Syn Boží. *Mat.16,16.

38. I rozkázal státi vozu, a sstoupili oba do té vody, i Filip i komorník. I pokřtíl ho.

39. A když vystoupili z vody, Duch Páně pochoopil Filipa, a neviděl ho více komorník; nebo jel cestou svou, raduje se.

40. Filip pak nalezen jest v Azotu; a chodě, kázal evangelium všechněm městům, až * přišel do Cesaree. *k.21,8.

KAPITOLA IX.

Saul byv protivníkem, 15. nádobou vyvolenou učiněn, 20. Krista vyznával, 22. a Židy přemáhal. 32. Petr svatý Eneáše uzdravil, 37. a Tabitu vzkřísil.

Saul * pak ještě dychtě po pohřízkách a po mordu proti učedníkům Páně, šel k nejvyššímu knězi¹⁾,

2. A vyžádal od něho * listy do Damašku do škol, nalezl-li by tam té cesty které muže neb ženy, aby svázané přivedl do Jeruzaléma. *k.22,5.

3. A když byl na cestě, stalo se, že již přibližoval se k Damašku. Tedy pojednou rychle * obklíčilo jej světlo s nebe. *k.22,6. 1 Kor.15,8.

4. A padna na zem, uslyšel * hlas k sobě řkouci: Sauli, Sauli, † proč mi se protivíš? *k.26,14. †Luk.10,16.

5. Kterýž řekl: I kdo jsi Pane? A Pán řekl: Já jsem Ježíš, jemuž ty se protivíš. Tvrdot * jest tobě proti ostnům se zpěčovatí. *k.5,39.

6. A on třesa se a boje se, řekl: Pane,

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupovi.

co chceš, abych činil? A Pán k němu: Vstaň a jdi do města, a bude tobě předáno, co bys ty měl činiti.

7. Ti pak muži, kteříž šli s ním, stáli, ohromeni jsouce, hlas zajisté slyšice, ale žádného nevidouce.

8. I vstal Saul z země, a otevřev oči své, nic neviděl. Tedy pojavše ho za ruce, uvedli jej do Damašku.

9. I byl tu za tři dni, nevida, a nejedl, ani nepil.

10. Byl pak jeden učedník * v Damašku, jménem Ananiáš. I řekl jemu Pán na vidění: Ananiáši. A on řekl: Aj, já, Pane. *k.22,12.

11. A Pán k němu: Vstaň a jdi do ulice, kteráž slove přímá, a hledej v domě Judově Saule, jménem Tarsenského. Nebo aj, modlí se,

12. A viděl u vidění muže, Ananiáše jménem, an jde k němu, a vzkládá naň ruku, aby prohlédl.

13. I odpověděl Ananiáš: Pane, slyšel jsem od mnohých o tom muži, kterak mnoho zlého činil svatým tvým v Jeruzalémě.

14. A i zdeť má moc od předních kněží¹⁾, aby jímal všecky, kteříž vyzývají jméno tvé.

15. I řekl jemu Pán: Jdi, neboť jest on * má nádoba vyvolená, aby nosil jméno mé před pohany i krále, i před syny Izraelské. *k.13,2; 22,21.

16. Ját zajisté ukáží jemu, kterak on mnoho * musí trpěti pro jméno mé.

*2 Kor.11,23 násl.

17. I šel Ananiáš, a všel do toho domu, a vloživ ruce naň, řekl: Sauli bratře, Pán Ježíš poslal mne, kterýž se ukázal tobě na cestě, po níž jsi šel, abys prohlédl, a naplněn byl Duchem svatým.

18. A hned spadly s očí jeho jako lupiny, i prohlédl pojednou; a vstav, pokřtěn jest.

19. A přijav pokrm, posilnil se. I zůstal Saul s učedníky, kteříž byli v Damašku, za několik dní.

20. A hned v školách kázal Krista, že on jest Syn Boží.

21. I divili se náramně všickni, kteříž jej slyšeli, a pravili: Zdalíž toto není ten, kterýž hubil v Jeruzalémě ty, kteříž vyzývali jméno toto, a sem na to při-

šel, aby je svázané vedl k předním kněžím¹⁾?

22. Saul pak více se zmocňoval, a zahaboval Židy, kteříž bydleli v Damašku, * pótvruze toho, že ten jest Kristus. *Tit.1,9.

23. A když přeběhlo drabně dnů, radu mezi * sebou na tom zavřeli Židé, aby jej zabili. *2 Kor.11,32.

24. Ale zvěděl Saul o těch úkladech jejich. Ostříhali také i bran ve dne i v noci, aby jej zahubili.

25. Ale učedníci v noci vzavše ho, spustili jej po provaze přes zed v koši.

26. Přišel pak Saul do * Jeruzaléma, pokoušel se přitovaryšiti k učedníkům, ale báli se ho všickni, nevěrice, by byl učedníkem. *Gal.1,18.

27. Barnabáš pak přijav jej, vedl ho k apoštolům, a vypravoval jim, kterak na cestě viděl Pána, a že mluvil s ním, a kterak v Damašku svobodně mluvil ve jménu Ježíše.

28. I bydlil s nimi v Jeruzalémě,

29. A směle mluvil ve jménu Pána Ježíše, a hádal se s Řeky; oni pak usilovali ho zabiti.

30. To zvěděvše bratří, dovedli ho do Cesaree, a poslali jej * do Tarsu. *k.11,25.

31. A tak zborové po všem Judstvu a Galilei i Samarii měli pokoj, vzdělávajíce se, a chodíce v bázni Páně, a rozhojňovali se potěšením Ducha svatého.

32. Stalo se pak, že Petr, když procházel všecky, přišel také k svatým, kteříž bydleli v Lyddě.

33. I nalezl tu člověka jednoho, jménem Eneáše, již od osmi let na loži ležícího, kterýž byl šlakem poražený.

34. I řekl mu Petr: Encáši, uzdravuje tebe * Ježíš Kristus; vstaň, a ustel sobě. A hned vstal. *Mat.9,6.

35. I viděli jej všickni, kteříž bydlili v Lyddě a v * Sáróně, kteříž se obrátili ku Pánu. *Izai.33,9.

36. Byla pak jedna učednice v Joppen, jménem Tabita, což se vykládá Dorkas. Ta byla plná skutků dobrých a * almužen, kteréž činila. *k.10,2.

37. I stalo se v těch dnech, že rozne-mohši se, umřela. Kterouž umyvše, položili na sň vrchní.

38. A že byla blízko Lydda od Joppen, uslyšavše učedníci, že by tam byl Petr,

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupů.

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupům.

poslali k němu dva muže, prosíce ho, aby sobě neobtěžoval přijíti až k nim.

39. Tedy vstav Petr, šel s nimi. A když přišel, vedli jej na síň. I obstoupily ho všechny vdovy, plačícce, a ukazujícce sukně a pláště, kteréž jim dělala, dokudž s nimi byla, Dorkas.

40. I rozkázav všechněm vyjítí ven Petr, poklek na kolena, modlil se, a obrátiv se k tomu tělu, řekl: Tabito, vstaň. A ona otevřela oči své, a nžře-
vši Petra, posadila se. *Mark.5,41. Luk.7,14.

41. A podav ji ruky, pozdvihl jí; a povolav svatých a vdov, ukázal jim ji živou.

42. I rozhlášeno jest to po všem Joppen, a * uvěřili mnozi v Pána.

43. I stalo se, že za mnohé dni pozůstal Petr v Joppen u nějakého * Šimona koželuha. *k.4.4. Jan 8,30; 10,42. *k.10,6.

KAPITOLA X.

Petr svatý Kornelia získal, 41. a pokřtil ho i všechny, na kteréž Duch svatý s nebe v přítomnosti Židů přišel. Muž pak nějaký byl v Cesarii, jménem Kornelius, setník z zástupu, kterýž sloužil Vlaský,

2. Nábožný * a bohobojný se všim domem svým, čině * almužny mnohé lidu. *v.22. †Dan.4,24.

3. A modlivaje se vždycky Bohu, viděl u vidění zřetelně, jako v hodinu devátou na den, anděla Božího, an všel k němu, a řekl jemu: Kornéli.

4. A on pilně popatřiv naň, a sstrašiv se, řekl: Co chceš, Pane? I řekl jemu: Modlitby tvé a almužny tvé vstoupily na paměť před tváří Boží.

5. Protož nyní pošli muže do Joppen, a povolej Šimona, kterýž má přijmí Petr.

6. Tent hospodu má u nějakého Šimona * koželuha, kterýž má dům u moře. Onť * poví tobě, co bys ty měl činiti. *k.9,43. †k.9,6.

7. A když odšel anděl, kterýž mluvil Korneliu, zavola dvou služebníků svých, a rytíře pobožného z těch, kteříž vždycky při něm byli.

8. A oznámiv jim všecko to, poslal je do Joppen.

9. Nazejtří pak, když oni šli, a přibližovali se k městu, všel Petr na horn, aby se modlil, okolo hodiny šesté.

10. A potom velice zlačněv, chtěl po-
jistí. Když pak oni strojili, připadlo na něj myslí vytržení.

11. I ušel nebe otevřené a sstupující k sobě nádobu jakous jako prostěradlo veliké, za * čtyři rohy uvázanou, ana se spouští na zem, *Luk.13,29.

12. Na niž byla všeliká zemská hoda-
da čtvernáh, a zvířata, a zeměplazové, i ptaetvo nebeské.

13. I stal se hlas k němu: Vstaň, Petře, bi a jez.

14. I řekl Petr: Nikoli, Pane, neboť jsem nikdy nejedl nie obecného * aneb nečistého. *3 Mojj.11,3 uásl. 5 Mojj.14,3. Ezech.4,14.

15. Tedy opět podruhé stal se hlas k němu: * Což Bůh očistil, neměj ty toho za nečisté.

16. A to se stalo potřikrát. I vzata jest zase ta nádoba do nebe. *Mat.15,11. Řím.14,14,17. 1 Tim.4,4. Tit.1,15.

17. A když Petr sám u sebe rozjímal, co by znamenalo vidění to, kteréž viděl, aj, muži ti, kteříž poslání byli od Kornelia, ptajícce se na dům Šimonův, stáli přede dveřmi.

18. A zavolavše, tázali se: Má-li zde hospodu Šimon, kterýž má přijmí Petr?

19. A když Petr přemýšleval o tom vidění, řekl jemu Duch: Aj, muži tři hledají tebe.

20. Protož * vstana, sejdi dolů, a jdi s nimi, nie se nerozpakuje; neboť jsem já je poslal. *k.11,12; 15,7.

21. Tedy sšed Petr k těm mužům, kteříž poslání byli k němu od Kornelia, řekl: Aj, * jáť jsem ten, kteréhož hledáte. Jaká jest příčina, pro niž jste přišli? *Jan 18,5.

22. Oni pak řekli: Kornelius * setník, muž spravedlivý a bohobojící, i svědecktví dobré mající * ode všeho národu Židovského, n vidění napomenut jest od anděla svatého, aby povolal tebe do domu svého, a slyšel řeč od tebe. *v.2. †Luk.7,4,5.

23. Tedy zavolav jich do domu, přijal je do hospody. Druhého pak dne Petr šel s nimi, a někteří bratři z Joppen šli s ním.

24. A nazejtří přišli do Cesaree. Kornelius pak očekával jich, svolav přibuzné své a přátely blízké.

25. I stalo se, když veházel Petr, vyšel proti němu Kornelius, a padna k nohám jeho, klaněl se mu.

26. Ale Petr pozdvihl ho, řka: Vstaň, i jáť také sám člověk jsem.

27. A rozmlouvaje s ním, všel, a nalezl mnoho těch, kteříž se byli sešli.

28. I řekl jim: * Vy víte, že neslušně jest muži Židu připojití se aneb přistoupiti k cizozemci, ale mně nkázal Bůh, abych žádného člověka nepravil obecným neb nečistým býti.

*k.11,3. 1 Mojš.43,32. Jan 4,9.

29. Protož bez odporu přišel jsem, povolán jsa. I ptám se, pro kterou příčinu poslali jste pro mne?

30. A Kornelius řekl: Před čtyřmi dny postil jsem se až do této hodiny, a v hodinu devátou modlil jsem se v domě svém. A aj, postavil se přede mnou muž v rouše bělostkvoucím,

31. A řekl: Kornéli, * uslyšánat jest modlitba tvá, a almužny tvé jsou v paměti před tváří Boží.

*Luk.1,13.

32. Protož pošli do Joppen, a povolej Šimona, kterýž slove Petr. Tent má hospodu v domě Šimona koželuha u moře; on přijda, bude mluvití tobě.

33. Protož hned té chvíle jsem poslal k tobě, a ty jsi dobře učinil, žes přišel. Nyni tedy my všickni před obličejem Božím hotovi jsme * slyšeti všecko, což jest kolí prikázáno tobě od Boha.

*1 Sam.3,9.

34. Tedy Petr otevřev ústa, řekl: V pravdě jsem shledal, * že Bůh neuí přijímač osob.

*2 Par.19,7. Job 34,19. Řím.2,11.

35. Ale * v každém národu, kdož se ho bojí, a činí spravedlnost, příjemný jest jemu;

*Izai.56,6.

36. Jakž to oznámil synům Izraelským, zvěstuje * pokoj skrze Ježíše Krista, kterýž † jest Pánem všeho.

*Izai.9,7. Jan 16,33. †Mat.28,18. 1 Kor.8,6.

37. Vy sami víte, co se dalo po všem Židovstvu, počna od Galilee, po křtu, kterýž kázal Jan:

38. Kterak Ježíše od Nazaréta pomazal * Bůh Duchem svatým a mocí. Kterýž ehodil, dobře čině. † a uzdravuje všecky posedlé od ďábla; nebo Bůh s ním byl.

*Zalm.45,8. Izai.61,1. †Mat.8,16.

39. A my jsme * svědkové všeho toho, což činil v krajině Judské a v Jeruzalémě. Kteréhož zamordovali, pověsivše na dřevě.

*k.5,32. Jan 15,27.

40. Toho Bůh * vzkřísil třetího dne, a způsobil to, aby zjeven byl,

*Mark.16,14. Jan 20,17. 1 Kor.15,4.

41. Ne všemu lidu, ale * svědkům prvé k tomu zřízeným od Boha, nám, kteříž jsme † s ním jedli a pili po jeho z mrtvých vstání.

*Jan 15,27. 1 Kor.15,5. †Luk.24,30. Jan 21,13.

42. A prikázal nám * kázati lidu a svědčiti, že on jest ten ustanovený od Boha soudce † živých i mrtvých.

*Mat.28,19. Mark.16,15. †Skutk.17,31. Řím.2,16. 2 Kor.5,10.

43. Jemuť všickni proroci * svědectví vydávají, že odpuštění hříchů vezme skrze jméno jeho všeliký, kdožkoli uvěřil by v něho.

*k.13,38. Izai.53,5,6.

Jer.31,34. Ezech.34,16. Dan.9,24. Ozeáš 1,7. Mich.7,18.

44. A když ještě Petr mluvil slova tato, * sstoupil Duch svatý na všecky, kteříž poslouchali slova.

*k.4,31; 8,17.

45. I užasli se ti, kteříž z obřezaných věřící byli, kteříž byli přišli s Petrem, že i na pohany dar Ducha svatého jest vyřít.

46. Nebo slyšeli je, ani mluví jazyky rozličnými, a velebí Boha. Tehdy odpověděl Petr:

47. Zdali může kdo zabrániti vody, aby títo nebyli pokřtěni, * kteříž Ducha svatého přijali jako i my?

*k.15,8.

48. A rozkázal je pokřtiti ve jménu Páně. I * prosili ho, aby u nich pohyl za některý den.

*Jan 4,40.

KAPITOLA XI.

Petr svatý činí zprávu, proě kn pohanům šel. 19. V Antiochii Kristus rozhlášen. 27. Agabus budoucí hlad předpověděl.

Uslyšeli pak apoštolé a bratří, kteříž byli v Judstvu, že by i pohané * přijali slovo Boží.

*Efez.3,1.

2. A když přišel Petr do Jeruzaléma, domlouvali se naň ti, * kteříž byli z obřezaných,

*k.10,45.

3. Řkouce: * K mužům neobřezaným všel jsi, a jedl jsi s nimi.

*k.10,28.

4. Tedy začav Petr, vypravoval jim pořádk, řka:

5. Byl jsem v městě Joppen, modle se. I viděl jsem u vytržení mysli vidění, nádobu nějakou sstupující jako prostěradlo veliké, za čtyři rohy spouštějící se s nebe, a přišla až ke mně.

6. Do kteréž pohleděv piluě, spatřil jsem hovada zenská čtvernohá, i zvířata, a zeměplazy, i ptactvo nebeské.

7. Slyšel jsem k sobě také hlas řkoucí: Vstaň, Petře, bi a jez.

8. I řekl jsem: Nikoli, Pane, * nebo nie obecného aneb nečistého nikdy nevházelo v ústa má.

*3 Mojš.11,2.

9. I odpověděl mi hlas podruhé s nebe: Co Bůh očistil, neměj ty toho za nečisté.

10. A to se stalo potřikrát. I vtrženo jest zase to všecko do nebe.

11. A aj, * hned té chvíle tři muži stáli u domu, v kterémž jsem byl, posláni jsouce ke mně z Cesaree. *k.10.17.

12. I řekl mi Duch, abych šel s nimi, nic se nerozpakuje. A šlo se mnou i těchto šest bratří, a vešli jsme do domu muže toho.

13. Kterýž vypravoval nám, kterak viděla anděla v domě svém, an se před ním postavil, a řekl jemu: Pošli do Joppen muže, a povolej Šimona, kterýž slove Petr.

14. Onť tobě bude mluvit slova, skrze něž spasen budeš ty i všecken tvůj dům.

15. Když jsem pak já mluvit začal, sstoupil Duch svatý na ně jako * i na nás na počátku. *k.2,1.

16. I rozpomenul jsem se na slovo Páně, kteréž byl pověděl: * Jan zajisté křtil vodou, ale † vy pokřtění budete Duchem svatým.

*Mat.3,11. Mark.1,8. †Izai.44,3. Joel 2,28.

17. Poněvadž tedy jednostejný dar dal jim Bůh jako i nám věřícím v Pána Ježíše Krista, i kdož jsem já byl, abych mohl zabrániti Bohu?

18. To uslyšavše, spokojili se, a slavili Boha, řkouce: Tedy i pohanům Bůh pokání dal k životu.

19. Ti pak, * kteříž se byli rozprehli příčinou ssonžení, kteréž se bylo stalo pro Štěpána, přišli až do Feniceu a Cypru a do Antiochie, žádnému nemluvíce slova než samým toliko Židům. *k.8,1.

20. A byli někteří z nich muži z Cypru a z Cyrénu, kteříž přišedše do Antiochie, mluvili Řekům, zvěstujice Pána Ježíše.

21. A byla * ruka Páně s nimi, a veliký počet věřících obrátil se ku Pánu. *Jan 8,30.

22. I přišla pověst o tom k církvi, kteráž byla v Jeruzalémě. I poslali Barnabáše, aby šel až do Antiochie.

23. Kterýž přišed tam, a nžrev milost Boží, zrađoval se, a napomínal všech, aby v úmyslu srdce trvali * v Pánu.

*k.13,43.

24. Nebo byl muž dobrý, * a plný Duchu svatého a víry. I přibyl veliký zástup Pánu. *k.6,5.

25. Tedy odšel Barnabáš do Tarsu hledati Saule, a nalezna jej, přivedl ho * do Antiochie. *Gal.2,11.

26. I byli přes celý rok při tom zboru, a učili zástup veliký, tak že nejprv tu v Antiochii učedníci nazváni jsou křesťané.

27. V těch pak dnech přišli z Jeruzaléma proroci do Antiochie.

28. I povstav * jeden z nich, jménem Agabus, oznamoval skrze Ducha, že bude hlad veliký po všem okršiku zemském. Kterýž i stal se za císaře Klandia. *k.21,10.

29. Tedy učedníci, jeden každý podle možnosti své, uminili * poslati ku pomoci bratřím přebývajícím v * Judstvu.

*Řim.15,25. 1 Kor.16,1,2.

30. Což i učinili, poslavše k starším skrze * ruce Barnabáše a Saule. *k.12,25.

KAPITOLA XII.

Jakub od Heródesa sřat, 7. Petr k modlitbám svatých vysvobozen, 23. Heródes pak hrozně strestán.

A při tom času * dal se v to Heródes král, aby sřušřoval některé z církve.

*k.4,3; 5,18.

2. I zamordoval Jakuba, bratra Janova, mečem.

3. A vida, že se to libilo Židům, uminil jiti i Petra. (A byli dnové přesnie.)

4. Kteréhož * jav, do žaláře vsadil, poručiv jej šestnácti žoldněřům k ostrřihání, chtěje po velikonoci vyvesti jej lidu.

*k.16,21. Jan 21,18.

5. I byl Petr ostrřihán v žaláři, modlitba pak ustavičná k Bohu dala se za něj od církve.

6. A když jej již vyvesti měl Heródes, té noci spal Petr mezi dvěma žoldněři, svázán byv dvěma řetězy, a strážni přede dveřmi ostrřihali žaláře.

7. A aj, * anděl Páně postavil se, a světlo † se zastkvělo v žaláři; a uderiv Petra v bok, zbudil ho, řka: Vstaň rychle. I spadli jemu ti řetězové z rukou.

*k.5,19. †Luk.2,9.

8. Tedy řekl jemu anděl: Opaš se a podvaž obnř svou. Tedy učinil tak. I řekl jemu: Oděj se plášřem svým, a poď za mnou.

9. Tedy vyšed, bral se za ním, a nevěděl, by to pravé bylo, co se dalo skrze anděla, ale domníval se, že by vidění viděl.

10. A prošedše skrze první i druhou stráž, přišli k bráně železně, kteráž vede do města, a * ta se jim sama od sebe otevřela. A vyšedše, přešli ulici jednu, a hned odšel anděl od něho. *k.16,26.

11. Tedy Petr přišed sám k sobě, řekl:

Nyni právě vím, že poslal Pán * anděla svého, a vytrhl mne z ruky Heródesovy, a ze všeho očekávání lidu Židovského.

*Zalm.91.11. Dan.6.22.

12. A pováživ toho, šel k domu Marie, matky * Janovy, kterýž přijmí měl Marek, kdež se jich bylo mnoho sešlo, a modlili se.

*k.15.37.

13. A když Petr potloukl na dveře, vyšla děvčeka, aby poslechla, jménem Ródcé.

14. A poznavši hlas Petrův, pro radost neotevřela dveří, ale vběhši, zvěstovala, že Petr stojí u dveří.

15. A oni řekli jí: Blázníš. Ona pak potvrzovala, že tak jest. Tedy oni řekli: Anděl jeho jest.

16. Ale Petr předece tloukl. A otevře vše, uzřeli jej, i ulekli se.

17. A * pokynuv na ně rukou, aby mlčeli, vypravoval jim, kterak jej Pán vyvedl z žaláře, a řekl: Pověztež to Jakubovi † a bratřím. A vyšed, bral se na jiné místo.

*k.13.16. †Mark.16.7.

18. A když byl * den, stal se rozbroj nemalý mezi žoldněři o to, co se stalo při Petrovi.

*k.5.21.22.

19. Heródes pak ptaje se na něj, a neznalezna, vytazovav se na strážných, kázal je pryč vésti; a odebrav se z Judstva do Česaree, přebýval tam.

20. A v ten čas Heródes rozzlobil se proti Tyrským a Sidonským. Kterížto jednomyslně přišli k němu, a namluvívše Blasta, předního komorníka královského, žádali za pokoj, proto že * jejich krajiny potravu měly z království.

*1 Král.5.9.11.

21. V uložení pak den Heródes, obleka se v královské roucho, a posadiv se na soudné stoličce, učinil k nim řeč.

22. I zvolal lid, řka: * Boží hlas, a ne lidský.

*Ezech.28.2. Dan.5.20.

23. A i hned ranil jej anděl Páně, proto že nevdal slávy Bohu; a rozlez se červy, umřel.

24. A slovo * Páně rostlo a rozmáhalo se.

*k.6.7. Izai.55.11. Kol.1.6.

25. Barnabáš pak a Saul navrátili se z Jeruzaléma, * vykonavše službu, pojavše s sebou i Jana, kterýž přijmí měl Marek.

*k.11.29.30.

KAPITOLA XIII.

Vyvolení, oddělení i posvěcení jsouce Barnabáš a Pavel, 46. kázali Krista pohánům, Elymasa, proroka falešného, hrozně zahanbivše.

Byli pak v církvi, kteráž byla v Antio-

chii, * někteří proroci a učitelé, jako Barnabáš a Šimon, kterýž měl přijmí Černý, a Lucius Cyrenenský, a Manahen, kterýž byl spolu vychován s Heródesem tetrarchou, a Saul.

*k.11.27; 15.32.

2. A když oni služby Páně konali, a postili se, di Duch svatý: Oddělte mi Barnabáše a Saule k dílu, k kterémuž jsem jich povolal.

3. Tedy * postíce se, a modlice se, a vzkládajíce † na ně ruce, propustili je.

*k.14.23. †k.6.6; 8.17.

4. A oni posláni byvše od Ducha svatého, přišli do Seleucie, a odtud plavili se do Cypru.

5. A přišedše do Salaminy, zvěstovali slovo Boží v školách Židovských; a měli s sebou i Jana k službě.

6. A když zehodili ten ostrov až do Páfu, našli jakéhos čarodějníka, falešného proroka Žida, jemuž jméno Barjezns,

7. Kterýž byl u znamenitého vladaře Sergia Pavla, muže opatrného. Ten povolav Barnabáše a Saule, * žádal slyšeti slovo Boží.

*Mark.6.20.

8. Ale * protivil se jim Elymas, ten čarodějník, (nebo se tak vykládá jméno jeho,) usiluje odvrátiti vladaře od víry.

*2 Mojž.7.11. 2 Tim.3.8.

9. Tedy Saul, kterýž *slove* i Pavel, naplněn byv Duchem svatým, a pilně pohleděv na něj,

10. Řekl: Ó plný vši lsti a vši nešlechtnosti, * synu dáblův, nepříteli vši spravedlnosti, což nepřestaneš převraceti cest Páně přímých?

*5 Mojž.13.18. Mat.13.38. Jan.8.44. 1 Jan.3.8.

11. A aj, nyní ruka Páně nad tebou, a budeš slepý, nevidá slunce až do času. A pojednou připadla na něj mrákota a tma, a jda vůkol, hledal, kdo by ho za ruku vedl.

12. Tehdy vladař uzřev, co se stalo, uvěřil, divě se něcni Páně.

13. A pustivše se od Páfu Pavel a ti, kteříž s nim byli, přišli do Pergenu v Pamfylii. Jan * pak odšed od nich, vrátil se do Jeruzaléma.

*k.15.38.

14. Oni pak šedše z Pergenu, přišli do Antiochie Pisidické, a všedše do školy v den sobotní, posadili se.

15. A když bylo po přečtení zákona a proroků, poslali k nim knížata školy té, řkouce: Muži bratři, máte-li úmysl jaké napomenutí něciniti k lidu, mluvte.

16. Tedy Pavel povstav, a rukou poky-

nuv, * řekl: Muži Izraelští, a kteříž se bojíte Boha, slyšte. *k.12,17; 19,33.

17. Bůh lidu tohoto Izraelského vyvolil otce naše, a lidu povýšil, když byl pohostinu v zemi Egyptské, * a v rameni vztaženém vyvedl je z ní. *2 Mojz.12,37,41.

18. A za čas * čtyřiceti let snášel jejich obyčeje na poušti. *2 Mojz.16,2. 4 Mojz.11,34. Žalm.95,10. Ezech.4,6.

19. A zahladiv * sedm národů v zemi Kanán, † rozdělil losem mezi ně zemi jejich. *5 Mojz.7,1. †Joz.1,1,2.

20. A potom, téměř za čtyři sta a padesáte let, * dával jim soudce až do Samuele proroka. *Soud.2,16.

21. A * v tom žádali za krále, i dal jim Bůh † Saule, syna Cis, muže z pokolení Beniaminova, za čtyřiceti let. *1 Sam.8,5. †k.9,15.

22. A když toho * zavrhl, vzbudil jim Davida † krále, kterémuž svědectví dáváje, řekl: ** Nalezl jsem Davida, syna Jesse, muže podle srdce svého, kterýž bude činiti všecko vůli mou. *Oz.13,11. †1 Sam.13,14. ** Žalm.89,21. Skutk.7,45.

23. Z jehož * semene Bůh podle zaslíbení vzbudil Izraelovi spasitele Ježíše, *2 Sam.7,12. Izai.11,1. Mat.1,6. Luk.1,27.

24. Před jehož příchtem * kázal Jan křest pokání † všemu lidu Izraelskému. *Mal.3,1. Mat.3,1,2. Jan.3,23. †Skutk.19,1.

25. A když Jan * běh dokonával, pravil: Kteréhož se mne domínává býti, nejsem † já, ale aj, jdeť po mně, u jehož noh obuvi rozvázati nejsem hoden. *Jan.1,20. †Mark.1,7. Luk.3,16.

26. Muži bratři, * synové rodu Abrahamova, a kteříž mezi vámi boji se Boha, vám † slovo spasení ** tohoto posláno jest. *Mat.3,9. †Mat.10,6. ** Řim.1,16.

27. Nebo ti, kteříž přebývají v Jeruzalémě, a knížata jejich, toho Ježíše neznajíce, * odsoudili, a tak hlasy prorocké, kteříž se na † každou sobotu čtou, naplnili. *Jan.16,3. 1 Kor.2,8. 1Tim.1,13. †Skutk.15,21.

28. A žádné příčiny smrti na něm nenalezše, * prosili Piláta, aby zamordován byl. *Mat.27,22. Mark.15,13.

29. A když dokonali všecko, což o něm psáno bylo, složivše * s dřeva, do hrobu jej položili. *Mat.27,59.

30. Bůh pak * vzkřísil jej z mrtvých. *Mat.28,6. Mark.16,6.

31. Kterýž * vidin jest po mnohé dni od těch, jenž spolu s nim byli přišli z Galilee do Jeruzaléma, kteříž jsou svědkové jeho k lidu. *Mat.28,17. Luk.24,36. Jan.20,19. 1 Kor.15,5,6.

32. A my vám zvěstujeme to zaslíbení, kteréž * se stalo otcům, že Bůh naplnil je nám synům jejich, vzkřisiv Ježíše; *1 Mojz.3,15; 22,18. 5 Mojz.18,15.

2 Sam.7,12. Žalm.132,11. Izai.4,2. Jer.23,5.

33. Jakož i v * druhém žalmu napsáno jest: Syn můj jsi ty, já dnes zplodil jsem tebe. *Žalm.2,7.

34. A že jej z mrtvých vzkřísil, aby se již více nenavracoval k porušení, * takto řekl: Dám vám svaté věci Davidovy věrně. *Izai.55,3.

35. Protož i jinde * dí: Nedáš svatému svému viděti porušení. *k.2,27. Žalm.16,10.

36. David zajisté za svého věku poslouživ vůli Boží, * usnul, a přiložen jest k otcům svým, a viděl porušení. *k.2,29. 1 Kor.2,10.

37. Ale ten, kteréhož Bůh vzkřísil, neviděl porušení.

38. Protož známo vám buď, muži bratři, * že skrze toho zvěstuje se vám odpuštění hříchů. *Luk.24,47. Řim.3,24,28. Žid.7,19. 1 Jan.2,12.

39. A to ode všech, od kterýchž jste nemohli skrze zákon Mojžišův ospravedlněni býti, skrze * tohoto, každý kdož věří, bývá ospravedlněn. *Izai.53,6,11. Řim.10,1.

40. Protož vizte, ať na vás nepřijde to, což jest v prorociích povědino:

41. Vizte * potupníci, a podívejte se, a na nic přideť; nebo já dílo dělám za dnů vašich, dílo to, jemuž neuvěříte, byť vám kdo o něm vypravoval. *Izai.28,14. Abuk.1,5.

42. A když vycházeli ze školy Židovské, prosili pohané, aby jim v druhou sobotu mluvili táž slova.

43. A když bylo propuštěno shromáždění, šlo mnoho Židů, a * nábožných znovu na viru obrácených za Pavlem a Barnabášem, kteříž promlouvajíce k nim, radili jim, aby trvali v milosti Boží. *k.11,23; 14,22.

44. V druhou pak sobotu téměř všecko město sešlo se k slyšení slova Božího.

45. A Židé vidouce zástupy, naplnění jsou * závistí, a odprovali tomu, co bylo praveno od Pavla, protivíce a rouhajíce se. *k.5,17.

46. Tedy svobodně Pavel a Barnabáš řekli: * Vámť mělo nejprv mlveno býti slovo Boží, † ale poněvadž je zamítáte, a za nehodné sebe soudíte věčného života, aj, obracíme ** se ku pohanům. *Mat.10,6. †Luk.7,30.

*2 Mojz.32,10. Izai.55,5. Mat.8,11. Řim.10,19.

47. Neboť nám tak přikázal Pán, řka: Položil * jsem tebe světlo pohanům, abys ty byl spasení až do končin země.

*Izai.42,6; 49,6. Luk.2,32.

48. A slyševše * to pohané, radovali se, a velebili slovo Páně; a uvěřili všickni, což jich koli bylo † předzřizeno k životu věčnému.

*Izai.55,5. †Řim.8,29,30.

49. I rozhlašovalo se slovo Páně po vši té krajině.

50. Tedy Židé zbouřili ženy nábožné a poctivé a přední měšťany, a vzbudili protivensství proti Pavlovi a Barnabášovi, i vyhnali je z končin svých.

51. A oni * vyrazivše prach z noh svých na ně, přišli do Ikonie.

*Mat.10,14. Mark.6,11. Luk.9,5.

52. Učedníci pak naplněni byli radostí a Duchem svatým.

KAPITOLA XIV.

Některí v Krista uvěřili, 4. jiní se protivili. 8. Chromý uzdraven, 11. Pavel s Barnabášem ctěn, 19. pak kamenován, 20. aie zachován jsa, jiude s prospěchem kázal.

I stalo se tolikéž v Ikonii, že vešli do školy Židovské, a mluvili, tak že uvěřilo i Židů i * Řeků veliké množství. *k.11,21.

2. Ale kteříž z Židů nepovolní byli, ti zbouřili a zdraždili myslí pohanů proti bratřím.

3. I byli tu za dlouhý čas, svobodně mluvíce v Pánu, * kterýž svědectví † ydával slovu milosti své, a působil to, aby se dali divové a zázrakové skrze ruce jejich.

*k.19,11. Mark.16,20. Žid.2,4.

4. I rozdělilo se množství města, a jedni byli s Židy, jiní s apoštoly.

5. A když se obořili i pohané i Židé s knížaty svými, aby jim posměch učinili, a kamenovali je,

6. Srozuměvše tomu, * utekli do měst Lykaonitských, do Lystry a do Derben, a do toho okolí,

*Mat.10,23.

7. A tu kázali evangelium.

8. Muž pak nějaký v Lystře, nemocný na nohy, sedával, byv * chromý z života matky své, kterýž nikdy nechodil. *k.3,2.

9. Ten poslouchal Pavla mluvícího. Kterýž pohledv naň, a vida, an věří, že uzdraven bude,

10. Řekl velikým hlasem: Postav se přímě * na nohách svých. † I zehopil se a chodil.

*k.3,6. †Izai.35,6.

11. Zástupové pak viděvše, co učinil Pavel, pozdvihli hlasu svého, Lykaonitsky řkouce: Bohové * připodobnivše se lidem, sstoupili k nám.

*k.28,6.

12. I nazvali Barnabáše Jupiterem, a Pavla Merkuriášem; nebo on mluvil slovo.

13. Tedy kněz Jupiterův, kterýž byl před městem jejich, přivedl býky s věnci před bránu, a chtěl s lidem oběti obětovati.

14. To když uslyšeli apoštolé, Barnabáš a Pavel, * roztrhše sukne své, vyběhli k zástupům, křičíce,

*1 Mojž.14,6. Joz.7,6. Ezdr.9,3.

15. A řkouce: Muži, * což to činíte? Však i my lidé jsme, týmž bídám jako i vy poddáni, kteříž vám zvěstujeme, abyste † se obrátili od těchto marností k Bohu živému, ** kterýž učinil nebe i zemi, i moře, i všecko, což v nich jest.

*k.10,26. Zjev.19,10. †1 Tes.1,9.

**1 Mojž.1,1. Žalm.33,6. Jan.1,1.

16. Kterýž za * předešlých věků všech pohanů nechával, aby chodili po † cestách svých,

*k.17,30. †Žalm.81,13.

17. Ačkoli proto * nenechal sebe bez osvědčení, dobře čině, dávaje nám s nebe déšť a časy úrodné, † naplňuje pokrmem a potěšením srdce naše.

*k.17,27. Řim.1,19. †Žalm.104,27,28.

18. A to mluvíce, sotva spokojili zástupy, aby jim neobětovali.

19. A v tom přišli od Antiochie a Ikonie Židé, kteříž navedše zástupy, a * ukamenovavše Pavla, vytáhli před město, domnívavše se, že umřel.

*2 Kor.11,25. 2 Tim.3,11.

20. A když jej obstoupili učedníci, vstal, a všel do města, a nazejtří odšel s Barnabášem do Derben.

21. A kázavše evangelium městu tomu, a učedníků mnoho získavše, navrátili se do Lystry a do Ikonie a do Antiochie,

22. Potvrzujice duši učedníků, * a napomínajice, aby trvali u víře, a že musíme † skrze mnohá ssonžení vjiti do království Božího.

*k.11,23; 13,43. †Job.7,3. Žalm.34,20. Mat.17,14. Řim.8,17. 2 Tim.3,12. 1 Petr.5,10.

23. A * zřídívše jim, podlé daných hlasů, starší po církvích, a modlivše se s postem, poručili je Pánu, v kteréhož uvěřili.

*k.1,26; 6,6. Tit.1,5.

24. A prošeše Pisidii, přišli do Pamfylie,

25. A mluvivše slovo v Pergen, šli do Attalie.

26. A odtud plavili se do Antiochie, odkudž * poručeni byli milosti Boží k dílu, kteréž vykonali.

*k.13,1,2.

27. A když tam přišli, a shromáždili církev, * vypravovali, kteraké věci Bůh skrze ně učinil, a že otevřel † pohanům dvře vry. *k.15,4. †1 Kor.16,9. 2 Kor.2,12. Zjev.3,8.

28. I byli * tu za nemalý čas s učedníky. *k.15,35.

KAPITOLA XV.

Nesnáz o obrizku od apoštolů spokojena, 37. mezi pak Barnabášem a Pavlem vznikla nevole o Jana.

Příšedše pak někteří z Židovstva, učili bratři: * Že nebudete-li se obřezovati podlé obyčeje † Mojžíšova, nebudete moci spaseni býti.

*Gal.5,2. Filip.3,3. Kol.2,16. †3 Moj.12,3.

2. A když různici a nemalou hádku Pavel a Barnabáš s nimi měl, i zůstali na tom, aby Pavel a Barnabáš a někteří jini z nich šli k apoštolům a starším do Jeruzaléma o tu otázku.

3. Tedy oni jsouce vyprovozeni od cirkve, šli skrze Fenice a Samaři, vypravující o obrácení pohanů, i způsobili radice velikou všechněm bratřim.

4. A když se dostali do Jeruzaléma, přijati jsou od cirkve a od apoštolů * a starších. I zvěstovali, cožkoli činil skrze ně Bůh. *k.14,27.

5. Ale povstali někteří z sekty farizejské, kteříž byli uvěřili, pravice, že musejí obřezování býti, a aby jim bylo přikázáno zachovávatí zákon Mojžíšův.

6. Tedy sešli se apoštolé a starši, aby toho povázili.

7. A když mnohé vyhledávání toho bylo, povstav Petr, řekl jim: * Muži bratři, vy víte, že od dávných dnů mezi námi Bůh vyvolil, aby skrze ústa † má slyšeli pohané slovo evangelium, a uvěřili.

*k.10,19,20; 11,12. †k.11,18.

8. A * Bůh, zpytatel srdce, svědectví jim vydal, dav jim † Duchu svatého, jako i nám.

*1 Sam.16,7. Zalm.7,10. Jer.11,20.

Luk.16,15. †Skutk.10,44-47.

9. A * neučinil rozdílu mezi nimi a námi, věrou očistiv srdce jejich.

*k.10,43. Luk.7,50. 1 Petr.1,22.

10. Protož nyní, proč pokoušíte Boha, vzkládajice * na hrdlo učedníků jho, kteréhož ani otcové naši, ani my nésti jsme nemohli? *Mat.23,4.

11. Ale * skrze milost Pána Ježíše Krista věříme, že spasení budeme, rovně jako i oni. * Řim.3,24. Efez.2,8. 2 Tim.1,9. Tit.3,4,5 násł.

12. I mlčelo všecko to množství, a poslouchali Barnabáše a Pavla, vypravujících, kteraké věci a zázraky činil Bůh skrze ně mezi pohany.

13. A když oni umkli, odpověděl Jakub, řka: Muži bratři, slyšte mne.

14. Šimon teď vypravoval, * kterak Bůh nejprvé popatřil na pohany, aby přijal lid jménu svému. *k.10,41.

15. A s tím se srovnávají i řeči prorocké, jakož psáno * jest: *Amos9,11.

16. Potom se navrátim, a vzdělám zase stánek Davidův, kterýž byl klesl, a zbořeniny jeho zase vzdělám, a vyzdvihnu jej,

17. Tak aby ti ostatkové toho lidu hledali Pána, i všickni pohané, nad kterýmiž jest vyzváno jméno mé, di Pán, kterýž činí tyto všecky věci.

18. Známať jsou Bohu od věků všechny díla jeho.

19. Protož já tak soudim, aby nebyli kormoucení ti, kteříž se z pohanů obračejí k Bohu,

20. Ale aby jim napsáno bylo, ať se zdržují od poškrvn * modl. † a smilstva, a toho, což jest udáveného, a od ** krve.

*2 Moj.20,3; 23,13. 1 Kor.8,1.

†Efez.5,3. **1 Moj.9,4. 3 Moj.2,3,17.

21. Nebo Mojžíš od dávných věků má po městech, kdo by jej kázal, poněvadž v školách na každou sobotu čítán bývá.

22. Tehdy vidělo se apoštolům a starším se vši cirkvi, aby vybrané z sebe muže poslali do Antiochie s Pavlem a Barnabášem, totiž Judu, kterýž sloužil Barsabáš, a Silu, muže znamenité mezi bratřimi,

23. Napsavše po nich toto: Apoštolé a starši i bratři těm, kteříž jsou v Antiochii a v Syrii a v Cilicii bratřim, kteříž jsou z pohanů, pozdravení vzkazují.

24. Poněvadž * jsme slyšeli, že někteří vyšedše od nás, zkormoutili vás, řečmi zemdlévajice duše vaše, pravice, že se musíte obřezovati a zákon zachovávatí, jimž jsme toho neporučili:

*k.20,30. Gal.2,4. 1 Jan.2,19.

25. I vidělo se nám shromážděným jednomyšlně vybrané muže poslati k vám s těmito nejmilejšími svými, Barnabášem a Pavlem,

26. Lidmi těmi, kteříž vydali duše své pro jméno Pána našeho Ježíše Krista.

27. Protož poslali jsme Judu a Silu, a tiť i ústně povědí totěž.

28. Vidělo se zajisté Duchu svatému i nám, žádného více na vás břemene neuzkládati, kromě těchto věcí potřebných,

29. Abyste se * zdržovali od obětovaného modlám, a od krve, a od udáveného, a od smilstva. Od těch věcí budete-li se ostříhati, dobře budete činiti. Mějte se dobře. *k.16,4.

30. Tedy oni propuštěni byvše, přišli do Antiochie, a shromáždívše množství, dodali toho listu.

31. Kterýžto čtouce, * radovali se z toho potěšení. *k.13,48.

32. Judas pak a Silas, byvše i * oni proroci, širokou řečí napomínali bratři a potvrzovali. *k.11,27.

33. A pobývše tu za některý čas, propuštěni jsou od bratři v pokoji k apoštolům.

34. Ale Sílovi se vidělo, aby tu zůstal.

35. Tolikéž Pavel i Barnabáš pobyli v Antiochii, učíce a zvěstující i s mnohými jinými slova Páně.

36. Po několika pak dnech řekl Pavel Barnabášovi: Vracujice se, navštívme bratři své po všech městech, v kterýchž jsme kázali slovo Páně, kterak se mají.

37. Tedy Barnabáš radil, aby pojali s sebou * i Jana, kterýž přijmí měl Marek. *k.12,12,25; 13,5.

38. Ale Pavlovi se nezdálo pojiti toho s sebou, kterýž byl odšel od nich z Pamfylie, aniž šel s nimi ku práci.

39. I vznikl mezi nimi tuhý odpor, tak že se rozešli různě. Barnabáš pak pojav s sebou Marka, plavil se do Cypru.

40. A Pavel přívzav Sílu, odšel, poručen byv milostí Boží od bratři.

41. I procházel Syrii a Cilicii, potvrzující církvi.

KAPITOLA XVI.

Timotea Pavel obřezal, 9. do Macedonie šel. 14. Lydia získána, 16. děvečka věští uzdravena. 22. Pavel žalárného získal 33. i pokřtil.

Přišel pak do Derben a do Lystry, a aj, učedník jeden tu byl, * jménem Timoteus, syn nějaké ženy Židovky věřící, ale otce měl Řeka.

*Řim.16,21. 1 Kor.4,17. 1 Tim.1,2. 2 Tim.1,5.

2. Tomu * svědectví vydávali bratři ti, kteříž byli v Lystře a v Ikonii. *k.6,3; 10,22.

3. Toho sobě oblíbil Pavel, aby s ním šel. I * pojav ho, obřezal jej, pro Židy, kteříž byli v těch místech; nebo věděli všiekní, že otec jeho byl Řek. *1 Kor.9,20.

4. A když chodili po městech, vydávali jim k ostříhání ustanovení zřízení * od apoštolů a od starších, kteříž byli v Jeruzalémě. *k.15,20,29.

5. A tak církve utvrzovaly se u víře, a rozmáhaly se v počtu na každý den.

6. A prošedše * Frygii i Galatskou krajinu, když jim zabráněno od Ducha svatého, aby nemluvili slova v Azii, *k.18,23.

7. Přišedše do Myzie, pokoušeli se jíti do Bitynie. Ale nedal jim Duch.

8. Tedy pomínuvše Myzii, * šli do Troady. *k.20,6. 2 Kor.2,12.

9. I * ukázalo se Pavlovi v noci vidění. Muž nějaký Macedonský stál, prose ho a řka: Přijda do Macedonie, pomoz nám. *k.18,9; 23,11.

10. A jakž to vidění viděl, i hned jsme usilovali o to, abychom šli * do Macedonie, tím ujištěni jsouce, že nás povolal Pán, abychom jim kázali evangelium. *k.20,1.

11. Protož pustivše se od Troady, přímým během připravili jsme se do Samotracie, a nazejtří do Neapolis,

12. A odtud do Filippis, kteréž jest první město krajiny Macedonské, obyvateli cizími osazené. I * zůstali jsme v tom městě za několik dní. *k.15,35.

13. V den pak sobotní vyšli jsme ven za město k řece, kdež býval obyčej modliti se. A usadivše se, mluvili jsme ženám, kteréž se tu byly sešly.

14. Jedna pak žena, jménem Lydia, kteráž šarlaty prodávala v městě Tyatirských, bohabojící, poslouchala. Jejíž srdce * otevřel Pán, aby to pilně rozsuvovala, co se od Pavla pravilo. *Luk.24,45.

15. A když pokřtěna byla i dům její, prosila, řkuci: Poněvadž jste mne soudili věrnou Pánu býti, * vejduce, v domě mém pobuďte. I † přinutila nás.

*1 Mojš.18,3; 19,3. Soud.19,21. Žid.13,2.

†1 Mojš.33,11. Luk.24,29.

16. I stalo se, když jsme šli k modlitbě, že děvečka nějaká, * mající ducha věštiho, potkala se s námi, kteráž veliký * užitek přiuášela námům svým budoucích věcí předpovídáním.

*1 Sam.28,7. †Skutk.19,24.

17. Ta šedši za Pavlem a za námi, volala, * řkuci: Tito lidé jsou služebníci Boha nejvyššího, kteříž zvěstují nám cestu spasení. *Mat.8,29.

18. A to činivala za mnoho dní. Pavel pak těžce to nesa, a obrátiv se, řekl duchu tomu: * Příkazuji tobě ve jménu Ježíše Krista, abys vyšel z ní. I vyšel hned té chvíle. *Mark.16,17.

19. A viděvše páni její, že odešla na-

děje zisku jejich, chytivše Pavla a Silu, vedli je na rynek před úrad.

20. A postarivše je před úředníky, řekli: * Tito lidé bouří město naše, jsouce Židé, *k.17,6. 1 Král.18,17.

21. A zvěstují obyčeje, kterýchž nám nesluší přijíti ani zachovávatí, poněvadž jsme Římané.

22. I povstala obec proti nim. A úředníci, roztrhše sukně jejich, kázali * je metlami mrskati.

*2 Kor.11,25. Filip.1,29,30. 1 Tes.2,2.

23. A množství ran jim davše, vsadili do žaláře, prikázavše strážnému žaláře, aby jich pilně ostříhal.

24. Tedy on takové maje prikázání, vsadil je do nejhlubšího žaláře, a nohy jejich * sevřel kladou. *Zalm.105,18.

25. O půlnoci * pak Pavel a Silas modléce se, zpivali písničky o Bohu, tak že je slyšeli vězňové. *k.4,31.

26. A v tom pojednou země třesení stalo se veliké, až se pohnuli gruntové žaláře, a hned se všechny dvěře otevřely, a všech okovové spadli.

27. A procitiv strážný žaláře, a viděv dvěře žaláře otevřené, vytrhl meč, aby se zabil, domnívaje se, že vězňové utekli.

28. I zkríkl Pavel hlasem velikým, řka: Nečiň sobě nic zlého, však jsme teď všickni.

29. A požádav světla, vběhl k nim, a třesa se, padl u Pavla a Sily.

30. I vyved je ven, řekl: * Páni, co já mám činiti, abych spasen byl?

*k.2,37. Luk.3,10.

31. A oni řekli: * Věř v Pána Ježíše Krista, a budeš spasen ty i dům tvůj.

*Mark.16,16. Jan 3,16,36. 1 Jan.5,10.

32. I mluvili jemu slovo Páně, i všechněm, kteříž byli v domě jeho.

33. A pojav je v tu hodinu v noci, umyl jim rány. I pokřtěn jest hned on i všickni domácí jeho.

34. A když je uvedl do domu svého, připravil stůl, a veselil se, že se vším domem svým uvěřil Bohu.

35. A když bylo ve dne, poslali úředníci služebníky, řkouce: Vypuť ty lidi.

36. I oznámil strážný žaláře slova ta Pavlovi: Že poslali úředníci, abyste byli propuštěni. Protož nyní vyjdouce, jdětež v pokoji.

37. Ale Pavel řekl jim: Zmrskavše nás zjevně a bez vyslyšení, lidi Římany, vsázeli do žaláře, a nyní nás chtějí taj-

ně vyhnati? Nikoli, ale nechat sami přijdou, a vyvedou nás.

38. Tedy pověděli úředníkům služebníci slova ta. I báli se, uslyšavše, že by Římané byli.

39. A přišedše, prosili jich; a vyvedše je, žádali jich, aby šli z města.

40. I vyšedše z žaláře, vešli k Lydii, a uzřevše bratří, potěšili jich, a odešli.

KAPITOLA XVII.

Svatý Pavel v Tessalonice Krista s mnohou odporností, 15. potom v Ateniach pravého Boha pokojněji v známost uvodil.

A prosedše Amfipolim a Apollonii, přišli * do Tessaloniky, kdež byla škola Židovská. *1 Tes.2,1,2.

2. Tedy Pavel podlé obyčeje svého všel k nim, a po tři soboty kázal jim z písem,

3. Otvíraje * a předkládaje to, † že měl Kristus trpěti a z mrtvých vstáti, a že ten jest ** Kristus Ježíš, kteréhož já zvěstují vám. *Luk.24,27,45. †Zalm.22,7. Izai.53,3. Mat.16,21. ** Jan 1,46.

4. I * uvěřili někteří z nich, a připojili se Pavlovi a Sílovi, i Řeků nábožných veliké množství, i žen znamenitých nemalo. *v.17,18. k.28,24.

5. Ale zažžení byvše závistí Židé nepovolní, a přivzavše k sobě některé lehkomyslné a nešlechtné lidi, a shlukše se, zbourili město, a útok učinivše na dům Jazonův, hledali jich, aby je vyvedli před lid.

6. A nenalezše jich, táhli Jazona a některé bratří k starším města, křičíce: Tito, * kteříž všecken svět bouří, ti sem také přišli, *k.16,20; 24,5.

7. Kteréz přijal Jazon. A ti všickni proti ustanovení císařskému činí, pravíce býti * králem jiného, totiž Ježíše. *Luk.23,2. Jan 19,12.

8. A tak zbourili obec i starší města, kteříž to slyšeli.

9. Ale přijavše dosti učinění od Jazona a jiných, propustili je.

10. Bratří * pak hned v noci vyslali i Pavla i Silu do Berie. Kteríž přišedše tam, vešli do školy Židovské. *k.9,25.

11. A ti byli udatnější nežli Tessalonitští, kteříž přijali slovo Boží se vši ehtivostí, * na každý den rozvažujícíe písma, tak-li by ty věci byly. *Izai.8,20. Luk.16,29. 1 Petr.1,10.

12. A tak mnozí z nich uvěřili, i Řecké ženy počtivé i mužů nemalo.

13. A když zvěděli Židé v Tessalonice, že by i v Berii kázáno bylo slovo Boží od Pavla, přišli také tam, bouříce * zástupy. ^{*1 Tes.2,14.}

14. Ale hned bratři vyslali Pavla, aby šel jako k moři; Silas pak * a Timoteus pozůstali tu. ^{*k.16,1.}

15. Ti pak, kteříž provodili Pavla, dovedli ho až * do Atén. A vzavše poručení k Silovi a k Timoteovi, aby přišli k němu, což nejspíše mohou, šli zase. ^{*1 Tes.3,1.}

16. A když Pavel čekal jich v Atenách, rozněcoval * se v něm duch jeho, vida to město oddané býti modloslužbě. ^{*4 Mojz.25,3.}

17. I rozmlouval s Židy a nábožnými v škole, ano i na rynku, po všecky dni, s těmi, kteříž se koli nahodili.

18. Tedy někteří z Epikureů a Stoických mudrců hádali se s ním. A někteří řekli: I * co tento žvác chce pověditi? Jiní pak: Zdá se býti cizích bohů zvěstovatel. Nebo jim o Ježíšovi a o z mrtvých vstání vypravoval. ^{*1 Kor.4,10.}

19. I popadše jej, vedli ho do Areopágu, řkouce: Můžeme-li věděti, jaké jest to učení nové, kteréž vypravuješ?

20. Nebo * nové jakési věci vkládáš v uši naše, protože chceme věděti, co by to bylo. ^{*k.26,22,23.}

21. (Atenští zajisté všickni, i ti, kteříž tu byli hosté, k ničemu jinému tak hotovi nebyli, než praviti neb slyšeti něco nového.)

22. Tedy Pavel, stoje u prostřed Areopágu, řekl: Muži Atenští, vidím vás býti všelijak * příliš nábožné lidi. ^{*v.16.}

23. Nebo procházeje a spatřuje náboženství vaše, nalezl jsem také oltář, na kterémž psáno jest: Neznámému Bohu. Protož kteréhož ctíte neznajíce, toť já zvěstuji vám.

24. Bůh ten, * kterýž stvořil svět i všecko, což jest na něm, ten jsa Pánem nebe i země, † nebydlí v chrámech rukou udělaných;

25. Aníž bývá ctěn lidskýmá rukama, jako by * něčeho potřeboval, † poněvadž on dává všechněm život i dýchání i všecko. ^{*k.14,15.1 Mojz.1,1. Žalm.33,6. †Zai.66,1. Skutk.7,48.}

26. A učinil z jedné krve všecko lidské pokolení, aby přebývalo na tváři vši země, vyměřiv jim uložené časy * a cíle přebývání jejich, ^{*5 Mojz.32,8.}

27. Aby * hledali Pána, zda by snad ma-

kajice, mohli naleztí jej, † ačkoli není daleko od jednoho každého z nás. ^{*Izai.55,6. †Jer.23,23.}

28. Nebo * jím živi jsme, a hýbeme se, i trváme, jakož i někteří z vašich poetů pověděli: Že i rodina jeho jsme. ^{*Job.10,12.}

29. Rodina tedy Boží jsouce, * nemámeť se domnívati, že by Bůh zlatu neb stříbru neb kamenu, řemeslem aneb dřívím lidským vyrytému, byl podoben. ^{*k.19,25. Izai.40,18 násl.}

30. Nebo časy této * neznámosti přehlídaje Bůh, † již nyní zvěstuje lidem všechněm vsudy, aby pokání činili, ^{*k.14,16. †Luk.24,47. Řím.16,26. Efez.1,9. 1 Petr.1,20.}

31. Proto * že uložil den, v kterémž souditi bude všecken svět v spravedlnosti skrze toho muže, kteréhož k tomu vystavil, slouže k víře všechněm, vzkříšením jeho z mrtvých. ^{*k.10,42. Jau.5,22.}

32. Uslyševše pak o vzkříšení z mrtvých, někteří se * posmívali, a někteří řekli: Budeme tě slyšeti o tom podruhé. ^{*1 Kor.1,23.}

33. A tak Pavel vyšel z prostředku jejich.

34. Někteří pak muži, přidržice se ho, uvěřili, mezi kterýmiž byl i Dionyzius Areopagitský, i žena, jménem Damaris, a jiní s nimi.

KAPITOLA XVIII.

Pavel s. v Korintu Krista kázal, 9. vidění viděl, 11. mnohé získal, 12. protivěnství trpěl, 21. do Jeruzaléma šel, 24. Apolló, Žid horlivý, Krista oslavoval.

Potom pak Pavel vyšel z Atén, přišel do Korintu.

2. A nalezl jednoho Žida, * jménem Akvilu, kterýž byl rodem z Pontu, kterýž nedávno byl přišel z Vlach, i Priscillu manželku jeho, (proto že byl rozkázal Klaudius, aby všickni Židé z Říma vyšli,) i přivínil se k nim.

3. A že byl téhož řemesla, bydlil u nich, a * dělal; nebo řemeslo jejich bylo staný dělati. ^{*Řím.16,3. 1 Kor.16,19. 2 Tim.4,19. *k.20,34. 1 Kor.4,12.}

4. I hádal se v škole na každou sobotu, a k získání přivodil i Židy i Řeky.

5. A když přišli z Macedonie * Silas † a Timoteus, ** rozněcoval se v duchu Pavel, osvědčuje Židům, že Ježíš jest Kristus. ^{*k.17,14,15. †1 Tes.3,6. **Skutk.9,22.}

6. A když oni odporovali a rouhali se, vyrazil * prach z roncha, řekl jim: Krev vaše † na hlavu vaší. Já čist jsa, ** hned půjdu ku pohanům.

^{*Mat.10,14. †Ezech.3,18.19. Mat.27,25. **Skutk.13,46.}

7. A jda odtud, všel do domu nějakého Justa jménem, ctitele Božih, kteréhož dům byl u samé školy.

8. Krispus * pak, kníže školy, uvěřil Pánu † se všim domem svým, a mnozi z ** Korintských slyšavše, uvěřili a pokřtěni byli. *1 Kor.1,14. †Jan.4,53. **Skutk.4,4.

9. I řekl Pán v noci u vidění Pavlovi: Neboj se, ale mluv a nemlé.

10. Nebo * já s tebou jsem, a žádnýť nesáhne na tebe, aby zle učinil; nebo mnoho † mám lidu v tomto městě.

*Izai.41,10. †Jon.4,10,11.

11. I byl tu píl druhého léta, káže jim slovo Boží.

12. Když pak Gallio vládařem byl v Achaii, povstali jednomyslně Židé proti Pavlovi, a přivedli jej před soudnou stolicí,

13. Pravíce: Tento navodi lidi, aby proti zákonu etili Boha.

14. A když Pavel měl již otevřítí ústa, řekl Gallio Židům: Ó Židé, jestliže by eo nepravého stalo se, neb nešlechternost nějaká, slušně bych vás vyslyšel.

15. Paklit jsou jaké hádky o slovích a o jméních a zákonu vašem, * vy sami k tomu přihlédněte. Já zajisté toho soudce býti nechci. *Mat.27,4,21.

16. I odehual je od soudné stolice.

17. Tedy Řekové všickni, uhopivše Sostena, * kníže školy, bili jej před soudnou stolicí, a Gallio na to nic nedbal.

*1 Kor.1,1.

18. Pavel pak, pobyv tam ještě za mnoho dní, i rozžehuav se s bratřími, plavil se do Syrie, a s nim spolu Priscilla a Akvila, oholiv hlavu v Cenchreis; nebo byl * učinil slib. *k.21,24. 4 Moj.6,9,18.

19. I přišed do Efezu, nechal jich tu; sám * pak všed do školy, hádal se s Židy. *k.19,8.

20. A když ho prosili, aby déle pobyl u nich, nepovolil.

21. Ale požeňnav jich, řekl: Musím já jistotně svátek ten, kterýž nastává, v Jeruzalémě slaviti, ale navrátím se k vám zase, bude-li * vůle Boží. I bral se z Efezu. *1 Kor.4,19.

22. A přišed do Cesaree, vstoupil, a pozdraviv církve, odtud šel do Antiochie.

23. A pobyv tu za některý čas, odšel a procházel pořád Galatskou krajinu a Frygii, potvrzuje všech učedníků.

24. Žid pak nějaký, jménem Apollo,

rodem z Alexandrie, muž výmluvný, přišel do Efezu, učený v písmě.

25. Ten byl počátečně naučen cestě Páně, a byv vronciho ducha, mluvil a učil pilně těm věcem, kteréž jsou Páně, znaje * toliko křest Janův. *k.19,3.

26. A ten počal svobodně mluvit v škole. Kteréhož * slyševše Priscilla a Akvila, přijali ho k sobě, a dokonaleji vypravovali jemu o cestě Boží. *v.2.

27. A když chtěl jiti do Achaiie, bratří napomeuuvše ho, psali učedníkům, aby jej přijali. Kterýž když tam * přišel, mnoho prospěl těm, kteříž uvěřili skrze milost Boží. *1 Kor.3,6.

28. Nebo náramně * přemáhal Židy, zjevně přede všemi toho dokazuje z písem, že Ježíš jest Kristus. *k.9,22.

KAPITOLA XIX.

S. Pavel za dvě léta v Efezu evangelium mocně kázal. 13. Zaklínač strestáni. Pavel šel k Jeruzalému. 23. Bouřka o Diánu.

I stalo se, když * Apollo byl v Korintu, že Pavel prošed vrchní krajiny, přišel do Efezu, a nalezna tu některé učedníky, *1 Kor.1,12.

2. Rekl jim: Přijali-li jste * Ducha svatého, uvěřivše? A oni řekli jemu: Ba aniž jsme slyšeli, jest-li Duch svatý. *Jan 7,39.

3. Tedy řekl jim: Načež tedy pokřtěni jste? A oni řekli: Křtěni * jsme křtem Janovým. *k.18,25.

4. I řekl Pavel: * Janť zajisté křtil křtem pokání, pravě lidu, aby v toho, kterýž měl po něm přijíti, věřili, to jest v Krista Ježíše. *Mat.3,11. Mark.1,8. Lnk.3,16. Jan 1,26.

5. Kteríž pak uposlechl, pokřtěni jsou ve jméno Pána Ježíše.

6. A když vzkládal na tyto ruce Pavel, sstoupil * Duch svatý na ně, i mluvili jazyky, a prorokovali. *k.2,4; 4,31; 8,17.

7. A bylo všech spolu okolo dvanácti mužů.

8. Tedy * všed do školy, svobodně mluvil za tři měsíce, hádaje se, a uče o království Božím. *k.17,2.

9. A když se někteří * zatvrdili a nepovolovali, zle mluvíce o cestě Boží přede všim množstvím, odstoupiv od nich, odědil učedníky, na každý den kázání čině v škole nějakého Tyranna. *2 Tim.1,15.

10. A to se dalo za dvě léta, tak že všickni, kteříž přebývali v Azii, poslon-

ehali slova Pána Ježíše, i Židé i Řekové.

11. A divy * veliké činil Báh skrze ruce Pavlovy, *Mark.16,20.

12. Tak že i * na nemoené nosivali od jeho těla šátky a fěrtochy, a odstupovaly od nich nemocí, a duchové nečistí vycházeli z nich. *k.5,15.

13. Tedy pokusili se někteří z Židů tuláků, kteříž se s zaklínáním obírali, vyzývatí jméno Pána Ježíše nad těmi, kteříž měli duchy nečisté, říkajíce: Zaklínáme vás skrze Ježíše, kteréhož káže Pavel.

14. A bylo jich sedm synů jednoho Žida, jménem Scevy, předního kněze¹⁾, kteříž to činili.

15. Tedy odpověděv duch zlý, řekl: Ježíše znám, a o Pavlovi vím, ale vy kdo jste?

16. A obořiv se na ně člověk ten, v kterémž byl duch zlý, opanovav je, zmocnil se jich, tak že nazí a zranění vyběhli z domu toho.

17. A to známo učiněno jest všechněm Židům i Řekům bydlícím v Efezu, * a spadla bázeň na ně na všecky. I oslavěno jest jméno Pána Ježíše. *k.5,5,11.

18. Mnozí pak z věřících * přicházeli, vyznávajíce se a zjevujíce skutky své. *Mat.3,6. Luk.10,17. I Jan.1,9.

19. Mnozí také z těch, kteříž se s marnými uměními obírali, snesše knihy, spálili je přede všemi; a početeš cenn jejich, shledali toho padesáte tisíců peněz.

20. Tak * mocně rostlo slovo Páně, a zmocňovalo se. *k.6,7. Izai.55,11.

21. A když se to dokonalo, uložil Pavel v duchu, aby projda Macedonii a Achaii, šel * do Jeruzaléma, řka: Když pobudu tam, musím také i na Řím pohleděti. *k.18,21.

22. I poslav do Macedonie * dva z těch, kteříž s ním přisluhovali, Timotea a ** Erasta, sám pozůstal v Azii do času. *Mat.11,2. †Skutk.13,5. ** Řim.16,23. 2 Tim.4,20.

23. Tedy stala se v ten čas * nemalá bouřka pro cestu Boží. *k.22,4.

24. Nebo zlatník jeden, jménem Demetrius, kterýž dělával chrámy stříbrné Diány, * nemalý zisk přivodil řemeslníkům. *k.16,16.

25. Kterěz svolav, i ty, kteříž byli k těm podobných věcí dělníci, řekl: Muži,

víte, že z tohoto řemesla jest živnost naše.

26. A vidíte i slyšíte, že netoliko v Efezu, ale téměř po vsi Azii tento Pavel svedl a odvrátil veliké množství, pravě: Že to nejsou bohové, kteříž * jsou rukama udělani. *Zalm.115,4. Jer.10,3.

27. A protož strach jest, netoliko aby se nám v živnosti přítrž nestala, ale také i veliké bohyně Diány chrám aby za nic nebyl jmiu, a aby nepřišlo k zkáze důstojenství její, kterouž eti všecka Azia i světa okršlek.

28. To uslyšavše, a naplněni byvše hněvem, zkrikli, řkouce: Veliká jest Diána Efezských.

29. I naplněno jest všecko město rozbrojem, a * valili se všickni spolu na plac, pochopivše Gáia † a Aristarcha, Macedonské, tovaryše cesty Pavlovy. *2 Kor.1,8. †Skutk.20,4.

30. Pavlovi pak, když chtěl jíti k lidu, nedopustili něedlníci.

31. Ano i někteří z předních mužů Azianských, kteříž jemu přáli, poslavše k němu, prosili, aby se nedával do toho hluku.

32. A jedni tak, jiní jinak křičeli; nebo byla ta obec zbouřena, a muozi nevěděli, proč se zběhli.

33. Z zástupu pak Alexandra nějakého táhli, kteréhož i Židé nutili. Alexander * pak pokynuv rukou, chtěl zprávu dáti lidu. *k.12,17; 13,16; 21,40.

34. Ale jakž poznali, že jest Žid, stal se jednotejný všech hlas, jako za dvě hodiny volajících: Veliká jest Diána Efezských.

35. A když písař pokojil zástup, řekl: Muži Efezští, i kdož z lidí jest, ješto by nevěděl, že město Efezské slouží veliké bohyni Diáně a od Jupitera spadlé *podbizně?*

36. A poněvadž tomu odpíráno býti nemůže, slušné jest, abyste se upokojili, a nic kvapně nečinili.

37. Přivedli jste zajisté lidi tyto, kteříž nejsou ani svatokrádeové ani ruhači bohyně vaší.

38. Jestliže pak Demetrius, a ti, kteříž jsou s ním, řemeslníci mají s kým jakou při, bývá obecný soud, a jsou konšelé. Nechat jedni druhé vni.

39. Pakli čeho jiného hledáte, i toť muž v pořádném svolání obce skončováno býti.

40. Nebo strach jest, abychom nedošli nesnáze pro tu bouřku dnešní, poněvadž žádná příčina není, kterouž bychom mohli předložiti, proč jsme se tu-to zběhli. A to pověděv, propustil lid.

KAPITOLA XX.

Pavel s. v Troadě kázal a mládence vzkřísil, 17. a svolav starší Efezské do Milétu, a jim osvědčení potřebné předloživ, s nimi se zarmoucené rozzěhnal.

Když pak přestala ta bouřka, povolav Pavel učedlníků, a požehnav jich, vyšel odtud, * aby se bral do Macedonie.

*1 Tim.1.3.

2. A když prošel ty krajiny, a napomenuti jim učiniv mnohými řečmi, přišel do země Řecké.

3. A pobyv tam za tři měsíce, (kdež Židé učinili jemu zálohy,) když se měl plaviti do Syrie, uminil navrátiti se skrze Macedonii.

4. I šel s nim * Sópater Berienský až do Azie, a z * Tessalonicenských Aristarchus a Sekundus a ** Gáius Derbeus a ++ Timoteus, z Azianských pak *** Ty-chikus a +++ Trofimus.

*k.17.10. †k.19.20. 27.2. **1 Kor.1.14. ††Skutk.16.1.

***Efez.6.21. 2 Tim.4.12. Tit.3.12. †††Skutk.21.29.

5. Ti sedše napřed, dočkali nás * v Troadě.

*k.16.8.

6. My pak plavili jsme se po velikonoci z Filippis, a přišli jsme k nim do Troady v pěti dnech, a tu jsme pobyli za sedm dní.

7. Tedy první den po sobotě, když se učedlníci sešli k lámání chleba, Pavel mluvil k nim, maje nazejtří jíti pryč, i prodll řeči až do půlnoci.

8. A bylo mnoho světla na té síni, kdež byli shromážděni.

9. Jeden pak mládenec, jménem Eutychus, sedě na okně, jsa obtížen hlubokým snem, když tak dlouho Pavel kázal, spádl s třetího pobeží dolů, a vzat jest mrtvý.

10. I sstoupiv dolů Pavel, * zpolehl na něj, a objav jej, řekl: Nermuttež se, však duše jeho v něm jest.

*1 Král.17.21. 2 Král.4.34.

11. A vstoupiv, lámal chléb a jedl, a kázání jim učiniv dlouho až do svítání, tak odšel pryč.

12. I přivedli toho mládence živého, a byli velice potěšeni.

13. My pak vstoupivše na lodi, plavili jsme se do Asson, odtud majíce k sobě vzíti Pavla; nebo byl tak poručil, maje sám jiti po zemi.

14. A když se k nám připojil v Asson, vstavše jej, přijeli jsme do Mýtylénu.

15. A odtud plavice se, druhý den byli jsme proti Chium, a třetího dne připlavili jsme se k Sánnu, a pobyvše v Trogyllí, nazejtří přišli jsme do Milétu.

16. Nebo Pavel byl uminil pominouti Efez, aby se nemeškal v Azii; nebo * pospíchal, by možné jemu bylo, aby byl o letnicích v Jeruzalémě.

*k.21.4.12.

17. Tedy z Milétu poslav do Efezu, povolal k sobě starších církve.

18. Kteříž když přišli k němu, řekl jim: Vy víte od prvního dne, v * kterýž přišel jsem do Azie, kterak jsem po všecken ten čas s vámi byl,

*k.19.10.

19. Slouže Pánu se vši pokorou i s mnohými slzami a pokušeními, kteráž na mne přicházela z úkladů Židovských,

20. Kterak jsem ničeho nepominul, což by užitečného bylo, abych vám neoznámil, a neučil vás vůbec zjevně i po domích,

21. Svědectví vydávaje i Židům i Řekům * o pokání k Bohu, a o víře v Pána našeho Ježíše Krista.

*Mark.1.15. Luk.24.47.

22. A aj, nyní já sevrím jsa duchem, beru se do Jeruzaléma, nevěda, co mi se v něm má státi,

23. Než že Duch svatý po * městech osvědčuje mi, pravě, že vězení a ssouzení mne očekávají.

*k.21.4.11.

24. Však já * nic na to nedbám, aniž jest mi tak drahá duše má, jen * abych běh svůj s radostí vykonal, a ** přísluhování, kteréž jsem přijal od Pána Ježíše, k osvědčování evangelium milosti Boží.

*k.21.13. †2 Tim.4.7. **Gal.1.1.

25. A aj, já nyní vím, že již více neuzříte tváří mé vy všickni, mezi kterýmiž jsem chodil, káže o království Božím.

26. Protož osvědčujit vám v dnešní den, žeť jsem čist od krve všech.

27. Nebo jsem neobmeškal zvěstovati vám * všeliké rady Boží.

*Luk.7.30. Efez.1.11.

28. Buďtež * tedy sebe pilní i všeho stáda, v němž Duch svatý ustanovil * vás biskupy, abyste pásli církvev Boží, kteréž sobě dobyl ** svou vlastní krví.

*1 Tim.4.16. 1 Petr.5.2. †Fil.1.1. 1 Tim.3.1.2.

**1 Kor.1.30. Efez.1.7. 1 Petr.1.19.

29. Nebo já to vím, že po mém odjiti vejdou mezi vás * vlei hltaví, kteříž nebudou odpouštěti stádu.

*Mat.7.15. 2 Petr.2.1.

30. A z vás * samých povstanou muži,

steříž budou mluvití převrácené věci, aby obrátili uředlníky po sobě.

*k.15,24. Žalm.41,10. 2 Petr.2,2. 1 Jan.2,19.

31. Protož bděte, v paměti majíce, že jsem po tři *léta nepřestával dnem i nocí s pláčem napomínati jednoho každého.

*k.19,10.

32. A již nyní, bratří, poručím vás Bohu a slovu milosti jeho, kterýž mocen jest vzdělati, a dáti vám dědictví mezi všemi posvěcenými.

33. Stříbra * neb zlata neb roucha nežádal jsem od žádného.

*4 Mojz.16,15. 1 Sam.12,3. 1 Kor.9,12. 2 Kor.11,9.

34. Nýbrž sami víte, že toho, čehož mi kdy potřebí bylo, i těm, kteříž jsou se mnou, dobývaly ruce tyto.

35. Vše ukázal jsem vám, * že tak pracující, musíme snášeti mdlé, a pamatovati na slova Pána Ježíše; nebť † on řekl: Blahoslavenější jest dáti nežli bráti.

*1 Tes.2,9. 2 Tes.3,8. †Luk.6,38.

36. A to pověděv, klekna na kolena svá, * modlil se s nimi se všemi.

*k.21,5.

37. I stal se pláč veliký ode všech, a padajíce na hrdlo Pavlovo, libali jej,

38. Rmoutíce se nejvíce nad tím slovem, kteréž řekl, že by již více neměli tváří jeho viděti. I provodili jej až k loďi.

KAPITOLA XXI.

S. Pavel, ač slyšel v Cesarei prorocství o svém vězení, však předce do Jeruzalema šel; 24. kdež ačkoli opatrnosti téla proti Židům užil, však to jemu nic neprospělo, 28. nebo proti němu Jeruzalém zbourčen.

Když jsme se pak plavili, rozloučivše se s nimi, přímým během přijeli jsme do Koum, a druhý den do Ródu, a odtud do Patary.

2. I nalezše tu loďi, kteráž měla plouti do Fenicen, a vstoupivše *na ni*, plavili jsme se.

3. A když se nám počal ukazovati Cyprus, nechavše ho na levé straně, plavili jsme se do Syrie, a připravili jsme se do Týru; nebo tu měli složití náklad z loďi.

4. A nalezše uředlníky, pobyli jsme tam za sedm dní, * kteříž pravili Pavlovi skrze Ducha, aby nechočil do Jeruzaléma.

*v.11,12. k.20,23.

5. A když jsme vyplnili ty dni, vyšedše, brali jsme se pryč, a sprovodili nás všickni s ženami i s dětmi až za město. * A poklekše na kolena na břehu, pomodlili jsme se.

*k.20,36.

6. A když jsme se vespolek rozzehnali,

vstoupili jsme na loďi, a oni se vrátili domů.

7. My pak přeplavivše se od Týru, dostali jsme se až do Ptolemaidy, a pozdravivše bratří, pobyli jsme u nich jeden den.

8. A naježtří vyšedše Pavel a my, kteříž jsme s nim byli, přišli jsme do Cesarey, a * všedše do domu Filipa † evangelisty, (kterýž byl jeden z oněch sedmi,) pobyli jsme u něho.

*k.6,5. †Eiez.4,11.

9. A ten měl čtyři dcery * panny, prokryně.

*k.2,17. Joel 2,28.

10. A když jsme tu pobyli za drahně dní, přišel prorok nějaký z Judstva, jménem * Agabus.

*k.11,28.

11. Ten když k nám přišel, vzal pás Pavlův, a svázav sobě ruce i nohy, řekl: Totof * praví Duch svatý: Muže toho, jehož jest pás tento, tak Židé sváží v Jeruzalémě, a vydadí v ruce pohanům.

*v.4. k.20,23.

12. A jakž jsme to uslyšeli, prosili jsme i my i ti, kteříž byli v tom místě, aby nechočil do Jeruzaléma.

13. Tedy odpověděl Pavel: I co činite, plačíte a trápíte srdce mé? Však já netoliko svázán býti, * ale i umříti hotov jsem v Jeruzalémě pro jméno Pána Ježíše.

*k.20,21.

14. A když nechtěl povoliti, dali jsme tomu pokoj, řkouce: * Staň se vůle Páně.

*1 Sam.3,18. Mat.6,10. Luk.11,2; 22,42.

15. Po těch pak dnech připravivše se, brali jsme se do Jeruzaléma.

16. A šli s námi i uředlníci z Cesarey, vedouce s sebou nějakého Mnázona z Cypru, starého uředlníka, u něhož bychom hospodu měli.

17. A když jsme přišli do Jeruzaléma, vděčně nás přijali bratří.

18. Druhého pak dne všel Pavel s námi k * Jakubovi, a tu se byli všickni starší sešli.

*k.15,13. Gal.1,19.

19. Jichž pozdraviv, * vypravoval všechno, což Bůh skrze službu jeho činil mezi pohany.

*Luk.10,17.

20. A oni slyševše, * velebili Pána, a řekli jemu: Vidiš, bratře, kterak jest mnoho tisíců Židů věřících, a ti všickni jsou † horliví milovníci zákona.

*k.19,17. †Rim.10,2,3. Gal.1,14.

21. Ale o toběť mají zprávu, že bys ty vedl od zákona Možíšova všechny ty Židy, kteříž jsou mezi pohany, pravě, že nemají obřezovati synů, ani zachovávatí ustanovení.

22. Což tedy? Musit' zajisté shromážděno býti množství, neboť uslyší o tobě, že jsi přišel.

23. Učiníš tedy toto, cožť povíme: Máme * tu čtyři muže, kteříž mají slib na sobě.
*3 Mojz. 27. 2. 4 Mojz. 6. 4. 18.

24. Ty přijma k sobě, posvět se s nimi, a náklad učíš s nimi, aby oholili hlavy. I zvědí všickni, že to, což slyšeli o tobě, nie není, ale že i sám ty chodíš, ostříhaje zákona.

25. Z strany pak těch, kteříž z pohannů * uvěřili, my jsme psali, usoudivše, aby tohoto ničeho nešetřili, toliko aby se varovali modlám obětovaného, a krve, a ndáveného, a smilstva.
*k. 15. 20. 29.

26. Tedy Pavel, přijav k sobě ty muže, na druhý den posvětit se s nimi, všel do chrámu, * a vypravoval o vyplnění dni toho posvěcení, až i obětována jest oběť za jednoho každého z nich.
*4 Mojz. 6. 13.

27. A když se vyplniti mělo dni sedm, Židé * někteří z Azie, uzřevše jej v chrámě, zbouřili všecken lid, a vztáhli naň ruce,
*k. 24. 18.

28. Křičíce: Muži Izraelští, pomozte. Totot jest ten člověk, kterýž proti lidu i zákonn i místu tomuto všecky všudyní, a k tomu * i pohany uvedl do chrámu, a † poškrvnil svatého tohoto mista.
*k. 24. 6. †Ezech. 4. 7.

29. (Nebo byli viděli prvě * Trofima Efezského s ním v městě, kteréhož domnívali se, že by Pavel do chrámu uvedl.)
*k. 20. 4. 2 Tim. 4. 20.

30. Takž se zbouřilo všecko město, a zběhli se lidé, a * uchopivše Pavla, táhli jej ven z chrámu. A hned zavřiny jsou dvéře.
*k. 26. 21.

31. A když jej chtěli zamordovati, povědino hejtmanu vojska, že se bouří všecken Jeruzalém.

32. Kterýž hned pojav s sebou žoldnéře a setníky, přiběhl na ně. A oni uzřevše hejtmana a žoldnéře, přestali bítí Pavla.

33. Tedy přistoupiv hejtman, dosáhl ho, a rozkázal svázatí dvěma řetězy, a ptal se, kdo jest, a co učinil.

34. V zástupu pak jedni tak, jiní jinak křičeli. A nemoha nic jistého zvědětí pro hluk, rozkázal jej vésti do vojska.

35. A když přišel k stupňům, nahodilo se, že nesen byl od žoldněřů pro násilé lidu.

36. Nebo šlo za ním množství lidu, křičíce: * Zahlad jej.
*Luk. 23. 18.

37. A když měl již uveden býti do vojska Pavel, řekl hejtmanu: Mohu-li eo promluvití k tobě? Kterýž řekl: Umíš Řecky?

38. Nejsi-liž ty ten Egyptský, kterýž jsi před těmito dny byl bouřku učinil, a vyvedls na poušť ty čtyři tisíce mužů těch lotrů?

39. I řekl Pavel: Já jsem člověk * Žid Tarsenský, neposledního města v Cilicii obyvatel; protož prosím tebe, dopusť mi promluvití k lidu.
*k. 9. 11.

40. A když mu on dopustil, Pavel stoje na stupních, pokynul rukou na lid. A když se veliké mlčení stalo, mluvil k ním Židovsky, řka:

KAPITOLA XXII.

Pavel s. počet činí před lidem z svého učení i života, 21. ale pro zmínku o pohanech všickni se zbouřili proti němu.

Muži * bratři a † otcové, poslechněte této mé před vámi omluvy.
*k. 13. 26. †k. 7. 2.

2. (Uslyševše pak, že by k ním mluvil Židovským * jazykem, tím raději mlčeli.) I řekl:
*k. 21. 40.

3. Já zajisté jsem * muž Žid, narozený v † Tarsu Cilickém, ale vychován jsem v tomto městě ** u noh Gamalielových, vyučený s pilností zákonu otcovskému, horlivý †† jsa milovník Boha, jakož i vy všickni podnes jste.
*2 Kor. 11. 22. †Skutk. 9. 11. **k. 5. 31. ††Řim. 10. 2.

4. Kterýž jsem se této cestě * protivil až k smrti, svazuje a dávaje do žaláře i muže i ženy,
*k. 8. 3. 1 Kor. 15. 9. Gal. 1. 13. 1 Tim. 1. 13.

5. Jakož i * nejvyšší kněz¹⁾ svědek mi toho jest, i všickni starší. Od nichž i listy k bratřím vzav, šel jsem do Damašku, abych i ty, kteříž tam byli, svázané přivedl do Jeruzaléma, aby byli trápeni.
*k. 9. 2; 26. 12.

6. I stalo se, když jsem se bral cestou, a * přibližoval k Damašku, okolo poledne, že pojednou s nebe obkličilo mne světlo veliké.
*k. 9. 3. 1 Kor. 15. 8. 2 Kor. 12. 2.

7. I padl jsem na zem, a slyšel jsem hlas, * an mi dí: Sauli, Sauli, proč mi se protivíš?
*k. 9. 4.

8. A já odpověděl jsem: Kdo jsi, Pane? I řekl ke mně: Ját jsem Ježíš Nazaretský, kterémuž ty se protivíš.

9. Ti pak, kteříž * se mnou byli, světlo zajisté viděli, a přestrašeni jsou, ale

1) Bibli kral. z r. 1613: biskup.

hlasu toho, kterýž se mnou mluvil, nelslyšeli. *k.9,7. Dan.10,6,7.

10. I řekl jsem: Pane, což mám činiti? A Pán řekl ke mně: Vstana, jdi do Damasku, a tu tobě bude povědino všecko, což jest uloženo, abys ty činil.

11. A že jsem byl nevidomý od blesku světla toho, za ruce jsa veden od těch, kteříž se mnou byli, přišel jsem do Damasku.

12. Ananiáš * pak nějaký, muž pobožný podlé zákona, † svědectví maje ode všech spolusousedů Židů, *k.9,10,17. řk.10,22.

13. Přišel ke mně, a stoje, řekl mi: Sauli, bratře, prohlédni. A já hned té chvíle pohleděl jsem na něj.

14. On pak řekl: Bůh otců našich vyvolil * tě, abys poznal vůli jeho, a užířel spravedlivého tohoto, a slyšel hlas z úst jeho. *k.9,15.

15. Nebo * svědkem jemu budeš u všech lidí toho, což jsi viděl a slyšel. *k.26,16.

16. A protož nyní co prodáváš? Vstana, * pokřti se, a obmej lůichy své, vyzýváje jméno Páně. *k.2,38. Mat.3,11. Mark.1,4. Luk.3,3.

17. Stalo se pak, když jsem se navrátil do Jeruzaléma, a modlil jsem se v chrámě, že jsem byl u vytržení mysli.

18. I * viděl jsem jej, an di ke mně: Pospěš a vyjdi rychle z Jeruzaléma, neboť nepřijmou svědectví tvého o mně. *k.9,26,2 Kor.12,2.

19. A já řekl jsem: Pane, * oniť vědi, že jsem já do žaláře dával, a bil jsem v školách ty, kteříž věřili v tebe. *v.4. k.9,2.

20. A když vylévali krev * Štěpána, svědka tvého, já také jsem tu stál, a přivolil jsem k usmrcení jeho, a ostřihal jsem roucha těch, kteříž jej mordovali. *k.7,58; 8,1.

21. Tedy řekl mi: Jdi, * neboť já ku pohanům daleko pošli tebe. *k.9,15; 13,2. Gal.1,15. Efez.3,8. 1 Tim.2,7. 2 Tim.1,11.

22. I poslouchali ho až do toho slova. A tu pozdvihli hlasu svého, řkouce: * Zahlad z země takového, neboť nesluší jemu živu býti. *k.21,36.

23. A když oni křičeli, a metali roucha, a prachem házeli v povětří,

24. Rozkázal jej hejtman do vojska uvésti, a kázal biči mrskati, aby zvěděl, pro kterou příčinu na něj tak křičí.

25. A když jej svázali řemením, řekl Pavel setníkovi, kterýž tu stál: Sluší-liž

vám * člověka Řimana a neodsouzeného mrskati? *k.16,37.

26. Tou slyšev setník, přistoupě k hejtmanu, pověděl jemu, řka: Viz, co chceš činiti; nebo člověk tento jest Řiman.

27. A přistoupiv hejtman, řekl mu: Pověz mi, jsi-li ty Řiman? A on řekl: A já jsem.

28. I odpověděl hejtman: Já jsem za veliké peníze toho měšťanství dosáhl. Pavel pak řekl: Ale já jsem se i narodil.

29. Tedy i hned odstoupili od něho ti, kteříž jej měli trápit. Ano i hejtman bál se, zvěděv, že jest Řiman, a proto že jej byl kázal svázati.

30. Nazejtří pak, chtěje zvědět i jistotu, z čeho by jej vinili Židé, propustil jej z pout, a rozkázal, aby se sešli přední kněží¹⁾ i všecka rada jejich. I vyvedl Pavla, a postavil před nimi.

KAPITOLA XXIII.

Pavel mluviv k lidu, k farizeům se přiznal. 7. Židé od tud zbouřeni. 16. Úklad proti Pavlovi vyjeven. 23. Pročež nočně do Cesaree zavezen.

Tedy Pavel, pohleděv pilně na to shromáždění, řekl: Muži bratři, já všelijak s * dobrým svědomím obceval jsem před Bohem až do dnešního dne. *2 Tim.1,3.

2. Tedy * nejvyšší kněz²⁾ Ananiáš kázal těm, kteříž u něho stáli, aby jej bili v ústa. *1 Král.22,24. Jer.20,2.

3. Pavel pak řekl jemu: Budeť tebe bít Bůh, stěno zbílená. A * ty sedíš, soude mne vedlé zákona, a proti zákonu velíš mne bít. *3 Mojš.19,15.

4. Ti pak, kteříž tu stáli, řekli: Nejvyššímu knězi³⁾ Božimu zlořečíš?

5. I řekl Pavel: Nevědělt jsem, bratři, byť nejvyšším knězem⁴⁾ byl; psánoť jest zajisté: Knížeti * lidu svého nebuděš zlořečiti. *2 Mojš.22,28.

6. A věda Pavel, že tu byla jedna strana saduceů a druhá farizeů, zvolal v radě: Muži bratři, já * jsem farizeu, syn farizeův; pro naději a z mrtvých vstání já tuto k soudu stojím. *k.26,5. Filip.3,5.

7. A když on to promluvil, stal se rozbroj mezi farizei a saducei, a rozdvojilo se množství.

8. Nebo saduceové pravi, že není vzkříšení, ani anděla, ani ducha, ale farizeové obě to vyznávají.

9. I stal se křik veliký. A povstavše

1) Biblí kral. z r. 1613: biskupové. — 2) biskup. — 3) biskupu. — 4) biskupem.

učitelé strany farizejské, zastávali ho, řkouce: * Nic jsme zlého nenalezli na tomto člověku: protož buď že mluvil jemu duch neb anděl, nebojujme s Bohem. ^{*k.25,25;26,31.}

10. A když veliký rozbroj vzukl, obávaje se hejtman, aby Pavel nebyl od nich roztrhán, rozkázal žoldněřům sjíti dolů a vychvátiti ho z prostředku jejich, a vésti do vojska.

11. V druhou pak noc postaviv se při něm Pán, řekl: * Budiz stály, Pavle; nebo jakož jsi svědčil o mně v Jeruzalémě, tak musíš svědčiti i v Římě. ^{*k.18,9.}

12. A když byl den, sšedše se někteří z Židů, * zapřisáhli se s klatbon, řkouce, že nebudou jisti ani píti, až zabijí Pavla. ^{*Mat.26,74.}

13. A bylo jich více než čtyřiceti, kteříž se byli tak spikli.

14. Kteřížto přistoupiše k předním kněžím ¹⁾ a k starším, řekli: Prokletim prokleli jsme se, že neokusíme ničeho, dokudž nezabijeme Pavla.

15. Protož vy nyní dejte věděti hejtmanu, s svolením vši rady, aby jej zitra k vám přivedl, jako byste něco jistšího chtěli zvěděti o jeho věcech; my pak, prvé nežli se přiblíží, hotovi jsme jej zabíti.

16. Slyšev pak syn sestry Pavlovy o těch úkladech, odšel, a všed do vojska, pověděl Pavlovi.

17. Tedy zavolav Pavel k sobě jednoho z setníků, řekl: Doved mládence tohoto k hejtmanu; nebo má jemu něco pověditi.

18. A on pojav jej, vedl k hejtmanu, a řekl: Vězeň Pavel zavolav mne, prosil, abych tohoto mládence přivedl k tobě, že by měl něco mluvit s tebou.

19. I vzav jej hejtman za ruku, a odstoupiv s ním soukromi, otázal se: Co jest to, ješto mi máš oznámiti?

20. Tedy on řekl: Že uložili Židé prositi tebe, abys zitra do rady uvedl Pavla, jako by něco jistšího chtěli vyzvěděti o něm.

21. Ale ty nepovoluj jim; neboť úklady činí jemu více než čtyřiceti mužů z nich, kteříž se zapřisáhli s klatbon, že nebudou ani jisti, ani píti, až jej zabijí. A již jsou hotovi, čekajíce na odpověď od tebe.

22. Tedy hejtman propnstil toho mládence, přikázav: Abys žádnému nepravil, žes mi to oznámil.

23. A zavolav dvou setníků, řekl: Připravte žoldněřů dvě stě, aby šli až do Cesaree, a jezdců sedmdesáte, a drahtů dvě stě k třeti hodině na noc.

24. I hovada přiveďte, aby vsadice na ně Pavla, ve zdraví jej dovedli k Felixovi vladaři;

25. Napsav jemu i list v tento rozum:

26. Klandius Lyziáš výbornému vladaři Felixovi vzkazuje pozdravení.

27. Mnže tohoto javše Židé, hned zamordovati měli. Kteréhož, přispěv s houfem žoldněřů, vydřel jsem, zvěděv, že jest Říman.

28. A chtěje zvěděti, z čeho by jej vinili, * uvedl jsem ho do rady jejich. ^{*k.22,30.}

29. I sbledal jsem, že na něj žalují * o nějaké pohádky zákona jejich, a že nemá žádné viny, pro kterouž by byl hoden smrti neb vězení. ^{*k.25,25.}

30. A když mi * povědino o úkladech, kteréž o něm skládali Židé, i hned jsem jej poslal k tobě, přikázav také i těm žalobníkům, aby, což mají proti němu, oznámili před tebou. Měj se dobře. ^{*v.20,21.}

31. Tedy žoldněři, jakž jim poručeno bylo, pojavše Pavla, přivedli jej v noci do Antipatridy.

32. A nazejtří, nechavše jizdných, aby s ním jeli, vrátili se do vojska.

33. Oni pak přijevše do Cesaree, a dodavše listu vladaři, Pavla také postavili před ním.

34. A přečta list vladař, otázal se ho, z které by krajiny byl. A zvěděv, že jest * z Cilicie, ^{*k.22,3.}

35. Řekl: Budu tě slyseti, když tvoji žalobníci také přijdou. I rozkázal ho ostříhati v domě Heródesově.

KAPITOLA XXIV.

Pavel s. proti žalobě Židů odpovídal. 10. Vladař s ním často pokojně, čekaje od něho daru, mluvilval.

Po pěti pak dnech sstoupil nejvyšší kněz ¹⁾ Ananiáš * s staršími a s nějakým Tertullem řečníkem. Kteříž postavili se před vladařem proti Pavlovi. ^{*k.23,2.}

2. A když povolán byl, počal žalovati Tertullus, řka:

3. Kterak mnohý pokoj způsoben jest

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskupům.

¹⁾ Bibli kral. z r. 1613: biskup.

nám skrze tebe, a mnohé věci v tomto národu výborné se ději * skrze tvou opatrnost, to my i všelijak i všudy se všim děkovaním vyznáváme, výborný Felix.

*k.23,26.

4. Ale abych tě déle nezaměstknával, prosím, vyslyšíš nás maličko podlé obyčeje přívětivosti své.

5. Nalezli jsme zajisté muže tohoto nešlechtného, * a vzbuzujícího různice mezi všemi Židy po všem světě, a vůdci té sekty Nazaretské.

*1 Král.18.17.

6. Kterýž také i o to se pokoušel, aby chrám * poškvrnil; a kteréhož jave, vedlé zákona svého chtěli jsme souditi.

*k.21.18.

7. Ale přišed hejtman * Lyziáš s mocí velikou, vzal ho z rukou našich,

*k.21.31 násled.

8. Rozkázav, aby žalobníci jeho šli k tobě. Od něhož ty sám budeš moci, vyptaje se, zvědět o tom o všem, z čeho my jej viníme.

9. A k tomu se přimluvili i Židé, pravice, že to tak jest.

10. Tedy Pavel odpověděl, * když mu návštějí dal vládař, aby mluvil: Od mnohých let věda tebe býti soudcím národu tomuto představeným, s lepší myslí k tomu, což se mne dotýče, odpovídati budu,

*Luk.1.62.

11. Poněvadž ty můžeš to vědět, že není tomu dní více než dvanácte, jakž jsem přišel do Jeruzaléma, abych se modlil.

12. A aniž mne * našli v chrámě s někým se hádajícího, aneb činícího roty v zástupu, ani v školách, ani v městě,

*k.25.8; 23.17.

13. Aniž toho prokázati mohou, což na mne nyní žalují.

14. Ale totot před tebou vyznávám, že podlé té cesty, kterouž nazývají kacířstvím, tak sloužím Bohu otců, věře všemu, cožkoli psáno jest v zákoně a v prorocích,

15. Maje naději v Bohu, že bude, jehož i oni čekají, * vzkříšení z mrtvých, i spravedlivých i nespravedlivých.

*Dan.12.2. Jan 5.28.29.

16. Sám pak o to pracuji, abych měl svědomí * bez úrazu před Bohem i před lidmi vždycky.

*k.23.1.

17. Po mnohých pak letech přišel jsem, almužny * nesa národu svému a oběti.

*k.21.26. Řim.15.25.26.

18. Při čemž mne našli v chrámě

očistěného, ne s zástupem, ani s bouřkou, někteří Židé z Azie,

19. Kteríž by měli tuto také před tebou státi a žalovati, měli-li by co proti mně.

20. Aneb nechať tito sami povědí, nalezli-li na mně jakou nepravost, když jsem stál v radě,

21. Leč to jedno promluvení, že jsem zavolal, stoje mezi nimi: * Pro vzkříšení z mrtvých já k soudu potažen jsem dnes od vás.

*k.23.6.

22. A vyslyšav to Felix, odložil jim, řka: Až bych o té cestě něco místnějšího vyzvěděl, když * hejtman Lyziáš sem přijede, posoudím té pře vaši.

*k.23.26.

23. I poručil * setníkovi, aby Pavla ostříhal, a polehčil mu, a nebránil žádnému z přátel jeho posluhovatí jemu aneb navštěvovatí ho.

*k.27.3; 28.16.

24. Po několika pak dnech přišed Felix s Druzillou, manželkou svou, kteráž byla Židovka, zavolal Pavla, a slyšel od něho o víře v Krista.

25. A když on vypravoval o spravedlnosti a o zdřelivosti a o budoucím soudu, ulekl se Felix, a odpověděl: Nyni odejdi, a v čas příhodný povolám tě.

26. Přitom pak nadál se, že jemu Pavel dá peníze, aby jej propustil, pročež i tím častěji, povoláváje ho, mluvil s ním.

27. Po dvou pak letech měl po sobě náměstka Felix * Porcia Festa, a chtěje se zalíbíti Židům Felix, nechal Pavla v vězení.

*k.25.14.

KAPITOLA XXV.

Pavel s. před Festem při svou vyvodil. 21. až se i k císaři odvolal. 24. Potom Festus králi Agrippovi o Pavlovi zpravu dal.

Tedy Festus vládařství ujav, po třech dnech přijel z Cesaree do Jeruzaléma.

2. I postavili se nejvyšší kněz ¹⁾ a přednější z Židů proti Pavlovi, a prosili ho,

3. Žádající té milosti proti němu, aby jej kázal přivesti do Jeruzaléma, zálohy * učinivše jemu, aby ho zabili na cestě.

*k.23.15.

4. Ale Festus odpověděl, že má Pavel ostříhán býti v Cesaree, a on sám že tudíž přijede.

5. Protož (řekl), kteříž z vás mohou, nechť tam také se vypraví spolu se

1) Bibli kral. z r. 1613: biskup.

mnon, a jest-li jaká vina na tom muži, nechať naň žalují.

6. A pobyv mezi nimi nic více než deset dní, jel do Cesaree. A druhého dne posadiv se na soudné stolici, kázal Pavla přivesti. *Jan 19,13.

7. Kterýž když byl přiveden, obstoupili ti, kteříž byli přišli z Jeruzaléma, Židé, mnohé a těžké žaloby proti Pavlovi přednášejice, kterýchž nemohli dovesti, *k.24,23.

8. Když on při všem mírnou zprávu dával, že ani proti zákonu Židovskému, ani proti chrámu, ani proti císaři nic neprovinil. *k.24,12.

9. Ale Festus, chtěje se Židům zalíbiti, odpověděl, řekl Pavlovi: Chceš-li jiti do Jeruzaléma, a tam o to souzen býti přede mnou? *k.24,27.

10. I řekl Pavel: Před stolicí císařovou chci státi a tam souzen býti. Židům jsem nic neublížil, jakož i ty dobře to víš.

11. Nebo jestližet jsem křiv, aneb něco smrti hodného jsem spáchal, neodpírámť umříti; a pakliť nic toho není, z čehož mne oni viní, žádnyť mne jim nemůže dáti. † K císaři se odvolávám. *k.18,14. †k.26,32.

12. Tehdy Festus promluviv s radou, odpověděl: K císaři se odvolal? K císaři půjdeš.

13. A po několika dnech král Agrippa a Bernice přijeli do Cesaree, aby pozdravili Festa.

14. A když tu za mnoho dní byli, oznámil Festus králi o Pavlově při, řka: Muž nějaký zanechán jest od Felixa v vězení, *k.24,27.

15. O kterémž, když jsem byl v Jeruzalémě, oznámili přední kněží¹⁾ a starší Židovští, žádajice na něj ortele.

16. Kterýmž jsem odpověděl, že neú obyčej Římanům vydati člověka na smrt, prvé než by ten, na kohož se žaloba děje, přítomné měl žalobníky, a volnost k odpovídání na to, z čehož by byl obviňován. *5 Mojs.17,1.

17. A protož když se byli sem sešli, hned beze všeho meškání, druhý den posadiv se na soudné stolici, rozkázal jsem přivesti toho muže.

18. Jehož žalobníci tu stojice, z něčeho takového nevinili ho, o čímž jsem já se domníval.

19. Ale o nějaké otázky při tom svém

náboženství měli s ním nesnáz, a o jakémsi Ježíšovi mrtvém, o kterémž jistil Pavel, že jest živ. *Luk.21,23.

20. Já pak maje tu při v pochybnosti, řekl jsem, chtěl-li by jiti do Jeruzaléma, a tam o ty věci souzen býti.

21. A když se on odvolal, aby byl chován k soudu Augustovu, kázal jsem ho blidati, až bych jej poslal k císaři.

22. Tedy Agrippa řekl Festovi: Chtěl bych i já rád člověka toho slyšeti. A on řekl: Zítra ho uslyšíš.

23. Nazejtří pak, když přišel Agrippa a Bernice s velikou slávou, a vešli na sůň s hejtmany a s lidmi nejznamenitějšími města toho, k rozkázání Festovu přiveden jest Pavel.

24. I řekl Festus: Králi Agrippa a všickni muži, kteříž jste tuto s námi, vidíte tohoto, za něž všecko množství Židů prosili mne, i v Jeruzalémě i zde, křičíce, že takový nemá více živ býti.

25. Já pak shledav to, že nic hodného smrti neučinil, však když se sám k Augustovi odvolal, umínil jsem jej poslati. *k.23,9; 26,31.

26. O němž, co bych jistého napsal pánu, nevím. Protož jsem jej teď přivedl před vás, a zvláště před tebe, králi Agrippu, abych vypsaje se, věděl co psáti.

27. Nebo zdá mi se to neslušné býti poslati vězně, a pře jeho neoznámiti.

KAPITOLA XXVI.

Před králem Agrippou Pavel svatý světle Krista vyznával, 31. král pak a vládař srozuměli, že žádné spravedlivé úhony Židé na Pavlovi nemají.

Potom Agrippa řekl Pavlovi: Dopouštíš se, abys sám za sebe promluvil. Tedy Pavel vztáhn ruku, tuto zprávu dával: *k.25,13.

2. Na všechny ty věci, z kterýchž mne viní Židé, králi Agrippu, za šťastného se počítám, že duce před tebou odpovídati mám,

3. A zvláště proto, poněvadž jsi ty povědom všech těch, kteříž u Židů jsou, obyčejů a otázek. Protož prosím tebe, vyslyšíš mne trpělivě.

4. O životu mém od mladosti, jaký byl od počátku v národu mém v Jeruzalémě, vědi všickni Židé,

5. Měvše mne prvé zdávna v dobré známosti, (kdyby chtěli svědectví vydati,) kterak vedlé nejjistší sekty v našem náboženství byl jsem živ farizeus. *k.23,6. Filip.3,5.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupové.

6. A nyní * pro naději toho † zaslíbení, kteráž se stalo otcům od Boha, stojím, soudu jsa poddán,

*k.24,15,21. †1 Mojš.3,15. 2 Sam.7,12. Žalm.132,11. Izai.4,2. Jer.23,5. Ezech.34,23. Dan.9,24. Mich.5,2.

7. K kterémuž dvanáctero pokolení naše, sloužice Bohu ustavičně dnem i noci, naději má, že přijde. Pro tu naději žalují na mne Židé, ó králi Agrippa.

8. A tak-liž se to od vás za nepodobné k víře soudí, že Bůh křísí mrtvé?

9. Ačť mně se * zdálo, že by náležitě bylo, proti jménu Ježíše Nazaretského mnoho odporného činiti,

*k.8,3. 1 Kor.15,9. Gal.1,13. 1 Tim.1,13.

10. Jakož jsem i činil v Jeruzalémě, a mnohé z svatých já jsem do žalářů dával, vzav moc od předních kněží¹⁾. A když měli mordováni býti, já jsem pomáhal ortele vynášeti.

11. A po všech školách často je trápě, přinucoval jsem rouhati se; a náramně rozlitiv se na ně, sháněl jsem se po nich i v jiných městech.

12. A v tom, když jsem šel do Damašku, * s mocí a s poručením předních kněží¹⁾,

*k.9,2násl.; 22,5.

13. O poledni na cestě, ó králi, uzřel jsem, * ano světlo s nebe, jasnější nad blesk slunečný, obklíčilo mne, i ty, kteříž se mnou šli.

*Mat.17,2.

14. A když jsem my všickni na zem padli, slyšel jsem hlas mluvící k sobě, a řkoucí Židovským jazykem: Sauli, Sauli, proč mi se protiviš? Tvrdoť jest tobě proti ostnům se zpěčovati.

15. A já jsem řekl: I kdo jsi, Pane? A on řekl: Já jsem Ježíš, kterémuž ty se protiviš.

16. Ale vstaň a stůj na nohách svých; nebo protoť jsem se tobě ukázal, abych tebe * učinil služebníkem a svědkem i těch věcí, kteréž jsi viděl, i těch, v kterýchž ukazovati se budu tobě,

*k.22,15.

17. Vysvobozuje tebe z lidu tohoto, i z pohanů, k nimž tě nyní posílám,

18. Otvíratí * oči jejich, aby se obrátili od temnosti k světlu, a z moci ďábelské k Bohu, aby tak hříchů odpuštění a díl s posvěcenými vzali skrze víru, kteráž jest ve mne.

* Izai.35,5. Luk.2,32. Efez.1,18. 1 Petr.2,25.

19. A protož, ó králi Agrippa, nebyl jsem * nevěřící, tomu nebeskému vidění.

*Gal.1,16.

20. Ale nejprv těm, kteříž jsou * v Damašku a v Jeruzalémě, i po vši krajině Judské i pohanům zvěstoval jsem, † aby pokání činili, a obrátili se k Bohu, skutky hodné čínice pokání.

*k.9,20. †Jer.18,8. Ezech.18,21. Mat.3,2,8. Luk.13,3. Rim.2,4. 2 Petr.3,9. Zjev.2,16.

21. A pro tu příčinu Židé * javše mne v chrámě, pokoušeli se rukama zamordovati.

*k.21,30,31.

22. Ale s pomocí Boží ještě až do dnešního dne stojím, vydávaje svědectví i malému i velikému, nic jiného nevypravuje, než to, * což proroci a Mojšíš zvěstovali, že se mělo státi:

*Luk.24,44násl.

23. Že měl Kristus trpěti, * a z mrtvých vstana první, † zvěstovati světlo lidu to-muto i pohanům.

*Mat.16,21. †1 Kor.15,20.

24. To když od sebe promluvil Pavel, Festus hlasem velikým řekl: Blázníš, Pavle. Mnohé tvé umění k bláznovství tebe přivodí.

25. On pak řekl: Neblázním, výborný Feste, ale slova pravdy a středmosti mluvím.

26. Víť zajisté o těch věcech král, před kterýmž svobodně mluvím; nebo * mám za to, žeť ho nic z těchto věcí tajno není, poněvadž se toto nedálo pokoutně.

*Jan 18,20.

27. Věříš-li, králi Agrippa, prorokům? Vim, že věříš.

28. Tedy Agrippa řekl Pavlovi: Téměř bys mne k tomu naklonil, abych byl křesťanem.

29. A Pavel řekl: Žádalť bych od Boha, abyste i poněkud i z cela, netoliko ty, ale všickni, kteříž slyší mne dnes, byli takoví, jakž * já jsem, kromě okolv těchto.

*1 Kor.7,7.

30. A když to Pavel promluvil, vstal král, i vladař a Bernice, i ti, kteříž s nimi seděli.

31. A odšedše na strann, mluvili spolu, řkouce: Nic * hodného smrti neb vězení nečiní člověk tento.

*k.23,9.

32. Agrippa pak Festovi řekl: Mohl propuštěn býti člověk tento, kdyby se byl * neodvolal ke císaři.

*k.25,11.

KAPITOLA XXVII.

Pavel s. k Římu nebezpečně se plaviv, 22. potěšoval přítomných, že při hrdě zachování budou, 41. ač loď potom od vln roztrhána.

A když bylo již nsouzeno, abychom my se plavili do Vlach, poručen jest i Pavel i někteří jiní vězňové setníku, jménem

1) Biblií kral. z r. 1613; biskupů.

Juliovi, kterýž byl nad houfem Augustovým.

2. Tedy všedše na loď * Adramyttenskou, abychom se plavili podlé krajín Azie, pustili jsme se. A byl s námi Aristarchus Macedonský z Tesseloniky.

*2 Kor.11.25.26.

3. Druhý pak den příplavili jsme se k Sidonu. A tu Julius přivětivě se maje ku Pavlovi, dopustil mn, aby jda k přátelům, n nich měl pohodlí.

4. A berouce se odtud, plavili jsme se podlé Cypru, proto že byli větrové odporní.

5. A tak přeplavivše se přes moře Cilické a Pamfylické, přišli jsme do Myry, města Lycického.

6. A tu našel setník bárku Alexandrinskou, kteráž měla plouti do Vlach, uvedl nás na ni.

7. A když jsme za mnoho dní znenáhla se plavili, a sotva přijeli proti Gnidum, proto že vítr nám bránil, i podjeli jsme Krétu podlé Salmóny.

8. A sotva ji pomijeti mohše, přijeli jsme na jedno místo, kteréž slove Pěkný břeh, od kteréhož nedaleko bylo město Lasea.

9. Když pak drahý čas přešel, a již bylo * nebezpečné plavení, (nebo již byl i t půst pomínil,) napomenal Pavel,

*2 Kor.11.26. +3 Mojz.16.29; 23.27. 4 Mojz.29.7.

10. Řka jim: Muži, vidím, že s ubližením a s mnohou škodou netoliko nákladu a loď, ale i životů našich toto plavení bude.

11. Ale setník více věřil správci loď a marináři, než tomu, co Pavel pravil.

12. A když nebylo tu příhodného přístavu, kdež by pobyli přes zimu, mnozi tak radili, aby se předece pustili odtud, zda by jak mohli, přijedouce do Feniceen, přes zimu tu pobýti na břehu Kréty, kterýž leží k větru nešpornímu, a k větru mezi západním a půlnočním vějířem.

13. A když počal vítr viti od poledne, za to měli, že se budou umíněnou cestou držeti, ale pustivše se, jeli blízko Kréty.

14. Po neveliké pak chvíli udeřil na ně vítr bouřlivý půlnoční, kterýž slove Euroklydon.

15. A když loď zachváčena byla, a nemohla odolati větru, pustivše, tak jsme se vezli.

16. A v běhu snešení byvše pod jeden ostrov neveliký, kterýž slove Klauda, sotva jsme mohli obdržeti člun.

17. Kterýž zdvihše, pomoci užívali, podpásavše bárku; a bojíce se, aby neuhodili na místo nebezpečné, spustivše plachtu, tak se plavili.

18. A když bouře vichrová námi velmi zmítala, nazejtří náklad ven metali.

19. A v třetí den i to nádobí bárec potřebné svýma rukama vyházeli jsme.

20. A když ani slunce se neukázalo ani hvězdy za mnoho dní, * a bouře vždy větší nastávala, již byla všecka naděje o vysvobození našem odjata.

*Jon.1.4.5. Mat.8.24.

21. A když jsme již byli hladem velmi ztrápeni, tehdy stoje Pavel u prostřed nich, řekl: Měli jste zajisté, ó muži, * uposlechnouce mne, nehýbatí se od Kréty, a uvarovati se nebezpečností tohoto a škody.

*v.10.11.

22. A i nyní vás napomínám, abyste dobré mysli byli; neboť nezahyne žádný z vás, kromě bárky samé.

23. Nebo této noci * ukázal mi se anděl Boha toho, jehož já jsem, a kterémuž sloužím,

*1 Mojz.16.7.

24. Řka: Neboj se, * Pavle, před eisarem máš státi, a aj, dalť tobě Bůh všecky, kteříž se plaví s tebou.

*k.23.11.

25. Protož buďte dobré mysli, muži; neboť věřím Bohu, že se tak stane, jakž jest mi mluvno.

26. Mámeť se pak dostatí * na nějaký ostrov.

*k.23.1

27. A když již byla čtrnáctá noc, a my se plavili po moři Adriatickém, okolo půlnoci, domnívali se plavci, že by se jim okazovala krajina nějaká.

28. Kteríž spustivše olovnicí, našli hlubokost dvaceti loktů; a odjevše od- tůd maličko, opět spustivše olovnicí, našli patnácti loktů.

29. A bojíce se, aby na místa skalnatá neuhodili, spustivše z bárky čtyři kotve, žádali, aby den byl.

30. Když pak chtěli marináři uteci z bárky, a * pustiti člun do moře, pod zámyslem, jako by chtěli od předku loďi kotve roztahovati,

*v.16.

31. Řekl Pavel setníkovi a žoldněřům: Nezůstanou-li tito na loďi, vy nebudete moei zachováni býti.

32. Tedy žoldněři utinali provazy u člunu, a pustili jej, aby pryč plynul.

33. A když již dnělo, napomínal Pavel všech, aby pojedli, řka: Jíž jest tomu dnes čtrnáctý den, jakž očekávajice, trváte lační, nic nejedouce.

34. Protož prosím vás, abyste pojedli, neboť to k zachování vašeho zdraví slouží; žádnuchoť zajisté z vás vlas s * hlavy nespadne. ^{*1 Sam.14,45. Mat.10,30. Luk.12,7.}

35. To povědv, a vzav chléb, * díky vzdával Bohu přede všemi, a rozlomiv, počal jísti.

^{*1 Sam.9,13. Mark.6,41. 1 Kor.10,30.31. 1 Tim.4,5.}
36. A tak potěšeni byvše všiekní, pojedli i oni.

37. Bylo pak nás všech osob na lodi dvě stě sedmdesáte a šest.

38. A nasyceni byvše pokrmem, oblehovali bárku, vysypajice pšenici do moře.

39. A když byl den, nemohli země viděti, než okřídli nějaké znamenali, ano má břeh, k němuž myslili, kdyby jak mohli přistati s lodi.

40. A vytáhše kotvy, pustili se po moři, rozpustivše také provazy pravidl; a zdvihše plachtu k větru, táhli se k břehu.

41. Ale když trefili na to místo, kdež se dvoje moře schází, tu * se zastavila loď. A přední konec lodí uváznutý stál, nehýbaje se, zadní pak konec lámal se násilím vln. ^{*Mat.8,24. 2 Kor.11,25.}

42. Tedy žoldněři radili, aby vězně zmrdovali, aby jim některý vyplyna, neutekl.

43. Ale setník chtěje zachovati Pavla, nedal toho učiniti. I rozkázal těm, kteříž mohli plovati, aby se pustili nejprv, a vyplynuli na zem,

44. Jiní pak na diskách, a někteří na kusích lodí. A tak se stalo, že * všiekní zdraví vyšli na zemi. ^{*v.22.24.25.34.}

KAPITOLA XXVIII.

Na ostrově, z vod mořských vyplynuvše, dobře se měli.
5. Pavel divy činil, 17. potom v Římě před staršími omlouval se, 23. Krista kázal po dvě léta pořad.

A tak * zachování byvše, teprv poznali, že ostrov ten slouh Melita. ^{*k.27,26.}

2. Lidé pak toho ostrova velikou převětivost k nám ukázali. Nebo zapálivše hranici dřev, přijali nás všecky, * pro dešť, kterýž v tu chvíli byl, a pro zimu. ^{*2 Kor.11,27.}

3. A když Pavel sebral drahně roždí, a kladl na oheň, ještěrka, utikajic před horkem, připjala se k ruce jeho.

4. A když uzřeli lidé toho ostrova, ano ještěrka visí u ruky jeho, řekli jedni druhým: Jisté člověk tento jest vražedník; nebo ač z moře vyšel, však pomsta nedá jemu živu býti.

5. Ale on * strásl tu ještěrku do ohně, a nic se jemu zlého nestalo. ^{*Mark.16,18. Luk.10,19.}

6. Oni pak očekávali, že oteče, aneb padna, pojednou umře. A když toho dlouho čekali a viděli, že se mu nic zlého nestalo, změnivše se, pravili, že jest on * bůh. ^{*k.14,11.}

7. Na těch pak místech měl popluží kníže toho ostrova, jménem Publius. Kterýž přijav nás k sobě, za tři dni přátelsky u sebe v hospodě choval.

8. I přihodilo se, že otec toho Publia ležel, * maje zimnici a červenou nemoc. K němuž všed Pavel, a pomodliv se, vložil na něj ruce, a uzdravil jej. ^{*Mat.3,14.}

9. A když se to stalo, tedy jiní, kteříž na ostrově tom nemocní byli, přistupovali, a byli uzdravováni.

10. Ctíli nás pak velice, a když jsme se měli pryč plaviti, nakladli toho, čehož potřebi bylo.

11. A po třech měsících plavili jsme se na bárce Alexandrinské, kteráž tu byla na tom ostrově přes zimu, mající za erb Kastora a Polluxa.

12. A když jsme přijeli do Syrakusis, zůstali jsme tu za tři dni.

13. A otdn okolo plavice se, přišli jsme do Regium; a po jednom dni, když vál vítr od poledne, druhý den přijeli jsme do Puteolos.

14. Kdežto nalezše bratří, žádání jsme byli od nich, abychom pobyli u nich za sedm dní. A tak jsme se k Římu brali.

15. Odkudž, když o nás uslyšeli bratří, * vyšli proti nám až na rynek Appiův a ke Třem krémám. Kteréz uzřev Pavel, poděkoval Bohu, a počal býti dobré mysli. ^{*2 Mojz.4,27.}

16. A když jsme přišli do Říma, setník dal vězně v moc hejtmanu vojska, * ale Pavlovi dopuštěno, aby sám bydlil s žoldněřem, kterýž ho ostříhal. ^{*k.24,23.}

17. I stalo se po třech dnech, svolal Pavel přední z Židů. A když se sešli, řekl jim: * Muži bratří, já nic neučiniv proti * lidu ani proti obyčejům otcovským, jat jsa z Jeruzaléma, vydán jsem v ruce Římanům. ^{*k.23,1. 1 k.21,26.}

18. Kteríž vyslyševše mne, chtěli pro-

pustiti, proto že žádné viny *hodné* smrti na mně nebylo.

19. Ale když Židé odpírali, * přinucen jsem odvolati se k císaři, ne jako bych měl co ua svůj národ žalovati.

*k.25,11; 26,32.

20. A protož z té příčiny povolal jsem vás, abych vás viděl, a s vámi promluvil; * nebo pro naději lidu Izraelského řetězem † tímto svázán jsem.

*k.23,6; 24,21; 26,6.7. †Efez.6,20. 2 Tim.1,16.

21. A oni řekli jemu: Myť jsme žádného psaní neměli o tobě z Židovstva, aniž kdo z bratří přijda, vypravoval neb mluvil co zlého o tobě.

22. Ale žádám od tebe slyšeti, jak smyslíš; * nebo víme o té sektě, že se jí vsudy odpíra.

*k.24,14.

23. A když jemu uložili den, sešlo se jich mnoho do hospody k němu, jimž se osvědčováním vypravoval o království Božím, slouže jim k víře o Ježíšovi * z zákona Mojžišova a proroků, od jitra až do večera.

*Luk.24,27.44.

24. A někteří uvěřili tomu, což vypravoval, někteří pak nevěřili.

25. A tak nejsouce mezi sebou svorní,

rozešli se, když promluvil Pavel to jedno slovo: Jistě žef dobře * Duch svatý skrze proroka Izaiáše mluvil k otcům našim,

*2 Petr.1,21.

26. Řka: * Jdi k lidu tomuto a rei jim: Slyšením slyšeti budete, ale nesrozumíte, a hledice, hleděti budete, ale neuzříte.

* Izai.6,9. Ezech.12,2. Mat.13,14. Mark.4,12. Řim.11,8.

27. Nebo zhrublo srdce lidu tohoto, a ušima těžce slyšeli, a oči své zamhouřili, aby snad neviděli očima, a ušima neslyšeli, a srdcem nesrozuměli, a neobrátili se, abych jich neuzdravil.

28. Budiž vám tedy * známo, že jest pohanům † posláno toto spasení Boží, a onit slyšeti budou.

*k.13,38. †k.13,14.46. Luk.24,47.

29. A když on to propověděl, odešli Židé, majíce mezi sebou hádky mnohé.

30. Pavel pak trval za celé dvě léte v hospodě své, a přijímal všecky, kteříž přicházeli k němu,

31. Káže o království Božím, a uče těm věcem, kteréž jsou o Pánu Ježíši Kristu, se vši doufanlivostí bez překážky.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K ŘÍMANŮM.

KAPITOLA I.

Pavel svatý povolání své, přívětivost i lásku k Římanům osvědčiv, 16. evangelium 17. a spravedlnost Boží, 18. i hněv jeho proti bezbožníkům ohlašuje.

Pavel, služebník Jezukristův, povoláný apoštol, * oddělený k *kázání* evangelium Božilho,

*Skutk.9,15; 13,2.

2. Kteréz * zdávna zaslíbil skrze prokory své † v písmích svatých,

*Tit.1,2. †1 Moj.2,3.15. 2 Sam.7,12. Žalm.132,11. Izai.4,2.

3. O Synu svém zplozeném * z semene Davidova s strany těla,

*2 Sam.7,12. Mat.1,1. Luk.1,32.

4. Kterýž * prokázán jest býti Synem Božím moeně, podlé Ducha posvěcení, skrze z mrtvých vstání, *totiž* o Ježíši Kristu, Pánu našem,

*Jan.10,36.

5. Skrze něhož jsme přijali * milost † a apoštolství ku ** poslušenství viry mezi všemi národy pro jméno jeho,

*1 Kor.15,10. †Skutk.9,15. **Řim.16,26.

6. Z nichž i vy jste povolani Ježíše Krista,

7. Všechněm, kteříž jste v Řimě, milým Božím, * povoláným svatým: Milost vám † a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

*1 Kor.1,2. Efez.1,1. †1 Kor.1,3. Gal.1,3.

8. Nejprvé pak * díky činím Bohu svému skrze † Ježíše Krista ze všech vás, že ** víra vaše rozlašuje se po všem světě.

*1 Kor.1,4.5. Filip.1,3. †Efez.5,20. Žid.13,15. **1 Tes.1,8.

9. Svědek mi jest zajisté * Bůh, kterémuž sloužím duchem svým v evangelium Syna jeho, žef bez přestání zmínku o vás činím,

*k.9,1.

10. Vždycky na svých modlitbách žádaje, abych * aspoň někdy mohl šťastně, byla-li by vůle Boží, k vám přijíti.

*Skutk.18,21.

11. Neboť velice žádám viděti vás, a bych vám udělil částku nějakou milosti duchovní ku potvrzení vašemu,

12. To jest, abych spolu s vámi potěšen byl, skrze * společnou i vaši i mou víru. *2 Petr. 1,1.

13. Necheť pak, bratří, abyste nevěděli, žeť * jsem mnohokrát uložil přijíti k vám, (ale překážky jsem měl až dosavad,) abych nějaký užitek také i mezi vámi měl, jako i mezi jinými národy. *1 Tes. 2,18.

14. Nebo Řeků i kterýchkoli jiných národů, i moudrých i * nemoudrých, dlužník jsem. *1 Kor. 9,16. 2 Kor. 11,28.

15. A tak, pokudž na mně jest, hotov jsem i * vám, kteříž v Římě jste, zvěstovati evangelium. *Skutk. 28,31.

16. Neboť se * necstydím za evangelium Kristovo; † moc zajisté Boží jest k spasení každému věřícímu, Židu předně, potom i Řeku. *Žalm. 40,10. Mark. 8,38. †Žalm. 119,105. Jer. 23,29. Žid. 4,12. 1 Petr. 1,23.

17. Nebo * spravedlnost Boží zjevuje se skrze ně z víry u víru, jakož psáno jest: † Spravedlivý pak z víry živ bude. *k. 3,21.22. Filip. 3,9. †Abak. 2,4. Jan. 3,36. Žid. 10,38.

18. Zjevuje se zajisté hněv Boží s nebe proti každé bezbožnosti a nepravosti lidí, pravdu Boží v nepravosti zadržujících.

19. Nebo což * poznáno býti může o Bohu, známé jest jim, Bůh zajisté zjevil jim. *Skutk. 14,15 násl.

20. Nebo * neviditelné věci jeho, hned od † stvoření světa, po věcech učiněných rozumem pochopeny bývají, totiž ta jeho věčná moc a Božství, tak aby oni byli bez výmluvy,

*Žid. 11,1. †Job 12,7,8. Žalm. 19,2.

21. Proto že poznávše Boha, nectili jako Boha, ani jemu děkovali, ale marní učinění jsou v myšleních * svých, a zatímno jest nemoudré srdce jejich.

*5 Mojz. 28,28.29. Job 5,14. Izai. 59,10. Efez. 4,17.18.

22. Měvše se za * moudré, blázní učinění jsou. *1 Kor. 1,20.

23. Nebo * směnili slávu neporušitelného Boha v podobenství obrazu porušitelného člověka, i pactva, i hovad čtvernohých, i zeměplazů.

*2 Mojz. 32,4. 5 Mojz. 4,15. 2 Král. 17,29. Žalm. 106,20. Izai. 40,18. Jer. 2,11. Skutk. 17,29.

24. Protož i Bůh vydal je * v žádosti srdce jejich k nečistotě, aby zprznili těla svá vespolek,

*Žalm. 81,13. Izai. 6,9.10. Skutk. 14,16.

25. Jako ty, kteříž směnili pravdu Bo-

ží za lež, a ctili i sloužili stvoření raději nežli stvořiteli, kterýž jest * požehnaný na věky. Amen. *k. 9,5.

26. Protož je vydal Bůh v žádosti ohavné. Nebo i ženy jejich změnily přirozené * sebe užívání v to, kteréž jest proti přirození. *3 Mojz. 18,22.23.

27. A podobně i mužské pohlaví, opustivše přirozené užívání ženy, rozpálili se v žádosti své jedni k druhým, mužské pohlaví s mužským * pohlavím mrzkost pášice, a spravedlivou mzdu, kteréž na jejich blud slušela, sami na sebe uvodíce. *3 Mojz. 20,13. 1 Kor. 6,9.

28. A jakož sobě * nevážili známosti Boha, tak i Bůh vydal je v † převrácený smysl, aby činili to, což nesluší,

*Izai. 65,12. †Žalm. 81,13.

29. Jsouce naplněni vši nepravostí, smilstvem, nešlechtností, lakomstvím, zlostí, plní závisť, vraždy, svárů, lstí, zlých obyčejů,

30. Utrhačí, pomlvači, Boha nenávidící, hánliví, pyšní, chlubní, nalezači zlých věcí, rodičů neposlušní,

31. Nemoudří, smluv nezdrželiví, beze vši lítosti, neukojitelní a nemilosrdní.

32. Kteríž vědouce o tom právu Božím, (že ti, kteříž takové věci činí, hodni jsou smrti,) netoliko ty věci činí, ale i činícím nakládají.

KAPITOLA II.

Boží soud jest bez přijímání osob, 13. protož každý, nepoleháje na výmluvy, k sobě přihlídní.

Protož nemůžeš se vymlavit, ó člověče, každý * potupující. Nebo tím, že jiného potupuješ, sám sebe odsuzuješ, poněvadž totéž činíš, což tupíš.

*2 Sam. 12,5. Mat. 7,2.

2. Vímeť zajisté, že soud Boží jest podle pravdy proti těm, kteříž takové věci činí.

3. Zdali se domníváš, ó člověče, kterýž soudíš ty, kdož takové věci činí, a sám totéž čině, že ty ujdeš soudu Božeho?

4. Čili bohatstvím dobrotivosti jeho a snášlivostí * i dlouhočekání pohrdáš, nevěda, že † dobrotivost Boží ku pokání tebe vede?

*2 Petr. 3,9.15. †Izai. 30,18. Skutk. 17,30. 1 Tim. 2,4.

5. Ale podle * tvrdosti své a srdce nekajícího shromažďuješ sám sobě hněv ke dni hněva a zjevení spravedlivého soudu Božeho. *k. 9,22. 5 Mojz. 32,34.

6. Kterýž * odplatí jednomu každému podle skutků jeho,

*Job 34, 11. Žalm. 62, 13. Jer. 17, 10. Mat. 16, 27.

7. Těm zajisté, kteříž trvajice v dobrém skutku, slávy a cti a nesmrtelnosti hledají, životem věčným,

8. Těm pak, kteříž jsou * svárliví, a pravdě nepovolují, ale povolují nepravosti, † prehlivostí a hněvem,

*Ozeáš 4, 4. †Jer. 23, 19. 2 Tes. 1, 8.

9. Trápením a úzkostí, každé duši člověka činícího zlé, i Žida * předně, i Řeka.

*k. 3, 9.

10. Ale sláva a čest a pokoj každému, kdo činí dobré, i Židu předně, i Řeku.

11. Neboť * není přijímání osob u Boha.

*5 Mojz. 10, 17. 2 Par. 19, 7.

Job 34 19. Skutk. 10, 34. 1 Petr. 1, 17.

12. Kterížkoli zajisté bez zákona hřešili, bez zákona i zahynou; a kteřížkoli pod zákonem hřešili, skrze zákon odsouzení budou.

13. (Nebo ne ti, kteříž slyší zákon, spravedliví jsou před Bohem, ale činitelé zákona spravedliví budou.

14. Nebo když pohané zákona nemajice, od přirození činí to, což přikazuje zákon, takovi zákona nemajice, sami sobě zákonem jsou,

15. Jako ti, kteříž ukazují dilo zákona napsané na srdech svých, když jim to osvědčuje svědomí jejich i myšlení, kteráž se vespolek obviňují, aneb také vymlouvají.)

16. V ten * den, když souditi bude Bůh tajné věci lidské, podle evangelium mého skrze Jezukrista.

*Kazat. 12, 14. Mat. 25, 31. 1 Kor. 4, 5. 2 Tim. 1, 1. 1 Petr. 4, 5.

17. Až, ty sloveš Žid, a zpoľeháš na zákon, a * chlubiš se Bohem,

*k. 9, 4.

18. A znaš vůli jeho, a rozeznáváš, co slyší, naučen jsa z zákona,

19. A za to máš, že jsi ty * vůdcím slepých, světlem těch, kteříž jsou ve tmě,

*Mat. 15, 14. Luk. 6, 39.

20. Ředitelem nemoudrých, učitelem nemluvnat, majícím formu umění a pravdy v zákoně.

21. Kterakž tedy jiného uče, * sám sebe neučíš? Vyhlašuje, že nemá kradeno býti, kradeš?

*Žalm. 50, 16.

22. Pravě: Nezcizoložíš, cizoložství pácheáš? V ohavnosti maje modly, svatochrádeže se dopouštíš?

23. Zákonem se * chlube, přestupováním zákona Bohu neúctu činíš?

*k. 9, 4.

24. Nebo * jméno Boží pro vás v po-

rouhání jest mezi pohany, jakož psáno jest.

*2 Sam. 12, 14. Izai. 52, 5.

25. Obřezáníť zajisté prospěje, budeš-li zákon plniti; pakli budeš přestupitelem zákona, obřezání tvé učiněno jest neobřezáním.

26. A protož jestližeť by neobřizka ostříhala práv zákona, zdaliž nebude počtena neobřizka jejich za obřizku?

27. A ti, kteříž jsou z přirození neobřizka, zachovávajice zákon, zdaliž nepotupi tebe, kterýž pod literou a obřizkou přestupník jsi zákona?

28. Nebo ne ten jest Žid, * kterýž jest zjevně; aniž to jest obřezání, kteréž bývá zjevně na těle;

*k. 9, 6, 7. Jan 8, 39.

29. Ale ten jest * Žid, kterýž vnitř jest Židem, † obřezání máje srdečné v dubeu, a ne podle litery; ** jehož chvála ne z lidí jest, ale z Boha.

*k. 1 12. Gal. 6, 15.

†Jer. 4, 1. Fil. 3, 3. **1 Kor. 4, 5. 1 Tes. 2, 4.

KAPITOLA III.

Ač něco mají Židé před pohany, 9. však ani ti nemohou ospravedlnění býti, leč věrou v Krista.

Což tedy má více Žid? Aneb jaký jest užitek obřizky?

2. Mnohý všeljik. Přední zajisté, že jest * jim svěřen zákon Boží.

*k. 9, 4, 5. Mojz. 4, 7. Žalm. 147, 19.

3. Nebo eo jest do toho, jestliže byli někteří * nevěrní? Zdaliž † nevěra jejich věrnost Boží vyprázdni?

*1 Kor. 10, 5. Žid. 1, 2. †1 Mojz. 23, 19.

4. Nikoli, * nýbrž budíž Bůh pravdomluvný, ale † každý člověk lhář, jakož psáno ** jest: Alys ospravedlněn byl v řečech svých, a přemoh, když bys soudil.

*Jan 3, 33. †Žalm. 62, 10. **Žalm. 51, 6.

5. Jestližeť pak nepravost naše spravedlnost Boží zvelebuje, což díme? Zdali nespravedlivý * jest Bůh, kterýž uvodí hněv? (Po † lidskúť pravím.)

*k. 9, 14. Job 8, 3. †Gal. 3, 15.

6. Nikoli, * sie † jinak kterakž by Bůh soudil svět?

*1 Mojz. 18, 25. †Skutk. 17, 31.

7. Nebo jestližeť pravda Boží mou lží rozmohla se k slávě jeho, i pročež pak já ještě jako hřišník bývám souzen?

8. A ne raději (jakž o nás zle mluví, a jakož někteří pravi, že bychom my říkali,): Činnme zlé věci, aby přišly dobré? Jichž spravedlivé jest odsouzení.

9. Což tedy? Máme něco napřed? Nikoli, nebo jsme * prvé dokázali toho, že jsou, i Židé i Řekové, † všickni pod hřišhem,

*Gal. 3, 22. †Řim. 3, 23.

10. Jakož psáno jest: * Že není spravedlivého, ani jednoho. ^{*Zalm.14,3.}

11. Není rozumného, není, kdo by hledal Boha.

12. Všickni se uchýlili, spolu neužiteční učinění jsou; není, kdo by činil dobré, není ani jednoho.

13. Hrob otevřený jest hrdlo jejich, jazyky svými lživě mluvili, jed litých hadů jest pod rty jejich.

14. Kterýchž * ústa plná jsou zlořečení a hořkosti. ^{*Zalm.10,7.}

15. Nohy * jejich rychle k vylévání krve. ^{*Přisl.1,16. Izai.59,7.}

16. Setření a bída na cestách jejich.

17. A cesty pokoje nepoznali.

18. Není * bázně Boží před očima jejich. ^{*1 Mojz.20,11. Zalm.36,2.}

19. Víme * pak, že cozkoli zákon mluví, těm, kteříž jsou pod zákonem mluví, aby všeliká † ústa zapána byla, a aby viněn byl všecken svět Bohu. ^{*Gal.2,17. †Ezech.16,63.}

20. Protož z skutků zákona nebude ospravedlněn * žádný člověk před obličejem jeho; nebo skrze † zákon poznání hřícha. ^{*Gal.2,16. †Řím.7,7.}

21. Ale nyní bez * zákona spravedlnost Boží zjevna jest, † osvědčená zákonem i proroky, ^{*k.1,17. Skutk.15,11. †Jan 5,46. Skutk.26,22.}

22. Spravedlnost totiž Boží, skrze víru Ježíše Krista, ke všem a na všecky věřící.

23. Neboť * není rozdíl. Všicknit zajisté † zhrěšili, a nemají slávy Boží. ^{*k.10,12. Gal.3,23. Kol.3,11. †Řím.3,9. Gal.3,22.}

24. Spravedliví *pak* učinění * bývají darmo, milostí jeho, skrze † vykoupení, kteréž se stalo v Kristu Ježíši, ^{*Efez.2,8,9. Tit.3,5,7. †Mat.20,28. 1 Tim.2,6. 1 Petr.1,18.}

25. Jehož Bůh vydal * za smírci, skrze víru ve krvi jeho, k ukázaní spravedlnosti své, skrze † odpuštění předešlých hříchů, ^{*2 Kor.5,19. Kol.1,20. Žid.4,16. † Skutk.13,38,39.}

26. V shovívání Božím, k dokázaní spravedlnosti své v nynějším času, k tomu, aby on spravedlivým byl, a ospravedlňujícím toho, kterýž jest z víry Ježíšovy.

27. Kdež jest tedy ta * chlouba? Vyprázdněna jest. Skrze který zákon? Skutků-li? Nikoli, ale skrze zákon víry. ^{*k.4,2.}

28. Protož za to máme, * že člověk bý-

vá spravedliv učiněn věrou bez skutků zákona. ^{*k.4,5. Skutk.13,38.}

^{Efez.2,8. 2 Tim.1,9. Tit.3,4,5. Žid.7,19.}

29. Zdalíž jest toliko Bůh Židů? Zdali také není i pohanů? Jistě i pohanů,

30. Poněvadž jeden jest Bůh, kterýž ospravedlňuje obřízku * z víry, a neobřízku skrze víru. ^{*Skutk.15,11.}

31. Což tedy zákon vyprazdňujeme skrze víru? Nikoli, nýbrž zákon tvrdíme.

KAPITOLA IV.

Ukazuje apoštol v této kapitole naskrze, 4. že ne z skutků, ale z milosti věrou ospravedlněn bývá člověk.

Což tedy díme, že došel Abraham, otec náš, podlé těla?

2. Nebo byl-liť Abraham z skutků spravedliv učiněn, máš se čím * chlubití, ale ne u Boha. ^{*k.3,27. Efez.2,9.}

3. Nebo co praví písmo? * Uvěřil pak Abraham Bohu, i počteno jemu za spravedlnost. ^{*1 Mojz.15,6.}

4. Kdožť skutky činí, tomuť odplata nebývá * počtena podlé milosti, ale podlé dluhu. ^{*k.11,6.}

5. Tomu pak, kdož * nečiní skutků, ale věří v toho, kterýž spravedlivého činí bezbožníka, bývá počtena † víra jeho za spravedlnost, ^{*Efez.2,8. †2 Kor.5,19,21. Filip.3,9.}

6. Jakož i David vypravuje blahoslavenství člověka, jemuž Bůh přivlastňuje spravedlnost bez skutků, *řka*:

7. Blahoslavení, * jichž odpuštěny jsou nepravosti, a jejichž přikrytí jsou hříchové. ^{*Zalm.32,2.}

8. Blahoslavený muž, kterémuž Pán nepočítá hříchu.

9. Blahoslavenství tedy toto k obřízce-li *přináleží*, čili také k neobřízce? Nebo pravíme, že Abrahamovi víra jest počtena za spravedlnost.

10. Kterak pak jest počtena? Když byl obřezán, či před obřezáním? * Ne v obřízce, ale před obřezáním. ^{*1 Mojz.15,6.}

11. A znamení obřízku přijal za znamení * spravedlnosti víry, kteráž byla před obřezáním, na to, aby byl otcem všech věřících v neobřízce, aby i jim přičtena byla spravedlnost, ^{*1 Mojz.17,11. Gal.3,6,7.}

12. A otcem obřízky těch, kteříž ne z obřízky toliko jsou, ale kteříž kráčeji šlepějemi víry otce našeho Abrahama, kteráž byla před obřezáním.

13. Nebo ne skrze zákon *stalo* * se za slíbení Abrahamovi, aneb semeni jeho,

aby byl dědicem světa, ale skrze spravedlnost víry.

*1 Mojt.15,6; 17,2.

14. Nebo jestliže ti, kteří jsou z zákona, dědicové jsou, zmařena jest víra, a zrušeno jest to zaslíbení.

15. Zákon zajisté hněv působí; nebo kdež * není zákona, tu ani přestoupení.

*k.3,20. Jan 15,22. 1 Kor.15,56.

16. A protož z * víry jde, aby šlo podlé milosti, proto aby pevné bylo zaslíbení všemu semeni, netoliko tomu, kterěz z zákona jest, ale i tomu, kterěz jest z víry Abrahamovy, kterýž jest otec všech nás,

*Gal.3,18.

17. (Jakož psáno jest: Otcem mnohých národů postavil jsem tebe,) před obličejem Boha, jemuž uvěřil, kterýž obživuje mrtvé, a povolává i těch věci, jichž není, jako by byly.

18. Kterýž * v naději proti naději uvěřil, že bude otcem mnohých národů, podlé toho † povědění: Takť bude simě tvé.

*1 Mojt.15,6. Žid.11,12. †1 Mojt.15,5.

19. A nezemdlev u víře, * nehleděl na své tělo již umrtvené, ješto téměř ve stu letech byl, ani na život Sáry umrtvený.

*1 Mojt.17,17; 18,11.

20. O zaslíbení tedy Božím nepochyboval z nedověry, nýbrž posilnil se věrou, dav * chválu Bohu,

*Žid.11,17.

21. Jsa tím jist, že * cožkoli zaslíbil, mocen jest i němiti.

*Zalm.115,3. Luk.1,37.

22. A protož * počteno jest jemu to za spravedlnost.

*1 Mojt.15,6.

23. Jestli pak to napsáno * ne pro něj toliko, že jemu počteno bylo,

*k.15,4. 1 Kor.10,6.11.

24. Ale i pro nás, kterýmž bude počteno, věřicim totiž v toho, * kterýž vzkřísil Ježiše Pána našeho z mrtvých,

*Skutk.2,24.

25. Kterýž vydán jest * pro hříchy naše, a vstal z mrtvých pro ospravedlnění naše.

*k.3,32. 1 Kor.15,17.

KAPITOLA V.

Ovoce ospravedlnění ukázav apoštol, 14. moc hříchu Adamova a moc milosti v Kristu složeně, postavivším jednoho proti druhému, vysvětlil.

Ospravedlnění tedy jsouce z víry, pokoj * máme s Bohem skrze Pána našeho Jezukrista,

*Izai.9,7; 26,3; 32,17. Jan 14,27.

Skutk.10,36. Efez.2,14.

2. Skrze něhož i * přístup měli jsme věrou k milosti této, kterouž † stojíme. A ehlubíme se naději slávy Boží.

*Jan 6,14. Efez.2,18. †1 Kor.15,1. Žid.3,6.

3. A ne jen naději, ale také * ehlubíme

se ssouženými, vědouce, že ssoužení trpělivost působí,

*2 Kor.11,23.

4. A trpělivost zkušeni, zkušeni pak naději.

5. A * nadějeť nezahanbuje; † nebo láska Boží rozlita jest v srdeci našieh skrze Dneha svatého, kterýž dán jest nám.

*Zalm.32,10; 125,1. Žid.6,18.19. †1 Jan.4,16.

6. Kristus zajisté, * když jsme my ještě mdlí byli, v čas příhodný † za bezbožně umřel,

*Efez.2,1,5. †1 Petr.3,18.

7. Ješto sotva kdo za spravedlivého umře, ač za dobréhoť by někdo snad i umřiti směl.

8. Dokazujef pak Báh * lásky své k nám; nebo když jsme ještě hříšnici byli, Kristus umřel za nás.

*Jan 15,13.

9. Čím tedy více nyní ospravedlnění jsouce krví jeho, spasení budeme skrze něho od hněvu.

10. Poněvadž byvše nepřátelé, * smířeni jsme s Bohem skrze smrt Syna jeho, nadtoť smířeni jsouce, spasení budeme skrze život jeho.

*2 Kor.5,18. Kol.1,20.21.

11. A ne jen to, ale ehlubíme se i Bohem, skrze Pána našeho Jezukrista, skrze něhož nyní smířeni jsme došli.

12. A protož * jakož skrze jednoho člověka hřích na svět všel † a skrze hřích smrt, a tak na všecky lidi smrt přišla, v němž všiekni zhřešili.

*1 Mojt.3,6. 1 Kor.15,21. †1 Mojt.2,17.

13. Nebo až do zákona hřích byl na světě, ale hřích se * nepočítá, když zákona není.

*k.4,15.

14. Kralovala pak * smrt od Adama až do Mojžiše také i nad těmi, kteříž nezhřešili ku podobenství přestoupení Adamova, kterýž jest figura toho budoucího.

*1 Kor.15,21,22.15.

15. Ale ne jako hřích, tak i milost. Nebo poněvadž onoho jednoho pádem mnoho jich zemřelo, * mnohem více milost Boží a dar z milosti toho jednoho člověka Jezukrista na mnohé rozlit jest.

*1 Kor.15,22.

16. Aniž jako skrze jednoho, kterýž zhřešil, tak milost. Nebo vina z jednoho pádu ku potopení, ale milost z mnohých hříchů k ospravedlnění.

17. Nebo poněvadž pro ten pád jeden smrt kralovala pro toho jednoho, mnohem více, kteříž rozhojnenou milost a dar spravedlnosti přijímají, v životě kralovati budou skrze toho jediného Jezukrista.

18. A tak tedy, jakž skrze pád jeden na všechny lidi *přišla vina* ku potupení, tak * i skrze jediné ospravedlnění † na všechny lidi *přišla milost* k ospravedlnění života. *1 Kor.15,22. †2 Kor.5,15. 1 Jan.2,2.

19. Nebo jakož skrze neposlušensví jednoho člověka učiněno jest mnoho hříšných, tak i skrze poslušensví jednoho spravedliví učiněni * budou mnozi. *Izai.53,11.

20. Zákon pak k tomu * přistoupil, aby se rozhojnil hřích, a kdež se rozhojnil hřích, *tu* ještě více rozhojnila se milost, *k.4,15; 7,8.

21. Aby jakož kraloval hřích k smrti, tak aby i milost kralovala skrze spravedlnost * k životu věčnému, skrze Ježísku Krista Pána našeho. *k.6,23.

KAPITOLA VI.

Ospravedlušný dobrovolně hřešiti nemá, 13. ale sloužiti Bohu pro odplatu věčnou.

Což tedy díme? * Zůstaneme v hřích, aby se milost rozhojnila? *Gal.2,17.

2. Nikoli. Kdož jsme zemřeli hřích, kterakž ještě živi budeme v něm?

3. Zdaliž * nevíte, že kteřížkolo pokřtěni jsme v Krista Ježíše, v smrt jeho pokřtěni jsme? *Gal.3,27. Kol.2,12.

4. Pohřbeni jsme tedy s ním skrze křest v smrt, abychom, * jakož z mrtvých vstal Kristus k slávě Otce, tak i my † v novotě života chodili. *k.8,11. Filip.3,11. Kol.2,12. †1 Kor.6,14. Kol.3,10. Žid.12,1.

5. Nebo poněvadž jsme s ním vstípeni přípodobněm smrti jeho, tedyť * i vzkříšením budeme, *k.8,11. Filip.3,10,11.

6. To vědouce, že starý člověk náš s ním * spolu ukřižován jest, aby bylo umrtveno tělo hřicha, abychom již potom nesloužili hřích. *Gal.2,20.

7. Nebo kdožť * umřel, ospravedlněn jest od hřích. *1 Petr.4,1.

8. Jestližeť jsme pak * zemřeli s Kristem, věřímeť, že spolu s ním také živi budeme, *2 Tim.2,11.

9. Vědouce, že Kristus * vstav z mrtvých, již více neumírá, smrt nad ním již více nepanuje. *Zjev.1,18.

10. Nebo žeť umřel, hřích * umřel jednou; že pak † jest živ, živ jest Bohu. *Žid.7,27. †Luk.20,38. Žid.9,24.

11. Tak i vy za to mějte, že jste zemřeli za jisté hřích, ale * živi jste Bohu v Kristu Ježíši, Pánu našem. *Gal.2,19. 1 Petr.2,24.

12. Nepanujž tedy hřích v smrtelném

těle vašem, abyste povolovali jemu v žádostech jeho.

13. Aníž vydávejte oudů svých za odění nepravosti hříchu, * ale vydávejte se k službě Bohu, jako byvše mrtví, již živi, a oudy své za odění spravedlnosti Bohu. *Luk.1,74,75. Gal.2,20. Žid.9,14. 1 Petr.4,2.

14. Nebo * hřích nebude panovati nad vámi; nejste zajisté pod zákonem, ale pod milostí. *1 Mójz.4,7.

15. Což pak? Hřešiti * budeme, když nejsme † pod zákonem, ale pod milostí? Nikoli. *v.1. Gal.2,17. †1 Kor.9,21. Gal.2,19.

16. Zdaliž * nevíte, že komuž se vydáváte za služebníky ku poslušensví, toho jste služebníci, kohož posloucháte, buď hřích, buď smrti, buď poslušensví k spravedlnosti? *1 Kor.9,24.

17. Ale díka Bohu, že byvše služebníci hřicha, uposlechli jste z srdce způsobu učení toho, v kteréž uvedeni jste.

18. Vysvobození * pak jsouce od hřicha, učiněni jste služebníci spravedlnosti. *Jan.8,32. Gal.5,1.

19. Po lidsku pravím, pro mdlobu těla vašeho: Jakž jste vydávali oudy své v službu nečistotě a nepravosti k *činění* nepravosti, tak nyní vydávejte oudy své v službu spravedlnosti ku posvěcení.

20. Nebo když jste byli * služebníci hřicha, cizí jste byli od spravedlnosti. *Jan.8,34.

21. Jaký jste pak užitek měli tehdaž *toho*, začež se nyní stydíte? Konec zajisté těch věcí jest smrt.

22. Nyní pak * vysvobození jsouce od hřicha, a podmanění v službu Bohu, máte užitek svůj ku posvěcení, cíl pak život † věčný. *v.18. †1 Petr.1,9.

23. Nebo * odplata za hřích *jest* smrt, ale † milost Boží ** život věčný v Kristu Ježíši, Pánu našem. *1 Mójz.2,17. 1 Kor.15,21. †Řím.11,6. **k.5,21.

KAPITOLA VII.

Ospravedlnění lidé nejsou pod zákonem, ale pod milostí. 7. Protož ač odpor ducha a těla v sobě mají, 25. však již zákon nemůže potupiti.

Zdaliž nevíte, bratři, (nebo povědomým zákona mluvím,) že * zákon panuje nad člověkem, dokudž živ jest? *k.6,14.

2. Nebo * žena, kteráž za mužem jest, živěmu muži přivázána jest zákonem; pakli by umřel muž, svobodná jest od zákona muže. *1 Kor.7,10,39.

3. A protož dokudž jest živ muž, slouti bude * cizoložnice, bude-li s jiným mu-

žem; pakliť by muž jeji umřel, jest svobodna od zákona toho, tak že již nebude cizoložnice, bude-li s jiným mužem.
*Mat.5,32; 19,9.

4. Takž * tedy, bratři moji, i vy umrtvení jste zákonu skrze tělo Kristovo, aby ste byli jiného, toho *totiž*, kterýž z mrtvých vstal, abychom ovoce nesli Bohu.
*k.8,2.2 Kor.5,15. Gal.2,19. 1 Tes.5,10.

5. Nebo když jsme byli v těle, žádosti hříchů skrze zákon moc svou provodily v oudech našich k * nesení ovoce smrti.
*k.6,21. Gal.5,19.

6. Nyní pak osvobození jsme od zákona, když umřel ten, v němž jsme držáni byli, tak abychom sloužili v novotě ducha, a ne v vetehosti litery.

7. Což tedy dime? Že zákon jest hříchem? Nikoli; nýbrž hříchu jsem nepoznal, než skrze zákon. Nebo i o žádosti byl bych nevěděl, kdyby byl zákon neřekl: * Nepožádaš. *2 Mojs.20,17. 5 Mojs.2,5,21.

8. Ale příčinu vzav hřích skrze přikázání, zplodil ve mně všelikou žádost. Bez zákona zajisté hřích mrtev jest.

9. Ját pak byl jsem živ někdy bez zákona, ale když přišlo přikázání, hřích ožil,

10. A já umřel. I shledáno jest, že to přikázání, kteréž *mělo býti* * k životu, jest mi k smrti.
*3 Mojs.18,5.

11. Nebo hřích, vzav příčinu skrze to přikázání, podvedl mne, a skrze ně zabil.

12. A tak zákon * zajisté jest svatý, a přikázání svaté i spravedlivé a dobré.
*Zalm.19,8.1 Tim.1,8.

13. Tedy to dobré učiněno jest mi smrt? Nikoli, ale hřích, aby se okázal býti hříchem, skrze to dobré zplodil mi smrt, aby byl příliš velmi lřešící hřích skrze přikázání.

14. Víme zajisté, že zákon * jest duchovní, ale já jsem tělesný, † prodaný hříchu.
*k.8,3.†1 Král.21,20,25.

15. Nebo toho, což činím, neoblibuji; nebo * ne, což chci, to činím, ale, což v nenávisti mám, to činím.
*Gal.5,17.

16. Jestližef pak, což nechci, to činím, povoluji zákonu, že jest dobrý.

17. A tak nyní více ne já to činím, ale ten hřích, kterýž * ve mně přebývá.
*v.20.1 Mojs.6,5.

18. Vímf zajisté, že * nepřebývá ve mně, (to jest v těle mém,) dobré. Nebo chtění hotové mám, † ale abych vykonati mohl dobré, tohož nenalézám.
*Gal.5,17.†Přisl.16,1.

19. Nebo nečiním dobrého, kteréž chci, ale činím to zlé, jehož nechci.

20. A poněvadž pak, čehož já nechci, to činím, tedyť již ne já činím to, ale ten hřích, kterýž ve mně přebývá.

21. Nalezám tedy zákon, když chci činiti dobré, * že se mne přidrží zlé.
*Job 14,1. Zalm.51,7.

22. Nebo * zvláštní libost mám v zákoně Božím podlé † vnitřního člověka;
*Zalm.1,2.†2 Kor.4,16.

23. Ale vidím jiný zákon v oudech svých, * odporující zákonu myslí mé, † a jímající mne ** zákonu hřicha, kterýž jest v oudech mých.
*Gal.5,17.†Izai.50,1. **Řím.8,2.

24. Bídny já člověk! Kdo mne vysvobodí z toho těla smrti?

25. Děkujiť * Bohu skrze Jezukrista Pána našeho. A takž tedy tentýž já sloužím myslí zákonu Božimu, ale tělem zákonu hřicha.
*1 Kor.1,4.

KAPITOLA VIII.

Kteří podlé Ducha chodí, svobodni jsou od potupení. 17. Ti s Kristem trpíce, 18. slávy budoucí, 23. ačkoli uo bez truchlivého lkání, v jistotě očekávají.

A protož * není již žádného potupení těm, † kteříž jsou v Kristu Ježiši, ** neehodícim podlé těla, ale podlé Ducha.
*k.10,4.†2 Kor.5,17. **Gal.5,16.

2. Nebo * zákon Dneha života v Kristu Ježiši vysvobodil † mne od zákona hřicha i smrti.
*k.3,27; 6,18. Jan 8,36. Gal.5,1.†Řím.7,23.

3. Nebo * seč nemohl býti zákon, jelikož byl † mdlý pro tělo, Bůh poslav Syna svého v ** podobnosti těla hřicha, a příčinou hřicha, potupil hřích na těle,
*Skutk.13,39.†Zid.7,18. **2 Kor.5,21. Gal.3,13.

4. Aby spravedlnost zákona vyplněna byla v nás, kteříž nechodíme podlé těla, ale podlé Ducha.

5. Ti zajisté, kteříž jsou * podlé těla, chutnají to, což jest těla, ale ti, kteříž podlé Ducha, to, což jest Ducha. *1 Kor.2,14.

6. Nebo opatrnost těla jest smrt, opatrnost pak Ducha život a pokoj,

7. Proto že opatrnost těla jest nepřítelkyně Bohu; nebo zákonu Božimu není poddána, aniž hned může býti.

8. Protož ti, kteříž * jsou v těle, Bohu se libiti nemohou.
*1 Kor.2,14.

9. Vy pak nejste v těle, ale v Dnehu, poněvadž * Duch Boží v vás † přebývá. Jestližef pak kdo ** Ducha Kristova nemá, tentě není jeho.
*1 Kor.3,16.†2 Kor.13,5. **Gal.4,6.

10. A jestliť Kristus v vás, tedy ať tělo umrtveno jest pro hřích, však duch živ jest pro spravedlnost.

11. Jestližť pak * Duch toho, kterýž vzkřísil Ježíše z mrtvých, † v vás přebývá, *tedy* ten, kterýž vzkřísil Krista z mrtvých, obžíví ** i smrtelná těla vaše, pro přebývajícího Ducha jeho v vás.

*k.6 4. Skutk.2,24. †Řím.8,9. **Řím.6,5. 1 Kor.6,14.

12. A takž tedy, bratři, * dlužníciť jsme ne tělu, abychom podlé těla živi byli.

*k.6,7,18.

13. Nebo * budete-li podlé těla živi, zemřete; pakli byste Duchem skutky těla mrtvili, živi budete.

*Ezech.18,4,9. Efez.4,22; 5,3. Kol.3,5,6.

14. Nebo * kteřížkoli Duchem Božím vedeni bývají, ti jsou synové Boží.

*v.5,6. Jan.3,6.

15. Nepřijali jste * zajisté ducha služby opět k † bázni, ale přijali jste Ducha ** synovství, v němž voláme Abba, *totiž* †† Otče.

*1 Kor.2,12. 2 Tim.1,7.

†Mark.4,40,41. **Gal.3,26. ††Mark.14,36.

16. Tenť Duch osvěďuje ducha našemu, že jsme synové Boží.

17. A jestliže * synové, *tedy* i dědicové, dědicové zajisté Boží, spolu pak dědicové Kristovi, † však jestliže spolu trpíme, ** abychom spolu i oslaveni byli.

*Gal.4,7. †Skutk.14,22. **1 Petr.4,13.

18. Nebo tak za to mám, že * nejsou rovná utrpení nyníější oné budoucí slávy, kteráž se † zjeví má na nás.

*Mat.5,12. 2 Kor.4,17. †Kol.3,4. Zjev.14,13.

19. Nebo stvoření pečlivě *jako* vyhlídlaje, očekává zjevení synů Božích.

20. Marnosti zajisté poddáno jest stvoření, nechtě, ale pro toho, kterýž *je* podlá,

21. V naději, že i to stvoření vysvobozeno bude od služby porušení v svobodu slávy synů Božích.

22. Nebo víme, že všechno stvoření spolká, a spolu ku porodu pracuje až posavad.

23. A netoliko *ono*, ale i my, prvotiny Ducha mající, i myť sami v sobě lkáme, zvoleni synů očekávající, *a tak* vykoupění těla svého.

24. Nebo * naději spasení jsme. Naděje pak, kteráž se vidí, není naděje. Nebo což kdo vidí, proč by se toho nadál?

*2 Kor.5,7.

25. Pakli čehož nevidíme, * toho se naléjeme, *tedy toho* skrze trpělivost očekáváme.

*2 Kor.4,18. Žid.11,1.

26. Ano také i Duch pomocen jest mdlobám našim. * Nebo zač bychom se měli modlíti, jakž by náleželo, nevíme, ale ten † Duch prosí za nás lkáními nevypravitelnými.

*Mat.20,22. †Zach.12,10. Řím.8,15.

27. Ten pak, * kterýž jest zpytatel srdcí, zná, jaký by byl smysl Ducha, že podlé Boha prosí za svaté.

*Žalm.7,10.

28. Vímeť pak, že * milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému, *totiž* těm, kteříž podlé † uložení *jeho* povolání jsou.

*Jak.1,12. †Efez.1,11; 3,11.

29. Nebo kteréž předzvěděl, *ty* * i předzřídil, *aby byli* † připodobnění obrazu Syna jeho, aby on byl ** prvorozený mezi mnohými bratřimi.

*Skutk.13,48. †Filip.3,10,21. **Kol.1,18.

30. Kteréž pak předzřídil, těch i povolal, a kterýchž povolal, ty i ospravedlnil, a kteréž ospravedlnil, ty i oslavil.

31. Což tedy díme k tomu? * Kdyžť jest Bůh s námi, i kdo proti nám?

*4 Mojz.14,9. Žalm.56,12; 118,6.

32. Kterýž ani * vlastnímu Synu svému neodpusťil, ale za nás za všechny vydal jej, i kterakž by tedy nám s ním všech věcí nedal?

*k.4,25. 1 Mojz.22,16. Izai.53,5,10. Jan.3,16.

33. Kdo bude žalovati na vyvolené Boží? * Bůh jest, kterýž ospravedlňuje.

*Izai.50,8; 53,11. Jer.23,6. 1 Kor.6,11. Tit.3,7.

34. Kdo jest, * ješto by potupil? Kristus jest, kterýž umřel, nýbrž i z mrtvých vstal, a kterýž i na † pravici Boží jest, kterýž i ** oroduje za nás.

*Job.34,29. Izai.50,9.

†Žalm.110,1. Mark.16,19. **Žid.7,25. 1 Jan.2,1.

35. Kdo * nás odloučí od lásky Kristovy? Zarmoucení-li, aneb úzkost, neb protivensťvi? Zdali hlad, čili nahota? Zdali nebezpečensťvi, čili meč?

*Piseň Šal.8,6,7.

36. Jakož * psáno jest: Pro tebe mrtvení býváme celý den, jmíni jsme jako ovee oddané k zabítí.

*Žalm.44,23.

37. Ale v tom ve všem udatně vítězíme, skrze toho, kterýž nás zamiloval.

38. Jist jsem * zajisté, že ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížatstvo, ani mocnosti, ani nastávající věci, ani budoucí,

*Filip.1,6. 2 Tim.1,12.

39. Ani vysokost, ani hlubokost, ani kterékoli jiné stvoření, nebude moci nás odloučiti od * lásky Boží, kteráž jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.

*2 Tim.1,9.

KAPITOLA IX.

Izraelitové dvojí. 30. Práví, uvěřivše v Krista, měli důvod vyvoleut; falešní, hledavše jinde než v Kristu spravedlnosti, zahynuli.

Pravduf pravím v Kristu, a neklamámť, čemuž i svědomí mé svědectví vydává v Duchu svatém,

2. Žeť mám * veliký zámutek, a ustavičnou bolest v srdci svém. *k.10,1.

3. Nebo žádal bych já sám zavrženým býti od Krista místo bratří svých, přibuzných svých podlé těla.

4. Kterížto jsou Izraelští, jejichž jest přijetí * za syny, i sláva, † i smlouvy, i zákona dáni, i služba, i zaslíbení.

5. Jejichž jsou * otcové, a ti, z nichž jest Kristus podlé těla, kterýž jest nade všechny † Bůh ** pozhnaný na věky. Amen. *Mat.1,1 násl. Luk.3,23 násl. †Jan 1,1. Žid.1,8. ** Řím.1,25.

6. A však * nemůže zmařeno býti slovo Boží. Nebo † ne všickni, kteříž jsou z Izraele, Izraelští jsou.

7. Aníž proto, že jsou simě Abrahamovo, všickni jsou synové, ale * v Izákovi nazváno bude tvé simě.

8. To jest, ne ti, kteříž jsou synové těla, jsou synové Boží, ale kteříž jsou synové zaslíbení, ti se počítají za simě.

9. Nebo toto jest slovo zaslíbení: V týž čas * přijdu, a Sára bude mítí syna.

10. A netoliko to, * ale i Rebeka z jednoho počavši, *totiž* z Izáka, otce našeho.

11. Nebo ještě před narozením, a prvé než co dobrého neb zlého učinili, aby uloženi Boží, kteréž jest podlé vyvolení, ne z skutků, ale z toho, kterýž povolává, pevné bylo,

12. Řečeno jest jí: Větší * sloužití bude menším,

13. Jakož psáno jest: *Jákoba jsem miloval, ale Ezau nenáviděl jsem.

14. I což tedy dime? Zdali * nespravedlnost jest u Boha? Nikoli.

15. Nebo Mojžišovi dí: * Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kýmž se slituji.

16. A tak tedy není na tom, kdož chce, ani na tom, kdož běží, ale na Bohu, kterýž se smilovává.

17. Nebo dí * pismo Faraonovi: Proto jsem vzbudil tebe, abych na tobě uká-

zal moc svou, a aby rozhlášeno bylo jméno mé po vší zemi. *2Mojz.9,16.

18. A tak tedy, nad kýmž chce, smilovává se, a koho chce, zatvrzuje.

19. Ale diš mi: I proč se pak hněvá? Nebo * vůli jeho kdo odepřel? *Izai.45,9.

20. Nýbrž, ó člověče, kdo jsi ty, že odmlouváš Bohu? Zdaž hrnec di hrnčiči: * Pročs mne tak udělal? *Jer.18,6.

21. Zdaliž * hrnčič nemá † moci nad hlinou, aby z jednostejného truple udělal jednu nádobu ** ke cti, a jinou ku potupě? *Izai.64,8. †Mat.20,15. **2Tim.2,20.

22. Což pak, že Bůh, chtěje ukázati hněv, a oznámiti moc svou, * snášel ve mnohé trpělivosti nádoby hněvu, připravené k zahnutí, *k.2,4.

23. A * známé učiniti bohatství slávy své při nádobách milosrdenství, kteréž připravil k slávě? *Kol.1,27.

24. Kterýchž i povolal, *totiž* nás, netoliko z Židů, ale také i z pohanů,

25. Jakož i skrze * Ozé di: Nazovu nelid svůj lidem svým, a nemilou milou. *Ozeáš 2,23. 1 Petr.2,10.

26. A stanet * se, že místo toho, kdež řečeno bylo jim: Nejste vy lid můj, tuť nazváni budou synové Boha živého.

27. Izaiáš pak volá nad * Izraelem, *řka*: Byť pak byl počet synů Izraelských jako písek mořský, ostatkové spasení budou. *Izai.10,22.

28. Nebo * pohubení učiní spravedlivé, a to jisté, pohubení zajisté učiní Pán na zemi, a to jisté. *Izai.10,23.

29. A jakož prvé pověděl * Izaiáš: Byť byl Pán zástupů nepozůstavil nám semene, jako † Sódoma učinění bychom byli, a Gomoře byli bychom podobni. *Izai.1,9. †1Mojz.19,21,25. Izai.13,19.

30. Což tedy dime? *I to*, že pohané, kteříž nenásledovali spravedlnosti, dosáhli spravedlnosti, a to spravedlnosti té, kteráž jest z víry;

31. Izrael * pak následovav zákona spravedlnosti, k zákonu spravedlnosti nepřišel. *k.10,2; 11,7.

32. Proč? Nebo ne z víry, ale jako z skutků zákona *ji hledali*. Urazili se zajisté o kámen urážky,

33. Jakož psáno jest: * Aj, kladu na Sionu kámen urážky a skálu pohoršení, a každý, † kdož uvěří v něj, nebude zahanben.

*Žalm.118,22. Izai.8,14; 28,16. Mat.21,42. 1 Petr.2,6,7,8. †Žalm.2,12. Izai.49,23. Řím.10,11.

KAPITOLA X.

Židé, s horlivostí bez umění, spravedlností Kristovou porbdli, 11. pohané pak v Krista uvěřivše, ospravedlněni došli.

Bratří, přichylnost zajisté s zvláštní líbostí srdce mého jesti k Izraelovi, i modlitba za něj k Bohu, aby spasen byl.

2. Neboť jim * svědectví vydávám, žeť horlivost † Boží mají, ale ne podle umění. *Kol.4,13. †Skutk.21,20; 22,3.

3. Nebo * neznajíce Boží spravedlnosti, a svou vlastní spravedlnost usilujíce vy-staviti, spravedlností Boží nebyli pod-dáni. *k.9,30.

4. Konec * zajisté zákona jest Kristus k ospravedlnění všelikému věřícímu.

*Mat.5,17. Gal.3,22,24.

5. Nebo Mojžiš * píše o spravedlnosti, kteráž jest z zákona, *pravě*: Který by koli člověk činil ty věci, živ bude v nich. *3 Mojz.18,5. Ezech.20,11.

6. Ta pak spravedlnost, kteráž jest z viry, * takto praví: Neřikej v srdci svém: Kdo vstoupí na nebe? To jest Krista s výsosti svěsti. *5 Mojz.2,30,12.

7. Aneb kdo sstoupí do propasti? To jest Krista z mrtvých vzbuditi.

8. Ale co dí? * Blízko tebe jesti slovo, v ústech tvých a v srdci tvém. Tot jest slovo † to viry, kteréž kážeme:

*5 Mojz.2,30,14. Izai.51,16; 59,21. †1 Tim.4,6.

9. Vyznáš-li ústy * svými Pána Ježíše, a srdcem svým uvěřiš-li, že jej Bůh vzkrísil z mrtvých, spasen budeš.

*Mat.10,32,2 Tim.2,12.

10. Srdcem se zajisté věří k spravedl-nosti, ale * ústy vyznání se děje k spa-sení. *Žalm.116,10. 2 Kor.4,13.

11. Nebo dí * pismo: Všeliký, kdož věří v něj, nebude zahanben.

*k.9,33. Žalm.25,3. Izai.28,16.

12. Není * zajisté rozdílu mezi Židem a Řekem; nebo tentýž † Pán všech, bo-hatý ** jest ke všechněm vzývajícíim jej.

*Skutk.10,34; 15,9. †1 Tim.2,5. **Efez.1,7.

13. Každý zajisté, kdožkoli vzýval by jméno Páně, spasen bude.

14. Ale kterak budou vzývati toho, v kteréhož neuvěřili? A kterak uvěří to-mu, o němž neslyšeli? A kterak uslyší bez kazatele?

15. A kterak * kázati budou, jestliže nebudou poslání? Jakož psáno † jest: Jak krásné nohy zvěstujících pokoj, zvěstujících dobré věci.

*Jer.23,21. †Izai.52,7. Nabum.1,15.

16. Ale nevšickni uposlechli evange-

lium. Nebo Izaiáš * praví: Pane, kdo u-věřil kázání našemu? *Izai.53,1.

17. Tedy * víra z slyšení, slyšení pak skrze slovo Boží. *Jan 17,20.

18. Ale pravímť: Zdaliž neslyšeli? Ano-brž * po vší zemi rozšel se zvuk jejich, a do † končin okřilku země slova je-jich. *Žalm.19,5. †Izai.49,6.

19. Ale pravím: Zdaliž nepoznal Izra-el? Ano první * Mojžiš řekl: Já k závi-sti vás přivedu skrze národ ten, kterýž není národ; skrze národ nemoudrý k hněvu popudím vás. *5 Mojz.32,21.

20. A Izaiáš směle * dí: Nalezen jsem od těch, kteříž mne nehledali; zjeven jsem těm, kteříž se na mne neptali. *Izai.65,1.

21. Ale proti Izraelovi * dí: Přes celý den roztahoval jsem ruce své k lidu ne-povolnému a protivnému. *Izai.65,2.

KAPITOLA XI.

Jakož nevšickni Židé zavrženi, 3. tak pohané nevšickni zahrnuti, 17. protož potřebi bázne Boží a pokory. 33. Ne-bo Bůh jakož v své milosti, tak i spravedlností jest ne-stihlý.

Protož pravím: * Zdaliž Bůh zavrhl lid svůj? Nikoli; nebo i já † Izraelský jsem, z semene ** Abrahamova, z pokoleni Ben-iaminova. *Jer.31,37. †2 Kor.11,22. **Řim.9,7.

2. Nezavrhl Bůh lidu svého, kterýž předzvědl. Zdali nevíte, co pismo praví o Eliášovi, kterak se modlí Bohu proti lidu * Izraelskému, řka: *1 Král.19,10,14..

3. Pane, proroky tvé zmrdovali, a ol-táře tvé rozkopali, já pak zůstal jsem sám, a i méť duše hledají?

4. Ale co jemu dí odpověď Boží? Po-zůstavil jsem sobě sedm tisíců mužů, kteříž neskláněli kolen před Balem.

5. Takť i nyní * ostatkové podle vyvo-lení milosti zůstali, *k.9,27.

6. A poněvadž z * milosti, tedy ne z skutků, sie jinak milost již by nebyla milost. Pakli z skutků, již není milost, jinak skutek nebyl by skutek.

*k.3,28. 5 Mojz.9,4,5. Efez.2,8,9.

7. Což tedy? Čeho hledá Izrael, toho nedošel, ale vyvolení došli toho, jini pak zatvrzení jsou,

8. (Jakož psáno * jest: Dal jim Bůh du-cha zkormoucení, oči, aby neviděli, a uši, aby neslyšeli,) až do dnešního dne.

*Izai.9,6,10; 29,10. Ezech.12,2.

Mat.13,13,14. Skutk.28,26.

9. A David * dí: Budíž jim stůl jejich osídlem a pastmi a pohoršením i odpla-cením. *Žalm.69,23,24.

10. Zatmětež se oči jejich, ať nevidí, a hřbet jejich vždycky shýbej.

11. Pravím tedy: Tak-liž pak klesli, aby padli? Nikoli, * ale jejich pádem spasení † přišlo pohanům, aby je k zázvidění přivedl. *Skutk.13,46. †Luk.21,24.

12. A poněvadž pak jejich pád jest bohatství světa, a zmenšení jejich jest bohatství pohanů, * čím více plnost jich? *k.9.27. Ozedš 1,10.

13. Vámť zajisté pravím pohanům, že jelikož jsem já * apoštol pohanský, přisluhování své oslavuji,

14. Zda bych jak k závidění vzbuditi mohl tělo mé, a k spasení přivesti některé z nich.

15. Nebo kdyžť zavržení jich jest smíření světa, co pak zase jich přijeti, než život z mrtvých?

16. Poněvadž prvotiny svaté, takéť i těsto; a jestliť kořen svatý, i ratolesti.

17. Žeť jsou pak * některé ratolesti vylomeny, a ty, byv planou olivou, vštípen jsi místo nich, a učiněn jsi účastník kořene i tučnosti olivy, *Jer.11,16.

18. Nechlub se proti ratolestem. Pakli se chlubiš, věz, že ne ty kořen neseš, ale kořen tebe.

19. Pakli diš: Vylomeny jsou ratolesti, abyh já byl vštípen,

20. Dobře. Pro nevěru * vylomeny jsou, ale ty věrou stojíš. Nebudiž vysokomyšlný, † ale boj se.

*1 Kor.10,11.12. †Izai.66,2. Filip.2,12.

21. Nebo poněvadž Bůh * ratolestem přirozeným neodpustil, věz, žeť by ani tobě neodpustil. *Petr.2,4.5.

22. A protož viz dobrotivost i zřímavost Boží. K těm zajisté, kteříž padli, zřímavost, ale k tobě dobrotivost, ač * budeš-li trvati v dobrotě. Sic jinak i ty vyfat budeš. *Jan 15,2. †1 Kor.15,2.

23. Ano i oni, jestliže nezůstanou v nevěře, zase vštípeni budou. * Mocent jest zajisté Bůh zase vštípiti je. *2 Kor.3,16.

24. Nebo poněvadž ty vyfat jsi z přirozené plané olivy, a proti * přirození vštípen jsi v dobrou olivu, čím více ti, kteříž podle přirození jsou, vštípeni budou v svou vlastní olivu. *Jer.11,16.

25. Neboť nechci, bratří, abyste nevěděli tohoto tajemství, (abyste nebyli sami u sebe moudří,) že zatvrdilost z částky přihodila se Izraelovi, dokudž by nevěšla plnost pohanů.

26. A fakt * všecken Izrael spasen bude, jakožť psáno jest: Přijde z ** Siona vysvoboditel, a odvrátí bezbožnosti od Jákoba. *2 Kor.3,16. †Izai.59,20. **Zalm.14,7.

27. A * tatof bude smlouva má s nimi, kdyžť shladím hříchy jejich.

*Izai.27,9. Zid.8,8. †Mich.7,18.

28. A tak s strany evangelium jsou nepřátelé pro vás, ale podle vyvolení jsou milí pro otce.

29. Darů * zajisté svých a povolání Bůh nelituje. *2 Tim.2,13.

30. Nebo jakož i vy někdy jste nebyli poslušni Boha, ale nyní milosrdenství jste došli pro jejich nevěru,

31. Tak i oni nyní neuposlechli, aby pro učiněné vám milosrdenství i oni milosrdenství dosáhli.

32. Zavřel zajisté * Bůh všecky v nevěře, aby se † nade všemi smiloval.

*k.3,9. Gal.3,22. †Zalm.145,9.

33. Ó hlubokosti * bohatství i moudrosti i umění Božeho! Jak jsou † nezpytatelní soudové jeho, a nevystižitelné cesty jeho. *Job 11,7. Zalm.36,7. †1 Kor.2,16.

34. Nebo * kdo poznal mysl Páně? A neb kdo jemu † radil?

*Job 36,22. Zalm.92,6. Jer.23,18. †Izai.40,13.

35. Nebo kdo * prvé dal jemu, a hudeť mu odplaeno?

*Job 41,2.

36. Nebo z * něho, a † skrze něho, a ** v něm jsou všecky věci, †† jemuž sláva na věky. Amen.

*1 Kor.8,6. †Zalm.33,6. Jan 1,3. ** Kol.1,17. ††2 Tim.4,18.

KAPITOLA XII.

Jakými etnostmi ospravedlněť ozdoboťati se mají, obšírně ukazuje apoštol.

Protož prosím vás, bratří, skrze milosrdenství Boží, * abyste vydávali těla svá † v obět živou, svatou, Bohu libou, rozumnou službu svou. *k.6,13.16. †1 Kor.6,20.

2. A * nepřipodobňujte se světu tomuto, ale † proměňtež se obnovením myslí své, tak abyste zkusili, ** jaká by byla vůle Boží dobrá, libá a dokonalá.

*Jak.4,4. †1 Petr.1,14. †1 Jan.2,15. †Efez.4,23. **Efez.5,17. Zid.5,11.

3. Neboť pravím (skrze * milost, kteráž dána jest mi,) každěmu, kdož jest mezi vámi, aby † nesmyslil více, než sluší smysliti, ale ** aby smyslil v středmosti, tak †† jakž komu Bůh udělí mírn víry. *k.1,5. †1 Kor.4,6.7. **Přisl.25,27. ††1 Kor.12,11.

4. Nebo jakož v jednom těle * mnohé oudy máme, ale nemají všickni oudové jednostejného díla,

*1 Kor.12,12.

5. Tak mnozí * jedno tělo jsme v Kri-

stu, a obzvláště jedni druhých oudově.
*1 Kor.12.27. Efez.1.23. 5.23.

6. Ale * majice obdarování rozdílná podlé milosti, kteráž dána jest nám, buďto prorocství, *to at se koná* podlé pravidla víry;
*1 Kor.12.4.

7. Buďto * úřad, v přislubování; buďto ten, kdož něi, v vyučování.

*1 Kor.12.28. Efez.4.7. 1 Petr.4.10,11.

8. Těž kdo napomíná, v napomínání; ten, * kdo rozdává, v upřímnosti; kdož předložen † jest, v pilnosti; kdo milosrdenství ** činí, *čiň to s ochotností.*

*5 Mojs.15.7. Mat.6.2. †1 Tim.5.17. **2 Kor.9.7.

9. Milování buď bez * pokrytství; v ošklivosti mějte zlé, připojeni jsouce k dobrému.

*1 Tim.1.5. 1 Petr.1.22.

10. Láskou * bratrskou jedni k druhým nakloněni jsouce, † poctivostí se vespolek předcházejte,

*Efez.4.3. 1 Tes.4.9. 1 Petr.1.22. 2 Petr.1.7. †Filip.2.3.

11. V pracech neleniví, * duchem vroucí, Pánu sloužice,

*Zjev.3.15.

12. Nadějí * se veselice, † v ssouzeních trpěliví, ** na modlitbě ustaviční,

*Luk.10.20. †Žid.10.36. **Luk.18.1. Efez.6.18.

13. V * potřebách s svatými se zdělujice, † přívětivostí k hostem následujice.

*1 Kor.16.1. †Žid.13.2. 1 Petr.4.9.

14. Dobrořečte * protivníkům svým, dobrořečte a nezlořečte.

*Mat.5.44.

15. Radujte se s radujícími, a plačte * s plačícími.

*Žalm.35.13.

16. Buďte * vespolek jednomyslni, ne vysoce † o sobě smýšlejice, ale k nízkým se naklonějice.

*k.15.5. 1 Kor.1.10. †Žalm.131.1. Izai.5.21.

17. Nebuďte * opatrní sami u sebe. Žádnému † zlého za zlé neodplacujte, opatrujice ** dobré přede všemi lidmi,

*Prisl.3.7. 26.12.16. Izai.5.21.

†Přisl.20.22. Mat.5.40. **2 Kor.8.21.

18. Jestliže jest možné, pokudž na vás jest, * se všemi lidmi pokoj majice,

*Mark.9.50. Žid.12.14.

19. Ne sami * sebe mstíce, nejmilejší, ale dejte místo hněvu; † nebo psáno jest: Mně pomsta, já odplatím, praví Pán.

*3 Mojs.19.18. Mat.5.39. †5 Mojs.32.35.

20. A protož * lačni-li nepřítel tvůj, nakrm jej, a žizni-li, dej mu píti. Nebo to učině, uhlí řeřavé shrneš na hlavu jeho.

*Prisl.25.21. Mat.5.44.

21. Nedej se přemoci zlému, ale přemáhej v dobrém zlé.

Neboť † není vrchnosti, jediné od Boha, a kteréž vrchnosti jsou, od Boha zřízené jsou. *Tit.3.1. 1 Petr.2.13. †Prisl.8.15.16. Jan.19.11.

2. A protož kdož se vrchnosti protiví, Božimu zřízení se protiví; kteříž se pak protiví, odsouzení sobě dobudou.

3. Nebo * vrchnosti nejsou k strachu dobře činícím, ale zle činícím. Chceš-li se pak nebáti vrchnosti, čii dobře, a budeš míti chválu od ní.

*Luk.22.25.

4. Boží zajisté * služebník jest, tobě k dobrému. Pakli bys zle činil, boj se; neboť ne nadarmo nese meč. Boží zajisté služebník jest, † mstitel zářivý nad tím, kdož zle činí.

*Žalm.82.6. †1 Petr.2.14.

5. A protož náležít poddánu býti, netoliko pro hněv, ale i pro svědomí.

6. Nebo proto i daň dáváte, že služebníci Boží jsou, pilnou práci o to samo vedouce.

7. Každému tedy, což jste povinni, dávejte. Komu daň, *tomu daň*; komu clo, *tomu clo*; komu bázeň, *tomu bázeň*; komu čest, *tomu čest*.

8. Žádnému nebývejte nic dlužni, než *to*, abyste se vespolek milovali. Nebo kdož * miluje bližního, zákon naplnil,

*Gal.5.14. 1 Tim.1.5. Jak.2.8.

9. Poněvadž *to přikázání*: * Nesesmilniš, nezabiješ, neukradneš, nepromluviš křivého svědectví, nepožádáš, a jestli které jiné přikázání, v tomto † slovu se zavírá: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.

*2 Mojs.20.14 násl. †3 Mojs.19.18. Mat.22.39.

10. Láska * bližnímu zle neučiní, a protož † plnost zákona *jest láska*.

*1 Kor.13.4. †Mat.22.40. Gal.5.14.

11. A zvláště pak vidouce takovou příhodnost, * žeť jest se nám již čas ze sna probuditi. Nyníť zajisté bliže nás jest spasení, nežli když jsme uvěřili.

*2 Kor.6.2. Efez.5.14.

12. Noc * pominula, ale den se přiblížil. Odvrzmež † tedy skutky temnosti, a oblecme ** se v odění světla.

*1 Jan.2.8. †Efez.5.11. **1 Tes.5.8.

13. Jakožto ve dne * poctivě choďme, ne † v hodování a v opilství, ne v ** smilstvích a v chlipnostech, ne †† v sváru a v závistí.

*Filip.4.8. †Luk.21.34. **1 Kor.6.9. ††Jak.3.14.

14. Ale * oblecte se v Pána Jezukrista, a nepečujte † o tělo ** podlé žádosti jeho.

*Gal.3.27. †Přisl.23.20. Efez.5.29. **1 Tim.5.11.

KAPITOLA XIII.

Vrchnosti i poddaných povinnosti.

Každá * duše vrchnostem poddána buď.

KAPITOLA XIV.

V věcech případných a ceremoniích tak se chovati sluší, aby svědomí dobré bylo zachováno. 13. a bližnímu přičin k úrazu a pohoršení nebylo dáváo.

Mdlého * pak u víře přijímejte ne k hádkám o otázkách. *k.15.1.7. Skutk.20,35.

2. Nebo někdo věří, že může jisti všecko; jiný pak * mdlý jsa, ji zeli.

*1 Mož.1 29:9.3.

3. Ten * kdož ji, nepokládej sobě za nic toho, kdož neji; a kdo neji, toho nepotupuj, kdož ji. Nebo Bůh přijal jej.

*Kól.2 16.

4. Ty kdo jsi, abys tupil cizího služebníka? Však Pánu svému stojí, aneb padá. Budeť pak nastaven; mocen jest zajisté Bůh utvrditi jej.

5. Nebo někdo rozsuzuje mezi dnem a dnem, a někdo soudí každý den. Jeden každý v svém smyslu ujištěn bnd.

6. Kdož dnů šetří, Pánu šetří; a kdo nešetří, Pánu nešetří. A kdo jí, Pánu jí, nebo děkuje Bohu; a kdož neji, Pánu neji, a děkuje Bohu.

7. Žádný * zajisté z nás není sám sobě živ, a žádný sobě sám neumirá.

*2 Kor.5,15. Gal.2,20. 1 Petr.4,2.

8. Nebo buď že jsme živi, Pánu živi jsme; bnd že mřeme, Pánu mřeme. A tak buď že jsme živi, buď že umíráme, Páně * jsme.

*1 Kor.6,20. 1 Petr.1,19.

9. Na * tot zajisté Kristus i umřel, i z mrtvých vstal, i ožil, aby nad živými i nad mrtvými panoval.

*Skutk.10,42. 2 Kor.5,15.

10. Ty pak proč potupuješ * bratra svého? Aneb také ty proč za nie pokládáš bratra svého? Však † všickni staneme před stolicí Kristovou.

*Luk.6,37. †Mat.25,31. Skutk.17,31. 2 Kor.5,10.

11. Psáno * jest zajisté: Živť jseim já, praví Pán, žeř přede mnou bude klekati každé koleno, a každý jazyk vyznávati bnde Boha.

*Izai.45,23.

12. A takť * jeden každý z nás sám za sebe počet vydávati bude Bohu.

*k.2,6,16. Mat.12,36. 1 Kor.3,8. 1 Petr.4,5.

13. Nesudmež tedy více jedni druhých, ale toto raději rozsuzujte, abyste nekladli úrazu neb pohoršení bratru.

14. Vimť a ujištěn jsem v Pánu Ježiši, žeť * nie nečistébo není samo z sebe; než tomu, kdož tak soudí, že by nečisté bylo, jemuf nečisté jest.

*Mat.15,11.

15. Ale bývá-liť rmoneen bratr tvůj pro pokrm, již nechodiš podlé lásky. Nepřivozujž k zahynutí pokrmem svým tobo, za kteréhož Kristus umřel.

16. Nebudiz tedy v * poroubání dáno dobré vaše.

*Tit.2,5.

17. Království * zajisté Boží není pokrm a nápoj, ale spravedlnost a pokoj a radost v Duchu svatém.

*Luk.17,20. 1 Kor.4,20.

18. Nebo kdož v tom slouží Kristu, milý * jest Bohu a lidem příjemný.

*1 Tes.2,15.

19. Protož následujme toho, což jest ku pokoji a k vzdělání společnému.

20. Nekaziz pro * pokrm díla Božího. Všecko † zajisté čisté jest, ale zlé jest člověku, kterýž ji s pohoršením.

*v.15. †Mat.15,11. Skutk.10,15.

21. Dobré jest * nejisti masa a nepiti vína, ani na čem se koli uráží bratr tvůj, neb horši, aneb zemdlivá.

*1 Kor.8,13.

22. Ty víru máš? Mějž ji sám u sebe před Bohem. Blahoslavený, kdož nesoudi sebe samého v tom, což oblibuje.

23. Ale kdož pak rozpakuje se, kdyby jedl, potupen jest, nebo ne z víry jž. A cožkoli * není z víry, hřích jest.

*Tit.1,15. Žid.11,6.

KAPITOLA XV.

Napomenuti k snášení mdlob bližních. 23. Slib o navštívení jich. 30. Žádost za modlitby svaté.

Povinnitť jsme pak my * silní mdloby nemocných snášeti, a ne sami sobě se libiti.

*k.14,1. 1 Kor.9,22. Gal.6,1. 1 Tes.5,14.

2. A protož jeden každý z nás * bližnímu se lib k dobrému pro † vzdělání.

*1 Kor.9,19; 10,24,33; 13,5. †Rim.14,19.

3. Nebo i Kristus ne sám se sobě libil, ale jakož * psáno jest: Hanění hanějících tebe připadla na mne.

*Zalm.69,10. Izai.53,4.

4. Nebo kteréžkoli * věci napsány jsou, k našemu naučení napsány jsou, abychom skrze snášelivost a potěšení písem naději měli.

*k.4,23,24.

5. Bůh pak snášelivosti a potěšení dejž vám * býti jednomyslnými vespolek podlé Jezukrista,

*k.12,16. Zalm.133,1 nsl. 1 Kor.1,10. 1 Petr.3,8.

6. Abyste * jednomyslně jedněmi ústy oslavovali Boha a Otce Pána našeho Jezukrista.

*Skutk.1,14.

7. Protož přijímejte se vespolek, jakož i Kristus přijal nás v slávu Boží.

8. Neboť pravím, že Kristus Ježiš byl služebníkem * obřízky pro Boží pravost, aby potvrdil † slibů otcům,

*Mat.15,24. †Skutk.3,25.

9. A aby pohané z * milosrdenství slavili Boha, jakož † psáno jest: Protož vy-

znávati tebe budu mezi pohany, a jménu tvému plésati budu.

*k.11,30.+2 Sam.22,50. Žalm.18,50.

10. A opět * di: Veselte se pohané s lidem jeho.

*5 Mojz.32,43. Žalm.67,5.

11. A * opět: Chvalte Hospodina všickni národové, a velebtež ho všickni lidé.

*Žalm.117,1.

12. A opět * Izaiáš di: † Budeť kořen Jesse, a v tom, kterýž povstane, aby panoval nad pohany, pohané doufati budou.

*Izai.11,10.+Zjev.5,5.

13. Bůh pak naděje naplňujž vás všelikou * radostí a pokojem u viře, abyste se rozhojnili v naději skrze moc Ducha svatého.

*k.14,17.

14. Jist * jsem zajisté, bratři moji, i já také o vás, že i vy jste † plni dobroty, naplnění jsouce všelikou známostí, tak že se i ** napomínati můžete vespolek.

*2 Petr.1,12.1 Jan.2,21.

+1 Tes.4,9.10. **Mat.18,15. Žid.3,13.

15. A však psal jsem vám, bratři, poněkud směle, jako napomínaje vás, polle milosti, * kteráž jest mi dána od Boha,

*k.1,5; 12,3. Skutk.13,2.

16. K tomu abych byl * služebníkem Ježíše Krista mezi pohany, slouže evangelium Božimu, aby byla † obět pohanů vzácná, ** posvěcena jsuci skrze Ducha svatého.

*Skutk.9,15; 26,17.

Gal.2,2.+2 Tim.4,6. **Řim.12,1.

17. Mám se tedy čím ehlubiti v Kristu Ježíši, v Božích věcech.

18. Neboť bych * nesměl mluvití toho, čehož by skrze mne ne učinil Kristus, ku poslušensví pohanů, slovem i skutkem,

*Mat.10,19,20.

19. V * moci divů a zázraků, v síle Ducha Božihó, tak že jsem od Jeruzaléma vřkol až k Illyrické zemi naplnil evangelium Kristovým,

*Mark.16,17. Skutk.14,3.

20. A to tak byv žádostiv * kázatí evangelium, kdež ani jmenován nebyl Kristus, abych na cizí základ nestavěl,

*2 Kor.10,15,16.

21. Ale jakož psáno * jest: Kterýmž není zvěstováno o něm, uzří, a ti, kteříž neslyšali, srozumějí.

*Izai.52,15; 65,1.

22. A * tímť jest mi mnohokrát překáženo přijítí k vám.

*k.1,13.1 Tes.2,18.

23. Nyri pak nemaje již více místa v čehoť krajinách, a žádost maje přijítí k vám od mnoha let,

24. Kdyžkoli půjdu do Hispanie, přijdu k vám. Mámť zajisté nadějí, že tudy jda, uzřím vás, a že * vy mne provodíte

tam, a však až bych prvě u vás poněkud pobyl.

*1 Kor.16,6.

25. Nyri pak * beru se do Jeruzaléma, službu čině svatým.

*Skutk.18,21; 24,17.

26. Nebo za dobrě se vidělo Macedonským a Achaiským, aby * zbírku nějakou učinili na chudé svaté, kteříž jsou v Jeruzalémě.

*1 Kor.16,1.

27. Takť sobě to oblíbili, a také povinni jsou jim to. Nebo poněvadž duchovním věcem jejich * obeovali pohané, povinuit jsou jim také sloužití tělesnými.

*k.11,17.1 Kor.9,11.

28. A protož když to vykonám, a jim odvedu užitek ten, půjduť skrze vás do Hispanie.

29. A vímt, že když přijdu k vám, v hojnosti * požebrnání evangelium Kristova přijdu.

*k.1,11.

30. Prosimť * pak vás, bratři, skrze Pána našeho Jezukrista a skrze † lásku Ducha, abyste ** spolu se mnou modlili se za mne Bohu snažně,

*2 Tes.3,1.+Filip.2,1. *2 Kor.1,11. Filip.1,27.

31. Abych vysvobozen byl od protivníků v Judstvu, a aby služba tato má příjemná byla svatým v Jeruzalémě,

32. Abych k vám bohďa s * radostí přišel, a s vámi poodpočinul.

*Skutk.18,21.1 Kor.4,19. Jak.4,15.

33. Bůh pak * pokoje se všemi vámi. Amen.

*k.16,20.1 Kor.14,33.

KAPITOLA XVI.

Pozdravení. 17. Napomenutí k varování se nepokojných, 20. poručení jich Bohu.

Poručímť pak vám Fében, sestru naši, služebnici církve Cenchrenské,

2. Abyste * ji přijali v Pánu, tak jakž sluší na svaté, a abyste jí pomoci byli, jestliže by vás v čem potřebovala. Nebo i ona mnohým hostem ochotně posluhovala, až i mně také.

*3 Jan.v.6.

3. Pozdravte * Priseilly a Akvily, pomocníků mých v Kristu Ježíši,

*Skutk.18,2,26.2 Tim.4,19.

4. Kteríž pro můj život svých vlastních hrdel nasadili, jimž ne já sám toliko děkuji, ale i všecky církve pohanské,

5. I domácího jejich shromáždění. Pozdravte mého milého Epéneta, kterýž jest prvotiny Achaie v Kristu.

6. Pozdravte Marie, kteráž mnoho práce měla s námi.

7. Pozdravte Andronika a Junia, příbuzných mých a spoluvězňů mých, kte-

říž jsou vzácní u apoštolů, a kteříž přede mnou byli v Kristu Ježíši.

8. Pozdravte Amplia mně v Pánu milého.

9. Pozdravte Urbana, pomocníka našeho v Kristu, a Stachyna mého milého.

10. Pozdravte Apella zkušeného v Kristu. Pozdravte domácíeh Aristobulových.

11. Pozdravte Herođiona, příbuzného mého. Pozdravte domácíeh Nareissových, kteříž jsou v Pánu.

12. Pozdravte Tryfény a Tryfózy, kteříž práci vedou v Pánu. Pozdravte Persidy milé, kteráž mnoho pracovala v Pánu.

13. Pozdravte Rufa, zvláštního v Pánu, a matky jeho i mé.

14. Pozdravte Asynkrita, Flegonta, Hermy, Patroba, Hermena, i bratři, kteříž jsou s nimi.

15. Pozdravte Filologa i Julie, Nerea a sestry jeho, i Olympa i všech svatých, kteříž jsou s nimi.

16. Pozdravte sebe vespolek * v políbení svatém. Pozdravujít vás cirkve Kristovy. *1 Kor.16,20.

17. Prosimť * pak vás, bratři, abyste šetřili těch, kteříž † různice ** a pohoršení činí, na odpor učení tomu, kterémuž jste vy se naučili, a †† varujte se jich. *Mat.7,15. †Filip.3,2. **Mat.18,8. ††1 Kor.5,9,11.

18. Nebo takoví Pánu našemu Ježíši Kristu neslouží, * ale svému břichu; a † la-

hodnými řeči a poehlebenstvím svodí srdce prostých.

* Filip.3,19. † Ezech.13,18. 2 Petr.2,3.

19. Nebo vaše * poslušenství všech došlo. A protož raduji se z vás. Než eheít, abyste byli moudří k dobrému, a prostí k zlému. *k.1.8.

20. Bůh pak * pokoje potře † satana pod nohy vaše brzo. Milost ** Pána našeho Jezukrista s vámi. Amen. *1 Kor.14,33. †1 Mojz.3,15. **1 Kor.16,23.

21. Pozdravují vás Timoteus, pomocník můj, a Lucius, a Jázon, a Sozipater, příbuzní moji.

22. Pozdravuji vás v Pánu já Tercius, kterýž jsem psal tento list.

23. Pozdravuje vás * Gáius, hospodář můj i vši cirkve. Pozdravuje vás Erastus, důchodní pisar městský, a Kvartus bratr. *1 Kor.1,14.

24. Milost * Pána našeho Jezukrista se všemi vámi. Amen. *1 Kor.16,23. 1 Tes.5,28.

25. Tomu pak, * kterýž může vás utvrditi podlé evangelium mého a kázání Ježíše Krista, † podlé zjevení tajemství od časů věčných skrytého, *Elez.3,20. †k.1,9. 1 Petr.1,20.

26. Nyní pak zjeveného i skrze písmá proroeká, podlé poručení věčného Boha, ku poslušenství víry všechném národům oznámeného,

27. Tomu samému * moudrému Bohu sláva † skrze Jezukrista na věky. Amen. *1 Tim.1,17. †k.6,16.

List tento k Řimanům psán jest z Korintu, o poslán po Fében, služebnici zboru Cechrenského.

PRVNÍ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K KORINTSKÝM.

KAPITOLA I.

Apoštol Korintské chváli 10. a napomíná k jednoomyšlnosti, od vysoké pak myslí vystřihá. 17. pravě, že i Bůh pravdu svou ne v lidské moudrosti zjevil, 27. a nízké věci vyvolil.

Pavel, povolání apoštol Ježíše Krista, skrze vůli Boží, a bratr Sostenes,

2. Cirkvi Boží, kteráž jest v Korintu, posvěceným * v Kristu Ježíši, † povoláním svatým, spolu se všechnými, kteříž vzývají ** jméno Pána našeho Jezukrista na všelikém místě, i jejich i našem: *Jan.17,19. †Ř. m.1,7. **2 Tim.2,22.

3. Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

4. Děkuji Bohu svému vždycky z vás pro tu milost Boží, kteráž dána jest vám v Kristu Ježíši,

5. Že * všemi věcmi obohaeeni jste v něm, každým slovem i všelikým uměním, *k.12,8. 2 Kor.8,7.

6. Jakož svědectví Kristovo * upevněno jest mezi vámi, *Řim.1,16.

7. Tak že * nemáte žádného nedostatku

v žádném daru, † očekávajíc zjevení Pána našeho Jezukrista,

*Zalm.23,1. †Filip.3,20. Tit.2,13.

8. Kterýž i * ntvrdí vás až do konce bez ohubny ke dni Pána našeho Jezukrista.

*2Kor.1,21. Filip.1,10.

9. Věrnýť jest * Bůh, skrze něhož povolání jste k † účastenství Syna jeho Jezukrista, Pána našeho.

*1 Tes.5,24. †Jan 15,5. Gal.2,20.

10. Prosím pak vás, bratří, skrze jméno Pána našeho Jezukrista, abyste * jednoduše mluvili všickni, a aby nebylo mezi vámi roztržek, ale buďte spojeni jednoduše myslí, a jednoduše smyslem.

*Řím.15,5. Efez.4,3.

11. Nebo oznámeno jest mi o vás, bratří moji, od domáček Chloe, že by mezi vámi byly různice.

12. Minim pak toto, že jeden každý z vás říká: Já jsem * Pavlův, † já Apollův, já * Petrův, já pak Kristův.

*k.3,4. †Skutk.18,24. **Jan.1,42.

13. Rozdělen-liž jest Kristus? Zdali Pavel ukřižován jest za vás? Aneb zdali jste ve jménu Pavlova pokřtěni byli?

14. Děkuji Bohu, že jsem žádného z vás nekřtil, než * Krispa a † Gáia,

*Skutk.18,8. †Řím.16,23.

15. Aby někdo neřekl, že jsem ve jménu svém křtil.

16. Křtil jsem také i * Štěpánovu čeled. Více nevím, abych koho jiného křtil.

*k.16,15,17.

17. Nebo neposlal mne Kristus křtiti, ale * evangelium kázati, ne v moudrosti řeči, aby nebyl vyprázdňen kříž Kristův.

*Skutk.14,7.

18. Nebo slovo kříže těm, * kteříž hynou, bláznovstvím jest, ale † nám, kteříž spasení dosahujeme, moc Boží jest.

*2Kor.2,15; 4,3. 2 Tes.2,10. †Řím.1,16.

19. Nebo * psáno jest: Zahladil moudrost moudrých, a opatrnost opatrných zavrhu.

*Job 5,12. Izai.29,41.

20. Kde * jest moudrý? A kde učený? A kde chytrák tohoto světa? Zdalíž Bůh neobrátí † moudrosti tohoto světa v bláznovství? * Job 12,17. Izai.33,18. †Mat.11,25.

21. Nebo když v moudrosti Boží svět nepoznal * skrze moudrost Boha, zalíbilo se Bohu skrze bláznové kázání spasiti věřící,

*Mat.11,25; Luk.10,21. Řím.1,21,28.

22. Poněvadž * i Židé zázraků žádají, i Řekové hledají moudrosti.

*Mat.12,38. Jan.4,48.

23. Myť pak kážeme Krista ukřižova-

ného, Židům * zajisté pohoršení, a Řekům † bláznovství,

*Mat.11,6. Jan.6,60,61. †1 Kor.2,14.

24. Ale povolaným i Židům i Řekům Krista, * Boží moc a † Boží moudrost.

*Řím.1,16. †Kol.2,3.

25. Nebo to bláznovství Boží jest moudřejší nežli lidé, a mdloba Boží jest silnější nežli lidé.

26. Vidíte zajisté povolání své, bratří, že * nemnozí moudří podlé těla, nemnozí † mocní, nemnozí urození.

*Jau.7,48. Jak.2,5. †Skutk.8,27.

27. Ale což bláznivého jest u světa, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a to, což jest u světa mdlé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné.

28. A neurozené u světa a za nic položené vyvolil Bůh, anobrž kteréž nejsou, aby ty věci, kteréž jsou, zahladil,

29. Proto aby se * nechlubilo před obličejem jeho žádné tělo.

*Řím.3,27.

30. Vy pak jste z něho v Kristu Ježíši, kterýž učiněn jest nám * moudrost od Boha, i † spravedlnost, ** i posvěcení, †† i vykoupení,

*Kol.2,3.

†Jer.23,5. Řím.4,25. 2 Kor.5,21. **Jan.17,19. ††Efez.1,7.

31. Aby, jakož jest napsáno, kdo se chlábí, * v Pánu se chlubil.

*Izai.65,16. Jer.9,23,24. 2 Kor.10,17.

KAPITOLA II.

Rozdil mezi moudrosti Boží a světskou, mezi kazateli evangelium a řečníky, 14. též mezi člověkem tělesným a duchovním.

I já přišel k vám, bratří, nepřišel jsem s důstojnosti řeči neb moudrosti, zvěstuje vám svědectví Boží.

2. Nebo tak jsem usoudil nie jiného neuměti mezi vámi, * nežli Ježíše Krista, a to toho ukřižovaného.

*Gal.6,14.

3. A byl * jsem já u vás † v mdlobě, a v bázni, i v strachu mnohém.

*Skutk.18,1,3,9. †2Kor.10,10. Gal.4,13.

4. A řeč má a kázání mé nebylo v slibných * lidské moudrosti řečech, ale v dokázání Ducha a moci,

*k.1,17.

5. Aby víra vaše nebyla na moudrosti lidské založena, ale * na moci Boží.

*Efez.1,17 násl. 1 Tes.1,5.

6. Moudrost pak mluvíme mezi dokonalými, ale * moudrost ne tohoto světa, ani knížat světa tohoto, † kteráž hynou.

*Jak.3,15,17. †1 Kor.15,24.

7. Ale mluvíme * tu moudrost Boží v tajemství skrytou, kterouž Bůh předuložil před věky k slávě naší, * Zalm.51,8.

8. Již žádný z * knížat světa tohoto ne-

poznal. Nebo † kdyby byli poznali, nebyl by Pána slávy ukřižovali.

*Mat.11.25.2 Kor.3.15. †Skutk.3.15.

9. Ale * jakož psáno jest: Čeho oko nevidálo, ani ucho neslyšelo, ani na srdce lidské nevstoupilo, co připravil Bůh těm, kterých † jej miluji.

*Izai.64.4. †Jak.1.12.

10. Nám * Duch Bůh zjevil skrze Ducha svého. Nebo Duch zpytuje všecky věci, i hlubokosti Božské.

*Mat.13.11.

11. Nebo * kdo z lidí vi, co jest v člověku, jedině duch člověka, kterýž jest v něm? Takt i Božích věci nezná žádný, jedině Duch Boží.

*Přisl.20.27.

12. My pak * nepřijali jsme ducha světa, ale Ducha toho, kterýž jest z Boha, abychom věděli, které věci od Boha darovány jsou nám.

*Řim.8.15.

13. O nichž i * mluvíme ne těmi slovy, jimž lidská moudrost učí, ale kterýmž vynucuje Duch svatý, duchovním to, což duchovního jest, přivlastňující.

*k.1.17; 2.1.4.2 Petr.1.16.

14. Ale * tělesný člověk nechápe těch věci, kteréž jsou Ducha Božího; nebo jsou jemu bláznovství, aniž jich může poznati, proto že ony duchovně mají rozsuzovány býti.

*Řim.8.7. Ep. Jud. v.19.

15. Duchovní * pak rozsuzuje všecko, sám pak od žádného nebývá souzen.

*Přisl.20.5; 28.5.1 Tes.5.21.1 Jan.4.1.

16. Nebo kdo * pozná mysl toho Pána, kterýž jej vyučovati bude? My † pak mysl Kristovu máme.

*Job.15.8. Izai.40.13. Řim.11.34. †Filip.2.5.

KAPITOLA III.

Příčina sprostného kazání, 4. též zač služebníky míti, i jak církev má vzdělávána býti, apóstol ukazuje, 18. a od poskvruování duše moudrosti světa vystřihá.

A já, bratři, nemohl jsem vám mluvit jako duchovním, ale jako tělesným, jako maličkým v Kristu.

2. Mlékem * jsem vás živil, a ne pokrmem; nebo jste ještě nemohli, ano i nyní ještě nemůžete.

*1 Petr.2.2.

3. Ještě zajisté tělesni jste. Nebo ponevadž jest mezi vámi nenávisť, svárové a různice, zdaž ještě tělesni nejste, a podlé člověka nechodíte?

4. Nebo * když někdo říká: Já jsem Pavlův, jiný pak: Já Apollův, zdalíž nejste tělesni?

*k.1.12.

5. Kdo tedy jest Pavel, kdo * Apollo, než služebníci, skrze něž jste uvěřili, a jakž jednomu každému dal Pán?

*Skutk.18.21.1 Kor.16.12.

6. Jáť * jsem štipil, Apollo zaléval, ale Bůh dal zrůst.

*Skutk.18.14.

7. A protož aniž ten, kdož štěpuje, jest něco, ani ten, kdož zalévá, ale Bůh, kterýž zrůst dává.

8. Ten pak, kdož štěpuje, a ten, kdož zalévá, jedno jsou, a * však jeden každý svou vlastní odplatu vezme podlé své práce.

*Zalm.62.13. Přisl.12.14. Mat.16.27. Řim.2.6. Zjev.2.23.

9. Božit jsme zajisté * pomocníci, Boží roli, † Boží vzdělání jste.

*2 Kor.6.1. †Efez.2.20.1 Petr.2.5.

10. Podlé * milosti Boží sobě dané, jako moudrý stavitel, základ † jsem založil, jiný pak na něm staví. Ale jeden každý viz, jak na něm staví.

*Řim.1.5. †Zjev.21.14.

11. Nebo * základu jímého žádný položiti nemůž, mimo ten, kterýž položen jest, jenž jest Ježíš Kristus.

*Zalm.118.22. Izai.28.16. Mat.16.18. Efez.2.20.

12. Stavi-liť pak kdo na ten základ zlato, stříbro, kameni drahé, dříví, seno, strniště,

13. Jednoho každého dílo * zjeveno bude. Den † zajisté to okáže; nebo v ohni zjeví se, a jednoho každého dílo, jaké by bylo, ** oheň zprubuje.

*Izai.8.20. †1 Kor.4.5. ** Izai.48.10.1 Petr.1.7.

14. Zůstane-liť či dílo, kteréž na něm stavěl, vezme odplatu.

15. Pakliť či dílo shoří, vezme škodu, ale sám spasen bude, a však tak, jako skrze oheň.

16. Zdalíž * nevíte, že chrám Boží jste, a Duch Boží v vás přebývá?

*Efez.2.21.22. Žid.3.6.1 Petr.2.5.

17. Jestližet kdo chrámu Božího poškvruje, tohož zatratí Bůh; nebo chrám Boží svatý jest, jenž jste vy.

18. Žádný sám sebe * nesvod. Zdá-li se komu z vás, že † jest moudrý na tomto světě, budiž bláznem, aby byl učiněn moudrým.

*Jak.1.22. †Přisl.3.7.

19. Moudrost zajisté světa tohoto bláznovství jest u Boha. Nebo * psáno jest: Kterýž lapá moudré v chytrosti jejich.

*Job.5.13.

20. A * opět: Znáť Pán přemýšlování moudrých, že jsou marná.

*Zalm.91.11.

21. A tak nechlub se žádný lidmi; nebo všecky věci vaše jsou.

22. Buď Pavel, buď Apollo, buď Petr, buď svět, buď * život, buď smrt, buď přítomné věci, buďto budoucí, všecko jest vaše,

*Řim.8.38.

23. Vy * pak Kristovi, a Kristus Bo-
ží. *k.11,3.

KAPITOLA IV.

Služebníci církve ne k lidskému, ale k svého Pána soudu
přináležejí. Protož věrný lid je přijímatí i jich následo-
vati má.

Tak o nás smýšlej člověk, jako * o slu-
žebnících Kristových † a šafářích tajem-
ství Božích. *Mat.16,19. Jan 20,23. 2 Kor.4,5.

Kol.1,25. †Mat.24,45. Tit.1,7. 1 Petr.4,10.

2. Dále pak vyhledává se při šafářích,
aby každý * věrný nalezen byl. *Luk.12,42.

3. Mně pak to za nejmenší jest, abych
od vás souzen byl, aneb od lidského
soudu; nýbrž ani sám sebe soudím.

4. Nebo ať do sebe nic nevím, však ne
skrže * to jsem spravedliv; nebo ten, je-
što mne soudí, † Pán jest.

*Zalm.143,2. Řím.3,20. †Zalm.35,24.

5. Protož * nesudte nic před časem, až
by † přišel Pán, kterýž i ** osvítl to, což
skrytého jest ve tmě, a zjeví rady srdcí.
A tehdaž bude míti chválu jeden každý
od Boha.

*Mat.7,1. Luk.6,37. †1 Kor.11,26. ** Dan.7,10.

6. Tyto pak věci, bratří, v podoben-
ství obrátil jsem na sebe a na Apollo,
pro vás, abyste se na nás učili nad to,
což psáno jest, * výše nesmyšleti, aby-
ste jeden pro druhého nenadávali se
proti někomu. *Pris.3,7. Řím.12,3.

7. Nebo kdož tě soudí? A co * máš, je-
što bys nevzal? A když jsi vzal, proč
se chlubíš, jako bys nevzal? *Jan 3,27.

8. Již jste nasyceni, již jste zbohatli,
bez nás kralujete. Ale ó byste kralovali,
abychom i my spolu s vámi kralovali.

9. Za to mám jistě, že nás * Bůh apo-
štoly poslední okázal † jako k smrti od-
dané; nebo ** učinění jsme divadlo to-
muto světu, i andělům, i lidem.

*Efez.3,8. †Zalm.44,23. **Zid.10,33.

10. My * blázní pro Krista, ale vy opa-
trní v Kristu; my † mdlí, vy pak silní;
vy slavní, ale my opovržení.

*k.3,18. †k.2,3. 2 Kor.13,9.

11. Až do tohoto času i * lačnime, i ži-
zníme, i nahotu trpíme, † i poličkování
býváme, i místa nemáme.

*2 Kor.11,27. †Skutk.23,2. 2 Kor.4,8.

12. A * pracujeme, dělajícíe rukama
vlastními. † Uhanění jsouce, dobrořeči-
me; protivensství trpíce, snášíme.

*Skutk.18,3. †Mat.5,44. Řím.12,14.

13. Když se nám rouhají, modlíme se;
jako smeti tohoto světa učinění jsme,
povrhel u všech, až posavad.

14. Ne proto, abych vás zahanbil, piší

toto, ale jako svých * milých synů na-
pominám. *1 Tes.2,11.

15. Nebo byste pak deset tisíc pěstou-
nů měli v Kristu, však proto nemnoho
otců. Nebo v Kristu Ježíši skrze evan-
gelium já jsem vás zplodil.

16. Protož prosím * vás, buďte násle-
dovnici moji. *k.11,1. Filip.3,17.

17. Pro tu příčinu * poslal jsem vám
Timotea, kterýž jest syn můj milý a
věrný v Pánu. Tent vám připomínati
bude, které jsou cesty mé v Kristu,
jakž všudy v každé církvi učím.

*1 Tim.1,2. 2 Tim.1,2.

18. Rovně jako bych neměl k vám
přijíti, naduli se někteří.

19. Ale * přijduť k vám brzo, bude-li
Pán chtíti, a poznám ne řeč těch nadu-
tých, ale moc. *Řím.15,32.

20. Neboť *nezáleží* * v řeči království
Boží, ale v moci. *Luk.17,20. Řím.1,16. 2 Petr.1,16.

21. Co chcete? S * metlou-li abych při-
šel k vám, čili s láskou, a s duchem ti-
chosti? *2 Kor.10,2; 13,10.

KAPITOLA V.

Viní Korintské apóstol, že hanebného hříšníka mezi se-
bou trpěli. 3. Velí jej satanu dáti, 9. a vyměruje jim, jak
se mají míti k vyloučeným.

Naprostu slyšeti, *že* jest mezi vámi smil-
stvo, a to takové smilstvo, jakéž se ani
mezi pohany nejmenuje, * aby někdo
měl manželku otcovu.

*3 Mojz.18,8; 20,11. 5 Mojz.27,20.

2. A vy nadutí jste, než byste raději
rmoutili se, aby vyvržen byl z prostřed-
ku vás ten, kdož takový skutek spá-
chal.

3. Já * zajisté, ač vzdálený tělem, ale
přítomný duchem, již jsem to usoudil,
jako bych přítomen byl, abyste toho,
kterýž to tak spáchal, *2 Kor.10,1. Kol.2,5.

4. Ve jménu Pána našeho Jezukrista
sejdouce se spolu, i s mým duchem, s
moci * Pána našeho Jezukrista,

*Mat.16,19; 18,18.

5. Vydali takového * satanu k zahubení
těla, aby duch spasen byl v den Pána
Ježíše. *1 Tim.1,20.

6. Není dobrá chlouba vaše. Zdalíž
nevíte, že * maličko kvasu všecko těsto
nakvašuje? *Gal.5,9.

7. Vyčísťtež tedy starý kvas, abyste
byli nové zadělání, jakož jste nenakva-
šení. Neboť jest † Beránek náš veliko-
noční za nás † obětován, Kristus.

* Izai.53,7. Jan 1,29. 1 Petr.1,19. †1 Kor.15,3. 1 Petr.2,24.

8. A protož hodujmež * ne v kvasu sta-

rém, ani v kvasu zlosti a nešlechtnosti, ale v přesnicích upřímnosti a pravdy.

*2Mojz.12,3.15.19.5Mojz.16,3.

9. Psal jsem vám v listu, abyste * se nesměšovali s smilníky.

*Mat.18,17.2Kor.6,14.Efez.5,11.

10. Ale nevěšelijak s smilníky tohoto světa, neb s lakomeci, neb s dráči, aneb s modláři, sie jinak musili byste z tohoto světa vyjítí.

11. Nyní pak psal jsem vám, abyste se nesměšovali, kdyby kdo, maje jméno bratr, byl smilník, neb lakomec, neb modlář, neb zlolejec, neb opilec, neb dráč. S * takovým ani nejzte.

*Mat.18,17.Řím.16,17.2Tes.3,6.14.Tit.3,10.2Jan.v.10.

12. Nebo proč já mám i ty, kteříž jsou * vně, souditi? Však ty, kteříž jsou vnitř, vy soudite.

*Mark.4,11.Kol.4,5.1Tes.4,12.1Tim.3,7.

13. Ty pak, kteříž jsou vně, Bůh soudi. * Vyvrztež tedy tobo zlého sami z sebe.

*5Mojz.13,5.

KAPITOLA VI.

Soudi před nevěřícími se vystříhati, 9. a smilstva i jiných hříchů pilně utkatí.

Smí někdo z vás, maje při s druhým, souditi se před nepravými, a ne před svatými?

2. Nevíte-liž, že * svatí svět souditi budou? I poněvadž od vás souzen býti má svět, kterakž nebudni jste těch nejmenších věci rozsuzovati?

*Zalm.149,5.násl.

3. Zdaliž nevíte, že anděly souditi budeme? Co pak tyto časné věci?

4. Protož když byste měli mítí sond o tyto časné věci, těm, kteříž nejzaduěji jsou v církvi, sond osadte.

5. K zahanbení vašemu to pravím. Tak-liž není mezi vámi moudrého ani jednoho, kterýž by mohl rozsouditi mezi bratřími svými?

6. Ale bratr s bratrem soudi se, a to před nevěřícími?

7. Již tedy konečně nedostatek mezi vámi jest, že soudy máte mezi sebou. Proč * raději křivdy netrpíte? Proč raději škody neběte?

*Přís.1,20.22.Mat.5,39.40.Řím.12,19.

8. Nýbrž * vy křivdu činíte, a k škodě přivodíte, a to bratří své.

*3Mojz.25,14.1Tes.4,6.

9. Zdaliž nevíte, že * nespravedliví dědictví království Božibo nedosáhnou? Nemylte se, † ani smilníci, ani modláři, ani eizoložníci, ani měkei, ani ** sameoložníci,

*Gal.5,19.Efez.5,5.Žid.12,14.

+Gal.6,7.**3Mojz.18,22.Řím.1,27.

10. Ani zloději, ani lakomei, * ani opilci, ani zlolejei, ani dráči dědictví království Božibo nedůjdou.

*Gal.5,21.

11. A takovi jste * někteří byli, † ale obmyti jste, ale ** posvěceni jste, ale ospravedlněni jste ve jménu Pána Jezukrista a skrze Duchu Boha našeho.

*Efez.2,1.2.3.+Žid.10,22.**1Kor.1,2.

12. Všecko mi sluší, * ale ne všecko prospívá; všecko mi sluší, ale jáť žádné z těch věci v moe nebudu podmaněn.

*k.10,23.

13. Pokrmové * břichu, a břicho pokrmům; Bůh pak i břicho i pokrmy zkazi. Ale † tělo ne smilstvu, ale Pánu, a Pán tělu.

14. Bůh pak i * Pána vzkřísil, i nás také vzkřísil moei svou.

*Skutk.2,24.32.Řím.6,5.8.

15. Nevíte-liž, že * těla vaše jsou odovvé Kristovi? Což tedy vezma oudy Kristovy, učinim je oudy nevěstky? Odstup to.

*k.12,27.

16. Zdaliž nevíte, že kdož se připojuje k nevěstec, jedno tělo jest s ní? Nebo di: * Budou dva jedno tělo.

*1Mojz.2,24.Mat.19,5.Efez.5,31.

17. Ten pak, kdož se * připojuje Pánu, jeden † duch jest s nim.

*Jno.17,21.22.Efez.5,30.+1Kor.12,13.

18. Utikejte smilstva. Všelíký hříeh, kterýžkoli učinil by člověk, kromě těla jest, ale kdož smilni, ten proti svému vlastnímu tělu hřeši.

19. Zdaliž nevíte, že * tělo vaše jest echrám † Duchu svatého v vás? Kteréhož máte od Boha, a nejste sami svoji.

*k.3,16.2Kor.6,16.†Efez.2,21.Žid.3,6.1Petr.2,5.

20. Nebo * koupeni jste za mzdu. Oslavujtež † tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou.

*k.7,23.Skutk.20,28.Gal.3,13.Žid.9,12.

1Petr.1,18.19.2Petr.1,1.Žjev.5,9.+Filip.1,20.

KAPITOLA VII.

Ženěti i vdávání na svobodě zaneclává aposto. 10. Manželům rozloučení brání. 25. Z strany pak proměňování stavu, jak se mítí a čeho seřítí, ukazuje.

S strany pak toho, o čemž jste mi psali, dobrěť by bylo člověku ženy se nedotýkati.

2. Ale z příčiny smilstva, jeden každý manželku svou měj, a jedna každá měj muže svého.

3. Muž k ženě * povinnou přívětivost prokazuj, podobně též i žena k muži.

*1Petr.3,7.

4. Žena svého vlastního těla v moei nemá, ale muž; též podobně i muž těla svého vlastního v moei nemá, ale žena.

5. Neoklamávejte jeden druhého, leč by to bylo z společného svolení na čas, abyste se uprázdnilí * ku postu a k modlitbě; a zase spolu se sejděte, aby vás nepokoušel satan pro nezdrželivost vaši.

*Joel 2,13. Mat. 17,21.

6. Ale totot pravím podlé dopuštění, ne podlé rozkazu.

7. Nebo chtěl bych, aby * všickni lidé tak byli jako já, ale † jeden každý svůj vlastní dar od Boha má, jeden tak a jiný jinak.

*Skutk. 26,29. †Mat. 19,12. 1 Kor. 12,11.

8. Pravím pak neženatým a vdovám: Dobré jest jim, zůstali-li by tak jako já.

9. Pakliť se * nemohou zdržeti, nechažť v stav manželský vstoupí; nebo lépe jest v stav manželský vstoupiti nežli páliť se.

*1 Tim. 5,14.

10. Manželům pak prikazuji ne já, ale Pán, * řka: Manželko od † muže neodcházej.

*1 Tes. 4,15. †Mal. 2,14.16. Mat. 5,32. Luk. 16,18.

11. Pakliť by odešla, zůstaniť nevdaná, aneb smíř se s mužem. Tolikéž muži nepropouštěj ženy.

12. Jiným pak pravím já, a ne Pán: Má-li který bratr manželku nevěřící, a ta povoluje býti s nim, nepropouštěj jí.

13. A má-li která žena muže nevěřícího, a on chce býti s ní, nepropouštěj ho.

14. Posvěcenť jest zajisté nevěřící muž pro ženu, a žena nevěřící posvěcena jest pro muže; sic jinak děti vaši nečistí by byli, ale nyní svatí jsou.

15. Pakliť nevěřící odjíti chce, necht jde. Neníť manem bratr neb sestra v takových věcech, ale * ku pokoji povolal nás Bůh.

*Efez. 2,14.17.

16. A kterak ty * viš, ženo, získáš-li muže svého? Aneb co ty viš, muži, získáš-li ženu?

*1 Petr. 3,1.

17. Ale jakž jednomu každému odměřil Bůh, a jakž jednoho každého povolal * Pán, tak choď. A takt ve všech církev řídím.

*v. 20.24.

18. Obřezaný někdo povolán jest? Neuvodíť na sebe *neobřízky*. V neobřízce někdo povolán jest? Neobřezuj se.

19. Obřízka * nic není, též neobřízka nic není, ale zachovávání prikázání Božích.

*Gal. 5,6: 6.15.

20. Jeden každý v tom * povolání, v němž povolán jest, zůstávej.

*Efez. 4,1. Filip. 1,27. 1 Tes. 2,12.

21. Služebníkem * povolán jsi? Nedbej na to. Pakliť bys mohl býti svobodný, radějí *toho* uživej.

*1 Tim. 6,2.

22. Nebo kdož jest v Pánu povolán služebníkem, * osvobozený jest Páně. Též podobně kdož jest povolán svobodný, † služebník jest Kristův.

*Jan 8,36. Řim. 6,18.22. Gal. 5,13. †Efez. 6,6. 1 Petr. 2,16.

23. Za mzdu * koupeni jste, nebudtež služebníci lidíti.

*k. 6,20. Žid. 9,12. 1 Petr. 1,19. 2 Petr. 2,1.

24. Jeden každý jakž povolán jest, bratří, v tom zůstávej před Bohem.

25. O pannách pak prikázání Páně nemám, ale však radu dávám, jako ten, jemuž z * milosrdenství svého Pán dal věrným býti.

*2 Kor. 4,1.

26. Za toť pak mám, že jest to dobré pro nastávající potřebu, *totiž* že jest dobré člověku tak býti.

27. Přivázán k ženě? Nehledej rozvázání. Jsi prost od ženy? Nehledej ženy.

28. Pakliť bys se i oženil, nezhrěšils, a vdala-li by se panna, nezhrěšila; * ale trápení těla míti budou takoví; jáť pak vám odpouštím.

*1 Moj. 23,16.17.18.

29. Ale totot pravím, bratří, poněvadž čas * ostatní jest ukrácený, aby i ti, kteříž mají ženy, byli, jako by jich neměli,

*Řim. 13,11. 1 Petr. 4,7.

30. A kteříž plačí, jako by neplakali a kteříž radují se, jako by se neradovali, a kteříž kupují, jako by nevládli,

31. A kteříž užívají tohoto světa, jako by neužívali. Neboť * pomíjí způsob tohoto světa.

*Žalm. 39,7. Izai. 40,6. 1 Petr. 1,24. 1 Jan. 2,17.

32. Cheťť pak, * abyste vy bez pečování byli. Nebo kdo ženy nemá, pečujeť o to, což jest Páně, kterak by se líbil Pánu.

*Luk. 12,15. †1 Tim. 5,5.

33. Ale kdo se oženil, pečuje o věci tohoto světa, jak by se líbil ženě.

34. Rozdílněť jsou žena a panna. Nevdaná pečuje o to, což jest Páně, aby byla * svatá i tělem i duchem, ale vdaná pečuje o věci tohoto světa, kterak by se líbila muží.

*2 Kor. 7,1.

35. Totot pak k vašemu dobrému pravím, ne a bych na vás osídlo nvrhl, ale abyste slušně a případně Pána se přidrželi, bez všeliké roztržitosti.

36. Pakliť kdo za neshušnou věc své panně pokládá pomíjení času k vdání, a tak by se státi mělo, nečň, jakžkoli chce, nezhrěši. Nechažť jí vdá.

37. Ale kdož se pevně ustavil v srdci, a není mu toho nouze, ale v moci má svou vlastní vůli, a to uložil v srdci

svém, aby choval pannu svou, dobře čini.

38. A tak ten, kdož vdává, dobře čini, ale kdo nevdává, lépe čini.

39. Žena * přivázána jest zákonem dotud, dokudž její muž živ jest. Pakli by umřel muž její, svobodná jest; můž se vdáti, za kohož chce, † toliko v Pánu.

* Řim. 7. 2. † 1 Tim. 2. 15.

40. Ale blahoslavenější jest, zůstala-li by tak, podlé mého soudu. Mám pak za to, žeť i já mám * Ducha Božího.

* 1 Tes. 4. 8.

KAPITOLA VIII.

Modlám obětovaně jistí není hřích, 9. však s pohoršením blízko toho mdlého jistí jest veliký hřích.

V těch pak věcech, * kteréž modlám obětovány bývají, víme, že všickni známost máme. A známost † nadává, ale láska vzdělává.

* Skutk. 15, 20, 29. † 1 Kor. 5, 2.

2. Zdá-li se * pak komu, že něco umí, ještě nie nepoznal, tak jakž by měl znáti.

* Gal. 6, 3. 1 Tim. 6, 4.

3. Ale jestliže kdo miluje Boha, tenť jest * vyučen od něho.

* Zalm. 1, 6. Jan 10, 14, 27. Gal. 4, 9.

4. A protož o pokrmích, kteříž se modlám obětují, * víme, že modla na světě nie není, a † že nie není jiného žádného Boha než jeden.

* Řim. 14, 14. † 5 Mojz. 4, 39. Mark. 12, 29.

5. Nebo ačkoli jsou někteří, ješto slovou * bohové, i na nebi i na zemi, (jakož jsou mnozi bohové, a páni mnozí.)

* Zalm. 82, 6. Jan 10, 34, 35.

6. Ale my * máme jediného Boha Otee, z něhož † všecko, a my v něm, a jednoho ** Pána Ježíše Krista, skrze † něhož všecko, i my skrze něho.

* Mal. 2, 10. † Řim. 11, 36. ** Skutk. 17, 28. † Jan 1, 3.

7. Ale ne ve všechť jest to * umění. Nebo někteří † s svědomím pro modlu až do dnes jako modlám obětovaně jedí, a svědomí jejich, jsuci mdlé, poškvřňuje se.

* Řim. 14, 14. † Řim. 14, 23. 1 Kor. 10, 28.

8. Nečiníť * pak nás pokrm vzácných Bohu. Nebo budeme-li jisti, nie tím lepší nebudeme, a nebudeme-li jisti, nie horší nebudeme.

* Řim. 11, 17.

9. Ale * vizte, aťby snad ta vaše moc nebyla k † urážce mdlým.

* 1 Petr. 2, 16. † Řim. 14, 13, 20.

10. Nebo uzří-li kdo tebe, majícího známost, a ty sedíš při pokrmu modlám obětovaném, zdalíž svědomí toho, kterýž jest mdlý, nebude přivedeno k tomu, aby také jedl modlám obětované?

11. I * zahyne pro to tvé vědění

bratr mdlý, za kteréhož Kristus umřel.

* Řim. 14 15.

12. A tak hřešice proti bratrům, a urážejice svědomí jejich mdlé, proti Kristu hřešíte.

13. A protož * jestližeť pohoršuje pokrm bratra mého, nebudu jisti masa na věky, abych nezhoršil bratra svého.

* Řim. 14, 21. 2 Kor. 11 29.

KAPITOLA IX.

Příkladem svým učí práva svého v věcech případných ustupovati, 24. jinak že by o korunu věčnou přišli.

Zdalíž nejsem apoštol? Zdalíž nejsem svobodný? * Zdalíž jsem Jezukrista Pána našeho neviděl? Zdalíž † vy nejste práce má v Pánu?

* Skutk. 9, 3, 17. † 1 Kor. 4, 15.

2. Bycht' pak jiným nebyl apoštolem, tedy vám jsem; nebo pečet mého apoštolství vy jste v Pánu.

3. Odpověď má před těmi, kteříž mne soudí, ta jest:

4. Zdalíž * nemáme moci jisti a píti?

* v. 14. Luk. 10 8.

5. Zdalíž nemáme moci sestry ženy při sobě míti, jako i * jiní apoštolé, i † bratři Páně, i Petr?

* Mat. S. 14. † Gal. 1, 19.

6. Zdalíž sám já a Barnabáš nemáme moci díla zanechatí?

7. I kdo * bojuje kdy na svůj náklad? Kdo † štěpuje vinici, ** a ovoce jejího neji? Aneb kdo † † pase stádo, a mléka od stáda neji?

* 2 Kor. 10, 4.

† 1 Kor. 3, 6, 7, 8. † 1 Mojz. 9, 20, 21. † Jan 21 15.

8. Zdali podlé človekta to pravím? Zdalíž i zákon toho nepraví?

9. Nebo v zákoně * Mojžišově psáno jest: Nezavížeš úst volu mláticímú. I zdali Bůh o voly pečuje?

* 5 Mojz. 25, 4. 1 Tim. 5, 18.

10. Čili naprosto pro nás to praví? Pro nás jistě napsáno jest. Nebo kdo * oře, v naději oratí má; a kdo mlátí v naději, naděje své má účasten býti.

* 2 Tim. 2, 6.

11. Poněvadž jsmé my vám * duchovní věci rozšivali, veliká-liž by věc byla, kdybychom my vaše časné věci žali?

* Řim. 15, 27. Gal. 6, 6.

12. Když jini práva svého k vám užívají, proč ne raději my? A však neužívali * jsme práva toho, ale všecko snášime, abychom žádné překážky neučinili evangelium Kristovu.

* Skutk. 20, 33 násl. 2 Kor. 11, 9, 12.

13. Zdalíž nevíte, že ti, kteříž * o svatých věcech pracují, z svatých věcí jedí, a kteříž oltáři přistojí, s oltářem spolu díl mají?

* 4 Mojz. 18, 8.

14. Tak i Pán nařídil těm, kteříž evangelium * zvěstují, aby z evangelium živi byli.

^{*3 Mojj.19.13. 5 Mojj.24.14. Mat.10.10. 1 Tim.5.18.}

15. Ját jsem však * ničeho toho neužíval. Aníž jsem toho proto psal, aby se to při mně tak dalo, anof by mi mnohem lépe bylo umřítí, nežli ť aby kdo chválu mou vyprázdnil.

^{*k.4.12. Skutk.18.3. †2 Kor.11.10.}

16. Nebo * káži-li evangelium, nemám se čím chlubit, poněvadž jsem to povinen; ale běda by mně bylo, kdybych nekázal.

^{*Řím.1.15.}

17. Jestliže pak dobrovolně to činím, mám odplatu; pakli bezděk, nířadť * jest mi svěřen.

^{*k.4.1.}

18. Jakouž tedy mám odplatu? Abych evangelium káže, ukázal, že jest bez nákladů evangelium Kristovo, proto a bych zle neužíval práva svého při evangelium.

19. Svoboden zajisté jsa ode všech, všechněm sebe samého * v službu jsem vydal, abych ť mnohé získal.

^{*k.10.33. Mat.20.28. †Mat.18.15.}

20. A učiněn jsem * Židům jako Žid, abych Židy získal; těm, kteříž pod zákonem jsou, jako bych pod zákonem byl, abych ty, kteříž pod zákonem jsou, získal.

^{*Skutk.16.3; 18.18; 21.23.}

21. Těm, kteříž jsou bez zákona, jako bych * bez zákona byl, (nejsa bez zákona Bohu, ale jsa pod zákonem Kristu,) abych získal ty, kteříž jsou bez zákona.

^{*k.7.22. Gal.2.3.}

22. Učiněn jsem * mdlým jako mdlý, abych mdlé získal. Všechněm ť všecko jsem učiněn, abych vždy některé k spasení přivedl.

^{*Řím.11.14; 15.1.2. †1 Kor.10.33.}

23. A toť činím * pro evangelium, abych účastník jeho byl.

^{*Gal.2.2.}

24. Zdaliž nevíte, že ti, kteříž v závod běží, všickni zajisté běží, ale jeden běře základ? Tak * běžte, abyste dosáhli.

^{*Filip.3.14.}

25. A všeliký, * kdož bojuje, ve všem jest zdržlivý. A oni zajisté proto, aby porušitelnou korunu vzali, ale my ť neporušitelnou.

^{*Efez.6.12. †Jak.1.12. †1 Petr.1.4.}

26. Protož já * tak běžím, ne jako v nejistotu, tak bojuji, ne jako v útr rozrážeje,

^{*Gal.2.2. 2 Tim.2.5; 4.7.}

27. Ale * podmaňuji tělo své, a v službu podrobují, abych snad jiným káže, sám nebyl neslechetný.

^{*Řím.6.11. Gal.5.24. Kol.3.5.}

KAPITOLA X.

Žádostem hříšným nepovolovati, 9. na Krista nehřešiti, 14. satanu se nepříučastňovati, 23. mdlých neurázeti.

Nechcíf pak, abyste nevěděli, bratři, že otcové * naši všickni pod oním oblakem byli, a ť všickni moře přešli,^{*2 Mojj.13.21.22. 4 Mojj.9.18. Žalm.78.12.14. †2 Mojj.14.22. Joz.4.22.}

2. A všickni v Mojiše pokřtěni jsou v oblace a v moři,

3. A všickni * týž pokrm duchovní jedli,

^{*2 Mojj.16.15. Žalm.105.40.}

4. A všickni * týž nápoj duchovní pili. Pili zajisté z duchovní skály, kteráž za nimi šla. Ta pak skála byl Kristus.

^{*2 Mojj.17.6. 4 Mojj.20.11. Žalm.78.16. Izai.43.20.}

5. Ale ne * ve mnohých z nich zalíbilo se Bohu; ť nebo zhynuli na poušti.

^{*Žid.3.19. †4 Mojj.11.33.}

6. Ty pak věci ku příkladu nám se staly, abychom * nebyli žádostivi zlého, jako oni žádali.

^{*4 Mojj.11.4.34.}

7. Protož nebudte * modláři, jako někteří z nich, jakož ť psáno jest: Posadil se lid, aby jedl a pil, a vstali, aby hráli.

^{*2 Mojj.20.3. 1 Jan.5.21. †2 Mojj.32.6.}

8. Aníž * smilněme, jako ť někteří z nich smilnili, a padlo jich jeden den třímecítma tisíců.

^{*k.6.18. †4 Mojj.25.1.9. Žalm.106.28.}

9. Ani * pokoušejme Krista, ť jako někteří z nich pokoušeli, a ** od hadů zhynuli.

^{*Skutk.5.9. 2 Mojj.17.2.7. †Žalm.106.14. **4 Mojj.21.5.6.}

10. Ani * reptete, jako ť i někteří z nich reptali, a zhynuli od záhubce.

^{*Filip.2.14. †4 Mojj.14.2.36.}

11. Toto pak všecko u figúře dalo se jim, a * napsáno jest k napomenutí našemu, kteříž jsme na ť konci světa.

^{*Řím.4.23.24. †Filip.4.5. Žid.9.26.}

12. A protož kdo se * domnívá, že stojí, hleď, aby nepadl.

^{*Řím.11.20.}

13. Pokušení vás nezachvátilo, než lidské. Ale * věrnýť jest Bůh, kterýž nedopustí vás ť pokoušeti nad vaši možnost, ale ** způsobí s pokušením také i vysvobození, abyste mohli sněsti.

^{*1 Tes.5.24. †Žalm.68.21. **Žalm.125.3.}

14. Protož, moji milí, * utíkejtež modlářství.

^{*2 Mojj.20.3.}

15. Jakožto * opatrným mluvím. Vy suďte, co pravím.

^{*k.2.15.}

16. Kalich * dobrořečení, kterémuž dobrořečíme, zdaliž není společnost krve Kristovy? A chléb, kterýž lámeme, zdaliž není společnost těla Kristova?

^{*Mat.26.26.27.}

17. Poněvadž jeden chléb, jedno tělo mnozí * jsme; všickni zajisté jednoho chleba účastni jsme.

^{*k.12.13.27. Řím.12.5.}

18. Pohledte na Izraele podlé těla. Zdalíž ti, * kteříž jedi oběti, nejsou účastníci oltáře? ^{*3 Mojt. 3. 3. 7. 15.}

19. Což tedy díím? Že * modla jest něco? Aneb že modlám obětované něco jest? ^{*k. 8. 4.}

20. Anobřz což * obětují pobaué, dáblům obětují, a ne Bohu. Nechtěť bych pak, abyste vy byli účastníci dáblů. ^{*3 Mojt. 17. 7. 5 Mojt. 32. 17.}

21. Nemůžete kalicha Páně pítí i kalicha dáblů; nemůžete účastníci býti stolu Páně i stolu dáblů.

22. Či k bněvu popouzíme Pána? Zdaž silnější jsme jeho?

23. Všecko mi sluší, ale ne všecko jest užitečné; všecko mi sluší, ale ne všecko vzdělává.

24. Žádný * nehledej svých věcí, ale jednu každý toho, což jest bližního. ^{*Rím. 15. 2. Filip. 2. 4}

25. Všecko, což se v masných krámiích prodává, jezte, nic se nevyptávajice pro svědomí.

26. Nebo * Páněf jest země i plnost její. ^{*2 Mojt. 19. 5. Zalm. 24. 1. 50. 12}

27. Pozval-liť by vás pak kdo z nevěřících, a chcete jíti, vše, cožkoli bylo by vám předloženo, jezte, nic se nevyptávajice pro svědomí.

28. Pakli by vám někdo řekl: Toto jest modlám obětované, nejezte pro toho, kdož oznámil, a pro svědomí. Páně zajisté * jest země i plnost její. ^{*v. 26. 2 Mojt. 19. 5 Zalm. 24. 1}

29. Svědomí pak pravím ne tvé, ale toho drubého. Nebo proč by měla svoboda * má potupena býti od cizího svědomí? ^{*Rím. 14. 16.}

30. A poněvadž já s * diků činěním požívám, proč za bezbožného jmuin býti mám pro to, z čehož já díky činím? ^{*Rím. 14. 6. 1 Tim. 4. 4}

31. Protož * buď že jíte, neb pijete, aneb cožkoli činíte, všecko k slávě Boží činite. ^{*5 Mojt. 8. 10. Kol. 3. 17.}

32. Bez * úrazu buďte i Židům i Řekům i církvi Boží, ^{*Rím. 14. 13.}

33. Jakož i * já ve všem libím se všechněm, † nehledaje v tom svého užítku, ale mnohých, aby spasení byli. ^{*Rím. 15. 2. †1 Kor. 10. 24 Filip. 2. 4}

KAPITOLA XI.

Jak se chovati v společných shromážděních, něi, 16. nezpůsob při večeři Páně tresce, 33. a k vydanému prvé věde.

Následovníci * moji buďte, jako i já Kristův. ^{*k. 4. 16. Efez. 5. 1. 1 Tes. 1. 6. Žid. 13. 7}

2. Chválimě pak vás, bratři, že všecky věci mé v paměti máte, a jakž jsem vdal vám, * ustanovení zachováváte. ^{*v. 23. k. 15. 1. 3.}

3. Cheť pak, abyste věděli, že všelikeho muže hlava jest Kristus, * a hlava ženy muž, hlava † pak Kristova Bůh. ^{*1 Mojt. 3. 16. Efez. 5. 23. 1 Tim. 2. 11. 12. †1 Kor. 3. 23. Filip. 2. 7. 8.}

4. Každý muž, modle se aneb prorokuje s přikrytou hlavou, ohyžďuje hlavu svou.

5. Každá pak žena, modleci se aneb prorokujici s nepřikrytou hlavou, ohyžďuje hlavu svou; nebo jednotejná věc jest, jako by se oholila.

6. Nebo * nezavijí-liť se žena, nechažf se také ostříhá. Pakli jest mrzká věc ženě oholiti se neb ostříhati, nechažf se zaviji. ^{*1 Mojt. 5. 18. 5 Mojt. 22. 5.}

7. Muž nemá zavijeti hlavy, * jsa obraz a sláva Boží, ale žena jest sláva mužova. ^{*1 Mojt. 1. 27. 5. 1.}

8. Nebo není muž z ženy, * ale žena z muže. ^{*1 Mojt. 2. 23.}

9. Není * zajisté muž stvořen pro ženu, ale žena pro muže. ^{*1 Mojt. 2. 18. 23.}

10. Protož máť žena míti obestřeni na hlavě pro anděly.

11. A však ani muž bez ženy, ani žena bez muže v Pánu.

12. Nebo jakož žena z muže, tak i muž skrze ženu, všecky pak věci z Boha.

13. Vy sami mezi sebou * suďte, sluší-li se ženě bez zavítí modliti Bohu. ^{*Skutk. 4. 19.}

14. Zdalíž vás i samo přirození neněi, žeť jest ohyzda muži míti dlouhé vlasy?

15. Ale ženě míti dlouhé vlasy poctivé jest; nebo vlasové k zastírání dáni jsou jí.

16. Jestliže pak komu se vidí neustupným býti, myť takového obyčeje nemáme, ani církev Boží.

17. Tyto pak věci předkládaje, nechválím, * že ne k lepšímu, ale k horšímu se scházíte. ^{*v. 22.}

18. Nejprvé zajisté, když se scházíte do shromáždění, slyším, že jsou roztržky mezi * vámi, a poněkud tomu věřím. ^{*k. 1. 10. 11. 12.}

19. Neboť * museji i † kacířstva mezi vámi býti, * aby právě pobožní zjevení byli mezi vámi. ^{*Mat. 18. 7. †Skutk. 20. 30. 1 Jan. 2. 19. *Luk. 2. 35.}

20. Když tedy tak se scházíte vespolek, toť není věcři Páně jísti,

21. Poněvadž jeden každý nejprv s jí-

dlem večere své se nspíši, a tu někdo lačni, a jiný se přepil.

22. A což pak domů nemáte k jídlu a ku pití? Čili církev Boží * tupíte, a zahabujete ty, kteříž nemají? Což vám dím? Chválení budu vás? V tom nechválím. ^{*Jak.2,6.}

23. Já * zajisté přijal jsem ode Pána, což i † vydal jsem vám, ** že Pán Ježíš v tu noc, v kterouž zrazen jest, vzal chléb, ^{*k.15,3. †k.11,2. **Mat.26,26. Mark.14,22.}

24. A díky činiv, lálal a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé, kteréž se za vás láme. To činíte na * mou památku. ^{*Zalm.38,1; 111,4.}

25. Takž i kalich, když povečeřel, řka: Tento kalich jest ta nová smlouva v mé krvi. To činíte, kolikrátkoli pítí budete, na mou památku.

26. Nebo kolikrátz byste koli jedli chléb tento a kalich tento pítí, smrt Páně zvěstujete, dokudž * nepřijde. ^{*k.4,5. Jan.14,3. Skutk.1,11.}

27. A protož kdokoli jedl by chléb tento, a pil kalich Páně * nehodně, vinen bude tělem a krví Páně. ^{*k.10,21. 4Mojz.9,13. Jan.6,51 63,64.}

28. Zkusíš * tedy sám sebe člověk, a tak chléb ten jez, a z toho kalicha pi. ^{*Gal.6,4. 2Kor.13,5.}

29. Nebo kdož jí a pije * nehodně, odsouzení sobě jí a pije, nerozsuzuje těla Páně. ^{*4Mojz.9,10,13.}

30. Protož mezi vámi jsou mnozí mdlí a nemocní, a spí mnozí,

31. Ješto kdybychom se * sami rozsuzovali, nebyli bychom souzeni. ^{*Zalm.32,5. Přisl.18,7.}

32. Ale když býváme souzeni, ode Pána * býváme poučováni, abychom s světem nebyli potupeni. ^{*Žid.12,5 6.}

33. A tak, bratří moji, když se scházíte k jídlu, jedni na druhé čekávejte.

34. Pakli kdo lačni, doma jez, abyste se nescházeli k odsouzení. Jiné pak věci, když přijdu, zřídím.

KAPITOLA XII.

Učí apoštol darů Božích dobře užívati, 12. a v svornosti, v lásce i v jednotě ducha zůstávati.

O duchovních pak *darích*, bratří, nechci, abyste nevěděli.

2. Víte, * že jste byli pohané, kteříž k modlám němým, jakž jste bývali vedeni, *tak* jste chodili. ^{*k.6,11.}

3. Protož známoť vám činím, * že žádáný v Duchu Božím mluvč, nezlořečí Je-

žiši, a žádný nemůže † říci Pán Ježíš, jediné v ** Duchu svatém.

^{*Mark.9,39. †Jan.13,13. **2Kor.3,5.}

4. Rozdílní * pak darové jsou, ale tentýž Duch, ^{*Řim.12,6.}

5. A rozdílná * jsou přísluhování, ale tentýž Pán, ^{*Efez.4,11.}

6. A rozdílné jsou moci, ale tentýž jest Bůh, kterýž působí všecko ve všech.

7. Jednomu pak každému dáno bývá zjevení Ducha k užítku.

8. Nebo někomu dána bývá skrze Ducha řeč moudrosti, jinému pak řeč umění podlé tétož Ducha,

9. Jinému pak víra v témž Duchu, jinému * darové uzdravování v jednostejném Duchu, ^{*v.28,30.}

10. Někomu pak divů činění, jinému pak prorocví, jinému pak rozeznání duchů, jinému pak * rozličnost jazyků, jinému pak vykládání jazyků. ^{*Skutk.2,4; 10,16.}

11. Ale to vše působí jeden a týž Duch, rozděluje * jednomu každému obzvláštěně, jakž ráčí. ^{*Řim.12,3,6.}

12. Nebo jakož tělo jedno jest a mnoho má oudů, ale všickni ti jednoho těla oudové, mnozí * jsou, jedno tělo jsou: tak i Kristus. ^{*Řim.12,4,5.}

13. Skrze * jednoho zajisté Ducha my všickni v jedno tělo † pokřtěni jsme, buď Židé, buď Řekové, buď služebníci, neb svobodní, a ** všickni v jeden duch zapojeni jsme. ^{*Jan.6,63. Řim.6,4. †Gal.3,28. **1Kor.10,4.}

14. Nebo * tělo není jeden oud, ale mnozí. ^{*v.20.}

15. Dí-li noha: Poněvadž nejsem rukou, nejsem z těla, zdalíž proto není z těla?

16. A dí-li ucho: Když nejsem oko, nejsem z těla, zdalíž proto není z těla?

17. Jestliže všecko tělo jest oko, kde pak sluch? Pakli všecko sluch, kde povonění?

18. Ale * zřídil Bůh oudy, jeden každý z nich v těle, tak jakž chtěl. ^{*Kol.2,19.}

19. Pakli by všickni byli jeden oud, kde by bylo tělo?

20. Ale nyní ač mnozí oudové jsou, jest však jedno tělo.

21. Nemůžeť tedy oko říci ruce: Nepotřebí mi tebe, aneb opět hlava nohám: Nepotřebuji vás.

22. Nýbrž mnohem více oudové, kteříž se zřadí nejmndlejší v těle býti, potřebni jsou.

23. A kteréž máme za nejnepoctivější v těle, těm větší poctivost činíme; a nepoctiví naši hojnější ozdoby mají,

24. Poctiví pak *oudové* naši toho nepotřebují. Ale Bůh tak způsobil tělo, dav poslednějšimu hojnější poctivost,

25. Aby nebyla roztržitost v těle, ale aby *oudové* jedni o druhé vespolek pečovali.

26. A protož jestliže co trpí jeden *oud*, spolu s ním trpí všickni *oudové*; pakli jest v slávě jeden *oud*, radují se spolu s ním všickni *oudové*.

27. Vy * pak jste tělo Kristovo, a *oudové* z částky. *Řim.12,5.

28. A některé zajisté postavil Bůh v církvi nejprv * apoštoly, druhé proroky, třetí * učitele, potom moei, potom ** dary uzdravování, pomoeniky, †† správce, rozličnost jazyků.

*Efez.2,20:4 11. †1 Tim.5,17. **1 Kor.12,9. ††Řim.12,8.
29. Zdalíž jsou všickni apoštolé? Zdali všickni proroci? Zdali všickni učitelé? Zdali všickni divy činí?

30. Zdali všickni mají dary k uzdravování? Zdali všickni jazyky mluví? Zdali všickni vykládají?

31. Snažujte * se pak dojíti darů lepších, a ještěť vyšší cestu vám ukáží.

*k.14,1.

KAPITOLA XIII.

Chvála svaté lásky.

Bych jazyky lidskými mluvil i andělskými, a lásky kdybych neměl, učiněn jsem mčd zvučící aneb zvonec znějící.

2. A bychť měl * proroctví, a † povědom byl všelikého tajemství i všelikého umění, a kdybych měl tak velikou víru, že bych ** hory přeuášel, lásky pak kdybych neměl, nic nejsem.

*Mat.7,22. †1 Kor.12,8,9. **Mat.17,20.

3. A kdybych vynaložil na pokrmý všecken statek svůj, a bych vydal tělo své k spálení, a lásky bych neměl, nic mi to neprospívá.

4. Láska * trpělivá jest, dobrotivá jest, láska nezávidí, láska není všetečná, nenadýmá se.

*Přís1,10,12. 1 Petr.4,8.

5. V nic neslušného se nevydává, nehledá * svých věcí, nezpouzí se, † neobmýšlí zlého.

*k.10,24,33. Filip.2,4. †Zalm.35,20. Řim.13,10.

6. Neraduje * se z nepravosti, ale spolu raduje † se pravdě.

*Zalm.10,3. †Zalm.15,4. Řim.1,32. 2 Jan. v.4.

7. Všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká.

8. Láska * nikdy nevypadá, jesto buď že proroctví jsou, ta přestanou, buď jazykové, ti utichnou, buď učení, to v nie přijde.

*Gal.6,9.

9. Z částky zajisté poznáváme, a z částky prorokujeme.

10. Ale jakž by přišlo dokonale, tehdyť to, což jest z částky, * vyhlazeno bude.

*Efez.4,13.

11. Dokudž jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, myslil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, ale když jsem muž, opustil jsem dětinské věci.

12. Nyni * zajisté vidíme v zrcadle a skrze podobenství, ale tehdáz † tváří v tvář. Nyni poznávám z částky, ale tehdy poznám, ** tak jakž i známostí obdařen budu.

*2 Kor.3,18:5,7. †Zalm.17,15. Mat.5,8. **1 Kor.8,3.

13. Nyni pak zůstává * víra, naděje, láska, to tré, ale největší z nich *jesti* láska.

*1 Tes.1,3.

KAPITOLA XIV.

Učí darů Božích vyšších i nižších k společnému vzdělání živati.

Stůjtež * o lásku, horlivě † žádejte duchovních věcí, nejvíce však, ** abyste prorokovali.

*k.12,31. †k.11,12. **Řim.12,6.

2. Nebo ten, kdož mluví *cizím* jazykem, ne lidem mluví, ale Bohu; nebo žádný neposlouchá, ale duchem vypravuje tajemství.

3. Kdož pak * prorokuje, lidem mluví vzdělání, i napominání, i potěšení.

*v.1,5,21,31,39.

4. Kdož mluví *cizím* jazykem, sám sebe vzdělává, ale ten, kdož prorokuje, církev vzdělává.

5. Chtěl bych pak, * abyste všickni jazyky mluvili, ale † však raději, abyste prorokovali. Nebo větší jest ten, kterýž prorokuje, nežli ten, kdož jazyky mluví, leč by také vykládal, aby se vzdělávala církev.

*4 Mojt.11,29. †1 Kor.14,1.

6. A protož, bratří, přišel-li bych k vám, jazyky mluvě, což vám prospějí, nebudu-liť vám mluvit, buď v zjevení neb v umění, buď v proroctví neb v učení?

7. Však i bezdušné věci, vydávající zvuk, jako píšťalka neb harfa, kdyby rozdílného zvuku nevydávaly, kterak by vědino bylo, co se píská, aneb na harfu hrá?

8. Ano * trouba vydala-li by nejistý hlas, kdož se bude strotiti k boji?

*1 Mojt.10,9.

9. Tak i vy, nevydali-li byste jazykem srozumitelných slov, kterak bude rozumíno, co se mluví? Budete jen u vitr mluvíti.

10. Tak mnoho, (jakž vidíme,) rozdíů hlasů jest na světě, a nic není bez hlasu.

11. Protož nebudu-liť znáti moci hlasu, budu tomu, kterýž mluví, cizozemec, a ten, kdož mluví, bude mi cizozemec.

12. Tak i vy, poněvadž jste horliví milovníci * duchovních věcí, toho hleďte, abyste se k vzdělání církve rozhojnili. *v.1.

13. A protož, kdož mluví jazykem, modl se, aby mohl vykládati.

14. Nebo modlím-liť se jazykem, duch můj se modlí, ale mysl má bez užtku jest.

15. Což tedy jest? Modliti * se budu duchem, a modliti se budu i myslí; plésati budu duchem, a plésati budu i myslí. *Efez.5,19. Kol.3,16.

16. Nebo kdybys dobrořečil duchem, kterakž ten, kterýž prostý člověk jest, k tvému diků činění řekne Amen, poněvadž neví, co pravíš?

17. Nebo ať ty dobře díky činíš, ale jiný se nevzdělává.

18. Děkuji * Bohu svému, že více než vy všickni jazyky mluvím; *k.1 14.

19. Ale v zboru raději bych chtěl pět slov srozumitelně promluvíti, abych také jiných poučil, nežli deset tisíců slov jazykem.

20. Bratři, * nebudte děti v smyslu, ale zlosti buďte děti, smyslem pak buďte dospěli. *Zalm.131,2. Mat.11,25; 18,3.

21. Psáno jest v * zákoně: Protož rozličnými jazyky a cizími rty budu mluvíti lidu tomuto, a čímž tak mne slyšeti budou, praví Pán. *Izai.28,11. ěk.33,19. Jer.5,15.

22. A tak jazykové jsou za divů ne těm, kteříž věří, ale nevěřícím, prorocví pak ne nevěřícím, ale věřícím.

23. A protož když by se sešla všechna církev spolu, a všickni by jazyky mluvili, a věšli by tam i neučení neb nevěřící, zdalíž neřeknou, že blázníte?

24. Ale kdyby všickni prorokovali, a všel by někdo nevěřící neb neučený, přemábán by byl ode všech, a souzen ode všech.

25. A tak * tajnosti srdce jeho zjeveny budou, a ť padna na tvář, klaněti se bu-

de Bohu, vyznáváje, že jistě Bůh jest mezi vámi. *k.4,5. †Zach.8,23.

26. Což tedy, bratři? * Když se scházíte, jeden každý z vás ť píseň má, učení má, jazyk má, zjevení má, vykládání má, všechno to budíž k vzdělání. *k.11,18,20. †k.12,8,9,10.

27. Buď že kdo jazykem mluví, *tedy* skrze dva neb nejvíce tři, a to jeden po druhém, a jeden ať vykládá.

28. Pakli by nebylo vykladače, necht mlčí v shromáždění, sám pak sobě nechažť mluví a Bohu.

29. Proroci pak dva neb tři ať mluví, a jiní necht rozsuzují.

30. Pakli by jinému tu přisedícimu zjeveno bylo, první mlčí.

31. Nebo můžete všickni, jeden po druhém, prorokovati, aby se všickni učili, a všickni se potěšovali.

32. Duchovět pak proroků prorokům poddání jsou.

33. Neboť Bůh není *původ* neřádů, ale pokoje, jako i ve všech shromážděních svatých.

34. Ženy * vaše v shromážděních ať mlčí, nebo nedopouští se jim mluvíti, ale aby ť poddány byly, ** jakž i zákon praví. *1 Tim.2,12. †1 Kor.11,3. Efez.5,22. 1 Petr.3,1. **1 Mojž.3,16.

35. Pakli se chť čemu naučiti, doma mužů svých nechať se ptají. Nebo mrzáká věc jest ženám mluvíti v shromáždění.

36. Zdali od vás slovo Boží pošlo? Zdali k samým vám přišlo?

37. Zdá-li se sobě kdo býti prorokem neb duchovním, nechažť pozná, co vám piši, žeť jsou přikázání Páně.

38. Pakli kdo neví, nevěz.

39. A takž, bratři, snažte se o to, abyste prorokovali, a jazyky mluvíti nezbraňjete.

40. Všecko * slušně a podle řádu ať se děje. *Kol.2,5.

KAPITOLA XV.

Artikul o budoucím vzkříšení z mrtvých utvrzuje, 35. i vysvětluje.

Připomínámť * pak vám, bratři, evangelium, kteréž jsem zvěstoval ť vám, kteréž jste i přijali, v němž i stojíte, *Gal.1 11,12. †Jan 17,8.

2. Skrze * kteréž, (jestliže, kterak jsem vám kázal, v paměti máte,) i spasení bēfete, leč byste ť na darmo uvěřili. *Řím.1,16. †2 Kor.6,1.

3. Vydal jsem zajisté vám nejředněji,

což jsem i vzal, že Kristus umřel za hříchy naše * podle písem,

*Zalm.22,16.17. Izai.53,5.8.9.

4. A * že jest pohřben, a že † vstal z mrtvých třetího dne ** podle písem,

*Izai.53,9.†Mat.12,40.†Zalm.16,10. Ozeáš6,2.

5. A že vidin jest * od Petra, potom od dvanácti.

*Luk.24,34.

6. Potom * vidin více než od pěti set bratří spolu, z nichž mnozí ještě živi jsou až dosavad, a někteří zesnuli.

*Mat.28,16.

7. Potom vidin jest od Jakuba, potom ode * všech apoštolů.

*Luk.24,50.

8. Nejposléze pak ze všech, jako nedochůdčeti, * ukázal se i mně.

*Skutk.9,3.17.2 Kor.12,2.

9. Nebo já jsem * nejmenší z apoštolů, kterýž nejsem hoden slouiti apoštol, proto † že jsem se protivil církvi Boží.

*k.4,9. Efez.3,8.†Skutk.9,1.

10. Ale * milostí Boží jsem to, což jsem, a milost jeho ve mně † daremná nebyla, ale ** hojněji, než oni všickni, pracoval jsem, a však ne já, ale milost Boží mně přítomná.

*k.3,10.†Řim.15,18.19.†2 Kor.11,23.

11. Protož i já i oni tak kážeme, a tak jste uvěřili.

12. Pouěvadž se pak káže o Kristu, že z mrtvých vstal, kterakž někteří mezi vámi praví, že by * nebylo z mrtvých vstání?

*Mat.22,23. Skutk.23,8.

13. Nebo není-liť z mrtvých vstání, anižť Kristus z mrtvých vstal.

14. A nevstal-liť z mrtvých Kristus, tedyť jest daremné kázání naše, * a daremnáť jest i víra vaše.

*v.22.

15. A byli bychom nalezeni i křiví svědkové Boží; nebo vydali jsme svědectví o Bohu, * že vzkřísil z mrtvých Krista. Kteréhož nevzkřísil, (totiž) jestliže mrtví z mrtvých nevstávají.

*Skutk.2,24.32.

16. Nebo * jestližeť mrtví z mrtvých nevstávají, anižť Kristus vstal.

*Řim.8,11.

17. A nevstal-liť z mrtvých Kristus, maruá * jest víra vaše, ještě jste v svých hříších.

*v.14.

18. A takť i ti, kteříž zesnuli v Kristu, zahynuli.

19. Jestližeť pak v tomto životě toliko naději máme v Kristu, nejbídnější jsme ze všech lidí.

20. Ale vstalť z mrtvých Kristus, prvotiny * těch, kteříž zesnuli.

*v.23. Skutk.26,23.

21. Nebo * poněvadž skrze člověka

smrt, skrze člověka i † vzkříšeni z mrtvých.

*1 Mojj.3,19. Řim.5,12.18.†Kol.1,18.

22. Nebo jakož v Adamovi všickni umírají, tak i skrze Krista všickni obživí budou.

*Řim.5,21.

23. Ale * jeden každý v svém pořádku: Prvotiny Kristus, potom † ti, kteříž jsou Kristovi, v ** příští jeho.

*Skutk.26,23.†Gal.5,24.†Mat.26,64

24. Potom bude konec, když vzdá království Bohu a Otcí, když * vyprázdní všeliké knížatstvo, i velikou vrchnost i moc.

*Dan.2,44;7,18.

25. Neboť * musí on kralovati, dokudž nepoloží všech nepřátel pod nohy jeho.

*Zalm.110,1. Skutk.2,34.

26. Nejposlednější * pak nepřítel zhlazen bude smrt.

*Zjev.20,14.

27. Nebo všecky věci * poddal pod nohy jeho. Když pak praví, že všecky věci poddány jsou, zjevněť jest, že kromě toho, kterýž jemu poddal všecko.

*Zalm.8,7. Mat.11,27. Efez.1,22. Žid.2,8.

28. A když poddáno jemu bude všecko, tehdy i sám Synu poddá se tomu, kterýž jemu poddati má všecko, aby byl Bůh všecko ve všech.

29. Sic jinak co činí ti, kteříž se křtí za mrtvé? Jestližeť jistotně nevstávají mrtví z mrtvých, i proč se křtí za mrtvé?

30. Proč i my * nebezpečenství trpíme každé hodiny?

*Řim.8,36.

31. Na každý den * umírám, skrze slávu naši, kterouž mám v Kristu Ježíši Pánu našem.

*2 Kor.4,10.

32. Jestližeť jsem obyčejem jiných lidí bojoval * s šelmami v Efezu, eo mi to prospěje, nevstanou-liť mrtví? Jezme tedyť a píme, nebo zítra zemřeme.

*2 Kor.1,8.†Izai.22,13.

33. Nedejte se * svoditi. Porušujíť dobrou obyčej zlá rozmlouvání.

*Efez.5,6.1 Jan.3,7.

34. Prociťte * k konání spravedlnosti, a nehrěšte. Nebo někteří † neznají Boha; k ** zahanbení našemu mluví.

*k.16,13. Řim.13,11.†Efez.2,12.†1 Kor.6,5.

35. Ale řekneť někdo: * Kterakž vstanou mrtví? V jakém pak těle přijdou?

*Ezech.37,3.

36. Ó nemoudrý, to, což ty rozsváš, nebyvá obživeno, leč * umře.

*Jan.12,24.

37. A což rozsváš, ne to tělo, kteréž potom zroste, rozsváš, ale holé zrno, jaké se trefí, pšenice neb kteréžkoli jiné.

38. Bůh pak dává jemu tělo, jakž ráčí,

a jednomu každému z těch * semen jeho vlastní tělo. *1 Mojš.1.11.

39. Ne každé tělo jest jednostejné tělo, ale jiné zajisté tělo lidské, jiné pak tělo hovadí, jiné pak rybi, a jiné ptačí.

40. A jsou těla nebeská, a jsou těla zemská, ale jináť *jest* zajisté sláva nebeských, a jiná zemských,

41. Jiná sláva slunce, a jiná sláva měsíce, a jiná sláva hvězd; nebo hvězda od hvězd dělí se v slávě.

42. Takť bude i * vzkříšení z mrtvých. Rozsívá se porušitelné, vstane neporušitelné; *Mat.13.43.

43. Rozsívá se nesličné, * vstane slavné; rozsívá se nemocné, vstane mocné; *Filip.3.20.21.

44. Rozsívá se tělo tělesné, vstane tělo duchovní. Jest tělo tělesné, jest i duchovní tělo.

45. Takť i * psáno jest: Učiněn jest první člověk Adam v duši živou, *ale* ten poslední Adam v ducha obživujícího. *1 Mojš.1.26; 2.7.

46. Však ne nejprvé duchovní, ale tělesné, potom duchovní.

47. První člověk z země zemský, druhý * člověk sám Pán s nebe. *Luk.1.78. Jan 3.13.31.

48. Jakýž jest ten zemský, takoví jsou i zemští, a jakýž ten nebeský, takovíž *budou* i nebeští.

49. A jakož jsme * nesli obraz zemského, takť † ponese obraz nebeského. *1 Mojš.5.3. †Jan 3.31. Řím.8.29. 2 Kor.3.18. Filip.3.21.

50. Totof pak pravím, bratři: * Ze tělo a krev království Božího dědictví dosáhnouti nemohou, aniž porušitelnost neporušitelnosti dědičně obdrží. *Mat.16.17. Jan 1.13.

51. Aj, tajemství vám pravím: Ne všickni zajisté zesneme, ale všickni proměnění budeme, hned pojednou, v okamžení, k zatroubení poslednímu.

52. Neboť * zatroubí, a † mrtví vstanou neporušitelní, a my proměnění budeme. *Mat.24.31. 1 Tes.4.16. †1 Kor.15.42.

53. Musí zajisté toto porušitelné *tělo* obléci neporušitelnost, a smrtelné toto obléci nesmrtelnost.

54. A když porušitelné toto obleče neporušitelnost, a smrtelné toto obleče nesmrtelnost, tehdy se naplní řeč, kteráž napsána * jest: Pohlcena jest smrt v vítězství. *Izai.25.8. Ozeáš 13.14.

55. Kde *jest*, ó smrti, osten tvůj? Kde jest, ó peklo, vítězství tvé?

56. Osten pak smrti jestiř hřích, a moc hřicha * jest zákon. *Řím.3.20; 4.15; 5.13.20.

57. Ale Bohu * díka, kterýž dal nám vítězství † skrze Pána našeho Jezukrista. *2 Kor.2.14. †1 Jan.5.5.

58. Protož, bratři moji milí, stáli budete a nepohnutelní, rozhovňující se v díle Páně vždycky, věduce, že práce * vaše není daremná v Pánu. *2 Par.15.7. Žid.6.10.

KAPITOLA XVI.

Napomíná k zbirce, 5. uavstvíti je slibuje, 10. Timotea jim poroučí, 12. Apollo vymlouvá, 13. k stálosti 15. a draběmu vázení služebníků Božích vede.

O zbirce * pak na svaté, jakž jsem nariřil v církvích Galatských, tak i vy činite. *Skutk.11.29. Řím.12.13. 2 Kor.8.4; 9.1.

2. V * každou neděli jeden každý z vás sám u sebe slož, schovaje podle možnosti, aby ne tehdáž, když bych přišel, zbirky se daly. *Skutk.20.7.

3. Když pak přijdu, kterékoli schváltíte skrze listy, tyť pošli, aby donesli tuto milost vaši do Jeruzaléma.

4. Pakliť by se za hodné vidělo, abych i já šel, půjdout se mnou.

5. Přijduť * pak k vám, když Macedonii projdu; (nebo † Macedonii miním projíti.) *Skutk 19.21. †2 Kor.1.16.

6. Ale u vás snad poostanu, aneb i přes zimu pobudu, abyste vy mne doprovodili, kamž bych koli šel.

7. Nechei zajisté s vámi se toliko na zastavení shledati, ale naději se, že za nějaký čas pobudu u vás, bude-li * Pán chtíti. *k.4.19. Skutk.18.21.

8. Zůstanuť pak * v Efezu až † do letnic. *k.15.32. †Skutk.18.21.

9. Nebo otevřiny jsou mi tu * veliké a mocné dvěře, a protivníků mnoho. *Skutk.14.27; 19.8.9.

10. Přišel-liť by pak Timoteus, hleďtež, aby bezpečně byl u vás; neboť dílo Páně dělá jako i já.

11. Protož necht' jím žádný * nepohrdá, ale vyprovodte jej v pokoji, ať přijde ke mně; neboť na něj čekám s bratřími. *1 Tim 4.12.

12. O * Apollovi pak bratru *vězte*, že jsem ho velmi prosil, aby šel k vám s bratřími. Ale nikoli nebyl té vůle, aby nyní přišel, než přijdeť, když bude míti čas příhodný. *Skutk.18.24.

13. Bďte, * stůjte u víře, † zmužile sobě počínejte, buďtež silní.

*k.15.34. Efez.5.14. †k.6.10. Kol.1.11.

14. Všeccky věci vaše ať se dějí v lásce.

15. Prosimť pak vás, bratří, víte, že čeled * Štěpánova jest † prvotiny Achaie, a že se v ** slůžbu svatým vydali,

*k.1.16. †Řim.16.5. 2Kor.1.1. **Řim.16.1.

16. Abyste i * vy poddáni byli takovým, i všelikému pomáhajícímu a pracujícímu.

*Filip.2.29. 1 Tes.5.12. 1 Tim.5.17. Žid.13.17.

17. Těšimť se pak z příchodu Štěpána, a Fortunáta, a Achaika; * nebo nedostatek váš oni doplnili.

*Filip.2.30.

18. Potěšili zajisté mého ducha i vašeho. Protož znejtež takové.

19. Pozdravujť vás zborové, kteříž jsou v Azii. Pozdravujť vás v Pánu

velice Akvila * a Priscilla, † s církví tou, kteráž jest v domě jejich.

*Skutk.18.2.18.26. †Řim.16.5.

20. Pozdravujť vás všickni bratří. Pozdravte sebe vespolek * v políbení svatém.

*Řim.16.16. 2 Kor.13.12.

21. Pozdravení * vlastní rukou Pavlovou.

*Kol.4.18. 2 Tes.3.17.

22. Jestliže kdo nemiluje Pána Jezukrista, budiž proklatý: Maran atha.

23. Milost * Pána Jezukrista s vámi.

*Řim.16.24. Filip.4.23.

24. I láska má v Kristu Ježiši se všechněmi vámi. Amen.

Epištola k Korintským první psána byla z města Filippis, po Štěpánovi, Fortunátovi, Achaikovi a Timoteovi.

DRUHÁ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K KORINTSKÝM.

KAPITOLA I.

Pozdraviv Korintských, 3. a Pánu Bohu z ochrany poďekovav, 8. o svých pokušeních 12. i upřímosti své proti pomluvačům vypravuje.

Pavel apoštol Ježiše Krista skrze vůli Boží, a Timoteus bratr, církvi Boží, kteráž jest v Korintu, se všechněmi svatými, kteříž jsou ve vsi Achaie:

2. Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

3. Poželnaný Bůh a Otec Pána našeho Jezukrista, Otec milosrdenství, a Bůh všelikého potěšení,

4. Kterýž těši nás ve všelikém ssoužení našem, abychom i my mohli potěšovati těch, kteříž by byli v jakémkoli ssoužení, tím potěšením, kterýmž i my potěšení jsme od Boha.

5. Nebo jakož se * rozhojňují utrpení Kristova při nás, tak * skrze Krista rozhojňuje se i potěšení naše.

*Zalm.34.20; 94.19. Kol.1.24.

6. Nebo buď že ssoužení jsme, pro vaše potěšení a spasení, kteréž se působí v snášení týchž trápení, kteráž i my trpíme; buď že potěšování býváme, pro vaše potěšení a spasení. A naděje naše pevná jest o vás,

7. Poněvadž víme, že jakož jste účastníci utrpení, tak i potěšení.

8. Necheťmeť * zajisté, abyste nevě-

děli, bratří, o ssoužení našem, kteréž jsme měli v Azii, že jsme nad míru přetiženi byli a nad možnost, tak že jsme již i o životu svém byli pochybili.

*Řim.11.25.

9. Nýbrž sami v sobě již jsme byli tak usoudili, že nebylo lze než umřítí, abychom * nedoufali sami v sobě, ale v Bohu i † mrtvé křísieim.

*Jer.17.5.7. †Řim.4.17.

10. Kterýž od takové smrti vytrhl nás, a vytrhuje, v něhož doufáme, že i ještě vytrhne,

11. Když i vy nám pomáhati * budete modlitbami za nás, aby z daru toho, příčinou † mnohých osob nám daného, od mnohých ďekováno bylo z nás.

*Řim.15.30. †2 Kor.4.15.

12. Nebo * chlouba naše tato jest, svědectví svědomí našeho, že † v sprostnosti a v upřímosti Boží, ne v moudrosti tělesné, ale v milosti Boží obovali jsme na světě, zvláště pak u vás.

*Žid.13.18. †Mat.10.16.

13. Neboť nepíšeme vám nic jiného, než to, což čtete, aneb což prvé znáte. A nadějí mám, že až do konce tak znáti budete,

14. Jakož jste i poznali nás z částky, žeť jsme chlouba vaše, podobně jako i vy naše, v den Pána Ježiše.

15. A v tomť * doufání chtěl jsem k vám

přijítí nejprvé, † abyste druhou milost měli,
*Skutk.19,21. †Řim.1,11.

16. A skrze vás jítí do Macedonie, a zase z Macedonie přijítí k vám, a od vás abych byl doprovozen do Judstva.

17. O tom pak když jsem přemýšloval, zdali jsem co lehkomyšlně činil? Aneb což přemýšluji, *zdali* podle těla přemýšluji, tak aby * bylo při mně: Jest, jest, není, není?
*Mat.5,37. Jak.5,12.

18. Anobřz *vít* * věrný Bůh, že řeč naše k vám nebyla: Jest, a není.

19. Nebo Syn Boží Ježíš Kristus, kterýž mezi vámi kázán jest skrze nás, skrze * mne a Silvána a Timotea, nebyl: Jest, a není, ale bylo v něm: Jest.
*1 Kor.1,9. 1 Tes.5,24.

20. Nebo kolikzkoli jest zaslíbení Božích, v němž jsou: Jest, a v něm jest: Amen, k slávě Bohu skrze nás.
*Skutk.18,5.

21. Ten pak, kterýž * potvrzuje nás s vámi v Kristu, a kterýž † pomazal nás, Bůh jest.
*1 Kor.1,8. 1 Petr.5,10. †1 Jan.2,27.

22. Kterýž i * znamenal nás, a dal závdavek Ducha v srdce naše.
*Efez.1,13,14.

23. Já pak Boha za * svědka беру na svou duši, že lituje vás, ještě jsem nepřišel do Korintu.
*Řim.1,9;9,1.

24. Ne jako bychom * panovali nad věrou vaší, ale † pomocníci jsme radosti vaší; nebo věrou ** stojíte.
*1 Petr.5,3. †1 Kor.3,5. *Řim.11,20.

KAPITOLA II.

Hříšník na milost přijítí velí. 12. Práce služebníků, i původu jich i ovoce ukázáním, zveličuje.

Toto jsem pak sobě uložil, abych k vám zase s zámutkem nepřišel.

2. Nebo jestliže já vás zarmoutím, i kdo jest, ještě by mne obveselil, než ten, kterýž jest ode mne zarmoucen?

3. A toto samo * psal jsem vám, abych přijda, neměl zámutku z těch, z nichž bych se měl radovati, doufaje o všech o vás, že radost má jest všech vás.
*k.8,22. Gal.5,10.

4. Nebo z velikého ssoužení a bolesti srdce psal jsem vám, s mnohými slzami, ne abyste zarmoucení byli, ale abyste poznali lásku, kterouž k vám velikou mám.

5. Jestližeť pak kdo zarmoutil, ne mneť zarmoutil, ale poněkud, (abych nepřetížil,) všecky vás.

6. Dostítí má takový na tom trestání od mnohých,

7. Tak abyste naproti tomu již raději odpustili, a potěšili ho, aby snad přílišným zámutkem nebyl sehlcen takový.

8. Protož prosím vás, * abyste utvrdili k němu lásku.
*1 Kor.16,14.

9. Nebo i proto psal jsem, abych zkušením zvěděl, jste-li ve všem poslušni.

10. Komuž pak vy co odpouštíte, i já. Nebo i já, jestliže jsem co odpustil, komuž jsem odpustil, pro vás *jsem učinil*, před obličejem Kristovým, abychom nebyli oklamáni od satana.

11. Neboť nejsou nám myšlení jeho neznámá.

12. Když jsem pak přišel do * Troady, příčinou evangelium Kristova, ačkoli dvéře mi otevřiny byly skrze Pána, však neměl jsem upokojení v duchu svém, proto že jsem nenalezl Tita, bratra svého.
*Skutk.16,8.

13. Ale požeňnav jich, odšel jsem do Macedonie.

14. Bohu pak * chvála, kterýž vždycky dává nám vítězství v Kristu, a vůni známosti své zjevuje skrze nás na každém místě.
*1 Kor.15,57.

15. Neboť jsme Kristova vůně dobrá Bohu v těch, * kteříž k spasení přicházejí, i v těch, † kteříž hynou,
*1 Kor.1,18. †2 Kor.4,3.

16. Těmto zajisté * vůně smrtelná k smrti, oněmno pak vůně života k životu. Ale k tomu † kdo jest způsobný?
*Luk.2,34. †2 Kor.3,5,6.

17. Neboť nejsme, jako mnozí, cizoložící slovo Boží, ale jako z upřímnosti, ale jako z Boha, před obličejem Božím, o Kristu mluvíme.

KAPITOLA III.

Přisluhování nové Kristovo nad přisluhování Zákona Starého vystavuje apoštol.

Začínáme opět sami sebe * chváliti? Zdalíž potřebujeme, jako někteří, schvalujících listů k vám, neb od vás k jiným?
*k.1,12;5,12;10,8.

2. List náš vy jste, napsaný v srdcích našich, kterýž znají a čtou všickni lidé.

3. Nebo to zjevné jest, že jste list Kristův způsobený skrze přisluhování naše, * napsaný ne černidlem, ale Duchem Boha živého, ne na † dskách kamených, ale na dskách srdce masitých.
*Jer.31,33. †2 Mojz.24,12.

4. Doufání pak * takové máme skrze Krista k Bohu,
*k.3,12.

5. Ne že bychom dostateční byli my-

sliti něo sami z sebe, jakožto sami z sebe, ale dostatečnost naše z Boha jest.

6. Kterýž i * hodné nás učinil služebníky Nového Zákona, † ne litery, ale Duchu. ** Nebo litera zabíjí, ale Duch obživuje.

*k. 5, 18. Jer. 31, 31 násl. Žid. 8, 6, 8. †Řím. 2, 27, 29. **Jan. 6, 63.

7. Jestližet pak přísluhování smrti, literami vyryté * na dskách kamenných, bylo slavné, tak že † nemohli patřiti synové Izraelští v tvář Mojžíšovu, pro slávu obličejje jeho, kteráž pominouti měla,

*5 Mojš. 10, 1. †2 Mojš. 34, 30.

8. I kterakž by ovšem přísluhování Dneha nemělo býti slavné?

9. Nebo jestližet * přísluhování pomsty slavné bylo, mnohemť se † více přísluhování spravedlnosti rozhojňuje v slávě.

*Řím. 3, 21. †k. 1, 17.

10. Nebo to, což oslaveno bylo, aniž oslaveno bylo v té částce, u přirovnání této předústojně slávy.

11. Nebo jestližet to pomíjejíci *bylo* slavné, mnohemť více to, což zůstává, jestiž slavné.

12. Protož majice takovou nadějí, mnohé * svobody v mluvení užíváme, *Efez. 6, 19.

13. A ne jako Mojžíš * kladl zástěru na tvář svou, aby nepatřili synové Izraelští † k cili té věci pomíjejíci.

*2 Mojš. 34, 33, 35. †Řím. 10, 4.

14. Pročež * ztupeni jsou smyslové jejich. Nebo až do dnes ta zástěra v čítání Starého Zákona zůstává neodkrytá; nebo skrze Krista se odnímá.

*Izai. 6, 10. Ezech. 12, 2. Mat. 13, 13, 14.

15. Protož až do dnes, když čten bývá Mojžíš, zástěra jest položena na jejich srdci.

16. Než jakž by se * obrátilo ku Pánu, odňata bude ta zástěra.

*Mat. 13, 11.

17. Nebo * Pán jest Duch ten, a kdež jest ten Duch Páně, tu i svoboda.

*Jan. 4, 24.

18. My pak všiekni * odkrytou tváří slávu Páně jako v zrcadle spatřujeme, v týž † obraz proměnění býváme od slávy v slávu, jakožto od Dneha Páně.

*k. 5, 7. 1 Kor. 13, 12. †Řím. 8, 29. 1 Kor. 15, 49.

KAPITOLA IV.

Pilnost a opravdovost s. Pavla i pomocníků jeho v konání přísluhování Kristova.

Protož majice toto přísluhování, jakž jsme * milosrdenství došli, neoblevujeme.

*1 Kor. 7, 25.

2. Ale odmítáme ukryvání neslušnosti, nechodíce * v chytrosti, aniž † se lstivě

obírajíce s slovem Božím, ale zjevováním ** pravdy v příjemnost uvodíce sebe u každého svědomí lidského před obličejem Božím.

*1 Tes. 2, 3, 5. †Řím. 1, 16. **2 Kor. 6, 4.

3. Pakliž zakryté jest evangelium naše, před těmi, kteříž hynou, zakryté jest.

4. V nichž * Bůh světa tohoto oslepil mysl, *totiž v* † nevěrných, aby se ** jim nezasvitilo světlo evangelium slávy Kristovy, †† kterýž jest obraz Boží.

*Efez. 6, 12. †Izai. 6, 10. **Mat. 11, 27. †Filip. 2, 6. Žid. 1, 3.

5. Neboť * ne sami sebe kážeme, ale Krista † Ježíše Pána, sebe pak služebníky vašimi pro Ježíše.

*k. 1, 24. †Skutk. 2, 36; 10, 36.

6. Bůh zajisté, kterýž * rozkázal, aby se z temnosti světlo zablesklo, † tent se osvítil v srdcích našich ** k osvícení známosti slávy Boží v tváři Ježíše Krista.

*1 Mojš. 1, 3, 16. †2 Petr. 1, 19. **Skutk. 26, 18.

7. Mámeť * pak poklad tento v nádobách hliněných, aby důstojnost té moci byla Boží, a ne † z nás,

*k. 5, 1. †k. 3, 5; 12, 9. 1 Kor. 2, 5.

8. Když se všech * stran úzkost míváme, ale nebýváme cele potlačeni; býváme vrtkáni, ale nebýváme docela zvrtkáni;

*k. 6, 4, 5.

9. Protivenství * trpíme, ale nebýváme opuštěni; býváme opovrženi, ale nehyneme.

*Zalm. 37, 21, 33.

10. Vždycky * mrtvení Pána Ježíše na těle nosíme, aby i život Ježíšův na těle našem zjeven byl.

*Řím. 8, 17. 1 Kor. 15, 31. 1 Petr. 1, 13.

11. Vždycky zajisté my, kteříž živi jsme, na * smrt býváme vydáváni pro Ježíše, aby i † život Ježíšův zjeven byl na smrtelném těle našem.

*Zalm. 44, 23. Mat. 5, 11. Řím. 8, 36. 1 Kor. 4, 9. †k. 15, 49. Kol. 3, 4.

12. A tak * smrt v nás moc provádí, ale v vás život.

*1 Kor. 4, 6, 9.

13. Majice tedy * téhož dneha víry, podlé toho, jakž psáno jest: Uvěřil jsem, protož jsem mluvil, i myť † věříme, protož i mluvíme,

*Zalm. 116, 10. †Řím. 10, 9.

14. Vědonec, že ten, * kterýž vzkřísil Pána Ježíše, i nás † skrze Ježíše vzkřísí, a postaví s vámi.

*Skutk. 2, 24. †Řím. 8, 11. Efez. 2, 6.

15. Nebo to všecko děje se pro vás, aby ta přehojná milost skrze * díků činnění od mnohých rozmohla se k slávě Boží.

*2 Kor. 1, 11.

16. Protož neoblevujeme, * ale ačkoli ten zevnitřní člověk náš ruší se, však ten † vnitřní obnovuje ** se den ode dne.

*1 Petr. 3, 4. †Řím. 7, 22. **Efez. 4, 23.

17. Nebo toto * nynější lehoučké ssouzení naše převelmi veliké věčné slávy brímě nám působí,

*Zalm.30,6. Mat.5,12. Řim.8,18. 1 Jan.3,2.

18. Když * nepatříme na ty věci, kteréž se vidí, ale na ty, kteréž se nevidí. Nebo ty věci, kteréž se vidí, jsou časné, ale které se nevidí, jsou věčné. *Řim.8,24,25.

KAPITOLA V.

Nadějí budoucích věcí služebníků církve potěšuje, 9. i ku práci snažně ponouká, 19. dotýkaje i toho, jak veliké věci jim svěřeny jsou od Krista.

Víme zajisté, že byl-li by tohoto našeho zemského * přebývání stánek zbořen, stavení od Boha máme, † příbytek ne rukou udělaný, věčný v nebesích.

*2 Petr.1,13.14. †Jan.14,2. Žid.8,2.

2. Pročež i v tomto * vzdycháme, v příbytek svůj, kterýž jest s nebe, oblečení býti žádajice,

*Řim.8,23.

3. Jestliže * však oblečení, a ne nazí nalezní budeme.

*Mat.22,11.

4. Nebo kteříž jsme v tomto stánku, lkáme, jsouce obtíženi, poněvadž bychom nechtěli svlečení býti, ale přiodíni, aby pohlcena byla smrtelnost od života.

5. Ten pak, kdož nás tak k tomu způsobil, * Bůh jest, kterýž také dal nám závdavek Ducha.

*Efez.2,10.

6. Protož doufanlivé myslí vždycky jsouce, a věduce, že dokudž pohostinu jsme v tomto těle, vzdáleni jsme ode Pána,

7. (Nebo skrze * víru chodíme, ne skrze vidění,)

*Řim.8,24. 1 Kor.13,12. Žid.11,1. 1 Petr.1,8.

8. Doufanlivět pak myslí jsme, * a oblibujeme raději vyjítí z těla, † a přijítí ku Pánu.

*Filip.1,23. †1 Tes.4,17.

9. Protož i usilujeme buď v těle pohostinu jsouce, buďto z těla se berouce, jemu se líbiti.

10. Všickni my zajisté * nkázati se musíme před soudnou stolicí Kristovou, aby přijal † jeden každý to, což skrze tělo *působil*, podlé toho, jakž práce či byla, buď v dobrém, neb ve zlém.

*Mat.25,32. †Zalm.62,13. Jer.17,10. Mat.16,27.

11. Protož * znajice tu hrůzu Páně, lidem k víře sloužíme, Bohu pak známi jsme. A nadějit mám, že i svědomí vašemu známi jsme.

*Job.31,23.

12. Neboť ne sami sebe opět * vám chválíme, ale příčinu vám dáváme, aby ste se † chlubilí námi, a abyste to měli

proti těm, kteříž se v tvárnosti chlábí, a ne v srdci.

*k.3,1. †k.1,14; 10,8.

13. Nebo buď že * nesmyslni jsme, Bohu; buď že jsme rozumní, vám.

*k.11,16.17; 12,6.11.

14. Láska zajisté Kristova víze nás,

15. Jakožto ty, kteříž tak soudíme, že poněvadž jeden za * všecky umřel, tedyť všickni zemřeli, a že za všecky umřel, aby ti, kteříž živi jsou, již ne sami sobě živi byli, ale tomu, kterýž za ně umřel i z mrtvých vstal.

*1 Tim.2,6.

16. A tak my již od toho času žádného * neznáme podlé těla. A ačkoli jsme znali Krista podlé těla, ale nyní již více neznáme.

*Mat.12,50. Jan.15,14.

17. Protož jestli kdo * v Kristu, nové stvoření † jest. Staré ** věci pominuly, aj, nové všecko učiněno jest.

*Řim.8,1.10. †Gal.6,15. **Izai.43,19.

18. To pak všecko *jest* z Boha, * kterýž smířil nás s sebou skrze Jezukrista, a dal nám služebnost míření toho.

*Řim.5,10. Kol.1,20.

19. Neboť * Bůh byl v Kristu, v mír uvodě svět s sebou, † nepočítaje jim hříchů jejich, a složil v nás to slovo smíření.

*Řim.3,24.25. †Zalm.32,2.

20. Protož my na místě * Kristově poselství dějice, jako by Bůh skrze nás žádal, † prosíme na místě Kristově, smířte se s Bohem.

*k.3,6. Izai.52,7. 1 Kor.4,1.2. †2 Kor.2,17.

21. Nebo toho, * kterýž hřichu nepoznal, za nás učinil hřichem, abychom my † učiněni byli spravedlností Boží v něm.

*Izai.53,6.9.12. Jan.8,46. 1 Petr.2,22. †Řim.5,19.

KAPITOLA VI.

Služebníků Páně ku práci, 11. lidu pak k opravdovému služeb užívání 14. a modlárství utíkání napomíná.

Protož * napomábajice, i napomínáme vás, abyste milosti Boží nadarmo nebrali,

*1 Kor.3,9.

2. (Neboť * praví: V čas příhodný uslyšel jsem tě, a v den spasení spomohl jsem tobě. Aj, † nyní jest čas příhodný, aj, ** nyní dnové spasení.)

*Izai.49,8. †Luk.4,19. **Řim.13,12.

3. Žádného * nedávajice v ničemž pohoršení, aby bylo bez ouhony přísluhování,

*Mat.18,6. Řim.14,13.

4. Ale * ve všem se chovajice jako Boží † služebníci, ve mnohé trpělivosti, v utištěních, v nedostatecích, v úzkostech,

*k.4,2. †1 Kor.4,1.

5. V ranách, v žalářích, v nepokojích, v pracech, v bděních, v postech,

6. V čistotě, v umění, v dlouhočkáni, v dobrotivosti, v Duchu svatém, v lásee neošemetné,

7. V slovu * pravdy, v moci Boží, skrze odění † spravedlnosti na pravo i na levo, ^{*1 Kor.2,4. †2 Kor.10,4.}

8. Skrze slávu i pohanění, skrze zlou i dobrou pověst, jako bludní, a jsouce pravdomluvní,

9. Jako neznámi, a jsouce známi, jako umírající, * a aj, živi jsme, jako potrestaní, † a nezmordovaní,

^{*k.4,10,11. Izai.26,19. †Zalm.118,18.}

10. Jako smutní, a však se vždycky radující, jako * chudí, však mnohé zbohacující, jako nic nemající, a však všemi věcmi vládnoucí. ^{*k.8,9.}

11. Ústa naše otevírána jsou k vám, ó Korintští, srdce naše rozšířeno jest.

12. Nejste * v nás ssouzení, než ssoužení jste v sřevách svých. ^{*k.7,2,3.}

13. O takovéžť pak odměně jakožto synům pravím: Rozšiřtež se i vy.

14. Netáhněte jha * s nevěřícími. Nebo jaký jest † spolek spravedlnosti s nepravostí? A jaké obcování ** světla s temnostmi?

^{*5 Mojz.7,2. †1 Kor.5,9. Efez.5,11. **1 Jan.1,5,6.}

15. A jaké * srovnání Krista s Belíálem? Aneb jaký díl věrnému s nevěrným? ^{*1 Král.18,21. 1 Kor.10,20.}

16. A jaké spolčení chrámu Božího s modlami? Nebo * vy jste chrám Boha živého, jakž † pověděl Bůh: Přebýváti budu v nich, a procházeti se, a budu jejich ** Bohem, a oni budou mým lidem. ^{*1 Kor.3,16. †3 Mojz.26,12. **Jer.31,33.}

17. A protož * vyjdětež z prostředku jejich, a oddělte se, pravi Pán; a nečistého se nedotýkejte, a já přijmu vás. ^{*Izai.48,20. Zjev.18,4.}

18. A budn vám * za Otce, a vy mi budete za syny a za dcery, pravi Pán všemohoucí. ^{*Jer.31,9.}

KAPITOLA VII.

K svatosti živola kratičce napomenuv, 2. o své k nim horlivé lásee 7. i z nich velikém potěšení obšrně vypravuje.

Taková tedy majíce * zaslíbení, nejmilější, očisřujmež † se od všeliké poškvřny ** těla i ducha, konajíce posvěcení v bázni Boží. ^{*1 Tim.4,8. †1 Jan.3,3. **Řím.12,1,2.}

2. Přijmětež nás. Žádnému * jsme neublížili, žádnému neuškodili, † žádného neoklamali. ^{*Skutk.20,33. †2 Kor.12,17.}

3. Nepravím toho ku potupě, poněvaž jsem napřed pověděl, že jste v sřevách

našich, abychem spolu mřeli, i spolu živi byli.

4. Muobět jsem k vám v mluvení důvěrnosti, muohof se vámi chlubil; naplněn jsem potěšením, rozbojňují se v radosti ve všelikém ssoužení našem.

5. Nebo i když jsme byli přišli do Macedonie, žádného odpočnutí nemělo tělo naše, ale ve všem ssoužení jsme byli; zevnitř boje, vnitř strachy.

6. Ale ten, kterýž těší poníženě, potěšil nás, Bůh, skrze příchod Titův.

7. A netoliko příchodem jeho, ale také i potěšením tím, kteréž on měl z vás, vypravovav nám o vaši veliké žádosti, o vašem kvílení, o vaši ke mně horlivé milosti, tak že jsem se velmi zradoval.

8. A ačkoli * zarmoutil jsem vás listem, nelituji toho, ač jsem byl litoval. Nebo vidím, že ten list, ačkoli na čas, zarmoutil vás. ^{*k.2,4.}

9. Nyui raduji se, ne že jste zarmoucení byli, ale že jste se ku pokání zarmoutili. Zarmoutili jste se zajisté podlé Boha, tak že jste k žádné škodě nepřišli skrze nás.

10. Nebo * zámutek, kterýž jest podlé Boha, ten pokání k spasení působí, jehož nikdy líto nebývá, ale † zámutek světa smřt způsobuje.

^{*2 Sam.12,13. Mat.5,4. †Mat.27,3,5.}

11. Ano hle, to samo, že jste podlé Boha zarmoucení byli, jakou v vás způsobilo snažnost, nýbrž omluvu, nýbrž zažhnutí hněvu, nýbrž bázeň, nýbrž žádost vroucí, nýbrž horlivost, anobř pomstu? Všelijak prokázali jste to, že jste uevinni v té věci.

12. A ač psal jsem vám, však ne pro toho, kterýž tu nepravost spáchal, ani pro toho, komuž se křivda stala, ale aby vám * zjevna byla pilnost naše o vás před obličejem Božím. ^{*k.2,9.}

13. Protož potěšení jsme z potěšení vašeho. Ale muohem hojujci zradovali jsme se z radosti Titovy, že poočerstven jest duch jeho ode všech vás,

14. A že ehlubil-li jsem se v čem vámi před nim, nebyl jsem zahanben, ale jakož všecko mluvili jsme vám v pravdě, tak i chloubna naše, kteráž byla před Titem, pravá jest shledána.

15. Ano i srdce jeho k vám jest přichylnější, když * rozpomíná se na poslušnost všech vás, kterak jste ho s bázní a s strachem přijali. ^{*k.2,9.}

16. Protož * raduji se, že ve všem mohu se vám dověřití. *2 Tes. 3, 4.

KAPITOLA VIII.

Štédrosti Macedonských vydav svědectví, 7. k následování jí Korintských napomíná, 16. a bratři, kteréž k nim posílá, jejich lásce poroučí.

Známuť * pak vám činíme, bratři, milost † Boží, danou zborům Macedonským, *1 Kor. 12, 3. † Řim. 15, 26.

2. Že v mnohém zkoušení srozuení rozhojnilá radost jejich a převeliká chudoba jejich rozhojněna jest v bohatství u přimosti jejich.

3. Nebo svědectví jim vydávám, že podlé možnosti, ba i nad možnost hotovi byli,

4. Mnohými žádostmi prosíce nás, abychom * tu milost a zbirku, kteráž se děje na svaté, na se přijali. *k. 9, 1. Skutk. 11, 29. Řim. 15, 26.

5. A netoliko tak, jakž jsme se nadáli, ale sami sebe nejprvé dali Pánu, i nám z vůle Boží,

6. Tak že jsme musili napomenouti Tita, aby jakož byl prvé započal, tak také i dokonat při vás milost tuto.

7. A protož jakž * ve všech věcech jste hojní, u víře i v řeči i v známosti i ve všeliké snažnosti i v lásce své k nám, tak i v této milosti hojní buďte. *1 Kor. 1, 5. Kol. 1, 9.

8. Ne jako rozkazuje, pravím, ale snažností jiných i vaši upřimou lásku zkušenou nkázati chtěje.

9. Nebo znáte milost Pána našeho Jezukrista, že pro vás učiněn jest chudý, jsa * bohatý, abyste † vy jeho chudobou zbohatli. *Luk. 9, 58. †2 Kor. 6, 10.

10. A k tomuť * vám radu dávám; nebo jest vám to nžitečné, kteří jste netoliko činiti, ale i chtěti prvé začali léta předešlého. *1 Kor. 7, 6.

11. Protož nyní již to skutkem vykonajte, aby jakož * hotové bylo chtěni, tak bylo i vykonání † z toho, což máte. *Filip. 2, 13. †Luk. 11, 41.

12. Nebo jest-liť prvé vůle hotová, podlé toho, což kdo má, vzácná jest, ne podlé toho, čehož nemá.

13. Nebo ne, aby jiní měli polehčení, a vy úzkost, ale rovnost at jest, nyní přítomně vaše hojnost *spomoz* jejich chudobě,

14. Aby * také jejich hojnost vaši chudobě byla ku pomoci, aby tak byla rovnost; *k. 9, 12.

15. Jakož * psáno: Kdo mnoho, nie mu nezbývalo, a kdo málo, neměl nedostatku. *2 Mojz. 16, 18.

16. Ale * dika Bohu, kterýž takovou snažnost k vám dal v srdce Titovo, *k. 9, 15. 1 Kor. 15, 57.

17. Tak že to napomenutí přijal, anobř jsa opravdový, sám z své dobré vůle šel k vám.

18. Poslalit jsme pak s ním bratra toho, kterýž má velikou chválu v evangelium po všech zbořích,

19. (A netoliko to, ale také vyvolen jest od církvi za tovaryše putování našeho, s touto * milostí, kterouž sloužíme k slávě Pánu † a vůli vaší,) *Gal. 2, 10. †2 Kor. 9, 2.

20. Varujice se toho, aby nám někdo neutral * pro tu hojnost, kterouž my přisluhujeme, *k. 9, 1.

21. Dobré opatrujice netoliko před obličejem Páně, ale i před lidmi.

22. Poslali jsme pak s nimi * bratra svého, kteréhož jsme mnohokrát ve mnohých věcech zkusili, že jest pilný, a nyní mnohem pilnější pro mnohé doufání mé o vás. *k. 13, 13.

23. Z strany * Tita, tovaryš můj jest, a mezi vámi pomocník; z strany bratří našich, † poslové jsou církvi a ** sláva Kristova. *k. 12, 18. †Řim. 16, 7. **1 Tes. 2, 20.

24. Protož jistoty lásky své * a chlouby naši o vás k nim dokažte, před obličejem církvi. *k. 7, 14.

KAPITOLA IX.

Oznamuje, proč k nim pomocníky své posílá, 6. a jaká mysl almužnu dávajících býti má, 10. i jaká za to naděje odplaty.

Nebo o pomoci, kteráž se děje svatým, jest zbytečné psátí vám.

2. Víť * zajisté o vaší hotovosti, pro kterouž chloubím se vámi Macedonským, že Achaia hotova jest od předešlého léta. A ta vaše horlivost mnohými pohnula. *k. 8, 10, 19.

3. I poslal jsem tyto bratři, aby chloubba naše vámi nebyla marná v té stránce, ale abyste, (jakž jsem řekl,) byli hotovi,

4. Abychom snad, přišli-li by se mnou Macedonští, a nalazli vás * nehotové, nemusili se stydětí, (at nedim vy,) za tak podstatnou chloubu. *k. 7, 14.

5. Protož vidělo mi se za potřebné těchto bratří napomenouti, aby napřed šli k vám, a připravili prvé opověděnou

zbírku vaši, aby byla hotová jako dobrotivá sbírka, a ne jako bezděčná.

6. Ale toť *pravím*: Kdo * skoupě roz-sívá, skoupě i žítí bude; a kdož rozsívá ochotně, ochotně i žítí bude.

*Přisl.11,24.25. Gal.6,7.8.

7. Jeden každý jakž * uložil v srdci, ne s neochotnou myslí aneb z mušení. Neboť ochotného dáree miluje Bůh.

*2Mojz.25,2; 35,5. 5Mojz.15,7.

8. Moeť jest pak Bůh všelikou mi-lost rozhojnití v vás, abyste ve všem všudy všeliký dostatek majíce, hojní byli ke všelikému skutku dobrému,

9. Jakož * psáno jest: Rozsypal a dal chudým, spravedlnost jeho zůstává na věky.

*Žalm.112,9.

10. Ten pak, kterýž dává simě roz-sívacímu, dejž i vám chléb k jedení, a rozmnožíž * simě vaše, a přispóříž úrody spravedlnosti vaši,

*Izai.55,10.11.

11. Abyste všelijak zbohaeni byli ke všeliké sprostnosti, kteráž působí skrze nás, aby díky činěny byly Bohu.

12. Nebo služba oběti této netoliko doplňuje nedostatky svatých, ale také rozhojňuje se v mnohé díky činění Bohu, příčinou schválení služby této,

13. Když chválí Boha z jednomyslné poddanosti vaši k evangelium Kristovu, a z upřímé té zdílnosti k sobě i ke všeelněm,

14. A modli se za vás ti, kteříž vás převelice milují pro * vyvýšenou milost Boží v vás.

*Efez.1,6.

15. Dika * pak Bohu z nevymluvného daru jeho.

*k.8,16. 1Kor.15,57.

KAPITOLA X.

Očištuje se od nároku, 3. pravě, že podle těla nechodí svých věcí nehledá, 8. a není marnochlubný, 13. ale Kristu tak, jakž mu odměřil Bůh, slouží.

Já pak sám Pavel prosím * vás skrze ti-chost a dobrotivost Kristovu, kterýžto v přítomnosti u vás jsem pokorný, ale v nepřítomnosti jsem k vám směle do-věrný.

*Řím.12,1.

2. Prosím pak, * abych přítomen jsa, nemusil se osvobodití tou smělostí, na kterouž myslím, abych smělý byl proti některým, kteříž za to mají, že bychom my podle těla chodili.

*1Kor.4,21.

3. V těle zajisté chodíce, ne podle těla rytěrujeme,

4. (Nebo * oděui rytěřování našeho není

tělesné, ale mocné v Bohu k vyvrácení ohrad,)

*k.6,7.

5. Podvracejice rady i * všelikou vy-sokost, povyšující se proti umění Božímu, a jímajice všelikou mysl v podda-nost Kristu,

*1Kor.1,26.

6. A nahotově majice pomstu proti ka-ždému neposlušnosti, když naplužno bude vaše poslušnosti.

7. Na to-liž jen, co před * očima jest, hledíte? Má-li kdo tu † naději o sobě, že by Kristův byl, pomysliž také na to sám u sebe, že jakož ** on jest Kristův, tak i my Kristovi jsme.

*k.5,12. †Gal.5,24. **1Kor.14,37. 1Jan.4,6.

8. Nebo bychť se pak i * ještě hojněji chlubil † mocí naší, kterouž nám ** dal Pán k vzdělání, a ne k zkažení vašemu, nebudť zahanben;

*k.12,6. †Mat.16,19. Jan.20,23. **2Kor.13,10.

9. Abych se nezdál listy strašití vás.

10. Nebo listové prý jsou těžci a mocní, ale * přítomnost osobná jest mdlá, a řeč chaterná.

*v.1.

11. Toto nechat myslí takový, že jaciž jsme v slovu skrze psání, vzdálení jsouce, takoví také budeme i v skutku, při-jdouce.

12. Neboť my se nesmíme přimísiti aneb přirovnati k některým, kteříž sami sebe chválí. Ale ti nerozumějí, že sami sebou sebe měří, a přirovnávají sebe sobě.

13. My pak tím, což není odměřeno, nebudeme * se chlubití, ale podle míry pravidla †, kteroužto míru odměřil nám Bůh, tak že jsme dosáhli až k vám.

*k.11,18; 12,5. 11. †Řím.12,3. Efez.4,7.8.

14. Nebo ne jako bychom nedosáhli až k vám, rozšiřujeme se nad míru. Až i k vám zajisté přišli jsme v evangelium Kristovu.

15. My *tedy* tím, což není odměřeno, nechlubíme * se, eizimi pracemi, ale naději máme, když víra vaše růstí bude v vás, že se rozšířime dále podle toho, jakž nám odměřeno,

*Řím.15,20.

16. Abych ještě tam za vámi kázal evangelium, ne abych v tom, což jínému odměřeno jest, a jest hotové, chlubil se.

17. Ale * kdo se chlubi, v Pánu se chlub.

*Izai.65,16. Jer.9,24. 1Kor.1,31. Gal.6,14.

18. Nebo ne ten, kdož se sám chválí, zkušený * jest, ale ten, kohož Pán chválí.

*Přisl.27,2. Řím.2,29. 1Kor.4,5.

KAPITOLA XI.

Vystřihá, aby se falešným apoštolům svoditi nedali, 5. dovodě, že nerci-li jim by se vrovnatí, ale 23. kdyby na chloubě záleželo, je i daleko převýšiti mohli.

Ó byste mne * maličko posnesli v nemoudrosti, nýbrž posneste mne.

*k.5,13; 11,16; 12,6.

2. Neboť miluji vás Božím milováním. Zasnoubil jsem zajisté * vás čistou panu oddati jednomu muži, Kristu.

*3 Mojz.21,13.

3. Ale bojím se, aby snad, jakž onen had * svedl Evu chytrostí svou, tak nebyly porušeny mysli vaše od sprostnosti, kteráž jest v Kristu.

*1 Mojz.3,1,4,13.

4. Nebo kdyby někdo přijda, jiného Ježíše kázal, kteréhož jsme nekázali, aneb kdybyste jiného ducha přijali, kteréhož jste nepřijali, aneb * jiné evangelium, kteréhož jste nevzali, slušně byste toho snášeli.

*Gal.1,8,9.

5. Neboť za to mám, že jsem * nic menší nebyl nežli ti velcí apoštolé.

*k.12,11. 1 Kor.15,10. Gal.2,6.

6. Jestližeť pak jsem * nedospělý v řeči, však ne v umění, ale ve všem všudy zjevní † jsme vám.

*1 Kor.1,17. +2 Kor.5,11. Efez.3,4.

7. Zdali jsem zhrěšil, ponižuje se, abyste vy povýšení byli, že * jsem darmo evangelium Boží kázal vám?

*Mat.10,8. 1 Kor.9,12,18.

8. Jiné jsem církve loupil, * bera od nich žold, abych vám sloužil. A byv u vás, i jsa potřeben, † nezaháel jsem s obtížením žádného.

*k.12,13. Skutk.20,33. 1 Tes.2,9. +2 Tes.3,8.

9. Nebo ten nedostatek můj doplnili bratři, přišedše z Macedonie. A ve všech věcech varoval jsem se, a varovati budu, abych vás neobtěžoval.

10. Jestli * pravda Kristova ve mně, že chloubu † tato nebude mi zmařena v krajinách Achaiských.

*Řím.9,1. +1 Kor.9,15.

11. Z které příčiny? Že vás nemiluji? Bůhť * ví.

*k.12,2,3.

12. Ale což činim, ještěť činiti budu, abych odňal příčinu těm, kteříž chtějí dostati příčiny, aby v tom, v čemž se chloubí, nalezení byli takoví jako i my.

13. Nebo takoví * falešní apoštolé jsou dělníci lstiví, proměňující se v apoštolý † Kristovy.

*Filip.3,2. +Mat.7,15,16.

14. A není div. Nebo i sám satan proměňuje se v anděla světlosti.

15. Protož není to tak veliká věc, jestliže i služebníci jeho proměňují se, aby

se zdáli býti služebníci spravedlnosti, jichžto konec bude podlé skutků jejich.

16. Opět pravím, aby mne někdo neměl za * nemoudrého; nýbrž i jako nemoudrého přijmíte mne, at i já se maličko něco pochlubím.

*k.12,6.

17. Což mluvím, nemluvímt jako ode Pána, ale jako v nemoudrosti z strany této podstatně chloubou.

18. Když se mnozí * chloubí podlé těla, i jáť se † pochlubím.

*Filip.3,3,4. +2 Kor.10,13; 12,5,6.

19. Rádi zajisté snášíte nemoudré, jsouce moudří.

20. Nebo snášíte i to, by vás kdo v službu podroboval, by kdo zžíral, by kdo bral, by se kdo pozdvíhoval, by vás kdo v tvář bil.

21. O * zahanbování pravím, rovně jako bychom my nějací špatní byli. Nýbrž v čem kdo smí, (v † nemoudrosti mluvím,) smím i já.

*k.10,10. +k.11,1,17; 12,6.

22. Židé jsou? * Jsem i já. Izraelští jsou? Jsem i já. Símě Abrahamovo jsou? Jsem i já.

*Skutk.22,3.

23. Služebníci Kristovi jsou? (Nemoudře dím:) * Nadto já. V † pracech hojněji, v ** ranách přílišně, †† v žalářích hojněji, *** v smrtech častokrát.

*Skutk.9,15,16. +1 Kor.15,10.

**Řím.5,3. +2 Kor.6,5. **k.4,11.

24. Od Židů * pětkrát čtyřiceti ran bez jedné trpěl jsem.

*5 Mojz.25,3.

25. Třikrát * metlami mrskán jsem, jednou jsem byl † kamenován, třikrát jsem na moři ** tonul, ve dne i v noci v hlubokosti byl jsem.

*Skutk.16,22. +k.14,19. **k.27,41.

26. Na cestách často, v nebezpečení v řekách, v nebezpečení od lotrů, v nebezpečení od svého pokolení, v nebezpečení od pohanů, v nebezpečení v městě, v nebezpečení na poušti, v nebezpečení na moři, v nebezpečení mezi falešnými bratřími.

27. V práci a v * ustání, v bděních často, v hladu a v žizni, v postech častokrát, na † zimě a v nahotě.

*k.6,5. +Skutk.28,2. Řím.8,35.

28. Kromě toho, což zevnitř jest, vojsko na každý den povstává proti mně, totiž * péče o všechny zbory.

*Skutk.20,18 násled.

29. Kdo * umdlévá, ješto bych já nemdlel? Kdo se uráží, abych já se nepálil?

*Řím.15,1. 1 Kor.8,13; 9,22.

30. Jestližeť se mám chlubití, nemocí svými se chlubití budu.

31. Bůh a Otec Pána našeho Jezukrista, * kterýž jest poželhaný na věky, ví, žeť † nelhu. * Řím. 1, 25. † Gal. 1, 20. Filip. 1, 8. 1 Tes. 2, 5.

32. Hejtman v * Damašku lidu Aréty krále, ostříhal města Damašku, chtěje mne do vězení vzíti. * Skutk. 9, 24.

33. Ale * oknem po provaze spuštěn jsem v koši přes zed, i ušel jsem rukou jeho. * Joz. 2, 15. Skutk. 9, 25.

KAPITOLA XII.

Ostatek potřebné chlouby apoštolovy, 20. a naučení, jak by měli na jeho příchod očekávati.

Ale chlubití mi se není dobré, nebo přišel bych k viděním a * zjevením Páně. * Gal. 1, 12.

2. Znáám člověka v Kristu před lety čtrnácti, (v těle-li, nevím, čili krom těla, nevím, Bůhť ví,) kterýž * byl vtržen až do třetího nebe. * Skutk. 9, 3; 22, 17. 1 Kor. 15, 8.

3. A vím takového člověka, (bylo-li v těle, čili krom těla, nevím, Bůh * ví,) * k. 11, 11.

4. Že byl vtržen do ráje, a slyšel nevypravitelná slova, kteréžbž nesluší člověku mluvití.

5. Takovým budu se chlubití, ale sám sebou nebudu se chlubití, * než toliko nemoemi svými. * k. 11, 23, 30.

6. Nebo budu-li se chtítí chlubití, nebuduť nemoudrým, pravdu zajisté povím; ale uskovnímť, aby někdo nesmyslel více o mně, nežli vidí *při* mně, aneb slyší ode mne.

7. A abych se vysokostí zjevení nad míru nepozdvihl, dán mi jest osten do těla, anděl satan, aby mne * zašijkoval, abych se nad míru nepovyšoval. * Job 2, 6.

8. Za to třikrát jsem Pána prosil, aby to odstoupilo ode mne.

9. Ale řekl mi: Dostí máš na mé milosti, neboť moe má v nemoei dokonává se. Nejraději tedy chlubití se budu nemocí svými, aby ve mně přebývala moe Kristova.

10. Protož libost mám * v nemocech, v pohaněních, v nedostatecích, v protivěnstvích, a v úzkostech, pro Krista. Nebo když † mdlím, tehdy silen jsem. * Řím. 5, 3. † 2 Kor. 12, 4, 9.

11. Učiněn jsem nemoudrým, ehlubě se; vy jste mne k tomu přinutili. Nebo já od vás měl jsem ehválen býti; neboť jsem nic menší nebyl nežli ti velieí apoštolé, ačkoli * nie nejsem. * 1 Kor. 3, 7. Efez. 3, 8.

12. Znamení * zajisté apoštolství prokázána jsou mezi vámi ve vši trpělivosti, i v divích, a v zázracích, a v mocích. * Řím. 15, 18, 19.

13. Nebo co jest, ěeho byste vy méně měli nežli jiné církve, leč to, že jsem já nezaháel s * obtížením vašim? Odpustetež mi to bezpráví. * 1 Kor. 9, 12.

14. Aj, již * potřeťi hotov jsem přijíti k vám, a nebuduť zaháeti s obtížením vašim. † Neboť nehledám toho, což jest vašeho, ale vás. Nemajíť zajisté synové rodičům pokladů shromažďovati, ale rodičové synům. * k. 13, 1. † Skutk. 20, 33.

15. Jáť pak velmi rád náklad učiním, i sám se * vynaložím za duše vaše, ačkoli velmi vás miluje, málo jsem milován. * k. 1, 6; 6, 12, 13.

16. Ale * nechtěť jest tak, že jsem já vás neobtěžoval, než chytrý jsa, lští jsem vás zjímál. * k. 11, 9. 2 Tes. 3, 8.

17. Zdali skrze někoho z těch, kteréž jsem poslal k vám, obloupil jsem vás?

18. Dožádal jsem se * Tita, a † poslal jsem s nim bratra toho. Zdali vás Titus podvedl? Zdaliž jsme jedním duchem nechodili? Zdaliž ne jedněmi šlepějeme? * k. 3, 6, 16, 18. † k. 3, 22, 23.

19. A zase domníváte-li se, že se vymlouváme před vámi? Před * obličejem Božím v Kristu mluvíme, a to všecko, nejmilejší, k vašemu vzdělání. * k. 2, 17. Řím. 15, 18.

20. Neboť se bojím, abych snad přijda, nenalezl vás takových, jakýchž bych nechtěl, a já nebyl nalezen od vás, jakéhož byste vy nechtěli, aby snad nebylo svárů, závistí, hněvů, vád, utrhaní, reptání, nadýmání, rúznie,

21. Aby mne opět, když bych přišel, neponížil Bůh můj u vás, a plakal bych mnohých z těch, kteříž * prvé hřešili, a nečimili † pokání z nečistoty, a z smilstva, a z nestydatosti, kterouž páchali. * k. 13, 2. † Zjev. 9, 21; 16, 11.

KAPITOLA XIII.

Nenapravujícím učiniv pobružku, napomíná, aby sobě usmyslili. 11. A probudiv všech ku pobožnosti, 12. pozdravením vše zavřel.

Toto * potřeťi jdu k vám. † V ústech dvou neb tři svědků staněť každé slovo. * k. 12, 14. † 5 Mojz. 17, 6. Mat. 18, 16. Jan 8, 17. Žid. 10, 23.

2. Předpovědělť * jsem, a předpovídám podruhé jako přítomný, a nyní nepřítomný píši těm, kteříž prvé hřešili, i ji-

ným všechně, že přijdu-liť opět znovu, neodpustím, ^{*Gal.5,21.}

3. Poněvaďž usilujete zkusiti toho, kterýž skrze mne mluví, Krista, kterýžto k vám není nemocný, ale mocný jest v vás.

4. Nebo ačkoli ukřížován jest * jako nemocný, ale živ jest z † moci Boží. A tak i my mldi jsme s ním, ale živi budeme s ním, z moci ** Boží na vás.

5. Sami sebe * zkušujte, jste-li u víře; sami sebe ohledněte. Čili sami sebe neznáte, že Ježíš Kristus jest v vás? Leč jste snad zavrženi. ^{*1 Kor.11,28.}

6. Ale naději mám, že poznáte, žeť my nejsme * zavrženi. ^{*k.3,6.}

7. Modlím se pak Bohu, abyste nic zlého nečinili, ne proto, abychom my se dokonali ukázali, ale abyste vy to, což jest dobrého, činili, my pak jako zavrženi abychom byli.

Druhý list k Korintským psán byl z Filippis, města Macedonského, po * Titovi a † Lukášovi. ^{*k.8,16.17.22 násl. †k.12,18.}

8. Neboť nic nemůžeme proti pravdě, ale k pravdě.

9. Radnjeme se zajisté, že ač jsme mdlí, ale vy jste silní, a za toť se i modlíme, abyste vy byli dokonalí.

10. Protož toto * nepřítomný jsa, piši, abych přítomen jsa, nemusil býti přísný, podlé moci, kterouž mi dal Pán k vzdělání, a ne k zkáze. ^{*1 Kor.4,21.}

11. Naposledy, * bratří, mějtež se do bře, † dokonali buďte, ** potěšujte se, †† jednotejuě *** smyslte, pokoj mějte, a Bůh lásky a pokoje budeť s vámi. ^{*Efez.6,10. †Mat.5,48. **1 Tes.5,14. ††Řím.12,16. ***k.12,18. Žid.12,14.}

12. Pozdravtež * jedni druhých políbením svatým. Pozdravují vás všickni svatí. ^{*Řím.16,16. 1 Kor.16,20.}

13. Milost Pána Jezukrista, a láska Boží, a účastenství Ducha svatého se všechněmi vámi. Amen.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K GALATSKÝM.

KAPITOLA I.

O původu apoštolství svého, 9. jistotě evangelium, 13. předešlé horlivosti své bez umění 15. i o napravení se k dílu Božimu vypravuje.

Pavel apoštol, (ne * od lidí, ani skrze člověka, ale skrze Jezukrista, a Boha Otce, † kterýž jej vzkřísil z mrtvých.) ^{*Tit.1,3. †Skutk.2,24.32. Řím.4,25. 2 Kor.4,14. Kol.2,12.}

2. I ti, kteříž se mnou jsou, všickni bratří zborům Galatským:

3. Milost vám a pokoj od Boha Otce a Pána našeho Jezukrista,

4. Kterýž * vydal sebe samého za břichy naše, aby † nás vytrhl z tohoto přítomného věku zlého, podlé vůle Boha a Otce našeho, ^{*Mat.20,28. †Luk.1,74.}

5. Jemuž * buď sláva na věky věků. Amen. ^{*2 Tim.4,18. † Petr.4,11.}

6. Divím se, že jste * tak rychle od toho, kterýž vás povolal v milost Kristovu, uchýlili se † k jinému evangelium. ^{*k.5,8. †2 Kor.11,4.}

7. Kteréž není jiné, ale jsou někteří, ješto vás kormoutí, a převrátiti chtějí evangelium Kristovo.

8. Ale bychom pak i my * neb anděl s nebe kázal vám mimo to, což jsme vám kázali, † prokletý buď. ^{*2 Kor.11,14. †1 Kor.16,22.}

9. Jakož jsme prvé pověděli, a ještě znovu pravím: Jestliže by vám kdo jiné evangelium * kázal mimo to, kteréž jste přijali, prokletý buď. ^{*5 Mojž.4,2. Přisl.30,6. Zjev.22,18.}

10. Nebo * lidské-liž věci, čili Boží předkládám? Zdalíž lidem se libiti hledám? Kdybych se zajisté ještě lidem zaliboval, † služebník Kristův bych nebyl. ^{*1 Tes.2,4. †Jak.4,4.}

11. Ozuamnjít * pak vám, bratří, že evangelium to, kteréž kázáno jest ode mne, není podlé člověka. ^{*1 Kor.12,3.}

12. Nebo aniž jsem já ho * přijal od člověka, ani se naučil, ale † skrze zjevení Ježíše Krista. ^{*1 Kor.11,23. †Efez.3,3.}

13. Slychali jste zajisté o mém obcování někdejším v Židovstvu, * že jsem se převelice protivil církvi Boží, a hubil jsem ji, ^{*Skutk.9,1:22,4.}

14. A že jsem prospíval v Židovstvu nad mnohé mně rovné v pokolení svém, byv velmi * horlivý milovník otcovských ustanovení. *Filip.3,6.

15. Ale když se * zalíbilo Bohu, kterýž mne byl † oddělil z života matky mé, a povolal skrze milost svou,

*1 Kor.1,21. †Jer.1,5. Skutk.9,15.

16. Zjevití Syna * svého mně, abych jej † kázal mezi pohany, hned jsem se neporadil ** s tělem a krví;

*Mat.16,17. †Gal.2,8. * Skutk.26,19.

17. Aniž jsem se vrátil do Jeruzaléma k těm, kteříž prvé byli apoštolé nežli já, ale šel jsem do Arabie, přišel jsem pak zase do Damašku.

18. Potom * po třech letech navrátil jsem se do Jeruzaléma, abych navštívil Petra, a pobyl jsem u něho patnácte dní.

*Skutk.9,26.

19. Jiného pak z apoštolů žádného jsem neviděl než Jakuba, bratra Páně.

20. Cožť pak píší vám, aj, * před Bohem, žeť neklamám.

*Řím.1,9. 2 Kor.1,23. 1 Tim.5,21.

21. Potom přišel jsem do * krajín Syrských a Cilických.

*Skutk.9,30.

22. Nebyl jsem pak známý osobou zbořům Židovským, kteříž byli v Kristu,

23. Než toliko slychali: Že * ten, kterýž se nám někdy protivil, již nyní káže víru, kteronž někdy vybojovával.

*Skutk.9,21.

24. A slavili ve mně Boha.

KAPITOLA II.

Svatý Pavel evangelium od jiných apoštolů nezval, 7. a však od nich za spolutovaryše přijat jsa, 11. věrně v tom i nad jiné se mel.

Potom po * čtrnácti letech opět vstoupil jsem † do Jeruzaléma s Barnabášem, pojav s sebou i Tita. *2 Kor.12,2. †Skutk.15,2.

2. Vstoupil jsem pak podlé * zjevení, a vypravoval jsem jim evangelium, kteréž káží mezi pohany, a zvláště pak znamenitějším, abych snad nadarmo neběžel nyní i prvé.

*Skutk.19,21.

3. Ale ani * Titus, kterýž se mnou byl, pohan byv, nebyl přinucen obřezati se,

*Skutk.16,3. 1 Kor.9,21.

4. Totiž pro podešle falešné * bratří, kteříž se byli vloudili k vyšpehování svobody naší, kterouž máme v Kristu Ježíši, aby nás v službu podrobili.

*Skutk.15,24.

5. Kterýmž ani na chvílku neustoupili jsme, a nepoddali se, aby pravda evangelium zůstala u vás.

6. Od těch pak, kteříž se zdáti něco býti, ač jaci někdy byli, mně potom nic není, Bůhť * osoby člověka nepřijímá, ti, pravím, kteříž se něco zdáti býti, nic mi nepřidali.

*Skutk.10,34.

7. Nýbrž naodpor, když uzřeli, že jest mi * svěčeno evangelium, abych je kázal neobřezaným, jako i Petrovi mezi Židy,

*Skutk.13,46. 22,21.

8. (Nebo ten, * kterýž mocný byl skrze Petra z strany apoštolství mezi Židy, byl † mocný i skrze mne mezi pohany,)

*Skutk.2,41. †Skutk.9,15. Efez.3,8.

9. A poznavše milost mně danou, Jakub a * Petr a Jan, kteříž se zdáti slonpové býti, podali † pravice mně a Barnabášovi na tovaryšství, abychom my mezi pohany, a oni mezi Židy kázali.

*Jan.1,42. †Skutk.13,2,3.

10. Toliko * abychom na chudě pamatovali, což jsem se i činiti snažoval.

*Skutk.11,30. Řím.15,25. 1 Kor.16,1.

11. A když byl přišel Petr do Antiochie, zjevně jsem jemu odepřel; hoden zajisté byl trestání.

12. Nebo prvé než přišli někteří od Jakuba, jídal s pohany, a když přišli, ucházel a odděloval se, boje se těch, kteříž byli z Židovstva.

13. A spolu s ním v tom pokrytství byli i jiní Židé, tak že i Barnabáš uveden byl v to jejich pokrytství.

14. Ale já uzřev, že * nesprostně chodí v pravdě evangelium, † řekl jsem Petrovi přede všemi: Poněvadž ty jsa ** Žid, pohansky živ jsi, a ne Židovsky, proč pohany k Židovskému způsobu nutíš?

*v.5. †1 Tim.5,20. **Skutk.10,28.

15. My * přirození Židé, a ne † pohané hříšní,

*Skutk.15,10,11. †Efez.2,12.

16. Věduce, že * nebývá člověk ospravedlněn z skutků zákona, ale skrze víru v Jezukrista, i my v Krista nvěřili jsme, abychom ospravedlněni byli z víry Kristovy, a ne z skutků zákona, † proto že nebude ospravedlněn z skutků zákona žádný člověk. *Žalm.143,2. Řím.3,28. †k.3,20.

17. Jestliže pak hledající * ospravedlněni býti v Kristu, nalézáme se i my hříšníci, tedy jest Kristus služebník hřícha? Nikoli.

*Řím.3,19,20,21.

18. Nebo budu-li to, což jsem zbořil, opět zase vzdělávati, přestupníkem sebe činím.

19. Já zajisté skrze * zákon zákonu umřel jsem, † abych živ byl Bohu.

*Řím.7,4. †k.14,7. 2 Kor.5,15. Žid.9,14.

20. S Kristem * ukřižován jsem. Živ jsem pak již ne já, ale \dagger živ jest ve mně Kristus. Že pak nyní živ jsem v těle, u víře Syna Božího živ jsem, kterýž ** zamiloval mne, a $\dagger\dagger$ vydal sebe samého za mne.

*Řím.6,6. +2 Kor.13,4.
**Jan 15,13. $\dagger\dagger$ 1 Tim.2,6. Tit.2,14.

21. Nepohrdám tou milostí Boží. Nebo jestližeť jest z zákona spravedlnost, tedyť Kristus nadarmo umřel.

KAPITOLA III.

Z nemoudrosti a nestálosti apoštol Galatských potrestav, 2. o ospravedlnění člověka věrou v Krista 11. a ne zákonem důvodné a potěšené vypravuje.

Ó nemoudří * Galatští, kdo vás tak známil, abyste nebyli povolni pravdě, kterýmž před očima Ježiš Kristus prvě byl vypsán, a mezi vámi ukřižován?

*Luk.24,25.

2. Toto bych jen rád chtěl zvědětí od vás, z skutků-li zákona Ducha jste * přijali, čili z \dagger slyšení víry?

*Skutk.2,38. Efez.1,13. \dagger 1 Tim.4,6.

3. Tak nemoudří jste? Počavše Duchem, nyní tělem konáte?

4. Tak mnoho trpěli jste * nadarmo? A ještě nadarmo-li.

*2 Jan.v.8.

5. Ten tedy, kterýž vám dává Ducha, a činí divy mezi vámi, z skutků-li zákona, * čili z slyšení víry?

*Řím.10,8.

6. Jako * Abraham uvěřil Bohu, a počteno jemu to k spravedlnosti.

*1 Mojž.15,6. Řím.4,3,18. Žid.11,8.

7. A tak vidíte, že ti, kteříž jsou z víry, ti jsou synové Abrahamovi.

8. Předzvěděvši pak písmo, že z víry ospravedlnuje * pohany Bůh, předpovědělo \dagger Abrahamovi: Že v tobě budou požehnání všickni národové.

*Skutk.15,9. \dagger 1 Mojž.12,3. Skutk.3,25.

9. A tak ti, kteříž jsou z víry, docházejí požehnání s věrným Abrahamem.

10. Kteríž pak koli * z skutků zákona jsou, pod zlořečenstvím jsou. Nebo \dagger psáno jest: Zlořečený každý, kdož nezůstává ve všem, což jest psáno v knize zákona, aby to plnil.

*Řím.4,14,15. \dagger 5 Mojž.27,26.

11. A že * z zákona nebývá žádný ospravedlněn před Bohem, zjevné jest, nebo \dagger spravedlivý z víry živ bude.

*Řím.3,20. \dagger k.1,17. Žid.10,38.

12. Zákon pak není z víry, * ale: Ten člověk, kterýž by plnil je, živ bude skrze ně.

*3 Mojž.18,5. Ezech.20,11. Řím.4,4.

13. Ale vykonpilt nás Kristus z zlořečenství zákona, učiněn byv pro nás zlo-

řečenstvím *, (nebo \dagger psáno jest: Zlořečený každý, kdož visí na dřevě.)

*Řím.8,3. 2 Kor.5,21. \dagger 5 Mojž.21,23.

14. Aby na pohany to * požehnání Abrahamovo přišlo v Kristu Ježiši, a abychom \dagger zaslíbení Ducha přijali skrze víru.

*1 Mojž.12,3. \dagger Izai.32,15.

15. Bratří, po * lidsku pravim: Však utvrzené \dagger člověka smlouvy žádný neruší, aniž *k ní co přidává*.

*Řím.3,5. \dagger Žid.9,17.

16. Abrahamovi pak učiněna * jsou zaslíbení, i semeni jeho. Neďi: \dagger A semenu, jako o mnohých, ale jako o jednom: A semenu tvému, jenž jest Kristus.

*k.3,8. 1 Mojž.12,7; 15,5,18. \dagger k.22,18.

17. Totot pak pravim: *Že smlouvy prvě od Boha stvrzené, vztahující se k Kristu, zákon, kterýž po * čtyřech stech a po třiceti letech začal se, nevyprazdňuje, aby slib Boží v nie obrátil.*

*2 Mojž.12,40. Skutk.7,6.

18. Nebo jestližeť z zákona dědictví, již ne z zaslíbení. Ale Abrahamovi skrze zaslíbení Bůh daroval.

19. Což pak zákon? Pro přestupování ustanoven * jest, dokudž by nepřišlo to sítě, jemuž se stalo zaslíbení, způsobený skrze \dagger anděly v ruce prostředníka.

*Jan 15,22. \dagger 2 Mojž.19,3,20. Skutk.7,38,53.

20. Ale prostředník není jednoho, Bůh pak * jeden jest.

*5 Mojž.4,39. 1 Kor.8,4. 1 Tim.2,5.

21. Tedy zákon jest proti slibům Božím? Odstup to. Nebo kdyby byl zákon dán, kterýž by mohl * obživiti, jistě z zákona byla by spravedlnost.

*Řím.8,2,3,4.

22. Ale * zavřelo písmo všecky pod břich, aby zaslíbení z víry Jezukristovy dáno bylo věřicim.

*Řím.3,9; 11,32.

23. Prvé pak, než přišla víra, pod zákonem byli jsme ostříhání, * zavřeni jsouce k té víře, kteráž potom měla zjevena býti.

*Žid.9,8 násl.

24. A tak zákon * pěstounem našim byl k Kristu, abychom z víry ospravedlněni byli.

*Mat.5,17. Skutk.13,38.

25. Ale když přišla víra, již nejsme pod pěstounem.

26. Všickni zajisté * synové Boží jste v Kristu Ježiši skrze víru.

*k.4,5,6. Izai.56,5. Jan.1,12. Řím.8,15.

27. Nebo * kteřížkoli v Krista pokřtěni jste, Krista \dagger jste oblékli.

*Řím.6,3. \dagger k.13,14.

28. Nenit * ani Žid, ani Řek, ani slouha, ani svobodný, ani muž, ani žena. Nebo všickni vy \dagger jedno jste v Kristu Ježiši.

*Řím.10,12. 1 Kor.12,13. \dagger Jan 17,21. Efez.2,14,15.

29. A když * Kristovi jste, tedy simě Abrahamovo jste, a † podlé zaslíbení dědicové.
*Řím.9,7. †1 Mojj.21,12. Žid.11,13.

KAPITOLA IV.

Kristem z jha zákonnho vyproštěným hanba i škoda opět se v ně zapletati. 12. Protož je pamatnje, a pěkným příkladem při tom osvécuje.

Pravím pak, že pokudž * dědic maličký jest, nic není rozdílný od služebníka, jsa pánem všeho,
*Žid.12,9,10.

2. Ale pod ochráncemi a správce jest až do času uloženého od otce.

3. Tak i my když jsme byli maličci, pod živly světa byli jsme * v službu podrobeni.
*Kol.2,20.

4. Ale když přišla * plnost † času, poslal Bůh Syna svého učiněného z ženy, učiněného ** pod zákonem,
*1 Mojj.49,10. Mark.1,15. †1 Jan.4,14. **Mat.5,17,18.

5. Aby ty, kteříž * pod zákonem byli, vykoupil, abychom † právo syuů přijali.
*k.3,13. †Jan.1,12.

6. A že jste synové, * poslal Bůh Duha Syna svého v srdce vaše, volajícího: † Abba, Otče.
*Řím.8,15. †Mark.14,36.

7. A tak již nejsi slouha, ale syn, a poněvadž * syn, tedy i dědic Boží skrze Krista.
*Řím.8,17.

8. Ale tehdáž, neznavše Boha, sloužili jste těm, kteříž z * přirození nejsou bohové.
*1 Kor.8,4; 12,2.

9. Nyní pak, znajíce Boha, * nýbrž poznání jsouce od Boha, kterakž se zpátkem zase † obracíte k mdlým a bídným živlům, jimž opět znovu chcete sloužiti?
*1 Kor.8,3. †Kol.2,20.

10. Dnů šetříte, * a měsíců, a časů, i let.
*Řím.14,5. Kol.2,16.

11. Bojím se za vás, abych snad nadarmo nepracoval mezi vámi.

12. Buďte * jako já, nebo i já jsem jako vy, bratří, prosím vás. Nic jste † mi neubližili.
*1 Kor.11,1. †2 Kor.2,5.

13. Nebo víte, že * s mdlobou těla kázal jsem vám evangelium ponejprvé.
*1 Kor.2,3. 2 Kor.11,30.

14. A * pokušení mé na těle mém nebylo u vás málo váženo, aniž jste pohrdli, ale jako † anděla Božího přijali jste mne, jako Krista Ježíše.
*Luk.22,28. †Mal.2,7. Mat.10,40.

15. Jaké tehdy bylo blahoslavenství vaše? Svědectví vám zajisté dávám, že kdyby to možné bylo, oči své vyloupíce, byli byste mi dali.

16. Což tedy učiněn jsem vašim nepřitelem, pravdu vám pravě?

17. Milujít vás * nedobře, nýbrž odstréiti nás chtějí, abyste vy je milovali.
*Řím.10,2. 2 Kor.11,2.

18. Slušnět jest pak horlivě milovati v dobrém vždycky, a ne jen toliko tehdáž, když jsem přítomeu vám.

19. Synáčkové moji, (kteréž * opět rodim, až by Kristus zformován byl v vás),
*1 Kor.4,15. Filem.v.10.

20. Chtěl bych přítomen vám býti nyní, a proměnití hlas svůj; nebo v pochybnosti jsem o vás.

21. Povězte mi, * kteří pod zákonem chcete býti, nepozorujete-liž zákona?
*k.3,10,25.

22. Nebo psáno jest: Že Abraham měl dva syny, * jednoho z děvky, a druhého z † svobodné.
*1 Mojj.16,15. †k.21,2. Skutk.7,8. Žid.11,11.

23. Ale ten z děvky podlé * těla se narodil, ten pak z svobodné podlé zaslíbení.
*Jan.8,39. Řím.9,7,8.

24. Kteréžto věci u figůre se staly. Nebo toť jsou ti * dva zákonové, jeden s hory Sinai, k manství zplozující, a tenť jest jako Agar.
*Žid.8,10.

25. Agar zajisté jest hora Sinai v Arabii. Dobřeť se pak k ní trefuje nynějši Jeruzalém, nebo v službu podroben jest s syny svými.

26. Ale ten svrchní * Jeruzalém svobodný jest, kterýž jest matka všech nás.
*Izai.2,2. Žid.12,22. Zjev.3,12.

27. Nebo * psáno jest: Vesel se neplodná, kteráž nerodiš, vykřikni a zvolěj, kteráž nepracuješ ku porodu; nebo ta opuštěná mnoho má synů, více než ta, kteráž má muže.
*Izai.54,1,3.

28. Myť jsme tedy, ó bratří, tak jako Izák, * syuové zaslíbení.
*Řím.9,8.

29. Ale jakož tehdáž ten * podlé těla zplozený protivil se tomu, kterýž *byl* podlé Duha, tak i nyní.
*1 Mojj.21,9.

30. Než co praví * písmo? Vyvrz děvku i syna jejího; nebo nebudeť dědicem syn děvky s synem svobodné.
*1 Mojj.21,10,12. Jan.8,35.

31. A tak, bratří, nejsmeť synové děvky, ale * svobodné.
*Řím.6,18.

KAPITOLA V.

Napominá k zůstávání v pravě křesťanské svobodě, 13. jejíž jest pravidlo zřizené Boha i bližním milování. 17. Zatím skutky těla, i ovoce Duha, a obého cil ukazuje. Protož v svobodě, kterouž Kristus nás osvobodil, * stájte, a nezapletejte se zase v jho † služebnosti.

*Jan.8,32. Skutk.15,10. †Izai.9,4.

2. Aj, já Pavel pravím vám, * že bu-

nete-li se obřezovati, Kristus vám nie neprospěje. *Skutk.15,1.

3. A zase osvědčuji všelikému člověku, kterýž se obřezuje, že jest povinen všecken * zákon naplniti. *Jak.2,10.

4. Zbavili jste se Krista, kteřížkoli v zákoně ospravedlnění býti hledáte; vypadli jste z milosti.

5. My zajisté duchem z víry naděje spravedlnosti očekáváme.

6. Nebo * v Kristu Ježíši ani obřízka nie neprospívá, ani neobřízka, † ale vira skrze lásku dělající.

*1 Kor.7,19. †Mat.12,50. Jan.15,14. Jak.2,18.

7. Běželi jste dobře. Kdo vám překazil, abyste pravdy neposlouchali?

8. Nenít ta rada * z toho, kterýž vás volá. *k.1,6.

9. Maličko * kvasu všecko těsto nakvašuje. *1 Kor.5,6.

10. Jáť mám * naději o vás v Pánu, že nie jiného smýšletí nebudete; ale ten, kterýž kormoutí vás, trpěti bude soud, kdožť jest on koli. *2 Kor.2,3.

11. Já pak, bratří, káži-li také obřízku, i pročť ještě protiventství trpím? Tedy jest vyprázdněno pohoršení kříže.

12. Ó by také * odřezání byli, kteříž vás nepokojí. *5 Mojz.13,5. 1 Kor.5,13.

13. Nebo vy v svobodu povolání jste, bratří, toliko abyste pod zámyslem té svobody *nepovolovali* tělu, ale skrze lásku posluhujte sobě vespolek.

14. Nebo všecken zákon v jednom slovu se zavírá, *totiž* v tom: * Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.

*3 Mojz.19,18. Mat.22,39.

15. Pakli se vespolek * kousčete a žere, te, hleďtež, abyste jedni od druhých zkažení nebyli. *2 Kor.12,20.

16. Ale pravímť: Duchem choďte, a žádosti těla nevykonáte.

17. Nebo * tělo žádá proti Duchu, a Duch proti tělu. Ty pak věci jsou sobě vespolek odporne, tak abyste ne, což byste chtěli, to činili. *Řím.7,15,23 násl.

18. Jestliže pak Duchem * vedeni býváte, nejste pod zákonem. *Řím.8,2.

19. Zjevnít jsou pak skutkové těla, jenž jsou: Cizoložstvo, smilstvo, nečistota, chlípnost,

20. Modloslužba, čarování, nepřátelství, svárové, nenávisti, hněvové, dráždění, různice, sekty,

21. Závisti, vraždy, * opilství, hodování, a těm podobné věci. Kterěž kdokoli

činí, toť vám † předpovídám, jakož jsem i prvě pravil, že království Božího * dědicové nebudou. *Luk.21,34. Řím.13,13.

†2 Kor.13,2. *1 Kor.6,10. Efez.5,5.

22. Ovoce * pak Duchu jestiř: Láska, radost, pokoj, tichost, dobrotivost, dobrota, věrnost, krotkost, střednost.

*Efez.5,9. Kol.3,12.

23. Proti takovýmť není zákon.

24. Nebo kteříž jsou * Kristovi, ti své tělo ukřížovali s vášněmi a s žádostmi.

*Mark.9,41. 1 Kor.15,23.

25. Jsme-liť Duchem * živi, Duchem i choďme. *Řím.8,5.

26. Nebývejme * marné chvály žádosti, vi, jedni druhých popouzejte, a jedni druhým závidice. *Filip.2,3.

KAPITOLA VI.

V dnchu tichosti napravovati učí padlé. 6. Lid věrný aby služebníky z stalků svých opatroval, 12. a chytrákům se od Krista odvoditi nedal, pilně napomíná.

Bratří, by pak byl * zachvácen člověk v nějakém pádu, vy duchovní napravte takového v duchu tichosti, prohlédaje sám k sobě, abys i ty nebyl pokoušín.

*Mat.18,15.

2. Jedni * druhých břemena neste, a tak plňte zákon Kristův. *Mat.11,29.

3. Nebo * zdá-li se komu, že by něco byl, nie nejša, takového vlastní mysl jeho svodí. *Jak.1,26.

4. Ale díla svého * zkus jeden každý, a tehdyť sám v sobě chválu míti bude, a ne v jiném. *1 Kor.11,28. 2 Kor.13,5.

5. Nebo jeden každý * své břímě ponese. *Zalm.62,13. Jer.17,10; 32,19. Mat.16,27. Řím.2,6. 1 Kor.3,8.

6. Zdilejž se pak ten, kterýž * naučení přijímá v slovu s tím, od kohož naučení běře, vším statkem. *Řím.15,27.

7. Nemylte * se, Bůhť nebude oklamán; nebo † cožkoli rozsívá by člověk, toť bude i žiti. *1 Kor.6,9. †Luk.16,25. Řím.2,6.

8. Nebo kdož * rozsívá tělu svému, z těla † žiti bude porušení; ale kdož rozsívá Duchu, z Duchat * žiti bude život věčný. *Prisl.22,8. 2 Kor.9,6. †2 Tes.1,9. *Zalm.126,5.

9. Činice pak * dobře, † neoblevnjme; nebo časem svým budeme žiti, neustávajice. *2 Tes.3,13. †Zjev.2,3.

10. A protož dokudž čas máme, činme dobře * všechněm, nejvíce pak domácím † víry. *Efez.2,10. †1 Tim.5,8.

11. Pohleďte, jaký jsem vám list napsal svou rukou.

12. Ti, kteříž chtějí tvární býti podle těla, nutí vás, abyste se obřezovali, je-

dné * aby protiventství pro kříž Kristův netrpěli. *Filip.3,18.

13. Nebo ani sami ti, kteříž se obřezují, * nezachovávají zákona, ale chtějí, abyste se obřezovali, aby se s tělem vaším chlubili. *Skutk.15,10.

14. Ale ode mne * odstup to, abych se chlubil, jediné v kříži Pána našeho Jezukrista, skrze něhož jest mi svět † ukřižován, a já světu. *Jer.9,24. 1 Kor.1,31. †Přisl.29,27. Řím.6,6.

15. Nebo v * Kristu Ježiši ani obrízka

nic neprospívá, ani neobřízka, † ale nové stvoření. *k.5,6. 1 Kor.7,19. †2 Kor.5,17.

16. A kteřížkoli tohoto * pravidla následují, † pokoj přijde na ně a milosrdenství, i na ** lid Boží Izraelský. *Filip.3,16. †Zalm.125,5. **Řím.2,29. Gal.3,29.

17. Dále pak žádný mi nečiní zaměstknání, já * zajisté jizvy Pána Ježíše nosím na těle svém. *2 Kor.4,10.

18. Milost * Pána Ježíše Krista s duchem vaším, bratří. Amen. *Filip.4,23.

List tento psán byl k Galatským z Říma.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K EFEZSKÝM.

KAPITOLA I.

Kteréz Bůh Otec v Kristu vyvolil, 9. tém svatě evangelium zjevuje. 15. Z čehož se apoštol při Efezských těšil, i hojnějšího osvětlení a moci jim žádal.

Pavel apoštol Jezukristův, skrze vůli Boží, * svatým, kteří jsou v Efezu, a věrným v Kristu Ježiši: *Řím.1,7. 1 Kor.1,2.

2. Milost * vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista. *Řím.1,7. 1 Kor.1,3. 2 Petr.1,2.

3. Požehnaný * Bůh a Otec Pána našeho Jezukrista, kterýž požehnal nám všelikým požehnáním duchovním v nebeských věcech v Kristu, *2 Kor.1,3. 1 Petr.1,3.

4. Jakož * vyvolil nás v † něm před ustanovením světa, ** abychom byli svatí a nepoškořeni před obličejem jeho v lásce, *Jan 15,16. Řím.8,30. †Jan 17,24. ** Luk.1,75.

5. Předzřidiv * nás k zvolení † za syny skrze Ježíše Krista pro sebe, podlé doľře libé vůle své, *Řím.8,15. 29,30. †Gal.4,5.

6. K chvále slávy milosti své, kterouž vzácné nás učinil * v tom nejmilejším. *Mat.3,17. 17,5.

7. V němž * máme vykoupení skrze krev jeho, totiž odpuštění hříchů, podlé † bohatství milosti jeho, *Skutk.20,28. Žid.9,12. 1 Petr.1,18. 19. †Řím.2,4. Efez.2,7. Filip.4,19.

8. Kterouž rozhojnil k nám * ve vši moudrosti a opatrnosti, *Kol.1,9.

9. Oznámv nám * tajemství vůle své podlé dobré libosti své, kterouž předuložil byl sám v sobě, *Řím.16,25.

10. Aby v * dokonání plnosti časů v

jedno † shromáždil všecko v Kristu, buď nebeské věci, buď zemské. *1 Mojz.49,10. Gal.4,4. †Kol.1,20.

11. V kterémž i * k losu připuštění jsme, předzřizeni † byvše, podlé předuložení toho, kterýž všecko působí podlé rady vůle své, *Skutk.26,18. Řím.8,17. †Skutk.13,48. Řím.8,29,30.

12. Abychom tak byli k chvále slávy jeho * my, kteříž jsme prvě naději měli v Kristu. *Gal.3,23,25.

13. V kterémž i vy naději máte, slyševše slovo pravdy, totiž evangelium spasení svého, skrze kteréž také, uvěřivše, znamenání * jste Duchem zaslíbení svatým, *k.4,30. 2 Kor.1,22.

14. Kterýž jest * závdavek dědictví našeho, na † vykoupení toho, což jim dobyto ** jest, k chvále slávy jeho. *2 Kor.1,22. †Řím.8,23. **2 Mojz.19,5. Tit.2,14. 1 Petr.2,9.

15. Protož i já, slyšev o * vaši víře v Pána Ježiši, a o lásce ke všechněm svatým, *Kol.1,4. 1 Tes.3,2.

16. Nepřestávám diků činiti z vás, zminku čině o vás na modlitbách svých,

17. Aby Bůh Pána našeho Jezukrista, Otec * slávy, dal vám † Duchu moudrosti a zjevení ku poznání jeho, *Řím.6,4. † Izai.11,2.

18. A tak * osvícené oči mysli vaši, abyste věděli, která by byla naděje povolání jeho, a jaké † bohatství slávy dědictví jeho v svatých, *2 Kor.4,4. †Skutk.20,32.

19. A kterak jest nesmírná * velikost

moci jeho k nám věřícím podlé působení mocnosti síly jeho. ^{*1 Kor. 2,5.}

20. Kteréz dokázal na Kristu, * vzkřísiv jej z mrtvých, a † posadiv na pravici své na nebesích,

^{*Skutk. 2,24. †Žalm. 110,1. Skutk. 2,34. Žid. 1,3.}
21. Vysoce nade všechno knížatstvo, i mocnosti, i moci, i panstvo, i nad každé jméno, kteréž se jmenuje, netoliko v věku tomto, ale i v budoucím.

22. A všechno * poddal pod nohy jeho, a jej dal † hlavu nade všechno církví, ^{*Žalm. 8,7.8. Mat. 28,18. †Efez. 5,23. Kol. 1,18.}

23. Kteráž jest * tělo jeho, a plnost všechno † ve všech naplnjícího. ^{*Řím. 12,5. 1 Kor. 12,12,27. †Kol. 3,11.}

KAPITOLA II.

Čehožkoli došli od Boha Židé i pohané, to vše z milosti Boží poslo. 13. Protož obojí tak v svatě lásce spojení, 19. i na výborném gruntu vzdělání jsouce, růstí mají.

I vás obživil * mrtvé v vinách a hříšcích, ^{*Kol. 2,13.}

2. V nichž jste * někdy chodili podlé obyčeje světa tohoto, a † podlé knížete mocného v povětří, ducha toho, kterýž nyní dělá ** v synech zpoury. ^{*1 Kor. 6,11. †Jan 12,31. **Efez. 5,6.}

3. Mezi nimiž i my všickni obcovali jsme někdy v žádostech těla svého, činnivše to, což se líbilo tělu a mysli, a byli jsme z přirození synové hněvu jako i jiní.

4. Ale Bůh, * bohatý jsa v milosrdenství pro velikou lásku svou, kterouž zamiloval nás, ^{*Řím. 10,12.}

5. Také i nás, když jsme * mrtví byli v hříšcích, obživil spolu † s Kristem, (milostí ** spasení jste,) ^{*Řím. 5,6 násl. †Řím. 6,4.5. S. Kol. 3,1,3. **Tit. 3,5.}

6. A spolu s ním * vzkřísil, i posadil na nebesích v Kristu Ježíši, ^{*2 Kor. 4,14.}

7. Aby ukázal v věku budoucím nepřevýšené bohatství milosti své, z dobroty své k nám v Kristu Ježíši.

8. Nebo * milostí spasení jste † skrze viru, (a to ** ne sami z sebe, darť jest to †† Boží,) ^{*Řím. 3,24. †Řím. 3,28. **Mat. 16,17. ††Řím. 6,23.}

9. Ne † s skutků, aby se † někdo nechlubil. ^{*Řím. 3,20,27; 4,2. Gal. 2,16. Tit. 3,5. †1 Kor. 1,29.}

10. Jsme zajisté jeho * dílo, jsouce stvoření † v Kristu Ježíši k ** skutkům dobrým, kteréž Bůh připravil, abychom v †† nich chodili. ^{*Žalm. 100,3. †2 Kor. 5,17. **Tit. 2,14. ††Efez. 5,2.}

11. Protož * pamatujte, že vy někdy pohané podlé těla, kteréž jste slouli ne-

obřízka od těch, kteréž slouli obřízka na těle, kteráž se působí rukama, ^{*k. 5,8. 1 Kor. 12,2.}

12. Vy jste byli onoho času bez Krista, odcizení * od společnosti Izraele, a † cizí od úmluv zaslíbení, naděje nemající, a bez Boha na světě. ^{*Neh. 2,20. †Řím. 9,4.}

13. Ale nyní v * Kristu Ježíši vy, kteréž jste někdy byli dalecí, blíže učiněni jste skrze krev Kristovu. ^{*Řím. 8,1.}

14. Nebo onť jest * pokoj náš, kterýž učinil oboje † jedno, zbořiv hradbu dělící na různu, ^{*Izai. 9,6. Jan 16,33. Řím. 5,1. Kol. 1,20. †Jan 10,16.}

15. A nepřátelství, totiž * zákon přikázání v ustanoveních, vyprázdnuv skrze tělo své, aby ty oboje vzdělal v samém sobě v † jednoho nového člověka, tak čině pokoj, ^{*Kol. 2,14. †2 Kor. 5,17.}

16. A v * mír uvodě oboje v jednom těle Bohu skrze kříž, vyhladiv nepřátelství skrze něj. ^{*Kol. 1,20.}

17. A přišed, zvěstoval * pokoj vám, dalekým † i blízkým. ^{*Izai. 57,19. †Žalm. 148,14.}

18. Neboť skrze * něho obojí máme přístup v jednom Duchu k Oteci. ^{*k. 3,12. Jan 10,9. Řím. 5,2. Žid. 4,16.}

19. Aj, již tedy nejste hosté a příchodzí, ale * spoluměšťané svatých a † domácí Boží, ^{*Filip. 3,20. Žid. 12,22,23. †Gal. 6,10. 1 Tim. 5,8.}

20. Vzdělání na * základ apoštolský a proročský, kdež jest † gruntovní úhelný kámen sám Ježíš Kristus, ^{*Izai. 28,16. Mat. 16,18. 1 Kor. 3,9,10. 1 Petr. 2,4. Zjev. 21,14. †Žalm. 118,22.}

21. Na němž * všechno stavení příslušně vzdělané roste v † chrám svatý v Pánu. ^{*k. 4,16. †1 Kor. 3,16.}

22. Na kterémž i vy spolu vzděláváte se v přibytěk Boží, v Duchu svatém.

KAPITOLA III.

S. Pavel osvědčív se zřízeným býti nestihlých bohatství Božích kazatelem, 13. napomíná Efeských k stálosti, 14. a za ně se 20. s diků činěním modlí.

Pro tu příčinu já Pavel * ten vězeň Krista Ježíše pro † vás pohany, ^{*k. 4,1. Skutk. 21,33. Filip. 1,7. 13. 14. 16. 2 Tim. 1,8. †Kol. 1,24.}

2. Jestliže však jste slyšeli o * milosti Boží, kteréž jest mi uděleno k přisluhování vám, ^{*Skutk. 9,15; 13,2.}

3. Že skrze * zjevení ozuámil mi tajemství, (jakož jsem prvé † psal krátce; ^{*Skutk. 22,17. 21. Řím. 16,25. †Efez. 1,9.}

4. Z čehož můžete, čtouce, porozumětí zuámosti mé v tajemství Kristovu;)

5. Kteréz za jiných věků * nebylo známo synům lidským, tak jako † nyní zje-

veno jest svatým apoštolům jeho a pro-
rokům skrze Ducha,

*Kol.1,26. +Skutk.10,28. Zjev.10,7.

6. Že jsou pohané * spoludědicové a je-
dnotělní, i spoluúčastníci zaslíbení jeho
v Kristu skrze evangelium.

*k.2,15.16. Gal.3,28.

7. Kteréhož jsem učiněn * slouha z da-
ru milosti Boží sobě dané, † podle půso-
bení moci jeho.

*Řim.1,5. +Efez.1,19.

8. Mně * nejmenšimu ze všech svatých
dána jest † milost ta, abych mezi poha-
ny zvčstoval ta ** nestihlá bohatství Kri-
stova,

*1Kor.15,9.10. +Skutk.9,15. 2Tim.1,11. ** Efez.2,7.

9. A * vysvětlil všechněm, † jaké by by-
lo obcování tajemství skrytého od věků
v ** Bohu, †† kterýž všecko stvořil skrze
Ježíše Krista,

*Skutk.26,18. +Efez.1,9.

*Řim.16,25. 2Tim.1,10. ††Jan.1,3. Žid.1,2.

10. Aby nyní oznámena byla knížat-
stvu a mocem na nebesích skrze církev
rozličná moudrost Boží,

11. Podlé předuložení věčného, kteréž
uložil v Kristu Ježíši Pánu našem,

12. V němž máme * smélost † a přístup
s doufáním skrze víru jeho.

*Žid.4,16. †Jan.10,9. Řim.5,2.

13. Protož * prosím, abyste nehynuli v
mých ssouzeních pro vás, kteráž jsou
sláva vaše.

*Filip.1,14.

14. Pro tu přičinu * klekám na kole-
na svá před Otcem Pána našeho Jezu-
krista,

*k.1,3.

15. Z něhož všeliká rodina na * nebi i
na zemi se jmenuje,

*k.1,10.

16. Aby vám dal, * podle bohatství slá-
vy své, moci posilněnu býti skrze Du-
cha svého na vnitřním člověku,

*k.4,24. 2Kor.4,16.

17. Aby Kristus skrze * víru přebýval
v srdcích vašich,

*Jan.14,23.

18. Abyste v lásee * vkořenění a zalo-
žení jsonce, † mohli stihnouti se všech-
němi svatými, kteráká by ** byla širo-
kost, a dlouhost, a hlubokost, a vyso-
kost,

*Kol.2,7. †k.1,6. **Job.11,8.

19. A poznati přenesmírnou lásku Kri-
stovu, abyste naplněni byli ve všelikou
plnost Boží.

20. Tomu pak, kterýž mocen jest nade
všecko učiniti mnohem hojněji, než my
prosíme aneb rozmíme, podle moci té,
kterouž dělá v nás,

21. Tomu *buď* * sláva v církvi skrze
Krista Ježíše po všecky věky věků.
Amen.

*Řim.16,27. 1Tim.1,17.

KAPITOLA IV.

Prost, aby hodné v povolání svém, 4. v pravé jednotě
víry zůstávajíce, chodili, 7. rozličných darů Božích k je-
dinému cíli, totiž k vzdělání církve, užívali, 17. a tak se
novým Kristovým životem stkvěli.

Prosím tedy vás já * vězeň v Pánu,
abyste chodili tak, jakž hodné jest na
to povolání, kterýmž povolání jste,

*k.3,1. Skutk.21,13.33.

2. Se vši pokoron, tichostí, i s snáseli-
vostí, snášejice se vespolek v lásee,

3. Usilujice zachovávatí jednotu Ducha
v * svazku pokoje.

*Kol.3,15.

4. Jedno *jest* * tělo, a jeden Duch, ja-
kož i povolání jste v jedné naději povo-
lání svého.

*Řim.12,5.

5. Jeden * Pán, jedna vira, jeden křest,

*5Mojz.6,4. 1Kor.8,16; 12,5.

6. Jeden * Bůh a † Otec všech, kterýž
jest ** nade všecko, a skrze všecko, i ve
všech vás.

*1Kor.8,6; 12,6. †Mal.2,10. ** Řim.11,36.

7. Ale jednomu každěmu z nás dána
jest * milost podle míry obdarování Kri-
stova.

*Řim.12,3.

8. Protož * di: Vstoupiv na výsost, játe
vedl † vězňe, a dal dary lidem.

*Žalm.68,19. †Kol.2,15.

9. Ale to, že * vstoupil, eo jest, jediné
že i sstoupil prvě do † nejnižších stran
země?

*Jan.3,13; 6,62. †1Petr.3,19.

10. Ten *pak*, kterýž sstoupil, onť jest,
kterýž i * vstoupil vysoko nade všecka
nebesa, aby † naplnil všecko.

*Skutk.2,33. †Jer.23,24.

11. A onť dal některé zajisté * apošto-
ly, některé pak † proroky, ** jiné pak
evangelisty, jiné pak pastýře †† a uči-
tele,

*1Kor.12,28. †Skutk.11,27. **2Tim.4,5. ††Řim.12,7.

12. Pro spořádání svatých, k dílu slu-
žebnosti, pro vzdělání těla Kristova,

13. Až bychom se sběhli všickni v je-
dnotu víry a známosti Syna Božího, v
muže dokonalého, v míru postavy plné-
ho věku Kristova,

14. Abychom již více nebyli * děti, zmí-
tající se † a točící každým větrem učení
v neustavičnosti lidské, v chytrosti k
oklamávání lstivému;

*Izai.28,9. 1Kor.14,20. †Mat.11,7. Žid.13,9.

15. Ale upřímně se majíce v * lásee, rost-
me v toho všelijak, kterýž jest hlava,
totiž v Krista,

*2Petr.3,18.

16. Z kteréhož * všecko tělo příslušně
spojené a svázané po všech kloubích
přísluhování, podle vnitřní moci v míru
jednoho každého ouda, zrůst, jakž na

tělo přisluší, béře, k vzdělání svému v
lásce. *Řím.12,5.

17. A protož totot pravím a osvědčuji
skrze Pána, abyste již více nechodili,
jako i jiní pohané chodí, * v marnosti
mysli své, *Řím.1,18,21.

18. Zatemněni v rozumu, odcizeni jsou-
ce * od života Božího, pro † neznámost,
kteráž jest v nich z zatvrzení srdce je-
jich. *k.2,12. †1 Tes.4,5.

19. Kteríž * zoufavše sobě, vydali se
v nestydatost, aby všelikou nečistotu
páchali s chtivostí. *Řím.1,24,26.

20. Ale vy ne tak jste se vyučili od
Krista,

21. Ač jestliže jste ho slyšeli, a o něm
byli vyučeni, jakž jest pravda v Ježíšo-
vi,

22. Totiž, žeť vám náleží * složití ono
první † obcování podlé toho starého člo-
věka, rušícího se, podlé žádosti oklamá-
vajících, *Kol.3,8. Žid.12,1. †Efez.2,2,3. Tit.3,3.

23. Obnoviti * se pak duchem myslí
své, *Řím.12,2. Kol.3,10.

24. A * obléci toho nového člověka, po-
dlé Boha stvořeného, v spravedlnosti a
v svatosti pravdy. *Řím.6,4. 2 Kor.5,17. Kol.3,9.

25. Protož * složíce lež, † mluvtež pra-
vdu jeden každý s bližním svým; nebo
jsme ** vespolek oudové.

*Kol.3,9. †Zach.8,16. **Řím.12,5.

26. Hněvejte se, * a nehrěšte; slunce
nezapadej na hněvivost vaši.

*Žalm.4,5. Jak.1,19.

27. Nedávejte * místa ďáblu.

*Jak.4,7. 1 Petr.5,9.

28. Kdo kradl, již více nekraď, ale
raději pracuj, děláje rukama, což do-
brého jest, aby měl, z čeho ndělití un-
nému.

29. Žádná řeč * mrzutá nevycházej z
úst vašich, ale jestli jaká dobrá k vzdě-
lání užitečnému, aby dala milost poslu-
chačům. *k.5,4,6. Mat.12,36.

30. A * nezarmucujte Ducha svatého
Božího, kterýmž † znamenání jste ** ke
dni vykoupení.

*Izai.7,13; 63,10. †Řím.8,16. **Luk.21,28. Řím.8,23.

31. Všelíká * hořkost, a rozzlobení se, i
hněv, i křik, i rouhání buď odjato od
vás, se vši zlosti, *Kol.3,8,19.

32. Ale buďte k sobě vespolek * dobro-
tívi, milosrdní, odpouštějící sobě ve-
spolek, jakož i Bůh v Kristu † odpustil
vám. *Filip.2,1. 1 Petr.3,8.

KAPITOLA V.

Uči apoštol Efezské Otce nebeského následovati, 3. bez-
božnosti se varovati, 15. opatrně sobě počínati, 22. man-
želé k sobě jak se mají chovati.

Buďtež tedy následovníci * Boží, jakož-
to synové milí. *Mat.5,45,48. 1 Petr.1,15,16.

2. A * choďte v lásce, jako † i Kristus
miloval nás, a ** vydal sebe samého za
nás, †† dar a *** obět Bobu n vůni roz-
košnou. †Jau.13,34; 15,12. †Gal.2,20. ** Řím.5,6,8.
††Žid.8,3. ***k.9,14.

3. Smilstvo pak a všeliká nečistota,
neb lakomství, aniž jmenováno buď me-
zi vámi, jakož sluší na svaté,

4. A mrzkost, ani bláznové mluvení,
ani šprymování, kteréžto věci jsou ne-
náležité, ale raději diků činění.

5. Víte zajisté o tom, * že žádný smil-
ník aneb nečistý, ani † lakomec, (jenž
jest modloslužebník,) nemá dědictví v
království Kristově a Božím.

*1 Kor.6,9,10. Gal.5,21. Zjev.22,15. †Kol.3,5.

6. Žádný vás * nesvoď marnými řeční;
nebo pro † takové věci přichází hněv
Boží na syny nepoddané.

*Jer.29,8. Mat.24,4. 1 Kor.15,33. 1 Tim.6,20. †Mat.12,37.

7. Nebývejtež tedy účastníci jejich.

8. Byli jste zajisté někdy * temnosti,
ale nyní *ste* † světlo v Pánu. Jakožto
synové ** světla choďte, *1 Tes.5,4,5. 1 Petr.2,9.
†Luk.16,8. 2 Kor.3,18. **Mat.5,14,16. Filip.2,15.

9. (Nebo ovoce Ducha *záleží* ve vši do-
brotě, a spravedlnosti, a v pravdě.)

10. O to * stojíce, což by se dobře libi-
lo Pánu. *Řím.12,2. Filip.1,10.

11. A * neobanjte s skutky † neužiteč-
nými tmy, ale raději ** je tresecete.

*Řím.6,22. †k.13,12. **Mat.18,17.

12. Nebo což se tajně děje od nich,
mrzko jest o tom i mluvití.

13. Ale to všecko, když bývá od svě-
tla trestáno, bývá zjevено; cožkoli zaji-
sté zjevné bývá, světlo jest.

14. Protož * praví: † Probuď se ty, kdož
spíš, a ** vstaň z mrtvých, †† a zasvitíť
se tobě Kristus.

*Izai.60,1. †1 Kor.15,34. **Řím.6,4,5. ††Izai.9,2.

15. Vizež tedy, kterak byste * opatrně
chodili, ne jako nemoudří, ale jako mou-
dří, *Přisl.14,18.

16. Vykupující * čas; nebo dnové zlí
jsou. *Řím.12,11. Kol.4,5.

17. Protož nebývejte neopatrní, ale
rozumějící, která by byla vůle Páně.

18. A * neopíjejte se vínem, v němž
jest prostopašnost, ale naplnění buďte
Duchem, *Přisl.20,1; 23,29. Izai.5,11,22. Luk.21,34.

19. Mluvíce sobě vespolek * v žalmích,

a v chvalách, a v písničkách duchovních, zpívající a plésající v srdcích svých Pánu,
*Kol.3,16.

20. Díky * činíce vzděky ze všeho ve jménu Pána našeho Jezukrista Bohu a Otcí,
*Kol.3,17. 1 Petr.2,5.

21. Poddáni jsouce jedni druhým v bázni Boží.

22. Ženy mužům svým * poddány budete, jako Pánu.
*1 Mojj.3,16.

23. Nebo * muž jest hlava ženy, jako i * Kristus hlava církve, a ont jest ** spasitel těla.

*1 Kor.11,3. †Řím.12,5. **Skutk.5,31. 1 Jan.4,14.

24. A protož jakož církev poddána jest Kristu, tak i ženy mužům svým ve všem.

25. Muži * milujte ženy své, jako i Kristus * miloval církev, a ** vydal sebe samého za ni,
*Kol.3,19. 1 Petr.3,7. †Gal.2,20. **k.1,4.

26. Aby ji * posvětil, očistiv * obmytím vody ** skrze slovo,

*Jan 17,17. †1 Jan.1,7. **Tit.3,5.

27. Aby ji sobě postavil * slavnou církev, † nemající poškrvny, ani vrásky, neb cokoli takového, ale ** aby byla svatá, a bez úhony.

*Zalm.45,14. †Piseň Sal.4,7. **Efez.1,4. 1 Tes.3,13.

28. Takt jsou povinni muži milovati ženy své jako svá vlastní těla. Kdo miluje ženu svou, sebe samého miluje.

29. Žádný zajisté nikdy těla svého neměl v nenávisti, ale * krmi a chová je, jakožto i Pán církev.
*k.4,16.

30. Neboť * jsme oudové těla jeho, z masa jeho, a z kostí jeho.
*Řím.12,5.

31. A protof opustí * člověk otec svého i matku, a připojí se k manželce své, i budouť ti dva jedno tělo.

*1 Mojj.2,24. Mat.19,5. 1 Kor.6,16.

32. Tajemství toto veliké jest, ale já pravím o Kristu a o církvi.

33. A však i vy, jeden každý z vás, manželku svou tak jako sám sebe miluj. Žena pak af se boji muže.

KAPITOLA VI.

Apostol něi, kterak dítky k rodičům, 4. rodičové k dítkám, 5. služebníci ku pánům, 9. páni k služebníkům miti se mají, 10. a všickni jak by proti ďáblu bojovati měli.

Dítky * poslouchajte rodičů svých † v Pánu; neboť jest to spravedlivé.

*Kol.3,20. †Efez.5,22.

2. Cti * otec svého i matku, (toť jest přikázání první s zaslibením,)

*2 Mojj.20,12. Mat.15,4.

3. Aby * dobře bylo tobě, a abys byl dlouhověký na zemi.

*2 Mojj.20,12.

4. A vy * otcové nepopouzejte k hněvu dítek svých, ale † vychovávejte je v cvičení a v ** napominání Páně.

*Kol.3,21. †Prís.19,18. **5 Mojj.6,7.20.

5. Služebníci * buďte poslušní pánů tělesných s bázní † a s strachem, v sprostnosti srdce svého, jako Krista,

*Mat.8,9. Tit.2,9. †Filip.2,12.

6. Ne na oko sloužíce, jako ti, kteříž se lidem líbiti usilují, ale jako služebníci Kristovi, činíce vůli Boží z té duše,

7. S dobrou myslí sloužíce, * jakožto Pánu, a ne lidem,

*Kol.3,23.

8. Věduce, že, což by koli jeden každý učinil * dobrého, za to odplatu vzíti má ode Pána, buďte služebník, buďte svobodný.

*Řím.2,6. 1 Kor.3,8 Kol.3,24.

9. A vy * páni též se tak mějte k nim, odpouštějíc pohružky, věduce, že i vy také máte Pána svého v nebesích, a přijímání † osob není u něho.

*Kol.4,1. †5 Mojj.10,17. Skutk.10,34.

10. Dále pak, bratři moji, * posilujte se v Pánu a v moci síly jeho.

*1 Kor.16,13. 2 Tim.2,1.

11. Oblecte se v * celé odění Boží, abyste mohli státi proti útokům ďábelským.

*Řím.13,12. 2 Kor.6,7.

12. Neboť není bojování * naše proti tělu a krvi, ale proti † knížatstvu, proti moenostem, proti světu ** páním temnotí věku tohoto, proti duchovním zlostem vysoko.

*Mat.16,17. †Jan 12,31. Efez.2,2. **Kol.1,13.

13. A protož * vezměte celé odění Boží, abyste mohli odolati v den zlý, a všechno vykonajíc, státi.

*2 Kor.6,7.

14. Stůjtež * tedy, majíce podpásaná bedra svá pravdou, a oblečení jsouce v pancíř † spravedlnosti,

*Luk.12,35. †Zai.59,17. 1 Tes.5,8.

15. A obuté majíce nohy v * hotovost k evangelium pokoje,

*Skutk.10,36.

16. A zvláště pak vezmouce * štít víry, kterýmž byste mohli všechny šipy ohnivě nešlechetníka toho uhasiti.

*1 Petr.5,9.

17. Lebku také * spasení vezměte, i meč † Ducha, jenž jest slovo Boží,

*Izai.59,17. 1 Tes.5,8. †Žid.4,12.

18. Všelikou * modlitbou a prosbou modléce se každého času v Duchu, a † v tom bedliví jsouce se vši ustavičností a prošením za všechny svaté,

*Luk.18,1. Řím.12,12. †Mat.24,42.

19. I za mne, aby * mi dána byla řeč k otevření úst mých s smělou doufanlivostí, abych oznamoval tajemství evangelium,

*Řím.15,30. Kol.4,3.

20. Pro něž * úřad kouám † v řetězu,

mluvěch v něm směle mluvil, jakž mně
mluviti náleží. *2 Kor.5,20. †Skutk.28,20.

21. Abyste pak věděli i vy, co se se
mnou děje, a co činím, všecko vám to
oznámi * Tychikus, milý bratr a věrný
služebník v Pánu, *Skutk.20,4.

22. Jehož jsem pro to samo k vám po-

slal, * abyste věděli o našich věcech, a
aby potěšil srdci vašich. *Kol.4,7.

23. Pokoj bratřím, a láska s věrou od
Boha Otce a Pána Jezukrista.

24. Milost *Boží* se všechněmi milující-
mi Pána našeho Jezukrista k neporuši-
telnosti. Amen.

List tento k Efezským psán byl z Říma po Tychikovi.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K FILIPENSKÝM.

KAPITOLA I.

Apoštol z Filipenských byv potěšen, 9. dobrého jim zá-
dál, 12. užitek svého vězení oznámil, 20. a ač žádal umřítí,
však i živ býti pro ně hotov byl, 27. když by jedné oni
stáli, jednomyslní, a udatní byli.

Pavel a Timotens, služebníci * Ježíše
Krista, všechněm svatým v Kristu Ježí-
ši, kteříž jsou v *městě* Filipis, s bisku-
py a s jahny: *1 Kor.1,2. Efez.1,1.

2. Milost vám a pokoj od Boha Otce
našeho a Pána Jezukrista.

3. Děkuji * Bohu všemu, † když se koli
na vás rozpomenu,

*Řím.1,8. 1 Kor.1,4,5. †Řím.1,13.

4. Vždycky při každé modlitbě své, s
radostí za všechny za vás prosbu čině,

5. Z vašeho oboevání evangelium, bned
od prvního dne až posavad,

6. Jist jsa tím, že * ten, kterýž začal v
vás † dílo dobré, ** dokoná až do †† dne
Ježíše Krista,

*Žid.12,2. †1 Tes.1,3. **Jan 6,29. ††1 Tes.5,23.

7. Jakož jest mi spravedlivé tak smy-
sliti o všech vás, proto že vás v srdci
mám i v vězení svém, a v obraňování i
v utvrzování evangelium, vás všechny
účastníky milosti mně dané.

8. Svědek * mi jest zajisté Bůh, kterak
po všech po vás toužím v střevách Je-
žíše Krista. *Řím.1,9; 9,1.

9. A * za to se modlím, aby láska vaše
ještě více a více se rozhojňovala v zná-
mosti a ve všelikém smyslu,

*2 Kor.8,7. Efez.1,16. Kol.1,9.

10. K tomu, abyste * zkušéním roze-
znati mohli užitečné věci *od neužiteč-
ných*, tak abyste byli † upřímí a bez ú-
razu, až ke dni Kristovu,

*Řím.2,18. 1 Tes.5,21. †Filip.2,15.

11. Naplnění jsouce * ovocem spravedl-
nosti, † kteréž *nesete* skrze Jezukrista,
k ** slávě a k chvále Boží.

*Efez.5,9. †Jan 15,4,5. **Jan 15,8.

12. Cheif pak, bratři, abyste věděli, že
to, což mne obklíčilo, k většému prospě-
chu evangelium přišlo,

13. Tak že vězení mé pro Krista roz-
blášeno jest po všem rathouzu, i jinde
všudy.

14. A mnozi z bratří v Pánu, spolehše
na vězení mé, hojnější smělost mají bez
strachu mluvití slovo.

15. A však někteří z závisti a navzdor-
u, někteří pak také z oblíbení Krista
káží.

16. Ti pak, kteříž navzdoru Krista zvě-
stují, ne v čistotě, domnívají se, že mi
k vězení mému ssonžení přidadí;

17. Kteří pak z lásky, ti vědí, že jsem
k obraně evangelium postaven.

18. *Ale* což pak o to? Nýbrž jakým-
koli způsobem, buď v sané tvárnosti,
buď v pravdě Kristus se zvěstuje, i z
tohoť se raduji, a ještě radovati budu.

19. Nebo * vím, že mi to přijde k spa-
sení skrze vaši modlitbu, a pomoc Du-
cha Jezukristova, *2 Kor.1,11.

20. Podlé pečlivého * očekávání a na-
děje mé, že v ničem nebudu zahanben,
ale ve vši doufanlivé smělosti, jakž *prvé*
vždycky, tak i nyní † veleben bude Kri-
stus na těle mém, buď skrze život, buď
skrze smrt. *Řím.5,5. †1 Kor.6,20.

21. Mně zajisté * živu býti *jest* Kri-
stus, a umřítí zisk.

*Jan 14,6. Skutk.3,15. 1 Kor.15,22.

22. Jestli mi pak prospěšněji živu býti

v těle pro práci, tedy nevím, co bych vyvolil.

23. K obémuť se k tomu nakloňuji, žádost* máje umřítí, a býti s Kristem, což by mnohem lépe bylo, *1 Král.19,4. 2 Kor.5,8.

24. Ale pozůstati v těle potřebněji jest pro vás.

25. Načež spoléhaje, vím, že pobudu, a s vámi se všemi spolu pozůstannu k vašemu prospěchu, a k radosti víry.

26. Aby se vaše ze mne ehlouba v Kristu Ježiši rozhojnila, skrze mou vám zase přítomnost.

27. Toliko, * jakž sluší evangelium Kristovu, obecně, abych, buď přijda a vás vida, buď vzdálen jsa, slyšel o vás, že stojíte v jednom duchu, jednomyslně pracující u víře evangelium,

28. A v ničemž se * nestrachující protivníků, což jest jim jistým † znamením zahynutí, vám pak ** spasení, a to od Boha. *Mat.10,28. Luk.12,4. † Filip.3,19. ** Řím.8,17.

29. Nebo vám jest to z milosti dáno pro Krista, abyste netoliko v něho věřili, ale také pro něj i trpěli,

30. Tyž boj majice, jakýž jste při mně viděli, i nyní o mně slyšíte.

KAPITOLA II.

Velmi pilně k jednomyslnosti. 3. pokoře a poslušnosti jich napomíná, 5. utěšený na Kristu dává příklad. 19. Potom schvaluje Timotea, 25. a Epafrodita, jehož k nim posílá.

Protož jestli * jaké potěšení v Kristu, jestli které utěšení lásky, jestli která společnost Duchu, jsou-li která střeva a slítování, *Řím.12,1.10.

2. Naplňte radost mou, abyste jednotejného * smyslu byli, jednotejnou lásku majice, jednodušší jsouce, jednotejně smýšlejice, *Řím.12,16.

3. Nie nečiníce skrze svár aneb marnou chválu, ale v pokoře jedni druhě za důstojnější nežli sebe majice.

4. Nehleďte * jeden každý jen svých věcí, ale každý také toho, což jest jiných. *Řím.15,2. 1 Kor.10,21.33.

5. To tedy * eitte při sobě, co i při Kristu Ježiši. *Jan 13,15. 1 Kor.2,16. 1 Petr.2,21.

6. Kterýž jsa v * způsobu Božím, nepoložil sobě toho za loupež rovný býti Bohu. *Jan 1,1,2; 17,5. 2 Kor.4,4. Kol.1,15. Žid.1,3.

7. Ale * samého sebe zmařil, způsob služebníka přijav, † podobný lidem učiněn. *Zalm.22,7. Mat.20,28. † Žid.2,14.17.

8. A v způsobu nalezne jako člověk,

ponížil * se, poslušný byv až do smrti, a to smrti kříže. *Dan.9,26. Jan 10,18. Žid.12,2.

9. Protož i Bůh * povýšil ho nade vše, a dal jemu † jméno nad každé jméno, *Zalm.110,7. Žid.2,9. ěk.1,4.

10. Aby ve * jménu Ježiše každé klekalo, těch, kteříž jsou † na nebesích, a těch, kteříž jsou na zemi, i těch, kteříž jsou pod zemi, *Izai.45,23. Řím.14,11. † Zalm.135,6. Zjev.5,13.

11. A každý jazyk aby vyznával, že Ježiš * Kristus jest Pánem v slávě Boha Otee. *Skutk.2,36. Řím.14,9.

12. A tak, moji milí, jakož jste vždycky poslušni byli, netoliko v přítomnosti mé, ale nyní mnohem více v nepřítomnosti mé, s * bázní a s třesením spášení své konejte. *Efez.6,5. 1 Petr.1,17.

13. Bůh zajisté jest, * kterýž působí v vás i ehtění i skutečné činění, podle dobru libé vůle své. *Ezech.36,26. Řím.9,15. Tit.3,5.

14. Všecko činite bez * reptání, a bez pochybování, *Řím.12,17.

15. Abyste byli bez * úhony, a upřími synové Boží, bez obvinění † u prostřed národu zlého a převráceného. Mezi kterýmižto ** světte jako světla na světě, *k.1,10. †1 Kor.5,10. ** Přisl.4,18. Mat.5,11. Efez.5,8.

16. Slovo života * zachovávajice, † ku poctivosti mé v den Kristův, že jsem ne nadarmo ** běžel, ani nadarmo pracoval. *2 Tim.1,13. †2 Kor.1,14. ** 1 Kor.9,24.

17. A bychť pak i * obětován byl pro obět a službu víře vaši, † raduji se, a spolu raduji se se všecnuhmi vámi. *2 Tim.4,6. †2 Kor.7,4.

18. A též i vy * radujte se, a spolu radujte se se mou. *k.3,1; 4,4.

19. Mámt pak naději v Pánu Ježiši, že * Timotea brzy pošli vám, abych i já pokojně myslil byl, zvěda, kterak vy se máte. *Skutk.16,1. Řím.16,21.

20. Nebo žádného tak jednomyslného nemám, kterýž by tak vlastně o vaše věci pečoval.

21. Všickni * zajisté svých věcí hledají, a ne těci, kteréž jsou Krista Ježiše. *1 Kor.10,24; 13,5.

22. Ale jej zkušeného býti víte, že jako * syn s otcem, se mnou přísluhoval v evangelium. *1 Kor.4,17.

23. Tohoť hle, naději mám, že pošli, jakž * jen uzřím, co se bude dítí se mnou. *v.19. Efez.6,22.

24. Mámt pak * naději v Pánu, že i sám brzo přijdu k vám. *k.1,25.

25. Ale zdálo se mi za potřebné Epafrodita, bratra a pomocníka a spolurytíře

mého, vašeho pak apoštola i služebníka, v potřebě mé poslati k vám,

26. Poněvadž * toužil po všech vás, a velmi těžek nad tím byl, že jste o něm slyšeli, že by byl nemocen. *k.1.8.

27. A byl jistě * nemocen, i blizek smrti, ale Bůh se nad ním smiloval, a ne nad ním toliko, ale i nade mnou, abych zámutku na zámutek neměl. *Izai.38.1.

28. Protož tím chtivěji poslal jsem ho, abyste, vidouce jej zase, radovali se, a já bych byl bez zámutku.

29. Přijmětež * jej tedy v Pánu se vši radostí, † a mějtež takové v poctivosti. *Řim.16,2. †1 Kor.9,14.

30. Neboť pro dílo Kristovo až k smrti se přiblížil, opováživ se života, aby doplnil to, v čemž jste vy měli nedostatek při posloužení mně.

KAPITOLA III.

Velí v Pánu radost míti, 2. falešných vůdčů se varovati, 8. v Kristu a ne jinde spravedlnosti hledati, 15. v té rústi, 17. a věrných služebníků Kristových následovati.

Dále pak, bratři moji, * radujte se v Pánu. Jednostejných vám věci psáti mně se jistě nestýště, vám pak *to* bezpečně jest. *2 Kor.13,11.

2. Vizte * psy, vizte † zlé dělníky, vizte roztržku. *Izai.56,10. Řim.16,18. †2 Kor.11,13.

3. Neboť my jsme * obrizka, † kteříž duchem sloužíme Bohu, a ** chlubíme se v Kristu Ježíši, a nedoufáme v těle, *Jer.4,4. †Jan.4,24. **1 Kor.1,31.

4. Ačkoli i já mohl bych * doufati v těle. Zdá-liť se komu jinému, že by mohl doufati v těle, já více, *Skutk.23,6.

5. Obřezán jsa * osmého dne, *jsa* z rodu Izraelského, pokolení Beniaminova, Žid † z Židů, podlé ** zákona farizeu, *1 Mojš.17,12. †2 Kor.11,22. **Gal.1,13.

6. A z strany horlivosti * protivník církve, z strany *pak* spravedlnosti zákonní jsa bez úhony. *Skutk.8,3.

7. Ale to, což mi bylo * ziskem, položil jsem sobě pro Krista za škodu. *Mat.13,44.

8. Nýbrž i všecky věci pokládám škodon býti pro vyvýšenost * známosti Krista Ježíše Pána svého, pro něž jsem to všecko ztratil, a mám to jako za lejna, abych Krista získal, *Izai.53,11. Jer.9,23,24. Jan.17,3.

9. A v něm nalezen byl nemajejí své spravedlnosti, kteráž jest z zákona, ale tu, kteráž jest z víry Kristovy, tu spravedlnost, kteráž jest z Boha, a u víře *záleží*,

10. Abych poznal jej, a moc vzkříšení jeho, i společnost utrpení jeho, připodobňuje se k smrti jeho,

11. Zda bych tak přišel k * vzkříšení z mrtvých. *Luk.14,14. 20,35.

12. Ne že bych již * dosáhl, aneb již dokonalým byl, ale snažně běžím, zda bych i uchvátiti mohl, † načež uchvácen jsem od Krista Ježíše. *1 Tim.6,12. †Jan.6,44. Žid.12,22.

13. Bratři, jáť nemám za to, že bych již dosáhl.

14. Ale to jedno *činím*, na ty věci, kteréž jsou za mnou, * zapomínaje, k těm pak, kteréž jsou přede mnou, † úsilně chvátaje, k cíli běžím, ** k odplatě svrchovaného povolání Božího v Kristu Ježíši. *Zalm.45,11. Luk.9,62. †1 Kor.9,24. **1 Petr.5,10.

15. Protož kteřížkoli jsme dokonalí, to smýšlejme. A pakli v čem jinak smýslíte, i toť vám Bůh zjeví.

16. Ale k čemž jsme již přišli, v tom při jednotejném zůstávejme pravidle, a jednotejně smysleme.

17. Spolunásledovníci * moji buďte, bratři, a šetřte těch, kteříž tak chodí, jakož máte † příklad na nás. *1 Kor.4,16. 1 Tes.1,6. †1 Petr.5,3.

18. Neboť * mnozí chodí, o nichž jsem častokrát † pravil vám, a nyní s pláčem pravím, že *jsou* ** nepřátelé kríže Kristova, *Mat.7,13. Řim.16,17. †Gal.5,21. **k.6,12.13.14.

19. Jiehžto konec *jest* * zahynutí, jehlež † Bůh *jest* břicho, ** a sláva v mrzkostech jejich, kteříž o zemské věci stojí. *k.1,28. 2 Kor.11,15. †Řim.16,18. **Ozeáš 4,7. 2 Kor.11,12.

20. Ale naše * obování jest v nebesích, odkudž i † spasitele očekáváme Pána Jezukrista, *Efez.2,6. Žid.13,14. †Skutk.1,11.

21. Kterýž promění * tělo naše poníženné, aby bylo † podobné k tělu slávy jeho, podlé moenosti té, kterouž mocen jest i ** všecky věci podmaniti sobě. *1 Kor.15,43.49. †Mat.17,2. **1 Kor.15,27.

KAPITOLA IV.

Vzbuzuje ty bratři k stálosti, 4. radosti, 5. mírnosti, 6. doufauilnosti, 8. a tak života svatosti a šlechetnosti. 10. Potom vděčnost svou za jejich štedrě pomoci k nim prokazuje.

A tak, bratři moji milí a přežádoucí, radost a * koruno má, tak stůjte v Pánu, milí. *2 Kor.1.14.

2. Evody prosím, i Syntychény prosím, aby jednotejně smyslily v Pánu.

3. Ano i tebe prosím, tovaryši můj vlastní, budiž jim pomocen, * kteréžto v

evangelium spolu se mnou pracovali, i spolu s Klimentem a s jinými pomocníky mými, jejichž jména jsou † v knize života.

*k.1,27. †2Mojz.32,32. Žalm.69,29. Dan.12,1. Zjev.3,5.

4. Radujte * se v Pánu vždycky; opět pravím, radujte se.

*Žalm.32,11. 2Kor.13,11. 1Tes.5,16.

5. Mírnost * vaše známa buď všechněm lidem. † Pán blízko.

*Luk.12,45.46. †1Kor.10,11. Žid.10,25. 2Petr.3,8.9.

6. O nic nebuďte * pečliví, ale ve všech věcech skrže † modlitbu a poníženu žádost s důkř činěním prosby vaše známy buďte Bohu.

*Mat.6,25.31. 1Petr.5,7. †1Tim.2,1.

7. A pokoj * Boží, kterýž převyšuje všeliký rozum, hájíti bude srdci vašich i smyslů vašich v Kristu Ježiši.

*Jan.14,27. Řim.5,1.

8. Dále pak, bratři, kterékoli věci jsou pravé, kterékoli poctivé, kterékoli spravedlivé, kterékoli čisté, kterékoli milé, kterékoli dobropověstné, jestli která ctnost, a jestli která chvála, o těch věcech přemyšlujte.

9. Kterýmž jste se i naučili, je i přijali, a slyšeli i viděli na mně. Ty věci činite, a Bůh pokoje budeť s vámi.

10. Zrađoval jsem se v Pánu velice, že již opět zase rozzelcnala se péce vaše o mne. Načež však byli jste myslili, ale nedostalo se vám příhodného času.

11. Ne proto, že bych jakou nouzi měl, *toto* pravím; nebo já naučil jsem se dosti míti na tom, což mám.

12. Umím i sníženu býti, umím také i

hojnost míti; všude a ve všech věcech poctiven jsem, i nasycen býti i lačněti, totiž hojnost míti i nouzi trpěti.

13. Všecko * mohu v Kristu, kterýž mne posiluje.

*Izai.40,29.31.

14. A však dobře jste učinili, * obcová vše mému ssouzení.

*k.1,7.

15. Víte pak i vy, Filipenšti, že při počátku evangelium, když jsem šel z Makedonie, * žádný zbor neudělal mi z strany dáni a vzeti, než vy sami.

*2Kor.8,2.8; 11,9.

16. Ano i do Tessaloniky jednou i podruhé, čehož jsem potřeboval, poslali jste mi.

17. Ne proto že bych hledal darů, ale hledám * užítku hojného k vašemu prospěchu.

*Luk.13,7. Řim.15,28.

18. Přijal jsem pak všecko, a hojněť mám, naplněť jsem, vzav od * Epafrodita to, což *posláno* od † vás, vámi sladkosti, oběť vzácnou a libou Bohu.

*k.2,25. †2Kor.11,9.

19. Bůh pak můj * naplnit všelikou potřebu vaši podlé bohatství svého slavně v Kristu Ježiši.

*2Kor.9,8.

20. Bohu pak a * Otcí našemu sláva na věky věků. Amen.

*2Tim.4,18.

21. Pozdravte všech svatých v Kristu Ježiši. Pozdravujit * vás bratři, kteříž jsou se mnou.

*1Kor.16,20.

22. Pozdravujit vás * všickni svatí, zvláště pak ti, kteříž jsou z domu císařova.

*2Kor.13,12.

23. Milost * Pána našeho Jezukrista se všechněmi vámi. Amen.

*Efez.6,24.

List tento k Filipenským psán jest z Říma po Epafroditovi.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K KOLOSSENSKÝM.

KAPITOLA I.

Apoštol pozdraviv Kolossenských, 3. a víru i lásku jejich schváliv, 9. čeho jim žádá na Pánu Bohu, 15. široce s divným Krista Pána oslavováním vypravuje, 21. aby ti bratři jasněji na to patřili, k jakým jsou a jak velikým věcem přivedeni.

Pavel * apoštol Ježiše Krista, skrže vůli Boží, a † Timoteus,

*2Kor.1,1. †Filip.1,1.

2. Těm, kteříž jsou v Kolossis, svatým a * věrným bratřím v Kristu Ježiši: Milost † vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježiše Krista.

*Řim.1,7. †1Kor.1,3.

3. Díky * činíme Bohu a Otcí Pána našeho Jezukrista, vždycky za vás modléce se,

*Řim.1,8. Efez.1,15.16.

4. Slyšavše o víře vaší v Kristu Ježiši, a o lásce ke všechněm svatým,

5. Pro * naději složenou vám † v nebesích, o niž jste prvě slyšeli ** v slovu pravdy, *to jest* evangelium.

*1Petr.1,3.4. †2Tim.1,12. **Efez.1,13.

6. Kterěz jest přišlo k vám, jako i na všecken * svět, a ovoce † nese, jako i u

vás, od ** toho dne, v kterémž jste slyšeli, a poznali milost Boží v pravdě,

*Řím.10,18. †Mark.4.8. **Filip.1,5.

7. Jakož jste se i naučili od Epafrý, milého spoluslužebníka našeho, kterýž jest věrný k vám služebník Kristův,

8. Kterýž také oznámil nám lásku vaši v Duchu.

9. Protož i my, od toho dne, jakž jsme to * uslyšeli, nepřestáváme modliti se za vás a žádati, abyste † naplněni byli známostí vůle jeho ** ve vši moudrosti a rozumnosti duchovní,

*Efez.1.15.16. †Řím.12.2. **Filip.1,9.10.

10. Abyste * chodili hodně Pánu ke vši jeho libeznosti, v každém skutku dobrém, † ovoce vydávající a ** rostouce v známosti Boží,

*1 Kor.7,17. †Jan.15,5.16. **2 Petr.3,18.

11. Všelikonou mocí zmocnění jsouce, podlé síly slávy jeho, ke vši trpělivosti a dobrofivnosti s radostí,

12. Díky činice Otcí, kterýž * hodně nás učinil účastnosti † losu svatých v světle,

*2 Kor.3,6. †Skutk.26,18.

13. Kterýž * vytrhl nás z moci temnosti, a přenesl † do království ** milého Syna svého,

*Efez.2,2. Žid.2,14. †1 Tes.2,12. **Mat.3,17.

14. V * němž máme vykoupení skrze krev † jeho, totiž odpuštění hříchů,

*Efez.1,7. †Skutk.20,28.

15. Kterýž jest * obraz Boha neviditelného, † prvorozený všeho stvoření.

*Jan.14,9. †Žalm.89,28. Řím.8,29.

16. Nebo * skrze něho stvořeny jsou všecky věci, kteréž jsou na nebi i na zemi, viditelné i neviditelné, buďto trůnové neb panstva, buďto † knížatstva neb mocnosti; všecko ** skrze něho a pro něho stvořeno jest. *1 Mojš.1,1. Žalm.33,6.

Jan.1,3. †Řím.8,38. Efez.1,21. **Řím.11,36.

17. A * on jest přede vším, a všecko jim stojí.

*Přísl.8,25 násl.

18. A onť jest hlava těla církve, kterýž jest počátek a prvorozený z mrtvých, aby tak on ve všem prvotnost držel,

19. Poněvadž se zalíbilo Otcí, aby v něm všecka plnost přebývala,

20. A skrze něho aby * smířil s sebou všecko, † v pokoj uvodě skrze krev kříže jeho, skrze něj, pravím, buďto ty věci, kteréž jsou na zemi, buď ty, kteréž jsou na nebi. *Řím.5,10. 2 Kor.5,18.19. †Izai.9,6. Jan.16,33.

21. Ano i vás, * někdy odcizené † a nepřátely v myslí, skrze skutky zlé, nyní již smířil,

*Efez.2,2. †Řím.8,7.

22. Tělem * svým skrze smrt, aby vás

postavil † svaté, a nepoškrvněné, a bez úbony před obličejem svým,

*2 Tim.1,10. †Luk.1,75. Tit.2,14.

23. Však jestliže * zůstáváte u víře založení † a pevní, a neuchylujete se od naděje ** evangelium, kteréž jste slyšeli, jenž jest kázáno † všem stvoření, kteréž jest pod nebem, jehož já Pavel učiněn jsem služebník.

*Jan.15,6. †1 Kor.15,58. **Kol.1,5. ††Mark.16,15.

24. Kterýž nyní * raduji se z † utrpení svých pro vás, a doplňuji ostatky ssonžení Kristových na těle svém za ** jeho tělo, jenž jest církev,

*2 Kor.7,4. †k.1,6.8. **Řím.12,5.

25. Jejíž učiněn jsem já služebník, tak jakž mi to svěřil Bůh na to, abych vám sloužil, a tak naplnil slovo Boží,

26. To tajemství * skryté od věků a národů, nyní pak zjevené svatým jeho.

*Řím.16,25. Efez.1,9.

27. Jimžto Bůh ráčil * známo učiniti, keraké by bylo bohatství slavného tajemství tohoto mezi pohany, jenž jest Kristus v † vás, ta ** naděje slávy,

*Řím.9,23; 16,26. Efez.1,7. †2 Kor.13,5.

*1 Tes.1,3,1. 1 Tim.1,1.

28. Kteréhož my zvěstujeme, napomínajíce * všelikého člověka, a učíce všelikého člověka ve vši moudrosti, abychom postavili každého člověka dokonalého v Kristu Ježíši.

*Jan.1,7.

29. O čez i * pracuji, † bojuje podlé té jeho ** mocnosti, kteráž dělá ve mně mocně.

*1 Kor.15,10. †2 Tim.4,7. **Filip.3,21.

KAPITOLA II.

Svou o ně pečlivost osvědčuje, 6. k stálosti v pravdě, 8. i k opatrnosti před falešnými apóstoly pilně napomíná, 16. předkládá jim pravý cíl všech figur a ceremonií, Krista.

Cheť zajisté, abyste věděli, * jakou nesnáz mám o vás, a o ty, kteříž jsou v Laodicii, a kteřížkoli neviděli tváří mé podlé těla,

*Filip.1,30; 4,3.

2. Aby potěšena byla srdce jejich, spojená v lásce, a to ke všemu bohatství přejistého smyslu, ku * poznání tajemství Boha i Otcí a Krista, *Izai.53,11. Jer.9,24.

3. V němž jsou * skryti všickni pokladové moudrosti a známosti.

*Žalm.51,8. 1 Kor.1,24.

4. A totot pravím, aby * vás žádný, falešně dovodě, neoklamal podobnou k pravdě řečí.

*v.18. Efez.5,6.

5. Nebo * ačkoli vzdálen jsem tělem, však duchem s vámi jsem, raduje se, a vida † rád vás, a ** ntvrzení té víry vaší v Krista.

*1 Kor.5,3. †k.14,40. **Kol.1,23.

6. Protož jakž jste přijali Krista Ježíše Pána, *tak* v něm chodíte,

7. Vkořenění * a vzdělání na něm, a utvrzení u víře, jakž jste naučeni, rozhojňující se † v ní s diků činěním.

*Efez.3,18. †1 Kor.1.5.

8. Hledtež, aťby vás někdo neobloupil mondrostí * světa, a marným zklamáním, *uče* podle ustanovení lidských, podle živlů † světa, a ne podle Krista.

*Mat.15.2.9. Řím.16,17. †Gal.4,3.9.

9. Nebo v * něm přebývá všeeka plnost Božství † tělesně.

*Jan.1,14. †Kol.2,17.

10. A v něm jste * doplněni, kterýž jest hlava † všeho knížatstva i mocnosti,

*k.1,28. Jan.1,16. †Efez.1,21.

11. V němž i * obřezání jste obřezáním ne rukou učiněným, svlékše † tělo hříchů skrze obřezání Kristovo,

*5 Mojž.10,16. Řím.2,29. †k.6,6. Efez.4,22.

12. Pohřbení * jsouc s ním skrze křest, skrze něž i spolu s ním z mrtvých vstali jste skrze † víru, kteráž jest mocné dílo Boží, kterýž vzkřísil jej z mrtvých.

*Řím.6,4. Gal.3,27. †Efez.1,19.

13. Ano i vás, mrtvé v hříších a v neobřízce těla vašeho, spolu * s ním obživil, odpustiv vám † všecky hříchy,

*Efez.2,1.5.11. †Luk.7,42.48.

14. A smazav proti nám ten zápis *záležející* v ustanoveních, kterýž byl odporný nám. I vyzdvihl jej z prostředku, přibiv jej k kříži;

15. A obloupiv * knížatstva i moci, vedl je na odív, triumf slaviv nad nimi skrze něj.

*1 Mojž.3,15. Žalm.68,19. Izai.53,12. Mat.12,29.

16. Protož žáduj vás * nesud pro pokrm, aneb pro nápoj, aneb z strany svátku, neb novuměsice, aneb sobot.

*3 Mojž.11,2. Řím.14,2.3. Gal.4,10.

17. Kteréžto * jsou stín věci budoucích, ale *pravda* tělo jest Kristovo. *Žid.8,5; 10,1.

18. Nižáduj vás * nepředehevaj svémyslně pokoro a náboženstvím andělským, v to, čehož neviděl, se vydávaje, a marně se nadýmaje smyslem těla svého, *Jer.29,8. Ezech.13,3. Mat.24,4. Mark.13,5. Efez.5,6.

19. A nedržte se hlavy, od níž všecko tělo po kloubích a svazích vzdělané a spojené roste Božím zrůstem.

20. Jestliže tedy * zemřeli jste s Kristem živlům světa, proč, jako byste živi byli světu, těmi ceremoniemi dáte se obtěžovati,

*Řím.6,3.5.7.4.

21. (*Když se říká*: Nedotýkej se, ani okoušej, aniž se s tím obírej?)

22. Kteréžto všecky věci samým uží-

váním jich kazí se,) podle * příkázání a učení lidských.

*Izai.29,13. Mat.15,9.

23. Kteréžto věci mají sic tvárnost mondrosti, v způsobu té nábožnosti, a v pokoře pošmourné, i v neodpouštění tělu, a *však* nejsou v žádné platnosti, *tolíko* k nasycení těla.

KAPITOLA III.

Životu slechetnému Kristovy účastníky, 5. v skutečném skládání zlého, 12. a následování dobrého záležejícímu, poučiv, 18. napomenutí potřebné lidem povolání rozdílného učinil.

Protož * povstali-li jste s Kristem, vrchních věcí hledejte, † kdež Kristus na pravici Boží sedí. *Řím.6,5. Efez.2,6. †Žalm.110,1.

2. O svrchní věci * pečujte, ne † o zemské.

*Mat.6,33. †Filip.3,19.

3. Nebo * zemřeli jste, a život váš skryt † jest s Kristem v Bohu.

*Řím.6,2.8. 1 Petr.2,24. †2 Kor.5,7. Gal.2,20.

4. Když se *pak* nkáže * Kristus, život náš, tehdy i vy † ukážete se s ním v slávě.

*Filip.1,21; 3,21. †1 Kor.15,43. 1 Jan.3,2.

5. Protož * mrtvěte oudy své zemské, smilstvo, nečistotu, chlipnost, žádost zlou, i lakomství, jež jest modlám sloužení.

*Mat.13,8. Efez.4,22.

6. Pro kteréž věci * přichází hněv Boží na syny zpuřné.

*1 Kor.6,10.

7. V kterýchž i * vy někdy chodili jste, když jste živi byli v nich.

*Řím.6,19.20. 1 Kor.6,11.

8. Ale nyní složte i vy všecko to, hněv, přehlivost, zlobivost, zloččení, i mrzkomluvnost z úst svých.

9. Nelžete * jedni na druhé, když jste svěkli *s sebe* starého člověka s skutky jeho,

*Zach.8,16. Efez.4,25.

10. A * oblékli toho † nového, obnovujícího se k známosti, podle obrazu ** toho, kterýž jej stvořil,

*Efez.4,23.24. †Řím.6,4. **1 Mojž.1,27.

11. Kdežto není * Řek a † Žid, obřízka a neobřízka, cizozemce a Seřta, služebník a svobodný, ** ale všecko a ve všech Kristus.

*Řím.10,12. 1 Kor.12,13. Gal.3,28.

†1 Kor.7,19. **Efez.1,10.

12. Protož oblectez se jako * vyvolení Boží, svati, a milí, v stěva milosrdenství, v † dobrotivost, nízké o sobě ** smýšlení, krotkost, trpělivost,

*1 Petr.2,9. †Gal.5,22. **Mat.11,29.

13. Snášejte * jeden druhého, † a odpouštějte sobě vespolek, měl-li by kdo proti komu žalobu. Jako i Kristus odpustil vám, tak i vy.

*Efez.4,2. †Mat.6,14. Mark.11,25. Efez.4,32.

14. Nadto pak nade všecko * v lásku, kteráž jest † svazek dokonalosti.

*Jan 13,34. Efez.5,2. †k.4,3.

15. A pokoj * Boží vítězí v srdcích vašich, k němuž i povolání jste v jedno tělo; a buďtež vděční.

*Efez.4,3.

16. Slovo Kristovo * přebývejž v vás bohatě se vši moudrosti, učice a napominající sebe vespolek † žalmy, a zpěvy, a písničkami duchovními, s milostí zpívající v srdci svém Pánu.

*1 Kor.1,5. †k.14,26. Efez.5,19.

17. A všecko, * cožkoli činíte v slovu neb v skutku, všecko číňte ve jménu Pána Ježíše, díky † činíce Bohu a Otcí skrze něho.

*1 Kor.10,31. †Efez.5,20. 1 Tes.5,18. Žid.13,15.

18. Ženy * poddány buďte mužům svým tak, jakž sluší, v Pánu.

*1 Mojž.3,16. Efez.5,22. 1 Petr.3,1.

19. Muži * milujte ženy své, a nemějte se přísně k nim.

*Efez.5,25. 1 Petr.3,7.

20. Dítky * poslouchejte rodičů ve všem; nebo † to jest dobře libé Pánu.

*Efez.6,1. †2 Mojž.20,12.

21. Otcové * nepopouzejte k hněvivosti dítek svých, aby sobě nezofaly.

*Efez.6,4.

22. Služebníci * poslušni buďte ve všem pánů tělesných, ne na † oko sloužíce, jako ti, jenž se usilují lidem libiti, ale v sprostnosti srdce, bojíce se Boha.

*Efez.6,5. 1 Petr.2,18. †Efez.6,6.

23. A všecko, což byste koli činili, z té duše číňte, * jako Pánu, a ne lidem,

*Efez.6,7.

24. Vědouce, že ode * Pána vzítí máte odplatu dědictví; nebo Pánu Kristu sloužíte.

*Efez.6,8.

25. Kdož by pak * nepravost páchal, odměnu své nepravosti vezme. † A není přijímání osob u Boha.

*2 Kor.5,10. †Skutk.10,34. Řím.2,11.

KAPITOLA IV.

Jestě vždy o tom, jak by se jeden každý v řeči i v skutku míti měl, vypravuje. 7. Potom potěšitelným svatých toho zboru pozdravováním epístolu zavírá.

Páni * spravedlivě a slušně s služebníky nakládejte, vědouce, že i vy Pána máte v nebesích.

*Job 31,13. Efez.6,9. Filem.v.16.

2. Na modlitbě buďte * ustaviční, bdie v tom s díky činěním.

*Luk.18,1. Řím.12,12. Efez.6,18.

3. Modléce * se spolu i za nás, aby Bůh † otevřel nám dvěře slova, k mlu-

vení * o tajemství Kristovu, pro něž i v vězení jsem.

*Efez.6,19. †2 Kor.2,12. *Mat.13,11.

4. Abych je * zjevoval, tak jakž mi náleží mluvití.

*Tit.1,3.

5. Chodtež v * moudrosti před těmi, kteříž jsou vně, čas † kupujícíe.

*Efez.5,15. †Řím.12,11. Efez.5,16.

6. Řeč * vaše vždycky budiž příjemná, ozdobená soli, tak abyste věděli, kterak byste měli jednomu každému odpověditi.

*Efez.4,29.

7. O věcech mých o všech oznámí vám Tychikus, bratr milý, a věrný slouha, a spoluslužebník v Pánu.

8. Kteréhož jsem * poslal k vám pro to samo, aby zvěděl, co se děje u vás, a potěšil srdci vašich,

*Efez.6,22.

9. S Onezimem, věrným a milým bratrem, kterýž jest tam od vás. *Tit* vám všecko oznámí, co se děje u nás.

10. Pozdravuje * vás Aristarchus, spolivězeň můj, a Marek, sestřenec Barnabášův, (o kterémž jsem vám poručil; přišel-li by k vám, přijmětež jej;)

*Filem.v.24.

11. A Jezus, kterýž slove Justus, kteříž * jsou Židé. Ti toliko jsou pomocníci moji v království Božím, kteříž byli mé potěšení.

*Skutk.11,2.

12. Pozdravuje vás Epafras, kterýž od vás jest, slouha Kristův, kterýž vždycky úsilně pracuje na modlitbách za vás, abyste * stáli dokonali a plní ve vši vůli Boží.

*k.2,10.

13. Nebo * svědecktví jemu vydávám, žeť vás velmi horlivě miluje, a též i ty, kteříž jsou v Laodicii, i kteříž jsou v Hierapoli.

*Řím.10,2.

14. Pozdravuje vás * Lukáš lékař milý a Dėmas.

*2 Tim.4,10,11.

15. Pozdravte bratří Laodicenských, i Nymfy, i té eirkve, * kteráž jest v domě jeho.

*Řím.16,5. 1 Kor.16,19.

16. A když bude přečten u vás tento list, spravtež to, ať jest i v Laodicenském zboru čten; a ten, kterýž jest psán z Laodicie, i vy také přečtete.

17. A * reete Archippovi: Viz, abys služebnost, kterouž jsi přijal od Pána, vyplnil.

*Filem.v.2.

18. Pozdravení mou rukou Pavlovou. Pamatujtež na mé vězení. Milost *Boží* s vámi. Amen.

List tento psán k Kolossenským z Říma po Tychikovi a Onezimovi.

PRVNÍ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K TESSALONICENSKÝM.

KAPITOLA I.

Ducha otcovského prokázal apoštol k těm bratřím, že Bohu z nich děkuje, i za ně se modlí, 5. svou jim službu, a jejich dověrnost, 6. i s trpělivostí, ku příkladu jiným připomíná.

Pavel a Silván a Timoteus církvi Těssalonicenských v Bohu Otci a Pánu Ježíši Kristu: Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

2. Díky * činíme Bohu vždycky ze všech vás, zmínku činíce o vás na modlitbách svých. ^{*Řim.1,8,9. Efez.1,15.16.}

3. Bez přestání pamatujice na skutek víry vaší, a na práci lásky, a na trpělivost naděje Pána našeho Jezukrista, před Bohem a Otcem našim,

4. Věduce, bratři Bohu mili, * o vyvolení vašem. ^{*Kol.3,12.}

5. Nebo evangelium naše k vám nezáleželo toliko v slovu, ale i v moci, i v Duchu svatém, a v jistotě mnohé, jakož víte, jací jsme byli mezi vámi pro vás.

6. A vy * následovníci naši i Páně učinní jste, přijavše slovo v mnohé úzkosti, † s radostí Ducha svatého, ^{*1 Kor.4,16. †Skutk.5,41. Řim.14,17.}

7. Tak že jste učinění příklad všem věřícím v Macedonii a v Achaii.

8. Nebo od vás rozhlásilo se slovo Páně netoliko v Macedonii a v Achaii, ale i na všelikém místě vira vaše, kteráž jest v Boha, roznesla se, tak že nepotřebi nám o tom nic mluvíti.

9. Oniť zajisté sami o nás vypravují, jaký byl příchod náš k vám, a kterak jste se * obrátili k Bohu od modl, abyste sloužili † Bohu živému a pravému. ^{*Skutk.26,18. †Žid.9,14.}

10. A * očekávali Syna jeho s nebe, kteréhož † vzkřísil z mrtvých, totiž Ježíše, kterýž ** vysvobodil nás od hněvu budoucího. ^{*Skutk.1,11. 1 Kor.1,7. Filip.3,20. †Skutk.2,24. **Mat.3,7.}

KAPITOLA II.

Svou v kázání s evangelium věrnost, 4. upřímost, 7. poníženost před Bohem i lidmi předkládá, 13. jejich poslušnosti, opravdovosti a stálosti jim potěšeně připomínaje. Nebo vy sami víte, bratři, že příchod náš k vám nebyl daremný.

2. Ale i prvě * trpěvše, i pohanění snáševše, (jakož víte,) v městě Filippis,

osvobodili † jsme se v Bohu svém mluvíti vám ** směle evangelium Boží †† s mnohými odpory.

^{*Skutk.16,22. †1 Tes.1,5. **2 Kor.12,10. ††Filip.1,30.}

3. Napominání zajisté naše nebylo z podvodu, ani z nečistoty, ani ve lsti.

4. Ale jakož Bůh nás oblíbil, aby nám svěřeno * bylo evangelium, takt mluvíme, † ne jako lidem se libice, ale Bohu, kterýž ** libuje srdce naše.

5. Anižť jsme zajisté kdy užívali řeči pochlebné, jakož víte, ani za příčinou něčeho * lakomství provodili. † Bůhť jest svědek. ^{*Gal.2,7. †k.1,10. **1 Par.29,9. †Skutk.20,33. †Řim.1,9.}

6. Ani jsme * hledali od lidí chvály, ani od vás, ani od jiných, ač jsme mohli vás obtěžovati, jako Kristovi apoštolé. ^{*Jan 5,41.44; 12,43.}

7. Ale byli jsme tiši mezi vámi, jako když matka chová dítky své.

8. Tak nakloněni k vám byvše, hotovi jsme byli s velikou chutí vydati vám netoliko evangelium Boží, ale také * i duše své, proto že jste nám byli mili. ^{*2 Kor.12,15.}

9. Nebo * pamatujete, bratři, na práci naši a ustávání. Ve dne i v noci zajisté pracovavše, proto abychom žádného z vás neobtěžovali, kázali jsme u † vás evangelium Boží. ^{*Skutk.20,34. 2 Kor.11,9. †1 Kor.9,16.}

10. Vy jste svědkové i Bůh, žeť jsme svatě, a spravedlivě, a bez úhony obcovali mezi vámi, kteříž jste uvěřili,

11. Jakož víte, že jednoho každého z vás, jako * otec dítek svých, napomínali jsme a potěšovali, ^{*v.7.}

12. I s osvědčováním, * abyste chodili hodně Bohu, kterýž † povolal vás do království svého a v slávu. ^{*1 Mojz.17,1. 1 Kor.7,20. †1 Petr.5,10.}

13. Protož i my díky činíme Bohu bez přestání, že přijavše slovo Boží, kteréž jste slyšeli od nás, přijali jste ne jako slovo lidské, ale, (jakož v pravdě jest,) jako slovo Boží, kterýž i dilo své působí v vás věřících.

14. Vy zajisté, bratři, následovníci učinní jste církvi Božích, kteréž jsou v Židovstvu v Kristu Ježíši; nebo jste ta-

kovéz věci i vy trpěli od svého pokolení, jako i oni od Židů.

15. Kterž i Pána Ježíše * zabili, i své vlastní † proroky, a nás vyhnali, a Bohu se nelíbí, a všechněm lidem jsou odporní,
*Skutk.2,23. †Mat.23,34,37.

16. Nedopouštějce * nám mluvití po hanům, aby spasení byli, aby tak vždy doplňovali † hřichy své. Nebo vylit jest na ně hněv konečný.*Skutk.13,50. †Mat.23,32.

17. My pak, bratří, zbaveni byvše vás na chvíli, tělem, ne* srdcem, opravdověji usilovali jsme vidětí tvář vaši s mnohou žádostí.
*Řím.1,11; 15,22.

18. Protož chtěli jsme přijiti k vám, (zvláště já Pavel,) jednou i podruhé, ale překazil nám satan.

19. Nebo která jest naše naděje neb radost aneb koruna chlouby? Zdali ne i vy před obličejem Pána našeho Jezukrista v příchodu jeho?

20. Vy jistě jste * sláva naše i radost.
*2 Kor.8,23.

KAPITOLA III.

V pokušeních na ně přišléh příhodný jim retuuk apoštol skrze navštívení jich Timoteovo obmyslil, 6. a tudý zvěděv o jejich stálosti v pravdě, těši se, 10. prospěchu hojnějšího jim, a sobě brzkého jich vidění žádaje.

Protož nemohše se déle zdržeti, za nejlepší se nám vidělo, abychom * v Ate-nách pozůstali my sami.
*Skutk.17,15,16.

2. A poslali jsme Timotea, bratra svého, a služebníka Božího, a pomocníka svého v evangelium Kristovu, aby potvrdil vás, a napomenul k tomu, což náleží k víře vaší,

3. Aby se žádný nepohnul v takových těchto ssouženích. Nebo i sami víte, že jsme k tomu postaveni.

4. Ještě zajisté, když jsme u vás byli, předpovídali * jsme vám, že † budeme ssouženi. Jakož se i stalo, jakž víte.

*Jan 14,25. Skutk.17,1. †1 Petr.4,13.

5. Protož i já, nemoha se déle zdržeti, poslal * jsem, abych zvěděl o víře vaší, aťby snad nějak † nepokoušel vás ten pokušitel, i byla by daremná práce naše.
*Kol.4,8. †Mat.4,3. †1 Kor.7,5.

6. Nyní pak když k nám přišel Timoteus od vás, a zvěstoval nám novinu veselou o víře a lásce vaší, a že nás připomínáte dobře, žádajíce vždycky nás vidětí, jako * i my vás,
*k.2,17.

7. Protož potěšení jsme, bratří, z vás ve všelikém ssoužení a nesnadnosti své skrze víru vaši.

8. Nebo * aj, živi jsme, jestliže vy stojíte v Pánu.
*1 Mojz.45,27.

9. A jakým * děkováním z vás můžeme se odměnití Bohu za všecku tu radost, kterouž radujeme se pro vás před Bohem svým,
*Efez.3,14,15,16.

10. Dnem i nocí přehorlivě modléce se, abychom užřeli tvář vaši, a doplnili to, čehož by se nedostávalo víře vaší?

11. Sám pak Bůh a Otec náš, a Pán náš Ježíš Kristus spravíž cestu naši k vám.

12. Vás pak ten Pán * račič rozmnožití a rozhojnití v lásce k sobě vespolek, i ke † všechněm, jako i nás k vám,
*1 Petr.1,22. 2 Petr.1,7. †1 Tes.5,15.

13. Aby tak * utvrzena byla srdce vaše nepoškrvněná † v svatosti, před Bohem a Otcem naším, ku ** přišti Pána našeho Jezukrista, se všechněmi svatými jeho.
* 2 Tes.2,17. † Efez.1,4. 1 Kor.1,8. ** Filip.1,10. 1 Tes.5,23.

KAPITOLA IV.

Napomíná, aby se tak, jakž jim přikázání vydal, chovali, v čistotě, 9. lásce sv., 10. pokojnosti i pracovitosti, 13. poněvadž té práce v den posledního soudu lito nebude.

Dále pak, bratří, prosíme vás, a napomínáme * v Pánu Ježíši, jakož jste přijali od nás, † kterak byste měli choditi, a * libiti se Bohu, v tom abyste †† se rozhojnili více.
*2 Tes.3,12. †Gal.5,16. **Žid.11,5,6. ††1 Kor.15,58.

2. Víte zajisté, jaká přikázání vydali jsme vám skrze Pána Ježíše.

3. Tať jest zajisté * vůle Boží, totiž posvěcení vaše, abyste se zdržovali od smilstva,
*Řím.12,2. Efez.5,17.

4. A aby uměl jeden každý z vás svým osudim * vládnouti v svatosti a v poctivosti,
*1 Kor.6,13,15.

5. Ne v libosti * žádostí † jako i pohané, kteříž Boha ** neznají;

*Kol.3,5. †1 Tes.4,13. **1 Kor.15,34. Efez.2,12.

6. A aby neutiskal ani oklamával v jednání bratra svého, proto že mstitel jest Pán všeho toho, jakož i předpověděli jsme vám, a osvědčili.

7. Nebo * nepovolal nás Bůh k nečistotě, ale ku posvěcení.

*3 Mojz.11,44. Jan 17,19. 1 Kor.1,2. 2 Tim.1,9.

8. A protož kdo *tím* * pohrdá, ne člověkem pohrdá, ale Bohem, kterýž i nám dal † Ducha svého svatého.

*Luk.10,16. †1 Kor.7,40.

9. O * lásce pak bratrské není potřebí psátí vám; nebo jste vy † od Boha naučeni, abyste ** milovali jedni druhé.

*k.3,12. 1 Petr.1,22. †Jzai.54,13.

**3 Mojz.19,18. Mat.22,39.

10. A jistě činíte to všechněm bratřím ve vsi Macedonii. Napomínámeť pak vás, bratří, abyste se v *tom* * více rozbojnili, *
*v.1.

11. A * snažili se pokojni býti, a hleděti toho, což komu náleží, a pracovati rukama svýma vlastními, jakož jsme přikázali vám, *
*1 Petr.4,15.

12. Abyste * poctivě ehodili před těmi, kteříž jsou vně, a v ničemž abyste neměli nedostatku. *
*Řim.13,13.

13. Necheť pak, abyste * nevěděli, bratří, o těch, kteříž † zesnuli, abyste se nemontili, * jako i jiní, kteříž naděje nemají. *
*1 Kor.10,1. †3 Mojš.19,28. *1 Tes.4,5.

14. Nebo jakož * věříme, že Ježíš umřel, a z mrtvých vstal, takť Bůh i ty, kteříž by zesnuli v Ježíšovi, přivede s ním. *
*Řim.14,9. 1 Kor.15,3,4,13,18.

15. Toto zajisté vám pravíme * slovem Páně, † že my, kteříž živi pozůstaneme do příchodu Páně, nepředejdeme těch, kteříž zesnuli. *
*1 Kor.7,10. †k.15,23,51,52.

16. Nebo sám ten * Pán s zvukem ponoukajícím, s hlasem archanděla a † s troubou Boží sstoupí s nebe, a mrtví v Kristu ** vstanou nejprvé. *
*Mat.21,31. †1 Kor.15,52. *k.15,23.

17. Potom my živi pozůstavení spolu s nimi * zachvácení budeme † do oblaků, vstřie Pánu v povětří, ** a tak vždycky se Pánem budeme. *
*Zjev.11,12. †Skutk.1,9,11. **Jan 12,26.

18. A protož * potěšujte jedni druhých těmito slovy. *
*2 Kor.13,11.

KAPITOLA V.

Vypravuje apoštol, že nenadále strašlivý Pán den líštníky přikvátí, 4. z čehož se pohožní těšiti, 6. i k bedlivosti ponoukatí mají, 12. služebníkú Kristových draze sobě vážice, i poslušné následníce.

O * časech pak a chvílech, † bratří, nepotřebujete, aby vám psáno bylo.

2. Nebo vy sami výborně víte, že ten den Páně jako zloděj v noci, tak přijde.

3. Nebo když dějí: * Pokoj a bezpečnost, tedy rychle přijde na † ně zahyuntí, jako bolest ženě těhotné, a neujdouť. *
*Jer.6,14. †Luk.21,34.

4. Ale vy, bratří, nejste ve tmě, aby vás ten den jako zloděj zachvátil.

5. Všiekni vy * synové světla jste, a synové † dne. Nejsmeť noci, ani tny. *
*Luk.16,8. Řim.13,12. †Řim.13,13.

6. Nespěmež * tedy, † jako jini, ale bděme, a ** střízliví budme. *
*Řim.13,11. †1 Tes.4,13. **Mat.21,42.

7. Nebo kteříž spí, v noci spí, a kteříž se opijejí, v noci opili jsou.

8. Ale my, *synové* dne jsouce, střízliví budme, * oblečení jsouce v pancíř víry a lásky, a v lebkú naděje spasení. *
*Izai.59,17. Řim.13,12. Efez.6,14,17.

9. Nebo * nepostavil nás Bůh k hněvu, ale k nabytí spasení, skrze Pána našeho Jezukrista, *
*Řim.9,22.

10. Kterýž umřel za nás, * abychom, buď že bdíme, buď že spíme, spolu s ním živi byli. *
*Řim.14,8,9. Gal.2,20.

11. Protož napomínejte se vespolek, a vzdělávejte jeden druhého, jakož i činite.

12. Prosimet pak vás, bratří, znejtež ty, kteříž * pracují mezi vámi, a předložení jsou vám v Pánu, a napomínají vás, *
*1 Kor.16,16,18. 1 Tim.5,17. Žid.13,7,17.

13. A velice je * milujte pro práci jejich. A mějte se k sobě vespolek pokojně. *
*1 Kor.9,11.

14. Prosimet pak vás, bratří, * napomínejte z řádu vystupujících, potěšujte ehoulostivých, † snažejte mdlé, trpělivě se mějte ke všechněm. *
*Mat.18,15. †Řim.14,1. Gal.6,1,2.

15. Vizte, aby někdo * zlého za zlé neodplacoval, ale vždycky účinnosti dokazujte, i k sobě vespolek i ke všechněm. *
*Přisl.17,13. Mat.5,39. 1 Petr.3,9.

16. Vždycky se * radujte, *
*Luk.10,20. Řim.12,12. Filip.4,4.

17. Bez * přestání se modlte, *
*Luk.18,1. Řim.12,12. Efez.6,18.

18. Ze všeho * díky činite; nebo ta jest vůle Boží v Kristu Ježíši při vás. *
*Efez.5,20. Kol.2,7.

19. Duchu * neuhašujte, *
*1 Kor.14,30. 2 Tim.1,6.

20. Proroctvím nepohrdejte,

21. Všeho * zkuste; což dobrého jest, toho se držte. *
*Řim.2,18.

22. Od všeliké zlé * tvárnosti se varujte. *
*Filip.4,8.

23. Sám pak * Bůh pokoje posvětiť vás ve všem, a celý váš duch i duše i tělo bez úhony ku příští Pána našeho Jezukrista zachováno budiž. *
*Řim.15,33. Filip.4,9.

24. Věrnýť * jest ten, kterýž povolal vás, kterýž také i učiní *to*. *
*1 Kor.1,9. 2 Kor.1,18. 2 Tes.3,3.

25. Bratří, modlte se za nás.

26. Pozdravte * všech bratří s polibeniím svatým. ^{*Řim.16,16.}

27. Zavazujíť * vás skrze Pána, aby

*List první k Tesselonicenským psán jest v * Atenách.*

čten byl list tento všechněm bratřím svatým. ^{*Kol.4,16.}

28. Milost * Pána našeho Jezukrista s vámi. Amen. ^{*Filip.4,23.}

**Skutk.17,15,16.*

DRUHÁ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K TESSALONICENSKÝM.

KAPITOLA I.

Z zrůstu víry a lásky při těch bratřích 3. vděčné Bohu děkuje apoštol, 5. a jich v tom připomínáním i hrozné a věčné nad bezbožnými pomsty, 7. i přerokované svatým se přibližující odplaty potvrzuje.

Pavel * a Silván a Timoteus církvi Tesselonicenské v Bohu Otci našem a Pánu Ježíši Kristu: ^{*1 Tes.1,1.}

2. Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

3. Povinnit jsme * díky činiti Bohu vždycky z vás, bratří, tak jakž hodné jest, *proto že velmi † roste víra vaše, a rozmáhá se láska jednoho každého z vás, všechněch k sobě vespolek,*

^{*Filip.1,3. 1 Tes.1,2,3. †Efez.1,15.}

4. Tak že my se vámi v zbořích Božích * chlubíme, vaši trpělivosti a věrou ve všech protiventstvích vašich a ssouzeních, kteráž snášíte. ^{*2 Kor.7,14.}

5. *A tať jsou zjevný * důvod spravedlivého soudu Božího, abyste tak za † hodné jmíni byli království Božího, pro něž i ** trpíte,*

^{*Filip.1,28. †Luk.21,36. **1 Tes.2,14.}

6. Poněvadž spravedlivé jest u Boha, aby zase odplaceno bylo těm, kteříž vás ssuzují, ssoužením,

7. Vám pak, kteříž úzkost trpíte, odpočinutím s námi, při * zjevení Pána Ježíše s nebe s anděly † moci jeho,

^{*1 Tes.4,16. 1 Petr.4,13. †Mat.25,31.}

8. V * plameni ohně, kterýž pomstu uvede na ty, ješto neznají Boha, † a neposlouchají evangelium Pána našeho Jezukrista, ^{*2 Petr.3,7. †Řim.2,8.}

9. Kteríž pomstu * ponosou, věčné zahynutí, od tváři Páně a od slávy moci jeho, ^{*Izai.2,19.}

10. Když přijde, aby oslaven byl v svatých svých, a předivný ukázal se ve všech věřících, (nebo uvěřeno jest svědectví našemu u vás,) v onen den.

11. Pročež i * modlíme se vždycky za

vás, aby vás hodné učiniti ráčil povolání toho Bůh náš, a vyplnil všecku dobře libou vůli dobrotivosti, i skutek víry mocně, ^{*1 Tes.5,17.}

12. Aby * oslaveno bylo jméno Pána našeho Jezukrista v vás, a vy v něm, podlé milosti Boha našeho, a Pána Jezukrista. ^{*1 Kor.1,31.}

KAPITOLA II.

Žádá za to, aby byli stáli, 2. a falešným budoucích věcí předpovídáním nedali se kormoutiti, 3. ale věděli, že antikrist prvé se má zjeviti, i kralovati, 7. i ode Pána teprv zabít býti; 13. protož aby s dobrou myslí zachovávatí to, což jim vydal apoštol, usílovali.

Prosímek pak vás, bratří, skrze * přišti Pána našeho Jezukrista, a naše † shromáždění v něj, ^{*1 Tes.4,16,17. †Mat.25,32.}

2. Abyste se nedali rychle vyrážeti z myslí, ani kormoutiti, buď * skrze ducha, buď skrze řeč, neb skrze list, jako od nás *poslaný*, jako by nastával den Kristův. ^{*1 Jan.4,1.}

3. Nesvodíť * vás žádný nižádným obyčejem. Nebot *nenastane*, leč až prvé přijde odstoupení, † a zjeven bude ten člověk hřícha, syn zatracení,

^{*Jer.29,8. Mat.24,4,23. †1 Jan.2,18.}

4. Protivící a * povyšující se nade všecko, což slove Bůh, aneb čemuž se děje Božská čest, tak že se v chrámě Božím jako Bůh posadí, počínaje sobě, † jako by byl Bůh. ^{*Dan.11,36. †Ezech.28,2.}

5. Nepomníte-liž, že ještě * byv n vás, o tom jsem vám pravil? ^{*Jan.16,4.}

6. A nyní co mešká, víte, *totiž* aby on zjeven byl časem svým.

7. Nebo * již tajemství nepravosti působí, toliko až by ten, kterýž *jej* zdržuje nyní, z prostředku byl vyvržen. ^{*Skutk.20,29,30. 1 Jan.4,3.}

8. A tehdažť zjeven bude ten bezbožník, kteréhož Pán * zabije duchem úst

svých, a zkaží zjevením jasné přítomnosti své, *Izai.11,4. Zjev.19,15,20.

9. Toho *nešlechetníka*, jehož příští jest podle moeného * dila satanova, se † vši mocí a divy i zázraky lživými,

*Jan 8,41. 2 Kor.4,4. †5 Mojz.13,1. Mat.24,24. Zjev.13,13.
10. A se všelikým podvodem nepravosti v těch, * kteříž hynou, † proto že lásky pravdy nepřijali, aby spaseni byli.

*2 Kor.2,15; 4,3. †2 Tim.4,4.

11. A protož pošle jim Bůh mocné dilo podvodů, aby odsouzeni byli, aby věřili lži,

12. A aby odsouzeni byli všickni, kteříž * neuvěřili pravdě, ale oblilibi sobě nepravost. *v.10.

13. Myť pak jsme povinni děkovati Bohu vždycky z vás, bratři Pánu mili, že * vyvolil vás Bůh od počátku k spasení, v posvěcení Duchu, a u víře pravdy, *Efez.1,4. 1 Tes.1,4. 2 Tim.1,9.

14. K čemuž * povolal vás skrze evangelium naše, k dojití slávy Pána našeho Jezukrista. *1 Petr.5,10.

15. A protož, bratři, stůjtež, a držtež se učení vydaného, jemuž jste se naučili, buď skrze řeč, buď skrze list náš.

16. Ten pak náš Pán Ježíš Kristus, a Bůh i Otec náš, * kterýž zamiloval nás, a dal potěšení věčné, a naději dobrou z milosti, *Jan 3,16. Řim.5,8.

17. Potěšujž srdci vašich, a utvrdiž vás v každém slovu i skutku dobrém.

5. Pán pak spravujž srdce vaše k lásce Boží, a k trpělivému očekávání Krista.

6. Příkazujemeť pak vám, bratři, ve jménu Pána našeho Jezukrista, abyste se * oddělovali od každého bratra, kterýž by se choval † neřádne, a ne podle naučení ** vydaného, kteréž přijal od nás. *Řim.16,17. †1 Tes.4,11. **2 Tes.2,15.

7. Nebo sami víte, kterak jest potřeba následovati nás, poněvadž jsme se nechovali mezi vámi neslušně.

8. Aníž jsme darmo chleba jedli u koho, ale * s prací a s těžkostí, ve dne i v noci dělajice, abyhom žádnému z vás nebyli k obtížení. *Skutk.20,34.

9. Ne jako bychom * neměli k tomu práva, ale † abychom se vám za příklad vydali, abyste nás následovali.

*Mat.10,10. 1 Kor.9,4,6. †k.4,16.

10. Nebo i když jsme byli u vás, to jsme vám předkládali: Kdo * nechce dělati, aby také nejedl. *1 Mojz.3,19.

11. Slyšimeť zajisté, že někteří mezi vámi chodí nezpůsobně, nic nedělajice, ale v neužitečné věci se vydávajice.

12. Protož takovým * prikazujeme, a napomínáme *jich* skrze Pána našeho Jezukrista, aby † pokojně pracujice, svůj ehléb ** jedli.

*Řim.15,30. †Efez.4,28. 1 Tes.4,11. **Mat.6,11.

13. Vy pak, bratři, * neoblevujte dobře činie. *Gal.6,9.

14. Pakli kdo neuposlechne skrze psání řeči naší, toho znamenajte, a nemějte s ním nic činiti, aby se zastyděl.

15. A však nemějte *ho* za nepřítela, ale napomínejte jako bratra.

16. Sám pak * ten Pán pokoje dejž vám vždycky pokoj všelijakým způsobem. Pán *budiž* se † všemi vámi.

*Řim.15,33. †Mat.28,20.

17. Pozdravení mou * rukou Pavlovou, což jest za znamení v každém listu. Takť obyčejně piší. *1 Kor.16,21.

18. Milost Pána našeho Jezukrista se všechněmi vámi. Amen.

KAPITOLA III.

Ponouká apoštol k snažnosti v svatých modlitbách, 6. a varování se neřádnych a nepokojných bratří, 14. kteříž by tím zahanbeni jsouce, snáze napraveui býti mohli.

Dále * *pak*, bratři, † modlte se za nás, aby slovo Páně ** rozmáhalo se a slave-no bylo, jako i n vás,

*Filip.4,8. †Řim.15,30. **Mat.9,38.

2. A abychom * vysvobozeni byli od nezbedných a zlých lidí. Neboť ne všech *jest* víra. *Skutk.2,40.

3. Ale * věrnýť jest Pán, † kterýž utvrdí vás, a ** ostříhati bude od zlého.

*1 Kor.1,9. †1 Petr.5,10. **Jan 17,15.

4. Doufámeť pak v Pánu o vás, že *to*, což vám předkládáme, činite i činiti budete.

Druhý list k Tessalonicenským psán byl * z Atén.

*Skutk.17,15,16.

PRVNÍ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K TIMOTEOVI.

KAPITOLA I.

Pětí mých apoštol o Efezské, aby od falešných apoštolů podvedeni nebyli, 3. Timotea při nich nechal, 5. jemuž pravý cíl zákona Páně ukázav, 12. milosrdenství Boží při sobě i při jiných zveličuje, 18. a Timoteovi, aby dobrého svědomí ostíhal, přikazuje.

Pavel, apoštol Ježíše Krista, * podle zřízení Boha spasitele našeho, a Pána Jezukrista, naděje naší, *Skutk.9,15.

2. Timoteovi, * vlastnému synu u víře: Milost, milosrdenství a pokoj od Boha Otce našeho, a od Krista Ježíše Pána našeho. *Tit.1,4.

3. Jakož jsem prosil tebe, * abys pozůstal v Efezu, když jsem šel do Macedonie, viziž, abys přikázal + některým jiného učení neučiti, *Skutk.20,1,3. +Gal.1,6,7.

4. Ani oblibovati * básní a + vypravování rodů, čemuž konce není, odkudž jen hádky ** pocházejí, více nežli vzdělání Boží, kteréž jest u víře. *2Tim.2,16. +Tit.3,9. *1Tim.6,4.

5. Ješto * konec přikázání jest láska z srdce čistého, a z svědomí dobrého a z víry neosemetné. *Kazat.12,13. Luk.10,27. Řím.13,8,10. Gal.5,14.

6. Od čehož někteří jako od cíle polbloudivše, nechýlili se k marnomluvnosti,

7. Chtěvše býti * učitelé zákona, a nerozuměvše, ani co mluví, ani čeho zastávají. *Jan3,10.

8. Víme pak, že * dobrý jest zákon, když by ho kdo náležitě užíval, *Řím.7,12.

9. Toto * znaje, že spravedlivému není uložen zákon, ale + nepravým a nepodaným, bezbožným a hříšníkům, nešlechtným a nečistým, morděřům otců a matek, vraždníkům, *Gal.3,19. +Řím.1,29násl.

10. Smilníkům, sameoložníkům, těm, kteříž lidi kradou, lhářům, křivým přisežníkům, a jestli co jiného, ješto by bylo na odpor zdravému učení,

11. Podle slavného * evangelium blahoslaveného Boha, + kteréž mně jest svěřeno. *k.6,15. +1Tes.2,4.

12. Protož děkuji tomu, kterýž mne zmocnil, Kristu Ježíši Pánu našemu, že mne za * věrného soudil, aby mne v službě té postavil, *Skutk.9,15.

13. Ješto jsem prvé byl * ruhač, a pro-

titvník, a ukrutník. Ale milosrdenství jsem došel; nebo jsem to z neznámosti činil v nevěře. *Skutk.8,3;9,1.

14. Rozhojnila * se pak náramně milost Pána našeho, s věrou a s milováním v Kristu Ježíši. *Řím.5,20.

15. Věrnát * jest tato řeč a všelijak oblibení hodná, že + Kristus Ježíš přišel na svět, aby ** hříšné spasil, z nichž já první jsem. *k.4,9. +Mat.9,13. *k.1,21. 2Kor.5,21.

16. Ale * proto milosrdenství jsem došel, aby na mně prvním dokázal Ježíš Kristus všeliké dobrotivosti, ku příkladu těm, kteříž mají uvěřiti + v něho k životu věčnému. *v.13. +Mark.16,16.

17. Protož králi věků * nesmrtelnému, neviditelnému, samému moudrému Bohu *budiz* čest i sláva na věky věků. Amen. *Řím.16,27.

18. Totot * přikázání poručím tobě, synu Timotee, abys podle předešlých o tobě proroctví + bojoval v tom dobrý boj, *v.5. +1Tim.6,12.

19. Maje viru a dobré svědomí, kteréž někteří potrativše, zhyznuli u víře.

20. Z nichž jest Hymeneus a Alexander, kteréž jsem vydal satanu, aby strestání jsouce, učili se nerouhati.

KAPITOLA II.

Pilně k modlitbám 2. i za vrchnost napomíná, 5. předkládaje prostředníka pravého Krista, 8. a velí, aby se věřící na všelikém místě pntivě a slušně měli, jakž na pobožné muže, 9. a šlechtěné ženy náleží.

Napomínámť pak, aby * přede vším činěny bývaly pokorné modlitby, prosby, žádosti a diků činění za všechny ¹⁾ lidi, *Filip.4,6.

2. Za * krále i za všechny v moci postavené, abychom pohodlný a pokojný život vedli ve vsi pobožnosti a šlechtnosti. *Jer.29,7.

3. Nebo tot jest * dobré a vzácné před spasitelem našim Bohem, *k.5,4.

4. Kterýž ehee, * aby všickni ²⁾ lidé spaseni byli, a k + známosti pravdy přišli. *Ezech.18,23. 2Petr.3,9. +2Tim.3,7.

5. Jedenť * jest zajisté Bůh, jeden také

1) Bibli kral. z r. 1613: všelijaké. — 2) všelijak.

i † prostředník Boží a lidský, člověk Kristus Ježíš, *Jan 17, 3. Řim. 3, 30. † Gal. 3, 19, 20.

6. Kterýž * dal sebe samého mzdu † na vykoupění za ** všechny, na osvědčení časem † svým.
*Mat. 20, 28. † Efez. 1, 7. ** 2 Kor. 5, 15. † 1 Kor. 1, 6.

7. K čemuž * postaven jsem já za kazatele a apoštola, († pravdu pravím v Kristu a neklamám,) za učitele pohanů u ** víře a pravdě.
*Skutk. 9, 15. † Řim. 9, 1. ** k. 11, 13.

8. Protož chtěl bych, aby se modlili muži * na všelikém místě, pozdvihnouce čistých † rukou, bez hněvu ** a bez roztržitosti.
*Jan 4, 21 násl. † Zalm. 111, 2. ** Jak. 1, 6.

9. Takž také i ženy aby se * oděvem slušným s † stydlivostí a s středností ozdobovaly, ne ** křtaltováním sobě vlasů, neb zlatem, aneb perlami, aneb drahým rouchem,
* 1 Petr. 3, 3, 4. † Tit. 2, 3. ** Izai. 3, 16 násl.

10. Ale (tak, jakž sluší ženám, kteréž dokazují při sobě * pobožnosti,) dobrými skutky.
*k. 5, 10.

11. Žena * ať se učí mlécci, ve všeliké poddanosti.
* 1 Mojz. 3, 16. † Efez. 5, 22.

12. Nebo ženě nedopouštím * učiti, ani vládnouti † nad mužem, ale aby byla v mlčení.
* 1 Kor. 14, 34. † Efez. 5, 24.

13. Adam * zajisté prvé jest stvořen, potom Eva.
* 1 Mojz. 1, 27. 1 Kor. 11, 8, 9.

14. A Adam nebyl * sveden, ale žena svedena jsuci, příčinou přestoupení byla.
* 1 Mojz. 3, 6, 2 Kor. 11, 3.

15. Ale však spasena bude v plození děti, jestliže by zůstala u víře, a v lásce, a v posvěcení, s středností.

KAPITOLA III.

Jaký by měl býti v obcování i v obyčejích, a jakými ctnostmi ozdobený biskup, 8. i jahan, vyměřuje apoštol, 14. a příčinu tohoto psání svého ukazuje.

Věrnáť * jest řeč, žádá-li † kdo biskupství, *žeť* výborné práce žádá.
* 2 Tim. 2, 11. † Skutk. 20, 28.

2. Ale musít * biskup býti bez úhony, jedné manželky muž, bedlivý, středný, vážný, k hostem přívětivý, způsobný k učení,
* Tit. 1, 6. 1 Petr. 5, 3.

3. Ne * piján vína, neb bitec, † ani mrzkého zisku žádostivý, ale mírný, ne svárlivý, ne lakomec,
* 3 Mojz. 10, 9. Tit. 1, 7. † 2 Tim. 2, 4.

4. Kterýž by dům svůj dobře spravoval, kterýž by † dítky měl v poddanosti se vši poctivostí.
* 1 Sam. 2, 12.

5. (Nebo jestliže kdo domů svého spravi

ti neumi, kterak o církev Páně pečovati bude?)

6. Ne novák, aby nadut * jsa, neupadl v potnpení ďáblovu.
*v. 11.

7. Musít také i svědectví dobré míti od těch, kteříž jsou vně, aby neupadl v pohanění a v osídlo ďáblovu.

8. Takž podobně * jahnové mají býti poctiví, ne dvojího jazyka, ne mnoho vina † pijeci, ne žádostiví mrzkého zisku,
* Skutk. 6, 3. † 1 Tim. 3, 3.

9. Majici * tajemství víry v svědomí čistém.
*k. 1, 19.

10. A ti také ať jsou nejprv zkušeni, a tak ať přísluhují, jsouce bez úhony.

11. Těž i manželky *at mají* poctivé, neutrlivé, středné, ve všem věrné.

12. Jahnové buďtež * jedné manželky mužů, kteříž by dítky dobře spravovali i své domy.
*v. 2.

13. Nebo * kteříž by dobře přísluhovali, dobrého stupně sobě dobdou, a mnohé doufanlivostí u víře, kteráž jest v Kristu Ježíši.
*Mat. 25, 21.

14. Totot piši tobě, maje naději, že brzo přijdu k tobě.

15. Pakliť prodlím, abys * věděl, kterak máš v domě Božím obcovati, kterýž jest církev Boha živého, sloup a utvrzení pravdy.
* 2 Tim. 2, 20.

16. A v pravdě velikéť jest tajemství pobožnosti, že Báh * zjeven jest v těle, ospravedlněn v Duchu, ukázal se † andělům, kázán ** jest pohanům, uvěřeno jemu na světě, zháru přijat †† jest v slávu.
* Jan 1, 14. 1 Petr. 3, 18. 1 Jan. 1, 1, 2. † 1 Petr. 1, 12. ** Efez. 3, 6. †† Mark. 16, 19.

KAPITOLA IV.

Prorokuje o budoucích bludařích. 6. Za tím Timotea, jak by se měl míti, 15. a k jakému cíli v slovu i v skutku směřovati, učí.

Duch pak světle praví, * že v posledních časech † odvrátí se někteří od víry, poslouchajice ** duchů bludných a učení ďábelských,
* Mat. 24, 23, 24. † 2 Tes. 2, 3. ** Tit. 1, 14.

2. V pokrytství lež mluvících, a eejchované majících svědomí své,

3. Zbraňjících ženiti se, *přikazujících* zdržovati se od pokrmů, kteréž Báh stvořil k užívání s dikěním věřícím a těm, kteříž poznali pravdu.

4. Nebo * všeliké stvoření Boží dobré jest, a nic nemá zamítáno býti, což se s diků činěním přijímá.
* 1 Mojz. 1, 31.

5. Posvěcuje * se zajisté skrze slovo Boží a modlitbu.
* Tit. 1, 15.

6. Toto předkládáje bratřím, budeš dobřý * služebník Jezukristův, vykrmený slovy víry a pravého učení, kteréhož jsi následoval. *1 Tes. 3, 2.

7. Světské pak a babské básně zavrz, ale cvič se v pobožnosti.

8. Nebo tělesné cvičení malého jest užitku, ale * pobožnost ke všemu jest užitečná, a t má i nynějšího i budoucího života zaslíbení.

* Kol. 2, 23. 1 Tim. 6, 6. † 5 Mojs. 28, 3 násl.

9. Věrnáť * jest tato řeč, a hodná, aby všelijak oblíbená byla. *k. 1, 15.

10. Proto zajisté i pracujeme, i pohanění neseme, že * naději máme v Bohu živém, † kterýž jest ochránce všech lidí, a zvláště ** věřících.

* Žalm. 3, 4. 1 Tes. 1, 9. † Žalm. 36, 7. ** Efez. 5, 23.

11. Ty věci předkládej, a uč.

12. Nizádný * mladosti tvou nepohrdej, ale buď příkladem věrných v řeči, v obcování, v lásce, v duchu, u víře, v čistotě. *1 Kor. 16, 10. Tit. 2, 15.

13. Dokudž nepřijdu, buď pilen * čítání, napomínání, učení. *Jan 5, 39.

14. Nezanedbávej daru, kterýž jest v tobě, jenžť jest dán skrze proroctví * s vzkládáním rukou starších¹⁾.

* k. 5, 22. Skutk. 6, 6. 2 Tim. 1, 6.

15. O tom přemysluj, v tom buď, aby prospěch * tvůj zjevný byl všechněm.

* Efez. 4, 15.

16. Budiz * sebe pilen i učení, v tom trvej; nebo to čině, i samého sebe spasiš, i ty, kteříž tebe poslouchají.

* Skutk. 20, 28.

KAPITOLA V.

Kterak by se Timoteus k starým i mladým, až i k vdovám měl chovati, 17. a jak nad správci lidu a kazateli bdíti.

Staršího * netresci, ale napomínej jako otce, mladších † jako bratří,

* 3 Mojs. 19, 32. † 2 Tes. 3, 15.

2. Starých žen jako * matek, mladie jako sestř, † ve vši čistotě.

* Jan 19, 27. † 1 Tim. 4, 12.

3. Vdovy měj v poctivosti, kteréž pravé * vdovy jsou. *v. 5.

4. Pakli která vdova ditky neb vnuky má, nechažť se učí předně k svému domu pobožnosti dokazovati, a zase rodičům se * odplacovati; neboť jest † to chvalitebné a vzácné před obličejem Božím. *Mat. 15, 4.

5. Kteráž pak právě vdova jest a osamělá, máť * naději v Bohu, a trvat † na

modlitbách a svatých žádostech dnem i nocí. *k. 4, 10. † Luk. 2, 37.

6. Ale * rozkošná, živa jsuci, † již umřela. *Řím. 8, 13. † Efez. 2, 1.

7. Protož to * příkaž, ať jsou † bez úhony. *k. 4, 11; 6, 17. † k. 6, 14.

8. Jestliže pak kdo o své, a zvláště o domácí * péče nemá, zapřelť víry, a jest horší než nevěřící. *Gal. 6, 10. † 2 Tim. 3, 5. Tit. 1, 16.

9. Vdova buď vyvolena, kteráž by neměla méně šedesáti let, kteráž * byla jednoho muže manželka, *5 Mojs. 24, 3, 4.

10. O níž by svědectví bylo, že dobré skutky činila, jestliže ditky vychovala, jestliže do domu * pocestné přijímala, jestliže svatým † nohy umývala, jestliže bídným posluhovala, jestliže každého skutku dobrého pilna byla.

* 1 Petr. 4, 9. † 1 Mojs. 18, 4.

11. Ale mladých vdov nepřijímej; nebo když, nedbajice na Krista, v chlipnost se vydadi, vdávati se chtějí,

12. Jsouce již hodné potupení, proto že * první víru zrušily. *k. 1, 19.

13. Nýbrž také jsouce i zahálevé, učí se choditi * po domích; a netoliko zahálevé, ale i † klevetné a všetečné, mluvící, což nesluší. *Přisl. 7, 11. † Tit. 2, 3.

14. Protož chei, * aby se mladší vdavaly, děti rodily, hospodyně byly, a žádné příčiny † protivníku nedávaly ku pomlouvání. *1 Kor. 7, 9. † Tit. 2, 8.

15. Nebo již se některé * uchylyly zpět po satanu. *k. 1, 6.

16. Protož má-liť kdo věřící neb která věřící vdovy, opatrujž je, a nebuď obtěžována církev, aby těm, kteréž právě vdovy jsou, postačilo.

17. Předloženi, kteříž * dobře spravují, dvoji eti hodni jmíni buďte, zvláště tí, kteříž † pracují v slovu a v učení.

* Řím. 12, 8. Gal. 6, 6. † 1 Kor. 16, 16.

18. Nebo praví písmo: * Volu mlátičím nezavížeš úst. † A hodent jest dělník své mzdy.

* 5 Mojs. 25, 4. 1 Kor. 9, 9. † 5 Mojs. 24, 14. Mat. 10, 10.

19. Proti staršimu¹⁾ žaloby nepřijímej, leč pode * dvěma neb třmi svědky.

* 5 Mojs. 17, 6. Mat. 18, 16.

20. Ty pak, kteříž lížeři, * přede všemi tresci, aby i † jini bázeň měli. *Mat. 18, 17. Efez. 5, 12. 13. 2 Tim. 4, 2. Tit. 1, 10. 13. † 5 Mojs. 17, 13.

21. Osvědčujit před obličejem Božím, a Pána Jezukrista, i vyvolených andělů, abys těchto věcí ostříhal bez přijímání osob, nie nečině podlé náchylnosti.

22. Nevzkládej * rukou rychle na žád-
ného, a neobeuj hříchům cizím. Sebe
samého ostříhej v čistotě. *Skutk.6,6.

23. Nepi již více vody, ale * vína skrov-
ně užívaj, pro svůj žaludek a časté ne-
moci své. *Žalm.101,15.

24. Některých lidí hříchové * prvé zjev-
ní jsou, předcházející soud, některých
pak i následují. *Gal.5,19.

25. A takž také i skutkové dobří prvé
zjevní jsou. Což pak jest jinak, ukryti
se * nemůže. *Mat.10,26.

KAPITOLA VI.

Jak by měl služebník poslušnosti a uctivosti ku pánům
vynucovati, 3. odporého učení, též 6. i lakomství utíkati,
11. pobožnosti následovati, 12. v jisté naději odplaty věr-
ně pracovati, 17. a bohatých ku pokoře a dobrým sku-
tkům poukati.

Kterízkoli pod jhem jsou služebníci, ať
mají pány své * za hodné vši poctivosti,
aby jméno Boží a učení * nebylo ronhá-
no. *Efez.6,5. Kol.3,22. Tit.2,9. †Izai.52,5.

2. Kteríž pak mají pány věřící, ne-
cháť jich sobě nezlehčují, proto že jsou
bratřími, ale tím raději slouží, proto že
jsou věřící a milí, dobrodiní Božího ú-
častníci. Tomu * vyněuj, a napomínej.
*k.4,11. Tit.3,8.

3. Jestližef kdo jinak * učí, a nepovo-
luje zdravým řečem Pána našeho Jezu-
krista, a tomu učení, kteréž jest podle
pobožnosti, *k.1,3. Gal.1,6,7.

4. Nadutýť jest, nic neuměje, ale ne-
moudrost provodí při otázkách a hád-
kách o slova, z kterýchž pochází závist,
svár, ronhání, zlá domnění,

5. Marné * hádky lidí na *ť myslí poru-
šených a pravdy zbavených, domníva-
jících se, že by pobožnost ** byla zisk
tělesný. Takových se *ť varuj.
*Řím.16,17. †2Tim.3,8. **2Petr.2,3. ††2Tim.3,5.

6. Jestíť pak * zisk veliký pobožnost,
s takovou myslí, kteráž na tom, což má,
přestati umí. *k.4,8. Přisl.15,16.

7. Nie jsme zajisté * nepřinesli na ten-
to svět, bez pochyby že také nic odne-
sti * nemůžeme.
*Job.1,21. Přisl.27,24. †Job.27,19. Žalm.49,18.

8. Ale majíce * pokrm a oděv, na *ť tom
přestaneme. *1Mojz.23,20. Přisl.30,8. †Žid.13,5.

9. Kteríž pak ehtí * zbohatnouti, npa-
dají *ť v pokušení, a v ** osídlo, a v žádou-

sti mnohé nerozumné a škodlivé, kteréž
pobřížují lidi v zahynutí a v zatrazení.
*Přisl.20,21. †23,4. †Mat.13,22. **Přisl.15,27.

10. Kořen * zajisté všeho zlého jestíť
milování peněz, kterýchž někteří žado-
stivi byvše, poblondili *ť od víry, a sami
se naplnili bolestmi mnohými.
*2Mojz.23,8. Přisl.15,16. †1Tim.1,19.

11. Ale ty, ó * člověče Boží, takovýel
věci utikej, následuj pak spravedlnosti,
pobožnosti, víry, lásky, trpělivosti, ti-
chosti. *2Tim.2,22.

12. Bojuj * ten dobrý boj víry, dosáhni
věčného života, k němuž i povolán jsi,
a vyznals dobré vyznání před mnohými
svědky. *1Kor.9,25,26.

13. Prikazujit * tobě před Bohem, kte-
rýž *ť všecko obživuje, a před Kristem
Ježíšem, ** kterýž osvědčil před Pont-
ským Pilátem dobré vyznání,
*2Tes.3,6,12. †1Sam.2,6. Řím.4,17. **Mat.27,11.

14. Abys ostříhal příkázání tohoto, *jsa*
bez poškrvny a bez úhony, až do zje-
vení se Pána našeho Ježíše Krista,

15. Kteréž časem svým ukáže * teu
blahoslavený a sám mocný, † Král kra-
lujících, a ** Pán panujících,
*k.1,11,17. †Zjev.17,14. **5Mojz.10,17.

16. Kterýž sám má nesmrtnost, a pře-
bývá v * světle nepřístupitelném, jehož
žádný *ť z lidí neviděl, aniž viděti může,
kterémužto čest a síla věčná. Amen.
*1Jan.1,5. †Jan.1,18.

17. Bohatým tohoto světa * prikazuj,
ať nejsou vysokomyslní, a *ť ať nedoufají
v nejistém zboží, ale v Bohu živém, kte-
rýž dává nám hojnost všeho ku požívá-
ní. *k.5,7. †6,13. †Job.31,24. Žalm.62,11.

18. A ať * dobře činí, a *ť bohatnou v do-
brych skutcích, a snadní ať jsou k ** u-
dělení, i přivětiví,
*5Mojz.15,7,10. †Luk.12,21. Jak.2,5. **Řím.12,8.

19. Skládajice * sobě základ dobrý k
času budoucímu, aby *ť dosáhli věčného
života. *Mat.6,20. †1Tim.6,12.

20. Ó Timotee, cožť jest svěčeno, ostří-
hej, * utíkaje nepobožných daremnieh
křiků, a odporů falešně nazvaného umě-
ní. *2Tim.1,14. Zjev.3,3.

21. Kterýmž někteří chlubíce se, z stra-
ny víry * pobloudili od cíle. Milost Boží
s tebou. Amen. *k.1,6.

DRUHÁ EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K TIMOTEOVI.

KAPITOLA I.

Pozdraviv Timotea laskavě, 4. připomíná živou jeho víru, 5. a poučká ho ku práci, a tak k zrůstu v darích Božích, 7. i k doufanlivé smělosti, aby se nestyděl za evangelium, za něj, 13. ale čemuž se od něho naučil, toho aby ostříhal.

Pavel, * apoštol Ježíše Krista, skrze vůli Boží, podlé zaslíbení života, kterýž jest v Kristu Ježíši,

*Kol.1,1.

2. Timoteovi milému synu: Milost, milosrdenství, pokoj od Boha Otce a Krista Ježíše Pána našeho.

3. Díky činim Bohu, jemuž sloužim, jako i předkové, v svědomí čistém, že mám na tě ustavičnou pamět na svých modlitbách ve dne i v noci,

4. Žádaje viděti tebe, zpomínaje na tvé slzy, abych radostí naplněn byl,

5. Rozpomínaje * se na tu víru, kteráž v tobě jest bez * pokrytství, kteráž byla nejprv v bábě tvé Loidě, a v matce tvé Eunice, a tak smyslím, že i v tobě.

*Skutk.16,1. †1 Tim.1,5.

6. Pro kterouž příčinu napomínám tebe, abys * rozněcoval v sobě dar Boží, kterýž jest dán skrze * vzdávání rukou svých.

*1 Tes.5,19. †1 Tim.4,14. †Skutk.6,6.

7. Nebo nedal nám Bůh * ducha bázně, ale moci, a milování, † a myslí způsobné.

*Řím.8,15. †1 Tim.3,2.

8. Protož * nestyd se za svědectví Pána našeho, ani za mne, † vězně jeho, ale čitedlen ** buď úzkostí pro evangelium podlé moci Boží,

*Řím.1,16. †Skutk.21,33. **Filip.4,14.

9. Kterýž * spasil nás, a † povolal povoláním svatým, ne *** podlé skutků našich, ale †† podlé nložení svého a milosti nám dané v Kristu Ježíši před *** časy věků,

*Tit.3,5. †1 Tes.4,7. **Efez.1,3,4. ††Řím.8,28. ***k.16,25.

10. Nyní pak * zjevené skrze příští patrné spasitele našeho † Jezukrista, kterýž zahladil smrt, život ** pak na světlo vyvedl, i nesmrtelnost skrze evangelium,

*Řím.16,25. Efez.1,9.

†Zai.25,8. †1 Kor.15,54,55. **2 Tim.1,1.

11. Jehož já ustanoven jsem kazatelem, a apoštolem, i učitelem pohanů.

12. A pro tu příčinu * toto trpím, ale nestydím se za to; nebo vím, komu jsem uvěřil, a jist jsem tím, že mocen jest to-

ho, což jsem u † něho složil, ostříhati až do onoho dne.

*Efez.3,1. †2 Tim.1,14; 4,8.

13. Mějž jistý příklad zdravých řečí, kteréž jsi slyšel ode mne, u víře a v lásce, kteráž jest v Kristu Ježíši.

14. Výborného toho * pokladu ostříhej, skrze † Ducha ** svatého přebývajícího v nás.

*v.12. †1 Tim.6,20. **1 Kor.3,16.

15. Viš snad o tom, že se odvrátili ode mne všickni, kteříž jsou v Azii, z nichž jest Fygelus a Hermogenes.

16. Dejž milosrdenství Pán domu Onesiforovu; nebo často mi činil pohodli, aniž se styděl za řetězy mé.

17. Nýbrž přišed do Říma, pilně mne hledal, i nalezl.

18. Dejž jemu Pán naleztí * milosrdenství u Pána v onen den. A jak mi mnoho posluhoval v Efezu, ty výborně viš.

*Mat.5,7.

KAPITOLA II.

Napomíná k statečnému, věrnému a opatrnému téžení břívnou, 16. k varování se jedů kacířských, 19. a přidržení se pravého gruntu.

Protož ty, synu můj, * zmocniž se v milosti, kteráž jest v Kristu Ježíši. *Efez.6,10.

2. A což jsi slyšel * ode mne před mnohými svědky, svěřujž † to lidem věrným, kteříž by způsobni byli i jiné učiti.

*k.1,13. †1 Tim.3,2.

3. A tak ty * snažej protiventství, jako ctný † rytíř Ježíše Krista. *k.1,8. †1 Tim.1,18.

4. Žádný, kdož * rytěřuje, neplete se v obecné živnosti, aby se svému hejtmanu libil.

*1 Kor.9,25.

5. A jestliže by kdo * i bojoval, nebudeť korunován, leč by řádně bojoval.

*k.4,8. Zjev.2,10.

6. Pracovati * musí i oráč, prvé nežli užítku okusi.

*1 Kor.9,10.

7. Rozuměj, což pravím, a dejž tobě Pán ve všem rozum.

8. Pamatuj, že Ježíš * Kristus vstal z mrtvých, † z semene Davidova, podlé evangelium mého.

*1 Kor.15,1,20. †2 Sam.7,12. Mat.1,1.

9. V kterémžto * protiventství trpím, až i vězení, jako bych zločinec byl, ale slovo Boží není u vězení.

*Efez.3,13.

10. Protož všecko snášim pro vyvo-

lené, aby i oni spaseni došli, kteréž jest v Kristu Ježiši, s slávon věčnou.

11. Věrná jest tato řeč. Nebo jestližet jsme s ním zemřeli, tedy také spolu s ním živi budeme. ^{*1 Tim. 3.1.}

12. A * trpíme-liť, budeme také spolu s ním kralovati; pakli ho zapíráme, i onť nás zapře. ^{*Řim. 8.17.}

13. Pakliť jsme * nevěrní, onť zůstává věrný; zapřítíť sán sebe nemůže.

^{*Řim. 3.3. †1 Moj. 2.23, 19.}

14. Tyto věci připomínej, s osvědčováním před obličejem Páně, at se * o slova nevadí, eoť k něčemu není užitečné, ale ku podvrácení posluchačů.

^{*1 Tim. 6.4. Tit. 3.9.}

15. Pilně se snažnj * vydati sebe Bohu milého dělníka, za nějž by se nebylo proč styděti, kterýž by právě slovo pravdy rozděloval.

^{*1 Tim. 4.6.}

16. Nepobožné pak * ty křiky daremni zastavuj, neboť velmi rozmnožují bezbožnost,

^{*1 Tim. 1.4; †4.7; 6.4.20.}

17. A řeč jejich jako rak rozjidá se. Z nichž jest Hymeneus a Filétus,

18. Kteríž při pravdě pobloudili od cíle, pravíce, že by se již stalo vzkříšení, a převracejí víru některých.

19. Ale však * pevný základ Boží stojí, maje znamení toto: Znáť Pán ty, kteříž jsou jeho, a: Odstup od nepravosti každý, kdož vzývá jméno Kristovo.

^{*Zalm. 1.6. Mat. 7.23.}

20. V domě pak * velikém netoliko jsou nádoby zlaté a stříbrné, ale také dřevěné i hliněné, a některé zajisté ke eti, některé pak ku potupě.

^{*Řim. 9.21.}

21. Protož jestliže by se kdo očistil od těch věci, bude nádobou ke eti, posvěcenou, a užitečnou Pánu, ke všelikému skutku dobrému hotovou.

22. Mládenčích pak žádosti utikej, ale následuj * spravedlnosti, víry, lásky, pokoje, s těmi, kteřížť vzývají Pána z srdce čistého.

^{*1 Tim. 6.11. †1 Kor. 1.2.}

23. Bláznivých * pak a nevzdělavatelných otázek varuj se, věda, že plodí sváry.

^{*1 Tim. 4.7. Tit. 3.9.}

24. Neslušit * pak na služebníka Páně vaditi se, ale aby byl přívětivý ke všechněm,ť způsobilý k učení, ** trpělivý,

^{*Tit. 1.9. †1 Tim. 3.2. ** Řim. 14.1.}

25. Kterýž by v tichosti vyučoval ty, kteříž se protíví, zda by někdy dal jim Bůh pokání ku poznání pravdy.

26. Aby sami k sobě přijdouce, *dobyli*

se z osidla ďáblova, od něbož jsou zjímáni k činění jeho vůle.

KAPITOLA III.

Prorocství o hrozných bezbožnostech budoucího věku. 5. Napomenutí Timotea k utíkání lidí takových, 10. a k zůstávání v tom, čemuž se od něho naučil.

Toto pak věz, * že v posledních dnech nastanou časové nebezpeční.

^{*1 Tim. 4.1. 2 Petr. 3.3.}

2. Nebo nastanou lidé sami sebe milující, * peníze milující, chlubní, pyšní, zlolepci, rodičů neposlušní, nevděční, bezbožní,

^{*Řim. 1.30.31.}

3. Nelitostivi, smluv nezdrželívi, utrhači, * nestřední, plaší, kterýmž nie dobrého milo není,

^{*Tit. 1.8.}

4. Zrádci, přivažčíví, nadutí, rozkoši milovníci * více nežli milovníci Boha,

^{*Filip. 3.19.}

5. Majice * způsob pobožnosti, ale moci její zapírajíce. A od takových se odvracuj.

^{*Mat. 7.15; 15.7.8.}

6. Nebo z těch jsou i ti, kteříž nacházejí * do domů, a jímajíce, vodí ženky obtížené hříchy, kteréž vedeny bývají rozličnými žádostmi,

^{*Tit. 1.11.}

7. Kterých vždycky se učí, ale nikdy ku poznání pravdy přijítí nemohou.

8. Jakož zajisté * Jannes a Jambres zprotivili se Mojžišovi, tak i tito protiví se pravdě, lidé nať myslí porušení, a při ** víře zpletení.

^{*2 Moj. 7.11. †1 Tim. 6.5. ** Tit. 1.16.}

9. Ale nebudouť více průchodu míti. Nebo nemoudrost jejich zjevná bude všechněm, jako i oněch byla.

10. Ale ty jsi došel mého učení, způsobu života mého, úmyslu, víry, snášlivosti, lásky, trpělivosti,

11. Protivenství, * utrpení, kteráž na mne přišla v Antiochii, v Ikonii, a v Lystrě. Kterážto protivenství snášel jsem, ale ze všechť vysvobodil mne Pán.

^{*Skutk. 13.50. †Zalm. 34.20. 2 Kor. 1.10.}

12. A takž i všickni, kteříž ehtějí pobožně živi býti v Kristu Ježiši, protivenství * míti budou.

^{*Mat. 16.24. Skutk. 14.22. 1 Tes. 3.3.}

13. Zli pak lidé a svůdcové půjdou v horší, i ti, kteříž v blud uvodí, i ti, kteříž jsou bludem pojati.

14. Ale ty * zůstávej v tom, čemuž se nančil, a coť jest svěřeno, věda, od kohos se naučil,

^{*k. 2.2.}

15. A že od dětinství svatá písmá znáš, kteráž tě mohou mondrého učítí k * spa-

sení skrze viru, kteráž jest v Kristu Ježíši.
*Řim.1,16. 1 Kor.15,2.

16. Všelikét * pismo od Boha jest vdechnuté, a užitečné † k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti, *Řim.15,4. 2 Petr.1,20. †Zid.4,2.

17. Aby byl dokonalý člověk Boží, ke všelikému * skutku dobrému hotový.
*k.2,21.

KAPITOLA IV.

K horlivému vykonávání práce úřadu ode Pána přijátoho zavazuje Timotea, 6. o svém brzkém z světa odjiti potěšené vypravuje, 10. též o některých pomocnících svých i protivnicích, 17. a ochrauč Boží před nimi.

Protož já * osvědčuji před obličejem Božím a Pána Jezukrista, kterýž má souditi † živé i mrtvé ** v příchodu svém slavném a †† království svém,
*Řim.1,9; 9,1. †Mat.25,31. **2 Tes.2,8. ††2 Tim.4,18.

2. Každ slovo Boží, * ponoukej v čas nebe ne v čas, tresci, žehři, napomínej, ve vši tichosti a učení.
*Izai.58,1.

3. Nebo přijde čas, že zdravého učení nebudou trpěti, ale majice svrablavé uši, podlé svých vlastních žádosti shromažďovati sami sobě budou učitele.

4. A odvrátit * uši od pravdy, a k básně obrátí.
*2 Tes.2,10,11.

5. Ale ty ve všem buď bedliv, * protivnosti snášej, dílo † kazatele konej, dokazuj toho dostatečně, že jsi věrný služebník.
*k.1,8; 2,3. †Efez.4,11.

6. Nebo já se již k tomu blížím, abych obětován byl, a čas * rozdělení mého nastává.
*Filip.1,23; 2,17. 2 Petr.1,14.

7. Boj * výborný bojoval jsem, běh jsem † dokonal, viru jsem zachoval.
*1 Kor.9,24,25. Filip.3,14. 1 Tim.6,12. Zid.12,1. †Skutk.20,24.

8. Již za tím * odložena jest † mi koruna spravedlnosti, kterouž dá mi v onen den Pán, ten spravedlivý soudec, a ne-

toliko mně, ale i všechněm těm, ** kteříž miluji to slavné přišti jeho.

*k.1,12. †1 Kol.1,5. †1 Kor.9,25. 1 Petr.5,4. **2 Tim.4,1. 9. Přičiň se k tomu, * abys ke mně brzo přišel.
*v.21.

10. Nebo * Démas mne opustil, zamilovav tento svět, a šel do Tessaloniky, Krescens do Galacie, Titus do Dalmacie.
*Kol.4,14.

11. Sám toliko Lukáš se mnou jest. Marka vezmi s sebou; nebo jest mi velmi potřebný k službě.

12. Tychikát jsem poslal do Efezu.

13. Truhličku, kteréž jsem nechal v Troadě u Karpa, když půjdeš, přines, i knihy, zvláště pargamen.

14. Alexander * kotlář mnoho mi zlého způsobil; odplatíš jemu Pán podlé skutků jeho.
*1 Tim.1,20.

15. Kteréhož i ty se vystříhej; nebo velmi se protivil řečem našim.

16. Při prvním mém odpovídání záný se mnou nebyl, ale všickni mne opustili. Nebudíž jim to počítáno.

17. Pán pak byl se mnou, a posilnil mne, aby skrze mne utvrzeno bylo kázání, a slyšeli je všickni národové. I vytržen * jsem byl z úst lva. *Skutk.12,11.

18. A * vysvobodit mne Pán od každého skutku zlého, a zachová k království svému nebeskému, jemuž sláva na věky věků. Amen.
*Mat.6,13.

19. Pozdrav * Přišky a Akvile, i Oneziforova domu.
*Skutk.18,2.

20. Erastus * zůstal v Korintu, Trofima pak † nechal jsem v Milétu nemocného.
*Skutk.19,22. †k.20,4; 21,29.

21. Pospěš před zimou přijiti. Pozdravuje tebe Eubulus a Pudens a Linus a Klaudia, i všickni bratři.

22. Pán Ježíš Kristus * s duchem tvým. Milost † Boží s vámi. Amen.

*Filem.v.25. †Tit.3,15.

*List tento druhý psán jest z Říma k Timoteovi, (kterýž první v Efezu za biskupa skrze vzkládání rukou zřizen byl,) když Pavel opět podruhé se stavěl před císařem Neronem. *Gal.6,18. Efez.6,24.*

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA

K TITOVÍ.

KAPITOLA I.

Poroučí hodné osoby k úřadu starších řídit, 10. nehodným pak služby scestné zastavovati, a je trestati.

Pavel, služebník Boží, apoštol pak Je-

žíše Krista, podlé víry vyvolených Božích, a * známosti pravdy, kteráž † jest podlé pobožnosti,
*1 Tim.2,4. †k.6,3.

2. K naději života věčného, * kterýž

zaslíbil před časy † věků ten, kterýž nikdy ** neklamá, Bůh,

* Řím. 1. 2. † k. 16, 25. ** 4 Mojz. 23, 19. 2 Tim. 2. 13. Žid. 6, 18.

3. Zjevil pak * časy svými to slovo své, skrze kázání mně † svěřené, podle zřízení spasitele našeho Boha,

* Efez. 1. 9. † Skutk. 9, 6, 15. Gal. 1. 1. 8.

4. Titoví, * vlastnímu synu u víře obeečné: Milost, milosrdenství a pokoj od Boha Otce a Pána Jezukrista spasitele našeho.

* 1 Tim. 1. 2.

5. Z té příčiny zanechal jsem tebe v Krétě, abys to, čehož tam ještě potřebí, spravil, a ustanovil po * městech starší¹⁾, jakož i já při tobě jsem zřídil,

* Skutk. 14, 23. 2 Tim. 2. 2.

6. Jest-li kdo bez * úhony, jedné manželky muž, ditky máje věřící, na kteréž by nemohlo touženo býti, že by byli bůjní, aneb nepoddáni.

* 1 Tim. 3, 2, 4.

7. Neboť biskup má býti * bez úhony, jako Boží šafář, ne svémyslný, ne hněvivý, ne † piján vína, ne bitec, ne ** žádostivý mrzkého zisku,

* Mat. 24, 45. † 3 Mojz. 10, 9. 1 Tim. 3, 3. ** 1 Petr. 5, 2.

8. Ale * přívětivý k hostem, milovník dobrých, opatrný, spravedlivý, svatý, zdrželivý,

* 1 Tim. 3, 2.

9. Pilně se * přidržící věrné řeči k vyučování dostatečné, aby mohl i napomínati † učením zdravým, i ty, kteříž odpírají, přemáhati.

* 2 Tim. 1. 13. † 1 Tim. 1. 10. 2 Tim. 4, 3.

10. Neboť jsou mnozí nepoddáni, marnomluvní, i svědčové myslí, zvláště ti, kteříž jsou z obřízky.

11. Jimž musejí * ústa zaepána býti; kteříž † celé domy převracejí, učice ** neslušným věcem, †† pro mrzký zisk.

* Mat. 22, 34. † 2 Tim. 3, 6. ** Mat. 23, 23.

†† 1 Tim. 6, 5. 1 Petr. 5, 2.

12. Řekl jeden z nich, vlastní jejich prorok: Kretenští jsou vžlyeky * lháři, zlá hovada, břicha lenivá.

* Jan 8, 55.

13. Svědectví to * pravé jest. A protož tresciž je přísně, ať jsou zdravi u víře,

* Jan 19, 35; 21, 24.

14. Nečetřice * Židovských básní, a přikázání † lidi těch, kteříž se odvracují od pravdy.

* 1 Tim. 1, 4; 4, 7; 6, 20.

† Izai. 29, 13. Mat. 15, 9. Kol. 2, 22.

15. Všecko * zajisté čisté jest čistým, poškrvněným pak a nevěřícím nic není čistého, ale poškrvněna jest i mysl jejich i svědomí. * Mat. 15, 11. Řím. 14, 14, 20. 1 Tim. 4, 4.

16. Vypravuji o tom, * že Boha znají, ale † skutky svými toho zapírají, ohav-

ni ** jsouce, a nepoddáni, a ke všelikému skutku dobrému nehodni.

* 2 Tim. 3, 5. † 2 Petr. 2, 1. ** 2 Tim. 3, 8.

KAPITOLA II.

K čemu by starců, 2. stařen, 4. mladice, 6. mládenců, 9. i sluh napomínati měl, a jak příkladem dobrým všechněm svítiti, předkládá Titoví. 11. Naposledy summu křesťanství kratičkými slovy vypisuje.

Ty pak mluv, což sluší na * zdravé učení.

* 1 Tim. 6, 3.

2. Starci ať jsou strážliví, vážní, opatrní, * zdraví u víře, v lásce, v snášelivosti.

* k. 1, 13.

3. Též i * staré ženy ať chodí pobožně, v oděvu příslušném, a ať nejsou převrhle, ani mnoho vína pijícei, poctivým věcem učící,

* 1 Tim. 2, 9.

4. Aby mladice vyučovaly, jak by muže své i ditky milovati měly,

5. A byly šlechetné, čistotné, netoulavé, dobrotivé, * mužům svým poddané, aby nebylo dáno v † porouhání slovo Boží.

* 1 Mojz. 3, 16. Efez. 5, 22. 1 Tim. 2, 12. † Řím. 2, 24.

6. Takž i mládenců napomínej k střednosti,

7. Ve všech věcech sebe samého vydávaje za * příklad dobrých skutků, máje v učení celost, vážnost,

* 1 Tim. 4, 12. 1 Petr. 5, 3.

8. Slovo zdravé, bez úhony, aby ten, kterýž by se protivil, zastyděti se musil, nemaje co zlého mluvití o vás.

9. Služebníky uč, * ať jsou poddáni pánu svému, ve všem jim se líbíce, neodmlouvajíce,

* Efez. 6, 5.

10. Neokrádajíce, ale ve všem věrnosti pravé dokazujíce, aby něčení spasitele našeho Boha ve všem ozdobovali.

11. Zjevilat se * zajisté ta milost Boží spasitelná † všechněm lidem,

* k. 3, 4. 1 Jan. 4, 9. † 1 Tim. 2, 4.

12. Vyučujíce * nás, abychom odřeknouce se bezbožnosti, a světských žádostí, strážlivě, a spravedlivě, a pobožně živi byli na tomto světě,

* Luk. 1, 75. Efez. 1, 4. Kol. 1, 22. 1 Petr. 1, 17.

13. Očekávajíce té blahoslavené naděje, a příští slávy velikého Boha a spasitele našeho Jezukrista,

14. Kterýž * dal sebe samého za nás, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti, a očistil sobě samému † lid zvláštní, horlivě ** následovný dobrých skutků.

* Gal. 1, 4; 2, 20. Efez. 5, 2, 25. † 2 Mojz. 19, 5. ** 2 Kor. 5, 15.

15. Toto mluv, a napomínej, a * tresci mocně. Žádný tebou † nepohrzej.

* 2 Tim. 4, 2. † 1 Kor. 16, 11. 1 Tim. 4, 12.

KAPITOLA III.

Titus napomenut, aby ospravedlněné v Kristu lidi učil pobožnosti 8. a dobrým skutkům; 9. též varovati se marných otázek, 10. a neustupných kacířů.

Napomínej * jich, ať jsou knížatům a mocnostem poddáni, *jich* poslušni, a ať jsou k * každému skutku dobrému hotovi. *Řím.13,1. 1 Petr.2,13. †2 Tim.3,17. Tit.2,14.

2. Žádnému ať se nerouhají, nejsou svárliví, ale přívětiví, dokazující všeliké tichosti ke všechněm lidem.

3. Byliť jsme zajisté i * my někdy nesmyslní, tvrdošijní, bloudiví, sloužící žádostem a rozkošem rozličným, v zlosti a v závisti bydlíce, ohyždní, vespolek se nenávidíce. *1 Kor.6,11.

4. Ale když se zjevila dobrota a láska k lidem spasitele našeho Boha,

5. Ne * z skutků spravedlnosti, kterých bychom my činili, ale podlé milosrdenství svého spasil nás, † skrze obmytí druhého narození, a obnovení Ducha svatého;

*Skutk.15,11. Řím.3,20.28. †Jan.3,3.5. Efez.5,26.

6. Kteréhož * vyhlil na nás hojně, skrze Jezukrista spasitele našeho,

*Ezech.36,25.27. Skutk.2,33. Řím.5,5.

7. Abychom, * ospravedlnění jsouce milostí jeho, byli † dědicové ** v naději žilvota věčného. *Řím.3,24. †k.8,17. **Tit.1,2.

K Titovi, kterýž první biskup církve Kretenské skrze vzkládání rukou zřízen byl, psán z Nikopoli města Macedonského.

8. Věrnát *jest* řeč tato, a chtějí, abys těch věcí potvrzoval, ať se * snaží v dobrych skutech předčítí, kteříž uvěřili Bohu. A toť jsou ty věci poctivé, i lidem užitečné. *1 Tim.6,18.

9. Nemoudré pak otázky, a vyčítání rodů, a sváry, a hádky zákonní zastavuj; neboť jsou neuzitečné a marné.

10. Člověka * kacíře po jednom neb druhém † napominání vyvrz,

*1 Kor.5,9.11. †Mat.18,15.16.17.

11. Věda, že * takový *jest* převrácený, a hřeší, svým vlastním soudem jsa odsouzen. *1 Tim.6,5.

12. Když posli k tobě Artemana aneb Tychika, * snaž se přijíti ke mně do Nikopolim; nebo jsem uminil tam přes zimu pobýti. *Skutk.20,4.

13. Zéna, učeného v zákoně, * a Apollo s pilností vyprovod, ať v ničemž nemají nedostatku. *Skutk.18,24.

14. A nechať se také učí i naši v dobrych skutech předčítí, kdež jsou toho potřeby, aby nebyli neuziteční.

15. Pozdravuji tě, kteříž jsou se mnou, všickni. Pozdravíť těch, kteříž nás milují u víře. Milost *Boží* se všechněmi vámi. Amen.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K FILEMONOVĚ.

S. Pavel pozdraviv některých svatých, 4. Filemonovu lásku a její ovoce schvaluje, 10. a k němu za pobělého Onezima, již Pánu získaného, velmi pilně se přimlouvá.

Pavel, * vězeň Krista Ježíše, a Timoteus bratr, Filemonovi milému, a pomocníku našemu, *Efez.3,1.

2. A Apie milé, a * Archippovi spolutyřítí našemu, i církvi, kteráž *jest* v domě tvém; *Kol.4,17.

3. Milost * vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Jezukrista.

*Kol.1,2. 1 Tes.1,1. 2 Tes.1,2. 2 Tim.1,2.

4. Díky * činím Bohu svému, vždycky zmínku † o tobě čině na svých modlitbách, *1 Tes.1,2. †2 Tim.1,3.

5. Slyše * o lásce tvé, a víře, kterouž máš ku Pánu Ježíšovi, i ke všechněm svatým, *Efez.1,15. Kol.1,4.

6. Aby společnost víry tvé mocná byla ku poznání všeho toho, cožkoli dobrého *jest* v vás skrze Krista Ježíše.

7. Radost zajisté máme velikou, a potěšení z lásky tvé, že střeva * svatých občerstvena jsou skrze tebe, bratře. *2 Tim.1,16.

8. Protož * ačkoli mnohou smělost mám v Kristu rozkázati tobě, což by náleželo, *1 Tes.2,7.

9. Však pro lásku raději prosím, jsa takový, totiž Pavel starý, a nyní * i vězeň Ježíše Krista. *Efez.3,1. 2 Tim.1,8.

10. Prosímť *pak* tebe za * syna svého, kteréhož jsem † zplodil v vězení svém, Onezima, *Kol.4,9. †1 Kor.4,15. Gal.4,19.

11. Kterýž byl někdy tobě neuzitečný,

ale nyní tobě i mně velmi užitečný, je-
hož jsem odeslal.

12. Protož ty jej, totiž střeva má, při-
jmi.

13. Kteréhož já chtěl jsem byl při sobě
zdržeti, aby mi * posluhoval místo tebe
v vězení *pro evangelium*; *Filip.2,30.

14. Ale bez * vědomí tvého nechtěl jsem
nie učiniti, aby dobrý skutek tvůj nebyl
bezděčný, ale dobrovolný. *2Kor.9,7.

15. Ano snad proto byl odšel na chvíli,
abys jej věčného měl,

16. Již ne * jako služebníka, ale více
než služebníka, *totiž* bratra milého, zvlá-
ště mně, a čím více tobě, i podlé těla, i
v Pánu. *Efez.6,9.

17. Protož máš-li mne za tovaryše, při-
jmiž jej, jako mne.

18. Jestližeť pak v čem ublížil, aneb
dlužen-lit eo, to mně přičti.

List tento k Filemonovi psán byl z Říma po Onezimovi služebníku.

19. Já Pavel psal jsem svou rukou, jáť
zaplatím; ať nedím tobě, že ty i sám se-
be jsi mi dlužen.

20. Tak, bratře, ať já uživu tebe v Pá-
nu; očerstviž střeva má v Pánu.

21. Jist jsa tvým * poslušenstvím, na-
psal jsem tobě, věda, že i více, než pra-
vím, učiníš. *2Kor.7,15.16.

22. A mezi tím * připrav mi také ho-
spodu; neboť naději mám, že † k mo-
dlitbám vašim budu vám navrácen.

*Žid.13,2. + Filip.1,25 : 2,21.

23. Pozdravuji tě * Epafras, (spoluvě-
zeň můj pro Krista Ježíše,) *Kol.1,7.

24. Marek, * Aristarchus, † Démas, a Lu-
káš, pomocníci moji.

*Skutk.12,12.25. + 2Tim.4,10.11.

25. Milost * Pána našeho Jezukrista s
duchem vašim. Amen. *2Tim.4,22.

EPIŠTOLA (S.) PAVLA APOŠTOLA K ŽIDŮM.

KAPITOLA I.

Důstojnost a slávu Krista Pána, toho věčného vtěleního
Slova, 3. kterouz, Otci svému rovny jsa, 5. všechna stvo-
ření převyšoval, vypravuje apoštol.

Častokrát a * rozličnými způsoby mlu-
vival někdy Bůh otcům skrze † proroky,
v těchto *pak* posledních dnech mluvil
nám skrze ** Syna svého,

*1Mojš.12,6.8. †Luk.1,70. **Gal.4,4.

2. Kteréhož * ustanovil dědicem všeho,
skrze † něhož i věky učinil.

*Žalm.2,8. Mat.21,38. †Jan.1,3.10.

3. Kterýžto jsa blesk slávy, a obraz
osoby jeho, a zdržuje všechno sloven
mocností své, * očištění hříchů našich
skrze sebe samého učiniv, posadil † se
na pravici velebnosti na výsostech,

*k.9,14. †Žalm.110,1.

4. Tím důstojnější nad anděly učiněn,
čím * vyvýšenější nad ně jméno dědičné
obdržel. *Filip.2,9.10.

5. Nebo kterému kdy z andělů řekl:
Syn * můj jsi ty, já dnes zplodil jsem te-
be? A opět: Já † budu jemu otcem, a on
mi bude synem? *Žalm.2,7. †2Sam.7,14.

6. A opět, když uvodí prvorozeného
na okršlek země, dí: A * klanějte se je-
mu všickni andělé Boží. *Žalm.97,7.

7. A o andělech zajisté dí: Kterýž čini
anděly * své duchy, a služebníky své
plamen ohně; *Žalm.104,1.

8. Ale k * Synu dí: Stolice tvá, ó Bože,
na věky věků, berla pravosti *jest* berla
království tvého. *Žalm.45,7.

9. Miloval jsi * spravedlnost, a nenávi-
děl jsi nepravosti, † protož pomazal tebe,
ó Bože, Bůh tvůj olejem veselí nad spo-
luúčastníky tvé. *Žalm.45,8. †Skutk.10,38.

10. A * ty, Pane, na počátku založil jsi
zemí, a díla † rukou tvých jsouť nebesa.
*Žalm.102,26. †Žalm.8,4.

11. Onať pominou, ty pak zůstáváš; a
všecka jako roucho zvětšejí,

12. A jako * oděv svineš je, i budouť
změněna. Ale ty jsi tentýž, a léta tvá
nepřestanou. *Žalm.102,27.28.

13. A kterému kdy z andělů řekl: Sed
na * pravici mé, dokudž nepoložím ne-
přátel tvých za podnože noh tvých?

*Žalm.110,1. Mat.22,41. Skutk.2,34.

14. Zdaliž všickni nejsou služební du-
chové, kteříž posílání bývají * k službě
pro ty, jeuz mají dědičné obdržeti spa-
sení? *Žalm.31,8; 91,11.

KAPITOLA II.

Nového Kristova Zákona mnohem pilněji posloucháno býti má než onoho Starého, poněvadž 9. i smrti i oslavení Páně 11. k našemu převelikému užítku přišlo.

Protož musíme my tím snažněji šetřiti toho, což jsme slyšali, aby nám to nevymizelo.

2. Nebo poněvadž skrze anděly mluvené slovo bylo pevné, a každé přestoupení a neposlušensství vzalo spravedlivou odměnu pomsty,

3. Kterakž my * utečeme, takového zanedbávající spasení? Kterézto nejprve začavši vypravováno býti skrze samého † Pána, od těch, kteříž *jej* slyšali, nám jest utvrzeno.

4. Čemuž i Bůh * svědectví vydával skrze divy, a zázraky, a rozličné moci, i podělování Dnehem svatým, podle vůle své.

5. Nebo * nepoddal andělům okršku země budoucího, o kterémž mluvíme.

6. Osvědčilť pak na jednom místě jeden, řka: * Co jest člověk, že naň pomníš, aneb syn člověka, že na něj patříš?

7. Maličkos *jej* menšího než anděly učinil, slavou * a ctí korunoval jsi ho, a ustanovilš *jej* nad dílem rukou svých.

8. Všecko * jsi podmanil pod nohy jeho. Poddav pak jemu všecko, ničeho nezačal nepodmaněného jemu. I však nyní ještě nevidíme, aby jemu všecko poddáno bylo.

9. Ale * toho Ježíše, kterýž maličkos nižší byl nežli andělé, vidíme pro utrpení smrti slavou a ctí korunovaného, aby z milosti Boží za všechny okusil smrti.

10. Slušeloť * zajisté na toho, pro kteréhož jest všecko, a skrze kteréhož jest všecko, aby mnohé syny k slávě přiveda, † vůdce spasení jejich skrze utrpení posvětil.

11. Nebo i ten, kterýž * posvěcuje, i ti, kteříž posvěceni bývají, z jednoho jsou všickni. Pro kteroužto příčinu nestydí se jich nazývati † bratřími,

12. Řka: * Zvěstovati budu jméno tvé bratřím svým, u prostřed shromáždění zpěvovati budu tobě.

13. A opět: * Já budu v něm doufati.

A opět: † Aj, já a dítka, kteréž dal mi Bůh.

14. Poněvadž tedy dítka účastnost mají těla a krve, i on též * podobně účasten jest jich, aby skrze † smrt zahladil toho, kterýž má vládařství smrti, to jest ďábla,

15. A * vysvobodil ty, kteříž bázní smrti po všeknem čas života † podrobeni byli v službu.

16. Neboť nikoli nepřijal andělů, ale sámě Abrahamovo přijal.

17. Pročež ve všem připodobněn býti měl bratřím, aby milosrdný byl, a věrný nejvyšší kněz¹⁾ v tom, což se u Boha k očištění hříchů lidu *díti mělo*.

18. Nebo že sám trpěl, pokoušiu byv, může také pokušení trpícím pomáhati.

KAPITOLA III.

Mnohem důstojnějšího Krista Pána nad Mojžíše býti dovoďte, 7. k upřímemu hlasu Páně poslušensství, 9. hrozný o Židech připomínaje příklad, pilně ponouká.

A protož, bratří svatí, * povolání nebeského účastníci, spatřujte apoštola a nejvyššího kněze²⁾ vyznání našeho, Krista Ježíše,

2. Věrného tomu, kdož *jej* ustanovil, jako i * Mojžíš *byl* ve všem domě jeho.

3. *Tím* větší zajisté slávy tento nad Mojžíše jest hoden, čím větší má čest stavitel nežli sám dům.

4. Nebo všeliký dům ustaven bývá od někoho, ten pak, kdož všechny tyto věci * ustavěl, Bůh jest.

5. A Mojžíš * zajisté věrný byl v celém domě jeho, jako služebník, na osvědčení toho, což potom mělo mluveno býti.

6. Ale Kristus, jako Syn, *panuje* nad domem svým. Kterýžto dům * my jsme, jestliže tu svobodnou doufanlivost, a tu chloubu naděje až do konce † pevnou zachováme.

7. Protož jakž praví Duch svatý: Dnes, uslyšeli-li * byste hlas jeho,

8. Nezatvrzujtež srdcí svých, jako při onom * popuzení v den pokušení toho na poušti;

9. Kdež * pokoušeli mne otcové vaši, zkusilť mne, a viděli skutky mé po čtyřideceť let.

10. Protož hněviv jsem byl na pokolení to, a řekl jsem: Tito vždycky bloudí srdcem, a nepoznávají cest mých.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskup. — 2) biskupa.

11. Pročez * přísáhl jsem v hněvě svém, že nevejdou v odpočínutí mé.

^{*4 Mojz. 14. 23. 28. 35. 5 Mojz. 1. 34. 35.}

12. Viztež, bratři, aby snad v někom z vás nebylo srdce zlé a nevěrné, kteréž by odstupovalo od Boha živého.

13. Ale * naponívejte se vespolek po všecky dny, dokudž se dnes jmennje, aby někdo z vás nebyl zatvrzen oklamáním hřícha.

^{*Mat. 18. 15.}

14. Účastníci * zajisté Krista učinění jsme, jestliže však ten † počátek podstaty až ** do konce pevný zachováme.

^{*2 Petr. 1. 4. †Řím. 8. 17. **Zjev. 2. 10. 25.}

15. Protož dokudž se říká: Dnes, uslyšeli-li byste * hlas jeho, nezatvrzujte srdce svých, jako při onom popuzení.

^{*k. 4. 7. Žalm. 95. 7. 8.}

16. Nebo někteří slyševše, popoznali ho, ale ne všickni, kteříž vyšli z Egypta skrze Mojžiše.

17. Na které se pak hněval čtyřideceti let? Zdali ne na ty, kteříž hřešili, jejichž * těla padla na poušti?

^{*4 Mojz. 14. 35 násl. Žalm. 106. 26.}

18. A kterým * zapřísáhl, že nevejdou do odpočínutí jeho? Však těm, kteříž byli neposlušni.

^{*4 Mojz. 14. 23 násl.}

19. A vidíme, žeť nemohli vjiti pro nevěru.

KAPITOLA IV.

Větším právě v Krista připraveno jest odpočínutí, k němužto jakož oni první pospíchali, 11. tak i my ovšem znamenajíce cesty nebezpečnost, 13. oči Božích jasnost,

15. i kuže nejvyššího milostivost, snažně chvátejine. Bojmež se tedy, aby snad opustě zaslíbení o vjiti do odpočínutí jeho, neopodzil se někdo z vás.

2. Nebo i nám zvěstováno jest, jako i oněmno, ale neprosněla jim řeč slyšená, nepřipojená k víře těch, kteříž slyšeli.

3. Neboť vebázíme v odpočínutí my, kteříž jsme uvěřili, jakož řekl: * Protož jsem přísáhl v hněvě svém, žeť nevejdou v odpočínutí mé, ačkoli dokonána jsou díla od ustanovení světa. ^{*Žalm. 95. 11.}

4. Nebo pověděl na jednom místě o sedmém dni takto: * I odpočinul Bůh dne sedmého ode všech skutků svých.

^{*1 Mojz. 2. 2. 2 Mojz. 20. 11; 31. 17.}

5. A tuto zase: * Ze nevejdou v odpočínutí mé.

^{*1 Mojz. 14. 30.}

6. A poněvadž vždy na tom jest, že někteří mají vjiti do něho, a ti, kterýmž prvé zvěstováno jest, nevešli pro nevěru,

7. Opět ukládá den jakýsi: * Dnes, skrze Davida, po takovém času pravě, (ja-

kož řečeno jest:) Dnes uslyšíte-li hlas jeho, nezatvrzujte srdce svých.

^{*k. 3. 7. 15. Žalm. 95. 7. 8.}

8. Nebo byť byl Jozue v * odpočínutí je uvedl, nebyl by potom mluvil o jiném dni.

^{*5 Mojz. 31. 7.}

9. A protož zůstáváť svátek lidu Božímu.

10. Nebo kdožkoli všel v odpočínutí jeho, takéť i on odpočinul od skutků svých, jako i Bůh od svých.

11. Snažmež se tedy vjiti do toho odpočínutí, aby někdo neupadl v týž příklad nedověry.

12. Živáť jest zajisté řeč * Boží a mocná, a pronikavější nad všeliký meč † na obě straně ostrý, a dosahjeť až do rozdělení i duše i ducha i kloubů i mozku v kostech, a rozeznává myšlení i miněvní srdce.

^{*Jer. 23. 29. 1 Kor. 14. 24. †Zjev. 1. 16.}

13. A nenit stvoření, kteréž by nebylo zjevně před obličejem jeho, nýbrž všecky věci jsou * nahé a odkryté očima toho, o kterémž jest řeč naše.

^{*Žalm. 33. 13. 14; 31. 16.}

14. Protož majíce velikého nejvyššího kněze ¹⁾, kterýž pronikl nebesa, Ježíše Syna Božího, držmež to vyznání.

15. Nebo nemáme * nejvyššího kněze ¹⁾, kterýž by nemohl čitedlen býti mdlob našich, ale † zkušeného ve všem nám podobně, kromě ** hříchu.

^{*k. 2. 17. †Mat. 1. 1 násl. **Izai. 53. 9.}

16. Přístupmež * tedy směle s † doufáním k trůnu ** milosti, abychom dosáhli milosrdenství, a milost našli ku pomoci v čas příhodný.

^{*Efez. 2. 18. †Efez. 3. 12. Žid. 10. 19. **Řím. 3. 25.}

KAPITOLA V.

Kristus Pán jest nejdůstojnější, 4. a od Otce nebeského povolany nejvyšší kněz, 6. jehož figuroval onen Melchisedech i král i kněz. 11. O čemž apóstol i pro hlubokost věci, i pro mdlobu Židů, nemohl tak, jakž slušelo, vypravovati.

Všeliký zajisté * nejvyšší kněz ²⁾ z lidu vzatý za lidi bývá postaven v jeduání s Bohem, *totiž* aby obětoval i dary i oběti za hříchy,

^{*2 Mojz. 30. 7 násl.}

2. Kterýž by mohl, jakž sluší, litost mítí nad neznajícími a bloudícími, jsa i sám obkliččen nemocí.

3. A pro ni * povinen jest, jakož za lid, tak i za sebe samého obětovatí za hříchy.

^{*k. 7. 26. 27. 3 Mojz. 9. 7; 16. 3 násl.}

4. A aniž kdo sobě sám té cti osobuje,

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupa velikého. — 2) biskup.

ale ten, kterýž by byl povolán od Boha, jako * i Aron. ^{*2Mojz.28,1. 1 Par.23,13.}

5. Tak i Kristus ne * sám sobě té cti osobil, aby byl nejvyšším knězem¹⁾, ale ten, kterýž řekl jemu: † Syn můj jsi ty, já dnes zpłodil jsem tebe.

^{*Jan 8,54. †Zalm.2,7. Skutk.13,33. Žid.1,5.}

6. Jakž i jinde praví: * Ty jsi kněz na věky podlé řádu Melchisedecheva.

^{*k.7,17. Zalm.110,4.}

7. Kterýž za dnů těla svého * modlitby a ponížené prosby k tomu, kterýž ho mohl zachovati od smrti, s křikem velikým a slzami obětoval, a vyslyšán jest v tom strachu. ^{*Mat.26,38 násl.}

8. A ačkoli byl Syn *Boží*, z toho však, což strpěl, * naučil se poslušenství.

^{*Filip.2,8.}

9. A tak dokonalý jsa, učiněn jest všechněm sebe * poslušným † původem spasení věčného, ^{*Řím.1,9. †Žid.2,10.}

10. Nazván jsa od Boha nejvyšším knězem¹⁾ podlé řádu * Melchisedecheva.

^{*Zalm.110,4.}

11. O kterémž mnoho by se mělo mluvíti, a to nesnadných věcí k vypravení, ale vy jste nezpůsobných uší.

12. Nebo měvše býti v tak dlouhém času mistři, opět potřebujete učení býti prvním počátkům výmluvnosti Božích, a učinění jste * mléka potřebující, a ne pokrmu hrubšího. ^{*1 Kor.3,1,2,3. 1 Petr.2,2.}

13. Kdožkoli zajisté mléka se drží, nechápá slova spravedlnosti; * (nebo nemluvně jest.) ^{*1 Kor.3,2; 14,20.}

14. Ale dokonalých jest hrubý pokrm, *totiž* těch, kteříž pro zvyklost mají smysly způsobné k * rozeznání dobrého i zlého. ^{*Izai.7,15.16. Řím.12,2.}

KAPITOLA VI.

Napomíná Židů, aby nekrsali, 7. ale růsti, prospívati, i k dokonalosti se nésti usilovali, 12. na přejistá Božská zaslíbení doufanlivě zpořehávající.

Protož opustíte řeč počátku Kristova, k dokonalosti se nesme, ne opět zakládající gruntu * pokání z skutků mrtvých, a víry v Boha, ^{*k.9,14.}

2. Křtů učení, a vzkládání rukou, a vzkříšení z mrtvých, i soudu věčného.

3. A toť učiníme, * dopustí-li Bůh.

^{*Skutk.18,21. 1 Kor.4,19. Jak.4,15.}

4. Nebo * nemožné jest jednou již osvičeným, kteříž i zakusili daru nebeského, a účastníci učinění byli Ducha svatého, ^{*Mat.12,31.45. 2 Petr.2,20.}

5. Okusili také dobrého Božího slova, a moci věka budoucího,

6. Kdyby padli, zase obnoviti se ku pokání, jakožto těm, kteříž opět sobě znovu křížují Syna Božího, a v porouhání vydávají.

7. Země zajisté, kteráž často na sebe přicházející déšť pije, a rodi bylinu příhodnou těm, od kterýchž bývá dělána, dochází požeňnání od Boha.

8. Ale vydávající trní a bodláky zavržená jest, a * blizká zlořečení, jejížto konec *bývá* spálení. ^{*Mat.21,19.}

9. A však, nejmilejší, nadějemet se o vás lepších věcí, a náležejících k spasení, ač pak koli tak mluvíme.

10. Neboť není * nespravedlivý Bůh, aby se † zapomenul na práci vaší, a na pracovitou lásku, kteréž jste dokazovali ke jménu jeho, slouživše svatým, a *ještě* sloužíce. ^{*Řím.3,4. †2 Par.15,7. Mat.10,42.}

11. Žádámeť pak, aby jeden každý z vás až do konce prokazoval tu opravdovou pilnost plné jistoty * naděje, ^{*k.3,6,14. Mat.24,13.}

12. Tak abyste nebyli leniví, ale následovníci těch, kteříž skrze viru a snášlivost obdrželi dědictví zaslíbené.

13. Bůh zajisté zaslíbení * čině Abrahamovi, když neměl skrze koho většího přísáhnouti, † přísáhl skrze sebe samého, ^{*Zalm.105,9. Luk.1,73. †1 Mojz.12,3.}

14. Řka: Jistě požeňmu velmi tobě, a velice rozmnožím tebe.

15. A * tak trpělivě očekáváje, dosáhl zaslíbení. ^{*k.10,36.}

16. Lidé zajisté skrze většího přísahají, a všelike rozepře mezi nimi konec jest, když bývá potvrzena přísahou.

17. A takž Bůh, chtěje dostatečně ukázati dědicům zaslíbení neproměnitelnost rady své, vložil mezi to přísahu,

18. Abychom skrze ty dvě věci nepohnutelné, (v nichž nemožné jest, aby Bůh * klamal,) měli přepevné potěšení, *my*, kteříž jsme se utekli k obdržení předložené naděje. ^{*4 Mojz.23,19. Tit.1,2.}

19. Kterouž máme jako kotvu duše, i bezpečnou i pevnou, a veházející až do vnitřku za oponu,

20. Kdežto předehádce pro nás všel Ježíš, jsa učiněn podlé řádu * Melchisedecheva nejvyšším knězem¹⁾ na věky. ^{*k.3,1; 4,14; 5,6. Zalm.110,4.}

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupem.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupem.

KAPITOLA VII.

Kněžství Levitské, potom i kněze Melchisedecha, figuru-
jícího Krista kněze věčného, pěkně vysvětluje, 12. a jak
divným způsobem Kristus pravda všechny úgury převy-
šoval, radostně vypravuje.

Nebo ten Melchisedech *byl* * král Sále-
m, kněz Boha nejvyššího, kterýž vyšel v
cestu Abrahamovi, navracujícímu se od
pobití králů, a dal jemu požehnání.

*1 Mojz. 14. 18.

2. Kterémuž * Abraham i desátek dal
ze všeho. Kterýž nejprve vykládá se
král spravedlnosti, potom pak i král Sá-
lem, to jest král pokoje,

*1 Mojz. 14. 20.

3. Bez * otee, bez matky, bez rodu, ani
počátku dnů, ani skonání života nema-
je, ale připodobněn jsa Synu Božimu,
zůstává knězem věčně.

*v. 6.

4. Pohleďtež tedy, kteraký ten *byl*, je-
muž i desátky z kořisti dal Abraham
patriareha.

5. A ješto ti, kteříž jsou z synů Lévi
kněžství přijímají, * přikázání mají de-
sátky bráti od lidu podle zákona, to jest
od bratří svých, ačkoli pošlých z bedr
Abrahamových,

*4 Mojz. 18. 21. 26.

6. Tento pak, jehož rod není počten
mezi nimi, desátky vzal od Abrahama,
a tomu, kterýž měl * zaslibení, † požehná-
ní dal.

*Řím. 4. 13. Gal. 3. 16. †1 Mojz. 14. 19.

7. A *jistě* beze všeho odporu menší od
většího požehnání běře.

8. A tuto desátky berou smrtelní lidé,
ale tamto ten, o němž se vysvědčuje, že
jest živ.

9. A ať tak dím, i sám Lévi, kterýž
desátky běře, v Abrahamovi desátky
dal.

10. Nebo ještě v bedrách otee byl,
když * vyšel proti němu Melchisedech.

*1 Mojz. 14. 18.

11. A protož byla-liť * dokonalost skr-
ze Levitské kněžství, (nebo za něho vy-
dán jest lidu zákon,) jakáž toho byla
potřeba, aby jiný kněz podle řádu Mel-
chisedecheva povstal, a nebyl podle řá-
du Aronova jmenován?

*v. 18. 19.

12. A poněvadž jest kněžství přene-
seno, musiloť také i zákona přenesení
býti.

13. Nebo ten, o kterémž se to praví,
jiného jest pokolení, z kteréhož žádný
při oltáři v službě nebyl.

14. Zjevné jest zajisté, že z * pokolení
Judova posel Pán náš, o kterémžto po-
kolení nie z strany kněžství nemluvil
Mojžiš.

*1 Mojz. 49. 10. Izai. 11. 1.

15. Nýbrž hojněji to ještě zjevné jest,
že povstal jiný kněz podle řádu Melchi-
sedecheva,

16. Kterýž učiněn jest ne podle záko-
na přikázání tělesného, ale podle moci
života neporušitelného.

17. Nebo svědčí: * Ty jsi kněz na vě-
ky podle řádu Melchisedecheva.

*k. 5. 6; 6. 20. Zalm. 110. 4.

18. Stalo se zajisté * složení onoho pře-
dešlého přikázání, proto že † bylo mdlé
a neužitečné.

*Gal. 4. 9. †Řím. 8. 3.

19. Nebo ničeho k dokonalosti nepři-
vedl zákon, ale na místo jeho uvedena
lepší * naděje, skrze † niž přibližujeme se
k Bohu.

*Jan. 1. 17. Skutk. 13. 38. Řím. 3. 21. 28. †Efez. 2. 18.

20. A to i podle toho, že ne bez přísahy
jest uvedena.

21. Nebo onino bez přísahy kněžimi
učinění bývali, tento pak s přísahou,
skrze toho, kterýž řekl k němu: * Přisáhl
Pán, a nebudeť toho litovati: Ty *jsi* kněz
na věky podle řádu Melchisedecheva.

*Zalm. 110. 4.

22. Podle čehož lepší * smlouvy pro-
středníkem učiněn jest Ježiš.

*k. 8. 6.

23. A také onino mnozi bývali knězi,
proto že smrt bránila jim vždycky tr-
vati;

24. Ale tento poněvadž zůstává na vě-
ky, věčné má kněžství.

25. A protož i dokonale spasiti může
ty, kteříž přistupují skrze něho k Bohu,
vždycky jsa živ k * orodování za ně.

*k. 9. 24. Řím. 8. 34. 1 Tim. 2. 5.

26. Takovéhoť * zajisté nám slušelo míti
nejvyššího kněze¹⁾, svatého, nevinného,
nepoškrvněného, odděleného † od hříš-
níků, a kterýž by vyšší nad nebesa učí-
něn byl,

*k. 1. 14. 15. †1 Petr. 2. 22.

27. Kterýž by nepotřeboval na každý
den, jako onino knězi, * nejprv za své
vlastní hříchy oběti obětovati, potom za
lid. Nebo učinil to jednou, samého sebe
obětovav.

*k. 5. 3. 3 Mojz. 9. 7; 16. 6 násl.

28. Zákon zajisté lidi mající nedostatky
ustavoval za nejvyšší knězi²⁾, ale slovo
přísežné, kteréž se stalo po zákonu, *u-
stanovilo* Syna dokonalého na věky.

KAPITOLA VIII.

Kristus Pán nové smlouvy milostivé předústojný pro-
středník, 5. staré smlouvy prostředníky i služebníky vše-
cky nevypraviteluě převyšuje.

Ale summa toho mluvení *jest*, že tako-

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupa. — 2) biskupy.

vého máme nejvyššího kněze¹⁾, kterýž se * posadil na pravici trůnu velebnosti v nebesích, ^{*Efez.1.20.}

2. Služebník jsa svatyně, a * pravého toho stánku, kterýž Pán vzdělal, a ne člověk. ^{*k.9.8.11.24.2Kor.5.1.}

3. Všeliký zajisté nejvyšší kněz²⁾ k obětování darů a obětí bývá ustanoven, a protož potřebí bylo, aby i tento měl, co * by obětoval. ^{*k.5.1.Efez.5.2.}

4. Nebo kdyby byl na zemi, aniž by knězem byl, když by zůstávali ti kněží, kteříž obětuji dary podlé zákona,

5. Sloužice podobenství a * stínu nebeských věcí, jakož Mojžišovi od Boha řečeno bylo, když dokonávati měl stánek: Hlediz, † prý, abys udělal všechno ku podobnosti, kteréžť jest ukázáno na této hoře. ^{*k.10.1.Kol.2.17.+2Mož.25.40.}

6. Nyní pak *tím* důstojnějšího došel úradu, čímž i lepší smlouvy prostředníkem jest, kterážto lepšími zaslíbeními jest utvrzena.

7. Nebo kdyby ona první byla bez úhony, nebylo by hledáno místa druhé.

8. Nebo obviňuje Židy, dí: * Aj, duové jdou, praví Pán, v nichž vejdu s domem Izraelským a s domem Judským v smlouvu novou. ^{*Jer.31.31.32.38; 33.14.}

9. Ne podlé smlouvy té, * kterouž jsem učinil s otcí jejich v ten den, když jsem je vzal za ruku jejich, abych je vyvedl z země Egyptské. Nebo oni nezůstali v té smlouvě mé, a já opustil jsem je, praví Pán. ^{*2Mož.19.5násl.}

10. Protož tatof jest * smlouva, v kterouž vejdu s domem Izraelským po těch dnech, praví Pán: Dám zákony své v mysl jejich, a na srdcích jejich napíše je, † a budu jejich Bohem, a oni budou mým lidem. ^{*Řím.11.27.+Jer.24.7.2Kor.6.18.}

11. A nebudouť učiti jeden každý bližního svého, a jeden každý bratra svého, říkajice: Poznej Pána, proto že mne všiekní znáti budou, od nejmenšího z nich až do největšího z nich.

12. Nebo * milostiv budu nepravostem jejich, a na hříchy jejich, ani na nepravosti jejich nikoli nezpomenu více. ^{*Jer.31.34.Řím.11.27.}

13. A kdyžť praví o noyé, *tedy* pokládá první za vetchou; což pak větší a schází, blízké jest zahynutí.

KAPITOLA IX.

Rozložení rozkošné figúry stánku, 3. i těch věcí, kteréž v něm byly, 11. s oznámením, kterak Kristus Pán nejvyšší sám jediný kněz, a do jaké všel svatyně jedinou, kdy a s jakou obětí, 15. i co dobrého tím zjedual.

Mělť pak i * první ona *smlouva* nařízené služby a svatyni světskou. ^{*2Mož.25.8.}

2. Nebo * udělán byl stánek první, v kterémž byl svícen, a † stůl, a posvátní chlebové, a ten sloul svatyně. ^{*2Mož.25.23.}

3. Za druhou pak oponou *byl* stánek, kterýž sloul * svatyně svatých, ^{*2Mož.26.33.}

4. Zlatou maje kadidlnici, † a truhlu smlouvy, všudy obloženou zlatem, kdežto *bylo* † věderce zlaté, mající v sobě mannu, a hůl ** Aronova, kteráž byla zkvetla, †† a *dky* zákona, ^{*2Mož.25.10.+k.16.33.**4Mož.17.10.+2Mož.34.29.1Kral.8.9.2Par.5.10.}

5. Nad truhlou pak cherubinové slávy, zastěnující slitovnici. O kterýchž věcech není potřebí nyní vypravovati o jedné každé obzvláštně.

6. To pak když tak jest zřízeno, do prvního stánku vždycky * veházejí kněží, služby vykonávajice, ^{*4Mož.18.3násl.}

7. Do druhého pak * jedinou v rok sám nejvyšší kněz¹⁾, ne bez krve, kteronž obětuje sám za sebe, i za lidské nevědomosti. ^{*2Mož.30.10.3Mož.16.2násl.}

8. Čímž Duch svatý ukazuje to, že ještě * nebyla zjevena cesta k svatyni, dokudž první stánek trval. ^{*k.10.9.20.Izai.35.8.Jan.14.6.}

9. Kterýž byl podobenstvím na ten tehdejší čas, v němž darové a oběti se obětuji, kteréž nemohou * dokonalého v svědomí učiniti toho, kdož obětuje, ^{*k.17.19.Skutk.13.38.39.Gal.3.21.}

10. Toliko v * pokrmech a v nápojích, a v rozličných umýváních a ospravedlnováních tělesných, až do času napravení, záležející. ^{*3Mož.11.2násl.}

11. Ale Kristus přišel, * nejvyšší kněz¹⁾ budoucího dobrého, skrze větší a dokonalejší stánek, ne rukou udělaný, to jest ne tohoto stavení, ^{*k.3.1.}

12. Ani skrze * krev kozlů a telat, ale skrze † svou vlastní krev, ** všed jednou do svatyně, †† věčně vykoupení nalezl. ^{*3Mož.16.3.†Skutk.20.28.**Žid.7.27.†k.10.12.}

13. Nebo * jestližť krev byků a kozlů, a † popel jalovice, pokropující poškvřených, posvěcuje k očistění těla, ^{*k.10.4.3Mož.16.14.+4Mož.19.9.12.17.18.}

14. Čím * více krev Kristova, kterýž

1) Bibli kral. z r. 1613: biskupa. — 2) biskup.

1) Bibli kral. z r. 1613: biskup.

skrže Ducha věčného † samého sebe obětoval nepoškvrněného Bohu, ** očisti svědomí vaše od skutků mrtvých k sloužení †† Bohu živému?

*1 Petr. 1, 19. 1 Jan. 1, 7. † Gal. 1, 4. ** Žid. 6, 1. †† Luk. 1, 74. 75.

15. A pro tu příčinu nové smlouvy prostředník * jest, aby, když by † smrt mezi to vkročila k vyplacení přestoupení těch, kteráž byla za první smlouvy, zaslibení věčného ** dědictví přijali ti, kdož jsou povoláni.

*1 Tim. 2, 5. † Skutk. 13, 39. Řím. 5, 6. ** k. 6. 23.

16. Nebo kdež jest kšaft, potřebi jest, aby k tomu smrt přikročila toho, kdož činí kšaft.

17. Kšaft * zajisté těch, kteříž zemřeli, stálý jest, poněvadž ještě nemá moci, dokudž živ jest ten, kdož kšaft činil.

* Gal. 3, 15.

18. Protož ani první onen bez krve nebyl posvěcován.

19. Nebo když * Mojžiš všecka přikázání podlé zákona všemu lidu předložil, vzav krev telat a kozlů, s vodou a s vlnou červenou a s yzopem, tak spolu i knihy i všeho lidu pokropil,

*2 Moj. 24, 5. 6. 3 Moj. 16, 15. 16. 18.

20. Řka: * Tatof jest krev zákona, kterýž vám Bůh vydal. *2 Moj. 24, 8. Mat. 26, 28.

21. Ano i * stánku i všech nádob k službě náležitých rovně též krví pokropil.

*2 Moj. 29, 21. 3 Moj. 8, 15. 19. 16. 14.

22. A téměř všecko podlé * zákona krví očišťováno bývá, a bez † krve vyliťi nebývá odpuštění vin.

*3 Moj. 17, 11. † Efez. 1, 7.

23. Protož potřebi bylo, aby věci nebeských příkladově těmi věcmi očišťování byli, nebeské pak věci lepšími oběťmi, nežli jsou ty.

24. Neboť nevšel Kristus do svatyně rukou udělané, kteráž by nesla figúru pravé, ale v samo nebe, aby nyní přítomný byl tváři Boží za nás.

25. Ne aby častokrát obětoval sebe samého, * jako nejvyšší kněz¹⁾ veházel do svatyně každý rok se krví cizí,

* v. 7. 2 Moj. 30, 10. 3 Moj. 16, 2. 3. 4

26. (Šic jinak byl by musil častokrát trpěti od počátku světa,) ale nyní jednou při * skonání věků, na shlazení hřícha skrže obětování sebe samého, zjeven jest.

* k. 9. 12. 25. 1 Kor. 10, 11. Gal. 4, 1. Efez. 1, 10.

27. A jakož uloženo lidem * jednou umřítí, † a potom bude soud,

*1 Moj. 3, 19. † Job 19, 29. Žalm. 7, 9.

28. Tak i * Kristus jednou † jest oběto-

ván, k shlazení mnohých lidí hříchů; podruhé bez hříchu ** ukáže se těm, kteříž ho čekají k spasení.

* Řím. 4, 25. † Žid. 10, 10. ** 2 Tim. 4, 8.

KAPITOLA X.

Ukázav apoštol nedostatečnost Starého Zákona, 5. dostatečnost pak přetyšenou Krista Pána, 19. k opravdovému jeho se přidržení, 24. a v svatosti života prospívání velmi pilně napomíná.

Zákon zajisté, * maje stím budoucího dobrého, a ne sám obraz těch věcí, jednostejnými oběťmi, kteréž po všecka léta obětují, nikdy † nemůž přistupujících dokonalých něniti.

*3 Moj. 16, 14. Kol. 2, 16. 17. † Žid. 7, 19. 9. 9.

2. Sic jinak zdalí by již nepřestaly obětovány býti, proto že by již neměli žádného svědomí z hříchů ti, kteříž obětují, jsouce jednou očištěni?

3. Ale při těch obětech připomínání hříchů děje se každého rokn.

4. Neboť * možné není, aby krev býků a kozlů shladila hříchy.

* k. 9, 13. 3 Moj. 16, 14. 18. 4 Moj. 19, 4.

5. Protož veházeje na svět, dí: Oběti a daru * nechtěl jsi, ale tělo jsi mi způsobil.

* Žalm. 40, 7; 50, 8. Iz. 1, 11

6. Zápalných obětí, ani obětí za hřích jsi neoblibil.

7. Tehdy řekl jsem: Aj, jduť, (jakož v knihách psáno jest o mně,) abych činil, ó Bože, vůli tvou.

8. Pověděv napřed: Že oběti a daru, a zápalů, i obětí za hřích, (kteréž se podlé zákona obětují,) nechtěl jsi, aniž jsi oblibil,

9. Tehdy řekl: Aj, * jduť, abych činil, ó Bože, vůli tvou. Ruši první, aby druhé ustanovil.

* Žalm. 40, 8, 9.

10. V kteréžto vůli posvěceni jsme skrže obětování těla * Ježíše Krista jednou.

* k. 9, 12. 28; 10, 14

11. A všeliký zajisté kněz přistojí, na každý den službu konaje, a jednostejně často obětuje oběti, kteréž nikdy * nemohou odjítí hříchů.

* v. 1.

12. Ale tento, jednu obět obětovav za hříchy, * vždycky sedí na † pravici Boží,

* k. 9, 12. † Žalm. 110, 1.

13. Již dále * očekávaje, až by † položení byli nepřátelé jeho za podnož noh jeho.

* k. 2, 8. † Žalm. 110, 1. Skutk. 2, 35.

14. Nebo jednou obětí dokonalé učinil na věky ty, kteříž posvěceni bývají.

15. Svědčíť pak nám to i sám Duch svatý. Nebo pravé pověděv:

16. Tatof jest * smlonva, kterouž uči-

1) Bibl. kral. z r. 1613: biskup.

ním s nimi po těch dnech, praví Pán: Dám zákony své † v srdce jejich, a na myslech jejich napíše je,

*k. 8, 8. Jer. 31, 33. Řím. 11, 27. †Jan. 6, 45.

17. A na hříchy jejich, i na nepravosti jejich nikoli nezpomenou více.

18. Kdežť pak jest odpuštění jich, není více oběti za hříchy.

19. Majíce tedy, bratří, * plnou svobodu k † vjíti do svatyně skrze krev Ježíšovu,

*k. 4, 16. 1 Jan. 2, 28. †Jan. 10, 9. Řím. 5, 2. Efez. 2, 13, 18; 3, 12.

20. (Tou cestou * novou a živou, kterouž nám způsobil skrze oponu, to jest tělo své,)

*k. 9, 8. Jan. 14, 6.

21. A * kněze velikého nad domem Božím,

*k. 4, 14, 16.

22. Přístupmež s * pravým srdcem, v plné jistotě víry, očištěná † majíce srdce od svědomí zlého,

*k. 4, 16. Efez. 3, 12. †Žid. 13, 18.

23. A * umyté tělo vodou † čistou, držmež nepochybné vyznání naděje; (nebo věrnýť ** jest ten, kterýž zaslíbil.)

*Ezech. 36, 25. †Žid. 4, 14. **1 Kor. 1, 9.

24. A šetřme jedni druhých, k roznořování se v lásce a dobrých skutech,

25. Neopouštějice společného shromáždění svého, jako někteří obyčej mají, ale * napominajice se, a to tím více, čímž více vidíte, že se † ten den přibližuje.

*Kol. 3, 16. †1 Kor. 10, 11. Jak. 5, 8.

26. Nebo jestliže bychom * dobrovolně hřešili po přijetí známosti pravdy, nezůstávalo by již oběti za hříchy,

*k. 6, 4. 4 Mojš. 15, 30. Mat. 12, 31.

27. Ale hrozné nějaké * očekávání soudu, a ohně prudká pálivost, kterýž žráti má protivníky.

*Ezech. 36, 5.

28. Kdož by koli pohrdal zákonem Mojšiřovým, bez lítosti * pode dvěma neb třmi svědky umírá.

*4 Mojš. 35, 30. 5 Mojš. 17, 6. Mat. 18, 16. Jan. 8, 17.

29. Což se vám zdá, čím přísnějšího trestání hoden jest ten, kdož by Syna Božího pošlapával, a krev smlouvy, kterouž byl posvěcen, za nehodnou drahého vážení by měl, a Duchu milosti potupu učinil?

30. Známeť zajisté toho, jenž * řekl: Muž pomsta, já odplatím, praví Pán. A opět: † Pán souditi bude lid svůj.

*5 Mojš. 32, 35. Řím. 12, 19. †5 Mojš. 32, 36.

31. Hroznýť jest * upadnutí v ruce Boha živého.

*2 Sam. 24, 14.

32. Rozpomeňtež se pak na předešlé dny, v nichž osvíceni byvše, mnohý boj utrpení * snášeli jste,

*Gal. 3, 4. Filip. 1, 29, 30. Kol. 2, 1.

33. Buďte když jste byli i pohaněními i ssouženými jako divadlo učinění, buďte * účastníci učinění byvše těch, kteříž tak zmitáni byli.

*Filip. 4, 14.

34. Nebo i * vězení mého čitelní jste byli, a rozchvátání statků svých s † radostí jste strpěli, vedouce, ** že v sobě máte lepší zboží nebeskou a trvanlivé.

*Skutk. 14, 5, 6. †Skutk. 5, 41. **Mat. 5, 12.

35. Protož nezamítejtež smělé doufalivosti své, kteráž velikou má odplatu.

36. Než potřebíť jest vám * trpělivosti, abyste vůli Boží činíce, dosáhli zaslíbení.

*Luk. 21, 19. Jak. 5, 7.

37. Nebo ještě velmi, * velmi maličko, a aj, ten, kterýž přijíti má, přijde, a nebudeť meškati.

*Agg. 2, 7.

38. Spravedlivý * pak z víry živ bude. Pakli by se jinam obrátil, nezalibuje sobě duše má v něm.

*Abak. 2, 4. Řím. 1, 17.

39. Ale myť nejsme poběhlci k zahynutí, ale věřící k získání duše.

KAPITOLA XI.

O víře pravé, co by byla, 2. a kterak velmi veliké moci jest, s připomínáním mnohých starých a s. otců, 32. i předivných skutků Božích při nich, potěšitelné vypravuje.

Víra pak jest nadějných * věcí podstaty, a důvod † neviditelných.

*Řím. 8, 25. †1 Kor. 2, 9.

2. Pro ni zajisté svědectví došli předkové.

3. Věrou * rozumíme, že učinění jsou věkové slovem Božím, tak že z ničeho jest † to, což vidíme, učiněno.

*1 Mojš. 1, 1 násl. †Řím. 4, 17.

4. Věrou lepší obět Bohu oběťvau Abel, * nežli Kain, skrze kterouž svědectví obdržel, že jest spravedlivý, jakž sám Bůh darům jeho svědectví vydal. A skrze tu, umřev, ještě † mluví.

*k. 12, 24. 1 Mojš. 4, 4. †Mat. 23, 35.

5. Věrou * Enoch přenesen jest, aby neviděl smrti, a není nalezen, proto že jej Bůh přenesl. Prvé zajisté, než jest přenesen, svědectví měl, že se líbil Bohu.

*1 Mojš. 5, 24.

6. Bez víry pak * nemožné jest líbiti se jemu; nebo přistupující k Bohu věřiti musí, že jest Bůh, a těm, kteříž ho hledají, že † odplatu dává.

*Jer. 5, 3. †k. 51, 6.

7. Věrou, napomenut jsa od * Boha Noé o tom, čehož ještě nebylo viděti, boje se, připravoval koráb k zachování domu svého; skrze něž potupil svět, a spravedlnosti té, kteráž jest z víry, učiněn jest dědicem.

*1 Mojš. 6, 8, 14.

8. Věrou, povolán jsa * Abraham, uposlechl *Boha*, aby odšel na to místo, kteréž měl vzítí za dědiectví; i šel, nevěda, kam přijde.

9. Věrou * bydlil v zemi zaslíbené jako v cizí, v stáncích přebývaje s Izákem a s Jákobem, spoludědicí téhož zaslíbení.

10. Nebo * očekával města základy majícího, ježtož řemeslník a stavitel jest Bůh.

11. Věrou také i Sára * moe ku početí semene přijala, a mimo * čas věku porodila, když věřila, že ** jest věrný ten, kterýž zaslíbil.

12. A protož i z jednoho, * a to již umrtveného, rozplodilo se † *potomků*, jako jest množství hvězd nebeských, a jako ** písek nečíslný, kterýž jest na břehu mořském.

13. Podlé víry * zemiřeli ti všickni, nevzavše zaslíbení, ale zdaleka je viděvše, jim i věřili, i je vítali, a vyznávali, že jsou † hosté a přichozí na zemi.

14. Nebo ti, kteříž tak mluví, zjevně to prokazují, že vlasti hledají.

15. A jistě, kdyby se byli na onu rozpomínali, z kteréž vyšli, měli *dosti* času zase se navrátiti.

16. Ale oni lepší žádají, to jest nebeské. Protož i sám Bůh * nestydi se slouti jejich † Bohem; nebo připravil jim město.

17. Věrou * obětoval Abraham Izáka, byv pokoušín, a to jednorozeného obětoval ten, kterýž byl zaslíbení přijal,

18. K němuž bylo řečeno: V Izákovi nazváno * bude tobě símě,

19. Tak o tom smýšleje, že jest mocen Bůh i z mrtvých vzkříšiti. Pročež jej jako z mrtvých * vzkříšeného přijal.

20. Věrou o * budonech věcech požehnání dal Izák Jákobovi a Ezau.

21. Věrou * Jákob, nmiraje, každému z synů Jozefových požehnání dával, a poklonil se na † vřeh hůlky své.

22. Věrou Jozef, * dokonáváje, o vyjití synů Izraelských zmluku učinil, a o kosterch svých poručil.

23. Věrou Mojžiš, * narodiv se, ukryt

byl za tři měsíce od rodičů svých, proto že viděli krásné pacholátko, † a nebáli se rozkazu ** královského.

24. Věrou Mojžiš, * byv již dorostlý, odešel slouti synem dcery Faraonovy,

25. Vyvoliv * sobě raději protivenství trpěti s lidem Božím, nežli časně a hříšné pohodlí míti,

26. Větší sobě pokládaje zboží nad Egypťské poklady pohanění Kristovo; nebo prohlédal k odplatě.

27. Věrou * opustil Egypt, neboje se hněvu královského; nebo jako by viděl neviditelného, *tak* se ntvrdil.

28. Věrou * slavil hod beránka a vyliti krve, aby ten, kterýž hubil prvorozené, nedotekl se jich.

29. Věrou * přešli moře červené jako po suchu; o čez pokrúvisše se Egypťští, ztonuli.

30. Věrou zdi * Jericha padly, když je obházeli za sedm dní.

31. Věrou Raab * nevěstka nezahynula s neposlušnými, pokojně přijavši špeheře.

32. A eť mám více praviti? Nepostačív mi zajisté čas k vypravování * o Gedeonovi, † a Barákovi, ** a Samsonovi †† a Jefte, a *** Davidovi, a ††† Samuelovi, a prorocích.

33. Kteríž skrze viru * vybojovávali království, činili spravedlnost, docházeli † zaslíbení, začpávali ** ústa lvům,

34. Uhašovali * moc ohně, † utekli ostrosti meče, ** zmocnění bývali v mdlobách, silni †† učiněni v boji, *** vojska zaháněli eizozemců.

35. Ženy * přijímaly mrtvé své vzkříšené. Jiní pak roztahování jsou, neoblihvše sobě vysvobození, aby lepšího dosáhli vzkříšení.

36. Jiní pak posměchy * a mrskáním trápeni, ano i vězeními a žaláři.

37. Kamenování * jsou, sekání, pokoušíní, mečem z mordování; † chodili v kožích ovčích a kozelcích, ** opuštění, ssouzení, a zle s nimi nakládáno,

38. Jichžto nebyl svět hoden, po pustinách blondíce, i po horách, a jeskylních, i v doupatech země.

39. A ti všickni svědectví dosáhše skrze viru, neobdrželi zaslibení,

40. Proto že Bůh něco lepšího nám obmyslel, aby oni bez * nás nepřišli k dokonalosti. *Zjev.6,11.

KAPITOLA XII.

Napomíná apoštol k rytěrování u víře, 2. a k snášení protiventství, ode Pána dopuštěných, 10. nejslavnější věci nebeské, jako pravý, k němuž běžíme, cíl, před očí předkládaje.

Protož i my, takový oblak svědků vůkol sebe majíce, * odvrhouce všeliké břímě, i snadně obklíčující nás hřích, skrze trpělivost konejme běh uloženého sobě boje, *Řím.6,4,13.

2. Patříce na vůdce a dokonavatele víry Ježíše, kterýž místo předložené sobě radosti strpěl * kříž, opováživ se hanby, i † posadil se na pravici trůnu Božeho. *Luk.24,26,46. Skutk.3,15. †Žid.1,13.

3. A považte, jaký jest ten, kterýž snášel od hříšníků taková proti sobě odmouvání, abyste neustávali, v myslích svých hynouce.

4. Ještě jste se až do krve * nezprotivili, proti hříchu bojujíce. *1 Kor.10,13.

5. A což jste zapomennli na napomenutí, kteréž k vám jako k synům mluvívá: Synu * můj, nepohrdej kázní Páně, aniž sobě stýskéj, když od něho trestán býváš? *Job.5,17. Přisl.3,11,12.

6. Nebo kohož miluje Pán, *tohoť* třešce, a švihá každého, kteréhož za syna přijímá.

7. Jestliže kážeň snášíte, Bůh se vám podává jako synům. Nebo který jest syn, jehož by netrestal otec?

8. Pakli jste bez kázně, kteréž všickni účastni jsou, tedy jste cizoložnata, a ne synové.

9. Ano tělesné otce své měli jsme, kteříž nás trestali, a měli jsme je u vážnosti, i zdalizi nemáme mnohem více podání býti * Oteč duhů, abychom živi byli? *4 Mojz.16,22; 27,16. Izai.57,16. Zach.12,1.

10. A onino zajisté po nemohé dny, jakž se jim vidělo, trestali, ale tento v věcech přenzítečných, totiž k tomu, abychom došli účastnosti svatosti jeho.

11. Každé pak trestání, když přítomné jest, neždá se býti potěšené, ale smutné, než potomt rozkošné ovoce spravedlnosti přináší těm, kteříž by v něm pocvičení byli.

12. Protož opuštěných rukou a zemdlených kolen * posilňte, *Izai.35,3.

13. A * přímé kroky číňte nohama svýma, aby, což zkulhavělo, do konce se nevyvinulo, ale raději uzdraveno bylo. *Zalm.73,2.

14. Pokoje * následujte se všechněmi a svatosti, bez † níž žádný nenžří Pána, *Řím.12,1,2,18. 2 Kor.13,11. 2 Tim.2,22. †Mat.5,8,20.

15. Prohlédájte, * aby někdo † neodpadl od milosti Boží, a aby nějaký kořen hořkosti nepodrostl, a ** neučinil překážky, skrze nějž by poškrvnění byli mnozi;

*k.3,11. †2 Kor.6,1. **5 Mojz.29,18. Gal.5,12. 16. Aby někdo nebyl * smilník, aneb ohyzdný, jako † Ezau, kterýž za jednu krmí prodal prvorozenství své. *Efez.5,3. Kol.3,5. †1 Mojz.25,33.

17. Vite zajisté, že potom, * chtěje dědičně dosáhnouti požehnání, pohrdnut jest. Nebo nenalezl místa ku pokání, ačkoli ho s pláčem hledal. *1 Mojz.27,30 násled.

18. Nebo * nepřistoupili jste k hmotné hoře a k hořícímu ohni, a k viehrui, a k mrákotě, a k bouři, *2 Mojz.19,12.

19. A k zvuku trouby a k hlasu slov, kterýž kdož slyšeli, * prosili, aby k nim nebylo více mlučeno. *2 Mojz.20,19.

20. (Nebo nemohli sněsti toho, což bylo praveno: * Kdyby se i hovado dotklo hory, buďet nkamenováno, aneb šípem postřeleno. *2 Mojz.19,12,13.

21. A tak hrozné bylo to, což viděli, že Mojžiš řekl: Lekl jsem se, až se třešsu.)

22. Ale * přistoupili jste k hoře Sionu, a k městu Boha živého, † Jeruzalému nebeskému, a k nesčíslnému zástupu andělů, *Izai.2,2. †Gal.4,26.

23. K věřejnému shromáždění a k církví prvorozených, kteříž * zapsáni jsou v nebesích, a † k Bohu soudeci všech, a k duchům spravedlivých dokonalých, *Luk.10,20. †1 Mojz.18,25.

24. A k * prostředníkui † Nového Zákona Ježíšovi, a ku ** pokropení krví, lépe mluvící † než Abelova.

*1 Tim.2,5. †2 Mojz.24,8. *1 Petr.1,2. ††1 Mojz.4,10. 25. Viztež, abyste neodpírali mluvícímu. * Nebo poněvadž onino neušli, kteříž odpírali tomu, jenž na zemi na místě Božím mluvil, čím více my, jestliže tím, kterýž s nebe jest, pohrdneme? *k.2,3; 10,29.

26. Jehož hlas tehdaž byl zemi pohnul, nyní pak zaslibil, řka: * Ještěť já jednou pohnu netoliko zemi, ale i nebem. *Agg.2,7.

27. To pak, že di: Ještěť jednou, světle

ukazuje pohnutelných věcí přenesení, jakožto učiněných, aby zůstávaly ty, kteréž jsou nepohnutelné.

28. Protož království přijímajice nepohnutelné, mějmež * milost, skrze kteroužto služme libě Bohu, s * vážností a netivostí.
*1 Petr. 5. 5. + Filip. 2. 12.

29. Neboť * Bůh náš jest oheň spalující.
*5 Mojz. 4. 24. Zalm. 18. 9.

KAPITOLA XIII.

K dobrým a milosrdným skutkům, 5. k etnému životu, 13. k snášení protivnosti pro Krista, 17. ku poslušnosti správců, 18. i k modlitbám za ně napomíná apoštol.

Láska * bratrská ať zůstává.

* Řim. 12. 10. Efez. 4. 3.

2. Na přívětivost * k hostem nezapomínejte; skrze ni zajisté někteří, nevěděvše, anděly † za hostě přijímali.

* Řim. 12. 13. 1 Petr. 4. 9. + 1 Mojz. 18. 3.

3. Pomněte * na vězně, jako byste spoluměznové byli, na souzené, jakožto ti, kteříž také v těle jste.

* Mat. 25. 36.

4. Poctivěť * jest u všech manželství a lože nepoškrvněné, † snižníky pak a cizoložníky souditi bude Bůh.

* 2 Mojz. 20. 14. + 1 Kor. 6. 9. 10.

5. Obeování *vedte* bez * lakomství, došti † majice na tom, což máte. Onť zajisté řekl: * Nikoli nenechám tebe, aniž tě opustím; * 2 Mojz. 23. 8. 5 Mojz. 16. 19. 1 Tim. 6. 9. 10.

+ Přisl. 15. 16. Mat. 6. 25. 31. * 5 Mojz. 31. 6. 8. Joz. 1. 5.

6. Tak abychom donfanlivě říkali: Pán spomocník * můj, aniž se budu báti, by mi co učiniti mohl člověk.

* Zalm. 56. 5. 12; 118. 6.

7. Zpomínejte na vůdce své, kteříž vám mluvili slovo Boží, jejičžto obeování jaký byl cíl, * spatřující, následujtež *jejich* viry.

* 1 Kor. 4. 16; 11. 1.

8. Ježíš Kristus * věra i dnes tentýž jest, i na věky.

* Zalm. 2. 7.

9. Učením * rozlišeným a cizím nedejte se točiti. Výbornéť jest zajisté, aby milosti upevněno bylo srdce, a ne † pokrmy, kteříž neprospěli těm, kteříž se jimí vázali.

* Jer. 29. 8. Mat. 24. 4. Řim. 16. 17. + Jan. 6. 27. Řim. 14. 17.

10. Mámeť oltář, z něhož ti nemají práva jisti, kdož stánku slouží.

11. Nebo * kterýchž hovad krev vnášína bývá za hřích do svatyně skrze

nejvyššího kněze¹⁾, těch † pálena bývají těla vně za stany. * 3 Mojz. 4. 5. 12. 21. 6. 30. 16. 27.

+ 2 Mojz. 29. 14. 4 Mojz. 19. 3.

12. Protož i Ježíš, aby posvětil lidu svou vlastní krví, vně * za branou trpěl.

* Jan. 19. 18. násled.

13. Vyjděmež tedy k němu ven z stanů, pohanění jeho nesouce.

14. Neboť * nemáme zde města zůstávajícího, ale onoho budoucího hledáme.

* k. 11. 10. 13. 16. Zalm. 39. 14.

Mich. 2. 10. Filip. 3. 20. 1 Petr. 2. 11.

15. Protož skrze něho obětujme Bohu obět * chvály vždycky, to jest ovoce rtů, oslavujících jméno jeho.

* 3 Mojz. 7. 12. Zalm. 50. 23. Efez. 5. 20.

16. Na * účinnost pak a na zdílnost nezapomínejte; nebo v takových obětech zvláštní svou † libost má Bůh.

* 2 Kor. 9. 12. + Filip. 4. 18.

17. Povolni * buďte správcům svým a poslušni; oniť † zajisté bdějí nad dušemi vašimi, jako ti, kteříž počet mají vydati, aby to s radostí činili, a ne s styškáním. Neboť by vám to nebylo užitečné.

* Filip. 2. 29. 1 Tes. 5. 12. 1 Tim. 5. 17. 1 Petr. 5. 5.

+ Ezech. 3. 17. 18.

18. Modltež * se za nás; doufámeť zajisté, že dobré svědomí máme, jako ti, kteříž se chceme ve všem chvalitebně chovati.

* Efez. 6. 18. 19. Filip. 1. 19.

19. Tím pak více prosím vás, abyste to činili, proto abych tím dříve navrácen byl vám.

20. Bůh pak pokoje, kterýž toho velkého pro krev smlouvy věčné * pastýře ovcí vzkřísil z mrtvých, Pána našeho Ježíše,

* Ezech. 34. 23. Jan. 10. 11.

Skutk. 2. 24. 1 Petr. 2. 25.

21. Učiniž vás způsobné ve všelikém skutku dobrém, k činění vůle své, působě v vás to, což jest libé před obličejem jeho, skrze Jezukrista, jemuž sláva na věky věků. Amen.

22. Prosimť pak vás, bratří, snestež trpělivě slovo napomenuti tohoto; neboť jsem krátce psal vám.

23. Věztež o bratru Timoteovi, že jest propaštěn, s kterýmžto, (přišel-li by brzo,) navštívím vás.

24. Pozdravtež všech správců svých, i všech svatých. Pozdravuji vás *bratří* z Vlach.

25. Milost *Boží* se všechněmi vámi. Amen.

1) Bibli kral. z r. 1613. biskupa.

EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) JAKUBA A POŠTOLA.

KAPITOLA I.

Uči s. Jakub, abychom se neděsili pokušení, ale statečně v snášení a přemáhání jich byli, 5. o všelikou pomoc k nejlepšímu dárci, 13. kterýž zádnému není příčinou hříchu neb pádu, dověrně se utkajíce, 22. jemuž abychom se skutečně libiti usilovali, napomíná.

Jakub, Boží a Pána Jezukrista služebník, dvanáctery * pokolení rozptýlenému pozdravení. ^{*Jan.7,35.}

2. Za * největší radost mějte, bratří moji, kdyžkoli v rozličná pokušení upadáte, ^{*Mat.5,11.12. Řím.5,3.}

3. Věduce, * že zkušeni víry vaši působí trpělivost. ^{*Řím.5,3.}

4. Trpělivost * pak ať má dokonalý skutek, abyste byli dokonalí a celí, v ničemž † nemajíce nedostatku. ^{*2 Tes.1,3.4. †1 Kor.1,7.}

5. Jestliže pak komu z vás * nedostává se moudrosti, žádejž jí od Boha, kterýž všemněm dává oehotně † a neomlouvá, i budeť dána jemu. ^{*Přisl.2,3.4. †1 Sam.25,10.11.}

6. Žádejž pak * důvěrně, nie nepochybuj. Nebo kdož pochybuje, podoben jest vlnám mořským, kteréž vítr sem i tam žene, a jimi zmitá. ^{*Jer.29,12. Mat.7,7.}

7. Nedomnívej se zajisté člověk ten, by co vziti měl ode Pána.

8. Muž * dvoji myslí, jest neustavičný ve všech cestách svých. ^{*k.4,8.}

9. Chlubíž se pak bratr ponížený v povýšení svém,

10. A bohatý v ponižování se; nebo jako * květ byliny pomíne. ^{*Job 14,2. Izai.40,6.7. 1 Petr.1,24.}

11. Nebo jakož slunce vzešlé s horkostí * usušilo bylinu, a květ její spadl, i ušlechtilost postavy jeho zhylna, takt i † bohatý v svých cestách usvadne. ^{*Žalm.102,12. 1 Petr.1,24. †Žalm.103,15. 1 Kor.7,31. 1 Jan.2,17.}

12. Blahoslavený * muž, kterýž snáší pokušení; nebo když bude zkušěn, vezme † korunu života, ** kterouž zaslíbil Pán těm, kdož ho milují. ^{*Job 5,17. Mat.10,22. 1 Petr.3,14. †2 Tim.4,8. 1 Petr.5,4. **1 Kor.2,9.}

13. Žádný, když bývá pokušín, neříkej, že by od * Boha pokušín byl; neboť Bůh nemůže pokušín býti ve zlém, aniž také od koho pokuši. ^{*1 Kor.10,13.}

14. Ale jeden každý pokušín bývá, od svých vlastních žádostí jsa zachvacován a oklamáván.

15. Potom žádost když počne, porodí hřích, hřích pak vykonaný zplozuje smrt.

16. Nebludtež, bratří moji milí.

17. Všeliké * dáni dobré a každý dar dokonalý shůry jest sstupující od Otee světél, u † něhož není proměnění, ani pro obrácení se *jinam* zastínění. ^{*Přisl.2,6. Jan.3,27. †Izai.14,27. 1 Jan.1,5.}

18. On proto, že chtěl, * zplodil nás slovem † pravdy, k tomu, abychom byli prvotiny ** nějaké stvoření jeho. ^{*Jan.1,12.13. †Efez.1,13. **Zjev.14,4.}

19. A tak, bratří moji milí, * budiž každý člověk rychlý k slyšení, *ale* zpodílý † k mluvení, ** zpodílý k huěvu. ^{*Kazat.5,1.2. †Přisl.17,27. **Kazat.7,9.}

20. Nebo huěv muže spravedlnosti Boží nepůsobí.

21. Protož * odvrhouce všelikou nečistotu, a ohyzdnost zlosti, s tichostí přijímejte † vsáté slovo, kteréž může spasiti ** duše vaše. ^{*Řím.13,12. Kol.3,9. †Řím.10,8. **k.1,16.}

22. Buďtež pak * činitelé slova, a ne posluchači toliko, oklamávajíce sami sebe. ^{*Mat.7,21.24.}

23. Nebo byl-li by kdo posluchač slova, a ne činitel, ten podoben jest muži spatřujícímu obličej přirozený svůj v zreadle.

24. Vzhlédl se zajisté, i odšel, a hned zapomenul, * jaký by byl. ^{*2 Petr.1,9.}

25. Ale kdož by se * vzhlédl v dokonalý zákon svobody, a † zůstával by *v něm*, ten nejsa posluchač zapominatelný, ale činitel skutku, ** blahoslavený bude v skutku svém. ^{*k.2,12. †Jan.8,31.32. **Mat.5,19. Jan.13,17.}

26. Zdá-li se * pak komu z vás, že jest nábožný, a v uzdu nepojímá jazyka svého, ale svodí srdce své, takovéhoho marné jest náboženství. ^{*1 Kor.8,2.}

27. Náboženství čisté a nepoškrvněné před Bohem a Oteem totot jest: Navštěvovati * sirotky a vdovy v ssouzeních jejich, a ostříhati † sebe nepoškrvněného od světa. ^{*Job 31,16.17. †Řím.12,1.}

KAPITOLA II.

Veli, aby víra nebyla zprůžována přijímáním osob, právě, že to u Boha místa nemá. 14. Potom rozdíl víry mrtvé od víry živé 16. přejmenná a srozumitelná předkládá.

Bratři moji, nepřipojujtež * přijímání osob k víře slavného Pána našeho Jezukrista. *3Mojz.19,15.

2. Nebo kdyby přišel do shromáždění vašeho muž, maje prsten zlatý v drahém rouše, a všel by také i chudý v chateřném oděvu,

3. A popatřili byste k tomu, kterýž drahé roucho má, a řekli byste jemu: Ty sedni tuto poctivě; chudému pak řekli byste: Ty stůj tamto, aneb sedni tuto, pod podnoží noh mých:

4. Zdalíž jste již neučinili rozdíl mezi sebou a učinění jste soudecové v myšleních zlých?

5. Slyšte, bratři moji milí, zdalíž Bůh nevyvolil * chudých na tomto světě, aby bohati † byli u víře a dědicové ** království, †† kteréž zaslubil těm, kdož jej milují?

*Mat.5,3. †1Tim.6,18,19. **Luk.12,31,32. ††2Mojz.20,6.

6. Ale vy jste * neutili chudého. Zdalíž bohati mocí neutiskují vás? A oniť vás i k soudům přivozují? *1Kor.11,22.

7. Zdali oni nerouhají se tomu slavnému jménu, kteréž vzýváno jest nad vámi?

8. Jestliže pak plníte zákon královský podle písma: * Milovati budeš bližního svého, jako sebe samého, dobře činíte.

*3Mojz.19,18. Mat.22,39. Gal.5,14.

9. Pakli osoby přijímáte, břešíte, a zákon vás tresce jako přestupníky.

10. Nebo * kdo by koli celého zákona ostríhal, přestoupil by pak jedině, všechněmi jest vinen. *5Mojz.27,26.

11. Ten zajisté, kterýž * řekl: Nese-smilníš, takéť řekl: Nezabiješ. Pakli bys nese-smilnil, ale zabil bys, učiněn jsi přestupníkem zákona. *2Mojz.20,14.

12. Tak mluďte, a tak číňte, jako ti, kteříž podle zákona * svobody souzení býti máte. *k.1,25.

13. Nebo odsouzení bez * milosrdenství stane se tomu, kdož nečiní milosrdenství, ale chlubit se milosrdenstvím proti odsudku. *Mat.5,7;6,15.

14. Co * prospěje, bratři moji, pravi-li se kdo víru mítí, a † nemá-li skutků? Zdalíž jej ta víra může spasiti?

*Mat.7,26. †k.5,16. Jak.1,23.

15. A kdyby bratr neb * sestra neodě-

ni byli, a opuštění z strany živnosti ve-zdejší,

*Luk.3,11. 1Jan.3,17.

16. Řekl by pak jim někdo z vás: Jděte v pokoji, sbřejte se, a najezte se, a však nedali byste jim potřeby tělesné, což * to platí?

*1Jan.3,18.

17. Takž i víra, nemá-li * skutků, mrtvat jest sama v sobě. *v.26.

18. Ale di někdo: Ty viru máš, a já mám skutky. Ukažiž ty mi viru svou z skutků * svých, a já tobě ukáži viru svou z skutků svých. *Gal.5,6.

19. Ty věříš, že jest jeden Bůh. Dobře činíš. I * ďablověť tomu věří, a však třesou se. *Mat.8,29.

20. Ale chceš-liž věděti, ó člověče marný, že víra bez skutků jest mrtvá?

21. Abraham otec náš * zdali ne z skutků ospravedlněn jest, obětovav syna svého Izáka na oltář? *1Mojz.22,10,12.

22. Vidiš-li, že * víra napomáhala skutkům jeho, a z skutků víra dokonala byla? *Žid.11,17.

23. A tak naplněno jest pismo, řkouce: I * uvěřil Abraham Bohu, a počteno jest jemu za spravedlnost, † a přítelem Božím nazván jest.

*1Mojz.15,6. Řím.4,3,18. †2Par.20,7. Izai.41,8.

24. Vidíte-liž tedy, že z skutků ospravedlněn bývá člověk, a ne z víry toliko?

25. Též podobně * i Raab nevěstka zdali ne z skutků ospravedlněna jest, přijavši ony posly, a jinou cestou pryč vypustivši? *Joz.2,1. Žid.11,31.

26. Nebo jakož tělo bez duše jest mrtvé, tak i * víra bez skutků jest mrtvá. *v.17.

KAPITOLA III.

Škodlivou jazyka neskrcoenosť a vrtkosť pod příklady péknými vypisuje. 3. a pilně k bedlivému jim vládnutí, 13. potom i k prokazování pravé moudrosti napomíná.

Nebudtež * muozi mistři, bratři moji, vědouce, že bychom těžší odsouzení vzali. *Mat.7,1;23,8.

2. V mnohém zajisté * klesáme všickni. Kdožť † neklesá v slovu, tenť jest dokonaly muž, mohoucí jako uzdou spravovati také všecko tělo.

*Přisl.20,9. 1Jan.1,8. †Žalm.34,14. Mat.12,37.

3. An. my * koňm udidla v ústa dáváme, aby nám povolui byli, a všim žalem jejich vládneme. *Žalm.32,9.

4. An, i lodi tak veliké jsouce, a prudkými větry hnány bývající, však i nejmenším veslem bývají sem i tam obračeny, kamžkoli líbí se tomu, kdož je spravuje.

5. Tak i * jazyk malý oud jest, a však veliké věci provodí. Aj, maličký † oheň, kterak veliký les zapálí!

*Žalm.12,4.5. Přisl.12,18. †Žalm.120,3.4.

6. Jazyk pak *jest* oheň a svět nepravosti. Takť jest postaven jazyk mezi oudy našimi, nanečišťující celé tělo, a rozpalující kolo narození *našeho*, jsa rozněčován od ohně pekelného.

7. Všeliké zajisté přirození i zvíři, i ptactva, i zeměplazů, i mořských *potvor* bývá skroceno, a jest okroceno od lidí;

8. Ale jazyka žádný z lidí skrotiti nemůže. *Tak jest* neskrotitelné zlé, pln *jsa* jedu smrtelného.

9. Jím dobrořečíme Bohu Otci, a jím zlořečíme lidem, ku * podobenství Božímu stvořeným. *1 Mojj.1,27.

10. Z jedněh a týchž úst pochází dobrořečení i zlořečení. Ne takť býti má, bratří moji.

11. Zdalíž studnice jedním pramenem vydává sladkost i hořkost?

12. Zdalíž * může, bratří moji, fíkový strom nésti olivky, aneb vinný kmen fíky? Takť každá studnice slané i sladké vody nevydává. *Mat.7,16.

13. Kdo jest moudrý a umělý mezi vámi? Ukažíž dobrým obcováním skutky své v krotké moudrosti.

14. Pakliž máte * hořkon závist, a dráždění v srdci svém, nechlubte se, a neklamejte proti pravdě. *Efez.4,25.31.

15. Není ta moudrost s hůry sstupující, ale jest zemská, hovadná, ďábelská.

16. Nebo * kdež *jest* závist a rozdráždění, tu i roztržka i všeliké dílo zlé.

*1 Kor.3,3. Gal.5,20.

17. Ale moudrost, kteráž *jest* s hůry, nejprvé zajisté jest čistotná, potom pokojná, mírná, povolná, plná milosrdenství a ovoce dobrého, bez rozsuzování a bez pokrytství.

18. Ovoce pak spravedlnosti v pokoji rozšívá se těm, kteříž pokoj působí.

KAPITOLA IV.

Haní a zastavuje sváry a ržnice, 2. pravě, že i modlitbám škodí; 6. neustavičným, vrtkavým a vysokomyšlným službu činí k upřímosti a pokoře, 13. i kratičnost a ustavičnou nejistotu života lidského připomínaje.

Odkud *jdou* bojové a svády mezi vámi? Zdalí ne odtud, *totiž* z libosti vašich, kteráž * rytěříjí v oudech vašich?

*Řim.7,23.

2. Žádáte, a nemáte; závidíte a dychtíte, a nemůžete dosáhnouti; bojujete a válčíte, a však neobdržívate, proto že neprosíte.

3. Prosíte, * a neberete, proto že zle prosíte, abyste na své libosti vynakládali. *Job 27,9; 35,12.13. Žalm.18,42. Přisl.1,28. Izai.1,15. Jer.11,11.

4. Cizoložníci a cizoložnice, což nevíte, že * přízeň světa jest nepřítelkyně Boží? A protož kdo by koli chtěl býti přítelem tohoto světa, nepřitelem Božím učiněn bývá. *Jan 15,19; 17,14. Řim.8,8. Gal.1,10.

5. Což mníte, * že nadarmo di pismo: *Zdalí* k závisti nakloňuje duch ten, kterýž přebývá v nás? *1 Mojj.6,5. Gal.5,17.

6. Nýbrž hojnější * dává milost. Nebo di: Bůh † se pyšným protiví, ale pokorným dává milost. *Efez.2,4.7. †Job 22,29. Mat.23,12.

7. Poddejtež se tedy Bohu, a zepřete se ďáblu, i utečeť od vás.

8. Přiblížte se * k Bohu, a přiblížít se k vám. Umejte ruce, hříšníci, † a očistěte srdce vy, kteříž jste ** dvojité mysli. *Jer.15,19. †Izai.1,16. **Jak.1,8.

9. Ssouzení buďte, * a kvělte, a plačte; smích † váš obratíž se v kvílení, a radost v zámutek. *Mat.5,4. †Luk.6,25.

10. Ponižte se † před obličejem Páně, a povýšit vás. *Job 22,29. Přisl.29,23.

11. Neutrhejtež * jedni druhým, bratří. Kdož utrhá bratru, a potupuje bratra svého, utrhá zákonu, a potupuje zákon. Tupíš-li pak zákon, nejsi plnitel zákona, ale soudec. *3 Mojj.19,16. Žalm.15,3.

12. Jedent jest vydavatel zákona, kterýž může spasiti i zatratiti. *Ty kdo jsi, ješto tupíš jiného? *Mat.7,1.

13. Ale může vy, kteříž říkáte: Dnes neb zítra vypravíme se do onoho města, a pobudeme tam přes celý rok, a budeme kupčiti, a *něco* zisťeme;

14. (Ješto * nevíte, co zítra *bude*. Nebo jaký jest život † váš? Pára zajisté jest, kteráž se na maličko ukáže, a potom zmizí.) *Luk.12,20. †Izai.40,6.

15. Místo toho, co byste měli říci: *Bude-li* * Pán chtíti, a budeme-li živi, učiníme toto neb onono. *Skutk.18,21.

16. Vy pak chlubíte se v pyše své. Všeliká taková chlouba zlá jest.

17. A protož kdo * umí dobře činiti, a nečiní, hřích má. *Luk.12,47. Jan 9,41.

KAPITOLA V.

Bolhácům ležícím v nepravostech, a doufajícím v nejistém zboží, činí polhrůzku, 7. utištěných pak k trpělivému na Pána očekávání ponouká, 12. a k varování se přisílaly. ku pobožnosti, 16. i k důvěrým modlitbám napomíná.

Nuže nyní, * boháči, plačte, kvílíte nad bídami svými, kteréž přijdou.

*Přisl.11,28. Amos 6,1.

2. Zboží vaše * shnilo, a roucho vaše zmolovatělo.

*Mat.6,19.

3. Zlato vaše a stříbro zerzavělo, a rez jejich bude na svědectví proti vám, a zžítet těla vaše jako oheň. Shromáždili jste poklad ku posledním dnům.

4. Aj, * mzda dělníků, kteříž žali krajiny vaše, při vás zadržaná, křičí, a hlas volání ženeů v uši Pána zástupů vešel.

*3Mojz.19,13.

5. Rozkoš * jste provodili na zemi, a zbůjňeli jste; vykrmili jste srdce svá jako † ke dni zabítí.

*Job 21,13. †Ezech.39,17.

6. Odsoudili jste, zamordovali jste spravedlivého, a neodpíral vám.

7. A protož * trpělivi buďte, bratři, až do příchodu Páně. Aj, oráč očekává drahého užitku zemského, trpělivě naň očekává, až by † přijal podzimní i jarní déšť.

*Luk.21,19. Žid.10,36. †3Mojz.26,4.

8. Buďtež i vy trpělivi, potvrzujte srdce svých; neboť * se přibližuje příští Páně.

*1Kor.10,11. Filip.4,5. Žid.10,25.

9. Nevzdychetež jedni proti druhým, bratři, abyste nebyli odsouzeni. Aj, soudec již přede dveřmi stojí.

10. Ku příkladu snášení protivenství a dlouhočekání, bratři moji, vezměte proky, kteříž mluvivali ve jménu Páně.

11. Aj, * blahoslavíme ty trpělivé. O trpělivosti † Jobově slyšeli jste, a do-

konání Páně viděli jste; nebo velmi jest milosrdný ** Pán a litostivý.

*Mat.5,12. †Job 1,21,22. **4Mojz.14,18. Žalm.103,8.

12. Předě všemi pak všemi, bratři moji, nepřisabejte, * ani skrze nebe, ani skrze zemi, ani kteroukoli jinou přísahou, ale buď řeč vaše: † Jistě, jistě, nikoli, nikoli, abyste neupadli v odsouzení.

*Mat.5,34 násl. †2Kor.1,17,18.

13. Jest-li kdo z vás zkormoucený? Modl se. Pakli jest kdo * myslí dobré? Prozpěvuj.

*Efez.5,19. Kol.3,16.

14. Stůně-li kdo z vás? Zavolej starších zboru, ať se modlí za něho, mažíce jej * olejem ve jménu Páně.

*Mark.6,13; 16,18.

15. A modlitba * víry uzdraví neduživého, a pozdvihneť ho Pán; a jestliže jest eo prohřešil, budeť jemu odpuštěno.

*Žalm.30,3.

16. Vyznávejtež se * pak jedni druhým z hříchů, a modlíte se jedni za druhé, abyste uzdraveni byli. Mnohof může † modlitba spravedlivého opravdová.

*4Mojz.5,7. †Žalm.145,18.

17. Eliáš byl * člověk týmiž bídám jako i my poddaný, a † modlitbou modlil se, aby nepršelo, i nepršel déšť na zemi za tři léta a za šest měsíců.

*Skutk.14,15. †1Křsl.17,1. Luk.4,25.

18. A zase modlil se, i vydalo nebe déšť, a země zplodila ovoce své.

19. Bratři, jestliže by kdo z vás pobloudil od pravdy, a někdo by jej zase obrátil,

20. Věziž, že ten, kdož by * odvrátil hříšníka od bludné cesty jeho, vysvobodí duši od smrti, a † přikryje množství hříchů.

*Žalm.51,15. †Přisl.10,12.

PRVNÍ EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) PETRA APOŠTOLA.

KAPITOLA I.

Eozptýlených bratří pozdraviv s. Petr, 3. k rozvlažení i zažžení srdce jejich, o důstojném dědictví svatých slavně vypravuje, 13. aby se tak v svatosti života rozhojňovali.

Petr, apoštol Ježíše Krista, přichozim rozptýleným v Pontu, Galacii, Kappadocii, v Asii, a v Bitynii,

2. Vyvoleným * podlé předzvěděni Boha Otce, v posvěcení Ducha, ku poslušnosti a † skropení krví Ježíše Kri-

sta: Milost ** vám a pokoj rozmnožen buď.

*Řim.8,29. †Žid.12,24. **Řim.1,7.

3. Požehnáný * Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, kterýž † podlé mnohého milosrdenství svého znovu ** zplodil nás v † naději životu skrze vzkříšení Ježíše Krista z mrtvých,

*2Kor.1,3. Efez.1,3. †k.2,4. **Jan3,3,5. ††Řim.6,23.

4. K dědictví neporušitelnému a nepo-

škvrněnému a * neuvadlému, kteréž se chová † v nebesích, vám, *k.5,4. †Kol.1,5.

5. Kterž moci Boží ostříhání bývate skrze víru k spasení, kteréž hotovo jest, aby zjeveno bylo v času posledním.

6. V čemžto veselíte se, maličko nyní, (jestliže kdy potřebí jest,) zkormoucení jsouce v rozličných pokušeních,

7. Aby * zkušeni víry vaši, mnohem dražší † nežli zlato, ** kteréž hyne, a však se v ohni zkušuje, †† nalezeno bylo vám k chvále, a ke cti i k slávě *** při zjevení Ježíše Krista. *Jak.1,3. †Izai.48,10. 1 Petr.4,12. **Pris.17,3. †1 Kor.3,13. ***Kol.3,4.

8. Kteréhož * neviděvše, milujete; kteréhož nyní nevidouce, a však v něho věříce, veselíte se radostí nevymluvnou a oslavenou, *Jan.20,29.

9. Docházejíce konce * víry své, spasení duši. *Řim.6,22.

10. O kterémž spasení bedlivě * přemýšlevali, a je vystihati usilovali proroci, kteříž o té milosti, kteráž se vám státi měla, prorokovali, *1 Mojž.49,10. Dan.2,44. Agg.2,8.

11. Vystihajice to, na který aneb jaký čas * minil by ten, kterýž v nich byl, Duch Kristův, † předpovídající o utrpeních Kristových a o veliké za tím slávě. *2 Petr.1,21. †Zalm.22,7. Dan.9,24.

12. Kterýmžto zjeveno jest, že * ne sobě, ale nám tím přísluhovali, což jest vám nyní zvěstováno skrze ty, kteříž vám kázali evangelium, v † Duchu svatém seslaném s nebe, na kteréž ** věci žádostivi jsou andělé patřiti. *Dan.12,9.13. †Skutk.2,4. **Efez.3,10.

13. Protož * přepášíce bedra myslí své, a strážliví jsouce, dokonale doufejte v té milosti, kteráž vám dána bude při zjevení Ježíše Krista, *Luk.12,35.

14. Jakožto * synové poslušní, † nepřirovnávající se prvním neznámosti své žádostem. *Efez.5,1. †Řim.12,2.

15. Ale * jakž ten, kterýž vás povolal, svatý jest, i vy † svatí ve všem obcování buďte; *2 Tim.1,9. †Luk.1,75.

16. Jakož napsáno * jest: Svati buďte, nebo já svatý jsem. *3 Mojž.11,44.

17. A poněvadž * Otcem nazýváte toho, kterýž bez † přijímání osob soudí vedle skutků jeduho každého, viztež, abyste v ** bázni čas svého zde putování konali, *Mat.6,9. †5 Mojž.10,17. **2 Kor.5,6.

18. Vědouce, * že ne porušitelnými věcmi, stříbrem neb zlatem, vykoupení jste

z marného svého obcování toho, od otců vydaného, *1 Kor.6,20:7,23.

19. Ale * drahou krví jakožto † Beránka neviného a nepoškvrněného, Krista, *Žid.9,12.14. †Jan.1,29.36.

20. Předzvěděného * zajisté před ustanovením světa, zjeveného pak v časech posledních pro vás, *Řim.16,25.

21. Kterž skrze něho věříte * v Boha, jenž jej † vzkřísil z mrtvých, a dal jemu slávu, aby víra vaše a naděje byla v Bohu. *Skutk.2,24. †k.2,33.

22. Poněvadž duše své očistili jste poslušenstvím pravdy skrze Ducha, k milování neošetnému bratrstva, z čistého srdce jedni druhé milujte snažně,

23. Znovu * zrozeni jsouce ne z porušitelného semene, ale z † neporušitelného, skrze živé slovo Boží a zůstávající na věky. *Jan.1,13. Jak.1,18. 1 Jan.4,7. †1 Jan.3,9.

24. Nebo * všeliké tělo jest jako tráva, a všeliká sláva člověka jako květ trávy. Usvadla tráva, a květ její spadl. *Zalm.102,12:103,15. Izai.40,6.7. Jak.1,10.11.

25. Ale * slovo Páně zůstává na věky. Totof pak jest to slovo, kteréž zvěstováno jest vám. *Mat.5,18.

KAPITOLA II.

K opravdovému vzdělávání se na výborném úhelném kamenu Kristu, 11. k zdržování se od žádosti tělesných, ku poddanosti vrchnostem, 19. i k svatě trpělivosti, 22. a tak k následování Krista Pána pilně napomíná Petr s. Protož * složíce všelikou zlost, a všelikou lest, a pokrytství, a závist, i všechna utrhaní, *Řim.6,13.

2. Jakožto nyní zrozená nemluvnátka, mléka beze lsti, Božího slova žádostivi buďte, abyste jim rostli,

3. Jestliže však okusili * jste, kterak dobrotivý jest Pán. *Zalm.34,9.

4. K kterémuž přistupující k * kameni živému, od lidí zajisté † zavřeznému, ale od Boha vyvolenému a drahému, *Zalm.118,22. Efez.2,20. †Mat.21,42.

5. I vy, jako * kameni živé, † vzdělávejte se v dům duchovní, ** kněžstvo svaté, k obětování †† duchovních obětí, vzácných *** Bohu skrze Jezukrista. *Řim.12,1. †Mat.16,18. **Izai.61,6.10. ††Ozeáš14,2. Žid.13,15. ***Efez.1,6.

6. A protož praví * písmo: Aj, zakládám na Sionu kámen úhelný, vybraný, drahý, v kterýž kdokoli věří, nikoli nebude zahanben. *Izai.28,16.

7. Vám tedy věřícím jest poctivost, ale nepovoleným * kámen, kterýž zavrhli stavitelé, tent jest učiněn v hlavu

úhelní, a kámen úrazu, a skála pohoršení,
*Zalm.118,22.

8. Těm, kteříž se urážejí na slovu, nepovolní jsouce, k čemuž i odloženi jsou.

9. Ale vy *jste* rod * vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid dobytý, abyste † zvěstovali etnosti toho, kterýž vás ** povolal ze tmy v předivné světle své.
*2Mojz.19,5,6. †Zai.43,21. Tit.2,14. ** Kol.1,13.

10. Kteríž jste někdy * ani lidem nebyli, nyní pak jste lid Boží; kteříž jste někdy byli nedošli milosrdenství, nyní pak jste došli milosrdenství.
*Ozės2,23.

11. Nejmilejší, prosím *vás*, abyste jakožto * přichlozí a pohostiní zdržovali se od tělesných žádostí, kteréž rytěrují proti duši,
*1Petr.29,15.

12. Obcování * své mezi pohany majíce dobré, † aby místo toho, kdež utrhají vám jako zločincům, ** dobré skutky *vaše* spatřující, velebili Boha v den navštívení.
*Luk.1,74. Řím.12,17. †1Petr.3,16. ** Mat.5,16.

13. Poddání * tedy buďte všelikému lidskému zřízení pro Pána, buďte králi, jako nejvyšším,
*Řím.13,1.

14. Buďte vládařům, jako od něho poslaným, ku pomstě zle činících, a k chvále * dobře činících.
*Řím.13,3,4.

15. Nebo tak jest vůle Boží, abyste dobře činíce, zapali ústa nemoudrých a neumělých lidí.

16. *Buďtež* jako * svobodní, však ne jako zástěru majíce své zlosti svobodu, ale jakožto služebníci Boží.
*Jau.8,32. Řím.6,18. 2Petr.2,19.

17. Všecky * ctěte, bratrstvo † milujte, Boha se ** bojte, †† krále v poctivosti mějte.
*Řím.12,10. †1Petr.1,22. ** Přísl.24,21. ** Mat.22,21.

18. Služebníci * poddání buďte ve vši bázni pánům, netoliko dobrým a mírným, ale i zlým.
*Efez.6,5.

19. Nebo toť jest * milé, jestliže kdo pro svědomí Boží snáší zámůtky, trpě bez viny.
*Mat.5,10. 2Kor.7,10.

20. Nebo jaká jest chvála, byste pak i snášeli pohlavkování, hřešice? Ale jestliže dobře činíce, a *bez viny* trpíce, snášíte, toť jest milé před Bohem.

21. Nebo i k tomu povolání jste, jako i Kristus * trpěl za nás, nám pozůstaviv příklad, abyste následovali šlepějí jeho.
*k.3,18.

22. Kterýž * hříchu neučinil, aniž jest lest nalezena v ústech jeho.
*Izai.53,9. Jan.8,46. 2Kor.5,21.

23. Kterýžto, když mu * zlořečili, ne-

zlořečil zase; trpěv, nehrozil, ale poroučel tomu, kterýž spravedlivě soudí.
*k.3,9. Izai.53,7. Jan.8,48,49.

24. Kterýžto * hříchy naše na svém těle sám vnesl na dřevo, abychom † hříchům zemrouce, spravedlností živi byli, jehož zsinalostí uzdraveni jste.
*Izai.53,4,5. Mat.8,17. †Řím.6,2,11; 7,6.

25. Nebo jste byli jako * ovce blondící ale nyní obrázení jste ku pastýři a biskupu duší svých.
*Zalm.119,176. Izai.53,6. Ezech.34,4,5,6.

KAPITOLA III.

Vynčuje Petr s., jak by se manželky pobožně, šlechetně a poslušně k manželům svým míti měly, 7. i oni zase k nim, 8. nýbrž všickni vyvolení jednoduše, láskou, milostivostí, 14. udatnosti i trpělivostí aby se stkvěli, jakž na dědice věčného života náleží.

Těž podobně i ženy buďte poddané mužům svým, aby, byť pak kteří i nevěřili slovu, skrze *pobožné* obcování žen bez slova získání byli,

2. Spatřující v bázni svaté *vaše* obcování.

3. Kterýchžto ozdoba budí ne ta zevnitřní, v zpletání vlasů, a províjení zlatem, aneb v odívání plášťů,

4. Ale ten skrytý srdce člověk, *záležející* v neporušitelnosti krotkého a pokojného ducha, kterýž před obličejem Božím velmi drahý jest.

5. Tak zajisté někdy i ony svaté ženy, kteréž naději měly v Bohu, ozdobovaly se, poddány byvše mužům svým,

6. Jako * Sára poslušna byla Abrahamu, páнем jej nazývající; jejížto vy jste deerky, dobře činíce, a nebojíte se žádného přestrašení.
*1Mojz.18,12.

7. Těž podobně i * muži spolu *s nimi* bydlíce podlé umění, jakožto mdlejšímu osudí ženskému udělující cti, jakožto i spoludědičkám života milosti, aby modlitby vaše neměly překážky.
*Efez.5,25.

8. A tak summou, všickni * *buďte* jednoduše, jedni druhých bíd čitelní, bratrstva milovníci, milosrdní, dobrotiví,
*Řím.12,16; 15,5.

9. Neodplacující * zlého za zlé, ani zlořečenství za zlořečenství, ale raději dobrořečíte, věduce, že jste k tomu povolání, abyste † poželání dědičně obdrželi.
*3Mojz.19,18. Přísl.17,13. Mat.5,39. †k.25,34.

10. Nebo kdož chce * milovati život, a viděti dny dobré, † skrocuž jazyk svůj od zlého, a ústa jeho af nemlví lsti.
*Zalm.34,13. †Jak.1,26; 3,6.

11. Uchyl se od zlého, a číň dobré; hledej pokoje, a stíhej jej.

12. Nebo * oči Páně na spravedlivé, a uši jeho k prosbám jejich, ale † *zářivý* obličej Páně na ty, kteříž činí zlé věci.
*Zalm.34,16.17. †2 Tes.1,9.

13. A kdo jest, ješto by vám lze učinil, jestliže budete následovnici dobrého?

14. Ale kdybyste pak i * trpěli pro spravedlnost, blahoslaveni *jste*. Strachu pak † jejich nebojte se, ani se kormuťte,
*Mat.5,10. †Izai.8,12. Mat.10,28.

15. Ale Pána Boha * posvěcujte v srdcích svých. Hotovi pak *budte* vždycky k vydání počtu všelikému, kdož by od vás požádal zprávy z naděje té, kteráž jest v vás, a to s tichostí a s bázní,
*Job.1,21. Izai.8,13.

16. Majíce dobré svědomí, * aby za to, že utrhají vám jako zločincům, zahanbení byli ti, kteříž hanějí vaše etné v Kristu oboevání.
*Tit.2,8.

17. Lépeť * jest zajisté, abyste dobře činíce, libilo-li by se tak vůli Boží, trpěli, nežli zle činíce.
*k.2,20.

18. Nebo i * Kristus jedinou za hříchy trpěl, † spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu, umrtven jsa z strany ** těla, ale obživen Duchem.
*Zid.9,28. †Řím.5,6. **2 Kor.13,4.

19. Skrže něhož i těm, kteříž *jsou* v žaláři, duchům, přišed, * kázal,
*k.4,6.

20. Tehdáž nepovolným, * když *ono* jednou očekávala Boží snášelivost za duň Noé, když dělán byl koráb, v kterémžto málo, to jest osm duší, zachováno jest u vodě.
*1 Mojš.6,14; 7,1.

21. K čemuž připodobněn jsa nyní křest, i nás spaseny činí, ne *to* tělesné špiny smytí, ale dobrého svědomí u Boha dotázání, skrže vzkříšení Ježíše Krista.

22. Kterýž všed v nebe, jest * na pravici Boží, podmaniv sobě anděly, i mocnosti, i moci.
*Zalm.110,1.

KAPITOLA IV.

Vystřhá apóstol od hříchů. 7. Napomíná pak k opatrnosti, k modlitbám, k lásce, k věrnosti a opravdovosti při Božích službách, 12. a k ochotnému protivenství pro Krista snášení.

Poněvadž tedy Kristus trpěl za * nás na těle, i vy také týmž † myšlením odiní budete, že ten, kdož ** trpěl na těle, přestal †† od hříchu,
*k.2,21; 3,18. †Filip.2,5. **Řím.6,7. †Izai.27,9.

2. K tomu, aby již nebyl více tělesným žádostem, ale vůli Boží v těle živ, po *ten* čas, což ho ještě zůstává.

3. Dostit jest zajisté nám na * tom přeběhlém času života, v němž jsme libosti pohanů páchali, chodivše v nestydatých chlipnostech, v žádostech, v zbytečném pití vína, v hodování, v opilství, a v ohyzduém modlosloužení.
*Efez.4,17.18.

4. A protož když s nimi neoběháte k takovému vydávání se v rozpuštění, zdá se jim to cosi nového býti, a rouhají se tomu.

5. Tit vydadí * počet tomu, kterýž hotov jest † souditi živé i mrtvé.
*2 Kor.5,10. †Skutk.10,42.

6. Proto jest zajisté i * mrtvým kázáno evangelium, aby souzeni byli podlé lidí z strany těla, ale živi byli podlé Boha duchem.
*E.3,19. Jan.5,25.

7. Všemut se pak * přibližuje konec.
*1 Kor.10,11. Filip.4,5.

8. A protož * budte středni a bedliví k modlitbám. Předě všim pak lásku jedni k druhým opravdovou mějte; nebo † láska přikryje množství hříchů.
*Mat.26,41. †Prisl.10,12. 1 Kor.13,7.

9. *Budte* vespolek * přivětiví k hostem, bez reptání.
*Zid.13,2.

10. Jeden každý jakž vzal * dar, *tak* vespolek tím sobě přísluhujte, jako dobří † šafáři ** rozličné milosti Boží.
*Prisl.3,28. †Luk.12,42. **2 Kor.8,11.

11. Mluví-li * kdo, *mluviž* jako řečí Boží; jestliže kdo přísluhuje, *čin* to jako z moci, kterýž jemu uděluje Bůh, aby ve všem slaven byl Bůh skrže Jezukrista, kterýž má slávu a císařství na věky věků. Amen.
*Jer.23,28.

12. Nejmilejší, nebudíž vám * divný ten příšlý na vás oheň, pro zkušení vás, jako by se vám něco nového přihodilo.
*Izai.48,10. 1 Kor.13,13.

13. Ale z toho, že jste * účastni utrpení Kristových, † radujte se, abyste i při zjevení slávy jeho radovali se s veselím.
*Řím.8,17. 2 Kor.4,10; 8,2. Filip.3,10. 2 Tim.2,11.12. †Mat.5,10.12.

14. Trpíte-li pohanění pro jméno Kristovo, blahoslaveni *jste*. Nebo Duch ten slávy a Boží na vás odpocívá, *kterýž* z strany jich zajisté rouhán, ale z strany vaší oslavován bývá.

15. Žádný * pak z vás netrp jako vrahedlník, neb zloděj, neb zločinec, neb všetečný.
*k.2,19; 3,17.

16. Jestliže pak jako křesťan, nestyď se *za to* , ale * oslavuj Boha v té částce.
*Jan.21,19.

17. Nebo *jest* čas, * aby se začal soud od domu Božího. A poněvadž nejprv od

nás, jakýž bude † konec těch, kteříž nejsou povolní evangelium Božím?

* Izai.10,12. Jer.25,29; 49,12. Ezech.9,6. Luk.23,31. † Mal.3,5.

18. A poněvadž spravedlivý * sotva k spasení přichází, bezbožný a hříšník kde se ukáže?

* Přísl.11,31. Luk.23,31.

19. A protož i ti, kteříž trpí podlé vůle Boží, jakožto věrnému stvořiteli ať * poroučeji duše své, dobře činíce.

* Žalm.31,6. Luk.23,46. Skutk.7,59.

KAPITOLA V.

Starších aneb správců lidu Božeho k věrnému pasení stáda Páně, 5. mláďenců ku poslušnosti, a všechněch ku pokoře, 7. zřízenému na Pána spoléhání, 8. k střednosti, a k bojování proti ďáblu živě napomíná.

Starších, kteříž mezi vámi jsou, prosím já spolustarší, a * svědek Kristových utrpení, a budoucí, kteráž zjevna bude, slávy † účastník,

* Luk.24,48. † Řím.8,17.

2. Paste * stádo Boží, kteréž při vás jest, opatrujice je, † ne bezděky, ale dobrovolně, ne pro ** mrzký zisk, ale ochotně,

* Skutk.20,28. † 1 Tim.3,13. * Tit.1,11.

3. Ani jako panujice nad dědiectvím Páně, ale příkladem jsouce stádu.

4. A když se ukáže * kníže pastýřů, vezmete tu † neuvadlou korunu slávy.

* Ezech.34,23. † 1 Petr.1,4.

5. Podobně mládenci, buďte poddání starším. A všickni poddanost jedni druhým ukazujte, pokorou vnitř se ozdobte.

Bůh zajisté * pyšným se protiví, ale † pokorným dává milost.

* Jak.4,6. † Luk.14,11.

6. Pokořtež se * tedy pod mocnou rukou Boží, aby vás povýšil časem svým,

* Job 22,29.

7. Všelikon * péči svou uvrhouce na něj. Nebo on † má péči o vás.

* Žalm.37,5. Mat.6,25. † Žalm.40,18.

8. Strážliví * buďte, bděte; † nebo protivník váš dábel jako lev řvoucí obehází, hledaje, ** koho by sežral.

* Luk.21,36. † Luk.22,31. ** Job 1,7.

9. Jemuž * odpírejte, silní jsouce u víře, vědouce, že tatáž utrpení bratrstvo vaše, kteréž na světě jest, obkličují.

* Efez.4,27. Jak.4,7.

10. Bůh pak všelike milosti, kterýž povolal nás k věčné slávě své v Kristu Ježíši, když * maličko potrpíte, on dokonalé vás učí, † utvrdí, zmoení, ** i upevní,

* 2 Kor.4,17. † 2 Tes.3,3. ** 2 Kor.1,21.

11. Jemuž * sláva a cisařství na věky věků. Amen.

* 2 Tim.4,18. Žid.13,21.

12. Po Silvánovi, vám věrném bratru, tak za to mám, že jsem psal krátce, napomínaje a osvědčujce, že tato jest pravá milost Boží, v kteréž stojíte.

13. Pozdravuje vás ta církev, kteráž jest v Babyloně, účastnice vyvolení vašeho, a Marek syn můj.

14. Pozdravtež jedni druhých v políbení laskavém. Pokoj vám všechněm, kteříž jste v Kristu Ježíši. Amen.

DRUHÁ EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) PETRA APOŠTOLA.

KAPITOLA I.

Zveličuje nestihlá bohatství nám v Kristu složená i v účastnost daná, 5. a pilně napomíná k nesení Bohu libého ovoce. 8. užitek prací věrných, a jistotu naděje naší,

17. i Boží hlas i prorocký slavně připomínaje.

Šimon Petr, služebník a apoštol Ježíše Krista, těm, kteříž spolu s námi zaroveň drahé dosáhli víry, pro spravedlnost Boha našeho a spasitele Jezukrista:

2. Milost * vám a pokoj rozmnožen buď skrze známost Boha a Ježíše Pána našeho.

* Řím.1,7. 1 Petr.1,2.

3. Jakož nám od jeho Božské moci všechno, což k životu a ku pobožnosti nále-

želo, darováno jest, skrze známost toho, kterýž povolal nás k slávě a k etnosti;

4. Pročež veliká nám a * drahá zaslíbení dána jsou, abyste † skrze ně Božského přirození účastní učinění byli, utekše porušení toho, kteréž jest na světě v žádostech.

* Izai.56,5. † Jan 14,23.

5. Na to tedy samo všechnu snažnost vynaložice, přičiňte k * víře své etnost, a k etnosti umění,

* Píseň Šal.4,9.

6. K umění pak zdrzelivost, a k zdrzelivosti trpělivost, k trpělivosti pak pobožnost,

7. Ku pobožnosti pak bratrstva milování, a k milování bratrstva lásku.

8. Ty zajisté věci když * budou při vás a rozhoví se, ne prázdné, ani neužitečné postaví vás v známosti Pána našeho Jezukrista. *Jan 7,17.

9. Nebo při komž není těchto věcí, slepýt * jest, toho, což † vzdáleno jest, nevída, zapomenuv se na ** očišťení svých starých hříchů.

*1 Jan.2,9,11. † Izai.59,9,10. ** Jak.1,24.

10. Protož raději, bratří, snažujte se povolání a vyvolení své * upevňovati; nebo to † činíce, nepadnete nikdy.

*Žid.3,8,14. †1 Jan.3,19.

11. Takť zajisté hojné způsobeno vám bude vjíti k * věčnému království Pána našeho a spasitele Jezukrista. *1 Tim.6,16.

12. Protož nezanedbámť vždycky vám připomínati těch věcí, ačkoli uměli i utvrzení jste v přítomné pravdě.

13. Neboť to mám za spravedlivé, dokudž jsem v tomto stánku, abych vás probuzoval * napomináním, *k.3,1.

14. Věda, * že brzké jest složení stánku mého, jakož mi i † Pán náš Ježíš Kristus oznámil. *2 Tim.4,6. † Jan 21,18,19.

15. Přičinímť se tedy všelijak o to, abyste vy po odchodu mém na ty věci rozpomínati se mohli.

16. Nebo * ne nějakých vtipně složených básní následujícíe, známú učinili jsme vám Pána našeho Jezukrista moe a příchod, ale jakožto ti, kteříž jsme † očima svýma viděli jeho velebnost.

*1 Kor.1,17. † Mat.17,1 násl. Jan.1,14.

17. Přijalť * zajisté od Boha Otce čest a slávu, když se stal k němu hlas takový od velebné slávy: Tentof jest † ten můj milý Syn, v němž mi se zalíbilo.

*Mat.17,5. Mark.9,7. Luk.9,35.

†Mat.3,17. Mark.1,11. Luk.3,22. Kol.1,13.

18. A ten hlas my jsme slyšeli s nebe pošlý, s * ním byvše na oné hoře svaté. *Luk.9,28 násl.

19. A mámeť přepevnou řeč proročkou, kteréžto že šetříte jako * svíce v temném místě svítící, dobře činíte, až by se den rozednul, a † dennice vzešla v srdcích vašich, *Žalm.119,105. Jan 5,35. 2 Kor.4,6. † Zjev.2,28. 22,16.

20. Toto nejprve znajíce, že žádného proroctví * písma výklad nezáleží na rozumu lidském. *Řím.12,7. 2 Tim.3,16.

21. Nebo nikdy z lidské vůle nepoženi proroctví, ale * Duchem svatým pouzeni byvše, mluvili svatí Boží lidé.

*Skutk.28,25. 2 Tim.3,16.

KAPITOLA II.

Výstrahu věrným dává, aby falešným apostoľům k vůli na milost Boží nehršili, 2. zlostní a ronbaví nebývali, 3. ale na přísnou Boží proti hanebným hříšníkům spravedlnost patřice, 12. ohyzdnými a stydkými bludaři směle pohrdali.

Bývali pak i * falešní proroci v lidu, jakož i mezi vámi budou falešní učitelé, kteříž uvedou sekty zatracení, i toho Pána, kterýž je vykoupil, † zapírajíce, uvodíce na sebe rychlé zahynutí.

*5 Mojš.13,1 násl. Mat.24,11.

1 Tim.4,1. 1 Jan.2,18. † Tit.1,16.

2. A * mnozí následovati budou jejich zahynutí, skrze něž cesta pravdy bude v porouhání dávana. *2 Tim.4,3.

3. A lakomě skrze vymyšlené řeči vámi kupčiti budou; kterýchž * odsouzení již dávno nemešká, a zahynutí jejich nespi. *5 Mojš.32,35. 1 Tim.6,5.

4. Nebo poněvadžť Bůh * andělům, kteříž zhršili, † neodpustil, ale strna je do žaláře, řetězům mráskoty oddal, aby k odsouzení chování byli,

*Jan 8,44. † Řím.11,21.

5. I prvínmu světu * neodpustil, ale sama osmého Noé, kazatele spravedlnosti, zachoval, když potopu na svět bezbožníků uvedl, *1 Mojš.7,7; 8,1.

6. A města * Sodomských a Gomorských v popel obrátiv, podvrácením potupil, příklad budoucím bezbožníkům ukázav, *1 Mojš.19,24. 5 Mojš.29,23. Izai.13,19. Jer.49,18. Luk.17,29.

7. A spravedlivého * Lota, těch nešlechtníků prostopašným obcováním ztrápeného, vytrhl; *1 Mojš.19,7,9,15.

8. Ten zajisté spravedlivý, bydliv mezi nimi, den ode dne hleděním i slyšením spravedlivou duši nešlechtnými jejich skutky * trápil: *Žalm.119,158. Ezech.9,4.

9. Umít * Pán pobožné z pokušení vytrhnouti, nepravých pak † ke dni soudu potrestaných dochovatí,

*1 Kor.10,13. † 2 Tes.1,6.

10. A zvláště těch, * kteříž po těle v žádosti nečisté chodí, a vrchností pohrdají, směli, sobě se zalibující, neostýchají se důstojnostem porouhati;

*Ep. Jud. v.4. 7. 8. 10. 16.

11. Ješto andělé, jsouce větší v síle a v moci, nevynášejí proti nim přede Pánem potupného soudu.

12. Tito pak jako * nerozumná hovada, kteráž za přirozením jdou, zplozená k zjímání a k zahynutí, tomu, čemuž nerozumějí, rouhajíce se, v tom svém porušení zahynou, *Jer.12,3.

13. A odplatou nepravosti ponosou, ja-

kožto ti, kteříž sobě za rozkoš položili, aby se na každý den v libostech svých kochali, * poškrvny a mrzkosti, ti, kteříž s vámi hodující, v svých lstech se kochají, *Ep.Jud.v.12.

14. Oči majíce plné cizoložstva, a bez přestání hřešící, přeluzující duše nenustavivší, srdce majíce vyvečené v lakomství, synové zlořečenství.

15. Kteríž opustivše cestu přimou, zbloudili, * následující cesty Balámovy syna Bozorova, kterýž mzdu nepravosti zamiloval. *4 Mojz.22,7.21.

16. Ale měl, od koho by * pokárán byl pro svůj výstupek. *Nebo* jhu poddaná oslice nemá, člověčím hlasem promluvivši, zbránila nemoudrosti proroka. *4 Mojz.22,28.

17. Tit jsou studnice * bez vody, mlhy víchrem zbourané, jimžto mrákota tmy schována jest na věčnost. *Ep.Jud.v.12.

18. Nebo * přepyšně marné věci vypravující, žádostmi těla a chlipnostmi loudi ty, kteříž byli v pravdě utekli od těch, jenž bludu obenjí, *Zalm.17,10.

19. Slibující jim * svobodu, ješto sami jsou služebníci porušení, poněvadž, † od kohož kdo jest přemožen, tomu jest i v službu podroben. *Gal.5.13.†Jan.8,34.Řím.6,16.20.

20. Jestliže by pak ti, kteříž * ňši poškrvny světa, skrze † známosti Pána a spasitele Jezukrista, opět zase v to zapletení jsouce, přemoženi byli, učiněn jest poslední ** způsob jejich horší nežli první. *Filip.3,7.8.†2 Petr.1,8. **Mat.12,45. Luk.11,26.

21. Lépe by zajisté jim bylo * nepoznávati cesty spravedlnosti, nežli po nabytí známosti odvrátiti se od vydaného jim svatého příkázání. *Luk.12,47.48.

22. Ale přihodilo se jim to, což se * v přísloví pravém říkává: Pes navrátil se k vývratku svému, a svině umytá do kalíšťe bláta. *Přisl.26,11.

KAPITOLA III.

K stálosti a k zrůstu v přijaté pravdě, 3. k varování se posmévavší i strojeni se ku příchodu Páně napomíná, 6. a mezi tím o předěslém prvního světa vodou vypoutení, 10. i budoucím tohoto obnám vypálení živé vypravuje.

Nejmilejší, již toto druhý list vám piší, jimžto vzbuzují * skrze napomínání vaší upřimou mysl, *k.1.13.

2. Abyste pamatovali na slova předpověděná od svatých proroků, a * na příkázání *vydané* od nás apoštolů Pána a spasitele, *k.1.15.19.

3. Toto nejprvé * vědouce, žeť přijdou

v posledních dnech posmévavší, podle svých vlastních žádostí chodící,

4. A říkající: * Kdež jest to zaslíbení o příchodu jeho? Nebo jakž otcové zesnuli, všecko tak trvá od počátku stvoření. *1 Tim.4.1.2 Tim.3.1. *Izai.5,19. Jer.17,15.

5. Tohot zajisté z úmysla věděti nechtí, * že nebesa již dávno slovení Božím byla učiněna, i země z vody a na vodě upevněna. *1 Mojz.1,6.9. Žalm.33,6.

6. Pročež onen první svět * vodou jsa zatopen, zahynul. *1 Mojz.7,17.21.

7. Ta pak nebesa, kteráž nyní jsou, i země, týmž slovem odložená, chovají se k * ohni, ke dni soudu a zatracení bezbožných lidí. *Zalm.102,27. Izai.51,6.

8. Ale tato jedna věc nebud před vámi skryta, nejmilejší, * že jeden den u Pána jest jako tisíc let, a tisíc let jako jeden den. *Zalm.90,4.

9. Nemeškát * Pán s *naplněním* slibů, (jakož někteří za to mají, že obmeškává,) ale † shovívá nám, nechtě, aby kteří ** zahynuli, ale všickni ku pokání se obrátili. *Abak.2,3. Žid.10,37.†Izai.30,18. **Ezech.18,23.32.

10. Přijdeť pak ten den Páně, jako zloděj * v noci, v kterémž nebesa jako v prudkosti víchru pomínou, a živlové pálivostí † ohně rozplynou se, země pak i ty věci, kteréž jsou na ní, vypáleny budou. *Mat.24,43.44.†Žalm.102,27.

11. Poněvadž tedy to všecko má se rozplynouti, jaci pak vy býti máte v svatých obováních a v pobožnostech,

12. Očekávající a chvátající ku příští dne Božihou, v němžto * nebesa, hořice, rozpustí se, a živlové pálivostí ohně rozplynou se? *Zalm.50,3.2 Tes.1,8.

13. Nového pak * nebe a nové země podle zaslíbení jeho čekáme, v kterýchž spravedlnost přebývá. *Izai.65,17.

14. Protož, nejmilejší, takových * věcí čekající, snažtež se, abyste bez poškrvny a bez úhony před ním nalezeni byli v pokoji. *1 Tes.3,13.

15. A Pána našeho * dlouhočekání za spasení mějte, jakž i milý bratr náš Pavel, podle sobě dané moudrosti, psal vám, *Řím.2,4.1 Petr.3,20.

16. Jako i ve všech epištolách *svých*, mluvě v nich o těch věcech. Mezi nimiž některé jsou * nesnadné k vyrozumění, kterýchžto neučení a neutvrzení natahují, jako i jiných písem, k svému vlastnímu zatracení. *Řím.8,19.1 Kor.15,24.1 Tes.4,15.

17. Vy tedy, nejmilejší, to prvé vědouce, * sŕeztež se, abyste bludem těch nešlechetných nebyli pojati, a nevypadli od své pevnosti. *Mark.13.5.23.33.

18. Ale * rozmáhejte se v milosti a † v známosti Pána našeho a spasitele Jezukrista, jemuž sláva i nyní i na časy věčné. Amen. *Kol.1,10. †2 Petr.1,8.

PRVNÍ EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) JANA APOŠTOLA.

KAPITOLA I.

Předrahé spojení věřících skrze Krista s Bohem radostně osvědčuje. 4. za důvod toho při nich v světle Páně chování, 8. a však k hříchům se přiznávání, jich vyznávání, a v Kristu se očišťování býti pokládaje.

Což bylo od * počátku, což jsme slychali, co jsme † očima svýma viděli, a co jsme pilně spatřili, a čeho se ruce naše ** dotýkaly, o slovu života,

*Jan 1,1. †2 Petr.1,16. **Luk.24,39.

2. (Nebo ten život * zjeven jest, a my jsme viděli, a svědíme, i zvěstujeme vám ten život věčný, kterýž byl † u Otce, a zjeven jest nám,)

*Jan 1,4. Řim.16,26. 2 Tim.1,10. †Jan 1,1.

3. Což jsme viděli a slyšeli, zvěstujeme vám, abyste i vy s * námi obecnství měli, a obecnství naše *aby bylo* s Otcem i s Synem jeho Jezukristem.

*Jan 17,21. 1 Kor.1,9.

4. A totot píšeme vám, aby * radost vaše byla plná.

*Jan 15,11; 16,24.

5. Tot jest tedy zvěstování to, kteréž jsme slychali od něho, a zvěstujeme vám: Že Bůh jest * světlo, a tmy v něm nížádné není.

*Zalm.104,2. Jan 1,9.

6. Díme-li, že s ním obecnství máme, a ve tmě chodíme, * lžeme, a nečiníme pravdy.

*k.2,4.

7. Paklit chodíme v světle, jako on jest v světle, obecnství máme vespolek, a krev * Krista Ježíše Syna jeho očištuje nás od všelikého hříchu.

*Skutk.20,28. 1 Petr.1,19.

8. Paklit dime, že * hříchu nemáme, sami se svodíme, a pravdy v nás není.

*1 Král.8,46. 2 Par.6,36.

9. Jestliže pak budeme * vyznávati hříchy své, věrnýť jest Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy, a očistil nás od všeliké nepravosti.

*Zalm.32,5. Přisl.28,13.

10. Díme-li, že jsme nehřešili, činíme jej lhářem, a není v nás slova jeho.

KAPITOLA II.

Napomíná k skutečnému a stálému pravé známosti Krista prokazování. 9. Hrozi těm, kdož lásky nemají, 15. svět miluji, 18. v Kristu a v církvi nezástávají, 22. a Krista zapírají.

Synáčkové moji, totot vám piši, abyste nehřešili. Paklit by kdo zhřešil, přimluvi * máme u Otce, Ježíše Krista spravedlivého.

*Řim.8,34. 1 Tim.2,5.

2. A onť jest * oběť slitování za hříchy naše, a uctoliko za naše, ale i za † všeho světa.

*Řim.3,25. 2 Kor.5,18. Kol.1,20. †Jan 1,29. Žid.2,9.

3. A po tomť známe, že jsme jej * poznali, jestliže přikázání jeho ostříháme.

*Jan 8,55.

4. Di-liť * kdo: Znám jej, a přikázání jeho neostříhá, lhářť jest, a pravdy v něm není.

*k.1,6; 4,20.

5. Ale kdožť * ostříhá slova jeho, v pravděť láska Boží v tom jest dokonalá. Po tomť známe, že jsme v něm.

*k.4,12.13. Jan 13,35.

6. Kdo praví, že v něm * zůstává, tenť má, jakž on chodil, tak † choditi.

*Jan 15,4,5. †Jan 13,15. Kol.2,6. 1 Petr.2,21.

7. Bratři, * ne nové přikázání piši vám, ale přikázání staré, kteréž jste měli † od počátku. A to přikázání staré jestiť slovo to, kteréž jste slyšeli od počátku.

*2 Jan.v.5. †Jan 2,24; 3,11.

8. A zase přikázání * nové piši vám, kteréž jest pravé i v něm i v vás. Nebo tma † pomiji, a světlo to pravé již svítí.

*Jan 13,34. †k.1,9; 12,35. Řim.13,12. 1 Tes.5,5.

9. Kdo praví, že jest v světle, a bratra svého * nenávidí, v temnotiť jest až posavad.

*k.3,15. 1 Kor.13,2.

10. Kdož * miluje bratra svého, v světle zůstává, a pohoršení v něm není.

*k.3,14. Jan 12,35. 2 Petr.1,10.

11. Ale kdož nenávidí bratra svého, v temnoti * jest, a v temnoti chodí, a neví, kam jde; nebo temnost oslepila oči jeho.

*k.3,14.15; 4,20.

12. Piši vám, synáčekové, žeť jsou vám odpuštění * hříchové pro jméno jeho.

*Luk.24.47. Skutk.4,12.

13. Piši vám, oteové, že jste poznali toho, kterýž jest od počátku. Piši vám, mládenci, že jste svítězili nad tím * zlostníkem.

*Jan 1,1. †Mat.6,13.

14. Piši vám, ditky, že jste poznali Otce. Psal jsem vám, oteové, že jste poznali toho, kterýž jest od počátku. Psal jsem vám, mládenci, že * silní jste, a slovo Boží v vás zůstává, a že jste svítězili nad tím zlostníkem.

*Efez.6,10.

15. Nemilujtež * světa, ani těch věcí, kteréž na světě jsou. Miluje-liť kdo svět, neníť lásky Oteovy v něm.

*Mat.16,24. Jan 15,19.

16. Nebo všecko, což jest na světě, jako * žádost těla, a žádost očí, a pýcha života, toť není z Otce, ale jest z světa.

*Luk.14,18 násl.

17. Svět pak * hyne i žádost jeho, ale kdož činí * vůli Boží, tenť trvá na věky.

*Žalm.90,10. Izai.40,6.

1 Kor.7,31. 1 Petr.1,24. †Žalm.15,5.

18. Ditky, poslední hodina jest, a jakož jste slychali, že * antikrist přijíti má, i nyníť antikristové mnozi povstali. Odkudž známe, že poslední hodina jest.

*Mat.24,5,24. Skutk.20,29. 2 Tes.2,3.

19. Z násť * vyšli, ale nebyli z nás. Nebo byť byli z nás, bylť by zůstali s námi, ale vyšli z nás, aby zjevení byli, že nejsou všiekni z * nás.

*Skutk.20,30. †1 Kor.11,19.

20. Vy pak máte * pomazání od Svatého, a znáte všecko.

*Jan 14,26.

21. Nepsal jsem vám, proto že byste neznali pravdy, ale že ji znáte, a že všeliká lež není z pravdy.

22. A kdo jest lhář? Není-li ten, kdož zapírá, že by Ježíš nebyl Kristus? Tenť jest * antikrist, kdož zapírá Otce i Syna.

*k.4,3. 2 Jan.v.7.

23. Každý kdož * zapírá Syna, nemá ani Otce.

Luk.12,9. Jan 5,23.

24. A protož zůstaní v vás to, což jste slychali od počátku. Zůstane-liť v vás to, co jste slychali od počátku, i vy také v Synu i v Otcí zůstanete.

25. A * toť jest to zaslíbení, kteréž on nám zaslíbil, totiž ten život věčný.

*1 Tim.4,8.

26. Tyto věci psal jsem vám o těch, kteříž vás svodí.

27. Ale * pomazání to, kteréž jste vzali od něho, v vás zůstává, * aniž potřebujete, aby kdo učil vás, ale jakž poma-

zání to něi vás o všech věcech, a pravěť jest a neoklamavatelné, a jakž naučilo vás, tak v něm zůstávejte.

*Jan 14,26. †Jer.31,31. Jan 6,45.

28. A nyní, synáčekové, * zůstávejte v něm, abychom, když by se ukázal, smělé * donutání měli, a nebyli * zahanbeni od něho v příchodu jeho.

*Jan 15,4,9. †1 Jan.3,21. **Mark.8,38.

29. Poněvadž víte, že on spravedlivý jest, znejtež také, že každý, * kdož činí spravedlnost, z něho jest narozen.

*k.3,7,10.

KAPITOLA III.

S. Jan k věčnosti Božích dobrodětí, 3. i k bedlivé pilnosti v následování Krista Pána věrně probuzuje, 13. potěšenou o věčném životě 16. a o opravdovosti lásky Kristovy k nám zmínku čině.

Pohleďte, jakou lásku dal nám Otec, totiž abychom * synové Boží slonli. Pro toť svět * nezna nás, že jeho nezna.

*Jan 1,12. Gal.3,26. †Jan 16,3; 17,25.

2. Nejmilejší, nyní * synové Boží jsme, ale ještěť se neokázalo, co budeme. Vímeť * pak, že když se okáže, podobni jemu * budeme; nebo * viděti jej budeme tak, jakž jest.

*Izai.56,5. Jan 1,12. Řim.8,14. †k.8,18. 1 Kor.15,49. **Řim.8,29. †Mat.5,8.

3. A každý, kdož má takovou * naději v něm, očisťuje se, jakož i on čistý jest.

*2 Kor.7,1. 1 Petr.1,15,16.

4. Každý, kdož činí hřích, činíť proti zákonu; * nebo hřích jest přestoupení zákona.

*k.5,17.

5. A víte, že on se okázal, aby * hříchy naše snal, a * hříchu v něm není.

*Izai.53,4. 2 Kor.5,21. †Izai.53,10.

6. Každý tedy, kdož v něm zůstává, nehřeší; ale každý, kdož hřeší, * neviděl ho, aniž ho poznal.

*k.4,8. 3 Jan.v.11.

7. Synáčekové, * nižádný vás nesvod. Kdož činí * spravedlnost, spravedlivý jest, jakož i on jest spravedlivý.

*Efez.5,6. †1 Jan.2,29.

8. Kdož činí hřích, z * ďábla jest; nebo ďábel od počátku hřeší. Na toť jest zjeven * Syn Boží, aby kazil skutky ďáblovy.

*Mat.13,38,39. Jan 8,41. †1 Mojz.3,15. Mat.8,31.

9. Každý, kdož se * narodil z Boha, hříchu nečiní; nebo * sámě jeho v něm zůstává, aniž může hřešiti, nebo z Boha narozen jest.

*v.6; k.5,18. †1 Petr.1,23.

10. Po tomtoť zjevení jsou synové Boží a synové ďáblovi. Každý, kdož nečiní spravedlnosti, není z Boha, a kdož nemiluje bratra svého.

11. Nebo toť jest to * zvěstování, kteréž jste slychali od počátku, * abychom milovali jedni druhé.

*k.2,7,24. †Jan 13,34.

12. Ne jako * Kain, *kterýž* z toho zlostníka byl, a zamordoval bratra svého. A pro kterou příčinu zamordoval ho? Proto že † skutkové jeho byli zli, bratra pak jeho spravedliví. *1 Mojž.4,8. †Jan 3,19.

13. Neditvež * se, bratři moji, jestliže vás svět nenávidí. *Mat.5,11. Jan 15,18,19; 17,14.

14. My víme, že jsme přeneseni z smrti do života, nebo milujeme bratři. Kdož nemiluje * bratra, zůstává v smrti. *k.2,11; 4:21. 3 Mojž.19,17.

15. Každý, kdož * nenávidí bratra svého, vražedník jest, a víte, že žádný vražedník nemá života věčného v sobě zůstávajícího. *Mat.5,21,22.

16. Po tomto jsme * poznali lásku, že on duši svou za nás položil, i myť tedy máme za bratři duše klásti. *Jan 3,16. Řím.5,8. Efez.5,2,25.

17. Kdo by pak měl * statek tohoto světa, a viděl by bratra svého, an nouzi trpí, a zavřel by stěva svá před ním, kterak † láska Boží zůstává v něm? *3 Mojž.15,7. Jak.2,15. †Jan.4,20.

18. Synáčkové moji, * nemilujmež slovem, ani jazykem, ale skutkem a pravdou. *Řím.12,9,10.

19. A po tom poznáváme, že z pravdy jsme, a před obličejem jeho spokojíme srdce svá.

20. Nebo potupovalo-liť by nás srdce naše, ovšemť Bůh, kterýž jest větší, nežli srdce naše, a zná všecko.

21. Nejmilejší, jestliže by nás srdce naše nepotupovalo, smělou * doufanlivost máme k Bohu. *k.2,28; 4,17.

22. A zač bychom ho koli * prosili, béřeme od něho; nebo příkázání jeho ostriháme, a to, což jest libého před obličejem jeho, činíme. *Zalm.10,17.

23. A totot jest to příkázání jeho, aby chom * věřili jménu Syna jeho Jezukrista, a milovali † jedni druhé, jakož nám vydal příkázání. *Jan 6,29. †3 Mojž.19,18. Mat.22,39.

24. Nebo kdož ostříhá * příkázání jeho, v němť zůstává, a on *také* v něm. A po tomť † poznáváme, že zůstává v nás, *totiž* po ** Duchu, kteréhož dal nám. *Jan 14,23. †1 Jan.4,13. **Řím.8,9.

KAPITOLA IV.

Učt opatrnosti při rozeznávání služebníků Kristových od antikristových. 7. Lásku svatou, jako pravý všech dobých věcí původ i cíl, 18. s jejími užitky zveličuje.

Nejmilejší, ne každému * duchu věřte, ale † zkušujte duchů, jsou-li z Boha;

nebo mnozí ** falešní proroci vyšli na svět. *Jer.14,14; 23,16. †1 Kor.14,29. **2 Petr.2,1.

2. Po tomto znejte Ducha Božího: Všeliký * duch, kterýž vyznává Jezukrista v těle přišlého, z Boha jest. *k.2,22; 5,1. 1 Kor.12,3.

3. Ale všeliký duch, kterýž nevyznává Jezukrista v těle přišlého, není z Boha; nýbrž toť jest ten *duch* * antikristův, o kterémž jste slychali, že přijíti má, a jižť jest nyní na světě. *k.2,18,22. 2 Tes.2,7. 2 Jan.v.7.

4. Vy z Boha jste, synáčkové, a svítězili jste nad nimi; nebo * větší jest ten, kterýž v vás, nežli ten, kterýž jest v světě. *2 Král.6,16.

5. Oni z světa jsou, a protož o světu mluví, a svět jich poslouchá.

6. My z Boha jsme. Kdo * zná Boha, poslouchát nás; kdož není z Boha, neposlouchát nás. A po tom poznáváme ducha pravdy a ducha bludu. *Jan 8,47; 10,27. 3 Jan.v.11.

7. Nejmilejší, milujmež jedni druhé; nebo láska z Boha jest, a každý, * kdož miluje, z Boha se narodil, a znát Boha. *k.5,1,2. Jan 8,42.

8. Kdož * nemiluje, nezná Boha; nebo Bůh láska jest. *k.2,4; 3,6.

9. V tomť * zjevna jest láska Boží k nám, že Syna svého toho jednorozeného poslal Bůh na svět, abychom živi byli skrze něho. *k.3,16. Jan 3,16. Řím 5,8; 8,32.

10. V tomť jest láska, ne že bychom my Boha milovali, ale že on * miloval nás, a poslal Syna svého obět slitování za břichy naše. *Jan 3,16.

11. Nejmilejší, poněvadž tak miloval nás Bůh, i myť * máme jedni druhé milovati. *Mat.18,33. Jan 15,12,13.

12. Boha žádný nikdy * nespatriť, *ale* milujeme-liť jedni druhé, Bůh v nás přebývá, a láska jeho dokonalá jest v nás. *Jan 1,18. 1 Tim.1,17.

13. Po tomto poznáváme, že * v něm přebýváme, a on v nás, že z Ducha svého dal nám. *Jan 14,20.

14. A myť jsme * viděli, a svědčíme, že Otec † poslal Syna ** spasitele světa. *k.1,2. Jan 1,14. †Gal.4,4. **1 Jan.2,2.

15. Kdož by koli vyznával, že Ježíš jest * Syn Boží, Bůh v něm přebývá, a on v Bohu. *k.5,5.

16. A myť jsme poznali, a nvěřili o lásce, kterouž Bůh má k nám. Bůh * láska jest, a kdož v lásce přebývá, v Bohu přebývá, a Bůh v něm. *v.8.

17. V tomtoť jest k dokonání svému přišla láska Boží s námi, abyehom bezpečné doufání měli v den soudný, kdyžto, jakýž jest on, *takoví* i my jsme na tomto světě.

18. Báznět není v lásce, ale láska dokonálá ven vyhání bázeň; nebo bázeň trápení má, kdož se pak bojí, není dokonálý v lásce.

19. My milajeme jej, nebo * on prvě miloval nás. ^{*v.10.}

20. Řekl-li by * kdo: Miluji Boha, a bratra svého nenáviděl by, lhář jest. Nebo kdož nemiluje bratra svého, kteréhož viděl, Boha, kteréhož neviděl, kterak může milovati? ^{*k.2,4.11.}

21. A totoť * přikázání máme od něho, aby ten, kdož † miluje Boha, miloval i bratra svého.

^{*3Mojz.19,18. Mat.22,39. Jan 13,34. Efez.5,2. †1Jan.5.1.}

KAPITOLA V.

Pravou víru a milování za jistá znamenatí účastnosti věčného života předkládá, 14. pravě, že takových lidí modlitby Pán Bůh slyší, 18. a oni v hříchy žádně zomyslně se nevydávají.

Každý, kdož věří, že Ježíš jest Kristus, z Boha se narodil; a každý, kdož miluje toho, kterýž zplodil, milujeť i toho, kterýž zplozen jest z něho.

2. Po tomť * poznáváme, že milujeme syny Boží, když Boha milujeme, a přikázání jeho ostříháme. ^{*k.3,19.}

3. Nebo toť jest láska Boží, abyehom přikázání jeho ostříhali; a přikázání jeho nejsou těžká.

4. Všecko zajisté, * což se narodilo z Boha, přemáhá svět; a toť jest to vítězství, kteréž přemáhá svět, víra naše. ^{*k.4,4. Jan 16,33.}

5. Kdo jest, ješto * přemáhá svět, jedině, kdož věří, že † Ježíš jest Syn Boží? ^{*1Kor.15,57. †1Jan 4,15.}

6. Toť jest ten, kterýž * přišel skrze vodu a krev, Ježíš Kristus, ne u vodě toliko, ale u vodě a ve krvi. A Duch jest, kterýž svědectví vydává, že Duch jest pravda. ^{*Jan 19,34.35.}

7. Nebo * tři jsou, kteříž svědectví vydávají na nebi: Otec, † Slovo, a Duch svatý, a ti tři jedno jsou.

^{*Zalm.33,6. Mat.28,19. †Jan 1,1.}

8. A tři jsou, kteříž svědectví vydávají

na zemi: Duch, a voda, a krev, a ti tři jedno jsou.

9. Poněvadž * svědectví lidské přijímáme, svědectví Boží větší jest. Nebo totoť svědectví jest Boží, kteréž † vysvědčil o Synu svém.

^{*4Mojz.35,30. 5Mojz.17,6. Jan 8,17. †Jan 5,37.}

10. Kdož * věří v Syna Božího, má svědectví sám v sobě. Kdož nevěří Bohu, lhářem jej učinil; nebo nevěřil tomu svědectví, kteréž vysvědčil Bůh o Synu svém. ^{*Jan 3,18.33.36.}

11. A totoť jest svědectví to, že život věčný dal nám Bůh, a * ten život v Synu jeho jest. ^{*Jan 1,4. 2Tim.1,10.}

12. Kdož má Syna, máť * život; kdož nemá Syna Božího, života nemá. ^{*Jan 3,16.36; 5,24.}

13. Tyto věci psal jsem vám věřícím ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život, a abyste věřili ve jméno Syna Božího.

14. A totoť jest to smělé doufání, kteréž máme k němu, že * zač bychom koli prosili podlé vůle jeho, slyší nás. ^{*Zalm.145,18. Jer.29,12. Mat.7,7. Mark.11,24. Jan 14,13.}

15. Že pak víme, že nás slyší, prosili-li bychom zač, *podlé toho víme, že máme prosby naplněné, kteréž jsme předkládali jemu.*

16. Viděl-li by * kdo bratra svého hřešícího hříchem ne k smrti, modliť se za něj, a dá jemu Bůh život, *totiž* hřešícím ne k smrti. Jestíť hřích † k smrti; ne ** za ten, pravím, aby se modlil. ^{*k.3,17. †4Mojz.15,30. Mat.12,31. Mark.3,29. **Jer.7,16.}

17. Každá * nepravost jestíť hřích, ale jestíť hřích ne k smrti. ^{*k.3,4.}

18. Víme, * že každý, kdož se narodil z Boha, nehřeší; ale ten, kdož narozen jest z Boha, ostříhá sebe samého, a ten zlostník se ho nedotýká. ^{*k.3,9.}

19. Víme, že z Boha jsme, ale svět všecken * ve zlém leží. ^{*Gal.1,4.}

20. A vímeť, že Syn * Boží přišel, a dal nám † smysl, abyehom poznali ** toho pravého, a jsmeť v tom pravém, i v Synu jeho Ježíši Kristu. Onť jest †† ten pravý Bůh a *** život věčný.

^{*Luk.24,45. †1Kor.2,16. **Jan 17,3.}

^{††Řim.9,5. 1Tim.3,16. ***Jan 11,25.}

21. Synáčkové, * vystříhejte se modl. Amen. ^{*2Mojz.20,3; 23,13.}

DRUHÁ EPIŠTOLA (S.) JANA

APOŠTOLA.

Milování svatého poněvadž i grunt i cíl a pravidlo jest pravda a její účastnost, 4. z té příčiny pilně napomíná k zůstávání v pravdě, 8. a varování se všelijakých kacířů.

Starší v Kristu vyvolené paní i synům jejím, kteréž já miluji v pravdě, a ne sám já, ale i všickni, * kteréž poznali pravdu, ^{*1 Tim.2.4.}

2. Pro * pravdu, kteráž zůstává v nás, a s námit bude na věky: ^{*1 Jan.1.8.}

3. Budiž s vámi * milost, milosrdenství, a pokoj od Boha Otce, i od Pána Jezukrista, Syna Otcova, v pravdě a v lásce. ^{*1 Tim.1.2.}

4. Zradoval jsem se velmi, že jsem našel některé z synů tvých, * an chodí v pravdě, jakož jsme přikázani vzali od Otce. ^{*3 Jan.v.4.}

5. A nyní prosím tebe, paní, ne jako nové přikázání předkládaje tobě, ale to, kteréž jsme měli od počátku, abychom milovali jedni druhé.

6. A totož jest ta láska, abychom chodili podlé přikázání jeho. Přikázání pak toto jest, jakž jste slyšali od počátku, abyste v něm chodili.

7. Nebo mnozí * bludaři vyšli na svět, kteříž nevyznávají Jezukrista příšlého v těle. Takový *každý* jest bludař a antikrist. ^{*Mat.24.5.24.}

8. Hledtež sebe, abychom neztratili toho, o čemž jsme pracovali, ale odplatu plnou abychom vzali.

9. Každý, kdož * přestupuje, † a nezůstává v učení Kristovu, nemá Boha; kdož ** zůstává v učení Kristovu, ten i Otce i Syna má. ^{*3 Jan.v.11. †Gal.1.7.8. **1 Jan.2.23.}

10. Přichází-li * kdo k vám, a tohoto učení nepřináší, nepřijímejte ho † do domu, aniž ho pozdravujte. ^{*1 Kor.16.22. †Rim.16.17. 2Tim.3.5.}

11. Nebo kdož takového pozdravuje, obcuje skutkům jeho zlým.

12. Mnoho vám psátí měv, nechtěl jsem se *svěřiti* * černidlu a papíru, ale mám naději, že k vám přijdu, a ústy k ústům mluvití budu, aby † radost naše plná byla. ^{*3 Jan.v.13.14. †Jan 15.11.}

13. Pozdravuji té synové sestry tvé v Pánu vyvolené. Amen.

TŘETÍ EPIŠTOLA (S.) JANA

APOŠTOLA.

Kterak jedni při druhých, a zvláště otcové při ditkách, máme se pravdě těšiti, 5. přivítiví býti, 10. nepřátely pravdou přemáhati, 12. i svědectví pravdě vydávati, učí svatý Jan.

Starší Gáiovi milému, kteréhož * já miluji v pravdě. ^{*2 Jan.v.1.}

2. Nejmilejší, žádám obzvláště, abys se dobře měl, a zdráv byl, tak jako duše tvá dobře se má.

3. Zradoval jsem se zajisté velice, když přišli bratři, a svědectví vydávali o tvé upřímnosti, kterak ty * v upřímnosti chodíš. ^{*2 Jan.v.4.}

4. Nemám větší radosti, než abych slyšel, že * synové moji chodí v upřímnosti. ^{*1 Tes.3.8. 2Jan.v.4.}

5. Nejmilejší, věrně děláš, cožkoli činíš * bratřím a hostem, ^{*Rim.16.23.}

6. Kterých svědectví vydali o lásce tvé před církví. Kteréžto * vyprovodiš-li, tak jakž sluší na Boha, dobře učiníš. ^{*Tit.3.13.}

7. Neboť pro jméno jeho vyšli, a nic nevzali od pohanů.

8. Mámeť tedy my takové přijímati, abychom byli pomoecnici pravdy.

9. Psal jsem zboru *vašemu*, ale Diotrefes, kterýž stojí o prvotnost mezi nimi, nepřijímá nás.

10. Protož přijdu-li *tam*, připomenut skutky jeho, kteréž činí, mluvě proti nám zlé řeči. A nemaje dosti na tom, i

sám * bratří nepřijímá, i těm, kteříž by chtěli, nedopouští, a ze zboru je vylučuje. ^{*Mat.23,13.}

11. Nejmilejší, * nenásleduj zlého, ale dobrého. Kdož dobře činí, z Boha jest; ale kdož zle činí, nevidí Boha.

^{*Zalm.37,27. Izai.1,16.}

12. Demetriovi svědectví vydáno jest ode všech, i od samé pravdy; ano i my

svědectví o něm vydáváme, a vite, že svědectví naše pravé jest.

13. Mnohoť jsem měl psáti, * ale necheif psáti černidlem a pérem. ^{*2Jan.v.12.}

14. Nebo mám naději, že tě tudíž uřím, a ústy k ústům mluvíti budeme.

15. Pokoj * tobě. Pozdravují tě přátelé. Pozdravíť i ty přátel ze jména. ^{*1Petr.5,14.}

EPIŠTOLA OBECNÁ (S.) JUDY APOŠTOLA.

Napomíná s. Judas věřících, aby učení apoštolského se přidržejte, 3. o tu nejsvětější víru rytěrovali, v ni se jako i v sv. lásce vzdělávali, naději svou v Bohu pokládajce. 4. A vystřihá od kacířů, ohavné jejich smysly vyčítaje i skutky, 5. i hrozné Boží nad nimi pomsty.

Judas, * Ježíše Krista služebník, bratr pak † Jakubův, posvěceným od Boha Otee, a Kristu Ježíši zachovaným i povoláním: ^{*Jan 14,22. †Mat.10,3.}

2. Milosrdenství * vám a pokoj i láska budíť rozmnožena. ^{*2Petr.1,2.}

3. Nejmilejší, všecku snažnost vynakládaje na to, abych vám psal o obecném spasení, musil jsem psáti, vás napominaje, abyste statečně bojovali o víru, kteráž jest jednou dána svatým.

4. Neboť podešli někteří lidé * bezbožní, prvé již dávno poznamenaní k tomu potupení, kteříž milost Boha našeho přenášejí v ehlipnost, a toho, kterýž jest sám Hospodin, Boha † a Pána našeho Jezukrista zapírají.

^{*Řím.9,22. Tit.1,16; 2,12. 1Petr.2,8. +2Petr.2,1.}

5. Protož vidělo mi se vám to připomenouti, kteříž jednou již o tom vite, že když Pán lid z země Egyptské vysvobodil, potom * ty, kteříž nevěřící byli, ztratili. ^{*4Mojz.14,29,35; 26,64,65.}

6. A ty * anděly, kteříž neostřihali svého knížetství, ale opustili příbytek svůj, k soudu velikého toho dne vazbou věčnou pod mráкотou schoval. ^{*Jan 8,41. 2Petr.2,1.}

7. Jako * Sodoma a Gomora, a okolní města, když podobným způsobem, jako i tito, v smilstvo se vydali, a odešli po těle † cizím, předložena jsou za příklad, pokutu ** věčného ohně snášejíce.

^{*1Mojz.19,23,21. Izai.1,9. Jer.20,16. Ezech.16,49. +2Petr.2,10. **Luk.16,24.}

8. Takéž * podobně i tito, jako v hluboký sen pohříženi, tělo zajisté poškvřňují, panstvím pak pohrdají, a důstojnosti se rouhají; ^{*2Petr.2,10,11.}

9. Ješto * Michal archanděl, když s ďáblem odpor maje, hádal se o tělo Mojžíšovo, nesměl vynésti soudu zlořečení, ale řekl: † Ztreseš tě Pán.

^{*Dan.10,13. 2Petr.2,11. †Zach.3,2.}

10. Tito pak, čehož neznají, tomu se rouhají; a což od * přirození znají, jako nerozumná hovada, v tom se poškvřňují. ^{*2Petr.2,12.}

11. Běda jim, nebo cestou * Kainovou odešli, a † poblouzením Balámovy mzdy se vyhlili, a odporováním Chóře ** zahynuli. ^{*1Mojz.1,8. +1Mojz.22,5,7,21. **4Mojz.16,1,31.}

12. Tiť jsou na * hodech vašich poškvřny, kteříž s vámi hodující bezstoudně, sami se pason; jsou oblakové bez vody, jimiž vítr sem i tam točí, stromové uvařdi, neužiteční, dvakrát mrtví a vykořenění, ^{*2Petr.2,13.}

13. Vzteklé * vody mořské, vymítající své hanebnosti, hvězdy bludné, jimžto mrákota tmy zachována jest na věčnost. ^{*Izai.57,20.}

14. Prorokoval pak také o nich sedmý od Adama Enoch, * řka: Aj, Pán se † béře s svatými tisíci svými,

^{*1Mojz.5,18,21. †Zach.14,5.}

15. Aby * učinil soud všechněm, a trestal všecky, kteříž by koli mezi nimi byli bezbožní, z všech skutků bezbožnosti jejich, v nichž bezbožností páchali, i ze všech † tvrdých řečí, kteréz mluvili proti němu hříšníci bezbožní.

^{*Mat.12,36; 25,31. †Mal.3,13.}

16. Tit jsou reptáci, stýskaví, podle žádosti * svých chodíce, jejichž † ústa mluví pýchu, pochlebující osobám pro svůj užitek. *Tit.3,3. †Zalm.5,10.

17. Ale vy, nejmilejší, pamatujte na slova předpověděná od apoštolů Pána našeho Jezukrista.

18. Neboť pověděli vám, * že v posledním času budou posměvači, podle svých bezbožných žádostí chodící.

*Skutk.20,29. †1 Tim.4,1.2 Tim.3,1.

19. Toť jsou ti, kteříž se sami * odtrhují, † hovadui, Ducha Kristova nemající.

*Přisl.13,1. †1 Kor.2,14.

20. Ale vy, nejmilejší, vzdělávající se na té nejsvětější víře své, v Duchu svatém modléce se,

21. Ostříhejte se v lásce Boží, očekávající milosrdenství Pána našeho Jezukrista k věčnému životu.

22. A nad některými zajisté lítost mějte, rozeznáni v tom majíce.

23. Jiné pak * strašením k spasení přivozujte, z ohně je vychvacující, v nenávisti majíce i tu skrze tělo poškrvněnou sukni.

*Filip.2,12. †1 Petr.1,17.

24. Tomu pak, kterýž mocen jest, zachovatí vás bez úrazu, a postaviti před obličejem slávy své bez úhony s veselím,

25. Samému * moudrému Bohu, spasi-
teli našemu, *budiž* sláva a velebnost, císařství i moc, i nyní i po všechny věky. Amen.

*Řím.16,27.

ZJEVENÍ (S.) JANA THEOLOGA.

KAPITOLA I.

Svatý Jan divně viděni, kteréž jemu 9. na ostrově Patmos 11. Pán Kristus zjevil, vypravuje.

Zjevení Ježíše Krista, kteréž dal jemu Bůh, aby ukázal služebníkům svým, které věci měly by se díti brzo, *on* pak zjevil, poslav je skrze anděla svého služebníku svému Janovi,

2. Kterýž osvědčil * slovo Boží, a svědectví Jezukristovo, a † cožkoli viděl.

*k.6,9. †1 Jan.1,1.

3. Blahoslavený, * kdož čte, i ti, kteříž slyší slova proroctví tohoto, a ostříhají toho, což napsáno jest v něm; nebo čas blízko † jest.

*k.22,7. †Řím.13,11.

4. Jan sedmi zborům, kteříž *jsou* v Azii: Milost vám * a pokoj od toho, kterýž jest, † a kterýž byl, a kterýž přijíti má, a ** od sedmi duchů, kteříž jsou před obličejem trůnu jeho,

*Řím.1,7. †2 Mojz.3,14. Žid.13,8. **Zjev.3,1.

5. A od Ježíše Krista, *jenž* * jest svědek věrný, ten † prvorozený z mrtvých, a kníže ** králů země, kterýž † zamiloval nás, *** a umyl nás od hříchů našich krví svou,

*Izai.55,4. Jan.8,14. †1 Kor.15,20. **Zjev.17,14.

††Jan.15,12. ***Skutk.20,23. Žid.9,12.14. †1 Petr.1,19.

6. A * učinil nás krále a knězi Bohu a Otci svému, jemuž *buď* † sláva a moc na věky věků. Amen.

*Izai.61,6. †1 Petr.2,5,9. †k.4,11.

7. Aj, * běže se s oblaky, a uzříť jej všeliké oko, i ti, kteříž ho bodli; a bu-

dou plakati pro něj všechna pokolení země, jistě, Amen.

*Izai.3,14.

8. Jáť jsem * Alfa i Oméga, *totiž* počátek i konec, praví Pán, kterýž jest, a kterýž byl, a kterýž přijíti má, ten všemohoucí.

*Izai.41,4; 44,6.

9. Já Jan, i bratr váš, i * spoluúčastník v ssoužení, i v království, i v trpělivosti Ježíše Krista, byl jsem na ostrově, kterýž slove Patmos, pro slovo † Boží a pro svědectví Ježíše Krista.

*Řím.8,17. Filip.1,7. †Zjev.6,9.

10. A byl jsem u * vytržení ducha v den Páně, i † uslyšel jsem za sebou hlas veliký jako trouby,

*k.4,2. †k.10,3,8.

11. An di: Já jsem * Alfa i Oméga, ten první i poslední, a což vidíš, piš † do knihy, a pošli sedmi zborům, kteříž jsou v Azii, do Efezu, a do Smyrny, a do Pergamu, a do Tyatiru, a do Sardy, a do Filadelfie, i do Laodicie.

*k.2,8; 22,13. †k.14,13.

12. I obrátil jsem se, abych viděl ten hlas, kterýž mluvil se mnou, a obrátiv se, uzřel jsem * sedm svícenů zlatých,

*2 Mojz.25,37.

13. A * u prostřed těch sedmi svícenů podobného † Synu člověka, oblečeného v ** dlouhé roucho, a přepásaného na prsech pasem zlatým.

*k.2,1. †Ezech.1,26. Dan.7,13. **Zjev.15,6.

14. Hlava * pak jeho a vlasové bílí, ja-

ko bílá vlna, jako sníh, a oči jeho jako plamen ohně. *Dan.7,9.

15. Nohy pak jeho podobné mosazi, jako v peci hořící; a hlas * jeho jako hlas vod mnohých. *k.14,2; 19,6.

16. A měl v pravé ruce své * sedm hvězd, a z úst jeho * meč s obou stran ostrý vycházel; * a tvář jeho jako slunce, když jasné svítí.

*v.20.k.2,1. †Izai.49,2. Žid.4.12. **Mat.17,2.

17. A jakž jsem jej uzřel, * padl jsem k nohám jeho, jako mrtvý. I položil ruku svou pravou na mne, řka ke mně: Neboj * se. Já jsem ** ten první i poslední,

*Dan.8,18; 10,9,10. †Mat.14,27.

**Izai.41,4; 44,6; 48,12.

18. A * živý, ješto jsem byl mrtvý, a aj, živý jsem na věky věků. Amen. A mám * klíče pekla i smrti.

*Rim.6,9. †Job.12,14. Zalm.68,21. Izai.22,22.

19. Napiš * ty věci, kteréž jsi viděl, a kteréž jsou, a kteréž se mají * dítí potom.

*k.14,13. †k.4,1.

20. Tajemství těch sedmi * hvězd, kteréž jsi viděl v pravici mé, a sedm svícenů zlatých: Sedm * těch hvězd jsou andělé sedmi zborů, a sedm svícenů, kteréžs viděl, jest sedm zborů.

*k.2,1. †Mal.2,7.

KAPITOLA II.

S. Jan z rozkazu Páně psal čtyřem správcům čtyř zborů, totiž Efezského, S. Smyrnenského, 12. Pergamenského 18. a Tyatirského.

Andělu * Efezské cirkve piš: Totot pravi * ten, kterýž drží těch sedm hvězd v pravici své, kterýž se prochází i prostřed těch sedmi svícenů zlatých:

*Mal.2,7. †Zjev.1,13.16.20.

2. Známt * skutky tvé, a práci tvou, i trpělivost tvou, a že nemůžeš trpěti zlých; a zkusil jsi těch, kteříž se pravi býti apoštolé, ale nejsou, a shledals je, že jsou lháři.

*1 Tes.1,3.

3. A snášel jsi, a trpělivost máš, a pro jméno mé pracovals a neustal.

4. Ale mámt * proti tobě to, že jsi tu první lásku svou opustil.

*v.14.20.

5. Protož pomni, odkud jsi vypadl, a čin * pokání, a první skutky. Paklit toho nebude, příjdu na tebe rychle, a pohnut svícenem tvým z místa jeho, nebudeš-li pokání činiti.

*Mat.3,2; 4,17.

6. Ale toto máš, že * nenávidíš skutků Mikulášeneů, kteréž i já nenávidim.

*v.15. Zalm.139,21.22.

7. Kdo * má uši, slyš, co * Duch pravi cirkvím: Tomu, kdož svítězi, dám jisti

z dřeva * života, kteréž jest u prostřed ráje Božího.

*Mat.11,15; 13,9. Mark.4,9.

†Zjev.3,6. **1 Mojs.2,9.

8. Andělu pak Smyrnenské cirkve piš: Toto * pravi ten první i poslední, kterýž byl mrtvý, a ožil:

*k.1,11.17. Izai.41,4.

9. Vim o skutech tvých, i o ssonžení, a chudobě, (ale bohatý jsi), i o rouhání těch, kteříž se pravi býti Židě, a nejsou, ale zběr satanova.

10. Nebojž * se nic toho, eo trpěti máš. Aj, uvržet dábel některé z vás do vězení, abyste zkušeni byli, a budete mítí úzkost za deset dní. † Budíž věrný až do smrti, a dámt ** korunn života.

*Mat.10,28.

†Mat.10,22. Žid.3,14. Zjev.3,11. **1 Kor.9,25. 2 Tim.2,5.

11. Kdo * má uši, slyš, co Duch pravi cirkvím: Kdo svítězi, nebude uražen od smrti * druhé.

*Mat.11,15. 13,9. †Zjev.20,14; 21,8.

12. Andělu pak Pergamenské cirkve piš: Totot pravi ten, kterýž má * ten meč s obou stran ostrý:

*k.1,16. Žid.4,12.

13. Vim skutky tvé, i kde bydlíš, totiž tu, kdež jest * stolice satanova, a že držíš se jména mého, a nezapřel jsi víry mé, ani v těch dnech, když Antipas, svědek můj věrný, zamordován jest u vás, tu, kdež bydlí satan.

*k.13,2.

14. Ale * mámt málo proti tobě, že tam máš ty, kteříž drží * učení Balámovo, kterýž učil Baláka pohoršení klásti před obličejem synů Izraelských, aby jedli modlám obětované, a smilnili.

*v.4. †4 Mojs.22,2; 23,1.

15. Tak i ty máš ty, kteříž drží učení Mikulášeneů, což já v nenávisti mám.

16. Činíž * pokání. Pakli nebudeš, příjdu na tebe brzy, a * bojovati budu s nimi ** mečem úst svých.

*Mat.3,2. †Zjev.19,15.21.

**k.1,16. Izai.11,4. Efez.6,17. 2 Tes.2,8. Žid.4,12.

17. Kdo * má uši, slyš, co Duch pravi cirkvím: Tomu, kdož vítězi, dám * jisti tu mannu skrytou, a dám jemu kamének bílý, a na tom kaménku jméno nové napsané, kteréhož žádný neví, než ten, kdož je přijímá.

*Mat.13,9. †Jan.6,50.51.

18. Andělu pak Tyatirské cirkve piš: Totot pravi Syn * Boží, kterýž má oči jako plamen ohně, a jehož nohy podobné jsou mosazi:

*k.1,14.15.

19. Známt * skutky tvé, i lásku, i přísluhování, i věrnost, i trpělivost tvou, a skutky tvé, i ty poslední větší nežli první.

*v.2,9.13.

20. Ale * mámt málo proti tobě, že necháváš ženy * Jezábel, kteráž se býti pravi prorokyni, aby učila a svozovala

služebníky mé, aby ** smilnili, a jedli modlám obětované.

*v.4.†1Kráł.16,31. **Skutk.15,20.

21. Ale dal jsem jí * čas, aby pokání činila z smilstva svého, a však nečinila.

*Rím.2,4.

22. Aj, já * uvrhu ji na lože, i ty, kteříž cizoloží s ní, v soužení převeliké, jestliže nebudou činiti pokání z skutků svých.

*k.18,6,9.

23. A syny její zmordují smrtí; i zvědít všecky cirkve, žeť jsem * já zpytatel ledví a srdce, a † odplatím vám jednomu každému podle skutků vašich.

*Zalm.7,10. Jer.11,20.†Zalm.62,13. Mat.16,27.

24. Vámť pak pravím i jiným Tyatirským, kteřížkoli nemají učení tohoto, a kteříž nepoznali hlubokosti satanovy, jakž říkají: Nevzložímť na vás jiného břemene.

25. A však to, * což máte, držte, dokudž nepřijdu.

*k.3,11.

26. Kdož by pak * vitězil, a ostříhal až do konce skutků svých, † dám jemu moc nad pohany.

*v.7,11,17.†Zalm.2,8. Mat.19,28.1Kor.6,3.

27. I budeť je * spravovati prutem železným, a jako nádoba hrnčičova střískání budou, † jakž i já vzal jsem od Otce svého.

*k.12,5.†k.3,21.

28. A dám jemu * hvězdu jitrní.

*k.22,16.2Petr.1,19.

29. Kdo * má uši, slyš, co Duch praví cirkvím.

*k.3,6.13,22.

KAPITOLA III.

Troje psání Jana s. ke třem správečm, totiž Sardinskému, S. Filadelfitskému, 14. Laodicenskému, kteréž věrným služebníkům cirkve místo zrcadla býti může, jako i předeslé čtvero.

Andělu pak cirkve Sardinské piš: Toto praví ten, kterýž má * sedm duchů Božích a sedm těch hvězd: Vím skutky tvé, že máš jméno, že jsi živ, ale jsi mrtvý.

*k.1,4:4,5.

2. Budiž bedlivý, a utvrzuj jiné umírající. Neboť jsem nenalezl skutků tvých plných před Bohem.

3. Pomniť tedy, co jsi přijal a slyšel, a ostříhej, a čii * pokání. Pakli bdíti nebudeš, přijduť † na tě jako zloděj, a nezvíš, v kterou hodinu na tě přijdu.

*k.2,5.†Mat.24,43.2Petr.3,10.

4. Ale máš některé osoby i v Sardis, kteréž nepoškrvnilы roucha svého, protož budouť se se mnou procházeti v bílém rouše; nebo jsou hodni.

5. Kdo * svítězi, tenť budeť † odin rouchem bílým; a nikoliť nevymaži jména jeho z knihy života, ale ** vyznámf jmé-

no jeho před obličejem Otce svého i před anděly jeho.

6. Kdo * má uši, slyš, co Duch praví cirkvím.

*k.2,7,11.†Izai.61,10. **Mat.10,32.

*v.13,k.2,7,11,17,29.

7. Andělu pak Filadelfitské cirkve piš: Totof praví ten svatý a * pravý, kterýž má † klíč Davidův, kterýžto otvirá, a žádný nezavirá, a zavirá, žádný pak neotvirá:

*1Jan.5,20.†Job12,14.

8. Vím skutky tvé. Aj, postavil jsem před tebou dvěře otevřené, a žádnýť jich nemůže zavřiti. Nebo máš ač nevelikou moc, a ostříhal jsi slova mého, a nezapřel jména mého.

9. Aj, dávámť z zběři satanovy ty, kteříž se * praví býti Židé, a nejsou, ale klamají. Aj, způsobím to, žeť přijdou a budou se † klaněti před nohama tvýma, a poznažit, že jsem já tě miloval.

*Rím.2,28.†Izai.60,1†násl.

10. A poněvadž jsi ostříhal slova trpělivosti mé, i jáť tebe ostříhati budu od hodiny pokušení, * kteráž přijíti má na všecken svět, aby zkušeni byli obyvatelé země.

*Skutk.11,28.

11. Aj, * přijduť brzy. Držť se toho, co máš, aby žádný ** nevezal koruny tvé.

*Filip.4,5.†Zjev.2,25. **1Kor.9,25.

12. Kdo * svítězi, učiním jejť † sloupem v chrámě Boha svého, a nevyjdeť již více ven; ** a napišit na něm †† jméno Boha svého, a jméno města Boha svého, nového Jeruzaléma sstupujícího *** s nebe od Boha mého, i jméno své nové.

*k.2,7,11,17.†1Kráł.7,21. **Zjev.14,1.

††Gal.4,26. Žid.12,22. ***Zjev.21,2,10.

13. Kdo má uši, * slyš, co Duch praví cirkvím.

*k.2,7,11. Mat.13,9.

14. Andělu pak cirkve Laodicenské piš: Toto praví Amen, svědek * ten věrný a pravý, † počátek stvoření Božioho:

*v.7,k.1,5.†Kol.1,15.

15. Vímť * skutky tvé, že ani jsi studený, ani horký. Ó bys studený byl aneb horký.

*k.2,2,9,13,19.

16. A tak že jsi vlažný, a ani studený, ani horký, vyvrhu tě z úst svých.

17. Nebo pravíš: * Bohatý jsem, a zbohatl jsem, a žádného nepotřebuji, a nevíš, že jsi bidný, a mizerný, i chudý, i slepý, i nahý.

*1Kor.4,8.

18. Radimť, abys sobě koupil ode mne zlata ohněm zpruhovaného, abys byl bohatý, a roucho bílé, abys oblečen byl, a neokazovala se hanba nahoty tvé. A oči svých pomaz kollyrium, abys viděl.

19. Já kteréžkoli * miluji, kárám a tresci; rozhorlíž se tedy, a čin pokání.

*Job 5.17. Přisl. 3.12.

20. Aj, * stojím u dveří, a tluku. Jestliže by kdo * uslyšel hlas můj, a otevřel dvěře, vejduť k němu, a budu s ním večeřeti, a on se mnou.

* Píseň Šal. 5.2. + Žalm. 24.7.9.

21. Kdož * svítězi, † dám jemu seděti s sebou na ** trůnu svém, jako i já † svítězil jsem, a sedím s Otěm svým na trůnu jeho.

* k. 2.7.11.17.26. † Mat. 19.28.

** Jan 17.24. † Izai. 63.3.

22. Kdo má * uši, slyš, co Duch praví církvím.

* k. 2.11.17.29.

KAPITOLA IV.

Viděl s. Jan Pána sedícího na stolici u prostřed čtyřmécitna starců, 5. a při tom blyškání, zvuk, hromobití, lampy, 6. sklené moře, 7. čtvero zvířat, a tak Boží slávu.

Potom jsem viděl, a aj, dvěře otevřené v nebi, a ten hlas první, kterýž jsem byl slyšel jako trouby, an mluví se mnou, řkouce: Vstup sem, a ukážíf, co se má diti potom.

2. A hned jsem byl * u vytržení ducha, a aj, trůn postaven byl na nebi, a † na trůnu *jeden* seděl.

* k. 1.10. † k. 5.1.

3. A ten, kterýž seděl, podoben byl obličejem kameni jaspidu a sardiovi; a vůkol toho trůnu byla duha, na pohledění podobná smaragdu.

4. A okolo toho trůnu *bylo* trůnů čtyřmécitna, a na těch trůnících viděl jsem čtyřmécitna * starců sedících, oblečených v roucha bílá. A měli na hlavách svých koruny zlaté.

* k. 11.16.

5. A z toho trůnu pocházelo blyškání, a hromobití, a hlasové. A sedm lamp ohnivých hořících před trůnem, jenž jsou sedm duchů Božích.

6. Bylo také před tím trůnem * moře sklené, podobné křišťálu, a u prostřed trůnu a vůkol trůnu čtvero zvířat, plných očí s předu i s zadu.

* k. 15.2.

7. První pak to zvíře podobné bylo lvu, a druhé zvíře podobné teleti, a třetí zvíře mající tvárnost člověka, a čtvrté zvíře podobné orlu leticimu.

8. A jedno každé z těch čtyř zvířat mělo * šest křídel okolo, a vnitř plná byla očí, a neměla odpočinutí dnem i noei, říkájice: † Svatý, svatý, svatý Pán Bůh všemohoucí, ** kterýž byl, a jest, i přijíti má.

* Ezech. 1.6 násl. † Izai. 6.3. ** Zjev. 1.4.8: 16.5.

9. A když ta zvířata vzdávala slávu, a čest, i díky činěni sedícím na trůnu, tomu živému na věky věků,

10. Padlo těch čtyřmécitna starců před obličejem toho sedícího na trůnu, a klanělo se * tomu živému na věky věků, a metali koruny své před trůnem, řkouce:

* k. 5.14.

11. Hoden * jsi, Pane, přijiti slávu, a čest, i moc; nebo ty jsi † stvořil všechny věci, a pro vůli tvou trváji, i stvořeny jsou.

* k. 5.12. † k. 10.6: 14.7.

KAPITOLA V.

Knihu zapečetěnou Beránek přijal, 11. protož od andělů, zvířat, starců, 13. a ode všeho stvoření, spolu s sedícím na trůnu, jednotejnou čest, slávu a chválu sobě činěnou měl.

I viděl jsem po pravici * sedícího na trůnu † knihu popsanou vnitř i zevnitř, zapečetěnou sedmi pečeti.

* k. 4.2. † Ezech. 2.9.10.

2. A viděl jsem * anděla silného, volajícího hlasem velikým: Kdo jest hoden otevřiti tu knihu, a zrušiti pečeti její?

* k. 10.1.

3. I nemóhl žádný, * ani na nebi, ani na zemi, ani pod zemi, otevřiti té knihy, ani pohleděti do ní.

* Filip. 2.10.

4. Pročež já plakal jsem velmi, že není nalezen žádný, kdo by hoden byl otevřiti a čísti tu knihu, ani pohleděti do ní.

5. Tedy jeden z těch starců řekl mi: Neplač. Aj, * svítězil lev, ten kterýž jest z pokoleni Judova, † kořen Davidův, aby otevřel tu knihu, a zrušil sedm pečeti jejich.

* 1 Mojs. 49.9.10. † Izai. 11.1.10. Řim. 15.12.

6. I pohleděl jsem, a aj, mezi trůnem a čtyřmi těmi zvířaty a mezi * těmi starci Beránek † stojí jako zabítý, maje sedm rohů a sedm ** očí, jenž † jsou sedm duchů Božích, poslaných na všecku zemi.

* k. 7.17. † Jan 1.29.36. ** Zach. 3.9. † Zjev. 4.5.

7. I přišel a vzal tu knihu z pravice toho, kterýž seděl na trůnu.

8. A jakž vzal tu knihu, *hned* těch čtvero zvířat a těch * čtyřmécitna starců padlo před tím Beránkem, majíce jeden každý z nich † harfu, a báně zlaté plné ** vůně, jenž jsou modlitby svatých.

* Izai. 24.23. † Zjev. 11.2. * k. 8.3.

9. A zpivali píseň novou, řkouce: Hoden jsi vziti tu knihu, a otevřiti pečeti její. Nebo jsi zabít, a vykoupils nás Bohu krví svou ze všelikého pokoleni a jazyku a lidu i národu.

10. A učinil jsi nás Bohu * našemu krále a knězi, a budeme † kralovati na zemi.

* k. 1.6. † k. 1.5.

11. I viděl jsem a slyšel hlas andělů mnohých okolo toho trůnu a těch zvířat i starců, a byl jich počet stokrát tisíc tisíců a desetkrát sto tisíců,

12. Řkoucích velikým hlasem: * Hodeň jest ten Beránek zabítý vzítí moc, a bohatství, i moudrost, i sílu, i čest, i slávu, i požehnání. ^{*k.13,8.}

13. Též * všecko stvoření, kteréž jest na nebi, i na zemi, i pod zemí, i v moři, i všecko, což v nich jest, slyšel jsem říkací: Sedícimu na trůnu a Beránkovi požehnání, čest a sláva i síla na věky věků. ^{*Zalm.148,1 násl. Filip.2,10.}

14. Čtvero pak těch zvířat řeklo: Amen. A * těch čtyřmécitma starců padlo, † a klaněli se živému na věky věků. ^{*k.19,4. †k.4,10.}

KAPITOLA VI.

Při otvírání šesti pečeti 12. běh a způsob věků budoucích, 14. až i den soudu posledního, pod divnými úgrymi jest ukázán.

I viděl jsem, když otevřel ten Beránek jednu z těch pečeti, a slyšel jsem jedno ze čtyř zvířat, ano praví, jako hlasem hromovým: Poď, a viz.

2. I pohleděl jsem, a * aj, kůň bílý, a ten, kterýž seděl na něm, měl lučičtě. A dána jest jemu koruna, i vyjel, přemáhaje, a aby přemáhal. ^{*Zach.6,3.}

3. A když otevřel pečet druhou, slyšel jsem druhé zvíře, * říkací: Poď, a viz. ^{*k.4,7.}

4. I vyšel jiný kůň ryzí. A sedícimu na něm dáno jest, aby pokoj vyzdvihl z země, aby se vespolek mordovali; a dán jemu meč veliký.

5. A když otevřel pečet třetí, slyšel jsem třetí zvíře, říkací: Poď, a viz. I pohleděl jsem, a aj, kůň vraný, a ten, kterýž na něm seděl, měl váhu v ruce své.

6. I slyšel jsem hlas z prostředku těch čtyř zvířat, an praví: Měřice pšenice za peníz, a tři měrice ječmene za peníz, oleji pak a vínu neškod.

7. A když otevřel pečet čtvrtou, slyšel jsem hlas * čtvrtého zvířete, říkací: Poď, a viz. ^{*v.3,5.k.4,7.}

8. I pohleděl jsem, a aj, * kůň plavý, a toho, kterýž seděl na něm, jméno bylo smrt, a peklo slo za ním. I dána jest jim moc nad čtvrtým dílem země, aby mordovali mečem, a hladem, a morem, a šelmami zemskými. ^{*Zach.6,3,6.}

9. A když otevřel pečet pátou, viděl

jsem pod * oltářem duše zmrdovaných pro † slovo Boží a pro svědectví, kteréž vydávali. ^{*k.8,3. †k.1,9.}

10. I volali * hlasem velikým, řkouce: Až dokud, Pane svatý a pravý, nesoudíš, † a nemstíš krve naší nad těmi, kteříž ** přebývají na zemi? ^{*Luk.18,7. †5 Mojs.32,43. **Zjev.3,10.}

11. Tedy dáno jednomu každému z nich * roucho bílé, a řečeno jim, aby odpočívali ještě za malý čas, až by se naplnil počet spoluslužebníků jejich a bratří jejich, kteříž zmrdováni býti mají, jako i oni. ^{*k.3,5. 7,9,14.}

12. I pohleděl jsem, když otevřel pečet šestou, a aj, země třesení veliké stalo se, a * slunce zčernalo, jako pytel žiněný, a měsíc všecken byl jako krev. ^{*Joel.2,10,31. Mat.24,29. Skutk.2,20.}

13. A hvězdy nebeské padaly na zemi, podobně jako dřevo * fikové smítá s sebe ovoce své, když od velikého větru kláceno bývá. ^{*Luk.13,6.}

14. A nebe se * schovalo jako kniha zavřená, † a všeliká hora i ostrovové z místa svého pohnuli se. ^{*Zalm.102,27. Izai.34,4. Luk.21,33. †Zjev.16,20.}

15. A * králové země, i knížata, i bohata, a úředníci, a mocní, i každý služebník, i všeliký svobodný, † skryli se v jeskyních a v skáli hor. ^{*k.19,18,19. †Izai.2,19.}

16. A řekli * horám i skáli: Padněte na nás, a skrejte nás před tváří toho, kterýž sedí na trůnu, a před hněvem toho Beránka. ^{*Izai.2,19. Luk.23,30.}

17. Neboť jest přišel * ten den veliký hněvu jeho. I kdo bude moci ostáti? ^{*Izai.13,9. Rim.2,5.}

KAPITOLA VII.

Viděl s. Jan čtyři anděly, 2. a pátého k ochranění věrných příšleho. 4. Slyšel počet znamenanych, 9. viděl církve a nesčíslný zástup před trůnem stojících, 11. a s anděly v předivné slávě Boha radostně chválících.

Potom pak viděl jsem čtyři anděly, stojící na čtyřech úhlech země, držící čtyři větry zemské, aby nevál vítr na zemi, ani na moře, ani na žádný strom.

2. A viděl jsem jiného anděla, vystupujícího od východu slunce, majícího pečet Boha živého. Kterýž zvolal hlasem velikým na ty čtyři anděly, jimž dáno, aby škodili zemi a moři,

3. Řka: Neškodte zemi, ani moři, ani stromům, dokudž * neznamenáme služebníků Boha svého na čelích jejich. ^{*k.9,4. Ezech.9,4.}

4. I slyšel jsem počet znamenanych, sto čtyřiceti a čtyři tisíce jich znamenáno ze všech pokolení synů Izraelských.

5. Z pokolení Juda dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Ruben dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Gád dvanácte tisíců znamenanych.

6. Z pokolení Asser dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Neftalim dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Manasses dvanácte tisíců znamenanych.

7. Z pokolení Simeon dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Lévi dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Izachar dvanácte tisíců znamenanych.

8. Z pokolení Zabulon dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Jozef dvanácte tisíců znamenanych, z pokolení Benjamin dvanácte tisíců znamenanych.

9. Potom pohleděl jsem, a aj, zástup veliký, kteréž by žádný přecísti nemohl, ze * všech národů a pokolení a lidí i jazyků, ani stojí před trůnem a před obličejem Beránka, † oblečení jsouce v bílé roucho, a palmy v rukou jejich.

10. A volali hlasem velikým, řkouce: Spasení * jest od Boha našeho na trůnu sedícího a od Beránka.

11. A všickni * andělé stáli okolo trůnn a starců a čtyř zvířat. I padli před trůnem na tváři své, a klaněli se Bohu,

12. Řkouce: * Amen. Požehnání, a sláva, a mondrost, a diků činění, a čest, a moc, i síla Bohu našemu na věky věků. Amen.

13. I promluvil ke mně jeden z těch stareň, a řekl mi: Kdo jsou títo oblečení v bílé roucho? A odkud přišli?

14. I řekl jsem jemu: Pane, ty * viš. I řekl mi: To jsou ti, kteříž přišli z velikého soužení, a † umyli roucha svá, a zbílili je ve krvi Beránkově.

15. Protož jsou před trůnem Božím, a slouží jemu dnem i nocí v chrámě jeho; a ten, kterýž * sedí na trůnu, zastěňovati je bude.

16. Nebudouť * lačněti více, ani žízniiti více, a nebude † bití na ně slunce, ani žádné horko.

17. Nebo * Beránek, kterýž jest u prostřed trůnu, † pástí je bude, a dovedeť

je ** k živým studnicím vod, a †† setře Bůh všelikou slzu s očí jejich.

*k.5.6. †Jan 10,10.11. **Zalm.23.1.2. ††Izai.25,8.

KAPITOLA VIII.

Pečet sedmá otevřina. 2. Sedm andělů se postavilo před Pánem. 3. Jiný anděl kadil při oltáři. 7. Potom z těch sedmi andělů čtyři, jeden po druhém, troubili, a v tom přehrozně Boží pokuty světu jsou předukázány.

A když otevřel pečet sedmou, stalo se mlčení * na nebi, jako za půl hodiny.

2. I viděl jsem sedm těch andělů, kteříž stojí před obličejem Božím, jimž dáno * sedm trub.

3. A jiný anděl přišel, a postavil se před * oltářem, maje kadidlnici zlatou. I dáni jsou jemu zápalové mnozi, aby je obětoval s modlitbami všech svatých na oltáři zlatém, kterýž jest před trůnem.

4. I vstoupil dým * zápalů s modlitbami svatých z ruky anděla před obličej Boží.

5. I vzal anděl kadidlnici, a naplnil ji ohněm z oltáře, a svrhl ji na zem. I stalo se hromobití, a hlasové, a blyskání, i země třesení.

6. A těch sedm andělů, kteříž měli sedm trub, připravili se, aby troubili.

7. I zatroubil první anděl, a stalo se krupobití a oheň smíšený se krví, a svrženo jest to na zem. A třetí díl stromů shořel, a všechna tráva zelená spálena jest.

8. Potom zatroubil druhý anděl, a jako hora veliká ohněm hořící uvržena jest do moře. I obrácen jest v krev třetí díl moře.

9. A zemřel v moři třetí díl stvoření těch, kteráž měla duši, a třetí díl lodí zhynul.

10. A třetí anděl zatroubil, i spadla s nebe * hvězda veliká, hořící jako pochodně, a padla na třetí díl řek a do studnic vod.

11. Té pak hvězdy jméno bylo Pelynek. I obrátil se třetí díl vod v pelynek, a mnoho lidí zemfelo od těch vod, nebo byly zhořkly.

12. Potom čtvrtý anděl zatroubil, i udeřena jest třetina slunce, a třetina měsíce, a třetí díl hvězd, tak že se třetí díl jich zatměl, a třetina dne nesvítala, a též podobně i noci.

13. I viděl jsem a slyšel anděla jednoho, an letí po prostředku nebe, a praví hlasem velikým: * Běda, běda, běda těm,

kteříž přebývají na zemi, pro jiné hlasy trub tří andělů, kteříž mají troubiti.

*k.9.12; 11.14.

KAPITOLA IX.

Pátý anděl zatroubil, 3. a přehrozná trápení lidí skrze kobylky vyřítá jsou na bezbožné. 13. Po zatroubení pak šestého anděla rozvázání jsou čtyři zhubcové lidí, 16. a k tomu přidán převeliký počet strašlivých jezdců.

Potom anděl pátý zatroubil, i viděl jsem, že hvězda s nebe spadla na zem, a dán jest jí * klíč od studnice propasti. *k.17.8.

2. Kterážto otevřela studnici propasti. I vyšel dým z té studnice jako dým z pečí veliké, i * zatmělo se slunce i povětří od dymu té studnice. *k.8.12.

3. A z toho dymu * vyšly kobylky na zemi, jimž dána jest moc, jakouž moc mají štírové zeměti. *2 Mojj.10.4 násil.

4. Ale řečeno jim, * aby neškodily travě zemské, ani čemu zelenému, ani kterémukoli stromoví, než toliko lidem, kteříž † nemají znamení Božího na čelích svých. *k.6.6. †Ezech.9.4.

5. Dáno jest pak jim, ne aby je zabíjely, ale trápily za pět měsíců, a aby trápení jich bylo jako trápení od štíra, když by uštkl člověka.

6. Protož * v těch dnech hledati budou lidé smrti, ale nenaleznou ji, a žádati budou zeměti, ale smrt uteče od nich. *Job 3.21. Izai.2.19. Luk.23.30.

7. Způsob pak těch kobylek * podobný byl koňům připraveným k boji, a na hlavách jejich byly jako koruny podobné zlatu, a tváři jejich jako tváři lidské. *2 Mojj.10.4. Joel 2.4.

8. A měly vlasy jako vlasy ženské, a zubové * jejich byli jako lvů. *Joel 1.6.

9. Měly také pancíře jako pancíře železné, a zvuk křídel jejich jako zvuk vozů, když množství koní běží k boji.

10. A měly oceasy podobné štírům, a žihadla v oceasích jejich byla, a moc jejich byla škoditi lidem za pět měsíců.

11. Měly pak nad sebou krále, * anděla propasti, jemuž † jméno Židovsky Abaddon, a Řecky Apollyon. *v.1. †2 Tes.2.3.

12. Bída * jedna pomínula, a aj, přijdou ještě dvě bídý potom. *k.8.13.

13. Tedy šestý anděl zatroubil, i slyšel jsem hlas jeden ze čtyř rohů oltáře zlatého, kterýž jest před obličejem Božím,

14. Řkouce šestému andělu, kterýž měl troubu: Rozváz * ty čtyři † anděly, kteříž jsou u vězení při ** veliké řece Eufrates. *k.20.7. †k.7.1. **k.16.12.

15. I rozvázání jsou ti čtyři andělé,

kteříž byli připraveni k hodině, a ke dni, a k měsíci, a k roku, aby zmordovali třetí díl lidí.

16. A byl počet vojska lidu jízdného dvěstěkrát tisíc tisíců; nebo slyšel jsem počet jich.

17. A též viděl jsem koně u vidění, a ti, kteříž seděli na nich, měli pancíře ohnivé a hyacintové a z sry. Hlavy pak těch koní byly jako hlavy lvové, a z úst jejich vycházel oheň, a dým, a síra.

18. A tímto trojím zmordována jest třetina lidu, ohněm, a dymem, a sirou, kteréž vycházely z úst jejich.

19. Nebo moc jejich jest v ústech jejich a v oceasích jejich; očasové zajisté jejich jsou podobni hadům, majíce hlavy, jimž škodí.

20. Jiní pak lidé, kteříž nejsou zmordováni těmi ranami, učinili * pokání z skutků rukou svých, aby se neklaněli dřblům, a † modlám zlatým, a stříbrným, a měděným, i kamenným, i dřevěným, kteréž ani hleděti nemohou, ani slyšeti, ani choditi. *k.16.11.21. †3 Mojj.17.7. 5 Mojj.31.16.

21. Aníž činili pokání z vražd svých, ani * z trávení svých, ani z smilstva svého, ani z krádeží svých. *Izai.47.9.12.

KAPITOLA X.

Anděl slavný jednou nohou na zemi, druhou na moři stojí, volal. 4. Sedm hromů mluvilo. 7. Ou potom s přísahou jistý všeck časů cíl osvědčil, 9. a knížku, kterouž v rukou držel, Janovi s. snísti dal.

I viděl jsem jiného * anděla silného, sstupujícího s nebe, oděného oblakem, a † duha na hlavě jeho byla, a ** tvář jeho jako slunce, a nohy jeho jako sloupové ohnivé. *k.5.2. †k.4.3. **k.1.16. Mat.17.2.

2. A v ruce své měl * knížku otevřenou. I postavil † nohu svou pravou na moři, a levou na zemi. *k.5.1. †Zalm.72.8.

3. A volal hlasem velikým, jako by lev řval. A když dokonal volání, mluvilo sedm hromů hlasy své.

4. A když odmluvilo sedm hromů hlasy své, byl bych psal. Ale slyšel jsem hlas s nebe řkouce ke mně: Zapečet to, co * mluvilo sedm hromů, než nepiš toho. *Dan.8.26; 12.4.9.

5. Tedy * anděl, kteréhož jsem viděl stojícího na moři a na zemi, pozdvihl ruky své k nebi. *Dan.12.5.

6. A * přísáhl skrze živého na věky věků, kterýž † stvořil nebe i to, což v něm jest, a zemi i to, což na ní jest, a moře

i to, což v něm jest, že již více času nebude. *Mat.26,63. †ZaIm.124,8; 146,6. Skntk.14,15.

7. Ale * ve dnech hlasu sedmého anděla, když bude troubiti, † dokonánoť bude tajemství Boží, jakož zvěstoval služebníkům svým prorokům.

*k.11,15. †Rím.16,25.26. 1 Kor.15,51.

8. A ten hlas, kterýž jsem byl slyšel s nebe, opět mluvil se mnou, a řekl: Jdi, a vezmi tu knížku otevřenou z ruky anděla, stojícího na moři a na zemi.

9. I šel jsem k andělu, a řekl jsem jemu: Dej mi tu knížku. I řekl mi: Vezmi, * a požři ji, a učiníš bořkost v břiše tvém, ale v ústech tvých budeť sladká jako med.

*Ezech.3,1.2.3.

10. I vzal jsem tu knížku z ruky anděla, a požřel jsem ji. I byla v ústech mých sladká jako med, ale když jsem ji požřel, bořko mi bylo v břiše mém.

11. I dí mi: Musíš opět * prorokovati lidem, a národům, a jazykům, i králům mnohým.

*k.1,11.19.

KAPITOLA XI.

Svědkové Páně dva od šelmy přemožení a zbiti byli. S. Těla jejich nepohřbená ležeti mají, 11. ale vstanouce z mrtvých, v nebe vstoupí. 15. A když sedmý anděl zatroubí, Kristus Pán království obdrží, a slávu svou nebeskou předivně zjeví.

I dána mi třtina, podobná prutu, a postavil se tu anděl, řka: * Vstaň, a změř chrám Boží, i oltář, i ty, kteříž se modlí v něm.

*Ezech.40,5; 41,1; 42,1.

2. Ale siň, kteráž vně jest před chrámem, vyvrz ven, a neměř ji. Neboť jest dána pohanům, a budouť tlačiti město svaté za čtyřiceti a dva měsíce.

3. Ale dám je dvěma svědkům svým, kteříž budou prorokovati tisíc dvě stě a šedesátě dnů, oblečení jsouce v pytle.

4. Tiť jsou * dvě olivy a dva svícenové, stojící před obličejem Boha vši země.

*Zach.4,2.3.11.14.

5. Jimžto jestliže by kdo chtěl ubližovati, oheň vyjde z úst jejich, a šíře nepřátely jejich; a kdož by koli jim škoditi chtěl, takt musí zabiti býti.

6. Tiť mají * moc zavřiti nebe, aby nepršel déšť za dnů proroctví jejich; a mají moc nad † vodami, aby je obrátili v krev, a bili zemi ** všelikou ranou, kolikrát by koli chtěli.

*1 Král.17,1; 18,1.

Jak.5,17. †2 Mojz.7,19.20. **k.8,k.9,k.10.

7. Ale když dokonají svědectví své, šelma * ta vystupující z † propasti válku povede proti nim, a svtíží nad nimi, i zmurduje je.

*Dan.7,21. †Zjev.13,7.

8. A ležeti budou * těla jejich mrtvá na ryнку města velikého, kteréž slove duchovně Sodoma a Egypt, kdež i Pán náš ukřižován jest.

*Jer.9,22.

9. A vidati budou *mnozí* z pokolení, a z lidu, a z jazyků, i z národů ta těla jejich mrtvá za půl čtvrtá dne, ale těl jejich mrtvých nedadi pochovati v hrobích.

10. Anobřz ti, kteříž * přebývají na zemi, radovati se budou nad nimi a veseliti se, a dary budou posilati jedni druhým; nebo ti dva proroci trápiť ty, kteříž přebývají na zemi.

*k.8,13.

11. Ale po půl čtvrtu dni duch života od Boha vstoupil do nich, i postavili se na nohách svých, * a bázeň veliká spadla na ty, kteříž je viděli.

*Luk.7,16.

12. Potom slyšeli hlas veliký s nebe, řkouci k nim: Vstupte sem. I vstoupili na nebe v oblace, a hleděli na ně nepřátelé jejich.

13. A v tu hodinu stalo se * země třesení veliké, a desátý díl města padl, a zbito jest v tom † země třesení sedm tisíců lidu, a jini zstrašení jsou, a vzdali slávu Bohu nebeskému.

*k.16,18. †Mat.27,54.

14. Bida * druhá pomínila, a aj, třetí bida přijde rychle.

*k.8,13; 9,12; 15,1.

15. A sedmý * anděl zatroubil, i stali se hlasové velici v nebi, řkouci: Učiněnať jsou království světa Pána našeho a Krista jeho, a královatíť bude na věky věků.

*k.10,7. †k.12,10. 19,6.

16. Tedy těch * čtyřmécitma starců, kteříž před obličejem Božím sedí na stolicích svých, † padli na tváři své, a klaněli se Bohu,

*k.4,4.10. †k.7,11.

17. Řkouce: Díky činíme tobě, Pane Bože všemohoucí, * kterýž jsi, a kterýžs byl, a kterýž přijíti máš; nebo jsi přijal moc † svou velikou, a království ujal.

*k.1,4; 4,8; 16,5. †ZaIm.21,14. Mat.28,18. Luk.19,12.

18. I rozhněvali se národové, * a přišel hněv tvůj, a čas mrtvých, aby souzeni byli, a aby † dána byla odplata služebníkům tvým, prorokům a svatým, a bojcím se jména tvého, malým i velikým, a aby zkaženi byli ti, kteříž nakažují zemi.

*k.6,16.17. †Mat.19,28.

19. I * otevřin jest chrám Boží na nebi, a vidina jest trubla smlouvy jeho v chrámě jeho. I stalo se blýskání, a hlasové, a hromobiti, a země třesení, i krupobiti veliké.

*k.15,5.

KAPITOLA XII.

Ženě sluncem oděné drak sedmihlavý syna sežrati chtěl, 7. ale Michal archanděl draka přemohl. 10. Nad nímž několi účastníci Beránkovi svítěží, 11. i žena utěla. 16. a země řeku vypila. 17. však ten drak proti ostatkům svatých bojovati nepřestává.

1. Ukázal se div veliký na nebi: Žena oděná * sluncem †, pod jejímž nohama byl měsíc, a na jejíž hlavě byla koruna dvanácti hvězd. *Izai.5:1 celá. Gal.4.27. †Mal.4.2.

2. A jsoucí těhotná, křičela, pracující ku porodu, a trápěcí se, aby porodila.

3. I vidin jest jiný div na nebi. Nebo aj, * drak veliký ryšavý ukázal se, maje hlav sedm a rohů deset, a na těch hlavách svých sedm korun. *Dan.7.24.

4. Jehož ocas strhl třetinu hvězd s nebe, a svrhl je na zem. Ten pak drak stál před ženou, kteráž měla poroditi, aby, jakž by porodila, syna jejího sežral.

5. I * porodila syna pacholika, kterýž měl spravovati všecky národy prutem železným. I vytržen jest syn její k Bohu a k trůnu jeho. *Izai.7.14.

6. A žena * utekla na poušť, kdež měla místo od Boha připravené, aby ji tam živili za dnů tisíc dvě stě a šedesát.

*1 Král.17.3.4. Mat.2.13.14.

7. I stal se * boj na nebi: Michal a anděl jeho bojovali s drakem, a drak bojoval i andělé jeho.

*1 Mojj.3.15. Dan.10.13.21. Ep. Jud. v.9.

8. Ale nic neobdrželi, aniž jest * nalezeno více místo jejich na nebi. *Dan.2.35.

9. I svržen jest drak ten veliký, had starý, kterýž slove ďábel a satanáš, svodící všecken okršlek světa; svržen jest na zem, i andělé jeho s ním svrženi jsou.

10. I slyšel jsem hlas veliký, * řkoucí na nebi: Nyní stalo se spasení, a moc, i království † Boha našeho, a moc Krista jeho; nebo svržen jest žalobník bratří našich, ** kterýž žaloval na ně před obličejem Boha našeho dnem i nocí.

*k.11.15. †Efez.5.5. **Zach.3.1. Jan.16.11.

11. Ale oni * svítěží nad nim skrze krev Beránka, a skrze slovo svědectví svého, a † nemilovali duší svých až do smrti.

*Rim.8.33 násl. †Mat.16.24.25.

12. Protož * veselte se nebesa, a kteříž přebývají v nich. Běda těm, kteříž přebývají na zemi a na moři; nebo ďábel sstoupil k vám, maje hněv veliký, věda, že krátký čas má.

*Zalm.96.11.

13. A když uzřel drak, že jest svržen na * zem, honil ženu tu, kteráž porodila toho pacholika.

*1 Mojj.3.14.15.

14. Ale dána jsou té ženě * dvě křídla orlice veliké, aby letěla od tváři hada na † poušť, na místo své, kdež by ** ji živili do †† času a časů, a do půl času.

*2 Mojj.19.4. Izai.40.31. Zalm.55.7 násl. †Ezech.20.35. **Izai.30.20. ††Dan.7.25.

15. I vypustil had z úst svých po té ženě vodu jako řeku, aby jí řeka zachvátila.

16. Ale země pomohla ženě; * nebo otevřela země ústa svá, a požřela řeku, kterouž vypustil drak z úst svých.

*1 Mojj.16.31.32. Izai.43.2.

17. I rozněval se drak na tu ženu, a šel bojovati s jinými z semene jejího, kteříž ostříhají příkázání Božích, a mají svědectví Ježíše Krista.

18. I stál jsem na písku mořském.

KAPITOLA XIII.

Šelmě brozně 7. proti svatým bojovati i nad nimi vítěziti dopustěno. 11. Jiná šelma k Beránkovi podobná divně věci provodila. 16. jejíhožto charakteru kdož nepřijal, kupovati ani prodávati nemohl.

I viděl jsem * šelmu vystupující z moře, kteráž měla sedm hlav a deset rohů. A na rozích jejich deset korun, a na hlavách jejich jméno rouhání.

*k.17.3.9.12.13. Dan.7.7.

2. Byla pak šelma ta, kterouž jsem viděl, podobná pardovi, a nohy její jako nedvědi, a ústa její jako ústa lvová. I dal jí * drak sílu svou, † a trůn svůj, i moc velikou.

*k.12.9. †k.2.13.

3. A viděl jsem, ano jedna z hlav jejich jako zbitá byla až na smrt, ale rána její smrtelná uzdravena jest. Tedy * divivši se všecka země, šla za tou šelmon.

*k.17.8.

4. A klaněli se tomu draku, kterýž dal moc šelmě; klaněli se i šelmě, řkouce: Kdo jest * podobný té šelmě? Kdo bude moci bojovati s ní?

*k.18.18.

5. I dána jsou jí ústa mluvící veliké věci a rouhání, a dána jí moc vládnouti za čtyřiceti a dva měsíce.

6. Protož otevřela * ústa svá k rouhání se Bohu, aby se jménu jeho rouhala, i stánku jeho, i těm, kteříž přebývají na nebi.

*k.16.9.11.

7. Dáno jí i * bojovati s svatými, a přemáhati je; a dána jí moc nad všelikým pokolením, nad jazykem, i nad národem.

*k.11.7. Dan.7.21.

8. Protož klaněti se jí budou všickni, kteříž přebývají na zemi, jichžto jména nejsou napsaná v knize života Beránka, toho zabitého od počátku světa.

9. Má-li kdo uši, slyš.

10. Jestliže * kdo do vězení povede, do vězení půjde; zabije-li kdo * mečem, musí mečem zabít býti. Zdeť jest trpělivost a víra svatých.

*k.11,18.†1 Mojz.9,6. Izai.33,1. Mat.26,52.

11. Potom viděl jsem * jinou šelmu vystupující z země, a měla dva rohy, podobné † Beránkovým, ale mluvila jako drak.

*k.11,7.†Mat.7,15; 24,11,24.

12. Kteráž všecku * moc první té šelmy provozuje před tváří její; a působí to, že země i ti, kteříž přebývají na ní, klanějí se šelmě té první, jejížto rána smrtelná uzdravena byla.

*k.19,20.

13. A čini * divy veliké, tak že i ohni rozkazuje sstupovati s nebe na zem před obličejem lidským.

*Mat.24,24.

14. A svodí ty, kteříž přebývají na zemi, těmi * divy, kteréž dáno jí činiti před obličejem šelmy, říkající obyvatelům země, aby udělali obraz té šelmě, kteráž měla ránu od meče, ale ožila zase.

*k.19,20.5 Mojz.13,1. Mat.24,24.

15. I dáno jí, aby dáti mohla ducha tomu obrazu šelmy, aby i mluvil obraz té šelmy, a aby to způsobila, kteřížkoli neklaněli by * se obrazu té šelmy, aby byli zmordováni.

*k.14,11; 19,20.

16. A rozkazuje * všechněm, malým i velikým, bohatým i chudým, svobodným i v službu podrobeným, aby měli znamení na pravé ruce své, aneb na čelích svých,

*k.14,11.

17. A aby žádný nemohl kupovati ani prodávati, než ten, kdož má znamení aneb jméno té šelmy, aneb počet jména jejího.

18. Tuf jest * moudrost. Kdo má rozum, sečtíť † počet té šelmy. Nebo jest počet člověka, a jestíť počet ten šest set šedesáte a šest.

*k.17,9.†k.15,2.

KAPITOLA XIV.

Beránek s prvotinami svatých na Sionu vidtu. 6. Anděl letě, ku pokání napomíuál. 8. Druhý anděl pád Babylonu ohlašoval. 9. Třetí chtějícím šelmu čtiti pohrůzku činil. 14. Poslední pomstu svou udal bezbožným Kristas předukázal.

Tedy pohleděl jsem, a aj, Beránek stál na hoře Sion, a s ním sto čtyřiceti a čtyři tisíce majících jméno Otce jeho napsané na čelích svých.

2. A slyšel jsem hlas s nebe, jako hlas vod mnohých, a jako hlas hromu velikého. A hlas slyšel jsem těch, kteříž hrají na harfy své.

3. A zpívali jakožto píseň novou, před

tránem, a před těmi čtyřmi zvířaty, a před těmi starci, a žádný nemohl se naučiti té písni, jediné těch sto čtyřiceti a čtyři tisíce, kteříž jsou koupeni z země.

4. Totof * jsou ti, kteříž s ženami nejsou poškrvněni; nebo paniceové jsou. Tíť jsou, kteříž následují Beránka, kamž by koli šel; tíť jsou † koupeni z lidí, prvotiny Bohu a Beránkovi.

*1 Kor.6,15. 2 Kor.11,2. †1 Kor.6,20.

5. A v * ústech jejich není nalezena lest; neboť jsou † bez úhony před tránem Božím.

*Zalm.32,2. Sofon.3,13.

†Efez.5,27. Kol.1,22. 1 Petr.2,22.

6. I viděl jsem jiného * anděla letícího po prostředku nebe, majícího evangelium věčné, aby je zvěstoval těm, kteříž bydlí na zemi, a všelikému národu, i pokoleni, i jazyku, i lidu,

*k.8,13.

7. Řkoucího velikým hlasem: Bojte * se Boha, a † vzdejte jemu chválu, neboť přišla hodina soudu jeho; a klanějte se tomu, ** kterýž učinil nebe i zemi i moře i studnice vod.

*Kazat.12,13. †5 Mojz.32,3. *1 Mojz.1,1. Skutk.14,15.

8. A jiný anděl letěl za nim, řka: Padl, padl * Babylon, to město veliké, nebo vínem hněvu smilství svého napájelo všecky národy.

*Izai.21,9.

9. A třetí anděl letěl za nimi, pravě velikým hlasem: Bude-li se kdo klaněti šelmě a obrazu jejímu, a vezme-li znamení její na čelo své aneb na ruku svou,

10. I tenť bude pítí * víno hněvu Božeho, víno, kteréž jest vřito do kalichu hněvu jeho; a † trápen bude ohněm a sirou před obličejem svatých andělů a před obličejem Beránka.

*Zalm.75,9. Izai.51,17,22. Jer.25,15. †Zjev.19,20.

11. A * dým muk jejich vstoupí na věky věků, a nebudouť mítí odpočinutí dnem i nocí ti, kteříž se klanějí šelmě a obrazu jejímu, a jestliže kdo přijme znamení jména jejího.

*Izai.34,10.

12. Tuf * jest trpělivost svatých, tu jsou ti, kteříž † ostříhají příkázání Božích a víry Ježišovy.

*k.13,10. †k.12,17.

13. I slyšel jsem * hlas s nebe, řkoucí ke mně: † Piš: Blahoslaveni jsou od této chvíle mrtvi, kteříž ** v Pánu umírají. Duch zajisté di jim, aby †† odpočinuli od prací svých, skutkové pak jejich jdou za nimi.

*k.12,10. †k.1,11,19

**1 Kor.15,18. 1 Tes.4,14. ††2 Tes.1,7.

14. I pohleděl jsem, a aj, oblak bělostkvoucí, a na tom oblaku seděl po-

dobný Synu člověka, maje na hlavě své korunu zlatou, a v ruce své srp ostrý.

15. A jiný anděl vyšel z chrámu, volaje hlasem velikým na toho, kterýž seděl na oblaku: Pusť srp svůj, a žni; neboť přišla * tobě hodina žně, nebo již dozrala žeň země. *Joel 3,13. Mat. 13,39.

16. I spustil ten, kterýž seděl na oblaku, srp svůj na zem, a požata jest země.

17. A jiný anděl vyšel z chrámu toho, kterýž jest na nebi, maje i on srp ostrý.

18. Opět vyšel jiný anděl z oltáře, kterýž měl moc nad ohněm, a volal křikem velikým na toho, kterýž měl srp ostrý, řka: Pusť srp svůj ostrý, a zbeř hrozny vinice zemské; neboť jsou uzrali hroznové její.

19. I spustil anděl srp svůj na zem, a sebral vinici země, a vmetal do jezera velikého hněvu Božího.

20. I tlačeno jest * jezero před městem, a vyšla † krev z jezera až do udidl koňům za tisíc a za šest set honů.

*Izai. 63,3. Pláč Jer. 1,15. †Izai. 34,3.

KAPITOLA XV.

Ukázal Pán s. Janu sedm andělů, a sedm posledních ran, 2. moře sklené, a nad ním ty, kteříž nad šelmou svítězili, 3. divné Boží chvály s velikou radostí propěvující.

Potom viděl jsem * jiný zázrak na nebi veliký a předivný: Sedm † těch andělů majících sedm ran posledních; nebo skrze ně má dokonán býti hněv Boží.

*k.12,1,3. †k.21,9.

2. A viděl jsem jako moře * sklené, smíšené s ohněm, a ty, kteříž svítězili nad tou šelmou a obrazem jejím a nad charakterem jejím i nad počtem jména jejího, ani stojí nad tím mořem skleným, majíce harfy Boží, *k.4,6.

3. A zpívají * píseň Mojžiše, služebníka Božího, a píseň Beránkovu, řkouce: Velici † a předivní jsou skutkové tvoji, Pane Bože všemohoucí, ** spravedlivé a pravé jsou cesty tvé, ó Králi svatých.

*2Mojž.15,1. 5Mojž.32,1. †Zalm.111,2; 139,14. **Zalm.145,17.

4. Kdož by se * nebál tebe, Pane, a nezveleboval jména tvého? Nebo ty sám svatý jsi. Všickni zajisté † národové přijdou, a klaněti se budou před obličejem tvým; nebo soudové tvoji zjevení jsou.

5. Potom pak pohlédl jsem, * a aj, otevřin byl chrám † stánku svědeckví na nebi. *Jer.10,6.7. †Zalm.86,9. *k.11,19. †4Mojž.1,50.

6. I vyšlo sedm těch andělů z chrámu, majících sedm ran, oblečení jsouce rou-

chem hněným, čistým a bělostkvoucím, a přepásání na prsech pasy zlatými.

7. A jedno ze čtyř zvířat dalo sedmi andělům sedm koflíků zlatých, plných hněvu Boha živého na věky věků.

8. I naplněn jest * chrám dymem od slávy Boží a od moci jeho, a žádný nemohl vjiti do chrámu, dokudž se nevykonalo sedm ran těch sedmi andělů.

*2Mojž.40,34. 1Křál.8,10. Izai.6,4.

KAPITOLA XVI.

Přehrozných sedm ran Božích na šelmu a účastníky její vylilo, 5. v nichž spravedlivé hněvu Božího pomsty, na nešlechetný a od falešných proroků listivě svedený svět se valící, zavřiny jsou.

I slyšel jsem hlas veliký z chrámu, řkoucei těm sedmi andělům: Jděte, vylite * sedm koflíků hněvu Božího na zem. *k.15,7.

2. I šel první, a vylil koflík svůj na zem, * i vyvrhli se vředové škodliví a zlí na lidech, † majících znamení šelmy, a na těch, kteříž se klaněli obrazu jejímu. *2Mojž.9,9.10,11. †Zjev.13,16.17.

3. Zatím druhý anděl vylil koflík svůj na * moře, a učiněno jest jako krev umrlého, a všeliká duše živá v moři umřela. *2Mojž.7,17.21.

4. Potom třetí anděl vylil koflík svůj na řeky a na studnice vod, * i obráceny jsou v krev. *2Mojž.7,17.

5. I slyšel jsem anděla vod, řkouceiho: Spravedlivý * jsi, Pane, † kterýž jsi, a kterýžs byl, a svatý, žes to usoudil. *2Mojž.9,27. †Zjev.1,4.8.

6. Poněvadž krev svatých a proroků vylévali, * i dal jsi jim krev pítí; nebo jsou hodni. *Zalm.79,3.

7. I slyšel jsem * jiného od oltáře, kterýž řekl: Jistě, Pane Bože všemohoucí, praviť jsou a spravedliví soudové tvoji. *k.9,13. †k.15,3.

8. Potom čtvrtý anděl vylil koflík svůj na slunce, i dáno jest jemu pálití lidí ohněm.

9. I pálili se lidé horkem velikým, a rouhali * se jménu Boha toho, kterýž má moc nad těmi ranami, a však † nečinili pokání, aby vzdali slávu jemu. *k.13,6. †k.9,20.21.

10. Tedy pátý anděl vylil koflík svůj na stolicí té šelmy, i učiněno jest království její tmavé, i kousali jazyky své pro bolest.

11. A rouhali se Bohu nebeskému pro bolesti své a pro vředy své, a však nečinili pokání z skutků svých.

12. Šestý pak anděl vyliil koflík svůj na tu velikou řeku Eufrates, i vyschla voda * její, aby připravena byla cesta králům od východu slunce.

*Izai.11,15.16. Zach.10,11.

13. A viděl jsem, ano z úst draka a z úst šelmy a z úst falešného proroka *vyšli* tři duchové nečistí, podobní žabám.

14. Nebo jsou * duchové ďábelští, ješto činí divy, a chodí mezi krále zemské a všeho okršlku světa, aby † je shromáždili k boji, k tomu ** velikému dni Boha všemohoucího.

*Mat.24,24 násl. †Ezech.38,8. **Izai.34,8.

15. Aj, * přicházím jako zloděj. Blahoslavený, kdož bdí a ostříhá roucha svého, aby nah nechodil, aby neviděli hanby jeho.

*Mat.24,42.13.44.

16. I * shromáždil je na místo, kteréž slove Židovsky Armageddon. *Ezech.38,21.

17. Tedy sedmý anděl vyliil koflík svůj na povětrí, i vyšel hlas veliký z chrámu nebeského, z * trůnu, řkoucí: Stalo se.

*k.21,6.

18. I stali se zvukové a hromobiti a blýskání, i země třesení stalo se veliké, jakéhož nikdy nebylo, jakž jsou lidé na zemi, země třesení tak velikého.

19. I roztrhlo se to veliké město na tři strany, a města národů padla. A Babylon veliký přišel na pamět před obličejem Božím, aby dal jemu * kalich vína prechlivosti hněvu svého.

*Zalm.60,5. Izai.51,17.22.

20. A všickni ostrovové pomínuli, a hory nejsou nalezeny.

21. A kroupy * veliké jako centnéřové přšely s nebe na lidi. I rouhali se Bohu lidé pro ránu těch krup; nebo velmi veliká byla ta jejich rána.

*2 Mojz.9,23 násl. Joz.10,11.

KAPITOLA XVII.

Hrozné odsouzení té ohydné a krví svatých opilé nevěstky, 3. kteráž na šelmě seděla, 14. a bojující s Beránkem, jest přemožena.

I přišel * jeden z sedmi andělů, kteříž měli sedm koflíků, a mluvil se mnou, řka ke mně: Poď, † ukázat odsouzení nevěstky veliké, kteráž sedí na vodách mnohých,

*k.15,1. †Jer.51,13. Nah.3,4.

2. S kterouž * smilnili králové země, a zpili se vínem smilství jejího obyvatelé země.

*k.14,4.8. Jer.51,7.

3. I * odnesl mne na poušť v duchu, a viděl jsem ženu sedící na šelmě brunatné, plné jmén rouhání, mající sedm hlav a deset rohů

*Mat.4,1.

4. Žena pak odina byla šarlatem a brunátným rouchem, a ozdobena zlatem a kamením drahým i perlami, mající koflík zlatý v ruce své, plný ohavností a nečistoty smilstva svého.

5. A na * čele jejím napsané jméno: Tajemství, Babylon veliký, máte smilstva a ohavnosti země.

*2 Tes.2,7.

6. A viděl jsem ženu tu * opilou krví svatých, a krví mučedníků Ježíšových, a viděv ji, divil jsem se divením velikým.

*k.18,24.

7. I řekl mi anděl: Co se divíš? Já tobě povím tajemství té ženy i * šelmy, kteráž ji nese, mající hlav sedm a rohů deset.

*k.13,1.

8. Šelma, kteroužs viděl, byla, a není, a máf vystoupiti * z propasti, a na zahynutí jíti. I † diviti se budou bydlitelé země, (ti, kterýchž jména nejsou napsána v ** knize života od ustanovení světa,) vidouce šelmu, kteráž byla, a není, a však jest.

*k.11,7. †k.13,3. **Zalm.69,29. Filip.4,3.

9. Tentof pak jest * smysl, a máf moudrost: Sedm † hlav jest sedm hor, na kterýchž ta žena sedí.

*k.13,18. †k.13,1.

10. A králů sedm jest. Pět jich padlo, jeden jest, jiný ještě nepřišel; a když přijde, na malou chvíli musí trvati.

11. A * šelma, kteráž byla, a není, onaf jest osmý, a z těch sedmi jest, i na zahynutí jde.

*k.19,19.20.

12. Deset pak rohů, kteréžs viděl, jestiť deset králů, kteříž ještě království nepřijali, ale přijmouf moc jako králové jedné hodiny spolu s šelmou.

13. Tiť jednu radu mají, a sílu i moc svou šelmě dadí.

14. Tiť bojovati budou s Beránkem, a Beránek svítězí nad nimi, * neboť Pán pánů jest a Král králů, i ti, kteříž jsou s ním, povolání, a vyvolení, a věrní.

*5 Mojz.10,17. 1 Tim.6,15.

15. I řekl mi: Vody, * kteréžs viděl, kdež nevěstka sedí, jsouf lidé, a zástupové, a národové, a jazykové.

*Izai.8,7. Jer.47,2.

16. Deset pak rohů, kteréžs viděl na šelmě, ti v nenávisť vezmou nevěstku, a učini ji opuštěnou a nahou, a tělo její jisti budou, a ji pálti budou ohněm.

17. Neboť dal Bůh v srdce jejich, aby činili vůli jeho, a aby se sjednomyslili, a království své šelmě dali, dokudž by nebyla vykonána slova Boží.

18. A * žena, kteroužs viděl, jest město

to veliké, kteréž má království nad králi země. *v.5.k.16,19.

KAPITOLA XVIII.

Svatému Janu ukázán hrozný, rychlý, nenadálý pád a zahrnutí Babylonu. 9. Pláč a nářikání nad ním na zemi, 20. radost pak a veselá na nebi.

Potom pak viděl jsem anděla sstupujícího s nebe, majícího moe velikou, a země * osvicena byla od slávy jeho.

*Ezech.43,2. Luk.2,9.

2. I zkríkł silně hlasem velikým, řka: Padl, * padl Babylon ten veliký, a ně-ně jest † příbytkem ďáblů, a stráží každého ducha nečistého, a stráží všelikého ptactva nečistého a ohyzdného.

*Izai.21,9. Jer.51,8. †Izai.34,11 násl.

3. Nebo * z vina hněvu smilstva jeho pili všickni národové, a králové zemští smilnili s ním, a kupci zemští z zboží rozkoší jeho zbohatli. *v.9. Jer.51,7. Nah.3,4.

4. I slyšel jsem jiný hlas s nebe, řkoucí: * Vyjděte z něho, lide můj, abyste neobcovali hříchům jeho, a abyste nepřijali z jeho ran.

*1Mojz.19,12 násl. 2Kor.6,17. Efez.5,11.

5. Neboť * dosáhli hříehové jeho až k nebi, a rozpomenul se Bůh na nepravosti jeho. *1Mojz.18,20. Jer.51,9.

6. Dejtež * jemu, jakož i on dával vám, a dejte jemu dvénásob podle skutků jeho; v koffik, kterýž naléval, nalite jemu dvénásob. *Zalm.137,8.

7. Jakž se * mnoho chlubil a zbůjněl byl, tak mnoho dejte jemu muk a pláče. Neboť v srdci svém praví: Sedím † královna, a nejsemť vdovou, a pláče neuzřím. *Jer.50,29 násl. †Izai.47,5,7,8.

8. Protož v jeden den * přijdou rány jeho, smrt a pláč i hlad, a ohněm spálen bude; nebo † silný jest Pán, kterýž jej potupí. *Izai.47,9. Jer.50,31. †k.50,34. 2Tes.2,8.

9. I * plakati ho budou, a kvíliti nad ním králové země, kteříž s ním smilnili, a svou rozkoš měli, když užijí dým zapálení jeho, *Ezech.26,16,17.

10. Zdaleka stojice, pro bázeň muk jeho, a řkouce: Běda, * běda, veliké město Babylon, to město silné, † že jedné hodiny přišel odsudek tvůj. *k.14,8. †Izai.21,9. Jer.51,8.

11. Ano i * kupci zemští budou plakati a kvíliti nad ním; nebo koupí jejich žádný nebude kupovati více, *k.18,15. Ezech.27,36.

12. Koupě * zlata, a stříbra, a drahého kamene, i perel, i kmentu, i šarlatu. i hedbáví, i brunátného roucha, i všeli-

kého dřeva thynového, a všech nádob z kosti slonových, i všelikého nádobí z nejdražšího dříví, i z mědi, i z železa, i z mramoru; *Ezech.27,12,13,22.

13. A skořice, i vonných věcí, a masti, i kadidla, i vína, i oleje, i bělí, i pšenice, i dobytka, i ovec, i koní, a vozů, i služebníků, i duší lidských.

14. I ovoce žádostivá duši tvé odešla od tebe, a všecko tučné a krásné odešlo od tebe, a aniž toho již více nalezneš.

15. Ti kupci, kteříž v tom kupčili, a jim zbohatli, * zdaleka stanou pro strach muk jeho, plačice, a kvílíce, *Jer.50,13,16.

16. A řkouce: Běda, běda, město veliké, kteréž * odino bylo kmentem, a šarlatem, a brunátným rouchem, a ozdoboeno bylo zlatem, a kamením drahým, i perlami; nebo v jednu hodinu zahynula tak veliká bohatství. *k.17,4. Jer.50,23.

17. I všeliký marinář, i * všecko množství lidí, kteříž jsou na lodech, i plavci, a kteřížkoli svou živnost na moři mají, zdaleka stanou, *Ezech.27,29.

18. A zkríknu, vidouce dým zapálení jeho, řkouce: Které *bylo* podobné městu tomuto velikému!

19. A syponce prach na hlavy své, křičeti budou, plačice, a kvílíce, a řkouce: Běda, běda, město veliké, v němž zbohatli všickni, kteříž měli lodí na moři, ze mzdy jeho; nebo jedné hodiny zpustlo.

20. Raduj se * nad ním nebe i svatí apoštolé i proroci; nebo pomstilť vás Bůh nad ním. *Izai.44,23. 49,13.

21. I * zdvihl jeden silný anděl kámen jako žernov veliký, a hodil jím do moře, řka: Tak † prudec uvržen bude Babylon, to město veliké, a nikoli více nebude nalezén. *k.5,2. †Jer.51,63,64.

22. A * hlas na harfy hrajeících, a zpěváků, a pišců, a trubačů nikoli nebude více v tobě slyšán, a žádný řemeslník žádného řemesla nebude v tobě více nalezén, a zvuk žernovu nebude v tobě více slyšán. *Izai.24,8. Jer.7,34.

23. Ani * světlo svíce nebude v tobě více svítiti, a hlas † ženicha ani nevěsty nebude v tobě více slyšán, ješto kupci tvoji bývala knížata zemská, a trávením tvými v blud uvedeni byli všickni národové. *Jer.25,10. †Jer.7,34.

24. Ale v něm nalezena jest * krev proroků a svatých i všech zmordovaných na zemi. *k.17,6. Mat.23,37.

KAPITOLA XIX.

Spravedlivé Boží soudy i v pomstě nad Babylonem, 7. i v způsobení té věčné svadby Beránkovy radostné všecka stvoření zvelebují a oslavují. 11. Za tím ukázán způsob Pána k soudu posledního slavně se beroucího, 17. ano i způsob trápení věčného.

Potom jsem * slyšel veliký hlas velikého zástupu na nebi, řkoucího: Halelujah. Spasení, a sláva, a čest, i moc Pánu Bohu našemu. *k.11,15.

2. Neboť jsou pravi a * spravedliví soudové jeho, kterýž † odsoudil nevěstku tu velikou, kteráž byla ** porušila krve služebnictvem svým, †† a pomstil krve služebníků svých z ruky její. *Zalm.119,137. †Zjev.18,20. *k.11,18. ††k.18,20. 5 Mojj.32,43.

3. I řekli podruhé: Halelujah. A dým její vstupoval na věky věků.

4. I padlo * čtyřmestma starců a čtvero zvířat, a klaněli se Bohu sedícím na trůnu, řkouce: Amen. Halelujah. *k.4,4,10.

5. I vyšel z trůnu * hlas, řkoucí: Chvalte † Boha našeho všickni služebníci jeho, a kteříž se bojíte jeho, i malí i velcí. *k.21,3. †Zalm.113,1.

6. A * slyšel jsem hlas jako zástupu velikého, a jako hlas vod mnohých, a jako zvuk hromů silných, řkoucích: Halelujah. Kraloval Pán Bůh náš všemohoucí. *v.1.

7. Radnjme se, a veselme se, a chválu vzdejme jemu. Neboť * přišla svadba Beránkova, † a manželka jeho připravila se. *Mat.22,2: 25,10. Luk.14,16. †2 Kor.11,2. Zjev.21,9.

8. A dáno jest jí, aby se * oblékla v kment čistý a stkvoucí, a ten kment jsouť ospravedlňování svatých. *Zalm.45,14,16. Izai.61,10. Ezech.16,10.

9. I řekl mi: * Piš: Blahoslavení, kteříž † jsou k večeri svadby Beránkovy povolání. A řekl mi: ** Tato slova Boží jsou pravá. *k.14,13. †Mat.22,2. Luk.14,16. **Zjev.21,5.

10. I padl jsem k nobám jeho, abych se klaněl jemu. Ale řekl mi: * Hleď, abys toho nečinil. Jsemť spolslužebník tvůj i bratři tvých, těch, kteříž mají † svědectví Ježíšovo. Bohu ** se klaněj. Svědectví pak Ježíšovo jestiž duch prorocetví. *Skutk.14,15. †1 Jan.5,10. *Mat.4,10.

11. I viděl jsem nebe otevřené, a aj, kůň * bílý, a ten, kterýž seděl na něm, sloul † Věrný a Pravý, a spravedlivě soudí i bojňuje. *k.6,2. †k.3,14.

12. Oči pak jeho byly jako plamen ohně, a na hlavě jeho korun množství, a měl jméno napsané, kteréhož žádný neví, než on sám.

13. A byl odin * rouchem pokropeným krví, a slovet jméno jeho † Slovo Boží. *1 Mojj.49,11. Izai.63,1 násl. †Jan.1,1.

14. A rytířstvo * nebeské jelo za ním na bílých koních, jsouce odini kmentem bílým a čistým. *k.4,4.

15. A z * úst jeho vycházel meč ostrý, aby jim † bil národy. Nebo on bude je spravovati prutem železným; onť ** i pres vína hněva a prehlivosti Boha všemohoucího tlačiti bude. *Izai.11,4. †Zalm.2,9; 76,13. **Izai.63,3.

16. A máť na rouchu a na bedrách svých * napsané jméno: † Král králů a Pán pánů. *v.12. †1 Tim.6,15.

17. I viděl jsem jednoho anděla, an stojí v slunci, a zkríkl hlasem velikým, řka všechněm ptákům, kteříž létali po prostřed nebes: Poďte, * a shromážďte se k večeri velikého Boha,

*Jer.12,9. Ezech.39 17 násl. 18. Abyste * jedli těla králů, a těla hejtmanů, a těla silných, a těla koňů, i těch, kteříž na nich sedí, a těla všech svobodných i služebníků, i malých i velikých. *Izai.49,26.

19. I viděl jsem šelmu a krále země a vojska * jejich, ani se sjeli, aby bojovali s tím, kterýž seděl na tom koni, a s rytířstvem jeho. *Izai.30,2,32.

20. I * jata jest ta šelma, a s ni falešný prorok † ten, kterýž činíval divy před ní, jimiž svodil ty, kteříž přijali znamení šelmy, a kteříž se klaněli obrazu jejímu. I uvrženi jsou oba za živa do ** jezera ohnivého, hořícího sirou. *Dan.7,11,12,26. †5 Mojj.13,1. *Izai.14,9,15.

21. A * jini zbiti jsou mečem toho, kterýž seděl na koni, vycházejícím z úst jeho. A všickni ptáci nasyceni jsou těly jejich. *Zalm.149,6 násl.

KAPITOLA XX.

Anděl draka starého svázal. 3. kterýž po tisíci letech zase na čas rozvázán býti má. 4. Mučedníků Božích odplata. 9. Vítězství nad Gogem a Magogem. 12. Soud i výpověď mrtvým podle knih otevřených.

I viděl jsem anděla sstupujícího s nebe, majícího * klíč od propastí a řetěz veliký v ruce své. *k.1,18.

2. I * chopil draka, hada toho starého, kterýž jest ďábel a satan, i svázal jej za tisíc let. *k.12,9. Izai.27,1,2. 2 Petr.2,4.

3. A uvrhl ho do propastí, i zavřel, a svrchu nad ním zapečetil, aby nesvodil více * národů, až by se vyplnilo tisíc let; neboť potom musí býti propuštěn na malý čas. *k.16,14.

4. I * viděl jsem stolice, a posadili se na nich, i dán jest jim † soud, a duše stínaných ** pro svědectví Ježíšovo a pro slovo Boží, a kteříž se †† neklaněli šelmě, ani obrazu jejímu, a aniž přijali znamení jejího na čela svá, aneb na ruce své. *** A ožili, a ††† kralovali s Kristem tisíc let.

*Dan.7,9.22.27. Mat.19.28.†1 Kor.6,2,3. **Zjev.6,9,10. ††k.13,4.8.15.***Izai.26,19.1 Kor.15,23,24.†††Zjev.3,21.

5. Jiní pak mrtví * neožili, dokudž by se nevyplnilo těch tisíc let. Toť jest první † vzkříšení. *Izai.26,14.†1 Tes.4,16.

6. Blahoslavený a svatý, kdož má díl v * prvním vzkříšení. Nad těmit' ta druhá † smrt nemá moci, ** ale budou kněží Boží a Kristovi, a kralovati s ním budou tisíc let. *Luk.14,14; 20,35.†Zjev.2,11. **Izai.61,6.

7. A když se vyplní tisíc let, propuštěn bude satan z žaláře svého.

8. I * vyjde, aby svodil národy, kteříž jsou na čtyřech stranách země, Goga † a Magoga, a aby je shromáždil k boji, kterýchžto počet jest jako písku mořského. *v.3.†k.16,14. Ezech.38,2,3; 39,1.

9. I vstoupili na širokost země, a obklíčili * stany svatých, i to † město milé, ale ** sstoupil oheň od Boha s nebe, a spálil je. *Izai.31,4,5.†Zjev.21,10 násl. **2 Kral.1,10,12. Ezech.38,22.

10. A ďábel, kterýž je svodil, uvržen jest do jezera ohně a siry, kdež *jest* i šelma, i falešný prorok, a budouť mčeni dnem i nocí na věky věků.

11. I viděl jsem trůn veliký bílý, a sedícího * na něm, před jehož † tváří utekla země i nebe, a místo jim není nalezeno. *k.21,5.†2 Petr.3,10.

12. I viděl jsem mrtvé, * malé i veliké, stojící před obličejem Božím, a knihy otevřeny jsou. A jiná † kniha *také* jest otevřena, to jest *knih*a života, i souzení jsou mrtví podlé toho, jakž psáno bylo v knihách, *totiž* podlé ** skutků svých. *Dan.7,10.†2 Mojz.32,32. Filip.4,3. **Zalm.62,13. Mat.16,27.

13. A vydalo moře mrtvé, kteříž byli v něm, tolikéž * smrt i peklo vydali ty, kteříž v nich byli, i souzení jsou jeden každý podlé skutků svých. *Přisl.7,27.

14. Smrt * pak a peklo uvržení jsou do jezera ohnivého, a toť jest smrt druhá. *k.6,8.1 Kor.15,26,54,55.

15. I ten, * kdož není nalezen v knize života zapsán, uvržen jest do jezera ohnivého. *Mat.25,41.

KAPITOLA XXI.

Viděl svatý Jan nové nebe a zemi, 2. i Jeruzalém nový, 10. město nejslavnější, jehož předivný způsob, a nikdy nevidané ani slychané ozdoby široce vypravuje.

Potom viděl jsem nebe * nové a zemi novou. Nebo první nebe a první země byla pomínula, a moře již nebylo.

*Izai.65,17; 66,22. 2 Petr.3,13.

2. A já Jan viděl jsem * město svaté, Jeruzalém nový, † sstupující od Boha s nebe, připravený jako ** nevěstu okrášlenou muži svému.

*Gal.4,26. Žid.11,10.†Zjev.3,12. **2 Kor.11,2.

3. I slyšel jsem hlas veliký s nebe, řkoucí: Aj, stánek * Boží s lidmi, a bydletíť † bude s nimi, a oni budou lid jeho, a on Bůh s nimi bude, *jsa* Bůh jejich.

*2 Kor.6,16.†Ezech.37,27.

4. A setřet * Bůh velikou slzu s očí jejich, a smrti již více nebude, ani † kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více; nebo ** první věci pomínuly.

*Izai.25,8.†k.35,10. **2 Kor.5,17.

5. I řekl ten, kterýž * seděl na trůnu: Aj, † nové činím všecko. I řekl mi: Piš. Nebo jsou tato ** slova věrná a pravá.

*k.4,2; 20,11.†Izai.43,19. 2 Kor.5,17. **Zjev.19,9.

6. I dí mi: Stalo * se. Jáť † jsem Alfa i Oméga, počátek i konec. ** Jáť dám žiznivému z studnice vody živé darmo.

*k.16,17.†Izai.41,4; 44,6.

**Izai.12,3. Jan 4,10,14. Zjev.22,17.

7. Kdož * svítězi, obdržít dědičec všecko, a budet' jemu † Bohem, a on mi bude synem.

*k.2,26,28.†Zach.8,8. Žid.8,10.

8. Strašlivým * pak, a † nevěrným, a ohyzdným, a vražedníkům, a smilníkům, a čarodějníkům, a modlářům, i všechněm lhářům, díl jejich v jezeře, kteréž hoří ohněm a siron, jenž jest smrt druhá.

*k.22,15.†1 Kor.6,9. Gal.5,21.

Efez.5,5. 1 Tim.1,9. Žid.12,14.

9. I přišel ke mně jeden z těch sedmi andělů, kteříž měli sedm koflíků plných sedmi ran nejposlednějších, a mluvil se mnou, řka: Poď, ukážíf nevěsta, manželku Beránkovu.

10. I * vnesl mne v duchu na † horu velikou a vysokou, a ** ukázal mi město veliké, ten svatý Jeruzalém, sstupující s nebe od Boha,

*k.1,10.†Ezech.40,1,2. Mat.4,8. **Gal.4,26.

11. Mající * slávu Boží. Jehož světlost *byla* podobná k kameni nejdrazšímu, jako k kameni jaspidu, kterýž by byl způsobu křišťalového,

*Izai.60,1.

12. A mající * ved velikou a vysokou, mající dvanácte bran, a na těch branách dvanácte andělů, a jména napsaná, kte-

rážto jsou dvanáctera pokolení synů Izraelských.

^{*Ezech.48,31. Zach.2,5.}

13. Od východu slunce brány tři, od půlnoci brány tři, od poledne brány tři, od západu brány tři.

14. A zeď městská měla * základů dvanácte, a na nich jména dvanácti apoštolů Beránkových.

^{*Mat.16,18,1. Kor.3,10. Efez.2,20.}

15. A ten, kterýž * mluvil se mnou, měl třtinu zlatou, aby změřil město i brány jeho i zeď jeho.

^{*Ezech.40,3.}

16. Položení * pak města toho čtverhrané jest, jehož dlouhost tak veliká jest jako i širokost. I naměřil toho města tou třtinou dvanácte tisíců honů; dlouhost pak jeho, i širokost, i vysokost jednotejná jest.

^{*Efez.3,18.}

17. I změřil zeď jeho, sto čtyřidecti a čtyři loktů, měrou člověka, kteráž jest míra anděla.

18. A bylo stavení zdi jeho jaspis, město pak samo bylo zlato čisté, podobné sklu čistému.

19. A * základové zdi městské všelikým * kamenem drahým ozdobeni byli. Základ první byl jaspis, druhý zařir, třetí chalcedon, čtvrtý smaragd,

^{*Izai.51,11,12. †2Mojž.28,17násl.}

20. Pátý sardonix, šestý sardius, sedmý chryzolit, osmý beryllus, devátý topazion, desátý chryzoprassus, jedenáctý hyacint, dvanáctý ametyst.

21. Dvanácte pak bran dvanácte perel jest, jedna každá brána jest z jedné perly; a rynek města zlato čisté * jako sklo, kteréž se naskrze prohlédnouti může.

^{*k.22,2.}

22. Ale chrámů jsem v něm neviděl; nebo * Pán Bůh všemohoucí chrám jeho jest a Beránek.

^{*k.4,8.}

23. A to město * nepotřebuje slunce ani měsíce, aby svítili v něm; nebo sláva Boží je osvěcuje, a svíce jeho jest Beránek.

^{*Izai.60,19. Zach.14,7.}

24. A národové, kteříž by k spasení přišli, * v světle jeho procházeti se budou, a králové zemští přenesou slávu a čest svou do něho.

^{*Izai.60,3,5.}

25. A * brány jeho nebudou zavírány ve dne; † noci zajisté tam nebude.

^{*k.3,8. Izai.60,11,20. Zach.14,7. †Zjev.22,5.}

26. A snesou do něho * slávu a čest národů.

^{*Zalm.47,9.}

27. A nevejdeť do něho nic * poškrvňujícího, aneb působícího ohyzdnost a lež,

než toliko ti, kteříž † napsáni jsou v knize života Beránkova.

^{*Izai.35,8. Joel.3,17. †2Mojž.32,32. Zalm.69,29. Filip.4,3.}

KAPITOLA XXII.

Stkvoucí živé vody potok, 2. se vším, což k věčnému blahoslavenství přináší, Pán ukázav, 7. brzký příchod svůj předpovídá. 12. zřetelně tudý svým dáváje návesti, aby se ku přijetí jeho bedlivě strojili.

I ukázal mi * potok čistý vody živé, světlý jako křišťál, tekoucí z trůnu Božího a Beránkova.

^{*Ezech.47,1. Zach.14,8.}

2. U prostřed pak * rynku jeho a s obou † stran potoka bylo dřevo ** života, přinášející dvanáctero ovoce, na každý měsíc vydávající ovoce své, a listí své k zdraví národů.

^{*k.21,21. †Ezech.47,12. *1Mojž.2,9.}

3. A ničeho * zlořčeného již více nebude, ale trůn Boží a Beránkův bude v něm, a služebníci jeho sloužiti jemu budou.

^{*Zach.14,11.}

4. A tvář jeho * viděti budou, † a jméno jeho bude na čelích jejich.

^{*Zalm.17,15. Mat.5,8. †Zjev.3,12.}

5. A * noci tam nebude, aniž budou potřebovati svíce, ani světla slunečního; nebo † Pán Bůh je osvěcuje, ** a královati budou na věky věků.

^{*Izai.60,19. †Zalm.36,10. *Zjev.20,6.}

6. I řekl mi: Slova * tato jsou věrná a pravá, a † Pán Bůh svatých proroků poslal anděla svého, aby ukázal služebníkům svým, eo se diti musí brzo.

^{*k.19,9; 21,5. †k.1,1.}

7. Aj, * přijďte rychle. Blahoslavený, kdož † ostříhá slov proroctví knihy této.

^{*k.3,11. Zalm.40,8. †Zjev.1,3.}

8. Já pak Jan * viděl jsem a slyšel tyto věci. A když jsem slyšel a viděl, padl jsem, † klaněti se chtěje před nohama anděla toho, kterýž mi tyto věci ukazoval.

^{*Skuk.10,26. †Zjev.19,10.}

9. Ale řekl mi: Hleď, abys toho nečinil. Neboť jsem spolslužebník tvůj a bratří tvých proroků, a těch, kteříž ostříhají slov knihy této. Bohu se klaněj.

10. Potom řekl mi: * Nezapečťuj slov proroctví knihy této; neboť jest † blizko čas.

^{*Dan.8,26; 12,4. †Filip.4,5. Zjev.1,3.}

11. Kdo * škodí, škod ještě; a kdo smrdí, smrd ještě; a kdo jest spravedlivý, ospravedlni se ještě; a svatý posvěť se ještě.

^{*2Tim.3,13.}

12. A aj, * přijďte brzo, a † odplata má se mnou, abych ** odplatil jednomu každému podle skutků jeho.

^{*k.3,11. †Izai.40,10. **Zalm.62,13.}

13. Já jsem * Alfa i Oméga, počátek i konec, první i poslední.

*k.1,8,11; 21,6.
Izai.41,4; 44,6.

14. Blahoslaveni, kteříž * zachovávají příkázání jeho, aby měli právo k dřevu života, a aby branami vešli do města.

*k.12,17, 1 Jan.2,3.

15. Vně * pak budou psi a čarodějníci, a smilníci, a vražedníci, a modláři, i každý, kdož miluje a činí lež.

*k.21, 8, 1 Kor.6,10. Efez.5,5. Filip.3,2. Kol.3,6.

16. Já Ježíš * poslal jsem anděla svého, aby vám svědčil o těchto věcech v církvích. Já jsem kořen a rod Davidův, a hvězda jasná a jitrní.

*k.1,1.

17. A Duch i nevěsta řkou: Poď. A kdož slyší, reič: Přid. A kdož * žizní, přijdiž, a kdo chce, nabeř vody života darmo.

*Izai.55,1 násl. Jan 7,37.

18. Osvědčijť pak každému, kdož by slyšel slova proroctví knihy této, jestliže by kdo přidal k těmto věcem, žeť jemu přidá Bůh ran napsaných v knize této.

19. A jestliže by * kdo ujal od slov proroctví tohoto, odejmeť Bůh díl jeho z + knihy života, a z ** města svatého, a z těch věcí, kteréž jsou napsány v knize této.

*5 Mojz.4,2; 12,32. Prisl.30,6. +2 Mojz.32,32,33. **Mat.4,5.

20. *Takt* pravi ten, kterýž svědectví vydává o těchto věcech: * Jistěť přijdu brzo. Amen. Přijdiž tedy, Pane Ježíši.

*k.1,7.

21. Milost * Pána našeho Jezukrista se všechněmi vámi. Amen.

*2Tim.4,22. Žid.13,25.